

Bisa: Bible for 1 Chronicles, 1 Corinthians, 1 John, 1 Kings, 1 Peter, 1
Thessalonians, 1 Timothy, 2 Chronicles, 2 Corinthians, 2 John, 2 Kings, 2 Peter, 2
Samuel, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Ephesians, Esther, Ezekiel, Ezra,
Galatians, Hebrews, Isaiah, Jeremiah, Job, John, Joshua, Mark, Matthew,
Philemon, Proverbs, Psalms, Revelation, Romans, Titus, Zephaniah
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Joshua

Chapter 1

¹ Nomba caishile kuba panuma yamfwa yakwa Mose umubomfi wakwa Yahweh, icakuti Yahweh aishile kulanda kuli Yoshua umwana mwaume wakwa Nuni, kafwa mukulu wakwa Mose, nokulanda ati, ² "Mose umubomfi wandi, alifwile. Nomba kanshi, talama, abukila kubushilya bwa Yodani, weba elo na bantu bonse, ukuya k calo ico nevo nokobapela-abantu bakwa Israeli. ³ Ndimipele incende yonse iyo amakasa yenu yakakwendamo. Ndipele ici calo kuli mweba, pamo ngafilya fine naile Mose. ⁴ Ukufuma mu matololo elo naku Lebanoni, ukushintafye nakuli bamba mukalamba, Efreti, icalo conse ica bena Hiti, elo ukushinta kuli Bamba Mukalamba, uko ukuwila akasuba, cikaba calo cenu. ⁵ Takwakabe abakalolenkana na mweba munshiku shonse isha myeo shenu. Nkalekuba na mweba ngafilya fine nalikuba Mose. Ntakamilekeleshe nangu kumisha. ⁶ Ube uwakukosa elo uwakushipa. Niweba weukalenga abo banu ukupoka icalo ico naile kufikolwe fyabo ukuti nkabapela. ⁷ Ube uwakukosa elo uwakushipa. Ulekukonka amafunde ayo umubomfi wandi Mose akunkomeshe. Wikesha ukwalukila ku kulyo nangu ku kuso, epakuti ukalekushuka uko ukoya. ⁸ Ukalekulanda ici citabo ca mafunde. Ukalekucitontankanyapo ubwaila elo no bwaca epakuti ukalekukonka fyonse ifyalembwamo. Eluntu ukasambasa elo nokushuka. ⁹ Bushe ntakukonkomeshe? Ube uwakukosa elo uwakushipa wiesha ukutina. Wiesha ukubwelela inuma. Yahweh Lesa obe akulekuba na weba konse uko ukalekuya. ¹⁰ Eluntu Yoshua aishile ku konkomesha bantungulushi ba bantu ati, ¹¹ "Muye kupita munkambi elo no kukonkomesha abantu ati, "Muteyanyeifyakulya. Munshiku shtatu mukatoloka Yodani elo nokuya kulya elo nokupoka icaloico Yahweh Lesa wenu akomipela ukuba icakwatwa cenu. ¹² Ku bena Reubeni, abena Gadi elo na citika wa mutundu wakwa Manase, Yoshua aishile kulanda ati, ¹³ "Mulekwibikisha ishiwi ilyo Mose umubomfi wakwa Yahweh, akunkomeshe uluntu alandile ati, 'Yahweh Lesa wenu akomipela ukutusha, elo akomipela icalo cakwe.' ¹⁴ Abakashi benu, abana benu, elo nefitekwa fyenu fili nokwikala mu calo ico bamipele ukupitilila Yodani. Lelo abaume benu ababulwi bali nokuya pamo nabamunyinenwe elo no kubafwako ¹⁵ mpaka Yahweh apela bamunyinenwe ukutusha ukubati nifilya fine wamipela. Eluntu nabo kabili bakesa kusenda icikwatwa ca calo Yahweh Lesa wenu akabapela. Eluntu mukabwelelamo ku calo cenu elo nokucibula, icalo ico Mose umubomfi wakwa Yahweh apele mweba ukucila na Yodani, uko akasuba katulila." ¹⁶ Eluntu baishile kwasuka Yoshua no kwisa kumweba ati, "Ifintu fyonse ifyo watukonkomesha fweba takalekucita, elo nakonse uko ukotutuma tukoya. ¹⁷ Tukalekumfwila kubati nifilya fine twalikumfwila Mose. ¹⁸ Uyo onse uukasungukila ifippe fyobe elo no kukana amashiwi yobe elo no kukana amashiwi yobe ali no kwipaiwa. Ube fye uwakukosa elo no kushipa."

Chapter 2

¹ Eluntu Yoshua umwana mwaume wakwa Nuni aishile kutuma mubumfinsolo abaume babili ukufumu mu Shitimu nga inengu. Aishile kulanda ati, "Kabuyeni, muye mulolekeshe icalo, makamaka Yeriko." Balile elo no kufikila mu ng'anda yakwa cilende uwalikwitwa ati Rahabu, elo baikele kulya. ² Caishile kwebwa ku mfumu yaku Yeriko ati, "Boneni, abaume bamu Israeli balishile kuno mukulengula icalo conse." ³ Imfumu ya mu Yeriko yaishile kutuma ishiwi kuli Rahabu elo nokumweba ati, "Fumya abaume abo abeshile kuli weba abo bengile mu ng'anda yobe, pantu beshile mukulengula icalo conse." ⁴ Lelo umwanakashi ashile kubula abaume babili elo no kuya kubafisa. Alyasukile ati, "Eeabaume balishile kuli nevo, lelo nteshibile uko bafumine. ⁵ Bacifuma uluntu kwa cifta, uluntu yacifika inshita ya kwisala impongolo. Nteshibile neko bacilola. Limbi mukobasangana nga cakweba ati mwabapepeka." ⁶ Lelo alibapiitile no kubatwala pamulu wa mutenge elo no kubafisa panshi ya mwina wa bukonge ubo alongenye palya pamutenge. ⁷ Eico abaume bakonkele inengu ku musebo uwalola ku cabu canika ya Yodani. No mwishi wampongolo waliselwe lulya lwinefye abakukonka inengu bafuma. ⁸ Inengu ulu tashilati shisendame, eluntu umwanakashi aishile kuya kuli bopa mulu wa mutenge. ⁹ Aishile kulanda ati, "Nebo ndishibile ukuti Yahweh alimipele icalo ici elo no mwenso wakumitina ulitwikete cibi. Nabo bonse abekala muli cino calo boitutumina fye ku mwenso pa mulandu wenu. ¹⁰ Twalyumfwa ifyo Yahweh akamishe amenshi pali Bamba Wakukashika uluntu mwafumine ku Egypto. Twalyumfwa nefo mwacitile ku mfumu shibili isha bena Amore ku bushilya bwa Yodani-Sihoni elo na Ogi-abo mweba mwaonawile umupwilapo. ¹¹ Uluntu fye twaishile kumfwa ifi fyonse, imitima yesu yalisungulikile elo tapali nangu umo pali fweba uwashela uwakushipa-pantu Yahweh Lesa wenu, e Lesa mu mulu elo na pano calo. ¹² Nomba kashi, nkomipapataukuti mulape kuli nevo pali Yahweh ukuti, ifi fine nevo nalanga uluse kuli mweba, efyo na mweba mukalange uluse kulupwa lwandi. ¹³ Mpeleni icishibilo icacishinka ico ciakuti mukapususha imyeo yakwa tata, mayo, bandume yandi, bankashi yandi elo na bana babo bonse, elo nokuti mukatupususha ku mfwa." ¹⁴ Inengu shaishile kulanda kuli ye ati, "Nga cakweba ati weba wafwa, ninshi na fweba tukafwa! Ngacakweba ati tausokolwele ifyo twishile mukucita, eluntu, uluntu Yahweh akapela ici calo kuli fweba tukakulanga uluse elo ne cishinka kuli weba." ¹⁵ Eico Rahabu abacilushishe ku ntambo pe windo. Ing'anda iyo alikwikalamo ya kambete ku cibumba ce linga lya musumba. ¹⁶ Abeba no kuti, "Lungamenifye ku mpili elo no kufisama nga teifyo abakomifwaya bakomisangana muye kufisama kulya ukushinta pa nshiku shitatu mpaka abakumifwaya bakabwele. ¹⁷ Eluntu mukakonkanyapo ubulendo bwenu" Inengu shaishile kweba Rahabu ati, "Tatwakafikilishe icilayo ca mulapo ico utwebele, nga cakuti tawakacite ifi. ¹⁸ Uluntu tukafika muli cino calo ukakake uyu mwando wakukashika uo watucilushisheko pe windo, elo ukalonganye mu ng'anda mu mobe ba wiso elo naba noko, bandume shobe elo naba

lupwa bakubawiso bonse.¹⁹ Onse uukafumina panse no kuya mu musebo, umulopa wabo ukaba pa mitwe yabo elo fwebo ta twakabe no mulandu. Nomba uyo onse uukaba mu ng'anda pamo na webo, nga kwaba aba mwipaya umulopa wakwe ukaba pa mitwe wesu.²⁰ Nomba nga cakweba ati wa sokolola ifyo twishile mukucita kuno, tukaba abakaele ku mulapo uo utwebele ukulapa."²¹ Rahabu aishile kwasuka ati, "Kacibe ifyo fine mwalanda ukucita." Alibalekeleko elo no kuya baya. Eluntu aishile kukaka umwando wakukashika pe windo.²² Balifuminepo elo no kulungama ku mpili elo baiskele kulya ukushinta pa nshiku shitatu mpaka abalikubafwaya bawela. Abakufwaya bali cencentele monse mu musebo elo tabasangile.²³ Ishi nengu shibili shaishile kubwekelamo elono kutentemukila ku bushilya elo no kubwelelamo kuli Yoshua mwana Nuni, elo balimulonolwele fyonse ifya citikile kuli bo.²⁴ Baishile kulanda kuli Yoshua ati, "Icine cine Yahweh alipele ici calo kuli fwebo. Bonseabekala muli cilya calo bakoitutumina fye pamulandu wakutina fwebo.

Chapter 3

¹ Yoshua aishile kwalamuka ulucelo, elo batampile ukufuma ku Shitimu. Bafikile ku Yodani, ena elo na bonse abantu banu Israeli, elo bapangile inkambi ulo tabalaabuka. ² Panuma Yanshiku shitatu, abakulu bafita bapitile pakati ka nkambi; ³ balyebele abantu ati, "Uluntu mwabona imbokoshi ya cipango cakwa Yahweh Lesa wenu, elo na bashimapepo ukufuma mu bena Lebi balipiitile, na mwebo bene mulingile ukufuma muli ino ncende elo no kukonka. ⁴ Palingile ukubako intamfu pakat kenu elo ifwile ukuba ukushinta ku cubiti amakana ya bili. Tecakwasha ukupalamina mupepi ne mbokoshi, pakweba ati mwingeshiba inshila mulelola, pantu tamwatala amupitamo muli iyi nshila." ⁵ Yoshua aishile kweba abantu ati, "Mukaisangulule mwebene mailo, pantu Yahweh alinokucita ifipapusho pakati kenu." ⁶ Eluntu Yoshua aishile kulanda kuli bashimapepo ati, "Sendeni imbokoshi ya cipangano, elo mupite ku ntanshi ya bantu." Eicobalibulile imbokoshi yafilayo elo nokuya ku ntanshi ya bantu. ⁷ Yahweh aishile kulanda kuli Yoshua ati, "Ukutampa lelo nebo nalakucindika pa menso ya bonse abena Israeli. Bakoishiba ukuti filya fine nebo nalikuba na Mose, eflyo nalekuba na webo." ⁸ Ukakonkomeshe bashimapepo abakopiita imbokoshi ya cipangano ati, 'Uluntu mukofika ku mbali ya bamba wa Yodani, muye kutalama umushiki mu menshi ya Yodani.'" ⁹ Eluntu Yoshua aishile kweba Israeli ati, "Iseni kuno, elo no kwisa kumfwa amashiwi yakwa Yahweh Lesa wenu. ¹⁰ Pali ici mukoishiba ukuti Lesa ali pakati kenu elo ali no kutalusha ku ntanshi yenu abena Kenani, abena Hiti, abena Hivi, abena Perizi, abena Gigashi, abena Amore, elo na bena Yebusi. ¹¹ Boneni! Imbokoshi ya cipangano ca kwa Lesa wa calo conse eiko tampilapo ukutapuka Yodani. ¹² Nomba musale abaume ikumi limo na babili ukufuma mu mikowa ya bena Israeli, umwaume umo ukufuma muli cila mukowa. ¹³ Eluntu amakasa yakubashimapepo abo abapiitile imbokoshi ya kwa Yahweh, Lesa wa calo conse, nga ya nyanta mu menshi yamu Yodani, amenshi ya mu Yodani yali no kutalama, elo na menshi ayo ayapongoloka ukufuma kumulundu yakaleka ukupongoloka elo yatulama pamo ukubati culu." ¹⁴ Eico uluntu abantu baiteyenye ukuya mukutapuka umumana wa Yodani, bashimapepo abo abapiitile imbokoshi ya cipangano balikwenda ku ntanshi ya bantu. ¹⁵ Lulya lwinefye abo abapiitile imbokoshi bafikile ku Yodani, elo na makasa ya abo abapiitile imbokoshi yaishile kunyanta mu menshi(nomba neyi yali ni nshita ulo Yodani isuula inshita yonse iyakusombolo), ¹⁶ Amenshi ayali kupongoloka ukufuma kumulundu yaishile kutalama no kulama umwina. Amenshi yaishile kuleka ukwenda ukufuma pa ntamfu iitali. Amenshi yaishile kuleka ukwenda ukufuma ku Adamu, umusumba uwaba kubushilya bwa Zaretani, ukuya ku shinta fye naku mu mana wa Araba, Umumana wa Mucele. Abantu batapukile ukulungatana no musumba wa Yeriko. ¹⁷ Bashimapepo abapiitile imbokoshi ya cipangano cakwa Yahweh bataleme pamushili uwakuma pakati ka mu mana wa Yodani mpakafye abantu bonse abena Israeli batapukile pa mulundu wa kuma.

Chapter 4

¹ Uluntu abantu bonse baishile kwabukila bushilya bwa Yodani, Yahweh aishile kulanda kuli Yoshua ati, ² "Saleni abaume ikumi na babili pali mwebene ukufuma mu bantu, umuntu umo ukufuma mulu cila mutundu. ³ Muba pele ici icipope: Piiteni mabwe ikumi na yabili ukufuma pakati ka Yodani apo bashimapepo pancande iyakuma, elo mubaleta na mwebo elo mutambalike amaboko palibo panshi muncende umo mukesa kutushisha ubushiku kubushiku" ⁴ Eluntu Yoshua aishile kukuta abaume ikumi na babili abo asalile ukufuma mumitundu yakwa Israeli, umo ukufuma muli cila mutundu. ⁵ Yoshua aishile kulanda kuli bo ati, "Kabuyeni bushilya pantanshi ya mbokoshi yakwa Yahweh Lesa wenu mukati ka Yodani. Cilaumo pali mwebo afwile ukupiita ilibwe pakubeya kwakwe, ukulingana ne mpendwa ya mitundu ya bantu bakwa Israeli. ⁶ Ici cikesa kuba cilangililopakati kenu pali mwebo uluntu abana benu bakesa kwipusha ku nshiku shakuntanshi sti, 'Bushe aya amabwe yakopilibula nshi kuli mwebo?' ⁷ Eluntu mwebo mukesa kulanda kuli bo ati, 'Amenshi ya Yodani yalipatwilweko pantanshi ya mbokoshi ya cipangano cakwa Yahweh Lesa wenu. Uluntu yapitile pa mulu wa Yodani amenshi ya Yodani yalipatwilweko. Eico aya mabwe yakesa kuba caakwishibisha ku bantu bakwa Israeli umuyayaya.'" ⁸ Abantu bakwa Israeli balicitile ngefyo Yoshua abakonkomeshe, elo baishile kubula amabwe ikumi na yabili ukufuma pakati ka Yodani, ngefyo Yahweh alandile kuli Yoshua. Baishile kubika amabwe pamulu ukulingana ne mpendwa ya mitundu yabantu bakwa Israeli. Baishile kupiita amabwe nabo, ukuya ku ncende uko bapangile inkambi elo nokuya bika panshi palya. ⁹ Eluntu Yoshua aishile kupatula amabwe ikumi na yabili mukati ka mumana wa Yodani, mu ncende umo amakasa yakubashimapepo abapiitile imbokoshi ya cipangano bataleme. Icibukisho ekocili ukushinta na lelo. ¹⁰ Bashimapepo abapiitile imbokoshi baishile kutalama pakati ka Yodani mpakafye fyonse ifyo Yahweh akonkomeshe

Yoshua ukweba abantu fyalipwile, ukulingana na fyonse ifyo Mose akonkomeshe Yoshua. Abantu balyangufyenye elo balyabikile bushilya.¹¹ Uluntu abantu bonse baishile kupwisha ukwabukila bushilya, imbokoshi yakwa Yahweh elo na bashimapepo baabukile bushilya pa ntanshi ya bantu.¹² Umutundu wakwa Rubeni, umutundu wakwa Gadi, elo na citika wa mutundu wakwa Manase balipitile pa ntanshi ya bantu bakwa Israeli nokwisa kupanga abashilika, ngefyo Mose alandile kuli bo.¹³ Abaume abali nalimo amakana yane baliipangishe kukulwa ukupita pantanshi yakwa Yahweh, kubulwi mu mawanga ya Yeriko.¹⁴ Muli bulya bushiku Yahweh aishile kulenga Yoshua uwakukosa mu menso yakwa Israeli. Balimucindikile ena-- ngefyo bacindikile Mose-- munshiku shakwe shonse.¹⁵ Eluntu yahweh aishile kulanda kuli Yoshua ati,¹⁶ "Konkomesha bashimapepo abapiita inbokoshi ya bunte kuwisa kufuma mu Yodani."¹⁷ Eico Yoshua aishile kukonkomesha bashimapepo ati, "Fumeni mu Yodani."¹⁸ Uluntu bashimapepo balikusenda imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh baishile kufuma mukati ka Yodani, elo ifibenga fyaku makasa yabo fyalimishiwe mumulu ukufuma pa mushili wakuma, eluntu amenshi ya Yodani yabwelulukile pa ncende yayako nokwisa kufulukila mumbali ya mumana, ngefyo yali inshiku shine ishakunuma.¹⁹ Abantu baishile kufuma mu Yodani mubushiku bwakulenga ikumi ubwa mwenshi uwakubalilapo. Baishile kwikala mu Gilgali, kukapinda kakukulyo kwa Yeriko.²⁰ Amabwe ikumi limo na yabili yao bapiitile ukufuma mu Yodani, Yoshua aishile kuyemika mu Gilgali.²¹ Aishile kulanda kubantu bakwa Israeli ati, "Uluntu abana benu bakesa kwipusha bashibo munshita iikoisa ati, 'Bushe mabwe nshi aya?'"²² Mukesa kweba bana benu, 'Apa epo Israeli tapukile Yodani pamushili wakuma.'²³ Yahweh Lesa wenu alyumikile amenshi ya Yodani pali mwebo, mpaka mwebo mwaishile kutapukila bushilya, ngefyo Yahweh Lesa wenu acitile kuli bamba wakashika, uyo aumikile kuli fwebo mpaka twatapukila bushilya,²⁴ pakwebat abantu bonse abapa cal beshibe ukwebati ukuboko kwakwa Yahweh wa maka, elo mukesa kucindika Yahwe Lesa wenu umuyayaya.

Chapter 5

¹ Ulo lwinefye ifumu ishali ku kapinda ka masamba lubali ku Yodani, elo ne mfumu shonse isha ku Kenani, abo abali kuli bamba mukulu, baishile kumfwa ifyo Yahweh akamishe amenshi ya mu Yodani mpaka na bana ba Israeli batapuka, ne mitima yaishile kusungulika kabili takwali nangu umo umupashi uwingaba muli bo nipa mulandu wabana ba Israeli.² Pa nshita ilya Yahweh aishile kulanda kuli Yoshua ati, "Upange imyele isha kutwa ukufuma ku mabwe elo nakabili usembulule bonse abana baume bakwa Israeli.³ Eluntu Yoshua aishile kupanga umwine imyele iya kutwa iyakufuma ku mabwe elo aishile kusembulula bonse abana baume ba bana Israeli pa Giibeati Haaraloti.⁴ Ici ecalengele Yoshua ukubasembulula bona: Bonse abaume abali kufuma mu Egypto, ukubikako na bonse abaume aba nkondo, baile kufwila mu nshila ya mu matololo, ulo balikufuma mu Egypto.⁵ Nangula baume bonse abalikufuma mu Egypto balibasembulwile, nangu cali kuba ifi, bamo abalumendo abalikufuma mu matololo mu nshila ya kufuma ku Egypto nabo bali basembulwile.⁶ Pantu abana ba Israeli ba lyendele imyaka amakumi yane mu matololo mpaka bantu bonse, ekweba ati, bonse ciba bulwi abakofuma mu Egypto, balifwile, pantu tabali kubela ishiwi lyakwa Yahweh. Yahweh aishile kubalapisha ukuti tabakatale bona icalo ico alapile ku fikolwe ico apela kuli fwebo, icalo icifumfumuna umukaka no buci.⁷ Bali bana babo Yahweh aile kwimya kuli iyi ncende uko Yoshua alikuba sembulwila, pantu tabasembulwilwe mu nshila.⁸ Uluntu bonse baishile kusembululwa, baishile kwisa kulya kwine ku nkambi mpaka baposhiwa.⁹ Eluntu Yahweh aishile kulanda kuli Yoshua ati, "Buno bushiku ndi fumishepo insoni isho mwafumine na sho mu Egypto." Eico, ishina lyailya ncende yali kwitwa Gilgali mpaka no kufika kubw lelo^{10 11} Abantu bakwa Israeli baishile ku panga inkambi pa Gilgali. Baishile kusunga icakucilila pa bushiku bwa kulenga ikumi limo na shine ubwa mwenshi, mu cungulo pa mupokapoka wa Yeriko. Pa bushi panuma ya cakucilila, bulya bushiku bumo bwino, baishile kulya ifisabo fya muc¹² Ubushiku baishile kulya ifisabo fya mu calo mana alilekele. Nomba takwaba mana nakabili ku bana ba Israeli, lelo balikulya ifisabo fya mu calo fya mu Kenani muli ulya mwaka.¹³ Uluntu Yoshua aishile kupalamina mu pepi na Yeliko, aishile kwinuna amenso yakwe no kubona, elo abona, umwaume alitaleme ku ntanshi yakwe; alisomwene ulupanga Ulo akwete mu minwe yakwe. Yoshua aishile kuya kuli ye no kulanda ati, "Bushe uli wamuli fwebo nangu uli wakuba lwani?"¹⁴ Aishile kulanda ati, "Iyo. Ninebo umukulu wafita wakwa Yahweh. Ndishile. "Eluntu Yoshua awile ubunkupeme panshi no kushinshimuna elo aishile kulanda kuli ye ati, "Cindo ico shikulu alikulanda kumu bomfi wakwe?"¹⁵ Umukulu wafita fyakwa Yahweh aishile kulanda kui Yoshua ati, "Fula indyato ku makasa yobe, pantu pano utaleme pa mushilo. "Ifi efyo Yoshua aishile ku cita.

Chapter 6

¹ Nomba yonse iminshi ya kwingila mu Yeriko yaliselwe pa mulandu wabashilika bamu Israeli. Takwali nangu umo uwakufuma nangu uwakwingila.² Yahweh aishile kweba Yoshua ati, "Bona ndipele Yeriko mu minwe yobe, imfumu yaiko elo naba shilika baiko abasambilishiwa.³ Who ufwise ukwenda ukushinguluka umusumba, bonse abaume babulwi baleya shinguluka umusumba umukufye umo. Webu uli no kucita ifi pa nshiku mutanda.⁴ Bashimapepo cine lubali bafwile ukupita amapenga cine lubali yansengo sha mpanga ishaume pa ntanshi ya mbokoshi yafilayo. Pa bushiku bwakulenga cine lubali, webu uli no kushinguluka umusumba imiku cine lubali, elo bashimapepo bakalishe amapenga.⁵ Eluntu bakalishe iciunda ca kutwalilila mu masengo ya mpanga shenu, elo uluntu webu ukomfwa iciunda camapenga bonse abantu bafwile bakabilikishe ne congo icikulu, elo nefibumba fya musumba fikawa ukuwililila. Abashilika bakepaye, onse uukabatangilila kuntanshi yabo.⁶ Eluntu Yoshua umwana mwaume wakwa Nuni aishile kwata

bashimapepo nokwisa kulanda kuli bo ati, "Imyeni imbokoshi yafilayo, elo muleke bashimpepo cine lubali bapite amapenga cine lubali aya nsengo sha mpanga shaume baye mpatanshi yambokoshi yakwa Yahweh.⁷ Ena aishile kulanda ku bantu ati, "Kabiyeni nokuya enda ukushinguluka umusumba, elo nabaume babulwi batangile pantanshi ya mbokoshi yakwa Yahweh.⁸ Ngefyofine Yoshua aishile kulanda ku bantu, bashimapepo cine lubali bapitile amapenga cine lubali aya nsengo sha mpanga shaume ku ntanshi yakwa Yaweh. Ilyo baishile kusela balipele iciunda mu mampenga. Ne mbokoshi ya cipanga cakwa Yaweh yalikubakonka panuma yabo.⁹ Abaume babulwi balikuya pa ntanshi yakubashimapepo elo bakolisha ifiunda kunuma yambokoshi, elo bashimapepo abtwalilile ukulisha amapenga yabo.¹⁰ Lelo Yoshua akonkomeshe abantu, ebele, "Mwibilikisha iyo. Takuli iciunda icifwile ukufuma mutunwa twenu mpakafye ubushiku nebo ndinokumyebeba ukubilikisha. elofye mufwile ukubilikisha." ¹¹ Eico ena aishile kulenga imbokoshi yakwa Yaweh ukuya kushinguluka umusumba umuku umo bulya bushiku. Eluntu baishile kuya kwingila mu nkambi shabo, elo bena baaikela ubushiku mu nkambi. ¹² Eluntu Yoshua aishile kubuka ulucelo celo, elo bashimapepo baishile kwimya imbokoshi yakwa Yaweh. ¹³ Bashimapepo cine lubali, abo abalikupita amapenga cine lubali aya nsengo sha mpanga shaume kuntanshi ya mbokoshi yakwa Yaweh, balikwenda mukushipa elo no kupela ifiunda kuma panga. Abashilika babulwi bali kwenda pa ntanshi yabo. Lelo uluntu umulinshi aenda ukuya pa ntanshi ya mbokoshi yakwa Yaweh, eluntu amapenga yalikupela iciunda icaywalilila. ¹⁴ Bena balyendele ukushinguluka umusumba elo no kubwekela ku nkambi. Bena bacitile ifi pa nshiku mutanda. ¹⁵ Nimubushiku bwakulenga cine lubali lintu bena baihile kucelela ukwalamuka mukutula kwa kasuba, elo balyendele ukushinguluka umusumba cimo cinefye ngefyo balikucita lyonse, nomba ii nshita miku cine lubali. Califye ni mulya bushiku elo baendele ukushinguluka umusumba imiku cine lubali. ¹⁶ Cali nimubushiku bwakulenga cine lubali uluntu bashimapepo baishile kupela iciunda mu mapenga, eluntu Yoshua aishile kukonkomesha abantu, "Bilikisheni! Pantu Yaweh alimipele mwebo umusumba. ¹⁷ Umusumba elo nafyonse ifyabamo fiflipelwe kuli Yaweh ku konaulwa. Kanofye Rahabu cilende euli nokwikala uwamweo-- ena nabonsefye ababa na ena mu ng'anda yakwe-- pantu uy mwanakashi aalafishile abaume twatumine. ¹⁸ Lelo mwebo mube abailonda ukukanasenda ifintu ifipelwe kukonaulwa, pakuti nomba ilyo mwafipela ifishibilo fyakonaulwa, tamufwile nomba ukusendapo nangu cimo pali ifi. Nga cakweba tai mwacita ifyo, muli no kulenga inkambi ya Israeli icintu icilingile ukonaulwa elo mukaleta ubwafya pali yena. ¹⁹ Yonse silfere na golide elo na fyonse ifyapangwa no mukuba elo nefya cela fyena fipelwe kuli Yaweh. Fyena fifwile ukuya mu cipao cakwa Yaweh. ²⁰ Uluntu bapele iciunda ca mapenga, abantu bapele ukupunda ukulamba elo ifibumba fyaishile kuwa ukuwililila. Eico onse umwaume aishile kuya mumaka no kupoka umusumba. ²¹ Balyonawile fyonse ifyali mu musumba ukupwililika ukubomfya ulupanga-- umwaume no mwanakashi, umwaice elo no mukote, ingombe ishaume, impanga ishanakashi elo ne mpunda. ²² Eluntu Yoshua aishile kweba abaume babili abao abaile kukulengula incende, "Kabiyeni mu ng'anda yakwa cilende. Kafumyeni umwanakashi elo na bonse abali na ye, ngefyo mwebo mwalapile kuli ye." ²³ Eico abalumendo abali inengu baile kwingila no kufumya Rahabu kunse. Balifumishe ba wishi, ba nyina, ba ndume shakwe, elo naba lupwa bonse abali nankwe. Baishile kubatwala ku ncende ya kunse ya nkambi yabena Israeli. ²⁴ Baishile koca umusumva elo na fyonse ifyalimo. Ukufumyakofye silfere, golide ne fipe fya mukuba ne fya cela efyabikilwe mu cipao ca mu ng'anda yakwa Yaweh. ²⁵ Lelo Yoshua asuminishe Rahabu cilende, aba ng'anda yakwa wishi, elo na fyonse ifyali nankwe ukuba no mweo. Umwanakashi aikala mu Israeli ukufika na buno bushiku pantu alifishile abaume Yoshua atumine mukulengula Yeliko. ²⁶ Eluntu Yoshua aishile kubakonkomesha pali ilya nshita no mulapo, elo aishile kulanda ati, "Atipwa umwaume mu menso yakwa Yaweh uyo uukakula uyu musumba cipya cipya, Yeliko. Ni pamuetege we beli lyakweilyaume, ali no kutendeka umufola, elo pa mutenge wakwa kasuli wakwe ali no kutendeka ukukula iminshi." ²⁷ Eico Yaweh ali na Yoshua, no kwishibikwa kwakwe kwaishile kuya mu calo conse.

Chapter 7

¹ Lelo abantu bakwa Israeli bacitile ukwabula bucishinka ukulingana ne fintu ifyapelwe ku konaulwa. Akani umwana mwaume wakwa Kami umwana mwaume wakwa Zabidi umwana mwaume wakwa Zera, ukufuma mu mutundu waba Yuda, apitilepo ifintu fimo ifya pelwe ku konaulwa, neci calengele Yaweh ukufulilwa abena Israeli. ² Yoshua aishile kutuma abaume ukufuma mu Yeriko ukuya ku Ai, uyo uwali mupepi na Bete veni, ku kabanga ka Betele. Aishile kulanda kuli bo ati, "Imeni nokuya kulengula icalo." Eico abaume baishile kwima nokuya kulengula Ai. ³ Uluntu baishile kubwelelamo kuli Yoshua, baishile kulanda kuli ye ati, "Wituma abantu bonse ukuya ku Ai. Tumafye abaume amakana yabili nangu amakana yatatu ebo bayesansa abena Ai. Wiingisha abantu bonse mubulwi, pantu na bacepa impendwa." ⁴ Eico abaume amakana yatatu kufuma mubushilika baishile kuya, lelo baliya fulumuka ukufuma ku bena Ai. ⁵ Abaume abena Ai baishile kwipaya abaume ukufikafye naku makumi yatatu na mutanda ilyo babatamfishe ukufumafye pampongolo ya musumba ushinta na kung'wenye ya mabwe, elo babepeye ilyo baleya panshi yalupili. Imitima ya bantu yalsungulwike elo no kutalala kwati menshi. ⁶ Eluntu Yoshua aishile kulepula amalaya yakwe. Ena elo na bakulu bakwa Israeli baishile kubika ulukungu pamitwe yabo elo balaala ubukupeme panshi kuntanshi ya mbokoshi yakwa Yaeh, bashele kulya mpaka icungulo. ⁷ Eluntu Yoshua aishile kulanda ati, "Yangu, shikulu Yahweh, cindofye wayabushishe aba bantu umumana wa Yodani? Ku kutupela mu minwe ya bena Amore ku kutonaula? Nga cakweba ati twalipangile ubusalo ubwapusanako elo nokwikala lubali lumbi ulwa Yodani! ⁸ Shikulu, cindo nalalanda, panuma abena Israeli na baba fulumana kubalwani babo? ⁹ Pantu abena Kenani elo na bekala calo bonse bakomfwa palwa ici. Bakatushinguluka elo no kulenga abantu bamu calo ukulaba ishina lyesu. Cindo mukacita peshina lyenu ilikulu?" ¹⁰ Yahweh aishile kulanda

kuli Yoshua ati, "Ima! Nindo ulalile apo ubukupeme?"¹¹ Israeli alibifishe. Balitobele icipangano ico nabakonkomeshe. Na beeba ifintu fimo ifyapelwe ku konaulwa. Na beeba elo nokufisa imembu shabo mukubika ifyo ba piitile pamo ne fintu fyabo.¹² Ecilengele abena Israeli ukukana iiminina ku cinso ca balwani babo. Nabailengulula ku balwani babo pantu abene beka nabaipela ku konaulwa. Ntabe naimwe nakabili mpakafye monaule ifintu ifya pelwa ku konaulwa, lelo ficili na mwebo.¹³ Ima! kabiye usangulule abantu nokubeba ati, "Isangululeni mwebene ku kupekanya palwa mailo. Pantu Yahweh, Lesa wakwa Israeli alandile ati, "Pali ifintu ifyapelwa ku konaulwa ificili pali mwebo, mwebena Israeli. Muli nokufilwa ukwiminina ku balwani benu mpaka mufumye fyonse ifyapelwe ku konaulwa pali mwebo."¹⁴ Muca lucelo, mufwile ukuipela cila mutundu. Umutundu uyo Yahweh akasala ukesa kupalamina cila mukowa. Umukowa Yahweh akasala ukesa kupalamina cila ng'anda. Ing'anda Yahweh akasala ikea kupalamina cila umo na umo.¹⁵ Cikacitika ifi, uyo umo ukasalwa elo nokusangwa nefi fintu ifyapelwe ku konaulwa, akocewa, ena na fyonse ifyo akwata, pantu natoba icipangano cakwa Yahweh elo pantu na cita icntu icamuselu mu Israeli."¹⁶ Eico, Yoshua ashile kwima bwangu ulucelo elo aishile kuleta abena Israeli mupepi, cila mutundu, elo nomutundu waba Yuda waishile kusalwa.¹⁷ Na Yoshua apalamiye umukowa wakwa Yuda, elo nomukowa wabena Sera nalolwine lwalisalilwe. Aishile kupalamika uluko lwakwa Sera umo na umo, elo Sabidi aishile kusalwa.¹⁸ Aishile kupalamika ing'anda yakwa Sabidi cila umo na umo, elo Akani umwana mwaume wakwa Kami, umwana mwaume wakwa Sabidi, umwana mwaume wakwa Zera, ukufuma mu mutundu waba Yuda, aishile kusalwa.¹⁹ Eluntu Yoshua aishile kweba Akani ati, "We mwana mwaume wandi, landa icishinka pa cinso cakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli, elo ulapile kuli ye. Napatata, njeba ico ucitile. Wimfisa."²⁰ Akani aishile kwasuka Yoshua ati, "Icishinkafye, ndibifishe kuli Yahweh, Lesa wakwa Israeli. Ici eco nacitile:²¹ Uluntu naishile kubona mufyakutapa umwingila wabune ukufuma mu Babiloni, amashekele imyanda ibili iya silfere, elo ne cipimfya ca golide icafnine amashekele amakumi ya saano, naishile kufikumbwa elo nalishile kufipiita. Fifishilwe mu mushili pakati ke tenti lyadni, elo na silfere ili panshi yaliko."²² Yoshua aishile kutuma inkombe, ukubutukila kwi tenti uko ukwali ifi fintu. Uluntu baishile kulolesha, basangile nafifiswa mwi tenti lyakwe, elo na silfere panshi yafiko.²³ Baishile kupiita filya fintu ukufuma pakati ke tenti elo baishile kufileta kuli Yoshua elo naku bantu bakwa Israeli bonse. Baishile kufitila pa cinso cakwa Yahweh.²⁴ Eluntu Yoshua, elo kumo na bena Israeli bonse, baishile kupiita Akani umwana mwaume wakwa Zera, elo na silfere, umwingila, icipimfya ca golide, abana bakwe abaume elo na banakashi, ing'ombe shakwe, bakabalwe, impanga, elo na itenti lyakwe na fyonse ifyo akwete, elo bafitwala naku mukonko wa Ako.²⁵ Eluntu Yoshua aishile kulanda ati, "Nindo watucushisha? Na weba Yahweh akokucusha lelo." Na bena Israeli bali mulasawile amabwe. Eluntu basawile abashele elo baboca no mulilo.²⁶ Bamutulike no mwina wa mabwe ukulu, uyo uulipo ukushinta na lelo. Yahweh epakumyapo ubukali bwakwe ubwa kooa. Kanshi ne shina lya ilya ncende mukonko wa Ako ukushinta na lelo.

Chapter 8

¹ Yahweh aishile kweba Yoshua ati, "Witina; wibweshamo. Piita abantu ba bulwi bonse. Kabiye ku Ai. Boneni, ndipele imfumu yamu Ai mu minwe yenu, abantu baiko, umusumba waiko, elo ne calo caiko."² Mukacita kuli elo naku mfumu yakuko ngefyo mwacitile kuli Yeriko elo ne mfumu yaiko, eico mwebo muka piita ne fyakutapa elo ne fitekwa fyabo fyonse fikaba fyenu. Biaka abashilika abakubabelamina kunuma ya musumba."³ Eico Yoshua aishile kwima elo aisa kupiita na baume ba bulwi ukuya ku Ai. Eluntu Yoshua asalile abaume bakosa amakana yatatu, abaume abashipa elo aishile kutuma ubushiku.⁴ Alibakonkomeshe ati, "Boneni. muye ukwafisama mu musumba, kunuma ya uko. Mwiya ukutali ukufuma ku musumba lelo bonse muipekanye."⁵ Abaume bonse elo na nevo twalapalama ku musumba, elo eluntu balaisa muku tusansa, twalaisa fulumuka ukufuma kuli bo ngafintu cali.⁶ Balaisa kutufulumuna mpaka batufumye mu musumba. Balaisa kulanda ati, "Bakotubutuka nga filya bacitile ulya muku." Eico natubwelelemofye ukufuma uko bali.⁷ Eluntu mwalaisa kubelamuka, elo mwikate umusumba. Yahweh Lesa wenu alaisa kuupela mu minwe yenu.⁸ Uluntu mwalaisa kwikata umusumba mwalaisa kuoca no mulilo. Mwalaisa kucita ici uluntu mwaumfwila ukukonkomesha kwaba mu mashiwi yakwa Yahweh. Boneni, nevo nimukonkomesha."⁹ Yoshua aishile kubatuma, elo baile ku ncende ya kubelaminapo no kubelama pakati ka Betele elo na Ai kumusumba wa Ai. Lelo bulya bushiku Yoshua alele mu bantu.¹⁰ Yoshua aishile kubuka ulucelo no kupekanya abashilika bakwe, Yoshua elo na bakulu bamu Israeli, baishile kusansa abantu ba mu Ai.¹¹ Abaume ba bulwi bonse abali nankwe balile elo no kupalamina ku musumba. Baishile pepipepi no musumba elo no kupange nkambi ku kapinda ka kukulyo kwa Ai. Lelo pakati kabo elo na Ai pali umukonko.¹² Aishile kupiita abaume ukufikafye na kumakana ya saano elo no kubika lubali lwaku masamba ukwafisama mu musumba pakati ka betelo elo na Ai.¹³ Baishile kubika abashilika bonse, ifita fine-fine kulu bali lwa kukuso, kwa musumba, elo naba beleme nabo bali ku masamba, ninshi balifye abaipekanya nganshi. Yoshua aikele bulya bushiku bonse mu mukonko.¹⁴ Caishile kuba ifi uluntu imfumu ya Ai yaishile kubona ici, yena elo ne fita fyaiko baishile kwima ulucelo nokubutukila ku kusansa Israeli pa ncende imo ifi iya lunatene no mukonko wa mumana wa Yodani. Ico tayaishibe ukuti aba beleme balikulole ukusanshila umusumba kunuma.¹⁵ Yoshua elo na Israeli yonse baishile kupela ku kucimfiwa pa cinso cabo, elo baishile kubutuka ukulungama ku matololo.¹⁶ Abantu bonse abali mu musumba baishile kubutuka muku bapepeka, elo ba bapepeke Yoshua elo ba basendele ukufuma ku musumba.¹⁷ Mu Ai elo na mu Betele tamwashele umwaume nangu umo uutaile mukulwisha Israeli. Bashile umusumba uwaisulwa uluntu balikupepeka Israeli.¹⁸ Yahweh aishile kulanda kuli Yoshua ati, "Sonta uyo umusumbo mu minwe yobe ku Ai, pantu nkopela Ai mu minwe yobe." Yoshua aikete umusumbo mu minwe yakwe no kusonta ku musumba.¹⁹ Abashilika ababeleme bafumune mukwangufyanya mu ncende

shabo ilyofye asontele ukuboko kwakwe. Babutwike elo baisngila mu musumba no kupoka. mukwangufyanya baoccele umusumba.²⁰ Abaume bamu Ai baishile kupilibuka elo baishile kulolesha kunuma. Baishile ku bona icushi cikofutumuka ukufuma mu musumba ukuya mu mulu, elo ninshi tabakwete ukwa kubutukila. Pantu abashilika bakwa Israeli abafulumukile mu matololo bali bwelele muku kumanya abo ababa pepekele.²¹ Uluntu Yohua elo na Israeli yonse baishile kubona bashilika ababeleme balipokele umusumba ne cushi cikofutumuka balya lulukile no kwipaya abaume bamu Ai.²² Bambi baishilekufuma mu musumba mukubalwisha, pakuti babekalile pakati, abena Israeli bamo pakati, bamo lubali ulu, bambi nabo lubali lulya. Israeli asanhile abaume bamu Ai; pali bo tapali uwapusukile nangu uwabutukile.²³ Lelo imfumu yamu Ai yena baliisungile, iyo baiketefye iituntulu elo no kuitwala kuli Yohua.²⁴ Uluntu abena Israeli basihile kupwisha ukwipaya abena Ai abali mu mapnga mupepi namu matololo umo baba pepekele, elo no luntu bonsefye, ukushinta naku wakulekelesha bafwile ku kanwa ka lupanga, abena Israeli bonse baishile kubwelela ku Ai. Ba bananshile ku lupanga.²⁵ Abo bonse abafwile kalya kasuba abaume elo na banakashi, bali amakana ikumi na yabili, bonse abantu bamu Ai.²⁶ Yohua tabwesesho ukuboko kwakwe uko afungulwile kuntu aikatileko umusumbo wakwe, mpaka apwisha ukonaula aba mu Ai bonse.²⁷ Israeli aishile kupiitafye ifitekwa elo ne fyakutapwa ukufuma mu musumba, ngafilyafine Yahweh akonkomeshe Yohua.²⁸ Yohua aishile koca Ai elo no kuisangula umupili wa fitantala umuyayaya. Nincende iyabutukwa ukufikafye na lelo.²⁹ Aishile kukulika imfumu ya Ai pa cimuti mpakafye icungulo. Uluntu akasuba kalikuya mukuwa, Yohua aishile kubakonkomesha elo ba piitile umubili wa mfumu panshi ukufuma ku cimuti elo no kuposa pananshi ya mpongolo sha musumba. Palya epo bapangile umupili wa mabwe pa mulu waiko. Naulya mupili washala palyapene ukufika na lelo.³⁰ Eluntu Yohua aishile ku kula ubulambo bwakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli, pa lupili lwa Ebo,³¹ ngafilya fine umubomfi wakwa Yahweh Mose akonkomeshe abantu bakwa Israeli, ngefyo calembwa mufitabo fyaka Mose ifya mafunde ati: "Ubulambo bwa mabwe ayataputulwamo, ubo ukushili nangu umo uwa bikamo icibombelo ca cela." Napa bulambo apelelepo ifya bupe kuli Yahweh, elo na malambo ya fyaube fya mutende.³² Palya, pa cinso ca bantu bakwa Israeli, aishile kulemba ifunde lyakwa Mose pe libwe.³³ Abena Israeli bonse, abakulu babo, bafilolo, elo na bakapingula babo bataleme ku mbali shonse isha mbokoshi ya cipangano pa cinso ca bashimapepo elo na bena Levi abapiitile imbokoshi ya cipangano cakwa Yahweh-abeni ukubikapo na bafyalilwe mulya mwine-citika wabo aishile kutalama pa ntanshi ya lupili lwa Gerizimu, elo citika umbi ataleme pa ntanshi ya lupili lwa Ebo. Baishile kupala abantu bakwa Israeli, ngafilyafine Mose umubomfi wakwa Yahweh abakonkomeshe paku bala.³⁴ Panuma yaifi, Yohua aishile kubelenga yonse amashiwi ya mafunde, aya mapalo elo na yafitipu, ngafilyafine yalembelwe mu fitabo fya mafunde.³⁵ Takwali ishiwi nangu limo mu mashiwi Mose akonkomeshe ilyo Yohua atabengele pantanshi ya lukuta lwakwa Israeli, ukubikapo na banakashi, abana abanono, elo na bena fyalo abaikele nabo.

Chapter 9

¹ Eluntu imfumu shonse ishali kwikala ku bushilya bwa mumana wa Yodani mu calo ca mpili, elo na mu lulamba lwa bamba mukulu ukushinafye na ku Lebanoni-abena Hiti, abena Amoli, abena Kenani, abena Perisi, abena Hifi elo na bena Yebui-² aba baishile kwikatana pamo pa cpope, icakulwisha Yohua elo ba Israeli.³ Uluntu abena Gibeoni baishile kumfwa ifyo Yohua acitile ku Yeriko elo na ku Ai,⁴ baishile kucita ubucenjeshi. Baishile kuya nga abobatumine. bapiitile imifuko iikote umwali ifyakulya nokubika pali ba punda babo. Kabili bapiitile inyambi sha myangashi ishakulepauka elo ne milundo ya kubalala.⁵ Bafwele ifisamu elo ne ndyato shafikamba fikamba ku makasa yabo. Umukate onse bapiitile wali uwauma elo uwakonaika.⁶ Eluntu baishile kuya kuli Yohua mu nkambi pa Giligo elo baishile kulanda kuli ye elo na ku baume bakwa Israeli ati, "Fwebo tulyendele ukufuma ku calo ukutali, eico iseni tupange icipangano."⁷ Abaume bakwa Israeli baishile kulanda ku bena Hiti ati, "Epali mwikala mupepi na fwebo. Kuti twapangana shani na mwebo?"⁸ Baishile kulanda kuli Yohua ati, "Tuli babomfi bobe." Yohua aishile kulanda abo ati, "Ni mwebo banani? Nikwi mufumine?"⁹ Baishile kulanda kuli ye ati, "Ababomfi bobe balishile kuno ukufuma ukufuma ukutali, pamulandu we shina lyakwa Yahweh Lesa obe. Fwebo tulumfwile ilyashi pali ye elo napali fyonse ifyo acitile mu Egypto-¹⁰ elo nakuli fyonse ifyo acitile ku mfumu shibili isha bena Amoli na kulubali lwa Yodani-kuli Sihoni imfumu ya Heshiboni, elo na kuli Ogi imfumu ya Bashani uwali pa Ashitaloti.¹¹ Abakulu besu elo na bekala mushi balandile kuli fwebo ati, "Piitani ifyakulya fyapa bulendo bwenu. Kabiye ni mu bakumanye elo no kubeba ati, "Tuli babomfi benu. Pageni ici pamo na fwebo."¹² Uyu emukate esu, walifye uwakukaba uluntu twaupiitile ukufuma ku mayanda yesu pa bushiku twali kwisa mukumikumnya. Lelo, boneni, nauma elo no konaika.¹³ Ishi nyambi shalifye ishipya uluntu twashiswishe ku mwangashi, lelo boneni, shikoswa. Imingila shesu elo ne ndyato nashilepauka pa mulandu wa ntamfu ubutali.¹⁴ Eico abena Israeli epakuipitilapo ifyakulyafimo, lelo tabaipwishe ukutungulula kwakwa Yahweh.¹⁵ Yohua epakupanga icipangano camtende nabo, nabo nokubaleka baikala. Ne ntungulushi sha bantu nasho shaishile kupanga mulapo nabo.¹⁶ Cilya papita fye inshiku shitatu apo abena Israeli bapangile icipangano na bena Gibeoni, baishile kwishiba ati balifye bena mupalamano babo bali kwikalafye mupepi nabo.¹⁷ Eluntu abena Israeli baishile kwima nokuya ku misumba yabo pa bushiku bwakulenga shitatu. Imisumba yabo yali ni Gibeoni, Kefira, Beeroti, elo na Kiriati Yearimu.¹⁸ Abantu bakwa Israeli tababashile pantu intungulushi shabo shaishile kubikapo umulapo pali bo kuli Yahweh, Lesa wa bena Israeli. Abena Israeli bonse bali ilishenye ku ntungulushi shabo.¹⁹ Lelo intungulushi shonse shaishile kulanda ku bantu bonse ati, "Twalipangana nabo nokulapa kuli Yahweh, Lesa wa bena Israeli, tatufwile ukubekamoto."²⁰ Ifi efo tukocita kuli bo: Tuli

nokubalekafye balekwikala, pakuti ubukali bwakwa Lesa bwikaba pali fwebo, fwebo bonse mukonaula umulapo twalapile kuli bo." ²¹ Intungulushi shaishile kulanda ku bantu bashiko ati, "Lekeni bekale." Eico, abena Gibeoni baishile kuba abakutebela abena Israeli inkuni elo no kuba tapila amenshi, ngafilya fine intungulushi shalandile pali bo. ²² Yoshua aishile kubakuta elo nokulanda ati, "Nindo mwatubepele uluntu mwalikulanda ati, 'Tuli ukutali na mwebo,' uluntu mwikala muno na fwebo?" ²³ Lelo, pamulandu waici, mwatipwa elo bambi pali mwebo bakalabafye abasha, abo abakuteba inkuni nokutapa amenshi mu ng'anda yakwa Lesa wandi." ²⁴ Nabo baishile kwasuka Yoshua nokulanda ati, "Pantu calilandilwe kuba bomfi benu ati Yahweh Lesa wenu alikonkomeshe umubomfi wakwe Mose ukumipela icalo conse, elo nokonaula abekala calo pa cinso cenu-eico twali aba mwenso pa myeo yesu pamulandu wenu. Eco twacitile ici cintu. ²⁵ Nomba, bona, watwikata ku maka yobe. Icili conse icalakuwamina ukucita kuli fwebo, cita." ²⁶ Eico Yoshua abacitile ici: Aisdhile kubafumya ukwali icimfulumfulu ca bena Israeli, pakuti bebe paya. ²⁷ Bulya bwine bushiku Yoshua aishile kupanga abena Gibeoni ukuba ba kateba wa nkuni elo kulatapa amenshi ya bekala mushi, elo napa bulambo bwakwa Yahweh, ukushinta na lelo, mu ncende umu Yahweh asalile.

Chapter 10

^{1 2} Nomba eluntu Adoni - Zedek , imfumu yaku Yerusalemu , yaumfwile ukuti Yoshua alipokele umusumba wa Ai elo kabili naunaula umupwilapo (ngafintu acitile ku Jerico elo ne mfumu yabo) , Nakabili naumfwa uko abantu baku Gideon nabacita umutende napa na baa ba Israeli elo bakulaikala. A bantu abaku Yerusalemu balikwete umwenso ukulu pantu Gebeoni wali musumba ukulu , wali umu ngemisumba ya mfumu . Wali uukulupo ukucila pali Ai , elo na baume bauuko bali balwi bakulu . ³ Nomba Adoni - Zedek , imfumu yaku Yerusalemu , watumine ilyashi ku Hoham , imfumu yaku Hebroni , ku Piram , imfumu yaku , Jarmuthi , ku Japhia , imfumu yaku Lachishi , elo naku Debir , imfumu yaku Egloni . ⁴ Isa kuli nebo sonjafweko . Natulwishe Gibeoni pantu balipangile ubwampano na Yoshua elo naku bana ba Isreali . ⁵ Ishamfumu shisanoisha ku Amoritisi , imfumu yaku Yerusalemu , imfumu yaku Hebroni , imfumu yaku Jormutti , imfumu yaku Lachishi , elo nemfumu yaku Egloni baisesa pamo , bena nabonse nefita fyankondo . Balipekenye pakwimina Gideoni , elo nokubalwisha . ⁶ Abantu baku Gibeoni balitumine i lyashi kuli Yoshua elo nakufita kulya ku Gilgali . Balandile abati , " Endesheniko ! mwiesha ukufumya amaboko pababomfi benu . Endesheni iseni kuli fwebo , elo mutupusushe . Twafweni fwebo , pantu ishamfumu shonse isha ku Amoritisi abekala ku calo ca mpili balikolongene capamo mukututasha fwebo . " ⁷ Yoshua atampile ukufuma ku Gilgali , ena pamo na baume bonse abankondo . elo nabonse abaume ba bulwi . ⁸ Yahwe abebele Yoshua , " Wibatina abo . Nebo ndibapele mumaboko yobe . Takuli nangu umu palibena uukwete amaka yaku kanya ukubalwisha . ⁹ Yoshua afika mukubapikimusha , Nishi baendele ubushiku bonse ukufuma ku Gilgali ¹⁰ .Yahwe afulunganya abalwani pacinso ca bena Israeli , elo abena Israeli baipeye bonse ukwipaya ukukalamba ku Gibeoni elo baba konka panuma bonse mumusebo uwakulola ku Beth Horon , elo bai bepeye mumusebo wallola ku Azekah elo na Makkedah . ¹¹ Ulu bali kubutuka ukufuma ku Israeli , munshi yalupili ukufuma ku Beth Horon , Yahwe aliponeshe amabwe mpanshi ayakulu ukufuma mumulu noku ponena pali bo ukufika na ku Azekeh , elo bali fwile . Balifwile abengi pamulandu wamabwe ukucila nabo baipeye kulupanga ku baume ba mu Israeli . ¹² Eluntu Yoshua alandile kuli Yahwe muli ubo bwine bushiku , Yahwe abapele abaume bamu Israeli amaka yakucimfya abena Amoni . Ifi efyo Yoshua alandile kuli Yahwe pa cinso ca bena Israeli , " Wekasuba , talamafye apo pene pa Gibeoni , elo wemweshi nobe wimininefye shika pa Aijaloni . ¹³ Akasuba kali taleme palya pene , elo no mweshi walilekele ukwenda mpakafye icalo capanga icilandushi kubakulwani . Bushe ifi tefyo calembwa mwi buuku lya kwa Jashar ? Akasuba katalama pakati kamulu ; Takawe mpakefye akasuba konse . ¹⁴ Takwatalile kubapo ubushiku bumbi kunuma nangu kuntanshi , Uluntu Yahwe aufwililepo ishiwi lyamuntu . Pantu Yahwe nico ale lwishako inkondo mucifulo ca bana ba Israeli . ¹⁵ Yoshua elo nabonse abana ba Israeli ba bwelelemo ku nkambi ku Gilgali . ¹⁶ Nomba ishamfumu shisano shali butukile elo shafisama ishine mulucengo lwa Makkedah . " ¹⁷ Ifi fya yakweba kuli Yoshua , ati balisangile ! - imfumu shisano shilifiseme mulucengo lwapa Makkedah . ¹⁸ Yoshua alandile , " bikenipo amabwe ayakulu pamwinshi wa lucengo elo abashilika bakulalonda . ¹⁹ Mwebo mwiikala mweka . Pepekeni abalwani benu noku basansa ukufuma ku numu . Mwiba suminisha ukwingila mumisumba shabo , pantu Yahwe Lesa alibapele mu maboko yenu . ²⁰ Yoshua elo nabana ba Israeli bapwishishe ukubepaulula bonse noku bepaulula ukukalamba , mpakafye abanono bali butukile nokufika mumisumba imbi . ²¹ Eluntu ifita fyonse fya bwelelemo mutende kuli Yoshua mu nkambi ya Makkedah . Takwalipo nangu umu uwalandilepo ishiwi ilya bubi kubena Israeli . ²² Eluntu Yoshua , " Israeli pa mwinshi walucengo elo mukati kalucengo mulete kuli ine ishamfumu shisano ! ²³ Balicitile ifyo abebele . Batatwala kuli ye ishamfumu shisano ukufuma kulucengo - imfumu yaku Yerusalemu , imfumu yaku Hebroni , imfumu yaku Jarmuti , imfumu ya ku Lachishi , elo ne mfumu yaku Eglon . ²⁴ Eluntu baletele ishamfumu kuli Yoshua , alikutile onse umwaume uwa mubana ba Israeli . Nokusosa kuba kalamba baba bashilika abo abaile kunkondo na ye . Tambikini amakasa pa mikoshi yabo . " Eico balishile elo babika amakasa pamikoshi yabo . ²⁵ Eluntu alandile kuli bo , " mwikwata umwenso elo tekwesha ukupapuka , mube abakosa elo mushipe . Ici eco Yahwe akula cita kuli bonse abalwani mwebo mukalekulwa nabo . ²⁶ Eluntu Yoshua abemine elo abepeye ba shamumu . Nokuba kulikila kufiti fisano . Balibakulikele kufimuti mpakafye mucungulo mushiku . ²⁷ Uluntu akasuba kawile , Yoshua alipele ifya kukonka , elo baba ponya panshi ya cimuti elo baya kuba posa mulucengo mulya mwine babeleme abene .Balibikapo amabwe pa mwinshi wa lucengo . Ayo mabwe yalikala ukufika na lelo . ²⁸ Munshila , Yoshua baikata abena Makkedah muli ilya ine nshila , elo baipeye bonse kulu panga , ukubikapo ne mfumu yabo . Mucishinka bapwishishisha nakonaula

bonse palya pene . Tabashilepo nangu umo uwapuswike mo . Acitile naku mfumu ya ku Makkedah ngefyo acitile na ku mfumu yaku Jerico .²⁹ Yoshua elo nabonse abana ba Israeli balipitile ukufuma ku Makkedah ukuya kufika na ku Libnah .Baile kubulwi mukulwisha umusumba wa Libnah .³⁰ Yahwe nakabili apele uyu musumba mumaboko yabana ba Israeli ukubikapofye kumo ne mfumu yabo . Yoshua abaputula kulupanga elo naonse umuntu kulupanga .Tamwali nangu umo uwapusukilemo . Acitile ifi naku mfumu yabo ngafilya yacitile ku mfumu yaku Jerico .³¹ Eluntu Yoshau na bonse abana ba Israeli pamo nae bapitile ukufuma ku Libnah ukuya ku Lachishi . Baikele palya pene elo kumpela batendeka ukulwisha uyu musumba .³² Yahwe alipele umusumba wa Lachishi muma boko ya bena Israeli . Yoshua alibekete mubusiku bwa konkelepo elo abaputaula ninshi naikata nakumpela ya lupanga , elo nabonse abantu , ngefyo aile kucita nakuli Libnah .³³ Eluntu Horam , imfumu yaku Gezer , mukwafwako Lachishi . Yoshua amusansa ena elo pamo fye nefita mpakafye babona ukuti takuli nangu umo ushelepo .³⁴ Eluntu Yoshua elo nabana ba Israeli bapitile ukufuma mu Lachishi ukuya kufika ku Egloni . Bali ushingulukile na kulwa nabo .³⁵ Elo nokuwikata umusumba pali ubo ubushiku . Bali baputuala ninshi balikete nakumpela ya lupanga bali pwishishisha ukonaula bonse fye , nga filya Yoshua acitile ku musumba wa ku Lachishi .³⁶ Eluntu Yoshua nabana ba Israeli bapitile ukufuma mu Egloni ukuya kufika ku Hebroni . Bali ushingulwike batendeka nokulwishanya inkondo .³⁷ Bali bekete elo baba fukukila ninshi nabekata na kumpela ya lupanga , kumofye ne mfumu yabo elo nabalekwikala mumishi elo nabantu abaikelemo . Tabashilepo nangu umo uwapuswike . Ngefyo bacitile nakumusumba wa Egloni , balipwishisha nokonaula abantu bonse abali muli uyu musumba .³⁸ Eluntu Yoshua abwekelemo , elo nefita fya bana ba Israeli pamo naye , elo balipitile ukuya ku Debir elo bashinguluka noku balwisha inkondo .³⁹ Balikete ne mfumu yabo elo ne mishi yonse iyali mupepi . Bali bakomaula bena ninshi balikete na kumpela ya lupanga elo ba pwisha ukonaula bonse abantu muli uyu umusumba . Tamwali nangu umo uwa pusukilemo . Bacitile ifi ku Debiri elo ne mfumu yabo ngafilya bacitile ku Libnah elo na ku mfumu ya ku Hebroni .⁴⁰ Yoshua alicimfishe fyonse ifyalo , ifyalo fya mu mpili , mu Negevi kumasamba ya mpili , elo na pamulu wa mpili . Kumo nemfumu shabo takwali nangu umo uwashелеmo . Balipwishishe nokonaula na conse icamweo , ngafilya , Yahwe , Lesa wa kwa Israeli , abakonkomeshe .⁴¹ Yoshua alibakomaula bena ukufuma ku Kadeshi Barnea ukufika naku Gazi , elo na conse icalo ukufuma ku Geshoni ukuya kufika naku Gibeoni .⁴² Yoshua ashikete shonse ishamfumu pamo ne fyalo fyabo pa kashitafye kamokene pantu Yahwe , Lesa wakwa Israeli , alekubalwilako .⁴³ Eluntu Yoshua , elo nabana ba Israeli pamo naye balibwelelemo ku nka mbi ku Gilgali .

Chapter 11

¹ Elutu Jobi imfumu yaku Hazor , yalyumfwile palwa ifi , yatumine ilyashi ku Jobab , imfumu yaku Madon , imfumu yaku Shimron elo ne mfumu yaku Akshaph .² Nakbili yalitumine ilyashi naku mfumu yaku kukappinda ka kulyo ku calo ca mpili , mumana wa Yodani , mumikonko ya ku kapinda kakulyo ku Kinnereth , kuncende iya batala , elo naku Naphoth Dori ukulola kumasamba .³ Nakabili yalitumine ilyashi ku cannanite ukuya ku kabanga , elo nakumasamba , ku Amonti , kubena Hittites , kubena Perizziti , kubena Jebusiti mucalo campili , elo abena Hivite abalupili lwa Emoni , mucalo ca Mspha .⁴ Abashilika baishile bonse pamo , nempuka ya bbashilika ikalamba , kwati bwingi bwa michanga pa mbali ya mumana . Balikwete impuka iyikalamba iya bakabalwe elo namaceleta .⁵ Shonse ishamfumu shalile kukumanina pa nshita iya pelwe , elo baile kumana ku menshi ya Merom pakuti balwishe abena Israeli .⁶ Yahwe alandile kuli Yoshua ati , " wiba no mwenso kuli bo pantu mailo pali inonshita nkesa kubapela kuli Israeli nga baume bafwile kale . Webo ukafunaule bakabalwe babo elo webo ukoce na maceleta yabo .⁷ Yoshua elo nabaume bonse aba nkondo balishile . Balifikile fye elo baba sansa kumbali ya menshi ku Merom , elo baba sansa abalwani babo .⁸ Yahwe alipele abalwani mumaboko ya bana ba Israeli elo babakomawile nokuba butushisha ku Sidoni , Misrephoth Main , elo naku mikonko ya ku Mizpoh kuka banga . Balibakomawile mpaka fye bonse babapwishishisha ukwabula nangu umo uwaku pusuka .⁹ Yoshua acitile kuli bo ifyo Yahwe abebele . Alifunawile bakabalwe elo aisa koca na maceleta .¹⁰ Yoshua a bwekelemo pali ilya ine inshita elo aikata Hazor . Alikomene ne mfumu yaulya wine musumba ku lupanga . (Hazor wali musumba ukulu pali iyi misumba .)¹¹ Balikomawile kulupanga conse icipema icala muli ici calo , elo abapela kukubonaula , eico takwashepo icabumbwa ica mweo icashelepo no mweo . Eluntu baocelo nomusumba wa Hazor .¹² Yoshua alipole yonse imisumba umwali ishamfu,u ishi . Nakabili alipokele ne shamfumu shabo elom ashikomaula kumpela yalupanga .Ngafilyafine Mose umubomfi wakwa Yahwe abakonkomeshe¹³ .Israeli taocepo umusumba onse uwakulilwe pamulundu we loba kano umusumba wa Hazor . E weka kafye eo Yoshua aocele .¹⁴ Ifita fya babana ba Israeli tafya sendele ifyo batapile ukufuma muli iyi misumba ukubikapo nefitekwia fyabo . B alipeye umuntu onse kumpela ya lupanga pankafye bonse balifwile . Tabashilepo nangu cine icakubumba icipema .¹⁵ Ngafilya fine Yahwe akonkomeshe umubomfi wakwe Mose , mumusango umo wine , Mose alikonkomeshe Yoshua elo Yoshua alicitile ifyo . Tashilepo nangu cimo Yoshua acitile fyonse Yohwe akonkomeshe Mose ukucita .¹⁶ Yoshua alipokele fyonse ; icalo cakumpili , Nagevi yonse , impanga iya Gesheni . icaloabela mwisamba lya mpili , umulonga wa Jordani mumikonko , ne calo ca mpili cabana ba Israeli elo ne calo caku Batala .¹⁷ Ukufuma kulupili lya Holaki mupepi na Edom , elo ukuya kukuklyo ukutali nga baali na Gad mumikonko mupepi na Lebanon panshi yalupili lwa Hermon , alikete ishamfumu shamuli filya fyalo elo ashipye .¹⁸ Yoshua alilwishishe inkondo pashita itali ne shamfumu shonse .¹⁹ Takwali kuba nangu umo umusumba uwali kupanga umutende nefita fya bena Israeli ukufumyakofye abena Hivi abalekwikala muGibeoni . Abena Israeli bapole imisumba yonse iya sheleko mubulwi .²⁰ Pantu umwine Yahwe ewa talamike imitma yabo pakweba ati balekulwa inkondo nabena

Israeli , pakweba ati baba pwishishishe ukubonaula ukwabula uluse . ukulingana ngafilya Mose aba tungulwile .²¹ Eluntu Yoshua afikile ukulinana neyo nshita elo alyonawile musumba wa Anakim . Alicitile ifi ku calo caku mpili , ku Hebron Deebir , Anab , elo nakonse kufyalo fya kumpili ifyaku Juda , elo nakufyalo fyaku mpili ku Israeli . Yoshua alipwishishe ukubonaula bonse pamo ne misumba yabo .²² Takwali uwashelimo mu Anakim mu calo ca bena Israeli ukufumyakofye Gaza, Gath , elo na Ashdod .²³ Eico Yoshua apokelfye icalo conse , ngafilya Yahwe alandile kuli Mose . Yoshua acipele ukuba icakupyana kubena Israeli , ukulingana nefyo bapelwe mumitundu yabo , eluntu ialo catushishe ukufuma ku nkondo .

Chapter 12

¹ Nomba abaebe shamfumu ba mu calo , abo abaume bamu Israeli bacimfishishe . abena Israeli balipokele noku kwata icalo ku lulamba lya mumamna wa Yodani kulya kutulila akasuba , ukufuma mumikonko ya mumana wa Arnonon kulupili lwa hermon , elo na Araba onse ku kabanga .² Sihon , imfumu yabena AMmoni , yalikiwikala mu Heshboni . Yalikutungulula ukufuma ku Aroer , ukufika ku mukonko waku Alinoni , kabili ukufuma pakati ka mupokapoka , elo naitika waku Gilead munshi kumumana wa Jobbok mumupaka wabena Amoni ,³ Shihon nakabili alekutungulula icalo ca Alaabah kuli bemba mukalamba waku Kinnereth , ku kabanga , kuli bemba mukalamba uwaku Alabah (muli bemba wamucele) kukabanga , munshila yakuya ku Beth Jeshimoth elo naku kapinda kakukulyo ukufika mwisamba lya mutetemuko wa lupili lwa Pishgah .⁴ Og , imfumu yaku Bashani , umo pabashelimo aba mu Rephaim , uwaleikala mu Ashtaroth elo naku Edrei .⁵ Alekutungulula kulupili lya Harmorn , Salekah , elo na konse kubena Bashani , kumupakawaku bantu baku Geshur elo naku Maacathites , elo naitika waku Gilead , kumupaka waku Sihoni , ku mfumu yaku Heshiboni .⁶ Mose umubomfi wakwa Yahwe , elo na bana ba Israeli ebaile cimfya isho omfumu , elo Mose umubomfi wakw Yahwe , apele icaalo nge cikwatwa ku bena Reubeni , abena Gadi , elo naitika wa mutundu wakwa Manase .⁷ Ishi eshamfumu isha mucalo Yoshua elonabana ba Israeli bacimfishishe ku masamba ya Yodani ., ukufuma ku Baal Gad mumukonko mupepi na Lebanon kulupili lwa Halak mupepi na Edom . Yoshua alibapele icalo kuli cila mntundu wa baana ba Israeli ukuti bafikwate .⁸ Alibapele ifyalo fyali mu mpili , iyalo umwakubula impili , ifyalo fya ba lungwana , icalo ca mumutentemuko wa lupili . icalo ca mu matololo , elo ne calo ca ku Negev - icalo cabena Hitti , abena Amoni , Kenani , Perizzites , abaena Hiti , abena Jebusi .⁹ Isha mfumu pamo ne mfumu yaku Yeliko , imfumu ya ku Ai mupepi na ku Bethe ,¹⁰ Imfumu yaku Yelusalemu , imfumu yaku Enaaim ,¹¹ imfumu yaku Jarmuth , imfumu yaku Lacishi ,¹² imfumu yaku Egloni , imfumu yaku Gezer ,¹³ imfumu yaku Debir imfumu yaku Geder ,¹⁴ imfumu yaku Hormah , imfumu yaku Arad ,¹⁵ imfumu yaku Libnah , imfumu yaku Adullam ,¹⁶ imfumu yaku Makkedah , imfumu yaku Bethel ,¹⁷ imfumu yaku Tappuah , imfumu yaku Hephher ,¹⁸ imfumu yaku Aphek , imfumu yaku Lasharon ,¹⁹ imfumu yaku Madon , imfumu yaku Hazor ,²⁰ imfumu yaku Shimron Meron , imfumu yaku Akshaph ,²¹ imfumu yaku Taanach , imfumu yaku Megiddo ,²² imfumu yaku Kadesh , imfumu yaku Jokneam mu carmel ,²³ imfumu yaku Dor mu Naphoth Dor , imfumu yaku Goyim mu Gilgali ,²⁴ elo ne mfumu yaku Tizrah . Nempndwa ya shamfumu yali amakumi yatatu na imo bonse pamo .

Chapter 13

¹ Nomba Yoshua alikotele nganshi uluntu Yahwe alandile kuli ye ati , "webo ulikotele nganshi , nomba kulishele ifyalo ifingi ifya kupoka .² Ici ecalo cisheeko ukupoka : Fyone ifitungu fya ku Philistine elo nabonse abekala mu Geshurites ,³ ukufuma ku Shihon , kakabanga ka Egypto , elo kukapinda kakukuso ku mupaka wa Ekron , caishibikwe nge cipi cabena Kenani ; muli bakatungulula basano mu Philistine , aba mu Gazi , Ashdod , Ashekalon , Gath , elo na Ekroni - nakuncende yaku Avvutes .⁴ Kukapinda kakulyo (kuncende yaku bena Avvite) ; Shonse incende ha ku Kenani , ukufuma ku Arah ukushinta naku Sidoni , ukutali nga Aphek uwabela kumupaka kubena Amoni ;⁵ mucalo cabena Gebali , konse ku Lebanon ukufika kukabanga ukufuma ku Baal Gad ku lupili lwa Hermoni ukufika ku Lebo Hamath ..⁶ Nakabili , abekashi bonse abekala mucalo ca mpili ukufuma ku Lebanon ukushinta naku Missrephoth Maim , ukubikako na bantu baku Sidon . Nebo nkabafulumwina ukufuma pantanshi yaba shilika ba bena Israeli . Ukashininkisha ukuti icalo cayakanishiwa kubana ba Israeli nge cishilano , ngafintu nakukonkomeshe webo .⁷ Yakanyeni ici calo nge cakupyana ku mitundu pabula elo nakuli citika wa mutundu wakwa Manasse .⁸ Naumbi citika musumba wapa mutundu wakwa Manasseh , abena Reubeni elo nabena Gadi baye kupokelela ngeci shilano ico Mose abapele kukabanga mumana wa Yodani ,⁹ ukufuma ku Aroer , icili ku mpela ya mumana wa Anoni gorge (ukubikapofye no yo umusumba wabela pakati mumu poakapoka ne calo conse icakuba tama ica ku Medeba ukuya kushinta naku Diboni ,¹⁰ Nemisumba yonse iya ku Shihon , imfumu yaku Amonite , uwalekutunguula mu Heshiboni , kumupaka wabena Amoni ;¹¹ Gilead , elo na kucitungu cabena Geshuri , elo naku beana Maka , bose aba mulupili lwa Hemon , konse ku Bashani naku Salekah ;¹² Namonse mucalo ca mfumu Oge uwa Bashan , uyu ewalekuteka mu Ashtaroth elo namu edei - uyu ewashelimo kubena Rephaim - Mose alibakomene bena elo nokubatamfyamo .¹³ Nomba abantu bakwa Isreali taba fulumwiknemo abena Geshurites nangu abena Maacathites . abena Gehur elo nabena Maacath balekwikala pamo nabena Isreali ukushinta napali lelo .¹⁴ Ku mutudu wakwa levi wekafye mose tabapeleko icacishilano . Ifyamutulo fyakwa yawe , lesa wabena isreali , balekufyoca pa mulilo , ngefya cishilano fyabo , ngefyo lesa asosele kuli mose .¹⁵ Mose alipele icacishilano ku mutundu wakwa Reubeni , kumukowa no mukowa .¹⁶ Incende yabo yalifumunie ku Aroer , kumpela yaku Arnon ku kamana ka gorge , elo nakumusumba wabela pakati ku mukonko , elo naconse icalo icakubatama ku medeba .¹⁷ Reuben nao alipokelele icalo ca

Heshboni elo nemisumba yonse iyabela mumukonko, Dibon, elo na Bamoth baai meoni,¹⁸ elo na Jahaz, elo na kedemoth, elo na mephaath,¹⁹ elo na Kiriathaim, elo sibmah, elo Zereth Shahar palupili Iwabela mumukonko.²⁰ Rrubeni nakabili ali pokele Beth peor, Mumitentemuko yaku Pisgah, Beth Jeshimoth,²¹ namumishi yonse iyabatama, elo namabufumu yaku Sihoni imfumu yaku Amorites, uwalekuteka mu Heshbon, uyo mose aile kucimfya ukwampana pamo nentungulushi shabela ku midiani, Evi, Rekem, Zur, Hurelo na Reba, umwana umwaume uwamfumu uwaku Sihoni, Abalekwikala muli ifi ifyalo.²² Abantu baku Isreali nakabili balipeye Balaam umwana mwaume wakwa Beor kulupanga, uwa lecita ifyabunshinganga, pamo nabo bonse abo baipeye.²³ Kumupaka wa mutudu wakwa Reubeni kuli umumana wa Yodani, uyu emupaka wabo. Ico ecli icishilano camutundu wakwa Reubeni, capelwe kuli cila mukowa, kumisumba yabo elo nakumishi yabo.

²⁴ Ifi efyo mose ailekupele kumutundu wakwa Gad, umukowa no mukowa.²⁵ Incende iyali iyakwa Jazer, nemisumba yonse iyaku Gilead elo naitika calo cabena Ammoni, ku Aroer, icabela ku kabanga ku Rabbah,²⁶ ukufumu mu Hesbon ukuya kufika ku Ramath Mizpah elo Betonim, ukufumaku Mahanaim kuncende yaku Deba.²⁷ Mumukonko, mose abapele bana Beth Haram, Beth Nimram, Succoth, elo na Zaphon, naconse icalo camu sihom imfumu yaku Heshbon, ku yodani ekumupaka, kwisamba iya mumana ukalamba ku Kinnereth, kukabanga kwishilya iya yordani.²⁸ Iciecishilano camutundu wakwa Gad, mukowa no mukowa kumisumba nemishi yabo.²⁹ Mose alipele icishilano pali citika ku mutundu wakwa Manaseh. kwalipelwe citika kumutundu walupwa lwakwa Manaseh, mukowa na mukowa.³⁰ Iyincende yabo kuya kufuma Mahanaim, konse ku Bashan, ukufuma bonse bwakwa Ogi imfumu yaku Bashan, elo nemisumba yonse iya ku Jair, iyali mu Bashan, imisumba amakumi mutanda.³¹ citika waku Gilead, elo naku Ashtaroth elo na Edrei [imisumba kubufumu bwakwa Ogi mu bashan]. Ifyo fyapelwe kulupwa lwakwa Makir umwana umwaume wakwa Manasseh citika wabantu bakwa Makir, mukowa, nakumukowa.³² Ifi efishilano fintu mose aile kwakanya mumalungu ya Moab, ukufika naku jordani kukabanga kaku yeriko.³³ Mose tapelepo icishilano ku mutundu wakwa Levi. Yawe, lesa wakwa Isreali, ecishilano cabo, ngefyo alandile kulibo.

Chapter 14

¹ Ishi eshali ni ncende sha bantu ishakubena Israeli bapokele uluntu ba pyene ku ncende ya ku Kenani, iyo Eliasa shimapepo, Yohua umwana mwaume wakwa Nuni, elo ne ntungulushi sha mikowa sha bwina Israeli sha abanishiwe kuli bo.² Ukupya kwabo kwali kwa kupendula pa makumi pabula elo na citika wa mitundu, ngafilyafine Yaweh akonkomeshe ukupitila mukuboko kwakwa Mose.³ Napo Mose alipele ifya cishilano pali fibili elo nakanoo na citika wamitundu ukutapuka Yodani, nangu abena Levi tabakwaeteko icakaniko cafishilano.⁴ Umutundu wakwa Yosefu walifye imitundu ibili, Manase elo na Efulemu. Abena Levi tababapeleko incende nangufye imo pa ncende sha cishilano, nomba incende shimo shimo, mu musumba umwa kwikala, ne ncende sha mulemfwe ishakulyamo inama ne fitekwa fyabo. Elo napafyuma fyabo bakwete.⁵ Abantu ba mu Israeli bacitile ifyo Yaweh akonkomeshe Mose, eico balipelwe incende.⁶ Eluntu umutundu wakwa Yuda waishile kwisa kuli Yohua pa Gilgali. Kalebu umwana mwaume wakwa Jenifunea umwina Keniseti, aishile kulanda kuli ye ati, "Nawishiba ifyo Yaweh alandile kuli Mose umuntu wakwa Lesa pafikumanino webo na nebo pa Kadeshi Benea.⁷ Nali ne myaka amakumi yane uluntu Mose umubomfi wakwa Lesa antumine ukufuma ku Kadeshi Benea ukuya kulengula incende. Naishile kumuletela akasebo nakabili ngefyo cile kuba mu mutima wandi.⁸ Nomba kuli ba munyia abaile pa mulu na nebo balangele imitima sha bantu ukusungulika ku mwendo. Nomba mukupwililika na konkele Yaweh Lesa wandi.⁹ Mose pali bulya bushiku alilapile, kulanda, mucishinkafye pancende apo amakasa yenu ya nyanta cikaba ca cishilano cenu naku bana benu umuyayafye, pantu kumupwilapofye namukonka Yaweh imfumu Lesa wandi!¹⁰ Nomba, Lolesha! Yaweh alinsungile umutuntulu pali iyi imyaka amakumi yane na iyisano, ngafintu ena alandile-- ukufumya inshita Yaweh alandile na Mose aya mashiwi, uluntu Israeli aishile kwenda mu matololo. Nomba, Lolesha! Nebo buno bushiku ndi ne myaka cine konse konse.¹¹ Ndifye uwakukosa totolo lelo ngafilyafine cali uluntu Mose antumine. Ukukosa kwandi kulifye ndi ngafilyafine cali, kunkondo kukuya no kubwela.¹² Apa nomba mpela ici calo ca mpili, ico Yaweh andaile nebo pali bulya bushiku. Ngafilya waumfwile pali bulya bushiku ukuti abena Anakimu bali kulya ne misumba yakukosa iya malinga. Kuti caba ukuti Yaweh alinokuba nandi elo ndi nokubafumya bonse, ngafilyafine Yaweh alandile."¹³ Eico Yohua baishile kumupala no kumupela Hebroni nge cishilano kuli Kalebu umwana mwaume wakwa Jefunea.¹⁴ Eluntu nomba Hebroni waishile kuba impyani yakwa Kalebu umwana mwaume wakwa Jefunea umwina Kenisite pali ubu bushiku, pantu alikonkele Yaweh umupwilapo, Lesa wakwa Israeli.¹⁵ Nomba ne shina lya Hebroni lyaishile kuba ni Kiriati Arba. (Arba ali muntu wampomfu pabena Anakimu.) Nomba ne ncende yali tushisheko ku nkondo.

Chapter 15

¹ Incende iya pelwe ku mutundu wa bantu bakwa Yuda, umukowa no mukowa, wa tantalishiwe ku masamba ku mupokapoka waku Edomu, na matololo ya Zin yalikuba aya kulepeshapo ukullosha lwa kumasamba.² Umupaka wabo ku masamba watantalile ukuyakufika naku lutw lwa ku cimana ca mucele, ukufuma pe swe no kullosha ku kabanga.³ No mupakawabo watantalile ukufika ku kapinda ka kukuso ku lupili lwa Akrabbimu elo ukupita mumbali ukufika ku Zin, elo ukufika ku kumasamba ya ku Kadeshi Bernea, mumbali mu Hezroni, elo ukufika naku Addar, epo wayalwike ukufika ku Karka.⁴ Wapitile ukufika ku Azmoni, elo wapitile kutumenshi twa ku Egypto, elo aisa kupwila naku lutwe lwa bamba.

Ifi efyali umupaka waku masamba. ⁵ Umupaka waku kabanga wali ni bamba wa mucele, apakumanina umumana wa Yodani. Umupaka waku kapinda ka kukuso watampile pe swe Iya bamba apakumanina umumana wa Yodani. ⁶ Walipitilile ukufika ku Beti Hoglah elo waya kupita ukufika kukuso Iwa Beti Arabah. Eluntu wayakupita peulu elibwe lyakwa Bohani umwana mwaume wakwa Rubeni. ⁷ Eluntu umupaka wapitile peulu ukufika ku Debir ukufuma umukonko wa Acho, elo ukutantalishako ku kapinda ka kukuso, ukwalulukila mupepi na Gilgali, icalifye lubali no lupili Iwa Adummini, icalifye ku kapinds ka kukuso notumfukwe- mfukwe twaku Shemeshi elo no kuya kufika ku En Rogel. ⁸ Eluntu umupaka waile peulu Iwa mukonko wa Beni Hinnom ku kabanga mupepi no musumba wa Jebusite (umo nimu, Yerusalemu). Eluntu wapitile peulu Iwa lupili ulo ulwapitile no mukonko wa Hinnom, ku kapinda ka kukuso, icalini kumpela ya ku kapinda ka kukuso kwa mukonko wa Refemu. ⁹ Eluntu umupaka watantalile ukufuma peulu Iwa lupili kutumfukwe- mfukwe twa Neftoah, eluntu wapitile ukufuma palya ukufika ku misumba ya Efuloni. Eluntu umupaka nakabili waongeme no kushinguluka ku Baalah (cimo cinefyena Kiriati Jearimu). ¹⁰ Eluntu umupaka washingulukile ku kapinda ka kukulyo kwa Baalah ku mulundu wa Seir, elo ukupita pamopene kumbali ya mulundu wa Jearimu ku kabanga (cimo cinefyena Kesaloni), no kuya panshi ya Beti Shemeshi, elo ukupulinkanya ukufika naku Timunah. ¹¹ Umupaka wafumine mupepi na ku kabanga ka lupili Iwa Ekroni, eluntu wapeteme ukushinguluka ukufika ku Shikkeroni elo waya kupita pamo pene no mulundu wa Baalah, elo ukufuma apo no kuya kufika ku Jabneel. Umupaka waile ku pwila pali bamba. ¹² Umupaka waku kapinda ka kukuso wali ni bamba mukalamba elo namulya mwinefyene apelela. Iyi emipaka ukushinguluka pa mutundu wa ba Yuda, umukowa no mukowa. ¹³ Mukusunga amafunde wakwa Yaweh kuli Yohua, Yohua aishile kupela Kalebu umwana mwaume wakwa Jefunea umulashiko wa ncende pa mutundu wakwa Yuda, Kiriati Arba, ekweba ati, Hebroni (Arba ali ni wishu wakwa Anaki). ¹⁴ Kalebu aishile kubafumyako kulya abana batatu abakwa Anaki: Sheshai, Ahimani, elo Talmi, ifikolwe fyakwa Anaki. ¹⁵ Aishile kuya klya nokuya kwalukila umutundu wakwa Debir (Debir ali kwitwa Kinati Sefa). ¹⁶ Kalebu aishile kulanda ati, "Umutundu ukusansa Kiriah Sefa elo no kumwikata, kuli uyo ndi nokumupa umwana mwanakashi wandi Aksah nokuba umukashi wakwe." ¹⁷ Eluntu Otineile umwana mwaume wakwa Kenazi, wabo wakwa Kalebu, aishile kumwikata, Kalebu aishile kumupela no mwana mwanakashi wakwe Aksah ngo mukashi wakwe. ¹⁸ Panumafye yaifyo, Aksah aishile kuya kuli Otineile elo ba mukonkomesha ukwipusha wishu palwa conde. Eluntu aishile kwikila pali kabalwe wakwe, Kalebu aishile kulanda kuli ye ati, "Nindo ukofwaya?" ¹⁹ Aksah nao aishile kwasuka ati, "Ncitolako ubwafwilisho ubuweme, apo ulimpele incende iya kubena Negev; Nakabili mpelako utumfukwe- mfukwe twa menshi." Eluntu Kalebu aishile kumupela utumfukwe- mfukwe twa peulu na mpanshi. ²⁰ Ifi efyali ukupyana kwa mutundu waku ba Yuda, umukowa no mukowa. ²¹ Ne misumba iyali ku mutundu wakwa Yuda ukulola ku masamba, mupepi no mupaka waku Edomu, yali ni Kabzeel, Eder, Jagur, ²² Kina, Dimonah, Adadah, ²³ Kadeshi, Harzo, Hitanani, ²⁴ Ziph, Telemu, Balotih. ²⁵ Hazor Haddath Kiriath Hezeon (ifi nafyo fyali kwitwa Azor), ²⁶ Amam, Shema, Molodha, ²⁷ Hazar Gadda, Heshmon, Beth Plet, ²⁸ Hazar Shual, Beersheba, Biziothiah. ²⁹ Baalah, Iyim, Ezem, ³⁰ Eltolad, Kesil, Hormah, ³¹ Ziklag, Madmannah, Sansannah, ³² Lebaath, Shilhim, Ain, elo Rimmon. Ishi shali misumba amakumi yabili na pabula shonse pamo, ukwisa kubikapofye ne mishi shabo. ³³ Mu ncende shali panshi emwali Eshtaol, Zorah, Ashnah, ³⁴ Zannoah, En Gannim, Tappuah, Enam, ³⁵ Jarmuth, Adullam, Sokoh, Azekah, ³⁶ Shaaraim, Adithaim, elo Gederah (emukuti Gederothaim). Ishi eshali misumba ikumi limo na ine mumpendwa ukwisa ku bikakofye ne mishi shabo. ³⁷ Zenan, Hadashah, Migdalga, ³⁸ Dilean, Mizpah, Joktheel, ³⁹ Lachish, Bozkah, Eglon. ⁴⁰ Kabbon, Lahmas, Kitlish, ⁴¹ Gederoth, Beth Dagon, Naamah, Makkedah. Ishi shali misumba ikumi limo no mutundu ukwisa ku bikakofye ne mishi shabo. ⁴² Libnah, Ether, Ashan, ⁴³ Iphtah, Ashnah, Nezib, ⁴⁴ Keilah, Akzib, Mareshah. Ishi shali misumba pa bula, ukwisa kubikapofye ne mishi shabo. ⁴⁵ Ekron, nao imisumba ne mishi ya musinguluka, ⁴⁶ ukufuma ku Ekron ukufika kuli bamba mukulu, shonsefyene incende shapalamine mupepi na Ashdod, ukusankanyako ne mishi shabo. ⁴⁷ Ashdod, ne misumba yashingulwiike, ukusankanyako ne mishi shabo; Gaza, ne misumba yashingulwiike pamo ne mishi shabo; ukufika naku Egypto, elo na kuli bamba mukulu pamo no lulamba. ⁴⁸ Mu calo ca mpili, Shamir, Jattir, Sokoh, ⁴⁹ Dannah, Kiriath Sannah (emukwebati Debir), ⁵⁰ Anab, Eshtemo, Anim, ⁵¹ Goshen, Holon elo Giloh. Iyi yali misumba ikumi limo na umo ukusankanyakofye ne mishi shabo. ⁵² Arab, Dumah, Eshan, ⁵³ Janim, Beth Tappuah, Aphekah, ⁵⁴ Humtah, Kinath Arba (emukutula Hebron), elo Zior. Iyi yali misumba pabula ukusankanyako ne mishi shabo. ⁵⁵ Maon, Carmel, Ziph, Juttah, ⁵⁶ Jezreel, Jokdeam, Zanoah, ⁵⁷ Kain, Gibeah, elo Timnah. Iyi yali misumba ikumi limo ukusankanyako ne mishi shabo. ⁵⁸ Halhul, Beth Zur, Gedor, ⁵⁹ Maarath, Beth Anoth, elo Eltekon. Iyi yali misumba mutanda pamo ne mishi shabo. ⁶⁰ Kiriath Baal (emukutula Kiriath Jearim), elo Rabah. Iyi yali misumba ibili ukubikapofye ne mishi shabo. ⁶¹ Mu matololo, mwali Beth Arabah, Middin, Secacah, ⁶² Nibshan, umusumba wa mucele, elo Gedi. Iyi Yali midumba mutanda ukusankanyako ne mishi shabo. ⁶³ Nomba kuli Jebusites, abekashi ba mu Yerusalemu, umutundu waba Yuda walilililwe ukubafumyamo, abena Jebusites bekala mulya mwine no mutundu wakwa Yuda ukufika na lelo.

Chapter 16

¹ Incende ya pelwe ku mutundu wakwa Yosefu kwatantalishiwe ukufuma ku Yodani pa Yeliko, ku kabanga ka tumfukwe mfukwe twa Yeliko, ukupita mu matololo ukuya peulu ukufuma ku Yeliko, ukupulinkanya nokupita ku calo ca mpili sha Betele. ² Eluntu waishile kupita ukufuma mu ku Betele ukufika ku Lusi ukupita pamo pene na Atarofi, ne ncende yaku Arkites. ³ Eluntu yapitile panshiukuya ku masamba mu ncende yaku bena Jefulelite, ukukonkafye ne ncende ya panshi iyaku Beti Horoni, mpakafye na ku Gezere; nokwisa ku pwila pali cibemba. ⁴ Cali muli iyi inshila umutundu wakwa

Yosefu, Manase elo na Efulemu bapokelele icikwatwa cabo. ⁵ Incende sha mutundu waku bena Efulemu, umukowa no mukowa: Umupaka wa ncende sha cishilano shabo isha ku kabanga shaile ukufuma ku Ataroti Adda ukuya kufikafye na peulu ya Beti Olani, ⁶ elo ukufumapo nokupitilila nokuya kufika kuli bembba. Ukufuma pa Mikmetati ku kapinda ka kukuso nokwa luluka lwa kukabanga nokulungatana ku Taati Shilo elo wapitilisha lwa ku kabanga ku Janoa. ⁷ Eluntu watentemukila panshi ukufuma ku Janoa na Atarofi elo naku Nala, mpaka ukufika ku Yeliko no kuya kupwila pa Yodani. ⁸ Ukufuma ku Tapau, umupaka walipitilile ku masamba ukuya kufika naku Kaana, nokuya kupwila pali bembba. Ifiefyo icishilano ca mutundu wakwa Efulemu kwali, umukowa no mukowa, ⁹ pamo ne misumba yabo iyo iyasalilwe ku mutundu wakwa Efulemu emo babelele mulya mwine mu fishilano no mutundu wakwa Manase-- ne misumba yonsefye nokwisa kubikako ne mishi shabo. ¹⁰ Tababa tamfishem abena Kenani abaikela mu Gezere, emukweba ati abena Kenani bekala mumo mwine na Efulemu ukufika no bwa lelo, lelo aba bantu babomba incito yamulasa.

Chapter 17

¹ Ifi efyali igitungu capelwe k mutundu wakwa Manase (ewali libeli lyakwa Yosefu) emukweba ti, Makiri, uwali libeli lyakwa Manase elo umwine eka ali ni wishu wakwa Gileadi, Ifikolwe fyakwa Makiri balifipele incende yakwa Gileadi na Bashani, umulandu wakweba ati Makiri ali cita cabulwi nganshi. ² Impanga yaishile kupelwa kuli onsefye uwa mu mutundu wakwa Manase, yali pelwe ku mikowa--Abize, Heleki, Asrieli, Shekemu, Hefe, elo na Shemida. ukulinana ne ndupwa shabo. ³ Nomba Selofeadi umwana mwaume wakwa Hefeli umwana mwaume wakwa Manase takwaetepo abana baume akwetefye abana banakashi. Nmashina ya bana banakashi yali ngefi Mala, Nao, Hogila, Milika elo na Tisa. ⁴ Baishile kulanda na shimapepo Eleasa, Yoshua umwana mwaume wakwa Nuni, elo ne ntungulushi elo baishile kulanda ati, "Yaweh alikonkomeshe Mose ukupela fwebo icishilano naba ndume shesu." Eico, ukukonkafye nokukonkomesha kwakwa Yaweh, Mose alipele ifyakaniko fya cishilano ukulinganafye na bandume shabo muli wishu umo ukulingana ngefyo Yaweh amukonkomeshe. ⁵ Ifiputulwa ikumi fyaishile kupelwa ku bena Manase Gileadi elo na Bashani, iyali kwishilya Iya Yodani. ⁶ Pantu abana banakashi bakwa Manase balipokele icakaniko pamo na bana bakwe. Incende yakwa Gileadi yaishile kupelwa kuli bonse aba mufikolwe fyakwa Manase. ⁷ Icalo cakwa Manase calikufika ukufuma ku Asheri ukufika ku Mikmetati, iyali ku kabanga kaku Shekemu. Eluntu umupaka walolele luabali lwa ku kabanga kali balya bali kwikala mupepi notumfukwe mfukwe twaku Tapua. ⁸ (Icalo cakwa Tapuacali cakwa Manase), nangula umusumba wakwa Tapua, kumupaka wakwa Manase uwali waku bantu bakwa Efulemu. ⁹ Umupaka wali twalilele ukufika na ku Kana. Nemisumba ku kapinda ka kukulyo isha ku menshi mu musumba wakwa Manase yalikuba yakwa Efulemu. Umupaka wakwa Manase wali ku kapinda ka kukuso lubali no tumenshi, elo waile kupelekesha pali bembba. ¹⁰ Impanga yaku kapinda ka kukulyo yalu kuba yakwa Efulemu, elo impanga yaku kapinda ka kukuso yalukiba yakwa Manase, bembba ewali kuba emupaka. Naku kapinda ku kukuso bapakene na Asha, elo ku kananga bapakene na Isakari. ¹¹ Elo muli Isakari na Asha, iyakwa Manase muli Befi Shani elo ne mishi shabo, Ibleamunemishi shabo, na bekashi bamu Dor elone mishishabo, abekashi bamu Endor elo ne mishi shabo, abekashi bamu Taomaki elo ne mishi shabo, elo abekashi bamu Megido elo ne mishi shabo, elo no musumba wa cita ni Nafefi. ¹² Nomba umutundu wakwa Manase tekuti upokolole ifikwatwa fyailya misumba, pantu abena Kenanibalikonkenyepo ukwaikala muli iyi mpanga. ¹³ Eluntu abantu bamu Israeli bakulile mu maka, balibikile abena Kenani mu ncito yakupatikishiwa, nomba tabafuminemo bonse. ¹⁴ Eluntu abana bakwa Yosefu baishile kulanda kuli Yoshua, ati, "Nindo wapendulwila kubufyashi bumo, impangafye imo, apo fwebo tuli luko lukalamba pantu Yaweh alitupala ukufika na lelo?" ¹⁵ Yoshua aishile kulanda kuli bo ati, "Nga Muli luko-lukulu, kabuyeni mukupenda elo muteme ifimuti nokuwamya incende mu calo cabena Pelishiti, elo na bena Refemu. Citeni icalo ca kumpili icakubena Efulemu cilicepele. ¹⁶ Eluntu abana bakwa Yosefe baishile kulanda ati, "Icalo ca mpili cilitucepele fwebo. Nomba kanshi mwaba maceleta aya kwata ifyela fyakutwa mukati ku bena Kenari abaikala mu mukonko. Bonsefye ababa mu Beti Shanielo ne mishi shabo, elo nabo bonsefye ababa mu mukonko waku Yoseleo." ¹⁷ Eluntu Yoshua aishile kulanda ku ng'anda yakwa Yosefu kuli-- Efulemu na Manase ati, "Mwebo muli bantu abakufula elo nulikwete na maka ayengi. Tamufwile mwakwatafye iciputulwa ca mpangafye imo ukupelwa kuli mwebo. ¹⁸ Icalo ca ku mpili naco cenu. Nangu mwaba nimukapenda, muka wamyamo nokubula ukuba iyenu ukuya kufikafye na kumpela yamipaka. Muli nokusokolamo abena Kenani, nangula bakwata amaceleta ya fyela, elo nangula nifyo bakosa."

Chapter 18

¹ Eluntu ibumba lyonse ilya bantu bakwa Israeli bakumene capamo ku Shilo. Baishile kupanga itenti lyakukumaninamo kulya elo baishile kupoka icalo kuli bo. ² Balifye imitundu cine lubali bamo mu bantu bakwa Israeli abo ifikwatwa fyabo fitali tafilapelwa. ³ Yoshua aishile kulanda ku bantu bakwa Israeli, "Nililali mwebo mukalekako ubulendo bwakuya ku musumba uko Yaweh, Lesa wafikolwe fyenu, amipele mwebo? ⁴ Isonteleni mwe bene abaume batatu ukufuma muli cilamutundu, elo nkatatume bakaye. Bali nokuya elo bakalengule impanga yonse uku noku. Bakaya kulemba ifintu bakasanga ukuti fikabe fimweno kufikwatwa fyabo, elo eluntu bakaya kubwelela kuli nebo. ⁵ Bali nokwabanya mufiputulwa cine lubali. Yuda ali nokuya ku shala mu ncende shakwe ku kapinda ka kukulyo, elo ing'anda yakwa Yosefe ili nokukonkanyapo mu ncende yabo iya kukapinda ka kukuso. ⁶ Ukalondolola icalo mufiputulwa cine lubali elo ukalete ubulondoloshi kuno kuli nebo. Nakalemipendwilako mwebo pa menso yakwa Yaweh Lesa wesu. ⁷ Abena Levi tabakwatamo incende muli mwebo, pantu bushimapepo bakwa Yaweh icikwatwa cabo. Gadi, Reubeni elo naticika wa

mutundu wakwa Manasseh balipokelele ifikwatwa fyabo, ukucila Yodani. Ifi efikwatwa ifyo Mose umubomfi wakwa Yaweh apele kuli bo.⁸ Eico abaume balitaleme elo baishile. Yoshua aishile kukunkomesha abo abile kulemba ubulondoloshi bwa calo nokulanda ati, "Kabuye uku noku ku calo elo ulembe ubulondoloshi bwa ciko elo ukabwelele kuli nebo. nakalemipendwailako mwebo kuntanshi yakwa Yaweh ku Shilo."⁹ Abaume baishile kutalama nokwendaukamo pa mulu na panshi mucalo elo baishile kulemba ubulondoloshi bwa shiko mu mifungilo ya musumba shaiko mufiputulwa cine lubali, ukwali kucitika imisumba muli cilafiputulw. Eluntu bakabwela kuli Yoshua ku nkambi yaku Shilo.¹⁰ Eluntu Yoshua abendululwile pa Shilo ku cinso cakwa Yaweh. Nipalya pene epo Yoshua aishile kupela incende ku bantu bakwa Israeli, elo naonse alipelwe incende yakwe iya mpanga.¹¹ Umulimo wa ncende yanmitundu yakwa Benjamini umukowa no mukowa. Incende shabo bapelwe isha mpanga shali ni mapakati kalupwa lwakwa Yuda no lupwa lwakwa Yosefe.¹² Ku kapinda ka kukuso, eko umupaka watendekela pa Yodani. Umupaka walile kufika ku mumana waku kapinda ka kukuso ku Yeriko, elo eluntu waile kupita kulupili ku calo cakumasamba uko yaile fika ku matololo yaku Beti Aveni.¹³ Ukufuma kumu paka wapitile ku kapinda ka kukulyo mukulangilila ku Lusi (imoine incende na Betele). Eluntu umupaka wapitile naku Atoroti Adda, ku lupili lwaikela ku kapinda ka kukulyo ku Beti Horoni.¹⁴ Ulubali lumbi eluntu waile kulubali lumbi: Kumasamba no kupilibukila ku kapinda kaku kuso, ukulola ku lupili ukupilinganya ukufuma ku Beti Horoni. No mwakupelela mwaile kupwila ku Kiriati Baali (ekuti Kiriati Yearimu), umusumba uwapelwe ku mutundu waba Yuda. Ici caishile kupanga umupaka ku masamba lubali.¹⁵ Nakapinda ka kukulyo katampile kunse ya Kiriati Yearimu. Nomupaka waile kufuma kulya nokuya ku Efuroni, naku ka mfuku-mfuku kamenshi yaku Nefuto.¹⁶ No mwakupelela eluntu mwapitilile kwisamba lya mupaka walubali walungatana no mukonko waku Beni Hinonimo uwali ku kapinda ka kukuso kumpela ya mukonko waku Refaimu. Eluntu waile kuponena ku mupoka-poka waku Hinnomu, ku kapinda ka kukulyo ku mutentemuko waku Yebusiteshi, elo walikonkenyepo panshi yaku En Rogel.¹⁷ Nokupilibukila kukapinda ka kukuso, nokuya paitila ku En Shemeshi, nokufuma kulya waile kunse yaku Geliloti, iya lungateme kumu poka poka wa Adummimu. Eluntu yaile kupita kwi libwe lyakwa Bohani umwana mwaume wakwa Rubeni.¹⁸ Walipitilile naku kapinda ka kukuso kululamba lwa Beti Araba na panshi yaku Araba.¹⁹ Nomupaka walipitilile ku kapinda ka kukuso kululamba lwa Beti Hogila. Nomupaka waile kupwila ku kapinda ka kukuso kuli Bemba wa Mucele, kumpela ya ku kapinda ka kukulyo ku Yodani. Ifi efyali umupaka waku kapinda ka kukuso.²⁰ Na Yodani yaishile kupanga umupaka waiko ku kabanga lubali. Ifi efyali ifikwatwa fya mutundu wakwa Benjamini, elo caishile kupelwa kumu kowa no mukowa, umupaka no mupaka, ukushinguluka.²¹ Nomba imisumba ya mitundu yakwa Benjamini, umukowa no mukowa, walikwete iyi misumba: Yeriko, Beti Hogila, Emeki Kesisi.²² Beti Araba, Semaraimu, Betele,²³ Avvimu, Pala, Ofala,²⁴ Kefa Amoni, Ofini, elo na Geba. Shali imisumba ikumi na shibili, ukubikilakofye ne mishi shabo.²⁵ Kwali nakabili imisumba shaku Gibeoni, Ramah, Betoti,²⁶ Misipa, Kefila, Mosa,²⁷ Rekemu, Ilipeli, Tala,²⁸ Selah, Aelfa, Yebus (ici mucine na Yerusalemu), Gibeia, elo na Kiriati Shali ikumi limo na shine imisumba, ukubikilako ne mishi shabo. Ifi efyali ifikwatwa fya bena Benjamini mu kowa shabo.

Chapter 19

¹ Ukupendwila kwa cibili kwali ponene pali Simeoni, umukowa nomu kowa. Ifikwatwa fyabo fyali pakati yafikwatwa fya pelwe ku mutundu wa bena Yuda.² Bali ikwatile ifikwatwa fya Beersheba, Shebu, Moladah,³ Hasa shuli, Bala, Esemu,⁴ Elitoladi, Betihuri, elo na Horma.⁵ Simeoni nakabili alikwete Sikilagi, Beti Makaboti, Has Susah,⁶ Bet Lebaoti, elo na Shurheni. Iyi yali misumba ikumi na itatu, nokubikilako ne mishi shabo.⁷ Simeoni nakabili alikwete Aini, Rimoni, Eta, elo na Ashani. Iyi yali imisumba ine, ukubikilako ne mishi shabo.⁸ Ishi shaali pamo, ukubikilako ne mishi shabo isha shungulwiwe imisumba nokutalifye naku Balati Beri (cimocine na Ramah mu Negev). Ifi efyali ifya kupyana fya mutundu wa bena Simeoni, umukowa no mukowa.⁹ Nefya kupyana fya mutundu wakwa Simeon fyapangilwe lubali ku mupaka wa mutundu wakwa Yuda. Pantu incende ya calo capelwe ku mutundu wakwa Yuda yali kulile sana kuli bo, elo no mutundu wakwa Simeoni waishile kupokelela ifya kupayana fyabo ukufuma pakati ka ncende shabo.¹⁰ Na ukupendwila kwa citatu kwaishile kuponena ku mutundu wakwa Selubuni, umukowa no mukowa. No mupaka wafya kupyana fyabo waishile kutampila pa Salidi.¹¹ No mupaka wabo waishile kuya pa mulu ku masamba ukuya naku Maralah elo waikata Dabesheti; eluntu waishilekutolokela ku mumana wa Brook uwalungatane na Yokinemu.¹² Ukufumaku Salidi no mupaa waishile kupilibukila ku kabanga lubali nokulungatana na ku kabanga elo waishile kupitila naku mupaka waku Kisiloti Tabo.¹³ Ukufuma kulya waishile kupita ku Dabelati elo eluntu waile kufika ku Yafiya. Ukufuma kulya wailekupita pa kabanga ku Gati Hefeli, elo eluntu naku Eti Kasini; Walikonkenyepo nokuya ku Palimoni nokupilibukila mupepi naku Neah.¹⁴ No mupaka waishile kupilibukila ku kapinda ka kukuso ku Hanatoni, elo wapwila ku mu konko wa Ifitali.¹⁵ Ici citungu pamo ne misumba yaku Katati, Nahalali, Shimuroni, Idalah, elo na Betelemu. Imisumba yali ikumi na ibili, ukubikilakofye ne mishi shabo.¹⁶ Ifi efyali ifya kupyana fya mutundu wakwa Sebuluni, umukowa no mukowa, ukubikilako ne misumba shabo, ukubikilako ne mishi shabo.¹⁷ Ukupendwila kwa cipendwa cine kwaishile kuponena pali Isaka, umukowa no mukowa.¹⁸ Incende shabo ukubikilako Yesireli, Resuloti Shunemu,¹⁹ Afalaime, elo na Anahati.²⁰ Nakabili ukubikilakofye Labiti, Kishioni, Ebese,²¹ Lemeti, En Ganimu, En Haddah, elo na Beti Pasesi.²² Umupaka wabo nakabili waikete na Tabor, Shahasuma, elo na Beti Shemeshi, no kupwila ku Yodani. Shali ikumi na mutunda imisumba, ukubikilakofye ne mishi shabo.²³ Ifi efyali fyakupyna fya mutundu wakwa Isaka, ukukonka ne mukowa shabo-ne misumba, ukubikilakofye ne mishi shabo.²⁴ Ukupendwila kwa busano kwaishile kuponena pa mutundu wakwa Asheri,

umukowa nomukowa.²⁵ Incende shabo ukubikilako Helikati, Hali, Beteleni, Akishafu,²⁶ Alameleki, Amadi, elo na Mishali. Ku masamba wa mupaka waile kufika ku nKarmeli na Shioli Libinati.²⁷ Eluntu waishile kupilibukila ku kabanga lubali lwa Beti Dagoni elo no kuya nokutalifye nga Sebuluni, elo nokuya ku mukonko waku Ifitaeli, kukapinda ka kukuso ku Beti Emeki elo na Nyele. Eluntu wakonkenyepo ku Kabuli mupepi na kukapinda ka kukuso.²⁸ Eluntu waile naku Abubni, Rehobi, Hamoni, elo na Kana, ukufikafye naku Sidoni.²⁹ No mupaka waishile kubwelela ku Rama, nakwilinga lya musumba wa turi. Eluntu umupaka waishile kupilibukila ku Hosa no kupwila kuli bembu, mucitungu caku Akisibi,³⁰ Ummah, Afeki, elo na Rhobi. Yali amakumi yabili na ibili imisumba, ukubikilakofye ne mishi shabo.³¹ Ifi efyali ifyakupyana fya mutundu wakwa Asheri, umukowa no mukowa-ne misumba, ukubikilapofye ne mishi shabo.³² Ukupendwila kwalenga mutanda kwaishile kuponena pa mutundu wakwa Naftali, umukowa no mukowa.³³ Umupaka wabo watulile ukufuma ku Helefu, ukufuma ku Oak pa Sananimu, naku Adami Nekebi, elo Yabineli nokufikafye na ku Lakumu; nokupwila ku Yodani.³⁴ No mupaka waishile kupilibukila ku masamba lubali ku Asinoti Tabor nokuya ku Hukoki; waishile kwikata Sebuluni kukapinda ka kukulyo, no kufika ku Asheri ku masamba elo na Yuda ku kabagna kaku mumana waku Yodani.³⁵ Na malinga ya misumba yali Zidimu, Seli, Hamati, Rakati, Kinereti,³⁶ Adama, Rama, Hasor,³⁷ Kedeshi, Edrei, elo na En Hasor.³⁸ Kwali nakabili Yiloni, Migidali El, Horemu, Beti Anati, elo na BetiShemeshi. Yali ikumi na pabula imisumba, ukubikapofye ne mishi shabo.³⁹ Ifi efyali ifyakupyana fya mutundu wakwa Naftali, umukowa no mukowa-ne misumba, ukubikapofye ne mishi shabo.⁴⁰ Ukupendwila kwalenga cine-lubali kwaishile kuponena pa mutundu wakwa Dani, umukowa no mukowa.⁴¹ Ne ncende sha fyakupyana ukubikilako na Sora, Eshitali, Ili Shemeshi,⁴² Shalabini, Aiyaloni, elo Yefila.⁴³ Nakabili ukubikilakofye na Eloni, Timuna, Ekironi,⁴⁴ Eliteke, Gibetoni, Baalati,⁴⁵ Yehudi, Bene Beraki, Gati Rimoni,⁴⁶ Me Yakoni, elo Rakoni iyalungatune ne ncende Yapilingenye ukufuma Yopa.⁴⁷ Uluntu incende ya mutundu wakwa Dani walubile kuli bo, Dani aishile kusansa Leshamu, no kulwa nao, noipokolola no kuipuma no lupanga; nokupoka ifikwatwa fyabo nokwi kalamo. nokuinukila Leshemu, nokuinika Dani panuma ya fikolwe fyabo.⁴⁸ Ifi efyali umutundu wakwa Dani, umukowa no mukowa-ne misumba, ukubikilakofye ne mishi shabo.⁴⁹ Uluntu bapwile ukwabanya icalo nga igyakupyana, na bantu bakwa Israeli balipele ifyakupyana fyabo abene kuli Yohua umwana mwaume wakwa Nuni.⁵⁰ Napa kukonkomesha kwakwa Yaweh baishile kumupela umusumba uyo aipwishe, Timunati Sera mukapili ka calo cakwa Efulemu. Aishile kukula no musumba cipya-cipya no kwikala mulya mwine.⁵¹ Ifi efya kupyana ifyo Eleasa shimapepo, Yohua umwana mwaume wakwa Nuni, elo ne ntungulushi sha mutundu wa kowa wa bena Israeli baishile kupela ifingi ku Shilo, pa cinso cakwa Yaweh, pakwingila mwitenti lya kukumaninamo. Eico baishile kupwa ukwabanya ifyalo.

Chapter 20

¹ Eluntu Yaweh aishile kulanda kuli Yohua, ² "Landa ku bantu bakwa Israeli, ukulanda ati, Sonteni imisumba ya mbutushi iyo nebo nalandile kuli webo kukuboko kwakwa Mose. ³ Mucite ifi pakutila ati uyo onse uwaipaya umuntu ukushiitemenwa kuti yay kulya. Ish misumba shikesa kuba nincende ya mbutushi ukufuma kuli onse uwafwaya ukulandula umulopa wa muntu waipaiwe. ⁴ Ena akabutukila kumusumba umo uwa misumba ilya elo akatalama pa mwinshi wapa mpongolo ya musumba, nokulondolola umulandu wakwe kubakalamba ba musumba, Eluntu bena baka mutwala ena mukati ka musumba no kumupela ena incende yakwe ukwikalamo muli bo. ⁵ Nga umo pali bo aisakufwaya ukulandula umulopa wa muntu waipaiwe, eluntu abantu ba mumusumba tabafwile ukupela uyo uwamwipewe ena pamulandu we funde. Bena tabafwile ukucita ici pantu ena aipeye umwina mupalamano ukwabula ukuitemenwa, elo takwete ulupato pali ye nankwe pakubala. ⁶ Ena afwile aiskala mu musumba ulya mpaka ena akatalame ku ncinsu ca lukuta kubupingushi, mpaka imfwa yauyo uwali kumbomba nga shimapepo mukalamba mu nshiku shilya. Elunu umo waipaya umuntu ukwabula ukuitemenwa afwile ukubwela ku musumba wakwe elo naku ng'anda yakwe naku musumba kuntu afulumwike." ⁷ Eico abena Israeli basalile Kedeshi mu Galile ku kapili kaku calo caku Nafutali, Shekemu mukapili kamu calo cakwa Efulemu, elo na Kiriati Ariba (cimocolo na Heburoni) mukapili kamu calo cakwa Yuda. ⁸ Kwishilya lya Yodani ku Yeriko ku kabanga balisalile Besa mu matololo no ncende yakulingana ukufuma ku mutundu wakwa Rubeni, Ramoti Gileadi, ukufuma ku mutundu wakwa Gadi, elo na Goloni mu Bashani, ukufuma ku mutundu wakwa Manase. ⁹ Ishi emisumba shasalilwe kuli bonse abantu baku Israeli na bena fyalo abaikele kuli bo, pakutila ati uyo onse uwaipaya umuntu kukana itemenwa kuti abutukila kuli bo pakuicingilila. Uyu muntu tafwile ukufwa ku minwe yauyo akofwaya ukulandula umulopa uyo wasumine mpakafye no muntu watungilwe akeminine ku ntanshi ya lukuta.

Chapter 21

¹ Eluntu umutundu wa ntungulushi ya bena Lebi yaishile kwisa kuli Eleasa shimapepo, kuli Yohua umwana mwaume wakwa Nuni, ne ntungulushi ya kulupwa ya fikolwe fyabo mulya mwinefye mu bantu bakwa Israeli. ² Baishile kulanda kuli bo ku Shilo mu calo ca Kenani ati, "Yahweh alimikonkomeshe mwebu ukupitila ku kuboko wakwa Mose ukumpela imisumba sha kwikalamo, ne ncende ya mulemfwe ya fitekwa fyesu." ³ Eico namu kukonkomesha kwakwa Yahweh, na bantu bakwa Israeli baishile kupela ifyakupyana fyabo kuli ishi misumba, ukubikilakofye ne ncende ya mulemfweshabo, kubena Lebi. ⁴ No kupendwila kwa mukowa wa bena Koati bapele ifi ifyakutumbukamo: Na bashimapepo-abana bakwa Aaroni abo abafumine ku bena Lebi-baishile kupokelela ikumi limo na itatu imisumba ya pelwe ukufuma ku mutundu wakwa Benjamini. ⁵ Nabonse abashelepo abakwa Koatiabana baishile kupelwa ikumilimo ilya misumba ukufuma ku

mukowa wa mutundu waka Efulemu, Dani, elo na citika ukufuma ku mutundu wakwa Manase.⁶ Eluntu abantu abafumine ku Geshoni bapelwe, napaka pendila ifingi, ikumi limo naitatu imisumba ukufuma ku mukoa waku mutundu wakwa Isaka, Asheri, Nafutali, nacistika wa mutundu wakwa Manase na Bahani.⁷ Na bantu abali abana bakwa Merari, umukowa no mukowa, balipepokelele ikumi limo na ibili iya misumba ukufuma ku mutundu, wakwa Rubeni, Gadi, elo na Sebuloni.⁸ Eico abantu baka Israeli baishile kupela, ukupendawila ishing, ishi misumba (ukubikilafyo ne ncende isha mulemfwe shabo) ku bena Lebi, ngaifyo Yahweh akonkomeshe mu kuboko kwakwa ka Mose.⁹ Ukufuma ku mutundu waka Yuda elo na Simeoni, baishile kupela incende kuli ishi misumba, ishi shalembelewe amashina.¹⁰ Ishi misumba shaishile kupelwa ku bana bakwa Aaroni, uwali pamikowa ishabela Koati, uwafumine ku mutundu waka Lebi. Pakubala ukupendwila kwa shingi kwa ishile kuponena pali bo.¹¹ Abena Israeli baishile kuli bo Kiriati Ariba (Ariba ali ni wishi wakwa Anaki), imoine incende na Hebroni kutupili twaku calo cakwa Yuda, ne ncende ya mulemfwe ishinguluka yena.¹² Nomba na mabala ya misumba, ukubikilakofye ne mishi shabo, shaishile kupelwa kale kuli Kalebu umwana mwaume wakwa Yefune, nga ifikwatwa fyakwe.¹³ Ku bana bakwa Aaroni shimaepo baishile kupela Hebuloni ne ncende ya mulemfwe- wali musumba wa mbutushi kuli onse uyo uwaipaya ukwabula kuitemenwa-elo na Libuna ne ncende shakwe isha mulemfwe,¹⁴ Yatiri ne ncende shakwe isha mulemfwe, elo na Eshitemoa ne ncende shake sha mulemfwe.¹⁵ Baishile kupela na kuli Holoni incende shakwe isha mulemfwe, Debi ne ncende shakwe isha mulemfwe,¹⁶ Aini ne ncende shakwe isha mulemfwe, Yuda ne ncende shake isha mulemfwe, elo na Bet Shemeti ne ncende shakwe isha mulemfwe. Shali pabula imisumba ishapelwe ukufuma kuli ishi shibili imitundu.¹⁷ Ukufuma ku mutundu wakwa Benjamine walipelwe Gibeoni ne ncende shakwe isha mulemfwe, Geba ne mpanga shakwe ishalemfwe,¹⁸ Anatoti ne ncende shakwe isha mulemfwe, elo na Alimoni notumisumba twakwe tune utunono.¹⁹ Ne misumba shaishile kuli bashimaepo, abana bakwa Aaroni, shali ikumi limo na itatu imisumba Yosefye, ukubikilakofye ne ncende sha mulemfwe shabo.²⁰ Ku bashala abena Koati uyo uwaba kumukowa wakwa Koati uwa bena Lebi- balikete imisumba ishaishile kuli bo ukufuma ku mutundu wakwaEfulemu pakupendwila kwa shingi.²¹ Kuli bo shapelwe Shekemu incende sha mulemfwe shabo mu lupili lwa kucalo cakwa Efulemu-umusumba wambutushi uyo onse uwaipaya umuntu ukwabula kuitemenwa Gesa, ne ncende shakwe ishamulemfwe,²² Kibisaimu ne ncende yakwe iyamulemfwe, elo na Beti Horoni ne ncende shakwe ishamulemfwe-ine imisumba yonse.²³ Ukufuma ku mutundu wakwa Dani, umukowa wakwa Koati waishile kupela eliteke incende shake ishamulemfwe, Gibetoni ne ncende shakwe ishamulemfwe,²⁴ Aiyaloni ne ncende shake ishamulemfwe, na Gati Rimoni ne ndende shakwe ishamulemfwe-shine imisumba shonse.²⁵ Ukufuma kuli citika wa mutundu wakwa Manase, ku mukowa wakwa Koati kwaishile kupelwa Tanaki incende shakwe isha mulemfwe elo na Gati Rimoni ne ncende shakwe isha mulemfwe-shibili imisumba.²⁶ Shali ikumi na umo imisumba shaonse ne mikowa shonse isha bena Koati, ukubikilako ne ncende shabo isha mulemfwe.²⁷ Ukufuma kuli citika wa mutundu wakwa Manase, ku mukowa wakwa Geshoni, ishi shali imikowa shimbi isha bena Lebi, elo baishile kupela Golani mu Bashani incende shakwe ishamulemfwe-umusumba uwambutushi kuli onse uwaipaya naumbi ukwabula ukuitemenwa, pamopene na Beshitera ne ncende shakwe ishamulemfwe-shibiliimisumba shonse.²⁸ Ku mukowa wakwaGeshoni baishile kupela Kishoni ukufuma kumutundu wakwa Isaka, pamopene ne ncende shabo ishamulemfwe, Daberati ne ncende shake ishamulemfwe,²⁹ Yamuti ne ncende shakwe ishamulemfwe, na Eni Ganimu ne ncende shakwe ishamulemfwe-imisumba shine.³⁰ Ukufuma ku mutundu wakwa Asheri, baishile kupelaMishali incende shakwe ishamulemfwe, Abidoni ne ncende shakwe ishamulemfwe,³¹ Helikati ne ncende shakwe ishamulemfwe, na Rehobi ne ncende shakwe ishamulemfwe-shine imisumba muli shonse.³² Ukufuma ku mutundu wakwa Nafutali, baishile kupela no mukoa wakwa Geshoni Kadeshi mu Galile incende shake ishamulemfwe-umusumba wambutushi uyo onse uwaipaya naumbi ukwabula ukuitemenwa; Hamoti Dori ne ncende shakwe ishamulemfwe, na Katani ne ncende shakwe ishamulemfwe-shitatu imisumba muli shonse.³³ Shali ikumi limo nafitatu imisumba muli shonsefye, ukufuma ku mukowa wakwaGeshoni, ukuibikilakofye nencende shabo ishamulemfwe.³⁴ Nakubashala abena Lebi-umukowa wakwa Merari-waishile kupelwa kumutundu wakwa Sebuloni: Yokine ne ncende shakwe ishamulemfwe, Kota ne ncende shakwe ishamulemfwe,³⁵ Dimuna ne ncende shakwe ishamulemfwe, na Nahalali ne ncende shakwe isha mulemfwe-shine imisumba muli shonsefye.³⁶ Ku mukowa wakwa Melali balipelwe ukufuma ku mutundu wakwa Reubeni: Besa ne ncende shakwe ishamulemfwe, Yahasi ne ncende shakwe ishamulemfwe,³⁷ Kedemoti ne ncende shakwe ishamulemfwe, na Mefaati ne shakwe ishamulemfwe-imisumba shine.³⁸ Ukufuma ku mutundu wakwa Gadi baishile kupelaRamoti mu Gileadi incende shakwe isha mulemfwe-umusumba wambutushi uyo onse uwaipaya naumbi ukwabula ukuitemenwa na Mahanaimu ne ncende shakwe ishamulemfwe.³⁹ Na umukowa wakwa Melali nao waishile kupelwa Heshoboni incende shakwe isha mulemfwe, na Yaseri ne ncende shakwe isha mulemfwe. Ishi shali shine imisumba muli shonsefye.⁴⁰ Yonse iyi yali misumba yamikoa yakule kana yaka Melali, iyafumine ku mutundu wakwa Lebi-ikumilimo na ibili imisumba yonsefye iyapelwe kuli bo mukupendwila kwa shingi.⁴¹ Ne misumba sha bena Lebi shapokelwe ukufuma pakati ka calo cafikwatwa na bantu bakwa Israeli bali amakumi yane na cine konsekonse imisumba, ukubikilofye ne ncende shabo ishamulemfwe.⁴² Ishi misumba cilaumo walikwete incende yaiko ishamulemfwe isha shunguluka. cali ifi fine ne misumba ishi shonsefye.⁴³ Eico Yahwe aishile kupela kuli Israeli conse icalo ico ena alapile ukupela ifikolwe fyabo. Na bena Israeli baishile kubula ici calo no kwikalamo.⁴⁴ Eluntu Yahweh aishile kupela kuli bo ukutusha pa ncende ponse ngefyo ena alapile kufikolwe fyabo. Takwali nangubamo balwani babo aba kubancimfya bena. Yahweh aishile kupela abalwani babo bonse muminwe yabo.⁴⁵ Takuli nangu cimo palifyonse ifilayo ifisuma ifyo Yahweh alandile ku ng'anda yakwa Israeli ifya fililwe ukwisa kuba icishinka. Bonsefye bena baishile kuba.

Chapter 22

¹ Panshita ilya Yoshua aishile kukuta abena Rubeni, na bena Gadi, na citika wa mutundu wakwa Manasse. ² Aishile kulanda kulibo ati, "Mwebo mulicitile fyonse ifyo Mose umubomfi wakwa Yaweh amikonkomeshe. Mwebo mulyumfwile ishiwi lyandi muli fyonse ifyo namikonkomeshe. ³ Tamwatala amufuma kuli ba wenu ishi shonse inshiku ishing, ukufikafye na pali buno bushiku, na mwebo mwalikilisha no mulimo uukabilwa mu mafunde yakwa Yaweh Lesa wenu. ⁴ Nomba Lesa wenu alipele ukutusha kuli ba wenu, inga fintu ena Yaweh alaile kuli bo. Eico nomba Alulukeni no kuya ku ma tenti yenu mu calo cabupyani bwenu, cintu Mose umubomfi wakwa Yaweh apele kuli mwebo kuli lulya lumbi ululamba lwa bema wa Yodani. ⁵ Mube abakucnjela muku baka amafunde elo ne funde ilyo Mose umubomfi wakwa Yaweh amukonkomwshe, ukuti mutemwe Yaweh Lesa wenu, ukuti mulekwenda munshila shakwe shonse, ukuti musunge amafunde yakwe, no kwikatisha ena no kupepa ena ne mitima yenu yonse na ku myeo yenu yonse." ⁶ Eico Yoshua aishile kubapala no kubeba ukuya, nabo baishile kubwelela ku matenti yabo. ⁷ Nomba kuli citika umo uwamutundu wakwa Manasse, Mose aishile kubapela icikwatwa mu Beshani. Lelo kuli umbi citika Yoshua aishile kubapela icikwatwa ku lubali lwa ku masamba ya Yodani. Yoshua aishile kubaleka ukuya ku matenti yabo; aishile kubapala bena ⁸ no kwisa kulanda kuli bo "Bweleleni ku matenti yenu ne ndalama ishing, ne fitekwa ifingi, na silfere na golide, no mukuba, ne cela, elo ne fya kufwala ifingi. wabanye ifyo mwatapile ukufuma kuba lwani benu kuli ba wenu. ⁹ Eico abana bakwa Rubeni, naba kwa Gadi, na citika wa mutundu wakwa Manasse baishile kubwelelamo kwabo, no kusha abena Israeli pa Shilo, iyo iyaba mu calo ca Kenani. Baishile kufumapo no kwisa kuya ku citungu ca Galaadi, ku cifulo cabo abene, ico bena abene bapokele, ukupitila mukubela amafunde yakwa Yaweh, mukuboko wakwa Mose. ¹⁰ Eluntu baishile kuya ku Yodani iyo iyabela ku calo ca Kenani, abena Rubeni na bena Gadi na citika wakwa Manasse baishile kukula ubulambo lubali lwa Yordani, ubulambo ubukulu elo ubwakubelelela. ¹¹ Abena Israeli baishile kumfwa pali ifi elo no kwisa kulanda ati, "Boneni! Abantu bakwa Rubeni, Gadi, na citika wa mutundu wakwa Manasse ukuti balikulile ubulambo pa ntanshi ya calo cakwa Kenaani, pa Gililoti, mupepi ne citungu c Yodani, kulubali ulu ulwa bena Israeli." ¹² Uluntu abena Israeli baishile kumfwa pali ifi, ibumba lyonse ilyena bena Israeli baishile kulongana pamo pa shilo ukuti baye kucita ubulwi nabo. ¹³ Eluntu abena Israeli baishile kutuma inkombe kubena Rubeni, abena Gadi. Kabili baishile kutuma Pinehasi umwana mwaume wakwa Eleasa, shimapepo, ¹⁴ pamo ne ntungulushi ikumi limo, umo ukufma muli cila mutundu wa ndupa sha bena Israeli, na onse muli aba ewa umukulu wacilalupwa mu mukowa wakwa Israeli. ¹⁵ Epakwisa ku bantu bakwa Rubeni, Gadi, na kuli citika wa mutundu wakwa Manasse, mu calo cakwa Gadi, nabo epakwisa kulanda kuli bo: ¹⁶ "Tbumba lyonse ilyakwa Yawe lyalandile ifi, 'Cindo ici ico mwacita ica kusangukila Lesa wakwa Israeli, pakuti mwaluke buno bushiku ukufuma mukukonka Yaweh pakuikulila mwebene ubulambo buno bushiku mukutalamina Yaweh? ¹⁷ Bushe isambi lyesu pa Peor talya tulingile? Eico tatulati tuisangulule nomba fwebo kuli ye. Pali ililine isambi kwa ponene icikuko pa lukuta lwakwa Yaweh. ¹⁸ Bushe namwebo mukofuma mukukonka Yaweh pali buno bushiku? Nga na mwebo mwasangukila Yaweh lelo, mailo akesa kufuilwa ulukuta lonse ulwakwa Israeli. ¹⁹ Inga cakuti icalo ico webo wakwata nga cakowela, eluntu webo ufwile ukwabukila mu calo umo itenti lyakwa Yaweh lyaiminina, no kuisendela mwebene ifikwatwa pakati kenu. Tecakwesa ukusangukila Yaweh, nangula ukusangukila fwebo no kuikulila ubulambo mwebene ukucila pa bulambo bwakwa Yaweh Lesa wenu. ²⁰ Bushe tali ni akani umwana mwaume wakwa Sera uyo ewatobele icisumino pa mulandu waifi fintu fyonse ifya sungilwa Lesa? Bushe ubukali tabwa ponene pa bantu bonse abakwa Israeli? Ulya mwaume taonaikile eka pabubi bwakwe.'" ²¹ Eluntu umutundu wakwa Rubeni, Gadi, na citika umo uwa mutundu wakwa Manasse waishile kulanda mu kwasuka ku ntungulushi sha cila mukowa wakwa Israeli. ²² Ena wa maka, Lesa, Yaweh! Ena wamaka, Lesa, Yaweh!-- Ena ewaishiba, kabili lekeni na Israeli wine eshibe: Nga cakuti nimukusanguluka nangu ukutalama ukufuma ku cisumino cakwa Yaweh, ena tatuleke buno bushiku ²³ pamulandu wakuikulila ubulambo ukufuma kuli Yaweh. Nga cakuti twakulile ubulambo pakuti tulekupelelapo amalambo ya koca, aya ng'ano, nangula amalambo ya mutende, kanshi lekeni Yaweh atukande pali ici. ²⁴ Iyoo! fwebo twaishile kucita ici mukutina ukuti ku nshita iikoisa abana benu bakese kulanda ku bana besu, 'Bushe findo mufwile ukucitila Yaweh, Lesa wakwa Israeli? ²⁵ Pantu Yaweh alilaengele Yodani ukuba umupaka pakati kesu na mwebo. Mwebo mwe bantu bakwa Rubeni na bantu bakwa Gadi, mwebo tamukwete icananiko na Yaweh.' Eico abana benu kuti balenga abana besu ukuleka ukushinshimuna Yaweh. ²⁶ Eico twaishile kulanda ati, 'Leken i febo nomba tukule ubulambo tulekocelapo ifya bupe, nangula amalambo yali yonse, ²⁷ lelo nikuba bakambone pakati kesu fwebo na mwebo, napa nkulo ishikea panuma yesu, pakuti twingabomba umulimo wakwa Yaweh pa cinso cakwem ne fya bupe fyesu ifya koca, na ku malambo yesu, ne fya bupe fyesu ifya mutende, pakuti abana benu taba kese kulanda ku bana besu mu nshita iyikoisa, "Tamukwete ica kaniko na Yaweh.'" ²⁸ Eico twaishile kulanda ifi nga kuli ifya isa kulandwa kuli fwebo nangu ku bana besu mu nshita iikoisa, fwebo tukesa kulanda ati, "Boneni! ici ecimpashanya ca bulambo bwakwa Yaweh, ico ifikolwe fyesu fwebo fyapangile, tepakupelela ifya bupe fya koca, nangula amalambo, lelo nimukuba kambone pakati kesu fwebo namwebo." ²⁹ Cingaba ukutali na fwebo ica kuti twasangukila Yaweh, elo no kufuma lelo mukukonka ena mu mukukulila ubulambo bwa fya bupe fya koca, icabupe ca ng'ano, nangula ilambo, ukucila pa bulambo bwakwa Yaweh Lesa wesu ifili pa ntanshi ya tenti lya kukumaninamo. ³⁰ Ulunu Pinehasi shimapepo ne ntungulushi sha bantu, ekweba tai, intungulushi ya cila mikowa iyakwa Israeli aba bali naye, baumfwile amashiwi ayo abantu bakwa Rubeni, Gadi, Manasse baishile kulanda, ukuti cali ica wama mu menso yabo. ³¹ Pinehasi umwana mwaume wakwa Eleasa shimapepo aishile kulanda ku bantu bakwa Rubeni, Gad naba kwa Maanasse, "Lelo fwebo na twishiba ukuti Yaweh ali pakati kesu, pantu

tawalenga ukusanguka kwa cisumino cenu ukufuma kuli ye mwebo. Nomba mwalipususha abena Israeli ukufuma mu kuboko kwakwa Yaweh ³² Eluntu Pinehasi umwana mwaume wakwa Eleasa shimapepo, ne ntungulushi baishile kubwela ukufuma kubena Rubeni, na bena Gadi ukufuma mu calo cakwa Gilaadi, ukubwelela na mu calo ca Kenani ku bena Israeli, no kuleta amashiwi kuli bo. ³³ Akasebo kabo bena kali bwino mu menso ya bena Israeli. Abena Israeli baishile kutasha Lesa kabili tababwekeshepo ukulanda palwa kucita ubulwi na bena Rubeni, nabena Gadi, pakuti bengo naula icalo pantu baikela. ³⁴ Abena Rubeni elo na Gadi baishile kwinika ubulambo, "Kambone," pantu bena basihile kulanda, "Nikambone pakati keso fwebo na Yaweh ni Lesa."

Chapter 23

¹ Panuma ya nshiku ishing, uluntu Yaweh aishile kupela ukutusha ku bena Israeli ukufma ku balwani babo abo aba bashingulukile, na Yoshua ali na kula kabili uwatantalila mu myaka, ² Yoshua aishile ku kuta bonse abena Israeli-- abakalamba wabo, intungulushi shabo, na bakalangula wabo, naba shimucindikwa wabo- elo aishile kulanda ati, "Ndikulile kabili imyaka ilifulile. ³ Mwebo muli bwene fyonse ifintu ifyo Yaweh Lesa wenu acitile kunko shonse idhi pa mulandu wenu, pantu ni Yaweh Lesa wenu ewa milwilibile. ⁴ Boneni! Nalipele kuli mwebo ifyalo ifya sheleko ukucimfya nge fikwatwa ku mitundu yenu, pamo pene ne fyalo fyonse ifyo mwa onaula kale, ukufuma ku Yodani bamba mukulu uwaba ku kapinda ka ku kuso. ⁵ Yaweh Lesa wenu akafumyamo. Ali no kubafumyamo bena kuli mwebo. Ena akatalika icalo cabo, kabili muli no kubula icalo cabo ku kuba icikwatwa cenu, nga fintu Lesa alaile kuli mwebo. ⁶ Eico mulekuba abakukosa. eico mulekusunga no kula kucita fyonse ifya lembwa muli ili buku lya madfunde yakwa Mose, ukukana pailibukila kuli ulu lubali ku kuboko kwaku kulyo nangu ukwa ku kuso, ⁷ eico imwe tamufwile ukuyisankanya neyi imishobo iyili pakati kenu nangu ukulumbula mwishina lya tu lesa twabo, ukulapa pali twena, ukutushishimuna nangula ukutufukamina. ⁸ Eico, mwebo mufwile ukushintililafye pali Yaweh Lesa wenu nga fintu mwacita pali buno bushiku. ⁹ Pantu Yaweh aishile kufumya pa cinso cenu mwebo umushobo uukulu, kabili uwakukosa kuli mwebo, takwatala akuba uwakutalama ku cinso cenu ukufika pali buno bushiku. ¹⁰ Uuli onse umwaume uwa pa pendwa yenu akalenga ikana limo ukufulumuka, pantu Yaweh Lesa wenu, ena ekalwila wenu, nga fintufye amilaile. ¹¹ Mubikeko amano, epakuti mwebo mwinga temwa Yaweh Lesa wenu. ¹² Lelo nga cakuti mwebo mwayaluka no shintilila pali abo abapusuka abamu mishobo ishi ishili pakati kenu, nangu nga mwaupana nabo, nangu nga mwaisa kwisa pamo nabo elo nabo pamo nenu, ¹³ eluntu mufwile ukwishiba mu cishinka ukuti Yaweh Lesa wenu takatale kufumya ishi imishobo pakati kenu. Mukweba ati, bena bakesa kuba iciteyo kabili icikose kuli mwebo, bakamikapa amembya mu numa shenu ne myunga mu menso yenu, mpaka mwebo mukalobe muli cino cabune cintu Yaweh Lesa wenu apela kuli mwebo. ¹⁴ Nomba nkoya ku nshila ya calo, elo mulishibile ne mitima yenu ne myeo yenu ukuti tapaba ishiwi nangu limo ilya filwa ukuba ilya cishinka pa fyabune fyonse fintu Yaweh Lesa wenu amulayile mwebo. Ifi fyonse fyalikilishiwa kuli mwebo. Tapali nangu cimo icishacitika. ¹⁵ Nomba nga fintu fine lyonse ishiwi lyakwa Yaweh Lesa wenu alayile mwebo lifikilishiwe elo Yaweh akaleta pali mwebo fyonse ifibi mpaka akamonaule mwebo ukufuma muli cino calo cabune ico Yaweh Lesa wenu apela kuli mwebo. ¹⁶ Ali nokwisa ku cita ifi nga mwaisa kutoba ifiope fyakwa Yaweh Lesa wenu, ifyo akonkomeshe ukubaka. Nga cakutula mwaya no kushinshimuna tu lesa tumbi no tufukamina, elo ubukali bwakwa Yaweh bukesa kwima pakati kenu, elo mwebo mukaloba mukwangufyanya ukufuma muli cino calo ca bune ico ena apela kuli mwebo."

Chapter 24

¹ Eluntu Yoshua aishile kukolonganika imitundu yonse iya kwa Israeli ku shekemu elo aishile kukuta abakulu bamu Israeli, inyungulushi shabo, bakapingula wabo, bacilolo, nabo baliyipele kuli Lesa. ² Yoshua aishile kulanda ku bantu, "Ifi efintu Yaweh, Lesa wakwa Israeli, aishile kulanda, 'Ifikolwe fyenu ku nshita yakunuma fyali kwikala mupepi no mumana wa Yufreti- Tera wishi kwaka Abrahamu kabili wishi wakwa Nahor nabo bali shinhsimwine tu lesa tumbi. ³ Lelo nebo naishile ku twala shinwe ukucila Yufreti elo nebo nali batungulwile mu calo ca Kenani nebo epakupela kuli ye abana abengi ukupitila mu mwana wakwe umwaume Isaki. ⁴ Eluntu naishile kupela kuli Isaki abana baume Yakoo elo na Esau. Nebo naishile kupela kuli Esau icalo caku lupili lwa Seir ukuti cingaba icikwatwa cakwe, lelo kuli Yakobo na bana bakwe bena balitentemukile ku Egypto. ⁵ Naishile kutuma Mose na Aaroni, kabili naishile ku cita ifikunkuma mu Egypto, panuma ya ifi naishile kumifumyamo. ⁶ Naishile kufumyamo ifikolwe fyenu mu Egypto, kabili mwaishile kuli bamba. Abena Egypto balibapepekele na ma celeta elo nabapali bakabalwe ukufikafye nakuli bamba wakukashika. ⁷ Uluntu ifikolwe fyenu fyaishile kukuta kuli Yaweh, ena aishile kubikako ifinshi pakati kenu na bena Egypto. Ena aishile kulenga bamba ukuba pali bo elo nokwisa kubafimba. Mwebo mwalibwene ifyo naishile kucita mu Egypto. Eluntu mwebo mwaishile kwikala mu matololo pa nshita iyitali. ⁸ Naishile kumileta mu calo ca Amore, abo abaikela kwi shilya limbi ilya Yodani. Baishile kulwa na mwebo, elo nebo naishile kubapela mumaboko yenu. Namwebo mwaishile kubula icalo cabo, epakuba icikwatwa, elo naishile kubonaula pa cinso cenu. ⁹ Eluntu Balaki umwana mwaume wakwa Zeppor, imfumu yabena Moabu, baishile kwima epakusansa Israeli. Naye epakwisa kutuma no kwisa kwita Balamu umwana mwaume wakwa Beor, ukuti ese ku mitipa. ¹⁰ Lelo nebo ntaishile kumfwa Balamu. Ecaishile kulenga ukuti ena esekumipala. Eico naishile kumipususha ukufuma muma boko yakwe. ¹¹ Mwaila kucila Yodani elo mwaishile kwisa pa Yeliko. Intungulushi sha ku Yeliko shaishile ku milwisha, pamo pene nabena Amore, abena Perisi, abena Kenani, abena Hiti, abena Girgashi, abena Hibi, elo na bena Yebusi. Naishile ku mipela ukucimfya no kulenga ukuba intungulushi pali bo. ¹² Naishile kutuma

na malonda no kumitungulula, ayo ayaishile ku batamfya bena ne mfumu shibili isha bena Amore ukufuma pa cinso cenu. Ici cena tacacitikile pa mulandu wa mifwi nangula amata yenu.¹³ Naishile kumipela icalo ico mutaculule ne misumba isho mutakulile, ishi nomba mwebo mukoikalamo. Mwasihile kulya ifisabo fya mya ngashi nefya miolife ifyo mwebo mutabyele.¹⁴ Nomba mulekunakila Yaweh no kulamushinshimuna mu chishinka na mucine; talukeni kuli tulesa uto ifikolwe fyenu fyali ku shinshimuna mu Yufreti na mu Egypto, elo mwebo shinshimuneni Yaweh.¹⁵ Nga cena caboneka icibi mu menso yenu ukushinshimuna Yaweh, isalileni mwebene buno bushiku uyo mwebo mwakula kutumika, nga ni tulesa tuntu ifikolwe fyenu fyashinshimwine kululamba lwa Yufreti, nangula tulesa twaa bena Amore, mu calo cintu mwebo mukoikalamo. Lelo nebo na bang'anda yandi, twa kulakushinshimu a Yaweh.¹⁶ Abantu baishile kwasuka no kwisakulanda ati, "Fwebo tatufwile ukulaba Yaweh nokuti tulekubombela tu lesa,¹⁷ pantu ni Yaweh Lesa wesu uwafumishe fwebo ne fikolwe fyesu ukufuma mu ca Egypo. Ukufuma mu ng'anda ya busha, ena aishile kucita ifishi bilo ifikalamba pa menso yesu, ena ewatubakile fwebo munshila shonse shintu twaishile kuyamo, na pakati kanko shonse muntu twali kupita.¹⁸ Eluntu Yaweh aishile kubafumya pa cinso cesu fwe bonse, ukwisa kubikapofye na bena Amore abali kwikala mu calo. Eico nafwebo twale kushinshimuna Yaweh pantu ye e Lesa wesu.¹⁹ Lelo Yoshua aishile kulanda ku bantu ati, "Mwebo tekuti mulekubombela Lesa pantu ena ni Lesa uwashila; ni Lea wabukwa; ena takelele ubutalangani na masambi yenu.²⁰ Nga mwebo mwatalamina Yaweh no kushinshimuna tu lesa tumbi, eluntu ena akesa kupilibuka no kucita ububi kuli mwebo. Ena ali no kumyonaula, ninshi alicitile ifisuma kuli mwebo."²¹ Lelo abantu baishile kulanda kuli Yoshua ati, "Awe, fwebo twakulashinshimuna Yaweh."²² Eluntu Yoshua aishile kulanda ku bantu ati, "Mwebo muli bakambone mwebene ukuti mulisalile mwebene Yaweh, ukuti mwakulekumushinshimuna." Baishile kulanda ati, "Tulibakambone."²³ "Nomba fumeni kuli tu lesa tumbi uto muli nato mwebene, no kupilibwila imiyima yenu kuli Yaweh, Lesa wakwa Israeli."²⁴ Abantu baishile kulanda kuli Yoshua ati, "Fwebo twakula kushinshimuna Yaweh Lesa wesu. Fwebo tuli no kumfwa kwi shiwi lyakwe."²⁵ Yoshua aishile kupanga icipangano na banatu bulya bushiku. Aishile kubikako ifipope ne fipangano pa Shekemu.²⁶ Yoshua aishile kulemba aya mashiwi mwibuku lya mafunde yakwa Lesa, Ena epakubula ilibwe ilikulu epa kulibika mwisamba lya cimuti ca oaki ico icali lubali lwa ncende iyakushila iya kwa Yaweh.²⁷ Yoshua aishile kulanda ku bantu bonse ati, "Boneni, ili libwe likaba bunte kuli fwebo. Lilyumfwile amashiwi yonse yantu Yaweh alandile kuli fwebo. Eico likaba likambone kuli mwebo, tekwesha ukukana Lesa wenu."²⁸ Eico Yoshua aishile kweba abantu ukuya, cila umo ukubwelela kufyakupyana fyakwe.²⁹ Panuma yaifi Yoshua umwana mwaume wakwa Nuni, umubomfi wakwa Yaweh, aishile kufwa, ninshi ala ne myaka 110.³⁰ Baishile kumushika mukati ka mupaka wa ca kupyana cakwe, icali pa Timunati Sera, ico icaba mucalo ca tupili twakwa Efulemu, ku kapanda ka kukuso ka lupili lwa Gaashi.³¹ Abena Israeli balishinshimwine Yaweh inshiku shonse isha kwa Yoshua, ne nshiku shonse isha bakulu abashile panuma yakwa Yoshua, abo abaishibishe imilimo yonse iya kwa Yaweh yintu acitile abena Israeli.³² Amafupa yakwa Yosefu, yantu abena Israeli baptile ukufuma mu Egypto-- baishile ku yashika pa Shekemu, pa ncende intu Yakobo ashitile abana bakwe abaume bakwa Hamore, wishi wakwa Shekemu. Ena aishitile umwanda umo uwa silfere, epa kwisaba icakupyana ca bana bakwa Yosefu.³³ Eleasa umwana mwaume wakwa Aaroni na ena aishile kufwa. baishile kumushika pa Gibeah, umusumba wakwa Pinehasi umwana mwaume wakwe, uwapelwe kuli ye. Iyali mu calo ca tupili ica kwa Efulemu.

2 Samuel

Chapter 1

¹ Panuma yamfwa yakwa Shauli, David aishile kubwelela mukupuma abena Amaleke elo nokushala mu Siklagi panshiku shibili. ² Pabushiku bwakulenga shitatu, umuntu aishile kufuma ku nkambi yakwa Shauli nefyakufwala fyakwe filiepawike elo nefiko ku mutwe wakwe. Uluntu aishile kuli David aishile kupona panshi nokukontamina panshi. ³ David aishile kulanda kuli ye ati, "Nikwisa ufumine? Aishile kwasuka ati, "Mfyukile munkambi yakwa Israeli." ⁴ David aishile kulanda kuli ye ati, "Napapata njebako ifyo ifintu fyaendele." Aishile kwasuka ati, "Abantu balibutukile ukufuma ku bulwi." Abengi baliponene elo na bengi balifwile. Shauli elo na Yonatani umwana wakwe umwaume balifwile.⁵ David aishile kulanda ku mulumendo ati, "Wishibile shani ukuti Shauli elo na Yonatani umwana wakwe umwaume balifwile." ⁶ Umulumendo aishile kwasuka ati, "Kuceshuko nacingangwa palupili lwa Gilboa, elo palya Shauli alishintilile pe fumo lyakwe, elo abamaceleta elo na benda pali bakabalwe balimupepi nokumusanga." ⁷ Shauli aishile kupilibukila kuli nebo nokumbona elo nokukuta kuli nebo. Naishile kwasuka ati, 'Ndi pano.' ⁸ Aishile kulanda kuli nebo ati, 'Niwebo nani?' Naishile kumwasuka ati, 'Ndi mwina Amaleke.' ⁹ Ashile kulanda kuli nebo ati, 'Napapata talama pali nebo elo nokunjipaya, pantu ubucushi ubukulu bulinjikete nebo, lelo ubumi bucili muli nebo.' ¹⁰ Eico naishile kutalama pali ye elo nokumwipaya, pamulandu wakweba ati nalishibile ukuti tekuti ekale panuma aliponene. Eluntu naishile kubula icisote icali ku mutwe wakwe elo ne cikosa icali kukuboko kwakwe, elo nokufileta kuno kuli mwebo, shikulu wandi." ¹¹ Eluntu David aishile kuleula insalu shakwe, elo bonse abantu abali naye baishile kucita fimo fine. ¹² Baliloshe, balilile, elo nokufunga mpaka ubushiku pali Shauli, pali Yonatani umwana mwaume wake, pa bantu bakwa Yahweh, elo pang'anda yakwa Israeli pantu baliponene pefumo. ¹³ David aishile kulanda ku mulumendo ati, "Nikwisa wafuma?" Aishile kwasuka ati, "Ndi mwina fyalo mu mpanga, umwina Amaleke." ¹⁴ David aishile kulanda kuli ye ati, "Cindo tawakwatile umwenso ukwipaya imfumu iyasubwa iyakwa Yaahweh kukuboko kobe?" ¹⁵ David aishile kwita umo pabalumendo elo nokwisa kulanda ati, "Kabuye kamwipaye." Eico ulya muntu alile nokuya kumuma panshi, elo no mwina Amaleke alifwile. ¹⁶

Eluntu David aishile kulanda ku mwina Amaleke uwafwileati, "Umulopa obe uli pa mutwe obe pamulandu wakweba ati akanwa kobe kalipele ubunte pali webo elo nokulanda ati, 'Ndipeye imfumu ya mfumu iyakwa Yahweh.'" ¹⁷ Eluntu David aishile kwimba ulwimbo lwa cililo pali Shauli elo na Yonatani umwana mwaume wakwe. ¹⁸ Aishile kukukonkomesha abantu ukusambilila ulu lwimbo kubana baume bwakwa Yuda, ulwalembelwe mwi buku lyakwa Yasha. ¹⁹ Ubukata bobo, Israeli, bulifwile, bwipaiwilwe pa ncende shenu isha pamulu! Ifyo ubukata bwa pona! ²⁰ Tacili cakwesha ukucilanda mu Gati, mwikacishimika mu misebo ya Ashikeloni, pakweba ati abana banakashi baba Pelishiti besekelela, pakweba ati abana banakashi baba shasembululwa bekasefya. ²¹ Impili ha Gilboa, lekeni kwiba umume nangu imfula pali mwebo, nangu filime ifyaku mipela ing'ano shatula ifyabupe, pantu apo icakucinga icamaka calyonaulwa. Inkwela yakwa Shauli tayali iyakusubwa amafuta nakabili. ²² Ukufuma ku mulopa wa abo bonse abo baipewe, kufitumbi ifyamaka, ubuta bwakwa Yonatani tabwaishile kubwela, elo ulupanga lwakwa Shauli talwaishile ukwakubula akantu. ²³ Shauli elo na Yonatani bali temwikilwe elo bali aba bune mu myeo yabo, elo na mumfwa yabo tababapatulwile. Baliabakuyangusha ukucila ba cembe, abali abakukosa ukucila inkalamo. ²⁴ Mwe bana banakashi bakwa Israeli, lileni Shauli, uwalikumifwika ishakukashika elo ne fisamu, elo uwalikubika ifisamu fya golide pafya kufwala fyenu. ²⁵ Ifyo amaka yaponi pakati kabulwi Yonatani bali mwipeye pamulu wa ncende shenu. ²⁶ Ndi nobulanda pali webo Yonatani wesu. Wali bwino kuli nebo. Icitewiko kuli nebo cali icabune, ukucila pacitewiko ca banakashi. ²⁷ Ifyo amaka yaponi, elo ne fyanso fya bulwi fyaloba.

Chapter 2

¹ Panuma yaifi David aishilekwipusha Yahweh ukwebati, "Bushe ndekuya kumusumba umo uwamumisumba ya Yuda?" Yahweh aishilekumwasuka ati, "Kabuye" David aishilekulanda ati, "Nikumusumbanshi nalaya? Yahweh aishilekwasuka ati, "Ku Hebroni." ² Eico David alile nabakashi bakwe babili, Ahinoam umwana Jezreeli, elo na Abigail umwana Carmeli, mukamfwilwa wakwa Nabali. ³ David aliletele abaume abali naye, abo cila umo aletele ulupwa lwakwe, kumusumba ya Hebroni, uko baishilekutampa ukwikala. ⁴ Eluntu abaume ukufuma kuli Yada baishile nokwisakusuba David. Imfumu pa ng'anda yakwa Yuda. Baishilekweba David, abaume bakwa Jabeshi Gileadi balishikile shauli." ⁵ Eico David alitumine intumi kubaume ba ku Jabeshi Gileadi elo aishilekulanda kuliye, "Mulipalilwe kuli Yahweh, apa mulilangile ukunakila kuli shikulu wenu Shauli elo no kumushika. ⁶ Nomba lekeni Yahweh imilane icitemwiko ne cishinka. Naine nkamilanga ubusuma pamulandu wakwebati mulicitile ifi fintu. ⁷ Nomba eluntu, lekeni amaboko yenu yabe ayakukosa; mube ababulamba pantu Shauli shikulu wenu alifwile, elo ing'anda yakwa Yuda ilisubile imfumu palibo." ⁸ Lelo Abner umwana mwume wakwa Nere, mushika wafita fyakwa Shauli, alisendele Ishibosheti umwana mwaume wakwa Shauli nokumuleta ku Manahaimu. ⁹ Aishilekupanga Ishibosheti imfumu pali Gileadi, Ashere, Jezreeli, Ephraim, Benjamin elo napali Israeli onse ¹⁰ Ishibosheti umwana mwaume wakwa Shauli, ali nemyaka yakufyalwa amakumi yane uluntu atampile ukuteka Israeli, elo atelele imyaka ibili. Lelo ing'anda yakwa Yuda yalikonkele David. ¹¹ Inshita iyo David ali imfumumu Hebroni pang'anda yakwa Yuda yali imyaka cine lubali elo nemyeshi mutanda. ¹² Abner umwana mwaume wakwa Nere, elo na babomfi bakwa Ishibosheti umwana mwaume wakwa Shauli, balile ukufuma ku Mahanaimu ukuya ku Gibeoni. ¹³ Joab umwana mwaume wakwa Zeruih elo na babomfi bakwa David balifumine nokuya kubakumanya pacishiba ca Gibeoni. palya balikele panshi, ibumba limo bushilya bwa cishiba elo nalimbi bushilya. ¹⁴ Abner aishilekulanda kuli Joab, "Leka abalumendo beme no kucimfyanya nafwebo." Eluntu Joab aishikulanda ati, "Lekeni bena beme." ¹⁵ Eluntu abalumendo baishile kwima elo no kulongana pamo, ikumi na babili bakwa Benjamini elo na Ishibosheti umwana mwaume wakwa Shauli, elo ikumi na babili ukufuma mu babomfi bakwa David. ¹⁶ Onse umuntu ikete umunankwe ku mutwe elo nokulasa ulupanga mulubafu lwa munankwe elo baishile kupona bonse. Eico ilya ncende yainikilwe "Helkath Hazzurim," nangu "incende yalupanga," iyali mu Gibeoni. ¹⁷ Ubulwi bwalishupile bulya bushiku eo Abner nabaume bakwa Israeli baishile kubacimfya pacinso na babomfi bakwa David. ¹⁸ Abana baume batatu abakwa Zeruih bali palya pene: Joab, na Abishai, na Asahel. Asahel ali uwakwanguka kumakasa yakwe kwati ka konge. ¹⁹ Asahel aishilek kusupila Abner elo no kumukonka ukwabula ukufuma munshila iili yonse. ²⁰ Abner aishile kulolesha kunuma elo no kwisakulanda ati, "Bushe niwebo Asahel? Aishile kwasuka ati, "Ninebo." ²¹ Abner aishile kulanda kuliye, Pilibuka kumbali kukulyo kobe nangu kukuso kobe, elo wikatepo umo pa balumendo no kusenda ifyo akwete." Lelo Asahel tapilibukile. ²² Eico Abner aishile kulanda nakambi kuli Asahel, "Leka ukunkonka. Cinshi ningakumina iwe panshi? Cinshi nengekatila icinso candi kuli Joab, wenu? ²³ Lelo Abner alikene ukuya lubali, elo Abner aishile kumulasa mu mubili wakwe kwifumo, eico ifumo lyashile kufumumina kubushilya. Asahelaliponene panshi kabili alifwile, alilekele elo no kwiminina. ²⁴ Lelo Joab na Abishai balikonkele Abner. uluntu akasuba kalikuya panshi, baishile kufika kulupili lwa Ammah, ulwaba mupepi na Giah pambali wamusebo wakuya mumatololo ya Gibeoni. ²⁵ Abaume bakwa Benjamin balikolanganikile bonse capamo panuma yakwa Abner elo no kwiminina pamulu wa lupili. ²⁶ Eluntu Abner aishile kukuta Joab elo no kwisakulanda ati, "Bushe ulupanga lukesa konaula inshiku pe? Bushe tamwishibe ati lukesa kukalipa pampela? Ninshitanshi cikesakuba libe taulaeba abaume bobo ukuleka ukukonka bawenu?" ²⁷ Joab aishilekwasuka ati, "Ngafintu Lesa aikala ngatawalandile ifyo, abashilika bandi ngabalikonkele bamunyina babo mpaka ulucelo!" ²⁸ Eico Joab aishile kulisha ipenga, elo bonse abaume balekele elo tabakonkele Israeli nakabili, nangu kulwa nakambi. ²⁹ Abner nabaume bakwe balyendele bonse bulya ubushiku ukupita mu Arabah. Batolokele Yodani, ukwenda ulucelo lwa konkelepo lonse, elo eluntu bafikile ku Mahanaim. ³⁰ Joab alibwelele ukufuma mukukonka Abner.

akolonganikile bonse abaume bakwe, ukufuma umu balubile Asahel elo na bashilika bwakwa David ikumi limo na pabula.³¹ Lelo abaume bwakwa David balipeye abaume bakwa Benjamin 360 pamo na Abner.³² Eluntu baishikubula Asahel elo no kumushika munshishi yakwa wishu, iyali mu Betelehemu. Joab elo na baume bakwe baendele ubushiku bonse elo nakasuba kaliwile palibo pa Hebroni.

Chapter 3

¹ Nomba kwali ubulwi bwa kutwalilila pakati ka nganda yakwa Saulo elo ne nganda yakwa David. David alekukoselakofye, nomba inganda yakwa Saulo yalacepelakofye amaka.² Abana baume balifyelwa kuli David mu Hebuloni. Ibeli lyakwe ali ni Amunoni, muli nyina Ainoamu umwina Yesireli.³ Umwana mwaume wakwe uwabubili, Kileabu, afyelwe muli Abigaili, mukamfwilwa wakwa Nabali umwina kameli. Uwabutatu, Abusalomu, ali mwana mwaume wakwa Maka, umwana mwanakashi wakwa Talimai, imfumu yaku Geshuri.⁴ Mwana David uwalenga bune, Adoniya, uwali mwana mwaume uwafyelwe muli Hagiti. Uwalenga busano umwana mwaume ali ni Shefatiya muli nyina Abitali,⁵ elo uwalenga mutanda, Itilemu, ali mwana mwaume uwa mumukashi wakwa David Egila. Aba abana ebafwelwe kuli David mu Hebuloni.⁶ Calishile ku citika lintu kwali ubulwi pa kati ka nganda yakwa Saulo elo ne nganda yakwa David icakuti Abune aishilekuicita uwa maka mu nganda yakwa Saulo.⁷ Saulo alikwete umukashi ashaupile mu bwinga uweshina Iya Risipa, umwana mwanakashi wakwa Aia. Ishibosheti alilandile kuli Abune ati, "Cindo wilekusendamina no mukashi untu tata ashaupile mubwina?"⁸ Elutu Abune afulilwe pa mashiwi yakwa Ashibosheti no kulanda ati, "Bushe ninebo umutwe wambwa uwaba mu bena Yuda? mubwalelo nebo ndelanga bu cishinka ku nganda yakwa Saulo, wiso, kuli ba ndume shakwe, elo na kubanankwe, ukupitila mukufilwa ukupela webo ku kuboko kwakwa David. Nomba webo ulembepesha nebo umulandpalwa uyu mwanakashi?"⁹ Lesa nacite ico kuli nebo, Abune, elofye icikulu nakambi, nganshacitile David ngefyo Yahweh alapile kuli ye,¹⁰ ukusesha ubufumu ukufuma mu nganda yakwa Saulo elo ukupampamika icipuna ca bufumu bwakwa David pali Israeli na pali Yuda, ukufuma ku Dani naku Beresheba.¹¹ Ishibosheti taishile kwasuka Abune ishiwi nalimbi, pantu alekumutina.¹² Eluntu Abune atumine inkombe kuli David ukumulandilako ati, "Bushe calo cakwa nani ici? panga icipangano kulinebo, elo ukumona ati ukuboko kwandi kuli nobe, ukupela yonse Israeli kuli webo."¹³ David aishilekwasuka ati, "Wacita bwino, nebo nalapanga icipangano kuli webo. Nomba cimo ico ndekabila kuli webo teti umone icinso candi kanofye wabalilapo ukuleta Mikali, umwana mwanakashi wakwa Saulo, uluntu ukesa mukumbona."¹⁴ Eluntu David atumine inkombe kuli Ishibosheti, umwana mwaume wakwa Saulo, ukulanda ati, "Mpela umukashi wanda Mikali, uyo nalapilepo umutengo wa nkanda umwanda umu ishakuntansi yakubwaume kwa bena Filishiti."¹⁵ elo Ishibosheti atumine abaile kuli Mikali elo no kuya mupokolola ku mulume wakwe, Paliteli umwana mwaume wakwa Laishi.¹⁶ Umulume wakwe aile pamo naye, alelosa ilyo alekuya, elo alimukonkele naku Bahurimu. Eluntu Abune alandile kuli ye ati, "Bwekelamo ku nganda ililine." Eico alibwekelemo.¹⁷ Abune alilandile na bakalamba bamu Israeli ati, "Inshita shakale mwaleyesha ukukwata David ukuba imfumu pali mwebo."¹⁸ Nomba ciciteni pantu Yahweh alilandile palwa kwa David ati, "Ukupitila kukuboko kwa musha wandi David nkapokolola abantu bandi abakwa Israeli ku kuboko kwa bafelishiti elo no kufuma ku kuboko kwa balwani babo bonse."¹⁹ Abune nakabili alilandila palwakwe na pabantu babena Benjamin. Eluntu Abune aile nakabili no kulanda na David ku Hebuloni ukulondolola fyonse fintu Israeli elo ne nganda yakwa Benjamin yalekabila ukufikilisha.²⁰ Uluntu Abune elo na baume bakwe amakumi yabili bafikile mu Hebuloni mu kumona David, David acitile umutebeto kuli bo.²¹ Abune alilondolwele kuli David, "Nebo nkema no kukolonganikayonse Israeli kuli webo, shikulu mwe mfumu yandi, pakuti bakapange icipangano na mwebo, pakuti mwingateka pali fyonse ifyo mukabila." Eico David alibwekeshemo Abune, elo na Abune abwekelemo umutende.²² Eluntu abashilika bakwa David elo na Yoabu babwelele ukufuma ku kutapa elo baletetele ifyakutapa ifingi. Lelo Abune taali na David mu Hebuloni. David alimubwekeshemo, na Abune aile mu mutende.²³ Eluntu Yoabu elo nabashilika bonse abaali pamo nankwe bafikile, balyebele Yoabu, "Abune umwana mwaume wakwa Neri acisa ku mfumu, elo imfumu naimuleka aya, elo Abune ele uwa mutende."²⁴ Eluntu Yoabu aile ku mfumu nokulanda ati, "Cindo ucitile? Bona, Abune acisa kuli webo! Ninshi umubwekeseshemo, elo bushe naya?"²⁵ Bushe tawacishiba ati Abune umwana mwaume wakwa Nere acisafye mukukubepaika elo nokwishiba amapange yobe no kusambilila conse ico ulecita?"²⁶ Uluntu Abune ashile David, alimutumine inkombe panuma yakwa Abune, elo balimubweshe ukufuma pa cishima ca Sira, nomba David taishibe pali ici.²⁷ Uluntu Abune aishilekubwelela ku Hebuloni, Yoabu alimusendele lubali pakati kampongolo mu kulanda nankwe mu mutalalila. Kulya eko Yoabu amulashile mulufumo no kumwipaya. Muli uyu musango, Yoabu alandwilile umulopa wakwa Asaeli ndume yakwe.²⁸ Uluntu David aishilekumfwa pali ico alandile ati, "Nebo elo no bufumu bwandi tuli abakaele kuli Yahweh umuyayaya ku mulandu wa mulopa wakwa Abune umwana mwaume wakwa Neri."²⁹ Umulopa wakwe nauponena pamutwe wakwa Yoabu elo napa nganda yonse iyakwa wishu! Leken i nganda yakwa Yoabu ibulwa uwacilonda nangu uwabulwele bwa pankanda nangu uwalemana elo uwakwendele ku nkonto nangu uwakwipaiwa kulupanga nangu uwakukwata ifyakulya finenene."³⁰ Kanshi Yoabu na Abishai munina Wakwe baipeye Abune, pantu alipeye munina wabo Asaeli pa Gibeon mubulwi.³¹ David alilandile kuli Yoabu elo na kubantu bonse abaali pamo naye ati, "Lepauleni ifyakufwala fyenu, fwaleni amasaaka, no kulosha kuntansi yakwa Abune." Nomba imfumu David yaleenda panuma ya citumbi mu nshita ya kushika.³² Balishikile Abune mu Hebuloni. Imfumu yaliloshe nokulila ukupongomoka pa nshishi yakwa Abune, elo nabantu bonse baliloshe.³³ Imfumu yalimbile ishamalilo pali Abune elo nokwimba ati, "Bushe Abune kuti afwa ngefifwa icipuba?"³⁴ Amaboko yobe

tayakakilwe. Amakasa yobe tayali mu minyololo. Ngefyo umwaume uwa kuntanshi ya bana baume ababula umulinganya, efyo nawebo uwile." Nakabilifye abantu bonse baliloshehe pali ye. ³⁵ Abantu bonse balishile ku kulenga David alye ilyo kacili kasuba, nomba David alilapile ati, "Lesa engacita cimo cine kuli nebo, elo necacilapo, ngacakuti nalyapo umukate nangu icili conse ilyo akasuba takalawa." ³⁶ Abantu bonse balimwene ukukalipwa kwakwa David, elo calibasekeshe, pantu consefye ico imfumu yacitile calibasekeshe. ³⁷ Eico bonsefye abantu elo na Israeli yonse yalishininkishe bulya bushiku ati tacali kufwaya kwa mfumu ukwipaiwa kwakwa Abune umwana mwaume wakwa Neri. ³⁸ Imfumu yalilandile ku babomfi baiko, "Bushe namwishiba ati umwana mwaume wa mfumu kabili umwaume mwine mwine nawa buno bushiku mu Israeli?" ³⁹ Nomba ndi uwanaka lelo, nangu nebo naba imfumu iyasubwa. Aba baume, abana baume bakwa Seruiya, bantu bashupa kuli nebo. Leka Yahweh alandwile kacita wabubifi ku kumulimuna pa bubifi bwakwe, ngefyo alingilwe."

Chapter 4

¹ Uluntu Ishibosheti umwana mwaume wakwa Saulo, aishilekumfwa ati Abune alifwile mu Hebuloni, amaboko yakwe yalinakile, elo na Israeli yonse yalisungukile. ² Nomba umwana mwaume wakwa Saulo alikwete abaume babili abaali abakalamba ba mabumba ya bashilika. Ishina umo aali ni Baanaya elo umbi nao ni Rekabu, abana baume bakwa Rimoni umwina Beroti, uwafumine kubantu ba bena Benjamini (pantu Beroti nayo ipendelwa pali Benjamini, ³ elo nabena Beroti ku Gitaimu elo bekala kulya kwine ukufika nakano kashita). ⁴ Nomba Yonatani umwana mwaume wakwa Saulo, alikwete umwana umwaume uwalemene amolu yakwe. Aali ne myaka isano uluntu ilyashi lyapali Saulo elo na Yonatani lyaishile ukufuma ku Yesireli. Kasunga wakwe alimusendele ku kufulumuka. Lelo ilyo umwanakashi alebutuka, umwana mwaume wakwa Yonatani aliponene no kulemana. Ishina lyakwe ali ni Mefibosheti. ⁵ Eico abana baume bakwa Rimoni umwina Beroti, Rekabu elo na Baanaya, mukasuba kabala ukuya ku nganda yakwa Ishibosheti, ilyo ena alekutusha akasuba pakati. ⁶ Umwanakashi uwalekulonda aliponene mutulo uluntu alepetula ingano, elo Rekabu na Baanaya baingila mu mutalalila no kupita pali ye. ⁷ Nomba panuma yakwingila mu nganda balimupakese elo no kumwipaya ilyo alele pa busanshi bwakwe ku muputule wakwe. Eluntu nomba bamuputwileko umutwe wakwe elo noku usenda, ukwenda umusebo ubushiku bonse ukufika ku Araba. ⁸ Balitwele umutwe wakwa Ishibosheti kuli David pa Hebuloni, elo balandile ku mfumu ati, "Bona, uyu emutwe wakwa Ishibosheti umwana mwaume wakwa Saulo, umulwani wenu, uwalefwailisha umweo wenu. Lelo Yahweh nalandwilako imfumu yesu kateka wesu kuli Saulo elo na bana bakwe." ⁹ David alyaswike Rekabu na Baanaya munina wakwe, abana baume bakwa Rimoni umwina Beroti; atile kulibo, "Efyo Yahweh ali uwamweo, uwapuswishe umweo wandi ku kupakaswa conse, ¹⁰ uluntu umo anjebele, "Bona, Saulo alifwile; ukutontokanya ngouleleta imbila nsuma, nalimwikete elo no kumwipaya pa Sikilagi. Ico ecilambu cintu namupele pa mbila yakwe. ¹¹ Ngecacilapo, uluntu abaume imbifi abepeye umuntu uwakaele mu nganda yakwe pa busanshi bwakwe, bushe nomba nebo teti nkabile umulopa wakwe ukufuma ukufuma mu kuboko kobe, elo no kukufumya pa calo?" ¹² Eluntu David apele ifyakucita ku balumendo, elo bailekubepaya no kubaputaulo amaboko na molu elo nokubakobeka pa mulu mu cishiba capa Hebuloni. Lelo bena basendele umutwe wakwa Ishibosheti noku ushika mu nshishi yakwa Abune mu Hebuloni.

Chapter 5

¹ Eluntu imitundu shonse isha Israeli shaishilekwisa kuli David ku Heburon elo shaisakulanda ati, "Lolesha, tuli mubili obe elo nefupa lyobe. ² munshita shapita, uluntu saulo ali imfumu pali fwebo, niwebo walekutungulula abashilika ba bena Israeli. Yahweh alandile kuli wee, 'Uli nokucema abantu bandi abena Israeli, elo uli nokwisakuba katungulula pa bena Israeli.'" ³ Eico abakalamba bonse ababena Israeli baishilekwisa ku mfumu ku Heburoni, elo ne mfumu David yaishilekupanga icipangano nabo pacinso cakwa Yahweh. Baishilekusuba David ukuba imfumu pa bena Israeli. ⁴ David ali ne myaka amakumi yatatu(30) uluntu aishilekutampa ukuteka, elo aishilekuteka imyaka amakumi yane(40). ⁵ Mu Heburoni ateketele aba Y.uda imyaka cine lubali(7) elo ne mweshi mutanda, elo mu yerusarem ateketele imyaka amakumi yatatu na itatu(33) pa bena Israeli bonse elo naba Yuda. ⁶ Imfumu elo nabaume baiko baishilekuya ku Yerusalem mukulwisha abena Yebushi, abekashi ba cilya calo. Baishilekulanda kuli David ati, "Tawaingilemo muno kanofye ubwekeshemo impofu elo nefilema. David tengesa kuno." ⁷ Nangu caishilekubefyo, David aishilekwikata aba maka bamu Ziyoni, uuli nomba musumba wakwa David. ⁸ Pali ilya nshita David aishilekulanda ati, "Bonse abakatasha abena Yebushi balingile ukuyakupita mumifolo ya menshi pakuyakufika ku balema elo na kumpofu' abali balwani bakwa David." Emulanduwine abantu balandila ati, "Impofu elo na balema tabafwile kwingila kwisano." ⁹ Eico David aikele mu maka elo waishile kwitwa umusumba wakwa David. Akulamo no kushibgulusha, ukufuma kufyakwikasha ukulola mukati. ¹⁰ David aishilekuba na maka pantu Yahweh, wamilalo, aali nankwe. ¹¹ Eluntu Hiramumu imfumu yaky Turi yaishilekutuma inkombe kuli David, elo nefimuti fya Keda, bakabasa wa mbao, elo na bakakuula. Baisle ku kulila David inganda. ¹² David aisakwishiba ukuti Yahweh alimukushishe ena ukuba imfumu ya bena Israeli, elo kabili alisumbwile ubufumu bwakwe pamulandu wa bantu bakwe abena Israeli. ¹³ Pnuma David asha Heburoni elo aisakuya ku Yerusalem, aishilekubula abanakashi abengi abo ashaupile elo nabanakashi abengi mu Yerusalem, elo nabana baume elo nabana banakashi abengi baishile kufyalwa kuli yee. ¹⁴ Aya eyali amashina yabana abo abaishile kufyalwa kuli yee mu Yerusalem: Shammua, Shobab, Nathan, Solomon, ¹⁵ Ibhar, Elishua, Nepheg, Japhia, ¹⁶ Elishama, Eliada elo na Eliphelet. ¹⁷ Nomba

uluntu abapeleshiti baishile kumfwa ati David alisubilwe ukuba imfumu ya bena Israeli, baishilekuya mukumufwailikisha. Lelo David alyumfwile palico elo aishilekuya umwali ubucingo bwakwe. ¹⁸ Nomba abapalishiti baishilekwisa elo basalanganina mu mipikapoka ya Refaimu. ¹⁹ Eluntu David aishilekwipusha ubwafwilisho ukufumu kuli Yahweh. Aishilekulanda ati, "Bushe kuti nayakutasha abapelishiti? Bushe ulempela ukucimfa pali bo?" Yahweh aishilekulanda kuli David ati, "Kabataashe, pantu mucinefy ndinokukupela ukucimfya pa baperishiti." ²⁰ Eico David ailekubataasha pa Baali Perasim, elo kulya alibacimfishe. Aishilekulanda ati, "Yahweh nalepukila pabalwani bandi pacinso candi nga mulamba wa menshi." Eico neshina Iya ncende ilya Iyaishikwinikwa Baali Perasim. ²¹ Aba Perishiti baishilekusha no tulubi twabo kulya, elo David nabaume bakwe batusenda. ²² Eluntu aba Perishiti baishile kwisa nakabili elo basalanganinanakabili mu mipikapoka ya Refaimu. ²³ Eico David aipwishe ubwafwilisho ukufuma kuli Yahweh nakabili, eloaisakulanda kuliye ati, "Tamufwile kubataasha kuntanshi yabo, lelo cingawamisha ukubashinguluka kunuma yabo elo nkwise kulibo mufimuti fya Basamu. ²⁴ Uluntu ukesakumfwa iciunda canshindo mukupupa kwa mwela capita mufimuti fya Basamu, eluntu ukabataashe na maka. Ucite ifi pantu Yahweh naya pacinso cobe mukutaasha ifita fyaba Perishiti." ²⁵ Eico David aishilekucita ifyo Yahweh amukonkomeshe. Aishilekwipaya aba Perishiti ukufuma ku Gibeoni inshila yonse ukufika ku Gesa.

Chapter 6

¹ Nomba David nakabili alilonganikile pamo abaume bonse abasalilwe abamu Israeli, amakana amakumi yatatu. ² David aimine elo nokuya nabaume bakwe bonse abaali nankwe ukufuma ku Baala mu Yuda ukuyakuleta imbokoshi yacipangano iyakwa Lesa ukufuma kulya, iytwa ishina iyakwa Lesa wamilalo, uwaikala pacipuna apasansama pali ba kerubi. ³ Baisakubika ne mbokoshia yakwa Lesa iya cipanganopeceleta ilipya. Baishile kuifunya munganda yakwa Abinadabu, iyali pamulu walupili. Ussa na Ahio, abana baume bakwe baletungulula neceleta ilipya. ⁴ Baisakufunya iceleta munganda yakwa Abinadabu pamulu walupili nembokoshi yakwa Lesa iyacipangano pamulu weceleta. Ahio alikwenda pantanshi ya mbokoshi yacipangano. ⁵ Eluntu David elo nabonse aba nganda yakwa Israeli baishile kutampa ukupepa pacinso cakwa Yahweh, ukusefya nefya kulisha, inyimbo, amasese, insango, insombo elo nefishibilo. ⁶ Uluntu baishile kwisa kulubansa batwilapo ulwa Nakoni, amaceleta yalimakene, elo Ussa aisakutambalika nokuboko kwakwe nokwikata imbokoshi yakwa Lesa iyacipangano elo aikatilile. ⁷ Eluntu nobukali bwakwa Yahweh bwaishilekuba pali Ussa. Lesa aishikwipaya ena palya palubembu lwakwe. Ussa aishikufwa palya mumbali yambokoshi yacipangano cakwa Lesa. ⁸ David alifulilwe pantu Yahweh aipaya Ussa, elo aishilekwinika ishina lyailya ncende ati Peresi Ussa. Ilya ncende itwa Peresi Ussa napali lelo. ⁹ David aali uwatina Yahweh pali kalya kasuba. Aishilekulanda ati, "Bushe kuti yaisa shani kuli nebo imbokoshi yacipangano cakwa Lesa?" ¹⁰ Eico David taisuminishe ukusenda imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh ukuya nayo mu musumba wakwa David. Mucifulo, aishilekuibika lubali munganda yakwa Obedi Edom umwina Gati. ¹¹ Imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh yaishilekushala munganda yakwa Obedi Edomu umwina Gati pa myenshi itatu. Eico Yahweh aishile kumupaala elo na bonse aba munganda yakwe. ¹² Nomba imfumu David yaisakwebwa ukuti, "Yahweh alipaalile inganda yakwa Obedi Edomu elo na conse icaba kuli yee pamulandu wa mbokoshi yacipangano cakwa Lesa." Eico David aishilekuya nokusenda imbokoshi yacipangano cakwa Lesa ukufuma munganda yakwa Obedi Edomu no kwisa kuleta mu musumba wakwa David nensansa. ¹³ Uluntu abo bonse abasendele imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh batampula intampulo mutanda, alepela icelambo ingombe elo ne ciponti icaina. ¹⁴ David aishile kushana pacinso cakwa Yahweh namaka yakwe yonse; alifwelefy icamwingila wa efodi. ¹⁵ Eico David elo na bonse aba munganda yakwa Israeli baishilekuleta imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh ninshi balepunda elo balelisha nefiunda fya mapenga. ¹⁶ Nomba ilya imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh ileingila mu musumba wakwa David, Mikali umwana mwanakashi wakwa Saulo, aisa kulolesha pa windo. Aisa kumona imfumu David iletombauka elo nokushana pacinso cakwa Yahweh. Eluntu aishilekumususha mu mutima wakwe. ¹⁷ Baishile kwingisha imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh elo nokuibika muncende yaiko, pakati ketenti ilyo David aimikile ukuibikamo. Eluntu David aishilekutula amalambo yakoca elo ne mituulo yakulongana pacinso cakwa Yahweh. ¹⁸ Uluntu David aishile kupwisha ukutuula amalambo yakoca elo ne mituulo yakulongana, aishile kupaala abantu mwishina lyakwa Yahweh wamilalo. ¹⁹ Eluntu aishile kupela mu bantu bonse, mwibumba lyonse ilya bena Israeli, konse kubaume na banakashi, icipandwa camukate, nomunofu wanama, elo necimantwa camwangashi, Eluntu abantu bonse basalangene; cila muntu abwekela kunganda yakwe. ²⁰ Eluntu David abwekele mukupaala ulupwa lyakwe. Mikali, umwana mwanakashi wakwa Saulo, aishile kufuma panse mukukumanya David elo aisakulanda ati, "Yangu ifyo imfumu yabena Israeli yaicindamika lelo, iyaciifula iine lelo pamenso yabasha abanakashi mubabomfi baiko, kwati umo uwamubashakwata amano uuisalula umwine nokuifula umwine!" ²¹ David aisakubwisha kuli Mikali ati, "Nacita cilya pacinso cakwa Yahweh, uwansala ambika napaali wiso elo napaba nganda yakwe yonse, uwasalile nebo ukuba intungulushi pabantu bakwa Yahweh, na pabena Israeli. Pacinso cakwa Yahweh ndaba uwasansamuka. ²² Ndinokuba uwaicefya ukucila nafino, elo ndinokuba uwaaisula mu menso yandi. Lelo kuli aba abasha abanakashi abo ulandilepo, ndino kucindikwa." ²³ Eico Mikali, umwana mwanakashi wakwa Saulo, takwetepo mwana ukufika naku bushiku bwamfwa yakwe.

Chapter 7

¹ Caciitikile ukuti panuma imfumu yaishile kwikala mu ng'anda, kabili panuma Yahweh iashile kumupela ukutuusha

ukufma ku bwalani baiko bonse abaishingulukile ² imfumu yaishile kulanda kuli Natani kasesema ati, "Bona, nkoikala mu ng'anda ya mikedari, lelo imbokoshi yakwa Lesa yaikala mwi tenti pakati." ³ Eluntu Natani aishile kulanda ku mfumu ati, "Kabiye, kacite ifili mu mutima obe, pantu Yahweh ali na webo." ⁴ Nomba ubushiku ubo bwine icebo cakwa Yahweh caishile kwisa kuli Natani, aciti: ⁵ "Kabiye nokuya kweba Davidi umubomfi wandi ati, 'Ifi efya landa Yahweh ati: Bushe webo kuti wankulila ing'anda ku kwi kalamo?' ⁶ Pantu nebo ntaikalapo mu ng'anda ukufuma pa bushiku naninikile abantu bakwa Israeli ukubafumya mu Egypto ukufika na buno bushiku bwa lelo; lelo, nebo naikalilafye ukwendauka mwi tenti, nge cakwikalamo. ⁷ Mu ncende shonse isho nebo nalikwendauka na bana bakwa Israeli bonse, bushe nebo nalitalile anandapo icintu kuli umo uwa mu ntungulushi sha bena Israeli abo nebo nasontele ukucema abantu bandi Israeli, ukweba ati, "Findo mwebho tamwankulila ing'anda yami kedari?" ⁸ Eluntu nomba, eba Dabidi umubomfi wandi, ifi efyo Yahweh uwamilalo alanda: Nebo nakusendele ukufma ku mpanga ya mulemfwe, ukukufumya mukukonka impanga, pakuti webo wise kuba kateka pa bantu bandi Israeli. ⁹ Nebo nalikuba konse uko webo walikuya. Nebo naliputula na balwani bobbe bonse ukufuma ku cinso cobe. Nomba ndi nokucita ishina lyobe ilikulu, nga amashina ya bakulu bamo abapano isonde. ¹⁰ Ndi nokusonta incende ya bantu bandi Israeli no kwisa kubalimba kulya, pakuti bena bekale mu ncende iyabo umo tabakasunkanye nakabili. Abantu imbifi tabakabacushe, ¹¹ nge fyo balikucita pa kutampa, ngefyo bena bacitile ukufumafye ku nshiku isho nskonkomeshe bakapingula ukuteka pa bantu bandi Israeli. Nomba nokupela ukutuusha ukufuma ku balwani bobbe bonse. Nakucilisha, nebo, Yahweh nasonsa kuli ebo ukuti nkakukulila ing'anda webo ¹² Uluntu inshiku shobe shikafikilisha nobe ukasendeme kuli ba wiso, nkemya umwana obe uukakukonkapo uyo uukesakufuma munda yobe, elo nkapampamika ubufuma bwakwe. ¹³ Ena eukakulila ishina lyandi ing'anda, kabili nkapampami icipuna cabufumu bwakwe umuyayaya. ¹⁴ Nebo nkaba wishi kuli ena, na ena akaba umwana mwaume wandi. Uluntu abembuka, nebo nkamukanda ne nkonto ya bantu kabili ne mpumo sha bana baume ba bantu. ¹⁵ Leloicipangano ca citemwiko candi tacakafume pali ye, ngefyo nacifumishe pali Shauli, uyo nafumishe pa cinso cobe. ¹⁶ Ing'anda yobe elo no bufumu bobbe fikaba fikaba fya cishinka ku cinso candi, icipuna cobe cikapampamikwa umuyayaya." ¹⁷ Natani aishile kulanda kuli Davidi no kufisha amashiwi yonse aya kuli ye, elo Natani aishile kumweba palwa cimonwa conse. ¹⁸ Eluntu Davidi imfumu yaishile kwingila no kwi kala ku cinso cakwa Yahweh elo yaishile kulanda ati, "Ninebo nani, Yahweh Lesa, kabili findo ing'anda yandi pakuti mwebho mwandetala ukufika kuno?" ¹⁹ Nomba ici na co calicepele mu menso yenu, Shikulu Yahweh. Limo mwebho mwalikulandapo pa ng'anda yamu bomfi wenu panshita ntali iikesa, kabili nebo mwalindangile ne nkulilo ku ntanshi, Shikulu Yahweh! ²⁰ Findo fimbi nebo, Davidi, nkolanda kuli mwebho? Mwebho mwalishibo mu bomfi wenu, Shikulu Yahweh. ²¹ Pamulandu wa fyebo, kabili pakufikilisha kufwaya kobe, webo epo citila ifi fintu ifikulu no kufisokolwela ku mubomfi obe. ²² Eico webo uuli mukulu, Shikulu Yahweh, pantu takwaba uwaba nga webo kabili takuli Lesa kulubali lobe, ngefyo twayumfwilile ku matwi yesu. ²³ Bushe luko ndo ululi nga bantu bobbe Israeli, uluko lumo panwe sonde ulo webo, Lesa, waishile kuya nokulubula we mwine? Webo waishile kucita ifi pakuti bena bakese kuba abantu bobbe we mwine, kukuipangila ishina we mwine, kukucita ifikulu kabili ku micitile ya kutinisha ku calo cobe. Webo waishile kutamfya inko elo no tumilungu twabo ukufma ku bantu bobbe, abo webo walubwile ukufuma ku Egypto. ²⁴ Webo waishile kupampamika Israeli nga bantu bobbe umuyayaya, kabili webo, Yahweh, waishile kuba Lesa wabo. ²⁵ Eico nomba, Yahweh Lesa, leka icilayo ico webo wapangile icakumine umubomfi obe elo naba ng'anda yakwe cipampamike umuyayaya. Cita ngefyo webo ulandile. ²⁶ Leka ishina lyobe libe ilikulu umuyayaya, pakuti bakalande ati, 'Yahweh uwamilalo e Lesa wa bena Israeli,' ulo ing'anda yandi, Davidi, umubomfi obe aisa kuba iwakupampamikwa ku cinso cobe. ²⁷ "Kuli webo, Yahweh uwamilalo, Lesa wa bena Israeli, walisokolwele ku mubomfi obe ukuti webo nkakulila ena ing'anda. E apo pene nebo, umubomfi obe, asangilo ku koseleshiwa ku kupepa kuli webo. ²⁸ Nomba, Shikulu Yahweh, ni webo Lesa elo ifyebo fya cishinka, kabili webo wapanga ici cilayo ca bune ku mubomfiobe. ²⁹ Eluntu nomba, leka cikusekeshe webo ku kupala ing'anda ya mubomfi obe, pakuti yena kuti yakonkanyapo ku cinso cobe umuyayaya. Pantu webo, Shikulu Yahweh, mwebho mwalandile ifi fintu, kabili ku mapalo yobe ing'anda ya mubomfi obe ikalekupalwa umuyayaya."

Chapter 8

¹ Panuma ya ici caishile pali Davidi ukuti aishile kuma aba Pelishiti nokubacimfya. Eico Davidi aishile kusenda Ametegi Ama ukufumya mukutungula kwa ba Pelishiti. ² Eluntu ena aishile kucimfya Moabu kabili apimine abaume bakwe ku mwando ku kubalenga bena balale panshi pa mushili. Ena alibapimine imilongo ibili ku kubabika ku kubepaya, no mulongo umo uutuntulu ku kuusunga uwa mweo. Eico abena Moabu baishile kuba abasha kuli Davidi no kutampa ukupela imitulo ku ena. ³ Eluntu Davidid aishile ku cimfya Hadadesari umwana mwaume wakwa Rehobu, imfumu ya Soba, ulo Hadadesari aishile ku kubwekeshapo ifunde ku mu mana wa Yufrate. ⁴ Davidi aishile kupoka amaceleta 1,700 elo na baume abalikwenda pamakasa amakana amakumi yaili. Dabidi alishile kuputula bakabalwe kuma celeta. Lelo alishiliko abengi umwanda umo uwa maceleta. ⁵ Uluntu abena Aramu ba ku Damaseke baishile ku kwafwa Hadadeseri imfumu yaku Soba, Davidi aishile kwipayaya abena Aramu amakana amakumi yabili na babili. ⁶ Eluntu Davidi aishile kubika amabomba mu Aramu wamu Damaseke, elo na bena Aramu baishile kuba ba bomfi ena nokuletela imitulo. Yahweh aishile kupela ukucimfya kuli Davidi konse uko alikuya. ⁷ Davidi aishile kupoka inkwela sha golide isho ishali kuba bomfi ba kwa Hadadeseri no kushileta ku Yerusalemu. ⁸ Ukufuma ku Teba, na Belotai, imisumba yakwa Hadadeseri, imfumu Davidi yaishile kupoka umukuba uwingi sana. ⁹ Uluntu Tou, imfumu ya bena Hamatai, yaishile kumfwa ukuti

Davidi aishile kucimfya abashilika bonse abakwa Hadadeseri, ¹⁰ Tou atumine umwana mwaume wake ku mfumu Davidi ku kumuposha no kumupala, pantu Davidi aishile kulwa ne Hadadeseri elo noku mucimfya, elo pantu Hadadeseri ali uwalikulwa na Tou. Hadoramu aishile kutwala umwine eka ifipe fya silfere, ifipe fya golide, ne fipe fya mukuba. ¹¹ Imfumu Davidi yabishile kubika ifi fipe lubali kuli Yahweh, pamo pene nefipe fya silfere ne fipe fya golide ukufuma munko shonse isho acimfya- ¹² ukufuma ku Aramu, Moabu, abantu bakwa Amoni, umu Filishiti, na Amaleke, pamo na bonse abakwa Hadadesere umwana mwaume wakwa Rehobu ifyatapilwe ifisuma, imfumu ya Soba. ¹³ Ishina lyakwa Davidi Iyaishile kubikwa uluntu aishile kubwela mukupuma abena Aramu mu mupokapoka wa mucele, na baume babo amakana ikumi na cine konsekonse. ¹⁴ Ena aishile kubika amaboma ukufumina fye Edomu yonse, kabili abena Edomu bonse baishile kuba aba bomfi kuli ena. Yahweh aishile kupela ukucimfya kuli Davidi konse uko alikuya. ¹⁵ Davidi aishile kuteka pali Israeli onse, kabili alikucita ubulungami ku bantu bakwe bonse. ¹⁶ Yoabu umwana mwaume wakwa Seruiya ali umukalamba wa bashilika, na Yehoshafati umwana mwaume wakwa Ahiludi ali ni kebukisha. ¹⁷ Sadoki umwana mwaume wakwa Ahitubi elo na Ahimeleki umwana mwaume wakwa Abiatari bali niba shimapepo, na Seraya ali ni kalemba. ¹⁸ Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada ali ni mushika wa bena Kerete na bena Peleteate, na bana baume bakwa Davidi bali niba mpandamano ba mfumu.

Chapter 9

¹ David waipusha, " Bushe tamuli ushele uwamulupwa lwakwa Shauli uyo ninga belela uluse pamulandu wakwa Yonatani? ² Kwali mulupwa lwakwa shauli umubomfi ishina lyakwe ni Siba, elo Dabid akutile. Imfumu yamwipwishe ati, " Ee, ninebo mubomfi wenu." ³ Eico yaipwishe ati, "Bushe tamuli ushele uwa mulupwa lwa kwa Shauli uyo ninga belela uluse lwa kwa Lesa ? Siba walyasukile ati, Yonataniacili alikwete umwana umwaume, uwakulemana mukulu." ⁴ Nakaili imfumu yaipwishe, "Alikwisa?" Siba walyasukile imfumu ati, " mona, ali mung'anda yakwa Makiya umwana mwaume wakwa Amiele uwa mu Lo Debar. ⁵ Eluntu imfumu David yasishimu le kutuma abakumuleta ukufumya unga'anda yakwa Makiya umwana mwume wakwa Shauli Amiyele uwa mu Lo Debar. ⁶ Kaili Mefiboseti umwana mwaume wakwa Yonatani umwana mwaume wakwa Shauli, waishile kuli David nokukontmika icinso cakwe panshi ngo kupela umucinshi kuli David. Dabid aisa kukuta ati, " Mefiboshet," wayasuka, " Bona, ndi mubomfi obe." ⁷ Davidi aisa kumweba ati kumweba ati, " wiumfwa umwenso , pantu mucine cine cine fye ndekubelela uluse pamulansu wamufyashi mwaume obe Yonatani, elo kakubweshsha impanga shonse iya kwawisokulu Saulu, elo ukali mukulya ifya mwitebulo lyandi lyonse fye." ⁸ Mefosheti aishile kufukama elo no kwisa kulanda ati, "Nganindo umubomfi obe ba ,pakuti unkwatile uluse nembwa yakufwa ngefye ndi?" ⁹ Eluntu imfumu yalutile Siba , umubomfi wakwa Shauli nokumweba ati, " Fyonse fye ifyali fyakwa Shauli no lupwa lwakwe napela ku mwishikulu wakwa mwana obe. ¹⁰ Eni wee, abana baume bobbe, nababomfi bobbe mufwile uku mulimina impanga nokumusombwela ifisabo pakweba ati umwishikuluwakwa mwana obe akese kukwata ifilyo fyakulya.Nomba pali Mefiboshete, umwishikulu wakwa mwana obe , afwile lyonse fye ukulya kwitebulo lyandi."Uyu Siba akwete abana baume ikumi naba sanoelo naba bomfi amakumi yasano. ¹¹ Eluntu Siba ayebele imfumu ati, umubomfi obe akali mukucita fyonse ifyo bwana wandi imfumu yikonkomesha umubomfi wayino," Imfumu yalandilepo nokuti, " Nmba pali Mefibosheta akali mukulya kwitebulo lyandi, pamo nga umo umwana mwaume ba mfumu." ¹² Mefibosheta walikweta umumwana mwaume umwaice uweshina lya kwa Mika . nabonsefye abaikela mu ng'anda yakwa Siba bali babomfi bakwa Mefiboshete. ¹³ Kabili Mophibosheth Waikela mu Yerusalemu, na lyonse fye

Chapter 10

¹ Caishile kuba panuma ulo imfumu ya bantu ba bena Amoni yaishile kufwa, elo na Hanun umuwana mwaume wakwe aishile kuba imfumu mu ncende yakwe. ² David alandile ati, "Nkalanga uluse kuli Hunan umwana mwaume wakwa Nahash, ngefyo wishi alangile uluse kuli nebo." Eico David atumine aba bomfi bakwe ku kusansamusha Hanun palwa kwa wishi. Ababomfi bakwe baingile mu calo ca bantu ba bena Amoni. ³ Lelo intungulushi sha bantu babena Amoni shalandile kuli Hanun shikulu wabo ati, "Bushe cine cine muletontonkanya ukuti David alecindika wishinwe pantu ena alitumine abantu ku kumusansamusha? Bushe David tatumine aba bomfi bakwe kuli webo ku kubona pa musumba, ku kuulengula, pakuti upokwe?" ⁴ Eico Hanuni abulile aba bomfi bakwa David, aba beya citika imwefu shabo, aputula ifyakufwala ukufika ku matako yabo, leo abatamfya. ⁵ Uluntu balondolwele ici kuli David, atumine abakukumana nabo, pantu abantu balisebene nganshi. Imfumu yalandile ati, "Ikaleni pa Yeriko mpaka imwefu shenu shikakule, elo nomba mu kabwele. ⁶ Uluntu abantu bakwa Amoni babwene ukuti bena balishile ku bapata kuli David, abantu bakwa Amoni batumine inkombe elo bayashima abena Aramu aba ku Beti Rehobu na Soba, abashilika bapa makasa amakana amakumi yabili, ne mfumu yaku Maacah na baume ikana, na baume baku Tobi na baume ikumi amakana ikumi na yabili. ⁷ Uluntu David aumfwile palwa Ici, alitumine Yoabu ne fita fyonse ifyaba shilika. ⁸ Abena Amoni balishile kufuma elo bapangile umulongo waba bulwi pa mwenshi ku mpongolo ya musumba wabo, ninshi abena Aramu abaku Soba na baku Rehobu, na baume baku Tobi na Maacah bataleme pa lwabo mu mpanga isha pa lwalala. ⁹ Uluntu Yoabu abwene imilongo yaba bulwi ilimuloleshe konse ku ntanshi na kunuma yakwe, asalapo bamo ababulwi abakucenjela mu Israeli elo abatantikile ku bena Aramu. ¹⁰ Abantu bakwe abashelepo ababikile mukuboko kwakwa Abishai ndume yakwe, elo ena abateyanishishe mu fifulo ku kulwa nefita fya bena Amoni. ¹¹ Yoabu alandile ati, "Ngacakuti abena Aramu bakosesha pali nebo, eluntu webo, Abishai ukampokololako, lelo ngacakuti abafita bakwa Amoni bakosesha pali webo, eluntu nkesa no

kukupokololako.¹² Ube uwakosa, no kuleka ifwe tulange fwebene ukuba abakukosa pa bantu besu naku musumba wakwa Lesa wesu, pantu Yahweh akacita ifyabune pa menso yakwe."¹³ Eico Yoabu naba shilika bafita fyakwe bapalamina ku kulwa na bena Aramu, abo aba butukile kucinso cafita fya bena Israeli.¹⁴ Uluntu ifita fya bena Amoni fyabwene ukutila abena Aramu babutuka, nabo balibutukile ukufuma kuli Abishai no kubwekela mu musumba. Eluntu Yoabu abwekelele ukufuma ku bantu babena Amoni no kubwekela ku Yerusalemu.¹⁵ Uluntu abena Aramu babwene ukuti bena ba bacimfya ku bena Israeli, balikolongene capamo na kabili.¹⁶ Eluntu Hadadesere atumine pa bena Aramu ukuyasenda kwishilya lya mumana wa Yefulata. Balishile ku Halamu, naku Shobaki, abakulu bafita fyakwa Hadadesere, ewali pantanshi yabo.¹⁷ Uluntu David bamwebele ici alikolonganikile abena Israeli bonse capamo, ukutoloka Yodani, no kufika ku Halamu. Abena Aramu baitantamika mu mulonga wa bulwi kuli David no kulwa na ena.¹⁸ Abena Aramu balibutukile ukufuma ku bena Israeli, na David aiye abauwe abapa maceleta imyanda cine lubali na baume ba pali bakabalwe amakana amakumi yane. Shabaki umukulu wa fita fyabo aliicenele no kufwila palya pene.¹⁹ Uluntu bashamfum bonse abo abali ababomfi bakwa Hadadesere babwene ukutila bena babacimfya kuli Israeli, balengele umutende na Israeli elo baishile kuba ifyakulandapo fyabo. Eico abena Aramu balekutina ukwafwa abantu bakwa Amoni nakabili.

Chapter 11

¹ Caishile kuba ifi pakupwa kwa mwaka, panshita uluntu imfumu shaleilapo kubulwi, elo David atumine Joab, aba bomfi bakwe elo ne fita fyonse ifyakwa Israeli. Baonawile ifita fyaumu Ammon elo no kushinguluka umusumba wa Rabbah. Lelo David aikele mu Yerusalemu.² Eico caishile kuba ifi icungulo elo David aimine ukufuma pa busanshi bwakwe no kwamba ukwendauka pa mutenge wa ng'anda ye sano lyakwe. Apo epo amwene umwanakashi uwalesamba ali musuma ukumu lolesha.³ Eico David atumine elo no kwipusha abantu abengakwatilapo ubwishibilo pali ulya mwanakashi. Elo umo alandile ati, "Te Betisheba uyu, umwana mwanakashi wakwa Eliam, elo bushe teuyu umukashi wakwa Uriah umwana Hiti?"⁴ David atumine abakuya mubula; aishile mukati kuli wene, no kulala nankwe (Eico Betisheba ali uwasanguluka ukufuma ku mweshi). eluntu abwelelele ku ng'anda yakwe.⁵ Umwanakashi alimite elo atumine intumi elo nokweba David, alandile ati, "Ningimita."⁶ Eluntu David atumine kuli Joab ukulanda ati, "Ntumineniko Uriah umwana Hiti." Eico Joab atumine Uriah kuli David.⁷ Eluntu Uriah afikile, David amwipwishe ifyo Joab ali, ifyo ifita fyalebomba, elo nefyo ubulwi bwaleya.⁸ David alandile kuli Uriah ati, "Tentemukila ku ng'anda yobe no kusamba amakasa yobe." Eico Uriah alishile icipango ca mfumu, elo imfumu yatumine icabupe kuli Uriah panuma naya.⁹ Lelo Uriah alele pa mwinshi wa cipango ca mfumu pamo naba bomfi bonse aba bashimucindikwa, elo tatentemukile ku ng'anda yakwe.¹⁰ Uluntu baishile kweba David ati, "Uriah tatentemukile ku ng'anda yakwe, "David aishile kulanda kuli Uriah ati, "Bushe taumfumine pa lwendo? Nindo tautentemukile ku ng'anda yobe?"¹¹ Uriah aishile kwasuka David ati, "Imbokoshi ya cipangano, elo na Israeli naba Yuda balikwikala mu tenti, elo no mukulu wa fiita wandi Yoabu elo na ba bomfi ba mukulu wa fiita wandi bekele mu mabala aya isuka. Nindo nalaila mu ng'anda yandi ku kulya elo nokunwa elo nokulala pamo no mukashi wandi? Apo njishiba ati muli no mweo, ntacite ici."¹² Eico David aishile kulanda kuli Uriah ati, "Ikala pano lelo, elo mailo nkaleka webo ukaye." Eico Uriah aikele mu Yerusalemu bulya bushiku elo nobushiku bwakonkelepo.¹³ Uluntu David aishile ku mwita, alilile no kunwa pa cinso cakwe, elo David amulengele ukukolwa. Pa cungulo Uriah aishile kuya ku kulala pa busanshi bwakwe pamo naba bomfi ba mukulu wa fiita fyakwe; tantemukile ku ng'anda yakwe.¹⁴ Eico mu calucelo David aishile kulemba inkalata kuli Yoabu, elo nokuituma mu maboko yaka Uriah.¹⁵ David alembele mu nkalata ukulanda ati, "Bika Uriah pa ntanshi ya bulwi bwa kakata, elo eluntu mufume kuli ye, pakuti alaswe no kwipaiwa."¹⁶ Eico ulu Yoabu abwene ifibumba fyakosa mu musumba, aishile ku bika Uriah ku ncende uko aishibile ukuti abashilika abakosesha ba kulalwila.¹⁷ Uluntu abauwe ba mu musumba baishile kuya no kulwisha ifiita fyakwa Yoabu, bamo abashilika bakwa David bali wile, elo na Uriah umwina Hiti nao alipaiwe kulya kwine.¹⁸ Uluntu Yoabu atumine amashiwi kuli David pali fyonse pa mulandu wa bulwi,¹⁹ aishile ku konkomesha intumi ati, "Uluntu walaya pwisha ukweba imfumu ifintu fyonse palwa bulwi,²⁰ kuti cacitika icakuti imfumu ileyakukalipa, elo no kulanda kuli webo ati, 'Nindo mwailile mupepi no musumba mu kulwa? Tamwaishibile ati kuti ba lashila mucikulwa?'²¹ Ninani waipye Abimeleki umwana mwaume wakwa Yerubu-Bisheti? Takuli umwanakashi uwamulashilemo ilibwe ukufuma mucikulwa, pakuti afwe pa Tebezi? Nindo mwailile mupepi ne cikulwa?' Eluntu uye wasuke ati, 'Umubofi wenu Uriah umwina Hiti nankwe alifwile.'" ²² Eico intumi yalishile elo nokuya kuli David elo nokumweba fyonse ifyo Yoabu amutumine ukulanda.²³ Eluntu intumi yaishile kulanda kuli David ati, "Abalwani bali abakosa ukutucila pakubala; Baishile kuli fwebo mwibala, lelo twalibabwekeshemo ku mpongolo."²⁴ Eluntu abalasa babo baishile kulasa pa bashilika benu ukufuma apapelela icikulwa, elo na babomfi ba mfumu bamo bali paiwe, elo no mu bomfi wenu Uriah umwina Hiti nankwe alipaiwe."²⁵ Eluntu David aishile kulanda ku ntumi ati, "Ukalande fifi kuli Yoabu, 'Wileka ici ukushikusekesho, pantu ulupanga lwimina umo no munankwe. Panga ubulwi ukukoselako pa kwimina umusumba elo no kuuposa,' elo umukoseleshe."²⁶ Eico uluntu umukashi wakwa Uriah aumfwile ati umulume wakwe Uriah alifwile, ali uwabulanda nganshi pa mulume wakwe.²⁷ Uluntu ifilamba fyakwe fyapwile, David aishile kutuma nokumupiita ku ng'anda ku cipango cakwe, elo aishile ba umukashi wakwe no kumufyalila umwana mwaume. Lelo ico David acitile tasekeshe Yahweh.

Chapter 12

¹ Eluntu Yahweh atumine Nathan kuli David. aishile kuli yee elo no kalanda ati, "Kwali inshita imo abaume babili mu musumba. Umo ali umukankala elo uyu umbi ali mupina. ² Umukankala alikwete impenda iikulu iya mpanga elo ne ngombe, ³ Lelo umwaume umupina takwete nangu cimo akwetefye akakota ka mpanga, ako ashitile elo no kulisha no ku kakusha. kakuli pamo nankwe elo pamofye nabana bakwe. Aka akana ka mpanga kalelila pamo nankwe elo no kunwina kulukombo lwakwe, elo kabili kalelila mu mabiko yakwe elo kali kwati mwana umwanakshi kuli yee. ⁴ Bushiku bumo umjutandashi alishile ku mwaume umukankala, lelo uyu umwaume umukankala afililwe ukubulapo imo pa mpanga nangu ing'ombe shakwe ukuti apekanishishe umweni wakwe icakulya. Icakuti, abulile akana ka mpanga akakota aka mwaume umuoina eko aipakila umweni wakwe." ⁵ David aliikatwa no bukali kuli uyo mwaume umukankala, elo no kweba Nathan ati, "Mucishinka cakuti Yahweh wa mweo, umwaume uucitile ici alingile ukufwa. ⁶ Afwile ukubweshapo impanga shine pakutita icamusango uyu, elo kabili takwatileko no mwaume umupina uluse." ⁷ Uluntu Nathan alandile kuli David ati, "Niwe Ulya mwaume! Yahweh, Lesa wakwa Israeli, alandile ati, "Nalikusubile ubufuma pa bena Israeli, elo no kukupususha mu minwe yakwa Shauli. ⁸ Nalikupele ing'anda yakwa sokulu, elo nabakashi bakwe mu maboko yobe. Lelo ngacakuti filya fyali finono, nga nalikubikilepo nefintu nafimbi. ⁹ Eico nindo wasulila ukukonkomesha kwakwa Yahweh, eico no kucita icabipa mu menso yake? Walipaya Uriah umwana Hitti kulupanga elo no kusenda umukashi wakwe ukuba umukashi obe. Wamwipaile kulupanga lwa bena Ammon. ¹⁰ Eico nomba ulupanga talwakatale fuma mu ng'anda yobe, pantu nausula nebo, elo no kusenda umukashi wakwa Uriah ukuba umukashi obe. ¹¹ Yahweh alandile ati, "Lolesha, ndinokwimya ifimfulunganya mu ng'anda yobe. pa ntanshi ya menso yobe, Nkasenda abakashi bobo elo no kubapela ku mwina mupalamano obe, elo akalala nabakashi bobo palwalala. ¹² Ico weba wacitile ulubembu mu kufisama, lelo wene akacita ici cintu pa cinso cakwa Israeli yonse pa kasuba." ¹³ Eluntu David alandile kuli Nathan ati, "Nimbembukila Yahweh." Nathan elo alanda kuli David ati, "Yahweh nafumyapo ulubembu lobe. Tawaipaiwe. ¹⁴ Nomba, pa mulandu wakuti nausula Yahweh, umwana ukafyalwa kuli weba akafwa." ¹⁵ Eluntu Nathan afumune elo nokuya ku ng'anda. Yahweh asanshile umwana uyo umukashi wakwa Uriah afyalile David, elo alilwalishe. ¹⁶ Eluntu David apapatileko umwana kuli Lesa. David afungile elo no kuya mukati no kulala ubushiku bonse panshi. ¹⁷ Abakalamba ba n'ganda yakwe balimine no kwiminina lubali lwakwe, ku kumwimya ukufuma panshi, Lelo taleiminina, elo no kulya talelya nabena. ¹⁸ Chaishile kuba ifi pabushiku bwalenga cine lubali ulu umwana afwile. Ababomfi bakwa David bali no mwenso wakumweba ati umwana nafwa, Eico balandile ati, "Boneni, ulu umwana acili no mweo twalilandile kuli yee, elo tabaleumfwa ishiwi lyesu. Cindo engacita ngacakuti twamweba ati umwana nafwa?!" ¹⁹ Elo uluntu David abene aba bomfi bakwe baletapeleshanya pamo, David atontonkenye ati umwana nafwa. Alandile ku babomfi bakwe ati, "Bushe umwana nafwa?" bayaswike ati nafwa." ²⁰ Eluntu David aimine ukufuma panshi elo asamba, aisuba amafuta elo no kucinja ifyakufwala fyakwe. Aile ku ng'anda yakwa Yahweh elo ashinshimwine kulya kwine, elo uluntu abwelele ku cipango chakwe. Uluntu aipwishe pali ici babikile ifyakulya pantanshi yakwe elo alya. ²¹ Eluntu aba bomfi bakwe balandile kuli yee ati, "Nindo mwacitila ici? Mwalifunga no kulila ulu umwana ali umutuntulu, Lelo uluntu umwana afwa mwaima no kulya." ²² David ayaswike ati, "Ulu umwana acili ali no mweonalifungile elo no kulila. Nalandile ati, "Nani eshibe ngacakuti Yahweh kuti ambelelako uluse, ukuti umwana abe no mweo?" ²³ Lelo nomba nafwa, eico nindo nalafungila? bushe kuti namubwesha ku mweo nakabili? Nkaya kuli yee, lelo takabwele kuli nebo." ²⁴ David ukunkumbile Betisheba umukashi wakwe, elo aingile kuli yee no kualal nankwe, Mukuya kwanshita afyele umwana umwaume, elo no mwana ainikwe Solomon. Yahweh alimitemenwe. ²⁵ Elo atumine icebo ukupitila muli Nathan ukuti amwinike ati Jedidiah, pantu Yahweh alimutemenwe. ²⁶ Nomba Joab alwishishe Rabbah uwamu bena Ammon, elo aikete umusumba wa bufumu. ²⁷ Eico Joab atumine inkombe kuli David elo alanda ati, "Nindwisha Rabbah, elo ninsenda umusumba wa menshi. ²⁸ Nomba longaniken abashilika abashalapo pamo elo no kupangila umusumba inkambi, no kupoka, pantu nga napoka umusumba, ukenikwa ishina lyandi. ²⁹ Eico David alonganike abashilika pamo no kuya kuli Rabbah; alwishishe umusumba elo no kuwikata. ³⁰ David afulile icisote ukufuma ku mutwe wa mfumu yabo-cafinine nga golide, elo mwali ne libwe ilya luma umutengo. Icisote ca bufumu cabikilwe ku mutwe wakwa David. Eluntu apokolwele ifya kutapa ifyali mu musumba ifingi. ³¹ Abulile abantu abali mu musumba elo no kuba patikisha ukubomba umulimo wa kupanga ifyela ifyatwa no kuputua amabwe, elo no kupanga amasembe; na kabili alebabomfya ukupanga injelwa. David alefwaya imisumba yonse iya bantu bamu Ammon ukubomba uyu mulimo. Eluntu David elo ne fitafyonse babwelelemo ku Yerusalemu.

Chapter 13

¹ Caishile kuba palwa ici panuma Amnoni umwana mwaume wakwa Davidi alitemwishishe nkashi yakwe Tama uwa muli banyina bambi uwakuyemba, ali ni nkashi fye wakwa Absalom, naumbi pa bana baume bakwa Davidi. ² Amnoni alicucutikile mu mutima icakuti alilwele no kulwala pamulanfu wakwa nkashi yakwe Tama. Tama ali ni nasisungu, elo kanshi calibonekele ukukosa kuli Amnoni ukumucita icintu icili conse. ³ Lelo Amnoni alikwete umunankwe uweshina Iya Yonadabu umwana mwaume wakwa Shimeya, wabo wakwa Davidi. Yonadabu ali mwaume indamu nganshi. ⁴ Yonadabu aishile kulanda kuli Amnoni ati, "Cindo, we mwana mwaume wa mfumu, ico ukobonekela uwabulanda cila lucelo? Bushe tekuti unjebeko? Eico Amnoni aishile ku mwasuka ati, "Nalitemwa Tama, nkashi wakwa ndume yandi Absalomu." ⁵ Eluntu Yonadabu aishile kulanda kuli ye ati, "Sendama pa busanshi bobo elo ube ukubati ulilwele. Uluntu wiso akoisa

mukukubona, umwipushe auti, 'Napapata bushe tekuti mutumeko nkashi yandi Tma andeteleko fimo ifyakulya elo angipikileko muno mwine, epakwebati ni ngabona uko akoipika elo andisheko?' ⁶ Eico Amnoni alisendeme ukubati mulwele. Uluntu imfumu yaishile mukumubona, Amnoni aishile kweba imfumu ati, "Napapata tumeni nkashi yandi Tama ukunteyanishishako ifilyo pa kulwala kwandi pa menso yandi epakuti nebo kuti andisheko." ⁷ Eluntu Davidi aishile kukuta Tama kwi sano lyako no kumweba ati, "Kabuye nombaline ku ng'anda yakwa ndume yobe Amnoni elo uye kumupekanishishako ifilyo." ⁸ Eico kanshi Tama aishile kuya ku ng'anda yakwa ndume yakwe Amnoni uko asendeme. Alipitilepo umufuba elo no kukandula elo no kupangamo umukate pa menso yakwe, elo eluntu awipikile. ⁹ Tama alipitile pani elo no kumupela umukate, nombala ena alikene ukulya. Eluntu Amnoni aishile kweba abo alinabo ati, "Bafumyeni bonse, ukufuma kuli nebo." Eico bonse balifuminemo no kumusha. ¹⁰ Eico Amnoni aishile kweba Tama ati, "Leta ifilyo mu muputle wandi pakuti undishe." Eico Tama apitile umukate untu apangile, elo no kutwala mu cipinda cakwa Amnoni ndume yakwe. ¹¹ Uluntu atwale ifilyo kuli ye, alimufukatile elo no kumweba ati, "Isa, ndale nobe, we nkashi yandi." ¹² Naye aishile kumwasuka ukuti, "Awe, we ndume yandi, wimpatikisha, pantu icamusango uyu tacatala ukucitika muno mu Israeli. Wicita ici cintu icabub!" ¹³ Ni kwisa uko nebo nkatwala umusebanya wandi? Bushe palibufi weba? Uli nokubaye icipuka ca mubtu mu bena Israeli. Nomba, nakupapata landa fye ku mfumu, pantu ta kuti ikanye nebo ukupwa kuli weba. ¹⁴ Nangula califyo Amnoni alikene ukumfwa kuli Tama, neco icakuti alikwatishe amaka ukumucila, elo alimunashishe, elo no kulala naye mukupatikisha. ¹⁵ Eluntu Amnoni apatile Tama nganshi. Ulupato lwakwe lwa cilile na pafyo amutemenwe. Amnoni epa kulanda kuli ye ati, "Alamuka elo ulekuya." ¹⁶ Lelo aishile kumweba ati, "Iyo nakana! Pantu ukuntamfya kwa labipishapo ukucila na pafintu fya musebanya ifyo ucitile kuli nebo!" Lelo Amnoni tewakumfwa kuli ye. ¹⁷ Icakonkelepo, Amnoni akutile umubomfi wakwe elo no kumweba ati, "Pita uyu umwanakashi umufumye pali nebo, elo wisalishe ne ciibi nga afuma." ¹⁸ Eluntu umubomfi aishile kufumisha Tama panse, elo nokwisalishe iciibi panuma afuma. Tama afwele umwingila uwa mutengo pantu pefyakufwala fyalikufwala abana banakashi bamfumu bana cisungu. ¹⁹ Tama aishile kuisauba imitoti pa mutwe elo no kulepula umwingila wakwe. Abika na maboko pamutwe wakwe elo no kufumako, no kupongomona umusowa ninshi akoya. ²⁰ Absalomu ndume yakwe aishile kulanda kuli Tama ati, "Bushe Amnoni ndume yobe ewakubifya? Lelo nombala ikala shilili, we nkashi yandi. Ni ndume yobe. Tekweshu ukubika ici cintu ku mutima." Eico Tama aikele mu ng'anda muli ndume yakwe Absalomu no mutima uwakubombotala. ²¹ Lelo uluntu imfumu Davidi yaishile kumfwa pali ifi fyonse ifyacitikile yalifulilwe nganshi. ²² Absalomu talandilepo icintu nangu cimo kuli Amnoni, pantu Absalomu alipatile Amnoni pafyo acitile Tama elo na pafyo acitile umusebanya kuli nkashi yakwe Tama. ²³ Caishile kucitika ulo papitile imyaka ibilili ituntulu Absalomu alikwete baka beya ba mpaanga shakwe ku Baali Hasoli, iyaba mupepi na Efulemu, elo Absalomu akutile abana baume ba mfumu bonse. ²⁴ Absalomu aishile ku mfuma elo no kuyeba ati, "Boneni nombala, umubomfi obe alikwete bakabeya ba mpaanga. Napapata bushe imfumu na bacilolo tekuti baye na ndibo, ne mu bomfi obe." ²⁵ Imfumu yaishile kwa suka Absalomu ati, "Awe, we mwana mwaume wandi, fweba bonse tekuti tuyeko epali kwa kucusha fye." Absalomu aisha kupapata imfumu, lelo yalikene, lelo ya mupelefywe amapalo. ²⁶ Eluntu Absalomu aishile kulanda ati, "Nga teifyo kanshi, napapata lekeni indume yandi Amnoni alekuya na fweba." Eico imfumu epakumwipusha ati, "Bushe mulandu ndo ukofwaila Amnoni ukuya nobe?" ²⁷ Absalomu alipatikishe Davidi, elo eico naye alilekeleko Amnoni na bana baume ba mfumu no kuya naye. ²⁸ Absalomu akonkomeshe ababomfi bakwe ati, "Kutikisheni." Uluntu Amnoni ubwalwa bwa tampa ukumukola, elo uluntu na ndibo na myeba ati, 'Sanseni Amnoni,' eluntu mumwipaye. Mwitina. Bushe tali ni nebo nkomikonkomesha ukumwipaya? Mube fye abakukosa elo abakushipa. ²⁹ Eico kanshi ababomfi bakwa Absalomu bacitile ifyo fine Absalomu abakonkomeshe. Eluntu abana baume ba mfumu bonse baimine, banina cila umo pali punda wakwe elo no kufulumuka. ³⁰ Eico kanshi, ulo bacil mu nshila, ilyashi lyalifikile kuli Davidi ukuti, Absalomu aipaya bonse abana baume ba mfumu, elo tapali nangu fye umo uwashalapo." ³¹ Eluntu imfumu yataleme elo no kulepaula ififwalo fyaiko, elo no kusendama panshi; bonse ababomfi baiko bataleme mupepi ne fifwalo fyabo ifyakulepuka. ³² Yonatabu umwana mwaume wakwa Shimeya, wabo wakwa Davidi, aishile kwasuka elo no kulanda ati, "Mwe mulopwe mwilanda ukweba ati ni bonse abana ba mfumu bepeye iyo, pantu ni Amnoni fye eufwile. Absalomu anshimikile ifi ukufuma fye pa bushiku bulya Amnoni alele na nkashi yakwe Tama. ³³ Eico kanshi mwe mulopwe imfumu yandi mwisakana ku lusebo lwa kweba ati abana baume bonse aba mfumu balifwile, pantu ni Amnoni fye eufwile." ³⁴ Absalom alibukile no kufumako. Umubomfi umo uwalikulonda aishile kwi nuna amenso elo abona abantu abengi munshila ku masamba yakwe bakoisa mumbali ya lupili. ³⁵ Eluntu Yonadabu aebele imfumu ati, "Boneni, abana baume ba mfumu abo bakoisa. Nefi fycitika ngo mwacilandila umubomfi wenu." ³⁶ Eico caishile kucitika uluntu fye apwishishe ukulanda, abana baume ba mfumu bafika elo no kusumbula amashiwi elo no kulila. Imfumu elo na babomfi nabo bene balilile nganshi. ³⁷ Lelo Absalomu alibukile elo no kuya kuli Talimai umwana mwaume wakwa Ammihudi, imfumu ya ku Gershur. Davidi alikulosha umwana mwaume wakwe cila bushiku. ³⁸ Eico kanshi Absalomu alibukile elo no kuya ku Gershur, uko aikele imyaka itatu. ³⁹ Eico kanshi umupashi wakwa Davidi wali kufuluka ukuya kuli Absalomu pantu balimukoseleshe ukuloshu pali Amnoni elo no kufwa kwakwe.

Chapter 14

¹ Nomba Yoabu umwana mwaume wakwa Zeluya alishibile ukuti mu mutima wa mfumu muli ukufuluka Absalomu. ² Eico kanshi Yoabu atumine amashiwi kuli Tekoa elo no kuletako umwanakashi uwamano kuli ye. Aishile kulanda kuli ye

ati, "Napapata uboneke ukubati uli ne cililo elo ufwale ne fifwalo fya malilo. Napapata tekwesha ukusuba amafuta yakukuyemfwa, uboneke ukubati mwanakashi uwapwisha inshiku ishingi mukulila uwakufwa." ³ Eluntu ulekuya ku mfumu elo no kuya kulanda kuli ye pafintu ifyo nalakulonolwela." Eico kanshi Yoabu aebele umwanakashi ifyakuya kulanda ku mfumu. ⁴ Uluntu umwanakashi uwafumine ku Tekoa alikulanda ku mfumu, asendeme panshi ubunkumpeme ashinta ne mpumi yakwe panshi pakupanga umucinshi elo no kulanda ati, "Ngafweni nebo, mwe mfumu." ⁵ Imfumu yaishile kulanda kuli ye ati, "Bushe nindo ikokucusha?" Aishile kwasuka ukuti, "Icine cakweba ati nebo ndi mukamfwila, elo no mulume wandi alifwa." ⁶ Nebo, ne mubomfi obe, nali na bana baume babili, elo balikulwa mu mabala, elo takwali nangu umo uwakubalamwina. Umo alikomene umunankwe elo no kumwipaya. ⁷ Nomba ulupwa lwa limine umubomfi obe, elo nokulanda ukuti, "Tupele mu minwe yesu uyo uwaipewe wabo, pakweba ati nanye tumwipaye." Eico na cakwebti bacita ico kuti balofya impyani. Napalico ninshi balashinya amafyanga ayo nasha yakoaka, elo bakalenga ishina lya mulume wandi, nangu abana bandi nangu abakakonkapo panga yonse pano pe samba lya calo ukulolebelela." ⁸ Eico imfumu yaishile kweba umwanakashi ati, "Kbuye ku ng'anda kobe nandibo na lapela amafunde aya pamulandu obe." ⁹ Umwanakashi waku Tekoa ayasukile imfumu ati, "Mulopwe, we mfumu, lekafye umulandu ube pali nebo elo no lupwa lwakwa tata. Imfumu ne cipuna ibe iyakaele." ¹⁰ Imfumu yaishile ku mwasuka ati, "Nga cakweba ati kwaba umuntu uwaisa kulanda icintinya kuli webo, umulete kuli nebo, elo takakwikatemo na kabili." ¹¹ Eluntu umwanakashi aishile kulanda ati, "Napapata, lekeni imfumu ibukishe Yahweh Lesa obe, epakweba ati kalandula wa mulopa etwalilila ukonaula umuntu naumbi, epakweba ati beipaya umwana mwaume wandi." Imfumu ya mwasukile ati, "Mul Lesa fye umumi, takuli umushishi nangu fye umo uwakumutwe wa mwana mwaume obe ukaponena panshi." ¹² Eluntu umwanakashi aishile kulanda ati, "Napapata lekeni umubomfi wenu alande ishiwi na limbi kul mulopwe imfumu yandi." yaishile kulanda ati, "Ale landa." ¹³ Eico kanshi umwanakashi epakulanda ati, "Bushe cindo nomba yalufyanishishe muli uyo musango pa bantu bakwa Lesa? Pantu pakulanda muli uyu musango, imfumu yaba ukubati yaipela icilubo iine, pantu mfumu tayabwesha umwana mwaume waiko uko abukutula." ¹⁴ Pantu bonse twaba nokufwa, elo twaba ukubati menshi yaitikila panshi, ayo batalonganya na kabili. Lelo Lesa tapiita ubu; lelo, alafwaya inshila abo abantu abo batamfya no kuti betaluka kuli ye. ¹⁵ Nomba eluntu, pakubona ukuti naisa mukulanda ica musango uyu kuli mulopwe imfumu yandi, nico pantu abantu balindetele umwenso. Eico kashi umubomfi obe aliilabishe umwine ati, 'Nebo nomba kankaye kulanda fye ku mfumu. ¹⁶ Nalimo kuti ya bona ifintu inga cita pafyo umubomfi alomba. Nalimo kuti imfumu yalaumfwa kuli nebo elo no kulubula umubomfi waiko ukufuma ku maboko ya muntu uukofwaya ukonaula nebo elo no mwana mwaume wandi pamo, ku cikwatwa ca cishilano Lesa atupela. ¹⁷ Eluntu mubomfi obe apepele ati, 'Yahweh, napapata lekeni ishiwi lyakwa mulopwe imfumu yandi lindetele ukutusha, pantu filya malaika kwakwa Lesa aba, efyaba mulopwe imfumu yandi mukulanda amashiwi ayabune ukufuma mu fyabubi.' Lekeni Yahweh Lesa wenu abe nenu." ¹⁸ Eluntu imfumu yaishile kwasuka elo no kweba umwanakashi ati, "Napapata wifisapo icintu cimo pafyo nalakwipusha." Umwanakashi aishile kulanda ati, "Lekeni mulopwe imfumu yandi ilande nomba." ¹⁹ Bushe tali ni Yoabu ewaibika muli ifi fyonse? Umwanakashi aishile kwasuka elo no kulanda ati, "Ici cine, apo mweba muli abomi mulopwe we mfumu yandi, tapengaba nangu umo uwingapilibukila ku kulyo nangufye ku kuso ukufma ku fintu ifyo mulopwe imfumu yandi ilekolanda. ²⁰ Umubomfi obe Yoabu ewacitile ifi pakuti umulandu ube mu musango umbi kufikocitika. Mulopwe mwalikwata amano fyonse ifi kocitika mu calo. ²¹ Eico kanshi imfumu yaishile kweba Yoabu ati, "Bona nomba ifyo nalacita ni fif. Kabuye kanshi, elo kamulete umulumendo Absalomu" ²² kuno." Eico Yoabu asendeme panshi ubunkupeme mukupela umucinshi elo apala imfumu. Yoabu epakulanda ati, "Lelo umubomfi obe aishiba ukuti asangwa uwakutemwikwa ku cinso cobe, mulopwe, we mfumu, pakuti imfumu ifyo umubomfi alombe." ²³ Eico Yoabu aishile kwima, aya na ku Gershur, elo no kubwesha Absalomu ku Yerusalemu. ²⁴ Imfumu epakulanda ati, "Afwile ukubwelela ku ng'anda yakwe, lelo ntakofwaya ukumubona mu menso." Eico Absalomu aishile kubwelela ku ng'anda yakwe, lelo tabonenepo na wishi. ²⁵ Nomba mu calo conse ica bena Israeli tamwali umuntu nangu umo uo balikulumbanya ukuyemba ukucila pali Absalomu. Ukutampilafye pamulu wa mutwe wakwe ukushinta na kukatende ka kulukasa lwakwe takwali akalema nangu kamo muli ye. ²⁶ Uluntu alikubeya umushishi wa kumutwe wakwe pakupwa kwa cila mwaka, pantu yali kulemya, alikupima umushishi wakwe, ukulema ukushinta na kuma shekele imyanda ibili, ico icali icipimo ica mfumu ica suminishiwa. ²⁷ Absalomu afyele abana baume batatu elo no mwana mwanakashi umo, uweshina lya Tama. Ali umwanakashi wakuyemba. ²⁸ Absalomu aikele imyaka iituntulu ibil mu Yerusalemu, ukwabula ukubonapo icinso ca mfumu. ²⁹ Eluntu Absalomu akuuta Yoabu pakweba ati enga mutuma ku mfumu, lelo Yoabu taile kuli ye. Eico Absalomu aishile kutuma intumi nakabili, lelo Yoabu nalyo line taile. ³⁰ Eico Absalomu aishile kulanda ku babomfi bakwe ati, "Boneni, ibala lyakwa Yoabu lyapalamina ne bala lyandi, kabili alilimamo na bale mulya mwine. Kabuyeni muye kocamo umulilo. Eico ababomfi bakwa Absalomu epakuya koca ibala ku mulilo. ³¹ Eluntu Yoabu aishile kwima no kuya ku ng'anda yakwa Absalomu, elo no kumweba ati, "Bushe cindo ico ababomfi bobe baocela ibala lyandi ku mulilo? ³² Absalomu aishile kwasuka ati, "Bona, nalitumine amashiwi kuli webo no kuti isa kuno pakweba ati ni ngesa ku kutuma ku mfumu no kuyeba ukuti, "Bushe cindo ico na bwelele ukufma ku Gershur? Nga caliweme fye na nomba ne mwine nga ndifye kulya kwine. Eico nomba nkofwaya ukubona imfumu, elo nga cakweba ati ndi no mulandu, kaye kunipaya." ³³ Eico kanshi Yoabu ale ku mfumu elo no kuya ku yeba. Uluntu imfumu yakutile Absalomu, na ye alingile elo no kukontamina panshi pakupela umucinshi ku mfumu, elo imfumu nayo yaishile kutomotomona pakumuposha.

¹ Caishile kuba panuma yaici ulo Abishalom apekenye iceleta naba kabalwe pa lwakwe, na baume amakumi yasano kuku butuka pantanshi yakwe. ² Abishalom alikwima ulucelo no kutalama kululamba lwa nshila iyalikuya ku mpongolo ya musumba. Uluntu umuntu onse uuli no mulandu wakwisa ku mfumu pa bupingushi, Abishalom alikumwita no kulanda ati, "Bushe musumba nshi wafumako?" Eluntu umuntu alikwasuka ati, "Umubomfi wenu afumine mu mutundu umo uwabena Israeli." ³ Eico Abishalom alikulanda kuli ena ati, "Bona, umulandu obe wabune elo wakulingama, lelo takuli nangu umo uwasontwa ne mfumu uwakumfwa umulandu obe. ⁴ Abishalom alilundilepo ati, "Ngacakutula ninebp bacitile umupingushi mu calo, pakutula umuntu onse uukwete umulandu nangu uucitile icikulu aisa kuli nebo, elo naisa kumuletela umulinganya!" ⁵ Eico caishile kuba ukuti umuntu onse aisa kuli Abishalom ku kumucindika, Abishalom alikubula ukuboko kwakwe elo amwikata no ku mufyompa. ⁶ Abishalom alikucita muli uyu musango kuli onse umwina Israeli uwalikwisa ku mfumu ku bupingunshi. Eico Abishalom aliibile imitima ya bantu abena Israeli. ⁷ Caishile kuba pakupwa kwamyaka ine ukuti Abishalom alilandile ku mfumu ati, "Napapata lekeni ndekuya no kupela umulapo uo napangile kuli Yahweh mu Hebroni. ⁸ Pantu umubomfi obe aliipangile umulapo ulo nalikwikala ku Geshuri mu Aram, ukulanda ati, "Icine cine ngacakuti Yahweh akesa ku ndeta nakabili ku Yerusalelem, eluntu nkesa kushinshimuna Yahweh. ⁹ Eico imfumu yaishile kulanda kuli yee ati, "Kabiye mu mutende." Eico Abishalom alimine elo aile ku Hebroni. ¹⁰ Lelo nomba Abishalom alitumine inengu mu mitundu yabena Israeli yonse, ukulanda ati, "Ngamwaukwa iciunda ca ntandala, eluntu mwise kulanda ati, Abishalom emfumu mu Hebroni." ¹¹ Na Abishalom aile nabaume imyanda ibili ukufuma ku Yerusalelem, abo abaitilwe. Baile muli bukaile bwabo, mukukana ishiba nangu cimo ico Abishalom alikupekanya. ¹² Ulo Abishalom apele amalambo, alitumine abalwita Ahithopheli ukufuma ku mushi wabo uwa Giloh. Ali ni kabilo wakwa David. Ukumana akapi kwakwa Abishalom kwali ukwakukosa, pantu abantu abalekukonka Abishalom balikuya balefulilakofye. ¹³ Intumi yaishile kuli David ukulanda ati, "Imitima ya bantu abena Israeli balekonka panuma yakwa Abishalom. ¹⁴ Eico David aishile kulanda ku babomfi bakwe bonse abo ali nabo ku Yerusalelem ati, "Imeni elo tubutuke, nangu pali baifwe tapabe uuleisa kupusuka kuli Abishalom. Ipekanyeni kukuya ililine, nangu aleisakwendesha ku kutusanga, elo acita icabipa pali fwebo no kutasha umusumba kumpela yalupanga." ¹⁵ Ababomfi bamfumu baishile kulanda ku mfumu ati, "Bona, ababomfi bobo baliipekanya ku kucita conse ico imfumu ikalamba yasosa." ¹⁶ Imfumu yalile no lupwa lonse panuma yakwe, lelo imfumu yalishile abanakashi ikumi, abo abaali pambali ku kusunga icipango. ¹⁷ Panuma imfumu yaya nabantu bonse abale ku mukonka baishile kwiminina pa ng'anda ya kulekeleshako. ¹⁸ Bonse abafita baleabuka na ena, elo pantanshi yakwepaleya abena Kerete, na bonse abena Pereti, na bonse abena Gitti-abaume imyanda mutanda abo abale kumukonka ukufuma ku Gati. ¹⁹ Eluntu imfumu yalandili kuli Itah umwina Giti ati, "Bushe cinshi ico waishila na fwebo? Bwekela no kwikala ne mfumu, pantu webo uli mbutushi elo na bunkole. Bwekela ku ncende yobe. ²⁰ Apo waishile mailo, bushe cinshi ico nalengela iwe ukusabanta konse na fwebo? Nshishibepo uko ndeya. Eico bwekela elo usende ba munonko ba mu calo cobe na webo, napabe ukutemwa ukukulu ne citetekelo fibe na mwebo." ²¹ Lelo Itah ayasukile imfumu elo alandile ati, "Napali Yahweh uwa mweo, napali shikulu imfumu uwa mweo, cine cine monse mu ncende uko shikulu imfumu akaya, eko no mu bomfi obe akaya, nangu ico cipillibule kuba no mweo nangu ukufwa," ²² Eico David alandile kuli Itah ati, "Twalilila no kukonkanyapo na fwebo." Eico Ittai umwina Gitti aile ne mfumu, na baume bakwe bonse na balupwa bonse abo ali nabo. ²³ Icalo conse calililie ne shiwi mu kukosha abantu bonse balikupita mu mukonko wa Kidroni, ne mfumu yine nayo yalipitile. Abantu bonse balekuya mu musebo ukulola ku ciswebembe. ²⁴ Na Zadoki wine na bena Lebi bonse, basenda imbokoshi ya cipangano cakwa Lesa, uwabako. Babikile imbokoshi yakwa Lesa panshi, elo eluntu Abiyata ailundileko kuli bena. Balilolela mpanka abantu bone bapita ukufuma mu musumba. ²⁵ Imfumu yalandile kuli Zadoki ati, "Sendeni imbokoshi yakwa Lesa mu bwekeshe mu musumba. Nganasanga ububile mu menso yakwa Yahweh, akambweshwa kuno no kundanga nakabili imbokoshi ne ncendeumo ekala. ²⁶ Lelo nga alanda ati, "Nshile sansamukila muli webo, 'Bona, panondi, leka acite kuli nebo icilemoneka icabune kuli ena." ²⁷ Imfumu nayo yalandile kuli shimapepo Zadoki ati, "Bushe teiwe kamona? Bwekela ku musumba mu mutende, na bana baue bobo na webo, Ahimazi umwana mwaume obe, na Yonatani umwana mwaume wakwa Abiyata. ²⁸ Bona, ndelola pa fyabu fya Araba mpaka lise ishiwi ukufuma kuli webo ku kunjibukisha. ²⁹ Eico Zadoki na Abiyata basendele imbokoshi yakwa Lesa ukbwekesha mu Yerusalelem, elo baikele kulya kwine. ³⁰ Lelo David aninine pa makosa ayakufulako insapato no kunina ku lupili lwa Miolife, elo ku mutwe wakwe kwalifimbilwe, elo baninine bale enda ninshi balelila. ³¹ Umuntu umo aebele David ukulanda ati, "Ahitopheli ali pabaumana akapi na Abishalom." Eico David alipepele ati, "Mwe Yahweh, pilinuleni ukupanda amano kwakwa Ahitopheli mu fyabuwele wele." ³² Caishile kuba ukuti uluntu David afikile pa mulu wa musebo, uko Lesa aleshinshimwinwa, Hushai umwina Arki alishile ku kumukumanya no mwingila wakwe na ulepulwa ne loba pamutwe wakwe. ³³ David alandile kuli yee ati, "Ngawalaya nanebo, eluntu walaba icisendo kuli nebo. ³⁴ Lelo ngawabwekela ku musumba no kulanda kuli Abishalom, 'Nalaba umubomfi wenu, mwe mfumu, ifyo nali umubomfi waba shinwe munshita shakale, eico nomba ndeba umubomfi wenu,' eluntu ukufulunganya bumpanda mano bwakwa Ahitopheli pali nebo. ³⁵ Bushe takuli bashimapepo Zadoki na Abiyata kuli webo? Eico fyonse ifyo walaumfwa mu cipingo ca mfumu, ulingile ukumweba Zadoki na Abiyata bashimapepo. ³⁶ Mona ukuti kulya bali bena bali nabana baume babo babili, Ahimasi, umwana mwaume wakwa Zadoki na Yanatani umwana mwaume wakwa Abiyata kuti wantumina mu minwe yabo conse ico uleumfwa." ³⁷ Eico Hushai, cibusa wakwa David, aishile mu musumba ilintu Abishalom afikile no kwingila mu Yerusalelem.

Chapter 16

¹ Uluntu Davidi aishile kuya ubulendo bwa ntamfu iyipi pamulu wa lupili, Ziba umusha wakwa Mefibosheti aishile kukumana na ye ne bumba lya kubalwe ilyalongwa; pali bo pali imikate imyanda ibili, umwanda umo wali wali koca, elo umwanda umo wali fibulungwa fya mikunyu, elo no mwangashi. ² Imfumu yaishile kulanda kuli Ziba ati, "Nindo waletela ifi fintu?" Ziba aishile kwasuka ati, "Ba punda ba mu ng'anda ya mfumu ku kulekuninapo, umukate elo ne mbukunya matobo ya mukunyu yabaume ku kulya. elo umwangashi wa uuli onse uwa naka mu ciswewebe ku kunwako." ³ Imfumu yaishile kulanda ati, "Nomba alikwisa umwishikulu umwaume wakwa shikulu obe?" Ziba aishile kwasuka ku mfumu ati, "Boneni, alikeleko mu Yerusalemu ku numa, pantu aishile kulanda ati, 'Lelo ing'anda yakwa Israeli ikabwekeshapo umufumu bwakwa tata kuli nebo.'" ⁴ Eluntu imfumu yaishile kulanda kuli Ziba ati, "Bona, fyonse ifyakwa Mefibosheti nomba fyobe." Ziba aishile kwasuka ati, "Nafukama ku kuicefya kuli webo, we shikulu wandi, imfumu. Leka nsange ububile mu menso yobe." ⁵ Uluntu imfumu Davidi yaishile kupalami ku Bahurimu, mulya mwaishile kufuma umwaume ukufuma mu mukowa wakwa Shauli, uweshina lya Shimei umwana mwaume wakwa Gera. Aishile kufuma akotipa ulo akoenda. ⁶ Aishile kuposa amabwe pali Davidi elo na pali bacilolo ba mfumu bonse, ukubikilakofye na bashilika elo na bamalonda abali kukuboko kwa mfumu kukulyo elo na ku kuso. ⁷ Shimei aishile ku punda mu kutiipa ati, "Kabiye kumbi, fuma apano, webo we mbifi, we mwaume wa mulopa! ⁸ Yahweh alilamilambula mwebona bonse pa mulopa mwasumishe mulupwa lwa kwa Shauli, uo incende mwatekele. Yahweh alipele ubufumu mu kuboko kwakwa Absalomu umwana mwaume obe. Waisa mukonaula pantu uli mwaume wamulopa." ⁹ Eluntu Abishai umwana mwaume wakwa Zeruijah, aishile kulanda ku mfumu ati, "Nindo iyi mbwa yafwa ingilatiipila imfumu? napapata lekeni ndeya elo no kuputula umutwe wakwe." ¹⁰ Lelo imfumu yaishile kulanda ati, "Nindo nalacita na mwebona, mwe bana baume bakwa Zeruijah? Limbi akotipa pamulanda Yahweh alilandile kuli ye ati, "Tiipa Davidi." Nomba ninani engalanda kuli ye ati, "Nindo ukotiipila imfumu?" ¹¹ Eico Davidi aishile kulanda kuli Abishai elo na kuli bonse aba bomfi ati, "Boneni, umwana mwaume wandi, uwafyelwe ukufuma ku mubili wandi, akofwaya ukusenda umweo wandi. Icacilishamo uyu umwina Benjamini engafwaya ukonaula kwandi? Mulekeni eka elo lekeni atiipe, pantu Yahweh namukonkomesha ukucicita. ¹² Limbi Yahweh akalolesha pabukali pali nebo, elo nokundambula ifisuma pa kuntipa nebo lelo. ¹³ Eico Davidi elo na baume bakwe baishile kuya pa musebo, ulo Shimei aishile kuya kulabili lwakwe kulubali lwa lupili, akotiipa elo no kuposa ulukungu elo na mabwe pali ye ulo alikuya. ¹⁴ Eluntu imfumu elo na bantu bonse abali naye baishile kunaka, elo aishile kutusha uluntu baishile kwimanina pa bushiku. ¹⁵ Lelo pali Absalomu elo na bantu bonse ba baume bakwa Israeli abali na ye, baishile kwisa ku Yerusalemu, elo Ahitofele ali na ye. ¹⁶ Caishile kucitika uluntu Hushai umwina Akite, umunankwe wakwa Davidi, aishile kwisa kuli Absalomu, ukuti Hushai aishile kulanda kuli Absalomu ati, Mwikale umuyayaya mwe mfumu! Mwikale umuyayaya mwe mfumu! ¹⁷ Absalomu aishile kulanda kuli Hushai ati, "Bushe ici ecishinka kumunobe? nindo tawacila na ye?" ¹⁸ Hushai aishile kulanda kuli Absalomu ati, "Awe! Mucifulo cakuti, uyo uo Yahweh elo naba abantu elo na bonse abaume bakwa Israeli abasalilwe, uyo emwaume uko nkaba, elo nkekala na ye. ¹⁹ Kabili, maume ndo ni ngabombela? Bushe tekuti mbombele ku cinso ca mwana mwaume wakwe? Ngefyo nabombela ku cinso cakwa wiso, nkabombela ku cinso cobe." ²⁰ Eluntu Absalomu aishile kulanda kuli Ahitofele ati, "Tupeleko amano yobe ifyo twingacita." ²¹ Ahitofele aishile kwasuka Absalomu ati, "Kabiye mung'anda ya musha wa mukashi wakwa wiso uyo asha ukusunga incende, elo na onse Israeli akomfwa ukuti ulisangukile icakununka icibi kuli wiso. Eluntu amaboko ya onse uwaba na webo yakakosa." ²² Eico baishile kufungulula itenti pali Absalomu pamulu wa ncende, elo Absalomu aishile kuya mu mubomfi wa mukashi wakwa wishu ku cinso cakwa Israeli onse. ²³ Nomba amano yakwa Ahitofele ayo apele muli shilya nshiku yali kwati umwaume omfwile ku kanwa kakwa Lesa umwine. Ifyo efyo yonse amano yakwa Ahitofele yaishile kulangwa kuli bonse babili Davidi elo na Absalomu.

Chapter 17

¹ Eluntu Ahitofele aishile kulanda kuli Absalomu ati, "Nomba leka nsale abaume amakana ikumi na yabili, elo nalayima no kufulumuna Davidi ubushiku. ² Nalaisa pali ye ulo afilwa elo no kunaka elo nkamupapusha no mwenso. Abantu abali na ye bakabutuka, elo nkataasha imfumu fye yeka. ³ Nkabweshwa abantu bonse kuli webo, nga nabwanga ku mulume wakwe, elo na bantu bonse bakaba no mutende muli webo." ⁴ Ifyo Ahitofele aishile kulanda fyaishile kusekesha Absalomu elo na bakalamba bakwa Israeli. ⁵ Eluntu Absalomu aishile kulanda ati, "Nomba kuta Hushai umwina Akite, naye, elo leka tumfwe ifyo alalanda." ⁶ Uluntu Hushai aishile kwisa kuli Absalomu, Absalomu aishile kulondolola kuli ye ifyo Ahitofele aishile kulanda elo eluntu aishile kwipusha Hushai ati, "Bushe tucite ifyo Ahitofele alandaile? Nga teifyo, twebwe ifyo walatupanda amano." ⁷ Eico Hushai aishile kulanda kuli Absalomu ati, "Amano ayo Ahitofele apele iyi nshita te yasuma." ⁸ Hushai aishile kulundapo ati, "Nawishiba ba wiso elo na baume bakwe bali babulwi bakukosa, elo balilula, elo baba kwati ni bere uwakakwa mu mpanga. Bawiso mwaume wa bulwi; talale na bashilika ubushiku. ⁹ Bona, nombaline nafisama mucilindi nangula muncende shimbi. Cikacitika ukuti uluntu bamo baume bobwe baipawa pakutampa kwa ku taasha, ukuti onse uukacumfwa akalanda ati, 'Ukwipaiwa kukocitika mu bashilika abakonka Absalomu.'" ¹⁰ Eluntu nabashilika bakucenjela, abo imitima shaba kwati ni nkalamo, bakatina pamulandu Israeli onse naishiba ukuti wiso mwaume wa bulamba, elo ukuti abaume abali na ye bakukosa sana. ¹¹ Eico nakupanda amano ukuti Israeli onse bafwile ukukolongana pamo kuli webo, ukufuma ku Dani ukufika ku Beresheba, abakufula kwati mu canga uwaba kululamba

lwa mu mana, elo ukuti mukuyaka mukulwa mu buntunse.¹² Eluntu tukesha pali ye konse uko engasangwa, elo tukamufimba nge cime icikoponena panshi. Tatwakashepo umwaume uuli onse, nangula mwine, uwa mweo.¹³ Nga abutukila mu musumba, eluntu Israeli onse akaleta intambo kuli uyo musumba elo tukacitwala mu mumana, mpaka pakabulwe nangu linwe ilinono ilyakusangwapo palya."¹⁴ Eluntu Absalomu elo na baume bakwa Israeli baishile kulanda ati, "Ukupanda kwa mano ykwa Hushai umwia akite kwa wamapo ukucila Ahitofele." Yahweh alisubile ukukana kwa kupanda amano yakwa Ahitofele ukusuma ku kuleta ubonaushi pali Absalomu.¹⁵ Eluntu Hushai aishile kulanda kuli Zadoki elo na kuli Abiata shimapepo ati, "Ukupandwa kwa mano yakwa Ahitofele elo na bakalamba bakwa Israeli muli iyo nshile elo neyi nshila, lelo ndipandile amano yambi."¹⁶ Nomba eluntu, kabiyezi bwangu elo no kupela akasebo kuli Davidi; mulande kuli ye ati, "Mwipanga inkambi ubushiku pa ncende ya Araba, lelo mu musango onse tapukile kwishilya, pantu imfumu yalaminwa pamo na bantu bonse abali na ye."¹⁷ Nomba Yonatani elo na Ahimazi bali kwikala pa kamfukumfuku ka Rogele. Umubomfi umwanakashi alikuya elo noku bebukisha ifyo bafwile ukwishiba, pantu tabalekeshe ukubabona ukuya mu musumba. Uluntu insebo yaishioe kwisa, eluntu bafwile ukuya elo no kweba imfumu Davidi.¹⁸ Lelo umulumendo aishile kubabona iyi nshita elo no kweba Absalomu. Eico Yonatani elo na Ahimazi baishile kuya kumbi bwangubwangu elo baishile kwisa ku ng'anda ya mwaume mu Bahurimu, uwa kwete icishima mu lukungu lwakwe, umo baishile kwikala.¹⁹ Umukashi wa mwaume aishile kusend inkupiko ya pacishima elo no kwisula pa cishima, elo no ltobeshamo inseke, eico takuli nangu umo uwaishibile Yonatani elo na Ahimazi ukuti bali pa cishima.²⁰ Abaume bakwa Absalomu baishile kwisa ku mwanakashi wa ng'anda elo no kulanda ati, "Bushe balikwisa Ahimazi elo na Yonatani?" Umwanakashi aishile ku beba ati, "Balitapukile umumana." Eico panuma balolesha konse tababasangile, baishile kubwelela ku Yerusalemu.²¹ Caishile kucitika panuma bafuma ukuti Yonatani elo na Ahimazi baishile kwisa pa cishima. Baishile kuya kupela insebo kuli Davidi; baishile kulanda kuli ye ati, "Ima elo tapuka bwangubwangu amenshi pantu Ahitofele alipele aya elo na yo amano pali webo."²² Eluntu Davidi aishile kwima elo na bantu bonse abali na ye, elo baishile kutapuka Yodani. Pa lucelo munshita ya kasuba tapali nangu umo uwafililwe ukutapuka Yodani.²³ Uluntu Ahitofele aishile kubona ukut ukupanda amano kwakwe takukonkelwe, aishile kunina pali kabalwe wakwe elo no kuya ku ng'anda yakwe mu musumba wakwe. Abikile ing'anda yakwe bwino elo no kuikulika umwine. Eico aishile kufwa elo aishile kushikwa mu cilindi cakwa wishi.²⁴ Eluntu Davidi aishile kwisa ku Mahanaimu. Lelo pali Absalomu, aishile kutapuka Yodan, ena elo na baume bonse abakwa Israel na ye.²⁵ Absalomu aishile kubika Amasa pa bashilika mucifulo cakwa Yoabu. Amasa ali mwana mwaume wakwa Yetere umwina ishieli, uyo uwaishile kuya kuli Abigele, uwali mwana mwanakashi wakwa Nahashi elo nkashi wakwa Zeruiah, iyina wakwa Yoabu.²⁶ Eluntu Israeli elo na Absalomu baishile ku panga inkambi mu calo ca Gileadi.²⁷ Caishile kucitika uluntu Davidi aishile kwisa kuli Mahanaimu, ukuti Shobi umwana mwaume wakwa Bahashi ukufuma ku Raba umwina Amoni, elo na Makire umwana mwaume wakwa Ammiele ukufuma ku Lo Debari, elo Barzillai umwaina Gilaedi ukufuma ku Rogelimu,²⁸ aishile kuleta ubutanda elo na malangeti, imbale elo ne mpoto, elo wheat, elo nafulawa wa barley, inseke shakoca, cilemba, ifipe,²⁹ ubuci, amafuta, impanga, elo no mukaka, eco Davidi elo na bantu abali na ye tabalile. Aba baume baishile kulanda ati, "Abantu bali ne nsala, abanakuka, elo ne cilaka mu ciswebebebe.

Chapter 18

¹ Davidi aishile kupenda abashilika abo abali naye elo aishile kusonta bakapitao ba pamakana elo na bakapitao bapamyanda pali bo.² Eluntu Davidi aishile kutuma abashilika, umo-pali batatu pe funde lyakwa Yoabu, no bambi batau pe funde lyakwa Abishai umwana mwaume wakwa Seruia, indume yakwa Yoabu, kabili na bambi batau pe funde lyakwa Itai umwina Giti. Imfumu yaishile kulanda ku bashilika ati, "Nkafuma na webo, kabili."³ Lelo abaume baishile kulanda ati, "Taufwile waya ku bulwi, pantu nga twa fulumuka tabasakamane pali fwebo, nangu nga citika wapali fwebo afwa tatwasakamane. Lelo walicila pali fwebo abali amakana ikumi! Eico cawamapo ukuti waba uwaipékanya ukutwafwa ukufuma mu musumba."⁴ Eico imfumu yaishile kubasuka ati, "Nalacita icili conse icaboneka icabune kuli mwebo." Imfumu yaishile kutalama pa mpongolo ya musumba ulo bonse abashilika baishile kuya mu myanda elo na mu makana.⁵ Imfumu yaishile ku konkomesha Yoabu, Abishai, elo na Itai ukutila, Bombeni bwino pamulanda wandi no mulumendo, na Absalomu." Bonse abantu baishile kumfwa ukuti imfumu ilipele bakapitao ici icipope pali Absalomu.⁶ Eico abashilika baishile kuya ukufuma mu lubali lwa calo pali Israeli; ubulwi bwaishile kusalangana mu mushitu wakwa Efulemu.⁷ Abashilika bakwa Israeli baishile kucimfiwa kulya ku cinso ca bashilika bakwa Davidi; kwali ukwipaya ukukalamba kulya pali bulya bushiku bwa ba baume amakana amakumi yabili.⁸ Ubulwi baishile kusalangana uku kumana ulubali lwa calo conse, elo abaume abengi baishile kwipaiwa mu mushitu ukucila ku lupanga.⁹ Abusalomu aishire kukumanyapo bamo pa bashilika bakwa Davidi. Abusalomu ali nininge pali kabalwe wakwe na kabalwe wakwe aisa kupita mwisamba lyamisambo iyatikama iya cimutiti icikulu ica oki, no mutwe wakwe waliketwe mu musambo ya cimutu, alishile akopeluka pakati ka makumbi no mushili elo kabalwe uyo aninipo ena alitwalilile ukuya.¹⁰ Umuntu umo alimwene ici nokweba Yoabu ati, " mona nacimo Abusalomu akopelela ku cimuti ca oaki!"¹¹ Yoabu aishile alandile ku mwaume uwa mwebele pali Abusalomu ati, " Bona! waci mubona! Nindo utacimukonsela panshi? nga nacikupela ama shekeli ikumi ya silfere no mushipi."¹² Umwaume aishile kwasuka Yoabu ati, " Nangu ningapoka amashekele yasilfa ikana limo, nololwine nga tekuti mfishi ukuboko kwandi pamwana wamfumu umwaume, pamulandu wakweba ati, bonse twalyumfwili uko imfumu Yakonkomeshe webo, Abishai na Hai ukweba ati, takuli nangu umo uufwile ukwikata

mu mulumendo Abusalomu." ¹³ Nga nalibilkile umweo wandi mu bwafya ku bufi (kabili takwaba icafisama kumfumu), nga walindabileko." ¹⁴ Eluntu Yoabu ati, "Ntakupembele. " Eico Yoabu abalile amafumo yatatu ku kuboko kwakwe nokuya lasa mu mutima wakwa Abusalomu, ulo ninshi ali acili no mweo kabili na kucimuti ca oaki. ¹⁵ Eluntu abalumendo ikumi abasandele icanso ca bulwi cakwa Yoabu bashingulukile Abusalomu, balimusanshile, no ku mwipaya. ¹⁶ Eluntu Yoabu aishile kulisha ipenga nefita fyalibwelulukile mukulwisha Israeli, pantu Yoabu alibweseshako ifita. ¹⁷ Balisendele Abusalomu no kumuposa mucilindi icikulu mu mushitu; balishikile umubili wakwe panshi yamwina ukulu uwamabwe, elo Israeli onse ali butwikile, cilamuntu ku ng'anda yakwe. ¹⁸ Nomba Abusalomu, ulo ali nomweo ali ikulile umwine uluceshi ulukalamba ulwa mabwe mu mukonko wamfumu, pantu alandile ukweba ati, "Nebo ntakwatapo umwana umwaume uwakulenga ishina lyandi ukwi bushiwa. " Aishile kwinka ulu uluceshi ishina lyakwe umwine, Eco citilwa icibukisho cakwa Abusalomu ukufika nobwalelo. ¹⁹ Eluntu Aimasi umwana mwaume wakwa Sadoki aishile kulanda ukweba ati, "Leken nebo nomba mbutukile kumfumu ne mbilansuma pafyo Yahweh amupususha ku maboko ya balwani bakwe," ²⁰ Yoabu alimwaswikile ati, "Tauli webo walaba kasabankanya wambila lelo; ifwile ukucita ici ubushiku bumbi. Lelo tauko bilishapo imbila nangu imo pantu amwana mwaume wamfumu umwaume alifwile." ²¹ Eluntu Yoabu aishile kulanda kumwina Kushi ukweba ati, kabiye, uye kweba imfumu ifyo wabona" Umwina Ku alifukamine Yoabu, no kubutuka. ²² Eluntu Aimasi umwaume wakwa Sadoki aishile kulanda nakabili kuli Yoabu ukweba ati, temulandu nefinga citika, napapata lekeni na webo mbutuka nkoke umwina Kushi," Yoabu alyasukile mwaume wandi cikoboneke ukweba ati tawaka kwate icilambu pa mbila?" ²³ Ifili fyanso ificitika," efyalandile Aimasi ukweba ati, "Nkobotuka. " Eico Yoabu alimwasukile ati, "Butuka" Eluntu Aimasi alibutukile uku bomfya inshila ya mwilungu nokuya kupitila umwina Kushi. ²⁴ Nomba Davidi alikele pakati ka mpongolo sha mukati nesha kunse malonda alile pa mutenge wa mpongolo ku cibumba nokusansula amenso yakwe. Ulo aloleshe alibwene umwaume akoisa akobutuka eka. ²⁵ Malonda alipundile nokweba imfumu. Eluntu imfumu yaishile kulanda ukweba ati, "Nga cakweba ati ali eka, ninshi ali nembila mukanwa kakwe." Uwali kubutuka alipalamine mupepi nomusumba. ²⁶ Eluntu malonda aishile kubona naumbi akobutuka, namalonda alikutile kuli kalinda wa mpongolo; alilandile ati, "Bona, kuli naumbi umuntu uukobutuka eka. "imfumu yalilandile ati, "Nao wine akoleta imbilansuma" ²⁷ Eluntu malonda aishile kulanda ati, "Nkotontonkanya ukubutuka kwa ulya mwaume ali kuntanshi akobutuka kwati lubilo lwakwa Aimasi umwana mwaume wakwa Sadoki." Imfumu yalilandile ati, "Mwaume wabune kabili akoisa ne imbila nsuma." ²⁸ Eluntu Aimasi akutile nokulanda ku mfumu ukweba ati, "fyonse fili bwino." Ali wile ku cinso camfumu ne cinso cakwe panshi no kulanda ukweba ati, alipalwa Yahweh Lesa obe! Alilubwile abaume abaimishe amaboko yaba mukulwisha shikulu imfumu Yandi." ²⁹ Eico imfumu yalyasukile ukweba ati, "Bushe cili bwimo ku mulumendo Abusalomu?" Aimasi alyasukile ati, "Uluntu Yoabu antumine umubomfi wamfumu, kuli mwebo, imfumu nalibwene uku cilinganishiwa ukukalamba nshaishibile cali ni cindo. ³⁰ Eluntu imfumu yalilandile ukweba ati, "Pili bukila uku lubali nokutalama apa. "Aimasi alipilibwikile lubali nokwuminina umushiki. ³¹ Palyapene uluntu umwina Kushi afikile no kulanda ati, "Kuli imbila nsuma kuli shikulu wandi imfumu, pantu Yahweh alikulandwilile lelo ukufuma kulibonse aba kwimine uku kusangukila." ³² Eluntu imfumu yalilandile ku mwina Kushi ukweba ati, "Bushe cili bwino ku mulumendo abusalomu?" umwina Kushi alyasukile ati, "Abalwani bakwa shikulu wandi imfumu, na bonse abakwimine mukuleta ubusanso kuli webo bafwile ukuba ngafilyafine umulumendo ali." ³³ Eluntu imfumu yalikatilwe no bulanda sana, nokuya pa muputule wapa mulu wapongolo nokulila. Ulo alikuya alikulosha nobulanda, "Umwana wandi umwaume Abusalomu, umwana mwaume wandi, umwana wandi umwaume Abusalomu! kanshi nga ninebo nacifwa ukucila webo, Abusalomu, umwana mwaume wandi, wemwana wandi mwaume!"

Chapter 19

¹ Yoabu baishile ku mweba ati, "Bona, imfumu ikolila elo no kulosha Abusalomu." ² Eico ukucimfya kwa bulya bushiku kwalisangukile mu kulosha ku bashilika bonse, pantu abashilika balicumfwile icalandilwe bulya bushiku ukuti, "Imfumu ikolosha umwana mwaume wakwe." ³ Abashilika basokelele tondolo mu musumba muli bulya bushiku, ukuba kwati bantu abo abasebana abasobelega abakofuma uluntu bako butuka ku bulwi. ⁴ Imfumu yaishile kufimba icinso caiko no kulila ishiwi ilikulu ati, "Umwana mwaume wandi Abusalomu, Abusalomu, umwana mwaume wandi, umwana mwaume wandi!" ⁵ Eluntu Yoabu aishile kwi ngila mu ng'anda ku mfumu no kulanda kuli ye ati, "Webo ulikwete ukusebanya ifinso fya bashilika bobo bonse ilelo, abo abapuswishe ubumi bobo lelo, ne myeo ya bana benu abaume elo na bana benu abanakashi, ne myeo ya bakashi benu, ne myeo ya basha ba bakashi benu, ⁶ pantu mwa temwa abamipata, no kupata aba mitemwa. Pantu lelo mwalanga ukuti bacilolo elo na bashilika bafwe kuli mwebo. Lelo nebo nasumina ukuti nga Abusalomu aciba uwa bumi, elo na fwebo bonse atufwa, eluntu kuti caba icakumusansamusha. ⁷ Nomba eluntu imeni fumeni elo no kulanda ifya bune ku bashilika benu, pantu nebo nkolapa pali Yahweh, nga mwebo tamwaye, takuli umuntu nangu umo uukoshala kuli mwebo buno bushiku. Ico calabipisha kuli ukutula ifibi fyonse ifyacitika pali mwebo ukufuma mu bulumendo bwenu ukufika na nomba." ⁸ Eico imfumu yaishile kwima no kwikala pa mpongolo ya musumba, na bantu bonse baishile kwebwa ukuti, "Boneno, imfumu naikala pa mpongolo," elo na bantu bonse baishile kwisa ku mfumu. Eico abena Israeli baishile kufulumuka, cila muntu ku ng'anda yakwe. ⁹ Abantu bonse balikukansana kuli umo no munankwe ukupitila mu mikowa yonse iya kwa Israeli abati, "Imfumu yalitupokolwele fwebo ukufuma mu minwe ya balwani besu, elo ena alitupuswishe ukufuma ku minwe ya Pelishiti, lelo nomba yena yafulumuka mu calo pa

mulandu wakwa Abusalomu. ¹⁰ Abusalomu, uo twasuba pali fwebo alifwile mu bulwi. Eico cindo mwebo tamulandilepo nangu cimo ulwa kubwesha imfumu?" ¹¹ Imfumu Davidi yaishile kutuma kuli Sadoki elo na kuli Abita bashimapepo ukulanda ati, "Landeni ku bakulu ba ba Yuda mulande ati, 'Cindo mwebo mwalakokwela ukubwesha imfumu ku cipango caiko, mukuti, bakolanda bonse mukutemwa imfumu, ukuibwesha yena ku cipango caiko?" ¹² Mwwebo muli ba munyina wandi, umubili wandi elo ne fupa. Cindo mwebo mwalakokwela ukubwesha imfumu?" ¹³ Eluntu alanda kuli Amasa ati, 'Bushe webo tauli mu bili wandi ne fupa lyandi? Lesa acite ico kuli nevo, elo kabili alundepo, nga webo tawakabe kapitao wa bashilika wandi ukufuma nomba ukupyana pali Yoabu.'" ¹⁴ Eico awinine imitima yonse iya bantu bakwa Yuda ngo muntu umo. Baishile kutuma ku mfumu ukulanda ati, "Bweleni, mwebo elo na bantu benu bonse." ¹⁵ Eico imfumu yaishile kubwela no kwisa ku Yodani. Nomba abaume bakwa Yuda baishile ku Gilgali mu kuya ku kumanya imfumu elo eluntu baishile kuleta imfumu ukuyabusha Yodani. ¹⁶ Shimei umwana mwaume wakwa Gera, umwina Benjamini, uyo uwafumine mu Bahurimu, aishile kwangufyanya ukuya na baume bakwa Yuda muku kumanya imfumu Davidi. ¹⁷ Kwali ikana limo abaume ukufuma kuli Benjamini bali na ye, elo na Siba umubomfi wakwa Shauli, elo na bana baume bakwe ikumi limo na fisano na elo na makumi yabili ababomfi bali naye. Baishile ku fika ku Yodani mu ceni ca mfumu. ¹⁸ Bena baishile kwabuka mukubwesha ulupwa lwa mfumu mu no kucita fyonse ifyabune. Shimei umwana mwaume wakwa Gera awa panshi ku cinso ca mfumu ulo yalikusungamina ukwa buka Yodani. ¹⁹ Shimei aishile kulanda ku mfumu ati, "Mwicita, shikulu, wandi, mwisanga nevo uwamulandu nangu mwiibukusha ifibi umubomfi wenu acita mu bushiku shikulu wandi imfumu ya fumine mu Yerusalemu. Napapata, lekeni imfumu icibika mu mutima. ²⁰ Pantu umubomfi wenu alishibile ukutula nevo ndibembukile. Boneni, ukuti eco nevo ndishibile ulwakwa Yosefe ukwisa mu ku kumanya shikulu imfumu yandi." ²¹ Lelo Abishai umwana mwaume wakwa Seruiya aishile kwasuka no kulanda ati, "Bushe Shimei talingilwe ukwipaya pali ici, pantu ena alicitile uwakusubwa wakwa Yahweh?" ²² Eluntu Davidi aishile kulanda ati, "Findo nevo na lacita muli mwebo, mwe bana baume bakwa Seruiya, ukuti mwebo lelo mwise kuba abalwani kuli nevo? Bushe bushiku bwe lelo bengepaye umuntu uuli onse mu Israeli? Bushe nevo nteshibile ukuti nevo ndi mfumu pali Israeli?" ²³ Eico imfumu yaishile kulanda kuli Shimei ati, "Webo tawakafwe." Eico imfumu yaishile kumulaya ena no mulapo. ²⁴ Eluntu Mefibosheti umwana mwaume wakwa Shauli aishile ku kumanya imfumu. Tafwikile amakasa yakwe, nangu ukubeya imyemfu yakwe, nangu ukuwasha ifyakufwala fyakwe ukufuma ubushiku imfumu yafumine pa bushiku yena yaishile kubwela ku ng'anda mu mutende. ²⁵ Eico uluntu ena afumine mu Yerusalemu kuku kumanya imfumu, imfumu yaishile kulanda kuli ye ati, "Cindo webo tawailile na nevo, Mefibosheti?" ²⁶ Ena aishile kwasuka ati, "Mwe shikulu imfumu yandi, umubomfi wandi alimbepele, pantu naishile kulanda ati, 'Nebo nkabula kabalwe pakweba nkendele pali ena no kuya ne mfumu, pantu umubomfi wenu alilemana.'" ²⁷ Umubomfi Siba alimbepele nevo, umubomfi wenu kuli shikulu imfumu yandi. Lelo shikulu imfumu yandi ali nga malaika wakwa Lesa. Eico, iteni icikomisekesha mu menso yenu. ²⁸ Pantu bonse aba mu ng'anda yakwa tata balifwile ku cinso cakwa tata shikulu imfumu yandi, lelo mwebo mwalibikile umubomfi wenu pali abo abalya kwi tebulo lyenu. Eico ni nsambu ndo nevo nkweite ishakuti ni nga konkanyapo ukulila na kabili ku mfumu?" ²⁹ Eluntu imfumu yaishile kulanda kuli ye ati, "Cindo ni nga twalilila ukulondolola ifintu ifingi? Nebo nasalapo ukuti webo na Sido mukabanye ibala." ³⁰ Eico Mefibosheti aishile kwasuka ku mfumu ati, "Ee, lekeni ena abule lyonse, apo shikulu wandi imfumu ya bwela umutende ku ng'anda ya iko." ³¹ Eluntu Basilai umwina Gileadi aishile kutentemuka ukufuma ku Rogelimu ku kwabuka Yodani ne mfumu, elo ena ashindike imfumu ukwabuka Yodani. ³² Nomba Basilai ali muntu umukulu, imyaka amakumi cine konse konse. Ena ewalikupekanisha imfumu ifyali kufwaikwa ulo ena alikwikala ku Mahanaimu, pantu ena ali muntu uwafyuma ifingi. ³³ Imfumu yaishile kulanda kuli Basilai ati, "Isa kuli nevo, elo nalakupekanya webo ukwikala na nevo mu Yerualemu." ³⁴ Basilai aishile kwasuka ku mfumu ati, "Mu nshiku shi ishashala ku myaka yandi ukubo no bumi, ukuti nevo nkokuya ne mfumu mu Yerusalemu?" ³⁵ Nebo ndi ne myaka amakumi cine konse konse. Bushe nevo kuti nalekanya pakati ka fisuma ne fibi? Bushe umubomfi obe kuti asonda ico nevo ndyako nangu ico nwako? Bushe kuti naumfwa nakabili amashiwi ya bakemba abaume elo na bakemba abanakashi? Cindo umubomfi obe alabela icisendo kuli shikulu wandi imfumu?" ³⁶ Umubomfi obe atemenefwe ukuyafye ku Yodani ne mfumu. Cindo imfumu yalabwekeseshapo ukupela nevo icilambu ca musango uyu?" ³⁷ Napapata lekeni umubomfi wenu abwelelemo ku ng'anda, epakuti nevo nkaye kufwila mu musumba wandi ku nshinshi shakwa tata elo na mayo. Lelo boneni, umubomfi wenu Kimhamu. Leken ena atapuke pamo na shikulu wandi imfumu, no kucitila ena ifyo ifikoboneka ifya bune kuli mwebo." ³⁸ Imfumu yaishile kwasuka ati, Kimhamu akotapuka na nevo, elo nkacita kuli ye ico icileboneka ica bune kuli webo, elo na conse webo ukakabila ukufuma kuli nevo, nkacita ico kuli webo." ³⁹ Eluntu abantu bonse baishile kwabuka Yodani, ne mfumu yalyabukile, elo yatomona Basilai elo no kumupala ena. Eluntu Basilai abwekelemo ku ng'anda yakwe. ⁴⁰ Eico imfumu yaishile kwabukila ku Gilgali, na Kimhamu alyabukile na ena, elo na bashilika bonse abakwa Yuda baishile kwabusha imfumu, elo nacitika wa bashilika uwa bena Israeli. ⁴¹ Mukwangufyanya bonse abaume bamu Israeli baishile kutampa ukwisa ku mfumu no kulanda ku mfumu ati, "Cindo ba munyinefwe, abaume bakwa Yuda, bamwibile mwebo no kuleta imfumu no lupwa lwakwe ukwabuka Yodani, elo na baume bonse abakwa Davidi bali na ye?" ⁴² Eico abaume bakwa Yuda baishile kwasuka abaume bakwa Israeli abati, "Pantu imfumu lupwa ulwapalamana sana na fwebo. Cindo nomba mwalakalipila pali ici? Bushe fwebo twalilileko ifintu ifili fyonse ifyo imfumu ingesakulipilapo? Bushe ena alipelele fwebo icabupe icili conse?" ⁴³ Abaume bakwa Israeli balyasukile abaume bakwa Yuda abti, "Fwebo twaba ikumi limo abakuuma ku mfumu, eico fwebo twalikwashitishapo insambu ishingiki kuli Davidi ukutula mwebo. Cindo nomba mwebo mwatusulila fwebo? Bushe tacali cakulanda kwesu ku mfumu yesu fwebabalilepo ukumfwa?" Lelo amashiwi ya baume a bena Yuda yali ayakukalipapo

ukucila amashiwi ya baume a bena Israeli.

Chapter 20

¹ Kwali mu ncende imoine umuntu wantubundi ishina lyakwe lyali ni Sheba umwana mwaume wakwa Bikri, umwina Benjamini. Ena alishishe intandala no kulanda ati, "Fwebo tatukwetemo ulubali muli Davidi, nangu ifya kupyaninina ifili fyonse mu mwana mwaume wa Yakwa Yese. Leken i umuntu onse abwelelemo ku ng'anda yakwe, Israeli." ² Eico abaume bonse abakwa Israeli balifumine kuli Davidi no kulakonka Sheba umwana mwaume wakwa Bikiri. Lelo abaume abena Yuda balikukonka imfumu yabo mupepipepi, ukufuma ku Yodani mpakafye ku Yerusalemu. ³ Uluntu Davidi aishile kufika ku cipango cakwe mu Yerusalemu, ena abulile abakashi ba basha ikumi limo abo ena ashile mu kulinda icipango, elo ena ababikile mu ng'anda na bakubalinda. Ena aishile kubapela ifya kukabila fyabo, lelo ena talelepo na bena nakabili. Eico bena balibesalile ukufika pa bushiku bwamfwa yabo, baikela kwati ni bmukamfwilwa. ⁴ Eluntu imfumu yaishile kulanda kuli Amasa ati, "Ita abaume abena Yuda capamo mu nshiku shitatu; ufwile ukuba kuno, nobe wine." ⁵ Eico Amasa aile ku kukuta abena Yuda, lelo ena alipushishemo inshita iyo imfumu yapimine kuli ena. ⁶ Eico Davidi aishile kulanda kuli Abishai ati, "Nomba sheba umwana mwaume wakwa Bikiri akacita ifibi muli fwebo ukutula Abusalomu acitile. Piita ababomfi bakwa shikulu obe, abashili bandi, no kukonka no kutufyuka ku cinso cesu." ⁷ Eluntu abaume abena Yoabu balifuminemo ukumukonka panuma yakwe, pamo na bena Kereti na bena Peleti na bonse ababulamba. Balifumine mu Yerusalemu mu kukonka Sheba umwana mwaume wakwa Bikiri. ⁸ Uluntu bena bali kwi libwe ilikulu ilyo ilyaba mu Gibeoni, Amasa aishile mu kuba kumanya bena. Yoabu afwele ileya lya bukwi ilyo ena afwele, ukubikapofye no mushipi uyo uwali mu musana wakwe ne tumba lya lupanga ilya bililwe kuli cena. Ulo ena alikulola pantanshi, ulupanga lya lifumine. ⁹ Eico Yoabu aishile kulanda kuli Amasa ati, Bushe cili icabune kuli webo, we mufyala wandi?" Yoabu aikete Amasa ku mwemfu wakwe ku kuboko kwakwe ukwa kukulyo mu mukumutomona. ¹⁰ Amasa takwete ukwishiba ulupanga ulo uli kuli Yoabu ku kuboko kwa kukuso. Yoabu aishile kulasa Amasa mu lufumo na mala yakwe yapongolokele panshi. Eico tamulashilemo na kabili, elo Amasa alifwile. Eico Yoabu elo na Abishai ndume yakwe bakonkele Sheba umwana mwaume wakwa Bikiri. ¹¹ Eluntu umo uwa mu baume bakwa Yoabu ataleme mu mbali yakwa Amasa, elo umuntu alanda ati, "Uyo uwatemwa Yoabu, no yo uli kuli Davidi, mulekeni akonke Yoabu." ¹² Amasa alikwalangana mu mulopa wakwe pakati kanshila. Uluntu umwaume abwene ukuti abantu bonse balitaleme palya pene, ena aishile kubula Amasa umusesha munshila elo amubika mumpanga. Ena alifimbile ilaya pali ena pantu ena abwene ukuti onse uyo uwafika pali ena akotalama palya pene. ¹³ Panuma Amasa bamufumishe munshila abantu bonse bakonkele panuma yakwa Yoabu mufulumuna Sheba umwana mwaume wakwa Bikiri. ¹⁴ Sheba apitile mu mitundu yonse iyakwa Israeli ukufika ku Abeli Beti Maka, no kupita mu calo conse ica bena Bikiri, abo abalongene capamo no kukonka Sheba nakabili. ¹⁵ Bena balimwikete no kumutulika ena mu Abeli Beti Maka. Bena balekufitulika mu musumba na kufibumba. Bonse abashilika abo abali na Yoabu balekutobaula icibumba pakuti baciwishe. ¹⁶ Eluntu umwanakashi wa mano apundile ukufuma mu musumba ati, "Umfweni, napapata umfweni, Yoabu Isa mupepi na nevo pakuti ndande na webo." ¹⁷ Eico Yoabu aishile kupalama mupepi kuli ena, elo umwanakashi alanda kuli ena ati, "Bushe ni webo Yoabu?" Ena aishile kwasuka ati, Ni nevo." ¹⁸ Eluntu alanda kuli ena ati, "Umfwa ku mashiwi ya mubomfi obe." Aishile kwasuka ati, "Nebo nkoumfwa." Eluntu aishile kulanda ati, "Balebomfya ukulanda munshita yakale ati, 'Mucinefye ufwaye ukupandwako amano ku Abeli,' elo ukupandwa kwalapwisha ubwafya ubwafya." ¹⁹ Fwebo tuli musumba umo uyo uwamutende wakupulamo ne cishinka mu Israeli. Mwebo mukofwaya ukonaula umusumba uyo uli ni mayo Israeli. Cindo mukofwaya ukulofya ubupyani bwakwa Yahweh?" ²⁰ Eico Yoabu aishile kwasuka no kulanda ati, "Cili icakutali ico, ukutali ukufuma kuli nevo, ukuti nevo ukulofya nangu ukonaula." ²¹ Ico tacili icacishinka. Nomba umuntu wa mu calo ca mpili ica kwa Efulemu, uweshina lya Sheba umwana mwaume wakwa Bikiri, aimishe ukuboko kwakwe pa mfumu, pali Davidi. Mutupefye uyo wine eka, elo nevo nalafuma mu musumba." Umwanakashi alanda kuli Yoabu ati, "Umutwe wakwe walaposwa kuli webo ukufina pa mulu wa cibumba." ²² Eluntu umwanakashi aile ku bantu bonse mu mano yakwe. Bali putwile umutwe wakwa Sheba umwana mwaume wakwa Bikiri, bali uposele kuli Yoabu. Eluntu aishile kulisha ipenga elo abaume bakwa Yoabu baishile kufuma mu musumba, cila muntu aile ku mwankwe. Eluntu Yoabu abwelele ku Yerusalemu ku mfumu. ²³ Nomba Yoabu ali umukulu wa bashilika bonse abena Israeli, elo na Benaya umwana mwaume wakwa Yehoiyada ali umukulu pa bena Kereti na pa bena Peleti. ²⁴ Adoniram ali umukulu pa baume abo aba bombele mukupatikishiwa, na Yoshefati umwana mwaume wakwa Ahiludi ali ni kalemba. ²⁵ Shefa ali ni kalemba elo Sadoki elo na Abiata bali bashimapepo. ²⁶ Ira umwina Yairi ali ni cilolo umukulu kuli Davidi.

Chapter 21

¹ Mwali icipowe munshita yakwa Davidi pamyaka itatu mukukonkanya, elo David alifwaile icinso cakwa Yahweh. Eico Yahweh alandile ati, "Ici cipowe cili pali webo pamulandu wakwa Shauli nolupwa lwakwe ulwakwa kepaya, abena Gebeone." ² Nomba abena Gibeone tabafumine mubantu bwakwa Israeli; bali mubashelepo abamu bena Amore. Abantu bamu Israeli balilapile ukukana bepaya, lelo Shauli alweshe ukubepaya bonse pakucincila kwakwe pa bantu bamu Israeli elo na Yuda. ³ Eico imfumu Davidi yakolonganikile pamo abena Gibeoni nokulanda kuli bo at, "Nindo nkocita kuli mwebo?" Nkopanga shani icikonsolwelo, pakwebati wingapala abantu bakwa Yahweh, abakopwana ubusuma bwakwe namalayo?" ⁴ Abena Gibeoni balyasukile kuli bo, "Temulandu wa silfere na golide pakati kafwe na Shauli nangu ulupwa

Iwakwe. Munshila imo ine tcesu ukwipaya umuntu uuli onse mu Israeli." David alyasukile ati, "Nindo mukolanda ukwebati mucitile?"⁵ Balyasukile imfumu, Umuntu uwali kufwaya ukulekutwipaya bonse, uwatupangile, pakwebati nomba tulyonawilwe elo tatukwetepo cifulo mumipaka yakwa Israeli.⁶ Lekeni abaume cine lubali bapelwe kuli fwebo, elo tukobakulikila pacinso cakwa Yahweh mu Gibeah yakwa Shauli, umo uwasalwa na Yahweh." Eico imfumu yalilandile, Nkobapela kuli mwebo."⁷ Lelo imfumu yalisungile Mephiboshete umwana mwaume wakwa Jonathani umwana mwaume wakwa Shauli, pamulandu wamulapo wakwa Yahweh pakati kabo, pakati kakwa Davidi na Jonathani umwana mwaume wakwa Shauli.⁸ Lelo imfumu yalibulile abana baume babili abakwa Rizpah umwana mwanakashi wakwa Aiah abana baume abo afele kuli Shauli- abana baume babili balebakuta ata ati Armoni na Mephiboshete, elo Davidi kabili alibulile umwana mwanakashi wakwa Shauli uo afele kuli Adriel umwana mwaume wakwa Barzillai umwina Meholate.⁹ Abapele mumunwe yabena Gibeone. balibakulikile palupili pa cinso cakwa Yahweh, elo balifwilile pamo bonse cinelubali. Baipaiwe panshita yabusomboshi, munshiku shakwamba pakwamba kwakusombola barle.¹⁰ Eluntu Rizpah, umwana mwanakashi Aiah, alibulile icisalu elo alicanshikile umwine palupili lubali lwafitumbi, ukufuma pakutampa kwa busomboshi nelyo yaitikile pali bena ukufuma kumbi. Tasuminishe ifyoni fyamulwelele ukutulunganye mibili mukasuba nangu inama shampanga ubushiku.¹¹ Calishimikilwe kuli Davidi ifyo Rizpah, umwana mwanakashi wakwa Aiah, umusha umukashi wakwa Shauli, acitile.¹² Eico Davidi alile nokusenda amafupa yakwa Shauli namafupa yakwa Jonathani umwana mwaume wakwe ukufuma kubaume baku Jabesh Gilead, abayebile kulubansa lwacintubwingi lwa Beth Sham, uko aba Pelishiti babakulikile bena, panuma aba Pelishiti baipeye Shauli mu Gilboa.¹³ Davidi alisendele ukufuma kulya ama fupa yakwa Shauli namafupa yakwa Jonathan umwana mwaume wakwe, elo bali kolonganikile amafupa yabaume cine lubali abakulikilwe, na bo.¹⁴ Balishikile amafupa yakwa Shauli na Jonathan umwana wakwe uwaume mu calo cakwa Benjamini mu Zela, mu nindi yakwa kishi wishi, Balicitile fyonse ifyo imfumu ya bebele. Panuma ya ico Lesa alisukile amapepo yaba aya calo.¹⁵ Eluntu aba Pelishiti balile kunkondo nakambi na Isreale. Eico Davidi alitetemukile no mulalo wakwe nokulwishanya na ba Pelishiti. Davidi bali mucimfishe nokunaka kubulwi.¹⁶ Ishibi-Benob uwamu lupwa lwa mapaka, untu ulupanga lwa mukuba lwa finine ama shekele imyanda itatu elo uwa fwele nolupanga ulupya alefwayo kwipaya Davidi.¹⁷ Lelo Abishai umwana mwaume wakwa Zeruah alipuswishe Davidi, Alyumine umu Peilishiti, elo alimwipye. Eluntu abaume bakwa Davidi balilapile kuli ye, bakolanda, "Taukofwaikwa kuya kubulwi nafwebo nakambi pakwebati taukoshimye nyali yakwa Isreale.¹⁸ Chalishile mukuba panuma yaici kwali nakambi ubulwi naba Pelishiti pa Gobu, uluntu Sibbekai umwina Hushati aipeye Saphu, uwali umo mu bana bakwa Raphaim.¹⁹ Chalishile ngefi nakambi mu bulwi na ba Pelishiti pa Gobu, ulo Elhaan umwana mwaume wakwa Jair umwina Bethlemu aipeye Goliati umu Gitti, umusako we fumo lyakwe wali nga umulandu waba kapika.²⁰ Calishile mukuba mubulwi na bumbi pa Gati ukwebati kwali umuntu wa cimo icikulu uwakwete iminwe mutanda kuli cila kuboko elo notukondo muntanda kuli cila lukasa, amakumi yabili nafine mu mpendwa.²¹ Na ye ali mubakwa Rephaim. Uluntu asebenye Isreale, Jonathan umwana mwaume wakwa Shimeah, wabo Davidi, alimwipye.²² Aba bali bankulo ya bena Raphaim baku Gath, elo balipaiwe kukuboko kwa ba shilika bakwe.

Chapter 22

¹ Davidi epakwimbila Yahweh amashiwi yaulu lwimbo pa bushiku ubo Yahweh apokolwele ena ukufuma mu maboko ya balwani bakwe, elo no kufuma mu maboko yakwa Shauli. ² Ena aishile kupepa, "Yahweh eclibwe candi, ecubo candi ena eumpokololako. ³ Lesa ecilibwe candi. Nebo emo ntushisha muli ena. Ena enkwele yandi, elusengo lwe pusukilo lyandi, enkosho yandi, elo ecubo candi, ena eumpususha ku balubuli. ⁴ Nebo nkakuta pali Yahweh, ewalinga ukulumbanishiwa elo nevo nkapusushiwa ku balwani bandi. ⁵ Pantu amabambi yamfwa ya lishingulwike nevo, umukuku wa menshi uwabonaushi ukotinya nevo. ⁶ Imyando ya nshinshi nayimpomba; ifiteyo fya mfwa na finjikata. ⁷ Mukucula kwandi nevo naishile kukuta kuli Yahweh; naishile kukuta pali Lesa wandi; ena aishile kumfwa ishiwi lyandi ukufuma mwi tempele lyakwe, elo no kukuta kwandi ukwabwafwilisho kwaishile kuya mu matwi yakwe. ⁸ Eluntu icalo ca sunkene no kutenta. imifula ya myulu yalitenkene elo yali sunkene, pantu Lesa alikalipe. ⁹ Icushi caishile kufuma mu myona yakwe, elo no mulilo uwabilimuka wa fumine mukanwa kakwe, wasankanishiwe na malasha ayale aka. ¹⁰ Epakwisula imyulu, no kwika, elo ne mfimfi iyakutikama yali panshi ya makasa ayakwe. ¹¹ Epakunina pali kerubi no kupupuka. Alibwenwe pa mapindo ya mwela. ¹² Aishile kulenga imfimfi ukuba itenti lyakumufimba, alonganike amakumbi ya mfula ayafinisha mu lwelele. ¹³ Ukufuma ku nkuba kuli ye amalasha ya mulilo yali kupona. ¹⁴ Yahweh abulukwite ukufma mu mulu. Uwapulishamo atampile ukupaata. ¹⁵ Ena aposele imifwi no kusalanganya abalwani- ne nkuba nokubasalanganya bena. ¹⁶ Eluntu na panshi ya bamba paishile kuboneka; imifula ya calo ya shele palwalala pamulandu wa kukalipa kwa kwa Yahweh, pa maka ya mupu uwa mu myona yakwe ¹⁷ Afikile panshi ukufuma mu mulu; ena epakunjikata! Ena epakumfumya mu menshi ayengi. ¹⁸ Aishile kumususha ku mulwani wandi uwakulesha, na kuli bonse abo abampatile balikosele ukuncila. ¹⁹ Bena baishile kunjishila pa bushiku bwa ma cushi yandi, lelo Yahweh alekuntungila. Ena aishile kundeta pa ncende iyasukisha. ²⁰ Ena alimpususha pantu alintemenwe. ²¹ Yahweh alindambwile ne cipimo ca bulungami bwandi nevo; ena mbwekeshapo nevo ukulingana ne cipimo cakusanguluka kwa maboko yandi nevo. ²² Pantu nalisunga nevo inshila shakwa Yahweh elo inshatala ncita ububi ubwakufuma kuli Lesa wandi nevo. ²³ Pantu amalango yonse iyabulungami fyaba pantanshi yandi ne fipope fyakwe, nevo nshatala mfumuko. ²⁴ Nebo naba uwakaele pa cinso cakwe, elo naliyisunga kulubembu. ²⁵ Eico nomba Yahweh na wambula nevo kucipimo ca bulungami no mulingo wa kusanguluka

kwandi nebo ukwaba pa cinso cakwe.²⁶ Ku wacishinka, mwebo muyilanga ukuba abacishinka; ku muntu uwakaele, mwebo mukayilanga ukuba abakaele.²⁷ Ku wasanguluka mukayilange mwebene abasanguluka, lelo mwebo mukaceneshe incenjeshi.²⁸ Mwebo mupususha abantu abalecula, lelo amenso yenu yaba pa ba matutumuko, eico mulabawisha.²⁹ Pantu mwebo muli lampi lyandi, Yahweh. Yahweh elubuto lwandi mu mfimfi.³⁰ Pantu mwebo kuti na butuka ukucilinganya ubuleingo; muli Lesa wandi kuti na toloka icibumba. Lelo.³¹ Lesa ena, imibele yakwe yena yalipwililika. Amashiwi yakwa Yahweh calilopololwa. Ena ni nkwele kuli bonse abooba muli ena.³² Pantu bushe ni Lesa nshi ukucila pali Yahweh, elo ni nani ilibwe ukucila pali Lesa wesu?³³ Lesa ecubo candi, kabili, ena atungulula umuntu umololoke munshila yakwe.³⁴ Ena anebgela amakasa yandi ukuba nga ayansebula elo ambika nebo pamulu wa tupili utwalepesha.³⁵ Eico eusambilisha iminwe yandi ukulwa inkondo, elo na maboko yandi ukupeta ubuta bwa mukuba.³⁶ Webo walimpela inkwela yobe iye pusukilo, elo nokubapo kobe ukwaibela kwalinsansabika.³⁷ Webo walimpangila incende iyikulu panshi ya makasa ayndi napalici amakasa yandi nebo tayaipununa.³⁸ Nebo nalibutusha abalwani bandi elo nokubonaula. Nebo inshapilibukile kunuma mpakafye ilyo bena bonse baonawilwe.³⁹ Nalibonauwile no kubashonaula; bena tekuti beme. Nabwawa panshi yamakasa yandi.⁴⁰ Webo upela amaka muli nebo ngo mushipi wa bulwi; ukontamika mwisamba lyandi bonse abanjimina.⁴¹ Upela inuma yamikoshi yabalwani bandi; ndofya bonse abampata.⁴² Balilile no kufwaya ubwafwilisho, lelo takwali nangu umo uwa bapuswishe bena. Balilile kuli Yahweh, lelo ena tabaswike.⁴³ Nebo nalibona bena mutupimfya no twalukungu lwa kwi kwi loba, nalibanyanta ula ngeta iya mu musebo.⁴⁴ Webo kabili walupususha nebo ukufuma ku fyongo fya bantu bandi. Walinsunga ngo mutwe wanko. Abantu abo nebo inshaishiba balambombela.⁴⁵ Abeni balipatikishiwe ukunkontamina, ilyo linefye baumfwa pali nebo, balengufwila.⁴⁶ Abeni baleyisa bakotutuma ukufma mu malinga yabo.⁴⁷ Yahweh wa mweo! Nalilumbanishiwe ilibwe lyandi. Abe uwasumbulwa Lesa, ilibwe lye pusukilo lyandi.⁴⁸ Uyu ee Lesa uu na ndwilako nebo, uyu wine eukontamika panshi yandi abantu.⁴⁹ Ena anengele ukuba uwakele ku balwani bandi. Mucine, webo walingimya pamulu ukucila bonse abo abanjimine. Webo ulapususha nebo ka baume bafikansa.⁵⁰ Eico nebo nkaplea amatotelo kuli webo, Yahweh, pakati ka nko; nkemba ishamalumbo kwi shina lyobe.⁵¹ Lesa alapela ukucimfya ukukalamba ku shamfumu shakwe, elo ena alenga amalango yakwe ukuba ayacine kubasubwa bakwe, kuli David elo na kubakamukonkapo umuyayaya.

Chapter 23

¹ Nomba aa emashiwi yakulekeleshako ayakwa Davidi- Davidi umwana mwaume wakwa Yese, uwmwaume uwali uwakucindama nganshi, umo uwakusubwa kwakwa Lesa wakwa Yakobo, uwa malumbo yakulowa kwakwa Israeli.² "Umupashi wakwa Yahweh waishile kulanda kuli nebo, elo icebo cakwe cali palulimi lwandi.³ Lesa wakwa Israeli aishile kulanda, icilibwe cakwa Israeli calilandile kuli nebo, uuteka mubulungami pabaume, uuteka mukulekutina Lesa.⁴ Akalekuba kwati lubuto lwa lucelo uluntu akusuba kakotula, ulucelo ulwakubula amakumbi, uluntu icani cakulelema camena pa calo ukupitila mukubalikisha kwa kasuba panuma ya mfula.⁵ Ne cabushe, mulupwa lwandi takwaba ngefi kuli Lesa? Bushe tapanga icipangano cakutwalilila na nebo, ukwebekesha elo ica bushe mu mbali shonse?⁶ Nomba abakubula akantu bakaba kubati myunga yakuposwa, pantu tekuti bakolonganikwe ku maboko ya muntu.⁷ Umwaume uwaba kumya afwile uku bomfya icebla ca musumbo. Bafwile ba bocela uko babepela."⁸ Aya emashiwi ya baume bakwa Davidi abamaka: Yoshebu-Bashebeti umwina Takemoni, ewali kutungulula abaume bamaka. Alipeye abaume imyanda cine konse konse pa muku umo.⁹ Pakonkele Eleasa umwana mwaume wakwa Dodai umwina Ahohite umo pa baume bamaka. Alipamo na Davidi uluntu balikusonsomba aba Pelishiti abakolongene pamo ku kulwa, elo uluntu abaume baku Israeli baishile kufulumuka.¹⁰ Eleasa ataleme elo aishile kuma na ba Pelishiti kwasuka ukuboko kwakwe kwa maka kwa kakatila na ku lupanga lwakwe. Yahweh aishile kuleta ukucimfya ukukulu bulya bushiku. Abashilika baishile kubwela bakonka Eleasa, ku kupiita ifipe fya fitumbi.¹¹ Panuma yakwe paishile ku konka Shama umwana mwume wakwa Agee, umwina Hararite. Aba Pelishiti baishile kukolonga pamo mwibala lye landa, elo na bashilika baliba butukile.¹² Lelo Shama ataleme mukati kebala elo alilicingilile. Alipeye aba Pelishiti, elo Yahweh aishile kuleta ukucimfya ukukulu.¹³ Batatu pa bashilika amakumi yatatu baishile kuya kuli Davidi panshita yaku sombola, mu lucengo lwa Adulamu. Abashilika baba Pelishiti baishile kupanga inkambi mu mukonko wa Refaimu.¹⁴ Pali kalya kashita Davidi ali umwa kufita, mu lucengo, ninshi aba Pelishiti bali kele mu Betelemu.¹⁵ Davidi alikufwaya amenshi elo aishile kulanda ati, "Nga cakweba ati umuntu umo ampelako amenshi ya kunwa ukufuma mu cishima camu Betelemu, icishima icaba pakwingila pa mpongolo!"¹⁶ Eico aba baume batatu balipulile mubashilika baba Pelishiti elo baishile kutapa na menshi ukufuma pa cishima ca mu Betelemu, icishima cabela pa mpongolo. Baishile kusenda amenshi elo baishile kuleta kuli Davidi, lelo aliyakene ukunwa. Eico, ali yabulile aliyetile pali Yahweh.¹⁷ Eluntu aishile kulanda ati, "Mwe Yahweh, cakutalifye kuli nebo, ukuti ncite ici. Bushe kuti nanwa umulopa wa baume abaibikile mukuposa umweo?" Eico alikene ukunwa. Ifi efya citile aba abaume bamaka.¹⁸ Abishai, wabo wakwa Yoabu umwana mwaume wakwa Zeria, uwali kapitao pali batatu aba. Alilwile po ukubomfya ulupanga lwakwe na baume imyanda iatau elo aishile kubepaya. Alikushimbwilwa ilngi kumo na bashilika batatu.¹⁹ Bushe talumbukilepo nganshi ukucila aba batatu? Balimubikile kapitao wabo. Nangu cibe ifyo ukulumbuka kwakwe takwalingene na bashilika batatu aba lumbukile nganshi.²⁰ Benaia ukufuma ku Kabuzeel ali umwana maume wakwa Yehoiada; ali mwaume wakukosa uwa cimfishe apakulu. Aishile kwi paya abana baume bakwa Ariel uwa ku Moabu. Kabili aishile kuya mucilindi elo aishile kwi paya inkalamo ninshi na menshi makasa yalikuloka.²¹ Eluntu aishile kwi paya onse umwaume umwina Egypto umukulu. Umwina Egypto alikwete umusumbo mu minwe

yakwe, lelo Benaia alimumine kunkonto yakefye. Aishile kupoka umusumbo mu minwe ya mwina Egypto elo no kumwipaila ku musumbo wakwe. ²² Benaia umwana mwaume wakwa Yehoiada alicitile uku kucimfya uku, elo alishimbwilwe pamo na baume batatu abamaka. ²³ Alibikilwe pamulu ukucila abashilika amakumi yatatu bonse pamo, nomba tabikilwe ukumulinganya ku baume batatu abamaka. Lelo Davidi ali mubukile uwa kumulonda. ²⁴ Pabali amakumi yatatu pali basankanishiwile naba baume: Asahe wabo wakwa Yoabu, Elhanani umwana mwaume wakwa Dodo ukufuma ku Betelemu, ²⁵ Shama umwana Harochi, Elika umwana Harodi, ²⁶ Heleze umwana patite, Ira umwana mwaume wakwa Ikeshi umwana Tekoi, ²⁷ Abiezere umwana Anatoti, Sibekia umwana Hushati, ²⁸ Zalmoni umwana Ahohi, Marai umwana Netofati, ²⁹ Helebu umwana mwaume wakwa Baana, umwana Netofati, ithai umwana mwaume wakwa Ribai ukufuma ku Gibe a umwana Benjamini, ³⁰ Benaia umwana Piratoni, Hiddai uwa mumikonko ya ku Gaashi. ³¹ Abi-Alboni umwana Arbati, Azimaveti umwana Barhumi, ³² Eliabu umwana Shaalboni, abana baume bakwa Yasheri, Yonatani umwana mwaume wakwa Shama umwana Harari; ³³ Ahiamu umwana mwaume wakwa Sharari umwana Harari, ³⁴ Elifeleti umwana mwaume wakwa Ahasbai umwana makati, Eliamu umwana mwaume wakwa Aitopelo umwana Giloni, ³⁵ Hezro umwana Kamele, Paarari umwana Arbi, ³⁶ Igal umwana mwaume wakwa Natani ukufuma ku Zoba, Bani ukufuma ku mukowa wakwa Gadi. ³⁷ Zeleki umwana Amoni, Naharia umwana Beeroti, bali kupiita ifyanso fyakwa Yoabu umwana mwaume wakwa Zeruiah, ³⁸ Ira umwana itri, Garebu umwana Itri, ³⁹ Uria umwana Hirti-bonse pamo amakumi yatatu na cine lubali.

Chapter 24

¹ Nakabili ubukali bakwa Yaweh bwalimine Israeli, elo atunikile pali David pali bo aishile kulanda ati, "Kabuye, kapende Israeli na Yuda." ² Imfumu Yaishile kulanda kuli Yoabu na kuli ba mushiku wa mulalo, abo abali naye, "Kabuyeni monse mu mikowa yakwa Israeli, ukutala pali Dani no kufika ku Beersheba, elo mupende na bantu bonse, pakutila nebo njishibe impendwa ya baume abalingile ubulwi." ³ Yoabu aishile kulanda ku mfumu, "Kabili Lesa wenu alundeko impendwa ya bantu imiku umwanda umo, elo kabili amenso yakwa shikulu imfumu ya one cena uko ciko citika. Nomba cinshi ico shikulu wandi imfumu afwala ici?" ⁴ Nangu califyo, icebo ca mfumu yali cililepo pali Yoabu elo naba mushika ba mulalo. Eico Yoabu na bamushika baishile kufuma ku inso ca mfumu ku kuyakupenda abantu bakwa Israeli. ⁵ Baishile kwabuka Yodani no kwikala mupepi na Aroere, ku kapinda ka kukuso mu mushi mu mupokapoka. Eluntu bena baendele ukulola ku Gd ukufika ku Yosere. ⁶ Baishile ku Galeadi naku mpanga ya bena Tahitimhodshi, eluntu ku Dani Yaan no kushinguluka ukulola ku Sidone. ⁷ Baishile kufika kwi linga Tyre naku mishi yonse ya bena Hibi na bena Kenani. Eluntu bena baishile kufumako no kuya ku negevi mu Yuda pa Beersheba. ⁸ Uluntu basabantile mu calo monse, bali bwelele ku Yerusalemu pa mpela ya myeshi pa bula ne nshiku amakumi ya bili. ⁹ Eluntu Yoabu aishile kupela impendwa ya baume ba bulwi ku mfumu. Bali mu Israeli 800,000 abaume ba bulamba abakusomone impanga, elo abaume bakwa Yuu bali 500,000. ¹⁰ Eluntu umutima wakwa David wali mukuntile panuma ena ilyo aishile kupenda abaume. Eico aishile kulanda kuli Yawe ati, Nebo ndibembukile apakulu pa kucitica ici. Nomba, Yaweh, piita amampulu ya mubomfi wenu, pantu nebo ncutile ifi bupuba bupuba." ¹¹ Uluntu David aishile kubuka ulucelo, ishiwi lyakwa Yaweh lyaishile kwisa kuli kasesema Gadi, kabona wakwa David, ¹² "Kabuye ulande kuli David: Ifi ifyo Yaweh alanda: Nebo nakupela fitatu. Usalepo cimo pali fyena." ¹³ Awe Gadi aishile kuya kuli Davi no kwisa kulanda kuli ye ati, "Bushe imyaka itatu iya cipowe ise kuli webu mu calo cobe? Nangula webu ukabutuka abalwani bobe ulo balekusupila? Nangula kukabe icikuko inshiku shitatu mu calo cobe? Nomba ishiba ubwasuko nebo nkobwekesha kuli ena uwantumine nebo." ¹⁴ Eluntu David aishile kulanda kuli Gadi ati, "Nebo ndimukumanama ukukulu. Leka fwebo tuwe mu minwe yakwa Yaweh ukucila ukuwa mu minwe ya muntu, pantu inkumbu shakwe shafulisha." ¹⁵ Eico Yaweh aishile kutuma icikuko pali Israeli ukutala ulucelo ukufika ku nshita ya lingilwe, na bantu amakana cine lubali balfwile ukutula pali Dani ukufika ku Beersheba. ¹⁶ Uluntu malaika aishile kutambalika ukuboko kwakwe ku Yerusalemu kukonaula yena, Yaweh aishile kupilibula amano pamulandu wa bubi ubwinga citika, elo aishile kulanda kuli malaika uwali konaula abantu ati, "Epela! Nomba bwesha ukuboko kobe." Na panshita ilya malaika wakwa Yaweh ataleme pacipululo cakwa Arauna umwana Yebusi. ¹⁷ Eluntu David aishile kulanda kuli Yaweh uluntu ena aishile kubona malaika uwali kupuma abantu, nokwisa kulanda ati, Nebo nibembwike, elo nacitle ukupuluka. Nomba ishi impanga, Cindo ico shicitile? Leken i ukuboko kwenu kube pali nebonaba ng'anda yakwa tata!" ¹⁸ Eluntu Gadi aishile kwisa kuli David pali bulaya bushiku nokwisa kulanda kuli ye ati, "Kabuye nina nokukula ubulambo bwakwa Yaweh pa cipuulilo cakwa Arauna umwana Yebusi." ¹⁹ Awe Davuid alininine ifyo Gadi amwebele ena ukucita, ifyo Yaweh akonkomeshe. ²⁰ Arauna aishile kulolesha panse no kubona imfumu na babomfi baiko balongana kuli ye. Awe Arauna aishile kufuma no kufukamina imfumu icinso cakwe panshi. ²¹ Eluntu Arauna aishile kulanda ati, "Cindo ico imfumu shikulu ishile kuli nebo, nababomfi baiko?" David aishile kwasuka ati, "Ku kushita icipuulilo cobe, ukuti nebo nkulepo ubulambo bwakwa Yaweh, pakuti icikuko cifume mu bantu." ²² Arauna aishile kulanda kuli David ati, "Bapiite cena nga cabo bashikulu imfumu. Bacite icawama mu menso yabo. Boneni, pano ing'ombe shaku ce lambo ne fyakupuilila ne fipe fya ng'ombe enkuni." ²³ Fyonse ifi, mwe mfumu yandi, nebo Arauna, nkopela kuli mwebo." Eluntu ena aishile kulanda ku mfumu ati, "Yaweh Lesa wenu amisekelele mwebo." ²⁴ Imfumu yaishile kulanda kuli Arauna ati, "Iyo nebo nkoshita cena pa mutengo. Nebo ntapele ifya kocela Yaweh ilambo fyonse ifyo ntaculile." Eico David aishile kushita icipuulilo ne ng'ombe pama shekele amakumi yasano aya silfere. ²⁵ David aishile kukula ubulambo bwakwa Yaweh kulya nokupela cena umutulo wakoca elo nowa mutende. Awe Yaweh alyumfwile ipepo mwipunda lya calo, ne cikuko pali

Israeli cali putwilwe.

1 Kings

Chapter 1

¹ Ulo imfumu Davidi akotele no kutantalila mummyaka ishing, bali mufimbile amalangeti lelo tali kukaba ngabuka. ² Nomba ababomfi bakwe balilandile kuli ye, "lekeni fwebo tuye ukufwaila imfumu nasisungu umwaice lekeni alekupyungila imfumu no kuisakamana," ³ Eco balifwali umukashana umusuma mukati ka mipaka ya Isreali. Baisangile Abishagi umwina shunemu nokumuleta ku mfumu. ⁴ Umukoshana ali umusuma. Alipyungile imfumu no kumusakamana imfumu tayamwishibile ena. ⁵ Pali iya nshita Adoniya umwana mwaume wakwa Hagiti alitutumwine umwine alyebele ati, "Nkoba imfumu," Eico aliipekenye umwine amaceleta na baume bapali bakabalwe na baume amakumi yasano, abakumutangilila. ⁶ Wishi wakwa tatalile amucushapo ukweba ati, "Nindo wacitila ifi nafilya? nao Adoniya alikuba umwaume umusuma sana, ena afyelwe ukukonka pali Absalomu. ⁷ Alisoshenye na Yoabu umwana mwaume wakwa Seruya na Abiata shimaepo. Balikonkele Adoniya noku mwafwako. ⁸ Lelo Sadoki shimaepo, Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada, Natani kasesema. Shemei, Rei, ne mpalume shakwa Dabidi tabakonkele Adoniya. ⁹ Adoniya aipeye ali impaanga bgombe, no tuombe utwakwina kucilibwe ca soheteti ilyo ilyali lubali Ena-rogele. alilalike shonse indume shakwe abana baume abamfumu nabonse abaume ba mu Yuda na bofi bamfumu. ¹⁰ Lelo talalike Natani kasesema, Benaya, na baume impalume nangu nindume yakwe Solomine. ¹¹ Nolu Natani alilandile na Bati-sheba nyina wakwa Solomoni, ukuti, "Taufwileko ukuti Adoniya umwana mwaume wakwa Hagiti ali nimfumu, na Dabidi shikili teshibile?" ¹² Eco nomba leka inkupandeko amano, kakuti wingapususha umweo bobe no mweo bwamwa na obe umwaume Solomoni. ¹³ Kauye ku mfumu Dabidi, umwebe ena, "mweshikulu wandi imfumu, tamwalapile ku mubofi wenu, "ukuti cicine cine Solomoni umwana obe umwaume akampyana ine elo akekala pavipuna cabufumu candi? Nindo nomba Adoniya atapilamukuteka?" ¹⁴ Ulo uli kulya ukalanda ne mfumu, Nokoisa kukokapo noku suminisha amashiwi yobe." ¹⁵ Elo Beti-sheba alile kumuputule wamfumu. Imfumu yalikotele sana na Abishagi umwina shunemu alikupyungile imfumu. ¹⁶ Beti-sheba alikoteme nokulanga umucishi ku imfumu. Nolo imfumu yalyebele ati, Nindo ukokabila? ¹⁷ Nao alilandile kuli ena, "mwe shikulu wandi mwalilapile kumubomfi wenu pali Yawe Lesa wenu, ukwebati, "icine cine Solomoni umwana mwaume kabili akekala pacipuna candi icabumfumu." ¹⁸ Nomba, mona, Adoniya alimfumu kabili nobe mweshikulu wandi imfumu, tawishibile ici. ¹⁹ Alipele alambo ngombe, ayangi tuombe utwaina ne mpanga, kabili alilalikile bonse abana baume bamfumu Abiata shimaepo, na Yoabu mushika wa fita, lelo talalikeko Solomoni umubofi obe. ²⁰ Lelo webo, mweshikulu imfumu, amenso yonse ayakwa Isreali yali pali webo, bakololela webo ukubeba nani uyo uukeikala pacipuna cabumfumu iwe mweshikulu. ²¹ Kufwa icitile, ulo shikulu imfumu yandi ikalala naba wishibo, ukweba ati nebo no mwana umwaume wandi Solomoni tukapendwa ngo tupondo." ²² Ulo alikulanda ne mfumu, Natani kasesema alishile kwingila mulya. ²³ Ababofi balyebele imfumu, "Natani kasesema ali pano, "Ulo alingile kumulola wa mfumu, alikoteme panshi kumulola wa mfumu ne cinso cakwe panshi. ²⁴ Natani alyebele ati, "mweshikulu imfumu Bushe mwalyebapo ati Adoniya akateka panuma yandi kabili akekala pacipuna candi ica bumfumu?" ²⁵ Eco ena ali tentemukile lelo kabili alishile pela amalambo ipendwa iikulu iya ngombe, no tuombe utwaina, ne mpaanga. Alilalike bonse abana baume aba mfumu na ba nokuya pacinso cakwe, no kweba ati, nabalilile imfumu Adoniya! ²⁶ Lelo ine umubofi wenu, Sadoki shimaepo, Benaya umwana mwaume wakwa Yehoida, no mubomfi obe Solomoni, tatulalikeko fwebo. ²⁷ Nga mweshikulu imfumu ukucita ifi ukwabula ukutweba fwebo fwebabomfi benu nani uyu fwile ukwikala pacipuna panuma yakwe?" ²⁸ Nolu imfumu Dabidi yalyasukile no kweba ati, "kuteni Beti-sheba ukubwela kuli nebo." Alishile muceni camfumu kabili aliminina bacinso camfumu. ²⁹ Imfumu yalipangile umu lapo nokweba ati, "epofye Yawe wamweo, uwapuswiche ukufuma mumafya yonse. ³⁰ Ulo nalapile ukuli iwe pali Yawe, Lesa wakwa Isreali ukweba ati Solomoni umwana mwaume obe akateka panuma yandi ine, kabili akekala pacipuna candi ica bumfumu mwi punda lyandi nalacita ici ilelo. ³¹ Nolu Beti-sheba alikoteme panshi nokubika iciso cakwe pamushili noku langa umucishi ku mfumu kabili nokwebati, "Leken i shikulu wandi imfumu Dabidi ekalilile umuyayaya!" ³² Imfumu Dabidi yalyebele ati, "Nkutileniko Sadoki shimspepo, Natani kasesema, na Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada, "Balishile pacinso ca mfumu. ³³ Imfumu yalilandile kuli ena buleni kuli mwebo aba bofi bakwa shikulu obe nokubula solomoni umwana mwaume wandi, mwesheni pa mfwalashi yandi no kumutetemusha ku Gihoni. ³⁴ Leken i Sadoki shimaepo na Natani kasesema bamusube ukuba imfumu pali Isreali no kulisha intandala nokweba ati, ikalilile imfumu Solomoni. ³⁵ Nolu mwebo mumwishilile nao alinokwisa no kwikala pacipuna cabu mfumu candi alinokuba imfumu mwipunda yandi nebo ndimusotele ukuba kateka pali Isreali na Yuda. ³⁶ Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada alyasukile imfumu ukwebati, "Eco nacibe ifyofine! lekeni Yawe, Lesa wakwa Shikulu imfumu, acishinikishe. ³⁷ Nefyo Yawe aba na shikulu imfumu yandi obe na Solomoni na kupanga icipuna cakwe icikalamba ukucila icipuna cakwa shikulu Dabidi imfumu yandi. ³⁸ Eco Sadoki shimaepo na Natani kasesema, Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada, nabena Kereti na bena Peleti balitentemukile no kubika Solomoni pa mfwalashi ya imfumu Dabidi balimulelele ku Gihoni. ³⁹ Sadoki shimaepo alibulile ulusengo lwa mafuta ukufuma mwi Hema no kusuba Solomoni. Elo balishishe intandala, na bonse abantu balyebele, "Ikililile imfumu Solomoni. ⁴⁰ Nolu abantu bonse panuma yakwe kabili bantu bakulisha imitolilo nesansa no kusekelela ukukalamba icakweba ati nomushili alitenkene kucongo cabo. ⁴¹ Adoniya nabonse abeni abali nankwe balyumfwile ulo bapwishishe ukulya. ulo Yobu aumfwile iciunda cantandala, alyebele ati, "Nindo mwabela icongo mumusumba? uuleluluma?" ⁴² Ulo

ena alikulanda Yonatani umwana mwaume wakwa Abiyata shimapepo alishile. Adoniya, alyebele ati, "ingileni ico webo ulimutu wandi kabili uuleta imbila nsuma!"⁴³ Yonatani alyasukile no kweba Adoniya, "Shikulu wesu imfumu Dabidi alicitile Solomoni ukuba imfumu,"⁴⁴ Ne mfumu alitumine pamo nankwe Sadoki shimapepo, Natani kasesema, Beniya umwana mwaume wakwa Yehoyada na bena Kereti na bena Peleti balikubile Solomoni pafwalashi yabumfumu.⁴⁵ Sadoki shimapepo na Natani kasesema bali musubile ukuba imfumu mu Gihoni, kabili balishile ukufuma kulya nabanina bakosekelela, ukwebati umusumba waciba mucongo. iici icongo wacila umfwa.⁴⁶ Kabili, Solomoni alikele pacipuna cabu mfumu.⁴⁷ Nokucilisha ababofi bamfumu balishile mukupala shikulwifwe imfumu Dabidi, ukweba ati, 'Les a obe awamye ishina lyakwa Solomoni ukucila ishina lyenu, akushe icipuna cakwen ukucila icipuna cenu.' Nolu imfumu yakontamine pabusanshi.⁴⁸ Imfumu nayo yalyebele ati, "apalwe Yawe, Les a wakwa Isreali, uwapela umuntu ukwikala pacipuna candi ilelo ukuleka ati amenso wandi yamone ici."⁴⁹ Nolu abeni bonse abakwa Adoniya balituntwime, Baliminine na cilamuntu alile kushila yakwe.⁵⁰ Adoniya alimfwile umwenso kuli Solomoni nokwiminina, aile, nokwikata kucisengo caci pailo.⁵¹ Nolu calyebelwe kuli Solomoni, kweba ati, "Mona, Adoniya alitinine mfumu Solomoni, pantu alikete ku cisengo cacipailo lekeni imfumu Solomoni alape kuli ine icakubalilapo ukuti taipeye umubofi wakwe no lupanga."⁵² Solomoni alandile, "ufwa ena alange ukuba umwaume wacine takuli umushishi wakwe uukaponena pashi lelo ububi ngabwasangwa muli ena, ena akafwa."⁵³ Elo imfumu Solomoni yalitumine abaume, abatentemwishe Adoniya panshi ukufuma pacipailo. Alishile nokukotama panshi kumfumu Solomoni, na Solomoni alyebele ati, "kuliena, koya ku nganda

Chapter 2

¹ Elo ubushiku bwakwa Davidi ubwakufwa bwafikile, alikonkomeshe Solomoni umwana wakwe umwaume, ai, ² "Nkoya ishila iya calo conse. Ba uwakosa, napali nco, uilange ukuba umwaume. ³ Ulekusunga amafunde yakwa Yawe Les a obe ukwendele munshila shakwe ukubaka fipope fyakwe amafunde yakwe, nefya bupingushi fyakwe ne fishimiko fyakwe, ulekuba uwa tekanya kukucita ifyalembwa mumalango yakwa Mose pakuti ube uwacindama muli fyonse ifyo cita nakonse uko wakulaya, ⁴ pakuti Yawe akafilishe amashiwi ayo alandile pali nevo, ukutila, 'nga bamwano babaka imibele yabo, ukwenda pacinso candi mucishinka mumitima yao yonse nayanse imyeo yabo, tamwakabulwe umwaume uwakwikala pacipuna cabumfumu bwakwa Isreali; ⁵ Ulishibile kabili ifyo Yoabu umwana mwaume wakwa Seruya aile ukucita kuli nevo, nefyo acitile lkuli bamushika babili abafita fya kwa Isreali kuli Abna umwana mwaume wakwa Yete, uo aipeye. Ukusumya umulopa wabulwi mumutende noku bika umulopa wa bulwi pelamba ukushinguluka umusana wakwe napasapato shakwe pankasa shakwe. ⁶ Mubombepo Yoabu pamano yobe ayo wasambilila, lelo wileka umutwe yamfwi utentemukile ku Sheo mu mutende. ⁷ Pali ico belela uluse abana baume bakwa Barsilai umwina Gileadi nokuleka bena babe. nabalya kwitwbulo lyobe pantu balishile kuli nevo mukufulumuka ukufuma kuli Absalomu ndume yobe. ⁸ Lelosha kuli webo kuli shimei umwana mwaume wakwa Gara umwina Benyamini uwaku Behurumu, atipile icitipo icikalamba pali bulya bushiku naile ku Mahaimu, Shimei alitentemukile mukunkumanya ku Yordani naine nalalapile kuli ena pali Yawe ukuti, "shakwipaye ku lupanga; ⁹ Nomba palici wimulenga ae uwakaele uli muntu wamano, ulishibile ifyakucita kuli ena, uli nokutentemusha umutwe wa mfwi shakwe ku mbo mumulopa." ¹⁰ Elo Dabidi asendeme naba wishibo, noku shikwa mumusumba wa kwa Dabidi. ¹¹ Ishiku yane. Alitekele imyaka cine lubali mu Hebroni ne myaka amakumi yane na itatu mu Yerusalemu. ¹² Elo Salomoni aikele pacipuna cabumfumu ica kwa wishi Dabidi, no bumfumu bwakwe bwalipanpamikwe. ¹³ Nomba Adoniya umwana mwaume wa kwa Hagati alishile kuli Bete-sheba nyina wa kwa Solomoni? Alyebele ati, "bushe waisa mumutende?" Alyasukile, "mutende. ¹⁴ Elo alandile, "ndikwete ifyakulanda kuli webo nao atile, "landa" ¹⁵ Adoniya alyebele ati, "walishibile ukuti ubu mfumu bwali bwandi, na Isreali onse alisumishe nevo kukuba mfumu. lelo ifintu fyalipilibwike no bumfumu bwalipelwe kuli ndume yandi, pantu bwali bwakwe ukufuma kuli Yawe. ¹⁶ nomb a ndikwete icintu cimo ico ndelomba kuli webo, wifuma kucins candi, "Beti-shabe alandile kuli ena, "landa" ¹⁷ Nao alandile, "napapata landa ku mfumu Solomoni, pantu ena tekuti afume kucins candi pakuti apele Abishagi umwina Shunamiti ngo mukashi wandi," ¹⁸ Beti-shabe alimwebele, "cawama sana nkolanda kumfumu." ¹⁹ Beti-shabe palico alile kumfumu Solomoni mukum landilako Adoniya, imfumu yalimine ku kumukumanya umwanakashi nokukotama kumwanakashi, Elo alikele pacipuna cabumfumu alitekele icipuna cakwa nina icamfumu. Alikele kukuboko kwakwe ukwa kukulyo. ²⁰ Elo amwebele, "nkolomba akantu kamo kuli webo pantu tawayaluka ukufuma pacins candi" imfumu yalyasukile umwanakashi, "ipusha mayo wandi, pantu shamfume kucins ²¹ cobe," Alilandile, "leka Abishagi umwina shunamati abelwe kuli Adoniya ndume yobe ngo mukashi wakwe." ²² Imfumu Solomoni yalyasukile no kulanda kuli nyina, "Nindo okoipushisha Abishagi umwina Shunamati palwakwa Adoniya? Nindo tamuko mwipushishe no bumfumu nabo pantu ena emukani ndume yandi iikalamba pantu kuli ena, kuli Ablata shimapepo na Yoabu umwana mwaume wakwa Seruya? ²³ Imfumu Solomoni yalilapile pali Yawe, ukutila, Les a engacita ici nakuli nevo, no kucilapo ngo Adoniya ngatalandile aya amashiwi ukuletela ubumi wakwe. ²⁴ Nomba pali ici nga Yawe alikililila uwa pampamike nevo no kumbika pacipuna ca bumfumu bwakwa Dabidi taata, uwapangile inganda alaile icine cine Adoniya aleipaiwa ilelo. ²⁵ Elo imfumu Solomoni yalitumine Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada, na Benya alisangile Adoniya noku mwipaya. ²⁶ Elo kuli Abiata shimapepo imfumu yalandile kabiye ku Anatati mu mpanga yobe webo uli muntu ulingile ukufwa lelo shakwipaye panshita ino pantu walisendele icipao cakwa shikulu Les a pacins cakwa Dabidi tata nokucula mushila shonse isho tata aculile." ²⁷ Eco Solomoni atamfishe Abiata ukufuma pali bushimapepo kuli Yawe, pakuti afishe ishiwi lyakwa Yawe, cintu alandile palwanganda yakwa Eli pa shilo. ²⁸ Ilyashi lyalishile kuli Yoabu, pantu Yoabu

alitungilile Adoniya, nangula tale tungilila Absalomu. Eco Yoabu alifulumwike kwi Hema iya Yawe no kwikata kindengo sha Cilipailo. ²⁹ Calyebelwe kumfuma Solomoni ukutila Yoabu alifulumukile kwi Hema lya kwa Yawe elyo kabili mu mbali ya capailo. Elo Solomoni atumine Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada alandile, "kabiye, nokumuwapo. ³⁰ Elo Benaya alishile kwi Hema iyakwa yawe no kulanda kuli ene, "imfumu yalanda, 'fuma panse.' Yoabu alyasukile, "áwe nkomfwile pa na " Benaya abwelele ku mfumu alandile, "Yoabu alanda ati akofwaya ukumfwila pa cipailo." ³¹ Imfumu yalandile kuli ena, "ata ifyo nalanda mwipaye nokumushika pakuti umfumyepo umulopa wakaele uyo Yoabu asumishe ukwabula umulandu, ³² Kuti Yawe abweshe umulopa pamutwe wakwe, pantu ukwabula amano yakwa tata Dabidi alikete abaume babili beba cicetekelo kabili abasuma ukucila ena no kubepafya no lupanga lwa kwa Yuda. ³³ Kabili imilopa yabo ikobwelele pamutwe wakwa Yoabu mitwe yabufyashi bwakwa umuyayaya. lelo kuli Dabidi no bufyashi bwakwe, nakunganda wakwe nakucipuna cakwe icabumfumu. nakube kwena umutende umuyayaya ukufuma kuli Yawe. ³⁴ Nomba Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada alininine nokumwikata no kumwipaya alishikilwe munganda yakw wu matololo. ³⁵ Elo imfumu yalibikile Benaya umwana mwaume Yehoyada umukulu pali ba mushika mili ii icende noku bika Sadoki shimapapo mucende yakwa Abiyata. ³⁶ Elo imfumu yatumine nokukuta shemei, mokulanda kuli ena, "ukulile wemwine inganda mu Yerusalemu no kwikala kulya taufwile ukufumamo ukuya kucende imbi. ³⁷ Pantu pa bushiku ukafumamo nokwabuka inika ya Kidroni ishiba ukutila palyapene ukamfwa umulopa ube ukaba pamutwe obe." ³⁸ Elo shime alandile kumfumu, "ifyo mwalanda filifye bwino ifyo shikulu imfumu yalanda efyo umubofi wenu akacita, "Na Shime alikele mu Yerusalemu pa nshiku ishing. ³⁹ Lelo pakupwa kwa myaka itatu ababofi bakwa Shime balibutukile kuli Achishi umwanamwaume wakwa Maacah imfumu yaku Gati. Balyebele Shime ukutila, "mona, ababofi bobe mu Gati. ⁴⁰ Elo Shime aimine nokukaka ilambo ipunda yakwe nokuya kuli Achishi mu Gati kuku fwaya ababofi bakwe. Alile nokusenda ababofi bakwe ukufuma ku Gati. ⁴¹ Ulo Solomoni ayebelwe ati Shime alile ukufuma mu yerusalemu ku Gati no kubwela alibwelele. ⁴² Imfumu yalitumine no kwita Shime nokulanda kuli ena, "Bushe shalengele iwe ukulapa pali Yawe no kukonkomesha kuli webo ukutila, ishiba ukuti pabushiku ukafuma nokuya ku cende imbi lwe iine cine ukafwa? Elo walandile kuli nevo, 'ifyo yalanda fisuma; ⁴³ Nindo iyo tausungile umulopa kuli Yawe ne funde nakupele?" ⁴⁴ Imfumu kubili yalandile kuli Shime, "webo walishiba mumutima obe fyonse fyabubi wacitile kuli tata Dabidi. palico Yawe akaletu ububi pa mutwe obe. ⁴⁵ Lelo imfumu Dabidi akaba uwakupalwa ne cipuna cabufumu bwa kwa Dabidi buka pampamukwa bacinso cakwa Yawe umuyayaya. ⁴⁶ Elo imfumu yapele ifunde kuli Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada, Alifuminemo alimwikete nokwipaya Shime kabili ubumfu balipampamikwe mu kuboko kwa

Chapter 3

¹ Solomoni umwine alipangile ubwampano bwa cupo na Farao imfumu ya Egupto. Ali sendele umwana mwanakashi wa kwa Farao kabili ali muletele mu mushi wa kwa Dabidi ukufikafye nelo ena apwile ukukula inganda yakwe, ne nganda ya kwa Yawe, kabili nefibumba fyashingulwika Yerusalemu. ² Abantu bali kutula amalambo mumisansama, pantu takwali inganda yakulilwe ishina lya kwa Yawe. ³ Solomoni ali langile ukutemwa kwakwe kuli Yawe mukwendela mufipope fya kwa wishi Dabidi, nangu ena ali kufuta amalambo kabili nokuca ififutumushi mumidsansama. ⁴ Imfumu yalile ku Gibeoni mukutula amalambo kulya, eco kulya ekwali umusansama ukalamba. Solomoni alitulele ikana limo ilyua malambo ya koca pali cilya cipailo. ⁵ Yawe alimonekela ku Gibeoni kuli Solomoni mu ciloto munshita yabushiku, ena alimwipwishe ati, "Ipusha! Nindo ukofwaya nevo nkupele?" ⁶ Solomoni alyebele ati, "webo ulilangile bu cishinka bwa cipangano cikalama ku mubomfi obe Dabidi tata pantu alyendele kumulola obe mukutetekelwa, mubulungami, kabili namu boloke bwa mutima. Mwebo mwalimubakila ena ici cipangano cikulu ica buchishika kabili mwalimupa umwana wakwe umwaume ukwikla pacipuna cakwe ilelo. ⁷ Nomba Yawe Lesa wandi mwebo mwalenga umubomfi wenu imfumu mwipunda lya kwa Dabidi taata, nangu nevo ndi umwaice. Nebo ntaishiba ifyakulya kabili nkwingila. ⁸ Umubomfi wenu ali pakati ka bantu benu ebo mwasala, abali mubwingi mu mpendwa nangu kupendwa. ⁹ Eco peleni umubomfi wenu umucetekanya wa mutima ku kupingula abantu benu, pakweba ati nevo mbe nomucekanya wa wa kumpingula ubusuma nobubi. Ico ninani winga pingula aba bantu benu abacindama?" ¹⁰ Uku kulomba kwakwa Solomoni kwali temwine shikulu. ¹¹ Eco Lesa ali mwebele ati, "pantu walomba ici cintu kabili taulombe umweo watantalila nangu fyuma nangu myeo ya balwani bobe, lelo wailombela we mwine umucetekanya wakwishiba ukulungamika, ¹² Mona, nombalekucita fyonse efyo walomba kuli nevo ulo wacipa kuli nevo ico ukofwaya. Nakupa ukushilimuka kabili nomucetekanya wa mutima, ukweba ati takwatala akuba uwa kuba nga webo uwakutangilile, kabili takwakabe naumbi uukema ukucilapo yobe. ¹³ Kabili nevo bakupa nefyo taulombe, fyonse ubu kankala nobucindami, pakweba ati takwakabe mukati ka mfumu uukaba nga webo munshiku shobe. ¹⁴ Umfwa webo ukalekwendela mubufwayo bwandi ku kubaka ifipope fyandi kabili na malango yandi ngefyo wiso Dabidi ayendele, kabili nkatantalisha inshiku shobe. ¹⁵ Nolu Solomoni ali bukile, kabili moneni, cena cali fye ciloto. Ena alishile ku Yerusalemu nokwiminina kumulola wa cipao ca cipangani cakwa Shikulu. Ena ali tulile umutulo ya koca nemitulo ya mitende, kabili ali citile umutebeto wababomfi bakwe bonse. ¹⁶ Nolu abanakashi babili abali bacilende balishile ku mfumu nokwimina ku mulola wakwe. ¹⁷ Umo umwanakashi alyebele ati, "Yangwe, weshikulu wandi, uyu mwanakashi nandi twikala inganda imo, kabili nalifyele umwana nankwe ali mu nganda. ¹⁸ Calicitile pabushiku bwalenga citatu ulo nevo nefyele ukweba ati uyu mwanakashi nankwe alifyele. nefwe munganda, lelo fwebo bene fye babili munganda. Umwana mwaume wa uyu mwanakashi

alifwile ubushiku, pantu ali mulalilepo.¹⁹ Eco ena alimine pakati kabushiku elo nokubula umwana ukufuma kulubali lwandi, ulo umubomfi wenu ali nalala, nokumulaika pa cifuba cakwe, kabili alilalikile umwana wakwe uwafwa pacifuba candi.²⁰ Ulo nebo naimine ulucelo ukonsha umwana, ena.²¹ Ilyo naimine ulucelo ku konshe mwana wandi, moneni, nafwa! lelo namulolekesho lucelo, kabili, moneni, te mwana wandi untu nafyele.²² Elo umwanakashi umbi alyebele ati, "Awe, uwa mweo emwana mwaume wandi, kabili uyu uwafwa emwana mwaume obe," Umwanakashi wantanshi alyebele ati, "Awe, uwafwa emwana mwaume obe kabili uwa mweo emwana mwaume wandi, "Ifi efyo balikulanda kumulola wa mfumu.²³ Nolu imfumu yalyebele ati, "Umo pali mwebo akoeba ati, uyu uwa mweo mwana mwaume wandi, kabili umwana mwaume obe alifwile, "kabili umbi akoeba ati, Awe umwana obe alifwile kabili umwana mwaume wandi ni uyu uwa mweo.²⁴ Imfumu yalyebele ati, "Ndeteleni ulupanga. "eco baliletele ulupanga pamulola wa mfumu.²⁵ Nolu imfumu yalyebele ati, "Patuleni umwana uwa mweo mufipimfya kabili mupele ici pimfya uyu mwanakashi nomunakwe nao ici pimfya"²⁶ Nolu umwanakashi uo umwana mwaume wakwe ali uwa mweo alilandile ku mfumu, pantu umutima wakwe waiswilemo ikumbu pa mwana, kabli alyebele ati, "Yangwe, mweshikulu wandi mupeni umwana uwa mweo kabili mwi mwipaya ena." Lelo umwanakashi umbi alyebele ati, Nebo tabe wandi nangu wakwe, Mupatulenifye."²⁷ Nolu imfumu yalyasukile kabili ukweba ati, "Peleni umwanakashi wa ntashi umwana uwa mweo, kabili mwi mwipaya ena uyu ni nyina."²⁸ Ulo Isreali onse aumfwile ubupingushi ubo imfumu yapele, bali tinine imfumu, pantu balimwene ukweba ati ukushilimuka kwa kwa Lesa kuli muli ena mukupa

Chapter 4

¹ Imfumu Solomoni ayali ni mfumu pali Isreali onse. ² Aba ebali bacilolo bakwe; Asaria umwana mwaume wakwa Zadoke ali shimaepo. ³ Elihorefe na Ahiya baume bakwa Shisha bali bakalemba, Yehshafati umwana mwaume wakwa Ahiludi ali kalemba waficitwa fyakale ifya bantu. ⁴ Benaya umwana mwaume wakwa Yehoyada ewali umukalamba wa bashilika. Sadoke na Abiatar bali bashimaepo. ⁵ Asaria umwana mwaume wakwa Natani ali kwangalila bacilolo. Sabudi umwana mwaume wakwa Natani ali shimaepo kabili cibusa wa mfumu. ⁶ Ahishari alikwangalila inganda. Adoniramum umwana mwaume wakwa Abda alikwangalila abalebomba umulimo wa kupatikishiwa ⁷ Solomoni alikwete bacilolo ikumi limo na babili pali Isreali onse abalukupela ifya kulya mfumu na ba nganda yakwe. umuntu umo ali kupa umwe umo mu mwaka. ⁸ Aya eyali amashina yabo; Ben-huri, mu calo camulundo icakwa Efraimu; ⁹ Ben-dekeri wamu Makazi, Shaalibimu, Bete-shemeshe, na Elone-betahanani; ¹⁰ Beni-Hesedi, mu Arubbothi (kuli ena ekwali soko ne calo conse ica Hefere), ¹¹ Beni-abinadabu mu Naphothi, Dor onse (alikwate Taphath umwana umwanakashi wakwa Solomoni Ingo mukashi wakwe), ¹² Baana umwana mwaume wakwa Ahiludi mu Taanach na mu Megiddo na Bete-sheani onse iyaba kulubali Saretani mwisamba Iya Yesreele, ukutula ku Bete-shani ukufika ku Abele Meholah ukuya kufikafye nokulubali lunakwe ulwa Yokememu. ¹³ Beni-Geber wamu Ramoth Gileadi(kuli ena kwali imisumba ya kwa Yairi umwana mwaume wakwa Manase iyaba mu Gileadi kabili ne citungu Argobe calicakwe icaba mu Bashani imisumba ikala,mba amakumi mutanda iya malinga ne mpongo sha mipindo yamukuba). ¹⁴ Ahinadabu umwana mwaume wakwa Iddo, uwa mu mahanaimu; ¹⁵ Ahimaasi uwamu Naphtali nakwe alyupile Basemath umwana mwanakashi wakwa Solomoni inga umukashi wakwe.) ¹⁶ Baana umwana mwaume wakwa Hushai, mu Asheri na mu Bealathi; ¹⁷ Yehoshafati umwana mwaume wakwa Parua, uwamu Istreali; ¹⁸ Shimei umwana mwaume wakwa Ela umwina Benjamini; ¹⁹ Na Geberi umwana mwaume wakwa Uri, mu calo cakwa Gileadi icalo camfumu Sihoni iya bena Amore kabili na Og imfumu ya Bashari, eco enafye ewali cilolo uyo bwaci mu calo. ²⁰ Yuda na bena Isreali bali abengi kwati musesenga wa kuli bamba. kabili balekuya no kunwa no kusekelela. ²¹ Solomoni alitekelele pama bufumu yonse ukutula ka nyika ukuyakufika calo ca ba filishiti na kumupaka wa Egupti. bali kumuletela ifya bupe kabili ukumupungila Solomoni inshiku shonse isha mweo bwakwe. ²² Ifyo Solomoni balikumupela bushiku bumu fyalu amatepe umwanda umo na makumi yasano aya bunga bwapelekwa saana bwangano kabili namatepe ngano imyanda itatu. ²³ Ingombe ikumi limo ishatuluka sha mwi kola ingombe amakumi ama kumi yabili ishali kubulwa kumulefwe, ne impanga umwanda umo, ukubikapofye ne nesula ne mpombo na ba cisongone fyuni fyakutuluka. ²⁴ Ico ena alikwete amaka pali conse icitungu paulu lubali ulwa myika kutula ku Tiphassah ukuyakufika fyena ku Gaza, pali shone mfumu ishali kuli ulu luabli lwa nyika kabili aii kwete umutendo pa mbali shakwe conse ishalikumushunguluka ena. ²⁵ Kabili abena Yuda na bena Isreali balikele mu mutelwele. umuntu onse mwisa iya mwangashi wakwe na mwisamba iya mukunyu wakwe ukufuma kuliu pani ukufika kuli Bere-beba, inshiku shonse kwa Solomoni. ²⁶ Kabili Solomoni alikwete amakola yabakabalwe amakumi yane aya bakabalwe aba ku amaceleta yakwe na ba pali bakabalwe amakana ikumi limo na yabili. ²⁷ Abo bacilolo balikupele ifya kulya fya mfumu Solomoni kabili na bonse abo abali kwisa kwitebulo lya mfumu Solomoni ne cula muntu mu mweshi wakwe. Tabaliku leka nangu cimo ukubula. ²⁸ Kabili balikuleta kucende yalinga Barle ne mpimbi shba kabalwe ba maceleta na kabalwe bakwe ndamo icila umo alikuleta ukulinga na nepo engafisha. ²⁹ Lesa alipele Solomoni amano no mucetekanya uwakufunguluka ukubati musesenga wa mu ulamba lwa bamba. ³⁰ Ukushilimuka kwa Solomoni kwalicilile ukushimuka kwabatu bonse aba kukabanga kabili nakose ukushilimuka kwa ku Egupti. ³¹ Ena alishimukile ukucila bonse abaume, ukucila Etami umwina Esera na Hemani na kalikole na Darda, abana ba kwa Mahole kabili ululumbi lwakwe lwalile mu nko shonse ishamu shingulwike ³² Ali kunda amapinda amakana yatatu, ne nyimbo shakwe shali ikana limo na shisano mu pendwa. ³³ Ali kulondilola pa miti ukutendekela ku muti wa mukedari uwa mu Lebanoni ukufika kuli nasope uyo ukukula ukufuma ku

cibumba, Ali kulondolwele na panama ifyuni na pa fikulika na pe sabi. ³⁴ Abantu balekwisa ukufuma kuko shonse ku kumfwa ku kushilimuka kwa kwa Solomon. Bena balikwisa ukufuma mu mfumu shonse abaumfwile ukushimuka

Chapter 5

¹ Hiramumu ya ku Taya alitumine ababomfi bakwe kuli Solomonu pantu alyumfwilwe ukuti Solomonu uyo basubile ukuba imfumu no kuti uyo apyane wishi, pantu Hiramumu alitemenwe Dabidi. ² Nao Solomonu alitumine amashiwi kuli Hiramumu ukweba ati, ³ "Walishiba ukuti Dabidi tata alefililwe ukukulila ishina lyakwa Yawe wakwe inganda pamulandu wa kuti abalwani balelwa nkondo copantu mushita yakwa Yawe akabika analwani ukuba apanshi ya amakasa yakwe. ⁴ Lelo nomba Yawe Lesa wandi alipele ukutusha pa mbali shonse Takuli uletulwisha, nangu bubi ubuletuponena. ⁵ Eco nebo ikomfwaya ukukulilila ishina lya kwa Yawe Lesa wandi inganda ukulingana nefyo Yawe abele Dabidi tata ebele umwana obe uo nkabika pa cipuna cobe icabumfumu ukukupyana e ukukulila ishina lyandi inganda; ⁶ Nomba kashi konkomesha ukuti batemene ifi muti fya Kedar ukufuma Lebanoni, ababomfi bandi bakasakana na babomfi bobe, kabili nkaliyila amalipilo ya ba bomfi bobe ukulingana na fyonse ifyo walalanda pantu walishiba ukuti tapaba muli ifwe uwaishiba ukutema imiti nga bena Sidone" ⁷ Ulo Hiramumu aufwile amashiwi yakwa Solomonu ali sekelele nga nshi kabili alilandile ati, "Acindikwe Yawe buno bushiku pantu apeela Dabidi umwana wa mano uwa kuteka aba bantu abawamishafi!" ⁸ Hiramumu alitumine amashiwi kuli Solomonu aya kuti, "ndiyufwile amashiwi utumine kuli ine. Ine nkacita fyonse ifyo ulefwaya ifikumine imbao sha mukukupri. ⁹ Ababomfi bandi bakaleta imbao ukushifumya ku lebanoni no kushileta kuli bemba na ine nkashikaka no kushituma shiksye shilelela pali bemba shikeseфика mu cifulo ico ukanjeba. kabili nkashiputawila kulya kwine elyo na iwe ukashisende naiwe ukacite ifyo ndefwaya pa kupeela aba mu nganda yandi ifya kulya. ¹⁰ Awe Hiramumu apeelee Solomonu imbao sha mukudari ne mbao sha mukupri ukulingana nefyo alefwaya. ¹¹ Solomonu alipelee Hiramumu ingano amada lama amakana amakumi yabili ifyakulya fya ba munganda yakwe na mafuta ayafuma ku mionife iyo batwa amada lamu amakumi yabili ifi efyo Solomonu alepela Hiramumu cila mwaka. ¹² Yawe alipelee Solomonu amano ngefyo amulaile kabili pali umutende pa kati ka kwa Hiramumu na Solomonu, kabili bapangene ne icipangano. ¹³ Mfumu Solomonu yalembela aba kubomba umulimo wa kupatikishiwa ukufuma mu bena Isreali bonse kabili abalembelwe umulimo wa kupatikishiwa bafikile amakana amakumi yatatu. ¹⁴ Alebatuma kulebanoni, mu mabumba ya bantu amakana ikumi imweshi umu umweshi umu baleba ku lebanoni kabili imyeshi ibili baleba ku mwabo na Adoniramumu ewaleangalila abalembelwe umulimo wa kupatikishiwa. ¹⁵ Solomonu alikwete aba kusenmda ifipe amakana amakumi cine lubali na ba kupetula amabwe mu mpilil bali amakana amakumi cine konse konse, ¹⁶ Nakucila ba bakapitao abaleangalila imilimo, kwali bakangalila amakana yatatu ne myanda itatu abaleangalila abantu abalebomba imilimo. ¹⁷ Imfumu yakonkomeshe ukuti bembe amabwe ayakalamba amabwe aya mutengo pa kuti babike umufula we tepele na mabwe ayaputulwa bwino. ¹⁸ Eico bakakula ba kwa Solomonu na ba kwa Hiramumu na bena Gabali ebaleputula amabwe kabili balepekanya imbao na mabwe ifya kukulila

Chapter 6

¹ Nomba Solomonu alitendeke ukukula itempele yakwa Yawe. Ifi fyacitile mu myaka imyanda ine na makumi cine konse konse panuma abantu bamu Isreali bafumine mucalo ca Egipto, mu mwaka wakulenga cine uwakuteka kwakwa Solomonu pali Isreali, mu mweshi wa sibu, uuli mweshi wabubili. ² Itempele iyo imfumu Solomonu akulile Yawe yali iimikono amakumi mutanda mubutali, imikono amakumi yabili mubufumo bwaliko ne mikono amakumi yatatu mu cimo. ³ Umwinshi pantanshi ya cibumba cikalamba ice tempele cali imikono amakumi yabili mubutali, ukulingana namubufumo bwe twmpwllw, ne mikono ikumi limo mukulepa pantanshi ye tempele. ⁴ Ku nganda alipangile insolokoto isha mafulemu ayashilengele ukuba ishakupepa kunse ukucila mukati. ⁵ Na kufibumba fya muputule ukalamba wa nganda alikulile imiputule ukushinguluka ifibumba fibili ifya muputule qwa kinse mukati. Alikulile Imiputule ukushingulusha imbali shone. ⁶ Intunti yapesamba yalepele imikono isano mu bwipi, lyapakati yalepele imikono mutanda mubwipi ne yabatatu yalepele imikono cine lubali mubwipi. Palwakunse alipangile incende mufibumba fya nganda konse uku shingulusha pakwati imyalo shikwa mufibumba fya nganda. ⁷ Inganda yalikulilwe namabwe ayateyanishiwe libela uko yaimbilwe. Takwali inondo isembe, nangu idibombelo cili conse icacela icali kumfwike munganda ilyo balikuikula. ⁸ Kulubali iwa kukulyo kwe tempele kwali umwishi wa panshi, elo umu walile uwa mitanto pakati, no kufuma pakati ukuya pawabutatu. ⁹ Eico Solomonu alikulile tempele no kulipwisha alifimbile inganda ne myalo ne fipampa fya mikedari. ¹⁰ Alikulile imiputule ya mumbali ukutula kukamputule ka mukati ake Tempele, cila lubali ukulepa imikonono isano. yalilundene ne nganda ukubomfya ifimuti fya mikedari. ¹¹ Icebo cakwa Yawe calishile kuli Solomonu, alanda ati, ¹² "Palwa ilitempele ilyo kuula, nga waenda mufipope fyandi no kucita mulinganya ukusunga amafunde yandi yonse no kwedela muli, elo nkafikilisha icilaya na webo ico napangile kuli Dabidi wiso. ¹³ Nkekala pa bantu ba mu Isreali noku kana balekelesha." ¹⁴ Eco Solomonu alikulile inganda no kuipwisha. ¹⁵ Elo akulile ifibumba fya mukati ya nganda ne fipampa fya mikedari. ukufuma panshi ya nganda ukushinta mumulu ali fimbile, mukati ne fimuti, kabili alifimbile panshi yanganda ne fipampa fya kupri. ¹⁶ Alikulile imikono amakumi yabili kunuma ya nganda ne fipampa fya mikedari ukufuma panshi ukufika mumulu. Alikulile uyu umuputule ukuba umuputule wa mukati, muncende yakushilisha. ¹⁷ Umuputule, uyo uuli, nimuncende yashila iyo iyali kuntanshi ya mucende umwashilisha, yali imikono amakumi yane mubutali. ¹⁸ Mwali imikedari mukati ka nganda ishapaswapo intuntu na maluba yakubalula. Mukati monse mwali

mikedari. Tamwali ukubomba kwe libwe ukwalikimoneka mukati.¹⁹ Solomoni aliteyenye umuputule wamukati munganda pakuti engabika icipao cacipangano icakwa Yawe mulya. Umuputule wamukati wali imikono amakumi yabili mubutali, imikono amakumi yabili ubwipi. ne mikono amakumi yabili mucimo.²⁰ Solomoni alishingwile fibumba na golde wasanguluka no kufimba icipailo ne fimuti fya Mikadari.²¹ Solomoni alishingile mukati ke tempele na golide wasanguluka kabili alipikile iminyololo ya golide ukuciluka kuntanshi ya muputule wa mukati, no kushingula pa ntanshi na golide.²² alishingwile mukati mone na golide mpaka Itempele lyonse lyapwa. kabili alishingwile na golide icipailo conse icali camu muputule wa mukati.²³ Solomoni alipangile ba Kerubibabili kucimuti ca muslife, cila umo imkono ikumi mucimo, mumuputule wamukati.²⁴ Ipindo limo ilyakwa kerubi wakubalilapo lyali imikono isano ubutali ne pindo libiye nalyo lyali imikono isano ubutali. Eco ukufuma pampela ye pindo limo ukufika pampela ye pindo libiye pali intamfu ya mikono ikumi.²⁵ Kerubi mubiye nao amapindo yali imikono ikumi. Bonse ba Kerubimu bali umulingo umo nomubela umo wine.²⁶ Icimo ca umo Kerubi imikono ikumi na Kerubi mubiye ali cimo cine.²⁷ Solomoni abikile ba kerubi mumuputule wa mukati sana. Amapindo yaba Kerubi yalifungulwilwe icakuti ipindo lyaumo lyali kwikata kucibumba ne pindo lya umbi kerubi yali kwikata kuci bumba cibniye.²⁸ Amapindo yabo yalikatene limo nelibiye pakati ka muncende umwashilisha. Solomoni Lishingwile ba kerubi na golide.²⁹ Alibashile fyonse fibumba fya nganda uku shinguluka ne fwabaswa fyaba Kerubi ifimuti fytucindu na maluba yabalula, kunse na mukati ya miputule.³⁰ Solomoni ali shingile panshi munganda na golide, konse kunse na mukati ya miputule.³¹ Solomoni alipangile fya fmuti fya miolife pa mwinshi wamu muputule wa mukati. amaingwe ne fimuti pamwishi fyalikwete ifiputulwa fisano ifyabula imishulwa.³² Eco alipangile ifibi ifya cimuti ca muolife, nokupanga pali fyena ifyabaswa ifyaba Kerubi utuncindu, na maluba yabalula. Alifishingwile na golide kabili alisanshile golide kuli ba kerubi nakutuncidu.³³ Muliinshila Solomoni kabili alipangile tempele ifimuti fya pa mwinshi ifya cimuti camiofi ifyakwete ifipulwe fine ifyabula imishilwa.³⁴ Ne fibi fibili ifya fimuti fyamukupri. Amabula yabili ayali pacibi cimo yali aya petwa na mabula yabili ayali pacibi cibiye yali aya petelwe.³⁵ Alibashilepo pali ba kerubi mu, utunidu, na maluba yabaulula, nakabili alishingwile, bwino golide, panmulimo wa baswa.³⁶ Alikulile ulubansa lwamukati ne mitande itatu iya mabwe yakuputulwa ne mutande umo imya ya makedari.³⁷ Umufula wa nganda yakwa Yawe walibikilwe mumwaka walenga bune, mumweshi wa sibu.³⁸ Mu mwaka walenga ikumi na umo, mu mwensgi wa buli, uuli mwenshi walenga cine konsekonse, inganda yalipwile muli fyonse ifipande na ku mipingwilwe yaiko yonse. Solomoni asendele imyaka cine lubali ukukula

Chapter 7

¹ Solomoni asendele imyaka amakumi yatatu ukukula cipango cakwe. ² Alikulile icipango camu mitengo yamu lebanone ubutali bwaciko cali imikono umwanda umo, ubufumo baciko bwali imikono amakumi yatatu. Icipango cakulilwe mumitande ine, iya nceshi sha mikedari ne myalo ya mikedari pa nceshi. ³ Inganda yalifimbilwe ne mikedari iyasendelele pa myalo. Imyalo ya shitiile pa nceshi. ne myalo yali amakumi yane na isano, ikumi na isano mumutande umo. ⁴ Kwali myalo mumitane itatu, na cila nsolokoto yali lungatene ne nsolokoto ne nsolokoto ibiye mu mikukulo itatu. ⁵ Ifibi fynse na maingwe fyalipangilwe ifyakulingana ne myalo, ne nsolokoto ukulungatana ne nsolokoto mu mikukulo itatu. ⁶ Kwali iyakupembebelelamo imkono amakumi yasano ubutali ne mikono amakumi yatatu ubufumo, no muputule wakwingilamo pantanshi ne nceshi no mutenge. ⁷ Solomoni alikulile umuputule uwa kwikalamo icipuna cabufumu umo ali nokulapingwila, umuputule wamulinganya. califimbilwe ne mikedari ukufuma panshi ukushinta mu mulu. ⁸ Inganda yakwa Solomoni umo ali nokwikala, mu lubansa lumbi mucibansa ca cipango, yakulilwe inshila imo ine kabili alikulile inganda imo ine ngefi iya mwana umwanakashi wakwa Farao, uo asendele ukuba umukashi. ⁹ Ifi pikulwa fyonse fyalifya mabwe ayaluma umutango, amabwe ayabaswa umwabela imilingo ayalepulwa kucela cakuputwilaka ayatelela kumbali shonse. Aya mabwe yalibomfiwe ukufuma pamufula ukufika pa mabwe ya pa mulu kunse ukushinta palubansa lukalamba. ¹⁰ Umufula walibikilwe na mabwe ayakalamba ayaluma mutengo ayali imikono cine konsekonse nayali ikumi limo mubutali. ¹¹ Pamulu pali amabwe ayaumo mutengo ayabaswa umwabela mulingo, ne myalo ya mikedari. ¹² Ulubansa lukalamba ulwaswungulwike cipango lwakwete mitande itatu iya mabwe yabaswa no mutande umo uwa myalo ya mikedari ngo lubansa lwa kwitempele lyakwa Yawe no mupute we tempele. ¹³ Imfumu Solomoni alitumine intumi ukukuta Huramu no kumuleta ukufuma ku Turi. Huramu ali mwana mwaume wakwa Muka mfwilwa ukufuma mu mutundu wakwa Naftali; wishu ali mwaume waku Turi, kafula wamukuba. ¹⁴ Huramu aliswilemo amano no mucetekenya no kwishiba kwakucita imilimo yonse no mukuba. Alishile ku mfumu Solomoni kuku bomba no mukuba ku mfumu. ¹⁵ Huramu alyengele inceshi shibili isha mukuba, cila imo imikono ikumi na cine konsekonse mucimo ne mikono ikumi na pibili ukushinguluka. ¹⁶ Alipangile ifitebo fibili ifya mukuba waengewa ukubika pa mulu wa nceshi. icimo ca cila citebo cali imikono isano. ¹⁷ Icapikulwa elo ne capikilwa kucitebo cibiye fyalikuwamya pamulu wa mawngwa, fine lubali pali cila citebo. ¹⁸ Elo Huramu alipangile imtande ilibi iya mapomegranate ukushinguluka pamulu fitebo ukuwamya amaengwa yabo. ¹⁹ Amangwe yali pamulu wa fitebo yali wamishiwe nacanani kwa, imikono ine icimo. ²⁰ Amaengwa pali fi fitebo fibili nalyo fyalilundilweko, ukupalamina fye pamulu wafiko imyanda ibili iyama pomegranate mu mitande iya shinguluka conse. ²¹ Alimishe pamulu ifitebo pamuputule we Hema icitebo kukulyo calinikwe Yakini, ne citebo kukuso calinikwe Bowasi. ²² Pamulu wa fitebo palibikilwe nga bacabanika. ukuwa mya kwa fitebo kwacitilwe muli yi nshila. ²³ Huramu alipangile icishiba cashinguluka icaengewa imikono ikumi limo ukufuma pamilomo ukufika pamilomo. Icimo caciko cali imikono isano, ne cishiba cali imikono amakumi yatatu mu mulingo. ²⁴ Kunshi ya milomo ukushinguluka

icishiba kwali intuntu, ikumi mumukono, umo, ishaposelwe, "Bemba." ulo icakwengwa caengelwe.²⁵ "Bemba," calikele pali bakalume wa ngombe ikumi na babili batatu abalola kukapinda ka kukunso, batatu baliloleshe kumasamba, batatu kukapinda kakukulyo na batatu kukabanga. "Bemba calibikilwe pamulu wabako, ne numa shabo shalonkene mukati .²⁶ Bemba ali tikame nga mumbwipi bwakubako, elo kumilomo kwaciko kwali nga mumilomo ya lukombo, nga cananika wabalula. Bemba ali uwakubamo amabati amakana yabili aya menshi.²⁷ Huramu alipangile ifya kutentekapo ikumi ifya mukuba. cila cimo icakutentekapo cali imikono ine mubutali ne mikono ine mubufumo, elo na muvimo cali imikono itatu.²⁸ Umulimo wafyakutentekapo wali ngefi. Fyali kwete mikpmbelo iyo iya iminine pakati kafilundilo,²⁹ Na kumikobelo elo naku kufilundilo kwali inkalamo bacilume ba mngombe, naba kerubi. Pamulu na pesamba lya nkalamo, na bacilume wa ngombe na ba Kerubi pali apapununwa.³⁰ Conse icakutentekapo calikwete imipeto ya mukuba ine ne fyashinguluka imipeto ifya mukuba na mola yane yali ne mfukilwa mwisamba lya Bemba. Imfukilwa ishaengwa ne fwalukwako, lubali lwa cila cimo.³¹ Akanwa ka ciko ukutula pamikobelo nokupushapo, kali umukono umo na citika ubufumo, no kufwentema ngo mukonso umukonoi umo. ukuya pa mulu. pa kanwa pali ifyabaswa, imikobelo yafiko yali iyafitumba ifyalingana, tefyafwentama iyo.³² Imipeto ine yali pe samba lya mikombelo, ne fyashingaukapo imipeto fyali ku cakutentekapo. icimo camupeto wali umukono na citika.³³ Umupeto walipetelwe nge mipeto celeta, ifyashi ngaukapo, amayanda yafiko mambo, na nacitekelo fyonse fyali fyela fya kwengwa.³⁴ Kwali imfukilwa shine pafitutu fine ifya cila ca kutentekapo, ishabikilwe mu ca kutentekapo.³⁵ pamulu wa cakutentekapo pali ulunweno ulwafwe ntamana lwali citika wa mukono ukwingila. na pamulu wa cakutentekapo pali amaboko ne mi kombelo ifya iketeko. Pafipapatu fya mukilwa ne mikobele Huramu ali lembelepo ba Kerubi, inkalamo, no tuncindu ifya kufumba incende yalipo, ne fyalukwa fya lifishingulwiwe.³⁶ Pafipapatu fya muukilwa ne mikobelo Huramu ali lembelepo ba kerubi, inkalamo, no tuncindu ifya kufimba incende yalipo, ne fyalukwa fyalifishingululwiwe.³⁷ Alipangile ifyakutentekapo ikumi mu musango umo wine fyonse fyalyengelwe cimo cine, umulingo umo, ne cata cimo.³⁸ Huramu alipangile ne misambilo ikumi iya mukuba umusambilo umo wakubamo amabati amakumi yane. cila musambilo wali imikono ine ukwabuka na pali cila fyakutepo ikumi pali umusambilo umo.³⁹ Alipangile ifyakutentekapo fisano kukulyo ifyali kulolesha lubali iwe tempele na fisano kukuso lubali iwe tempele. Alibikile, "icishiba" kumabli yaku kabanga, ukesengelela lubali kukulyo kwe tempele.⁴⁰ Huramu alipangile ifisambilo na bashofolo ne nweni. Elo apwishishe imilimo yonse iyo acitile ku mfumu Solomoni mwi tempele lyakwa Yawe.⁴¹ Inceshi shibili, ne nweni shakubati fitebo ifyali pa mulu wa nceshi shibili, ne fyakupikulwa fibili ifyakufimba pa nweni shibili ifyakubali fitebo ifyali pamulu wa nceshi.⁴² Alipangile napa pomegranate imyanda ine pa fyakupikulwa fibili (imitande ibili iya ma pomegranate pali cila ciputulwa cakyakupikulwa ifya kufimba pa fya nweni ifyali kubati fitebo ifyali pa nceshi);⁴³ Ifyakutwkapo ikumi; ne misambilo ikumi iyali pa fyakutentekapo.⁴⁴ Alipangile cisambilo icikalamba icalikwitwa, "ici shiba" ba ba cilume ba ngombe ikumi na babili mwi samba lya ciko;⁴⁵ Ne mipika, basholofolo, imisambilo na fyonse fimbi ifipe Huramu alipangile ukufuma ku mukuba uwa pukushika, alipangile imfumu Solomoni ifye tempele lyakwa Yawe.⁴⁶ Imfumu yali fyengele mucinfengulusha ca Yordani, mumushili we bumba pakati ka sucote na saretani.⁴⁷ Solomoni talingilo kufina ifipe fyonse pantu ifya kulingo kufina fyalifushe, pantu umulingo wa mukuba tawapiminwe.⁴⁸ Solomoni aliwamishe ifipe fyonse ifyali mwi tempele yakwa Yawe ukufuma kuli golide; icipailo ca golide ne tebulo ilyo umukate waku cinso wali nokubikwa;⁴⁹ Ifyakutentekapo inyali lubali lwaku kulyo na fisano lubali lwaku kuso pantanshi ya muputule wa mukati, fyali ifya golide uwasobooka, na maluba inyali, notulumano ifyali ifya golide.⁵⁰ Solomoni kabili alipangile bamafukula, utwaku putwilako ifisuni, imisambilo, inweni, ne fifutumwino, fyonse fyakipangilwe kuli golide isosobokoka; Alikwete na mahinceshi ya golide ayapangilwe fibi fya mu muputule wa mukati (umo umwali ni ncende ya mwa shilisha), na pa fibifya cibumba cine ice tempele.⁵¹ Muli iyi nshila, shonse ncito isho imfumu Solomoni yalangilile pa nganda yakwa Yawe shalipwile. Eco Solomoni alingishe ifintu ifya patwilwe kuli Dabidi, wishu, ne fya Silfere, golide, ne fiye, no kufibika mu miputule ya nganda yakwa

Chapter 8

¹ Elo Solomoni akolongene abakalamba bamu Isreali, nabakalamba ba mitundu, ne ntungulushi sha ndupwa shabantu ba mu Isreali, pacinso cakwe mu Yerusalemu, kuleta icipao cacipangano cakwa Yawe ukufuma mumusumba wakwa Dabidi, uyo uli, Sioni. ² Bonse abaume ba mu Isreali balikolongene pacinso ca mfumu Solomoni pa mutebeto, mu mweshi wa Etanimu, uuli mweshi walenga cine lubali. ³ Abakalamba bonse abamu Isreali balishile, naba shimapepo balisendele icipao. ⁴ Baliletele icipao cakwa Yawe, ne Hema lya kulashanishishamo, na fyonse ifyakuwamisha ifya mushilo fyali mwi Hema. Bashimapepo na bena lebi baliletele ifi fintu. ⁵ Imfumu Solomoni nabonse abakolongene abantu Isreali balishile capamo pacinso ca cipao, uku pela malambo ya mpanga ne ngombe imitapendwa. ⁶ Bashimapepo baliletele mukati icipao cacipangano cakwa Yawe pa ncende yaciko, mumuputule wa mukati ka nganda, muncende umwashilisha sana, mwisamba ya mapindo yaba Kerubi. ⁷ Pantu ba kerubimu ba lifungulwile amapindo pa ncende ya cipao, no kufimbe cipao ne mulando bali kucisendelapo. Pantu ba kerubimu balifungulwile amapindo pa ncende ya cipao ku fimbe cipao ne milando bali kucisendelapo ⁸ Imilando yali lepele sana icakwebati impela shashiko ku moneka ukufuma mu ncende umwa shilisha kuntanshi ya muputule wa mukati, lelo tashali ku moneka kunse, fili kulya kwine ukufika nelelo. ⁹ Tamwali kantu mu cipao kano ifipapatu fya mabwe fibili ifyo Mose abikilemo ku Horebu. Ulo Yawe apangile icipangano na banmtu bamu isreali ulo bamfumine mu calo ca Egupto. ¹⁰ Calishile kuba ukwebati ilyo bashimapepo bafumine muncende ya mushilo, ikumbi lyaswile mwi tempele lyakwa Yawe. ¹¹ Bashimapepo balifililwe ukwimanina ukwebati ba

pyunge pamulandu we kumbi, pantu ubukata bwakwa Yawe bwaliswishe ing'anda yakwe.¹² Elo Solomoni alandile ati, "Yawe alandile kwebati kuti aikala mumfimi yakulikama,¹³ Lelo nebo kukulila inganda yabune umwakwikala incende yobe umwakwikala umuyayaya."¹⁴ Elo imfumu yapilibwike no kupala ulukuta lonse ulwa Isreali, ilyo ulukuta lonse ulwa mu Isreali lwaiminine.¹⁵ Alandile ati, 'Llekeni Yawe, Lesa wakwa Isreali, alumbanishiwe, uwalandile kuli Dabidi tata, nokucifilisha ine minwe yakwe, ukulanda ati,¹⁶ 'ukutula ubshiku ubo na fumishe abantu bandi abena Isreali ukufuma mu Egupto, Nshasalile umusumba ukufuma mumitunda yamu Isreali yonse umwakukula inganda, mukwebati ishina lyandi lingaba mulya. Lelo, Nasalile Dabidi ukuteka pa abantu bandi mu Isreali.'¹⁷ Nomba cali mumutima wakwa Dabidi tata ukukula inganda ye shine lyakwa Yawe, Lesa wakwa Isreali.¹⁸ Lelo Yawe alilandile kuli Dabidi tata, 'mukwebati cali mumutima obe uku kulila ishina lyandi ing'anda, walicitile ubune pantu cali mumutima obe.¹⁹ Lelo iwe tawakule inganda; icifwile, icifwile, umwana obe umwaume, umu uukafyalwa ukufuma mu musansa obe eukakulila ishina lyandi ing'anda.'²⁰ Yawe ali citile ico alandile, pantu alimine mu ncende yakwa Dabide tata, kabili nanebo ndikele pacipuna cabufumu bwakwa Isreali, ngefyo Yawe alaile.²¹ Nebo ndikulile ishina yakwa Yawe inganmda, Lesa wakwa Isreali. Nebo ndipangile ncende ya cipao kulya, umu umuli cipangano cakwa Yawe, ico apangile naba shifwe ulu abafumishe mu calo ca Egupti."²² Solomoni aliminine pa cinso cacipailo cakwa Yawe, pacinso ca lukuta lonse ulwa mu Isreali, noku fungulula maboko yakwe ukulola mu myulu.²³ Alilandile ati, "Yawe, Lesa wakwa Isreali, takwaba Lesa uwakuba nga webo mumulu wa myulu nangula pe samba lya calo, weusunga cipangano cabe mucishinka na babomfi bobe abendela muceni cobe ne mitima yabo,²⁴ Webu wewasungile no mubomfi obe Dabidi tata, ifyo wamulaile. Eee, walilandile nakanwa kobe kabili na ucifikilisha no kuboko kobe, ngefyo cili ilelo.²⁵ Eco nomba Yawe, Lesa wakwa Isreali, cita ifyo walaile umubomfi obe Dabidi tata, ulu walandile ati, 'Tawakafilwe ukukwata mwaume mumeno yandi uwakwikala pa cipuna cabufumu bwa Isreali bwa Isreali nga cakwe bati abaluto bobe bacenjela mukwenda ku cinso candi, ngefyo waendele kucinso candi,'²⁶ Eco nomba, wakwa Isreali, leka icebo cobe cifikilishiwe, ico walandile ku mubomfi obe Dabidi tata.²⁷ Lelo bushe Lesa kuti aikala pa calo? lolesha umulu onse nangula umulu wamulu iwione teti ukukwanishe pali bufi itempele li nakukulila!²⁸ Napapata cindikeni ipepo ili ilya mubomfi wenu no kulomba kwakwe, Yawe Lesa wandi; shunfweni kukulila nakwi pepo ilyo umubomfi wenu akopepa kuli mwebu lelo.²⁹ Yabe ayaisuka amenso yenu ukulola kwi Hema ili ubushiku na kasuba, kuncende iyo mwalandile ati, ishina lyandi ne ceni candi fikaba mulya-mukwebati mwingomfewa ku mapepo ayo umubomfi wenu akapepa ukulola pancende pancende ino.³⁰ Eco umfweni ukulomba kwa mubomfi wenu no kwabantu benu aba Isreali ulu tulepepa ukulola kuli ncende. Ee umfwa ukufuma ku ncende uko wikala, ukufuma mu myulu; nolo waumfwa, elela.³¹ Nga cakwebati umuntu abembukila umwina mu palamano na kabili alekabiliwa ukulapa umulapo, nga cakwebati aisa no kulapa umulapo pacinso ca cipailo muli ii nganda,³² umfwa ukufuma mummyulu no kucita. Pingula ababomfi bebo, ukuseko ulufyenye no kuleta ifyo acitile pa mutwe wakwe. Nokubilisho wakaele ukutafya nga no kupela kuli ena ukulingana nobololoke bwakwe.³³ Ulu abantu benu Isreali bacimfishiwa ku mulwani pantu nababembukila webo, nga cabuti babwelele kuli webo, balapila kwishina lyobe, ba pepa, noku lombu ubwelelo ukufuma kuli buli webo muli ili tempele.³⁴ Ninshi napapata umfweni mu myulu no kwelelo lubembu lwa bantu benu aba Isreali; ba bwekeshi ku cali ico mwapele kufikolwe fyabo.³⁵ Ulu insulu yaisalika ne mfula takuli pantu abantu naba bembukila mwebu nga bapapa ukulola pa ncende iyi, balapila mwishina lyenu, kupilibuka ukufuma kulubembu lwabo ulu mwaba cusha³⁶ - Umfweni mumulu no kwelela ulubembu lwaba bomfi benu na bantu benu aba Isreali, ulu mwa basambilishe inshila yabune umu balingile ukwendela. Tumeni mfula pa calo cenu iyo mwapele kubantu benu nge cabupyani.³⁷ Nga cakuti mwaba icipowe mu calo, napamo mwaba ubulwele, ukukunkutana kwa mabula nangu ukufufuma, amakanta nangu ifipaso; ngangu cakutile ati umulwani asanse mpongolo ya musumba mu calo cabo, nangu cabwebati kwaba icikuko nangula ukulwala-³⁸ elo nga cakutilati amapepo ne fyakulomaba fya citwa ku muntu nangu ku bantu bobe bonse aba Isreali- cila umu naishiba icikuko mu mutima wakwe ilyo ale salanganya amaboko yakwe ukulola kwi tempele.³⁹ Elo umfwe ukufuma kumulu ncende uko wikala elela nokucita, no kulambula umuntu onse pali fyonse ifyo acita; walishiba umutima wakwe pantu kabili iwe wekafye nimwe waishiba umutima wa mutunse onse.⁴⁰ Cita ifi pakwebati benga kutina inshiku shonse isho bakekala pa calo ico wapele ku fikolwe fyesu.⁴¹ Mu kulundapo, ku mwina fyalo uushili mwina Isreali: ulu aisa ukufuma ku calo cakutali pamulandu we shina lyobe-⁴² pantu bakomfwa palweshina lyobe ilikalamba, ukuboko kobe ukwamaka, no kuboko kobe, ukwaimishiwa - ulu aisa nokupepa ukulola kwi tempele ili,⁴³ Eco napapata ukomfwe ukufuma mu mulu, incende uko wikala, no ku cita ifi pakwebati abantu bonse pa calo be bengeshibe shina lyobe no kukutina nge ficita abantu bobe aba Isreali. cita ifi pakwebati bengeshiba ukuti iinganda iyo ukulile itwa pe shina lyobe.⁴⁴ Nga cakwebati abantu bobe baya kubulwi ukulwa no mulwani, munshile ili yonse iyo wingabatumi, namo, nangu nga cakwebati ba pepa kuli webo, Yawe, ukulola kumusumba uyo wasala no kulola kunmganda iyo nakulile shina lyobe.⁴⁵ Eco umfwa mu myulu kwiipepo lyabo no kulomba kwabo, nokubapfwa muficitwa fyabo.⁴⁶ Nga cakwebati bakubembukila, nge fyo takwabo ushibe mbuka, elo nga cakwebati wakalipa pa benu no kuba pela kumu lwani ukwebati umulwani engabasenda bunkole mucalo cabo, ukutali nangula apepi.⁴⁷ Lelo nga cakwebati bailuko kuti bali mucalo umu basondwa nakabili ngacakwebati balapila no kufwayo bubile ukufuma kuli webo mucalo cababosenda buukole. Ngacakwebati balandati, "Twalicita fyebipa nokubembuka. Twalicite misango yabunkalwe."⁴⁸ Nga cakwebati ba bwela kuli webo ne mitima yabo yonse ne myeo yonse mu calo caba lwani babo ababekete nangu nga fikolwe fyabo no kulola kumusumba uo wasalile, no kulola ku nganda iyo nkulile shina lyobe.⁴⁹ Elo ukufuma kumulu, ncende uko wikala, umfwa kwipwpolyabo no kulomba kwabo ukwa kwafwisho, elo ulenge fintu kulungama kuli benu.⁵⁰ Elela abantu bobe ababembukile webo, na mampulu yabo yose ayo bacita kuli webo, no kubalenga ifibombelo fya nkumbu pafinso fya ba

cimfya nokulenga aba cimfya ukukwate nkumbu pali bena.⁵¹ Bantu bebo abo wasala, abo wapuswushe ukufuma mu Egipto kubati kufuma mukati kelungu lya cela.⁵² Amenso yobe yenyeesuka kukulomba kwamubomfi obe nakulomba kwa bantu bobbe aba Isreali, kumfwa kuli bena lyonse ilyo balila kuli webo.⁵³ Pantu walibapatwileto ukufuma kubantu bonse abapa calo ukuba bobbe no kupokelele filayo fyobe ngafyo walondolwele Monse umubomfi wenu, ulo wafumishe bashifwe ukufuma mu Egipto, shikulu Yawe."⁵⁴ Eco cali ukwebati ulo solomoni apwile ukupepa ipepo ili yonse no kulomba kuli Yawe, aliomine mukufukama bamakufi yakwe nokufugulula amaboko yakwe mu myulu.⁵⁵ Alimwinine no kupalo lukuta lonse ulwamu Isreali mwi shiwi lya kupundisha ukulanda ati,⁵⁶ "Enga lumbanishiwa Yawe, uupele ukutusha ku bantu bakwe aba Isreali, ukusunge filayo fyakwe fyonse. Takuli ishiwi nangula limo ilifilikwe ukumfuma pa filayo fyabune fyonse fisuma ifyo Yawe apangile na Monse umubomfi wakwe.⁵⁷ Yawe Lesa wesu engaba napwebo, nge fyo ali nefikolwe fyesu.⁵⁸ Ekatusha nangulo kutulekelesha, ukwebati engabike mitima shesu kuli ena ukwikala muushila shakwe shonse nokunga ifipope fyakwe ne fyabupingushi na mafunde iyo akonkomesha bashifwe.⁵⁹ Lekani aya mashiwi iyo nalanda apo nalombela kucinso cakwa Yawe, yabe mupepi na Yawe Lesa wesu akasuba no bushiku, ukuti engafwa ificitwa fya mubomfi wakwe neficita bantu bakwe Isreali, ngefyo cila bushiku cikakabilwa;⁶⁰ ukwebati abantu bonse abapa calo bengeshiba ukwebati Yawe ni Lesa, elo tawaba naumbi! Lesa!⁶¹ Eico lekeni mitima yenu ibe iya cine kuli Yawe Lesa wesu, ukwenda mufipope fyakwe no kusunga amafunde yakwe, nga pali ububushiku."⁶² Eico imfumu na Isreali yonse iyali nao balipele amalambo kuli Yawe.⁶³ Solomoni alipele ilambo lya fya bupe fya senge kuli Yawe: ingombe amakana amakumi yabili na yabili ne mpanga amakana mwanda umo na makana makumi yabili. Eco imfumu na bantu bonse aba mu isreali bapele inganda yakwa Yawe.⁶⁴ Ubushiku bumo bwine imfumu yali patwileko icapakati ka lubansa pa ntanshi ye tempele lyakwa Yawe, pantu palya alipele ifya bupe fyakoca, ifyapupe fye nseke, ne fyabupe fya mafita yesenge, pantu icipailo camukuba ico cali cali pacinso cakwa Yawe cali cepeshe ukupokelelela icapube cakoca, ne fya bupe fyabupe fya nseke, ne fya bupe fya mafuta ye senge.⁶⁵ Eco Solomoni alikwete umutebeto pali ilya nshita, na Isreali yonse yali nankwe, ulukuta ulukalamba, ukufuma ku lebo Hamati ukuya kufika pa mumana wa mukuku wamu Egpti, pacinso cakwa Yawe Lesa wesu mbi cinse lubali, shonse pamo inshiku ikumi limo na shine.⁶⁶ Pabushiku bwalenga cinekonse konse alekele abantu baye kabili bapalile mfumu no kuya ku mayanda yabo ne nsansa ne mitima iyakwanga pa fyabune fyonse ifyo Yawe alangile kuli Dabidi, umubomfi wakwe, nakuli Isreali, abantu

Chapter 9

¹ Panuma Solomoni apwile ukula inganda yakwa Yawe ne sano lya imfumu, kabili panuma afikilishe fyonse ifyo alikufwaya, ² Yawe alimonekele kuli Solomoni umuku wakulenga bubili, ifyo amonekele kuli ena pa Gibeone. ³ Elo Yawe alandile kuli ena, "Ndyumfwile ipepo lyobe no kulomba kobe kuli ine. Ndibikile pambali iyi nganda, iyo ukulikile kuli nemwine, ukubikapo ishina lyandi umuyayaya. Amenso yandi nomutima wandi ukalakubamo ishita yonse. ⁴ Lelo iwe, umfwa ukalakwenda ku cinso candi ngefyo Dabidi wiso aendele muli bumpomfu bwa mutima na mukutambalala, ukunakila fyonse ifyo nakukonkomesha nokubaka ifipope fyandi ne fyakushika fyandi, ⁵ elo nakapampamika icipuna ca bufumu bobbe mu Isreali umuyayaya, umo nalaile Dabidi wiso, ati, 'uwamucikota cobe takabule kwikala pa cipuna cabufumu cakwa Isreali. ⁶ Lelo umfwa nkaluke, iwe nangula abana bobbe, kabili nokukana sunga amafunde ne fipope fyandi ifyo naisa kubika kuli iwe kabili umfwa waya kupepa nokuwila ku milungu imbi, ⁷ elo nkaputulako Isreali ukufumako ku mapnga nabapeele; na iyi nganda iyo mbikile pambali kwi shina lyandi, nkaisukula ku cinso candi, kabili Isreali akesa kuba icakumwenako icakusekwa kabili icipe casulwa mu bantu bonse. ⁸ Ili itempele ukesakuba umwina wa fintantata, na onse uwapitapo akapapa nokuikimuna. bakepusha, 'nindo Yawe acitila ici kuli iyi mpanga na kuli iyi nganda? ⁹ Bambi bakasuka abati, "pamulandu basulile Yawe Lesa wabo uwafumishe ifikolwe fyabo mu mpanga ya Egipti, kabili balambatile nokuwila ku milungu imbi no kupepa. Eco Yawe aletela pali bena ubu bonaushi."¹⁰ Caishile kufika napanuma ya myaka amakumi yabili ulo Solomoni apwile ukukula ifi fikulwa fibili itempele lya kwa Yawe ne nganda ya mfumu. ¹¹ Nomba Hiram, imfumu ya Turi, yasambeshe Solomoni na mikedari ne fimuti fya mikupri, na golide fyonse ifyo Solomoni apele Hiram imisumba amakumi yabili mu mpanga ya Galili. ¹² Hiram afumine mu Turi ukuya kumona imisumba Solomoni amupeele, lelo tayamusekeshe. ¹³ Kanshi Hiram alandile, "misumba nshi iyi waisa kumpa munyinanane?" Hiram ayenikile impanga ya kabuli ifyo yetwa nelelo. ¹⁴ Hiram alitumine ku mfumu bakikari ba golide umwannda umo namakumi yabili. ¹⁵ Noyu emulandu wa mibombele yapamaka iyo imfumu Solomoni ashikimike ku mikulile ye tempele lya kwa Yawe ne sano lyakwe, na milo, ilinga lya Yerusalemu, na Hasone, na megido na Gesere. ¹⁶ Farao imfumu ya Egipto yaile kutaasha Gesere Yaocele ulya musumba nokwipaya abena kenani abekashi ba muli lya musumba. Elo Farao apeele umusumba ku mwana wakwe umwanakashi, umukashi wakwa Solomoni, nga icabupe cabwinga. ¹⁷ Kanshi Solomoni akululwile Gesere na Bete-horone wa mwisamba, ¹⁸ Baalati na Tamari mumatolo mu calo cakwa Yuda, ¹⁹ ne misumba yonse iya fyakututula iyo akwete, ne misumba ya ma celeta ne misumba ya ba pali bakafwalo bakwe na fyonse ifyo ali kufwaya ukukula mukusekesha mu Yerusalemu, mu Lebanone, na mu ncende shone mubutungulushi bwakwe. ²⁰ Lelo kubantu bonse abo bashalepo mu bena Amone, abena Hiti abena perisi, abena Hibi na bena Yebusi, abatali kuba bantu bamu bena Isreali, ²¹ abamu cikota cabo abashalepo mu calo, abo abna Isreali bashaonauwile umupwilapo Solomoni abacitile ukuba ababomfi bamulasa, ifyo baba nokufika nakuli lelo. ²² Nangu cibe fyo Solomoni tacitilepo abana ba Isreali ukuba ababomfi bamulasa. Lelo, baishile kuba ifita na babomfi bacilolo bakwe, aba fyanso bakwe naba mushika ba pa maceleta yakwe na ba pali bakafwalo bakwe. ²³ Naba ebali kuba bacilolo

bakalamba abali kwangalila pali bakateeka wamilimo yakwa Solomoni, 550 efyo bali, bali kuteeka abantu bali kubomba imilimo.²⁴ Umwana uwanakashi wakwa Farao akukile ukufuma mumusumba wakwa Dabidi ukuya ku nganda iyo Solomoni amukulile. Napanuma, Solomoni akuulile milo.²⁵ Pamiku itatu cila mwaka Solomoni alepela ilambo lya cakoca nelya mutende pa lufuba akuulile Yawe, kumo nefyakutumwina pa lufuba lwali kuba ku cinso cakwa Yawe. Efyo apwile itempele nokwamba ukulibomfya.²⁶ Imfumu Solomoni apangile inganda ku Esione Gebere, uwaba pepi na Elote mu lulamba lwa bamba wakashika, mu calo ca Edomu.²⁷ Hiram atumine ababomfi ku ngalaba sha kwa Solomoni, abaume ba ngalaba abaishiba bamba pamo nababomfi bakwa Solomoni.²⁸ Baile ku ofiri naba bomfi bakwa solomoni. Baile kuleta bakikari imyanda ine na makumi yabili aya golide kuli

Chapter 10

¹ Ulo imfumu yanakashi ya Sheba yaumfwile ululumbi lwakwa Solomoni pamulandu weshina lyakwa Yawe, yaishile mukumwisha namepusho yakwafya.² Yaishile ku Yerusalemu no mulongo uukalamba nganshi ne ngamali shapiitile ifye fungo, golide uwingi, na mabwe yaluma umutengo nganshi. ulo yafikile, yaebele Solomoni fyonse ifyali kuba kumutima.³ Solomoni alyasukile amepusho yaiko yonse, Takwali nangu cimo ico yaipwishe ico imfumu itayaswikele.⁴ Ulo imfumu yanakashi ya Sheba yamwene amano yonse ayakwa Solomoni, isano akulile,⁵ Ifilyo pa tebulo lyakwe imikalile ya babomfi bakwe imilimo yababomfi bakwe ne fyakufwala fyabo, naba kasumika wakwe, no musango ali kupelemo ilambo lya cakoca mu nganda yakwa Yawe camusungwishe apakalamba.⁶ Yalandile ku mfumu, "ici cishinka icebo naumfwile mu calo candi palwa fyebo fyobe na mano yobe."⁷ Nshacetekele ifyo naumfwile ukufikilaulonaishile kuno, kabili amenso yandi yalifimwene. Tafaifikile citika ifyaebelwe kuli nebo palwa mano ne fyuma fyobe! Ulicilile napa lulumbi ulo naumfwile.⁸ Ifyo bapalwa abakashi bibe, nefyo bapalwa ababomfi bobe abemonina lyonse kuli webo pantu bomfwa amano yobe.⁹ Yawe Lesa obe alumbwe, uwasanga ukubekwa muli webo, uwabikile webo pa bumfumu bwa Isreali. Pantu Yawe atemwa Isreali umuyayaya, nokucita webo imfumu, ukuleka ucite ubupingushi no bulungami!"¹⁰ Yalipele imfumu bakikari ba golide 120 nefye fungo ifingi nganshi na mabwe yaluma umutengo. Takwabalile akupeelwapo libili ifye fungo ifingi ngefi ifyo imfumu yanakashi ya sheba yapeele kuli Solomoni ukupelwa kuli ena.¹¹ Ingalaba shakwa Hiram, ishali kuleta golide ukufuma ku Ofiri, shali kuleta ne milando mialmugi iyingi ngashi na mabwe yauma umutengo ukufuma ku Ofiri.¹² Imfumu yapangileko ku milando ya mialmugi bashentele ba mwi tempele yakwa Yawe na kwi sano lya mfumu, na basango na mapanga kuli bakemba. Takwabala akubapo ubwingi bwa milando ya mialmugi nga iyi yabalile aisa nangula ukumonekapo libili napali lelo.¹³ Imfumu Solomoni yapeele kuli namfumu waku Sheba conse ico yafwaile, conse ico yaipwishe ukulunda pafyo Solomoni apeelee umwabela ukuboko kwakwe, kanshi yabwelele ku calo caiko nababomfi baiko.¹⁴ Nomba ukufina kwa golide waishile kuli Solomoni mu mwaka umo kwali bakikari ba golide 666,¹⁵ Ukulundapo na golide abamakwebo na basulwishi bali kuleta, imfumu shonse isha mu Arabia na balashi mu calo nabo bali kuleta golide na Silfere kuli Solomoni.¹⁶ Imfumu Solomoni apangile imyanda itatu iya nkwela kuli golide watapwa. imyanda mutanda yaba shekele wa golide ebali kwingila mu cishangu cimo.¹⁷ Kabili apangile imyanda itatu iya nkwela kuli golide watapwa. ba mani ba golide batatu ebali kwingila muli cila nkwela, imfumu yashibikile mwi sano lya mu mutengo wa mu lebanone.¹⁸ Elo imfumu yapangile icipuna cabufumu ku meno ya nsofu nokupaminako golide walopolowa.¹⁹ Kwali amatabo mutanda pakuya pa cipuna, na kunuma kwaciko cali napamulu ngo mutwe wa ciponti ca ngombe, Cila lubali lwa cipuna kwali apakusanshika amaboko ne nkalamo shibili shaimine cila lubali lwa fiko.²⁰ Inkalamo ikumi na shibili shali kwiminina pa matabo, imo cila lubali lwa matabo yonse mutanda. Twakwalipo icipuna cakuba ngeci mu bufumu ubuli bonse.²¹ Ifipe fyonse ifyakunwenamo fya mfumu Solomoni fyali kuba fya golide, kabili ifipe fyonse ifyakunwenamo mwisano lya mu mutengo wa mu Lebanon fyali kuba fya golide wasobolwa. Tapalipo ica silfere, pantu silfere wacitilwe wakubula kantu mu nshiku sha kwa Solomoni.²² Imfumu yalikwete bamba ingalaba sha pali fibemba, pamo ne ngalaba shakwa Hiram. umuku umo pa myaka itatu ingalaba shali kuleta golide, silfere, na meno ya nsofu, pamo na fikolwe fikalamba nabakolwe bamapemba.²³ Kanshi imfumu solomoni alipitilepo napa mfumu shonse isha calo mu fyuma na mano.²⁴ Naba pesamba lya calo bonse bali kufwaisha ukubapo kwakwa solomone ukuleka balekumfwa ku mano yakwe, ayo Lea abikile mu mutima waiko.²⁵ Bonse abatandashi balikuleta ifya kutula, ifipe fya silfere nefya golide, ne fyakufwala, ifyanso, ne fye fungo pamo na bakafwalo, ne mfalashi, umwakano mwaka.²⁶ Solomoni akolonganike pamo amaceleta na ba pali bakafwalo. Alikwete amaceleta 1, 400 naba pali bakafwalo amakana ikumi na yabili abo atekele mu mishi ya ba macelete naku mfumu iyine mu Yerusalemu.²⁷ Imfumu yali silfere mu Yerusalemu, pamo na mabwe yambi mumushili. Alengele imiti yaba mikedari ukufula nga imikunyu yamu Shefela isha mwi samba lubali.²⁸ Bakafwalo abali kuba bakwa Solomoni balikuletwa ukufuma ku Egupti, na ku kue nabasulwishi bamfumu balikubashita ku Kue.²⁹ Amakeleta yali kushitwa ukufuma mu Egupti pali ba shekele ba silfere imyanda mutanda cile celeta na bakafwalo pa mashekele umwanda na makumi yane cila kafwalo pali ifi fyali kushitishiwa ku mfumu shonse sha bena Hiti na

Chapter 11

¹ Nomba imfumu Solomoni yalitemenwe abanakashi abengi abalebeshi pamo no mwana mwanakashi wakwa Farao- abanakashi bamu bena Moabu, abena Amone, abena Edomu, abena Sidomu, na bena Hiti.² Bali bakufuma mu nko isho Yawe alandile ku bantu bamu Isreali, "mwikalakuya kuli bene ku kuupa, nangula bena bekalakwisa kuli imwe, pantu bakalula imtima ifi Solomoni alambatila aba abanakashi ku kubatemwa."³ Solomoni akwete abakashi imyanda cine lubali

abana bamfumu na banakashi bambi imyanda itatu. Abakashi bakwe ba yalwile umutima wakwe. ⁴ Pantu ulo Solomoni akulile mummyaka, abakashi bakwe balyalwile umutima wakwe ku kunakila imilungu imbi; umutima wakwe tawanakile Yawe Lesa wakwe umupwilapo, ngefyo umutima wakwa Dabidi wishi walikuba. ⁵ Pantu Solomoni alikunkonka Astarte, umulungu wanakashi wabena Sidone, kabili akonkele Milkomu, umulungu wamakankamike wa bena Amone. ⁶ Solomoni alicitile ifyabipa ku cinso cakwa Yawe; talikunkonka Yawe umupwilapo ngefyo Dabidi wishi acitile. ⁷ Elo Solomoni akulile umusansama wa kwa Kemoshe, umulungu wamakankamike wa bena Moabu, pa lupili lwaku kabanga ka Yerusalemu, kabili na kuli Moleke umulungu wamakankamike wa mu bena Amone. ⁸ Kabili alikulile imisansama sha bakashi bakwe, bamu bena fyalo abali kufutumwinapo ifyakufumuna nokutulilapo amalambo ku mulungu yabo. ⁹ Yawe alifulilwe Solomoni, pantu umutima wakwe walimwalukile, Lesa wakwa Isreali, nelyo amonekele kuli ena imiku bili. ¹⁰ Nokumukonkomesha palwa ici, ukweba ati ekakonka imilungu imbi. Lelo Solomoni tanakiile kufyo Yawe akonkomeshe. ¹¹ Kanshi Yawe alilandile kuli Solomoni, "pamulandu ulicitile ici kabili wakana nokubaka icipangano ne fipope nokukambishe, ndi nokupatulamo ubufumu ukufuma kuli iwe kabili ndi nokupela ku ku mubomfi obe. ¹² Nangula cibe ifyo pamulandu wakwa Dabidi, wiso, nshakacite ici mu nshiku sha mweo obe, lelo nkapatulamo ubufumu mu nshiku sha mwana obe umwaume. ¹³ Lelo nshakapatule ubufumu bonse; ndi nokupela umutundu umo ku mwana obe pamulandu wakwa Dabidi umubomfi wandi, na pamulandu wa Yerusalemu, uyo nasala." ¹⁴ Elo Yawe aimishe umulwani kuli Solomoni, Hadadi umwina Edomu, Ena afyelwe mu lupwa lwa bufumu lwa mu Edomu. ¹⁵ Ulo Dabidi ali mu Edomu, Yoabu mushika wa mulalo alile mukushika abafwile umwaume onse uwaipaiwe mu Edomu. ¹⁶ Yoabu na Isreali onse balikele uko imyeshi mutanda ukusuka aipaya umwaume onse mu Edomu. ¹⁷ Ilo Hadadi asendelwe pamo na bena Edomu bambi ku babomfi bakwa wishi ukulola mu Egupto, ico Hadadi alifye akana kanono. ¹⁸ Baimine ukufuma ku Midiani ukwisa kufika kufika ku Parani uko baptile abaume ukulola nabo ku Egupti, kuli Farao imfumu ya Egupti, uwamupele inganda, impanga ne filyo. ¹⁹ Hadadi asangile ububile mu menso ya kwa Farao, eico Farao amupeele nomukashi, inkashi ya mukashi wakwe wine, inkashi wakwa namfumu Tahipenese. ²⁰ Inkashi yakwa Tahipenese yafyalile Hadadi umwana mwaume. Balimwinike Genubati. Tahipenese amukushishe na mwisano lyakwa Farao. kanshi Genubati aikele mwisano lyakwa Farao pamo nabana bwakwa Farao. ²¹ Libe ali mu Egupti aumfwile ati Dabidi alilele pamo ne fikolwe na Yoabu mushika wa mulalo alifwile, Hadadi alandile kuli Farao, "Leken i ndekuya, ukuti ningalola ku calo candi." ²² Elo farao alandile kuli ena, "kanshi nindo ubulishe kuli ine ukulenga iwe ukufwaya ku calo lobe?" Hadadi alyasukilw. "Nangu kamo. Napoapata lekeni ndekuya" ²³ Lesa kabili aimishe umulwani naumbi kuli Solomoni, Resone umwana mwaume wakwa Eliada, uwafulumwikile ukufuma kuli shikulu wakwe Hadadesere imfumu ya Soba. ²⁴ Resone aikolonganishe abaume nokuba musjika pa uyu mulalo unono, ulo Dabidi acimfishe abena Soba. Abaume bakwa Resone baile ku Damaseke nokuya kwikala kulya, Resone alikutungulula Damaseke. ²⁵ Ena ali kuba umulwani wakwa Isreali inshiku shonse shakwa Solomoni, pamo nama fya yambi yeletelwe na Hadadi, Resone apatile Isreali apakalamba kabili atekele napali Aramu. ²⁶ Elo Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati, umwina Efraimu waku Sereda, umubomfi wakwa Solomoni, uyo ishina lyakwa nyina ni Seruya, mukamfwilwa, nao alisumbwile ukuboko kwakwe ukwimina imfumu. ²⁷ Asumbwile ukuboko kwakwe ukwimina imfumu pantu Solomoni alikulile incende imo yali kuba pa milo no kucilika umwinshi we linga lyakwa Dabidi wishi. ²⁸ Yeroboamu ali kuba ni mpalume ya bulamba Solomoni alimwene ukutula uyu mulumendo ali kosa uwapikintika mukubomba, eico amupele amaka yakuteka imilimo yonse mu nganda yakwa Yosefe. ²⁹ Napali ilya nshita, ulo Yeroboamu afumine mu Yerusalemu kasesema aliya umwina shilone alimusangile mu musebo. Nomba aliya alifwele icakufwala icipya nabaume babili bali beka mwibala. ³⁰ Elo aliya aikete icifwalo cakwe icipya icali pa mubili wakwe nokucilepula mufipimfya ikumi na fibili. ³¹ Alandile nakuli Yeroboamu, "Pitapo ifipimfya ikumi, pantu Yawe, Lesa wakwa Isreali, alisosele, mona nkopatulamo abufumu ukufuma mu kuboko kwakwa Solomoni kabili nkopeela imitundu ikumi kuli iwe. ³² (lelo Solomoni akaba no mukowa umo, pa mulandu wa mubofi wandi Dabidi na pamulandu wa Yerusalemu umusumba uyo nasala pa mitundu yonse iya mu Isreali), ³³ Pantu balinkene kabili balipepele Astarte umulungu wanakashi wabena Sidone, Kemoshe umulungu wa bena Moabu, na Milkomu umulungu wa bena Amoni. Tabakoenda mu nshila shandi, nokucita icabulungami mu menso yandi, kabili nokusunga ifipope na mafunde yandi, ngefyali kucita Dabidi wishibo. ³⁴ Nangula cibe ifyo, shapokolole ubufumu bonse ukufuma mukuboko kwa kwa Solomoni. ³⁵ Ilo ndi mulengele ukuba kateka mushiku shonse shamweo wakwe, pamulandu wakwa Dabidi umubofi wandi uyo nasala, uwalamine amafunde nefipope fyandi. Lelo nkopoka ubufumu mu kuboko kwa mwana wakwe kabili nkopeela kuli iwe, imitundu ikumi. ³⁶ Nkapeela umutundu umo ku mwana wakwa Solomoni, ukuleka Dabidi umubomfi wandi lyonse akalekuba necakaniko kuntanshi yandi mu Yerusalemu, umusumba umo nasala ukubika ishina lyandi ³⁷ Nkalakupita kabili ukalateka kukufikilisha conse ico ufwaya, kabili ukaba imfumu mu sireali. ³⁸ Umfwa ukalakumfwa kuli fyonse nkalakweba, kabili umfwa ukalakwenda mu nshila shandi nokucita icalungama mu menso yandi, ukubaka ifipope na mafunde yandi, ifyo Dabidi umubomfi wandi alikuicita, elo nkalakuba nobe kabili nkakukulila nganda ifyo nakulile Dabidi, kabili nkapeela na Isreali kuli webo. ³⁹ Nkacusha abana bakwa Dabidi, lelo tepa nshita ntali iyo. ⁴⁰ Kanshi Solomoni alyeseshe ukwipaya Yeroboamu. Lelo Yeroboamu alimine nokufulumukila ku Egupti, kuli Shishaki imfumu yamu Egupti, kabili alikele kulya ukufika na ku mfwa ya kwa Solomoni. ⁴¹ Lelo palwa milandu imbi yakumine Solomoni fyonse ifyo acitile na mano yakwe, bushe tafyalembwa mwi buku lya ficitwa fyakwa Solomoni. ⁴² Solomoni alitekele mu Yerusalemu pa bena Isreali pa myaka amakumi yane. ⁴³ Alele pamo nefikolwe fyakwe kabili ashikilwe mu mushi wakwa Dabidi wishi. Rehoboamu umwana wakwe umwaume alimupyene ku kuba

Chapter 12

¹ Rehoboam alile ku shekemu, ico yonse yalikhwisa ku shekemu ku mucite mfumu. ² Calicitikile fyo ukwebati Yeroboamu umwana mwaume wa kwa Nebati alyumfwile ci (ico ena ali acili mu Egipto, uko ena abutukile ukufuma ku ceni ca mfumu solomoni), Ico Yeroboamu alisangile ubweikalo mu Egipto. ³ Eco bena balitumineko no kumukuta ena, kabili Yeroboamu no lukuta lonse ulwa bena Isreali lwalishile no kulanda kuli Rehoboamu, ⁴ "Wiso alilengele ikoli lyesu ukufina. Nomba webo twangushisheko mulimo wakukosa uwa kwa wiso kabili angushako ikolio lyakufina ilyo wiso abikile pali fwebo, kabili fwebo twalekuku pyungila." ⁵ Rehoboamu alibelele ati, "Kauyeni pa nshiku shitatu elo kabili panuma mukabwele kuli nebo," Eco na abantu balile. ⁶ Imfumu Rehoboamu yali pwishe abantu bakalamba abali kwiminina ku mulolawa kwa Solomoni wishu ulu acili uwa mweo, no ukweba ati, "Mwalampandako shani amano pa fyakwasuka aba bantu?" ⁷ Balilandile kuli ena kabili na ukweba ati, "Umfwa webo ukoba umubomfi kuli aba bantu lelo kabili na ukubapyungila kabili ubasuke bena mukulanda amashiwi yabune kuli bena, nolu bena bakalekuba ababomfi bobe. ⁸ Lelo Rehoboamu alisukile ilangulushi lya mupele abakalamba kabili ena alipwishe abalumendo abo alikukulila nabo pamo kabili bali minine kumulola wakwe. ⁹ Ena alibelele ati, "lilangulushi ndo mwebo mwalampela pakweba ati twasuke aba bantu abalandile kuli nebo no ukweba ati, 'Angushako ikoli ilyo wiso abikile pali fwebo?'" ¹⁰ Nabalumendo abo abali kukulila pamo na Rehoboamu balilandile kuli ena, ukweba ati, "Ulande kuli aba bantu abo abakwebele webo ukweba ati wiso Solomoni alilengele ikoli lyabo ukufina lelo webo ulilenge ukuba ilyakwanguka lelo webo ulilengele ikoli lyabo ukufina lelo webo ulilenge ukuba ilyakwanguka. Webo ubebe ati, Akamindwa kandi kalikulile ukucila umusana wa kwa taata. ¹¹ Eco nomba nangu taata alibikile ikoli lyakulema pali mwebo, nebo nkolundapo pekoli lenu. Taata alikumilimuna namembya lelo nebo nalekumulimuna nabakalingongo." ¹² Eco Yeroboamu na bantu bonse balishile kuli Rehoboamu pa bushiku bwalenga shitatu, ukulingana na ifyo imfumu yatungulwile ulu yena ya bushiku bwalengashitatu." ¹³ Imfumu yalyasukile abantu nomusasu kabili yalisulile ilangulushi lya bakalamba ilyo baipela yena. Yena yalilandile kuli bena ukukonka ilangulushi lya balumendo; ¹⁴ Yena yalyebelele ati, "Tata alimipele icisendo ce kuli lyakufina, lelo nebo nkolundapo pekoli lyenu. Tata alikumilimuna na membya lelo nebo nalekumulimuna nabakalingongo. ¹⁵ Eco imfumu tayaumfwile ku bantu, ico ficitwa fyaletle lwe na Yawe, ukweba ati ena acite ifyo icebo cakwe ico alandile kuli Ahija umwina shiloni kuli Yeroboamu umwana mwaume wa kwa Nebati. ¹⁶ Ulo Isreali onse amwene ukweba ati imfumu tayumfwile ku bantu, kabili abantu balimwasukile ukweba ati, "cakanuko ndo tukwete muli Dabidi? fwebo tatukwete cabupyani muli mwaume wa kwa Yese! kauye ku mahema yobe we Isreali. Nomba lola ku nganda yobe, we Dabidi." ¹⁷ Eco Isreali ali bwelulukile ku mahema yakwe. Lelo palwa bantu ba kwa Isreali abali kwikala mu misumba ya kwa Yuda, Rehoboamu alishile kuba imfumu pali bena. ¹⁸ Nolu imfumu Rehoboamu yalitumine Adoniramu uyo wali mumilimo yakupakisha pa bantu, Isreali onse alimupolele amabwe ukufika na ku mfwa. Imfumu Rehoboamu yalifulumukile mukwangufyanya mwi celeta lyakwe ukuya ku Yerusalemu. ¹⁹ Eco Isreali aliba mubusangushi ku nganda ya kwa Dabidi ukufika na bune buno bushiku. ²⁰ Calicitile fyo ulu Isreali onse aumfwile ukweba ati Yeroboamu alibwelulukile, alitumine intumi nokumukuta ena ku lukuta. Tapali nangu umu uwakonkele ulupwa lwa kwa Dabidi kanofye umutundu wa kwa Yuda wekafye. ²¹ Ulo Rehoboamu afikile mu Yerusalemu alilongenye ing'anda yonse iya kwa Yuda no mutundu wa kwa Benjamini, bali abaume abasalilwe 180, 000 abali abashilika. kukubwesha bufumu kuli rehoboamu umwana mwaume wa kwa Solomoni. ²² Lelo icebo ca kwa Lesa calishile kuli shemia umuntu wa kwa Lesa, calyebelele ati, ²³ "Landa kuli Rehoboamu umwana mwaume wa kwa Solomoni, imfumu ya mu Yuda kuli yonse inganda ya kwa Yuda na Benjamini kabili na kubantu bashala eba, ²⁴ "Yawe alyebelele ifi. Tamuli na kusansa nangu kulwa naba muninemwe abantu ba kwa Isreali. Cila muntu abwelulukile ku nganda yakwe, ico ici cintu cacitika mukufwaya kwandi" Eco bena cacitika ku cebo cakwa Yawe kabili balifututukile nokuya umu bafumine, kabili balyumfwilile icebo cakwe. ²⁵ Nolu Yeroboamu alikulile shekemu mu calo ca mulundu ica kwa Efraimu, nokukwikala alikulile Pinueli. ²⁶ Yeroboamu ali tontonkenye mu mutima wa kwe, "Nomba ubufumu bukabwelulukula ku nganda ya kwa Dabidi. ²⁷ Umfwa aba bantu banine kukutula ilambo mwi tempele lya kwa Yawe mu Yerusalemu, nolu umutima wa aba bantu ukafututukila kuli shikula wabo, kuli Rehoboamu imfumu ya mu Yuda. Bena bakanjipaya kabili nokubwelulukila kuli Rehoboamu imfumu ya mu Yuda." ²⁸ Eco imfumum Yeroboamu yalifwaile ilangulushi kabili yali pangile imitepa ya ngombe shibili isha golide, yena yalyebelele abantu, icikosele sana mwebo ukuya ku Yerusalemu. Moneni, ishi emailungu shobe, we Isreali, isho ishakufumishe ukufuma mu calo ca Egipto." ²⁹ Alibikile umu mu Betele kabili umbi muli Dani. ³⁰ Eco iyi micitile yalishile kuba ulubembu. Abantu balikuya kuli umonangu kuli umbi, ukuya kufikafye na kuli Dani. ³¹ Yeroboamu alikulile amayanda yakwe mumisansama kabili alisontele bashimapepo ukufuma mukati kabantu bonse, abo abashali mukati ka bana baume ba kwa Lebi. ³² Yeroboamu alishishe umutebeto mu mwenshi walenga cine konse konse, pabushiku bwalenga ikumi limo na shisano ubwa mwenshi, kubati mutebeto uyo waba ubwa mwenshi, kubati alininine ukuya kucipailo. Ena alicitile ifi ku Betele ukutula kumitepa ba shima pepo mu misansama iyo apangile ena. ³³ Yeroboamu alile ku fipailo ifyo apangile ena mu Betele pa bushiku bwalenga ikumi limo na shisano ubwa mwenshi mumano yakwe umwine; ena alishishishe umutebeto ku bantu ba kwa Isreali kabili aliminine ku cipailo kukoca

Chapter 13

¹ Umuntu wakwa Lesa alishile ukufuma ku Yuda kwishiwi lya kwa Yawe ku Betele, Yeroboamu Aliminine ku cipailo ku

koca ifyakufukilisha.² Alibilikishe ku cipailo ne shiwi lyakwa Yawe; Icipailo, icipailo! Ifi efyo Yawe alanda, 'mona umwana mwaume we shina Yoshia akofyalwa ku lupwa lwa kwa Dabidi, na pali webo akatula ba shimapepo abo nomba boca ifyaku fukilisha pali webo. Pali webo bakoca amafupa yabantu"³ Elo umuntu wakwa Lesa alipele icishibilo ubushiku bulya bwine, ukwebati, "ici ecishibilo ico Yawe alandile; 'mona, icipailo ciko lepauka elo ne mito pali cena ikofuku mukila panse."⁴ Ulo imfumu yaumfwile ifyo umntu wakwa Lesa alandile ukuti alibilikishe ku cipailo ku Betele, Yeroboamu alifunisha ukuboko kwakwe kunse ukufuma ku cipailo ukwebati, "Mwikateni." Elo ukuboko uko kuntu afumishishe umuntu kwalyumone icakuti teti akutinte ukubwelela kumwine.⁵ (icipailo naco calilepukile ne mito shali fukumukile kunse ukufuma ku cipailo, ifyo calondolwele ku cishibilo ico umuntu wakwa Lesa apele kwi shiwi lyakwa Yawe.)⁶ Imfumu Yeroboamu yaliasukile no kulanda kumuntu wakwa Lesa, "papatila ukwafwa kwa kwa Yawe Lesa obe no kumpepelako, pakutula ukuboko kwandi kwingabweke shiwa kuli nebo nkabili. "Eco umuntu wakwa Lesa alipepele kuli Yawe, elo ukuboko kwa mfumu kwali bwekeshiwe kuli ena nakabili no kuba ifyo kwali akale.⁷ Imfumu yalilandile ku muntu wakwa Lesa, "Isa kumyandi nanebo nokuti utu she elo nkukupela icilambi.⁸ Umuntu wakwa Lesa alilandile ku mfumu, "nangula wingampela citika wa fikwatwa fyobe, nshaye nawebo, nelo ukulya ifya kulya atemwa ukunwa amenshi muli ino ncende,⁹ Pantu Yawe alinkonkomeshe ne shiwi lyakwe, "wikalya umukate nelo ukunwa amenshi, nelo ukubwelulukila ku nshila iyo waishilemo."¹⁰ Eco umuntu wakwa Lesa alile inshila imbi kabili tabwelulukile ku cifulo cakwe ku nshila iyo aishilemo ku Betele.¹¹ Nomba, kwaliko kasesema! umukote uwaleikala mu Betele, elo umo uwa mubana bakwe abaume alishile nokumweba ifintu fyonase ifyo umuntu wakwa Lesa acitile bulya bushiku mu Betele. Abana bakwe abaume nabo balimwebele amashiwi ayo umuntu wakwa Lesa alandile ku mfumu.¹² Wishibo alandile kuli bena, "Ninshila nshi aciyamo? Nomba abana bakwe abaume balimweneko inshila umntu wakwa Lesa ukufuma ku Yuda alilemo.¹³ Eco aalilandile ku bana bakwe abaume, "Mpekanishi sheniko impunda" Eco balimupekanishishe impunda kabili alininine po no kuya.¹⁴ Kasesema mukote alikonkele panuma ya muntu wakwa Lesa kabili ali musangile ali kele mwi samba lya cimuti; elo alandile kuli ena, "bushe nimwebo umuntu wakwa Lesa uwaishile ukufuma ku Yuda?" aliasukile, "Ninebo."¹⁵ Elo kasesema mukote alilandile kuli ena, "Isa kumyandi na nebo no kulya ifyakulya."¹⁶ Umuntu wakwa Lesa aliasukile, "Tekuti mbweluluke nawebo nelo ukwingila nawebo, nangula ukulya ifyakulya nelo ukunwa amenshi na webo muli ino ncende,¹⁷ Pantu calikonkomeshiwe kuli nebo ne shiwi lyakwa Yawe, 'Wikalya umukate nelo ukunwa amenshi kulya, nelo ukubwelulukila ku nshila iyo waishilemo.¹⁸ Eco kasesema mukote alilandile kuli ena, nanebo ndi kasesema nge fy o uli, kabili malaika alilandile kuli nebo ne shiwi lyakwa Yawe, ukwebati, mubweshe nobe mu nganda yobe ukuti engalya ifyakulya no kunwa amenshi." Lelo alebepafye ku muntu wakwa Lesa.¹⁹ Eco umuntu wakwa Lesa alibwelulukile na kasesema umukote no kulya ifyakulya mu nganda yakwe no kunwa amenshi.²⁰ Lilya baikle pe tebulo, ishiwi lyakwa Yawe lyalishile kuli kasesema uwa mubweshe,²¹ Elo alibilikishe ku Yuda ku muntu wakwa Lesa uwafumine ku Yuda, ukwebati, "Yawe alanda, "pamulandu wakukana umfwila kwi shiwi lyakwa Yawe kabili tausungile ifunde ilyo Yawe Lesa obe akupele,²² Lelo uli bwelulukile nokulya ifya kulya no kunwa amenshi mu ncende umo Yawe akwebele ukukana lya ifya kulya no kunwa amenshi, umubili obe tawakashikwe mu nshishi sha fikolwe fyobe."²³ Panuma alile ifyakulya na panuma anwine, kasesema alipekenye impundu ya muntu wakwa Lesa umuntu wabwelulukile na ena.²⁴ Ulo umuntu wakwa Lesa aile imkalamo yali mukumenye mu musebo no kumwipaya, no mubili wakwe walishele pa musebo. Nolu impundu yaliminine ku mubili.²⁵ Ulo abaume baptile kulya no kumona umubili uwashile pamusebo, elo ne nkalamo iliminine ku mubili, balishile umo kasesema umukote alimukwikala.²⁶ Ulo kasesema uyo wa mubweshe ukufuma nshila alyumfwile pali ci, ena alyebele ati, "muntu wa kwa Lesa utabelele icebo ca kwa Yawe. Eco kanishi Yawe alimupele ku nkalamo, iyo yamuputawile mu tupimfy no kumwipaya ena ifyo icebo kwa Yawe ca musokele ena."²⁷ Eco kasesema wakale alilandile ku bana bakwe, ukweba ati, "mpekanishisheni mpunda," kabili baliyipekenye yena.²⁸ Ena alile kabili alilekusanga umubili ulishile mu nshila, kabili impunda ne nkalamo nafiminina apepi no mubili wakwe. Inkalamo tayalile mubili, nangu kusansa impunda.²⁹ Kasesema alibulile umubili wa muntu wa kwa Lesa aliubikile pa mpunda, kabili alilibweshe, Ena alishile ku musumba wakwe ku kulosha no ku mushika.³⁰ Ena alilalike umubili mu nshishi yakwe, kabili baliloshe pali ena, ukweba ati, "ubulanda, muminane."³¹ Nolo panuma ashikilwe, kasesema mukote alilandile kubana bakwe abaume, ukweba ati, "ulo nkafwa, mukanshike munshishi muntu wakwa Lesa ashikilwe. mukabile amafupa yandi mupepi na mafupa yakwe."³² Pantu imbila abilile kwi shiwi lya kwa Yawe, ku cipailo mu Betela na ku mayanda yonse aya pa ncende shapa mulu mu misumba ya Samaria, icacine yakafikilishiwa."³³ Panuma yaifi Yeroboamu tapilibukile ukufuma ku mibele yabipa lelo alikonkenyepo ukusonta bashimapepo. bafye abapa ncende shapa mulu ukufuma mu bantu ba misango yonse. Onse uwalikufwaya ukubomba alikusubwa nga shimapepo.³⁴ Uyu mulandu walyalukile ulubembu ku lupwa lwa kwa Yerusalemu kabili cali lengele ulupwa lwakwe uko naulwa no kuloba ukufuma ku menso ya

Chapter 14

¹ pali ilya nshita Abiya umwana mwaume wakwa Yeroboamu aishile lwalisha.² Yeroboamu alilandile kumukashi wakwe, "Napapata ima no kuifungusha, eco tawai shi bikwe ngo mukashi wandi, kabili uleya ku shilo, pantu Abiya kasesema ali kulya; ewalandile pali nebo, ukweba ati nkaba imfumu pali aba bantu.³ Usendeko imikate ikumi, amatoba masaya yamo, no mutondo wa buci, elo uleya kuli Ahiya. Akoyaku kwebo ifileya kuci tika ku mwana.⁴ Umukahsi wakwa Yeroboamu alicitile eco; alimine elo alile ku shilo no kwisa kunganda yakwa Ahiya. Nomba Ahiya tamwene alipofwile amenso yakwe

pamulandu wabukote.⁵ Yawe alilandile kuli Ahiya, "Mona, umukashi wakwa Yeroboamu akoisa uku fwaya mpanda mano ukuma kuli webo pamulandu wa mwana wakwe, pantu alilwele. ulande fyo ne fyo kuli ena, pantu ulo akoisa, akoisa ipanga ngo mwanakashi umbi fye." ⁶ Ulo Ahiya aumfwile inshindo sha makasa yakwe lilya aishile ingila ku mwinshi, alilandile, "ingila, we mukashi wakwa Yeroboamu. Nindo ukoipangile ukuba nga umbi uo tawaba? ndituminwe kuli webo nelyashi ilibi." ⁷ Kabiye webe Yeroboamu ukutila ati Yawe, Lesa wa mu Isreali, alanda, "nakwimishe webo ukufukma mu bantu ku kukucita intungulushi pa bantu bandi abena Isreali." ⁸ Nalipokele ukufuma ku lupwa lwa kwa Dabidi elo nabu pele kuli webo, nomba tawaba ngo mubomfi wandi Dabidi, uwalikusunga amafunde yandi kabili alinkonkele no mutima wakwe onse, kukucita fye icali icalungama mu menso yandi. ⁹ Lelo webo walicita ifyakubipa ukucila bonse abali pantashi yobe. ulipangile tulese tumbi, kabili ulipangile ifimpashanya fya cela ku kusonsomba nebo ku cipyu, kabili ulimposele kunuma yobe. ¹⁰ Eco, mona, nkoleta ububi palupwa lobe; nkoputula ukufuma kuli webo umwana mwaume mu Isreali nga musha atemwa muntungwa. Elo nkafumyapo lonse ulupwa lobe, filya umuntu ocamafi mpaka yapwa. ¹¹ Umuntu onse uwamulupwa lobe uwafwile mu mu sumba akalekulikwa nembwa na onse uwafwile mu mpanga akalekulikwa ne fyuni fya mu myulu pantu nebo Yawe, ndilandile ici. ¹² Eco ima muka Yeroboamu, elo ubwekelelo ku cifulo cobe; ulo amakasa yobe yakoingila mu musumba umwana Abiya akoya kufwa. ¹³ Yonse Isreali ikamuloshia nokumushika, ni eka fye ukufuma kulupwa lwa kwa Yeroboamu, eukelesakuya mu nindi, pantu muli ena fye, ukufuma mu nganda yakwa Yeroboamu, mwali icili conse icisuma casangilwe mu menso yakwa Yawe, Lesa wamu. ¹⁴ Kabili, Yawe akemya Imfumu ya mu Isreali uwu kaputula ulupwa lwakwa Yeroboamu pali bulya bushiku. Lelo eubo bushiku apa pene. ¹⁵ Pantu Yawe akasansa Isreali nge fyo itete lisukunkana mu menshi elo akanukula Isreali ukufuma kuli ici calo cisuma ico apela ku fikolwe ici calo cisuma ico apele ku fikolwe fyabo. ¹⁶ Akabapashila bushilya bwa mumana Eufirati, pantu balipangile inkeshi sha Ashera elo bali sonso mbele Yawe ku cipyu. Akalekesha Istreali pamulandu wa membu shakwa Yeroboamu. imembu isho acita, na muli isho alengele isreali ukubembuka." ¹⁷ Eco umukashi wakwa Yeroboamu alimine no kulekuya elo no kwisa ku Tesa. ulo aishile kumwishiwa nganda yakwe, umwana alifwile. ¹⁸ Isreali yonse yalimushikile elo yalimuloseshe, nge fyo caebelwe kuli bena kwishiwi lya kwa Yawe umo alandile ku mubomfi walwe Ahiya kasesema. ¹⁹ Palwa milandu imbi ikakuma Yeroboamu ifyo alwile ubulwine fyo ali kuteka, moneni fyalilembwa mwi buku lya fya milandu yashamfumu shamu Isreali. ²⁰ Yeroboamu aliteke imyaka amakumi yabiuli nolu alilele ku fikolwe fyakwe elo Nadabu umwana mwaume wakwe ali bele imfumu mwi punda lyakwe. ²¹ Nomba Yeroboamu umwana mwaume wakwa Solomoni ali kuteka mu Yuda. Yeroboamu ali ne myaka amakumi yane na umo (41) ulo aishile kuba imfumu, elo ali leteke imyaka ikumi nacine lubali mu Yerusalemu, umusumba uyo iya mu Asalile ukufuma mu mitundu yonse iya mu Isreali umwakubika ishina lyakwe. ishina lyakwa nyina lyali ni Naama umwanakashi waku Amone. ²² Yuda alicitile ifyakubipa ku cinsu yakwa Yawe; Balimu somsobwele ku bufuba ku membu isho bacitile ukucila fyonse ifyo ifikolwe fyabo fyacitile. ²³ Pantu balikulile kabili abene incede shapa mulu, amabwe lueshi ne nceshi sha mabwe elo nenceshi sha Ashera pamulu wa mpili shonse elo na mwisamba lya cimuti conse icakatapakapata. ²⁴ Mwali kabili bacilende bakufubila abaume mu calo. Balicitile fimo fine ificitwa fya bunani nge nko isho Yawe atamfishe kuntashi yabantu bamu Isreali. ²⁵ Califikile mu mwaka walenga busano ubwa mfumu Rehoboamu ukuti shishaki imfumu yaku Egupti yalishile kukulwisha Yerusalemu. ²⁶ Alisendele ifipao munganda yakwa Yawe ne fipao munganda yamfumu Alisendele fyonse fye; alisendele kabili shonse nkwela sha golde isho Solomoni apangile. ²⁷ Imfumu Yeroboamu alipangile inkwela shamukuba mu ncende yabo alishibikile mu maboko yaba kalamba ba babamalonda abalikulinda iminshi ya nganda yamfumu. ²⁸ Calicitile ulo lonse imfumu yalikwingila munganda yakwa Yawe, bamalonda kuti bashisenda nolu baleshibwekesha mu nganda ya kuba malonda. ²⁹ Napa milandu imbi iya palwa kwa Rehoboam kabili na fyonse ifyo acitile, bushe tafyalembwa mu cita ca ficitwa fya mfumu sha mu Yuda? ³⁰ Pali ukutwalilila kwa bulwi pakati ka kwa Rehoboamu na Yeroboamu. ³¹ Eco Rehoamu alilele ne fikolwe fyakwe kabili alishikilwe nafyo mu musumba wakwa Dabidi. Ishina lya kwa myina ali ni Naama umwina Amoni umwanakashi. Abija umwana mwaume wakwe alishile kuba imfumu mwi punda

Chapter 15

¹ Mu mwaka we kumi limona cine konse konse ku mfumu. Yeroboam umwana mwaume wakwa Nebati, Abiyamu alitampile ukuteka Yuda. ² Alitekele imyaka itatu mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina lyali ni Maaka. Ali mwana mwanakashi wakwa Abishalamu. ³ Alyendele mu membu shonse shintu wishu alikucita pa ntanshi ya nshita yakwe; umutima wakwe tawali uwakuipela kuli Yawe Lesa wakwe ngo mutima wakwa Davidi, icikolwe cakwe, ifyo wali. ⁴ Nangula cali ifyo, pamulandu wakwa Davidi Yawe Lesa wakwe alimupele inyali mu Yerusalemu mu kwimya umwana wakwe umwaume panuma yakwe pakwebati bakoshe Yerusalemu. ⁵ Lesa alicitile ici pantu Davidi alicitile icalungama mu menso yakwe; Mu nshiku shonse isha mweo wakwe, Tapilibukile ukufuma kuli conse cintu amukambishe, kano fye mu mulandu wakwa Uriah umwina Hiti. ⁶ Nomba kwali ubulwi pakati kakwa Rehoboamu na Yerusalemu ishiku shonse isha mweo wakwa Abiya. ⁷ Imilandu imbi iyakwa, fyonse ifyo acitile, bushe tafyalembwa mwibuku lya milandu ya shamfumu shakwa Yuda? kwali ubulwi pakati ka kwa Abiya na Yerusalemu. ⁸ Abiya alisendeme ne fikolwe fyakwe, kabili bali mushikile mu musumba wakwa Dabidi. Asa umwana wakwe umwaume aishile kuba imfumu mu cifulo cakwe. ⁹ Mu mwaka wa makumi yabili wakwa Yeroboamu imfumu yakwa Isreali, Asa alitampile ukuteka Yuda. ¹⁰ Alitekele imyaka Amakumi yane na umo mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nakulu lyali ni maaka umwana mwanakashi wakwa Abishalamu.

¹¹ Asa alicitile icalungama mu menso yakwa Yawe, nga Dabidi, icikolwe cakwe, ifya acitile. ¹² Alilofeshe ba cilende ba mwashila ukufuma mu mpanga no kufumya utulubi tonse uto ifikolwe fyekwe fyapangile. ¹³ Kabili alifumishe na Maaka, nakulu wakwe, ukufuma mukuba na mfumu, pantu alipangile ica muselu ukufuma mu caimikwa ca Asherah. Asa aliciputwile ica muselu no ku cocela mu mupokapoka wa Kidron. ¹⁴ Lelo incende isha sansama tashafumishiwepo nangula cali umutima wa kwa Asa wali uwaipesha kuli Yawe inshiku shonse isha mweo wakwe. ¹⁵ Aliletele mu nganda yakwa Yawe ifintu fyonse ifyapatwilule fya kwa wishi, ne fintu fyakwe ifyapatwilwe ifyapangilwe na Silvere na golide, ne fipe. ¹⁶ Kwali ubulwi pakati ka wa Asa na Baasha imfumu ya isreali, mu inshiku shabo shonse. ¹⁷ Baasha imfumu ya Isreali, mukupama aliminine Yuda no kukulato Rama, pakwabati Tengansumisha uuli onse ukufuma nangu. ukwingila mu mapanga yakwa Asa mfumu kwa Yuda. ¹⁸ Elo Asa abulile Silvere onse na golide alishile mu miputule yakusungilamo munganda yakwa Yawe, na mu miputule yakusungilamo iya kwisamo lya mfumu. Alicibikile mu maboko yababomfi no kucituma kuli Ben-hadadi umwana mwaume wakwa Tabrimone umwana mwaume wakwa Heseyone, Imfumu ya Aramu, uwalikwikele mu Damascus. Altile, ¹⁹ "Nkabeko icipangano pakati kobe na nebo, nga fintu cali pakati ka kwa tata na wiso. Lolesha nditumine kuli webo icabupe ca Silvere na golide, onaula icipangano cobe na baasha imfumu ya Isreali pakwabati engande ka mbe," ²⁰ Benhadadi alyumfwile ku imfumu Asa no kutuma ba mushika ba milalo, kabili balisanshile imisumba yakwa Isreali, Bali sanshile lyonse, Dani, Abele-bele maaka, na Onse kimorete, pamofye ne mpanga yonse iyakwa Naftali. ²¹ Calishile icakuti ulo Baasha aumfwile ici, alilekele ukukula ukwimya Rama no kubwelela mu Tirsu. ²² Eco imfumu Asa alipangile ukukutanya kuli Yuda onse. Takwali nangu umo uwakushala Balikusenda amabwe ne fimuti fyaku Rama fintu Baasa ali mukukulilako umusumba. Elo imfumu Asa alikubomfya ifya kukulila ku kukula Geba wakwa Benjamini na Mispas. ²³ Imilandu imbi iya mfumu Asa, ifyabulamba fyakwe fyonse, fyonse fintu acitile, ne Misumba akulile, bushe tafyalembwa mwibuku lya milandu ya sha mfumu shakwa Yuda? Lelo mu nshi ya bukote bwakwe alilwele mu makasa yakwe. ²⁴ Elo Asa alisendeme ne fikolwe fyakwe no kushikwa na bena mu musumba wakwa Davidi wishi Yehoshafati umwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mu Mu cifulo cakwe. ²⁵ Nadabu umwana mwaume wakwa Yeroboamu alitampile ukuteka Isreali mu mwakwa wa bubili wa imfumu Asa wakwa Yuda; alitekele pali Isreali imyaka ibili. ²⁶ Alicitile icakubipa mu cinso cakwa Yawe no kwendela mu nshila ya kwa Wishi, namu membu shakwe, muli sho alitungulwile isreali mu lubembu. ²⁷ Baasha umwana mwaume wakwa Abiya, uwa mulupwa lwakwa Issaka, alipangile Nadabu; Baasha alimwipewe pa gibetomu, uwa kuba Pelishiti, ico Nadabu na onse Isreali balilalilele ukucandila Gibetoni. ²⁸ Mu mwaka wa citatu wa mfumu Asa uwakwa Yuda, Baasha alipeye Nadabu no kuba imfumu mu cifulo cakwe. ²⁹ Mukwangufyanya lintu alimfumu, Baasha alipeye ulupwa lonse lwakwa Yeroboamu. tashilepo nangula, umo uwa lepema mu citoto cakwa Yeroboamu, muli iyi nshila alyonawile inkoka yabo, pamo fye nga fintu Yawealandile mu mubomfi wakwe Ahiya umwina shilone. ³⁰ Ico imembu shakwa Yeroboamu shintu acitile na, pantu alisushishe Yawe Lesa wakwa Isreali, kubukali. ³¹ Imilandu imbi iyakwa Nadabu, na conse cintu acitile, bushe tafyalembwa mwi buku lya milandu iya shafumu sha bena Isreali? ³² kwali ubulwi pakati ka kwa Asa na Baasha imfumu yakwa Isreali mu nshiku shonse sha myeo yabo. ³³ Mu mwaka wa butatu wakwa Asa imfumu yakwa Yuda, Baasha umwana mwaume wakwa Ahiya alendekele ukuteka mu Isreali mu Tirsu kabili alitekele imyaka ama kumi yabili na ine. ³⁴ Alicitile icabipa mu menso ya kwa Yawe no kwendela mu nshila yakwa Yeroboamu na mu membu shakwe kuli isho alitungulwile Isreali ku

Chapter 16

¹ Icebo cakwa Yawe calishile kuli Yehu umwana mwaume wakwa Hanani palwakwa Baasha, catile, ² "Nangula nalikuninikile ukufumya mu lukungu no kukulenga ube katungulula pa bantu bandi Isreali, ulyendele mu nshila yakwa Yeroboamu no kulenga abantu bandi Isreali ukubembuka, ku kumfisha ku mukoshi ku membu shabo. ³ Mona, ndi nokukufya Baasha no lupwa lwakwe kabili nkolenga no lupwa lobe ngo lupwa lwakwa Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati, ⁴ Imbwa shikalya onse uwakwa Baasha ukofwila mu musumba, ne fyon fya mulwelele fikalya onse uwakufwila mu mpanga." ⁵ Kabili imilandu iyakwa Baasha, ifyo acitile, ne fya bulamba bwakwe, bushe tafyalembwa mwi buku lya milandu ya shamfumu shakwa Isreali? ⁶ Baasha alisendeme ne fikolwe fyakwe no kushikwa mu Tirsu na Ela umwana wakwe alishile kube mfumu mu cifulo cakwe. ⁷ Kabili muli kasesema Yehu umwana mwaume wakwa Hanani icebo cakwa Yawe icapali Baasha no lupwa lwakwe, pa mulandu wa bubifi bonse bantu acitile mu menso yakwa Yawe, kabili alimufishishe ku mutima ku milimo ya maboko yakwa, ngo lupwa lwakwa Yeroboamu, kabili pantu alipaille ulupwa lonse lwakwa Yeroboamu. ⁸ Mu mwaka wa makumi yabili na mutanda uwakwa Asa imfumu yakwa Yuda, Ela umwana mwaume wakwa Baasha alitampile ukuteka pali Isreali mu Tirsu alitekele imyaka ibili. ⁹ Umubomfi wakwe Simri, mushika wa citika ca maceleta yakwe, balimupingile. Nomba Ela ali mu Tirsu alimukunwa no kukolwa mu nganda yakwa Arsa, uwali kabaka pa nganda mu Tirsu. ¹⁰ Simri alingilemo, no kumusansa no kumwipaya, mu mwaka wakulenga amakumi yabili na cine lubali wakwa Asa imfumu yakwa Yuda, no kuba imfumu mu cifulo cakwe. ¹¹ Ulo Simri atampile ukuteka, no kwikala pa cipuna cakwe ica bufumu, alipaille bonse bonse aba lupwa lwakwa Baasha. Tashilepo uwa mweo umwaume nangu umo uwa mubantu ba fibusa fyakwa Baasha. ¹² Kabili Simri alyonawile balupwa bonse aba kwa Baasha, ukulingana na cebo cakwa Yawe ico alandile pali Baasha, muli Yehu kasesema. ¹³ Ico shonse imwemba shakwa Baasha ne membu shakwa Ela umwana wakwe umwaume isho bacitile, kabili kuli isho balitungululwile isreali ku kubembuka, kabili balisushishe Yawe, Lesa wakwa Isreali, kukumukalifya no tulubi twabo. ¹⁴ Kanshi imilandu imbi

iyakwa Ela, fyonse ifyo acitile, bushe tafyalembwa mwi buku lya milandu yasha mfumu sha Isreali? ¹⁵ Mu mwaka wakulenga amakumi yabili na cine lubali wakwa Asa imfumu yakwa Yuda, Simri alitekele inshiku fye cinelubali mu Tirsu. Nomba umulalo wa fika bali mu nkambi mu Gibetoni, uwali waba Pelishiti. ¹⁶ Ifita fyali mu nkambi kulya balyumfwile ici ukutula, Simri napinga kabili alipeye imfumu, "kabili bulya bushiku mu nkambi, onse isreali balicitile Omeri mushika wa fita, imfumu pali Isreali. ¹⁷ Omri alile ukufuma ku Gibetoni na Isreali onse pamo nankwe, Kabili balindile Tirsu. ¹⁸ Kabili ulo Simri amwene ukuti umusumba ulipokelwe, alile mu kati mu bukule bukankala ubwasuntinkene kwi sano lya mfumu no kusonte ka umulilo ku cikulwa muntu ali, muli iyi nshita alifwile mu mingi. ¹⁹ Ici cali pamulandu wa membu shintu acitile mukulacita ifyali fya bubifi mu menso yakwa Yawe, mu kwenda mu nshila yakwa Yeroboamu. na mu lube,mbu luntu acitile, pakuti atungulule Isreali ku lubembu. ²⁰ Kanshi imilandu imbi iyakwa Simri, no ku yocela mu nganda kuntu apangile, bushe tafyalembwa mwi buku lya milandu yasha mfumu shakwa Isreali. ²¹ Elo abantu bakwa Isreali balyakanikile pabili citika wa bantu balikonkele Tbiniumwana mwaume wakwa Gina, kumucite mfumu, na citika balikonkele Omeri. ²² Lelo abantu abakonkele Omri balikosele ukucila abantu bakonkele Tibini umwana mwaume wakwa Gina, kabili Tibini alifwile, na Omri alishilekuba mfumu. ²³ Omeri atampile ukuteka pali Isreali mu mwaka wakulenga amakumi yatatu na umo uwakwa Asa mfumu yakwa Yuda, kabili atekele imyaka ikumi ibili. Atekele ukufuma ku Tirsu pa myaka mutanda. ²⁴ Alishitile ulupili lwa samaria kuli shemer mu ma talanti ya Silvere. Alikulile umusumba pa lupili no kwinika ishina lya musumba Samaria, ukufuma kwishina lyakwa Shemer, uwali umwine walupili ku numa. ²⁵ Omri alicitile ububifi mu menso yakwa Yawe, no kubifya apakalamba ukucila bonse abalipo pa ntanshi yakwe. ²⁶ Ico alimukwenda mu nshila shonse isha Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati na mu membu shakwe isho atungululwile Isreali, kukumukalifya kutulubi twabo utwafye. ²⁷ Kanshi imilandu imbi lyakwa yakwa Omri intu acitile, no bulamba buntu alangila, bushe tafyalembwa mwi buku lya milandu iya sha mfumu shakwa Isreali. ²⁸ Awe Omri alisendeme pamo ne fikolwe fyakwe no kushikwa mu Samaria na Ahabuu mwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mu cifulo cakwe. ²⁹ Mu mwaka wa makumi yatatu na cine konse konse uwakwa Asa imfumu yakwa Yuda, Ahabu umwana mwaume wakwa Omri alitampile ukuteka pali Isreali. Ahabu umwana mwaume wakwa Omri alitekele pali Isreali mu Samari imyaka amakumi yabili na ibili. ³⁰ Ahabu umwana mwaume wakwa Omri alicitile ifya ifya bubifi mu menso yawa Yawe. ukucisha bonse aba mutangilile. ³¹ Cali icintu icayangu kuli Ahabu ku kwenda mu membu shakwa Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati. ³² Awe alibulile Yesebele umwana mwanakashi wakwa Eli bali, imfumu yabena Sidoni, alile no kuya shinshimuna Baal no ku kontama kuli wene. Alikulileko ne cipailo kuli Baal mu nganda yakwa Baal, ico akulile mu Samaria. ³³ Ahabu alipangile ne caimukwa ca Ashela. Ahabu alicitile nokucishamo ku kufisha Yawe Lesa wakwa Isreali, ku bukali ukucisha imfumu shonse ishakwa Isreali abakwete ukumutangilila. ³⁴ Mu nshita ya kuteka kwakwa Ahabu, Hiele uwa mu Betele akulile cipyacipya Yeriko. Hiele alibikile umufula wa musumba pa mutengo wa mweo wakwa Abiramu, umwana wakwe umwaume ububeli; na segubu, umwana wakwe umwaume umwaice, alilufishe umweo wakwe lintu alikukula impongolo ya musumba, mukukonka ne cebo cintu Yawe alandile mu Yoshua umwana umwaume wakwa

Chapter 17

¹ Eliya umwina Tishibe ukufuma mu Tishibe mu Gileadi, alilandile kuli Ahabu, "Umweo wakwa Yawe Lesa wakwa Isreali, untu njiminina ku cinso cakwe, takwakabe icine nangula imfula muli iyi myaka mapka fye nkalande co," ² Ice cakwa Yawe calishile kuli Eliya, ukutula, ³ "Wime ukufuma kuno no kuya ku kabanga kafisame mu mumana wa mukuku Keriti, akabanga ka Yodani. ⁴ Cikaba icakuti ukalanwa ukufuma mumumana wa mukuku, kabili ni nkambisha ba mwankole kuku lisha kulya," ⁵ Eco alile no kucita ngafintu cebo cakwa Yawe acambishiwe. alile mukwikala mu mumana wa mukuku Keriti, ku kabanga ka Yoadani, ⁶ Ba mwankole balimuku muletela umukate ne nama akacelo no mukate ne nama ku cungulo, kabli alimukunwa mu mumana wa mukuku. ⁷ Lelo panuma yanshita umumana wa muku walikamine pantu takwali mfula mu calo. ⁸ Icebo cakwa Yawe calishile kuli wena, ukutula, ⁹ "ima kabiye ku Sarefati, uwakwa Sidoni, no kwikala kulya, mona, ndebele mukamfwilwa kulya ku kupekanishisha." Eco alimine no kuya ku Sarefati, ne iyo afikile mpongolo ya musumba mukamfwilwa ali kulya aleteba inkuni. ¹⁰ Eco alimukutile no kutula kuli wena, "Napapata ndetelako utumenshi utunono mu lukombo pakwebati, ninganwa," ¹¹ Ulo alinukuya mukubula amenshi alimukutile, no kutika, "Napapata undeteleko na ka mokolwa ka mukate ku munwe yobe." ¹² Alyasukile, "uweo wakwa Yawe Lesa obe, nshikwete umukate uuli onse, lelo icikama fye cabunga mu mpakwilo no tumafuta tunono muli mulongwe. Lolesha, ndetebe nkuni shibili pakwebati ningaya ingila no kuipikila mwine no mwana wandi umwaume, pakuti twingalya, no kufwa." ¹³ Eliya alilandile kuli wena, "Witina kabye no kuyacita nga fyo walanda, lelo ubale uupangileko kamukate akanono no ku ndetela ukufumisha kuli nevo. Elo panuma upange uube no wa mwana obe umwaume. ¹⁴ Ico Yawe, Lesa wakwa Isreali, atile, mpakwilo ya bunga tayakulapwa, nangula ni mulongwe wa mafuta takulaka ukupongoloka, mpaka fye ubushiju ubo Yawe akatume mfula pe sonde." ¹⁵ Eco alicitile nga fyo Eliya amwebele. umwanakashi na Eliya, pamo fye na banganda yakwe, balikuya mshiku ishingiri. ¹⁶ Mpakwilo ya bunga tayapwile, nangula ni mulongwe mafuta tayalekele ukupongoloka, pamo fye nge icebo cakwa Yawe calandile, ico alandile muli Eliya. ¹⁷ Panuma ya ifi fintu, umuna mwaume wa mwanakashi, mwanakashi umwine wa nganda, alyumfwile ukulwale ubulwele bwakwe bwalikosele sana icakuti takwashela kabili umweo wa kupema muli wena. ¹⁸ Eco nyina atile kuli Eliya, "findo ukwete ifikubipile tali nevo, we muntu wakwa Lesa? Bushe waisa kuli nevo ku kunjibukisha ifya lubembu lwandi na ku kwipaya umwana wandi

umwaume?"¹⁹ Elo Eliya alyasukile kuli wena, "mpelo mwana obe umwaume, "Alimupokele umulumendo mu maboko no ku musenda pa mulu mu muputule umo ali mukwikala, kabili alimulalikile umulumendo pa busanshi bwakwe."²⁰ Alilile kuli Yawe no kutila, "Yawe Lesa mwe Lesa wandi, mwaleta ububi napali mukamfwilwa uyo untu nkokala naukwe, mukwipaya umwana wakwe umwaume?"²¹ Elo Eliya ayololwele pa mwana imiku itatu; alikulila kuli Yawe no kutila, "Yawe mwe Lesa wandi, nkolomba, napapata lekeni umweo wa mwana ubwelele muli wen."²² Yawe alikutike kwishiwi lyakwa Eliya; umweo wa mwana walibwelele muli wena, kabili alipupulwike.²³ Eliya alibulile umwana no kumufumya mu muputule wakwe ukwikila panshi mu nganda; alipele umulumendo kuli nyina no kutila, "lolesha, umwana obe umwaume ali no mweo."²⁴ Umwanakashi atile Eliya, "Nomba naishibo kutila uli muntu wakwa Lesa, nokutila icebo cakwa Yawe mu kanwa kobo ca

Chapter 18

¹ Panuma ya nshiku inshngi icebo cakwa Yawe caishile ku Eliya mu mwaka wa citatu wa cilala calandile,² "kabiye kailange we mwine kuli Ahabu na nebo nkatuma imfula pa calo? Eliya aile kuilanga umwine kuli Ahabu; nomba icipowe cali kulile mu samaria.³ Ahabu alikutile Obadia uwali ni kangalilla ku cipango. Nomba abadia acindike Yawe apakalamba ngashi.⁴ pantu ulu Yesebele aipeye ba kasesema ba kwa Yawe, obadia abulile umwanda umo waba kasesema no ku bafisa bena amakumi yasano na yasano mu ninga no ku balisha bena ku mukate na menshi.⁵ Ahabu alilandile kuli Obadia, 'kabiya upite mu calo kuli tonse utumfukufuku twa menshi mimana yonse. Limbi kuti twa sangwako icani no ku pusushako bakafwalo ne mfalashi ukuba no mweo, pa kuti tutulufishe inama shonse,"⁶ Kabili balyakenye icalo pakati abene ukupitamo no ku fwaya amenshi. Ahabu alile imonshila imo umwine na obadia alile mu nshila imbi.⁷ Ulo Obadia ali munshila, Eliya ukwabula ukwibukila ali mukumenye. Obadia alimwishibile aliwile no kulosha icinso cakwe panshi alile, "Bushe ni webo, shikulu wandi Eliya?"⁸ Eliya ali mwasukile, "Ni nebo kabiye kebe shikulu Obe, "mona Eliya ali kuno,"⁹ Obadia alyasukile, "kuti naba wa kubembuka, ukuti wa pela umubomfi obe mu minwe yakwa Ahabu, kuli wena ku kunipaya?"¹⁰ Yawe Lesa obe pakuba no mweo, takwaba icalo nangu ukufumo uko shikulu wandi tatumako abaume ukufwaya webo, konse fye uko ku calo Ahabu alenga bane ukupanya umulapo ukuti tabali na kumusanga¹¹ Nomba webo uleti. "kabiya kebe shikulu obe ukuti Eliya ali pano,"¹² Ulo fye nebo ndeya ukufuma kuli webo umupashi wakwa Yawe uleksenda no ku kutwala ku ncende imo iyo nshishibile. ulu nebo ndeya kweba Ahabu, na ulu wemu tati wa kukusanga, ali no kujipaya. Elo nebo umubomfi obe nshinshimuna Yawe ukufuma ku bwaice.¹³ Taca e bwa kuli webo shikulu wandi eflyo nacidile ulu yesebele ipeye bakasesema umo ba kasesema bakwa Yawe amakumi ya sano yasano mu ninga no ku balisha bena no mukate na menshi¹⁴ Nomba webo ulelanda kuli nebo ukuya no kuya kulanda kuli shikulu obe ati, "Eliya ali kuno; pakati aka njipaye nebo."¹⁵ Elo Eliya alyasukile, "nga Yawe wa milalo ali wa mweo uwo njiminina, ndemone ka ne mwine kuli Ahabu ubwa lelo.¹⁶ Elo Obadia alile kumanya Ahabu no ku landa eflyo Eliya alandile ne mfumu yaile ku kumanya Eliya.¹⁷ Ulo Ahabu amwene, alilandile kuli ena, "Bushe niwe? ni webo umo uleleta ubwafya mu Isreali."¹⁸ Eliya alyasukile, "nshaleta ubwafwa kuli Isreali." webo no lupwa lwaba Wiso ni muli bamo abalekuta ubwafwa pa ku kana ifipope fya kwa Yawe no ku konka ba Baali.¹⁹ Nomba mona, tama icebo no kulonganya kuli nebo abena Isreali bonse ku lupili lwa Karnele, pamo ne myanda ine na makumi ya sano yaba kasesema bakwa Astarte abalya pe tebulo lyakwa Yesebele."²⁰ Elo Ahabu atumine icebo ku bantu bonse no ku longanya ba kasesema pamo pa lupili lwa Karnele.²¹ Eliya alishile mupepi na bantu bonse ku landa, "Bushe ni ku nshita nshi muakaba ne mitama ibili? nga Yawe ni Lesa, mukonkeni, lelo nga Baali e lesa mukonkeni. lelo abantu ta bali ba kumwasuka ishiwi."²² Elo Eliya alandile ku bantu. "nebo nemwine nshele nga kasesema wakwa Yawe, "lelo Baali bakasesema bakwe bali imyanda ine nama kumi yasano abaume."²³ Lelo lekeni ba tupe ingombe ishilume shibili lekeni bena basalepo ingombe imo abene beka no kuiputula tu pimfya tupimfya, no kuibika pa nkuni; lelo bebikapo umulilo pe samba ya shana.²⁴ Elo mukete pe shina lya mulungu wenu na nebo nketa pe shina lyakwa Yawe, na Lesa uwa suka mu mulilo, lekeni abe e Lesa, "Elo bonse abantu bayasukile no kulanda ici ca wama,"²⁵ Elo Eliya alilandile kuli bakasesema ba kwa Baali, "saleni ingombe ilume mwe bene no kuipokaya pa kubalilapo, pantu muli abantu abengi, elo mwite nakwi shina lya mulungu wenu lelo mwibikapo umulilo pe sambaya shena,"²⁶ Balibulile ingombe ilume iyo bapelwe bena no kuipakanya no kwita pe shina lyakwa Baali ukufuma ulucelo ukufika akasuba pakati, "ukutula Baali tumfweni," lelo tuwali ishiwi nangu umo ukwasuka balecinda ukushinguluka icipailo ico bapangile.²⁷ Akasuba pakati Eliya abapumishe bena no kulanda, "pundi sheni! mulungu! limbi ale tontokanya nangu aletusha nangu ali pa lwendo aleenda, nangu limbi na lala alekabilwa uku mubusha,"²⁸ Elo bapundile apakalamba, no kuitetaula abene, ngefyo bali kucita amapanga na ma fumo, mpaka umulopa wabo walafumo pali bena.²⁹ Akasuba pakupita pakati, bali bacili balikusabaila panka ne nshita ya kutula ca kuninika ca cungulo, lelo takwali umo uwaposeleko amano mu kupapata kwabo.³⁰ Elo Eliya alilandile ku abantu bonse, "iseni mu pepi na nebo" na bantu bonse baishile mupepi kuli ena. elo awemye icipailo ca kwa Yawe ico calele ica onaulwa.³¹ Eliya alibulile amabwe ikumi na yabili ilibwe limo lyali kwi miniko umukowa wa bana bakwa Yakobo-ni kuli Yakobo uko icebo Yawe caishile ukutula, "Isreali likaba lishina lyobe,"³² kuli ayo mabwe akulileko icipailo mwishina lyakwa Yawe kabili aimbileko umukolwa ukushinguluka icipailo icikulu naba basea babili ba mbuto.³³ Ali pekenye inkuni sha mulilo, aliputwile ne ngombe mu tumpifya abikile tupimfya twa ngombe pa nkuni. Alilandile, "isusheni imitondo ine amenshi no kwitilapo pa cakoca ca musangulo na pa nkuni."³⁴ Elo alilangile. citeni umuku wa cibili, na kabili bacitile umuku wa cibili. Na kabili alila ndile, citeni umuku wa citatu," na kabili ba citile umuku wa citatu.³⁵ Amenshi yali konkolokele ukushinguluka

icipailo no kwisusha umukolwa.³⁶ Cali citile pa nshita ya kupela ca kuninika ca cungulo, ulo Eliya kasesema aishile mupepi no ku tila, Yawe Lesa wakwa Abramu amu, na Isaaki no wakwa Isreali. Leken i buno bushiku cishibikwe muli buno bushiku ukuti muli Lesa muli Isreali; na kabili ndi mubomfi wenu, na kabili ukuti nshitile ifi fyonse ku cebo cenu.³⁷ Ngumfweni, Yawe ngumfweni, ukuti aba bantu beshibe ukuti ni mwebo Yawe, ni mwe Lesa, no kabili ni mwebo mwalula imitima ukubwesha kabili mwebo,"³⁸ Elo umulilo wakwa Yawe waponene no koca ca kuninika ca koca pamo pene ne nkuni, na mabwe no lukungu no ku myanga amenshi ayali mu mukolwa.³⁹ Ulo abantu bamwene ifi, baloseshe ifinso panshi pa mushili no kutina, "Yawe Lesa!"⁴⁰ Elo Eliya alilandile kuli bena. "buleni ba kasesema bakwa Baali mwi lekapo nangu umo ukufwika, "Elo bali ba bulile na Eliya ali baletete ba kasesema bakwa Baali uku batentemushisha ku mumana wa kishoni no ku bepaila kulya.⁴¹ Eliya alilandile kuli Ahabu, "ima no kulya kabili nokunwa pantu kuti icuunda ca mfula ikalamba,"⁴² Elo Ahabu aile nina ku kulya no kunwa Elo Eliya aile nina pa mulu wa Karme. no kuwa umwine panshi pa mushili no kubika icinso pa kati ka makufi yakwe.⁴³ Alilandile ku mubomfi wakwe, "Nina nomba lolesha lubali kuli bamba umubomfi wakwe aile kunina no kulolesha no kulanda, "Takuli nelyo kamo" imiku cine lubali Eliya alilandile kabiye na kabili,"⁴⁴ Pa muku wo cine lubali umubomfi alilandile, "lolesha kuli ikumbi ililenina ukufuma muli bamba. ili nono nge cisansa ca muntu," Eliya alyasukile, "nina no kusosa kuli Ahabu, "pekanya ba kafwalo bobbe no kutentemuka ulo imfula taila ku cilika webo." ⁴⁵ Cali citile mu nshita fye inono umulu wa fitilwe ku makumbi no mwela, kabili kwali ne mfula ikalamba. Ahabu atetemukile nokuya ku Yerusalemu,⁴⁶ Lelo ukuboko kwa Yawe kwali pali Eliya akakile mu musansa umushipi no kubutuka kuntanshi yakwa Ahabu ukufika pa mwingililo bwa

Chapter 19

¹ Ahabu aebele Yesebele fyonse ifyo Eliya acitile ne fyo aipeya bakasesema bonse ku lupanga. ² Elo Yesebele atumine inkombe kuli Eliya alandile, "e fyo imilungu icite kuli ine e fyo ilundepo nga nsha cite umweo obe ngo mweo ba fwile basesema pa bwa Mailo ku nshita nga ino." ³ Ulo Eliya aumfwile ifyo aimine no kubutusha umweo wakwe no kwisa ku Beere sheba uwakwa Yuda, no kusha umubomfi wakwe kulya. ⁴ lelo ena umwine aile ulwendo lwa bushiku mu matololo no kwisa kwi kala panshi mushi ya cimpusa caci muti. Aliipwishe umwine ukuti e ngafwa no kutila, "na fifula nomba . Yawe buleni umweo wandi pantu nshili uwa wama ukucila ifikolwe fyandi ifyafye. ⁵ Eco cililambalele panshi no kala munshi ya cimpusa ca ci muti mu kupumikisha malaika ali monikile no kulanda kuli ena ima no kulya," ⁶ Eliya aliloleshe mupepi no mutwe wakwe pali umukate uwa pangilwe na mabwe ayaka na mulongwe wa menshi. Eco alilile no kunwa nakabili alilombalele panshi nakabili. ⁷ Na malaika alishile nakabili umuku wa cibili no ku mwikata no kulanda, "ima no kulya pantu ulwendo lukaba ulukulu kali webo. ⁸ Eco alimine no kunwa no kulya, kabili alyebele mu maka ya fyakulya inshiku ama kumi yane akasuba no bushiku ku Hebroni ulupili lwa kwa Lesa. ⁹ Aile mu lucengo kulya no kwikalamo. Elo icebo cakwa Yawe caishile kuli ena no kulanda kuli ena, "cinshi ico ulecita kuno, Eliya? ¹⁰ Eliya alyasukile, "naliba uwa pambana kuli Yawe Lesa wa mabumba, pantu abantu ba kwa Isreali na basula icingo cobe ukonaula icipailo cobe no kwipaya bakasesema bobbe ku lupanga nomba nebo neka neba shelepo nakabili balefwaya umweo wandi." ¹¹ Yawe alyasukile, "kabiya panse no kwiminina pa lupili pantashi yandi, "elo Yawe apitile pono mwela uwa kwa kosa wa umwine palupili no kutoba amabwe mu tupimfya ku ntanshi yakwa Yawe, lelo Yawe tati mu mwela. ¹² Elo panuma ya mwela, leinkunkuma calishile, lelo Yawe talimu cinkukuma. Elo panuma ya cinkukuma umulilo wa ushile Yawe tali mu mulilo. Elo panuma ya mulilo ishiwi lya kantepe tepe lyalishile. ¹³ Elo Eliya aumfwile ishiwi, afimbile pa menso mu cakufwala cakwe, no kufumina kunse no kwiniina pa mwingililo wa ninga. Wlo ishiwi lyalishile lya lilandile, "cinshi ico ulecita kuno Eliya? ¹⁴ Eliya alyasukile, "naliba uwa pambana kuli Yawe Lesa wa mabumba pantu abantu ba kwa Isreali balisula icapangano cobe no konaula icipailo no kwipaya bakasesema bobbe ku lupanga. Nomba nebo, nebo ndi shele kabili balefwaya umweo wandi. ¹⁵ Elo Yawe alilandile kuli ena, "Kabiye bwelela mu nshila yobe ya mu matolo yaku mu nshila yobe ya mu matolo yaku Damaseke, na elo ukafika ukasuba Hasuele ku koba imfumu pali Aramu. ¹⁶ Na Yehu umwana mwaume walawa Ninshi ukuba imfumu pali onse Isreali, na Elisha akamusube umwana mwaume wakwa shafuti umwina Abelmehola ukaba kasesema mwi punda lyobe. ¹⁷ Cili na kucika ulo Yehu akepaya onse akafyuka ku lupanga lwakwa Hasaele, na Elisha akepaya ukafyuka ku lupanga lwa kwa Yehu. ¹⁸ Lelo nkasha ne mwine amakana cine lubali abantu mu isreali abo amakufi yabo ta yafukeme kuli Baali na kanwa kabo taka mutomwene," ¹⁹ Elo Eliya alile ukufuma kulya no kusanga Elisha mwana mwaume wakwa Shafeti alelima ne ngombe sha makoli ikumi na yabili shali kumutangilila kabili umwine ali kulima ku yalenya na yabili, Eliya aile kuli Elisha no kufimba icakufwala cakwe kuli ena. ²⁰ Elo Elisha ashile ingombe no kubutukila kuli Eliy; alilandile, "napapata lekeni nje kutomona tata na mayo na kabili nka mukonka." Elo Eliya alilandile kuli ena, "kabiye kunuma lelo katontokanye pafyo nshitile kuli webo," ²¹ Elo Elisha alifumine ukufuma kuli Eliya no kubula ingombe she koli, aipeye inama no kwipika iminofu yashiko ku nkuni shafumine nabo balilile. Elo alimine no kuya kuli Eliya no ku

Chapter 20

¹ Ben Hadadi imfumu yabena Aramu alikolongenye aba shilika bakwe. bonse capamo. kwaliko ne imfumu ishinono amakumi yatatu na tubili isho ali nasho, naba kabalwe na maceleta. Alinine, alitebelele Samaria nokulwa nayo. ² Alitumine bakapaso mu musumba kuli Ahabu imfumu yaku, Isreali nokulanda kuli ena, "Ben Hadadi asosa ifi"; ³ "Silfere yobe na golide yobe fyandi, Na bakashi bobbe nabana, abakuwamisha, nomba bandi." ⁴ Imfumu ya Isreali yalya sukile

nokulanda, "cibe ifyo fine mwasosa, mwe shikulu wandi, imfumu. Nebo nafyonse ifyo ndi nafyo fyenu." ⁵ Bakapaso balishile nakabili nokulanda, "Ben Hadadi asosa ifi, ndi tumine insebo kuli webo ukulanda ukuti ufwaile ukumpa silfere ukulanda ukuti ufwiile ukumpa Silfere obe, golide yobe, abakashishobe, nabana bobbe." ⁶ Lelo ndi nokutuma aba bomfi bandi kuli webo mailo shita nge yi yine elyo bali no kupikita inganda yobe na mayanda yaba bomfi bobbe. Bali nokubula na maboko yabo nokupita conse ici kasekesha omenso ayabo." ⁷ Elyo imfumu yakwa Isreali yali kutile bonse abakalamba ba calo nokulanda, "mukwai ishibene nokumona ifyo uyu umwanaume alefwaya ubwafya. Ali ntumine nsebo kuli nevo pakutula apite abakashiba bandi abana na Silfere na golide noku kana nshi mukanine." ⁸ Bonse abakalamba na bonse abantu balandile kuli Ahabu, "Wiumfwa kuli ena nokusumina ku bufwayo bwakwe." ⁹ Kanshi Ahabu alandile kuli bakapaso bakwa Ben-Hadadi, "Abeni shikulu imfumu yandi, "nali sumine kuli fyonse ifyo mwatumine umubomfi wenu ukucita pa muku wakubalilapo, lelo tekuti nsumine ku cabubili ico muko fyaya, "Eo bakapaso balile no kupita ubu bwawuko kuli Ben Hadadi. ¹⁰ Elyo Ben-Hadadi alibwekeshemo ubwasuko bwakwe kuli Ahabu nokulanda, "kuti tulesa twandi utwa kucita ifi nevo kucishapo sana nga cakuti imitiyi yaku Samaria yi ngaba iyakufula pa bantu bonse abankonka nevo uku kwatako cila umo utwa kulinga." ¹¹ Imfumu yakwa Isreali yalya sukile nokulanda, "mwebeni Ben-Hadadi takuli nangu umo ulefwala ifya bulwi bwakwe, engaitakisha ngo ulefifula." Ben-Hadadi alyumfwile iyi imbila ninshi alenwa, Ena ne mfumu isho alikwangelila ishali muma Hema yasiko. ¹² Ben Hadadi aebele abaume bakwe, "kolonganeni bonse nokupekenya ku bulwi, "Eco balipekenye bonse muku iteyanya kwa bulwi ukuya ku sansa umusumba. ¹³ Elyo moneni kasesema alishile kuli Ahabu imfumu yakwa Isreali nokulanda, "Yawe asosa "bushe muli mwene iyi mpuka ya bashilika iya maka? lelo sheni ndeibika ya bashilika iya maka? lolesheni, nmdebika mu kuboko kwenu ilelo elyo muleishiba ukuti ninebo Yawe." ¹⁴ Ahabu alisosele, "Nga ninani?" Yawe alisosele nokulanda, "Niku babomfi abanono aba bombela abalashi bamu buteko mu fitungu," Elyo Ahabu alandile, Bushe nani aleambilapo ubulwi?" Yawe alyasukile, "ni webo" ¹⁵ Elyo ahabu alikolongenye ababomfi banono ababombele abalashi ba buteko mu fitungu bwabo. Bali pamo imyanda ibili na makumi yatatu na babili. Elyo bapwile alikolonganike abashilika fyonse ifita fya mu Isreali impendwa amakana cine lubali. ¹⁶ Ba ambileko ukuya inshita ya kasuba pa mutwe. Ben Hadadi alikunwa alekolwa mwi Hema ena ne imfumu ishinono amakumi yatatu na shibili bali kumu tungilila. ¹⁷ Aba bomfi abanono aba bombele abalashi ba buteko mu fitungu fyabo eba balilepo uku tangila. Elyo Ben-Hadadi bali mucikwile ku nengu ukuti alitumine, "Abaume baleisaukufuma mu samaria. ¹⁸ Ben-Hadadi alandile, "Nangu balishila umutende nelyo bulwi basendeni abantuntulu, ¹⁹ kanshi ababomfi abanono ababombele abalashi ba mufitungu balifumine mu musumba ne fita fyali bakonkelepo. ²⁰ Cila mwaname alipaya icilwani cakwe. Abena Aramu bali fulumwike na Isreali ali bakonkele. Ben-Hadadi imfumu yaku Aramu yali fyakile pali kabalwe pamo nabamo abaume bakensha aba pali bakabalwe. ²¹ Elyo imfumu yakwa Isreali yalile noku sansa bakabalwe na macheleta no kwipayaula abena Aramu apakalamba. ²² Eico kasesema aishile ku imfumu yakwa Isreali nokulanda kuli ena, "kabuye ikoseleshewe mwine elyo ishila ne pange pafyo ulecita pa kwamba kwa mwaka imdumu yakwa Aramu ali nokubwelulukila webo nakabili." ²³ Ababomfi ba imfumum yakwa Aramu balandile kuli ena, "Uwabo Lesa ni Lesa wa mpili. Emmulandu balikosela ukucila ifyo twali. Lelo nomba natuye tubalwishe mwilungu ne cacine tuba aba kukosa ukucila ifyo bali. ²⁴ Eico mufwile ukucita ifi; Fumyeni imfumu shonse mu fifulo fya nsambu shabo nokubikamo ba kanyalila baba shilika. ²⁵ Mu kushe ifita nga fuilya mwa lufishe-kaalwe pali kabalwe ne cheleta pa cheleta pakuti twinga balwisa mwi lungu. Elyo icacine tuli nokusa ukucila ifyo bali." Eico Ben Hadadi alikutike kuli bumpanda mano yabo nokucita ifyo bamu pandileko. ²⁶ Panuma ya kwamba kwa mwaka uupya Ben Hadadi alikonganike abena Aramu no kuninika ku Afe kuku lwisha Isreali. Abantu bakwa Isreali bali bakolongenye nku batuma ukuya ku balwisha. ²⁷ Abantu bakwa Isreali ba pangile inkambi ku mulola wabo kwati mukuni uyunono uwa mbushi, lelo abena Aramu baiswile ku mbali ya calo. ²⁸ Elyo kalume wakwa Lesa aishile mupepi nokusosa ku imfumu yakwa Isreali no kulanda, "Yawe asosa; Pantu abena Aramu balilandile ukuti Yawe ni Lesa wa mpili, Lelo te lesa wa mipokapoka. Nde bika ifi fita ifya maka mu kuboko kobe, elyo muli nokwishiba ati ninebo Yawe" ²⁹ Kanshi ifita fya pangile nkambi ukulonlekana pa nshiku cine lubali. Elyo pa bushiku bwa kulenga cine lubali ubulwi bwali tendekele. Abantu bakwa Isreali bali ipaya abena Aramu amakana umwanda umo abaume abenda pa makasa mu bushiku bumo. ³⁰ Abashelepo bafulumukile ku Afe ukwingila mu musumba, ne cibumbili calilikishe abaume amakana amakumi yabili na cine lubali, Ben Hadadi ali fulumukile mu muputule wa katinankati. ³¹ Ababomfi bakwa Ben-Hadadi balandile kuli ena, "lolesheni nomba twalwu fwa ukuti imfumu sha mu nganda yakwa Isreali shaliba imfumu sha luse. Twapapata tulekeni tufwale ifisamu uku shinguluka mu misana shesu ne ntambo ukushi nguluka imitwe yesu nokuya ku mfumu yakwa Isreali. Limbi kuti amuleka mube no mweo," ³² Eico balifwele insamu mu misana shabo ne ntambo ukushinguluka imitwe shabo, nokwisa kuya ku imfumu yakwa Isreali nokulanda, "umubomfi weni Ben Hadadi alandile napapata lekeni mbe nomweo" Ahami alandile bushe acili nomweo? Ni ndumi yandi. ³³ Nomaba abaume bale umfwa pa fishibilo ifili fyonse ukufuma kuli ahabu eico bali mwaswike bwangu, "Emukwai indumi yeu Ben-Hadadi ya mweo," Elyo Ahabu alandile kabuyeni no kuya kumuleta" Eico Ben Hadadi alishile kuli ena na Ahabu alimupokelele noku muninika mwi celeta lyakwe. ³⁴ Ben-Hadadi alandile kuli ahabu, "Ndi noku bwesha kuli webo imisumba iyo batata basendfele ukufuma kuli bawiso, elyo kuti wa panga amakwebo ayobe mu Damaseke nga fintu batata bacitile mu Samaria," Ahabu alimwasukile, "Nde kuleka uleya ne ci cipangano" Eico Ahabu apangile icipangano nankwe nku muleka ukuya. ³⁵ Umwaume umo pali bamo abana baume aba bakasesema alilandile kuli bamo aba nankwe bakasesema pa cebo cakwa Yawe, "Napapata ntoba, lelo umwaume alikene uku mutoba. ³⁶ Elyo kasesema alandile kumu nankwe kasesema, "pantu taumfwile ku kulanda kwa kwa Yawe, lilya line fye walafuma pali nevo, inkalamo ilekwipaya," Lilyaline fye ulyamwaume amushile

inkalamo yali shile pali ena noku mwipaya.³⁷ Elyo kasesema asangile naumbi umwaume nokulanda, "Napapata ntoba, "Eico umwaume ali mutobele nokumucena.³⁸ Elyo kasesema alile nokulolela imfumu lubali lwa musebo; ali ilufyenye umwine nomu pango pa menso yakwe.³⁹ Lilya imfumum ilepita kasesema alilile ku imfumu nokulanda, "umubomfi wenu alile umwakaba mu bulwi no mushilika alimanine no kulela umwaume kuli nebo nkulanda, "ulemona uyu mwaume, Ngacakutula mu musango uli onse aluba, umweo obe ukapelwa pa mweo wakwe, nangu kuti wapela icape ica Silfere?⁴⁰ Lelo pantu umubomfi obe ali uwaku pamfiwa ukwendauka kuno nakulya umwaume alifyukile." Elyo imfumu yakwa Isreali yalandile kuli ena ifi eflyo ukukandwa kobe ku kaba webu we mwinw ulisalile."⁴¹ Elyo kasesema bwangu bwangu aifimbwile umupango ukuma ku menso yakwe ne imfumu yakwa Isreali yali mwishibe ukuti ni umo uwa bakasesema.⁴² Kasesema alilandile ku mfumu, "Yawe asosa, pantu uli lekeleko ukufuma mu kuboka kobe umwaume ulesenda icicalo ca wakwe, na bantu bobe pa bantu bakwe."⁴³ Eico imfumu yakwa Isreali yaile ku nganda yaiko iyaku kupata noku kalipa, yafikile naku

Chapter 21

¹ Nomba ilyo papitile inshita Nabote alikwete ibala lya myangashi mu Yesreele, mupepi ne ncende yakwa Ahabu, imfumu yaku Samaria. ² Ahabu alisosele kuli Nabote ukutula, "mpela ibala lyobe ilya myangashi pakutula ni ngalikwata nge bala lya musalu pantu lili mupapi ne nganda yandi. Mukushintushanya ilisuma nagula, ngo wingafwaisha nka kupelelamo ulupiya ukulingana nomulengo waliko mu lupiya."³ Nabote alyasukile Ahabu, "Yawe e ngakanya ukuti ni ngapa icabupyani ca fikolwe fyandi kuli webu," ⁴ Eico Ahabu iyale mu vipango cakwe uwa cifukushi no bukali pa mulandu wa bwasuku Nabote umwina Yesreele amupele ilyo alandile, "Nshakapelele ubupyani bwa fiko;lwe fyandi, "Alilele pa busanshiu bwakwe, alipilibwile ne cinso cakwe, noku kana lya icakulya icili conse. ⁵ Eico Yesebele umukashi wakwe aile kuli ena noku musosha, "Ninshi umutima obe wabela nobulanda icakutula tulelya icakulya icili conse?" ⁶ Alimwasukile, "Naciba ndisosele kuli Nabote umwina Yesreele nokulanda kuli ena, "Mpela ibala laya myangashi lyobe nshite ne mpiya nangula ngo ulefwaisha, ndekupelele ibala lyamyangashi limbi ukuba ilyobe," Elyo aciba alingasukile, "Nshakapelele lyandi ilya myangashi," ⁷ Eico Yesebele umukashi wakwe ali mwasukile, "Bushe tewebu uwucili aleteka ubufumu bwakwa Isreali? Ima nokulya; Leka umutima obe ube ne nsansa. Ndi noku kupela ibala lya myangashi ilya kwa Nabote umwina Yesreele."⁸ Elyo Yesebele alembele amakalata mwishina ilya kwa Ahabu noku yesala neci kakatikilo cakwe noku yatuma kuba kalamba naku bakankala abali kwikala, nao mu kulongana, nabao abali kwikala mupepi na Nabote. ⁹ Alilembele mu nkalata ukutula, "Bileni uku funga nokubika Nabote pa menso ya bantu. ¹⁰ Kabili mubike na baume babili aba shili ba cinshika pali ena elyo mubaleke bapele bunte kuli ena ukutula, "watipile Lesa ne imfumu, "Elyo mu mupite nokuya kumotoba amabwe mpaka umufwa. ¹¹ Eico abaume ba mu musumba wakwe abakalamba naba kankala abali kwikala mu musumba wakwa Nabote balicitile ukulingana nefyo Yesebele alondolwele kuli bena, nge fyo calembelwe mu nkalata shintu atumine kuli bena. ¹² Bali bilile ukufunga nokwikalika Nabote pa menso yabantu. ¹³ Abaumu babili aba shali na cinshinka balishile kwingila nowikala mu mulola kwa Nabote; bali pele bukambone kuli Nabote muceni cabantu, ukutula, "Nabote alitipile bonse babili Leasa ne imfumu, "Nabote bali mupitile ukumu funya mu musumba noku mutoba amabwe mpaka afwa. ¹⁴ Elyo abakalamba balitumine akasebo kuli Yesebele ukutula Nabote alitobelwe amabwe nokufwa alifwile."¹⁵ Eico ilyo Yesebele aumfwile ukuti Nabote bali mutobele amabwe nokufwa alifwile alilandile kuli Ahabu, "ima noku kwata ibala lya myangashi ilya kwa Nabote umwina Yesreele, ilyo akene ukupela kuli webu ne mpiya, pantu Nabote tali no mweo, lelo alifwa," ¹⁶ Elyo Ahabu aumfwile ukuti Nabote alifwile alimine ukuya kwibala lya myangashi ilya kwa Nabote umwina Yesreele noku likwata. ¹⁷ Ne cebo cakwa Yawe caishile kuli Eliya umwina Tishibe, ukutula, ¹⁸ "Ima nkuya kuku manya Ahabu imfumu yaku Isreali, uwikala mu Samaria. Ali mwibala lya myangashi ilya kwa Nabote, uko ele muku likwata. ¹⁹ Ulingile ukulanda nao noku sosa ukuti Yawe asosa, Bushe ulipeye elyo nausenda ici kwatwa? Elyo ulemwaba ukuti Yawe asosa, mucifulo umo imbwa shacilamya umulopa wakwa Nabote, imbwa shilinokumyanga no mulopa obe, ee, umulopa obe" ²⁰ Ahabu alandile kuli Eliya, "Bushe uli mfwile we mulwani wandi?" Eliya alyasukile, "Ndi kufwaile, pantu ulishitishwe we mwine ukucita icabubi mu monse yakwa Yawe. ²¹ Yawe asosa ifi kuli webu; mona nkaleta ububi pali webu elyo nka kupwilishisha uku konaula nokupatulako ukufuma kuli Ahabu cula mwana umwaume no musha nokulekelako umwaume umuntungwa mu Isreali. ²² Ndi nokulenga ulupwa lobe ngo lupwa lwa kwa Yeroboamu umwana umwaume uwakwa Nebati, kabili ngo lupwa lwa kwa Baasha umwana umwaume uwakwa Ahiya, pantu uli nfdengele uku nka lifya na utungulula na Isreali kuku bembuka. ²³ Yawe ali sosele nakuli Yesebele ukutula, 'imbwa shikalaya Yesebele lubali lwa cibumba ca Yesreele,' ²⁴ Uli onse uwaba wakwa Ahabu noku fwila mu musumba imbwa shili nokulya ne fyni fya mulwelele fikalya uli onse uwafwila mu mpanga." ²⁵ Takwali nangu umo uwa kuba nga Ahabu uwa ishitishwe umwine ukucita ububifi mu ceni cakwa Yawe uyo Yesebele umukashi wakwe amongwelele uku bembuka. ²⁶ Ahabu acitile ifya muselu pa tulubi ali kukonka nge ifintu fyonse ifyo abena Amore bacitile abo Yawe apyanunwine pa cinso ca kwa isreali. ²⁷ Elyo Ahabu aumfwile amashiwi aya alilepwile ifya kufwala fyakwe nokuifwika insamu ku mubili wakwe noku funga noku lala mu nsamu nokwikala uwabutanda. ²⁸ Icebo cakwa Yawe caishile kuli Eliya umwina Tishibe, ukutula. ²⁹ Bushe uli mwene ifyo Ahabu aicefya ku menso yandi? Pantu aicefya ku menso yandi, Nshakalete ububi ubuleisa mu nshiku shakwe! cikaba mu nshiku sha mwana wakwe umwaume eko nkaleta ububifi pa lupwa

Chapter 22

¹ Imyaka yitatu eya pitilepo ukwabula ubulwi pakati ka Aramu na Isreali. ² Caishile kucitika ukuti mu mwaka wa citatu Yehoshafati imfumu yakwa Yuda alitentemukile ku mfumu yakwa Isreali. ³ Nomba imfumu yakwa Isreali yalilandile kuba bomfi baiko, "Bushe mwalishiba ukuti Ramote Gileadi yesu, lelo pali ici tapali nangu cimo ico tulecitapo pa kuipokolola ukufuma mukuboko kwa mfumu yaku Aramu?" ⁴ Eico alandile ku Yehoshafati, "bushe kuti wa nebo ku bulwi pa Ramote Gileadi?" Yehoshafati alyasukile ku mfumu yaku Isreali, "Ndi nga webo abantu bandi baba nga bantu bobo naba kalalwe bandi baba nga baka balwe bobo." ⁵ Yehoshafati ku mfumu yakwa Isreali, "Napapata fwaya umwakulola ukufuma ku cebo cakwa Yawe pafyo ulingile ukucita intanshi." ⁶ Imfumu yakwa Isreali yali kolongenye ba kasesema capamo abaume imyanda ine nokulanda kuli bena, "bushe kuti naya ku Ramote Gileadi ku bulwi nangula tekuti?" Balilandile," sanmsa pantu shikulu alinokucipela mukuboko kwa imfumu." Lelo Yehoshafati alandile, "bushe takwaba kuno naumbi kasesema uwakwa Yawe uko twingafwayako ifya kucita?" ⁷ Lelo Yehoshafati alandile, bushe takwaba kuno naumbi kasesema uwakwa Yawe uko twingafwayako ifya kucita?" ⁸ Imfumu yakwa Isreali yalandandile kuli Yehoshafati, "kuciliko naumbi umwaume umo uko twinga fwaya ifyaku cita ukufuma kuli Yawe palwa bwa fwilisho, mikaya umwana umwaume uwakwa Imla, lelo nali mupata pantu tasesema icili conse icisuma pali nebo, lelo ububifye bweka," lelo Yehoshafati alandile, "Imfumu iba iyaku sosa ifyo." ⁹ Elyo imfumu yakwa Isreali yakutile cilolo noku mukonkomesha, "leta Mikaya umwana umwaume uwakwa Imla, apa pene." ¹⁰ Nomba Ahabu imfumu yakwa Isreali na Yehoshafati imfumu yakwa Yuda esha ikele umntu no muntu pa cipuna caiko, shalifwele na nsalu sha shiko, pa lwalala pa mwinshi wakwa kwingilila uwaku Samaria naba kasesema bonse bali kusesema pa menso yabo. ¹¹ Sidekia umwana umwaume uwakwa Kenaana ali ipangile umwine insengo ca cela nokulandfa, "Yawe asosa ifi; kuli ifi uli noku tikika abena Aramu bakasuke aba pwishiwa." ¹² Naba kasesema bonse bali seseme fimo fine, ukutila, "sansa Ramote Gileadi nokucumfya pantu Yawe aliipele mukuboka kwa mfumu." ¹³ Kapaso uwaile mukukuta mikaya alisosele kuli ena ukutila, nomba lolesha ifyebo fyaba kasesema filatumbula ifintu ifisuma kuku langisha imfumu na kanwa bena. Napapata uka icebo cobe cibe nga umo uwapali bena nokusosa fintu ifisuma." ¹⁴ Mikaya alyasukile, "Efyo Yawe aba no mweo, fintu Yawe asosa kuli nebo efyo nsaosa." ¹⁵ Elyo aishile ku mfumu imfumu yalandile kuli ena, "Mikaya twingaba abakuya ku Ramote Gileadi ku bulwi nangula iyo? Mikaya ali mwasukile, "Sana nokucimfya. Yawe akaipela mu kuboko kwa mfumu." ¹⁶ Elyo imfumu yalandile kuli ena, "Miku yinga iyo mfwile ukufwaya webo ukulapa uku njeba nangu cimo lelo icishinka mwishina ilya kwa Yawe?" ¹⁷ Eico Mikaya alandile, nali mwene Isreali tonse iya pasanganshiwa ku mpili, nge mpanga iyi shikwete kecema na Yawe alilandile, "Aba tabakwata kacema. Leken i umwaume onse abwelulukilemo ku nganda yakwe mu mutende." ¹⁸ Eico imfumu yakwa Isreali yalandile kuli Yehoshafati, "bushe nshakwebele webo ukuti taaba nokusesema ifintu ifisuma ifya kuma nebo, lelo kanofye ifibi?" ¹⁹ Elyo Mikaya alandile, "Eico kutika icebo cakwa Yawe; Nalimona Yawe naikla pa cipuna cakwe na bonse abaikala mu mulu balimanine pali ena ku kuboko kwakwe ukwa kulyo naku kuso. ²⁰ Yawe alilandile, "Ninani aletunka Ahabu pakutila enga nina noikupana pa Ramote Gileadi?" Umo pali bena lalandile ifi naumbi alandile filya. ²¹ No mupashi waishile pantanshi walimanine ku cinso cakwa Yawe no kulanda, 'nala mutunka Yawe alandile kuli ena, "Mumusango nshi?" ²² Umupashi walyasukile, "Nlafuma nokuyakuba umupashi uwabufi mukanwa ka bonse ba kasesema abakwe. "Yawe alyasukile, "ulemutunka na kabili ulinokucimfya nomba nokucite fyo?" ²³ Nomba mona Yawe alibikilemo umupashi wabufi mu kanwa ka aba bonse bakasesema abobe, na Yawe alisosele mwebo ububi?" ²⁴ Elyo Sidekia umwana mwaume uwakwa Kenaana apalamine, nokuma Mikaya petobo nokulanda, "Ninshi lanshi umupashi wakwa Yawe wililemona ukufuma kuli nebo uku sosa kuli webo?" ²⁵ Mikaya alilandile, "lolesha, ulinokumo pali bulya bushiku ilyo ukaya ku fisama mu muputule wapakati nankati," ²⁶ Imfumu yakwa Isreali yalandile ku mubomfi waiko, "mubule Mikaya noku mutwala kuli Amone cilolo wa musumba, nakuli Yoashi, umwana wandi umwaume. ²⁷ Usosa kuli ena imfumu yasosa muviken i yu mwaume mu cifungo no kula ku milisha fye kamukate akanono na menshi ayanono, mpaka nkese umutenfde." ²⁸ Elyo Mikaya alilandile, "nga wabwela umutende ninshi Yawe tasoselel muli nebo," kabili alilundilepo, "kutikeni kuli ci, bonse mwebo mwe bantu." ²⁹ Eico Ahabu imfumu yakwa Isreali na Yehoshafati imfumu yakwa Yuda, balininine ku Ramote Gileadi. ³⁰ Imfumu yakwa Isreali yalilandile kuli Yehoshafati Ndeilufyanya ne mwine nokuya mu bulwi, lelo webo ufware ifyakufwala fyobe ifya bufumu?" kanshi imfumu yakwa Isreali yalilufyanya ine nokuya mu bulwi. ³¹ Nomba imfumu yakwa Aramu yalikonkomeshe kabaka amakumi yatatu na babili aba ma cheleta yakwe ukutila, "mwisansa abacabecabe nangula abakalamba aba shilika. Nomba musansefye imfumu yakwa Isreale epela." ³² Lilya ba kubaka bama cheleta bamwene Yehoshafati balilandile, "icacine ilya e mfumu yakwa Isreali." Balipilikile ukuti ba musanse, elyo Yehoshafati alilile ukubilikisha. ³³ Caishile kuba ukuti ilyo aba kalamba bama cheleta bamwene ukuti kanshi te mfumu yakwa Isreali, bali bwelulwike muku mutamfya. ³⁴ Lole umwaume umo alishile kufumya ubuta mu kampapa nokulasa imfumu yakwa Isreali pakati kafilundilo fya ku cinga icifuba. Elyo Ahabu alandile kuli kensha we cheleta lyakwe, "pilibuka noku mfumya mu bulwi pantu ndi cenenwe icibi." ³⁵ Ubulwi bwali kulile ukubipilako bulwa nushiku ne mfumu yalifye mwicheleta yakwe ku cinso cabe Aramu. Alishile kufwa icungulo, umulopa wali kuswa ukufuma mucilonda cakwe ukulakufika napati ke cheleta. ³⁶ Elyo panshita akasuba kali kuya kakowa kwali imbila mu ba shilika bonse ukutila cila mwaume afwile uku bwekelamo ku musumba wakwe; kabili umwaume afwile uku bwekelamo ku citungu cakwe!" ³⁷ Imfumu Ahabu yalifwile nokuileta ku Samaria, noku mushika mu Samaria. ³⁸ Ba samfishe icheleta ku cishiba ca Samaria ne mbwa shali ku myanga umulopa wakwe (iyi a ncede uko ba cilende bali kusambila). ukulingana ngefyo ishiwi lyakwa Yawe lya shimbula. ³⁹ Nomba imilandu imbi iyi kumine Ahabu fyonse ifyo atikucita, inganda yameno ya nsofu ilyo akulile, ne misumba yonse iyo akulile bushe tayaba iya kulembwa

Chapter 1

mu citabo ca fiponeka ica shamfumu sha kwa Isreali.⁴⁰ Awe Ahabu alilele ne fikolwe fyakwe na Ahasia umwana wakwe umwaume ewabele imfumu mu cifulo cakwe.⁴¹ Kabili Yehoshafati umwana umwaume uwakwa Asa alitendeke ukuteka Yuda mu umwaka uwakulenga bune ubwakwa Ahabu umfwamu yakwa Isreali.⁴² Yehoshafati ali ne myaka amakumi yatatu na yisano ubukulu ilyo a ambile ukuteka, kabili alitekele mu Yerusalemu pa myaka amakumi yabili na yisano. ishina lyakwa nyina ali Asuba umwana umwanakashi wakwa shilhi.⁴³ Alikwenda muntampulo shakwa Asa, wishi wakwe tali kufumamamo muli ishi ali icakulungama mu menso yakwa Yawe. Nangu incende isha ku sansama tasha sendelwe. Abantu bali fye baletwalilila ukupela ilambo ne cakocawa icacena cisuma mu ncende isha ku sansama.⁴⁴ Yehoshafati alipangile umutende ne mfumu yakwa Isreali.⁴⁵ Palwa kukuma imilandu yimbi palwa kwa Yehoshafati no bulamba bulya alangile, nefyo alikulwisha ubulwi, bushe tafyaba ifyakulembwa mu citabo cafi poneka ifya shamfumu sha kwa Yuda?⁴⁶ Ali fumishe mu calo atwasheshepo utu milungu twa bucilende utwasheshepo mu nshita shakwa wishi Asa.⁴⁷ Tamwali imfumu mu Edomu, lelo inkonkani eyali kuleka kulya.⁴⁸ Yehoshafati ali pangile ifyombo fyakwenda pli bemba fyali nokuya ku Ofiri ku kuleta golide lelo tafyaile pantu ifyombo fyali tobaike pa Esione Gebere.⁴⁹ Elyo Ahasia umwana umwaume uwakwa Ahabu alilandile kuli Yehoshafati, "Leka ababomfi bandi balekuya naba bomfi bobbe mu combo. "lelo Yehoshafati tacisumineshe.⁵⁰ Yehoshafati alilele ne fikolwe fyakwe no kushikwa ashilwe nafyo mu musumba wakwa Dabidi icikolwe cakwe; na Yehoramu umwana wakwe umwaume ewabele imfumu mu cifulo cakwa wishi.⁵¹ Ahasia umwana umwaume uwakwa Ahabu alitendekele ukuteka Isreali mu Samaria mu mwaka wakulenga ikumi limo na cine lubali ishakwa Yehoshafati imfumu ya kwa Yuda kabili alitekele imyaka ibili pali Isreali.⁵² Alicitile ifya bubifi mucinso cakwa Yawe nokwenda muntampulo shakwa wishi, muntampulo shakwa nyina, na muntampulo shakwa Yeroboamu umwana umwaume uwakwa Neboti muli ci emo atungulwile Isreali kulu bembu.⁵³ Abombebe Baali noku munshinshimuna ici alikalifye Yawe, Lesa uwakwa Isreali, kufulwa, nge fyo wishi wakwe

2 Kings

Chapter 1

¹ Moabu asangukile Isreali panuma Ahabu afwa.² Elo Ahasia aliponene panshi ukupula mu cakupikulwa camu mu muputule wakwe wa pamulu uwali mu Samaria kabili ali cenenwe. Kabili alitumine inkombe nokutila kuli shena, "kubuyeni, kepusheni Baali-sebubi umulungu waku Ekron, nga cakuti nkapoka kuli uku kucenwa,"³ Lelo malaika wakwa Yawe asosele kuli Eliya umwina Tishbe, "Ima kabuyeni kakumanye inkombe sha mfumu ya Samaria, nokubepusha ati, 'bushe pantu tamwaba Lesa mu Isreali eco muleila ku kwipusha kuli Baali-sebubi, umulungu waku Ekron?'⁴ Nangu cali mfi Yawe alisosele ati, "tawakaye ukwikila pa busanshi apo wanina pantu ukafwa," Elo Eliya alile.⁵ Nomba Inkombe shalibwekelele ku Ahaziah, atile kuli bo, "ninshi mwabwelela?"⁶ Batile kuli ena, "umuntu aishile kukutukumanya uwalandile kuli ifwe, 'bwekelenimo ku mfumu iya mutumine, nokulanda ati, "Yawe alanda ati; bushe ni pa mulandu wakuti tamwaba Lesa mu Isreali pakuti mutume abantu Kukwipusha Baali-sebubi umulungu wa ku Ekron? pali ici tawakekile pa busanshi apo wanina pantu ukafwa,"⁷ Ahaziah alisosele ku nkombe shakwe, "muntu wamusango shani uyu, uyo waishile mikumaya no kulanda aya amashiwi kuli weba?"⁸ Bali mwaswike, "afwele icakufimbana ca masako nakaka ne lamba lya mpapa mu musana wakwe." Ne mfumu yalyaswike, "Ni Eliya umwina Tishbe."⁹ Elo imfumu yatumine mushika ne fita amakumi yasano kuli Eliya. Mushika aile kuli Eliya apo aikelepa mulu wa lupili. Mushika alilandile nankwe, "iwe we muntu wakwa Lesa, imfumu Isosele ati, 'tentemuka"¹⁰ Eliya alimwaswike nokulanda kuli mushika ati, "nga ndi muntu wakwa Lesa, leka umulilo wike ukufuma mu mulu nokoca weba ne fita amakumi yasano." Awe umulilo waikile mu mulu nokoca ena na fita fyakwe amakumi umi yasamo.¹¹ Nakabili imfumu Ahaziah yatumine kuli Eliya naumbi mushika ne fita amakumi yasano. Uyu mushika nao alilandile kuli Eliya, "iwe we muntu wakwa Lesa imfumu yalandile ati ika bwangu,"¹² Eliya alilandile kuli ati, nganda umuntu wakwa Lesa, umulilo wike ukufuma ku mulu no koca weba ne fita amakumi yasano," Nakabili umulilo waikile ukufuma ku mulu no koca ena ne fita amakumi yasano.¹³ Nakabili imfumu yalitumine umuku wacitatu ibumba lya fita amakumi yasano. uyu mushika aile no kufukama kuli Eliya, alamupapata no kulanda kuli ena ati, "iwe we muntu wakwa Lesa naipusha iwe leka umweo wandi ne mweo ya babomfi bobbe ibe iyacindama ku cinso cube,"¹⁴ Icacine umulilo walifumine ku mulu no koca bamushika babili bantu babo nomba leka umweo wandi ube uwa cindama ku cinso cobe.¹⁵ Malaika wakwa Yawe atile ku Eliya, "Tentemuka nankwe, wimutina, " Na Eliya alimine no kutentemuka nao nokuyu ku mfumu.¹⁶ Panuma Eliya atile kuli Ahaziah, "ifi eflyo Yawe alanda, watumine inkombe ukuya mu kwipusha kuli Baali-sebubi umulungu waku Ekron. Bushe ni tamwaba Lesa mu Isreali uko mungepusha ku cabo cakwe? pali ici nomba tawakekile pa busanshi ubo waninapo, ukufwa ukafwa."¹⁷ Eflyo imfumu Ahaziah alifwile ukulingana na mashiwi yakwa Yawe ayo Eliya alandile. Na Yehoramu munyina atendeke ukuteka mwi punda lwakwe, mu mwaka wacibili Yerohamu mwana Yehoshafati imfumu yabena Yuda, pantu Ahaziah tali na mwana.¹⁸ Nomba imilandu imbi yakwa Ahasia iyashalako intu acitile tayalembwa mwi buku ya milandu ya nshiku iya shamfumu sha kwa

Chapter 2

¹ Eflyo caishile ukuti, Yawe ali nokusenda Eliya mu nakungwala ku mulu, Eliya aleya na Elisha ukufuma ku Gilgali.² Eliya ku Betele." Elisha alyaswike, "apo Yawe epali, nobe epo uli, "baile ku Bete."³ Abana babakasesema abali pa Betele balishile

kuli Elisha nokumweba ati, "ulishibe ati Yawe akosenda sokulu ukufuma kuli webo lelo?"¹ Elisha alyaswikile, "ndishibile, nomba mwilanda pali ici,"⁴ "Eliya atile kuli Elisha, pembela pano, napapata pantu Yawe alintumine ku Yeriko," Elo Elisha aswike, "Yawe epo ali naiwe epo uli, nshakushe, "Balile ku Yeriko."⁵ Elyo abana baba kasesema abali mu Yeriko balishile kuli Elisha nokumweba ati, "ulishibe ati Yawe akosenda sokulu lelo?" Elisha alyaswike ati ndi shibe,"⁶ Elo Eliya alimwebele ati, ikala pano, napapata, pantu Yawe nantuma ku Yodani, " Elisha alyaswike ati, " Yawe epo ali nobe epo uli, nshakushe. " baile bonse nakabili lwa Yodani. ⁷ Panuma Amakumi yasano abana baba Kasesema baiminine pa mulola akatamukila elo aba baliminine mu lulamba lwa Yodani. ⁸ Eliya alibulile ica kufimbana cakwe, afungenye no kuma pa munshi nocena. umumana walyakene pakuti aba babili balipitile apauma pa mushili. ⁹ Nomba cali, elo panuma baabwike Eliya aebele Elisha ati, "Landa ico mfwile kucitile apo nshilasendwa ukufuma kuli webo," Elisha alyaswikile ati," napapata leka ka kaniko ca mupashi obe cise kuli nebo."¹⁰ Eliya alimwebele ati, "waipusha icintu icashupa sana nangu cibe ifi nga wamonaka uko ndesendwa ukufuma kuli webo, ici cilecitwa ku webo, lelo nga teifyo, tacacitike,"¹¹ Ilyo baleya balelanshanya, moneni, icaleta lya mulilo naba kafwalo bamulilo balimonekele, ifya patukenye aba bantu babili umo no munakwe, Eliya aulwilwe mu mulu. ¹² Elisha alimwene no kulila, "tata, tata, amaceleta yakwe Isreali nabapali bakafwalo bakwe!" tamwenepo Eliya nakabili, abulile ifyakufwala fyakwe alifilepawile mu fipimfya fibili. ¹³ Alibulile na cakufimbana ico Eliya aponeshe, nokuya iminina mu lulamba lwa mumana wa Yodani. ¹⁴ Aumine pa menshi ne cakufimbana cakwa Eliya icaponene nokutula, "alikwi Yawe, lesa wakwa Eliya?" Elyo aumine pa menshi yalekenemo ku mbali shonse shibili na Elisha alyabukile. ¹⁵ Elyo abana babakasesma abafumine ku Yeriko bamwene aabuka, balandile ati, " umupashi wakwa Eliya waponena pali Elisha!" baishile mu kumumanya, no kuwa panshi ya cinso cakwe. ¹⁶ Balandile kuli ena ati, mona nomba, pa babomfi bobo pali amakumi yasano abaume bampofu. leka baleya, twalaipusha, nokumona shikulunwe, epali umupashi wakwa Yawe naumucenda nokuya muposa mu mpili mu mipokapoka." Elisha alyaswike ati, "Iyo mwibatuma."¹⁷ Lelo bakonkomeshe Elisha kabili aumfwile insoni, alandile ati, "batumeni." Elo batumone abaume amakumi yasano, nokufwaya inshiku citatu, tabamusangile. ¹⁸ Babalibwelulukile kuli Elisha, ilyo ali ku Yeriko, atile kuli bena, "bushe nshalandile kuli mwebo, "mwiyo?"¹⁹ Abantu bamu musumba balilandile kuli Elisha, "mona, twapapata lwe mona umusumba uyu usuma, nga shikulu enga mona, lelo amenshi tayali bwino ne mpanga te yabusoshi,"²⁰ Elisha abele ati, "leteni umulongwe upya nokubikamo umucele, "baliletele kuli ena. ²¹ Elisha aile pakamfukumfuku ka menshi nokwitilamo umucele; alandile ati, "Yawe alanda ifi, 'naposha aya menshi. ukufuma ino nshita na kuntashi, takwakabe imfwa nangu ukukama kwata busomboshi mu mpanga." ²² Amenshi yali poshiwe ubu bushiku, kwi shiwi ilyo Elisha alandile. ²³ Elyo Elisha aile ukufuma uku ukuya ku Betele. Ilyo aleya munshila, abalumendo abanono bafumine mu musumba balamumpunya; ati "nina, ube pala! nina ube ipala!"²⁴ Elisha aloleshe kunuma alibamwene; alyebele Yawe ukubatipa. Babere babili abakote bafumine mu mutengo no kutakanyapo abalumendo amakumi yane nababili. ²⁵ Elo Elisha alifumine alile ku lupili lwa Karme, no kufuma kulya alibwelele alile ku

Chapter 3

¹ Nomba mu mwaka we kumi na cine konse konse yakwa Yehoshaffati imfumu yabana Yuda, Yehoram mu mwana Ahabu atendeke ukuteka Isreali mu samaria; atekele imyaka ikumi na ibili. ² Alicitile ububi mu cinso cakwa Yawe, lelo tacitile nga wishi nangu nyina, pantu alifumishe icaimikwa camushilo cakwa Baali ico wishi apangile. ³ Lelo alambatile ku membu shakwa Yerohabamu mwana mwaume wakwa Nebati, uwalengele isreali ukubembukeka; tafumineko. ⁴ Nomba Mesha imfumu ya bena Moab ali tekele impanga. Alikupela ku mfumu sha bena Isreali abana ba mpanga amakana umwanda umo na masako yabasukusuku amakana umwanda ⁵ umo. Lelo pa kufwa kwa kwa Ahabu, imfumu yabena moabu yali sangukile imfumu yabena Isreali. ⁶ Eico imfumu Yoram yafumine mu Samaria pali ilya nshita pa kupekanya bonse abena Isreali ku bulwi. ⁷ Atumine kuli Yehoshafati imfumu yabena Yuda, kuti, "imfumu yabena moabu ilisangukile nebo. Bushe tekuti tuye nobe kuli moabu kukulwa" Yehoshafati atile., "nalanga. ine nga bakafwalo bobo." ⁸ Elo alandile ati, "bushe ni mu shila shi tukabasanshilako?" Yehoshafati aaswike ati, "umushila yamu matotolo yaku Edomu," ⁹ Nomba imfumu yabena Isreali yalile ne mfumu yabena Yuda ne mfumu yabena Edomu. Shaliendele ulwendo lwa nshiku cinelubali, nakabili takwali menshi ya bashilika nangu aya fitekwa ifya ifyali nabo, ¹⁰ Eico umfumu yabena isreali alandile ati, "fishi ifi? bushe yawe alikutile imvu ya bashiku anngu aya fitekw fya fyali nabo, ¹¹ Lelo Yehoshafati atile, "Bushe pano tapali kasesema wakwa Yawe, uyo twingepushishamo kuli Yawe muli ena?" umo uwa mubabofi ba mfumu yabena Isreali alyankwile no kulanda ati, "Elisha mwana shafati ali pano, uwalesambikisha imwinwe yakwa Eliya." ¹² Yehoshafati atile, kuli ena kwabe cebo cakwa Yawe," kanshi imfumu yabena isreali, yehoshafati, ne mfumu ya bena Edomu balile kuli ena. ¹³ Elisha alilandile ku mfumu ya bena Isreali, "bushe cinshi ico ningacita kuli webo? kabiye ni ba kasesema bakwa wiso na noko, " ne mfumu yabena isreali yalilandile ku ena ati, "iyoo pantu Yawe alitile ishi imfumu shitatu pamo ukushipela mu maboko yabena Moabu." ¹⁴ Elisha alyaswikile, "Yawe wamweo uwabapo uo njiminina ku cinso cakwe, abulabapo Yehoshafati imfumu yabena Yuda, uo ndecindika nga nshiposele amano kuli webo kabili no kukulolesha webo. ¹⁵ Nomba ndetela kalisha cilimba." Nomba ilyo kalisha wa cilimba alelisha, ukuboko kwa kwa Yawe kwalishile pali Elisha. ¹⁶ Atile, "Yawe alanda ifi, pangeni uyu mumana wauma filindi; ¹⁷ Efyo Yawe alanda ifi, 'tamwakamone mwela, nangula ukumona imfula, lelo uyu mumana ukesula na menshi, namwe mukamona, mwebo ne fikwa ne nama shenu shonse." ¹⁸ Ici cintu caanguka mu cinso cakwa Yawe. kabili ako mipa ukucimfya pa bena Moabu. ¹⁹ Mukoma umusumba onse uwe linga no musumba onse uusuma, ukutema imiti isuma yonse, ukucilika utumfufuku twa

menshi, no konaula pmpanga iisuma ku mabwe." ²⁰ Na mu lucelo panshita ya kutaula ica bupe, kwalishile amenshi ukufuma ku nshila yaku Edomu; icalo caiswilemo amenshi. ²¹ Nomba ilyo bonse abena moabu baumfwile ukuti ishambumu shilishile mukubalwisha, baliilonganikile pamo bonse, bonse balingile ukufwala ifyakufwala fyabulwi, no kwiminina mu mupaka. ²² Bali bukile ulucelo na kasuba kalisamine pa menshi abena moabu balimwene amenshi pa mulola waba, ayakashika kwati mulopa. ²³ Balipapile, "uyu mulopa! ishambumu nashonanlw, nashipaya umo na munankwe! Eico nomba, tuleyeni mukutapa mwe bena Moabu! ²⁴ Ilyo bafikile pa nkombi ya bena Isreali, bena isreali baimine no kusansa abena Moabu, abafulukile ukufuma kuli bene Aba shilika babena Isreali bafulumwishe abena moabu mpanga yonse, nokubepalulula. ²⁵ Balyowile imisumba, napa cilime icisuma conse umuntu onse aliposelepo ilibwe mpaka baisushamo utumfufuku twa neshi tonse balitucilike no kutema umuti onse uusuna. mu kiri hareshe mweka emushele ifita, lelo ifita ifyakwete. amata fyaliushingulwike no kuusansa. ²⁶ Elo imfumu Mesha yobena moabu yamwene ukuti ubulwe bwaikosela abulile abantu imyanda cine lubaili na mapanga pakuti bale pakati nokuya ku mfumu ya Edomu, nomba balifilwe. ²⁷ Elo abulile mwane umwaume ibili uwali nokube imfumu mwi punda lyaiko. nokumupela ice lambo ice lambo ica ocewa pa cibumba. kabili ukukalipila abena Isreali ukukalamba, ne fita fyafumine ku mfumu Mesha no kubweluluka ku calo

Chapter 4

¹ Nomba umukashi wa umo ba bakasesema alishile akolila kuli Elisha, ukweba ati, "umubomfi wenu umulume wandi alifwile, kabili mwalishiba kweba ati umubomfi wenu alikutina Yawe. Nomba uyo akongweleko alishile mukusenda abana bandi babili ku kuba basha bakwe." ² Eco Elisha alimwebele ati, "Nindo nebo nkokucitila webo? njebe nebo nindo webo ukwete mu nganda?" Ena alyebele ati, "umubomfi wenu takwete nangu kamo mu nganda kanofye umwipika wa mafuta." ³ NoluEco Elisha alyebele ati, "kauye kashime imisashi ukufuma ku bena mupalamano bobbe, imisashi iyakubulamo nangu kamo washime iyingifye. ⁴ Nolu webo alekuya mukati kabili wisale ciibi aukengila webo na bana baume bobbe, kabili witulwile amafuta mu misashi yonse; ulekubika lubali misashi iyiswile." ⁵ Eco ena alishile Elisha kabili alisele ne ciibi ulo afumine ena bana baume bakwe. Bena baliletele imisashi kuli ena, kabili ena aliswishemo amafuta. ⁶ Ulo ifipe fyeiswile, ena alyebele umwana ukweba ati, "undetele musashiu naumbi." Lelo ena alimwebele ati, "Tapali musashi." Nolu amafuta yalilekele ukwituluka. ⁷ Nolu alishile alyebale umuntu wa kwa lesa, Ena alimwebele ati, "kauye, ushitishe amafuta; ulipile inkongole, kabili ulekwikala na bana baume bobbe mushikoshala." ⁸ Ubushiku bumo alile ku shaunemu uko umwanakshi umucindami alikwikala; ena alimupapatile ukulya nankwe icakulya. Eco ulo lonse Elisha alikupita, alikwiminina palya ku kulya. ⁹ umwanakashi alyebele umulume wakwe, "Moneni, nomba ndikutulwike kweba ati uuyu muntu washila wa kwa Lesa uyo uwupita pamo lyonse. ¹⁰ Leken i fwebo tumupangile Elisha umuputule uwunono pa muulu, kabili muleke tubikemo ubusanshi, icitamba, umupando, ne nyali. Lyena ulo aisa kuli fwebo, ena alekwikala mulya." ¹¹ Eco ulo ubushiku bwaishile nakabili ukwebati Elisha akoiminina palya, Enna alikele mulya mu muputule kabili nokutusha mulya. ¹² Elisha alilandile kuli Gehasi umubomfi wakwe, "kuta yu umwina shunemu." ulo ena amukutule, ena aliminine pamulola wakwe. ¹³ Elisha alebele Gehasi, "mwebe umwanakashi, 'webo ulile uku konse ukupamfiwa ukusakamana fwebo. Nindo ingacitilwa webo? Bushe tukulandileko ku mfumu nangu kuli mushika wamulalo?" Ena alyasukile ati, "Nebo njikala mu bantu bandi." ¹⁴ Eco Elisha alyebele ati, "Nindo twalamucitila fwebo, nolu Gehasi alyasukile ukweba ati, "cinefy, Ena taba na mwana, kabili umulume wakwe wakukota." ¹⁵ Eco Elisha alyasukile ukweba ati, "ulo amukutule ena, umwanakashi aliminine mu mwinshi. ¹⁶ Elisha Lyebele ati, "pali ino nshita uyu mwaka, mushita ya mwaka umo, ukalekulela umwana mwaume." Nao alyebele ati, "iyowo, mweshikulu wandi kabiuli umuntu wa kwa Lesa, Umwibepa ku mjubomfi wenu." ¹⁷ Lelo umwanakashi alimite no kufyala umwana umwaume pa nshita imoine mu mwaka wakonkelepo, ukulingana nefyo Elisha alandile kuli ena. ¹⁸ Ulo umwana akulile, Ena ubushiku bumo alile kuli wishu uyo uwali nabali kusepa. ¹⁹ Ena lilandile kuli wishu, "Umutwe, umutwe." wishu nao alyebele ababomfi bakwe ukweba ati, "Mutwaleni kuli nyina." ²⁰ Ulo ababomfi bamubulile kalume kabili no kumuleta kuli nyina umwana alikele pa makufi ya kwa nyina ukufikafye akasuba pakati nolu alifwile. ²¹ Eco umwanakashi aliimine kabili alilalike kalume pa busanshi bwa muntu wa kwa Lesa, aliseleko ne ciibi, kabili alile. ²² Ena alikutile ku mulume wakwe no kumweba ati, "Napapata ntumineniko umubomfi umo ne mpunda imo ukweba ati, nebo ndekuya bwangu ku muntu wa kwa Lesa kabili nbwele ko ululwine." ²³ Umulume wakwe alyebele ati, "Nindo ukofwaila ukuya kuli ena lelo? tauli mweshi upya nangu isabata." ena alyasukile ukweba ati, "cikobafye bwino." ²⁴ Nolu umwanakashi alikakile akapuna kapa mpunda kabili alyebele umubomfi wakwe ati, "Tampa ukwensha mukwangufyana; winashako pa mulandu wandi kanofye nakweba." ²⁵ Eco alile kabili alishile ku muntu wa kwa Lesa pa lupili lwa Karmeli. Eco ulo umuntu wa kwa Lesa amumwene akatalamukila, ena alilandile kuli Gehasi umubomfi wakwe, "Mona, ulya akoisa mwanakashi umwina Shunemu. ²⁶ Nkopapata mubutukile ku kumukumanya kabili umwebe ati, "Bushe muli umutende muli fyonse mwebo na balume mo mwana?" umwanakashi alyasukile ati. "Tuli umutende." ²⁷ Ulo aishile ku muntu wa kwa Lesa pa lupili, umwanakashi alikete amakasa ya kwa Elisha. Gehasi alishile mupepi ku kumufumyako lelo umuntu wa kwa Lesa alyebele ati, "Muleke abe umwine ico ena alishikitike sana, kabili Yawe alifishile ubwafya kuli nebo, kabili tanjebelepo nangu fimo." ²⁸ Nolu umwanakashi alyebele ati, "Bushe nebo nalikulombe umwana webo, we shikulu wandi? Bushe nebo ntalandile ati, mwinbepa nebo?" ²⁹ Nolu Elisha alilandile kuli Gehasi, "fwalila ubulendo kabili usende nkonto yandi ku kuboko kobe. ulekuya ku nganda yakwe. umfwa aukakumanya umuntu uwuli onse, wimuposha iyo,

kabili umfwa umo akuposhe webo, wimwasuka iyo. ulambalike nkonto yandi pa cinsu ca mwana." ³⁰ Lelo nyina ya mwana alyebele ati, "Epofye Yawe aba uwa mweo, kabili nobe uli umweo, nebo ntaye." Eco Elisha alimine no kumukonka ena. ³¹ Gehasi alyendeshe ukubatangilila bena kabili alilambalike inkonto pa cinsu ca mwana, lelo umwana talandile nangu kumfwa. Eco Geshasi alibwelelemo ku kumanya Elisha kabili alimwebele ati, " umwana talamukile." ³² Ulo Elisha afikile pa nganda, umwa ali alifwile kabili ali acili pa busanshi. ³³ Eco Elisha alingile mukati kabili aliseleko iciibi ku mwana nankwe umwine kabili alipepele kuli Yawe. ³⁴ Ena aliile pa mulu alikupamine pa mwana ena alibikile akanwa kakwe pa kanwa ka mwana, amenso yakwe pa menso ya mwana, kabili na maboko yakwe pa maboko ya mwana. Ena umwine alikupeme pali kalume kabili umubili wakwa kalume walikangabukile. ³⁵ Nolu Elisha alimine no kwendauka mu muputule kabili aliminine pa mulu no ku kupama pali kalume umwana aliteswile imiku cinelubali kabili nolo ena aliswile amenso! ³⁶ Eco Elisha alikutile Gehasi no kweba ati, "kuta umwina Shunemu!" Eco ena alimukutile umwanakashi, kabili ulo ena aishile mu muputule, Elisha alyebele ati, "Bula umwana mwaume obe." ³⁷ Nolu umwanakashi aliwile unbukupeme pa makasa yakwe kabili alitotele panshi, kabili nolu alisendele umwana mwaume wakwe kabili aliile panse. ³⁸ Nolu Elisha nakabili alishile ku Giugo. mwali cipowe mu calo, kabili abana baume ba bakasesema balikele pa mulola wakwe. Ena alilandile ku mubomfi wakwe, "Bika umwipika uwukulu pa mulilo kabili wipikile abana abaume ba bakasesema ica kwipika. ³⁹ Umo muli bena aliile mu cilime mu kusaba umusalu. Ena alisangile ulungu lwa mpanga kabili alisabile imyungu panga uku kumana pa mpetwa ya mwingila wakwe. Baliyiputawile nokubika mu fyaipikwe, lelo tabaishibile umusango fyabelelemo. ⁴⁰ Eco balyabulwile ifyaipikwe ukwebati abaume balye. inshita inonofye ulo bali kulya, balilile umusowa ukweba ati, "We muntu wa kwa Lesa muli mfwa mu mwipikika!" Eco taba lilemo nakabili iyo. ⁴¹ Lelo Elisha alyebele ati, " Letemi ubunga bwa ngano, ""Ena alibuposele mu mwipika no kweba ati, "abululeni mupele abantu, ukwebati balye. nolu tamwali nakabili iciliconse icabipa mu mwipika. ⁴² Kwalishile umwaume ukufuma ku Baali shalisha ku muntu wa kwa Lesa uwaletetele iminofu ya mikate ya Barle amakumi yabili mu mufuko wakwe ukufuma ku fisabo fyantanshi, kabili nefitwalo fya mu filime. Ena alyebele ati, "peleni fi ku bantu ukwebati balye." ⁴³ Umubomfi wakwe alyebele ati, "Nindo, Bushe nebo nbikile fi abantu umwanda umo?" Lelo Elisha alyebele ati, " pela fi ku bantu balekuya, pantu Yawe alyebele ati, "Bena ba kolya kabili fikoshalapo." ⁴⁴ Eco umubomfi wakwe alibikile abantu ifilyo; bena balilile, kabili balishilepo fimo ngefyo icebo cakwa Yawe

Chapter 5

Nomba Namani mushika wa mulalo wa mfumu ya ku Aramu, alicindeme kabili ali umuntu umukalamba ku mulola wa kwa shikulu wakwe, pantu ni muli ena Yawe apelele ukucimfya kuli Aramu. Ena kabili ali wakukosa, umwaume uwakupama, lelo ali wafibashi. ² Abena Aramu balikuya mu mabumba mukusansa kabili balisendele ukufuma mu calo ca kwa Isreali umukashana umunono. Ena alikupyungila muka Namani. ³ Umukashana alyebele nakulu ati, "Nebo nkokabila kuti ba shikulu baali na kasesema uyo uwaba mu Samaria! Iyena ena kuti aposha shikulu wandi ifibashi fyakwe." ⁴ Eco Namani alingile mukati kabili alyebele imfumu ifyo umukashana ukufuma ku calo ca Isreali alikulanda. ⁵ Eco ne mfumu ya ku Aramu ya lyebele ati, "kauye nomba line, kabili nebo nkotuma inkalata ya ku Isreali. Namani alimine no kusenda amatalanti ya silifa ikumi ne sha Golide amakana mutanda, nefyakufwala ikumi. ⁶ Kabili ena alisendele ne nkalata kumfumu ya Isreali iyali kulanda ati, "Nomba ulu iyi nkalata yaletwa kuli webo, ukomona ukwebati nditumine Namani umubomfi wandi kuli webo, ukwebati webo umuposhe ifibashi fyakwe." ⁷ Ulo imfumu ya Israeli yabelengele inkalata, yalilepawile ifyakufwala no kweba ati, "Nine Lesa, uwingepaya kabili no kulenga umweo, ukwebati uyu muntu akofwaya nebo ng'undape umuntu ifibashi fyakwe? Cikomoneka kubati akofwaya atampe ubulaki nandi." ⁸ Eco Elisha umuntu wa kwa Lesa aumfwile kwebati imfumu ya Israeli ililepawile ifyakufwala fyaiko, alitumine amashiwi ku mfumu ukwebati, "Nindo mwalepawila ifya kufwala fyenu? Leken ena nomba ese kuli nebp, kabili akoishiba kwebati mwaliba kasesema mu Israeli." ⁹ Eco Namani alishile na bakabalwe bakwe na maceleta yakwe kabili aliminine pa mwinshi wa ng'anda ya kwa Elisha. ¹⁰ Elisha alitumine inkombe kuli ena, ukwebati, " Kauye kuitubika wemwine mu Yordani imikuku cine lubali, kabili umubili obe ukobweluluka, webo ukoba uwakusanguluka." ¹¹ Lelo Namani alikalipile alilelya no kweba ati, "Moneni, nebo nkotontonkanya ati ena akofuma ku kumbona kabili eminine no kukata pe shina lya kwa Yawe Lesa wake, kabili apishanye ukuboko kwakwe pa ncende no kundapa ifibashi fyandi. ¹² Bushe Abana na Farpa, inika sha mu Damasika, tesha bune ukucila yonse amenshi ya mu Israeli? Bushe tekuti nsambe muli shena no kuba uwakusanguluka?" Eco ena alipilibukile kabili alile filya mu cipyu. ¹³ Nolu umubomfi wa Namani alishile mupepi no kulanda kuli ena, "We mufyashi wandi, umfwa kasesema akweeba ukucita icakwafya, bushe ngataucicitle? Nganombafye kwena, nolu, ulu ena aeba ati kuli mwebo, 'itubike wemwine kabili ukoba uwakusanguluka?" ¹⁴ Nolu ena alile ukutentemukilako kabili aliyitubikile umwine eka imiku cine lubali mu Yordani, ukubela amashiwi ya muntu wa kwa Lesa. Umubili wakwe walibwelele nakabili kubati mubili wa mwana umunono, kabili alipolele. ¹⁵ Namani alibwelele ku muntu wa kwa Lesa, ena ne bumba lyakwe lyonse, kabili balishile kwiminina ku mulola wakwe. Ena alyebele ati, " moneni, nomba naishiba ukwebati tamwaba Lesa mu calo conse kanofye mu Isreali. Eco nomba, nkopapata buleni icabupe ci ukufuma ku mubomfi wenu." ¹⁶ Lelo Elisha alyasukile, "Efyo Yawe aba uwa mweo, uyo eo njiminako, nebo ntapoke nangu kamo." Namani alipapatile Elisha ukupoka ubupe, lelo alikene. ¹⁷ Eco Namani alyebele ati, "umfwa tacabe fi, iyana nebo nkokulomba webo ukwebati ku pelwe ku mubomfi obe umwina we loba uwakupita mfalashi shibili, ico ukufuma nomba na kuntanshi, umunangu lilambo ku mulungu umbi kanofye kuli Yawe. ¹⁸ Muli ci cimofye Yawe

alekulekeumubomfi obe, neci cakwebati, ulo imfumu yandi ikoingila mu nganda ya kwa ya kwa Rimoni ku ku kushinshimuna mulya, kabili ashintilila ku koboko kwandi kabili nandi nanga umucindhi mu nganda ya kwa Rimoni, ulo nevo nkontama mu nganda ya kwa Rimoni, Yawe alekulekelela umubomfi obe muli uyu mulandu." ¹⁹ Elisha alimwebele ati, "kauye mu mutende." Eco na Namani alile. ²⁰ Ena aendelefye intamfu iyinono, ulo Gehasi umubomfi wa kwa Elisha umuntu wa kwa Lesa aliyisoseshe umwine ukweba ati, "moneni, shikulu wandi alilekelele Namani umwina Aramu pakukana kupoka ukufuma ku nimwe yakwe ifyabupe ifyo aletele. Epofye Yawe aba wa mweo, nevo nalamukonka ndekuya kupokako cimo kuli ena," ²¹ Eco Gehasi alikonkele Namani panuma, ulo Namani amwene ukwebati umo akomukonka panuma, ena alitolekele ukufumape celeta ku kumukumanya no kweba ati, "Bushe tapali ifilubene?" ²² Gehasi alyebele ati, "Awe tapali tapali filubene. shikulu wandi antuma, ukweba ati, "mona, nomba kwaisa kuli nevo ukufuma ku calo ca milundu ica kwa Efraimu abalumendo babili abamu aba baume ba bakasesema. Tukopapata bapemiko italanti lya silifa ne fyakufwala fibili." ²³ Namani alyasukile, "Nebo nditemenwe sana ukukupamatalanti yabili." Namani alipapatile Gehasi kabili alikakiile amatalanti yabili aya silifa mu mifuko ibili, ne fyakufwala fibili, kabili alifipapikile pa babomfi bakwe babili, abapitile imifuko ya silifa pantanshi ya kwa Gehasi. ²⁴ Ulo Gehasi aishile pa mulundu, alipokele imifuko ya silifa ukufuma mu maboko yabo nokuya kufisa mu nganda ena alyebele abantu balya ukuya, kabili balile. ²⁵ Ulo Gehasi ailemukati no kwiminina ku mulola wa kwa shikulu wakwe, Elisha alimwebele ati, "Nipi wafumina aehasi?" Ena alyasukile ati, "umubomfi wenu telepo nangu kumo." ²⁶ Elisha alimwebele Gehasi ati, "Bushe umupashi wandi Aawaciba nobe ulo umuntu acalulula iceleta ku kumanya webo? bushe ninshita yakusumina ulupiya ne fyakufwala, ifilime fya miolife kabili namabala ya myangashi, impaanga ne ngombe, abasha abaume na basha abanakashi?" ²⁷ Eco ifibashi fya kwa Namani fikoba pali webo kabili no bufyashi bobo umuyayaya, "Eco Gehasi alifuminepo pa ceni cakwe, uwafibashi uwakubuta nge nafula

Chapter 6

¹ Abana baume baba kasesema balilandile kuli Elisha, "incende twikalamo nobe ilicepele saana kulifwe bonse. ² Twapapata lekeni tulekuya ku Yodani, kabiti lekeni cila muntu ateme icimuti, kabili nokuleka fwebo tukule incende umo twalekwikala, "Elisha alyashikile, ukweba ati. Citeni fyofine." ³ Umo pali bena alyebele ati, napapata kauye naba bomfi bobo, "Elisha alyasukile kweba ati, "nkoya nabo." ⁴ Eco alile nabo, kabili ulo baishile ku Yodani, balitendeke ukutema ifimuti. ⁵ Lelo ulo umo alikutema, isembe lyaliponene mumenshi; ena alilile no kweba ati yangwe mweshikulu wandi, usembe lyakwashima! ⁶ Eco umuntu wakwa Lesa alyebele ati, "Nipi liponene?" no muntu alilangile Elisha incende Ena nolu aliputwile akamuti, alikaposese mu menshi, no kulenga isembe ukwelele. ⁷ Elisha alyebele, "libule" eco no muntu ulya alifishishepo ukuboko kwakwe no kubula. ⁸ Nomba imfumu ya bena Aramu yalikusonsomba abena Isreali ku bulwi. Ena alipwishe ababomfi bakwe, ukweba ati, "inkambi yandi ikoba muli ilya nailya ncence." ⁹ Eco no muntu wakwa Lesa alitumine ku mfumu yabena Isreali ukweba ati, "cenjeleni mwilakupita pali ilya ncende, Eco abena Aramu bakoya kulya ku masamba. ¹⁰ Imfumu yabena Isreali yalitumine amashiwi ku ncende intu umuntu wakwa Lase alandilepo kabili no kumusoka. ukucila umuku umo nangu ibili, ulo imfumu yalikuyako kulya, yenu ninshi ili pa kulonda. ¹¹ Imfumu yabena Aramu yalifulilwe palwa ici, kabili ualikutile ababomfi baiko no kulanda kuli bena, "bushe mwebo tekuti munjebeko umo palifwebo uwuli ku mfumu yabena Isreali?" ¹² Eco umo pababomfi bakwe alyebele ati, "Awe, mweshikulu wandi, mwemfumu, ni co Elisha kasesema wamu Isreali Aleba imfumu yabena Isreali yalya amashiwi mulanda mumuputule wenu!" ¹³ Imfumu yalyasukile, "kauye no kumona uko Elisha ali pakuti nevo njise kutumako abaume no kumwikata." calyebelwe kuli ena ati, "moneni, ena ali mu Dotani." ¹⁴ Eco imfumu yalitumine ku Dotani bakabalwe, amaceleta, ne mpuku yaba shilika iyikalamba balishile ubushiku no kushinguluka umusumba. ¹⁵ Ulo umubomfi wa muntu wakwa Lesa aalamukile bwangu nokuya kunse, moneni, impukayaba shilika iyikalamba na bakabalwe na maceleta balishingulukile umusumba. umubomfi wakwe alilandile kuli ena ukweba ati, "yangwe mwe shikulu wandi! Nindo twacita?" ¹⁶ Elisha alyasukile ati, "Witina, abali nefwe bengi ukucila abali ku lubali lwabo" ¹⁷ Elisha alipepele nokweba ati, "Yawe nkopapata ukweba ati mumwisule amenso yakwe ukwebati amone" Nolu Yawe aliswile amenso ya mubomfi, nao alimwene. Moneni, ulupili lwalikumene bakabalwe na maceleta ayamulilo ukushinguluka Elisha! ¹⁸ Ulo abena Aramu baishile kutentemukila kuli ena Elisha alipepela kuli Yawe ukweba ati, "Limuna aba bantu no bupofu, nevo nkokukomba." Eco Yawe alibalegele ukuba impofu, ngefyo Elisha alombe. ¹⁹ Nolu Elisha alyebele abena Aramu ati, "iyi tenshila, nangu musumba teo. Nkonkeni nkomitwala ku muntu mukofwaya" Nolu ena alibatungulwile ku Samaria. ²⁰ Caishile kuba fi ulo baishile mu Samaria, Elisha alyebele ati, "Yawe, Isuleni amenso ya aba bantu ukwebati bengamona" Yawe aliswile amenso yabo kabili balimwene, kabili moneni, bali mukati ka musumba wa Samaria. ²¹ Imfumu yabena Isreali yalyebele ati kuli Elisha, ulo yaba mwene, "Mwe tata, bushe nbepaye? bushe nbepaye?" ²² Elisha alyasukile ati, "webo tauli na kubepaya bushe kuti waipaya abo webo wikete no lupanga kabili no mufwi? Bika umukate na menshi kuntashi yabo, pakuti bengalya no kunwa, kabili ulekuya kuli shikulu wabo." ²³ Eco Imfumu yalibapekanishishe ifikulya ifingi bena kabili ulo balile no kunwa yalibatumine ukuya ka bili bali bwelele kuli shikulu wabo. Yalya mabumba ya bena Aramu abashilika tayabwlele panshita ntali mu calo cabena Isreali. ²⁴ Inshitafye panuma yaifi Beni Hadadi imfumu yabena Aramu yalikolonganikile fyonse ifita no kushinguluka Samaria kabili balitebelele Samaria. Eco mwaliponene icipowe icikulu mu Samaria. ²⁵ Moneni, balishingulukile Samaria umutwe wa mpunda wasukile walashitishiwa pa lupiya amakumi cine konse konse isha silifa, kabili neca pali fine ku cipimo ca matotoli ya nkunda yalikushitwa ulwa silifa

Lusano.²⁶ Ulo imfumu yabena Isreali yalepita lubali kucibumba, umwanakashi alilile kuli yena, ukalanda umwanakashi umo alilile kuli yenu, ukweba ati, "ngafwaniko, mwe shikulu, imfumu yandi."²⁷ Yena yalyebele ati, "umfwa yawe takwafwa webo, nga nebo kuti nakwa shani? bushe kulipo ifikofuma ku lubansa lwa kusokwelako nangu kwa finina umwanganshi."²⁸ Imfumu yalikonkenyepo, "Nindo ikokucusha? alyasukile ati, "uyu mwanakashi alilandile kuli nevo atu, "upele umwana mwaume obe pakuti twingamuya lelo, kabili takaya umwana wandi mailo"²⁹ Eco twalipikile umwana mwaume mwaume wandi no kumuya, kabili nevo nalandile kuli ena ubushiku bwakonkelepo ikwebati, "pela umwana mwaume obe ukuti twinga mulya lelo ena alifishile umwana mwaume watwe."³⁰ Eco ulo imfumu yaufwile amashiwi ya uyu umwanakashi yalilepawile insalu. (nomba yali kupita lubali kucibumba), na bantu bali lole she no ku mona ukuti alikwete isalu shakulosesheshamo mukati, pa mubili wakwe.³¹ Nolu yalyebele ati, "lekeni lesa acite ci kuli nevo, kabili nokucilapo, umfwa umuntwe wa kwa Elisha mwana shafati ukoshala pali ena lelo."³² Lelo Elisha alikele munganda yakwe naba kalamba balikele nankwe. Imfumu yalitumine umuntu ukufumu kuli ena, lelo ulo inkombe yalishile kuli Elisha, ena alilandile ku bakalamba ukwebati, "Moneni ifyo uyu mwana wa ntala misoka ifyo atumine uwa kwisa kusenda umntwe wandi? moneni ulo inkombe yaisa mwisale icibi, kabili mwikate icibi caisalike ukuti eingila. BUShe te nshindo sha makasa yakwe shikulu kunuma yakwe?"³³ Ulo acili alelanda nabo, moneni inkombe yalitentemukile kuli ena, Imfumu ilyebele ati, "monine ubu bwafya bufumine kuli Yawe nindo nevo nalalolela Yawe

Chapter 7

¹ Elisha alyebele ati, " umfwa icebo ca kwa Yawe ifi efyo Yawe alandile; mailo nga ino ishita icipimo cabunga bwa ngano shiwa kwi shekele, nefipo fibili ifya bace kwishekele, mu mpongolo ya Samaria."² Nomba umukalamba uyo ukuboko kwa mfumu kwashintililepo alyasukile umu bomfi wa kwa Lesa, no kulanda, "mona, na Yawe kuti apanga isolokoto mu mulu, kuti ifi fintu fyakitika, "Elisha alyasukile, "mona webo ukotamba ifikocitika na menso yobe, lelo webo tawalyeko nangu cimo."³ Nomba kwali abaume bane bakwete ifibashi panse ya mpongolo yamusumba. Balikulanda kuli umo no munankwe, "Nindo twingekalila kuno mpaka tukafwe? ngatwatila ati tufwile ukuya mu musumba, ninshi insala ili mumusumba, kabili tukafwile kulya mu musumba, kabili tukafwila kulya. lelo nga twaikala kuno, nalyena bukafwa."⁴ Nomba ninshi, isa, natuye ku fita fya mu Aramu. Nga batusunga abamweo, tukafumamo, kabili ngabatwipaya, tukafwafye."⁵ Eco balimine ilyo akasuba kawile pakuya ku nkambi yaba, ilyo bafikile kunse ya nkambi, tapali nangu umo palya.⁶ nipakati Lesa ali pangile ifita fwa mu Aramu ukumfwa ku congo camaceleta, kabili ne congo caba kabalwe ne congo cabakalamba ba fita, kabili balandile kuli umo no munankwe, "imfumu yaba Isreali ilyashimine imfumu sha mu Hiti na mu egupti ukwisa kutulwisha."⁷ Eco abashilika baimine noku butuka mucungulo; balishile ihema ilyabo, bakabalwe babo, ne mpunda shabo, kabili ne nkambi umo yabela, no ku butuka pa kupusha imyeo yabo.⁸ Ulo umwaume nefibashi aishile kunse ya nkambi, baingile mwi hema kabili balilile no kunwam no kupita silifa na golide, ne fyakufwala, kabili no kuya kufifisa. Bali bwelele nokwisa kwingila mwi Hema limbi kabili bali sendele fyonse ukufifumya palya, nokuya kufifisa.⁹ Elyo balandile kuli umo no mubiye takukocita ifisuma ubu bushiku bwe lyashi lisuma, lelo tukoikala tondolo pali ici. nga twalolela ubushiku ukuwa, ukukandwa kuleba bali bafwebo. nomba lelo , isa, natuleya no kulanda kwisano."¹⁰ Eco balimine nokuya kukuta uwale linda pampongolo ya musumba. babimwebele, ukalanda, "twalile ku mkambi yaba Aramu, lelo tapali nangu umo palya, tapali necongo camuntu nangu umo, lelo kwacibafye bakabalwe na bapunda bakakwa, kabili na ma Hema ifyo yalii."¹¹ Nomba uwalelinda impongolo alipundile ilyashi lisuma kabili nomba fyalile kulandwa mukanti kababomfi bamfumu.¹² Nolu imfumu yalimine ubushiku kabili yalyebele ababomfi bakwe, "nkomweba nomba ifyo abena Aramu bacita kuli fwebo bena balishibile ukuti fwebo tuli ne nsala eco bena balifumine munkambi kukuya kukufisama mumpanga. Bena ba koeba ati, "ulo bakomfuma mumusumba, tukobekata abatuntulu, kabili nokwingila mumusumba?"¹³ Umo mubabomfi bamfumu alyasukile nokweba ati, "nebo nkomupapata, lekeni abaume bamo basende bakabalwe basa no abashelepo, abo abashelepo mumusumba, bali kuba ati niyonse mpendwa ya bena Isreali iyisheleko abengi nomba balifwile, lekeni tubatume ukweba ati baye ku mona"¹⁴ Eco balibulile amaceleta nabakabalwe ne mfumu yalibatumine panuma wa mulalo wabena Aramu, ukweba ati, kabuye ni nokumona."¹⁵ Bena balile panuma ukufikafye na ku Yodani kabili umusebo onse waiswilefye ifyakufwala ne fipe ifya bena Alamu bali kuposa ulo balikuya mu kwangu fyanya. eco inkombe shalibwelele nokubweba imfumu.¹⁶ Kabili abantu balile no kuya kutapa inkambi yabena Alamu. Eco necipimo cabunga bwanganu calikushitishiwa pe shekele kabili nefipimo fibili ifya pale fyalikushishiwa pe shekele, ukulingana fye ne cebo cakwa Yawe caebele.¹⁷ Imfumu yalikambishe kangalila uwo ukuboko kwakwe kwashintililepo ukwangalila impongolo, kabili abantu bali mu nyanta wile pampongolo, Alifwile ukulinga ni muntu wakwa Lesa alandile, uyo uwalandile ilyo imfumu yalishile kuli ena.¹⁸ Eco calicitike ukulingane nefyo umuntu wakwa Lesa alandile kumfu mu ukweba ati, "ukufika pali iii nshita pa mpongolo ya Samaria, ifipimo fibili ifya pale ifikabapo pe shekele, kabili necipimo cabunga bwa nganu pe shekele."¹⁹ Naulya kangalila wa yasukile umuntu wakwa Lesa nokwebati, "mona nangu fye Yawe engalenga isolokoto mu mulu bushe ifi kuti fyacitika? Elisha alyebele ati, "mona, webo ukalekumonako icikocitika namenso yobe, lelo tawakalyeko nangu cimo pali fyena."²⁰ Nefi mukulungatana efyacitike kuli ena, ico abantu balimunyanta wile pampongolo, kabili

Chapter 8

¹ Nao Elisha alilandile kumwanakashi uwo umwana wakwe atutubwilwe ku mweo. Ena alimwebele ati, "nakabili kabuye

naba nganda yobe, kabili uye kwikala, mpanga ili yonse, pantu Yawe alikutile icipowe icikoisa pali ici calo pamyaka cine lubali,"² Eco nomwanakashi kabili alyufwilile ishiwi lyamuntu wakwa Lesa. Ena alimine naba nganda yakwe kabili alikele mu calo caba Pelishiti pa myaka cine lubali.³ Caishile kuba ngefi kukupwa kwa myaka cine lubali ukweba ati, umwanakashi alibelulukile ukufuma ku calo caba Pelishiti, kabili alile kufuma kuku ipapatila pa lwa nganda yakwe ne mpanga yakwe.⁴ Nomba imfumu yalikulanda ne Gehasi umubomfi wa muntu wakwa Lesa, ukweba ati, "napapata njobako ifintu ifikulu ifyo Elisha acita."⁵ Nolu ilyo ena ali kweba imfumu ifyo Elisha atutubwile umwana uyo wafwile umwanakashi wine uyo umwana wakwe atutu bulwe kumweo alishile kukupapatila palwa nganda yakwe ne mpanga yakwe. Gehasi alyebele ati, "mweshi kulu, mwemfumu uyu wine emwanakaahi noyu emwana mwaume wakwe, uyo Elisha atutubwile kumweo."⁶ Ulo imfumu ya mwipwishe palwa mwana wakwe, ena alilondolwele ici kumfumu. Eco ne mfumu yalikambishe chilolo umo ifi palwa ena, ukweba ati, "mupele kuli ena ukumubwesha fyonse ifyali fyakwe kabili nobusomboshi ubwamu filime ukutula pabushilu ulo sfumine ku caalo ukufika na lelo."⁷ Elisha alishile ku Damasike ukwali Beni Hadadi imfumu yabena Aramu yalilwele. Imfumu yalyebele. "umuntu wakwa Lesa aishile kuno."⁸ Imfumu yalyebele Hazaeli, "bula icabupe muminwe yobe nokuya kukumukumanya umuntu wakwa Lesa, kabili wipusishe kuli Yawe ukupitila muli ena, ukweba ati, bushe nebo nkapola ukufuma kuli ubu bulwele?"⁹ Eco Hazaeli alile kukumukumanya kabili alipitiile icabupe pamo nankwe umusango onse wafyabune fyali kusangwa mu Damaska, fyasendelwe ne ngamali ama kumi yane. Elyo asaeli alile nokwimi nina pamulola wakwa Elisha nokweba ati, "umwana obe beni Hadadi alintumine kuli webo ukweba ati, "bushe nebo napola ukufuma kuli ubu bulwele"¹⁰ Elisha alimwebele ati, "kabuye, umwebe beni Hadadi, webo wena icine ukapola, lelo Yawe alinangile ukweba ati ena icinefyali ali noku fwa."¹¹ Nolu Elisha alilolekeshe Asaeli ukusu kafye aumfwe nsoni, "kabili no muntu wakwa Lesa aliloseshe."¹² Asaeli alipwishe, "nindo mutolosesha mwe shikulu wandi." nao alyasukile, "Pantu nebo ndishibile icabubi ico webo ukacita pabantu bakwa Isreali. webo uka sonteka inshashisho shabo no mulilo, kabili ukepaya abalumendo abana banono, kabili nokwisha amafuno yaba nakashi."¹³ Asaeli alyasukile, "ninani uyo umubomfi wenu uwingacita icitu cakulisha? ena nimbwafye." Elisha alyasukile, "Yawe alindangile ukweba ati ukaba imfumu pali Aramu."¹⁴ Nolu Asaeli alishile Elisha kabili alishile kuli shikulu wakwe, uwamwebele ena, "Nindo Elisha alandile kuli webo?" alyasukile. "ena alinjebele ukwebati ukwebula uku twishika mukapola."¹⁵ Ubushiku bwakonkelepo Asaeli bulile icifimbo kabili alicitumpike mumenshi kabili alifimbile Beni Hadadi pa menso icakweba ati ena alifwile. nolu Asaeli alishile kulwa imfumu mwipunda lyakwe.¹⁶ Mumwaka walenga busano ubwakwa Yalamu umwana mwaume wakwa Ahabu, imfumu yakwa Isreali, Yolumu alitampile ukuteka, ali mwana wakwa Yosefati imfumu yaba Yuda. alitampile ukuteka lyo Yoha, safati ali imfumu yaba Yuda.¹⁷ Yoholamu alinemyaka amakumi yatatu naibili ulo aambile ukuteka, kabili alitekele pa myaka nine konse kone mu Yerusasabemu.¹⁸ Yoharamu aendele mumbela shamfumu shabena Isreali, ngefyo abanganda bakwa Ahabu yali ku cita, ico ali bulile umwana mwanakashi wakwa Ahabu ukuba umukashi kabili alicitile icabubi kumenso yakwa Yawe.¹⁹ Lelo nomba, pamulandu wakwa Dabidi umubomfi wakwe, Yawe talikufwaya ukonaula Yuda, ico ena alimwebele ukweba ati ena akale kumupa fyonse ifyamuntuntuko yakwe.²⁰ Munshiku shakwa Yehorumu, Edomu alisangukile ukufuma muminwe yakwa Yuda, kabili balipele ne mfumu yabo.²¹ Nolu Yehoramu alyabukile ku seya nama chelete yakwe yonse. Ulo abena Edomu bashingulwike Yehoramu, amacheleta yaba mu shika bakwe balimine kabili no ku sansa bena munshita yabushiku; lelo umulalo wakwa Yehoruma walibutwike no kubwekela kumayanda yabo.²² Eco Edomu awa mubu sangushi kubu tekenshi bwakwa Yuda ukufika nalelo libina nakwe alisangukile akashita kamo kene.²³ Lelo palwa milandu imbi lwa kwa Yehoramu, fyonsefyali ifyo acitile, bushe tayalembwa mumabuku yafya mi itile ya mfumu shamu Yuda?²⁴ Yehoramu alitushishe nabashibo kabili alishikilwe muli bena mu musumba alishilwe muli bena mu mushimba wakwa Dabidi. Nolu Ahasa umwana mwaume wakwe alishile kube mfumu mwipunda lyakwe.²⁵ Umwaka walenga ikumi limo na ibili lyakwa Yoharumu umwana mwaume wakwa Ahabu, imfumu yakwa Isreali, Ahasia umwacina mwaume wakwa Yehorum imfumu yaba Yuda, yalitendeke ukuteka.²⁶ Ahasia alinemyaka amakumi yabili na ibili ulo atampile ukuteka, ali tekele umwaka umo mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina wamu eyele ali ataila, ali mwamna yabena shi wakwa Omuri, imfumu yabena Isreali.²⁷ Ahasia alyendele mumbela ya nganda yakwa Ahabu, alicitile icabubi mumenso yakwa Yawe, ifyo inganda yakwa Ahabu yali kucita ico Ahasia ali umwana buko munganda yakwa Ahabu.²⁸ Ahasia alile na Yeramu umwana mwaume wakwa Ahabu, kukulwisha Asia, imfumu yabena Aramu, pa Ramoti Gilead. Abena Aramu balicenene Yeramu.²⁹ Imfumu Joramu yali bwelulukile kukundapwa mu Jesreeli ku cilonda ico abena Aramu bamupele pa yabena Aramu. Eco Ahasia umwana mwaume wakwa Yehoramu, imfumu yaba Yuda, alile ku Yesreeli kukumona Yeramu umwana mwaume wakwa Ahabu, pamtu Yoram

Chapter 9

¹ Elisha kasesema alikutile omo pa bana baume ba bakasesema no kulanda kuli ena, "fwalila ubulendo, elo usende nomusashi wamafuta mumunye yobe nokuya ku Romati Gilead.² Ulo akafika ukamone Yehu umwana mwaume wakwa Yehoshafati umwana mwaume wakwa Nunshi, no kuyaingila nokulenga ukwima pali bamu nyina noku mutwala mumu putule wamu kati.³ Elo abuule umusanshi wamafuta no kumwitila pamute wakwe no kutila, "Yawe alandile ifi; nakusuba iwe wemfumu pali Isreali," Elo wisule iibi no kubutuka wishinga shinga.⁴ Umulumendo kasesema umwaice aile Ramoti Gileadi. Ulo afikile moneni, umukalamba wa bashilika alikele. Eico kasesema umwaice alandile, ndishile necebo cakukweba webo, we Yehu alyaswile, "kuli nani pali ifwe?" Elo kasesema umwaice ayaswile"⁵ kuli webo mushiku,⁶ Elo

Yehu alimine nokuya kunganda na kasesema aitulwile amafuta pamutwe wakwe nokulanda kuli Yehu, "Yawe, Lesa wakwa Isreali, alilandile ifi; "nakusuba iwe imfumu pabantu bakwa Yawe, pali Isreali. ⁷ Ufwile ukwipaya ulupwa lwakwa Ahabu shikulu obe ukuti indandule umulopa wa babofi bandi bakasesema no mulopa onse uwaba bofi bakwa Yawe abo baipaiwe pa kuboko kwakwa Yesebeli. ⁸ Ku lupwa lwa kwa ahabu bakonaulwa, elo inkaputula ukufuma kuli Ahabu umwana mwaume, Nangu musha nagu uuendela. ⁹ Nkapanga inganda yakwa Ahabu nge nganda yakwa Yereboamu umwana mwaume wakwa Nebati kabili nge nganda yakwa Baasha umwana mwaume wakwa Ahiya. ¹⁰ Imbwa shhikalya Yesebeli mu Yeseeli, kabili takwakabe nangu umo uwakumushika, "Elo kasesema aiswile icibi no kubutuka. ¹¹ Elo yehu aishile fuma ku babofi bakwa Shikulu wakwa, na omo alandile kuli ena, fyonse filifye bwino? nindo uyo uwapena aishile kuli webo? Yehu alyasukile, "iwe ulimwishibe umwaume ne fintu alandile," ¹² Balandile, "Aya fyabufi. Twebe" Yehu alyasukile, "acilanda ifi na filya kuli nebo nakabili acilanda ifi efyo Yawe alandile; nikusuba ukuba imfumu pali Isreali," ¹³ Umo namunakwe mukwangafyanya balibulile icakumfwala cakwe nokubika nokubika panshi yakwa Yehu pamulu, "Yehu matabo balishishe upenga no kula, "Yehu ni mfumu. ¹⁴ Muli ii shila Yehu umwana mwaume wakwa Yehosafati umwana mwaume wakwa Ninshi apingile Yoramumu nomba Yaramu alikupokolola Ramoti Gileadi, ena na bena Isreali bonse, pamulandu wakwa Haseali imfumu yamu Aramu. ¹⁵ Lelo imfumu Yoramumu yalibwelele ku Yeseali ndapwa Ifilonda ifyo abena Aramu bamulashile. ulo alikulwa na Haseali imfumu yaku Aramu. Yuha alandile bofi bakwa Yoramumu, ngacakuti ekutontokanya kwenu mweka nangu uumo abutuke no kufuma mu musumba, ku kuya shimika mu Yeseli. ¹⁶ Eico yehu aliminine mwi celeta ukuya ku Yesreli; pantu Yoramumu alikutusha ku iya. Nomba Ahasiya imfumu yamu Yuda yalitentemwike mukumona Yoramumu. ¹⁷ Nomba malonda alimamine palupungu mu Yesreli no kumona ibumba lyakwa Yehu ulo aishile akatalamukila, "Alandile, namona ibumba lya baume likoisa," Yoramumu alandile, "bula uutetema, nokumutuma ena kukubakumanya; umwebe ukulanda mwaisa mumutende? ¹⁸ Awe kwaile uwatetema kamfwalo, kukumu kumanya alandile mfumu yacilanda ifi; Bushe waisa mumutende? noma Yehu alandile nindo uli nayo kukucito mutende? pelibuka ku numa yandi elo malonda aebele imfumu, "ikombe ilifikile kuli bena lelo tale bwela" ¹⁹ Kabili alitumine mumuku wacibili umwaume pepunda, uwalishile kuli bena nokulanda, imfumu yalanda ifi, bushe mwaisa mumutende?" Yehu alyasukile, Nindo uli nayo kukucita mutende? pilibukila kunuma nukwisha panuma yandi. ²⁰ Nakabili malonda alilandile, "alibakumenye lelo tali kubwelela kuno nakabili. pantu ukwisha aleesha iceleta efyo Yehu umwana mwaume wakwa Nimshi akoesha ako esha nga. ²¹ Elo Yoramumu alandile, "mpekanyeni iceletalandi, balipekenye iceleta lyakwe, na Yoramumu imfumu yamu Isreali na Ahasiya imfumu yaba Yuada bafumine uyu ne celeta lyakwe kukumanya Yehu. Bamusangile muca kaniko cakwa Naboti umwina Yesreli. ²² Ulo Yoramumu amwene Yehu alandile Bushe Yausa mumutende? naena alyasukile, "mutende shi uliko, ulo ifyabucile nde fyakwa Yesebele nako nefya buloshi fyakwe fyabe ifingi. ²³ Kabili Yoramumu apilibwile iceleta lyakwe noku fulumuka nokulanda kuli Ahasali Busangu." ²⁴ Elo Yehu alikanine mubuta bwakwe, elyo alashile Yoramumu pakati kamapeya umufwi waingile kumjutima abotelele mwiceleta ²⁵ Elo Yehu alandile kuli Bidka mushika wakwe, "Mwimye noku muposa mwibala lwa kwa Naboti umwina Yese Tontokanya iwe naine twatenteme bonse ukukonka Ahabo wishi Yawe amulaile. ²⁶ Ubushiku bwafumineko nalimwene umulopa wakwa Naboti no mulupa wamana wakwe umwaume ifyalandile Yawe icine cine nkalenga panikwe pali iti papanga ii efya landile Yawe nomba elo mwimye no ku muposa pali iii mpanmga ukulingana ne shiwi lya kwa Yawe. ²⁷ Ulo Ahasiya imfumu yamu Yuda alimwene ici alifulamwike mu musebo ku Beti, Hagani. Lelo Yedu alimukonkele, no kulanda, "mwipayeni nao mwiceleta," nao balimupikile mubu ninino bwa Guri, icaba ku ibeamu. Ahasiya alifulumukile ku megiddo no ku fwa kulya. ²⁸ Ababofi bakwe balisendele umubili wakwe wiceleta ukuya ku Yerusalemu no kumushika mushishi yakwe naba wishi mumusumba wakwa Dabidi. ²⁹ Nomba cali mumwaka walenga ikumi limo na umo uwakwa Yoramumu umwana mwaume wakwa ahasiya atendeke ukuteka mu Yoda. ³⁰ Ulo Yehu aishile kuli Yeseri, Yeseli alyufwile ici no ku penta pamenso aliwamishe no mushishi wakwe, no kumona pansolokoto. ³¹ Elo Yehu alikwingila pa mpongolo, alilandile kuci ena, "BUShe ulishile mu mutende, iwe Suri, kepaya waba bofi bobe. ³² Yehu aliloleshe pamulu pansolokonto nokulanda, Nani ali pambali yandi? Elo bamututungi babili napamo batatu baliloleshe panse. ³³ Elo Yehu alandile ati, "muposeni panshi" elo baposele ayesebeli panshi nomulopa umbi uwatile pacibumba na pali bakafwalo, na Yehu alimunyatile. Ulo Yehu alingile mu cipango alilile no kunwa. ³⁴ Elo alandile ati, "Moneni nomba umwanakashi utipwa no kumushika, ali mwana mwanakashi wa mfumu. ³⁵ Alile kuku musuika, lelo tabasangile ena ukucila icipangano namakasa ne ndupi. ³⁶ Elo babwelele no kumweba Yehu. Alandile ati, "aya mashiwi ukufuma kuli Yawe ayalandilwe no mubofi wakwe Eliya umwina Tishbi, ukulanda, 'mumpanga yakwa Yesire imbwa shikalya umubili wakwa Yesebeli. ³⁷ No mubili wakwa Yesebeli ukaba nga Mafi pa mulu wa mpanga mu calo pa Yesreli ukuti takuli nangu umo uukalanda uyu ni Yesebeli,

Chapter 10

¹ Nomba Ahabu alikwete na wabo amakumi cine lubali mu Samaria. Yehu alilembele amakalata no kuyatuma ku Samaria, ku ntungulushi shatu Yesreeli, ukubikako abakalamba na balupwa ba kuli bawabo bakwa Ahabu, ukulanda ati,

² "Ba lupwa lwakwa shikulu wenu tuli nabo, kabili mulikwete amaceleta nabakabalwe ne misumba iya kucingililwa ne fyanso fyabulwi. kanshi nomba, ulo lwine kalata nga yafika kuli mwebo, ³ Salenipo incenshi kabili no ulingile muli balupwa bakwa shikulu wenu no kumubika pa cipuna ca bufumu cakwa wishi, nokulwishishako shikulu; u wenu inkonka yabufumu bwakwe." ⁴ Nomba balitinine nokwisa kulanda umo babelele abene ukweba ati, "moneni, imfumu shibili

tashali kwiminina shani fwebo?"⁵ Elo umwaume uwali kusunga icipango, no mwaume uwali, balitumine icebo ukubwekesha kuli Yehu, ukulanda ati, "fwebo tuli babomfi bobe. Tukacita fyonse ifyo wale kutukonkomesha fwebo. Tatwakacitepo umuntu nangu umo imfumu, cita icabune mumenso yobe."⁶ Nomba Yehu alibalembale nkalata umuku walenga bubili, kulanda, "umfwa muli kulubali lwandi, kabili umfwa mwalekukufika kwishiwi lyandi, mukofwaikwa ukusenda imitwe yabalupwa lwakwa shikulu wenu, nokwisa kuli nevo ku Yesereeli muli bumailo panshita imo ine." Nomba balupwa lwa mfumu, amakumi cine lubali mu mpendwa, ebali nabaume bashimucindikwa bamu musumba, abalikubakusha.⁷ Elo nkalata yalishile kuli bena balisendele abana baume abamfumu kabili bali bepeye, abantu amakumi cine lubali balibikile imitwe yabo mu miseke, nokutuma kuli Yehu mu Yesreeli.⁸ Inkombe yalishile kuli Yehu, ukulanda ati, "Balitetele imitwe yabana baume ba mfumu, "Elo alandile ati, "ibikeni mu mpili ibili apakwingilila pa mpongolo ukufika ulucelo."⁹ Ulucelo Yehu alileko kabili aliminine, no kulanda ku bantu bonse ati, "Mwebo muli bakale. Moneni, nevo napangile ukulwisha shikulu wandi no kumwipaya, nomba nonani wipeye aba bonse?"¹⁰ Nomba mukutuluke ukwebati tapali iciputulwe ce shiwi lyakwa Yawe, icebo cilya alandile palwa lupwa lwakwa Ahabu, ukuwila pamushili pantu Yawe alicitile filya alandile ukupitila mumu bomfi walwe Eliya."¹¹ Elo Yehu alipeye bonse abashelepo mulupwa lwakwa Ahabu mu Yesreeli, nabashimucindikwa bakwe bonse abaume, ifibusa fyakwe, na bashimapope bakwe, tapali nangu umo uwashelepo palibena.¹² Elo Yehu alimine kabili alile; alile ku Samaria, ulo alikuya mukufika pa Beti Ekedo yakwa kacema, Alikumenye bawabo bakwa Ahasaya imfumu yaba Yuda.¹³ Yehu alilandile kulibena ati, "Nimwebo bani? Balyaswile ati, "Nifwe ba wabo bakwa Ahasiya, kabili tukotentemukile ukuya mukuposha abana bamfumu na bana bakwa namfumu Yesebeli." Yehu alilandile ku baume bakwe ati, "Basendeni abatuntulu"¹⁴ Elo bali basendele abantuntulu nokuya kubapaila pacishima ca Beti Ekedo, bonse abaume amakumi yane nababili. Tashilepo nangu umopalibena umutuntulu.¹⁵ Ulo Yehu afumineko kulya alikumenye Yehonodabu umwana mwaume wakwa Recabu akoisa muku mukumanga. Yehu ali muposhe nokulanda kuli ena ati, "Bushe umutima obe uli nanebo, ifyo umutima wandi uli noobe? Yehonadabu, alyasukile ati, "Efyo uli." Yehu alilandile ati, "umfwa efyo cile ati, mpela ukuboko kobe," Elo alipele Yehu ukuboko kwakwe, kabili Yehu alisendele Yehomadabu ukunina nankwe mwi celeta.¹⁶ Yehu alilandile ati, "Twende na nevo kabili umone ukupimpa kwandi pali Yawe, "kabili alilengele Yehonodabu ukunina nankwe mwiceleta lyakwe."¹⁷ Ulo aishile ku Samaria, Yehu alipeye bonse abashelepo aba mulupwa lwakwa Ahabu mu Samaria, ukufika nolo aonawile umulongo wabufumu bwakwa Ahabu, ngefyo caabelwe kulibene pakubala ne cebo cakwa Yawe, ico alandile kuli Eliya.¹⁸ Elo Yehu alikolanganike abantu bonse pamo kabili alilandile kubena ati, "Ahabu alipwungile Baali panoono, lelo Yehu akamupwungila sana."¹⁹ Nomba panuma yaifyo ukutileko bonse ba kasesema bakwa Baali, bonse abamupepa, na bonse bashimapepo bakwe. wileka pashale nangu umo, pantu ndikwete ilambo ilikulu lyakupela kuli Baali. uyo onse ushakese tsakhe no mweo, "Nomba Yehu alicitile ifi mukubepaika, ali nepange lyakwipaya bakapepa bakwa Baali."²⁰ Yehu alilandile ati, "pekanyeni inshita yakukwata ukulongana Baali." Elo balibishe ici.²¹ Elo Yehu alitumine kubena Isreali konse na bakapepa bakwa Baali bonse balishile, ulo lwine tapashele umwaume nangu umo uushaishile Balishile, mwitempele lyakwa Baali, kabili caliswile ukufuma kulutwe lumu ukufika na kuli lumbi.²² Yehu alilandile kumwaume ulikusunga umwali kwikala ifya ku fwala fyaba shimapepo ati, "fumya insalu shaba kapepa bakwa Baali bonse." Elo umwaume aliletele insalu²³ Ele Yehu alile na Yehonadabu umwana mwaume wakwa Recabu munganda yakwa Baali, kabili alilandile kuli bakapepa bakwa Baali ati, "Fwailisheni no kumona ukuti tamuli nangu umo muno muli mwebo ukufuma ku babomfi bakwa Yawe, lelo bakapepa bakwa Baali beka."²⁴ Nomba balingile mukupela ilambo ne fyabupe fya koca, nomba Yehu alisalilepo abaume cine konse konse abali kwiminina panse, kabili alibelele ati, "nga umo pabaume abo nkoleta mumaboko yenu apusumuka, uyo onse uwalenga uyo umwaume ukupusuka, umweo wakwe kupokwa pali ulya mweo waulya umo uufwakile,"²⁵ Ulo lwine Yehu apwile ukupeta amalambo yakoca yakoca, alilandile kuli malonda naku bakalamba bafita, "ingilenimo kabili mubepaya. Mwilekapo nangu umo ukufumamo." Elo balibepaye kukubomfi ulutwe lwa lupanga, kabili, Malonda no mukalamba wafita balibaposelemo kabili balingile mukati kamuputule wamganda yakwa Baali.²⁶ Balinukwilemo incenshi shamabwe shali munganda yakwa Baali, kabili balibocole.²⁷ Ulo babongolwele incenshi shakwa Baali, kabili baliyanawile nganda yakwa Baali elo balipangile icimbusu, ifyocili nobwa lelo.²⁸ Ifi efyo Yehu aomawile imipepele yakwa Baali ukufuma mu Isreali.²⁹ Lelo Yehu tashilepo imemba shakwa Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati, isho alengele abena Isreali ukubembukako ekweba ati, imipepele ya bana ba ngombe sha golide mu Betele na Dani.³⁰ kanshi Yawe alilandile kuli Yehu ati, "pantu wabomba pakucita icabune Mumenso yandi, no kucita kunganda yakwa Ahabu ukulingana na fyonse ifyali mumutima wandi aba mubufyashi bobe bakekala pa cipuna cabufumu bwakwe Isreali uku fika na nkulo walenga bune."³¹ Namba tasakamene ukwendela ukwendela mu malango yakwa Yawe, Lesa wakwa Isreali nomutima wakwe onse. Tafumineko ku lubemba lwakwa Yeroboamu, isho alengele isreali ukubembuka.³² Muli shilya nshita Yawe alitampile ukuputulako ifitungu ukufuma ku Isreali, na Hasaeli alicimfishe abena Isreali pa mipaka yabena Isreali,³³ Ukufuma ku Yodani lwaku kabanga, impanga shonse isha bena Gileadi, abena Gadi, nabena Reubeni, kabili na Manasse, ukufuma ku Aroeri, iyabela mu mukonko wabena Arnoni, ukupita mu Gileadi ukuya ku Bashani.³⁴ Pamilandu imbi iyikumine Yehu, nafyonse ifyo acitile na yonse amaka yakwe, bushe tafyalembelwe mwibuku pafya citike ku mfumu shabena Isreali?³⁶ Yehu alilele nefikolwe fyakwe, kabili bali mushikile mu samaria. Elo Yehoahasi umwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mwipunda yakwe.

¹ Nomba ulo Ataliya, nina wakwa Ahasiya, alimwene umwana wakwe umwaume alifwile, alimine kabili alipeye abana bakufumu bonse. ² Lelo Yehosheba, umwana mwankashi wamfumu Yehoramu na nkashi yakwa Ahasiya, balisendele Yoashi umwana mwaume wakwa Ahasiya, kabili alimufishile ukutali ukumufumya pa bana baume bamfumu abo baipeye, ukubikilako no wali kumusunga; ali babikile mumuputule wa busanshi. Balimufishile ukumufumya kuli Ataliya pakweba ati ena tabamwipewe. ³ Alishile nankwe pa myaka mutanda, alifiseme munganda yakwa Yawe, ulo Ataliya ali mfumu mucalo. ⁴ Mu mwaka walenga cine lubali Yehoyada alitumine utusebo kabili alibulilepo ba mushika pa myanda ababena Kari npali bamalonda, kabili alibaletele kuli ena umwine, munganda yakwa Yawe. Alipangile nabo icipangano, nao alibalengele ukulapa umulapo munganda yakwa Yawe. Elo alibalangile umwana wamfumu umwaume. ⁵ Ali bakonkomeshe ukweba ati, "ifi efyo mulekucita. icakaniko ca fitatu pali mwebi mwebesa pe sabata bakotwalila ukulekulonda inganda yamfumu, ⁶ Ne cakakaniko cafitatu bakabe mpongolo ya Suri, kabili icakaniko cafitatu kulukolo lwanganda yakuba malonda." ⁷ Amabumba yambi yabili ayabatakobomba pe sabata, mwebi mufwile mulekulonda inganda yakwa Yawe ku mfumu. ⁸ Mukofwaikwa ukushinguluka imfumu, umwaume onse nefyanso fyakwe mu mabokoyakwe. Uyo onse uwaingila mu mitande yenu, ku mwipaya. Mu kofwaikwa ukule kwikala ne mfumu ulo ikofuma kunse, nolo ikoisa, mu kwingila. ⁹ Ulo ba mushika bapa myanda babelele fyonse Yehoyada shimapepo akonkomeshe. cila umo alisendele alisendele abantu bakwe, balya abali nokwisa kuya mukubomba pe sabata, na balya abali no kuleka ukubomba pali lilya isabata; ¹⁰ kabili balishile kuli Yehoyada shimapepo. Elo Yehoyada shimapepo alipele ba mushika ba pa myanda amafumo nenkwela ishali isha mfumu Dabiti kabili nefyo munganda yakwa Yawe. ¹¹ Kanshi ba Malonda baliminine, umwaume onse ne canso cakwe ku kuboko kwakwe ukufuma kulubali kulyo lwe tempele ukufika kuluba lwakukuso, mupepi necipailo ne nganda, ukushinguluka imfumu. ¹² Elo Yehoyada alifumishe umwana wamfumu umwaume Yoashi, alimufwikile icilongwe pali ena, kabili alimupele nefyabupingashi fya cipangano, Elo bali mucitile imfumu kabili balilandile ati, "Wikale nshiku ishingi wemfumu." ¹³ Lintu Ataliya aumfwile icongo caba malonda ne cabantu, alishite kubantu munganda yakwa Yawe. Aliloleshe, kabili, momeni, imfumu yaliminine lubali bakalamba bafita na bakalisha wa mapenga bali kulibali lwa mfumu. ¹⁴ Nabantu bonse aba mu calo bali kusekelela no kulisha amapenga. Elo Ataliya alilepwile amalaya yakwe kabili alipundile ati, "Busangu; Busangu!" ¹⁵ Elo Yehoyada shimapepo alyebele bamushika ba myanda abali kulolekesha pa Fita, balikulanda ati, "muleteni panse pakati ka mitande. uuli onse uuko mukonka, Mwipayeni ku lupanga. pantu shimapepo alilandile ati, "Mwileka bamwipaile munganda yakwa Yawe. ¹⁶ Kanshi bali mwikete ulo afikile pa ncende apo bakabalwe bengilila muncende ya cipango, kabili palya epo mwipeye. ¹⁷ Elo Yehoyada alipangile icipangano pakati kakwa Yawe ne mfumu na bantu, pakweba ati bengaba bakwa Yawe, kabili napakati ka mfumu na bantu. ¹⁸ Kanshi abantu bonse abamucalo balile ku nganda yakwa Baali no kuya kuibongolola. Bali shonawile ifipailo fyakwa Baali nefibumbwa fya tulubi twakwe mutupimfya. Kabili baipeye. Mathani, shimapepo wakwa Baali, pacinsoca ifyo ifipailo kanshi Yehoyada shimapepo alisontele ba malonda pe tempele lyakwa Yawe. ¹⁹ Yehoyada alisendelepo ba mushika bapamyanda abena Kari, ba malonda, na bantu bonse aba mucalo, na bonse pamo baliletele imfumu ukufuma ku nganda yakwa Yawe kabili balile mu nganda ya mfumu, ukwingilila pa mwinsi wa mpongolo shaba malonda Yoashi alibulile icifulo cakwe pa cipuna cabufumu. ²⁰ Kanshi abantu bonse mucalo bali sansamwike, no musumba walishile kuba tondolo panuma ya kwipaya Ataliya nolupanga ku nganda ya mfumu. ²¹ Yoashi ali ne myaka cine lubali ulo atampile

Chapter 12

¹ Mu mwaka walenga cine lubali uwakwa Yehu, elyo Yoshi atendeke ukuteeka pa bumfumu, kabili ateekele mu musumba wa Yerusalemu imyaka amakumi yane. ² Nyina ishina lyakwe ali ni Sibia. Uyu mwanakashi afumine ku Beresheba. Yoashi acitile ifintu ifyawama pa cinso cakwa Yawe pa myaka yonse iyo Yehoyada shimapepo alemutungulula. ³ Lelo incende shakupelamo isho balecindika tashaonawilwe. Abantu batwalililefye ukutuula amalambo no koca ububani muli shilva shine ncende. ⁴ Yoashi aeba bashimapepo ati, "Longanikeni indalama shonse isho besa mukuula mu nganda yakwa Yawe, indalama isho cila muntu apingwilwa ukutuula mu nganda yakwa Yawe, elyo nesho abantu baituulilafye abene. ⁵ Leken i shimapepo uuli onse apoke indalama ukufuma kuli cila kasunga wandalama, elyo no kuleka shibombe umulimo wakuwamisha inganda apali ponse apalefwaikwa ukuwamya. ⁶ Lelo ukufikafye na mu mwaka walenga amakumi yabili na itatu uwa pa bumfumu bwakwa Yoashi, bashimapepo bali bacili tabalawamya ifyanaike mu nganda. ⁷ Eico imfumu Yoashi epakwita Yehoyada shimapepo elyo na bashimapepo bambi nokubepusha ati, nga chinshi ico mushiwamisha ifyaonaika fyonse mu nganda yakwa Yawe? Leken i ukupoka indalama ukufuma kuli bakasunga wandalama ukufuma, lelo shone ishileisa mushitwale mukuwamisha inganda," ⁸ Bashimapepo basumina ukuleka ukupoka indalama ukufuma ku bantu, elyo kabili bena tebali nokuwamya iyo nganda. ⁹ Yehoyada shimapepo epakufwaya imbokoshi elyo atula icipunda pa nkunpiko yaiko. Aibika pambali ya bulambo lubali ku kulyo kwa muntu uwaingila mu nganda yakwa Yawe. Bashimapepo abalelinda pa mwinsi ebalebika mu mbokoshi indalama shonse isho baleleta mu nganda yakwa Yawe. ¹⁰ Ilyo lyonse bamona ukuti mwaba indalama ishingi mu mbokoshi, lyena kalemba wa kwisa no elyo na shimapepo mukalamba bali nokwisa penda indalama shonse ishituulilwe mu nganda yakwa Yawe elyo nokushilonga mu mifuko. ¹¹ Ilyo bapima no kulemba indalama shituulilwe, elyo bashipeela ku bantu abaume abasalilweukwangalila imilimo ya nganda. Nabo bashibomfyashi mukulipila bakabasawa mbao na bakukuula abalebomba pakuwamya inganda yakwa

Yawe,¹² Elyo na ku babomfya amabwe ayabaswa ayakuwamisha inganda yakwa Yawe. Balipila ni indalama shonse ishalefwaikwa mu milimo yakuwamya inganda.¹³ Lelo indalama shonse ishaleisa tashabombebe mukupangilamo imbale, ifyakushimishako nangu ukukushishako ulubuuto, inweno, amapenga nangu ifipe fimba ifya golide nangu Silifa ya mu nganda yakwa Yawe.¹⁴ Shaleipilwa ku babomfi abaleshibomfya mukuwamisha mu nganda yakwa Yawe.¹⁵ Kabili tawali ukusakamana ukwishiba nga cakuti abalepoka indama balelipila ababomfi, pantu bena bali bacishinka nganshi mu mibombebe yabo.¹⁶ Indalama shakufuma ku mutuulo wakufuta pa fyabubifi no wakwelelwa pa bubifi shena tabashitwele mu nganda yakwa Yawe, pantu shali sha bashima pepo.¹⁷ Pa nshita ilya ine Hasaeli imfumu ya bena Aramu aima aya sansa icifulo ca Gati nokucipoka, kabli aipekanya nokuya mukusansa Yerusalemu.¹⁸ Nomba Yoashi imfumu ya bena Yuda lepakubuula fyonse ifyamushilo ifyatuulilwe ne fikolwe fyakwe, Yehoshafati, Yehoramu na Ahasia imfumu sha bena Yuda, elyo na golide yonse iyo asangile mu cipao ca golide yonse iyo asangile mu cipao ca nganda yakwa Yawe necakwisano, atumina Hasaeli imfumu ya bena Aramu nao epakufuma na mu Yerusalemu.¹⁹ Lelo palwa fintu fimbi pa bufumu bwakwa Yoashi, elyo na fyonse ifyo acitile, bushe tafyalembwa mu citabo ca milandu, ya shamfumu sha bena Yuda?²⁰ Bacilolo bakwa Yoashi bamupingila, bamwimina mpaka bamwipaya. Baisa bamwipaila ku Beti milo ninshi ali mukuya ku Sila.²¹ Bacilolo abamwipaye ni Yosabada umwana mwaume wakwa Shimeati na Yehosabadi umwana mwaume wakwa Shoma, Ilyo afwile baya mushiika na ku fikolwe fyakwe mu musumba wakwa Dabidi. Elyo Amasiya umwana wakwe umwaume amupyana pa

Chapter 13

¹ Mu mwaka uwakulenga amakumi yabili na yatatu uwakwa Yoashi umwana mwaume wakwa Ahasia imfumu yaba Yuda, Yehoahasi umwana mwaume wakwa yehu alitendeke ukuteka pali Isreali musanaliya; alitekele imyaka ikumi na cine lubali.² Alicitile ifya bubifi ku cinso cakwa Yawe no kukonka imemba shakwa Yeloboamu umwana mwaume wakwa Nebati, uwalengele Isreali ukubembuka, na yehoahasi tapilibwike ukufuma kuli bena.³ Ubukali bwakwa Yawe bwalyocele pali Isreali; no kubapela ukutwalilila mu muboko Yawe Hasaele imfumu yaku Alamu na mu mabako yakwa Beni Hadadi umwana mwaume wakwa Hasaele.⁴ Eco Yehoahasi alikutile kuli Yawe, na Yawe alyumfwile kuli ena pantu alimwene ukutikishiwa kwakwa Isreali, ifyo imfumu alamu alikubatikisha.⁵ Eco Yawe alipele Isreali uwakuba pususha, kabili balifyukile ukufuma mu ma boko yabena Adamu, na bena Isreali balitendeke ukwikala mu mayanda yabo ngefyo cali akale.⁶ Nokucila, tabapatwikeko ukufuma ku memba sha munganda yakwa Yeloboamu, uwalengele Isreali ukubembuka, balikonkenyepo muli Shena; ne cakwaminikwa cakwa Ashele calishele mu samaliya.⁷ Abena Alamu balishile Yehoahasi na bantu amakumi yasano abapali bakafwalo na maceleta ikumi nabakwenda ku makasa amakana ikumi, pantu imfumu yaku Alamu yalibonawile nokubacita kubati lukungu lea panshila ya kwela.⁸ Naku milandu imbi likumine Yehoahasi, na fyonse ifyo acitile na maka yakwe, tafyale mbwa mu citabo ca ficitwa fya mfumu sha Isreali?⁹ Eco Yehoahasi alisendeke ku fikolwe fyakwe, kabili balimushikile mu samaliya. Yahoashi umwana wakwe umwaume ewaishile kuba mfumu mu cifulo cakwe.¹⁰ Mu mwaka uwakulenga amakumi yatatu na cinelubali uwa mfumu Yoahasi imfumu ya baYuda, mukuteka kwa kwa Yehoasi umwana mwaume wakwa Yoahasi kwatendekele pali Isreali mu samaliya alitekele imyaka ikumi na mutanda.¹¹ Alicitile ifya bubifi ku cinso cakwa Yawe Tashilepo imemba nangu shimo isha kwa Yeloboamu umwana mwaume wakwa Nebati, Eco alilengele Isreali ukubebuka, lelo alikwendela muli Shena.¹² Nakumilandu imbi ikumine yehoashi fyonse ifyo acitile, no bulamba bonse ubo alwishisheko Amasia imfumu ya ba Yuda, Bushe tafyalembwa mu citabo ca ficitwa ifya mfumu ya Isreali?¹³ Yehoashi alisendeme ku fikolwe fyakwe, na Yeloboamu alikele pa bumfumu bwakwe. Yehoashi alishikilwe mu samaliya mfumu sha Isreali.¹⁴ Nomba Elisha alishile kulwala ubulwele napali ici alifwile ku ntashi, eco Yehoashi imfumu ya Isreali yalishile kuli ena no kumulosha alandile ati, "Tata wandi, taata wandi, Amaceleta ya Isreali na bakensha waba kafwalo bakomisenda!"¹⁵ Elisha alilandille kuli ena, "Bula ubuta ne mifwi," eco Yoashi alibulile ubuta ne mifwi.¹⁶ Elisha alilandile ku mfumu ya Isreali ukweba ati, "Bika ukuboko kobe pa buta," Eco alibikilepo ukuboko. Elo Elisha alibikile amaboko yakwe pa maboko ya mfumu.¹⁷ Elisha alandile ati, "isula insolokoto iwa ku kabanga," eco aliswilw, Elo Elisha alandile ati, "kabili alilashile. Elisha alilandile ati, "uyu mufwi wa bwansho bwa Alamu, pantu ukasansa abena Aramu mu apekti mpaka ukabonaule."¹⁸ Elo Elisha alandile ati, senda imifwi, "eco Yoashi alisendeke. Alandile ku mfumu ya bena Isreali ati, "lesa panshi, "kabili alilashile panshi imiku itatu, elo alekele.¹⁹ Nomba umuntu wakwa Lesa alimu fulilwe nokulanda ukweba ati, nga wacilasa panshi imiku isano nangu mutanda. Lwena ngo wacisansa Alamu mpaka wamulofya, lelo nomba ukasansafye alamu imiku itatu."²⁰ Elo Elisha alifwile, kabili balimushikile. Nomba amabumba ya bena Moabu balishile kusansa icalo pa kutendeka kwa mwaka.²¹ Ulo baleshika umwaume umo ifi, balimwene ibumba lya bena Moabu, eco baliposele umubili mu nshishi yakwa Elisha. apo pene peka ulo muntu akumishe ku mafupa yakwa Elisha alitutubukile no kwiminina pa makasa yakwe.²² Hasaele imfumu ya bena Alamu yatitikishe Isreali inshiku shonse shakwa Yehoahasi.²³ Lelo Yawe alibasemine, kabili ali ne nkumbu pali bena mno kbasamana, pamulandu wa cipangano na Abraham, Isreali, na Yakobo. Eco Yawe tabonawile, kabili tabatamfya ku cinso caskwe.²⁴ Hasaele imfumu yaku Alamu yalifwile na beni Hadadi umwana wakwe umwaume ewaishile kuba imfumu umwaume ewaishi kuba imfumu mwi punda lyakwe.²⁵ Yehoashi umwana mwaume wakwa Yehoahasi alipokolwele ukufuma kuli Ben Hadadi umwana mwaume wakwa Hasaele imisumba iyapoko lwelwe ukufuma kuli Yehoahas wishu ukupitila kuli. Yehoashi ali mu sanshile imisumba yakwa²⁴ Hasaeli imfumu ya Aramu yali fwile, elo na Beni-Hadadi umwana mwaume wakwe aishile kuba imfumu pacifulo cakwe.²⁵ Yehoashi umwana mwaume

wakwa Yehaahasi ewaishile ku ku poka ukufuma kuli Beni-Hadadi umwana mwaume wakwa Hasaeli umusumba uyo uwabele upokelwe kuli Yehoahashi wishu mu nkondo. Yehoashi wamwilikile imiku itatu, elo no kupokolola isho misumba sha Isreali.

Chapter 14

¹ Mu mwaka wabubili uwakwa Yehoashi umwana mwaume wakwa Yehoasasi, imfumu ya bena Isreali, imfumu yaba Yuda, yalitendekele ukuteka. ² Ali ne myaka amakumi yabili na isano ulo atendekele ukuteka; Alitekele imyaka amakumi yabili na pabula mu Yelusalemu. Ishina lyakwa nyina ni Yehoadani, uwaku Yelusalemu. ³ Alicitile ifyakulunga mu menso yakwa Yakwa Yawe, lelo tali nga Dabidi wishu. Alicitile fyonse ifyo Yoashi, wishu ifyo acitile. ⁴ Lelo imisansama tabafumishe. Abantu bali bacili bakopela ilambo no koca ifya cena ca bune pa misansama. ⁵ Calishile kuba ukwebati ati ulo lwine ubutungulushi bwakwe bwashikatane, alipeye aba bomfi abapeye wishu, imfumu. ⁶ Nomba taipeye abana aba kepaye; lelo alicitile ukulingana ku fyalembelwe mu citabo ca malango ica kwa Mose, fyeka ifyo Yawe akonkomeshe, ukweba ati, "Bashibo tabafwile ukwipailwa pa bana babo nangula abana babo ukwipailwa pa bafyashi babo. Lelo, onse umuntu afwile ukwipailwa pa lubembu lwakwe." ⁷ Alipeye abashilika amakana ikumi aya bashilika baku Eduomu mu umukonko wa mucele; alisendele na sela mu bulwi no kwinka ati Yoktilu, iyo icili ikoitwa ifi fine ukufika ne lelo. ⁸ Elo Amasia alitumine intumi kuli yehoashi umwana mwaume wakwa Yehu imfumu ya bena Isreali, ukweba ati, "isa tukumane bonse icinso ne cinso mu bulwi." ⁹ Nomba Yehoashi imfumu ya Isreali yali tumine intumi ukubwelela kuli Amasia imfumu yaba Yuda, ukweba ati, " Cliaa uwali mu lebanoni alitumine amashiwi kuli cedali mu lebanoni, ukwe ati, "pela imwana obe umwanakashi ku mwana wandi umwaume ngo mukashi, Nomba iciswango camumpanga mu lebanoni calipitile no kunyantaula pali cilasa. ¹⁰ Mu cine walisansa Edomu no mutima obe wali kusumbula pamulu. Pita icilumba cobe muku cimfya, nomba wikale panganda, ni pamulandu ndo wingaponena no kuiletala amafya wemwine, mwense webo na Yuda pamo?" ¹¹ Nomba Amasia taumfwile. Eco Yehoashi imfumu ya bena Isreali yalisanshile na ena na Amasia imfumu ya bena Yuda balikumene icinso necinso pa beti shemeshi, uyo uwali wakwa Yuda. ¹² Yuda balimucimfishe kuli Isreali, no muntu onse alibutukile ku nganda. ¹³ Yehoashi imfumu ya bena Isreali, yalikele Amasi, imfumu ya ba Yuda umwana mwaume wakwa Asiah, pa Beti she shemeshi. Alishile ku Yerusalemu no ku tobaula ilinga lya Yelusalemu ukufuma pa mpongolo yaku Eframukufika pa mpongolo yapa cifutu, lyalepele imikono imyanda ine bu butali. ¹⁴ Alisendele Golide yonse na silfere, ne fipe fyonse ifyalesangwa mu nganda yakwa Yawe, ne fyabunoshi mwisano lya mfumu. Na bantu bacitatilo kabili babwelela ku sama liya. ¹⁵ Nomba milandu imbi lyakumine Yehoashi, fyonse ifyo acitile, amaka yakwe, nefyo alwishishe Amasia imfumu ya ba Yuda, bushe tafyale mbwa mu citabo ca ficitwa fya sha mfumu sha bena Isreali? ¹⁶ Elo Yehoashi alisendeme ku fikolwe fyakwe kabili ashikilwe mu samaliya ku shamfumu bena Isreali, na Yeloboam, umwana wakwe umwaume, alishile kuba imfumu mwi punda lyakwe. ¹⁷ Amasia umwana mwaume wakwa Yoashi, imfumu ya ba Yuda, yalikele imyaka ikumi na shisano panuma ya mfwa yakwa Yehoashi umwana mwaume wakwa Yehoahashi, imfumu yabena Isreali. ¹⁸ Nomba imilandu imbi ikumine Amasia, bushe taulembwa mu citabo ca ficitwa fya shamfumu sha ba Yuda? ¹⁹ Balyumene akapi no kumwina Amasia mu Yerusalemu, kabili alibutukile ku lachishi. Ali butukile ku Lachishi nomba balitumine abaume bakumukonkako ku lachishi kabili balimwipaille kwenka kulya. ²⁰ Balimuletele pali bakafwalo, kabili alishikilwe ne fikolwe fyakwe mu musumba wakwa Davidi. ²¹ Bonse abantu bamu Yuda balisendele Asaliya uwali ne myaka ikumi limo na mutanda, no kumulenga imfumu mu mwi punda lyakwa wishu Amasia. ²² Ni Asiliya ewa kulile Elati no kubwesha kuli Yuda, panuma imfumu Amasia alile ku fikolwe fyakwe. ²³ Mu mwaka wakulenga ikumi limo na isano Amasia umwana mwaume wakwa Yoashi imfumu yaba Yuda, Yeroboam umwana mwaume wakwa Yehoashi imfumu ya bena Isreali alitendekele ukuteka mu samaliya, alitekele imyaka amakumi yane na umo. ²⁴ Ali citile ifya bubifi mu menso yakwa Yawe. Tapatukile ukufuma ku membu nelyo shimo ishakwa Yeroboam umwana mwaume wakwa Nebati, uwalengele Isreali ukubembuka. ²⁵ Alibweshe umupaka wa Isreali ukufuma ku lebo Hamati ukufikakuli bamba wa Alaba, ukukonka ukukonkomesha kwe shiwi lyakwa Yawe, Lesa wakwa Isreali, ilyo alandile ukupitila mu mumbomfi wakwe umwana mwaume wakwa Amitta, Kasesema, uyo uwafumene ku gati Hefa. ²⁶ Pantu Yawe alimwene ukucula kwakwa Isreali, ukweba ati calibipile kuli onse, bonse babili abasha na bantungwa, kabili takwali no wakulubula abena Isreali. ²⁷ Eco Yawe alilandile ati takafumyepo ishina lya Isreali pe samba lya muli lelo alibapuswishe ukupitila mu kuboko kwa kwa Yeloboamu umwana mwaume wakwa Yehoashi. ²⁸ Nomba milandu imbi ikumine Yeloboamu fyonse ifyo, acitile amaka yakwe, fyo acimfishe mu bulwi ne fyo alubwile Damaskasi na Hamati, ifyo ifyali fyakwa Yuda, pali Isreali, ficitwa fyashamfumu sha bena Isreali? ²⁹ Yeloboamu alilele ku fikolwe fyakwe, ne shamfumu sha bana Isreali, ne secharia umwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mu mwipunda

Chapter 15

¹ Mu mwaka wa makumi yabili na cine lubali iyakwa Jero boam imfumu yakwa Isreali, Azaria umwana mwaume waka Amaziah imfumu yamu Yuda alitendekele ukulekuteka. ² Azariah alikwete imyaka ikumi limo na mutanda ulo atampile ukulekuteka, elo mutanda imyaka amakumi yasano naibili mu Yerusalemu. Nyina balikumukuta ati Jekolia, elo ali mwina Yerusalemu. ³ Alibombele icisuma mu menso yakwa Yawe, ngafintufye wishu amaziah acitile. ⁴ Lelo imisansamo tayasendelwe. Abantu bali bacili bakopele lambo nokulekufutuwine fyefungo pa misansama. ⁵ Yawe alikumishe

imfumu pakweba ati alibele nefibashi nakubushiku bwamfwa yakwe elo alikele namu nganda iyakuibela. Jothamu, umwana mwaume wa mfumu, alisungile inganda yonse elo alitekele abantu ba mucalo. ⁶ Elo napamilandu iyiibelele iikkokuma Azariah, fyonse ifyo acitile, bushe tayalembwa mu citabo icamilandu sha shamfumu shamu shamu Yuda? ⁷ Elo Azariah alilele nefikolwe fya kwa ena; balimushikile nefikolwe fyakwa ena; mumjumba wakwa Dabidi. Jotham, umwana wakwa ena umwaume, alibele imfumu mwipunda lyakwa ena. ⁸ Mu mwaka wa makumi yatatu na cine konsekonse uwakwa Azariah imfumu yaku Yuda, Zechariah umwana mwaume wakwa Jeroboam alitekele mu Isreali mu Samaria imyenshi mutanda ⁹ Alicitile icabubi mucinso cakwa Yawe, ngefyo wishu acitile. Tafumineko ku masambi yakwa Jeroboam umwana mwaume wakwa Nebat, uwalikulenga Isreali ukulekubembuka. ¹⁰ Shallum umwana mwaume wakwa Jabesh alipagile Zechariah alimumine mu Ibleam elo alimwipewe. Elo alibele imfumu mucifulo cakwa ena. ¹¹ Lelo pamilandu yonse iikkokuma Zechariah, ililembele mucitaco camilamdu ya shamfumu shamu Isreale. ¹² Ili yalikuba esiwi lyakwa Yawe ilyo alandile kuli Jehu ukwebati, "Ba lupwa bakwa weba bakekala pacipuna cabufumu bwakwa weba bakekala pacipuna cabufumu bwakwa Isreali ku nkulo ya kulenga cine," cilya ecacitikile. ¹³ Shallum umwana mwaume wakwa Jabesh alitendekele ukulekuteka mu mwaka wa kumi limo naitatu wakwa Azariah, Imfumu yamu Yauda, elo alikelele umwenshi fye umo mu samaria. ¹⁴ Menahem umwana mwaume wakwas Gadi alininime ukulefufuma ku Tirtzah ukulekufika ku Samaria. kulya alipumine shallum umwana mwaume wakwa Jebesh, mu samaria, alimwipewe elo alibele mfumu mwipunda lyakwa ena. ¹⁵ Lelo pamilandu imbi iikkokuma Shallum elo namapange yakwa ena, fililembelwe mucitabo camilandu yashamfumu sha mu Isreali. Elo ¹⁶ Menahem alipumine Tiphshah elo na bonse abalikuba uko, elo nemipaka iyashingukile Tirtzah, pakwebati taba iswilile ena umusumba, Elo aliupumine elo alipangwile bonse abanakashi bama fumo muli uyo mushi. ¹⁷ Mumwaka wa makumi yabili uwakwa Azariah imfumu yamu Yuda, Menahem umwana mwaume wakwa Gad alitampile ukulekuteka mu Isreali, alikelele imyaka ikumi limo mu Samaria. ¹⁸ Alicitile icabubi mu cinso cakwa Yawe. Inshiku shonse ishamweo wakwa ena, tafumineko kumasambi yakwa Jeroboam umwana mwaume wakwa Nebat, Uwalengele Isreali ukulekubembuka. ¹⁹ Elo pul imfumu yaku Assyria alimiine icalo elo menahem alipele pulu ba kikali ba Silfere ikana limo, pakwebati ubwafwilisho bwakwa ubufumu bwa mu Isreali mukuboko kwakwa ena. ²⁰ Menahem alifumisha ishindalama ukulekufuma mu Isreali pakulekufwaya cila mwaume umukankala ukulekulipila amakumi yasano aya Sheleke wa Silfere kuli ena kukulekupele mfumu yaku Assyria. Elo imfumu yaku Assyria alibwelelemo elo taikela kuli cilya calo. ²¹ Lelo pa milandu imbi iikkokuma Menahem, elo nasyonse ifyo acitile, bushe taikolembwa mucitabo ca milandu yashamfumu shamu Isreali? ²² Elo Menahem alisendeme nefikolwe fyakwa ena, elo pekahiah umwana wakwa ena umwaume alibele imfumu mwipunda lyakwa ena. ²³ Mu mwaka wakulenga amakumi yasano yakwa Azariah imfumu yamu Yuda, Pekahiah umwana mwaume wakwa Menahem alitendefelele ukulekuteka pali Isreali mu samaria; Laitekele imyaka ibili. ²⁴ Alicitile icabubifi mucinso cakwa Yawe. Talikufumako ku masambi yakwa Jeroboam umwana mwaume wakwa Nebati ayo ayo alengeshe Isreali ukulebembuka. ²⁵ Pekahiah alikwete mushika balikumukuta Pekah umwana mwaume wakwa Remaliah, uwalikulemupangile. pamo pene na baume amakumi yasano abaku Gilead, Pekah alipeye Pekahiah ukulekubikapo na Argobo elo na Arieah mu Samaria, mu kasaba ka cipango imfumu pacifulo cakwa ena. ²⁶ Elo pamilandu imbi iya palwa kwa Pekahiah fyonse ifyo acitile, fililembelwe mu citabo ca milandu yashamfumu shamu Isreali. ²⁷ Mumwaka wamakumi yasano naibili uwakwa Azariah imfumu ya ku Yuda, Peka umwana mwaume wakwa Remaliah alitendekele ukulekuteka muli Isreale mu Samaria; alikelele imyaka amakumi yabili. ²⁸ Alicitile ifya kubipa mu cinso cakwa Yawe. Tafumineko ku masambi yawa Jeroboam umwana mwaume yakwa Nebat, uwalengele Isreale ukulekubembuka. ²⁹ Munshiku shakwa Pekah imfumu yakwa Isreali, Tiglath-Pileser imfumu yaku Assyria alishile elo alisendele iion, Abel, beth Maacah, Jonaah kedesh, Hazar, Gilead, Galilee elo ne calo conse ica Naphtali, ali ulwailile abantu ku Assyria. ³⁰ Elo Hoshea umwana mwaume wakwa Ela alipanngile Pekah umwana mwaume wakwa Remaliah amapange, Alimumine elo alimwipewe, Elo alibele mfumu mwipunda lyakwa ena, mumwaka wa makumi yabili yakwa Jotham umwana mwaume wakwa Uziah. ³¹ Elo pamilandu imbi iikkokuma Pekah, fyonse ifyo acitile, ililembelwe mucitabo ca milandu ya shamfumu shakwa Isreali. ³² Mu mwaka wabubili uwakwa Pekah umwana mwaume wakwa Remaliah, Imfumu yakwa Isreali, Jotham umwana mwaume wakwa Azariah, imfumu yaku Yuda alitendekele ukulekuteka. ³³ Ali kwete imyaka amakumi yabili na yasano ulu atendekele ukulekutanda mu Yerusalemu, Nyina bali kumu kuta ati Jerushah, ali umwana mwanakashi wakwa Zadok. ³⁴ Jonathan alibombebele icakulungama mu menso yakwa Yawe. Alikonkele icaku mwenako cha fyonse ifyo wishu Azariah acitile. ³⁵ Nangufyefyo imisansamsa taya likufumiwapo. Abantu bali bacili bakoipaya amalambo elo nkulekufutumu fye fungo pa misansamo. Jotham alikulile impongolo yapamulu iya nganda yakwa Yawe. ³⁶ Elo pa milandu imbi iyi kokuma Jotham, elo nasyonse ifyo acitile, bushe tafya lembwa mucitabo camilandu ya shamfumu sha mu Yuda? ³⁷ Mulishilya nshiku Yawe alitampile ukulekutumona Yuda Rezin imfumu yaku Aram, na Pekah umwana mwaume wakwa Remaliah. ³⁸ Jotham alisendeme nefikolwe fyakwa ena alo alishikilwe nefikolwe fyakwa ena mu musumba wakwa Dabidi, icikolwe cakwa ena. Elo Ahaz umwana wakwe umwaume, alibele imfumu mwipunda lyakwa ³⁷ Muli shilya inshiku Yawe atampile ukutuma ukulwisha Yuda imfumu Resini imfumu ya Aramu, elo Peka umwana mwaume wakwa Ramaliya. ³⁸ Yonatani alisendeme ne fikolwe fyakwe elo kaili alishikilwe pamo ne fikolwe fyakwe mu musumba wa wakwa David, icikolwe cakwe. Elo Ahazi, umwana mwaume wakwe, aishile kuba imfumu pa cifulo cakwe.

¹ Mu mwaka wakulenga ikumi na cine lubali uwa Peka umwana mwaume wakwa Limaliya, Ahasi umwana mwaume wakwa Yotamu imfumu yaba yuda, alitendekele ukuteka. ² Ahasi akwete imyaka amakumi yabili elo atendekele ukuteka, kabili alitekele ikumi na mutanda mu Yerusamu. Taukucita ifyakulungama mu menso yakwa Yawe Lesa wakwe, ngefyo, Dabidi icikolwe cakwe calimukucita. ³ Ena alimukwenmda mu nshila ya shafumu sha Isreali; mucine, alilengele umwana wakwe umwaume kupita mu mulilo, ukukonka ificitwa fya muselu ifya mu calo ifyo Yawe atamfishe mubantu bakwa Isreali. ⁴ Alipele amalambo no koca ifya cena cabune mu ncende sha pamulu, pa mulu wa milundu, na mwisamba lya citi conse cakulemba ica katapa-katapa. ⁵ Elo Lesin imfumu yaku alamu peka umwana mwaume wakwa Ramalya imfumu ya Isreali, balishile ku Yerusalemu mu Kusansa. Balikati Ahasi lelo tabamucimfishe. ⁶ Pali iya inshita Lesin imfumu yaku aram alipokolwele Elathi ukuba yakwa Aramu no kutamfya abaume ba mu Yuda ukufuma mu Elatji. Elo abena balishile ku Elathi uko bakaila ukufika bwelelo. ⁷ Eco Ahasi alitumine intumi kuli Tiglati-pilesa imfumu yaku Ashuri, ukweba ati, "ndimubomfi obe kabili umwana obe umwaume. Ninyika no kwisa kumpususha kukuboko kwa mfumu Aram nokufuma kuboko kwa mfumu ya Isreali, abo abansanshile." ⁸ Eco Ahasi alipitile Silfere na golide yasangilwe mu nganda yakwa Yawe kabili pakati kafyabunoshi bwa mwaisano lya mfumu no kutama nge cabupe ku mfumu ashuli. ⁹ Elo Imfumu yaku Ashuri yalikutikile kuli ena, ne mfumu yaku Ashuri yalile mukwimina Damascas, ukuicimfya no kupita abantu bakwe nga ku Aram. ¹⁰ Imfumu ahasi yali ku Damascas ku kumanya Tiglati-pilesa imfumu ya yashari. pa Damaskasi umusanango wa cipailo ne mibele ne mipangilwe ne mibombele yonse iyali mukufwaikwa. ¹¹ Eco Uria shimapepo alikulile icipailo kubati ni filya fine fyapekanishiwe ifyo mfumu ahasi yatumine ukufuma ku Damaska. Alicipwishishe ilyo imfumu ahasi tailafi ukufuma ku Damaskasi. ¹² Ulo imfumu yalishile ukufuma ku Damaskasi yalimwene icipailo ; imfumu yali palamine ku cipailo no kupela ifyabupe palya pene. ¹³ Alipangile wabupe ca koca no cabape ca luseke alitulwile ne cabupe cakunwa cakwe, no kukana umulopa pa fyabupe senge pa cipailo. ¹⁴ Icipailo camukuba cali ku cinso cakwa Yawe alicitetele ukufuma ku ntanshi ye tempele, ukufuma pakati ka cipailo cakwe na pe tempele lya kwa Yawe no kucibika ku kapinda ka ku-kulyo lubali lwa cipailo cakwe. ¹⁵ Elo imfumu Ahasi akonkomeshe ulya shimapepo ukweba ati, "pa cipailo icikula Mocepo icabupe cakoca ulucelo kabili icungulo ica bupe ca luseke, ne cabupe icakoca icamfumu ne cabupe cakwe ica Luseke, ne cabupe cakoca ica bantu bonse aba mu caalo, ne fyabupe fyabo ifya nseke ne fyabupe fyapo ifyakunwa. Mukanepo one umulupa pa cabupe cakoca, na onse umulopa cikaba candi icakwipusha pa fyabutungulushi. ¹⁶ Uriya shimapepo alitile ukulinga na nefyo imfumu ahasi Yakonkomeshe. ¹⁷ Elo imfumu ahasi afumishako imikobelo ne insani ukufuma pa fyakwimikapo ifiteshiwa kabile alisenmdede ya mukuba iyo iyali pe samba waciko no kucibika pa mwalala. ¹⁸ Balifumishepo icaakufimba umwakwenda ice sabata ico bakulile oe tempele, pamo no mwakwilingilila imfumu konse lya tempele lya kwa Yawe, pa mulandu mfumu ya Ashuri. ¹⁹ Pamulandu wamilandu imbi iyakumine ahasi nefyo acitile, Bushe tayalembwa mu citabo ca ficitika ku Shamfumu shaku Yuda? ²⁰ Ahasi alifwile ne fikolwe fyakwe no kushikwa pamo ne fikolwe fyakwe mu musumba wakwa Dabidi. Heseikia umwana wakwa umwaume uwaishile kuba imfumu mucifulo

Chapter 17

¹ Mu mwaka wakulenga ikumi na ibili uwa mfumu Ahasi uwaku Yauda, Ukuteka kwakwa Hoshea umwana mwaume wakwa Wla kwalitendekele. Alitekele mu Samaliya pali Isreali imyaka pabula. ² Alikucita ifya bubi mu menso yakwa Yawe, lelo tefyali imfumu sha Isreali ishabali lepo pali ena. ³ Shalmaneser imfumu ya Asshuri alimusanshile, na Hoshea alishile kuba umubomfi wakwe na kulamu letela ifya bupe. ⁴ Elo imfumu Ashuri akutulwike ukweba ati Hoshea alikufwaya ukumwipaya, pantu Hoshea alitimine intumi, kumfumu Osorkoni. Lya Egupti; nkabili talikupela icakucita umwaka no mwaka. ⁵ Elo imfumu ya Ashuri yali mukakile no kumubika mu Cifungo. Elo immfumu ya Ashurli yalisanshile icalo conse, no kusansa Samaliya no kuikata bukole pa myaka itatu. ⁶ Mu mwaka wakulenga pabula uwakwa Hoshea imfumu ya Asshuri yalisendele Samaliya no kusenda Isreali kuli Ashuli. Alibabikile mu Halah, pa cabuca nyika ya Gozani, na mu musumba wa Medisi. ⁷ Ubu bunkole bwalicitikile pantu abena Isreali balibembukile Yawe Lesa wabo, uwabafumishe mu calo ca Egupti, ukufuma mu Maboko ya kwa Farao imfumu ya Egupti. Abantu bali kushinshimuna imilungu imbi. ⁸ No kulekwendele mu ficitwa ya fyalo ifyo Yawe atamfishe ku cinso ca bantu bakwa Isreali, Na mu ficitwa ifyo imfumu sha bena Isreali Shalikucita. ⁹ Abantu bakwa Isreali bali kucita mu bimfisololo-ukwalukila Yawe Lesa wabo-ifintu ifitali ifyakulungama. Bali ikulile abene ncende shapamu mu misumba yabo yonse, ukufuma pa lupungu ukufika mu nshanshisho shabashilika. ¹⁰ Kabili balibikile inceshi sha mabwe ne milando iya Shera pa kapili kasansuka mwisamba lyonse lya citi ca katapa-katapa. ¹¹ Kulya balyoleko ifya cena cabune muncende shonse isha pamulu, ngefyo ifyalo fyacitile abo Yawe asendele ukufuma ku cinso cabo abena Isreali balitangishe ificitwa fya bubi. ifyakusonsomba Yawe kubukali; ¹² Bali kunshimuna utulubi, pafyo Yawe alandile kuli bena, "mwebo tamwakacite ifi fintu" ¹³ Lelo Yawe aliminine ubunte kuli Isreali na kuli Yuda pali bakasesema na bakamona bonse, ukulanda ati, "pilibukeni ukufuma ku nshila sha bubifi bwenu no kusunga amafuma yandi ne fipope amalango yandi ayo nkankomeshe bashinwe, nayo natumine ayo nakonkomeshe bashinwe, nayo natumine kuli mwebo ukupitila mu ba bomfi bandi bakasesema." ¹⁴ Nomba tabaumfwile; lelo balitalamike imikoshi yabo nga bashibo aba shacetekele muli Yawe Lesa wabo. ¹⁵ Balikene ifipone fyakwe ne fipangano apangile ne fikolwe fyabo, na ifipope fya fipangano apele kuli bena Balikonkele ificitwa ifya ifya bubi eco nabo balishi kuba ababubi. Balikonkele ifyalo fyabena fyalo abo ababashingulukile, abo Yawe abakonkomeshe ukukana

bakonkesha.¹⁶ Balisulile yonse amafunde yakwa Yawe Lesa wabo. Bali pangile utwana twangombe tubili utwafyela utwa kushinshimuna Balipangile umulando wa Ashela. Kabili balishinshimwine. intanda shonse isha mu mulu na Baali.¹⁷ Balilengele abana babo abaume na banakashi ukupita mu mulilo, balibomfeshes amalele no lubuko, balishitishe abene mukucita ifya bubifi mu menso yakwa Yawe, kabili bali mumusonso ku bukali.¹⁸ Eco Yawe alikalipile sana pali Isreali no kubafumya ku cinso cakw. Takwali nelyo umo uwashale lelo umutundu wakwa Yuda weka.¹⁹ Na-ena Yuda tasungile amafunde yakwa Yawe Lesa wabo, kabili balikonkele ifitwa fyalikucita abena Isreali.²⁰ Eco Yawe alikene bonse ababufyashi bwakwa Isreali; alibacushishe no kubapela mu maboko ya abo abali nokubula ifikwatwa nge fya iko mpaka abafumya ku cinso cakwe.²¹ Alifumishe Isareli ukufuma pa mumulongo wa bufumu bwakwa Dabidi, no kupanga Yelobamu umwana mwaume Nebati imfumu. Yeloboam alifumishe abena Isreali mukukonka Yawe no kubalenga ukubembuka apakalamba.²² Bena Isreali bali konkele imembu ishakwa Yeloboam kabili tabafumineko,²³ Eco Yawe alifumishe Isreali ku cinso cakwe, ngefyo alandile ukupiti mu babomfi bakwe bakasesema ukweba ati, akacita. Eco Isreali alisendelwe ukufuma mu calo cabo ukuya ku Ashuli, kabili caba muli iyi inshila. Ukufuma no bushiku bwe lelo.²⁴ Imfumu ya shuri yalifumishe abantu ukufuma mu Babiloni no kufuma ku kuta, no kufuma ku Abba, no kubabika mu misumba ya samaliya mu cifulo ca bantu ba Isreali. Balipokolwe samaliya no kwikala mu misumba yaiko.²⁵ Fyali citike ntendekelo ya beikashi bwabo kulya ukweba ati tabacindikile Yawe. Eco Yawe alitumine inkalamo pali bena isho ishaipailepo bamo pali bena.²⁶ Eco balilandile ku mfumu ya Ashuli, ukweba ati, ifyalo wasenda no kufibika mu misumba ya samaliya tabaishiba ificitwa fifwaikwa kuli tu lesa twa mucalo. Eco alitumine inkalamo pali abantu kulya pa mulandu wakukana ishiba ificitwa fifwakwa kulu lesa twa calo."²⁷ Eco imfumu ya Ashuli yalikonkomeshe, ukweba ati, "sendeniko shima pepo umu uyo wafumishe kulya, kabili leka aleya no kwikala kulya, no kuleka asambilishe bena ificitwa ififwakwa pali tu lesa twamucalo.²⁸ Eco shima pepo umu uyo basendele ukufuma ku Samaria alishile no kwikala mu betele; alibasambilishe ifyo bafwile ukucindika Yawe.²⁹ Cila mutundu walipangile tulesa twabo abene, no kutubika muncende yapamulu iyo abena Samaliya bapangle-onse mutunde mu musumba umo baikela.³⁰ Abena Babiloni balipangile Sako ti-Benoti, abantu ba kukuta balipangile Negali, aabantu baku Hammati balipangile Ashima;³¹ Abena abite bapangile nibasi na tataki-abena Sefafite balyocele abana babo mu mulilo kuli Adranne leki na Anammeleki, imilungu yakwa Sfabite.³² Nabo balicindikile Yawe, no kusonta ukufuma pakati kabo bashima pepo ba muncende shopamulu, uwali kubapeleko ilambo mu matempele yamuncende.³³ Balicindike Yawe kabili no kushinshimuna tu imilungu yabo, mu ntambi asha fyalo ukufuma pakati ka abo basendele.³⁴ Ukufuma no bwelelo balitwalila muntambi shabo ishakale. Tabacindikile Yawe, nangu ukukonka ifipope, amalamuno, amalango nangu amafunde ayo Yawe apele ku babufyashi bakwa Yakobo uyo ainikile Israeli.³⁵ Ulo Yawe apangile icipangano na bena ali bakonkomeshe, "mwikalatina imilungu Imbi, nangu mwebene ukulatufukamina, nangu ukutushimuna, nangu ukutupela ilambo.³⁶ Nomba Yawe, uwamifumishe mu calo ca Egupti na maka ayangi no kuboko kwaku tambalala, ni kuli ena eko mukafukama, kabili nikuli ena eko mukapela amalambo.³⁷ Ifipepo na malamuno, amalango na mafunde ayo amilembele mwebo, mukayasunga umuyayaya.³⁸ Eco mwilatina imilunga imbi, Ne cipangano napangile na mwebo, mwi kalaba nangula ukucindika imilungu imbi.³⁹ Lelo Yawe obe eco uykacindika Akakupokolola ku maka ya balwani bobe"⁴⁰ Tekuti bomfwe, pantu balikonkonyepo ukucita ifyo balikucita akale.⁴¹ Eco ifi fyalo fyaletina Yawe no kushinshimuna. ifintu fyabo ifya kubaswa na bana babo balicitile fimo fine-ngefyacitile abana babana babo, Balikonkenyepo ukucita ifyo ifikolwe fyabo fyalikucita ukufika no

Chapter 18

¹ nomba mumwaka wachitatu uwakwa Hoshea umwana mwaume wakwa Ela, imfumu yabana Israeli, Heseikia umwana mwaume wakwa Ahasi, imfumu yakwa Yuda yalitampile ukuteka.² Ali ne myaka amakumi yabili naisano ilo atampile ukuteka; Alitekele pamyaka amakumi yabili napabula mu Yerusalemu. Nyina ishina lyokwe ali ni Abiya; Ali umwana mwanakashi wakwa sekalia.³ Alicitile ifyabune mumenso yakwa Yawe, ukube mweka munkonka yakwa David, icikolwe, cakwe fyeke fyo alikucita.⁴ Alifumishe fyonse ifyakusansama, kutobaula ne ncheshi sha mabwe, no kuputaula imilando yakuba Ashera, amokaula tupimfya tumpifya ne nsoka yabutale ilya iyo Mose apangile, pantu muli isho nshita abantu balikucelako ifyacifutumishi fyacena cabune bali kucikuta ati "Nehushitani,"⁵ Heseikia alitetekele ati panuma yakwe tapalipo uwali ngaena pali bashamfumu bonse aba bena Yuda, nangu pali bashamfumu abamutangilile ena.⁶ Pantu alilambalile kuli Yawe, Talekele ukumukonka lelo alikusunga amafunde, aya Yawe akambishe Mose.⁷ Efyo Yawe ali na Heseikia, na nakonse uko alikuya alishikile. alisangukile imfumu yaku Ashiwi kabili tali kuibombela.⁸ Alisanshile aba Pelishiti ukya kifika ku Gasa nakumipaka yashingulukileko ukufuma ku impanga lwaba kalinda ukuya ku musumba we linga.⁹ Mumwaka walenga bune uwa mfumu Heseikia, uwali uwa cinelubali wakwa Hoshea umwana mwaume wakwa Ela imfumu yabena Isreali, Shalmanesere imfumu yaku Ashuri alishile no kwimina Samaria noku nshinguluka.¹⁰ Pakupwa kwa myaka itatu balincimfishe, mumwaka wa mutanda wa mfumu Heseikia wali umwaka wapabula wakwa Hoshea imfumu Yabena Isreali; muli uyu wine emo Samaria aikatilwe.¹¹ Efyo kanshi imfumu yaku Ashuri ya sendele Isreali kumutwala ku Ashuri alo baile kubabika mu Hala, Haku cabu ca niika ya Gosani, kabili mumisumba yakubena Madani.¹² Alicitile ifi pantu tabaumfwilile kwishiwi lyakwa Yawe Lesa wabo, balipulile mu cipingo cakwe, fyonse ifyo Mose umubomfi wakwa Yawe akambishe, balikene ukumfwako kabili tabaficitile.¹³ Elo mu mwaka wabune uwa mfumu Heseikia, senakaribu imfumu yaku Ashuri yali sanshile yonse imisumba yamalinga yakwa Yuda nokubekata.¹⁴ Eico

Heoekia imfumu yamu Yuda yalitumine ishiwi ku mfumu yaku Ashuri, awali mu wachishi, ukweba ati, "ndikubifishe fuma kuli nebo, conse ico ukatwika pali nebo nkasenda imfumu yaku Ashuri alikufwaya Heseekia imfumu yakwa Yuda ukulipila amatalata imyanda itatu iya gilide.¹⁵ Eco Heseekia alimupele onse Silfere uwa sangilwe mu nganda yakwa namu fipawo fyaku cipango camfumu.¹⁶ Ele Heseekia alikambatwile golide ukufumya kufibi ifya mwi Tempele lyakwa Yawe naku inceshi isho alambitikeko; alipele na golide ku mfumu yaku Ashuri.¹⁷ Lelo imfumu yaku Ashuri yalikolopele ifita fyakwe ifya maka, ukutuma tartam na Rabasarisi na mushika wafita ukufuma ku Lakashi ukuya kuli Heseekia ku Yerusalemu, Balyendele ukuminika mu misebo elo bafikile kunse ya Yerusalemu, Balipalamine ku mukolwa wa chishiba capa mulu mu musebo wakuya kwi bala lyakwa kasamfya, no kwiminina lubali lwebala.¹⁸ Ulo babilikishe ukukuta imfumu Heseekia, Elyakimu umwana mwaume wakwa Hilikia, uwali kabaka wa pa nganda na shebuna kalemba, na Yoah umwana mwaume wakwa Asafi, kasunga wafyalembwa balile ukuya kuba kumanya.¹⁹ Elo mushika Nafita alibele akulanda kuli Heseekia ifyo imfumu ikalamba imfumu yaku Ashuri yalandile, "Nipi kwafuma, uku kutetekela kwa ku Kosefi?²⁰ Ukolanda fye amashiwi yacabe cabe ukweba ati, ulikwete abakwampana nabo na maka yabilwi. Ni muli namu umo wa tetekela, icakweba ati unsangukile nebo?²¹ Bona ukotelekela mumutambu wakwendelako itete ilyakufubuka lyaku Egipto icakweba ati nangu umuntu shintililako kuti lyamupula muminwa nokumutunga, Efiyo Farao imfumu yaku Egipto yaba kuli uyo onse umutetekela.²² Nomba ngawalanda kuli nebo ati, Tukotelekela muli Yawe Lesa wesu. bushe tali eo imisansama ne fipailo fyakwe ifyo Heseekia afumishipo alilandile naku bena Yuda nakuli Yerusalemu, ali mufwile mule kushinshimuna kuli ici icipailo mu Yerusalemu?²³ Eco nomba kanshi nkofwaya ukukupela icabupe icabune ukufuma kuli shikulu wandi imfumu yaku Ashuri, Nkokupela bakabalwe amakana yabili, umfwa ukamona aba kwendapo.²⁴ Nindo wingakanina kangalila umo uwakucepesha pababomfi bwakwa shikulu wandi? walibika icetekelo cobe muli Egiptu mku maceleta nabakabalwe nabakwendapo!²⁵ Bushe nyendele ukufika kuno ukwakubula Yawe ukulwisha nokunaula cino icifulo? Yawe alinjebele ati, sanse calo ici noku conaula."²⁶ Elo Elyakimu umwana mwaume wakwa Hilikia na Shebina, na Yoa balandile kuli mushika wafita, "Twapapata landemi kubabomfi benu mu cilimi caci Aramu, pantu cena tukocumfwa. Mwilekulandila mucilimi cabena Yuda mumatwi yabantu aba abali Pelinga."²⁷ Nomba mushika wafita alibelele ati, Bushe shikulu wandi alintumine kuli shikulwine kabili nakuli mwebo ukwisa kulanda aya mashiwi? Bushe tantumine kubaume abekala pa linga, abo abakesa kulya amatisho yabo nokupapula imisu yabo pamo namwebo bene?"²⁸ Elo mushika wafita aliminine nokupinda mwishiwi ilikulu mucilimi caci Heere ukweba ati, 'kutikeni kwishiwi lyamfumu iikalamba, imfumu yaku Ashuri.²⁹ Imfumu yaeba ati, mwileka Heseekia amibepe pantu takakwate amaka yakumipokolola ukumfumya mumaka yandi.³⁰ Mwileka Heseekia amilenge ukutelekela muli Yawe, ukweba ati, ;; Yawe cinefye akatupokololako noku umusumba tawakapelwe mumaboko yamfumu yaku Ashuri."³¹ Mwikutika kuli Heseekia, pantu ifi efiyo imfumu yaku Ashuri yalanda panga umutende kuli nebo kabili wise kuli nebo. Ninshi lweni onse uwamuli mwebo akale kulya ku myangashi, nokulenwa amenshi amenshi yamu cishima cakwe.³² Mulekucitefi mpaka nolonkesa kumisenda no kumifwala ku calo icikaba kubati cenu, icalo ica ngano no mwangashi umpya, icalo iacmukate ne myangashi, icalo ica miolife no buci, pakweba ati mukale kwikala ukwabula ukufwa. mwi umfwa kuli Heseekia ulo akoesha ukumipapata ukweba ati, Yawe akatupokololako.³³ Bushe kwalibapo imilungu yabantu abo ba pokolako ukubafumya mukoboko kwa mfumu yaju Ashuri?³⁴ Ilikwisa imilungu yakwa Hamati na Aripadi ilikwisa imilungu yakwa Sefwabaimu, Hena na iba Bushe yalipokolola Samaria ukumufumya mukuboko kwandi?³⁵ Pali yonse imilungu yamu calo bushe palibapo umulungu uli onse uwapokololapo icalo cauko ukufuma mumaka yandi? Nga Yawe kuti apususha shani Yerusalemu mu maka yandi?"³⁶ Lelo abantu baikela fye kututu tabaaswikepo, pantu imfumu yalikonkomeshe, ati mwimwasuka!³⁷ Eliakim umwana mwaume wakwa Hilikia uwali kabaka wapa nganda shebina kalemba; na Yoa umwana mwaume wakwa Asafi, kasunga wafyalemba balile kuli Heseekia ne fyaku fwala fyabo kabalepawile nokumufisha amashiwi yakwa Mushika

Chapter 19

¹ Nomba cali mfi ulo imfumu Heseekia aumfwile akasebo kabo, alilepawile ifya kufwala, fyakwe afwala ne nsamu, nokuya munganda yakwa Yawe.² Alitumine Eliakim uwali kabaka wapanganda, na shebina kalemba, naba kalamba baku ba shimapepo, bonse kabaifimbile insamu, ukuya kuli Esaya umwana mwaume wakwa Amose, kasesma.³ Balimwebelele ati, "Heseekia aeba ati, Buno bushiku bwakumanama, ukwebaulwa, no kusebana, pantu abanma balifikile pa nshita yakuti bafyalwe, nomba amaka tapali aya kuti bafyalwe.⁴ Nalimo kuti caba ati Yawe Lesa wenu akoumfwa amashiwi yonse amashiwi yakwa mushika wafita, uo imfumu yaku Ashuri shikulu atumine ukinsa kusalula Lesa wa mweo, kabili akebaule na mashiwi ayo Yawe Lesa wenu amfwile. Nomba sansuleni amapepo yenu paba shalapo abo abacili muno."⁵ Efiyo ababomfi bamumu Heseekia balishile kuli Esaya,⁶ Na Asaya alalindile kuli bena ati, "ilande kuli wisokulu, Yawe aeba ati, "mwitina pa mashiwi ayo mumfwile, ayo ayo aba bomfi bamfumu yaku Ashuri babomfeshe mu kuntuka.⁷ Moneni, nkabikamo umupashi muli ena kabili akomfwa akasebo kamo no kubwelelamo ku calo cakwe nkamulanga ukuwa ku lupanga mu calo cakwe."⁸ Elo mushika wafita ubwelelemo nokuya kusanga imfumu yaku Ashuri ikolwishanga na libina, pantu alyumfwile ati imfumu yalifumineko ku lakishi.⁹ Elo Senakarebu alyufwile ati, Tirhaka imfumu yaku kushi na Egipto bali ikolopele ukumulinsha eco alitumine inkombe nakambi kuli Heseekia nakasebo;¹⁰ "Mulande kuli Heseekia imfumu yabena Yuda mwisuminishi Lesa wenu uo mwatetekelamo ukumibepa, ukweba ati, "Yerusalemu takupelwe mukuboko kwa mfumu yaku Ashuri."¹¹ Moneni mwalyumfwa mfumu shafu Ashuri ifyo shacita kufyalo fyonse

ukufyonaula umupwilapo Nomba mwebo bushe mukapokololwa? ¹² Bushe imilunga yanko yalishipokololako, inko isho batata baonawile, Gosani, Harami, Resefe, na bantu ba mu Edem mu Yelesari? ¹³ Shilipi imfumu shaku Hamata imfumu yaku Aripali, imfumu sha musumba yaka Sefaribaimu, iyaku Hena, na Iba?" ¹⁴ Hesekia alipokelelele iyi imkalata ukufuma ku nkombe nokuibelenga. Elo aninine ukuya ku nganda Yakwa Yawe nokuifungulwila ku cinso cakwe. ¹⁵ Elo Hesekia apepele ku cinse cakwa Yawe no kweba ati, "Yawe wamilalo, Lesa wakwa Isreali, mwebo mwebaikala pamulu waba kesubi, niwe fye Lesa mweka pa mabafumu yapano pesonde. mweka pa mabafumu yapano pesonde. Mwalipangile umulu ne calo. ¹⁶ Pepekeni ukutwi kwenu, Yawe, nokukutika isuleni amenso yenu, Yawe, nokumona, kabili umfwa amashiwi yafwa sankeribu ayo atimine ukipumya Lesa uwa mweo. ¹⁷ Cine cine Yawe, ishamfumu shaku Ashuri shalyonaula inko ne fyalo fyabo. ¹⁸ Balibika imilungu yabo mumulilo, pantu tayali milungu lelo milimo yamaboko yebo ifya amuti fyr ne cibwe, kanshi abena Ashuri bali fyo nawile. ¹⁹ Elo nomba, Yawe Lesa wenu, tepususheni twamikuta ukutufumya mukuboko kwakwe, pakweba ati, amabumu yonse aya pamo pesonde yeshibe ati mwebo Yawe, nimwe fye Lesa mweka. ²⁰ Elo Esaya umwana mwaume wakwa Amose alitumine amashiwi kuli Hesekia, ukweba ati, Yawe Lesa wakwa Israeli alanda ati, pantu ulipepele kuli nebo palwakwa Senkeribu imfumu yaku Ashuri, ndikumfwile. ²¹ Ili eshiwi ilyo alanda pali ena; "umwana mwanakashi na cisungu waku Sion akusula no kukuseka ukupumya umwana mwanakashi waku Yerusalemu apakumya no umutwe kuli webo. ²² Ninani wapontela no kutuka? nipali nano wasanswilile ishiwi lyobe no kupunamika amenso yobe mu mulu ne cilumba? mpa wamushilo wakwa Israeli! ²³ Ukupitila munkombe shobe walisalula shikulu walilanda ati, ku bwingi bwa maceleta yandi nalinina ku mulu wa mpili, ukwakusansukisha ukwa kwa Hebamoni. Nkatema imikaderi iyi tali ne fimuti fya mikupri ifyasalwa ifya mulya, nkengile mu ncebde shamukati nankati mwamuko, mu mitengo umwabesha ifitwalo. ²⁴ Nebo nalimba ifishima nalinwa amenshi yambi yambi, nalikamishe inika shonse isha mu Egupti kunyantilo shamakasa yandi; ²⁵ Bushe tawaumfwapo ifyo nacishimike akalefye, kabili nalicitile munshita shakale sana? nomba nkolenga cise kufikilishiwa ya malinga ukweba ati yabe mina yafitantala. ²⁶ Abekashi baiko bamaka ayamono batentuka nokulengwe nsoni. Bali kubati mulemfwe mu mpanga, icani iciteku, icani pamutenge nangu mu mpanga icilokota ninshi tacingakula. ²⁷ Lelo nalishiba ukwikala kobe ukufuma kobe, no kwingila kobe, nokubilimuka kobe pali nebo. ²⁸ Pantu ukubilimuka kobe pali nebo nakabili nefilumba fyobe filifikile ku matwi yandi, Nkabika indobo mumyona yobe, ne mukobelo mu kanwa kobe, kabili nakubweseshamo munshila umo waishile." ²⁹ Ici ecikaba icilangililo kuli mwebo; umo mwaka mukalekulya ifyakuimenena fye umwaka wacibili ifya comba ukufuma kuli filya leo mumwaka wabutau mufwile ukubyalala imyangashi nokulya ifisabo fyaiko. ³⁰ abashalako aba nganda yakwa Yuda aba pusuka bakalenge imishila ukuya panshi noku twala ifisabo. ³¹ Ico ukufuma mu Yerusalemu mukafuma abashalapo na mulipili lwa Sion mukafuma abapusuka. ukupimpa kwa kwa Yawe wa milalo kukacite ifi. ³² Efyo Yawe alanda palwa mfumu yaku Ashuri, "Tayakese kwingila muli uno musumba nangu ukuposamo umufwi kabili taya kamonekeko nangu ni kwela, nagu kukula ubucingo. ³³ Inshila aishilemo enshila imo ine akapilibililamo takengile muli uno musumba. Ici cisemo cakwa Yawe," ³⁴ Pantu nkacingila uyu musumba nokuupususha pa mulandu wandi napa mulandu wakwa Dabidi umubomfi wandi. ³⁵ Elo cali fi bulya bushiku malaika wakwa Yawe alifumine nokusansa inkambi yabena Ashuri, ukwipaya ifita amakana umwanda na makana amakumi cinekonse konse nayasano. Ulo abantu fyali lelelefy monse monse. ³⁶ Elo sankwibu imfumu yaku Ashuri alifumineko nokuya kwikala ku Ninebe. ³⁷ Panuma, ulo ali kushinshimuna mu nganda yakwa Nisroke umulungu wakwe, abana bakwe abaume Adramaleke na Shareseere balimwipye ku lupanga. Elo bafulumukile mu calo ca Ararati, Elo Esarihalone umwana wakwe umwaume ewaishile kuba imfumu mwipunda

Chapter 20

¹ Muli shilya ushiku Hisekia alilwele mupepi nokufwa. Elo Esaya umwana mwaume wakwa Amose, kasesema alishile kuli ena nokulanfa kuli ena ati, "Yawe alilandile ati, "ubike ifyamunganda yobe umo fifwile ukuba; pantu nebo ukofwa, tawabe na mweo." ² Elo Hisekia apilibwilile icinso cakwe ku cibumba nokupepa kuli Yawe, ukweba ati, ³ "Napapata, Yawe, mwe tata ala ibukisheni ifyo nyenda uwacishinka ku cinso cenu nomjtima wandi onse, nefyo nacita ifya bune mu menso yenu, "eco Hisekia alililile umusowa ukubilikisha. ⁴ Ulo Esaya talafuma mulubansa lwa pakati, icebo cakwa Yawe calishile kuli ena, ukweba ati, ⁵ "pilibuka kunuma, no kuya kweba Hisekia intungulushi ya bantu bandi, ifi efyo Yawe, Lesa wakwa Dabidi icikolwe cenu alilandile ati, "ndyumfwile ipepo lyobe, kabili ndimwene iminsoshi yobe, nkokundapa pa bushiku ubwakulenga shitatu, ukonina nokuya kunganda yakwa Yawe. ⁶ Nkakulundilapo inshiku shobe imyaka ikumi limo na isano, pa mweo obe, nokukupusha webo noyu musumba ukufuma muminwe ya mfumu Ashuli, kabili nkapokololako uno musumba pamulandu wa bufwayo bwandi na ku bufwayo bwa kwa Dabidi umubomfi wandi." ⁷ Elo Eseyalandile ati, "bulene umukama wa mukungu." balicitile ifyo no kubika pa fipute fyakwe, kabili alipolele. ⁸ Hisekia alilandile kuli Eseyalandile, "fishibilo ndo ifyo uko ishibilako ukweba ati Yawe akomposha no ukuya kwitempele lyakwa Yawe pa bushiku bwalenga shitatu?" ⁹ Esaya alyasukile ati, "ifi efikaba ifi langililo kuli webo ukufuma kuli Yawe, ukweba ati Yawe ali no kucita ifintu ifyo alandile. Bushe icinshingwa ciye kuntanshi intampulo ikumi limo nangula ukubwelela kunuma intapulo ikumi limo? ¹⁰ Hisekia alyasukile ati, cintu ica kwanguka ku cinshingwa ukuya kuntanshi intampulo ikumi limo, nangula, ukuleka icishingwa ukuya kunuma ni tampulo ikumi limo. ¹¹ Nomba Esaya kasesema alililile kuli Yawe, no kubweshala icinshingwa imiku ikumi ku numu, ukufuma apo catentemukile mu ntapulo shakwa Ahasi. ¹² Pali uya nshita Maduki-Balandani umwana mwaume wakwa Balandani imfumu ya babiloni alitumine amakalata ne ca bupe kuli iHisekia, pantu

alyunfwile ukweba ati Hisekia mulwele.¹³ Hisekia alyumfwile kuli ayo makalata, elo nomba alangishe ne ntumi isano lyosefye ne fintu fyakwe, shilifer, Golide ne fye fungo, nama futa yabune, nenganda yafilwilo fyakwe, na fyonse fye ifyasangilwe mu nganda yakusungilamo ifipe. Tapalipo nangu cimo mu nganda nangula mubufumu bwakwe, ico atalangishe kuli bena.¹⁴ Elo nomba Esaya kasesema aishile ku mfumu Hisekia no ku mwipusha ena ati, findo ifyo aba baume balandile kuli webo? nipi bafumine?" Hisekia alilandile ica babiloni."¹⁵ Esaya alipwishe ati, "findo ifyo bamonamo munganda yobe?" Hisekia alyasukile ati, "balimwene fye fyonse mu nganda yandi. tapalipo nagu fimo mu fintu fyandi ifyo ntabalangile bena."¹⁶ Elo Esaya alandile kuli Hisekia ati, "kutika ku cebo cakwa Yawe:¹⁷ Mona, inshiku shikoisa ulo fyonse ifyamupango cobe, ifyo ifikolwe fyenu fyatu tilemo ukufika na pabwa lelo, fikasendwa ukuya ku babiloni. Tapaka shalepo nangu icimo, efilandile Yawe.¹⁸ Bambi aba mucikota cobe abo webo ukafyala bakasendwa ukufuma kuli webo, nabo bakaya kusanguka ba muntungwi mucipango ca mfumu ya babiloni."¹⁹ Elo Hisekia alandile kuli Esaya ati, "ishiwi lyakwa Yawe ilyo walandile lya bune." pantu alimukutontokanya ati, "Bushe tamwakabe ukushikima nano mutende mu nshiku shandi?"²⁰ Pamilandu imbi iyapali Hisekia, namaka yakwe yonse ne fyakupanga icishiba no mufoloo no kuleta amenshi mumusumba bushe tafyalembwa mucitabo camilandu ya inshita ya imfumu yaba Yuda?²¹ Hisekia alisendeme ne fikolwe, na manase umwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mwipunda

Chapter 21

¹ Manase ali ne myaka amakumi yabili ulo atendekele ukuteka, alitekele pa myaka amakumi yasano na isani mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina ali ni Hefsi-ba.² Ali kucita ifya bupulumushi mu menso yakwa Yawe. Umwabelele ifintu ifya muselu ifya munko isho Yawe afumishemo ku inso ca bantu bamu Isreali.³ Pantu alikulile cipya cipya imisa nsama iyo Hisekia shibo aonawile, kabili alikuulile ne fipailo fyakwa baali, no kupanga ifyakwimika ifya Ashuli, ngefyo Ahabu imfumu ya bena Isreali yacitile, nokulekufuka mina intanda shonse ishamumulu no kulekushipepa shena.⁴ Manase alikulile icipailo mu nganda yakwa Yawe, nangu line Yawe akonkomeshe. "Nimu Yerusalemu emo ishina lyandi likabaa⁵ umuyayaya." Alikulile icipailo ku ntanda shonse isha mumulu mu mansa shibili ishamu nganda yakwa Yawe.⁶ Alipishishe no mwana wakwe umwaume mumjulilo, alicitile ne cimpa nokupendula nokuya kwipusha kulyabo abalanda na bakufwa nakulyabo abalanda ne mipashi yaku kowela. Ali mukucita ububi ubweingi mu menso yakwa Yawe, no kumusonsomba ena ku cipyu.⁷ Icimpashanya icakubaswa icakwa Ashela ico apangile, alicibikile mu nganda yakwa Yawe. Nipali iyi ine nganda iyo yawe alaandile kuli Dabidi no mwana wakwe umwaume solomoni; alilandile ati, Nimuli iyi iine nganda mu Yerusalemu, iyo nasala mumi kowa yonse yandi umuyaya.⁸ Nshakalengepo amakasa yabena Isreali ukulanguluka na kabili ukufuma mu calo ico napele kufikolwe fyabo, fyabo, mgacakutila batembesha ukubeela fyonse ifya nabakonkomesha bena, nokukonka yonse amafunde ayo mone umubomfi wandi abakonkomeshe."⁹ Nomba abantu tabaumfwile, namanese alibantungulwile mu kulekucita ububi ukucilafye nakunko isho Yawe aonawile ku cinso cabana ba kwa Isreali.¹⁰ Elo Yawe alandile ukupitila mubabomfi babo bakasesema, ukweba ati,¹¹ "Pantu Manase imfumu yaba Yuda alicitile ifi ifyamuselu, kabili alitile ifyabusenshi ukucila bonse conse icacitile abena Amore abali po ulo talabapo ena alicitile kabili alilengele Yuda ukubembuka notulubi twakwe,¹² Eco Yawe, Lesa wakwa Isreali, alilandile ifi; mona, mkoleta bubi pali Yerusalemu napa bena Yuda, pakweba ati uyo onse uukoufwa kuli ifi, Amatwi yakwe yonse yabili yakawela.¹³ Nakatambalika ukuciluka Yerusalemu icishilwa cakupiminako ica bomfe shiwiwile ukwimina Samaria, ne bwe lya bubeyamwinako ilya bomfeshiwiwile na pa nganda yakwa Ahabu; nkakumuna Yerusalemu ukumuwaya, kubati umuntu okokumuna isani, ukuikumuna noku ipilibula uku isulikila panshi.¹⁴ Nkaposi abakashalapo aba mu bupyani bwandi nokubapela mu minwe yaba lwani babo. bakesa kusangwamo nokutapwa kuli bonse aba abalwani bobe.¹⁵ Pantu balicitile ububi mumenso yandi, kabili bansonsombe nebo ku cipyu, ukutulafye pa bushiku ifi kolwe fyabo fyafumine mu Egipto, ukufikafye nobwa lelo."¹⁶ Ukulundapo, Manase, alisuumishe umulo;p;a uwakale uwingi sana, mpaka fye aisusha Yerusalemu ukufuma ku lutwe lumu ukufika nakulunakwe pamo ne mfwa. ifi fyali mukulundapo kwa lubembu ulo alengele Yuda ukubembuka, ulo ba citile ifyabubifi mu menso yakwa Yawe.¹⁷ Nomba pa milandu imbi lyashalako iyapali Manase, fyonse ifyo acitile, no lubembu ulo abembukileko, bushe tafyalembwa mu fitabo fya mulandu yanshiku iyasha mfumu sha bena Yuda?¹⁸ Manase alisendeme pamo nefikolwe fyakwe no kushikwa mwibala lya pa nganda yakwe umwine, mwibala lya Usa. Amoni umwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mwipunda lyakwe.¹⁹ Amoni ali ne myaka amakumi yabili na ibili ulo atampile ukuteka alitekele imyaka ibili mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina ali nimeshulamete: Ali mwana mwanakanshi wakwa Hazusi waku Yotba.²⁰ Alicitile ifyabubifi mu menso yakwa Yawe, ngefyo Manase wishi acitile.²¹ Amoni alimukukonkafye inshila shenso isho wishi alimukwendamo no kulekupepa ufulubi uto wishi alimu kupepa, no kulekufukamina.²² Alisulile Yawe, Lesa wakwa wishi, kabili tali mukwendele munshila yakwa Yawe.²³ Ababomfi bakwa Amoniu balimu bendelele noku kwipaye imfumu mu nganda yaiko.²⁴ Nomba abantu bamu calo bali payawile bonse fye abo ababembelele imfumu Amoni, kabili balibikilepo Yosia umwana wakwe umwaume pa bufumu mwipunda lyakwe.²⁵ Nomba pa malyashi yambi ayapali Amoni ifyo acitile, Bushe tafyalembwamo mu citabo camilandu ya nshiku iyasha mfumu sha bena Yuda?²⁶ Abantu balimushikile mu nshinshi yakwe mwibala lya Usa, na Yosia umwana wakwe umwaume alishile kuba imfumu mwi punda

Chapter 22

¹ Yoshia ali fye nemyaka cine konse konse ulo atendekele ukuteka; alitekele pamyaka amakumi yatatu na umo mu

Yelusalemu. ishina lyakwa nyina ali ni Yedida (ali mwana mwanakashi wakwa adaya wa Boskati). ² Ali citile icalungama mu menso ya kwa Yawe. Alyendele monse mushila shonse shakwa Davidi icikolwe cakwe, kabili taalukele kukulyo nangula kukuso. ³ Calishile mu mwaka wekumi limo cinekonsekonse wa mwaka ya mfumu Joshia, alitumine shafani mwana mwaume wakwa Asalia mwana mwaume wakwa Meshulamu kalemba ku ganda yakwa Yawe kwebati, ⁴ "nina kuli Hilikia shimapepo mukalamba no kumweba ena uku pende ulupiya elo ulwaletelwe mu ganda yakwa Yawe, elo bakalinda be tempele balonganikile ukufuma kum bantu. ⁵ Pakuti shipelwe muminwe yaba bomfi baume abo basantwa ukumona pa nganda yakwa Yawe, nekuleka Shimapepo ku babomfi baume abo abali mu nganda yakwa Yawe, kuli bena ukulongika umwa onaika mwi tempele. ⁶ Leken bena bapele ulupiya kuli ba kabasa, bakakula, na kuli bakakula bafi bumba, nakuku shita ifimuti na mabwe ya baswa ku kulungika itempele." ⁷ Lelo tatwali fipendo fya fwaikilwe ku lupiya lwapelwe kuli bena bashipele muli bu cishinka. ⁸ Hilikia shimapepo mukalamba alilandile kuli shafani kalemba, "Nebo ndisangile icitabo ca mafunde mu nganda yakwa Yawe." kanshi Hilikia alipele icitabo kuli shafani nao alicibe ngele. ⁹ Shafani alile no ku twala icitabo ku mfumu, noku sosa kuli ena, ukwebati, " ababomfi bobo balimonfeshe ulupiya ulo ulwa sangilwe mwi tempele no kushipela mu minwe yababomfi baume bakangalila nabasakamana inganda yakwa Yawe." ¹⁰ Elo shafani kalemba alandile kumfumu, "Hilkia shimapepo alimpele nebo icitabo." Elo shafani abelengele ku mfumu. ¹¹ Calishile ukwebati imfumu yauumfwele amashiwi ya mafunde, yalilepwile insalu sha iko. ¹² Imfumu yalikankomeshe Hilikia shimapepo, Ahikamu mwana mwaume wakwa shafani, Akbere mwana mwaume wakwa Mikaya, Shafani kalemba, na Asaya, umubomfi wakwe, kweba ati, ¹³ Kabiye no kuya kunjipushishako kuli Yawe, na kubantu naku ba Yuda bonse, pamulandu wa mashiwi lya ici citabo casangi iwe pabukulu bwa ici citabo pakwibati tunakile bonse pafya tulembele ifya tukumine fwebo. ¹⁴ Elo Hilikia shimapepo, Ahikamu, Akbere, Shafani na Asaya baile kuli Hulda kasesema mwanakashi, umukashi wakwa Shalumu umwana mwaume wakwa Tikba umwana mwaume wakwa Harkasi, kasunga wa cakusungilamo amalaya (ali mwikashi mu Yerlusalemu mu citente cabubili), nakabili balilandile na ena. ¹⁵ Ali landile kuli bena, "ifi efyo Yawe alandile Lesa wakwa Isreali alandile ati; "kebe umwaume uwacikutuma webo kuli nebo, ¹⁶ "ifi efyo Yawe alandile: " Mona, ndenokulata ukusansa kuli iincende na pa bekashi bapako, ukukonkana kuli fyonse ifya lembwa muli citabo eco imfumu yaba Yuda yabelengele. ¹⁷ Pamulandu wakuti balinsulile nebo no kufutumuna icefungo kuli tulesa tumbi, pakwebati banga nkaliya nebo ku kukalipa kuli fyonse ificitwa ifyo bacitile ecalenga icipyu candi cingemina pali ino ncende, kabili tacakashimishiwe." ¹⁸ Lelo ku imfumu yaba Yuda, uwakutumine webo kukwipusha ubufyayo bwakwa Yawe, ifi efyo uli nokulanda kuli ena: "Yawe, Lesa wabena Isreali alandile ifi: 'pafyebo waumfwile. Pa ¹⁹ mulandu wamutima obe wali uuteku, na pa mulandu waicefya wemwine ku cinso cakwa Yawe, ulo webo waumfwile ifyo nebo nalandile pali ici cifulo na bekasha ba ciko, ica kulengo kupapa ne tipu, pamulandu webo ulilepwile insalu yobe no kulilila ku cinso candi nebo, Nandibo ndikumfwile webo ici cisemo cakwa Yawe. ²⁰ Mona, nebo nkakolonganika ku fikolwe fyobe, nobe mukalongana ku nshinshi shenu mu mutende. amenso yobe tayakamone pabonaushi bonse ubo nkaleta pali ino ncende, Elo abaume ba sendele amashiwi no kubwekesha

Chapter 23

¹ Eco imfumu yalitumine inkombe ishalongenye kuli yena bonse abakalamba ba kwa Yuda na Yelusalemu. ² Nolu imfumu yalinine ukuya ku nganda ya kwa Yawe, na baume bonse aba kwa Yuda na bonse abekashi ba mu Yelusalemu pamo nankwe, na ba shimapepo, na ba kasesema, kabili na bantu bonse, ukufuma pa munono ukufika na pa mukalamba. Yena nolu yalibelengele mu matwi yabo amashiwi yonse aya mu citabo ca cipangano ico icasangilwe mu nganda ya kwa Yawe. ³ Imfumu yaliminine lubali lueshi kabili yalipangile icipangano pa mulola wa kwa Yawe, ukulekukonka Yawe, kabili no kulekusunga amalango yakwe, imitande yakwe, kabili ne fipope fyekwe no mutima yakwe, kabili ne fipope fyekwe no mutima wakwe onse kabili no mwao wakwe onse, ku kuyashininkisha amashiwi ya cipangano ayo yalembelwe mu citabo ici. Eco bonse abantu balisumine ukushintilila pali ici cipangano. ⁴ Imfumu yalikambishe Hilikia shimapepo mukalamba, na bashimapepo ba butungulushi bwakwe, kabili na bakasunga wa mpongolo ukufumya kunse ye tempele lya kwa Yawe fyonse fipe ifyo fyapangilwe. Kuli Baali na Ashera, kabili ne ntanda shonse isha mu mulu. ⁵ Yena yalifyocele kunseya Yelusalemu mu filime fya mupokapoka wa kidroni kabili yalipiitile imitoyi ya fiko ku Betele. Yena yalibindile bashimapepo batulubi abo imfumu sha kwa Yuda sha salile ukulekoca ififutumushi mu misansama yamu misumba sha kwa Yuda kabili na muncende shashingulwike Yelusalemu abo abasuba no mweshi, ku fya mu myulu, kabili ne ntanda shonse isha mu mulu. ⁶ Yena yalifunishe ifipashanya fya kwa Ashera ukufuma mwi tempele lya kwa Yawe, kunse ya Yelusalemu ku mupokapoka wa Kidroni kabili yalifyocele kulya. Yalifipelele ukuba ulukungu kabili yaliposele mu nshishi sha kantu bafye. ⁷ Yena yalitobawile imiputule yabu cilende iyabacilende abo abali mwi tempele lya kwa Yawe, umo abanakashi bali kubila imingila yakwa Ashera. ⁸ Yoisa alifumishe bonse ba shimapepo kunse ya musumba wa kwa Yuda kabili ne misamsama yakukowela apo ba shimapepo balikocela ififutumushi, ukufuma ku Geba ukuyakufika na ku Beeresheba. Ena alyonawile misansama pa mpongolo shili ku kisingilila ku mpongolo ya kwa Yohua (cilolo wa musumba) ku lubali lwa ku kuso ulwa mpongolo ya musumba. ⁹ Nangu ba shimapepo ba ilya misansama tabasuminishiwe ukupyungila pa cipailo ca kwa Yawe mu Yelusalemu, bena balikulya umukate utatutumuka muli bamunyinabo. ¹⁰ Yosia alikoweshe Tofete, iyo yaba mu mukonko wa Ben Hinomu, pa kwebati kwikaba nangu umo uwakulenga umwana mwaume nangu umwana mwanakashi ukupula mu mulile nge lambo Moleki. ¹¹ Ena alisendele bakabalwe abo imfumu sha kwa Yuda shapele ku kasuba. Bali pa cifulo ca kwingilila pe tempele lya kwa Yawe, mupepi

no muputule wa kwa natani-Meleki, kasunga wa fya bunonshi. Yosia alyocele amaceleta ya kasuba.¹² Yosia imfumu yalyonawile ifipailo fyalu pa mutenge ifya muputu wa pa mulu uwa kwa Ahasi, ifyo imfumu sha kwa Yuda shapanghile, kabili ne fipailo ifyo Mnase apangile mu manse shibili isha pe tempele lya kwa Yawe Yosia alitobele mu fipimfya kabili alifiposele mu mupokapoka wa Kidroni.¹³ Imfumu yalyonawile imisansama ku kabanga ka Yelusalemu, ku kulyo kwa mupili wa konaika uwo Solomoni imfumu ya isreali yakulile Ashitoleti, ica muselu ca kalubi ka bena sidoni, akakwa kemoshi, icamuselu ca kalubi ka Moabu; na moleki ica muselu ca kalubi ka bantu ba kwa Amoni.¹⁴ Ena alitobele inceshi sha mabwe mu tupimfya kabili aliputawile ifiti fya kwa Ashera kabili Ahiswi she cilya cifulo na mafupa ya bantunse.¹⁵ Yosia kabili alyonawile umupwilapo ifipailo ifyali ku Betele kabili ne misansama iyo Yeroboamu umwana mwaume wa kwa Nebati (uyo uwalengele isreali ukubembuka) akulile. Ena kabili alyocele cilya cipailo ne misansama kabili alifipelele ukuba ulukungu. Ena kabili alyocele iciti ca kwa Ashera.¹⁶ Ulo Yosia alolekeshe pa ncende, alimwene nshishi isho shali lubali lwa mulundu. Ena alitumine abaume ukuya kusenda amafupa ukufuma mu nshishi nolu aliyocele pa cipailo ayo yacikoweshe. Neci cali kulingana ne cebo ca kwa Yawe ico umuntu wa kwa lesa alandile umuntu uyo walandile fi fintu kabeela.¹⁷ Nolu alyebele ati, "cikulwa ndo cilya nkomona?" Nabantu ba mu musumba balimwebele ati, "Ni nshishi ya muntu wakwa Lesa uyo waishile ukufuma kuli Yuda kabili no kulanda pali ifi fintu ifyo webo wacita ku fipailo fya mu Betele."¹⁸ Eco Yosia alyebele ati, "cilekeni cenafye. Tapali wakusenda amafupa yakwe." Eco baliyalekele amafupa yakwe yeka, ukubikapofye na mafupa ya bakasesema abo baishile ukufuma ku Samaria.¹⁹ Nolu Yosia alifumishemo yonse amayanda mu misansama ayo ayali mu samaria, ayo misansama ayo ayali mu samaria, ayo imfumu sha kwa Isreali shapangile, kabili neco calilengele Yawe ukukalipa. Ena alivitile kuli bena cimocinefye ngefyo fyacitilwe ku Betele.²⁰ Ena aliyepeye bonse ba shimaepo ba mu misansama pa fipailo kabili ena aliyocele amafupa yantunse pali fyena. Nolu alibwelele ku Yelusalemu.²¹ Nolu imfumu yalikambishe bonse abantu, ukwebati, "mulekusunga icakucilila kuli Yawe Lesa wenu, nge calembwa muli ici citabo ca cipangano."²² Uku kusefya kwa caku cilila takwasefiwapo ukufuma ku nshiku sha bapingushi abo balikuteka Isreali, nangu ni munshiku shonse isha shamfumu sha Isreali nangu Yuda.²³ Lelo mu mwaka walenga ikumi na cinekonse konse iya mfumu Yosia ici ica kucilila ca kwa Yawe calisefiwe mu Yelusalemu.²⁴ Yosia kabili alibindile abo balikulanda na bafwa nangu ingulu. Ena kabili alibindile imilungu, utulubi kabili na fyonse fintu fya muselu ifyo fyamwenwe mu calo ca kwa Yuda na mu Yelusalemu, neci niku kushininkisha amashiwi ye funde ayo yalembelwe mu citabo ico Hilkia shimaepo asangile mu nganda ya kwa Yawe.²⁵ Kunshita ulo Yosia talateka, takwali imfumu nga ena, uwapilibukile kuli Yawe no mutima wakwe onse, umweo wakwe onse na maka yakwe yonse, uyo walikubaka amafunde yonse aya kwa Monse.²⁶ Nangu cali fyo, Yawe tatontolokele ukufuma ku cipyu ca bukali bwakwe ubwa kutinya, ubo ubwa bilimukile Yuda pamulandu wa fyonse ifyo Manase acitile ku kumulenga ena ukukalipa.²⁷ Eco Yawe alyebele ati, "Nebo kabili ndinokufumyapo Yuda pa cinso candi, ifyo nakumyapo Isreali, kabili nkaposa uyu musumba uyo nasala, Yelusalemu, kabili ne nganda iyo nandile ishina lyandi likalekuba palya."²⁸ Eco ne milandu imbi iyapalwa kwa Yosia, fyonse ifyo ena acitile, bushe tayalembwa mu citabo ca fya mibombe sha mfumu sha kwa Yuda.²⁹ Mu nshiku shakwe, Farao Necho, imfumu ya Egipti alimine ukuya mukulwa ne mfumu ya Asiria pa Nika ya Yufrati. imfumu Yosia yalimine ukuya ku kumanya Necho mu bulwi, kabili Necho alimwipye pa Megido.³⁰ Ababomfi ba kwa Yosia balimusendele mwi celeta uwafwa ukufuma pa Megido, balimuletele ku Yelusalemu, kabili balimushikile mu balibulile Yehohasi umwana mwaume wa kwa Yosia, balimusubile ena, no kumucita imfumu mwi punda lya kwa wishu.³¹ Yehohasi ali ne myaka amakumi yabili na itatu ulo atampile ukuteka, kabili atekele imyeshi itatu mu Yelusalemu. ishina lya kwa nyina wakwe ali ni Hamuto; ali mwana mwanakashi wa kwa Yereimia wa ku Libna.³² Yehohasi aliatile ica bubi mu cinso ca kwa Yawe kubati micitile yonsefye iya fikolwe fyakwe.³³ Favao Necho alimubikile mu minyololo ena pa Ribla mu calo ca kwa Hamati, pakwebati tatekele mu Yelusalemu. Nolu Necho alipindile Yuda amatalanti umwanda umo aya Silifa ne talanti limo ilya Golide.³⁴ Farao Necho alicitile Eliakimu umwana mwaume wa kwa Yosia ukuba imfumu mwi punda lya kwa Yosia wishu wakwe, kabili alipilibwile ishina lyakwe ukuba Yehoiakimu. Lelo alisendele Yehohasi ku Egipti, na Yehohasi afwilile kulya.³⁵ Yehoiakimu alikulipila silifa na golide kuli Farao. Mukufikilisha ubufwayo bwa kwa Farao, Yehoiakimu alikulipilisha umusonko mu calo kabili alikupatikisha cila muntu mu bantu ba mu calo ukumulipila Silifa na golide ukulingana no kwetetwila kwabo.³⁶ Yehoiakimu alinemyaka amakumi yabili na isano ulo atampile ukuteka, kabili alitekele imyaka ikumi limo na umo mu Yelusalemu. Ishina lya kwa nyina ali ni Sibida, ali mwana mwanakashi wa kwa Pedaia waku Ruma.³⁷ Yehoiakim alicitile ububi mu cinso ca kwa Yawe ngefyo fye ifikolwe fyekwe

Chapter 24

¹ Munshiku shakwa Yehoyakimu, Nebukadinesari imfumu ya Babele yali sanshile Yuda: Yehoyakimu alishileba umubomfi yakwe pa myaka itatu. Elo Yehoyakimu alishileba umubomfi yakwe pa myaka itatu. Elo Yehoyakimu alipilibukile no kusangukile Nebukadisesari. ² Yawe alitumine Yehoyakimu impuka ena iya bena kaldi, Arnamu, Moabu, na Amoni; ali batumine pa bena Yuda ukubalofya. ici cali umwa belele icebo cakwa Yawe ico icasoselwe ukupitila mu babomfi bakwe ba kasesema. ³ Icinne cine cali pakanwa kakwa Yawe ukutula icicibe pali Yuda ku kubofumya mu cinso cakwe, pa mwalandu wa lubembu lwa kwa Manase, ifyonse ifyo acitile, ⁴ Nakabili pantu ni pa mulandu wa mulopa uwa kaele uyo asumishe, no kwisushano Yerisalemu uwa kaele umulopa Yawe tafwaile uku lekelela. ⁵ Nomba ku mulandu imbi iyakullosha kuli Yehoyakimu, na fyonse ifyo acitile, bushe tafyalembwa mwi buku lya milandu mu nshiku sha mfumu sha ci Yuda? ⁶ Yahokimu alisendeme pamo ne fikolwe fyakwe, na Yehokimu umwana wakwe umwaume alibele imfumu mu

cifulo cakwe. ⁷ Elo imfumu ya Egupti tayabasanshile kabili mu calo ca iko pantu imfumu ya ku babele yali pokele cimpanga iyali ku mfumu iya ku Egupti ukutula pa mumana wa mukuku ukufika na kumumana wa yufrate. ⁸ Yehokimu ali ne myaka ikumi limo ubukulu na na cine konse konse ilyo atendekele ukuteka; kabili ali imfumu mu Yerusalemu imyenshi itatu. Ishina lya kwa nyina ali nehushita; ali umwana mwanakashi wa kwa Elnani wa mu Yerusalemu. ⁹ Alicitile ububi mu cinso cakwa Yawe, alicitile fyonse ifyo wishi alikucita. ¹⁰ Mu kashita kalya abashilika bakwa Nebukadinesa imfumu ya ku babele ya sanshile yarusalemu no ku tebelela umusumba. ¹¹ Nebukodnesari imfumu ya babele alishile ku mu sumba ilyo abashilikale bakwe bali kuitebe lela, ¹² Elo Yehoyakimu imfumu ya kuli Yuda yalifumine no kuya ku mfumu ya ku babele, ena banyina ababomfi bakwe, nabana bakwe abanakashi naba cilolo bakwe. Ne mfumu ya babele yali mwikete na mu myaka ilya kulenga ukuteka kwakwe cine konse konse. ¹³ Nebukodnesari ali fibulile ukufufumyamo fyonse ifya muntengo ifintu ifyali mu ganda ya kwa Yawe ne fyo ifyali mu cipongo ca mfumu. alifiputawile mu tupimfya fyonse ifya golde ifibe flya solomone imfumu ya kwa Isreali apangile mwi tempele lya kwa Yawe, nga fintu Yawe alandile ukuti fikacitika. ¹⁴ Alisendele muli bunkole yonse Yerusalemu. Bonse intungulushi na bonse ababulwe abaume, amakana ikumi bankole, na bonse bakabasa abaume na bakafula. Takwaliko nangula umo uwashele kano fye abalanda sana abantu abali mu calo. ¹⁵ Nebukadnesari ali musendele Yehoyakimu muli bunkole mu Babele, elo na nyina pamo uwa mfumu na bakashi, bacilolo, elo na ba shamfumu abaume aba calo. Alibasendele muli bunkole ukubafumya ku Yerusalemu ukubafisha ku babele. ¹⁶ Bonse aba bulwi abaume babulamba, amakana cinelubali mu mpendwa, ne kana limo abaume bakabasa na bakafula, bene pamo bonse ababulamba ku bulwi Elo imfumu ya ku babele aliletele aba abaume muli bunkole ku babele. ¹⁷ Kabili imfumu ku Babele yali citile matania Yehoyakimu munyina wa kwa wishi, imfumu mu cifulo cakwe, no ku mu pilibula ishina lyakwe ukuba sedeki. ¹⁸ Sedekia ali ne myaka amakumi yabili na umo ilintu atampile ukuteka, alitekele ikumi na umo imyaka mu Yerusalemu. nyina wakwe ishina ali Hamutali, ali umwana mwanakashi wa kwa Yeremia ukufuma ku libna. ¹⁹ Alipangile ububi mu menso ya kwa Yawe alicitile fyonse ifyo Yehoyakimu acitile. ²⁰ mukupitilo mu kabali bwa Yawe, ifi fyonse fyalicilikile mu yerusalemu na Yuda, mpaka alibafu mishemo ku cinso cakwe. Kabili sedekia alisangukile imfumu ya

Chapter 25

¹ Calicitike mumwaka wapabula mukuteka kwa mfumu Zedekiah, mu mwenshi walenga ikumi, Elo no bushiku bwakulenga ikumi mumwenshi, Nebuchadnezzar imfumu ya Babiloni alipangile inkambi, lubali elo balikulileko icibumba ca bulwi ukuishinguluka. ² No musumba na lipokelwe ukufuma ku mwaka walenga ikumi naumo mu Buteko bwa mfumu Zedekiah. ³ Pa bushiku bwa pabula mu mwenshi walenga cine muli ulya mwaka, icipowe calikosele mumusumba icakutitamwalipo nefyakulya ku bantu bamucalo. ⁴ Elo umusumba walitobekemo, Elo bonse abaume ba bulwi balibutwike ubushiku pa nshila yampongolo pakati ka fibumba fibili, pe bala lya mfumu, nelo abena Kaldi bonse balishingulukile umusumba. Imfumu yalile ukulola ku arabah. ⁵ Lelo umulalo wa bena Kaldi walisupile panuma yamfu, mu Zedekiah nokumusanga mu malungu ya mumumana wa Yordan mupepi na Yerico. No mulalo wakwe onse walisalangene ukuma kuli ena. ⁶ Balikete imfumu nokuleta ku mfumu ya Riblah, uko bapishishe ubupingushi pali ena. ⁷ Nabana baume bakwa Zedekiah, balibepeye pamenso yakwe. Elyo yalimutokwele amenso, nokumukaka muminyololo ya mukuba, no kumuleta ku babele. ⁸ Elo mu mwenshi walenga busano, pabushiku bwa cine lubali mumwenshi, icali ni mu mwaka walega ikumi limo na pabula mu buteko bwa kwa Nebuzaradan, umubomfi wa mfumu yababiloni elo mushika ba mulonda bashile ku Yerusalemu. ⁹ Alyocele inganda yakwa Yawe, icipango ca mfumu elo namayanda yonse mu Yerusalemu; na fyonse ifikulwa ifyacindama mumusumba alyocele. Na kufibumba fyonse ukushinguluka ¹⁰ Yerusalemu, onse umulalo wa bena Babiloni abali panshi wa kwa Mushika wa kwa Malonda balibonawile. ¹¹ Na kubantu bambi abashele mumusumba abali kulubali lwa mfumu ya babiloni, Elo nabashelepo pacinabwingi-Nabuzaradah, mushika wabamalonda, alibasendele muli bu nkole. ¹² Elo mushika alishile abalanda bamu calo ukulabomba mumyangashi na mumabala. ¹³ Elo nakufya imikwa ifya mukuba ifyali mu nganda yakwa Yawe, elo nefyakutekapo ne chishiba camukuba ifyali mu nganda yakwa Yawe, abena kaldi balifitobe mu tupimfya no kusenda umukuba ukubwekesha ku babiloni. ¹⁴ Na malongo bashofolo, notwakuputwilako, nenweno, elo nefipe fyo ifyamukuba ifyo bshimapepo balifi bulile fyonse no kufipita. ¹⁵ Na malongo yakufumishako mitoi nabamafukula abapangilwe na golide, na bapangilwe na Sileere- mushika wabakalalonda imfumu alifibulile nafyo no kufipita. ¹⁶ Inceshishibili ne cishiba, nefyakutekapo ifyo Solomoni apangile ifya mu nganda yakwa Yawe fyalikwete umukuba uwingi ulushinga pimwa. ¹⁷ Ukulepa kwa caimikwa cakubalilapo cali imkono ikumi limo nacekonsekonse pali no mukuba pamulu waciko. Umukuba wapamulu wali imikono itatu mubutali, Nefyapikulwa namapome granate fyonse ukushinguluka icitebo, fyalipangilwe no mukuba, ne caimikwa cimi nefyapikulwa ko fyali cimocine nge capakubala. ¹⁸ Mushika waba malonda alisendele seraiah ahimapepo mukalamba, pamo na Zephaniah, shimapepo wacibili, na bakalinda wa mpongolo batatu. ¹⁹ Ukufuma mu musumba alisendele mufikakilo namushika uwalikulolesha pabashilika, na baume abalikupanda amano ku mfumu, abalifye mulya mwine mu musumba. Alisendele bunkole cilolo mukalamba yabulwi, elyo na bambi abaume amakumi mutanda abacindami abafumine mucalo abali mumusumba. ²⁰ Elo Nabuzaradah, umukalamba wabakalinda alibabulile no kubaleta ku mfumu yaku babiloni pa Ribrah. ²¹ Imfumu ya Babiloni yalibepeye mu Riblah mu calo ca Hmati. muli inshila Yuda alile muli bunkole ukufuma mu calo cakwe. ²² Na kubantu abashele mu calo ca kwa Yuda, abo Nebushadnezzar imfumu ya Babiloni alishile, alisontele Gedaliah umwana mwaume waka Ahikam, umwana mwaume wakwa Shaphan, ukuba kangalila

wabo. ²³ Nomba ilyo bacilolo ba fita na baume babo baumfwile ati imfumu ya Babiloni alisontele Gedaliah ukuba umulashi, balile kuli Gadaliah pa Mirpah. Aba abaume bali ni Ishaeli umwana mwaume wakwa Kereah, Seraiah umwana wakwa Tanhuma umwana Netifa, elo Jaazaniah umwana mwaume wa mwina maakahite bena nabantu babo. ²⁴ Gedalia alipangile umulapo kuli Bena elo nakubaume babo alilandile ati, "Mwitina bacilolo babena Kalda. Mulekwikala mucalo no kulekubombela imfumu ya babiloni, elo nafyonse fyakulaba bwino kuli mwebo." ²⁵ Nomba calicitike mumwenshi walenga cine lubali ishmail umwana mwaume wakwa Netani umwana mwaume wa Elishama, ukufuma ku lupwa lwabufumu, alishile na baume ikumi no kwipaya Gedaliah, Gedaliah alifwile, pamo nabaume abena Yuda elo nabena babiloni abali na ena pa marpah. ²⁶ Nomba abantu bonse ukufuma ku wacepesha ukufika na ku wakucindamisha, elo nabacilolo babashilika, balimine nokuya ku Egipto, pantu abena Babiloni. ²⁷ Calicitile mumwaka walenga amakumi cine lubali muli bunkole bwa mfumu yabena Yuda Jehoiachin, mu mwenshi walenga ikumi naibili pabushiku bwalenga amakumi yabili nacinelubali mumwenshi, apo Awel-marduk imfumu yababiloni yalifumishe Jehoiachin imfumu ya bena Yuda mucifungo. ici cacitike mu mwaka ulo Awe-marduk atampile ukuteka. ²⁸ Alilandile nomutembo kuli ena nokumupela icipuna icakucinda ukucila imfumu shimbi ishali Naena mu babiloni. ²⁹ Awe-marduk alifulile Jehoiachin ifyakufwala fya mucifungo, elo Jehoiachin alikulya kwi Tebulo lya mfumu mu nshiku shonse isha mweo wakwe. ³⁰ ifyakulya fyonse ifyo alefwaya alikupelwa cila bushiku ukufika ku mweo wakwe

1 Chronicles

Chapter 1

¹ Adamu, Seti, Enoshi, ² Kenani, Mahalaleli, Yerede, ³ Enoki, Metusela, Lameki. ⁴ Abana baume bakwa Noah ni Shemu, Hamu, elo na Yafeti. ⁵ Abana baume bakwa ya Yafeti bali ni Gomeri, Magogi, Madai, Yafani, Tubali, Mesheki, elo na Tirasi. ⁶ Abana baume bakwa Gomeri bali ni Ashikenasi, Rifati, elo na Togarima. ⁷ Abana baume bakwa Yafani bali ni Elisha, Tashishi, abena Kitimu, elo na bena Rodanimu. ⁸ Abana baume bakwa Hamu bali ni Kushi, Egipto, Puti, elo na Kenani. ⁹ Abana baume bakwa Kushi bali ni Seba, Hafila, Sabuta, Rama, elo na Sabuteka. Abana baume bakwa Rama bali ni Sheba, elo na Dedani. ¹⁰ Kushi aishile kuba wishi wakwa Nimurodi, aishile kuba ipaka lya ntanshi pano calo. ¹¹ Egipto aishile kuba icikolwe ca bena Ludi, Anamu, Lehabu, elo na Nafuta, ¹² Patulusi, na Kaselu (ukwaishile kufuma aba Filisiti), elo na bna Kafuto. ¹³ Kenaniaishile kuba wishi wakwa Sidoni, ibeli lyakwe, elo na bena Hiti. ¹⁴ Kabili aishile kuba icikolwe ca bena Yebusi, abena Amore, elo na bena Gigashi, ¹⁵ abena Hiviti, abena Akiti, elo na bena Siniti, ¹⁶ abena Avaditi, abena Zemariti, rlo na bena Hamatite. ¹⁷ Abana baume bakwa Shemu bali ni Elamu, Ashuri, Arfaxadi, Ludi, Aramu, Uzi, Huli, elo na Geta, elo na Mesheki. ¹⁸ Afaxadi aishile kuba wishi wakwa Shela, elo Shela aishile kuba wishi wakwa Ebere. ¹⁹ Ebere alikwete abana baume babili. Umo shina lyakwe ni Pelegi, mu nshiku shilya icalo calishile kwa banikamo. Ishina lyakwa munyina ali ni Yokitani. ²⁰ Yokitani aishile kuba wishi wa bena Almodadi, Shelefi, Hasamaveti, elo na Yerati, ²¹ Hadoramu, Uzal, na Dikla, ²² Obal, Abimelo, elo na Sheba, ²³ Ofi, Hacila, elo na Yobabu; bonse aba bali mu bufyashi bwakwa Yokitani. ²⁴ Shemu, Afaxadi, elo na Shela, ²⁵ Ebere, Pelegi, elo na Tela, ²⁶ Serugi, Naho, elo na Tela, ²⁷ Abram, uwali ni Abrahamu. ²⁸ Abana baume bakwa Abrahamu bali ni Isaki elo Ishimelo. ²⁹ Ubu ebwali bufyashi bwakwe: Ibeli lyakwa Ishimelo ali ni Nebaioti, elo na Keda, Adbeel, elo na Mibisamu, ³⁰ Mishima, Duma, Massa, Hadadi, Tema, ³¹ Yeturi, Nafilishi, elo na Kedima. Aba ebali abana baume bakwa Ishimelo. ³² Abana baume bakwa Ketura, abanakashi abapambali bakwa Abrahamu, bali ni Zimrani, Yokishani, Medani, Midiani, Ishibacki, elona Shua. Abana baume bakwa Yokishani bali ni Sheba elo na Dedani. ³³ Abana baume bakwa Midiani bali ni Efa, Eferi, Hanoki, Abida, elo na Elda. Bonse aba bali bamu bufyashi bwakwa Ketura. ³⁴ Abrahamu aishile kuba wishi wakwa Isaki. Abana baume bakwa Isaki bali ni Esau elo na Israeli. ³⁵ Abana baume bakwa Esau bali ni Elifazi, Reueli, Yeushi, Yalamu, elo na Kora. ³⁶ Abana baume bakwa Elifazi bali ni Tamani, Oma, Sefo, Gatamu, Kenasi, Timuna, elo na Amaleki. ³⁷ Abana baume bakwa Reueli bali ni Nahati, Sera, Shama, elo na Misa. ³⁸ Abana baume bakwa Seiri bali ni Lotani, Shobali, Sibeoni, Ane, Dishoni, Eseri, elo na Dishani. ³⁹ Abana baume bakwa Lotani bali ni Hori na Homamu, elo na Timuna ali ni nkashi yakwa Lotani. ⁴⁰ Abana baume bakwa Shobali bali ni Alifani, Mannati, Ebali, Shefo, elo na Onamu. Abana baume bakwa Sibeoni bali ni Ala elo na Ane. ⁴¹ Umwana mwaume wakwa Ane ali ni Dishani. Abana baume bakwa Dishani bali ni Hemudani, Eshibani, Itirani, elo na Kerani. ⁴² Abana baume bakwa Eseri bali ni Biluani, Safani, elo na Akani. Abana baume bakwa Dishani bali ni Usi elo na Arani. ⁴³ Ishi emfumu shali kuteka mu calo mu Edomu libe mu Israeli tamulaaba imfumu iili yonse. Bela umwana mwaume wakwa Beori, elo ishina lya musumba wakwa lyainikilwe ati Dinaba. ⁴⁴ Uluntu Bela afwile, Yobabu umwana mwaume wakwa Sera uwa ku Bosira ewatekele mu ncende yakwe. ⁴⁵ Uluntu Yobabu ashile kufwa, Hushamu uwafumine ku calo ca bena Temani ewatekele mu ncende yakwe. ⁴⁶ Uluntu Hushamu afwile, Hadadi umwana mwaume wakwa Bedadi uwacimfishe abena Midiani mu calo caku Moabu, ewatekele mu ncende yakwe. Ishina lya musumba wakwe walikwitwa ati Afiti. ⁴⁷ Uluntu Hadadi afwile, Samula uwafumine ku Masireka eatekele mu ncende yakwe. ⁴⁸ Uluntu Samula afwile, Shauli uwaku Rehoboti uwali pa mulu wa nika ewatekele mu ncende yakwe. ⁴⁹ Uluntu Shauli afwile, Baali-Hanani umwana mwaume wakwa Akibo ewatekele mu ncende yakwe. ⁵⁰ Uluntu Baali-Hanani umwana mwaume wakwa Akibo afwile, Hadadi ewatekele mu ncende yakwe. Ishina lya uyu musumba wainikilwe ati Pai. Umukashi wakwe ishina ali ni Metabeli umwana mwanakashi wakwa Matiredi umwana mwanakashi wakwa Me-Zahabu. ⁵¹ Hadadi alifwile. Imfumu sha mu Edomu shali ni mfumu timuna, imfumu Alifa, Imfumu Yeteti, ⁵² Imfumu Olibama, Imfumu Elaya, Imfumu Pinoni, ⁵³ Imfumu kenasi, Imfumu Temani, Imfumu Mibesa, ⁵⁴ Imfumu Magidieli, elo ne Mfumu Iramu. Ishi emfumu shaliku

Edomu.

Chapter 2

¹ Aba ebali abana bau,e bakwa Israeli: Rubeni, Simeoni, Levi, Yuda, Isaka, Sebulani, ² Dani, Yosefu, Benjamini, Nafutali, Gadi, elo na Asheri. ³ Abana baume bakwa Yuda bali ni Er, Onani, elo na Shela, abafyelwe kuli ye ku mwana mwanakashi wakwa Shua, umwina Kenani. Er, ibeli lyakwa Yuda, alikubifya ku cinso cakwa Yahweh, elo Yahweh aishile ku mwipaya. ⁴ Tama, nafyala wakwe, aishile kumufyalila Perez elo na Zera. Yuda alikete abana baume basano. ⁵ Perez alikwete abana baume abali ni Hezroni elo na Hamuli. ⁶ Sera alikwete abana baume abali ni Simri, Etani, Hemani, Kalkole, elo na Dara, bonse bali ba sano. ⁷ Umwana mwaume wakwa Karmi ali ni Akari, uwaishile kuleta ubwafya pa bena Israeli uluntu ashile ifyapelwa ku konaulwa. ⁸ Umwana mwaume wakwa Etani ali ni Asaria. ⁹ Hezroni alikwete abana baume abali ni Yeremeli, Ramu, elo na Kalebu. ¹⁰ Ramu aishile kuba wishu wakwa Aminadabu, elo Aminadabu aishile kuba ishi wakwa Nashoni, uwali intungulushi ya bana bakwa Yuda. ¹¹ Nashoni aishile kuba wishu wakwa Salima, elo Salima aishile kuba wishu wakwa Boasi. ¹² Boasi aishile kuba wishu wakwa Obedi, elo Obedi aishile kuba wishu wakwa Yese. ¹³ Yese aishile kuba wishu wakwa Eliabu ibeli lyakwe, Abinadabu uwa bubili, Shimeya uwa butatu, ¹⁴ Netaneli ewa bune, Radai ewa busano ¹⁵ Osemu ewalenga mutanda, elo Davi ewa cine lubali. ¹⁶ Bankashi yabo bali ni Seruiya elo na Abigial. Abana baume bakwa Seruiya bali batatu Abishai, Yoabu elo na Asaeli. ¹⁷ Abigail akwete Amasa, wishu ali ni Yete umwina Ishimaeli. ¹⁸ Karebu umwana mwaume wakwa Hezroni aishile kuba wishu wa bana muli Asuba umukashi wakwe, elo na muli Yerioli. Aabana baume bakwe bali ni Yesheri, Shababu, elo na Adoni. ¹⁹ Asuba alishile kufwa, elo eluntu Karebu ailekupa Afulati, aishile kufyalamo Huri. ²⁰ Huri aishile kuba wishu wakwa, Uri, elo Uri aishile kuba wishu wakwa Besaleli ²¹ Panuma Hezroni (uluntu akwete umyaka amakumi na mutanda) aishile kupa umwana mwanakashi wakwa Makiri, wishu ali ni Gileadi. Aishile kufyalako Segubu. ²² Segubu aishile kuba wishu wakwa Yairi, uwalikubona imusumba amakumi yabili na itatu mu calo caku Gileadi. ²³ Geshuri elo na Aramu baishile kusenda Hafoti Yairi elo na Kenati, alishingulwike ne misumba ne misumba iyali amakumi mutanda aba bonse bali bufyashi bwakwa Makiri, wishu wakwa Gileadi. ²⁴ Panuma yamfwa yakwa Hezroni, Karebu aishile kuya muli Efulata, umukashi wakwa wishu Hezroni. Aishile kumufyalila Ashuri, wishu wakwa Tekoa. ²⁵ Umwana mwaume wakwa Yerameli, ibeli lyakwa Hezroni, bali ni Ramu ibeli, Buna, Oreni, Osemu, elo na Ahiya. ²⁶ Yerameli alikwete naumbi umukashi ne shina lyakwe ali ni Atara. Ali nyina wakwa Onamu. ²⁷ Abana baume bakwa Ramu, ibeli lyakwa Yerameli, bali ni Masi, Yamini, elo na Elekeri. ²⁸ Abana baume bakwa Onamu bali ni Shamai elo na Yada. Abana baume bakwa Shamai bali ni Nadabu elo na Abishri. ²⁹ Ishina lya mukashi wakwa Abishuri ali ni Abihaili, elo aishile kumufyalila Ahibani elo na Molidi. ³⁰ Abana baume bakwa Nadabu bali ni Seledi elo na Apaimu, elo Seledi alaishile kufwa ukwabula umwana. ³¹ Umwana mwaume wakwa Apaimu ali ni Ishi. Umwana mwaume wakwa Ishi ali ni Sheshani. Umwana mwaume wakwa Sheshani ali ni Ahilai. ³² Abana baume bakwa Yada, munyina wakwa Shamai, bali ni Yeteri elo na Yonatani. Yeteri alishile kufwa ukwabula umwana. ³³ Abana baume bakwa Yonatani bali ni Peleti elo na Sasa. Bonse bali mubufyashi bwakwa Yerameli. ³⁴ Nomba Sheshani takwete abana baume, akwete fye abanakashi. Sheshani alikwete mubomfi, waku Egypto, ishina ali ni Yariya. ³⁵ Sheshani aishile kupela umwanakashi wakwe kuli Yariya umubomfi wakwe umukashi wakwe. Aishile kumufyalila Atai. ³⁶ Atai aishile kuba wishu wakwa Natani, elo Natani aishile kuba wishu wakwa Sabadi. ³⁷ Sabadi aishile kuba wishu wakwa Efula, elo Efula aishile kuba wishu wakwa Obedi. ³⁸ Obedi aishile kuba wishu wakwa Yehu, elo Yehu aishile kuba wishu wakwa Asaria. ³⁹ Asaria aishile kuba wishu wakwa Helesi, elo Helesi aishile kuba wishu wakwa Eleasa. ⁴⁰ Eleasa aishile kuba wishu Sismai, elo Sismai aishile kuba wishu wakwa Shalumu. ⁴¹ Shalumu aishile kuba wishu wakwa Yekamila, elo Yekamila aishile kuba wishu wakwa Elishama. ⁴² Abana baume bakwa Karebu, munyina wakwa Yerameli, ali ni Misha Ibeli lyakwe, uwaishile kuba wishu wakwa Sifu. Umwana mwaume wakwe uwa bubili, Maresha, uwali wishu wakwa Hebuloni. ⁴³ Abana baume bakwa Hebuloni bali ni Kora, Tapua, Rekemu, elo na Shema. ⁴⁴ Shema aishile kuba wishu wakwa Rahamu, wishu wakwa Yoroamu. Rekemu aishile kuba wishu wakwa Shamai. ⁴⁵ Umwana mwaume wakwa Shamai ali ni Maoni, elo Maoni ali ni wishu wakwa Beti Suri. ⁴⁶ Efa, umwanakashi uwapambali uwakwa Karebu, aishile kufyala Harani, Mosa, elo na Gesesi. Harani aishile kuba wishu wakwa Gesesi. ⁴⁷ Abana baume bakwa Yadai bali ni Regemu, Yotamu, Gesheni, Peleti, Efa, elo na Shafu. ⁴⁸ Maka, umwanakashi wa pambali uwakwa Karebu, aishile kufyala Sheberi elo na Tihana. ⁴⁹ Nao aishile kufyala Shafu wishu wakwa Madimana, elo na Shefa wishu wakwa Makibena elo wishu wakwa Gibeya. Umwana mwanakashi wakwa Karebu ali ni Akisa. Aba bonse bali mu bufyashi bwakwa Karebu. ⁵⁰ Aba ebali mu bufyashi bwakwa Karebu. Abana baume bakwa Huri ibeli lyakwa Efuta: Shobali wishu wakwa Kiriati Yerimu, ⁵¹ Salima wishu wakwa Betelehemu, elo Harefu wishu wakwa Beti Gada. ⁵² Shobali wishu wakwa Kiriati Yarimu eba mu bufyashi bwakwe, Haroe, elo na citika wa bena Mabahati, ⁵³ elo ne mikowa yakwa Kiriati Yarimu: Abena Itite, abena abena Putiti, abena Shumati, elo na bena Mashira. Abena Sorati elo na bena Eshitaoli baishile kufuma kuli bo. ⁵⁴ Aba mu bufyashi bwakwa Salima bali ni Betelehemu, abena Netofalim Atroti Beti Yoabu, elona citika wa bena Manahati- abena Sorati, ⁵⁵ elo ne mikowa ya bakalemba abaikela pa Yabesi: Abena Tiroti, abena Shimeati, elo na bena Sukati. Aba bonse bali mu bena Keni abaishile kufuma ku Hamati wishu wa mu ng'anda yakwa Rekabu.

Chapter 3

¹ Nomba aba abana baume bakwa David abao abafyelwe kuli yee mu Hebron: Umwana wakutampilapo wali ni Amnon,

mulu Ahinoam ukufuma ku Jezreel; uwakulenga bubili wali ni Daniel, mulu Abigail ukufuma ku Carmel; ² uwakulenga butatu wali ni Abshalom, nina wakwe wali ni Maakah, umwana mwanakashi wakwa Taimai imfumu yaku Geshur. Uwakulenga bune wali mi Adonijah umwana mwanakashi wakwa Haggith. ³ Uwakulenga busano wali ni Shephatiah mulu Abitai; uwakulenga mutanda wali ni Ithream mulu Iglah umukashi wakwe. ⁴ Aba mutanda bafyelwe kuli David mu Hebron; uko atelekele imyaka cinelubali elo nemyeshi mutanda. Ena eluntu atunhulwile imyaka amakumi yatatu na itatu mu Yerusalemu. Aba abana baume bane, mulu betisheba umwana mwanakashi wakwa Ammiel, ⁵ abo abafyelwe kuli yee mu Yerusalemu: Shamua, Natani, elo na Solomoni. ⁶ David nabambi abana baume bali niba: Ibhali, Elishua, Elifeleti, ⁷ Noga, Nefegi, Yafiya, ⁸ Elishama, Eliada, elo na Elifeleti. ⁹ Aba ebana baume bakwa David, ukwabula ukubikapo abana baume bamili abo ataupile, Tamar wali ninkashi yakwe. ¹⁰ Solomoni umwana wakwe umwaume wali ni Rehoboam. Rehoboam akwete umwana mwaume wali ni Abijagh. Abijagh umwana wakwe umwaume wali ni Asa. Asa nao umwana wakwe umwaume wali ni Jehoshaphati. ¹¹ Jehoshaphati umwana wakwe umwaume wali ni Jehoram. Jehoram umwana wakwe umwaume wali ni Ahaziah. Ahaziah umwana wakwe umwaume wali ni Joashi. ¹² Joashi umwana wakwe umwaume wali ni Amaziah. Amaziah umwana wakwe umwaume wali ni Azariah. Azariah umwana wakwe umwaume wali ni Jotham. ¹³ Jotham umwana wakwe umwaume wali ni Ahaz. Ahaz umwana wakwe umwaume wali ni Hezekiah. Hezekiah umwana wakwe umwaume wali ni Manasseh. ¹⁴ Manasseh umwana wakwe umwaume wali ni Amoni. Amoni umwana wakwe umwaume wali ni Josiah. ¹⁵ Josiah abana bakwe abaume bali uwakutampilapo ali ni Johanam, nomwana mwaume uwakulenga bubili ni Jehoiachim nomwana wakwe uwabutatu ali ni Zedekiah, elo nomwana mwaume wakulenga bune ali ni Shallum. ¹⁶ Jehoiachim abana bakwe abaume bali ni Jehoiachim elo na Sedekiah. ¹⁷ Abana bakwa Jehoiachim uwali mubusha, ni Shealtiel, ¹⁸ Malkiram, Pedaiah, Shenazzar, Jekamiah, Hoshama, elo na Nedabiah. ¹⁹ Pedaiah abana bakwe abaume bali ni Zerubbabel elo na Shimei. Zerubbabel abana bakwe abaume bali ni Meshullam elo na Hananiah; Shelomith wali ninkashi wakwe. ²⁰ Nabambi abana bakwe abaume basano bali ni Hashubah, Ohel, Berekiyah, Hasadiah, elo na Jushab-Hesed. ²¹ Hananiah abana bakwe abaume bali ni Pelatiah elo na Jeshaiyah. umwana wakwe umwaume wali ni Rephaiah, elo balupwa lwakwe bali ni Arnan, Obadiah, elo na Shekaniah. ²² Abana bakwa Shekaniah bali bali ni Shamaiah elo nabana bakwe abaume bali ni: Igal, Bariah, Neariah, elo na Shaphati. ²³ Neariah abana bakwe abaume batatu bali ni Elieonai, Hizkiah, elo na Azrikam. ²⁴ Elieonai abana bakwe abaume cine-lubali bali ni Hadaviah, Eliashib, Pelaniah, Akkub, Johanan, Delaiah, elo na Anani.

Chapter 4

¹ Juda balupwa bakwe bali ni Perezi, Hezron, Kami, Huri, elo na Shobal. ² Shobal wali niwishi wakwa Reaiya. Reaiya wali niwishi wakwa Yahati. Yahati wali niwishi wakwa Ahumai elo na Lahadi. Aba abamumikowa yakwa Zorati. ³ Ifi efikolwe fyamumikowa mu musumba wa Etam: Jesireli, Ishima, elo na Idibash. Ishina lyakwa nkashi wabo ali ni Haseleponi. ⁴ Penueli wali cikolwe camikowa mu musumba wa Gedori. Ezar wali entuntuko yamikowa mu Husha. Aba ebalipwa lwakwa Huri, ibeli lyakwa Ephrata elo entuntuko ya Betelehemu. ⁵ Ashuri wishu wakwa Tekoa akwete abakashi bakwe babili, Elah elo na Naarah. ⁶ Naarah amufyalile Ahuzzam, Hephheri, elo na Haahashtari. Aba ebalupwa lwakwa Naarah. ⁷ Helah abana bakwe abaume bali ni Zereti, Zohar, Ethnan, ⁸ elo na Kozi, ewaishilekuba wishu wakwa Anubi elo na Hazzobebah, elo namumikowa umwakonkanine ukufuma pali Aharhel umwana mwaume wakwa Hurum. ⁹ Jabesh wali uwakucindikwa ukucila pali bawabo abaume. Nyina wakwe alekumukuuta ati Jabesh. Ena walandile ati, "Pantu nebo namufyalile mukukalipwa." ¹⁰ Jabesh akutile apakalamba kuli Lesa wakwa Israeli elo walandile ati, "Ngakwebati webu mucishinka wampaala nebo, nokukusha incende yandi, elo webu nokuboko kobe kwaisakuba pali nebo. Uluntu webu ukacita ifi webu ukafumyapo ubukali nebo. Eico pakwebati nebo nkabe uwakubula ubukali!" Eico Lesa epakumupela ico alombe. ¹¹ Kelub wabo wakwa Shaha aishilekuba wishu wakwa Mehiri, uyo uwali wishu wakwa Eshitoni. ¹² Eshitoni aishilekuba wishu wakwa Beth Rapha, Paseah, elo na Tehinnah, wishu wakwa Irnahashi. Abo ebaume abalekwikala mu Rekah. ¹³ Kenaz abana baume bakwe abaume bali ni Othniel elo na Seraiah. Othniel abana bakwe abaume bali ni Hathath elo na Meohothai. ¹⁴ Meohothai aishilekuba wishu wakwa Ophrah, elo na Seriah uwaishilekuba wishu wakwa Joab, intuntuko yakwa Ge Harashim, pantu bali bantu abakucenjela mufyakupanga-panga. ¹⁵ Abana baume bakwa Caleb umwana mwaume wakwa Jephunneh bali ni, Iru, Elah, elo na Naam. Elah umwana wakwe umwaume ali ni Kenaz. ¹⁶ Jehallelel abana bakwe abaume bali ni Ziph, Ziphah, Tiriah, elo na Asarel. ¹⁷ Ezrah abana bakwe abaume bali ni Jether, Mered, Ephher elo na Jalon. Mered umukashi wakwe waku Egypt afyele Miriam, Shammai, elo na Ishbah, uwaishile kuba wishu wakwa Eshtemoa. ¹⁸ Aba ebana baume bakwa Bitiah, umwana mwanakashi wakwa Pharaoh, Heber, uyo Mered aupile. Mered umwana Yuda umukashi wake afyele Jered, uwaishilekuba wishu wakwa Gedor; Heber uwaishilekuba wishu wakwa Soko; elo na Jekuthiel, uwaishilekuba wishu wakwa Zanoah. ¹⁹ Pabana baume babili abamukashi wakwa Hodia, nkashi yakwa Naham, umo aishilekuba wishu wakwa Keilah umwana Gami. Umbi nao wali ni Eshitimoa umwana Maokathite. ²⁰ Abana baume bakwa Shimon bali ni Amnon, Rinnah, Ben-Hanan, elo na Tilon. Balupwa lwakwa Ishi baali ni Zoheth elo na Ben-Zoheth. ²¹ Balupwa lwakwa Sherah umwana mwaume wakwa Juda, baali ni Er wishu wakwa Lekah, Laadan wishu wakwa Mereshah elo nemikowa yabapikula insalu ku Beth Ashbea, ²² Jokim, umuntu waku Kozeba, na Joash elo na Saraph, uwalekutungulula mu Moab elo na Jashubi Lehem. (Ililyashi lyafumine kufyalembelwe ku kale.) ²³ Aba ebalekubumba ifyakubumba-bumba abalekwikala mu Netaim elo naku Gederah kabili balekubombela imfumu. ²⁴ Shimen balupwa lwakwe baali ni Nemuel, Jamin, Jerib, Zerah elo na Shauli. ²⁵ Shallum wali mwana mwaume wakwa

Shauli, Mibsam ali mwana mwaume wakwa Shellum, elo Mishma ali mwana mwaume wakwa Mibsam.²⁶ Mishma balupwa lwakwe baali ni Hammuel umwana mwaume wakwe, Zakkur umwishikulu wakwe umwaume, elo na Shimei umwishikulu wakwe umukankala.²⁷ Shimei akwete abana baume ikumi limo na mutanda elo nabana banakashi mutanda. Bawabo abaume tabakwe abana abengi, eico imikowa yabo tayakulile mumpendwa ngefyo abantu bakwa Yada bacitile.²⁸ Balikwikala mu Beersheba, Moladah, elo na Hazar Shuai.²⁹ Nakabili balikwikala ku Bilhar, Ezem, Tolad,³⁰ Bethuel, Hormah, Ziklag,³¹ Beth Markaboth, Hazar Susim, Beth Biri, elo na Shaaraim. Iyi yali misumba yabo ukufikafye napakuteka kwakwa David.³² Imishi yabi isano yali ku Etam, Ain, Rimmon, Token, elo na Ashani.³³ Capamo ukushinguluka imishi ukushinta naku Baalati. Umu emo balekwikala, elo balekulemba umwakonkanina ukufyalwa kwabo.³⁴ Intungululshi shamukowa shali ni Meshobab, Jamlech, Joshah umwana mwaume wakwa Amaziah,³⁵ Joel, Jehu umwana mwaume wakwa Joshibiah umwana mwaume wakwa Seraiah umwana mwaume wakwa Asiel,³⁶ Elieonai, Jaakobah, Jeshohai, Asaiah, Adiel, Jesimuel, Benaiah,³⁷ elo na Ziza umwana mwaume wakwa Shiphi umwana mwaume wakwa Allon umwana mwaume wakwa Jedaiah umwana mwaume wakwa Shimri umwanwa mwaume wakwa Shemaiah.³⁸ Abo abalumbulwa amashina yabo ebalekutngulula imikowa elo imikowa shabo shalekukula mukwangufyanya.³⁹ BBalile mupepi na Gedor, kululamba lwakukabanga mumukonko, mukeceta umulemfwe wakulya ifitekwa fyabo.⁴⁰ Balisangile incende iyisuma elo ukwaba umulemfye uusuma. Icalo icali icakubula, icongo, elo icamutende. Abena Hami eko balekwikala kulya kwine.⁴¹ Abo abalembelwe nokutantikwa amashina yabo baishile munshiku shakwa Hezekiah imfumu yaba Yuda, elo nokusansa abena Hamite nomo balekwikala elo nabena Meuni, abo abaali kulyakwine. Balipwishishe ukubonaula nokonaula fyonse elo balekwikala kulya kwine pantu baalilekusangako umulamfwe wafitekwa fyabo.⁴² Ukufuma palibo, nokufuma pabana baume bakwa Simeon, imyanda isano iyabaume baalile kulupili lwa Seri pamo na Palatiah, Neariah, Rephaiah, elo na Uzziel, abana baume bakwa Ishi, ngentungulushi yabo.⁴³ Baalimifishe abena Ameleki abashele pali abo imbutushi, elo balikwikala kulya kwine ukufika napali lelo.

Chapter 5

¹ Abana baume bakwa Reuben ibeli lyabena Israeli-nomba Reuben aali mwana wantanshi kubena Israeli, nomba insambu shakufyalwa kwakwe shaishilekupelwa kubana baume bakwa Joseph umwana mwaume wa Israeli pantu Reuben alikoweshe umusengele wakwa wishu. Eico tacaishilekulembwa ukwebati emwana mwaume umukalamba.² Yuda ali uwakukosa nganshi ukucila pali ba wabo, elo nakatungulula muli yee. Nomba insambu shabubeli shafumine kuli Joseph-³ abana baume bakwa Reuben, abana bakutampilapo abakwa Israeli baali ni Hamoki, Pallu, Hezron, elo na Karmi.⁴ Balupwa lwakwa Joel baali ni: Abana baume bakwa Joel baali ni Shemaiah. Umwana mwaume wakwa Gog. Umwana Mwaume wakwa Gog ali ni Shimei.⁵ Umwana mwaume wakwa Shimei ali ni Micah. Umwana mwaume wakwa Micah ali ni Reaiah. Umwana mwaume wakwa Reaiah ali ni Baal.⁶ Umwana mwaume wakwa Baal ali ni Beerah, uyo wali Tiglath-Pleser imfumu yaku Assyria untu apitile mubusha. Beerah wali ekatungulula kumutundu wakwa Reuben.⁷ Beerah balupwa lwakwe ukulingana nemikowa yabo, abantantikwa ukulingana nomo bakonkanina: Jeiel katungulula, Zechariah, elo na⁸ Bela umwana mwaume wakwa Azzaz ymwana mwaume wakwa Shema umwana mwaume wakwa Joel. Balikwikala mu Aroer, ukushinta naku Nebo elo naku Baal Meon,⁹ elo nakukapinda kakukuso ukwatampila iciswebebe icayakufika naku mumana wa Euphrates, pantu ifitekwa fyabo fyalifulisha namu calo ca Gilead.¹⁰ Munshiku shakwa Saulo, mumutundu wakwa Reuben lintu basanshile abena Hagriti nukuyakucimfya bena. Balekwaikala mumatenti yabena Hagriti ukupitililafye namu calo cakukabanga ku Gilead.¹¹ Abantu bamutunda wakwa Gad balekwikala mupepi nabo, mucalo cakwa Bashani ukushinta naku Selekeh.¹² Joel wali ekatungulula wabo; Shapham ewakonkolepo; Janai elo na Shaphat mu Bashani.¹³ Balupwa lwabo; nabamulupwa lwaba shibo, baali ni Micheal, Meshullan, Sheba, Jorai, Jakan, Zia, and Eber-bonse pamo bali cinelubali.¹⁴ Abo bantu balumbwilwe pamulu bali ni balupwa lwakwa Abihail, elo na Abihail ali mwana mwaume wakwa Huri. Huri ali mwana mwaume wakwa Joroah. Joroah ali mwana mwaume wakwa Gilead. Gilead ali mwana mwaume wakwa Micheal. Micheal ali mwana mwaume wakwa Jeshishai. Jeshishai ali mwana mwana mwaume wakwa Jahdo. Jahdo ali mwana mwaume wakwa Buz.¹⁵ Ahi umwana mwaume wakwa Abdiel umwana mwaume wakwa Guni, ali umukalamba wamulupwa lwakwa wishu.¹⁶ Balekwikala mu Gilead, mu Bashan, mumisumba, namonsefye muncende yakucemenamo mu Sharon ukushinta naku mupaka wabo.¹⁷ Bonse aba balitantikwe ukulinga umwakonkanine ukufyalwa kwabo munshiku shakwa Jotham imfumu yabena Yudaelo na Jeroboam imfumu yaku Isareli.¹⁸ Abena Reuben, abena Gad, elo na citika wamutundu wakwa Manasseh baali 44,760 abashilika abasambilila ifyakulwa inkondo. abalekusenda inkwela elo na ulupanga, abo abengabomfya ubuta.¹⁹ balisanshile abena Hagriti Jeturi, Naphish, elo na Nodab.²⁰ Balipokelele amaka yakucimfya pali bo. Muli iyi nshila, abena Hagriti elo nabonse abali pamo nabo balibacimfishe. Ifi nipamulandu wakwebati abena Israeli balililile kuli Lesa lintu bali munkondo, elo nao alibasukile, pantu balibikile icicetekelo pali yee.²¹ Balisanshile ifitekwa fyabo, ikubikapofye amakana ikumi na yasano iyangamali, 250,000 ayampanga, amakana yabili ayabapunda, elo na 100,000 abaume.²² Abengi balifwile pantu inkondo yafumine kuli Lesa. Balikele mucalo cabo mpafye lintu basendelwe mubusha.²³ Citika wamutundu wakwa Manasseh balikwikala mucalo cakwa Bashan ukushinta naku Baal Hemon elo na Senir (apo pali, nipa lupili lwa Hermon).²⁴ Abo ebalu abakalamba munganda yaa wishu: Ephraim, Ishi, Azriel, Jeremiah, Hodaviah, elo na Jahdiel. Bali abaume bamaka, abaume abakwishibikwa, abakalamba munganda yaba shibo.²⁵ Noma bali abakubula icishinka kuli lesa wafikolwe fyabo. Mumusango wakwebati, balekushinshimuna tulesa twabantu

mucale, intu Lesa aonawile pacinso cabo. ²⁶ Lesa wakwa Israeli aimishe umutima wakwa Puli imfumu yaku Assyria (kaili aleitwa ati Tiglati-Pileser, imfumu yaku Assyria). Alisendele mubusha abena Reuben, abena Gaditi, elo na citika wamutundu wakwa Manasseh. Abatwele ku Halahi, Habor, Hara, elo naku kamana ka Gozan, uko bashele ukfika napali Lelo.

Chapter 6

¹ Abana baume bakwa Levi bli ni Geshoni, Kohati, elo na Merari. ² Abana baume bakwa Kohati bali ni Amramu, Iza, Hebroni, elo Uziele. ³ Abana abakwa Amramu bali ni Aaroni, Mose, elo na Miriamu. Abana baume bakwa Aaroni bali ni Nadabu, Abihu, Eleasa, elo na Itamari. ⁴ Eleasa aishile kuba wishi wakwa Phinchas, elo Pinchas aishile kuba wishi wakwa Abishua. ⁵ Abishua aishile kuba wishi wakwa Buki, elo Buki aishile kuba wishi wakwa Uzzi. ⁶ Uzzi aishile kuba wishi wakwa Zerahiah, elo Zerahiah aishile kuba wishi wakwa Meraioti. ⁷ Meraioti aishile kuba wishi wakwa Amaria, elo Amaria aishile kuba wishi wakwa Aitubu. ⁸ Aitubu aishile kuba wishi wakwa Zadoki, elo Zadoki aishile kuba wishi wakwa Ahimaazi. ⁹ Ahimaazi aishile kuba wishi wakwa Azaria, elo Azaria aishile kuba wishi wakwa Yohanani. ¹⁰ Yohanani aishile kuba wishi wakwa Azaria, uyo uwaishile kuba shimapepo mwi tempele ilyo Solomoni wakulile mu Yerusalemu. ¹¹ Azaria aishile kuba wishi wakwa Amaria, elo Amaria aishile kuba wishi wakwa Ahitubu. ¹² Ahituu aishile kuba wishi wakwa Zadoki, elo Zadoki naye ali wishi wakwa Shallumu. ¹³ Shallumu ewali wishi wakwa Hilikia, elo Hilikia naye ewali wishi wakwa Azaria. ¹⁴ Azaria ewali wishi wakwa Seraiah, elo Seriah naye ewali wishi wakwa Yozadaki. ¹⁵ Yozadaki wapitilwe muli bunkole uluntu Yahweh walekele Yuda elo na Yerusalemu bapitwa muli bunonkele ku kuboko kwakwa Nebukatesari. ¹⁶ Abana baume bakwa Levi bali ni Geshoni, Kohati, elo na Merari. ¹⁷ Abana baume bakwa Geshoni bali ni Libuni elo na Shimei. ¹⁸ Abana baume bakwa Kohati bali ni Amramu, Izha, Hebroni, elo na Uzziel. ¹⁹ Abana bakwa Merari bali ni Mahli elo na Mushi. Ishi endupwa sha bena Lebi umwakonkanina ba wishibo. ²⁰ Abafyelwe kuli Geshoni: Libuni umwana mwaume wakwa, Yohati umwana mwaume wakwe, Zimah umwana mwaume wakwe. ²¹ Yoah umwana mwaume wakwe, Iddo umwana mwaume wakwe, Zeria umwana mwaume wakwe, elo Yeatarai umwana mwaume wakwe. ²² Abafyelwe kuli Kohati ni: Aminabadabu umwana mwaume wakwe, Korah umwana mwaume wakwe, Assir umwana mwaume wakwe, ²³ Elkana umwana mwaume wakwe, Ebiasaph umwana mwaume wakwe, Assir umwana mwaume wakwe, ²⁴ Tahati umwana mwaume wakwe, Uriel umwana mwaume wakwe, Uzziel umwana mwaume wakwe, elo na Shaul umwana mwaume wakwe. ²⁵ Abafyelwe kuli Elkana bali ni: Amasai, Ahimoti, ²⁶ Elkana umwana mwaume wakwe, Zophai umwana mwaume wakwe, Nahati umwana mwaume wakwe. ²⁷ Eliabu umwana mwaume wakwe, Yerohamu umwana mwaume wakwe, Nahati umwana mwaume wakwe. ²⁸ Abana baume bakwa Samwele bali ebali, Yoele, elo na Abiya, icikonka ibeli. ²⁹ Abafyelwe kuli Merari bali ni Mahli, Libuni umwana mwaume wakwe, Shimei umwana mwaume wakwe, Uzziel umwana mwaume wakwe, ³⁰ Shimea umwana mwaume wakwe, elo na Asaiah umwana mwaume wakwe. ³¹ Aya emashina ya baume abo Davidi wabikile mukulolesha ku nyimbo mu ng'anda yakwa Yahweh, panuma imbokoshi ya mafunde yaikel mulya. ³² Balikubomba incito ya kwimba inyimbo mucifulo cakwikalamo itenti lyakwa Lesa ilya kukumaninamo, mpaka fye Solomoni wakusaka wakulila Yahweh ing'anda mu Yerusalemu. Balikwimba inyimbo yabo ukulingana na mafunde yapelwe kuli bo. ³³ Aba babo ehabombele pamo na bana babo abaume. Ukutuntuka ku bena Kohati kwa fumine Hemani kamba wa nyimbo. Aba ebali ifikolwe yfakwe, ukubwekela munshita ya kunuma: Hemani ali mwana mwaume wakwa Yoeli. Yoeli wali mwana mwaume wakwa Samwele. ³⁴ Samwele wali mwana mwaume wakwa Elkana. Elkana wali mwana mwaume wakwa Yeroboamu. Yeroboamu wali mwana mwaume wakwa Eliel. Eliel wali mwana mwaume wakwa Toah. ³⁵ Toah wali mwana mwaume wakwa Zuph. Zuph wali mwana mwaume wakwa Elkana. Elkana wali mwana mwaume wakwa Mahati. Mahati wali mwana mwaume wakwa Amasai. Amasai wali mwana mwaume wakwa Elkana. ³⁶ Amasai wali mwana mwaume wakwa Elkana, Elkana wali mwana mwaume wakwa Yoeli. Yoeli wali mwana mwaume wakwa Azariah. Azariah wali mwana mwaume wakwa Zephaniah. ³⁷ Zephaniah wali mwana mwaume wakwa Tahath. Tahath wali mwana mwaume wakwa Assir. Assir wali mwana mwaume wakwa Ebiasaph wali mwana mwaume wakwa Korah. ³⁸ Korah wali mwana mwaume wakwa Izhar. Izhar wali mwana mwaume wakwa Kohath. Kohath wali mwana mwaume wakwa Lebi. Lebi wali mwana mwaume wakwa Israeli. ³⁹ Munyina wakwa Hemani wali Asaph, ewali kutalama ku kuboko kwakwe ukwa kukulyo. Asaph wali mwana mwaume wakwa Berekiyah. Berekiyah wali mwana mwaume wakwa Shimea. ⁴⁰ Shimea wali mwana mwaume wakwa Micheal. Micheal wali mwana mwaume wakwa Baaseiah. Baaseiah wali mwana mwaume wakwa Malkijah. ⁴¹ Malkijah wali mwana mwaume wakwa Ethni. Ethni wali mwana mwaume wakwa Zerah. Zerah. wali mwana mwaume wakwa Adaiah. ⁴² Adaiah wali mwana mwaume wakwa Ethan. Ethani wali mwana mwaume wakwa Zimmah. Zimmah wali mwana mwaume wakwa Shimei. ⁴³ Shimei wali mwana mwaume wakwa Jahath. Jahath wali mwana mwaume wakwa Gershon. Gershon wali mwana mwaume wakwa Lebi. ⁴⁴ Ku kuboko kwa kukuso ukwakwa Heman ekwali ba munyina abana baume bwakwa Merari, ukubikapofye na Ethani umwana mwaume wakwa Kishi. Kishi wali mwana mwaume wakwa Abdi. Abdi wali mwana mwaume wakwa Malluk. ⁴⁵ Malluk wali mwana mwaume wakwa Hashabiah. Hashabiah wali mwana mwaume wakwa Amaziah. Amaziah wali mwana mwaume wakwa Hilikia. ⁴⁶ Hilikia wali mwana mwaume wakwa Amzi. Amzi wali mwana mwaume wakwa Bani. Bani wali mwana mwaume wakwa Shemer. ⁴⁷ Shemer wali mwana mwaume wakwa Mahli. Mahli wali mwana mwaume wakwa Mushi. Mushi wali mwana mwaume wakwa Merari. Merari wali mwana mwaume wakwa Lebi. ⁴⁸ Ba munyina abena Lebi balisontelwe ukulekubomba

imilimo iya kupusana pusana iya mwitenti lyakwa Yahweh, mu ng'anda yakwa Lesa ⁴⁹ Lelo Aaroni elo na bana bakwe bena ebalikutula imitulo pa bulambo bwa kocelapo amalambo; elo napa bulambo ubwakocelapo ububani, mumilimo yonse iyali kucitika mu cicpinka icacililemo umushilo. Neyi imitulo yalifutitako abena Israeli amasambi ukulingana na fyonse ifyo Mose umubomfi wakwa Lesa wakukonkomesha. ⁵⁰ Ba mwana Aaron be bushiwa pamo ngefi: Aaroni umwana mwaume wakwe wali ni Eleazar. Umwana mwaume wakwa Eleazar wali ni Phinehas. Phinehas umwana mwaume wakwe wali ni Abishua. ⁵¹ Abishua umwana mwaume wakwe wali ni Bukki. Bukki umwana mwaume wakwe wali ni Uzzi. Uzzi umwana mwaume wakwe wali ni Zerariah. ⁵² Zerariah umwana mwaume wakwe wali ni Meraioth. Meraioth umwana mwaume wakwe wali ni Amarish. Amariah umwana mwaume wakwe wali ni Ahitub. ⁵³ Ahitub umwana mwaume wakwe wali ni Zadoki. Zadoki umwana mwaume wakwe wali ni Ahimaaz. ⁵⁴ Neshi e ncende isho baishile kupela ba mwana Aaron ukulekwikalamo, ekweba ati, abana bakwa Aaron abafumine mu lupwa lwakwa Kohath (emo icipendwilo cimo icakutampilapo cawilile). ⁵⁵ Kuli bo baishile kupela Hebron icalo cakwa Judah elo ne ncende iya kuli shishamo ifitekwa, ⁵⁶ lelo amabala ayashingulukile umusumba elo pamo ne mishi bapele Caleb umwana mwaume wakwa Jephunneh. ⁵⁷ Ku bana bakwa Aaroni baishile kubapela: Hebron (umusumba uwakufisama), elo Libnah ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Jattir, Eshtemoa ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, ⁵⁸ Hilan ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, elo Debir pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa. ⁵⁹ Baishile kupela kabili kuli na mwana Aaron: Ashani ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Jutta, elo na Beth Shemesh ne ncende shakilishishamo ifitekwa; ⁶⁰ elo ukufuma mu mutundu wakwa Benjamin, baishile kupela Geba pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Alemeth pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa, elo na Anathoth pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa. Imisumba yonse iyapelwe kuli ba lupwa bonse yali ikumi limo na itatu. ⁶¹ Kubashele abamulupwa lwakwa Kohath bapelwe imisumba ikumi limo ukufuma kuli citika wa mutundu wakwa Manasseh. ⁶² Ku bana bakwa Gershon ku ndupwa shabo shonse kwa pelwe imisumba ikumi limo na itatu ukufuma mu mitundu yakwa Issachar, Asher, Naphtali, elo na citika wa mutundu wakwa Manasseh mu Beshan. ⁶³ Ku bana bakwa Merari kwa pelwe imisumba ikumi limo na ibili, indupwa shabo shonse, ukufuma mu mitundu yakwa Reuben, Gad, elo na Zebulun. ⁶⁴ Eico abena Israeli iyi imisumba pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa ku bena Lebi. ⁶⁵ Baishile kupelwa imisumba yonse iilumbwilwe ukupila mukupindula ukufuma ku mutundu yakwa Judah, Simeon, elo Benjamini. ⁶⁶ Bambi aba mu mukowa wa bena Kohati waishile kupelwa ukufuma mu ncende ya lupwa lwakwa Ephraimu. ⁶⁷ Balibapeleko: Shechem (umusumba uwakufisamamo) pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa mu calo ca mpili icakwa Ephraim. Gezer pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa. ⁶⁸ Jokmeam pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Beth Horon pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, ⁶⁹ Aijalon pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, elo Gath Rimmon pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa. ⁷⁰ Ukufuma kuli citika wa mutundu wakwa Manasseh baishile kupela abena Kohath Aner pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa elo Bileam pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa. Ifi efyali ifitekwa fya ndupwa shonse isha bena Kohath. ⁷¹ Abana bakwa ukufuma mulupwa lwa citika wa mutundu lwakwa Manasseh, baishile kupela Golan mu Bashan pamo pene ne ncende shakilishishamo ifitekwa elo Ashtaroth pamo pene ne ncende shakilishishamo ifitekwa. ⁷² Umutundu wakwa Issachar wapele abana bakwa Gershon umusumba wa Kedesh pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Deberath pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa. ⁷³ Ramoth pamo pene ne ncende shakilishishamo ifitekwa, elo Anem pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa. ⁷⁴ Issachar apokelele ukufuma ku mutundu wakwa Asher: Umusumba wa Mashal pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, umusumba wa Abdon pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, ⁷⁵ Hudok pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa, elo Rehob pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa. ⁷⁶ Bapokelele ukufuma ku mutundu wakwa Naphtali: Kedesh mu Galili pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Hammon pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, elo Kiriathaim pamo pene ne ncende ishakilishishamo ifitekwa. ⁷⁷ Kubashelepo pa bana bakwa Merari bapokelele ukufuma ku mutundu wakwa Zebulun: Jokmeam, Kartah, elo Rimmono pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa elo Tabor pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa; ⁷⁸ elo ukufuma ku mutundu wakwa Reuben, ukutoloka Yodani ku kabanga ka musumba wa Yeriko, bapokelele Bezer mu ciwebebe Jazah, ⁷⁹ Kedemoth elo pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa, elo Mephaath elo pamo ne ncende shakilishishamo ifitekwa. ⁸⁰ Abena Lebi bapokelele ukufuma ku mutundu wa bena Gad: Ramoth mu Gilead pmo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, Mahanaim pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, ⁸¹ Heshbo pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa, elo Jzer pamo ne ncende ishakilishishamo ifitekwa.

Chapter 7

¹ Isakari abana bakwe abaume bana bali ni Tola, Pila, yashubu na shimirone. ² Abana abaume abakwa Towabali ni Usi, Refaya, Yeriele Yamai Ibishamu na shamuele. E bali imitwe yama yannda yaba ba wishibo, ukufuma ku, cikota cakwa Tola noku babika pa pa fita fya bulamba pa luko lwabo. Bali pamo amakana amakumi yabili nayabili ne myanda mutanda mu nshiku sha kwa Davidi. ³ Usi umwana wakwe umwaume ali ni Israelia. Abana bakwe abaume bali ni Mikaele Obadia Yoele na Ishia, Bonse basano bali intungulushi sha mukowa. ⁴ Bali kwete abashilika amakana amakumi yatatu na makana mutanda aya bulwi. ukulingana noku tantikwa kwa fikolwe fya mikowa, pantu balilwete abakashi abengi na bana abaume. ⁵ Ba lupwa lwabo bali abaume abali kulwa ukufuma ku mikowa shonse isha kwa Israeli, elyo bali pendelwe bonse pamo, amakana amakumi cine konse konse na makana cine lubali abaume kulwa, Ngefyo tantikwa munkonkanino yabo. ⁶ Benjamini abana bakwe abaume batatu bali ni bela, ni bela, Bekere, na Yediaele. ⁷ Bela abana

bakwe abaume basano bali ni Esbone, Usi usiele Yerimute, na Iri. Bali ba shilika elyo imitwe yama yanda yaba wishibo. Abantu babo bali amakana amakumi yabili na yabili na makumi yatatu na bane abaume aba kulwa ukulingana noku tantikwa kw⁸ Bekere abana bakwe abaume bali ni Semira Yoashi Eliesere, Elyoenai, Omeri Yeremote, Abiya, Abiya, Anatote, na Alemete: Bonse aba bali bana bakwe abaume.⁹ Ukutantikwa kwa mikowa shabo kwali amakana amakumi yabili ne imyanda ibili mitwe yama yanda yaba wishibo elyo abaume aba kulwa.¹⁰ Umwana umwaume uwa kwa Yediaele ali ni Bilhani. Bihani abana bakwe abaume bali ni Yeushi, Benyamini Ehudi, kanaana, Setani, Tarshishi, na Alishahari.¹¹ Bonse aba bali bana abaume abakwa Yediaele, Bali tantikilwe mu butantiko bwa mu mukowa wabo abali ikana limo na cinelubali ne myanda ibili imitwe ya ma yanda na baume abakulwa abakufikapo mu milimo ya bushilika.¹² Abena Shupimu na bena Hupimu bali citota cakwa Iri na bena Hushimu bali cikota cakwa Ahere.¹³ Abana abume abakwa Natali bali ni Yahasiele Guni, Yaere, na Shalumu icikota cakwa Bilha.¹⁴ Icikota cakwa Manase bali bali ni Asiriele, uwali cikota cakwa ukupitila mu wa pa mbali wakwa Aramu. (Afyele Makiri, wishi wakwa Gileadi.¹⁵ Eluntu Makiri asendele umukashi ukufuma ku bena Hapimu naku bena Shupimu, ne shina lyakwa nkashi yakwe ali ni maaka.) Ne shina lya cikonkebeli ali Selorehadi, uwa kwete fye abana abanakashi.¹⁶ Eluntu Maaka, umukashi wakwa Makiri, a fyele umwana umwaume no ku mwinika Pereshe, ne shina lya ndumi yakwe ali ni shereshe, nabana bakwe abaume bali ni ulamu na Rekemu.¹⁷ Umwana umwaume uwakwa Ulamu ali ni Bedai. Aba ebali icikuta cakwa Gileadi u wali umwana umwaume uwa kwa Makiri uyo uwali umwana umwaume wakwa Manase.¹⁸ Hamolekete inkashi yakwa Gileadi yafyele ishilode, Abiesere, na Mala.¹⁹ Abana abaume abakwa Shemida bali ni Ahiani, Shekamu, Likhi, na Aniamu.²⁰ Icikota cakwa Efraimu bali ni Shutelai, Berede umwana wakwe umwaume Tahati umwana wakwe umwaume, Eleade umwana wakwe umwaume, Tahati umwana wakwe umwaume,²¹ Shabadi umwana wakwe umwaume. Shutela umwana wakwe umwaume Esere na Eleadi bali bepeye ku baume baku Gati abekala calo lintu baile muku bebila ifite kwa fyabo,²² Eframumu wishibo ali baloseshe pa nshiku ishingiri ne ndumi shakwe sha lisile muku mukoselesha.²³ Alingile mu mukashi wakwe. Alimitile noku fyala umwana umwaume, Efraimu amwi nikile Beria pantu ububifi bwalipumikishe ulupwa lwakwa.²⁴ Umwana wakwe umwanakashi ali ni Sheera uwa kulile Isamba na pamulu wa Bethe, Horone na Usena Sherra.²⁵ Rafa ali umwana wakwe umwaume Reshefe umwana wakwe umwaume. Tela umwana wakwe umwaume, Tahani umwana wakwe umwaume,²⁶ Ladani umwana wakwe umwaume, Emihudi umwana wakwe umwaume Elishamu umwana wakwe umwaume,²⁷ Nuni umwana wakwe umwaume, Yohua umwana wakwe umwaume.²⁸ Ifipe fyabo ne fifulo fyali ni Betele ne mishi yaishingulwiki. Bali tantalisheko ukuya akabanga ukufika ku Naarani naku masamba uku fika ku Gesere ne mishi iyaiko ako naku shekemu ne mishi yaiko ukufika ku ne mishi yaiko.²⁹ Kumupaka na Manase kwali Bete sheani ne mishi yaiko. Tanaaki mishi yaiko, Megido ne mishi yaiko na Dore ne mishi yaiko. Muli ishi misumba ifikota fyakwa Yosefe umwana mwaume wakwa Israeli emo bali kwikala.³⁰ Ashere abana baume bakwe bali ni imna, Isba, Ishbi, na Beria. Sera ewali nkashi yabo.³¹ Beria abana bakwe bali ni Hebere na ,alkile, uwali e wishi wakwe Birsaiti.³² Hebere abana baume bakwe bali ni Yaflete Shemere, na Hotamu Shua e wali nkashi yabo.³³ Yaflete abana baume bakwe bali ni Pasaki, Bimhali, na Ashbati. Aba e bali abana bakwe Yaflete.³⁴ Shomere, indume yakwa Yaflete, alikwete aba abana ababume: Roga, Yehubu, na Aramu.³⁵ Shemere indume yakwe, Hotamu, alikwete aba abana baume; Sofa, Imna, Sheleshe, na Amali.³⁶ Sofa abana abaume bakwe bali ni Sua, Harnefere, Shuali, Beri, Imra,³⁷ Besere, Hode, Shama, Shileshe, Itrani, na Beera.³⁸ Yetere abana abaume bakwe bali ni Yefune, Pispia, na Ara.³⁹ Ulla abana abaume bakwe bali ni Ara, Haniele, na Risia.⁴⁰ Bonse aba fikota fyakwa Ashere. Bali e fikolwe fya mikowa yali emitwe yanganda yaba wishibo, abaume abacindeme abaume abali kulwa kabili imfumu pa ntungulushi. Bali abaume amakana amakumi yabili na mutanda eba tantikilwe nga ba linga ku milimo yabu shilika, ukulingana ne fyoba baba tantikile.

Chapter 8

¹ Benjamini abana bakwe abaume basano bali ni bela ibeli lyakwe, Ashibele, Ahara, ² Noha, na Rafa. ³ Bela abana bakwe abaume bali ni Adari, Gera, Ehudi, ⁴ Abishua, Naamani, Ahoo, ⁵ Gera, Shefufani, na Huramu. ⁶ Aba ebali ifikota fya kwa Ehudi imitwe ya mayanda yaba wishibo ku bekashi ba mu Geba abalengelwe uku kukila ku manahati; ⁷ Naamani, Ahiya, na Gera. Pakulekelesha Gera, aliba tungulwile mu kwenda kwabo. Ali e wishi wakwa Usa na Ahihudi. ⁸ Shaharaimu alibele wishi wa bana bamu calo ca Moabu panuma yaku tamfya aba kashi bakwe ba Hushimu na Baaria. ⁹ Mu mukashi wakwe Hodeshe, shaharaimu alibele wishi wakwa Yobabu, Sibia, Meshu, Malkamu, ¹⁰ Yeusi Shakia, na Mirma. Aba e bali abana bakwe abaume, imitwe ya mayanda yaba wishibo. ¹¹ Alibele kale wishi wakwa Abitubi na Elpaali muli Hushimu. ¹² Elpaali abana bakwe abaume bali ni Ebere, Mishamu, na Shemede(uwa kulile ono na Ludi ne mishi yabo iya bashingulwiki). ¹³ Kwaliko na Beria na Shema. Bali emitwe yama yanda yaba wishibo kuli abo abali kwikala mu Ayalone, e batamfishemo nabe kashi bamu Gati. ¹⁴ Beria alikwete abana abaume aba: Ahio, shashaki, Yeremote, ¹⁵ Sebadia. Aradi, Edere, ¹⁶ Mikaele, Ishpa, na Yoha e bali abana abaume aba kwa Beria. ¹⁷ Sebadia, Meshulamu, Hiski, Hebere, ¹⁸ Ishmerai, Islia na Yobabu e bali abana abaume abakwa Elipaali. ¹⁹ Yakimu, Sikri, Sabidi, ²⁰ Elienai, Siletai, Eliele, ²¹ Adaya, Beraya, na Shimrati e bali abana abaume abakira Shimeyi. ²² Ishpani, Ebere, Eliele, ²³ Abdone, Skikri, Hanani, ²⁴ Hanania, Elamu, Antotiya, ²⁵ Ifidia, na Penuele e bali abana abana abaume bakwa Shashake. ²⁶ Shansherai, Sheharia, ²⁷ Yaareshia Eliya, na Sikri e bali abana baume abakwa Yerohamu. ²⁸ Aba e bali imitwe ya mayanda yaba wishibo kabili imfumu sha baume abali kwikala mu Yerusalemu. ²⁹ Wishi wakwa Gibeone Yeuele uyo umukashi wakwe ishina ali ni Maaka, aikele mu

Gibeone.³⁰ Ibeli lyakwe ali ni Abdone , pakonkelena Suri, Kishi, Baali, Nadabu,³¹ Gedore, Ahio, na Sekere.³² Naumbi pabana bakwe Yoele umwaume ali ni Mikilote, uwaishile kuba wishi wakwa Shimeamu. Nabo bene baiketele mupepi naba lupwa lwabo mu Yerusalemu.³⁴ Nere e wali wishi wakwa Kishi. Kishi e wali wishi wakwa Shauli. Shauli e wali na Esh-Baali.³³ Umwana umwaume uwakwa Yenatani ali ni Merib-Baali. Merib-Baali e wali wishi wakwa Mika³⁵ Abana abaume abakwa Mika bali ni Pitone, Meleke, Tarea, na Ahasi.³⁶ Ahasi aishile kuba wishi wakwa Yehooda. Yehooda e wali wishi wakwa Alemete Asmabete, na Simri. Simri e wali wishi wakwa Mosa.³⁷ Mosa e wali wishi wakwa Binea, Binea e wali wishi wakwa Rafa. Rafa e wali wishi wakwa Eleasa. Eleasa e wali wishi wakwa Asele.³⁸ Asele alikwete abana abaume mutanda: Aserikamu, Bokeru, Ishaele, Shearia, Obadia, na Hanani, Bonse aba abali bana abaume abakwa Asele.³⁹ Abana abaume abakwa Esheke, indume yakwe, bali ni ulamu ibeli lyakwe, Yeushi ewali cikonkebeli, na Elifelete e wa butatu.⁴⁰ Ulamu abana bakwe abaume bali abaume abalikulwa kabili bali cenyele mu ku bom fya akatamfunda ne mifwi. Balikwete abana abaume abengi na beshikulu, pamo mwanda umo na makumi yasamo, Bonse aba bali cikota cakwa benjamini.

Chapter 9

¹ Eico bonse abena Israeli balilembelwe umo bafyalilwe. Balilembelwe mwi buku lya shamfumu sha kwa Israeli. Abena Yuda bena, baishile kusendwa muli bunkole ku Babiloni pamulandu we sambu lyabo.² Aba balilepo ukubwelela mu misumba yabo kwali bamo abena Israeli, bashimapepo, abena Lebi, na babomfi ba mwi tempele.³ Bamo abamulupwa lwakwa Yuda, Benjamini, Efulemu, elo na Manase bali kwi kele mu Yerusalemu.⁴ Abali kwi kelelo ukubikakofye na Utali umwana mwaume wakwa Amihudi umwana mwaume wakwa Omri umwana mwaume wakwa Imuri umwana mwaume wakwa Bani, umo uwa mulupwa lwakwa Perezi umwana mwaume wakwa Yuda.⁵ Mu bena Shilani bali Asaiya ibeli elo na bena baume bakwe.⁶ Mulupwa lwakwa Sera wali ni Yeueli. Ulupwa lwabo lwa pendelwe imyanda mutanda na makumi pabula 690.⁷ Mulupwa lwakwa Benjamini bali ni Salu umwana mwaume wakwa Meshula umwana mwaume wakwa Hodafiya umwana mwaume wakwa Hasenuya.⁸ Kabili kwali Ibineya umwana mwaume wakwa Yerohamu; Elaya umwana mwaume wakwa Usi umwana mwaume wakwa Mikiri; elo na Meshulamu umwana mwaume wakwa Shefatiya umwana mwaume wakwa Rueli umwana mwaume wakwa Ibiniya.⁹ Ulupwa lwabo lwa lembelwe mu cifyalilwa batantinkwa pa pendwa 956. Aba bonse abaume ebali intungulushi sha mu mayanda ya mayanda ya ba shibo.¹⁰ Ba shimapepo bali ni Yedaiya, Yehoiyabu, elo na Yakini.¹¹ Kabili kwali Asaria umwana mwaume wakwa Hilikia umwana mwaume wakwa Meshulamu umwana mwaume wakwa Sadoki umwana mwaume wakwa Miraiyoti uwali umukulu mu ng'anda yakwa Lesa.¹² Kwali Adaiya umwana mwaume wakwa Yerohamu umwana mwaume wakwa Pashuri umwana mwaume wakwa Malikiya. Kabili kwali Masai umwana mwaume wakwa Adieli, umwana mwaume wakwa Yasara umwana mwaume wakwa Meshulamu, umwana mwaume wakwa Mishilemiti umwana mwaume wakwa Imeri.¹³ Ulupwa lwabo, abali intungulushi mu mayanda yaba shibo, yalipendelwe impendwa 1,760. Bali abaume icine cine mu mulimo wa mung'anda ya kwa Lesa.¹⁴ Mu bena Lebi, kwali Shemaiya umwana mwaume wakwa Hashubi umwana mwaume wakwa Asirikamu umwana mwaume wakwa Hashabiya, mu lupwa lwakwa Merari.¹⁵ Kabili kwali na Bakibaka, Hereshi, Galali, elo na Matanya umwana mwaume wakwa Sikiri umwana mwaume wakwa Asafu.¹⁶ Kabili kwali na Abadi umwana mwaume wakwa Shemaiya umwana mwaume wakwa Galali umwana mwaume wakwa Yedutuni; elo Berekiya umwana mwaume wakwa Asa umwana mwaume wakwa Elikana, uwali kwi kele mu mishi ya bena Netofa.¹⁷ Bakasunga wa mwinshi bali ni Shalumu, Akubu, Talimoni, Ahimani, elo no lupwa lwabo. Shalumu wali entungulushi yabo.¹⁸ Ukufika na nombu ba talama ukulonda impongolo ya mfumu iyabela ku kanga ku nkambi ya lupwa lwa kwa Lebi.¹⁹ Shalumu umwana mwaume wakwa Kore umwana mwaume wakwa Ebiasafi, umwana mwaume wakwa Kora, elo ulupwa lwakwe ukufuma ku ng'anda ya kwa wishi, abena Kora, ebali abakulu ku mulimo wa kulonda imibombe. Balikulonda pa kwingilila kwi tenti, nga filya ifikolwe fyabo fyali kulonda inkambi ya kwa Yahweh, elo balikulonda pa mwinshi.²⁰ Finehasi umwana mwaume wakwa Eleasa ewali umukulu pali bo akale, elo na Yahweh ali na ye.²¹ Sakaria umwana mwaume wakwa Meshelemia ewali kulonda umwinshi kwi tenti lya ku kumaninamo.²² Abo bonse abasalilwe nga bakasunga ba mpongolo pa minshi bali impendwa 212. Amashina yabo yalembelwe umo balikutantika abantu mu minshi yabo. Davidi na Samwele kasobela bali ba bikilemo mu miffulo fyabo ifya cishinka.²³ Eico bena no lupwa bali pelwe umulimo wa kulonda impongolo sha ng'anda yakwa Yahweh, iyo iyali ku kutwa ing'anda ye tenti.²⁴ Ba kasunga wa mpongolo bali ba bikile pa mbali shonse shine, ku kabanga, ku masamba, ku kapinda ka kukuso, elo na ku kapinda kakulyo.²⁵ Ba munyinabo, abali kwi kele mu mishi yabo, munshiku cie lubali mu kwisa mukukomboshanya, mu nshita mu nshita.²⁶ Nombu intungulushi shine isha bakasunga wa mpongolo, abali bena Lebi, bapelwe umulimo wakulonda imiputule elo ne miputule ya kusungilamo mu ing'anda yakwa Lesa.²⁷ Balikwele ubushiku mufifulo fyabo ukushinguluka yonse ing'anda yakwa Lesa, pantu bena wali mulimo wabo ukuilonda. Bali kuisula cila lu celo.²⁸ Bamo pali bo ebali abakulu mu fipe fya kubomfya mwi tempele; ebali ku fipenda uluntu ba fileta elo no luntu bakofi funya.²⁹ Bambi pali bo bali pelwe umulimo wa kusunga ifintu fya mushilo, elo na fimbi, pamopene no bunga bwang'ano umwangashi, amafuta, ububani, elo ne fya kununkila.³⁰ Bamo aban baume baku bashimapepo bali kusankanya ifya kununkila.³¹ Matitiya, umo pa bena Lebi, uwali ibeli lyakwa Shalumu umwana Kora, ewali umukulu wa kupekanya umukate pa mitulo.³² Bamo ba munyina wabo, ulupwa lwa bena Koati, ebali abakulu ku kutantika umukate, ku kupekanya cile Sabata.³³ Ba kamba elo ne ntungulushi sha bena Lebi aba ng'anda sha kuba wishi bo balikwikele mu miputule ya mwi tempele uluntu bena bali

abantungwa ukufuma ku milimo, pantu bena bali kubomba imilimo yabo akasuba no bushiku.³⁴ Aba entungulushi sha mu mayanda yaba wishibo mu bena Lebi, ngefyo fya tantinkwe mu mabuku ya cifyalilwa cabo, intungulushi. Bali kwikele mu Yerusalemu.³⁵ Wishi wakwa Gibeoni, Yeieli, uo umukashi wakwe nshina ali ni Maaka wali kwikele mu Gibeoni.³⁶ Umwana mwaume ibeli lyakwe ali ni Abudoni, eluntu abana bakwe abaume Suri, Kishi, Baali, Neri, Nadabu,³⁷ Gedor, Ahio, Sakaria, elo na Mikiloti.³⁸ Mikiloti wali wishi wakwa Shimeamu. Nabo bene balikwikele mupepi na bamunyina wabo mu Yerusalemu.³⁹ Neri wali wishi wakwa Kishi. Kishi wali wshi wakwa Shauli. Shauli wali wishi wakwa Yonatani, Mali-kishua, Abinadabu, elo na Eshi-Baali.⁴⁰ Umwana mqaume wakwa Yonatani wali ni Meribu-Baali. Meribu-Baali wali wishi wakwa Mika.⁴¹ Abana baume wakwa Mika bali Pitoni, Meleki, Tarea, elo na Ahasi.⁴² Ahasi wali wishi wakwa Yada. Yada wali wishi wakwa Alemeti, Asimafeti, elo na Simuri. Simuri wali wishi wakwa Mosa.⁴³ Mosa wali wishi wakwa Binea. Binea wali wishi wakwa Refaiya. Refaiya wali wishi wakwa Eleasa. Eleasa wali wishi wakwa Aseli.⁴⁴ Aseli abana baume bakwe mutanda bali Asirikamu, Bokeru, Ishimaeli, Obadiya, elo na Hanani. Aba ebali abana baume bakwa Aseli.

Chapter 10

¹ Nomba ba Pelishiti balwile na Israeli, onse umwaume wakwa Israeli alibutukile ukufuma ku ba Pelishiti elo bali ponene panshi no kufuma pa lupili lwa Giliboa.² Aba Pelishiti bali mupepifye mukubutusha Shauli elo no mwana mwaume wakwe. Aba Pelishiti baishile kwi paya Yonatani, Abinadabu, elo na Mali-kishua, abana bakwe abaume.³ Ubulwi bwalikoesele elo na Shauli, elo na bakaposa wa misumbo bali musangile, elo bali mucenene.⁴ Eluntu Shauli aishile kulanda ku kusenda ifyanso fyakwe ati, "Somona ulupanga lobe no kundasa. Pantu, aba abatasembululwa kuti baisa mukuncusha." Nomba uwali kusenda ifyanso fyakwe alikene, pantu ali no mwensho. Eico Shauli aishile kubula ulupanga lwakweelo aishile kuwilapo.⁵ Uluntu uwalikusenda ifyanso fyakw aishile kubona ukuti Shauli afwa, aishile kuwila pa lupanga lwakwe mu nshila imoine elo afwile.⁶ Eico Shauli alifwile, elo na bana bakwe abaume batatu, eico bonse aba mu ng'nda yakwe bafwilile pamo.⁷ Uluntu abaume bonse abena Israeli abali muwi shika ba bwene ukuti bena na babutuka elo ali Shauli na bana baume bakwe na bafwa, baishile kufuma mu misumba no kubutuka. Eluntu aba Pelishiti baishile elo kwikalamo.⁸ Caishile kwisa pa bushiku bwa konkelepo, uluntu aba Pelishiti baishile ku kupiita ifipe fya bafwile, efyo basangile Shauli na bana baume bakwe bawilile pa lupili lwa Giliboa.⁹ Baishile kumufula elo no kumupiita umutwe wakwe elo ne fyanso fyakwe. Baishile kutuma bakabilo mu calo conse icaba Pelishiti ku kwishibisha ku tulubi twabo elo na ku bantu.¹⁰ Baishile kubika ifyanso fyakwe mwi tempele lya tu lesa twabo, elo balikobelekele umutwe wakwe kwi tempele lya kwa Dagoni.¹¹ Uluntu bonse mu Yabeshi Gileadi baishile kumfwa ifyo aba Pelishiti bacitile kuli Shauli,¹² bonse abaume ba bulwi baishile kuya elo bapiitile umubili wakwa Shauli elo ne ya bana baume bakwe, baishile kuleta ku Yabeshi. Bali bashikile na mafupa yabo munshi a oaki mu Yabeshi elo bafungile ishinku cine lubali.¹³ Eico Shauli alifwile pantu tali na cishinka kuli Yahweh. Ena tali kunakila ifyo Yahweh ali kumweba, nomba, nomba ali pwishe ifya kucita ukufuma ku muntu uwali kulanda no wafwa.¹⁴ Tali kufwaya ukwipusha kuli Yahweh, eico Yahweh ali mwi peye elo aishile kubwesha ubufumu kuli Davidi umwana mwaume wakwa Yese.

Chapter 11

¹ Eluntu abena Israeli bonse baishile kuli Davidi ku Hebuloni no kutila ati, "Lolesha, fwebo tuli munofu obe kabili ifupa lyobe."² Munshita yapiita, uluntu Shauli wali imfumu pali fwebo, niwe walikutungulula abashilika ba bena Israeli. Yahweh Lesa obe aishile kulanda kuli weba ati, "Ukulekucema abantu bandi abena Israeli, elo weba ukuba kateka pa bantu bandi abena Israeli."³ Eico abakulu bonse abakwa Israeli baishile kwisa ku mfumu ku Hebuloni, elo Davidi aishile kupanga icipangano na bo pantanshi yakwa Yahweh. Baishile kusuba Davidi ubufumu pali Israeli muli inshila, ishiwi lyakwa Yahweh ilyo alandile kuli Samwele lya cishinka.⁴ Davidi elo na bena Israeli bonse balile ku Yerusalemu (emukutula, Yebusi). Nomba abena Yebusi, abalikwikele mu calo, balikulya kwine.⁵ Abekashi ba mu Yebusi batile kuli Davidi ati, "Webu tawaisemo muno." Nomba Davidi alipitile ilingana lya Sioni, ekutula, umusumba wakwa Davidi. Davidi aishile kulanda ati, "Uyo onse uukabalilapo ukusansa abena Yebusi eukaba umukulu wa⁶ bashilika." Eico Yoabu umwana mwaume wakwa Seruiya ewalibalilepo ukusansa, efyo apelwe ubukulu.⁷ Eluntu Davidi atampile ukwikele ku ncende iyakwafya ukufikiko. Eico bakwinikile umusumba wakwa Davidi.⁸ Aishile kukula umusumba onse ukushinguluka ukufuma ku mililo no ku bwelela ukushinguluka icibumbili. Yoabu waliwemye umusumba washeleko.⁹ Davidi alicishapo no kucishapo pantu Yahweh wafita alikuba na ye.¹⁰ Aba ebali intungulushi Davidi akwete, abo abailangile abene ukukoa pamo nankwe mu bufumu bwakwe, pamo na bonse abena Israeli, ku kumucita ena imfumu, ukunakila ishiwi lyakwa Yahweh palwa kwa Israeli.¹¹ Ifi efyali abaume ba maka abakwa Davidi: Yeshobeamu, umwana mwaume wakwa Hekimoni, ewali umukulu pabalikutungulula abashilika. Waipaye imyanda itatu abaume ku musumbo wakwe pa muku umowinefye.¹² Uwamukonkelepo wali ni Eleasa umwana mwaume wakwa Dodo, umwina Ahoy, uwali umo pabaume bamaka batatu.¹³ Ali pamo na Davdi pa Pas Dammu, elo kulya aba Pelishiti balilongene pamo mukulwa. ekwali ibala lya barle elo abashilika bali butukle ukufuma ku ba Pelishiti.¹⁴ Bali kutalama pakat ke bala. bali licingile elo baipaye na ba ku cmfya na Yahweh alibapushe no ku cimfya uku kulu.¹⁵ Eluntu batatu pali ba ntungulush amakumi yatatu balitentemukle ku cilibwe kuli Davidi, ku lucengo lwa Adulamu. Absshlka ba ba Pelishiti bashile kupanga nkambi mwi shika lya Refaimu.¹⁶ Pali ilya nshita Davidi ali ku ncende yakwe ya yafishe ukufikako, ulucengo, ilyo aba Pelishiti bacitile

nkambi yabo ku Betelemu.¹⁷ Davidi wali kufwaya amenshi elo aishile kulanda ati, "Nga cakweba ati umo wa mpelako amenshi yakunwa ukufuma mu cishima caku Betelemu, icishima icabela ku mpongolo!"¹⁸ Eico aba abaume bamaka batatu bali tobele ukupitila pa ba shilika ba ba Pelishiti bal tapile na menshi ukufuma pa cishima ca mu Betelemu, icishima icaba pa mpongolo. Balipitile amenshi no kuyatwala kuli Davidi, lelo ena walikene ukuyanwa. Mucifulo cakunwa, ena waliyetile kuli Yahweh.¹⁹ Eluntu aishile kulanda ati, Teti cibe fyo nebo ntafwile ukucita ici! Bushe kuti nanwa umulopa wa aba baume aba bika imyeo yabo mukayofi?" Pantu balibikile imyeo yabo ku kayofi, Davidi walikene uku yanwa. Ifi efya bombele abaume bamaka batatu.²⁰ Abishai munyna wakwa Yoabu ewal umukulu pali balya batatu. Ewa bomfeshe umusumba wakwe pa bali imyanda itatu elo wal bepeye. walilumbukile pali batatu.²¹ Pali batatu, walpelwe umucishnshi elo waisa kuba umukulu wabo, nangu tali umo pali bo.²² Benaya umwana mwaume wakwa Yehoiyada wali mushilika uwakushipa ukufuma ku Kabuseel, uwacitile ifikulu. Walipeye abana baume babili abakwa Ariele abena Moabu. Kabili walibile mucilindi elo waipewe inkalamo pa bushiku uluntu amenshi makasa yali kupona.²³ Walipeye no mwina Egypto, umwaume uwalepele imikono isano. Umwina Egypto walikwete umusumbo wa kuba ngo mulando, nomba walitentemukile kuli ye ne nkonto. Walisompwele umusumbo ukufuma mu minwe ya mwina Egypto no ku mwipaya ku musumbo wakwe wine.²⁴ Benaya umwana mwaume wakwa Yehoiyada wacitile ifi ifya kupapa elo naye walumbukilwa pali ba lya abaume bamaka batatu.²⁵ Wapelwe umucishnshi ukulu ukucila na paba shilika amakumi yatatu bonse, lelo tapendelwe kul balya baume bamaka batatu. Nomba Davidi wamubikile umukulu paba ku mulinda.²⁶ Abaume bamaka bali Asaeli munyina wakwa Yoabu, Elianani umwana mwaume wakwa Dodo uwa ku Betelemu,²⁷ Shamoti umwina Haroti, Helesi umwina Peloni,²⁸ Ira umwana mwaume wakwa Ikesh umwina Tekoa, Abiesa umwina Anatoti,²⁹ Sibeki umwina Hushati, Ilai umwina Ahoyi.³⁰ Maharayi umwina Netofa, Heledi umwana mwaume wakwa Baanaya umwina Netofa,³¹ Hai umwana mwaume wakwa Riba uwaku Gibe mu lupwa lwakwa Benjamini, Benaya umwina Piratoni,³² Hurai uwakutumimana twa Gaashi, Abieli umwina Aribati,³³ Asimafeti umwina Baharumi, eliaba umwina Shaaliboni,³⁴ Abana baume wakwa Hashemu umwina Gishoni, Yonatani umwana mwaume wakwa Shage umwina Harari,³⁵ Ahiamu umwana mwaume wakwa Sakari umwina Harari, Elifalu umwana mwaume wakwa Uri,³⁶ Hefa umwina Makerati, Ahiya umwina Peloni,³⁷ Hesiro umwina Kameli, Naarai umwina mwaume wakwa Esibai,³⁸ Yoeli munyina wakwa Natani, Mibiya umwana mwaume wakwa Hagiri,³⁹ Seleki umwina Amoni, Naharai umwina Beroti (kapita wa fyanso fyakwa Yoabu umwana mwaume wakwa Seruiya),⁴⁰ Ira umwina tira, Garebu umwina Hira,⁴¹ Uria umwina Hiti, Sabadi umwana mwaume wakwa Ahilai,⁴² Adina umwana mwaume wakwa Shisa umwina Rubeni (itungulushi ya bena Rubeni) na makumi yatatu abo ali na ye,⁴³ Hanani umwana mwaume wakwa Maaka, Yoshafati umwina Mitini,⁴⁴ Usia umwina Ashiterati, Shama elo na Yeli abana baume bakwa Hotamu umwina Aroeli,⁴⁵ Yedieli umwana mwaume wakwa Shimuri, Yoha (munyina wakwe umwina Tisi),⁴⁶ Elieli umwina Mahafi, Yeribai na Yoshafia abana baume bakwa Elinamu, Itima umwina Moabu,⁴⁷ Elieli, Obedi, elo na Yesieli umwina Mesoba.

Chapter 12

¹ Aba ebaume abaishile kuli davidi ku ziklagilibe acili uwtanfiwa ukufuma ku mulalu wakwa sauli umwana mwaume wakwa kish.² Bali pamo naba shilika, baka fwilisha mu bulwi. Bali ipangishe na mata kabili kuti babomfya amaboko yonse ukwa kulyo no kwa kuso mukuposa amabwe na mukulasa imifwi ukufuma mumata. bali bena benjamin abamumukowa wakwa sauli.³ Imfumu yali ni alizele, elyo joashi, bonse abana abaume abakwa shemaah umwina gibe .kwali jezieli na pelet, abana abaume bakwa azmaveth. kwali na berakah , jehu umwina anatho,⁴ Ishamaiah umwina gibe umushilika wapaba makumi yatatu [kabili kangalila waba makumi yatatu] ;jeremia , jahaziel , johanen, jozabad , umwina geder,⁵ Eluzai, Jenmoth, shemariah, shephatia umwina Harupi.⁶ Abena Kora Elkana, Isshih, zarel, joezer, jashobeam, na Joelah na⁷ Zebadiah, abana baume bakwa Jeroham wa ku Gedor.⁸ Bamo abena Gad bali ilundile kuli David pa ncende iya mu mawanga., bali baume ba bulwi, abaume abakanshiwa mu kulwa, aba ngobofye ikwela ne fimo, abali ne finso ifyakutinya ukubati finso fya nkala mo bali abakwanguka ukwati ni mpombo mu mpali.⁹ Bali ni Ezeeri intungulushi, obadiah uwa cibili, Eliab uwa citatu.¹⁰ Mishmannah uwa cine, Jeremial uwa cisano.¹¹ Atta, ywalenga mutanda, Eliel uwa cine lubali.¹² Johanan uwa cine konse konse, Elzabad uwalenga pabula.¹³ Jeremah uwalenga ikumi, makbannai uwalenga ikumi na umo.¹⁴ Aba abana abaume bakwa Gad bah ni ntungulushi shabashilika. uwali umunono alikutungulula umwonda, no wakulishepo alikutungulula ikana.¹⁵ Balyabukile umumana wa Jordani mu mweshi wa ntanshi, ilyo waiswile na muncena, kabili balitanfishe bonse abali kwikala mu mipoka poka bonse ukulola ku kabanga no ku lola ku masamba.¹⁶ Bamo abaume bakwa Benyamin na yuda balishile kunce kuli David.¹⁷ David alifumune muku bakumanya no kulanda nabo; Nga mulishile mu mutende kuli nebo muku ngafwa, kuli mwailunda kuli nebo. Nomba nga mwishile mukumpela ku balwani banah, shi Lesa wa fikolwe fyesu amo ne no ku mikalipila. Apo nshalitita ububi."¹⁸ Eluntu umupashi waishile pali amasai, uwali mukulu pabapa makumi yatatu. Amasai walandile,"Tuli bobe, David. Tuli kulubali lobe mwana Jesse. Umutende, shi umutende wingaba kuli onse ukokwafwa. Shi umutende wingaba kuli bakafwa bobe, ico Lesa obe akokwafwa," Eluntu David abapokelele nokubacita abakalamba pa abaume bakwe.¹⁹ Bomo ukufuma kuli manasseh nabo baliwilile kuli David elyo aishile nabena filishiti ukwimina Sauli ku bulwi, lelo tabayafwile abena filishiti, pantu bakateka babena filishiti pakulanshanya umo no munankwe bali tanfishe David. Ba landile,' Ali no kutufutuka kuli shikulu wakwe Sauli nokubika imweo yesu mu kumanama."²⁰ Uluntu aile ku ziklag, abaume bakwa manasseh abailundile ku wo babi adnah, Jozabad, Jedigel michael, Jozabad, Elihi, na Ziliethal, abakalamba ba myanda

bakwa manasseh. ²¹ Bayafwile David ukulwa ne mpika yafipondo, ico bali baume ba bulwi panuma baishile kuba abakalamba babashilika. ²² Cilabushiku ,abaume alikwisa kuli David mukumwifwa, mpaka kwali ibumba ilya bashilika ilikalamba, kwati ubumba lya bashilika lya kwa Lesa ²³ Iyi empendwa yabashilika abaipekenye ne fyanso kubulwi abaishile kuli Davidku hebron, mukubweshwa ubufumu bwa kwa Sauli kuli wo ica sendele ishiwilya kwa Yahwe. ²⁴ ukufuma kuli yuda abo abasendele inwela ne fimo bali 6 800 abali ne fyanso fya bulwi. ²⁵ ukufuma ku bena simeon bali 7,100 abaume ba bulwi. ²⁶ Ukufuma ku bena Levi bali 4,600 abaume ba bulwi. ²⁷ Jehoiada ewali intungulushi yabana kufyalwa bakwa Aaron, kabili nao ali na 3,700. ²⁸ Na Zadok, umulumendo, umwaume uwakosa, kabiliuwakushipa, ali na makumi yabili na babili intungulushi ukufuma ku lupwa lwaka wishi. ²⁹ Ukufuma kuli Benamini, umukowa wakwa Sauli bali 3,00 abengi pali bo balishile kuli Sauli mpaka pali iyi nshita. ³⁰ Ukufuma ku bena Ephramu kwali 20,800 abaume babulwi, abaume abali abaishibikwa mu mayanda yaba shibo . ³¹ Ukufuma kuli citika wa mutundu wakwa manasseh kwali 18,000 abaume abaishibikwa abaishile mukucita David imfumu ³² ukufuma kuli issacha kwali intungulushi imyanda ibili abali mukwiluka kwa nshita nokwishiba ifyo Israeli afwile ukucita. Bonse balupwa babo balikutungululwa kuli bo. ³³ Ukufuma kuli Zebuluni kwali 50,000 abaume ba bulwi abapekawishiwa ku bulwi nefyanso fyanse ifya bulwi, kabili abaipekanya ukupela bucishinka ubwabula ukusunako. ³⁴ Ukufuma kuli Nphatali kwali 1,000 abakalamba baba shilika, kabili kuli bo kwali 37,000 abaume ne nkwelo na ma fumo. ³⁵ Ukufuma kuli Dan kwali 28,600 abaume abapekanya ku bulwi. ³⁶ Ukufuma kuli Asheli kwali 40,000 abaume abaipekanya kulwi. ³⁷ Ukufuma ku lubali lumbi ulwa mumana wa Jordan, ukufuma kubena Reubeni, gad kabili na citika wa lipwa lwa kwa manasseh kwali 120,000abaume ne fyanso fyonse ifya bulwi ifyalekanalekana. ³⁸ Bonse aba abashilika, abateyenishiwa ku bulwi balishile ku Hebron na mapange ya kucita daivid imfumu pali Israeli onse . Na yonse Isreali yalisuminishe ukucita David imfumu. ³⁹ Bali kulya na David inshiku shitatu, ukulya no kunwa pantu ba lupwa babo bali batumine baye nefyo baba teyanishishe. ⁴⁰ Mukulundapo abo abali mupepi kuli ukufika na

Chapter 13

¹ Davidi waipushishishe bamushika babashilika bamakana namakana nabanyanda nemyenda, nentungulushi yonse. ² Davidi alandilr kucilonganino cabena Israeli conse umfwa cili bwino kuli mwe, kabili umfwa ici cifumine kuli Yahweh Lesa wesu Leken i tutume ntumi kuli bonse bawesu abashala mufitungu fyonse ifyasalangana fya Israeli kabili kuli bashimapepo nabena Leviti abali mumisuma yabo ³ . Leken i bebwe ukwisa kulikumbinkanya kuli fwe. Leken i tutele imokoshi yamafunde yakwa Lesa wesu kukubwelela kuli fwebene pantutatwafwaile ukufwaya kwakwe munshiku shakuteka kwakwe Saulo." ⁴ 4Icilonganino conse calisunine ukucite fifintu, pantu balikumoneka abacishinka mumenso yabantu bonse ⁵ Eco Dabidi alikolonganikile Israeli onse pamo, ukufuma kumumana wa Shio mu Egypto ukufika ku Lebo Hahati, kukufulete imbokoshi yamafunde yakwa Lesa ukufuma kuli kiriathi kearimu. ⁶ Davidi nabena Israeli bonse balinikile ku Baalah, uyo uuli, kiriathi kearimu uuli wakwa yudah, kukuleta ukufumya kulya imbokoshi yamafunde Yahweh. Yahweh,uwasansabalikwa pali bakerubi. ⁷ Eco babikile imbokoshi yamafunde yakwa Yahweh peceleta lieya balilifumushe ukufuma muganda Abandabi. Ussah na Ahio balikutungulula iceleta. ⁸ Davidi nabena Israeli bonse balikusefya pacinso cakwa Lesa namaka yabo yonse . Balikwimba namaseese, isango, insombo, imiwaya na mapenya. ⁹ Ulo baishile palubansa lwakulululilapo ulwa kidon, uzzah alitambalikile ukuboko kwakw ukufumatile imbokoshi yamafunde, pantu ingombe yalitelententele. ¹⁰ Elo ubukali bwakwa Yahweh bwalibimukile pali uzzr, kubili yahweh alimwipaye pantu uzzah alitambalikile ukuboko kwakwe kumakoshiyamafunde. Alifwilile palya pene pacinso caka Lesa. ¹¹ Davidi alifulilwe pantu Yahweh alisanshile Uzzah. Uyencende twa perezi uzzah kuli fika nakuli buno bushiku. ¹² Davidi walitinine Lesa bulya bushiku. Alandile,"kuti naleta shani inganda yamafunde yakwa Lesa kuli ne?" ¹³ Eco Davidi teteshe imokoshi yamafunde kumusumba wakwa Davidi, Lelo aibikile kumbali mu nganda yakwa obed edom umwina Gittite. ¹⁴ Imbokoshi yamafunde yakwa Lesa yashile munganda yabanganda bakwa obed edomu pamwenshi itatu . Eco Yahweh alipalile inganda yakwe nasyonse ifyoakwete.

Chapter 14

¹ Eluntu Hiram imfumu ya tuli yatumine intumi kuli Davidi, kabili ne miti ya makedori bakapala a mbao, kabili nenceshi shomabwe. Balimuku lile ing'anda. ² Davidi aishibe ati yohweh alimucitile ukuba imfumu pali Esraeli kabili atki ubufumu bwakwe bwalisumbwilwe pamulu pa mulanda wa bantu bakwe Isreali. ³ Mu Jerusalemu Davidi abulile abakashi abena, kabili alisangkile wishi wabana abaume na banakashi bengi. ⁴ Aya emashina ya bana abafyelwe kuli ena mu Jerusalemu, shobabu, Nathani Solomoni, ⁵ 5Ibhar, Elishua, Elpelebi. ⁶ Nogah, Nepheg, Japhia, ⁷ Elishama Beelinda, kabilina Elpheleti. ⁸ Lelo ilya abapekishiti baufwile ati Davidi alisubilwe nge mfumu pali Israeli yonse bonse balifumine mukamufwaya. ⁹ Nomba Davdi wallwumfwi pali ico kabili walifume palio. Nomba aba pelishiti balishile no ku belama mumatololo ya kwa Rafaimi. ¹⁰ Eluntu Davidi walipwishe ubwafwilisho ukufuma kuli Lesa walandile,"Bushe kuti nayaku sansa aba pelisiti? Bushe mukampela ukucifya pali boo?" Yahweh walandile kuli o" sanse ico mucine kopela bo kuli webo." ¹¹ Eco baishile ukuninika ku Baali-perasimu, kabili kulya ali bacimfishe. walandile," Lesa alilepukile mubalwani bandi ukupitil mukuboko kwandi inga ukupomokwmeshi." Eco ishina lya cende yai shile kuba Baali perasim. ¹² Abena pelisiti, balishile imilungu yabo Eco Davidi walibelele uluti ifwile okolewa. ¹³ Eluntu aba philisiti balibelele mumupokopokoka nakabili. ¹⁴ Eco Davidi waipaishe ubwafwilisho ukufuma kuli Lesa nakabili Lesa walandile o, Tau fwile

waa sansa intanshi yabo, kano, ukuba shinguluka kunuma yabo nokwisa pali bo ukupito mufimuti fya baisam.¹⁵ Uluntu ukoufwa iciunda ca shindo mumwela ule pupa pamulu wa fimuti fya mibalsam, elo sansa namaka. Cito ici pantu Lesa libe taulasansa ibumba lya bashi lika abena philisitini."¹⁶ Eco Davidi walicitili ingefyo Lesa wamukonko meshe. Ali cifishe abashilika waba philistini ukufuma ku Gibeni ukufika konse ku Geza.¹⁷ Eluntu ulutumbi lya kwa Davidi lwa lifumine mu caloconse, kabili Yahweh walengele inko shonse ukumutina.

Chapter 15

¹ Dabidi waikulile amayanda yakwe umwine mumusumba wakwa Dabidi. Wapekanishishe incende icipao cakwa Lesa no kushimpa ihema lya ciko.² Eluntu Dabidi walandile,"beka abena Levi eba kusenda icipao cakwa Lesa, pantu balisalilwe na Yahweh kukusenda icipao cakwaa Yahweh, kabili nokumubombela umuyayaya."³ Eluntu Dabidi walangonye bonse abena Israeli pa yelusalemu, kukuleta icipao cakwa Yahweh kucifulo ico icipekanishe.⁴ Davidi alongenye pamo abana bakwa Aaroni naba na Lebi.⁵ Ukufuma kabana bakwa Kohati, kwali urieti intungulushi no lupwa lwakwe ,120 abaume.⁶ Ukufuma kabana bakwe merari kwali Asaiah intungulushi no lupwa lwakwe ,220 abaume.⁷ Ukufuma kabana bakwa Gershomu, kwali Yoweli intungulushi no lupwa lwakwe 130 abaume.⁸ Ukufuma kubana bakwa Eligaphan, kwali Shemaiah intungulushi no lupwa lwakwe, 200 abaume.⁹ Ukufuma kubana bakwa Hebrom, kwali Eliel intungulushi no lupwa lwakwe, amakumi cine konse konse abaume.¹⁰ Ukufuma kubana bakwa Usieli, kwali Amminaolab no lupwa lwakwe, 112 abaume.¹¹ Davidi wakutile Zadoke na Abiathari bashimapepo kabili na bena Levi Uriel, Asaiah, Yoeli, shemaiah, Eliel, na Amminadab.¹² Walilandile kulibo," muli ntungulushi shandupwa shabena Levi. Isangululeni mwebene, bonse imwenaba wenu, pakutla munganinika icipao cakwa Yahwe, Lesa wakwa Israeli, kucifulo ico cipekanishishe.¹³ Tamwacisendele umuku wakubalilapo. Ecalengele Yahweh Lesa wesu atukalipile ifwe pantu tatwa mufwaile nangu kubela ifipope fyakwe."¹⁴ Elo bashimapepo nabena Levi baisangulwe abena elo baninike icipao cakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli.¹⁵ Elo abena Levi baptile icipao cakwa Lesa pamabeya yabo pa myalo, ngefyo Mose akonkomeshe-Ukukonka amafunde yapelwe mwishiwi lyakwa Yahweh.¹⁶ Davidi wasosele kuntungulushi shabena Lebi ukusonta ba wabo nga bakemba abakulisha ukukosha ifilimba, imitolilo na malimba na masese, kukusumbula ifunda fya nsansa.¹⁷ Eco abena basontele Hemani umwana wakwa Yoeli naumo uwamuli ba wabo, Asafi umwana wakwa Berechiah. Nabo nakabili basontele nabana ukufuma kubana bakwa Merari na Etani umwana wakwa kushaiah.¹⁸ Kuli bena kwali abana babo mu cipande cakulenga bubili: Sekaria, Yaosleli, shemilamote, Yayaile, unni, Ellabu, Benaya, Maaseiah, Matt, shaya Elifelehu, Mikineya Obed Edomuna Yeele, bakalinda bapa mpangolo.¹⁹ Ingomba Hemani Asafi, kabili na Etani basontelwe ukuli sha isango sha nsambo ishiliisha.²⁰ Sekalia, Asaele, shemilamote, Yaile unni, Eliabu, Maaseya kabili na Benaya balelisha imitolilo, shapelwe ku Alamote.²¹ Mattithiah, Elifelehu mikineya, Obed Edom, Yeel kabili na Asaiah baletungulula umusungo wa mapenga shapelwe ku sheminiti.²² Kena naya, intungulushi ya bena Lebi wali ni nashi pantu ali ni kasambilisha wa nyimbo.²³ Belekaya na Elikana ebali balinshi bacipao.²⁴ Sheba naya, Yoshafati, Netanele, Amasai, seka liya Bena ya kabili na Elilesari, bashimapepo, bali baku puuta amapenga pantanshi yacipao cakwa Lesa. Obed Edom na yelah bali ba malonda wa cipao.²⁵ Elo Davidi abakalamba ba Israeli elo na bakalamba babashilika ba pa makana baile kukuninika icipao ca cipangano cakwa Yahweh ukufumya munganda yakwa Obed Edomu no kusekelela.²⁶ Na Lesa wa afwileko abena Lebi ukusenda icipao cacipangano cakwa Yahweh, balipele ilambo ingombe ishilume cine lubali ne koko cine lubali.²⁷ Davidi wafwele umwingila uwayanguka, nga bena Lebi abaptile icipao ba kemba kabili kenanaya, katungulula wa lwimbo na ba kemba Davidi wafwele icisempe ca efode.²⁸ Elo bonse abena Israeli balitele icipao cacipangano cakwa Yahweh no kupunda kwakusekelela elyo no kulila kwa nsengonamapenga, nefumpeta, elyo ne mitolilo na masese.²⁹ Nomba ulo icipao cacipangano cakwa Yahweh caishile kumusumba wakwa Davidi, mikali umwana mwanakashi wakwa Sauli walengele pa nsolokoto. Wamwene imfumu Davidi akocinda no kusefya. Eluntu wamusushishe mumutima wakwe.

Chapter 16

¹ Baliletele mukati imbokoshi yacipangano cakwa Lesa elo bailekubika mukati ketenti lintu David ateyenye ukwisa kufikilamo. Eluntu balikupela amalambo yafyakoca nemituulo yakwampana pacinso cakwa Lesa.² Uluntu David wapwilikishe ifyabupe fyakoca elo elo nefyabupe fyakwampana, ena alipalile abantu mwishina lyaka Yahweh.³ Ena walifyabenye kuli onse umwaume wamu Israeli, kuli bonse abaume na banakashi, elo nempukunya matobo iyishitutumuka.⁴ David walisontele bamo abena Lebi ukulakubombela kumbokoshi yacipangano cakwa Yahweh, elo balekusefya, elo balekulumbanya Yahweh, Lesa wabena Israeli.⁵ Abo abena Lebi bali ni Asapa katungulula, elo uwalemukonkapo ni Zachariah, Jaaziel, Shemiramoth, Jehiel, Mattithiah, Eliab, Benaiah, Obed Edom, elo na Jeiel. Abo abali abakulisha isese elo namasengo. Asapa wali uwakulisha imiwaya, ukulilisha ukukulu.⁶ Benaiah elo na Jahaza banshimapepo ebalikulisha amapenga cilanshita, pacinso cambokoshi yacipangano cakwa Yahweh.⁷ Eluntu pali bula bwine bushiku David atampilepo ukusonta Asapa elo bawabo bakwe kukwimba ulwimbo lwafyabupe fyakutotela kuli Yahweh.⁸ Peleni amatotelo kuli Yahweh, iteni pashina Lyakwe; lekeni ishibikwe imicitile yakwe kunko shonse.⁹ Imbeni kuli yee, imbeni namatotelo kuli yee; mulekulanda palifyonse ifyakupapa ifyo acita.¹⁰ Mulesekelela mwishina lyakwe ilya mushilo; lekeni imicitile yabonse abakabila Yahweh ilekusansamuka.¹¹ Fwayeni Yahweh elo nonbukose bwakwe; fwayeni ubukata bwakwe lyonsefye.¹² Mulekwibukisha ifipesha mano fintu icitile, ifisungusho fyakwe elo

nefyakupingula kwakwe ukufuma mu kanwa kakwe, mwebo mwebufyashi bwabena Israeli mwebabomfi bakwe,¹³ mwebantu bakwa Yakobo, mwebo aisalila umwine.¹⁴ Ena ni Yahweh, Lesa wesu. Igyabupingushi fyakwe fyaba pano pesonde lyonse.¹⁵ Mulekusunga icipangano mumatontokanyo yenu lyonse icebo cintu akonkomeshe kunkulo ikana limo.¹⁶ Ena caliba mumatontokanyo yakwe icipangano cintu apangene na Abraham, elo nomulapo wakwe kuli Isaac.¹⁷ Ifi efyo casuminishiwe nakuli Yakobo ngefyebo, elo nakuli Israeli ngecipangano icakubelelela yonse.¹⁸ Ena alandile ati, "Nebo nkakupela webo icalo ca Canaan ngecikwatwa cobe icapafishilano."¹⁹ Uluntu bali abanono mumpendwa, abanono nganshi, elo bali abeni muli ici calo,²⁰ balikupitana ukufuma kunko nakunko, ukufuma kubufumu bumo nokuya kubufumu bunankwe.²¹ Ena talekusuminisha nangu umo ukuti alekubacusha; alekukanda bashamfumu pakwebati abacingilile.²² Ena alandile ati, "Tecakwasha ukwikata abasubwa bandi, elo tecakwasha ukukalifya bakasesema bandi."²³ Imbileni Yahweh, mweba pacalo ponse; bilisheni ukupususha kwakwe akasuba nakasuba.²⁴ Mulekusalanganya ubukata bwakwe kunko shonse, ifipeshamano fyakwe acita kunko shonse.²⁵ Pantu Yahweh alipulamo elo alingile ukulumbanishiwa apakulu, elo ena alilinga ukukwatila umwenso ukucila pali tulesa tumbi.²⁶ Pantu tulesa tonse utwanko tulubi, nomba ni Yahweh uwapanga imyulu. Ukucindama elo nobupulami fyaba muceni cakwe.²⁷ Amaka elo nokusekelela fyaba pancende yakwe.²⁸ Mulekulondolola kuli Yahweh, mwebo mwemikowa yabantu, mulekulondolola kuli Yahweh ubukata elo namaka!²⁹ Mulekulondolola kuli Yahweh ubukata bweshina lyakwe ilyo alingwa. Mulekuleta ifyakutula ilyo lyonse muleisa pacinso cakwe. Mulekufukama kuli Yahweh mubukankala bwabumushilo.³⁰ Mulekututuma pacinso cakwe, mwebapano calo ponse. Isonde nakabili lyalishimpwa bwino; tekuti litenkanishiwe.³¹ Leken i myulu shibe ishansansa, elo lekeni icalo cibe icakusekelela; lekeni balande kunko shonse ati, "Yahweh eututeka."³² Leken i umumana ukalamba ufumye icibulumo, elo nafyonse ifyabamo filepundisha pamo nensansa. Leken i impanga shibe ishakusekelela, elo nafyonse ifyabamo.³³ Eluntu lekeni ifimuti fyampanga filekupundisha nensansa nensansa pacinso cakwa Yahweh, pantu akoisa mukupingula abapano calo. Peleni amatotelo kuli Yahweh, pantu wena wabune, pantu icipangano cakwe cabucishinka cakubelelela. Eluntu mukalanda ati, "Tupusushe, Lesa wepusukilo. Tukolonganike fwebo capamo elo utupusushe fwebo ukufuma kubanko shimbi, pakuti fwebotulete ukutasha kwishina lyobe ilyamushilo elo nobukata mukulumbanishiwa kobe."³⁶ Leken i Yahweh, Lesa wabena Israeli, abe uwakupalwa ukufuma umuyayaya ukufika nakumuyayaya. abantu bonse bakalanda ati, "Nacibe iyofine" elo napalwe Yahweh.³⁷ Eico David alishile Asaph elo nabawabo bakwe pantanshi yambokoshi yacipangano cakwa Yahweh, mukubomba ukutwalilila pacinso cambokoshi, ngefyo cilabushiku incito yalekufyaikwa.³⁸ Obed Edomnabo amakumi matanda na cine konse konse balupwa balipendelwepo. Obed Edomumwana mwaume wakwa Jeduthun, pamo na Hosah, ebali abakulonda pamwinshi wa mpongolo.³⁹ Zadok shimapepo elo nabanankwe bashimapepo balikubomba pacinso cakwa cetenti lyakwa Yahwehpancende iyali pamulu mu Gibeon.⁴⁰ Balikutuula ifyabupe fyakoca kuli Yahweh pamulu wabulambo bwakocelapo ifyabupe cilanshita mucalucelo namucungulo, ukulingana nafyonse ifyalembwa mumafunde yakwa Yahweh, ngefyo ena apele ngecakukonkomesha kubena Israeli.⁴¹ Heman na Jeduthun bali pamo nabo, ukubikapo nabo bashele abo abasalilwe mu mashina, kukulapela amatotelo kuli Yahweh pantu icipangano cakwe cacishinka cakubelelela lyonse.⁴² Heman na Jeduthun bali bakapingula pali abo bonse abali kulisha amapenga, imiwaya, elo nafimbi ifyakulisha lintu muleimba. Abana baume bakwa Juduthun ebalelonda pamwinshi wampogolo.⁴³ Eluntu abantu bonse babwekelele mu mayanda yabo, elo David abwekelele kukuyapala abamunganda yakwe.

Chapter 17

¹ Ifi wfyashile kucitika panuma imfumu naikala mu nganda yaiko, yalandile kuli Nathan kasesema ati, "Boona, Nibe ndekele mu nganda ya Cedar, nomba imbokoshi yacipangano cakwa Yahweh ilikele munshi ye tenti."² Eluntu Nathan alandile ku David ati, "Kabuye, kacite ifili mumuti obe, pantu Lesa ali nobe."³ Nomba mubushiku bwine ishiwi lyakwa Lesa lyalishile kuli Nathan, no kulanda ati,⁴ "Kabuye elo webe David umubomfi wadi, 'Ifi efintu Yahweh alandile: Webo tawakanulile inganda intu nkalaikalamo."⁵ Pantu nevo nshikala mu nganda ukufumafye pabushiku nevo nafumishe abena Israeli ukufikafye napali buno bushiku. Mucifulo cakuti, Nebo ndekwikala mwitenti, umwamushilo, muncende ishapusana pusana.⁶ Monsefye muncende umu Nebo mpitana nabena Israeli bonse, bushe Nebo nalitala ndandapo ifili fyonse ku ntungulushi iili yonse, iyabena Israeli abo Nebo nasonta ukuba bakacema pa bantu bantu, no kulanda ati, "Cindo mwebo mushankulila inganda ya Cedar?"⁷ "Nomba eluntu, eba umubomfi wandi David, 'Ifi efintu Yahweh wafita alandile ati: Nebo nakusendele webo ukufuma ku mpanga yamulemfwe, ukufuma mukukonka umukuni wa mpanga, ukuti webo wisekuba katungulula pa bantu bandi abena Israeli."⁸ Nebo ndabafye pamofye nobe konsefye uko uya elo naliputula abalwani bobe ukufuma pa cinso cobe, elo nevo ndecita ishina lyobe, ngashina lyaba lumbukwa abo ababa pano calo.⁹ Nebo ndnokusala incende pabantu bandi abena Israeli elo nkababika palya pene, eico bal nokwikala muncende shabo abene nowakubacusha takwakabe iyo. Tepamulandu nabantu imbifi tashakabacushe, ngefyo balikubacusha kunuma,¹⁰ nefyo balukucita ukufumafye pali shilya nshiku nevo nakonkomeshe bakapingula ukuba pa bantu bandi abena Israeli. Eluntu nevo nkacimfya bonse abalwani bobe. Nakucilisha webo nalikweba webo ukuti nevo, Yahweh, ndinokukulila webo inganda.¹¹ Cili nokufika icakwebati uluntu inshiku shikafikilisha ilyo webo ukaya ukwalala ifikolwe fya bashinwe, Nebo nkemya balupwa ukufuma kunuma yobe, elo naumo uwamulupwa lobe, Nebo nakosha ubufumu bwakwe.¹² Ena ali nokunkulila nevo inganda, elo nevo nakosha icipuna cakwe umuyayayaya.¹³ Nebo ndinokuba wishu kuli yee, elo ena akaba umwana mwaume wandi. Nebo nshakaleke icipangano candi icacishinka

ukufuma pali yee, ngefyo Nebo acifumishe pali Saulo, uyo uwaletaka panuma yobe. ¹⁴ Nebo nkemika yee mu nganda yandi elo na mu bufumu bwandi umuyayaya, elo necipuna cakwe cikashimpwa umjuyayaya." ¹⁵ Nathan alilandile kuli David nokufisha kuli yee aya yonse aya amashiwi, elo alimwebele na pamulandu wacimonwa conse. ¹⁶ Eluntu imfumu David yaingile mukati elo yaile kwikala pacinso cakwa Yahweh; yalandile ati, "Bushe ninebo nani, Yahweh Lesa, elo ulupwa lwandi cindo, icakwebati webo waisa kundeta apakulepa fino? ¹⁷ pantu ifi fyalifye ifinono mu menso yobe, we Lesa. Webo walilandile napalupwa lwa mubomfi obe pamikalile yabune iileisa, elo ulundangile nevo nenkulo iileisa, we Yahweh Lesa. ¹⁸ Findo fimbi ifyo nevo, ne David, ningalanda kuli webo? weucindikile umubomfi obe. Webo ulupele umubomfi obe icabune icakumwishiblako. ¹⁹ Yahweh, pamulandu wakufwaya kwa mubomfi obe, elo napakufikilisha ukufwaya kobe, webo ulicitile icintu icabune no kulenga amalayo yobe yasokololwe. ²⁰ Yahweh, takwaba uwaba ngawebo, elo takwaba umbi Lesa kanofye webo, ngefyo fwebo lyonse tumfwa. ²¹ Pantu ninkulo nshi pano calo iyaba nga bantu bobbe abena Israeli, abo webo, we Lesa, wafumishe mucalo ca Egypt nga bantu bobbe wemwine, pakupanga ishina lyobe wemwine pafipesha mano elo nefyakutinya ifyo ucita? Webo waletamfya nenkulo ukufuma pa bantu bobbe, abo webo wafumishe ukufuma mu Egypt. ²² Webo walipanga Israeli ukuba abantu bobbe umuyayaya, elo webo, we Yahweh, waisakuba Lesa wabo. ²³ Eico nombamba, we Yahweh, leka amalango yobe ayo wabika ukulingana no mubomfi obe elo nabalupwa lwakwe leka fikalile umuyayaya. Cita ifyo webo walandile. ²⁴ Leka ishina lyobe libelelelele umuyayaya elo libe ilya kucindama, eico nombamba abantu bakalanda ati, ' Yahweh umwine wafita Lesa wabena Israeli, ' lelo inganda yandi, David umubomfi obe ikabelelele pacinso cobe. ²⁵ Pantu webo we Lesa wadi, ulisokolwele kumubomfi obe ukuti webo ukamukulile inganda. Emulandu wine Nebo, nemubomfi obe, nasangila ikushipa pakupepa webo. ²⁶ Nombamba we Yahweh, webo uli Lesa, elo ulupangile ubulayo ubwabune kumubomfi obe: ²⁷ Nombamba cili icakusekesha webo pakupala inganda ya mubomfi obe, ukuti cikonkanishiwepo umuyayaya pacinso cobe, we Yahweh, walipala ici, elo cikaba icakupalwa umuyayaya."

Chapter 18

¹ Panuma yaifi fyacitika ilyo David ataashishe aba Perishiti elo no kubacimfya. Aishile kubula Gati elo nemishi yaiko ukufuma mu maka yaba Perishiti. ² Eluntu aishile kucimfya Moab elo na bana Moab baishilekuba ababomfi kuli David elo balemupela no musonko. ³ Davidi eluntu aishile kucimfya Hadadesere, imfumu yamu Soba pa Hamati, ilyo Hadadesere alikuya mukubika ifunde lyakwe ku mumana wa Yufurate. ⁴ Davidi aishile kupoka amaceleta ikana limo ukufuma kuli ye, na balipali baka balwe amakana cine lubali, elo na bali kwenda pamakasa amakana amakumi ya bili. Davidi amanikile ba kabalwe ba maceleta bonse, lelo ashilepofye amaceleta umwanda umo. ⁵ Uluntu abena Aramu abaku Damasiko baishile mukwafwako Hadadesere imfumu yaku Soba, Davidi aishile kwipaya abaume baku Aramu amakana amakumi yabili. ⁶ Eluntu Davidi aishile kubika amaboma ya bashilika mu Aramu muDamasiko, elo na bena Aramu baishile kuba ababomfi kuli ye elo nokulamuletela imisonko. Yahweh aishile kupela ukucimfya kuli Davidi monse umo aile. ⁷ Davidi aishile kubula inkwela sha golide ishali ku babomfi bakwa Hadadesere elo nokuleta ku Yerusalemu. ⁸ Ukufuma ku Teba elo na Kuni, imisumba yakwa Hadadesere, Davidi aishile kubulamo umukuba uwingi nganshi. Ni kuli uyu wine umukuba uo Solomoni aishile kupangilako icakusambilamo ica mukuba ico beta ati "Bemba, "ifishintililo, elo ne fipope fya mukuba. ⁹ Uluntu Tou, imfumu yaku Hamati, yaishile kumfwa ati Davidi alicimfishe ifita fyonse ifyakwa Hadadesere imfumu yaku Soba, ¹⁰ eloTou aishile kutuma Hadoramu umwana mwaume wake ku mfumu Davidi mukuposha no kumupaala. Aishile kucita ifi pantu Davidi akwete ukulwa na Hadadesere elo no kumucimfya, elo pantu Tou lyonse balikulwa na Hadadesere. Tou kabili atumine Davidi ifya bupe ifingi ifyalekanalekana ifya pangilwe na golide na silfere elo nomukuba. ¹¹ Imfumu Davidi yapatwileko ifi nokufipela kuli Yahweh, pamofye na silfere elo na golide ilyo asendele ukufuma munko shonse: Mu bena Edomu, abena Moabu, namu bantu ba bena Amoni, aba Pelishiti, elo na bena Amaleki. ¹² Abishai umwana mwaume wakwa Seruiya aipeye abena Edomu amakana ikumi limo na cine konse konse mu mupokapoka wa Mucele. ¹³ Aishile kubika na maboma ya bashilika mu Edomu, elo na bonse abena Edomu baishile kuba ababomfi bakwa Davidi. Yahweh aishilekupela ukucimfya kuli Davidi monse umo aile. ¹⁴ Davidi aishile kuteka abena Israeli bonse, elo alikucita umulinganya elo na bucishinka ku bantu bakwe bonse. ¹⁵ Yoabu umwana mwaume wakwa Seruiya ewaishile kuba umukalamba wa bashilika, elo Yeoshafati umwana mwaume wakwa Ailudi ali ni kalemba. ¹⁶ Sadoki umwana mwaume wakwa Aitubi elo na Aimeleki umwana mwaume wakwa Abiyata bali ni bashimapepo, elo Shafisha ali ni kalemba. ¹⁷ Benaya umwana mwaume wakwa Yehoiyada ewali kutungulula abena Kereti elo na bena Peleti, elo abana baume bakwa Davidi ebali bafilolo pakuboko kwa mfumu.

Chapter 19

¹ Calishile kuba limbi ukuti Nahash, mufumu yabantu bamu Amoni, yafwile, nokuti umwana mwaume wakwe waishile kuba mufumu pacifulo cakwe. ² Davidi walandile, "Nkalanga nikuba kuli Hanun umwana mwaume wakwa Nahash, pantu wishu walandile inkumbu kuli nevo," Eco Davidi watumine inkumbe kukumulanga Inkumbu palwa kwa wishu. Aba bomfi bakwa Davidi baingile muncende yaben Amoni nokuya kuli Hanun, mucifulo caku mulanga. ³ Lelo imfando mano shanu Amoni shalandile kuli Hanun, " Bushe ukotontonkanya ukuti Davidi akocindamika wiso pantu uli tinine abantu kukutala lika? Bushe aba bomfi bakwe tabashilefye muku lensula no kufwaili kisha incende mucifulo cakuti benga yonaula?" ⁴ Eco Hanun waleseshe aba bomfi bakwa Davidi ababeya, waputula neningila yalo pakati kamatako yabo nokuba tamfya. ⁵

Uluntu balondolwele ifi kuli Davidi, wali balaisha kukukumana nabo, pantu abantu bali sebene sana. Imfumu yalilandile"mulekwikala mu yeliko mpaka imyefu yenuikakule, kabili elo mubabwele." ⁶ Uluntu abena Amoni bamwene ukuti Anoni baturine amatanta yasilfele yamu Aramean nabaume bakwenshe imfalashi ukufuma mu Nahacalin, maacah, namu Gobah. ⁷ Balyashimine amacheleta amakumi yatatu na fibili ne mfumu yaku maacah nefita fyakwe, uwaishite Eluntu abena Amoni baiko longa ni kile pamo ukufuma mumusumba yabo nokufuma mukulwa. ⁸ Uluntu Davidi waumfwile palico, waturine Joab nefita fyakwe fyonse kukuba kumanya. ⁹ Abantu bakwa Amoni balifumine nokutantama kubulwi pampongolo ya musumba libe imfumu ishaishile shali palwashiko mumponga. ¹⁰ Uluntu Joab wamwene imilami yabulwi naimulolenkanya konse kuntanshi naku muna, wasalile bamo balwa bwino nokuba tantamika kukulwa nabena Alamans. ¹¹ Kufita ifyasholepo wafipele kucumfwila cakwa Abishai wabo, kabili walibabikile mumi laimi yabulwi mukulwa nefita fyakwa Amoh. ¹² Joab walandile," umfwa Abena Arameans balikosele sana ukuncila elo webo, Abishali ufwile ukumpususha. Lelo sana ukucila, elo nkoisa nokuku pususha. ¹³ Ba uwakukasa, kabili Leka tuilange abakukosa fwebene kubantu besu nemisumba yakwa Lesa wesu pantu Yahweh akacita ifyabune imu menso yakwe." ¹⁴ Wico Joab nabashilika bafita fyakwe balile kubulwi kukulwa nabena Arameans, abapati kishiwe ukufulumuka pantanshi yafilafyakwa Israeli. ¹⁵ Uluntu ifita fyakwa Amoni fwamwene ukuti abena Alameans balifulumukile na bo balifulumukile ukufuma kuli wabo wakwa Joab Abishai nokubwelela mumusumba Elo Joab wabwelelemo ukufuma kubantu bakwa Amoni noku bwelela ku Yerusalemu. ¹⁶ Ulo abena Araameans bamwene ukuti bali abakucimfishiwa kuli Israeli, bali laisha inkombe ukuma pantanshi yamumana wa Euphcales, na shaphak mushika wafita fyakwa Hadadezer. ¹⁷ Uluntu Davidi yaabelwe ifi, walikolonganikile abena Israeli, bonse pamo, bayabuka yodami, kabili balishile pali bo, walipekenye ifita kubulwi kukulwa naabena Arameans, kabili bali mulwishishe. ¹⁸ Abena Arameans balifulumukile ukufuma kuli Israeli na Davidi waipeye bakensha bana cheleta abena Arameans amakana cine lubali naba shilika bapamakasa amakana amakumi yane. Kabili walipeye na shopahak, mushika wafita. ¹⁹ Uluntu imfumu shonse ishali ababomfi bakwa Hadadezer bamwene ukuti baliba cimfishi, bali pangile umutende na Davidi nokuba bombela. Eico abantu bakwa Aram baba fwile kwafwa abena Amoni.

Chapter 20

¹ Caishile kuba ni nshita yakwaluka kwa mwaka, panshita uluntu imfumu lyonse shayafye ku nkondo, ukuti Yoabu afumisha ifita ukuya kubulwi nokuya mukonaula incende ya bena Amoni. Aile elo nokuya kupokolola Raba. Davidi ashele ku Yerusalemu. Yoabu ailekusansa Raba elo no kucimfya. ² Davidi aishile kubula icisote ca bufumu ku mutwe wa mfumu yabo, elo aishile kusanga ati ukufina kwa cisote kwali italanta lya golide limo, elo mwali utumwabwe utwauma umutengo. Baisabika ne cisote ku mutwe wakwa Davidi, elo aleta ne fitapwa fya musumba mu mpendwa iikalamba. ³ Afumisha abantu abali mu musumba elo nokubapatikisha ukubomba na baso na bapiki ba cela elo na masembe. Davidi afwaile imisumba ya fikwatwa fya bena Amoni ukucita uyu mulimo. Eluntu Davidi elo na bantu bonse ba bwekele ku Yerusalemu. ⁴ Caishile kwisa panuma yaifi kwashile kuba ubulwi ku Gesa na ba Pelishiti. Sibekai umwina Hashati aishile kwipaya Sipai, umu uwali cikwatwa ca bena Refamu, elo na ba Pelishiti balinakila. ⁵ Kwaishile kuba na kabili ubulwi na ba Pelishiti ku Gobi, na Elianani umwana mwaume wakwa Yairi umwina Betalehamiti aipeye Lami mu nyina wakwa Goliati umwina Gati, uwakwete umusumbo uwalikuboneka kwati mulando waba kapikula ba nsalu ⁶ Kwaishile kuba na kabili ubulwi na bumbi ku Gati kulya ukwali umuntu uwali umutali sana uwakwete iminwe mutanda kuli cila cisansa elo no tukondo mutanda kuli cila lukasa. Nao wien ali ni lupwa ukufuma mu bena Rafa. ⁷ Uluntu asebenye abena Israeli, Yonatani umwana mwaume wakwa Shimea, munyina wakwa Davidi alimwipaya. ⁸ Aba ebali balupwa bakwa Rafa mu Gati, elo bafwile ku kuboko kwakwa Davidi elo na mukuboko kwa bashilika bakwe.

Chapter 21

¹ Umulwani aishile kwimina abena Israelib elo nokutunka David ukupenda Israeli. ² David aishile kulanda kuli Yoabu elo naku bakalamba ba bashilika ati, "Kabuyeni, pendeni abantu bakwa Israeli ukufuma ku Beersheba ukufika ku Dani nokuleta akasebo kuli nebo, pakuti jisekwishiba impendwa yabo." ³ Yoabu aishile kulanda ati, "Yaweh nacite ibumba lya bashilika umwanda umu ukukula ukucila ifyo lli. Lelo mweshikulu imfumu yandi, bushe bonse tababombelefye imfumu yandi? Nindo iyo imfumu yandi ikofwaya icamusango uyo? Nindo yalaleta ukusekwa pali Israeli?" ⁴ Lelo amashiwi ya mfumu yalipampamikilwe pali Yoabu. Eico Yoabu aishile kuya nokuya kupita na Israeli yonse. Eluntu aishile kunwelela ku Yerusalemu. ⁵ Eluntu Yoabu aishile kuleta akasebo ka mpendwa yonse iya baume babulwi kuli David. Namu Israeli mwali impendwa ya baume 1,100,000 abali kwimya ulupanga. Yuda yeka yali kwete abashilika 470,000. ⁶ Lelo Levi na Benjamini tabapendelw pali bo, pantu icipope ca mfumu tacasekeshe Yoabu. ⁷ Lesa alikalifishiwe mukucita kwa musango uyu, eico aishile ku kanda Israeli. ⁸ David aishile kulanda kuli Lesa ati, "Ndibembwike icine cine pakucita ifi. Nomba fumyenipo ukusekwa kwa mubomfi wenu, pantu ndicitile icabuwele wele." ⁹ Yaweh aishile kweba Gadi, kasesema wakwa David ati, ¹⁰ "Kabiye kalande kuli David ati, Ifi efya landa Yaweh: Nalakupela ubusalo butatu. Usalepofye bumo. ¹¹ Eico Gdi aishile kuya kuli David nokulanda kuli ye ati, "Yaweh alilandile ici, 'Salapo cimo pali ifi. ¹² Pa myaka itatu iya cipowe, imyeshi itatu ukukucusha ku balwani bobe nokwikatwa kulupanga lwabo, nangula inshiku shitatu isha lupanga lwakwa Yaweh, ici eco, ecikuko mu calo. Namalaika yakwa Yaweh akonaula icalo conse icakwa Israeli.' Nomba eluntu, usale bwasuku nshi nebo nkwala kuli uyo uuntumine." ¹³ Eluntu David aishile kulanda kuli Gadi ati, "Nebo ndimu macushi

yene yene! Leka nebo ngwile mukuboko kwakwa Yaweh ukucila mukuboko kwa muntunse, pantu ificitwa fya luse lwakwe fine fine." ¹⁴ Eico Yaweh aishile kutuma icikuko pali Israeli, elo abantu amakana cine lubali balifwile. ¹⁵ Lesa aishile kutuma malaika ku Yerusalemu mu kuyonaula. Ilyo abafye mukuyonaula, Yaweh alikulolesha alo aisa kucinja amano pa bonaushi. Aishile kulanda kuli malaika uwali pakonaula ati, "Epela! Nomba bwesha ukuboko kobe." Pali ilya nshita malaika wakwa Yaweh alitaleme pa lubansa lwa kutwilapo ulwakwa Arnani umwina Yebushi. ¹⁶ David aishile kulolesha ku mulu elo aishile kubona malaika wakwa Yaweh natalama pakati ka calo elo no mulu, alikwete ulupanga ulwa imishiwa mu minwe yakwe lwimishiwe pali Yerusalemu. Eluntu David elo na bakulu baishile kufwala insalu sha bulanda, bawile ifinso panshi ubunkupeme. ¹⁷ David aishile kulanda kuli Yaweh ati, "Bushe tenebo nakonkomeshe ukuti abashilika ba pendwe? Nenbo nacidile icintu ica bipa. Lelo ishi mpanga, cindo shicitile? Yaweh Lesa wandi! Leka ukuboko kobe ku wile pali nebo elo na banganda yandi. Nomba wileka icikuko cikalilile pa bantu bobe." ¹⁸ Eico malaika wakwa Yaweh aishile kukonkomesha Gadi ukulanda kuli David ati, "David alingile ukunina nokuya kula ubulambo bwakwa Yaweh palubansa lwa kutwilapo ulwa Ornani umwian Yebusi. ¹⁹ Eico David aishile kunina ngefyo Gadi amulangile ukucita mwishina lyakwa Yaweh. ²⁰ Elyofye Ornani alikupetula ingano, aishile kupilibuka elo aisa kubona malaika. Ena pamo na bana baume bakwe bane abali pamo naye baishile kufisama. ²¹ Uluntu David aishile kwisa kuli Ornani, Ornani aishile kulolesha nokubona David. Aishile kusha ulubansa lwaku twilapo nokuya fukama kuli David ne cinso cakwe panshi. ²² Eluntu David aishile kulanda kuli Ornani ati, "Nshitisha ulu ulubansa lwa kutwilapo, pakuti nebo nkuule ubulambo bwakwa Yaweh. Nkopela umutengo wakwanina, pakuti icikuko cingafumishiwapo pa bantu." ²³ Ornani aishile kulanda kuli David ati, "Lusende nga lobefyo, shikulu wandi we mfumu. Lucitefye icili conse icyene mu menso yobe. Bona, Nkokupela ingombe shelambo lya koca, ne milando ya kutwilapo eyo ibe inkuni, elo ne ngano ngo mutulo wa cabunga: Nebo nalapela fyonse kuli webo." ²⁴ Imfumu David yaishile kulanda kuli Ornani ati, "Awe, Nkofwayafye ukushita pa mutengofye uwakwanina. Ntasendepo icili conse elo nokupela nge celambo kuli Yaweh nga taca mpingwilepo nangu fimo." ²⁵ Eico David aishile kulipila amashekele ya golide imyanda mutanda pali iyo ncende. ²⁶ David alikulile ubulambo bwakwa Yaweh palya pene okupela pali cena ifyelambo fya koca elo namalambo yakwa mpana. Aishile kukuta pali Yaweh, uwaishile ku mwasuka no mulilo ukufuma ku mulu pa bulambo bwa celambo cakoca. ²⁷ Eluntu Yaweh aishile kupela ifya kukonka kuli malaika, elo malaika aishile kubwekesha ulupanga mu citubo caluko. ²⁸ Uluntu David aisakubo ukuti Yaweh ali mwasukile pa lubansa lwa kutwilapo ulwakwa Ornani umwina Yebusi, aishile kucita icelambo panshita imo ine nakabili. ²⁹ Nomba pali ilya nshita, itempele lyakwa Yaweh, lintu Mose apangile mu matololo, elo no bulambo bwa celambo cakoca, fyali pa ncende ya cindamikwe ku Gibeoni. ³⁰ Nangu cali ifi, David talikuya ku kwipusha ifya kukonka fyakwa Lesa, pantu alikutina ulupanga lwakwa malaika wakwa Yaweh.

Chapter 22

¹ Eluntu Davd aishile kulanda ati, "Pano epa kabela ing'anda yakwa Yaweh Lesa, pamo no bulambo bwa celambo cakoca icakwa Israeli." ² Eico David aishile kweba aba bomfi bakwe ukulonganika ba mwisa abaleikala mu calo ca Israeli. Aishile kubapela kukuba bakatoba ba mabwe, ukuputula amabwe, pakuti inga kulwa ing'anda yakwa Lesa. ³ David aishile kupela impendwa ya fyela iikulu ifya kupangamo imisomali iya fiibi fya kuba mu minshi, nefya ma pulanga. Aishile kupela no mukuba iwingi ukucila iwinga pimwa, ⁴ elo ne fimuti fya keda ifingi ukucila ifinga pendwa. (Abena Sidoni elo na bena Turi baliletele imilando ya keda iingi kuli David ku kupenda.) ⁵ David aishile kulanda ati, "Umwana mwaume wandi Solomoni mwaice elo uwabula ubwishibilo, elo ne ng'anda iyo iili no kukulilwa Yaweh ilingile ukucilapo ubusaka, pakuti ikeshibikwe elo ikzbe iyz lulumbi mu fyalo fimbi fyonse. Eico nlapekanya pa bukule bwaiko." eico David alicitile ukupekanya kwine kwine ilyo imfwa yakwe tailafika. ⁶ Eluntu aishile kwita Solomoni umwana waume wakwe elo nokumukonkomesha ukukulila yawe ing'anda, Lesa wakwa Israeli. ⁷ David aishile kulanda kuli Solomoni, "mwana wandi umwaume, kwali kufwaya kwandi ukukula ing'anda nebo wine, pa mulandu we shina lyakwa Yaweh Lesa wandi. ⁸ Lelo Yaweh aishile kwisa kuli nebo nokulanda ati, 'Webo walisumya umulopa uwingi elo walilwa ubulwi ubwingi. Tawakakule ing'anda ye shina Lyandi, pantu walidumya umulopa uwingi pa calo mu menso yandi. ⁹ Nangu cingaba ifi, webo ukakwata umwana umwaume uukaba uwa mutende. Nkamupela ukutusha ukufuma ku balwani bakwe bonse mu ncende shonse. Pantu ishina lyakwe likaba ni Solomoni, elo nebo nkapela umutende no mutalalila kuli Israeli mu nshiku shakwe shonse. ¹⁰ Akakula ing'anda ye shina lyandi. Akaba umwana mwaume wandi, elo nkaba wishi. Nebo nkapampamika icipuna ca bufumu bakwe pali Israeli umuyayaya.' ¹¹ Nomba, we mwana mwaume wandi, Yaweh nabe nobe nokukulenga ukutunguluka. Shi wingakula ing'anda yakwa Yaweh Lesa obe, ngefyo alandile ukucita. ¹² Iculufye Yaweh enga kupela amano elo nokwiluku, pakuti webo wingalekukonka amafunde yakwa Yaweh Lesa obe, uluntu akakubika umukulu pali Israeli. ¹³ Eluntu webo ukatunguluka, nga wabika amano ku kubela ifipope na mafunde yantu Yaweh apeepe kuli Mose pa mulandu wakwa Israeli. Ba uwakosa kabili shipa. Witina kabili winenuka. ¹⁴ Nomba, bona, nipamaka yene yene mpekanishishe ing'anda yakwa Yaweh 100,000 talanti ya golide, no muntapendwa umo uwama talanti ya golide, nomukuba nefyela mu mpendwa iikulu. Nalipeela nama puulanga na mabwe. ulingile ukulundapo ifingi pali ifi. ¹⁵ Ulikwete abaume abengi abakubomba na webo: bakaputula wa mabwe, bakakula, bakapala wa mbao, elo na nabakanshiwa abaume aba cenjela abashi nga pendwa kulubali lonse, ¹⁶ abo abenga bomba na golide, silfere, umukuba, elo ne fyeela. Ima nokutampa umulimo, elo kabili Yaweh nabe na webobo." ¹⁷ David nakabili akonkomeshe bonse bantungulushi bakwa Israeli ukwafwa Solomoni umwana mwaume wakwe, aishile kulanda ati, ¹⁸ "Yaweh Lesa obe ali

nobe kabili alikupele umutende mumbali shonse. Alipeela abekashi ba calo mu minwe yandi. Icalo cali cimba ku ntashi yakwa Yaweh elo na bantu bakwe.¹⁹ Nomba fwayaYaweh Lesa obe no mutima obe onse no mweo onse. Ima nokukula incende iyashila iyakwa Yaweh Lesa. Eluntu ukaleta imbokoshi ya cipangano yakwa Yaweh elo nokuleta ifintu ifili ifyakwa Yaweh mu ng'anda ikakulwa ishina lyakwa Yaweh."

Chapter 23

¹ Uluntu David aishile kukota elo mupepi ne mpela ya mweo wakwe, aishile kucita Solomoni umwana mwaume wakwe ukuba imfumu pali Israeli. ² Aishile kulonganika shonse intungulushi shamu Israeli, pamo naba shimapepo elo na bena Levi. ³ Abena Levi abakwete imyaka amakumi yatatu nokucilapo balipendelwe. Baishile kufika impendwa amakana amakumi yatatu na cine konse konse. ⁴ Pali bo, amakana amakumi yabili na yane ebalikulolekesha pa mulimo mu ng'anda yakwa Yaweh, elo amakana mutanda bali ni bacilolo naba pingushi. ⁵ Amakana yane bali ni bakalinda ba mpongolo, elo amakana yane bali bakulumbanya Yaweh mufilimba ifyo napangile kukupela amalumbo, "David aishile kulanda. ⁶ Aishile kubakanya mu mabumba ukulingana na bana baume bakwa Levi, Geshoni, Koati, na Merari. ⁷ Abafumine mulupwa lwakwa Geshoni, bali ni Ladani na Shimei. ⁸ Bali batatu abana baume bakwa Ladani: Yehieli intungulushi, Setamu elo na Yoeli. ⁹ Bali batatu abana baume bakwa Shimei: Shelomoti, Hasieli, elo na Harani. Aba ebali intungulushi sha mulupwa lwakwa Ladani. ¹⁰ Bali bane abana baume bakwa Shimei: Yahati, isa, Yeushi na Beriya. ¹¹ Yehati ewali umukulu, Sisa ewakonkapo, Lelo Yeushi na Beriya tabakwete abana baume abengi, eico balikupendelwa ngo lupwa lumo ne milimo imo ine. ¹² Bali bane abana baume bakwa Koati: Amaramu, Isa, Hebuloni, na Usieli. ¹³ Abana ebana baume bakwa Amuramu: Aaroni na Mose. Aaroni alisalilwe ku kupatulako ifintu fya mushilo wine wine, ukuti ena na bana bakwe bakalepela ifya cena kuntashi yakwa Yaweh, ukumubombela no kupela amapalo mwi shina lyakwe umuyayaya. ¹⁴ Lelo pa lwakwa Mose umwaume wakwa Lesa, abana baishile kupendelwa pamo no mukowa wakwa Levi. ¹⁵ Abana baume bakwa Mose bali ni Geshomu elo na Eliese. ¹⁶ Umwana wakwa Geshomu ali ni Shubaeli umukulu. ¹⁷ Umwana wakwa Eliese ali Rehabia. Eliese takwete abana baume bambi, lelo rehabia alikwete abana abengi. ¹⁸ Umwana nmwaume wakwa Isa ali ni Shelomiti intungulushi. ¹⁹ Abana bakwa Hebuloni bali ni Yerya, umukulu, Amaria uwakonkelepo, Yahasiele uwabutatu, elo na Yekameamu uwalenga bune. ²⁰ Abana baume bakwa Usiele bali ni Mika umukulu, elo na Ishiya uwakonkelepo. ²¹ Abana baume bakwa Merari bali ni Mali na Mushi. Abana baume bakwa Mali bali ni Eleasa na Kishi. ²² Eleasa aishile kufwa ukwabula ukukwatapo nangu umo umwana mwaume. Akwetefye abana banakashi capwafye. Abana baume bakwa Kishi ebaishilekubopa. ²³ Abana baume batatu abakwa Mushi bali Mali, Ederi, na Yerimoti. ²⁴ Aba ebali abana bakwa Levi ukulingana ne ndupwa shabo. Bali ni ntungulushi, ishapendelwe no kulumbulwa pe shina, lya mikowa iyalikubomba imilimo ya kubombela ing'anda yakwa Yaweh, ukutampilafye pa myaka amakumi yabili ukuya pa mulu. ²⁵ Pantu David aishile kulanda ati, "Yaweh, Lesa wakwa Israeli, alipela ukutusha ku bantu bakwe. Apanga ing'anda yakwe mu Yerusalemu umuyayaya. ²⁶ Abena Levi tabakale kusenda itenti elo ne fipe fyonse ifibomba mwi tenti." ²⁷ Pantu pa mashiwi ya kulekelesha ayakwa David abena Levi balipendelwe, ukufuma pa myaka amakumi yabili ukuya pamulu. ²⁸ Umulimo wabo wali wakwafwako abana bakwa Aaroni, mu milimo yamu ng'anda yakwa Yaweh. Babelaleko mukulokesha mu mansa, mu miputule, ukusefya ukusefya ukusangululwa kwa fintu fyonse ifyapelwa kuli Yaweh, elo ne milimo yonse mukubomba kwa mu ng'anda yakwa Lesa. ²⁹ Balikulokeshapo napa mukate wape tebulo, ubunga bwa mutulo wa cabunga, umukate wapapatala uwakubulamo icitutumushi, ifya bupe fya mikate, ifya bupe fyasankanishiwamo na mafuta elo ne fipimo fya fintu no bukulu bwa fintu. ³⁰ Nakabili bali ku talama cila lucelo kukutotela no kulumbanya Yaweh. Nakabili balikucita ifi mu cungulo ³¹ elo lyonsefye ilyo icabupe cafya koca fyali kupelwa kuli Yaweh, pe Sabata napa kusefya kwa mwenshi upya elo napa nshiku shamatebeto. Impendwa iyabikwa, iyapelwe ne cipope, lyonse yalikubapo ku ntanshi yakwa Yaweh. ³² Ebali kulolekesha pa kukumana kwa mwi tenti, incende ya mushilo, elo nokwafwa ba munina babo abakwa Aaroni mukubomba kwa mu ng'anda yakwa Yaweh.

Chapter 24

¹ Amabumba yabana bakwa Aaron yali pamo ngefi: Nadab, Abihu, Eleazar elo na Ithamar. ² Nadab elo na Abihu bafwile libe wishibo talafwa. Tabakwetepo abana, Eico Eleazar na Ithamar ba bombele nga bakashimikila. ³ David pamo na Zadoki, Uwa mubana bakwa Eleazar, elo na Ahimelech, uwa mubana bakwa Ithamar, ababenye mu mabumba mu milimo yabo nga bakashimikila. ⁴ Mwali abaume intungulushi ishingimumba mubana bakwa Eleazar ukucila mu bakwa Ithamar, eico ba akenye abamu bana bakwa Eleazar mu mabumba ikumi na mutanda. Bacitile ici mu mitwe yamikowa elo naba mubana ba mubna bakwa Ithamar. Uku ubwabanya kwalu cine kone konse mu mpendwa ukulingana ku ndupwa ⁵ shabo. Bababenye mukupendula, pantupali bafilolo bamushilo elo na bafilolo bakwa Lesa, ukufuma kobnse mubana bakwa Eleazar elo na kukubamu bakubana bakwa ithamar. ⁶ Shemaiah umwana mwaume wakwa Nethanel kalemba, umwina Levi, alembele amashina yabo pacinso ca mfumu, bafilolo, Zadoki kashimikila, Ahimelech umwana mwaume wakwa Abiathar, elo nentungulushi sha bakashimikila elo ne ndupwa sha bena Levi. Umkowa umo walibulilwe mu bwingi mu bwingi ukufuma mu bamu bana bakwa Eleazar, elo eluntu uukakonkapo akabulwa ukufuma mu bamu bana bakwa Ithamar. ⁷ Icipendwilo cakubalilapo caile kuli Jehoiarib, icabubili kuli Jedaiah, ⁸ icabutatu kuli Harim, icalenga bune kuli Seorim, ⁹ icalenga busano kuli Malkijah, icalenga mutanda kuli Mijamin, ¹⁰ icalenga cine lubali kuli HHakkoz, icalenga cine konse konse kuli Abijah, ¹¹ icalenga pabula kuli Jeshua, icalenga ikumi kuli Shecaniah, ¹² icalenga

ikumi na cimo kuli Eliashib, icalenga ikumi na cibili kuli Jakim, ¹³ icalenga ikumi na citatukuli Huppah, icalenga ikumi na cine kuli Jeshebeab, ¹⁴ icalenga ikumi na fisano kuli Bilgah, icalenga ikumi na mutanda kuli Immer, ¹⁵ icalenga ikumi na cine lubali kuli Hezir, icalenga ikumi na cine konse konse kuli Happizzaz, ¹⁶ icalenga ikumi na pabula kuli Pethahiah, ¹⁷ icalenga amakumi yabili na cimo kuli Jakin, icalenga amakumi yabili na fibili kuli Gamul, ¹⁸ icalenga amakumi yabili na fitatu kuli Delaiah, elo ne calenga amakumi yabili na fine kuli Maaziah. ¹⁹ Ifi efyali ubutantiko bwafiko, uluntu baishile munganda yakwa Yahweh, ukukonka no butantiko bwapelwe kuli bena kuli Aaron icikolwe cobe, ngefyo Yahweh, Lesa wakwa Israeli, amulangile. ²⁰ Aba ebashelepo abamu bana bakwa Levi: mubana baume bakwa Ambram, Shubael; mubana baume bakwa Shubael, Jehdeiah. ²¹ Abamuli Rehabiah: Ishijah intungulushi. ²² Ukufuma mubena Izharites: Shelomoth; ukufuma mubana baume bakwa Shelomoth: Jahath. ²³ Abana baume bakwa Hebron: Jeriah intungulushi, Amariah uwa cibili, Jahaziel uwa citatu, na Jekamean uwa cine. ²⁴ Umwana mwaume wakwa Uzziel: Micah: Ukufuma mubana baume bakwa Micha: Shamir. ²⁵ Ndume yakwa Micah: Ishjah. Ukufuma mubana bakwa Ishijah: Zechariah. ²⁶ Abana baume bakwa Merari: Mahli elo na Mushi; ukufuma mubana baume bakwa Jaaziah: Beno. ²⁷ Abana baume bakwa Merari ukufuma muli Jaaziah; Beno, Shoham, Zaccur, elo na Ibri. ²⁸ ukufuma muli Mahli: Eleazar, uushakwetepo abana baume. ²⁹ Ukufuma ,uli Kish: ³⁰ Abana baume bakwa Kish: Jerahmeel. Abana baume bakwa Mushi: Mahli, Eder, elo na Jerimoth. ³¹ Aba ebali imitwe yacila nganda yaba wishibo elo na cila ndume shabo ishaice, balipendwile pacinso camfumu David, elo na Zadok na Ahimelech, ukukonka muntungulushi sha ndupwa shaba kashimikila elo nabena Levi. Bapendwile ukulingana nefyacitile abamu bana bakwa Aaron.

Chapter 25

¹ David elo ne ntungulushi sha fita balisalilepo mu bana baume bakwa Asaph, Heman, elo na Jeduthun kumilumo yakusesema ukubomfya amasese, insango elo ne miwaya. Apa epali ubutantiko bwa baume ababombe uyu mulimo: ² Ukufuma mu bana baume bakwa Asaph: Zaccur, Joseph, Nethaniah, elo na Asharelah, abana baume bakwa Asaph, ukulingana no kulangilila kwakwa Asaph, uwaseseme ukulingana no butungulushi bwa mfumu. ³ Ukufuma mu bana baumw bakwa Jeduthun: Gedaliah, Zeri, Jeshaiiah, Shimei, Hashabiah, elo na Mattithiah, bonse pamo mutanda, ukulingana no butungulushi bwakwa wishibo Jeduthun, uwalelisha amasese mukutotela elo no kulumbanya Yahweh. ⁴ Ukufuma mu bana baume bakwa Heman: Bukkiah, Mattaniah, Uzziel, Shubael, elo na Jerimoth, Hananiah, Hanani, Eliatha, Giddalti, Romanti-Ezer, Joshbekashah, Mallothi, Hothir, elo na Mohaziah. ⁵ Aba bonse bali bana baume bakwa Haman imfumu yakwa kasesema. Lesa apele Haman abana baume ikumi limo na bane elo nabana abanakashi batatu ukuti bemye ulusengo lyakwe. ⁶ Ifi fyonse fyaliko ukulingana no butungulushi bwaba wishibo. bali ni bakemba mu nganda yakwa Yahweh mukubomfya imiwaya, insango elo na masese pa kubomba umulimo mu nganda yakwa Lesa. Asaph, Jeduthun, elo na Heman balemba ukulingana no butungulushi bwa mfumu. ⁷ Bena elo ne ndume shabo abasalapwike elo no kusambilishiwa ukupanga inyimbo shakwa Yahweh bali impendwa 288. ⁸ Bacitile ukupendula pa milimo yabo, na onse, cimo cine ku mwaice nangula umukulu, kafundisha nangula umusambi. ⁹ Nomba ukulingana nabana baume bakwa Asaph: ukupendula kwa kubalilapo kwaponene palupwa lwakwa Joseph; ukwabubili kwaponene palupwa lwakwa Gedaliah, abantu impendwa ikumi limo na babili. ¹⁰ ukwalenga butatu kwaponene pali Zaccur, umwana mwaume wakwe elo naba mulipwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili mu mpendwa; ¹¹ ukwalenga cine kwaponene pali Izri, abana baume bakwe elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi na babili mu npendwa; ¹² ukwalenga cisano kwaponene pali Nethaniah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, ikumi limo na babili mu npendwa; ¹³ ukwalenga mutanda kwaponene pali Bukkiah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, ikumi limo na babili mu npendwa; ¹⁴ ukwalenga cine lubali kwaponene pali Jesarelah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, ikumi limo na babili mu mpendwa; ¹⁵ ukwalenga cine konse konse kwaponene pali Jeshaiiah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, ikumi limo na babili mu mpendwa; ¹⁶ ukwalenga pabula kwaponene pali Mattaniah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, ikumi limo na babili mu mpendwa; ¹⁷ ukwalenga ikumi kwaponene pali Shimei, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili mu mpendwa; ¹⁸ ukwalenga ikumi limo na cimo kwaponene pali Azarel, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili mu mpendwa; ¹⁹ ukwalenga ikumi limo na cibili kwaponene pali Hashabiah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁰ ukwalenga ikumi limo na citatu kwaponene pali Shubael, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi na babili impendwa; ²¹ ukwalenga ikumi limo na cine kwaponene pali Mattithiah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi na babili impendwa; ²² ukwalenga ikumi limo na cisano kwaponenen pali Jerimoth, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²³ ukwalenga ikumi limo na mutanda kwaponene pali Hananiah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁴ ukwalenga ikumi limo na cine lubali kwaponene pali Joshbekashah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁵ ukwalenga ikumi limo na cine konse konse kwaponene pali Hanani, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁶ ukwalenga ikumi limo na pabula kwaponene pali, Mallothi, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁷ ukwalenga amakumi yabili kwaponene pali Eliathah, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁸ ukwalenga amakumi yabili na cimo kwaponene pali Hothir, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa; ²⁹

ukwalenga amakumi yabili na cibili kwaponene pali Giddalti, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo elo na babili impendwa;³⁰ ukwalenga amakumi yabili na citatu kwaponene pali Mehazioth, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa;³¹ ukwalenga amakumi yabili na cine kwaponene pali Romamti-Ezer, abana bakwe abaume elo naba mulupwa lwakwe, abantu ikumi limo na babili impendwa.

Chapter 26

¹ fifi efya akanishiwe abalelinda pa mpongolo: ukufuma mu bena Karahite, Meshelemiah umwana mwaume wakwa kore, uwamulupwa lwakwa Asaph, ² Meshelemiah akwete abana abaume: Zachariah ibeli, Jediael uwa bubili, Zebadiah uwa butatu, Jathniel, bune, ³ Elam uwa busano, Jehohanan, uwa mutanda, Eliehoenai uwalenga cine lubali. ⁴ Obed Edom akwete abana abaume: Shemaiah ibeli, Jehozabad uwa cibili, Joah uwa butatu, elo na Sakar uwa bune, na Nethanel busano, ⁵ Ammiel uwalenga mutanda, Issachar uwalenga cine lubali, Peullethai uwalenga cine konse konse, pantu Lesa alipalile Obed Edom. ⁶ Kuli Shemaiah mu mwana wakwe umwaume mwafyelwe abana baume abatungulwile indupwa shabo, bali abaume impalume ishakosa. ⁷ Abana baume bakwa Shemaiah bali ni, Othni, Rephael, Obed, na Elzabad. Ba lupwa lwakwe Elihu elo na Semakiah nabo bali mupalume shakosa. ⁸ Aba bonse bali ba lupwa lwakwa Obed Edom. Bena elo nabana babo abaume elo na balupwa bali ni bakalume abacincila ukubomba imilimo yabo mu tabanako. Balupwa lwakwa Obed Edom bali amakumi mutanda na babili (62). ⁹ Meshelemiah akwete abana abaume elo na balupwa, abaume abacincila, abali ikumi limo na cine konse konse bonse pamo. ¹⁰ Hosah, uwa mulupwa lwakwa Merari, akwete abana abaume: Shimri intungulushi (nangu cakutitali ibeli, wishi amupangile ukuba intungulushi), ¹¹ Hilkiyah uwalenga bubili, Tabaliah uwalenga bitatu, Zechariah uwalenga cine. bonse pabana baume bakwa Hosah elo na ba munyina balipamo impendwa ikumi limo na batatu(13). ¹² Ishi mpuka shaba kalinda wapa mpongolo, ukupitila muntungulushi shabo, shali ne milimo, nga ba mulupwa, isha kubomba mu nganda yakwa Yahweh. ¹³ Balebomfya ukupendula, bonse abaice elo na bakulu, ukupitila mu ndupwa shabo, pa mpongolo yonse. ¹⁴ Uluntu ukupendula kwaposelwe lwa ku mpongolo yaku kabanga, kwaponene kuli Shelemiah, uwacengela ku kupanda amano, elo no kupendula kwakwe kwaishile fumina lwa ku kapinda ka kukulyo. ¹⁵ Kuli Obed Edom kwapelwe lwaku mpongolo yaku kapinda ka kukuso, elo abana baume bapelwe amayanda yalesungilwamo ifipe. ¹⁶ Shupim elo na Hosah cawilile ku mpongolo yaku masamba mu mulola wa mpongolo ya Shalleketh, pa musebo wapamulu. Bamalonda balibikilwe pali cila lupwa. ¹⁷ Pa kabanga pali abena Levi mutanda, pa kabanga ka kukulyo bane cila bushiku, pa kapinda ka kukuso bane cila bushiku, elo ku matala kwaleba babili babili. ¹⁸ Ku cibumba lwaku masamba kwaleba bane pa musebo elo babili pa cibumba. ¹⁹ Ifi efyo bayabenye abalelonda impomgolo abaili ba mubana bakwa Korah elo na Merari. ²⁰ Pa bena Levi, Ahijah ewaleangalila ifyuma fyanganda yakwa Lesa, elo ne fintu fya cindama ifyali fyakwa Yahweh. ²¹ Aba mu bana bakwa Ladan, abali ba mulupwa lwa bena Gershoni ukupitila muli Ladan, abali mitweyandupwa shakwa Ladan umwina Geshoni, bali ni Jehieli ²² elo nabana abaume bakwa Jehieli: Zetham elo na Joel ndume yakwe. Baleangila ifyuma fyamu nganda yakwa Yahweh. ²³ Ukufuma mu mukowa wakwa Amram, umukowa wakwa Izhar, umukowa wakwa Hebron, elo no mukowa wakwa Uzziel: ²⁴ Shubael, uwamubana bakwa Gershom umwana mwaume wakwa Mose, ewaleangalila ifyuma. ²⁵ Balupwa lwakwe ukufuma muluko lwakwa Eliezer bali bana bakwe abaume Rehabiah, Jeshaiyah umwana mwaume wakwa Rehabiah, Joram umwana mwaume wakwa Jeshaiyah, Zichri umwana mwaume wakwa Joram, Shelomith umwana mwaume wakwa Zichri. ²⁶ Shelomith elo na lupwa lwakwe baleangalila fyonse ifintu fyakwa Yahweh, ifyo David imfumu, ulupwa lwantungulushi, bafilolo amakana elo ne myanda, elo nabashilika ifilolo fyasangulwile. ²⁷ Balisangulwile ifyo bapokolwele mubulwi pakuti bawanye ing'anda yakwa Yahweh. ²⁸ Nakabili baleangalila fyonse ifyasangulwilwe kuli Yahweh kuli Samuel kasesema, Shauli umwana mwana mwaume wakwa Kish, Abner umwana mwaume wakwa Ner, elo na Jaob umwana mwaume wakwa Zeruiah. fyonse ifyasangulwilwe kuli Yahweh fyaleangalila na Shelomith elo na bamunyina. ²⁹ Mubamu bana bakwa Izhar, Kenaniah elo na bana bakwe abaume baleangalila umulimo wa kunse mu Israeli. Bali nibafilolo elo naba kapingula. ³⁰ Mubamu bana bakwa Hebron, elo ne ndupwa shakwe, abaume bakosa 1,700, baleangalila incito yakwa Yahweh elo ne ncito ya mfumu. Bali ku masamba ya Yordan. ³¹ Ukufuma mubana bakwa Hebron, Jeriah ali ni ntungulushi yamu bana bakwe, ukulingana no kutantika kwa mu ndupwa shabo. mu mwaka wakulenga amakumi yane (40) uwakuleka kwakwa David balifwailishe elo no kusanga abaume bene bene pali bo mu Jazer wamu Gilead. ³² Jeriah akwete ba munyina 2,700, abali nindupwa intungulushi. David abapangile ukuba intungulushi mu mikowa yakwa Reuben elo na Gad, elo na citika wa mukowa wakwa Manasseh, muli fyonse ifyakwa Lesa, elo nefya mfumu.

Chapter 27

¹ Ubu ebutantiko bwa ntungulushi ubwa ndupwa sha bena Israeli, ba mushika ba makana ne myanda, ukubikakapofye ne filolo fya ba shilika abali kupyungila imfumu mu nshila shingi. cila cakaniko ca ba shilika cali ku pyungila umweshi no mweshi umwaka onse fye. cila cakaniko calikwete abaume amakana amakumi yabili na yane. ² Pa cakaniko ca mweshi wa ntanshi pali Yashobimu umwana mwaume wa kwa Sabudieli. mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane. ³ Wo ali wa muntuntuko yakwa Peresi kabili ewali kwa ngalila bonsefye ba cilolo wa ba shilika mu mweshi wantanshi. ⁴ Pa cakaniko ca mweshi wa cibili pali Dodai uwa kumukowa wafumine kuli Ahohi. Mikiloti ali

wacibili mumaka. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.⁵ Na mushika wa bashilika mu mweshi wa citatu ali ni Benaya umwana mwaume wa kwa Yehoyada, shimapepo kabili intungulushi mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.⁶ Uyu ebenaya uwali ntungulushi wa bamakumi yatatu, kabili nokucila pa bamakumi yatatu. Amisabadi umwana mwaube wakwe ali mu cakaniko cakwe.⁷ Na mushika wa mweshi wa cine ali ni Asaheli wabo wa kwa Yoabu. Sebadaya umwana mwaume wakwe ewaishile kuba mushika panuma yakwe. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.⁸ Na mushika wa mweshi wa cisano ali ni shamuti, uwa mu bufyashi bwa kwa Isra. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.⁹ Na mushika wa mweshi wa mutanda ali ni Ira umwana mwaume wa kwa Ikeshi, uwafumine ku Tekoa. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.¹⁰ Na mushika wa mweshi wa cinelubali ali ni Helese umwina Pelone, ukufuma kubantu ba kwa Efraimu. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane,¹¹ Na mushika wa mweshi wa cine konse konse ali ni Sibekai umwina Husha, mu mukowa wakuntwike ukufuma muli Zera. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.¹² Na mushika wa mweshi wa pabula ali ni Abiesa umwina Anatote, ukufuma mu mutundu wakwa Benjamini. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.¹³ Na mushika wa mweshi we kumi ali ni Maharai ukufuma ku musumba wa Netopa, ukufuma mu mukowa watuntwike kuli Zera. mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.¹⁴ Na mushika wa mweshi we kumi na umo ali ni Benaya ukufuma ku musumba wa Piratoni, ukufuma mu muntundu wa kwa Efraimu. Mu cakaniko cakwe mwali abaume amakana amakumi yabili na yane.¹⁵ Na mushika wa mweshi we kumi na ibili ali ni Heldai ukufuma ku musumba wa Netopa, ukufuma ku mukowa watuntwike kuli Otinie, Mu amakumi Yabili na Yane.¹⁶ Aba eabali intungulushi sha mitundu ya bena Israeli; uwa mutundu wa kwa Reubeni, ni Eliesa umwana mwaume wa kwa Zikri ali intungulushi. Ku muntundu wa kwa Simeoni, Shefatia umwana mwaume wa kwe maaka ali intungulushi.¹⁷ Uwa mu muntundu wa kwa Levi, ni Hashabia umwana mwaume wa kwa kemuel ali intungulushi, kabili Zadok alitungulwile aba mulupwa lwa kwa Aaroni.¹⁸ Uwa mu mutundu wa kwa Juda, ni Elihu, umo pali ba wabo bakwa Davidi, ali intungulushi. uwa mu muntundu wa kwa Isaka, ni Omri umwana mwaume wakwa Mikaeli ali intungulushi.¹⁹ Uwa muntundu wa kwa Zebuluni, ni Ishimaya umwana mwaume wa kwa Obedia ali intungulushi. uwa mu mutundu wa kwa Naftali, ni Jerimiti umwana mwaume wa kwa Azriel ali intungulushi.²⁰ Uwa mu muntundu wakwa Efraimu, ni Hoshea umwana mwaume wa kwa Azazia ali intungulushi. uwa mu muntundu wa lubali uwa kwa Manase, Joeli umwana mwaume wa kwa pedaya ali intungulushi.²¹ Uwa citika mu muntundu wa lubali uwa kwa Manase mu Gilead, ni Ido umwana mwaume wa kwa Zakaria ali intungulushi. uwa mu mutundu wa kwa Benjamini, ni Jasieli umwana mwaume wa kwa Abuna ali intungulushi.²² Uwa mu muntundu wa kwa Dani, ni Azareli umwana mwaume wa kwa Jeroham ali intungulushi. Aba eb²³ Davidi tapendeleko balya abali ne myaka amakumi yabuili nangu abatalafishako, pantu Yawe alilaile ukufusha Israeli nge ntanda sha mu mulu.²⁴ Joabu umwana mwaume wakwa Zeruiah alitendeke ukupenda abaume, lelo tapwishishe,, Icipyu ca ponene Israeli pali ci. iyi mpemdwa tayalembelwe mu ficitikwa ifyalembwa ifya ifya mfumu Davidi.²⁵ Asimaveti umwana mwaume wa kwa Adieli ali kangalila wa fya bunoushi bwa mfumu. Jonatani umwana mwaume wa kwa Uzia alikulolekesha pa matala ya mu Filime, mu Misumba, kabili fye na mu mishi, na mu mpangu sha malinga.²⁶ Ezri umwana mwaume wa kwa Kelubu alikulolekesha pa balimi, abo abalikulima umushili.²⁷ Shimei umwina Rama alikulolekesha pa mabala ya myangashi, na Zabdi umwina shifi alikulolekesha pa myangashi no mwakubika umwangashi.²⁸ Pa fita fya miolife ne fiti fya mikuyu ifyo fyali munkulo Baali-Hanani ukufuma ku Geda ewali kulolekeshapo, na pa matala ya mafuta ni Joashi ewali kulolekeshapo.²⁹ Na pa ngombe shalikulya mulemfwe mu shanoni ni shitrai walikulolekeshapo uwafumine ku Sharoni, na pa ngombe isho shali mu mateshi ni shafati umwana mwaume wa kwa Adai.³⁰ Pa ngamali ni Obili umwina Ishimeli, na pa mpunda Ishikota ni Jedeia ukufuma ku Meronoti. Pa mikuni ni Jazizi umwina Hagine.³¹ Jazizi umwina Hagiri alikulolekesha pa mikuni. Aba bonse ba cilolo balikulolekesha pa fikwatwa fya mfumu Davidi.³² Yonatani, nalume wakwa david, ali ni mpanda mano ico ali muntu washilimuka kabili kalemba. Yehieli umwana mwaume wa kwa Hakimoni ali kusunga abana baume ba mfumu.³³ Alitofeli ali ni mpanda mano wa mfumu na Hushai ukufuma ku bantu ba ku Arki ali ni mpanda mano wa mfumu ku fya kwibela.³⁴ Ipunda lya kwa Ahitofeli lyalibulilwe na Jehoiada umwana mwaume wakwa Benaya, na abiata, Yoab ali mushika wa bashilika mfumu

Chapter 28

¹ Davidi alilongeny fyonse filolo fyekwe ifya Israeli mu Yehusalemu; Ifilolo fya mintundu ba mushika ba fyakaniko abalikupungile mfumu mu butantiko bwa milimo yabo, ba mushika ba makana na ba myanda, bakangalila pa fipe ne fikwatwa fya mfumu na bana baiko, kabili na ba cilolo na baume ba bulwi, ukubikapofye naabo abali abakujenla sana mu fyakucita. ² Eluntu Davidi alimine no kwiminina no kweba ati, "umfweni kuli nebo, ba ndume yandi kabili mwe bantu bandi. Cali mu mano yandi ukwebati nkuule Tempele lya cipao ca cipangano ca kwa Yawe; icakunyantapo amakasa ya kwa Lesa wesu, kabili nebo ndi pangile ubupekanyo bwa aya makule. ³ Nomba Lesa alinjebele ukweba ati, 'weba tawakule tempele lye shina lyandi, pantu uli mwame wa bulwi kabili walisumya mulopa.' ⁴ Lelo Yawe, Lesa wakwa Israeli, alinsalile nebo ukufuma muli bonse abalupwa lwa kwa tata ukuba mfumu pali Israeli pee. Enalisalile Yuda nge ntungulushi, kabili ukufuma mu nganda ya kwa Yuda alisalile inganda yakwa tata uwandi, kabili ukufuma pali bonse abana baume ba kwatata ena cali musekeshe ukunenga ukuba mfumu pali Israeli Yonse. ⁵ Ukufuma pa bana abengi ebo

Yawe ampela alisalile Solomoni umwana mwaume wandi, ukweba ati alekwikala pa cipuna ca bufumu bwa kwa Yawe pali Israeli. ⁶ Ena alilandile kuli nebo, 'Solomoni umwana obe akankulila inganda yandi kabili no lubansa lwandi, ico nebo ndimusalile ena ukuba umwana wandi kabili nebo nkaba wishi. ⁷ Nkashimpa ubufumu bwakwe umuyayaya, umfwa abelelela mukuipela ukusunga amalango na makambisho, nge fyo webo ali ukufika na leelo. ⁸ Nomba nomba, mu cinso ca kwa Israeli yonse, uku kulongana kwa kwa Yawe, kabili mu ceni ca kwa Lesa, mwebob bonse mwalekusunga no kucita amalango yonse aya kwa Yawe Lesa wenu. Mulekucita fi pakwebati mwebob mu kakwate ici calo ca bune no kucisha ishikonkapo umuyayaya. ⁹ Lelo webo, Solomoni we mwana wandi alekumfwila Lesa wa kwa wiso, kabili wekumupyungila ena no mutima obe onse kabili no mupashi uwakuipelesha. Ulekucite fi pantu Yawe afwayafwaya imitima yonse kabili aleshiba ipange Iya matontonkanyo ya muntu onse. Umfwa wa mufwaya ena ali no kusangwa kuli webo, Lelo umfwa webo wa suula ena, ena alinokukana pee webo. ¹⁰ Kutuluka webo ukweba ati Yawe alikusalile ukukula ili tempele nge cakwikalamo cakwe. Eco ukose kabili uciite." ¹¹ Eluntu Davidi alipele Solomoni umwana mwaume wakwe ica mikulile ya miputule ye tempele, Ifikulwa fye tempele, imiputule yakututilako, imiputule ya pa mulu, imiputule ya mukati kabili no muputule wa nkupiko yaku konsolwelapo. ¹² Ena alimupele ica mikulile ico alengele ica mansa sha nganda ya kwa Yawe, imiputule yakututilelako mu nganda ya kwa Lesa, kabili ne fya ku cindamisha ifya fintu ifya fyaba kwa Yawe. ¹³ Ena alimupele mitande ya fyakaniko fya ba shimapepo na bena Levi, ifya milimo ya sontelwe ku kupyungi mu nganda ya kwa Yawe, kabili fye ne fipe fyonse ifya mu kupyungila mu nganda ya kwa Yawe. ¹⁴ Ena alilingile ukufina kwa fipe fyonse ifya golide kuli cila mulimo, no kufina kwa fipe fya silifa kuli cila mulimo, ¹⁵ Ukufina kwa Golide ukwa fipe fyonse fya golide, Iyali mu fyakutekapo inyali ne nyali sha golide, ukufina kwa silifa kuli cila cakuteka inyali, ukulingaba no kubomba kwa ca cila cakutekapo inyali mu kupyunga. ¹⁶ Ena alipele ukufina kwa golide mu fintamba fya mikate ya ceni, pali cila cintamba, kabili no kufina kwa silifa ku Fintamba fya silifya. ¹⁷ Ena alipele ukufina kwa Golide walopolowa uwa fipulilo fya nama, ifipe fya kusambilamo, kabili ne mweno. Ena alipele ukufina kwa cile bakuli Iya golide, no kufina kwa cile bakuli Iya silifa. ¹⁸ Ena alipele ukufina kwa golide walopololwa uwali ku ca kufutumwinapo icefungo, kabili na golide wali ku cilengo ca makerubi ayo ayafungulwile amapindo yayako kabili yalifimbile icipao ca cipangano cakwa Yawe. ¹⁹ Davidi alyebele ati, "Nebo ndibikile fi mukulemba nge fye Yawe antungulwile nebo kabili alimpele umucetekanya uwa ca mikulile. ²⁰ Davidi alisosele ku mwana wakwe Sdomoni, "ukose kabili ube uwapama, ubombe umulimo. Wiba na mwensa nangu kusakanikwe, ico Yawe Lesa, lesa wandi, ali nobe. Ena takakushe webo nangu ku kotaluka webo ukufikafye na mukupwa kwa kubomba umulimo onse uwa nganda ya kwa Yawe. ²¹ Bona, ifi efyakaniko fya ba shimapepo na bena Levi ifya ku mulimo onse uwa mu nganda ya kwa Lesa, Bena bakalekuba nobe, pamofye na bonse abakalekupelesha kabili na baume bacenjela sana mukubomba umulimo. Ifilolo na bantu bonse baliyipekenye ukulekukonka icebo cobe.

Chapter 29

¹ Imfumu David yaishile kulanda ku cintu bwingi conse, "Solomoni umwana wandi umwaume, uyo ekafye Lesa asala, acili umwaice kabili uushilaishibisha, elo umulimo ulikulile. Pantu itempele talili Iya bantu lelo Iya kwa Yahweh Lesa. ² Eico ndibombeshe ku kupekanishisha itempele Iya kwa Lesa wandi. Nkopela golide ku fintu ifya ku pangwa kuli golide, silifere ku fintu ifya ku pangwa kuli silifere, umukuba ku fintu ifya ku pangwa ku mukuba, icela ku fintu ifya ku pangwa ku fyela, elo ipulanga ku fintu ifya ku pangwa kwi pulanga. Kabili nkopela amabwe ya onix, ku kubikwa ku mulimo uwalekana lekana-imisango yonse iya mabwe ayakuma umutengo-elo na mabwe ya marbo mu kufusha. ³ Nomba, pamulandu wakutemwa kwandi ku nganda yakwa Lesa wandi, nebo mnkopela icipao candi ica golide na silifa pali cena. nebo nkocite ifi mukubikapo pali fyonse ifyo nebo napekanya pali ilitempele Iya mushilo; ⁴ Amakana yatatu ayama talanti wa golide waku Ofe, kabili namakana cine lubali aya Silifa walopololwa kukuleka ku Kafimbwe kufibumba fyafikulwa. ⁵ Nebo nkopela golide kufi ntu fipangangilwa na golide, na Silifa kufintu finga pangilwa na silifa, kabili nefintu fya misango yonse ifyamilimo ikalekubombwa na baume batukuta imilimo. Nina umbi akofwaya ukupela umusangwilo kuli Yawe lelo kaili aipeleshe umwene? ⁶ Nolu umutulo wakwitemenwa yalipelwe nentungulushi sha ndupwa shafikolwe fyabo, ne ntungulushi shamitundu shabe na Isreali, ba mushika bamakana kabili na ba myanda, kabili nefilolo fyamilimo yamfumu. ⁷ Bena balipele kumulimo wa nganda yakwa lesa amakana ya sano aya matalanti kabili namakana, ikumi aya golide wa taliki, amakana ikumi ayamatalanti ya silifa, amakana ikumi limo nacine conse conse aya matalanti yamukuba, Amakana aya matalanti yacela. ⁸ Abo abakwete amabwe yabune saana bali yapele kucipao canganda yakwa, Yawe. kubutungulushi bwakwa yeweli, uyo uwatuntwike ukufuma muli Geshomu. ⁹ Abantu balisekelele pamulandu wa iyi mitulo yakwitene nwa, pantu bali sangwile mukwitemenwa kuli Yawe. Imfumu Dabidi nankwe alisekelele apakalamba. ¹⁰ Dabidi alipalile Yawe mucinso ca lukuta lonse. Alyebele ati, "ulumba niwe webo, we Yawe, Lesa wakwa Isreali icikolwe cesu, umuyayaya no muyayaya. ¹¹ Pakuti ifyobe, ne Yawe, butulu bobo namaka, nobukata, nokucifya, kabili nobuindami, Ico fyonse ifyaba mu myulu kabili napacalo fyobe pakuti webo wali sansabikwa nga kateka pali fyonse. ¹² Pakuti ubukankala nobucindami fifuma kuli webo, kabili uteka bonse abantu. Mukuboko kobe emuli amaka nabumpalume. webo ulikwete ubukose kabili no bulamba kukulenga abantu ukukula kabili nokubakubukose ku uli onse. ¹³ Nomba, we Lesa wesu, fwebo tukokutotela nokulumbanya ubukata bweshina lyobe. ¹⁴ Lelo nebo nine nani, kabili nabantu bandi bani, ukweba ati fwebo tutule mukutemenwa ifintu? cinefye, fyonse ifntu, fintu fifuma kuli webo, kanili fwebo twapela mukubweshi kuli webo ifyaba fyobe. ¹⁵ Ico fwebo tuli balebeshi kabili

abacendo kumulola obe, ngefyo ifikolwe shesu pano caalo shakangecishingwa, kabili tapaba isubilo line line ilyakushalilila pacalo. ¹⁶ Yahwe Lesa mwesu, fyonse ififyuma twalonganika kukumikulila itempele kukucindamika ishina lyenu ilyamushilo- fyafuma ukufuma kuli webo kabili fyaba fyobe. ¹⁷ Kabili nebo ndishibe, we Lesa wandi, ukweba ati, ulalingulula umutima kabili ukwata, ukubekwa mufyabulungami. Lelo nebo, mubulunga, mibwa mutima wandi natula ifi fyonse mukuitemenwa, kabili nomba nebo nkomona no kusekelele ngefyo abantu bobbe batula mukuitemwe ifyabupe. ¹⁸ Yahwe, Lesa wakwa Abrahamu, na Isaki kabili na Isreali ifikolwe fyesu alekusunga ifi fyonse mumatontonkanyo ya mano ya bantu bobbe umu yabo kuli webo. ¹⁹ Peleni kuli Solomoni umwana wandi umutima waipelesha ukulekufyaya ukubaka amalango yenu amakambisho yacipangano cenu, nefipope fyenu, kabili nokufikulishi amapange yesu aya ayaku kula icipango ifyo nebo nkwele ukupekanya." ²⁰ Dabidi alilandile kulukuta lonse, "nomba paleni Yawe Lesa wenu." ulukuta lonse lwalipalile Yawe, Lesa wafikolwe fyabo, kabili balikonterme nocindika Yawe na Kumfumu. ²¹ Pabushiku bwakonkelepo, balipele amalambo kuli Yawe no kutula imitulo ya cakosha kuli ena. Balitulile ikana lya ngombe ishilume, bapumbwe ikana limo, kabili nemitulo yafiko, icakunwa kabili na malombo ayengi aya kwa Isreali onse. ²² Pali bulya bushiku, balilile no kunwa pa mulola wakwa Yawe no kusefya ukukalamba. Bali citile Solomoni, umwana wakwa Dabidi, ukuba imfumu umuntu wacibili no kumusuba ubusubo bwa maka yakwa Yawe kukuba kateka. Kabili balisubile Sadoki ukuba shimapepo. ²³ Eluntu Solomoni alikele pa cipuna cakwa Yawe ngemfumu mwipunda lyakwa Dabidi wishi. Alitungulukile kabili Isreali onse alikumfwa kuli ena. ²⁴ Shonse intungulushi, abashilika, kabili nabana ba mfumu Dabidi balippele ukunakila kumfumu Solomoni. ²⁵ Yahwe alicindamike Solomoni apakalamba pamulola wakwa Isreali onse kabili alibikile pali ena amaka ayacila aya bukatebebe pali ena ukucila na pafyo apele imfumu shimbi isha lipo mu Isreali. ²⁶ Dabidi mwana Jese alipabumfumu pali Isreali onse. ²⁷ Dabidi alimfumu ya kwa Isreali pamyaka amakumi yane. Ena alitekele mu ebuloni imyaka cine lubali kabili nemyaka amakumi yatatu na itatu mu Yelusalemu. ²⁸ Ena afwile mu myaka yabukote bwakwe iisuma, panuma ya ku sangalala mu mweo wakwe uwa kutantalila, mu bukankala kabili nokucindikwa. Solomoni umwana mwaume alimupyene ena. ²⁹ Ifya kubemba fyakwa Dabidi imfumu fyali lembelwe mu milandu yakale lyakwa Samwele kasesema, mumilandu yakale lyakwa Natani kasesema, kabili na mu milandu yakale lyakwa Gadi kasesema. ³⁰ Ifya lembwa mulya micitile ya butekeshi bwakwe, fyo abpmbele kabili nemilandu iyale mukuma ena, na Isreali, kabili nefyabumu bonse nefya fyalo fimbi.

2 Chronicles

Chapter 1

¹ Solomoni umwana mwaume wakwa David alikwikala bwino nganshi pa bufumu bwakwe, elo Yahweh Lesa wakwe ali kuba nankwe elo nokumulenga kuliye ukumucindika apakalamba. ² Solomoni alandile kuli bonse abena Israeli, kubashilika amakana elo napa myanda, elo na bakapingula, elo nakuli bashimapepo nabena Israeli bonse, na kubakulu bamu mayanda yakwa wishi. ³ Eico Solomoni elo na bonse balongene kuliye pamulu wa ncende iyali ku Gibeon, pantu palya pene epali itenti lyakukumaninamo ilya kwa Lesa, lintu Mose umubomfi wakwa Yahweh, apangile mu matololo. ⁴ Nomba David epakupita nokuninika imbokoshi yakwa Lesa ukufuma ku Kiriath Jearim ku ncende uko ena apekenye palya pantu, pantu ena alikulitwala itenti mu Yerusalemu. ⁵ Ukubika pamofye ubulambo bwa mukuba ubwapangile Bezalel umwana mwaume wakwa Uri umwana mwaume wakwa Hur bwena bwalekuba pantanshi yetenti lya mwashilisha umwakwa Yahweh; Solomoni elo nabantu balongene elo nokuya kulya kwine mukupepa. ⁶ Solomoni aninikile pamulu apaali ubulambo bwa mukuba pantanshi yakwa Yahweh, bwali mwitenti lyakukumaninamo, elo atampa ukupela amalambo ya fyabupe fyakoca ikana limo. ⁷ Lesa aboneka kuli Solomonimunshita yabushikuelo alandile kuliye ati, "Cindo webo ndekupela?" ⁸ Solomoni alandile kuli Lesa ati, "Webo walikulanga icipangano icikulu nganshi kuli tata David, elo nandibo naundenga ukuba imfumu mwipunda lya ncende yakwe." ⁹ Nomba Yahweh Lesa, muleke ubulayao bwenu kuli tata David bufikilishepo ukucita, pantu webo nandibonaundenga ukuba imfumu pa bantu bafula ifi ngolukungu ulwaba panwe sonde. ¹⁰ Nomba nebo umpeleko amano elo nokwishiba, pakuti nebo ntungulule aba bantu, pantu, ninani uwingapingula aba bantu, abafula ifi mumpendwa. ¹¹ Lesa alandile kuli Solomoni ati, "Pamulandu wakukabila ici webomu mutima obe, elo webo pantu taulombe ubunonshi, icuma, nangu ubucindami nangu ubumikuli abo abapata webo, nangu ukukanafwaya ubumi bwanshiku inshingi kuli wemwinelelo webo walombafye amano elo nokwishiba kuli wemwine, pakutila webowingatungulula abantu bandi, abakulengele webo ukuba imfumu, ici nandibo eco nalacita. ¹² Nalakupela nomba webo amano elo no kwishiba. Nalakupela webo no bunonshi, icuma, elo no bukata, ifyo nangu nimfumu yapantanshi yapali webo tayakwetepo, elo neshili panuma yawebo ngefi." ¹³ Eico Solomoni abwelele ku Yerusalemu ukufuma pamulu wa ncende yaku Gibeon, ukufuma pantanshi yetenti lyakukumaninamo; ena ali kateka mubena Israeli. ¹⁴ Solomoni alongenye amaceleta elo na bakabalwe, elo ena akwete ikana limo ne myanda ine (1,400) elo amaceleta amakana ikumi nayabili ifyo ena asangile mu misumba yamaceleta mu ncende yafiko, elo naye, imfumu yamu Yerusalemu. ¹⁵ Imfumu yalengele silfere elo na golidi ukufula nganshi nga mabwe mu Yerusalemu, elo ena alengele ifimuti fyalepesha ifya Kedar ukufula nemikungu yamisambo ya mpili. ¹⁶ Ulo pantu bakabalwe babashitile ukufuma ku Egypto elo na Kue abakwa Solomoni, bashimakweo bakwe ebashitile ukufuma ku Kue. ¹⁷ Umutengo weceleta limo ukufuma ku Egypto wali indalama amashekele ya silfere imyanda mutanda, elo kabalwe umu pa mashekele ya silfere umwanda umo na makumi yasano (150). Nakabili bashimakweo ebaleshitisha shonse isha bena Hitielo nabena Aram.

Chapter 2

¹ Nomba Solomoni atampile ukukula ing'anda yeshina lyakwa Yahweh elo no kukula icipangano cabufumu bwakwe. ² Solomoni apekenye abaume amakana amakumi cine lubaliabakupita ifipe elo na baume amakana namakumi cine konse konse aba abakutobaula amabwe mu mpili, elo abaume amakana yatatu ne myanda mutanda ebakangalila bababomfi bakwe. ³ Solomoni atumine amashiwi kuli Hiram, imfumu yaku Turi, alandile ati, "Webo ulu nomba ucite if ngafilya wacitile pakubala kuli David tata, untumineko webo imilando iikulu iyafimuti ifyakukulila ing'anda yakwikalamo, ucite fimo fine nakuli nebo. ⁴ Bona, nalayamba ukukula ing'anda yeshina lyakwa Yahweh Lesa wandi, lyena nalalibika umwakocela ulubani ulwaninkila bwino pa cinso cakwe, lyena nalalibika ukulatantikilapo ifya kulya, elo nefya bupe ifyakocelamo ulucelo elo necungulo, napa cibelushi elo napakutampilapo kwa mweshi, elo napa nshiku nkulu shasontwa ishakwa Yahweh Lesa wesu. Ici cili icamuyayaya, pa bena Israeli. ⁵ Ing'anda iyo nebo nalakula ili nokuba iikulu nganshi, pantu Yahweh Lesa wesu mukulu nganshi ukucila imilungu imbi. ⁶ Nomba ninani engalingwa ukukulila Lesa ing'anda, apofye imyulu ne myulu elo napa mulu teti akumane? Bushe nine nani uwakukulila Lesa ing'anda, kanshi nkokelamofye amalambo pa cinso cakwe? ⁷ Eico ntuminako webo umuntu uwacenjela ku milimo ya golide, silfere, umukuba, ifyela, elo no nobushishi bwakukashika, nobwakukashikisha, elo no lushishi lyakufuba, umuntu uyo uwaishiba ukupanga fyonse ifya cela. Ena akesa mukubomba pamo nabantu abacenjela ⁸ Ntuminako nebo nakabii imilando iikulu iya fimuti fya Kedar, paini, elo na aigum iya fimuti ifya fuma ku Lebanon, pantu nebo nalishiba webo ababomfi bobe balishiba bwino ukuputula timba ya Lebanon. Bona, ababomfi bandi bakulabomba pamo naba bomfi bobe. ⁹ Pantu nebo ndepokanya imiti ya timba iyingi nganshi, pantu ing'anda nebo ndemukulila ikulu nganshi elo yalulumbi. ¹⁰ Bona, nebo nkapela ababomfi bobe, abaume abakuputula imiti iya timba, amakana yane ne myanda ine ishasokolwa, amakana yane ne myanda ine iya bela, amakana imyanda namakana imyanda ine namakumi yane na malita yamafuta ya miolife. ¹¹ Eluntu Hiram, imfumu yaku Tyre, yayasuka mukalata ati, iyo ena atumine kuli Solomoni: "Pantu Yahweh alitemwa abantu bandi, ena efyo akubikilepofye webo ukuba imfumu kulibo." ¹² Mukulundapo, Hiram aishile kulanda ati, "Napalwe Yahweh, Lewa wakwa Israeli, uyu uwabumbile umulu ne sonde, uyu uwapele David imfumu umwana mwaume uwamano, uwapelwa ukwiluka elo no kwishiba bwino. pantu ali no kukula ing'anda yakwa Yahweh elo no kukula ing'anda yakwe necipango cakwe. ¹³ Nomba nebo nalatuma umuntu uwacenjela nganshi, Haram-Abi uyu uwapelwa ukwishiba bwino. ¹⁴ Ena mwana mwaume uwaku mwanakashi umwana mwanakashi wakwa Dani. Wishi umwaume afuma ku Turi. Ena alicenjela kumilimo iya golide, silfere, umukuba, ifyela, amabwe, elo nefimuti ifya timba, elo nensalu ishakupashikila, na bulu, elo neshakashika, elo namumusango onse uwakashikila bwino. Ena nakabili alicenjela ukupanga icintu icilengelwe ukucilenga elo no kupanga icintu conse bwino ifyo bacilengele ifyo caba, ukulabomba capamo nabantu bobe abacenjela kumulimo, elo nabo abakwa shikulu, David, wiso. ¹⁵ Nomba eluntu, ingano elo na bela, amafuta elo no mwangashi, ifyo shikulu alandile, abatumune pali ifi fyonseababomfi bakwe. ¹⁶ Naifwe tuli no kutuma imilando ukuifumya ku Lebanon, umo umwabela imilando ukofwaila pa mulu wabemba ku Jopa, elo webo ukese kupiita nokuitwala ku Yerusalemu." ¹⁷ Solomoni epakupenda bonse abalebeshi abali mucalo ca Israeli, ukutula apo David wishi apendele kulibo, bali amakana umwanda namakumi yasano nayatatu ne myanda mutanda. ¹⁸ Ena asalapo amakana amakaumi cine lubali ukuba abakupiita ifipe, amakana amakumi cine konse konse ukuba abakutoba amabwe mumpili, elo namakana yatatu ne myanda mutanda ababika ukuba bakangalila pa bantu pa kuti babombe imilimo bwino.

Chapter 3

¹ Eluntu Solomoni atendekele ukukula ing'anda yakwa Yahweh mu Yerusalemu pa lupili lwa Moria, epo Yahweh aishile kubonekela kuli Davidi wishi. Ena alimupekanishishe incende iyo Davidi apekenye, apa kupumina ing'ano apa kwa Ornani umwina Yebusi. ² Ena aishile kutampa ukukula pa bushiku bwakulenga cibili mu mwenshi wa kulenga ibili, mu mwakwa wakulenga bune uwakuteka kwakwe. ³ Nomba ifi efiteendekelo fya mufula efyo Solomoni atendekele ku ng'anda yakwa Lesa. Ukubomfya imisango shakale imikono, ubutali bwali imikono amakumi mutamnda elo mubwipi imikono amakumi yabili. ⁴ Ubutali bwa muputule pa ntanshi ya ng'anda bwali imikono amakumi yabili, wabelele mu bwipi bwa cikulwa. ubutali imikono umwanda na makumi yabili, elo Solomoni alibikilemo mukati golide wa kubuta. ⁵ Ena akupile ing'anda ikalamba ne mbao sha mukupri, ifyo ena abikileleko golide iyabune, no kulengapo ifimpashanya fya tuncindu ne minyololo. ⁶ Aishile kubikako ku ng'anda amabwe ayakuluma umutengo; golide yali ni golide iyakufumu kuli Parvaimu. ⁷ Nakabili aishile kubikako golide, ku nsonta, kufibumba, elo na kufib; ena aishile kushika ba kerubi pa fibumba. ⁸ Aishile kukula incende iya shilisha. Ubutali bwaiko bwalilingene na mubwipi bwa ng'anda, imikono amakumi yabili, elo mubwipi namo imikono amakumi yabili. Aishile kubikako golide wa bune, ukulingana na matalanti imyanda mutanda. ⁹ Ukufina kwa misomali kwali amashekele amakumi yasano aya golide. Ena alibikileko golide ku miputule ya pamulu. ¹⁰ Aishile kupanga ifimpashanya fibili ifya ba kerubi mu ncende iya mushilo nganshi; abaume abakucenjela baishile kufipanga fyena na golide. ¹¹ Amapindo ya kerubi yalepele imikono amakumi yabili yonse pamo; ipindo limo ilya kerubi lyalepele imikono isano, lyafikile ku cibumba ca muputule, elo ne pindo limbi lyali imikono isano, ukwisakufika kwi pindo lyakwa kerubi umbi. ¹² Ipindo lyakwa kerubi umbi lyali na lyena imikono isano, ukwisa kufika ku cibumba ca muputule; ipindo lyaciko limbi na lyena lyali imikono isano, ukwikata kwi pindo lya kerubi wakubalilapo. ¹³ Amapindo ya aba ba kerubi ayakufunguruka yonse pamo yali imikono amakumi yabili. Ba kerubi batalamine ku makasa yabo, ne finso

fyabo fyaloleshe mukati. ¹⁴ Aishile kupanga insalu ya kucingililako iya bushishi bwa makumbi makumbi, kolokondwe, elo no bwa masako ya mpanga ayatumpikwa mu fyakashikila elo ne nsalu iisuma, elo no kupikwilapo ba kerubi. ¹⁵ Solomoni na ye aishile kupanga ifishintililo fibili, vila cimo na cimo calepele imikono amakumi yatatu naisano, pantanshi ya ng'anda; ifitebo ifyali pa mulu wa lueshi lumo lumo fyalepele imikono isano. ¹⁶ Aishile kupanga iminyololo yafishintilililo no kwisakubika pamulu wafiko; aishile kupanga na mapomegranate umwanda umo elo no kwisakuyalundikanya ku munyololo. ¹⁷ Aishile kwimika ifishintililo pantanshi ye tempele ku kuboko kwa kukulyo, elyo cimbi ku kuboko kwa kukuso; ena alinikile icishintililo ca kukulyo Yakini, elo ne cali kukuso Boasi.

Chapter 4

¹ Nakucilisha ena alipangile icipangano icamukuba; ubutali bwaciko imikono amakumi yabili, elo mubwipi cali imikono amakumi yabili mubitali cali imikono ikumi. ² Ena alipangile icishiba icaengwa, icali imikono ikumi ukufuma kulubali lumo ulwamulomo wa ciko. Ubutali bwa ciko bwali imikono isano, elo necishiba cali imikono amakumi yatatu umo calekushinguluka. ³ Mwisamba ya cishiba mwalishingulukile ing'ombe ishilume, ikumi kuli cila mikono yonse, ifyo fintu ifyaba nge nkombo fyali mumitande ibili, bafipangile mu cikombola. ⁴ Icibeseni icikulu ico beta ati, "Bemba" caishile kubikwa pa ng'ombe ikumi na shibili, shitatu shaishile kulolesha ku kapinda ka kukuso, na shitatu shaloleshe kumasamba, shitatu shaishile kulolesha ku kapinda ka kukulyo, elyo shitatu shaishile kulolesha ku kabanga. ⁵ "Bemba" aishile kubikwa pa mulu wa fiko, elo nenuma yashiko shonse shaishile kuloshanya mukati. "Bemba" ali no mutika walupi mu bwipi, elo no mulomo waciko nge micitile ya lukombo, nge luba lya cacanika. "Bemba" alikete babati ba menshi amakana yatatu. ⁶ Ena alipangile nakabili ifibeseni ikumi ifya kuwashishamo ifintu; Ena aishilekubika fisano ku kulyo, na fisano ku kuso; Ifyobalekubomfya mu mumutulo welambo lyakoca fyalesambwa muli fyena. 'icibeseni icikulu baleita "Bemba" calekubofiwa na bashimapepo. ⁷ Ena alipangile ifya kutenekapo inyali ikumi ifya golide umwabele imipangilwe ya fiko; Ena alishile kufibika fyena mukati ketempele, fisona ku kuboko kwa kukulyo, elo na fisano ku kuso. ⁸ Ena alipangile amatebulo ikumi elo nokuyabika mwitempele, yasano ku kulyo, elo na ya sano ku kuso. Ena alipangile amabeseni umwanda aya golide. ⁹ Nakabili ena aishile kupanga ulubansa lwabashimapepo, elo no lubansa ulukalamba ne fiibi fya lunsu nokwisa kubikako umukuba kufiibi. ¹⁰ Ena alibikile icibeseni ico beta ati, "Bemba" ku kabanga lye tempele, ukulolo ku kapinda ka ku kulyo. ¹¹ Huramu apangile amalongo, bashofolo, elo nabamafukula. Eico Huramu apwishishe icinto iyo abombekele imfumu solomoni mu ng'anda yakwa Lesa: ¹² Ifishintililo fibili, ifyabulungana ne fitebo fibili ifyali pamulu wa fishintililo fibili, elo nefyakulwa fibili kufibumba pafyabulungana fibili fya fitebo ifyani pa mulu wa fyakushintililako. ¹³ Ena alipangile amapomegranate imyanda ine ku fya kukula fibili: Imitande ibili ya mapomegranate ku capikulwa cimo fibili- ifya fitebo ifyali pafitebo fishintililo fibilo. ¹⁴ Ena alishile kupanga nakabili apa kubika ifibeseni; ¹⁵ Bemba umo elo ne ng'ombe shaume mwisamba lyaciko, ikumi nashibili, ¹⁶ na malongo, na bashofolo, ne mitunkulo, ne fipe fyonse ifyo Huramu-Abi apangile ifyabikwako umukuba ifya mfumu solomoni, ifya mu ng'anda yakwa Yahweh. ¹⁷ Imfumu yaliciposele mumawanga ya Yordani, mu mushili we buumba pakati SSukote na Serede. ¹⁸ Eico solomoni aishilekupanga ifipe fyonse ifingi nganshi; pantu ukutina kwa mukuba takwaishibikilwe. ¹⁹ Solomoni alipangile fyonse ifipe ifyali mu ng'anda yakwa Lesa, icipailo ica golide naco, elo na matebulo apali imikate ya kucino; ²⁰ Nefyakutekapo inyali ne nyali, ishapangilwe ukoca pantanshi yamuputule wamukate-Ifi fyapangilwena golide iyabune; ²¹ Elo na maluba, inyali ne fya kumanikilako, ifya mukuba, ifya golide iyaabune. ²² Kabili nefya kushimishako umulilo, ne mbale sha fonka, na ma supuni, nefitutumwino fyono fya pangilwe na golide iyabune. Elo apakwingilila mu ng'anda, umwinshi waiko uwamukati ka muncende yanshila elo no mwinshi wa mung'anda, uyo uwali, kwitempele, wapangile na golide.

Chapter 5

¹ Uluntu umulimo onse Solomoni acitile ing'anda yakwa Yahweh wapwile, Solomo aishile kwingisha ifintu ifyo Davidi, wishu apatwile pa mulanda wakwe, ukubikilapofye na silfere, golide, elo ne fipe fyonse-aishile kufiteka umwakututula umwa ng'anda yakwa Lesa. ² Eluntu Solomoni aishile kukolonganika abakalamba ba bena Israeli, na bakalamba bonse abamikowa, elo ne ntungulushi isha ndupwa sha bantu bakwa Israeli, mu Yerusalemu, ukuleta icipao ca cipangano icakwa Yahweh ukufuma mu musumba wakwa Davidi, emukutula ati, Sioni. ³ Abaume bonse abakwa Israeli baishile kukolonganika pa cinso ca mfumu pamutebeto, uwaliko mu mwenshi wa cine lubali. ⁴ Abakalamba bonse abakwa Israeli balishile, elo na bena Lebi abaliksenda icipao. ⁵ Baishile kulata icipao, itenti lyakukumaninimo, elo ne fipe fyonse ifya mushilo ifyali mwi tenti. Bashimapepo abamu mukowa wakwa Lebi baishile kuleta ifi fintu. ⁶ Imfumu Solomoni elo no lukuta lonse ulwakwa Israeli baishile kwisa pamo pa cinso ca cipao, baishile kutula amalambo ya mpaanga elo no mukuni wa ng'ombe uutengapendwa. ⁷ Bashimapepo baishile icipao ca cipangani icakwa Yahweh ku ncende ya ciko, mu muputule uwa muktai mung'anda ku ncende iyashilisha, munshi ya mapindo yabakerubimu. ⁸ Pantu ba kerubimu bafungulwile amapindo yabo pa ncende ya cipao, elo bafimbile icipao elo ne fimuti ifyo ca sendelweko. ⁹ Ifimuti fyalilepesha icakweba ati impela yafiko shalikuboneka ukufuma ku ncende iya mushilo pa ntanshi ya muputule wa mukati, lelo tashalikubonekela kunse. Epo fili ukufika na lelo. ¹⁰ Ta mwali icalimo mu cipao kanofye ififipatu fibili ifyo Mose wabikilemo pa Horebu, uluntu Yahweh apangile icipangano na bantu bakwa Israeli, uluntu bafumine mu Egypto. ¹¹ Inshita yaishile kufika bashimapepo baishile kufuma mu ncende iya mushilo. Bashimapepo bonse abasangilwepo

baliishisha kuli Yahweh, ukwabula bena ukuibaka ukulinga ne ncito balikubomba.¹² Kabili abena Lebi balikwimba, bonse pamo, ukubikapofye na Asafi, Hemani, Yedutumi, elo na bana babo abaume elo na bawabo, bafwele ishakolokondwe elo bakolisha utuoma, amapango elo na bansango, elo bataleme ku kabanga kumpela ya bulambo. Pamo nabo baishile kuba 120 bashima pepo abalikulisha amapenga.¹³ Inshita yaishile kufika bakalisha wa mapenga elo na bakemba balikwimbila pamo, ukupanga iciunda cimo cumfwike icakulumbanya elo no kutasha Yahweh. Balikwimya amashiwi yabo na mapenga elo no tuoma elo ne filimba na fimbi, elo balumbenye Yahweh. Baimbile, "Pantu ena musuma, pantu icishinka ca cipangano cakwe cikalilila umuyayaya." Eluntu ing'anda ing'anda yakwa Yahweh, yaiswilemo ne kumbi.¹⁴ Bashima pepo bafililwe ukutalama pakweba ati balebomba pamulandu we kumbi, pantu ubukata bwakwa Yahweh baiswile ing'anda yakwe.

Chapter 6

¹ Eluntu Solomoni aishile kulanda ati, "Yahweh alanda ukwikala mimfishi iyakutikama,² lelo nebo nkamikulila ig'anda iyakusansuka, incende yenu iyakwikalamo umuyayaya."³ Eluntu imfumu yaishile kupilibuka no kupala ulukuta lonse ulwakwa Israeli. Ilyo ulukuta lonse lwa litaleme.⁴ Aishile kulanda ati, "Shi Yahweh, Lesa wakwa Israeli alumbanishiwe, uwalandile kuli Davidi tata, elo afikilishe na maboko yakwe, asosele ati,⁵ 'Ukutula ubushiku buntu na fumishe abantu bandi mu calo ca Egypto, ntailekusala umusumba uuli onse ukufuma mu mitundu shonse ishakwa Israeli umwakuya kukulila ing'anda, pakweba ati ishina lyandi likabepo. Kabili ntasalile umuntu uuli onse ukuba intungulushi pa bantu bandi abena Israeli.⁶ Lelo, iyilekusala Yerusalemu, pakweba ati ishina lyandi lingabamo, elo na salile Davidi ukuba umukalamba pa bantu bandi abena Israeli.'⁷ Nomba cailekuba umuntuma wakwa Davidi tata wandi, ukuyakukula ing'anda mwishina lyakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli.⁸ Lelo Yahweh aishile kulanda kuli Davidi tata wandi ati, 'Muli ico pantu cali mu mutima obe uku kulila ing'anda mwishina lyandi, walicitile bwino pakuti cena cibe mu mutima obe.'⁹ Temulandu, taulingile ukukula ing'anda; lelo, umwana mwaune obe, umo uukafuma mu musana obe, eukakula ing'anda mwi shina lyandi.'¹⁰ Yahweh nafikilisha ayo mashiwi alandile ati, "Pantu nebo ndimine mu ncende yakwa Davidi tata wandi njikele pa cipuna ca bufumu icakwa Israeli, ifyo Yahweh alaile. Ni nkula ing'anda mwi shina lyakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli.¹¹ Ndbikilemo ne cipao mulya, umwaba icipangano cakwa Yahweh, ico wapangile na bantu bakwa Israeli."¹² Solomoni atalame pa cinso ca bulambo bwakwa Yahweh mu menso ya lukuta lonse ulwakwa Israeli, elo wafungulwile amaboko.¹³ Pantu alipangile apakutalama apamukuba, imikono isano mu butali, imikono isano mwana bwipi, elo ne mikono itatu ukuya mumulu. Apabikile mukati ka lubansa. Watalemepo elo afukeme pa cinso calukuta lonse ulwakwa Israeli, elo eluntu afungulwile amaboko yakwe ukulosa ku myulu.¹⁴ Aishile kulanda ati, Yahweh, Lesa wakwa Israeli, takwaba Lesa umbi uwaba nga mwebu mu myulu nangu pa calo, uusunga icipangano elo citemwiko icapulamo na babomfi benu abenda pa cinso cenu ne mitima yabo yonse.¹⁵ Mwebu mwebu sungilila umubomfi wenu Davidi tata wandi, ifyo mwamulaile. Ee, mwalandile na kanwa kenu elo mwafikilishe no kuboko kobe, ifyo cili lelo.¹⁶ Nomba eluntu, Yahweh, Lesa wakwa Israeli, fikilisheni ifyo mwalaile umubomfi wenu Davidi tata wandi, Uluntu mwaishile ati, 'Tamwakabulishe umwaume mu menso yandi uwakwikala pa cipuna ca bufumu icakwa Israeli, nga cakwaba ati ifikolwe fyobe yfabaka imibele iyakwendela mu mafunde yandi, nge fintu wendele pa cinso candi.'¹⁷ Nomba eluntu, Yahweh, Lesa wakwa Israeli, lekeni icebo cenu cipampamikwe, ico mwalandile ku mubomfi wenu Davidi.¹⁸ Lelo bushe Lesa akaela no mutundu wa muntu pa calo? Boneni, imyulu shonse elo no mulu wine tekuti fimikumane-pali bufi ili tempele na kula!¹⁹ Lelo napapata cindikeni ipepo ili ilya mubomfi wenu elo no kulomba wakwe, Yahweh Lesa wandi; umfweni ukulila elo ne pepo ilyo umubomfi wenu akopepa pa cinso cenu.²⁰ Lekeni ameso yenu yesuke pali ili tempele akasuba elo no bushiku, incende intu mwalaile ukubikamo ishina lyenu. Shi mwangangufwa kwi pepo umubomfi wenu akopepa ukulola kuli ino incende.²¹ Eico umfweni ku fyakulomba fya mubomfi wenu elo na bantu benu abena Israeli uluntu tu kopepa ukulola ku ncende iyi. Ee, umfweni ukufuma ku ncende mwi kala, ukufuma mu mulu; elo nga mwaumfwa, eleleni.²² Nga cakweba ati umwaume abembukila umwina mupalamano elo akabilwa ukupanga umulapo, elo nga cakweba ati elo walapa kuntanshi ya bulambo bwenu muli ino ng'anda,²³ umfweni ukufuma mu mulu no kucita. Pinguleni ababomfi benu, ukupingula umubifi no kuleta ico acitile pa mutwe wakwe umwine peleni insambu umulungami elo no kupela kuli ye ukulingana no bulungani bwakwe.²⁴ Uluntu abantu abena Israeli ba cimfiwa pantu na bamibembukila, nga cakweba ati babwelela kuli mwebu, balumbula ishina lyenu, bapepa, elo no kulomba ubwelelo pa cinso cenu muli ili²⁵ tempele-eluntu mwebu mwingomfwa ukufuma mu myulu elo no kwelela imemba sha bantu benu abena Israeli ba bwesheni mu mpanga intu mwapele kuli bo elo na kufikolwe fyabo.²⁶ Uluntu imyulu na shisalwa elo imfula takuli pantu abantu na bamibembukila-nga cakweba ati bapepa pa ncende iyi, balumbula ishina lyenu, elo bataluka ku memba shabo uluntu mwa bacusha-²⁷ eluntu mwi ngomfwa mu mulu elo no kwelela imemba sha babomfi benu elo ne sha bantu benu abena Israeli, uluntu mwa batungulula mu nshila iisuma intu balingile ukulaendalamo. Tumeni imfula pa calo cenu, ico mwapela ku bantu benu nge cikwatwa.²⁸ Nga icipowe cili mu calo, nangu napamo pali ubulwele ukukuntana kwa mabula nangu umume, bamakanta nangu ifishimu; nangu pamo abalwani baciko baisakusansa impongolo sha musumba, nangu ukutila ati kwi lekuba icikuko icili conse nangu ubulwele-²⁹ nangu pamo elo ukuti amapepo elo ne fyakulomba fya citwa no muntu nangu na bantu benu bonse abakwa Israeli-cilaumo alishibe icikuko elo no bulanda mu mutima wakwe wine ilyo atambalika amaboko yakwe ukulola kuli ili tempele.³⁰ Eluntu mu komfwa ukufuma kumulu, incende kuntu mwikala; eleleni, elo no kulumbula umuntu onse umwabela imibele yakwe

yonse; mwalishiba umutima wakwe, pantu mwebo elo mwebo mwekafye mwalishiba imitima ya bantunse.³¹ Mukalecita ifi pakweba ati bengalakumitina, pakweba ati balekwendela mu mibele yenu inshiku shonse isho bakekala mu calo ico mwapele ifikolwe fyesu.³² Kuli umbi umbi uushili wa mu bantu benu abena Israeli, lelo abo-pamulandu we shina lyenu ilikulu, ukuboko kwenu ukwamaka, elo no kuboko kwenu ukwatambalikwa-waisa no kupepa ukullosha ku ng'anda iyi,³³ eluntu napapata mwaumfwa ukufuma ku mulu, incende uko mwikala, elo no kucita conse umbi umbi alomba kuli mwebo, pakweba ati iyi ing'anda iyo nkulile itwa peshina lyenu.³⁴ Na pamo abantu benu bafumina mukulwa na balwani babo, munshila yonse mwinga tuminamo elo na pamo kuli uyu musumba untu mwasala, elo no kullosha amesno ku ng'anda iyo nkulile pamulandu we shina lyenu.³⁵ Eluntu mwi ngomfwa mu myulu ipepo lyabo ifya kulomba fyabo, no kwafwa umulandu wabo.³⁶ Napamo bamibembukila-epo takwaba umuntu uutabembuka, elo na-pamo icakuti mwa bafuilwa elo mwabapela ku balwani, eico nga balwani babasenda kumbi no kubasenda nga bunkole ku musumba yabo, apatali nangula aepi.³⁷ Napamo eluntu baibukisha ukuti bali mumusumba umo bali muli bunkole, elo napamo balapila elo nokufwaisha ububile ukufuma kuli mwebo ukufuma mu calo ba bamo bunkole. Napamo nga balanda ati, "Twalicita ifibi elo no kubembuka. Twalicita ifibi."³⁸ Napamo nga babwelela kuli mwebo no mutima wabo onse elo no mweo wabo onse mu calo umo bali bunkole, umo babasenda nga bunkole, elo napamo nga bapepa ukulola ku calo, ico mwapele ifikolwe fyabo, elo ukulola ku mmusumba uyo mwasala, elo ukulola ku ng'anda iyo nakula pe shina lyenu.³⁹ Eluntu umfweni ukufuma mu myulu. incende uko mwaikala, ku mapepo yabo elo no kukabila kwabo, elo afweni amafya yabo. Eleleni abantu benu, ababembukile mwebo.⁴⁰ Nomba, mwe Lesa wandi, na mipapata, lekeni amenso yenu yesuke, elo lekeni na matwi yenu yapepekkwe kwi pepo ilikopepwa muli ino incende.⁴¹ Nomba eluntu imeni, Yahweh Lesa, ku ncende mutushisha, mwebo ne cipao camaka yenu. Lekeni bashimapepo benu, Yahweh Lesa, bafimbwe ne pusukilo lyenu, elo lekeni abacetekela benu basekele mu busuma bwenu.⁴² Yahweh Lesa, mwipilibula icinso cenu kubasubwa bwenu ukufma kuli mwebo. Cibikeni mu mano yenu imicitile ya cipangano ca bufumu bwakwa Davidi, umubomfi wenu."

Chapter 7

¹ Nomba uluntu Solomoni apwile ukupepa, umulilo wali fumine mu mulu elo waishile koca ubupe bwa koca elo na malambo, elo no lulumbi lwakwa Yahweh lwaishile kwisula mu ng'anda ² Bashimapepo tekuti bengile mu ng'anda yakwa Yahweh, pantu ubukata bakwa Yahweh bwali pa ng'anda yakwa Yahweh. ³ Uluntu abantu bakwa Israeli baishile kubona umulilo wa icila elo no bukata bwakwa Yahweh bwali pa ng'anda, bali fukeme ne finso fyabo panshi apakalambatikwa amabwe elo bali shinshimwine elo balipele ukutusha kuli Yahweh. Baishile kulanda ati, "Pantu wa bune, pantu icipangano cakwe ca ku twalilila."⁴ Eico imfumu elo na bantu bonse balipele amalambo kuli Yahweh. Imfumu Solomoni yaishile kupela ilambo ing'ombe amakana amakumi yabili na yabili 120,00 impanga ne mbushi. ⁵ Eico imfumu elo na bantu bonse balisangulwile ing'anda yakwa Lesa. ⁶ Bashimapepo bali taleme, cila umo apo alikubombela; abena Lebi nabo ne filimba fya nyimbo kuli Yahweh, ifyo Davidi apangile ukupela ukutasha kuli Yahweh munyimbo, "Pantu icipangano cakwe ica citetekelo caku twalilila." Israeli onse alitaleme. ⁷ Solomoni alibikile pambali mukati kalubansa ku ntanshi ya ng'anda yakwa Yahweh. Kulya alipela ilambo lya koca elo ne fya kubona fyakwa mpana ifya bupe, pantu ubulambo. bwa mukuba ubo apangile tafyali ku linga ukupangilalapo ubupe bwa koca, ubupe bwa ng'ano elo no bupe, elo na mafuta. ⁸ Solomoni aishile kupanga ukutebeta ukwa nshiku cine lubali, na Israeli onse pamo, uku kolongana ukukulu nganshi, ukutampila pa Lebo Hamati ukuya ku ntanshi ku mumana wa Egypto. ⁹ Pabushiku bwa kulenga cine konse konse balikwete ukukolongana kwa mikupe, pantu balikwete ukucindamika ubulambo pa nshiku cine lubali, elo no kusefya pa nshiku cine lubali. ¹⁰ Pa bushiku bwakulenga amakumi yabili n shitatu mu mwenshi wa kulenga cine lubali, Solomoni aishile kweba abantu ukuya ku mayanda yabo ne nsansa elo no kwanga kwa mu mitima yabo pa mulandu wa bune ubo Yahweh alangishe kuli Davidi, Solomoni, elo na Israeli, abantu bakwe. ¹¹ Efyo Solomoni apwishishe ing'anda yakwa Yahweh elo ne ng'anda yakwe. Fyonse ifya Ishile mu mutima wakwa Solomoni ukupanga mu ng'anda yakwa Yahweh elo na mu ng'anda yakwe, ali ficitile bune bune. ¹² Yahweh aishile kubonekela kuli Solomoni ubushiku elo aishile kulanda ye ati, "Ndymfwile ipepo lyobe, elo ndisalile iyi incende ne mwine ukuba ing'anda ya malambo. ¹³ Nga cekwebati naisala iulu ukweba ati takulokele imfumu, nangula nonkomesha makanta ukupona pa calo, nangula natuma ubulwele pa bantu bandi, ¹⁴ nomba nga cakwebati abantu bandi aba kutwa peshina lyandi, baka icefya abene, no kupepa, elo no kufwaya icinso candi, elo bafuma ku misango yabo iya bubi, nkomfwa mwiulu, nkabelelela imembu, elo nkaposha icalo cabo. ¹⁵ Nomba amenso yandi yakesuka elo namatwi yandi yakalekumfwa kumapepo ayakale kucitika muli iyi ncende. ¹⁶ Nomba ndisalile elo ndibikile pambali iyi ing'anda ukweba ati ishina lyandi libe mo ukutwalilila. Amenso yandi elo no mutima wandi ukale kuba kulya cila bushiku. ¹⁷ Elo kuli webo, nga wakulekwenda na nebo kubati ni filya ifyo Davidi wiso ali kwenda, ukulekukonka fyo ifyo na mikonkomeshe elo no kusunga ifyebo elo ne fipope fyandi, ¹⁸ eluntu nkabika icipuna cabufumu bwenu, ngefyo nalandile mu cipangano na Davidi wiso, uluntu nalandile ati, 'Umwana obe takafilwe ukuba uwa kutungulula mu Israeli.' ¹⁹ Nomba nga mwafumako, elo nokusuula ifyebo fyandi elo na mafunde yandi ayo nabikile kuli mwebo, elo nga cakwebati mwaya kushinshimuna tu lesa tumbi elo no kutufukamina, ²⁰ eluntu nkaba shula ukubafumya pa mushili uyo na bapele. Iyi ng'anda iyo na bula ukubika pambali mwi hsina lyandi, nkaifumya kuli nebo, elo nkaipanga kubati lipinda elo nga kakusekesha mukati ka bantu bonse. ²¹ Nangu fye ili tempele lyaku sumbulwa pali nomba, onse uukapitamo akale kupapa elo akalekusunguka. Bakalekwipusha

ati, 'Nindo Yahweh acitila ici ku calo na kuli iyi ng'anda?' ²² Bambi bakalekwasuka ati, 'Pantu balisulile Yahweh, Lesa wabo, uwafumishe ifikolwe fyabo mu calo ca Egypto, elo bali bulile tu lesa tumbi elo balifukamine panshi kuli to elo no kutushinshimuna. Ecalenga Yahweh ukubaletela fyonse ifi nkunka pali bo'''

Chapter 8

¹ Nomba caishile ukuba pampela ya myaka amakumi yabil, ninshi Solomoni aishile ku kula ing'anda yakwa Yahwh elo ne ng'anda yakwe, ² ukwebati Solomoni aliweme imisumba iyo Hiram amupele, elo ali bikilemo na bantu ba ku Isreeli muli yo misumba. ³ Solomoni ali sanshile Hamati Zoba elo ali cimfishe. ⁴ Aishile ku kula Tadima mu matololo, elo ne misumba yonse iya kusungilamo, iyo akulile Hamati. ⁵ Kabili aishile ku kula Beti Horoni uwa pamulu elo na Beti Horoni wa pe samba, imisumba iya kushinguluka ne fibumba, impongolo, elo ne fimilando. ⁶ Aishile ku kula Balati elo ne misumba yonse iyakusungilamo iyo alimo, elo ne misumba yonse iyafikotikala fyakwwe elo ne misumba yakwe iya bakwensha, elo na conse ico alikufwaya ukukula mukutemwa kwakwe mu Yerusalemu, namu Lebanoni, elo na mu ncende shonse ishali mu kutunguluka kwakwe. ⁷ Nomba ku bantu abo bashele mu Hiti, abena Amore, abena Periziti, abena Hiviti, elo na bena Yebusiti, aba tali bena Israeli, ⁸ balupwa wabo abashele panuma yabo mu calo, abo bantu baku Israeli bataonawile-Solomoni aishile kubabika ukulekubomba incito ya kupatikishiwa, iyo ba bomba neliline. ⁹ Nangula cali ifyo, Solomoni tapelepo imilimo yaku patikishiwa ku bantu ba ku israeli. Bena baishile kuba abashilika bakwwe, abakulu ba bashilika, abakucindama, elo na bakulu ba maceleta elo na bapali bakabalwe. ¹⁰ Aba bali nabo bakulu bakucindama abalikutungulula bakapitao abakwa Solomoni, abali 250, abalikutungulula abantu abali kubomba umulimo. ¹¹ Solomoni Alifumishe umwana mwanakshi wakwa Farao mu musumba wakwa Davidi alimutwele ku ng'anda amukulile, pantu aishile kulanda ati, "Umukashi wandi afwile ukwikala mu ng'anda yakwa Davidi imfumu yaku Israeli, pantu konsefye ukwaisa imbokoshi yakwa Yahweh aishile kuba iya mushilo." ¹² Eluntu Solomoni aishile kupela ubupe bwa koca kuli Yahweh pa bulambo bwakwe ubo akulile pa ntanshi ya mwinshi wa kwingililamo. ¹³ Aishile kupela amalambo ngefyo yali kuwaikwa cila bushiku; ali yapele, ukulekukonka ne misango ba sangile mu mafunde yakwa Mose, pa nshiku she sabata, mu kwikala kwa mweshi, elo na mukusefya kwali kubikwa imiku itatu' pa mwaka: pakudefya kwamukate uutatutumuka, ukusefya kwa milungu, elo nokusefya kwa nsakwe. ¹⁴ Mukulekusunga ifipope fyakwa wishi Davidi, Solomoni ali sotele ukwa banya kwaba shimaepo mu milimo yabo, elo na bena Lebi mu fifulo fyabo, pakulekulumbanya Lesa elo no kubombela bashimaepo, ifyo imilimo ya cila bushiku yali kufwaikwa. Alisontele na bana ba kulinda paminshi ukuba babanya cila mwinshi, pantu Dvidi, umwaume wakwa Lesa, alikonkomeshe neci. ¹⁵ Aba bantu tabatalukile o ku fyakukonka fya mfumu kuli ba shimaepo elo na bena Lebi ku mulimo onse, nangula ku ndelu shakusungilamo. ¹⁶ Onse umulimo uyo Solomoni ayebekeke walipwile, ukutula pa bushiku ubo umufula wa ng'anda yakwa Yahweh wabikilwe panka fye no kupwisha. Ing'anda yakwa Yahweh yali pwile. ¹⁷ Eluntu Solomoni aishile kuya ku Ezioni geba elo na ku Elati ku lulamba, mu calo cakwa Edomu. ¹⁸ Hiram alikonkomeshe ba cilolo bakwe ukumutumina ifyombo, abaume baishibile bamba, elo pamo pene na babomfi bakwa Solomoni baishile kuya ku Ofili elo baishile kupiita kulya kulya 450 amatalanta ya golide elo baishile kuleta ku mfumu Solomoni.

Chapter 9

¹ Uluntu na mfumu wa ku Sheba aishile kumfwa ululumbi lwakwa Solomoni, aishile kwisa ku Yerusalemu ku kumweshia ku fipusho ifya kosa. Aishile ne celeta ilitali nganshi, pamo ne ngamila ninshi shililongele nefya kunkila ubune, na golide uwingi, wlo na mabwe yakuluma umutengo ayengi. Uluntu afikile kuli Solomoni, aishile ku mweba fyonse ifyali mu mutima wakwe. ² Solomoni alyasukile yonse anmepusho yakwe; takwali icali ku kosela Solomoni nganshi; takwali ilipusho ilyo taasukile. ³ Uluntu na mfumu waku Sheba abwene amano yakwa Solomoni elo ne cipangano cintu apangile, ⁴ ifya kulya fyapa tebulo yakwe, ubwikashi bwa babomfi bakwe, imilimo yaba bomfi bakwe elo ne fyakufwala pamo fye na bali kupiita inkombo ne fya kufwala fyabo, elo ne fya bupe fya koca ifyo apangile mu ng'anda yakwa Yahweh, ali papile na mfumu. ⁵ Aishile kulanda ku mfumu ati, "Ya cabushe, amashiwi napokelele ku calo candi pakulanda kobe elo na mano yobe. ⁶ Ntasumine ifyo naumfwile mpakafye naisa kwisa kuno, elo nomba amenso yandi yali cibwene. Nangula ni citika taebelwe kuli nebo palwa mano yobe elo no bukankala! Uli cilile pa kulumbuka naumfwile. ⁷ Ifyo bapalwa abaume bobe, elo ifyo bapalwa ababomfi bobe abatalama lyonse kuli webo, pantu bomfwa amano yobe. ⁸ Abe uwakupalwa Yahweh Lesa obe, kusekela muli webo, uwa kubikile pacipuna cakwe, ukuba imfumu kuli Yahweh Lesa obe. Pantu Lesa obe alitemenwe Israeli, pakuti abemakanike umuyayaya, alibikile webo ukuba imfumu pali bo, pakwebati ucite ukupingula elo nokulungama!" ⁹ Alipele imfumu 120 amatalanta ya golide elo nefya nukula ubune elo na mabwe ya kuluma umutengo. Takwali ifya nunkila ubune ngefi na mfumu waku Sheba apele Solomoni. ¹⁰ Ababomfi bakwa Hiram elo na babomfi bakwa Solomoni, abali kuleta golide ukufuma ku Ofili, kabili bali kuleta na mapulanga ya cimuti ca aligumu elo na mabwe yakuluma umutengo. ¹¹ Kumapulanga ya cimuti ca aligumu, ifmu yali pangileko apakunyanta pakwingila mu ng'anda yakwa Yahweh elo na mung'anda yaiko. pamo pene ne mitolilo elo na mabanjo yaba kamba. omba takwali amapulanga aya bonekele kubati niaya mu calo cakwa Yuda. ¹² Imfumu Solomoni aishile kupela na mfumu waku Sheba fyonse fye ifyo alikufwaya elo fyonse ifyo aipwishe; alimupele ukucila pafyo aletele ku mfumu. Eico alibwekelele ku calo caku mwabo, ena elo na babomfi bakwe. ¹³ Nomba ukufina kwa golide iyali kwisa kuli Solomoni pa mwakwa umo yali amatalanta 666 aya golide, ¹⁴ ukubika pali golide uyo abamakwebo elo na balendo balikuleta shonse imfumu shaku

Arabia elo na balashoi ba mufyalo na bena balikuleta golde elo na silfere kuli Solomoni.¹⁵ Imfumu Solomoni yalipangile inkwela ishikulu imyanda ibili kuli golide uwakwengululwa. Amashekele imyanda mutanda iya golide balingishe muli cila imo.¹⁶ Na kabili alipangile inkwela imyanda itatu kuli golide uwakwengululwa. Utunono tu tatu utwa golide balingishe muli cila kwela; imfumu yali shibikile mung'anda ya mumpanga ya mitengo wa Lebanoni.¹⁷ Imfumu yali pangile icipuna icikulu ica meno ya nsofu elo alishingileko golide uwakwengululwa.¹⁸ Pali intampulo pakunyina mutanda pakufika kucipuna, elo ne cakunyantapo balisuntinkenye ku cipuna ca bufumu. Kumbali shonse isha cipuna ca bufumu ukwa maboko kwali inklamu shibili isha taleme konse kubili.¹⁹ Inkalamu ikumi na shibili ahali taleme apakunina, imo cila lubali apakunina mutanda. Takwali cicpuna ca bufumu kubati nico mu sha mfumu shimbi.²⁰ Shonse inkombo shakwa Solomoni ishakunwinako sha golide isha kunwinako, elo ne nkombo shonse ishakunwinako isha mu mpanga ya yaku Lebanoni shali sha golide uwakupwililika. Takwali ulwa silfere pantu silfere tali kupendwa uwamaka munshiku shakwa Solomoni.²¹ Imfumu yalikutuma ifyombo fyali kuya kuli babemba, pamo pene na babomfi baku Hiram, umuku umio pamyaka itatu ababomfi balikuleta golide, silfere elo na meno ya nsofu pamo penefye ne fikolwe ne nsange.²² Eico imfumu Solomoni yali cilile shonse mfumu isha pesonde icuma elo namano.²³ Shonse imfumu sha mu calo shalu kufwya ukulekubona Solomoni pakwebati balekumfwako amano yakwe, ayo Lesa abikile mu mutima wakwe.²⁴ Abali kumutandalila abalikuleta ama bupe, ifipe fya silfere elo na golide, ifya kufwala, ifyanso, elo ne fya kununila ubune pamo panefye na bapunda elo na bakabalwe, cila mwaka.²⁵ Imfumu yalikwete amabumba amakana yane aya bakabalwe elo no tolokoshi, elo na bakwensha bakabalwe bali amakana ikumi na yabili, ayo abikile mu misumba ya matolokoshi elo no mwine mu Yerusalemu.²⁶ Alikutungulula shonse imfumu ukutampila ku mu mana wa Uflate ukunta ku calo ca ba Pelishiti, elo na ku mupaka wa ku Egypto.²⁷ Imfumu yalikwete silfere mu Yerusalemu, ubwingi kubati mabwe yamu mushili. Alilengele imikedali ubwingi kubati mikunyu iyaba mu mpanga ya mumbali.²⁸ Balikuletela Solomoni bakabalwe ukufuma ku Egypto elo no kufuma mu fyalo fimbi.²⁹ Amalyashi yambi ayapali Solomoni, ayakutampilapo elo na yakulekelesha, yalilembwa mu lyashi lya kale ilya kwa Natani kasesema, mubusesemo bwakwa Ahiya umwina Shilomi, elo na mufya ku bona ifyakwa Ido kabona (iyakwata ne lyashi lya pali Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati)?³⁰ Solomoni alitekele mu Yerusalemu na Israeli yonse pa myaka makumi yane.³¹ Alele ne fikolwe fyakwe elo na bantu bali mushikile mu musumba wakwa Davidi wishi. Rehoboamu, umwana mwaume wakwe, ewa pyene wishi ubufumu.

Chapter 10

¹ Rehoboamu aishile kuya ku Shekemu, pantu ku Shekumu eko abena Israeli bonse baishile ku mubika pa bufumu.² Uluntu Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati aishile kumfwa ifi (pantu ena ali mu Egyto, uko abutukile ukufuma kuli Solomoni), alibwelele ukufuma ku Egypto.³ Eico baishile kutuma no ku mwita, elo Yeroboamu na bena Israeli balishile, baishile kulanda kuli Rehoboamu ati, ⁴ "Wiso abikile ikoli ilya kwafwa pali fwebo. Nomba webo, cita umulimo wakwa wiso uwakanguka, elo wangushe ne koli lya kufina ilyo wiso abikile pali fwebo, elo twakulakubombela." ⁵ Rehoboamu aishile kulanda kuli bo ati, "Mukabwele kuli nebo naka bili panuma ya nshiku shitatu." Eico abantu baishile kubwelelamo. ⁶ Imfumu Rehoboamu aile kwi pusha abakalamba abali ku bomba na Solomoni wishi ulo ali talafwa, aishile kulanda ati, "Bushe mano nshi mwinga njeba ayakuti nayasuka aba bantu?" ⁷ Baishile kulanda kuli ye nokutila ati, "Nga cakuti uli muntu umusuma kuli aba bantu elo no kusekeshi, elo no kulanda amashiwi ayasuma kuli bo, elo lyena bakaba ababomfi bobe lyonsefye." ⁸ Lelo Rehoboamu akene ukumfwa kufyo abakalamba bamupandile amano, elo aishile kuya mwikwipusha ku baice banankwe abo ali kukula nabo, abalikusangwa naye. ⁹ Aishile kulanda kuli bo ati, "Bushe mano nshi mwinga jebako, pakuti twingasuka abantu abaishile no kulanda kuli nebo ati, 'Angusha ikoli ilyo wiso abikile pali fwebo?'" ¹⁰ Abalumendo abali kukulila pamo na Rehoboamu baishile kulanda kuli ye, ati, "Ifi efyo ukese kulanda ku bantu abakwebele ukuti wiso Solomoni acitile ikoli ilya kufina pali bo, lelo ukuti ulicite ilya kwanguka. Ifi efyo ukese kubeeba, 'Ku munwe wandi uunono walitikama ukucila umusana wa batata.'" ¹¹ Eico nomba, tata alengele ikoli lya kufina ukuba pali mwebo, lelo nebo ndi nokulundako ukufina kwe koli. Batata bali kumilopola na membya, lelo nebo nkala mikanda kuli ba kaling'ongo." ¹² Eico Yeroboamu na bantu bonse baishile kwisa kuli Rehoboamu pa bushiku ubwakulenga shitatu, nga fintu imfumu yabebele, "Ukuti bakabweluluke pa bushiku bwakulenga shitatu." ¹³ Rehoboamu aishile kulanda kuli bo bukali bukali, no kukanaumfwa ukupandwa amano kwa baume abakalamba. ¹⁴ Aishile kulanda ku bantu ukukonka na mano abalumendo ba mupandile, ukulanda ukuti, "Tata alengele ikoli lyenu ukufina, lelo nebo ndinokucishapo. Tata alikumyuma ne cikoti, lelo nebo nkalamilopola na bakaling'ongo." ¹⁵ Eico imfumu yakene ukumfwile abantu, pantu ukucilika kwa ifi kwaletelwe na Lesa, ukuti Yahweh afikilishe icebo ico alandile ukupitila muli Ahiya umwina Shilo alandile kuli Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati. ¹⁶ Uluntu abena Israeli baishile kubona ukuti imfumu tayaumfwile kuli bo, abantu baishile kwasuka no kulanda ati, "Bushe cakaniko ndo tukwete muli Davidi? Tatukwete icakupyana mu mwana mwaume wakwa Yesu! Umuntu no muntu aishile kubwelela ku ma tenti yabo, Israeli. Nomba bona ing'anda yobe, we Davidi." Eico abena Israeli bonse babwelele ku ma tenti yabo. ¹⁷ Lelo ku bantu abena Israeli abo abalikwikala mu misumba ya Yuda, Rehoboamu ewalikubatungulula. ¹⁸ Eluntu imfumu Rehoboamu aishile Adonirami, uwali umukulu pa mulimo wa mulasa, lelo abantu bakwa Israeli baishile kumutoba amabwe mpaka afwa ku mabwe. Imfumu Rehoboamu mukwangufyanya aishile kunina mwi celeta lyake nokuya ku Yerusalemu. ¹⁹ Efyo Israeli yaba iyakusangukila aba ng'anda yakwa Davidi ukufika na mukalelo.

Chapter 11

¹ Uluntu Rehoboamu aishile kufika mu Yerusalemu, aishile kukolonganika aba ng'anda yakwa Yuda elo na Benjamini, 180,000 abauke abasalwa abali abashilika, ukuti balwe na Israeli, pakuti benga bwesha ubufumu kuli Rehoboamu. ² Lelo icebo cakwa Yahweh caishile kwisa kuli Shemaya umuntu wakwa Lesa, ukulanda ukuti, ³ "Landa kuli Rehoboamu umwana mwaume wakwa Solomoni, imfumu ya ba Yuda, elo na kubana Israeli bonse abali mu Yuda elo na muli Benjamini, ⁴ Yahweh alandile ifi, Tamufwile ukusansa nagu ukulwisha bamunyinenwe. Cila umo afwile ukubwelela ku ng'anda ku mwakwe, pantu ninebo ndengele ifi ukucitika." Eico baishile kumfwa amashiwi yakwa Yahweh elo balibwelele no kukana sansa Yeroboamu. ⁵ Rehoboamu aikele mu Yerusalemu elo no kukula imisumba mu Yuda iya kucingililako. ⁶ Aishile kukula Betelemu, Etamu, Tekoa, ⁷ Beti Zuri, Soko, Adulamu, ⁸ Gati, Maresha, Zifu, ⁹ Adoraimu, Lakishi, Azeka, ¹⁰ Zora, Aijaloni, elo na Hebroni. Iyi eyali imisumba iyacingililwa mu Yuda elo na muli Benjamini. ¹¹ Acingilile imisumba elo no kuikoshela elo abikamo na abakulu ba bashilika, na matala ya fya kulya, amafuta, elo no mwangashi. ¹² Aishile kubika ifya ku solelako elo ne mifwi mu misumba yonse elo no kupanga imisumba iyakukosa. Eico leo na Benjamini bali bakwe. ¹³ Bashimapepo elo na bena Lebi abali mu Israeli monse baishile kuya ukufuma mu mipaka yabo. ¹⁴ Pantu Lebi baishile kusha incende sha kucemenamo elo ne fipe pakuti bengesa ku Yuda elo na ku Yerusalemu, pantu Yeroboamu elo na bana baume bakwe bali bafumishapo, pakuti tekuti babombe umulimo wa bushimapepo kuli Yahweh. ¹⁵ Yeroboamu aishile kusonta bashimapepo mu ncende sha cindikwa elo ne mbushi ne ng'ombe sha tulubi ifyo apangile. ¹⁶ Abantu ukufuma mu mitundu yonse iyo bena Israeli baishile kuli bo, abo ababikile imitima yabo mukufwaya Yahweh, Lesa wabena Israeli; baishile ku Yerusalemu mu kupela amalambo kuli Yahweh, Lesa wafikolwe fyabo. ¹⁷ Eico bakoseshe ubufumu bakwa Yuda elo no ku kosha Rehoboamu umwana mwaume wa kwa Solomoni pa nshita ya myaka Itatu, elo kabili balikwenda mu mibele yakwa Davidi, elo na Solomoni. ¹⁸ Rehoboamu aishile kupa umwanakashi: Mahalati, umwana mwanakashi wakwa Yerimoti, umwana mwaume wakwa Davidi. ¹⁹ Nao aishile kumufumya abana baume: Yenshi, Shemariya, elo na Sahamu. ²⁰ Panuma yakwa Mahalati Rehoboamu aishile kupa kabili Maaka, umwana manakashi wakwa Abishalomi, muli ye ekufyalamo Abiya, Atai, Sasa, elo Shelomiti. ²¹ Rehoboamu atemwishishe Maaka, umwana mwanakashi wakwa Abishalomu, ukucila abakashi bakwe bambi bonse elo na kubakashi abapambali (aupile abakashi bonse pamo ikumi limo na mutanda, elo aishibile wishi wa bana baume amakumi ya bili na cine konse konse elo na bana banakashi amakumi mutanda). ²² Rehoboamu aishile kusonta Abiya umwana mwaume wakwa Maaka ukuba imfumu, intungulushi pakati kabo wabo; alikwete itontonkanyo lya kumucita imfumu. ²³ Rehoboamu aishile kutungulula na mano; aishile kusalanganya bonse abana baume bakwe mu ncende yonse iya ka Yuda elo na Benjamini ku misumba yonse iya malinga. Kabili aishile kupela ne fya kulya ifingi nganshi elo no kubafwila abakashi abengi.

Chapter 12

¹ Caishile kuba ifi, uluntu ubufumu bwakwe Rehoboamu bwa shimpilwe elo wakwata na maka, asulile amafunde ya kwa Yahweh-elo na bena Israeli abo alinabo. ² Fyaishile ku citika mu mwaka uwalekulenga isano uwabufumu bwakwe Rehoboamu, Shishaki, imfumu ya ku Egypto, aishile kwisa no kusansa Yerusalemu, pantu abantu tabali na cishinka kuli Yahweh. ³ Aishile kwisa na maceleta ikana limo ne myanda iibili elo na bashilika abashinga pendwa nabo aishile kwisa nabo ukufuma ku Egypto: Abena Libya, aba ku Suki, elo naba ku Kushi. ⁴ Alisanshile imisumba iyali na malinga iyali mu Yuda elo aisa ku Yerusalemu. ⁵ Nomba kasesema Shemaiya aishile kwisa kuli Reoboamu elo na ku ntungulushi sha ku Yuda abo abakolongene pamo pa mulandu wakwa Shishaki mu Yerusalemu. Shemaiya aishile kuli bo ati, "Ifi efyo Yahweh alandile: Mwebu mulinsulile nebo, eico na nebo ndi mupele mu kubuko kwakwa Shishaki." ⁶ Eluntu bacilolo ba bena Israeli elo ne mfumu baicefeshe no kulanda ati, "Yahweh alilingama." ⁷ Uluntu Yahweh aishile kubona ukuti bali icefyesheshe, ishiwi lya kwa Yahweh lyaishile kwisa kuli Shemaiya, ukulanda ukuti, "Baliicefyesheshe. Ntabonaule; nalapokolola bwangu bwangu, elo no bukali bwandi ntabike pali Yerusalemu ukupitila mukubapela mu kubuko kwakwa Shishaki." ⁸ Nangu cibe ifyo bali no kuba abasha bakwe, epakuti beshibe ifyaba mukubombela nebo elo nefyaba mukubombela isha mfumu mu fyalo fimbi. ⁹ Eico Shishaki, imfumu ya ku Egypto yaishile kusansa Yerusalemu elo kusenda icipao icali mu ng'anda yakwa Yahweh, elo ne cipao icali mu ng'anda ya mfumu. Aishile kusenda fyonse; kabili aishile kusendela kumo ne fisoilelo fya golide ifyo Solomoni apangile. ¹⁰ Imfumu Reoboamu ekupanga ifisoilelo fya mukuba apyanishapo elo afipela mu maboko ya bakalamba bali kulanda, abo abalikulonda imishi ya ku ng'anda ya mfumu. ¹¹ Ifyali kucitika fya kuti ilyo lyonse imfumu yaingila mu ng'anda yakwa Yahweh, bakalonda kusenda ifisoilelo; elo no kuleta ukubwesha mu ng'anda ya ba malonda. ¹² Uluntu Rehoboamu aishile kuicefya, ubukali bwakwa Yahweh bwaishile kufumina pali ye, eico tamonawile ukuti amulofye; na mucine mwali ifisuma ifyasangwilwe mu Yuda. ¹³ Eico imfumu Rehoboamu aishile kukosha ubufumu bwakwe mu Yerusalemu, elo alitwalilile ukuteka. Rehoboamu ali ne myaka amakumi yane na umo uluntu aishile kuba imfumu, elo ali pa bufumu imyaka ikumi limo na cine lubali mu Yerusalemu, umusumba uyo Yahweh asalile pa mishobo yonse iya bena Israeli epakuti engabika ishina lyakwe mulya. Ishina lya kwa nyina ali ni Naama umwina Amoni. ¹⁴ Acitile ifya bubi, pantu tabikile umutima wakwe ku kufwaya Yahweh. ¹⁵ Imilandu imbi iikumine Rehoboamu, ukufumafye mukutampa elo ukufika na kumpela, bushe tafya lembwa mu malembo ya kwa Shemaiya kasesema elo na Iddo kabona, kabili umwaba ifya tantikwa ifya cifyalila elo no kutwalila kwa nkondo pakati ka kwe Reoboamu elo na Yeroboamu? ¹⁶ Rehoboamu alala ukwalala ifikole fyakwe elo bamushikile mu musumba wakwa Davidi; Abiya umwana mwaume wakwa ewaishile kuba imfumu pa cifulo cakwe.

Chapter 13

¹ Mu mwaka uwalengele ikumi na cine konse konse ku mfumu Yeroboamu, Abiya uwatampile ukuteka pali Yuda. ² Atekele pa myaka itatu mu Yerusalemu; ne shina lya ba nyina ni Maaka, umwana mwanakashi wakwa Uriele uwa mu Gibe. Kwali inkondo pakati ka kwa Abiya na Yeroboamu. ³ Abiya aishile kuya mu nkondo na bashilika abakosa abashilika abakashipa 400,000 abaume abasalwa. Yeroboamu atampile inkondo ukutantama ukumulwisha pamo na baume abasalwa 800,000, abakosa, abashilika abakushipa. ⁴ Abiya alitaleme pa lupili lwa Zemaraimu, ulwaba mu calo ca mpili cakwa Eforemu, elo aishile kulanda ati, "Umfwa kuli nebo, Yeroboamu elo na Israeli onse!" ⁵ Tamwaishiba ukuti Yahweh Lesa wakwa Israeli walipele ubufumu pali Israeli kuli Davidi elo na kulupwa lwakwe umuyayaya icipangano icishili cakutapuka? ⁶ Yeroboamu umwana mwaume wakwa Nebati, umubomfi wakwa Solomoni umwana mwaume wakwa Davidi, aimine no lusangukila shikulu wakwe. ⁷ Abaume ifinangwa, aba welewele, abalonge kuli ye. Baishile mukulwisha Rehoboamu umwana mwaume wakwa Solomoni, uluntu Rehoboamu ali umunono elo uwa kuteshiba nangu kamo elo tekuti alwe nabo. ⁸ Eico mwebo nomba mupangile ukukanya ubufumu bwakwa Yahweh abo abikile mu kuboko kwa lupwa lwakwa Davivi, pantu mu bashilika abengi, elo mwebo mulikwete na bana ba ng'ombe aba golide abo Yereboamu apangile ku kuba tulesa twenu. ⁹ Lelo mwebo tamwatamfya bashimapepo bakwa Yahweh, ulupwa lwakwa Aaroni, elo na bena Lebi, elo mwapanga bashimapepo abena mwebene mu nshila imo ine nga bantu aba mu fyalo fimbi bacita? uyo onse uwaisa mukubomba nga shimapepo, apela ilambo umwana wa ng'ombe elo wa basukusuku cine lubali, aisa kuba shimapepo wa fishaba tu lesa. ¹⁰ Lelo kuli fwebo, Yahweh e Lesa wesu, elo ta twamusula. Twalikwata bashimapepo, ulupwa lwakwa Aaroni, ababombela Yahweh, na bena Lebi, abo ababa pamulimo wabo. ¹¹ Cila lu celo ne cungulo balocela kuli Yahweh ifya bupe fya koca elo ne fya cena fya bune. Kabili nabo balapapeknya umukate uwa kutambalala pe tebulo lya kusanguluka; kabili balakabila icakutekapo cila cungulo. Fwebo twalisunga amafunde yakwa Yahweh, Lesa wesu, lelo mwebo mwalimusula. ¹² Boneni, Lesa ali na fwebo pa mitwe yesu, elo bashimapepo bakwe bali na ma penga ukulisha intandala pali mwebo. Mwe bana baume bakwa Israeli. Mwilwisha Yahweh, Lesa wa fikolwe fyenu, pantu tamwakacimfyu. ¹³ Lelo Yeroboamu ali pekenye no kubelamina panuma yabo; abashilika bakwe bali pantanshi yakwa Yuda, elo abafiseme bali kunuma yabo. ¹⁴ Uluntu abena Yuda baloleshe kunuma, bo neni, ubulwi bwali konse ku ntanshi yabo elo na kuma yabo. Baishile kulilila kuli Yahweh na bashimapepo balishishe amapenga. ¹⁵ Eluntu abaume bakwa Yuda baishile kupunda; ulo bapundishe, Lesa aishile kupuma Yeroboamu elo na Israeli onse pa menso ya kwa Abiya elo Yuda. ¹⁶ Abantu bakwa Israeli baishile kubutuka kuli Yuda, na Lesa abapele mu minwe yakwa Yuda. ¹⁷ Abiya na bashilika bakwe balibepeye ukwipaya ukukulu nganshi; 500,000 abaume abasalwa bakwa Israeli balifwile. ¹⁸ Munshila iyi ine, banatu bakwa Israeli bali nakilile panshita ilya ine; abantu bakwa Yuda balicimfishe pantu balambatile pali Yahweh, Lesa wa fikoilwe fyabo. ¹⁹ Abiya akonkele pa numa yakwa Yeroboamu; aishile kubula imisumba ukufuma kuli ye: Betele ne mishi yauko pamo. Yeshana pamo ne mishi yauko, Efrone pamo ne mishi yauko. ²⁰ Yerobamu tabwekeshepo ukukwata amaka na kabili mu nshiku shakwa Abiya; Yahweh alimumine, elo afwile. ²¹ Lelo Abiya aishile ku kwatisha amaka; aishile kupa abanakashi ikumi limo elo na bane umwine elo aishile kuba wishu wa bana baume amakumi ya bili na babili elo na bana banakashi ikumi limo na mutanda. ²² Nefyashalapo ifyo Abiya acitile, imibele yakwe, elo ne fyabo fyakwe fyalilembwa mu malyashi yakwa Kasesema Ido.

Chapter 14

¹ Abiya asendeme ukwa sendeme ifikolwe fya kwe, elo baishile kumushika mu musumba wakwa Davidi. ² Asa, umwana mwaume wakwe, aishile kuba imfumu ukupyana. Na munshiku shakwe icalo calitalele pa myaka ikumi limo. Asa aishile ku cita fyali ifya bune elo ne fya lungama mu menso yakwa Yahweh Lesa wakwe, ³ pantu aposele kumbi ifipailo fya bena fyalo elo ne ncende bacindikile ishakupepelamo. Atobawile panshi inceshi sha mabwe elo atema ne ncedhi sha Ashera. ⁴ Aishile kukonkomesha abena Yuda ukufwaya Yahweh, Lesa wa fikolwe fyakwe, elo no kupiita amafunde elo ne fipope. ⁵ Kabili aishile kufumya incende bacindikile elo na malambo bali kufutumwinapo ukufuma mu misumba yonse iya kwa Yuda no bufumu bwalitushishe pali ye. ⁶ Aishile kukula imisumba iya malinga muli Yuda, pantu icalo calitalele, elo takwete inkondo muli isho nshiku, pantu Yahweh alimupele umutende. ⁷ Pantu Asa aishile kulanda ku bena Yuda ati, "Tiyeni tukule iyo misumba elo tupangeko ne fibumba ukushingulushako, elo ne mpungu, imyenshi elo na maingwe; pantu icalo ci cili cesu pantu fwebo twafwaile Yahweh Lesa wesu. Fwebo twalimufwaile, elo alitupele umutende konsefyu." Eico bailikulile elo balikwanishe. ⁸ Asa akwete abashilika balikusenda ifyasolelamo elo ne misumbo; ukufuma mu bena Yuda akwete 300,000 ukufuma ku bena Benjamini na bakaposa ba mata. Abo bonse bali baume ba bulamba. ⁹ Zerah umwina Kushi ali bemine ali pamo na bashilika amakana ikana limo elo na pamaceleta imyanda itatu; aishile ku Maresha. ¹⁰ Eluntu Asa afumine ukuya mukumukumanya, elo baishile kupekanya ubulwi mu milongo mu mupoka poka wa Zafata pa Maresha. ¹¹ Asa aishile kulilila kuli Yahweh, Lesa wakwe, elo aishile kulanda ati, "Yahweh, takwaba nangu umo kano mwebo ukwafwa umo utakwete amaka uluntu alolenkana na bengi. Twafweni, Yahweh Lesa wesu, pantu ni mwebo twashintililamo, elo ni mwishina lyenu twaishila kulwila iyi mpendwa iikulu. Yahweh, muli Lesa wesu; mwileka umuntu amicimfyu." ¹² Eico Yahweh aishile kuma abena Kushi pa menso ya kwa Asa elo na Yuda; abena Kushi baishile kubutuka. ¹³ Asa elo na bashilika pamo na ye baishile kubapepeka ukufika ku Gerari. Eico abena Kushi balifwile ica kuti tabengatalama, pantu Yahweh alibonawile ukubapwilishisha na bashilika bakwe. Abashilika basendele ifya kutapa ifingi.

¹⁴ Abashilika baishile konaula imishi iya shinguluka Gerari, pantu umwenso wakutina Yahweh walishile pa bali kwi kalamo. Abashilika batapile imishi yonse, elo mwali ifipe ifingi. ¹⁵ Abashilika baishile kuma na matenti ya bakacema; bapiitile impanga ishing, pamofye ne ngamila, eluntu ba bwelele ku Yerusalemu.

Chapter 15

¹ Umupashi wakwa Lesa waishile kwisa pali Asaria umwana mwaume wakwa Odedi. ² Alifumine no kuya kukumanya Asa no kulanda kuli ye ati, "Umfwa kuli nebo, Asa, na bena Yuda bonse na bena Benjamini; Yahweh aba na mwebo, ulo mucili nankwe. Nga mwebo mwa mufwaya, mukamusanga mwebo; lelo nga mwa mukana, na mwebo akamukana. ³ Nomba panshita ntali iyapita, Israeli takwete Lesa wa cine, ukwabula na shimapepo wakufunda, elo ukwabula ne funde. ⁴ Lelo mukucula kwabo eluntu ba bwelele kuli Yahweh, Lesa wakwa Israeli, no kumufwaya, alisangilwe kuli bo. ⁵ Muli ilya nshita takwali umutende kuli uyo uwaile kumbi, nangu ni ku waisa muno; pamulandu wakuti, amafya ayakulu yali pali bonse abekashi ba mufyalo. ⁶ Baishile kwakanika mufiputulwa, umushobo no mushobo, umusumba no musumba, pantu Yahweh ali bacushishe kumisango yonse iya kucula. ⁷ Lelo mube abakukosa, elo mwileka iminwe yenu ibe iya kunaka, pantu imilimo yenu ikalambulwa." ⁸ Uluntu Asa aishile kumfwa ayo mashiwi, ubusesemo bwakwa Odede kasesema alikosele no kufumya ifya muselu fyonse ukufuma mucalo cakwa Yuda elo na Benjamini, elo ukufuma na mu misumba intu apokele ukufuma mufyalo fya mu mpili fyakwa Efremu, elo no kukula cipya cipya ubulambo bwakwa Yahweh, ubo ubwali pantanshi apakwingilila mu ng'anda ya kwa Yahweh. ⁹ Aishile kukolonganika bonse abena Yuda na Benjamini, elo nabo alikwikala nabo-abantu ukufuma mu Efremu na Manase, no kufuma mu Simeoni. Pantu baishile ukufuma mu Israeli ukuya kuli ye mumpendwa iikulu, uluntu baishile kubona ukuti Yahweh Lesa wakwe aali nankwe. ¹⁰ Kanshi baishile kukolongana pamo pa Yerusalemu mu mwenshi wa citatu, mu mwaka uwalenga ikumi limo naisano ulo alikuteka. ¹¹ Baishile kupela ilambo kuli Yahweh muli bulya bushiku fimo ifyo batapile filya ifyo bapiitile: Imyanda cine lubali imitwe ya ng'ombe elo amakana cine lubali iya mpanga elo ne mbushi. ¹² Baingile mucipangano ica kufwaya Yahweh, Lesa wa fikolwe fyabo, pamo no mutima wabo elo no mweo wabo onse. ¹³ Basuminishenye ukuti uyo onse uwakana ukufwaya Yahweh, Lesa wakwa Israeli, ali no kufwa, nangula uyo muntu munono nangu umukulu, nangula umwaume nangu umwanakashi. ¹⁴ Balilapile kuli Yahweh mwishiwi ilikulu pamo nokupundisha, elo pamo namapenga ne nsengo. ¹⁵ Abena Yuda bonse balisansamukile pamulapo, pantu balapile kumo no mitima yabo yonse, elo bafwaile Lesa pamo no kufwaya kwabo konse, elo alisangilwe muli bo. Yahweh wabapele umutende onse ukuba shinguluka. ¹⁶ Kabili aishile kufumyapo Maacah, nyinakulu, pakuba na mfumu, pantu aishile kupanga camuselu icakukowesha ukufma muli Asherah. Asa aliciwishishe panshi icamuselu icakukowesha, ukucifungaula panshi mulukungu no kocela pa mumana wa mukuku Kidroni. ¹⁷ Lelo incende shapa mulu tashafumine muli Israeli. Nangu cali ifyo, umutima wakwa Asa wali uwaipesha umupwilapo inshiku shakwe shonse. ¹⁸ Aishile kuleta mu ng'anda yakwa Lesa sifere elo na golide elo nefipe ifyo ena na wishi bashishishe palwa ulya mulimo. ¹⁹ Takwali ubulwi na bumbi pa myaka amakumi yatatu naisano mukuteka kwakwa Asa.

Chapter 16

¹ Mu mwaka wakulenga amakumi yatatu na mutanda mu butekeshi bwakwa Asa, Baasha, imfumu yakwa Israeli, aile pali Yuda elo akulile Ramah, pakuti esuminisha nangu umo ukufuma nangu ukwingila mu calo cakwa Asa, imfumu ya bena Yuda. ² Eluntu Asa aishile kubula silfere elo na golide ukufuma mu muputule wa kusungilamo ifipe mu ng'anda yakwa Yahweh elo na mu ng'anda ya mfumu, elo aishile kufutuma kuli Beni Hadadi imfumu ya bena Aramu, uwali kwikala mu Damascus. Aishile kulanda ati, ³ "Leka pabe icipangano pakati ka nebo na webo, nga fintu cali pali batata elo na bawiso. Bona, nditumine kuli webo silfere elo na golide. Toba icipangano pali webo elo na Baasha, imfumu yakwa Israeli, pakuti andeke neka." ⁴ Beni Hadadi aishile kumfwa ku mfumu Asa no kutuma bamushika ba bashilika bakwe pa misumba yakwa Israeli. Baishile kusansa Ijon, Dani, Abel Maim, elo na yonse imisumba ya kusungilamo iyakwa Nafutali. ⁵ Caishile kuba uluntu Baasha aishile kumfwa ifi, alekele ukukula Ramah no kuleka umulimo wakwe. ⁶ Eluntu Asa imfumu yapiitile abena Yuda bonse pamo na ye. Bapiitile amabwe ne mbao shaku Ramah isho Baasha alikukulila umusumba. Eluntu imfumu Asa aishile kubomfya ifipe fya bukule ukukulilako Geba elo na Mispā. ⁷ Pali kalya kene kashita Hanani kabona aishile kuya kuli Asa, imfumu ya bena Yuda, no kulanda kuli ye ati, "Pantu washintilila pa mfumu ya bena Aramu, elo tashintilile pali Yahweh Lesa obe, abashilika ba mfumu ya bena Aramu ba butukile ukufuma mukuboko kobe. ⁸ Bushe te bena Kushi elo na bena Libia ibumba ilikulu ilya bashilika, pamo na maceleta ayengi na baume ba pali bakabalwe? Lelo, pantu webo washintilile pali Yahweh, akupele ukucimfya pali bo. ⁹ Pantu amenso yakwa Yahweh yalolesha konse konse ukushinguluka isonde lyonse, pakuti ailange umwine ubukose pali abo imitima yaba iyafikapo ukulola kuli ye. Lelo ulicitile ifyakbula amano muli uyu mulandu. Ukufuma pali nomba, webo wakulakwata ubulwi cila nshita." ¹⁰ Eluntu Asa aishile kufulilwa kabona; aishile kumubika mucifungo, oantu alimufulilwe pali uyu mulandu. Panshita imoine, Asa acushishe abantu bamo. ¹¹ Boneni, imicitile yakwa Asa, ukufma pakutampa ukufika na pampela, boneni, yalembwa mucitabo ca shamfumu sha bena Yuda elo na Israeli. ¹² Mu mwaka wakulenga amakumi yatatu na pabula mutekeshi bwakwe, Asa aishile kwi katwa no bulwele mu makasa yakwe, nangula ubulwele bwakwe bwalikulile nganshi tafwaile ubwafwilisho ukufuma kuli Yahweh, lelo kanofye kuli bashing'anga. ¹³ Kanshi Asa asendeme ku fikolwe fyakwe, aishile kufwa mu mwaka walengele amakumi yane naumo mutekeshi bwakwe. ¹⁴ Bamushikile mu cilindi cakwe, ico umwine

aimbile mu musumba wakwa Davidi. Bamulalike umwali ifyakununkila ifya bune ifya misango misango ifyakununkila ifyakwa kapanga. Eluntu bamupangile icimbilimbili ca mulilo icikulu mukumucindamika.

Chapter 17

¹ Yehoshafati umwana mwaume wakwa Asa aishile kuba imfumu mucifulo cakwa wishi. Yehoshafati aliikoseleshe umwine pali Israeli. ² Aishile kubika abashilika mu misumba yonse yamalinga iyakwa Yuda, elo aishile kubika amaboma mu calo cakwa Yuda elo na mu misumba yakwa Efulemu, iyo Asa wishi apokele. ³ Yahweh ali pamo na Yehoshafati pantu aendele munshila shakutampilapo ishakw wishi Davidi, elo tafwaile ba baali. ⁴ Napali ico, ashintilile pali Lesa wakwa wishi, no kwenda mu mafunde yakwe, te mu mibele ya bena Israeli. ⁵ Yahweh aishile kubika ubutungulushi mu maboko yakwe; bonse abena Yuda balikuleta ifyabupe kuli Yehoshafati. Akwete ubukankala elo no kucindikwa ukukulu. ⁶ Umutima wakwe waliipeshe ku nshila sha kwa Yahweh. Kabili aishile kufumya imfuba sha pamulu ne fimuti fya Ashera ukufuma muli Yuda. ⁷ Mu mwakwa wakulenga itatu mu butekeshi bwakwe aishile kutuma bacilolo bakwe Beni-Hail, Obadiah, Sakaria, Nethanel, elo na Micaiah, ku kufunda mu misumba ya muli Yuda. ⁸ Pamo nabo pali abena Lebi: Shemaiah, Nathaniah, Zebadiah, Asahel, Shemiramoth, Jehonathan, Adonijah, Tobijah, elo na Tob-Adonijah; elo pamo nabo pali ba shimapepo Elishama elo na Yehoram. ⁹ Balifundile uli Yuda, balikwete ne citabo ca mafunde yakwa Yahweh pamo nabo. Baile ukushinguluka mu misumba yonse iya muli Yuda no kufunda abantu bonse. ¹⁰ Umwenso wakutina Yahweh waishile kuponena pa ma bufumu yonse pa fyalo ifya shinguluka Yuda, kanshi tabacitile ubulwi pali Yehoshafati. ¹¹ Aba Pelishiti bamo baishile kuetela Yehoshafati ifya kumutula, elo na silfere nga ubupe. Abena Arabia nabo baishile kumuleta umukuni waba sukusuku 7,700 ne mbushi 7,700. ¹² Yehoshafati aishile kuba uwamaka. Akulile malinga elo ne misumba ya matala muli Yuda. ¹³ Alikwete ne fikwatwa ifingi mu misumba ya muli Yuda, na bashilika-abakukosa, abaume bamaka-mu Yerusalemu. ¹⁴ Uku ekwabanya kwa kulekana kwabo ukwa kutantikwa ukulinga na mashina ya kuli ba shibo mu mayanda: Ukufuma muli Yuda, mushika wapa makana; Adnah mushika, elo pamo naye abaume ba bulwi 300,000; ¹⁵ uwa mukonkapo ni Yehohanani mushika, elo pamo nankwe abaume 280,000; ¹⁶ uwamukonkapo Amasia umwana mwaume wakwa Zichri, uwaipeshe ukubombela Yahweh; elo pamo naye abaume ba bulwi 200,000. ¹⁷ Ukufuma muli Benjamini: Eliada, umwaume wabulamba uwakushipa, elo pamo naye 200,000 abaipangasha pamo ne mifwi elo ne fyakuicingamo; ¹⁸ uwamukonkapo ni Yehozabadi, elo pamo naye abaipekanishisha ku bulwi 180,000. ¹⁹ Aba ebali kubombela imfumu, teico ceka ebo imfumu yabikile mu misumba ya malinga muli Yuda.

Chapter 18

¹ Nomba Yehoshafati alikwete ifyuma ifingi elo no bucindami; aikwete bucibusa na Ahab pakwafwako umo uwamulupwa lwakwe ukupa ukupa umwana wakwe umwanakashi. ² Panuma ya myaka imo alishilekuya kuli Ahab mu Samaria. Ahab alipeye impanga ishingiro elo ne ng'ombe ishingiro kuliye elo nabantu abali naye. Ahab kabili no kumubeleleka ukutasha Ramote Gileadi naye. ³ Ahab imfumu yakwa Israeli, yaishilekulanda kuli Yehoshafati, imfumu yaba Yuda, "Bushe ukoya nanebo kuli Ramote Gileadi?" Yehoshafati aishilekumwasuka ati, "nebo cimo nawebo, elo nabantu bandi cimo nabantu bobe. Tuleyakuba nawebo mubulwi." ⁴ Yehoshafati aishilekulanda ku mfumu ya bena Israeli, "Napapata ngale lombashiwi kuli Yahweh pamulandu wabwasuko bobe." ⁵ Eluntu imfumu yabena Israeli yakolonganike bonse pamo, abaume imyanda ine, elo no kwisakubeba ati, "Bushe kuti twaya kuli Ramote Gileadikukulwa, nangu niyako?" Baishilekulanda ati, "Kacimfyeni; pantu Lesa aleyakupela mu minwe yamfumu." ⁶ Lelo Yehoshafati aishilekulanda ati, "Bushe muno tamuli naumbi kasesema wakwa Yahweh uko fwebo twingepusha ubwafwilisho?" ⁷ Imfumu yabena Israeli yaishilekulanda kuli Yehoshafati, "Eko ali naumbi umwaume uko twingepusha ubwafwilisho bwakwa Yahweh, ni Mikaya umwana mwaume wakwa Imla, lelo nalimupata pantu tasesemapo ifyabune pali nevo, lelo lyonse fibi." Lelo Yehoshafati aishilekulanda ati, "Imfumu taifwilekulanda ifyo." ⁸ Eluntu imfumu yabena Israeli yakutile umukulu wafita nokulanda ati, endesha kalete Mikaya umwana mwaume wakwa Imla." ⁹ Nomba Ahab imfumu yakwa Israeli elo na Yehoshafati imfumu yaba Yuda balekwikala cilamuntu pacipuna ca bufumu, nabafwala imingila yabo balikele pambilibili pamwenshi wampongolo yamu Samaria, nabonse bakasesema balesesema pacinso cabo. ¹⁰ Zedekiah umwana mwaume wakwa Kenaanah alipangile umwine amasango yacela elo no kulanda ati, "Yahweh alandile ifi: Pamo nefi ukesakusunka abena Arameya mpaka bakaliwe." ¹¹ Bonse bakasesema basesemene fimo fine, ukulanda ati, "Tasha Ramote Gileadi elo nokucimfya pantu Yahweh ali pele muminwe yamfumu." ¹² Inkombe iyaile kukukuta Mikaya yalandile kuliye ati, "Bona, amashiwi yabakasesema nakanwa kamo kukulandila imfumu ifyabune." ¹³ Mikaya alimwasukule, "epofye Yahweh ali nomweo, eflyo Lesa alanda ukuti nkesakulanda." ¹⁴ Uluntu aishile kumfumu, imfumu yaishilekulanda kuliye, "Mikaya, bushe kuti twaya kuli Ramote Gileadi kubulwi, nangu iyo?" Mikaya aishilekumwasuka, "Katashe elo nokucimfya! pantu kuleisakuba ukucimfya ukukulu." ¹⁵ Eluntu imfumu yaishilekulanda kuliye, "Miku inga ningafwaya webo ukulapa ukukananjeba ifili fyonse lelo micishinka mwishina lyakwa Yahweh?" ¹⁶ Eico Mikaya aishilekulanda ati, "Nalibwene Israeli alisalangene pampili, kwati nimpanga ishishakwata kacema, elo Yahweh aishile kulanda ati, "Ishi tashakwata kacema. Lekenimuntu onse abwekele kunganda yakwe mumutende." ¹⁷ Eico imfumu yakwa Israeli yaishilekulanda kuli Yehoshafati, "Bushe nshakwebele ukwebati tekuti aseseme ifyabune pali nevo, lelo busanso bweka?" ¹⁸ Eluntu Mikaya aishilekulanda, "Eico mwebona bonse mufwile ukumfwa kwishiwi lyakwa Yahweh: Nalibwene Yahweh alikele pacipuna cakwe icabufumu, elo yonse imilalo yamumulu yaliminine kukuboko kwakulyo elo no kwakukuso." ¹⁹

Yahweh aishilekulanda ati, 'Nani alabeleleka imfumu Ahab, imfumu yabena Israeli, pakwebeti alekuya pamulu elo nokupona pali Ramote Gileadi?' Umo aishilekulanda ifi elo naumbi filya.²⁰ Eluntu umupashi waishile pantanshi elo nokwiminina pacinso cakwa Yahweh elo nokwisakulanda ati, 'Ndemubeleleka ena.' Yahweh aishilekulanda kuliye, 'Munshilanshi?'²¹ Umupashi waishilekwasuka ati, 'Ndeya elo ndeya kusanguka umupashi wakubepa mutunwa twabakasema bonse.' Yahweh aishilekwasuka, 'Uleya kumubeleleka, elo kabili uleya kufikilisha. Kabuye nomba elo nokucita ifyo.'²² Nomba bona, Yahweh alibikile umupashi wakulanda mutunwa twaba kasesema bobo, elo Yahweh alipampamikile ubusanso pali mwebo."²³ Eluntu Zedekiah umwana mwaume wakwa Kenanah, aishilekwisa, nokuma Mikaya kwisaya, elo nokulanda ati, "Ninshilanshi umupashi wakwa Yahweh ukasenda ukuya ukufuma kuli nebo kukulanda kuli mwebo?"²⁴ Mikaya aishilekulanda ati, boneni, mukesakwishiba ukwebati pali bulya bushiku, uluntu mulebutuka mukati kamuputule kukufisama."²⁵ Imfumu yabena Israeli yaisjikulanda kuba bomfi bamo, "Mwebantu buleni Mikaya elo nokumutwala kuli Amoni, umulashi wa musumba, elo nakuli Joashi, umwana wandi umwaume."²⁶ Mwebo mwebantu mukesakulanda kuliye, 'Imfumu yalanda ati: Bikeni uyu muntu mucifungo elo nokumulisha no mukatefye uunono elo namenshi ayanono mpaka nkabwele umutende.'" ²⁷ Eluntu Mikaya aishikulanda ati, "ngamwabwela umutende, ninshi Yahweh talandile nanebo." Eluntu aishilekulandapo, "Umfweni kuli ifi, bonse mwebantu."²⁸ Eico Ahab, imfumu yabena Israeli, elo na Yehoshafati imfumu yaba Yuda, balininine ukuya ku Ramote Gileadi.²⁹ Imfumu yabena Israeli yaishilekulanda kuli Yehoshafati, "Nkoilufyanya nemwine elo nokuya kubulwi, lelo webo fwala amalaya yobe aya bufumu." Eico imfumu yabena Israeli yaliifungulungeye, elo baile kubulwi.³⁰ Nomba imfumu yabena Aramu yalikokomeshe bamushika wamaceleta, ukwebati, "Mwilwa nomushilika uushikwete incito nangu uukwete incito. Lelo, lwenifye nemfumu yabena Israeli capwa."³¹ Caishilekuba kwati uluntu bamushika bamaceleta baishilekumona Yehoshafati baishilekulanda ati, "Ilya emfumu yabena Israeli." Baishilekupilibuka nokuya mukumulwisha, lelo Yehoshafati alilile, elo Yahweh amwafwile. Lesa alibafumishe kuli ena.³² Caishilekuba kwati uluntu bamushika bamaceleta bamona ukwebati temfumuyabena Israeli, balipilibukile nokufuma kuliye no kumukonka.³³ Lelo umuntu umo aishilekuposa umufwi iciposepose nokuyakulasa imfumu yabena Israeli pakati kafilundilo fyakucinga icifuba cakwe. Eico Ahab aishilekweba uwaleenshi iceleta, "Pilubuka nokunsenda ukumfumya kubulwi, pantu ndecenwa icibi."³⁴ Ubulwi bwalikulishe icibi bulya bushiku, elo imfumu yabena Israeli yaishilekushintilila mwiceleta yaliko ukulolenkana nabena Aramu mpaka ubushiku. panshita akasuba kalikuya panshi alifwile.

Chapter 19

¹ Yehoshafati imfumu yakwa Yuda yalibwekelemo ku nganda yakwe ku Yerusalemu umutende, ² Eluntu Yehu umwana mwaume wakwa Hanani, kasesema, alifumine ukuya mukumukumanya nokulanda ku mfumu Yehoshafati, "Bushe kuti wala afwa umubifi/ kuti walatemwa abo abapata Yawe? pamulandu waii micitile, ubukali ukufuma kuli Yawe buli pali webo. ³ Nangula, muliko ifisuma ifinga sangwa muli webo, mukuti ulisendele imilando sha Ashera ukushifumya mu mucalo, kabili uli pampamike umutima obe mukufwaya Lesa."⁴ Yehoshafati alikele mu Yerusalemu; kabili alifumine kunse nakabili pabantu bakufuma ku Beersheba ukuya ku calo ca mpili icakwa Efulemu kabili alibabweshe kuli Yawe, Lesa waba shibo. ⁵ Alibikilemo abapingushi mucalo ukupita mumisumba yonse iyacingililwa iyakwa Yuda, umusumba no ,musumba. ⁶ Alilandile ku bapingushi, "Tontonkanyani pafyo mwalacita, pantu tamulepingula pamulandu wamuntu, lelo nipali Yaw; ali nobe mu milimo yakupingula. ⁷ Nomba kanshi, lekeni akatina kakwa Yawe kabe pali mwebo muleba abacenjala lintu mulepingushi, pantu takwaba ububifi kuli Yawe Lesa wesu, nangula takuli akatulula nangu ukupoka amafisa kanwa," ⁸ Elo nomba, mu Yerusalemu Yehoshafati alisontelepo bamo pa bena lebi na pali bashimapepo, kabili nabamo abakalamba bamu mayanda yafikolwe fyabena Isreali, abakulapingula pa mulandu wakwa Yawe, kabili na pamulandu wa fikansa, Balikele mu Yerusalemu. ⁹ Aliba konkomeshe ukweba ati, "Muletumika mukatina kakwa Yawe, mu cishinka, kabili no mutima obe onse. ¹⁰ Lyonse ilyo paisa ukupusa ukulikonse ukufuma kuli bawenu abekala mu misumba yabo, umfwa ikume ku mulopa wasuminwe, atemwa palwa malango na mafunde, ifipope nangu ifyabupingushi, webo ufwile ukubasoka, pakweba ayi bekaba aba milandu pacinso cakwa Yawe. Pantu ubukali bukesa pali webo napali ba wenu. webo uli nakucita ici kabili tawakapelwe umulandu. ¹¹ Bona, Amariya shimapepo mukalamba ali na webo muli fyonse ifikumine Yawe. Sebadiya umwana mwaume wakwa Ishimaeli, intungulushi yamu nganda yakwa Yuda, ekangalila wafyonse ifyakuma imfumu. kabili ba uwakosa no kubela ifipope fyobe. Na yawe engaba nabo bonse abasuma.

Chapter 20

¹ Caishile kucitika panuma ya ici, ukuti abena Moabu elo na bena Amoni, elo na bamo abena Meuni baishile kulwisha Yehoshafati. ² Eluntu bamo baishile kwisa abaebele Yehoshafati, ukutula, "Ibumba ilikalamba likoisa muku kutasha ukufuma ukutoloka Bemba Wamfwa, ukufuma ku Edomu. Bona, bali mu Hazezoni Tama," ifyo ni, Engedi. ³ Yehoshafati aishile kuba no mwenso elo aishile kubika amenso yakwe mukufwaya Yahweh, elo aishile kubilisha ukuti kube ukufunga icakulya mu Yudea yonse. ⁴ Na bena Yuda bonse baishile kulongana ku kufwaya ubwafwilisho ukufuma kuli Yahweh, ukufuma mu misumba yonse iya kwa Yuda baishile ku kufwaya icinso cakwa Yahweh, ⁵ Yehoshafati aishile kutalama pakati kakwa Yuda elo na Yerusalemu, mu ng'anda yakwa Yahweh, pantanshi yamuputule uupya. ⁶ Aishile kulanda ati, "Mwe Yahweh, Lesa wafikolwe fyesy, baishile fyesu, bushe te mwebo Lesa wa ku mulu? Webu uteka amabufumu yonse

ayapano calo. Mukuboko kobe emwaba amaka yonse, pakuti teti kube nelyo umo uwinga kucimfya. ⁷ Lesa wesu, bushe te webo wafumishe abamuli cino cifulo no kucipela kuli Israeli, elo ukuti cipelwe umuyayaya abamuli cino cifulo no kucipela kuli Isreali, elo uuti cipelwe umuyayaya ku bana bakakonkapo abakwa Abrahamu cibusa obe? ⁸ N abena baikele muli cena elo baishile ku kula ne ncende ya mushilo muli cena pa mulandu we shina lyenu, ⁹ Nga twaponena na bucushi-ulupanga, ubupingushi, nangula amalwele, nangula icipowe-tu kesa kutalama pali ino ng'anda, elo kuntanshi yenu (pantu ishina lyenu lili muli ino ng'anda), elo tukalilila kuli mwebo mu mafya yesu, elo na mwebo mukatumfwa elo no kutupusha. ¹⁰ Bona nomba, aba eba bantu bakwa Amoni, Moabu, elo no Lupili Iwa Seir abo waleseshe abena Israeli ukwingla mu calo cabo uluntu baishile kwisa ku calo ca Egypto; mucakuti, Israeli abwelulukile ukufuma kuli bo elo tabonawile. ¹¹ Boneni nomba bakotulambula fwebo; bakoisa mukutufumya mucalo cobe ico watupele ku kupyana. ¹² We Lesa wesu, bushe tawabapingule? pantu amaka yatubulila pa cinso cebumba ili ilikalamba ilyaisa ku kutulwisha. Twafwilishe ifyo twingacita, lelo amenso yesu yali pali webo. ¹³ Yuda yonse aishile kutalama ku cinso cakwa Yahweh, pamo na banono babo, abakashi, elo na bana. ¹⁴ Eluntu bakati ka cintu bwingi Umupashi wakwa Yahweh waishile kwisa pali Yahasiele, umwana mwaume wakwa Sakaria, umwana mwaume wakwa Benaia, umwana mwaume wakwa Jeiele, umwana mwaume wakwa Matania, umwina Lebi elo uwa muli Asapasi. ¹⁵ Yahasiele aishile kulanda ati, "Umfweni, we Yuda onse elo mwe bekashi ba mu Yerusalemu, elo Imfumu Yehoshafati. Ifi efyalanda Yahweh ku li webo, 'Witina; witompoka pamulandu wa bukalama bwaba shilika, pantu ubulwi tebobe, lelo bwakwa Lesa. ¹⁶ Ufwile ukutentemuka ku bataasha mailo. Bona, bakoishila kunshila yaku Ziz. Mukabasanga pa mpela ya mupokapoka, kunuma ya ciswebebe ca Yeruele. ¹⁷ Tamwakafwaye ukulwa mu bulwi. Mukatalame mu ncende shenu, talameni abakukosa, elo no kubona ukupususha kwakwa Yahweh, yuda elo na Yerusalemu. Mwitina nangula ukutompoka. Fumeni nokubataasha mailo, pantu Yahweh ali na mwebo." ¹⁸ Yehoshafati aishile kufukama no mutwe wakwe panshi. Na yonse Yuda elo na bekashi ba mu Yerusalemu baishile kuwa panshi ki cinso cakwa Yahweh, no kumushinshimuna. ¹⁹ Abena Lebi, abo abamu bana bakwa Kohati elo na Korati, baishile kutala ku kulumbanya Yahweh, Lesa wakwa Israeli, ne shiwi ilikalamba. ²⁰ Kacelocelo ku macaca baishile kwima elo nokuya mu ciswebebe ca Tekoa. Ulo baishile kufuma, Yehoshafati aishile kutalama no kulanda ati, "Umfwa kulim nebo, we Yuda, elo na mwebekashi bamu Yerusalemu! Cetekeleni muli Yahweh Lesa wenu, elo akamyafwa. Cetekeleni muli bakasesema bakwe, elo mukatunguluka." ²¹ Panuma aishile kwipusha abantu, aishile kusonta abo abalikwimbila Yahweh elo no ku mulumbanya pabusuma bwakwe ulo balikuya ku ntanshi ya bashilika, ukutula, "Peleni Yahweh amatotelo, pantu cicpangano cakwe icashinka ca muyayaya. ²² Uluntu baishile kutampa ukwimba elo no kulumbanya, Yahweh aishile kubika abaume mu mpanga ku kutaasha abantu bakwa Amoni, Moabu, elo no Lupili Iwa Seir, abalikwisa mu kutaasha Yuda. Balicimfiwe. ²³ Pantu abantu bakwa Amoni elo na Moabu baishile kwima ku kurwa na bekashi ba Mulupili Iwa Seir, pakweba ati bengabapwilishisha ku kubepaya elo no kubalofya. Uluntu baishile kupwisha na bekashi ba mu Lupili Iwa Seir, bonse baishile kwafwa ku kuilofya bonse. ²⁴ Uluntu Yuda aishile kwisa ku ncende ku lolesha iciswebebe, baishile kubona abashilika. Boneni, bali abakufwa, baliponene panshi; takwali uwabutukile. ²⁵ Uluntu Yehoshafati elo na bantu bakwe baishile mukusenda ifya kutapa fyabo, baishile kusanga pakati kabo, impendwa iyikalamba iya fikwatwa, ifyakufwala, elo ne fintu ifya bune, ifyo baishile kusenda ukuba ifikwatwa fyabo bena mpaka baishile kubulwa amaka yakuti bengasenda fyonse. Bena baishile kukwata inshiku shitatu ishakusenda ifyakutapa pantu fyalifulishe. ²⁶ Pabushiku bwakulenga cine baishile kulongana mu mawanga ya Beraka, umo baishile kulumbanya Yahweh, eico ishina lya ilya ncende ncende "Mupokapoka wa Beraka" ukufika na lelo. ²⁷ Eluntu bena baishile kwaluluka, onse umwaume umwina Yuda elo no mwina Yerusalemu, elo Yehoshafati ku ntungulushi shabo, ukubwelela ku Yerusalemu abacankwa, pantu Yahweh aishile kulenga bena ukuba abacankwa pa balwani babo. ²⁸ Baishile kwisa ku Yerusalemu ne mpango, imitolilo elo na penga mu ng'anda yakwa Yahweh. ²⁹ Umwenso wakutina Lesa waishile kwisa pa mabufumu yonse aya mu musumba uluntu baishile kumfwa ukuti Yahweh na lwisha abalwani bakwa Israeli. ³⁰ Eico ubutekeshi bwakwa Yehoshafati bwali tondolo pantu Lesa wakwe amulengele ukutusha konsekonse. ³¹ Yehoshafati atekele Yuda: Ali ne myaka amakumi yatatu naisano uluntu atendeke ukuteka, elo aishile kuteka imyaka amakumi yabili na isano mu Yerusalemu. Banyina bakwe ishina lyabo bali ni ba Asuba, umwana mwanakashi wakwa Shilihi. ³² Ena aendele munshila shakwa Asa wishi elo tatalile afumamo muli shena; alikucita icalungama mu menso yakwa Yahweh. ³³ Napalico, incende shapa mulu tashapokelwe. Abantu tababikile imitima yabo kuli Lesa wa fikolwe fyabo. ³⁴ Nakuba imibombebe yimbi iyakwa Yehoshafati, ukufuma ku kutampa ukufika na mukulekelesha, yena yalembwa mu milandu yakwa Yehu umwana mwaume wakwa Hanani, ifyalembwa mu mabuka ya mfumu sha bena Israeli. ³⁵ Panuma yaidi Yehoshafati imfumu ya Yuda yaishile kuba pamo na Ahazia imfumu ya bena Israeli, uyo uwacitile ifya bipa. ³⁶ Aishile kuba pamo nankwe mukupanga ifyombo fya kuya nafyo ku Tashishi, elo nabo baishile kupanga ifyombo mu Esioni Gebere. ³⁷ Eluntu Eliesere umwana mwaume wakwa Dodavahu uwaku Maresha, aishile kusesema pali Yehoshafati; aishile kulanda ati, "Pantu webo waba pamo na Ahasia, Yahweh alilofeshe umilimo yobe;; Ifyombo fyalikuswa elo bena tabaishile ku kwanisha ukuti bengaya ku Tashishi.

Chapter 21

¹ Yehoshafati aillele nefikokwe fyakwe elo bamushikile na bena mu musumba wakwa Davidi; Yehoram, umwana mwaume wake, aishile imfumu mu ncende yakwe. ² Yehoram alikwete bandume yakwe, abana baume bakwa Yehoshafati: Azaria, Yehiele, Zakaria, Azariah, Micheal, elo na Shephatiah, bonse aba bali bana baume bakwa

Yehoshafati, imfumu yamu Israeli. ³ Ba wishibo baishile kubapela ifya bupe ifingi ifya silfere, golide, elo na fimbipo ifya bune, elo kabili ne misumba yamalinga ny Yuda, lelo ena alipele umusumba kuli Yehoram. ⁴ Nomba uluntu Yehoram aishile kwima pa buteko bwakwa wishu nokuikoselesha umwine nge mfumu, ena alishile kwipaya ba munyina bakwe bonse ku lupanga, elo kabili na bacilolo bamo abamu Israeli. ⁵ Yehoram ali ne myaka amakumi yatatu na ibili uluntu ena atendekele ukuteka, elo ena aishile kuteka imyaka cinekonsekonse mu Yerusalemu. ⁶ Aishile kwenda munshila ya shamfumu sha mu Israeli, nge fyo ing'anda yakwa Ahabu alikucita, pantu alikwete umwana mwanakashi wakwa Ahabu ngo mukashi wakwe, na ena aishile kucita ifya bubi ku cinso cakwa Yahweh. ⁷ Lelo, Yahweh takabileukonaula ing'anda yakwa Davidi, pamulandu wacipangano ico aishile kupanga na Davidi; ena aishile kulaya ati akapela umweo kuli ye elo na ku bana bakwe. ⁸ Munshiku shakwa Yehoram, Edomu aishile kupondoka ukufuma ku buteko bwakwa Yuda, elo bena baishile kusala imfumu ya kubateka abene. ⁹ Eluntu Yehoram ayabukile pamo na bakulu ba bashilika elo na maceleta. Cali bushiku uluntu aishile kubuka elo nokulya na bena Edomu abamushingulukile elo na bakalamba ba maceleta. ¹⁰ Eico Edomu aishile kutwalilila ukupondokela Yuda ukufika na lelo. Libuna nao asangukile panshinta imo ine mukuboko kwakwe, pamulandu wakweba ati Yehoram alishile kulaba Yahweh, Lesa wa fikolwe fyakwe. ¹¹ Ukulundapofye, Yehoram aishile ku kula incende sha pamulu mu mpili shakwa Yuda elo apangile ififulo fya mu Yerusalemu ukwikala kwati maule, elo alilengele Yuda ukuluba. ¹² Kalata ukufuma kuli kasesema Eliya yasihile kuli Yehoram. Yaishile kulanda ati, "Ifi efyo Yahweh, Lesa wakwa Davidi, icikolwe cobe, alanda: Pamulandu wakweba ati taendele munshila shakwa Yohafati, wiso, nangu munshila shakwa Asa, imfumu ya Yuda, ¹³ lelo wendele munshila ya bena Israeli, elo aishile Yuda elo nabekashi bamu Yerusalemu ukucita kwati li ule, ngefyo ing'anda yakwa ahabu yacitile-elo pamulandu wakweba ati ulipeye ba wenu mu ng'anda yakwa wiso, abaume abali bwino ukucila weba- ¹⁴ bona, Yahweh akoisa kukanda abantu bobbe, abana bobbe, abakashi bobbe elo nefyo wakwata fyonse kumpumo iyakufina. ¹⁵ Webu we mwine ukoisa ku kwata ukulwala ukwingi nobulwele mu mala yobe, mpka ubulwele bukalenga amala yobe ukufimina kunse, elo ici citwalilila cila bushiku." ¹⁶ Yahweh aishile kwimwisha Yehoram imipashi ya bapelishiti elo ne ya bena Arabia abali mupepi na bena Kushi. ¹⁷ Baishile kulwisha Yuda, balalenyemo, elo nokusenda fyonse ifyuma ifyo baishile kusanga mu ng'anda ya mfumu. Kabili baishile kusenda na bana bakwe elo na bakashi bakwe. Takwali umwana uwashaleko kuli ye kanofye Yehoazi kauli wakwe umwaume. ¹⁸ Panuma yaifi fyonse, Yahweh aishile kumupuma mu mala yakwe nobulwele ubushili bwa kupola. ¹⁹ Caishile kuba muli shilya nshita, panuma ya myaka ibili, amala yake yalishile kufuma pamulandau wa bulwele bwakwe, elo aishile kufwa ku bulwele bwakwe uwakubipa. Abantu bakwe tabapangile umulilo pakumupela umucinshi ngefyo bali kucita ku fikolwe fyabo. ²⁰ Aishile kutampa ukuteeka uluntu akwete imyaka amakumi yatatu na ibili; atekele mu Yerusalemu pamyaka cine konsekonse, elo uluntu afwile takwali nangu umo uwamuloseshe. Baishile kumushika mu musumba wakwa Davidi, lelo temunshishi sha bufumu.

Chapter 22

¹ Abekshi bamu Yerusalemu balicitile Ahasia, umwana mwaume umwaice, uwa kwa Jehoram imfumu mwipunda lyakwe, pantu impuka yabaume iyashile pamo nabena Arabia mu nkambi balipeye bonse abana abaume abakulu. Kanshi Ahasia umwana mwaume wakwa Jehoram, imfumu ya bena Yuda, alibele imfumu. ² Ahasia ali ne myaka amakumi yane na ibili ulo atampile ukuteka; alitekele kumwaka umo mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina Atalia; ali mwana mwanakashi wakwa Omri. ³ Alikwenda mu mibele yaba ng'anda yakwa Ahabu pantu nyina ewali mpanda mano wakwe mu kucita ifyabubi. ⁴ Ahasia alicitile ifyabubi mu menso yakwa Yawe, fyekafyo abang'anda yakwa Ahabu balikucita; pantu abali bampanda mano panuma yakufwa kwakwa wishu, kubonena bwakwe. ⁵ Naye alikukonka mumano baliku mupanda; alile na Joram umwana mwaume wakwa Ahabu, imfumu yabena Israeli, ukuya kulwa na Hasaele imfumu yaku Aramu, ku Ramote Gileadi. Abena Aramu balicenene Joram. ⁶ Joram alibwelele ukwisa kundapwa ifilonda bamusenene ku Ramote, ulo alwile na Hasaele, imfumu yaku Aramu. Eco umwana mwume wakwa Joram, imfumu yabene Yuda, alitentemikile ku Yeserelele ukuya kumona Joram umwana mwaume wakwa Ahabu, pantu Joram walikenekelwe. ⁷ Nomba ukonaulwa kwakwa Ahasia kwali letelwe ukupitila mu kutandala kwakwe Ahasia ulo atandalile Yoram. Ulo afikile, alile na Yehoram ukuya ku sansa Yehu umwana mwaume wakwa Ninshi uo Yawe asalile ukonaula ing'anda yakwa Ahabu. ⁸ Calishile kubefi, uluntu Yahu alikucita ifyabupingushi fyakwa Lesa paba ng'anda yakwa Ahabu, elo asangile intungulushi shabena Yuda abana baume ababa wabo bakwa Ahasia bakopungila Ahasia. Yeu alibepewe. ⁹ Yebu alifweile Ahasia: balimwikete ka fiseme mu Samaria, balimuletele kuli Yehu, kabili nokumwipaya. Eluntu bamushikile, pantu balyabele ati, "Mwana mwaume wakwa Yehoshafati, uwakukonka Yawe no mutima wakwe onse." Kanshi ing'anda yakwa Ahasia tayakwetepo amaka yakuteka pa bufumu. ¹⁰ Nomba uluntu Atalia, nyina wakwa Ahasia, ulo amwene ati umwana wakwe umwaume alifwile, alimine nkwapaya abana bonse abana bakubuufumu bwa ba ng'anda, yakwa Yuda. ¹¹ Lelo Yehoshabeati umwana mwanakashi wa mfumu, mubumfisol alibulile Yoashi umwana mwaume wakwa Ahasia ukumufumyapo pa bana bamfumu abo abalikuya mwikwipaiwa. Alimubikile pamo no muleshi wakwe ku kampetu. efyo Yehoshabeati umwana mwanakashi wa mfumu Yehoram, umukashi wakwa Yehoyada shimapepo (pantu ali ni nkashi yakwa Ahasia) alimufishile ukufuma kuli Atalia. Pakweba ati Atalia emwipaya. ¹² Ali nabo, kabamufishile mu ng'anda yakwa Lesa pa myaka mutanda, ninshi Atalia akoteka mu calo.

Chapter 23

¹ Mu mwaka wakulenga cine lubali; Yehoiada alangile amaka yakwe elo aishile kwingila mucipangano na bamushika ba pa myanda, Asaria umwana mwaume wakwa Yehoham, Ishimaele umwana mwaume wakwa Yehohanani, Asariah umwana mwaume wakwa Obedi, Maseiah umwana mwaume wakwa Adaiah, na Elishafati umwana mwaume wakwa Zichri. ² Baile ku Yudea elo balonganikile abena Lebi ukufuma mu isumba yonse iya mu Yudea, ukulingana nge mitwe ya lupwa lwa mayanda yakwa Israeli, elo baishile ku Yerusalemu. ³ Lyonse ibumba lyaishile kupanga icipangano pamo ne mfumu mu ng'anda yakwa Lesa. Yehoiada aishile kulanda ati, "Boneni, umwana mwaume wa mfumu akateka, ukulingan nefyo Yahweh alandile palwa ba ng'anda yakwa Davidi. ⁴ Ifi efyo mufwile ukucita: Uwa citatu uwa muli bashimapepo benu elo na bena Lebi abesa mukubombz pe Sabata bali nokuba ba malonda pa fiibi. ⁵ Naumbi uwa citatu kaba pa ng'anda ya mfumu, naumbi uwa citatu akaba pa mufula wapa mwinsh. Abantu bonse bakabe mulubansa lwa ng'anda yakwa Yahweh. ⁶ Mwikasuminisha nangu umo uukwisa mu ng'anda yakwa Yahweh, ukufumyakofye bashimapepo elo na bena Lebi abo abakobomba. Bena bakengile pantu bena bamushilo. Lelo abantu bonse bafwile ukumfwila ukukonkomesha kwakwa Yahweh. ⁷ Abena Lebi bafwile ukushinguluka imfumu kumbali shonse, cila muntu ne fyanso fyakwe mu minwe yakwe. Uyo onse uwaisa mu ng'anda, muleke akepaiwe. Mwikale ne mfumu uluntu ikoingila elo no luntu ikoya kunse." ⁸ Kanshi abena Lebi elo na bonse abena Yuda ba bombele munshila yonse mu musango umo Yehoyada shimapepo akonkomeseshemo. Cila umo apiitile abaume bakwe, abo abali nokisa kwingila mukubomba pe Sabata, na bo abali no kufuma mukubomba pe Sabata, pantu Yehoyada shamapepo tasalangenye iciputulwa cabo icili conse. ⁹ Eluntu Yehoyada shimapepo aishile kuleta kuli bacilolo amafumo na yanono elo ne fisoilelo ifikulu ifyo ifyali mu ng'anda yakwa Lesa. ¹⁰ Yehoyada aishile kubika abashilika bonse, cila muntu ne canso cakwe mu minwe yakwe, ukufuma kulubali lwa kukulyo kwe tempele na kulubali lwa kukuso kwe tempele, ukulola lubali ku bulambo na kwi tempele, ukushinguluka imfumu. ¹¹ Eluntu baishile kufumya umwana mwaume wa mfumu baishile kubika ne cilongwe pali ye, no kumupela amafunde ya cipangano. Eluntu baishile kumucita imfumu, na Yehoyada na bana bakwe abaume balimusubile. Eluntu baishile kulanda ati, "Mwikale inshiku ishingi mwe mfumu." ¹² Uluntu Atalia aumfwile icongo ca bantu bakobutuka no kulumbanya imfumu, aishile ku bantu mu ng'anda yakwa Yahweh, ¹³ elo alolekeshe, elo, boneni, imfumu yalitaleme pacaimikwa apa kwingilila, na bamushika elo na ba mapenga bali lubali ku mfumu. Abantu bonse aba mucalo bali kusekelela no kulisha amapenga, na bakwimba bali kulisha ifilimba fya kwimbilamo no kutungulula mukwimba kwa kulumbanya. Eluntu Atalia alepwile amalaya yakwe no kupunda ati, "Kupondoka! Kupondoka!" ¹⁴ Eluntu Yehoyada shimapepo aishile kufumya ba mushika ba pa myanda abali kutungulula abashilika elo aishile kulanda kuli bo ati, "Mufumisheni pakati ka bantepa; naonse uuka mukonka, mulekeni epawiwe kulupanga." Pantu shimapepo nalanda ati, Mwikamwipaila mu ng'anda yakwa Yahweh." ¹⁵ Kanshi bamwikete ninshi alikuya apakwinhilila bakafwalo pa mwinshi wa ng'anda ya mfumu, elo kulya eko ba mwipaila. ¹⁶ Eluntu Yehoyada aishile kupanga icipangano pali ye elo na Yahweh, abantu bonse, elo ne mfumu, ukuti bafwile baba abantu bakwa Yahweh. ¹⁷ Eico abantu bonse baile ku ng'anda yakwa Baali nokuciponya panshi. Batobawile ubulambo bwakwa Baali elo cimpashanya cakwe mutupimfya, elo baipeye Matani, shimapepo wakwa Baali, pantanshi ya bulambo. ¹⁸ Yehoyada aishile kusonta bacilolo pa ng'anda yakwa Yahweh mwisamba lya maboko yaku bashimapepo, abo abalibena Lebi, abo Davidi abikile pa ng'anda yakwa Yahweh, ukupela ifya bupe fya koca kuli Yahweh, nga fintu calembwa mu mafunde yakwa Mose, pamo pene no kusekelela elo no kwimba, nga fintu Davidi apele ifya kukonka. ¹⁹ Yehoyada aishile kubika ba malonda pa myenshi ya pa ng'anda yakwa Yahweh pa kuti nangu umo uwakukowela munshila ili yonse ukukana ingilamo. ²⁰ Yehoyada aishile kupiita ba mushika ba pa myanda, abakankala, na balashi ba bantu, elo na bantu bonse aba mu calo. Aishile kuleta imfumu ukufuma ku ng'anda yakwa Yahweh; abantu baishile kupula pa mpongolo ya pamulu ukuya ku ng'anda ya mfumu elo atekel imfumu pa cipuna ca bufumu. ²¹ Eico abantu bonse ba mucalo balisekelele, elo no musumba wali celele, elo na Atalia, ba mwipeye ku lupanga.

Chapter 24

¹ Yoashi wali ne myaka cne lubali uluntu watampile ukuteka; watekele imyaka amakumi yane. Mu Yerusalemu. Ishna lyakwa nyina ali ni Sibia uwa ku Beersheba. ³ Yoashi walicitile ifisuma mu menso yakwa Yahweh mu nshiku shonse ishakwa Yehoiyada, shimapepo.

² Yehoiyada wa mufwale abakash babili, elo wali wisha wa bana baume elo na banakashi. ⁴ Panuma yaici, elyo Yoashi wasalile ukuwamya ing'anda ya kwa Yahweh. ⁵ Walilongenye pamo ba shimapepo elo na bena Lebi, elo walandile kuli bo ati, "Mulekuya cila mwaka ku musumba ya kwa Yuda no kulonganya indalama ukufuma mu bena Israeli ku kuwamya ng'anda yakwa Lesa wenu. Mutampefye nombaline." Abena Lebi pakutampa tabacitilepo nangu kamo. ⁶ Eico imfumu yalikutile Yehoiyada shimapepo mukulu no kulanda kuli ye ati, "Cindo weba tawaipushishe abena Lebi ukuleta umusonko ulya Mose umubomfi wakwa Yahweh elo no lukuta lwa bena Israeli palwe tenti lya cipangano ica e belwe?" ⁷ Pantu abana baume bakwa Ataliya uyo inkaka ya mwanakashi, batobele ng'anda yakwa Lesa elo no kupela ifntu fya mushilo ifya mu ng'anda yakwa Yahweh kuli Baali. ⁸ Eico imfumu yalikonkomeshe, elo bapangile icakubikamo imisonko no kucibika panse pa mwinshi ku ng'anda yakwa Yahweh. ⁹ Eluntu baishile kucita imbila mu Yuda monse elo na mu Yerusalemu, ku bantu ukuleta kuli Yahweh umusonko ulya Mose umubomfi wakwa Lesa wali kusonkesha pali Israeli mu matololo. ¹⁰ Intungulushi shonse elo na bantu bonse baishile kusansamuka elo baishile kuleta indalama elo baishile kushibika mpaka

bali pwilisishe ukwisusha ico ba pangile ica kubikamo. ¹¹ Cali calikucitika ilyo lyonse bali ku leta ico ba pangile ica kubikamo kuli bacilolo ba mfumu ku kuboko kwa bena Lebi, elo nga ba bona ukuti indalama shalimo ishing, kalemba wa mfumu elo na cilolo wakwa shimapepo mukulu bali kwisa, no kufunya mu cakubikamo, no ku cisenda elo no kubwekeshamo ku ncende ya ciko. Balikucita ifi ubushiku no bushiku, ukulonganika icipendo candalama icikulu. ¹² Imfumu elo na Yehoiyada bali ku pela indalama kuli abo abali ku bomba umulimo waku pyungila mu ng'anda yakwa Yahweh. Abaume balingishe incito abakuputula amabwe elo na bakapala wambao ku kuwamya ing'anda yakwa Yahweh, elo nabo abalikubomba mukupanga ifipe fya fyela no mukuba. ¹³ Eico abaume ba mulimo balibombebele, elo no mulimo wa kuwamya walikwikalakofye kuntanshi mu minwe yabo; balilengele ing'anda yakwa Lesa ukuba ifyo yali elo nokuikosha. ¹⁴ Uluntu bapwilisishe, balitwele indalama shashelepo ku mfumu elo na Yehoiyada. Ishi ndalama sha bombele mukupanga ifipe fya mung'anda yakwa Yahweh, ifipe fya kubomfya elo no kupangilapo imitulo-ba supuni elo ne fipe fya golide elo na silfere. Balitulile imitulo ya koca mu ng'anda yakwa Yahweh ukutwalilila mu nshiku shonse ishakwa Yehoiyada. ¹⁵ Yehoiyada walikotele elo walikele inshiku ishing, eluntu wafwile; wakwete imyaka 130 uluntu afwile. Ba ¹⁶ mushikile mu musmba wakwa Davidi pamo ne sha mfumu, pantu walicitile ifisuma mu Israeli, ku ntanshi yakwa Lesa, elo na ku ng'anda yakwa Lesa. ¹⁷ Nomba panuma yamfwa yakwa Yehoiyada, intungulushi sha mu Yuda balishile no kucita umucinshi ku mfumu. Eluntu imfumu yaishile kumfwa kuli bo. ¹⁸ Balisulile ing'anda yakwa Yahweh, Lesa wafikolwe fyabo, elo no kupepa Ashera tu lesa elo no tulubi. Ubukali bwakwa Lesa bwaishile kwisa pali Yuda elo na Yerusalemu pali iyi micitile yabo iya kubipa. ¹⁹ Walitumine bakasesema kuli bo mu kubaleta na kabili ku mwine, Yahweh; ba kasesema bali kushinina abantu, nomba bena balikene ukumfwa. ²⁰ Umupashi wakwa Lesa waishile kwisa pali Sakaria umwana mwaume wakwa Yehoiyada, shimapepo; Sakaria aishile kutalama pantanshi ya bantu elo no kubeba ati, "Lesi akososa ifi: Findo tamukonkela amafunde yakwa Yahweh, pakweba ati mwebo mwi palwa? Apo mwebo mwasula Yahweh, na ye wa misula." ²¹ Nomba baishile kumwimina; pe funde lya mfumu, bali mulashile amabwe mu lu bansa lwa ng'anda yakwa Yahweh. ²² Muli uyu musango, Yoashi, imfumu, tacibukishe uluse ulo Yehoiyada, wishu wakwa Sakaria, wa citile kuli ye, lelo, waipeye umwana mwaume wakwa Yehoiyada. Uluntu Sakaria ali mukufwa, aishile kulanda ati, "Na cibe pantu Yahweh alibwene ici elo no kukuta weba ku mulandu." ²³ Califikile pa lwa kupwa kwa mwaka, elyo abashilika ba ku Aramu baishile mukulwisha Yoashi. Balishile mu Yuda elo na Yerusalemu; baishile kupela intungulushi shonse isha bantu elo batumine ifyapokelwe ku mfumu yaku Damasiko. ²⁴ Nangu abashilika ba bena Aramu baishile abanono, Yahweh alibapele ukucimfya pa bashilika abali abengi, pantu Yuda alisulile Yahweh Lesa wafikolwe fyabo. Muli iyi nshila abena Aramu baishile kuleta ubupingushi pali Yoashi. ²⁵ Pa nshita ilya abena Aramu balile, Yoashi ali cenekwe nganshi. Ababomfi bakwe baishile kumwimina pamulandu wa kwipaya abana baume bakwa Yehoiyada, shimapepo. Ba mwipaille mu musengele wakwe, elo afwile; ba mushikile mu musumba wakwa Davidi, nomba tabamushikile mu nshishi sha mfumu. ²⁶ Aba ebantu baishile kumwimina: Sabadi umwana mwaume wakwa Shimeati, umwanakashi umwina Amoni; elo na Yehosabadi umwana mwaume wakwa Shimiriti, umwanakashi umwina Moabu. ²⁷ Nomba imilandu ya pabana bakwe abaume, ubusesemo ubukankala ubo bwalandilwe pali ye, elo no kukula cipya cipya ing'anda yakwa Lesa, bona, yalilembwa mulyashi ilya mwi buku lya sha mfumu. Amasia umwana mwaume wakwe uwaishile kumupyana.

Chapter 25

¹ Amasia ali ne myaka amakumi yabili na isano uluntu aishile kutampa ukuteeka; ena altekele imyaka amakumi yabili na pabula mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina ali ni Yehoadadini, umwina Yerusalemu. ² Ena alcitile icabune mu menso yakwa Yahweh, nomba tacalikufuma panshi ya mutima. ³ Caishile kuba ulo ubufumu bwakwe bwaishile kukosa, ena aishile kwipaya ababomfi balya abasakwile wishu, imfumu. ⁴ Nomba taipeye abana balya basakwile bawishi, nomba acitile ukulingna umwalembelwe amafunde, mwi buku lyakwa Mose, ngefyo Yahweh amukonkomeshe ati, "Bashibo tabafwile ukufwila pa bana babo, na bana tabafwile ukufwila pa mulandu wa bashibo. Muli ico, cila umo afwile ukufwila pa lubembu lwakwe." ⁵ Mukucilapo, Amasia aishile kulonganika abena Yuda capamo, elo abalembeshe ukukonka na mayanda ya fikolwe fyabo, ukukonka na bacilolo pa makana na bacilolo pa myanda-na bonse aba Yuda na bena Benjamini. Ena apembele bena ukufuma pa myaka amakumi yabili ukuya pamulu, elo abasangile bena bali 300,000 abaume basalilwe, abalingile ukuya ku nkondo, abo abengabomfya ifumo ne nkwele. ⁶ Ena adfwailapo na kabili 100,000 abaume ba bulwi ukufuma mu Israeli pa ndalama amatalanta umwanda umo isha silfere. ⁷ Nomba umuntu wakwa Lesa aishile kwisa kuli ye no kulanda ati, "Mwe mfumu, mwileka abashilika ba mu Israeli ukuya na mwebo, pantu Yahweh tali na bena Israeli-tali na banatu bakwa Efulemu. ⁸ Nomba nangufye mukoya mwebo elo mukoikoselesha no kukosa mu bulwi, Lesa akamupela mu minwe ya balwani, pantu Lesa ali na maka aya kwafwa, elo na maka aya kuposa panshi." ⁹ Amasia aishile kulanda ku muntu wakwa Lesa ati, "Nomba cindo calacitika pa ndalama umwanda umo isha matalanta isho nebo mpele ku bashilika bakwa Israeli?" Umuntu wakwa Lesa aishile ku mwasuka ati, "Yahweh nalinga ukukupela weba ishing ukucila pali ishi." ¹⁰ Eico Amasia aishile kubapatula abashilika abo abaishile kuli ye ukufuma ku Efulemu; aishile kubatuma ku ng'anda na kabili. Eico baishile kufulwa nganshi ukufululwa Yuda, elo baishile kubwelela ku myabo mukubali ubwine bwine. ¹¹ Amasia alikwete ukushipa no kutungulula abantu bakwe ukuya ku mukonko wa mu cele; baishile kucimfya abaume ikana abakwa Seir. ¹² Abashilika bakwa Yuda balisendele bambi abatutula amakana ukumi. Baishile kubapiita pa mulu wa lupili no kubaposa panshi ukufuma palya, eico bonse balilepwike mutupimfya. ¹³ Nomba abaume babashilika abo Amasia abweseshu, pa kuti bena tabafwile ukuya na ye ku bulwi, baishile kusansa imisumba ya

ba Yuda ukufuma ku Samaria ukufika Beti Horoni. Baishile kwipayamo amakana ya tatu aya bantu elo baishile kusenda ifitapwa ifingi.¹⁴ Nomba caishile kuba, panuma ulo Amasia akwete ukubwela ukufuma musansa abena Edomu, ena alishile na senda tu lesa twa bantu ba bena Seir, no kwisa kutubika ukuba tu lesa twakwe umwine. Ena awile pali twena no koca icushi ce lambo kuli twena.¹⁵ Eico Yahweh alikalipe ukufulilwa Amasia. Ena aishile kutuma kasesema kuli ye, uyo walandile ati, "Nindo wakwatila tu lesa twa bantuuto twena tatwakwete ukupususha abantu batuko ukufuma mu minwe yobe?"¹⁶ Caishile kuba ukuti ulo kasesema alikulanda kuli ye, imfumu yaishile kulanda kuli ye ati, "Bushe nifwe tukubikile impandamano ku mfumu? Leka! Cindo bakokwipaila?" Eluntu kasesema aishile kuleka no kulanda ati, "Ndishibile ukuti Lesa akofwaya ukukonaula webo pantu ulikwete ukucita ifi fintu elo taukwete ukumfwa ukupandwa amano kwandi."¹⁷ Eluntu Amasia imfumu yaba Yuda yaishile kupandwa amano kuli bampanda mano no kutuma amashiwi kuli Yehoashi umwana mwaume wakwa Yehoahasi umwana mwaume wakwa Yehu, imfumu yakwa Israeli, yalanda ati, "Isa, na tuye tukumane fwebo icinso ne cinso mu bulwi."¹⁸ Nomba Yehoashi imfumu ya bena Israeli yaishile kubweshwa amashiwi kuli Amasia imfumu yaba Yuda, ukulanda ati, "Icimpusa ica myunga icamu Lebanoni calitumine amashiwi mu Kedo uwali mu Lebanoni, ukulanda ati, 'Peela umwana mwanakashi obe ku mwana mwaume wandi ukuba umukashi,' Nomba icinama ca mpanga icali mu Lebanoni calipitile no kunyantaula imyunga."¹⁹ Webo ulandile ati, 'Bona, ningwisha Edomu, elo umutima obe naukutumika webo pamulu. Naukwata icilumba mu cimfya kobe, nomba ikala ku ng'anda, pantu cindo webo ukofwaila ukuibika mu bwafya no kuiponya, webo pamo na ba Yuda?"²⁰ Nomba Amasia takwete ukumfwa, pantu ifi fyacitike fya fumine kuli Lesa, pa kuti ena engapela aba Yuda mu inwe ya balwani babo. pantu bena bakofwaya ukupandwa amano ukufuma kuli tu lesa twa bena Edomu.²¹ Eico Yehoashi, imfumu ya bena Israeli, aliisanshile; ena na Amasiya, imfumu ya bena Yuda, balikumene icinso ne cinso pa Beti Shemeshi, uyo uwali ku bena Yuda.²² Yuda baishile kumupuma panshi kuli Israeli, elo cila muntu afulumukile ku ng'anda.²³ Yehoashi, imfumu ya bena Israeli, aishile kwi kata Amasiya umwana maume wakwa Yoashi umwana mwaume wakwa Ahasia, imfumu ya bena Yuda, pa Bti Shemeshi. Aishile kumuleta mu Yerusalemu elo atobele icibumba ca Yerusalemu ukufuma ku mpongolo yakwa Efulemu ukufika ku mpongolo ya pa cifutu, iyalepele amakuniti imyanda ine.²⁴ Ena asendele golide yonse na silfere, fyonse ifipe ifyo ifyasangilwe mu ng'anda yakwa Lesa muli Obedi Edomu, ne fintu fyakucindama ifyali mu ng'anda ya mfumu, nabo baikete muli bunkole, no babwesha ku Samaria.²⁵ Amasia umwana mwaume wakwa Yoashi, imfumu ya bena Yuda, aikele imyaka amakumi yasano panuma yamfwa yakwa Yehoashi, u, wana mwaume wakwa Yehoahasi, imfumu ya bena Israeli.²⁶ Elo palwa milandu yakwa Amasia, iyakubalilapo no kulekeleshako, boneni, bushe yena tayalembelwe mw buku ya sha mfumu sha ba Yuda na bena Israeli?²⁷ Nomba ukufma panshita iyo Amasia afumine mukukonka Yahweh, mwaimine abakufwaya ukumwipaya mu Yerusalemu. Ena afulumukile ku Lakishi, lelo bena batumine abakumukonka ena ku Lakishi no kumwipaya kulya.²⁸ Bena baishile kumubweshesha pali bakabalwe no kumushika ukwashikwa ifikolwe fyakwe mu musumba wa bena Yuda.

Chapter 26

¹ Abantu bonse aba bena Yuda balipitile Uziah, uwali ne myaka ikumi limo na mutanda, elo no kumupanga ukuba imfumu mukupyana wishi Amaziah.² Ewakulile cipay cipya Elath elo no kuibweshwa kuli Yuda. Panuma yalele ukwalele ifikolwe fyaiko.³ Uziah ali ne myaka ikumi limo na mutanda uluntu atendeke ukuteka. Alitekele pa myaka amakumi yasano na shibili mu Yerusalemu. Ishina lyakwa Nyina ali ni Jekolia; ali wamu Yerusalemu.⁴ Alicitile ifyali ifisuma mu menso yakwa Yahweh, ukukonka ifilangililo fyakwa wishi, Amaziah muli fyonse.⁵ Ali ipangile umwine ukufwaya Lesa mu nshiku shakwa Zachariah, uwamufundile ukucindika Lesa. Napamulandu alacindika Yahweh, Lewa amulengele ukulunduluka.⁶ Uziah alile elo nokuya lwisha aba perishiti. Alitobele ifibumba fya musumba wa Gath, Jabneh, elo na Ashidod; alikulile imsumba mu calo Ashdodi elo na muba perishiti.⁷ Lesa alimwafwile kulwisha aba perishiti, abena Arabiah abaikete mu Gurbaal, elo na bena Meunite.⁸ Abena Amonite bapele umutuulo kuli Uziah, elo ululumbi lwakwe lwasukile lwafika na kumpomgolo yakwingilila ku Egypt, pantu alitampili ukuba uwamaka sana.⁹ Mukulundapo, Uziah alikulile impungu mu Yerusalemu pa mpongolo ya palutwe, pa mpongololya mumupokapoka, elo na tungi lye lingi, elo no kushikoshu.¹⁰ Alikulile impungu mu matololo elo no kwimba ifishima ifingi, pantu alikwete iftekwa ifingi mu mushili watambalala elo umwabuta. Alikwete abalimi elo na balimi ba myangashi mu calo ca mpili elo mu mabala yafi nsabwa nsabwa, pantu alitemenwe ukulima.¹¹ Mukulundapo, Uziah alikwete ifita fya baume babulwi abaile ku bulwi mu mabumba ayalonganikwe ukulingana ne mpendwa yabo iya pendelwe kuli Jeiel, kalemba, elo na Maaseiah, cilolo, ukulingana no kutungulula kwakwa Hananiah, umu uwamuli ba filolo ba mfumu.¹² Impendwa yonse iya ntungulushi sha ndupwa isha tungulwile abaume bene bene 2,600.¹³ Baleangalila ifita fya baume 307,500 abapangile ubulwi naba makaku kwafya imfumu ukulwisha abalwani.¹⁴ Uziah alikupekanishisha-fyonse ifita inkwela, amafuumo, ifyakucinga umutwe, ifyakucinga icicfuba, amata elo na mabwe yamufisukushilo.¹⁵ Mu Yerusalemu alukililemo fimashini ifyo ifyabikilwe na baume bakanshiwa ukuba pa mpungu elo na pamakona ku kuoselajo imifwi elo na mabwe ayakulu, Ululumbi lwakwe lyafikilefye na kufyalo fyakutali, pantu alyafwile sana elo calengele aba uwamaka sana.¹⁶ Lelo uluntu Uziah naba uwamaka sana, umutima wakwe wali imishiwa eico alikucita amafisakanwa; alilekele ukumfwila Yahweh, Lesa wakwe, pantu alile mu ng'anda yakwa Yahweh ku koca ifya nunkila pa cipailo ca fyanunkila.¹⁷ Azariah, shima pepo, alimukonkele pa numa, elo na yee ali nabashima pepo bakwa Yahweh amakumi cine konse konse, abali baume bashipa.¹⁸ Baleseshe Uziah imfumu, elo no kulanda kuli yee ati; "Temulimo obe, Uziah, ukoca ifyanunkila kuli Yahweh, lelo

mulimo wabashimapepo, abana bakwa Aaron, abapelwa umulimo wakoca ifyanunkila. Fumeni pancende ya mushilo, pantu tauli uwacishinka elo tawakacindikwe kuli Yahweh Lesa." ¹⁹ Eluntu Uziah aishile kufulwa. Alikete icakufutumwinako mu minwe yakwe ku koca ifyanunkila ulo lwinefye ninshi alifulilwe bashimapepo, ifibashi fyaishile kuba pa mpumi yakwe pa cinso caba shimapepo mu ng'anda yakwa Yahweh, pambali ya cipailo ca fyanunkila. ²⁰ Azariah umukulu waba shimapepo elo na bashimapepo bonse balimuloleshe, elo boneni, alisangwike uwafibashi pa mpumi yakwe. Balimufumishe mulya. Muncende, alyendeshe ukufuma, pantu Yahweh alimukandile. ²¹ Uziah, imfumu, ali uwafibashi, ukushinta napa bushiku bwakufwa kwakwe elo no kwikala aikele mu ng'anda ya patwilweko pantu ali uwafibashi, pantu alifumushiwamo mu ng'anda yakwa Lesa Yahweh. Jotham, umwana wakwe umwaume, ewaleangalila ing'anda ya mfumu elo no kuteka abantu ba mucalo. ²² Imilandu imbi iyakwa Uziah, ukufuma ku ntendekelo ukufika ku mpela, yalembelwe na kasesema Esaya umwana mwaume wakwa Amos. ²³ Eico Uziah alele pamo nefikolwe fyakwe; bamushikile pamo nefikolwe fyakwe mu manda yakushikamo imfumu, pantu balandile ati, "Wafibashi." Jotham, umwana wakwe umwaume aishile kuba iumfumu muncende yakwe.

Chapter 27

¹ Yotamu ali ne myaka amakumi yabili na isano uuntu aishile kutampa ukuteka; atekele imyaka ikumi limo na mutanda mu Yerusalemu. Nyina ishina lyakwe ali ni Yerusha; ali mwana mwanakashi wakwa Sadoki. ² Alicitile icisuma mu menso yakwa Yahweh, alikonkele ifilangililo fyakwa wishu, Usia, muli fyonse. Nao kabili alili kwingila mwi tempele lyakwa Yahweh. Lelo abantu balitwalile ukucita imisango ya bubifi. ³ Aishile ku kula umwinshi pamulu wa ng'anda yakwa Yahweh, elo na pa lupili lwa Ofelo aishile ku kulapo sana. ⁴ Nakucilisha aishile ku kula imisumba mu calo ca mpili cakwa Yuda, elo na mu mpanga ya fimuti aishile ku kulamo amalinga elo ne mpungu. ⁵ Nao aishile kulwa ne mfumu ya bantu bakwa Amoni elo aishile kubacimfya. Muli ulya mwakwa umo wine, abantu bakwa Amoni baishile kumupela umwanda umo amatalanta ya silfere, ing'anu shafininine amakana ikumi limo, amakana ikumi limo ilya bale. Abantu bakwa Amoni baishile kumupela cimo cine mu wa bubili na butatu. ⁶ Eico Yotamu aishile ku kwata amaka pantu alyendele pa cinso cakwa Yahweh Lesa wakwe. ⁷ Elo palwa fmlandu imbi iya Yotamu, bonse ubulwi bwakwe, ne nshila shakwe, boneni, ifyalilembwa mwi citabo ca mfumu sha Israeli elo na Yuda. ⁸ Ali ne myaka yakufyalwa ikumi limo na isano uluntu aishile kutampa ukuteka; atekele imyaka ikumi limo na mutanda mu Yerusalemu. ⁹ Yotamu aishile kulala pamo ne fikolwe fyakwe, elo baishile kumushika mu musumba wakwa Davidi. Ahasi, umwana mwaume wakwe, aishile kuba imfumu mucifulo cakwe.

Chapter 28

¹ Ahasi wali ne myaka amakumi yabili uluntu watampile ukuteka, elo watekele imyaka ikumi na mutanda mu Yerusalemu. Ena talikucita ifyabune mu menso yakwa Yahweh ngafilya Davidi icikolwe cakwe calikucita. ² Lelo, ena waendele mu nshila ya sha mfumu shakwa Israeli; kabili ena wapangile ifimpashanya ifyakwenga ifya Baali. ³ Mukulundapo, walikoca ububani mu mupokapoka wa Beni Hinomu elo walengele abana bakwe ukupita mu mulilo, ukulingana ne fya muselu ifya likucita abantu abo Yahweh atamfishe mu calo cabo pantanshi ya bantu bakwa Israeli. ⁴ Walikutula amalambo elo no koca ububani pa ncende sha pamulu elo na patupili elo na panshi yacila cimuti ica kulelema. ⁵ Eico Yahweh Lesa wakwa Ahasi aishile kumupela mu minwe ya mfumu yaku Aramu. Abena Aramu bali mucimfishe elo basendeleko na bafungwa abengi, no kubaleta ku Damasiko. Ahasi na kabili walipelwe mu minwe ya mfumu ya bena Israeli uyo uwa mucimfishe no kwipaya abengi. ⁶ Pantu Peka umwana mwaume wakwa Remaliya mubushiku bumo aipeye 120,000 abashilika bamu Yuda elo bonse bali baume bamaka, pantu bena balisulile Yahweh Lesa wafikolwe fyabo. ⁷ Zikri, umwaume wa maka ukufuma mu Edulemu, aipeye Maseya umwana mwaume wa mfumu, Asrikamu, cilolo kwi sano, elo na Elikana, uyo uwali uwa cibili ku mfumu. ⁸ Abashilika bakwa Israeli bali bapiitile bunkole ukufuma mu bantu babo 200,000 abakashi, abana baume, elo na bana banakashi, kabili bapiitile ifipe ifingi, ifyo babwekeshemo ku Samaria. ⁹ Nomba kwali kasesema wakwa Yahweh kulya, ishina lyakwe ali ni Obedi. Aishile muku kumanya abashilika abal kuya mu SamariaAshile kulanda kuli bo ati, "Pantu Yahweh, Lesa wafikolwe fyenu, ali fulilwe Yuda, alibapele mu minwe yenu. Nomba mwebo mwalibepeye no bukali ubo bwafikile ku mulu. ¹⁰ Nomba mwebo mukofwaya ukusunga abaume elo na banakashi bakwa Yuda elo na Yerusalemu nga abasha benu. Bushe mwebo tamwakwata umulandu wa masmbi yenu kuli Yaweh Lesa wenu?" ¹¹ Eluntu nomba, umfweni kuli nebo: Bwekeshenimo abafungwa, ba munyina wenu abo mwapiitile pantu ubukali bwakwa Yahweh buli pali mwebo." ¹² Eluntu intungulushi shimo isha bantu bakwa Efulemu- Asaria umwana mwaume wakwa Yohanani, Berekiya umwana mwaume wakwa Meshilemoti, Yehisikiya umwana mwaume wakwa Shalumu, elo na Amasa umwana mwaume wakwa Hadilai, baishile kwima no kusangukila abo abali kufuma ku nkondo. ¹³ Baishile kulanda kuli bo at, "Tamufwile ukuleta abafungwa kuno, pantu mwebo mukofwaya fimo ifyo ifingaleta pali fwebo ukubembikila Yahweh, mukulundapo pa membu shesu elo na kumilandu, pantu imilandu yesu yafula, pantu no bukali bwakwa Yahweh nuli pali Israeli." ¹⁴ Eico abashilika baishile kusha abafungwa ne fyo bapokolwele pantanshi ya ntungulushi elo ne bumba lyonse. ¹⁵ Abaume abo abaishibikwe amashina baishile kwima no kupiita abafungwa, elo baishile kufwika abo bonse abali ubwamba ifyo ifyali mufyo bapokolwele. Baishile kubafwika no kubapela indyato. Bali poseshe ne filonda fyabo elo baishile kubika na banaka pali bapunda. Bali bapiitile no kubabwekeshamo ku ndupwa shabo mu Yeriko, (uwali kukutwa umusumba wa tuncindu).

Eluntu baishile kubwelelela ku Samaria. ¹⁶ Pali ilya nshita imfumu Ahasi yaishile kutuma bakapaso ku sha mfumu sha bena Asiria ku kubepusha ifya ku mwafwilisha. ¹⁷ Pantu nakabili abena Edomu bali shile no kusansa Yuda, balikusenda na bafungwa. ¹⁸ Aba Pelishiti nabo bali basanshile imisumba iyali munshi elo ne ya Negebu ya Yuda. Bali piitile Bete Shemeshi, Aiyoloni, Gederoti, Soko ne mishi pamo, Timuna ne mishi pamo, elo na Gimuso naye pamo ne mishi. Balile mukwikele mulisho ncende. ¹⁹ Pantu Yahweh wali cefeshe Yuda pamulandu wakwa Ahasi, imfumu yakwa Israeli; pantu yali kucita ifya bubi mu Yuda no kubembukila sana Yahweh. ²⁰ Tiglati-Pilse, mfumu ya bena Asira yalishle kuli ye elo no ku mucusha mu cifulo cakut amukoseleshe. ²¹ Pantu Ahasi walisendele ifipe mu ng'anda yakwa Yahweh elo na mu mayanda ya mfumu na muyanda ya ntngulushi, ukupela ifntu ifya mutengo ku sha mfumu sha mu Asiria. Nomba mukucita ifi tafya mwafwile. ²² Iyi ine mfumu Ahasi ali bembukile ukucilamo kuli Yahweh munshita ya kucula kwakwe. ²³ Pantu alikutula amalambo kuli tu lesa twaku Damasiko, tu lesa uto twa mucimfishe. Alandile ati, "Pantu tu lesa twasha mfumu sha bena Aramu twali bafwile, nkatula amalambo kuli bo, pakweba ati tulekungafwa na nebo." Lelo fyali monawile na Israeli onse. ²⁴ Ahasi aishile kulonganika pamo ifipe ifya mu ng'anda yakwa Lesa no kufituputaula cimocimo. Alisele ne fiibi fya mu nga'nda yakwa Yahweh elo aishile kupanga umwine amabulambo mu kona yane aya mu Yerusalemu. ²⁵ Mu musumba onse uwa mu Yuda alipangile incende sha kocelamo amalambo kuli tu lesa tumbi. Wali kalifye Yahweh, Lesa wafikolwe fya kwe, ku bukali. ²⁶ Nomba imicitile yakwe iyashala, ne mibele yakwe yonse, pakutampa na pakulekelesha, bona yalilembwa na mwi buku lya shamfumu shalwa Yuda elo na Israeli. ²⁷ Ahasi alele pamo ne fikolwe fyakwe, elo bamushikile mu musumba, mu Yerusalemu, nomba tabamutwele mu manda sha sha mfumu sha bena Israel. Heseikia, umwana mwaume wakwe, ewashile kuba imfumu pa cifulo cakwe.

Chapter 29

¹ Hezekiah aishilekutampa ukuteka uluntu ali ne mayaka amakumi yabili na isano (25); aishilekuteka imyaka amakumi yabili na pabula mu Yerusalemu. Ishina lyakwa nyina wakwe ali ni Abijah; ali mwana mwanakashi wakwa Zachariah. ² Acitile icali icalungama mu menso yakwa Yahweh, ngefyo David wishi acitile. ³ Mumwaka wakubalilapo mubutekeshi bwakwe, mu mweshi wakutampilapo, Hezekiah aishile ifibi fya munganda yakwa Yahweh elo no kufilungisha. ⁴ Aishilekuleta muli bashimapepo na bena Levi, no kubalunganya capamo mulubansa lwa kukabanga. ⁵ Elo asihilekulanda kuli bo ati, "Umfweni kuli nebo, mwebo mwebena Levi! muisangulule mwebene, elo musangulule ne nganda yakwa Yahweh, Lesa wafikolwe fyenu, mufumyemo ifyakowela muncende yamushilo. ⁶ Pantu ifikolwe fyesu fyalipita elo fyacitile ifyabipa mu menso yakwa Yahweh Lesa wesu; balimusangukula, bafumishe amenso yabo ukufuma kuncende uko Yahweh ekala, elo no kulosha inuma shabo kuli Yee. ⁷ Kabili baisele nefibi fyaminshi no kushimya ifisaniko fyabo; tabaleoca ulubani nangu umutuulo wakoca muncende yashila iyakwa Lesa wabena Israeli. ⁸ Eico ubukali bwakwa Yahweh bwaishile kupona paba Yudah na Yerusalemu, elo abalengele icintu icakupapa, icakupela umwenso, elo no kusekwa, ngefyo mulebona na menso yenu. ⁹ Emulandu wine abafyashi besu babepaile kulupanga, elo abana baume besu, abana banakashi besu, elo na bakashi besu babelele muli bunkole palici. ¹⁰ Nomba ni mumutima wandi ndepanga icipangano na Yahweh, Lesa wa bena Israeli, pakuti ubukali bwakwe bufume pali fwebo. ¹¹ Mwebana baume bandi, mwiba abanaka nomba, pantu Yahweh nasala mwebo ukwiminina pacinso cakwe, ukushinshimuna Yee, eico mwebo mulilingile ukuba ababomfi bakwe elo no kumocela ulubani." ¹² Eluntu abena Levi baishile kwima: Mahath umwana mwaume wakwa Amasai, na Joel umwana mwaume wakwa Azariah, uwa mubantu babena Kohati; elo na mubantu babena Merari, Kish umwana mwaume wakwa Abdi, na Azariah umwana mwaume wakwa Jehallelel; na elo na bena Geshon, Joah umwan mwaume wakwa Zimmah, na Eden umwana mwaume wakwa Joah; ¹³ abamulupwa lwakwa Elizaphan, Shimri, na Jeuel; elo na bamulupwa lwakwa Asaph, Zachariah na Mattaniah; ¹⁴ abamulupwa lwakwa Haman, Jehuel na Shimei; elo na bamulupwa lwakwa Jeduthun, Shemaiah elo na Uzziel. ¹⁵ Balonganikile bandume shabo, baisangulula abene, elo baingila mukati, ngefyo imfumu yakonkomeshe, ukukonka amashiwi yakwa Yahweh, mukuwamya inganda yakwa Yahweh. ¹⁶ Bashimapepo baingile mukati ka muputule wa nganda yakwa Yahweh mukuwamya; baishile kufumya ifyakowela fyonse ifyasangilwe palubansa lwa nganda. Abena Levi bafibula nokufitwala ku mukonko wa Kidron. ¹⁷ Nomba baishile kutampa ukusangulula pabushiku bwa ntanshi mu mweshi wakutampilapo. Pabushiku bwalenga cine konse konse ubwamweshi baishile kufika apakwingilila mwitempele lyakwa Yahweh. Eluntu panshiku nashimbi cine konse konse baishile kutampa ukusangulula inganda yakwa yahweh. Pabushiku bwalenga ikumi limo na mutanda (16) mu mweshi wakutampilapo balipwishishe. ¹⁸ Eluntu baishile kuya kuli Ezekiah, imfumu, mukati kacipango no kulanda tai, "Tuliwamishile inganda yakwa Yahweh yonse, no bulambo bwa mutuulo wa fyakoca ao nefibombelo fyabiko fyonse, elo netebulo lya kutantikapo umukate, nefibombelo fyaliko. ¹⁹ Eico tulipekenye nu kusangulula fyonse ifyakubomfya imfumu Ahaz afumishe uluntu acitile ukukanaba uwacishinka mubutekeshi bwakwe. Bona, fili pantanshi yabulambo bwakwa Yahweh." ²⁰ Eluntu Ezekiah imfumu yaimine ulucelo pamaca no kulonganika abakalamba ba musumba; yaishile kuya kunganda yakwa Yahweh. ²¹ Baletete bacilume bangombe cine lubali, basukusuku cine lubali, ba sawe cine lubali elo no tana twampanga cine lubali ngecamutuulo calubembu mu musumba, pakuti ube uwashila, napaba Yuda. Alikonkomeshe bashimapepo, abamulupwa lwakwa Aaron, ukuyafitula pabulambo bwakwa Yahweh. ²² Eico baipeye bacilume bangombe, elo na bashimapepo bapokelele umulopa no kukana pa bulambo. Eluntu baipeye basukusuku no kukana umulopa wabo pabulambo; elo nakabili baipeye basawe no kukana umulopa wabo pa bulambo. ²³ Baishileleta ne ngombe ishaume ngeca mutuulo waca lubembu pacinso camfumu elo nabantu;

batambalikile amabokoyabo pali bo. ²⁴ Bashimapepo baipeye ingombe no kupanga umutuulo waca lubembu kumulopa wa ngombe pabulambo pakucita amafuto pabena Israeli bonse, pantu imfumu yakonkomeshe ati umutuulo wakoca elo no mutuulo waca lubembu ulilingile ukucita pabena Israeli bonse. ²⁵ Ezekiah aishile kubika abena Levi mumnganda yakwa Yahweh ne fishibilo, insango elo na masese, bafitantike no kukonkomesha kwakwa David, Gad, kamona wamfumu, elo na Nathan, kasesema, pantu ukukonkomesha kwafumine kuli Yahweh ukupitila muli bakasesema bakwe. ²⁶ Abena Levi baima nefilimba fyakwa David, elo bashimapepo na mapenga. ²⁷ Ezekiah alibakonkomeshe ukupela umutuulo waca Koca pabulambo. Uluntu umutuulo waca koca watampile, no lwimbo lwakwa Yahweh nalo lwatampa, na mapenga, pamo nefilimba fyakwa David, imfumu yabena Israeli. ²⁸ Nabonse abakolongene bashinshimuna, bakemba baimba, elo na bakalisha wa mapanga balisha; na fyonse ifi fyalikonkenyepo mpakafye umutuulo waca koca wapwa. ²⁹ Uluntu bapwishishe imituulo, imfumu elo na bonse abaali nankwe kulya bawa no kushinshimuna. ³⁰ Icacilishepo, Ezekiah, imfumu, elo ne ntungulushi bakonkomeshe abena Levi ukwimba isha malumbo kuli Yahweh na mashiwi yakwa David na Asaph, kamona. Baimbile ishamalumbo nensansa, elo bawile panshi no kushinshimuna. ³¹ Eluntu Ezekiah alandile ati, "Nomba mwaisangulula mwebene kuli Yahweh. Iseni kuno no kuleta amalumbo elo ne mituulo yakutotela mu nganda yakwa Yahweh." Abakolongene baletete amalumbo ne mituulo yakutotela, elo nabonse abakwete imitima yakukabila baletete imituulo yafya koca. ³² Impendwa ya mituulo yafya koca iyo abakolongene baletete yali amakumi cine lubali (70) iyaba cilume wa ngombe, umwanda umo (100) uwaba sukuuku, elo no twana twa mpanga utulume imyanda ibili (200). Ifi fyonse fyali fya mutuulo waca koca kuli Yahweh. ³³ Imituulo ya ngombe ishilume iyasangulwilwe yali imyanda mutanda (600) elo ne mpanga amakana yatatu (3,000). ³⁴ Lelo bashimapepo bali abanono ukufunda imituulo ya koca, eico bandume shabo, abena Levi, balibafwileko mpakafye umulimo wabombeka, elo mpakafye bashimapepo baisangulula abene, pantu abena Levi bali abacenjelesha mu kuisangulula abene ukucila bashimapepo. ³⁵ Mukulundapo, yali iyafulusha imituulo yakoca; fyabombekele pamo na mafuta ya mituulo ya kwampana, elo kwali imituulo yakunwa pa mutuulo onse uwakoca. Eico no mulimo wa kubomba mu nganda yakwa Yahweh wapekanishiwe mu mutande. ³⁶ Ezekiah alisansamukile, elo na bantu bonse nabo balisansamukile, pafyo Lesa ali uwapekanya pa bantu, pa mulimo uo abombebe mukwangufyanya.

Chapter 30

¹ Heseikia imfumu yatumine inkombe kuli bonse abena Israelielo na kuba Yuda, elo kabili alembele na akalata kuli Efulemu na kubena Manase, ukuti bakese ku ng'anda yakwa Yahweh mu Yerusalemu ku kuya sefya inshikunkulu ya cakucilila kuli Yahweh, Lesa wakwa Israeli. ² pakuti imfumu, ne ntungulushi yaiko, elo ne cilonganino mu Yerusalemu baikle capamo, no kupingushanya ukuti bakasefye ipasaka mu mweshi wakulenga ibili. ³ Tabasefeshesha ipasaka kunuma panshita bafwile ukusefeshapo, pa mulandu wa kuti ba shi mapepo abaishishishe balifye abanono aba kusefya elo na bantu tabalongene capamo mu Yerusalemu. ⁴ Uku kulanshanya kwa moneke bwino mu menso ya mfumu elo ne cilonganino conse. ⁵ Eico balisuminishenye ukuti bengabila mubena Israeli bonse, ukufuma ku Beresheba ukufika ku Dani, ukuti abantu bafwile ukwisa mu kusefwa ipasaka kuli Yahweh, Lesa wa bena Israeli, mu Yerusalemu. Pantu tabasefyapo ipasaka muli cinkupiti wa bantu mu kukonka ne fyalembelwe. ⁶ Eico abakusenda amakalata baile nayo ukufuma ku mfumu elo ne ntungulushi sha mfumu monse mu bena Israeli, elo na mu bena Yuda, mu ku konka nefyo imfumu ya konkomeshe. Bali kulanda ati, "Imwe mwe bantu ba kwa Israeli, bweleleni kuli Yahweh, Lesa wakwa Abraham, Isaki, elo na Israeli, epakuti nao enga bwelela kuli mwebo abashalapo mwe bapuswike ku kuboko kwa mfumu sha ku Asiria." ⁷ Mwiba nge fikolwe fyenu nangula ba wenu, abalufyenye kuli Yahweh, Lesa wafikolwe fyabo. icakuti abapangile ica kusungusha, ngafintu mu kobona. ⁸ Nomba mwikosha mitima yenu, ngafintu ifikolwe fyenu fyali; mwebo, ipeleni kuli Yahweh elo no kwisa mu cifulo cakwe ica mushilo, ico ashishisha umuyayaya, elo no kupepa Yahweh Lesa wenu, epakuti icipyu ca bukali bwakwe cingafuma pali mwebo. ⁹ Pantu mwebo nga mwabwelela kuli Yahweh, ba wenu elo na bana bena bali no kuba belela uluse kuli abo ababasenda nga bukaili, elo kabili bali no kubwelela kuli ino ncende. Pantu Yahweh Lesa wenu, ilikwata ukusenamina no luse, elo kabili takafutete kuli mwebo, nga cakuti mwa bwelela kuliye." ¹⁰ Eico ba kasabankanya wambila baendawike umusumba no musumba monse mu citungu ca bena Efulemu elo na Manase, mpakafye no kuya kufika ku Sebuloni, lelo abantu bena bali kubaseka elo no ku bapumya. ¹¹ Nangula cali ifyo, bambi ba shitata aba mu bena Asheri elo na ba mubena Manase elo na ba mu bena Sebuloni baliicesheshe abene beka elo balishile na ku Yerusalemu. ¹² No kuboko kwakwa Yahweh nako kwali pa bena Yuda, ku kubalenga ukuba umutima umo, ukuti bakonke no kucita ukulingana ne cipope ca mfumu elo ne ntungulushi ku mashiwi ya kwa Yahweh. ¹³ Abantu abengi, ibumba ilikalamba nganshi, balongene mu Yerusalemu ku kusefya inshikunkulu ya mukate uushatutumuka mu mweshi walenga ibili. ¹⁴ Balimine no kubula ama bulambo ayo ayali mu yerusalemu, elo na ma bulambo yonse apo bali kufutumwina ububani; no kufiposa mu mupokapoka wa Kidroni. ¹⁵ Eluntu baipeye umwana wampanga uwa pepasaka pa bushiku bwalenga ikumi limo ne nshiku shine mu mweshi walenga ibili. Bashi mapepo na bena Levi balengelwe insoni, eico baliishishishe abene elo no kuleta amalumbo ya koca mu ng'anda yakwa Yahweh. ¹⁶ Baimine mu ncende shabo mu kukonka ne fifulo fyabo, mu ku konka ne fyatantikwa mu mafunde ya kwa Mose, umuntu wa kwa Lesa. Bashi mapepo ba kamishe umulopa uyo ba pokelele ukufuma mu maboko ya bena Levi. ¹⁷ Elyo kabili bali abantu abengi aba shaishishishe kwibumba lya balongene. Eico abena Levi baipeye abana ba mpaanga abepasaka aba cila umo kuli abo aba shasangulukile elo tabaetele ne mpaanga isha kutula ilambo kuli Yahweh. ¹⁸ Cinkupiti wa bantu

abengi, kabili abengi abafumine ku Efulemu elo na kwa Manase, elo na kwa isaka na Sebuluni, tabaisangulwile, lelo nabo balileko ipasaka, mukukana konka ifya lembwa. Nomba Heseikia ali bapepeleko, no kulanda ukuti "Yahweh uwaba umusuma enga belega cila umo uluse,"¹⁹ kuli abo imitima yabo yaba ku kufwaya Lesa, Yahweh, Lesa wa fikolwe fyabo, nangula line tabasanguka mu kukonka no mutande wa mu ncende ya mushilo."²⁰ Eico Yahweh alyumfwile kuli Heseikia no ku ndapa abantu.²¹ Abantu bakwa Israeli abo abasangilwe mu Yerusalemu bakwete ukusefya umutebeto wa mukate uusha tutumuka pa nshiku cine lubali ne nsansa ishingi nga nshi. Abena Levi elo na bashi mapepo balumbenye Yahweh ubushiku no bushiku, ukwimbisha no kulisha ifimba kuli Yahweh.²² Heseikia walandile amashiwi ya cikoseleshi kuli bonse abena Levi abaishibe ukubombela Yahweh. Eico bali kulya ifilyo inshiku cine lubali isha kusefya, umutulo wa malambo uwa kuba capamo untu batulile, elo kabili bali ku yebelela kuli Yahweh, Lesa wa fikolwe fyabo.²³ Bonse abalongene eluntu baumfwene no ku suminishanya ukuti batwalilile ukusefya na kabili pa nshiku cine lubali, elo balisefeshe ne nsansa.²⁴ Heseikia imfumu ya ba Yuda yalipele abalongene ing'ombe ishilume ikana limo elo ne mpaanga nasho amakana cine lubali ngo mutulo; elo ne ntungulushi nasho shapele abalongene ing'ombe ishilume ikana limo elo ne mpaanga ne mbushi amakana ikumi limo. ne mpendwa iikalamba iya bashi mapepo baliishishishe.²⁵ Bonse abena Yuda abalongene, pamo na bashi mapepo elo na bena Levi, elo na bonse abantu abaishile capamo ukufuma mu Israeli, ukubikapofye na beni abo abaishile ukufuma ku ncende ya bena Israeli elo nabo abali kwikala mu Yuda bonsefye bali sansamukile.²⁶ Eico kwali ukusansamuka ukukalamba mu Yerusalemu, pantu pa nshita ya kwa Solomon umwana mwaume wa kwa David, imfumu ya bena Israeli, takwatalile akuba ica musango uyu nakalya mu Yerusalemu.²⁷ Eluntu bashi mapepo, na bena Levi, balimine no pala abantu. Amashiwi yabo yali umfwika ku mulu, ku cifulo ca mushilo uko Lesa ekala.

Chapter 31

¹ Nomba uluntu ifi fyonse fya pwile, bonse abantu bakwa Israeli abali palya baishileya mu misumba shakwa Yuda elo no kutobaula ifya kwi mika ifya mabwe mutupimfya elo no kuputaula ifishintililo sha Ashera, elo balitobawile ne ncende sha pa mulu elo na mabulambo monse mulu Yuda elo na Benjamini, elo muli Efulemu elo na Manase, mpakafye batobaula fyonse. Eluntu bonse abantu bakwa Israeli ba bawelulukile, cila muntu kufikwatwa fyakwe elo na mu musumba wakwe.² Hezekia aishile kusalapo ifya kaniko dya bashimapepo elo abena Lebi pafyakaniko fyabo, cila umo apelwe ku milimo yakwe, bonse bashimapepo elo na bena Lebi. Abapele ukupanga ifya kuninika ifya kocewa elo ne fyakuninika fye senge, kukupekanya, ukupela ukutasha, elo nokulumbanya pa mpongolo sha ng'anda yakwa Yahweh.³ Kabili aishile kupela icaniko ca mfumu ukufuma ku fikwatwa fyakwe, ifya lucelo elo no bushiku ifyakuninika ifya kocewa, elo ne fyakuninika ifya kocewa ifya nshiku she Sabata, imyenshi iipya, elo nefya kusefya ifya bikwa, ngefyo calembwa mwi funde lyakwa Yahweh.⁴ Nakucilisha, alikonkomeshe abantu abakwikala mu Yerusalemu ukupela icaniko kuli bashimapepo elo na bena Lebi, pakweba ati baposeko amano ukukonka ifunde lyakwa Yahweh.⁵ Ilyo linefye ukukonkomesha kwa tuminwe, abantu bakwa Israeli bapeleshe ifisabo fya ntanshi ifya ng'ano, umwangashi uupya, amafuta, ubuci, elo na mufyakusobola fyabo ifya mu mabala. Baishile kuleta icekumi pali fyonse, ifyali mucipimo icamaka.⁶ Abantu bakwa Israeli elo na Yuda abali kwikala mu misumba yakwa Yuda nabo baishile kuleta ifye kumi fya ng'ombe elo ne mpanga, elo ne cekumi ca fintu ifya mushilo ifya patwilweko kuli Yahweh Lesa wabo, elo bafikolongenye mu miina.⁷ Cali ni mu mwenshi wa kulenga butatu uluntu batampile ukukolonganika ifya kusangwilako fyabo mu miina, elo baishile kupwisha mu mwenshi wa kulenga cine lubali.⁸ Uluntu Hezekia elo ne ntungulushi baishile elo no kubona imiina, baishile kupala Yahweh elo na bantu bakwa Israeli.⁹ Eluntu Hezekia aishile kwi pusha bashimapepo elo na bena Lebi palwa miina.¹⁰ Azaria, umukulu waku bashimapepo, uwa mung'anda yakwa Zadoki, aishile kumwasuka ati, "Apo abantu balitampile ukuleta ifya musangulo mu ng'anda yakwa Yahweh, tulilile elo tulikwete ifingi, elo tulishelepo ne fingi, pantu Yahweh alipalile abantu bakwe ifyacishalapo nifi ifingi pamo."¹¹ Eluntu Hezekia akonkomeshe ukupekanya imiputule ya kusungilamo mu ng'anda yakwa Yahweh, elo bapekenye.¹² Eluntu mu cishinka baishile kuleta ifya bupe, ifye kumi elo ne fintu ifyali fyakwa Yahweh. Konania umwina Lebi ewalikufilolekeshapo, elo wabo Shimei ewalikumukonkapo.¹³ Yehieli, Azaria, Nahati, Asaheli, Yerimoti, Zozabadi, Elieli, Isimakia, Mahati, elo na Benaiah balikulolekeshapo mukuboko kwakwa Hezekia, imfumu, elo na Azaria, cilolo pa ng'anda yakwa Lesa.¹⁴ Kore umwana mwaume wakwa Imuna umwina Lebi, kabumba pa mpongolo ya kukabanga, ali pakupela ifya bupe umupwilapo ifyakwa Lesa, ewali mukakanya ifya bupe kuli Yahweh elo ne fya bupe ifya mushilo.¹⁵ Panuma yakwe pali Edoni, Miniadini, Yeshua, Shemaia, Amaria, elo na Shekania, mu misumba yakubashimapepo. Baliswishe imiputule ya cishinka, pakeba ati bengapela ifi ifya bupe kufyanikko fya abamunyina pafyakanoko, kuli bonse aba kucindama elo na bashili ba kucindama.¹⁶ Kabili baishile kupela kulya abo abaume abali ne myaka yakufyalwa ibili elo no kuya pa mulu, abantantikilwe mu fyalembwa fya fikolwe fyabo abaingile mu ng'anda yakwa Yahweh, nga ifyaliekabilwa ku butantiko bwa cila bushiku, ku kubomba incito mu miputule yabo iyakubombelamo elo ne fyakaniko.¹⁷ Baishile kwabanya kuli bashimapepo ukulingana ne fyalembwe ne fikolwe fyabo, elo fimo fine na ku bena Lebi abali ne myaka ya kufwala amakumi ya bili no kucila, ukulingana ne miputule yabo iya kubombelamo elo ne fyakaniko.¹⁸ Baishile kusanshamo na banono bonse, abakashi babo, abana babo abaume, elo na bana babo banakashi, ukupitafye monse mu mishi, pantu bali aba cishinka mukuisunga aba mushilo abene.¹⁹ Pantu bashimapepo, ulupwa lwakwa Aaroni abali mu mabala ya mishi abali ba mu misumba, nangu muli cila musumba, mwali abaume abapelwe mu mashina ukupela ifiputulwa kuli bonse

abaume pakati ka bashimapepo, elo nakuli bonse abatantikilwe mu fya lembwa fya fikolwe fyabo ukuba pakati ka bena Lebi. ²⁰ Hezekia aishile kucita fyonse ifi ukupita muli Yuda Monse. Alipwishishe ifyali ifya bune, icine, nokuba ne cishinka pantanshi yakwa Yahweh, Lesa wakwe. ²¹ Muli yonse imilimo iyo atampile mu kubomba kwa ng'anda yakwa Lesa, ifunde, elo nokukonkomesha, ku kufwaya Lesa wakwe, alificitile no mutima wakwe onse, elo alifikilishe.

Chapter 32

¹ Panuma ya ifi fintu elo ne shi micitile sha bucishinka, Senakeribu, imfumu ya Asiria yaishilekwisa elo no kwingila mu Yuda. Acitile inkambi ku konaula imisumba ya kulwa, isho esho alekupekanya ukupoka palwakwe. ² Uluntu Heseikia aishile kubona ukuti Senakeribu alishile kabili akofwaya ukulwisha Yerusalemu, ³ aishile kwipusha intungulushi shakwe elo na baume ba maka ukulesha amenshi yaleke ukupita mutumfukumfuku twa menshi utwalu kunse ya musumba; balimwafwile ukucita ico. ⁴ Eico abantu abengi baishile kulongana elo no kwisala utmfukumfuku tonse elo no mulonga uwapitile pakati ka calo. Baishile kulanda ati, "Cindo ico imfumu sha Asiria shingesa kwishila no kwisa kusanga amenshi ayengi?" ⁵ Heseikia aishile ku kosa elo no kukula conse icibumba icatobolweke. Aishile kukula impungu ishakusumbuka, elo na cimbi icibumba kunse. Eico aishile kukosha nakabili ifibumbili fya mu musumba wakwa Davidi, elo aishile kupanga ne fyanso ifingi elo ne nkwele. ⁶ Aishile kubika abakalamba ba bashilika ku kutungulula abantu. Aishile kubakolonganika capamo kuli ye mu ncende ya lubansa pa mpongolo ya musumba elo no kulanda icikoseleshi kuli bo. Aishile kulanda ati, ⁷ "Mube abakukosa elo no kushipa kwine kwine. Mwitina nangu ukunenuka pamulandu wa mfumu yaku Asiria elo na bonse abashilika abali pamo nayo, pantu umo ali nafwebo uyo uwakulisha ukucilisha abo abali nankwe. ⁸ Kuli ye kulifye ukuboko ukwa kumubili nomba kuli fwebo kuli Yahweh, Lesa wesu, ku kutwafwa, elo no kutulwilako ubulwi bwesu." Eluntu abantu baishile kuikoselesha ku mashiwi yakwa Heseikia, imfumu ya Yuda. ⁹ Panuma yaico, Senakeribu, imfumu ya Asiria, yaishile kutuma ababomfi baiko ku Yerusalemu (nomba ali mu ntanshi ya Lakishi, elo na bashilika bonse bali pamo na ye), kuli Heseikia, imfumu ya Yuda, elo na kuli Yuda yonse abo abali mu Yerusalemu. Aishile kulanda ati, ¹⁰ "Ifi efyo Senakeribu imfumu ya Asiria, yalanda ati: Findo mushintililemo pa kucimfya ukwingililwa mu Yerusalemu?" ¹¹ Bushe Heseikia takomilufya, pakuti amipele ku kufwa ku cipowe elo na ku cilaka, uluntu akomweba ukuti, 'Yahweh Lesa wesu akotupususha ku kuboko kwa mfumu ya Asiria?' ¹² Bushe te uyu wine umo wine Heseikia uwafumishe incende sha shila shakwe elo ne fipailo no kukonkomesha Yuda elo na Yerusalemu ati, 'Pa bulambo humo epo mukopepela, elo pali bwena epo mukoocela ifye lambo?' ¹³ Bushe tamwaishiba ifyo nevo elo ne fikolwe fyandi twacitile ku bantu bonse aba mufyalo fimbi? Bushe tu lesa twa bantu abafilya fyalo fya shinguluka twali twakupokolola incende shabo mu nshila iyili yonse ukufuma ku maka uandi? ¹⁴ Pali tu lesa tonse utwashilya misumba shintu ifikolwe fyandi fyaonawile cine cine, bushe kwalipo ka lesa akenga pususha abantu bakako mu maboko yand? Finfo ifyo lesa wenu enga mipusushisha ku maka yandi? ¹⁵ Nomba mwileka Heseikia amibepe nangu ukumitumpaika muli iyi nshila. Mwi mumfwila, pantu takwaba lesa uwa musumba uuli onse nangu ubufumu uwaba uwakupususha abantu bakwe ukufuma mu kuboko kwandi, nangu ukufuma mu kuboko kwa fikolwe fyandi. Nga pacepesha Lesa wenu ukumipususha mwebo ukufuma mukuboko kwandi?" ¹⁶ Ababomfi bakwa Senakeribu baishile kulanda ifibi ifingi pali Yahweh Lesa na pa babomfi bakwa Heseikia. ¹⁷ Senakeribu aishile kulemba na kalata pakuti engapumya Yahweh, Lesa wakwa Israeli, elo no kulanda ifibi pali ye. Aishile kulanda ati, "Ngefyo fye ba lesa ba misumba ya fyalo tayapususha abantu baiko ukufuma mu minwe yandi, eico Lesa wakwa Heseikia tengapususha abantu bakwe mu minwe yandi." ¹⁸ Baishile kulila apakalamba mi cintundu caba Yuda ku bantu bamu Yerusalemu abali pa cibumba, ku kubatinya no kubacusha, pakuti bengapoka umusumba. ¹⁹ Baishile kuland pali Lesa wamu Yerusalemu ilyo bapwile ukulanda pali tu lesa twa bantu bambi aba pa calo, utulifye ficitwa fya kuminwe ya bantunse. ²⁰ Heseikia, imfumu, elo na Esaya umwana mwaume wakwa Amosi, kasesema, aishile kupepela palwa uyu mulandu elo alilile ku mulu. Yahweh aishile kutuma malaika, uwaipewe abaume ba bulwi abakulu ba bashilika, na bacilolo bamfumu mu nkambi. ²¹ Eico Senakeribu aishile kubwelela ku calo cakwe ne nsoni pa cinso cakwe. Uluntu aishile kuya mu ng'anda yaka lesa kakwe, bamo pa bana bakwe balimwipewe mulya mwine no lupanga. ²² Muli iyi nshila, Yahweh aishile kupususha Heseikia na bekashi ba mu Yerusalemu ukufuma ku kuboko kwakwa Senakeribu, imfumu ya Asiria, elo na ku kuboko kwa bambi bonse, no kubapela ukutusha mu mbali shonse. ²³ Abengi balikuleta ifya bupe kuli Yahweh mu Yerusalemu, elo ne fya fya cindama kuli Heseikia imfumu ya Yuda, icakuti alisumbwilwe mu menso ya fyalo fyonse ukufuma ilya nshita ukuya ku ntanshi. ²⁴ Muli shilya nshiku Heseikia aishile kulwala mupepi ne mfwa. Aishile kupepa kuli Yahweh, uwaishile kulanda kuli ye no kumupela icishibilo ukuti akapola. ²⁵ Nomba Heseikia ta tashishe Yahweh pa bwafwilisho apele kuli ye, pantu umutima wakwe walisaminwe. Eico ubukali bwaishile kwisa pali ye, elo na pali Yuda na pali Yerusalemu. ²⁶ Nangu cali ifyo, Heseikia panuma aishile kuicefya pa cilumba ca mutima wakwe, pamofye ena na bekashi bamu Yerusalemu, icakuti ubukali bakwa Yahweh tabwaishile pali bo mu nshiku shakwa Heseikia. ²⁷ Heseikia alikwete ubunonshi ubwingi no mucinshi. Ali icitile umwine umwakusungila silfere, golide amabwe ya mutengo, ifya cena cisuma, pamofye ne nkwele elo na fimbi fyonse ifintu fya kucindama. ²⁸ Alikwete no mwakusungila ubusomboshi bwa ng'ano, umwangashi uupya, amafuta, elo na matanga ya fitekwa. Alikwete ne mikuni mu macinka yashiko. ²⁹ Ukubikapofye, ali icitile umwine imisumba ne fitekwa fya ng'ombe ne mpaanga mu bwingi, pantu Lesa alumupele ubunonshi ubwingi. ³⁰ Ali ni Heseikia umo wine uwaisele ku mulu wa kamfukumfuku ka menshi ya Gihoni, elo uwayaletele ukulungatana lwa ku masamba ya musumba wakwa Davidi. ³¹ Ilelo, palwa mulandu wa beminishi baku Babiloni, abo abatuminwe ku kwipusha amepusho kubaishibe, palwa cipusho ca citilwe mu calo, Lesa

alimulekele umwine eka, pakuti amweshe, elo no kwishiba ifyali mu mutima wakwe.³² Palwa milandu imbi palwa kwa Heseikia, ukubikapo na palwakubela kwa cipangano, ukuyi mwa bona ukjti fyali lembwa mu fimonwa fyakwa kasesema Esaya umwana mwaume wakwa Amosi, elo na mwibuku lya shamfumu sha Yuda elo na Israeli.³³ Heseikia aishile kushikwa pamo ne fikolwe fyakwe, elo baishile kumushika pa mpili sha nshishi shalupwa lwakwa Davidi. Yuda yonse na bekashi bamu Yerusalemu ba mucindike pamfwa yakwe. manase umwana mwaume wakwe ewaishile kuba imfumu pa ncende yakwe.

Chapter 33

¹ Manase wali nemyaka ikumi limo na fibili ulo waambile ukuteka; watekele imyaka amakumi yasano na fisano mu Yerusalemu. ² Wo wacitile ifyabubi mumenso yakwa Yahweh nge fintu fyamuselu igyaluko ulo Yahweh watamfishe pantanshi yabantu bakwa Israeli. ³ Pantu wakulile incende shasansama isho wishi Hezekiah watobolwele kabili wakulile amabulambo yaba Baals wapangile imilando ya Ashelah kabili wafikamine kutannda shonse isha mumulu nokushishinshimuna. ⁴ Manase wakulile amabulambo munganda yakwa Yahweh, nangula Yahweh wa konkomeshe," Nimi Yenisalemu emo ishina lyandi likaba umuyayaya." ⁵ 5Wo wakulile amabulambo yantanda shonse isha mumulu mumalubansa yabali aya nganda yakwa yahweh. ⁶ Muciswebebe wa Ben Hinom walengele abana bakwe baume ukupita mu mulilo. Wo wacitile ifya buloshi ulubuko ne fya malele, kabili walipwishe kuli abo abalandile nabafwa naabo abalandile ne mipashi. minse wacitile ububi apakulu mumenso yakwa Yahweh, kabili wamulengele ukukalipa. ⁷ Icimashanya cabaswa wapangile wacibikile munganda yakwa Lesa. Cali mpali iyi inganda iyo Lesa wasosele kuli Davidi na Solomon umwana mwaume wakwe wo walandile,"Nimuli iyi nganda na mu Yerusalemu iyo nasala ukufuma mumilundu yonse iya Israeli epo ngabika ishina lyandi umuyayaya. ⁸ Nshakafumye abantu bakwa Israeli nelyo pamo muncende nalashika kufi kolwe fyabo umfwafye baangwa kukusunga fyonse uyo naba konkomesha, ukukonka yonse amafunde ifipope ine fikomo ifyo nabapele ukupitila muli Mose. ⁹ Manase watungulwile Yuda nabekalamushi bamu yerusalemu kukucita ububi noku alapo ukucila nenko isho Yahweh wa onawile pantanshi yabantu bakwa Israeli. ¹⁰ Yahweh wasosele kuli manase nakubantu bakwe lelo tabaposeleko mano. ¹¹ Eco Yahweh waletete pali bo abakulu bafita fya mfumu yaku Assyria uwasendele manase mu minyololo yacela nama kosa pankolokoso, kabili nokumupita ukuya ku Babyalon. ¹² Uluntu Manase wali bumafya wo wakutile Yahweh, Lesa wakwe kabili wali icifesheshe apakulu pacunso cakwa Lesa wafikolwe fyakwe. ¹³ 13Wo wapepele kuli ye; na Lesa wali papatilwe kuli ye na Lesa waumfwile ukupapata kwakwe kabili bali mubweshe ku Yerusalemu mubufumu bwakwe. Eluntu manase waishibile ukuti Yahweh ni Lesa. ¹⁴ Panuma ya ifi Manase wakulile ili bumba cakunse yamusumba wakwa Davidi kumasamba lubali lwa lilon, mutiswebebe, ukuya mumpongolo yesabi washingulwishe ulupili lwa ophel naco nokwimya ici bumba ukufika opatali. Wobikile abakulu bafita abakukosa mumusumba yonse iya muyada ilefwaikwa ubucingo. ¹⁵ Wapitile imilungu imbi utulubi ukufuma munganda yakwa Yahweh, kabili namabulambo yonse ayo wakulile palupili lwa nganda yakwa Yahweh na mu Yenisalemu, kabili nokufiposa kunse yamusumba. ¹⁶ Wo walikulile ubulambo bwakwa Yahweh nokutulapo amalambo ya fyabupe fyesenge ne fyabupe fyakutasha; wakokomeshe yuda ukubombela Yahweh Lesa wakwa Israeli. ¹⁷ Nangula, abantu bacili bakopelela muncende isha sansama, lelo kuli Yahweh, Lesa wabo. ¹⁸ Nge milandu imbi iikumine manase ipepo lyakwe kuli Lesa wakwe kabili amashiwi yabakamona abasosele kuli ye mwishina lyakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli mona yalilembwa paficitwa fyamfumu shakwa Israeli. ¹⁹ Muli filya ifyalembwa mwaliba ifyakale fyepepo lyakwe nefyo Yahweh waseshiwele naco. Kwaliba kabili ifyalembwa ifya masamba yakwe yonse namampulu kabili nencende umo wakula incende shasansama kabili nokucita imilando ya Asheleh nefibumbwa fyabaswa libe talaicefya-fyalilembwapo mumilandu yaba kamona. ²⁰ Eco manase wasendeme nefikolwe fyakwe kabili balimushikile munganda yakwe Amoni, umwana mwaume wakwe waishile kuba imfumu muncende yakwe. ²¹ Amoni wali nemyaka amakumi yabili nafibili ulo waambile ukuteka watekele imyaka amakumi yabili mu yecusalamu. ²² Wacitile ifyabula mumenso yakwa Yahweh nga manase wishi wacita Amoni walepela kufibumbwa fyonse ifyakubaswa ifyo manase wishi wapongile kabili walifishinshimwine. ²³ Wo Aawaicefeshe pacinso caka Yahweh ngefyo manase wishi wacitile. Lelo umo wine Amoni wabifishe ukucila no kulilapo. ²⁴ Ababomfi bakwe bali mwiminine no kumwipaya munganda yakwe. ²⁵ Lelo abantu bamu ncende bali peye bonse abo abaimine imfumu Amoni kabili bapangile Josiah umwana mwaume wakwe, imfumu pancende yakwe.

Chapter 34

¹ Yosia akwete imyaka cine konse konse uluntu aishile kutampa ukuteka; aishile kuteka imyaka amakumi yatatu-na umo mu Yerusalemu. ² Acitile icabune mu menso yakwa Yahweh, elo aendele munshila yakwa Davidi icikolwe cakwe, elo tayalukile ku nshila ya ku kulyo nangula ku kuso. ³ Pantu mu mwaka wa kulenga cine konse konse uwakuteka kwakwe, ulo alifye umwaice, aishile kutampa ukufwaya Lesa wakwa Davidi, icikolwe cakwe. Mu mwaka wakulenga ikumi elo na ibili, aishile uku wamya Yuda elo na Yerusalemu ukutula pa ncende apa kusumbuka, ne milando ya Arshela elo ne fya ku pashanya ifya kubaswa, elo nefya kupashanya ifya ku sungulula. ⁴ Abantu baishile kubwasaula amabulambo yakwa Bali pa menso yakwe; aishile kuputaula ifya kufukilisha fya bulambo ifyali pamulu wafiko. Aliputawile imilando ya Arshela, elo nefya kupashanya nefya fyela ifya kusubwako mutumpimfya pankafye fya sanguka ulukungu. Alipupile ulukungu pamanda sha bonse abalikutipala amalambo. ⁵ Aishile koca amafupa ya bashmapepo batuko pa mabulambo yabo. Muli

iyi nshila, alisangulwile Yuda elo na Yerusalemu. ⁶ Aishile kucita cimo cine na kumisumba yakwa Manase, Efulemu, elo na Simoni ukuya kushinta ku Nafutali, elo nefyakonauka ifya bashingulukile. ⁷ Ali tobele amabulambo, ukuma imilando ya Arshela elo ne fya kupashanya ali ficitile ulukungu, elo aishile kuputula na mabulambo yaku fukilishapo mu calo conse ica Israeli. Eluntu aishile kubwelela ku Yerusalemu. ⁸ Nomba mu mwaka wakulenga ikumi na cine konse konse mukuteka kwakwe, panuma Yosia ninshi alisangulwile icalo elo netempele, aishile kutuma Shafani umwana mwaume wakwa Azaria, Manase umulashi wa musumba, elo na Yoah umwana mwaume wakwa Yoahazi kalemba, ku kulungisha ing'anda yakwa Yahweh Lesa wakwe. ⁹ Baishile kuya kuli Hilikia, umukulu waku bashimapepo, elo no kumupela indalama ishaletelwe mu ng'anda yakwa Lesa, isho abena Lebi, abali kulinda ifiibi, baishile kukolonganika ukufuma kuli Manase elo na Efulemu, ukufuma kuba shelepo bonse mu Israeli, ukufuma kuli Yuda onse elo na Benjamini, elo naku bali kwikala mu Yerusalemu bonse. ¹⁰ Baishile kupela indalama ku baume abalikwangalila umulimo we tempele lyakwa Yahweh. Abaume bali kufolesha ababomfi abali kulungisha elo no kubweseshapo itempele. ¹¹ Bali kufolesha abali kupopa elo na bali ku kula ukushitamo amabwe ayakubasa imbao sha kupopela, elo no kupanga myalo iya fikulwa ifyo imfumu shimo isha mu Yuda shashile sha bongolola. ¹² Abaume bali bombele umulimo ne cicetekelo. Abalikwangalila Yohasi elo na Obedia, abena Lebi, abana baume bakwa Merari; elo na Zekaria na Mashelamu, ukufuma ku bana baume bakwa Kohati. Bambi abena Lebi, abo abali kulisha ifilimba ubune, bali palamishe ukule kulangilila abaume umulimo. ¹³ Abena Lebi ebali kwangalila abali kupita ifyabukule elo na bonse abaume abali kubomba munshila yonse. Kwali na bena Lebi abali bakalamba, bakatungulula, elo na bali kulonda pampongolo. ¹⁴ Uluntu baishile kufumya indalama shintu baletete yakwa Yahweh Hilikia shimapepo aishile kusanga icapelwe kuli Mose. ¹⁵ Hilikia shimapepo aishile kweba Shafani umusangushi ati, "Ndisangile icitabo icefunde mu ng'anda yakwa Yahweh." Hilikia aishile kuleta icitabo kuli Shafani. ¹⁶ Shafani aishile kutwala icitabo ku mfumu, elo kabili aliebele, ukulanda ati, "Ababomfi benu bakobamba fyonse ifya pelwe kuli bo. ¹⁷ Balipwile indalama ishasangilwe mu ng'anda yakwa Yahweh, elo bali shipele mu minwe ya balikwangalila elo na ku baume abalikubomba." ¹⁸ Shafani kasonkesha alyebele imfumu, "Hilkia shimapepo alimpele icitabo." ¹⁹ Eluntu Shafani abelengele imfumu. Nomba caishile kuba uluntu imfumu yaumfwile amashiwi ye funde, yalilepawile ifya kufwala fyakwe. ²⁰ Imfumu yaishile ku konkomesha Hilikia, Ahikamu umwana mwaume wakwa Shafani, Abdoni umwana mwaume wakwa Mika, Shafani kasonkesha, elo na Asaiah, umubomfi wakwe umwine, ukwebati, ²¹ "Kabiyeni elo kanjipushisheniko kuli Yahweh, elo na pabashala mu Israeli elo na mu Yuda, pa mashiwi ya mucitabo icasangilwe. Pantu cikulu, icipyu cakwa Yahweh ici bikilwe pali fwebo. Cikulu, pantu ifikolwe fyesu tafyali kumfwila amashiwi ya muli ici citabo ukweba ati balekukonka ifyalembwamo." ²² Eico Hilikia, elo na bonse abo imfumu ya konkomeshe, baishile kuya kuli Huldah kasesema umwanakashi, umukashi wakwa Shalumu umwana mwaume wakwa Tokati umwana mwaume wakwa Hasra, kasunga wa cakubikamo insalu (ali kwikala mu Yerusalemu mu musumba wa cibili), elo baishile kulanda kuli ye muli uyu musungo. ²³ Aishile kulanda kuli bo ati, "Ifi efyo Yahweh, Lesa wakwa Israeli, alanda ati: Kebeni umwaume uumitumine kuli nebo ati, ²⁴ 'Ifi efyo Yahweh alanda: Boneni, ndi nokuleta ubonaushi pali iyi ncende elo na kubekalamo, fyonse ifilayi ifyalembelwe mucitabo filibelengelwe ku mfumu ya ku Yuda. ²⁵ Ifi fikacitika pantu balisulile nebo elo balyo cele ne fifukilisho kuli tu lesa tumbi, elo balinengele ukukalipa kuli fyonse ifyo iminwe yabo ipangile, ekwebati, icipyu candi cilikuba pali bo ukutula pali iyi ncende, elo ta bakacishimye.' ²⁶ Lelo ku mfumu ya ku Yuda, uwamitumine ukwipusha Yahweh ifyo engacita, ifi efyo mukalande kuli ye ati, 'Yahweh Lesa wakwa Israeli alanda ati: Pamashiwi ayo waumfwile, ²⁷ pantu umutima obe wali sakamene, elo wali icefyeshe kuli Lesa uluntu waumfwile aya mashiwi palwa iyincende elo na bekalamo, elo pamulandu naicefya kuli nebo elo ulilepawile ifya kufwala fyobe elo no kulilila kuli nebo, elo na nebo ndymfwile kuli webo-ifi efyo Yahweh alanda- ²⁸ bona, nka kukolonganishisha kufikolwe fyobe. ukukolonganikwa ku manda mu mutende, elo amenso yobe taya kabone ubu bonaushi nangu humo ubo nkaleta pali iyi ncende elo na bekalamo.'" Abaume balitwele aya mashiwi kumfumu. ²⁹ Eluntu imfumu ya tumine intumi elo no kukolonganika bacilolo bonse aba ku Yuda elo na Yerusalemu. ³⁰ Eluntu imfumu yaille mu ng'anda yakwa Yahweh, elo na bonse abaume bamu Yuda elo na bekalamo mu Yerusalemu, elo na bashimapepo, abena Lebi, elo na bantu bonse, ukutampila ku mukulu ukuya kufika ku mwaice. Eluntu ababelengele yonse amashiwi ya mu citabo ca cipangano icasangilwe mu ng'anda yakwa Yahweh. ³¹ Imfumu yali makene mu ncende elo yalipangile icipangano kuli Yahweh, ukule kwendela muli Yahweh, elo no kusunga amafunde yakwe, ifipope fyakwe elo ne fyobe fyakwe, no mutima wakwe onse elo no bumi bwakwe bonse, ukulekukonka amsshiwi ya cipangano ayalembelwe mulici citabo. ³² Alilengele bonse abasangilwe mu Yerusalemu elo na Benjamini ukutalama pa cipangano. Abalikwikala mu Yerusalemu alicicitile mu cumfwilo ku cipangano cakwa Lesa, Lesa wafikolwe fyabo. ³³ Yosia aishile kufumya fyonse ifya muselu my calo ifyali fya bantu baku Israeli. Alilengele onse mu Israeli ukupepa Yahweh. Lesa wabo. Munshiku sha mweo wakwe shonse, tabafumineko mukulekukonka Yahweh, Lesa wa fikolwe fyabo.

Chapter 35

¹ Yosia asefeshe icakucilila kuli Yahweh mu Yerusalemu, elo bena baipeye umwana wa mpaanga iya pacakucilila pa bushiku bwa lenga ikumi limo na shine mu mwenshi wa kutampa. ² Ena abikile bashimapepo mu fintu fyabo no kubakoselesha bena mu mulimo wa mung'anda yakwa Yahweh. ³ Aishile kulanda ku bena Lebi abalikufnda abena Israeli bonse abo abali abapelwe kuli Yahweh ati, "Bikeni imbkoshi ya mushilo mu ng'anda yakwa Solomon umwana mwaume wakwa Davidi, imfumu ya bena Israeli yakulile. Tamufwile kusenda pa mabeya yenu na kabili. Nomba shinshimuneni

Yahweh Lesa wenu, no kubombela abantu bakwa Israeli. ⁴ Ipekanyeni mwebene pa shina ya mayanda ya fikolwe fyenu elo na mu mabumba yenu, ukulingana na ne fyalembmbwa fyakwa Davidi, imfumu ya bena Israeli, elo ne fyakwa Solomoni, umwana mwaume wakwe. ⁵ Mutalame mu ncende ya mushilo, mu mabumba na mabuba mu mayanda yafikolwe yaba wenu, mu ndupwa sha bantu, mubike mu ncende mu mabumba mu mayanda ya fikolwe iya bena Lebi. ⁶ Ipayeni abana ba mpaanga abacacucilila, isangululeni mwe bene, mu pekanishiahe ba wenu abana ba mpaanga mucite ukulingana ne cebo cakwa Yahweh ico apele mu minwe yakwa Mose." ⁷ Yosia epskupela abana ba mpaanga amakana makumi yatatu no twana ukufuma ku mbushi umutulo wa cakucilila ku bantu bonse abo abasangilwe, elo apeepe amakana amakumi yatatu aya ng'ombe-ifi fyonse fya fumine mu fyuma fya mfumu. ⁸ Intungulushi shakwe shapele umutulo wakuitemenwa ku bantu, kuli bashimapepo na ku bena Lebi. Hilikia, Sakaria, elo na Yehieli, ba cilolo balikutungulula mu ng'anda yakwa Lesa, bapele kuli bashimapepo imitulo ya cakucilila 2,600 elo ne mitwe ya ng'ombe amakumi yatatu. ⁹ Kabili Konaniya elo na Shemaiya na Netaneli, ba wabo, elo Hashabiya, Yehieli, na Yosabadi, bacilolo ba bena Lebi, ba pele imitulo ya cakucilila amakana ya sano ku bena Lebi elo na makumi yasano aya mitwe ya ng'ombe. ¹⁰ Eico umulimo walipekanishiwe, elo na bashimapepo bataleme mu ncende shabo, pamo na bena Lebi ukulingana na mabumba yabo, umwakonkomeseshe imfumu ifipope. ¹¹ Bena baipeye abana ba mpaanfa pa cakucilila, elo bashimapepo basanshile umulopa uyo bena bapokelele ukufuma mu minwe ya bena Lebi, elo abena Lebi bafundile utwana twa mpaanga. ¹² Bena bafumishemo imitulo ya koca, pakuti bengapela mukukonka na mayanda yafikolwe fyabo mu bantu, mukutula bena kuli Yahweh, ne fyo icalembwa mwi buku lyakwa Mose. Bcitle cimocine na ku ng'ombe. ¹³ Baishile koca inama ya cakucilila pa mulilo mukukonka ne fyo balikubeba. Lelo imitulo ya mushilo, baliipikile mu mpoto, mu malongo, elo na mu mapani elo baishile kufileta bwangu bwangu ku bantu bonse. ¹⁴ Bena panuma bailepekanishisha umutulo abene elo na bashimapepo, pantu bashimapepo, indupwa shakwa Aroni, bena baletula imitulo ya koca na mafuta mpakafye ubushiku bwapita, eico abena Lebi bailepekanishisha imitulo abene elo ne ya bashimapepo, no lupwa lwakwa Aroni. ¹⁵ Bakmbwa, aba mulupwa lwakwa Asafu, bena bali mu ncende shabo, ngefyo ba balangilile kuli Davidi, Asafu Hemani, elo na Yedutuni kabona wa mfumu, elo ba malonda abali pa mpongolo. Bena tabalikukwata ukufuma pa milimo yabo, pantu ba wabo abena Lebi balebapekanishisha bena. ¹⁶ Eico, pali ilya nshita umulimo onse uwakwa Yahweh walipekanishishe pa kusefya icacucilila no kutula imitulo ya koca pa bulambo bwakwa Yahweh, ngefyo imfumu Yosia ya konkomeshe. ¹⁷ Abantu bakwa Israeli abasangilwepo mukusunga icacucilila pali ilya nshita, elo no mutebeto wa mukate utatutumuka pa nshiku cie lubali. ¹⁸ Ukusefya kwa cakucilila ca musango uyu tacatala ukumfwikapo mu Isreli ukufma mu nshiku shakwa Samwele kasesema, kabili takwali imfumu shimbi isha mu Israeli ishasefeshe umusango uyu uwa cakucilila ngefyo Yosia acitile, pamo na bashimapepo, abena Lebi, na bonse abantu bakwa Yuda na bakwa Israeli abo abasangilwe, na bekashi ba mu Yerusalemu. ¹⁹ Ici icacucilila caliko mu mwaka wakulenga ikumi limo na cine konse konse mu kuteka kwakwa Yosia. ²⁰ Panuma yaifi fyonse, panuma Yosia akwete ukupekanya itempele mu buyano, Neko, imfumu ya Egypto, yaimine ukuya ku bulwi pa Kakemishi pa mumana wa Yufurate, elo Yosia aishile kufuma mu kulwa na ena. ²¹ Nomba Neko aishile kutuma nombe kuli ye, ukulanda ati, "Bushe findo nalacita nobe, imfumu ya ba Yuda? Nebo teiwe njisheile mukulwisha lelo, nomba mukulwisha ing'anda iyo nalaya nayo. Lesa akonkomeshe uwakungufyanya, eico uikanye ukufma ku cakucilila cakwa Lesa, uyo uli na nebo, nangu wileka akonaule. ²² Nangu cingaba ifi, Yosia alikene ukubwela ukufuma kuli ye. Ena aifungushenye umwine pa kuti alwe na ye. Taumfwile ku mashiwi yakwa Neko ayo ayafumine ku kanwa kakwa Lesa; eico aile mukulwa mu mukonko wa Megibdo. ²³ Bakaposa ba mifwi baishile kulasa imfumu Yosia, elo imfumu yaishile kulanda ku babomfi baiko ati, "Nsendeni mu mfumye kuno, pantu balincenene sana." ²⁴ Eico ababomfi bakwe balimufimishe mwi celeta, no kumubika mwi celeta lyakwe limbi. Bena balimupitile ku Yerusalemu, eko afwilile. Bamushikile mu nshinshi ya fikolwe fyakwe. Aba Yuda bonse na bena Yerusalemu baloseshe Yosia. ²⁵ Yeremia aliloseshe pali Yosia; bonse bakemba abaume na banakashi balelosa mu nyimb pali Yosia ukufika na lelo. Ishi nyimbo shaishile kuba lutambi mu Israeli; bona fyalilembwa mu nyimbo sha bulanda. ²⁶ Imilandu imbi paya kwa Yosia, ne fintu fya bune acitile mu kubela ukulingana ne fyalembwa mu mafunde yakwa Yahweh- ²⁷ elo ne micitile yakwe, ukufuma mukutampa ukufika kumpela, yalilembwa mu citabo ca shamfumu sha ba Yuda elo na bena Israeli.

Chapter 36

¹ Eluntu abantu ba mu calo bapitile Yehoahasi mwana mwaume wakwa Yosia no kumu cita imfumu mucifulo cakwa wishu mu yelusalemu. ² Yehoahasi wali ne myaka yakufyalwa amakumi yabili na itatu ulo atampile ukuteka, kabili watekele imyeshi icatumu yelusalemu. ³ Imfumu yaku Egypto ya mufumishe mu yelusalemu, kabili yalipilihe icalo ama tatenti umwanda umo aya siluvele na talent umo uwa golide. ⁴ Imfumya ku Egypto yacitile Eha icimu, uwali wabo wakwa yehoahasi, imfumu mu yuda na Yelusalemu (no kucinda ishina lyakwa Eliakimu kuli yehoiakimu). Eluntu necho wa piicile yehoahasi wabo wakwa Eliakimu no ku muleta ku Egypto. ⁵ Yehoiakimu wali ne myaka amakumi yabili na isano ulo atampile ukuteka kabili wo tekele imyaka ikumi limo namo mu yelusalemu. acitile ifya bubi mu menso yakwa Yahweh Lesa wakwe. ⁶ Elo Nebuchadnezzar, imfumu yaku Babiloni wa mu sanshile no kumukaka mu minyololo noku mupita ku Babyloni. ⁷ Nebukadinesa kabili wa sendele fimo ifipe munganda yakwa Yahweh ku Babiloni, noku fimu cipango mu Babiloni ⁸ Palwa milandu imbi ikumine yehoiakimu, ifya makankamike ifyo acitile nee fya sangilwe ifibi pali wo, moneni fyali lembwa mu citabo ca shamfu sha Yuda na Israeli. Eluntu yehoiakimu umwana wakwe umwaume, waishilekuba mfumu mu cifulo cakwe ⁹ Yehoiakimu wali nemyaka cine konse konse ulo watampile uku teka; wa tekele

imyeshi itatu ne nshiku ikumi limo mu yelusalemu. Wa citile ifibi mumenso yakwa Yahweh.¹⁰ Mu mupepo, imfumu Nebukabinesa watumine abantu ukumutwala ku Babiloni ne fintu ificindami ukufuma mu ngánda yakwa Yahweh ,no kucita sedakia, lupwa lwakwe imfumu pali yuda na yelusalemu.¹¹ Zedekio wali ne myaka amakumi yabili na umo watampile ukuteka; wa tekela imyaka ikumi na umo mu yerusalemu.¹² Wa citile ifintu fyabubi mu menso yakwa Yahweh Lesa wakwe. Taiceshe umwine kuli jeremiya kasesema, uwali kusosa ukufuma ku kanwa kakwa Yahweh.¹³ Zedekiah kabili wapondokele imfumu Nebuchad nezzar, uwa mucitile ukulapo kumunakila pali Lesa lelo Zedekia wapotele umukoshi no kosho mutima wakwe ukukano kubwelela kuli Yahweh Lesa wakwa Israeli.¹⁴ Ukucilapo, shonse ntungulushi shaba shimapepo na bantu Zabali ne cishinka kabili ba konkele ifyabubi ifyalecita abena fyalo Ba koweshe ingánda yakwa Yahweh iyo wasangululwile mu Jerusalemu¹⁵ Yahweh, Lesa wa fikorwe fyabo wa tumine ishiwi kuli bo mu nkombe shakwe imiku ne miku pantu wali kwete uluse pa bantu bakwe na pancende apo wikala.¹⁶ Lelo bali kupumye nkombe shakwa Lesa, ukusushe shiwi lyakwe no kuseka bakesesema bakwe, mpakafye ubukali bbwakwe, mpaka takwali ica kwafwilisha.¹⁷ Eco Lesa waletete palibo imfumu yaku chaldeani, uwa ipeye abalumendo babo ku lupanga mucifulo camushilo kabili tikwete luse pabalumendo na bana cisungu, abakote nangula abamfwi Lesa wabapele bonse mu minwe yabo.¹⁸ Fyonse ifya kuyemba mu ng'anda yakwa Yawe ifi kulu ne finono ifyuma fyonse mu nganda yakwa Yawe ne fyuma fya mfumu naba cliolo bakwe fyonse ifi alipitile ku Babele.¹⁹ Balyocele ing'anda yakwa Lesa, bali tobele ne citumba ca Yerusalemu balyocele ne fipango fyaiko naula fyonse ifi suma ifya limo.²⁰ Imfumu yali pitile ku Babele abo abapuswike ku lupanga, Basangukile aba bomfi bakwe kabili abana bakwe abaume mpaka fye ukuyipwa kwa kuteka kwa bu fumu bwa ku Persia.²¹ Ifi fyalicitike kuku fikilisha icebo ca kwa Yawe icamu kanwa kakwa Yeremia mpaka icalo ca sansamukila ama sabata yaciko, Cali ku cindika Isabata iya ciko ilyo fye cili icakwikala icalo kweleshiwa pakuti kwingaba ukufisha imyaka cinelubali muli wine musango.²² Nomba mu mwaka wakwa mbilapo uwakwa Koresha imfumu iyaku Perisia pakutula icebo cakwa Yawe ukufuma mu kanwa ka kwa Yeremia cingaba icakufikilishiwa, Yawe akoseshe umupanshi wakwa Koreshe imfumu yaku Perisia pakuti enga bila imbila mu bufumu bwakwe bonse nakabili nokubika mu kulemba Alandile,²³ "Ifi eflyo Koreshe imfumu yaku Perisia yasosa; Yawe, Lesa uwa Mu mulu alimpele ama bufumu yonse aya pa calo, Alimpele ne cipope ica kumu kulila inganda yakwe mu Yerusalemu iya ba mu Yuda. Ilyo onse uli muli mwebo pa bantu bakwe bonse Yahwe uwobe Lesa engaba, nobe mulekeni online ale kuyako."

Ezra

Chapter 1

¹ Mu mwaka wakubalilapo wakwa Sarasi, imfumu yaku persia, Yawe afikilisha icebo cakwe ica fumine mu kanwa ka kwa Yeremiya, no kufundaula umupashi wakwa Sairasi. Imbila yakwa Sailasi yaumfwikile mumusumba wakwe onse ofi efya lembelwe no kulandwa.² "Sailasi, imfumu yaky persia yalanda ati; Yawe. Lesa wamyulu alimpele amabufumu yonse iya pesonde noku nsila uku mukulila inganda uakwe mu Yerusalemu mu Yudea.³ Uyo onse uwafuma kubantu bakwe (Lesa wakwe alekuba nankwe) ayakufikanaku yerusalemu, iyabela ku Yuda noku kula ing'anda uakwa Yawe, Lesa wakwa Isreali Lesa uwaba mu Yerusalemu.⁴ Abantu ababa kulubali ululi lonse mu musuma wkwabela abashalapo muli cilya calo bekala nga aba lebeshibafwilue ukuba pela silifa na golide, ifipe nefitekwa, pamo penefye obupe bwakuitemenwa ku nga'anda yakwa Lesa mu Yerusalemu."⁵ Elo intungulushi sha fikorwe fya mikowa yakwa Yuda na Benjamini, ba shimapepo nabana, na onse uo umupashi wakwa Lesa wafundawile ukuya no kuya kukula ing'anda yakwa Yawe, iyaba mu Yerusalemu.⁶ Nabo aba bashingulwike balitungilile umulimo na silfere ne fipe ifingi ifinama nefyabunonshi ifingi no bupe bwakuitemenwa.⁷ Sairasi imfumu yaku Persia yalilekeleko ifipe ifyali ifya mung'anda yakwa Yawe ifyo Nebuchadinesa aletele ukufuma ku Yerusalemu nokuibika mu nganda ya tumilungu twakwe.⁸ Sairasi, imfumu yaku Pesia, acibikile mu maboko yakwa Mitiredati kasunga wa cipao, nao afipendele kuli sheshibasa, umwana mwaume wa mfumu yaku Yuda.⁹ Ngi eyali impendwa yabo; amakumi yatatu aya mabakuli ya golide ikana limo ilya mabakuli ya silfere, amabakuli amakumi yabili-napabula nayambi,¹⁰ amakumi yatatu aya nsani sha golide isha fonka imyanda ine ne kumi isha nsani ishinono isha kufonka isha silifa, kabili ne kana limo ilya fipe fimbi.¹¹ Mwali amakana yasano ne myanda ine iya fipe fyonse ifya silifa na golide. Shashobesa aliletela fyonse ulu aba muli bunkole baile ukufuma ku babiloni ukuya ku

Chapter 2

¹ Mba e bantu ba mu citungu abafumine muli bunkole ku mfumu Nebukadinesa, uwabasendele muli mu Babilon, abantu ababwelelulike ku misumba yabo iya Yerusalemu na mu Yuda.² Balishile na Serubabeli, Yeshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Medekai, Bilishani, Misipaei, Bigifai. Reumu na Baanaga.³ Abamubufyashi bwakwa Paroshi: 2,172.⁴ Aba mubufyashi bwakwa Shefatiya: 372.⁵ Aba mubufyashi bwakwa Ara: 775.⁶ Aba mubufyashi bwakwa Pehati-Moabu, ukupita muli Yohua na Yoabu, 2, 812.⁷ Aba mubufyashi bwakwa Elamu: 1, 254.⁸ Aba mubufyashi bwakwa Satu: 945.⁹ Aba mubufyashi bwakwa Sakai: 760.¹⁰ Aba mubufyashi bwakwa Bani: 642.¹¹ Aba mubufyashi bwakwa Bebai: 623.¹² Aba mubufyashi bwakwa Asigadi: 1, 222.¹³ Aba mubufyashi bwakwa Adonikamuo: 666.¹⁴ Aba mubufyashi bwakwa Bigifai: 2, 056.¹⁵ Aba mubufyashi bwakwa Adini: 454.¹⁶ Aba mubufyashi bwakwa Ateri, ukupita ku Hasekia: Pabula na cine konse konse.¹⁷ Aba mubufyashi bwakwa Besai: 323.¹⁸ Aba mubufyashi bwakwa Yora: 112.¹⁹ Abaume ba mu Hashumu: 223.²⁰

Abaume ba mu Giba: Pabula na basano.²¹ Abaume ba mu Betelemu: 123.²² Abaume ba mu Netofa: amakumi yasano na mutanda.²³ Abaume ba mu Anatoti: 128.²⁴ Abaume ba mu Asimafeti: amakumi yane na babili.²⁵ Abaume ba mu Kiriati Yarimu, Kefira, na Beeroth: 743.²⁶ Abaume ba mu Rama na Geba: 621.²⁷ Abaume ba mu Mikimasi: 122.²⁸ Abaume ba mu Betele na Ai: 223.²⁹ Abaume ba mu Nebo: amakumi yasano na babili.³⁰ Abaume ba mu Magibishi: 156.³¹ Abaume ba mu Bambia aba mu Elamu: 1, 254.³² Abaume ba mu Aarimu: 320.³³ Abaume ba mu Lodi, Hadidi, na One: 752.³⁴ Abaume ba mu Yeriko: 345.³⁵ Abaume ba mu Sena: 3, 630.³⁶ Bal'i bashima pepo: abamubufyashi bwakwa Yedaya aba mu ng'anda yakwa Yeshua: 973.³⁷ Imeri uwa mubufyashi: 1, 052.³⁸ Pashuri uwa mubufyashi: 1, 247.³⁹ Harimu uwa mubufyashi: 1, 017.⁴⁰ Abana Lebi: aba mubuafyashi bwakwa Yoshua na Kadimieli, aba mu mubufyashi bwakwa Hodafiya: amakumi cine lubali na bane.⁴¹ Bakemba ba mwitempele, aba mubufyashi bwakwa Asafu: 128.⁴² Aba mubufyashi bwa ba kalinda ba mpongolo: aba mubufyashi bwa mu shalumu, Ateri, Talimoni, Akuba, Aatita, na Shoba: bonse pamo bali. 139.⁴³ Abo aba abapelwe ukupungila mwi tempele: mubufyashi bwakwa Siha, Hasufa, Tabaoti,⁴⁴ Kerosi, Siala, Padoni,⁴⁵ Lebanaya, Hagabu, Akubu,⁴⁶ Hagabu, Shalimai, na Hanani.⁴⁷ Aba mubufyashi bwa mu Gileli: Gahari, Reaya,⁴⁸ Resini, Nekoda, Gasamu,⁴⁹ Usa, Pesea, Besa,⁵⁰ Asina, Meumimu, na Nefisimu.⁵¹ Aba mubufyashi bwakwa Bakibuku: Hafuta, Aahiri,⁵² Basiluti, Meida, Hasha,⁵³ Bakosi, Sisera, Temaya,⁵⁴ Nesiya na Hatifa.⁵⁵ Aba mubufyashi bwa babomfi ba kwa Solomoni: aba mubufyashi bwa kwa Sotai, Hasofereti, Peruda,⁵⁶ Yada, Dakoni, Giddeli,⁵⁷ Shefatiya, Hatiti, Pocereti, Hasebaimu, na Ami.⁵⁸ Bonse pamo bali 392 aba mubufyashi aba pelwe umulimo mwitempele na bamubufyashi bwa ba bomfi ba kwa Solomoni.⁵⁹ Abo abaile ku Tele mala, Tele Hasha, Kerubi Addon, na Imeri - lelo tabakwete insambu shakushinkasha ukuti bafuma mu Israeli -⁶⁰ ukubikapofye 652 abamubufyashi bwakwa Delaiya, Tobia, na Nekoda.⁶¹ Pamo pene, ukufuma ku bufyashi bwa ba shima pepo: aba mubufyashi bwakwa Hobaya, Hakosi, na Basilai uwabule umukashi wakwe ukufuma ku mwana umwanakashi wa kwa Basila umwina Gileadi elo balikubeta pa mashina yabo.⁶² Balifwalishe ifyalembele pafya mu citoto cabo, lelo tacasasngililwe, bali bafumishipo pafya mushima pepo nga bashasangululwa.⁶³ Umulashi alibele beba ukuti tabafwile ukulya icakulya ice lambo lya mushilo mpakafye shima pepo wa Urimu na Tumimu akasuminishe.⁶⁴ Ibumba lyonse lyali 42, 360,⁶⁵ ukwabula ukubikako ababomfi babo na babombofi babo abamaka naba bali (7,337) elo na baume na banakashi babo nabali kwimba mwitempele bali (imyanda ibili).⁶⁶ Bakabalwe babo: 732. Impunda shabo: 245.⁶⁷ Ingamila shabo: 435. Bapunda babo: 6, 720.⁶⁸ Ulo baile ku ng'anda ua kwa Yawe mu Yerusalemu, imfumu nkalamba yalipeele icabupe cakutemunwa ukukula ing'anda yakwa Lesa, ukuibwekeshapo pa mufula waiko.⁶⁹ Balielele ukulungama na maka bakwete ku milimo: amakana amakumi mutanda ne ikana limo isha silifa drakimasi amakana ne umwanda umo ifkufwala ifya bashima pepo.⁷⁰ Bashi ma pepo nabena Lebi, abantu, bakemba ba mwitempele naba kasunga bampongolo, nabo bonse abapelwe ukupungila mwitempele balikele mu musumba yabo. Bonse abantu mu Israeli balikele mu misumba

Chapter 3

¹ Cali ni mu mweshi wa cine lubali panuma ya lupwa lwa kwa Israeli lwa bwelulwike kumisumba yabo, ulo abantu balongene pamo nga umuntu umo mu Yerusalemu.² Yeshua mwana Yosadaki kabili naba munyina babwe bashi ma pepo na Selubabele mwana Shealtiel, na bandume shakwe balimine nokukula licipailo ca kwa Lesa wa kwa Israeli ku kupa umutulo wa ca koca ngefyo calembwa mu malango ya kwa Mose umuntu wa kwa Lesa.³ Nilo balimike icipaolo, ico umwenso wali pali bena pa mulandu wabantu bamumpanga. Balipele umutulo wa ca koca kuli Yawe kumaca na pa cungulo.⁴ Kabili bali kusefya ne nshiku nkulu iya mutebeto sha nsakwe ngefyo calembwa kabili balepela imitulo ya ca koca ubushiku no bushiku ukulingana necebo, ca mulilo wa cila bushiku pa bushiku.⁵ Ukulingana fye, kwali kuba imitulo ya koca iya cila bushiku, imyulo ya mwenshi upya, kabili ne mitulo yonse iya mitebele yaimikwa iya kwa Yawe iyo yasangululwa, ukubika pofye ne mitulo ya kuitemenwa ukufuma kuli bonse abali kepela kuli Yawe.⁶ Bali tampile ukupela imitulo ya koca kuli Yawe pa bushiku bwa ntashi ubwa mweshi bwa cine lubali, nangu cakuti itempele tamwali.⁷ Eico balipele silfere kuli bakabomba ba bamwe kabili na baume ba milimo ya kuminwe, kabili bali bepele ifya kulya, ne cakunwa, kabili na mafuta ku bantu Sidoni na Tyr, pakwebati baletete icimuti ca ceda pali bamba ukufuma ku libanoni ukuya ku Yuda, ukulingana na insambu shabapele Cyrus imfumu ya ku Persia.⁸ Nolu mu mwenshi wa cubili uwa mwaka wa cibili panuma balibwelele ku ng'anda ya kwa Lesa mu Yerusalemu Seubabele mwana Shealtiel, Yeshua mwana mwaume wa kwa Yusadaki, na bonse bamunynabo bashima pepo nabena Lebi, kabili nabo aba bwelulwikile muli bunkole ukwisa ku Yerusalemu bali tampile ukubomba. Bali bapele abena Lebi abali nemyaka ukufuma pa makumi yabili nokucilapo ukulakwangalila imilimo ya ng'anda ya kwa Yawe.⁹ Yeshua nabana baume bakwe nabamunynabo kabili Kadmieli nabana baume bakwe abali bamulupwa lwa kwa Hodariah, kabili abana baume bakwa Hedadi nabana baume babo naba munynabo bonse bali bena Lebi abayampene pamo mukwangalila abo abali kubombela pa ng'anda ya kwa Lesa.¹⁰ Bakakula balibikile umufuka we tempele lya kwa Lesa. Nefi fyalilengele bashi ma pepo ukwiminina ne nsalu shabo namapenga kabili nabena Lebi, nabana baume bakwa Asafi, ukulumbanya Yawe ne filimba, ngefyo fye ukuboko kwa kwa Daridi, imfumu ya kwa Israeli akonkomeshe.¹¹ Bena balikwamba nokulumbanya kabili na matotelo kuli Yawe, "Ena musuma! icipangano cakwe cacishinka kuli Israeli caikala umuyayaya." Bonse abantu balililele kwi shiwi ilikalamba iya nsansa mukulimbanya Yawe pamulandu wakwebati umufula we tempele ulibikilwe.¹² Lelo abeni bashi ma pepo na bena Lebi kabili nefikollwe fya mokowa, abo abali bakalamba kabili bali mwene ng'anda ya kubalilapo, ulo umufula wa iyi ng'anda wabikilwe pa menso yabo, bali lilile umusowa. Lelo abantu abengi bali pundile me nsansa ne congwe kabili

ne ciunda ca kwanga.¹³ Na panuma ya ifi, abantu balifililwe ukulekanya iciunda ca nsansa ne congwe ukufuma ku ciunda cabalikulila, ico abantu balikulila ne nsansa ishikalamba, kabili ne ciunnda caliumfwikile ukufuma fye

Chapter 4

¹ Nomba bamo abalwani bakwa Yuda na Benjamini balyumfwile ukutula abantu abali ba nkole balikukulila Yawe itempela, Lesa wakwa Israeli. ² Elo baile kupalamina kuli Serbabele ne mitwe ya fikolwe fya mikowa yabo. Batile kuli bena, "lekeni tulekukula pamo na mwebo, pantu nga mwebo tukofwaya Lesa wenu kabili tubilitula na malambok kuli ena ukutampa fye pa bushiku lintu Eshadoni, mfumu ya Assyria atuletele kuli iyi ncende." ³ Lelo Serbabele, Jeshua, nabashala imitwe yamikowa ya fikolwe fyabo batile, "tamuli nimwebo, lelo ni fwebo abalingile ukukula inganda yakwa Lesa wesu, pantu nifwebo abakokula inganda yakwa Yawe, Lesa wakwa Israeli, pamo nga fintu mfumu cyrus wa ku Persia alikutweba." ⁴ Elo abantu bamucalo banashishe amaboko ya bantu bakwa yuda, balilengele abena yuda ukutina ukukula. ⁵ Pamo pene balipele bampanda mano amafisa kanwa kukucilinganya amapange yabo. Balicitile ci mu nshita iya nshiku shakwa cyrus na mukati ka kuteka kwakwa Darius mfumu yaku Persia. ⁶ Elo pakutampa kwa kuteka kwakwa Ahasuerusi balilembele icakusinina abekashi mu muli yuda Yerusalemu. ⁷ Cali nimu nshiku shakula Artakishashele ulo Bishilamu, Mitiridati, Tabeele, na balya aba bomfi banabo balilembele ku mfumu Artakishashele wa ku persia, kalata walembelwe mu ci Aramaic no kupilibulwa. ⁸ Rehumu mushika na Shimshai kalemba balembelwe muli iyi nshiku uu mfumu Artakishashete pali Yerusalemu ⁹ Elo Rehumu, Shimsha kalemba, nabalya ababomfi banabo, abali na kapingula na bambi na cilolo na mubuteko; abena persia abaume ukufuma ku Ereka na Babele na baume ukufuma ku Susa (ekutula bena Elamu) balilembele kalata, ¹⁰ Kabili kuli bena kwalilundile abantu bantu abakankala naba mubele iisuma Ashuribampali alibekatile bu nkole no kubapatikisha ukwikala mu samaria pamo nabashele abali mu citungu ca ku masamba ya mumana. ¹¹ Ici eca kwambulula ca nkalata iyintu batumine kuli ena: "Ku mfumu Artakishashete, ana bomf benu abaume ba mu citungu ca ku masamba ya mumana, tulilembele ifi. ¹² Leken iinfumu ukutula aba Yuda abaile ukufuma kuli mwebo balibwelele nakabili kuli fwebo mu Yerusalemu ku kukula umusumba wa nasisanguka. Balipwile ifi bumba kabili baliwemye imifula. ¹³ Nomba lekeni imfumu ishibe ukutula uyu musumba nga wakulwa ne fubumbwa fyalipwile, tabakalekupela umutulo, umusonko nangula umusangulo ne ci cikonaula icipao casha mfumu. ¹⁴ Cine cine pantu tulilile umucele wakwisano tacikowama fwebo ku kumona icamusalula ici conse cikocitika ku mfumu nipa mulandu uyu intu fwebo tukotumina ici ku kwishibisha mfumu. ¹⁵ Mufwailishe ifyalembwa mu ma buku yaba wishinwe o kusambilila ukutial uyu musumba wa baxisanguka untu wakonaula isha mfumu ne fitungu. cilengele amafya ayengi ngashi ku shamfumu ne fitungu caliba epakati ka busangu ukufuma fye na kale. nips mulandu uyu icakuti umusumba walyonawilwe. ¹⁶ Tukoishibisha mfumu ukutula nga uyu musumba ne cibumba fyakulwa, elo takwakabe nangu kamo akakashala mu citungu caku masamba ya mumana." ¹⁷ Elo imfumu yatumine ubwasuko kuli Rehemu mushika an Shimshai kalemba nabalya ababomfi banabo muu Samaria na basheleko abali mu citungu caku masamba ya mumana: "umutende ube na mwebo. ¹⁸ Nkalata intu mwatumine kuli nebo naipilibulwa no kubelengwa kuli nebo. ¹⁹ Kanshi icipope nshishikile kabili balifwailishr no kusanga ukuti pa nshita ntali ulya musumba walikwimina isha mfumu no busangu na mapange yakusansa nayapekaniwa mu ici. ²⁰ Ishamfumu sha bulamba shalitekele pali Yerusalemu kabili bali na maka pali fyonse mu citungu caku masamba ya mu mana umutulo, imisonko ne misangulo fyalipelwe kuli bena," ²¹ nomba, pangeni icipope pakutula aba baume baleke no kubulo ukukula musumba nipaka fye nkapange icipope. ²² Beni abacenjela mwilakuba no mulekelesha muli ci. Ninso mukosuminisha uku kutinya ku kukula no kulenga ukulufya ukonakilwa kupokelelwa? ²³ LIntu ubupingushi bwa mfumu Artakishashere bwa belengelwe ku ntanshi yakwa Rehumu, Shimshai kalemba, nabalya ababomfi banabo balifumine balile bwangu ku Yerusalemu no kupatikisha aba Yuda ukuleka ukukula. ²⁴ Eco umulimo pa nganda yakwa Lesa mu Yerusalemu walimine mpakafye mu mwaka wa bubili mukuteka kwakwa Darius mfumu ya

Chapter 5

¹ Elyo Hagai kasesema na Sakeria kasesema, umwana wakwa Iddo, aliseseme mwishina lyakwa Lesa wabena Israeli kuba Yuda abali mucalo Yuda namu Yerusalemu. ² Serubabeli umwana mwaume wakwa Shealiteli na Yoshua mwana Yosadaki baima no kwamba ukukuula ing'anda yakwa Lesa iyali mu Yerusalemu. Na bakasesema bonse babili bali nabo, balabafwilishako. ³ Pali ilya nshita, Tatenia umulashi wa cilya citungu ca kwishilya lya mu mana na Sheta Bosenia na banabo baya uko balekuula no kubeba ati, "Nani amupeela insambu shakukuula na kabili iyi ing'anda pakuti mupwishishishe umulimo wakukuula." ⁴ Nabo balilandile abati, "Nibani amashina yabo abaume abakokula ici cikulwa?" ⁵ Lelo amenso yakwa Lesa yali pa bakalamba ba ba Yuda. Kanshi tababaleseshe ukukuula, bali kulolela ukuti kalata atumwe kuli Darius necipope ukuti cingabwela pamulandu waici. ⁶ Ifi fyalil umusango wa kalata Tatenai umulashi wa citungu ca kwishilya lya mumana, Sheta Bosenai na banankwe batumine ku mfumu Darius. ⁷ Batumine amashiwi ku mfumu, umwalembelwe ifyakuti, "Kuli Darius mfumu, intanshi mutende." ⁸ Tukofwaya ukwishibisha imfumu ukuti twaliya ku citungu ca ba Yuda, ku ing'anda yakwa Lesa mukulu. Twalisangile abantu bakokuula na mabwe ayakulu ngashi. Bakobika nembao pa fibumba bakokuula. Bakobomba uyu mulimo bwino bwino kabili ucili ukotwalilila. ⁹ Kwana twalipwishe abakalamba nokwisa kubeba ukuti, 'nani emupeela insambu shakukuula nakabili ino ng'anda nokupwishishisha ici cikulwa? ¹⁰ Twalibepwishe namashina pakuti tulembe amashina ya bantu abakobatungulula

nokwisa kukwishibisha.¹¹ Lelo batwaswike abati, "Tuli babomfi bakwa Lesa wa ku mulu na pe sonde line. Tukakula cipya cipya ino ng'anda iyo imfumu nkalamba iya Israeli yakuulile nokupwisha kalefye.¹² Nomba pamulandu wakuti abafyashi besu balikalifye Lesa wa ku mulu umutima, ecalenga nao ebapeela mu minwe yakwe Nebukadinesa imfumu yaku Babiloni umwina Kaludea. Ewaonawile ino ng'anda nokusenda abantu mubusha ku Babiloni.¹³ Kwenamumwaka wakubalilapo umwakwa Sairasi mfumu yaku Babiloni, Imfumu Sairasi apeelee icebo icakukuula cipya cipya ino ng'anda yakw Lesa.¹⁴ Elyo afumisha nefipe ifya golide na Silfere ifyali mwi sano lyaku Babiloni, ifya ng'anda yakwa Lesa fintu Nebukadinesa afumisha mwi tempele lyaku Yerusalemu, ifi efipe imfumu Sairasi apeelee umuntu ump ishina lyakwe ni Sheshibasa, uo asontelle ukuba umulashi wacitungu.¹⁵ Amwebele ukuti, "Piita ififipe uyee kufibik amwi tempele lyaku Yerusalemu elyo lekeni e ng'anda yakwa Lesa, ikuulwe cipya cipya pa cende yabelelepo."¹⁶ Kanshi uyu Sheshibesa epakwisa kwimba umufula wa ng'anda yakwa Lesa mu Yerusalemu. Ukufuma ilya nshita mpaka na nomba iyi ng'anda iicili ikokulwa lelo tailati ipwe.¹⁷ Nga cakuti casansamusha imfumu nabafwailishe mufishilamo fya mfumu ifyaba ku Babiloni, bamone nga cakuti ni Sairasi imfumu ewafumisha ici cebo cakukuula cipya cipya ing'anda yakwa Lesa ku Yerusalemu. Elyo mutwebe nefyo imfumu ukopingula pali uyu

Chapter 6

¹ imfumu Dariusi yacitile icakushika, kabili bafwailikishe mung'anda ya mabuku umwili kusungulwa impango, mu Babel.² Mumusumba wacingililwe uwa Akimeta mucitungu ca Media mwasangilwe umufungilo; umwalembelwe ifi:³ "Mumwaka wakubalilapo uwa mfumu Koreshe, Koreshe imfumu acitile icakushika pa ng'anda yakwa Lesa yali kuba mu Yerusalemu: 'Leken inga ikulululwe nga incende yafya malambo, lekeni imifula ibikwe, ubutali bwaiko bube imikono amakana mutanda, ubufumo bwaiko imikono amakumi mutanda.⁴ Imitanda yakuba yamabwe uakulu no mutande umo uwafimuti, kabili ishakuposapo shikafune ku ng'anda ya mfumu.⁵ Nomba bwesheni ifipe fya golide na silfere ifya mu ng'anda yakwa Lesa, ifyapitilwe na Nebukadinesa ukwisa kuleta ku Bebele ukufuma mwi tempele ku Yerusalemu kabili fibwekesheni kwi tempele ku Yerusalemu. Mukaya kufibika mu ng'anda yakwa Lesa.⁶ Lelo Tatina, umulashi wa cutingu ca Bushilya lwa Nika, Shetari-bosenai, na Benku benu abakuba mu citungu ca Bishilya lwa Nika, talukeniko!⁷ Sheni umulimo wa iyi ng'anda yakwa Lesa yeka. Umulashi nabakalamba ba muba Yuda bal; nokukwa iyi ng'anda yakwa Lesa pali ilya ncende.⁸ Nkofumya icakushika icakuti mulingile ukucita ici kuli aba abakalamba bamu ba Yuda abakokula iyi ng'anda yakwa Lesa: Ifya fyuma fiamutulo wa aba baume pakukana leka imilimo yabo.⁹ Conse icikofwaikwa - ingombe shinono ishilume, ba pumbwe, nangula abana bampanga ku fyabupe fya koca kuli Lesa wa myulu, ingano, umucele, umwangashi nangula amafuta umwabelele icipope ca bashi mapepo mu Yerusalemu - mukalekubapa cila bushiku ukwabula ukufilwa.¹⁰ Citeni ici ukulenga bakalekuleta ifya malambo fyakutemuna Lesa wa mu mulu no kulakupepela umweo wamfumu na bana baiko.¹¹ Ndicitile icakuti umfwa onse uyo aonaula icashikwa, kukafumiweko icimuti ku ng'anda yakwe ikalulwa icishala pamulandu uyu.¹² Lesa uwalenga ishina lyakwe ukulakuba dkulya engafumyapo yonse imfumu nangula abantu ukemya ukuboko ku konaula icashikwa, nangula ukonaula iyi ng'anda yakwa Lesa mu Yerusalemu. Nebo, Dariusi, ndishikile icashikwa cikalekucitwa bwino bwino!"¹³ Pamulandu wacakushikwa catuminwe ne mfumu Dariusi, Tatinai, umulashi wacitungu ca Bushilya bwa Nika, Shetari - bosenai, na banku babo, balicitile fyonse ifyo imfumju Dariusi yalikufwaya.¹⁴ Eico abakula muba ba Yuda bakulile nokuya pantanshi mukukonka amafundisho yakwa Hagai kaesesema na Sekaria mwana Ido. Balipwile ifikuulwa umwabelele icakushika cakwa Lesa wakwa Israeli necashikwa cakwa Koreshe, Dariusi, na Artokishashete imfumu sha Persia.¹⁵ Iyi ng'anda yapwile pabushiku bwakulenga shitatu mu mweshi wa Adari, mu mwaka walenga mtanda munshiku shabufumu bwakwa Dariusi.¹⁶ Abena Israeli bashimapepo, abena Lebi, na bonse aba muli bunkole balisefeshe ukupeela iyi ng'anda kuli Lesa nensansa.¹⁷ Bapeele ingombe ishilume umwanda umo, bapunda amwanda umo, nemyanda in eiya mpanga pa kupela ing'anda yakwa Lesa. Kwaliwelwe naba sawe ikumi na babili nga icakupela pa membu mubena Israeli bonse, umo cila muntundu wamu Israeli.¹⁸ Balisontelepo bashimapepo nabana Lebi abakubomba mufiputulwa mukutumikila kuli Lesa mu Yerusalemu, umo calembelwe mu citabo cakwa Mose.¹⁹ Eico bonse abalikuba muli bunkole balisefeshe ica kucilila pa bushiku bwakulenga ikumi na shine umweshi wantanshi.²⁰ Balishimapepo nabana Lebi isangululwile; bonse balikuba ababusaka, Elo baipeye ifye lambo lyakucilila ilya abo bonse bali kuba muli bunkole, pamo nabo.²¹ Abena Israeli abalikulya inama yacakucilila ni abao ababwelele ukufuma muli bunkole kabili baleipatula abene kukukowesha kwa nko sha iyo ncende kabili nofwaya fwaya Yawe, Lesa waba Israeli.²² Kabila balisefeshe nokusekelela apakulu umutebeto wamukate utatutumuka panshiku cine lubali, pantu Yawe alibaletele ukusamwa nokwalula umutima wa mfumu ta ku Ashuri kukukosha amaboko yabo kumulimo wa ng'anda yakwe, ing'anda yakwa Lesa wakwa

Chapter 7

¹ Nomba panuma ya mfi fintu, munshita ya kuteka kwa kwa Ataki imfumu ya ku pesia, Esra alibwelelukile ukufuma ku Babiloni. Ifikolwe fyakwa Esra fyali ni Selaliya, Asariya, Hukiya,² Shallumu, Sdoki, Ahitubu,³ Amariya, Asarya, Meraioti,⁴ Serahiya, Ussi, Bukki.⁵ Abbishua, Funsihashi, Eleasa, uwali umwana umwaume wa kwa Aoroni shimapepo mukulamba.⁶ Esra alibwelel ulufuma ku Babiloni kaili ali lalamba uwa cengela mu mafunde ya kwa Mose ayo Lesa wakwa Isreali ali apele. Imfuumu yali mupele conse ico aipwishishe pamulandu wakuti ukuboko kwa Yawe Lesa wakwa Isreali amupele oamulandu wakuti ukuboko kwa kwa Yawe kwalipali ye.⁷ fimb ifikolwe fyakwa Isreali na ba shimapepo, abena Levi,

bakembe ba mwitempele lya kwa Lesa, bakasunga ba mpongolo bonse abaile ukubomba mwitempele, bonse balile ukubomb mwi tempele bonse baile ku Yelusalemu mu mwaka wakulenga cine lubali uwa mfumu Atakisesi.⁸ Aishie kufika mu Yelusalemu mu mwenshi uwalenga isano uwali umwaka uwalenga cine ubali uwa mfumu.⁹ Ashile Babiloni pa bushiku pa bushiku bwa kutampilapo. Cali ni pa bushiku bwa ku balilapo mu mwenshi walenga isano epo afikile ku Yelusalemu pantu ukuboko kwa kwa Lesa musuma kwali pali ye.¹⁰ Ezra alibikishe umutima wakwe ku kubeelenga amafunde ya kwa Yawe no kuyacita kabili no kufunda ifipope kubena Isreali.¹¹ Imfi emfilya ifyali icipasho ca kalata iyo Imfumu Takisesi yapele Ezra shimapepo kabili kalemba kabili umuntu uwakambilila sana pa mafunde yakwa Yawe kabili ja ku fipope fya kwa Isreali.¹² Imfumu ya sha mfumu Atakisesi, kuli shmapepo Ezra, kalemba wa mafumande ya kwa Lesauwa ku mulu:¹³ Nko pela icippe ai onse umuntu ukufuma ku bufumu bwa kwa Isreali-pamo na mashi mapepo ba shimapepo babo ba bena Levi-abakofwaya ukuya ku yelusalemu kuti baya na webo. nankwe.¹⁴ Nebo, ne mfumu, kabili nabakabilo bandi cine lubali, nkomkituma mwebo bonse ukutakufwailikisha palwa kwa Yuda kabili na Yerusalem ukulingana ne funde lya kwa Lesa wesu ilyaba mukuboko kwesu.¹⁵ Mwebo mwalekuleta silfere na golide iyo mfumu na bakabilo bakwe batulile mukuitemenwa kuli Lesa wakwa Israeli, uyo ukwikala kwakwe mu Yerusalem.¹⁶ Mukuitemenwa mupele silfere na golide yonse iyo mukosanga mu citungu ca Babiloni, ukubikapofye ne mitulo takuitemenwa iyo bantu na bashimapepo batulile mukuitemenwa ukuba mu ng'anda ya kwa Lesa mu Yerusalem.¹⁷ Eco ubomfye ululupiya kukushita mukukumanina ng'ombe nshilume, bapumbwe, no tulume twampaanga, ne mitulo ya cabunga ne mitulo ya cakunwa. Ufitule pa cipailo ico icaba mu ng'anda yakwa Lesa wesu mu Yerusalem.¹⁸ Ubomfye ulwa silfere na golide ulushelepo kucili conse icikomoneka ukuwama kuli webo na ba wenu, ku kusekesha Lesa wenu.¹⁹ Eco ubike ifipe filya ifyalwe kumulola wakwe kukupyungila mu ng'anda yakwa Lesa wenu mu Yerusalem.²⁰ Necili conse icikokabilwa ku ng'anda yakwa Lesa wenu ico ukoukofwaya, cikabulwe kukupendelwa ukufuma ku cipao cabufumu.²¹ Nebo, ne mfumu Artakishashe, na fuma ili kambisho kuli bonse bakasunga wacipao mu ntungu na kucila ukweba ati consefye ico Ezra, kalemba wefunde lya kwa Lesa wa mu mulu, ico alomba ukufuma kuli mwebo mulekumupa mukukumanisha.²² Ukufikafye nakumwanda umo wa silfere, umwanda umo uwafipimo fya ngano, umwanda umo wafipimo fya bati wa mwangashi kabili no dmwanda umo uwafipimo fya bati wamafuta ukubikapofye no mu cele wabula icipimo.²³ Consefye icofuma kwikambisho lyakwa Lesa wa mu mulu, cilakubombwa mukupiyesha ku ng'anda yakwe. Ico nindo ubukali bwakwe bwingeshla pa mfumu na bana bakwe?²⁴ Fwebo tukobeshibesha bena ukweba ati takuli insambu yapelwa ukuluminisha mumusangulo nangu mumusonko pali bashimapepo bonse abena Lebi, bakalemba, bakasunga wampongolo, nangu bantu fye bonse abasontwa ukupyungila kwitempele kabili nababomfi ba ng'anda yakwa uyu Lesa.²⁵ Ezra, ukushilimuka uko Lesa apela kuli webo dusote abakapingula na ba shicilya wa milandu ulekupungula abantu bonse mucitungu no kucila inika, akbili nokupyungila bonse abaishi ifunde lyakwa Lesa wenu. Webo uli no kulesambilisha bonse abo abataishiba ifunde.²⁶ Ule kulimuna bonsefye abatakobela ifunde lya kwa Lesa nangu lifunde lya mfumu, kuti caba nikutufwa ukumutafya mu calo ukumupoka ifyuma fyakwe nangu ukumubika mucifungo.²⁷ Apalwe Yawe, Lesa wafikolwe fyesu, uwabikila ifi fyonse mu mutima wafumu kukupela ubukata ku ng'anda yakwa Yawe mu Yerusalem,²⁸ Kabili uwa tatalishe icipangano cabucishika kuli mwebo pa mulola wafumu, nabakabilo bakwe, kabili nafyonse ifyakwe ifya maka. Nebo ndikoseleshiwe no kuboko kwakwa Lesa wandi, kabilli nebo ndikolonganikile ntungulushi ukufuma mu Israeli mukwabati shilekuya

Chapter 8

¹ Aba entungulushi sha fikolwe ne mfyalwa sha abo bashile mu Babeli nandi mu nshita ya tekele Artakishashete imfumu. ² Uwa mubana bakwa Finehasi, Gershomu. Uwa mu lupwa lwakwa Itamari, Danieli. Uwa bana bakwa Dabidi, Hatushi. ³ Umwana wakwa Shekama, uwali mu lupwa lwakwa Paroshe, Sekaria pamo nankwa bali abaume 150 mu mfyalwa. ⁴ Uwa mu bana bakwa Pahati-moabu, Elihoeai mwana Serahia, pamo nankwa pali abaume imyanda ibili. ⁵ Mu bana bakwa Satum Beni Juhaziele na bali pamo na baume imyanda itatu. ⁶ No wa mubana bakwa Adini, Ebete mwana Yonatan pamo nao bali abaume amakumi yasano. ⁷ Na mu bana bakwa Elamu, Yeshaya mwana Atalia, nao bali abaume amakumi cine lubali. ⁸ Nao uwa mu bana bakwa Shefatia, Sedabia mwana Mikaele pamo nao bali abaume amakumi yane. ⁹ Uwa mu bana bakwa Yoabu, Obedia mwana Yehiele nao ali pmo na baume 218. ¹⁰ No wamu bana bakwa Beni, Shelomiti mwana Yosifia kabili nankwa abaume 160. ¹¹ No wa mu bana bakwa Belai, Sekaria mwana Bebai kabili pamo nankwa abaume amakumi yabili na cine konse konse. ¹² No wa mu bana bakwa Asigadi, Yohanani mwana Hakatani pamo nankwa bali 110. ¹³ Na mu bana bakwa Adonikamu balishele panuma. Aya e mashina yabo Elifelete, Yeuele, na Shemaya nabo pamo bali na baume amakumi mutaanda. ¹⁴ Na bamu bana balwa Bigibai, Utai na Skuri, kabili pamo nabo abaume amakumi cine lubali. ¹⁵ Nalikolonganikile abalumendo pa munyangala uwaya ku Ahaba no kucita inkambi pa nshiku shitatu. Ilyo naipushenye abantu na bashimapepo, lelo nshasangillemo abamu bana bakwa Lebi. ¹⁶ Eico natumine ku kwita Eliesere, Artiele, Shemaya, Elnatani, Yeribu natani, Sekaria na Meshulamu, abali intungulushi, na Yoyaribu na Elnatani abali bakasambilisha, ¹⁷ Ica konkelepo nali batumine kuli Ido, intungulushi mu Kasifa. E kuti, batutumineko ababomfi bamu ng'anda yakwa Lesa. ¹⁸ Kabili balitumineko ukupitila mu maka ya kuboko kwakwa Lesa umubomfi musuma ishina lyakwe ali ni Sherebia umwaume uwakushilimuka. Ali wamu lupwa wa Mali mwana Lebi mwana Israeli. ¹⁹ Alishile nabana ikumi na cine konse konse naba munyina. Aishile na Hashaya kwali, umo uwa lwa bena Merari naba munyina nabana baume, abaume amakumi yabili bonse pamo. ²⁰ Pali abo bapelwe umulimo wakubomba mwitempele,

abo Dabidi naba cilolo bapele ukubombela abena Lebi: 220, cila umo apelwe umulimo pali cile shina.²¹ Kabili nabilile ukukanalya pa munyangala wa Ahaba pakuishisha fwebene ku cinso cakwa Lesa, pakwipusha inshila lya tambalala ukufuma ena ukwisa kuli fwebo, abana banono ne fikwata fyesu.²² Nali ne nsoni sha kwipusha ku mfumu ifita nangu impuka yapali bakabalwe abakutu cingililako ku balwani pa lwendo, pantu twalilandile ku mfumu. Ukuboko kwakwa Lesa wesu kuli pali bonse abamufwaya kuku bacita icisuma elo ukukosa kwakwe no bukali bwakwe fili pali bonse abamusula.²³ Kanshi twali funga no kufwaya Lesa pali ici nao alwumfwile amapepo yesu.²⁴ Icakonkapo nalisalile ikumi nabaili abaume ukufuma muli bashimapepo abali bacilolo: Pamo na Sherebia, Hashabia na ba munyina wabo ikumi.²⁵ Napimina kuli bena silfere, golide ne fipe, ifyamusangulo fya ng'anda yakwe Lesa ifyo basangwilile imfumu, naba kupanda amano baiko naba mushika baiko nabena Israeli bonse abasangwilileko.²⁶ Nalingile mu minwe yabo ukufina kwa silfere amatalanta imyanda myutanda na makumi yasano ne fipe fya silfere amatalanta umwanda umo.²⁷ Amakumi yabili badariki ikana limo, ne fipe fibili fisuma ilya mukuba uwapukutwa ifya mbulabula nga golide.²⁸ Kabili natile kuli bena, "Mwaliba abamushilo kuli Yawe, ne fipe ifi fine, na silfere na golide fya bupe bwa kuipela kuli Yawe, Lesa wafikolwe fyesu.²⁹ Lolesheni pali bena, kabli bakeni musasuke amulingilo ukufuna ku cinso caba cilolo ba bushimapepo, abena Lebi, ne ntungulushi sha fikolwe ne mikowa shamu Israeli na Yerusalemu mumiputule yamu ng'anda yakwa Lesa.³⁰ Bashi mapepo nabena Lebi balisumine uwapimwa silfere, golide, ne fipe pakutu bafitwale ku Yerusalemu, mu ng'anda yakwa Lesa wesu.³¹ Twafumine ku Ahaba umunyangala pa bishiku bwalenga ikumi limo na shibili mu mweshi wa ntanshi pakuya ku Yerusalemu. Ukuboko kwa kwa Lesa wesu, akotucingilila ku kuboko kwa mulwani na bonse abalefwaya ukutusunda mu nshila.³² Elo twaingile mu Yerusalemu twaikela mulya inshiku shitatu.³³ Pa bushiku bwalenga shine silfere, golide na fipe fimbi fyali pimwa mu ng'anda yakwa Lesa, mju maboko yakwa Meremote mwana Uriah shimapepo. Nao nali Eleasari mwana mwaume Finehasi, na Yosebadi mwana Yeshina na Nadia mwana Binui abena Lebi ku mpendwa, ku kufina.³⁴ Calingilwe conse, no kufina konse kwalembelwe mu nshita ilya³⁵ Elo abana ba bunkole aba bwelele muli bunkole bapalamike ifya bupe fya koca kuli Lesa wabena Israeli: Abalume ba ng'ombe ishilume ikumi limo na shibili pali Israeli onse, ba mpumbwe amakumi pabula na shine, impanga amakumi cine lubali na ikumi na shibili imbushi nge ca bupe ca lubembu. Fyonse fyai bupe bwa fya koca fyakwa Yawe.³⁶ Balipele imfumu ifipope ku babomfi ba mfumu bana kateka bamu fitungu na mu mimana mwishilya, kabili bafwile abantu ne ng'anda yakwa

Chapter 9

¹ Lintu ifi fyacitikile, bacilolo baishile kukumanya nebo no kwebati, "mwebantu ba mu israeli, bashimapepo elo na bena Lebi tabapatulukene beka abene ukufuma mu bantu ba mu calo ne fya makakamiko fyabo kanaani, abena Hiti, abena Perisiti, abena Yebusi, abana Amone, abena Moabu, abena Egupti elo na bena Amore.² Pantu bali bulile bamo aba mubana babo banakashu na bana babo baume, kabili balibsankenye na bantu ba mushil nabo abantu ba calo, elo ne ntungulushi naba cilolo cali cantanshi muli ubu bucishinka."³ Lintu nebo naumfwile fi, alilepawile ifyakufwala no mwando nokutinta imishishi ukufuma umutwe wandi ne myemfu, elo nebo naikele panshi no ku peshiwa amano.⁴ Bonse abo abatutwimeko ku cebo cakwa Lesa wakwa Israeli pamulandu wakukana kwata icishinka bali bakologenye muli bunkole kuli nebo elyo nali kelefya ngo wakubula amano mpakafye no mutulo wa cungulo.⁵ Lelo pa mutulo wapa cungulo nebo nalimine ukufuma pacifulo nali apakisekwa mufyakufwala yandi ifya kulepauka mwingila elo nantambo nalifukeme panshi no kutamba amaboko yandi kuli Yawe Lesa wandi.⁶ Nebo nalilandile, "Lesu wandi, nebo ndyumfwile nsoni elo ndisebene ku kwinamuka icinso candi kuli webo, pantu amampulu wesu na yafulishe pa mitwe shesu, no kushininwa kwesu kuli kulishe ukufika na ku myulu.⁷ Ukufuma munshiku shafikolwe fyesu na lelo twaliba mu kushininwa ukukulu. Mufyabupulumushi fyesu, mu shamfumu shesu, elo na ba shimapepo besu balipelwe na muminwe ya shamfumu isha cino calo, balipelwe na muminwe ya shamfumu isha cino calo kukanwa ka lupanga, kubusha bwabunkole elo ngecitapwa ne finso fya nsoni ngefyo tuli nanomba.⁸ Kanshi nomba pakashita kanono, uluse ukufuma kuli Ywe Lesa wesu lwalisa ku kwikala nafwebo ababutukile elo na basheleko no kutupela fwebe ubucingo muli ilya ncende ya mushilo wakwe. Ifi fyalifyakwa Lesa wesu kuku tubutiisha mumenso fwebo fwebo nokupela kuli fwebo ukutushako panono mubusha bwesu.¹⁰ Lelo nomba, Lesa wesu, findo twingayo ukusosa panuma ya mfi? Twaliyo ukulaba amafunde yobe,¹¹ amafunde ayo waile ukupela ba kasesema, ulo wasosele ai, "ici calo mwakwingilamo cakukowela. Caliyo ukwisushiwamo ne fya muselu abantu bacita. Baliyo ukucisushamofe ne fyabipa konse ku tupinda.¹² Enco nomba mwikayo ukupela abana benu kuli bana baume babo; mwikayo ukusendela abana benu abaume abana babo abanakashi, elo mwikayo ukufwaya umutende ne fyuma fyabo, pakuti mwukayo ukukosa elo nokuya ifyabune ifya mucalo,enco mwakuyo ukulenga abana benu ukucikwata ishita yonse."¹³ Iina panuma yafyonseifya ishile kwisa pali fwe pamulandu ne micitile yesu yakubipa elo ne membu shesu-Ico mwe, Lesa wesu, mulikatilile ifyo imemba shesu shalingilwa elo nokutulenga ukupusuka-¹⁴ Bushe nakabili twingayo ukutoba amafunde yobe elo no kwampama pamona mba bantu bamuselu? Bushe tawakayo ukukalipa no kutulenga fwe pekayo ukushala no umo uwakupusuka, ukwabula no umo uwa kufulumuka?¹⁵ Yawe, Lesa wakwa Isreali, mwali pwillika, pantu fwe twaliyo ukushala aba pusuka ukufika na pali mbuno buushiku. Bona! fwe tuli mpano pali we mu lubembu lwesu, pantu takuli no umo uwingayo ukutalama kuli we pali nci.

Chapter 10

¹ Ilyo Esra apepele noku yebelela, ali lilile noku iposa panshi ku menso ya ng'anda ya kwa Lesa, ulukuta ulukalamba lwali longene ulwabena Israeli abaumem abanakashi nabana abanono balikolongene kuli ena eico abantu balelosa apakalamba. ² Shekania umwana umwaume wakwa Jehiele ku bana bakwa Elamu alandile kuli Esra, "Twalina aba shakwata icicetekelo kuli lesa wesu elo tulyupile abanakashi abena fyalo ukufuma ku bantu ba mucalo. Lelo nangula cili ifi, kuli isubilo kuli Israeli. ³ Eico nomba natupange icipangano na Lesa wesu ukutuma abanakashi bonse nabana abanono ukulingana ne shikulu atukonkomeshe noku konkomesha abo aba tutuma amafunde yakwa Lesa elo lekeni ci citwe ukulingana na malango. ⁴ Imeni, eico ici cintu cenu uku cisenda, elo tuli na mwebo. Beni abakukosa elo citeni ci." ⁵ Elyo Esra alimine nokulenga bacilolo ba shimapepo abena Lebi na Israeli yonse yalaile ukucita muli yi nshila. Eico bonse balicitile ukulingana no bufwayo kukulapa. ⁶ Nao Esra alimine ukufum pa menso ya ng'anda yakwa Lesa no kuya kumiputule yakwa Yehohanani umwana umwaume uwakwa Eliashibu talile umukate uli onse, nangula kunwa amenshi ayali yonse ico alelosa pamulandu waku kanaba ne cicetekelo kuli balya muli bunkole. ⁷ Eico balitumine akasebo mu Yuda namu Yerusalemu ku bantu bonse afumine muli bunkole uku kolongana mu Yerusalemu. ⁸ Uuli onse uwu shaishie mu nshiky shitatu ukulingana nama kambisho ukufuma kuli ba cilolo naba kalamba-fyonse ifyo anonkele fyali nokupokwa elo no mwine nao ali noku patulwako ku lukuta ulukalamba uluwa bantu ulwa fumine muli bunkole. ⁹ Eico abaumhe bonse abamu Yuda na Benyamini balilongene mu Yerusalemu mu nshiku shitatu. wali nimu mweshi wapabula no bushiku bwa makumi yabili ubwa mweshi. Abantu bonse baikle mu lubansa lwa nga'nda iyakwa Lesa baletutuma pa mulandu waili lyashi nao mulandu wamfula. ¹⁰ Esra shimapepo alimine no kulanda, "mwebo mweka muli pilibukile mwaikle nabana mayo abena fyalo pakuti mufushe ukushininwa kwa mwa Israeli. ulukuta lonse lwa lyaswike mu musowa uwakubilikisha, "twalacita ukulingana nefyo mwalanda. ¹¹ Lelo nomba ilandileni kuli Yawe, Lesa wa fikolwe fyenu no kucita ubufwayo bwakwe, patuleni ukufuma ku bantu ba calo noku fuma kuli banamayo abena fyalo ¹² ulukuta lonse lwa lyaswike mu musowa uwakubilikisha, "twalacita ukulingana nefyo mwalanda. ¹³ Nelyofye kuli abantu abengi elo ili ninshita ya mainsa tatukwete amaka ay kwi manina panse eo ubutabulifye bumo nangula bwanshiku shibili isha milimo, ico apakalamba tulyo nawile ifunde muli uyo mulandu. ¹⁴ Eico lekeni bacilolo wesu be manine lonse ulukuta lekeni monse mu misumba shesu abo abaupa banamayo abena fyalo besa panshita iya sontelwe iyo iyika salwa ku bakalamba ba musumba nab kapingula wa musumba mpakafye icipyu cabukali bwakwa Lesa cika fumeko kuli fwebo." ¹⁵ Yonatani umwana umwaume uwakwa Asaele na Yaseya umwana umwaume uwakwa Tikba tasumine ifi, na Meshulamu na Shebetai umwina Lebi aliba tungilile. ¹⁶ Elyo abantu aba bwelilwike muli bunkole bacitile ici. Esra shimapepo asalile abaume, intungulushi mu mikoewa ya fikolwe fyabo na mayanda yabo-bone pamo mwishina eo balifwailishe umulandu pa bushiku bwa kubalilapo pa mweshi wakulenga ikumi. ¹⁷ Ukufuma pa bushiku bwa kubalilapo ubwa mweshi waku balilapo balipwile ukufwailisha niba nani abaume abaikele nabana mayo abena fyalo. ¹⁸ Pabana baba shimapepo pabo abaikele naba namayo abena fyalo. pabana bakwa Yohshua umwana umwaume wakwa Yosadaki ne ndume shakwe bali Maaseya, Eliesare, Yaribu na Gedalia. ¹⁹ Elo bali ipeleshe uku bwekeshamo abakashi babo ukuya. Eco bali shininwe balipele ilambo lyakwa pumbwe ukufuma ku mukuni pa mulandu waku shininwa kwabo. ²⁰ Aba mubana bakwa Imere: Hanani na sebadia, ²¹ Aba mubana bakwa Harimu: Maasey, Eliya, Shemaya, Yehiele na Usia, ²² Aba mubana bakwa Pashihuri: Elioenai, Massey, Ishmaele, Netanele, Yosabadi na Elasa. ²³ Aba mubana bakwa Lebi: Yosabadi, Shimei, Kelaya (Nga ab, kelita, Petahia, Yuda, na Eliesare. ²⁴ Aba muli ba kamba: Eliashibu na bamuli baka sunga wampongolo; Shalumu, Tolemu, na Uri. ²⁵ Aba mubana bakwa Israeli abasheleko-abamu bana bakwa Paroshe; Ramia, Isia, Malkiya na Benaya. ²⁶ Aba mubana bakwa Alamu; Matania, Sekeria, Yehiele, Abdi, Yeremote, na Eliya. ²⁷ Aba mubana bakwa Sutu: Elienai, Eliashibu, Matana, Yetemote, sabadi na Asia. ²⁸ Aba mubana bakwa Bebai Yehohanani, Hanania Sabai na Atilai. ²⁹ Aba mubana bakwa Bani; meshulamu, maluki, adaya, yashabu and sheali yeremote. ³⁰ Aba mubana bakwa Pahati-Moabu: Adina kelali, Benaya, Maaseya, Matania, Besaleele, Binui na Manase. ³¹ Aba mubana bakwa Harimi: Eliesere, Ishiya, Makiya, Shemaya na Simeone, ³² Benyamini, maluki na shemaria. ³³ Aba mubana bakwa Hashamu: Mateni, Matata, Sabadi, Eliferete, Yeremia, Manase na Shimei. ³⁴ Aba mubana bakwa Bani: Maadia, Amramu, na Uele. ³⁵ Benaya, Bediam na Kelu, ³⁶ Vania, meremote, Eliashibu, ³⁷ Matania, Matenai, na Yaasu. ³⁸ Aba bana bakwa Bani: Shimei, ³⁹ Shelamia, Natani, Adaya, ⁴⁰ Makenadabai, Shashani, sherai, ⁴¹ Asarele, shelemia, shemaria, ⁴² Shalumu, Amaria na Yosefe. ⁴³ Aba mubana bakwaNebo; Matitia, sabadi sebina, Ido, Yoele na Benaya. ⁴⁴ Abo bonse abasendele abena fyalo abakashi aba abo eo balikwete abana kuli

Esther

Chapter 1

¹ Mushiku shakwa Asuelusi. (engu Asuelusi uwa tekele ukutula ku india ukufika ku kushi, pa fitungu 127), ² Muli shilya inshiku Asuelusi waikle pacipuna ca bufumu mu musumba wa Susu. ³ Mumwaka wakulenga butatu uwabutekeshi bwakwe , waipangile umutebeto kulibonse fe ba cilolo wakwe nakuba bomfi bakwe . Abashilika baku Pesia naku Media, ba mpanda mano, nabakankala bamu fitungu eko bali. ⁴ Alangishe ubukankala bwa fyabupulami bwa bufumu bwakwe no bucindami bwalulumbi lwa bukulu bwakwe panshiku ishing, panshiku180. ⁵ ULo inshiiku shaishile kupwililika , imfumu yaishile kupanga umutebeto uwapwile ishiku cine lubali . Walimutebeto wabantu bonse mumu sumba wa Susa, ukutula paba sambashi ukushinta fe napa babusu. Uyu mutebeto waishile kucitika mulubansa lwe bala lya ncende ya

mfumu.⁶ Ulubansa lwebala lwa liwaminishiwe namakatani yakubuta muli tonge na muciffya, notunkobelo utwakutelela mwilangi lya cifufya, lya li kulebela pa tunkofyo twa silifa ukutula muluceshi lwa mabwa ya kubeka. Kulya kwali ifyakukuwamapo ifya golide na slifere pamatamina yamabwe yalwili, ayakubeka, notumabwe twa mutengo twamisango nemisango, no tumabwe twa kukashika.⁷ Nefyakunwa fyalu pekanishiwe mu nkapu yakubeka cila nkapu yali ibeleleko elo kwali nomwangashi wamfumu uwingi uwaliko pamulandu no bune bwa mbela yafumu.⁸ No kunwa kwa citikilwe nga mukusunga kwa fyebo, "Takwali umucisha cinani," pantu nimuli iyi inshila emo imfumu yapelele amaka kuli bacilolo bonse aba kwisano ukuti bacite ukulingana nobufyayo ubwacila muntu.⁹ Ifyo fine na Namfumu Fasti wacitile umutebeto kubanakashi mu musumba wamfumu Ahasurusi.¹⁰ Pa bushiku bwakulenga cine lubali, ulo umutima wa mfumu wa temenwe pamulandu wamwangashi, aishile kweba Meumani, Bisita, Abona, Bikita, Abakata, Seta, na Karkas (Ba cilolo cine lubali abali ku mpyungula imfumu),¹¹ ukumuletela umusano wakwe Vasiti mucisote cabusano bwakwe kucinso camfumu. Pantu yalefwaya ukulanga abantu ne filolo ubusuma bwe sano lyakwe, pantu umubela wamubili wakwe wali uwakuyemba.¹² Lelo umusano Vasiti walikele ukwisa kwitaba kwi shiwi lya mfumu. Ukubati bamufishishe ba filolo. Elo imfumu yaishile kukalipa sana; Yala bilwa bilwa fe mukati kabukali.¹³ Elo imfumu yalanda na baume ba mpanda mano abaishibikilwe, kabili abakutikishe inshita (pantu efyalifye umutade wamfumu kuli bonse fye abali incenshi shamafunde ne fys bupingushi).¹⁴ Naba mano bamo abali abaishibikilwe sana ku mfumu yaba Kashena, Sheta, naba Admata, Tashishi, Meresi, Marser, na Memukani, ba cilolo cine lubali abaku Persia na Media. Bali niba kacele wa mfumu, elo ebaikatilile fya pamulu mu bufumu.¹⁵ Mukubela kwa mafunde, ecali kufwaikwa ukucitwa kumu sano Vasiti, nomba pantu akana ukubela ifikonkomesho fya mfumu Abaserus, ico cafikilishe kumusana kuli ba cilolo?"¹⁶ Memukani epakuposapo ninshi imfumu naba cilolo epo bali ati, "Tali mfumu fye yeka itasekelemo pafyo umusano Vasiti abifishe, nakuli bacilolo bonse na bantu fe bonse abaikala muftungu fyonse ifyo imfumu Ahasurusi iyo ukuteka."¹⁷ Pantu umulandu wamusano ukesa kwishibikwa nakuli ba namayo bonse fe. Neki kuti caisakulenga banamayo ukwisa kusula abaume babo. Bakeba ati, Imfumu Ahuserusi yalikonkomeshe umusano Vasingi ukuti benga mutwala ku cinso ca mfumu nomba ye ali keneye.¹⁸ Ubushiku bwa lelo bwine abanakashi ba mano ba bena Persia nabena Media abaishile kumfwako ulwa mulandu uwa musano bakesa kwasukamo mwine kuli bonse bacilolo wa mfumu. Kwakuba imisuula iingi no bukakashi fikalunduluka.¹⁹ Nga cingaba icakusekesho imfumu, yinga mpampamika ifyebo fyaiko fishibikwe, kabili filembwe muma funde yabena persia nabena Media, kabili tacakatale acalulwa, ati Vasiti aesapo nakabili pacinso ca mfumu. Ne mfumu epele ubusano bwakwe kuli umbi umucililepo ubusuma.²⁰ Uluntu ifyebo fya mfumu fya fyasabankanishiwa impanga yonse fye iya bulashi bwa bumfumu bwaiko, abakashishi bonse bacindike abalume babo, ukutula pa bakankala akushinta napa babusu benenene.²¹ Imfumu pamo naba cilolobaiko ba temenwe kuli aya mano babapandileko, naye imfumu yacitile umo Memukani, abebele.²² Yatuma makalata muftungu fyonse ifya bulashi bwaiko, cila citungu nefilembu fyaiko, cila citundu necilimi caciko. Nokucipampamika ukweba ati umwame onse abe emutwe wa ng'anda yakwe. Neli funde lyapelwe mululimi lya cila bantu mifitungu.

Chapter 2

¹ Panuma yaifi fintu, uluntu icifukushi ca mfumu Ahasurusi ca capeleko, atontonkenye pali Vashiti elo nefyo acitile. Kabili atontonkenye pali cipampamiko apangile pali ye.² Eluntu abalumendo ba mfumu abali kumu bombela baishile kulanda ati, "Lekeni ukufwaya pakupange palubali lwa mfumu pa bakashana ba nacingu abasuma."³ Lekeni imfumu isale abalashi ba mu fitungu fyonse ifya mu bufumu bwakwe, ukulongonika capamo bonse abakashana ba nacingu abasuma ku haremu mu ncende sha mu Susa. Lekeni ba babike kuli Hegai ukulekubalolekeshapo, cilolo wa mfumu, uyo uulolekesho pali ba nakashi, elo lekeni abapele ne fyakulenga balekubone ubusaka.⁴ Lekeni umukashana uwasekesho imfumu akabe na mfumu pa ncende yakwa Vashiti." Uku kupandwa kwa mano kwaishile kusekesho imfumu, elo yaishile kucita ifi fine.⁵ Ukwali ku mu Yuda mu ncende yaku Susa uo ishina lyali ni Modekai umwana mwaume wakwa Yairi umwana mwaume wakwa Shimei umwana mwaume wakwa Kishi, uwali mwina Benjamini.⁶ Asendelwe ukufuma mu Yerusalemu muli bunkole pamo pene nabo basendelwe na Yehoiakin, imfumu yaku Yuda, uo Nebukatinasa imfumu ya bena Babiloni ya sendele.⁷ alikusakamana pali Hadasa, uyo ni, Esthere, umwana mwanakashi wakwa na lume, pantu takwete wishu nangula nyina. Umukashana alikwete icinso icisuma elo uwabune mukuboneka. Modekai amusendele ngo mwana mwanakashi wakwe.⁸ Uluntu ukukabila no kupampamika kwa mfumu kwaishile kulanda, abengi akashana baishile kuletwa ku ncende yaku Susa. baishile kubikwa musakamanwa kwakwa Hegai. Na Esthere wine waishile kusendwa ku cipango ca mfumu elo nokubikwa musakamanwa kwakwa Hegai, uwalilolekesho pa banakashi.⁹ Umukashana alimusekesho, elo aishile kusanga ububile kuli ye. Apopenefye aishile kumupela ifyakuiwamya elo nefyakulya fimo. Aishile kupela kuli ye ababomfi banakashi cine lubali ukufuma ku cipango ca mfumu, elo aishile kumukusha elo na babomfi banakashi ku ncende iyabune mu ng'anda ya banakashi.¹⁰ Esthere taebele uuli onse abali bantu bakwe nangu balupwa wakwe, pantu Modekai alimwebale ukuti takuli ukweba uuli onse.¹¹ Cila bushiku Modekai alikwendela kunuma elo na kuntanshi ya lubansa lwa ng'anda ya banakashi, ku kwishiba umutende wakwa Esthere, elo nefili nokucitwa pali ye.¹² Uluntu inshita yafikile pali cila mukashana ukuya ku mfumu Ahasurusi-ukukonka mamfunde paba nakashi, cila mukashana afwile ukupwisha imyenshi ikumi limo na shibili ku kulekuiwamya, imyenshi mutanda nafuta ya myrrh, elo imyenshi mutanda ne fyakununkila elo nefyakuiwamishako-¹³ uluntu umukashana aishile kuya ku mfumu, conse ico alikukabila calipelwe kuli ye ukufuma mu ng'anda ya banakashi, pakuti ye asende incende.¹⁴ Mu

cungulo alikuya mukati, elo mulucelo kubwelela mu ng'anda ya bubili iya banakashi, elo ku ncende yakwa Shaashigazi, cilolo wa mfumu, uwalikulolekesha pa banakashi ba mfumu. Talikubwelela ku mfumu nakabili kanofye ngaili mukumbilwe apakalamba elo nokumwita nakabili. ¹⁵ Nomba uluntu inshita yaishile kwisa pali Esthere (umwana mwanakashi wakwa Abihail, na lume wakwa Modekai, uwamusendele ngo mwana mwanakashi wakwe) ukuya mu mfumu, taipwishe ifili fyonse lelo kanofye ifyo Hegai cilolo wa mfumu, uwalikulolekesha pa banakashi, asalile. Nomba Esthere aishile kupokele ububili kuli onse uwamubwene. ¹⁶ Esthere aishile kusendwa ku mfumu Ahasuerusi mu ncende ya bufumu mu mwenshi wakulenga ikumi limo, uwaba mwenshi wa Tebeti, mu mwaka wakulenga cine lubali mubutekeshi bwakwe. ¹⁷ Imfumu yaishile kutemwa Esthere ukucila bonse bambi abanakashi elo aishile kupokelela ukusuminwa elo no bubile ku cinso ca mfumu, ukucila bonse ba nasisungu bambi. Eico aishile ku bika icisote ca bufumu pa mutwe wakwe elo no kumupanga na mfumu ukucila Vashiti. ¹⁸ Imfumu yaishile kupela umutebeto uukalamba pali bacilolo bonse elo na babomfi bonse, "Umutebeto wakwa Esthere," elo yaishile kufumyako umusonko ku fintungu. Kabili yaishile kupela ifyabupe ne fya bu fumu ifipe. ¹⁹ Nomba uluntu ba nasisungu bakolongene umu wa cibili, Modekai aikele pa mpongolo ya mfumu. ²⁰ Esthere ali talaeba uuli onse abali balupwa bakwe nangu abantu bakwe, ngefyo Modekai amulangile. Akonkenyepo ukukonka ifya mwebele Modekai, ngefyo acitile ulo alikukula kuli ye. ²¹ Muli shilya nshiku, ulo Modekai alikwikala pa mpongolo ya mfumu ba cilolo wa mfumu babili, Bigitana elo na Tereshi, abalikulinda umwinshi, baishile kufulwa elo nokupanga ukucita ububi ku mfumu Ahasuerusi. ²² Uluntu umulandu wasokolokele kuli Modekai, aishile kweba na mfumu Esthere, elo na mfumu Eshtere aishile kulanda ku mfumu mwishina lya kwa Modekai. ²³ Ilyashi lyali fwailikwe elo no kusangwa, elo bonse babili baishilwe ku kulikwa pa fimuti. Uyu mulandu waishile kulembwa mwi buku lya milandu ku cinso ca mfumu.

Chapter 3

¹ Panuma ya ifi fintu, imfumu Ahasurusi yaishile kusumbula Hamani umwana mwaume wakwa Hamedata umwina Agagi, no kubika icipuna cakwe ica maka pamulu wa bacilolo bonse abo abali na ye. ² ababomfi ba mfumu bonse abo abali pa mwenshi wa mfumu balikufukama no kukontamina panshi kuli Hamani, ukubati ni filya imfumu yabebele ukucita. Lelo Modekai talikufukama nangu ukukontamina panshi. ³ Elo aba bomfi ba mfumu abo abali pa mwenshi wa mfumu basosele kuli Modekai ati, "Findo webo upulila mwi funde lya mfumu?" Balikulanda na ye akasuba nakasuba, lelo alikene ukumfwa ku kulanda kwabo. ⁴ Eico baishile kulanda kuli Hamani ku kubona nga cakuti umulandu wakwa Modekai ukoshala filya fine, pantu abebele ukuti mu Yuda. ⁵ Ulo Hamani aishile kubona ukuti Modekai talikufukama kabili talekulanga umucinshi kuli ye. Hamani aishile kwisulamo ne cipyu. ⁶ Kabili alisulile mu musango wa kwipaya Modekai eka, pantu aba bomfi ba mfumu bali mwebele palwa bantu bakwa Modekai ifyo bali. Hamani alikumfwa ukonaula aba Yuda bonse, abantu bakwa Modekai, abo abali mu bufumu bwakwa Ahasurasi bonse. ⁷ Mu mwenshi wa kutampilapo (uyo uwali mwenshi wa Nisani), mu mwaka we kumi na ibili uwa mfumu Ahasurasi, Puri-ico eca kupendwilako-caishile kuposwa ku cinso cakwa Hamani, ku kusala ubushiku no mwenshi. Balikufumya icipendwilo ukucilapo nokucilapo mpaka icipendwilo caponena pa mwenshi we kumi na ibili (uyo e mwenshi wa Adari). ⁸ Elo Hamani aishile kulanda ku mfumu Ahasurasi ati, "Kuli abantu abashilunguluka kabili abasanganina mu maboma yonse mukati ka bufumu bwenu. Na mafunde yabo yalipusanako ukufuma kuli ayo aya bantu bambi, kabili bena tabasunga na mafunde ya mfumu, eico taciweme ici ku mfumu ukubaleka bena bekale. ⁹ Nga cingaba icakusekesha ku mfumu, peleni ifunde ukuti tuye ukubepaya, elo nevo nkapima ukufina kwa matalanta amakana ikumi ya silfere mu minwe ya abo bonse balebomba umulimo wa mfumu, kuli bena ku kubikako cena mufipao fya mfumu." ¹⁰ Elo imfumu yaishile kubula ininda minwe iyakukakatikilako nokwisa kupela kuli Hamani umwana mwaume wakwa Hamedata umwina Agagi, icilwani caba Yuda. ¹¹ Imfumu yaishile kulanda kuli Hamani ati, "Na kubona ukuti indalama shili bwelele kuli webo na bantu bobbe. Wakucita umo ukofwailamo." ¹² Elo baishile ku kuta bakalemba ba mfumu pa bushiku bwekumi na shitatu mu mwenshi wakutampilapo, kabili icapampamikile uwali fyonse ifyo Hamani akonkomeshe fyaishile kulembwa ku balashi bamufitungu, abo bonse abacilile pa filungu fyonse, kubalashi ba bantu bonse balekana lekana, na kuli ba cilolo ba bantu bonse, ku citungu conse mukulemba kwabo abene, elo na ku bantu bonse mu lulimi lwabo abene. Caishile kulembwa mwishina lya mfumu Ahasurasi elo calikomenenwe ne mbala minwe ya mfumu. ¹³ Bakalata baishile kutumwa na munwi yaba kapaso kufitungu fya mfumu fyonse, ku konaula, ku kwipayaula, elo naku kulofya aba Yuda bonse ukutula pa munono noshintafe pa mukulu, abana ba bakashi, mukasuba kamo-pa bushiku bwe kumi na shitatu mu mwenshi we kumi nashibii (uwali mwenshi wa Adari)-no kupoka ifyuma fyabo. ¹⁴ Ne cakwambula ca nkalata caishile kupanga ifunde mu citungu conse. Caishile kulenga ukwishibikwa mu fintu fyonse ku bantu bonse abo abali no kuipekanya kuli ubu bushiku. ¹⁵ Bakapaso baishile kufuma no kwangufyanya ku kusalanganya ifyabo fya mfumu. Ne cipope nakabili calisalanishiwe mukati ka malinga ya Susani. Imfumu elo na Hamani baishile kwikala panshi ku kunwa, lelo umusumba wa Susani wali mukupeshiwa amano.

Chapter 4

¹ Ulo Mordekai aishile kumfwa fyonse ifyacitike, aishile kulepula ififwalo fyakwe elo aisakufwala insalu shabulanda elo aisuba nemitoi. Aishilekuya pakati kamusumba, elo aisakulila no musowa uukulu elo alila necililishi. ² Aishilekuya nakumpongolo ya mfumu, pantu takwali no umo uwalesuminishiwa ukuya ingilako uufwele insalu shabulanda. ³

Mucitungu conse, konse uko ifipope fya mfumu fyafikile, kwali ukullosha ukukalamba mukati ka bayuda, no kufunga, ukulila, elo nobulanda. Abengi muli bo bafwele insalu shabulanda elo baisuba nemitoi. ⁴ Ulo abaice abakashana bakwa Eshita elo na babomfi bakwe baishile kumweba, namfumu alimubulanda ubukulu. Aishile kutuma amalaya ukufwika Mordecai (pakuti afule insalu shabulanda), lelo ye tabapokelele. ⁵ Elo Eshita aitile pali Hataki, umo uwapali bacilolo ba mfumu uyo uwasalilwe ukulekumubombela. Amukonkomeshe ukuya kuli Mordecai mukusambilila ifyacitikile elo nefyo calekupilibula. ⁶ Eico Hataki aishilekuya kuli Mordecai palubansa lwa musumba pantanshi yampongolo yamwinshi wa mfumu. ⁷ Mordecai aishilekulondolola kuli yee fyonse ifyacitikile kuli yee, elo necipendo candalama sha silufa isho Hamani aishilekulaya ukulipila elo no kubika mucipao ca mfumupakwebati abayuda bengepaiwa. ⁸ Kabili aishilekumupela icikope ena cafwebo ifyaishile kusalangana mu Susa pakulofiwa kwa bayuda. Aishilekucita ici pakwebati Hataki engacilanga kuli Esta, elo engapelwa insambu shakuya ku mfumu mukupapatilako paluse lwakwe elo ukubalombelako kuli yee mwipunda lya bantu bakwe. ⁹ Eico Hataki aishilekuya elo nokweba Esta ifyo Mordecai alandile. ¹⁰ Elo Eshita aishilekulanda kuli Hataki elo ukukonkomesha yee ukubwekela ku Mordecai. ¹¹ Aishilekulanda ati, "Bonse ababomfi ba mfumu elo nabantu ba mucitungu ca mfumu beshibe ukuti ngacakuti umwaume nangu umwanakashi uwaingila palubansa lwa mfumu ulwamukati ukwabula ukwitwa, kwabafye ifunde limo: Ukuti alilingilwe ukwipaiwa--kanofye kuli uyo onse uwo imfumu yatambalikilapo inkonto ya golide ukuti ekale. Nandibo nshilaitwapo ku mfumu inshiku amakumi yatatu." ¹² Eico Hataki aishilekufisha amashiwi yakwa Esta kuli Mordecai. ¹³ Mordecai aishilekubwekeshamo aya mashiwi kuli Esta: "'Taufwile kutontonkanya ukuti ukuba mucipango ca mfumu, ukapusuka ukucila abayuda bambi bonse. ¹⁴ Ngacakuti mwashala shilili muli ilya nshita, ukupusuka elo no kulubuka kukoima paba yuda ukufuma kuncende imbi, lelo webo elo ne nganda yakwa wiso mukaloba. Ninani uwaishiba ukuti webo limbi waishila mucifulo ca bufumu munshita iyaba ngeyi?" ¹⁵ Eluntu Esta aishilekutuma ayamashiwi kuli Mordecai, ¹⁶ "Kabuye, ukulonganye aba yuda bonse abekala mu Susa, elo bakafungile pali nebo. Bekalya nangu ukunwa panshiku shitatu, ubushiku na kasuba. Nainewine tukafunga nabakashana bandi abaice munshila imo ine . Eluntu nkesakuya ku mfumu, nanguline tefyaba ifunde, elo ngacakuti nebo nkafwa, kankafwe." ¹⁷ Mordecai aishilekuya elo acita fyonse ifyo Esta amukonkomeshe ukucita.

Chapter 5

¹ Panuma ya nshiku shitatu, Esthere aishile kufwala ifyakufwala fya bufumu elo aishile kuya ku kutalama mu lubansa lwa cipango ca mfumu, ku ntanshi ya ng'anda ya mfumu. Imfumu yali ilikele pa cipuna ca bufumu caiko mu ng'anda ya bufumu, ililoseshe ku mwinshi ku ng'anda. ² Uluntu yaishile kubona Eshtere na mfumu alitaleme mulubansa, aishile kupokelele ukusumunwa mu menso yakwe. Yaishile kufungulula inkonto ya cela mu kuboko kwaiko. Eico Esthere aishile kupalamina elo nokwikata kulute lwa nkonto. ³ Elo imfumu yaishile kulanda kuli ye ati, "Nindo ukofwaya, na mfumu Esthere? Findo ukokabila? Ukufika na kuli citika wa bufumu bwandi, cikopelwa kuli webo." ⁴ Esthere aishile kulanda ati, "Nga cakweba ati casekesha imfumu, lekeni imfumu elo na Hamani bese lelo kumutebeto uo mpekenye pali ye." ⁵ Elo imfumu yaishile ati, "Leteni Hamani mukwangufyanya, ukucita ifyo Esthere alandile." Eico imfumu elo na Hamani baishile kuya ku mutebeto uyo Esthere apekenye. ⁶ Uluntu umwangashi waishile kupekanishiwa ku mutebeto, imfumu yaishile kulanda kuli Esthere ati, "Findo ukokabila? Ciko pelwa kuli webo. Nindo ukofwaya? Ukufika nakuli citika wa bufumu, cikopelwa." ⁷ Esthere aishile kwa suka ati, "Ukufwaya elo no ku kabila kwandi ni ku, ⁸ nga ndisangile ububile mu menso ya mfumu elo nga cilisekeshe imfumu ukumpela ifyonkokabila elo no kucindika ifyo ukufwaya kwandi, lekeni imfumu elo na Hamani bese ku mutebeto uo nkomipekanisha mailo elo nkesa kwasuka ilipusho lya mfumu." ⁹ Hamani aishile kufuma bulya bushiku uwasansa elo kabili uwasekelela mu mutima. Lelo uluntu Hamani aishile kubona Modekai pa mpongolo ya mfumu, ukuti Modekai tema nangula ukututuma ku cinso cakwe no mwenso uuli onse, aishile kwisulwamo no bukali pali Modekai. ¹⁰ temulandu, Hamani aishile kuibwasha umwine elo aishile kuya ku ng'anda yakwe. Aishile kwita abanankwe elo aishile kubakolonganika ca pamo, na Zereshi umukashi wakwe. ¹¹ Hamani aishile kupenduluka mu bwingi no busuma bwafyuma fyakwe, impendwa ya bana baume bakwe abengi, tonse utufulo uto imfumu ya mupele, elo ne amusambasha pa mulu pali bonse ba filolo elo na babomfi ba mfumu. ¹² Hamani aishile kulanda ati, "Na mfumu Esthere tetile umuntu umbi lelo kanofye nebo ukwisa elo ne mfumu ku mutebeto uo apekenye. Na mailo nakabili nditilwe kuli ye pamo pene ne mfumu. ¹³ Lelo fyonse ifi tapali ifyo fili kuli nebo epefyo nkobona Modekai umu Yuda akoikala pa mpongolo ya mfumu." ¹⁴ Elo Zereshi umukashi wakwe aishile kulanda kuli Hamani elo na kuli bonse abanankwe ati, "Lekeni bapange ifiti ba cubiti amakumi yane mubutali. Mulucelo landa ku mfumu bo uku kulika Modekai pali cena. Elo ulekuya ne sansa ne mfumu ku mutebeto." Ici caishile kusekesha Hamani elo aishile kwimika ifimuti.

Chapter 6

¹ Mbulya ubushiku imfumu tayasendeme. Yaishile ku kukonkomesha ababomfi ukuleta umwalembelwe ifintu fyalikucitika mu butekeshi bwakwe, elo yalikelengwa mu kuputa ku mfumu. ² Caishile kusangwa calilembwa ukuti Modekai alilandile palwa kwa Bigitana elo na Tereshi, ba filolo ba mfumu babili abali kulinda umwinshi, abaeshe ukwipaya imfumu Ahasuerusi. ³ Imfumu yaishile kwipusha ati, "Cindo catilwe ku kucindika nangu kukwi bukisha kuli Modekai pali ici?" Elo abalumendo ba mfumu abali kumubombela baishile kulanda ati, "Tapali ica citilwe pali ye." ⁴

Imfumu yaishile kulanda ati "Ni nani uuli mulubansa?" Nomba Hamani alingile kunse ya lubansa lwa ng'anda ya mfumu ku kulanda kuli ye palwa ku kulika Modekai pa fiti aapangile pali ye.⁵ Aba bomfi ba mfumu baishile kulanda kuli ye ati, "Hamani eutaleme mulubansa." Imfumu yaishile klanda ati, "Mulekeni engile mukati."⁶ Ulo Hamani aishile kwingila, imfumu yaishile kulanda kuli ye ati, "Findo tufwile ukucita pali ngulya muntu uo imfumu yasekelelamo mu kumucindi?"⁷ Nomba Hamani aishile kulanda mu mutima wakwe ati, "Ni nani imfumu inga sekelela mu kucindika ukucila pali nebo?"⁸ Hamani aishile kulanda ku mfumu ati, "Pa muntu uo imfumu yasekelelamo mu kumucindika,⁸ lekeni icakufwala ca bufumu ciletwe, icakufwala ico imfumu ifwele, elo na kabalwe uo imfumu ininapo elo uo pa mutwe palembwa ifya bufumu."⁹ Elo lekeni icakufwala elo na kabalwe fipelwe kuli cilolo wa mano uwa mfumu. Leken afwiwe umuntu imfumu isekele mu kucindika, elo lekeni bamu bike pali kabale ukushinguluka mu mishi yamu musumba. Lekeni babilikishe kucinso cakwe ati, "Ifi eficitwa kuli umo ou imfumu yasekelela mu kucindika."¹⁰ Elo imfumu yaishile kulanda kuli Hamani ati, "Sakauka, piita icifwalo elo na kabalwe, ukubati nifilya fye usosele, elo cita ici pali Modekai umu Yuda uwikala pa mpongolo. Wifilwa mu musango uuli onse uo walanda."¹¹ Elo Hamani aishile kubula icakufwala elo na kabalwe. aishile kufwika Modekai elo no kumubika pali kabalwe ukushingulu imishi yamu misumba. Aishile kubilikisha ku cinso cakwe ati, "Ifi efocitwa ku muntu uo imfumu yasekelela mukucindika!"¹² Modekai aishile kubwelela ku mpongolo ya mfumu. Lelo Hamani aishile kubutukila ku ng'anda yakwe, ulucelo, no mutwe wakwe naufimbwa.¹³ Hamani aebele Zereshi umukashi wakwe elo na bonse abanankwe fyonse ifya citikile kuli ye. Elo abaume bakwe abaishibikilwe pa mano yabo, elo na Zereshi umukashi wakwe, baishile kulanda kulanda kuli ye ati, "Nga cakuti Modekai, uyo webo utampile ukupona, mu Yuda, tawakamucimfy, lelo mucine ukapona kuli ku cinso cakwe."¹⁴ Ulo balikulanda na ye, ba filolo ba mfumu baishile kufika. Baishile kwangufyanya ukuleta Hamani ku mutebeto uyo Esthere apekenye.

Chapter 7

¹ Elo imfumu na Hamani baile kumutebeto no musano Esta .² Pali ubu bushiku bwakulenga shibili, ubwa mutebeto bwa mwangashi, imfumu yayebele Esta ati, " cinshi ulelomba, we musanoEsta ? Ukushinta fye napakati ka bumfumu, bukapelwa."³ Elo namfumu Esta ayaswikile ati, " Nga cakweba ati ninsanga ububile mu menso yenu, mwe mfumu, elo nga cinga misekesha, lekeni umweo wandi upelwe kuli nemwine-uku ekulomba kwandi, Nebo elo ndelombelako ici naku bantu bandi. ⁴ Pantu twalishitishiwa, Nebo na bantu bandi, ukuti tonaulwe, ukwipaiwa, elo no kutulofya. Ngacakwebati twashitishiwafye ku busha, nga abaume elo nabanakashi abasha, kuti naikalafye tondolo, pantu ukucushiwa kwa musango yu takwalinga ukucusha imfumu."⁵ Elo imfumu Asuelushi yaile ukulanda kuli Esta namfumu, 'Ninani uyu wine? Nikwisa uyuwine muntu engasangwa uwaisushiwamo mu mutima wakwe ukucita ici cintu?"⁶ Esta alandile ati, "Icipondo ca muntu, ngulya umulwani, nyuyu Hamani!" Elo Hamani atinine pa cinso ca mfumu elo nana mfumu. ⁷ Imfumu yaishilekuleka ukunwa umwangashi mu cifukushi yayaigila na mwibala lya mwisano, lelo Hamani aikele alepapatilako umweo wakwe ukufuma kuli namfumu Esta. Alibwene ukuti ubonaushi paliyee bulisuminishiwe ne mfumu. ⁸ Elo imfumu yaishile ku bweluluka ukufuma kwi bala lya cipango ukuya mu muputule uko umwangashi wapekanishiwi. Hamani aishile kuponena pacipuna apali Estere. Imfumu yaishile kulanda ati, "Ukofwaya ukucena na mfumu mu ceni candi mu ng'anda yandi?" Palya penefye ilishiwi lyaishile kufuma mukarwa ka mfumu, aba bomfi baishile kufimba icinso cakwa Hamani. ⁹ Elo Habona, umo uwa muli ba cilolo abali kubembela imfumu, aishile kulanda ati, "Ifimuti ifya kulepa imikono amakumi yasano filitaleme kulubali lwa ng'anda yakwa Hamani. Afipangile pali Modekai, uyo umo uwalandile uku cingilila imfumu." Imfumu yaishile kulanda ati, Mukobekenipo ena paali cena."¹⁰ Eico baishile ku kobeka Hamani on pa fimuti ifyo apekanishishe Modekai. Eluo incenshi ya mfumu yaishile kufwa.

Chapter 8

¹ Pali kalya kasuba imfumu Asuelushi aishilekupela namfumu Esta icipe cakwa Hamani, umulwani waba yuda, elo na Mordecai aishilekwamba ukubomba pacinso ca mfumu, pantu Esta aebele imfumu ifyo Mordecai bali naye. ² Nemfumu yaishilekufunya icakukakatikilako ininda minwe, ico yailekupoka ukufuma kuli Hamani, elo yaishilekupela kuli Mordecai. Esta aishilekucita Mordecai ukuba uwakuteka mu nganda yakwa Hamani. ³ Elo Esta alandile nakabili ku mfumu. Awile ubunkupeme panshi elo nokulila alepapata kuli yee ukupwisha amapange ayabipa ayakwa Hamani umwina Agagiti, kumapange ayo apangile aba yuda. ⁴ Elo imfumu yaishilekutambalika inkonto ya golide pali Esta, aima elo aiminina pacinso ca mfumu. ⁵ Aishilekulanda ati, "Ngacakwebati casekesha imfumu, elo ngacakuti nasanga ububile mu menso yakwe, ngacakuti ifintu fyawama pa menso ya mfumu, elo nebo ninsansamushiwa mu menso yakwe, nacilembwe icakonaula amakalata ayalembelwe na Hamani umwana mwaume wakwa Hamedata umwana Agagiti, amakalata yonse ayo alambebe ayakonaula aba yuda abali mucitungu camfumu conse. ⁶ Pantu nindo ningatemenwa ukubona ubonaushi ukuponena pa bantu bandi? Nindo ningatemenwa ukubona ubonaushi mulupwa lwandi?" ⁷ Imfumu Asuelushi yaishilekulanda kuli namfumu Esta elo nakuli Mordecai umu yuda, "Bona, nebo ndipele Esta inganda yakwa Hamani, elo baishilekukulika yee pacimuti, pantu alefwaya ukutasha aba yuda. ⁸ Lemba icebo nacimbi kuba yuda mwishina lya mfumu elo mufwatikepe inshimbi ya mbalaminwe ya mfumu. Pantu icebo ico icilembelwe mwishina lya mfumu elo icabikwapo inshimbi ya nindaminwe ya mfumu teti cipilibulwe. ⁹ Eluntu baishilekwita bakalemba ba mfumupali injilya nshita, mumweshi walenga butatu, umweshi wa sifani, pabushiku bwalenga amakumi yabili na shitatu ubwa mweshi. Icebo caishilekulembwa ukulingana na fyonse ifyo Mordecai akonkomeshe ukulingana naba yuda.

Caishilekulembwa nabalashia bacitunga, abalashi elo nabakalamba ba fitungu abaikele ukufuma ku india ukufika ku Kushi, 127 ifitungu, kucitungu conse calembelwe mukulembwa kwabo, elo naku bantu bonse mu mutundu wabo, elo naku ba Yuda mukulembwa mu mutundu wabo. ¹⁰ Mordecai aishilekulembela mwishina lya mfumu Asuelushi elo aisakufwatikapo ne nshimbi ya mbalaminwe ya mfumu. Aishilekutuma amakalata ne nkombe shaninine pamulu wa bakabalwe, abalebomba mu mulimo wa mfumu, abasalilwe ukufuma kubufumu. ¹¹ Imfumu yaishilekupela kuba Yuda abali mu musumba onse insambu sha kukumana capamo elo no kupanga icakwimika ikucingilila imyeo yabo: pakulofya, ukwipaya, elo nokonaula amaka yonse ukufuma ku bantu bonse nangu icitungu icilwisha bena, abana elo nabamayofwe ukubasankanya, nangu ukutapa ifikwatwa fyabo. ¹² Ifi fililingilwe ukucitwa mifitungu fyonse ifa mfumu Asuelushi, pabushiku bwalenga ikumi limo na shitatu(13) ubwa mumweshi walenga ikumi limo na shibili(12), uuli mweshi wa Adar. ¹³ Icikope cacyalembelwe calilingilwe ukupelwa nge funde mualo conse elo no kufilangisha palwalala ku bantu bonse. Aba yuda balilingile ukuba abaipekanya pali bulya bushiku pa kupanga ubulandushi ku balwani babo. ¹⁴ Eico nenkombe shaishilekunina pali bakabalwe abobalebomfya ku mulimo wa mfumu. Baishilekuya ukwabula ukushinga shinga. Nefyebo fya mfumu fyapelwe ukufuma ku cipango mu Susa. ¹⁵ Eluntu Mordecai aishilekufuma muceni ca mfumu nafwala ififwalo fyabufumu ifya bulu elo nefya buuta, ne cisote ca maka ica golide elo nomwingila uwakupikulwa ubusaka uwakashika, elo no musumba wa Susa waisakupunda no kusangalala. ¹⁶ Aba yuda baishilekukwata ulubuto no kusekelela, elo ne nsansa no mucinshi. ¹⁷ Mucitungu conse elo no musumba onse, monse umo ishiwi elo ne cebo ca mfumu cafikile, mwali ukusekelela elo ne nsansa mukati kaba yuda, imitebeto no kutusha. Abengi ukufuma mu bantu baulya musumba baishilekuba aba yuda, pamulandu umwenso wakutina aba yuda waishilekupona pali bena.

Chapter 9

¹ Nomba mu mwenshi wa kulenga ikumi na ibili, uuli mwenshi wa Ada, mu bushiku bwakulenga ikumi na shitatu, uluntu ifunde lya mfumu elo nokupampamikwa kwali nokupitwa, pa bushiku uluntu abalwani baba Yuda balikucetekela ukukwata amaka pali bo, fyalibwekeshiwepo. Aba Yuda baishile kuta amaka pali bo ababa patile bena. ² Aba Yuda baishile ku kolongana mu musumba yonse mu fitungu fyonse ifya mu Ahasuerus, ukubika amaboko pali bo abalikwsha ukuleta ububi pali bo. Takuli uuli onse uwngatalama pali bo, pakutina kwabo kuliponene pa bantu bonse. ³ Bonse bafilolo bafitungu, abalashi bafitungu, elo ne ntungulushi sha mfumu, baishile kwafwa aba Yuda pamulandau wa kwebati umwenso wakwa Modekai uliponene pali bo. ⁴ Pantu Modekai ali uwa maka mu ng'anda ya mfumu, elo ukukosa kwakwe kwalisalangene monse mufitungu, pantu umuntu Modekai alikukoselakofye. ⁵ Aba Yuda baishile kuma abalwani babo no lupanga, ukubepaya elo nokubonaula, elo nokucita ifyo balikufwaya kuli abo bonse abapatile. ⁶ Mu musumba wa Susa wekafye aba Yuda balipeye elo nokonaula abantu imyanda isano. ⁷ Balipeye Pashandata, Daponi, Aspota, ⁸ Porata, Adalia, Aridata ⁹ Pamasta, Arisai, Aridai, Vaizata, ¹⁰ elo nabana baume bakwa Hamani ukumi limo umwana mwaume wakwa Hammedata, umulwani waba Yuda. Lelo tabapiitile ifyuma ifili fyonse. ¹¹ Ubushiku ubo impendwa ya abo baipaile mu Susa, yalishile kufika ku mfumu. ¹² Imfumu yaishile kulanda kuli Estere umukashi waiko ati, "Aba Yuda balipeye abaume imyanda isano mu musumba wa Susa, ukwisa kubikapo na bana baume bakwa Hamani ikumi limo. Cindo kanshi bacitungu mu ncende shimbi sha fitungu fya mfumu? Nomba cindo mukolomba? Cikopelwa kuli mwebo. Cindo icakufwaya kobe? Cikopelwa kuli webo? ¹³ Estere aishile kulanda ati, "Nga cakuti casekesha imfumu, lekeni aba Yuda abali mu Susa basuminiwe ukupiita ifya kupampamika fya buno bushiku namailo, elo lekeni imibili ya bana baume bakwa Hamani ikumi limo bakobekwe pa fimuti." ¹⁴ Eico imfumu yaishile kukonkomesha ukwebati ficitwe. Icupampamikwa caishile kupelwa mu Susa, elo baishile kukobeka abana baume bakwa Hanmani ikumi limo. ¹⁵ Aba Yuda abali mu Susa balishile kuba pamo pabushiku bwakulenga ikumi limo na shine balitushishe elo baishile kucita bulya bushiku bwakusefya elo nokusamwa. ¹⁶ Abashala aba Yuda abali mufitungu fya mfumu baishile kwisa pamo kukucingilila imyeo shabo, elo basangile ukutusha kubwalani babo elo baishile kwipaya -imyanda isano abao abapatile, lelo tababikile amaboko pafipe fya abo baipeye. ¹⁷ Ici caishile kucitika pa bushiku bwakulenga ikumi na shitatu mu mwenshi wa Ada. Pa bushiku bwakulenga ikumi na shine balishile kutusha elo baishile kupanga bulya bwa mutebeto elo no kusangalala. ¹⁸ Lelo aba Yuda abali mu Susa baishile kukolongana pamo pa bushiku bwakulenga ikumi na shitatu elo no bushiku bwakulenga ikumi na shine. Pabushiku bwakulenga ikumi na shisano balishile kutusha elo nokwisa kubucita ubushiku bwa mutebeto elo nokusangalala. ¹⁹ Emulandu wine aba Yuda ba mumishi, abakula amayanda yabo mu ncende sha mishi, balicindikile ubushiku bwakulenga ikumi na shine ubwa mwenshi wa Ada nga ubushiku bwa nsansa nokusefya, kabili nga ubushiku umo baleletuma ifya bupe fya filyo kuli cila muntu. ²⁰ Modekai aishile kulomba ifi fintu elo nokutuma amakalata ku ba Yuda bonse abali monse mufitungu fya mfumu Ahasuerus, iyali mupepi elo no kutali, ²¹ ukubakonkomesha bena ukusunga ubushiku bwakulenga ikumi na shine elo nobwakulenga ikumi na shisano ubwa mwenshi wa Ada cila mwaka. ²² Ishi eshali inshiku uluntu aba Yuda batushisheko ukufuma ku balwani babo, elo umwenshi uluntu ubulanda bwabo kwasabgukile ukusekelela, elo ukullosha kwaishilekuba ukusefya. Bali nokupanga yena inshiku shakusefya elo ukusansamuka, elo ubwakutuma ifyabupe fya fyakulya kuli cila umo nomunankwe, elo nefyabupe kubapina. ²³ Eico aba Yuda balikonkenyepo ifyo bali kucita, ifyo Modekai aishile kulemba kuli bo. ²⁴ Pali ilya nshita Hamani umwana mwaume wakwa Hammedata umwina Agagite, abalwani baba Yuda bonse, balipekenye ukucimfya aba Yuda kukubonaula, elo aishile kuposa Pur (ico, ekuposa isolu), kukucusha elo nokubonaula. ²⁵ Lelo uluntu amashiwi yaishile kwisa pa ntanshi ya mfumu, yapele ifipope mukalata ukweba ati ukupekanya ukubi uko Hamani akwete paba Yuda kufwile ukubwelela pa

mutwe wakwe umwine, elo ati ena na bana bakwe abaume bafwie ukukobekwa ku fimuti.²⁶ Eico baishile kwinka ishi nshiku ati Purim, panuma ye shina lya Pur. Pamulanda wa fyonse ifya lembelwe muli kalata, elo fyonse ifyo ba bwene elo ne fyacitikile kuli bo,²⁷ aba Yuda balisumine ulutambi ulupya elo ne milimo . Ulu lutambi luli nokuba lwabo abene, abana babo, elo na bonse abaishile kulundwako kuli bo. Kuti caisa kuba ati baisakusefya ishi nshiku shibili cila mwaka. Kuti bena basefya munshila imbi elo panshita imo ine cila mwaka.²⁸ Ishi nshiku shali shakulaibukisha nokusefya mu nkulo shonse, cila lupwa, cila citungu,elo cila musumba. Ishi nshiku sha Purim tashifwile ukufilwa ukufuma mu ba Yuda, elo nefya kwibukisha fyabo tafifwile kupwa ku bana babo.²⁹ Estere na mfumu umwana mwanakashi wakwa Abihaili na Modekai umuyuda aishile kulemba na maka ayengi elo nokushinisha iyi kalata ya bubili pali Purim.³⁰ Amakalata aylituminwe ku ba Yuda bonse mu fitungu 127 mu musumba wakwa Ahaseurus, ukubombelako aba Yuda umutende elo ne cishinka.³¹ Aya amakalata yaishile kushininkisha inshiku shakwa Purim panshita shabo isha sontelwe, ngefyo Modekai umu Yuda elo na Estere na mfumu baebele aba Yuda. Aba Yuda baishile kupokelela ifyebo pali bo elo na bana babo, ngafilya ifyo basumunishe inshita ya kufunga elo nokulosha.³² Ifipope fyakwa Ester fya suminishe aya amafunde ukulingana na Purim, elo yalilembelwe mu citabo.

Chapter 10

¹ Elo imfumu Ahasursai aishile kubika umusonko pa calo elo napa fishi ifya pali bemba. ² Ne ficitwa fya mu maka yakwe ne fya bumpalume fyakwe, pamopene fe no kulondololwa kwa bukulu bwakwa Modekai pafyo imfumu ya musumbwile ena, fyaishile kulembwa mwi buku lya milandu mubutekeshi bwa sha mfumu shaku Madai elo na Pesia. ³ Modekai umu Yuda ewaishile kuba uwa cibili mu bucindami kumfumu Ahasurasi. Aishile kuba umukulu paba Yuda no kuba uwatemwikwa kuli ba munina wakwe abengi aba Yuda. Pantu aishile ku fwala abantu bakwe ubusuma kabili ye aishile kulanda ku mutende wa bantu bakwe bonse.

Job

Chapter 1

¹ Kwaliko umwaume mucalo ca Usi uweshina lya Yobo; kabili Yobo wali uwakubula umulandu kabili uwakulungama, umo uwalikutina Lesa kabili uwapilinkile ukufuma kububifi. ² Kulya kwalifyelwe kuli wo abana baume cine lubali nabana banakashi batatu. ³ Walikwete amakana cine- lubali impanga, amakana yatatu ingamila, imyanda isano lya makoli ya ngómbe yabili, yabili , kabili imyanda isano bakabalwe na babomfi ibumba ilikulu. Wali mwaume uwaishibikile sana pali bonse abantu bakukabanga. ⁴ Pabushiku bwa cila mwana ubwapekanishiwa, walikupela umatebeto mundánda yakwe. Balikutuma nokukuta pali bankashi shabo batatu kukulya nokunwa nabo. ⁵ Ulo inshiku shamatebeto shalikupwa, Yobo walikutuma pali bo kabili walikubashisha. Walikwima bwangu mulucelo nokutula umutulo wakoca pali cila mwana wakwe, pantu walikulanda, "Epali kuti abana bandi balibembukile nokulapisha Lesa mumitima shabo. Yobo lyonse walikuciteci. ⁶ Elo bwali bushiku ulo abana baume bakwa Lesa baishile kukuilanga abene kucinso cakwa Yahweh. Satana nao walishile nabo. ⁷ Yahweh walandile kuli Satana,"Bushe nikwisa wafuma?" Kibili Satana wayasukile Yahweh nokulanda , " nafuma mukusabanta pesonde, ukufuma po nokubwelelapo nakabili palico." ⁸ Yahweh walandile kuli Sana , " Bushe ulimutontonkenyepo umubomfi wandi Yobo? Pantu takwaba umo nga wo pesonde ,wakubula mulandu kabili mwaume wakulungama, umo uutina Lesa kabili uwapilibuka ukufuma kububi." ⁹ Kabili Satana wayasukile Yahweh nokulanda, " Bushe Yobo utinina Lesa apafye? ¹⁰ Bushe tawabika bucingo pali wo, pangánda yakwe, kabili pafyo akwata fyonse ukufuma mumbali shonse? Mwalipala ificitwa fyaminwe shakwe, kabili ifitekwa fyakwe fyali palangana mumpanga shonse. ¹¹ Lelo nomba tambululeni ukuboko kwenu kabili ikateni fyonse akwata, kabili moneni nga talapishe kumenso yeenu." ¹² Yahweh walandile kuli Satana,"Tekanya fyonsefyo akwata fili mukuboko kobe . Kuli wo fye umwine witambulula kuboko kobo ."kabili Satana walile ukufuma kucinso cakwa Yahweh. ¹³ Calishile kuba pabushiku bo, abana baume bakwe nabana banakashi bakwe bali kulya nokunwa umwangashi mungánda yamukulu wabo. ¹⁴ Intumi yalishile kuli Yobo nokulanda,"amakoli yangómbe yalikulima nabakalwe balikulya lubali lwa bo. ¹⁵ Kabili abena Sabe bawilile pali bo kabili balibapitile . Kubabomfi, balibapumine kukanwa kalupanga. Nebo nekafye mpusukile kuku myeba." ¹⁶ Ulo acili akolanda, naumbi walishile noku landa," Umulilo wakwa Lesa waliponene ukufuma umumyulu kabili wayocele impanga nababomfi. Nebo nekafye mpusukile kuku myeba." ¹⁷ Ulo acili akososa,naumba walishile kabili walandile,"Abena Chaldea balipangile amabumba yatatu ,ukusansa ingamila, kabili balishipitile. Kubabomfi, balibapumine kukanwa kalupanga. Nebo neka mpusukile kuku myeba." ¹⁸ Ulo wali akolanda, nomuliye nao walishile kabili walandile, "Abana baume bobbe nabana banakashi bobbe balikulya nokunwa umwangashi mungánda yamukulu wabo. ¹⁹ Umwela wakosa walishile ukufuma mumatololo nokupuma ififutu fine ifya ngánda. Caponene pabana abanono, kabili balifwile . Nebo neka mpusukile kuku myebo." ²⁰ Elo Yobo waimine, walepwile umwingila wakwe wabeyele umutwe wakwe, ukulala icinso panshi pamushili, kabili wapepele Lesa. ²¹ Walandile, " Nalyu bwamba ulo naishile kufuma munda muli mayo, kabili nkabobwamba ulo nkabwelela kulya. Ni Yahweh uwapele , kabili ni Yahweh uupitile lekeni ishina lyakwa Yahweh libe lya palwa." ²² Muli fyonse ifi, Yobo tacitile isambi nangula kutunga Lesa kukucita ububi.

Chapter 2

¹ Elo ubo bwai ubushiku ubo abana baume bakwa Lesa baitwele abene ku cinso cakwa Yahweh. Satana nao waishile nabo ku kuileta ku cinso cakwa Yahweh. ² Yahweh walandile kui satana, "Ni kwisa uko wafuma?" Elo satana wayasukile Yahweh no kulanda, "Ukufuma muku sabanta pe sonde, ukufumapo no kubwekelelapo na kabili ifyo fine." ³ Yahweh walandile kui satana, "Bushe uli tontonkenyepo pa mubomfi wandi Yobo? Pakuti tapali uuli nga umo pe sonde, uwakaele umwaume wa cishinka, umo utina Lesa no kufuma kububi. Wo waikatilila ku cishinka cakwe, nangula nashile ku ndufya pali wo, ukumonaula apabula umulandu." ⁴ Satana wayasukile Yahweh no kulanda, "Inkanda pa nkanda, cinefye umuntu ulinokupela fyonse pa bumi bwakwe." ⁵ Lelo nomba fungula ukuboko kobe no kwikata amafupa yakwe no mubili wakwe no kumona ngata ponte ku cinso cobe." ⁶ Yahweh walandile kui Satana, "Mona ali muminwe yobe; lelo umweo wakwe wikumyako." ⁷ Elo satana wafumine ku cinso cakwa Yahweh. Wo waumine Yoo no bukali bwa fipute ukufuma ku makas ukufika ku mutwe. ⁸ Yobo wabulile akainga ka nongo ya tobeka akakufwenenako, elo waikela panshi pakati pa mitoyi. ⁹ Elo umukashi wakwe walandile kui wo, "Bushe ucili uko ikatilila kui bu cishinka bobe? Pontela Lesa no kufwa." ¹⁰ Lelo wo walandile kui wo, "We ukolanda ngo kulanda kwa mwanakashi umuwelewele. Bushe kuti twapokelelanye ifisumafye kui Lesa no kukana pakelela ifibi?" Muli fyonse ifi, Yobo tapangile isambe ne milomo yakwe. ¹¹ Nomba ulo abanakwe batatu bwakwa Yobo baumfwile ubu bubi bonse ubwaishile pali wo, cila umo wafumine ku mwakwe: Eliphasi umwina Temanite, Bildadi umwina Shuhite, na Zophar umwina Naamathite. Bo baimikile inshinta ya kwisa kulilishika nankwe noku mutalalika. ¹² Ulo baloleshe amenso yabo akatalamukila, balafililwe ukumwishiba. Baimishe amashiwi yabo no kulila; cila umo walepwile umwingila elo baimishe ulukungu mu mwela elo napa mitwe yabo. ¹³ Elo bo baikela nankwe pa mushili akasuba no bushiku inshiku cinelubali. Takwali uwalandile ishiwi kui wo, pakuti balimwene ubucushi bwalikulishe.

Chapter 3

¹ Panuma yaifi, Yobo walyasamwine akanwa kakwe kabili walitipile no bushiku afyelwe. ² alandile, ³ "Akasuba nafyelwemo kakabulobe ubushiku bwalandile, umulumendo ali mitilwe," ⁴ Bulya ubushiku bwinga fita! Lesa ebusakama no lubuto lwikasanikilapo. ⁵ Imfimi ne cinshingwa ca mfwa finga ifwaya ifine ikumbi linga bukupa; fyonse ifilenga akasuba kufita finga butinya. ⁶ Nga pali bulya bushiku, leka mukwikwi abupwilishishe. Bwisangalala pakati ka shiku sha mwaka; nga bwinga kana kubako mumpendwa sha mu myenshi. ⁷ Mona, ubo bushiku bwinga ubuumba ishiwi lya nsansa bwikesa muli bo. ⁸ Bwinga tipwa bulya bushiku, abo abeshibile ukwalamusha Leviathan. ⁹ Nga intanda shakuli kundwe ubo bushiku shifite Bulya bishiku bwinga fwaya ulubuto, lelo talwasangilwe; nangula ukumona ikopyo sha kui kundwe, ¹⁰ pantu tacaisele ifibi fya ndaaya kwa mayo, kabili; pantu tacafishile amafya ku menso yandi. ¹¹ Nindo ntafwililile ulo naishile ukufuma mu ndaa? Nindo ntalekeko mweo ulo mayo afyele? ¹² Nindo amakufi yakwe yampokelele? Nindo amakufi yakwe yampokelele pakuti ngokeko? ¹³ Pali nomba nga ndilambalele tondolo, nga ndi sendeme no kulekutusha, ¹⁴ ne mfumu na bacilolo hapano isonde, abaikulile shishi shabo ishili nomba ishakonaika. ¹⁵ Ngangu nali kusendama na bana ba mfumu abakwetepo golinde, abaiswishe silfere mumayanda yabo. ¹⁶ Nalimo nga nali nga kapopo nangu nga kanya aka tamwenepo lubuto. ¹⁷ Kulya ababifi balifumine mumafya, kulya na bakuna kunaka bakotusha. ¹⁸ Kulya abafungwa bali capamo abakaele; tabakoumfwa ishiwi lyakwa katungu lula wabasha. ¹⁹ Bonse abanonono na bantu abacindami bali kulya; umusha ali uwakaele ukufuma kui shikulu wakwe kulya. ²⁰ Nindo ulubuto lukopelelwa kui ye uuli mubulanda? Nindo umweo ukopelwa kuuli no mutima waka kukalipa, ²¹ kulyabo abakofwaye mfwa taikoisa; kulya bakoboimbe imfwa ukucila cuma icakufiswa? ²² Nindo ulubuto lukopelelwa ku ukusangalala sana kabili akosasamuka elo asanga imanda? ²³ Nindo ulubuto lukopelelwa ku muntu uo ishila yakwe ifishilwe, umuntu uyo Lesa esalile? ²⁴ Pantu ukufubaika ekucitilwe cakulya ukulilishika kwandi kuko pongoka nga menshi. ²⁵ Pantu ifintu nalikutina filishile pali ne; ifyali kuntinya filishile pali ne. ²⁶ Ntali mutende, ntali tondolo, kabili nta kwete kutusha; mucifulo caifyo amafya eyesa.

Chapter 4

¹ Elyo Elifasi umwina Tamani alyasukile nokweba ati, ² "Umfwa umo eshe ukulanda nobe, bushe ukotendwa? lelo ninani wingakanya ukulanda?" ³ Mona, ulisalapwile abengi; weba ulikoseshe amaboko yakufompoka. ⁴ Amashiwi yobe yalitungile ena uyo uwalikutelententa; ulilengele amakufi yakundalila uku kosa. ⁵ Lelo nomba ukucushiwa kwaisa kui weba, kabili uli nakile; weba alikwikete, kabili ukucushiwa. ⁶ Bushe akatina kobe teshintililo lyobe, kabili bucishinka bwa mibele yobe ukuba isubilo? ⁷ Tontonkanya pali ici, nakupapata; Ninani uyo uwaonaika ulo ali uwakaele? Nangu nililali ulo abololoke baposelwe? ⁸ Ukullingana nefyo nebo namona, abalima ubucushi nokutanda ubucushi balobolola ifyo fine. ⁹ Kumupu wa kwa Lesa bena balonaulwa; nakukufwampuka kwabukali bwakwe bena balaminwa. ¹⁰ Ukubulumu kwa nkalamo, neciunda ca nkalamo yakutinya, amenso ya nkalamo iiteku fyena filiputwike. ¹¹ Mundwe alonaika kukubulwa ifyakutakanya; na bana ba nkalamo ukota balisalangene monsefye. ¹² Nomba umulandu umo waliletelwe kui nebo mubumfisolo, kabili ukutwi kwandi kwali pakelele ukutepeleshiwa pali uyu mulandu. ¹³ Nolu kwalishile amatontonkanya ukufuma mu cimonwa ca bushiku, ulo utulo twashika tupona pa bantu. ¹⁴ Cali bushiku ulo umwenso nokututuma kwaishile pali nebo, kabili amafupa yandi yonse yalitenkene. ¹⁵ Elo umupanshi pamulola wandi, kabili nomushishi wa mubili wandi walimine. ¹⁶ Umupanshi waliminine, lelo nebo nta elengenyekwa ukumoneka kwa uko. Umubela wali pamulola

Chapter 5

wa menso yandi; pali tondolo, kabili naliumpfwele ishiwi lyaebele ati, ¹⁷ "Bushe umuntu onse kuti aba umulungami ukucila Lesa? Bushe umuntu kuti aba uwakupwilika ukucila uwamupangile? ¹⁸ Mona, umfwa Lesa tabika ukutetekela mubabomfi bakwe; nga ena aleba abangeli bakwe ukulufyanya, ¹⁹ Nga nomba nakucilisha ici caba cishika kuli abo abekala mumayanda yebumba. Abo abapelwa bwangu ukucila ici pelebesha? ²⁰ Pakati ka lucelo ne cungulo bena balonaula; bena balonaika umuyayaya ukwabula nangu umu ukubeshiba. ²¹ Bushe imyando ya mahama yabo tayanukulwa muli bena? Bena balafwa; bena bafwa ukwabula ukushilimuka.

Chapter 5

¹ Kuta nomba; bushe kulipo umu ukokwasuka nikuli nani kuba mushilo uko pilibukila? ² Pantu ubukali bulepaya icungwa ca muntu, umufimbila ulepaya umungulyalya. ³ Nalimonapo icungwa ukwikala bwino lelo bwangubwangu ndatipa inganda ya ciko. ⁴ Abana baciko bali ukutali no mutende bafyengelwa mu mpongolo ya musumba ukwakubula nangu uwakubapokolola. ⁵ Abansala balya ubusomboshi bwabo, bafibula ikufuma na mummyanga. Aba cilaka bafuluka ubukankala bwabo. ⁶ Pantu amacushi tayafuma mu mushili; nangu ubwafya ukupuka pa mushili. ⁷ Lelo umuntunse afyalilwa ukucula ngefyo insase shimina mu mulu. ⁸ Nomba kuli nebo, nkopilibukila kuli Lesa umwine kuli o eko nkobika umulandu wandi. ⁹ Ucita ifikulu ne fintu ifitanga fwalishiwa ifintu ifyakupapa ifyabula ukupenda. ¹⁰ Apela imfula pe sonde kabili atuma amenshi mu mabala. ¹¹ Acitefi mukubika abalanda pa mulu; mukwimisha abo losha ku mutende. ¹² Atobolola amapange ya bantu abacenjeshi pakutila amaboko yabo yesenge ishuko. ¹³ Asembeleka abantu ba mano mu bu cenjeshi bwamilimo yabo; amapange yanantu bakolobana yabatwalwa bwangu ku mpela. ¹⁴ Baponena mu mumfifi munshita yakasuba, kabili no kupampatila mukasuba kwati nalino bushiku. ¹⁵ Nomba apokolola umuntu umulanda ku lupanga mu kanwa umubusu ukufuma ku kuboko kwa muntu uwa maka. ¹⁶ Eco umuntu umupina alikwete isubilo, kabili umucisha cinani wisala pa kanwa kakwe. ¹⁷ Mona, upalilwe ni uyo umuntu uyo Lesa alungika; eico, wisula ukufunda kwa wamaka yonse. ¹⁸ Ico alacena no ku kakila alacena ne minwe yakwe ilaposa. ¹⁹ Akakupokolola ukufuma ku macushi mutanda icine, na mumacushi cine lubali, ububi bonse tabwaka kwi kate. ²⁰ Mu cipowe akakulubula ku mfwa, kabili mu nkando ukufuma ku maboko ya lupanga. ²¹ Uli nokufiswa ukufuma kululimi ulwatwa; kabili tawakatine ilyo ubonaushi bukaisa. ²² Ukaseka pabonaushi ne cipowe kabili tawakatine ifiswango fyape sonde. ²³ Pantu ukakwata icipangano mabwe mwibala lyobe, kabili ne fiswango fya mwibala fikaba no mutende nobe. ²⁴ Ukeshiba ukuti ubwikalo bobo buli mu mutende; ukatandalila ikola lya mbushi lyobe kabili tawa kalufyepo nangula imo. ²⁵ Kabili ukeshiba ukuti imbuto shobe shikesa kufula ukuti abana kufyalwa bobo bakesa kuba nge fyani pa mushili. ²⁶ Ukesa ku manda yobe mukufula kwa myaka, ngo mupili wa nseke ukutulama panshita yauko. ²⁷ Mona, tulipitilemo muli uyu mulandu; cili nge fi umfwa kuli co, kabili cishibe we mwine.

Chapter 6

¹ Elo Yobo wayasukile no kulanda, ² "Alale, nga cakutilati ubulanda bwandi bwali piminwe; nga cakutilafye konse ukumanama kwapiminwe pa cipimo! ³ Ala nomba kuti fyafinisha ukucilo mucanga wa kunika. Ecilengele nefyebo fyandi ukusulwa. ⁴ Pantu imifwi ya wamaka yonse yali muli ne, no mupashi ukonwina ubulembe; ifya kutinya fyakwa Lesa nafiipekanya ifine mukuntengamina. ⁵ Bushe punda wamumpanga ulalila ulu alikwete umulemfwe? Nangula ingombe ukulala mu nsala ulu naikwata ifilyo? ⁶ Kwena icintu cilya cishikwete mundowe ndowe cinga likwa ukwakubula umucele? Nangula mulipo umundowe ndowe mucakubuta ce lini? ⁷ Nakana ukucikatako; kuli ne tili kubati tilyo ifyo shinshibile. ⁸ Alale nga kuti nakwata ico nkolomba; alale Lesa nga walimpele ico nkokabila: ⁹ Nga cinga sansamusha Lesa uki ntweka, nga kuti wantungulula ukuboko kwakwe noku mputulako ukufuma muli ubu burni! ¹⁰ Cingaba ici icakupemwinako candi-- nangula ninga sansamuka mu mukukalipwa tekuti mpemwine: ico nshakana amashiwi yawa mushilo. ¹¹ Ukukosa kwandi finshi, ico ningesesha ukulolela? Impela yandi cinshi, ico ninga tantalishako ubumi bwandi? ¹² Ukukosa kwandi ku kosa kwamabwe? Nangula iminofu yandi yapangwilwa ne nshimbi? ¹³ Tecishinka icakuti tamulipo wingafwa muli ne, kabili icakuti amano na yapwa muli ne? ¹⁴ Ku muntu uuli pakufwa umutombo, icine cifwile ukulongwa kui cibusa wakwe; nangula kuli uyo utakwata katina kaku wamaka yonse. ¹⁵ Lelo bawesu abaume bali aba cine kuli ne kubati kamana koma, kubati mifolo ya menshi iyikopita ikoya kuli tapali, ¹⁶ Aya kufita kumuandu wa menshi makasa pali bo, kabili kumulandu wa libwe lya menshi makasa iliko fisamo iline muli bo. ¹⁷ Ulo fya sunguluka, fya uma, ulu kwakaba fya sunguluka pancende yafiko. ¹⁸ Amaceleta yakwenda mu nshila sha yako yapilibuka pambali mukunwa amenshi, ya lulumba mu ciswebebe kabili no kuloba. ¹⁹ Ama celeta kufuma ku Tema yamoneke kulya, ulu utwampani twa Sheba twa cetekele muli bo. ²⁰ Balisebene pantu bali tetekele ukusanga amenshi. Baileko, lelo ba bapelefy. ²¹ Pali nomba mwebanandi tamulu cintu kuli ne; namumona umusango wa macushi yandi kabili batiina. ²² Nalilandile kuli mwe, 'Mpeleniko ifintu' nangula, 'Mpususheni mfume mu maboko ya balwani bandi, nangula ntuleni ubupe ukufuma mufyuma fyenu' ²³ nangula, 'Mpokololako kuminwe yaba mpata' nangula, 'ndubuleniko kuminwe yaba ncusha'? ²⁴ Nsambilisheni, kabili nkekatilila umutende wandi; lekeni ngumfwe apo nacilufyanya. ²⁵ We kukalipa kwa mashiwi ya cine cine! Nomba ifikansa fyenu, filengeboulafye? ²⁶ Mukopekanya ukulaba amashiwi yandi, ukucita amashiwi yawapelelwa kubati mwela? ²⁷ Icene cine mukopendwila umwana wnshiwa, wa makabu pamunenu kubati cakushitisha. ²⁸ Nomba, eico, napapata ndolesheni, mu cishinka ntakabepe ku cinso cenu. ²⁹ Tontonkanyeni, namilomba; pali mwebo pekaba lufyengo; icine cine tontonkanyeni, ico ukucita kwandi kulungika. ³⁰ Mulipo ububi mu kulanda kwandi? Akanwa

kandi teti kapatulule ifintu fyakonaula?

Chapter 7

¹ Bushe umuntu talipo nomulimo wakukonsa pano isonde? Nge ishiku shakwe tashikolinga nafye ngo muntu ukobombela ukulipilwa? ² Ukulingana ngomusha ukokabilisha icishingwa camucungulo, Akobango muntu uyo ukololesha pamalipilo yakwe- ³ Eco nebo ndipangilwe ukupita mummyeshi yakumanama; nebo ndipelwe amacushi-ayasulamo mushiku. ⁴ Elo nebo nalambalele panshi, nalikuilandila nemwine, lintu nebo nakulaalamuka na lintu ubushiku bwakulaya? nebo njiswilemo nokulakutaka nishiwa ukunoku panka ishiku shikoya shikocepa. ⁵ Umubili wandi ulifwikilwe nemititi na ifi bulungwa fyeloba; Nefilonda kukanda yandi ilikosele kabili elo ikonaka no kule ku moneka icipya. ⁶ Inshiku shandi shalikuppita lubilo ukucila cipitwilo cakwa kapikula; shikopita ukwabula nsubilo. ⁷ Lesa, mukoibukisha ukwebati ubumi bwandi bwabafye mupu; Namenso yandi taya kulaku moona ifisuma nakabili. ⁸ Ne linso lyakwa Lesa, uyo umoona nebo, takula ku moona nebo nakabili; Amenso yakwa Lesa yakula kuba pali nebo, lelo nebo shakula kubapo. ⁹ Ngefyo inkumbi lyamininwe no kuya liko luba, eco ena ukoya akotetemukila ku shishi takulakwisa na kabili. ¹⁰ Ene takulakubwela ku nganda yakwe na kabili; nangula icende yakwe ukulaku mwishiba nakabili. ¹¹ Eico nebo shakulakuma kanwa kandi; Nebo nakula kulanda mubukali bwa mupanshi wandi nakulakula kwii lishanya kubukali bwa mweo wandi. ¹² Bushe nebo ndimumumana nangula shimwe shimwe wamumu maana ukuti mwebo mubike malonda wakuninda? ¹³ Elo nebo nkolanda ati, ubusashi bwandi bwakula kutalalika, elo nefipuna fyandi fyakulakwangusha ukulishanya, ¹⁴ Elo mwe mukocinya nebo nefiloto ukupitila mu fimonwa, ¹⁵ icakutula nebo nkosalapo ukuculuka elo nokufwa ukucila ukusunga aya amafupa yandi. ¹⁶ Nalifishe umweo wandi; shikokabila lyonse kuba no mweo; mukondekafye ne mwine pashiku shandi ishafye. ¹⁷ Wando muntu uwakuti mwebo mwingala kutesha kuli ena, uwakuti mwebo mukobikako amano yenu pali ena, ¹⁸ Uyo mwebo mufwile ukula kubebeta cilalucelo no kulekumweshana ena cilashita? ¹⁹ Cikopasa nshita shinga ulo weba ukoleka kulolesha amenso yobe pali, libe weba taulasha bika panshitatali pakuti nebo iminepo amate yandi? ²⁰ Nangula cakwebati nalibebukile, findo fingacita kuli weba, weukotamba abaume? Cindo weba ukopangila icisendo kuli weba? ²¹ Cinsi mwebo tamuwambeleleko ulunse pamembu shandi no kusenda amasambi yandi? pantu nebo nakulakulambala panshi mulu kungu; mwebo mwakulaku fwaisha nebo, lelo nebo shakula kuba.

Chapter 8

¹ Élo Bildadi umwina shuhi waya sukile no kulanga ati; ² kufika lilali uka lekunda ifi fintu kafika wali amaswiwi yamukanwa kobe yakaba nge cipupu? ³ Bushe lesa enga pondamika umuli nganya? bushe uwa maka yonse enga pongamika ubulungami? ⁴ Abana bobbe bali mubembukile; tulishibele ci pantu wali bapele mu kuboko kwa masambi yabo. ⁵ Lelo nga cakuti mmucishinka wafwaya lesa no kutwala ifyo mukofwaya ku mwine wa maka yonse. ⁶ Uga uli wakupwililika kabili umololoke, ⁷ elo ukapilibuka mwine palubali lobe no kukubwesha pa ncende yobe, Nangu fye intendekelo yobe yali iinono, nalo lwine umusango wakupwishishamo ukaba uukulu sana, ⁸ Napapata ipusha inkulo sha sha fumine po, nonokukutika kufyo ifikolwe fwesu basambilile, ⁹ Twa fyelwe fye mailo no kwabula ikwishabapo nangu kamo pantu inshiku shesu panwe isonde cishingwa ¹⁰, Bushe tabakamufunde no kumyebe? ¹¹ Bushe tabaktima sose amashiwi ukufuma ku mitima yabo? Busheimibale inga apatali mataipa? Bushe amatete yenga mena apatali menshi? ¹² Ulo yaacili ayateku kabili tafitemenwe yala fumba ukutula ifilimwa fimbi, ¹³ Ifyo efya ba ne shila sha abo bonse a ba mulaba lesa; ne subilo lyaba tali bena lesa lika laba. ¹⁴ Ishitililo lwakwe likalekanikamo ne cicetekelo cakwe cili cakunaka nge sumbu lyakwa dandabube, ¹⁵ Ashintila pa nganda yakwe, lelo tayakamutungilile; a la ikatilila, lelo taiminina. ¹⁶ Mwi samba lyaka kasuba ali uwa kulelema, ne misambo yakwe yakupa ibala lyakwe lyonse. ¹⁷ Imishila yakwe ilipombelwa pa miina ya mabwe; iko fwaya incende yabune palya pa mabwe. ¹⁸ Lelo ngo uyu muntu aonaulwa ukufuma mu ncende yakwe, elo ilya ncende ikamukana nokulanda, 'Ntatalile akumona?' ¹⁹ Mona, ishi"ensansa" shambela ya muntu wa musango uyu; ne filimwa fimbi fikamena ukufuma pa mushili umo wine mu ncende yakwe. ²⁰ Mona, lesa takatamfye umuntu wakaele; nangula ukwikata ukuboko kwaba ncatatubi. ²¹ Nakabili akesushu akanwa kabo ne nseko, imilomo yobe no ukupunda. ²² Abo abakupata bakafwikwa no musebanya; ihema lya mubifi talyakabeko na kabili.

Chapter 9

¹ Elo Yobo wayasukile no kulanda, ² "Naishiba icinecine ati ifi efyo lelo umuntu bunshe kuti aba shani mu bulungami na Lesa? ³ Nga akofwaya akutalikana na Lesa, tekuti amwesuke limo pa miku amakana. ⁴ Lesa wamano mutima nobulamba mu maka; ninani uwabalile aikosha umwine mukumutalika no kushuka? ⁵ uyo uusesha impili ukwabula ukusokako umuntu nangu umo ulo ashipilibula mu cipya cakwe- ⁶ uyo uosinkanya isonde ukufuma mu cifulo cadiko, no kulenga ifyacakasha fitutume. ⁷ Ni Lesa umo wine uweba kakasuba ukukana tula, kabili takatulile kabili uufimba pa ntanda, ⁸ uwayanshikila umwine imyulu nokunyabtaula pamaba yapali bemba, ⁹ uucita bea, Orion, na Peleiyadesi ne shalongwanikwa pamo ku kapinda kaku kuso. ¹⁰ Ulacita ifyamaka ne fintu ifi tangafwaikwa, kabili ifintu ifyakupapa ifitangapendwa. ¹¹ Mona, akoya nandi, kabili nta mumona; alapita nao, lelo ntamwishiba iyo. ¹² Nga wabulapo fimo, ninani engamukanya? Ninani engamukanya kuli wo, 'findo ukocita?' ¹³ Lesa takakanye icipya cakwe; ba kafwa bakwa

Rahabu bafukamina panshi yakwe.¹⁴ Ifyo nabalwa amashiwi yakumwasuka, ningasala amashiwi yakufwana nao?¹⁵ Nangufye nganali umulungami nga nta mwasukile; nNga nalikulombafye uluse kuli kapingula wandi¹⁶ Nangufye nga nalikutile nokungasuka, Nga nsgasumine ukuti wali kukutika kwi shiwi lyandi.¹⁷ Pantu alantobaula mu bukali no mfusha ifilonda fyandi apabulo mulandu.¹⁸ Tansuminisha nakabili ukupema lelo angisushamofye ubukali.¹⁹ Nga cingaba ukuti mulandu wa maka, moneni, wo wamaka! Nga cingaba ukuti mulinganya, nanani wingamukuta?²⁰ Nangu cingaba cakuti ndi mukulungika, akanwa kandi ne mwine kakongebaula; kabili nangumbe uwabulo mulandu, amashiwi yandi yakonshinina ukuba no mulandu.²¹ Ntakwata mulandu, nomba ntakosakamana nakabili palwa nemwine Nasula ne mwine umweo wandi.²² Tacikopangapo bupusano eco nkolandila ukuti alonaula abantu abatali namulambu pamopene nabantu ababifi.²³ Ulo ubwembya bwampaya mukupumikisha, ulatumya ukukabakaba kwabakale.²⁴ Isonde lyalipelwa mu munwe yabancita tubi; Lesa walifimba pamenso yabakapingula Nga teo uucicita co, ninshi ninani nyo?²⁵ Inshiku shandi shikobutukisha ukucila inkombe iikobutuka; inshiku shandi shikoya shikofulumuka; tabakomonamo bune konsekonse.²⁶ Shikoululuka ngo bwato ubo bapikwila amatete, kabili ukwangufyanya nga kapumpe ukopupukila panshi ku kwikata icakulya.²⁷ nga nalandile ati kuti nalabako pafya kuilishanya fyandi, ukuti ingafumyapo ubulanda pa menso yandi nokuba nensansa,²⁸ kuti naba no mwenso kufyabulanda bwandi bonse pantu ndishibile ati tawakantunge uwakaele.²⁹ Nkapelwa umulandu; nindo, lelo, ningalekwesha ulwisha?³⁰ Nga nalisambile na menshi makasa no kulenga amaboko yandi aya busaka,³¹ Lesa kuti antumpika mu cilindi kabili ifyakufwala fyandi kuti fyakantaikwa.³² Pantu Lesa te muntu, ngefyo naba, pakuti ninga mwasuka, pakuti twingesa capamo mu cilye³³ Tapali kapingula pakati kesu ninani wingatambiko ukuboko kwakwe pali fwe.³⁴ Takuli umbi kapingula uwingafumyapo inkonto yakwa Lesa pali ne ninani engakanya ukutinya kwakwe ukufuma mukuntutumya.³⁵ Elo kuti nalanda ukwabula ukumutima . Nomba ukulingana nefyo /ifintu fili pali nomba , Ntangacite co

Chapter 10

¹ Ndinakele no bwikashi bwandi; Nkapela ukuilishanya kwandi pafyo ndeumfwa; Nkasosa kubukali bwa mweo wandi.² Nkalanda kuli Lesa ,Mwisenka apafye ndangeni ico mukomfyengela.³ Bushe cabune kuli mwe ukuti mulentitikisha, ukususha umulimo wamaboko yenu uyo muleumfwa bwino amapange yabanake?⁴ Bushe mwakwata amenso yabuntu? mumona ngefyo umuntu amona?⁵ Bushe inshiku shenu shaba kubati ninshiku sha muntu nse nangula imyaka yaba kubati ya bantu,⁶ Ico mukoipusha pabubifi bwandi nokufwailisha imemba shandi,⁷ lelo mulishibile ukuti nshili nacilubo kabili tapali nangula umo uukompusushako ukufuma mukuboko kwenu?⁸ Iminwe yenu eya ndengele noku kungwaminisha, lelo mukongonaula.⁹ Ibukisheni ,nkamipapata, mwambumbile nge loba; bushe mukombwekesha kuluukungu nakabili?¹⁰ Bushe tamunjitiile kubati mukaka nokuntimika kubati mukaka wakutikama?¹¹ Mwalimfwikile inkanda no munofu no kulundikanya amafupa ne mishipe.¹² Mwalimpela ubuumi ne cipangano caci cetekelo; ukwafwa kwenu kwalilindilila umupashi wandi.¹³ Lelo mwafiisa ifi fintu mumutima wenu- ndishibile ukuti ifi efyo¹⁴ mwalikutontontanya. Lelo umfwa nalibembuka, ngamwalicimona; mwicingilisha ububifi bwandi.¹⁵ Umfwa nalicita ifyabunake, cabulanda kuli ne; lelo umfwa nalicita ifyakulungama, tekuti njimye umutwe wandi, ico ndi swilemo umusebanya- moneni ukucula kwandi!¹⁶ Umfwa umutwe wandi nga wasumbulwa mungikate ngenkalamo; elo nkabili mulange amaka yafipapwa fyenu pali ne.¹⁷ Muliletele bakambone bapya pali ne kabili mulilundile ubukali bwenu pali ne; mulinsanshile mwebo pamo ne fiita.¹⁸ Nindo, kabili , mwamfumishishe munda? kanshi nganalipele umupashi wandi pakuti takuli ilinso limo ilikombona.¹⁹ Nganalifye kubati nshabapo; ukufuma munda nganapiitilwebye ukuya ku nshishi.²⁰ Bushe inshiku shandi tashili shinono? kabili lekeni, lekeni mbe neka, pakuti ntusheko panono.²¹ Ulo nshilaya uko ntakabwele, kuncende yamfimi ne mfwa,²² incende yakufiita kubati nipakati ka bushiku, incende ya cinshingwa camfwa, ukushaba butantiko nangu bumo, uko ulubuto lwaba kubati nipakati kabushiku."

Chapter 11

¹ Elo Zopa umwina Namati wayasukile kabili walandile,² "Bushe tekuti uko kufula kwamashiwi kwasukwe? Bushe uyu mwaume, wakulanda landa kuti atetekelwa?³ Bushe kuti akatutumushi kobe kalenge bambi ukuba tondolo? Ulo wa pumya, bushe takwakabe umo uukakulenga ukumfwa insoni?⁴ Pantu ukolanda kuli Lesa, Amatontokanyo yandi yacine , ndiwakubula akalema mumenso yobe.'⁵ Pantu ,ee, ukuti Lesa ukasosa nokwisula imilomo yakwe pali webo; Ukuti akulange inkoma yamano!⁶ pantu walikula mukumfwa. Wishibe kabili ukuti Lesa akofwaya ukufuma kuli webo apanono ukucila ukulingwa kwa bubifi bobe.⁷ Bushe kuti waumfwa Lesa mukufwaya fwaya pali wo? Bushe kuti waishibisha uwamaka yonse bwino bwino?⁸ Umulandu ulepele ukubati nimumulu; findo wingacita? Calishika ukucila sheoli; nindo wingeshiba?⁹ Ucipimo caciko calilepa pano isonde kabili ukufuntuka ukucila bembu.¹⁰ Umfwa wo apitemo nokwisalila uuli onse umfwa wo akute uuli onse kukupingulwa, kabili nani unga mukanya?¹¹ Pantu walishiba bantu babufi; Ulo wamona ububifi, bushe tekuti obwishibe?¹² lelo abantu ifipuba tabomfwa bakacishiba ulo kabalwe wamumpanga akofyala umuntu.¹³ Lelo ngacakutula wapekanya umutima obe bwino nokupapata kwamaboko yobe kufike kuli Lesa.¹⁴ Ngacakutula ububifi buli mukuboko kobe lelo ukutula wabutalusha ukufuma pali webo, kabili wileka bubifi bwikale muma tenti yobe.¹⁵ Elo ukwemya icinso cobe pamulu ukwabula icilangililo ca nsoni; mucacine, ukaba uwaku shipa kabili tawakatine.¹⁶ Ukalaba ubucushi bobe; ukabwibukishefye ngamenshi yapitile.¹⁷ Ubumi bobe bukabuta ukucila mukasuba, nangu kukabe imfinshi, ikaba ngo lucelo.¹⁸ Ukacingililwa pantu isubilo ekolili; mucacine, ukasanga ubucingo pali webo

kabili ukakwata ukutusha mubucingo. ¹⁹ Nakabili ukalala panshi mukutusha, kabili takwakabe nangu umo uwakukutinya; mucacine, abengi bakafwaya uluse lobe. ²⁰ Lelo amenso yabantu babubi yakafilwa; tabakwate nshila yakubukilamo; ukushikilo kukaba lisubilo ilya kukelesha.

Chapter 12

¹ Elo Yobo wayasukile no kulanda, ² "Takuli kutwishika muli bantu amano yakafwila pamo nemwe. ³ Lelo ndikwete ukwishiba kwati ni mwe: Nshili wacepesha kulimwe. Cinefye, ninani ushaishiba ifintufya musango uyu? ⁴ Ndi muntu kumwina mupalamano uwa kusekwa-Nebo, umo uwakutile pali Lesa kabili uyo ayasukile; Nebo uwalungama kabili umuntu wakaele-naomba ndicintu cakusekwa. ⁵ mwitontonkanyo lya muntu uli ne cibote kuli ukusula fyeshamo; utontonkanya mu nshila yakuti yafula amashamo kuli abo amakasa yakotele muka. ⁶ Amatenti yaba pupu yakoshuka, no bonse abakalifya Lesa bomfya fye bwino; iminwe shabo etulesa twabo. ⁷ Lelo nomba ipusha inama, shikaku funda ipuasha ifyuni fya mumulu, fikakweba. ⁸ Nangula sosa kwisonde, cikakufunde; isabi lyamuli bamba likashininkisha kuliwe. ⁹ Ni nama nshi pakati kaishi ishaishiba ukuti ukuboko kwakwa Yahweh ekwacita ifi? ¹⁰ Mu koboko kwakwe emuli bumi bwa cipema conse no kupema kwa muntunse onse. ¹¹ Bushe ukutwi takumfwa amashiwi ngefyo akanwa komfwa ukuwama kwa fyakulya? ¹² Mu baume bakulu muli amano; mukufula kwa nshinku muli ukwishiba. ¹³ Mu Lesa muli amano no bucindami; ulapanda amano no kumfwa. ¹⁴ Mona, wo ulatobaula, kabili takuli kukulwa kabili; wo ngawakaka umuntu, takuli wingafumamo. ¹⁵ Mona, wo nga waikata amenshi, kuma; kabili nga wayatuma, yaisula impanga. ¹⁶ Muli wo muli amaka na mano; abantu bakolufiwa naba kalufya bonse bali mu maka yakwe. ¹⁷ Utamfya baka fwa ukuya na makasafye mu bulanda; upilibula bakapingula ukuba abawelewele. ¹⁸ Ufumyapo insambu sha minyololo ya bufumu ukaka insalu mu misana shabo. ¹⁹ Utamfya bashimapepo mu bulanda na makasafye; no kunasha abantu abacindama. ²⁰ Ufumyapo imilandile ya abo abacetekwela nokufumyapo ukumfwa kwa bakalamba. ²¹ Upongolola imisula pabana bamfumu baishe. no kukakula umushipi wa bantu bakosa. ²² Usokelala iintu fya panshi mu mfimfi kabili no kuleta ifishingula fyapanshi mu lubuto. ²³ Ulenga ifyalo ukukosa, kabili alafyo naula; ulakusha inko, kabili alashitwa mukuba ngabafungwa. ²⁴ Ulofumyapo ukumfwa kwa ntu ngulushi sha bantu pe sonde; ulabalenga bakolulumbo mu mawanga uko ukushili kashila. ²⁵ Bo bendauka mumfimi ukwabula ulubuto; wo ubalenga ukutalangila ngo muntu ukolelewe.

Chapter 13

¹ Moneni, ilinso lyandi lyalimona ifi fyonse ukutwi kwandi kwalyamfwa no kwiluka. ² Ifyo mwaishiba, cimo cine nefyo naishiba; Nshapelebela kuli mwe. ³ Awe, kuti nalanda no wamaka yonse; Nkofwaya ukukansana na Lesa. ⁴ Lelo mwebo musamfya ubufi pamo ne cishinka imwe bonse muli bakondapa bakubulo mutengo. ⁵ Alale, kanshi nga bonse mwingekatilila umuteende! Pakuti ube emano yenu. ⁶ Umfweni nomba kufya ne mwine nkososa kutikeni ku kupapata kwa milomo yandi. ⁷ Bushe kuti mwasosa ifyabubi pali Lesa, kabili kuti mwalanda ifya kukowela pali ye? ⁸ Bushe kuti mwa mulanga akapatulula bushe kuti mwatalikana umulandu na ye? ⁹ Bushe kuti caba bune kuli mwe ulo amifwailisha bushe kuti mwamubepa ngefyo munga bepasha abantu? ¹⁰ Cine cine fye akamikalipila nga mu bumfisololo mukopatulula ¹¹ Bushe ubukata bwakwe tabwa kamitulumushe kabili no mwenso wakumutima tawa kapone pali mwe? ¹² Ukulanda kwena uko mwibokisha mapinda ayapangwa ne mitoi; inkwela shenu ninkwela she bumba. ¹³ Ikateni umutende wenu, ndekeni neka, pakutilla nsose lekeni cise icingaba pali ne. ¹⁴ Nkasenda umubili wandi mu meno yandi Nkasenda umweo wandi mu maboko yandi. ¹⁵ Moneni, nga cakuti anjipaya, nshakashalepo nesobil; lyena, nkapokoloko imibeke yandi pacinso cakwe. ¹⁶ Uyu ukaba mulandu we pusukilo lyandi, pantu takuli umuntu uwa tulesa uwingesa ku cinso cakwe. ¹⁷ Mwe lesa, umfwikisheni kukulanda kwandi; lekeni ukupunda kwandi kwise ku mawi yenu. ¹⁸ moneni nomba, ndi pekenye umulundu wandi bwino; Nebo ndishibile ukuti ndi wa kulungama. ¹⁹ Bushe ninani uungalubulula nandi mu cilye? nga walishile ku kucite ifi, kabili nga nasangilwe uwaluba. lyena kuti natalala nokuleka umweo. ²⁰ mwe Lesa, ncutileni fye ifintu fibili epela kabili nandi nshakafisame ukufuma ku cinso cenu: ²¹ Fumyenipo ukuboko kwenu kwa kukosa pali kabili mwileka ubukali bwenu buntinye. ²² Elo munkute, nandibo nkasuka; nangu lekeni nsose kuli mwe, kabili namwe munkonjasoka. ²³ Amampulu yandi yali yanga na masambi? Lekeni njishibe ukupondoka kwandi pamo namasambi yandi. ²⁴ Cindo ufishila icinso cobe ukufuma kuli ne no kuncita ngo mulwani obe? ²⁵ Bushe kuti mwacusha ibula iliko ululuka? Bushe kuti mwapepeka icani icakuma? ²⁶ Pantu mwalemba ifintu ifya kulu pali nebo; mwanenga ukukulila amasambi yaku bwaice bwandi. ²⁷ Kabili mwabika makasa yandi mu makoli; mukololekesha mu nshila shandi shonse; mwabalula umushili umo filonda fya kumakasa yandi yenda, ²⁸ nangu ndifye nge cintu icakubola kupo swa fye, nge kakufwala icalikwa cipelebesha.

Chapter 14

¹ Umuntu, uwakufyalwa ku mwanakashi, ekalafye inshiku shinono elo wakwisulamo amacushi. ² Abalula ukufuma mumushili nge luba elo nokubonsa; apita nge cinshingwa nokubula ukwikalilila. ³ Bushe ulalolesha pali onse uwakubefi? Bushe uleetanebo mubupingushi pamo na weba? ⁴ Nina engafumya icakusaluka muca kukowela? nelo umo. ⁵ Inshiku shamuntu shilipampamikilwe. Ne mpendwa ya myenshi ili kuli weba; wali musontela na pakupelela tekuti apulemo. ⁶ Fumyenipo ukulolekesha pali ema pakuti atushe, apkti asansamikile ubushiku bwakwe ngo muntu wancito nga kuti acite

co. ⁷ Kuliko isubulo kucimuti; nga caputulwa panshi, caisakupuka nakabili, icakuti nemisambo teti ilobe. ⁸ Nangu umushila wakotela mumushili no mukonso wauko wafwila mulukungu, ⁹ ngacakuti wanunsha amenshi, cili nokupuka nokutwala imisambo iyakulelema. ¹⁰ Lelo umuntu unafwa, esa mukuba uwakunaka; mucishinka, umuntu aleka uupema, elo noo aba kwisa? ¹¹ Nga filya amenshi yaya ukufuma mulibemba, elo ngefyo umumana ukama nokuuma, ¹² efyo abantu balala panshi elo nokukana ima nakabili. Ukusukafye imyulu ikaoite, tabakabuke nangu kubushiwa mutulo twabo. ¹³ Iye, nga walimfishile ku mbo ukumfumya ku mafya, elo kuti ngawalinsungile mubimisolo ukufukila ubukali bobo bwaisa kupwa, no kumpekanishisha inshita yakulekwikele kulya elo nelo ukanjibukishe! ¹⁴ Umuntu nga afwa, bushe engesakubano mweo nakabili? Nga efyo, luti nalolela inshita yonse yakunakuka kwandi ukusukila ukutusha kukese. ¹⁵ Kuti mwakuta, elo nanebo kuti namyasuka. Kuti mwafwaya icumulimo wamaboko yenu. ¹⁶ Kuti mwapenda elo no kusunga intampulo yamakasa yandi; tekuti mwibukishe nitampulo shamakasa yandi. ¹⁷ Ubupulumishi bwandi kuti bwaisalilwa mu cola; ukafimba pamampulu yandi. ¹⁸ Lelo ne impili shilapona nokwisakuba apakubula; ne fimabwe filaseshiwa ukufuma muncende yafiko; ¹⁹ amenshi ya kwesulula amabwe; na mulamba wayako asenda ulukungu pa mushili. Mu cakubefi, emo monaula isubilo lyamuntu. ²⁰ Mwebo lyonsefye mulamucimfya, elo nokupita apita aya; mulalula cinso cakwe no kumuleka aye kukufwa. ²¹ Nga bana baume bakwe bacindikwa, twshiba ici; elo nga basulwa, tekutiamoneko. ²² Ena omfayye ubukali mumubili wakwe, elo nokulekuilosha fye umwine.

Chapter 15

¹ Elyo Eliphas nomwina TEma ayaswike na ukolanda, ² "Bushe umuntu wamano kuti ayasukana mano ya buwele wele kabili noku isushomwine na mano ya buwelewele? ³ Bushe kuti asuminishanya ukulanda kwa bulobuyo nangu amalyashi ayo takucitilamo ifya bune? ⁴ Icine cine, ula cefya umucishi wakwa Lesa" mulacilikila kuipeshesha kuli wo, ⁵ pantu mapulo yobe yafunda kanwa kobe "wasalile ululimi lwawacenjela. ⁶ Akanwa kobe kaseka wetekandi, cinecine, imilomo yobe eikokoshinina. ⁷ Bushe niwebo muntu wakubalupo wa fyelwe? Nelyo bushe bakupangile ilyo impili tashilabako? ⁸ Bushe mwalyufwa amano ya kama yakwa Lesa? Bushe ula cefya amanokuli we mwine? ⁹ Bushe findo waishiba ifyo tatwaishiba? findo waishiba ifyo ifitaba muli fwe? ¹⁰ Kuli fwebonse abamfwi naba kote aba kalamba ukucila pali ba wiso. ¹¹ Bushe ukutalalika kwakwa Lesa kuci we, amashiwi ya mutekatima kuli we? ¹² nindo umutima obe wakusendela? nindo amenso yobe ya lukumina, ¹³ pakwebati mupilibukile umupashi wakwa Lesa no kufumya amashiwi ya musango ulya ukufuma mukanwa kobe? ¹⁴ muntudo uwakuti asanguluke? nani nani yo uwafyalwa kumwanakashi ukuti enga mulungami? ¹⁵ Mona, Lesa ta cetekela naba mushilo bakwe bene icinecine, imiuli taya sangululwa mu meso yakwe! pali bufimo ushasanguluka uwa bunani, ¹⁶ nobuponda mishi, umuntu unwa mampulu kwati meshi! ¹⁷ Kakulanga, umfwa kuli nebo "kabili kisha kuli webo ifintu na mona, ¹⁸ fiuya fintu bashimikile baume aba mano ukufuma kuli ba shibo, ifintu ilya ifikolwe fyabo tafyafishile. ¹⁹ aba ebali fikolwe fyabo, nikuli bo icalo capelwe, kuli abofye beka icaka icalo capelwe paliabo tapali mweni uwapitilepo. ²⁰ umuntu umubifi alalungulka mushiku shakwe shonse ne pendwa ya myak iya bikilwa aba mucusha ukucula. ²¹ Kabili iciunda cabanaushi cili mu matwi yakwe! kabili ilyo alinecuma nomonaushi akesa pali wo. ²² Tatotokenye ukuti akabwela ukufumma kufifi ulupanga lupanga lukomulolela. ²³ Aya ku cende shakwuleka nalekana kumukate, alelanda, cilikwi? Alishibe ukuti ubu shiku bwa finshi buli minwe yobe. ²⁴ Ikumba bulili no bulanda fyali mwetele umweso batwalilile ukumwalukila, nge mfumu iya ipe kanya ku bulwi. ²⁵ Pantu ye nafika ukufuma muminwe yakwa Lesa kabili acitile imisula ukwalukila uwamaka yonse, ²⁶ uyu muntu mubi abutukila kuli Lesa no mukoshi na tongomona nafwala nekwela iyatikama ²⁷ icicacishika, nangulaline afimbile pa menso yakwe paina ukulenga umusana wakwe ukwina, ²⁸ Aikala mumishi yasulwa, mu mayanda ayashala ifitatala nomba kabili iilifye iya iteyanya ukusanguka imina. ²⁹ Takabe umukakala, ubukakala bwakwe tabwa kapwe kabili nefi kwatwa fyakwe tafya kasalanganine pa calo. ³⁰ Takameko ku fimfi; ulubingu lukomya imisa sambo yakwe; pakupema kwakwa Lesa mukanwa akafumishiwapo. ³¹ Leken iwo ecetekela ifintu fya buwelewele, no kuikanya umwine; kufya buwelewele efikaba ifya kulambu lwa kwakwe. ³² Cikacitika cibe ishita ya kufwa kwakwe tailafika; umusambo wakwe tawakaleleme. ³³ Akalukusha ifipopofya mwangashi nge cimutika miolife; akaposa ubuluba nge cimuti ca mulipe. ³⁴ Pantu ibumba bantu abashashiba Lesa likaba ingumba umulimo ukalya maena yabo aya mafisa kanwa. ³⁵ Baimite ubucushi kabili no ku paapa amapulu; muma fuma fumo yabo baimite ubucenjeshi."

Chapter 16

¹ Elo Yobo wayasukile nokulanda, ² "Nalyumfwa ifintu fyamusango uyu ifing; muli bakatalika bakukalifya bonsefye. ³ Bushe amashiwi ya buwelewele tayakapwe? Findo filubene kuli webo ukuti wasuke umusango uyu? ⁴ Nanebo kuti nasosa ngefyo mukocita, umfwa mucili mucifulo candi; Kuti nalongana noku landa aya amashiwi pamo kulin we nokusunkanya umutwe wandi mukupumya. ⁵ Nga ndimikoseshe nakanwa kandi, kabili nokubwabwasha kwa milimo yandi kukomiletele ukutusha! ⁶ Umfwa nsose, ubukali bwandi tabucepa; umfwa naleta ukusosa, nkoafwilishiwa shani? ⁷ Nomba lelo, mwe Lesa, muli ndengele ukunaka; muli lengele balipwa lwandi lonse ukupalonganya. ⁸ Mulindengele ukushalapofye, ico icinefye nkambone kuli ne nokkonda kwa mubili wandi kuli nyimine, kabili kukolondolola pa menso yandi. ⁹ Lesa alinsantawile mubukali bwakwe noku mpakasa, Akosumanya ameno mubukali bwa bonaushi, umulwani wandi aliletele amenso yakwe pali ne ulo akonsontaula. ¹⁰ Abantu balyaseme notunwa utwaisuka pali ne; balimpumine kumatobo bubi bubi; bali kolongene kuku njimina. ¹¹ Lesa ulimpele ku bantu ababula bu Lesa, nokuposa mumaboko ya

bantu ababi. ¹² Nalitekenye, kabili antobaula, mucini cine. Alinsendele pa mukoshi nokuuposa mutu mpimfya tumpifya kabili ulimbikile nge cakuposapo cakwe. ¹³ Amata yakwe yali nshingulukile konse fye; Lesa alifulile imfyo shandi kabili tandekelele; ulitile ne ndusha yandi panshi. ¹⁴ Ulishonawile icibumba candi nakambi nakambi; akobutuka pali ne nge mpalume. ¹⁵ Ndibilile icakufwala cesaka pankanda yandi; Nditungile isengo lyandi panshi. ¹⁶ Icinso candi cilikashikile mukulila; pali peni fwandi cinshingwa camfwa. ¹⁷ nangula tamwaba banaushi mu maboko yandi ne pepo lyandi lyakulungama. ¹⁸ We sonde, wifimba umulopa wandi leka ukulila kwandi kwikwata incende yakutushishapo. ¹⁹ Nanombaline moneni, kambone wandi ali mumulu uyo uundandilako ali pamulu. ²⁰ Abanandi bakontumfwa, lelo amenso yandi yakoitulula ifilamba kuli Lesa. ²¹ Nalipusha uyo kambone mumulu ukulandilako uyu muntu ngefyo umulutu acita camwina mupalamano. ²² Pantu ulo imyaka mone yapita nkoya kuncende uko nshakabwele

Chapter 17

¹ Umupashi wandi waliwa, nenshiku shandi shili pwile; nshishi yandi ilipekani shiwe. ² Mucishinka kuli abakupumya nandibo; ilinso lyandi lifwile lyonse ukumona ukusonsomba kwabo. ³ Nomba pela ukulaya, be cikatilole candi nobe wemwine; nani umbi uuloko uukangafwa, ⁴ Kuli we, Lesa wa talwishe imitima Yebo kukumfwa; eico ta waka basumbule ukuncila. ⁵ Uyo webaula abanakwe pamulandu wa cilambu, amenso yabana bakwe yaka filwa. ⁶ Lelo alimpangile ukuba umulumbe wabantu Balansakila pa menso. ⁷ Ilinso lyandi nalyo lyatobolwa pamu landu wa bulanda; fyonse ifipande fya mubili wandi filyondele nge finshinshingwa. ⁸ Abaume abololoko bakashuka kuli ci; uwa kaele akalwisha kubasha! shiba Lesa. ⁹ Umuntu umulungami akasunga inshila yakwe; uyu ukwete iminwe iya bune akalakosela kofye. ¹⁰ Nomba kuli mwe bonse, palameni nomba nshakasange uwamano pakati kenu. ¹¹ Inshiku shandi shilipitile; amapange yandi yalyonaikile, kabili eco nokukabila kwamutima wandi. ¹² Aba bantu, aba bakapumya bapilibula ubushiku ukuba akasuba; ulubuto luli mupepi ne mfimi. ¹³ Nga nganda ndesubilamo fe ni mbo; kabili nga nolyanshikile icipuna candi umwa kufita; ¹⁴ kabili nganalanda ku cilindi, 'Niwe tata naku chambo, niwe mayo nangula nkashi yandi,' ¹⁵ Nikwisa nomba ukuli subilo lyandi? Nga pe subilo lyandi, ngo winga monapofimo, ¹⁶ Bushe isubilo likaya nandi panshi ku mpongolo sha ku mbolyo tukatentemukila ku lukungu?"

Chapter 18

¹ Elo Bildad umwina shuri waasukile nokulanda, ² nalwisa ukalaka utwakutotwa? Tontonkanya, kabili elo tukasosa. ³ Cindo ukotumwe na kubati nongombe, ukupu ba mumenso yobe? ⁴ Weukoililila wemwine mubukali bobo wemwine, bushe isonde kuti lya lekeshiwa pali webo nangu bushe amabwe kuti yase shiwa pancende yayako? ⁵ Mucine, ulubuto lwamuntu umubifi luka shima; insase shamulilo wakwe tashakasa satike. ⁶ Ulubuto lukafita mwi hema lyakwe; Inyali yakwe peule lyakwe ba kali fumyapo. ⁷ Ntampulo shakukosa kwakwe shikepipa amapange yakwe yaka muponya panshi. ⁸ pantu akaposwa mwisumbu kumakasa yakwe; akaiposa mucilindi. ⁹ Iciliba cikamwikata kukashishilo; iciteyo cikamufyenta. ¹⁰ Ubucinga bulimwimbilwe mumushili; neciliba cakwe munshila. ¹¹ Ubo naushi bu katinya mumbali shonse baka mukunkunika notushishilo twakwe. ¹² Icuma cakwe cikasanguka insala, kabili iccikuko cikaba pambli yakwe. ¹³ Ifipande fya mubili wakwe fikasampaulwa mucine, ibeli lyamfwa likasampaula ifipande fyakwe. ¹⁴ Alilepawilwe ukufuma kubucingo bwe hema lyakwe nokusensela ukufuma kumfumu yabonaushi. ¹⁵ Abantu abata li bakwe bakekala mwi hema lyakwe. panama yakumona kuti salufa alisalangene mukati kanganda yakwe. ¹⁶ Imishilayakwe ikominapanshi, peulu imisambo yakwe bakaiputulako. ¹⁷ Ukwibukisha kwakwe kukaloba ukufuma pesonde; mumiseba takakwatemo ishina. ¹⁸ Bakamutamfya mulubuto ukuya mumfinshi nokumuamfya ukufuma mucalo. ¹⁹ Takwetepo abana nangula abana kufyalwa pakati ka mubanti bakwe, takuli uwapuswikepo umo aikelepo limo. ²⁰ Abo abekala kumasamba bakasanguka pafikamucitikila pabushiku bumo abo abekala kukabanga bakatina. ²¹ Cishinka yalya emayanda yabantu yabata alunga ama, incende sha abo abatamwishiba Lesa."

Chapter 19

¹ Elo Job ayasukile no kulanda. ² Kufika lilali mukanenga ukucula nokumputaula mu tupimfya ku mashiwi? ³ Iyi miku ikumi mukonkalipila tamukoumfwa insoni ukuti mukontilikisha bukkali bukkali. ⁴ Nga cakuti cine cishinka na lilufyanya, ukulufyanya kwandi kukoshala ekusakamana kwandi. ⁵ Nga cine mukoimya mwebene pali nebo no kubomfya ukusebana kwandi pali nebo, ⁶ lyena mukoishiba ukuti lesa alicitile icibi kuli nebo kabili alinjikete mwi sumbu lwakwe. ⁷ mona, Nkolila, "ulukakala!" lelo ntakokwata ubwasuko nokokula ubwafwilisho takuli umulinganya. ⁸ Alibikile icibumba mu nshila yandi ukuti ni pita kabili alicitile imfifi mu nshila yandi. ⁹ Ali mfulile ubukata bwandi kabili alisendele ne cilongwe ukufuma ku mutwe wandi. ¹⁰ Ali ntobe panshi ku mbali shonse, kabili ndile ali nukwile isubilo lyandi nge citi. ¹¹ Ali bilimwine ubukoli bwakwe pali nebo; ancita nga umo pa balwani bakwe. ¹² Ifita fyakwe fyaishila pamo, fyapekanya umwekunfisa kabili fyashinguluka hema lyandi. ¹³ Ali bikile ba wesu ukutali nandi abanjishiba balifuminine kuli nebo. ¹⁴ Abanandi balindekeleshe; ifibusa fyandi ifyampalama filindabileko. ¹⁵ Abo abaikele mu nganda yandi ngabeni naba bomfi bandi abanakasshi bancita ngo mweni; ndi mutulatula mu cinso cabo. ¹⁶ Nkokuta ku mubomfi wanfi, lelo takongasuka nangu na mupapata ku kanwa kandi. ¹⁷ umupu wandi wapata ku mukashi wandi ndi nge camuselu kuli abo fyelwe ukufuma munda muli mayo. ¹⁸ Nagula bana abanono balinsulile nga naima muku sosa, basosa mukunjebaula.

¹⁹ Bonse abakaya abanandi bambona caabunani; abo abo natemwa bali mpilibukile. ²⁰ Amafupa yandi yalikambatile ku nkanda yandi na kumunofu wandi; napusukila fye ku nkanda ya meno yandi. ²¹ Nangulukileniko, .Nangulukileniko, mwe banandi ico ukuboko kwa kwa Lesa kuli njikete. ²² Cindo mukompepaikila ngefyo Lesa akocita bushe mukekushiwa lilali no munofu wandi? ²³ Alale kanshi amashiwi yandi yalile mbelwe panshi! Alale, kanshi ali pampamikile mu cilabo!. ²⁴ Alale kanshi niku cilembelo ca cela no mutofwe fyali lembelwe mu cilibwe umuyayay ²⁵ Lelo nebo, ndishibile ukuti uwakumpususha ali bo mweo, kabili ukuti pakulekelesha akeminina pe sonde; ²⁶ panuma ya nkanda yandi, emukulile uyu mubili, nga waonaika elo mumubili wandi nkamona Lesa. ²⁷ Nkamumona na menso yandi- Nebo kabili te umbi umutima wandi wanaka muli nebo. ²⁸ Nga walanda, ifyo tulekumupakasa! intenekelo ya bwafya bwakwe fyalola muli o. ²⁹ Lyena ba no mwenso wa lupanga pantu ubukali buletele ukukandwa no luponga ukuti wingeshiba ukuti ubupingushi."

Chapter 20

¹ Elo Zopa umwina Namati wayasukile no kulanda, ² "Amatontonkanyo yandi yandenga ukwasuka bwangu bwangu pa mulandu wamasakamika ayali muli ne. ³ Naumfwa ukunkalipila ukwa nkunsalula lelo umupashi umwabela ukumfwa kwandi wangasuka. ⁴ Tawaishiba ici cishinka ukufumafye naku nshita ya kale ulo Lesa wabikile umuntu pe nsonde: ⁵ Ukucimfya kwa mubifi takutwalilila, kabili insansa sha utaishiba Lesa shakashitafye akanono? ⁶ Nangufye engalepa ukufika na mwiulu, kabilo no mutwe wakwe ufike mu makumbi. ⁷ Nalyo umuntu wa musango yo akalobelelafye pe nga amafi yakwe; abo abalikumumona bakalanda, 'Ali kwisa?' ⁸ Akoluluka nge ciloto kabili takamoneke; cine cinefye, bakamutamfya nge cimonwa cabushiku. ⁹ Ilinso ilya mumwene talyakamumone nakabili; takatwalililepo ukumoneka pa ncende yakwe. ¹⁰ Abana bakwe bakalekupapata ku bantu abalanda; amaboko yakwe yafwile ukubwesha ifyuma fyakwe. ¹¹ Amaka yakubulumendo eyeswile mu mafupa yakwe, nomba yakalambalala panshi pamo na o mu lukungu ¹² Nangu ububi bwingalowa mu kanwa kakwe, nangu engabufisa panshi ya lulimi lwakwe, ¹³ Nangu engabwikatilila palya pene nokukana buleka buye lelo ukubusungililafye mukanwa kakwe-- ¹⁴ Ifyakulya mu mala yakwe fyaaluka ifyakulula; fyasanguka ubusunga bwa malonda muli e. ¹⁵ Amina ubukankala, nomba akesa kufiluka nalimbi; Lesa akafifumya munda yakwe. ¹⁶ Akonka ubusungu bw malonda; ululimi lwa nkosa lukamwipaya. ¹⁷ Takasansamukile mu mililonga, ukufumfuma ubuci ne shiba lyakutikama. ¹⁸ Akabwesha ifisabo fya mu milimo yakwe kabili tabakamusuminishe ukulyako; tukasansamukila mu fyuma anonka ku fya makwebo fyakwe. ¹⁹ Pantu walincushishe no kulekelesha abantu abalanda; walifumishepo bukalibukali amayanda ayo atakulile. ²⁰ Pntu taishibile ukuyumfwisha bwino umwine, takapusushepo nangu kamo mufyo asansamukilamo. ²¹ Takuli necimo icishelepo ico atalya; eco ifyuma fyakwe tafyakabelelele. ²² Mu bwingi bwa fyuma fyakwe akawila mu bwafya; ukuboko kwa uli onse uuli mu cipowe kuka mwiminina. ²³ Ulo akofwaya ukwikusha ifumomlyakwe, Lesa akaposa ubukali bwa cipyu cakwe pali wo; Lesa akacilolekesha panshi pali wo ninshi akolya. ²⁴ Nangu ngo muntu akafulumuke ukufuma ku canso ca cela, umufwi wa mukuba uka mulasa. ²⁵ Aunukula panuma yakwe no lumini lwauko ulwabengeshima lwafumine kwilibu lyakwe. Nokututuma kwa mwikata. ²⁶ Mukwikwi asungilwa pa fyuma fyakwe; umulilo uyo bashilakoshapo ukamulya; ukapwilishisha nefisheleko mwi tenti lyakwe. ²⁷ Imyulu ikasokolola ububi bwakwe, kabili ne nsonde likamwimina nga kambone. ²⁸ Ubunoshi bwa nganda yakwe bukapwa; ifyuma fyakwe fikasendwa pa bushuku bwa cipyu cakwa Lesa. ²⁹ Ici eciputulwa ca muntu mubi ukufumAa kuli Lesa, icabupyani ico Lesa amupekanishisha."

Chapter 21

¹ Elo Yobo wayasukile no kulanda, ² "Umfwikisha bwino ku mashiwi yandi, kabili leka ici cibe icitalaliko wapela kuli ne. ³ Ntekanishisheni, nandi nkososa panuma nga nasosa, konkanyenipo ukuntumfya. ⁴ Nga pali ne, bushe ukulishanya kwandi ni ku muntu? Nindo ntangabela utatekanya? ⁵ Lolesha pali ne no kusunguka, kabili biko ukuboko kobe pakanwa kobe. ⁶ Ulo natontonkanya pa macushi yndi, natutuma, kabili ukusokona kwanasha umubili wandi. ⁷ Nindo abantu babi batwalilila ukuba no bumi, bakota, kabili ukukula no bukose mu maka? ⁸ Abana kufyalwa babo babelelela nabo mu menso yabo, kabili ne fishikululwa fyabo fyabelelela ku menso yabo. ⁹ Amayanda yabo yalicingililwe ukufuma ku mwenso; Nangula ninkoto yakwa Lesa pali bo. ¹⁰ Ingombe shbo ishilume shikofumya umulopa; taifilwa kucite co; ingombe yabo yafyala nokukana lufya akana akatalasumuka. ¹¹ Batuma utunono twabo nge bumba lya mpanga, kabili nabana babo bacinda. ¹² Balemba ne nsombo na masese no kusekelela ne nyimbo sha mitolilo. ¹³ Balaposa inshiku shabo mu bunonshi, kabili batentemikilatondolo kumbo. ¹⁴ Balalanda kuli Lesa, 'Talukeni kuli fwe pantu tatukofwaya ukwishiba ukuli konse ukwanshilan shenu, ¹⁵ Ninani uwamaka yonse, ukuti tumushinshimune? Bushe nindo twingakwatamo nga cakuti twalipepele kuli wo ¹⁶ Mona, bushe tafili fyuma fyabo mu minwe yabo abene? Ntakwete ify kucita nokupanda amano kwa bantu ababi. ¹⁷ Miku inga iyo ilampi lya mubifi lingashima, nangu ukuti ubucushi ubukulu bwabo bwaponene pali bo? Miku inga iyo cingacitika ukuti Lesa engasalanganishisha ubulanda kuli bo mu cipyu cakwe? ¹⁸ Miku inga iyakuti bonse babe nge mpimbili nangu nge misungu iyo icipupu caululula? ¹⁹ Ulalanda, 'Lesa ulatambika amampulu ya muntu umo pabana bakwe ukulipila, lekeni alipile umwine, pakuti engeshiba ukupuluka kwakwe. ²⁰ Leken amenso yakwe yamone ubonaushi bwakwe umwine, kabili lekena anwe icipyu ca wamaka yonse. ²¹ Pantu nicindo ico asakamana palwa lupwa lwakwe ulwaba nao ulo impendwa ya myeshi yakwe yaputulwako? ²² Bushe umuntu kuti asambilisha Lesa ukwishiba apo alapingula nabo ababa pa mulu? ²³ Umuntu umo afwa ilyo acili namaka, ukubafye uwapwililika tondolo no mutende. ²⁴ Mu mubili wakwe mwiswile umukaka, kabili ubufyompo bwa mafupa yakwe cime. ²⁵ Naumbi umuntu

afwila mu kukalipwa kwa mweo, umo uyo uutatala amonapo icintu conse icabune.²⁶ Balilele panshi cimocine mu lukungu; imititi yabafimba bonse babili.²⁷ Mona, Nalishiba amatontonkanyo yobe, kabili inshila isho ufwaitamo ukundufyanishishamo.²⁸ Pantu ulalanda, 'Nikwisa nomba ukuli inganda yamukankala? Nikwisa kuli ihema umo umuntu mubifi aikele inshita imo?'²⁹ Bushe tawatala awipushapo abapinta nshila? Bushe tawishibile icishinka bengalanda,³⁰ Ukuti umuntu umbi alasungwa ukufuma ku bushiku bwa bwafya, kabili ukuti akafumishiwapo ukufuma ku bushiku bwa cipyu?³¹ Ninani akebaula inshila ya muntu mubi ku menso yakwe? Ninani wingamulambula pafyo acitile?³² Lelo ukutwalwa ku manda; abantu bakalekutamba panshishi yakwe.³³ Iloba lyamu mupokapoka likalekulowa kuli wo; abantu bonse bakamukonka panuma, nge fyo kwali imintampwmdwa ya bantu ku cinso cakwe.³⁴ Elo kuti mwantalalika shani ku bungwa, apo mumasuko yobe tamuli nangu cimo lelo bufi bwekabweka.

Chapter 22

¹ Elo Elifasi Temani alyasukile kabili alilandile, ² "Bushe umuntu r ngaba wa mulimo kuli Lesa? Bushe umuntu wa mano e ngaba uwa mucimo kuli ena? ³ Bushe ca kusekesha ku wamaka yonse nga waba uwalungama? Bushe caku kwatilalamo kuli ena nga cakuti wa lengle inshila shobe ishabula akalema? ⁴ Bushe ni pa mulandu obe wa bucondami akukalipila kabili no kukutwala mu bupingishi? ⁵ Bushe ububi bobe te bwingi? Bushe takuti impela ku lubembu lobe? ⁶ Pantu upoka ifikatilo ukufuma kuli munonko apabula umulandu, kabili no kufula ifyakufwala ku wa buneke. ⁷ Tawapela amenshi umuntu uwanaka ukunwa; walisunga umukate ukufuma ku muntu uli ne nsala ⁸ ngangula webo, umwaume wabulamba, no ku kwata calo, nangula webo, umuntu uwacindama, nokwikalamo muli cena. ⁹ Walitamfwa ba mukamfwilwa ukwabula nangula kamo; na maboko yaba bula bawishibo yalionaika. ¹⁰ Nomba, ifiteyo fili ifya kukushunguluka no mwenso wa kupumikisha fya kucusha. ¹¹ Kuli ne mfifi pakutilka webo wilakumona na menso ayengi yali kufimbile. ¹² Bushe Lesa mu mwatumpuka mu mulu? amona na patumpaka pa ntanda, ifyo shaba! ¹³ Uli sosele, findo Lesa aishiba? Bushe ena enga pingula ukupitila mu makumbi ya fitwisha? ¹⁴ Ama kumbi ya fitwisha ca kucinga kuli ena, pa kuti teti amone fyebenda mu cinshingwa ng'anda ca mulu. ¹⁵ Bushe ulesunga inshila ya kale isho abantu babi baendelemo - ¹⁶ abo baonawilwe ulo inshita yabo tailafika abo ica kulapo cabo cappongoloka ngo mu mana, ¹⁷ abo balandile kuli, Fuma kuli fwebo; abo ba ku landa, Bushe uwa maka yonse findo enga cita kuli fwebo? ¹⁸ Elo esusha amayanda yabo ne fintu ifisuma; amapange ya bantu babi ya taluka kuli nebo. ¹⁹ Abalungami ba mona ukonaulwa kwabo no kusamwa; nabo kaele baseka no kupumya. ²⁰ Batila, mu cine abo twimina ukulwisha fwebo na bafumishiwapo, umulilo na oca ifikwatwa fyabo. ²¹ Nomba suminishanya na Lesa no kuba no mutende na ena; muli iyo nshila, ubusuma bukesa kuli webo. ²² Pokelela, ndekupapata, ukutungululwa ukufuma ku kanwa kakwe; sunga ama shiwi yakwe mu mutima obe. ²³ Nga wabwelela ku wamaka yonse, uka kulwa nga wafumya ifya bupondamishi ukufitalusha ukufuma ku ma hema yobe. ²⁴ Bika icuma cobe panshi mu lukungu, na Golide obe wa ku Ofiri mu mabwe ya mu mana, ²⁵ no wa maka yonse akaba cuma cobe, silfere wauma umutengo kuli webo. ²⁶ Elo webo ukakwata ukuilemena mu wa maka yonse; ukemya ne cinso cobe kuli Lesa. ²⁷ Ukapepa kuli ena, nao akakumfwa; ukapanga umulapo kuli ena. ²⁸ Ukashika icili conse, nao cikasumunishiwa kuli webo. ²⁹ Lesa acincintila umuntu usansabika, no kupususha uicefya mu menso yakwe. ³⁰ Aka pokelola no muntu ushiliwaakaele; ukapokololwelafye ukupitila mu kuwaminishiwapfye kwa minwe yobe."

Chapter 23

¹ Elo Yobo wayasukile nokusosa, ² "Nalelo line ukuilishanya kwandi kwabukali; ukuboko kwandi kuli finine pa mulandu wa mutendp wandi. ³ Yangu, nga ningeshiba uko nkomusangila! Yangu, nganingaya kwakwe! ⁴ Nganingatula ubwafya bwandi kuli wo nokwisusha akanwa kandi kufitala. ⁵ Kufyo ukongasuka nkosambilila amashiwi kabili nkoiluka ifyo ukososa kuii ne. ⁶ Bushe mumaka yakwe yakukulisha wingatalikana nandi? Iyo kuti wangumfwa. ⁷ Kuti watalikanafye nomololoke. Muli ii nshila kuti nalubulwafye nakapingula wandi umuyayaya. ⁸ Mona ndile ku kabanga lubali, lelo taliko, kabili kumasamba, lelo nshikomusanga. ⁹ Kukapinda ka kukulyo, uko akobomba, lelo nshikomumona, kabili kukapinda kakukuso, eko abelama ukuti nimumona. ¹⁰ Lelo walishiba inshila nyenda; ulo wanjesha nkafuma kubati ni golide. ¹¹ Amakasa yandi yaliketwe muntampulo shakwe; Naliba munshila yakwe kabili nshakapilibukemo iyo. ¹² Ntatalukako kufipope fya milomo yakwe; Nalisungilila amashiwi yakukanwa kakwe ukucila umwine wa filyo fyandi. ¹³ Lelo wabafye eka, nani wingamwalula? Ifyo wafwaya, eflyo acita. ¹⁴ Lelo ufikilisha ifyo wasosa pali ne; fingi ifyakuba ifi. ¹⁵ Eico, ndatutuma muceni cakwe; ulo natontonkanya pali wo, ndamutina. ¹⁶ Ico Lesa alilengele umutima wandi ukunaka uwamaka yonse alintinishe. ¹⁷ Imfimi taimpwilishie iyoo, pamulandu wamfimi yakutikama iifimbile ukumoneka kwa cinso candi.

Chapter 24

¹ Ninshi inshita ya kupigula abantu ababifi tayabikwa no wa maka yonse? ² Abantu ababifi abafumyapo imipaka, abantu bamo bene bapoke imikuni ku maka nokuibika mu umwa kulishisha mwabo. ³ Basenda na mpunda ishabula ba shibo; kabili babula ingombe yakwa mukamfwilwa ecikatilo. ⁴ Bapatikisha ababusu ukufuma mu nshila; abantu abalanda ba pano isonde bonse bafisama ukutina bena. ⁵ Moneni, aba bantu abalanda baya mukubomba kwabo nge mpunda sha mpanga isha mu matololo mukufwaya ifyakulya mu ciswebembe; limbi abena Araba kuti babapelako icakulya ca bana

babo. ⁶ Abantu abalanda balasepa mu cilime ubushiku ifya bantu bambi; babula ne myangashi basombola ukufuma mu bantu abobifi. ⁷ Basendama ubushiku bonse ubwamba ukwabula ukufwala; kabili tabali nacakufimbana mu pepo. ⁸ Bali ababomba ku bufumi bwa mupili, baikala mu fimabwe ifikalamba pantu nabakwete mwakwikala. ⁹ Bantu ababifi abafumya abana banshiwa ku mabele yaba nyina. abantu ababifi abasenda abana babalanda nge fikatilo. ¹⁰ Lelo abalanda benda ubwamba ababula icakufwala; kabili pakuba abansala, basenda imipo ya ngano iya bantu babo. ¹¹ Abantu abalanda bemga amafuta mu fibumba fya bantu ababifi, bakandila umwakukandila mwa kukamina imyangashi, lelo abene bashula ku cilaka. ¹² Mu mushi abalefwa baleteta ne mikolomino yabacenwa balelila ku bwafwilisho. Lelo Lesa talinga ati tafiye. ¹³ Bamo abamuli aba abantu ababifi basangukila ulubuto; tabashiba inshila sha shiko, nangula ukwikala mu inshila shakwe. ¹⁴ Ku macaca aima kepaya wa bantu kabili epaya abalanda nabantu abakabila, mu bushiku aba ngo mupupu. ¹⁵ Kabili ilinso lya mucende yapembela muntu ngulya; alanda ati, 'tapali ilinso lingambona.' Alilufyanya icinso cakwe. ¹⁶ Mu mfiifi abantu ababifi bafukula mu mayanda; kabili baisalila abene mu nshita ya kasuba, tabasakamana ku lubuto. ¹⁷ Ico bena bonse, ukufita fititi cili ngo lucelo kuli bena. Pnatu baba bucibusa benda mu mfiifi iilikalamba. ¹⁸ Panonopanono baya, nangucibefi, nga filya fipanga pa mulu wa menshi; icaniko cabo mu calo catipwa; tapali nangu ukuya mukubomba mu mabala ya myangashi. ¹⁹ Ngefyo icilala no kukaba fisungulula amenshi makasa ukuba amenshi, filya kumbo kupoka ababembuka. ²⁰ Ifumo lya mufwele likamulaba, imitili ikamufyompelela; elo takebukishiwe nakabili iyi nshila, ububifi buka kontrolwa nge cimuti. ²¹ Pantu umubifi acita ububi ku ngumba uushafyalapo umwana; kabili tacita cisuma kuli mukamfwilwa. ²² Lelo Lesa atantanya abantu abaluma ku maka yakwe; baima kabili tabakoseshe mu mweo wabo. ²³ Lesa abapela ukutontokanya ukuti bali abacingililwa, no kuba abansansa pali ico, na yakwe alosha pa mibele yabo. ²⁴ Aba bantu basansabalikwa; pakashita kanono, tabakabepo icacine; bvakaletwa panshi; bakakolonganikwa nga abanabo bonse, kabili bakatempulwa nge mitwe ya ngano. ²⁵ Kabili nga tafili ifi, nani alenjishiba ukuba uwabufi; ukalanga ukuti kwafye ulanda kwandi?"

Chapter 25

¹ Elyo Bilndai numwina Shula ayasukile no kulanda, ² Amaka no mwenso fili nao! wacitile icibote umwakulepa mu ncende shamu myulu.

³ Kwalibapo imbila ku kupendwa yafipondo fyakwe? Nipali nani uyo ulubuto lwakwe talusanikila? ⁴ Nga kanshi umuntu abe shani uwalungama na Lesa? Engaba shani uwa kusangulukab uwafyalwa ku mwanakashi suminishiwe kulo wo? ⁵ Mona ngo mweshi taukwete ulubuto kuo! Intanda tashapwililika mu menso yakwe. ⁶ Pali bufi umuntunse, uwaba ngo mwambo -- umwana wa muntu, uwaba ngo mwambo!"

Chapter 26

¹ Elo Yobo aasukile no kulanda, ² "Ifyo mwa afwilishe umo uutali na maka! Ifyo mwa puswishe ukuboko ukokutali na mpamfu! ³ Ifyo mwapandile umo uyo utali na mano no kabili sha kuli o mano aya kushila! ⁴ Bushe kwafwa kwakwa nani wa sosele aya mashiwi? Bushe mupashi wakwa nani uyo wa fumine muli webo? ⁵ Abafu balengelwe ukututuma, abo abekala panshi ya menshi nabo bonse abekala muli bo. ⁶ Imbo ili ubwamba pa menso kwa Lesa; ubonaushi ubwine tabukwete icakumufimba. ⁷ Ayanshile imyulu iya kukapinda kasu mulwelele umutali kantu, kabili akobeka isonde apatali kantu. ⁸ Abika pamo amenshi mumakumbi yakwe aya kutikama, lelo amakumbi tayalepuka panshi yayako. ⁹ Afimba pa mulu wa mweshi no kutambalika ikumba lyakwe pali yo. ¹⁰ Ali shila umupaka wa kushinguluka pa mulu wa menshi nge cishilwa pakati ka lubuto ne mfimfi. ¹¹ Iceshi sha muulu sha tutuma no kupapuka pakukalipilwa kwakwe. ¹² Atalalike babemba ku maka yakwe; pakwishiba kwakwe ali talalikile Rahab. ¹³ Ku mupu wakwe alengele imyulu uku lengama; ku kuboko ku kwe kwatulile iciswango cali kufulumuka. ¹⁴ Mona, iyi mipaka ya micitile yakwe; ifyo kwacepa ukutepelekesha uko tumfwa kuli yo! nani engeluka ukubulukuta kwa maka yakwe?"

Chapter 27

¹ Yobo wabwekeshepo ukusosa no kulanda, ² "Mucine icakuti Lesa wamweo, uyo usendele umutende wandi, uwamaka yonse, uulengele ubumi bwandi bubipe, ³ Ilyo ubumi bwandi bucili muli ne, no muupu wakwa Lesa uli mummyona yandi, ifi efyo nkacita. ⁴ Imilimo yandi tayakasose fya bunake, nangula ululimi lwandi talwakasose bufi; ⁵ Tekuti nsumine ukuti mwe batatu namulungika; Mpaka nokufwa kwandi nshakakane bucishinka bwandi. ⁶ Nkolekwikabila kubulungami bwandikabili ntakalekeleko; amatontonkanyo yandi tayakapumye apo ndi no mweo. ⁷ Leken i umulwani wandi abe kubati muntu wakunaka; uyo ukonjimina engaba kubati muntu uutalungama. ⁸ Pantu lisubilo nshi ilya muntu utaishiba Lesa ulo Lesa amufyunyapo; ulo Lesa wasenda ubumi bwakwe? ⁹ Lesa kuti waumfwa ukuliila kwakwe ulo ubwafya bwaponena pali wo? ¹⁰ Bushe kuti umwine eka wabekelwa mu wamaka yonse no kukuta pali Lesa inshita shonse? ¹¹ Nkofunda ifikumine ukuboko kwakwa Lesa; Ntakabelamike matontonkanyo ya wamaka yonse. ¹² Mona, mwe muli cimwene ici bonse mwebene; kabili cinshi mwasosela ifi fyonse ifyakubula amano? ¹³ Ici ecikwata ca muntu munake kuli Lesa, icakupyana camubifi ico wapokelela ukufuma ku wamaka yonse: ¹⁴ Umfwa abana bakwe basandulula, icicena cakulupanga; abana bakwe tabakakwatw filyo fyakufula. ¹⁵ Abo bonse bonse abakapusuka kuli wo bakashikwa ne cinkunka, elo nabamuka mfwilwa nabo tabakabalile. ¹⁶ Nangula umuntu mu nankwe wabika umwine wa silfele kubati

lukungu, kabili umwine wa fyakufwala kubati liloba,¹⁷ Kuti wabika umwine wafya kufwala, lelo abalungami ebakafwala, kabilio abantu bakaele bakakanya silufele pakati kabo.¹⁸ Uukula ing'anda yakwe kubati ni tandabube, kubati musakuta uupangwa na kalinda.¹⁹ Usendama pabusanshi bwakucindama, lelo tawakatwalilile kucita ifi; waisula amenso yakwe, kabili fyonse filile.²⁰ Umwenso ulamwikata kubati menshi; upiitwa nebimbi mubushiku.²¹ Upiitwa nomwela wakukabanga, kabili wo waya, ulamupyanga pa ncende yakwe.²² Ici cipunena pali wo kabili tacileka; wesha ukufuma mukuboko ukufuma kwa ici.²³ Ici citabo amaboko kuli wo noku mukunta akaweke pakuumu pa ncende yakwe.

Chapter 28

¹ Icine kwali ba ilindi fya Silfele, incende uko bawamisha Golide. ² Icela cipitwa ukufuma pesonde; umukuba usungulwa ukufuma kwi libwe. ³ Umuntu acita imfimi ukupela nokufwalikisha amabwe ayafisama namu mfimi iikulu, mpakafye nakululwe. ⁴ Atoba ifilindi fyasuka ukufuma umo abantu bekala, incende iyo amakasa ya onse tayendamo. wakobekwa kutali nabantu apelauka uku naku. ⁵ Pamo nge calo, umufuma umukate, cili pililwile panshi ngo mulilo. ⁶ Amabwe yaciko encende epo amabwe ya lubungu (Sapphices) yasangwa, no lukungwa lwaciko lwabamo golide. ⁷ Takwaba iconi icilya ifyoni finankwe ica ishila yaciko, nangula ilinso lyakwa lukoshi talyaimona. ⁸ Inama shamutembo tasha endamo muli ilya nshila, nangula inkalamo iya kalipisha ukupitamo. ⁹ Umuntu watambalika ukuboko kwakwe pelibwe lyacimpokompoko; upilibula impili kumishila yashiko. ¹⁰ Ulapanga inshila pamabwe; amenso yakwe yamona icintu conse icakucindama. ¹¹ Ulesha utumilonga ukuti twipisha menshi; uleta ifyafiswa paswa palya apakubuta. ¹² Nikwisa uko amano yacifyalilwa yenga sangwa? Nikwisa ukwaba incende yakwiluka? ¹³ Umuntu taishiba umutengo wayako; nelyofye yasangwa muncende yabomi. ¹⁴ Amenshi ayashika panshi ye sonde yalanda, 'Tacaba muli ne; bemba ulanda, 'tacaba kuli ne.' ¹⁵ Tekuti cishikwe na golide; nelyo silfele ingapimwa ngo mutengo waciko. ¹⁶ Tekuti filingane ukucindama nge ncende umwaba golide, na onyx wacindama nangu ulibwe lyalubungu. ¹⁷ tekuti filingane na golide ne libwe lya cela; nelyo ukucinjinya namkasa ya golide uwakuwami shiwa. ¹⁸ takuli icikososwa icingalingana na koro nangu Jasipa; mucine cine, umutengo wamano ya cifyalilwa wakulapo ukucila ba rabi. ¹⁹ Tekuti filingane na Topasi waku kushi; nelyo ukucindama muli golide wakuwama. ²⁰ Elo, nikwisa uko, amano yacifyalilwa yafuma? Nikwisa ne kwaba ince yakwiluka? ²¹ Amano yacifyalilwa yali fiswa kumenso yafintu fyonse ifya bumi kabili fyaliba ifyafiswa kufyoni fyamulwelele. ²² Ubonaushi nemfwa filonda, 'Twalwumfwefye pali co amangufu ngufu namatwi yesu.' ²³ Lesa walishiba inshila yaciko, wo walishiba incende yaciko. ²⁴ pantu ulolesha na kumpela ye sonde noku mona panshi ya mwulu yonse. ²⁵ Ulapanga amaka yamwela nokupima ubukulu bwa menshi. ²⁶ Ula pangila imfula icipope ne nshila kucibululumo. ²⁷ Elo walimwene amano yacifyalilwa noku yabili kisha; mucine cine, wali cipampamikile kabili wali cicententele. ²⁸ Ku bantu walandile, 'moneni, akatina kakwa Lesa-emanu ukufuma kububi kwiluka."

Chapter 29

¹ Yobo wabwekeshapo ukusosa nokulanda, ² "Yangu, kanshi ngefyo nali imyeshi yafumako ulo Lesa wansakamene, ³ Ulo inyuli yakwe yabali kule pa mutwe wandi, kabili ulo naendele no lubuto lwakwe mu mfimi. ⁴ Yangu kanshi ngandi ngefyo nali munshiku shakusombola kwandi ulo icibusa cakwa Lesa cali pe tenti lyandi. ⁵ Ulofye uwamaka yonse wali nandi nabana bandi balinshingulukile. ⁶ Ulo inshila yandi yafimbilwe no mukaka wakutikama, nelibwe lyalinoli tulwilile utumilonga twa mafuta! ⁷ Ulo naile pampongolo yamusumba ulo naile muncende ya musumba pakalangami, ⁸ abalumendo balimbwene kabili balitalukile kuli ne mumucinshi, kabili abantu abakulu balimine nokunjiminako. ⁹ Abana bamfumu abanakashi bali lekele ukulanda ulo naishile; balitambalikele amaboko yabo pa tunwa twabo. ¹⁰ Amashiwi yabantu abacindama yali tondolo, ne ndimishabo shalikambatile kumulu ya tunwa twabo. ¹¹ pantu panuma amatwi yabo yangufwa nga bali mpalile; panuma yamenso yabo ukumbona, ngabalipele ubunte kuli ne noku nshinina. ¹² pantu nali puswishe umo uwali uwa umulanda ulo wakutile, kabili umo uutakwete wishi ulo takwete nangu umo uwakumwafwa. ¹³ Ipalo lyawali mukonaika lyali shile pali ne; Nali lengele umutima wakwa mukamfwilwa ukule kwimba nensansa. ¹⁴ Nafwala ubulungami nabo bwamfwala umulinganya wali ngo mwingila ne citebo. ¹⁵ Nali amenso kumpofu; nali amakasa kubacema. ¹⁶ Nali wishi kubantu ababusu; Nali kubebeta nomulandu wa umo uyo ntalikwishiba. ¹⁷ Nali tobawile insekete ya muntu uutalungama; Nalikakalwile uwamilandu ukufuma pakati kamento yakwe. ¹⁸ Elo nalandile, 'Nkafwila pacisala candi; Nkafusha inshiku shandi ngeske shamicanga. ¹⁹ Imishila yandi ilisalanganine ku menshi, nomume ukoima ubushiku bonse pamisambo. Ubushiku bonse pamisambo yandi. ²⁰ Ubucindumi muli ne tabupwa, nobuta bwamaka yandi bupya mukuboko kwandi lyonse." ²¹ Abantu bali kutikile kuli ne; bali nindile; bali kele tondolo kukufwa ici koseleshi candi. ²² Ulo napwishishe amashiwi yandi, tabasoselepo nakambi; ukulanda kwandi kwaponene nga menshi pali bo. ²³ Balikuninda lyonse ngefyo bali kulinda mfula; balyasamwine utunwa twabo kukunwa amashiwi yandi, ngefyo bengacita kumfula yaku tekelesha. ²⁴ Nali bamwentwilile ulo tabali kwenekela tabakene ulubuto lwa cinso candi. ²⁵ Nalisalile inshila yabo nokwikala nge mfumu yabo nalikelle nge mfumu mufita fyakwe, nga umo katalalika waba kulosha.

Chapter 30

¹ Nomba abo abaice pali ne tabakwete cimbi kanofye ukulampunya- aba baume banono abo bawishi bali nokukanya

ukubombela pamo ne mbwa shandi.² Mu cinefye, amaka ya maboko yaba shibo, musango nshi yali no kwafwa nebo-abaume abo akaka ya nshiku shabo yashilila?³ Bo bayondele ukufuma ku cipowe naku nsala; balikushikitika panshi mu mfimfi yama wanga ne cimfulumfulu.⁴ Bo balikusaba amabulayafya mucele na mabula ya mpanga; imkishila ya fimuti ya misama efyo balikulya.⁵ Bo batamfiwilwe ukufuma mu bantu bali kubapandilila ngo kupindilila kwa mupupu.⁶ Eco baikele mu mikonko ya mumana, mu fimpokompoko fye sonde na mu cengo shamabwe.⁷ Mu cimpukusa balikulila kubati ni mpunda ba kolongene pamo mwisamba lya cicololo.⁸ Bali bana baume baba welewele, cinefye, bana baume ba bantu babula mashina! Bo balibatamfishe pa mpanga ne fyembya.⁹ Lelo namba nsangukile icakwimba mu lwimbo; Nsangukile icakulandapo kulibo.¹⁰ Bo bansangwile icabunani no kotalukako kuli ne; tabaleka ukusakila amate pa cinso candi.¹¹ Pakuti Lesa aliputawile ulunshingwa ku mumfwi wandi no kuncusha, nabo abancusha babika ubucushi ku cinso candi.¹² Ku kulyo kwandi kwafuma abanjimina; bantamfya noku bikamo imputa ukucilikila.¹³ Bo baonaula inshila yandi; babiko ubucushi kuli ne, abaume abashikwete wa kubabweseshwa kunuma.¹⁴ Banjimina kuba ati bashilika bakopita mu cipunda cikulu ica cibumba wa musumba mu bonaushi emo bakonkulukila paline,¹⁵ Ba cisanguka balukila pali ne; umucinshi wandi wafumapo ngo mwela; ukushuka kwandi kwapita nnge kumbi.¹⁶ Nomba ubumi bwandi bukofuma mukati kaine; inshiku shakucula shilifulile pali ne.¹⁷ Mu bushiku amafupa yandi yalilashilwe muli ne; ukukalipwa ukwaba pali ne takupwa.¹⁸ Amaka yakwa Lesa yalililikile imifwalile yandi; cili pombele nge cialu icitali.¹⁹ Wo uli posele mu matipa; nsangukile ngo lukungu ne mitoyi.²⁰ Nkolila kili we, Lesa, lelo taukongasuka; Naiminina, ukuloleshafye pali ne.²¹ Uli pilibukile no kuba inkashi pali ne; ku maka ya kuboko kobe unkocusha.²² Ulinjimishishe ku mwela kabili uliengele wa nsenda; Umposelemo na kabili ifyofine mu cipupu.²³ Pakuti ndishibile ukondeta ku mfwa ku nganda yasontelwa aba mweo bonse.²⁴ Kwena, takuba nangu umo utambika ukuboko ku mafya ulu awa? Bushe takuli nangu umo uli mu bwafya akuta kuku mwafwa?²⁵ Bushe shalilile wo uwali mu bwafya? Bushe shakungumene pa muntu wali kukabila?²⁶ Ulo nasubile ubusuma, ububi ebwaishile; ulu nalikulolela ulubuto, imfimfi ishilepo.²⁷ Umutima wandi uliculile kabili tautushishe; inshiku shaku cula shilishile pali ne.²⁸ Nkoya nga ulya uwaikela mu mfimfi, lelo tepa mulandu wakasuba; nkoiminina mu lukuta no kwikala kuku ngafwa.²⁹ Ndi wabo wakuba mumbwe, cibusa wakuba kalukuluku.³⁰ Inkanda ilifitile elo ukopona ukufuma kui ne; amafupa yandi ya kokaba.³¹ Eco icilimba candi calilila inyimbo sha kulosha, icipeta candi calilila abalila.

Chapter 31

¹ Ndi pangile icipangano na menso yandi; kwena kuti nalolesha shani nokutemwa pali na cisungu? ² Cinshi icakaniko ukufuma kuli Lesa mu mulu ica kushala naco ukufuma kuwamaka ya mumulu? ³ Nali ku tontonkanya kubati ubucushi bwa bantu bashalungama. no busanso kubati bwa bantu abacita ububifi. ⁴ Bushe Lesa tamona umo nja no kupenda intampulo shandi? ⁵ Nga naendela mu bufi, nga ulukasa lwa lwalyangufyenye muku bepa, ⁶ Leken i mpimwe ne cipimino pakuti Lesa uli no kwishiba icishinka candi. ⁷ Nga intampulo shandi shalipushile inshila, nga umutima wandi ulinkokele amenso yandi nga akabi kalilambatile mu minwe yandi, ⁸ Kanshi lekeni ibmyale, na bambi balye, ne filimwa fyandi finukaulwe. ⁹ Nga umutima wandi ulibepelwe no mwanakashi, nga ndile pa mwishi wa mwina mupalamano. ¹⁰ Leken i umukashi wandi apele inseke umbi, elo bambi bamufukamine. ¹¹ Pakuti uyo ukoba mulandu wabipa; mju cinecine, uli nokuba umulandu wakupanikwa nabakapingula. ¹² Pakuti uyu mulimo uko oca ukufika Abaddon i, kabili uli nokoca ubusomboshi bonse. ¹³ Nga nali pulwile umulandu wa mubomfi wandi umwaume nangula umwanakashi ulu batalikene nandi, ¹⁴ Elo nomba ndi nokucita shani ulu Lesa waima no kumpela umulandu? Ulo waisa mukupingulwa, kwena nkamwasuka shani? ¹⁵ Bushe uyo wa pangile mu cisa tewa pangile bo bonse? Bushe te umo wine wabumbile bonse mu cisa? ¹⁶ Nga nalitanine abalanda ifyo bakokabila, nangula nalenga amenso yakwa mukamufu ukanaka mukulila. ¹⁷ Nangula ndilile inama neka nangula nshisuminishe abana ba nshiwa nabo ukulyako. ¹⁸ Pantu ukufuma ku bulumendo bwandi nalikula no mwana wa nshiwa nga uushi kabila natungulwile nyina, mukamufu, ukufumafye mu cisa cakwa mayo. ¹⁹ Ngana limona uli onse aonaika pa kukana kwata ifyakufwala, nangula nalimona umwaume ukokabila takwete fyakufwala; ²⁰ Nangu umutima wakwe tawa nshukisha pakuti tawakafulwe na masako ya mpanga yandi, ²¹ Napo nga ndimishe ukuboko kwandi pa bantu bashikwete ba wishi pakuti nalimwene ukungafwa pa mwinsi wa musumba, kanshi leteni ubupingushi pali ne! ²² Napo nga ndi citile ifi fintu, kanshi lekeni kanshi lekeni icipeya cifume apo caikala, no kuleka ukuboko kwandi ku putulwe umo kwaikala. ²³ Pakuti ndi tinine ukonaulwa ukufuma kuli Lesa; pa mulandu wa bukulu bwakwe, nshacitile ifi fintu. ²⁴ Nangula ndi citile golide ica kusubilamo napo nalilandile kuli gilide wa bne, 'Uu ico ncetekelemo; ²⁵ Napo ndi sansamukile pakuti icuma candi califulile, pakuti nalikwete ifintu ifingi, kanshi leteni ubupingushi pali ne. ²⁶ Napo nalimona akasuba apo kasanika, nangula umweshi ukoenda mu kubutisha, ²⁷ Napo umutima wandi wali belelekwa mu bumfinsolo, pakuti akanwa kandi kalifyompa ukuboko kwandi mu kushinshimuna fyo- ²⁸ Pakuti uyu ulinokuba umulandu wa kupanikwa naba pingushi, pakuti nga nalikene Lesa uli mumulu. ²⁹ Nangula nalisansamukile pa konaika kwa muntu uli onse uwa mpatile nangula ukuitasha ne mwine ulu ubusanso bwa musangile, kanshi leteni ubupingushi pali ne. ³⁰ Mu cinefye, nshasuminisha akanwa kandi ukubembuka mu kulengwa ubumi bwakwe ukutipwa. ³¹ Nga baume bamwi tenti lyandi tabalandile, 'Ninani uwingasanga umo ushatala lyako ku fya kulya fyakwa Yobo?' ³² (nangula mwiisa tatala ikala mu ncende yabeni, pakuti lyosefye nalisula ifibi fyandi ku balendo), elo ngatafyaba ifyo, kanshi lekeni ubupungushi pali ne! ³³ Nga, umuntu onse, nalifisa amasambi yandi mu kufisa isambi lyandi mucifuba ³⁴ (pakuti nalitinine icina bwingi, pantu imisula ya ndumpwa kwali nkali pile, pakuti naikele tondolo

nokukana fuma panse), kanshi leteni ubupingushi pali ne! ³⁵ Yangu, nganalikwete umo uwakungufwa! Nga nalikwete umufungilo uyo abalwani balembale! ³⁶ Cinefye nga nalicisendele pa mbilibili pa mabeya; nganalifwele nge citebo. ³⁷ Kuti nalondolola kulo wo ifikumine intampulo shandi; ngefyo umwana mwaume wa mfumu wingaya kuli wo. ³⁸ Nge mpanga yalila ukungalukila, ne mifolo yalilila pamo, ³⁹ Nga nalilile ubusomboshi bwaiko ukwabula ukulipila nangula ngandi lengele abene ukulufya ubumi, ⁴⁰ Kanshi lekeni imyunga ikule ukucila ingano nefyani fikule ukucila barley."

Chapter 32

¹ Eco aba baume batatu balilekele ukwasuka Yobo pantu wali uwakulungama mu menso yakwe. ² Elo Elihu umwana mwaume wakwa Busakel umwina Busi, walikwete nobukali, uwamulupwa lwakwa Ram, bwalipile pali Yobo pantu waliilungamikile umwine ukucila Lesa. ³ Ubukali bwakwa Elihu nabo bwalipile pa banankwe batatu pantu tabasangile kwasuko pali Yobo, kabili balisushishe Yobo. ⁴ Nomba Elihu walilolele ukusosa kuli Yobo pantu abaume bambi balikulile paliwo. ⁵ Nangula, wo Elihu wamwene ukutila tapali kwasuko mutunwa twa baume aba batatu, ubukali bwakwe bwalipile. ⁶ Elo Elihu umwana mwaume wakwa Barakel umwina Busi wasosele nokulanda. "Ndimwaice, elo mwebo mulibakulu sana. Ecalenga mbe tondolo nokukana landa kui mwebo ukulanda kwandi: ⁷ Nalandile, "Ubwingi bwa nshiku busose; ukufula kwa myaka kufunde amano. ⁸ Lelo muli umupashi mu muntu; umupu wawmaka yonse wamupa ukwishiba. ⁹ Tacabafye ukuti abantu abakulu bamano, nangula abakote beka ukwiluka ubupingushi. ¹⁰ Eco kanshi inkolanda kuli mwebo, 'Umfweni kuli nebo; nanebo inkomweba amano yandi.' ¹¹ Moneni, nalikulolela amashiwi yenu; nalyumfwile kufikansa fyenu ulo mwali kutontokanya ifyakulanda. ¹² Mucine cine, nalyumfwile kuli mwebo, lelo, moneni, tapali umo pali mwebo uwalengele Yobo ukushininwa nangula ukwasuka ku mashiwi yakwe. ¹³ Mube abakuncenjala mwilanda, 'Tuli sangile amano!' Lesa ukacimfya Yobo; umwaume wafye tekuti acicite. ¹⁴ pantu Yobo tatungulwile amashiwi yakwe kuli nebo, eco ntakumwasuke namashiwi yenu. ¹⁵ Aba baume batatu balitinine; tekuti basuke Yobo nakabii; tabakwete ishiwi lyakulanda nakabili. ¹⁶ Bushe ningalole pantu tabakasose, pantu baliminine palya tondolo nokwasuka iyo? ¹⁷ Iyo, nanebo nkoyasuka palubali lwandi; Naine nkabeba amano yandi. ¹⁸ Pantu ndiswile namashiwi ayengi; umupashi muli nebo ukonjeba. ¹⁹ Moneni, amabele yandi yali ngo mwangashi wakupikwapo uwakubula umwea; ukuba ati fipapa fyamyangashi pya, iikofwaya ukupalika. ²⁰ Nkososa ukutila ntushe; nkoisula imilomo yandi; nokwasuka. ²¹ Nshikolanga kapatulula; Nangufye kupela amashina yakucindika uuli onse. ²² Pantu ntaishiba fyakupela amashina yaifyo; umfwa nacita ico, uwambumbile kuti wapita bwangu.

Chapter 33

¹ Eco nomba, Yobo, nkokupapata, umfwa ukusosa kwandi; umfwa kumashiwi yandi yonse. ² Nomba mona, ndiswile akanwa kandi; ululimi lwandi lulisosele mukanwa kandi. ³ Amashiwi yandi yakofuma mukulungama kwa mutima wandi; imilomoyandi isosa amano yabune. ⁴ Umupashi wakwa Lesa wali walimpanga; umupu wawamaka yonse walimpele ubumi. ⁵ Umfwa kuti wacita, njasuka; pekanya amashiwi yobe pali nebo nokwiminina. ⁶ Mona, ndifye ngawe mu mumenso yakwa Lesa; Nanebo napangilwa ukufuma kwi bumba. ⁷ Mona, ububi bwandi tabwakakutinye; nangu ifisendo fyandi ukufina pali webo. ⁸ Ulisosele mumatwi yandi; ndyumfwile iciunda cakulanda kwa mashiwi yobe, ⁹ 'Ndimulungami kabili uwakubula akalema; ndiwakaele, kabili tamwa isambi muli nebo. ¹⁰ Mona, Lesa ukofwaya inshila shakunsanshilamo; akombika ngo mulwani wakwe. ¹¹ Ubika amakasa yandi mumakoli umona is=nshila shandi shonse. ¹² Mona, mulifi taulungeme-- Nkokwasuka, pantu Lesa walikulisha ukucila umuntu. ¹³ Nindo ukoculila pali wo? Talubulula pafyo acita fyonse. ¹⁴ Pantu Lesa usosa limo -- ee, libili lelo umuntu tacishiba. ¹⁵ Muciloto, mucimonwa cabushiku, ulo utulo tukulu twapona pa bantu, mukusendama pabusanshi--

¹⁶ Elo Lesa waisua amatwi ya bantu, nokubatinya kufintinya, ¹⁷ Mukuti afunyeumuntu mufya masambi fyakwe, nokufumya akatutumushi pali wo. ¹⁸ Lesa asunga ubumi bwa muntu ukufuma ku cilindi, ubumi bwakwe ukufuma ku mfwa. ¹⁹ Umuntu nao ulacenjeshiwa ku bukali pa busanshi bwakwe, nobukali bwakutwalilila mumufupa yakwe. ²⁰ Icacutula ubumi bwakwe bwapata icilyo, kabilonumupashi wakwe wapata ifilyo fyakusasamusha. ²¹ Umubili wakwe ulilikilwe icacutula taikomoneka; amafupa yakwe, ulo tayakomoneka, nomba yalikalakutukile. ²² Mucine cine, umupashi wakwe ulitentemukile mupepi ya cilindi, ubumi bwakwe kulibo bukabila ukubonaula. ²³ Lelo umfwa kuli malaika uwingamulandilako, umo ukfuma pekana, kukweba umuntu umuntu ifingawama paliwo, ²⁴ Ukuba noluse paliwo nokulanda, 'Pususheni uyu muntu ukufuma kukuya kucilindi; ndisangile icakukombwela wo.' ²⁵ Elo umubili wakwe ukoba uwakuyemba ukucila uwakanya; wabwekela kunshiku shabumusepela bwakwe. ²⁶ Wo ukapela kuli Lesa, kabili Lesa akaba noluse kuli wo, pakutila ukamone icinso cakwa Lesa nensansa. Lesa ukapela umuntu ukucimfwa kwakwe. ²⁷ Elo ulya muntu ukemba kuntashi yabantu banbi nokulanda, 'Nalicitleisambi kabili nalilufyenye ico cali icakulungama, lelo isambi lyandi talyakandilwe. ²⁸ Lesa ulipuswishe umupashi wandi ukufuma kukuya mucilindi, ubumi bwandi bukonkanyapo ukumona ulubuto,' ²⁹ Moneni, Lesa ucitile fyonsefi fintu ku muntu, libili, ee, nemuku itatu. ³⁰ Kukubweshwa umupashi wakwe ukufuma kucilindi, pakutila lulekusanikilwa nolubuto lwa bumi. ³¹ Kutikisha, Yobo, kaili umfwa kuli nebo; batondolo kabili nkososa. ³² Umfwa uli nefyakulanda, ngasuka; sosa, pantu nkokabila ukushinikisha ukutila uli mubololoke. ³³ Umfwa tefyo, kanshi umfwa kuli nebo; ikala tondolo, kabili nkokufunda amano."

Chapter 34

¹ Ukucilapo, Elihu akokenyepo ukulanda. ² "kutikeni ku mashiwi yandi, mwebaume ba mano; ufwani kuli nebo, kuli mwe abakwete amano. ³ Pantu ukutwi kulofwa amashiwi ifyo akanwa kasonda ifyakulya. ⁴ Leken i tusale fwebene icaku lungama lekeni twange fwebene icabune. ⁵ Elyo yobo asosele; nebo ndimulungami, lelo Lesa alisendele isambu shandi. ⁶ Ukufumyapo isambu shandi, nebo ndengelwe ukuba uwabufi icilonda candi icishipola, na ngula nebo shaba na lubembu. ⁷ Muntushi uwaba nga Yobo, uunwa uku pumya nga meshi, ⁸ ali aperi na ba citatubi, nokwenda na baume aba cita ubububifi? ⁹ Ngefyo asosele, takuli kwangwa ku muntu ukusekesha Lesa. ¹⁰ Kabili kutikeni kuli nebo, mwebaume abaishiba; cibe ukutali kufuma kuli Lesa ukucita ububifi; cibe ukutali ukufuma kuwapulamo ukucita ulubembu. ¹¹ Pantu alambula umuntu ukulinga nane milimo yakwe; acita umuntu wonse ukwisa mukupoka icilambu mumusango wakwe. ¹² Icine cine, Lesa tacita nangu cimo icibipa, kabili uwamaka yonse tapinda mika ubupingushi. ¹³ Nani uwa mubika cilogashi pe sonde? nani uwabika isondee lyonse pashiyakwe? ¹⁴ Nga cakuti wabikile amatootokanyo ya kwefye pa mwine, kabili nga kutiabaweshakumwine umupashi wakwe no mweo wakwe, ¹⁵ Kabili onse umunofu ukaloba pamo; umutunse akabwelala ku lukungunakabili. ¹⁶ Apo nomba na mufwikisha, kutikeni ifi; kutikeni ku ciunda ceshiwi yandi. ¹⁷ Bushe umu nga apata umulinganya kuti ateka? Bushe kuti waseka lesa, uwalungama kabili uwamaka? ¹⁸ Lesa, uwasosele ku mfumu, 'uli cinangwa; alandile kuba mano, 'muli mbifi? ¹⁹ Lesa, uushilanga akapatulula kutungulushi kabili uushisala uwamano umukakala ukusha umulanda pantu bonse mulimo waminwe yakwe. ²⁰ Mushita iynono bali no kufwa; pakati kabushiku abantu ba kasukana kabili ba kapita; abantu abamaka bakasendwa, lelo tekuminwe ya bantu. ²¹ Pantu ameso yakwa lesa yaba ku shila ya muntu alamona shonse itapulo shakwe. ²² Takwakabe imfifi nangu ukufita fititi umu abacita ifyabipa benga belama. ²³ pantu Lesa tafwaya ukubebeta umuntu ukucilapo; takuli kukabila kumuntu ukuya ku ciso cakwe mukupingulwa. ²⁴ Afwataula baume bamaka mutupimfya mushina bo pakuti cite muku pwililika ukufwailisha, ye abikapo bambi mucende shabo. ²⁵ Muli iyishila ye wamano kuficitwa fyabo; ye aposele aba bantu mu bushiku, bo balyonaikile. ²⁶ Pa lwalala lwa bantu, ye alibepeye bo pa mulandu wa bubifi bacitile kwati niba sakala. ²⁷ Pantu bo balipili buka ukufuma mushila yakwe kabili balikana ukusumina iyili yonse ishila yakwe. ²⁸ Muli iyishila, ba citile ukulila kwa bantu abalanda ukwisa kuli ye; ye aliufwile ukulila kwabucushi bwa bantu. ²⁹ Ilyo aikele tondolo, ninani enga mwebaula? Nga afisa iciso cakwe. nani enga mumona? ateka inkopalwakwe ifyo atemenwe, ³⁰ pakuti tulesa twa muntu twi teka, pakuti peba nangu umu uwa kucusha abantu. ³¹ Limbi umu alanda kuli lesa, 'nishininwa, lelo shakacite isambi na kabili; ³² mfundeni nebo ico teti mbone nimbembuka, lelo shiletwalilila! ³³ Bushe uletotokanya Lesa kuti apanika ulya muntu pa lubembu, apo wacitile ifyo Lesa tale fwaya ufwiwe wa sala, teine, kabili landa ifyo cili kabili ifyo wishibe. ³⁴ Abaume ba mano bakandile kuli ne- icinecine bonse abamano abalengumfwa ba kalanda. ³⁵ Yobo alandile ukwabula ukwishiba; amashiwi yakwe teyamano. ³⁶ Nga eko yobo abikilwe mukwewa kunono kwa uyu mulandu wakwe pantu alelanda ngo mwaume wa bulamano. ³⁷ Alundako bucisa nguka kumasambi yakwe; atotane nedupishakwe mukupumya mukati kesu alonganoka amashiwi ukupikana na Lesa.

Chapter 35

¹ Icacilapo e lihu ali alikonkenyepo, ukulanga ² Bushe ukutontonkanya uyu mulinganya ulo ukolanga, ni nsabu shandi pa cinso cakwa lesa ³ Pantu ulepusha, cacinto ndo kwi nebo? kabili ningaba bwino nga nalicitile sambu? ⁴ Uka kwasuka bonse webo na banobe, ⁵ Lolesha mumulu, no kuumona; mona umulu, uwa lepesha ukukucila. ⁶ ⁷ ⁸ Nga wali bembuka, busanso ndo ucita kuli lesa? Uga ubutalangani bobe nga bwalitulika Pamulu, We nindo ukocita; kuli O. Nga uli mulungami, nindo wingapela Kuli O? Findo akapokelela ukufuma ku kuboko kobe? Ububifi bobe kuli bwacena umuntu, ngefyo uli muntu, kabili ubulungami bobe kuti bwa nonkesha wa muntu na u mbi. Pa mulanndu wamicitile lingi iyakutitikishiwa; abantua balalila; bako kuta mutule ukufuma ku maboko ya mpalume ⁹ Afimba pa mulu wa mweshi no kutambalika ikumbu lyakwe poli yo. ¹⁰ Ali shila umupaka wa kushinguluka Pamulu wa menshi nge cishilwa pakati ka kalubuto ne mfimfi; ¹¹ Icenhi sha muulu sha tutuma no kupapuka pa kukalipila kwakwe, ¹² Atalalike babemba ku maka yakwe; pa kwishiba kwakwe ali talalike Rahab, ¹³ Ku mupu wakwe alengele imyulu uku lengama; ku kuboko kwakwe kwa tulile iciswango ¹⁴ calikufulumuk, Mona, iyi mipaka ya micitile yakwe; ifyo kwacepa ukutepelekesha uko tumfwa kuli yo ; nani enge luka ukubulukuta kwa maka yakwe? ¹⁵ Pomba mulai ubukali bwa kwetakanda, kabili taposako amano nangu pa nono ku butangani ¹⁶ Eco yobo ayasamwine kanwa ukusosa fye ifya buwelewele; kwishi ba."

Chapter 36

¹ Kabili Elihu akonkenyepo no kulanda, ² Nsuminisheni ukuti nsose panono ukutwalilila, elo ndemilango ifintu fimo pantu ni nkwa ifinono ifingi ukusosa mu bu cingililo kuli Lesa. ³ Ndelomba amano yandi ukufuma ukutali, Nelesumi na ukuti ubulungami bwakwa kapanga wandi. ⁴ Pantu icine cine icebo candi tacili no kuba ica bufi kuli umu uwakosoka mu mano ali na iwe. ⁵ Mona, Lesa wa maka, elo tasula nangu umu, " aliba uwamaka mu kukosa mu kumfwisha. ⁶ Tabaka umweo wa babifi abantu nomba ico acita acitile icalungama kuli abo aba cula. ⁷ Tafumyapo amenso yakwe pa bantu abalungama lelo acita ukulosa bena pa fipuna nge ishambumu umuyayaya, elo basumbulwa. ⁸ Nga cakutula bakakilwa mu miyololo nokwi katwa muntambo sha ku cushiwa, ⁹ Elyo alasokolola kuli bena ifyo bacitile, elo nefya bupulumushifyabo ne cilimba cabo. ¹⁰ Ena elyo ala besula amatwi yabo na ku mafunde yakwe, elo no kubakomesha bena ukubwe lelamo ukufumako ku fya bu pulumushi. ¹¹ Nga cakutula baumfwa kuli ena no ku mu shinshimuna bali no kwikala inshiku shabo

mu kutunguluka ne myaka yabo mufyakwi kushiwa.¹² Lelo, ngatabo mfwile, bali no ku pwishiwa ku luapanga bali no kufwa pantu tabakwata ukwishiba.¹³ Abo imbula Lesa mu mutima basunga ubukali bwabo; kabili tabalila ukwita ukuti bafwiwe nangula ilyo fye Lesa abapalafila.¹⁴ Bafwa muli bumisepela bwabo ne myeo yabo yaloba muli bacilende bwabo.¹⁵ Lesa apokolola abakocushiwa musango wakucushiwa kwabo alabebula amatwi yabo mu kupitila mu kutikishi wa kwabo.¹⁶ Icine, alefwiya uku mifumyamo mu bulanda bwenu no ku kufwala ku capabuka icifulo ico icishakwata ukucula elo kweni itabulo lyobe lili no kwa nshikwa ne fyalya ifyasulamo amafuta.¹⁷ Lelo weba waisulamo ubupingushi pa bantu ababubifi, ubupingushi no nalinyafye likwitatila weba.¹⁸ Wileka ubukali bobe bu kutwaleku kupumya nangula icikalamba ce lambo cingakupilibula.¹⁹ Bushe ifyuma fyobe kuti fya ku nonshe iwe, pakuti tekuti ubr mu bulanda, nangu kuti ubulamba bonse bwa maka yobe uku kwafwa weba? ²⁰ Wilafwaya nkukabili kwa bushiku, ukupanga ulubembu kwi ba mbi kulya abantu bacilikilwe muncende shabo.²¹ Cenjeleni ukuti mwipilibukila ku lubembu pantu mwaliba abakweshiba mu kucula pakutula mutaluke ukufuma ukucita ulubembu.²² Mona Lesa nasumbulwa mu maka yakwe; nani uli kafundisha nga ena? ²³ Nani uwacita ukumukambisha ena pa mulandu wa nshila yakwe? Nani anga sosa kuli ena; weba ulitile ukukana lungama? ²⁴ Ibukisha ukulumbanya imilimo yakwe iyo abantu bembila.²⁵ Bonse abantu baliloleshe pa milimo iiyo lelo baliku imwena milimo apatali,²⁶ Mona, Lesa mukalamba, lelo tatwamumfwikisha bwimo, nempendwa ya myaka yakwe taingapendwa.²⁷ Pantu alakula amapompela ya menshi elo alalenga ukusunga lula ukuba imfula ukufuma kuti fubefube.²⁸ Ayo amakumbi yapongolwe panshi no kubonena mubwingi pa mutundu wa muntu muntunse.²⁹ Icine, bushe uli onse kuti aumfwa ukufushiwa kwa ku salangana kwa makumbi ne cibulukuto ukufuma mu musakuta wakwe? ³⁰ Mona afungulula ukubyata kwalubuto ukushinguluko umwine no ku fimba mishila ya pali bamba.³¹ Muli iyi nshila alapingula abantu no ku pela ifya kulya mu bwingi.³² Alesusha iminwe yakwe noku byata kwa nkuba kano aikomkomensha ukuti ipone ukusha icishibilo caiko.³³ Icibulumo cisoko icimwela, ne ngombe nayo kumfwa ukwisa kwi ciko.

Chapter 37

¹ Muciine umutima wandi ukotutuma palici ukosela ukufuma pancende wauko ² Umfwa, alale, umfwa icongo ceshiwi lyakwe iciunda cikofuma mukanwa kakwe. ³ Alalituma pesamba lyamulu onse kabili atuma ukubyata kwakwe mpela ye sonde. ⁴ Ishiwi libuluma panuma yaliko; alabulukuta ne shiwi lya bukatami bwakwe; takanya kubwata ulo ishiwi lyakwe lyaumfwika. ⁵ Lesa abulukuta bunebune mwishiwi lyakwe. acita ifintu ifikulu ifyo tekuti twishibe. ⁶ Pantu alanda kumfulayabungululu yakubuta ati pona pesonde; kabili naku tusansabalimi ati kulabe imfula iikulu. ⁷ Akany ukuboko kwamuntu onse ukubomba pakuti abantu bonse abo apangile bengamona ificitwa fyakwe. ⁸ Elo ifinama fikali fyaya mukufisama nakabili shaikala muncende ya ⁹ shiko. Ipunga lyafuma umolyaikalala mukapinda kakukuso kabili nokutalala ukufuma mukusalangana kwa mwela ukufuma kukapinda kakukulyo. ¹⁰ Kumupu wakwe lesa kupelwa amenshi makasa; umutika wamenshi yakosa kubati cela. ¹¹ Mucine abulunganika ikubulu lyakufika kucime; asalanganya kabyata kwakwe ukupulinkana mumakumbi. ¹² Alensha amakumbi ukushinguluka mu bucingobwakwe, epakuti yengacita conse ico aya konkomesha peulu lyacalo conse. ¹³ Acita fyonse ificitika; limolimo ficitika kukulungamikwa, limolimo palwacalo cakwe, kabili limolimo nge milimo iya cipangano ca cicetkelo. ¹⁴ Umfwa kuli ci yobo; leka nokutontokanya pamilimo yakwa lesa iyabune. ¹⁵ Bushe walishiba ifyo lesa waikasha amakumbi no kukaka uyele yamfula ukubyata muli yo? ¹⁶ Bushe walishiba ukwelela kwa makumbi ifyakupapusha ifititwa fyakwa lesa; uwafuma luka mumano yakwe? ¹⁷ Bushe walishiba icilenga ifya kufwala fyobe ukukaba ulo icalo cili tondolo pantu umwela wafuma kukapinda kakuli cipiko? ¹⁸ Bushe kuti wafungulula ulwelele kubati fintu enga cita-ulwelele, lwaliba ulwakukosa kubati cilolani cacela cakwengulula? ¹⁹ Tusambilishe fweba ifyo tungasosa kuli wo, ico tekuti tutantike ukutatana kwesu pamulandu wakuti amano yesu yali mumfimi. ²⁰ Bushe kuti twamweba ati ndefwaya ukulanda nobe? Bushe umuntu engatemwa ukumumina? ²¹ Nomba abantu tekuti baloleshe kukasuba ulo kabalikile mulwelele panuma umwela wapita ukupulinkana mumakumbi. ²² Ukufuma kukapinda kakukulo kwafuma ubukata bwa golide-pali lesa paba ubukatami bwakutinya. ²³ Palwa wa pulamo tekuti tumu sange walikwata ayakulu, tapondamika bupingushi kabili uwafuloubulungami. ²⁴ Eico mwebantu mutineni Tabika amano kulya abo bonse abaimona abamano mumano yabo abene.

Chapter 38

¹ Elo yahweh wa kitile Yobo ukufuma mucipupu icikali no kulanda, ² "Nani uyu ukoletemfinshi pamapange mukupitila mumashiwi ukulanda ifyakubulamo amano?" ³ Nomba kaka nyemba ngo mwaume ico nkakwipusha amepusho, nobe uka ngasuka. ⁴ Wali kwi ulo nakulile umufula we sonde? Njeba, ngoli kwetepo ubwishibilo ubukulu. ⁵ Nani wapimine ubukulu bwaliko? Njeba, mfwala walishiba uwatambalikilepo umwando wakupiminako pali co? ⁶ Nipi apo imifula yashimpilwe? Ninani washimpile ilibwe lyapacifutu. ⁷ Ulo intanda shalucelo shalikwimbila pamo kabili bonse amana baume bakwa Lesa balikubilikisha nensansa? ⁸ Bushe ninani waisele bamba ne fiseko ulo atunkile, kubati afumine mwifumo- ⁹ Ulo napangile amakumbi icakufwala cakwe nemfinshi iyakutola kupombana kwaliko? ¹⁰ Iyo elo nahilile bamba imipaka yandi kabili elo nabikileko amaingwe nefiseko, ¹¹ Kabili elo na webele, upelele apa, lelo wicilapo pano epo nebo nkabika umupaka wacilumba ca amaba yobe: ¹² Bushe walyebapo ulucelo ifyakucita nangula ukwishiba kundwa wakumaca icifulo cakwe. ¹³ pakuti cinge katilila ye sonde noku sunkanya ababifi? ¹⁴ Insonde lilalukile muku moneka

ngefyo ibumba ifyo lyaluka pesamba lyacikakatikilo; fyonse fintu apofyabafile moneka bwino ku bati kufungwa kwansalu.¹⁵ ukufuma kubantu ababi 'ulubuto lulifuminepo; nokusumbuka kwakuboko kwabo kulifunikile.¹⁶ Bushe wali yako kuntulo ya menshi yakuli bembu? Bushe walitala awenda mumpalapala ya menshi?¹⁷ Bushe impongolo sha mfwa shali sokololwa kuli webo? Bushe wali monapo impongolo shacinshingwa ca mfwa?¹⁸ Bushe mwalyumfwikisha ukupabuka kwe sonde? njeba, ngawalishiba fyonse.¹⁹ Ilikwisa inshila yakuya mukutusha kuncende ya lubuto-palwa mfinshi,ilikwisa incende?²⁰ Bushe kuti watungulula ulubuto nemfifi kuncende yamilimo yafiko? Bushe kuti wasanga nshila ukubwelela kuma yanda yafiko?²¹ Tekutwishika walishiba, pantu walifyelwe lulya; impendwa yanshiku shonse shalikulisha!²² Bushe walingilamo munatala yamfula ya bungululu, nangu walimonapo amatala yepunga,²³ Ififintu ifyo ne bo nasungile munshita yamafya , pa nshiku sha bulwi ne nkondo?²⁴ Ili kwisa inshila umwayakanikila ulubuto kabili nikwisa kusalanganina umwela wa ku kabanga pano pe sonde?²⁵ Bushe ninani uwapangile imimbwa yaku mulamba wa mfula, nangu ninani wapangile icibulukuto umwakupita,²⁶ ukulenga ukuti iloke pafyalo uko uku ataba muntu, kabili mu matololo, umo utaba nangu umo,²⁷ ukusekesha ifibolya ne ncende shaku sulwa, kabili kukulenga umushili wisule mo ifyani?²⁸ Bushe mfula yali kwata wishu nangu, nibashibo ndo abaponye cine?²⁹ Nimwifumo ndo amenshi makasa ya fuma? ninani wafyele imfubishi ukufuma mwiulu?³⁰ Amenshi yalifisama ayene kabili noku sanguka kubati libwe; icapeulu lya menshi casanguka ukukosa.³¹ Kuti wakaka iminyololo pantanda nokukakula insambo sha Orion?³² kuti watungulula ifipinda bushiku ukumoneka munshi ta yafiko iiluntuntulu? kuti watungulula bere nabana bakwe?³³ Bushe walishiba amafunde ya mulu? kuti wapekanisha incende ifunde lya mulu pesonde?³⁴ Kuti wasansula ishiwi lyobe ukufika muma kumbi, pakutila ubwingi bwamenshi yamfula yengakufimba?³⁵ Bushe kuti watuma ifikakwilo fyaku byata pakuti kwingafuma ? pakuti fimalanda kuli webo ati; Epotuli pano?³⁶ Nani wabika amano mumakumbi nangu ukupela ukwishiba kucine?³⁷ Ninani uwingapenda amakumbi kukwishiba kwakwe ninani uwingetila amenshi ukufuma kuli tunakafu kaula twamumulu.³⁸ ulu ulukungu lwakosa ne fibungululwe fyesonde fyaikatana pamo?³⁹ Kuti wapalukila mukota wa nkalamo ifyakulya nangu ukwikusha umulyoyo wabana nkalamo?⁴⁰ Ulo bako alangana muncende shaiko nokufisamina icakwikata?⁴¹ Ninani winga pekonishisha bamwankole ifya kulya ulu abana babo bakolilila kuli Lesa nokutelententa pakubulilwa ifyakulya?

Chapter 39

¹ Bushe walishiba ninshita ndo ifibushi mabwe shifyala utwana twa nshiko? kuti wamona ilyo nsebulu iko tandwa? ² Kuti wapenda imyeshi ilinefumo? Busshe wali shiba inshita ulu shi fyala abana bashiko? ³ Shikontamina panshi noku fyala abanabashiko kabili elo shipwisha ubukali bwampapo. ⁴ Utwana twashiko twisa kuba utwakosa nokukulilamu chonde palwalala; tulefuma kabili nokukana kubwela kabili. ⁵ Nani alenga kabalwe wampangaa ukuya uwakaele? ninani wakakwile ifikkilo fya kwakabalwe uu butukisha.

⁶ Uwa napangile inganda mu Arabah nganda yakwe mu calo camucele? ⁷ Alaseka mukapuni ku cango ca musumba; lomfwa congo kuba kopunda. ⁸ Alenda uko mumpili ngo mukuni wakwe ; kulya afya icimuti conse iciteku kukulya. ⁹ Bushe imboo kuti yatemwa ukukubombola?bushe kuti yasumina ukwikala mucu nkolobondo cobe? ¹⁰ bushe kuti wa bomfya imyando ukwikata imbo mu mifola? Bushe kuti waimba imikonko ulu kukonkapanuma? ¹¹ Bushe kuti wamucetekela pantu ali kwatishe amaka? Bushe kuti wamushila imilimo yobe ukucita? ¹² Bushae kuti washintilila pali wo ukulete nseke kunganda, ukulonganya inseke pacipumino? ¹³ Amapinda ya mbuni ya pupuka cilumbalumba, lelo masako namapindo ya kutemwa? ¹⁴ Pantu alasha amani yakwe pe sonde, nokuya leka yakwate iciku bilila mulukungu; ¹⁵ Ala laba ukuti ukasa kuti lwa yatoba nangula ukuti inama yampanganga yaya nyantaula. ¹⁶ Acita ubunkalwe kubana bakwe abanono kwati tebakwe; Talina ukuti ukucucutika kwakwe kuti kwaba kwafye, ¹⁷ pantu Lesa ali mupokele amano kabili tamulepo nokwiluka. ¹⁸ ulu afulumuka, ala seka mu kapuni pali kabalwe no ulipo. ¹⁹ bushe walipela amaka kuli kabalwe? Bushe uli mufwikile mumukoshi wakwe na amasense yakwe? ²⁰ bushe walibala aumucita ukuttoloka ukubati nimakanta ukulila kwakwe kwa kwakutinya. ²¹ Afukaula mubulamba nokusaminwa mu maka yakwe; afumina mukukumanya ifyanso. ²² ula pumya umwenso nokutuma iyoo; tashintuka ukufuma kulu panga. ²³ imifwi ibutukila mumbafu shakwe pamo ne fumo ilya kutwa nkafumo. ²⁴ Alamine umushili nokutinya bobukali; paciunda ca ntandala, tekuti eminine muncende imo. ²⁵ Ilyo lyonso ipengs lyslils; slsnds,"Eya ! Anunsha ubulwi ukufuma apatali-ukululuma kwacongo caba kalamba baba shilika noku welesha. ²⁶ Bushe mucetekanya obe ukuti pungwa ukaleela, ukuti atambalike amapindo yakwe kukapinda kakulyo? ²⁷ Bushe ni mukupingula kobe eko kapumpe aye mumulu kabili noku panga icinsa munchrnde isha mumulu? ²⁸ Ekala pampili nokupanga inganda yakwe paka nsonshi kampili, incende iya po kwa. ²⁹ Ukufuma palya afwailapo ifya kutakanya; amenso yakwe yafimona ukufuma ukutali. ³⁰ Utwana twakwe nato tunwa umulopa ukuli ifitumbi eko ali."

Chapter 40

¹ Yahwe walikonkenyepo ukusosa kuli Jon; walandile, ² "Nga uuli onse uukafwaisha kukutalika eshe ukulungika impalume? uukotali kana na Lesa, lekeni asuke." ³ Elo Yobo walyasukile Yahweh noku landa, ⁴ "mona, nshilingile; kuti nakwasuka shani? mbika ukuboko kwandi pakanwa. ⁵ Nasosele umuku umo kabili nshakasuke icine cine , imiku ibili, Lelo nsha katwalilile ukulapo." ⁶ Elo yahweh walyasukile Yobo mucinkukuma icakutinya nokulanda, ⁷ "Nomba kakisha umushipi be ngo mwaume, iconka kwipusha amepusho, kabili ufwale ukungasuka. ⁸ Emukuti webo ukalanda ati nshaba

no muli nganya? Bushe webo ukanseka ico Lumbi ukailumbula ukuba umulungami.⁹ Walikwata ukuboko ngo kwakwa Lesa. kabili kuti wabulukuta ne shiwi kubati lyakwe?¹⁰ Nomba ifwiwe we mwine mu bukata no bucindami; fwala wemwine mu bucindami na mululumbi.¹¹ Salanganya nause ukucila no bukali bobbe; Lolesha onse uuli ne nsansa noku mubwesha panshi.¹² Lolesha pali uyo onse uu sansamukile noku muleta panshi. nyantawila panshi imbifi shabanru apo shi minine.¹³ Bashikeni mumushili bonse kakeni ifinso fwabo muncende umwafisama.¹⁴ Elo naine wine nkasuminisha palwa iwe ukuti ukuboko ukwa ku kulyo kuti kwa ku pususha.¹⁵ Lolesha nomba pali behmoth, ico napangile ulo nakupangile; alya icani nge mboo.¹⁶ Mona nomba, amaka yakwe yaba mu mfyio shakwe; amaka yakwe mumunofu wamu lufumo lwakwe.¹⁷ Apanga umucila wakwe nga cedar; ubushipa bwamatanta bwalisuntinkanapamo.¹⁸ Amafupa yakwe ngo tumi longoti twa Bronze; Amalu yakwe yaba ngi tumingwala twa iron.¹⁹ E mfumu pafibumbwa fya kwa Lesa. Lesa eko fe, uwamupangile ewinga mucimfya.²⁰ Ico mpili shi mupela ifyakulya ifinama fyangumpanga fyangala mupepi.²¹ Walambala munshi yafilimwa fya Lotus mucintelelwe cama tete, mumi marshes.²² Ifilimwa fya lotus, fya mufimba icintelelwe ifimuti fyangumana fyonse fyalimushingu lwike.²³ Mona, ngomulonga yaisusha ululama tatina; ali uwaicetekela, Nangula Jordan apabuke ukufika mukanwa.²⁴ Bushe umo kuti amulobba nendobo nangula uwinga mutunga mu myona neci lobo.

Chapter 41

¹ Bushe kuti waloba ingwena ku kalobo nangula kuti wakak incendwa yaiko kukalobo? ² Bushe kuti wabika intambo mu myona yaiko, nangula ukualasa mu ncedwa yaiko na kalobo? ³ Bushe kuti afusha ukupapata kuli nebo? Bushe kuti asosa amashiwi ayakunakilila kuli nebo? ⁴ Bushe kuti acita icipangano nobe ukuti umusende ngo wacinto umuyayaya. ⁵ Bushe kuti wayangala nankwe ngefyo angala ne con? Bushe kuti wamukakula pakati ababomfi bobbe abanakashi balemwangasha? ⁶ Bushe amabumba ya bapau kuti bakabushanyapo pali o? Bushe kuti bamyakanya no kushitisha paba makwebo? ⁷ Kutu waisusha mu mpapa yakwe amafumo ya nkalwe nangu umutwe wakwe ne mwela? ⁸ Bika ukuboko kwakwe pali wo umukufye umo, kabili ukebukisha ubulwi tawakabwekeshepo. ⁹ Mona, isubilo lya onse acita ifyabufi; Bushe te onse anga funtulwa panshi pakumonafye? ¹⁰ Takuli uwingapama ukutendeka ingwena; ninani, nomba, uyo uukoiminina pali nebo? ¹¹ Nani uwabalilepo ukupa icili cinse kuli ne pakuti mubweshe? Conse icaba pe samba lya mulu candi. ¹² Ntakekalepo tondolo palwa mulu ya ngwena, nangula pa mulandu wa maka yakwe, nangula palwa kuyemba kwakwe. ¹³ Nani anga funda mpapa yakwe? Nani engapulinkanya mu cakufwala cakwe? ¹⁴ Nani engesula ifiseko fya menso yakwe -- ifyashinguluka na meno yakwe, ayakutinya? ¹⁵ Inuma yakwe ya pangwa ne milale ya mamba yalilundinkana kwati bakakatikapofye. ¹⁶ Limo lilipalamine kuli nankwe icakuti tapali mwela wingsa pali wo. ¹⁷ Yalilambatana kuli limo neli nankwe yalakakatana, ukuti teti yapatukane; ¹⁸ Ukufoloma kwakwe kubyasha ulubuto; amenso yakwe yali nge kopyo shapali kundwe. ¹⁹ Ukufuma mukanwa kakwe muya imwenge. nsanse sha mulilo shikofuma. ²⁰ Mumyona yakwe mufuma icushi nge nongo inkobilauka pa mulilo uyo bakunkileko pakuti ukabishe. ²¹ Ukupema kwakwe kubilimuna amalasha ku cimbilimbili umulilo ufuma mukanwa kakwe. ²² Mumukoshi wakwe mwaba amaka no mwenso ucinda pantanshi yakwe. ²³ Impika sha munofu wakwe shalilundikana pamo shalikos pali wo; teti shi seshiwe. ²⁴ Umutima wakwe wakukosa nge libwe-- icine wakukosa nge mpelo ya panshi. ²⁵ Umfwa ngai buka umwine, no tumilungu tulatina; umulandu wa mwenso, tulabwelela ku numa. ²⁶ Ngo lupanga lwa mulasa, talucita nangula kamo kabili nangula lifumo, umufwi, nangula canso conse ica kutwa. ²⁷ Amona kela nge cani, no mukuba kwati cimuti ca kuboko. ²⁸ Imwela tailenga ukubutuka; kuli wo amabwe yamu malekeni ya cabecabe. ²⁹ Inkonto imoneka kwati cani; ulaseka ukutenta kwefumo likopupuka. ³⁰ Palufumu lwakwe paba utupimfya twakutwe nge nongo iyakutobaika; asha umukulu mu matipa kwati caku pelelako. ³¹ Alenga amenshi ukushunda nge nongo ya menshi aya kubilauka; acita bamba nge nongo ya musashi. ³² Umo apita mushala mukobeka; umo kuti watontonkanya kwati ameshi yali kwte imfwi. ³³ Pano calo tapaba uwalingana na o, uwapangwa ukwikala ukwakubula umwenso. ³⁴ Amona conse ica filumba; ni mfumu pa bana baume ba cilumba."

Chapter 42

¹ Elyo Job ayasukile Yahweh no kulanda, ² "Ndishibile ukutila kuti mwacita ifintu fyonse, ukuti nobufwayo bwenu tekuti bukanishiwe. ³ Ninani uyo utakwete mano ukocilikila amapange? Icine, ndi soselo ifintu ifyo ntaumfwile, ifintu ifyakukosa kuli nebo uku fyumfwa, ifyo ntabilepo. ⁴ Walandile kuli nebo, 'Umfwa, nomba, kabili nkososa; nkokwipusha ifintu, kabili ukonjeba; ⁵ Nalyumfwile pali webo ku matwi yandi ifyakumfwa, lelo nomba amenso yandi yalikumwene. ⁶ Eco Nkoisusha ne mwine; nkolapila mu lukungu na mumitwi." ⁷ Caishile kuba ukuti panuma alandile aya mashiwi kuli Yobo, Yahweh walandile kuli Eliphaz umwina Temani, "Ubukali bwandi bulimine pali webo na banobe babili, pantu tamwali kusosa pali nebo icakulungama. ngefyo umubomfi wandi Yobo alikucita. ⁸ Eco nomba, piteni mwebene ingombe ishilume cinelubali naba pumbwe. Cinelubali, kabuyeni, ku mubomfi wandi Yobo, kabili itulileni imitulo ya koca, umubomfi wandi. Yobo akomipepela, kabili mkopokelela anmapepo yakwe, ppakuti ni micita cibi pa bupumbu bwenu. Tamwalandapo icisuma pali nebo, ngefyo umubomfi wandi Yobo acitile." ⁹ Eco Eliphaz umwina Temai, Bildad umwina Shuli, kabili na Sophali umwina Ngamati balile no kucita ifyo Yahweh aba konkomeshe, kabili Yahweh walipokelele Yobo. ¹⁰ Ilyo Yobo wapepele abanankwe. Yahweh walimubweshele ishuko lyakwe. Yahweh walimupele imiku ibili ukucila pafyo wakwete kale. ¹¹ Elyo bonse bawabo bakwa Yobo, nabankashi yakwe bonse, na bonse abamwishibie kale, baishile kuli

Chapter 1

wono kulya icakulya nankwe munganda yakwe. Bamulilile ubulanda nokumukoselesha pa busanso bonse ubo Yahweh waletele pali wo, kabili cila umo wapele Yobo icipinfya ca silfele ni ninda minwe ya Gilide. ¹² Yahweh wapalile ukulekelesha kwa burni bwakwa Yobo ukucila ubwa ntashi; akwete impaanga amakana ikumi na yane, kabili ne ngamila amakana mutanda, kabili ne ne ngombe sha makoli, ikana, kabili ne mpunda nkota ikana limo. ¹³ Kabili akwete abana baume cine lubali nabana banakashi batatu, ¹⁴ Ainike umwana wakwe umwanakashi uwantanshi Jemimah, uwqa cibili Kesia, kabili uwacitatu Kelen-Happuch. ¹⁵ Mu calo conse takwali abanakashi abasangilwe ukuyemba nga ba mwana Yobo. Wishibo walibapele icabupyani pamo ne ndume shabo. ¹⁶ Panuma ya ici, Yobo walikele imyaka 140: abwene abana bakwe abaume na bana ba bana bakwe abaume, ukufika ku nkulo shine. ¹⁷ Elyo Yobo afwile, umukote uwanshiku ishingiri.

Psalms

Chapter 1

¹ Alishuka umuntu uushendela mumano ayapanda ababifi, nangu ushuminina munshila yaba bembu, nangu uushikala apekala abamiponto. ² Lelo imicitile yakwe yamumalango yakwa Yahweh, elo mumalango yakwe acicita akasuba no bushiku. ³ Akaba ngomuti awalimbwa mukalonga kamenshi utwala ifisabo munshita yawuko, uyo amabula yawuko tayoma; conse ico acita alatunguluka. ⁴ Ababifi tabali ifyo iyo, lelo bena baba nge misungu iyo bolula ku mwela. ⁵ Eico ababifi tekuti batalame mukupingulwa, nangu ababembu mukukolongana kwa balungami. ⁶ Pantu, Yahweh alishininkishe mibele yabulungami, lelo imibele ya babifi ikaloba.

Chapter 2

¹ Findo inko shabela mukupondoka, kabili findo ifyo abantu bapangila amapange ayo ayatengafikilisha? ² Isha mfumu sha pa calo sha senda ukutalama kwa shiko pamo no kumana akapi kwa ntungulushi pali Yahweh elo na pali Messia wakwe, no kulanda ati, ³ "Leken i tuputaule ifikakilo bena babikile pali fwebo no kuposa iminyololo yabo." ⁴ Ena uyo uwaikala mu myulu akaseka pali bo; Shikulu aapumya. ⁵ Eluntu ena akalanda kuli bo mu bukali bwakwe no kubatinya mucifukushi cakwe, alanda ati, ⁶ "Nebo ne mwine ndisubile imfumu yandi pali Sioni, ulupili lwandi ulwa mushilo." ⁷ Nebo nkobilisha icipope candi icakwa Yahweh. Alandile kuli nevo ati, "Webo uli mwana mwaume wandi! Buno bushiku nevo naisakuba wiso obe. ⁸ Njipushe, na nevo nkapela mwebo inko ku kupyaninina mwebo na mufitungu fyakutali sana ifya pano calo ku cacishilano cobe. ⁹ Webo ukabatobaula bena ku nkonto ya cela nge nongo yakwa kabumba, webo ukashonaula bena mutupimfya." ¹⁰ Eico nomba, mwebo ba shamfumu, beni abakusalapuka; beni abakulungikwa, mwebo mwe ntungulushi sha pa calo. ¹¹ Shinshimuneni Yahweh mukumutina kabili sekeleleni ku kututuma. ¹² Fyompeni umwana mwaume nangu ena akoisa mubukali kuli mwebo, elo mwebo mukafwila mu nshila uluntu icipyu cakwe cikabimbimuka bwangu bwangu. Balipalwa abo bonse abafwaya ukufisama muli ye.

Chapter 3

Ilumbo lyakwa Davidi, uluntu alikufulumuka ukufuma kuli Abusalomu umwana mwaume wakwe. ¹ Yahweh, bushe baba banga abalwani bandi! Abengi baimina pali nevo. ² Abengi balanda pali nevo ati, "Takuli ukwafwa kuli ye ukufuma kuli Lesa." Selah ³ Lelo webo, Yahweh, uli nkwele iya nshinguluka nevo, ubukata bwandi, elo umo uyo uusumbula pamulu umutwe wandi. ⁴ Nebo nasumbula ishiwi lyandi kuli Yahweh, kabili ena alanasuka ukufma kulupili lwakwe ulwamushilo. Selah ⁵ Nalala panshi no kusendama; na shibuka, pantu Yahweh alantungilila. ⁶ Ntakatine na cinkupiti wa bantu abo abapekanya abenebeka pali nevo pambali shonse. ⁷ Imeni, mwe Yahweh! Mpususheni, Lesa wandi! Pantu mwebo mukooma bonse abalwani bandi pa nsekete; ukatobaula na meno ya babifi. ⁸ Ipusukilo lisa ukufuma kuli Yahweh. Leken amapalo yenu yabe pa bantu benu. Selah

Chapter 4

Ku mukulu waku ba kamba; pafilimba fya nsale. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Njasukeni uluntu nevo nkokuta, Lesa wakulungama kwandi; mpeleni umuputule uluntu nevo ndi mukucutika. Mbeleleni uluse no kukutika kwi pepo lyandi. ² Mwe bantu, ni lilali mwebo mukafumya ubukata bwandi ku kusalulwa? Kufika lilali ukutemwa ifyo ifyayfe no kufwaya ifyabufi? Selah ³ Lelo ishibeni ukuti Yahweh alipatwila abamupetamina umwine. Yahweh akomfwa uluntu nevo nkokuta kuli ye. ⁴ Tutumine mukutina, lelo mwi bembuka! Tontonkanyeni mu mutima wenu pamabusanshi yenu no kwikala tondolo. Selah ⁵ Peleni ifyelambo fya bulungami no kubika icicetekelo cenu muli Yahweh. ⁶ Abengi balanda ati, "Ninani akatulanga fwebo ifintu fimbi ifya bune?" Yahweh, sumbula ulubuto lwa cinso cobe pali fwebo. ⁷ Webo walipela umutima wandi insansa isha kucilapo ukucila bambi isho bakwata uluntu bakwatisha ing'ano shabo no mwangashi uupya. ⁸ Nimu mutende umo nevo ndalila panshi no kusendama utulo, kuli webo weka, Yahweh, lengeni nevo ukwikala mu mutelwele.

Chapter 5

Ku mukulu waku bakamba; uwafilimba fya mitolilo. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Umfwa ukukuta kwandi kuli webo, Yahweh,

Chapter 6

tontonkanya pafya kutenda kwandi. ² Umfwa ku ciunda ca kukuta kwandi, we mfumu yandi kabili Lesa wandi, pantu ni kuli webo uko nebo mpepa. ³ Yahweh, mu lucelo webo ulomfwa ukulila kwandi; mu lucelo nkoleta ukupapata kwandi kuli mwebo no kulolela ubwasuko. ⁴ Pantu webo tauli Lesa uyo uusuminisha ububifi, abantu ababifi tekuti babe mu ceni cobe. ⁵ Abamataki tekuti batalame mu mulola wenu; mwebo mwapata bonse abo abacita ifya bubi. ⁶ Mukonaula ababepa ubufi; Yahweh alipata uwakusumya umulopa elo na bantu abafutika. ⁷ Lelo nga kuli nebo, pamulandu wa bukulu bwa cipangano ca cikuku cenu, nebo nkengila mu ng'anda yenu; mu kutina nebo nkafukama panshi kumulola we tempele lyenu ilya mushilo. ⁸ Awe mwe Shikulu, ntungululeni nebo mu bbulungami bwenu pamulandu wa balwani bandi; lengeni inshita yenu ibe iyakokoloka ku cinso candi. ⁹ Pantu tamuli icine mu tunwa twabo; mukati kabo mwaifulafye ububi; imikolomino yabo ni nshinshi ishakucenama; kuindimi shabo balanda ubucenjeshi. ¹⁰ Balandile bena umulandu, mwe Lesa; Leken i amano ayo baipandila yabe e kupona kwabo! Batamfisheni bena kunse mu bwingi bwa bumpula mafunde bwabo, pantu bena balimisangukila. ¹¹ Lelo lekeni bonse aboba muli mwebo bakasamwe; lekeni bena lyonse baule akapundu mukusekelela pantu mwebo mwali bacingilila; lekeni bena babe abakusansamukila muli mwebo, bonse abo abatemwa ishina lyenu.

¹² Pantu mwebo mukapala abalungami, Yahweh mwebo mukabacingilila bena ku luse ne nkwele.

Chapter 6

Ku mukulu waku bakemba; pafilimba fya nsale, ukulingana kuli Sheminiti. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Yahweh, mwi njebaula mubukali bwenu nangu ukunsalapwila mu cipyu cenu. ² Mbeleleni uluse, Yahwe, pantu nebo nanaka, mposhen nebo, Yahweh, pantu amafupa yandi yakosokona. ³ Umweo wandi nao ulisupilwe. Lelo mwebo, Yahweh- ifi fikafika ku nshita ndo? ⁴ Bweleni, mwe Yahweh! Mpokololeni. Mpususheni pamulandu wa cipangano ca cikuku cenu! ⁵ Pantu mu mfwa takuba ukwibukisha kuli mwebo. Mumbo ni nani uwingapela amatotelo kuli mwebo? ⁶ Nebo ndifunshikile ku fya kutenda kwandi. Ubushiku bonse mbomfya ubusanshi bwandi ku filamba; nsamfya icakukupamapo candi ku filamba. ⁷ Amenso yandi yafilwa ukulolesha ukufuma ku bulanda; yalinakile pamulandu wa balwani bandi bonse. ⁸ Fumeni kuli nebo, bonse mwebo mwe bacita ifyamamupulu; pantu Yahweh alyumfwile iciunda ca kulila kwandi. ⁹ Yahweh alyumfile uluse ku kupapata kwandi; Yahweh alipokelele ipepo lyandi. ¹⁰ Abalwani bandi bonse bakekatwa insoni no kusakamikwa uku kulu. Bena bakabwela kabili bakomfwa insoni apo penefye.

Chapter 7

Ulwimbo lwa bulanda ulwakwa Davidi, ulo ena aimbile kuli Yahweh palwa fyebo fyakwa Kushi umwina Benjamini. ¹ Yahweh Lesa wandi, muli webo nebo emo nauba! Mpusussheni kuli abo bonse abasupila nebo, kabili mpokololeni. ² Epali, nebo bantajanya ngafilya inkalamo icita, bansantaula nebo mutupimfya apatali nangu umo uulingile ukundeta ku kupokololwa. ³ Yahweh Lesa wandi, nebo nga nacita ici, kabili pali umulandu pa maboko yandi- ⁴ ngacakuti nalicitile ububi kuli ena uyo uwali pa mutende kuli nebo, nangu nga nalipokolola umulwani wandi uyo uwamambile apakubula umulandu, eluntu mumfwe ifyebo fyandi. ⁵ Eluntu muleke umulwani wandi asupile umweo wandi no ku nsanga; lekeni ena anyantaule umweo wandi pansh no kulalika ubucindami bwandi mu lukungu. Selah ⁶ Imeni, Yahweh, mubukali bwenu, talameni pa cifukushi ca balwani bandi; shibukeni pamulandu wandi no kupiita ifipope fya bulungami ifyo webo wa konkomeshe kuli bo. ⁷ Ifyalo fya kolongana ukushinguluka fyonse kuli webo; piita na kabili icifulo cobe ica kulungama ukucita pali bo. ⁸ Yahweh, akapingula inko; mpinguleni nebo, Yahweh, pantu nebo ndi mulungami elo uwakaele, Uwapilamo. ⁹ Leken i micitile ya bubi iya kubancita tubi ise ku kupwa, lelo pampamikeri abantu abalungami, Lesa uwa kulungama, webo uyo uupima imitima na mano. ¹⁰ Inkwele yandi isa ukufuma kuli Lesa, umo uyo uusunga abololoke mu mitima. ¹¹ Lesa nikapingula umulungami, Lesa uyo uwa cipyu cila bushiku. ¹² Nga cakuti umuntu talaple, Lesa akanona ulupanga lwakwe elo akapekanya no buta bwakwe ku bulwi. ¹³ Ena apekanya ku kubomfya ifyanso palwakwe; ena alengele imifwi yakwe ukusonteka umulilo ukobibilimuka. ¹⁴ Tontonkayeni pali umo uyo uuli ne fumo lya bu ncita tubi, uyo uwaimita amapange yakucululusha, uyo uwapapa ku ciceno ca bufi. ¹⁵ Aimba icilindi ena elo acifukulamo kabili eluntu aponenamo mu cilindi ico ena aimbile. ¹⁶ Amapange yakucululusha ayakwe yapilbukila pamutwe wakwe umwine, pantu ubunkalwe bwakwe bukesa kutentemukila pamutwe wakwe umwine. ¹⁷ Nebo nkoopela ukutotela kuli Yahweh pantu ena mulungami; nebo nkemba ukulumbanya Yahweh Uwapulamo.

Chapter 8

Kumukulu waku bakemba; pamusango waku Giti. lumbo lyakwa Davidi. ¹ Yahweh Shikulu wesu, ifyo lyaba ilyakucindama ishina lyenu mu calo monse, mwebo mwebasokolola ubukata bwenu pamulu wa myulu. ² Ukufuma mutunwa twatonka elo nokutwaice ulipampamike amalumbo pamulandu wa balwani bobbe, pakweba ati wingabatalalika bonse umulwani elo no wacilandushi. ³ Uluntu nalolsha mu myulu yenu, iyo iminwe yenu yapanga, umwenshi elo ne ntanda, ifyo mwabika mu ncende, ⁴ bukankala ndo luli ulubilo lwa muntu ico mulabeshiba, nangu mutundu wa muntunse ukuli mulabaposako amano? ⁵ Lelo mwalibapanga ukuba abacepa panono kumyeo yaba mu myulu no kubafwika ubukata elo no mucinshi. ⁶ Mwamupanga ukuteka pancito shakumaboko yenu; mwalibapanga fyonse ifintu panshi yamakasa yakwe: ⁷ Shonse impaanga elo ne ng'ombe, ukubikapofye ne nama shampanga, ⁸ ifyoni fya mulwelele,

Chapter 9

elo ne sabi lya muli bemba, fyonse ifipita mukati kamikuku ya muli ba bemba. ⁹ Yahweh Shikulu wesu, ifyo lyaba ilyakucindama ishina lyenu mu calo monse!

Chapter 9

Kumukulu wakubakemba; palwa musango wakwa Muti Labeni. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Nkesa kupela ukutasha kuli Yahweh no mutima wandi onse; nkolanda paficitwa fyenu fyonse ifya bune. ² Nkesa kusansamuka elo no kusekelela muli mwebo; nkemba isha malumbo kwi shina lyenu, Mwe Bakusumbuka! ³ Uluntu abalwani bandi bakapilibuka, baipuntula elo no kuloba pantanshi yenu. ⁴ Pantu mulicingilile pabulungami bwandi; mwaikala pacipuna cenu icabufumu, kapingula wa cishinka! ⁵ Mwaebawile inko; mulyonawile ababifi; muli pashile amashina yabo umuyayaya elo umuyayaya. ⁶ Abalwani balyonawilwe kwati fibolya uluntu mwanukawile imisumba yabo. Fyonse ifyakwibukishako fililobe. ⁷ Lelo Yahweh aikalilila umuyayaya; alipanga icipuna cakwe icabufumu icabupingushi. ⁸ Akesakupingula icalo no bulungami, elo akesakuleta ubupingushi panko shonse no mulinganya. ⁹ Yahweh nao akesakuba icubo pabacushiwa, icubo mu nshita ya macushi. ¹⁰ Abo bonse abaishiba ishina lyenu balicetekela muli mwebo, pali mwebo, Yahweh, mwilekelesha abo abamifwaya. ¹¹ Imbeni isha malumbo kuli Yahweh uuteeka mu Sioni; beni inko ifyo acita. ¹² Pantu Lesa uulandula ukusumwa umulopa alebukisha; talaba ukulila kwabalekeleshiwa. ¹³ Beni no luse pali nebo, Yahweh; boneni ifyo nalekeleshiwa kuli abo abampata, mwebo mwebengamfuma ku mwinshi wamfwa. ¹⁴ Pakweba ati nsabankanye amalumbo yenu yonse. Mu minshi ya bana banakashi bamu Sioni nkasekelela mwi pusukilo lyenu! ¹⁵ Inko shibili panshi mucilindi ico bapangile; amakasa yabo yaliketwe mwisumbu ilyo bateyele. ¹⁶ Yahweh alilengele umwine ukwishibikwa; alicitile ubupingushi; ababifi baikatwa mufiteyo fyabo. Selah ¹⁷ Ababifi balibabweshe elo no kubatuma ku Sheol, shonse inko ishalabile Lesa. ¹⁸ Pantu abakabila tabakalabwe lyonse, nangu isubilo lyabalekeleshiwa ukuloba umuyayaya ¹⁹ Imeni, Yahweh; mwileka umuntu amacimfye; lekeni inko shipingulwe mu menso yenu. ²⁰ Batinyeni, Yahweh; lekeni inko shishibe ukweba ati bantumfye. Selah

Chapter 10

¹ Cindo, Yahweh mwatalamina apatali? Cindo mukoifishila mu nshita yamafya? ² Pamulandu wakuitutumuna kwabo, ababifi bapepeka abalekeleshiwa; lelo twapapata lekeni ababifi be katwe mu mapange yabo. ³ Pantu umuntu umubifi atakishisha ulunkumbwa lwakwe; apaala baitemwe elo no kupontela yahweh. ⁴ Umuntu umubifi alikwata icinso icakusansuka; tafwaya Lesa. Tatontontanyapo pali Lesa pantu tasakamana nangu panono pali ye. ⁵ Imibele yakwe yamaka inshita shonse, lelo ukupampamikwa kwa bulungami bobe fililepele ukucila ena; apuuya pali bonse abalwani bakwe. ⁶ Alanda mu mutima wakwe ati, "Ntakafilwepo; ukupitafye munko shonse ntakakumanyepo ububi." ⁷ Akanwa kakwe kaliswilemo ukutipwila elo no kufutika, amashwi ayabubi ululimi lwakwe lulacena elo kabili lulonaula. ⁸ Alolela umwakubelama mupepi ne mishi; mu ncende ishakufisama emo epaila abakaele; amesno yakwe yafwaya abatakwe abakubafwa. ⁹ Alila mubumfinsolo kwati ni nkalamo mwiteshi; alaala mukulolelela ukwikata iyakulekeleshiwa. Ekata abakulekeleshiwa uluntu atinta mwisumbu lyakwe. ¹⁰ Abo afwaya balonaulwa elo no kupumwa balaponena mu masumbu yakwe ayakukosa. ¹¹ Alanda mu mutima wakwe ati, 'Lesa alilabile; alifimbile icinso cakwe; takasakamane ukulolesha." ¹² Imeni, Yahweh! imyeni ukuboko kwenu, Lesa! Mwilaba abalekeleshiwa. ¹³ Cindo umuntu uwabubi akokanina Lesa elo no kulanda mu mutima wakwe ati, "Tawakalandule nebo?" ¹⁴ Lelo mwebo mulabona, pantu mwebo lyonse mulabona uyo mubika ububi elo no bulanda. Uwalekeleshiwa acetekela mwebo; mupususha abana banshiwa. ¹⁵ Tobaula ukuboko kwamubifi elo no muntu wa bubi. Lekeni akandwe pamicitile yakwe iyabubi, iyo atontontenye ukweba ati tawakaisange. ¹⁶ Yahweh ni mfumu umuyayaya elo umuyayaya; inko shiliselwelele ukufuma mu calo cakwe. ¹⁷ Yahweh, ulyumfwele ifyakukabila fyabalekeleshiwa; ulakosha imitima yabo, ulomfwa kwipepo lyabo; ¹⁸ Ulacingilila abana banshiwa elo na balekeleshiwa pakweba ati takuli umuntu pa calo uukaleta ukututuma.

Chapter 100

Ilumbo lya kutotela. ¹ Pundeni ne nsansa kuli Yahweh, icalo conse. ² Bombeleni Yahweh ne nsansa; iseni pa cinso cakwe ne nsansa mukoimba. ³ Mwi shibe ukweba ati Yahweh ni Lesa; ena alipangile fwebo, elo tuli bakwe. Tuli bantu bakwe fwebo elo impanga sha kulemfwe wakwe. ⁴ Ingileni mu mwenshi wakwe no kutotela elo na mu mansa shakwe na malumbo. Peleni ukutotela kuli ye elo mupale ishina lyakwe. ⁵ Pantu Yahweh wa bune; icipangano cakwe ica cishinka caikulilila umuyayaya elo icine cakwe ukupita munkulo shonse.

Chapter 101

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Nkesa kwimba ku cipangano ca cishinka elo no mulinganya; kuli mwebo, Yahweh, nkemba isha malumbo. ² Nkesa kwenda mu nshila sha maka. Ni lwisa ukesa kuli nebo? Nkesa kwenda na maka mu ng'anda. ³ Ntase kubika ifya bubi pa cinso candi; nalipata ububi bwa kubula anakantu; tekuti ipalame kuli nebo. ⁴ Abantu abakupondama bakesa kufuma pali nebo, ntacita ububi. ⁵ Nkesa konaula uuli onse uleamba umupalamano. Ntase kusunisha uuli onse uwa matutumuko kabili uwa mibele ya cilumba. ⁶ Nkesa ku lolesha ku bacishinka ba calo ukwikala kulubali lwandi. Abo

abendela mu nshila ya maka kuti babombela nebo. ⁷ Abantu aba bucenjeshi ta bashelemo mu ng'anda yandi; ababufi tabakese kupokelelw apa cinso candi. ⁸ Ulu celo no lucelo nkesa konaula bonse ababufi mu calo; nkesa kufumya bonse abacita ububi ukufuma mu musumba wakwa Yahweh.

Chapter 102

Ipepo lya wa kucushiwa uluntu ena anakuka elo apongololwela amasakamika yakwe pantanshi yakwa Yahweh. ¹ Umfweni ukupepa kwandi, Yahweh; umfweni ukulila kwandi kuli mwebo. ² Mwifisa icinso cenu kuli nebo mu nshita shandi ishakucula. Umfweni kuli nebo. Uluntu nebo namikuta, njasukeni bwangu nebo. ³ Pantu inshiku shandi shilipwile nge cushi elo na mafupa yandi yali pile ngo mulilo. ⁴ Umutima wandi uli tobekele, elo nebo ndi nge cani icumine. Nebo ndilabile ukulya icili conse. ⁵ Pamulandu wa congo cakuleteta kwa ndi, nebo ndisangukile uwakonda sana. ⁶ Mpalile mukangwa wa mutololo; nebo ndi kwati ka pululu ka mufibolya. ⁷ Shimona tulo naba nge cuni, icaba ceka pamutenge. ⁸ Abalwani bandi bansebanya akasuba konse; abo bonse abampumya nebo balapa umulapo mwi shina lyandi. ⁹ Nebo ndalya imito ngo mukate elo nsankanya icakunwa ne filamba. ¹⁰ Pamulandu wa bupingushi bwenu no bukali bwenu, mwebo mulinjimishe ukuti mu mpose. ¹¹ Inshiku shandi shili nge cinshingwa ici fumapo, elo nebo ndyumine nge cani. ¹² Lelo mwebo, Yahweh, mwikalilila umuyayaya, elo ne cibukisho cenu cankulo shonse. ¹³ Mwebo mukesha kwima no ku kwata uluse pa bena Sioni. Nomba ni nshita iya kumubelela uluse ena, inshita iya sontwa ilifikile. ¹⁴ Pantu ababomfi benu basekelela mu mabwe yakwe elo batemwa ulukungu lwa mufibolya fyakwe. ¹⁵ Inko shikatina ishina lyenu, ¹⁶ Yahweh, elo ne mfumu shonse isha pano calo shikesa kutina ubukata bwenu. Yahweh akesakukula Sioni cipyacipya elo akesakuboneka mubukata bwakwe. ¹⁷ Pali ilya nshita, ena akesakumfwa kwipepo lya wa kubulwa; ena takasule ipepo lyabo. ¹⁸ Ifi fikesa kulembwa ku ba munko sha kuntanshi, elo na ku muntu uotalafyalwa akesakulmba Yahweh. ¹⁹ Pantu ena aliloshe panshi ukufuma umwa mushilo; ukufuma ku mulu Yahweh aliloleshe pano isonde. ²⁰ Ukumfwa ukutenda kwa mufungwa, ukulekelako aba mukufwa. ²¹ Uluntu abaume bakesa kulondolola ishina lyakwa Yahweh mu Sioni no lwa kumulumba mu Yerusalemu ²² uluntu abantu elo na ma bufumu bakolongana pamo mu kubombela Yahweh. ²³ Ena alisendele amaka yandi pakati ka bwikashi bwandi. Ena alicefeshe inshiku shandi. ²⁴ Nebo naishile kulanda ati, "Mwe Lesa wandi, mwi nsenda nebo mukati ka nshiku shandi, mwebo emo muli muno mu nkulo shonse. ²⁵ Mu nshita sha kale mwebo mwa shimpile isonde mu ncende; imyulu shapangwa ne minwe shenu. ²⁶ Fyena fikesa kuloba, lelo mwebo mukesakushala; fyonse fikesa bkukula nge laya; nge fya kufwala, mwebo mukesha kufifumyapo, elo fyena fikesa kufumishaiwapo. ²⁷ Lelo mwebo mwaba cimocine, elo ne myaka shenu tashakwate impela. ²⁸ Abana ba babomfi benu bakesa kwikalilila, na bana babo bakesa kwikala mu menso yenu."

Chapter 103

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Nkopela amatotelo kuli Yahweh no mweo wandi onse, elo na fyonse ifili muli nebo, nkopela amalumbo kwi shina lyakwe ila mushilo. ² Nkopela amalumbo kuli Yahweh no mweo wandi onse elo no kwibukisha fyonse ifya bune ifyo acita. ³ Ena alelela shonse imemba shabo; alaposha amalwele yenu yonse. ⁴ Ena aulubula umweo obe ukufuma mukonauka; eukufwika ku mutwe ecipangano ca cishinka elo ne ficitwa fya luse. ⁵ Ena ewikasha umweo obe ne fintu ifya bune pa kweba ati ubulumendo bobe bucinjishiwe kwati ni kapumpe. ⁶ Yahweh acita ifya mulinganya elo acita imilimo ya mulinganya kuli bonse abasulwa. ⁷ Alilengele imilimo yakwe ukwibikwa kuli Mose, ificitwa fyakwe ku bana bakwa Israeli. ⁸ Yahweh wa luse elo wa kusenamina; wa kutekanya; alikwata icipangano ca kukosa ica kucindama. ⁹ Ena te lyonse akulakanda; te lyonse aba uwa kukalipa. ¹⁰ Ena ta bomba na fwebo ngefyo imemba shesu shaba nangu ukulipila fwebo pafyo imemba shesu shikofwaya. ¹¹ Pantu ngefyo amakumbi ya ba apatali pa mulu wa cao, efyo ne cipangano cakwe icacishinka caba na maka pali abo aba mucindika. ¹² Ifyo akabanga katalukana na masamaba, ifyo fine efyo ena afumya ukushininwa kwa memba shesu pali fwebo. ¹³ Ifyo wishi akwata uluse pa bana bakwe, efyo na Yahweh akwata uluse pali abo abamucindika. ¹⁴ Pantu alishiba ifyo twa pangwa; ena ali shiba ukweba ati tuli lukungu. ¹⁵ Lelo umuntu, inshiku shakwe shaba nga ifyani; abengeshima nge luba mwi bala. ¹⁶ Umwela wa puupa pali lyena, elo lya luba, elo takuli no winga landa apo lya menene. ¹⁷ Lelo icipangano ca cishinka icakwa Yahweh ca fuma ku muyayaya ukuya umuyayaya pali abo abamucindika. Ubulungami bwakwe buya na ku bana bakwe. ¹⁸ Balasunga icipangano cakwe elo no kwibukisha ifya kukonka fyakwe. ¹⁹ Yahweh alibikileko icipuna cakwe mu mulu, elo ubufumu bwakwe buteeka ukuli konse. ²⁰ Peleni amalumbo kuli Yahweh, mwebo bamalaika bakwe, mwebo mwe bamaka mwe bakukosa elo mu cite ishiwi lyakwe, mwe bakukosa elo mucite ishiwi lyakwe, elo mukonke ne ciunda ce shiwi lyakwe. ²¹ Peleni amalumbo kuli Yahweh, mwemilalo yakwe yonse, muli babiomfi bakwe abacita ukufwaya kwakwe. ²² Peleni amalumbo kuli Yahweh, fyonse ifibumbwa fyakwe, mu ncende shonse umo ateeka. Nkapela amalumbo kuli Yahweh no mweo wanmdi onse.

Chapter 104

¹ Nkopela amalumbo kuli Yahweh no mweo wandi onse, Yahweh Lesa wandi, muli bakulu mwebo; mwebo mwalifwikwa bukatebebe elo no bucindami. ² Mwebo mwalifimbana ulubuto kwati mwio ngila; mwebo musalanganya imyulu kwati li tenti. ³ Mwebo bwalicila imipulue yenu mu makumbi; mwebo mwapanga amakumbi ukuba iceleta; mwebo mwenda mu mapindo ya mwela. ⁴ Ena eupanga imyela ukuba intumi, imingu shamulilo ukuba ababomfi benu. ⁵ Ena ashimpile

umufula wa calo, elo tacakaseshiwepo. ⁶ Mwebo mwa fimbile icalo ku menshi kwati li laya; amenshi yaishilekufimba impili. ⁷ Ubukali bwenu bwa lengele amenshi ya butuke; pa ciunda ca kubulukuta kwe shiwi lyenu yali butawike. ⁸ Impili shalimine, elo imipokapoka sha lisalangene mu ncende isho mwe shilangile shena. ⁹ Mwebo mwalinika umupuka pali fyena pakweba ati tafitolokele; tefya kafimbe iclo na kambi. ¹⁰ Ena alengele utumfukumfuku ukuya mu mipokapoka; utumilonga ukuya pakati kampili. ¹¹ Fipela amenshi ku nama shonse isha mpanga; impunda sha mupanga shi pwisha icilaka ca shiko. ¹² Mumbali ta tumana ifyoni filepanga ifinsa; fileemba pakati ka misambo. ¹³ Ena alatapilisha impili ku menshi ya mumiputule shakwe mulwelele. Icalo filiswile kufisabo fya mukubomba kwakwe. ¹⁴ Ena alalenga umulemfwe ukumena uwanama ne filimwa ifya muntu ku kulima pa kwebati umuntu akwate ifya kulya ukufuma ku mushili. ¹⁵ Ena alapanga umwangashi pa kulenga umuntu asansamuke, amafuta ku kulenga icinso cakwe ukubeka, elo ifya kulya ukulundulula ubumi bwakwe. ¹⁶ Ifimuti fyakwa Yahweh fipoka imfula iingi; imikeda yamu Lebanoni iyo abyele. ¹⁷ Kulya ifyoni filapanga ifinsa. Kabaso apanga umwa kwikala ku cimuti ca mu kumpri. ¹⁸ Imbushi sha mapnga shikala pa mpili sha pamulu; ubutali bwa mpili ecubo caba pakati. ¹⁹ Ena asalile umwenshi ukwabanya inshita; akasuba ka lishiba inshita ya kuwa. ²⁰ Mwebo mulapanga imfinshi ya bushiku uluntu inama sha mpanga shifuma. ²¹ Utwana twa nkalamo tulabulumina ifya kwikata elo no kufwaya ifya kulya kuli Lesa. ²² Uluntu akasuba katula, shilabwelelamo elo no kulaala umo shi fisama. ²³ Eico, abantunse bafuma ku ncito elo no kubomba ukutali mpaka icungulo. ²⁴ Yahweh, ifyo yafula elo no kucindama imilimo yenu! Na mano mwa lipangile fyonse; icalo caisulapo imilimo yenu. ²⁵ Kulya kuli bamba, uwakushika elo uwakupabuka, mwaba ifyenda ifitengapendwa, ifinono elo ne fikulu. ²⁶ Ifyombo fyenda palya, na shimweshimwe nao emo ali, uo mwebo mwapangile mu kwangala muli bamba. ²⁷ Fyonse ifi filolessa kuli mwebo ku kufipela ifilyo mu nshita iya kulinga. ²⁸ Uluntu mwebo mwapela kuli shena, shilakolangana; uluntu mwaisula ukuboko kwenu, shilasekelamo. ²⁹ Uluntu mwafisa icinso cenu, shilashupikwa nga mwebo mwa fumyapo umupashi wa fiko, shilafwa elo no kubwekela ku kulukungu. ³⁰ Uluntu mwebo mwa tuma umapashi wenu, fyena fya bumbwa, elo mwebo mulapanga icalo cipyacipy. ³¹ Leken i ubukata bwakwa Yahweh bwikalilile umuyayaya; lekeni Yahweh asekele mububumbo bwakwe. ³² Ena alolesha panshi pa calo, elo cilasunkana; ena alekata impili, elo shilafumya icushi. ³³ Nkemba kuli Yahweh mu mweo wandi onse; nkemba isha malumbo kuli Lesa wandi ulo ndi no mweo. ³⁴ Leken i fya kutontonkanya fyandi fibe ifya kulowa kuli ye; nkasekelela muli Yahweh. ³⁵ Leken i ababembu bakafumishiwepo pa calo, elo ababifi tabakabepo na kambi. nkesakupela amalumbo kuli Yahweh no mweo wandi onse. Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 105

¹ Peleni ukutasha kuli Yahweh kuteni pe shina lyakwe; lekeni imicitile yakwe ishibikwe mu fyalo fyonse. ² Mwimbileni, mwimbileni amalumbo; landeni fyonse ifya kupapusha fyakwe fyonse. ³ Itatakuleni mwi shina lyakwe ilya mushilo; lekeni imitima ya bafwaya Yahweh isansamuke. ⁴ Fwayeni Yahweh elo na maka yakwe; fwayeni ukubapo kwakwe lyonse lyonse. ⁵ Ibukisheni ifintu fya kupapusha acita, ifisungusho fyakwe elo ne fipope fya ku kanwa kakwe, ⁶ mwe lupwa lwakwa Abrahamu umubomfi wakwe, mwebo mwe bantu bakwa Yakobo, mwe bakusalwa bakwe. ⁷ Ni Yahweh, Lesa wesu. Ifipope fyakwe fyaba pe sonde lyonse. ⁸ Alasunga icipangano cakwe ukutwalilila, icebo ico akonkomeshe ku nkulo sha kulenga ikana limo. ⁹ Aleibukisha icipangano apangile na Abrahamu elo no kulapa kwakwe kuli Isaki. ¹⁰ Ici eco ashikamikile kuli Yakobo nge cibukisho elo na kuli Israeli nge cipangano cakuwalilila. ¹¹ Alilandile ati, "Nkamipela icalo ca Kenani nge cakwabaniwa ukuba icakupyana cenu." ¹² Aishile kulanda ifi uluntu balifye impendwa iyinono abantinti, elo bali abeni mu calo. ¹³ Balikwenda kumishobo ne mishobo ukufuma ku bufumu bumbi ukuya ku bunankwe. ¹⁴ Tasuminishe nangula umo ukubacusha; alikalipile isha mfumu pamulandu wabo. ¹⁵ Aishile kulanda ati, "Tecakwasha ukwikata mubakusubwa bandi, elo takuli ku cena bakasesema bandi." ¹⁶ Aishile kuleta icipowe pa calo; aliputwileko ukupekanya kwa kupanga umukate. ¹⁷ Aishile kutuma umwaume kuntanshi yabo; Yosefu baishile kumushitisha kubati musha. ¹⁸ Amakasa yakwe baishile kuyakaka muntambo; mu mukoshi wakwe baishile ku kakamo icela; ¹⁹ pankafye ifyo alandile fyaisa kufikilisha. Icebo cakwa Yahweh cali mwe seshe. ²⁰ Imfumu yaishile kutuma ababomfi ukuya ku mufumya; lateka wa bantu alimulekeleko ukuba uwakaele. ²¹ Alimubikile intungulushi ya mu ng'anda yakwe nga kateka wa fyonse akwete ²² ukulangilila ba cilolo umo atemenwe elo no kufunda abakulu amano. ²³ Eluntu Israeli aishile kwisa mu Egypto, elo Yakobo alikeleko panono mu calo cakwa Hamu. ²⁴ Yahweh aishile kufusha abantu bakwe, elo aishile kubakosha ukucila abalwani babo. ²⁵ Aishile kulenga abalwani babo ukupata abantu bakwe, ukulekucusha ababomfi bakwe. ²⁶ Aishile kutuma Mose, umubomfi wakwe, elo na Aaroni, abo asalile. ²⁷ Baishile kucita ifya kubwenako pa bena Egypto, ifya kusungusha kwakwe mu calo cakwa Hamu. ²⁸ Aishile kutuma imfinshi elo aishile kulenga icalo cilya ukufita, lelo abantu ba muli cilya calo tabaumfwile ifipope. ²⁹ Aishile kwalula amenshi yabo umulopa elo alipeye ne sabi lyabo. ³⁰ Icalo cabo caishile kwisulamo ifyula, na mundelu shaba kateka kumo. ³¹ Aishiel kulanda, elo balunshi elo ne fisumi fyaishile kwisula icalo cabo conse. ³² Aishile kwalula imfula icitalawe, no mulilo wali kubilimuka mu calo cabo. ³³ Aishile konaula imyangashi yabo ne fimuti fya mi kunyu; alikontawile ifimuti mu calo cabo. ³⁴ Aishile kulanda elo na makanta aishile kwisa, makanta uwingi. ³⁵ Makanta aishile kulya icani conse mu mpanga yabo; Aishile kulya fyonse ifilimwa fya mu mushili. ³⁶ Aishile kwipaya fyonse ifisakula bula mu calo cabo, ifisabo fya ntanshi fyonse ifya maka yabo. ³⁷ Aishile kufumya Israeli na silfere elo na golide; takwali no wakuipuntula nangu umo mu mikowa yabo pa bulendo. ³⁸ Egypto aishile kumfwa ubune uluntu baishile kuya, abena Egypto bali kubatina. ³⁹ Aishile kufungulula ikumbi nge cakufimbana elo aishile kwasha umulilo ukulekubutisha ubushiku. ⁴⁰ Abena Israeli baishile kulomba iflyo, elo aishile kuleta inkwale

elo aishile kubalisha umukate wa kumulu. ⁴¹ Aishile kuma icilibwe, elo na menshi yaishile kufumamo; ukupongolokela mu matololo kubati kamana. ⁴² Pantu aishile kwibukisha icipangano cakwe icamushilo ico apangile kuli Abrahamu umubomfi wakwe. ⁴³ Aiahile kutungulula abantu bakwe nensansa, aba kusakwa bakwe bali kupunda no tupundu. ⁴⁴ Aishile kubapela ifyalo fya munko; bali bulile ifyuma fya bantu na bantu ⁴⁵ pakwebati bengsunga ifipope fyakwe elo ne funde lyakwe. Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 106

¹ Lumbanyeni Yahweh. Peleni ukutasha kuli Yahweh, pantu wabune, pantu icipangano ca cishinka cakwe cakutwalilila. ² Nani uwingapenduluka ificitwa fyakwa Yahweh ifi kulu nangula ukushimbula ukufikapo ukulumbwa kwa ficitwa fyakwe? ³ Balipalwa abo abacita ifisuma, elo nabo imicitile yabo lyonse yaba iyakololoka. ⁴ Njibukisheni mu mano yenu, Yahweh, uluntu mukolangisha ububile abantu benu; ngafweni uluntu mukobapususha. ⁵ Eluntu nkabona ubuyantanshi bwa bantu benu abakusakwa, sansamukile mu bune bwa mushobo wenu, elo no lulumbi lwa kupyana kwenu. ⁶ Tuli bembukile kubati fikolwe fyesu; tulicitile ifilubo, tulicitile ububi. ⁷ Bashifwe besu tabatashishe ifisungusho fya ficitwa fyenu mu Egypto; balipulwile ificitwa fya cipangano cenu ifya cishinka; balipondokele pali bembu, Bembu wa Matete. ⁸ Nangula califyo, alibapuswishe pa mulandu we shina lyakwe pakwebati asokolole amaka yakwe. ⁹ Alikalipile Bembu wa Matete, elo aishile kuma. Eluntu aishile kubapisha mu maposhi, ngo kupitila mutololo. ¹⁰ Aishile kubapususha ku kuboko kwaba bapitile, elo aishile kubapususha ku kuboko kwa balwani babo. ¹¹ Lelo amenshi yali fimbile abalwani babo; tapali nangula umo uwakupusuka. ¹² Eluntu baishile kusumina amashiwi yakwe, elo baishile kwimba ukumulumbanya. ¹³ Lelo bwangu bwangu balilabile ifyo acitile; tabapembele ukuti abebe ifya kukonka. ¹⁴ Balikwete ifya kubaswa mu mabotolo, baishile kulufyanya Lesa mu matololo. ¹⁵ Eico aishile kubapele ico bali kufwaya, lelo aishile kutuma ubulwele ububi pali bo. ¹⁶ Munkambi baishile kumfwilila Mose elo na Aaroni akalumwa, shimaepo wa mushilo wakwa Yahweh. ¹⁷ Umushili waishile kwisuka elo waishile kumina Datani elo waishile kukupa abali kukonka Abiramu. ¹⁸ Umulilo waishile kupuka pali bo; umulilo waishile koca aba bembu. ¹⁹ Baishile kupanga umwana wa ng'ombe pa Horebu elo baishile kushinshimuna ica kwengulula ica cela. ²⁰ Bali kabushenye ululumbi lwakwa Lesa ku ca kupashanya ca ng'ombe icilya umulemfwe. ²¹ Balilabile Lesa wabo kapususha, uwacitile ifintu fya kupapusha mu Egypto. ²² Alicita ifintu ifya bune mu calo cakwa Hamu elo ne ficitwa ifikulu pali Bembu wa Matete. ²³ Eico ashile kulanda ati akabonaula- nga te Mose, uwakusakwa wakwe, alitaleme pakati kakwe, ukutalusha icipyu cakwe ukutabonaula. ²⁴ Eluntu baishile kusula icalo cabamo icibwesha; tabacetekele mufilayo fyakwe, ²⁵ lelo bali kungwinta mu matenti yabo, elo tabaumfwilile Yahweh. ²⁶ Eico aishile kwimya ukuboko kwakwe elo aishile kulapa kuli bo ukweba ati kuti abepayila mu ciswebebe, ²⁷ ukusalanganya balupwa babo mukati kamisho, elo no kubasalanganishisha mu ncende sha bena fyalo. ²⁸ Balishinshimwine Bali waku Peore elo baishile kulya na malambo bali kupela kuba kufwa. ²⁹ Baishile kulenga akalipe ku mulandu ne micitile yabo, elo ne cikuko caishile kubaponena. ³⁰ Eluntu Finehasi aishile kwima ukuitumpikamo, elo ne cikuko caishile kupwa. ³¹ Calishibikilwe kuli ye ngo walungama muficitwa ku nkulo shonse umuyayaya. ³² Nakabili baishile kulenga Yahweh ukukalipa pa menshi yapa Meriba, elo aliculile Mose pamulandu wabo. ³³ Baishile kulenga Mose ukufulwa, elo aishile kulanda bukali bukali. ³⁴ Tabonauwile inko Yahweh abakonkomeshe, ³⁵ lelo baishile kusankana pamo ne nko elo baishile kusambilila imisango yabo ³⁶ elo balishinshimwine utulubi twabo, icaishile kuba iciteyo kuli bo. ³⁷ Baishile kupela ilambo abana baume babo elo na bana banakashi babo kungulu. ³⁸ Baishile kusumya umulopa uwakubula umulandu, umulopa wa bana baume babo elo no mulopa wa bana banakashi babo, abo baishile kupela ilambo ku tulubi twa mu Kenani, ukukowesha icalo ku mulopa. ³⁹ Balikowelele ku micitile yabo abene; mu misango yabo kubati maule. ⁴⁰ Eico Yahweh aishile kufulilwa abantu bakwe, elo alisulile abantu bakwe umwine. ⁴¹ Aishile kubapela mu kuboko kwa nko nabo ababapatile bali kubateka. ⁴² Abalwani babo bali kubacusha, elo baliletelwe ku lubali lwa mu maka yabo. ⁴³ Inshita ishingi ali kwisa mukubafwako, lelo balitwalililefye ukupondoka elo bali bikilwe panshi ku memba shabo abene. ⁴⁴ Nangula cibe ifyo, alikutikile ukucula kwabo uluntu baishile kulila ukuti ba bafwe. ⁴⁵ Aishile kwibukisha icipangano cakwe kuli bo elo alilangulukile pamulandu wa bune bwa kutemwa kwakwe. ⁴⁶ Aishile kulenga bonse abali kuba cusha ukubomfwila uluse. ⁴⁷ Tupususheni, Yahweh, Lesa wesu. Tukolonganikeni ukutufumya mu misebo ukwebati tupele ukutasha kwi shina lyobe lya mushilo elo no lulumbi mukukulumbanya. ⁴⁸ Lekeneni Yahweh Lesa wakwa Israeli, alumbanishiwe ukutula umuyayaya no kufika umuyayaya. Abantu bonse balande ati, "Ameni." Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 107

¹ Peleni ukutasha kuli Yahweh, pantu wabune, ne cipangano ca cishinka cakwe ca kutwalilila. ² Lekeneni abapusuka bakwa Yahweh balande, abo apususha ukubafumya mu maboko ya balwani. ³ Aishile kubakolonganka ukufuma mu fyalo ifyeni, ukutula ku kabanga ukuya kushinta ku masamba, ukutula ku kapinda ka kukuso ukuya shinta ku kapinda ka kukulyo. ⁴ Baishile kushinguluka pamatololo pamusebo wa mu mawanga elo tabasangile umusumba umwakwikala. ⁵ Pantu bali ne nsala elo ne cilaka, bali fwile icitu ku kunaka. ⁶ Eluntu baishile kulilila Yahweh mu bwafya bwabo, elo alibapuswishe ukubafumya mu bwafya bwabo. ⁷ Alibalangile inshila iyipi pakwebati balekuya ku musumba wakwikalamo. ⁸ Abantu kanshi na balumbanye Yahweh pa cipangano ca cishinka cakwe elo na pafyakupapa ifyo acitila abantunse! ⁹ Pantu alekutisha ukufwaisha kwa abo abali ne cilaka, elo no kufwaya kwa abo abali ne nsala alabesushamo ifintu fya bune. ¹⁰ Bambi balikele mumfimi elo mumfwa, aba kukakwa mu kucucutika elo mu minyololo. ¹¹ Ici nipakwebati balyalukile

ishiwi lyakwa Lesa elo balikene ukulangilila kwa wapulamo.¹² Alinashishe imitima yabo ukupitila mu fya kukosa; baliipuntwile elo takwali no wa kubafwako ukubemya.¹³ Eluntu baishile kulilila kuli Yahweh mu bwafya bwabo, elo aishile kubafumyamo mubulanda bwabo.¹⁴ Aishile kubafumya mu mfinshi elo na mumfwa elo no kuputaula ifiteyo fyabo.¹⁵ Abantu kanshi na balumbanye Yahweh pa cipangano ca cishinka cakwe elo na pafyakupapa ifyo acitila abantunse!¹⁶ Pantu aliputaula impongolo shi mikuba elo ne fipindamo fya cela.¹⁷ Bali ifipuka mukupondoka kwabo elo no kucushiwa pamulandu wa membu shabo.¹⁸ Balilufishe icilaka cakulya ifilyo, elo baliapalamine ku mpongolo sha kufwa.¹⁹ Eluntu baishile kulilila kuli Yahweh mu bwafya bwabo, elo aishile kubafumyamo mu kucula kwabo.²⁰ Aishile kutuma ishiwi lyakwe elo alibaposeshe, elo alibapuswishe ukufuma mu konaulwa.²¹ Abantu kanshi na balumbanye Yahweh pa cipangano ca cishinka cakwe elo na pafyakupapa ifyo acitila abantunse!²² Leken i bapele amalambo yakutasha elo nokushimbula ifyo acita mu kwimba.²³ Bambi benda pali bamba mufyombo elo no kucita amakwe kwi shilya lya kuba bamba.²⁴ Aba balabona ificitwa fyakwa Yahweh elo ne fyakupapusha pali bamba.²⁵ Pantu nga landa elo cimwela caima pali bamba.²⁶ Balililikile mu makumbi; balile panshi pamatenga. Ubwikashi bwabo bwali sungulukile muku cula.²⁷ Basalampanta elo batankaila kubati bantu abakolelwe elo ne mpela yabo yaboneka.²⁸ Eluntu baishile kwita kuli Yahweh mu bwafya bwabo, elo aishile kubafumyamo mukati ka cula kwabo.²⁹ Aishile kutalalika icimwela, elo na maba yalilekele.³⁰ Eluntu baishile kusansamuka pantu bamba alitalalele, elo aishile kubaleta ku maswe bali kuya.³¹ Abantu kanshi na balumbanye Yahweh pa cipangano ca cishinka cakwe elo na pafya kupapa acitila abantunse!³² Leken i ba mutotele mukukolongana kwa bantu elo bamulumbanye mukukolongana kwa bakulu.³³ Alalula imilonga kubati matololo, utumfukumfuku kubati ni mpanga iya kuma,³⁴ elo icalo ca filyo kubati ni ncende iya kubulamo nangu kamo pamulandu wa bubi bwa bantu ba bamo.³⁵ Alaula amatololo kubati cishiba ca menshi elo ne mpanga iya kuma kubati tumfukumfuku twa menshi.³⁶ Alekalikamo abansala mulya, elo balakula umusumba wa kwikalamo.³⁷ Bakula umusumba wa kubyalamo amabala, ukubyalay imyangashi, elo no kusombola ifingi.³⁸ Alabapala eico bali abengi nganshi. Taleka ing'ombe shabo ukulekucepa mu mpendwa.³⁹ Balicepele elo baisakuba abanono ku kukalipwa ku bucushi elo no bulanda.⁴⁰ Aitulwila imisuula pantungulushi elo no abalenga ukupitana mu matololo, umutaba misebo.⁴¹ Lelo alacingilila abakubulwa ukutabacusha elo alasakamana ulupwa lwakwe ukubati mukuni.⁴² Abalungama bakobona ici elo bakasansamuka, elo bonse abatalungama baisala patunwa twabo.⁴³ Uyo uwakwata amano akutike kuli fi fintu elo no kukonka imicitile ya cipangano cakwa Yahwe ica cishinka.

Chapter 108

Ulwimbo, ulumbo lyakwa Davidi.¹ Washikimana umutima wandi mwe Lesa; nkoimba, ee, nkemba ukulumbanya no kucindama kwa mutima wandi.² Talama, we ng'omba elo nobe we musakai; nkoishibusha amaca.³ Nkopela ukutasha kuli webo, Yahweh, Mukati ka bantu na bantu; nkoimba kuli webo ukukulumbanya mukati kamishobo.⁴ Pantu icipangano ca cishinka cobe cakula ukucila imyulu; elo ne kucetekela kwa cine cobe kwafika na mumakumbi.⁵ Sumbulweni, mwe Lesa, ukucila imyulu, elo ubukata bwenu busumbulwe icalo conse.⁶ Pakwebati abo watemwa bapusushiwe, tupususheni ku kuboko kwenu ukwa kulyo elo ngasukeni.⁷ Lesa alilandile muli bumushilo bwakwe; "Nkasansamuka; nkabanya Shekemu elo nko pima no mukonko wa Sukoti.⁸ Gileadi yandi, elo Manase yandi; Efraimu nayo cisote candi; Yuda ni nkonto yandi.⁹ Moabu cakowelapo candi; napali Edomu epo nkoposa insapato shandi; nkapunda mukucimfya pamulandu wakwa Pilistia.¹⁰ Nani akandeta mu musumba wa kukosa? Nani aka nondola ku Edomu?"¹¹ Mwe Lesa, bushe tamwatusala? Tamuya nafwebo ku nkondo na bashilika besu.¹² Tupeni ukwafwa ne cilwani, pantu ukwafwa kwa muntu kwa fye.¹³ Tukacimfya mukwafwa kwakwa Lesa; akabanyanta panshi abalwani besu.

Chapter 109

Ku mukulu waku ba kemba. Ilumbo lyakwa Davidi.¹ Lesa uyo ndumbanya, mwiba tondolo,² pantu bansansa ababifi elo na babufi; bambepesha ubufi.³ Balinshingulukile elo balanda ifya lupato pali nebo, elo bansansa apakubula umulandu.⁴ Mukumbwesesho ukutemwa kwandi bantunganya, lelo nokobapepelako.⁵ Bambwesesho ubufi pa bune, elo bapata icitemwiko candi.⁶ Sonteni umwaume imbifi pa balwani ngaba bantu; sonteni uwakushinina atalame ku kuboko kwakwe ukwa ku kulyo.⁷ Uluntu apingulwa, lekeni asangwe no mulandu; lekeni ipepo lyakwe lishimbulwe ilya lu bembu.⁸ Inshiku shakwe shili cepele; umbi na bule icifulo cakwe.⁹ Abana bakwe babe abakubulwa ba wishi, umukashi wakwe abe mukamfwilwa.¹⁰ Abana bakwe balekupitanafye elo bakalomba lombwa, abakutamfiwa ulo bafuma mu mayanda yabo ayakonaika.¹¹ Leken i uyo akongolako asende fyonse ifyo akwata; na beni bamusendele ifyo anonka.¹² Kwiba nangu umo uwakumumfwila uluse; nangula umo uwakumumfwila ubulanda abana bakwe abakubula wishi.¹³ Abana bakwe baputulweko; ishina lyabo likabamo munkulo iikokonkapo.¹⁴ Leken i membu shafikolwe fyakwe shishimbulwe kuli Yahweh; leken i membu shakwa nyina shikalabwa.¹⁵ Leken i ukulufyanya kwabo lyonse kulekuba kuli Yahweh; leken i Yahweh aputuleko ukubebusha pano calo.¹⁶ Leken i Yahweh acite ici pantu uyu mwaume talikusakamana ukulanga icipangano ca cishinka, lelo alikucusha abalanda, abakubulwa, elo no wakutompoka umutima ku kwipaya.¹⁷ Alitemenwe ukutiipa, na fimubwelulukile. Alipatile ipalo; leken i ipalo peba nagula limo pali ye.¹⁸ Alikuifwika umwine ifitipu kubati e cakufwala, kubati mafuta mu mafupa yakwe.¹⁹ Leken i icitipu cakwe cibe kubati fyakufwala aifwika umwine, kubati mushipi afwala lyonse.²⁰ Leken i fi fibe cilambu kuba mbepesha kuli Yahweh, kuli bo abalanda ifya bubi pali ne bo.²¹ Yahweh mwe mfumu yandi, mbombeleni ifya bune pamulandu we shina lyenu. Pantu icipangano ca cishinka cenu ca

Chapter 11

bune, mpususheni. ²² Pantu ndimupina kabili uwakubulwa, elo umutima wandi ulicenenwe munda. ²³ Nkoya nkopwa kubati cinshingwa ca cungulo; ndisunkene kubati ni makanta. ²⁴ Amakufi yandi yalinakile mukufunga; ndifumine mukwina ndyondele. ²⁵ Ndisebene ku banshinina; uluntu ba mbona, balapukumya imitwe. ²⁶ Ngafweni, Yahweh Lesa wandi; mpususheni ku cipangano ca cishinka cenu. ²⁷ Lekeini beshibe ukwebati uku kubomba kwenu, ukwebati mwebo, mwe Yahweh, mulicitile ifi. ²⁸ Nangula benganipa, napapata mpaleni; uluntu bansansa, lekeni bomfwe insoni, lelo lekeni umubomfi wenu asansamuke. ²⁹ Leken abalwani bandi bafwikwe insoni; lekeni bafwale insoni kubati mu kansu. ³⁰ Ku kanwa kadni nkopela ukutasha kuli Yahweh; nkomulumbanya mukati ka mabumba. ³¹ Pantu akatalama ku kuboko kwa kukulyo ukwa uyo uukobulwa, ukumupudusha kuli bo abalikumupingula.

Chapter 11

Kumukulu wakuba kamba. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Ndyubile muli Yahweh; cindo wingalanda kuli nevo, "Fulumuka kwati con i ku lupili"? ² Pantu bona ababifi bapekanya amata yabo. Bapekanya ne mifwi yabo pantambo ku kulasa mu mfinshi pabakutambalala mu mitima. ³ Pantu ngemifola yaonaulwa, cindo abalungami bengacita? ⁴ Yahweh ali mwi tempele lyakwe ilya mushilo; amenso yakwe yalabona, amenso yakwe yalelengula abana ba bantu. ⁵ Yahweh alalengula bons abalungami elo na babifi, lelo alipata abo abatamwa ukucita ifi mfulunganya. ⁶ Akesakulolekesha pa babifi umulilo na mabwe yamingu; no mwela uubabula ukesakuba icakaniko ukufuma muli kapu wakwe! ⁷ Pantu Yahweh wakulungama elo alitemwa ubulungami; abakutambalala bakabona icinso cakwe.

Chapter 110

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Yahweh alanda kuli shikulu ati, "Ikala ku kuboko kwa kukulyo kwandi mpakafye nsangule abalwani bobo icakunyantapo." ² Yahweh akekata inkonto ya maka yobe ukufuma ku Sioni; ukuteka abalwani bobo. ³ Abantu bobo bakakukonka mu mingila ya mushilo ku kuitemenwa kwabo abene pa bushiku bwa maka yobe; ukutula mwi fumo lya lucelo ubulumendo bobo bukaba kwati cime. ⁴ Yahweh alilapile, elo takacinje: "Ulishimapepo umuyayaya, kubati ni Melkisedeki." ⁵ Imfumu ili kukuboko kobe ukwa kukulyo. Akepaya ba shamfumu pa bushiku bwa kukalipa kwakwe. ⁶ Akapingula imishobo; akesusha uwakulwila ifitumbi fya bantu; akepaya intungulushi mu fyalo ifingi. ⁷ Akanwa mu cishima mumbali ya musebo, elo eluntu akemya umutwe wakwe mu mulu panuma ya kucimfya.

Chapter 111

Lumbanyeni Yahweh. ¹ Nkapela ukutasha kuli Yahweh no mutima wandi uonse mwibumba lya balungami, mukukolongana kwabo. ² Imilimo yakwa Yahweh ikulu, balikufwaisha ikuilolela bonse abaikabila. ³ Imilimo yakwe ya kucindama elo yalulumbi, elo ukulungama kwakwe ku kaba kwa muyayaya. ⁴ Alacita ifintu ifyabune ifikebushiwa; Yahweh wa luse elo wa nkumbu. ⁵ Alapela ifyakulya ku bantu bakwe abacishinka abamukonka. Alebukisha lyonse icipangano cakwe. ⁶ Alalangisha imilimo yakwe iyamaka ku bantu bakwe mukubapela inko mukupyaninina. ⁷ Imilimo ya minwe yakwe yakucetelwa kabili ilungami; konse ukulangililila kwakwe kwa kushintililapo. ⁸ Kwalipampamikwa ukutwalilila, ku kukonka mu cishinka elo bune bune. ⁹ Alapela ukucimfya ku bantu bakwe, alisuba icipangano cakwe umuyayaya; lya mushilo elo lya kupapa ishina lyakwe. ¹⁰ Ukucindika Yahweh ekutampa kwa mano; abakonka ukulangililila kwakwe balikwata ukumfwikisha ubune. Ukumulumbanya kwakwe kwa muyayaya.

Chapter 112

¹ Lumbanyeni Yaweh. Alipalwa umuntu uyo uutina Yaweh, uyo uubekelwa ngansi mumafunde yakwe. ² Ena ubufyashi bwakwe bukesakuba impalume pa calo; inkulo ya bantu abalungami yakupalwa. ³ Ubucindami nefyuma fyaba mung'anda yakwe; ena ubulungami bwakwe bukesakwiminina umuyayaya. ⁴ Ulubuto lwakila mumfimi ya muntu wakutambalala; ena wamutembo, wankumbu, elo wakulungama. ⁵ Cawama kumuntu uwamutembo elo uwashimisha impiya, uubakilila ifyebo fyakwe nobulungami. ⁶ Pantu ena takabale atelewntenshiwa; umuntu umulungami akesakwibukishiwa umuyayaya. ⁷ Ena takesekutina ilyashi lyabubi; ena wakushipa, acekela muli Yaweh. ⁸ Ena umutima wakwe walitungililwa, ukwakubula umwenso, mpaka ena akese kubona ico afwaile abalwani bakwe. ⁹ Ena asalanganya nokupa kubapina; ena ubulungami bwakwe bwaiminina umuyayaya; ena ukusumbulwa mubukata. ¹⁰ Umuntu umubifi akumona ifi elo akesakufulwa; ena akasumanya ameno yakwe elo ena akushinguluka; ico ababifi bakumbwa cakuloba.

Chapter 113

¹ Lumbanyeni Yaweh mulumbanyeni ena, mwebo mwebo mwebabomfi bakwa Yaweh; Lumbanyeni ishina lyakwa yaweh. ² Licindikwe ishina lyakwa Yaweh, ukutula nomba nomuyayaya. ³ Ukufuma kukutula kwakasuba ukufika kukuwa kwakako, ishina lyakwa Yaweh libe ilyakulumbanishiwa. ⁴ Yaweh alipamulu ukucila inko shons, nobukata bwakwe bwafika pamulu wa myulu. ⁵ Nani uwaba nga Yaweh Lesa wesu, uwakwata icipuna cakwe pamulu, ⁶ uyo uulolesha panshi pa myulu elo napa calo? ⁷ Ena emya umulanda ukufuma mufiko nokusumbula umupina ukufuma pa cishala, ⁸

pakuti ena engamwikalika ena pamo nabakankala bamu bantu bakwe. ⁹ Ena apeelee ing'umba ing'anda umwakwikala, ena alenga aba nyina wansansa wabana. Lumbanyeni Yaweh.

Chapter 114

¹ Uluntu abena Israeli bafumine mu Egypti, abang'anda yakwa Yakobo baishilekufuma mubantu abalongofyanya pakulanda, ² Yuda aishilekuba icifulo cabo icamushilo, Isreali aishilekuba ubufumu bwakwe. ³ Bemba alibwene nokwisakufulumuka; Yodani ena alibwelele kunuma. ⁴ Impili shacilawike ngempanga ishilume, notupili twacilawike ngabana ba mpamga. ⁵ Cindo wafulumukile, webemba? Yodani, cindo wabwelele kunuma? Mwempili cindo mwacilaukile ngempaanga ishilume? ⁶ mwe tupili tunono, cindo mwacilaukila ngabana bamapanga? ⁷ kanka, wecalo, pa cinso cakwa shikulu Lesa wakwa Yakobo. ⁸ Ena uusangula icilibwe cakusansuka ukuba icishiba ca menshi, ilibwe lyakukosa ukuba akamfukumfuku ka menshi.

Chapter 115

¹ Talifwe, Yaweh, tallifwe, lelo kwishina lyenu peleni ubukata, pamulandu wa luse lwenu na pamulandu wa cishinka cenu. ² Nga cindo ico inko shingesakulandila ati, "Alikwisa Lesa wabo?" ³ Lesa wesu ali mumulu; ena acita conse ico ena atemenwe. ⁴ Inko' utulubi twabo twa silifere na golide, utwakupangwa ku minwe yabantu. ⁵ Uto tulubi akanwa twalikwata, lelo tatulanda; twalikwata amenso, lelo tatubona; ⁶ Twalikwata amatwi, lelo tatumfwa; Twalikwata imyona, lelo tatununsha. ⁷ Uto utulubi twalikwata iminwe, lelo tatutonya; twalikwata amakasa, lelo tatwenda; tatulanda ukufuma kumikoshi yatuko. ⁸ Abo abatupanga bena baba nga twena, bonse abacetekela muli twena. ⁹ Mwe bena Israeli, tetekeleni Yaweh; ena ekafwa wenu elo enkwela yenu. ¹⁰ Mwe bang'anda yakwa Aroni, tetekeleni Yaweh; ena ekafwa wenu elo enkwela yenu. ¹¹ Mwebo mwebatina Yaweh, tetekeleni ena; ena ekafwa wenu elo enkwela yenu. ¹² Yaweh alitwibukishe fwebo elo ali nokutupala fwebo; ena akesakupala ing'anda yakwa Israeli; ena akesakupala ing'anda yakwa Aroni. ¹³ Ena akesakupala abo abamitina, abanono elo na abakulu. ¹⁴ Awe Yaweh afusha impendwa yenu ukucila nokucilamo, mwebo nabana benu'. ¹⁵ Awe mwebo mube abapalwa kuli Yaweh, uyo uwapangile umulu ne calo. ¹⁶ Imyulu myulu yakwa Yaweh, lelo icalo ena acipa kubana babantu. ¹⁷ Abakufwa bena tabalumbanya Yaweh, nangula bonse abatentemukila mumutalalila; ¹⁸ Lelo fwebo twakulakulumbanya Yaweh nomba nokuya umuyayaya. Lumbanyeni Yaweh.

Chapter 116

¹ Nebo natemwa Yaweh pantu ena alomfwa ishiwi lyandi elo nokupapata kwandi. ² Pantu ena ateyamika ukutwi kwakwe kuli nevo, Nebo nkalekulilila kuliye munshiku shandi shonse. ³ Imyando yamfwa yalinshingulukile nevo, nefyakumanama fya kumbo fyalishilekunsanga; Nebo nalishilekumfwa ubucushi elo nobulanda. ⁴ Eluntu nevo naishilekulilila kwishina lyakwa Yaweh ati: "Napapata mwe Yaweh, pususheni umweo wandi." ⁵ Yaweh waluse elo alilungama; Lesa wesu wankumbu. ⁶ Yaweh alinda abapela amano; Nebo nalisalukile, elo ena alishilekumpususha nevo. ⁷ Umweo wandi kuli wabwekela kukutusha kwauko, pantu Yaweh alishilekucita icabune kuli nevo. ⁸ Pantu mwebo mwalishilekupokolola umweo wandi kumfwa, amenso yandi ukufuma kuflamba, namakasa yandi ukufuma kukuipununa. ⁹ Nebo nakulakubombela Yaweh mu calo caba mweo. Nebo nacetekela muliye, nangula uluntu nevo naisjilekulanda ati, ¹⁰ "Nebo nalicushiwe apakulu." ¹¹ Mukusakamikwa kwandi nevo naishilekulanda ati, "Abantu bonse babufi." ¹² Cindo nevo nkobwesha Yaweh pabusuma bwakwe kuli nevo? ¹³ Nebo nkesakwimya ulukombo lwepusukilo, elo nokwisakulilila kwishina lyakwa Yaweh. ¹⁴ Nebo nkesakufishapo imilapo yandi kuli Yaweh pa menso yabantu bakwe bonse. ¹⁵ Imfwa yabantu bakwe abacishinka yafinisha mumenso yakwa Yaweh. ¹⁶ Yaweh icine cine, nevo ndimubomfi wenu; Nebo ndi mubomfi wenu; umwana mwaume wakwa cishiko wenu; mwakakule ifikakilo fyandi. ¹⁷ Nebo ndetula kuli mwebo ilambo lyakutasha nokwiakukuta pehina lyakwa Yaweh. ¹⁸ Nkesakufishapo imilapo yandi kuli Yaweh pa cinso cabantu bakwe, ¹⁹ mu filye fya mung'anda yakwa Yaweh, pakati kenu, Yerusalemu. Lumbanyeni Yaweh.

Chapter 117

¹ Lumbanyeni Yahweh, mwenko shonse; mutasheni; mwebantu bonse. ² Pantu icipangano cacishinkacakwe cikulu pali fwebo elona buchishinka bwakwa Yahweh akabapa umuyayaya. Lumbanyeni Yahweh

Chapter 118

¹ Peleni ukutasha kuli Yahweh, pantu ena wabune, pantu icipangano cacishinka cakwe cikabapo umuyayaya. ² Leken i Israel alande ati, "Ena icipangano cacishinka cakwe cikabapo umuyayaya." ³ Leken inganda yakwa Aroni ilande ati, "Ena icipangano cacishinka cakwe cikabapo umuyayaya." ⁴ Leken abakatina mukukonka Yahwe balanda ati, "Ena icipangano cacishinka cakwe cikabapo umuyayaya." ⁵ Mukumanama kwandi nevo naishile kukuta kuli Yahwe; Yahweh ali sasukile elo nokundenga ukuba umuntungwa. ⁶ Yahweh ali nanebo; nevo nshakabe nomwenso, cindo umuntu enga cita kuli nevo? ⁷ Yahwe ali pambali alindi nga kafwa wandi, nevo nkabona ukusefya pali abo bonse abapata. ⁸ Cabune ukuba muli

Yahweh ukucila ukushintilila mu muntu.⁹ Cabune ukuba muli Yahweh ukucila ukubika icisumino muli umo umukankala.¹⁰ Imishobo shonse shalinshinguluka; mwi shina lyakwa Yahweh nebo nabaputwilileko.¹¹ Bena balishingulwike nebo, bena balinshingulwike; mwi shina lyakwa Yahweh nabaputwilileko.¹² Bena balisngulukile kwai ni nshimu; baishile kuluba mu kwangufyanya ngo mulilo mu myunga; ni mwi shina lyakwa Yahweh nebo nabaputwilileko.¹³ Baishile kunjimina nebo pakungwisha panshi, nomba Yahweh alingafwile.¹⁴ Yahweh emaka yandi ne nsansa, kabili eumo uyo uumpokololako.¹⁵ Ukupunda kwa nsansa ukukulu ukwa kucimfya kulumfwikile mu tenti ya bololoke; ukuboko kwakwa Yahweh ukwa ku kulyo kulacimfya.¹⁶ Ukuboko kwa ku kulyo kwakwa Yahweh kwalisumbulwa; ukuboko kwa kulyo kwakwa Yahweh kwa bulamba.¹⁷ Nebo ntafwe, lelo nkoba no bumi no kushimika ificitwa Yahweh.¹⁸ Yahweh alinsalapile icibi; nomba tandekele ukuya ku mfwa.¹⁹ Njswileniko impongolo ya bololoke; emo nalaingila elo no kupela ukutasha kuli Yahweh.²⁰ Iyi ni mpongolo yakwa Yahweh; epo abololoke bengila.²¹ Nkopela ukutasha kuli webo, pantu wa libasukile, elo ulipusukilo lyandi.²² Ilibwe ilyo bakakula bakene elyaisakuba ilibwe lya pe tungi.²³ Uku kubomba kwakwa Yahweh; ca kupapa mu menso yesu.²⁴ Ubu ebushiku ubo Yahweh acita; emo fwebo tukasekelela no kwangila.²⁵ Napapata, Yahweh tupeni ukucimfya! Napapata, Yahweh, tupeni ukutunguluka!²⁶ Alipalwa uyo uukoishila mwi shina lyakwa Yahweh; fwebo twakupalila mu ng'anda yakwa Yahweh.²⁷ Yahweh e Lesa, elo alitupela ulubuto; kakeni ifya malambo ne ntambo ku nsengo sha pa bulambo.²⁸ Ni webo Lesa wandi na kulapela ukutasha; ni webo Lesa wandi; nebo nakulakusumbula.²⁹ Yangu, peleni ukutasha kuli Yahweh; pantu wa bune; pantu icikuku cakwe ca muyayaya.

Chapter 119

ALEPHI¹ Balipalwa abo abakaele mu myendele, abo abenda mu mafunde yakwa Yahweh.² Balipalwa abo bena abasunga ifipope atwibukishako, abo abamfwaya ne mitima yabo yonse.³ Bena tabacita ifya kubipa, bena benda mu nshila yakwe.⁴ Ni mwebo mwatukonkomeshe fwebo ukusunga ifya kukonka pakuti fwebo tukayasunge bwino.⁵ Ala, ukuti nebo cawama imibele yandi nga yapapamikwa pa kukuka ifipope fyobe!⁶ Eluntu nebo ntakakwate ukulengwa insoni uluntu nebo nkalatontankanya mu fipope fyobe fyonse.⁷ Nkompele ukutasha kuli webo no mutima uwakutambalala uluntu na sambilila ubololoke bobe ubwa kutambalala.⁸ Nebo nkakaka ifipope fyenu; mwinsha neka.⁹ Bushe umulumenda kuti asunga shani imisango yakwe? Ni mukusunga icebo cobe.¹⁰ Nebo nkamufwaya no mutima wandi; mwi ndeka nshe ukufuma ku fipope fyenu.¹⁰¹ Nalitalusha amakasa yandi ukufuma munshila iyabipa pa kuti ndekukonka icebo cobe.¹⁰² Nebo ntafuma ku bulungami bobe ubwacishinka, pantu efyo mwansambilisha.¹⁰³ Ifyo cawama icebo cobe mukumfwa kwandi, ee, calilolwe ukucila ubuci mu kanwa kandi!¹⁰⁴ Ukupitila mu fipope fyobe emo ndenga ukwishiba; eico napatila inshila shonse ishabufi. NUN¹⁰⁵ Icebo cenu ninyali ku maksa yandi elo lubuto munshila yandi.¹⁰⁶ Nebo ndilapile umulapo elo naufishapo ukuti nkokonka ubulungami bobe ubwa cishinka.¹⁰⁷ Nebo ndiculle sana; nsungeni uwa bumi, mwe Yahweh, ngefyo mwalaya mu cebo cenu.¹⁰⁸ Mwe Yahweh, napapata pokololeni imitulo iya ku kanwa kandi, elo mfundeni ubololoke bwenu ubwacishinka.¹⁰⁹ Ubumi bwandi bwaba lyonse mu minwe yandi, lelo ntakalabe amafunde yobe.¹¹⁰ Ababifi bateya ifiteyo kuli nebo, nomba nebo ntapatuka ukufuma ku fipope fyobe.¹¹ Nebo ndisungile amashiwi yenu mu mutima wandi pakuti nebo ni bembuka kuli mwebo.¹² Mwalipalwa mwebo, Yahweh; mfundeni ifipope fyenu.¹¹¹ Nimpoka ifipangano fyobe ifyo ifyacishinka nge fintu fyandi umuyayaya, pantu efilenga umutima wandi ulekusangalala.¹¹² Umutima wandi naulosha mukunakila ifyobe fyobe umuyayaya ukufika mukupelekesha. SAMEKH¹¹³ Nalipata abo abakwata imitima ibili, nomba nalitemwa amafunde yobe.¹¹⁴ Ni webo cakufisamamo candi kabili inkwela yandi; nasubila mu cebo cobe.¹¹⁵ Fumeni kuli nebo, mwe bacita ifibi, pa kuti nkokonka ifipope fyakwa Lesa wandi.¹¹⁶ Ngafweni ukulingana ne cebo cenu pa kuti nebo mbe uwabumi elo niba uwalengwa insoni mwi subilo lyandi.¹¹⁷ Ntungululeni, elo nkapusuka; nebo lyonse na kulatontankanya pa fyobe fyobe.¹¹⁸ Mukana abo bonse abakana ukukonka ifyobe fyobe, pantu aba bantu bacenjeshi elo ba bufi.¹¹⁹ Ufunya bonse ababifi mwi sonde kwati fisoso; eico nalitemwisha amafunde yobe.¹²⁰ Umubili wandi alatutuma mukutina mwebo, elo na liba no mwenso wa bololoke bwenu ubwa cishinka. AYIN¹²¹ Ncita icacishinka elo icakulungama; mwimposa nebo ku bafyenga.¹²² Beni icikatilo ku mubomfi webu; mwileka abaitutumuna bankocusha.¹²³ Amenso yandi yalinakile mukupembela ipusukilo lyobe ne cebo cobe ica bulungamini.¹²⁴ Langeni umubomfi wenu icipangano cenu icacishinka, elo mfundeni ifyobe fyenu.¹²⁵ Nebo ndi mubomfi obe; mpeleni ukumfwikisha pakuti njishibe ifipangano fyobe ifya cishinka.¹²⁶ Ni nshita yakwa Yahweh aiya kucita, kubantu abatoba amafunde yobe.¹²⁷ Icishinkafye na litemwa ifipope fyobe ukucila goide, ukucilafye na pali golide uwawama.¹²⁸ Eico na licenjela mu kukonka ifipope fyobe fyonse, elo nebo nalipata inshila yonse iya bufi. PE¹²⁹ Ifipope fyobe fya bune, eico nebo ndafinakila.¹³⁰ Imilondolwele ya cebo cobe ilapela ulubuto; cilapela ukumfwikisha kubatasambilila.¹³¹ Mu kanwa kandi nalisabankanya ubololoke bwenu uwa tambalala ubo mwa nsokolwelele.¹³² Nebo nkosansamuka muku konka amafunde yobe ukucila pa fyuma fyonse.¹³³ Nebo nayasamuna akanwa kandi no kupemashika, pantu ndafulukala ifipope fyobe.¹³⁴ Bweleleni kuli nebo no kunkwatila uluse, ngefyo lyonse ucita kuli abo abatemwa ishina lyobe.¹³⁵ Utungulule itampulo shandi mu cebo cobe; kabili mwileka ulubimbu ukutungulula.¹³⁶ Mpokololeni ukufuma ku bantu abalukakala pakuti nkokonka ifipope fyobe.¹³⁷ Lekeni icinso cenu ukubengeshima ku mubomfi wenu, elo mfundeni ifeybo fyenu.¹³⁸ Imilonga ya filamba mpongoloka ukufuma mu menso yand pamulandu abantu tabalekonka amafunde yobe. TSADHE¹³⁹ Mwebo mulibololoke, mwe Yahweh, elo ne cishinka cenu ca mulinganya.¹⁴⁰ Mwalimpela nebo ifipangano fya cishinka fyenu ifyalungama elo ifya cishinka.¹⁴¹ Ubukali bulingonawile nebo pantu abalwani bandi nabalaba icebo cobe.¹⁴² Icebo

cobe calisondwa icine icine, no mubomfi obe alicitemwa.¹⁴¹ Nebo ndi uutacindama elo uwasulwa, lelo ntalaba ku fipope fyenu.¹⁴² Ubulungami bobe bwa lilungama umuyayaya, na mafunde yenu ya cishinka.¹⁴³ Nangu ukucula na mafya fyalinsangile, lelo ifipope fyobe ficili filasansamusha.¹⁴⁴ Icipangano ca cishinka cobe ci lungami umuyayaya; mpeleni ukumfwikisha pakuti mbe no bumi.¹⁴⁵ QOPH Nebo napunda no mutima wandi onse ati, "Njasukeni, mwe Yahweh, nakulasunga ifyebo fyobe."¹⁴⁶ Nebo nakuta kuli mwebo; mpususheni, elo nakulakonka ifipangano yfacishinka fyobe."¹⁴⁷ Nebo ndashibuka ku macaca no kulila mutule. Nasubila mu cebo cenu.¹⁴⁸ Amenso yandi na yalola ulo ubushiku bukocinja pakuti nkontontontanya pa cebo cobe.¹⁴⁹ Umfweni ishiwi lyandi mu cipangano cacishinka cenu; nsungeni uwa bumi, mwe Yahweh, ngefyo mwalaya mubololoke bwa cishinka bwenu.¹⁵⁰ Abo bonse abandamata na bapalama kuli nebo, nomba bali ukutali na mafunde yenu.¹⁵¹ Nebo nakulatantontanya mu fipope fyobe no kulakutika mu nshila shobe.¹⁵² Nebo nakutemwisha ifipope fyenu; nebontakalabe amashiwi yenu.¹⁵³ Muli mupepi, mwe Yahweh, ne fipope fyenu fyonse fya cishinka.¹⁵⁴ Akalefye nebo nalisambilila ku fiapangano fya cishinka fyenu ukuti mwalifibika mu buyano umuyayaya. RESH¹⁵⁵ Boneni ubucushi bwandi no kupususha, pantu ntalaba amafunde yenu.¹⁵⁶ Ndubulwileniko ifilubo fyendi no kumpususha; nsungeni, ngefyo mwalaya mu cebo cenu.¹⁵⁷ Ipusukilo lili ukutali na babifi, pantu bena ta batemwa ifyebo fyobe.¹⁵⁸ Lukulu uluse lwenu mucita, mwe Yahweh; nsungeni uwa bumi, ngefyo lyonse mucita.¹⁵⁹ Abancusha na balwani bandi bengi, lelo ntakwata ukufuma ku malango ya cishinka cenu.¹⁶⁰ Ngana bona abatafundwa ndomfwa ubunani pantu tabasunga icebo cobe.¹⁶¹ Boneni ifyo na temwa ifipope fyenu; munsunge uwa bumi, mwe Yahweh, ngefyo mwalaya mu fiapangano fya cishinka fyenu.¹⁶² Conse icebo cenu ca cishinka; bonse ubulungami bwa cishinka bwenu bukeminina umuyayaya.¹⁶³ Bacilolo bancusha ukwabula ukubifya, nomba umutima wandi waiminina mu cebo cenu.¹⁶⁴ Nkosansamukila mu cebo cobe nebo kwati ni uyo umo uwasanga icuma cakushukila.¹⁶⁵ Nebo nalipata ubufi elo mbona ubufi ica bunani, nomba nalitemwa amafunde yenu.¹⁶⁶ Ndakulumbanya imiku cine lubali ubushiku bumo pamulandu wa bololoke bwa cishinka cenu.¹⁶⁷ Balikwata mutende ukulu abo abatemwa amafunde yenu; takwaba cakuipununako kuli bo.¹⁶⁸ Nasubila ipusukilo lyobe, we Yahweh, elo nebo ndanakila ifipope fyobe.¹⁶⁹ Nebo ndakonka ukusambilisha kwa fipope fyobe, elo yena naliyatemwa sana.¹⁷⁰ Ndasunga ifipope fyobe ne fipope fya masambilisho yobe, pantu uleshiba fyonse nebo incita. TAV¹⁷¹ Umfwa ukulila kwandi ukwa kumpususha, we Yahweh; mpela ukumfwikisha icebo cobe.¹⁷² Leken i ukupapata kwandi kwisu=e ku cinso cenu; ngafweni, ngefyo mwalaya mu cebo cenu. GIMELE¹⁷³ Citileni umubomfi wenu uluse pakuti nebo imbe no mweo no kulama amashiwi yenu.¹⁷⁴ Nshibuleni amenso yandi pakuti nkobona ifintu fya kupapa mu mafunde yobe.¹⁷⁵ Leken imilomo yandi ipongolole ukulumbanya, pantu uufunda ifyebo fyobe.¹⁷⁶ Leken ululimi lwandi lumwimbile palwa cebo cenu, pantu ifipope fyenu fyonse fyalilungama.¹⁷⁷ Leken ukuboko kwenu ku mpususha, pantu nalisala ifipope fyenu.¹⁷⁸ Nebo ndolela ukupususha kwanu, mwe Yahweh, elo amafunde yenu yakusansamusha kwandi.¹⁷⁹ Leken mbe uwa bumi no kumulumbanya mwebo, elo lekeni ubulungami bwenu bumpushe.¹⁸⁰ Nebo ndalubanta kwati ni maapnga iiluble; fwayeni umubomfi wenu, pantu nebo ntalaba ku fipope fyenu.¹⁸¹ Nebo ndi mulebeshi mu calo; mwifisa amafunde yenu kuli nebo.¹⁸² Ukukabila kwandi na mukanaka mukufwaya mu kwishiba ubololoke bobe ubwa tambalala inshita shonse.¹⁸³ Mwe bakalipila abaimya, abo abatipwa, abo abatwishika amafunde yenu.¹⁸⁴ Mfumyeni ukufuma ku musebanya ne misuula, pantu nebo ndakonka icipangano ca cishinka cenu.¹⁸⁵ Nangufye bakatungulula bengantekela icilye no kumpingula, umubomfi webu takafume ku fipope fyenu.¹⁸⁶ Ifyebo fyobe utwibukishako efinsansamusha, elo efimpanda amano. DELETH¹⁸⁷ Ubumi bwandi bwapalamina kulungu! Mpeleni ubumi ukulingana ne cebo cobe.¹⁸⁸ Nebo nalikweba pa myendele yandi, na webu walinjasuka; unsambilishe ifipope fyobe.¹⁸⁹ Nengeni nebo ukumfwa ifipope fyobe, pakuti nebo nkalatontontanya pa mifundi yobe iyakupapa.¹⁹⁰ Nebo nimfunshika pamulandu wa bulanda! nkosheni ne cebo cenu.¹⁹¹ Mfumyeni nebo mu nshila ya bufi; mfunde amafunde luseluse.¹⁹² Nebo nalisala ishila ya cishinka; nebo lyonse nalisunga ifipope fyobe ifya cishinka pa cinso candi.¹⁹³ Nebo naikulila ku fiapangano fya cishinka; Yahweh, wileka nebo ndengwe insoni.¹⁹⁴ Nebo nakulaenda mu nshila ya fipope fyobe, pantu ulakusha umutima wandi pakukutika ifyo.¹⁹⁵ HE Mfundeni nebo, Yahweh, inshila ya fyebo fyenu, elo nebo nakulafisanga ukufika ku mpela.¹⁹⁶ Mpeleni ukwiluka, elo nebo nakulasunga amafunde yenu; nakulayako no mutima wandi onse.¹⁹⁷ Ntungululeni mu nshila ya fipope fyenu, pantu nebo nkontemwa ukwendamo.¹⁹⁸ Langilileni umutima wandi ukulola kufipangano fya cishinka fyenu elo mufunye ku batalangana na kabili.¹⁹⁹ Mfumyeni amenso yandi mu kubona ifintu ifyabuwelewele; njesheni mu shila shenu.²⁰⁰ Fisheni ku mubomfi wenu ifilayo ifyo mwalaile ku ba mucindika.²⁰¹ Mfumyenipo umusalula nebo ntina, pantu ubololoke bwa bupingushi bwenu bwa bune.²⁰² Boneni, nebo mfuluka ifya kukonka fyenu; injesheni mu bololoke bwenu. VAV²⁰³ Yahweh, mpeleni nebo ukutemwa ukushingafilwa ipusukilo lyenu, ukulinga ne filayo fyenu;²⁰⁴ eluntu enkasuka kuli uyo ukonsebanya pantu nasumina mu cebo cobe.²⁰⁵ Wifumya icebo cashinka ukufuma pa kanwa kandi, pantu isubilo lyandi lili muli webu.²⁰⁶ Nebo nakulayakonka amafunde yobe lyonse, umuyayaya no muyayaya.²⁰⁷ Nebo nakulaenda mu buntungwa, pantu nkonka ifyakufwa fyobe.²⁰⁸ Nebo nkalandi pa mafunde yobe pa cinso ca mfumu elo ntakomfwe ne nsoni.²⁰⁹ Nebo nkasansamuka mu fipope fyobe, ifyo na temwa cila bushiku.²¹⁰ Nebo nkemya amaboko yandi pa mulu ku fipope fyenu, ifyo na temwa; na kulapituluka pa fyebo fyobe.²¹¹ ZAYIN Mwibukishe ifilayo fyenu ku mu bomfi webi pantu mwalipela idubilo.²¹² Ici ecintalalika mu bucushi bwandi: ico mwalaile ukusunga ubumi bwandi.²¹³ Abafilumba balapumya, lelo isha fuma ku mafunde yenu.²¹⁴ Nebo njibukisha pabololoke bwenu ubwacishinka ukufuma umuyayaya, mwe Yahweh, no kuisansamusha.²¹⁵ Njikwata sana no bulanda pamulandu wa babifi abo abakokana amafunde yenu.²¹⁶ Ifyebo fyenu fili ni nyimbo shandi mu ng'anda umo njikala ngo mulebeshi.²¹⁷ Ntontontanya pe shina lyobe mu nshila ya bushiku, mwe Yahweh, elo isunga amafunde yenu.²¹⁸ Ifi efyakucita kwandi pantu ndasunga ifyakukonka fyenu. HETH²¹⁹ Yahweh ecakaniko candi; nebo ndilaile ukukonka icebo

cobe.⁵⁸ Nebo naishile kwangufyanya ukwipusha ukutemwa kobe mu mutima wandi onse ube uluse kuli nevo, nge cebo cobe icabulayo.⁵⁹ Nebo nditontonkenye pa mibele yandi no kubweseshama amakasa ku fipangano fyenu ifyacishinka.⁶⁰ Nebo naishile kwangufyanya no kukannshingashinga mu kusunga ifipope fyobe.⁶¹ Intambo yababifi yalimpombe; nevo ntabile amafunde yenu.⁶² Ubushiku pakati ndema ukupela ukutasha kuli mwebo pamulandu wa bololoke bwenu ubwacishinka.⁶³ Nebo naba nacibusa kuli abo bonse abamutina, kuli abo bonse abakonka ifyebo fyenu.⁶⁴ Mwisonde, mwe Yahweh, mwaisulamo ifipangano fyenu ifya cishinka; mfundeni ifyebo fyenu.⁶⁵ Mwaliciya ifya bune ku mubomfi wenu, mwe Yahweh, ukulingana ne cebo cenu.⁶⁶ Nsambilisheni ukwiluka no kumfwikisha, pantu ni nsumina mu fipope fyenu.⁶⁷ Panuma ntabile mu bucushi nalikwenda mukuluba, nomba lelo ndakonka icebo cobe.⁶⁸ Muli babune, elo uli pali bamo abacita icisuma; mfundeni ifyebo fyenu.⁶⁹ Abacilumba nga bambepesha ubufi, lelo nsunga ifyebo fyenu mu mutima wandi onse.⁷⁰ Imitima yabo yakukosa lelo, nevo nsekelela mu mafunde yenu.⁷¹ Cilifye ubune kuli nevo ukucula pakuti nsambilile ifyebo fyenu.⁷² Ifyebo fyenu fifuma ku kanwa kenu fyalicilamo ubune ukucula amakana na makana ya golide elo na silfere. YOD⁷³ Amaboko yenu eyapangile no kungwama nevo; mpeleni ukufikilisha pa kuti nevo nsambilile ifipope fyenu.⁷⁴ Kuli abo abamucindika balangwa uluntu ba bona nevo pamtu na lisanga isubilo mu cebo cenu.⁷⁵ Nalishiba, mwe Yahweh, ukuti ubupingushi bwenu bwalilungeme elo muli bucishinka bobe wa mfumisha mu bucushi.⁷⁶ Leken iipangano ca cishinka cenu cintalalike, nge fyo mwalaya umu bomfi wenu.⁷⁷ Ndangeni uluse pakuti mbe no bumi, pantu amafunde yenu yalansansamusha.⁷⁸ Leken abaitutumuna ba lengwe insoni, pantu bena balambepa; lelo nevo nakulapitulukamo mu fyebo fyobe.⁷⁹ Leken abo abamucindika balikile kuli nevo, kuli abo abaishiba ifipangano fyenu ifya cishinka.⁸⁰ Leken umutima wandi ukuba uwabula akabi mukucindika ifyebo fyenu pakuti nevo ni lengwa insoni.⁸¹ Nawa ku kunaka pakuti webo umpushe! Nashintilila mu cebo cobe.⁸² Amenso yandi yalinakile ku kulolela ifilayo fyobe; bushe ni lilali ukantalalika? ⁸³ Pantu naba nge nyambi ili pacishi; ntakalabe ifyebo fyobe.⁸⁴ Mukulingana umubomfi wenu akalolela ifi; bushe ni lilali mukapingula abo abandamata? ⁸⁵ Abakatutumushi banjimbila icilindi, abashikonka amafunde yobe.⁸⁶ Ifipope fyobe fyonse fya cishinka; ku bantu abandamata apabula umulandu; ngafweni nevo.⁸⁷ Bena balifye mupepi ukumfisha kumpela pano sonde, lelo ntakene ifipope fyenu.⁸⁸ Mukutemwa kobe ukutapwa, unsunge uwa bumi, pakuti nevo nakile amafunde yobe. LAMEDH⁸⁹ Mwe Yahweh, icebo cenu caliminina umuyayaya; icebo cenu caliminina ndi mu mulu.⁹⁰ Icishinka cobe ca nkulo shonse; mwalimika insonde, no kubeleleka.⁹¹ Ifintu fyonse fyalitwalilila ukufika pali buno bushiku, nga fintu walanda mubololoke bobe ubwacishinka, pantu ifintu fyonse fya babomfi bobe.⁹² Nga cakuti amafunde yobe ayakana ukulatusansamusha, nevo nga nalilobe mu macushi yandi.⁹³ Nebo ntakatale ndaba ifipoep fyobe, pantu muli fyebo mwebo munsungila ubumi.⁹⁴ Nebo ndi obe; mpususha nevo, pantu mfwaya ifipope fyenu.⁹⁵ Ababifi bakuioekanya ukulofya nevo, nomba nevo nkafwaya ukumfwikisha ifipangano fyobe ifya cishinka.⁹⁶ Nebo nalibona ukuti ifintu fyonse fyalipelela, nomba ifipope fyobe fyalitwalilila, ukucila impela.⁹⁷ Yangu ifyo natemwa amafunde yobe! abalwani bandi, pantu ifipope fyenu lyonse fyaba na ndi.⁹⁸ Ifipope fyenu fya nenga uwamano ukucila abalwani bandi, pantu ifipope fyenu lyonse fyaba na ndi.⁹⁹ Nebo ndomfwikisha ukucila abakafundisha bandi bonse, pantu ntononkanya pa fipangano fyobe ifya cishinka.¹⁰⁰ Ndomfwikisha ukucila abo abakulu pali nevo; ifi ni pamulandu ndasunga ifipope fyobe.

Chapter 12

Ku mukulu wa bakemba; pabena Sheminiti. Ilumbo lyakwe Davidi.¹ Ngafweni, Yahweh, pantu abacine balilubile; abo abakwata icishinka bali lobele ukufuma ku bana ba baume.² Uuli onse alanda amashiwi ayakubula icinto ku mwina mupalamano, uuli onse alanda ululimi lwabufi elo ne mitima ibili.³ Yahweh, putuleni yonse imilomo iyilanda ifya bufi, ululimi lonse ululanda ifintu ifikulu.⁴ Aba eabo abaishilekulanda ati, "Kundimi shesu tukacimfya. Uluntu imilomo yonse yalanda, ni nani engaba shikulu palifwebo?"⁵ "Pamulandu wakupumpuntwa kwa bapina, pamulandu wakutekwa kwa balanda, nkoima," efyalanda Yahweh. "Nkapekanya ubucingo ubo bafuluka."⁶ Amashiwi yakwa Yahweh mashiwi ya banune, kwati ni silfere uwawamishiwa pa calo, uwakukamunwa imiku cine lubali.⁷ Ni webo Yahweh! Weufisunga. Usungilila abantu bakwa Lesa ukubafumya kuli iyi nkulo yakubipa elo umuyayaya.⁸ Ababubi benda mu mbali shonse uluntu ububi bwa boneka pabana ba bantu.

Chapter 120

Ulwimbo lwa kunininapo.¹ Mukumanama kwandi naishile ku kuta pali Yahweh, elo na ye aishile kunjasuka nevo.² Pususha umweo wandi, Yahweh, ukufuma kuli abo bonse ababepa ne milomo shabo elo no kubeleleka ne ndimi shabo.³ Bushe ali ena nokumisalapula shani mwebo, elo ni findo dimbi ali ificililepo ena ali no kucita kuli webo, we walulimi lwa bufi? ⁴ Ali no ku kusalapula webo ne mifwi ya bulwi iyatwa ukuicla umulilo wa malasha ayacimuti.⁵ Akalanda kuli nevo pantu njikala ntali wa kubelele muli Mesheki; kunuma nalikwikala mu ma tenti ya Keda.⁶ Panshita ntali ndikele nabo bonse abapata umutende.⁷ Nebo ndi wa mutende, lelo uluntu nevo nalanda, bena bacita ubulwi.

Chapter 121

Ulwimbo lwa kunininapo.¹ Nebo nkasansula amenso yandi ku mpili. Ni kwisa kuntu nevo ubwafwilisho bwandi bufuma? ² Nebo ubwafilisho bwandi bufuma kuli Yahweh, uwapangile umulu elo ne calo.³ Ena takasuminishe ulukasa

lobe webbo ukuyipununa; ena uucingilila webbo takashipule. ⁴ Bona, kalinda wakwa Israeli tashipula nangu ukulala. ⁵ Yahweh ekalinda obe webbo; Yahweh ecintelelwe pakuboko kobe ukwa ku kulyo. ⁶ Akasuba takakatale ukukucita akantu webbo munshita yakasuba, nangu mwenshi munshita yabushiku. ⁷ Yahweh akala kucingilila webbo ku mfya yonse, elo ena akacingilila no mweo obe. ⁸ Yahweh akakucingilila webbo muli fyonse webbo wakulacita nombamba elo ne nshita yonsefye.

Chapter 122

Ulwimbo lwa kunininapo, ulwakwa Davidi. ¹ Nalitemenwe uluntu baishile kulanda kuli nebo ukuti, "Natuleya ku ng'anda yakwa Yahweh." ² Yerusalemu, fwebo amakasa yesu yacili na yatalama mukati kampongolo shobe! ³ Yerusalemu, tukulile fwebo umusumba uwashilwa bwinno! ⁴ Imitundu iya kubena Yerusalemu-imitundu yakwa Yahweh- ngo bunte kuli Israeli, mukupela amatotlo kwi shina lyakwa Yahweh. ⁵ Kwaliba ifipuna fya bufumu ifya kupingwilapo imilandu fyali pekanishiwa, ifipuna ifyaba mu ng'anda iya kwa Davidi. ⁶ Pepela pa mutende wakwa Yerusalemu! "Leka abo aba kutemwa webbo bakwate umutende." ⁷ Leka mube umutende mukati kafibumba ifi cingilila webbo, elo leka bena babe no mutende mukati kafyakwikalamo fyobe webbo." ⁸ Pamulandufye wa bandume yandi elo ne fibusa fyandi nebo nkolanda ati, "Leka mube umutende mukati kobe webbo." ⁹ Pamulandufye ne ng'anda yakwa Yahweh Lesa wesu fwebo, nebo nkofwaila webbo ifisuma.

Chapter 123

Ulwimbo lwa kunininapo. ¹ Kuli webbo eko naininwa amenso yandi, we wwaikala mu mulu pacipuna cobe webbo icabufumu. ² Bona, nga filya ababomfi baume batonta amenso ku minwe yaba shikulwibo, nga filya umubomfi umwanakashi atonta amenso ku minwe yakwa nakulu, eflyo na menso yesu fwebo yalolekesha kuli webbo Yahweh, Lesa wesu, mpaka watubelelako uluse. ³ Utubeleleko uluse, we Yahweh, utubeleleko uluse, pantu fwebo natushipikisha nganshi ukusuulwa. ⁴ Fwebo natushipikisha nganshi mukushobaulwa ku bacilumba, no kusulwa nganshi kuba miya.

Chapter 124

Ulwimbo lwa kunininapo ulwakwa Davidi.

¹ "Nga cakutula Yahweh tali kulubali lwesu, "Leken Israeli ese kulanda nombamba, ² "nga cakutula Yahweh tali kulubali lwesu luntu abaume baishile kutwimina fwebo, ³ nga eluntu bena ala inga batucibawilefye abatuntulu uluntu ubukali bwabo bwaishile ktwimina fwebo. ⁴ Nga amenshi nayo inga yalitusedele fwebo; no mukuku nga walitwibishe fwebo. ⁵ Nga eluntu amabimbi ya menshi yatwibishe fwebo." ⁶ Abe uwapalwa Yahweh, ena tasuminishe fwebo ukuti twingaputulwamo ku meno yabo. ⁷ Fwebo twalipusuka nge cuni ukufuma pacisansala cakwa paungwa; icisansala cali tobeka, elo fwebo twapusuka. ⁸ Fwebo ubwafwilisho bwesu bwaba muli Yahweh, ena uwapanga umulu elo ne calo.

Chapter 125

Ulwimbo lwa kunininapo. ¹ Abo abacetekela muli Yahweh baba ngo Lupili lwa Sioni ulushisunkanishiwa, umuyayaya luli no kutalama. ² Nga fintu impili shashinguluka Yerusalemu, eflyo Yahweh ashinguluka abantu bakwe pali nombamba no muyayaya. ³ Icisempe ca bubifi tacifwile ukuteka mu calo ca bololoke. Nga caba ifyo aboloke bafwile ukucita icibi. ⁴ Cita icabune, we Yahweh, kuli abo ababune nabo ababa bololoke mu mitima yabo. ⁵ Lelo kuli abo abapilibukila mukukonka imicitile yabo iyabipa, Yahweh ali no kubafumyapo pamo ne ncita tubi. Umutende naube pali Israeli.

Chapter 126

¹ Ulwimbo lwa kuninika. Uluntu Yahweh aishile kubweshwa amashuko yakwa Zion, fwebo twali ngabo abalekulota. ² Eluntu utunwa twesu twaishile kwisulamo ukusekelela elo ne ndimi shesu no kwimba. Eluntu baishile kulanda mukati kanko ati, "Yahweh alibacitiile ifintu ifikulu." ³ Yahweh alitucitiile fyebo ifintu ifikulu; nga kusekelela nshi kuntu twali nako! ⁴ Bwesheni amashuko yesu, Yahweh, aba kwati milonga yaku Negebu. ⁵ Abo abalebyala ne filamba bakesa kusombola ku kubilikisha ne nsansa. ⁶ Uyo uufuma aleya alelila, alisendele ne nseke sha kubwala, akesa kubwala nakabili no kubilikisha kwa nsansa, ukwisa ne mipo shang'ano shakwe kuli yee.

Chapter 127

¹ Ulwimbo ulwakuninika, ulwakwa Solomoni. Kanofye Yahweh akuula ing'anda, bena balikubombafye afyafye, abo abalekuula. Kanonfye Yahweh alelonda umusumba, bamalonda batalemefye ku kulonda apafye. ² Cafyefye webbo ukubuka ulucelo, ukucelwa ukubwela ku ng'anda, nangu ukulwa umukate wa mukubombesha, pantu Yahweh alapekanisha abo atemwa ulo bena balilele. ³ Bona, abaana cikwatwa ukufuma kuli Yahweh, elo no bufyashi bwamwifumo cilambu ukufuma kuli Yee. ⁴ Kubati mifwi mu minwe yawabulwi, eflyaba nabaana muli bumusepela. ⁵ Ifyo apalwa umwaume uwakwata umufuko uwaisulamo imifwi. Ena takalengwe insoni uluntu alikulanda nabalwani mu mpongolo.

Chapter 128

¹ Ulwimbo lwa kuninika. Alipalwa onse uyo uucindamika Yahweh, uwendela mu nshila shakwe. ² Ifyakubomba fya maboko yobe, efo ukesa kusekelamo; ukesa kupalwa elo no kutunguluka. ³ Umukashi obe akesa kuba ngebala ilyo ilitwalisha mu ng'anda yobe; abaana bobe bakesa kuba ngefisabo fyamiolife ulo baikala ukushinguluka itebulo lyobe. ⁴ Ee, mucishinkafye, akesa kupaalwa umuntu uucindika Yahweh. ⁵ Yahweh engakupala ukufuma ku Zioni; wingamona ukutunguluka kwa Yerusalemu inshiku shonse isha mweo obe. ⁶ Winge kala ku kubona abaana ba baana bobe. Umutende wingaba pali Israeli.

Chapter 129

¹ Ulwimbo lwa kunininapo. "Lyonsefye ikutula kubwaice bwandi balempakasa nebo," Lekani Israeli alande. ² "Lyonsefye ikutula kubwaice bwandi balempakasa nebo, ³ lelo tabacimfishe nebo. Abalimi balima panuma yandi; balefya utumilonga. ⁴ Yahweh alilungama; ena alaputula imyando yababifi." ⁵ Bekatwe insoni no kubwelela inuma, abo abapata Zion. ⁶ Bakaba ngecani capamitenge ya ng'anda ico icibonsa ulo tacilamena, ⁷ ico icitangesula umunwe wakwa kasepa nangula icifuba caumo uyo uulonganya ingano no kukukaka imipo capamo. ⁸ Nabo abapita nshila balanda ati, "Ipalo lyakwa Yahweh libe pali mwebo; fwebo twapala webi mwishina lyakwa Yahweh."

Chapter 13

Kumukulu wakuba bakemba. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Kufika lilali, Yahweh, mukatwalilila ukundabako? Kufika lilali mukatwalilila ukufisa icinso cenu ukufuma kuli nebo? ² Kufika lilali nebo mfwelele ukusakamana elo no kumfwa ubulanda mu mutima wandi akasuba konse? Kufika lilali umulwandi wandi akasansabala pali nebo? ³ Lolesheni pali nebo elo no kunjasuka, Yahweh Lesa wandi! Peleni ulubuto ku menso yandi, nangu nalala mumfwa. ⁴ Mwileka umulwani wandi alande ukweba ati, "Ndimucimfishe," pakweba ati umulwani wandi eisakulanda ati, "Ndimucimfishe umulwani wandi"; limbi, abalwani bandi abakasangalala uluntu na poneshiwa panshi. ⁵ Lelo nalicetekela mu cipangano cenu ica cishinka; umutima wandi usekelela mwi pusukilo lyenu. ⁶ Nkesa kwimba kuli Yahweh pamulandu wakwebati ansungilila bwino.

Chapter 130

¹ Ulwimbo lwakuninika. Ukufuma mwakushika nebo nalilila kuli webi, Yahweh. ² Shikulu, umfwa ishiwi lyandi; lekeni amatwi yenu yakutike mukupapata kwandi paluse. ³ Nganiwebo, Yahweh, ukopenda imembu, Shikulu, bushe ninani uwingeminina? ⁴ Nomba kuli ukwelela kuli mwebo, lekeni ukuti mwebo mube abakutina. ⁵ Nebo nkololela pali Yahweh, umweo wandi uulolela, na mwishiwi lyakwe emo nasubila. ⁶ Umweo wandi ukololela pali Shikulu ukucila pali malonda ifyo alolela ulucelo. ⁷ Israeli, asubila muli Yahweh. Yahweh waluse, elo ena ali uwaipeseshafye sana ukwelela. ⁸ Niena eukalibula Israeli ukufuma kumasambi yakwe yonse.

Chapter 131

¹ Ulwimbo lwakunininapo; ulwakwa David. Yahweh, umutima wandi tawaba nacilumba nangula emenso yandi tayaba nacimeko. Nebo ntakwata isubilo ilikulu palwandi nemwine nangula ukukonka palwandi nefintu ifyo ifili kunuma yandi. ² Cine cine nebo ndikwete ukuteka elo nokutalalika umweo wandi; ngo mwana uwasumukwa kuli nyina wakwe, umweo wandi uwaba mukatikandi uli ngo mwana uwasumuka. ³ Isareli, asubile muli Yahweh nomba elo no muyayaya.

Chapter 132

¹ Ulwimbo lwakunininapo. Yahweh, pamulandu wakwa David ibukisheni ukusebana kwakwe konse. ² Ibukisheni ifyo ena alapile kuli Yahweh, ifyo ena alapile umulapo kuwamaka yakwa Yakobo. ³ Ena alandile ati, "Nebo ntakengila mung'anda yandi nangula takapite ubusanshi bwandi. ⁴ Nebo ntakape amenso yandi ukusendama nangula ukutusha ku nkopyo shakumenso yandi. ⁵ Mpaka nebo nsange incende pali Yahweh, ing'anda yawamaka yakwa Yakobo." ⁶ Boneni, fwebo tulyumfwile palwaici mu Efrathah; twalicisangile mu mabala yakwa Jaar. ⁷ Fwebo tuli nokuya mung'anda yakwa Lesa; fwebo tuli no kumushinshimuna kucipuna camakasa yakwe. Mwe Yahweh, ⁸ Imeni, kuncende yenu iyakutushishamo, mwebo elo nembokoshi yacipangano cabulamba! ⁹ Leka bashimapepo bobe balekufwala ubulungami; leka abacishinka bobe baule utumpundu twakusekelela. ¹⁰ Pamulandu wamusha obe David, mwifutula umusumba wamfumu yasubwa. ¹¹ Yahweh walilapile umulapo uwacine uutakalulwe kuli David, umulapo wacine uwo takelule: "Nebo nkabikapo umo uwamu bufyashi bobe pacipuna cobe icchufumu. ¹² Ngacakuti abana bobe abaume basunga icipangano candi elo namafunde ayo nebo nkobasambilisha, abana babo balinokwikala pacipuna cobe icabufumu nakaili umuyayaya no muyayaya." ¹³ Cine cine Yahweh alisala Zion, elo akabila ukuba icifulo cakwe. ¹⁴ "Pano eponakulatushisha umuyayaya. Nebo nkekala pano, pantu epo nagwaisha. ¹⁵ Nebo nkamupala nefilyo. Nebo nkekusha abalanda bakwe no mukate. ¹⁶ Nebo nkafwika bashimapepo bakwenepusukilo, abacishinka bakwe bakaula utumpundu. ¹⁷ Palya epo nkalenga isengo

lyakwa David ukumena nokupekanyapo inyali pawakusubwa wandi. ¹⁸ Nebo nkafwika abalwani bakwe insoni, nomba pali yee icisote cakwe icabufumu cikalekubengeshima."

Chapter 133

¹ Boneni, ifyo cawama nefyo cisansamusha ukwikala pamo nga babwananyina! ² Cabakubati mafuta pamutwe ayakonkolokela kumwefu wakwa Aaron, elo eluntu yakokonkolokela kwikoshi lya mwingila wakwe. ³ Cabakubati cime caku Hermon icikoponena pa mpili shamu Zion. Pantu kulya Yahweh alikonkomeshe ipalo lya mweo wa muyayaya no muyayaya.

Chapter 134

¹ Ulwimbo lwa kunininapo. Mweba bomfi bakwa Yahweh bonse, iseni, mupale Yahweh, mwebo mwebabomba mung'anda yakwa Yahweh munshita yabushiku. ² Sumbuleni amaboko yenu kuncende yamushilo nokupala Yahweh. ³ Leken Yahweh amipale ukufuma mu Zion, uwalengele umulu ne calo.

Chapter 135

¹ Lumbanyeni Yahweh. Lumbanyeni ishina lyakwa Yahweh. Mulumbanyeni, mwebo mwebabomfi bakwa Yahweh, ² mwebo mwebeminina mu ng'anda yakwa Yahweh, mu mansa sha ng'anda yakwa Lesa wesu. ³ Lumbanyeni Yahweh, pantu wabune; akwimbeni ishamalumbo kwishina lyakwe, pantu cakuwamisha ukucita ico. ⁴ Pantu Yahweh alisalile Yakobo pa lwakwe umwine, Israeli ukuba icikwatwa cakwe. ⁵ Nebo nalishiba ati Yahweh alikulisha, ati shikulu wesu ilikuishapo pali tulesa tonse. ⁶ Fyonse ifyo Yahweh afwaya, alacita mu mulu, pa calo, mumimana elo namonse mukushika mukushika kwababemba. ⁷ Alaleta amakumbi ukufuma ukutali, nokulenga ukubyasha kwa tulumba kwaba pamo nemfula elo nokuleta ifipipu ukufuma umwakusungilwa kwafiko. ⁸ Alipeye amabeli yamu Egypto, pamofye ayabantu elo nenama. ⁹ Alitumine ifishibilo elo nefipapusho mukati kenu, Egypto, ukulwisha Pharao elo nabonse ababomfi bakwe. ¹⁰ Alisanshile inko ishingi elo nokwipaya imfumu shamaka, ¹¹ Sihoni imfumu yabena Amore elo na Oge imfumu yaku Bashani elo namabufumu yonse ayaku Canaan. ¹² Alitupela impanga yabo ukuba icakupyana, icakupyana kuli Israeli abantu bakwe. ¹³ Ishina lyobe, Yahweh, kukabako ukupita inkulo shonse. ¹⁴ Pantu Yahweh alapokololako abantu bakwe elo alikwata icikuku pa babomfi bakwe. ¹⁵ Utulubi tabena fyalo ta Silfere na golide, milimofye iyakumaboko ya bantu. ¹⁶ Uto tulubi twalikwata utunwa, lelo twena tatulanda; twalikwata amenso lelo tatumona; ¹⁷ twalikwata amatwi lelo tatumfwa, nangu mwela tamwaba mutunwa twatuko. ¹⁸ Abo abatupanga baba kubati nyutotwine, kabili naonse ucetekela mulitwena. ¹⁹ Mwebana bakwa Israeli, paaleni Yahweh; mwebana bakwa Aaron, paaleni Yahweh. ²⁰ Mwebana bakwa Levi, paaleni Yahweh; mwebo mwebacindika Yahweh, lumbanyeni Yahweh. ²¹ Yahweh abe uwapaalwa mu Zioni, uyo uwikala mu Yerusalemu. Lumbanya Yahweh.

Chapter 136

¹ Peleni ukutotela kuli Yahweh, pantu wabune, (Icilayo cakwe cacishinka umuyayaya.) ² Peleni ukutotela kuli Lesa waba lesa. (Icilayo cakwe cacishinka umuyayaya.) ³ Peleni ukutotela kuli Shikulu wa bashikuli: (icilayo cakwe cacishinka umuyayaya.) ⁴ kuli yee akafye uucita ifipapwa; (Icipangano cakwe cacishinka umuyayaya.) ⁵ kuli Yee ukupitila mumano yakwe apangile imyulu; (Icipangano cakwe camuyayaya.) ⁶ kuli Yee uwayansa isonde pamulu wamenshi; (Icipangano cakwe camuyayaya.) ⁷ kuli Yee uwapangile ulubuuto ulukalamba; (Icipangano cakwe camuyayaya.) ⁸ kuli Yee uwapangile akasuba kukuteka mukasuba, (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ⁹ umweshi ne ntanda kukuteka ubushiku; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁰ kuli Yee uwaishilekwipaya ibeli lyamu Egypt (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹¹ elo nokufumya abana ba Israeli ukufuma pakati kabo (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹² kukuboko ukwakukosa elo ukuboko ukwaima; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹³ kuli Yee uwayabenye bemba wakukashika (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁴ elo nokulenga Israeli apita pakati kaiko, (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁵ lelo alipasele Pharaoh nabashilika muli bemba wakukashika; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁶ kuli Yee uwalekutungulula abantu bakwe ukupita mumatololo; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁷ kil iYee uwaishilekwipaya imfumu ishamaka; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁸ kuli Yee uwaishilekwipaya imfumu ishaishibikwa, (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ¹⁹ Sihoni imfumu yabena Amore (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²⁰ elo na Og imfumu yaku Bashani; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²¹ kuli Yee uwaishilekupela icalo cabo ukuba icakupyana, (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²² icakupyana kuli Israeli umubomfi wakwe; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²³ kuli uwaishilekukuta fwebo kukwibikisha elo nokutwafwa mukumanama kwesu; (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²⁴ kuli Yee uwaisakutupela ukucimfya pabalwani besu, (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²⁵ uupela ifyakulya kulifyose ifyamweo. (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.) ²⁶ Peleni ukutotela kuli Lesa wamumulu. (Icipangano cakwe cacishinka cabako umuyayaya.)

Chapter 137

¹ Kumilonga yaku Babyroni twalishile kwikala panshi elo no kuloosha uluntu twaishile kwibukisha palwakwa Zion. ² Kufintu ifitaali ifyaba kulyakwine fwebo twalikobekele amasese yesu. ³ Kulya eko abatwikatile bunkole baishile kufwaya inyimbo ukufuma kuli fwebo, elo nabo abalekutumfya fwebo baishile kufwaya fwebo tube abakusansamuka, ukulanda ati, "twimbilenipo ulwimbo lumo pashaku Zion." ⁴ Cindo twingalekwimbila ulwimbo pali Yahweh mucalo cabene? ⁵ Nga cakuti nebo nalaba ukwibukisha, Yerusalemu, leka nokuboko kobe kulabe ifyo kwaishibisha ukucita. ⁶ Leka ululimi lwandi lukakatili mpamulu wa mukanwa kandi nga cakuti nebo naleka ukutontonkanya pali wee, nga cakuti ntengatemwapo Yerusalemu ukucila icikulu ico ningasaminwamo. ⁷ Ulekwiwukisha, Yahweh, icintu ebena Edomu baishilekucita ubushiku Yerusalemu awiile. Baishilekulanda ati, "Cibogololeni panshi, cibongololeni panshi ukufika na pamifola yaciko." ⁸ Abana banakashi bamu Babiloni, nombaline balikwisakonaulwa-engapalwa umuntu, uyo onse uukulambula pafyo wacitile pali fyebo. ⁹ Engapalwa umuntu, uyo onse abuula elo nokupama pebwe utwana twenu utunono.

Chapter 138

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Nkakupela amatotelo no mutima wandi onse; pa cinso ca milungu na kulaimba amalumbo kuli webo. ² Nakulakontamina panshi ukulola kwitempele lyobe ilya kushila no kupela amatotelo kwi shina lyobe pa mulandu wa citemwiko cobe na pamulandu wa cishinka cobe. Walicita icebo cobe ne shina lyobe ukucila pali fyonse. ³ Pa bushiku ubo na kukutile, walingasukile; walinengele ukupama no kukosha umweo wandi. ⁴ Ishamfumu shonse ishapa calo bakakupela amatotelo, Yahweh, pantu bena bakomfwa amashiwi ya kufuma mukanwa kobe. ⁵ Icine cinefye, bena bakemba pa ficitwa fya kwa Yahweh, pantu ubucindami ebukata bwakwa Yahweh. ⁶ Pantu nangu Yahweh alisansamisha, ena alaskamana na pa balanda, lelo abafilumba abeshibilafye ukutali. ⁷ Nangu nebo naenda mukati ka bwafya, webo ukusunga ubumi bwandi; ukafika no kuboko kobe ukucilima ubukalu bwa ba lwani bandi, no kuboko kobe ukwa kukulyo ku kampususha. ⁸ Yahweh ali nandi mpakafye na kumpela; icipangano ca citemwiko cobe, Yahweh, caikalililafye umuyayaya. Wilekelesha milomo ya maboko yobe.

Chapter 139

¹ Ku mukalamba wa bakemba. Ilumbo lyakwa Davidi. Yahweh, walimbabeta, elo walinjishiba. ² Uleshiba uluntu njikalako no luntu ntalako; uleshiba amatontonkanyo yandi ku tali kutalifye. ³ Ulabona ukwenda kwandi no kulala kwandi wa lishibisha ne nshila shandi shonse. ⁴ Pantu ilyofye tapalaba ishiwi pa lulimi lwandi, webo ualishiba umupwilapo, Yahweh. ⁵ Kunuma yandi na kuntanshi yandi walinshinguluka no kubika ukuboko kobe pali nebo. ⁶ Uku kwishiba pali nebo kwa kupapa; kwali lepesha, elo tekuti nkufikepo. ⁷ Ni kwisa ni ngaya ukufuma ku mapashi obe? Ni kwisa ningafulumukila ukufuma ku cinso cobe? ⁸ Nga nanina ku myulu, eko waba; nga na panga ubusanshi bwandi kumbo, bona, webo ekoli. ⁹ Nga na pupukila ukutali pa mapindo ya ku maca no kuya kwi kala mukati ka ncende ukusomoka ifimana ifikukulu, ¹⁰ na kofye ukuboko kobe ku kangulula, ukubo kobe ukwakukulyo kukekata pali nebo. ¹¹ Nga nalilandile ati, "Cine cinefye imfimi ikamfimba, no lubuto lu kaluke ubushiku ukunshinguluka," ¹² na ngufye ni mfimi tayakabe imfimi kuli webo. Ubushiku tabwakabalike nga kasuba, pantu imfimi no lubuto fyonse fya bafye cimo cine kuli webo. ¹³ Niwebo wa bumbile ifya munda yandi; ni webo wamapngile mwi fumo lyakwa mayo. ¹⁴ Nakulakulumbanya, pantu nalibumbwa mukapapusha umwo wandi walishibeci bwino bwino. ¹⁵ Amafupa yandi tayafiseme kuli webo uluntu nalikupangwa mu bumfinsolo, uluntu nalikupikulwa mukati nankati ka calo. ¹⁶ Walimbwene mukati kefumo; inshiku shonse ishapiminwe kuli nebo shalilembelelwe mwi buku lyobe ilyofye nangu bumo tabulati kucitwa. ¹⁷ Yangu ifyo ya wama amatontonkanyo yobe pali nebo, we Lesa! Kabili teya kupenda na kupenda! ¹⁸ Nga naeba ati kanjapende, yena yengi no kucila umusensenga. Uluntu nebo nabuka, nalo lwine mbafye nobe. ¹⁹ Nga cakuti kuti waipayafye abai, we Lesa; talukeni kuli nebo, mwe bantu balukakala. ²⁰ Bena balakutalamina no kucita ubufi; abalwani bobe balanda ubufi. ²¹ Bushe nebo ntapata abo bonse, we Yahweh, abakupata? Bushe nebo ntasula abo bonse abakwimina? ²² Nebo nalapata umupwilapo; bena balisanguka balwani bandi/ ²³ Nengula, we Lesa, no kwishiba umutima wandi; njesha kwishiba amatontonkanyo yandi. ²⁴ Ubone nga cakuti muli nebo mwaliba akabi kamo, elo untungulule munshila iitwala ku mweo wa muyayaya.

Chapter 14

Kumukulu waku bakemba. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Umuwelewele alanda mu mutima wakwe ati, "Takwaba Lesa." Baba abamafisakanwa elo balicita ifyakuselausha; tapaba nagu umu uucita ifyabune. ² Yahweh alolesha panshi ukufumu mu mulu pa bana ba bantu ukubona nga epo ali uumfwa, uumfwa ena. ³ Bonse balipilibukile. Pamo balisangukile abamafisakanwa. Tapali nangu umu uucita ifyabune, awe, nangu umu. ⁴ Bushe tabaishiba ifili fyonse, abo abacita ifyakuselausha, abo abalya abantu bandi, ulo bakolya umukate, lelo abatakuta pali Yahweh? ⁵ Balomfwa umwenso uukulu, pantu Yahweh ali ne nkulo yabakulungama! ⁶ Mukofwaya ukumfwisha insoni umuntu umucushi nangu Yahweh aba icubo cakwe. ⁷ Iye, ukweba ati ipusukilo lyakwa Israeli kuti lyafuma mu Sioni! Uluntu Yahweh abwesha abantu

bakwe ukufuma muli bunkole, eluntu yakobo akesakusekelela elo Israeli akatemwa!

Chapter 140

Ku mukalamba wa bakemba. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Yahweh, mpusushako ku bantu abai; nsungililako ku bantu balukakala. ² Bena bapinga ububi mu mitima yabo; basonganya ubulwi cila bushiku. ³ Indimi shabo shatwa nge nsoka; ubusungu bwa mafwadwa bwaba pamilomo yabo. Selah ⁴ Uncingilileko ukufuma ku maboko ya babifi, we Yahweh; ulesungililako ku bantu balukakala bapinga ukungwisha. ⁵ Abacilumba balibika iciteyo pali neo; balinteya isumbu; balibika icakuipununako pali nebo. Selah ⁶ Nebo naishile kulanda kuli Yahweh ati, "Ni webu wandi; kutikeni ku kulila kwandi paluse" ⁷ Yahweh, we mfumu yandi, walipa na maka ya kumpususha ulafimba umutwe wandi mu bushiku bwa bulwani. ⁸ We Yahweh, wileka ubufwayo bwa babi ukufikilisha; wileka amapange yabo ya shuke. Selah ⁹ Abo bonse abanshinguluka bemya imitwe yabo; leka amafya ya milomo yabo ya bafimbe. ¹⁰ Leka imisolilo ibaponene; ubapose mu mulilo; mu filindi ifya lutikiti, pakuti befumamo. ¹¹ Wileka abantu babufi babe no mutende pano calo; leka icinkunka cilye umuntu wa walukakala ku ku mwipaya. ¹² Nebo na lishiba ati Yahweh akapingwilako mu kutemwa abakucucutika, no kupela umulinganya ku balanda. ¹³ Cine cinefye abantu abalungami bakatotela kwishiwi lyobe; abantu abololoke bakekala pa cinso cobe.

Chapter 141

Ilumbo lwakwa Davidi. ¹ We Yahweh, nebo nkolilila kuli webu; endesha ukwisa kuli nebo. Ung'umfwe uluntu nebo nkokuta kuli webu. ² Leka ifipapo lyandi libe ku bati lubani ku cinso cobe; leka ukusumbulwa kwa na boko yandi kube ati lilambo lya pa cungulo. ³ We Yahweh, ulekusunga akanwa akandi; ulekulinda ne milomo yandi. ⁴ Wileka umutima wandi ulole ku cabubi conse nagu kusansha mu micitile ya lubembu na bantu aba micitile iibi. Leka nebo ni lyako na kufya malila fyabo fyonse. ⁵ Leka umuntu umulungami angukumimo; cikaba kubati luse kuli nebo. Muleke anungamike; cikaba ku bati mafuta pa mutwe wandi; no mutwe wandi wikana ku kucipokelela. Nomba ipepo lyandi lyaba lya kulwisha imicitile yabo iya bubi lyonse. ⁶ Intungulushi shabo shikafwintwa panshi ukufuma pamulu wa fituntu fya mabwe; bena bakomfwa ati amashiwi yandi ya cishinka. ⁷ Ben bakalanda ati, "Nga filya uluntu umo akolima no kutobaula umushili, efyo na mafupa yesu ya salangene pa kanwa ka kumbo." ⁸ Cine cinefye amenso yandi yaba pali webu, we Yahweh, we Shikulu; muli webu emo nguba; wilekelesha umweo wandi. ⁹ Ulekuncingilila ku fya kuipununako ifyo benba banteya, na kufiteyo fya ncita tubi. ¹⁰ Leka ababi baponene mu nkose shabo abene ulu nebo nkobutuka.

Chapter 142

Masikili wakwa Davidi, uluntu ali mu lucengo; ipepo. ¹ Ne shiwi lyandi nebo nkolilila kuli Yahweh ku kungafwa; ne shiwi lyandi nkopapata ku kutemwa kwakwa Yahweh. ² Nebo nkopongolwela ubulanda bwandi pa cinso cakwe; nebo nkomweba amafya yandi. ³ Uluntu umupashi wandi wa naka mukati kandi, webu ileshiba inshila yandi. Munshila umo nebo njenda abalwani balimfishilamo iciteyo. ⁴ Na lolesha ku kulyo kwandi no kubona ati takuli nangu umo uwakunsakamana. Takuli kwa kubutukila nangu kumo kuli nebo; takuli nangu umo uwakunsakamana pa mweo wandi. ⁵ Nebo nalikutile kuli webu, Yahweh; naishile kulanda ati, "Webu uli cubo candi, iciputulwa candi mu calo ca bomi. ⁶ Kutikeni ku nkuta yandi, pantu nebo nalipelelwa sana; mpususheniko ku bakoncusha; pantu bena balincila amaka. ⁷ Bwesa umweo wandi ukufuma mu cifungo pakuti nebo mpele amatotelo kwi shina lyobe. Abalungami bakalongana ukunshinguluka pamulandu wa bune bobe kuli nebo."

Chapter 143

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Umfweni ipepo lyandi, mwe Yahweh; umfweni ku kuilishanya kwandi. Pamulandu wa cishinka cenu elo no bulangami, njasukeni! ² Mwiingila mubupingushi no musha wenu, pantu ku cinso cenu takwaba umulungami. ³ Umulwani akonkopepeka umweo wandi; alintobele panshi; alinengele mumfimi nga abo abafwile inshita yakale. ⁴ Umupashi wandi ukotutuma mukati kandi; umutima wandi uuli no mwenso. ⁵ Nkoibukisha inshiku shakale; nkoetetula pali fyonse ificitwa fyenu; nkoontonkanya pakwililika kwenu. ⁶ Natambalika amaboko kuli mwebo; umweo wandi ukabila mwebo muncende yabatama. Selah ⁷ Njasukeni bwangu, mwe Yahweh, pantu umupashi wandi ulinakile. Mwifisa icinso cenu kuli nebo. nangula nkaba kwati ni abo abaya panshi mu cilindi. ⁸ Lekeni ngumfwe icipangani cenu icacine mu lucelo, pantu nacetekela muli mwebo. Ndangeni inshila shenu umo mfwile ukwendela, pantu nasumbula umweo wandi kuli mwebo. ⁹ Mpususheni ukufuma ku balwani bandi, mwe Yahweh; nabutukila kuli mwebo mufisama. ¹⁰ Mfundeni ukucita ubufwayo bwenu, pantu muli Lesa wandi. Lekeni Umupashi wenu uwabune untungulule mu calo catambalala ¹¹ Yahweh, pamulandu we shina lyenu, nsungeni umutende uwamweo; mubulungami bwenu fumyeni umweo wandi mubwafya. ¹² Mucipangano cenu icacine putuleni abalwani bandi elo lofyeni bonse abalwandi ba mweo wandi, pantu ndi musha wenu.

Chapter 144

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Apalwe Yahweh, ilibwe lyandi, uukansha amaboko yandi ku ku nkondo elo ne minwe yandi kubulwi. ² Uli cipangano ca cine candi elo icubo candi, inkwela yandi elo uyo uuyo ngubamo, umo uunasha inko panshi yandi. ³ Yahweh, bushe umuntu ni nani uyo uolekeshapo nangul umwana mwaume wa muntu ni nani uyo utontontanyapo? ⁴ Umuntu abafye kwati mupu; inshiku shakwe shabafye kwati cinshingwa icikopita. ⁵ Lenga imyulu ukushika elo nokwisa panshi, Yahweh; ikata impili elo shipange icushi. ⁶ Tuma ukubyashi kwa nkuba elo salanganya abalwani bandi; lasa imifwi shobe elo babwekeshe ne cimfulunganya. ⁷ Tambalika ukuboko kobe ukufuma ku mulu; mpususha ukufuma ku mendhi ayengi, ukufuma mukuboko kwa balendo. ⁸ Utunwa twabo tulanda ubufi, elo ukuboko kwabo ukwa ku kulyo kwabufi. ⁹ Nkemba ulwimbo lupya kuli webo, we Lesa; mu nsale ikumi limo nka kwimbila amalumbo, ¹⁰ uupela ipusukilo ku mfumu, aishile kupususha Davidi umusha obe ukufuma kulupanga lwa bubifi. ¹¹ Mpususha elo mbutusha ukufuma ku kuboko kwa balendo. Utunwa twabo tulanda ubufi, elo ukuboko kwabo ukwa kukulyo kwabufi. ¹² Leka abana baume besu babo kwati fimuti ifikula ukufikapo muli bumusepela bwabo elo na bana banakashi besu kwati fishintililo fyabumbwa, fibe kwati nifyo ifya kucipango. ¹³ Leka amatala yesu yesule no mutundu wa fitwalo onse, elo leka ne mpanga shifyale amakana elo amakana ikumi limo mu mabala yesu. ¹⁴ Ing'ombe shesu shikwata utwana utwingi. Tapali ukutoba ifibumba fyesu; takwakabe bunkole elo no kulila mutushila. ¹⁵ Balipalwa abantu nelyo ipalo lyaifyo; balisansamuka abantu abo Lesa e Yahweh.

Chapter 145

Ilumbo lya kulumbanya. Ilyakwa Davidi. ¹ Nkamisumbula mwebo, mwe Lesa wandi, mwe mfumu; nkapala ishina lyenu ukutwalilila. ² Cila bushiku na kule kumipala mwebo; nkale kulumbanya ishina lyenu ukutwalilila. ³ Yahweh mukulu elo alilingile ukulumbanya; ubukulu bwakwe tekuti mubusange. ⁴ Inkulo imo ikalumbanya imicitile yobe ne nkulo ya konkapo elo bakashimbula imilimo yenu iikulu. ⁵ Nkalekutontontanya pa kucindama kwa lulumbi lwenu elo bapa ficitwa fyebu ifya kupesha amano. ⁶ Bakalanda pa milimo yenu iyamaka iyakutinya, elo na nebo nkashimbula ubukulu bwenu. ⁷ Bakashimbula ifingi ifya bune bwenu, elo bakemba palwa bulungami bwenu. ⁸ Yahweh wa luse elo ne cikuku, uukokolo ukufulwa elo alasunga icipangano ca cishinka cakwe. ⁹ Yahweh wa bune kuli bonse; no luse lwakwe lwaba pamilomo yakwe yonse. ¹⁰ Fyonse ifyo wapanga fikapela ukutotela kuli webo, we Yahweh; aba cicetekelo bobbe bakale ku kupala. ¹¹ Aba cicetekelo bobbe bakalanda pa lulumbi lwa bufumu bobbe, elo bakalanda palwa maka yobe. ¹² Bakalenga abantunse ukwishiba amaka ya micitile yakwa Lesa elo no lulumbi lwa kucindama kwa bufumu bwakwe. ¹³ Ubufumu bwenu bufumu bwakutapwa, elo no bwikalo bwenu bwa muyayaya mu nkulo shonse. ¹⁴ Yahweh alafwaisha bonse abakowa elo alemya bonse aba kontama. ¹⁵ Amenso ya bonse bapembelela mwebo; mulabapela icakulya panshita iya kulinga. ¹⁶ Mufungulula amaboko yenu elo no kulisha ukukabila kwa fyonse ifya bumi. ¹⁷ Yahweh mulungami mu mibele yakwek yonse elo wa luse muli fyonse ifyo acita. ¹⁸ Yahweh alapalamina bonse abamukuta, abakuta pali ye mucishinka. ¹⁹ Alafikilisha ukufwaya kwa bonse aba mucindika; alomfwa ukulila kwabo elo alaba pususha. ²⁰ Yahweh alabona pali bonse aba mutemwa, lelo akonaula bonse ababubi. ²¹ Akanwa kandi kakalekulanda ukulumbanya Yahweh; lekeni abantunse bonse bapale ishina lyakwe ukutwalilila.

Chapter 146

¹ Lumbanya Yahweh. Lumbanya Yahweh we mutima wandi. ² Nebo nkolumbanya Yahweh umweo wandi onse; nkemba isha kulumba Lesa wandi ilyo cili nkoikala. ³ Webo ushintilila muli bacololo nangu ni mu muntunse, muli uyo umutaba kupususha. ⁴ Uluntu umweo wa muntu waleka ukupema, abwekela kwi loba; pali bulya bushiu amapange yakwe yapwa. ⁵ Alipalwa uyo uwacita Lesa wakwa Yakobo ukuba kafa wakwe, uyo isubilo lyaba muli Yahweh nga Lesa wakwe. ⁶ Yahweh alipangile umulu elo ne sonde, ba bamba, elo na fyonse ifyaba muli bo; alasungilila icishinka cakwe umuyayaya. ⁷ Apingwila abatitikihiwa elo apela icakulya kubali ne nsala. ⁸ Yahweh alubula abafungwa; Yahweh esula amenso ya mpofu; Yahweh atemwa abantu abakulungama. ⁹ Yahweh acingilila abalebeshi ba mu calo; emya inshiwa na bamukamfwilwa, nomba afulunganya ababifi. ¹⁰ Yahweh ali no kuteka umuyayaya, Lesa obe, we Zioni, pa nkulo shonse. Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 147

¹ Lumbanyeni Yahweh, pantu calilanga ukwimba amalumbo kuli Lesa wesu; caliwama, elo ukulumbanya kusuma. ² Yahweh ku kululeni Yerusalemu; akolonganya pamo abantu bakwa Israeli abasalangana. ³ Alaposha imitima iyatobeka elo no kuka ifilonda. ⁴ Alapenda intanda; alishipela shonse na mashina. ⁵ Shikulu wesu mukulu elo wabune nika; ukwishiba kwakwe takwingapimwa. ⁶ Yahweh alemya abatitikihiwa; alaponya imbifi panshi pa lukungu. ⁷ Imbileni yahwe na matotelo; imbeni amalumbo kuli Lesa wesu ne fcilimba. ⁸ Afimba imyulu na makumbi elo no kupekanya imfulu pa calo, ukulenga icani ukukula pa mpili. ⁹ Apela ifyakulya ku nama elo na kubana ba bamwankole uluntu bakolila. ¹⁰ Tabekelwa mubukose bwa kwa kabalwe; tasekelela mubukukosa kwa molu ya muntu. ¹¹ Yahweh abekelwa muli abo abamusumbula, abasubila mu cipangano cakwe icacine. ¹² Lumbanya Yahweh, we Yerusalemu; lumbanya Lesa obe, we Sioni. ¹³ Pantu apela ubukose kufyela fya mpongolo shenu; pala abana benu muli mwebo. ¹⁴ Aleta ubononshi

mukati ka mipaka shenu; amikutisha no busuma bwa cakalya cenu.¹⁵ Atuma amafunde yakwe pa calo; ifunde lyakwe ributuka sana.¹⁶ Apanga imfula ya kubuta kwati butonge; asalanganya amenshi makasa kwati motoi.¹⁷ apela ibumi busuma kwati cakulya; ni nani wingakwanisha ukutalala atuma?¹⁸ Atuma ifunde lyakwe elo no kubasungulula; apanga umwela ukupupa elo na meshi ukupongoloka.¹⁹ Aishile kubilikisha ishiwi kuli Yakobo, ifipope fyakwe elo no kupampamika kwa bulungami kuli Israeli.²⁰ Tacitapo ifi ku nko imbi, elo pa fipope fyakwe, tabafishiba. Lumbanya Yahweh.

Chapter 148

¹ Lumbanyeni Yahweh. Lumbanyeni Yahweh, mwebo mwe baba mu myulu; mulumbanyeni, mwebo mwe baba umwakulepa. ² Mulumbanyeni, bamalaika bakwe bonse; mulumbanyaeni, mwe milalo yonse. ³ Mulumbanyeni, we kasuba elo no mwenshi, mulumbanyeni, mwebo mwe ntanda shonse ishibengeshima. ⁴ Mulumbanyeni, we mulu wakulepesha elo na mwebo mwe menshi ayaba pamulu wa lwelele. ⁵ Leken i balumbanye ishina lyakwa Yahweh, pantu alipela ifunde, kabili balibumbwa. ⁶ Kabili alibapampamika umuyayaya elo kabili umuyayaya pe; alibika icipope icitakacinje. ⁷ Mulumbanyeni ukufuma pa calo, mwebo fishimweshimwe fyali muli bamba elo ne mimana ya kushika, ⁸ umulilo elo no mutende, imfula ya kubuta elo na makumbi, icipuupu cafikilisha icebo cakwe. ⁹ Mulumbanyeni, mwe mpili elo na tonse utupili, ifisabo fya fimuti elo na bakeda bonse, ¹⁰ Ifinama fya mpanga elo ne fitekwa fyonse, ifibumbwa fyonse ifyo ifikunya elo ne fyoni fya mapindo ¹¹ Lumbanyeni Yahweh, mwe mfumu sha pa calo elo na shonse inko, abacindami elo na bonse abatungulula pa calo, ¹² bonse babili umulumendo no mukashana, abakalamba elo na bana. ¹³ Leken i bonse balumbaye ishina lyakwa Yahweh, pantu ishina lyakwe eka lyalisumbulwa elo ubukata bwakwe bulafika pa calo elo na mu myulu. ¹⁴ Alisumbula isengo lya bantu bakwe pa malumbo ukufuma kubacine bakwe, abena Israeli, abantu abamupalamina. Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 149

¹ Lumbanyeni Yahweh. Mulekwimba kuli Yahweh ulwimbo lupya; akwimbeni amalumbo yakwe umukolongene abo abacetekela. ² Leken i Israeli asekelele mu wabapangile; leken i abantu bamu Sione baeketelele mu mfumu yabo. ³ Leken i bena balekulumbanya ishina lyakwe mu macindo; leken i bembe ishamalumbo mu nsombo na masese. ⁴ Pantu Yahweh asangalala mu bantu bakwe; alacindamika baicefya ne usukilo. ⁵ Leken i abena Lesa basangalale mukucimfya; leken i bena bembe ne nsansa mu busanshi bwabo. ⁶ Leken i amalumbo yakwa Lesa yabe mutunwa twabo elo no lupanga lwatwa kubili mu minwe yabo. ⁷ Kukuleta icilandushi pa fyalo elo ne micitle ya bupingusi pa bantu. ⁸ Bkakakila ishamfumu shabo ne minyololo elo na bamano babo na makusu ya fyela. ⁹ Bakaleta ubupingushi ubo ubwalembwa . Uku ekukaba ukucindamikwa kwa bacishinka bakwe. Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 15

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Yahweh, ninani ewingekala mwi ema? Ni nani uwingekala pa lupili lwenu ulwa mushilo? ² Onse uwenda ukwabula akalema, uucita icilungeme elo no kulanda icishinka mu mutima wakwe. ³ Tamunuka no lulimi lwakwe, tacita akabi kuli bambi, elo kabili tatuka ebena mupalamano bakwe. ⁴ Umuntu wakubula amano alaisula umwine mu menso yakwe, lelo alacindika abo abatina Yahweh. Alapa kwishamo lyakwe kabili tabwasha ifilayo fyakwe. ⁵ Tapingula ukulundapo anga akongweshwa impiya. Tapoka amafisa kanwa ku kupela ubunte bwa bufi pa bakaele. Uyo uucita ifi takasunkanishiwe.

Chapter 150

¹ Lumbanyeni Yahweh. Lumbanyeni Lesa mu ncende ya mushilo yakwe; mulumbanyeni mu myulu ine ine. ² Mulumbanyeni paficitwa fine fine acita; mulumbanyeni pabukulu bwakwe ubwacilishapo. ³ Mulumbanyeni ne fiunda fya nsengo; mulumbanyeni na masese ne nsango. ⁴ Mulumbanyeni mu nsombo elo na macindo; mulumbanyeni ne filimba fya cintika intamo. ⁵ Mulumbanyeni no kulisha ifiwaya fya kukosha; mulumbanyeni ne fiwaya fya fiunda fya pamulu. ⁶ Leken i ico icikwete umweo cilumbanye Yahweh. Lumbanyeni Yahweh.

Chapter 16

Mikitamu wakwa Davidi. ¹ Ncingilileni, mwe Lesa, pantu nasanga ubucingo muli mwebo. ² Nalanda kuli Yahweh ati, "Ni mwe Shikulu wandi; ubusuma bwandi bwafye ukwabula mwebo. ³ Ulwa pa bantu ba mushilo ababa pa calo, bantu bakucindama; akusekelela kwandi kwaba muli bo. ⁴ Ubwafya bwabo bukalundwako, abo abafwaisha tu lesa tumbi. Ntakapongolwele icabupe cakunwa ica mulopa kuli tu lesa twabo nangu ukusumbula amashina yabo ne milomo yandi. ⁵ Yahweh, uli cikwatwa candi icasalwa elo no lukombo lwandi. Wikatilila ku fintu fyandi ifingi. ⁶ Ifishilwa fyapimwa nafibikwa pali nebo mu ncende sha cindama; mucine icikwatwa candi icabune candi. ⁷ Nkalumbanya Yahweh, uunkoselesha; nangu fye bushiku amano yandi yalantungulula. ⁸ Nkatangisha Lesa pantanshi yandi inshita shonse, eico

nshakasunkanishiwe ukufuma ku kuboko kwakwe ukwa ku kulyo! ⁹ Eico umutima wandi nausangalala; ubukata bwandi na busansamuka. Mucine nkakala mubucingo. ¹⁰ Pantu tamwakashe umweo wandi Kumbo. Tamwakaleke abacine benu ukubona ikilindi. ¹¹ Mumfunda inshila sha mweo wandi; insansa sha pulishamo shisangwa ku cinso cenu; ukusekelela ku sangwa ku kuboko kwenu ukwa kukulyo!"

Chapter 17

¹ Ipepo lyakwa Davidi. Umfweni ukupapata kwandi ukwa mulinganya mwe Yahweh; kutikeni ku kwita kwa ukwabwafwilisho! Peleni ukutwi kwi pepo lyandi ukwabula ukubepa. ² Leken bukaele bwandi bwise ukufuma ku cinso cenu; lekeni amenso yenu yabone icyene! ³ Nga mwaesha umutima wandi, nga mwaisa kuli nebo ubushiku, mukangwamyela elo tamwakasangemo amapange ayabi; akanwa kandi takakapunuke. ⁴ Lelo pamicitile ya muntunse, cili pe shiwi lyapa milomo yenu ukuti naliisunga ukufuma ku mibele ya bubifi. ⁵ Intampulo shandi shakatilila bwino ku nshila shenu; amakasa yandi taya telententapo. ⁶ Naita kuli mwebo, pantu mulangasuka, mwe Lesa; pilibwileni ukutwi kwenu kuli nebo elo nokumfwa uluntu na landa. ⁷ Langeni icipangano cenu icashinka mu nshila yawama, mwebo mwe bapususha ku kuboko kwenu ukwa kukulyo abo abafisama muli mwebo ukufuma ku balwani babo! ⁸ Ncingilileni nge nimbo ya palinso lyenu; mfiseni munshi ya cinshingwa ca mapindo yenu ⁹ ukufuma ku cinso cababifi abo abansakula, abalwani bandi abanshinguluka. ¹⁰ Tabakwata uluse pa uli onse; utunwa twabo tulanda ne cilumba. ¹¹ Balishinguluka intampulo shandi. batonta amenso yabo ku kundopola panshi. ¹² Baba kwati ni nkalamo iikofwaisha uwakwikata, ngo musepela wa nkalamo iikolubanta mu ncende yafisama. ¹³ Imeni, mwe Yahweh! Basanseni! Baponyeni mpanshi pa cinso cabo! Pususheni umweo wandi ukufuma ku balwani ku lupanga lwenu! ¹⁴ Mpususheni ukufuma ku baume ku kuboko kwenu, mwe Yahweh, ukufum ku baume ba muli lino isonde abo ubunonshi bwabo bwa muli uyu mweo capwa! Mukesusha amafumo yabasalwa benu no bunonshi; bakakwata abana abengi kabili bakasha ifyuma fyabo ku bana babo. ¹⁵ Lelo pali nebo, nkabo icinso cenu mu bulungami; nkekuta, uluntu nabuka, ne cinso cenu.

Chapter 18

Ku mukulu wa kubakemba. Ilumbo lyakwa Dvidi, umusha wakwa Yahweh, uluntu aimba kuli Yahweh amashiwi yaulu lwimbo pa bushiku ubo Yahweh amupuswishe ukufuma ku kuboko kwa bonse abalwani bakwe elo no kufuma kuli Shauli. Aimbile: ¹ Nalikutemwa, Yahweh, we bukose bwandi. ² Yahweh elibwe lyandi, inkwela yandi uyo uundeta kubucingo; ni Lesa wandi, ilibwe lyandi; nsanga ukufisama muli ye. ni nkwelela yandi, isengo lye pusukilo lyandi, elo ebukose bwandi. ³ Nkakuta pali Yahweh uyo uwalinga ukulumbanya, nkabili nkapusushiwa ukufuma ku balwani bandi. ⁴ Insalu shamfwa shalinshinguluka, elo na menshi ayakopita ulubilo ayabula akali konse yalantinya. ⁵ Insalu sha Kumbo shalinshinguluka; ifiteyo fya mfwa nafinteya. ⁶ Mu mucushi yandi nakutile kuli Yahweh; nakutile ku bwafwilisho kuli Lesa wandi. Aumfwile ishiwi lyandi ukufuma mwi tempele lyakwe; ubwite bwandi ubwa bwafwilisho bwaishile kuya ku cinso cakwe; bwaishile kuya mu matwi yakwe. ⁷ Eluntu icalo caishile kusunkana elo no kututuma; imifula sha mpili nashena shai tutwime elo shali nsunkanishiwe pantu Lesa alifilulwe. ⁸ Icushi caishile kuya mu mulu ukufuma mutupunda twa mumona wakwe, no mulilo uwabilimuka waishila kufuma mukanwa kakwe. Amalasha yalyakile kuli wena. ⁹ Aishile kwisula imyulu elo no kwisa panshi, elo ne mfimfi ya kutikama yali pamakasa yakwe. ¹⁰ Aishile kunina pali kerubi elo no kupupuka; aishile kwendela pamapindo ya mwela. ¹¹ Aishile kupanga itenti ukuishingulusha umwine, amakumbi yamfala ayakulu mu mulu. ¹² Amabwe elo na malasha ya mulilo yalukupona ukufuma munkuba ku cinso cakwe. Yahweh aishile kubulukuta mu myulu! Ishiwi lya Wapulishamo lyaishile kupundisha. Aishile kulasa imifwi yakwe elo no kusalanganya abalwani bakwe; ukubuyata kwa nkuba kwaishile kubasalanganya. ¹⁵ Eluntu ifishiba fya menshi fyaishile kuboneka; imifula ya calo yaishile kubikwa ku kukalipila, Yahweh, pakuputa kwa mutu mona obe. ¹⁶ Aishile kufika panshi ukufuma ku mulu; aishile kunjikata! Aishile kumfumya mu menshi yabipa. ¹⁷ Aishile kumpususha ukufuma kumulwani wakukosa, ukufuma kuli abo abampatile, pantu balikosele kuli nebo. ¹⁸ Baishile kwisa kuli nebo pa bushiku bwakulanguluka kwandi lelo Yahweh alintubgilile! ¹⁹ Aishile kuntuma uwakaele muncende yaisukwa; alimpuswishe pantu alisekelele muli nebo. ²⁰ Yahweh alindambwile pamulandu wa bulungami bwandi; alimbwekeshepo pantu amaboko yandi yalisangulwilwe. ²¹ Pantu nasungile imibele yakwa Yahweh elo pantu ntafuma ku mibele yakwa Lesa. ²² Pantu konse ukupampamika kwa bulungami bwakwe kwaba kuntanshi yandi; elo pafipope fyakwe, ntatalafumako kuli yena. ²³ Naliba uwakaele ku cinso cakwe, elo naliisunga ukufuma ku lubembu. ²⁴ Eico Yahweh alimbwekeshepo pamulandu wa bulungami bwandi, pantu amaboko yandi yali ayasangululwa ku menso yakwe. ²⁵ Kuli uyo uwaba uwacine, ulailanga ukuba uwacine; ku mwaume uwabula akalema, ulailanga ukuba uwakubula akalema. ²⁶ Kuli uyo uwasanguluka, ulailanga ukuba uwasanguluka; nlelo kuli uyo uwaba na katutumushi, ulailanga ukuba uwacengela. ²⁷ Pantu upususha abantu batirikishiwa, lelo utentemuna abo abakwata icilumba, amenso yasumbukwa! ²⁸ Pantu upela ulubuto ku nyali yandi; Yahweh Lesa wandi butisheni mumfimfi yandi. ²⁹ Pantu kuli mwebo kuti natoloka inciliko; pali Lesa wandi kuti natoloka icibumba. ³⁰ Elo pali Lesa-imibele yakwe ilungami! Ishiwi lyakwa Yahweh lya kusanguluka! ni nkwelela kuli uuli onse uufisamamo muli ye. ³¹ Pantu Lesa ninani kanofye Yahweh? Ilibwe ni nani kano Lesa? ³² Pantu ni Lesa ubika amaka pali nebo no mushipi, uubika umuntu wakubula akalema munshila yakwe. ³³ Apanga amakasa yandi ukwanguka kwati ni nsebuta elo no kumbika apakulepa! ³⁴ Akansha amaboko yandi ku nkondo elo nashilika bandi ukupeta ubuntu bwacela. ³⁵ Mwalimpela inkwela ye pusukilo lyenu. Ukuboko kwenu ukwa kukulyo kwali ntungilila, elo

no kubekwa kwenu kwali nkosha.³⁶ Mwalipanga ishila ya salala ku makasa yandi panshi pakweba ati amakasa yandi taya telele.^{37 38 39} Naishile kupepeka abalwani bandi elo no kubekata; ntabwelele inuma mpaka ba loba. Nalibafungawile mpaka bafilwa ukwima; baliponene panshi ya makasa yandi. Pantu mubika amaka pali nebo kwati mushipi pa bulwi; mubika panshi yandi abo abanjimina.⁴⁰ Mwishile kumpela inuma ya mikoshi ya balwani bandi; naishile kupyanga bonse abo abampatile.⁴¹ Baishile kukuta ku bwafwilisho, lelo takwali uwabapuswishe; baishile kukuta kuli Yahweh, lelo tabasukile.

⁴² Naishile kuboma putupimfya ngo lukungu ku ntanshi ya mwela; naishile kubaposa kwati matipa mutushila.⁴³ Mwaishile kumpususha ukufuma kubantu abankalwe; mwalipanga umutwe panku shonse; abantu abontaishiba balambombela.⁴⁴ Ulofye bangumfwa, banakila; abalendo balipatikishiwe ukufukama kuli neo.⁴⁵ Abalendo baishile bakotutuma ukufum umwa kukosa mwabo.⁴⁶ Yahweh wa mweo; lekeni ilibwe lyandi lilumbinshiwe. Lekeni Lesa we pusukilo lyandi asansabikwe.⁴⁷ Ni Lesa uuleta icilandushi pali nebo, uunasha inko ukuba panshi yandi.⁴⁸ Nalilengwa ukuba umuntungwa ukufuma kubalwani bandi! Mucine, mwaishile kunsumbula ukucila pali abo abaishile kunjimina! Mwampuswishe ukufuma ku baume abankalwe.⁴⁹ Eico nkapa ukutasha kuli mwebo, Yahweh, munko shonse; nkemba ishamalumbo kwishina lyenu!⁵⁰ Lesa alapela ukucimfya ukukalamba ku mfumu yakwe, elo alanga icipangano cakwe cacindama ku wasubwa wakwe, kuli Davidi elo na ku bana bakwe umuyayaya.

Chapter 19

¹ Ku mukulu wakubakemba. Ilumbo lyakwa Davidi. Imyulu ilanda pa bukta bwakwa Lesa, elo no lwelele lupanga imilimo ya boko yakwe ukwishibikwa! ² Akasuba elo na kasuba ishiwi kupongoloka kunse; ubushiku elo no bushiku cilanga amano. ³ Takwaba ishiwi nangula ishiwi lya landwa; amashiwi yabo tayomfwika. ⁴ Lelo amashiwi yabo yaya icalo conse, elo ne cebo cabo ku mpela ye sonde. Alitambulula itenti pa kasuba muli bo. ⁵ Akasuba kaba kwati nishibwina akofuma muncende yakwe elo kwati mwaume wakukosa ukosangalala ulo abutuka ulubilo lwakwe. ⁶ Akasuba kuturia ukufuma ku kapinda kamo elo no kutolokela kumbi; takwaba icifulumuka ukukaba kwa kako. ⁷ Amafunde yakwa Yahweh yalipwilika, ukubweshapo umweo; ubunte bwakwa Yahweh bwa cine, ukupanga abafye ukuba abamano. ⁸ Ukwilulula kwakwa Yahweh kwali lungama, ukupanga umutima ukusangalala; amafunde yakwa Lesa ya lisangululwa, ukuleta ulubuto ku menso. ⁹ Akatina kakwa Yahweh kali sangululwa, kakekalilila umuyayaya; ukupampamika kwa bulungami bwakwa Yahweh kwa cishinka elo pamofye ne cine! ¹⁰ Fyalicindama ukucila golide, kabili ukucila golide walopololwa; fyalilowa ukucila ubuci elo kabili ukucila pabuci ubukota ukufuma kucipepe ca buci. ¹¹ Eee, pali fyena umusha wenu alisokelwe; ku kuyomfwila mwali icilambu icikalamba. ¹² Ni nani wingeluka ifilubo fyakwe? nsamfyeni ukufuma kufilubo fya fiswa. ¹³ Sungeni umubomfi wenu ukufuma ku membu sha cilumba; lekeni ye nteka. Eluntu nkaba uwakupwilika, elo nkaba uwakaele ukufuma ku micitile yandi iyabubi. ¹⁴ Lekeni amashiwi ya kanwa kandi elo na matontonkanyo ya mutima wandi yapokelelwe ku cinso cenu, Yahweh, mwe libwe lyandi elo ka lubula wandi.

Chapter 20

Kuli kamba wanyimbo mukulu. ¹ Ilimbo lyakwa Davidi. Yaweh engakwangwa munshiku shama fya, lilekucingilila. ² Kabili kabili no kukutuminako ubwafwilisho ukufuma mu cifulo ca mushilo, kukukwafwa ukufuma mu Sioni. ³ Engebusha fyonse ifyamalambo yobe pamo nokupokelela imitulo yobe iya fyakoca. (selah) ⁴ Engakupelelela icabukabi bwapa mutima obe nokufishapo amapange yobe. ⁵ Eluntu tukasekelela pa kucimfya kobe, kabili mwishina lyakwa Lesa wesu, intalapu. Yaweh engakupelelela ukulomba kobe konse. ⁶ Nomba njishibile ukweba ati Yaweh akesa kupususha umusubwa wakwe; akamwasuka ukufuma mwi ulu lyashila yakwe ku maka yakuboko kwa kulyo kwakwe ukwina mupususha. ⁷ Bambi bacetekela mu maceleta na bambi bacetekela muli bakabalwe. Nomba fwebo tukuta pali Yaweh Lesa wesu. ⁸ Lelo bena bakatentemushiwa panshi no kuwa. Lelo fwebo tukeminina ndi! ⁹ Yahweh, pususha imfumu; twafwe uluntu twakuta we Mfumu.

Chapter 21

Kuli kamba wa nyimbo mukulu. Kabula wa lwimbo lwakwa Dabidi. ¹ Ubukose bobbe busansamushe Imfumu, Yahweh! na mwipusukilo mwapela emo mfumu yangila apakulu! ² Wali yipele ifyo umutima waiko wafwaile kaili tawaitanine ifyo ifyo akanwa kaiko kalombe. Sela ³ Pantu walimuletele amapalo yakulu ngashi. no kumufwika kumutwe icisote ca Golide yenka yenka. ⁴ Alilombele ubumi; nobe walimupele, wantantalisho nenshiku shakwe pe na pe. ⁵ Walicindamisha pamulandu wakucimfya kobe; waipela ubukankala no bupulami. ⁶ Mucinefye walimupela amapalo ayamuyayaya; wamupela nensansa shakuba pacinso cobe. ⁷ Pantu imfumu yacetekela muli yahweh; ukupitila mu cipangano ca cicetekelo ica wacilishapo tekuti atelentente. ⁸ Ukuboko kobe kukesa kwikata abalwani bobbe bonse; nokuboko kwakulyo kobe nako kukesa kwikata abo abakufitwa. ⁹ Pakashita ukakalipa ukaboca mu cimbili mbili camulilo. Na Yahweh ukabalofya ku cipyu cakwe, no mulilo ukabapwishisha. ¹⁰ Nabana babo ukabalofya ukufuma pano calo pamonoluko lwabo mubwina bantu. ¹¹ Nangu bakupangile ifyabubi nangu baka teye amapange pali webo bakafilwa! ¹² Pantu ukabapepeka; nokubalasa imifwi yobe pamenso ¹³ Sumbulweni, mwe Yahweh, mu bukose bwenu; twakulakwimbila no kulumbanya amaka yobe.

Chapter 22

Kuli kamba wa lwimbo mukulu ukulingana neciunda ca" Nsebulo." ulwimbo lwakwa Davidi. ¹ Mwe Lesa wandi, Mwe Lesa wandi, nindo mwandekeshe? Nindo watalukila ku ku mpususha naku mashiwi yacililishi yandi. ² We Lesa wandi. Nakuta munshita yakasuba, ukwabula ukwasuka, no bushiku bwine shitalelepo! ³ Lelo webo uli wamushilo; waika nge mfumu kumalumbo yabena Israeli. ⁴ Ifikolwe fyesu fyacetekele muli webo; ni muli webo fye bacetekele, nobe waliba puswishe. ⁵ Balilile kuli webo nabo walibapuswishe. Bacetekele muli webo kabili tabalengelwe insoni. ⁶ Nomba webo ndi ciambo nshili muntu, uwakusulwa ku bantu kabili ndalengululwa ku bantu. ⁷ Bonse abambona bampunya; bakoneka; bampukunya nemitwe yabo pali webo. ⁸ Elo bayeba ati." Acetekela muli Yahweh; Lekeneni Yahweh amupusushe. Lekenifye Yahweh amupokolole. Pantu Yaweh acakilwa muli ye." ⁹ Pantu niwebo wamfumishe mwifumo; wanengele uku kucetekela ulo nali kwi bele lya kwa mayo. ¹⁰ Naposolwe webo ukufuma munda, niwebo Lesa wandi ukutula fye ulo nali munda muli mayo. ¹¹ Wintaluka pantu amafya yali pepi pepi; takuli waku ntulanyako. ¹² Nabakalume wa n'gombe abengi bali nshinguluka; naba kalume ba n'gombe abakosa aba bena Bashani bali nshinguluka. ¹³ Bacencimwina utunwa twabo nge nkalamo iyilebuluma pakutakanya. ¹⁴ Ndepongololwa nga menshi, namafupa yandi yonse naya tela. No mutima wandi uli nge pula; iliko yenguluka mukati kafilundwa fya mubili wandi. ¹⁵ Ubukose bwandi bwauma nge ciinga; no ululimi lwandi lulekakatila ku ncendwa. kabili wambika mu lukungu lwa mfwa. ¹⁶ Pantu imbwa shilinsingulukile; nebumba lya ncita tubi ilinsingulukile; bampulinkanya mu mapi namu macisa. ¹⁷ Kuntu napenda amafupa yandi yonsefye. Bena bambona nokuntonta amenso. ¹⁸ Nabayabana nensalu shandi abene beka, napa cakufwala candi babukilapo ifingi; ¹⁹ Yaweh; wintaluka .We maka yandi! endesha sonjafwe. ²⁰ Pokolola umweo wandi ku lupanga, ecuma fye cimo nakwata mpususha ku maka yamimbulu. ²¹ Mpususha ku kanwa ka nkalamo; naku masengo ya mboo. ²² Eco nkananya ishina lyobe kuli bamuninane; namukati ka filonganino emo nka kulumbanisha. ²³ Mweba tina Yaweh mwebo, mulumbanyeni! Mwe luko lonse lwakwa Yakobo, mucindikeni! Mulekuba nakatina kuli ye mwense mweba mu mukowa wabena Israeli! ²⁴ Pantu taisula taiikana ukusakamana umupina mubulanda bwakwe; tayatala ayimufutitila; nenshita yonse aililila, ilamumfwa. ²⁵ Nipali webo ukulumbanya kwandi kwatula mu filonganino fikulu; kabilikamfishapo ifilayo fyandi pa cinso ca bantu abo abakutina. ²⁶ Abalanda bakalya no kwikuta; nabo abafwaya Yaweh bakali mukumulumbanya. tekeni imitima yenu ikalilile pe na pe. ²⁷ Abekala calo bonse bakebukusha no kwalukilakuli Yahweh; ne ndupwa shonse isha mishobo muno calo conse shikakontama ku cinso cakwe muku mupepa. ²⁸ Pantu Yahweh emwine bufumu; kabili kateka wa mitundu yonse. ²⁹ Aba sambashi bonse pano isonde bakailemena noku mupepa; na bonse abantentemukila ku lukungu bakamufukamina, pamo nabo abafilwa ukuisungila ubumi ³⁰ Ne nkulo iyileisa ikalamutumika; nekulo ikesa kukonkapo bakesa iondolwela pa lwa kwa shikulu. ³¹ Bakesa kusambilisha ulwa bololoke bwakwe ku bantu kufyalwa pafyo acita!

Chapter 23

¹ Ulwimbo lwakwa Dabidi. Yahweh ekacema wandi; shakakabile nangu cimo. ² Anenga ukutusha mu nika yamulemfwe! kabili antungulula ku menshi ayatalala tondolo. ³ Abweseshu ubumi; nokuntungulula munshila iyisuma pamulandu we shina lwakwe ⁴ Nangu nin'genda muminkonko yakufita ficiti, tekuti ntine icanso pantu uli nandi; umutambo ne nkonto yobe filansansamusha. ⁵ Ulanetbeta pa cinso cabalwani bandi; mwansuba amafuta ku utwe; no lukombo lwandi lwaiula paa ⁶ Mu cine fye ubune no ;use lwa cine fyali kunkonka inshiku shonse isha bumi bwandi; na mun'ganda Yakwa yahweh emo nkekalilila!

Chapter 24

¹ Ulwimbo lwakwa Dabidi. Yahweh emwine calo nefyaisulapo. pano nse nafyonse ifyaikalapo. ² Pantu ewacishimpile pali bamba kabili ewa cikasha pa kilonga ³ Ninani uukaninina ulupili lwakwa Yahweh? Ninani akatalama mu cifulo cakwe ca mushilo? ⁴ Nuyo uwa minwe yakaele uwakubuta umutima; uutabepa bufi kabili uutalapa umulapo wabufi ⁵ Akesa kupoka ipalo kuli Yahweh nobulungami kuli Lesa we pusukilo lyakwe. ⁶ Ikulo yamusango uyu ebafwaya Yahweh, ebafwaya ukuba pacinso cakwa Lesa wakwa Yakobo. Selah ⁷ Inuneni ifinso, mwe mpongolo; sumbulweni, mwe fibi fyamuyaya, pakuti imfumu yalulumbi iingile! ⁸ Ninani uyu mfumu yalulumbi? Yahweh, uwakukosa kabili uwabulamba; Yahweh, uwa kukosa mu bulwi. ⁹ Inuneni ifinso fyenu, mwe mpongolo; sumbulweni, mwe myenshi ya muyayaya, pakuti imfumu yalulumbi yingile! ¹⁰ Ninani uyu imfumu yo lulumbi? Ni Yahweh kasunga wa fita, ni mfumu yalulumbi. Selah

Chapter 25

¹ Ulwimbo lwakwa Dabidi. Kuli webo, Yahweh, natula umweo wandi! ² Nimuli webo nacetekela, Lesa wandi. Windenga insoni; kabili mwilenga ifilwani ukwanga pakuncimfya. ³ Kwiba nangu umo uwasubila muli mwebo Yahweh ukulengwa insoni lengeni ba cisanguka apafye ukwandwa insoni! ⁴ Nangena inshila shenu, mwe Yahweh; mfundisheni inshila shenu. ⁵ Ntungululeni ku cine cenu kabili fundisheni, pantu muli Lesa we pusukilo lyandi; kabili niwe subilo lyandi akasuba konse. ⁶ Ibusheni mwe Yahweh, ubwingi bwa milimo ya luse lwenu ne cikuku cobe; pantu ifi fyafye. ⁷ Wilakwibukisha amasambi nacistile mu bwaice bwandi nangu nimpulumushi shandi; ulekunjubukisha luse luse

ukulingana no bune bobbe, mwe Yahweh! ⁸ Yahweh wabune kabili mololoke; kabili alafundisha naba masambi umwakwendele. ⁹ Alatumgula naku bakaicefya kufya cine no kubafundisha ifyo afwaya ¹⁰ Inshila shonse isha kwa Yahweh sha cine ne cishinka kuli abofye abasunga icipangano nefipope fyakwe. ¹¹ Nipa mulandu fye we shina lyobe, Yahweh, njelelako amasambi yandi, pantu yali kulisha sana. ¹² Ninani umuntu uutina Yahweh? Shikulu Yahweh akamulanga inshila ya kulolako. ¹³ Akekala mubusuma na bana bakwe bakesa kupyana icalo. ¹⁴ Bu cibusa na Yahweh bwaba kuli abo aba mucindikisha, kabili kuli bo alenga icipangano cakwe ukwishibikwa. ¹⁵ intonta amenso yandi pali Yahweh pantu eukasobolola amakasa yandi mwi sumbu. ¹⁶ Kondolokeleni kuli nebo noku mbelela uluse ; pantu ndifye kabili umulanda wine wine. ¹⁷ Amasakamika ya mutima wandi yakulisha; mfumyeni mu fyama sakamika! ¹⁸ Lolesheni ubucushi na mafya yandi; njeleleniko ku masambi yandi yonse. ¹⁹ Moneni abalwani bandi, pantu bafulisha; kabili bampata bubi bubi. ²⁰ Cingilileni umweo wandi no kumpokolola; mwinenga nsoni Yahweh, pantu nimuli mwebo nguba! ²¹ Lekeneni bukalele pamo nobulungami ficingilile, pantu nimwe subilo lyandi! ²² Pususheni Israeli, mwe Lesa ku mafya yakwe yonse!

Chapter 26

¹ Ilumbo lyakwa David. Mpinguleni nebo, Yahweh, pantu nebo naendela muli bumpofu; nebo nalicetekela Yahweh ukwakubula ukutelemuka. ² Nceceteni nebo, Yahweh no kungesha nebo; esheni uusanguluka kwafya mukati fyandi elo no mutima wandi! ³ Pantu icipangano cabucishinka bwenu cili pamenso yandi, elo nebo naendela muli bucishinka bwenu. ⁴ Nebo ntendela pamo nabacita ifyabufi, nelyo nebo nshinga ikumika pamo nabantu babula icishinka. ⁵ Nebo napata ukulongana kwabacita ifibi, elo nebo ntegekala pamo na babifi. ⁶ Nebo nasamba iminwe shandi muli bukalele, elo nebo nshingulula icipailo cenu, Yahweh, ⁷ ku kwimba ulwimbo lwakutasha elo nokufisha fyonse ifyabusuma fyamicitile yobe. ⁸ Yahweh, nebo ntemwa ing'anda mwebo mwikalomo, incende uko ubukata bwenu bwikala! ⁹ Mwimpyanga nebo kunse pamo na babembu, nangula umweo wandi pamo nabantu ba milopa, ¹⁰ abo muminwe yabo muli amapange yakubipa, elo neminwe shakukulyo shabo shaisulilwa namafisa kanwa. ¹¹ Nomba kuli nebo, nebo nkendela muli bumpofu; ndubuleni nebo elo nkwatileni nebo uluse nebo. ¹² Amakasa yandi yaliminine apakutambalala, mukolongana nebo nkapala Yahweh!

Chapter 27

¹ Ilumbo lyakwa David. Yahweh elubuto lwandi elo epusukilo lyandi; nani nebo ningatina? Yahweh emwakuba umweo wandi; nani nebo ningakwatilako umwenso? ² Uluntu abacita ifibi bapalama kuli nekokukulyo mubili wandi, ifibambe fyandielo nabalwani bandi baipunwine elo no kuwa. ³ Nelyo abashilika bapange inkambi pali nebo, umutima wandi tawakatine, nelyo inkonda yaima pali nebo, lelo nebo nkashala nesubilo. ⁴ Icintu cimo nebo naipusha kuli Yahweh, elo nebo nkacifwaya: Ukweba nebo nkekale mung'anda yakwa Yahweh inshiku shonse isha mweo wandi, ku kumona ubusuma bwakwa Yahweh elo nokwibusha mwitempele lyakwe. ⁵ Pantu munshiku shakupakasha ena akamfisa nebo mucintelele cakwe, mucakufisamamo mwitenti lyakwe akansunga nebo. ena akansumbula nebo pamulu wacilibwe! ⁶ Elo umutwe wandi ukasumbulwa pa mulu wabalwani bandi bonse aanshunguluka nebo, elo nebo nkapela amalambo yansansa mwitenti lyakwe! nebo nkemba elo nkashia inyimbo kuli Yahweh! ⁷ Umfweni, Yahweh, ishiwi lyandi uluntu nebo nakuta! kwateni uluse pali nebo, elo ngasukeni nebo! ⁸ Umutima wandi wasosa pali mwebo, "Fwayeni icinso cakwe!" nebo nafwaya icinso cenu Yahweh! ⁹ Mwifisa icinso cenu kuli nebo; mwipilibukila umubomfi wenu mubukali! Mwebo mwaliba kafwa wandi; mwindekelesha nebo nelyo mwinsh nebo, Lesa wepusukilo lyandi! ¹⁰ Nangu ngatata wandi elo namayo wandi andekelesha nebo. Yahweh akambula nebo. ¹¹ Mfundeni nebo inshila yenu, Yahweh! Ntungululeni nebo mukashila katambalala kumulandu nabalwani bandi. ¹² Mwimpela nebo ku kufwaya kwabalwani bandi, pantu bakambone babufi banjimina nebo, elo bena bafumya ubonaushi! ¹³ Nindo ingacitaka kuli nebo nganebo nshitetekele ukuti nebo nshimwene ubusuma bwakwa Yahweh mu calo caba mweo? ¹⁴ Loleni pali Yahweh; beni abakosa, elo lekeni umutim wenu ube uwashipa! Lloleni pali Yahweh!

Chapter 28

¹ Ilumbo lyakwa David. Kuli mwebo, nebo nalila; wecilibwe candi, winkuba nebo. Ngawebo tamwangasuke nebo, nebo nkaikumika kuli abo abaletentemukila ku nindi. ² Umfweni ishiwi lya kupapata kwandi uluntu nebo naita pabwafwilisho kuli mwebo, uluntu nebo naimya amaboko yandi kuncende yabukata bwenu! ³ Mwinkulila nebo pamo nababifi, nabo abacita amampulu, abo abasosa umutende kuba nabo lelo baba nobulwani mumitima shabo. ⁴ Bapeleni bena ifyo imibele shabo shifwaya elo babwesesheni pafyo ububifi bwabo bufwaya, babwesesheni bena pamilimo sha minwe shabono kucita iciyene mumicitile shabo. ⁵ Pantu bena tabatesha ifibomba Yahweh nelyo imilimo shaminwe shakwe, ena akaba bongolola bena elo takabakululule bena. ⁶ Abe uwapalwa Yahweh pantu ena aumfwa ishiwi lyakupapata kwandi! ⁷ Yahweh emaka yandi elo enkwele yandi; umutima wandi wacetekela muli ena, elo nebo nayafwiwa. Eico umutima wandi ulanga pamaka, elo nebo nkamulumbanya ena mukwimba. ⁸ Yahweh emaka yabantu bakwe, elo ena ekwakushina ukwepusukilo lya wasubwa wakwe. ⁹ Pususheni abantu benu. elo peleni ubupwani bwenu. beni bakacema wabo elo basendeni umuyayaya.

Chapter 29

¹ Ilumbo lyakwa David. Cindikeni Yahweh mwebana baume bakwa Lesa, cindikeni Yahweh ubukata no bukose! ² Cindikeni Yahweh nobukata bweshina lyakwe. Kontameni kuli Yahweh mu cakufwala camushilo! ³ Ishiwi lwakwa Yahweh lyufwika pamulu wamenshi! Lesa wabukata ubulukuta, Yahweh alabulukuta pamulu wa menshi ayengi. ⁴ Ishiwi lyakwa Yahweh lyamaka; ishiwi lyakwa Yahweh lya bucindami. ⁵ Ishiwi lyakwa Yahweh lilobaula imikedari; Yahweh atobaula mutupimfya imikedari yaku Lebanon. ⁶ Ena apanga Lebanono ukutolauka kwatai kana kangombe elo na Sirion kwati kana ka mboo. ⁷ Ishiwi lyakwa Yahweh lituma imingu shamulilo. ⁸ Ishiwi lyakwa Yahweh lisunkanya amatololo; Yahweh alasunkanya amatololo ya Kadeshi. ⁹ Ishiwi lyakwa Yahweh lilenga inebula ukusobana elo lilapulula imiti yampanga. Onse mwitempele lyakwe atila, "Ubukata!" Yahweh ekala ngemfumu pamulu welyeshi; ¹⁰ Yahweh aikala ngemfumu umuyayaya. ¹¹ Yahweh apela ubukose kubantu bakwe; Yahweh apaala abantu bakwe ukuti babe abamutende.

Chapter 30

¹ Ulwamalumbo; ulwimbo lwapa kupela itempele. Ilumbo lyakwa David. Nebo nkamisansabika mwebo, Yahweh, pantu mwebo mwangimya nebo pamulu elo tamwasuminisha abalwani bandi ukusansamuka pali nebo. ² Yahweh mwe Lesa wandi, nebo nalilila kuli mwebo ku kungafwa, elo mwebo mwamposha nebo. ³ Yahweh, mwaleta umweo wandi pamulu ku kumfuma kumbo; mwebo mwansunga nebo nomweo ku kumfuma kukutentemukila kunindi. ⁴ Imbeni ukulumbanya Yahweh, mwebo mwebantu bacishinka bwakwe! Peleni ukutasha uluntu mwebo mwaibusha bumushilo bwakwe. ⁵ Pantu ubukali bwakwe bwapakashitafye; Lelo ukutemwa kwakwe kwanshita yonse 'iyamweo. Ukullosha kwaisa pa chungulo, lelo insansa shaisa mulucelo. ⁶ Mubwanalale nebo natila, "Nebo nshakatale ntenshiwa," ⁷ Yahweh, kukutemwa kwenu mwebo mwampana ngo lupili ulwakosa; lelo uluntu mwebo mwafisa icinso cenu, Nebo nalisakamikwe. ⁸ Nebo nalila kuli mwebo, Yahweh, elo napapata ukutemwa ukufuma kuli shikulu wandi! ⁹ Bunonshinshi buli mumfwa yandi, ngacakwebati nebo natentemukila kunindi? Bushe ulukungu lukamilumbanya mwebo? Bushe kuti bwasa pali bucine bwenu? ¹⁰ Umfweni, Yahweh, elo kwateni uluse pali nebo! Yahweh beni kafwa wandi. ¹¹ Mwebo mwasangula ukullosha kwandi mukullosha; mwebo mwafumyapo ifisamu fyandi elo mwamfwia ukusekelela. ¹² Eico nomba ubukata bwandi bukemba ukutasha mwebo elo no kutalala iyo; Yahweh mwe Lesa wandi, nebo nkapela ukutasha kuli mwebo umuyayaya!

Chapter 31

¹ Kung'omba nkalamba. Ilumbo lyakwa David. Muli mwebo, Yahweh, Nebo emo nauba ; mwileka nebo nengwe insoni. mpususheni nebo mubulungami bwenu. ² Umfweni kuli nebo; mpususheni nebo bwangu beni icilibwe candi icakushinamo, ing'anda yamalele ku kumpususha. ³ Pantu mwebo mulicilibwe candi, elo muli cubo candi; Eico kwishina lyenu mwebo, ntungululeni nokumbakilila nebo. ⁴ Mfumweni nebo kunse yesumbu ilyo bamfisamo nebo, pantu mwebo muli cakushina candi. ⁵ Mumaboko yenu nebo emo natetekela umupashi wandi; mwebo mukandubula nebo, Yahweh, Lesa wacine. ⁶ Nebo napata abo abayangwa kutulubi twafye, lelo nebo natetekela muli Yahweh. ⁷ Nebo nkasangalala elo nkasamwa mucipangano cabucishinka cenu, pantu mwebo mwamwene ukucula kwandi; mwebo mwaishibe ukumanama kwa mupashi wandi. ⁸ Mwebo tamwampele mwebo muminwe yabalwani bandi. Mwebo mwabika amakasa yandi pancende apapabuka. ⁹ Kwateni uluse pali nebo, Yahweh, pantu nebo ndi mukumanama; amenso yandi yakulu ayafwala ukufitwa kumo no mupashi wandi elo no mubili wandi. ¹⁰ Pantu umweo wandi wafwala ubulanda elo nemyaka yandi kukuteka. Ubukose bwandi bwapona pamulandu ne membu shandi, elo namafupa yandi yafumuka. ¹¹ Pamulandu wabalwani bandi, abantu bansebanya nebo; abena mupalamano bandi bapepa kufyo ndepitamo, elo nabonse abangishiba baba abamweo. Abo abambona nebo mumisebo balembutuka nebo. ¹² Nebo ndilabilwe ngomuntu uwafwa uo tabatontonkanyapo. Nebo ndi ngempoto iyatobeka. ¹³ Pantu nebo naumfwa lwa bengi, umusonkwe ukufuma konse konse elyo balempangila akabungwe ka kungimina nebo. Bena balepanga ukusenda umweo wandi. ¹⁴ Lelo nebo natetekele muli mwebo, Yahweh; Nebo natila, "Mwebo muli Lesa wandi." ¹⁵ Inshita shandi shaba mu minwe yenu. Pususheni nebo ukufuma mu minwew yabalwani bandi nokufuma kuli abo abandamata nebo. ¹⁶ Citeni icinso cenu ukubengeshima pa mubmfi wenu; mpususheni nebo mucipangano cabu cishinka cenu. ¹⁷ Mwileka nebo nengwe insoni, Yahweh; pantu nebo nakuta kuli mwebo! Lekani ababifi balengwe insoni! Lekeni bena batalalile kumbo. ¹⁸ Lekeni imilomo shabufi shibe ishatalalakwa isho ishisosa kuwalungama miya miya mu matutumuko nemisula. ¹⁹ Ifyo bwakulwa ubusuma bwenu ebo mwebo mwabikila abamitina mwebo, ifyo mwebo mucita kubaba muli mwebo kucinso cabana babantu! ²⁰ Mucintelelwe cacinso cenu, mwebo mubafisa bena kukupanga kwabantu. Mwebo mubafisa bena ukufuma kukumana kwandimi. ²¹ Abe uwapalwa Yahweh, pantu ena ananga nebo ukupapa kwacipangano cacishinka bwakwe uluntu nebo nali mu mushi wacamba. ²² Nandibo natile mukufulumbana kwandi, "Nebo nimputulwa kumenso yenu," lelo mwebo mwaumfwile ukupapata kwandi ukwangungafwa uluntu nebo nalilile kuli mwebo. ²³ Temweni Yahweh, bonse mwebo mwebabile bacine. Yahweh acingilila abacine, lelo abweseshu uucita amatutumuko mukufusha. ²⁴ Koseni nokutalila, bonse mwebo mwebatetekela Yahweh mu bwafwilisho.

Chapter 32

¹ Ilumbo lwakwa David. Alipalwa umuntu uo ubupulumushi bwakwe bwaelelwa, uo imembu shafimbwa. ² Alipalwa umuntu uo Yahweh tamulingila mukushininwa elo namumupashi wakwe tamwaba ubucenjeshi. ³ Uluntu nebo nashale shilili, amafupa yandi yalifumwike elo nakutile akasuba konse. ⁴ Pantu akasuba no bushiku ukuboko kwenu kwafinine pali nebo. Ukukosa kwandi kwacinjise ngolusuba lwauma. Selah ⁵ Eluntu nebo naishibishe ulubembu lwandi kuli mwebo, elo nebo nshafishile amampulu yandi. Nebo natila, "Nebo nkatumbula ubupulumushi bwandi kuli Yahweh," elo mwebo mwaelele ukushininwa kwa membu shandi. Selah ⁶ Pamulandu waifi, bonse mwebakumubili munshita yakumanama kukulu. Elo uluntu ukusabankana kwamenshi kwaisha, tayakafike kuli abo abantu. ⁷ Mwebo muli cakufisamamo candi; mwebo mukacingilila nebo ukufuma mukupakaswa. Mwebo mukashinguluka nebo ne nyimbo sha tumpundu. Serah ⁸ Nebo nkakutungulula weba elo nkakufunda weba munshila weba ufwele ukuyamo. Nebo nkakutungulula weba kwilino lyandi pali weba. ⁹ Wiba ngakafwalo nangu ngefalashi, ifyo ifishakwata umucetekanya, fyena fili no kulamwa elo nokumwa mukutungulula bena ukuti uko weba ulefwaya. ¹⁰ Ababifi balikwata ukukalipa ukwingi, lelo Yahweh necipangano cabucishinkacikashunguluka uyo uwamutetekela ena. ¹¹ Angeni muli Yahweh, elo samweni, mwebo mwebalungami; pundeni munsansa, bonse mwebo mwebatambalala mu mitima.

Chapter 33

¹ Akusangalaleni muli Yahweh, mwebo mwe balungami; amalumbo ya waminafyee abololoke. ² Peleni uktotela kuli Yahweh mu nsango; imeni ishamalumbo kuli ye ne pango lya myando ukumi. ³ Imbileni kuli ye ulwimbo lupya; lisheni ngabaishiba elo nokwimba ne nsansa. ⁴ Pantu iceebo cakwa Yahweh cakololoka, elo nasyonse ifyo acita fya mulinganya. ⁵ Alitemwa ubulungami elo no mulinganya. Icalo caisulamo icipangano ca bucishinka cakwa Yahweh. ⁶ Kwi shiwi lyakwa Yahweh eko imyulu yapangilwe, elo ne ntanda shonse shapangilwe no mupu waku kanwa kakwe. ⁷ Akologanika amenshi ya muli bamba capamo nga ulupili; Abika ba bamba umwakwikala kwabo. ⁸ Lekeneni icalo conse citine Yahweh; lekeni abekashi be sonde batalame mukupapa ye. ⁹ Pantu alilandile, elo calicitilwe; alikonkomeshe, elo caishile kubapo mu ncende. ¹⁰ Yaweh alafulunganya ukwampama kwa fyalo; alakanya amapange ya bantu. ¹¹ Amapange yakwa Yahweh yaiminina umuyayaya, amapange ya mutima wakwe yankulo shonse. ¹² Calipalwa icalo ico Lesa wabo ni Yahweh, abantu abo asala pamo nge cikwatwa cakwe. ¹³ Yahweh alolesha ukufuma ku mulu; alabona abantu bonse. ¹⁴ Ukufuma ku ncende uko ekala, alalolesha pashi pali bonse abo abekala pa calo. ¹⁵ Uyo uwacitile ifyaba imitima yabo onse abona imititile yabo yonse. ¹⁶ Takuli imfumu ipusushiwa ku bwingi bwa bashilika; uwabulwi tapusushiwa no bwingi bwa maka yakwe. ¹⁷ Kabalwe lisubilo lyafye ilya kucimfya; nangu engaba uwamaka ayengi, tekuti apusushe awe. ¹⁸ Bona, ilinso lyakwa Yahweh lyaba fye pali abo abamutina, pali abo abacetekela muli bucishinka bwa cipangano cakwe ¹⁹ ku kupususha imyeo shabo kumfwa elo no kbasunga abomi mu nshita sha fipowe. ²⁰ Fwebo tulolela Yahweh; ena ebwafwilisho bwesu elo no bucingo bwesu. ²¹ Imitima yesu isangalalila muli ye, pantu twa cetekela mwi shina lyakwe ilya mushilo. ²² Leka bucishinka bwa cipangano cobe, Yahweh, bube na fwebo ilyo twa bika isubilo lyesu muli mwebo.

Chapter 34

Ilumbo lyakwa Davidi; aipangile ukuba uwapena ku ntanshi yakwa Abimeleki, uwaishile ku mutamfisha panse. ¹ Nebo nkale kulumbanfyaa Yahweh mu nshita shonse, amalumbo yakwe yakalebafye mu kanwa kandi. ² Nkalekulumbanya Yahweh Lekeneni abatitikishiwa bomfwe no kusangalala. ³ Lumbanyeni Yahweh pamo na nebo, lekeneni twimye ishina lyakwe capamo. ⁴ Nalifwaile Yahweh elo alingaswike, elo alimpele no kucimfya umwenso wandi onse. ⁵ Abo abalolekesha kuli ye balabeka, elo ne finso fyabo tafiba ne nsoni. ⁶ Uyu umwaume watitikishiwa alililile elo Yahweh nao alimumfwile no kumupususha mu fya kumucusha fyakwe fyonse. ⁷ Malaika wakwa Yahweh ekala pakati ka abo abamutina elo no kulaba pususha. ⁸ Esheni elo mu bone ati Yahweh wa bune. Alipalwa umwaume oba muli ye. ⁹ Tineni Yahweh, mwebo mwe bantu bashila bake. Takwaba ukubulisha ku bamutina. ¹⁰ Utwana twa nkalamo limo tulabulwa ifyakulya elo no kucula ne nsala, lelo abo bafwaya Yahweh tabakabulwe ifisuma fyonse. ¹¹ Iseni, mwe bana baume, umfweni kuli nebo. Nkamisambilisha cikatina kwakwa Yahweh. ¹² Mwaume ndo alipo uukabila umweo elo no kutemwa inshiku ishingi, pakuti engabona ifisuma? ¹³ Eluntu usunge ululimi ukufuma kububi elo no kusunga imilomo yobe ukufuma ku kulanda ubufi. ¹⁴ Pilibukeni ukufuma ku bubi elo no kucita ifisuma. Fwayeni umutende no kukonka. ¹⁵ Amenso Yakwa Yahweh ya bafye pabalungami elo na matwi yakwe yapepeka mu mulola ku kulila kwabo. ¹⁶ Icinso cakwa Yahweh tacaba nabo abacita ifibi, ku kuputula ukwibukishiwa kwabo pe sonde. ¹⁷ Abalumangami balalila ukukuta elo na Yahweh alomfwa elo alabapususha ukufuma mu kupakaswa kwabo konse. ¹⁸ Yahweh abafye mupepi na batobaika imitima, kabili alapususha abo abafungaika mu mupashi. ¹⁹ Fingi ifya kusha abalungami, lelo Yahweh alabafumyamo ukufuma muli ifyo fyonse. ²⁰ Alasungilila na mafupa yakwe muli, teti pabe nangu limo ilikatobeka. ²¹ Ububifi ebukepaya imbifi. Abo abapata abalungami bakasekwa. ²² Yahweh alapususha imyeo sha babomfiba kwake. Tapali nangu umo pali abo aboba muli ye uukasekwa.

Chapter 35

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Yahweh, cilinganyeni abo abancilinganya; lwani na balwa na nebo. ² Buleni inkwela yenu iinono

elo ne nkwela iikulu; imeni no kungafwa. ³ Bomfyeni ifuumo lyenu elo ne sembe lya kulwilako ukulwisha abo abamfulumuna; landeni ku mweo wandi ati, "Ni nebo ipusukilo lyobe." ⁴ Abo abafwaya umweo wandi kabalengwe insoni elo no kusaalukwa. Lekeneni abo abapingila ukunjimina ba bwekeshiwemo no kwi katwa. ⁵ Lekeneni babe nge mito kuntanshi ya cimwela. Ilyo malaika wakwa Yahweh akobatamfisha ukutali. ⁶ Lekeneni inshila yabo ibe fititi elo iyatelela, ilyo malaika wakwa Yahweh akobabutausha. ⁷ Apabula umulandu balanteya isumbu lyabo; apabula umulandu balinjimbila inindi iya mweo andi. ⁸ Lekeneni ubonaushi bu bapitepo mukubasungusha. Lekeneni bekatwe mwi sumbi bateyele abene. Lekeneni baponene muli cena, ku konaula kwabo. ⁹ Nomba nkabafye uwasangalalisa muli Yahweh elo no kusekelela mwi pusukilo lyakwe. ¹⁰ Yonse amafupa yandi yakalanda ati, "Yahweh, nani aba nga webo, uupususha abatitikishiwa kuli abo abamaka pali bo elo na baina na balaanda ukufuma kuli abo abesha ukubebia?" ¹¹ Bakambone ba bula ubulungami baima; bakombepesha ifya bufi. ¹² Bankoncitila ifibi pafisuma fyandi. Ndi uwabulanda ¹³ Nomba, uluntu bena balweele, nebo nalifwele insalu sha bulanda; nalibafungile bena no mutwe wandi wakontamine pa cifuba candi. ¹⁴ Naile mukulilishika nga kuli ndume yandi; nalikonteme mukullosha kwati ni bamayo. ¹⁵ Nomba uluntu naipunwine, balisekelele elo no kulongana capamo; baishile kunkolongana capamo, elo nebo balimapwishe bena. Bena balepawile nebo ukwabula ukuleka. ¹⁶ Ukwabula umucinshi nangu pamo bena bakontumfya; bakosumanya ameno yabo pali nebo mu bubi. ¹⁷ Mwe Shikulu, mukaleka lisa ukuloleshafye? pususheni umweo wandi ukufuma ku kupakasa kwa bonaushi bwabo, ubumi bwandi ukufuma ku nkalamo. ¹⁸ Eluntu nebo nkatusha mukukolonga kwe bumba line line; nka kulumbanya pakati ka cintu bwngi. ¹⁹ Mwileka abalwani bandi ababufi basefye pali nebo; Mwi baleka balekutwalilila ukucita amapange yabo ayabipa. ²⁰ Pantu bena tabalanda mutende, lelo ba bepa amashiwi ya bufi pali abo abekala mu mutende mu calo cesu. ²¹ Bena bkoswisha utunwa twabo pali nebo; bakolanda ati, "Aaa, Aaa, amenso yesu na yacibona." ²² Mwali bona ico, Yahweh, mwi bafye tondolo; mwe Shikulu, mwiba na nebo. ²³ Imyeni mwebene elo nokushibuka mukuncingilila; mwe Lesa wandi kabili mwe Shikulu wandi, mukalekunandilako insambu shandi. ²⁴ Mbakilileni nebo, Yahweh Lesa wandi, pamulandu wa bulangami bwenu; mwibaleka balekusangalala pali nebo. ²⁵ Mwibaleka balande mu mitima yabo ati, "Aaa, natukwata ico twali kufaya." Mwileka bena balekulanda ati, "Fwebo na tumonaula ena." ²⁶ Lekeneni balengwe insoni no kuwila pamo abasekela pa macushi yandi. Lekeneni abo abaisumbula pali nebo bafwikwe insoni no kusalukwa. ²⁷ Lekeneni abo abakabila ukunandilako ba bilikishe ne nsansa elo nokusangalala; lekeneni batwalilile ukulanda ati, "Yahweh alumbanishiwe, ena eusaminwa mu mutende wa babomfi bakwe." ²⁸ Eluntu nebo nkashimika palwa mulinganya wenu elo no kumilumbanya akasuba konse.

Chapter 36

Ulwakwa kamba mukalamba. Ilumbo lyakwa Davidi umubomfi wakwa Yahweh. ¹ Umwaume wabipa alana pa bubifi bwakwe ukufuma mukati ka mutima wakwe, tamwaba akatina kakwa Lesa mu mesno yakwe. ² Pantu alaikoselesha umwine, ukutontokanya ukuti ulubembu lwake talwakeshibikwe elo no kupatwa. ³ Amashiwi yakwe yaisula ulubembu elo no bufi; ena tafwaya ukuba uwamano elo no kucita icisuma. ⁴ Nelyofye nalala mu busanshi, apingafye inshila yakubembukilamo; eminafye mu nshila yabipa; ena takanapo ifibi. ⁵ Icipangano cenu cabucishinka, Yahweh, cafikafye naku mulu, bucishinka bwenu bwafika mu makumbi. ⁶ Ubulungami bwenu bwaba nge mpili shakwa Lesa; ubupingushi bwenu bwaba nga ubwashika icine cine. Yahwe, musungilila bonse abantu pamo ne nama. ⁷ Ifyo ca cindamisha icipangano ca bucishinka bwenu, Lesa! Abantunse basangafye ukutusha mucintelelwe ca mapindo yobe. ⁸ Bena balekuta mufyakufula fya mu ng'anda yobe; ubaleka bena bakonwa mu mumana wakusekelela kobe. ⁹ Pantu muli mwebo emwaba utumfuku mfuku twa mweo; mulubuto lwenu emo fwebo tukalekubwena ulubuto. ¹⁰ Kusheni icipangano ca bucishinka bwenu mukufikpo kuli abo abamishiba mwebo, ubucingo bwenu kuli abo abaololoka imitima. ¹¹ Mwileka ulukasa lwa mwaume wa kuyumfwa lupalamine mupepi na nebo. Mwileka ukuboko kwa mbifi kumfulumwine ukutali. ¹² Palya epali imbifi shiliwile; balifuntwilwe panshi elo balifililwe no kwima.

Chapter 37

Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Wilakulangulushiwa pala mbifi; wifimba abo abacita ifya bula ubulungami. ² Pantu bena nombaline bakooma nge cani nokulota nge filima fyalelema. ³ Cetekela muli Yahweh elo no kucia ifisuma; akwikaleni mu calo elo nokulya muli bucishinka. ⁴ Eluntu mulekusaminwa muli Yahweh, elo ena akalekumipela ifyaku kabila fya mitima yenu. ⁵ Peleni inshila shenu kuli Yahweh; mulekucetekela muli yee, elo akalekumicitilako mu lubali lwenu. ⁶ Akalekulangisha umulinganya wenu nga ulubuto lwa kasuba elo na bukaele bwenu nga kasuba pakati. ⁷ Ba tondolo kuntanshi yakwa Yahweh elo ulekumulolela no muteka tima. Wilakufulwa umo nga atunguluka mufyo acita, nangu uluntu apanga amapange ya bubi. ⁸ Wifulwa elo nokutompolwa. Wilakusakamana. Ifyo filetafye umupamba. ⁹ Abacita ifi bakaputulwa, lelo abo abalolela pali Yahweh ebakesa kupyana icalo. ¹⁰ Mu nshitafye iinono umwaume imbifi akaluba; mukesa kulolesha pa ncende yakwe, nomba ninshi aliya. ¹¹ Lelo abafuka ebakapyana icalo kabili bakesakusekelela mukutunguluka kwine kwine. ¹² Umwaume imbifi apangila umulungami elo nokusumanya ameno mubukali pali ye. ¹³ Shiku lamuseka, pantu alabona ati ubushiku bwakwe bukoisa. ¹⁴ Imbifi shilifumishe ulupanga lwashiko elo shilipetekele ne mifwi shabo ku kuponya panshi abatitikishiwa elo na balanda, ku kwipaya abo abaololoka. ¹⁵ Ulupanga lwabo lukaputula imitima yabo abene, elo ne mifwi yabo ikesakukontaulwa. ¹⁶ Twawamapo utunono uto umulungami akwete ukucila ifingi ifyo imbifi sha bantu shikwete. ¹⁷ Pantu amaboko ya bantu imbifi yakesa kukontaulwa, lelo Yahweh

atungilila abantu abalungama.¹⁸ Yahweh alalonda ababula akalema akasuba na kasuba, elo ne fikwatwa fyabo fikesa kuba umuyayaya.¹⁹ Tabakomfwe insoni uluntu nshita sha bipa. Uluntu icipowe caisa, bakakata ifyakulya ifya kubakwanisha ukulya.²⁰ Lelo abantu babi bakafwa. Abalwani bakwa Yahweh bakaba ngo bukata bwa mulemfwe; bakalikwa elo nokuluba mu cushi.²¹ Umuntu imbifi alakongola lelo tabweshwa, lelo uwalungama acita uluse elo nokupela.²² Abo abapalwa na Lesa ebakesa kupyana icalo; abo abatipwa naye bakaputulwa.²³ Nipamulandu wakwa Yahweh epo imyendele ya muntu ingaungulukila, umuntu uwo inshila shakwe shayana mu menso yakwa Lesa.²⁴ Nangu ena engaipununa, takawe panshi, pantu Yahweh alekumwikatilila no kuboko kwakwe.²⁵ Nali umwaice nombamba ni nkota; ntabonapo umuntu walungama alilekeleshiwe nangu abana bakwe bakopapatila umukate.²⁶ Ubwinga bwa nshiku shonse aba uwaluse elo no kulakongweshwa, elo na bana bakwe besa kuba ipalo.²⁷ Taluka ku fibi elo no kucita ifya lungama; eluntu ukaba uwacingilila umuyayaya.²⁸ Pantu Yahweh atemwa umulinganya elo talekelesha abamukonka abacishinka. Balibakilila umuyayaya, nombamba bambifi bakesakuputulwa.²⁹ Abalungami bakapyana icalo elo o kwikala mulya mwine umuyayaya.³⁰ Akanwa ka muntu umulungami kalanda ifya mano elo nokufusha umulinganya.³¹ Amafunde yakwa Lesa wakwe yabafye mu mutima wakwe; amakasa yakwe yakatelemuke.³² Umuntu umubifi alatamba umulungami elo no kufwaya ukumwipaya.³³ Yahweh takamulekele mu minwe ya muntu umubi nangu ukumuseka uluntu apingulwa.³⁴ Loleleni pali Yahweh nokusunga inshila yakwe, elo ena akesa kumimya mukupyana icalo. Mukabona uluntu ababifi bakaputulwa.³⁵ Nebo nalibonapo ababifi elo na bantu batinya bakofunguluka nge cimuti cafunda mu mushili waciko.³⁶ Lelo uluntu napitilepo nakambi, talipo iyo. Nalimufwailepo, nombamba tekuti asangwe.³⁷ Lolekesheni umwaume wa bukose, no kubona uwaololoka; ku ntanshi kuli ifisuma ku mwaume wa mutende.³⁸ Ababembu bakesa konaulwa umupwilapo; ubuyo ba muntu wabipa bwaliputula.³⁹ Ipusukilo lya balungami lifumafye kuli Yahweh; alabacingilila mu nshita sha mafya.⁴⁰ Yahweh alabafwa elo no kubapokolola. Alabapokolola ku bantu babipa elo no kubapususha pantu boba muli ye.

Chapter 38

Ilumbo lyakwa Davidi, ku kureta ukwibukisha.

¹ Yahweh, mwinkalipila mu cifukushi cenu; mwinkanda mubukali bwenu.² Pantu imifwi yenu ilindashile, elo na boko yenu yalimponeshe panshi.³ Umubili wandi onse ulilwele pamulandu wa bukali bwenu; tamuli ubumi busuma mu mafupa yandi pamulandu wa lubembu lwandi.⁴ Pantu amampulu yandi yalimfimbile; fisendo ifyafina kuli nevo.⁵ Pantu ifilonda fyandi na filaswa elo no kununka pamulandu wa membu shandi ishabupuka.⁶ Ndikonkomene elo no kusebana cilbushiku; ndalilia akasuba konse.⁷ Pantu muli nevo, ndiswilemo no kubilimuka; tamuli ubumi busuma mu mubili wandi.⁸ Ndi ne canshi elo nokutobaika; ndateta pamulandu na malangulushi ya mutima wandi.⁹ Shikulu, muleshiba ukuteta kwa mukati kandi, elo no kutenda kwandi takwafisama ukufuma kuli mwebo.¹⁰ Umutima wandi ulatobaika, amaka yandi na yapwa, elo nokubona kwandi na kucepa.¹¹ Ifibusa fyandi elo nabampalama na bansuula pamulandu wa cintu ndimo; abena mupalamano bandi batalama katalamukila. Abo abafwaya umweo wandi bateya iciteyo pali nevo.¹² Abo abafwaya ukuncena balanda amashiwi ya kundofya elo nokulanda amashiwi ya miponto akasuba konse.¹³ Lelo, naba ngo mwaume nkomya matwi elo ntomfwa akali konse; naba kwati mwaume cibulu uutalanda akali konse.¹⁴ Naba kwati mwaume uutomfwa elo uutabwekeshapo.¹⁵ Mucine ndolela pali mwebo, Yahweh; mukanjasuka, Shikulu mwe Lesa wandi. Naland ici pakweba ati abalwani bandi batontontanyafye ifyabo pali nevo.¹⁶ Amakasa yandi nga ya telela, bacita ifintu ifibi kuli nevo.¹⁷ Pantu ndi muku ipununa, elo ndimukukalipwa ukwamutatakuya.¹⁸ Natumbula umulandu wandi; ninjikatwa no lubembu.¹⁹ Lelo abalwani bandi bengi; abo abampata ukwabula umulandu balifula.²⁰ Bandambula ifibi pa busuma; bambepesha ifibi nangula mpepeka ubusuma.²¹ Mwi ndaba, Yahweh; mwe Lesa wandi, mwiikala ukutali ukufuma kuli nevo.²² Iseni bwangu mu njafwa, Shikulu, mwe pusukilo lyandi.

Chapter 39

¹ Ku mukulu wa kubakemba, kuli Yedutuni. Ilumbo lyakwa Davidi. Nasalile ukuti, "Nkabona ifyo nkalanda pakweba ati ntabembwike no lulimi lwandi. Nkakaka akanwa kandi ulo ndi ku cinso ca muntu umubifi."² Naiketele tondolo; nasungile amashiwi yandi ukufuma fye naku kulanda icili conse icisuma, elo nobukali bwandi bwaishile kucililamo ukukalipa.³ Umutima wandi waishile kuba uwakukaba; uluntu naishile kutontontanya pali ifi fintu, calikupya ngo mulilo. Eluntu mukulekelesha naishile kulanda.⁴ Yahweh, ndengeni ukwishiba uluntu impela ya mweo wandi ikafika elo no kuntalila kwa nshiku shandi. Ndangeni ifyo ubwikashi bwandi bwaipipa..⁵ Boneni, mwaliipanga inshiku shandi ngo bwipifye bwa kuboko kwandi, elo no bwikashi bwandi tapali efyo bwaba ku cinso cenu. Mucine onse umwaume mupu uunono. Selah⁶ Mucine onse umwaume enda kwati cinshingwa. Mucine uuli onse angufyanya ukupoka icuma nangula tabeshi uukafipokelela.⁷ Nombamba, Shikulu, ndindo nkololela? Nimwefye isubilo lyandi.⁸ Mpususheni ukufuma ku membu shandi; mwindenga icakuse ca fipuka.⁹ Ndi tondolo elo takuti njisule akanwa kandi, pantu ni mwebo uucicitile.¹⁰ Leken ukunkalifya; nditutwime kukuputa kwa ku boko kwenu.¹¹ Nga mwa salapula abantu pa lubembu, moca ifintu bafwaya kwati cani; mucine abantu bonse tapali ifyo bali lelo ni fubefube. Selah¹² Umfweni ipepo lyandi, Yahweh, elo no kukutika kuli nevo; kutikeni ku kulila kwandi! Mwiba nkomya mwatwi kuli nevo, Pantu ni ngo mulendo kuli mwebo, imbutushi nge fyo fyonse ifikolwe fyandi fyali.¹³ Fumyeni ukulolesha kwa kusakamana pali pakweba ati ni nga mwentula nakabili ilyo ntalafwa."

Chapter 40

Ku mukulu wakuba bakemba. I lumbo lyakwa Davidi. ¹ Nalilolele pali Yahweh; aishile kukutika kuli nebo elo no kumfwa ukulila kwandi. ² Aishile kumfuma mucilindi camfwa, mumatipa, elo aishile kubika amakasa yandi pe libwe elo no kulenga intampulo shandi ukufisama. ³ Alibikile uliwmba lupya mukanwa kandi, amalumbo yabe kuli Lesa wesu. abengi bakacibona elo no kumucindika elo bacetekela pali Yahweh. ⁴ Alipalwa umuntu uupanga Yahweh cakucetekela cakwe elo tacindika icilumba nangu abo abafuma kuli ye mukubepa. ⁵ Ifingi, Yahweh mwe Lesa wandi, ficitwa ifisuma ifyo wapanga, elo na matontonkanyo yenu aya pali fwebo tekuti yapendwe; nga nayashiku no kuyalanda, yakafula ukucila ifyo yengapendwa. ⁶ Tamubekelwa mu malambo nangula mu mitulo, lelo mwalisula amatwi yandi; tamwatala njipushapo imitulo nangula imitulo ya palubembu. ⁷ Eluntu nalanda ati, "Bona, ndishile; calilembwa palwa nebo mu mufungilo wa calembwa. ⁸ Ndabekelwa mukucita ubufwayo bwenu, mwe Lesa wandi; amalango yenu yaba mu mutima wandi." ⁹ Nalibila imbilansuma ya bulungami bwenu mwi bumba ilikalamba; Yahweh, mwalishiba ukuti imilomo yandi tayaibweshamo mukucita ici. ¹⁰ Ntalekeleshapo ubulungami bwenu mu mutima wandi; nalishikimika icine cenu elo ne pusukilo lyenu; ntalekeleshapo icipangano cacine cenu nangula bucishinka bwenu kwi bumba. ¹¹ Mwifumya imicitile ya luse kuli nebo, Yahweh; lekeni icipangano ca cine cenu elo na bucishinka bwenu filempususha lyonse. ¹² Amafya ayatengapendwa yalinshingulwike; amampulu yandi yalinsangile pakweba ati nkofilwa ukubona icili conse; nayafula ukucila umushi wa kumutwe wandi, elo no mutima wandi ulimfililwe. ¹³ Lumbanishiwani, Yahweh, ku kumpususha; angufyanyeni ukungafwa, Yahweh. ¹⁴ Leken i balengwe insoni elo no kusekwa ukufikapo abapepeka umweo wandi kukuulofya. lekeni babweluluke elo no kubabweshwa ku musebanya, abo ababekelwa mu kunkalifya. ¹⁵ Leken i basobane pamulandu wa nsoni shabo, abo abalanda kuli nebo ati, "Ahaaa, ahaaaa!" ¹⁶ Lelo lekeni bonse abo abamikabila basangalale elo no kusansamukila muli mwebo; lekeni onse uyo uwatemwa ipusukilo lyenu bakonkanyepo ukuanda ati, Leken i Yahweh alumbanishiwe." ¹⁷ Ndimupina elo umubusu; lelo Shikulu atontontonkanya pali nebo. Muli bwafwilisho bwandi elo mwisa mukumpususha; mwikokola, mwe Lesa wandi.

Chapter 41

Ku mukulu wa kubakemba. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Alipalwa umuntu uutontontonkanya pa banaka. mu bushiku bwa bwafya, Yahweh akamupususha. ² Yahweh akamubakilila elo no ku musunga uwa mweo, elo akapalwa pa calo; Yahweh takamulekeleshe ku bufwayo bwa balwani bakwe. ³ Yahweh akamutungilila pa busanshi bwa kucula; mukapanga ubusanshi bwa kulwala kwakwe mu busanshi bwa kupola. ⁴ Naishile kulanda ati, "Yahweh, mbeleleni uluse! Mposheni, pantu nali mibembukila." ⁵ Abalwani bandi balanda ifibi pali nebo, ukuti, "Nilisa akafwa elo ne shina lyakwe ukuloba?" ⁶ Nga umulwani wandi aisa mukumbona, alanda ifintu ifibi; umutima wakwe uikolonganikila ubusansho bwandi uwine; uluntu afuma kuli nebo, aleba bambi palwa ici. ⁷ Abo bonse abampata balaitepelesha pamo pali nebo; pali nebo basubila ubukila bwandi. ⁸ Balanda ati, "Ubulwele ububi bumwikatish; nomba apo alala panshi, takeme nakabili." ⁹ Mucine, nangufye fibusa fyandi ifyamapalamina, mubo nacetekela, abalile umukate wandi, alisumbula akatende kakwe pali nebo. ¹⁰ Lelo mwebo, Yahweh, kwateni uluse pali nebo elo no kunjimya pakwe ati ningabalambula. ¹¹ Pali ici nalishiba ukuti mulabekelwa muli nebo, pantu umulwani wandi tasefya pali nebo. ¹² Lelo pali nebo, mulantungilila muli bumpomfu bwandi elo bukansunga ku cinso cenu umuyayaya. ¹³ Leken i Yahweh, Lesa wakwa Israeli alumbanishiwe ukufuma umuyayaya ukufika umuyayaya. Ameni elo Ameni.

Chapter 42

Ku mukulu wakubashimapepo. Mashikili wa bana baume bakwa Kola. ¹ Ifyo inebula ikabila utumfufuku twa menshi, eico efyo mikabila, mwe Lesa. ² Ndakabila Lesa, pali Lesa wa mweo, uluntu nkesa no kubonekela ku cinso cakwa Lesa? ³ Ifilamba fyandi fili efykulya akasuba no bushiku, ulo abalwani bandi lyonse bakolanda kuli nebo ati, "Alikwisa Lesa obe?" ⁴ Ifi fintu ndafibukisha ulo nko lilishika: ifyo naishile kuya ne cintu bwingi elo nokubatungulula ku ng'anda yakwa Lesa ne shiwi lya kusangalala elo na malumbo, icintu bwingi cikosefya umutebeto. ⁵ Nindo wafukamina panshi, we mweo wandi? Nindo umfulililwe mukati kandi? Subila muli Lesa, pantu nakabili nkamulumbanya uuli lisubilo lyandi. ⁶ We Lesa wandi, umweo wandi ulifukeme panshi muli nebo, eico ndakwibukisha mu mano yandi ukufuma mu mpanga ya Yodani, ukufuma kutunwa tutatu utwa Lupili lwa Hemoni, elo no kufuma ku kapili ka Misa. ⁷ Umwashika mwaita umwaishika pa congo ca kupoma kwa menshi; yonse amabimbi elo na maba yalishile pali nebo. ⁸ Lelo Yahweh akakonkomesha icipangano cakwe icacine munshita ya kasuba; mu bushiku ulwimbo lwakwe lukaba na nebo, ipepo kuli Lesa wa mweo wandi. ⁹ Nkalanda kuli Lesa ati, we libwe lyandi, "Nindo wandekesesho? Nindo ni ngela nkolila ku kupasa kwa mulwani wandi?"

¹⁰ Ngo lupanga mu mafupa yandi, balwani balankalipila, ulo bakolanda lyonse kuli nebo ati, "Alikwisa Lesa obe?" ¹¹ Nindo wafukamina panshi, we mweo wandi? Ndindo ufulililwe mukati kandi? Subila muli Lesa. pantu nakabili nkalumulumbanya uwaba li subilo lyandi elo Lesa wandi.

Chapter 43

¹ Ndeteleni umulinganya, mwe Lesa, elo no kundubulwila umulandu wadni pa no ishitaba ne cine. ² Pantu muli Lesa wa bukose bwandi. Nindo mwankanina? Nindo nkoila nkolosha pamulandu wa kupakasa kwa mulwani wandi? ³ Owe, tumeni ulubuto lwenu elo ne cishinka cenu, lekeni fintungulule. Lekeni findete ku lupili lwenu ulwa mushilo elo neko mwikala. ⁴ Eluntu nkesa kuya ku bulambo bwakwa Lesa, kuli Lesa insansa shapwililika shandi. Nkamulumbanya ne cilimba, Lesa, mwe Lesa wandi. ⁵ Nindo wafukamina panshi, we mweo wandi? Nindo ufulilwe mukati kandi? Subila muli Lesa, pantu nakabili nkamulumbanya uuli lipusukilo lyandi elo Lesa wandi.

Chapter 44

¹ Kuli kamba mukalamba. Amalumbo yabana baume bakwa Korah. Uwaku Masikili. Fwebo twalyumfwa namatwi yesu, Lesa, ifikolwe fyalitwebele fwebo pamilimo walekubomba muli shilya nshiku shabo munshiku shakale. ² Webo walitamfishe inkulo kukuboko kobe, nomba webo wapyanikishepo abantu besu; webo walilimbile abantu besu, nomba webo wasalangenye abantu besu mucalo. ³ Pantu tabapokele icalo nangu ikucimfya kulupanga lwabo iyo, nangula takwabapuswishe; nomba kukuboko kobe ukwakulyo, ukuboko kobe, elo nakulubuto lwa cinso cobe, pantu webo waliba uwacishinka kuli bo. ⁴ Lesa, webo ulimfumu yandi; weulenga yakobo ukucimfya. ⁵ Muli webo emo fwebo tuponesha panshi ifilwani fyesu; ukupitila mwishina lyobe fwebo emo tukabanyantawila panshi, bonse abo abatwimina fwebo no kutulwisha fwebo. ⁶ Pantu nebo ntakacetekela mubuta bwandi, na ngu ulupanga ukupususha nebo. ⁷ Nomba webo walitupuswishe fwebo ukufuma kubalwani besu, elo walibika insoni pali bonse abapata fwebo. ⁸ Muli Lesa fwebo emo tuyumfwila inshiku shonse, elo fwebo twakulapela ukutasha kwishana lyobe umuyayaya. Selah ⁹ Nomba webo ulituposele fwebo elo naifwe twalufya necishinka, elo webo ulilekele ukuya pamo nefita fyesu. ¹⁰ Webo ulilekele twabweluluka fwebo kukutina abalwani; elo nabonse abapata fwebo baletupokolola ifitapwa abene. ¹¹ Webo ulitupangile fwebokwati ni mpanga ukuti balekutwipaulula elo no kutusalanganishisha fwebo munko shimbi. ¹² Webo ulishitishe abantu bobe apabula nangu cimo; webo taulefusha ubunonshi bobe pakucita ifyo ulecita. ¹³ Webo uliletele ukusekwa pali fwebo kubena mupalamano besu, ukututumfya elo nokutwela kuli bonse abashinguluka fwebo. ¹⁴ Webo uliletele kuli fwebo umusalula kunko shimbi, balepukumya nemitwe shabo pa bantu bobe. ¹⁵ Akasuba konse umusebanya waba pacinso candi, elo nensoni shandi shalifimba icinso candi. ¹⁶ Pamulandu wamashiwi yabonse abalenseka elo nabalensalula, pamulandu wabalwani elo necilandushi. ¹⁷ Ifi fyonse filishile pali fweb; nangu cili ifi fwebo tatwakakulabeko webo nangu kulanda ifyabufi pamulandu wacipangano. ¹⁸ Imitima yesu tayabwelela kunuma; nentampulo shesu tashafuma munshila yobe. ¹⁹ Lelo webo walituposelekesha fwebo muncende yamatololo elo twalifimbwa nakucinshingwa camfwa. ²⁰ Ngacakwebati fwebo twalilaba ishina lyakwa Lesa wesu no kubula amaboko yesu ukubika pali ka lesa kambu, ²¹ bushe Lesa ngatafwailikisha pali ifi? pantu aleshiba ifyafisama mumitima yesu. ²² Necakucilishafye, nimukufwaya kobe fwebo baletwipailainshikufye lyonse; fwebo batupanga nge mpanga shintu baletwala ku kwipaiwa. ²³ Buuka, cindo webo usendamine, shikulu? ima, tecakwesa ukutuposelekesha fwebo umuyayaya. ²⁴ Cindo wafishila icinso cobe elo nokulabako kumacushi yesu elo nukufyabulanda bwesu? ²⁵ Pantu fwebo tulisungulukile mulukungu; imibili shesu shililambalele mucalo. ²⁶ Ima pakuti utwafweko elo utupusushe fwebo pantu ukutemwa kobe necipangano cobe cacishinka .

Chapter 45

¹ Kuli kembisha mukalamba; kuciunda camutundwa nnsupa. Ilumba lya bana baume bakwa Korah. Uwaku Maschil. Ulwimbo lwa fitemwiko. Umutima wandi uli uwakusansamuka mu mashiwi ayabune; nebo ndebelenga ukushinguluka amashiwi ayo nebo nabilikishe pamulandu wa mfumu; ululimi lyandi luli nga bopeni wakulembelako uwakucenjela. ² Webo waliwamisha ukucila abana bame bamano; ukusenaminwa kwalipongolokela pamilomo yobe; eico fwebo twaishiba ukuti Lesa alikupalile webo umuyayaya. ³ Bika ulupanga lobe mu musana obe, wempalume ya bulamba, mu bukata bobe elo na mukucindama kobe. ⁴ Mukucindama kobe ima kabiye kacimfye pamulandu wacishinka, ukuicefya, elo no bulungami; ukuboko kobe ukwa kukulyo kukakusambilisha webo ifintu ifya kutinya. ⁵ Imifwi yobe yakutwa; abantu balacimba kuli webo; imifwi yobe yaba mumitima yaba lwani bamfumu. ⁶ Icipuna cobe icabufumu Lesa, cakubelelela umuyayaya; inkonto yamulinganya ninkonto yabufumu bobe. ⁷ Webo walitemwa ubulungami elo walipata ifyakubipa; eico Lesa, Lesa obe, akasubila webo amafuta ayansansa ukucila pali bawenu. ⁸ Yonse imingila yobe ilanunkila Myrry, ifya aloe, elo na Cassa; mwisano mwasanikwa ameno yansofu ifilimbi filakulenga webo ukusansamuka ngabalelisha. ⁹ Abana bamfumu abanakashi baba pali abo abanakashi bapelwa ubukata; kukuboko kobe ukwa kukulyokwiminine namfumu nafwalaifya golide wa Ophiri. ¹⁰ Umfwa, wemwana mwanakashi, bona elo ukutike namatwi yobe; laba kubantu bobe elo na kung'anda yakwa wiso. ¹¹ Muli iyi nshila imfumu ikatemwa ubusuma bobe; na shikulu obe; mumfwile. ¹² Umwana mwanakashi waku Tyre akaba kulya necabupe; abakankala babantu bakalekulonba ububile bobe. ¹³ Umwana wamfumu mucipango aba uwabukata bonse; mufyakufwala fyakwe mwaliba ifya golide. ¹⁴ Umwanakashi bakamuleta ku mfumu mu fyakufwala ifya kupikulwa; nabana cisungu, abakupalana nankwe bakalekumukonka panuma, nabo bakaletwa kuli webo. ¹⁵ Bali nokuletwa ninshi balesekelela elo no kusansamuka; bali nokwingila mucipango camfumu. ¹⁶ Muncende yaba wiso bobe mulinokuba abana bobe; abakupanga abana baume abamfumu mwisonde lyonse. ¹⁷ Nebo nkalenga ishina yobe ukulekwibukishiwa munkulo shonse; eico abantu

bakalakupela umutasha umuyayaya no muyayaya.

Chapter 46

¹ Kuli kembera mukalamba. Ilumbo lyabana baume bakwa Korah; ababikilwa ku Alamothe. Ilumbo. Lesa ewakufisaminamo elo ewamaka, alasangwa nokutwafwa mumafya. ² Eico fwebo tatwakatine, nangu icalo cikapilibuke, nangu impili shikasunkane mukati kababemba mukalamba, ³ nangu amenshi yamuli bemba yalulunkane elo no kufulauka, elo nangu impili shitente mukufula kwayako. Selah ⁴ Kwaba umumana uyo amenshi yabamo nyalenga umusumba wakwa Lesa ukusansamuka, incende yamushilo umo uwapulamo asangwa. ⁵ Lesa ewaba pakati kamusumba; tawakafumishiwepo awe; Lesa akawafwa, elo akalakucita ifyo mucalucelo. ⁶ Inko shikatenta elo nama bufumu yalisunkene; ena alisansula ishiwi lyakwe pamulu, elo necalo calisungulwi. ⁷ Yahweh umwane wafitaali nafwebo; Lesa wakwa Yakobo ewakufisaminamo fwebo. Selah ⁸ Iseni, boneni ukubomba kwakwa Yahweh, ubonaushi ena aletele pano calo. ⁹ Ena eulenga amabulwi ukupwa ukufika na kukupwa kwa calo; ena alakontaula amalambo elo no kuputaula ifumo mutupimfya; ena aloca ne nkwela. ¹⁰ Ikaleni celele elo mwishibe ukuti ninebo Lesa; nebo bakansumbula kunko shonse; nebo bakansumbula pano calo. ¹¹ Yahweh wafita ali nafwebo; Lesa wakwa Yakobo ewakufisaminamo fwebo. Selah

Chapter 47

¹ Kuli kembera wanyimbo umukalamba. Ilumbo lya bana baume bakwa Korah. Toteleni amapi yenu, mwebantu bonse; pundisheni kuli Lesa muciuanda ca kwawila. ² Pantu Yahweh ewapulamo kabili wakutinya; iikalamba iitungulla pacalo ponse. ³ Ena eucimfishako abantu ababa panshi yesu elo nenko shonse ishaba panshi yamakasa yesu. ⁴ Ena ewatusalilako icishilano cesu fwebo, ubukata bwakwa Yakobo uyo ena atemwisha. Selah ⁵ Lesa anina mukupundisha, Yahweh anina neciuanda camapenga. ⁶ Mwimbileni Lesa ishukulumbanya, mwimbileni ishukulumbanya; imbileni ishukulumbanya kumfumu, imbeni ishukulumbanya. ⁷ Pantu Lesa ni mfumu pano calo ponse; imbeni ishukulumbanya ishileumfwika. ⁸ Lesa euteka panko shonse; Lesa ekala pacipuna cakwe icamushilo. ⁹ Bakateka babantu baisakulongana capamo nabantu bakwa Lesa wakwa Abraham; pantu abacetekela pano calo balungatan na Lesa; ena alicindama asumbulwe.

Chapter 48

¹ Ulwimbo; Ilumbo lyabana baume bakwa Korah. Yahweh mukalamba elo alilinga ukulumbanishiwa, mu musumba wakwa Lesa wesu palupili lwakwe ulwamushilo. ² Ulwabune mukusansuka, apasansamukila icalo conse, lupili lwa Zion, mululamba lwaku kapinda kaku kuso, umusumba wa mfumu iykulu. ³ Lesa aliilangile umwina ukwishibikwa muncende shabo ngo mwakufisaminamo. ⁴ Pantu, bona, bashamfumu balongana abene; balikwendela capamo. ⁵ Balibwene ico, eluntu bapapile; balisungukile; elo bafulumukako. ⁶ Ukututuma kwalibekete bena kulya kwine, ukukalipwa kwati luntu umwanankashi ali mukupapa. ⁷ Kumwela waku kabanga webo watobawile ifyombo fyaku Tashishi. ⁸ Ulu fwebo twaumfwile, eico fwebo twalibwene mu musumba wakwa Yahweh wafita, mu musumba wakwa Lesa wesu; Lesa akacipampamika umuyayaya. Selah ⁹ Fwebo tutontokanya pamulandu wacipangano cobe icacishinka, we Lesa, pakati ketempele lyobe. ¹⁰ Ngefyo ishina lyobe lyaba, Lesa, eico ukukulumbanya kukafika nakumpela yacalo; ukuboko kobe ukwa kukulyo kwafulamo ubulungami. ¹¹ Leka ulupili lwa Zion lube ulwakusansamuka, leka abana banakashi abakwa Yuda pamulandu no bupingushi bobe ulwabune. ¹² Endeni no kushinguluka ulupili lwa Zion, kabuyeni mulukumane lonse; pendeni impungu ishabamo, ¹³ mwishibe bwino amalanga yabamo, elo mubone nencende shabamo pakuti mwebo mukese kushimikilako nenkulo iyikesa pantanshi. ¹⁴ Pantu uyu Lesa ni Lesa wesuumuyayaya no muyayaya; ena akalakutungilila ukufikafye na mukufwa.

Chapter 49

¹ Kuli mushika mukalamba uwa nyimbo. Ilumbo lya bana baume bakwa Korah. Umfweni ici, mebantu bonse; teyanikeni amatwi, ² bonse mwebekashi bamuli lino isonde, Bonse abapanshi elo na bapamulu, abakankala elo nabalanda bonse pamo. ³ Akanwa kandi kakalanda ifyamano yacifyalilwa elo nokupituluka kwa mutima wandi kukomfwika. ⁴ Nebo nkapepeka ukutwi kwandi kwipinda; nebo nkatampila ipinda lyandi pa nsango. ⁵ Cindo ningatinina nebo inshiku shabubi, uluntu amampulu yalishingulukile nebo na kukashishilo kandi? ⁶ Cindo ningatinina nebo abatetekela mufyuma fyabo elo nokuyumfwa pamulandu wacipenda cabukankala bwabo? ⁷ Tapali nangu umo uwingafwa wabo umwaume nangu ukulipila Lesa icakulubwilako kuli yee, ⁸ pantu ukulubulwa kwa mwewe wa muntu kwa mutengo, elo takuli nangu umo uwingalupela eico fwebo twapelwa. ⁹ Takuli nangu umo uwingekala umuyayaya ukuti umubili wakwe wikabola. ¹⁰ Pantu ena akabona ukubola. Ilyo abamano abaume bakafwa; icipuka elo noutakwata amano bonse bakonaika elo nokusha ubukankala kuli bambi. ¹¹ Itontokanya lyabo ilyamukati libeba ati balupwa lwabo bakekala umuyayaya, elo nencende isho bekalamo, kuli bonse abankulo; bakakuta umushili wabo ku kuyenika amashina yabo. ¹² Lelo umwaume, uwakwata ifyuma, takekalilile uwamweo awe; ena alifye ngenama ishileloba. ¹³ If, muli ilya nshila, efyo caba kubakutampa, panuma yabo, abaume bakasumina mufyakulanda fyabo abene. ¹⁴ Nge mpanga isho bakotwala kumbo, elo nemfwa ikaba ekacema wabo. Abololoke bakabatungulula munshila yalucelo, elo nemibili yabo ikabolela kumbo,

takwakabe incende yabo iyakuya kwikalamo.¹⁵ Lelo Lesa akapusha umweo wandi ukufuma kumaka yakumbo; ena akapokelela nebo. Selah¹⁶ Tecakweshu ukuba no mwenso uluntu umo aba uwafyuma, elo no bukata bwa mung'anda yakwe bwakulilako.¹⁷ Pantu uluntu afwa ena takapitepo nangu cimo; no bukata bwakwe tabwakamukonke pantu akaya.¹⁸ Ena alipalile umweo wakwe ulo alekwikala pacalo elo umwaume ukasangalala webu uluntu ukalakwikalila wemwine-¹⁹ Ena akaya ukwaya abankulu yabafyashi bakwe elo tabakatale ababonapo ulubuto nakabili.²⁰ Umo uwakwata ifyuma nomba tapandwa amano alifye ngenama ishileya mukuloba.

Chapter 50

Amalumbo Yakwa Asafu.¹ Yahweh, kabili Lesa wamaka yonse, alilandile elo no kukuta icalo ukufuma kukutula kwa kasuba ukufikafye na ku kuwa kwa kako.² Ukufuma mu Zioni, ukuwamya kwa bune, Lesa alibenheshime.³ Lesa wesu alesa elo tekala tondolo; umulilo ulabilimuka kuntanshi yakwe, kabili inkuunka ya mwela iikulu ilamushinguluka.⁴ Akuta imyulu mu mulu elo ne calo pakweba ati engapingula abantu bakwe ati:⁵ "Kolonganikeni abalungami bandi pamo kuli nebo, abo abapangile cipangani na nebo mu celambo."⁶ Imyulu ikabilisha ubulungami bwakwe, pantu Lesa umwine ni kapangula.⁷ "Umfweni, mwe bantu bandi, elo nebo nalalanda; ni nebo Lesa, Lesa wenu."⁸ Ntakamikalipile pamulandu wa malambo yenu; ifyubupe fyenu ifya koca fyaba lyonse pantanshi yandi.⁹ Ntakapiite ing'ombe iilume ukufuma mu ng'anda yenu nangu imbushi ishilume mu macinka yenu.¹⁰ Pantu inama sha mumpanga shonse shandi, elo ne ng'ombe amakana ishaba mu mpili.¹¹ Nalishiba ifyuni fyonse ifya mu mpili, elo ne nama mpanga sha mu mabala shonse shandi.¹² Nga cakuti nalifililwe, nga ntamyebele; pantu icalo candi, elo na fyonse ifyabamo.¹³ Bushe nkalya umunofu wa ng'ombe ishilume nangu ukunwa mulopa wa mbushi?¹⁴ Peleni ilambo lya kutasha kuli Lesa, elo kabili fisheni imilapo yenu ku wapulamo.¹⁵ Kuteni pali nebo mubushiku bwa ku cucutika; nkamipokolola, elo na mweb mukuacindikwa."¹⁶ Lelo kuba kubipa Lesa wandi alanda ati, "Cindo mukotatawila ku fipope fyandi, icakuti na mupiita icipangano candi mu tunwa twenu,¹⁷ pantu namupata ukulangilila elo no kuposa amashiwi yandi kumbi?¹⁸ Uluntu mwabona kabwalala, mwa suminishanya nankwe; ninshi mwaisankanya pamo nabo abacita ubucende."¹⁹ Mupela utunwa kububifi, elo ne ndimi shenu shilandafye ubufi.²⁰ Mwaikalilafye ukulanda ifibi pali bamunyenene; mufwailishafye ifilubo mu mwana mwaume wakwa nyinene.²¹ Mwalicita fi fintu, lelo nalikalafye tondolo, eico mwatontonkenye kwati nalifye umo nga mwebo. Lelo nkesakumikalipila elo no kumisokolola, pa menso yenu, fyonse ifintu mwacita.²² Shi umfwikisheni, mwebo mwe balaba Lesa, ngatefyo nkamiputaula mutupimfya, elo takwakabe nangu umo uukesa mukumyafwako!²³ Uyo umo uupela ilambo lya kutasha alumbanya nebo, elo na kuli onse uupinga inshila yake munshila ya bune nkamualanga ukupususha kwakwa Lesa."

Chapter 51

Kuli kembisha umukulu, ilumbo lyakwa Davidi; uluntu kasesema Natani aishile kwisa kuli yee panuma naulungana na Betisheba.¹ Mbeleleni uluse mwe Lesa, pamulandu wa cishinka ca cipangano cenu; pamulandu wa bwingi bwa kucita kwa luse kwenu, fumyenipo ububi ubo nebo ncitile.² Nsambeni bwino bwino ku bupulumushi bwandi elo kabili ngwamyeni ukufuma kulubembu lwandi.³ Pantu naishiba ati ubupulumushi bandi; elo no lubembu lwandi lukoba lyonse pantashi yandi.⁴ Kuli mwebofye mweka, ni mbembuka elo ncitile icabipa mu menso yenu; mwebo mulalungika uluntu mwalanda; ukupingula kwenu kwalifye bwino.⁵ Boneni, mu bupulumushi bwandi emo na fyalilwe; kabili ulo lwinefye mayo anjimate, nali mulubembu.⁶ Boneni, musekelela mu cishinka icili mukati ka mutima lwandi; elo kabili mumfunda amano mu ncende yafisa mukati kandi.⁷ Nsangululeni kuly husopu, elo nalaba bwino; nsambeni elo nala buta tuutu.⁸ Ndengeni ngufwe bwino ukwanga elo nokusekelela pkwebati amafupa ayo mutobele ya sekelele.⁹ Fiseni icinso cenu ku membu shandi elo no kufumyapo ubupulumushi bwandi bonse.¹⁰ Pangenimo umutima wakuwama muli nebo, mwe Lesa elo pangeni cipya cipya umupashi wa bune muli nebo.¹¹ Mwi mponsa mfume kucinsu cenu, kabili mwipisha Umupashi wenu uwamushilo muli nebo.¹² Bwesesheni ukwanga kwe pusukilo lyenu kuli nebo, elo kabili muntungilile no mupashi wakuitemenwa.¹³ Eluntu nkasambilisha ba mpula mafunde inshila shenu, elo na babembu bakabwelela kuli mwebo.¹⁴ Mbeleleni uluse pa kusunya umulopa, mwe Lesa we pusukilo lyandi, elo nkabilikisha ukwanga kwa bulungami bwenu.¹⁵ Shikulu, isuleni imilomo shandi, elo na kanwa kandi kalande ifya kumilumbanya.¹⁶ Pantu tamubekelwa mwi lambo, acibefi nga na limipela; mufya bupefya koca namo tamubekelwamo.¹⁷ Amalambo ya kwa Lesa mupashi uwabupete. Mwebo ni mwe Lesa uushisula umutima wa bupete elo kabili uwasakamikwa.¹⁸ Citeni icabune mukubekelwamo kwenu ku Sione; kuleni cipya cipya ifibumba fya Yerusalemu.¹⁹ Eluntu mu kusekelela mu malambo ya bulungami, mu fya bupe fyakoca elo na fyonse ifya bupe fya koca; eluntu abantu besu bakapela ing'ombe ishilume cipailo cenu.

Chapter 52

Kuli kembisha umukulu. Masikili wakwa Davidi; uluntu Doegi umwina Edomu aishile kweba Shauli ati, elo aishile kulanda kuli yee ati, Davidi alishile mu ng'anda yakwa Ahimeleki."¹ Nindo uitakishisha pa kupanga ifya bipa, we mpalume? Icipangano ca cishinka icakwa Lesa cisa cila bushiku.² Ululimi lobe lupinga ubonaushi kabili lwatwa kwati lwembe, lubomba mu bucenjeshi.³ Walitemwa ububi ukucila ubune elo no kubepa ukucila ukulanda ubulungami.⁴

Walitemwa amashiwi yonse ayasusha bambi, we lulimi lwa bucenjeshi. ⁵ Lesa akakonaula umuyayaya; akakupita elo no ku kulepaula mwi tenti lyobe elo no ku kunukula mu calo caba mweo. ⁶ Na balunngama nabo bakabona ici no kutina; bakamuseka elo no kulanda ati, ⁷ "Boneni, uyu emuntu uutacitile Lesa nge cakushinamo cakwe, lelo acetekela mu bwingi bwa fyuma fyakwe, elo kabili ali uwakosa uluntu akaonaula bamb." ⁸ Lelo kuli nevo, naba nge cimuti cakatapa katapa ica miolife mu ng'anda yakwa Lesa; nka cetekela mu cipanganoca cishinka icakwa Lesa umuyayaya no muyayaya pe. ⁹ Nkapela umutasha umuyayaya pafyo wa cita nkalolela pe shina lyobe, pantu lya bune, ku cinso ca bantu bobo.

Chapter 53

Kuli kembisha umukulu; kuli Mahalati. Masikili wakwa Davidi. ¹ Icipuka cilanda mu mutima a ciko aciti, ² "Lesa takwaba." Balyonaika elo no kucita ifya bipisha; takuli nangu umo uucita icabune. Lesa kumulu panshi pa bana ba bantu ku kubona nga pali bamo abeluka, abamufwaya fwaya. ³ Bonse fye balifitalukile. Bonse pamo balecita fye ububi. Takuli nangu umo uucita ifya bune, takuli fye nangu umo. ⁴ Bushe incita tubi tashakwata ukwiluka, abo abacusha abantu bandi kwati limbi bakolya umukate elo kabili tabakuta na kuli Lesa? ⁵ Baali mukutina uku kulu, nangu cakuti takwali neco bakotinina; pantu Lesa akesa kusalanganya amafupa ya uyo uupange nkambi ku kulwa na mwebo, abo abantu bakalengwa insoni pantu Lesa alibakane. ⁶ Alale, kanshi ipusukilo lyakwa Israeli nga lya fumine mu Sione! Uluntu Lesa akabweshwa abantu bakwe muli bunkole, eluntu Yakobo akasekelela elo Israeli akasansamuka!

Chapter 54

Kuli kembisha umukulu; pa filimba fya nsale. Masikili lwakwa Davidi; uluntu Sifi baishile elo no kulanda kuli Shauli ati, "Bushe Davidi tabelama na febo?" ¹ Mpususheni, mwe Lesa, mwi shina lyenu, kabili mpinguleni mu maka yenu. Umfweni kwi pepo lyandi; ² umfweni ku mashiwi ya mukanwa kandi. ³ Pantu kuli abantu bambi bambifye abanjimine, na bantu abankalwe bakofwailisha umweo wandi; tababika na Lesa pantashi yabo. ⁴ Boneni, Lesa ekafwa wandi, Shikulu eunjimya elo no kunsansabika. ⁵ Akabwesha ububi ku balwani bandi; muli bucishinka bobo ubonaule! ⁶ Nkapela kuli webo ilambo lya kuitemenwa; kabili nkapela umutasha kwi shina lyobe, Yahweh pantu lya bune. ⁷ Pantu na mpususha ukufuma mu bucushi bonse; ilinso lyandi na libona ukucimba kwa balwani bandi.

Chapter 55

Kuli kembisha umukulu; kufilimba fya nsale. Masikili wakwa Davidi. ¹ Shi umfweni kwipepo lyandi, mwe Lesa; kabili mwi belama ku kupapata kwandi. ² Bikeni amano pali nevo elo no kungasuka; ntaletusha mu macushi yandi. ³ Pamulandu we shina lya balwani bandi, pa, ilandu wakutitikishiwa kwa bubifi; pantu baleta amacush pali nevo elo no kuncusha mu bukali. ⁴ Umutima wandi ukotutuma mukati kandi, nefya kulenga umwenso wamfwa fya mponena. ⁵ Umwenso elo no kututuma filishile pali nevo, kabili ukukanka kwa mfimba. ⁶ Nalandile ati, "Alale, nga cakuti nali na mapindo nge nkunda! Nganali pupukila kumbi no kutusha. ⁷ Boneni, eluntu ninga sakamana nganshi; kabili no kuya ikala mumatololo. ⁸ Kabili kuti nabutukila ku mwakwikala ukufma ku cmwela icikulu sana." ⁹ Bonauleni, mwe Shikulu, fulunganyeni ululimi lwabo! pantu ndibwene ubonaushi elo no lukakala mu musumba. ¹⁰ Akasuba elo no bushiku bendaukafye ku fibumbafyauko; kabili bu ncitatubi elo no kuculuuka fili pakati kauko. ¹¹ Ububifi buli pakati ka uko; umutitikisha elo no bucenjeshi tafifuma mu lubansa lwa uko. ¹² Pantu te mulwani ansebenye, nga aba ni o kuti nashipikisha; kabili te wampata angimine, nga aba nio ngandifiseme ukufuma kuli yee. ¹³ Lelo ni webo, we mwaume nga nevo, we mukaya wandi kabili umunandi. ¹⁴ Twali abatamwana sana pamo; twaleenda ibumba ukwingila mu ng'anda yakwa Lesa. ¹⁵ Leken i mfwa mukupumikisha ise pali bo; lekeni baleya panshi aba mweo, pantu mu bubifi emo bekala. ¹⁶ Lelo nevo, kuli Lesa eko nkaliila, elo na Yahweh akampususha. ¹⁷ Mu cungulo, ulucelo elo na mu kasuba na bafye uwakuilishanya elo kabili uwateta teta; na o alomfwa kwi shiwi lyandi. ¹⁸ Akalubula bwino bwino umweo wandi ukufuma ku bulwi bwandi; pantu aba abakondwisha bengi. ¹⁹ Lesa, uuteka ukufuma ku kale, akabomfwa elo no kubalenga insoni. Tabacinja elo kabili tabatina Lesa. ²⁰ Umunandi naimisha amaboo yakwe pali abo abali no mutende na yee; asula icipangano ico akwte. ²¹ Akanwa kakwe kalitelele ngo mukaka watikama, lelo umutima wakwe wali wa lubui; amashiwi yakwe yali nakilila ukucila amafuta, lelo yali kwati bapanga banonwa. ²² Bika ifisendo fyobe pali Yahweh, nao akakukosha; takatale aleka umuntu umulungami ukutelententa. ²³ Lelo mwebo, mwe Lesa, mukatentemwina ababif panshi mu cilindi cabonaushi; abantu ba cilaka ca mulopa elo na baume incenjeshi tashakekale na citika ngefyo aba bambi bakekala, lelo nevo nkamicitetekela.

Chapter 56

Pantu umukalamba wa ba kamba; aiteyenye kuli Yonati elemu rehokimu. Ilumbo lyakwa Davidi. Umucindami; uluntu aba Pelishiti ba mupiitile mu Gati. ¹ Beni abaluse kuli nevo, Lesa, pantu abantu bakompakasa! Bonse abatantalisha inshiku mukundwisha baikutila ubucushu pa myeo shabo. ² Abalwani bandi bantitikisha akasuba konse akalepa; pantu balifulisha abankalwe abandwisha. ³ Uluntu naba no mwenso, nkesa kubika icicetekelo candi muli mwebo. ⁴ Muli Lesa, uyo ishiwi lyakwe ndumbanya- muli Lesa emo nabika icicetekelo candi; ntakatine; cindo abantu bafye bengacita kuli

nebo? ⁵ Akasuba konse bafundinkanya amashiwi yandi; yonse amatontonkanyo yabo ya bubifi pali nebo. ⁶ Bakolonganika capamo bonse, balaifisa, elo balankonka mu ntampulo shandi, nga filya balolela pa mweo wandi. ⁷ Mwileka bafulumuke ku bubi. Tentemuneni abantu mubukali benu, mwe Lesa. ⁸ Mupenda ukwendauka kwandi elo no kubika ifilamba fyandi mwi botolo lyenu; bushe tabali mwi buku lyenu? ⁹ Eluntu abalwani bandi banjalukila pa bushiku nkakuta kuli mwebo; pantu ndishibile, ukuti Lesa wandi. ¹⁰ Muli Lesa- uyo ishiwi lyake ndumbanya, muli Yahweh- uyo ishiwi lyakwe ndumbanya, ¹¹ muli Lesa emo nctetekela, ntakatine. Nindo uuli onse engacita kuli nebo? ¹² Umulimo wakufikilisha imilapo shandi kuli mwebo uli pali nebo, ne Lesa; nkesa kupela ifya bupe fya kutasha kuli mwebo. ¹³ Pantu mwalipususha umweo wandi kumfwa; mwasunga amakasa yandi ku kukana pona, pakuti ni ngendela mu cinso cakwa Lesa mulubuto lwa ba mweo.

Chapter 57

Pantu umukalamba wa ba Kemba; aiteyenye kuli Altashite. Ilumbo lya kwa Davidi. Umukatami; uluntu afulumukile ukufuma kuli, Shauli, mu ninga. ¹ Beni no luse kuli nebo, mwe Lesa, beni ne nkumbu kuli nebo; pantu nasanga ukuba muli mwebo yasuke aya mafya yakapwe. Naikala munshi ya mapaindo yenu pakucingililwa fikasuke fikapwe ifya bonaushi. ² Nkesa kulila kuli Lesa uwapulamo, kuli Lesa, uuncitila ifintu fyonse. ³ Akesa kutuma ubwafwilisho ukufuma ku mulu elo no kumpususha, afulilwa abo abanyantilila. Selah Lesa akesa kuntumina ukutemwa uluse elo ne cishinka cakwe. ⁴ Umweo wandi uli pakati ka nkalamo; naba pali abo abateyanya ukuncibula. Naba pakati ka bantu abo ameno yaba mafumo kabili mifwi, kabili indimi shabo shaba lupanga ulwakutwa. ⁵ Beni abasumbulwa, mwe Lesa, ukucila imyulu; lekeni ubukata bwenu bube pa mulu we sonde lyonse. ⁶ Bateyanishishe isumbu ku makasa yandi; naishile kuba nobulanda. Baishile kimba ubucinga kuntanshi yandi. Abene beka baponena mukati kabuko! Selah ⁷ Umutima wandi washikimana, mwe Lesa, umutima wandi washikimana; nkesa kwimba, ee, nkesa kwimba ishamalumbo. ⁸ Shibuka, we mtima wandi; shibuka, we mpango nobe we nsango; nkesa kubusha amacaca. ⁹ Nkesa kupela ukutasha kuli mwebo, mwe Shikulu, pakati ka bantu; nkesa kwimba isha malumbo kuli mwebo pakati ka mishobo. ¹⁰ Pantu icitemwiko cenu icishifilwa cikulu, ukufika mu myulu; elo ne cishinka cenu ukufika mu makumbi. ¹¹ Beni abasumbulwa, mwe Lesa, pamulu wa myulu; lekeni ubukata bwenu busumbulwe pe sonde lyonse.

Chapter 58

Pantu umukalamba wa bakemba; aiteyenye kuli Al Tasheti. Ilumbo lyakwa Davidi. Umukatami. ¹ Bushe mulanda ifya bulungami mwebo bakateka? Bushe mupingula mukutambalala, mwebo mwe bantu? ² Awe, mwebo mucita ifya bupondamishi mu mitima yenu; musalanganya ifya bubifi mu calo conse ne minwe yenu. ³ Ababifi balubantika no luntu bali munda; balubantika ukufuma pakufyalwa kwabo, mukulanda ubufi. ⁴ Ubusungu bwabo bwa palana no busungu ba nsoka; baba nga ngoshe uwakomeka amatwi, ⁵ ilya iitaposa amano kwi shiwi lya abo abapanda amanga, nangu bengaba abacenjela. ⁶ Basokoloni ameno yabo mu tunwa twabo, mwe Lesa; sokoleni ilino ilikulu ilya twana tunono utwa nkalamo, mwe Yahweh. ⁷ Lekeni basungulike nga menshi ayapongolokafye; uluntu bakolasa imifwi yabo, lekeni babe kwati tabakwete ishintililo. ⁸ Lekeni babe nge nkola ilya isungulika elo no kupita, nga filya akapopo kafyalwa ku mwanakashi akashibonapo ulubuto la kasuba. ⁹ Libe imipika shenu tashilaumfwa umulilo wa myunga, akesa kubapiita no mwela uukalamba, iibishi nangu iyakuma pamopene. ¹⁰ Umulungami akesa kusekelela uluntu akesa kubona icilandushi cakwa Lesa; akesakusamfya amakasa yakwe mu mulopa wa mubifi, ¹¹ pakweba ati abantu bakese kulanda ati, "Cine cine, kwaliba icilambu ku muntu uwakulungama; cine cine eko aba Lesa uupingula icalo."

Chapter 59

Pantu umukalamba wa bakemba; aiteyenye kuli Al Tashete. Ilumbo lyakwa Davidi. umukatami; uluntu Shauli atumine, elobalondele ing'anda ku kumwipaya. ¹ Mpokololeni ukufuma ku balwani bandi, Lesa wandi; mbikeni apasansama ukufma kli abo abanjimina ku kumpakasa. ² Nsungeni umutende ukufuma kuli ba ncita tubi, elo mpususheni na ku bantu ababa ne cilaka cakusumya umulopa. ³ Pantu, bona, balolela mubukali ku kusenda umweo wandi. Abantu bamaka baikolonganika pamo ku kulwisha nebo, lelo tepamulandu wa kubifya kwandi nangu ulubembu lwandi, mwe Yahweh. ⁴ Bapekanya ukubutukila pali nebo nangula naba uwakubula icilubo; Bukeni elo nokungafwa elo no kubona. ⁵ Mwebo, Yahweh Lesa wa mabumba, Lesa wakwa Israeli, ima elo nokukanda imishobo yonse; mwiba abakubelela uluse kuli onse uucita ifya bubifi. Selah ⁶ Babwela pa cungulo, babosa nge mbwa elo basabanta mu musumba. ⁷ Boneni, bakolandauka no tuna twabo; ifyanso fyaba mu milomo yabo, pantu balanda ati, "Nnani atumfwa?" ⁸ Lelo mwebo, Yahweh, mulabaseka; mwikata imishobo yonse muku sekwa. ⁹ Lesa, mwe maka yandi, kuli mwebo nkopela amano yandi; ni mwe cubo candi. ¹⁰ Lesa wandi akesa kunkumanya ne cipangano cakwe mu cinso cakwe; Lesa akesa kulanga nebo nkabone ukukabila kandi pa balwani bandi. ¹¹ Mwi bepaya, nangu abantu bandi bakesa kulaba. Basalananyeni ku maka yenu elo mulenge balobe, Shikulu mwe bucingo bwesu. ¹² Pantu imemba sha mutunwa twabo elo ne fyebo fya pamilomo shabo, lekeni bekatwe mu filumba fyabo, elo pantu ifitipo fyabo elo no bufi eflyo balanda. ¹³ Balofyeni mubukali bwenu, balofyeni pakuti bakesa kubapo nakabili; lekeni beshibe ukuti Lesa euteka muli Yakobo elo na kumpela sha calo. Selah. ¹⁴ Pa cungulo ba bwela, bakobosa kwati ni mbwa shilekosabanta mu musumba. ¹⁵ Bakopitana mukufaya ifya kulya elo no kubosa nge mbwa nga

tabekutile.¹⁶ Lelo nkesa kwimba pamaka yenu, elo mu luclo nkesa kwimba pa citemwiko cenu icitapwa! Pantu mwaliba ulupungu lwandi ulwa sansama elo icubo mu nshiku shandi isha bucushi.¹⁷ Kuli webo, mwe maka yandi, nkesa kwimba isha malumbo; pantu Lesa lupungu lwandi ulwasansama, Lesa uwacipangano ca cine.

Chapter 60

Pantu umukalamba wa bakemba; ateyanishiwe ku Shushani Eduti. Umukatami wakwa Davivi, pa kufunda, uluntu aishile kulwa na Aramu Naharaimu elo na Aramu Soba, elo Yoabu aishile ku bwela o kwisa kwipaya abena Edomu ikana limo na babili mu mukonko wa mucele.¹ Lesa, mwatulula; mwa tobolola ubucingo bwesu; mwali fulwa, tubwekesheni ifyo twali.² Mwa lenga icalo ukutenkana; mucilepwile pakati; posheni ukutobaika kwaciko, pantu cikotenkana.³ Mwa lenga abantu benu babona ifintu fya kwafya mwa lenga twanwa umwangashi waku pungushima.⁴ Pantu abo abamitina, mwalibapa icishibilo cakulangisha kuli abo abasenda imifwi. Selah⁵ Pakweba ati abo mwatema bapusushiwe, tupususheni no kuboko kwenu ukwa kukulyo elo munjasuke.⁶ Lesa alanda mu mushilo wakwe ati, "Nkesa kwanga; nkesa kwakanya Shekemu elo nkalinga no mukonko wa ukote.⁷ Giladi wandi, elo Manase wandi; Efulemu nao ca kucingamo umutwe wandi; Yuda ni nkonto yandi.⁸ Moabu cakusambilamo candi; pali edomu nkesa kuposa ulusapato lwandi; nkesakupunda mu kucimfya umulandu wakwa Filistia."⁹ Nani akesa kundeta mu muumba wa kukosa? Nani akesa kuntungululako ku Edomu.¹⁰ Lelo mwebo mwe Lesa, ta mwatulula fwebo? Mwebo tamuya na bashilika besu mu bulwi.¹¹ Tupeni ubwafwilisho pa balwani besu, pantu ubwafilisho bwa mu ntunse bwafye fye.¹² Fwebo tukesakucimfya no bwafwilisho bwakwa Lesa; akesa kunyanta abalwani besu panshi.

Chapter 61

¹ Ku ng'omba nkalamba; pafilimba fyansale. Ilumbo lyakwa David. Kutika ukulila kwandi, Lesa; pepeka kwipepo lyandi.² Ukukfuma kumpela yacalo nkokuta kuli webo uluntu umutima wandi wanaka; ntungulula kucilibwe ico icalapa ukucila nebo.³ pantu niwebo cubo candi, ulupanga lwakukosa ukufuma kumulwani.⁴ Leka nebo ndekwikele mwitenti lyobeinshita yonse! Leken nebo ndeuba mu mapindo yenu umwakufisama. Selah⁵ Pantu mwebo, mwe Lesa, mulyumfwile ifilayo fyandi, mwawimpako icbupyani ica cindika ishina yobe.⁶ Ulundeko kubumi bwamfumu, imyaka yakwe kabe iingi ngenkulo.⁷ Akalekwikele kuntanshi yakwa Lesa inshita yonse.⁸ Nalekukwimbila inyimbo shakulumbanya ishina lyobe inshitafye yonse pakwebati nkalekucita ifilayo fyandi inshiku shonse.

Chapter 62

¹ Ku ng'omba nkalamba; panuma yamisango yakwa Jeduthun. Ilumbo lyakwa David. Nkololela umutalalila kuli Lesa fye; ipusukilo lyandi lifuma kuli yee.² Ekafye ecilibwe candi elo epusukilo lyandi; elupili lwandi ulwasansuka; nebo nshakasunkane.³ Bushe ninshitanshi, mwebo bonse, mukasansa umuntu, pakwebati mu muwishe ngecibumba icakutundama nangu ilinga ilisunkana?⁴ Bena bafwailishafye inshila shakumutentemuna ukumufumya pacifulo camucinshi wakwe; bena balitemwa ukulanda ubufi; bena bampala notunwa twabo, lelo mumitima yabo bakomutipwila. Sela⁵ Kuli Lesa eko eko nkololela tondolo; pantu isubilo lyandi lyaba pali yee.⁶ Ena eka ecilibwe candi elo epusukilo lyandi; ena lupungu lwandi ulwakusumbuka; nebo ntakasunkane.⁷ Lesa epusukilo lyandi kabili ebukata bwandi; ecilibwe candi icakose elo necubo candi caba mui Lesa.⁸ Mucetekele muli yee inshitafye yonse, mwebo mwebantu; mwishibisheni ifyaba mumitima yenu; Lesa ecubo kuli fyebo. Selah⁹ Icinefye abantu yaweyawe baba kwati mupu elo elo abantu abakankala babufi; bakabapimapali sekelo bakanguka; ngababapima pamo, bena bayanguka ukucilamo.¹⁰ Mwilakucetekela mu fyabukakashi nangu ifyakwiba; elo mwilakukwata isubilo mufyuma ifyafye, pantu fyena tafyakatwale fisabo; wilakubikako umutima obe.¹¹ Lesa walanda umuku umo, nebo naumfwa imiku ibili: amaka yaba kuli Lesa.¹² Nakuli mwebo, Shikulu, kwaba icipangano cacishinka, pantu mwebo mulabwesha umuntu onse ukulingana nefyo akocita.

Chapter 63

¹ Ilumbo lyakwa David, uluntu aali mu matololo ya Yuda. Lesa, niwebo Lesa wandi! nebo umufuma cumi nkokufwaya, umweo wandi ukofwaisha webo, elo no mubili wandi ukokabila webo, umwakuma elo impanga iyacilaka umushaba amenshi.² Eico nakubona muncende yobe iyamushilo, ukubona amaka yobe elo no bukata bobe.³ Pantu icipangano cobe cacine caicila ubumi, imilomo yandi yalekukulumbanya webo.⁴ Eico nakulakupala ulo ucili umumi; nebo nkalekwimya amaboko yandi mwishina lyobe.⁵ Cikaba kwati nkolya icakulya camutotolo elo icakunona; nemilomo yansansa akanwa kandi kakalumbanya webo,⁶ uluntu natontonkanya pali webo ndi pabulo bwandi elo nokutontonkanya pali webo munshita ya bushiku.⁷ Pantu niwebo kafwa wandi, elo mucintelelwe camapindo yobe emo nkosansamukila.⁸ Nkolambatila kuli webo; ukuboko kobe ukwakukulyo kulangafwilisha.⁹ Lelo abo abafwaya ukonaula ubumi bwandi bakatentemukila panshi yacalo;¹⁰ bena bakapelwa kuli abo amaboko yabo yabomfya ulupanga, elo bakaba icakulya ca mimbulu.¹¹ Lelo imfumu ikasansamukila muli Lesa; nabonse abo abalapa muli yee bakasaminwa muli yee, lelo akanwa kabalya balandaubufi kakacilikwa.

Chapter 64

¹ Ku ng'omba nkalamba. Ilumbo lyakwa David. Umfwa ishiwi Lyandi, Lesa, umfweni mukuilishanya kwandi; cingilisheni ubumi bwandi ukufuma kubalwani abakotinya. ² Umfise kubacita ifyakubipa abampingila munkama, ukumfumya kucongo cabacita ifyakubipa. ³ Abakunona indimi shabo ngolupanga; abo abaposa imisumbo yabo, amashiwi ayakukalipa, ⁴ pakwebati balase umuntu uwakaele ukufuma muncende shankama; bamupumikisha pakumulasa ukwakubula ukutina nangu kamo. ⁵ Baleikoselesha abene mu mapange aya bubi; bena balanda pamo munkama palwakuteya ifiteyo; batila, "Bushe ninani akatubona?" ⁶ Baleta amapange yamasambi; "Fwebo tulipwishishe," balanda, "lipange lyabune." Amatontonkanyo yamukati ne mitima yabantu yaba ayakushika. ⁷ Lelo Les akabalasa; mukupumikishiwa bakacenwa kumisumbo yakwe. ⁸ Bakabalenga ukuipununa, apo indimishabo shikabalukila; bonse abakababona bakapikunya imitwe yabo. ⁹ Abantu bonse bakatina elo bakalanda ificitwa ifyakwa Lesa. Bea bakatontonkanya manomano pafyo ena acita. ¹⁰ Umulungami akasekelela muli Yahweh elo akoba muli yee; bonse abakololoka imitima bakaba necilumba muli yee.

Chapter 65

¹ Ku ng'omba nkalamba. Ilumbo. Ulwimbo lwakwa David. Kuli webo, Lesa mu Zion, ukulumbanya kwesu kulapembela; ifilayo fyesu fikafika kuli webo. ² Webo ulomfwa ipepo, abantu bonse bakesa kuli webo. ³ Ifyabubi f yatwansha; pali bumpula mafunde bwesu, niwebo ukababelela uluse. ⁴ Alishuka umuntu uyo webo wasala ukumuleta mupepi kuli we pakwebati alekwikala mu mansa shobe. fwebo tukekuta ifyabune ifya mung'anda yobe, itempele lyobe ilyamushilo. ⁵ Mubulungami webo ukatwasuka mukucita ifintu fyakupapa, Lesa wepusukilo lyesu; bonse ababa kulutwe lwacalo elo nabo ababa ukutali kwishilya lya mumana batetekela webo. ⁶ Pantu niwebo wapangile impili no kushikosha, webo wewakaka namaka. ⁷ Niwebo utalalika ukubuluma kwakuba bamba, ukubuluma kwamaba, ne congo cabantu. ⁸ Abo abekala mucalo muncende umutali baba nomwenso pamulandu wafishininkisho ifyo ucita; ulalenga abakukabanga na kumasamba ukusansamuka. ⁹ Webo wisa mukufwaya icalo; ulacita pali sho; ucilenga ukuti cibe icikankala; imimana yakwa Lesa yalisulamo amenshi; ulapela abantu ifilyo uluntu wapekanya icalo. ¹⁰ Utumilonga twatuko twatapililwa nganshi; webo ulatentemuna utumilonga' bamolwa; webo ulabalenga ukunaka kumfula yakumima; ulapala nefimena pali fyena. ¹¹ Ulafwika umwaka nobune bobe, namunshila umupita itolokoshi lyenu mukonkoloka ifintu ifingi. ¹² Imilemfwe mumutololo ilatonya icime, elo notpili tulafwala insansa. ¹³ Imilemfwe yafwala umukuni; yafimbwapo ingano; fikopunda nensansa, elo fikoimba.

Chapter 66

¹ Ku ng'omba nkalamba. Ulwimbo, Ilumbo. Panga congo cansansa kuli Lesa, wecalo conse, ² Imba ubukata bweshina lyakwe; imbeni ubukata bweshina lyakwe. ³ Landeni kuli Lesa, "Alale ificitwa fyenu fyakutinya! Amaka yobe yakulu nganshi abalwani benu bakanakila kuli mwebo. ⁴ Icalo conse cikamushinshimuna elo cikamimbila; bakembila ishina lyenu." Selah ⁵ Iseni elo mubone imilimo yakwa Lesa; en wakutina mumilimo yakwe kubana baume bakwe. ⁶ Alyalwile bamba yaba inshila iyauma; bapitle mu mumana pamakasa; kulya eko twasansamukile muli yee. ⁷ Kumaka yakwe eukoteka umuyayaya; amenso yakwe yalabona pafyalo; mwileka bacisanguka balekuisumbula abene. Selah ⁸ Peleni amapalo kuli Lesa, mwebantu, lekeni ishiwi lyakulumbanya kwakwelilekumfwika. ⁹ Alatusunga fwebo, mufya mweo, elo ena tasuminisha amakasa yesu ukutelemuka. ¹⁰ Pantu webo, Lesa, walitweshi; webo walitweshi ngafilya besha silifa. ¹¹ Niwebo watuleta mwisumbu; wabika icisendo icakulema panuma shesu. ¹² Mwalenga abantu ukwenda pamitwe yesu; fwebo twalipita mumililo na mumenshi, lelo walituleta muncende iya kutusha. ¹³ Nebo nkoisa ku ng'anda yobe namalambo yakoca; nkokupelela ifilayo fyandi ¹⁴ ifyo imilomo yandi yalaile elo nakanwa kandi kallandile uluntu nali mukucula. ¹⁵ Nkatula kuli webo amalambo yakoca ayanama shakwina necena cakununkila ica kubasukusuku; nkatula ing'ombe ishilumeelo nembushi. Selah ¹⁶ Iseni elo mumfwe mwebo bonse mwebatina Lesa, elo nkolanda ifyo acita mu mweo wandi. ¹⁷ Nalilile kuli yee nakanwa kandi, elo nalimulumbenye no lulimi lwandi. ¹⁸ Ngacakwebati ati nalibwene isambi, mumutima wandi, shikulu nga taumfwile kuli nebo. ¹⁹ Lelo Lesa alingufwile icine cine; aliposeleko amano kwisiwi lyepepo lyandi. ²⁰ Lesa apalwe, uyo uushasulile ipepo lyandi nangu icipangano cacishinka cakwe ukufuma pali nebo.

Chapter 67

Ku mukulu wa kubakemba; mufilamba fya nsale. Ilumbo, ulwimbo. ¹ Lesa na be uwa luse kuli fwebo elo no kutpala no kulenga icinso cakwe ukubeka pali fwebo Selah ² pakwe ati imibele yobe ingeshibikwa pa calo, ipusukilo lyobe munko shonse. ³ Leken i abantu bamilumbanye, mwe Lesa; lekeni abantu bonse bamilumbanye. ⁴ Owe, lekeni inko shisansamuke elo nokwimba pa nsansa, pantu mukapingula abantu no mulinganya elo no kuteka inko pa calo. Selah ⁵ Leken i abantu bamilumbanye, mwe Lesa; lekeni abantu bamilumbanye. ⁶ Icalo cilimitile ubusomboshi bwaciko elo na Lesa, Lesa wesu, alitupalile. ⁷ Lesa alitupalile, elo ne mpela sha calo shonse shila mucindika.

Chapter 68

Ku mukulu wa kubakemba; Ilumbo lyakwa Davidi, ulwimbo. ¹ Lekeneni Lesa eme; lekeneni abalwani bakwe basalangane; lekeneni kabili abo abamupata bafulumuke ku cinso cakwe. ² Ngefyo icushi cululuka, efyo bolulusheni; ifyo wax asungulka ku mulilo, efyo lekeneni balobe mu cenu cakwa Lesa. ³ Lelo lekeneni abalungami basangalale; lekeneni basumbulwe ku cinso cakwa Lesa; lekeneni basangalale elo no kuba ne nsansa. ⁴ Imbeni kuli Lesa! Imbeni amalumbo kwishina lyakwe! Lumbanyeni uyo uwendela ukupitila mupokapoka wa Mumana wa Yoda! Yahweh eshina lyakwe! Sangalaleni ku cinso cakwe! ⁵ Wishi wa bakubula bawishi, kapingula wa bamukamfwilwa, ni Lesa muncende ya mushilo umo ekala. ⁶ Lesa alabika aba beka mu lupwa; alafumya abafungwa no kwimba; lelo abo abapondoka bekala mu calo ca lukungu. ⁷ Lesa, uluntu mwaishile kufuma ku bantu benu, uluntu mwaishile kuya mu cuswebebe, Selah ⁸ icalo cali tutwime; ne myulu nayo yaishile kuponya imfula ku ceni cakwa Lesa, mu ceni cakwa Lesa uluntu aishile kwisa ku Sinai, mu ceni cakwa Lesa, Lesa wakwa Israeli. ⁹ Mwebo, mwe Lesa, mwatumine imfula iingi; mwaishile kukoselesha icikwatwa cenu uluntu caishile kunaka. ¹⁰ Abantu benu bekala mu cena; Mwebo, mwe Lesa, mwaishile kupela ukufuma mubusuma bwenu ku balanda. ¹¹ Lesa aishile kupela ukupampamika, nabo bafibilishe bali bashilika abakalamba. ¹² Imfumu sha bashilika shaishile kufulumuka, balifulumukile, elo na banakashi abali kulole pa ng'anda baishile kwakanya ifipe; ¹³ amapindo ya nkunda yafimbwa na silfere, amasako yaiko na golide uubeka. Lelo bamo muli mwebo mwe bantu mulala panshi muncende ya fisama iya paanga. ¹⁴ Uwamaka aishile kusalanganya imfumu kulya, cali kwati ni mfula ya kubuta uluntu yali kuloka pa Lupilli Iwa Samoni. ¹⁵ Ulupili ulukalamba calo ca mpili ica Bashani; ulupili ulutali calo ca mpili ica Bashani. ¹⁶ Nindo ukololesesha mu lunkumbwa, webo we calo ca lupili ulutali, palupili ulo Lesa akabila pa cande akekala? Mucine, Yahweh akekalapo umuyayaya. ¹⁷ Amaceleta yakwa Lesa yaba amakana yabili, amakana pa makana; Shikulu aba muli bena mu ncende ya mushilo, nga pa Sinai. ¹⁸ Mwali nina pa mulu; mwalitungulula abasha; mwalipokelela ifya bupo ukufuma mu baume, no kufuma fye kuli abo abalwile na mwebo, pakweba mwebo, Yahweh Lesa, engekala palya. ¹⁹ Shikulu apalwe, uyo lyonse asenda ifisendo fyesu, Lesa uwaba lipusukilo lyesu. Selah ²⁰ Lesa wesu ni Lesa uupususha; Yahweh ni Shikulu uyo uulingile ukutupusha ukufuma kumfwa. ²¹ Lelo Lesa akoma ukupitila mu mitwe ya balwani bakwe, ukupitil mu ncende ya kumutwe ya mishishi iya abo abendela mu milandu pali Lesa. ²² Shikulu aishile kulanda ati, "Nkabweshab abalwani bandi ukufuma ku Bashani; nkaba bwesha ukufuma muli bamba wa shika ²³ pakweba ati mwingatoba abalwani benu, ukutumpika ulukasa lobe mu mulopa, elo pakweba ati indimi sha mbwa shenu shingakwata icananiko ca shiko ukufuma mu balwani benu." ²⁴ Bali bwene ukwima kwenu, mwe Lesa, ukwima kwa kwa Lesa wandi, imfumu yandi, mu ncende ya mushilo. ²⁵ Bakemba ebaishile kubalilapo ukuya, abakusefya baishile kukonka pa numa yabo, elo pakati pali abakashana abataupwa balikulisha imitolilo. ²⁶ Paleni Lesa mu ma ema; lumbanyeni Yahweh, mwebo mwebafuma mukamfukumfuku ka kwa Israeli. ²⁷ Pali uwakubalilapo Benjamini, umukowa wa cepeshapo, eluntu intungulushi shakwa Yuda elo na bumba yabo, intungulushi shakwa Sebuluni elo ne ntungulushi shakwa Nafutali. ²⁸ Lesa obe, we Israeli, alipampamike amaka yobe; sokolola amaka yobe kuli fwebo, we Lesa, nge wasokola mu nshita shapita. ²⁹ Sokolola amaka yobe kuli fwebo ukufuma mwi tempele lyobe pa Yerusalemu, umo imfumu shileta ifya bupe kuli webo. ³⁰ Pundisheni mu bulwi pa nama sha mpanga mu matete, pa bantu, ilyo ibumba lya ng'ombe ishilume elo, na bondo. Basebanyeni elo bapangeni ukumiletela ifya bupe; salanganyeni abantu abo batemwa ukubusha inkondo. ³¹ Umwana mwanakashi wa mfumu akafuma mu Egypto; Kushi akangufyanya ukutambulula no kuboko kwakwe kuli Lesa. ³² Imbeni kuli Lesa, mwebo mwe mabufumu ya pa calo. Selah imbeni isha malumbo kuli Yahweh, ³³ kuli ye uyo uwendela pamulu wa myulu, isho ishabako ukufuma mu nshita shakale; boneni, asumbula ishiwi lyakwe na maka. ³⁴ Ku kulenga amaka kuli Lesa; ubucindami bwakwe bwaba pali Israeli onse, elo na maka yakwe yaba mu lwelele. ³⁵ Lesa, muli wakutinisha mu ncende shenu isha mushilo; Lesa wakwa Israeli-alapela ubukose elo na maka ku bantu bakwe. Apalwe Lesa.

Chapter 69

Ku mukulu wa kubakemba; uwabikwa ku Shoshanimu. Ilumbo lyakwa Davidi. ¹ Mpususheni, mwe Lesa; pantu amenshi yalibikile umweo wandi mwabwafya. ² Ndishikile mu tipa yashika. umo umutaba incende ya kutalamapo; ndishile mu menshi yakushika, umo ilyenshi limfimbile. ³ Ni naka no kulila kwandi; umukolomono wandi ulyumine; amenso yandi yafilwa ulo nokololela pali Lesa wandi. ⁴ Abo abampata ukwabula umulandu balifulile ukucila umushishi ku mutwe wandi; abo abakamputulako, ukuba abalwani bandi ukwabula umulandu, ba maka; ifyo ntaibileko, mfwile ukubwesha. ⁵ Mwe Lesa, mwalishiba ubupuka bwandi, elo ne membu shandi tashafisama ukufuma kuli mwebo. ⁶ Mwileka abo abasubila muli mwebo balekeleshiwe pamulandu wandi, Shikulu Yahweh wamilalo; mwileka abo abamifwaisha baletwe mu kusekwa pamulandu wandi, mwe Lesa wakwa Israeli. ⁷ Pamulandu wenu nasanguka uwakukalipila; umusebanya walifimba icinso candi. ⁸ Nalisanguka umulendo ku ndume shandi, umweni ku bana baku ba mayo. ⁹ Pamulandu wakupimpa kwa ng'anda yenu yalindya, elo nokukalipila kwa abo abamikalipila kwali ponena pali nevo. ¹⁰ Uluntu naloseshe elo no kukanalya ifya kulya, bali ntukile. ¹¹ Uluntu naishile isaka nge cakufwala candi, naishile kusanguka cakulanda kuli bo. ¹² Abo abekala mumpongolo sha musumba balanda pali nevo; naliba ndi lwimbo kuli bacakolwa. ¹³ ¹⁴ Lelo pali nevo, ipepo lyandi ni kuli mwebo, Yahweh, pakashita mukasumina; njasukeni mucishinka cenu ice pusukilo. Mfumyeni mu matipa, elo mwindaka nshike; lekeneni nsendwe ukufuma kuli abo abampata elo no kumpususha mu

menshi ya shika.¹⁵ Mwileka ilyeshi lya menshi limfimbe, nangula mwileka ukushika ku ine. Mwileka icilindi cisale akanwa ka ciko pali nebo.¹⁶ Njasukeni, mwe Yahweh, pantu icipangano ca cine cenu ca bune, pantu uluse lwenu pali nebo lwingi, bweleleni kuli nebo.¹⁷ Mwifisa icinso cenu ku musha wenu, pantu ndi mu malangulushi; njasukeni bwangu.¹⁸ Iseni kuli nebo kabli ndubuleni. pamulandu wa balwani bandi, peleni icilubulo pali nebo.¹⁹ Mwalishiba ukukalipila kwandi, umusebanya wandi, no kusulwa kwandi; abalwani bandi bonse bali ku cinso candi.²⁰ Ukukalipila kuli tobele umutima wandi; ndiswilemo no kufininwa; naishile kufwaya umo ku kusenda icilindi, lelo takwali nangu umo; naishile kufwaya abakunkoselesha, lelo takwali uyo nasangile.²¹ Baishile kumpela sumu pa cakulya candi; mu cilaka candi baishile kumpela ifya kusasa ukunwa.²² Leken ikebulo ku cinso cabo lisanguke iciteyo; uluntu batontonkanya ukuti bali mubucingo, lekeni cisanguke iciliba.²³ Leken amenso yabo ya fite pakweba bebona; elo lyonse bapange intungu shabo ukututuma.²⁴ Pongololeni ukusangalala kwafye pali bo, elo lekeni icifukushi ca bukali bwenu cibasange.²⁵ Leken incende shabo shibe fibolya; lekeni uuli onse eikala mu tenti yabo.²⁶ Pantu bapakese uyo mwa tobele panshi. Baishile kubwekeshapo impendwa ya bukali iya abo balashilwe.²⁷ Babepesheni ukucita amampulu panuma ya mampulu; mwi baleka ukwisa mukucimfya kwenu ukwabulungami.²⁸ Leken bafumishiwe mwi buku lya mweo elo belembwa pamo na balungami.²⁹ Lelo ndi mubusu elo uwabulanda; lekeni ipusukilo lyenu, mwe Lesa limbike pamulu.³⁰ Nkalumbanya ishina lyakwa Lesa no lwimbo elo nkamusumbula na matotelo.³¹ Ukulumbanya Yahweh kwa wamapo ukucila ing'ombe nagula ing'ombe iilume iyo iya kwata amasengo elo na mabondo.³² Abamutembo balicibwene elo na basangalala; mwebo mwe bakabila Lesa, lekeni imitima shenu shikale.³³ Pantu Yahweh alomfwa ababusu elo tasula abafungwa bakwe.³⁴ Leken umulu elo ne calo fimulumbanye, ba bamba elo na conse icenda muli fyena.³⁵ Pantu Lesa akapususha Sioni elo akakululula imisumba yakwa Yuda; abantu bakekala mulya elo bakacikwata nge cikwatwa.³⁶ Abasha bakwe ba bana bakwe bakacipyana; elo na bonse abatamwa ishina lyakwe bakekala mulya.

Chapter 70

Ku mukulu waku bakemba. Ilumbo lyakwa Davidi; ku kuleta ku kwibukisha.¹ Mpususheni, mwe Lesa! Yahweh, iseni bwangu elo no kunjafwa.² Leken abo abesha ukusenda umweo wandi balengwe insoni elo no kusekwa; lekeni ba bwekelemo elo no kuletwa mukusekwa, abo abasekelela mu kukalipwa kwandi.³ Leken ba bwekelemo pamulandu wa musebanya wabo, abo abalanda ati, "Aha, aha."⁴ Leken abo bonse abamifwaisha basangalale elo no kusansamukila muli mwebo; lekeni abo abatamwa ipusukilo lyenu lyonse, "Leken Lesa asumbulwe."⁵ Lelo ndimubusu elo umupina; angufyanyeni kuli nebo, mwe Lesa; muli bwa fwilisho bwandi elo mulamupususha. Yahweh, mwikokola.

Chapter 71

¹ Muli mwebo, Yahweh, emosanga ubutusho; mwileka ndengwe insoni.² Mpususheni elo mfisheni mu bulungami bwenu; losheni ukutwi kwenu kuli nebo elo no kumpususha.³ Beni kuli nebo ilibwe umwakufisama uko ekoningaya lyonse; mwalibika icipope ku kumpususha, pantu mulibwe lyandi elo icubo candi.⁴ Mpususheni, mwe Lesa wandi, ukufuma ku kuboko kwa babifi, ukufuma ku kuboko kwabataba abalungami, elo abankalwe.⁵ Pantu muli subilo lyandi, Shikulu Yahweh. Naliketekela mul mwebo ukutulafye ku bwaice bwandi.⁶ Kuli mwebo nalitungililwa ukutulafye munda; ni mwebo mwebamfumishe munda ya bamayo; amalumbo yandi yakulaba lyonse ni pali mwebo.⁷ Ndicilangililo ku bantu abengi; muli cubo candi icakukosa.⁸ Akanwa kandi kakesushiwamo na malumbo yenu, akasuba konse no bucindami bwenu.⁹ Mwimposa kumbi munshita ya bukote bwandi; mwimbutuka uluntu makayandi yafilwa.¹⁰ Pantu abalwani bandi bkolanda pali nebo; abo abatamba ubwikashi bwandi balepangana pamo. Balanda ati,¹¹ "Lesa na mulekelesha; mupepekeni elo no kumusenda, pantu takuli nangu umo uwakupusha."¹² Mwe Lesa, mwiba ukutali na nebo; mwe Lesa wandi, endesheni ukungafwa.¹³ Leken balengwe insoni elo no kubonaula, abo ababa ubunte bwabufi ku mweo wandi; lekeni bafimbwe no kukalipilwa elo no kusebana, abo abafwaisha ukunkalifya.¹⁴ Lelo nkasubila lyonse muli mwebo elo no kumilumbanya ukucilishapo.¹⁵ Akanwa kandi kakalanda pabulangami bwenu elo ne pusukilo lyenu akasuba konse, nangula nshingalishibisha.¹⁶ Nkesa ne ficitwa fya maka ifyakwa Shikulu Yahweh; nkalenga ukulumbula ubulungami bwenu, ubwenufye capwa.¹⁷ Mwe Lesa, mwalimfunda ukufumafye ku bwaice bwandi; nangufye ni pali nomba ndalanda ificitwa fyenu ifyabune.¹⁸ Mucine, nangufye uluntu nakota elo mutwe-wamfwi, mwe Lesa, mwimposa, ngefyo ndanda ubukose bwenu ku kunkulo ikakonkapo, amaka yenu ku uuli onse uukoisa.¹⁹ Kabili no bulungami bwebu bwine, mwe Lesa, bwali lepesha; mwebo mwe bacita ifintu ifikulu, mwe Lesa, ni nani waba nga mwebo?²⁰ Mwebo mwebandenga ukubona amafya ayengi mukatupuputula na kabili elo mukatubweshia nakabili ukufuma mucalo ca shika.²¹ Leken mukushe ubucindami bwandi; mweleni nakabili elo no kunkoselesha.²² Nkapela nakabili ukutasha kuli mwebone cilimba ca kucetekela, mwe Lesa wandi; kuli mwebo nkemba inyimbo ne cilimba, Uwa Mushilo wakwa Israeli.²³ Imilomo yandi ikapunda no kusekelela uluntu naimba amalumbo kuli mwebo-nangufye mweo wandi, uo mwalubula.²⁴ Ululimi lwandi lukalanda nalo pabulungami bwenu akasuba konse; pantu balibikwa mukusekwa elo no kufungana, abo abafwaisha ukunkalimfya.

Chapter 72

Ilumbo lyakwa Solomoni.¹ Peleni imfumu icipope cabulungami, mwe Lesa, ubulungami bwenu ku bana baume ba

mfumu. ² Leken i apingule abantu benu no bulungami elo abapina benu no mulinganya. ³ Leken i impili shilete umutende pa bantu; lekeni utupili tulate ubulungami. ⁴ Leken i apingule abapina babantu; lekeni apushe abana bababusu elo nokutobaula mutupimfya uupakasa. ⁵ Leken i bamicindike ulo akasuba kaliko, elo epofye umwenshi watwalilila ku nko shonse. ⁶ Leken i ese panshi kwati mfula kwati cani caputulwa, kwati bungululu ubo ubukotapilila pa calo. ⁷ Leken i umulungami atunguluke mu nshiku shakwe, elo lekeni pabe ukufula kwa mutende mpaka umwenshi ukalobe. ⁸ Leken i akwate amaka ukufuma kuli bamba ukufika kuli bamba, elo ukufuma ku Mulonga ukufika ku mpela sha calo. ⁹ Leken i abo abekala mu ciswebebe bafukame ku cinso cakwe; lekeni abalwani bakwe bolulukwe kwati lukungu. ¹⁰ Leken i mfumu sha ku Tashishi elo ne shaku fishi shipelemukutasha; lekeni mfumu shaku Sheba elo na Seba batule ifya bupe. ¹¹ Mucine, lekeni ifmu shonse shiwe panshi ku cinso cakwe; lekeni inko shonse shimubombele. ¹² Pantu alafwa umuntu umubusu uuli elo no muntu umupina uutakwata kafwa umbi. ¹³ Alikwata uluse pa mupina elo no mubusu, elo alapususha imyeo sha bantu ababusu. ¹⁴ Alalubula imyeo shabo ukufuma kububifi elo no nkalwe, elo imilopa shabo shalicindama ku cinso cakwe. ¹⁵ Leken i abe no mweo! Leken i golide ya ku Sheba ipelwe kuli ye. Leken i abantu lyonse ba mupepeleko; Leken i Lesa amupale akasuba konse. ¹⁶ Leken i pabe ukufula kwa ng'ano mu calo; pa mulu wa mpili lekeni pabe amabimbi ya fitwalo. Leken i ifisabo fya ciko fibe kwati Lebanoni; lekeni abantu batunguluke mu micumba kwati cani ca mumpanga. ¹⁷ Leken i ishina lyakwe libelelele umuyayaya; lekeni ishina lyakwe likonkanyepo kwati kasuba; lekeni abantu bapalilwe muli ye; lekeni inko shonse shi mwite uwapalwa. ¹⁸ Leken i Yahweh Lesa, Lesa wakwa Israeli, apalwe, uo eka uucita ifintu fyabune. ¹⁹ Leken i ishina lyakwe ilyabukata li palwe umuyayaya, elo lekeni icalo conse cisulwemo no bukata bwakwe. Amen i elo Amen i. ²⁰ Amapepo yakwa Davidi umwana mwaume wakwa Yese yapwa.

Chapter 73

Iumbo lyakw Asafu. ¹ Mucine Lesa wa bune kuli Israeli, kuli abo abaololoka umutima. ² Lelo pali nebo, amakasa yandi yafwaile ukutelela; amakasa yandi yalifwaile ukutelela ukufuma panshi yandi ³ pamulandu nali nolunkumbwa lwa kuitutumuna uluntu naishile kubona ubunonshi bwa mubifi. ⁴ Pantu tabakwata ubukali mpaka mfwa shabo, lelo balikosa elo no kulya bwino. ⁵ Bantungwa ukufuma kufisendo fya baume bambi; tabacushiwa nga baume bambi. ⁶ Icilumba cilabafimba kwati cakufwala ca mumukoshi ukushinguluka umukoshi wabo; ububifi bubafimba kwati mwingila. ⁷ ukufuma muli ubo ubupofi bwaifyo mufuma ulubembu; ububifi bupita mumtima shabo. ⁸ Balapumya elo no kulanda bubibubi; mukuyumfwa kwabo balatinya ukutitikishiwa. ⁹ Bateya utunwa twbo pa muyulu, elo indimi shabo shipita mu calo. ¹⁰ Eico abantu bakwe babwela kuli bo elo amenshi ayengi yalikamwamo. ¹¹ Balanda ati, "Bushe Lesa eshiba shani?" ¹² Lesheni; aba bantu nimbifi; lyonse baba abacenjela, bakankala elo abakankala bacilishamo. ¹³ Mucine pafye uko nasungulilila umutima wandi elo no kusamba amaboko yandi muli bukaele. ¹⁴ Pantu akasuba konse nalipakaswa elo no kukalipilwa cila lucelo. ¹⁵ Nga nalilanda ati, "Nkalanda ifi fintu," eluntu nga libembele ino nkulo ya bana bobe. ¹⁶ Nangua njesha ukwishiba ifi fintu, cali shuple kuli nevo. ¹⁷ Eluntu naishile kuya umwa mushilo mwa kwa Lesa elo naishile kwishiba ubuyo bwabo. ¹⁸ Mucine mu babika mu ncende shakutelela; mubabweshwa panshi ku kucenwa. ¹⁹ Ifyo baishile kusanguka iciswebebe mukashitafye akanono! Baishile kwisa ku mpela elo baishile kupwamukutina kwakwa kupapa. ²⁰ Baba kwati ciloto ulo umo ashibuka; Shikulu, uluntu mwaima, tamwa katontonkanyepo icili conse pali ifi filoto. ²¹ Pantu umutima wandi wali no bulanda, elo nalicenwe mukati. ²² Ntaishibe elo nalibulisha ukwiluka; nali nge nama yafye ku cinso cobe. ²³ Lelo mba na mwebo lyonse; mwikata ukuboko kwandi ukw kukulyo. ²⁴ Mukantungulula na mano yenu elo panuma yaifyo mpokeleleni ku bukata. ²⁵ Ni nani nakwata mu mulu lelo ni mwebo? Takwaba nangu umo pa calo uyo uonkabila lelo ni mwebo. ²⁶ Umubili wandi elo no mutima wandi fikulu ifinake, lelo Lesa ebukose bwandi bwa mutima wandi elo icakaniko candi umuyayaya. ²⁷ Abo ababa ukutali na mwebo bakaloba; mukonaula bonse abo abataba bacishinka kuli mwebo. ²⁸ Lelo palwandi, ico nkabila ku kumanya Lesa. Nalipanga Shikulu Yahweh icubo candi. Nkalanda ificitwa fyenu fyonse.

Chapter 74

Mashicili wakwa Asafu. ¹ Mwe Lesa, nindo mwatukanina umuyayaya? Nindo icipyu cenuabela pa mpanga sha mulemfwe wenu? ² Ibukisheni abantu benu, abo mwapangile munshita shakale, umutundu uyo mwalubula ku kuba icikwatwa cenu, elo Ulupili wa Sioni, uko mwikala. ³ Iseni no kulolesha ukunoika ukwapwllilika, bonse ubonaushi ubo umulwani mu ncende ya mushilo. ⁴ Abalwani benu babuluma pakati pakati ka ncende mwa sala; balibika ulunga lwa bulwi. ⁵ Balibika kale isembe kwati ni mumushitu wakutikama. ⁶ Balisanaula elo no kutobaula fuonse ifintu; bafitobauwile na masembe elo na masando. ⁷ Babika incende ya mushilo yenu pa mulilo; balikowesha umo mwikala, ukuciponya panshi. ⁸ Baishile kulanda mu mitima yabo ati, "Tukafyonaula fyonse." Baishile koc shonse incende shakukumaninao mu calo. ⁹ Tatubona ifilangililo nakalya; takwaba kasesema nakalya, elo takuli nangu umo uwaishiba ilyo ici cikapwa. ¹⁰ Ni nshitanshi, mwe Lesa, ilyo umulwani akaposa umusalula pali mwebo? Bushe umulwani akatwalilila ukupontela inshina lyenu umuyayaya? ¹¹ Nindo mukobweseshwa ukuboko kwenu kunuma, ukuboko kwenu ukwa kukulyo? Fumyeni ukuboko kwenu ukwa kukulyo ukufuma mu mwingila wenu elo no kubonaula. ¹² Lelo Lesa aba ni mfumu yandi ukufumafye munshita shakale, ukuleta ipusukilo pa calo. ¹³ Mwapatwile bamba ku bukose bwenu; mwatobawile imitwe ya fishimweshimwe fyapali bamba mu menshi. ¹⁴ Mwatobawile imitwe ya ba Lebietani; mwaishile kumulisha kuli abo abekala mu ciswebebe. ¹⁵ Mwishile kwisula utumfukumfuku elo ne milonga; mwishile kukamya

utumana.¹⁶ Akasuba kenu, elo no bushiku bwenu nabo; mwabika akasuba elo no bushiku mu ncende.¹⁷ Mwalibika shonse imipika sha calo; mwalipanga ulusuba elo no mupepo.¹⁸ Ibukisheni ifyo umulwani abika umusalula pali mwebo, mwe Yahweh, elo ne fyo ifipuka fya abantu fipontela ishina lyenu.¹⁹ Mwipela umweo wa kunda yenu ku nama sha panga. mwilaba umuyayaya umweo wa bantu batitikishiwa.²⁰ Ibukisheni icpangano cenu, pantu incende sha fikta isha calo mwafula incende sha bunkalwe.²¹ Mwileka abatitikishiwa babwelulike mu musebanya; lekeni abapina elo na batitikishiwa balumbanye ishina lyenu.²² Imeni, mwe Lesa; cingilileni ubukata bwenu; ibukisheni ifyo ifipuka fimituka akasuba konse.²³ Mwilaba ishiwi lya balwani benu nangu ukubuluma kwa abo abakonkanyapo ukubifya.

Chapter 75

Ku mukulu wa kuba kema; uwabikwa ku Ali Tasheti. Ilumbo lyakwa Asafu, ulwimbo.¹ Twapela ukutotela kuli mwebo, mwe Lesa; twapela ukutotela, pantu musokolola iceni cenu; abantu balanda pamilimo yenu iyakupapusha.² Pa nshita iysontwa nkapangula mu mulinganya.³ Nangula icalo elo na fyonse ifya bamo fitutuma mu kutima, napampamika ifidhintililo fyacalo. Selah⁴ Naishile kulanda ku wakatutumushi ati, "Wiba nakatutumushi," elo na kumubifi ati, "Wisumbula isengo."⁵ Wisumbula isengo lyobe ku mulu; wilanda no mukoshi wa miponto."⁶ Tacafuma ku kabanga nangula ukufuma kumasamba, elo kabili tacafuma mu ciswebebe uko ukusumbulwa kufuma.⁷ Lelo Lesa ni kapingula; alaponya elo no ku sumbula.⁸ Pantu Yahweh aikata mu kuboko kwakwe ulukombo lwa mwanganshi wabila, uyo uwasankanishiwa ne fyakununkila, elo no pongolwela panshi. Mucine bonse ababifi ba mu calo bakaunwa ukufika na kwi pompela lya ku lekeleshako.⁹ Lelo nakonkanyapo ukulanda ifyo mwa cita; nkemba isha malumbo kuli Lesa wakwa Yakobo.¹⁰ Alanda ati, "Nkaputula yonse amasengo ya babifi, lelo amasengo ya balungami yakasumbulwa."

Chapter 76

Ku mukulu waku bakemba, pa filimba fya nsale. Ilumbo lyakwa Asafu, ulwimbo.¹ Lesa aliilenga ukwihibikwa mu Yuda; ishina lyakwe likalamba mu Israeli.² Itenti lyakwe lyaba mu Salemu; incende yakwe iya kwikalama yaba mu Sioni.³ Kulya eko atoba imifiwi ya mata, inkwela, ulupanga, elo ne fyanso fimbi ifya nkondo. Selah⁴ Ulubengeshima bwino elo no ksokolola ubukata bobbe, ulo ukoikila ukufuma mu mpili, umu uwaipaya abalwani bobbe.⁵ Abakucenjela imitima balilobebe; balilele utulo. Bonse abashilika bali ukwabula abakubafwa.⁶ Ku kukalipila kwenu, mwe Lesa wakwa Yakobo, bonse babili kensha elo na kabalwe balilele utulo.⁷ Mwebo, ee mwebo, mufwile ukutinwa; ni nani engatalama ku cinso cenu uluntu mwafulwa?⁸ Ukufuma ku mulu mwalipanga ubupingushi bwenu ukumfwika; icalo calitinine elo no kwikala tondolo⁹ uluntu mwebo, Lesa, mwaishile kwima no kupampamika ubupingushi elo ku kupusha bonse abatitikishiwa abamucalo. Selah¹⁰ Mucine ubukali bwa bupingushi bwenu pa bantu bukamiletela amalumbo; mwaliipekanishisha mwebene ifya shala ku bukali bwenu.¹¹ Pangeni imilapo kuli Yahweh Lesa wenu elo no kuisunga. Lekeni uyo onse uwa mushinguluka alete ifya bupe kuli ye uwalinga ukutinwa.¹² Aputaula umupashi wa bana banakashi bamfumu; atinwa ku mfumu sha pacalo.

Chapter 77

¹ Ku mukulu wa kubakemb; panuma wa musango wakwa Yedutuni. Ilumbo lyakwa Asafu. Nkakuta ne shiwi lyandi kuli Lesa; nkekuta ne shiwi lyandi kuli Lesa, elo na Lesa wandi akangufwa.² Mu bushiku bwa bwafy bwandi naishile kufwaya Shikulu; ubushiku naishile kutambulula amaboko yandi, elo tayanakile. Umweo wandi walikene ukukoseleshiwa.³ Naishile kutontonkanya pali Lesa uluntu nalikuteta; Naishile kutontonkanya pali ye uluntu naishile kunaka. Selah⁴ Mwaishile kwikata amenso yandi ayaisukwa; nalishupikwe ukulanda.⁵ Naishile kutontonkanya panshiku shakale, pa nshita sha pita.⁶ Ubushiku naishile kwibukisha ulwimbo naimbilepo. Naishile kutontonkanya mu kucenjela elo nokwesha ukwishiba ifya citikile.⁷ Bushe Shikulu akonkana umuyayaya? Ulo takondanga ukubekwa nakalya?⁸ Bushe icipangano cachine cakwe calilila umuyayaya? Mushe icilayo cakwe caliponenena umuyayaya?⁹ Bushe Lesa alilaba ukuba uwakusenamwina? Bushe icipyu cakwe calisala inkumbu shakwe? Selah¹⁰ Naishile kulanda ati, "Ubu bulanda bwandi: ukupilibika kwa kuboko kwa kukulyo kwakwa Wa Pulishamo pali fwebo."¹¹ Lelo nkebukisha ificitwa fyenu, mwe Yahweh; ntontonkanya pa ficitwa fyenu ifya bune ifya kale.¹² Nketetula fyonse ificitwa fyenu, elo nkalafitontonkanyapo.¹³ Imibele yenu, mwe Lesa, ya mushilo; mu lungu ndo twingalinganya kuli Lesa wesu uwakula?¹⁴ Ni mwebo Lesa uucita ifipapwa; mwali sokolola ubukose bwenu mu bantu.¹⁵ Mwaishile kupela abantu benu ukucimfya ku maka yenu ayakalamba- abana bakwa Yakobo elo na Yosefu. Selah¹⁶ Amenshi yali mibwene, mwe Lesa; amenshi yali mibwene, elo yalitinine; ukushika kwali tutwime.¹⁷ Amakumbi yaishile kupongolwela amenshi panshi; amakumbi ya mulwelele yaishile kupela ishiwi; imifwi yenu yaishile kupupuka.¹⁸ Ishiwi lya nkuba lyenu lyaishile kumfwika mu mwela; ukubuyasha kwaishile kubutisha isonde; icalo caishile kututuma elo no kusunkanishiwa.¹⁹ Inshila shenu shaishile kupita pali bema elo ne mibele yaishile kupita pa menshi, lelo amakasa yenu yali bonwa.²⁰ Mwaishile kutungulula abantu benu kwati mukuni ku kuboko kwakw Mose elo na Aaroni.

Chapter 78

Masicili wakwa Asafu.¹ Umfweni ukufunda kwandi, mwe bantu bandi, kutikeni ku mashiwi ya mukanwa kand.² Nkoisula akanwa kandi mu milumbe; nkemba ulwa pafintu fya fisama ifya kunuma.³ Ifi efintu twaumfwa elo no kusambilila, ifintu ifyo ifikolwe fyesu fya tweba.⁴ Tatwakafifise ku bana babo. tukeba inkulo ikakonkapo pafipapwa Yahweh acita, ubukose bwakwe, ne fipapwa fyafiko ifyo acita.⁵ Pantu alipampamika icipangano capampamikwa muli Yakobo elo alisonta ifunde mu Israeli. Aishile kukonkomesha ifikolwe fyesu ukutti bafwile ukuyafunda ku bana babo.⁶ Aishile kukonkomesha ici pakwebati uluko ulukoisa lwingeshiba ifipope, abana batalafyalwa, abafwile ukubeba mukwebasha ku bana babaofye.⁷ Eluntu bakabika isubilo lyabo muli Lesa elo no kunalaba ificitwa lelo ukusunga amafunde.⁸ Eluntu bekaba nge fikolwe fyabo, abo abataleme imitima elo uluko lwakupondoka, uluko ulu imitima tayali iisuma, elo ulu imipashi tayaipeshe elo ne cishinka kuli Lesa.⁹ Abena Efulemu balibatashishe ne mifwi, lelo baishile kubwela pa bushiku bwa bulwi.¹⁰ Tabasungile icipangano na Lesa, elo balikene ukunakila ifunde lyakwa.¹¹ Baishile kulaba ificitwa fyakwe, ifintu ifisuma ifyo abalanga.¹² Baishile kulaba ifintu fyabune aishile kucita mu menso ya fikolwe fyabo mu calo ca Egypto, mu calo ca Soani.¹³ Aishile kupatula bamba elo no kubatungulula kwi shilya; aishile kupanga amaenshi ukutalama kwati¹⁴ fibumba. Munshita ya kasuba aishile kubatungulula ne kumbi elo ubushiku bonse no lubuto lwa mulilo.¹⁵ Aishile kutoba amabwe mu ciswebembe, elo aishile kubapela amenshi ayengi, akumanina ukwisusha bamba wakushika.¹⁶ Aishile kulenga utumfukumfuku ukufuma mwilibwe elo aishile kupanga amenshi ukufula kwati milonga.¹⁷ Lelo bakonkenyepofye ukubemubembukila, ukupondokela Uwapulishamo mu ciswebembe.¹⁸ Baishile kukalifya Lesa mu mitima shabo pakwipusha pa fyakulya ku kupwisha insala yabo.¹⁹ Baishile kulanda pali Lesa; baishile kulanda ati, "Bushe Lesa mucine kuti atubikila itebulo mu ciswebembe?"²⁰ Boneni, uluntu aishile kuma mwilibwe, amenshi yaishile kpomoka elo no tumfukumfuku twaishile kulongoloka. Lelo bushe kuti atupela umukate? Bushe kuti apela inama ku bantu bakwe?"²¹ Uluntu Yahweh aishile kumfwa ici, alifulilwe; eico umulilo wakwe waishile koca pali Yakobo, elo no bukali bwakwe bwaishile kutaasha Israeli,²² pantu tabacetekele muli Lesa elo tabacetekele mwi pusukilo lyakwe.²³ Lelo aishile kukonkomesha imyulu elo no kwisula ifibi fya mu mulu.²⁴ Aishile kulokeshana mana pali bo ku kulya, elo aishile kubapela ifisabo ukufuma mu mulu.²⁵ Abantu balilile umukate waku bamalaika. aishile kubatumba ifyakulya ifingi.²⁶ Aishile kulenga umwela wa kukabanga ukupupa mu mulu, elo ku maka yakwe aishile kutungulula umwela wa kukapinda ka kukulyo.²⁷ Aishile kulokeshana inama pali bo kwati lukungu, ifyoni ifingi kwati mucanga wa pali bamba.²⁸ Fyaishile kupona pakati ka nkambi yabo, ukushinguluka yonse amatenti yabo.²⁹ Eico balilile elo balikutile. Aishile kubapela ifyo balikukabila.³⁰ Lelo tabali tabalaikuta; ifyakulya fyabo fyali ficili mutunwa twabo.³¹ Ubukali bwakwa Lesa bwaishile kubataasha elo no kwipaya bakosesha muli bo. Aishile kutentemusha abalumendo ba mu Israeli.³² Nangu pali ifi, baishile kukonkanyapo ukubembuka elo tabacetekele ificitwa fyakwe ifisuma.³³ Eico Lesa aishile kwififya inshiku shabo; imyaka yabo shaishile kwisulamo no mwenso.³⁴ Lyonse ilyo Lesa abakalifya, balikutampa ukumufwaisha, kabili bali kubwela elo nokulolenkeni naye.³⁵ Balikwibukisha ukuti; esa ali elibwe lyabo elo Lesa Wapulishamo ali ekapususha wabo.³⁶ Lelo balikumulufyanya no tunwa twabo elo no kubepa kuli na mashiwi yabo.³⁷ Pantu imitima yabo tyali iyakuipeshe kuli ye ukufikapo, elo tabali abacishinka ku cipangno cabo.³⁸ Lelo ena, pakuba uwaluse, ishile kwelela amampulu yabo elo tabonawile. Eee, imiku ingi alikwebasha ubukali bwakwe elo talikukumaula ubukali bwakwe.³⁹ Aishile kwibukisha ukuti bapangilwe ne mibili, umwela uyo uupitafye elo uutabwela.⁴⁰ Miku inga baishile kumupondokela mu ciswebembe elo no kumukalifya mu ncende iyi tafyala!⁴¹ Nakabili elo nakabili baishile kukalifya Lesa elo no kulufyanya uwa Mushilo wakwa Israeli.⁴² Tabatontonkenye pamaka yakwe, ifyo abapuswishe ukufuma kumulwani⁴³ uluntu apangile ifipapwa fya filangililo fyakutinya mu Egypto elo ne fisungusho mu ncende ya Soani.⁴⁴ Aishile kwalusha umumana wa bena Egypto umulopa pakweba ati tabanganwamo ukufuma mu tumfukumfuku twabo.⁴⁵ Aishile kutuma balunshi abo ababonawile elo ne fyula ifyo ifya tebelele icalo cabo.⁴⁶ Aishile kupela ifilimwa fyabo ku fipaso elo ukubomba kwabo kuli bamakanta.⁴⁷ Aishile konaula imyangashi yabo ne fishishi elo ifimuti fya scamore ne fishishi ifingi.⁴⁸ Aishile kulokeshana ifishishi pa ng'ombe shabo elo ne nkuba iikalamba aishile kuwa pafitekwa fyabo.⁴⁹ Icifukushi ca bukali bwakwe caishile kuba pali bo. Aishile kutuma ubukali, icifukushi, elo no bwafya kwati ni ntumi ishile ubusanso.⁵⁰ Aishile kulinganya inshila ya bukali bwakwe; tabalekele uku kanafwa lelo aishile kubapela ku cikuko.⁵¹ Aishile kwipaya amabeli ya mu Egypto, amabeli ya bukose bwabo mu tenti yakwa Hamu.⁵² Aishile kutungulula abantu bakwe kwati ni mpanga elo no kubatungulula ukupita mu ciswebembe kwati mukuni.⁵³ Aishile kubatungulula mubucingo elo abakubula umwenso, lelo bamba aishile kutinya abalwani babo.⁵⁴ Aishile kubaleta ku mupaka wa calo cakwe icamushilo, ku lupili lwakwe ulu ukuboko kwakwe ukwa kukulyo kwapokele.⁵⁵ Aishile kutamfya inko ukufuma ku cinso cabo elo no kubapangila icikwatwa cabo. Aishile kupela umutundo wakwa Israeli mu tetnti yabo.⁵⁶ Lelo baishile kukalifya elo kucusha Lesa wa Pulishamo elo tabasungile na mafunde yakwe.⁵⁷ Tabali abacishinka elo baishile kucita ifyabupumulushi kwati ni bawishibo; bali nga bantu bashingacetekelwa kwati mufwi wakonaika.⁵⁸ Pantu bali mulengele ukufulwa ne ncende shabo sha pamulu elo no kumulenga ukufulwa kwa kulumwa no tulubi twabo.⁵⁹ Uluntu Lesa aishile kumfwa ici, alifulilwe elo no kukanininafye Israeli.⁶⁰ Aiahile kusha incende ya mushilo iya ku Shilo, itenti umo ikale mu bantu.⁶¹ Aishile kusuminisha ubukose bwakwe ukusendwa elo no kupela ubukata bwakwe mu maboko ya mulwani.⁶² Aishile kupela abantu bakwe ku lupanga, elo alifulilwe ne cakupyana cakwe.⁶³ Umulilo waishile konaula aabalumendo babo, elo na bakashana tabakwete inyimbo sha pabwinga.⁶⁴ Bashimapepo babo baishile kufwa kulupanga, elo na bamukamfwilwa babo tabalilile.⁶⁵ Eluntu Shikulu aishile kubuka kwati untu afuma mutulo, kwati mushilika uwapunda pamulandu wa mwangashi.⁶⁶ Aishile kubwelulusha abalwani bakwe; aishile kubabika ku nsoni sha muyayaya.⁶⁷ Aishile

ku kana itenti lyakwa Yosefu, elo tasalile umukowa wakwa Efulemu.⁶⁸ Aishile kusala umukowa wakwa Yuda elo no Lupili lwa Sioni ulu atemenwe.⁶⁹ Aishile ku kukula incende ya mushilo yakwe nge myulu, kwati calo ico apampamika umuyayaya.⁷⁰ Aishile kusala Davidi, umusha wakwe, elo no kumufunya mwikola lya mpanga.⁷¹ Aishile kumufumya umwakupapa na baice bakwe, aishile kumuleta ukuba kacema wakwa Yakobo, abantu bakwe, elo abakwa Israeli, icikwatwa cakwe.⁷² Davidi aishile kubacema na bucishinka bwa mutima wakwe, elo aishile kubatungulula no kusalapuka kwa maboko yakwe.

Chapter 79

Ilumbo lyakwa Asafu.¹ Mwe Lesa, inko isheni shilishile mu cikwatwa cenu; balikoweseshe itempele lyenu ilya mushilo; balibweshe Yerusalemu mu ncende iyabongolokwa.² Balipele imibili yakufwa ifya basha benu nge cakulya ku fyonu fya mulwelele, imibili ya bachine benu ku finama fya pa calo.³ Balisumishe imilopa yabo kwati menshi ukushinguluka Yerusalemu, elo takwali nangu umo uwakushika.⁴ Tulisangukile icakusekwa ku bena mupalamano besu, ukusekwa elo no kupumya kuli abo abatusinguluka.⁵ Kufi lilali, mwe Yahweh? Mukekakilila ne cipyu umuyayaya? Kufika lilali ulu icipyu ca kalumwa cenu cikalapya kwapya kwati mulilo?⁶ Pongolweleni icipyu cenu panko isho ishitamishiba elo na pa mabufumu iyatakuta pe shina lyenu.⁷ Pantu balyonaula Yakobo elo no kulifya imishi yakwe.⁸ Mwiikatilila imembu sha fikolwe fyesu pali fwebo; lekeni imicitile yenu iya luse ise pali fwebo, pantu tuli panshi.⁹ Twafweni, mwe Lesa we pusukilo lyesu, pa mulandu wa bukata bwe shina lyenu; tupususheni elo no kwelela imembu shesu pa mulandu we shina lyenu.¹⁰ Nindo inko shingalalandila ati, "Ali kwisa Lesa wabo?" Lekeni umulopa wa basha benu uyo uwasumine ulambulwe pa nko kucinso cenu.¹¹ Lekeni ukuteta kwa bafungwa kwise kucinso cenu; na bukalamba bwa maka yenu sungen abana bamfwa abamweo.¹² Balambuleni mu tanta ya fyalo fya tupalama imiku cine lubali ukucila pa musalula uyo bali kutusalula, mwe Shikulu.¹³ Eico fwebo fwe bantu benu elo impanga sha mulemfwe tukamipela amatotelo umuyayaya. Tukulanda amalumbo yenu ku nkulo shonse.

Chapter 80

Ku mukulu wa kubakemb, uwabikwa ku musango wa ku Shoshanimu Eduti. Ilumbo lyakwa Asafu.¹ Pepeka amatwi, we kacema wakwa Israeli, webu weutungulula Yosefu kwati mukuni; webu wewikala ukucila pali kerubi, bengeshima pali fwebo!² Ku cinso cakwa Efulemu elo na Benjamini elo na Manase, kumbaula amaka yobe; isa no kutupususha.³ Lesa, tubwekeshopo; panga icinso cobe ukubengishima pali fwebo, elo twalapusuka.⁴ Yahweh Lesa wa milalo, mukafulwa ukufika lilali pa bantu benu uluntu bapepa?⁵ Mulibalishishe umukate wa filamba elo no kubapela ifilamba ku kunwa mu bwingi ubukalamba.⁶ Mwalitupanga fimo pa bena mupalamano bensu ku kulakilapo, elo na balwani besu balaseka pali fwebo abene.⁷ Lesa wamilalo, tubwekeshenipo; lengeni icinso cenu ukubengeshima pali fwebo, elo tukapusuka.⁸ Mwaishile kufumya umwangashi ukufuma mu Egypto; mwaishile kutamfya inko elo nokucilimbula.⁹⁻¹⁰ Mwaishile kuwanya icalo pali cena, caishile kusenda umushila elo no kwisusha icalo. Impili shaishile kufimbwa ne cintelwe cashiko, bakeda bakwa Lesa ku misambo ya ciko.¹¹ Caishile kutuma imisambo ya ciko ukufika fye na kuli bamba elo ne mishila yaciko ku mumana wa Eufate.¹² Nindo utobawilile ifibumba fya ciko pakweba ati onse uukopita mu musebo engaswako ifisabo fya ciko?¹³ Icishwango camu mushitu waishile kucitobaul, elo ne finama fya mpanga fyaishile kulilapo.¹⁴ Bwelulukeni, mwe Lesa wa milalo; lolesheni panshi ukufuma mu mulu elo nokulolekesha elo sungeni bwino umwangashi.¹⁵ Uyu emushila uyo ukuboko kwenu ukwa kukulyo kwa limbile, imishila uyo mwapangile ukukula.¹⁶ Ulyocelwe elo no kuputulwa panshi; balilobe pamulandu wa kukalipila kwenu.¹⁷ Lekeni ukuboko kwenu kube pa mwaume uwa kukuboko kwa kukulyo, pa mwana mwaume wa mwaume uyo mwapanga ukukosa mwebene.¹⁸ Eluntu tatwakabweluluke ukufuma kuli mwebo; tupuputuleni, elo tukakuta pe shina lyenu.¹⁹ Yahweh Lesa wa milalo, tubwekeshenipo; pangeni icinso cenu ukubengeshima pali fwebo, elo tukapusuka.

Chapter 81

Ku mukulu wa kubakemba; pali Giti. uwa kwa Asafi.¹ Imbeni mu kukosha kuli Lesa ubukoes bwesu; pundisheni ne nsansa kuli Lesa wakwa Yakobo.² Imbeni ulwimbo no kulisha insombo, lisheni, bune bune amasese ne nsango.³ Lisheni ipenga pa bushiku bupya ubwa mwenshi; pa bushiku bwa kuboneka kwa mwenshi onse, uluntu ubushiku bwa mutebeto wesu bwatampa.⁴ Pantu eli efunde kuli Israeli, cipope ca kupelwa kuli Lesa wakwa Yakobo.⁵ Acibikile nge cebo muli Yosefu uluntu ena aishile kuya mukulwisha icalo ca Egypto, uko nebo naile kumfwa ishiwi ilyo ntaishibile.⁶ "Nebo naliseshe icisendo ukufuma pakubeya kakwe; amaboko yakwe yalilubikile ukufuma mukwikata umuseke."⁷ mukumumanama kobe webu waishile kukuta, na nebo nalikwafwile; nebo nalikwasukile ukufuma mukubulukuta kwa kufita kwe kumbi. Nebo nalikweshe pa mesnhi ya Meriba. Selah.⁸ Umfweni, mwe bantu bandi, pafyo nebo nalamisoka, mwe bena Israeli, nga mwaumfwa kuli nebo!⁹ Tekuti mube umulungu uweni muli mwebo; mwebo tamufwile ukupepa imilungu imbi.¹⁰ Ni nebo Yahweh Lesa wenu, uyo uwaminikile ukufuma mu calo ca Egypto. Cenamwisha akanwa kobe, na ndibo nkokwosusha.¹¹ Lelo abantu bandi tabali kumfwa ku fyebo fyandi; Abena Israeli tabakumgufwila.¹² Eico naishile kubalekelako pakumalala kwabo pakuti bena bacite ifyo bakobona ukulungama kuli bo.¹³ Yangu, ala abantu bandi nga balikumfwa kuli nebo; abantu bandi bendela munshila shandi.¹⁴ Eluntu nebo ninga cimfya abalwani babo

mukwangufyanya no kupilibwila ukuboko kwandi pa babafyenekesha. ¹⁵ Leken i abo bonse abapata Yahweh bacimbe mukatina kakwe pali ye! Leken i bena babelelele umuyayaya. ¹⁶ Nebo nkalabalisha abena Israeli ing'ano ishapeleka ubone nkamikusha no buci ubwakufuma mu mabwe."

Chapter 82

Ilumbo lyakwa Asafi. ¹ Lesa atalama mu cilye ca lukuta; mukati ka tumilungu ena alikupela ubupingushi. ² Bushe ni lilali mwebho mukaleka ukupingula kwabupondamishi no kulanga ukutemwa ku babifi? Sela ³ Mukokupokolola abalanda na bakashiwa; citeni ubulungami ku bacushi na bakubulwa. ⁴ Mukokupokolola abalanda na bacushi; mubafumye mu maboko ya babifi. ⁵ Bena tabaishibile nangu ukwiluka; bena benda ukushinguluka mu mfinshi; yonse imifula ya calo yalisunkene. ⁶ Naishile kulanda ati, "Mwebho muli milungu, na mwebho bonse abana baume bawa pulamo. ⁷ Lelo mukafwa nga bantu kabili mukopona nga umo muli bacilolo." ⁸ Ima, we Lesa, upingile icalo, pantu webho ulikwete ukupyaninina munko shonse.

Chapter 83

Ulwimbo. Ilumbo lyakwa Asafi. ¹ We Lesa, wiba tondolo! Witulaba fwebho no kutusha ukwakubula ukusela, we Lesa. ² Bona, abalwani bobhe bakopanga icimfundawila, nabo bonse abakupata basumbule mitwe yabo. ³ Bena baumana akapi pa bantu bobhe no kupingila capamo abo ucingilila. ⁴ Bena bakolanda ati, "Iseni, no kuleka fwebho tubonaule ngo luko. Eluntu ne shina lya kwa Israeli talya kebukishiwe." ⁵ Bena balikupangana capamo pa cintu cimo; pali webho bena bapangile icipangano- ⁶ Apa ukubikapofye na bamumatenti yakwa Edomu elo na Ishimaeli, na bantu bakwa Moabu elo na bena Hagali, abo abalikupanganina pamo ⁷ na bena Gebali, Amoni, Amaleki; ukubikapofye na ba Pelishiti na bekashi bamu Tuli. ⁸ Na bena Assyria balilundileko kuli bo; bena balikwafwa ulupwa lwakwa Loti. Sela ⁹ Citeni kuli bena ifyo mwebho mwacitile kube Midiani, ngefyo mwebho mwacitile kuli Sisera na kuli Yabini pamumana wa Kishoni. ¹⁰ Bena balyonaikile pa Enidori no kwisa kuba ngo mufundo pa calo. ¹¹ Citeni abankalala babo babe nga Orebu elo na Seebu, elo bacilolo babo bonse nga Seba elo na Silimuna. ¹² Bena balandile ati, "Leken i tubule pa lwesu umulemfwe wakwa Lesa." ¹³ Mwe Lesa wandi, lengeni bena babe nga kankungwala kalukungu, ngo musungu pantanshi ya mwela, ¹⁴ ngo mulilo uyoyu umutengo, elo ngo lubingi ulo ulubilimya impili pa mulilo. ¹⁵ Bakunkuniken i no mwela wenu uwakukosa, elo basakamiken i bena no mwela wa cipupu cenu. ¹⁶ Isusheni ifinso fyabo ne nsoni pakuti beshibe ishina lyenu, Yahweh. ¹⁷ Leken i bena balengwe insoni no kusakamikwa umuyayaya; leken i bena balobe mu nsoni. ¹⁸ Eluntu bena bakeshiba ukuti mwebho mweka, Yahweh, ni mwebho mwe bapulamo pe sonde lyonse.

Chapter 84

Ku mukulu wa kubakemba; pali Giti. Ilumbo lya bana baume bakwa Kora. ¹ Ifyo yatemiwika incende yenu uko mwebho mwikala Yahweh wa milalo! ² Nebo nafuluka iminsa shakwa Yahweh, ku kukabila kwandi pali ici kwandenga ukunaka. Umutama wandi no mubili wandi onse fyakutile kuli Lesa wa mweo. ³ Nangu luseba ulukota lulisangile ing'anda yaluko elo na kamimbya icinsa palwakako umo kena kakulabikila utwana mupei na malambo yenu, Yahweh wa milalo, imfumu yandi, na Lesa wandi. ⁴ Balishuka bena abekala mu ng'anda yobe; bena balakulumbanya ukutwalilila. Sela ⁵ Alishuka umuntu uo ukukosa kwakwe kwaba muli webho umutama wakwe waba munshila ishitali ukufika ku Sioni. ⁶ Ukupita mu mupokapoka wa filamba, bena balishilekusanga utumfukumfuku twa menshi ku kunwa. Ne mfula yapa kutampilapo yaliimbilepo amapalo. ⁷ Bena balikuya ukufuma mu maka na mumaka; cila umo pali bo abonekela kuntanshi yakwa Lesa mu Sioni. ⁸ Yahweh Lesa wa milalo, kutiken i kwi pepo lyandi; Lesa wakwa Yakobo, umfweni kufyo nebo nkolanda! Sela ⁹ Mwe Lesa, tambeni pankwela yesu; langeni ukusakamana pamusubwa wenu. ¹⁰ Pabushiku bumo mu mansa shobe ukucila inshiku amakana ku ncende imbi. Nebo nalitemwapo ukuba kasunga wapa mwinshi mu ng'anda yakwa Lesa wandi, ukucila ukwikala mwi tenti lya babifi. ¹¹ Pantu Yahweh Lesa eka suba kesu elo inkwela yesu; Yahweh akapela ukusenamina elo no bukuta; ena takatane ifintu ifya bune kuli abo abenda muli bumpomfu. ¹² Yahweh wa milalo, alishuka umuntu uwa cetekela muli webho.

Chapter 85

Ku mukulu wa kubakemba. Ilumbo lya bana baume bakwa Kora. ¹ Yahweh aishile kulanga ukutemwa ku ncende yobe; webho walibweshe bwino ubumi bwakwa Yakobo. ² Waishile kulekelela imembu sha bantu bobhe; walifimbile imembu shabo shonse. Sela ³ Ulifumishepo ubukali bobhe bonse; waishile kupilibuka no kubwela ukufuma ku bukali bobhe. ⁴ Tubwesesheni fwebho Lesa we pusukilo lyesu, kabili leken i buye ubukali bwenu ukufuma pali fwebho. ⁵ Bushe webho ukaba uwakufulwa pali fwebho umuyayaya? Bushe mukabafyeabakufulwa mpaka na kunkulo ishakonkopo? ⁶ Bushe webho tawakatupuputule na kabili? Eluntu abantu bobhe bakasekelela muli webho. ⁷ Tulange icipangano cacitetekelo cobe, Yahweh, peleni fwebho ukupysha kwenu. ⁸ Nebo nkomfwa kufyo Yahweh Lesa akalanda. Pantu ena akalenga umutende ku bantu bakwe, abatetekela bakwe abamukonka. Icikulu bena tababwekele nakabili ku mibele ya bupuka. ⁹ Cine cine ukupususha kakwe kulipalamine kuli abo abamutina; eluntu ubukata bukashala mu ncende yesu. ¹⁰ Icipangano

cacitekelo elo ne cishinka filikumine ca pamo ubulungami no mutende fili fyompene.¹¹ Icishinka cilimenene ukufuma pa mushili, kabili ubulungami bulolesha panshi ukufuma mu lwelele.¹² Ee, Yahweh akapela amapalo yakwe ayabune, elo ne ncende yesu akatwalika ifisabo fyaiko.¹³ Ubulungami bukaya pantanshi elo akalenga inshila sha kunyantamo amakasa yakwe.

Chapter 86

Ipepo lyakwa Davidi.¹ Umfweni, Yahweh, elo ngasukeni, pantu nebo ndi mubusu elo uwakufyengeleshiwa.² Nsungeni, pantu nebo ndi wacishinka; Lesa wandi, pususheni ababomfi benu abo abacetekela muli mwebo.³ Beni abaluse kuli nebo, Shikulu, pantu nebo nkolilila kuli mwebo inshiku shonse.⁴ Lengeni umubomfi wenu ukusamwa, pantu kuli mwebo, mwe shikulu, nebo nasumbula umweo wandi.⁵ Mwebo, Shikulu, muli babune, elo mwalipekanya ku kwelela, elo imwe mulalanga uluse ulukulu kuli abo bonse abalilila kuli mwebo.⁶ Yahweh, kutika kwi pepo lyandi; umfwa ku ciunda cakupapata kwandi.⁷ Mu bushiku bwa mafya nebo nkuta pali webo, pantu webo ukungasuka.⁸ Takwaba nangu umo uwakulingana na mwebo patumilungu, mwe Shikulu. Takwaba ificitwa ifya nge ficitwa fyenu.⁹ Inko shonse isho wa bumbile shikesa no kufukama ku cinso cobe, Shikulu. Bena baka cindika ishina lyobe.¹⁰ Pantu mwebo mubakulu kabili mulacita ifintu ifya kupapa; mwebo nimwe mweka mwe Lesa.¹¹ Mfundeni inshila shenu, Yahweh. Eluntu nebo nkendela mucishinka cenu. Ampanyeni umutima wandi ku katina kenu.¹² Shikulu mwe Lesa wandi, nebo nkalakulumbanya no mutima wandi onse; nebo nkalekusumbula ishina lyobe umuyayaya.¹³ Pantu ubukulu bwenu ecipangano cacitetekelo kuli nebo. Mwebo mwalipokolwele umweo wandi ukufuma kumbo iyakushika.¹⁴ Mwe Lesa, inkakashi shanjimina. Ibumba lya bantu abankalwe likofwaya umweo wandi. Bena tabamibika mwebo pantanshi yabo.¹⁵ Lelo mwebo,, Shikulu, muli baluse lelo Lesa uwakusenamina, uukokola pakufulwa, elo uwafusha mu cipangano cacitekelo ne cishinka.¹⁶ Pilibukileni kuli nebo elo kwateni uluse pali nebo; peleni ubukose bwenu kumubomfi wenu; sungeni umwana mwaume uwa mubomfi wenu umwanakashi.¹⁷ Ndangeni icishibilo ca bubie bwenu. Eluntu abo abapata nebo bakacibone elo babikenipo insoni pantu ni mwebo, Yahweh, mwalingafwile elo mwalinsansamusha.

Chapter 87

Amalumbo ya bana bume bakwa Korah; ulwibmo.¹ Pa lupili lwa mushilo epaikala umusumba uyo asangile;² Yahweh walitemwa impongolo sha Sioni ukucila amatenti yonse ayakwa Yakobo.³ Ifyabuka ifingi fyalandilwa webo, we musumba wakwa Lesa. Selah.⁴ "Na shimbulwe Rahabu elo na Babiloni kubali ku ukonka. Bona, kwaliba aba Pelishiti, elo na Tuli, ukulola ku Kushi elo tukalanda ati, "Uyu afyalilwe mulya."⁵ Palwa Sioni cili no kulandwa ati, "Onse uwa muli abo wafyalilwe muli ye; elo no wapulamo umwine akausabankanya."⁶ Yahweh akalembe mu citabo ca kupendelamo canko, "Uyu afyalilwe mulya." Selah.⁷ Eico nakabili abemba elo no kushana balandila capamo ati, "Utumfukumfuku twandi tonse twaba muli wabo."

Chapter 88

Ulwimbo,ilumbo lya bana baume bakwa Korah; ulwakwa kema mukulu; umusango uwabikwa Mahalati Leanoth. Mashikili uwakwa Heman umwina Esra.¹ Yahweh, Lesa wepusukilo lyandi, indila akasuba no bushiku kuli mwebo.² Umfweni kwi pepo lyandi. Kutikisheni kukulila kwandi.³ Pantu waisulamo amafya, elo umweo wandi wafika kumbo.⁴ Abantu bancita kwati ni uyo uukoya panshi mucilindi; ndi muntu uutakwata amaka.⁵ Nebo nasulwa pamo na bafwa; nebo ndi kwati wakufwa uwalala mu nshishi, uyo mwebo mutasakamana na kabili pantu aputulwako ku maka yenu.⁶ Mwebo mwambika mu ciputulwa ca panshi ca mucilindi, umwafitisha elo mu ncende iyakushika.⁷ Icipyu cenu caikala iacafina pali nebo, na mabimbi yenu yawila pali nebo. Selah.⁸ Pa mulandu wenu, abanjishiba bantaluka. Mwancita uwasulwa ku menso yabo. Nebo naisalilwa mukati elo tekuti mbutukemo.⁹ Amenso yandi yakula ayanaka ukufma mu mafya; Akasuba konse ndilila kuli mwebo, Yahweh; ntambika amaboko yandi kuli mwebo.¹⁰ Bushe kuti mwacita ifipapwa ku bafwa? Bushe abo abafwa kuti baima no kumilumbanya mweboi? Selah.¹¹ Bushe icipango cenu icacishinka kuti calandwa munshishi, uluse lwenu mu ncende ya bafwa?¹² Bushe imicitile yafipapwa fyenu kuti fyaishibikwa uwakufita, nangu ubulungami bwenu mu ncende ya cilafi?¹³ Lelo nebo ndilila kuli mwebo, Yahweh; mu lucelo ipepo lyandi lisa kuli mwebo.¹⁴ Yahweh findo mwebo mwankanina? Findo mwebo mwafishile icinso cenu ukufuma kuli nebo?¹⁵ Nebo mba lyonse uwakucushiwa elo mu ncende ya mfwa ukutula fye ku bwaice bwandi. Nalicula kufyakutinya ukufuma kuli mwebo; naliba mu mwensho.¹⁶ Imicitile ya bukali bwenu bwapita pali nebo, elo ne fyakutinya fya micitile yenu fyantinya nebo.¹⁷ Fyanshinguluka kwati menshi akasuba konse; fishila fyonse pamo no kunshinguluka.¹⁸ Mwebo mwatamfya icibusa conse elo no munandi ukufuma kuli nebo. Imfimi yekafye emunandi.

Chapter 89

Mashikili wakwa Ethani umwina Esra.¹ Nkembila Yahweh palwa micitile ya cipingo ca cine umuyayaya. Nkalanda icishinka cobe ku nkulo sha kuntanshi.² Pantu nebo nalanda ati, "Icipangano ca cishinka ca sabankana umuyayaya' icine cobe webo wa cisabankanya mu muyulu."³ "Nebo napanga icipangano no wa salwa wandi, napanga umulapo kuli Davidi

umubomfi wandi. ⁴ Nkasabankanya ulupwa lobe umuyayaya, elo nkasabankanya icipuna cone ukupita mu nkulo shonse." Selah ⁵ Imyulu ilumbanya ifyakupapa fyobe, Yahweh; icishinka cobe cilalumbanishiwa mukulongana kwa bamushilo. ⁶ Nani uuli mu mulu uwingapalama na Yahweh? Uyuo mu bana ba tu lesa uwingaba nga Yahweh? ⁷ Ni Lesa uyo uwacindikwa apakulu muli bamo abacilye ba mushilo elo aba uwabune pali bonse abo abamushinguluka. ⁸ Yahweh Lesa wa mabumba, ni nani uwakosa pali bonse abo abamushinguluka. ⁹ Webu utungulua icitungu ca babemba; uluntu amabimbi yaimba, webu ulayatalalika. ¹⁰ Mwebu mwashonawile Rahabu nga umo uwaipaiwe. Mwapashile abalwani benu kukuboko kwenu ukwakukosa. ¹¹ Imyulu yaba kuli mwebu, elo pamo pene ne calo. Mwapangile isonde pamo nafyonse ifyabamo. ¹² Mwalengele akapinda ka kukuso elo na kapinda ka kukulyo. Tabor elo na Hermon basekelele mwishina lyobe. ¹³ Webu walikwata ukuboko ukwama elo no kuboko ukwakukosa, elo ukuboko kobe ukwa kukulyo kwalisumbuka. ¹⁴ Ubulungami no bupingushi emufula epikala icipuna cenu. Icipangano ca cishinka no luse fyaba ku cinso cobe. ¹⁵ Balipalwa abantu abo abalumbanya webu! Yahweh, benda mu lubuto lwa menso yobe. ¹⁶ Basekelela mwi shina lyobe akasuba konse, elo mubulungami bobe balakucindika. ¹⁷ Ni mwebu ubukose bwa maka yabo, elo paluse lweni twaba babakacimfya. ¹⁸ Pantu ica kufisamamo cenu caba kuli Yahweh; imfumu yesu yaba kuli umo uwa Mushilo wa kwa Israeli. ¹⁹ Inshita iitali iyapita mwalandile mu cimonwa kuli bamo abacishinka; mwalandile ati, "Nebo ninsumbula umo uwasalwa ukufma mu bantu. ²⁰ Nebo ndisalile Davidi umubomfi wandi; pamo na mafuta yandi ya mushi ndi musubile. ²¹ Iminwe yandi ikamwafwa; ukuboko kwandi ku kamukosha. ²² Takwakabe umulwani uukamubepa' takwakabe umwana wa bonaushi uuka mutompola. ²³ Nkashonaula abalwani bakwe pa cinso cakwe; nebo nkepaya abo abamupata. ²⁴ Icishinka candi elo ne cipangano ca luse lwandi cikaba na ye; peshina lyandi akalaba uwa kucimfya. ²⁵ Nkabika ukuboko kwakwe pali bamba elo no kuboko kwakwe ukwa kukulyo pa mimana. ²⁶ Akakuta ukufuma kuli nebo, 'Ni mwebu batata bandi, Lesa wandi, elo icilibwe ce pusukilo candi.' ²⁷ Na nebo nkamubika ngo mwana mwaume ibeli lyandi, uwapula pashamfumu sha mu calo. ²⁸ Nkasumbila icipangano candi caluse kuli ye umuyayaya; elo ne cipangano candi pamo naye cili nokucingililwa. ²⁹ Nkapanga ulupwa lwakwe ukwikalilila umuyayaya elo ne cipuna cakwe ukwikalilila nge myulu pamulu. ³⁰ Nga cakuti abana bakwe basuula ifyebo fyandi elo tabenda mu fipope gyandi, ³¹ nga batoba amafunde yandi elo tababaka ne fipope fyandi, ³² eluntu nebo nkakanda bucipondoka ku nkonto elo na mamupulu yabo pamo ne filubo fyabo. ³³ Lelo nebo ntakafumye ukutekanya kwa ku temwa kwandi ukufuma pali ye nangu uwa kubula uwacishinka ku malango yendi. ³⁴ Ntakatobe icipangano candi nangu ukupilibula ifyebo fya milomo yandi. ³⁵ Umuku umo na lyonse na lilapa pa mushilo wandi- ntakabepe kuli Davidi: ³⁶ ubufyashi bwakwe buli no kutwalilila umuyayaya elo ne cipuna cakwe ca bufumu cikekala kwati kasuba kuli nebo. ³⁷ Cili no kupampamikwa umuyayaya kwati mweshi, inte ya cishinka mu mulu." Selah. ³⁸ Lelo wasula no kukana; webu wafulilwa imfumu yobe iyasubwa. ³⁹ Webu wakana icipingo ca mu bomfi obe. Ulebo wakowesha icilongwe cakwe no kuciposa panshi. ⁴⁰ Watobaula panshi amalanga yakwe. wa wisha ifyo akoselapo. ⁴¹ Abapitapo bonse bamwibila. Aba uwakusebana ku bena mupalamano bakwe. ⁴² Waimya ukuboko kwa kukulyo kwa balwani bakwe; webu wapanga bonse abalwani bakwe ukusekelela. ⁴³ Wapilibula akanwa kalupanga elo wa mulenga ukukana imimina mu bulwi. ⁴⁴ Mwileta ukushipa kwakwe kumpela; mwebu mwaleta icipuna cakwe ca bufumu pamushili panshi. ⁴⁵ Mwebu mwamuputwisha inshiku shabulumendo bwakwe. mwebu mwamufimba insoni. Selah ⁴⁶ Ukufika lilali, Yahweh? Bushe mwebu mwakulafisama mwebene umuyayaya? Bushe ubukali bwenu bukafika lilali ukulapya kwati mulilo? ⁴⁷ Tontonkanyeni ifyo inshiku shandi shaipipa, elo bushe mwapangilafye pacabecabe bana ba muntuse! ⁴⁸ Ninani uwingekala no kufuma iyo, nangu ukupokolola umweo wakwe ukufuma ku maboko ya kunshishi? Selah ⁴⁹ Mwe Shikulu, ni kwisa kuli imilimo yenu iyakukale iya cipangano ca cikuku ico mwalapile kuli Davidi mu cishinka cenu? ⁵⁰ Ibukisheni mu tontonkanyo, mwe Shikulu, ukusekwa ukwaba pa babomfi benu elo nefyo na senda mu mutima wandi umusalula uwingi ukufuma kufyalo ifingi. ⁵¹ Abalwani benu bansebanya, we Yahweh; basebanya ne ntampulo shawasubwa wenu. ⁵² Abe uwacindikwa Yahweh umuyayaya. Cibe ifyo fine. Amen

Chapter 90

Ipepo lyakwa Mose umuntu wakwa Lesa. ¹ Mwe Shikulu, ni mwebu mwaba ubwikalo bwesu kunkulo ne nkulo. ² Ulo impili tashilapangwa, nangu mwebu tamula panga isonde no mulu, ukufuma umuyayaya ukufika umuyayaya, mwebu muli Lesa. ³ Mwebu mu bwesha umuntu kulukungu, elo mwalanda ati, "Bweleni, mwe mutundu wa muntunse." ⁴ Pantu imyaka ikana limo mu menso yenu yaba ukubati bushiku bumo ubwa mailo ulu bwapita, elo kwati bulinde bwa bushiku. ⁵ Mwebu mulaba pyanga ukubafumya ukaba kwati ni mulamba no kulala; mu kacelo ba ba kwati cani nicabalula. ⁶ Mu kacelo calulumuka no kukula, mu cungulo cafota no kuma. ⁷ Mucishinka, fwebu tupwila mubukali bwenu, mucipyu cenu fwebu tulasakamana. ⁸ Mwabika amampulu yesu ku menso yenu amasambi yesu ayafisama apabuta apabuta pa mulola wenu. ⁹ Imyeo yesu yapita kumbi panshi ya cipyu cenu; imyaka yesu ilapita bwangu kwati kupema icefu. ¹⁰ Imyaka yesu yaba akamumi ceine lubali, nangula amakumi cine konse konse nga tuli ababumi bwa maka; lelo nangu cingaba ifyo imyaka yesu iyabune yabilimwa ya mafya no kucula. Ee ilapita bwangu, elo twapupuka twaya. ¹¹ Ni nani waishiba epomupelela nga mwa fulwa mubukali bwenu, elo ne cipyu cenu apo capelela ifyo na katina kesu kengaba kuli mwebu? ¹² Kanshi tufundeni ifyo twingalama imyeo yesu pakuti twikale abakucenjela. ¹³ Bweleni, mwe Yahweh! Nililali mukobwela? kwatileniko abaomfi benu inkumbu. ¹⁴ Twikatisheni mu lucelo pamo ne cipangano ca cishinka pakuti fwebu tube abakusekelela elo aba kutemwa inshiku shesu shonse. ¹⁵ Tupangeni tube abakusakamuka panshiku isho mwabika kuli

fwebo elo na pamyaka iyo twabona ubucushi. ¹⁶ Leken i ababomfi benu babone imilimo yenu, elo muleke abana besu babone ubucindami bwenu. ¹⁷ Uluse lwa kwa Shikulu Lesa wesu bube bwesu; imilimo ya minwe yesu ipalwe; ee paleni imilimo ya minwe yesu.

Chapter 91

¹ Uyo uwaikala umwa kufisama mu wa paulamo akekala mu cintelelwe cawa ma yonse. ² Nebo nkalanda ati Yahweh, "Ni mwebo icubo candi elo uwa kucingilila, Lesa wandi, umo nashintilila." ³ Pantu akakupokolola ku wikata ku lukose elo na ku cikuko icabipisha. ⁴ Aka kufimba ku mapindo yakwe, elo pe samba lya mwisamba lya mapindo ya kwe emo ukusanga ukufisama. Icishinka cakwe cikaba inkwela elo icaku kucingilila. ⁵ Tawakatine iciteto mwenso ubushiku, nangu umufwi uupupuka akasuba, ⁶ nangu cikuko icipita umwakufita, nangu icinkunka ico icisa munshita yakasuba pakati. ⁷ Abe kanalimo bakawa kulubali lobe elo na makana ikumi limo ku kuboko kobe ukwa ku kulyo, lelo tacakakusange. ⁸ Webo ukulolesha no kubona ukukandwa kwa babifi. ⁹ Pantu Yahweh ecubo candi! Panga uwapulamo ukuba icubo cobe. ¹⁰ Takuli ububi ubukakusanga; nangu cikuko tacakapalame ku ng'anda yobe. ¹¹ Akakonkomesha ba malaika bakwe ukukucingilila, ukukulama munshila shobe shonse. ¹² Bakakwimya na maboko yabo pakuti wikaipununa ulukasa lobe kulibwe. ¹³ Ukashonaula inkalamo na ngoshe panshi ya makasa yobe; ukanyata pa mwana wa nkalamo elo ne cisoka. ¹⁴ Pantu alintemwa, nebo nkamupokolola. Nkamucingilila pantu alinakilila kuli nebo. ¹⁵ Uluntu akuta kuli nebo, nkamwasuka nkaba nankwe na mumafya. Nkamupela ukucimfya elo nkamucindika. ¹⁶ Nka mulenga ukwikata inshiku ishingilo elo nkamulanga ipusukilo lyandi.

Chapter 92

Ilumbo, ulwimbo lwa pa bushiku bwe Sabata. ¹ Cintu icabune ukupela ukutasha kuli Yahweh elo no kwimba ishamalumbo kwi shina lyobe, we wapulamo. ² Ukasabankanya icikuku ca cipingano cobe mu ka celo ne cishinka cobe cilabushiku, ³ nkalondolwela pa cilimba ca nsale ikumi na pa mpango na kuciunda ca sango. ⁴ Pantu mwebo, Yahweh, mwa mpanga nwbo ukusamwa ukupitila mu micitile yenu, pamulandu wa micitile ya minwe yenu nkemba ne nsansa. ⁵ Yangu ifyo yakula imicitile yenu, Yahweh! Amatontonkanyo yenu yalishika sana. ⁶ Umuntu umupumbu tapaba ico aishiba, nangula icipuba tomfwikisha ifi: ⁷ Uluntu ababi bafula ukuba kwati cani, nangu uluntu bacitomfwa bashuka shani, ala abakaloba kubonanushi umuyayaya. ⁸ Lelo mwebo, Yahweh, mukekallila umuyayaya. Icine cine, lolesheni pa balwani benu. ⁹ Bali no konaika! Bonse abo abacite fibi bali no kupasangana. ¹⁰ Walisumbula ulusengo lwandi kwati lusengo lwa mboo ya mu mpanga; nalisubwa na mafuta ya bune. ¹¹ Amenso yandi ya bona ukupona kwa balwani bandi; amatwi yandi yaumfwa ukucimfiwa kwa balwani bandi ababifi balecimfiwa. ¹² Abololoke bena bakalemba kwati cimuti ca tumbili; bakalakula ukuba kwati fimuti fya keda mu Lebanon. ¹³ Balimbwa mu ng'anda yakwa' iyalelema mu mansa shakwa Lesa wesu. ¹⁴ Batwala ifisabo no luntu bakota; bekala abaluteku elo abakatapa katapa. ¹⁵ Ukulondolola ukuti Yahweh wa mulinganya. Cilibwe candi, na muli ye tamwaba ububi.

Chapter 93

¹ Yaweh euteka; alifwala nobucindami; Yaweh alifwala elo alifwalila namaka. Isonde lyakoshiwa namaka; tekuti lisheshiwe. ² Ubufumu bwenu bwaliko ukufuma munshita shakukale; mwebo mwafuma kumuyayaya. ³ Babemba balema, Yaweh; balisanswile ishiwi lyabo; babemba bakamya ifyakubuluma fyabo. ⁴ Ukucila pa mabimbi nefibuluma fyayako, mwalicila pafitobaula na babemba, Yaweh alicilapo no mumaka. ⁵ Ifipope fyenu fyacishinka nganshi; bumushilo bobebwafimba ing'anda yobe, we Yaweh, ukwisakulingana no butali bwanshiku shobe.

Chapter 94

¹ Yaweh, Lesa uulandula, Lesa uulandula, abengeshime pali fwebo. ² Ima, wekapingula wacalo, peni abacilumba icakulinga. ³ Bushe nilinga ilyo abankalwe, we Yaweh, bushe nilinga abankalwe bakalekusekelela? ⁴ Betulwila amashiwi yabo ayabukakashi; bonse abo abacita ifyabubi balaitakisha. ⁵ Bonaula abantu bobe, we Yaweh; bacusha abantu ababa kuli webo. ⁶ Bepaya bamukamfwilwa elo nabeni abo abekala mu calo cabo, elo basakula nabataba nabashibo. ⁷ Balanda ukuti, "Yaweh takesekubabona, Lesa wakwa Yakobo teshiba nangula cimo." ⁸ Umfweni, mwebo mwebantu bakutumpa! Mwebakutumpa, bushe bushe mukasambilila lisa? ⁹ Uwapangile ukutwi, bushe kuti akana ukumfwa? Uwapangile ilinso, bushe kuti akana ukubona? ¹⁰ Uusalapula imishobo, bushe talungika? Niye eupa ukwishiba ku muntu. ¹¹ Yaweh alishiba amatontonkanyo ya bantu, ati yaba ayacabecabe. ¹² Alipalwa umuntu uyo mwebo mweba ifyakucita, mwe Yaweh, uyo mwebo mufunda amafunde yenu. ¹³ Mumupa ukutusha munshita shabwafya mpakafye necilindi caisakwimbwa kumubifi. ¹⁴ Pantu Yaweh takeskulekeshela abantu bakwe nangu ukusha ubufumu bwakwe. ¹⁵ Pantu ubupingushi bukesakuba nakambi ubwakulungama; elo nabonse abakulungama mumitima bakesakucikonka. ¹⁶ Bushe ninani akesakwima kukucingilila kubabifi? ¹⁷ Ngate Yaweh ukuba uwakungafwa, nganabikwa mu ncende iyakutalala. ¹⁸ Uluntu naishilekulanda ati, "Ulukasa lwandi luleshelemuka, "Icipangano cenu cacishinka, mwe Yaweh, ecantungilile. ¹⁹ Uluntu amasakamika mulinebo yafulisha, ukukoselesha kwenu kunenga ukuba uwansansa. ²⁰ Bushe icipuna ca bonaushi kuti

caisakwampana na mwebo, icipanga amafunde ifipope fyakutitikisha? ²¹ Bekatana capamo kukulofya imyeo sha balungami elo bapingwila abakaele kumfwa. ²² Lelo Yaweh ewaba ilinga lyandi, elo Lesa wandi ewaba icilibwe umo nebo nguba. ²³ Ena akesakubwesha ububi bwabo abene elo akesakubalofya pa bubi bwabo. Yaweh Lesa wesu akesakubalofya.

Chapter 95

¹ Ala iseni, iseni twimbile Yaweh ; tiyeni twimbe nensansa ku cilibwe cepusukilo lyesu. ² Tuleyeni pa cinso cakwe nokumutotela; tuleyeni tumwimbile munyimbo shakumulumbanya. ³ Pantu Yaweh Lesa mukulu elo nimfumu iyacila pa milungu yonse. ⁴ Mumaboko yakwe emwaba imikonko yapa cal; nempili shakulepa shakwe shonse. ⁵ Nabemba nayo yakwe, kabili ewaishilekupanga , elo namaboko yakwe eyaishilekubumba no mulundu uwakuma. ⁶ Ala iseni, muleke tushinshimune elo nokuwa panshi; muleke tufukamine ishina lyakwa Yaweh, kabumba wesu: ⁷ pantu ni Lesa wesu, elo tulibantu ba kumulemfwe wakwe elo ne mpaanga yamukuboko kwakwe. Lelo, pakuti mukese kumfwa ishiwi lyakwe! ⁸ Mwikosha imitima yenu, kubati nipa Meriba, nangu nga filya pa bushiku bwakwa Messa mumatololo, ⁹ umo ifikolwe fyenu fyaishilekunjesha nebo, nelyo bamwene ukubomba kwandi. ¹⁰ Pamyaka amakumi yane nali uwakufuilwa ilya inkulo elo nokwisakulanda ati, 'Aba ebantu abo imitima yabo yabafye icibebebe; bena tabaishiba inshila shandi.' ¹¹ Eico nalilapile napali nemwine mu bukali bwandi natile tabakeskwingila nangu pamo mu cifulo candi icakutushishamo."

Chapter 96

¹ Ala, imbileni Yahweh ulwimbo ulupya; imbileni Yahweh mwe calo conse. ² Imbileni Yahweh, paleni ishina lyakwe, bilisheni ipukilo lyakwe akasuba na kasuba. ³ Mulekuya mukosabankanya ubucindami bwakwe ku mishobo, nefyo acita ku mishobo yonse. ⁴ Pantu Yahweh mukulu elo alilinga ukulumbanishiwa apakulu. Alilinga no tinisha ukucila imilungu imbi. ⁵ Pantu imilungu yonse iya mishobo tulubifye lelo ni Yahweh ewapangile imyulu. ⁶ Bukatebebe elo no bucindami fyaba ku cinso cobe. Ubukose elo no bune fyaba cifulo cakwe ica mushilo. ⁷ Akulondololeni Yahweh, mwebo mwe mikowa ya bantu, londololeni amalumbo kuli Yahweh pantu ubukata bwakwe elo no bukose. ⁸ Peleni kuli Yahweh ubukata ubo ishina lyakwe lya lingwa. Leteni umutulo elo no kwisa mu cipamngano cakwe. ⁹ Mukokushinshumina kuli Yahweh mu ku cindama kwa mushilo, mukokututuma kuli ye, mweba pano calo bonse. ¹⁰ Akulandeni ku mishobo yonse kuti, "Yahweh akoteka." Ne calo ewa cishimpa; tekuti cisunkanishiwe. Eupingula abantu no mulinganaya. ¹¹ Leken i myulu itemwe, elo muleke ne calo cisekelele; lekeni bemba alekupota elo na fyonse ifyaisulamo fibilikishe no kusekelele. ¹² Leken i mpanga isekelele elo na fyonse ifya bamo. Eluntu muleke ne fimuti fyonse ifyaba mu mushitu fibilikishe ku nsansa ¹³ pacinso cakwa Yahweh, pantu akoisa akoisa ku kupingula icalo. Akapingula icalo no bulungami elo kabili na bantu ku cishinka cakwe.

Chapter 97

¹ Yahweh akoteka; lekeni icalo cisekelele; lekeni ne ncende ishahsingulukwa na menshi shitemwe. ² Amakumbi elo ne mfinshi fimushinguluke. Ubulungami no mulinganya emufula wa cipuna ca bufumu bwakwe. ³ Umulilo eumutangilila elo uya ukooca na balwani bakwe mu mbali shonse. ⁴ Ukubyasha kwa myele ekubutisha icalo; ne calo cikobona elo no kututuma. ⁵ Ne mpili shilasungulika kwati lipula ku cinso cakwa Yahweh, Shikulu wa calo conse. ⁶ Imyulu ishibula umulinganya wakwe, elo ne mishobo yonse ikobona ubukata bwakwe. ⁷ Nabo bonse abapepa ifya kubaswa bali no kumfwa insoni, na bakoyumfwila mu tulubi ututaba nelyo cimo- mupepen, mwebo mwe tulubi tonse! ⁸ Sioni alyumfwile elo alitemenwe, elo ne misumba ya mu Yuda yalisekelele pamulandu wa bupingushi bobe, we Yahweh. ⁹ Pantu weba, Yahweh waliba uwapulamo ukucila fyonse ifya pa calo. Walicila apakalamba imilungu yonse. ¹⁰ Mwebo mwebatemwa Yahweh, pateni ububi! Alalinda imyeo ya basumina bakwe, elo kabili alabapokolola na mu maboko ya babifi. ¹¹ Ulubuto lusanka pa balungamu elo no kutemwa kuli abo ababa abacishinka mu mutima. ¹² Beni abatemwa muli Yahweh, mwebo mwe balungami; elo mupele no kutasha uluntu mwaibukisha mu mshilo bwakwe.

Chapter 98

¹ Ilumbo. Ala, imbileni Yahweh ulwimbo ulupya, pantu ena alicita ifintu fya cipeshamano; ukuboko kwakwe ukwa ku kulyo elo ne mwine yakwe iya mushilo fyalimupela ukucimfya. ² Yahweh alilinga ukupususha kwakwe ukwishibikwa; alilangafye apakubuta tutu umulinganya wakwe ku mishobo yonsefye. ³ Alebukisha icipangano cakutemwa kwakwe elo ne cishinka cakwe ku ba ng'anda yakwa Israeli; ne mpela shonse isha calo shalibona ukucimfya kwakwa Lesa wesu. ⁴ Auleni utumpundu kuli Yahweh, mwe calo conse; pongomokeni mu nyimbo, imbeni no kwaula, elo mwimbe no kulumbanya. ⁵ Imbeni inyimbo mu masese kuli Yahweh, mu masese ne ciunda ca bune ne nyimbo. ⁶ Na mapenga elo ne ciunda ca nsengo, no kwaula utupundu twakusekelele pa cinso ca Mfumu, Yahweh. ⁷ Leken i bemba akokupoma elo na fyonse ifyabamo, isonde na fyonse ifyabamo. ⁸ Leken i imimana yonse ikokutota ne ndup, elo ne mpili shikokwimba ne nsansa. ⁹ Yahweh akoisa ku kupingula icalo; ali no kupingula isonde no bulungami elo ne mishobo yonse no mulinganya.

Chapter 99

¹ Yahweh auteka; lekeni isonde litutume ena aikala pakati kaba kerubi; isonde lisunkane. ² Yahweh mukulu mu Sioni; ena alicindamisha ukucila inko shonse. ³ Lekeni bena balumbanye ubukulu bwenu no kukula kwe shina lyenu; ena wa mushilo. ⁴ Imfumu ya kukosa, elo yena yalitemwa umulinganya. Webu wa shimpa umulinganya; webu ulicitile ifya bulungami elo ne fya mulinganya muli Yakobo. ⁵ Lumbayeni Yahweh Lesa wesu elo mupepi ni ku kucina ca makasa ayakwe. Ena wa mushilo. ⁶ Mose elo na Aaroni bali pamo na bashimapepo bakwe, elo Samwele ali pamo nabo abaitile pe shina lyakwe. Baishile kwita kuli Yahweh, elo aishile kubasuka. ⁷ Aishile kulanda kuli bo ukufuma mu cishintililo ce kumbi. Balisungile amafunde elo ne fipope ifyo ena abapele. ⁸ Waishile kubasuka, Yahweh Lesa wesu. Lesa uwelela wali kuli bo, lelo umo uwa bakandile pamicitile yabo iya lubembu. ⁹ Lumbanyeni Yahweh Lesa wesu, elo pepeni pa lupili lwakwe ulwa mushilo, pantu Yahweh Lesa wesu wa mushilo.

Proverbs

Chapter 1

¹ Amapinda yakwa Solomoni umwana mwaume wakwa Davidi, imfumu ya bena Israeli. ² Aya mapinda ya kufunda amano elo no kusalapula, ku kufunda amshiwi ya nsoselo sha mano, ³ pakuti mwinga pokelela ukusalupulwa ku kumulenga ukwikala mukucita icalungama, umulinganaya, elo ukwabula umucishacinya. ⁴ Aya mapinda na kabili kuti yapela amano ku mbulwa mano, elo kabili kuti yapela ukwishiba elo nokiluka kwa kucita ifintu ku bana banono. ⁵ Lekeni abantu bamano bomfwe elo no kulundako amasambililo yabo, elo lekeni na bantu abakwata ukwiluka bakwate ukutungululwa, ⁶ ku kumfwa amapinda, insoselo, elo na mashiwi ya bantu ba mano elo na mutunyongandimi twabo. ⁷ Akatina ka kuli Yahweh ekutendeka kwa kwishiba lelo ifipuka fyena fisula amano elo no kusapulwa. ⁸ We mwana mwaume wandi, umfwa ukusalapulwa kwa kwa wiso elo kabili wisula amafunde ya ba noko, ⁹ fikaba ngo mulongo wa maluba ku mutwe obe elo kabili nge mi nyololo iya ku wanya umukoshi obe. ¹⁰ We mwana mwaume wandi, nga cakweba ati ababebumba bakoeshu ukukuntuka mu membu shabo, webu wisumina. Nga bakweba ati, ¹¹ "Isa pamo na fwebo, natuye kulalilepo umulapo, iseni tubelame no kasansa umuntu wa kaele apakubula umulandu. ¹² Iseni tubacibule abatuntulu, nga filya inindi dhisenda abali abatuntulu, elo kabili no kubacita ku bati baponena ku cilindi. ¹³ Tuli no kusanga ifyuma ifya ku cindama, tukesusha amayanda yesu kufyo tukatapa ukufuma kuli bambi. ¹⁴ Posa icipindwilo cobe muli fwebo; tuli no ku kwata bonse tumba umo." ¹⁵ We mwana mwaume wandi, tekwesha ukwenda nabo munshila; wilakuleka amakasa yobe ukunyanta umo bakopita; ¹⁶ amakasa yabo yabutukila ku kucita ububi elo balangufyanya ku kusumya umulopa. ¹⁷ Pantu kuicusha fye ukuteya isumbu uku ne conicili conse cikobonako. ¹⁸ Aba baume balalilila mu kulolela mu milopa yabo- bapekanya ne fya kuilofeshako abene beka. ¹⁹ Efyaba inshila sha cila umo uunonka ukubomfya ubucenjeshi; ubucenjeshi ebulofoya ne myeo yabo mufyobanonka. ²⁰ Amano ya kubilikisha mu musebo, asansula ishiwi mu lubansa; ²¹ ku mpela ya misebo iya cina bwingi akobilikisha, na pa kwingilila ku musumba akobilikisha. ²² "Kufika lila, mwe bantu bakubula amano, ukutemwa ukukana bulwa amano kwenu? Mwe batumfya, mukafisha lilali, ukusekela mu kutumfya, elo kabili mukafisha lilali, mwebo mwe mbulwa mano, ukupata abamano? ²³ Bikeni amano kufyo na lamukalipila; ndino kupongolola ifyaba mu matontontanyo yandi kuli mwebo; nkalenga amashiwi yandi ukwishibikwa kuli mwebo. ²⁴ Nali mukuta, na mwebo walikana ukumfwa; nalifungulwile ukuboko kwandi, lelo takwali nangu umo uwasakamene. ²⁵ Lelo mwasulile ifyo nali kumusalapula elo kabili mwakene no kusakamana kufyo nali kumulungamika. ²⁶ Na nebo nkaseka munshita ya maya yenu, nkala mitumfya ilyo umwenso ukesa pali mwebo- ²⁷ uluntu umwenso ukesa pali mwebo ukubati cipunta elo no bonaushi bwafika pali mwebo nga kankungwala, uluntu amacushi elo na masakamika fikaba pali mwebo. ²⁸ Eluntu bakanjita, elo ntakasuke; bankamfwaya, lelo tabakansange. ²⁹ Pantu balipatile ukwishiba elo kabili tabasalile ukukwatila Yahweh akatina, ³⁰ balikukana ukupandwa amano kwandi, elo balisulile na kufyo nali kubakalipilia. ³¹ Bakalya ifisabo fyamibele yabo, elo bali no kwkuta ifyo bakotontontanya. ³² Pantu ukuluba kwa bakubulwa amano kubaletela imfwa, no kupusauka kwa fipuba ku kabonaula. ³³ Lelo onse uukutika kuli nebo ali no kwikala bwino ali no kutusha bwino ukwabula no mwenso wa kutina."

Chapter 2

¹ We mwana mwaume wandi, nga webu wa pokelela amashiwi yandi no kusunga amafunde yandi kuli webu, ² leka amatwi yobe yomfwikisha ku mano wlo no kwalwila umutima obe mukumfwikisha. ³ Nga wa lilila ku kumfwikisha elo no kusansula ishiwi lyobe pali cena, ⁴ nga wacifwaisha kwati nifilya winga fwaisha silfee elo no kufifwaya fwaya pakumfwikisha nga filya wingafwaya ifyuma fya fiswa, ⁵ eluntu webu ukesa kwishiba akatina ka kwa Yahweh elo ukesakusanga ukwishiba kwakwa Lesa. ⁶ Pantu Yahweh alapela amano, mu kanwa ka kwe mufuma ukwishiba elo no kumfwikisha. ⁷ Ena alabikila abalungami amano yacishinka kuli abo abamusekesha; ena ninkwela pali abo ebenda mucishinka, ⁸ eulinda inshila shamulinganya elo akesakulinda inshila shabo abacishinka kuli ye. ⁹ Eluntu webu ukesa kwishiba ubulungami, umulinganya, elo no bololoke, elo na yonse inshila ya bune. ¹⁰ Pantu amano yakesa kwisa mu mutima obe, elo ukushiba kukesakuba ukwabune mu mweo obe. ¹¹ Ukulingulula ku kesakukucingilila webu, ukumfwikisha ku kesa kukulinda webu. ¹² Bakesa kumipokolola mwebo ku nshila ya kubipa, kuli abo abalanda ifya

Chapter 3

kupuulula,¹³ abo abasha inshila iyakuwama elo no kwenda munshila ya kufita.¹⁴ Basekelela uluntu bacita ifya kubipa nokwanga mufyapuuluka fyakubipa.¹⁵ Bena balakonka inshila sha bucenjeshi, elo ukubomfya ubucenjeshi balafisa imyendele yabo.¹⁶ Amano elo no kuikanya fikesa kukupokolola ku mwanakashi cilende, ukufuma ku mwanakashi wa mibele iibi elo na kumashiwi yakwe ayakubeleleka.¹⁷ Ena alaleka umutemwikwa wakwe uwa muli bumusepela bwakwe elo no kulaba icipangano cakwa Lesa wakwe.¹⁸ Pantu ing'anda yakwe itwala mukufwa elo ne nshila shakwe shikamitwala mwebho kuli abo abali kumbo.¹⁹ Abo bonse abaya kuli ye tabakabwele na kabili elo bena tabakasange inshila ya mweo.²⁰ Eico webho ukesakwenda mu nshila sha bantu ababune elo no kukonka inshila sha bantu abalungami.²¹ Pantu abo abacita ifyakulungama bakesa kupanga umwakwikala mu calo, elo abo abakaele ebakashalamo.²² Lelo ababifi bakesakuputulwako ukufuma mu calo, elo na bakubula icicetekelo bakaputulwako.

Chapter 3

¹ We mwana mwaume wandi, tecakweshu ukulaba ifipope fyandi elo no kusunga ukufunda kwandi mu mutima obe,² pakutantalisha inshiku ne myaka sha mweo elo no mutende fyena fikalundwa kuli webho.³ Wileka icipangano cacitekelo elo na bucishinka fifume pali webho, ufikake capamo pa mukoshi obe, ufilembe pa cipampa ca mutima obe.⁴ Eluntu ukasanga ukusenaminwa elo no kushilimuka kwa bune mu menso yakwa Lesa elo no muntu.⁵ Ulekucetekela muli Yahweh no mutima obe onse tecakweshu ukushintilila pakwiluka kobe;⁶ mumibele yobe yonse umwishibe elo ena akalenga inshila shobe ukololoka.⁷ Wilakuba uwa mano mu menso yobe we mwine; ulekutina Yahweh no kutaluka ukufma kububi.⁸ Cikesa kuba icabundapishi ku mubili obe elo no mubili obe ukabwelelelamo.⁹ Ulekucindika Yahweh ne fyuma fyobe ne fisabo fya kutampilapo pali fyonse ifya busomboshi bobe,¹⁰ elo na matala yobe yakesakwisula ne fyakukaminamo fikesa kupaluluka, no mwangashi uupya.¹¹ We mwana mwaume wandi, wilakusula amafunde yakwa Yahweh elo wilakupata ukukalipila kwakwe,¹² pantu Yahweh akanda abo ena atemwa, ngefyo wishu akalipila umwana mwaume uumusansamusha.¹³ Alishuka umuntu uyo uusanga amano; kabili ena alakwata no kwiluka.¹⁴ Ifyo wa nonka ukufuma mu mano fya wamapo ukucila ifyo silfere akesa kupela mukubweshu ne cakulunda caiko cawama ukucila golide.¹⁵ Amano ya wamishapo ukucila ifyakubeka elo takuli icakukabila cobe icingapalanishiwa kuli ena.¹⁶ Alikwete inshiku shakutantalila mukuboko kwa kukulyo kwakwe; mukuboko kwakwe ukwa kukuso mwaba ubukankala no kucindikwa.¹⁷ Ena imibele yakwe mibele yaluse elo inshila shakwe mutende.¹⁸ Ena cimuti ca mweo kuli abo abacikatilila, abo abekata kuli cena balishuka.¹⁹ Ni kumano Yahweh apangile icalo, ku kwiluka ena aishile kupampamika imyulu.²⁰ Ni kumano Yahweh amatenga yaisukile elo na makumbi yalikuponya icime.²¹ We mwana mwaume wandi, ulekusunga iciunda ca bupingushi no kwiluka, wileka fifume ku menso yobe.²² Fyena fikesa kuba ifya bumi ku mweo obe no kutemwa kwa kuyemfya kwa cakufwala mu mukoshi obe.²³ Eluntu webho ukesa kwenda munshola yobe mu mutende no lukasa lobe talwakaipunune;²⁴ uluntu webho walala panshi, tawakabe no mwenso; uluntu webho walala, ukusendama kobe kukaba ukwa kulowa.²⁵ Tecakweshu ukuba no mwenso kukakupumikisha cabusanso nangu icimpunta icakuletwa kubabifi uluntu cena caisa,²⁶ pantu Yahweh akesa kuba kulubal lobe elo akesa kusunga amakasa yobe ukufuma ku kwikatwa kuciteyo.²⁷ Wilakwikatililila ifya bune kuli abo abakofikabila, uluntu cili mumaka yobe ku kubomba.²⁸ Wilakulanda ku bena mupalamano bobe ati, "Kabiye, elo ukese na kabili, elo mailo nebo nkese ku kupela," uluntu webho ulikwete indalama.²⁹ Wilakupanga amapange ku konaula umwina mupalamano obe- uo waikala nankwe mupepi elo alikucetekela.³⁰ Wilakutalikana no muntu apakubula umulandu, uluntu ena tacitile nangu cimo ku konaula.³¹ Wilakukwatila no mufimbila ku muntu umukaka nangu ukusala inshila shakwe nangu shimo.³² Pantu umuntu uwabucenjeshi wa muselu kul Yahweh, lelo ena aleta umuntu umololoke mukusangalala kwakwe.³³ Itipu lyakwa Yahweh lili pa ng'anda ya muntu umubifi, lelo ena apala ing'anda ya muntu umulungami.³⁴ Aba pumya ena alabapumya, lelo ena apela ububile bwakwe ku bantu abaicefya.³⁵ Abantu bamano bapya ubucindami, lelo abapuka bakesa kusumbwilwa mu nsoni shabo.

Chapter 4

¹ Umfweni, mwe bana baume, amafunde yakwa tata, elo mukutikishe ukuti mwebho mukeshibe ifyo ukwiluka kwaba.² Nebo nkomipela ifya kukanka ifya bune; mwisuula ifyo nebo nkofunda.³ Uluntu nali umwana mwaume wakwa tata, umuteku elo umwana mwaumefye umo uwakwa mayo,⁴ ena alinsambilishe nebo elo alilandile kuli nebo ati, "Leka umutima obe ufumbate bwangu amashiwi yandi; usunge ifipope fyandi elo no kwikala."⁵ Fwaya amano elo no kwiluka; wilaba elo wilakukana mashiwi ya mukanwa kandi;⁶ wilakusula amano elo yakesa kulanda pali webho; mu temwe na ena akesa kukusunga.⁷ Amano cintu cimo icikankala nganshi eico fwaya amano elo upose ifyo wa kwata ukuti webho wiluke.⁸ Ulekwikatilila amano elo nayo yakakusumbule; yena yakucindamika uluntu webho ukayafukatila.⁹ Ena akesa kubika ukuyemba kwa kucindama pamutwe obe akesa kukupela icitebo ca bube."¹⁰ Umfwa, we mwana mwaume wandi, no kumfwikisha ku mashiwi yandi; elo ukakwata imyaka iyingi mu bumi bobe.¹¹ Nebo nkakulangilila munshila iya mano; no kukutungulula munshila ishakololoka.¹² Uluntu webho ukoenda, takwakabe nangu umo ukatalama munshila yobe elo nga ukobutuka, tawaka ipunune.¹³ Ukokwikatisha ku mafunde, wileka yena yaye, uyasunge, pantu ebumi bobe.¹⁴ Wilakukonka inshila sha babifi elo wilakuya munshila sha abo abacita imisoka.¹⁵ Wilakucicita, wilakwendamo; fumako kuli yena elo uye inshila imbi.¹⁶ Pantu bena tabalala mpaka bacite ububi elo bena tababona utulo mpaka balengeshepo umo kukuipununa.¹⁷ Pantu bena balya umukate wababifi elo no kunwa umwangashi uwakukowela.¹⁸ Lelo inshila ya

muntu umulungami ili ngo lubuto lwa kutampilapo ulo uluya lukobutilako; lwena lubalikilakofye mpakafye ukutula kwa kasuba kwafika.¹⁹ Inshila sha bantu ababifi shili ngemfinshi- bena tabeshiba baipununako²⁰ We mwana mwaume wandi, ukokumfwikisha ku mashiwi yandi; ulekupepeka ukutwi kobe kufyakulanda fyandi.²¹ Wileka yena yafume pa menso yaobe; ulekuyasunga mu mutima obe.²² Pantu amashiwi yandi ya mweo kuli abo abayasanga elo no bumi ku mibili yabo yonse.²³ Ulekkusunga umutima obe bune elo no kuucingilila, mukucenjela konse, pantu ukufuma kumutma kupongoloka akamfukumfuku ka mweo.²⁴ Fumyapo ukulanda kwa bupondamishi pa webo elo nokufumyapo ukulanda kwa bucenjeshi pali webo.²⁵ Leka amenso yobe yaloleshe kuntanshi elo utontomeke pamulola obe.²⁶ Panga inshila iya kulingana kunkasa shobe, shonse inshila shobe eluntu shikalungama.²⁷ Wipilibukila kukulyo nangu kukuso; talusha inkasa shobe munshila sha bubifi.

Chapter 5

¹ We mwana mwaume wandi, ba uwakumfwikisha ku mano yandi, bikisha amatwi yobe ku kwiluka kwandi, ² pakuti webo usambilile umucinshi na mano yobe pakuti yacingilile ukwishiba. ³ Pantu imilomo ya mwanakashi cilende iponya uluto na kanwa kakwe kakutelela ukucila amafuta, ⁴ lelo pa mpela alula kwati malulu, yaputula kwati lupanga ulwakutwa konse konse. ⁵ Amakasa yakwe yalola kumfwa; intampulo shakwe shiya ku nshila yonse ya kumbo. ⁶ Tatontonkanyapo panshila ya ku mweo. Intampulo sha makasa yakwe shapitana fye; teshiba na kuntu ena akoya. ⁷ Nomba, mwe bana baume bandi umfweni kuli nebo; mwi fumako ku kumfwa ifyebo fya mu kanwa kandi. ⁸ Wilakwendela munshila ya mupepi na ye elo wilaisa mupepi ku cibi ca ng'anda yakwe. ⁹ Muli iyo nshila tawakapose umucinshi kuli bambi nangu myaka ya mweo obe ku muntu umukaaka; ¹⁰ bambi bambi tabakasende ifyuma fyobe; ifyo wa bombela tafyakaye mu mayanda ya bambi bambi. ¹¹ Pampela ya mweo obe webo ukalila uluntu umubili obe waposwa kumbi. ¹² Webo ukulanda ati, "Ifyo napatile ukulangilila no mutima wandi wasalile ukulungikwa! ¹³ Ntaumfwilile bakasambilisha bandi nangu kubika ukutwi kwandi kubalensambilisha. ¹⁴ Nalifye ngo wapwililila mukucula mukati ke bumba, mukati kakukolongana kwa bantu. ¹⁵ Nwa amenshi ukufuma mu cakatapilamo cobe nayakonkoloka ukufma mu cishima cobe we mwine. ¹⁶ Bushe tunakafukaula tobe tufukaula konse konse no tumilonga twa mwenshi yobe tupongolokela abali nobe? ¹⁷ Leka tube tobe we mwine weka elo tetwabambi bambi abali nobe. ¹⁸ Kanakafukaula kobe kabe akakupalwa elo no kusekelela kwa mu mukashi wa mu bulumendo bobe, ¹⁹ pantu ni nsebula nkota iya kutemwa elo ni kacita wa luse. Leka amabele yakwe yalekusekesha panshita yonse; webo utwalilile lyonse ku kutemwa kwakwe. ²⁰ Pantu findo webo, we mwana mwaume wandi usendelwa na bacilende; findo webo usekela amabele ya mwanakashi uwa micitile ya bubi? ²¹ Yahweh alabona fyonse ifyo umuntu acita elo alatamba inshila shonse isho apitamo. ²² Umuntu umubi akonaikila ku mibele yakwe yabipa; ne sambu lyakwe likamwikata no ku mukaka. ²³ Ali no kufwa pantu abulilwe ifya ku kulangililwa; atungululwa kumbi ne fya mka fya bupuba bwakwe.

Chapter 6

¹ We mwana mwaume wandi nga wabika pambali ulupiya lobe nge cakwikatilamo ku lupiya ulwa poka umwina mu palamano ulwakaloba, wbikapo ubulayo bobe pa lupiya ulwa kaloba ulwapoka umuntu uyo tawaishiba, ² ninshi waiteya akakose we mwine pabulayo bobe elo webo waikata ku fyebo fya mukanwa kobe. ³ Uluntu waikatwa ku fyebo fyobe, we mwana mwaume wandi, cite fi no kuipususha we mwine, pakuti webo uli wilile mu minwe ya mwina mupalamano obe; kabuye no kuciefya we mwine no kulanda umulandu ku cinsu ca mwina mupalamano obe. ⁴ Wileka ameno yobe yalale ne nkopyo shobe ukushipula. ⁵ Uipususha we mwine kwati ni mpombo ku minwe ya mulunshi kwati conu ukufuma ku minwe ya wikata. ⁶ Lolesha kububenshi we muhtu umunag'ani, palanya ku nshila shabuko, no kuba na mano. ⁷ Tabwakata cilolo, nangu ni kangalila nangu ni kateka. ⁸ Bwena bupekanya ifya kulya munshita yalusuba na munsita ya kusepa bututula ifyo bukesa kulya. ⁹ Ukufika ku nshita ya shani webo ukasendama we muntu umunang'ani? Ukashibuka lilali ukufuma mukusendama kobe? ¹⁰ "Ukusendama panono ukushipula panono, ukuikumbatako amaboko panono no kutussha"- ¹¹ elo no bupina bobe bukesa kwati ni kabwalala no kukabila kobe kwati mushilika uwaipangasha. ¹² Umuntu umuwelewele incita tubi ya muntu ekalila mu bucenjeshi bwa kulanda kwakwe ¹³ uukapisha ku menso yakwe, uulangilila ku makasa yakwe no kusontelela ku minwe yakwe. ¹⁴ Ena elenganya fye ububi no bucenjeshi mu mutima wakwe; lyonse asongelekanya ulubuli. ¹⁵ Nipali ico ubonaushi buli no kumusanga ulolwine; mukashita fye akashonaulwa ukwabula ukupola. ¹⁶ Kwaliba ifintu mutanda ifyo Yahweh apata, ifintu cine lubali ifya muselu kuli ye. ¹⁷ Amenso ya muntu uwakusamwa, ululimi ulwabufi, iminwe iyo iisumya umulopa wa banatu abakaele, ¹⁸ umutima uyo uwelenganaya ifintu ifyakubipa, amaksa ayabutukla bwangu mukucita ifyabubi, ¹⁹ kambone ulanda ifyubufi no kulenga ulubuli pali ba wabo. ²⁰ We mwana mwaume wandi, sunga ifipope fyakwa wiso elo wisula ukufuna kwa kwa noko. ²¹ Lyonse uyakake mu mutima obe; uyakake na mu mukoshi obe. ²² Uluntu webo waenda, yakakucingilila; uluntu wasendama, yakalolekesha pali webo; no luntu webo wa shibuka, ya kakufunda. ²³ Pantu ifipope ni nyali no kufunda lubuto; ukulungika uko ukufma mukulangilila ni nshila ya ku mweo. ²⁴ Yalakusunga ukufuma ku mwanakashi impulumushi, ukufma ku mashiwi ya mwanakashi impulumushi ayakusembeleka. ²⁵ Wilakukumbwa ubune bwakwe mu mutima obe elo wileka akusende ku kulembeleka kwa menso yakwe. ²⁶ Ukusendama no mwanakashi cilende kuti ca kusendela umutengo wa mukate umo, nomba umukashi wa muntu umbi kuti walufishapo webo umweo obe wine. ²⁷ Bushe umuntu kuti apitla umulilo pa cifuba cakwe ukwabula ifya kufwala fyakwe ukubilimuka? ²⁸ Bushe umuntu kuti aenda pa mafyanga ayakukaba ukwabula

amakasa yakwe ukubabuka? ²⁹ Eico umwaume wwasendama pamo no mukashi wa mwina mupalamano wakwe; uyo uwasendama na nkwe takaye kano akakandwe. ³⁰ Abantu tabasulakofye sakala nga cakuti aiba pakufwaya ukwikuta uluntu ali ne nsala. ³¹ Lelo nga aikatwa, ali no kubwekeshapo imiku cene lubali pafyo aibile; alingile ukufuta ukulingana nefyo akwata mu ng'anda yakwe ifyakucindama. ³² Uyo uucita ubucende takwata amano; uyo uubucita ayaonaula umwine. ³³ Impumo no musebanya efya mulingila ne nsoni shakwe tashakafume pali ye. ³⁴ Ubufuba bwa mulume bupanga ubukali; takalange uluse uluntu afwaya icilandushi cakwe. ³⁵ Takasumine ukupoka ica kumufuta elo takashitwe, nangula wa mupela ifya bupe ifingi.

Chapter 7

¹ We mwana mwaume wandi, usunge amashiwi yandi bika ukukonkomesha kwandi mukati kobe. ² Usunge ukukonkomesha kwandi elo wikale elo usunge no kulangililila kwandi kubati ka mulinso lyobe. ³ Ufikake pa minwe yobe; ifilembe pafipampa fya mutima obe.

⁴ Landa ku mano ati, "Ulinkanshi yandi," elo ukute ukumfwikisha ngo mutemwikwa, ⁵ pakwabati ukalekutsaluka ku mwanakashi cilende, ku mwanakashi cinomfwa ku mashiwi yakwe aya kubeleleka. ⁶ Pe windo lya ng'anda yandi nalikulengela panse. ⁷ Nalikubona abantu bakubula amano, elo na libwene pa balumendo umulumendo uwakubula amano. ⁸ Ulya mulumendo alikupita mu kamusebo mupepi napa kupetukila pa mwakwe pang'anda, elo alile pang'anda pa mwakwe. ⁹ Cali cungulo, cilya kwaya kukofita, munshita ya bushiku elo ninshi kulifitile. ¹⁰ Kulya umwanakashi alimukumenye, alifwele kubati ni cilende, no mutima wa bufi. ¹¹ Uwakuyumfwa elo uwakutakalala; amakasa yakwetayali kwikala pang'anda. ¹² Nomba mumisebo, eluntu na muncende sha mufisankano, elo no mwapetuka monse alibeleme ukwikasha. ¹³ Amufumbuta elo amufyompa, ne cinso icakukose alanda kuli ye ati, ¹⁴ "Ndipele ubupe bwa mutende lelo, ndilapile, ¹⁵ eco ndishile ukwisa ku kumanya webo, ukufwaisha ukubona impumi yobe, elo ndikusangile. ¹⁶ Ndyanshikile ifya kufimbana fya ndi pa busanshi bwandi, ifya kubalala ifya fuma ku Egypto. ¹⁷ Ndisanshilepo pa busanshi bwandi muri, eloe, elo na cinamoni. ¹⁸ Isa, natulekunwa ukumfwika kwa citemwiko mpakafye no lucelo; natulekusansamukila mu misango yaku pangilamo icitemwiko. ¹⁹ Pantu umulume wandi talipo pa ng'anda yakwe; alile pa lwendo ulutali. ²⁰ Alipitile icola ca lupiya; akabwelela ku ng'anda umwenshi nga wabulungana." ²¹ Mukulanda ukwingi amucimfya; mukulanda kwakwe ukwa kubeleleka pamilomo yakwe amulufya. ²² Amufukukila kangu kangu kubati ni ng'ombe bakotwala mu kwipaya, kubati ni nama yaikatwa mubukusa, ²³ mpakafye umusumbo wa pula muli lyakwe. Ali kubati conicikobutukila mu kwikatwa. Taishibile ukwebati kuti alofya umweo wakwe. ²⁴ Nomba, mwe bana baume bandi, umfweni kuli nebo; mulekumfw ku mashiwi ya mukanwa kandi. ²⁵ Wileka umutima obe ulekukonka inshila shakwe; belakulufya ukuya munshila shakwe. ²⁶ Alilengele abantu abengi ukuwa panshi abaku cenwa; abantu abafwa pamulandu wakwe bengi. ²⁷ Ing'anda yakwe yaba pa nshila shaku manda; balaya kundelu sha kufita isha kumfwa.

Chapter 8

¹ Bushe amano tayakuta? Bushe umucetekanya tawimya ishiwi lyauko? ² Pamulu wa mpili ku mbali ya musebo, pamansansa ya nshila, amano yali makene. ³ Pa mpongolo pa kwingila mu musumba, akokuta. ⁴ "Ni kulim mwebo, mwe bantu, nkokuta; ishiwi lyandi lya bana baume ba bantu. ⁵ Mweba taba na mano, sambilileni amano; elo na mwebo mwe bapuba, mufwile ukukwata amano ya kumfwikisha. ⁶ Umfweni, pantu nakule kulanda pa fintu fya ku cindama, elo uluntu imilomo yandi yaisuka nkolanda pa fintu fya kulungama. ⁷ Pantu akanwa kandi kalanda pa fintu fya cishinka, elo ukubifya kwa bunani kumilomo yandi. ⁸ Yonse amashiwi ya mukanwa kandi ya cishinka; muli yena tamwaba ukusengulwila nangula ukulufya. ⁹ Yonsefye yakololoka ku muntu uumfwikisha; amashiwi yandi yakololoka kuba ku fwaya ukwishiba. ¹⁰ Saleni ukufunda kwandi ukucila silfere; saleni ukwishiba kucila golide uwakupwililika. ¹¹ Pantu amano ya bune ukucila ifya kubeka; takuli icuma icinga kumako kuli yena. ¹² Nebo, ne mano, ndekala pamo no kucenjela, elo naliba uwakwishiba elo no kulingulula. ¹³ Akatina ka kwa Yahweh kupata ububi. Nalipata icilumba elo no kuitutumuna, inshila yabubi, elo no kulanda kwa bubi. nalipata. ¹⁴ Ndikwete ukupindulula kwa bune elo na mano ayengofwika; ndi wano; amaka yaba muli nevo. ¹⁵ Ukupitila muli nevo isha mfumu shilateka, elo bakateka balapanga amafunde ayatuntulu. ¹⁶ Ukupila muli nevo bacilolo balateka, abakucindama, elo na bonse abatekela mukulungama. ¹⁷ Nalitemwa abantemwa, elo na bamfwaisha balansanga. ¹⁸ Muli nevo mwaliba ifyuma elo no kucindama, ifyuma fya kutapwa elo no kulungama. ¹⁹ Ifisabo fyandi fya bune ukucila golide, nangula fye ni golide uwaku pwililika; no ku kwata kwandi kwa bune ukucila silfere uwakupwililika. ²⁰ Ndenda munshila ya bulungami, mukati kanshila yakulungama. ²¹ Ekwaba ukweba, nkolenga abantemwa ukupyana icuma; ndesusha amabutala yabo. ²² Yahweh alimbumbile pakutampa, mukutampa kwa fitwa fyakwe. ²³ Munshita shakukale nalipangilwe- ukufuma ku kutampa, ukufuma kukutendeka kwa calo. ²⁴ Ulo takulaba ba bembu, nalifyelwe ulo takulaba utumfukumfuku utuleta amenshi, ²⁵ ulo impli tashilaimikwa elo ulo takulaba utupili, nalifyelwe. ²⁶ Nalifwele ulo Yahweh talapanga icalo elo na mabala, nangula fye lukungu lwa kutampilapo mwi sonde. ²⁷ Eko nali uluntu abikile imyulu, uluntu ashingulwishe icishilwa pamulu wa menshi petenga. ²⁸ Eko nali uluntu abikile amakumbi mu mulu elo uluntu utumfukumfuku twabikilwe mu menshi apakulepa. ²⁹ Ekonali uluntu apangile apakupelela ba bembu, ukwebati amenshi ye lakusalangana ukucila mukukonkomesha kwakwe, elo uluntu takulaba apakupelela ukushintilila kwa mulundu wa kuma. ³⁰ Nali kulubali lwakwe, kubati muntu waishibisha ifyakupanga panga; nali kuba nankwe cila bushiku, lyonsefye ukulekusansamukila muli ye. ³¹ Nali kusansamukila mwi

Chapter 9

sonde lyakwe lyonse, elo no kusamwa kwandi kwali mu bantunse.³² Nomba, mwe bana baume bandi, umfweni kuli nebo, pantu abasunga imbibele yandi bakapalwa.³³ Umfweni ukulangilila kwandi elo mube abakucenjela; mwikulekelesha.³⁴ Uyo uumfwa kuli nebo akapalwa. Akale kubona cila bushiku pa fibi fyandi, ukule kulolelea pa mbali ya fipindamo fya fibi fyandi.³⁵ Pantu onse uwasanga nebo, asanga ubumi, elo akasanga ububile bwakwa Yahweh.³⁶ Nomba uyo uwafilwa, acena ubumi bwakwe umwine; bonse abapata nebo batemwa imfwa."

Chapter 9

¹ Umwanakashi wa mano akulile ing'anda yakwe; ena ashimpile inceshi cinelubali ukufuma ku mabwe. ² Ena alipye inama shakwe; ena aishile kuteyanya no mwangashi wakwe; kabili ena alipekenye ne tebulo lyakwe. ³ Ena alitumine abaomfi bakw abanakashi; ena akuutile ukufuma pa ncende apakusumbukisha pa musumba, ⁴ "Ni nani imbulwa mano? Leken ena apilibukile kuno lubali!" Kuli bamo ababulisha amano ya bune ena alanda. ⁵ "Iseni, lyeni ifyakulya fyandi, no kunwa umwangashi uo nebo nasankenye. ⁶ Fumeni munshila sha bumpelwa mano shenu no kuba aba mweo; endeni mu nshila sha mucetekanya. ⁷ Uyo onse uukalipila uwamiponto apokelela amashiwi ayabubi, elo uyo onse uwebaula umuntu umubifi apokelela ukutukwa. ⁸ Wilakukapila uwamiponto, umbi ena akakupata webo; kalipila umuntu uwamano, kabili ena akakutemwa webo. ⁹ Peela ku muntu wa mano, kabili ena amano yakesa kufulilako; sambilisha umuntu umulungami, elo ena akalundepo ku kusambilila kwakwe. ¹⁰ Akatina ka kuli Yahweh ecakutampilapo ca mano, no kwishiba uwa Mushilo Eka emucetekanya. ¹¹ Pantu ukupitila muli nebo inshiku shenu shikafulilako, kabili imyaka ya mweo ikalundwapo kuli webo. ¹² Nga webo wakwata amano, webo uli wamano pa lobe, kabili nga webo ulaponta, webo ukutwalila imiponto pa lobe." ¹³ Umwanakashi icungwa mututu; ena tafundwa kabili uutaishibapo nangu fimo. ¹⁴ Ena ekala pa mwenshi wa ng'anda yakwe, pa cipuna mu ncende ishakusumbuka isha mu musumba. ¹⁵ Ena akokuta kuli abo abapita nshila mu tumisebo, ku bantu abakwenda ukulungamafye inshila shabo. ¹⁶ "Leken uli onse uwatalila apailibukile bushilya kuno," alanda kuli bo abatakwata amano. ¹⁷ "Amenshi ya kwiba yakulowa, no mukate wamububifi uwabune." ¹⁸ Lelo taishiba ukuti kwaliba imfwa kulya, ukuti abeni bakukutwa baba Munshshi ishitali.

Chapter 10

¹ Amapinda yakwa Solomoni. Umwana mwaume wacenjela alenga wishi ukusekelela lelo umwana mwaume icipuka aletela nyina ubulanda. ² Ifyuma fya mububifi tafyakwata kantu, lelo ukucita icalungama kupokolola umuntu kumfwa. ³ Yahweh taleka umweo wa muntu umulungami ukuba ne nsala, leloakatandula ifi fwaisha ababifi. ⁴ Ukuboko kwa munang'ani kulenga umuntu ukuba umupina, lelo ukuboko kwa wa cincila kuleta icuma. ⁵ Umwana mwaume wa mano atutila ifilimwa mu lusuba, lelo ca nsoni wene ukulala panshita ya busomboshi. ⁶ Ifyabupe ifya fuma kuli Lesa fili pa mutwe wa muntu umulungami, lelo akanwa kambifi kaisulamo ubonaushi. ⁷ Umuntu walungama alenga abamwibukisha ukuba ne nsansa, lelo ishina lya mbifi lyonaikafye. ⁸ Aba mano balasumina amafunde, lelo icipuka icilandalanda cikesa kukonaulwa. ⁹ Uwenda muli bukaele akenda umutelelwe, lelo uupondamika imibele yakwe, akesa kwi shibikwa. ¹⁰ Uushinisha kwi linso alenga ubulanda, lelo icipuka icilandalanda cikesa kuposwa panshi. ¹¹ Akanwa ka muntu umulungami kamfukumfuku ka menshi ya mweo, lelo akanwa ka mbifi kaisulamo ubonaushi. ¹² Ulupato luleta ukutalikana, lelo ukutemwa kufimba pa filubo fyonse. ¹³ Amano yasangwa pa milomo yawa mucetekanya, lelo inkonto yabelako uyo uwabula amano. ¹⁴ Abaume ba mano ebatutila ukwishiba, lelo akanwa ka mupuka kapalamika ubonaushi. ¹⁵ Ifyuma fya mukankala musumba wakwe uwakosa; iconaula ababusu bupina bwabo. ¹⁶ Umulimo wa muntu umulungami utwala ku mweo; icilambu ca bufi citwala ku lubembu. ¹⁷ Kuli nshila ya ku mweo ku wikatisha ku kusalapulwa, lelo uukana ukulungikwa alalufiwa. ¹⁸ Uufimba pa lupato aba ne milomo ya bufi, elo noyo uusabankanya ifibi mupuka. ¹⁹ Uluntu amashiwi ya fula, ifilubo tafibulwamo, lelo uulama ifyo alanda alicenjela. ²⁰ Ululimi lwa mulungami ni silfere iyasoboloka; umutima wa mubifi wa mutengo uunonofye. ²¹ Imilimo ya mulungami iliisha ifya bune ku bengi, lelo ifipuba filafwa pamulandu wa bupuka bwafiko. ²² Ifya bupe fya bune fykwa Yahweh fileta ifyuma elo kabili tafilundako ukukalipwa. ²³ Ububifi bwangalo bwa bapuka lelo amano yalicindama ku mwaume uwiluka. ²⁴ Umweonso wa muntu umubifi eukesa muponena, lelo icifwaya abantu abalungami cikapelwa. ²⁵ Umubifi aba nge cimwela icikulu icilepitafye, elo no kuloba caloba, lelo umuntu umulungami aba kwati mufula uwakukulapo umuyayaya. ²⁶ Ifyaba umwangashi wakuntuka mu meno elo ne fyaba icushi mu menso, efyaba umunang'ani kuli yee. ²⁷ Akatina kakwa Yahweh kalatantalisha inshiku sha mweo, lelo imyaka sha mubifi shikepipa. ²⁸ Isubilo lya balungami ekusekelela kwabo, lelo imyaka sha mubifi shikepipa. ²⁹ Inshila yakwa Yahweh ebucingo bwa wa kaele, lelo ku mubifi yabonaushi. ³⁰ Umuntu umulungami takatale poswa, lelo umubifi takashale mu calo. ³¹ Akanwa ka mulungami katwala icisabo ca mano, lelo ululimi lwabipa lukaputulwa. ³² Imilomo ya muntu umulungami yalishiba ifya suminishiwa, lelo akanwa ka mubifi, kaishiba ifya kuitelela.

Chapter 11

¹ Ena Yahweh alipate icipimo cabu cunjeshi buncunjeshi, lelo ena abekelwa mu cipimo icitunyulu. ² Ulo icilambu caisa, mukonka nsoni, lelo amano yatula mukuicefya. ³ Aba kaele bena batungululwa kuli bu kaele bwabo, nomba abasungu balobela kubusungu bwabo. ⁴ Ubunkankala bwa fyuma tabupususha pabushiku bwa kukailwa, lelo lelo ubulungami

bupokolola ku mfwa.⁵ Ubuloloke bwa wakaele bulalenga inshila yakwe ukutambalala, lelo umolongani ububi bwabo bula bawisha.⁶ Ubulungami bwaba nsansamusha Lesa bulabalubula, lelo ababifi bekatwa mulunkumbwa lwabo.⁷ Umubifi nga amfwa isubilo lyakwe lilaloba ne cicetekelo cali muye ninshi capwa.⁸ umulungami apusuka mumafya lelo amafya yaponena pa mubifi.⁹ Insoso shautatina Lesa shoonaula umunankwe, lelo ni kumucetekanya eko umololoke apusukila.¹⁰ Ulo umololoke asambala, umusumba ulansansamuka; lelo imbifi ngayaloba mulaba ukwawila utumpundu.¹¹ Umusumba ulansabikwa; kwi palo lyabune ilya abo abasansamusha Lesa; lelo insonso sha mubifi, shitoba umusumba.¹² Umuntu ususha umunankwe ninshi takwata mano, lelo umuntu wamano ena ekele shilili.¹³ Uwamulomo afisulula inkama, nomba uwa cine asunga inkaama.¹⁴ Icalo ciloneka, ngatamuli ntungulushi sha mano, ukucimfya nako kwisafye lulwa mwakwata bacilolo abengi.¹⁵ Ulaya ukulipilila umweni ala cine eufyengelwamo, lelo ku wapata ukupela icilayo mufya ifi aba umutelelewe.¹⁶ Umwanakashi wa cikuku alacindamikwa nomba abankalwe babantu banonka ifyuma.¹⁷ Umuntu wa luse alayafwa umwine lelo umunkalwe alaifyengelesha umwine.¹⁸ Imbifi inokela amalipilo mufya kubepa, lelo ku utanda ubulungami asombola amalipilo yacishinka.¹⁹ Umuntu wacishinka ucita ubololoke ashukila ubumi, lelo uukonkelela ukubifya ena akafwa.²⁰ Yahweh apata abo aba mitima ya bulungami, lelo atemwa aba myendele yabula kalema.²¹ Ala mwishibe ukuti imbifi shikesa kukandwa, nomba uluko lwa bololoke lukapusuka.²² Umwanakashi wa kuyemba uwakubula insoni waba nno mupeto wa gold mu myona ya nkumba.²³ Ukufwaya kwa mololoke kuletako ubune; lelo isubilo lya mbifi kulolela ubukali bwa kwa Yahweh.²⁴ Kuli umo uusansaika fye ifyuma ena ninshi alelundapo no kucilamo; kabili naumbi uwakaso ena awila mubupina.²⁵ Kape kape ena alapalwa no upela amenshi kuli bambi naye bakamunweshwa.²⁶ Uwabupapa bwa n'ganu abantu balamutipwila, lelo kuushitisha balamulombela ipalo.²⁷ Umuntu uufwaisha ubusuma akabilisha no kutemwika, nomba kuli uyo uufwaisha ububi nabo bukamufikila.²⁸ Nabo abacetekela mufyuma fyabo bakailofya abene, lelo abololoke balelema nga mabula yapa mibundo.²⁹ Umuntu uukwata ifyongo pabamu n'ganda yakwe ukapyana umwela ne cinangwa cikesa kusanguka umusha wamutima wamano.³⁰ Umuntu umololoke akaba nge citi ca bumi, nomba ubukali bufyenga umweo.³¹ Loleni! 'Ala umololokeapoka icimulingile; pali bufi icinangwa ne mbifi!

Chapter 12

¹ Uyo onse uwatemwa ukukalipilwa atemwa ukwishiba, nomba ku wapata ukulungika cinangwa.² Yahweh atemwa umuntu musuma, lelo wapata umuntu uucita amapange yabubi.³ Umuntunse takapampamikilwe ku bubifi, na bantu abololoketaba katupulwe.⁴ umukashi wakufikapo cisote camulume wakwe, nomwanakashi uuleta insoni aba ngo bulwele bwa mu mafupa.⁵ Amapange ya mololoke yakulungama, na mano yapanda ababifiya bucenjeshi.⁶ Amashiwi yabafi fiteyo fya kupembela akashita ka kwipaya, nomba amashiwi yaba lungami yalabapokolola.⁷ Abantu babubi bala fumishiwashapo ninshi balala balobelega, nomba ulupwa lwa mololoke lukesa kwiminina ndi.⁸ Umuntu atashiwila ukulingana nomucetekanya wakwe akwata, nomba uwakupondama umutima alasulwa.⁹ Cawamishapo ukuba umuntu wafye fye uuibombela umwine ukucila ukuba umucindami kabili uwakubula filyo.¹⁰ Umuntu umololoke asakamana ubumi yafitekwa fyakwe, nomba umutima wa mbifi bunkalwe.¹¹ Ulima ibala lyakwe akakwata ifilyo ifingi, no uupepeka ificitwa fyafye ni mbulwa mano.¹² Ne cinangwa cukumbwa icuma calufyengo kumbifi, nomba ifisabo fya bololoke fitula ku bene beka.¹³ Ne mbifi ikatilwa ku nsoso shabubifi bwaiko, nomba umulungami apusuka mu bwafya.¹⁴ Ku fisabo fyamukanwa ka muntu eku fuma ukwikuta kwa fintu fya bune, ngefyo imilimo yakuminwe yakwe imulambula.¹⁵ Imyendele ya cungwa yabune mu menso yaciko icine, nomba uwa mano akutika ku mpanda mano.¹⁶ Ne cinangwa cilanga ubukali palya pene, no muntu wakucenjela apulula insele.¹⁷ No uulanda icine alanda icalungama, nomba bakambone babufi bashinikisha ifyabufi.¹⁸ Insoso sha bamo shipulinkanya ngo lupanga, nomba ululimi lwa wamano lulaposha.¹⁹ Ne milomo ya fumaluka ilabelelela, kumfwa ululimi lwa bufi lwa kashita kanono.²⁰ Mu mitima ya bapanga ububifi mwaba fye ubucenjeshi, kumfwa kusekelela kwisa kuli ba mpanda mano ba mutende.²¹ Na malwele tayakese pa mulungami, ne mbifi shaisushiwamo nama fya.²² Yahweh ena wapata imilimo yabubifi, lelo yena yatemwa abo abekalilila mu cine ca cishinka.²³ Umuntu uwakucenjela afisa ukwishiba kwakwe, nomba umutima wafipuka ubilikisha ubungulyalya.²⁴ Ukuboko kwa wakukosa kulateka, nomba ukwa mufila kutwalwa muku pumba.²⁵ Isakamika lyaku mutima wamuntu lilonshya, lelo ishiwi lyabune lilasansamusha.²⁶ Umololoke aba kutungulula wa munankwe, nomba imbela yamu bifi ibatwala ku kulubatika.²⁷ Umufila takanga nama ayibambila, lelo uwakupambana akwata icuma cakucindamisha.²⁸ Na bonse abendela munshila yabololoke basanga rumweo na muli yi nshila tamwaba mfwa.

Chapter 13

¹ Umwana mwaume wa mano omfwa amafunde yakwa wishi, lelo uwamiponto tekuti omfwe ukwebaulwa.² Ififuma ku fisabo fya mukanwa kakwe umuntu asekelela ubune bwa fintu, lelo icilaka ca ncenjeshi ni kulufyengo.³ Umo uyo uusunga akanwa kakwe acingilila umweo wakwe, lelo umo uyo uwasamuna imilomo yakwe akayonaula umwine.⁴ Icilaka ca muntu umunang'ani ku kumbwa nomba takwata nangu cimo, lelo icilaka ca bantu abakuncila bakaba abakankala mu kwikuta.⁵ Umuntu umulungami apata ubufi, lelo umuntu umubifi ailenga ukusebana, elo ena acita ifyansoni.⁶ Ubulangami bulinda abo abakaele mu mibele yabo, lelo ububifi bupotamika abo abacita ulubembu.⁷ Kuli umuntu umo uicindamika umwine, lelo takwata nangu cimo, kabili kuli no muntu umo uyo uibepekesha ukutakwata ifili fyonse, libe wafyuma icine cine.⁸ Icikonsolwelo ca mweo wa muntu umukankala fyuma fyakwe, lelo umupina tatiina

kantu.⁹ Ulubuto lwa bantu abalumngami luka balenga ukusekelela, lelo inyali ya bantu ababifi ikabikwa kunse.¹⁰ Icilumba cena cibushafye ifyongo, lelo kuli abo abomfwa ku kupandwa kwa mano ya bune kuli amano.¹¹ Ifyuma filapwa uluntu kwaba ukufinonkela mulubilo, lelo umu uyo uupanga indalama ku kubomba ne minwe yakwe akalenga indalama shakwe ukufula.¹² Uluntu icakwenekela nga tacicitikile, cena citompola umutima, lelo icakukabilisha nga cafikilisha muti wa mweo.¹³ Uyo onse uusula ifunde aileletela ukucululuka, lelo ena uyo uucindika ifunde akalambulwa.¹⁴ Ukufunda kwa muntu uwamano kamufukumfuku ka mweo, ku kupilibula mwebo ukufuma ku citeyo camfwa.¹⁵ Ubune bwakushilimuka bunonka ukutemwikwa, lelo imibele yabatakata icishinka taipwa.¹⁶ Umuntu uwakucenjela abomfya amano mufyabusalo bonse, lelo icipuka cisalanganya ubupumbu bwa ciko.¹⁷ Inkombe imbifi iponena mu bwafya, lelo intumi ya cishinka ileta ukuwkishanya.¹⁸ Umo uyo uusula ifunde akaba uwakubulwa kabili uwakusebana, lelo ukucindikwa ku kesa kuli ye uyo uusambilila ukufuma mulungikwa.¹⁹ Icacukabila abukishiwa ukuti cakulowa kuba cilaka, lelo ifipuka fipata ukupilibuka ukufuma ku bubi.²⁰ Enda na bantu abamano nobe ukaba uwamano, lelo ukwangala kwa fipuka bakaculile ificeno.²¹ Ishamo likonka ababembu, lelo abantu abalungami bakalabumbulwa ifya bune.²² Umuntu uwabune akashila abeshikulu bakwe ifya bupyani, lelo icuma camubembu cisungilwa umuntu umulungami.²³ Ibala lya mulanda kuti lyafumya ifyakulya ifingi, lelo fyena fyonaika kubamucushacinani.²⁴ Umo uyo uutasalapula umwana wakwe umwaume alimupata, lelo umu uyo uwatemwa umwana mwaume wakwe alabangila ku kumufunda.²⁵ Umuntu umulungami alalya mpaka ena aikusha icilaka cakwe, lelo ulufumo lwa mubifi lyonse luba ne nsala.

Chapter 14

¹ Umwanakshi wamano akuula ing'anda yakwe, lelo umwanakashi umuwelewele alaitobolola umwine na maboko yakwe.² Umuntu uwenda uwakulungama alatina Yahweh, lelo uutaba na cishinka munshila shakwe alamuula ena.³ Mukanwa kamuwelewele mufuma ubwembya bwa matutumuko, lelo imilomo yawamano ikaba cingilila.⁴ Apashili ing'ombe, ikola lilaba ilyabusaka, lelo ifilimwa ifingi kuti fyaisa mukukosa kwa ng'ombe.⁵ Kambone wacishinka tabepa, lelo kambone wabufi apema ubufi.⁶ Uwamiponto afwaisha amano elo nomba tapaba nangu yamo, lelo ukwishiba kwalyanguka kuli uyo uwamuctekanya.⁷ Talukako ku mutu umuwelewele, pantu tawakasangemo ukwishiba pamilomo yakwe.⁸ Amano ya muntu uwakucenjela kwishiba inshila shakwe, lelo ubupumbu bwa bawelewele kubepa.⁹ Abawelewele baponta uluntu beshibe ukweba ati balilufyenye, lelo apali abakulungama.¹⁰ Umutima ewaishiba ubukali bwa muntu umwine lelo umbi tekuti ciboneke insansa shauko.¹¹ Ing'anda ya bantu ababifi ikesakonaulwa, lelo itenti lya bakulungama likekalilila.¹² Kwaliba inshila iyiboneka iyakulungama ku muntu, lelo impela yaiko itwala ku mfwa.¹³ Umutima kuti waseka elo uali mubukali elo ne nsansa kuti shasanguka ubulanda.¹⁴ Uwakubula icitetekelo akesakupokelela ifyo inshila shakwe shifwile ukukwata, lelo umuntu wabune akesakupokelea ifili ifyakwe.¹⁵ Uutashiba atetekelafye ifili fyonse, lelo uwakucenjela atontenkaya pantampulo shakwe.¹⁶ Umuntu wa mano alatina elo no kufuma kububi, lelo umupuka alacishamo ukuicetekela no kukana ukusokwa.¹⁷ Uwangufyanya ukukalipa acita ifintu ifyabupuka elo umuntu uulingulila alapatwa.¹⁸ Abataishiba bapya ubupuka, lelo abantu abakucenjela balafwikwa ukwishiba.¹⁹ Abantu ababi bakesakusontamo kuli abo ababune elo abo ababifi bakesakukontama pa mpongolo sha muntu umulungami.²⁰ Umuntu umupina alapatwa na kubanankwe fye, lelo abantu abanankala balakwata abanabo abengi.²¹ Uusula umwina mupalamano alabembuka, lelo uulanga ubulanda ku bantu abapina alapalwa.²² Bushe uupingula ifyabubi tekulubantika alubantikafye? Lelo abapanga ukucita ifyabune bakesakupokelela ukutemwa elo ne cishinka.²³ Kumilomo yonse iyakukosa mulafuma ubukumu, lelo uluntu ngapalifye ukulanda, kutwala mukubulwa.²⁴ Icilingwe ca bantu abamano ebunonshi bwabo, lelo ubupumbu bwabawelewele buletelakofye ubupumbu.²⁵ Kambone uwacishinka alapususha imyeo, lelo kambone wabufi apema ubufi.²⁶ Uluntu umu atina Yahweh, kabili alakwata ukucetekela muli ye; ifi fintu fikesakuba kwati ni ncende iyakukosa iyabucingo ku bana bauyu muntu.²⁷ Akatina kakuli Yahweh kaumfufuku ka mweo, pakweba ati umuntu ataluke ku fiteyo fyamfwa.²⁸ Ubukata bwa mfumu busangwa mu bantu bakwe abengi, lelo ukwakubula abantu umwana wa mfumu alonaula.²⁹ Umuntu uutekanya alakwata ukumfwikisha ukwamaka, lelo uwanguka ukukalipa alanga ubupumbu.³⁰ Umutima uwakutekanya bumi ku mubili, lelo ubufuba bulwele bwa mafupa.³¹ Uyo onse ulefyenga umupina alapisha kalenga wakwe, lelo uulangisha ukusakamana ku mupina lamucindika ena.³² Umuntu umubifi alabikwa pasnhi kuicite yakwe iyabubi, lelo umuntu umulungami alikwata umwakuba nangu ni mumfwa.³³ Amano yatusha mu mutima wa wamucetekekanya, lelo napabapumbu alaleka umwine ukwishibikwa.³⁴ Ukucita ubulungami ekusansamusha uluko, lelo ulubembu lusebanya abantu abali bonse.³⁵ Umubomfi uwakushilimuka asanga ububile ku mfumu, lelo ubukali buba pausibanya.

Chapter 15

¹ Ubwasuko bwafuuka bulafumyapo icifukshi, lelo ishiwi lya cipyu lilalunda icifukushi.² Ululimi lwa bantu bamano lakwatafye amano, lelo akanwa ka fipuka kafukumafye ubuwele wele.³ Amenso yakwa Yahweh yabafye konsefye, mukubona pafya bubi na ifisuma.⁴ Ululimi lwa mutende cimuti ca meo, lelo ululimi lwa bibi lulatobaula umupashi.⁵ Icipuka cilasuula amalangililo yakwa wishi, lelo uyo uusambilila ku kusalapula alicenjela.⁶ Mu ng'anda ya muntu umulungami mwaba icilambu icikulu, lelo ubunonshi bwa mbifi bumupelafye amafya.⁷ Imilomo ya bantu bamano isalanganyafye amano, lelo kumitima ya fipuka ta caba ifyo iyo.⁸ Yahweh alipata amalambo ya bantu ababi, lelo ipepo lya bantu baololoka emo acankila.⁹ Yahweh alipata inshila ya bantu babipa, lelo ena atemwefye uyo uufwailisha ifya

lungama.¹⁰ Ukusalapulwa kwine kwine kulamulolela uyo onse uufuma munshila elo uyo uapata ukulungikwa kesa kufwa.¹¹ Imbo elo no bonaushi fyaliba palwalala kuntanshi yaka Yahweh; ngo kucilapo imitima sha bana baume ba bantu?¹² Uutumfya alakana ukulungamikwa; ena takayeko kuwamano.¹³ Umutima wa nsansa ulenga pa cinso ukusamwa, lelo ukukalipa kwa mutima kufungaula umupashi.¹⁴ Umutima wa mucetekanya ulafwaisha ukwishiba, lelo akanwa ka cipuka katinamina ubuwele wele.¹⁵ Inshiku sha bantu batitikishiwa shonse sha bafye ishabulanda, lelo umutima wakusekelela waba no mutebeto utapwa.¹⁶ Twa wamapo utunono utwamukatina kakwa Yahweh ukucila ubunonshi ubukulu ubwamucimfulunganya.¹⁷ Cawamapo icakulya ca musalu uko ukuli ukutemwa ukucila ing'ombe sha kunona ishakupeka no lupato.¹⁸ Umuntu wacifukushi alundapofye ifyongo, lelo umuntu uukokola pakufulwa alapwisha ukutalikana.¹⁹ Inshila ya munang'ani yaba ukubati ni ncende apali ulubao lwa myunga, lelo inshila yawaololoka ni nshila iyakukulwa iyakupabuka.²⁰ Umwana mwaume wa mano aleta insansa kuli wishi, lelo icipuka ca muntu cilasusha ng'ina.²¹ Ubuele wele bulasansamusha umuntu wabula amano, lelo uyo uwakata ukwiluka endadye mu nshila yaololoka.²² Amapange ya bula ukupandwako amano yalonaika, lelo apali bakapandwa wa mano abengi yalatunguluka.²³ Umuntu alasanga ukusangalala uluntu apela ubwasuko bwa kufikapo; ifyo ya wamangashi amashiwi yalandikwa mu nshila yakulinga!²⁴ Inshila ya mweo itungulula abantu ba mano pa mulu, pakuti benga pilibuka ukufuma kumbo panshi.²⁵ Yahweh alabongololola ing'anda wa wacilumba, lelo alacingilila ifyakwata mukamfwilwa.²⁶ Yahweh alipata amatontonkanyo ya bantu babipa, lelo amashiwi ya mutende yaliwama.²⁷ Kabolala aletela ulupwa lwakwe amafya, lelo uyo uwapata amafisa kanwa akekala.²⁸ Umutima wa muntu walungama ulaipishamo ilyo taulaasuka, lelo akanwa ka bantu babipa kapongololafye ububifi bwakako bonse.²⁹ Yahweh abafye ukutali na bantu babipa, lelo alomfwa ipepo lya bantu balungama.³⁰ Ulubuto lwa menso luleta insansa kumutima elone mbila nsuma ebumi kumubili.³¹ Ngacakuti wabikako amano uluntu umo akokupindulula pafyo wikala, webu ukatwalilila ukuba pa bantu bamano.³² Uyo uukana ukusalapulwa alisuusha umweine, lelo uyo uumfwa ku kulungikwa alakwatilapo ubwishibilo.³³ Akatina kakwa Yahweh kasambilisha amano elo icitamilapo pakucindama kuicefya.

Chapter 16

¹ Amapange ya mutima ya bafye ku muntu, lelo ku lulimi lwakwa Yahweh ekufuma ubwasuko.² Shonse inshila sha muntu shakololoka mu menso yakwe umwine, lelo Yahweh eupima imipashi.³ Ulekubika imilimo shobe kuli Yahweh elo amapange yobe ya katunguluka.⁴ Yahweh alicita conse umwabela umulimo wa ciko, pamo na babifi ku bushiku bwa kumanama.⁵ Yahweh alipata onse uwakwata umutima wa cilumba, lelo mwishibishe pali ici, tabakayefye ukwakubula ukulimunwa.⁶ Ku citemwiko icitangapwa elo na bucine ifilubo eko fifimbilikishiwa elo na ku katina kakwa Yahweh eko abantu bafumina kububi.⁷ Uluntu inshila sha muntu shili ishakusekesha kuli Yahweh, alalenga na balwani ba uyo muntu ukuba mu mutende na ye.⁸ Cawamapo utunono mu bulungami, ukucila ukunonka ifingi mu lufyengo.⁹ Mu mutima wakwe emo umuntu apangila inshila yakwe, lelo Yahweh eutungulula intampulo shakwe.¹⁰ Ubupingushi bwa kuputwamo bwaba pa milomo ya mfumu, akanwa kakwe takafwile ukubulwa umulinganya.¹¹ Icipimo ca mulinganya cifumafye kuli Yahweh ifipimo fyonse mu mufuko fyabafye mulimo wakwe.¹² uluntu imfumu sha cita fintu fya bubi, ico cintu icili icakusulisha, pantu icipuna ca bufumu cipampamikwafye ku kucita icawama.¹³ Imfumu ibekelwafye mu milomo isho ishilinda ica cishinka elo atemwa uyo uulandilapofye.¹⁴ Ubukali bwa mfumu ni nkombe yamfwa lelo umwaume wa mano alesha ukupwisha ubukali bwakwe.¹⁵ Mu lubuto lwa cinso ca mfumu emwaba umweo elo no bubile bwakwe bwaba bfe kumbi ilyo ilileta imfulu ya mukulekelesha.¹⁶ Cawamishapo ukupoka amano ukucila golide. Ukukwata ubwishibilo ekulingile ukusalwapo ukucila silfere.¹⁷ Inshila ya kupabuka iya bantu bakololoka ilafuma ku bubi; uyo untu acingilila ubumi bwakwe alalonda inshila yakwe.¹⁸ Icilumba ecitampilapo pakonaulwa elo no mupashi wa bukali eutangilila ukuwa.¹⁹ Cawamapo ukuba uwaicefya pakati ka bantu abalanda ukucila ukwakanya ifya pokololwa na bantu ba cilumba.²⁰ Uyo onse uwiluka ifyo aebwa akesakusanga icabune, elo na bo abacetekela muli Yahweh bakesakupalwa.²¹ Uyo uwamano mu mutima etwa uwakwiluka elo no kuwama kwa mashiwi kulenga ukusambilisha kwa kula.²² Ukwiluka ekamfuku mfuku ka mweo kuli uyo uwakukwata, lelo icilangililo ca fipuka bu wele wele bwabo.²³ Umutima wa muntu wa mano upela akanwa ukushilimuka elo no kulundapo ukusembeleka pa milomo yakwe.²⁴ Amashiwi ya bune eluto lwa buci ulwakulowa ku mweo elo ebundapishi ku mafupa.²⁵ Kwalibako inshila iiboneka iya wama ku muntu, lelo impela yaiko ni nshila ya kumfwa.²⁶ Insala yaubombesha ilamubombela; pantu insala yakwe ilamupakatikisha.²⁷ Umuntu wa cabe cabe ashulumuna ububi elo ne milandile yakwe yaba ukubati mulilo uyo uubabaula.²⁸ Umuntu wakupusauka ubushafye ifyongo elo no lwambo lupatulula ifibusa fyatemwana.²⁹ Umuntu wakakata alabepa ku mwina mupalamano elo no kumutungulula ukutentemukila ku nshila ishawama.³⁰ Umuntu uupilabaula amaenso ateya ifintu ifibi; bonse abo abapepeka imilomo bakalenga ifibi ukucitika.³¹ Umushishi wa buta cilongwe ca bukata; ciletwa mukwikala mu bulungami.³² caliwamapo ukukokola mukufulwa ukucila ukuba impalume elo umo uutungulula umupashi wakwe alishipa ukucila umo uwa cimfya umusumba.³³ Ifipendelo fiposwa pa cisalu, lelo ukusala ku fuma kuli Yahweh.

Chapter 17

¹ Cawamapo ukuba tondolo no mukate uwakuma ukucila ing'anda ya kwisulamo ukusefya kwa kutalikana.² Umubomfi wa mano akatungulula umwana mwaume uucita ifyansoni elo akabanikwako kubati ni ba wabo.³ Inongo ni kuli ssilfere

elo umuba ni kuli golide, lelo Yahweh alasmfya imitima. ⁴ Uwaflubo alakuti ku milomo ya mubembu; uwabufi apepeka ukutwi kululimi lwa kubongolola. ⁵ Onsefye uupumya umupina atuka uwamupangile elo noyo uusansamukila icabubi takalekwebye ukwabula uku kandwa. ⁶ Abeshikulu ecilongwe ca bakote elo baleta ukucindama ku bana babo. ⁷ Ukulanda kwa bune takuwamina icipuba; nangulafye milomo ya bubifi tekuti ilinge ku ba kucindikwa. ⁸ Ubupe bwaba kubati libwe ilya kwelenganya ilya kutemwikwa ku minwe mukolipela; konse ako aalukila, alalunduluka. ⁹ Onsefye upulula umulandu afwaya ukutemwa, nomba uubwekeshapo umulandu umo wine alonaula bacibusa atemwisha. ¹⁰ Ukukalipila kulengila mu muntu uumfwikisha ukucila ukuma icipuba amakofi umwanda umo. ¹¹ Umuntu mubembu afwaya fye ulubo, kanshi intumi itaba bwino eyo bakamutumina. ¹² Cawamapo ukukumanya cibuli uyo baibila abana ukucila ukukumanya icipuba no bupuba bwa ciko. ¹³ Nga cakwebati umo abweseshu ububi pa bune, ububi tabwakafume mu ng'anda yakwe. ¹⁴ Ukutamapa kwa fimfulunganya kwaba kwati untu aitaila amenshi konsefye, kanshi taluka kubulaki ulu tabulatampa. ¹⁵ Umuntu uwalekako uwaflubo elo no muntu uwaebaula uwakulungama- bonsefye ba muselu kuli Yahweh. ¹⁶ Cindo icipuba cingalipilila indalama pakwebati cisambalile amano, ulu takwete ishuko lya ku ya sambilila? ¹⁷ Umunobe alaba uwakutemwa inshita yonse elo wenu alafyalwa munshita sha kucula. ¹⁸ Umwaume uwakubula amano alaka amalayo ya bufi elo esakuba uwakulenga inkongole sha bena mupalamano. ¹⁹ Onse uwatemwa ifyongo ninshi atemwa ulubembu; elo uutalimfya umwinshi wakwe alenga amafupa ukutobaika. ²⁰ Umuntu uwakwata umutima wakupondama tasanga nangu cimo icabune; no wabwilika ndimi akaponenwa mukulacula. ²¹ Uuli onse uwaba umufyashi wa cipuba alailetela ubulanda umwine; elo na wishi wa cipuba tansansamuka. ²² Umutima wa kusansamuka muti wa bune, nomba umutima wa kutobeka ulomya amafupa. ²³ Umuntu wa filubo alapka ubupe wa mubumfinsolo pakuti apondamike imbile ya wakulungama. ²⁴ Uumfwikisha alosha icinso cakwe ukuli amano, lelo amesno ya cipuba yalolesha kumpela sha calo. ²⁵ Umwana mwaume icipuba cabulanda kuli wishi elo alalangulusha nyina uwa mufyele. ²⁶ Kabili, teca bune ukukanda umuntu uwakulungama; nangulafye ukube ca bune ukulekucusha abaume bacine. ²⁷ Onse uwakwata amano abomfya amashiwi ayanono elo uyo uwacifukushi likwata ukumfwa. ²⁸ Ne cipuba cine itontonkanyo lya ciko kuba uwa mano caikala tondolo; uluntu aisala akanwa kwe, alabikwa ukuba uwamano.

Chapter 18

¹ Uyo uwikala eka afwaya ifyo umwine temwa no kupandwa amano kukalifya umutima wakwe. ² Icipuka tacisanga insansa mukwishiba, lelo kanofye mukupataulwa ifya mu mutima wakwe. ³ Uluntu umuntu umubi aisa, ukusulwa ku lesa naye pamo ne nsoni no musebanya. ⁴ Amashiwi ya mukanwa ka muntu menshi ayakushika; na kamfukumfuku ka mano ka mulonga aka koposa amenshi. ⁵ Te ca bune ukuba bwino ku muntu umubifi, nangu ukufyenga umungtu umololoke. ⁶ Imilomo ya cipuka imuletela ifinsa elo na kanwa kakwe kamulombela ukupumwa. ⁷ Akanwa ka cipuka eka muletelela ne milomo yakwe eciteyo cakwe. ⁸ Amashiwi ya walwambo ya bakwati fya kulya ifya bune ifya mulubilo ifikotentemukila mu fya munda ya mubili. ⁹ Kabili, uyo umunang'ani mukubomba kwakwe ni wabo wa muntu umonaushi. ¹⁰ Ishina lyakwa Yahweh lupungu lwa kukosa; umuntu umololoke alabutukilako no kupusuka. ¹¹ Ifyuma fya mukankala musumba uwakukosa na matontonkanyo yakwe ya bakwati cibumba ca kusansuka. ¹² Umutima wa cilumba eulenga umuntu ukuwa, lelo ukuicefya ekutangilila ubucindami. ¹³ Uyo uwasuka talaumfwa- ailetela ubuwelewele elo ne nsoni. ¹⁴ Umutima wa mungtu kuti wapusuka ku bwele, lelo umutima wa kutompok Nni uwangaushipikisha? ¹⁵ Umutima wa kucenjela ufwaya ukuwishiba no kutwi kwa wa mano kufwaya ukumfwikisha. ¹⁶ Ubupe bwiswila umuntu inshila no kumuleta pa cinso ca bantu abacindami. ¹⁷ Uwabalilapo ukulubulula umulandu wakwe aboneka umulungami mpakafye umunankwe aisa no kumwipusha. ¹⁸ Ukupendula kupwisha ifikansa elo kupatutulula pakati ka bapusene. ¹⁹ Wabo uyo babembukila alikosapo ukucila umusumba uwa kukosa, elo ifikansa fyaba kwati maingwe ya pe linga. ²⁰ Ififuma mu kanwa ka muntu fikamulenga ukwikuta; akekuta icibweshu ca milomo yakwe. ²¹ Imfwa no mweo fitungululwa no lulimi, no yo onse uwatemwa ululimi akalya ifisabo fya luko. ²² Uyo uwasanga umukashi sanga icintu icabune, elo akapokelela ukutemwikwa ukufuma kuli Yahweh. ²³ Umuntu umubusu alomba ukuse, nomba umuntu umukankala asuka ubukali. ²⁴ Uyo uufwaya bacibusa abengi bamuletela ukonaulwa, lelo kuli icibusa icacila pali wenu.

Chapter 19

¹ Umuntu umulanda awamapo uyo uwendela mu cine cakwe ukucila uyo uwilikanya amashiwi mukulanda kanshi cipuka. ² Nakabili, tacawama ukupupumina ukwabula ubwishibilo noyo uutatekanya alaluba inshila. ³ Ubupuka bwa muntu bulonaula umweo wakwe no mutima wakwe wafuilwa Yahweh. ⁴ Icuma cifusha ifibusa, nomba umuntu umulanda bamufumya kufibusa. ⁵ Kambone wabufi takubulwe ukulimunwa na kabepa wa bufi takapusuke. ⁶ Abengi balepusha ukutemwika ku muntu umukankala no muntu uyo uupela ifya bupe ni cibusa wa bantu bonse. ⁷ Apofye umuntu umulanda ba wabo bonse balamupata; palibufi ifibusa fyakwe ifimutaluka ukuya ukutali! Akuta kuli bo, awe bena baliile. ⁸ Uyo onse uupoka amano alitemwa umweo wakwe; noyo uufwaisha ukwishiba akasanga ishuko. ⁹ Kambone wa bufi takabule ku limunwa, nomba uyo uubepa ubufi akaloba. ¹⁰ Ta calinga ku cipuka ukwikala mukuipakisha pali bufi ku musha ukuteka abana ba mfumu. ¹¹ Amano yalenga umuntu ukukokola ukukalipa no kusuula kucilubo ekucindika kwakwe. ¹² Ubukali bwa mfumu bwaba kubati cilulumo ca nkalumu, nomba uluse lwaiko lwaba kubati ciime pa cani. ¹³ Umwana mwaume icipuka lishamo kuli wishi no mukashi wa bulaki ena kutonaila kwa menshi. ¹⁴ Ubupyani bwa ng'anda ne fyuma bufuma ku bafyashi nomba umukashi wa mano afuma kuli Yahweh. ¹⁵ Ubulamu buponesha umuntu mutulo

utukulu, nomba uyo uutafwaya ku bomba akaponenwa ne nsala.¹⁶ Uyo uunakila amafunde acingilila umweo wakwe, nomba umuntu uutatontonkanya pa myendele yakwe eukafwa.¹⁷ Uyo onse ukumbusukako abalanda akongweshwa kuli Yahweh elo ena eukamubwesha pafyo acitile.¹⁸ Kalipila umwana obe umwaume ilyo ku cili isubilo cikulu wibika mapinge ya kumubiika kumfwa.¹⁹ Umuntu uufulwa bwangu afwile ukufuta amafuto; nga wa mupususshako, ukamulipilila na kabili nga abwekeshapo.²⁰ Kutika ku mano no kupokelela amafunde, pakuti nobe ube na mano mu mweo obe.²¹ Mu mutima wa muntu mwaba amapange ayengi, nomba ubufwayo bwakwa Yahweh ebukabelelela.²² Icitewiko icishipwa eco umuntu akabila elo umuntu umulanda awamapo ukucila uwabufi.²³ Akatina kakuli ya Yahweh katwala abantu ku mweo; onse uwakwata akekuta no kukaana cushiwa uboni.²⁴ Umunang'ani atubika ukuboko kwakwe mwi lishi, ena takakubweshemo no kutwala pakanwa kakwe.²⁵ Puma uupumya, no muntu imbulwa mano akabelwamo na mano; kalipila uyo uwingeluka, nao akanonkamo ukwishiba.²⁶ Uyo uwibila wishi no kutamfya nyina mwana mwaume uuleta insoni no musebanya.²⁷ Nga waleka ukumfwa amafunde, we mwana wandi umwaume, ukaluba ukufuma ku mashiwi ya kwishiba.²⁸ Kambone wa bufi alasuula ubupingushi na kanwa kabufi kalamia ifya lufyengo.²⁹ Ubupingushi bwasingilwa abapumya ne mpumo shlolela inuma sha fipuka.

Chapter 20

¹ Umwangashi ulafulunganya ne cakunwa icikola cimya imbuli; uyo onse uucikonkelela takwata mano. ² Akatina ka mfumu kaba kwati katina ka musepela wa nkalamo iikobuluma; uyo uuilenga ukufulwa ailelelanye umwinefye mu mweo wakwe umwine. ³ Caliba mu cinshi kuli uyo uutaluka ku fyongo, nomba imbulwa mano yonse itolokela mu fikansa. ⁴ Umuntu umunang'ani talima mu mibundo; ena akafwaya icisabo panshita ya kusombola nomba takacikwate. ⁵ Amapange ya mu mutima wa muntu yaba kubati ni pamenshi yakushika, nomba uyo uwamano eukatapamo. ⁶ Umuntu alaitakisha mufingi ati wa luse, nomba ni nani uwingamusanga uyo uwa cishinka? ⁷ Umuntu umulungami endela muli bukaele bwakwe, na bana bakwe abaume abakamukonkapo bali no kupalwa. ⁸ Imfumu iyaikala pa cipuna uku bomba umulimo wa bupingushi ilafuuta ububi bonse pa cinso caiko. ⁹ Ni nani uwingalanda ati, "Nebo umutima wandi wa liwama; na lisangululwa ku masambi yandi"? ¹⁰ Ifipimo ifitali fya cishinka ne milingo iitalingene- Yahweh alifipata fyonse. ¹¹ Nangu mwaice eshibukilwa ku micitile yakwe, nga cakuti imicitile yakwe yaliwama no kololoka. ¹² Amatwi ayomfwa elo na menso ayabona fyonse ni- Yahweh wa fipanguile. ¹³ Wilakutemwa tulo epali waba kuba mu mu bupina; ulekushibula amenso yobe elo webo ukakwata ifya kulya ifingi. ¹⁴ "Tafiweme! Tafiweme!" efilanda uushita, lelo uluntu afuma aya akoitakisha. ¹⁵ Kwaliba golide elo na mabwe ayengi ayakuluma umutengo lelo imilomo ya mano ya lyafya ukusanga. ¹⁶ Upoke ilaya lyakwe uyo uwabika ubucingo pa mweni no kulikata nge cikatila mulandu uluntu ena akocingilila pa mwanakashi wa misango ya bubi. ¹⁷ Icilayo cipokelwa mu bucenjeshi tepa kulwa, nomba panuma akanwa kakwe ka kesulamo insakalabwe. ¹⁸ Amapange ya tantikwafye mukupandwa amano elo ni ku kutungululwa na mano webo wingalwila inkondo. ¹⁹ Uwamulomo atulisha inkama kanshi webo wilakwenda na bantu balanda sana. ²⁰ Umuntu uwatipwila wishi nangu nyina, umusaniko wakwe ukashima mukati kamfinshi ya kufita fititi. ²¹ Ifyuma ifinonkwa bwangu pakubala tificita bune ku mpela. ²² Wilanda ati, "Kalandula pa bubi ubu!" Ulekulolela pali Yahweh elo ena eukapususha. ²³ Yahweh alipata ukupima kwa bucenjeshi elo fipimo fitali fya cishinka ta fyawama iyo. ²⁴ Intampulo sha mu ntu shi tungululwa na Yahweh; nga nomba ena kuti aishiba shani inshila yakwe? ²⁵ Caliba citeyo ku muntu ukubilima pakulanda, "Ici cintu ca kushila," elo atampa ukutontonkanya ifya cipilibula panuma ya kupanga ²⁶ icilayo. Imfumu ya mano ilolululamo ababi elo ya pishapo no mupeto wa kuwilako ing'ano ²⁷ Umupashi wa muntu emusaniko wakwa Yahweh, uukolengula fyonse ifya mukati na nkati kwakwe. ²⁸ Icitewiko citapwa ne cishinka filinda imfumu; icipuna caiko calicingililwa ne citemwiko. ²⁹ Ululumbi lwa balumendo maka yabo no bucindami bwa bakote nimfi shabo. ³⁰ Ukumaulwa ukucita ifilonda kufumyapo ububi ne mpumi shiwaminisha ifya munda.

Chapter 21

¹ Umutima wa mfumu kamulonga ka menshi mu minwe yakwa Yahweh; alakapindulwila konsefye ukuntu atemwa. ² Shonse inshila sha muntu shalyololoka mu menso yakwe umwine, lelo ni Yahweh fye eupima imitima. ³ Ukucita icalungama no kololoka cili icingapokelelwapo icine cine kuli Yahweh ukucila ifyabupe. ⁴ Amenso yabukali elo no mutima wa cilumba inyali ya babifi lubembu. ⁵ Amapange ya wamutekatima yatwalafye ku kutunguluka, lelo onse uucita mukubilimisha esafye ku kubililwa. ⁶ Ukunonkela ifyuma ku lulimi lwabufi cine ico icileima elo citeyo icipaya. ⁷ Ubukakashi bwababifi ebukesa kubatintila ukutali, pantu bena balakana ukucita icawama. ⁸ Inshila ya muntu wa milandu yalyongama, lelo uyo uwaololoka acita ifyalungama. ⁹ Cawamapo ukwikala pa cifutu ca mutenge ukucila ukwikala mumo no mukashi wabulaki. ¹⁰ Ukukabila kwa mbifi kufwayafye ifyabipa; umwina mupalamano wakwe tengasangapo ububile mu menso yakwe. ¹¹ Uluntu uutumfya alimunwa, ifiwelewele fisa mukuba namano, elo noluntu uwamano alangililwa, esakwikatisha ku kwishiba. ¹² Umuntu waololoka alatamba ing'anda ya muntu wabipa; alesa mukuleta abantu babipa mu konaulwa. ¹³ Uyo uwisala amatwi yakwe ku kulila kwa babusu, nankwe akesa kulila ukupongomoka, lelo takese kwasukwa. ¹⁴ Icabupe camunkama cilabweshamo cifukushi elo icabupe camubumfisololo cilabweshwa ubukali bwine bwine. ¹⁵ Uluntu umulinganya wapita, cilaleta ukusamwa ku muntu walungama, lelo cileta ukutinya ku bacita ububi. ¹⁶ Uyo uutaluka ukufuma kunshila yakwiluka, akesakutusha mwibumba lya bafwa. ¹⁷ Uyo onse uwatemwisha amangalo akesakuba umubusu; uyo uwatemwa umwangashi elo namafuta takese kunonka. ¹⁸ Umuntu

wabipa cakulubwilako cawalungama, no muntu wabula bucine cakulubwilako abantu baololoka.¹⁹ Cawamapo ukwikala mu matololo ukucila pamo no mukashi wabulaki no bukali.²⁰ Ifyuma wingakabila namafuta fisungwa umwikala abamano, lelo icipuka ca muntu cicibaula fyonse.²¹ Uyo uucita icalungama elo aliba bwino uyu muntu alasanga umweo, ubulungami, elo no kucindamikwa.²² Umwaume wamano alanina umusumba wa bamaka, elo no kuwisha abakosa abo bacetkelamo.²³ Uyo onse uubakilila akanwa kakwe elo no lulimi alaitalusha imwine ukufuma ku mafya.²⁴ Uwacilumba elo no muntu wa bukali-"Katumfya" emicitile yeshina lyakwe pamo necilumba cakukana ololwa.²⁵ Ifyakukabila fya muntu umunang'ani filamwipaya umwine, pantu amaboko yakwe yalakana ukubomba.²⁶ Akasuba konse akabilafye elo no kukabilisha, lelo umuntu walungama alapela elo tatana.²⁷ Ilambo lya mubifi lyamuselu; lilacilapo nokuba ilya muselu uluntu alileta namapange yabipa.²⁸ Kambone wabufi akesakufwa, lelo uyo uumfwa akalekulanda mu nshita shonse.²⁹ Umwaume wabipa alakosha pacinso cakwe, lelo umuntu waololoka alashininkisha palwa nshila shakwe.³⁰ Takwaba amano, takwaba ukwiluka, elo takwaba ukupanda kwamano ukwingacilinganya Yahweh.³¹ kabalwe epekanishiwa pabushiku bwa bulwi, lelo ukucimfya kwabafye kuli Yahweh.

Chapter 22

¹ Ishina lya bune lilingile ukusalwa ukucila ubunonshi elo ububile bwabune ukucila silfere elo na golide. ² Abantu abanonshi elo na bapina bakwata ici mukupalana- Yahweh ekalenga wabo bonse. ³ Umwaume washilimuka abona amafya no kuifisa umwine lelo uwakushishita akonkanyapofye elo no kucula pamulandu wa ici. ⁴ Icilambu cakuicefya elo akatina kwakwa Yahweh bunonshi, ubukata, elo no mweo. ⁵ Imyunga elo nefiteyo fyalala munshila ya mubifi; uyo onse uubaka umweo wakwe akatuluka kuli fyena. ⁶ Sambilisha umwana inshila ena afwile ukuyamo no luntu ena akakula takatale apatukako kuli filya filangililo. ⁷ Abantu abanonshi bateka abantu abapina na onse uukongola musha kuli uyo uukongweshwa. ⁸ Ena uubyaka ububifi ali no kusombola ububi elo ne nkonto ya cipyu yikafumishiwapo. ⁹ Uwakwata amenso ya luse ali no kupalwa, ena abanya umukate wakwe na bapina. ¹⁰ Fumya uwamilandile yabubi, elo ulupato; ifikansa elo ne miponto fyalepwa. ¹¹ Ena uwatemwa ukusanguluka kwa mutima elo uy ne milandile yakwe yaba iyabune, ena akakwata imfumu nga cibusa wakwe. ¹² Amenso yakwa Yahweh yolekeshwa pa mano, lelo ena afumyapo amashiwi ya wa bufi. ¹³ Umuntu umunan'ani alandile ati, "Kuli inkalamo mu musebo! Nebo nalayipayiwa mu ncende sha panse."¹⁴ Akanwa kakwa cilende cilindi icitali; ubukali bwakwa Yahweh butalama uyo onse uuwilamo. ¹⁵ Ubupuka bwakakilwa mu mutima wa muntu umwaice, lelo inkonto yakusalapulwa ibatamfisha ukutali. ¹⁶ Uyo onse uucusha abantu abapina pakuti ayifushishe ifyabunonshi, nelyo ukupela ku bantu abanonshi, akaba umupina. ¹⁷ Yisula ukutwi kobe elo umfwe ku mashiwi ya wa mano elo upele umutima obe ku mano yandi. ¹⁸ Pantu cikaba icakusekeshwa kuli webo nga wafisunga fyena mukati kobe webo, nga cakuti fyonse fikobelengwa ne milomo yobe. ¹⁹ Eico icisuma cobe cikaba muli Yahweh, nevo na yafunda kuli webo lelo-na kuli webofye. ²⁰ Bushe nevo ntakulembela webo insodelo amakumi yatatu aya filangililo elo na mano, ²¹ pa kufunda webo ifishinka muli aya mashiwi ya cishinka, eico webo wingapela amasuko ayakufikapo kuli abo abakutuma? ²² Wiyibila umupina pakuti ena mupina, nangula ukufyengelesha abali mukukabila pa mpongolo, ²³ pantu Yahweh akabalubulwilako umulandu wabo, elo ena akapoka umweo kuli abo bakobebila bena. ²⁴ Wibika bucibusa no muntu umo uutungululwa no bukali elo wiya no muntu uwa cipyu, ²⁵ nangu ukusambilila inshila shakwe elo webo ukabika iciteyo pa mweo obe. ²⁶ Wiba umo uubika amaboko pamo na bacita iflayo, nangu uubika icikatilo ca nkongole. ²⁷ Nga wafilwa ukuba ne nshila yakupelelamo, cindo cingalesha umo ukukusendela ubusanshi ubuli panshi yobe? ²⁸ Wifumya umupaka wakale uwa cilibwe ico ifikolwe fyenu fyabikile. ²⁹ Bushe webo wali bona umwaume wacenjela mu milomo yakwe? Ena akatalama pantanshi ya shamfumu; takatalame pa bantu yaweyawe.

Chapter 23

¹ Uluntu webo waikala kukulya nakateka, umwenekeshe ifili kucinso cobe, ² elo ubike umwele kubulaka bobe ngolimuntu umulili. ³ Wilakukumbwa ifyamalila fyakwe, epali filyo fyabufi. ⁴ Wilakubombesha sana kukuicindamika; ba uwamano uwalinga ukwishiba uluntu wingaleka. ⁵ Bushe webo ukulrka amenso yobe ukutontaopo? pantu cena cikamena amapindo kubati nikapumpe no kupupukila mulwelele. ⁶ Wilakulya ifilyo fya muntu walinso lyakaso elo elo wilakukumbwa ifyamalila fyekwe, ⁷ pantu ena umusango wakwe wakupenda umutengo wafilyo. Ena alanda kuli webo ati, ulye nokunwa!" nomba umutima wakwe tauli nobe. ⁸ Webo ulu nokuluka utunnofye utolile elo ukutasha kobe kukaba kwafyefye. ⁹ Wilakulandila mumatwi yacipuka, epali ena asula amano yamashiwi yobe. ¹⁰ Wilakusesha umupaka wakale uwa mabwe nangula ukwingila mumabala yabana banshiwa, ¹¹ pantu kalubula wabo wakukosa elo naena akobalubulwilako umulandu kuli webo. ¹² Losha umutima obe kufilangililo elo namatwi yobe kumashiwi yakwishiba. ¹³ Wilakwikatilila ifilangilio ifikofuma kumwaice, pantu webo nga ukomusalapula yee, ena takafwe. ¹⁴ Ulekumupuma necembya elo wingapususha umweo wakwe ukufuma kumbo. ¹⁵ We mwana mwaume wandi, umutima obe ngawaba namano, eluntu umutima wandi ukasansamuka; ¹⁶ umutima wandi ulasansamuka uluntu imilomo yobe yalanda ifyakulungama. ¹⁷ Wileka umutima obe ulekukumbwa imicitile yababembu, lelo utwalilile ukutina Yahweh inshiku shonse. ¹⁸ Cinefye inshita ekoili nesubilo lyobe talwakaputulwe. ¹⁹ Umfwa! we mwana mwaume wandi, elo ube namano yakutungulula umutima obe munshila. ²⁰ Wilakwampama nabacakolwa, nangu balili banama, ²¹ pantu bacakolwa nabalili basanguka abapina notulo tukabalenga ukusapula. ²² Ulekumfwa kuli wiso uwakufyele elo wisula noko uluntu akota. Ulekunonka icishinka, ²³ ulekunonka amano, amafunde, elo no kumfwikisha. ²⁴ Wishi wa muntu umulungami alanga

nensansa no wafyala umwana uwamano alasansamukila muli yee.²⁵ Leka wisu na noko balekusansamuka no kuleka uwakufyele alekusangalala nensansa.²⁶ We mwana mwaume wandi; mpelako umutima obe nokuleka amenso yobe yakonke inshila shandi.²⁷ Pantu cilende mukanda wakushika no mwanakashi wamisango yabubi abakubati cishima icinono mumufolo.²⁸ Ena alalilila mukulolela kubati cipondo nokufusha impendwa yabubifi mu bantu.²⁹ Ninani ali nobulanda? ninani akalanguluka? ninani ali nolubuli? ninani akoilishanya? ninani ali nefilonda ukwabula ukwishiba? ninani ali namenso yacilopalopa?³⁰ Abo abekalilila pamwangashi, abo abalabusha umwangashi wakusanshiwa.³¹ Wilakuceba pamwangashi: Uluntu wakashika, uluntu ukobengeshima muli kapu nokupita pamukoshi buce buce.³² Mukulekelesha ulasuma kubati ninsoka nobukali kubati bwefwafwa.³³ Amenso yobe yakabona ifyakupapa nomutima obe ukalekweenganyafye ifyo ifyakwelenganya.³⁴ Webo ukaba kubati nyuyo uusendeme pali bema nangula uulele pamulu wamulongoti wabwato.³⁵ "Webo ukalanda ati, "Balindalwele," lelo tacenenwe. Balimpumine, lelo ntayumfwile. Nilwisa nabuka? Nebo ndefwailapo umwangashi naumbi."

Chapter 24

¹ Wilakukumbwa abo bonse abacita ifyakubipa, nangu ukuba pamonabo, ² pantu imitima yabo iyontonkanya pafimfulunganya elo nemilomo yabo ilanda pafya kuleta amafya. ³ Ukupitila mumano yacifyalilwa ing'anda emo ikulilwa elo kukwiluka eko ikalila. ⁴ Ku kwishiba ekulenga ukuti imiptule isulemo ifyabune elo kabili ifyakwimininako ubukankala. ⁵ Uusakamana amano alikosa, elo umwaume wamanoalakushisha ku kukosa; ⁶ Pantu ukutungululwa kwamano kuti webo wapima inkondo yobe elo kuli bampanda mano abengi kuli ukucimfwa. ⁷ Amano yaliba pamulu kucipuka; pampongolo ena tasamuna akanwa kakwe. ⁸ Kuliko umo uulepekanya amapange yabubifi abantu babubi bamwita ati umukalamba wamano yakutumpa. ⁹ Amapange yacipuka lubembu elo umwana alasuka uupumya. ¹⁰ Ngacakwebati webo waba uwakunaka ku mwenso mu bushiku bwaku cula, eluntu abakose bobe ninshi bunono. ¹¹ Ulekupokololako abo baletwala ku kwipaya elo no kubekata abo bonse baletantanya ku kubepaulula. ¹² Ngacakweba ati webo walanda ati, "Bona, fwebo tatwaishibe nangu cimo palwa ifi, " bushe uupima imitima takeluke pafyo webo ukolanda? Uyo umo uulinda umweo obe, bushe takeshibe ico? bushe Lesa takapele kuli cila umo ico ena alekubombela? ¹³ Wemwana mwaume wandi, ukalya ubuci pantu bwabune, pantu umuto wabuci walilowa kukulya. ¹⁴ Ayo mano nayo ayakumutima obe ngacakweba ati wayasanga webo. kuli ubwikashi bwakuntanshi elo nesubilo lyobe talyakapitukile. ¹⁵ Tecakweshu ukufisama no kulolesha kwati muntu uwakwata amano ayakubipa uuleonaula ing'anda ya muntu umulungami. Tecakweshu ukonaula ing'anda yakwe! ¹⁶ Pantu umuntu umulungami kuti apona panshi imiku cine lubali elo nokwima nakabili, nomba abantu abacitaububi baponena no kuwila mumafya. ¹⁷ Tecakweshu ukusefya uluntu umulwani obe apona elo wileka umutima obe ube uwakusansamuka uluntu ena aipuntula, ¹⁸ Nangu Yahweh abona elo afilwa ukushininkisha elo akapilibuka ukufuma kubukali bwakwe pali yee. ¹⁹ Tecakweshu ukusakamana pamulandu wabacita ifyakubipa, elo tecakweshu ukukwatila abantu babi akafindwe, ²⁰ pantu umuntu uucita ifyakubipa takwata ubwikashi bwakuntanshi elo necisaniko cabantu abacita ububi calishimininafye. ²¹ Ulekutina Yahwe, elo ulekukwatila imfumu umwenso, wemwana wandi; tecakweshu ukulakusangwa nabo abo abamusangukila, ²² pantu mukapumikishiwa kuti kwaisha icakonaula cabo elo ninani uwaishiba apengafika ubonaushi ubo bwingeshila pali bonse abo? ²³ Pali ifi nakabili kulanda kwa wamano. Umucisha cinani mu kupingula umulandu wefunde tecabune iyo. ²⁴ Lelo uwalanda kumtuntu uucita ifyabipa ati, " Webo uli muntu umulungami," akaba wakutipwa kubantu elo akapatwa kumishobo. ²⁵ Nomba abo abasalapula abo abacita ifyabipa balinokupelwa elo nefyabupe ifyabune fili nokwisa pali bo. ²⁶ Uyo onse uupela icasuko icakubula icishinka apela ukutomona kwapamilomo. ²⁷ Pekanya ukufuma kwa kubomba kobe, elo upekanye nasyonse wemwine ukuya mukubomba mu mpanga; panuma yaifyo, elo ukakule ing'anda yobe. ²⁸ Tecakweshu ukuba kambone pamwina mupalamano obe ukwabula ukushininkisha elo tecakweshu ukulaibepa kumilomo yobe. ²⁹ Tecakweshu ukulanda ati, "nebo nkacita kuli yee ifyo ena icitile kuli nevo; nevo nkabweseshu kuli ifyo acitile kuli nevo." ³⁰ Nebo nalile mwibala lya mwaume uwabulungami, ukupita mwibala lya myangashi ilya mwaume uushakwata amano. ³¹ Imyunga ninshi shalikula konsefye, no mushili wali uwakufimbwa ku nsensele, elo necibumbili camabwe nishi caliponena panshi. ³² Uluntu nevo nabweneelo no kucishibisha; nevo nalibwenekeshe elo napokelela ubulangililo. ³³ Ukusendamako panono, ukuikumbatakofye amaboko panono kukutusha- ³⁴ elo ubupina bukesa buleponena pali webo, elo no kukabila kobe kukaba kwati mushilika uukwete icanso.

Chapter 25

¹ Aya ya cila pa mapnda yakwa Solomoni, uwakopelwe ku ba baume bakwa Hesekia, king ya Yuda. ² Bukata bakwa Lesa ukupwisha umulandu, lelo ubukata bwa mfumu ku ufwasha. ³ Nge myulu sha ba umutali elo icalo caba panshi, eico umutima wa mfumu te uufwaye. ⁴ Fumyapo icimpashanya ca silfere elo ne cela uukobomba kuti abomfya silfere mu cenjela kwakwe. ⁵ Nangu fyo, fumyamo abantu ababifi ukufuma ku cinso ca mfumu elo ne cipuna ca bufumu cakwe cikapampamikwa ku kucita icisuma. ⁶ Wilakucindika we mwine ku cinso ca mfumu elo wilakutalama mu cende iyabikilwa abantu abacindami. ⁷ Cilanga kuli ye ukulanda kuli webo ati, "Isa kuno," ukucila ena ukusebanya ku ntanshi ya baume abakankala. Ico washininkisha, ⁸ wilakucileta bwangu ku kucasha. Pantu ukacita shani ku mpela uluntu umwina mupalamano obe akulenga insoni? ⁹ Talikaneni umulandu pali webo elo no mwina mupalamano obe umwine elo wilakusokolola inkama ya umbi, ¹⁰ pantu limbi uyo ukumfwa akakuletelu insoni pali webo elo ne mbila iibi pali webo iyo

itengashimwa.¹¹ Icisabo ca golide icabikwa pali silfere lishiwi ilyalandwa munshila iisuma.¹² Ininda minwe iya golide nangula iakubeka iyapangilwa na golide umusuma kukalipili kwa mano kukutwi ukukoumfwa.¹³ No kutalala kwa mfula ya kubuta pa nshita yakusombola mu bomfi wa cishinka ku abo aba mutuma; aleta umweo kuli bashikulu.¹⁴ Amakumbi aleo ukwakubula imfula ni uyo uitutumika pafyabupe ifyo tapela.¹⁵ intungulushi iyaba nokulolela kuti abambelekwa elo ululimi lwa kunaka kuti lwa toba ifupa.¹⁶ Nga wa sanga ubuci, ilyafye ubwalinga-pantu limbi, ukulya ifingi, kuti waluka.¹⁷ Wibika ulukasa lobe mu ng'anda ya mwina mupalamano obe cilanshita; kuti akutendwa elo no kukupata.¹⁸ Umwaume uuba kambone wa bufi pa mwina mupalamano wakwe aba nge canso babomfya ku nkondo, nangula ulupanga, nangula icela icatwa.¹⁹ Umwaume wakubula icishinka uyo wacetekela munshita ya bafwa aba nga ilino ilibi nangula ulukasa ulo ulwa telemuka.²⁰ Ngo muntu uwafula umwingila wakwe munshita yaku talala, nangula finiga baitulila pa fishikisa, efyaba uyo uwimba inyimbo ku mutima wa kukosa.²¹ Nga umulwani obe ali nensala, mupeleko ifyakulya, elo nga ali ne cilaka, mupeleko amenshi ya kunwa,²² pantu ukubika amalasha ya mulilo pa mutwe wakwe elo Yahweh akakulambula.²³ Icishinka nga umwela wa ku kapinda ka kukulyo uleta imfula, efyaba no lulimi ulweba ifyankama ukatumbuka ku icinso cakufulwa.²⁴ Ca wama ukwikala pa kona ya mutenge ukucila mu ng'anda imoine no mwanakashi wa bulaki.²⁵ Nga amenshi ya kutalala kuli uyo uuli ne cilaka, efyaba ne mbila iisuma ukufuma ku calo ca kutali.²⁶ Nga umushilwa wa cela nangula akamfumfuku ka isula efyaba umuntu umulungami uwawa kucinso ca bantu ababifi.²⁷ Tawama ukulya ubuci ubwingi; ifyo cimo no kufwya ubucindami panuma ya bucindami.²⁸ Umuntu wakubula- kampingu aba ngo musumba uwakulwa ukwabula ifibumba.

Chapter 26

¹ Kubati ni mfula ya kubuta mu lusuba nangu imfula mu kusombola, efyo umupuka talingila ubukata.² Kubati kaseba ku kulumba elo na utumimbi uluntu tukopupuka, efyo icitipu tacisa ku kwika.³ Ubwembya bwa kwa kabalwe, umukobelo wa mpunda elo na inkonto ya kuminako inuma sha bapuka.⁴ Wiasuka umupuka ukulingana na ubupuka bwakwe, epali nobe wapalana na yee.⁵ Asuka umupuka umwebela ubupuka bwake, pakuti eisakuba uwamano mu menso yakwe umwine.⁶ Onse uufuma ifyebo mu minwe ya mupuka ateeta amakasa yakwe umwine elo no kunwa icimfunawila.⁷ Kubati molu ya wakulemana ayakolebelafye panshilipinda mukunwa ka fipuka.⁸ Kubati kukaka ilibwe mukafunda ekupela ubukata ku mupuka.⁹ Kubati munga uwingila mukuboko kwakwa cakolwa lipinda mutunwa twa fipuka.¹⁰ Nga uulemba umupupu uucena bonse abamushinguluka ni uyo umupuka uubwekashpo ubupuka bwakwe.¹¹ Nga filya imbwa ibwekela ku malushi yaiko, efyo aba umupuka uubwekeshapo ubupuka bwakwe.¹² Bushe uulibwenepo uuli na amano mu menso yakwe umwine? Kuli isubilo ilikalamba ku mupuka ukucila kuli yee.¹³ Umuntu umunang'ani alanda ati, "Muli inkalamo musnhila! pali inkalamo pakti kancende shapa lwalala!"¹⁴ Nga filya icibi cisuka pa twakwisukilako, efyo no muntu umunang'ani aba pa busanshi bwakwe.¹⁵ Umuntu umunang'ani abika ukubo kwakwe mu mpakwilo elo ninshi takwete na maka ya kwimisha pa kanwa kakwe.¹⁶ Umuntu umunang'ani alikwata amano mu menso yakwe umwine ukucila abaume cine lubali abasuka no bupingushi ubwa bune.¹⁷ Nga ulya uwikatisha amatwi yambwa, umupita nshila uufulwa pa kukansana ukushili tekwakwe umwine.¹⁸ Nga ishilu iliposaika imifi shilepya,¹⁹ efyaba umuntu uufutika uwmuna mupalamano wakwe no kulanda ati, "Bushe ntacilasekeshafye?"²⁰ Pantu ukubulilwa kwa nkuni, umulilo ulashima; elo ukushili uwabufi takuba bufi.²¹ Ngefyo amalasha pa mifito elo ne nkuni ku mulilo, efyaba umuntu uwabulaki pakusongelekanya ulubuli.²² Ifyebo fya mukantepe ntepe fyaba kwati misasulo sha bune; yaya panshi mukati ka filundwa fya mubili.²³ Nga filya silifa ashingwilwa mu cela ce bumba efyaba ne milimo ikolanga itasha lelo umutima mukati wa bubifi.²⁴ Uyo uupata abanankwe alufyanya ifyo omfwa ne milomo yakwe elo abika ububi mukati kwakwe umwine.²⁵ Alanda ifyebo fya kongola, lelo mwi mutetekela, pantu kwaba ifya muselu cine lubali mu mutima wakwe.²⁶ Nangu ulupato lwakwe lwa lifimbwapo no buenjeshi, ububi bwakwe bukafulbulwapo mu cintu bwingi.²⁷ Onse uwimba icilinda akesa kuwilamo ne libwe likesa ku kunkulukila pali ilyo uwali sunkile.²⁸ Ululimi lwa bubifi lwa pata abantu lufwanta elo na kanwa kakutasha muli bu bumbi munda kaleta abonaushi.

Chapter 27

¹ wilakuitakisha palwa mailo pantu weba tawishibe findo ubushiku bukoleta.² Leka umuntu eo akutashe lelo tepakanwa kobe; umweni lelo temilomoyobe.³ Tontonkanya pakufina kwe libwe elo nokufina kwa mucanga ukusonsomba kwamupuka kwalilemapo ukucila ifibi.⁴ Kwaliba ukufulwa kwa bunkalwe necipyu ca lyeshi, bushe lelo nian engashipikisha kumufimbila?⁵ Cawamishapo ukukalipilwa kwapalwalala, ukucila ukutemwa kwakufisama.⁶ Ukucenwa kuli cibusa kwacishinka, lelo ukutomona kwamulwani kwabifi.⁷ Umuntu uwikutile alasuula necipeeppee cabuci, lelo umuntu uuli nensala, necintu icakulula cilomfwika icakulowa.⁸ Ngecuni icendauka ukufuma kucinsa emuntu uwendauka ukufuma pakwe.⁹ Amafuta yacena cabune elo no bubani filenga umutima ukusansamuka, lelo ukulowa kwakwa cibusa kufuma mukupandwa amano ya cishinka.¹⁰ Wilakusula cibusa obe elo naba cibusa bakubawiso, kabili wilakuya ku ng'anda yakwa wenu pabushiku bwabwafya bobbe. Umwina mupalamano uuli mupepi awamapo ukucila wenu uuli ukutali.¹¹ Ba uwamano, wemwana wandi umwaume, no kulenga umutima wandi ukusamwa eluntu nkopela icasuko kuli uyo uukompumya.¹² Umuntu uwamano alabona ubwafya elo alafisama umwine, lelo abantu abakubulwa amano balayako nokucula pamulandu waciko.¹³ Senda icakufwala cauwo uukocingilila mucilayo uluntu akocingilila namayo cilende.¹⁴ Uyo onse uupala umwina mupalamano wakwe ishiwi lya kubilikisha lucelocelo, atungwa ukuba

uwakutipwa! ¹⁵ Umukashi uwabulaki aba ngemfula iikotonaisha akasuba konse; ¹⁶ Ukumulamwina cimo nokukanya umwela, nangu ukweshia ukwikata amafuta mukuboko kwakukulyo. ¹⁷ Icela cinona icela cinankwe; mumusango umowine umuntu anona cibusa wakwe. ¹⁸ Uusunga icimuti camukunyu akalyako ifisabo fyauko, elo noyo umo uucingilila shikuu wakwe alacindikwa. ¹⁹ Ngafilya impumi yamuntu iboneka mumenshi efyo nomutima wa muntu ulanga ifyo aba. ²⁰ Ngafilya kumbo nobonaushi ttafikuta, efyo namenso yamuntu tayekuta. ²¹ Silifa bayengulula munongo elo golide bayengulula mwilungu; no muntu bamweseshia uluntu akotasha. ²² Nangu wingashonaula icipuka mwibende umuli nengano ubupuka bwakwe tekuti bupwe. ²³ Shininkisha bwino ukwishiba ifyo impanga shobe shili elo ubike amano kufitekwa kobe, ²⁴ Pantu ifyuma tafyakatwalilile. Bushe icisote camfumu cikatwalilila munkulo shonse? ²⁵ Ufwile waishiba uluntu icani cakulya ifitekwa capwa elo nefyo icipya cikokula, elo nenshita uluntu icani ukufuma mutupili cikolonganikwa. ²⁶ Abo abana bampanga bakakupela ifyakufwala elo ne mbushi shikakupela umutengo webala. ²⁷ Kukaba umukaka wambushi ukaba icakulya cobe icakulya caba nganda yobe nefyakwinisha ababomfi bobe abanakashi.

Chapter 28

¹ Abantu ababifi bafulumuka uluntu tapali icikobapepeka, lelo abantu abalungami bashimpa ngo musepela wa nkalamo. ² Pamulandu wa lubembu lwa mu calo, cli kwata intungulushi ishing, lelo umuntu uwakwata ukwiluka elo no kwishiba, cikekala inshita itali. ³ Umuntu umuipina uyo uutitikisha abapina bambi aba nge mfula iloka iyo itasha ifyakulya. ⁴ Abo abasula amafunde batasha abantu ababifi, lelo abo abasunga amafunde balabalwisha. ⁵ Abantu ababifi tabaishiba umulinganya, lelo abo abafwaisha Yahweh balishiba fyonse. ⁶ Cawamapo umuntu umubusu uyo uwendela muli bumpomfu bwakwe ukucila umuntu umukankala uyo inshila shakwe shabipa. ⁷ ⁸ Uyo uusunga amafunde emwana mwaume ukwata ukwishib, lelo uyo uwakata inkumbu pali bakatubi asebanya wishi. Uyo uupanga ishuko pakupingula sana akolonganika ubunonshi bwakwe pali umbi uukakwata uluse pa muntu umubusu. ⁹ Nga umo adumyako ukutwi kwakwe ukufuma kukumfwa amafunde, nepepo lyakwefye lyabubifi. ¹⁰ Uyo uwalufya umulungami mu nshila ya bubifi akawila mu cilindi cakwe, lelo abakubula akalema bakakwata ifyakupyana ifisuma. ¹¹ Umuntu umukankala kuti aba uwamano mu menso yakwe, lelo umuntu umupina uwakwata ukwishiba akamufumyamo. ¹² Uluntu abalungami basekelela, kuli ubukata ukulu; lelo uluntu ababifi baima, abantu balafumamo. ¹³ Uyo uufisa imembu shakwe takatunguluke, lelo uyo uutumbula elo no kuyaposa akalangwa uluse. ¹⁴ Uyo uwikala lyonse no bucindami alipalwa, lelo uyo onse uukosha umutima wakwe akaponena mu bwafya. ¹⁵ Nge nkalamo ikobuluma nangula bere afulilwe efyab ne ntungulushi ibi pa bantu abapina. ¹⁶ Intungulushi iyabulisha amano muntu umunkalwe, lelo uyo uwapata icibi akatantalisha inshiku shakwe. ¹⁷ Umuntu nga ali no mulandu pamulandu na sumya umulopa wa umbi, akaba uwamulandu mpaka imfwa elo takwakabe uukamwafy. ¹⁸ Uyo onse uwendela muli bumpimfu akasungwa uwacingiliwa, lelo uyo inshila shabipa akafwa mukampampa. ¹⁹ Uyo onse ubomba mwi bala lyakwe akakwata ifyakulya ifingi, lelo uyo onse uukonka abawelwele akakwata ubupina ubwingi. ²⁰ Umuntu wa cishinka akakwata amapalo ayengi, lelo uyo uwepoka ubukankala bwngu takaye uwabula ukukandwa. ²¹ Tacayama ukulanga akapatulula, lelo pa mulandu wa kapimfya ka mukate umuntu akacita ifibi. ²² Umuntu wakaso alabutukila ifyuma, lelo taishiba ifyo ubupina bukesa pali ye. ²³ Uyo onse usalapula umo, panuma yaico akasanga ububile ukufuma kuli ye ukucila ukufuma kuli umo umusekesha no lulimi lwakwe. ²⁴ Onse uwaibila wishi elo na nyina elo no kulanda ati, "Ulo telubembu," ni cibusa wa uyo uonaula. ²⁵ Umuntu kaitemwe akumbaula ifyongo, lelo uyo uwactekela muli Yahweh akatunguluka. ²⁶ Uyo uwacetekela mu mutima wakwe cipuka, lelo uyo uwendela mu mano akataluka kubifi. ²⁷ Uyo onse upela ku bapina takabulishe icili conse, lelo uyo onse uwisala amenso yakwe kuli bo akapokelela amatipu ayengi. ²⁸ Uluntu ababifi baima, abantu balafisama; lelo uluntu baloba, abalungami balafula.

Chapter 29

¹ Umuntu uwapokelela ukulipilwa ukwingi leo uukosha umutima wakwe ukatobeka mu kashita akanono ukucila mukuposha. ² Uluntu abantu abalungami bafula, abantu balasangalala, lelo uluntu umuntu umubifi nga ni ntungulushi, abantu balalolesha ku ntanshi. ³ Uyo onse uwatemwa amno alenga wishi ukusangalala, lelo uyo upanga icibusa na bacilende alufya umweo icuma cakwe. ⁴ Imfumu ipampamika icalo ku mulinganya, lelo uyo uufwaya amafisa kanwa alacibongolola. ⁵ Umuntu uusekesha umwina mupalamano wakwe alekofungulula isumbu pamakasa yakwe. ⁶ Mulubembu lwa muntu umubifi citeyo, lelo umuntu umulungami emba no kusangalala. ⁷ Umuntu umulungami alishiba insambu sha bapina; umuntu umubifi taishiba ayo ukoukwishiba. ⁸ Abapumya babika umusumba pamulilo, lelo abo abamano bafumyapo ubukali. ⁹ Uluntu umuntu wa mano akwata akutalikana ne cipuka, alafulwa no kusek, elo takwakabe ukutusha. ¹⁰ Abomfwa icilaka ca mulopa balipata uyo uwakubula akalema elo bafwaya umweo wa mololoke. ¹¹ Icipuka cilanga bonse ubukali bwaciko, lelo umuntu w mano alacisunga no kuinasha umwine. ¹² Intungulushi nga yapela amano kubifi, bonse bacilolo bakwe bakaba ababifi. ¹³ Umuntu umupina elo nouutitikisha bamobene, pantu Yahweh eupela amenso kuli bonse babili. ¹⁴ Nga imfumu yapingula umupina ku cishinka, icipuna ca bufumu cakwe cikapampamikwa umuyayaya. ¹⁵ Inkonto elo nokwalululwa kupela amano, lelo umwana ubutuka ukufuma kukusalapulwa abika ni ku musebanya. ¹⁶ Uluntu abantu ababifi bali mumaka, ubupulumushi bulafula, lelo abantu abalungami bakabona ukuwa kwa abo abantu ababifi. ¹⁷ Salapula umwana mwaume obe elo akakupela ukutusha; akaleta ubusuma mu mweo obe. ¹⁸ Uko ukutali icimonwa abantu balonaika, lelo uyo uusunga amafunde alipalwa. ¹⁹ Umusha

takalangililwe ku mashiwi, pantu alomfwa, takwakabe ukwsuka.²⁰ Mulabona umuntu uwacenjelesha mu mashiwi yakwe? Kuli isubilo kucipuka kucila ye.²¹ Uyo uupelesha umusha wakwe ukufuma kuli bumusepela bwakwe, pampela ya ciko paakaba ubwafya.²² Umuntu uwabukli akumbaula ubukali elo shikulu wa kulolesha kuntanshi alapanga imembu ishing.²³ Icilumba ca muntu cimutentemwina panshi, lelo uyo uwakwata upashi wakuicefya akapelwa ubucindami.²⁴ Uyo uwakana no mupupu apata umweo wakwe; alomfwa amatipu elo tapali ifyo alanda.²⁵ Akatina ka muntu kapanga iciteyo, lelo uyo uwacetekela muli Yahweh akacingililwa.²⁶ Abengi ni abo abafwaya icinso ca ntungulushi, lelo ukufuma kuli Yahweh mulinganya pa muntu.²⁷ Umuntu wakubula ubusuma cintu ckwela ku muntu umulungami, lelo uyo uo inshila shakwe shaololoka alipatwa ku muntu umubifi.

Chapter 30

¹ mashiwi yakwa Agur umwana mwaume wakwa Yake-icisendo. Uyu umwaume ashile kulanda kuli Ithiele, kuli Ithiele elo na Ucali: ² Mucishinka nalicila inama ukucila umuntunse elo ntakwata ukwishiba kwa muntunse. ³ Ntasambilila amano, nangula ntakwata ukwishiba Umo Uwamushilo. ⁴ Ni nani uwayapo ku mulu elo no ku bwela panshi? Ni nani wakolonganipo umwela mumaboko yakwe? Ni nani wakolonganikapo amenshi mu mwingila wakwe? Ni nani wapampamikapo shonse impela sha calo? Ni nani ishina lyakwe, elo ni nani ishina lya mwana mwaume wakwe? Mucishinka mwalishiba! ⁵ Lyonse ishiwi lyakwa Lesa lya lyeshiwa; ni nkwela kuli abo bonse abasanga ubutusho muli ye. ⁶ Wilunda ku mashiwi yakwe, pantu akakusalapula webo, elo ukalenga ukuba uwabufi. ⁷ Ifintu fibili ifyo nkokwipusha, wilakubakanya ukufuma kuli nevo ulo ntalaw. ⁸ Bika ifyafye elo no bufi ukutali ukufuma kuli nevo. Wimpela ubipina nangula icuma, mpela fye ifya kulya nkokabila. ⁹ Pantu nga nakwata ifingi, kuti namikana elo no kulanda ati, "Ni nani Yahweh?" Nangula nga naba umupina, kuti naiba elo no kupontesha ishina lyakwa Yahweh. ¹⁰ Wilakutuka umubomfi pa cinso cakwa shikulu wakwe, pantu akakutipa elo ukekatwa uwamulandu. ¹¹ Kwaliba inkulo itipa ba wishibo elo taipala banyinabo. ¹² Kwaliba inkulo iyaba iyololoke mumenso yabo, elo lelo tayasambwa kufiko fyabo. ¹³ Kwaliba inkulo iyo amenso yaiko yasumbulwa pamulu, elo ifyo ifipenipeni fyabo fya sumbulwa pamulu! ¹⁴ Kwaliba inkulo iyo amenso yaiko yaba kwali mapanga, elo nensekete shaiko shaba kwati myele, eico kuti baonaula abapina ukufum pa calo elo ababusi ukufuma mu muntunse. ¹⁵ Shing'anga akwata abana banakashi ababili: "Pela elo no ku pela" efyo balila. Kwaliba ifintu fitatu ifitekuta, ifine ifitalanda ati, "Capwa": ¹⁶ Kumbo; umwanakashi ing'umba; Incende iyo itomfwa iyo itesula na menshi; elo no mulilo uyo uutalanda ati, "Capwa!" ¹⁷ Ilinso ilyo ilipumya wishi elo no kusula icumfwila kuli nyina likalobolwa kuli ba mwankole ba mu mikonko elo likalikwa ku makubi. ¹⁸ Kwaliba ifintu fitatu ifisuma kuli nevo, fine ifyo ntaishiba: ¹⁹ inshila yakwa kapumpe mumulu; inshila ya nsoka mu mabwe; inshila ya combo mu mutima wa bamba; elo ne nshila ya mwaume no musepela umwanakashi. ²⁰ Iyi enshila ya mwanakashi cilende: alalya elo no kukumuna akanwa kakwe elo nokulanda ti, "Tapali icibi iconcile." ²¹ Panshi ya fintu fitatu icalo cilatutuma, elo panshi ca bune teti cikwanishe: ²² umusha ngaisa kuba imfumu; icipuk uluntu caikuta ifyakulua; ²³ umwanakashi uwapatwa uluntu aupwa; elo na kaboi uluntu apoka incende yakwa na kulu. ²⁴ Ifintu fine pa calo fyalicepesha lelo fyali cenjelasha: ²⁵ utunyelele filrngwa ifyatakosa, lelo filapekanya tulapekanya ifyakula fyatuko mulusuba; ²⁶ ba pati tefilengwa ifyakosa, lelo bpanga amayand yabo mu mabwe. ²⁷ Ifipaso tafyakwata imfumu, lelo fyonse fyendela mu mulongo. ²⁸ Elo pali malinso, kuti wamwika na maboko yobe yabili, lelo alasangwa mu cipango ca mfumu. ²⁹ Kwaliba ifintu fitatu ifya filumba mu fyongo fyafiko elo fine ifyafilumba mu fyo fyenda: ³⁰ inkalamo, iyakoseshapo pafina fyampanga- tacibwelako kucili conse; ³¹ mukolwe akotesaselela; imbushi; elo ne mfumu iyo abalishilika baikobali na ye. ³² Nga wabalipo icipuka, ukoisumbula we mwine, nangula nga walyeshapo ububifi- bika ukuboko kobe pakanwa. ³³ Nge fyo umukaka upanga amafuta elo efyo umo wa umo ukapanga umulopa nga wapilibulwa, eico ificitwa ifipangwa mubukali fipanga ubulaki.

Chapter 31

¹ Ifyebo fya mfumu Lemuelo-icilangililo nyina amafundile. ² Cindo, we mwana mwaume wandi? Cindo, we mwana waume wa mwifumo lyandi? Cindo ukofwaya, we mwana mwaume wa filayo fyandi? ³ Wikapa amaka yobe ku banakashi, nangu inshila shobe kuli abo abonaula isha mfumu. ⁴ Tefya sha mfumu, Lemeulo, tefya sha mfumu ukunwa umwangashi, nangu bakateka ukutemwa ifya kunwa ifikola, ⁵ Pantu uluntu bakanwa balaba ifya pampamikwa, no kutelula insambu sha balanda. ⁶ Peleni icakunwa icikola ku muntu uukoloba elo no mwangashi kuli abo abali mukuklipwa ukwa bubi. ⁷ Leken anwe elo alabe na kubupina bwakwe elo takebukishe na kumafya yakwe. ⁸ Langilako abo atangalanda, pali fyonse iflenga bonse abakoonaike. ⁹ Landisha elo upingule ukulingana nefya bulungami elo no kupapata icilenga ubupina na bantu ababusi. ¹⁰ Nani uwingasanga umukashi wa bune? umutengo wakwe wa kukosa ukucila utumwabwe twa luma umutengo. ¹¹ Umutima wa mulume wakwe wacetekela muli yee, elo takesa kuba umupina. ¹² Acita dintu fya bune kuli yee elo te fya bubifi inshiku shonse isha mweo wakwe. ¹³ Asala amasako ya mpanga no bushishi bwa kutelela elo, no kubomba no kusekelela na maboko yakwe. ¹⁴ Ali kwati ni ngalaba sha bamakwebo; aleta ifya kulya fyakwe ukufumya ukutali. ¹⁵ Alabuka libe bucili na bwila no kupela ifya kulya ku ba ng'anda yakwe, elo apela imilimo ku babomfi bakwe abanakashi. ¹⁶ Aceceta ibala ilyo alishita, ififuma mukubombesha kwa maboko yakwe efyo abyaa mwi bala lya myangashi. ¹⁷ Aifwika umwine mu kukosa elo no kulenga amaboko ayakukosa. ¹⁸ Abona ifikaleta ubukumu pali yee; ubushiku bonse ubwalepa ilampi lyakwe talishima. ¹⁹ Abika amaboko yakwe pa mupeto, elo ekata intambo shakolongana. ²⁰ Atambalika amaboko

yake pa bantu abapina; atambulwila amaboko yakwe ku babusu. ²¹ Tali no mwenso ne mfula ya kubuta pa bang'anda yakwe, pantu bonse abang'anda yakwe bafwala ifya kufwala fya kukaba. ²² Apanga ifya kufimba pa busanshi bwakwe, elo afwala ifya kufwala fya kutelela no kukashika. ²³ Umulume wakwe aishibikwa pa mwinshi, uluntu aikala na bakalamba ba mu ncende. ²⁴ Apanga ifya kufwala fya kutelela no kukashika no kufishitsha, elo apela imishipi ku ba makebo. ²⁵ Afwika na maka elo no bukata, elo aseka pa nshita iikoisa. ²⁶ Esula akanwa kwakwe na mano elo na mafunde ya luse mu lulimi lwakwe. ²⁷ Alolekesha pa mibele ya ba ng'anda yakwe elo talya umukate wa banang'ani. ²⁸ Abana bakwe bma no kumwita uwapalwa, no mulume wakwe ala mulumba, ati, ²⁹ "Abengi abanakashi bacita bwino, lelo walibacila bonse." ³⁰ Ukulemba kwa kulufya, ubusuma bwafye, lelo umwanakashi uutina Yahweh, akalumbanishiwa. ³¹ Mupeni ifisabo fya maboko yakwe no kuleka imilimo yakwe imilumbanye mumpongolo.

Isaiah

Chapter 1

¹ Icimonwa cakwa Esaya mwana Amosi, alyukubona icapalulwe kuli Yuda na Yeressalemu, mu bushiku bwa Ahshi, Yohakimu, Ahasshi muli Hisekia nge mfuu ya Yuda. ² Akumfweni mwe myulu, kabili kutika we sonde: kufikososa Yawe: "Abana ndikubakusha n kubasansabika lelo niba cintomfwa pali ne. ³ Ne ng'ombe ilume yalyokwishiba mwine, kabili ne mpunda yalyo kwishiba mulimba wa kwa cibinda wa cibinda wa iyyiko, lelo Isreali talyokwishiba, Isreali talyo kumfwa." ⁴ Akalanda! we luku, mwe babembu, abantu abafininwa na mampulu, abantu bufya bwaba ncita tubi, mwe bana baume abayo ukucita amafisa kanwa! Balishile Yawe, balishile uwa mushilo wakwa Isrealle, baliicitile abeni kuli ye ⁵ Nindo mucili muko puminwa? Nindo mukosangukila nakabili elo na kabili? Umutwe onse uli lwele, umutima onse ulinakile. ⁶ Ukufuma palyantilo yamakasa ukufika pa mutwe takuli ici putulwa icishele ukwabula ukucenwa; Filonda fe, ne fikwebululwa, ne filonda fyakwisuka, tafisalikwe, no kuwamisha, ukukakilwa, nangu ku bombelwa na mafuta ⁷ Icalo cenu cilyo nawilwe, imisumba yenu ilyo celwe' amabala yenu ayali muceni cenu, abeni bakoyonaula ukuyasha mubonaushi, ukucimfiwa na beni. ⁸ Umwana mwanakashi wa mu Sioni alishele ukubati ni tuti mwibala lya mwangashi, kubati cinshingwa mwibala lya fibimbi, kubati musumba ulile ukutebelelwa ⁹ Yawe wamilalo ngabulo kutusha fweba abanono, nga twali ukubati ni Sodomu, nga twali kubati ni Gomora ¹⁰ Umfweni icebo cakwa Yawe, mwebo ba kateka ba mu Sodomu; kutikeni kufipope fyakwa Lesa wesu, mwebo mwe bantu ba mu Gomora: ¹¹ "Bwanshi ubwingi bwa fya malambo kuli nebo?" efyayo ukusosa Yawe. "Ndikwete ifya kulinga mumalambo yakoca yaba sukusuku, ne minofu wa finama fyakwina; na mumulopa wa kwa cilume wa ng'ombe, uwa mpanga nangu imbushi nebo nshiyo ukubekelwamo ¹² Ulo mwaisa mukumonekela kuli nebo, ninani ukabila ifi kuli mwebo, ukunyantaula mu mansa shandi? ¹³ Mwileta nakabili umutulo wabula ubupilibulo; ububani buli bwa mu selu kuli nebo; ukulongana kwa mweshi upya no kwa masabata kwenu nebo tekuti ndekelele uku kulongana kwa bubifi ¹⁴ Nalipata nebo imyenshi ipya iyenu ne mitebeto yenu iya sontwa; fyaba cisendo kuli ne; Ndili nakile uku fishipikisha mfi. ¹⁵ Eco ulu mwatambalika maboko yenu mukupepa, nebo ndafisa amenso yandi kuli mwebo; nangu fye mwingaleta mapepo ayengi, nebo nshaumfwe; iminwe shenu shili swilemo no mulopa. ¹⁶ Sambeni „iwamyeni mwebene, fumyeni ububi bwaficitwa fyenu kucinsu candi; lekeni ububifi; ¹⁷ Sambilileni ukucita icabune, fwayeni umulinganya, afweni aba titikishiwe, peni umulinganya kubabula wishi, yeni ukucingilila ba mukamfwila " ¹⁸ "Iseni nomba, no kuleka fwebo tuyo ukulanshanya capamo," efyo Yawe aeba, "nangu imembu shenu shaba ishakukashika shani, shikayo ukuba ishakubuta nge mfula yabungululu; nangu shingaba ishakukashikisha shani kubati ni nsalu, shikaba kubati butonge. ¹⁹ Nga mukofwaya elo no kubela, mukalya ifya bune ifya mucalo. ²⁰ lelo umfwa mu kakana no kusanguka, ulupanga lukamyonaula mwebo," pantu akanwa kakwa Yawe kalilandile nci. ²¹ Umusumba uwali uwacine wayo ukwaluka shani cilende! Uyo uwa ishulemo umulinganya waliswilemo ubulungami, lelo nomba ulishilemo bakepaya. ²² Silfere yenu alisangukile icisha sangulilwa, umwangashi wenu uli sankene na menshi. ²³ bakankala benu nibacisanguka na bampani ba bango; onse alitemenwe amafisa kanwa kabili bakobutukila amalipilo. Tabako cingilola abakubula wishi, nangu kucita ici yene kuli ba mu kamfwilwa. ²⁴ Eico uku enku bisha kwa kwa shikulu Yawe uwamilalo, uwa bulamba wakwa Isrealle: Akalanda kuli bena! Nkocita icilandushi kufibambe fyandi, kabili nkoilandwila ne mwine pa balwani bandi; ²⁵ Nkayo ukupilibuli ukuboko kwandi palwa mwebo, Sangululeni ifiko nge ceta kabili mufumwemo fyonse fiko fyenu. ²⁶ Nkabwekeshapo abapingushi benu nga pakubala, naba kalungika benu nga pakubala, naba kalungika ico mukesa kwitwa umusumba wa bulungami umushi wacine." ²⁷ Sione akapuputulwa no mulinganya, na balapila bakwe ku bulungami. ²⁸ Abasangushi naba bembu bakashonaulwa capamo, nabo abasula Yawe bakaloba. ²⁹ "Pantu mwakulengwa nsoni ngeciti camiterrebinti ico mukabila, kabili mukase bana pa mabala ilyo musalile. ³⁰ Pantu mukaba kubati mutelebinti uo amabula yomine, kabili kubati libala lyabula menshi. ³¹ Umwaume wabulamba akaba kubati cani cakuma, ne mulimo yakwe kubati lubingu; bakapila pamo bonse, kabili takwakabe

Chapter 2

¹ Ifi efyo Esaya mwana Amose wa mwene mu cimonwa, palwa Yuda na Yerusalemu. ² Cikaba munshita shakulesha pa lupili lwa nganda yakwe Yahweh ikapampamikwa ukucila pamulu wa mpili, kabili lukasumbulwa ukucila utupili, kabili shonse inko eko shikankunkwila. ³ Abantu abengi bakesa no kulanda, "Iseni, twendeni pamulu ku lupili lwakwa Yahweh,

ku nganda yakwa Lesa wakwa Yakobo, kabili cikitufunda imibele yakwe, kabili tukenda munshila shakwe." Pantu mu Zioni emukesa kufuma amafunde, kabili ne cebo cakwa Yahweh ukufuma Yerusalemu. ⁴ Akapingula pakati ka inko no kulungika imilandu ya bantu na babntu; bakafula bapanga babo ukuba plao, kabili na mafumo yabo ukuti yabe ifyakutungwila imiti; uluko talwakenishe uluko lunankwe nangu ukufunda inkondo na kabili. ⁵ Mweba munganda yakwa Yakobo, iseni, kabili natwendele mu lubuto lwakwa Yahweh. ⁶ Pantu mulilekeleshe abantu benu, mwe nganda yakwa Yakobo, pantu baliswilwemo nefya kukabanga kabili bakocita ifingelengwe ngaba Peleshiti, kabili bakoiposha nabena fyalo. ⁷ Icalo cabo ciliswilemo aba silfele na golide, kabili ne fyuma fyabo tafili fyakupenda. Icalo cabo ciliswilemo bakabalwe, na maceleta teyakupenda. ⁸ Kabili icalo cabo ciliswilemo tulesa; bako kontamina ifyo bapanga ne minwe yabo yaipangila. ⁹ Abantu balikontamine panshi no muntu ukowa panshi; eco takuli kubemya. ¹⁰ Ingila mucende cilibwe noku fisama mulukungu ukufuma kufya kutinya fyakwa Yahweh nokufumina kubucindami bwa kupulamo kwakwe. ¹¹ Umuntu uitutumika akacefiwa, kabili no muntu uwa cilumba ukaletwa panshi, kabili Yahweh eeka eukasansabikwa ubo bushiku. ¹² Pantu kukesa kuba ubushiku bwakwa Yahweh wacinkupiti buli pali onse uitutumuna no kuimya, kabili napali onse uwaisumbula- kabili ukaletwa panshi- ¹³ napa Kevi yonse iyamu Lebanon lyakulepa noku sansabikwa, kabili napa miti yonse iyamu Bashani. ¹⁴ Pali bulya bushiku. bwakwa Yahweh wa mabumba napa mpili shonse ishitali, kabili napa tupili tonse utwa sansabikwa, ¹⁵ napa lupanga lonse ututali, kabili napelinga lyonse ilya cibumba, ¹⁶ napa mato yonsefye ayaku Tashishina yonse amato ayakushisha. ¹⁷ No muntu uicicibika ukubikwa panshi kabili abantu abaicicibika bakapona; Yahweh eka eukasansabikwa muli bulya bushiku. ¹⁸ Tu Lesa tonse fye utwafye tukaloba. ¹⁹ Abantu bakengila muncengo sha fimabwe namu filindi fyamu mushili pa mulandu wakutinya kwakwa Yahweh, napa mulandu wabu cindami bwa kupulamo kwakwe, ulo akema pakuti isonde likakutume. ²⁰ Pali bulya bushiku abantu bakaposa tu Lesa twabo utwa Silvere notwa golide uto baipangile abene kukupepa- bakatuposela kuli tutondo no tususu. ²¹ Abantu bakengila mu ncengo mu fimabwe muninga sha fimabwe ifikulu pa mulandu wakutinya kwakwa Yahweh napa bucindami bwa kupulamo bwakwe, ulo akema pakuti isonde likatutume. ²² Leka ku cetekela mu muntu, uo umupu waba mu myona yakwe, finta wi ngamulingako?

Chapter 3

¹ Lolesha shikulu yawe wa milalo alinokwiso ukufuma mu yerusalemu nakabili ukufuma muba yuda icakutungilila ne shintililo: no kusalanganya umukate kabili ne cakushintilako conse ica menshi. ² Ne mpalume kabili umwaume wabulwi, kapingula kabili kasesema na kuli onse ukocita ifyakubuka nangu mu kalamba. ³ Mushika wamakumi yasano elyo umukankala, na kabilo, na wamano no uko ishibo ifyakuntanshi ⁴ Nkolyo kulenga abaice ukuba bacilolo babo, elo no tunya bakolyo kubatungulula pali bo. ⁵ Na bantu bakolyo kubacilishanya, umuntu no muntu kabili kuli onse umu pamwina mupalamano; na baice balyo kutunka bakalamba, nowakulacendwa kacita misula kumunkankala ⁶ Umuntu akolyokwikata na ndume mu ng'anda yaba wishi no kusosa, ulyukukwata cifimbano, elyo banga katungulula, kukuboko kobe! ⁷ Palyubo bushiku mulyo mulapunda no kusosa, "nshakomfwe kwishiwi lyenu; nshikweteko umukate ne cakufwala. Kamwalyo kuli ndungula nabantu bandi ⁸ Na mu Yerusalemu alikuponwa, na Yuda no lyakuwa pantu indimi shabo nemicitile ukulyu kupinkana na Yawe, ku kukalifya amenso yakwe mubukata bwakwe. ⁹ Baloleshe mu menso fikulye kulengo bunte mukupinkana nabo; elyo kabili cikaletu lubembu nga Sodom; tabalyokufisa. Kalanda kuli bo! Pantu balyokuiletela ububi. ¹⁰ Eba muntu mulungami ukuti cilife bwino, balinokulya ifisabo mufyo bacita. ¹¹ Kalanda kumubomfi! cikayokuba cibi cikacitilwa palibo. ¹² Abantu bandi baice ebakubo bakacilika kabili abanakashi abakuboku batungulula. Mwe bantu bandi; bonse abakomitungulula aba mulubansa bese kukufulunga nshila shabo. ¹³ Yawe alikwinina kukulubulwilako abantu. ¹⁴ Yawe alikwisa kupingula nokupinkana nabakalamba babantu bakwe naku ntungulushi shabo. "Mwalikufya kuma mabala ya myangashi; cafumpulwa kumayanda yenu mwa? ¹⁵ Cinshi kuli mwebo apo mufwanta abantu bandi, apamulyukupela mupela ifinso fyabalanda uku ekusosa kwakwa shikulu yawe wa milolo. ¹⁶ Yawe epakusosa ati pamulandu bana kwa sioni bacilumba, balyukula enda abaletongomona imikoshi, abalyukula lembulula amenso mukwenda benda no kulayo kumeka, na kumakasa yabo balyokulalisha nkwingili. ¹⁷ Eico shikulu akalyukuba kulengwe fyeya yapamulu wa mitwe sha bana bakwa sioni, kabili yawe na mapupa ya baina mwe bana bambushi. ¹⁸ Pali bulya bushiku bakayokufuma mu mumwando ya bufi nolubembu nga kuma celeta. ¹⁹ Mukwenda angufyanya ababombesha mulile wakwe ku;eka tulekumana! kupalama nokwisa kukupanda amano no kupalwa. ²⁰ Kulanda kubasosela bubi batila ubune abalyo kusosela mubune batila bubi. ²¹ Ne mikano, nenindaminwe, ne fipini fyapa myona. ²² Ne fyakufwala fikata, nefikuntu, ne nsalu yansenkebele nefya mbukulu. ²³ Ne nsalu ishakubekabeka na nsalu shakolokondwe, nefitebo, ne fifimbo ²⁴ Nomba apalyukuba ice fungo epakabo kununka mukusa, apalyukuba ilamba epakoba mukungo, apalyukubo fikuti epakaba pala, apali ica kukaikana lamba lya lusamu, Apali ukuyo ukulemba epakabo kushitikwa. ²⁵ Abaume bobbe bakabo kulwa kulupanga ne mpalume shobe shikawa mubulwi. ²⁶ Ne mweshi sha misumba shikayo kuwe lesa nokulila, umusumba ukekala panshi nauikungumana

Chapter 4

¹ Pali mbulya bushiku abanakashi cine lubali bakwikatilila kumwaume umo nokutula ati, "ifyakulya fyesu tukayo ukulya; ififwalo fyesu tukafwala. Lelo leka tupitekofye ishina lyobe kukufuuyapo umusebanya wesu." ² Palibulya bushiku umusambo wakwa Yawe ukuba uwabune kabili uwakukatamisha, kabili necitwalo cemucalo cikaba icabune kabili

icakutemuna kuli abo abapusushi mu Isreali. ³ Cikaba icakucitika ukuti uukashalamu sioni na uyo umu ukoshala mu Yerusalemu akaba uwakwitwa uwamushilo, cila umu uwalembwa nga uwa mweo mu Yerusalemu. ⁴ Icicikatika ilyo shikulu akaba uwakuwasha ububifi bwabana banakashi ba sioni, kabili akaba uwakuwamya ifyatolele nomulopa ukufuma mubamu Yerusalemu, ukumfya inshila shabupingushi bwamupashi kabili nomupashi namulilo ukobilimuka. ⁵ Nomba pamusumba onse uwa lupili lwa Sioni kabili napamulu wacende yakuumanimapo, Yawe alinokupanga ikumbi necushi mukasuba, kabili nokubengeshima kwebingu lyamulilo mu bushiku cikaba bucingo pamulu wabukata bonse. ⁶ Cikaba cakwikalamo kucitelelwe munshinta yakasuba ukufuma kucikabilila, kabili icakufisamamo necakuubamo ukufuma kumabimbi

Chapter 5

¹ Leka njimbe ulwa mutemwikwa wandi musuma, ulwimbo lwao natemwa pebala lyakwe lyamyangashi. Umudemwikwa wandi wakwata ibala lyamyangashi pa lupili lwa mufundo sana. ² Alilishimine, afunyamo amabwe, no kulibyalamo imyangashi iyacilamo kubune. Alikulilemo ulupungu mukati kaliko, na kabili wakumbila no mwakukumbila. Walalolela ukuti fitwale myangashi, nomba fyatwelefye myangashi ya mpanga. ³ Elo nomba, abekashi bamu Yerusalemu na bantu bamu Yuda, bapingula pakati ka ine ne bala lyandi lyamyangashi. ⁴ Finshi fimbifayashala ukucita kwibala lyandi lyamyangashi, ifyo nshacita kuli uyo? Ulo nalolesha ukuti litwale myangashi, mulandu ndo ya twalila imyangashi ya mpanga? ⁵ Nomba nkakweba ifya nkacita kwibala lyamyangashi lyandi: Nkofunyako ulusasa, nkalicite umulemfwe. Nkatobaula ne cibumba caliko, kabili likanyataulwa. ⁶ Nkalileka ukusapa, kabili talya katungwilwe nangula ukushimaulamo. Icacuti ba pengula ne myunga fikatabilile. Nkeba kabili amakumbi ukukana loka palifyo. ⁷ Ico ibala lyamyangashi lyakwa Yahweh shakapanga ni nganda yakwa Israeli, namu Yuda umwaume ecalimbwa cakwe cimusansamusha; walelolela icishinka nomba kabili, kwali ukwipaya; ku bulungami, moneni, kabili, kupunda ukupokololwako. ⁸ Nkalanda kuli abo ba mpana ing'anda ne ng'anda, abo ba mpana impanga ne mpanga, mpaka tapalipo na pashele, kono mwebo mweka mushela mu mpanga! ⁹ Yahweh umwine fyonse wanjeba, ayengi amayanda yakaba ifipompwa, nangula ayakulisha na yakuyemba, ukwabula nangula wakwikalamo. ¹⁰ Mwibala likulile ama eka ikumi limo likalatwala bafwa umu, wa homa wa mnuto ukalatwalafye imuseke umu. ¹¹ Akalanda kuli abo abalamuka kumacaca mulucelo mukuleta icakunwa icikola, abo abakokola ukwisha mu bushiku mpaka ubwalwa bwabakola. ¹² Bakwete amaseke ne fisekele, nsombo, imitolilo, no bwalwa apo bakosefya, nomba tabalenakila ifyo Yahweh acita nangula kucindika imilimo yakuminwe yakwe. ¹³ Ecalenga abantu bandi baila muli bunkole ico tabakwata icumfwila, intungulushi shabo bacindika shaya ne nsala, na bantu yaweyawe babo tabakwete cakunwa. ¹⁴ Ecalenga imanda shabo shafwaisha sana kabili nashicenamisha utunwa; abasambashi, abantu, intungulushi shabo, no kusamwa nabo abali ne nsansa mulibo, ukutentemukila ku manda. ¹⁵ Abaume bakaba patikisha ukukontama, no muntunse akanakila, amenso yabacilumba yakaposwa panshi. ¹⁶ Yahweh shakapanga aka sansabikwa mufya cishinka fyakwe, na Lesa uwa mushilo akalangisha bumushilo bwakwe kufya bulungami bwakwe. ¹⁷ Elo impanga shikalekulya kubati nimu mulemfwe washiko, na mutekwa abana ba mpanga baka mema kubati bena fyalo. ¹⁸ Kalanda kuli abo abatintanya ifyabubifi ku ntambo ya buwelewele na batuntanya amasambi kubati cili kuntambo ya cikotikala. ¹⁹ Kalanda kuli abo abalanda, "Lesakaendeshe, kacite bwangu, ico tumone ca citika; kabili nokupekanya kwa ekafye uwamushilo wakwa Israeli kwise, pakuti limbi tuyeshibe. ²⁰ Kalanda kuli abo abakuta ububifi ubwabune, no bubifi ubune; uwimininako ukufita kubati lubuto, kabili ukubuta kubati kufita; uwimininako ifya kulula kubati fyakulowa, ne fyakulowa kubati fyakulula! ²¹ Kalanda kuli abo abamano mu menso yabo abene, no kucenjela mukwishiba kwabo abene! ²² Kalanda kuli abo ababulamba mukunwa ubwalwa, kabili amalamba mukusakanya ifyakunwa ifikola; ²³ Abalekelela abamisoka, mukubakanda, no kufyenga abakaele pansambu shabo! ²⁴ Ecalenga ngo lulimi lwa mulilo, kabili kubati cani icauma icikoya mu cimbilimbili ca mulilo, ico imishala yaba akabola, no kununka kwabo kukoluluka ngo lukungu. Ici cikacitika pantu nabakana ifinde lyakwa Yahweh katula, kabili pantu balisula ishiwi lya eka ulwa mushilo wakwa Israeli. ²⁵ Ecalenga ubukali bwakwa Yahweh bwaimina pa bantu bakwe. Alifumishe ukuboko kwakwe palibo kabili alebacusha. Impili shatenkana ne fitumbi fyabo fili kubati fisoso mutushila. Muli ifi fintu fyonse, icipyu cakwe tacilaleka, moneni, ukuboko kwakwe kucili na kwiminina. ²⁶ Akemya pa mulu icimweno candalapu kuba kufyalo fyakutali no kulisha umutolilo kuli aba abakumpela ya calo. Lolesha, bakesa ulubilo kabilo bwangu. ²⁷ Takuli wakunaka nangula ukutelententa palibo, tapali wakushipula nangula ukupona mutulo, nangula mishipi ukukakuka, nangula intambo shapa sapato ukuputuka. ²⁸ Imifwi yabo yacitwa na mata yabo yabafye iyapeteka. Amabondo yaba kabalwe babo yaba kubati mabwe, nemipeto ya maceleta yabo kubati cimpunta. ²⁹ Ukubuluma kwayako kubati kwa nkalamo, yaka buluma kubati misepele ya nkalamo. Bakakula no kutasha icitapwa no kucitwala kumbi, takuli wakupusuka. ³⁰ Pali ubo bushiku bakabulumina icitapwa ngafilya bemba abuluma. Nga cakutula kuli uulelolesha pa mpanga akamona ukufita no kucula, kabili no lubuto luka pangwa ukufita kuma kumbi.

Chapter 6

¹ Mu mwaka elo imfumu Uziah afwile, namwene shikulu alikelem pa cipuna; ali pamulu kabili nokusumbwile no mufuko wa mwingila wakwe waliswile ne nganda ya bufumu. ² Pamulu wakwe pali ba Seraphimu; cila umu akwete amapipingo cine konse konse, na fibili fyafimbile pa menso yakwe, na kuli fibili afimbile amakasa yakwe, kabili kuli fibili alipupukile. ³ Cila umu alitile umunankwe kabili alandile, "Wamushilo, wamushilo, wamushilo, ni Yahweh uuleteka!

Isonde nenganda yaliswilemo no bukata bwakwe." ⁴ Pa ciunda ca mashiwi yabo abali kulila, imifula ya fikakilo fyali telententeshiwe, kabili nenganda yaliswilemo ne cushi. ⁵ Elo nalandile, "Cabulanda kuli ne! Pantu naonaulwa ico ndi mwaume uwo umulomo ishaba iyabune kabili njikala pa bantu abo imilomo ishaba ishabune, pantu amenso yandi yalimwene imfumu, Yahweh, Yahweh uuleteka!" ⁶ Elo umo paba Selafimu, wali mpumpukile; walikwete ne laka lya mulilo ilyo alepwile ku lumono pabulambo. ⁷ Walinjikete pamilomo naco kabili alandile, "Mona, ici caikata imilomo yobe; ukushininwa kobe kwasendwa, kabili ne sambu lyobe lwabelelwa uluse." ⁸ Naumfwile ishiwi lyakwa shikulu walanda, "Ninani nkotuma; ninani akotwilako?" Elo nalandile, "Elo nalandile, "Epo ndi; ntumeni." ⁹ Walandile, "Kabiye no kweba aba bantu, "Kutikeni, lelo tamwalekutesha, nangu mulekulolesha, lelo tamwakeshibe uko cilolele." ¹⁰ Panga imitima yaaba bantu ukukana iluka, ubakomye namatwi, ubafimbe na menso. Pantu limbi kuti bamona na menso yabo, ukumfwa na matwi yabo, kabili nokupilibuka nokuba aba ku poshiwa. ¹¹ Elo nalandile, "Shikulu, chikapelela kwii?" Walyasukile, "ukufika napo ukonaulwa nokushala ifiboly, ukunshita napo amayanda yakashala ifipompa; ukunshita napo icalo chikashala amatololo, ¹² Ukunshita napo Yahweh akatamfisha abantu ukutali, ne calo consefye cika suulwe. ¹³ Nangufye umo pekumi bengashala muli ici, nco cine cikonaulwa na kabili; nge cimuti ca Oki, kulashala icishiki, elo imbuto shamushilo shikashala nge cishiki mu calo.

Chapter 7

¹ Kabinge mu nshiku shakwa Ahaz mwana Jothan, mwana Uziah, imfumu ya ba Yudah, emulya Rezin imfumu ya Silya na Pekah mwana Remaliah, imfumu yakwa Israeli, baile ku musumba wa Yerusalemu ku kulwa nankwe, lelo balifililwe ukuucimfya. ² Kabili calandilwe muba munganda ya kwa David, ukutala Aramu acetekela Efraimu. Kweni umutima wakwe walitutwime; ne mitima ya bantu bakwe, nga filya imiti ya mumitengo intenkana ku mwela. ³ Kabili Yahweh asosela kuli Esaya, "Fumina kunse no mwana obe Shear-Jashub uye kumanya Ahaz ku mpela ya mufoola ya cishiba capa muulu kunshila yalola ku mpanga yakwa Kacapa wa nsalu. ⁴ Kabili umwebe ati, 'uisunge kabili wisakamikwa, witina kabili wileka umjutima obe ututume no mulandu wa fishiki fibili ifya milando ibili iyilefuka icushi, na mulandu wa cipyu cakwa cakwa Resin na Aram, na Pekah mwana Remaliah. ⁵ Aramu, Ephramu no mwana wakwa Remaliah naba ku mpanga amano ayabi; abati, ⁶ "Natusanse Yuda na ukubongolola kabili tucitule tubule cibe cesu; kabili tubikemo imfumu imbi umwana wakwa Tabeel. ⁷ Shikulu Yahweh atila, "Tefyo cikaba; kabili tafyakacitike, ⁸ Pantu umukulu wakwa Aramu ni Damascus, na umukulu wakwa Damascus ni Resin. Mu myaka amakumi mutanda na isano (65), Ephraimu akatobaulwa kabili takabe uluko lwa bantu. ⁹ Umukulu wakwa Ephraimu ni Samaria, no mukulu wakwa Samaria mwana wakwa Remaliah. Nga tamukwete icicetekelo tamwakekale imyaka iingi. ¹⁰ Elyo Yahweh akonkenyepo ukusosa kuli Ahaz, ¹¹ "Lomba icishibilo kuli Yahweh Lesa obe; ulenge cishike nge nshishi nangula ucilenge cilepe ukufika ku mulu." ¹² Lelo Ahaz atile, "Nsha kalombe nangu shakeshe Yahweh." ¹³ Kabili Esaya alyaswike, "Umfwa we nganda yakwa Davidi. Bushe tacikumene icakuti mutendushe abantu? Kabili mutendushe na Lesa?" ¹⁴ Eico Yahweh umwine akomupela icishibilo: Moneni umukashana akemita, no kufyala umwana umwaume, kabili akamwinika ishina lya kuti Immanuel. ¹⁵ Akalya umukaka watikama no buci ilyo akeshiba ukukana ububi no busuma. ¹⁶ Pantu ilyo uyu mwana ashilaishiba ukukana ububi no kusala ubusuba, icalo ca mfumu shibili cikalekeleshiwa. ¹⁷ Yahweh akaleta pali webo, pa bantu bobbe, pa nganda yakwa wiso inshiku ishi ashibako ukutala pabushiku Ephraimu ashilile Judah - ekutala akaleta imfumu ya Assyria." ¹⁸ Nomba pa nshita ilya Yahweh akalishiba umunsoli kuli ba lunshi ababa ku mpela yatu mifoolo utwafuma mu mumana wa Naelo uwaku Egypto naku nshimu shaba mu calo ca Assyria. ¹⁹ Kabili fikesa no kwikala, fyonse pa mikunkuluko ya mipokapoka napa fimilale fya mabwe napa mateshi ya myunga yonse napa ncende sha menshi shonse. ²⁰ Muli ubo bushiku, akabomfya icaku beyelako cakwashima mu citungu camu mumana wa Euphrate- ukubomfya imfumu ya Assyria- Yahweh akabeya umutwe no bupipi bwaku makasa; kabili ici ca kubuyelako cikabeya no mwemfu. ²¹ Nomba muli ubo bushiku, umuntu akasunga umwana wa ngombe umukota uwa mukuni ne mpanga shibili. ²² Nomba pa mulandu waku fulisha kwa mukaka, akalya umukaka watikama, pantu umukaka watikama no buci efyo bonse abakashala mucalo bakalalya. ²³ Nomba muli bulya bushiku, icifulo conse umwali imiti ya myangashi ikana limo (1000), iingashitwa mu ndalama sha silfele ikana limo, mukaba ifimpusa fya myunga ne fyani. ²⁴ Umo akaya kulya ne mifwi, no buta, pantu calo conse mukabafye ifimpusa fya myunga ne fyani. ²⁵ Kabili pa mpili shonse isho balesekwila ku lukasu pa kuti bafumyepo insequ, tamwakayepo pa mulandu wa kutina ifimpusa fya myunga ne fyani; kabili cukasanguka cifulo umo ingombe shikalalya icani kabili umo impanga shikalanyataula.

Chapter 8

¹ Yahweh walanda kuli ne, "Bula ici pampa cetebulo kabili lembapo pamulu waciko, 'Maher-Shalah-Baze.' ² Naibulile inte shacishinka nemwine ku kucitilako ubunte kuli ne, Uria shimapepo, kabili Sekaria umwana mwaume wakwa Yeberekia. ³ Naile kuli kasesema mwana kanshi, kabili walimite nokufyala umwana mwaume. Elo Yahweh walandile kuli ne, "Mwiteli shina Maher- Shalah-Hash-Baze. ⁴ Pantu libe umwana talaishiba kwita, 'Tata,' kabili, 'Mayo,' ifuyuma fyaku Damasscus kabili nefyacilumba fyaku Samaria fikala kusendwa ku mfumu yaku Ashuri." ⁵ Yahweh wasosele kuli ne kabili, ⁶ Pamulandu wa aba bantu balimfulungenye no kukana menshi yakunakilila aya shilowa, kabili ishi nsansa shili kuli Rezin kabili Remaliah, umwana mwaume, ⁷ eco shikulu akoninika pali bo amenshi yamu mulonga, mumaka kabili ayengi, ne mfumu ya Ashuri kabili na bonse bukata. Yakesa monse umwakupita kabili nokusabankana umwa kwikala mwitumba

ayako.⁸ Nomulonga ukotulwila m Yuda, ukusabankana kabili ukupita pamulu, pakafye ukufika mumukoshi obe. Epa kumfungulwila amapindo yakala kwisula ubutali mu mpanga yobe, Immanuel."⁹ Mwe bantu mukonaika tupifya tupifya. Kutikeni, bonse mweabaku fyalo fyakutali: ipekanyeni mwebene kubulwi kabili mube abakonaulwa mutupifya tupifya; ipekanyeni mwebene kabili mube aba konaulwa tupifya tupifya.¹⁰ Pangeni pulani, lelo tayakabe kumfumu; pangeni amafunde, lelo tayakafume, pantu Lesa ali nafwe.¹¹ Yahweh wasosele kuli ne, mukuboko kwakukosa ukwali pali ne, kabili nokusoka ine wilaenda munshila ya aba bantu.¹² Mwlakwita ukumana akapi kucili conse ico aba abantu bakoita kumanakapi, mwilakutina ico bo bakotina, kabili mwilacitina.¹³ Ni Yahweh wamilalo eo imwe mukopelo mu cinshi wkushila eumofye ewo mukotina, kabili eu mofye uo mumfwile ukutina.¹⁴ Akesa kuba incende ya kushila; lelo akaba libwe lyakututmya, kabili icilibwe cakuiputulako ku nganda shibili ishakwa Israeli, kabili akaba ciliba kabili iciteyo ku bantu bamu Yerusalemu.¹⁵ Abengi bakaiputulako no kupona kabili nokonaika, no kwikatwa ku citeyo nokusendwa.¹⁶ Kako bunte bwandi, komenena ifishimiko, kabili pela kubasambi bandi.¹⁷ Nkopembela pali Yahweh, uwafise cinso cakwe ukufuma mu nganda yakwa yakobo; ndetetekela muli wo.¹⁸ Mona, ine nabana baume abo Yahweh wampela pantu tuli fyakumwenako kabili ifipapwa mu Israeli ukufuma kuli Yahweh wamilalo, ukoikala pamulu wa lupili lwa Zioni.¹⁹ Bakalanda kuli we, "Ipusheni kuli abo abalanda na bafwa kabili nakumipashi," fimo ifisabaila naku maamata papansa. Lelo bushe abantu tekuli Lesa bengepusha? Bushe bepasha kubafwa ngaba mweo?²⁰ Kumafunde kabili na kubunte! nga bo tabakolanda fimbi fimbi, kuti caba pamulandu tabali lubuto kuli bo.²¹ Bakapita mu mpanga ikalamba nama fya kabili abakumfwa insala, iyo bo bakaba ne nsala, elyo bakesa kuba nobukali, kabili bakatuka ne mfumu yabo na Lesa wabo, no kupilibwila ifinso fyabo mumulu.²² Bakalolesha mu calo kabili no kumona amafya, ifinshi, kabili kumanama nama fya. Bakala kutwalwa mukati ku mpanga yakufita.

Chapter 9

¹ Imfimi ikapashikwa ukufuma kuli wo uwali mu bukali. Mu nshita yakale wali salwile icalo ca Zebuluni kabili ne calo ca Naphtali, lelo mu nshita ya kuntanshi, ukacilenga ukucindama, ukulola kuli bamba ukutwalilila Jodani, Galili wa nko.² Abantu abaendele mu mfimi balimwene ulubuto ulukulu; abo abaikela mucinshingwa camfwa ulubilo luli balikile pali bo.³ Muli sandulwile nko; muli lundulwile insansa shabo. Bakosekelela pacinso cobe kubati ninsansa shapa nshita yakusombola, ngefyo abantu basekelela ulu ba akanya.⁴ Pantu ikoli lya cisendo cakwe, umulando uwapita pa kubeya kwakwe, inkoto yabalemupakasa, uli pwishishe nga pa bushiku bwa kwa Midiani.⁵ Pantu insapato yonse ikoenda ne nshindo no mwingila uupombelwe mu mulopa fikocewa, ikumi ishamulilo.⁶ Pantu kuli fwebo umwana ali tufyalilwa, kuli fwebo kwalipelwa umwana; kabili ubufumu bukaba pa kubeya kwakwe; kabili ishina lyakwe liketwa kapanda wa mano musuma, Lesa uwamaka, Tata wamuyayaya cilolo wa mutende.⁷ kukukula ku buteko no mutende wakwe takwakabe impela elo akoteka pacipuna cakwa Davidi, kabili na pa bufumu bwakwe, kuku bupanga nokubukosha no bupingushi busuma kabili mno bulungami ukufuma pali iyi nshita ukukonkanyapo no muyayaya pe. Icimwela cakwa Yahwe wamilalo kukucite fi.⁸ Shikulu walitumine amashiwi kuli Jacob, kabili yaliponene pali Israeli.⁹ Abantu bonse bakeshiba na Ephranu wine na bekala mushi bamu Samaria, abalandila mu micilumba kabili no mutima wabunkalwe,¹⁰ "Amabwe yaliwile, lelo tukakululula namabwe ayakukosa; ifimuti fya sycamores filipulwilwe, lelo tukabikapo ba cedars pa ncende yafiko."¹¹ Eico Yahweh uukemina Rezini, ifibambe fyakwe, kabili uukapasanganya abalwani bakwe.¹² Abena Arameans kukabanga, naba Pelishiti ku masamba. Bakasantaula Israeli notunwa ukwakwisuka. Muli ifi fyonse, ubukali bwakwe tabwabwela, lelo ukuboko kwakwe kucilifye kuli tambalele.¹³ Lelo abantu tabakabwelele kuwabomine, nangula bena ukufwaya Yahweh wamilalo.¹⁴ Eico Yahweh ukaputula umutwe ukufuma kuli Israeli no mucila, mu bushiku bumo.¹⁵ Intungulushi no muntu uwamano emutwe; na shimapepo uusambilisha ubufi emucila.¹⁶ Abo abatungulula abo bantu bakobalufya, kabili abo abokotungululwa nabo bakominwa.¹⁷ Eico shikulu takasekelele pa bana baume babo abanono nangula enga kwata inkumbu pa bana babo abanshiwa nabamuka mfwilwa, apo bonse babula bulesa kabili ba ncita tubi, no tunwa tonse tusosa ifintu ifyabuwelewele. Muli ifi fintu fyonse, ubukali bwakwe tabubwela; lelo, ukuboko kwakwe kucili kwalitambalala.¹⁸ Uubufi bukopya ngo mulilo; buko santaula////////////////////¹⁹ Ukupitila mubukali bwakwa Yahweh wamilalo icalo cilyo celwe, na bantu bali nge nkuni ku mulilo. Takuli uukalekelela umunankwe.²⁰ Bakamfumpula ifyakulya ku kuboko kwa kulyo lelo bakaba ne nsala; bakalya ifyakulya ku kuboko kwakuso lelo tabakekute. Cila umu ukafwaya no kulya umubili wa kuboko kwakwe.²¹ Manase ukasampaula Ephramu, kabili Ephramu, na Manase; bonse pamo bakasansa Juda. Muli ifi fintu fyonse, ubukali bwakwe tabubwela; lelo ukuboko kwakwe kucili kwali tambalala.

Chapter 10

¹ Kalanda kulibo abakopanga amafunde ya mutitikisha kabili nokulemba mucushisha.² Bo balundulula bupondamishi bwakufwa ya mulinganya, bebila ababusu abantu bandi isambo shabo, basenda bamukamfwilwa mumaka, nokupanga abana bashiwa icakwipayo cabo!³ Bushe iww ninshi ukacita pa bushiku bwabupingushi iyo ububi bukoisa ukufuma ukutali? Nikuli ani wingaya kukwafwiwa, kabili nikwi ukasha ifyabonaushi fyobe?⁴ Tapali cikoshala, kabili ulikonteme mukati kabafungwa nangu ukapona mubakufwa. Muli fyonse ifi fintu, ubu ubukali tabwapwa; libe, uku kubako kucili kuli tambalele.⁵ Kalanda kuli Assyria, umwasakana ubukali bwandi; inkoto yamukuba yandi iyo pwishishako!⁶ Natuma wo ukupakasa uluko ulwacilumba kabili ukupakasa abantu abamfukatila ukusalangana kwabukali bwandi. Namubika

ukusenda kuyenba ukusenda amaka, kabili nokubaponya nge filonda mukati kamisebo. ⁷ Lelo ici teco elenganya, tekwebati wo akotontonkanya iyi nshila. necili mu mutima konaula kabili ukupwisha ishingini inko. ⁸ Pantu akalanda, "Tebonse abandi abana bamfumu? ⁹ Te Kalno kwati ni Carchemishi? Te Hamati kwati ni Arpadi? Te Samaria kwati ni Damascus? ¹⁰ Ngefyo ukuboko kwandi kwacimfya utulubi twabumfumu, utwabashilwe ne minwe twali tukalamba ukucila utwa mu Yerusalemu na Samaria, ¹¹ nga filya nacistile ku Samaria na kutulubi twafye, shikocita fimofine na Yerusalemu na kutulubi?" ¹² Ulo shikulu ukapwisha umulimo wakwe palupili Iwa Zioni kabili namu Yerusalemu, nebo nkabapanika amataki ya kutalama kwa mutima wa mfumu ya Assyria kabili necilumba cakwe cakumona. ¹³ Pantu akalanda, "Nikubukose bwandi naku mano yandi nabombebele. Ndilukile, kabili namfimishe imipaka ya bantu. Nefya bucindami fyabo nalisendele, kwati nicilume wa ngombe natentemushiwe abaikala pafipuna. ¹⁴ Ukuboko kwandi kwasangile, ngecisa, ifyuma fyanko, kabili ngo kulonganikwa kwamani ayakusulwa kuli nyina, efyo nalongenye pano isonde ponse. Takwali capangile pindo nangu icakwisula akanwa nangu akana ka con. ¹⁵ Bushe isembe lila itashe line pakulibomfya? Bushe saw aitasha umwine ukucila paukomubofya? Icimpimfya ca cimuti cinga sumbula uyo uukocimya, nangu inkoto ingemya umuntu. ¹⁶ Eico shikulu Yahweh wa milalo ukotuma kondoloka mukati kafilundwa fyakwe ifya kwina; kabili mushi wabukata bwakwe mukakoshiwa koca ngomulilo. ¹⁷ Ulubuto lwakwa Israeli lukosa kuba mulilo, kabili na umo wa mushilo wakwe ngo lubingu; cikoca nokumina imyunga yakwe ne miti yafisabo mu bushiku bumo. ¹⁸ Yahweh akopwishishisha ubukata bwa mutengo kabili ne mpanga ya kumfunda, fyonse fibili umweo no mubili; ukoba kwati muntu wakulwala ilyo umweo wasendwa waya. ¹⁹ Nempendwa ya fimuti mulyuyu mutengo ikoba inono, iya kuti no mwaice kuti apenda. ²⁰ Palyubo bushinku, impendwa yakwa Israeli, ulupwa lwakwa Yakobo abapusukile, tabakabwekeshepo ukushintilila muli umo uwabacimfishe, lelo mucishinka bakala kushintilila pali Yahweh, uwamushilo wakwa Israeli. ²¹ Nempendwa yakwa Yakobo ikaba kupilibukila kuli Lesa wamaka. ²² Pantu nelyo abantu bobbe, we Israeli, bali kwati mucanga wamuli bembu, impendwafye yabo eiko bwela. Ukonauka kulipangilwe, ubulungami ebukofwaikwa ukufula, ²³ Pantu shikulu Yahweh wamilalo, akocita kusenda ukumfuma icakonaika icikotwalilila mu calo. ²⁴ Eico shikulu Yahweh wamilalo wasosa, "Abantu bandi abekala mu Zioni, mwilakutina Assyria. Nelyo wamwimina ne cimuti kabili waimya ne nkoto kukupakasa mwe, ngefyo abena Egypto bacitile. ²⁵ Mwila kumutina, pantu washala nakashita akanono ubukali bwandi ubwakwimina mwe bukofika kumpela, kabili ubukali bwandi bukaba kulola kukonaula bo." ²⁶ Elo Yahweh wamilalo ukemisha palo wo, nge fyo wa cifishe Midian pa cilibwe ca Oreb. Wo ukemya inkoto pali bembu kabili ngefyo wo wacistile ku Egypto. ²⁷ Palyubo bushiku, icisendo cikemishiwa ukufuma pamabeya yobe kabili ili koli likafumiwa mu mukoshi obe, kabili ikoli likaba konaulwa pamulandu wakwina kumafuta. ²⁸ Abalwani baisesa ku Aiath kabili wapita Migron; pa Mikmash wabika ifipe fyakwe. ²⁹ Bo bayabuka apakupita kabili balala pa Geba. Ramah watutuma na Gibeah uwakwa Sauli wabutuka. ³⁰ Lilisha, we mwana mwanakashi wakwa Gallim! Pela ku kukutika, Laisha! iwe we mubusu Anathoh! ³¹ Madmenah wa pupuka, kabili abekashi ba Gebim wabutukila mwakufisama. ³² Buno bushiku wishile apakwiminina pa Nob kabili ukutenkanya uku ukwakubalilapo palupili lwamwana mwanakashi Sioni, pamulu wampili sha Yerusalemu. ³³ Moneni, shikulu Yahweh wamilalo ukukobola imisambo mumaka yakutinya ukushonaula; ne fimuti fya kulepa fikoputulwa panshi, kabili ne. ³⁴ Wo akotema fyonse ifimuti finono nokuwisha panshi mulyu uyo mutengo kwi sembe, na Lebanon muli ayamaka ukowa.

Chapter 11

¹ Kukapuka umusambo ku cishiki cakwa Jesse, kabili umusambo ukufuma ku mishila yakwe ukatwala icisabo. ² Umupashi wakwa Yahweh ukekala pali o, umupashi wa mano no kwiluka umupashi wakupanda amano na maka, umupashi wa kwishiba na katina ka kwa Yahwe. ³ Ukusekelela kwakwe kukalekuba ku tina Lesa takalekupingula ngefyo amenso yakwe yamona, nangula ifyo amatwi yakwe yaumfwa. ⁴ Lelo, akalekupingula pa baicefya mwi sonde. Akoma isonde no mwando wa mukana wakwe, kabili no kupema kwa milimo yakwe akepaya abacita ububi. ⁵ Ubulungami ebukaba umushipi mu musana wakwe, kabili bucishinka ebukaba umushipi mu musana wakwe. ⁶ Umumbulu ukekala no mwana wa mpanga, kabili imbwilli ikalala no mwana wa mbushi; umwana wa ngombe, umwana wa nkalamo, kabili nakana ka ngombe akaina fyonse pamo, kabili no mwana umunono akaleku fintungulula. ⁷ Ingombe na bere fikalekulila pamo ifyani, no twana twa shiko shikalekulula panshi shonse pamo. Inkalamo ikalekulula icani nge ngombe. ⁸ Umwana umunono akalekwangala pa cilindi ca nsoka, kabili no mwana wakwibele akalekubika ukuboko kwakwe apekala insoka ya busungu. ⁹ Takyakacene nangula ukonaula pa mpili shandi shonse iha mushilo; pantu isonde lyonse likesulamo ukwishiba Yahweh, ngefyo amenshi yesula muli bembu. ¹⁰ Pali bulya bushiku, umushila wakwa Jesse ukeminina nge cishibilo ku bantu. Inko shikalekumufwaya, kabili ubwikashi bwakwe bukaba bwa kucindama. ¹¹ Pali bulya bushiku, imfumu nakabili ikatambalika ukuboko kwaiko mu kubwisha abantu bakwe basheleko abashele mu Assyria, Egypto, Pathros, Cush, Elam, Shinar, Hamath, kabili namu fishi fyapali bembu. ¹² Akemya icishibilo ku nko no kulongamya abapasha aba kwa Israeli nabasalangana abakwa Yuda ukufuma kutupinda tune twe sonde. ¹³ Ubufuba bwakwa Efraimu bukapwa, nabalwani bakwa Yuda bakaputulwako. Efraimu takomfwile Yuda ubufuba, kabili Yuda takemine Efraimu. ¹⁴ Lelo bakalekwimina pamo pa mpili shaba Pelishiti ku masamba, kabili capamo bakatapa abantu baku kabanga, Bakasansa Edom na Moab, kabili abantu bakwa Ammon baka bomfwila. ¹⁵ Yahweh akapwililisha ukonaula icishonko ca benba wa Egypto no mwela wakwe uwakukaba akalangisha ukuboko kwakwe pa mumana wa Euphrate noku ulekanya mu milonga cine lubali, ukuti wingacilukwa pa nkasa. ¹⁶ Kukaba umusebo ukulu ku bantu bakwe abakashalapo abale

kubweluluka ukufuma mu Assyria, ngefyo cali kuli Israeli ilyo balikunina ukufuma mu caloca Egypto.

Chapter 12

¹ Pali bulya bushiku ukemba auti, "Ndemutotela ba yahweh. Pantu nelo mwankalipile, ubukali bwenu nabubwela, kabili munsansamusha. ² Mona, Lesa e pusukilo lyandi; Ndecetekela kabili nshakatine, pantu Yahweh e bukose bwandi no lwimbo. Alisanguka ipusukilo lyandi." ³ Mukusekelela mukatapa amensi mufishima fye pusukilo. ⁴ Pali bulya bushiku ukemba auti, "Toteleni Yahweh no kukuta peshina lyakwe; lengeni ificitwa fyakwe pakati ka bantu, bashinshimune ukuti ishina lyakwe lisumbulwe. ⁵ Mwimbileni Yahweh, pantu walicita ifintu fyakupulama; lekeni ici cishibikwe pesonde ponse. ⁶ Pundeni no kubilikisha kwansansa, mwebekashi bamu Sioni, pantu umukalamba mukati kenu wamushilo eka uwakwa Israeli."

Chapter 13

¹ Ukubilisha kwa pa musumba wa Babiloni, uko Esaya umwana mwaume wakwa Amoz wapokelele: ² Pamulu walupili ulwakubulapo akantu wimukepo icintu icakwishibilako, lila mumaka kuli bo, ubasumbwile ukuboko kobe bakoya kuminshi shakwingililapo isha ba mano. ³ "Ndyebile abasalwa bandi; Ndimikile abamaka bandi pakuti bacefye ubukali bwandi - abo abasekelela mukucimfya kwandi. ⁴ Icongongumba lya bantu mu mpili, ukubati ca bantu bakufula! Icongongamitundu ya bantu bamubufumu ukubati ifyalo fyakufula filikolongene pamo! Yahwe uwamilalo ukopekanya ifita kubulwi. ⁵ Fifuma ku calo cakutali, ukufuma mu nshila yamumulu. Ni Yahweh nefyanso fyakwe ifya bupingushi, ukonaula yonse incende. ⁶ Cabulanda, ico ubushiku bakwa Yahweh buli mupepi; bwisa nobonaushi ukufuma kuwamaka yonse. ⁷ Eico amaboko yonse yakolela, kabili nomutima onse ukosungulika. ⁸ Bakoikatwa no mwenso; ukukalipwa no bulanda fikobekata, ukubati mwanakashi uuli mubukali bwaku pampwa kwe fumo. Bakalolesha umo no munankwe mu mwenso; ifinsi fyabo fikaba ne mfimfi. ⁹ Mona, ubushiku bwakwa Yahweh bukoisa nobukali bwa cipyu kabili nubukali bwakufula, nokulenga impanga umwakubula akantu kabili nokonaula ababembu ukufuma muli co. ¹⁰ Intanda sha mumulu namabumba yantanda tashakapele ulibuto. Akasuba kakafita ukutampafye napakutula, kabili umwenshi tawakabali. ¹¹ Nkokanda icalo pamulandu wabubifikabili nababifi pamulandu wabubifi bwabo. Nkobika impela kubacilumba ukuvila abanabo kabili nkowisha abankalwe ukucila abanabo. ¹² Nkolenga abantu ukucepa ukucila golide wakuwama kabili umutundu wamuntu ukafya ukusanga ukucila golide. ¹³ Eico nkolenga imyulu ukutenta, kabili ne calo cikosunkana ukufuma pa ncende csba, ku cipyu cakwa Yahweh wamilalo, kabil napa bushiku bwakwe ubwabukali bwakukakata. ¹⁴ Umuntu onse akabwela ku bantu bakwe kabili nokufulumukila ku ncende yakwe, ukubati nimpombo iyo bakolunga nangu ukubati nimpanga iyakubulwa ka cema. ¹⁵ Uyo onse uasangwa ukepaiwa, kabili na onse uukekatwa ukafwa kulupanga, ¹⁶ Pa cinso cabo abana babo bakopandaulwa mutupimfya. Amayanda yabo yakasanswa kabili abakashi babo bakalalwa kuli bambi. ¹⁷ Mona, nkoimya abena Modes ukuti babasanse, abashakapose mano kuli silufele, nangula ukubekelwa muli golide. ¹⁸ Abana banono bakalapulwa panshi ku mifwi yabo; tabakakwate luse kutunya kabili tabakalangukile abana. ¹⁹ Ulo Babiloni, uo bakabila pa bufumu bonse uwabune uo abena Chaldean baitakishishamo, ukonaulwa na Lesa ukubati ni Sotoma na Komola. ²⁰ Tamwakekale muntu nangu ukwikala ukufuma kunkulo ne nkulo. bs Arabu tabakemikemo matenti yabo, nangula bakacema ifitekwa fyabo ukutushishamo. ²¹ Lelo inama shampanga isha mumatololo shikatushishamo. Amayanda yabo yakesulamo ba fwifwi; naba kalukuluku kabili imbushi mabwe shalekutolaukamo. ²² Umwakutushisha mwabo mukalekulilauka ifimbwi, kabili ba mumbwe nabo mu masano yabune. Inshita yakwe ili mupepi, kabili inshiku shakwe tashakokole.

Chapter 14

¹ Yahweh ukakwata inkumbu pali Yakobo; ukasala nakambi Israeli nokuba bwesasha muncende yabo. Bamwisa bakailunda pali bo nokuibika abene kunganda yakwa Yakobo. ² Inko shikabaleta ku ncende shabo. Elo inganda yakwa Israeli ikabapita muncende yakwa Yahweh nga babomfi abaume abo ababekatile, kabili bakateka pababatitikish. ^{3 4} Pabushiku ubo Yahweh wakupela ukutusha ukufuma mukucula na mukumanama, kabili ukufuma mukutukuta uko walebomba, ukemba ulu ulwimbo ulwakupakasa imfumu ya Babile, "Ifyo wakutikisha wapela, inkondo uipwile! ⁵ Yahweh ulitobele inkoto ya babifi, umupupunga wa abo bakateka, ⁶ ifyo ifyuma abantu mu cipyu ne fikoti fyabula ukuputuka, ifyatekele inko mubukali no busanso ubo ubushaletusha. ⁷ Isonde lyonse lilitushishe kabili lili tondolo; balyambile ukusefya no kwimba. ⁸ Ne cimuti caku Cypressi ciko sekelel pali we na Ceda wamu Lebanon; fikolanda, 'Apo ulimishiwe apanono, takuli cakuputwilako, inkuni icikoisa mukutuputula.' ⁹ Imanda panshi ikofwaisha ukukumanya ulo waya kulya. Cilimishe abakufwa kuli we, imfumu shonse ishe sonde, uli balengele ukwima pafipuna fyabo, imfumu shonse isha nko. ¹⁰ Bonse bakasosa nokulanda kuli we, 'Uli uwakunaka nga fwe. Uli nga fwe. ¹¹ Ukusefya kwenu kuliletelwe panshi kumanda ne ciunda cafilimba fyenu. Ububenshi buli salangene panshi yobe, nemyando shakufimba. ¹² Ifyo wapona ukufuma ku mulu, ulutanda lwa kasuba, umwana mwaume walu celo! Ifyo waputulwa panshi mumushili, we wewacimishe inko! ¹³ Ulilandile mumutima obe, 'Nkobwelela ku mulu, nkosansula icipuna candi pamulu wantanda shakwa Lesa, kabili nkoikala pabwingi bwaba longene, mukatalamukila ka bonaushi bwakukapinda ka kukulyo. ¹⁴ Nkonina pamulu wama kumbi; Nkoipanga nemwine nga Lesa uwamulalo.' ¹⁵ Lelo uliletelwe panshi kumanda, kumilomo

ya cilindi.¹⁶ Abo abakakumona bakapapa kabili bakaposa amano kuli we. Bakalnda, 'Bushe euyu muntu uwalengele isonde ukututuma, uwatenkenye amabufumu,¹⁷ Uwacitile icalo nga matololo, uwaposaike imisumba yaciko nokulesha abafungwa ukukana ya kushamwabo?'¹⁸ Imfumu shonse isha nko, bonsefye balala mubucindami, cila umo munindi yakwe.¹⁹ Lelo ulposelwe ukufuma munshishi yobe ngo musambo waposwa. Abafwa bakafimba nge nsalu, isho ishaputaulwa ku lupanga, abaleya panshi ku mabwe yaku cilindi.²⁰ Tawakasankane nabo mukushuka, pantu ulyonawile incende yobe nokwipaya abantu bobe. Abana bancitatubi tabakalumbulwe nakambi."²¹ Pekanya inama yobe iyakwipaya pabana bakwe, pabubifi bwafikolwe fyabo, eco tabakeme nokupoka isonde nokwisusha icalo conse nemisumba.²² "Nkabemina"-ici cisemo cakwa Yahweh uwamilalo. "Nkaputula ukufuma kwishina lya Babele, abana kufyalwa, ne nkulo shonse ishikoisa"-uku ekulanda kwakwa Yahweh.²³ "Kabili nkapanga mucikwatwa ca fyoni ifyakucenjela, na mutushiba twa menshi kabili kamupyanga ku cipyango ca bonaushi"-uku ekulanda kwakwa Yahweh wamilalo.²⁴ Yahweh wamilalo ulilapile, "Mucine ulipingile, eco cikacitika; kabili ngefyo mpangile, efyo cikaba:²⁵ Nkatoba Assyrian mukuboko kwandi, kabili napa mpili shandi nkamunyataula namakasa yandi. Kabili nekoli lyakwe likemishiwa ukufuma pali bo ne cisendo cakwe ukufuma pamabeya yabo."²⁶ Aya emapange ayapangilwa isonde lyonse, kabili uku ekuboko kwimine panko shonse.²⁷ Pantu Yahweh wamilalo uli pangile ifi; nani winga mulesha? Ukuboko kwakwe kuli mine, nani kabili uwinga kuponya?²⁸ Mumwaka imfumu Ahaz yafwile uku ukulanda kwalishile:²⁹ Mwisekela, mweba Pelishiti bonse, ukuti ubwembya ubwa mwimine buli tobekele. Pantu mu mishila ya nsoka mukokula iyakulundapo, kabili umwana wakwe ukoba insoka iyakukalipisha.³⁰ Ibeli lya mulanda likashita impanga shabo mu mulemfwe wandi, nomubusu ukalala mubucingo. Nkepaya imishila shobe kucilala icikepaya conse ica mweo cobe.³¹ Impongolo, shamusumba, shikalila, shikalila ukubilikisha, bonse imwe mukasunguka, mweba Pelishiti. Pantu kukapinda, kakukulyo kukofuma ikumbi lya cushi, kabili tamuli ukushomboka mushinku shakwe.³² Bakasuka shani kunkombe sha ilya nko? "Yahweh wacitile umufola wa Zioni kabili namuli wo abantu abatitikishiwa bakasunga ubucingo."

Chapter 15

¹ Ubukombe pali Moab. Mu cine, ubushiku bumo Ar wakwa Moab alekeleshiwa noko naulwa; mucine; mubushiku bumo Kir wakwa Moab alekeleshiwa no konaulwa.² Balimine nokuya kwi tempele. abantu baku Dibon balimine mukullosha; Moab alelosa pali nebo napali Medeba. Yonse imitwe yabo ilibeyelwe kabili ne myefu yabo ili putwilweko.³ Mu misebo yabo balifwele insamu; pa mitenge ya mayanda yabo namu mansa onse akolosha, mukupongolola ifilamba.⁴ Heshbon na Elealeh akokuta ukufwaya ubwafwilisho; ishiwi lyabo lyaumfwika ukufika naku Jahaz. Ukuti abaume abaipangasha abakwa Moabu bakuta mukufwaya ubwafwilisho; bokotutuma abene beka.⁵ Umutima wandi walila pali Moabu; imutushi shakwe shabutukila ku Zoa naku Eglath Shelishiyah. banina apakuninina ku Luhith bakolosha; pa musebo waku Horonaim babilikisha ukulila pa bonaushi bwabo.⁶ Amenshi ya Ninrim yalikamine; iacani cilyumine umusalu ulyumine tapali na kabili umulemfwe.⁷ Ubwingi bwa filimwa balimine nokututula balisendele nokwabushisha ku Poplars.⁸ Ukulila kuli shingulukile icalo ca Moabu; ukullosha kulifikile ku Eglaimu na Beer Elim.⁹ Ico amenshi ya Dimonyaliswilemo umulopa; nomba pali Dimon. Nkaletapo na fimbi inkalamo ikasansa abo abakapusuka ukufuma mu Moabu kabili nabo abakashala mu calo.

Chapter 16

¹ Tumeni ba sukuuku ku ntungulushi ya mu calo ukufuma ku Selah mu matololo, ukufika ku lupili lwa mwana mwanakashi wakwa Zio.² Nge fyoni ifilelulumba, nge cisansala ica poswa, efyo na banakashi bakwa Moabu bali pa fyabu fyapa mumana wa Arnon.³ Pandeni amano, pinguleni, citeni akanto ngo bushiku pakati ka kasuba; fiseni imbutushi; mwisokolola imbutushi.⁴ Lekeneni bekale pamo na mweba, imbutushi ukufuma kuli Moabu; beni icakufisamamo cabo ukufuma ku cileonaula." Pantu ukutitikishiwa ku kapwa, kabili no bonaushi bukapwa, nabo abanyataula bakaluba ukufuma mu calo.⁵ Icipuna ca bufumu cikapampamikwa nmu cipangano cabu cishinka; kabili umo ukufuma mwi hema lyakwa Davidi akekalapo muli bu cishinka. Akalekupingula ilyo akofwaya umulinganya no kucita ubulungami.⁶ Tulyumfwile pa cilumba cakwa Moabu, ukututumuka kwakwe, ukuyumfwa kwakwe, kabili no bukali bwakwe. Nmba ukuyumfwa kwakwe mashiwi yafye.⁷ Eco Moabu akolilila Moabu - bonse bakolila, imwe mweba unaulwa, pa fimana fya mu Kir Hareseth.⁸ Amabala yakwa Heshbon yalyumine pamo ne myangashi yakwa Sibmah. Intungulushi sha nko shilinyatawile imyangashi yabune iyali kufika ku Jazer nokutambalala mu matololo imisambo yaiko yatambalele; yailefika kuli bamba.⁹ Icene nkalosha pamo na Jazer pa mulandu webala lyamyangashi lyakwa Sibmah. Nkakutapilila ku filamba fyandi, Heshbon na Elealeh. Pantu pa mabala yobe ayalusuba ifisabo nobu somboshi ndi putwileko icongo ca nsansa.¹⁰ Ukusekelela no kwanga tamuli mu fimuti fya kutwala imyangashi; kabili tamuli ukwimba nangu ukuwelesha mu mabala ya myangashi.¹¹ Eco umutima wandi wapema icemfu nge nsango pali Moabu, kabili no mutima munda wandi pali kuli Haeseth.¹² Ilyo Moabu afunshika umwine pa ncende shakupepelapo no kwingila mwi tempele kukupepa, amapepo yakwe tayakacite nangula cimo.¹³ Ici e cebo Yahweh asosele pali Moabu kale.¹⁴ Nakabili Yahweh asosa, "Mu myaka itatu, ubukata bwakwa Moabu bukaluba; nangula mu ngaba abantu bakwe abengi, abakashalapo bakaba abanono sana kabili ababula amaka."

Chapter 17

¹ Efya soswa pali Damaskasi. ² Imisumba ya Aroer ikasulwa. Ikaba ni ncende mwakwikala ifitekwa, kabili takwakabe waku fitinya. ³ Imisumba ya cingililwa tayakamoneke kuli Ephraimu, ubufumu bwafuma kuli Damaskasi, nokushala kwa ka Aramu - bukaba ubukata bwa bantu bwakw Israeli - ifi efyasosa Yahweh wa bulwi. ⁴ Cikesa pali bulya bushiku ukuti ubukata bwakwa Yakobo bukonda, no kwina kwa mubili wakwe ku kacepa. ⁵ Cili nokuba ngolo wacosombola waya pakusombola, no kuboko kwakwe kwala tema imitwe yafya nseke. Cili nokuba ngolo umo ukotema imitwe yafya nseke mu mukonka wakwa Rephaimu. ⁶ Ifyatemwa fikashala, ngelofye, ulo icimuti camu olife bacisunkanya; yabili nangula yatatu ama olife eyashalafye pamulu wa cimuti, cine nangula fisano efilifye pa mulu sana ku musambo wa cimuti-uku ekupapamika kwakwa Yahweh, Lesa wakwa Israeli. ⁷ Pali ubo bushiku abaume bakalolesha kuli kabumba wabo, na menso yabo yakalolesha kuwa mushilo wakwa Israeli. ⁸ Bo tabakololesha ku mfuba, ku kubomba kwa minwe yabo, nangula ukulolesha ku fyacita iminwe yabo, ku ncenshi sha Ashera nangula ifinshingwa fya kasuba. ⁹ Pali ubo bushiku imisumba yabo iyakosa ikabafye kwati fimuti basulile pa ulu wa lupili, ifyasulilwe pamulandu wabena Israeli, elo fikaba ifyafye. ¹⁰ Pakuti muli labile Lesa ipusukilo lyenu, elo mulipulwile ilibwe lya kukosa kwenu. Elo mulibyele ifilimwa fya bune, elo muli tantikile imishimba mwafunishe kuli mwisa. ¹¹ Nangu fye pa bushiku mukashibyalu muka cingilile, nangu mulucelo shimoneke imbuto ukukula, ubusomboshi takwakabe pa bushiku bwa kucula no kulilishika. ¹² Yangu! Ukupundisha kwa bantu bengi, abakopunda ngo kupoma kwa bamba, no kupita kwa fyalo, ifikopita nga menshi ayengi! ¹³ Ifyalo fikapoma nga menshi ayengi ayakopita, lelo ukafikalipila elo fikabutukila ukutali, pa mpili, ¹⁴ Mu cungulo, mona, umwenso! Tabulaca fyo filile! Ici eakaniko ca abo abatusanshile, na bengi abo batwibile.

Chapter 18

¹ Kalonda ku mpanga yakupupuka kwa mapindo, iya konka umulonga wa kushi; ² Uwa tumine abalashi muli bamba, mu ma bwato ya matete pa menshi. Kabuye, wentumi ibutukisha, ku mushobo wali no watelela, ku bantu bali ukutali na pepi, umushobo wakukosa kabili uucimfya, uwo imilonga ya patulanya. ³ Bonse mwebaikala pe sonde na mwebo mwebekala pa calo, nga icilangililo ca sumbulwa pamulu pa mpili, lolesheni; kabili ulo ipenga likalila, ku tiken. ⁴ Ifi efyo Yahweh walandle kuli nebo, "nka fwailisha mumutalalila ukufuma umo naikala, kubati kusanika kwa kukaba munshita yakasuba, kubati likumbi lyaku fube fube mu cikabilila ca busomboshi. ⁵ Ulo takulaba kusombola ulo ubuluba bwa kuntika, no buluba bwa twala ifitwalo, akatema imisambo kufya kutungwilako ifilobo, kabili akatema nokutwala kumbi imisambo iponene. ⁶ Bakabasha bonse ku fyonu fya mumpilo naku nama shamu calo. Ifyonu mu lusuba fikalabalya, ne nama shonse isha mu calo mu mupepo shikalabalya." ⁷ Pali ilya nshita imitulo ikalaletwa kuli Yahweh kateka ukufuma ku bantu abatali elo naba kulelela, ukufuma ku bantu abo bali ukutali namu pepi, umushobo uwakosa no wakucimfya, abo impanga ya pakanya, ku ncende ye shina lyakwa Yahweh kateka, ku lupili lwa Zioni.

Chapter 19

¹ Ukulanda pali Egipto. Mona, Yawe akoenseshiwa pamakumbi kabili akoisa mu Egipto; utulubi twamu Egipto tuli tutumine kumulola wakwe, ne mitima yabena Egipto iliyengulukile mukati kabo. ² Nkakumbaula Egipto ukwiminina Egipto: umuntu akemina bamunyina, no muntu akemina umwina mupalamano; umusumba ukemina umusumba, no bufumu bukemina ubufumu. ³ Imipashi yabena Egipto ikanashiwa ukufuma fye muli bena. konaula amapinge yabo, nangu ime bamona kwati amapinge yatulubi, imipashi ya bantu abakufwa, pakati, abami pashi. ⁴ Nkapela abena Egipto mumunwe yakwa Shikulu wa cipyu, nemfumu ikatungulula bena uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe wa milalo". ⁵ Amenshi yamuli bamba yakakama, ne mimana ikakama nokuba iyakubulwa. ⁶ Imimana ikanunka; imimana yamu Egipto ikakama no kuma, namatete ne fisonge fikoma. ⁷ Amatete yamululamba, pakanwa ka mulonga, consefye icilinwa icatandwapo mululamba lwa mulonga cikoma, fikolulwa, kabili tafyakabepo. ⁸ Abalondo besabi bakaloocha, na bonsefye aba loba ukubofya indobani mululamba lwa mulonga bakalila. Nabo bonse abaposa amasumbu mumenshi bakekatwa ne cikongo. ⁹ Ababomfi abapikula insalu ishakuwama kabili ishabune bakalengwa insoni. ¹⁰ Ababomfi bansalu bamu Egipto bakafyantwa; bonse ababambela icilambu bakakatwa icikongo mukati kabo. ¹¹ Abana baume bamfumu ba mu Soani bakutumpa umupwilapo. Bampanda mano abakucenjelesha bakwa Farao balisangukile ifipumbu. Kuti walanda shani kuli Farao, "ndi mwana mwaume waba mano umwana mwaume wa imfumu Shakale?" ¹² Nipi abaume bebe aba mano bali? Ikeni bena bamyebe mwebo, nokuleka cishibikwe kufyo yawe wa milalo apaangile pali Egipto. ¹³ Abana baume bamfumu Soani balisangukile ifipumbu, abana baume bakwa Amemfisi balibepelwe; balilengele Egipto ukuya iciyeyeye, abali amabwe yapamatungi yamwanakashi wa mishobo yakwe. ¹⁴ Yawe alisankenye umupashi wakwaluka mukati kakwe, kabili alitungulwile Egipto muli fyonse ali mukucita, kubati ni chakolwa akopungaila mumalushi yakwe. ¹⁵ Tapalipo uuli onse angacita kuli Egipto, nangu mutwe nangu mucila nangu musambo watuncindu nangu matete. ¹⁶ Muli bulya bushiku, abena Egipto bakaba kubati banakashi. Bakatutuma no kutina pamulandu wakuboko ukwasumbulwa kwa kwa Yawe wa milalo ukwaimishuwe pali bena. ¹⁷ Icalo cakwa Yuda cikalenga ukupungaila mu Egipto. Ulo lonse uuli onse abebukisha bena palwa ena, baketina pamulandu wamapange yakwa Yawe, ayakupanga ukwimina na bena. ¹⁸ Mu bushiku bumo kukalekuba imisumba isaano mu musumba wa Egipto kabili balekulanda ululimi lwa bena Kenani, ukulapa ukukana nakila kuli Yawe wa milalo. Umo pali ikalekukutwa umusumba wa kasuba. ¹⁹ Muli ubo bushiku kukaba icipailo cakwa Yawe pakati ka calo ca Egipto, necaimikwa icamabwe pamupaka wakwa Yawe. ²⁰ Cikaba ngecilangililo

kabili nga kambone kuli Yawe wa milalo mucalo ca Egipto. Ulo balilila kuli Yawe pamulandu wa kulekubatitikisha, ali nokubatamina bena kalubula kabili no wakubapokolola, kabili akabapokolola bena.²¹ Yawe akesa kwishibikwa mu Egipto, nabena Egipto, nabena Egipto bakeshiba Yawe muli bulya bushiku. Bakalemupepe namalambo ne mitulu, kabili balekupanga imilapo kuli Yawe no kuifikilisha kuli bena.²² Yawe akasusha Egipto, ubucushi no bundapishi. Bakapilibukila kuli Yawe; akofwaya ipepo ipepo lyabo kabili akabaposha bena.²³ Muli mbulya bushiku kukaba ukufuma ku Egipto ukuya ku Ashuri, nabena Ashuri bakesha ku Egipto, nabena Egipto ku Ashuri; nabena Egipto bakalakushishimuna pamo na bena Ashuri.²⁴ Muli mbulya bushiku, Isreali akaba wa butatu pamo na Egipto na Ashuri, ipalo pakati ka calo;²⁵ Yawe wa milalo akabapala bena nokulanda ati, "babe abakupalwa abena Egipto, abantu bandi; Asiria, iminwe yamaboko yandi; na Isreali, ubupyani

Chapter 20

¹ Mu mwaka Taratani aile ku Ashododi, ulo imfumu Sargoni ya Assyria wa mutumine, wa lwile na Ashododi no kupoka.² Pali iyo nshita Yahweh wasosele kuli Esaya mwana Amose no kuti, "Kabiye ufule ulusamu mu musana obe, kabili ufule isapato shobe ku makasa." Walicitile fyo, waendele ubwamba na makasa.³ Yaheh alandile, "Ngefyo umubomfi wandi Esaya aendele ubwamba kabili ukwabula isapato pa myaka itatu cishibilo kabili ica kusokoloka icikacitika Egypti na Cush-⁴ Namuli yo nshila imfumu yaku Assyria ikatungulula abafungwa abena Egypti, kabili ukusekela kwa Cush, abaice, abakote, bwamba no ukwabule isapato, kabili ukwabula akakufimba ku matakko, insoni shakwa Egypti.⁵ Bakatutuma no kulengwa insoni pa mulandu wa kucetekela bena Cush na bena Egypti ukuyemba kwabo.⁶ Abekashi ba uko kululamba bakasosa kuli bulya bushiku, 'Mucine cine, ili eshinte lyaku cetekela kwesu, uo twafulumukilako ukuti atumfwe ukukuka ukufuma ku mfumu yakubena Assyria, kabili nomba, twalababutuka shani?'"

Chapter 21

¹ Ukupampamika ulwaluma mu matololo ya pali cibenba. Nge fiyokupita icipupu ca mwela ku kapinda ka kulyo cikoisa ukufuma mu matololo ukufuma ku calo cakutinya.² Kuli cimonwa banangile icakutinya: Incengeshi ishaume shicili shikocesha, kabili bakonaula bacili bakonaula. Kabuye nokushinga, Elamu; umusumba Media, nkopwisha ukuteta konse.³ Eco intungu shandi shikokaliipila nganshi; nkokalipwa ngo ku kalipwa kwakwa namayo pa kupapa fili mfuntawile; Ndi wile panshi kuco ngumfwile; Nimfulungana kuco na mwene.⁴ Umutima wandi wayo ukutunta cibi; nkotutuma ku mwenso. Icingulo bushiku ico natemenwe, lelo ciko ntuntumya.⁵ Bakopekanya itebulo, bakosanshika no kulya no kunwa; imeni, bacilolo, subeni inkwela na amafuta.⁶ Pantu ici eco imfumu ilandile kuli nebo, "Kabuye, kabike kalinda, afwile ukusosa eco abona.⁷ Ulo abwene amaceleta, na batetema babili babili pali bakabalwe, na bensha ba mpunda, kabili na besha bali pa ngamila, elo alolekesha no kubikako amano."⁸ Kalinda abilikishe ai, "Mwe shikulu pa lupungu lwakwa kalinda epo ntaleme, akasuba konse, lyonse akasuba, kabili apa kulinda pandi epo ntalama lyonse."⁹ Kuno kukoisa iceleta no muntu umo na bakabalwe babili babili. Basosele ai "Babiloni aliwile, aliwile, kabili, ifimpashanya fya kubasa fyonse ifya kutulesa twakwe fitobawilwe panshi."¹⁰ Mwe banyantaulwa bandi, mwe bana bapa kupimina ingano panshi! Ico naumfwile kuli Yahweh wa mabumba, Lesa wakwa Israeli, nali mwebele.¹¹ Ubukombe pali Dumah. Kuli ukonjita ukumina Seir, "Kalinda, bushe ubushiku buli shani? Kalinda bushe ubushiku buli shani?"¹² Kalinda walandile, "Ulucelo lukoisa na pamopene no bushiku. Nga mukofwaya ukwipusha ipusheni, elo ipusheni; kabili mubwele nakabili"¹³ Ubukombe pali Arabia. Mu cisweswebe cabena Arabia emo muko sendama ubushiku, mweba lendo abena Dedanites.¹⁴ Mulete amenshi yabali ne cilaka mwebekashi bamu calo ca Tema, kumanyeni abakofulumuka no mukate.¹⁵ Bafulumuka ukufuma ku lupanga, ukufuma ku lupanga ululeipaya, ukufuma ku mata, nokulema kwa lupili.¹⁶ Pantu mfi efyo shikulu asosele kuli nebo, "Mu mwakafe wine, nge mfyo umubomfi wa kwimya pa mwaka enga cimona, bonse ubucindami ubwakwa Kedar bukaya ukupwa.¹⁷ Baka shalapofe abanono abamata, abashilika baku Kedar ebakesa kushalapo," Pantu Yawe, Lesa wakwa Israeli, alisosele.

Chapter 22

¹ Icakupitiita umukonko wacimonwa: mulanshi walenga ukweba ai bonse mjuye pamulu wamutenge wanganda?² Nipakweba ai mumfwe umusumba umwaisula icongo, umusumba umwaisulamo indase? Abakufwa benu tabaipaiwe kulupanga elo tabafwilile munkondo.³ Intungulushi shenu shonse shalibutkile lelo balibekete ukwabula imfuti, bonse balibekete nangu babutukile ukutali.⁴ Kaili nasosele ai, "Mwilolesha pali nebo, nkalila umupwilapo; mwikesha ukuntalika palwa konaulwa kwabana banakashi ba bantu bandi."⁵ Pantu kukaba ubushiku bwa cimpunguli bwakunyataula elo necimfulunganya pantu Shikulu Yawe wamilalo, mumupokapoka wacimonwa, bako omena ilingam elo abantu bakolila kumpili.⁶ Elamu apiita umucenje, namaceleta ya bantu elo nabakabalwe ba bantu, elo Kiri afimbula pankwela.⁷ Cikaba ifyo imipokapoka yobe yaisulamo amaceleta, elo abapali mpunda bakafwayo kwikala pamushi.⁸ Asendele ubucingo bwakwa Yuda; kaili mwaliloleshe muli ubo bushiku mwaloleshe kufyanso munganda ya mutengo.⁹ Mwalimwene imisambo yamusumba wakwa Dabidi, mwamona ukweba ai fyalifula, elo mwakolonganika amenshi mucishiba cakale.¹⁰ Mwalipendele amayanda yamu Yerusalemu no kushapo yamo pakweba ai mukoshe icibumba.¹¹ Mwacitile necakubikamo amenshi ya mucishiba cakale, ukuba pakati kafibumba fibili, lelo tamwasakamene abaukulile

akale.¹² Shikulu Yawe wamilalo akutile pali bulya bushiku ubwa kulila, ubwa kuloosha ku kubeya mu mitwe, elo no kukaka insamu.¹³ Lelo lolesha, kuli ukusefya elo nokusekelela, ukwipaya impanga elo nembushi, ukwipaya impanga elo nembushi, ukulya inama elo nokunwa umwangashi: "Natulye elo nokunwam pantu mailo tukafwa."¹⁴ Ifi fimonekele mu menso yandi ukufuma kuli Yawe wamilalo; "Cine cine ayamampulu tayakelelwe, nelyofe mukafwa," eflyasosa Yawe wamilalo.¹⁵ Shikulu Yawe wamilalo, asosa ai, "Kabiye kuli inshi intungulushi, kuli Shebna uwatekwa panganda, nokusosa ai,¹⁶ 'Finshi ukocita kuno elo nani akupele insambu ishakwimba icilibwe umwakwikala?'"¹⁷ Lolesha, Yawe ali nokukuposa webo, umwaume wamaka, akakuposa panshi, nokukakisha.¹⁸ Akakushinguluka icine cine, nokukuposa ngo mupila ku calo icapabuka eko ukaya kufwila, elo ukukaba namaceleta yabo; ukuba icansoni kubanganda yobe.¹⁹ "Nkakupinda ukufuma mu muputule obe elo nokufuma pacifulo cobe. ukatentemunwa panshi.²⁰ Cikaba muli bulya bushiku ukweba ai, kakuta umusha Elyakimu mwana Hilikia.²¹ Nkamufwika umwingila obe elo nkamukusha nakumushipi obe, elo nkasesha amaka yobe mukuboko kwakwe. Akaba shifwe pali Yerusalemulo elo nakunganda yakwa Yuda.²² Nkabika imfungulo shanganda yakwa Davidi pa cipeya cakwe; akesula, elo takuli uukesala; akesala, elo takuli uukesula."²³ Nkamwikatisha nga umusumali apakosa elo akaba icipuna cabukata panganda yakwa wishu.²⁴ Bakamukobeka ubukata bonse ubwanganda yakwa wishu, ubufyashi elo nefikolwe, ifipe fyonse ifinono ukutula ku nkombo ne fikalamba.²⁵ Pali bulya bushiku- ici ecisemo cakwa Yawe wamilalo- umusuma ukufuma pancende yacine ukaya, ukakontoka elo ukapona, nefisendo wakwete fikaputuka- pantu Yawe nasosa.

Chapter 23

¹ Nkakusenda pali Turi: Akalanda, mwebo mwe mange yaku Tarshishi; Kucipumpuntulwe, tapali nganda nangu apakutalama; ukutula kumpanga ya kutina filya casokolwelwa kuli mwebo.² Ikaleni tondolo mwebakulu lamba; lwaku Sidoni abasulushi, nani wenda pamimana, uwaisusha iwe.³ Pa menshi ayengi pali mbuto shaku Shihore, ukusombola kwakwa Nile ukumlonga fyali ecibweshu cobe; elo caishileba amakwebu ya nko.⁴ Ba nensoni, Sidoni, pantu umumana Ulisosele ai, "Nshaiminina nangu ukupaapa, nangu ukwimya abalumendo napamo ukukusha abakashana."⁵ Ulo insebo yafikile ku Egypti, abantu bakalanguluka pakumfwa insebo ya Kuturi.⁶ Abukileni ku Tarshishi; mwebekashi bakululamba.⁷ Bushe ici calicitikapo kuli webo, umusumba wansansa, uo intendekelo yauko yaku nshita shakale, uo amakasa yakwe yapiitile ukutali ku ncende sha bweni kukwikala?⁸ Nani ateyenye ici pali Turi uupela ingala, uo abasulushi bauko nibafilolo, uo abamakwebu bauko nibashimucindikwa ba pesonde?⁹ Yawe wamilalo acipekenye ukukana cindika abamataki bakwe elo nobukata bonse, ukulenge nsoni bonse bashimucindikwa bakwe pesonde.¹⁰ Putula icalo cobe, nga umo uuleputula umulonga, we mwana mwanakashi Tarshishi. Takuli incende ya makwebu mu Turi.¹¹ Yawe atambika ukuboko kwakwe pali bamba. elo ansunkanya inko namabufumu; apela ne cipope kuli Phoinicia, ukonaula abamaka.¹² Asosele ai, "Tawakasansamukepo nakaili, wenacisungu walekeleshiwa mu Sidoni; ima, abukila pali kitimu nooko tawakatushe."¹³ Lolesha incende yakwa Kaldia. Aba bantu tapali, abena Asilia bapacita ukuba apakwikala amatololo yanama sha mumpanga. Bacita amakule ayakankala aya uko baucita necawamisha.¹⁴ Welesheni, akalanda mwengalaba shaku Tarshishi, pantu icakubaamo cenu caonaulwa.¹⁵ Muli bulya bushiku, Turu akalabwa imyaka amakumi cine lubali, ngeshiku sha mfumu, pampela yamyaka amakumi cine lubali mukacitika cimo mu Turi ngolwimbo lwamwanakashi cilende.¹⁶ Sendeni, icipeta kabiyeni kumusumba, mwalabile cilende; mukacilishe bwino, nokwimba inyimbo ishing, pakwebu ai mukebukishiwe.¹⁷ Cikapita panuma yamyaka amakumi cine lubali, Yawe akafwa Turi, elo akacita ifilambu fyaba cilende nakaili mukacita imilimo yabucilende, elo akamupela imilimo kumabufumu yonse pesonde.¹⁸ Icilambu cakwe necabucilende cikabikwa pambali kuli Yawe tafyakasungilwe pamulu nangu ukubika mucipao, pantu icibweshu cakwe bakapela kuli bonse abekala muceni cakwa Yawe elo cikabomba kuli bena kufyakulya ifingi elo ukuleka bakwate ifyakufwala ifisuma.

Chapter 24

¹ Lolesha, Yahweh wala onaula icalo, ukulicita icibolya, ukufulunganya pamulu, no kusalanganya abaikalapo.² Cikesa kube ifyo, nga ku bantu, ifyofine na kuli ba shimapepo; naku babomfi, ifyofine nakuli bakangalila wabo; ku babomfi abanakashi, ifyofine nakuli banyinabo babombela; kubakushita, ifyofine nakuba kushitisha; kuba ku kongola, ifyofine nakuba kongweshu; kuba kaloba, ifyofine nakuba pela kaloba;³ Icalo cikapwilika ukonaulwa kabili tapakashale nangula kamo; pantu Yahweh eulandile ili shiwi.⁴ Icalo cilekaminwa noku minwa, isonde lile uma nokubonsa, impalume sha bantu shaposhiwa kumbi.⁵ Icalo ca nunka kubekalamo pantu bapulula amafunde, ukulufyanya ifipope, kabili kabili ukutoba icipangano camuyayaya.⁶ Eco kanshi icalo catipilwa, kabili nabaikalapo basangwa aba shininwa.⁷ Abaikala pa calo bapwa ukupya, kabili pashelefyne insokotwa. Umwangashi upya wauma onse, icimuti ca mwangashi cabonsa, bonse abali ne mitima yansansa bafitwa.⁸ Icongongo cansansa sha nsombo caleka, kabili ne fyangalo fya abo balesamwa; insansa sha malimba yatalala.⁹ Tabalenwa kabili umwangashi no kwimba, kabili no bwalwa bwasa kuli abo aba bunwa.¹⁰ Umusumba wa Chaos naubongoloka; ne nganda yonse naisalika kabili tamuli kantu.¹¹ Muli ukulila mu misebo kumulandu wa mwangashi; shonse insansa shili kufita, insansa sha pa mpanga nashi fumapo.¹² Mu musumba mushele ifitatala, ne mpongolo nashitobaulwa mutupimfy.¹³ Ifi efyo cikesaba pa calo conse mu mitundu, kubati nililya icimuti ca mu Olife ca pumwa, kubati kukunta ulo ukusombola ifitwalo ku citwa.¹⁴ Bakasansula amashiwi yabo nokupunda ululumbi lwakwa Yahweh, kabili ukupunda kwa nsansa ukufuma muli bamba.¹⁵ Kabili kukabanga kulumbanya Yahweh,

kabili mululamba lwa bembu kupela ubukata kwishina lyakwa Yahweh, Lesa yakwa Israeli. ¹⁶ Ukufuma lubali lwa calo ukwalepesha natumfwako inyimbo, "Ubukata kuli umo umulungami!" Nomba nalandile, "Nimposwa kumbi, akalanda nebo! Ba cipondoka nabacita ukupobdoka, ee, bacipondoka naba pondokela." ¹⁷ Ubucinga, ucilindi, kabili ifya ku myonaula, fili pali mwebo, mwebekashi bapa calo. ¹⁸ Nayo alebutuka ukufuma ku ciunda ca cinkunka akawila mu cilindi, kabili noyo uukesa ukufuma pakati ka cilindi akekatwa mu cakumonala. Insolokoto sha myulu shikesulwa, nemifola ya calo ikatenkana. ¹⁹ Icalo cikabongoloka conse, icalo calepauka; icalo ca sunkanishiwa bubi bubi. ²⁰ Icalo cakula talangana kubati muntu ukolelwe ubwalwa kabili lya kulapungaila kubati ka mutanda. Isambi lya kako likafina paliko kabili kakawa kabili takakeme na kabili. ²¹ Pali bulya bushiku Yahweh akacusha ifya teka imyulu mu myulu, kabili ishambumu shamu calo pa calo. ²² Bakalongana pamo, abakaili mu cilindi, no kushisalila mu cifungo; kabili panuma ya nshiku ishingiki bakacushiwa. ²³ Kabili umweshi ukasebaniwa, na kasuba takakabali, ico Yahweh kateka akalateka pa lupili lwa Zioni kabili mu Yerusalemu, kabili pa cinso caba cilolo mu bukata.

Chapter 25

¹ Yahweh, uli Lesa wandi; nkole ku kusumbula; nkole kulumbanya ishina lyobe; pantu walicita ifintu ifya bune, ifintu ifya pekanishiwe munshita ntali iyafumako, muli bucishinka bobbe ubwapwililika ubusuma. ² Pantu uli sangwile umusumba umwine uwa fitantala, namalinga yauko wali wisha. Amayanda yaku bashambumu ayo abalwani besu bakuula, awe nomba tayalipo, kabili tayakatale aya kulwa na kabil. ³ Eco na bantu bamitundu yamaka bakale kukulumbanya; ne mitundu ya bantu abakali mu misumba bakale ku kutina. ⁴ Pantu nikuli ne abalanda basanga ukucingililwa, na bantu abashakwata uwakubafwa nikuli we bashina minshita shabwafya-- niwe cubo cabo mu mfula yacimwela, kabili niwe cintelwe bobamo icipiki cakasuba. Pantu abantu abakali baba sansa ngemfula iya cipupu iileuma pa cibumba, ⁵ Elo besa nge cipuki muchiswebebe, nomba we mahwe ulitalalikile tondolo abalwani besu, ulitalalikile akaweke ka bantu abakali, nga filya icintelwe cekumbi citalalika akasuba akabalikisha, eco no lwimbo lwa bali lukasukwa. ⁶ Pali luno lupili Yahweh umwine wafita akatebete bwino imitundu yonse, pakaba amalila yafyakulya ifisuma sana, inama ishabune, no mwangashi uwabune saana. ⁷ Niapapene epo akafunisha ne cisalu icafimba imitundu ya bantu bonse, ne cisalu ica kupa imishobo yonse. ⁸ Yahweh akemina no konaula imfwa ine umuyayaya, kabili shikulu Yahweh akakumuna iminsoshi pa menso ya bantu fye bonse; na pesonde ponse, nokusebulula abantu bakwe insoni isonde lyonse, pantu Yahweh ali cisosele. ⁹ Cikalandwa pali ubo bushiku, "Lolesha, uyu e Lesa wesu; uwo twalikulolela, kabili uwatupususha. Uyu wine e Yahweh twalikulolela, tukale ku chankwa nokusekelela mwipusukilo lyakwe." ¹⁰ Pantu nipali ululwine ulupili epo ukuboko kwakwa Yahweh kukatushisha; lelo abena Moab bakanyataulwapo, nga filya fine impimbili shinyantaulwa muli citindi mu mukanda. ¹¹ Bakale kuti ngaimya amaboko yabo kubati bantu bakoeshako ukowa, lelo Yahweh akalebakumpila amaboko panshi pakuba pwisha icilumba cabo nangufye cali cakubomfya amaboko yabo. ¹² Akonaula na malinga yonse, akayawisha, no kuyalangula panshi no kuyatobaula mu lukungu.

Chapter 26

¹ Muli bulya bushiku ulu lwimbo lukembwa mu mpanga ya kwa Judah ulwa kuti: Twalikwata umusumba uwakosa; Lesa alibika ipusukilo ukuba ifibumba kabili ubucingo. ² Isuleni impongolo pakutula uluko lwa bulungami ulusunga icicetekelo lwingile. ³ Abantu abo imitima yaba pali mwebo, mukaba sungilila no mutende wa pe, pantu nimwebo batetekela. ⁴ Tetekela Yahweh umuyayaya, pantu Yahweh, ecilibwe ca muyayaya. ⁵ Pantu akaponya abo abaikala ne cilumba; umuumba wa sansabikwa, akauponya pa nshi; akauposa mulukungu. ⁶ Ukanyataulwa na makasa ya mulanda no mupina. ⁷ Inshila ya mulungami yalitambalala, Apo mwalitambalala, mukatambalika nenshila ya mulungami. ⁸ Cine cine, pa mulandu wa nshila ya mulinganya, wenu mwebo Yahweh, twali micetekela imitima yesu; ifwaya ishina lyobe elyo noku mwibukisha. ⁹ Namifwaya ubushiku no mweo wandi; cine cine, no mutima wandi munda ndamifwaya. Pantu lintu mu kapingula isonde, abekashi bapa calo bakasambilila ubulungami. ¹⁰ Umubifi nangula apalwa, takasambilile ubulungami. Mu calo katambalala akalacita ifya bipa kabili takamone ukupulamo kwakwa Yahweh. ¹¹ Mwebo Yahweh, ukuboko kwenu kuli mu mulu lelo tekuti bamone. Bakamona no kwikatwa insoni pafyo mwa cincincila abantu benu, cine cine umulilo wabalwani benu ukabalya. ¹² Mwebo Yahweh, mukatupela umutende; pantu namutubombela fyonse. ¹³ Mwebo Yahweh Lesu wesu, bashikulu wesu bambi balecita kwati ebatuteka; mu kwafwa kwenu fye emo tukalumbanisha ishina lyenu. ¹⁴ Balifwa tabakabe no mweo, apo balifwa tabakeme. Eico, mwaba mpempula pakuti mubakande no ,ubalofya pakuti belalumbulwa no kulumbulwa. ¹⁵ Mwabalundako kuluko, Yahweh, mwalundako ku luko; mwaicindamika; mwakusha imipaka yonse iya calo ukufika ukutali. ¹⁶ Mwebo Yahweh, ilyo balecua besa kuli mwebo bapepa ipepo lyamu kantepentepe ilyo mwabasalapula. ¹⁷ Nga fino fino na mayo uuli mupepe no kupapa akalipwa, no kulila ilyo alecula efyo naifwe tili pa mulandu wenu, mwebo Yahweh. ¹⁸ Twalimitwa, twaliba mubukalo bwa kupapa, lelo cili kwatifye twapapa umwela. Tauletele ipusukilo ku caalo, kabili takili abekala calo abalefyalwa. ¹⁹ Abafwa bobbe bakoba no mweo; ifitumbi fyabo fikema. Shibuka no kwimba ulwa kusekelela, mwebo mwebekala mulukungu; pantu umume obe mume wa lubuto, ne caalo cikaleta abafwa ukufyalwa. ²⁰ Kabiyeeni, mwe bantu bandi, ingileni mu muputule yenu no kwisalako ifibi; mufisame pa kashita akanono mpaka ubukali bupite. ²¹ Pantu moneni, Yahweh ali mukwisa ukufuma ku mwakwe ku kusalapula abekala caalo pa membu shabo; kabili icalo cikasokolola umulopa uwasuma pali cena kabili cakafise abaipaya ba ciko.

Chapter 27

¹ Pali bulya bushiku Yahweh no lupanga lwakwe ulwakukosa, ulukulu kabili ulwakutinya akakanda Shimweshimwe icisoka icikulika, Shimweshimwe icisoka icibutukisha, kabili akepaya chishimweshimwe ca muli bembu. ² Muli bulya bushiku: Ibala lya myangashi, likemba pali co. ³ "Nebo ne Yahweh, nine nkolicingilila, nkolitapilila calinshita. Nkolilonda ubushiku na kasuba pakuti nangu umo eli cena. ⁴ Nshikalipile iyo, alale, ukuti kuli ifimpusa ne munga! Mu bulwi kuti natampula ku kulwa nabo; kuti na bocelafye pamo bonse, ⁵ Kanofye nga baikata ku bucingo bwandi no kupanga nandi umutende; lekeni bapange nandi umutende. ⁶ mu bushiku ubukoisa, Yakobo akasenda munshila; Israeli akabalula no kupuuka; kabili bakesusha pamulu wa mushili ifisabo." ⁷ Bushe Yahweh wali pumine Yakobo na nge fyo apumine shilye nko isha bapumine? Bushe Yakobo na Israeli balifwile ngefyo shaipaiwe shilye nko kuli bo? ⁸ Mu cipimo cobe icalinga emo walwila, watuma Yakobo na Israeli ukutali; abatamfiso kutali ku cipimo cabukali bwakwe mu bushiku bwa mwela wa kukabanga. ⁹ Eico muli yi nshila, ifibi fyakwa Yakobo fikafitilwa, pantu ifi fikabe fisabo ifyaisula ifya kufumya isambi lyakwe: Ulo ukapanga ifipailo fya mabwe fyonse ukubo lukungu nokufitibaula mutumpimfya, kabili takwakabe icimuti caimikwa icakwa Ashera nangu fintamba fyakufutumwinapo ifyakununkila ifikashala filiminine. ¹⁰ Pantu umusumba we linga ulishele, abekashi balibutukile noku poswa nga matololo. Kulya eko umwana wa ngombe akolila, kabilo kulya eko alele pa nshi ako shetulula imisambo ya uko. ¹¹ Ulo imisambo ya fumba, ikakontaulwa, abanakashi bakesa no kukosha umulilo pali yo, pantu aba tabali bantu abeluka. Eco kalenga wabo takabe ne nkumbu pali bo, kabili ena uwa babumbile takabe no luse pali bo. ¹² Cikesa pali bulya bushiku icakuti Yahweh akapulula ukufuma ku mulonga wa Yufrate ukufika ku mukuku wa Egypto kabili namwe, mwe bantu bamu Israeli mukalonganikwa pamo umo umo. ¹³ Pali bulya ipenga ilikulu likalila nabalobela mu panga yabena Assyria bakesa, na batamfiwa mu mpanga yabena Egypto. Bakesa shinshimuna Yahweh pa lupili lwa mushilo mu Yerusalemu.

Chapter 28

¹ We bulanda ku cilongwe cakutakisha ica cindama ciilya cimfwalwe na cila umo uwaba cakolwa bakwa Efraimu, kabili naku maluba yakobonsa aya bucindami bwabune bwa yako, ayaba pa mutwe wa mupokapoka wafunda uwa abo abanaka ku mwangashi! ² Moneni, shikulu atuma umo uwa maka kabili uwakosa; kubati ni nkuuka yankakungwe kabili ubonaushi bwa nkuuka ya cimwela, kubati ni mfula ya cipupu, noku palala kwa menshi kabili nkaposi cila cilonfwe cacindama panshi ya mushili. ³ Icilongwe icacindama ica bacakolwa bakwa Efraimu cikanyataulwa panshi yamakasa. ⁴ Neluba lilebonsa ilya busindami bwabune bwake, lilya lili pamutwe wa mupokapoka wafunda likaba kubati nikunyu iyatashi iyakupya libe ulusuba talulaisa, cilya, ulo umo ayimona, libe taiyilaba na minwe yakwe, ninshi ena alilile. ⁵ Muli bulya bushiku Yawe wa xmilalo akesa kubati icilongwe cabune kabili amaluba ayabune kubashalapo pa bantu bakwe, ⁶ umupashi wa mulinganya wakwe uwikala mubupingushi, kabili na maka ya abo aba bwekeshamo abalwani babo pampongolo shabo. ⁷ Lelo naba bulabanta ku mwangashi, kabili batalantanta ku cakunwa cikola. Bashimapepo naba kasesema ti pbalubanta ne cakunwa cikola, kabili balikolelwe ku mwangashi. Balubanta ku kunwa cikola, batalantanta mukumona kabili balubanta mukupingula. ⁸ Cinefye, ifitamba fyonse fili fimbilwe na malushi, pakwebati tapali icende iyabiusaka. ⁹ Nikuli nani akafunda ukwishiba, kabili nikuli nani makalondolola amashiwi yakwe? Nikuli abo aba sumunwa ukufuma ku mukaka nangu nikuli abo abafumishiwe mukaka? ¹⁰ Ico dlinkambisho pe, kambisho, nkambisho pe kambisho; ukuteka paku teka, ukuteka paku teka; pano akanono, palya napo akanono. ¹¹ Icinefye ne milomo yakupumya kabili ne ndimi shabena fyalo ena akalalanda kuli aba bantu. ¹² Akale alilandile kuli bena, "Uku ekutusha, pela ukutusha kuli uyo uwanaka; kabili uku ekulomotolwa, "Lelo bena tabalikumfwa. ¹³ Eco icebo cakwa Yawe cikaba kuli bena nkabisho pe kambisho, nkambisho pe kambisho, ukuteka pa kuteka, ukuteka pa kuteka, pano utunono, palya napo utunono; ukwebati bena kuti baya kabili no kuwa cifwefwe, kabili no kuifuna, no kuba muciteyo kabili no kkwikatwa. ¹⁴ Eco kutiken kucebo cakwa Yawe, mwebo mwe ba mupumya, mwebo mweba teka aba bantu aba mu Yerusalemu. ¹⁵ Ici cikacitika pantu walilandile, "Tulipangile icipangano ne mfwa, kabili na kumbo fwebo tulifikile na pakusuminisha. Eco ulo ubwembya bwakucifiwa bukapita tacakatwikate ico fwebo tulicitile ubufi ukuba icubo cesu, no kucita icitelelwe mukubula icine." ¹⁶ Eco kanshi shikulu Yawe alilandile, "Moneni, nebo ikobika mu Sione ilibwe lyapamufula, ilibwe lyaeshiwa, ilibwe ilya wamisha ilyapa cifuta, umufula wacine, ena uyo uwasumina takalendwe insoni. ¹⁷ Nebo nkalenga umulinganya ukuba ulubao lwakupiminako, akabili ubulungami ukuba umulingo, mfwa yalitalawe akafumyapo umufisama ubufi, ne lyeshi ukucifya icifulo cakufisamamo. ¹⁸ Icipangano cobe ne mfwa cikapwa, kabili nokusuminishanya kobe na nkumbo takwakeminine. Ulo ilyeshi lyacipyu likapita tatwakacimfiwe kuli lyena. ¹⁹ Ulo lonse capita, cakalekumicifya mwebo, kabili ulucelo no lucelo cikapita kabili nakasuba no bushiku fikesa. ulo mwaumfwa ubukombe, cikalenga ukutinya. ²⁰ Pantu ubusanshi bulipipile kumuntu ukololokapo, kabili ne cifimbo cilicepeshe kuli ena kukulifunganyamo umwine. ²¹ Yawe akema inga pa lupili lwa Perasimu, akaibalamuna umwine kubati ni mu mupokapoka wa Gibeone ukucita umulimo wakwe, umulimo wakwe uwaibela, kabili no kuti acite imicitile yakwe iya kuiibela. ²² Nomba eico mwipumya ninshi ifikakila fyenu fikaba ifyakalilwako. Indiumfwile ukufuma kuli shikulu Yawe wa milalo, icabupingushi cabonaushi bwapano calo. ²³ Kutumana no kumfwa kwishiwi lyandi, ube uwa kutumana no kumfwa ku mashiwi yandi. ²⁴ Bushe umulimi uulima akasuba konse ku kublyala, alimafye umushili? Bushe ena atwalililapofye ukulima no kulinganya icilime? ²⁵ Ulo ateyanya umushili, bushe ena tatanda imbuto sha krawa no kukuba

kumini, no kubika ing'ano mu mikolwa na barle mucende ilingile ukuba, akabili no kubika ngolyolyo mupela yauko? ²⁶ Lesa wakwe amulangile ena, alayo ukumusambilisha bwino. bwino. ²⁷ No licilisha, imbuto ya karawa taisokolwa ne cela cakutwa, nangu mipeto ye celeta ukukuloka pali kumini, lelo karawa apumwa ne cimuti kabili kumini no mulando. ²⁸ Ng'ano shipelelwa umukate lelo tekupelesha sana kabili nangu mipeto celeta lyakwe naba kabalwe bakwe bashisalanganya shena, bakabalwe bakwe tabashifungaula. ²⁹ mfi fyonse fiyo ukufuma kuli Yawe wamilalo, uyo uwawama mufilangililo nokufikapo mu mano.

Chapter 29

¹ Kalanda kuli webo Arieli umusumba umo Davidi akalile insakwe ! Napakapita umwaka pa mwaka ; elo nomba imitebeto yakwisa. ² Leelo nakonaula ariel, kabili akuya kuloosha elo noku cululuka apakalamba nganshi ; nakaili akuba kuli nebo nga Ariel. ³ Ninebo nakwisa kutantika ifita fwandi nge linga pakubila umusumba eukesa kuushinga , nokuusansa eukasansa. ⁴ Wakutobaulwa wakwisa kusosa ninshi ulipanshi; kabili ukufuma kulukungu ukusosa kobe kwakuba mukuntepentepe. ⁵ Impendwa iikalamba iyaba lwani bobe bakaba kwati lukungu, na bantu abengi abakali fikolulwa ngo misungu iyo iipita. cakucitika ukwabula nokwenekela kangu kangu. ⁶ Yawe wamilalo akwisa kuli webo ne cibulukutu icamaka ne cinkukuma ne cengo icikalamba necipupu icikalamba nganshi elo nakankungwala no lubingu lwa mulilo ulwa kocafye icoce ece. ⁷ Cikaba kwati cilooto, icimonwa capa bushiku Ibumba lya bantu mu nko shonse bakulwa na Arieli elo nobukose bwakwe, Bakumwimina nokumutasha nobukose bwakwe bwakumwafwako. ⁸ Cili kwati muntu omfwile insala uuleele akalota akolya teelo olo abuka amala yakwe asangayalifye ayansala umwabula nelyo kamo. cakuba kwati muntunse uuli ne cilaka uukonwa elo abuka nafwa icitu, ukwabulakunwa muushi eilo wakuba mumpendwa ishing' mufyalo uyo wakukulakulwa no nolupililwa sioni. ⁹ Cakupapusha muli mwebene elo eakupapusha ipofwisheni elo mwilakumona mulekukulwafye leelo te ku mwangashi mulekusalansukafye leelo tekumwangashi iyo. ¹⁰ Pantu yawe alipongolwele umupashi wakulaala utuloutukalamba. ¹¹ Ubusokololo bonse bulishile kuli webo ubwakakatikwa, ubo ubwakupelwa kuli onse uusambilile, ukusosa, "Belenge mfi." ekupa kusosa naye, "Tekuti ncite, pantu calikakatikwa." ¹² Nga cakuti icitabo cilipelwe ku muntu uutanga belenga, ukusosa, "Belenge, ekusosa, "belenge mfi." alisosele, "Tekuti mbelenge." ¹³ Shikulu akososa mfi, "Aba bantu besa kuli nebo no tunwa twabo nokucindika pamilomo yabo, lelo imitima yabo yalitaluka kuli nebo. ubucindami bampa li fundefye ku bantu abo abo bafunda. ¹⁴ Eico, mona, nakukonkanyapo ukucita ifintu fyakupapusha pali aba bantu, ukusakamana pa kusakamana. Amano yakufuma kuli Lesa ku bantu bacengela bakupya, no bwishibilo bwakwengela kwabo kwa baume bwakupwa." ¹⁵ Kalanda kuli abo abafisa amapabge yabo kuli Yawe, na bonse abacita ifibi mu mfimfi. Batila, "Nani utubona, nani watwishiba?" ¹⁶ Uloshafye ifintu mumbi mumbi! Bushe kabumba engacindamapo pe bumba, pakweba ati icintu icakupangwa kuti casosa pa muntu wacibumbile, "Tabumbile iyo," nangula icintu icapangwa casosa palwa wa cibumbile, "Tekuti eshibe nangu kantu?" ¹⁷ Pakashita fye akanono, Lebononi bakumusangula impanga, nempanga yakusangulwa impanga ya fimuti. ¹⁸ Bubushiku mbulya bankoma matwi bakumfwa amashiwi yamucitabo, na menso ya mpofu yakumona imfimfi fikalamba. ¹⁹ Abacitikilwa na kabili bakusekela muli Yawe, nabalanda pa baume bakusekelela muwashila umo uwa mu Israeli. ²⁰ Pantu abankalwe bakuloba, nabasalula Lesa tabakaye kwikalilila iyo. Nabonse abatamwa ukucita ifibi bakubafunyo, ²¹ Abo bonse ababepesha mu mashiwi umuntu ukuba imilandu. Akulofya na bonse ababepa ubufi pakufyengelesha abantu abakaele mu milandu yabo iyalungama. ²² Eico mfi emfyo Yawe asosa palwakwa Yakobo-Yawe, uwalubwile Abram, Yakobo tuka mweneshiwepo, na kabili tamwakale kufulika menso kulwa nsoni fyoo. ²³ Lelo ulo amona abana bakwe, imilimo ya mu minwe yandi, bakulenga ishina lyandi ukuba ilya mushilo. Bakulenga ukuba fyamushilo ishina lya washila mwine Yakobo bakwimanina muli Lesa wakwa Israeli. ²⁴ Abalubatika bakakwata amano, na bantu abailishanya bakusambililako."

Chapter 30

¹ We bulanda kubana babucisanguka, "Ifi efyasosa Yahweh. "Balacita amapange, lelo teyakufuma kuli nebo; bacita ifipangano nenko shimbi, lelo tabatungulwilwe no mupashi wandi, eco balunda isambi pe sambu. ² Ba pekanya ukuya ukutentemukila mu Egypto, lelo tabepwishe kuli nebo. Bafwaya ukucingililwa ukufuma ku Farao no kucita icakufisamamo mu kanto ka Egypto. ³ Eico ukucingililwa kwakwa Farao kukaba ensoni shenu, kabili icakufisamamo mu kanto ka Egypto, umusebanya wenu, ⁴ Nelyo bacilolo benu bali pa Zoani, kabili ne nkombe shabo shilishile ku Hanes. ⁵ Nasho shikalengwa isoni pa mlandu wa bantu abatangafwa, aba tangaba fwilisha nangula cakubafwa, lelo insoni kabili ucumusebanya." ⁶ Ukulanda pa nama shamu Negevi: Ukupita mu calo ca kumumana no kutinya, ku nkalamo nkota na ku nkalamo, ifwafwa ne nsoka shakutinya ishipupuka, basendela ifyuma fyabo panuma yabapunda, kabili no bukankala pa ntengele sha ngamila, ku bantu aba tangabafwa. ⁷ Ico ubwafwilisho bwakwa Egypto bwafye; eico namwinikile ati Rahab, uwaikala shilili. ⁸ Nomba kabuye, kacilembe pa cinso cabo paca kuilembapo, kabili ucipampamikile pa cilibwe, pakuti cingasingililwa naku nshita shikoisa ngo bunte. ⁹ Pantu aba bantu babu cintomfwa, bana babufi, abana aba tangofwa ku mafunde kwakwa Yahweh. ¹⁰ Balanda kuli ba kamona, "Mwi mona;" kabili kuli bakasesema, "Mwisesema icishinka kuli fwebo; soseni amashiwi yakutasha kuli fwebo, sesemeni ifya bufi. ¹¹ Pasukeni lubali ukufuma munshila, fumeni pa nshila, lengeni uwamushio wakwa Israeli aleke ukukanda pa ntashi ya cinso cesu." ¹² Eico uwamushilo wakwa Israeli walanda, "Pantu kukakana ici cebonoku cetekela icakutitikisha nobu cenjeshi noku shitilila pali co, ¹³ eco ili sambu likaba kuli

mwebo nge ciputulwa icili no mulala icili mukuwa, nge cibumba icitali icakutunda icili nokuwa kwaku mpumikisha, mukwangufyanya." ¹⁴ Akaitoba ngefyo inongo yakwa kabumba itoba; takaleke, ukuti takwakasangwe akapimfyangula kamo akacinga ako banga solwelako mulilo pa mushili nangula ukutapilako amenshi pa chishima. ¹⁵ Pantu ifi efyo imfumu Yahweh, Uwa mushila wakwa Israeli walanda, "Mukubweluluka na mukutusha mukapusushiwa; mulitondolo namu kucetekela mukaba amaka yenu. Lelo tamwali ku fwaya. ¹⁶ Mwalandile, 'Iyo, 'Pantu tukafulumukila pali bakabalwe,' ico mukafulumuka; kabili tukanina pali bakabalwe ababutukisha; ukuti abo abankonkonka bakalekubutukisha. ¹⁷ Ikana limo bakafulumuka pa kutinya kwa umo; pa kuntinya kwa basano akafulumuka, mpaka abantu bobo abakashala bakaba ngo mulongoti pa mulu wa lupili, nangula imendela pa culu." ¹⁸ Lelo Yahweh ena akololela ukuba ipali pali mwebo, eico ali uwakupekanisha ukumilanga uluse. Pantu Yahweh ni Lesa wa mulinganya; abapalwa niabo abalolela pali o. ¹⁹ Pantu abantu bakekala mu Zion, mu Yerusalemu, kabili tamwakalekulosha na kabili. Icine likaba lipalo kuli mwebo pa ciunda ca kulila kweni, kilyo nga oacumfwa, akalekumwasuka. ²⁰ Nangula Yahweh anga mupela umukate wakucula, na menshi ya kutitikisha, nangula cingabe fyo, kafundisha wenu takaifise na kabili, lelo mukamona kafundisha wenu na menso yenu. ²¹ Amatwi yenu ya komfwa ishiwi kunuma yenu likolanda, "iyi enshila, endamo," Ilyo wapilibukile ku kulyo nangula kuli cipiko. ²² Mukakowesha ifya baswa fyenu ifyakubikwako silvere ne fyaengwa fyenu ifya kubikwako gilide. Mukafiposa nge nsaluya mwanakashi uli ku mwenshi, mukalanda kulifyo, "Fumeni pano." ²³ Akapela imfula ku mbuto shenu myabala mu mushili, no kukate mukufusha ukufuma mu mushili, kabili ne filimwa fikafula. Mulo ubo bushiku ingombe shenu shikalya icani mu mpanga ishapabuka. ²⁴ Ingombe ne mpunda, ishilima umushili shikalekulwa icani icabikwako umucele ica ulushiwa ne fyulwilo. ²⁵ Palupili lonse ulutali napa culu conse icitali, pakalekufuma imilonga ne fishiba fya menshi, mu bushiku bwa kwipaya ukukulu ilyo impungu shikawa. ²⁶ Ulubuto lwa menshi lukaba ngo lubuto lwa kasuba, kabili ulubuto lwa kasuba lukaba imiku cinelubali ukubutisha, ngo lubuto lwanshiku cinelubali. Yahweh akakaka ukubongoloka kwa bana bakwe no kundapa kwa fikubululwa fya filonda abaceneke. ²⁷ Mona, ishiwi lyakwa Yahweh likofuma ku ncende shapatali likobilima no bukali bwakwe na makumbi yakufitisha. Imilimo yakwe iliswilemo ukukalipa, kabili ululimk lwakwe luli ngo mulilo uonaula. ²⁸ Umupu wakwe uli ngo mumana uwaisulamo ukufika napakati ka mukoshi, mukusesha inko kulunyungo lwa bonaushi, umupu wakwe ninkobelo mu nsekete sha bantu mukuleka balekulubata. ²⁹ Mukalekukwata ulwimbo nga mubushiku ilyo bakosefya einshiku sha mushilo, kabili ne nsansa sha mutima, nga umo ukoya ku lupili lwa kwa Yahweh no mutulilo, ku cilibwe cakwa Israeli. ³⁰ Yahweh akalenga ukucindama kwe shiwi lyakwe ukumfwika no kulenga ukukosa kwa kuboko ikwakwe mukwimya ubukali no lubingu lwa mulilo, ne cimpunta, ukubulukuta, kabili ne mfula ya mabwe. ³¹ Pantu pe shiwi lyakwa Yahweh, Assyria akafwantaulwa; akabomina ku nkoto. ³² Cila cikoti icalingwa ukulopola uko Yahweh akabika pali bo cikaba pamo kno kulila kwa tuoma ne nsango ilyo akalekubalwisha no kulwa nabo. ³³ Pantu incende ya ya koca yalipekanishiwe kale. Icine, yapekanishiwila imfumu, kabili na Lesa malicitile ica kushika no kupabuka. Umupili ulipekanishiwe no mulilo ne nkuni ishingi. Umupu wakwa Yahweh, ngo mumana wa mukuku uka washaa.

Chapter 31

¹ Webulanda kuba kotentemukila ku Egupti ku bwafwilisho no kushintilila ku Mfalashi, no kucetekela mumaceleta (pantu bena bengi) nabapali bakafwalo (pantu mintapendwa) lelo tabaposako amano kuwa mushilo eka uwakwa Isareli, nangu kufwaya Yahweh! ² Lelo ena wamano, kabili akaleta ubusanso kabili taibweshako kumashiwi yakwe. Akemina abanganda yababi nabafwilisha bakacita wa masambi. ³ Egupti muntu kabili te Lesa, bakafwala babo bakumubili kabili tekumupashi. Ulo Yahweh watambalika ukuboko kwakwe, uyo ubafwilisha akaipununa, noyo bafwilisha akapona; bonse bakalobela pamo. ⁴ Ici eco Yahweh walandile kuli nebo, "Nge nkalamo, nangu umusepela wankalamo, ubuluma paco wikete, ulo ibumba lyakuba kacema lyaitaba ukuilungama, lelo taitutuma kumashiwi yabo, nangu kusensebukila ukutali ukufuma ku congo cabo, lelo Yahweh wamabumba akacilukila pa lupili lwa Sioni, palya pakapili. ⁵ Nge fyuni mukupupuka, efyo Yahweh wamabumba akacingilila Yerusalemu; akacingilila no kupususha uko akapitapo no kusungilila. ⁶ Mwebantu bakawa Israeli, bwelulukilani kuli yo, mukushika mwalitalamukile. ⁷ Pali bulya bushiku cila umo akatalukako kufimpasho fyakwe ifya silfele kabili ifimpasho fyakwe ifya golide ifyo ifyapangilwe ne minwe yenu iyamasambi. ⁸ Assyria akawa kulupanga; ulupanga ulo tabafula ku muntu lukamupwisha wo. Akafulumuka ulupanga, kabili nabalumendo bakwe bakabapatikisha ukubomba umulimo wakukosa. ⁹ Bakalufya isubilo pamulandu wamu nsokwe kabili nabamushika bakwe batina mumenso ya lunga lwakwa Yahweh- ici ecipope cakwa Yahweh uwo umulilo wakwe waba mu Sioni, nelunga lyamulilo mu Yerusalemu."

Chapter 32

¹ Moneni, imfumu ikateka mubulungami, kabili bamushika bakatungulula mubupingushi. ² Umo naumo akaba kubati cakubamo umwela kabili icakutushishamo kwipunga, kubati mulonga wa menshi pamushili apakuma kubati cinshingwa ca cilibwe mumpanga yabunasha. ³ Elo na menso ya abo abamona tayakashibatukile, kabili namatwi ya abo abomfwa yakomfwikisha. ⁴ Aba bwangu kanwa bakatontonkanya mukutekanya ukwishiba, kabili na babulubusa bakasosa mukushikimika ukwakubula ukupusa. ⁵ Icipumbu tabaka cikutepe ati shimucindikwa, nangu uwa mulomo ati ali icindika. ⁶ Pantu umupumbu asosa ifyabupuba, kabili umjima wakwe upinga ifyakubipa kabili imisango ya musenshi, kabili asosela Yahweh ifibi. Alengwa uwansala ukubulwa, kabili nokulengwa uwacilaka ukubulwa icakunwa. ⁷

Uwamulomo imibele yakwe ibi. Amano apanda mapange yabubi kukonaula ababusu kubufi, na lintu ulo umubusu alanda icakulungama.⁸ Lelo umuntu shimucindikwa apanga amapange yabushimucindikwa; kabili pamulandu wamisango yabu shimucindikwa epo akeminina.⁹ Mwebakashi abacibote, imeni, kabili umfweni kwi shiwi lyandi; imwe mwebana banakashi abamutelelwe, umfweni kuli nebo.¹⁰ Pantu ilyo nshiku shikacilukapo panono mu mwaka ukuyumfwa kwenu kukonaikwa, imwe mwebanakashi babo mutelwe, pantu ukusombola kwa myangashi kwa pona, nokulonganika takwakese.¹¹ Tutumeni, mwe banakashi bamutelelwe; sakamaneni, mwebayumfwa mwe; fuleni ifyakufwala fyenu kabili shaleni ubuneke, kakeni isamu mumisana.¹² Mulile nkondo kalanda pafilime fya bune, nemyangashi iitwalisha.¹³ Pamushili wa bantu bandi epa kalulumuka imyunga nefimpusa, elo pa mayanda yonse yabasekelela mu musumba wa revelry.¹⁴ Pantu icipango cikalekeshiwa, no musumba wacintubwingi ukalekwa; akapili kabili no lupungu lwakulegwilapo fikasanguka incengo umuyayaya, mwakusekelela mpunda mpanga, umulemfwe nemukuni;¹⁵ mpaka umupashi ukapongololwe kwo ulu, kabili amatololo yakasanguka libala lya fitwala kabili libala lyafitwalo lyalingwa nge mpanga yakulema.¹⁶ Elo ubupingushi bukekala mumatololo; nobulungami bukekala mumabala yafitwalo.¹⁷ Umulimo wabulungami ukaba mutende; necifuma mubulungami cikaba tondolo nokusubukila umuyayaya.¹⁸ Abantu bandi bakekala mumutende bwabwikashi, mumishi yakucingililwa, kabili muncende shakutushamo shacibote.¹⁹ Ikaloke iyacitalawe impanga no musumba ukatantamunwa,²⁰ mukapalwa ulo mwabyala imbuto shenu mumbali ya milonga no kuleka amakasa ya ngombe ishilume ne mpundashileyenda ubusaka.

Chapter 33

¹ Kalanda kuli webo, konaulwa weutaolanaulwa! kalanda kuufutuka uo tabalafutuka! imo wakuleka ukonaula, elo wakuleka ukufutuka, bakakufutuka.² Yawe, beni abaluse kuli fwebo, nimwe tukololela, beni ukuboko kwesu cila lucelo ipusukileyo lyesu inshita shonse ilyo twaba mu mafya.³ Peshiwi lyakupanta abantu babutuka nga mwaima inko shonse shapaswa.⁴ Icacutapa cenu calonganikwa ifyo ifipaso filonganikwa, ngefyo ifipaso fipya nabantu bapya pali fyena.⁵ Yawe wakusansabala. Ekala pancende shapa mulu. Akwisusha sione ubupingushi no bulungami.⁶ Eco akuba uwakwanisha mu nshita shobe shonse, ukupaka kwamapusikilo, amano yakuli, Lesa, elo namano yakwishiba, akatina ka kuli yawe ecipao cakwe.⁷ Moneni impalume shabo shikolilila mumisebo; inkombe sha mutende shikolila akalanda.⁸ Inshila shaololoka shili amatololo, takuli nangu umo uwakupitamo. ifipangano filitobekale, bakambone balisalangene nokubomba kwa muntu takucindame.⁹ Icaalo cikollosha elo nokuloba; lebanone amweneshiwamo nokuloba.¹⁰ "Nomba nakwima" ekusosa kwa kwa yawe, nkemishiwa pamulu; nomba ndesumbuka.¹¹ Mwinito musungu, mupape mpimbili umupu wenu mulilo ukamipwisha.¹² Abantu nabantu bakupya ngemifito, nge myunga iyatetwa iyasontekwa ku mulilo.¹³ Basuke abakutali bakomfwe ico ncitile; elo nabamupepi abeshibo bumpalume bwandi.¹⁴ Ababembu bamu sione bali no mwenso; elo na basenshi bakwata ukututuma. nani uwamuli fwebo uwingekala kumulilo uupwisha? nani mulifwebo uwingekala kufimeteke fya muyaya.¹⁵ Uwenda uwaololoka nokusosa cishinka; uusule fyuma fya mu lumani mani uukunte ndupi shakwe kukana fumbate fisakanwa, uulesha amatwi yakwe ukufuma kukunfwa ifyakusumya umulopa kaili uwisala amenso yakwe pakweba ati emona yabupumbu.¹⁶ Uyu emuntu uukalaikala pa mulu, incende yakuicinga ikaba ifimabwe, icilyo cakwe akapelwa na menshi yakwe ukwabula kutendwa.¹⁷ Amenso yobe akamone imfumu muku wama kwaiko; bakamona incende ukufika ukutali.¹⁸ Umutima obe wakwibukisha umwenso wapita; ali kwisa kalembe, nikwisa ali uwakupima indalama? Nikwisa ali uwakupenda impungu?¹⁹ Webo tawakamone abantu abacelenganya, abantu bacitundu capusana ico utakomfwe.²⁰ Tamba sione, umusumba wanshita shesu ishalinga, amenso yobe yakumona Yerusalemu ubwikalo bwacibote, ilema ilitakafumishiwepo, tashakashimpulwe pe imambo sha liko, ne myando ya liko yonse tayakakumpwe.²¹ Elo Yawe ankuba nafwebo, mu ncende ya milonga ne fimana, umushenda cangi ne nkafi, umushipita na ngalaba ikankala.²² Pakuti Yawe nika pingula, Yawe ewakutu icipope, yawe emfumu yesu; akatupususha.²³ Ilinenukile imyando yobe; tekuti ikashe ishinte lya mulongoti, tekuti yonse ingalaba elyo icacutampa icingi cayakaniwa, nabalema amolu nabo basampe cakusampa.²⁴ Elo umwikashi wamu calo takasose, ai "nindwala", abantu abakwikala mulya bakelwela kuma mpulu yabo

Chapter 34

¹ Iseni mupepi, mwe fyalo, no kufwa; kutikeni mwe bantu! Isonde na fyonse fyaisulamo fifwile ukumfwa icalo na fyonse ifyafumamo.² Pakuti Yahweh alifulilwe inko shonse, elo ulikalipile ku mpuka shabo shonse; wo alibonawile bo, ulibapele ku bonaula.³ Imibili sha bantu bakufwa bakashiposa. Ukununka kwa fitumbi ku kakumana konse; ne mpili shikamina umulopa wabo.⁴ Intanda shonse isha mumulu shikaluba, no mulu ukapombwange cifungilo; ne ntanda shikaluba, ngefyo amabula yapona ku mushimba, nangula ngefyo iminkunyu yapisha ipona ku mukunyu.⁵ Pakuti ulo ulupanga lwandi lukanonwa mu mulu; lolesha, lukesa nomba panshi pali Edomu, pa bantu abo bkopatulako ku kubonaula.⁶ Ulupanga lwakwa Yahweh lukoponya umulopa elo lulikumene amafuta, lukoponya umulopa wa mpanga naba sawe, lulikumene amafuta ya mfyo ya mpanga shilume. Pakuti Yahweh uli ne lambo mu Bozrah elo nakasukula mukulu mu Edomu.⁷ Bamutungwi ba mpanga bakapona nabo, ne ngombe shilume ishinono pamo ne shikulu. Incende yabo mukesula umulopa, na mulukungu mukesula amafuta.⁸ Pakuti bukaba bushiku bwakupususha bwa kwa Yahweh kabili mwaka wakulandula pafyo bacita pali Zioni.⁹ Utumilonga twa Edomu tukasanguka icibansa, ulukungu lwakwe lukaba silfa, ne mpanga yakwe ikaba mwakupya umulilo.¹⁰ Ikalakupya ubushiku na kasuba; icushi cikalaime cilabushiku; ukufuma ku

nkulo ukuya ku nkulo ikaba ne cende yaonaika; takwakabe wakupitamo umuyayaya.¹¹ Lelo fyuni mpanga ne finama efikekalamo; ifipululu naba mwankole emo bakapangila ifinsa fyabo. Ukafisha umushilwa waku bongoloka no mushilwa wa konauka.¹² Umucinshi wa kwita ubufumu tapakabe, elo nabana banakashi ba mfumu tabakabepo.¹³ Imyunga eshikakulamofye mwisano lyakwe, ifimuti fya mpanga ne fya mpanga efikasangwamo. Emukalaikala ba mubwe, incende yaba kalukuluku.¹⁴ Inama mpanga ne fimbwi emo fikalakumanina, ba sawe mpanga bakalalilila kuli cila umo. Inama shenda ubushiku emo shikatubalala, emo shikaisangila incende ya kutushamo.¹⁵ Ifipululu fikapanga ifinsa, ukufyala nokutotolaamani, ukutotola no ku cingilila utwana. Cine, amakubi yakakolongana, conse cili ne cinankwe.¹⁶ Fwayeni mu fifungilo fyakwa Yahweh; tapai pali ifi ifikabulila. Takwakabe nangu cimo icikabula icinankwe; pakuti akanwa kakwe kali kukonkomeshe, elo no mupashi wakwe uli fikolonganikile.¹⁷ Wo alifisalangenye mu ncende yafiko, pakuti ykuboko kwakwe kuli fipimine fyo ku ntampo. Fyo fikekalamo ukubelelela, ukufuma ku nkolo ukuya ku nkulo emo fikekala.

Chapter 35

¹ Mu mpanga namu Arabari mukaba insansa, kabili iciswebebe cikanga nokubalula maluba. Kubati ma rose,² Yakabalula nganshi no kusangalala ne nsansa no kulimba, ubukata bwa Lebanoni baka bupela kuli co, ukuyemba ubukata bwakwa Yahweh, ubukata bwakwa Lesa wesu.³ Koaheni amaboko yakunakuka, kabili amakufi aya yatutuma yashipe.⁴ Landa kuli abo abali nemitima yakatina, "Koseni, mwiya! Lesa wenu ukesa necilandushi, ne chilandushi cakwa Lesa. Ukesa nokumipususha."⁵ Elo amenso ya mpofu yakamona, na matwi yakwa koma matwi yakomfwa.⁶ Elo no mwaume icilema cikalasunta kubati ni sebula, no lulimi lwakwa cibulu lukalimba, ico amenshi ya salanganina mu Arabah, no tumilonga mu mpanga.⁷ Ukukaba kwa mucanga kukasanguka icishiba, no mushili wacilaka imisasatwe ya menshi; umwikala ba mubmwe, umo panshita imo balele, mukaba cani namatete na tulu.⁸ Icimusebo kulya bakala cikuta inshila yamushilo. Tamwa kapite uwakukowela. Nomba ukaba wa uyo wine uwendamo ifipumbu tafyakapitemo.⁹ Tamwakabe nkalamo mulya, tamwakasangwe ifiswango, tafyakasangwemo mulya, nomba abalubulwa bakenda mulya.¹⁰ Ubukata bwakwa Yahweh bukabwela kabili kwisa ne nyimbo ku Zioni, ne nsansa shamuyayaya shikaba pa mitwe shabo; ubutemwe nokusamwa fikabasenda; ubucushi nokulilishika fikafumishiwapo.

Chapter 36

¹ Mumwaka walenga ikumi limo na ine ku mfumu Hezekia, Sennacherib, imfumu yaku Assyria, wa sanshile yonse imisumba ya Yuda nokuba cimfya.² Imfumu yaku Assyria yatumine impalume yabulamba ukufuma Lachishi ukuya ku Yerusalemu ku mfumu Hezekia no mulalo waba shilika uukalamba. wafikile apapita umulonga wa cishiba ca pamulu, pa musebo walola kwibala lyakwa kawasha wa fyakufwala, no kwiminina lubali.³ Ba cilolo babena Israeli abafumine kunse ya musumba ku kulonda nabo bali ni Hilkiyah's umwana mwaume wakwa Eliakim, cilolo waku cipango, Shebna kalemba wa mfumu, na Asaph's umwana mwaume wakwa Joah, uwa tantikile mukulemba ifipope fya buteko.⁴ Impalume yabulamba yalandile kulibo, "Kebeni Hezekiah ukuti imfumu nkalamba, imfumu yabena Assaria, ilelanda, "Nikwisa ukukafuma icishinka cobe?"⁵ Usosafye amashiwi yabu welewele, ukulanda kwaliba icilye na kubukose ku nkondo. Nomba nimuli nani ucetekele? Uyo akapela ubukose ku kusangukila?⁶ Lolesha, ucetekela muli Egyiputi, lilya litete ilya lepauka ilyo ulebomfya kubati ninkonto yakwendelako, nomba nga umwaume ashitililako, lika mutunga mu lupi nokumucena. Filya efyo Faraoh imfumu ya Egypt ati kuli uyo onse uwa cetekela muli wo.⁷ Nomba nga walanda kuli nebo, "twacetekela muli Yahweh Lesa wesu," bushe teo teumo uwo imyulu na malambo Hezekiah apiita, kabili kabili walanda kuli Yudah nakuli Yerusalemu, "Mufwile ukulapepa pali ubu bulambo muli Yerusalemu?"⁸ Nomba eico, nkofwaya ukucita mwebo icoa bupe icabune ukufuma kuli shikulu imfumu ya Assariah . Nka mipela amakana yabili bakabalwe, nga cakutula kuti mwakumanisha ukusanga abaku bensha.⁹ Nga kuti wafulumuna nangula umo solwe solwe wamuba bomfi bakwa shikulu muba cepesha? Wabika icicetekelo cobe muli Egyipti ico maceleta na benda pali bakabalwe!¹⁰ Nomba kanshi, ico ngishile ukufika kuno ukwakubula Yahweh kukulwa neyi mpanga no kuyonaula? Yahweh walandile kuli nebo, "Nsansa iyi mpanga nokuyonaula.""¹¹ Eliakim umwana mwaume wakwa Hilkiyah, na Shebnah, na Joah balandile ku mpalume yabulamba, ale sosa kuba bpmfi bobe mucilimi ca Aramean, Aramaic, ico cena tulacumfwa. Wilasosela kuli fwebo mu lulimi lwaba Yuda mu matwi yabantu abo bali pa cibumba."¹² Nomba impalume yabulamba yalandile, "Apo shikulu wantumine kuli shikulu obe nakuli webo kukulanda aya mashiwi? Nga tantumine ku baume aba bekala pa cibumba imiswi yabo pamo nobe?"¹³ Elo impalume yabulamba yaiminineneko no kupunda mwishiwi ilikulu mucilimi, caci Yuda, ukulanda, "Kutikeni kumashiwi ya mfumu nkalamba imfumu yaku Assyria." ¹⁴ Imfumu ilandile, "Mwileka Hezekiah amibepe, ico takabe uwaku mipokololako.¹⁵ Mwileka Hezekiah amilenge mu cetekele Yahweh, ukulanda, "Yahweh mucinshinkafye akatupokolol; uyu musumba tawakapelwe mu minwe ya mfumu ya Assariah." ¹⁶ Mwikutika kuli Hezekiah, ico ifi efyo imfumu yaku Assyria yalanda; 'citeni umutende nanebo no kwisa kuli nebo. Kabili cila muntu muli mwebo akala ilila ku mwangashi wakwe nakumukunyu wakwe , nokunwa amenshi ukufuma mucishima cakwe.¹⁷ Mukalacita ifi mpaka ulo nkesa no kumipita kumbi ku mpanga kubati ni mpanga yenu, impanga yambuto no mwangashi uupya, mpanga ya mukate na mabala ya myangashi.¹⁸ Mwileka Hezekiah amilufye, ukulanda, "Yahwe akatupokololako; ngefyo na onse Lesa wa bantu abapokolola ukufuma mukuboko kwa mfumu ya Assyria? Bali kwisa ba Lesa bakwa Hamoth na Arpad?"¹⁹ Bali kwisa ba Lesa bakwa Sepharvaim? Balipokololako Samaria ku maka yandi?" ²⁰ Muli bonse ba Lesa abamuli shino mpanga, kwalibapo nangula umo Lesa uwa pokololapo impanga yabo ukufuma mu kumaka yandi,

ngefyo Yahweh enga pususha Yerisalemu ukufuma mumaka yandi?"²¹ Nomba abantu baikelfye tondolo kabili taba asukileko, ico ifunde lya mfumu lyali, "Takuli ukumwasuka."²² Elo Eliakim umwana mwaume wakwa Hilkiyah, uwali mushika wa mu nganda, Shebna kalemba, na Joah umwana mwaume wakwa Asaph, uwalelemba fyonse ifyalecutika mu calo, baishile kuli Hezekiah ne fyakufwala ifya kulepauka, no kuleta akasebo kuli wo amashiwi ya mpalume yabulamba.

Chapter 37

¹ Calishile kuba ukuti ulo imfumu Hezekia waumfwile akasebo kabo, walisantawile ifyakufwala fyakwe, wali ifimbile ne cakufwala cesaka, nokuya munganda yakwa² Yahweh. Walitumine Eliakimu, uwali kulolekesha, pabanganda, na Shebna kalemba, nabakalamba baba shimapepo, bonse balifimbile ifyakufwala fyamasaaka kuli Esaya umwana mwaume wakwa Amози, kasesema.³ Balilandile kuli wo, "Hezekia ulandile, 'Buno bushiku bwakukalipwa, ukukalipilwa, nobulanda, ulo ngo mwana uli mukufyalwa, lelo nyina takwete maka yakufyalwa."⁴ Kuti caba limbi Yahweh Lesa obe kuti waumfwa amashiwi ya mushilika umukulu, uwo imfumu ya Assyria shikulu wakwe utumine kukonaula Lesa wamweo, kabili ukokalipila amahiwi ayo Yahweh Lesa obe umfwile Nomba imya ipepo lyobe kubantu abacili palya."⁵ Eco ababomfi ba mfumu Hezekia balishile kuli Esaya,⁶ na Esaya walandile kuli bo, "Landa kuli shikulu obe: 'Yahweh ulandile, 'Witina amashiwi ayo umfwile, ayo ababomfi ba mfumu ya Assyria bantunkile."⁷ Lolesha, nkobika umupashi muli wo, kabili nkoumfwa akasebo akaibelako no kubwelela ku ncende yakwe. Nkamulenga ukupona ku lupanga muncende yakwe."⁸ Elo umushilika umukulu wasangile imfumu ya Assyria ikolwa na Libnah, pantu walyumfwile ukuti imfumu yalile ukufuma mu Lachish.⁹ Elo Sennacheribu waumfwile ukuti Tirhakah imfumu ya Kush na Egypti balikolongenye ku kumulwisha, eco walitumine nkombe nakambi kuli Hezekia ne shiwi:¹⁰ "Landa kuli Hezekia, imfumu yaba Yuda, 'Wileka Lesa obe umo wacetekela akubepe, ukulanda, 'Yerusalem tawakapelwe mu kuboko kwa mfumu ya Assyria."¹¹ 'Mona, ulyumfwile ifyo imfumu sha Assyria shicitile kuncende shonse pakushonaula ukupwilika. Eco bushe ukopusuka?¹² Bushe imilungu sha nko shilibapuswishe, nko isho bashifwe baonawile: Gozan, Haran, Rezeph, na bantu bamu Edeni mu Tel Assar?¹³ Imfumu ya Hamath, ilikwi, imfumu ya Arpad, imfumu ya misumba sha Sepharvaim, ya Hena, na Ivvah?"¹⁴ Hezekia walipokelele inkalata ukufuma mumaboko kwa makombe nokuibelenga. Elo waile kunganda yakwa Yahweh no kuibalulula pa cinso cakwe.¹⁵ Hezekia walipepele kuli Yahweh:¹⁶ Yahweh uwamilalo, Lesa wakwa Israeli, we wewaikala pamulu waba Kerubimu, niwe Lesa fye eka pa mabufumu yonse pesonde. Walipangile imyulu ne sonde.¹⁷ Pilibula ukutwi kobe, Yahweh, nokukutika. Isula amenso yobe, Yahweh, nakumona, nokumfwa amashiwi yakwa Sennacheribu, ayo utumine kukupumya Lesa wa mweo.¹⁸ Cacine, Yahweh, imfumu sha Assyria shilyonawile nko shonse ne ncende shashiko.¹⁹ Balibikile imilungu shabo mu mulilo, pantu tabali balesa lelo imilimo ya maboko ya bantu, ninkunifye nelibwe. Eco abena Assyria balifyonawile.²⁰ Eco nomba, Yahweh Lesa wesu, tupusushe ukufuma mumaka yakwe, pakuti amabufumu yonse aya pesonde yengeshiba ukuti niwefye Yahweh eka.²¹ Elo Esaya umwana mwaume wakwa Amози watumine ishiwi kuli Hezekia, ukulanda, "Yahweh, Lesa wakwa Israeli walanda, pantu ulipepele kuli ne pamulandu wakwa Sennacheribu imfumu ya Assyria,²² ili eshiwi ilyo Yahweh usosele pali wo: Nacisungu umwana mwanakashi wakwa Zioni wokususha noku kuseka kuku kutumfya; umwana mwanakashi wakwa Yerusalemu nkopukumya umutwe kuli we. Nani uyo musekesha nokutuka?²³ Nikuli nani uko wimishe ishina lyobe nokunsasula amenso yobe mucilumba? Nikuli Lesa uwashila uwakwa Israeli.²⁴ Kubabomfi bobe ulisosele shikulu kabili ulilandile, 'Nobwingi bwa maceleta yandi ndile pa myulu yampili, apatali sana apaLebanoni. Nkaputula ifimuti fya cedars ifyalepa ne fimuti fyasalwa ifya Cypress trees palya, kabili nkengila muncende yaiko ishalekeleshako, iteshi lyafitwalo lyaciko.²⁵ Nalimba ifishima nokunwamo amenshi; Nalyumikile imimana yonse iya mu Egypti panshi ya makasa yandi²⁶ Bushe tawaumfwa ifyo nacicile akale nokucibombapo inshita yakale? Nomba nkocileta cicitike. Uli pano kukefya imisumba iya shipa mumpili yabonaushi.²⁷ Abekala mushi babo, abamaka yanono, balipwishiwemo ne nsoni. Mwali ifilimwa mwaibala, ifyani ifyakulelema, ifyani fya pamutenge nangu mwibala, pantsnshi wamwela wakukabanga.²⁸ Lelo nalishiba ukwikala kobe, ukufuma kobe, nokwingila kobe, nokufulwa kobe pali ne.²⁹ Pamulandu wakufulwa kobe pali ne, kabili pantu imiponto yobe ilifikile mumatwi yandi, nkobika akalobo kandi mumyona yobe, nakantu kandi akanono mukanwa kob; nkokubwesha ifyo waishile."³⁰ Ici ecikaba icakumwenako kuli we: Umo umwaka ukolya ifikomena mumpanga, kabili namumwaka uwakonkapo ifikamena ukufuma kulifyo. Lelo mumwaka wa citatu ufwile ukulima no kusombola, ukalime imyangashi nokulya ifisabo yafiko.³¹ Abakashalapo abanganda yakwa Yuda abakapusuka bakamena imishila nakambi nokutwala ifisabo.³² Pantu abashalapo bakafuma mu Yerusalemu; ukufuma pa lupili lwa Zioni abapuswiwe bakesa. Icimwela cakwa Yahweh uwa milalo cikacita ici."³³ Éico Yahweh walanda ifi pa mfumu ya Assyria: "Tawakesemo mumusumba uyu kabili tawakaposemo umufwi muno. Tawakese pantanshi yauko ne nkwele nangu ukukula ulupili lwabusanso pali wo."³⁴ Inshila imo ine iyo waishilemo eyo ukafuminamo; tawakengile muli uyu musumba -uku kulanda kwakwa Yahweh.³⁵ Pantu nkacingilila uyu musumba noku upususha, pamulandu wandi kabili pa mulandu wamubomfi wandi Davidi."³⁶ Elo malaika wakwa Yahweh waili nokuya kusansa nkambi yabena Assyria, walipeye abashilika 185,000. Ulo abaume balimine ulucelo celo, imibili iyakufwa yali lambalele ponsefye.³⁷ Eco Sennacheribu imfumu ya Assyria walishile Israeli nokuya kunganda nokwikala mu Ninive.³⁸ Panuma, ulo wali kushinshimuna munganda yakwa Nisrok tulesa twakwe, abana bakwe baume Adrammeleki na Sharezer walimwipye kulupanga. Elo bafikilr muncende ya Ararati. Elo Esarhaddon umwana mwaume wakwe watetekele muncende yakwe.

Chapter 38

¹ Muli sho nshiku hesekia wali lwele ubua kufwa esaya mwana amosl, kasesema, woushile kulio, nokulanda kuli ye, "" yahwe adandi atl, " pekanya inganda yobe., pantu ukofwa, tawabe no mweo. ² "Elo hesekla wapilibukle lcinso cakwe ku abamba no kupepa kuli yahwe. ³ Walandile/ " napapata, yahwe, lbukisha lfyo nali kwenda mu cicetekelo pacnso cobe no mutma wandi onse, kabili lfyo nacitile ifyali fya bune pacinso cobe". ELO hesekla wali puminemo musowa ⁴ Elo lshiwi lyakwa yahwe lgaishile kuli esaya, ukulanda ati ⁵ Kabiye ukulande kuli hesekia, Intungulu shi ya bantu bandi, lfi efyo yahwe, lesa wakwa davidi icikolwe cobe, walanda, ndi umfwi le ipepo lyobe, ⁶ kabili ndi bwene ifilamba fyobe mona, ndi mukuku lundilako imyaka ikumi limona isano ku mweo obe Elo nkokupushusha na uno musamba ukufumaku kuboko kwa yaku asiria, nko ucingi lila uno musumbo. ⁷ Lcicl kaboe ashibilo kuli we ukufuma kuli yahwe ati nko cita fyo ndaile . ⁸ Mona nkolenga icishingwa pamatabo yakwa ahasi ukubwelela kunuma lntapulo ikumi. EFYO icishingwa cali bwelele kunuma intapulo ikumilimo pamatabo palyo balundilepo. ⁹ lloi lipepo iwy lembelwe ilyakwa hesekia imfumu ya ba yuda ulu wapolele kubulwle alwele, ¹⁰ Nlko landa ati inshiku sha mweo wandi shilifule pakati nkoya kumpongolo shaku inshishi, ndi tuminwe kulya imyaka ishelepo. ¹¹ Nko landa ati lntakabale amona yahwe, yahwe ali mu calo caba mweo intakabale amonapo umuntu nangu abali pali linwe lsonde. ¹² Umweo wandi ulifumi shiwepo no kusendwa ukufuma kuli ne kubati li hema lyakuba kacema , ndi fungile umweo wondi kubatu cakupikwila koi ukomputula ukufumu kubashishi, pakatu kakasuba no bushiku uko pwillisha umweo wandi. ¹³ Nali kutile ukushinta ulucelo; ukubati ni nkalamo ukotobaula amapa yandi pakati kakasuba no bushiku ukopwilishisha umweo wandi. ¹⁴ Nko lila nga kamimbi;Ako lila nge nkunda amenso yandi yalinakile mukulolesha mu mulu shikulu, ndi culile, ngafweni. ¹⁵ Nindo ninga landa,uli sosele fyonse kuli ne, kabili ali citile ici; inkole kwenda buce buce yonse myaka pamulandu wakucushiwa kwa mutima. ¹⁶ Shikulu, ukucula nebo mwatu mine kwa bune./ mwinga mbweseshi umweo wandi, mbweseshri umweo wandi no mutende. ¹⁷ Nlpa kucucutika kwandiepa koselela umutende. uli mpuswishe ukufuma mucilindi cabonau. sli, pantu uli posele amasambi yandi no kuya futatila kunuma yobe. ¹⁸ Pantu inshishi tekuti ukutashe webo. imfwa tekuti ukulumbanye., bonse abalikute ntemukilamu mindi taba sabilamu clshinka cobe ¹⁹ Umuntu uwamweo, umuntu abamweo, eumo uko pela amatotelo kuliwe, ngefyo nkocita pali shibo akolenga abana ukwishiba icishika cenu. ²⁰ Yahwe ali mukumpususha, kabili tulosefyamu filimba munshiku shonse isha mgeo yesu mu nganda yakwa yahwe., ²¹ Nomba esaya walandaatl, lekeni babule cipande camakunyu no kubika. pacipute, kabiliako pola., ²² Hesekia nao walindile, cishibilo ndo icakuti nkanina noya pamulu wa nganda yakwa Yahweh?"

Chapter 39

¹ Pali iyo nshita imfumu ya Babiloni Merodaki-Baladani umwana wakwa Baladani, atumine inkalata nefyabupe kuli Hesekia; pantu alyumfwile ukuti Hesekia alilwele nakaili alipolele. ² Hesekeia atashishiwe pali mfi fintu; alangishe ne nkombe ashilanga na fyonse ifyali mubutala bwakwe-silifa, golide, nefya nunka ubusaka, namafula yasuma, ubuta bwakwe ubwa fyanso fyake, na fyonse ifyali mubutala bwakwe. Takwali nelyo kamo munganda yakwe, nangula ubufumu bwakwe, ifyo Hesekia tabalangishe ³ Elo Esaya kasesema aishile kuli Hesekia no kumwipusha ai, "Bushe findi aba abaume basosele kuli webo? Bushe bafumine kwisa?" Hesekia epakwankula, "Bacisa kuli nebo ukufuma pa ncende iitailepela mu calo ca Babiloni." ⁴ Esaya epakwipusha, "Findo bamwene munganda yobe?" Hesekia epakwasuka, "Balimwene fyonse munganda yandi. Takuli nelyo cimo nangu cakucindama ico ntabalangile ⁵ Elo Esaya asosa kuli Hesekia, "Umfwa ku cebo cakwa Yawe wamilalo: ⁶ 'Mona, inshiku shakwisa iya ifintu fyonse kwisano kumobe, ifintu ifyo ifikolwe fyobe fyatutile ukufika pali buno bushiku, fyakupitilwa mu Babiloni. Takuli necikashala, ekusosa kwakwa Yawe. ⁷ Kabili napali ba mu lupwa lobe aba mubili no mulopa obe abo waifyalila we mwine, bakusendapo bamo nokuya bacita bamutungwi abakobombela imfumu yaku Babiloni kwisano lyaiko.'" ⁸ Elo Hesekeia asosa kuli Esaya, "Ishiwi lyakwa Yawe ilyo wajeba lisuma." Pantu alishibe, "Kwakuba umutende nokushipa munshiku shandi."

Chapter 40

¹ "Sansamusheni, sanshamusheni abantu bandi, "Lesu wenu allisosele. ² "Sosa ne citalalishi kuli Yerusalemu; kabili bilisha kuli ena ukwebati ubulwi bwakwe buli pwile, ukwebati amapulu yakwe yali lekelelwe, kwebati alipokelele ifya pali fibili ukufuma ku kuboko kwa kwa Yawe pa membu shakqwe shonse. ³ Ishiwi likobilisha, "Mu matololo wamyeni inshila yakwa Yawe; lungamikileni wamyeni inshila yakwa Yawe; Lungamikileni mu Araba inshila yakupabuka Yakwa Lesa wesu." ⁴ Imipokapoka yonse ikasumbulwa no lupili lonse na ka pili fikalinganishiwa; ne mpanga yakukolobana ikaba iyakulingana, ne ncende sha ku kalabana apaku pabuka; ⁵ No hukata bwa kwa Yawe bukasokolokwa, na bantu bonse bakabumwena pamo; ico akanwa kakwa Yawe kalilandile ifi; ⁶ Ishiwi lililandile, "Bilikisha. Naumbi aasuka, "Findo nebo nkobilisha?" "Bonse abantu cani, kabili icipangano cabucishinka cili kubati liluba lya mu mumpanga. ⁷ Icani ciloma ne luba lilabonsa, ulu umupu wakwa Yawe wapukapo; cine cine umuntunase cani. ⁸ Icani ciloma, iluba lilabonse, lelo icebo cakwa Lesa wesu cike manina umuyayaya." ⁹ Nina ulekuya pamulu walupili, Sione, iukupita imbila nsuma. Bilikisha, Yerusalemu. webo weuleta imbila nsuma, sansula ishiwi lyobe, wiyo ukutina. sosa ku misumba yamu Yuda, Lesu wenu uyu! ¹⁰ Boneni, shikulu Yawe esa nge mpalume ya cimfya, no kuboko kwakwe ukwa Maka kulamutekelako. Bona, icilambu cakwe cili kuli ena, kabili abo apususha baya pantanshi yakwe. ¹¹ Akalisha impaanga shakwe kubati ni kacema, akakolonganya mu kwapa kwakwe abana bampaanga, no kubapitila mupepi kwa kumutima wakwe, kabili

alekusakamana ishikota ishikoonsha utwana twa shena.¹² Nani wapima amenshi mu lupi lwakwe, uwapima umulu ku cisansa cakwe, uwaikata ulukungu lwa pe sonde mu museke, uwapime impili mu fipimo, nelo utupili mumulinganya?¹³ Nani waumfwikisha amano yakwa yawe, nangu ukumulangilila nga mpanda mano wakwe?¹⁴ ukufuma kuli nani afumishe ifya ku langilila? Nani wamufundile nshila ya cine ya kucitilamo ifintu, no kumufunda ubwishibilo, nangu ukumulanga inshila yakwishiba?¹⁵ Bona, inko shili kubati litoni mu ntapilo kabili shimonwa kubati lukungu pa cipimo; mona, apima ifishi kubati liyoni.¹⁶ Lebanone tayali mafuta yakukumana, nelo, inama pe lambo lyakoca.¹⁷ Inko shonse shakucepa pantanshi yakwe; shibonwa na ye ifishili fintu.¹⁸ Kuli nani nolu mwalekulinganyako Lesa ku kalubi ndo mwale kumupalanyako ena?¹⁹ Akalubi! kafula alikabashile; kafula wa fyela abalilapo na golide noku fulila iminyololo ya siifere ya kena.²⁰ Kuku cita ubupe umo asala umuti uyo ushakale kubola; afwaya kafula wa ku cengela ku kupanga akalubi ako kashaka ye kupona²¹ v 21 Bushe tamwaishiba? Bushe tamwaumfwa? Bushe tamwaebwa ukufuma kukutendeka? Bushe tamwakwata ubwishibilo ukufuma ku mifuula ya calo?²² Eumo uwikala pamulu wa calo cakubulunana; na bekashi bali kubati fipaso pantanshi ya ena. Afungulula imyulu kubati cipembe no kuya fungulula nge Hema lya kule kwikalamo.²³ Abwesisha bakateka apakubula nelo kamo ku cita bakateka ba pa calo nga basha bamo kantu.²⁴ Tababyalikwa, tabatandwa, icishinte cabo tacatwalamo umushila mu mushili, ulo opuuta pali na bo bauma, kabili umwela ubapita kubati cani.²⁵ Nikuli nani ukale kulinganya nebo, nani untu napala? alilandile uwamushilo. Lolesha mulwelele! Nani walenga shonse ishi intanda?²⁶ atungulula ukulengwa kwa shiko kabili ashikuta shonse pe shina. Ku bukalamba bwa maka yakwe na kubukose bwa maka yakwe, nangu imo tayabulila.²⁷ Nindo webo usosela, Yaboko, nokubisha, Isreali, "Inshila yandi ilifishilwe ukufuma kuli Yawe, kabili Lesa wandi tasakamene pa ku fyengwa kwandi?"²⁸ Bushe tawaishiba? Bushe tawaumfwa? Lesa wamuyayaya, Yawe kalenga wa mpela ya calo, tanaka nangu ukutompoka; takwaba impela ku kwishiba kwakwe.²⁹ Apela amaka ku wakunaka, kabili ku wakufunshika abwekeshamo amaka.³⁰ Nangu bacaice balanaka no kutompoka, kabili abalumendo balaipununa no kunwa;³¹ Lelo abo abalolela pali Yawe bakapepemuka; baka pupuka ku mapindo kubati ni bakapumpe; bakabutuka kabili tabakafunshike; baka butuka kabili

Chapter 41

¹ "Umfweni kuli nebo muli butondolo, mwebho mwebena fyalo; lekeni nko shibweshe ubukose bwashiko; lekeni beese mupepi elo no kusosa ai; katupalamine pamo ku kulubulula imilandu.² Bushe ninani uwabushishe ngo umo uwafumine ku kabanga, ukumukutula mu bulungami bwa cinto yakwe? Apela inko kuli ena elo no ku mwafwako ukucimfya bashamfumu. Aboluula ngo lukungu kulupanga lwakwe, kwai imituli ya fyani njo iyaululwa kubuta bwakwe.³ Akabasokota bena elo nokupita fe umutende, mufishila umo atatala pita namakasa yakwe.⁴ Bushe ninani uwacita elo no kupwisha nji mibombele? Ninani uukuta inko ukufuma ku kutampa? Ninebo, Yawe, ukutampa, elo uwakulekeleshako, Ninebo wine.⁵ Abakutali baliilisha elo nokutina; abakundekelesho yesonde bakonkana; babakuta elo no kwisa.⁶ Cila umo alafwilisha umwina mupalamano, elo cila umo alasosa kuli umbi ai, 'Koseleshiwa.'⁷ Kanshi uubasa alacincisha ngo uwengulula golide, elo ngo uubombanasando alacincisha ngo uubombaasosa ku ukolundukanya, cilife bwino, 'awe nomba bacilundikanisha nemisomali pakuti ayokusunkana.⁸ Lelo webo, Israeli, we mubomfi wandi, Yakobo ngo neebo nasalile, ubufyashi bwakwa Abrahamu cibusa wandi,⁹ Nebo ninebo nakufunishe ku mpela ye sonde elo nokukuleta webo ukufuma ku ncende sha kutali, nokusosa kuli webo ai, 'Niwe umubomfi wandi.' Ninebo nakusalile elo takulekelesha webo.¹⁰ Witina, pakuti nebo nali fe noobe. Wisakamana. Pakuti ninebo Lesa obe. Nebo nakuyo ku kukosa, elo nkayo kukwafwa, elo nebo nkayo kukusunga ku kuboko kwandi ukwakumulyo ukwakulungama.¹¹ Mona, bakwikatwa insoni elo no kusebana, bonse mbo abalaka nobe; bakuba fe kwai mpo apatali nangu fe kamo elo bakonaika, mbo abalwa nobe.¹² Webo wakuyokufwaya elo no ku basanga tawakabasange mbo abapamfyanya nobe; mbo abakucusha bakuba fe kwai pantu apataba fe nangu kamo, nge cintu icitabapo.¹³ Pakuti ninebo, Yawe Lesa obe, nakwikata ukuboko kobe ukwakumulyo. nokusosa kuli webo ai, 'Witina; Nebo nkoyo ku kwafwa.'¹⁴ Witina, Yakobo we mwambo, elo webo we muntu wakwa Israeli; Nebo nkoyo kukwafwa-nku ekusosa kwakwa Yawe, kapususha obe, umo uwamushilo wakwa Israeli.¹⁵ Mona, Nebo nakulenga webo ube kwai cakuputwilako icakutwa, icipya elo ica meno-yabili; wakuyo kponya impili elo nokushifungaula; wakulenga utupili ukuba kwai mushili.¹⁶ Wakuyo kushiposa, elo no mwela ukayo kushipita; umwela ukayo kushisalanganya. Wakuyo kusekelela mu mshilo kwa Israeli.¹⁷ Ababusu elo nabalanda ulo bakofwaya amenshi, lelo tapali nangu fe kamo, elo namalimi yabo yalilepaukile ku cilaka; Nebo ne Yawe nakuyo kumfwa amapepo yabo; Nebo, Lesa wakwa Israeli, ntakabalekeleshe.¹⁸ Nebo nakupanga utumilonga tukayo kupita panshi ya mutentemuko, elo notumfukumfuku pa kati kamipokapoka; Nakulenga amatololo ukuba ifishiba fya menshi, elo nempanga iyakulema ukuba utumfukumfuku twa menshi.¹⁹ Muciswebembe nkalimbamo imikedari, imishita, elo no muhadasi, elo neciti camu olife. Nebo nokubikamo imipapa mwilungu, nemitengo elo ne fiti fya mukula.²⁰ Nebo nakucita nci pakuti abantu bakamone, bakayo kwibukisha, elo no kumfwikisha pamo, ai nku kuboko kwa kwa Yawe uwacite nci, ngo wamushilo wakwa Israeli acilengele.²¹ 'Isoseleni umulandu wenu,' efyasosa Yawe ai, 'isoseleni imilandu yenu apomukofwaila,' efyasosa imfumu yakwa Yakobo.²² Leken baleta imilandu yabo; bese kuli fwebo elo nokutwebako ifyakucitika ku ntanshi pakuti twishibe mfi fintu bwino. Twebeleni limo ifyakubako kuntanshi, pakuti tulekufibukisha elo no kwishiba ulo fyakubako.²³ Soseni ifintu fyakuntanshi, pakuti fwebo twishibe nga muli tumilungu; citenipo ifintu fimo ifyabune nangu ifyabubi, pakuti tupape elo nokumfwa bwino.²⁴ Moneni, mwebho tamuli nangu cimo elo nemicitile

yenu yafye, nakomisala nabo fe fyabunani. ²⁵ Nebo ndimishepo umo ukufuma ku kabanga, elo alishile, ukufuma ukutulila akasuba nebo ngo ulukolilila peshina lyandi, elo nao akunyantaula bakateeka kwai liloba, kwai nikabumba ngo uukosawila ibumba. ²⁶ Bushe ninani uwacibilisha nci ukufuma ku kutampa, a; ai tufwile ukwishiba? Ulo nji nshita tailafika, ukuti tusose ai, 'Alilungikile'? Icishinka fe kwaba nangu umo uwasosapo, ina fe takwaba nangu fe umo ngo uwaumfwa mwebo mukososa icili conse. ²⁷ Nebo pa kutampa nalisosele kuli Sioni ai, 'Lolesha nkuno!' Nebo nalitumine inkombe ku Yerusalemu. ²⁸ Ulo nebo na mwene namwene ai, takuli nangu fe umo, tamuli nangu fe umo ngo uwingakoselesha icintu icabune, ninani, ulo nebo naipwishe takuli no wakwasukapo fe ishiwi nangu fe limo. ²⁹ Lolesha, bonse fe tabali cintu, elo nemicitile yabo ya fe; ifyakwenga fyakuminwe yabo mwela fe elo uutabamo akantu.

Chapter 42

¹ Moneni umubomfi wandi, uwo na nsansabika, uwo naisalila, muli wo emo nsekela. Nalibika umupashi wandi pali wo, akaleta umulinganya ku nko. ² Takalile musowa nangula ku punda, nangula ishiwi lyakwe ukumfwika mu misebo. ³ Itete lya fwantwa takalitobe, no kufuuka panono kwa mulilo takashimye; akacita icishinko mukucita umulinganya. ⁴ Takasusuke nangula ukunenuka mpaka akafikilishe umulinganya pa calo; kabili impanga sha kukpela ya calo shilolela ifunde lyakwe. ⁵ Ifi efyo Lesa Yahweh walanda –uyo uwabumbile imyulu no kufitumpula, uyo uwa pangile calo na fyonse ifi fumamo, uyo uupela ukupema ku bantu ababapo kabili ubumu kuli abo abomi ababapo: ⁶ "Nebo, Yahweh, na kwitila mu bulungami kabili nkekata ukuboko kobe. Nkakusunga kabili nka kupatula kubati cipangano ca bantu, kubati lubuto lwa bena fyalo, ⁷ Ku kwisula amenso ya mpofu, kukukakula abakakwa ukufuma mu cifungo, kabili ukufuma mu nganda iya kakilila abo abaikala umwa kufita. ⁸ Ninebo Yahweh, ilyo eshina lyandi; no bukata bwandi tabwakakanishiwe kuli umbi nangula amalumbo yandi no tulubi twabaswa. ⁹ Lolesha, ifintu fyakale filecitika, pali nomba nkofwaya ukucita ifintu ifipya, ulo tabala tendeka kucita nka kweba palibo." ¹⁰ Imbileni Yahweh ulwimbo lupya, no lwa kumulumba ukufuma ukwapelela icalo, mwebo mwebaya kunika na conse icabamo, ululumba lwaba bamba, nabo abekala kulya. ¹¹ Lekenic iswebebe ne misumba fifumepo imisowa, imishi mulya Kedar ekala, bapunde ku nsansa! Lekenic abekashi bamu sela bembe; lekenic bembile pamulu wa mpili. ¹² Lekenic bapele ubukata kuli Yahweh no kulumba amalumbo yakwe mu mpela ya calo. ¹³ Yahweh akafuma kubati cita cankondo, kubai mwaume wa nkondo aka pupusha pamulu icisoselo. Akapunda, ee, akakoloma ukulila kwa bulwi, akalanga aba lwani bakwe amaka akwata. ¹⁴ Naikala tondolo palepa, nalibafye shilili no kuikutumanika, nomba nalalila umwima kubati mwanakashi uuli pakupapa, uko tusaila no kupemashika. ¹⁵ Naacita impili no lupili ukonaulwa no kumya yonse impanga ya shiko; kabili ukalula imilonga ukuba ifishi no kumya ifishiba. ¹⁶ Nkaleta impofu mu nshila iyo tabeshibe; mu nshila iyo tabaishiba nkaba tungulula. Nkapilibula ukufita ukuba ukubuta kuli bo, no kucita incende shakolobana ukololoka. Ifintu nkacita, kabili nshakabalabe. ¹⁷ Bakaluluka, bakaba icine cine kukusekwa, abo abacetekela mufintu fya pangwafye, abalanda ku fintu fya engwafye, "Niwe Lesa wesu. ¹⁸ Kutika, we cibulu, no kulolesha, we mpofu, ukuti nalimo ulemona. ¹⁹ Uli mpofu nomba mubomfi wandi? Nangula cibulu nge ntumi natuma? Uuli nge mpofu kabatitwa pangana nakwe, nangula impofu ngo mubomfi wakwa Yahweh? ²⁰ Wamona ifintu ifingi, nomba tamufisakamana; amatwi yalomfwa nomba tapali nangula umo uumfwa. ²¹ Cila nsansamusha Yahweh ukulumbanya ubulungami bwakwe no kucindikisha ifunde lyakwe. ²² Nomba aba e bantu baiba kabili icitapwa; bonse baikatwa mu filindi, ukutwalwa bonkole mu fifungo; basangulwa icitapwa takuli no wakuba pokololako, kabili takuli nangula umo uwakulanda,, "Babwesheni!" ²³ Ninani pali mwebo akakutika kulifi? Uukakutika no kumfwa mu nshita sha kuntanshi? ²⁴ Ninani wapele Yakobo kuli kabolala, kabili Israeli kuba mutapile? Bushe tali ni Yahweh, ukufuma kuo tucitako isambi, nimuli uyo bakana ukwendela mu nshila shakwe, kabili ni uyo bakana ukunakila ifunde lyakwe? ²⁵ Ecalenga aitulwila palibo icipyu ca bukali bwakwe no kukalipa kwa nkondo, ukwaka kwa mulilo kwabashinga, kabili taba umfwile; waboca, nalo taba cibikile ku mutima.

Chapter 43

¹ Lelo nomba ifi efyo yahweh walanda, uyo uwakubumbile, Yakobo, kabili wo uwa kucitile Israeli: "Wiba no mwenso, ico nalikulubula, nalikwita pe shina lyobe, uli wandi. ² Ulo ukepita mu menshi, nakaba nobe; nangula mu mulonga, tayaka kufimbilikishe ukukusend. Ulo wa enda mumulilo tawakapye, kabili ifimbili mbili fyamulilo tafyakakonaule. ³ Ico nine Yahweh Lesa obe, uwa mushilo wakwa Israeli, kalubula obe. Namipela Egypt ngo musomo, Cush na Seba mu cakukabushanyacobe. ⁴ Apo ucili uwakucindama kabili uwa bune sana mu menso yandi, na kutemwa, eico nkapela abantu ica kukabula kuli webo, kabili nabambi abantu mu cakukabula ca bumi bobbe. ⁵ Wikwata mwenso, ico ndi nobe; nkaleta abana bobbe ukufuma ku kabanga, noku kolonganina ukufuma ku masamba. ⁶ Nkalanda ku kapinda ka kukuso, ukubaleka, naku kapinda kaku kulyo, 'Mwibaleka ku bwelelamo; leteni abaume bandi ukufuma apatali, na bana banakashi bandi ukufuma muncende sha shalila pacalo, ⁷ onse uwo ishina lyandi lya imikwapo, uwo nabumba ku bukata nkoma matwi, nangula abali namatwi. ⁸ Leteni abantu abali mpofu, nangula bali na menso, naba nkoma matwi, nangula bali namatwi. ⁹ Imitundu yonse kolonganeni pamo, nabantu nabantu longaneni. Nani mulibo uwalandilepo ici nokubilikisha kuli fwebo ifilecitika nomba? Lekenic balete bakambone babo ku kuishinikisha icishinka, lekenic bakutike no kushinikisha, 'cishinka.' ¹⁰ Muli bakambone bandi, "Walandikisha Yahweh, "no mubomfi wandi uwo naisalila, pakuti mwishibe no kusumina muli nebo, kabili no kwishiba ukuti ninebofye. Ulo shilabako takwali Lesa waliko, kabili

takwakabe umbi panuma yandi. ¹¹ Nebo, Ninebo Yahweh, kabili takwaba kalubula kano nevo. ¹² Ninandikisha, ukulubuka, kabili kasabankanya, kabili takwaba Lesa umbi muli mwebo. Muli bakambone bandi, "walandikisha Yahweh. "Ninebo Lesa. ¹³ Ukufuma pa bushiku bwa lelo nokuya kuntashi nine wine, kabili takuli uwinga fyambatula nangula umo mu minwe yandi. nda cita, kabili uwinga cibwesha panuma?" ¹⁴ Ifi efyo Yahweh walanda, kalubula wenu, uwa mushilo wakwa Israeli, "Pamulandufye wenu Natuma ku Babiloni nokuba tentemwina panshi kubati finangwa, ukwabula abena Babiloni aba nkumba bulili mu nyi mbo shabulanda. ¹⁵ Nine Yahweh, uwamushilo wenu, kalenga wakwa Israeli, imfumu yenu." ¹⁶ Ifi efyo Yahweh walanda (uwapangile nshila pa mumana no musebo muli fi bamba, ¹⁷ uwalofeshe amaceleta na kabalwe, umu shilika kabili umulwi. Bawile bonse; tabakeme nakabili; Bashimishiwa, ukushima kubati ni nyali yacile aka.) ¹⁸ Wila tontonkanya pali iofi fintu fyapita, nangula ukwibukisha ifintu ifya kale sana. ¹⁹ Lolesha nalacita icintu icipya, nomba line na cilendeka ukucitika, bushe tamule cimona? Nalapanga umusebo mu ciswebebe notu milonga twa menshi mu mpanga. ²⁰ Inama shamu mpanga shika ncindika ba mumbwe ne mbuni pantu napela amenshi mu mpanga, ne milonga mu ciswebebe, ayo abantu bandi abasalwa kukunwa. ²¹ Aba bantu abo nemwine naipagila, ukutula ebafwile ukula numbanya. ²² Nomba taukuta pali nevo, Yakobo, na utendwa, Israeli. ²³ Tawandetele nangula imo impanga yaba ukuba nga imitulo ya ca koca, nangula kuncindika na malambo yenu. Nshamipela icisendo ne mitulo ya camboto, nangula uku mutendusha no kulomba lombamba ico lubani. ²⁴ Tamwa shitilapo mundalama ifya kunuka bune bune, takwaba nangula ku ngitulwila amafuta yafya malambo yenu, nomba mwabika icisendo pali nevo namasambi yenu, mwalimfisha kumukoshi na masambi mucita. ²⁵ Nebo, ee, Nebo, Ninebo mfuuta imilandu mukutemwa kwandifye, kabili ntakebukishe amasambi yenu nakabili. ²⁶ Ngibukisheniko pafya citike, natulanshanye capamo, leteni apa umulandu, uwa limbi mwinga shininkisha ukutula muli baka ele. ²⁷ Bawishinwe bantanshi bacitile isambi, ne ntungulushi shenu shalibifishe kuli nevo. ²⁸ Ecalenga nkasebanya abetwa abamushilo, nkaleka Yakobo ukupita mukucula kabili Israeli mukusebana."

Chapter 44

¹ Nomba umfwa, we Ykobo umubomfi wandi elo na Isreali, ngo nevo nasalile. ² Mfi efyasosa Yawe, ngo uwakubumbile elo nokukupanga mwifumo elo ngo wine akoyo kukwafwa weebo: "Witina, we Yakobo umubomfi wandi elo noobe, we Jeshuruni, ngo neebo nasallile. ³ Pakuti nevo nakupongolwela amenshi pa calo ca cilaka, elo ya kofukumukila mpo epakuuma; Nebo nakupongolwela no mupashi wandi pa bufyashi bobo elo nepalo lyandi paba munganda yobe. ⁴ Bakumena mucani, kwati citi patumilonga twa menshi. ⁵ Umo ukososa ai, 'Nebo ndi wakwa Yawe,' elo umbi nao akoyo kukuta ishina lyakwa Yakobo, elo umbi nao akoyokulemba pacisansa cakwe ai ndi wakwa Yawe,' elo akwinika neshina umwine ishina lyakwa Israeli." ⁶ Nku ekusosa kwa kwa Yawe-Imfumu yakwa Israeli elo kalubula wakwe, Yawe wamilalo ai: "Nebo nine wantanshi, elo ninebo wakulekelesha; lelo takuli Lesa kanofe nevo. ⁷ Bushe ninani uwaba nga nevo? Lekeneni atalame ukubila elo nokulondolola kuli nevo mfyio ifyacitilele ukutula fe apo nasalile abantu bandi, elo lekeni asose mfyio ifyakwisa. ⁸ Witina nangu ukuba no mwenso. Bushe nevo ntasosele akale fe kuli webo, elo nacibilisha? Nebo kambone wandi: Bushe kwalibako Lesa umbi pali nevo? Awe takwaba icibwe cimbi; Nebo nalishiba ai takwaba." ⁹ Bonse mbo abapanga utulubi tababa nangu fe cimo; nefintu mfyio bapangilapo tafyaba nangu fe kamo; bakambone babo tabamona nangu ukwishiba icili conse, elo nokusebana bakesa kusebana. ¹⁰ Ninani ngo ulenga umulungu nangu fe ukwenga akalubi nko akataba nakantu. ¹¹ Lolesheni, bonse mbo babishanya nabo bakwikatwa insoni; abapanga panga wa fintu bantu nse fe. Lekeneni fe bonse mbo abemanina nabo pamo; bakwikatwa ubulanda elo ne nsoni. ¹² Kafula abombela ne fibombelo fyakwe, acipanga abombela pamifito. Acipangila na sando elo nokucibombela ku kuboko kwakwe ukwakukuso. Aumfwa ne nsala, elo nokukosakwakwe kwabula; takonwapo na menshi elo afwa necitu. ¹³ Kabasa apimina ulubao ku mwando, elo ashilila icilembo ku mwando. Apangilako ifipailo naco cibafe kwai muntu, nokuyokumoneka fe icabune ngo muntu pakuti cilingane cibe icakwikala panganda. ¹⁴ Alaya kukutemba ifiti fya mu kedari, nangu abula iciti ca mukupiri nangu iciti ca mu oke. Aitolela umwine ifiti mupanga. Alima iciti ca mwengele casuka cakula ulo palokele imfula. ¹⁵ Nakambi umuntu acibomfya mukukoshako umulilo elo nokuyokonta umwine. Ina, alakoseshako umulilo elo nokocelako umukate. Nakambi alapangilako umulungu elo nokuyofukaminako kuli wena; alapangilako nakambi elo nokuyokufukamina. ¹⁶ Alabika inkuni pamulilo, elo nokocelapo inama. Alaya elo nokwikuta. Alonta elo nokusosa ai, "Eya, neebo nakaba, namona mulilo." ¹⁷ Ishashalapo inkuni apangilapo umulungu, icimpashanya caciko; akoufukamina elo nokucindika, elo nokupepa elo akowebe ai, "mpokololeni neebo, pakuti nimwebo lesa wandi." ¹⁸ Ala tabalaishiba, nangu fe ukwiluka, pakuti amenso yabo yalipofula elo tayamona, elo nemitima yabo tailuka. ¹⁹ Takwaba nangu fe umo uutontonkaya, nokwibukisha elo nokusosa ai, "nalilepwileko nakosesho nomulilo ina, neebo nalyocelapo na nomukate palaka yaciko. Nalyocelapo nenaama pamalaka yaciko elo nokulya nalilile. Nomba bushe kuti napangako icintu icakupusanako icakwebai ndekucishinshimuna? nakambi kuti nkofukamina nacofe icilibwe cacimuti?" ²⁰ Ala na cintu bacita cimo cine fe nokulya imitoi, kanshi baicusha abeene elo nokucusha imitima yakwe. Tecekuti apokolole umweo wakwe, "Bushe tekuti amone fe ai nci cintu icili muminwi yandi mulungu wabufi." ²¹ Muyokutontonkanya pali nfi fintu, Yakobo na Israel, pantu muli ba bomfi bandi: nalimibumbile; muli babomfi bandi: ntakamilabe. ²² Nalikubelela uluse kuli bumpulamafunde bobo, nge kumbi, ubufi bobo; bwekela kuli ne, pantu ine ndikulubwile. ²³ Imbeni, mwe myulu, pantu Yahweh alicitile nci; mulekwalwila ne nsansa, mwe ncende shaikala mwi sonde. Mulekupunda ne nsansa, mwe mwempili, mwe mwempa nga mwabe fiti; pantu yahweh alilubwile Yakobo, kai akulanga ubucindami bwakwe mu Israel. ²⁴ Mfi emfyio Yahweh akososa, kalubula wenu, uwakubumbile ukufuma

muunda: Nine Yahweh kabumba wa fyonse, engo wine wandalika imyulu, nakambi nakambi enga uwabumbile isonde ukwabula uwakumwafwako. ²⁵ Nine mfulunganya ifisemo fyakuba kasesema babufi nokupelenganya amano ya bantu babuka; nine njokanya abamano nokubalanga mfyo amano yabo yaba ayabupuba. ²⁶ Ine, Yawe, neufikilisha mfyo umubomfi wandi asobela, uusosa pali Yeresalemu, abantu bakwikalamo nakaili, 'ne misumba ya mu calo ca Yuda, 'fyakukulwa nakaili, yakukulwa cipya cipya'; ²⁷ uo ukososa kuli bamba mukalamba ai, 'Nakumya bamba mukalamba kai nemimana ipongolwelamo.' ²⁸ Yawe eusosa napali Sairasi, 'ai ngu musemi wandi, akucita fyonse mfyo mfwaya; akupela abantu icipope, cakukula Yerusalemu cipya cipya, 'kwai na petempele muyokuleka umufola ngo uupekanishiwe.

Chapter 45

¹ Ifi efyo Yahweh atila ku wasubwa wakwe, Cyrus, uo naikata ku kuboko kwakwe ukwa kulyo, ku kucimfya inko ku ntashi yakwe, pakuti ninga kakula mu misana ya shamfumu, no kwisula ifibi fibili ku ntanshi yakwe pakutula imponholo shashala ishaisulwa: ² Nebo nkatungilia no kupasa impili; Nebo nkatobaula ifibi fya mukuba ne milando ya cela nkaiputaula, ³ Kabili nebo nakakupela ifyuma ifya mu mfimfi ne fyuma ifya fiswa kuli webo, pakuti ukeshibe ukuti ninebo Yahweh, uwa kwita pe shina lyobe, nebo, Lesa wakwa Israeli. ⁴ Pamulandu wa mubomfi wandi Jacob, napa mulandu wakwa Israeli uwasalwa wandi, nebo kwatile pe shina lyobe, kabili nakupela ishina lya mu cinshi, nangula tawanjishibe. ⁵ Ninebo Yahweh, kabili takwaba nambi; takwaba Lesa umbi kano nebo. Nebo nakakukosha ku bulwi nangula tawanjishiba; ⁶ Pakuti abantu beshibe ukufuma ku kabanga no kufuma kumasamba ukuti takwaba Lesa umbi kano nebo: Ninebo Yahweh, kabili takwaba naumbi. ⁷ Ninebo mpanga ulubuto ne mfimfi; Ndaleta umutende no kupanga ama cushi; Ninebo Yahweh, uucita fyonse ifi fintu. ⁸ Mwebo mwe myulu lokesheni ukufuma uko! Leken amakumbi yalokeshe ubulungami. Leken isonde lisule, kabili lekeni lisulemo ipusukilo, kabili lekeni lilenge ubuliungami ukupuuka pa nshita imo ine. Nebo Yahweh ninebo nalibumba. ⁹ Akalanda ku umuna na kalenga wakwe, filya ici-inga ne- fiinga fimbi! Bushe iloba kuti lyaeba na kabumba, 'Ati finshi ulebumba?' neco wapanga, bushe kuti akweba ati tawakwata amaboko? ¹⁰ Akalanda kuli uyo utila kuli wishu, 'Cinshi wafyala?' nakuli nyina, 'ati cinshi ulepapa?' ¹¹ Ifi efyasosa Yahweh, uwa mushilo wakwa Israeli, kalenga wakwe: Cinshi wipushisha amepusho pafyo nebo nkacitila abana bandi? Niwebo unjeba ifyo mfwise nacita palwa milimo ya minwe yandi. ¹² Napangile insonde noku bumbilamo umuntu, yali maboko yandi aya tambalike imyulu, nokupela ifunde ku ntanda shonse ukumonekela. ¹³ Nebo nalimya Cyrus mu bulungami, kabili inshila shakwe shonse kashitambalaka. Akankulila umusumba wandi; akalubula abantu bandi muli bunkole ku kubwelela ku shamyabo, ici tecakumulipila nangu amafisa kanwa, "efyo alanda yahweh wa milalo. ¹⁴ Ifi efyo Yahweh atila, "Ababomfi baku Egypto abashilipilwa naba shimakwebo baku Cush na bena Sabeans, abaume abatali bakesa kuli iwe. Kabili bakaba abantu bobe. Bakenda kunuma yobe, bakesa nabakakwa mu minyololo, kabili baka ku kontamina no kupapata kuli iwe ukuti, cine cine Lesa aba na iwe, kabili takwaba Lesa umbi ukucila pali ena. ¹⁵ Cine cine niwebo Lesa uwaifisa, Lesa wakwa Israeli umupusushi. ¹⁶ Bakomfwa insoni no kusebana bonse; abapanga utulubi bakendela pamo mu musebanya. ¹⁷ Lelo Israeli akapusushiwa na Yahweh ne pusukilo; lya muyayaya mwebo tamwakalengwe insoni nelyo ukusebana umuyayaya. ¹⁸ Ifi efyo Yahweh alanda, uwabumbile imyulu, Lesa wa cishinka uwabumbile insonde kabali kalenga wa liko, uwalipampamike. Uushaipangile apafye lelo ukuti lileikalwamo: "Ninebo Yahweh, kabili takwaba naumbi. ¹⁹ Nsha soseele umwafisama, muncende iyafisama; Nsha ebele uluko lwakwa Yakobo ukumfwaya, 'apafye Ninebo Yahweh uulanda icalungama; Nebo nanda ifintu ifyatambalala. ²⁰ Longaneni no kwisa! Iseni mupepi pamo, mweba fyuka mu nko! Abo abasenda ifimpashanya na ukupepa tu lesa utushinga bapususha tabaishiba kantu. ²¹ Palamineni no kulanda kuli nebo, leteni icishinka! Leken ba pandane amano capamo. Ninani alengele ici ukumfwika? Ninani uwacilengele? Bushe te nebo Yahweh? Takwaba, Lesa umbi ukucila pali nebo, Lesa umulungami kabili umupusushi; takwaba na umbi kano nebo. ²² Pilibukileni kuli nebo, no kupusushiwa, bonse mwebaba ku mpela ye sonde; pantu ninebo Lesa, kabili takwaba naumbi. ²³ Palwa nebo naliilapa, no kulanda ubulungami kabili tabwakapilibuke: 'Kuli nebo ukufi lyonse likafukama no lulimi lonse lukalapa. ²⁴ Bakatila kuli nebo, "Muli Yahweh eka emwaba ubukose ne pusukilo." "Bakalengwa insoni bonse aba mufuililwa. ²⁵ Muli Yahweh emo abana bakwa Israeli bakalungamikiwa no kuitakishisha.

Chapter 46

¹ Akalubi aketwa Beli nakakontama, na kalya akobeta Nebo nakakontama, nomba batulonga pali bapunda, ifishikete maka. ² Bainama no kukontamina panshi, balifililwe ukupusushako ifipe, utulubi twine tulya twasendwa muli bunkole pamo nabo. ³ "U mfweni kuno, mweba ng'anda yakwa Yakobo, mwebo mwe bantu bonse mwe ng'anda yakwa Israeli abayaukushalapo. Mwebo nasungilile ukutula apo namitile, kaili ninebo misunga ukutula apo mwafyalilwe. ⁴ Ala nine Lesa wenu, no kuba efyo mwakuya ukuba, nakuyo ukumisunga ukunshitafye nakubukote bwenu, ukunshita napo kumitwe yenu kwakuya ukubutlakofye natutu kumfwi ninebo nalikumibumbu nokumisunga ninebo nakuyo ukumisunga. ninebo wine nakuya ukulamyakwako nokumipokololako. ⁵ " Nga ninani mwingaya ukupalanyako, nangu ukuninganyako? Bushe kwalibako umo ukuti mwampalanyako nangu ukuninganyako? ⁶ Abantu balafukumuna golide muli batumba babo nokulapima siufa wabo pacipimo. balafwayafwaya kafula umo, nokulembe incito lyakubengelo umulungu, elyo batini uuo wine eo kaili eo balafukankilapo oakuya ukupepa. ⁷ Balawimya no kubasendela pa mabeya; nokuya ubika apo wikala, tauselapo nakalya. Ukufuma pali ilya ncende teti umone ukuiselelapo nakalya, elyo imo nangu aye aupapate shani awe tewakukwasuka, kaili teti nmipusushe na kukucula kwenu nakalya. ⁸ Ala mulekuyo

ukubikishako pali uyu mulandu mwebabifi ba bantu mwe, mulekutontontanyapo bwino pafyo nebo ncita.⁹ Mulekuyo ukwibukisha pa fintu fyacitike akale, epakwebai mulekushinikisha ukwebai nebo ninebo neka fye ne Lesa, nokuti takwaba nelyo umo uo twingalingana nankwe.¹⁰ Ukutulafye nakucitendekelo, awe ninebo nda soselapo ifili no kubako. Ukutulufe nakukale, nda londolwelapo kabala ifili no kucitika. Ndasosa ai ifyo nebo mpanga ukucita, ninshi fyalwisa kucitika. Nebo ndacita fyonse ifyo nkofwaya ukucitika.¹¹ Nketa kapumpe ukutuma ku kabanga, umuntu uukafuka ku calo cakutali. Uyo muntu wakutali ewakwisa mukucita ifyo nebo napanga ukucita. Imfi efyo napekanya no kucitika efikacitika.¹² Umfweni kuno, mwe bantu bakosa imitwe, mwe bantu baba ukutali no bololoke.¹³ Ala ubololoke bwandi nebo ndibupalamikile tapakokole nakukokola; nebo shaponse nshita pakuyo ukupususha abantu bandi; nebo kapususha Sioni nkabika ubucindami bwandi pabena Israeli.

Chapter 47

¹ "Isa pano panshi ikila mulukungu, we nasisungu mwana Babele; ikila panshi mulukungu ukwabula icipuna ca bufumu, we mwana mukashana wakwa Chaldeans. Ukutelela kwa mubili obe nomba kwapwa takwali ukumoneka no wakutentemba nakalya.² Ale ubule impela, ulekupela ubunga; fulam icitambala, upimpule icakufwala, cititike na mu matanta, ale nomba akwabuka imimana.³ Epakwebai ushale ubwamba, ne nsoni shikwikate ilyo abantu bakoyo ukutamba: Nebo nkolanda kabili nshashepo nelo kamo.⁴ Umulubushi wesu, Yawe umwine wa fita eshina lyakwe, ewamushilo wakwa Israeli.⁵ Webu kabelame umwafiita, kaili wikalefe tondolo, we mwana mwanakashi wabena Kaludeya; nomba webu abantu tabakayo kukwita na mfumu wamitundu ya bantu awe.⁶ Nebo nalifulilwa abantu bandi; nabacitile kwai tebantw bandi nasukile nabaposa nakumaboko yobe, nobe tawalikubakwatilako na luse awe; nabakote bene wabacitile ubulukunokulenga ikoli lyobe ukulyo ukubatemena.⁷ Webu namumano yobe wale eba ai, 'Nebo nkabelelelafa na mfumu umuyayaya.' Tawali ukusakamana kuli ifi fintu, nangu ukulatontontanyapo uko fikayo ukupelala nefikayo ukutumbukamo awe.⁸ Umfwa kuno webu, we watemwa ukulila pano calo; webu utontontanyapo ai walikala umutelelwe. Webu wali ukuisosha mu mutima wemwine ai, 'Ninebo neka. Nokweba ai, 'Takwaba naumbi uwaba nga nebo; mumano yobe utila, 'Nshakale mba mukamfwilwa nangu ukufwilisha abana.⁹ Ala ayo mashiwi yonse yabili ukapulilikilwako fe yakuponena, nayo yakuponena fe pa bushiku bumu bwine, ukufwilisha abana nokuba mukamfwilwa. Yakayo ukukuponena fe umupwilapo, nangu webu wayo ukupanda amanga ayashaifulila, nokukwatisha ifishimba fyamaka.¹⁰ Webu wacelekele fe mukubifya kobe, pantu wali ukutontontanyapo ai, 'Takuli abakokumona nelo bamo'; amano yobe nobucengeshi bobe fyakutwelefe kumbi kumbi, umutima obe webu waleti fe, 'Ninebo fe neka, nokweba ai takwaba naumbi uwaba nga nebo.'¹¹ Nomba ishimo likayo ukukwishila; ukafilwa nokulandula. Umupamba ukakuyo ukukuponena; ukafilwa ukutalusha. Ubonaushi bukayo ukukwishila ubo ushaenekele, bukakupumikisha.¹² Ale akusunga amanga yobe ayashaifulila kumokwine nefishimba fyobe nafyo ifishaifulila pantu efintu webu wacetekelamo ukufuma fe kubukashana bobe; nakalimo fikakutulanyako, ai nakalimo fyena efikayo ukutinyako abalwani bobe mwa.¹³ Nangu abakupandako amano bakoyo ukufula; tawakayansheukaleke bakese bonse abo abalengula intanda nabasobela ifikoisa kuntanshi, nabo abalengula imyenshi iipya imoneke yonse, ukamone nga bakayo ukukupususha ku fintu ifikayo ukukwishila.¹⁴ Mona, bakayo ukaba fe ngo tupimbili, uto umulilo ukoca fe. Abo bantu bakufililwa fe ukwipusha abene, pantu lubingu lwamulilo ukalumisha. Uyu mulilo tawakabe mulilo wakwebai umuntu akangabukeko, takwakabe conto icakwebai umuntu onteko, awe!¹⁵ Emfi aba bantu bakuba kuli webu, pantu ebo waikalila fe ukupendako amano, ebo wacitile nabo amakwebu ukutula ku bwaice bobe. Bonse bakakusha umo umo nokuya uko abene bakofwaya, tapakashale nangu umo uwakukupusushako nakalya."

Chapter 48

¹ Umfwa ci, we nganda yakwa Yakobo, ukoitwa peshina lyakwa Israeli, kabili ukufuma mu musana wakwa Yuda; mwebakolapa ishina lyakwa Yahweh kabili nokwibukisha Lesa wakwa Israeli, lelo temucishinka nangu mubulungami.² Pantu bakoita abene umusumba uwakushila kabili twatetekela muli Lesa wakwa Israeli. Yahweh wa milalo eshina lyakwe.³ "Nebo nasosele fimo ukufuma munshita yakale; fyali kufuma mukanwa kandi, kabili fyo nafilena ukwishibwa; elo mukupumikisha nacita kabili fyo fikesa kuba.⁴ Pamulandu ndishibe ukuti uli wakushupa, umukoshi obe mushipa wakwikata kwati ninkalamu, kabili nempumi yobe yakuba kwati mukuba,⁵ eico nalanda ifi fintu kuli we libe tafilaisha kuba mumunwe; libe tafilacitika nakwibukisha, eco wikalanda, 'Akalubi kandi ekaficitile,' nangu 'Icakupaswa nemwine shandi kabili icamutengo camukuba wakuminwe ecalanga ifi fintu ukuba.'⁶ Ulyumfwile pamulandu waifi fintu; mona pali fyonse fishinikisho; kabili we, tawasumine ifyo nalandile cinshinka? Ukufuma nomba, nko kulange fintu fyanomba, ifya kufisama ifyo uteshibile.⁷ Nomba, kabili tefya kufuma lilya, fyo fikoisa mulinomba, kabili kubwalelo tawatala kumfwapo pali fyo, eco teti ulande, 'ee, nebo nalifishibile.'⁸ Tawatala kumfwa; nokwishiba; ifi fintu tafyatata kwisulwapo kumatwi yobe nokuba. Pantu ndishibile ukwebati ulabepa, kabili ulisakala ukufuma munda.⁹ Pamulandu weshina lyandi kobweshu ubukali bwandi, kabili pamulandu wabucindami ndebukanya ukufuma mukukonaula.¹⁰ Mona, nakulapololola, lelo tekwebati ni Silfere; nakuwamya ukukufumya mu mafya. pamulandu wandi,¹¹ pamulandu wandi kocita; pantu ninshi ninga suminishishe nshina lyandi ukwangushiwa? shabe kupela bukata bwandi kuli umbi awe.¹² Umfwa kuli ne, Yakobo, na Israeli, uonaita: ninewine; wakwamba, kabili uwapelekesha.¹³ Ee, ukuboko kwandi ekwabikile umufula uwakubikapo isonde, kabili kukuboko kwandi kwakulyo ekwa anshike imyulu; ilyo naita kuli yo,

shaisa iminina pamo. ¹⁴ Iseni pamo, na bonse abamuli mwe, kabili kutikeni! Uli mulimwe na bilisha ifi fintu? Yahweh fyonse ukafikilisha icimonwa ukulwisha Babiloni. Wo ukasenda ukufumya Yahweh ukalwisha abena Chaldeans. ¹⁵ Nebo nine wasosa, ee, nine wamwita, nine wamuleta kabili akabo wakushuka. ¹⁶ Isa mupepi kuli ne, kutika kuli ci; Ukufuma kukwamba shali kusosela mubumfisololo; ilyo cilipo, eponali." Nomba shikulu Yahweh atuma nebo, kabili nomupashi wakwe. ¹⁷ Ici e Yahweh, kalubula obe, uwakushila umo uwakwa Israeli wakanda, "Nine Yahweh Lesa obe, ukokusambilisha ifyo wingashuka, ukokutungulula munshila iyo umfwile ukoyamo. ¹⁸ Nga ukobela amafunde yandi! elo umutende obe kabili nokupulinkanya nga kwaba kwati mulonga, kabili nepusukilo lyobe kwati maba ya muli bamba. ¹⁹ Abana kufyalwa bobe bakala kufula kwati mu canga, kabili nabana ukufuma munganda yobe ukufula nge ngano ngo mucanga, neli shina talyakaputulwe ukufuma ku cinso candi. ²⁰ Isa mu Babiloni! Butuka ukufuma kubena Chaldeans! kuci unda ca nyengele ikolila bilishini ci! Lengeni ci! Lengeni cicishibwe, pangeni ci ukuya ku mpela ye sonde! Landeni, 'Yahweh walubula umubomfi wakwe Yakobo.' ²¹ Tabali nacilaka ilyo wo watungulwile bo mumatololo; wacitile amenshi ukufuma mwibwe pali bo; walepwile nokwisula amabwe, kabili namenshi yapongolokele ukufuma. ²² Takuli mutende kumubifi - eflyo walanda Yahweh."

Chapter 49

¹ Kutikeni kuli ne, imwe mwebakumbali ya mumana! Eico kutikisheni, imwe mwe bantu bakutali. Yahweh walinkuta pe shina ukufumafye na kukufyalwa, ulo mayo wandetele mu calo. ² Walenga akanwa kandi ukubati lupanga ulwakutwa; umbelamika mucishingwa ca kuboko kwakwe; walindenga ukuba umufwi wakutwa; ulambelamika mucitinya cakwe. ³ Wasosele kuli ne, "Úli mubomfi wandi, Israeli, mulu we emo ndanga ubukatami bwandi." ⁴ Lelo nalyasukile, "Natontonkenye ukuti ukutulukusha kwandi kwafye, amaka yandi yalyonaikile apakubula akantu, lelo ubupingushi bwandi buli kuli Yahweh, kabili na icilambu candi cili kuli Lesa." ⁵ Nomba Yahweh walandile -uyo uwa mupangile ukufuma ku kufyalwa ukuti mbe umubomfi wakwe, pakuti mbweshehe Yakobo kuli wo, pakuti abena Israeli balongane kuli wo, ico ndi wakucindama mu menso yakwa Yahweh, kabili Lesa wandi euli bukose bwandi. ⁶ Kabili wasosele, "aka akantu kakucepa kuli we pakuba umubomfi wandi uwakutampa na kabili imitundu shakwa Yakobo, kabili nokubweshabakalolekesha ba bena Israeli. Nkakucita ulubuto ku mitundu ya bantu, ukuti wingaba ubupusushe bwandi mpaka nakumpela ya calo." ⁷ Uku ekusosa kwa kwa Yahweh, kapususha wabena Israeli, uwakushila uwabo, kuli uo ubwikashi bwaba ubwakusulwa, walipatwa ku nko, kabili musha kuli bakateka, "Ishamfumu shikakumona no kwima, kabili ba cilolo bakakumona nokufukama panshi, pamulandu wakwa Yahweh uyo uwa cishinka, no wakushila uwakwa Israeli, uyo uwakusalile." ⁸ Uku ekusosa kwakwa Yahweh, "Pa nshita iyo nasala ukulanga ububile bwandi nakawasuka, kabili namu bushiku bwakupusuka kakwafwa; nkakucingilila, kabili nkakupa ukubati icipangano ku bantu, pakukululula incende, napakupela nakambi icikwatwa icashilwe. ⁹ Mukasosa kuba fungwa, 'Fumeni; kuli abo abakuba mu mfimfi, 'ilangeni.' Bakalekulya mumbali ya musebo, kabili napa mulundu wakubulapo akantu epakaba umulemfwe wabo. ¹⁰ Tabakabe na nsala nangu icilaka; nangula ukukaba nangu akasuba ukubona, ico uwakwata uluse pali bo ukabatungulula; ukabatungulula kutumfukumfuku twa menshi. ¹¹ Elo nkapanga inshila mu mpili, kabili nkalinganya imisebo shandi." ¹² Mona, aba bakafuma ukwakulepa nganshi, bamo ku kuso naku masamba; kabili bambi ukufuma ku ncende ya Sinimu. ¹³ Imbeni, imyulu, no kwanga, pe sonde; tobauleni mukwimba, imwe mwe mpili! Ico Yahweh utalalika abantu bakwe, kabili ukakwata uluse kubakwe abalecuula. ¹⁴ Lelo Zioni wasosele, "Yahweh alindekeleshe, kabili imfumu ilindabile." ¹⁵ "Bushe kuti na mayo walaba akanya kakwe, ako osha kumabele yakwe, takwata luse ku mwana umwaume wakwe uo wafyele? Eee, kuti balaba, lelo tekuti inkulabe. ¹⁶ Mona, nalingisha ishina lyobe mu cisansa candi; ifibumba fyobe fyaba pa cinso candi. ¹⁷ Abana bobe bakoselela kunuma, ulo abo bonse abakonawile bakofumako. ¹⁸ Lolesha monse-monse kabili mona, bonse bakolongana na ukwisa kuli we. Mucine-cine ukuti ndi wa mweo- ici cisemo cakwa Yahweh-mucine-cine mukayafwala ukubati makoosa, kabili mukayafwala ukubati nina swinga. ¹⁹ Ico walyonaikile nokushala, incende iyali mubonaushi, lelo ukacepa nganshi kubekashi, kabili abo abakonawile bakabafye ukutali nganshi. ²⁰ Abana bobe abafyelwe munshita ishamacushi mu matwi yobe, 'Iyi incende ilisuliishe kuli fwe ukwikalamo, tupangileko umuputule, pakuti twikale muno.' ²¹ Elyo ukaipusha we mwine, 'bushe nani uwamfyalileko aba abana? Ulupwa lwalilobele kabili nali ing'umba, naliposelwe kabili balintamfishe. Bushe nani uukushishe aba abana? Mona, balinshile neka; bushe aba nikwi uko bafumine?'" ²² Uku ekusosa kwakwa Yahweh, "Mona, nkemya ukuboko kwandi kunko; nkemya icakwishibilako candi ku bantu. Bakasumbula abana abaume abenu mu maboko yabo pakubaleta kabili bakemya abana abakashana pa mabeya yabo. ²³ Imfumu shikaba nibashinwe abaku milolekeshapo, kabili bana mfumu bakaba abakumulela; bakamifukamina ne finso fyabo fikaba panshi kabili bakamyanga ulukungu lwaku makasa yenu; kabili mukeshiba ukuti nine Yahweh; abo bonse abaninda tabakabe na umusebanya." ²⁴ Bushe ifintu fyapokelwe ku bulwi kuti mwapokolola impalume, nangu bankole ukubapususha mubukali? ²⁵ Lelo uku ekusosa kwakwa Yahweh, "Eee bankole bakapokololwa ukufuma ku mpalume, kabili ifintu ifyapokelwe ku bulwi fikapokololwa; ico nkakasana nabamilwisha kabili nkapususha abana benu. ²⁶ Abo bamipakasa nkabalisha imibili yabo; kabili bakanwa umulopa wabo, kubati mwangashi. Kabili umutundu wa mutu onse ukeshiba ukuti ine, Yahweh, nine kapususha wenu kabili kalubula wenu, uwamaka uwakwa Yakobo."

Chapter 50

¹ Ifi efyo Yahweh walanda, "Uli kwi inkalata ya kulekana iyo nalekaninepo naba noko? Nikuli banani abo nakongolako abo na kushitishako? Mona, balikushitisha umulandu wa masambi yobe, kabili umulandu wa bucisanguka bobbe, noko bali muntafishe." ² Cindo naishile lelo takwali nangula umo kulya? Cindo nakutile lelo tapali nangula umo uwakwasuka? Bushe ukuboko kwandi kwalipipile muku kuluba? Bushe tamwali maka muli nebo muku kupususha? Mona, mukalipila kwandi ndakamya bemba; nda cita imimana iciswebebe; isabi lya lilafwa no kubola mukubulilwa kwa menshi. ³ Ndafwika imyulu ne mfifi; nde ikupa ne nsamu." ⁴ Imfumu Yahweh alimpele ululimi nga umo pali abo abasambilila, ukuti ndekulanda icebo cakokoselesha ku wakunaka; alambusha cila kacelo; abusha ukutwi kwandi mu kumfwa nga abo abasambilila. ⁵ Imfumu Yahweh aliswile amatwi yandi, kabili ntali cisanguka, nangula ntapilibukile ku numa. ⁶ Napele inuma yandi kuli abo abali ku mpumo, kabili na masaya yandi kuli abo abali kunukula imyemfu yandi; ntafishile icinso candi ukufuma kufintu fya musebanya no kukufwishilwa amate. ⁷ Ico imfumu Yahweh ali nokungafwa; eico ntakasebane; eico ndi citile icinso candi nge libwe lyakukosa, ico ndishibilo ukuti ntakalengwe nsoni. ⁸ Ali mupepi uwakupela insambu. Nani akontalika? Natwimanine nankwe noku shinina. Nani akopela imilandu? Lekeneni ese mupepk na ndibo. ⁹ Mona, imfumu Yahweh ali nokungafwa. Nani akocita uwamulandu? Mona, bonse bakapwa nge cakufwala; ici cikabalya. ¹⁰ Nani pali mwebo utina Yahweh? Nani umfwila ishiwi lya mubomfi wakwe? uwendela mu mfimfi yatola ukwabula ulubuto? Afwile ukucetekela mwishina lyakwa Yahweh no kushintilila pali Lesa wakwe. ¹¹ Mona, mwense mwebasha imilimo, mwe baipangasha ne fyenge; Endeni mulubuto lwa mulilo wenu namu nsanse isho mucitile. Ici eco mupokelele kuli nebo. Mukalala panshi muncende ya ku kalipwa.

Chapter 51

¹ Umfweni kuli nebo, mwebakonka ubulungami, mwebo mwebafwaya Yahweh; lolesheni pa cilibwe mwafukwilemo, kabili naku cilindi ico mwaimbile. ² Lolesheni pali Abrahamu, shinwe, nakuli Sara, uwamifyele; ulo ali ekafye mpo, nali mukutile nali mupalile kabili nokumufusha. ³ Efyo Yahweh akoselesha Sioni; akokoselesha nencende shamapepo yakwe; amatololo yakwe acitile kubati ni Edani, ne ciswebebe cakwe ukubatama lubali kumupokapoka wamulonga wa Yordani kubati libala lyakwa Yahweh; ukusekelela nokwanga fikasangwamo mli wo, amatotelo, ne ciunda ca kwimba. ⁴ "Tesekeheni kuli nebo, mwe bantu bandi, kabili umfweni kuli nebo, mwe bantu bandi! Ico nkafunya icipope, kabili nkacita ubupingushi ukuba ulubuto lwabantu nabantu. ⁵ Ubulungami bwandi buli mupepi, ipusukilo lyandi likafumina kunse, kabili ukuboko kwandi kukapingula abantu na bantu; mufyabu bakulakundolela; baka cetekela ukulolela amaboko yandi. ⁶ Inyineni amenso yenu mwiulu, kabili lolesheni panshi ya sonde, ico imyulu ikoluluka kubati cushi isonde likafuulwa kubati mwingila, nabekashi baliko bakafwa kubati ba lunshi. Lelo ipusukilo lyandi likatwalilila umuyayaya, kabili no bulungami tabwakaleke ukubomba. ⁷ Kutikeni kuli nebo, mwebo mwaishiba icakulungama, mwe bantu mwebakwata amafunde yandi mumitima yenu; mwitina insele sha bantu nangu ukunenuka pamusebanya wabo. ⁸ Pantu icipempele cabushiku cikabalya kubati mwingila, kabili utushishi tukabalya kubati masako; lelo ubulungami bwandi bukaba umuyayaya, nepusukilo lyandi kunkulo shonse." ⁹ Shibuka, shibuka, ifwike wemwine ubukose, we kuboko kwakwa Yahweh. Shibuka kubati ni munshiku shakale, inkulo ya mushita yabena kale. Bushe tewe waputawile Rahabu, niwe uwalashile cishimweshimwe? ¹⁰ Bushe tewe wewakamishe Bemba, amenshi ayashikisha, nokusanguka petenga yaku Benba pabe nshila kukwabukamo abalubulwa? ¹¹ Abalubulwa bakwa Yahweh bakabwela no kwisa ku Sioni nokulila kwa nsansa nokusekelela umuyayaya pamitwe yabo; ukusansamuka nokusekelela fikabapitilila, ubulanda nokulila tanyakabeko. ¹² "Nebo, nebo, ene mutalalika mwe. Cindo mukotinina abantu abakafwa, abana babu ntunse, abapingwilwe kubati fyani? ¹³ Cindo mwalabila Yahweh kabumba wenu, uwayansa imyulu no kushimpa umufula we sonde? Waba no mwenso cilabushiku pamulandu wa cipyu caufyenga ulo ateyanya kukonaula? Cilikwisa icipyu caufyenga? ¹⁴ Uyo nkokontamina panshi, Yahweh ekamulekelela; takafwe nokutentemukila kunindi, nangu ukubu ifilyo. ¹⁵ Pantu nine Yahweh Lesa obe, uusunkanya Benba pakuti amaba yalekupoma- Yahweh namabumba ashina lyakwe. ¹⁶ Nabika amashiwi yandi mukanwa kobe, kabili nakufimba icinshingwa caminwe yandi, pakuti ningashimpe imyulu nokushila imifula wacalo, nokulanda kuli Sioni ati, muli bantu bandi." ¹⁷ Shibuka, shibuka iminina Yerusalemu, mwebanwapo kuminwe yakwa Yahweh mulukombo lwa cipyu cakwe; mwe banwapo mulukombo, mukunekana kwa lukombo kwa kupungashima. ¹⁸ Tapali uwakutungulula bonse abana baume abo afyele; tapali palyabo wakumwikatako kuminwe mubana baume bonse abo akushishe. ¹⁹ Aya amafya yabili yalikoponena-Nani akalililako bulanda? Pumputa no kutobaula, kabili cipowe no lupanga. Nani akakusansamusha? ²⁰ Abana bobbe abaume bafwa umutombo; nabalala mufifutu fya misebo, kubati nimpelembe mufiteyo; abaisushiwamo icipyu cakwa Yahweh, ukwebaula kwakwa Lesa wenu. ²¹ Lelo nomba umfwa fi, wewatitikishiwa weba kabili wewakukolwa weba, lelo tekukolwa kwa mwangashi. ²² Imfumu yenu Yahweh, Lesa wenu, ulubulwilako abantu bakwe alanda ifi, "Mona, nimfunya ulukombo lwakupungashima mu minwe yobe- icitundu, icili lukombo lyacipyu candi- epakwebati wikanwa nakabili. ²³ Nkalubika muminwe yaba cusha, abakweba ati, 'Lambalala, pakutila tutantalep abo wabikila umubili kubati mushili kabili kubati musebo ukulakutantalapo."

Chapter 52

¹ Alamuka, alamuka, fwala ukukosa kobe, Zioni; fwala ifyakufwala fyobe ifya bune, Yerusalemu, umusumba wa mushilo.

Pantu takwakabe nakabili abashasembululwa nabakowela ukwingila muli webu.² Inkunte ulukungu ima no kwikala, Yerusalemu; funga umunyololo mu mukoshi obe, we nkole, umwanan mwanakashi wakwa Zion.³ Pantu ifi Yahweh efyo alanda, "Wali shitishiwe apafye, kabili uli no kulubulwa apa bula indalama."⁴ Pantu ifi efyo imfumu Yahweh alanda, mukutendeka abantu bandi, baka tentemukila mu kwikala panono mu Egypto, kabili Assyria aliba cushishe apabula umulandu wine nene.⁵ Nomba cindo nkwete pano-uku ekulanda kwakwa Yahweh-ukumona ukuli abantu bandi basendwa apafye? Abo aba batungulula ba punya uku ekulanda kwakwa Yahweh-kabili ne shina lyandi lya twalilila ukupontelwa akasuba konse.⁶ Eico abantu bandi bakeshiba ishina lyandi; bakeshiba mulya bushiku ukuti nine nanda ati, "Ee, nine wine!"⁷ Ifyo yawama pa lupili amakasa ya uleta lyashi lya bune, ubilisha umutende, uleta ilyashi lyabune ilya fintu ifya bune, ubilisha ipusukilo, ukolanda kuli Zioni, "Lesu wenu aleteka!"⁸ Umfweni bakalanda wenu basansula amashiwi yabo, bonse bako yawila pamo utumpundu, pantu cila linso lyabo likamona, ukubela kwakwa Yahweh ku Zioni.⁹ Poneni mukwimba isha nsansa pamo, mwe fibolya fya Yerusalemu; pantu Yahweh alisansamwishe abantu bakwe; ali bwelele Yerusalemu.¹⁰ Yahweh alilengele ukuboko kwakwe ukwamushilo ukumoneka ku nko shonse; isonde lyonse likomona ukupususha kwakwa Lesu wesu.¹¹ Kabuyeni, kabuyeni, fumeni kulya; mwiikata conse ica kowe; fumeni pakati kakwe; isangululeni, imwe mwebasenda ifipe fya kwa Yahweh.¹² Pantu tamwakafume mu lubilo, nangula ukuya mukufulumuka; pantu Yahweh akaba pantashi yenu; kabili Lesu wakwa Israeli eukaba kalinda wenu panuma.¹³ Moneni, umubomfi wandi akaba uwamano; akaba pamulu no kusumbulwa, kabili aka sansabikwa.¹⁴ Ngefyo abengi bamipapile-icinso cakwe chalyonaike ukucila umuntu onse, kabili ne mimonekele yakwe tayamoneke nga conse ica buta.¹⁵ Nangu cingabe fyo, umubomfi wandi akalenge nko ishing, ukupapa ne shamfumu shikekata pa tunwa twashiko pa mulandu wakwe. Pafyo bashatala ababebako, bakamona, kabili napafyo tabaumfwapo, bakomfwa.

Chapter 53

¹ Ninani ukosumina ifyo bomfwile kuli fwe, elo nikuli nani ukuboko kwakwa Yahweh kwa sokolwela? ² Pakuti wakulile ku cinso cakwa Yahweh kubati ka muti kanono nangula kubati kakomena ukufuma mu mushili walepauka; takwete kumoneka kwine kwine nangula ukwacilapo; ulu twamumwene, twakwete ukuwama ukwa kuti kwatukubula.³ Walipatilwe no kusulwa ku bantu; umwaume waku cula, umo wali kumfwa ubukali. Kuli uyo abaume balikufisa ifinso fyabo, wo walipatilwe; elo tali kantu kulifwe.⁴ Lelo icinefye walisendele amalwele yesu kabili walisendele amacushi yesu; nangula twali ku tontonkanya ukuti ukopanikwa kuli Lesu, ako umwa na Lesu nokumucusha.⁵ Lelo walilashilwe pamulandu wabu nciatubi bwesu; walitobelwe pa mulandu wa masambi yesu. Ukupanikwa kwali pali wo pakuti fwe tukwate umutende, kabili mufipumo fyakwe twasanga ukupola.⁶ Fwe tuli nge mpanga shikoenda icende ende; cila umo ulipilibukile ku nshila yakwe, elo Yahweh ulibikile pali wo ububi bwesu bonse.⁷ Wo waliculile, ulu wena waicefyeshe, wo taiswile akanwa; kubati ni mpanga bakotwala mu kwipaya, nangula nge mpanga iyili kuba koibeya wali tondolo, eco taiswile akanwa kakwe,⁸ Kumupatikisha no bipingushi no balimusendele. Nga ku nkulo yakwe, abo batontonkenye ukuti bakomufumya ukufuma ku ncende yabatuntulu, nangula ukuti wo wapankilwe pa filubo fya bantu bandi? ⁹ Bo babikile ishiwi yakwe pamo ne ntlamisoka, no mukankala mumfwa yakwe, nangufye takwali ububi ubo acitile, nangufye amashiwi yabi ukufuma ku kanwa kakwe.¹⁰ Kwena kwali kufwaya kwakwa Yahweh ukumushonaula no kuti alwale. Elo watulile ubumi bwakwe pe sambu, wo uli no kumona abana bakwe, uka tantalisha inshinku shakwe, elo mitantikile yakwa Yahweh ikafikilishiwa muli wo.¹¹ Panuma yakucula kwa bumi bwakwe, wo akamona ulubuto elo akomfwa bwino pakwishiba kwakwe. Umubomfi wandi umololoke akaculila abengi; ukasenda ububi bwabo. Kanshi wo inkamupela icakaniko cakwe pa fingi, elo ukakanya ifishili bwino ku bengi, pakuti waliipalamikile umwine ku mfwa elo wapendelwe pali bancitatubi. Wo wasendele isambu lya bengi elo

Chapter 54

¹ "Imba we ngumba ya mwanakashi, webu weushatala fyalapo, tobeka mukwika kwa nsansa no musowa uukulu, webu uushatala umfwapo ubukali bw kufyalam ico abana babo basula kubalume bacilapo pabana babanakashi abaupwa," efyalanda Yahweh.² "Kushako itenti lyobe no kwanshika insalu monse monse, ukwakubula apashele; lefyako ne ntanbo shobe kabili nokukosha impopo.³ Ico ukasalanganya kukwa kulyo elo na kukwa kuso na bana kufyalwa bobe baka sansa imishobo no kwikalamo nakabili mumisumba bakabutukamo.⁴ Wiba no mwenso ico tawakalengwe nsoni, nangula kukomonoka ico tawakabe na nsoni; ukalaba kukusebana wamubu lumendo bobe nensoni sha kubomba.⁵ Ico uwakucita umulume obe; Yaweh kabumba eshina lyakwe. Uwa mushilo eka uwakwa Israeli ekalubula obe; bamukuta ati Lesu wa calo conse.⁶ Ico Tahweh ali kukuta ukubwela kubati mukashi uwo balekelesha no kucululuka mu mupashi, kubati mwanakashi uwo baupile mubukashana elo bamukana," efyalanda Lesu obe.⁷ "Ico inshita inono nali kulekeleshe, nomba ku nkumbu ishafulisha nkamilonganika.⁸ Mu mwisolo wa bukali nali fisa icinso candi kuli mwebo inshita ne nshita; nomba pamulandu wa cipangano cacishinka umuyayaya nka mikwatila uluse efyalanda Yahweh, umo uwa mipokolola.⁹ Ico ici cili kubati menshi yakwa Noa kuli nebo; nge fintu walapile ukutila amenshi yapali Noa tayakatale nakabili yakapite pa calo, eco ngefyo nalapa ukutila nshakatale mifulilwa nangula ku mikalipila.¹⁰ Nangula impili shingapona no tumpili twinga tekana, lelo icishinka cakutemwa kwandi tacakafututuke ukufuma kuli mwebo, nangula icipangano ca mutende tacakatenkane - efyalanda Yahweh, uwakwata uluse pali mwebo.¹¹ Weo bacusha, ipunga- lyakusesemuna nobe weo bashitalalika, lolesha, nkatantika inshila umwakolobana, nokulalika bwino imifola yamabwe ya safileshe.¹² Nkacita

insonshi sha mutenge isha kulwa na rubbies kabili ne mpongolo shenu na mabwe yakukosa, ne fibumba fya kunse na mabwe ayakuyemba. ¹³ Elo bonse abana benu bakala beba kuli Yahweh; no mutende wa bana benu ukakulisha. ¹⁴ Mubulungami emo mukeshibikilwa, kabili mukaba ukutali noku cimfiwa, ico tamwakaletina, no kufuma kukusanswa, ico tacakatale acipalama uko muli. ¹⁵ Lolesha umo nga aleta ubwafya, tekuti bwafuma kuli nevo; uukaleta ubwafya nobe akawila muku cimfiwa. ¹⁶ Mona nalibumba kafula, uufukuta ukulilo wamalasha no kupanga ifyanso ngo mulimo wakwe, kabili nalibumba konaula ku konaula. ¹⁷ Takuli icanso icikapingwila mwebo icikabomba kabili mukasusha noyo onse uukalatalikana nenu. Ici ecikwatwa cababomfi bakwa Yahweh, kabili nokucimfya ukufuma kuli nevo - uku eku landikisha kwakwa Yahweh."

Chapter 55

¹ "Iseni, bonse mwebali necilaka, iseni ku menshi, naimwe mwebashikwete impiya, iseni, mushite umwangashi na meleki ukwabula impiya no mutengo. ² Nindo mupimina silfele pautali mukate, kabili nindo mubombelapafitasekesha? Umfwikisheni bwino kuli ne nokulya uwabune, nokuisekesha mwebene mufyamabwenge. ³ Pilibuleni amatwi yenu nokwisa kuli ne, kutikeni ukuti mwingekala! Nkopanga icipangano camuyayaya nobe - ukwiminina kwandi icitemwiko cachine ico nalaile kuli Davidi. ⁴ Lolesha, ndimubikile nga kambone kunko, nge ntungulushi na mushika kubantu. ⁵ Lolesha, uukta kuluko ulo tawaishibile; no luko uulushakwishibile lukabutukila kuli we pamulandu yakwa Yahweh Lesa obe, uwamushilo wakwa Israeli, uukacindamikile." ⁶ Fwayeni Yahweh ulo wingasangwa; kuteni pali wo ulo uli mupepi. ⁷ Leka ababifi bashe inshila Yakwe, no muntu we sambu amatontonkanyo yakwe. Muleke ubwelele kuli Yahweh, nao ukomucitila inkumbu, nakuli Lesa, uyo uukomwelela mu bwingi. ⁸ Pantu amatontonkanyo yandi namatontonkanyo yobe, nangula ninshila shobe teshandi- uku ukulanda kwakwa Yahweh- ⁹ Uyo myulu shalepa ukucila isonde, efyo nshila shandi shalepa ukucila ishobe, namatontonkanyo yandi yandi ukucila ayobe. ¹⁰ Efyo imfula na fube fube fipona ukufuma mumulu nokukana bwelelamo mpakafye fyabomfya insonde nokucilenga catwala no kulepuka nokupela mbuto kumulimi uubyala no mukate ku ulya, ¹¹ efyo necebo candi cikaba icikofuma kukanwa kandi - tecakubwelela kuli ne nkwabula nalyo kamo, lelo cikafikilisha umulimo uyo nacistumine. ¹² Pantu nkaya nensansa nokutungululwa mumutende; impili notumpili fikalepuka ukupunda munsansa pali we, nefimuti fyonse ifya mpanga fikatota amaboko yafiko. ¹³ Mucakuti imyunga shampanga Cypress uukakula; mucakuti brier, icimuti ca myrtle cikakula kabili cikaba cakwa Yahweh peshina lyakwe, nge kwashibilako cishakaputulwe."

Chapter 56

¹ Ifi efyo Yahweh wasosa, "Konka icakulungama, cita ne cabune; ico ipusukilo lyandi lili mupepi, kabili no bulungami bwandi bukasokoloka. ² Wakupalwa umuntu ucita ifi, kabili noyo uwikatilila kuli co. Ukonka isabata, nokukana lyonaula, kabiloi ubaka ukuboko kwakwe mukukana cita ifyabulwani." ³ Mwileka mwisa uwaisa kusanguka umusambi wakwa Yahweh usose ukuti, "Yahweh ukampatulako ku bantu bakwe. "Mutungwi wisosa. "Mona, ndicimuti cakuma." ⁴ Ico ifi efyasosa Yahweh. "Kuli bamutungwi abakonka amasabata yandi kabili nokusala ifinsekesha, kabili nokwikatilila bwangu icipangano candi, ⁵ Kuli bo nkemika mu nganda yandi kabili mufibumba fyandi icakwibukushishako ico icbune ukucila ukukwata abana baume na banakashi. Nkabapa icakwibukishishako icamuyayaya ico cishakaputulwe. ⁶ Nabamwisa nabo abo baisausa kuli Yahweh - ukuti bamubombe, kabili nowatemwa ishina lyakwa Yahweh, ukumushinshimuna, na onse uukonka isabata kabili uubaka ukuti lionaika, kabili nowikatilila bwangu icipangano candi- ⁷ Nkaleta kulupili lwandi ulwakushila kabili nokubalenga ukusangalala mu nganda yandi iya mapepo; imitulo yabo iyakoca ne fye lambo fyabo fikapokelelwa pacipailo candi. Ico inganda yandi iketwa inganda iyepepo ku nko shonse, ⁸ Uku ekulanda kwa mfumu Yahweh, uulonganika ifyakusulwa fyabena israeili - Nkalonganika nakabiloi bambi abakulunda pali bo." ⁹ Conse iciswango camu mpanga ya mumabala, iseni monaule, conse iciswango camumishitu! ¹⁰ Bonse abakubalinda balipofwile, tabeluka. Bonse nibakuwe imbwa iitangabosa. Balalota, nokulambalala panshi batemwa ukusendama. ¹¹ Imbwa shaba nobulili pamaka, tekuti shikute; nitungulushi shakubula ukwiluka; bonse balyalukile kunshila shabo, cila umo uleifwaishafye ubunonshi ubwakubula ukuwama. ¹² "Isa," basosa, " Leka tunwe umwangashi no bwalwa. Mailo cikaba kubati nilelo, ubushiku ubukalamba ubukacila mucipimo."

Chapter 57

¹ Abalungami abalafwa, lelo tapali nanguumo ukotonlonayapo palici. na bantu bacipangano cacishinka bakose ndwa, lelo tapaba nangu umo ukoilukako ati abalungami bakosendwa ukufuma kubu bi. ² Bakoingila mumutende. bakotusha mu misengele yabo abo abali kwenda mubulungami. ³ Lelo iseni kuno, mwebona baume bampulu mushi, mwebana bacende no mwanakashi ukoata bucilende. ⁴ Nabami mukopunika? nipali bani mokocenamwe no litunwa no kule kufumya ulumini? tamuli bana bakubacisanguka, abana bababufi. ⁵ Mwali kwikafya, no nokulekusendama pamo mwi lya mioaki, mwisamba lya cimuti conse cakulelema, mwe bali kwipaya abana mumimana yakukama, mwisamba lya lucena ⁶ Pafintu ifyakutelela ifya mumumana efintu mwali kucindika mukopongolwilapo umutulo wamwangashi no kusumbwipo umutulo wa banga. muli lfi fintu bushe nali lemenwe? ⁷ Muko pekanga imisenge yenu pampili sha kusasuka. kabili mukoya palya mukutula amalambo. ⁸ Kunuma yocibi eko mukobikane fishibilo fyenu, muli mfumlsheko amano, muko

Ifula mwebene, no kuyu pamwlu, muko pangale yenu iyi kulu. muko panga ifipangano nabo, muli temenwe imisengele yabo, mwali mwene pabwamba bwabo.⁹ Mwalile kuli molechi na mafuta amafuta. ya kunukila mwali tumine a balashi ukutali, mwali tentomukile kushishi.¹⁰ Tamwali kunaka ku nyendo shenu ishishli, lelo tamwali kulanda ati, "tafikwele subilo mwasangile mweo mu kuboko kobe, elcobo tamwali kufunshika."¹¹ Tameali kunaka ku ngendo shenuishitali, lelo tamwali kulanda ati, "tafikwele subilo mwasangile. mweo mu kuboko kobe, ELCOBO tamwali kufunshika."¹² Nko londolola yonse micitile yabulunga mi bwabo no kubeba fyonse Ifyo wacita, lelo tafikokwafwa.¹³ Womukolila, lekeni utulubi uto mwakolonganika tule kumupokolola. ngateifyo icipupu citulule tonse, umupu utusende tonse. ye ufisama muli ne bakakwate calo no lupili lya mushiho lukaba lyabo.¹⁴ Ye walanda ati, kuleni, kuleni wamyeni nshila! Fumyeni fyonse fyakuipunako mu nshila ya bantu bandi!"¹⁵ Pantu ifi efyali kulanda uwakusansama kabili uwakupulamo, uwa ikala umuyayaya, uo ishina lyakwe mu mushilo, "Nko ikala mu ncende yakupulamo kabili lya mushilo, ndi pamo nabo abakufunshika nabakuicefya, ukupuputula umupanshi wabakuicefya, no kupuputula mutima."¹⁶ Pantu takabomanye umuyayaya, nangula nkaba uwakukalipa umuyayaya, pantu umupashi wa muntu kuti wafwa ububela pa cinso candi, imyeo iyo nabumba.¹⁷ Pa mulandu wakufulwa ku masambi yabo, nali kalipile, kabili nali balimwine, nali kalipile no kufisa icinso candi, lelo walile ubufutete mu nshila ya mutima yakwe.¹⁸ Nali mwene nshila shabo, lelo nko bondapa. Nko batungulula no kubafwako kabili nkatalalika abankole ku kumulosha ye,¹⁹ kabili nko bapangila icisabo ca milomo yabo. Umutende, umutende, kuli abo abali ukutali na kuli abo abali mupepi - Yahweh walanda ati - Nko bondapa bo.²⁰ Lelo ababifi bali kubati ni bamba nga alisokele, utakotenkana, kabili amenshi yalikundawile ulutikoti na matipa.²¹ Takuli mutende kubabifi- Lesa walanda."

Chapter 58

¹ "Webo pundisha mukulila; wicilikila ishiwi. Ikata ishiwi kwati lipenga. Ebelapo abantu bandi ku fyakusanguka fyabo, na kubanganda ya kwa Yakobo ifyalubembu fyabo.² Kweba bane ku kufwaya nebo ubushiku bonse pakuti bakeshibe amano yandi ifyo yacita, kwati mishobo ya bacita ubulungami, kulati limbi bantu basuusha ifipope fya kwa Lesa wabo. Bakulaipusha nebo ubupingushi bula bulungami; bakopita ifyabo fyabo ku kumpapata Lesa ukuti ndeisa mu pepi pepi.³ Bushe cindo ico mu fungila,' basosa ati, 'lelo tabacimona ico? Cinshi icilenga ukuti nelyo twanakilila no kucula, lelo ena tangwako?' Lolesha, pa bushiku bwenu ubwa kufunga mu fwaya fe ifyakuyumfwisha bwino mwe bene kabili mupeela ababomfi benu ifyakosa fyonsefe.⁴ Lolesheni, mwebo ilyo mufunga kulaba ufintana no lubuli, nokula cenana kwenu ukwa bubifi; tamucita kuleka ku funga kwa uyu musango kwa pa bushiku bwa lelo bushe kanshi kuti naumfwa shani ukupata kwenu baine.⁵ Bushe icinefye emusango wa ku funga uo nebo mfwaya uyu: Ubushiku bumo kuti naeba umuntu ukunakilamo, pantu woo kuti afukamika umutwe wakwe kwari litete no kusalanganya insalu yakwe mu mifito? Bushe icine fe ici eco mwita ati uku funga, kanshi ubu bushiku bwa uyu musango ebo Yahweh engangilamo?⁶ Teuku ku kufunga nebo ningasala: ukwa kukakwa aba ifyengwa ukukakwa inshinga na makoli, ukuleka abo mufyengelesha, no kufunyo umutitikisha onse pa kuti shale abakaele abene.⁷ Kanshi muleyakanya umukate wenu kubali ne nsala no kupelako ababusu no ku sekelela mu mwenu abashikwete ukwakwikala mu nganda, elo nga mwamona abali nolukoso, mwebo mufwile ukubafwikako insalu, tamufwile ukula fisamina balupwa benu?⁸ Elo ninshi ulubuto lwandi lukatobaulwa ukufuma pali mwebo elo mukabengeshime nge misanisaniyaka suba, ne filonda fyenu fisakaukako ukupola bwangu; no bulungami bwenu bukalaba patanshi yenu, no bukata bwa kwa Yahweh bukayo ukumicingililako na kunuma yenu.⁹ Elo mukalati nga mwakuta na nebo ne Yawe nkalakumyasuka ati; nelo mukolila ukumwafwa ndi pano, nko sosa kuli mweo ati, 'Nebo ndi pano,' Nga mwaleka umucusha, no kuleka ukusontana iminwe, no kuleka wukusosa ifyabubifi,¹⁰ nga mukopelako abali ne nsala ya cakulya no kutulanyako ababusu kufyo bakofwaya; elo ulubuto lukayo kusanguka imfimi, ne mfimi ikayo kwaluka kwati kubalika kwa kasuba pakati ka mutwe.¹¹ Elo ne Yahweh nkayo kukonkanyapo ukutungulula no kwikusha mwebo ku fintu fisuma mu mpanga yabula amenshi, elo nkoya kukosha na ma fupa yenu. Mukabe kwati libala litapililwa na menshi, kwati kamfukwemfukwe ka menshi, ako akashipwamo menshi.¹² Bamo pali mwebo bakoyo kubuukulusha ifibolya; mukayo kubukulusha inkulo shakale shonse; bakoya kumikuta ati nibakabukulusha 'Wa fibumba,' 'Ni bakabwesesho imisebo ku kwikalamo.'¹³ Na kabinge nga mwlabwesesho amolu yenu ku kucindika ubushiku bwe Sabata, no kufumya ukucita ifya bunonshi fyenu pa bushiku bwandiubwa mushilo ku kuta ubushiku bwe Sabata ngo bwa ku sansamukamo, pa kuti mukoita Yawe wa mushilo no kumucindika. Nga cakuti mwa cindika ubushiku bwe Sabata o kufumyamo ifya bunonshi fyenu mwebene, kabili fyaya mukubombamo imilimo yenu mwebo mwebe no kukanalanda amashiwi yabuwelewele mwe bene.¹⁴ Elo mwebo mukayo kufwayo ukusansamukila muli Yahweh; na nebo nkayo ku milenga ukusansamukila kwensha pa mulu we sonde lyonse fe; mukoya kuilemena mwebene ukufuma mu mekashi wenu uyo na pele Yakobo wishinwe pakanwa kandi."

Chapter 59

¹ Bona, ukuboko kwa Yawe takwaipipa kukupususha; nangufe ukutwi kwakwe ukukoma, kukukanokumfwa.² Ificitwa fyenu ifyamamampulu, fyalimipatulula kuli Lesa wenu, kabali impilumushi shenu shalifisa icinso cakwe ukufuma kuli mwebo nakukumyufwa.³ Pantu amaboko yenu yalitila ku milopa neminwe yenu kulubembu, imilomo yenu ilandobufi nolulimi lwenu lilanda ifyabonaushi.⁴ Takuli uukuta mubulungsmi, kabili uupapatila umulandu wakwe mucishinka. Balicetekela mu mashiwi yafyefye, nokulanda bufi; bemita ubucushi nokufyala ulubembu.⁵ Bakatotola amani yansoka

yabuusungu nikupikula isumbu lyakwa tandabube, onse uwalyako amani yabo alafwa kabili iliningalyatotoka, likatota insoka yabusungu. ⁶ Amasumbu yabo tekuti bayabomfye kufyakufwala, nangu kuifimba abene ku milimo yabo. imilimo yabo milimo yalubembu, kabili imicitile yabo iyalukakala ili mumabokoyabo. ⁷ Amakasa yabo yabutukila bubi, kabili babutuka kukupongolola umulopa wakaale. Amatontonkanyo yabo matontonkanyo yalubembu; ulukakala nobonaushi enshila shabo. ⁸ Inshila yamutende tabaishiba, tamwaba mulinganya munshila shabo. balipanga inshila yabupondamishi, uyo onse uwenda mulishi nshila tamona mutende. ⁹ Eco umulinganya uli ukutali nafwebo, nangu bulungami ukusanga. Tulolela lubuto, npmba tumona imfinshi tufwaya ukubutisha, nomba twenda mumfinshi. ¹⁰ Tupampante fibumba kubati nimpofu, kubati nyabo abataba namenso. tutelenta akasuba pakati ka mutwe kubati nipali muntungulya; pakati kabamaka tumoneka kubati bantu bakufwa. ¹¹ Tung'anga ngaba bere nokulila nge nkunda; tulolela umulinganyu, lelo tapali nagu umo; uukapususha, lelo ca kutali kuli fwebo. ¹² Pantu amampulu yesu ayengi yaba kumulola wenu, ne membu shesu shilatushinina; ico amampulu yesu yaba nafwebo, kabili imembu shesu tulishishibile. ¹³ Tulisangukile, ukukana Yawe noku pilibukako kukukonka Lesa wesu. Tulalanda ifyalufyengo nokupilibukila lubali ukwimita ukulishanya ukufuma ku mutima nama shiwi yabufi. ¹⁴ Umulinganya ulifumishiwepo, no bulungami buli ukutali, ico icishinka catelementa mu lubansa lwa cintu bwingi, ne cishinka tekuti cise. ¹⁵ Icine cabula, noyo uwafumako ku bubi ailenga uwakaale. Yawe alicimwene kabili tatemenwe ukwebati takwali mulinganya. ¹⁶ Alimwene ati takuli umuntu nangu umo, nokupapa pakwebati tapali nangu umo uwakupapatila. Eco ukboko kwakwe umwine kwaliletele ipusukilo pali ene kabili ubulungami bwakwe bwalimutungilile. ¹⁷ Alifwele ubulungami ngecakucinga icifuba ne cisote ce pusukilo pa mutwe wakwe. Alifwele amalaya ya cilandushi kabili alifimbene ubucindami ngatambatamba. ¹⁸ Pafyo bacitile, alibalambwile, abupingushi; bwa bukali ku fibambe fyakwe, ilandushi ku balwani bakwe, kufishi ukukandwa ngecabupe. ¹⁹ Eco bakatina ishina lyakwa Yawe ukufuma kumasamba, nobukakata bwakwe ukufuma ukutula akasuba, ico akasa nge nika iyi kopalala iyo bakoensha ku mupu wakwa Yawe. ²⁰ "Kalubula akesa Sione kulyabo abakapilibuka ku ku micitile ya bupulumushi bwabo muli Yakobo ukulanda kwa Yawe. ²¹ Na kuli nebo, ici ecipanganocandi nabena efyalanda Yawe umupashi wandi uuli pali mwebo, namashiwi yandi ayo mbikile mukanwa kobe, nshakashe kanwa kobe, nangu ukufuma mutunwa twabana bobo efyalanda Yawe pali ino nshita no

Chapter 60

¹ Ima, beka, pantu ulubuto lobe lulishile no bukata bwakwa Yawe bwaisa pali webo. ² Nelo imfinshi yakukupe sonde, ne kumbi lyafitula pa nko; lelo Yawe akwisa pali webo, nobukata bwakwe bwakumonekela pali webo. ³ Inko shakwisa ku lubuto lobe, ne shamfumu ku lubuto lobe ulwakubuta ulukotula. ⁴ Mona konse konse nokulolesha. Bonse bailonganika pamo nokwisa kuli webo. Abana bobo abaume bakwiso kufumo kutali, nabana bobo abanakashi bakulelwa mu maboko yabo. ⁵ Elo wakumona nokumwentula, nomutima obe wakwanga nokubilima pantu ubucindami bwa bamba bwakupongolwelwa kuli webo, nefyuma fya nko fyakwisa kuli webo. ⁶ Ubwingi bwa ngamali bwakukufimba, imisepela yangamali yaku Midiani na Efa; shonse shakwisa ukufuma kuli Sheba; shakuleta golide no lubani, kaili shakulete mbila nsuma lya malumbo yakwa Yawe. ⁷ Imikuni yonse iyaku Kedari yakulonganikwa pamo kuli webo, basukusuku bakwa Nebayote bakukubombela efyo fwaya; bakuba fyabupe fyasuminishiwa pa cintamba candi; kaili nakucindamike inganda yandi yacindamisha. ⁸ Nibani abo abakopupuka kwai likumbi, kaili nge nkunda kufitele fya nshiku? ⁹ Ifinshi ne namba filamfwaya, nengalaba shaku Tarshishi ntungulula, kukuleta abana bobo abaume ukufumo kutalu, silfere wabo na golide wabo fili nabo, peshina lyakwa Yawe Lesa obe, kaili pa wamushilo umo wakwa Israeli pantu alikucindamikile. ¹⁰ Abana baume abena fyalo bakukula amalinga yobe, neshamfumu shabo shakukubombela; nangu mubukali bwandi nalikukandile lelo mucikuku candi nakucite nkumbu pali webo. ¹¹ Impongolo shobe nasho shakushala ishaisuka pee; takwakabe ukwisala akasuba nangu ubushiku, pakutula ai ifyuma fya nko fingaletwa; ne shamfumu shilebatungulula. ¹² Mucine, inko no bufumu ifi taka kubombele fyakuloba; isho nko shakonaikilila. ¹³ Ubukata bwakwe Lebanoni bwakwisa kuli webo, icimuti ca Kupri umutidari, nomutashuri pamo, kukuyemfye incende yandi iyamushilo, nakucindamike icifulo camakasa yandi. ¹⁴ Abana baume ba balemucusha, bakwisa kuli webo kuku kunkula; abo bonse abalangile imisuula pali webo bakwiisa ku fwamina pa nyantilo sha makasa yobe; bakukwito umusumba wakwa Yawe, Sioni wamushilo umo uwakwa Israeli. ¹⁵ Mukuti webo ushale walekeleshiwa kaili uwapatwa, uo tapali nowakupita pali webo, naku kucito kubo uwakupulamo umuyayaya, insansa ukutula ku nkulo naku nkulo. ¹⁶ Wakonka nomukaka wa nko, kaili wakusungilwa napebele lya shamfumu; elo wakwishibo kuti Ninebo, Yawe, Ninebo kalubula obe kaili umupusushi obe, impalume imo iyakwa Yakobo. ¹⁷ Mukutito butale nakuletapo golide, mukutite icela nakuletapo silfere; mukutite fimuti, ubutale, namukutita mabwe, icela. Nakubikapo umutende nga bakangalila bobo, nomulinganya nge ntungulushi shobe. ¹⁸ Icimfulunganya tacakabale acumfikapo mu calo cobe, takwakabe konaika nokutobaula mukati kamu mipaka yobe; nomba wakukuta amalinga yobe ipusukilo, nempogolo shobe ukutasha. ¹⁹ Akasuba takakabepo lubuto lobe mukasuba, no kubutisha kwa mwenshi kukabeke pali webo; nomba Yawe akubo lubuto lobe ulya muyayaya, na Lesa obe ubukata bobo. ²⁰ Akasuba kobe takakawepo nangu umwenshi obe ukutula no kwililwa; pantu Yawe akubo lubuto lobe ulya muyayaya, nenshiku shobe ishakuloshha shakupwa. ²¹ Abantu bobo bonse bakuba balungami; bakupyaninine sonde pa nshita yonse, emusambo wakulimba kwandi, umulimo waku maboko yandi, ukuti acindamikwe. ²² Umunono wakumobe akube kana limo, kaili umo uwakucepeshapo akubo luko lwakukosa; Nebo, Yawe nakwangufyanya ukucitefi fintu ulo inshita yakwisa.

Chapter 61

¹ Umupashi wa mfumu Yahweh waba pali nebo, pantu Yahweh wansuba amafuta kukubilikisha imbila nsuma kuba cushiwa. Wantuma ku kuposha aba tobaika imitima, kukubilikisha ukulubuka kuli bankole, naku kwisulako icifungo kuli abo abakakwa. ² Wantuma kukubilikisha umwaka wa nkumbu shakwa Yahweh, ubushiku bwa cilandushi bwakwa Lesa wesu, no kulalika bonse aba losha. ³ Wantuma kukupela kuli abo abalosha mu Zioni-ku kubapela icitebo mu cifulo ca motoi, amafuta ya nsansa mucifulo ca kulalisha, umwingila wa malumbo mu ncende ya mupashi wa kulanguluka, ku kubakuta ifimuti fya oaks ya bulungami, ukubyalakwaka Yahweh, eco enga pelelwamo ubukata. ⁴ Baka kula nakabili ifibolya fyakale na kale, bakakulula apa onaike akale. Bakabukulula imisumba ya onaike akale ukubukulula ifibolya fya myaka yakale nkale. ⁵ Abena fyalo bakema no kulaisha ifitekwa fyenu, nabana baume babena fyalo bakalabomba mu mabala yenu na mumabala ya myangashi. ⁶ Mukaileitwa ba shima pepo bakwa Yahweh; bakalamita ababomfi bakwa Lesa wesu. Mukalalya ifyuma fyanko, no kulaipakisha mufyabu kankala bwabo. ⁷ Mucifulo cakusebana kwenu mukakwata pabili; kabili mucifulo cakukana pelwa umucinshi baka sansamuka pa cakaniko pabili ica mpanga yabo, uku sansamuka kwapenape kukaba kwabo. ⁸ Nebo, Yahweh, nalitemwa umulinganya, kabili nalipata bukabolala no lukankala lwa lufyengo. Nkalambula mu cinshinka, kabili nkapanga nabo icipangano camuyayaya. ⁹ Abana kufyalwa babo bakeshibikwa mu nko shonse, nomu shobo wabo mu bantu na bantu, bonse ababmona bakala beshiba, ukuti bantu abo Yahweh apala. ¹⁰ Nkaba uwasansa sana sana muli Yahweh, muli Lesa wandi nkasekela sana. Ico na mfwika ne fisalu fye pusukilo wa mfwika no mwingila wa bulungami, kubali ni shibwanga uwaifwika umwine ne citebo, kabili kubati ni nabwanga uwa ifwika umwine ne fisamo umwine. ¹¹ Nga filya icso cifumya ifimena, kabili nga filya ibala lya misalu likusha ifilimwa, efyo imfumu yahweh akacita abalungami no kulumbanya ku kusansamuka pa cinso canko shonse.

Chapter 62

¹ Pamulandu wa musumba wa Zioni, nshaikale tondolo, kabili pamulandu wa musumba wa Jerusalemu nshakutumane, mpakafye ubololoke bobbe busame nge mwengelele yakasuba, no kulubulwa kobe kube ngo mwenge uukasanika ubushuku. ² Imishobo ikamona no bulungami bobbe, kabili ne mfumu shonse ubukata bobbe. Ukalaletwa ishina ilipya ilyo Yahweh akakusalila. ³ Kuli Yahweh, iwe ukaba nge ngala ya bufumu iyayemba, no kuba nge citebo cabufumu mumaboko yakwa Lesa obe. ⁴ Tabale kukwita nomba, "Nangula"; icalo cobe ukulanddilwa, "Amatololo." "Icine cine, ukalekwitwa "Kacele wakwa Lesa," kabili ne calo cobe "Icaumpwa bwino," pantu Yahweh abekela muli wee, kabili ne calo cobe ciko upwa. ⁵ "Icine cine, ngefyo umulumendo opa namayo umwaice, eco abana babo abaume bakakupa, nga filya shibwanga asekelela pali na bwinga wakwe, Lesa obe akasekelela pali we. ⁶ Pali we Jerusalemu; pamalinga yobe nalibikilepo bamalonda, nabo tabalekwikala tondolo ubwaca no bwaila. Mwe bekalilila ukibukisha Yahweh mwilakutusha iyoo. ⁷ Belakuleka nebo ukwikalililafye mpakafye nkabukulule iwe, Jerusalemu nkakucite umusumba uwakuti abantu icalo conse bakalekulumbanya. ⁸ Yahweh walilapa umulapo ku kuboko kwakwe ukwakukulyo, kabili ukuboko kwakwe ukwamaka, "Mucishinka nshabale ukuleka abalwani benu ukumilila icakulya cenu. Abena fyalo tabakaminwine umwangashi uupya, uo mwabombele. ⁹ Lelo imwe mwebalima iganu nokushisepa, nimwe mukolekulya imikate no kulumbanya Yahweh. Mwebasaba ifitwalo fya mwangashi, niimwe mukoleku nwina umwangashi mumansa shacifulo candi ica mushilo." ¹⁰ Aleni fumeni, pa minshi! kasebeleni abantu benu umusebo abakobwela, kaciteni ici musebo icikulu, mu shulemo na mabwe! imyeni uluunga pakuti imishobo yabena fyalo beshibe ifi! ¹¹ Moneni, Yahweh akobilikisha ku bantu bonse pano isonde, "Landa ku mwana umwanakashu uwa mu Zioni: Mona, umulubushi obe akoisa! Mona, icilambu cakwe ali naco, ulya akoisa na bantu abo alubwile." ¹² Imwe mwakulaitwa, abantu bakwa Lesa abamushilo; abantu abo Yahweh alubula; kabili Jerusalemu akolekwitwa umusumba uo Yahweh atemwa "Umusumba uo Lesa ashalekelesha."

Chapter 63

¹ Ninani uyu waisa wafuma ku Edomu, ulifwele ne fyakufwala ifyakukashika ukufuma ukufuma ku Bozrah? Ninani uyu, uwakucindame mifwalile, yakwe, uulepintauka mubwingi bwabucindami bwamaka yakwe? "Ninebo, uukososa mubulungami, kabili namaka ayakulu mukupususha." ² Nindo fikashikile ifyakufwala ifyo, kabili nindo fikomonekela kubati wacilakama imyangashi mu cakukaminamo? ³ "Nko kundawila imyangashi umwakukundawila neka, kabili tapali nangu umo ukufuma mu fyalo fyonse uwakuilunda kuli ne. Nalibakandawile kubukali bwandi, kabili nabanyatawilile ku cipyu candi. Umulopa wabo ukasabaukila pafyakufwala fyandi nokulamfya fyonse ifyakufwala fyandi. ⁴ Pantu napekenye ubushuku bwacilandushi, kabili umwaka wakulubula kwandi nawisa. ⁵ Naliloleshe, kabili takwali wakwafwa. Nalipapile pakumona kuti tapali wakwafwa, lelo ukuboko kwandi fye ekwandetele ukucimfya kwandi, kabili necifukushi candi cikontungilila. ⁶ Nabanyatawilile panshi abantu na bantu mubukali bwandi no kubalenga ukukolwa mucipyu candi, kabili naitulwile umuplopa wabo pe sonde." ⁷ Nkalumbula ificitwa fya luse lwakwa Yahweh, ukutasha ukukulu ukwa milimo yakwa Yahweh. Nkalumbula fyonse ifyo Yahweh watucitila fwe, kabili no bune ubukulu kunganda yakwa Israeli. Uku ukutetesa atulanga fwe pamulandu waluse lwakwe, kabili umwabela bwingi bwa luse lwakwe. ⁸ Pantu walandile ati. "Ukuba kwena abantu bandi, abana bakubulo ubufi." Walisangukile umupusushi wabo. ⁹ Mukumanama kwabo konse, walinamene nao kabili namalaika ukufuma ku cinso cakwe walibapuswishe bo. Mukutemwa noluse lwakwe walibapuswishe bo, kabili wabasumbwile peulu no kubapiita bo ukufuma kunshita iya kukale. ¹⁰ Lelo

balisangukile nokukalifya umupashi wakwe uwamushilo. Eco wasangukile umulwani wabo nokubalwisha bo. ¹¹ Abantu bakwe batontonkenye inshiku shakale ishakwa Mose. Balandile ati, "Alipi Lesa, uwabatapwishe benba nabakacema wa mukuni wakwe? Uli pii Lesa, uwabikile umupashi wamushilo pali bo? ¹² Uli pii Lesa, uwalengele amakana yakwe ayakulu ukuya nokuboko kwakw Mose ukwakulyo kabili nokupatula amenshi pantashi yabo, nokuicitila ishina lyakwe umwine umuyayaya? ¹³ Uli pii Lesa, uwabatungulushi ukupita mwitenga Iya menshi? Kubati nimalashi ikobutuka apakubatama, tabaipunwine. ¹⁴ Nge ngombe ishikotentemukila mumupokapoka, umupashi wakwa Yahweh wabapele ukutusha. efyo mwatungulwile abantu benu, kukuicitila shina lyenu ukulumbwa. ¹⁵ Lolesha ukufuma mumulu nokumona ukufuma mubwikalo bwenu ubwashilisha ubwalumbuka. Filipisa ukucitila kwenu namaka ya bumpalumbwenu? Uluse lwenu nemisango yakutetesa kwena ifyo mwatalusha kulifwe. ¹⁶ Pantu nimwe bashifwe, nangu Abrahamu tatwishiba fwe, kabili Israeli tatwibukisha fwe, mwe, ba Yahweh, muli bashifwe. 'Umulubushi wesu' lyaba ishina lyenu ukufuma kukale. ¹⁷ Yahweh cindo mutulengele ukutaluka kumibele yenu nokukosha imibele yesu, pakutula twilakumibela fwe? Bweleni pamulandu wababomfi benu, umutundu wabupyani bwenu. ¹⁸ Abantu benu bakwete apashila penu panshita iinini, lelo abalwani besu nabanyantaulapo. ¹⁹ Tusangukile kuli abo abomushatekapo, kubati ni abo abo abashatala kukuta peshina lyenu."

Chapter 64

¹ "Yangu, nga cakuti walilepwile imyuu no kwisa elo watentemuka ukwisa panshi! Impili kuti sha sunkanishiwa pa kubapo kobe, ² nga mfilya fine umulilo ubilimya no koca impanga, nangu mfilya umulilo ukafya amenshi no kubila. Ala emfyo ulenge ishina lyobe ukuyo ukwishibikwa ku balwani bobe, no kulenga imishobo ukututuma ku cinso cobe! ³ Munshiku sha kunuma, ulo walikwikala no kutentemuka panshi, no kucita ifintu ifya kutinya ifyo tatwalekusubila, elo ne mpili shalekutenta ku menso ukutina webo. ⁴ Ukufumafe na kunshiku sha ku kale takwatala akuba no umo uwabonapo nangu ukwiluka, nangu uwabonapo Lesa umbi pali webo, uucita ifya fikulu no kucitila abo abamutetekela. ⁵ Webo ulafwilisha abo abasekelela mukucita icabune, abo abebukisha no kusakamana ukucita ifyo webo ufwaya. Walikalipe uluntu twabembwike. Munshila shobe emo ifwe lyonse tukayo ukupusukila. ⁶ Pantu fwebo bonse twali bembuka, elo no bulungami bwesu bwaba ukub ati ni nsalu ya cikolopo. elo bonse twaluma mabula iyalukuta, amampulu yesu yaba ngo mwela yatufumya kuli webo. ⁷ Pali fwebo tapaba no umo uyokwita pe shina lyobe, tapaba no umo uwita mutule kuli webo. Pantu iwe walifisa cinso cobe kuli fwebo elo we no kutusula walitusulako pa mulandu wa mampulu yesu. ⁸ Lelo, we Yahweh, niwebo Tata wesu; Fwebo twabafye ibumba. Iwe niwe watubumba; elo kabili ifwe bonse tuli fibumbwa ukufuma ku mulimimo ya kuboko kobe. ⁹ Wilakalipa ukucila mucipimo, we Yahweh, nangula ukuba uwakwibukisha lyonse fye mu mano yobe ububi bwesu. Twapapata lolekesha pali fwebo bonse, tuli bantu bobe. ¹⁰ Imisumba yobe iya mushilo yabafe amatololo; Sioni nao wine alife amatololo, Yerusalemu aliyo ukonaika. ¹¹ Amatempela yesu aya mushilo, muntu ifikolwe fyesu fyali ku kulumbanyamo, yaliyo ukonika ku mulilo, elo nashonse incende ishali isha bune shaliyo ukonaika. ¹² We Yawe, bushe walatusulafe imfi fine? Kuti watwalilila shani ukubafe tondolo elo no kutulanga ukuba ubalanda?"

Chapter 65

¹ Nalisulukile nemwine kubatanjipwishe nasangilwe kubatamfwaile. Nasosele, Epo ndi! epo ndi" kunico shonse ishitankutilepe shina lyandi. ² Nalikutambaliila amaboko yandi ku mutundu wa bantu ababipa, abalikwendela munshila ishibiabalikwendela mukutontonkanya kwabo na mapange yabo ³ Aba bantu balikutwalilila fye ukunkalifya balikutula amalambo mumabala yabo nokocela ifyo ku samika fyabo pafya keipailapo fyamatalwali. ⁴ Abekala mumanda nokutamba ubushiku bonse nokulya kapoli nokwipika umuto wa finangwa mu nongo shabo ⁵ Basosa ai, "talukako wiyikala mupepi na nebo pakuti nebo ndiwamushilopo pali webo. ifi fintu cushi fye mu mona wandi mulilo upya lyonse. ⁶ Mona calilembelwe kuli nebo, ntakekale tondolo pakuti nakulandula; nakulandula pakuluba fyabo. ⁷ Pakuti imembu shabo ne membu shakubawishibo "ekusosa kwa kwa yawe nokufyoca nge fungo pa lupili no kumpontela patupili. kaili nakupima na fyonse ifyo bacitile pafifuba fyabo. ⁸ imfi efyo yawe asosa, "ifyo umwangashi upya usangwa mu cisansangu, naumo asosa wionaula pantu muli ubusuma mwena imfi efyo nakucita kubabomfi bandi ntakabonaule bonse ⁹ Nakuleta ubufyashi ukufuma muli yakobo no kufuma muli yuda abo abakukwata impilii. Abasalwa bandi bakukwata impanga naba bomfi bandi bakwikalamo. ¹⁰ Sharon ukuba apakwikala imikuni, nomupokapoka wa akole apakuyolola ing ombe, kubantu bandi abamfyaya. ¹¹ Lelo mwebo mwebakosusha yawe abakolaba ulupili lwandi lwa mushilo abapekanishisha itebulo lishiko no kwisusha umwangashi mulukombo wasankana uwateyanishiwa ¹² Nakumisona kuli kakwampa nokuya mukwipaya ulwa bonse pantu ilyo nalikumikuta tamwali kunsasuka ilyo nali kusosa tamwalikumfwa. Lelo mwalakucita ifibi mu menso yandi nokucita ifitali kunsekeshi ¹³ Ifi efyo imfumu yasosa, "moneni ababomfi bandi baiculya, lelo mwebo mwakuba ne nsala, moneni ababomfi bandi baicanwa, lelo mwebomwakuba ne cilaka, moneni, ababomfi bandi bakuselelela, lelo mwebo mwakuba ne nsoni. ¹⁴ Moneni ababomfi bandi bakacankwa pantu bakuba ne nsansa mumitima, lelo mwebo mwakulila pantu mwakuba nobukali mumitima yenu, nokuwelesha imisowa kumipashi ¹⁵ Mwakushila abasalwa bandi ishina lyenu kukube catipwa kukusosa; nebo, yawe, nkamipaya nakukula nababomfi bandi pa mashina yambi. ¹⁶ Pakuti uupala muno caalo akupalwa kuli nebo, lesa wacishinka. Uulapa muno caalo akalapa nebo, lesa wacishinka, pantunkalabwa ifyamasakamika yakale, fyakususwa ku menso yandi. ¹⁷ Pantu mona, ndi pakupanga

umulu upya elo ne caalo cipya, nemyulu fyonse ifyakale tafyakebukishiwe nangu ukuba mumitwe.¹⁸ Lelo wakuba uwasekelela nensansa paco ndi nokupanga, mona, ndinokupanga yerusalemu icakwanga, ukulinga, nabantu bauko icakusekelela.¹⁹ Nakaili nakwangila yerusalemu no kusekelela pabantu bandi, ukulila no kulosha tafyakomfwikemo²⁰ Takwakabe akanya akanshiku ishinono, nangu umukote uushacisha inshiku sha kwe. No ukalula pa myaka umwanda umo akapendelwa pa muntu umunono. Nangu umuntu uutakashe umwaka umwanda umo ninshi muntu watipwa.²¹ Bakakula amayanda nokwikalamo, bakalime myangashi nokulya ifisabo fyauko²² Tabakacule nabambi abakekalamo; tabakalime nabambi abalyako, pantu inshiku sha fi shikesa ninshi sha bantu bandi abasalwa bandi bakabomba milimo ku minwe yabo.²³ Tabakaculile apabula nangu kamo, nangu ukufyalila abana apafye . pantu bena bana ba palwa na yawe, nabafuma munda shabo bakaba nabo²⁴ Ilyo tabalankuta, nkasuka, ilyo baali balisosa, nakumfwa.²⁵ Umumbulu no mwana wa mpanga fikalila pamo, nenkalamo ikalya mpimbili nge makote, lelo ulukungu lukaba ecakulya cansoka tafyakacite ububi nangu ukonaula monse mumpili "ekusosa kwakwa yahweh.

Chapter 66

¹ Ifi efikolanda Yahweh, "Imyulu ecipuna candi, kabili isonde ecipuna ca makasa candi. Nikwisa ukuli nganda mwingankulila? Nikwisa ukuli icifulo ukuli icifulo uko ninga tushisha? ² Ukuboko kwandi ekwacita fyonse ifi fintu; ifi fintu efyo fyaishile kubako- ifi efyasosa Yahweh uyu emuntu uyo nsakamana, uwakupetama umutima, kabili ututuma pa cebo candi. ³ Ukoipaya ingombe cimo nokuipaya umuntu; nokupela ilambo lya mpanga cimo nokufuna umukoshi wa mbwa; ukopela umutulo wa ngano akotulula umulopa wa nkumb; ukopela ifye fungo fyakuninkila ali ngo uletungilila ububifi. ⁴ Munshila imo ine nkasala ukukandwa kwabo; kaleta pali bo ico batina, pantu ilyo nakutile, tapali nangula umo uwayasukile, ilyo nasosele tapali nangula umo uwali kumfwa. Bali kucita ifyabubi mu menso yandi, kabili basalile ukucita ifyo ntatemenwe." ⁵ Umfweni icebo cakwa Yahweh, mwebo mwebatutuma pa cebo cakwe, "Ba wenu abamipata noku mitaluka pa mulandu we shina lyandi balilandile, 'Yahweh acindikwe, lelo bakalengwa insoni. ⁶ Iciunda ca bulwi cikofuma mu musumba, iciunda ukufuma mwi tempele, icinunda cakwa Yahweh cikobwesha abalwani bakwe icabalinga. ⁷ Libe talaya mukukalipwa kwa kupapa, alipapile; libe ukukalipwa takulafika pali o, alipapile umwana umwaume. Nani aumfwapo camusango uyu? ⁸ Nani wa monapo ifya musango uyu? Bushe icalo kuti cacyalwa mubushiku bumo? Bushe uluko kuti lwampapamikwa mu nsa imo? Lelo ilyofye Zion aya mukukalipwa kwa kupapa, apapa abana bakwe. ⁹ Bushe ndeta umwana ku mwishi wa kupapwa nokukana suminisha umwana ukufyalwa? Efyaipusha Yahweh. Nangula ndeta umwana ku nshita yakupapa noku mwikalilila ukuti efuma? Efyaipusha Lesa obe." ¹⁰ Sekeleleni na Yerusalemu nokuba ne nsansa kuli o, mwense mweba mutemwa! ¹¹ Pantu mukonka no kwikuta; ku mabele yakwe mukasansamushiwa; pantu mukanwa nokuilema nokusekelela mu bwingi bwa bukata bwakwe. ¹² Ifi efikolanda Yahweh, ndi mupepi nokufusha umutende pali o, ngo mumana, kabili no bunkankala bwa nko ngo mulonga uwaisula. Munkokela pa mbafu shakwe, mukasendelwa mu minwe yakwe, kabili nokulelwa pamakufi yakwe. ¹³ Ngefyo nyina asansamusha, kabili mukasansamuka mu Yerusalemu." ¹⁴ Ukamona ici, kabili no mutima obe ukalekusekelela, kabili na mafupa yenu yakalelema nge cani iciteku. Ukuboko kwakwa Yahweh kukalengwa ukwishibikwa kuba bomfi bakwe, lelo akesa kulanga ubukali pa balwani bakwe. ¹⁵ Pantu mona, Yahweh akoisa no mulilo, kabili amaceleta yakwe yakoisa nge cimputa ca mwela mukuleta icikabilila ca bukali bwakwe no kukalipila kwakwe ne nsase shamulilo. ¹⁶ Pantu Yahweh apingula umuntunse no mulilo no lupanga. Abo abakepaiwa na Yahweh bakaba abengi. ¹⁷ Balailenga abene ukuba aba mushilo nokuicita abakusangulaka, ukuti bengala kwingila mu mabala, ukunkonka umo uli pakati ka abo abalya umunofu wa nkumba ne fyakowela nge mbela. Bakesa kuloba- efyasosa Yahweh. ¹⁸ Pantu nalishiba imilimo yabo na matontonkanyo yabo. Inshita ikoisa ilyo nkalonganika inko shonse ne ndimi. Bakesa kumona ubukata bwandi. ¹⁹ Pali bo nkabikapo icilangililo. Elo nkatuma abakupusuka ukufuma kuli bo ku mikowa: Ku Tarshish, Put, kabili naku Lud, aba bomfya amata, kabili ku Tubal, Javan, kabili ku fyalo fya mulandu ukutali uko tabaumfwapo oali nebo nangula ukumona ubukata bwandi. Bakabilikisha ubukata bwandi ku nko. ²⁰ Bakabweshwa bonse ba wenu ukufuma munko shose, nge camutulo kuli Yahweh. Bakeshila pali bakabalwe, kabili namu maceleta, namu maceleta ayaku fimbwapo, pa mfalashi, kabili napa mpunda, ku lupili lwandi ulwamushilo Yerusalemu- Efyasosa Yahwe. ²¹ Bamo pali abo nkabasalapo nga bashimapepo nabena Lebi- efyasosa Yahweh. ²² Pantu ngefyo imyulu ipya ne sonde lipya nkacita fikekala pantashi yand- ifi efyasosa Yahweh- eco abakufyalwa bobe bakashala, kabili neshina lyobe likashala. ²³ Ukufuma ku mwenshi umo ukufika kuwakunkonkapo, kabili ukufuma kwi Sabata limo nelya ekukonkapo, bonse abantu bakesa ekukontamina panshi kuli nebo- efyasosa Yahweh. ²⁴ Bakafuma panse no ku mona ifitumbi fya baume abasa ngulukile, , pantu imititi ikalekubalya tayakafwe, kabili no mulilo ukalekuboca tawakashime; kabili cikaba cabunani ku bantu bonse."

Jeremiah

Chapter 1

¹ aya emashiwi yakwa yeremia umwana mwaume wa kwa Hilikia, umo muli bashi - mapepo ba mu Anatoti mu calo ca kwa Benjamini. ² ishiwi lya kwa yawe lyalishile kuli ena mu nshiku sha kwa yosia umwanamwaume wa kwa Amon, imfumu ya mu yuda, mumwaka ³ walenga ikumi limo na shitatu mu kuteeka kwakwe. kabili cali fyofine mu nshiku sha kwa yehoyakimu umwana mwaume wa kwa yosia, imfumu ya mu yuda kukufikafye na mumweshi wa busano uwa

myaka ikumi limo na umo iya kwa sedekia umwanamwaume wa kwa yosia imfumu ya yuda, ulo abantu ba mu yerusalemu basendelwe ukufuma mulya nga aba fungwa⁴ ishiwi lya kwa yawe lyaishile kuli nevo, ukweba ati,⁵ "libefye nevo ntalakubumba webo mwifumo, nevo nalikusalile webo; libefye webo taulafuma ukufuma mwi fumo nevo nalikushishishe; nalikucitile ukuba kasesema wa ku nko."⁶ "alalee, mwe shikulu yawe!" nevo nalyaebele ati, "Nebo ntaishiba ifya kulanda, ico nevo ndi mwaice sana"⁷ lelo yawe alyebele kuli nevo ukweba ati, 'Wilakweba ati, 'Nebo ndi mwaice saana'. webo walekuya kpnsefye uko nakutuma, kabili walekulanda consefye ico nevo na kukambisha!⁸ wilakubatina bena, ico nevo ndi nobe nalekukupokolola - uku ekulanda kwa kwa Yawe⁹ nolu yawe alifungulwile ukuboko kwakwe, alinyikete pa kanwa, kabili alilandile kuli nevo, "Nomba , nevo ndibikile amashiwi yandi mu kanwa kobe."¹⁰ Nebo nokulashika webo mu bwa leelo ku nko na mabufumu, ku kushuula kabili nokutobolola, ku konaula no kulofya, ku kuula no kulimba¹¹ ishiwi lya kwa yawe lyalishile kuli nevo, ukweba ati, "Nindo ukomona, we yeremia?" Nebo nalyebele ati, "Nebo nkomona umusambo wa muamonde."¹² yawe alyebele kuli nevo ati, " Ulimwene bwino, ico nevo nkololekesha pa cebo candi kucicita¹³ ishiwi lyakwa yawe lyalishile kuli nevo umukuwa cibili, ukweba ati, "Nindo ukomona?" nevo nalyebele ati, " nevo nkomona mwipika ukokafiwa, uyo umuli ifikobilauka, ulisungeme ukufuma ku kuso."¹⁴ Yawe alyebele kuli nevo ati, " icinkuuka cikapomoka ukufuma ku kuso pali bonse abekashi ba muli ici calo¹⁵ ico nevo nkokuta imitundu yonse iya ku mabufumu ya ku kapinda kaku kuso, Ekulanda kwa kwa yawe. Yena yakesa, cilaumo akabika icipuna cakwe pa mpongolo sha kwingililapo mu yerusalemu, kabili na pa misumba yonse iya mu yuda.¹⁶ Nebo nkalanda ubupingushi kuli bena pali bonse ububi bwabo ubwa kunsula nevo, mu kocela ulubani ku milungu limbi, kabili mu kushishimuna ifyo ba pangile ku minwe yabo abene.¹⁷ Eco ipekanye we mwine! imanina kabili no kulanda kuli bena conse ico nevo nkokukambisha webo. Wilaku kwinda pa mulola wabo, nangu nevo nkulenge ukwinde pa mulola wabo!¹⁸ mona! ubwa lelo nevo ndikucitile ukubo musumba we linga, uluceshi lwa cela, kabili icibumba ca mukuba ku kupilikika icalo conse - ku kupilika ishambumu sha kwa yuda, ifilolo fyakwe, bashimapepo bakwe, kabili na bantu ba mu calo.¹⁹ Bena bakalekulwa nobe, lelo bena tabakakucifye webo, ico nevo nkalekuba nobe ku kukupokolola webo - uku ekulanda kwa kwa

Chapter 2

¹ kabili icebo cakwa Yawe calishile kuli, ukweba ati, ² "kabiye kabile mu matwi yabena Yerusalemu. Ati, Yawe alanda ifi; ndikwitile ukwiminako icipangano cacicetekelo muli bumusepela bobe, icitemwiko cobe ilyo wakobekelwe, ilyo waishile kuli nevo mumatololo, icalo ici shabwelwemo. ³ Isreali ali uwacilishiwa kuli Yawe, Ifisabo fyantanshi mu busomboshi bwakwe! bone abalile kufisabo fya ntanshi balipelwe imilandu; ububi bwalishile pali bena, ifi efya landa Yawe. ⁴ Umfweni icebo cakwa Yawe, mwe ba nganda yakwa Yakobo, ne ndunpwa shonse sha nganda yakwa Isreali. ⁵ Yawe alilandile ifi; "bushe findo bashinwe basangile ububi muli nevo, ifya lengele ukuti bekonka nevo? pakuti utulubi twabuwelewele nokuba abene aba welewele? ⁶ Kabili talandile ukuti, "Yawe ali kwi, uwatuletele ukufuma mu calo ca Egupti? Ali kwi Yawe, uwatuletele mu matololo, mu calo ca fiswebebe ne filindimo, mu calo caba Araba ne filundi icaumisha ica mfifi ikalamba, icalo umushipita muntu kabili umushikala muntu ⁷ Kabili nalimuletele mu calo ca Camele, ku kulya ifisabo fya ciko ne fisuma fya ciko! lelo ilyo mwaishile, mwali koweshe icalo candi, mwalicitile ikwatwa candi ukuba icamuselu! ⁸ Shimapepo talandile ati, ali kwi Yawe? kabili abaishibisha amalango tabasakame pali nevo! kabili abacemi bapusunswike kuli nevo. Bakasesema bali seseme muli Baali no kwendala mu fishakwata buyo ⁹ Kanshi nevo ncili ndeumana nawebo -ifyalanda Yawe kabili ndeumanya abana baume babana baume benu. ¹⁰ Abukile ni ku fishi fya bena kiti no kunona. Tumeni intumi ku Kedari ukufwailikisha nokumona nga kwalibako kunuma icimusango ngefi. ¹¹ Bushe kwali bako uluko ulwa kabulako imilungu imbi, nomba abantu bandi bali kabula ubukata bwabo ku cakubula ku bafwa ¹² Tutumeni, mwe myulu, pali ici! nokusunguka no kuponwapa musao uyu ni Yawe akolanda. ¹³ Pantu abantu bandi bacita ububi bubili kuli nevo; nokusha akamfukumfuku ka menshi ya mweo, nokuimbila ifishima abene, ifishima ifya lalika ifishingasunga amenshi. ¹⁴ Bushe Isreali musha? Bushe afyalilwe mu nganda yakwa shikulu wakwe? nga finshi abela kukutapwa? ¹⁵ Imisepele ya nkalamo yabulumine pali ena. Shapanga icongo icikalamba nokulenga icalo caba icapomonwa. Imisumba yaonaulwa nokubula abakwikalamo. ¹⁶ Nabena nofu na Tafne bakabeya icapanga ca mutwe obe. ¹⁷ Bushe tamwacitile ici mwebene ilyo mwashile Yawe Lesa wenu, ilyo alemutungulula mu nshila? ¹⁸ kanshi nomba ninshi mwa sendela inshila yaku Egupti no munwa amaenshi yamu shihore? Ninshi mwasendala inshila yaku Ashuri no kunwa amenshi mu mumumana wa Eufate? ¹⁹ Ububi bobe bukakulimuna webo, no kukana tetekela kukakukanda. Eico tontonkanya pali ici no kusumina ati cintu kubipa kabili icikalifya umweo. Nga wasula Yawe Lesa obe, no kukana kwata akatina -kuli nevo -ifi efya landa shikulu Yawe yamilalo ²⁰ Pantu waliputwile lyobe ilyo wali nalyo mu nshiku sha kale; waliputwile ifi fungilo fyobe, kabili wali landile ati, 'nshakamubombele! walifukeme panshi pa kalupili mwisamba lya fimuti fya mabula, we cilende. ²¹ Nalikulimbile ngo mwangashi wakusoboloka, ulubuto ulusuma, Ninshi nomba wapilibukila webo nokuba uwafisa kanwa, umwangashi uwele wele? ²² Nangu usambe mu mumana webo nangu usambe na sabuni, amapulu yobe nayatanina kuli nevo -ifi efyalanda shikulu Yawe ²³ Kuti walanda shani ati, nshaikowesha! nshaenda naba Baali? mona ifyo wacitile mumipokapoka! Ishiba ico wacita -uli musepela uwa ngamali uwalubilo kulya na kuno, ²⁴ Uli kabalwe umukota uwaishibila amatolo, mu kufuluka ilesumba umwela! nani wingaileshe? tapali ishilume ishingapomponteka kuku ifwaya; lelo pa ku kumana shileisanga. ²⁵ Kuyo ulukasa loba lwiba ulwa busokwa no mukolomino wiba uwa cilaka! lelo uli landile ati, 'ukucetekela kwapela awe, natemwa abeni nokubakonka ²⁶ Nga insoni

sha mupupu ilyo asangwa, eflyo bakalengwa insoni -aba nganda yakwa Isreali -bena, imfumu shabo, abana banakashi bamfumu bshi mapepo babo nabakasesema babo! ²⁷ Aba ebamo abalanda ku cimuti, 'niwe tata, 'nakulibwe 'niwe wanfyele, pantu balosha ifyanuma fya cinso cabo kuli nevo lelo ifinso fyabo iyoo. Nangucibe ifi, balanda ati mu nshita sha mafya, 'Imeni mutupusushe!' ²⁸ Lelo ili kwi imilungu iyo mwapangile mwebene? lekeni ime nga ikofwaya pakuti imipusushe mu nshita sha mafya, pantu utulubi twenu twalingana mubwingi ne misumba yenu, yuda ²⁹ Kanshi nindo mungebela ukushita ububi? mwebo bonse mwali bembuka kuli nevo -ifi eflyalanda Yawe wamilalo. ³⁰ Na salapula abantu bobe cebusha. Tabalesumina ukusalapulwa. Ulupanga lwenu lwatwa bakasesema nge nkalamo yabonanshi! ³¹ Mwebo mwabali muli iyi nkulo! poseniko amano ku mashiwi yandi, amashiwi yakwe Yawe! bushe ndi matololo kuli Isreali? nangu icalo ica mfimfi ikalamb? ninshi abantu bandi benga landila ifi; lekeni twendanke, takwakaye kuli webo nakabili? ³² Bushe na cisungu kuti alaba ifyakuikobaika fyakwe, nangu nabwina ifyaku kakana fyakwe? ³³ Lelo abantu balindabileko nevo inshiku ishingi ukwakubula impendwa! Ifyo upanga inshila kukufwaya icitemwiko. wali Sambilisha ne misango yabubi ku banakashi. ³⁴ Umulopa ewali umweo waba kaele, abantu abalanda basangwa pa nsalu shobe webo. Aba bantu tabasangilwe mu mi citile ya bupupu ³⁵ Nomba mulanda ati, ndi wakaele, icine cine icifukushi cakwe cilifumine kuli nevo, 'Nomba moneni! nokuleta ubupingushi pali mwebo pantu mulanda ati, nshabembuka.' ³⁶ Nindo mucisendela mukwanguka nokupilibula imicitile? mukalengwa insoni kuli Egupti, ngefyo mwali kuli Ashuri. ³⁷ Mukafumako nako mukaya, namoboko pa mitwe yenu, pantu Yawe alimitamfishe uyo mwacetekele, kabili tabakamwafwe

Chapter 3

¹ umfwa umwaume aleka umukanshi wakwe kabili aya ukufuma kuli ena kabili aya kuba umukashi wa mwaume umbi, bushe akabwelulukila kuli ena nakabili? Bushe ico calo tekuti cikowele apakalamba? Webo waikala kubati ni cilende uwakwata abatemwikwa abengi; kabili winga bwelela webo kuli nevo? uku elukanda kwa kwa yawe. ² Sansula menso yobe ku milanda yaumalala kabili uloleshe! Bushe kuliko incende uku muta citila bucende ubwa bindwa? Pa mbali shanshila walikele uko lolela abatemwikwa bobe, kubati mwina Arabu mu matololo. ulikoweshe icalo na bucilende elo no bubifi bobe ³ Eco utumimi twa mfula twalikatwa kabili ne mfulu ya mu mainsa taya isa; Lelo wakwata impumi yakwa cilende; webo walikana umusebanya. ⁴ Bushe te nomba fye ukutile kulu nevo: 'Tata wandi! Cibusa wandi uwa mupepi ukufuma fye nakuli bumusepela bwandi! ⁵ Bushe akaba uwakukalipa lyonse? Bushe akasunga ubukali bwakwe ukufika na kumpela? Lolesha! ifi eflyo webo ulandile, lelo ulacita ububi bonse unga cita!" ⁶ Elo yawe alandile kuli nevo mu nshiku shakwa yoshia imfumu, "Bushe ulimwene ifyo isreali wakubula ici cetekelo acitle? Alile pa tupili ututali tonse na munshi ya fimuti fyakulelema fyonse, kabili mulya aliicitile kubati ni cilende. ⁷ Nebo nalilandile, 'Panuma acita ifi fintu fyonse, akalulukila kuli nevo, ' Lelo talulukile. Elo nkashi yakwe wabula icicetekelo yuda aliimwene ifi fintu. ⁸ Eco nalimwene ifyo, munshila imo ine ulya isreali wabula icicetekelo ali citile ubulalelale kabili nali mulamfishe elo nali mupele namalipilo yakumukana ena, nkashi yawe uwakubula icicetekelo yuda tatinine; nao alile kunse no kucita kubati ni cilende.

⁹ Bucilende bwakwe bwali bwafye kuli ena; alikoweshe icalo, kabili alicitile ubulalelale na mabwe elo nefimuti. ¹⁰ Elo panuma ya ifi fyonse, nkashi yakwe wabula icicetekelo yuda alibwelulukile kuli nevo, taalulwike no mutima wakwe onse, lelo no bufi uku ekulanda kwa kwa yawe." ¹¹ Elo Yawe alandile kuli nevo, " Isreali wabula icicetekelo alibapo umulungami ukucila yuda wabula icicetekelo! ¹² Kabiye kabili ubilikishe aya mashiwi ku kapinda kaku kuso. Ulande, 'Bwela, Isreali wabula icicetekelo! uku ekulanda kwa kwa yawe nshakalekuba no bukali lyonse kuli webo. Apo nevo ndi wacine uku ekulanda kwa kwa yawe shakekale uwakalipa umuyayaya. ¹³ Tumbula amampulu yobe, pantu uli lifyeuye kuli yawe lesa obe; walya kanya inshila shobe abeni muushiya cimuti conse icamabula ayakulelema! Pantu tawa umfwilile kwishiwi lyandi! uku ekulanda kwakwa yawe. ¹⁴ Bweleni, mwebantu bakubula icicetekelo! Uku ekulanda kwa kwa yawe Ndi mulume wenu! Nko misenda, umo uku fuma mu musumba na babili ukufuma mulupwa, kabili nkomileta ku Sioni! ¹⁵ Nko mipela ba kacema bapa mutima wandi, kabili ba ko micema no bwishibilo elo no kwiluka. ¹⁶ Elo cika citika ukuti mu kasanduluka mwebo kabili mukatwala ifisabo mu calo mu isho nshiku uku ekulanda kwakwa yawe taba kalekulanda ati, icipao ca cipangano cakwe yawe!"Ubu bwafya tabwakemepo mu mitima shabo nangu kwibukishiwa; ta cakapuswe, kabili nacimbi taca kapongwe." ¹⁷ Muli ilya nshita bakabila pali yerusalemu, ici cipuna ca bufumu cakwa yawe; kabili ne nko shimbi shonse nshika kolongana pa yerusalemu mwi shina lyakwa yawe. Taba kendekele mukutalama kwa mitima yabo iya bubifi. ¹⁸ Muli isho nshiku, ing'anda yakwa yuda ikendela pamo ne ng'anda yakwa isreali. Bakesa kwisa capamo ukufuma kucalo caku kapinda ka kukuso ukuya ku calo napele ifikolwe fyenu ukuba icabupyani. ¹⁹ Lelo nga ni nevo, nalilandile ati, ifyo mfwaya uku kucita kubati mwana wandi umwaume elo no kukupela icalo ica kuku sekeshi, icabupyani icakuyemba ukucila ifyo ifyaba mufyalo fimbi! Nga nalilandile, "kuti wangita nevo "Tata wand." Nga nalilandile ukuti tawakaluke ukufuma mukunkonka nevo. ²⁰ Lelo kubati mwanakashi wabula icicetekelo ku mulume wakwe, mwali nsangukila nevo, we ng'anda yakwa isreali uku ekulanda kwa kwa yawe." ²¹ ishiwi lilyumfwikile apakutambalala, ukulusha no kupapata kwa bantu ba mu isreali! Pantu bali pilibwile inshila shabo; bali laabile kuli yawe lesa wabo. ²² "Bweleni, mwe bantu bakubula icicetekelo! Nalamiposha mwebo ku kufutatuka!" "Moneni! Tukoisa kuli webo, pantu uli yawe Lesa wesu! ²³ Mucine ubufi bwafuma mutupili, icongo ca cimfulunganya ukufuma ku mpili; mucine yawe Lesa wesu epusukilo lyakwa isreali. ²⁴ Lelo utulubi twa musebanya tulyonawile ifyo ifikolwe fyesu fyabombele

imikuni yabo elo na maombe, abana babo abaume na bana abanakashi! ²⁵ Aleni tulambalale panshi mu musebanya. Lekenimusebanya wesu utukupe fwebo, pantu tuli bembukile yawe lesa wesu! Fwebo fwebene elo ne fikolwe fyesu, ukufuma mu nshita yabu musepela bwesu ukufika no bushiku bwa lelo, tatwa umfwa kwi shiwi lyakwa yawe Lesa

Chapter 4

¹ "Nga wabwela, webo Isreali-uku ekulanda kwa Yawe -elo cikaba kuli nevo ukuti wa bwela. nga wafumya ifintu fya makanamiko ukufuma kuli nevo no kukana lubanta ukufuma kuli nevo nkabili, ² Ule kuba uwa cine, uwa mulinganya, uwa kulunyama ulo uko lapa nga Yawe wa mweo; Elo inko shika palilwa ishine muli ena, na muli ena shika mu cindamika." ³ Pantu Yawe alilandile fi ku muntu no muntu mu Yuda na mu Yerusalemu; limeni umushili wenu, kabili mwi byala mu myunga. ⁴ Isembulwileni mwe bene kuli Yawe, no kufumya inkanda sha pa mpelasha mitima yenu, mwe baume ba mu Yuda na mwebekashi ba mu Yerusalemu, e pali icipyu candi cinya fuma kubeti mulilo, no koca ukwa kubula nelyo umo uku ushimya, pa mulandu wa bubi bwa mibele yenu. ⁵ Bilisheni mu Yuda nokuleka shumfwike mu Yerusalemu. Landa, "lisha penga mu calo." sabankanya, "lonyanya pamo lekeni fwebo tuye mu misumba ya malinga," ⁶ Imya ishishilo ca mendela no kucilosha cena ukulola ku Sione, no kubutuka mu bucingo! wikala pantu nevo nkoleta ubongolola ku kalamba. ⁷ Inkalamo ikoisa ukufuma mu mulundu waiko na umo ukonaula inko alipekanishiwe. Eco akosha incende yakwe ku ku;leta ica pomonwa mu calo cenu mukuleka imishi yenu ukonaulwa, umo nelyo umo takalemo. ⁸ Pa mulandu wa ici ipoleshe we mwine mu fwakufwala fya nsamu, ukulosha no kulila. pantu amaka yakwa Yawe ya bukali yacili tayalafum,a pali fwebo. ⁹ Elo cika poneka muli ubo bushiku -uku e kulanda kwa Yawe -ukuti imitima ya mfumu nabacilolo baiko ikafwa. Ba shimapepo bakapapa, naba kasesema bakasunguka." Eco nevo nalilandile, "Yangu shikulu Yawe. ¹⁰ Mu cishinka uli uwapwililila ukubepa aba bantu na Yerusalemu mukulekulanda, "mukaba umutende kuli mwebo, Lelo ulupanga e lulefika mu mweo yabo." ¹¹ Muli iyo nshita cika landila kuli aba bantu na Yerusalemu, "umwela wa kubilima ukufuma apabatama wa mu ciswebebe ukapanga inshila ku bana banakshi wa bantu bandi. ta wakolulwilw nangu kusangulula bena. Umwela uwakuti uwakukosa ukucila ulya ukesa mu kunkomesha kwandi na nevo nkapisha ubupingushi pali bena. ¹² Mwela uwakutili liwakukosa ukucila ulya ukesa mu kukonkomesha kwandi na nevo nkapisha ubupingushi pali bena. ¹³ Mona, alekusansa kubati makumbi naba kafwalo bakwe kubati cipupu ca mwela. Ba kabalwe bakwe ba butukisha ukucila ba kapumpe. akalanda kuli fwebo, pantu tukalekeshiwa! ¹⁴ Wamyeni imitima yenu ukufuma ku bubi, Yerusalemu pakuti wingapusuka. Ni panshita nshi amatontonkanyo yakushika pa kuba palwa kubembuka? ¹⁵ Pantu ishiwi likoleta imbila ukufuma kuli Dani, no kwisa kwa Bonaushi kulyu mfwikile ukufuma ku mpili shakwa Efram. ¹⁶ Lengeni inko shitontokanye pali ici; mona bilaku Yerusalemu uki abakutasha bakoisa ukufuma ka calo cakutali ku kupunda ubulwi pa misumba yakwa Yuda. ¹⁷ Bakaba kubati balinshi mwi bala lya kulimwa kuli bonse abamushunguluka, pantu ali futukile ukufuma kuli nevo ¹⁸ -uku e kulanda kwa Yawe -ne micitile yobe kabili ne misango yobe ilicitile ifi fintu kuli webo ici cikaba ica kukukanda. Cikaba icabubi! cikaba icakulasa umutima obe wine. ¹⁹ Umutima wandi! umutima wandi! ndi mukukalipwa mu mutima wandi, umutima wandi ukoshushiwa mukati ka nevo. Teti nevo mbe tondolo pantu nevo nkoumfwa icunda ce penga, ica kuwelesha caku bulwi. ²⁰ Ubonaushi bwakonka panuma ya bonaushi, Pantu icalo conse calalwa mu ma bonushi: mukupumikisha ama Hema yandi yalyonawilwe, ifi pembe fyanda pali nomba. ²¹ Ni nshita nevo nkamona icawama? Bushe nkomfwa iciunda ce panga? Pa buwelewele bwa bantu bandi -taba njishiba nevo. bena bantu bakubipa kabili tabakwa ta no bwishibilo. ²² Bena ba kukanshiwa mukucita ububi, lelo tabaishiba ufyakucita ifya bune. ²³ Nebonalmimwene calo. Mona cali icimfulumfulu kabili apabula akantu, pantu tapali no lubuto lwa mu myulu. ²⁴ Nebo naliloleshe ku mpili. Mona, baletutuma, no tupili tonse tulesunkana. ²⁵ Nebo naliloleshe, mona takwali nelo umo, ne fyoni fyonse ifya mummyulu fya lile. ²⁶ Nebo naliloleshe, mona, amalimino yali amatololo ne misumba yonse bali iponeshe panshi ku cinso cakwa Yawe, ku cinso ca cifukushi ca bukali bwakwe." ²⁷ Ifi eco Yawe alandile, "conse calo cikaba ica konaulwa, lelo nevo nshakonaule umupwilapo cena. ²⁸ Pa mulandu wa ici, icalo cikalosha ne myulu pa mulu ikafisha, pantu nevo ndilandile ama tontokanyo yandi: Nebo takabwelele kunuma; Nebo nta pilibuke ukufuma ku ku ficita. Onse umusumba ukafumuka ukufuma ku conge caba kafwalo ne mifwi baka butukilamu panga. ²⁹ Onse umusumba ukanina pa mulu ku ncende sha mabwe. imisumba ikalekeshiwa takwakabe nelo umo ukekalamo muli shena ³⁰ Nomba pantu nawilwe, findo ifyo ukocita? Nolo ufwala mu kashika, ulefwaya we mwine fisamo fya golde no kupanga kusuba, umuntu uwa kupaleme nomba bako kana webo lelo, bakofya umweo obe. ³¹ Eco nkoumfwa ishiwi lya bukali, ubulanda nga mukufuyalwam kwe beli lya mwana, ishiwi lya mwana mwanakashi wa Sioni. ako kabaula umwela. akotausha amaboko, "akalanda kuli nevo! nkofwa umutombo pamulandu waba

Chapter 5

¹ "pitaneni mumisebo yamu yerusalemu; fwayeni mu mansa shakwe, nomwine. elo moneni noku tontokanya palifi: umfwa mukosangapo umuntu nangu uuli onse uukocita umulinganya kabili uukoeshu ukubomba mucishinka, elo nkelela yerusalemu. ² Nangu balanda ukwebati; Apo yawe aba uwa mweo; lelo bakolapa ifyabufi." ³ yawe, bushe amenso yobe tayfwaya kumona ba cishinka? webo walikandile abantu, lelo bena tabakoumfwa ubukali. webo uli pwilishishe ukuba cimfya, lelo bena tabakofwaya kupokelela uku salapulwa. Bena balenga ifinso fyabo ukukosa ukucila ilibwe, pantu bena balikeme ukulapila. ⁴ elo nevo nalilandile ukweba ati, " Mucinefye aba bantu balandafye. Bongwa, pantu bena

tabaishiba inshila shakwa yawe, nangu ifyabapingushi fyakwa lesa wabo. ⁵ Nebo nkoya kubantu aba kankala nokuya kubila imbila shakwa lesa kuli bena, ico bena balishibeko inshila shakwa yawe, ifyabapingushi fyakwa lesa wabo." Lelo bena batoba wile ikoli lyabo bonse capamo; bena bonse baliputawile iminyololo ishabakakilile kuli lesa. ⁶ kanshi inkalamo ukufuma mumutengo ikabasansa. No mumbulu ukafuma ku Arabani ukabonaula. Nembwili ikemina imisumba yabo. uyo onse ukaya kunse yamusumba wakwe akasantaulwa. Ico amampulu yabo yalifulishe. imilimo yabo ayakubala icicetekelo tayakwete impela. ⁷ nindo nebo ningelelela aba bantu? Abena benu abaume balimfumisheko amano no kupanga imilapo kutushili tulesa. Nebo nalibalishe ukufikapo, lelo balicitile ubupulumushi kabili balyendele mu mpendwa iikalamba mumayanda yaba cilende. ⁸ Bena baishile kuba kubati niba kabalwe munshita yaku tansha ishkota. bena balikupitana ukufwaya ukulungana. Umwaume onse alabelamina umukashi wa mwina mupalamano wakwe. ⁹ Bushe tekuti mbakande nebo uku ekulanda kwakwa yawe na nebo kekuti njilandwile nemwine pa luko lwakuba ifi? ¹⁰ kabiye ni mu mumabala ya kwe aya myangashi nokuya kuyonaula. Lelo mwipwilishisha ukufyonaula. putaulenikofye imisambo yamyangashi yabo, ico iyo imyangashi tayafuma kuli yawe. ¹¹ Ico ama yanda yakwe isreali yonse na yuda yalimfutukile nebo umupwilapo uku ekulanda kwa kwa yawe. ¹² Bena balilandile ifyabufi pali yawe kabili balilandile ukwebati, "Tapali nangufimo ifyo akacita; tapali ububi ubukatuponena, kabili tatwakamone ulupanga nangu icipowe. ¹³ Ba kasesema bakaba icipupu, icebo tacili muli bena, kanshi lekeni ifyo balanda ficitwe kuli bena." ¹⁴ Eco yawe, lesa wamilalo alandile ifi, "pamulandu wa kuti mwebo mwalandile ifi, mona, ndi mupepi nokubika amashiwi mukanwa kobe. Yakaba kubati mulilo, naba abantu bakaba kubati ninkuni! pantu ukaboca. ¹⁵ Moneni! Nebo nkaleta uluko ukwisa muuku milwisha ukufuma ukutali, we ng'anda yakwa isreali uku ekulanda kwakwa yawe luko lwakubelelela, uluko ulwa kale! Luko ulo icilimi ico mutaishiba, nganga mwebo ukumfwa ifyo bakale kulanda ¹⁶ Akafuko kamifwi kali kubati ninshishi iyakucenana. Bena bonse bashilika. Bena bakesa kulya ubusomboshi bwenu ne fyakulya fyenu. Bena bakesa konaula abana benu abaume na banakashi. Bena bakesa konaula ifitekwa ne mikuni. ¹⁷ Bena bakesa konaula ifimuti fya nyangashi ne fya mikunyu. Bena bakesa konaula kulupanga imisumba yenu iya malinga umo mwabika icicetekelo. ¹⁸ Lelo namuli shilyashine inshiku - uku ekulanda kwa kwa yawe - Nebo shipanga ukumyonaula uku pwilishisha. ¹⁹ Ulo mwebo, isreali na yuda, mwalandi ati, ' Nindo yawe lesa wesu acitila ifi fyonse kuli fyebo? Elo webo, yeremia, ukalanda kulibena ati, ' ngafilya fine mwebo mwapondokele yawe no kupepa tu lesa utulebeshi mu calo cenu, eco mwebo mufwile ukubombela abalebeshi mu calo icishili tecenu; tecenu; ²⁰ kalanda ifi ku ng'anda yakwa yakobo kabili uleke cumfwike na mu yuda. landa ati, ' ²¹ ufweni ifi, mwe fyungwa fyabantu mwebashakwata ukwiluka; Mwebakwata amenso lelo tekuti mumone, kabili mwalandile amatwi lelo tekuti mumfwe. ²² Mwebo tamuntina - uku ekulanda kwakwa yawe nangu kututuma pa cinso candi? Nebo ndimbikako umupaka wa mucanga pakulekanya kuli bembu, icipope cakubelelela icitakonaulwe nangufye bembu alulume no kupona, nalolwine tekuti aconale. Nangufye amabimbi yaciko yalumuke, tayakwanisha ukucitoloka. ²³ lelo aba bantu bakwata umutima uwatalama. Walya lukila kumbi mu busangu no kuya icyeyeye. ²⁴ Ico bena tabalanda mumitima yabo ati, " iseni tutine yawe Lesa wesa, uulokeshu imfula - imfula yakubalilapo kabili nemfula yakulekelesha - munshita yaiko iyalinga, asungilila imilungu yesu iya busomboshi iya kumanina." ²⁵ Amampulu yenu yalisungile ifi fintu ukweba ati fikacitika. amasambi yenu yalileseshe ifyabune ukutesa kuli mwebo. ²⁶ Ico abaume ababifi balisangilwe na bantu bandi. Bena balilandile kubati muntu ulya uukobendelela ukwikata ifyoni; bena balateya icteyo no kwikata abantu. ²⁷ Kuba ati nikasalanga waisulamo ifyuni, amayanda yabo mwaisulafye ifyabuatechi. Kanshi balakula sana no kuba abakankala. ²⁸ Bena balinine; bakobengeshima ku mikalile yabune. Bala cila yonse imipaka ya bufi. Tabasakamana nsamba shabantu, nangu ukupela abana banshiwa insambu shabo. Bala tunguluka nangufye tabapele umulinganya kubalekabila. ²⁹ Bushe nebo tekuti mbalimune pamulandu waifi fintu - uku ekulanda kwakwa yawe - kabili nebo tekuti njilandwile nemwine pa luko lwakuba ifi? ³⁰ Ifinkukuma ne fyakutinisha filicitike mu calo. ³¹ Bakasesema basesema no bufi, na bashimapepo bakoteka na maka yabo abene. Abantu bandi balitemenwe muli uyu wine musango, Bushe nindo ikacitika

Chapter 6

1 Sangeni ubucingo, mwe bantu bakwa Benjamin, pa kusha yerusalemu. Lisheni intadala mu Tekowa. Imyeni pali Beti Hakkeremu icilangililo, pantu ubunkalwe bukomoneka ukufuma ku kapinda ka kuso; ukonaulwa kukalamba kukoisa. ² Umwana mwanakashi wa sioni, na umwanakashi uwakunakilila no kuyemba, akonaulwa. ³ bakacema ne mikuni yabo kikaya kuli bena; bakabika inkambi ukwimina ena ukushinguluka onse; Cila Murau akacema no kuboko kwakwe. ⁴ " ipeleni mwebene kuli tu lesa ku bulwi. Imeni, tubasanse akasuba ka mutwe. cabubi ukwe bati akasuba kakowa, ukweba icinshingwa ca bushiku cikopona. ⁵ Womba natubasanse ubushiku no konaula inshansho shabo." ⁶ pantu yawe wa milalo alandafi: patuleni ifiti fyakwe, no kutulika imilimo yakwa kelenganya. Pali yerusalemu. uyu emusumba ulingilwe ukusansa, pantu uliswilemo amacushi. ⁷ kubati fintu icishima cifumya amenshi yasuma, eco uyu umusumba utwalilila ukufwala ulubembu. ulukakala ne fimfulunganya fyumfwika muli ena; amalwele ne fibenga fya twalila ukuba ku cinso candi. ⁸ sumina ukusapulwa, yerusalemu nangu nkapilibuka ukufuma kuliwebo no kukulenga ukonaulwa, incende ya cibolya. ⁹ yawe wamilalo alanda ifi, " maceine bakasombola abo abakashala mu isreali kubati libala lya mwangashi. Fungulula ukuboko kobe ku kutola umwangansi ukufuma ku fimuti fya myangansi. ¹⁰ Ni kuli ani ningapampamika no kusoka pakwebati bengomfwa? Mona! Amatwi yabo tayasembululwa; tayakokwa nisha ukumfwa! Mona! icebo cakwa yawe cilishile kuli bena ku kubalungika, nomba tabakocifwaya." ¹¹ Nomba ndiliswilemo icipyu cakwa yawe. Ndinakile

ukucisungila mukati. alilandile ati, kuli nebo, "citulwile pa bana mu misebo an pa mabumba ya balumendo abaice. Pantu umwaume onse akasendwa no mukashi wakwe; no muntu umukote onse uli ne myaka ingi. ¹² Amayanda yabo yakaluka ya bambi, amabala yabo na bakashi babo bonse pamo. pantu nkasansa abekashi ba mucalo na maboko yandi uku ekulanda kwa kwa yawe. ¹³ Yawe alilandile ati ukufuma ku munono ukufika ku bakalamba, bonse balunkumbwa kukukwata ifya kubula icishinka. ukufuma kuli bakasesema ukuya kuli bashimapepo, bonse aba balacita ifya bufi. ¹⁴ Balyundapa ifibenga fya bantu muwangusha, ukulanda ati, 'umutende, umutende; ulo tapali umutende. ¹⁵ Bushe balyumfwile insoni ulo balikucita ifya muselu? tabali na nsoni; tabaishibe ifya kumfwa insoni. Eco bakapona pakati kabaponene; bakatentemushiwa ulo bakakandwa, efyalanda yawe. ¹⁶ Yawe alanda ifi, "iminina pa musebo wakutolokepo no kulolesha; ipusha inshila ya tulolo utwakale. " iyi iyabune ilikwisa? Elo muye muli kena no kusanga incende yakutushishapo mwebene. Lelo abantu balandile ati, 'tatukoya.' ¹⁷ Nalimisontele bakalinda abakukutika ku ntandala. Lelo balilandile ati; 'Tatwakomfwe.' ¹⁸ Eco, mwe nko, umfweni! moneni, mwe bakambone, ifikacitika kuli bena. ¹⁹ Umfwa, we sonde! mona, ndinokuleta ububi pali aba abantu - ifisabo fya matontonkanyo yabo. Tabali mukumfwa ku mashiwi yandi nangu kwi funde, lelo balyakene." ²⁰ "Nindo ifi ifya cena cisuma fikonina ukufuma kuli sheba fikopilibula kuli nebo? nangu ifi cena ca bune ku calo ca kutali? Ifyabupe fyobe ifyakoca tafipokelelwe kuli nebo, nangu amalambo yobe. ²¹ Eco yawe alanda ifi; mona, ndipakubika ilibwe lya kuipuntulako kuli aba bantu. bakaipuntulako kuliiyena - bawishibo na bana baume pamo. Abekashi na bena mupalamano babo nabo bakaloba. ²² Yawe alanda ifi, "mona, abantu bakoisa ukufuma ku calo ca ku kapinda ka kuso, uluko lukalamba luli kumbawilwe ukufuma ku fiputulwa fya kutali ifye sonde. ²³ Bakapita amata na imifwi. Bankalwe kabili tabakwata uluse. Iciunda cabo cilikubati ci bulumo ca bembu, kabili balininine pali ba kafwalo, baliiteyenye bwino nga baume babulwi abakokulwisha, we mwana mwanakashi wa sioni. ²⁴ Twalyumfwa utusebo pali bena na maboko yesu yalitompokele mu kucula. Ukushikitika kwatwikata kubati ni na mayo uukofyala. ²⁵ Mwifuma ukuya ku mabala, kabili mwienda pa musebo, pantu ulupanga lwa balwani na ifikotinya filishingulu kile konse. ²⁶ We mwana mwanakashi wa bantu bandi, fwale insamu, no kuyalanga nya mu mitoi; Losha ne cililishi cikalamba kwati emwana mwaume ekafye mpo, pantu konaula akesa pali fwebo mukupumikisha. ²⁷ " Nebo ndikupangile, yeremia umuntu uwesha abantu bandi kubati untu wesha icela, eco webo ukulanda no kwesha imibele yabo. ²⁸ Bonse bali abantu abakulatama, abaya baya bakonaula bambi. Bonse ba mukuba no mutofwe, bakocitila mubufufuntungu. ²⁹ Imyuba ilibabukile ku mulilo uukoyoca; umutofwe ulyengulukile mu lubingu. ukwengulula ku kotwalilila pali fyena, lelo cafye fye, pantu ububi tabufumishiwepo. ³⁰ Baketwa silfere wakanwa, pantu yawe

Chapter 7

¹ Icebo ico caishile kui yeremia ukufuma kuli yawe, ukweba ati, " ² iminina pampongolo ya yanda yakwa yawe no kubilisha ici cebo no kulanda ati, ' kuli keni kucebo cskwa yawe, mwense mwebo mweba yuda, mwebo mwebaingile pali ishimpongolo mukushinshimuna yawe. ³ yawe wamilalo, lesa wa bena isreali alandile ifi: pangeni inshila shenu no kucita ifya bune nkamilenga ukutwalilila ukwikala mu ino ncende. ⁴ Mwitetele mwebene kufyebo fyakubepwa no kulanda ati, " Mwittempele yakwa yawe! itempele lyakwa yawe! ⁵ Pantu ngamwapanga inshila shenu no kucita ifyabune; ngacakweba ati mwebo mwacita umupwilapo ubupingushi pakati ka muntu no mwina mupalamano wakwe. ⁶ Nga cakweba ati tamukocita ulumani mani pa muntu uukoikala mu ncende, umwana wa nshiwa, nangula mukamfwilwa kabili tekwesha kusunga mulopa wakaele muli cino cifulo. Kabili tekwesha ukukonka imilangu imbi mukuiletelela ububi mwebene. ⁷ Eco ukamileka ukwikala muli cimo cifulo, mu calo ico napele ku fikolwe fyenu ukufuma munshita shakale no kuya fye umuyayaya ⁸ Moneni! mwalitetekela mu mashiwi yakubepwa ayatayamyafwa mwebo. ⁹ Bushe mulebbaa, ukwipaya, no kucita ubulalelele? bushe mulalapa pa fyebufi no kupela ifyefungo kuli baali no kukanka imilungu imbi iyo mutaishibile? ¹⁰ Nomba bushe muleisa mukwiminina ku cinso candi muli ino ng'anda iiktwaape shina lyandi no kulanda ati, " twalipusuka," eco kuli mwacita fyonse fya ifya muselu? ¹¹ Bushe iyi ng'anda iyainikwa ishina lyandi yasanguka ininga yafipondo mumenso yanu? Nomba moneni, nebo ndicimwene uku ekulanda kwakwa yawe: ¹² Eco kabuyeni ku ncende yandi iyali mu shilo, umo nasuminishe ishina lyandi ukwikala mukutendeka no kulolesha pafyo nacicile kuli cena pa mulandu wa bubifi bwa bantu bandi isreali. ¹³ lintu nomba, pali fyonse ifi mwacitile uku ekulanda kwakwa yawe nali kulanda kuli mwebo cila nshitafye, nomba webo tawa asukile. ¹⁴ Eco nomba, ifyo webo kacitile kuli shilankaficita nakuli imo ng'anda iikutwa peshina lyandu, mu ng'anda iyo webo wacetekelamo, ino ncende iyo webo napele kuli webo nefikolwe fyobe. ¹⁵ pantu nkakufumya kucinso candi ngefyo fye natamfishefye binsefye ba munoknko bobo, bonse fye aba mucikota cakwa Ephraimu. ¹⁶ Nomba kuli webo yeremia wilekubapepela aba bantu, kabili wile kusumbula nkuta nangulafye ipepo mwipunda lyabo kabili wimpapatila nebo pantu ntakakumfwe webo. ¹⁷ Bushe taukomona ifyo bakocita mu musumba wakwa yuda wa mu misebo ya mu yerusalemu? ¹⁸ abana kabo bakolonganika inkuni naba wishibo bakokosha umulilo! nabanamayo bakokandila umufuba ukupanga umukate wakulowa twakwa namfumu wa mu fyulu no kupongolwela ifya kunwa fya mutulo ifya tumilunau tumbi pakweba ati bakalifye. ¹⁹ ca kabiilBushe cacine bakakalifya nebo? uku ekulanda kwakwa yawe bushe tebenefye bakoisonsomba, pakwe ati inseni shibe pali bo? ²⁰ Eico shikulu yawe alilandile ifi, 'mona, ubukali bwandi ne cipyu fikaipongomokela pali cino cifulo, pal bonse abantu pacane nama pacimuti mu mpanga na p acisabo mu mushili. Fikoca kabili tafyakatale afishimwa; ²¹ Yawe wa milalo lesa wakwa isreali alilandile ifi, 'sankanyeni imitulo yakocewa kwilambo lyenu ne nama ukufuma kuli fyena. ²² Pantu ulo nebo na fumishe ifikolwe fyenu ukufuma mu calo ca Egupti, nshakabilepo nangu kamo kuli bena. Nshakapelepo icipepe pa

bwafya bwa mutulo wakocewa na malambo.²³ Nebo nabapelefye ili funde, "kutikeni kwishiwi lyandi, kabili ukaba lesa wenu na mwebo mukaba abanut bandi. eco endeleni mu nshila isho nebo nkominonkomesha mwebo, pakweba ati filekwenda bwino ne mwebo."²⁴ Lelo tabakutile nangula fye kupepekako amatwi yabo. Bali mukwikala muli bucintalika bwabo ne nshila sha bubifi bwa mu mitima yabo, Eco bali mu kuya kunuma, tekuntanshi iyo.²⁵ ukufumafye apo ifikolwe fyenu fyafumina mu Egupti ukufika fye nalelo, nalitumine bonse fye ababomfi bandi, bakasesema bandi kuli mwebo.²⁶ Nebo nalikupatikishe mukubatuma bena. Lelo tabaumfwile kuli nebo nangula fye kupepekako amatwi yabo. Tabalikukutikako. Eico, balitalamikile imikoshi yabo. Balicililemo ububi ukucila ifikolwe fyabo;²⁷ Eico bila ici cebo conse kuli bena, lelo tabakakumfwe weba. Bilisha ifi fintu kuli bonse, lelo tabakakwasuke weba.²⁸ Landa kuli bena: ulu eluko ulo ulutomfwa kwi shiwi lyakwa yawe ni lesa kabili uutapokelela ku panikwa. Icishinka calyonaulwa nokuputulwako ukufuma kutunwa twabo²⁹ Patuleni imishishi yenu no kuibeya mwe bene no kupesa imishishi yenu. imbeni icimbo camaliloo pamulu pacende ishaisuka.³⁰ Pantu yawe alilekeleshe no kusha ino nko mukubuka kwakwe. Pantu abana baume bakwa yuda bali citile ifyabubifi mu menso yandi - uku ekulanda kwakwa yawe - balibikile ifya makankamike fyabo mu yanda iyikutwa mwishina lyandi, mukuikowesha.³¹ Bali kulile imisansama yakwa tofete uuli mu mupokapoka wakwa Benjamini. Bali mukucita ifi mu koca abana babo abaume na banakashi mu mulilo - ifintu fimbi ifyo nacistile te mukukonkomesha, nangula fye ukwingila mu matontonkanyo yandi.³² Nomba mona, inshiku shikoisa - uyu ni yawe eukolanda - ulu tacakatale ukukutwa Tofete nangula umupokapoka wakwipawiwamo, bakashika ifitumbi mu Tofete mpakafye incende ikapwe.^{33 34} Ifintumbi fyaaba bantu fikabe ifilyo ku fyeni fya mulwelele naku nama shampanga mu calo, kabili takwakabe nangula umo uwakufitinya fyena ukuya. nkabika impela mu misumba yakwa yuda ne misebo yanu yerusalemu, icongo cansansa ne congo cakusamwa ne congo cakwa shibwinga, pantu icalo cikasanguka

Chapter 8

¹ "Pali ilya nshita uku ekulanda kwakwa Yawe -bakalekuleta ukufuma munshishi amafupa ya mfumu shakwa Yuda na ba cilolo bakwe, na mafupe ya ba shimapepo na yaba kasesema, na mafupa ya bekashi ba mu Yerusalemu.² Elo bakalekuya salanganya mu lubuto lwa kasuba no lwa mwenshi elo ne ntanda shonse isha mumakumbi; ifi fintu mu ma kumbi ifyo bakonka nokubombela, ifyo balikukonka no kufwaya, elo ifyo bashinshimuna. Amafupa tayakakolonganikwe nolo ukushikwa nakabili. Yakalekubafye kwati mufundo pa mulu wamushili.³ Mu ncende yonse iikashala umo nabafumishe, bakalesalepo imfwa ukucila umweo kuli bena, bonse abo abashelepo ukufuma kuli nko yabubifi - uku ekulanda kwakwa Yawe wa milalo.⁴ Elo landa kuli bena, "Yawe akolandafi; umuntu onse nga awa bushe tema? bushe onse uwaluba tesha kubwela?"⁵ Nindo aba abantu, Yerusalemu, bapilibukile ukubelelela kwabukubula icitetekelo? bakatelila ku bufi no kufuma ukulapila.⁶ Nali kuti kile no kumfwa lelo tabalandile icakulungama; tapali nangu umo uwakulanguluka ububi; bwakwe, nolo umo ukolanda ati, "nindo ncitile." bonse bakoya uko bakofwaya, nga kabalwe ukobutukila ku bulwi.⁷ Na kabaso wine wa mulwelele alishibile inshita ishakulinga elo ifipelew, utumimbi, ne nkowa. Filaya no kubwela panshita yakulinga, nomba abantu bandi bena tabeshibile ifipope fyakwa Yawe.⁸ Nondo mwinga ukulandila ati, "Tuli bamano, amafunde ya kwa Yawe yali na fwebo?" mucine moneni! Akalembelo kabufi akabakalemba nakalenga ubufi.⁹ Abaume ba mano bakalemba abansoni. Balitentukile baliketwe. Moneni! Balikene ishiwi lya kwa Yawe, nomba mano ndo bakwete?¹⁰ Elo nkapela abakashibabo kuli bambi, ne filime kuli abo bakalekufikasata, pantu ukufuma kubaice na ku bakalamba, bonse bali abakufwaya ukunokela muncenjeshi! ukufuma kuli ka sesema nakuli shimapepo, bonse bena bali beleshe ubufi.¹¹ Baliposeshe ifilonda fya bantu bandi mukuca ngusha, bakolanda, "mulende mutende," ulu ta kwalipo umutende.¹² Bushe baliketwe insoni ulu balikucita ifyabunani? tabalikuba ne nsoni; tabaishibile nefyakulicefya? nomba bakapona mu ba bapona; bakatentemushiwa ulu bakakandwa. efikolanda Yawe.¹³ Nkabafumyapo umupwilapo -eku ekulanda kwa kwa Yawe -tamwakabe imya ngashi mu mwangashi nolo kuleba amakunyu, elo nefyo nabapela fikapita.¹⁴ Nindo twikalile pano? iseni pamo; natulekuya ku misumba yamalinga, elo tukaba tondolo mumfwa pakwe abati Yawe Lesa wesu aka tulofya. Akatulenga ukunwa ifyabusungu, pakweabati tulimubembukile.¹⁵ Tukokabila umutende, lelo takwakabepo icisuma. Tukokabila inshita yabundapishi, lelo moneni kuli fye ubwafya.¹⁶ Ukulila bakabalwe bakwe ku lyumfwikile ukulekufuma kuli Dani. Icalo conse catenta pa congo cakulila kwa ba kabalwe bakukosa. Pakwebati baiza kupwisha icalo nokunonshi bwaciko, umusumba nabakoikalamo.¹⁷ Elo moneni, nkotuma insoka pa kati kenu, insoka isho tamwingasungula. Shikalekumisuma -uku ekulanda kwakwa Yawe."¹⁸ Ubulanda bwandi tabukwete impela, no mutima wandi ukolwala.¹⁹ Moneni! ukupunda kweshiwi lya mwana mwanakashi wa bantu bandi ukufuma ku calo cakutali! Bishe Yawe tali mu sione? bushje imfumu yakwe taikoba mulya? Nindo bakonengela ukufulwa ne fyabaswa fyabo no tulubi twabena fyalo utwakubulamo ubuyo?²⁰ Ubusomboshi bulipitile, ulusuba lulipwile, lelo tatupusukile.²¹ Ndi cenenwe pakucenwa kwamwana mwanakashi wa bantu bandi, nkolosha pa fintu fyakubipa ifyo ifyacitikila ena; ndipeshiwe amano.²² Bushe tamwaba umti mu Gileadi? Bushe tamwaba kondapa mulya? nindo ukundapwa kwa mwana mwanankashi wabantu bandi

Chapter 9

¹ Nga cakwebti umutwe wandi ukofumya ameshi ameshi, Elo na menso yandi ukulekuba akafukufuku kafilamba kofwaya ukuloosha akasuba no bushiku kulya abo aba mumwana mwanakashi aba mu bantu bandi aba baipayiwe.² Nga cakwebati umo angalekupelako icence yabaleendo mumatololo kukwikala? Uko nebo ninga lekuya ukusha abantu bandi.

Nga cakwebati nebo ningalekubasha, pantu bonse baceende, limba lya ncenjeshi! ³ Yawe alimpapamike, "balilewile infimi shabo kubati mata yabo kufya bufi, elo tepa mulandu wa cinshika iciliconse icabo icakwebati balekukula abakukosa pa calo pakwebati bakoya ukulekufuma kucita ubufi uo umo na kubunakwe. Taeshibile nebo. ⁴ Cilaumo na umo, ulekuba malonda pa mwina mupalamano obe elo wilakucetela muli muliwenu uli onse pakwebati uli onse wenu Akoba wakulufya, Elo onse mwana mupalamano akoyendela mulwambo. ⁵ Cilamuntu akocusha umwina mupala mano wakwe elo tabakolanda cishika. Indimi shamo shinkofunda ifintu ifyabufi. Balinakile ukufuma mukucita amapulu. ⁶ Ukwikala kwenu mukati kwa bucenjeshi; mubu cenjeshi bwabo balikene ukunjishiba -uku akulanda kwa Yawe. ⁷ Yawe wa milalo akolanda ati, "mooneni, nebo ndimukulopolola bena elo nokube sha, pakwebati findo fimbi ningalekucita, pamulandu wafyo abantu bandi bacitile? ⁸ Indimi shabo mifwi eyakutwa, shikolanda ifintu ifishilifyacine no tunwa twabo bakolanda umutende kumo nabena mupalamano babo, lelo mumutima yabo. Balabepa mukulolela beena. ⁹ BUShe Tekuti imbakaande, pamulandu wafintu ifi -uku akumpapamika kwakwa Yawe - elo bushe tekutinandule nebo nemwine palunko ulwakuba ngolu? ¹⁰ Nebo kalekwimba ulwimbo lwakullosha, elo nokule kulilila impili, elo ulwimbo lwacililo lukalekwibwa pa mulefwe wamumatololo ifyoni fyamu lwelele elo ne nama fyonse filibutukile. ¹¹ Elo nkopilibula Yerusalemu muminaya mabwe, umwakufisama ba mumbwe. nko panga imishi yakwa Yuda ifibolya umwa kubala abekashi. ¹² Amuntu ndo wamacino ayakulinga ukumfwe ci? kuli nani uko akanwa kakwa Yawe kalandile, elo naena akocilanda? Nindo icalo cilobeele elo no kulekonaulwa kubati nimumatololo ukwakubula nelo umo uwi ngapitamo? ¹³ Yawe alilandile ati, "Nipakwe abti balisulile imfunde lyandi elyo nabikile pali beena, pakwebati tabofwa kwishiwi lyandi nolo ukwendelamo. ¹⁴ Ni pakwe bati balikwendela mu mitima yabo eya katutumusho elo baliku nkoka ifyakwa Baali ngefyo bashibo babafundile beena ukucita. ¹⁵ Elo Yawe wamilalo, Lesa wa kwa Isreali alilandile ifi, moona, nkolenga aba bantu ukulekulya imyambo no kunwa amenshi muli ubusungu. ¹⁶ Elo kalekubasalenganya munko ishobasha ishiba beena, nolo fikolwe fyabo. Elo kaleku tuma ulupanga pali beena paka ikabonaule umupwilapo. ¹⁷ Yawe wa milalo akolanda ici, "mulekutotokannya pali ici; Iteni abemba pacilo; balekeni abakwata ubwishibilo bwakullosha; balekeni beena bese. ¹⁸ Leken i bendeshe no kwimba ulwimbo lwabulanda pali fwebo, pakwebati amenso yensu yakolulu ku sha ifilamba eco ne nkopyo shesu mukopalala amenshi. ¹⁹ Pakwebati iciunda cakuloosha, cilyufwikile mu sione, " yangu ifyo twaloba. Tuliketwe nesoni apakalamba, pakwebati tulishile icalo apo baliwishe amayanda yesu. ²⁰ Eico mwebo bana maayo, mukoufwa amashiwi yakwe; mukopepeka ku mashiwi ayo aya nkofuma mukanwa kakwe. lelo mukofunda abana benu aba nakashi ulwimbo lwabulanda, elo icila mwina mupalamano umwanakashi ulwimbo lwa mailo. ²¹ Pakwebati ifwa ilishile uku pula musolokoto shensu; ilile nakufipango fyensu nawile na baana ukufuma kuse, elo abalumendo mumansa sha musumba. ²² Laanda ifi, "uku akulanda kwakwa Yawe -ifitumbi fya bantu fikalekupo na kubati mufundo mumushili, elo no kubati myanshi ya ngano panuma yakusesepa, elo takwalekuba noloumo uwakushikolanganika." ²³ Yawe akolanda ifi, "mwilakuleka umuntu wamaano alekutakishisha mu maano yakwe, nolo uwamaka mumaka yakwe. mwilakuleka umuntu mukakala alekukwa tula icilumba mufyuma fyakwe. ²⁴ Ilyo muntu akoba necilumba mucintu iciconse, mulekuleka cilekuba ifyo fine, paco akwete icimo nwa no kwishiba nebo. Pantu ninebo Yawe, uyo ubomba nokupetama, ubupingushi no bulungami pe sonde. Pakwe bati cilimulifi ifyo nkosekelamo -uku akulanda kwakwa Yawe." ²⁵ "Moona, inshiku shikoisa -uku ekulanda kwakwa Yawe -ulo nebo kokanda bonse abasembululwa uyo uwa kubepi kumubili wakwe. ²⁶ Nebo nakanda Egipto na yuda, Edomu, na bantu bakwa Amone, moabu, elo na bantu bonse abo abakobeya umushishi ku mutwe wabo ishakwipipisha. Pakwebati inko shonseshi teshasembululwa. Ne nganda yonse iya kwa Isreali likwete umutima

Chapter 10

¹ " Umfweni icebo ico yawe akobilisha kuli mwebo, mweba ng'anda yakwa isreali. ² Yawe alilandile ifi, mwile kusambilila imibele yanko, elo mwile kutina ku fishibilo mu myulu, pantu inko shilitinine kuli ifi. ³ Pantu intambi sha aba bantu shafye. Umuntu umo akopotula panshi icimuti, ukufuma mu mutengo, elo kabasa akocilengelesha ku cibombelo cakwe. ⁴ Nolu baciymfeshi kuli sifere na golide. Ba kocikosesha ku nondo ne misomali ukwebati cilakusokona. ⁵ Ifya ku pangwa ku minwe yabo fili kubati fyakutinishako ba mwanankole mu cilime ca fibimbi, pantu fyena, nafyo, tekuti filande icili conse, elo fikofwaikwa ukusendwa pantu tekuti fyene. mwitina fyena, pantu tekuti filete palwa bubi nagu filikwete amaka yakucita conse ica bune. ⁶ Takwab uwakuba kubati nimwebo, yawe. Muli bakulu, elo ishina lyenu lyakukula mu maka. ⁷ Nani uutatina mwebo, mwe mfumu yanko? Pantu ifi efyo mwebo mwalinga. Pantu takwaba umo uwakuba nga mwebo muli bonse abaume bamano aba nko nangu muma bufumu yabo yonse. ⁸ Bonse bamo bene, ba bunkalwe elo bakutumpa, abasambi ba tulubi utushaba nakantu lelo cimuti. ⁹ Baleta inondo ya silfere ukufuma ku tarshishi, na golide ukufuma ku ufasi iya ku pangwa kuli bakelenganya, ku munwe yaba kafula ba fyela. Ifya kufwala fyabo fya makumbi makumbi ne nsalu isha kukashikila. Abaume babo abakucenjela balipangile ifintu fyonse fi. ¹⁰ Lelo yawe ni Lesa wa cine. Ni lesa wa mweo elo imfumu yamuyaya. Icalo cilatenta kubukali bwakwe, ne nko teti shi shipikishe kubukali bwakwe. ¹¹ ukalande kuli bena nge fi, " Tulesa utushapangile imyulu ne calo tukoloba ukufuma pa calo elo na pe samba lya ishi imyulu." ¹² Lelo ali ni ena uwapangile icalo ku maka yakwe, no kucipampamikika icalo ku mano yakwe, kabili kumucetekanya wakwe alyanshile imyulu. ¹³ Ishiwi lyakwe lilenga ukubulukuta kwa menshi mu myulu, elo alemya fube fube ukufuma kumela ya calo. Alenga ukubyata ka mfula no kufumisha umwela ukufuma mu butala bwakwe. ¹⁴ Umuntu onse alyalukile umututu, uwakubula ukwishiba. Kafula wacela onse akolengwa nsoni ku tulubi twakwe. Pantu

ifimpashanyafyakwe ifyakwenga fya bufi; tamwaba umweo muli fywna.¹⁵ Fya fye, mulimo waba pumya; fikaloba panshita yakukandwa kwafiko.¹⁶ Lelo Lesa, icakaniko cakwa yakobo, tali kubati ni fi, pantu ali ni kapanga wa fintu fyonse. Isreali mutundu wabupyani bwakwe; yawe wa milalo eshina lyakwe.¹⁷ Longanyeni ifipe fyenu no kushe icalo, mwe bantu bali kwikala mwi samba lya kucandililwa.¹⁸ pantu yawe alilandile ifi, "mona, ndi palwa kuposa abekashi ba calo konse uno muku. Nko lenga bena ubulanda, elo bako cisanga ukuba ifyo fine."¹⁹ Akalanda kuli nebo! pamulandu wakufunika kwa mafupa yandi, icilonda candi cili ambukilw. Eco nalilandile, "cine cine uku ekukalipwa, lelo nebo mfwile ukushipikisha."²⁰ Ihema lyandi lilonaikile ne ntambo shonse ishama hema yandi shili putwilwe muli fibili. Balifumishe abana bandi ukufuma kuli nebo, eco tabakomoneka nakabili. Takuliko uuli onse ku kwimya ifipembe fye hema lyandi.²¹ pantu bakacema ba pumbu elo tabafwaya yawe; eco taba tungulukile, no mukuni wabo onse uli salangene.²² ukubila kwa mbila kulifikile, "Mona! cikoisa, icinkunkuma icikalamba cikoisa ukufuma kucalo ca kukapinda ka kuso ku kucita imisumba yakwa yuda mu bonaushi, umwakulekufisama ba mumbwe."²³ Ndishibile yawe ukwebati umubele wa muntu taufumu ku mwine. takuli umuntu uwe enda uutungulula intampulo shakwe.²⁴ Salapuleni nebo, yawe ku mulinganya, temubukali bwenu nangu kuti mwaonaula weba.²⁵ Pongololeni icipyu cenu panko isho shi taishiba mweba na ku ndupwa isho shiteta pe shina lyenu pantu balilile yakobo ela balimuminine pakwebati benga pwilishisha ukonaula ena nokonaula ubwikashi

Chapter 11

¹ Icebo ico caishile kuli Yermia ukufuma kuli Yawe, ukulandati, "² Mulekumfwa ku fyebo fyacipangano ici, elo mulekuyapampamika kuli cila muntu uwa mu Yuda elo na ku bekashi ba mu Yerusalemu.³ Landa kuli bena, Yawe Lesa wakwa Israeli alilandile ici; Alitipilwe ni yoonse uushikoumfwa ku fyebo fya cipangano ici,⁴ ici cipangano ico nebo nakonkomeshe ifikolwe fyenu ukulekusunga mu bushiku naletele bena ukufuma mu calo ca egupito, ukufuma mu cengo cakusungulwilako icela. Nebo nalilandile, "Mulekumfwa kwi shiwi lyandi nebo elo mulekucita ifi fintu fyonse ngefyo namikonkomeshe, pakwebati mukalekuba abantu bandi elo nanebo nkalekuba lesa wenu"⁵ Mulekunakila nebo pakwebati ningalekufisha umulapo uyo nalapile ku fikplwe fyenu, umulapo uwakwebati kuti napela bena icalo icikokonkolokamo umukaka elo nobuci, umo mweba mukoikala ubushiku bwe lelo. "Elo nebo, Yermia, nalyasukile elo nalilandile ati, "Ee, Yawe"⁶ Yawe alilandile kuli nebo, "ulekubilisha ififintu fyonse mu mishi ya ba Yuda elo na mu misebo ya Yerusalemu. Landati "mulekumfwa ku fyebo fya cipangano ici elo nokulekuficita.⁷ pantu ndepela amakambisho yakukonka kufikolwe fyenu ukulekufuma fye pabushiku naninikebena ukufuma mu calo ca Egiptito ukwisa kufika pali kano kashita, ukulekutwalilila ukubasoka elo no kulekulanda ati, mulekumfwa kwi shiwi lyandi"⁸ Lelo tabalikukumfwa nolo ukulekupepeka amatwi yabo. Cila muntu ali mukwenda mu cilumba ca mutima wakwe uwabubifi. Eico nebo naliletele ifitipu fyonse mulici cipangano ico nebo nakambishe ukwisa pali bena. Lelo abantu nololwine tabali kunakila."⁹ Nakabili Yawe alilandile kuli nebo, "ubusangu bulisangilwe mu baume ba mu Yuda elo nabekashi ba mu Yerusalemu.¹⁰ Balipilibukile ku mampulu yafikolwe fyabo ifyantanshi, abo balikukana ukulekumfwa ku cebo candi, abo lelo balimukulekuya kuli tu Lesa tumbi nokuleku tupepa. Aba ng'anda yakwa Israeli elo na ba ng'anda yakwa Yuda balyonawile icipangano candi ico na shimpile ne fikolwe fyabo.¹¹ Eico Yawe alilandile ici, mona, ndifye mupepi nokuleta ubonaushi pali bena ubonaushi ukulekufuma ubo bena tabakesekuba abakupusuka. Elo bakakuta kuli nebo, lelo nebo shakomfwe kuli bena.¹² Imishi yaba Yuda elo nabekashi ba mu Yerusalemu, bakoya elo nokukuta kuli tu lesa utobatulileko amalambo, lelo icishinka tabakese kuba abaku pusushiwa kuli twena panshita yabonaushi bwabo.¹³ Elo weba Yuda, impendwa ya tulesa tobe ilikuliko ukulekulingana ni mishi yobe. Ulipangile impendwa ya fipailo fya nsoni mu Yerusalemu, ifipailo fya kufutumwina Baali, ukulekulingana ku mpendwa ya misebo yakwe.¹⁴ Eico weba wemwine, Yeremiah, welekupepeka aba bantu. Webu wilekubalilalako nolo ukubapepelako. pantu nebo nshakalekumfwa ulo bakale kukuta pali nebo mu nshita Ya bonaushi bwabo.¹⁵ Nindo umo uwakutemwikwa wandi, umo uwali alikwete amapange ya bubifi mu ng'anda yandi? inama shenu isha malambo tekuti shafwe mweba. mweba mulekusekala pa micitile yenu iyabubifi.¹⁶ Kale lesa alikwita weba ibula lya cimuti camuolife uwakulelema, uwakuyemba uwa fisabo ifya bune. lelo akakosha umulilo pali ena uyo uukomfwika kubati kubuluma kwa mfula ikalamba; imisambo ya uko ikalekufunaika.¹⁷ Pantu Yawe wamilalo uyo uwalimbile weba, alipampamikile ububi pali weba pa mulandu wa micitile ya bubifi iyo ing'anda ya kwa Israeli elo nr ng'anda ya kwa Yuda bacitile balinkalifye nebo pa kulekufutumwina ifya kuninika kuli Baali"¹⁸ Yawe alilengele nebo ukwishiba ifitu fi, eco nebo ndifishibile. mweba, Yawe, mulilengele nebo ukulekumona imicitile yabo bena.¹⁹ Nebo nali kubati mwana wa mpanga uukotwalwa kukwipaiwa. Nebo shaishibe ukwebati balipangile amapenge pali nebo, "Natonaule umuti nefisabo fya wena! Natumuputuleko ukufuma ku calo ca ba mweo pakuti ishina iyakwe likalekwibukishiwa nakabili.²⁰ Lelo Yawe wa milalo ni kapingula wa bulungami ukomona mu mutima elo na mukutontonkanya ndi nokumona icilandushi cenu pali bena, pantu ndiletele umulandu wandi kuli mweba.²¹ Eico Yawe alilandile ici ku bantu ba ku anatote abakofwaya umweo obe, "Bakolanda, wilakusesemena mwishina lya kwa Yawe, nolo ukofwa ku kukuboko kwesu.²² Eico Yawe wamilalo akolanda ifi, "mona, ndi pakukanda bena. Abana abalumendo bakafwa fwa ku lupanga. Abana babo abaume elo na bana babo abanakashi bakofwe ku cipowe.²³ Tapali nolo umo pali bena ukoshala, pantu nkoleta ubonaushi pa bantu ba ku Anatote, umwaka wakukandwa

Chapter 12

¹ webó uli mulungami, yawe lonsefye uló ndeta umulandu kuli mwebó. Nebo ndinokukweba ukwabula ukutwishika ico ngilishisha: Findo inshila shababifi shishukila? bonse fye abantu abatetetekela babiba abashuka. ² mwalibalimba bena kabili balitwala ne mishila. Balitwalilila ukulekutwala ifisabo. mwaliba mupepi pepi nabo mutunwa twabo, nomba apatali sana ukufuma ku mitima yabo. ³ Lelo webó, yawe mulingishiba nebo. Webó ulamona nebo kabili wesha umutima wandi kuli webó bapiteni kubati ni mpanga mu kwipaiwa kabili ubapatwile kubushiku bwa kwipaya wilwa." ⁴ Bushe ulilali impanga ili no kuba iya uma ne cani mumpanga ukulokola? pantu abekalamo babifi, inama ne fyoní fyonse fyalyuluka, pantu abantu basosa ati, "takamone ifikacitika kuli fwebó." ⁵ Yawe alilandile ati, "icacine cine, umfwa nimwe, yeremia uli butukile naba shilika ba pamacasa kabili bena bali kulengele unake, kuti wacifyanga shani pali bakabalwe? umfwa uwe panshi mu mushi wacingililwa, findo ifyo wingacita mu mushitu mu lulamba lwa yorodani. ⁶ Pantu naba ndume yobe pamo no lupwa lwa kubawiso balikufukile webó kabili bali kukene webó mukubilikisha webó wicetekela muli bena, nangulafye bakalande ifintu fyabune kuli webó. ⁷ Nebo nalilekelesha ing'anda yandi; nebo ndisulile icabupyani candi. Nalipeela abatemwikwa bandi muminwe yaba lwa babo. ⁸ Icibupyani candi caisa kubati ni nkalamo mu mushitu; yenu ifisamina nebo noku mbulumina, eco ndipatile. ⁹ Bushe icikwatwa candi calisanguka iconi cakubalala, pakuti ifyoní finankwe filongane fyonse no kucishinguluka? kabuye nokulonganika shonse inama shampanga no kwisa kumuminaula. ¹⁰ Abengi bakacema balyonaula amabala ya yangashi yandi. Bali nyantaula monse mu cakaniko candi mu calo; balisangwile icananiko candi icabune ukuba iciswebewe ica kupomoka. ¹¹ Balimupangile ukuba icakupomoka, nebo nali muloseshe ena; alisangukile ica kupomoka. Icalo fye conse calisangukile ica kupomoka pantu tapalipo nangu umo uwakucisakama. ¹² Ababonaushi balishile pali mwebó bonse incende shakubalama muciswebewe, pantu ulupanda lwakwa yawe inkominaula ukufuma ku mpela ya calo ukufika na kulunankwe. Tamulipo bucingo mu calo kuli conse fye ica mweo. ¹³ Bali byale ingamo elo basombolamo imyunga mupanga. Bali mukubombesha muncito nokunonkamo icafyefye. Eco balengelwe insoni pa cibwesha pa mulandu wa bukali bwa kwa yawe." ¹⁴ Yawe alilandile ifi pali bonse abena mupalamano bandi, abantu babifi abo abakumya pa icabupyani ico napaangile abantu bandi isreali ukucikwata, "Mona, nebo nine ukobatupula bena ukufuma mu calo cabo kabili na bana ba isreali nkabatupulamo ukufuma muli bena. ¹⁵ Nomba panuma ndi tupwilemo isho inko cikesa kuba ati nkabelelo luse pali bena no kubabwesha; nkabalulusha bena cila muntu ku cibupyani cakwe ne mpanga cakwe. ¹⁶ Cikesa kuba ukweba ati umfwa isho nko mukutembelesha shasambilila inshila sha bantu bandi, ukulapa mwishina lyandi nga cakweba yawe wa mweo ngefyo basambilishe abantu bandi ukulapa kuli isreali, elo ba kaakulwa pakati ka bantu bandi. ¹⁷ Nomba nga cakweba ati umo tomfwile, lwená nebo nkatupula uluko. Nkalunukula nokululofya ukukubisha kwakwa

Chapter 13

¹ Yawe angeba mfi," kabuye kashite insalu iyabusaka iyatelela nokukakaka mumusana obe, leelo wibala tumpinka mumenshi. ² Emfyo nailekushita isalu iyabusaka iyatelela ngemfyo Yawe angebele, elo naikaka namumusana wandi. ³ Elo nankaili ishiwi lyakwa Yawe Iya ishile kuli nebo ayi, ⁴ "Buula insalu yobe iya telela iyabusaka iyo washitile ilili musana obe kabuye nomba nokuya ku Perati. Parati bambi batiila Yufureti. Iisa nkulya kucilibwe mumulala. ⁵ Elo naimine nokuya belamika Perati, ngefyo Yawe ankonkomeshe. ⁶ Ulo papita inshiku ishingi Yawe asosa ayi," ima nokubwelela ku Perati kabuye nokusenda insalu iyo nakwebele ukuyabelamika." ⁷ Emfyo nabwelele ku Perati uo batiila Yufureti. nokwimbalamu cilibwe umo nafishile nati mbone nayoneko ukonekelela ukwaluka iyafye. ⁸ Elo ishiwi lyakwa Yawe Iyaishile kuli nebo ayi, ⁹ "Yawe asosa ifi cimo cine emfyo nebo nkonaula umusumba wakosa uwafyango uwa kwa Yuda na Yerusalemu. ¹⁰ Aba bantu babi balikaneko ukumfwa kwi shiwi lyandi uwenda kukukosa kwa mitima shabo uuya kuli tu Lesa twabo nokutupepa nokutuk=fukamina-bakasanguka kwati niine isalu iisuma nokutolela fe ifyafe. ¹¹ Ngefyo iine insalu ikala mumisana wamuntu eico ndilengele bonse abang'anda bakwa Yuda ukukakata kuli nebo uku ekusosa kwakwa Yawe ukuba abantu bandi ukubwesha ukwishibikwa kwandi ukundumbanya nokucindika leelo tekuti bamfwe kuli nebo. ¹² Eico ufwile wasosa kuli bena, 'Yawe Lesa wakwa Israeli asosa mfi: imitondo yonse ukeulamo umwangashi, Bakasosa kuli webó Bushe iciine imitondo yonse nokwiulamo umwangashi?" ¹³ Eico sosa kuli bena, 'Yawe asosa ayi, mona, ndi nokwiushapo bucakolwa pa mwikashi onsefe muli ii ncende nenshamfumu ishakala pacipuna cakwa Davidi, nabashimapepo bakasesemanabonse abekashi bamu Yerusalemu. ¹⁴ Elo nkabaula umo no munankwe bashibo nabana capamo bonse uku ekusosa kwakwa Yawe- ntakabalangulukileko nangu ukubomfwila ubulanda, nebo ntakabaleke ukutana anaulwa. ¹⁵ Umfweni nokupoosako amano mwiba necilumba Yawe acisosa. ¹⁶ Peleni umucinshi kuli Yawe Lesa wenu libe talati alete imfimi olo tamutlati muipunune ku mpili icungulo bushiku. ¹⁷ Pantu imwe taamwaumfwe, nebo nakulalila mubumfinsolo pamulandu wacilumba cenu amenso yandi yakuloponyafe ifilamba nokuloosha ku menso pantu abantu bakwe balibatwelel mu busha. ¹⁸ "Sosa kumfumu nakuli inyina wakwa mfumu, fulumukeni nokufuma pafipunafyenu ifya bufumu, pantu ifisote fyenu ifyayemba fili fulike kumitwe yabo. ¹⁹ Imisumba sha mu negebu baliseleko icakuti takuli nangu umo wakwusulako. Abena Yuda balebetwala mu busha, icakuti babatwalilila mu busha. ²⁰ Inuna amenso nakulolesha pali mbalya bakoisa ukufuma ku Kapinda kakukuso ngabantu beenu abo bamupeele kuli mwebó nga bantu abaali ababune kuli webó? ²¹ Bushe mukatilapo shani olo bakamwalukila nga Lesa abika kubantu abo mwaletononkanya ukuti ebacibusa wenu? Bushe fyonse ifi tafili fya kutendeka kwa kukualipwa ubo mukamba ukumfwa ngabamipakololo kwati ninamayo pakulo umwana? ²² Elo wingasosa mumutima obe, " nindo ifintu filecitikila

kuli nebo?" cikaba nipamulandu wa bwingi bwa mampulu yenu pakuti amalaya bayemye nakabili naonaulwa.²³ Bushe abantu baku kushi benga alula ukumoneka kwa nkanda yabo, nangu bushe imbwili kuti yayalula amabala yauko? nga kuti caba mfyo, imwe mwebene. nanguliine mwabelela ukucita ifyabipa tekuti mucite icisuma.²⁴ Nomba nakuya kubasalanganya kwati mwela uonaukafe uutulo mumatololo.²⁵ Ifi efyo napeela kuli webo ne cakaniko ico nakulaile uku ekusosa kwakwa Lesa- pamulandu wakuti mwali mwalindekeleshe nokucetekela imilungu yabufi.²⁶ Nebo ne Yawe nkamufwila imfwalo, nefyansoni fyenu fika moneka.²⁷ Nimbona ifya bunani fyenu mwacita, ububifi bwenu ubwabu cilende mumpili namumabala, nakabili nimbo na ifyabubifi fiine akalanda kuli webo Yerusalemu! pakapita inshiku shingi pakuti mukaluko nokuba uwawamishiwa?"

Chapter 14

¹ Ici ecali icebo cakwa Yawe icaishile kuli Yeremia pa mulandu wa cilala, ² "Lekeni Yuda alilee, lekeni impongolo shakwe shipatukanemo. Bakolilishika pa mpanga, ukulila kwabo pali Yelusalemu ku koilakofye pa mulu. ³ Ababukose babo balitumine ababomfi babo ku menshi. Ulo baile ukwakutapa, tabasangilemo amenshi, bonsefye balibwelelemo ukwakubula menshi, balifimbile imitwe yabo ku nsoni no musebanya. ⁴ Pamulandu waici umushili wali nemilala, pantu takwali mfula mucalo. Abakutipa bali nensoni nokufimba imitwe yabo. ⁵ Pantu nensebula yalishilee utwana twaiko mu mpanga nokutulekelesha, pantu tamwali cani. ⁶ Impunda nshampanga shaiminina apakubatama kabili shapemashika mu mwela kubati niba mumbwe. Amenso yabo yafilwa ukubomba, pantu takuli minsekwe." ⁷ Nangu linefye amampulu yatushinina fwebo, Yawe, abombela pa mulandu we shina lyobe. Pantu ukutacetekela kwaficitwa fyesu kukolundulukila, twalimibembukila fwebo. ⁸ Nimwebo isubilo lyakwa Israeli uyo uwamupuswishe mu nshita shakumanama, findo ungabela kubati mulebeshi mu calo, kubati mulebeshi uukoendauka no kuyolola nokutubilishakofye ubushiku bumofye? ⁹ Findo ubelele kubati nijotutulo, na ngu kubati ni mpalume yabulwi iya kubula maka ya kuipisusha?. Webo wa liba pakati kesu, Yawe, neshina lyobe lila kutwa palifwebo. Mwitusha fweka! ¹⁰ Yawe alilandile ifi kulyaba bantu: "pantu balitemwa ukwendouka, tababwelulusha amakasa yabo ukufuma mukucita ifyo," Yawe tabekelwa muli bena, Nomba alikutile mukwibukisha amampulu yabo kabili alilimwine imemba shabo. ¹¹ Yawe alilandile kuli webo ati, "mwile kupepela pafyabune mwipunda lyaba bantu. ¹² Pantu ulo bakaleka ukulya, nshakapepeke ku masakamiko yabo, nangu nga baninika umutuulo wakocewa nefilyo fya mutulo, nevo nshakabekelwemo. pantu nka bapwishishisha ku lupanga, kucipowe necikuko." ¹³ Elo nalandile ati, "Alale, shikulu Yawe! kutikeni! bakasesema bakolanda ku bantu, tamwakamone ulupanga; takwakabe icipowe kuli mwebo, pantu nkamupa ubucingo bwa cine muli iyi ncende." ¹⁴ Yawe alilandile kuli nevo, "bakasesema baliseseme ifyabufi mwishina lyandi, nshabatuminepo ukuya, nangufye kubapelapo ifipope nangu kulanda kuli bena. Nomba ifimonwa fyabufi fyafyefye, ifyakwelenganya fyabufi ififuma mumano yabo abane efyo basesema kuli mwebo." ¹⁵ Eco Yawe alilandile ifi, "pali bakasesema abasesemena mwishana lyandi nomba abo nshatuma ukufuma- abo abalanda ati takwabe ulupanga nangu icipowe muli ici calo: aba bakasesema bakaloba kulupanga ne cipowe. ¹⁶ Elo abantu abo balikusesemenako bakaposwa kunse mutushila twa mu Jelusalemu pa milandu wa lupanga ne cipowe, pantu tapakabe nangu umo uwaku bashiika bena - Bena, abakashi babo nabana baume babo, nangula abana banakashi babo - pantu nkapongolola ububifi bwabo. ¹⁷ Landa aya mashiwi kuli bena lekeni amenso yandi yapongolole iminsoshi, akasuba nobushiku. Nokuleka yakonkonyepo, pantukukaba ukufwapo icintu apakalamba kumwanakashi na cisungu wa bantu bandi - icikalamba icakutapola icibenga. ¹⁸ Nganafuma naya mu mpanga, mulipo bamo abo abailwe kulupanga! nganaisa mumusumba, mulipo amalwele ayalengelwe ukufuma ku cipowe. Bonse bakasesema na bashimapepo balanguluka pa calo, nomba tabaishiba." ¹⁹ Bushe mwalisulilila Juda? bushe mwalipata Zioni? findo ifyo mutucushisha ulo ubundapishi pali fwebo tapalipo? twalicetekele umutende, nomba tapalipo nangu cimo icabune - kabili pa nshita yabundapishi, nomba mona, kulifye abacintinya. ²⁰ Fwebo twasumina, Yawe, ifilubo fyesu, nefyabubifyi ifyakufikolwe fyesu, pantu twalikuubembukila webo. ²¹ Mwitusuula fwebo! pa mulandu weshina lyenu, mwilenga icipuna cenu icabucindami ukusebana. Ibukisheni kabili mwitoba cipangano nafwebo. ²² Bushe kwalibapo imilungu yafyefye mu calo iingaleta imfula? nangula bushe imyulu iine yeka kuti yaloka iya bufumi? bushe tawabafye wekampoo, Yawe lesa wesu? tulakulinda webo, pantu niwebo uucita ifi fintufye

Chapter 15

¹ Elo Yawe alilandile kuli kuli nevo, "Nanguline Mose nangula Samele aliminine kuntantashi yandi, nevo nshakatwalilile ukubalanga ububile aba bantu batumine bena ukufuma kucinso candi, pakwe bati bena benyaya. ² Cikacitika ukweba ati bena bakacanda kuli webo, "nipi twingalola? Elo ulingile ukulanda kuli bena, "Yawe alandile ifi; Abo abakufwa balingile ukuya kufwa, abo abakulu panga bacingile ukuya ku lupanga, Abo abakucipowe bali ngile ukuya kucipowe; nabakuli bunkole balingile ukuya kuli bunkole. ³ Pantu nevo nkabalekanya bena mumabumba yane -uku kulanda kwakwa Yawe ulupanga ukwipaya bamo, imbwa shikala kululanya bamo ukufuma, ifyuni fyamu lwelele ne nama shapano isonde ku kumina no konaula bamo. ⁴ Nebo nkapanya muli bena icintu cakutinya ku mabu fumu yonse yapano isonde, pamulandu wafyo Manase umwana mwaume wakwa Heseia, imfumu yaba Yuda, acitile mu Yerusalemu. ⁵ Eco nani wingakwata inkumbu kuli webo, Yerusalemu? nani ukakulililako webo? ⁶ Webo ulikene nevo -uku ekulanda kwakwa Yawe -webo ulile ukufuma kulu nevo kanshi nevo nkakulopolola nokuboko kwandi no kutonaula webo. Nebo nanaka uluse webo. ⁷ Eco nevo nkobanaula ne misumba pa mpongolo ya caalo. Nebo nkobepya nkobanaula abantiu bandi pantu ba bako aluka

munshila shabo.⁸ Nebo nkopanga impendwa yaba muka mfwilwa babo abengi ukucila umusensnya wa kumbeli yabemba. ku kupili ka banyina babana baume abanono nebo nkabatuma ukonaula akashita kamutete. Nebo ntapanya icipapusho ne cakutinya icikaponena pili bena muka mpampa.⁹ Nyeina wafyala abana cine lubali no kufwa umutombo. Akalekutusa fye. Akasuba kakwe kakawa ilyo kacili kasuba. Akaba nensani kabili nokufwilama, pakwenbati nebo nkopela abo abashelepo ku lupanga ku cinso ca balwani babo -uku ekulanda kwa kwa Yawe.¹⁰ Akalanda kuli nebo, mayowandi! pakweba ati mwebi mulimfyele nebo, nebo nemuntu uwakupilika ne fitala ukupitila mu calo conse, nebo nsha ashimishe, nangu uli onse ukwashima nebo, lelo bonse bankotipa nebo.¹¹ Yawe alilandile, "Bushe nebo ntakakupokolele webi mubone? nebo nkalenga abalwani bobe ukukupapata kubwa fwilisho munshila sha macusho nobulanda.¹² Kuti umo ashonaula icela? nakucilisha icela icifuma kukapinda kakukuso icasankanishiwa nomukuba?¹³ Nebo nkapela kubalwani bobe ubunonshi ne fyuma nge fyalutu. Nkocite ici pamulandu wa membu shonse mwacita mu mimpanka yenu.¹⁴ Eco nebo nkapanga webi ukubombela abali umulilo ukabilima, no kwimya mu cipyu mukupilika webi.¹⁵ Yawe, ulishibile! jibukisha nebo noku ngafwa leta icilandushi candi kuli abo abako mpakasa. ulalolela, lelo wiba sumin isha bena bampite nebo; ishila ukutika nebo ndiculile umusebanya palwa webi.¹⁶ Amashiwi yobe yalisangilwe, kabili nebo nkoyamina amashiwi yobe yaishile kuli nebo ne nsansa kabili nokubekwa kwamutima wandi, pantu nebo nosenda ishina lyobe, Yawe, Lesa wamilalo.¹⁷ Nebo nshalikwikala mu cishilwa ca abo abali kusefya no kwanya. Nebo naikele muku patulapo pamulandu wamaka yaminwe yobe pakwebati webi waiswishemo nebo icifukushi.¹⁸ Nindo ubukali bwandi bukoila pantanshi ne filonda fyandi tafikopolela, filekana ukupola? Wingaba webi kuba ati kanfukukuku kamenshi kabafi kuli nebo, amenshi yalya ayakama?¹⁹ Eco Yawe alilandile ifi, "ngawala pila Yermia, eco nebo nkokubweshapo webi kabili ukeminina kumulola wandi no kubombela. Nipakweba ati webi uka banya ifintu ifyabipa ukufuma kufintu kandi. Abantu bali nokubwela kuli webi, lelo webi wemwine taulingile ukubwelela kuli bena.²⁰ Nebo nkakupanga webi kuba ati lilinga lyamukuwa iyo bashingapulapo aba bantu, kabili nkapanga ubulwi kuli webi. Lelo bena tabakacufyeye webi pakweba ati nebo ndili na webi kuku pususha no kukupokolola uku ekulanda kwa kwa Yawe²¹ -pakweba ati nebo nkakupususha webi ukufuma mu maboko yababifi noku kulubula webi ukufuma mu munwe yaba

Chapter 16

¹ Elyo icebo cakwa yawe ca lishile kuli nebo, no kulanda ati, ² "Wile kuisendela umukashi we mwine, elo uuleku kwata abana baume nangu abanakashi we mwine mu cende iyi. ³ Pantu yawe akolanda ici ku bana baume na banakashi abo abakufyalilwa mu ncende iyi, kuli banyinabo abo abakubafyala bena, elo kuli bashibo abo abalenga bena ku kufyalilwa mu calo ici, ⁴ Bali nokufwa imfwa sha malwele. Tabali na kuballosha nangu ukushikwa. Bali nokuba kubati mafi panshi. Pantu bali no kwisa ku mpela no lupanga ne cipowe ne fitumbi fyabo fikaba fya kulya fya fyuni fya mulwelele ne nama sha mumpanga sha pesonde." ⁵ Pantu icebo cakwa yawe ca lishile kuli nebo, no kulanda ati, 'Mwile kwingila ing'anda uko kuli ukullosha. Mwile kuya ku kullosha nangu ku kulanga ubulanga pali bena, pantu nebo ndi sendele umutende ukumya pa bantu aba ici cisemo cakwa yawe - ne citemwiko candi icishipwa no luse. ⁶ Bonse abakalamba na banono nokufwa mu calo ici. Tabali nokushikwa, elo nelyo umo uwa kuballosha bena nangu ukuicekaula abene beka nangu ukubya imitwe yabo pali bena. ⁷ Takufwile nelyo umo uwa kwakanya icilyo icili conse mu kullosha ku kutalika bena pamulandu wa mfwa, elo tapafwile wakupa inkomaki ku kutalika kuli wishi wakwe nangu kuli mu mutande ku kutalika bena. ⁸ webi taufwile ukoya ku ng'anda ya mutebetso ku kwikala na bena mu mutande ku kulya nangu ukunwa; ⁹ Pantu yawe wa milalo, lesa wakwa isreali, akolanda ici; Mona, pacinso ca menso yobe, mu nshiku shobe na mu ncende iyi, nebo ndi mu ku bika impela ku ciunda ca kusekelela ne ciunda ca nsansa, iciunda cakwa nabwina ne ciunda cakwa shibwina.' ¹⁰ Elyo ici cikicitika ikakuti webi ukaseba aya mashiwi yonse ku bantu aba, elo bali nokulanda kuli webi ati; Nindo yawe apampamikile ubonaushi bwakulisha bonse pali fwebi? Finshi imemba shesu na masambi ayo fwebi twabembukile kuli yawe lesa wesu? ¹¹ Eico kolanda kuli bena ati, 'pamulandu ifikolwe fyobe fya lishile nebo - ici cisemo cakwa yawe - elo balile kuliti lesa tumbi no ku shinshimuna no kufukama panshi kuli twena. Bali nshile nebo elo tabasungile mafunde yandi. ¹² Lelo mwebi mwebene muliletele ububi ubwina ukucila ifikolwe fywenu, pantu mona, cila muntu akoendela muli bucintomfwa bwa bubi bwa mutima wakwe; takuli nangu umo uyo ukotesha kuli nebo. ¹³ Eco nebo nko kuposa webi ukufuma mucalo ici ku calo ico tawashibile, webe nelo ifikolwe fyobe, elo webi uli nokushinshimuna tu lesa tumbi kulya akasuba no bushiku, pantu nebo nshi kokupela ububile ubulibonse kuli webi. ¹⁴ Eico, mona inshiku shikoya - ici cisemo cakwa yawe uli ici tacakatale ukula kulandwapo ati, ¹⁵ "Apo yawe akoikala, umo uyo alikuleta abantu ba ku isreali ukufuma mucalo ica ku kabanga no kufuma mu fyalo kuntu ena alikuba salanganishisha bena; Pantu nebo nko baleta bena ukubwelela ku calo ico nebo napele ku fikolwe fyabo. ¹⁶ Mona! nebo nkotuma abashila abengi - ici cisemo cakwa yawe eco bali nokulaloba abantu konse. Panuma ya ic nebo nkotuma abapalu ba nama eco bakalekupaluka bena mu mpili shonse na mufyulu, ¹⁷ Pantu amenso yandi yali pa mbela shabo bonse; bena tekuti babe abakufisama ukufuma pacinso candi. Imemba shabo tekutika shibe isha kufutwa ukufuma pacinso ca menso yandi. ¹⁸ Nebo ica ntanshi nkolipila imiku ibili ukubwesa pa memba shabo na pamasambi yabo aya kukomesha icalo candi no tulubi twakuselausha utwakubaswa na pa kwisusha kwabo ifya ku pyanwa fyandi no tulubi twabo utwakuselausha. ¹⁹ Yawe, webi uli maka yandi elo icubo candi incende yandi iya kubamo mu bushiku umwakufisama. ne nko shikoya kuli webi ukufuma ku mpela ye sonde no kulanda ati, " cine cine ifikolwe fyesu fyali pyene ubufi. Bali fye ifiputwa; mulya tamuli ubukumuli muli bena. ²⁰ Bushe abantu ba kopanga lesa tu lesa abene beka? Lelo bena tabali tu lesa." ²¹ Eico mona! nebo nko lenga bena ku

kwishiba mu nshita iyi, nebo nko lenga bena ku kwishiba iminwe yandi na maka yandi, eco bali nokwishiba ukuti yawe e shina

Chapter 17

¹ Ulubembu lwa kwa Yuda lwalembwa ku kalembelo ka mu cela uku songokakwa diamonde. Lwalibaswa pa cipampa ca mitima yabo elo na pa nsengo sha cipailo cenu. ² Elyo na bana babo balebukisha ifipailo ifyabo na ba Ashera babo pa miti iyo lubali iya salangana imiti elo ku mpili ishitali. ³ Impili shandi calo ica kwisuka, elo ne fyuma fyenu elo ne fya kututula fyobe nkafipela ukuba ifya kutapwa pamo pene ne ncende shobe ishitali, pa mulandu wa lubembu luntu wa panga ,monse mu mipaka yenu. ⁴ Uli no ku lofya ne ica kupyaninina ico na pele kuli webo nkakupekla ukuba umusha ku balwani bobe ku mpanga iyo ushaishiba, pantu naukosha umulilo mu bukali bwandi, uuli no ku lapyu umuyayaya." ⁵ Yawe nasosa, "Umuntu utetekela umuntunse alitipwa; alalenga umubili wa kwe amaka lelo alafumya ko umutima wakwe ukufumya kuli Yawe. ⁶ Pantu ali no kuba kubati kaponga akanmono mu Araba elo tali na kumona icili conse icisuma icikoisa, Ali no kwikolo mu ncende ina nsakalabwe mu matololo, impanga iyakufina ishaikalwamo. ⁷ Lelo umuntu ucetekela muli Yawe alipalwa pantu Yawe ali esubilo lyakwe ilya ku tetekelamo. Pantu ali no kuba nga icimuti ica kulimbwa mu menshi imishila ya ciko ikumana aka mulonga. ⁸ Tacakatine icikabilila ulo cikesa pantu amabula yaciko yaliba lyonse ayakatapakatapa. Tacaba naku sakamana mu mwaka wa cilala, elo tacili nakuleka uku twala ifisabo. ⁹ Umutima wa kubepa ukucila icili conse. Waliba uwa kulwala; nani anganishiba? ¹⁰ Nebo ndi Yawe umo usalakata mu mano yonse uwesha imitima, Ndapela kuli cila muntu ukulingana ne micitile yakwe, ukulingana nefisabo fya micitile yakwe. ¹¹ InKwale intola amani ayo isha fyele. Umo kuti aba umukankala mu fishili fya mu bulungami, nombu ilya citika wa nshiku shakwe shacilapo, fyilya fyuma fika musha, lelo ku kulekelesha akaba uwa kutumpa." ¹² "Incende ye tempele lyesu lyaliba icipuna ca bukata ica kutumpuka ukufuma fye ku ci tendekelo. ¹³ Yawe alibalisubilo lya kwa Isreali, Onse uka ku posa akabikabikwa kuku sekwa; abo abali ,mu mpanga abali no ku fumako kuli webo bali no kulembwa mwi sonde, pantu na basula Yawe, akamfuku mfuku ka menshi ya mweo. ¹⁴ Mposheni nebo, Yawe, elo ndi no kuposhiwa mpokololeni, elo ndi no kupokolo ¹⁵ Mona, bakolanda kuli nebo, "Nikwisa ukuli icebo ca kwa Yawe? lekeni cise" ¹⁶ Nga nebo nshabutwike ukufumako kukuba kakumba ukonka webo. Kabili nshakumbwile ubushiku bwa bucushi. iwe walishiba ukusosa kwandi ukwa fumine pa mulomo yandi fyalipangilwe mu kubapo kwenu. ¹⁷ Mwiba ntentula kuli nebo. Mwebo muli cakufisumamo candi ubushiku bwa ku cula. Kababe abankonkakonka ne nsoni, Nomba ne wileka nebo mbo ne nsoni. ¹⁸ lekeni bena batompoke nombu mwileka nebo ntompoke tumeni ubushiku bwa bucushi pali bena anauleni imiku iobili ukonaula ukwa kupwilishisha. ¹⁹ Yawe alilandile ifi kuli nebo. "babiye no kwiminimo pa mwinshi wabantu apo imfumu ya ba Yuda ngilila elo napo bafumina, elo na monse mu minshi ya Yerusalemu. ²⁰ Sosa kuli bena. umfweni icebo cakwa Yawe, imfumu ya ba Yuda elo naumwe bonse abantu ba kwa Yuda, elo na onse umwikala calo ca Yerusalemu lemu abengilila pali mwenshi. ²¹ Yawe asosa ifi "Beni akucengela pa mulandu wa mweo yenu elo mwisenda ifi senda pa bushiku bwe sabata ukuleta pa mwinshi wa Yerusalemu. ²² Mwilakuta ifisendo ukufuma ku mayanda yenu pa bushiku bwe sabata. Tamufwile ukubombapo imilimo ili yonse, nombu shisheni ubushiku bwe sabata nga fintu na konkomeshe ifikolwe fyenu ukucita." ²³ Tabaumfwilenangula uku kutika, lelo batalamike imikoshe yabo pa kuti beumfwa nebo nangula ba pokelelele ukusalapula. ²⁴ Cili no kucitika ifyo nga cakutika mwebo icime mwaumfwa kuli nebo -ici cisemo cakwa Yawe -elo tamufwile ukuleta ifisendo ku mwenshi wa musumba pa bushiku bwe sabata nombu icile twaikwa shshisheni ubushiku bwe sabata bwa kwa Yawe elo mwibomba umulimo uli onse. ²⁵ Elo ishambumu, abana ba mfumu, elo na banso abe kalapa cipuno ca Dabidi bali no kwisa ku mwinshi wa uyu musumba mu maceleta elo na ba kabalwe, bena elo ne ntungulushi shabo, abaume bakwa Yuda na bekashi ba mu Yerusalemu, elo mu musumba, kabili uyu musumba uli no kwikalilila umuyayaya. ²⁶ Kabili bali no kwisa ukufuma mu musumba ya kwa Yuda elo na bonse ukushinguluka ukufuma ku Yerusalemu, ukufuma mu mpanga ya kwa. Benjamini elo na mu mpanga shakunekama, ukufuma ku mpili, elo ukufuma ku negebu, ukuleta ifi noko ifya kocewa elo ne fya mununko uusuma, ifya nseke ifya bupe elo ifya kununkila, ica bupe ca kutotela ku nganda kwa Yawe. ²⁷ Lelo nga tamwakulamfwa kuli nebo -no kushisha ubu shikubwe sabata elo noku koma senda, ifisendo ifya kufina elo no ku kama ingila pa munshi ya Yerusalemu pa bushiku bwe sabata - kabili ndi nokwasha umulilo mu mwenshi, ngo ukapwishisha amakule ya kankala mu Yerusalemu, elo takuli na kushima

Chapter 18

¹ Icebo icaishile kuli Yeremia ukufuma kuli Yawe, icikolanda aciti, ² "Ima kabili nokuya ku nganda ya mubumfi pantu nkakulenga webo ukumfwa icebo candi kulya." ³ Kanshi nalimine nokulola ku nganda ya mubumfi, kabili moneni! umubumfi akobomba umulimo wakwe pa mipeto ya mubumfi. ⁴ Lelo inengo alikubumba kwibumba yalyonaike mukubuko kwa mubumfi ibumba nokupangile ⁵ Elo icebo cakwa Yawe caishile kuli nebo, icikolanda aciti, ⁶ "Bushe nshingacita kubati mubumfi uku kuli webo, we nganda yakwa Isreali? uku ekulanda kwakwa Yawe. Moneni! kubati libumba mukuboko kwandi, mwe nganda yakwa Isreali. ⁷ Pakashita imo, kuti nlanda icintu pa luko nangula ubufuma ukuti nkanukula, ukubongolola, nangu ukulofya. ⁸ Lelo um fwa uluko kuti nalandile ico cebo capilibuka ukufuma ku bubi iyena nebo nkoleka ububi nali kupanga ukuleta pali bene. ⁹ Napanshita imbi, kuti nalanda icintu pa luko nangula ubufumu, ukuti nkabukula nangu nkabushimpa. ¹⁰ Lelo umfwa cacita ububi mu munso yandi pa kukana umfwa kwi

shiwi lyandi lyena nkenika ubusuma bonse ubo nalandile ukubacitila. ¹¹ Kanshi nomba landa ku baume bakwa Yuda na bekashi ba mu Yerusalemu nokulanda auti, "Yawe alandile ifi; mona, nkopangila ukucita ububi pali webo nalapanga ipanga pali webo. Lapileni umuntiu onse ku bubi bwakwe, ukuti inshita ne micitile yenju ilekumiletele ifisuma. ¹² Lelo bakalanda abati, ici cafye. tukalakucita umwabela amapinge yesu. Cila umo muli fwebo akalakucitila umwabela ububi, no kufwaya kwakutalama kwa mutima wakwe." ¹³ Eico Yawe alanda ifi; ipusheni inko, nani waumfwapo icakuba ngeci nasisungu Isreali alicitile ica ma kankamike. ¹⁴ Bushe imfula yakubuta iya mu lebanone isha imilundu yamabwe lubali lwa iko? Bushe imilonga yampili itentemukila ukufuma ukutali yalibala ayonaula, ilya milonga yatalala? ¹⁵ Lelo abantu bandi balindabile. Balipele amalambo kuli tu lesa twafye nokundenga ukwa mutu shila twabo; balishile utushila twakale no kwendela mutushila tumono. ¹⁶ Icalo cabo cikasampuka icakutinya, icipe icakupanga icongo umuyayaya. uyo onse uwapita mupepi naena ali nokututuma no putunya umutwe. ¹⁷ Nkabasalanganya pa balwani babo ngo umwela naku kabanga. Nkabalanga icanuma candi lelo te camenso, pa bushiku bwa busanso bwabo." ¹⁸ Kanshi abantu balandile, "isoni nautucite amapange pali Yeremia apo ifunde talyakalobe ukufuma kuli bashima pepo nangula bampandamano ukufuma ku bantu abamano, Nangula, amashiwi ukufuma kuli ba kasesema. Iseni, tumusanse na mashiwi ayesu kabili tatufwile uku kutika kuli conse ico akalanda." ¹⁹ Kutikeni kuli ena, Yawe, elyo umfweni shiwi lya balwani bandi! ²⁰ Bushe ubusanso ukufuma kuli bena ebukaba icilambu candi pakuba bwino kuli bena? Pantu balimbile icilindi icandi. Ibukisheni ifyo naiminine kuli mwebo ukulanda ifya buyo bwabo, ukulenga icifukushi ukufuma kuli bena. ²¹ Elo peleni abana babo ku cipowe, no kupela ku maboko ya abo ababomfya ulupanga. Kanshi banamayo babo basanguke abakulufya kabili bamukamfwilwa na baume babo bepaiwe, na baume abalumendo babo bepaiwe ku lupanga mu bulwi. ²² Leken i ukupunda kwa musebanya kube ukwakumfwika ukufuma mu mayanda yabo, ilyo mukupumikisha mwaleta abakusansa bena. pantu balimbile icilindi ukwikata nebo kabili balifishile ifteyo fya makasa yandi. ²³ Lelo webo, Yawe, walishiba amapange yabo pali nebo ayakunjipaya. mwibelela amampulu yabo ne membu shabo mwifunga imembu shabo pali mwebo, mucifulo cakuba ati balekeni babe abakucimfwa ku cinso cenu. Bombeleni pali bena munshita yenu

Chapter 19

¹ Yawe asosa ifi ati, "kabuyeni no ku shita icakumwenamo amenshi bakalamba na ku bantu na kuli bashima pepo. ² Elo muye ku mukonko wa ku Beni Hinoni mu apakwingilila apo batoba ula icibumba ca kwingilapo no kubilikisha ishiwi ilyo nebo nkamweba. ³ Sosa ati, 'kutikeni kwi shiwi lya kwa Yawe, ku mfumu yabena Yuda ne mpyani sha Yerusalemu! Yawe wa fita, Lesa wa bena Israeli, sosa ifi ati,' Boneni, nebo nine na muletele ubusanso pa ncende ino, na matwi yomfwe kuli cila umo umo ku bakomfwako ico bakasunguka. ⁴ Nkacita ifi pa mulandu wakuti mwali ntekeleshe nebo no kusafya ili incende, muli ii incende iya kutulapo amalambo aya tulesa tumbi uto tabaishibe Bena, nabakafwilisha wabo ne mfumu sha yuda shalwile ku ncende ya mulopa wabakaela. ⁵ Ba kulile pa ncende shapamulu sha bali kuli cakoca abana babo mulilo pa cakocela capa mufulo kuli boo- ku fintu fimo ifyo tabakonkameshe nangula ukulumbulapo nangula kufishaingile ku mano yakwe. ⁶ Eico, Boneni inshiku shileisa-isho Yawe akasabusha elo ii ncende tayakatale aifula Topheti ngo mukonko wa Beni Hinoni, pantu ukaba mukanko wa silate. ⁷ Muli ino incende nkalenga ama pange yakwa Yuda na Yerusalemu ukuba ifyafye. nkalenga boo ukupona kuli kakwamba pantashi ya basha babo no kuboko kwa ba bamo ku ka fwaya ukwikala kwabo. Elo nebo nkapela ifitumbi fyabo nge filyo ku fyuni fya mu mulu ne nama shapali cino calo. ⁸ Elo nkalenga iyi misumba ukonaika ku mulandu wa kucita ububi pantu kuli cila umo umo ukalaputapo balekutina no kulapapa kwa fikalaponena pali fyonse ifikala ulela no kuseka. ⁹ Nebo nalalenga boo ukulalya abana babo na bana babo akumina abena mu palamano babo mulula kupelelwa kwine na mu kucula kwabo uko bakasangwamo pali boo abalwani babo na bamo bakafwaya ukwa kwikala kwabo," ¹⁰ Elo milebo mukatobaula umutondo webumba mu menso ya baume abo twaile pamo nabo. ¹¹ Webo usose kuli boo ati, 'Yawe ula fita asosa ifi ati, nebo nkacita umusango umo wine wa,' fintu ku bantu na ku misumba ifi efyasabusha Yawe- nge cinefe ififine Yerusalemu atonaula kube no wakusuntinkanya na kabili Abantu ba kulashika abakulafwa mu Tofeti mpakafe kulya pantu kumbi ku ncende tabakakubone uko bakulabashika. ¹² Ifi efyo nalacita iyi ncende ku bekashi baikalamo elo ngulenge kwati musumba wa Tofeti ifi efyo Yawe asa busha- ¹³ Kanshi amayanda ya Yerusalemu na ku mfumu ya yuda shikesaba kwati ni Tofeti n yotumwinapo uubanipa mitenge na ku bantu bonse abashasanguluka ku kushinshi muna nge ntanda icakunwenapo pa mitulo yakuli tulesa tumbi." ¹⁴ Elo Yerusalemu aile ukufuma ku Tofeti uko Yawe amufumine woo nga kasesema ayatalamana mu kati ka ng'anda ya kwa Yawe no kusosa ku bantu bonse ati. ¹⁵ "Yawe wa fita, Lesa wa bena Israeli, asosa ifi ati, 'Boneni Nebo nine na muletele ku misumba iyi na konse kuno kukalale ne finkukuma fyonse ifyo nebo nabililemo ukuleta, pantu mwebo na mutalama na mukana ukumfwako na kwishiwi lyandi'"

Chapter 20

¹ Nomba pashihuli mwana imma shima pepo alinici lolo aumfwile Yeremiya akosesema ifyeyo fi pantanshi yang'anda yakwa Yawe. ² Eico pashihuri apumine Yeremiya kasesema nokumubika mumakusu pamutulewa pamulu uwakwa Benyamini mung'anda yakwa Yawe ³ Nomba pabushiku bwakukonkapo ulo pashihuri afumishe Yerimiya mumakusu, elo Yeremiya asosele kuli ena ai, "Yawe takwinika ai pashihuri lelioniwebo camwenso. ⁴ Pantu Yawe asosa ifi ai, mona, nala kucita ukuba camwenso, webo naba temwikwa bobbe pantu bakuwa kulupanga lwabalwani bakwe name nso yobe yakumonako. Nakupela aba yuda bonse muminwe ya mfumu babiloni Bakuba senda mubusha ku babili nangu

ukubepaila kulu panga ⁵ Nakumupela ubunoshi bwa uyu musumba nefyamuku cucutika kwamaka yenu , nefya kuluma umutengo nafyonse ifikwatwa fya mfumu ya Yuda Nakubika ifya fyonse muminwe yabo bani benu kaili baka ba pula . Bakubekata nokubatwala ku babiloni. ⁶ Lelo webo pashihuri, nafyonse ifyamunganda yobe fikasendwa muli bunkole wakuya mu Babiloni kaili wakuya kufwila mulya mwine webo nabatemwi kwa bobbe kubo usesemanako ifyabufi ebakakushika. ⁷ "Yawe mwambepa , kaili nabepwa . mwaliko sanokuncilanebo , kaili mwanasha akasuba konse, nabonse bakonsekafe. ⁸ Pantu bonse ulo nkososa , nkopunda nokubila kufyengo nokupumpunta eico icebo cakwa Yawe canenga usalulwa nokusekwa cila bushiku. ⁹ Nganasosa ukweba ai ntakatontonkanyepo pali Yawe nakaili ntakasoselepo mwishina lyakwe nakaili elo cimo nomulilo uukobilima munda yandi ukwikala mumafupa yandi kanshi nkoesha ukukwanisha lelo tekuti nkweneshe. ¹⁰ Ndyumfwile impupilisho shafisungusho ukufuma kubantu abengi konse insebo tulingile ukulanda onse uwamubantu bandi abamutende ¹¹ Lelo Yawe ali nanebo ngakacimfya mukalamba kanshi abakonsopila tabanganshe . Tekuti bancimfye bakalengwa insoni , pantu tabakatwa ulile bakaba nensoni ishabola impela , Tacakalabwe. ¹² Lelo Yawe wamilalo mulinga abakulungama nokomona amano yabo nemitima lekeni mbone icimweno pali bena pantu nali ceta icalenga candi kuli mwebo. ¹³ Imba kuli Yawe ! Lumbanya Yawe pantu aliposwishe imyeo yakoleke ;leshiwa ukufuma kuminwe yabacita ububi. ¹⁴ Leken i ubushiku nafyelwe hube ubwatipwa mwelenga ubushiku mayo amfyelemo ukuba ubwapalwa. ¹⁵ Leken i umuntu uwaletete insebo yakusekelela abe uwatipwa umo uwasosele umwana mwaume alifyelwe kuli webo ukulenga insansa ishikalamba. ¹⁶ Leken i umuntu abe ngemisumba iyo Yawe aposele ukwabula ukukwatila uluse . Leken i amfwe ukulila kwa bwafwilisho ukulila kwabulwi pa cungulo kasuba. ¹⁷ Pantu tanjipeye mwifumo, ukulenga mayo ukuba ifumo lyandi, ifumo ilyapelwe umuyayaya. ¹⁸ Cindoabela ukweba ai nafumwe mwifumo ukumona amafya na macushi, pakweba a, ai inshiku shandi shisulemo insoni?"

Chapter 21

¹ Icebo cakwa Yawe calishile kuli Yeremiya ulo sedekia imfumu yatumine pashi umwana mwaume wakwa Makiya elo na Sefania umwana mwaume wakwa maasia shima pepo kuli ena nokusosa ai. ² "Fwaya ukupandwa amano ukufuma kuli Yawe palwa fwebo pantu nebukandnesari imfumu ya Babele akocita inkondo pali fwebo Limbi Yawe akocita ifipapwa pali fwebo nga kunsita shakale nokumuleka afume kuli fwebo ³ Kanshi Yeremiya asosele kuli bena ," ifi efyo mulingile ukusosa kuli sedekia, ⁴ Yawe . lesa asakwa Israeli , asosa ai, moneni nkobweshia ifipe fyabulwi ifili muminwe yenu ifo mukolwilako ne mfumu ya babele elo naba kald i abakamisali mukati kafibumba pantu nkabalonganya pakati kumu somba. ⁵ Elo nebo nemwine nkalwa namwebo nokwimya ukuboko kaili ukuboko ukwakosa ne cipyo ubukali , elo ne cifukushi icikulu. ⁶ Pantu nkapakasa ifyakala mu musumba abantu nenama. Bakafwa umupwilapo kucikunka. ⁷ Panuma yaifi- cisemo cakwa Yawe sedekia imfumu yaba Yuda ababomfi bakwe , abantu elo naonse uwashala muli uno musumba penuma yali nkunka ulupanya elo ne cipowe nkabapela muminwe yamfumu ne mumaboko yabafwaya imyeo yabo elo akabepaya nolupanga takabomfwile uluse ukubaleka nangu ukubakwatila icikuku ⁸ Elo kuli aba bantu umfwile ukusosa ai, ' Yawe asosa ai," Yawe asosa ai moneni nkobika ne nshila yamfwa. ⁹ Onse uukekala muli uno musumba akafwa kulupanga icipowe necinkunka lelo onse uukoya kunse nokuwa pamakufi kuba kaidi abamisalila ukekala umweo wakwe ukuba. ¹⁰ Pantu ndibikile icinso candi pali uyu musumba kukuleta amasanso cakwa Yawe calipeelwa mu kuboko kwamfumu ya ba bele elo akaoca ¹¹ Ulwa ng'anda yamfumu yaba yuda umfweni kucebo cakwa Yawe. ¹² Ing'anda yakwa Davide Yawe asosa ," leteni umulinganya ulucelo , pususheni umo uwapilitilwe kukuboko kwa ucesha , ngatefye icipyo candi cekoya ngomulilo elo nokoca elo tapali nangu umo uwakuushimya pamulandu wamicitile yenu iuakubembuka. ¹³ Lolesheni ifikala mumukonko ntali na webo uibwe lyamwilungu ici cisemo cakwa Yawe- ntali na onse uukososa ai" Ninani akoisa kukutupakasa? Nangu " Ninani akoingila mumayanda yesu?" ¹⁴ Ndisuminishe icisabo camicitile yenu ukupinikana na mwebo icicisemo cakwa Yawe - elo akakosha umulilo umwakutikama elo ukoca ifyaushinguluka fyonse.

Chapter 22

¹ Ici eco Yawe akolanda, "kabuye mukutentemukile ku nganda ya mfumu ya ku Yuda elo ulekubila ici cebo kulya. ² Kolanda ati, 'imfumu ya ku Yuda, kutika ku cebo cakwa Yawe -webo uyo uwikala pa cipuna ca bufumu bwakwa Dabidi -webo, elo naba bomfi bobbe, elo na bantu bobbe abao ba koisa ukupitila muli ishi mpongolo. ³ Yawe akolanda ici, "Ukocita umulinganya elo no bulungami, elo noyo onse uwibilwe -pususha ena ukufuma mukuboko wa ukomucusha. Mwile ku cusha umwina fyalo uli onse mu calo cenu nolo umwana wa nshiwa uli onse mukamufu mwikalekucita ifyongo ukupongolola umulopa wa bakaele muli iyi ncende. ⁴ Elo nga webo icacine ukocita ifi fintu, elo ishamfumu ishikele pa cipuna ca bufumu bwakwa Dabidi bakengila papongolo sha iyi nganda bakoeshia muli celeta elo na pali bakabalwe -ena, ababomfi bakwe, na bantu bakwe! ⁵ Lelo nga webo taukotutika kuli ifi fyebo ukufuma kuli nebo ifyo Nebo nali kubilisha uku e kulanda kwakwa Yawe -elo iyi nganda ya bufumu ili no kwisa kanaika." ⁶ Elyo Yawe akolanda ici palwa nganda ya mfumu ya ku Yuda, "Webo uli kubati Gileadi, nolo kubati panuma wa ku Lebanoni kuli nebo. Lelo Nebo nko mibweseshia mwebo mu matololo, mimishi iya kubula abakoikalamo. ⁷ Elo Nebo nkomwimishi aba kumonaula ku kwisa kwimina mwebo! Abaume ne fyanso fyabo bakale kuputulako ifya bune ukufuma ku imiti yobe iya mikedari elo ukuleka yena ikoponena mu mulilo. ⁸ Elo inko ishing i shikale kupita pali uyu musumba, Cila muntu akale kulanda ku ukokonkapo ati, "Nindo Yawe acitile muli iyi nshila ukulungatana uyu musumba wa maka?" ⁹ Elo abambi bakalekwasuka, ati "pakweba ati bali lisulile icipangano cakwa Yawe Lesa wabo no kukomtamina panshi kuli tu lesa tumbi no kulekushishimuna

twena." ¹⁰ Mwilekulila pali umo uyo ufwile nolo ukoloshia ena; lelo mulekulilishika pali ena uyo ukoya; pakuba ati lakatale ku bweluluka elo no kumona icalo ica cifyaliwa cakwa nakabili. ¹¹ Elo Yawe akolanda ici palwa Yehoahazi umwana mwaume wakwa Josiya imfumu yaku Yuda, uyo wali kuteka mu cifulo cakwa Josiya wishi, Ena aliile ukufuma muli iyi ncende elo takabweluluke. ¹² Akofwila kulya mu ncende uko bamusungilo muli bunkole, elo ena takatale ku mona ici calo nakabili. ¹³ Kalanda kuli ena uyo ukolila inganda yakwe mukukana ba mubulungami, imiputule yakwe iya pamulu mukukana ba mu mulinganya, uyo ukolenga umwina mupalamano wakwe ukula kumubombela ena ukwa kubula akantu elo takomupako amalipilo yakwe; ¹⁴ Akolanda, "Nebo nkoikulila ne mwine nganda ii kalamba ne miputule ya pomulu iya kuibela. Elo akaputula insolokoto ishikalamba pali iyi, elo akuipopela na makedari, elo akoishingula iya kukashika. ¹⁵ Bushe ifi fikolenga webo imfumu isuma, ukuti webo wa likufwaya ukukwata mbao sha mu Kedari? Bushe ba wiso nabo tabali kulya nokunwa, lelo ukucita umulinganya elo nobulungami? Elo ifintu fyalyendele bwino pali ena. ¹⁶ Alikupingula mu lubali lwa ba kucula balikubabila Elo cali icabune. Bushe ici tacikopilibula ku kwishiba nebo? uku ekulanda kwakwa Yawe. ¹⁷ Lelo takuliko kantu nelokamo menso yenu elo no mutima kanofye ukusakamana pa bunonshi bwa bufumfutungu bwenu elo napa kupongolola umulopa wa bakaele, pa kulekucita umutitikisha no kushonaula bambi. ¹⁸ Eico ifi efyo Yawe akolanda pali Yohoyakimu umwana mwaume wakwa YOSHia, imfumu yaku Yuda; Bena taba kamuloosha ena, bakolanda ati, 'kalanda, ndume yandi! nolo kalanda nkanshi yandi! Bena taba kamuloosha ena, na kulalanda ati, 'kalanda, shikulu nolo kalanda, mulopwe! ¹⁹ Akoshikwa ngo kushikwakwa mpunda ukutanishiwa elo ukuposwa kunse ukucila impongolo sha mu Yelusemu. ²⁰ Kabuye pamulu wa mpili mu Lebanoni elo kabilikisha. Ulekusansula ishiwi lyobe mu Bashani. Ulekubilikisha ukufuma ku mpili sha Abarimu, pantu bonse ababiyo bakonaulwa. ²¹ Nebo nalikulanda kuli webo ulo webo wali mu mutelelwe lelo wali landile, "Nebo nsha lekukutika; ishi shali nintambi shobe ukutulafye ku busepela bobbe pakuti webo taukokutika kwishiwi lyandi. ²² Umwela ukofumyapo ba kacema bebo bonse, elo ififbusa fyobe fikoingila muli bunkole. Nolo webo icine cine akoisa kuba nensoni elo uwakukankambwa pa micilile yobe yonse iyabubifi. ²³ Mwebo abo bakoikala mu Lebanone; abo bali mu cinsa mu fikulwa fya mikedari, ifyo webo ukabelelwa ubulanda ulo ubukali bwa kupapa bukoiasa pali webo ubukali kubati nibulya uwa kwanamayo uli mukupapa." ²⁴ "Nga nebo nkoba nomweo -uku kulanda kwakwa Yawe -nangulafye webo, Yohiachini umwana mwaume wa kwa Yohoyakimu, imfumu ya ku Yuda, pali ne nindaminwe pa munwe wandi uwa kukulyo, kuti nalepaula webo. ²⁵ Ndipele webo mu kuboko kwa abo abakofwaya umweo obe elo na kucinso ca abo webo ukotina, nolo fyene ku kubokio yakwa Nebukatinesa imfumu yaku Babiloni na bena kaldi. ²⁶ Nkoposa webo elo na noko uwakufwele mu calo cimbi, icalo uko webo tawafyalilwe, elo kulya webo ukofwa. ²⁷ Palwa ici calo uko bali nokufwaya ukubwelululuka tabali labakabwelemo kuno. ²⁸ Bushe ici cipe cakonolwa elo icipe ica kutobaika? Bushe uyu muntu Yehoiakim mupika uyo uu ushi koseksha nolo umo? Nindo baposele ena elo nolupwa lwakwe kunse, elo bali poselwe kunse mu calo ico bashaishibile. ²⁹ We calo, we calo, we calo! kutika ku cebo cakwa Yawe! Yawe akolanda ici, 'kolemba palwa uyu muntu Yehoiakim; Ali nokuba ingumba. ³⁰ Taka lekufutuka munshita sha nshiku shakwe, elo takuli nolo umo pa lupwa lwakwe ukokwanisha ukulwekutunguluka nolo ukesa mukulekwikala nakabili ukulekutwa lilila pacipuna ca bufumu bwakwa Dabidi elo nokulekuteka pali Yuda

Chapter 23

¹ "Kalanda kuli bakacema abakonaula no kusalanganya impanga shanu mulemfwe wandi -uku kalanda kwakwa Yawe." ² Eco Yawe, Lesa wakwa Isrewali, alilandile ici pa lwa bakucema abakocema abantu bakwe, ;;mulisange nge umukuni wandi no kushitamfisha kumbi Tamukoshangwa iyo kanshi ndi no kumilimuna pa fya bubifi ifyo mucitile -uku kulanda kwakwa Yawe. ³ Nebowine nakolonganyika abashalako aba mu mukumi wandi ukutula ku mpanga shonse uko nabatamfishe, kabili nkababwesha ku cifuli cakumema, uko bakatwalisha no kufula. ⁴ Elo nkenya baka cema pali bena abakubacema kanshi tabakalekutina nakabili nangu kusalanganyishwa. Tapakabulilepo nangu imo pali shena -uku kulanda kwakwa Yawe. ⁵ Mona nshiku shikoisa uku kulanda kwakwa Yawe -ulo nkemisha Dabidi umusambo wakulungama. Ali no kuteka kubati ni mfumu ali nokucita kulungama mu calo. ⁶ Mu nshiku shakwe Yuda akapokololwa, na Isreali akekala mu kucingililwa. Elo ili a shina kuli ilyo aketwa Yawe ekulungama kwesu. ⁷ Eco mona, nshiku shikoisa -uku kulanda kwakwa Yawe -ulo tabakalande nakabili ulo Yawe ali uwa mweo, uwaletete abantu bakwa Isrewali ukubananika ukutula ku mpanga ya Egupti. ⁸ Lubali lumbi bakalanda, ulo Yawe ali uwamweo, uwabaninikile no kutungulula ukubwesa indupwa sha ba nganda yakwa Isreali ukutula ku kapinda ka kukuso naku mpanga yonse uko batamfishiwe. Elo bakalakwikele mu calo yabo. ⁹ Ulwa ba kasesema, umuntima wandi ulilepukile muli nebo na mafupa yandi yonse yalitutumine, naisakuba kubati mwaume uukolelwe, kubati umwaume untu umwangaqshi unashishe, pa mulandu wakwa Yawe ne fyebo fyakwe ifya kushila. Pantu icalo ciliswilemo abacende. ¹⁰ Pa mulandu wa ifi icalo cilyumine imilemfwe ya mu matololo ilyumine. Utushila twa aba bakasesema twa bubifi; amaka yabo tayakobomfiwa mu musango uwa kulungama. ¹¹ Ico bonse kasesema na shimapepo baba abaseshi ndisangile no bubifi bwabo mu munganda yandi -uku kulanda kwakwa Yawe. Kanshi inshila yabo ikaba icifulo icakutelela umwakufita. ¹² Bakasunkilishiwa pali bena mu mwana wa kukandwa kwabo -uku kulanda kwakwa Yawe. ¹³ Pantu ndimwene ba kasesema mu Samaria bakocita icakuseleusha; Balisesemene muli Baali nokutungulula abantu bandi Isreali ukubalubansha. ¹⁴ Muli ba kasesema mu Yelusalemu ndimwene ifintu ifyamakankamike; Bakocita ubucende no kwenda mu kulufya. Bakokosha amaboko ya bancita tubi; Takuli kulufya umo uukobwele ukufuma ku micitile yakwe iya bubifi; Bonse balishile kuba kubati ni

sodomu kuli nebo kabili nabekashi ba uko kubati ni ¹⁵ Gomora. "Eco kanshi Yawe wa milalo alanda ici palwa ba kasesema, "lolesha, ndi no kubalenga ukulya amalulu no kunwa amenshi ya sumu, ico ubusenshi bulifumine ukutula kuli ba kasesema baku Yelusalemu ukuya ku mpanga yonse" ¹⁶ Yawe wa milalo alandile ici, "mwikutika ku fyebo fya ba kasesema abakosesema kuli mwebo. Balyalwile mwebo! Bakobilisha icimonwa ukutula mu mano yabo, tekutula mu kanwa kakwa Yawe. ¹⁷ Bakolanda lyonse lyonse kuli abo abashancindika, "Yawe akotila ku kaba umutende kuli mwebo. "Ico onse uukoenda mu bumankonso bwa mitima wakwe akolanda ati, "ubusanso tabwakeke pali mwebo. ¹⁸ Pantu ninani uwaminine mu cilye ca kukumanina mo cakwa Yawe? Ninani amwene no kukutika icebo cakwe? Ninani ateyamikile ku cebo cakwe no kukutika? ¹⁹ Mona, kuli ibimbi ilikoisa ukutula kuli Yawe! icipyu cakwe cikafuma, inkunta yakwe ikoshundashunda. cikoshundashunda ukushinguluka pa mitwe ya ba babifi. ²⁰ Ubukali bwakwa Yawe tabwakabweluluke mpaka fye cikafikilishe no kulenga ukufilisha kwa mapenge muli no kwishiba ici. ²¹ Nshabatumine aba ba kasesema. Balishile kumonekela fye. Nshalandile ifili fyonse kuli bena, lelo balisesemene abene. ²² Pantu nga baliminine mu cilye cakukumaninamo candi, nga balilengele abantu bandi ukutika ku cebo candi; nga balikubalenga ukubulela ukufuma ku fyebo fyabo ifya bubifi ne micitile yabipa. ²³ Bushe ndi Lesa wa mupepi fye -uku kulanda kwakwa Yawe - kabili nshili Lesa wa patali? ²⁴ Bushe kuli uwingabelama mucifulo ica mu bumfisololo pakuti nshimumwene? -uku kulanda kwakwa Yawe - kabili bushe nshisusha imyulu ne sonde? -uku kulanda kwakwa Yawe. ²⁵ Ndikutile fintu ba kasesema balandile, abo abali mu kusesema ukulufya mwishina lyandi, Batile, "Ndilotele! ndilotele! ²⁶ Bushe cikafika ku nshita, ndo, kasesema mwe kasesema ubufi ukutula mu mano yabo, na abo abasesema ukutula ku bufi bwa mutima yabo? ²⁷ Bakopangapo ukulenga abantu bandi ukulaba ishina lyandi ku filoto fintu balondolola, cila umo ku mwina mupalamano wakwe, kubati fikolwe fyabo fyalabile inshina lyandi mwi shina Itakwa Baali. ²⁸ Kasesema uukweta iciloto lekeni alondolole iciloto lelo kuli uyo nandileko ifintu fimo lekeni alande icebo candi cishinka cishinka. bushe imisungu ili na ndo iyakucita ku ngano? -uku kulanda kwakwa Yawe ²⁹ -Bushe icebo candi tacaba ngo mulilo? uku kulanda kwakwa Yawe -kabili kubati ni nando iitobaula icilibwe mu tupimfya tupimfya? ³⁰ Eco mona, ndyalukile ba kasesema - uku kulanda kwakwa Yawe -onse uwiba ifyebo ukufuma ku muntu munankwe no kutila fifumine kuli nebo. ³¹ Nona, ndyalukile ba kasesema -uku kulanda kufakwa Yawe - abakubomfya indimi shabo ku kuseseme fisemo. ³² Mona, ndyalukile bakasesema abakolota mukufutika -uku kulanda kwakwa Yawe - kabili ulo bafilondolola na muli iyi inshila balufya abantu bandi kufya kufutika kwabo no kutakisha ndibalukile, ico nshabatumine nangula kubapela amakambisho kanshi tabakanfwe aba bantu nangu pamo ukiu kulanda kwakwa Yawe. ³³ Ulo aba bantu nangu kasesema, nangu shima pepo akwipusha, "Ndindo icisendo cakwa Yawe? ulekulanda kuli bena, "Nimwebo cisendo Yawe. ³⁴ Pakuti kasesema, Shima pepo, na bantu abakotila, ici cisenda cakwa Yawe, Nkakanda ulyo muntu naba nganda yakwe. ³⁵ Mukokonyapo ukulanda, cila muntu ku mwina mupalamano wakwe na cila mwaume kuli wabo, findo Yawe ayasukile? kabnili findo Yawe alandile? ³⁶ Lelo tamulingile ukutwalilila ukulanda palwa cisendo cakwa Yawe; ico icisendo ca muntu no muntu cebo cakwe, kabili mulipotenye ifyebo fyakwa Lesa wa mwewe, Yawe wa milalo, Lesa wesu. ³⁷ Ifi efintu mulekulanda kuliu kasesema, "bwasuku ndo buntu Yawe amipele? nangu nindo Yawe alandile? ³⁸ Lelo nga mwatila, icisenda cakwa Yawe, ifi efintu Yawe alanda; pantu ulilandile ifi fyebo, "icisendo cakwa Yawe; ulu natumine kuli webo, ukutula, 'tawakalanda, "icisendo cakwa Yawe, ³⁹ "Eco kanshi, moneni, ndi no kumusenda no ku miposa ukufuma kuli nebo pamo no musumba untu namipele ne fikolwe fyenu. ⁴⁰ Elo nkabila nsoni no musalula umuyayaya pali mwebo

Chapter 24

¹ Yawe alinangile ifintu fimo, moneni, imiseke itili iyalimo amakunyu yalitekelwe ku menso ya ng'anda yakwa yawe (ici amonwa calicitikile panuma Nebukadnesari, imfumu yaku Babele apitile muli bunkole yehoyakini umwana mwaume wakwa yehoyakimu, imfumu yakwa yuda, bacilolo bakwa yuda, bakabawa nabakafula wafyela ukufuma ku yerusalemu nokubaleta ku babele). ² Umuseke umo mwali amakunyu ayabune sana, kubaili ni yalya ayabalilapo ukupya lelo umbi umuseke mwali amakunyu ayabuti sana icakweba ati teti yalikwe. ³ yawe alilandile kuli ne ati, " Findo wabona, yeremia?" Nalyebele ati, " Amakunyu. Amakunyu ayabune sana namakunyu ayabuti sana icakweba ati tekuti yalikwe." ⁴ Elo icebo cakwa yawe clishile kuli nebo, ukweba ati. " ⁵ yawe, Lesa wakwa isreali, aeba ati: Nkalolesha pambutushi shakwa yuda kuku bawamisha, kubati ni aya yene amakunyu ayabune, imbutushi isho natuma ukufuma kuli cino cifulo ukuya kubena kaldi. ⁶ Nkalosha amenso yandi pali bena kubacitile fya bune no kubabwesha kuli cino calo. Nkabakuula, takuli kubabangalola iyoo. Nkabalinda kabili takuli kubanakula. ⁷ Eco nkabapele umutima wakunjishiba, pantu ndi yawe. Bakaba abantu bandi nandibo nkaba lesa wabo, eco bakapilibukila kuli nebo no mutima wabo onse. ⁸ Lelo kubati mukunyu ayabubi sana icakweba ati teti bayalye ifi efyo yawe alanda ifi efyo nkalita kuli sedekia, imfumu yakwa yuda, pamo nabafilolo bakwe, nakuli bonse abashala mu yerusalemu abashala muli cicalo nangu ukuya mu kwikala muca ca egupti. ⁹ Nkabapilibwila mucintu cino icakutinya, ubusanso, mu menso yamabufumu yonse aya pano pesonde, icamusebanya kabili icakulandilapo amapinda, amanshoko, na masele mufifulo monse umo nali nokubatwalaika. ¹⁰ Nkatume canso, icipowe, ne cifulo kuli bena, mpaka fye bakonaulwe ukufuma mucalo ico nebo napele kuli bena nakufikolwe

Chapter 25

¹ Ici ecebo caishile kuli yeremia pali bonse abantu bakwa yuda. Caishile mumwaka walenga cine uwakwa yohakimu

umwana mwaume wakwa yosia imfumu yaba yuda cali mu mwaka wakubalilapo uwakwa nebukadnesari imfumu yamu babele,² Yeremia kasesema alibilishe ifi kuli bonse abantu bakwa yuda ba bonse abekashi bamu yerusalemu.³ Alandile ati, "pamyaka amakumi yabili na itatu, ukufuma mu mwaka walenga ikumi limo na itatu iyakwa yosia umwana mwaume wakwa Amoni, imfumu yaba yuda ukufika buno bushiku, ifyebo fyakwa yawe fyalikwisa kuli nebo kabili nalikulanda kuli mwebo libili libili, lelo tamwalikumfwa.⁴ Yawe autumine bonse ababofi bakwe ba kasesema kuli mwebo libili, lelo tamwaukwile nangula ukwalula ukutwi mukumfwa.⁵ Aba bakasesema balilandile ati, Lekenimuntu no muntu afume kunshila yakwe iyabubifi kabili na mububi bwamititile yakwe no kubwela kucalo ico yawe apele mushita shakale kufikolwe fyenu nakuli mwebo, nge cabupe camuyayaya.⁶ Kanshi mwilakukonka utulubi no ku tushinshimuna nangula ukekututukamina, kabili mwimufisha imilimo ya maboko yenu pakuti takamuiletelele:⁷ Lelo tamwaumfwile kuli nebo uku elulanda kwa kwa yawe kashi webu alisonsombe nemilimo yamaboko yenu mu kucita ifyabubi kuli mwebo mwebene.⁸ Ico yawe wa milalo alanda ifi, "pamulandu tamwaumfwile kufyebo fyandi,⁹ Mona ndimupepi nokutuma icipope kuku kolonganika abantu na bantu abakukapinda kuku kuso uku ekulanda kwa kwa yawe na nebukadnesari umubofi wandi imfumu yaku babele kabili no kubaleta muli ici calo na bekashi baciko, napili shonse inko shakushinguluka. ico inkabapatula kukonaulwa. Nkabashingula ifyakutinya na icinto icakutomonta, kabili nobonaushi ubutapwa.¹⁰ Nebo nkabika mpela ku ciunda cakusekelela ne ciunda ca kwanga, iciunda cakwa shibwinga ne ciunda cakwa nabwanga iciunda lya mpela no lubuto lwa nyali.¹¹ Elo ici conse icalo cikesa kuba cibolya kabili icakutinya na ishe inko shikesa kubombela imfumu ya babele pa myaka amakumi cine lubali.¹² Elo cikesa kucitika ulo imyaka amakumi cine lubali nishi yali pwile, ukuti nebo nkesa kukanda imfumu ya babele ne nko, icalo ca chalde - uku ekulanda kwakwa yawe pa membu shabo no kucilenga ici ukukana leka ukukankamwa.¹³ Elo nebo nkesa nkatwalilafye calo fyonse ifyebo ifyo nalandile na fyonse ifya lembelwe mulici icitabo ico yeremia aseseme palwa nko shonse.¹⁴ Pantu nakabili shimbi inko isuingi ne imfumu ishikalamba shkapanga abasha ukufuma mulishi inko. Nebo inka ba lambula bena paficitwa fyabo nemilimo ya maboko yabo¹⁵ Ico yawe, Lesa wa kwa isreali, alandile ifi kuli nebo, "Bula ulu ulukombo ulwa bukali bwa mwangashi ukufuma ulwa mukuboko kwandi no kulenga shonse inko isho nebo nkokutumako ukunwa.¹⁶ Eico bena bakanwa kabili elo shikatalantanta kabili bakaba abakupena pacinso ca lupanga ukuti nebo ndikutumine pali bena."¹⁷ Kanshi nebo nalibulile ulukombo ukufuma mumunwe ya kwa yawe kabili nali lengele inko shonse uko yawe atumine ukunwamo:¹⁸ Yerusalemu, imisumba ya mu yuda ne sha mfumu shakwe naba cilolo kuku babweshesha mukonaulwa kabili fimo ifikotinya, kabili mucitu icakuitomonta ne cikotipwila ngefyo bena bali pali buno bushiku.¹⁹ Shimbi inko nasho shalinwinemo: Pharao imfumu yaku Egyuhti na babofi bakwe; bacilolo bakwe na bonse abantu bakwe;²⁰ Bonse abantu abasankana ifishilano na shonse imfumu sha mucalo ca Usi; shonse imfumu shamulu calo ca filista -Asukeloni; Gsa;Ekroni na ba shalapo baki Ashidodi;²¹ Edumu na Moabu na bantu baki Ammoni²² Imfumu shaku Turi ne shaku sidoni imfumu u shonse isha ku lulamba lubali lwa bamba,²³ Dedani, Tema na Busi na bonse bamo aba beya umushishi mu mbali ya mitwe yabo nabo balinwinemo.²⁴ Shonse imfumu shaku Aabia na shonse imfumu sha bantu basankana ifishilano abekala mu matololo;²⁵ Shonse imfumu shaku Simri, shonse imfumu shaku Elamu na shonse imfumu shaku medesi;²⁶ Shonse imfumu shaku kukapinda kaku kulyo, shimo ishapalamina na shimo ishaba ukutali cila umo na umo ne ndimi yakwe na yonse amabumfumu ya pesonde ayaba pacalo bonse fye balinwine ku lukombo ukufuma ku minwe ya kwa yawe, mukelekelesha, imfumu ya babele nayo ikanwa ukufuma kuli lulya ulukombo.²⁷ Yawe alilandile kuli nebo, "Nomba ufwelele ukulanda kuli bena ati, 'yawe wamilalo, lesa wakwa isreali, akolanda ifi: nwa noku kolwa, elo uluke wa panshi kabili wiinina kuntanshi ya lupanga ulo nebo nkokutuma apli mwebo.²⁸ Elo ici cikacitika nga bakana ukubula ulukombo ukufuma mu minwe yobe ku kanwa, ukulanda kuli bena ati yawe wamilalo alanda ifi mwebo mufwile fye ukunwamo.²⁹ Eico mona nebo ndi pakuleta ifyobubi pa musumba uwitwa peshina lyandi bushe mwebo mwebene kuti mwaba abakaele kufyakumukanda! tamwakabe abakakulwa eico nebo nkoita ulupangapabekashi bonse aba calo uku ekulanda kwa kwa yawe wamilalo;³⁰ Ufwile ukusesema fyonse fi ifyebo kuli bena, kabili nokulanda kuli bena ati, yawe akobuluma ukufuma pa mulu kabili akabilikisha ne shiwi lyakwe ukufuma mucende yakwe iya mushilo kabili akabuluma mumaka mwicinka lyakwe kabili akabilikisha, kubati nyabo abalenyataula imyangashi pali bonse abekala pa calo.³¹ Iciunda cabulwi cikofwika mukupwa kwa calo ico yawe aleta ifyaku shinina nko kabili aleta ubupingushi pali onse umuntunse, kabili na bamo ababi fi baka bikwa kulupanga uku ekulanda kwa kwa yawe;³² Yawe wamilalo alyebele ifi, "mona, ubonaushi bukoya ukufuma nko ukuya mu nko, kabili icipupu icikalamba cikatendekela ukutali kuntashi ya calo.³³ Elo abo abaipa iwe kuli yawe palibulya ubushiku bakufuilako ukufuma kumpela imo iya calo ukufika kuinakwe; Bushe tabakaloshiwe, ukukolonganikwa, nangula ukubashika. bena bakaba kubati mafisho pamulu wa mushili.³⁴ Welesheni, Bakacema, no kubilikisha kuku mwafwa! kulunganeni mulukungu imwe mwentungulushi shamukuni, Eico ishiku shakwipiwa shlifikile; imwe mukasalangana ulo mukunwa kubati ibumba iyabune.³⁵ Takwakabe ukwakufisama ukwa ba kacema, takwakabe ukufyuka kwa ntungulushi sha mukunyu;³⁶ umfwa ukulila kwa bakacema ne misowa yantungulushi sha mukuni, ico yawe akonaula imilefwe yabo.³⁷ Eco umutende wa mulemfwe ukaba uwaonaulwa pamulandu wa bukali bwa ka yawe ubwakutinya.³⁸ Kubati musepela wa nkalamo, iyishile icilindi caiko, ico icalo cabo cikesa kuba cakutinya pamulandu wa bukali waba kucitikisha pamulandu wa cipyu cabukali

¹ Mukutendeka kwa bufumu bwakwa Yehoyakimu umwanamwaume wakwa Yoshia, icebo ici califumine kuli Yawe,

ukwebati, ² Yawe alandefi: Iminina mulubansa lwa ng'anda yandi nokuulanda kubamumusumba yonse yakwa Yuda abesa mukushinshi muna mu ng'anda yandi. Bila ifyebo fyonse ifyo nkukonkomeshe ukulanda kuli bena. wishako icebo nangucimo! ³ Nalimo icibakweti umuntu onse akapilibuka ukufuma kumibele yakwe iyabubi, eco nkalangulukapo pafya busanso ubo nkopekanya ukuleta pali bena pamulandu wa micitile yabo iyabufi. ⁴ Eco ufwiile ukule ukulanda kuli bena ati, 'Yawe alandefi: ngatamwakomfwe kuli nebo kukwenda mu malango yandi ayo nabikile ku cinso cenu- ⁵ ngatamwaumfwe ku fyebo fya babomfi bandi bakasesema abo nalimukutuma lyonselyonse kuli mwebo - lelo tamwaumfwile- ⁶ Elo nkalenga ing'anda ino ukuba nga shilo; Nkalenga umusumba uyu ukuba itipu kumenso yanko shonse isha pesonde." ⁷ Ba shimapepo, bakasesema, nabantu bonse balyumfwile Yaremia akobishe fifyebo mu ng'anda yakwa Yawe. ⁸ Ulo Yaremia apwishishe ukulanda fyonse ifyo Yawe amukambisho kulanda kubantu bonse elo bashimapepo, bakasesema, nabantu bonse balimufyambatile nokweba ati "ukufwa kwena ukofwa! ⁹ Nindo wasesemena mwishuna lyakwa Yawe kabili nokulanda ati iyi ng'anda ikaba kubati ni shilo elo noyu musumba ukaluke cibolya, umwakubula abekashi?" Ico abantu bonse balikontene ukwalukila Yaremia mu ng'anda yakwa Yawe. ¹⁰ Elo ba cilolo bakwa Yuda balyumfwile aya mashiwi kabili balininikile ukufuma mu ng'anda ya mfumu ukuyaku ng'anda yakwa Yawe. Baikalile lwaku mwinshi pa mpongolo ipya iya ng'anda yakwa Yawe. ¹¹ Bashimapepo naba kasesema balilandile kuli ba cilolo nakubantu bonse. Balilandile ati, "cililungeme uyu muntu ukufwa, pantu aliisesemene pali uno musumba, ngefyo mwayumfwilile mumatwi yenu!" ¹² Eco Yaremia alilandile naba cilolo bonse naba bantu bonse nokwebati, "Yawe alintumine ukwine ukwisa kusesemena pali iyi ng'anda no musumba uyu, kukulanda ifyebo fyonse ifyo mumfwile. ¹³ Eco nomba, wamyeni imibele yenu nemicitile yenu, nokumfwa kwi shiwi lyakwa Yawe Lesa wenu pakwebati akamilangulukile pafya busanso ifyo apanga pali mwebo. ¹⁴ Nebo nemwine- ndolesheni-ndimuminwe yenu. citeni kuli nebo icabune kabili icakulungama ku menso yenu. ¹⁵ Nomba mufwiile ukwishiba icine cakwebati ngamukonjipaya, ninshi mukoleta umulopa wakaele pali mwebene napa musumba uyu nabekashi bauko, pantu mu cine Yawe alintumine kuli mwebo mukulanda ifyebo fyonse fi mumatwi yenu." ¹⁶ Elo ba cilolo nabantu bonse balilandile kuli ba shimapepo naba kasesema ati, "taciweme uyu muntu ukufwa, pantu alilandile ifintu kuli fwebo mwishima lyakwa Yawe Lesa wesu." ¹⁷ Elo abaume ukufuma mubakalamba bamu calo baliminine nokulanda kulukuta lonse ulwa bantu. ¹⁸ Balilandile ati, "Mika waku Moresheti alimukusesema mu nshiku shakwa Hezekia imfumu yaku Yuda. alimukulanda ku bantu bonse abamu Yuda nokwebati, Yawe wa milalo alandefi: Sione akaluka icilime, Yerusalemu akaluka umwina wafitantalala, no lupili lwe tempele lukaluka umushitu. ¹⁹ Bushe Heseikia imfumu yaku Yuda nabonse abena Yuda balimwipaile? Bushe tatinine Yawe nokuicefya ku cinso cakwa Yawe pakwebati Yawe abalangulukile palwa bubi ubo apangile pali bena? bushe fwebo tukoilotelela ububi ubukulu pa myeo yesu fwebene? ²⁰ Nomba kwali umuntu naumbi uwasesemene mwishina lyakwa Yawe- Uria umwana mwaume wakwa shemaya ukufuma mu Kiriasi Yearimu- nao alisesemene pali uno musumba nacino calo, ukusuminisha ku fyebo fyonse ifya Yeremia. ²¹ Nomba ulo imfumu Yehoyakimu nabashilika bakwe bonse naba cilolo baumfwile icebo cakwe, elo imfumu yafwaile ukumwipya, nomba Uria alyumfwile kabili alitinine, eco alibutukile nokuya ku Egupti. ²² Elo imfumu Yehoyakimu yalikumine abantu ku Egupti- Elnatani umwana mwaume wakwa Akibore nabaume bakuya nankwe ku Egupti mukukonkela Uria. ²³ Balisendele Uria ukumufumya mu Egupti kabili balimulete ku mfumu Yehoyakimu. Elo Yehoyakimu amwipaile no lupanga nokuposa icitumbi cakwe ku nshishi shoba bantu bafye fye. ²⁴ Lelo ukuboko kwakwa Ahikamu umwana mwaume wakwa shafani kwali kuli Yeremai, eco tapelwe mumaboko yabntu ukwebati

Chapter 27

¹ Mukutendeka kwabuteko bwakwa sidekia umwana mwaume wakwa yoshia, imfumu yakwa yuda, ici cebo calishile kuli yeremia ukufuma kuli yawe. ² Ifi efyo yawe alandile kuli nebo ati " Ilipangile inshinga ne koli lyabe ubike napa makoshi obe. ³ Elo ufutume ukuya ku mfumu yaku Edomu, imfumu yaku Moabu, nemfumu yabautu bakwa Amone imfumu yaku Turi, naku mfumu yaku Sidone. Utumine muminwe yankombe sha shamfumu abo abaisa ku yerusalemu kuli sidekia imfumu yakwa yuda. ⁴ Ubapele fipope fyapali bashikulwibo no kweba ati yawe wa milalo, lesa wakwa isreali, alande fi: Ifi elyo mufwiile ukulanda kuli bashikulwinwe, ⁵ "Nebo nalipangile icalo kumaka ayengi kabili kukuboko kwandi ukwakusumbulwa. kabili nali pangile abantu ne nama pa calo, no kupela kuli uyo onse uwa kulungama mu menso yandi. ⁶ Kashi nomba, nebo nemwine nkoopela ifi fyonse fyalo mukuboko kwakwa Nebukadnesari, imfumu ya ku Babele, umubomfi wandi. Kabili nkapela fyonse ifyamweo ifya mumpanga kukuleku mubombela. ⁷ Kanshi inko shonse shikale kumubombela, umwana wakwe umwaume, no mwishikulu wakwe umwaume mpaka ikafike inshita ya calo ici. Elo inko ishingini ne shamfumu ishikata shikamucimfya. ⁸ Efyo inko na mabufumu abata kabombele Nebukadnesari imfumu yaku babele, nabatakabike umukoshi: wabo mwi samba lyekoli lya mfumu yaku babele nkakanda uloko ku lupanga, kucipowe kabili nakucikuko - ifi efyo yawe alanda mpaka fye nkaconaule kukutako kwakwe. ⁹ Eco kanshi mwiumfwa kuli bakasesema benu, bakabuka benu, bakalota benu, nabakapendula noku myeba ati, ' Mwilekubombela imfumu yaku babele.' ¹⁰ Pantu bakomisesemena ifya bufi ukweba ati bamileke muye ukutali ukufuma mufyalo fyenu, pantu nkamitwala ukutali, kabili mukafwa. ¹¹ Lelo uloko uloko ulukabika umukoshi waluko mwisamba lyekoli lyamfumu yaku babele no kuibombela, nkalusuminisha ukutusha mucalo ca loko - ifi efyo yawe alanda - kabili bkalekulima mo nokukulamo imishi yabo." ¹² Efyo nalandile kuli sidekia imfumu yakwa yuda nokumweba aya mashiwi. " Bikeni imikoshi yenu mwisamba lyekoli lya mfumu yaku babele noku nokuibombela na bantu baiko kabili mukaba no mweo. ¹³ Nindo

mwingafwila - mwebo na bantu benu ku lupanga, icipowe nakucikuko,, fyekefyo nalandile palwa nko shikana ukubombela imfumu yaku babele? ¹⁴ Mwiumfwa ku mashiwi yaku bakasesema abalanda kuli mwebo no kumyeba ati, Mwibombela imfumu yaku babele; pantu bakomisesemena ifyabufi. ¹⁵ Pantu nebo ntabatumapo - ifi efyo yawe alanda pantu bakosesema ifyabufi mwishina lyandi pakweba ati mitamfye nokuya kukuloba, bonse mwebo nabakasesema benu abakasesema kuli mwebo." ¹⁶ Nalibilishe fi kuli bashimapepo nku bantu bonse nokweba ati, " Yawe alanda ati: Mwiumfwa ku mashiwi yakubakasesema benu abasesema kuli mwebo no kweba ati, ' Boneni: ifi ifya mung'anda yakwa yawe nombamba bakofibweshwa ukufuma ku babele: Bakasesema ifyabufi kuli mwebo. ¹⁷ Mwikutikako kuli benu, mufwile fye mubombele ukufuma yaku babele nokuba nomweo. Nindo uyu musumba ungasangukile cibolya? ¹⁸ Ngacakweba ati niba kasesema, kabili naline nge cebo cakwa yawe calisa kuli benu, lekeni bapapate kuli yawe wa milalo ukutatuma ku babelele ifipe ifishele mu ng'anda yakwe, ing'anda yamfumu yabena yuda na yerusalemu. ¹⁹ Yawe wa milalo alandefi palwa ncheshi, icisali icikulu icaishibwa ati " ichishiba" nesamba lyaciko nefipe fimbi ifyashala muli uyumusumba. ²⁰ Ifipe ifyo Nebukadnesari imfumu yaku babele atasendele ulu atwele yekonia umwana mwaume wakwa yehoyakimu, imfumu yakwa yuda muli bunkole ukufuma ku yerusalemu ukuya ku babele pamo fye nabonse bashi mucindikwa bakwa yuda na yerusalemu. ²¹ Yawe wa milalo, Lesa waka isreali, alandefi palwa tipe filya fyashala mung'anda yakwa yawe, ing'anda yamfumu yakwa yuda na yerusalemu, ²² ifikaletwa ku babele, kabili fikekala kulya kwine mpakano bushiku napinga ukufishila uku ekulanda kwa kwa yawe elo nkafininika no fufibwesha kuli cino

Chapter 28

¹ Cena cacitikile muli ulya mwaka, mukutendeka kwa kuteka kwa kwa Sedekia imfumu yaku Yuda, mu mwaka walenga ine kabili mu mwenshi walenga isano. Hanania. umwana mwaume wa kwa Assuri kasesema, uyo wafumine ku Gibeoni, alilandile kuli nebo mu ng'anda ya kwa Yawe pa menso yabashimapepo na bonse abantu. Ena alyebele ati, ² Yawe wamilalo, Lesa wa kwa Israeli, alyebele ifi: Nebo ndikonfawile ikoli ilyabika nemfumu ya ku Babele ³ Mu myaka fye ibili nebo nkabwesha kuli ici calo fyonse ifipe ifya mu ng'anda ya kwa Yawe ifyo Nebukadnesari imfumu ya mu Babele yasendele ukufuma kuli ici calo nokufitwala ku Babele. ⁴ Nolu nebo nlabwesha kuli ici calo Yehoyakin umwana mwaume wa kwa Yehoyakimu imfumu ya mu Yuda kabili na bonse bankole aba mu Yuda aba abatuminwe ku Babele-uku ekulanda kwa kwa Yawe- ico nebo nkakotaula ikoli lya mfumu ya ku Babele". ⁵ Eco Yeremia kasesema alilandile kuli Hanania kasesema pa menso ya bashimapepo na bonse abantu abo abaiminine mu ng'anda ya kwa Yawe. ⁶ Yeremia kasesema alyebele ati, " lekeni Yawe acite ici! lekine Yawe asuminishe amashiwi ayo webo waseseme kabili nokubwesha kuli ici calo ifipe fya mu ng'anda ya kwa Yawe na bonse bankole ukufuma ku Babele. ⁷ Acikaba ifi, umfwa ku cebo ico nebo nkobisha mukumfwa kobe na mukumfwa kwa bantu bobe bonse. ⁸ Bakasesema abaliko abatangilele webo na nebo ukufuma kukale nabo baliseseme pa nko ishingini na pa misumba iikalamba, palwa bulwi, icipowe, kbili necikuko. ⁹ Eco kasesema uyo uwasesema kuti kukaba umutende- umfwa icebo cakwe cafikilishiwa, ndu akeshibikwa ukweba ati ena cine fye nikasesema uwatumwa na Yawe. ¹⁰ Lelo Hanania kasesema alibulile ikoli ukufuma pamukoshi wa kwa Yeremia kasesema kabili ali ukontawile. ¹¹ nolu Hanania alilandile pa menso ya bamtu bonse nokweba ati ";Yawe alyebele ifi : Muli uyuwine musango, mu myaka fye ibili nebo nkapitaula ukufuma pamukoshi wacila luko ikoli ilyabikilwepo na Nebukadnesari imfumu ya Babele" Nolu Yeremia kasesema alile uko alikuya. ¹² Panuma Hanania kasesema aputtawile ikoli ukufuma pa mukoshi wa kwa Yeremia kasesema, icebo ca kwa Yawe calishile kuli Yeremia, ukweba ati, ¹³ "kabuye kalande kuli Hanania kabili nokweba ati, "Yawe alyebele ifi: Webu uliputawile ikoli lya lubao, lelo nebo nkopanga ikoli lya cela. ¹⁴ Ico Yaew wamilalo, Lesa wa kwa Israeli, alyebele ifi: Nebo ndibikile ikoli lya cela pa mukoshi wa shonse ishi inko kukubombela Nebukadnesari imfumu ya ku Babele, kabili shena shikalekumubombela kabili nebo ndimupele nama shampanga mumapanga ukulekushitungulula". ¹⁵ Necakonkelepo Yeremia kasesema alyebele kuli Hanania kasesema ati, "kutika we Hanania Yawe tatumine webo, lelo webo wemwinw ulilengele aba bantu ukusumina mubufi. ¹⁶ Eco Yawe alyebele ifi: mona, nebo ndipakutamfya webo ukufuma pa calo. Webu ukafwa uno mwaka, pantu webo walshimike ukusangukila yawe" ¹⁷ Mu mwenshi walenga cinelubali uwa muli ulya wine mwaka, Hanania kasesema

Chapter 29

¹ Ifi efyebo ifyali mu mufungilo uwo kasesema yeremia atumine ukufuma ku yerusalemu ukuya kubakalamba abashele pakati kaba muli bunkole natuli bashi mapepo, bakasesema na bonse abantu abo nebukadnesari asendele ukufuma ku yerusalemu ukubawala ku babele. ² ifi fyalu panuma yehoakini imfumu, nyina mfumu, nabafilolo, intungulushi shamu yuda namu yerusalemu, bakabasa naba kafula balibatumine kumbi ukufuma ku yerusalemu. ³ Uyu mufungilo walituminwe ukupitila mukuboko kwa kwa Elasa umwana mwaume wakwa shafani na Gemaria mwana mwaume wakwa Hilukia uwo sidekia, imfumu yaku yuda , atumine kuli nebuKadnesari imfumu yaku babele. ⁴ Umufungilo walandilefi, " Yawe wamilalo, Lesa wakwa isreali alandefi kuli bonse aba muli bunkole abo abonangelengele ukubembutushi ukufuma mu yerusalemu ukuya ku Babele, ⁵ Kuleni amayanda nokwikalamo, limeni amabala nokulye fitwalo. ⁶ upeni abakashi no kufyala abana baume nabana abanakashi. Elo mubulile abana benu abaume abakashi, mupele nabana benu abanakashi ku baume, lekeni bafyale abana baume na bana abanakashi musonde uko mwicepa iyoo. Ifwaileni umutende mu musumba umo namilengele ukubutukila, ⁷ Mupapate pamo nandibo kuli yawe pamulandu wakweba ati ngamwaba kuli yawe pamulandu wakweba ati ngamwaba umutende namwe mukaba mu mutende. ⁸ pantu yawe wamilalo, lesa

wakwa isreali alandefi, wileka bakasesema abo abali mukati kenu naba kabuka bamibepe, kabili mwikutika kufloto ifyo ifyo mwebene mukokwata.⁹ pantu bakosesemana ubufi mwishina lyandi. nebo nshabatumapo uku ekulanda kwakwa yawe;¹⁰ Pantu yawe alandilefi, Ulo babele akateka imyaka amakumi cine lubali, nkamyafwa kabili nkafikilisha icebo candi icabune ica kumibwesha kuli ici cifulo.¹¹ Pantu nebo nemwine nalishiba amapange aybune ayo namikwatila uku ekulanda kwakwa yawe - amapange aya mutende teyabufi iyo, ayakumipela icilayo ne cilollelo.¹² Elo mukankuta, nokupepa kuli nebo, katili nandi nkamyumfwa.¹³ Pantu mukamfwaya nokunsanga, pantu mukamfwaya ne mitima yenu yonse.¹⁴ Elo mukansanga mwebo uku ekulanda kwa kwa yawe kabili nkapilibula bunkole bwenu; Nkamilonganika ukufuma monse munko namufufulo umo nami salanganishishe uku ekulanda kwa yawe pantu nkamibwesha kucifulo uko namilengele ukubutukila.¹⁵ Apo mwaebele ati yawe walitwimishe bakasesema mu babele.¹⁶ Yawe alandifi kumfumu iyaika pa cipuna cabufumu cakwa Dabidi nakubantu bonse abekala muli ulya musumba, hawenu abataile nenu muli bunkole.¹⁷ Yawe wa milalo alandefi, Boneni, ndi mupepi no kutuma ulupanga icipowe no balwele pali bena. pantu nkabalenga ukuba kwati mikunyu iyakubola icakweba ati tekuti yalikwe.¹⁸ Elo nkabakonka panuma no lupanga, icipowe necikuko no kubalenga ukumoneka icakutufumya kuli yonse amabufumu yapacalo kukuta icakulapishiwa, ica makankamike, kabili icakuitomonta, kabili cintu icakulenga insoni mukati kanko shonse umo naba salanganishishe.¹⁹ Ici nico tabaumfwile ku cebo candi - ifi efyalanda yawe - ati nalitumine kuli bena ukupitila mubabomfi bandi bakasesema. Nalitumine imiku ne miku, lelo tamwali kubomfwila - ifi efyo yawe alanda;²⁰ Eco kanshi mwebo bene kutikeni kwi shiwi lyakwa yawe, mwensse mwebo mwembutushi mwebo atumine ukufuma ku yerusalemu ukuya ku babele,²¹ Yawe wa milalo, lesa wakwa isreali, alandefi pali Ahabu umwana mwaume wakwa Kolaya na sidekia umwana mwaume wakwa Maaseya, uumisesemena ifyabufi mwishina lyandi: Bona, ndimupepi nokubabika mukuboko kwa kwa Nebukadnesari imfumu yaku babele. Akabepaila mumenso yenu.²² Elo icitipu cikalandwa pali bonse aba bunkole bakwa yuda mu babele. Icitipu cikalandwa ati: lekeni yawe amilenge ukuba kwati ni sidekia na Ahabu, uwo imfumu yaku babele aocele mumulilo.²³ Ifi fikacitika pamulandu wafintu fyansoni ifyo bacitile mu isreali ulo bacitile ubucende nabakashi baba nabo no kulanda amashiwi yabufi mwishina lyandi ifintu ifyo nebo ntabakambishe ukulanda. Pantu ninebo uwashiba; Nine kamboni - uku ekulanda kwakwa yawe."²⁴ Palwa kwa shemaya umwina Nehelamu, alanda ati:²⁵ " yawe wamilalo, lesa wakwa isreali, alandefi: Pantu walitumine amakalata mwishina lyobe ku bantu bonse mu yerusalemu, kuli sephania umwana mwaume wakwa Maaseya shimapepo, nakuli bonse bashimapepo, nokweba ati,"²⁶ Yawe alikupanga bushimapepo mwipunda lyakwa yehoyanda shimapepo, kukweba ati webo ube kangalila wa ng'anda yakwa yawe. Niwebo intungulushi pali bonse abalopena nokucita bukasesema. ubabike mumakoli namu minyalalo.²⁷ Kanshi nomba, nindo utakalipile yeremia waku Anatote uitunga umwine ukuba kasesema ukupinkana nabe?²⁸ Pantu alitutumine ku babele ati, Pakapita inshita iitali. kuleni amayanda nokwikalamo, byaleni namumabala no kulya ifisabo fyafiko."²⁹ Sefania shimapepo alibelengele iyi nkaleta mumatwi yakwa yeremia shimapepo.³⁰ icebo cakwa yawe calishile kuli yeremia, ukweba ati,³¹ "Tume cebo kuli bonse imbutushi nokweba ati, yawe alandefi palwakwa shemiya umwina Nehelamu: pantu shemiya aliseseme kuli webo ulo nebo nemwine ntamutumine, akulenga ukusumina ifya bufi.³² Eco yawe alandefi: Bona, ndimupepi nokukanda shemiya umwina Nehelamu naba mubufyashi bwakwe. takakwate umuntu uwakwala mukati ka aba bantu. Takaboneko ifyabune ifyo nkacitila abantu bandi - uku ekulanda kwa kwa yawe pantu alibilishe ukutalamina

Chapter 30

¹ Icebo caishile kuli yeremia ukufuma kuli yawe, ukweba ati,² " ifi efyo yawe, Lesa wakwa isreali, alanda ati, ' Lemba mu mufungilo ifyebonye ifyo nebo nandile kuli webo. ³ kanshi lolesha, inshiku shileisa - uku ekulanda kwakwa yawe - ulo nkesa ku bwesha abantu bandi ukufuma mulibunkole, isreali na yuda. Nebo, ne yawe, ndilandile. Pantu nebo nkababwesha mu calo ico napele kufikolwe fybo, kabili bakacikwata."⁴ Aya emashiwi yawe apampamike palwa bena isreali na yuda,⁵ " Eco yawe alandila ifyakweba ati, ' Tulyumfwile nkuta ya kutinya lelo teya mutende iyoo. ⁶ Ipusha no kumona nga cakweba ati umwaume ala fyala umwana. Nga kanshi nindo nkomwena umulumendo onse akoenda alikatilile ukuboko pa mala kuba ati. Mwanakashi uukopapa umwana? Kanshi nindo ifinso fyabo fyalukile ifyakubutuluka?⁷ Akalanda! pantu pali bulya bushiku bukaba ubukalamba, ukwabula nabumbi ubwakupalako. Ikaba ninshita yakusakamana kuli yakobo, lelo aka pusukako. ⁸ Efyo cikaba pali bulya bushiku - uku ekulanda kwakwa yawe wamilalo pantu nebo nkakonaula ikoli ukufuma mu mukoshi obe, no kuputaula iminyololo yobe yonse, eco kanshi abalebenshi taba kamiteke ubusha iyoo. ⁹ Lelo bakapepa yawe lesa wabo nokubombela Dabidi imfumu yabo, untu nebo nkacita imfumu palibena. ¹⁰ kashi webo, we mubomfi wandi yakobo, witina uku ekulanda kwakwa yawe kabili witentuka, we isreali. Kanshi mona, nebo ndi nokukubwesha ukufuma ukutali, naba mubafyashi bobe ukumifumya mu calo ca busha. Yakobo akabwela no kwisa kuba no mutende; akaba uwa cingililwa, kabili ta mwakabe fyakutinya iyoo. ¹¹ pantu ndi nobe uku ekulanda kwakwa yawe mukukupususha. Elo nkaleta impela umupwilapo mu fyalo fyonse umo namisa langanishishe. lelo mucinefye nshakalete impela kuli webo iyoo, nangulaline nakukalipila mumulinganya kabili tawakashalefye webo ukwabula ukuli munwa. ¹² Pantu yawe alanda ifi, ' ukucenwa kobe takuli kwakupola iyoo; ifilonda fyobe filibolele. ¹³ Tapali nangu umo uwakukupatilako umulandu obe; takuli muti wakuposha ifilonda fyobe. ¹⁴ Abatemwikwa bobe baliku labileko. Tabakakufwaye iyooo, pantu nebo ndikucenene necilonda ca mulwani no kukalipila kwakwa shikulu umunkalwe pamulandu wabwingi bwa mampulu yobe kabili nemintapendwa ya membu shobe. ¹⁵

Nindo ukapundila mutule pakucenwa kobe? ubukali bobe tabuli bwakupola iyoo. Pamulandu wabwingi bwa mampulu yobe, imintapendwa ya membu shobe, ninebo ncitile ifi fintu fyonse kuli webo. ¹⁶ kanshi uyo onse uukakonaula nao akonaulwa, na balwani bobe bakasendwa muli bunkole. Pantu abo bonse abakucusha bakesa kuba incushi, kabili nebo nkalenga abo bonse abakokonaula webo ubonaushi. ¹⁷ Pantu nkaleta upola pali webo; nakuposha ku filonda fyobe uku ekulanda kwakwa yawe nebo nkacita ifi pantu balikwi tile: uwakusulwa. Takwaba nangu umo uusakamana uyu siyoni." ¹⁸ Yawe alanda ifi, "Mona, nebo nkofwaya ukubwisha ishuko pa ma Hema yakwe yakobo nokulanga inkumbu pa mayanda yakwe. Elo umusumba uka kulwa pa mwina wafitantala, ne nshanshisho shikabwelela apo shale. ¹⁹ Elo ulwimbo lwakulumbanya ne ciunda cakusangalala fikafuma kuli bena, pantu nkaba fusha lelo tekubacefya iyoo; nkaba cindamika pakwebati bekasulwa. ²⁰ Elo abantu babo bakesa kuba kubati nifilya bali kale, no lukuta lwabo lukapampamikwa pacinso candi ulo nebo nkakanda abo bonse abako bapakasa palinomba. ²¹ Intungulushi yabo ikafuma mulibena. Akafuma pakati kabo ulo nebo nkamuleta mupepi kabili nolo akopalama kuli nebo. Nga ntacitile ifi, ninani wingesha uku palama kuli nebo? uku ekulanda kwakwa yawe. ²² Eco mwebo mukaba abantu bandi, na ndibo nkaba Lesa wenu. ²³ Moneni, icimwela cakwa yawe, icicipyu cakwe, caya. Cipupu camuyyaya. Cikoya kupukanya imitwe ya bantu ababifi. ²⁴ Icipyu cskwa yawe tacakabweluluke makafye cikabombe nokuleta mumuntima wakwe ubufwayo bwa mapange yakwe. Munshiku shakulekelesha, elo mwebo

Chapter 31

¹ "Pali ilya nshita -uku ekulanda kwakwa Yawe -Nkaba Lesa wa mikowa yonse iya mu Isreali kabili bakaba abantu bandi. ² Yawe alanda ifi, "Abantu abapusuka ulupanga balisangile ububile mu matololo; Nkoya kupela ukutusha kuli Isreali." ³ Yawe ali monekele kuli nebo ku kale kabili alandile ati, "Nalikutemwa webo, Isreali no kutemwa kwa Muyayaya. Eco ndi kukulile kuli nebo nemwine ne cipangano ca cishinka. ⁴ Nkamikuula mwebo nakabili eco mwebo muka kuulwa, nacingu Isreali, Ukemya nakabili utuoma tobe kabili ukaya no kushana kwa kusansamuka. ⁵ Uka limba nakabili amabala ya myangashi pa mpili sha mu samaria, abalimi baka umba kabili bakabika ifisabo mu mulimo wa bune. ⁶ Pantu ubushiku bukesa ulo bakalinda mu mpili sha kwa Efraimu bakabila. Íma, natuleya ku Sione kuli Yawe Lesa wesu." ⁷ Pantu Yawe alanda ifi, "Pundeni no kwanga pali Yakobo! Pundeni noku sansamuka pa bakalamba ba bantu ba nko! Lekení uku lumbanya ku mfwiwe. Landa, Yawe ali puswishe abantu bakwe, abashalamo mu Isreali." ⁸ Mona, Ndi pa ku bakwisha ukufuma kufyalo fya ku kapinda ka kukuso. Nka bakolonganya uku fuma ku ncende sha pe sonde ishakutali. Impofu na balema bakaba pali bena; bana mayo ba mafumo na bo abali pakupapa bakaba na bena Ibumba likalamba likabwela pano. ⁹ Bakesa bakolila; Nkobatungulula palya ba kala cita ukupapata kwabo. Nka balenga ukwenda ku tumilonga twa menshi mu nshila iyakutamba lala Tabaka ipunune muli Yena, pantu mkaba ibeli lyandi." ¹⁰ "Umfweni icebo cakwa Yawe, mwe nko. Bileni mululamba lwa kutali. Mwebo mwe nko mufwiwe ukulanda ati, ilyo uwasalangenye Isreali ako mukolonganya kabili no ku musunga ena filya kacema asunga impaanga shakwe." ¹¹ Pantu Yawe ali shitile ya kobo kabili ali mupuswishe ena ukufuma kukuboko uko ukwali ukwakukosesha kuli ena. ¹² Elo bakesa no kusangalala pa mulu mu Sione. Ifinso fyabo fikabalika pa mulandu wa bune bwakwa Yawe, pa ngano no mwanagashi upya, pa mafuta elo na patwana ngano no mwanagashi upya, pa mafuta elo patwana twa mpaanga ne ng'ombe. Pantu imyeo yabo ikesa kuba kubati libalalyatapililwa, kabili tabakomfwepo ubulanda nkabili. ¹³ Elo bana cisungu ba kasangala noku cinda na baume abaice elo na baume abakote bakaba capamo. Pantu nkapilibula ukulosa kwabo mukusefya. Nka kwata inkumbu kuli bena kabili no ku balenga ukusangalala mwipunda lya bulanda. ¹⁴ Elo Nebo nkekusha imyeo yaba shima pepo mubwingi Abantu bandi bakaisusha abene no bune bwandi -uku ekulanda kwakwa Yawe. Yawe alanda ifi; "Ishiwi lilyumfwikile mu Rama, ¹⁵ ukulila nokusha kwa kutapata. kulosa kwa kwa Rekele akolosa pa bana bakwe. Alikene ukutalalika palwa bena pantu tabalipo." ¹⁶ Yawe alanda ifi, "kanye shiwi lyobe ku kulosa na menso yobe kufilamba; kuli cilambu pa mulimo obe -uku ekulanda kwa kwa Yawe -abana bobe baka bwela ukufuma mu calo ca balwani. ¹⁷ Kuli subilo kuntashi yobe -uku ekulanda kwakwa Yawe -aba mulupwa bobe baka bwela mukati bamipaka yabo." ¹⁸ "Nebo mucine ndyumfwile ubulanda bwakwa Efraimu, "walinkandile nebo, kabili nali kandelwe kubati ciponti ca ngombe. mbwisha nebo kabili nko bweshiwa, pantu uli Yawe Lesa wandi. ¹⁹ Pantu panuma nabwela kuli webo, nali langulwike; panuma yakunkansa, Nalyumine pe tanta lyandi. Nalyufwile nsoni kabili nalisebene, pantu nalipumishe umusebanya wa bumusepela bwandi. ²⁰ "Bushe Efraimu te mwana wandi uwakucindama? Bushe temutemwikwa wandi, uwmana mwaume uo mbekelwamo? Pantu lyonse nalanda ifya kupukana na ena, Neili ndesa muku mwita ena mwitontonkanyo lyandi ilya citemwiko. Muli iyi nshila umuntima wandi ulakabilisha ena. Mucine nka kwata inkumbu pali ena uku ekulanda kwa kwa Yawe. ²¹ Bikení ifishibilo munshila palwenu mwebene. Imikeni ifipampa fyakulangila palwenu mwebene. Bikení amano yenu mu nshila iisuma, inshila mufwiwe ukusenda. Bweleni, nacingu Isreali! bweleni kuli iyi misumba yenu. ²² Bushe ni panshita ndo mukale kushinga, mwe bana banakashi abakubula icitetekelo? Pantu Yawe alipangile ifintu fimo ifipya pe sonde -namayo alishingulwike umwaume wakukosa. ²³ Yawe wa mulalo, Lesa wakwa Isreali, alanda ifi, "ulo nabwisha abantu ku calo cabo, baka landa ifi mu calo cakwa Yuda elo ne misumba, Yawe enga kupala webo, webo we ncende yalungama umo ekala, webo we lupili lwa mushilo." ²⁴ Pantu Yuda elo ne misumba shaiko shonse bakekala mulya bonse, kubati balimi na bo aba fumya imikuni yabo. ²⁵ Pantu nka lenga abo abanaka ukunwa, kabili ndesusha bonse aba tempoka." ²⁶ Panuma, ya ifi nalibukile, kabili nailwike ukwebati, utulo twandi twabweshiwapo. ²⁷ "Lolesha, inshiku shikoisa -uku ekulanda kwa kwa Yawe -ulo nebo nkalimba amayanda ya mu Isreali elo na Yuda no lubuto lwa muntu elo ne mbuto sha nama. ²⁸ ku

kale, Nali babikile pa ku bebetwa uku batula kabili no kubalepaula, ukubamfya, ukonaula kabili ukubaletela ubusanso bena. Lelo munshiku shikoisa, Nebo nkabalinda, mukwebati nginga ba kuula kabili no kubalimba bena uku ekulanda kwa kwa Yawe.²⁹ Muli isho nshiku takuli uukatila nakabili, 'Bashifwe balilile imyangashi yaku sasamina, lelo amenso ya bana yabe ngwishi.'³⁰ Pantu umuntu onse akafwa mu mampulu yakwe umwine; Onse uwalya imyangashi yakusasamina, amenso yakwe yakaba ngwishi.³¹ Lolesha, ubushiku bukoisa -uku ekulanda kwa kwa Yawe -ulo Nebo nkalinba icipangano icipya naba ng'anda nkalinba icipangano icipya naba nganda yakwa isreali elo na ba nganda yakwa Yuda.³² Tacakabe kubati cipangano ico na limbile na ba shibo munshiku ulo naba sendele pa kuboko kwabo ukubafumya mu calo ca Egupti, pa mulandu bali tobela icipangano candi, pa mulandu bali tobela icipangano candi, nangula nali umulume kuli bena -uku ekulanda kwakwa Yawe.³³ Ici eclipangano ico nko limba na ba nganda yakwa Isreali panuma ya ishi nshiku -uku ekulanda kwa kwa Yawe. Nkobika amalango yandi muli bena kabili nkayalemba pa mitima yabo pantu nkaba Lesa wabo, kabili bakaba abantu bandi.³⁴ Elo cila muntu takale funda umwina mupalamano wakwe, nangu umwaume ukufunda wabo no kulanda ati, Ishiba Yawe! Pantu bonse bakangishiba nebo, ukufuma kuwakucesha muli bena ukuya kuwakulisha -uku ekulanda kwakwa Yawe - pantu Nkabelela amampulu yabo kabili nshake bukishe imemba shabo mwi tontonkanyo."³⁵ Yawe alanda ifi, ni ena uulenga akasuba ukusanika nga bwaca kabili no kubika umweshi ne ntanda ukusanika ubushiku. Ewa bika ba bamba mukusuukana ukwebati amabimbi yakwe yakopoma -Yawe wamilalo eshina lyakwe.³⁶ "Kanofye ifi fintu fya kubelela fyafuma ku cinso candi -uku eku landa kwakwa Yawe -elo na bamubufyashi bwakwa Isreali bakaleka ukuba icalo kucinsu candi nebo."³⁷ Yawe alenda ifi, "kano fya ubutali bwa myulu nga kuti bwapimwa, kabili nga cingaba ukwebati umufula we sonde panshi winga sangwa, elo nebo nginga lekesha aba mu bufyashi bonse abakwa Isreali pa mulandu waifyonse ifyo bacita -uku ekulanda kwakwa Yawe."³⁸ "Lolesha inshiku shikoisa -uku ekulanda kwa kwa Yawe =ulo umusumba ukukulwa cipya apya kuli nebo, ukufuma kulupungu lwakwa Hananele ukuya ku mpongolo yaku cifutu.³⁹ Elo umwando wakulingilako ukaya nakabili ukutantalilako, ku kapili ka Garebu kabili no kushinguluka Goa.⁴⁰ Onse umupokapoka wa fitumbi elo ne mito kabili na mailime yonse ukuya ku mupokapoka wa Kidroni ukufikafye na kucifutu ca patulwako kuli Yawe. umusumba tawaka pone nangu ukucimfiwa nakabili ,

Chapter 32

¹ Ici ecebo caishile kuli Yeremia ukufuma kuli Yawe mumwaka walenga ikumi limo uwakwa Sedekia imfumu ya mu Yuda, mumwaka walenga ikumi limo na cine konse konse uwakwa Nebukandinesa.² Pali ilya nshita, umulalo wa mfumu ya mu Babele walikutebelela Yerusalmemu, kabili na Yeremia kasesema alibikilwe mucifungo mulubansa lwa bakalinda, pa nga'nda ya mfumu ya mu Yuda.³ Sedekia imfumu ya mu Yuda yalimubikile mucifungo nokweba ati, "Nindo usesemena nokweba ati, Yawealyebele ifi; Mona, nebo ndinokupela uyu musumba muminwe ya mfumu ya ku Babele kabili nayo ikaupokolola.⁴ Sedekia imfyumu ya mu Yuda tayakafyuke ukufuma muminwe yabena Kaldi, ico yena mukukana twishika ikapelwa muminwe ya mfumu ya ku Bebele. Imilomo yakwe ikalanda kumilomo ya mfumu, kabili amenso yakwe yali nokumonaamenso ya mfumu.⁵ Yena ikasenda Sedekia ku Babele, kabili akekallilila kulya nkasuke nebo nkamubombepo uku ekulanda kwa kwa Yawe. Nangu mwingalwa nabena Kaldi, tamwakaba cimfy?"⁶ Yeremia alyebele ati, "Icebo ca kwa Yawe calishile kuli nebo ukweba ati,⁷ "Mona, Hanameli umwana mwaume wakwa shalumi nokolume akoisa kuli webo kabili akoisa kukweba, "Ushite icilime candi ico caba mu Anototi ukuti cibe icobe, ico insambu yakucishita lilikuli webo.⁸ Nolu, ngefyo Yawe alandile, Hanameli, mwana yama, alishile kuli nebo mulubansa lwa bakalinda nokweba ati kuli nebo, "Ushite icilime candi ico icili mumpanga ya kwa Benjamini, ico insambu yabupyani ili kuli webo kabili nensambu yakucishita ili kuli webo.⁹ Eco ushite wemwine." Nolu nebo nalishibile ukweba ati ici cebo ca kwa Yawe. Eco nebo nalishitile icilime mu Anototi ukufuma kuli Hanameli mwana yama, kabili nebo nalipimine Silfere, amashekele ikumi limo na cine lubali mucipimo.¹⁰ Nolu nebo nalilembele mu mufungilo na ukuukakatika, kabili nalikwete bakambone ukuba ubunte, Elo nebo nalipimine silfere mucipimo.¹¹ Necakonkelepo nebo nalisendele icicitwa cashitwa ico icakakatikwe, ukukonka ikambisho nefipope kabili neco icicifwa icishakakatikwe.¹² Nebo nalipele umufungilo wakakatikwa kuli Baraki umwana mwaume wakwa Neria umwana mwaume wa kwa Maseia pa menso ya kwa Hanameli, mwana yama, kabili na bakambone abalembele mumufungilo wakukaka. tikwa, kabili na pa menso ya bonse abena Yuda abaikele mulubansa lwa bakalinda.¹³ Eco nebo nalipele ikambisho kuli Baroki pa mulola wabo, Nebo nalyebele ati,¹⁴ "Yawe wamilalo, Lesa wa kwa Isreali, Alyebele ifi; Sendeni ubu butantiko bwafilembelwe. Fyonse apalembelwe ifishitilwe ifyo ifyakakatikilwe aya cicitwa cashitilwe, nakuyakufibika muli mafukula webumba pa kweba ati fikekale inshita ntali.¹⁵ Ico Yawe yamilalo, Lesa wakwa Isreali, alyebele ifi; Amayanda, ifilime, kabili namabala ya myangashi yakashitwa nakabili muli iyi impanga."¹⁶ Panuma nebo napele apalembelwe ifyashitilwe ku Baroki mwana Neria, nebo nalipepele kuli Yawe nokweba ati,¹⁷ "Ubulanda shikulu Yawe! Mona! webofye weka walipanga imyulu na pano calo ku maka yobe kabili nokuboko kobe ukwasumbulwa. Takuli nangu cimo ico ulanda icingakosa kuli webo ukucicita.¹⁸ Ulanga ukutemwa kwa kutwalilila ku makana kabili nokupongolola ifilubo fya bantu mumolu yabana babo ababakonkapo. Webo uli kulishe kabili niwe Lesa wapulamo; Yawe wamilalo eshina lyobe.¹⁹ Webo walikula mumano kabili ulipulilemo mumicitile, ico amenso yobe yalisukile kuli yonse imisango yabantu, kukupa kumuntu ifyo imibele neficitwa fyakwe fikabila.²⁰ Webo walicitile ifishibilo nefisungusho mucalo ca Egupti. Ukufika nakubushiku bwelelo muno mu Isreali kabili namukati kabantunse bonse, walilenga ishina lyobe ukwishibikwa.²¹ Ico webo walifumishe

abantu bobe abena Isreali ukufuma mu calo ca Egupti ku fishibilo nefisungusho, nokuboko kobe ukwa maka, ukuboko kobe ukwasumbulwa kabili nokufinya ukukalamba.²² Nolu walibapele ici calo -ico eco walapile kufikolwe fyakwe ukubapa bena -impanga iyifumfumuna umukaka nobuci.²³ Eco balingile nokucibula. Lelo tababelele ishiwi lyobe nangu kumfwila amafunde yobe. Tapali ico bacitile pafyo wabakambishe ukucita, eco waliletele ifi finkunkla fyonse pali bena.²⁴ Mona! ukutebelele kulyandatulwe ukufika ku mulu wa musumba ku kuupoka. Ico pamulandu walupanga, icipowe, necikuko umusumba ulipelwe muminwe yabena kaldi abo abakoulwisha lwena. Ico eco webo waebele ukucitika cikocitika, kabili mona webo ukotamba.²⁵ Nolu webo wemwine walyebele kuli nevo ati, "Ushite icilime wemwine na silfere kabili ukwate ulo uyu musumba ukopelwa muminwe yabena Kaldi." ²⁶ Icebo ca kwa Yawe calishile kuli Yeremia ukweba ati, ²⁷ "Mona! Nebo nine Yawe, Lesa wabantunse bonse. Bushe kuli icakukosa icili conse kuli nevo ukucicita?" ²⁸ Eco kanshi Yawe alyebele ifi, "Mona, nevo nalapela uyu musumba muminwe yabena Kaldi na Nebukadinesa imfumu ya Babele. Yena ikaupokolola." ²⁹ Abena Kaldi abakolwisha uyu musumba bakesa kusonteka umulio kuli uyu musumba nokutenge, ukubikapofye na mayanda ayo ayo pamutenge wayako abantu balikushinshimwina baali nokupongolola icita camitulo kumilungu imbi mukusonsomba nevo.³⁰ Ico abantu ba kwa Isreali na Yuda bantu abo abacita ububi ukwabula ukutwishika pamulola wa mesno yandi ukufula kulibumusepela bwabo. Abantu ba kwa Isreali balintendekele nevo ukwabula ukutwishika nemicitile ya minwe yabo -uku ekulanda kwakwa Yawe.³¹ Yawe alilandile ukweba ati uyu musumba wakusonsomba ubukali bwandi necipyu ukufula pabushiku ulo baukulile. Caliba ifyo ngefi ukufika nabuno bushiku. Eco nevo nkoufumya kumulola wa cinso candi.³² Pamulandu wabubifi bonse ubwa bantu ba kwa Isreali na Yuda, ifintu ifyo bacita ifyakusonsomba nevo -bena, imfumu shabo, bacibinda babo, bashima pepo, bakasesema, kabili nomuntu onse mu Yuda nabekashi ba mu Yerusalemu.³³ Bena balyalwile ifyanuma fyabo kuli nevo lelo tefinso fyabo nangu nevo nabasambilishe necilaka. Nalyeseshe ukubasambilishe lelo tapalipo nangu umo uwakumfwa ku kupokelela ukulungikwa.³⁴ Balibikile ifilubi fya makankamike yabo mu ng'anda ikutwa kwishina lyandi, ukuikowesha.³⁵ Balikulile imisansama ya kwa Baali mumipokapoka ya kwa Beni Hinomi kukubika abana baume babo na bana banakashi babo mumulilo kuli Moleki, Nebo ntabakambishe. Tacalipo mumano yandi ukweba ati bena kuti bacita ici cintu camuselu kabili nokulenga Yuda ukubembuka." ³⁶ Eco nomba kanshi, Nebo, Yawe, Lesa wa kwa Isreali, nkolanda ifi palwa uyu musumba, umusumba uo mweba mukoeba ukweba ati, cilipelwe muminwe ya mfumu ya ku Babele kulupanga kucipowe, necikuko.³⁷ Mona, nevo ndinokubalanganika ukufuma mu ncende yonse umo nevo banatamfishe kubukali bwandi umo nevo nabatamfishe kubukali bwandi necipyu, ubukali, kabili nokufulwa ukukalamba. Nebo ndimukubabwesha muli iyi ncende kabili nokwikala mukucingililwa.³⁸ Nolu bena bakaba bantu bandi, kabili nevo nkaba Lesa wabo.³⁹ Nebo nkabapa umutima umo kabili nomubela umo uwakupa umucinshi kuli nevo cilabushiku pakweba ati cikalekuba bwino kuli bena naba ndupwa shabo ishikakonkapo.⁴⁰ Nolu nevo nkacita icipangano camuyaya nabo, ukweba ati nevo kuli bena. Nkabika Ubucindami bwandi munitima yabo pakwebati tabakafutuke nakabili ukufuma kuli nevo.⁴¹ Nolu nevo nkasekelela mukucita ica bune kuli bena. Nebo mucishika nkabalenga ukulimbwa muli iyi mpanga namutima wandi onse kabili na umweo wandi onse.⁴² Ico yawe alyebele ifi, "Ifyofye nevo naletele ifi finkunka fyonse ifyakulisha pali aba bantu, efyo nevo nkaleta pali bena bonse ubusuma bwa fintu ifyo nevo nandile ukubacitila bena." ⁴³ Nolu ifilime fikashitwa muli iyi mpanga iyo mweba mukoeba ati, "Iyi mpanga ilyonaikile, iyo itakwete umuntu nangu ni nama Yena ilipelwe muminwe yabena Kaldi." ⁴⁴ Bena bakalekushita ifilime na Silfere kabili nokulemba mumifungilo iyakakatikwa. Bakakolonganya bakambone mu calo ca kwa Benjamini, ukwisula Yerusalemu yonse nemisumba ya kwa Yuda, mumusumba mu calo camilundu kabili namumpanga shakukuluka, kabili namumisumba ya mu Negebi. Ico nevo nkabwelulusha bunkole bwabo -uku ekulanda kwa kwa

Chapter 33

¹ Elo icebo ca kwa Yawe calishile kuli Yeremia umuku wabubili ilyo ali alifungilwe mukati kalubansa lwaba kalinda, akolanda ati, ² "Yawe, kabumba akolanda ci -Yawe, uulenga pakwebati ci beko -Yawe eshina lyakwe, 'kuta kuli nevo elo nkokwasuka." ³ Naine nkolangilila ifintu ifikalamba kuli webo, ifyakupapusha ifyo shumfwa." ⁴ Lelo Yawe Lesa wa kwa Israeli, akolandile fi palwa mayanda a muli uyu musumba na mayanda ya mfumu sha kwa Yuda ayabongololwa pa mulandu wafibumbili fyakucinga no lupanga, ' ⁵ Abena kalunde bakoisa mukulwa nokwisusha amayanda ne fitumbi fyabantu abo nkoipaya ku bukali bwandi ne cipyu, elo nkalekufisa icinso candi ukufuma kuli uyu musumba pamulandu wabubifi bwabo bonse. ⁶ Lelo moneni, ndi pakuleta ukundapa nokuposha, pantu nkobondapa elo nkoleta kuli bena ukufulisha umutende, ne cishinka. ⁷ Lelo nkobwesha bu nkolebwa kwa Yuda Isreali; nkabakula nga pa kwamba. ⁸ Elo nkalekusangulula ukulekufuma ku mampulu yabo yonse ayo babembukila nevo. Nkelela imembu shabo shonse isho bacita kuli nevo, elo na shonse nshila isho basangukile. nevo. ⁹ Lelo uyu musumba ukusekuba kulinebo icipe cakusansamuka, ulwimbo lwakulumbanya no mucinshi ku nko shonse isha pesonde abakalekumfwa ifintu ifintu ifyabune ifyo nkaucita. Elo bakalekutina no kututuma pamulandu wa fintu fyonse ifyabune no mutende ifyo nkapela kuli wena. ¹⁰ Yawe akolandile ci, 'muli incende payo imwe nomba mukolanda, "ni mu cibolya, incende umushikoba umuntu nolo ni nama, ifi fiko mfwika nakabili. ¹¹ Icongongo ca kusekelela ne congongo cakusansamuka, icongongo cakwa shibwina ne congongo cakwa nabwina icongongo caba kolanda ati, ulo bakoleta imitulo yakutotela ku nganda ya kwa Yawe, "Toteni kuli Yawe wa milalo, pakwebati Yawe wa bune, ne citemwiko cakwe icishifilwa ca muyayaya!" pantu nkabwesha bankole ba calo ngefyo bali kale, 'efikolanda Yawe. ¹² Yawe wamilalo akolandile fi; "muli incende yacibilya, umo nomba tamuli

umuntu nelo ni nama mu musumba yaciko yonse nakabili mukalekuba umulemfwe umo bakacema ba kalekulishisha imikuni yabo.¹³ Mu musumba mu calo campili, iyalulamba, lelo mu negebu, mu calo cakwa Benyamini na monse ukushinguluka Yerusalemu, na mu misumba ya kwa Yuda, imikuni nakabili Yawe akolanda.¹⁴ 'Lolesha! Inshiku shikoisa - uku ekulanda kwa kwa Yawe -ulo nkocita ico nalaile ku nganda ya kwa Isreali ne nganda ya kwa Yuda.¹⁵ Muli shilya nshiku na muli ilyanshita nkalenga umusambo wabulungamui ukukula kuli Davidi, elo akalekucita bupingushi no bulungami mu calo.¹⁶ Mu nshiku shilya YUda akapusuka, na Yerusalemu akalekwikala mu ku cingililwa pantu ifi efyo akalekwitwa, "Yawe ebulungami bwesu."¹⁷ Lelo Yawe akolandile ci; 'umuntu ukufuma kulupwa lwakwa Davidi takakalebulwa ukwikala pacipuna cabufumu mu nganda yakwa Isreali,¹⁸ Nangu muntu ukufuma kuli bushimapepo bwa bwina lebi ukulekubulwa pacinso candi ukwimya imitululo yakoca ukoca ifyakulya fyakutula, no kulekucita imitululo shangano inshita yonse."¹⁹ Icebo ca kwa Yawe calishile kuli Yeremia, ci kolanda ati,²⁰ "Yawe akolanda ci; 'nga mukoonaula icipangano candi ca kasuba no bushiku pakweba ati takwakalekubapo libili akasuba nolo ubushiku inshita shabo ishakulinga,²¹ Elo mukalekonaula icipangano candi na Dabidi umubomfi wandi, pakweba ati, ta katale akwapo ulupwa uwakwikala pacipuna cakwe icabufumu, elo icipangano candi nabashomapepo ba bwina lebi, ababomfi bandi.²² Nge milalo ya mu mulu tekuti ilekupendwa elo ngo musesenga wa mu lulamba lwabemba tekuti upimwe, elyo nkafusha ulupwa lwa kwa Dabidi umubomfi wandi na bena lebi abakobombela ku cinso candi."²³ Icebo ca kwa Yawe calishile kuli Yeremia ci kolanda ati,²⁴ "Bushe taukoyangwa ifyo aba bantu balandile ulo balandile ati, 'Indupwa shibili isho Yawe asalile, nomba alishikene?" muli inshila bakosula abantu bandi ukulelanda ati tabalipo libili uluko mu cinso cabo.²⁵ Nebo, Yawe, nkolanda ci, 'nga nebo shishimpile icipangano ca kasuba nobushiku, umfwa nebo shishikile ifipopefya mulu ne sonde,²⁶ Elo nkakana ubufyashi bwa kwa Jacobo na Dabidi umubomfi wandi no kukana leta umuntu ukufuma kuli bena ukutungulula pa bufyashi bwakwa Abraham, isaac, na Jacob. Pantu nkafumyapo bunkole bwabo no kubabelela

Chapter 34

¹ Icebo caishile kuli Yelemia ukufuma kuli Yawe ulo Nebukatinasa imfumu yaku Babele nefita fyakwe fyonse, namabufumu yonse aya pesonde, ne ncende shonse ishaha mu maka yakwe, na bamtu babo balimukucito bulwi pali Yelusalemu ne misumba yakwe yonse, ukebati: ² "Yawe, Lesa wakwa Israeli alanda ifi: kabiye ukalande kuli Sedekia imfumu yaku Yuda nokumwebati, 'Yawe alandefi: mona, ndimukupela uyu musumba mumaboko ya mfumu yaku Babele. Ikaoca.³ Tawakafulumuke ukufuma mukuboko kwakwe, ico mucine bakakufyambata mokukupela mukuboko kwakwe. Amenso yobe yakalolesha pa menso yamfumu yaku Babele; akalanda nobe ulo ukaya ku Babele.'⁴ Kutika kucebo cakwa Yawe, Sedekia imfumu yaku Yuda! Yawe alandile webo ifi ifikukumine, 'Tawakafwe ku lupanga.⁵ Ukafta mumutelelwa. kubati conto ca mulilo ca fikolwe fyobe, ba shamfimu abakutangilile, bakoca umubili obe. Bakalanda ati, "kalanda, shikulu!" Bakakwimbila icimbo ca malilo. Nomba nalanda- ici cisemo cakwa Yawe."⁶ Eco Yelemia kasesema alisosele ifi fyebo fyonse kuli sedekia imfumu yaku Yuda mu Yelusalemu.⁷ Ifita fya mfumu yaku Babele fyalicitile ubulwi na Yerusalemu ne misumba yonse iyashala iya mu Yuda: Lakishi, na Aseka. Iyi misumba yaku Yuda yalishela nge misumba yamalinga.⁸ Icebo calishile kuli Yeremia ukufuma kuli Yawe panuma imfumu Sedekia yacitile icipangano nabantu bonse abamu Yerusalemu, ukubila ukulubulwa kuli bena,⁹ ati umuntu onse afwile ukulubula umusha wakwe umu Hwbere, kuli bonse umwaume no mwanakashi; eco onse afwile ukukwata umusha uwaci Yeda, uwali ni wabo.¹⁰ Eco intungulushi shonse nabantu balingile mu cipangano cakwebati umuntu onse akalubula abasha bakwe abaume nabanakashi pakwebati tabanokelwe mu busha nakabili. Balyumfwilile nokubalubula.¹¹ Nomba panuma yaici balipilbwile amano yabo, balibweshe abasha abo balubwile. balibapatikishe ukuba abasha nakabili.¹² Eco icebo cakwa Yawe calishile kuli Yeremia ukwebati,¹³ "Yawe Lesa wakwa Israeli, alanda ici, Nebo nemwine nalicitile icipangano nefikolwe fyenu pabushiku ubo nabafumishe calo ca Egupti, ukufuma mu ng'anda yabusha. Elo nalandile ati,¹⁴ "pampela ya cila myaka cunelubali, cila muntu afwile ukutamfya wabo, umu Hebere munankwe uwaishitishe umwine kuli webo kabili uwakubombele pa myaka mutanda. Muleke aye mubu ntungwa." Nomba ifikolwe fyobe tafyaumfwile kuli nebo nangu ukuteya mika amatwi yabo kuli nebo.¹⁵ Nomba mwebone mwaliebelele nokutampa ukucita ifyakulungama mu menso yandi. Mwalibilili ubuntungwa, cila muntu ku mwinamupalamano, kabili mwalicitile icipangano ku cinso candi mu ng'anda iikutilwa mwishina lyandi.¹⁶ Nomba kabili mwalipilikile nokubifya ishina lyandi, mwalengele umuntu onse ukubwasha abasha bakwe abaume nabanakashi, balya abo mwatamfishe ukuya uka balimukufwaya ukuya.Mwalibatikishe ukuba basha benu nakabili.¹⁷ Eco Yawe alandefi, 'Mwebone mwebene tamwaumfwile kuli nebo. Mwalilingile ukubile ukulubulwa, mwebone bonse, kuli ba wenu nabena Israeki banenu. Eco mona, ndimukubula ukulubulwa kuli webo- ici cisemo cakwa Yawe- ublubulwa kwa lupanga, icikuko, necipowe, pantu nkamicitila icintu cakutinya ku cinso cama bufumu yinse pe sende.¹⁸ Elo nkakanda abantu abatotela icipangano candi, abashasungile ifyebo fya cipangano ico bapangileku cinso candi, ulo paputwile umulume wa ng'ombe pakati no kwenda pakati kafipande fya ciko,¹⁹ elo intungulushi shakwa Yuda na Yerusalemu, ba mutungwi naba shimapepo, nabantu bonse abamu calo balyendele pakati kafipande fya mulume wa ng'ombe.²⁰ Nkabalapela mukuboko kwa balwani babo namukuboko kwa abo abfwaya imyeo yabo. Imibili yabo ikaba cilyo cifyoni fya mulwelele ne nama shamumpanga pe sonde.²¹ Eco nkapela Sedekia imfumu yuku Yuda nentungulushi shakwe mukuboko kwa balwani babo namukuboko kwa abo abakofwaya umweo wabo, namu kuboko kwa fita fya mfumu yaku Babele abo abakwimine.²² Mona, ndimukupela

icipope - ici cusemo cakwa Yawe- kabili nkababweshwa muli uno musumba mukucita bilwi nao nokuusenda, noku oca. Pantu nkacita imisumba yakwa Yuda ifibolya umutaba

Chapter 35

¹ Icebo cilya calishile kuli yeremia ukufuma kuli yawe mu shiku shakwa yehoyakimu umwana mwaume wakwa yoshia imfumu yakwa yuda, ukweba ati, ² "kauye ku lupwa lwa bena Rekabu no kulanda nabo. Nolu ubelete ku ng'anda yandi, mu muputule umo mulya, kabili ubapele umwangashi wakunwa." ³ Eco nabulile yasania umwana mwaume wakwa yeremia umwana mwaume wakwa Habasinia na bamunyina, na bonse abana baume bakwe, na lonse ulupwa lwakwa Rekabu. ⁴ Nalibaletele bena ku ng'anda yakwa yawe, mu miputule ya bana baume bakwa Hanani umwana mwaume wakwa igidalia, umuntu wakwa lesa. Inshi imiputule shali pambali ya muputule wa ntungulushi, uyo wali pamulu wa muputule wakwa maaseya umwana mwaume wakwa shalumu, kasunga wapongolo. ⁵ Elo nebo nalibikile amabakuli ne nkombo ishaisulamo umwangashi kuntashi ya bena rekabu bo kulanda kuli bena, " nwenimo umwangashi." ⁶ Lelo balilandile abati, "Tatwakanwe umwangashi uuli onse pantu icikolwe censu, yanadabu umwana mwaume wakwa rekabu, akambisha fwebo, 'mwilekunwa umwangashi uuli onse, nangu mwebo nelyo abana benu umuyayaya. ⁷ Nakabili, mwilekukula mayanda ayali yonse, ukutanda imbuto iyili yonse nangu kulima amabala yamyangashi, ifi tefyenu. Pantu mwebo mufwile ukwikala mumahema mushiku shenu shonse, ukwebati mukekale inshiku ishingi mu calo umo mukoikala kubati balebeshi. ⁸ Twalikwete ukubela ishiwi lyakwa yonadabu umwana mwaume wakwa Rekabu, icikolwe sensu, monse mulya alitukambishe fwebo kukukananwa umwangashimushiku shensu shonse, fwebo abakashi besu, abana baume besu na bana besu abanakashi. ⁹ Tatwakakulalepo amayanda yakwi kalamo, kabili tamwakabe ibala lyamwangashi, icilime, nangu imbuto shensu. ¹⁰ Twalikala mwiheba kabili natubela no kucita fyonse ifyo yonadabu icikolwe censu atukabishe. ¹¹ Lelo ulo mfumu nebukadnesari yaku Babele yasanshile icalo, twalilandile, inseni tumfwile twaya ku yerusalemu ku kubutuka ukufuma ku kaldi na bena Aramu. Eco twaikalila mu yerusalemu." ¹² Nolu icebo cakwa yawe calishie kuli yeremia, cilelanda ati, ¹³ "yawe wa mabumba, lesa wakwa isreali, alandile ifi, 'kauye no kulanda ku baume bakwa yuda na bekashi ba mu yerusalemu, "Bushe tamulapokelela ukulungika no kufumfwa ku fyebo fyandi? - uku ekulanda kwakwa yawe. ¹⁴ Ifyebo fyakwa yanadabu umwana mwaume wakwa Rekabu ati alipele kubana bakwe abaume kabati likambisho, takuli kunwa umwangashi uuli onse waliba mutande ukufika nalelo. Balikubela icikolwe caba amakambisho. Lelo pali nebo palwandi indapanga umukosha ukubilisha kuli mwebo lelo tamumfwa kuli nebo. ¹⁵ Nalituma kuli mwebo abantu bandi bonse, bakasesema. Nalinomukosha mu kubatuma ku kulanda, 'Leka cila muntu aupilibuka ukufuma mushila shibi shabo no kucita imicitile iyisuma; mwileka nangu umo ende nakabili ukukoka imilungu noku banshinshimuna. Micifulo cakwebati, mubwelele mu calo ico napele kuli mwebo ne fikolwe fyenu; lelo tawapepeke amatwi yobe kabili tawaufwile kuli nebo. ¹⁶ Pantu abana bakwa yonadabu umwana mwaume wakwa Rekabu balekonka amafunde aya ifikolwe fyabo fya bapele, lelo aba bantu balikene ukufwa kuli nebo. ¹⁷ Eco yawe, lesa wa mabumba na lesa wakwa isreali alilandile ifi, ' lolesha, indeleta pali yuda na uuli onse ukwikala mu yerusalemu, bonse ububi nalandile pali bena pantu nalilandile kuli bena, lelo tabaufwile naiikutile kuli bena lelo tabayaswiwe." ¹⁸ Yeremia alilandile ku lupwa lwaa ka Rekabu, "yawe wa mabumba, lesa wakwa isreali, alilandile ifi: mwalyufwile ku makambisho yakwa yonadabu icikolwe cenu kabili mwaliyasunga yonse mulibakile amafunde yonse ayo namikambishe mwebo ukucita. ¹⁹ Eico yawe wa mabumba, lesa wakwa isreali, alilandile ifi, 'kulakubokolyonse umo uwa kufyalwa ukufuma muli yonadabu umwana mwaume wakwa Rekabu

Chapter 36

¹ caishile nge fyo mu mwaka wakulenga bune uwa kwa yehoakimu umwana mwaume wakwa yosia imfumu ya mu yuda, ukwebati ici cebo calishile kuli yeremia ukufuma kuli yawe, kabili no kweba ati, ² "Buula umufungilo we mwine kabili ulembepe amashiwi yonse ayo nala kweba palwa kwa isreari na yuda, kabili ne nko shonse. ucite ifi pali fyonse ifyo nakweba ukutula ku nshiku sha kwa yosia ukufika na ku bushiku bwa lelo. ³ limbi abantu ba kwa yuda bakomfwa ku finkunka fyonse ifyo nebo nkofwaya ukuleta pali bena. limbi cila umo kuti afutatuka kufuma ku bubi bwakwe, pakwebati nebo nengelela amampulu yabo ne membu shabo." ⁴ Nolu yeremia alikutile Baraki umwana mwaume wa kwa Neria, kabili Baraki alilembele mu mufungilo, ulo yeremia alikulanda mashiwi, amashiwi yonse yawe alandile kuli ena. ⁵ icakonkelepo yeremia alipele ikambisho kuli Baraki. Ena alyebele ati, "nebo ndi mu cifungo kabili tekuti ndekuya ku ng'anda ya kwa yawe. ⁶ Eco webo uli nokuya nokubelenga ukufuma mu mufungilo uyo webo walembele ku kulanda kwandi. Pa bushiku bwa ku shilisha, webo uli no kubelenga amashiwi ya kwa yawe mu kumfwa kwa bantu mu ng'anda yakwe, kabili mu kumfwa kwa yuda yonse abo beshile ukufuma mu misumba yabo ubile aya mashiwi kuli bena. ⁷ limbi ukupapata kwabo ukwa luse kuti kwaisa ku mulola wa kwa yawe. limbi cila muntu kuti afutatutka ukufuma kumibele yakwe iya bubi, pantu bukali ne cipyu ifyo yawe abilisha kuli aba bantu fya kutapata." ⁸ Eco Baraki umwana mwaume wa kwa Neria alicitile fyonse fintu ifyo yeremia kasesema amukambishe ena ukucita. ena alibelengele mu ku bilikisha amashiwiya kwa yawe mu ng'anda ya kwa yawe. ⁹ ulo caishile kuba mu mwaka wa busano kabili no mweshi wa pabula uwa kwa yehoakimu umwana mwaume wa kwa yosia, imfumu ya mu yuda, ukwebati abantu bonse aba mu yerusalemu kabili na bantu abo abaishile ku yerusalemu ukufuma ku misumba ya mu yuda balifungile ukulya ku mulola wa kwa yawe. ¹⁰ Baraki alibelengele mukubiikishi amashiwi ya kwa yeremia mu ng'anda ya kwa yawe, ukutula ku mu putule wa

kwa Gemaria umwana mwaume wa kwa shafani kalemba, mu lubansa lwa pa mulu, ku mpongolo yakwingililapo ku ng'anda yakwa yawe. Ena alicitile fimu kwafwa kwa bantu bonse.¹¹ nomba mikaya umwana mwaume wa kwa Gamaria umwana mwaume wa kwa shafani aumfwile yonse amashiwi ya kwa yawe mu mufungilo.¹² Ena alitemukile ku ng'anda ya mfumu, ku mu putule wa kwa kalemba. Mona, bonse ba cilolo balikele kulya: Elishama kalema, Delaya umwana mwaume wa kwa shemiya, elinatani umwanamwaume wa kwa shefani, kabili sekia umwana mwaume wa kwa Hanania, kabili nabonse ba cilolo.¹³ nolu Mikaya alishimikele kuli bena yonse amashiwi ayo ena aumfwile ayo Baraki abelengele mukubilikisha mu kumfwa kwa bantu.¹⁴ Eco bonse ba cilolo balitumine yendi umwana mwaume wa kwa netaniya umwana mwaume wa kwa shelemia umwana mwaume wa kwa kushi, kuli Baraki. Yendi alyebele ati kuli Baraki, "senda umufungilo mu minwe yobe, umufungilo uyo webo wabelengelemo mu kumfwa kwa bantu, no kwisa." eco baraki umwana mwaume wa kwa Neria alisendele umufungilo mu minwe yakwe kabili alile kuli ba cilolo.¹⁵ Nolu bena balimwebele ati, "ikalako no kubelenga fi mu kumfwa kwesu." Eco baraki alibelengele umufungilo.¹⁶ calicitike fyo ulo bena baumfwile yonse aya mashiwi, cila muntu aliketwe umwenso na kuli uya baraki ati, "fwebo tufwile mu kukana twishika ukufisha yonse aya mashiwi ku mfumu."¹⁷ nolu bena balipwishe baraki ati, "Twebe fwebo, nimu musango ndo webo waishile kulembela yonse aya mashiwi ku kulanda kwa kwa yeremia?"¹⁸ Baraki alibebele ati, "ena alilandile aya yonse mashiwi kuli nebo, kabili naliyalembela muli inki pali uyu mufungilo."¹⁹ Nolu ba cilolo balyebele baraki ati, "kauye, kaifise we mwine, na yeremia, nankwe. Wileka nangu umo eshibe uko webo ukoba."²⁰ Eco bane balibikile umufungilo mu muputule wa kwa elishama kalemba, kabili bena balile ku mfumu mu lubansa kabili bena balifishishe fyonse mu kutesha kwa mfumu.²¹ Nolu imfumu yalitumine yendi ukubuula umufungilo. yendi aliubulile ku muputule wa kwa Elishama kalemba. kabili ena aliubelengele mu kutesha kwa mfumu na ba cilolo bonse uba baiminine lubali lwakwe.²² Nomba imfumu yalikwikala mu ng'anda ya nshita ya mupepo mu mweshi walenga pabula, kabili ne mbabula yalebeba mu ceni caiko.²³ calititikile fyo ukwebati ulo yendi abelengele umulongo wa citatu nangu uwa bune, imfumu apo nishi iliuputwile no mwele no kuwuposa mu mulilo pa mbabula ukusukafye yonse imifungilo yaonaulwa.²⁴ lelo imfumu nangu umo uwababomfi baiko abo baumfwile yonse mashiwi tapali uwakutentuka nangu kulepula insalu shabo.²⁵ Elinatani, Delaya na Gemaria bena baipapatile imfumu ukwebati oca umufungilo, lelo yena tayaumfwile kuli bena iyoo.²⁶ Nolu imfumu yakambishe yeremia, lupwa wakwe, seraya umwana mwaume wa kwa Asrieli na Shelemia umwana mwaume wa kwa Abudeli ukwikata baraki kalemba na yeremia kasesema, lelo yawe alibafishile.²⁷ nolu icebo cakwa yawe calishile kuli yeremia panuma imfumu ilyocele imifungilo kabili na mashiwi ayo baraki alembele mukulanda kwa kwa yeremia, ukweba ati,²⁸ "kanye ubwelelemo, kasende umufungilo umbi uobe wemwine, kabili ulembe muli wena amashiwi yonse ayali mu mufungilo wa ntanshi uwine, uyo yahoakim imfumu ya mu yuda yaocela."²⁹ Nolu uli nokulanda fi kuli yahoakimu imfumu ya mu yuda: 'webo walyocele ulya mufungilo, ukweba ati, "Nindo walembelapo ,imfumu yaku babele mukukana twishika ilinokwisa konaula ici calo, ico ena akaputula fyonse umuntu ne nama ukufuma muli cena?"³⁰ eco kanshi yawe aeba fi palwa webo, yehoakimu imfumu ya mu yuda: "Takuli lupwa obe uwakekala pa cipuna ca kwa Dabidi. Napa lwa webo, icitumbi cobe cikaposwa panse pakukaba kwa kasuba kabili no mume wa bushiku."³¹ Ico nebo nkakulimuna webo, ulupwa lobe kabili na babomfi bobe pa mampulu ya mwebo bonse. Nebo nkaleta pali mwebo, pali bonse abekashi na mu yerusalemu, kabili napa muntu onse mu yuda ifinkuka ifo nebo namitinisheko mwebo lelo tamwasakamene iyoo."³² eco yeremia alibulile umufungilo na umbi no kuwupa kuli baraki umwana mwaume wa kwa Neria kalemba. Baraki alilembele pali wena ulo yeremia alikulanda yonse amashiwi ayali mu mufungilo uoba ocele kuli yehoakimu imfumu ya mu yuda. nokulundapofye, amashiwi ayengi ayapaleneke yalilundilwepo pali uyu

Chapter 37

¹ Nomba Sidekia umwana mwaume wakwa yoshia alitekele nge mfumu mucifulo cakwa yehoyakimu umwana mwaume wakwa Nebukatineza imfumu ya Babele yalicitile sidekia imfumu pa calo conse icakwa yuda. ² Lelo Sidekia, ababomfi bakwe, na bantu bamucalo tabali kumfwa ku fyebo fyakwa yawe ifyo alikulanda mu kuboko kwa kwa yeremia kasesema. ³ Eco imfumu sidekia, yeukali umwana mwaume wakwa shelemia, na sefania umwana mwaume wakwa maaseya shimapepo alitumine icebo kuli yeremia kasesema. Balilandile ati tupepeleko mwipunda lyesu kuli yawe Lesa wesu."⁴ Nomba yeremia alikwisa nokuya mukati ka bantu, pantu acili talabikwa mu cifungo. ⁵ umulalo wa fita fyakwa Farao wa iishile ukufuma mu Ejuputo elo abena kaldi abali ku shigayerusalemu balyumfwile imbila palwa bena no kusha yerusalemu. ⁶ nolu icebo cakwa yawe calishile kuli yeremia kasesema, ukulekulanda ati, ⁷ "Yawe, lesa wakwa isreali, akolanda ifi: Ifi efyo mwebo mukolanda kumfumu yamu yuda, pantu alitumine mwebo ku kufwaya ukupandwa mano kuli nebo, "Moneni, umulalo wa fita fya kwa farao, uyo waishile ku kwafa mwebo, kuli palwa kupalamina ukubwelela ku egipto, ku calo ca cauko. ⁸ Abena kaldi ba kobwela. Bakolwa noyu musumba, bakoupoka, no kuoca; ⁹ yawe akolande ifi: mwile kuibepa mwebene ku kulekalanda ati, icine abena kaldi bakotusha fwebo, pantu tabakotusha fwebo. ¹⁰ Nangu mwebo mwalicimfishe umulalo onse uwafita fya bena kadi uuko lwa na mwebo ukwebati abaume fye abalashilwe balishele muma hema yabo, kuti baima no koca uumo musumba."¹¹ Eco cali ulo umulalo wa fita fya bena kaldi walishile yerusalemu ngefyo umulalo wa fita fya kwa farao walikwisa, ¹² nolu yeremia alile ukufuma ku yerusalemu no kuya ku calo cakwa Benjamini. Alifwaile ukusenda icikwatwa cakupyana mu calo kulya mu bantu bakwe. ¹³ Ulo ali pa mpongolo yakwa Benjamini, umukalamba waba kalinda ali kulya. Ishina lyakwe lyali ni Iria umwana mwaume wa kwa shelemia umwana mwaume wa kwa Hanania. Ali fwambete yeremia kasesema elo alilandile ati webo uko wililila ku

beni kaldi." ¹⁴ Lelo yeremia alilandile ati ico tacili cine. nebo ntalewila kubeni kaldi." Lelo Iria talikumfwa kuli ena . Alisendele yeremia kabili alimutwele kuli bacilolo. ¹⁵ bacilolo balikalipe kuli yeremia. balimumine elo balimubikile mucu mfungo, iyali ing'anda naya kwa yonatani kalemba, pantu bali isangwishe ukuba cifungo. ¹⁶ Eco yeremia alibikilwe mi cifungo capashi, umo aikele pashiku ishingi. ¹⁷ Nolu imfumu sidekia alitumine umo uwaletete ena kwisano. Muli iyi ing'anda imfumu yaliipwishe ena mubufisolo, "Bushe kuliko icebo iciliconse ukufuma kuli yawe? "yeremia alyaswiike, " kulicebo: ukopelwa mukuboko kwa mfumu yaku babele." ¹⁸ Nolu yeremia alilandile ku mfumu Sidekia, " bushe mbembukile mwebo shani, ababofi benu , nolo aba bantu icakwebati muli bikile nebo mu cifungo? ¹⁹ Balikwisa bakasesema benu, abo balikumisesemena no kulanda ati imfumu babele taikoisa kulwa namwebo nolo kukulwisha ici calo? ²⁰ Lelo nomba ufweni, shikulu wandi imfumu ! lekeni ukupapata kwandi kwise pacinso cenu. Mwibwekesha nebo kung'anda yakwa yonatani kalemba, nolo nkofwila kulya." ²¹ Eco imfumu sidekia alipele ikambisho. Ababofi bakwe balisalile yeremia mulubasa lwa bakalinda. umukante walikupelwa kuli ena cila bushiku uku lekufuma mumusebo wabakapanga bamu kate, shasukile shapwa imikate shonse mu musumba eco yeremia alikwikala mu lubasa lwaba

Chapter 38

¹ Shefatia umwana mwaume wakwa Matani, Gedali umwana mwaume wakwa Pashihuri, Yelukli umwana mwaume wakwa Shelemia, na pashihuri umwana mwaume wakwe Malkia alyumfwile amashiwi uyo yeremia alikulanda kubantu bonse. Alikulanda, ² "Yawe alilandile ifi: uyo onse akoikala muli uyu musumba akepaiwa kulupanga, icipowe, ne cikuko. Lelo uyo onse ulefuma no kuya kebena Kaldi bakapusuka. Ena akafyuka no mweo wakwe umwino no kwikala. ³ Yawe alilandile ifi: uno musumba ukapelwa mu minwe yafita fya mfumu yaku Babele, kabili akaupokolola." ⁴ Eco bacilolo balilandile ku mfumu, "Lekeni uyu mwaume afwe, pantu muli iyi nshila ena akokosha amaboko yakwe ku kulwisha abaume abo bashile muli uno musumba na muminwe yabantu bonse. Ena akobila aya mashiwi pantu uyu mwaume takobombela kukwikala umutende kwa aba bantu, lelo ububi." ⁵ Eco imfumu sidekia yalilandile, "mona, ena ali muminwe yobe ukufumafye lulya takuli imfumu iyipeleshe ukucitapo cimo kuli webo." ⁶ Elo balibulile Yeremia nokumuposa mu cishima cakwa Malkia, umwana mwaume wamfumu. Icishima cali mulubansa lwe bala. Balimulangile, Yeremia panshi kumwando. Tamwali menshi mucishima, Lelo mwalifye Amatipa, kabili ailambenye panshi pa matipa. ⁷ Nomba Ebeye meleki umwina kushi ali umo pali bamuntungwi mu ng'anda yamfumu. Ena alyufwile ukwebati yeremia balimubikile mu cishima. Nomba imfumu yalikele pa mpongolo yakwa Benjamini. ⁸ Eco Ebeye meleki alile ukufuma ku ng'anda ya mfumu no kulanda nemfumu . Ena alilandile ati ⁹ "Mwe shikulu imfumu yandi, aba baume bali pangile ulubembu kufyo bacitile kuli Yeremia kasesema. Beni balimuposele mu cishima pakutula afwile mulya ku nsala, pantu tamulipo nangufimo ifyakulya mu musumba." ¹⁰ Elyo imfumu yalipele ikambisho kuli Ebeye meleki umwina kushi. Ena alilandile ati, "Kambisha abaume amakumi yatatu uku fuma kuno no kuya kufumya Yeremia kasesema mu cishima apo talafwa." ¹¹ Eco Ebeye meleki alisendele ikambisho yabalya baume no kuya ku ng'anda ya mfumu, kubutala bwa fyakufwala munshi ya ng'anda. Ukufuma paya alisendele umwando no kukakilako ifyakufwala no kulobesha panshi no mwando kuli yeremia mucishima. ¹² Ebeye meleki umwina kushi alilandile kuli yeremia, "bika insalu shalepauka ne nsmu mumapa yobe kabili pamuluwa myando." ¹³ Eco yeremia alicitile ici. Elo bamukilile Yeremia ukubomfwa umwando. Muli iyi nshila bali mufumishemo mucishima. Elo yeremia aikele mulubansa lyakwa kalinda. ¹⁴ Nolu imfumu sedekia alitumine amashiwi no kuleta yeremia kasesema kuli ena, umupitule wacitatu ukwingila mu ng'anda yakwa yawe. Imfumu yalilandile kuli yeremia, "nebo nkofwaya ukukwipushako fimo. Wifisa ubwasuko kuli nebo." ¹⁵ Yeremia alilandile kuli sedekia, "bushe nebo nganasuka tamwangipaye nebo! Lelo nebo nga na nakupanda amano, webo tawakutile kuli nebo." ¹⁶ Lelo imfumu sedekia alilapile kuli yeremia mubufisolo kabili nokulanda ati, "umfwa yawe alino mweo, uyo uwatupangile, nebo nsha kwi paye nangu ukukupela kuminwe yabalya baume balefwaya umweo obe." ¹⁷ Eco Yeremia alilandile kuli sedekia, "Yawe, Lesa wamilalo, Lesa wakwa Isreali, alilandile ifinga cakweba ati webo cine fye waya kuli ba cilolo ba mfumu yaku Babele ulo webo ukaba no mweo, kabili uno musumba ta wakapye. Webo no lupwa lobe mukaba no mweo. ¹⁸ Lelo webo ngatawile kuli bacilolo ku mfumu yamu Babele, elo uyu musumba ukapelwa muminwe yabeni kaldi. Bakaoca, kabili webo tawakafyuke ukufuma mu minwe yabo." ¹⁹ Imfumu sedekia yalilandile kuli yeremia, "Lelo nebo ndinomwenso wabantu ba muli, yuda bailundile kubeni kaldi, pantu nebo kuti napelwa muminwe yabo, pakutula beni bengi ncusha bubi bubi." ²⁰ Yeremia alilandile, "tabaka kupele kuli beni. umfwila amashiwi ukufuma kuli yawe ayo nebo nokulanda kuli webo, pakuti ifintu fikende bwino kuli webo, kabili pakutula webo wingaba nomweo. ²¹ Lelo nga wakana ukuya kunse, ifi efyo yawe ana ngile nebo. ²² Mona! bonse banamayo abo bashile mu ng'anda yobe, imfumu yakwa yuda, ikaletwa kunse kuli ba cilolo kumfumuyamu Babele. Aba banamayo bakalanda kuli webo, "ulibepelwe naba nobe balikonawile webo. Amakasa yobe yali bile mumatipa naba nobe wakakubutuka; ²³ Pantu boinse abakashi na bana bobo ba kalelwa kubeni kaldi, na webo wemwine tawa fafyuke ukufuma muminwe yabo. Webo ukekatwa nokuboko kwa mfumu yamu babele, na uyu musumba ²³ Pantu bonse abakashio benu nabana benu kakufumishiwa mu kalileya, namwebeni tamwakaye kupusumuka mumaboko yabo. Mwakusendwa muminwe ya mfumu yaku Babiloni, nomusumba wakwewakocewa." ukocewa. ²⁴ Elo Sedekia alilandile kuli Yeremia, "wikabapo nangu umo pali ayamashiwi, pa kweba ati wikafwa. ²⁵ Umfwa cilolo baufwa ukweba ati ndilandile na webo, kabili umfwa baisa kukulanda kuli webo, 'twebe ifyo walandile ku mfumu kabili wifisa kuli fwebo, nangu tukokwipaya; ²⁶ Elo ufwile ukulanda kuli beni, " nebo nalicitile ukupapata mukucefya kumulola wa mfumu ukwebati ena embwekeshamo nebo ku

ng'anda yonatani kukufwila kulya." ²⁷ Elyo bonse bacilolo balishile kuli yeremia no kumwipusha ena, eco alibasukile ukulingana nefyo imfumu yamwebele. Eco balilekelele ukulanda nankwe, pantu tabaumfwile ifyo balelanshanya yeremia ne mfumu. ²⁸ Eco yere alishiele palubansa lwakwa malonda ukufikafye nakubushiku Yerusalemu

Chapter 39

¹ Mu mwaka wa pabula no mweshi we ikumi ku mfumu kuli sidekia yabena yuda, Nebukadnesari imfumu yaku babele ylishile na onse umulalo wakwe ku yerusalemu no kucandilila. ² Mu mwaka we kumi na umo na cine wa mweshi kuli sidekia, pa bshiku bwa pabula mu mweshi, umusumba walingililwe. ³ Elo bonse ba cilolo ba mfumu ba bena babele balishile no kwikala mu katu ka mpongolo: Neregari - saresere, samigar - nebo na sarisekimu, cilolo uwakucindikwa. Nebo - sarisekimu ali cilolo mukalamba na bonse abashele bali ni bafilolo ba mfumu ku babele. ⁴ caishile kucitika ukuti ulo sidekia, imfumu yaku yuda, na bonse abaume babulwi baiko bali bamwene bena, bali butwike. Balifumine ubushiku ukufuma mu musumba ku nshila ye bala lya mfumu ukupitila pa mpongolo pakati ka fibumba fibili. Mfumu yalile ku ntunga yaku Araba. ⁵ Lelo umulalo wa bena kaldi ba bakonkele bena no kucilila sedekia mu mulunga ya mu mana wa yorodani mimipokapoka mupepi na erko. Elo balikete ena noku muleta kuli nebukadnesari, mfumu ya babele, pa libla mu calo ca Hamati, uko nebukadnesari apishishe ubupingushi pali ena. ⁶ imfumu yaku babele yaipeye abana baume bakwa sedekia pa menso yakwe pa liba. kabili aipeye bonse abaume ba mano ba bena yuda. ⁷ Elo ena alobwele sedekia amenso no kumukaka ena mu minyololo ya mukuba pakuti enga twalwa ena ku babele. ⁸ Elo abena kaldi balyocele ing'anda ya mfumu na mayanda ya bantu. Boli bongolwele ifibumba fyonse ifya yerusalemu. ⁹ Nebusaradani, mushika waba kalinda ba mfumu, alisendele abantu bose abashele muli bunkole mu musumba. Ukulundapo abantu abo balekeleshiwe ku bena kaldi na bonse bantu abashele mu musumba. ¹⁰ Lelo nebusaladani mushika waba kalinda ba mfumu alisuminishe abantu ababusu abakulekelesha abo abashakwete nangu kamo kuli bena ku kushala mucalo ca yuda. ali bapele amabala ya myangashi ne mpanga pa bushiku bulya bwine. ¹¹ Nebukadnesari imfumu yaku babele yalipele ifunde pali yeremia kuli Nebusaladani mushika waba kalinda ba mfumu. Ena alilandile, ati, ¹² " mu mubulemo kulekumusunga wicita icabipa kuli ena. cita kuli ena conse ico ako ko mwebo." ¹³ Nomba nebusaladani mushika waba kalinda ba mfumu, nebushashibani mu ntungwi mukalamba, neregari - saresere cilolo mukalamba, na bonse ba cilolo abakucindama ba mfumu yaku babele alibatumine abaume ukuya. ¹⁴ Abaume babo balibulile yeremia ukumufumua mu lubansa lwakwa kalinda no kumupela ena kuli Gedalia mwana mwaume wakwa Ahikamu mwana mwaume wakwa shafani, ku kumutwala ena ku ng'anda, elo yeremia aikele mukati ka bantu. ¹⁵ Nomba icebo cakwa yawe calishile kuli yeremia ulo ena acili aliketwe mu lubansa lwakwa kalinda, alandile ati, ¹⁶ " Landa kuli Ebedemeleke umwina kushi no kwe bati, "yawo wa milalo, Lesa wakwa isreali alilandile ifi: Mona, Nebo ndi mupepi mkufikilisha ifyebo fyandi palwa uyu musumba ku bonaushi teku bune. Fikesa kuba fyonse ifya cishinka kuli webo muli bulya bushiku. ¹⁷ Lelo nrbo nka kupususha webo muli ubo bushiku - uku ekulanda kwa kwa yawe elo ta mwakapelwe mu minwe ya bantu abo mitina. ¹⁸ Pantu nebo mu cine nka kupususha. webo tawakawe ku lupanga. ukupusuka no meo obe, Pantu es cetekela muli nebo uku ekwali ukulanda kw kwa

Chapter 40

¹ Icebo calishile kuli Yeremia ukufuma kuli Yawe panuma Nebusaradani mushika wa sho mfumu ba kalinda ali mulekelelako pa Rama. Ali musongile Jeremia alikakwa munungololo pali bonse bankole ba Yerusalemu na Yuda abasende lwe abalukitwalwa muli bunkole ku babele. ² Kabili mushika mu kalamba alimusende Yeremia no kulanda kuli ena, "Yawe Lesa obe alisosele ububi pali ino ncende. ³ Kabili Yawe ali bwetele. Alicitile ukulingana ne fye asosele, ico mwebo mwe bantu mwali mubembu kile elo tamwanakile ishiwi lyakwe. Eico calenga ifi fintu fya citika kuli mwebo. ⁴ Lelo nomba mona! Ndi kulekeleko webo lelo ukufuma mu minyololol iya kakilwe ku maboko yobe. Nga cili icisuma mu menso yobe sakamana webo, lelo nga tacili cisuma mu menso yobe ukuya na nebo ku Babele, eico wicita ico lolekesha yonse impanga iili kuli webo, kabiye ukuli icisuma elo icikankala mu menso yobe ukuya." ⁵ Ulo Yeremia tayaswike, Nebusaradani atile, "kabuye ku gedalia umwana mwaume wa kwa Alikamu umwana mwaume wa kwa shafani, uyo imfumu yaku Babele ibilile umwimishe wa musumba wa kwa Yuda. Ikala na ena mu kati kabantu nangula ukunya ukuli konse ukusuma mu menso yobe ukuya." mushika waAlikele na ena mu bantu abashele kunuma mu mpanga. mfumu kacingilila ali mupele ica kulya ne ca bupe, elo alimutumine ukuti aye. ⁶ Elo Yeremia alile ku Gedalia umwa mwaume wakwa Alikamu, kumispa, Alikele ena mu bantu abashele kunuma mu mpanga. ⁷ Nomba bamo ba mushika ba bashilika ba mu Yuda aba abali mu kati ka calo lubali -elo bena bana baume babo balya mfwile ukuti mfumu na imubika kangalila pa baume abamakashi, na bamo aba pina bakulekele shako abantu mu calo abo abashakakilwe muli bunkole ku babele. ⁸ Eco balile ku Gedalia ku misepo. Aba abaume bali Ishmalele umwana mwaume wa kwa Netania Yohanani na Yonatani, mwana mwaume wakwa Kareia; Seraya umwana mwaume wakwa Tanhumete, umwana mwaume wakwa Efai umwina Metota; na Yesania umwana mwaume wakwa Maaka -bena elo na baume babo. ⁹ Gedalia umwana mwaume wakwa Alikamu umwana mwaume wakwa Shafani alibulile no kulapa kuli bena elo noku baume babo no kulanda kuli bena, "mwiba na mwenso ukubombela ababomfi ba bena Kaldki. ikala mu mpanga noku bombela mfumu ya Babele, elo cili no kuba bwino kuli webo. ¹⁰ Mona ni ngikala mu mispa noku kumana na bena Kaldi abaishile kuli fwebo lelo somboloni imyangashi, ifisabo fya mulusuba na mafuta elo no kusungila mufipe fyenu. Ikaleni mu misumba iyo mwaikalamo." ¹¹

Kabili bonse abena Yuda abali mu Moabu, mu kati ka bantu kabena Amone na mu Edomu, elo ne mpanga yali santele abashapoba kwa Yuda kwikala, no kuti na sonta Gedalia umwana mwaume wakwa Alikamu umwana mwaume wa kwa shafani pali bena.¹² Elyo bonse aba Yuda balibwelelele ukufuma ku ncende shonse uko basala nganishiwe. Balibwelele ku mpanga yakwa Yuda ku Gedalia ku mispa. Bali so mbwele imyangashi ne fisabo fhya muluusuba mu bwingi bwa fiko.¹³ Yohanani umwana mwaume wakwa Karea na bonse ba mushika mu kalamba wa nkondo ku lubali lwa calo bali shile ku Gedalia ku mispa.¹⁴ Balilandile kuli ena, Bushe tawishibile ukuti Baalisi imfumu yabantu bakwa Amone alitumine ishimaale umwana mwaume wakwa Netania ukwipaya webu." Lelo Gedalia umwana mwaume wakwa Alikamu tasumine bena.¹⁵ Elyo Yohanani umwana mwaume wa kwa Karea alilandile muku fisama kuli Gedalia mu mispa no kusosa, "Nsuminisheni ukuya impaya ishimaale umwana mwaume wakwa Netania. Takwabe naumo uwa kuntunganya. Mulandu nshi anga kwibaila? mulandu shi mwingasuminisha bonse aba muli Yuda aba kolonganishiwe kuli webu be ngasalangana na bashapo bakwa Yuda bonaulwe?"¹⁶ Lelo Gedalia umwana mwaume wakwa Ahikamu alilandile kuli Yohanani umwana mwaume wakwa Karea, ukucita ifi fintu, pantu ukolanda ubufi pali

Chapter 41

¹ Lelo calitikile fyo mu mwenshi wacine lubali Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania umwana mwaume wakwa Elishama, ukufuma kulupwa lwa kubu mfumu, elo nabamushika bomu aba mfumu, balishile - ababume ikumi balipamo nakwe kuli aedalia umwana mwaume wakwa Ahikamu, pa Mispa. Balilile cacipo ifya kulya kulya kwine ku Mispa.² Lelo ishmalel umwana mwaume wakwa Netania, alo na baume ikumi abalinakwe balimine no kusansa, Gedalia umwa na mwaume wakwa Ahikamu umwana mwaume wakwa Shafani, no lumpanga. Ishmaele alipeye aedalia, uyo imfumu ya mu babele yabikile ukulekuloleke shapa calo.³ Ulo ishmaele aiyepe bonse aba Yuda abo abali na Gedali mu mispa elo na bena kaldi balikulwa na baume basangile kulya.⁴ Elo bwali abushiku bwalenga shibili panuma ya kwipaya Gedalia, lelo takwalo nolo umo uwaishibile.⁵ Bamo abaume balishile ukufuma kushekemu, ukufuma ku shilo, elo na ukufuma ku Samaria -abaume cine konse konse abo ababeyele myefu, balilepawile ifya kufwala fyabo, elo no kulicekaila abnene ne fyakulya fya mutulo elo ne fyacena muminwe yabo ukulekuya ku ngandya kwa Yawe.⁶ Elo Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania alile ukufuma ku Mispa ukuya kubakumanya beena ulo bakoya, ako eenda no kuloosha. Elo fyalitike ukwebati ulo ali kubakumanya beena, ali landile kuli beena, "iseni kuli Gedalia umwana mwaume wakwa Ahikamu!"⁷ Calishile kuba fyofene ulo balikwisa mumu sumba, Ishmalele umwana mwaume wakwa Netanmi alipeye no kubaposa mucilindi ena na baume abo abali kuba nakwe.⁸ Lelo kwaliko abaume ikumi abali mulim beena abo abalandile kuli Ishmaele, "Mwitwipaya, muli ifya mabe yensu mu panga; ingano elo na barie, amafuta elo na ubuci, "Elo tabepeye beena kumo nabamuninabo.⁹ Icimukanda eco Ishmaele alikuposamo fyanse fintumbi ifyo aiyepe, cali cimukanda icikulu ico imfumu Asa yaimbile ukupanga ngo bucingo pa mfumu Baasha eya kwa Isreali. Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania eco alikwisushamo aba kufwa.¹⁰ Icanokolepio Ishmaele alikete bonse abantu ba bambi abo abali mu mispa, abana bamfumu abanakashi elo na bonse abantu abo abasheele mu mispa abo Nebusaradani mu shika wamalonda uwasotelwe kuli Gedalia umwana mwaume wakwa Ahikamu. Elo Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania ali basendele beena no kwabukile ku bantu bakwa Amone.¹¹ Lelo Yohanani umwana mwaume wakwa Karea elo na bonse ba mushika bafika abali nakwe balyufwile pa busanso bonse ubo Ishmalel umwana mwaume wakwa Netania atitile.¹² Elo bali sendele bonse abaume babo no kuya kukulwa na Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania. Balimusangile pashiba ici kalamba ica mu Gibeone.¹³ Elo calitikile ati ulo bonse abantu abo abali na Ishaele bali mweene Yohanani umwana mwaume wakwa Karea elo na bonse bamunshika bafita abo abali nakwe, bali sansa mukile saana.¹⁴ Elo bonse abantu abo Ishaele aikatile pa Mispa balipilibukile kushinguluka no kwisa kuya kuli Yohanani umwana mwaume wakwa Karea.¹⁵ Lelo Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania alifulumukile na baume cine nkonse ukufuma kuli Yohanani. Alile ku bantu bakwa Amone.¹⁶ Yohanani umwana mwaume wakwa Karea elo na bonse bamushika bafita na kwe alibasendele ukufuma ku Mispa bonse abantu abo abapusukile ukufuma kuli Ishmaele umwana mwaume wakwa Natania. Ifi cali ni panuma Ishmaele aiyepe Gedalia umwana mwaume wakwa Ahikamu. Yohanani elo na bamunyina balisendele abaume abakunkosa, abaume babulwi, bana maayo na bana, Nabamutungwi abo abapusukile pa Gibeone.¹⁷ Elo balile no kuyakwikalako panono mu Geruti kimuhamu, Eyali mupepi na Betelemu. Baleya ukulekuya ku Egupto.¹⁸ Pamulandu wa beena kalundea. Balikubatina ukutulafye Ishmaele umwana mwaume wakwa Netania aipaille Gedaia umwana mwaume wakwa Yabikile ukulekumoonpa

Chapter 42

¹ Elo bonse bamushika aba mulalo wa fita elo na Yoanani umwana mwaume wakwa Karea, Yesania umwana mwaume wa kwa Hoshaya, elo nabatu bonse ukufuma pa banono ukwisa kufika na ku bakalamba balkumenye kasesema Yeremia.² Balilandile kuli ena, "Lekenik ukupapata kwesu kwise kucinso cobe. Tupepeleko fwebo kuli yowe Lesa obe pali aba bantu abashelepo icotulifye impendwe inono, ngofyo nobe ukomona."³ Ipusha Yawe Lesa obe kukutweba fwebo inshila tukofwaikwa ukuyamo elo findo tukofwaikwa ukulekucita"⁴ Eico kasesema Yeremia alilandile kuli bena, "Nebo ndimyumfwile lolesheni nebo nkopepa kuli Yawe Lesa wenu gefyo mwebo mukofwaya. Fyonse ifyo Yawe akoyasuka nebo nkomyeba, nebo nshikofisapo nangu kamo ukufuma kuli mwebo."⁵ Ba lilandile kuli Yeremia, 'lekeni Yawe elekuba uwa cine elo inteya cishinka pali fwebo, nga fwebo tatukocita fyonse ifyo Yawe lesa obe abele fwebo ukulekucita."⁶ Nga

cili icabune nolo cili icakubip, Twalekumfwa kwi shiwi lya kwa Yawe lesa wesu, uyo fwebo tukokumako, pakwebati cilekutuwamina ulo twalekumfwila ishiwi lya kwa Yawe lesa wesu.⁷ Pa kupwa kwa nshiku ikumi limo, ishiwi lya kwa Yawe lyalishile kuli Yeremia.⁸ Eico Yermia alikutile Yoanani umwana mwaume wa kwa Kerea elo na bonse bamushika ba mulalo wa fita pamo na ena, elo ku bantu bonse ukufuma pa banono nokwisa kufika pa bakalamba.⁹ Elo alilandile kuli bena, "ifi efyo Yawe, lesa wa kwa Israeli- kuli uyo mwebo mwebo mwatumine nebo ukuti nebo mpele ifya kupapata kwenu ku cinso cakwe- alilandileti.¹⁰ Nga mwebo mukobwelelamo elo nokuyaikala muli ici calo, elo nebo nkomikula elo nshakamilepawile panshi; nkomilimba elo nokukana minukula, pantu nebo nkobweshwa ububi ubo nebo naletele pali mwebo.¹¹ Mwilakutina imfumu ya ku Babele, iyo mukotina mwilekutina-uku kupampamika kwa kwa Yawe - aponebondi namwebo ukulekumicingilila elo nokulekumipususha ku kuboko kwa kwe.¹² Pantu nalekubelela mwebouluse. Nalekukwata inkumbu pali mwebo, elo nkomibweseshana ku calo cenu.¹³ Elo ngacakwebati mwebo mukolandati, "fwebo ta twalekwikala muli ici calo" Nga tamwalekumfwa kwishiwi lyandi ishiwi lya kwa yawe lesa wenu.¹⁴ Nga cakwebati mwebo mukolandati, "owe! fwebo tukoya ku calo ca Egupito, uko tatwakalekumona nkondo, uko tatwakalekumfwa iciunda cepemga, elo tatwakalekuba ne nsala ya fyakulya fwebo twalekwikala kulya.¹⁵ Elo umfweni kuli ici cebo cakwa Yawe, mwebashapo aba kwa Yuda. Yawe wa mulalo, Lesa wakwa Israeli, alilandile ici, "Nga mwebo mukofwaya ukwima mulekuya ku Egupito, ukuya elo nokwikala kulya. Elo umfweni kuli ici cebo cakwa Yawe, mwebashapo aba kwa Yuda. Yawe wa mulalo, lesa wakwa Israeli, alilandile ici, "Nga mwebo mukofwaya ukwima mulekuya ku Egupito, ukuya elo nokwikala kulya.¹⁶ Elo ulupanga ulo mwebo mukotina lukaba pali mwebo kulya mu calo ca Egupito. icipowe ico mwebo mukosakamanapo cikomikonka mwebo ku Egupito, elo mukoya kufwila kulya.¹⁷ Eico cikesa kucitika ukwebati abaume bonse abakofuma ukuya ku Egupito ukuya kwikala kulya bakoya kufwa ku lupanga, ku cipowe, nolo kucikuko. Takwaye kuba abakashalapo palibena, tapali nolo umo uwakupusuka ku cinkunka ico nebo nkoleta pali bena.¹⁸ Pakwebati Yawe wamilalo, lesa wakwa Israeli, alilandile ici: Ngefyo ubukali elo necipyu candi fikofumina pa bekashi ba mu Yerusalemu, mu musango umo wine ubukali bwandi fikofumina pali mwebo nga mukoya ku Egupito mwebo mukasanguka icibombelo icakutipwa elo icakusebana, icibombelo pa kulekusosa ifitipu, elo ne fintu ifya kubula ukucindikwa, elo tamwakamone ici calo nakabili." "¹⁹ Elyo Yeremia alilandile, "Yawe alisosele palwa mwebo-abashalapo ba kwa Yuda. Mwiya ku Egupito! mulishibilefye nokwebati nebo ndibele inte pali mwebo ubushiku bwalelo.²⁰ Pantu muliyonawile ukulekuibepa mwebene mweka ulo mwatume nebo kuli Yawe lese wenu elo nokulandati, pepeni kuli Yawe leas wesu pali fwebo. Fyonse ifyo Yawe Lesa wesu akolanda, twebeni, elo nafwebo tukacita."²¹ Pakwebati, nebo ndifishishe kuli mwebo ubushibwalelo, lelo mwebo tamukoumfwa kwi shiwi lyakwa Yawe lesa wenu nolo kuli conse palwaifyo atunine nebo kuli mwebo.²² Eico lelo, mufwile ukwishiba ukwebati mwebo mukesa kufwa ku lupanga, ku cipowe, elo necikuko mu ncende iyo mukofwaya ukuya

Chapter 43

¹ Calicitikile ilyo Jeremiah apwishishe ukulekulanda kuli bonse abantu amashiwi yonse ayo Yawe Lesa wabo amwebele ukulanda. ² Azariah umwana mwaume wakwa Hoshaiiah, Johanan umwana mwaume wakwa Kareah, nabonse abaume bakutalama balilandile kuli Jeremiah ati, "ukolanda ifyabufi.Yawe Lesa wesu takutuminapo webo ukulanda ati, 'mwiya ku Egupto nokuya kwikala kulya.'³ Pakwebati Baruki umwana mwaume wakwa Neria euletunkawebo pali fwebo ukuti tupelwe mumunwe yabena Kaldi, ukwebati ulenge fwebo ukufwa nokucita fwebo bunkole mu Babele."⁴ Elo Johanan umwana mwaume wakwa Kareah, ba mushika bonse abafita, na bonse abantu balikene ukulekumfwa kwi shiwi lyakwa Ywae ukulekwikala mu calo cakwa Yuda. ⁵ Yohanan umwana mwaume wakwa Kareah na bonse ba mushika bafita valisendele bonse abashelepo ba kwa Yuda aba bwelulukile ukufuma ku nko shonse uko basalanganine ukwikala mu calo cakwa Yuda. ⁶ Balisendele abame na banakashi, abana elo nabana banakashi bamfumu, na onse muntu uyo Nebuzaradani, mushika waba malonda bamfumu, alekele ukwikalilila kuli Gedaliah umwana mwaume wakwa Ahikam umwana mwaume wakwa Shaphan. Baruki umwana mwaume wa Neria.⁷ Balile ku calo ca ku Egupto, ukufika ku Tafne, pantu tabalikumfwa kwishiwi lya kwa Yawe. ⁸ Elo icebo ca kwa Yawe calishile kuli Jeremiah mu Tafne, cikolanda ati, ⁹ "Senda amabwe yamo aya kalamba mumunwe yobse, elo mumenso ya bantu bakwa Yuda, uyafise mundaka mulubansa pamwinshi wa nganda yakwa Farao mu Tafune."¹⁰ Elo landa kuli bena, "Yawe wamilalo, Lesa wakwa Isreali, akanda akalanda fi, 'moneni, ndi nokutuma bakabilo ukusenda Nebuchadnezzar imfumu ya Babele ngo mubomfi wandi. Nkale kubika icipuna cabufumu bwakwe pamulu wa mabwe ayo webo, Jeremiah, washikile. Ne bu Chadnezzar akatanikapo Ihema lyakwe pamulu wa yako. ¹¹ Pakwebati akesa kusansa kalo ca Egupto. Onse umuntu uusontelwe ukufuma akopelwa ka kufwa. Onse usontelwe ukuya muli bunkole akosendwa muli bunkole. Uusontelwe ukufwa kulupanga akapelwa ku lupanga. ¹² Nolo nkalekwasha umulilo muma tempele ya tu Lesa twa Egupto. Nebuchadnezzar akalekuboca elo nokulekubekata, Akawamya icalo ca Egupto nge abacemi batola inda mufyakufwala. Akalekuya ukufuma muli cilya cifulo akalekufuma mulya ilya ncende uwakucimfya. ¹³ Akalekutobaula inceshi sha mabwe pa Heliopolis mu calo ca Egupto. Akalekoca amatempele ya Lesa twa mu

Chapter 44

¹ Icebo calishile kuli Yelemia palwa bena Yuda bonse aba abalikuikala mu celo ca Egupto, bamo abalikwikala mu Migidole, mu Tafne, mu memfisi, na Egpto umwakusansama. ² "Yawe wa mulalo, Lesa wakwa Isreali, akolanda ati, "webo

mwebene mulimwene abonaushi bonse ubo nebo naletele pali Yelusalemu ne misumba yonse iya mu Yuda. Mona, filyonawilwe lelo. Takuli nangu umo ukoikalamo.³ Ici ni pamulandu wa bubi bwa fintu balikucita ku kukalifya nebo pakulekuya ku koca ububani no kushinshimuna tusa tumbi, utu twali tulesa uto nangula abenebeka, nangu mwebo, nangu ifikolwe fyenu balikwishiba.⁴ Eco Nalibwekeshepo ukutuma bonse ababomfi bandi bakasesema kuli bena. Nebo nalibatumine bena ku kulanda ati, lekeni ukulekucita ifi fintu fya muselu ifyo nebo napata.⁵ Lelo bena tabali kunfwa bena balikene ukulepepekako nangu ukupilibuka ukufuma kububifi bwabo mu ukulekoca ububani kuli tulesa tumbi.⁶ Eco ubukali bwandi ne cipyu candi cali pongolwelwe kunse elo alyashishe umulilo misumba ya mu Yuda, na mumisebo ya mu Yeslusalemu. Eco yalishile onaulwa no kusanguka ifibolya, ngefya cili pa bushiku ubwelelo.⁷ Eco nomba Yawe, Lesa wa milalo elo Lesa wa bena Isreali, akolanda ici ati, 'Nindo mwebo mukocitila ububifi ubukalamba pali mwebo mwebene? Nindo mwebo mwebene mukoilenga ukuba abakupululwa ukufuma mu bena Yuda -mwe baume na banakashi, abana no tunya? takuli umushashi kuli mwebo ukoshalapo.⁸ Mu bubifi bwenu mwebo muli nkaliye nebo ne micitile ya minwe yenu mukulekoca ububani kuli tulesa tumbi mu calo ca Egipto, uko mwebo mukoya mukwikala. Mwebo mulile kulya pakweba ati mukonaulwe, pakweba ati mwebo mukabe itipu ne camusebanya muli shonse inko sha pesonde.⁹ Bushe mwebo mulilabile ububifi bwali kucita ifikolwe fyenu no bubifi bwalikucita imfumu sha mu Yuda na bakashi babo? Bushe mwebo mulilabile ububi mwalikucila mwebene mweka na bakashi benu mu calo ca mu Yuda na mumisebo yamu Yelusalemu? ¹⁰ Ukufika muli buno bushiku, bena bacili tabakoicifya Tabakocindika ifunde lyandi nangu ubupingushi ubo nebo nabikile pa menso yabo ne fikolwe fyabo, nangula ukulakwendela muli yena.¹¹ Eco yawe wa milalo, Lesa wakwa Isreali, akolanda ici, mona nebo ndi pakupekanya icinso candi pali webo ku kuleta ubonaushi kuli webo no konaula yonse Yuda.¹² Pantu Nebo nkosenda abashelepo abnea Yuda aba abakoipekanya ku kuya ku calo ca Egipto ku kwikala kulya. Nkocita ici pakweba ati bakalobe bonse mu calo ca Egipto. Bakapona ku lupanga ne cipowe. Ukufuma ku mwaice na ku mukalamba bakaloba ku lupanga ne cipowe. Bakafwa elo bakaba ica kucilinganishamo imilapo, amatipu, ica musebanya, elo icintu ca makankamiko.¹³ Pantu Nkakanda abantu abakoikala mu calo ca Egipto ngefyo nebo nkandile Yelusalemu no lupanga, ne cipowe, nakufikuko,¹⁴ Pakwe ati tapali abakoshalapo mu Yuda abo baile ku kwikala mu calo ca Egipto bakafyuka nangu ukupusuka nangu ukubweluluka ku calo ca Yuda, uko bena bakokabila ku kubweluluka no kwikala; elo tapali pali bena ukobweluluka kanofye abanono abo abafulumwiwe ukufuma kulya."¹⁵ Nolu abaume bonse abo abaishibile ukuti abakashi babo bali koca ububani kuli tu lesa tumbi, na banakashi bonse abo bali mu lukuta ulukalamba, na bantu bonse abo abali kwikala mwisamba na Egipti umwakasansama balyasukile Yelemia,¹⁶ Bena balilandile ati, "Palwa mashiwi ayo webo ukotweba fwebo mwi shina lyakwa Yawe -fwebo tatukoumfwa kuli webo.¹⁷ Pantu fwebo icine tukocita ifintu fyonse ifyo fwebo twalandile lukalekucita -ukoca ububani kuli na mfumu wa mumulu no kupongolwela umutulo wa cakunwa kuli ena nga fwebo, fikolwe fyensu, imfumu shesu, ne ntungulushi shesu shaticitile mu misumba ya mu Yuda na mumisebo ya mu Yelusalemu. Nolu fwebo tukoba abakwisulamo ne fyakulya ubuli bonse.¹⁸ Ulo fwebo twalekukana ukulekucita ifintu, ukukana latula ububani kuli na mfumu wa mumulu no kukana pongolwela kunse umutulo wa cakunwa kuli ena, fwebo bonse twalikucila ku cipowe elo twalikufwa no lupanga ne cipowe.¹⁹ Na banakashi balilandile ati, "Ulo fwebo twali kupanga umutulo wa bubani pacinso cakwa na mfumu wa mumulu no kulapongolola kunse umutulo wa cakunwa kuli ena, bushe ici cali kupinkana na balume besu ukuti fwebo twalicitile ifi fintu, ukulepanga imbukumya matobo mu cimpasho cakwe no kulangolola kunse umutulo wa cakunwa kuli ena?"²⁰ Nolu Yelemia alilandile ku bantu bonse -ku baume na banakashi, na bantu bonse abo ba mwasukile ena -ena alibilile no kulanda ati,²¹ "Bushe Yawe tali kwibukisha ububani ubo webo walikoca mu misumba ya mu Yuda na mumisumba ya mu Yelusalemu -webo ne fikolwe fyenu, imfumu shenu ne ntungushi, na bantu bamu calo? pantu yawe akokuta ici ku mano ici cikoisa ku matontokanya yakwe.²² Nolu ena tali nokukwanisha ku kulolela ici pamulandu wa bubi bwenu mwaliku cita, pamulandu wa fyamuselu ifyo mwebo mwalikucita. Nolu icalo cenu calishile kuba icibolya, ica makankamiko, elo icitipu eco takwatalile aba kwikalamo ukufika no bushiku ubwelelo.²³ Pamulandu webo walikoca ububani elo wali bembukile kuli Yawe, elo pamulandu webo tawalikumfwa kwishiwi lyakwe, amafunde yakwe, ifipope fyakwe, nangu ubupingushi bwa cipangano cakwe, ubu ubonoushi kuli webo bwalicilikele nga pali buno bwine bushiku bwelelo."²⁴ Nolu Yelemia alilandile ku bantu bonse na kubanakashi bonse ati, "Umfweni icebo cakwa Yawe, bonse abena Yuda aba abali mu calo ca Egipto.²⁵ Yawe wa milalo, Lesa wakwa Isreali, akolanda ici ati, "Webo na bakashi benu bonse mu lilandile pa tunwa twenu no ku senda kunse ne minwe yenu ifyo mwebo mwalandile ati, "fwebo cine tukosenda imilapo iyo twali kupanga kupanga ku kushinshimuna na mfumu wa mumulu, ku kupongolwela kunse imitulo ya cakunwa kuli ena. "Nomba kamufikilisha imilapo yenu; ipiteni kunse."²⁶ Eco nolu, umfweni icebo cakwa Yawe, bonse abena Yuda abo bakoikala mu calo ca Egipto, "Mona, nebo ndi lapile umulapo mushina lyandi ilya maka efya Yawe akolanda. Ishina lyandi talya katala ku kutwa patunwa twa uli onse pa baume ba mu Yuda mu conse ica mu Egipto, mwebo abo nomba ba kolanda ati, "nge shikulu Yawe wa mweo."²⁷ Mona, nebo nkololesha pali bena pa bonoushi elo tepa fyabune. Cila muntu wa bena Yuda mu calo ca Egipto akoloba no lupanga ne cipowe bakasuke bonse bakapwe.²⁸ Elo abakoshalapo ku lupanga bakobweluluka ukufuma mu calo ca Egipto ukuya ku calo ca Yuda, kanofye impendwa iyinono iyabo. Eco bonse abakoshalapo abena Yuda abo abalikuya ku calo ca Egipto ku kwikala kulya bali nokwishiba abo icebo cikiomininako -ifyandi nangu ifyabo.²⁹ Ici ecikoba icishibilo pali mwebo -ukee kulanda kwakwa Yawe -uka Nebo nkopekanya pali webo muli iyi ncende, pakweba ati webo ulishibe ukuti amashiwi yandi cine ya kokusansa webo no bonoushi.³⁰ Yawe akolanda ici ati, "Lolesha, Nebo ndi nokupa Farao Hofra imfumu ya ku Egipto mu minwe ya baluwani

bakwe na mu minwe ya abo abakofwaya ku kwipaya ena. Ici cikoba cimo cine nga ulo nebo napele sedekia imfumu yaku Yuda mu minwe yakwa Nebukadnesa imfumu ya ku Babele abalwani bakwe abali kufwaya umweo

Chapter 45

¹ Ici a cebo ico Jeremiah kasesema aebele Baruki umwana mwaume wakwa Neria. Ici calicitikile ulo alembele mu mufungilo ifi fyebho ukufuma mu kanwa ka kwa Jeremia mu mwaka walenga bune uwakwa Jehoakim umwana mwaume wakwa Josiah, imfumu ya kwa Yuda. Alilandile ukweabti, ² "Yawe Lesa wakwa Isreali, akolanda fi kuli webo, Baruki; ³ Ulilanduile ukwebati, 'kalanda kuli nebo pakwebati, Yawe alilundilepo ubulanda kumusongo wandi. Ukuteta kwandi kuli mfunshile; nshisangilemo ukutusha. ⁴ Ifi eflyo ufwile ukolanda kuli ena; Yawe akolanda ifi; mona, ifyo nakulile, lelo nombona nkontobolola. ico na byele, nkonukula -nkwata ici ukulekushinguluka icalo conse. ⁵ Lelo bushe ukosubila mufintu ifikalamba kuli wemwine ? wilakusubila mulico. Lelo mona, ubonaushi bukoisa pamuntunse onse -Ekuanda kwakwa Yawe -lelo ndepela umweo obe ukube icakutapa cobe konse uko

Chapter 46

¹ Ii lishiwi lyakwa yawe ilyaishle kuli yeremia kasesema palwa niko. ² ulwa pali egupto; ili lya pamulandu wakwa phrao neko, imfumu yaku egupto uwabelele kumumana wa euphrates.uyu emulalo uonebukadnessari imfumu yaku babele yacimfishe mumwaka wa ine yakwa jeoakimu umwana mwaume wakwa josiah,imfumu yamu yudea; ³ buleni inkwela ishikepele elo nenkela ishikulile shipekanyeni elo mulekuya pantashi mukulelwa. ⁴ Biken i amalamba pali bakabalwen; nineni palibakabalwe elo iminineni mulekufwala nefyakuicinga mwebene; noneni amatumo elomulekufwala ityakuleku icinga ⁵ findo nkomona pano? Baleswilemo ne cakutinya elo bakofulumuka pakwebati abashilika babo bali cimfiwe. bakobutukilo kulekupusuka elo tabakuololesha kunuma. icintinya cilifye konse ici ecipope cakwa yawe. ⁶ Abalubilo tekut bafulumuke; elo nabashilika tekuti bapusuke. Bako lubantikila kukapinda ka ku kuso nokulekuwila kumwbali yamumana wa Euphate. ⁷ Ninani uy uuko ima kubati ni nko uyo amenshi yaiko yako ma elo noku pona kubati mimana? ⁸ Egupto akoima kubati Nilo, kubati mimana ya menshi ikoma elo noku pona Egupto akolanda ukwebati, nkoya pamulu elo nkofimba isonde, nko onaula imisumba elo naba ikalamo. ⁹ Kabuyeni pamulu bakabalwe fulweni mwebho mwemakeleta. Leken abashilika bale kuya kushi elo na puti, abaume abafumbate nkwela, elo na lulin, abafumbato kuleku peta amata. ¹⁰ Bulya bushiku bukalekuba bushiku bwa cilandushi bwakwa sikulu Yawe wamilalo, elo akalilandwila umwine kubalwani bakwe. Ulupanga lukalekulya nokulekwikuta. lukalekunwa mumulingo waluko umulopa wabo. Elo kukaba ilambo kuli sikulu Yawe wamilalo mu calo caku kapinda kakukuso kumbali yamumana wa Euphirate. ¹¹ Kabuye ku Gilead elo upoke umuti nasisungu umwana mwanakashi waku Egupto. Tacili necito ukwebati ulekuibikila umuti uwakufula palobe, Takuli bundapishi kuli webo. ¹² Inko shilyumfwile uku cula kobe isonde liliswilemo ukulila kobe. pakwebati abashilika bawila pamo bonse babili bawila pamo. ¹³ Ili eshiwi Yawe alandile kuli Yermia kasesema ulo Nebudinessari imfumu yaku Babele aishile nokuma icalo ca Egupto. ¹⁴ "Bilisha mu Egupto, elo ucilande mu Migdolo menpis elo na Tah palnes ikala pa cifulo cobe elo -ulekuokanya wemwine pa kwebati ubuta buko onaula abo abamishi ngulukile. ¹⁵ Nindo ababulamba benu bakontamikile impumi panshi, Taba keminine, apkwebati nebo, Yawe, ndibasunkile panshi. ¹⁶ Alafusha impendwa ya abo aba lubantika. cila mushilika akowila. ku munakwe. Bakolanda ukwebati, "Imeni natu lekuya ku mushi. Twendeni tubwelelemo kuli babululu, besu, ku calo ca cifyalilwa cesu. Leken tushe ulu lupanga ulukotu titikisha. ¹⁷ Balibilile kulya, "Farao imfumu ya Egupto alifye icongo epela umo uulekele inshita yakwe ipusumuke. ¹⁸ Ulo nomweo-cisemo camfumu aweshina lya Yawe wa milalo- umo akoisa kubati lupili lwa Tabor kuli bamba. ¹⁹ Muleku ilongela mwebene icipe icakusenda muli bunkole, webo we uko ikala mu Egupto. pakwebati momfu akasanguke cisoso akalala mu mukumanama elo takwaka lekuba nolo umo uukalekwikala kulya. ²⁰ Egupto kaombe akakota akakuyembesha lelo akashishi kabusungu kakoisa ukulekufuma kukapinda kakuso kakoisa, ²¹ Ifita fyakushita mukati kakwe fili kubati ningombe lilume iyakwina, lelo nalyena fikapili buka elo no ku fulumuka. Tabakenine pamo pakwebati ubushiku bwa kuma na ma kwabo bukoisa palio bena, inshita yakukandwa kwabo. ²² Egupto akosakanya nge nsoka elo noku tele,muka pakwebati abalwani bakwe bakofolekela pali ena. Bakoya uko abelele nga bakabasa bambao namasembe. ²³ Bakaputaula imitengo -ici cisemo cakwa Yawe -nolo ilifu lishe nganshi. Pakwebati abalwani bakalekufulisha nganshi ukulekucila makanta, ifishinga leku pendwa. ²⁴ Umwana mwanakashi wamu Egupto akasebanishiwa. Akapelwa mu minwe ya bantu bakufuma ku kapinda ka ku kuso." ²⁵ Yawe wa milalo, Lesa wakwa Isreali akolanda, "Mona niko kanda bwangu Amon waku Thebes, Pharao, Egupto natu Lesa twakwe, isha mfumu shakwe ba Faraos, elo na abo abatetekela muli bena. ²⁶ Nkobapela mu minwe ya abo abakofwaye mweo yabo, elo na mu minwe yakwa Nebukadinessari imfumu yaku Babele elo naba bomfi bakwe. Elo panuma ya ifi Egupto ikekalwamo nga munshiku shakale -ici cisemo cakwa Yawe. ²⁷ Lelo webo, we mubomfi wandi yakobo, wilekutina. witentuka, Isreali, lelo mona, ndi mukuleku mu bweke shamo ukulekufuma ukwa kulepesha, elo no bufyashi bobo ukulekufuma ku calo cabusha bwabo. Elo yakobo akabwela, akasange mutende, elo nokulekusangalala, elo takwakalekuba nolo umo uwa kulekumutinya. ²⁸ Webho we mubomfi wandi Yakobo, wilekutina -icicisemo chakwa Yawe -pakwebati ndina webo, elo nkaletu bonaushi ubwaku pwililila kunko shonse umo namusalanganishishe. Lelo nshakamona ule umupwilapo. Lelo nmkamuli muna mu cayana elo mucishinka nshakamishe -ukwabula

Chapter 47

¹ Ici ecebo ca kwa Yawe icaishile kuli Yerenia kasesema icakukuma aba Pelishiti. Ici cebo cishile kuli ena ulo Farao asanshile Gasa. ² "Yawe alanda ifi: Mona, amalyeshi ya menshi kubati mumana ukopalala kukwisula! Nolu yena yakapalala ukwisusha icalo nafyyonse ifyabamo, imisumba yaciko kabili nabekashi baciko! Eco onse akakuta kubwafwilisho, kabili bonse abekashi bamu calo bakalosha. ³ Kuciunda ca nshindo shafibondo fya bakabalwe baboabakukosa, kuciunda cikalama ico maceleta yabo necongo camipeto yabo, ba wishi tabakafwe abana babo pamulandu wakutompoka kwabo. ⁴ Ico ubushiku bukoisa ubukonaula bonse aba Pelishiti, kukuputulake ukufuma ku Turo na Sidoni onse uwapusuka uukafwaya ukubafwa. Ico Yawe akonaula aba Pelishiti, abo abashala ukufuma ku sichi ca ku Kaftori. ⁵ Ulapala lukese kuba kali Gasa. Umfwa palwa baku Ashikiloni, abantu abo abashala mumi poka poka yabo ba katalalikwa. Pa nshita ntali ndo akale kuiputula we mwine muku losha? ⁶ Aka landa, qwe lupanga lwa kwa Yawe! Pa nshita ntali ndo panka webu ukatalale? Bwelela mu c akwilamo cobo! Leka kabili talala. ⁷ Findo cinga tushishisha ulo ena ni Yawe acikambiishe cena, ulo ena alicebele uku sansa Ashikiloni na imishi yaba mu lulamba lwa mu

Chapter 48

¹ Kuli Moabu, Yawe wa nabumba, Lesa wakwa Isreali, alilandila ifi, "kalanda kuli Nebo, pantu alitobolweke, Kiriataimu alilengelwe nsoni nokupokwa ilinga lyakwe lilengelwe nsoni no kutentuka. ² Ubucindami bwakwa Moabu tabulipo Abalwani babo mu Heshebone balipangile ubonaushi palwa ena. Abaume abakupema nabena bakalofiwa ulupanga lukakonka pa numa yobe." ³ Kutika! ishiwi lyakukuta likoisa ukutula ku Horonaimu, uko ukuli amapopa no boanaushi ubukulu. ⁴ Moabu alyonawilwe, Abana bakwe balilengele ukulila kwabo ukumfwika. ⁵ Bakoya pa mulu wa lupili lwa lutiti baKotila. ico mumutentemuko ku Horonaimu, inkuta shilyumfwikile pa mulandu wa bonaushi. ⁶ Fulumukeni! pususheni imyeo yenu no kuba kubati cifuti mu matololo. ⁷ Ico pamulandu wakutetekela kobe mufya kutukuta tukuta ne fyabunoushi bobe, no wime ukekatwa ulo komeshe ali nokuya muli bunkole, pamo pene na shima pepo ne ntungulushi. ⁸ Ico uwakonaula akowa musumba onse, takuli umusumba nangu umo ukapusuka. kanshi upokapoka uli uo kuloba ne lungu likoinaulwa, nge fyo Yawe alanda. ⁹ Pela amapindo kuli Moabu, ico ali no kupupuka. imisumba yakwe ikoisakuba impanga yakupomoka, uko ukushili nangu umo uwakwikalamo. ¹⁰ Ulili onse umunangani mukucita umulimo wakwa Yawe abe uwakutipwa! uuli onse umulopa abe uwakulifwa! ¹¹ Moabu aliba uwakucingililwa ukutula ku bwaice bwakwe. Ali kubati mwangashi wakwe uyo untu ushatala. Ali kubati mwangashi wakwe uyo untu ushatala apongololwa ukufuma mu nongo ne nongo. Tatala ukuyapo muli bunkole. Eco alisonda ubune ubwakutwalilila; ukununkila kwakwe kwaliminina tapilibuka. ¹² Eco mona inshiku shikoisa uku kulanda kwakwa Yawe ulo ndi nokumutumina abo abakamusulika no kwitila nongo shakwe no kuto ba mulongwe bakwe. ¹³ Eco Moabu akekatwe nsoni kuli kemoshe kubati ni nganda yakwa Isreali alikatilwe nsoni kuli Betele, icipe cakutetekela cabo. ¹⁴ Bushe unti mwalanda shani, "Tuli bashilika, abaume ba maka kukulwa? ¹⁵ Moabu ali no kulobaulwa ne misumba yakwe ukasanswa. Ico abalumendo bakwe abasalilwe balilekutentemukila ku fifulo fya kwipaiwa. ¹⁶ Uku kulanda kwa mfumu! wa mabumba eshina lyakwe. Ubusanso bwakwa Moabu buli fye mupepi no mucitika; akayofi kakoyangufyanya bwangu. ¹⁷ Bonse mwebo abashingulukile Moabu, losgeni; na bonse mwebo mwebaishiba amaka yakwe bilikishe ifi, kulanda, nkonto iyakukosa, umulumbu uwakucindikwa, ulitobawilwe." ¹⁸ Ikileni ukufuma mu fufulo fyenu ifya bucindami no kwikala pa nshi apakuma, Webu we mwana umwanakashi uwikala mu dibone; ico uwakonaula Moabu akosansa webu, umo uwakonaula amalinga yobe ayakukosa. ¹⁹ Wiminine pa musebo no kulola, mwebo mwebantu abakoikala mu Aroere. wipushe aba abakefulumuka noku fyuka landa, Nindo icitikile? ²⁰ Moabu alilengelwe nsoni, ico alitobawilwe lilila nokulosha; kuta kukwafwiwa. Ebako abantu bakuunana wa Annone, ukwebati Moabu alitobawilwe. ²¹ Nomba ukukandwa kulishile ku calo calupili, ku Holoni, Yasa napa mefaati, ²² Ku Dibone, Nebo, na Beti -diblaimu, ²³ Ku Kiriataimu, Beti Garmuli na Beti Meone, ²⁴ ku Keriote, na Besere, na ku misumba yonse mu calo ya Moabu-iyakwa kulepesha ne ya mupepi pepi imisumba. ²⁵ Ulusengo lwakwa Moabu nalukontolwa; no kuboko kwakwe kulifunikile -uku kulanda kwakwa Yawe. ²⁶ Mulenge ukukolwa, pantu alicitile icilumba kuli Yawe. Lekeni Moabu aifunfune mu malushi yakwe, kabili lekeni abe icntu cakuwelwa. ²⁷ Pantubushe Isreali tali icintu icakusekwa kuli webu? Bushe alisangilwe mu bango, icakwebati walipukwinye umutwe obe pali ena lonse ulo akolanda pali ena? ²⁸ Fumeni musumba no kutubilisha pa mabwe ayakusumbuka, mwe baikala mu Moabu. Mube kubati ni nkunda intu ipikwile icinsa pa kanwa ka bwendo mu fimabwe. ²⁹ Tulyumfwile palwa cilumba cakwa Moabu akatutumushi kakwe, ukuitalikila kwakwe, icilumba cakwe, ukuikatamika kwakwe no kutumpuka kwa mutima wakwe. ³⁰ Uku kulanda kwakwa Yawe nebo ne mwine ndishibile ukususha kwakulanda kwakwe, uka ukushili nangu cimo, kubati ficitwa fyakwe. ³¹ Kanshi nkaweleshe ukulilila kwakwa Moabu, kabili nkapundisha mu bulanda bwakwa pali Moabu onse nkalisha abantu bakwa Kiri-herese. ³² NKalilile webu ukucila fintu nacitile pali yaseri, umwangashi wakwa Sibma! misambo yobe yacilwike wawabuka bamba wa mucele no kufika ukwakulepo ku yaseri. Ba konaula balisanshile ifisabo fya lusuba lobe no mwangashi obe. ³³ Kanshi ukusefya no kwanga filipitilwe ukufuma ku fimuti fya fisabo ne calo cakwa Moabu. Ndiibikile, mpela ku mwangashi ukufuma mufyakusushilamo. Tabakulanyanta no kubilikisha kwakwanga. Ukubilikisha ukuli konse takwa kulaba kubilikisha kwakwanga. ³⁴ Ukufuma ku kubilikisha pa Heshibone ukuya fika ku Eleale, iciunda cabo cilyumfwikile pa Yahazi ukutula ku Soari ukufika ku Horonaimu na Egalati shelisha, apo fye kumo na menshi ya Nimrimu yalyumine. ³⁵ Pantu ndi

nokubika kuli onse uuli muli Moabu uwakupanga amalambo ba fifulo ifya kusansuka no kulekoca ifye fungo kuli tulesa twa kwe uku kulanda kwakwa Yawe.³⁶ Eco umutima wandi ukoloshwa Moabu kubati kalimba, Umunti ukolilila kubati talimba pa bantu bakwa Kiri Hereseti, ifyuma ba nonkele filipwile.³⁷ Ico umutwe onse uli ne pola ne nyefu yonse ilibeyelwe. Inembo shili pa kuboko konse, ne fwakufwala fya nsamu efili mu misana yabo.³⁸ Muli ukuloshwa monse monse, pa mitenge ya kupapatala iyakwa Moabu na mu misolo yakwa Moabu. Ico ndyonawile Moabu kubati ni nongo nitu nagu umo takofwaya uku kulanda kwakwa Yawe.³⁹ Ifyo waba uwakutoulwa! ifyo bawelesha mu kuloshwa kwabo! Moabu apilibwila icanuma yakwe mu nsoni! Eco Moabu akabe cipe cakuwelwa kabili ica lukakala kuli bonse abo aba mushinguluka."⁴⁰ Ico Yawe alilandile ifi, "Mona, umulwani ali nokwisa akopupuka lubali ni kapumpe alifungulwile amapindo pali Moabu. Koriali aliketwe na malinga Yawe ayakukosa yaliketwe.⁴¹ Ico muli bulya bushiku imitima yaba abashilika ba kwa Moabu bakaba kubati mitima yabanakashi abali mukupapa.⁴² Eco Moabu akaba uwakonaulwa kabili tamwakabe abantu pantu aipangile umwine ku kuba umukulu kuli Yawe.⁴³ Umwenso ne cilindi, ne citeya fikoisa pali webo, mwe bekashi bakwa Moabu -uku landa kwakwa Yawe.⁴⁴ Onse uukafulumuka pa mulandu wa mwenso akaponena mu cilindi, na onse uukanina ukufuma mu cilindi akekatwa mu cakuteya, ico nkoleta ici pali bena mu kulanda kwakwa Yawe.⁴⁵ Bonse akakofulumuka bakalekwinina mu cishingwa cakwa Heshibone ukwabalaamaka, pantu umulilo ukaya ukufuma ku Heshbone, ukubingu ukufuma pa kakwa sinone cikalya icakuntanshi ya cinso cakwa Moabu na pa mulu wa mitwe yabantu abakuitakisha.⁴⁶ Kalanda kuli webo, Moabu! Abantu bakwa Kemoshe balyonakile, pantu abana bobbe abaume balisendelwe nga bankole na bana banakashi muli bunkole.⁴⁷ Lelo nkabweshwa amashiko yakwa Moabu mu nshiku shakulekelesha uku kulanda kwa kwa Yawe." Ubupingushi bwakwa Moabu bwapwila

Chapter 49

¹ Pa bantu bumu Ammone, Yawe alanda ifi, "Bushe Isreali takwata abana? Bushe tamuli nangu umo uwakupyana mu Isreali? Nindo Molechi apyanina Gadi, kabili na bantu bakwe baikala mu musumba wakwe?" ² Eco lolesha, inshiku shikoisa -uku ekulanda kwa kwa Yawe -ulo Nebo nkalisha icishibilo ca bulwi ukupankana na Rabba pa bantu bamu Ammone, eco ikesa kuba umupili wapomoka kabili ne mishi ya uko ika mbushiwa no mulilo. pantu Isreali akakwata abo aba mukwata, "efyo alanda Yawe." ³ "Welesheni mukuloshwa, Heshbone, pantu Ai akatoboloka! Pundisheni, mwe bana banakashi bakwa Rabba! fwaleni ifyakufwala fya masaka. Losheni kabili mubutanke mumushili buyo, pantu Molechi akoya muli bunkole, capamo naba shimapepo ne ntungushi shakwe." ⁴ Nindo uko itakishisha pa mipokapoka yobe, imipokapoka yobe iyo lyakutwalishawe mwana mwanakashi wabula icitetekelo? webo we watetekela mufyuma fyobe kabili ulanda ati, "Ninani winga pankana na nebo?" ⁵ Mona, Nkoleta ifya kutinya pali webo -uku ekulanda kwakwa Yawe wamilalo -ifi fyakutinya fikofuma kuli abo bonse aba ku shinguluka webo, cila umo muli mwebo akasalangana umo uwa kukolonganya abo abakobutauka. ⁶ LElo panuma ya ifi Nebo nkabweshwa aba bunkole ba mubantu ba kwa Ammone -uku ekulanda kwakwa Yawe. ⁷ Pali Edomu, Yawe wamilalo alanda ifi, "Bushe tamusheleko umucetekannya uwa kusangwa mu Temani? Bushe bu mpanda mano bwa bune bwaliluba ukufuma muli abo abakwata ukwiluka? Bushe umucetekanya wabo walyonaulwa?" ⁸ Fulumukeni! Pilibukeni ! ikaleni mufilindi mu mushili, mwe bekashi bamu Dedani. Pantu nko leta ubusanso bwakwa Esau pali ena pa nshita iyo nko mukanda ena. ⁹ Nga cakwebati abasomboshi ba mwangashi baisa kuli webo, tekuti basheko inono kunuma? Nga cakwebati ba kabolala balishile ubushiku tekuti bushe bebe fyonse fye ifyo bakofwaya?" ¹⁰ Lelo Nebo ndi shile Esau uwafye. Nebo ndi sokolwele incende shakwe isha kufisamamo. Eco takafise umwine. Abana bakwe, ba ndume yakwe, kabili abena mupalamano bakwe balyo nawilwe, kabili alile. ¹¹ Sha abana banshiwa bobbe kunuma, Nko sunga imyeo yabo, naba muka mfwilwe bobbe kuti ba cetekela muli nebo." ¹² Pantu Yawe alanda ifi, ;;Mona, abo bonse abo tacali ngila bafwile banwa fimo mulukombo. Bushe mwebo mwebene mutontokanya mukaya ukwabula ukukandwa? Tamwakaye fyo, pantu mucine mukanwa. ¹³ Pantu ndililapile pali ne mwine -uku ekulanda kwa kwa Yawe -ukwebati Bosra akaba ica cintinya uwa kusebana, uwa kutoboloka, kabili ici bombelo cakutipa. Shonse imisumba shikaba ishakutoboloka umuyayaya. ¹⁴ Ndyumfwile ilyoshi ukufuma kuli Yawe, ne nkombe ilituminwe ku nko, 'kolonganya bonse no ku musansa ena ipekanyeni ku bulwi.' ¹⁵ "Pantu mona, Ndimipangile ukucepa ukulinganya na ku uko shimbi, ukusushiwa ku bantu. ¹⁶ Palwa cintinya cobe, ici lumba ca mutima obe cili kubepela webo, wemwikashi wa mu ncende shamu cipuma, webo we wasenda incende yapa tupili twapamulu ukwebati winga panga icinsa cobe apatali kubati ni kapumpe. Nkakuponya ukufuma palya. Uku ekulanda kwakwa ¹⁷ Yawe. Edomu akaba cakutinya kuli bonse aba kopitapo. Onse umuntu akatutuma noku ngwinta pa mulandu wa finkukuma fyaciko. ¹⁸ Nga mfilya ifya citikile kuli Sodoma na Gomora elo nabena mupalamano babo, efya sosa Yawe, takakaye ukuba no umo uwakuyo ukwikala mulya, takwakabe no umo ukaba nkulya. ¹⁹ Bano, akuya pamulu uku ati ninkalamu imfumu ya Yodani ukuyakushitafe naku caalo ca kulelema. Pantu ne mukusakauka nakuyo ukulenge Edomu ukufulumukako, kabili nakulenga umo ukayo ukusalwa ukuba kangalila. Pantu nani uuli ukubati ne, kabili nani ukaya ungita? Bushe nikacema ndowinga ndita?" ²⁰ Enco kutikeni ukumapane ayo Yaweh apangile Edomu, amapapange ayo apangile abaikala mu Tamani. Bakuyo ukusendwafe mucine, ukubipofe nomukuni unono. Icaalo icabune cakuya ukubipa. ²¹ I congo cakupona kwabo cakulenga icalo ukusukana. I congo cakuli kwabo cikaya ukufwika kuli bemba wamatete. ²² Bona, umo wakwilika ukuati nicembe, nokwisa kupona pashi nokukupa amapindo yakwe pali Bosira. Elo pali mbulya bushiku, imitima shabashilika ba mu Edomu sha kuba ukubati mutima waku namayo ukopaapa." ²³ Pali Damasika: " Hamati na Arpadi ya kuyo ukulengw isoni, pantu balile ukumfwa imbila ya boni. Balisungulukile! ukufwaisha kwabo kuli mu bemba. Tekuti cikale tondolo. ²⁴

Damaska alinakile. Balibutukile; balikalipile. Ukukalipwa kuli pali nco, ukubati bukali bwa ku na mayo ukupapaumwana.²⁵ Nindo umusumba wamalumbo tawayo ukushilwa, umusumba wa nsansa shandi?²⁶ Enco abalumendo bakwe bakuya ukuponena mu tumisebo,elo nabonse abaume babulwi bakuya ukuloba pali mbulya bushiku- nku kusosa kwa kwa Yawe wa fita."²⁷ Pantu nakwasha umulilo ku fibumba fya Damaska, elo wakwambukila ku fimbumba fya bucingo fya kwa Ben-Hadadi."²⁸ Ulwa pali Kerda elo no bufumu bwa Hasori, Yawe asosa mfi kuli Nebukadinesari (Nomba Nebukadinesari imfumu ya Babiloni wakuyo ukwilika iyi misumba): "Koima no kwilika Keda no kuyoukonaula mba bantuba ku kabanga."²⁹ Amatenti yabo elo ne fitekwa fyabo fyakuyo ukusendwa, pamo na ne nsalu sha mu ma tenti yabo, pamofe ne fipe fyabo fyonse; impanga shabo shakufulumuka kuli bo, na baume bakuyo ukupunda kuli bo ai, "Umwenso uli konse ku mbali!"³⁰ Fulumuka! ukutali nga nshi! ikaleni mu fipunda panshi, mwe mpyani sha mu Hazor-nku ekusosa kwa kwa Yawe-pantu Nebukadinesari imfumu iya Babiloni alikwete apapange aya kukwilika. Fulumuka! lolesha ku numa!³¹ Ima! Ilika icalo pamuku umo, ico iciikala mu mutelelewe," efya sosa Yawe. Tabakwata mpongolo , elo nabantu ba ciko bayo ukuikalilafe.³² Pantu impaanga shabo shakuba ifitapwa, elo nobwingi bwa fyuma fyabo fyakutapwa mu bulwi. Elo nakusalanganya umwela kuli onse ngo uwaputwilwe umushishi kulubali lwa mu twe wabo tapayo ukukokola, elo nakuleta ubonaushi pali bo ukufuma ku mbali shonse- nku ekusosa kwa kwa Yawe.³³ Haso ukuyo ukwaluka kabepa wabufi wa musumba, icende iyaposwa umuyayaya. Takuli no umo ukayo ukwikala nkulya, takuli muntu ukayo ukwikala nkulya."³⁴ Aya emashiwi yakwa Yawe ayaile ukufuma kuli Yeremiya kasesema pali Elamu. Ifi fya citikile pa kutampa kwa kuteka kw aimfumu Sedekiya imfumu ya Yuda,elo asosele ai,³⁵ "Yawe wa fita asosele mfi: bona, ndili mupepi nokutobaula abaume ba mu Elamu, inshitolilo lya maka yabo."³⁶ Pantu nakukuleta imyela iine ukufuma ku tupinda tune itwa myelu, elo nakusalanganya abanatu ba mu Elamu konse ku myela. Takuli no kumo ku calo uko abangtu bakayo ukufuma Ku Elamu tabakaye.³⁷ Enco Nakupela Elamu ku balwani bakwe elo na bonse abasupila umweo wabo. Pantu nakuleta ubonaushi pali bo, ubukali bwandi- nku ekusosa kwa kwa Yawe-elo nakutuma kakwampa pali bo nkabacibule bonse.³⁸ Elo nakubika ubufumu bwandi pali Elamu elo nakuyo ukonaula imfumu ne ntungulushi shabo-nku ekusosa kwa kwa Yawe-³⁹ elo cakuyo ukucitika munshinku shaku ntanshi ukuti nakuyo ukubweshababonse abaile muli bunkole aba mu Elamu- nku ekusosa kwa kwa Yawe."

Chapter 50

¹ Ici Icebo ico Yawe akonkomeshe pali babloni, icalo cakwa Kadi, mu maboko yakwa Yeremia kasesema, ² "Kabilisha ku fyalo nokubalenga ukutika ukusumbule icilangililo nokubalenga bena ukukutikako. Mwilakucifisa iyo. Landa, 'Babiloni alipitilwe. Beli alilengelwe insoni. Merodki alitentukile. Utulubi twakwe tulibikilwe mu nsoni; fyaya fyabo filitentukile."³ Icalo ukufuma ku kapinda ka kukuso lukolwimina, nokulenga icalo cakwe icakupomoka. Tapalipo nolu umo uukekalamo; bonse fye abantu elo ne nama shikofulumuka.⁴ Muli shilya nshiku napali ilya nshita - ici cisemo cakwa yawe - abantu bakwa Israeli na bantu bakwa Yuda bakoisa pamo ukulya mukulila no kufwaya Yawe Lesa wabo.⁵ Bakepusha inshila kuli Siioni, nokulosha ifinso kuli fyena, ukweba ati, fwebo tukoya kuisansha fwebene kuli Yawe mucipangano ca muyayaya ifitakalabwe."⁶ Abantu bandi baliba ni mpanga ishukuluba. Bakacema wabo balibalengele ukulufiwa mu mpili; bakobashingulusha ukufuma ku lupili nokuya kulupili. Bali mukuya, balillabile icifulo uko bali mukwikala.⁷ Uyo onse uwali mukulyakako kuli bona bali mukubalya bena. Nefibambe fyabo fyalikula nda ati tatushinimwe. Pantu balibembukile kuli Yawe, ing'anda yabo iya cine cine - Yawe, isubilo lya fikolwe fyabo.⁸ Ikaleni ukufuma pakati ka Babiloni; mulekuleya ukufuma mu calo cabena Kadi mube kubati ni sawe wa mbiushi uulekelesha ukufuma ulo onse umukuni wafuma;⁹ pantu mona, nebo ndi mupepi no kwensha no kwimya ibumba ilya maka ilya luko ukufuma ku kapinda ka kukuso pali Babiloni. Bakoiteyanya bena pali ena. Babiloni akekatwa ukufuma kulya. Imifwi yabo yalibakubati nimpalume iya kushilimuka uutebwelela minwe nkutwa.¹⁰ Kadi akosanguka icakutapwa. Banse fye abo abacilapo cakoisa kuba ica kwikushiwa - ici cosemo cakwa Yawe.¹¹ webo sekelela, webo sefya ukulapwa kwa ca kupyanyina candi; webo tobauka kubati ciponticikonyantaula mu mulemfwe wa ciko; we lila kubati ni kafwalo uwa kukosa.¹² Eco noko obe akaba ne nsoni ishikulu saaana; umuntu uwakufyele akafwilamo. Mona akaba uwakucepesha pa nko, mucuswebebe, impanga ishaymalala, na mucuswebebe.¹³ Pantu ubukali bwakwa Yawe, Babiloni tayakekalwemo lelo cakaba banaushi ubwa kupwililika. Uyo onse uukopita akalekututuma pamulandu wakwa Babele kabili akalekuitomonta pa mulandu wa fyonse ifilonda fyakwe.¹⁴ Iteyanya we mwine pali Babiloni onse ukumushinguluka. Uyo onse uukapetanika ubuta bwakwe alingile ukumulasa ena. Mwilekusha ukusunga panuma umufwi wenu uuli fye onse, pantu alibembukile Yawe.¹⁵ Ulesheni icongo pali ena uushinguluka konse! Alucimbile,impungu shakwe shiliwili, na malinga yakwe alibonolokele, pakweba ati ici ecilandushi cakwa Yawe. Muilandule kuli ena! Muciteni ena ngefyo acitile!¹⁶ Onauleni bonse abalwani abatanda imbbuto no muntu ubomfya icikwakwa panshita ya busomboshi mu Babiloni. Lekeni cilamuntu afutatukile ku bantu bakwe ukufma ku ulupanga lwa bakutitikishiwa, lekeni bafulumukkile ku ncende ya ku mwabo.¹⁷ Israeli nimpanga iyi lulumba iyo batamfiske kunkalamo. Pakuntafua imfumu ya Asuhuri yali mucobwile ena; panuma yafi Nebukadinasa imgumu ya mu Babiloni ali mukontwele amafupa.¹⁸ Eco Yawe wa milalo, Lesa wabena Israeli, alilandile ifi: Mona, ndimupepi no kulimuna imfumu ya ku Babiloni ne calo cakwe, ngefyo nebo nali mwne imfumu ya mu Suli.¹⁹ Nkawwesha Israeli ku ng'anda ya calo cakwe, akaleku;ya kameli na bashani. Elo akekushi wa mulupili lwa calo ca Efulemu na Giledi.²⁰ Muli shilya nshiku kabili pali lya nshita, efya landile Yawe, amapulu yakamonwa mu Israeli, nomba tapakabe aya kasangwa. Nebo nkawailikisha pamulu wakwa Yuda, kabili

tapakalekusangwa nolo umo, pakweba ati nebo bkelela aba kashalapo abo nebo napanishe." ²¹ "Imeni nokupilika icalo ca Merataimu, cipiliken i kabili nabekashi bamu Pekodi. Babikeni kulupanga nokubaputulako ku kanaula - ici cisemo cakwa Yawe - citeni ifintu fyonse ifyo nebo nkomikonkomesha mwebo. ²² Iciunda cabulwi nokutobaulwa kwa bnaushi fili mu ncende. ²³ Ifyp fyatabawilwe ifyalo fyonse no kuputawilwako nokanaulwa. Ifyo Babiloni aishile kusanguka incende ya konaulwa munko. ²⁴ Nalumiteyanishishe icteyo kabili waliketwe webo, Babiloni, kabili webo tawacishibie! Walisangilwe webo nokwikatwa, pantu webo wali kulwisha Yawe. ²⁵ Yawe aliswile umwakututula mwakwe kabili akoletamo ifyanso pakupitamo ubukali bwakwe. Kuli imilimo kuli shikulu Yawe wa milalo mu calo cabena Kadi. ²⁶ Musanseni ena ukufuma ukutali. Isulenko kumalata yakwe nokumutulika ena kubati mwina wa ngano. Mu muputuleko kubonaushi mwisha nangu umo ubakwe. ²⁷ Wipaye ingombe shonse ishakwe. Batumeni bena batentemuke ku ncende yakwipailako. Kalanda kuli bena, pantu ubushiku bwabo Bulishile - inshita yakulimunwa kwabo. ²⁸ Kuli icongo cabo abakofulumuka, nabo abakopusuka, ukufuma mu calo ca Babiloni. Aba bakashimika icilandushi cakwa Yawe Lesa wenu pali Babiloni, ne cilandushi petempele lyakwe." ²⁹ "Bali kutile abaku cecensela ukupitilika Babiloni abo bonse abakopeleka imifwi yabo. Bacite lukambi mukupilika, kabili mwilekuleka acite. Mu mucite umulingo uo abomfeshe. Pantu alikoweseshe Yawe, uwa mushilo wakwa Israeli. ³⁰ Eco abalumrndo bakwe bakoponena ku fiteo fya musumba, nabonsefye abaume bakwe ababulwi ba konaulwa pali bulya bushiku ici cisemo cakwa Yawe." ³¹ "Mona, ndipakene na webo, we wakusamwa - ici cisemo cakwa shikulu Yawe uwamililo pantu ubushiku bobe bulishile, we wakusamwa, inshita ulo nebo nkolimuna webo. ³² Eco abo abakosamwa bakofilwa no kuwa. Tapalipo nangu umo uukabalamusha, Nebo nkasoteka umulilo mu mishi yabo; ukonaulafye fyonse ifishingulukile ena. ³³ Yawe wa mulilo alilandile ifi: Abantu bakwe Israeli balitiitkishiwiwe, pamo penefye na bantu bakwa Yuda. abo bonse ababekete bacili bako basunga bena, Bena balabakanya ukuti balekuya. ³⁴ Umo uyo wabapuswishe ali uwakukosa Yawe wa milalo eshina lyakwe. Ici cine akobalubulwila imilandu yabo, mukuleka icalo cikatushe, nokuleta ukutusha abakoikala mu bamu Babiloni. ³⁵ Ulupanga luli mine pa bena Kadi - ici cisemo cakwa Yawe - napa bekashi bakwa Babiloni, lutungulushi shakwe na pabamano bakwe. ³⁶ Ulupanga pa lyabo bonse abakolanda amashiwi yafye! Bakosanguka ifipumbu! Ulupanga pa bashiluka bakwe! Bakeseshiwa fye ne cintinyo. ³⁷ Ulupanga lukoisia pali Bakafwalo babo, amaceleta yabo na bantu bonse abali oakati ka Babiloni, eco bakasunga kubati banakashi, Ukupanga lukoisia pafya kututula fyaboo kabili fikatapwa. ³⁸ Icilala cakoisa pa menshi yakwe eco fikaba ifyakuma. Eco ena calo ca cilubo ica filubi ifya kublo ubuyo, kabili bacita kuabti bantu bacitwa ubushilu kufikubi fyabo ifya kutinya. ³⁹ Eco ifinama fiamucidwebebe na bamumbwe fikalekkwikala mulya, notwana twwa fipululu efikoikalamo muli ena. Pantu inshita yonse takatale ekalamo. Ukulekufuma ku ukolo ne nkulo takatale ukwikalamo. ⁴⁰ Ngefyo Lesa awishishe Sodoma na Gomora ne misumba iya palamineko bena - ici cisemo cakwa Yawe - tapalipo nangu umo uukekalamo mulya; tapalipo muntu akekalamo muli ena. ⁴¹ "Mona, abantu bakoisa ukufma ku kapinda ka kukuso; ulwamaka ne bashamfu abengi, bakokolopekaniwa ukufuma ku ncende shakutali isha calo. ⁴² Bakabula amafumo yabo na amta yabo. Abankalwe kabili abakubulwa uluse. Iciunda cabo caba kubati mumana uko[oma, kabili balitenteme pali bakafwalo, bali ipekenge nga bantu abakoya ku kulwa, pali webo we mwana mwanakashi wakwa Babiloni. ⁴³ Imfumu yaku Babiloni yali pokelele ulukumo pali bena kabili na maboko yakwe yali yalimfwile palwa bena ku kumanama. Pali kupukapuka fye kubati mwanakashi ⁴³ Imfumu ya Babiloni yalyumfwile abatubululo pali bo kabili yaliponenwe na malangulushi. Umwenso wali muponene ukubati ni na mayo uko papa umwana. ukopapa. ⁴⁴ Moneni, nkoinina kubati ninkalamo ukufma apashaila mu Yordani ukya ku ncende iyo shimemenako pantu nebo nkobalenga bwangu bwangu ukubutuka ukufuma kuli cena, kabili nebo nkabikapo pali cena. Pantu ninani uwakuba nga nebo,, kabili ninani akankuta nebo? ⁴⁵ co kutikeni ku mapange ayo Yawe asalile pali Babiloni, amapange aliku Kadi. Bena ukwabula ukutwishika bacatakaniwa nangufye mukuni wa kucepesha saana. Impanga shamu lemfwe shabo shikaluulwa ukuba incende sha konaika. ⁴⁶ Ku congo cakuwa kwa Babiloni icalo casunkana, ne congo cabo icakumanamana caumfwika

Chapter 51

¹ Yawe alilandile ifi; ndij mupepi no kwimya umwela wa bonaushi pali Babiloni na pali abo abekala mu Lebkamai. ² Nebo nkatuma abena fyalo ku Babiloni. ba kamisalanganya no kukufya icalo, pantu bakamwinuna ena ukufuam monse monse pa bushiku bwa cinkunka. ³ Mwileka abalinshi bapetamike amata yabo; mwibaleka kufwala ifyafyela. mwipanya abalumendo bakwe abacaice; bikeni fye bonse abashilika bakwe ku konaika. ⁴ Pantu abantu bonsefye abacenaaulwa ba kawila mu calo ca kaldi; bonse abo baipaye bakawila mu nshila shakwe. ⁵ Pantu Israeli na Yuda tabalekeleshiwa kuli Lesa wabo, kuli Yawe wamilalo, nangulinefye icalo cabo caisushiwamo ne milandu iyacitwa pa wamushilo wa kwa Israeli. ⁶ Fulumukeni ukufuma pakati ka Babiloni; lekeni umuntu onse aipusushu umwine. mwionaikola mumampulu yakwe, pantu inshita yakwa Yawe iyacilandushi. akabweseshapo fyonse kuli ena. ⁷ Babiloni ali lukombo lwa golide mumunwe yakwa Yawe ulwalengele icalo conse ukukolwa; inko shalinwineko umwangashi wakwe no kwisakuba pa cipena. ⁸ Babiloni akanwa mukupumikishiwa nokonaulwa. welesheni pali ena! mupeni umuti kufya kutanta fyakwe; limbi kuti aposhiwa. ⁹ Twalikukabilisha ukundapa Babiloni, nomba tondewe, lekenifye fwebo bonse fye tumushe nokuya iciyeye, ku calo cesu, pantu ukushininwa kwakwe kulifikile pa mulu mumulu; kuli sumbulilwe pa mulu mumakumbi. ¹⁰ Yawe alikonkomeshe insambu shesu. Iseni aleni fwebo tulande musioni ificitwa fyakwa Yawe Lesa wesu. ¹¹ Moneni imifwi no kubulwa ifishangu Yawe akokalifya umupashi wa mfumu ya ku medai mumapange yakonaula babiloni. Ici ecilandushi cakwa Yawe, ici landushi cabonaushi bwe tempele lyakwe. ¹² Sumbuleni ilamfya pa fibumba fya babiloni; pangeni ubulinde

bwenu ubukose; bikenipo abalinshi; teyanikeni aba ku babelamina; pantu shikulu akacita ifyo alanda pa bekashi bamu babiloni.¹³ Mwebo mwe banhtu abekala mutumana twa menshi utwingi, mwebo mwebantu abakankala nefyuma, impela yenu ilishile. umulingo wa mweo obe uliputwilweko.¹⁴ Yawe wa milalo alilapile pa mweo wakwe, 'nebo nkakwisusha webo na abaume ukubati ni nakanta wakusanya kabili ba kemya ubulwi bwakulila ukupilika pali webo.'¹⁵ Alicitile umulu ku maka yakwe; aliteyamikile incende icalo ku mucetekanya wakwe kumfwikisha kwakwe alitabalika imyulu.¹⁶ Ulo upata, kulaba ukupongoloka kwa menshi ukufuma mumulu, pantu alaleta fubefube ukufuma mupela ya calo. Alapanga ukubyata kumfumu kabili no kutuma umwela ukufuma mumatala yakwe.¹⁷ Abantu bonse balisangukile aba tutu, ukwabula ubwishibilo. onse fye uwakubasa alilengelwe insoni tulubi twakwe. pantu icimpashanya ca kwecabufi, kabili tamuli umweo muli fyena.¹⁸ Finangwafye. imilimo yabakupumya ikonaulwa pali ilya nshita ya kuli munwa.¹⁹ Nomba Lesa, icakaniko cakwa Yakobo taba ifi iyoo, pantu ena ekabumba wa fintu fyonse. Israeli emukowa wa cikwata cakwe; Yawe wamilalo eshina lyakwe.²⁰ uli nondo yandi iyabulwi, icanso candi icabulwi. kuli webo nebo nka shonaula inko nokonaula amabufumu.²¹ Kuli webo nebo nkashonaula bakafwalo nabatentamapo; kuli webo nkashonaula amaceleta no utentamapo.²² Kuli webo nkashonaula umwaume onse mwanakashi; kuli webo nkashonaula umukote no mwaike. kuli webo nkashonaula abalumendo naba kashana ba na cisungu.²³ Kuli webo nkashonaula kacema ne milikuni yabo; kuli webo nkashobaula abaume babulimi nama bumba yabo, kuli webo nkashonaula bashimucindikwa ne ntungulushi.²⁴ Pantu mu menso yobe nebo nkalandula Babiloni na bekashi bonse aba mu kaldi pali fyonsefye ifyabubifi ifyo bacitile mu sion-uku ekulanda kwa kwa Yawe.²⁵ Mona ndipinkene nobe, we lupili lwa bonaushi -uku ekulanda kwa kwa Yawe-icaonawile icalo conse. Nebo nkatambalika ukuboko kwandi pali webo no kukunkulusha panshi ukufuma kuli fimabwe ifyakusansuka, no kulenga webo ulupili ulwakocewa.²⁶ Eco tabakasende ukufuma kuli webo ulubwefye ilili lyonsefye iyakupangilako ubukile bwamumatungi nangula umufual; pantu ukasanguka icakonaika ica muyaya-uku ekulanda kwa kwa Yawe.²⁷ sumbuleni ilamfya pacalo. lisheni intandala pa nko. kuteni inko mukumusansa ena; alalati, Minini na Ashkenashi, sonte ni mushika umukalamba ukusansa ena; leteni bakafwalo kubati no bamakanta abakusanya.²⁸ Teyanyeni inko mukumusansa ena; imfu sha ku medashi na bashi mucindikwa bakwe shonsefye intungulushi nefyalo fyonsefye ifyaba mubutekeshi bwakwe.²⁹ Pantu icalo cikatenkaniwa kabili cikashitika, apofye amapange yakwa yawe yalitwalilile pali babiloni, mukupanga icalo ca Babiloni icibolya umushaba mwikashi.³⁰ Abashilika bamu babiloni balilekele ukulwa; balikele mumalinga yabo ayaku kosa. ubukose buli fililwe; balisangukile abanakashi-imishi yabo ili pa mulilo, ifikatilo fyapampongolo filitobaukile.³¹ Inkombe ikabutuka ukuya kubila ku nkombe inankwe, no ubutuka aebako uubutuka munankwe ukuya kwebako imfumu yaku Babiloni ukweba ati umu musumba wakwe ulipokelelwe ukufuma mulutwe nokufiak mulutwe.³² Ifyabu fyaminama fili fumbetwe; umu lwani ako oca amatete, nabaume bamu babiloni abakolwa balifulungene.³³ Pantu yawe wamilalo, Lesa wakwa Israeli alilandile ifi; umwana mwanakashi wakwa Babiloni ali kubati lubansa lwa cipuulilo. Ninshita yakumunyantaula panshi. munshitafye iinono inshita iyakusombola yalaisa kuli ena.³⁴ 'Nebukadnesari imfumu yaku Babiloni alincilibwe nebo alintwele nebo mukufulungana kabili alipangile nebo inongo yakubulamo fintu. Kubati nicishimwe shimwe, alincibilwe nebo, ali swishe icitombo ne filyo fyandi ifya bune, elo kabili anshipila kunse nebo.'³⁵ Onse uyo uwikala mu Sioni akalanda ati, 'lekeni ifimfulunganya fyacitwa kuli nebo nomubili wandi fibe pali Babiloni.' Yerusalemu akalanda, 'lekeni umulopa wandi ube pa bekashi bamu Kaldi.'³⁶ Eco Yawe alandile ifi; mona ndifye mupepi no kukulubulwilako umulandu no kukuletelako icilandushi pali webo pantu nkomiak amenshi yamu Babiloni no kulenga utumfukumfuku ukukama.³⁷ Babiloni akasanguka iminaa yafintu, muncende yakuba mumbwe, icamakankamike ka bil icakuitomona, umu umushakabe umwikashi.³⁸ Abena Babiloni bakalilila pamo kubati misepele ya nkalamo. Bakabuluma kubati bana bankalamo.³⁹ Ulo bakasanguka ukukaba nobulili nebo nkabapangila umutebeto; nkabalenga ukukolwa pakwebati bakasansamuke elo kabili ukulala utulo utwa kutwalilila no kutashibuka-uku ekulanda kwa kwa Jehora.⁴⁰ Nkabatentemusha panshi kubati no mupanga mukwipaiwa, kubati niba sukusuku naba sawe.⁴¹ Ulo Babiloni bamwikete! Kanshi amalumbu yonse aya mu calo yalipokelwe ifyo Babiloni asangukila icifulo cama kankamike mu nko.⁴² Bemba alininine pali Babiloni! ali fimbilepo ku mabimbi ayapoma.⁴³ Imisumba yakwe alisangukile ifibolya icali icacilaal kabili iciswebembe, icalo icakubulamo umwikashi, kabili iciswebembe. kabili umutapitapo muntu nangu umo.⁴⁴ Eco nkalmuna bele mu Babiloni nkafumya mukanhwa kakwe ifyo aminine, kabili ne nko tashakatale ukupongolola imitulo yabo kuli ena. ifi bumba fya Babiloni fikawa.⁴⁵ Kabuyeni fumenipo pakati kakwe mwe bantu bandi. lekeni cilamuntu muli mwebo aipusushe umweo wakwe ukufua ku bukali bwa cifukushi candi.⁴⁶ Mwileka imitiam yenu itompoke nangufye ukuba no mweno ku lyashi ilyaumfwile mu calo, pantu ilyashi likesa umwaka umo. Panuma yamwaka uukakonkapo kukabako ilyashi, nefimfulunganya fikaba mucalo. kateka akemina kateka.⁴⁷ Eco, Mona, inshiku shikoisa ulo nkalmuna utulubi twakubaswa mu babiloni. Bonse abamu calo cakwe baka lengwa insoni, kabili bonse nakepayaulwa bonse bakawila mu kati kakwe.⁴⁸ Elo Nomba imyulu ne sonse, na fyonse ifyabamo fikasekelela pali babiloni. pantu ababonaushi bakesa kuli ena ukufuma kukapinda kakukuso-ukuekulanda kwa kwa Yawe.⁴⁹ Pantu Babiloni alilengele abepaya bakawa Israeli ukuwa, kanshi abakwipaya bakwe abacalo conse abakawa mu Babiloni.⁵⁰ Abakapusuka kulupanga, bakaya ici yeyeye! Tekwesha kwikalilila kutikeni Yawe ukumibukisha ukufuma ukutali; lekeni Yerusalemu ebukishiwe.⁵¹ Tuliketwe insoni pantu tulyumfwile insele ukutukumanya kuli tufibile pa menso, pantu abalebeshi balingile mu ncende yamushilo munganda yakwa Yawe.⁵² Eco, mona, inshiku shikoisa-uku ekulanda kwakwa Yawe-ulo nebo nkolimuna utulubi twakwe utwa kubaswa, elo nabantu abakucena bakalekulatila icalofye conse icakwe.⁵³ Pantu nangu Babiloni anganian ukuya ku muli nangulafye apakusumbuka pakwe acitapo neliinga ilyakukosa, abakonaula kuti bafuma kuli webo nokuya kuli ena-uku ekulanda kwa kwa Yawe.⁵⁴ Ne congo camukucushiwa cali shile

ukufuma mu Babiloni, no kutobauka ukufuma mu calo bena Kaldi.⁵⁵ Pantu Yawe akoonaula Babiloni. Akomilenga ena iciunda ceshiwi kukonaika, Abalwani babo bakokunguka kubati ma bombi yamenshi ayengi; icongo caboca lishilekuba namaka sana.⁵⁶ Pantu ababonausho balishile kupililika pali ena-ukupililika pali Babiloni!-ne mpalume shakwe shafyambatwa. Amata yabo yalyonaikile, pantu Yawe ni Lesa wacilandushi; mucine cine akalandula.⁵⁷ Pantu nkamucita umwanakashu wa mfumu, bacilolo bakwe abanono bakwe, naba shilika bakwe bakakolwa, kabili bakalala utlo twakutalaamuka kabili tabakala mukepo-uku ekulanda kwa mfumu; Yawe wa milalo eshina lyakwe.⁵⁸ Yawe wamilalo alilandile ifi; ifibumba ifyakutikama ifya ku Babiloni fikatobaulwa umupwilapo, ne mpongoo shakwe shikapya. elo abantu bakesa kuli ena mu kwafwilishiwa bakale kubombela ulwisha' fyonsefye ifyo inko shikalekwesha ukucita kuli ena fikapya."⁵⁹ Ici ecebo ico Yeremia kasesema akonkomeshe Seraya umwana mwaume wa kwa Neria umwana mwaume wakwa Maseya ulu aile na Sedekia imfumu ya ba Yuda ku Babiloni mu mwaka wa cine uwa mukuteka kwakwe. Nomba Seraya ali ni mushika wa nkondo.⁶⁰ Pantu Yeremia alilembele limo mumufungilo pali fyonse ifinkunka ifyali no kwisa pali Babiloni-aya yonsefye emashiwi aya lembelwe pali Babiloni.⁶¹ Yeremia alilandile kuli Seraya, "ulo ukaya ku babiloni, ulu ukaya kumona kabili ukabelenge aya mashiwi mukubilikisha."⁶² Elo ukalanda ati, 'Yawe, webi wemwine walipampamika ukwebati ukonaula ino ncende, nokwebati tapalipo muntu nangula fye ni nana ukukalamo muli cena kabili cikaba icibolya umuyayaya.'⁶³ Nomba ulu ukapwisha ukubelenga umufungulo ukakepo ibwe kuli wena no kuminikisha pa kati ka Yufreti.⁶⁴ Landa, Babiloni akashika kubati imifi. tawakemishiwepo. pamulandu wa finkunka ifyo nebo nkotuma pali cena, nkabili fikapona.'" Amashiwi yakwa Yeremia yapwila

Chapter 52

¹ Sedekia ali ne myaka amakumi yabili na umo ulu atampile ukuteka; alitekele imyaka ikumi na umo mu yerusalemu. Ishina lyakwa nina ali ni Hamutali; ali mwana mwanakashu wakwa yeremia ukufuma ku Libna.² Alicitile ifya bubi ku cinso cakwe yawe; alicitile fyonse ifyo yehoyakimu acitile.³ Ukupitila mubutali bwakwa yawe, ifi fyonse fya citikile mu yerusalemu na mu yuda, mpakafye abatamfya ukufuma ku cinso cakwe. elo sedekia asangukile imfumu ya mu Babiloni.⁴ cacitike ukwebati mu mwaka walenga pabula mu buteko bwa mfumu sedekia, mu mweshi walenga ikumi kabili pa bushiku bwalenga ikumi mu mweshi, Nebukadnesari, imfumu ya mu Babiloni, yalishile ne fita fyaiko fyonse ukwimina yerusalemu. Bali pangile inkambi bwishiya bwa iko, kabili bali kulile icibumba ukushinguluka.⁵ Eco umusumba walipokelwe ukufita na mwaka wakulenga ikumi na umo uwabukeshi bwakwa sedekia.⁶ Pabushiku bwaleng pabula mu mweshi walenga bune icipowe calikulishe mu musumba icakwebati tamwalipo filyo fya bantu buma calo.⁷ Elo umusumba walitobelwemo na bonse abaume ba bulwi bali butukile noku fuma mu musumba ubushiku ku nshila yakumpongolo yali pakati ka fibumba kabili kwi bala lya mfumu nangu abena kaldi bonse bali shingulukile umusumba. Eco bali kuntunga ya bena Araba.⁸ Nomba abashilika baku kaldi balisupile imfumu sedekia nokuikata mwi lungu lya mumana wa yoldani mumukonko mupepi na yeriko. Bonse abashilika bakwe balisala ngene ukufuma kuli ena.⁹ Bali kete imfumu nokuiletanya ku mfumu ya ku Babiloni kulibla mu calo ca Hamati, uko aile kupila pali ena.¹⁰ Imfumu ya mu Babiloni yalipeye abana baume wakwa sedekia pa menso yakwe fye umwine na pa libla nakabili alipeyepo shonse isha mu yuda.¹¹ Elo antokwelelo sedekia amenso, elo amukaka ne minyololo ya mukuba, no kumuleta ku babiloni. Imfumu yamu babiloni yali mu bikile mu cifungo mpaka fye no bushiku bwakwe ubwakufwa.¹² Nomba mu mweshi wa busano, pa bushiku ubwe kumi bwa mweshi uyo uwali e mwaka we kumi na pabula mu butekeshi bwa mfumu nebukadnesari imfumu ya bibiloni, nebukadnesari alishile ku yerusalemu. Ali e mushika wa balinshi ba mfumu kabili umubomfi wa mfumu ya babiloni.¹³ Alyocele ne nganda yakwa yawe, ici cipango ca mfumu, na mayanda yonse eya mu yerusalemu; kabili ne fikulwa ifikankala ifya mu musumba alifyocele.¹⁴ Nomba kufibumba fya shingulukile yerusalemu bonse abashilika abena babiloni abali na mushika wa balinshi ali bonawile.¹⁵ Umfwa palwa bantu ababusu, abantu abashelepo abo bashile mu musumba, abo abalekeleshiwa ku mfumu ya ku babiloni, kabili nencenshi shashelepo Nebusaladani, mushika wa bakalinda, alisendele bamo ukubatala muli bunkole.¹⁶ Lelo Nebusaladani, mushika waba kalinda aliishilepo bamo ababusu bamu calo aba kubomba mumabala ya myangashi.¹⁷ ufwa palwa ncenshi shamukuba ishali ishama nganda ya kwa yawe, na molu icakusambilapo mukuba icikalamba cali kwitwati "Bemba" ico cali mu nganda ya kwa yawe, abena kaldi balicitobawile mutupifya tupifya no kupila umukuba wabo onse ukubweleshamo ku babiloni.¹⁸ Imipika, ifipindwilo, ifya kucingilako inyali, amabakuli, ello na fyonse ifisolobelo fya mukuba ifyo bashimapepo balikupungilako mwitepele abena kaldi balifisendele fyonse.¹⁹ Imisambilo na pakocela ulubani, amabakuli, imipika, apakutenteka inyali, imipika ya kusenama, ne misambilo ya pangilwe na golde nefyo ifyapangilwe na silfere mushika waba kabinda wa mfumu alifisende fyonse.²⁰ Izenshi shibili, umusumbilo ukalamba uwa mukuba uwali kwitwa " Bemba," kabili ne mitepa ya ng'ombe ishilume isha mukuba ikumi yimo na fibili isho shali! mwisamba lya fyakutentekapo, ifintu ifyo solomoni a pangile ing'anda ya kwa yawe, fyali kwatishemo umukuba ukucila ifyo fyapiminwe.²¹ Inceshi shali imikomo ikumi limo na cine konse konse ukulepa cila lueshi, kabili umushilwa walishingulukile cila umo wapiminwe imikono ikumi limo na fibili. Cila lumu lwalitikeme iminwe ine kabili ulwacipunda.²² Icitebo ca mukuba cli pa mulu waciko icitebo cali imikano ukulepa, ne fya kupikulwa na mapomegranati ukushinguluka monse. Cali icapandilwe no mukuba conse. Uluceh=shi lumbi ne pomegrati iya ciko fyali ifya kupalana ne fyantanshi.²³ Eco kwali amapomegranati amakumi pabula na mutanda pa lubali lwa citebo, no mwanda umo ama pomagranate pa mulu ukuhinguluka ifya kupikulwa.²⁴ Mushika wabalinshi alisendele umufungwa selaya, shimapepo

mukalamba pamo na sefaniya, shimapepo wabubili, na balinshi ba mpongolo batatu.²⁵ Ukufuma mu musumba alibule umufungwa alola uwalashikwa mukulolesha paba shilika, na baume cine lubali abali kupanda imfumu amano, abo abali bacili mu musumba. Kabili piltile umufungwa alola wa fita fya mfumu uwali kupekanya abaume mubushilika, capamo na baume abakucinda abali amakumi mutanda ukufuma mu calo abo abali mu musumba.²⁶ Elo Nebusaladani, mushika waba kalinda, alibapitile no kubaleta ku mfumu yaku babiloni ku libra.²⁷ Imfumu yaku Babiloni yali bepeye pa libla mu calo cakwa Hamati. Muli iyi nsila, yuda alifuminemo mu calo nokuya muli bunkole.²⁸ Aba ebantu abo Nebukadnesari aikete bunkole: mu mwaka wacine lubali; 3, 023 abena yuda.²⁹ Mu mwaka walenga ikumi na cine konse konse nebukadnesari alipitile abantu 832 ukufuma ku yerusalemu.³⁰ Mu mwaka wa makumi ya bili na itatu ya kwa Nebukadnesari, Nebusaladani, mushika wa ba kalinda ba mfumu, alisendele abantu baamu yuda 745 muli bunkole. Bonse abantu basendelwe bunkole bali pamo 4,600.³¹ Cacitikile mu mwaka wakulenga amakumi yatatu na cine lubali uwabunkole bwakwa yehoakini, imfumu yaba yuda, mu mweshi wakulenga ikumi naibili, pabushiku bwa kulenga amakumi yabili na busano ubwa mweshi; ukwebati Awe - maduki imfumu yaku Babiloni yali lekeleko yehoakini imfumu ya yuda ukufuma mu cifungo. Ifi fyacitikile mu mwaka uyo Awe - mduki atendekele ukuteka.³² Ali sosele ne nkumbu kuli ena nokumupela icipuna cakuba shimucindikwa ukucila imfumu ishali nankwe mu babiloni.³³ Awe - muduki ali fulile yehoakini insalu sha mu cifungo, na yehoakini ali kulya lyonse fye. Ku cintamba ca mfumu inshiku shonse isha mweo wakwe,³⁴ Elo conse icakaniko ca cakulya calikupelwa kuli ena inshiku shonse isha mweo wakwe ukufika fye na kumfwa

Ezekiel

Chapter 1

¹ Mu mwaka wa kulenga amakumi yatatu, mu mweshi wakulenga bune, elo mu bushiku bwa kulenga busano ubwa mweshi caishile kuba ukwabati nebo nalikele mukati ka bunkole pa mumana wa Kebar. imyulu yalisukile elo nebo balimwene ifimonwa fya lwa Lesa.² Pa bushiku bwa kulenga busano ubwa ulya mweshi - wali mwaka wakulenga busano mu busha bwa mfumu Yehoyakini -³ Icebo ca kwa Yawe calishile kui Ezekiele umwana mwaume wakwa Busi shi mapepo, mu calo ca bena Kaidi pa mumana wa Kebar, elo ukuboko kwakwa Yawe kwali pali ena kulya.⁴ Nolu nebo naliloshe, elo kwalisile ne cipupu ca mwela ukufuma ku kapinda ka ku kuso; ikumbi likalamba nokubyata kwa mulilo mukati ka ciko elo ulubuto lukocishingluka na mukati ka ciko, elo no mulilo wali lilangi lya finyamuti mukati ke kummbi.⁵ Mukati mwali icimpasho ca fya mweo fine. Ukuekumoneka kwa fiko: Fyalikwete icimpasho ca muntu.⁶ Lelo cila cintu calikwete iifinso fine, elo cila cibumbwa calikwete amapindo yane.⁷ Amolu ya fiko yali ayakololoka, elo inyatilo sha makasa ya fiko yali kubati mabpndo ya mwana wa ng'ombe uukobeka kubati mukuba uwakupukutwa.⁸ Lelo balikwete iminwe ya bantu pesemba lya mapindo ya fiko ku mbali shonse shine. Pakuti fyonse fine ifinso fya fiko elo na mapindo fyali kubati nifi:⁹ Amapindo ya fiko yalikwikatana na mapindo ya cibubumbwa cakonkelepo elo tafyali kwaluka ilyo fyali mukuya: Lelo cila cintu cali kuyafye kuntanshi.¹⁰ Icipanso ca finso fya fiko fyali kubati cinso ca muntu. Fyonse fine fyalikwete ne cinso ca nkalamo ku lubali lwa ku kulyo, elo fyonse fine fyalikwete icinso ca kwa kapumpe.¹¹ Ifinso fya fiko fyalikubati ni filya fine, elo amapindo ya fiko yali fungulwilwe pa mulu, ukwebati cila cibumbwa calikukwata amapindo yabili ayo yalikwikatana ku mapindo ya cibumbwa cinankwa, elo na mapindo yabili ayafimbile imibili ya fiko.¹² Cila cimo cali kuyafye ku ntanshi, ukwebati ukuli konse uko umupashi eafisontelele ukulekuya fyali kuya ukwabula ukulekulekupilibuka.¹³ Na pa fya cimpasho ca fibumbwa ifya mweo, ukumoneka kwa fiko kwali kubati mulilo wa mafito uukoyaka, kubati kumoneka kwa fyenge; ulubingu lwa mulilo nalo lwalisanikile konse mukati ka fibumbwa, elo kwali no dkubuyasha kwa nkuba.¹⁴ Ifibumbwa fya mweo fyali mukwanda mukulemuka kunuma elo nakuntanshi, elo fyali nokulekumoka nge nkuba!¹⁵ Elo nebo naliloleshe pa dibumbwa fya mweo; elo nalimwene eumupeto umo panshi lubali lwa cila cibumbwa ica mweo ne mfinso fine ifya fiko.¹⁶ Iyi yali emiminekele elo nemipangile ya mipeto cila mupeto wali kubati libwe lya mupeto, elo iine yalikwete icimpansho cimo cine; imimonekele ya iiko elo ne mipangilwe yali kubati mipeto mukati ka mupeto ubiye.¹⁷ Ulo yalikwenda yalikuya pa iili yonse pantunga shabo shine, ukwabuka ukulekukoneka ulo shali kuya.¹⁸ Elo na pa matelo ya shiko, yalilepele elo nokutinya, pakuti amatelo yaliswilwmo amenso ukushunguluka.¹⁹ Lyonsefye ulo ifibumbwa fya mweo fyalikwenda, imipeto yaliselele lubali na fyena. Ulo ifibumbwa fya mweo fyaiminr pamulu ukufuma pe sonde, imipeto yaliminine.²⁰ Konse uko umupashi walikuya, yalile elo ne mipeto yalimine pamulu lubali lwa yena, ukwebati umupashi wa fibumbwa fya mweo wali mu mipeto.²¹ Lyonse fye ulo ifibumbwa fyalikwenda, imipeto nayena yalwendele; elo ulo ifibumbwa fyakwiminina shika, imipeto yalikwiminina shika; ulo ifibumbwa fyainine pa mulu ukufuma pe sonde, imipeto yalimine pa mulu lubali bena pakwebati umupashi wa fibumbwa fya mweo wali mu mipeto.²² Pa mulu wa mitwe ya fibumbwa ifya mweo pali icimpanso ce ulu: Calimonekele kubati cakubengeshima nge cilola canshikwe pa mulu wa mitwe ya fiko.²³ Pesamba lye ulu, cila mapindo ya cibumbwa cimo yalifungulukile ukololoka elo nokukwikata ku mapindo ua cibumbwa cilikwete. Cila cibumbwa ca mweo naco calikwete umulingo uwa kuifimba abenebeka; cila cimo cakwete umulingo uwakufimba umubili wa ciko.²⁴ Elo nalyumfwile iciunda ca mapindo ya fiko. Kubati congo ca mennshi ayengi, kubati lishiwi lya wa maka yonse konse uko balikuya, kubati ciunda ca kubulukuta kwa mfula, kubati shika fyelibweshe amapindo ya fiko.²⁵ Ishiwi lya lishile ukufuma pa mulu we ulu pamulu wa mitwe ya fiko lonse ulo fya iminine shika elo nokubwasha amapindo ya fiko.²⁶ Pa mulu we ulu lya mitwe ya fiko pali icimpanhso ca cipuna ca bufumu icali kubati kumoneka kwe libwe lya Ssafiri, elo na pa cakupale icipuna ca bufumu pali icimpansho kubati kumoneka kwa muntu.²⁷ Nalimwene icintu icalikumoneka kubati

Chapter 2

cela cili no mulilo muli cena kufuma mu mukumoneka kwa pa mulu wa ntungu shakwe; nalimwene ukulefuma ku kumoneka kwa ntungu shakwe pe samba ukulekumoneka lwa mulilo elo nolubuto ulushingulukile konse konse.²⁸ Kubati kumoneka kwa mukolamfula mu makumbi pa bushiku bwa mfula efyali ukumoneka kwa lubujto lwa kumwenekesha luko cishinguluka. Ulo nacimwene naliwilw pa cinso candi, elo

Chapter 2

¹ Ena alyebele kuli nebo ati, "We mwana mwaume wa muntu, iminina pa makasa yobe. Nolu nebo nkolanda kuli webo,"² Nulo, ulo alikulanda kuli nebo, umupashi walingile muli nebo na ukunjiminika pamakasa yandi, kabili nalimumfwile akolanda kuli nebo.³ Ena alyebele kuli nebo, "we mwana mwaume wa muntu, nebo nkokutuma ku bantu ba ku Isralei, ku nko shabucisanguka isha sangikila nebo - bonse bena na ifikolwe fyabo balibembukila nebo ukufika na buno bushiku!⁴ Abatuntuka muli bena baikwete ifinso fyakupotalala kabili na imitima yakukosa. Nebo nkokutuma kuli bena, kabili ukulanda kuli bena, 'Ifi efyo shikulu Yawe alandile.'⁵ Nangu bena bakomfwa nangu tabakomfwe. Bena ni ng'anda yabucisanguka, lelo baleshiba ukwba ati kasesema ali muli bena.⁶ webo, we mwana mwaume wamuntu wiba na umwenso kuli bena nangu kumashiwi yabo. Wiba nomwenso, nangu waba na ifilasa na imyunga kabili nangu wikala na bakaling'onga. Witina amashiwi yab nangu kututuma ku finso fyabo, pantu bena ni ng'anda yabucisanguka.⁷ Lelo webo ukolanda amashiwi yandi kuli bena nangu bomfwe nangu tabomfwile, pantu niba cisanguka bakucilamo.⁸ Lelo webo, we mwana mwaume wamuntu, kutika kufyo nkolanda kuli webo. wiba cisanguka kubati ni ilya ing'anda yabucisanguka. Isula akanwa kobe nokulya ifyo nebo nkokupela!"⁹ Nolu nebo naliloleshe, kabili nokuboko kwalitambalikilwe kuli nebo, muli kwena mwali umufungilo walwmbwapo.¹⁰ Ena aliufungulwile pa menso yandi, walilembelwe pali fyonse kuntashi napanuma ya uko, kabili na ifyalembelwe pali wena fyali malilo, ukullosha

Chapter 3

¹ Kabili alilandile kuli ine ati; "wemwana mwaume wamuntu ifyo webo wasanga lya. Lya icicitabo, kabili kabiye uye kulanda kunganda yakwa Israeli."² Eico naliswile akanwa kandi kabili alindisishe cilya citabo.³ Kabili alindile kuli ine ati, "wemana maume wamuntu, lisha ifumo lyobe kabili isusha ifumi lyobe neco citabo ico napela kuli iwe!" kabili nacilile kabili cali icakulowa mukana kandi kubati buci.⁴ Kabili alilandile kuli ine ati, "wemwana mwaume wamuntu, kabiye kunganda yakwa Israeli kabili nokulanda amashiwi yandi kuli bena.⁵ Pantu taukotumwa kubantu abamilandile imbi imbi nangula ululimi lwakwafya, lelo nikunganda yakwa Israeli-⁶ tekubantu abengi abamilandile yakwafya nangula icitundu cakushupa abo amashiwi yabo tawingelika. Mucine nganalikutumine kulibene, ngabalyumfwile kuli iwe.⁷ Lelo inganda yakwa Israeli tabakabe abakukabila ukufumfwa kuli iwe pantu tabali bapukubial ukumfwa kuli ine. Eico inganda yonse iyakwa Israeli nibankosa mitwe kabili abakumalala imitima.⁸ Moneni! ndilengele icinso cobe ukukpsa nag ifinso fyabo kabili nenkopyo shobe ishakukosa ngekopyo shobe.⁹ Kabili ndilengele impumi yobe kuubati libwe ukukosa ucial napa nsono! wibatina nangula ukuba uwakutompoka nefinso fyabo, epo baba ninganda yakutoloma."¹⁰ Elyo alandile kuli ine ati, "wemwana mwaume wamuntu, amashiwi yonse ayo nkobilisha kuli wee-yapite mumutima obe kabili uyonfwe namatwi yobe."¹¹ nomba kabiye kuli bunkole kabili nokulanda kuli bena. landa kuli ben auti, ifi efyo shikulu yawe asosa, nangula bakomfwe nelyo iyoo."¹² Elyo umupashi walinjimishe pamulu, kabili nalyumfwile kunuma yandi iciunda cikalamba icakwa makumba; "lube ulwapalwa ululimi lwakwa Yawe ukufuma kuncende yakwe!"¹³ Cali ciunda camapindo yafibumbwa fyamweo ilyo fikoikatana cimo necibiye, neciunda campeto shilya ishali nabo kabili neciunda cakwamakumba mukalamba.¹⁴ Umupashi walingimishe pamulu kabili nookutwala ukutali, kabili nalile nobukali mucipimo camupashi wandi pantu ukuboko kwakwa Yawe kwali kukutitikisha mumaka!¹⁵ Eico nalile kubankole pa tele abibu abaikela mulubali nomumana wa keba, kabili nalikele mulibena inshiku cine lubali, uwaisulamo nokusunguka.¹⁶ Elyo panuam papita inshiku cine lubali ishiwi lyakwa Yawe lyalishile kuli ine likotila,¹⁷ "wemwana mwaune wa muntu ndikupangile malonda wanganda yakwa Israeli eico umfwa kwishiwi likofuma kukanwa kandi kabili nokubapela ukusopeshiwa kwandi.¹⁸ Umfwa nkalanda kumbifi, mucine ukofwa kabili taisopesha nangula ukulanda umusoko kumbifi pamicitile yaiko iyabubi pakutula ingaba nomweo- imbifi ikafwa kumembu shaiko, lelo nkafwaya umulopa waiko ukufuma kumaboko yobe,¹⁹ Lelo ngawasopesha imbifi, kabili taifumine kububifi bwaiko pnangula kumicitile yaiko uubi, lyena ikafwa kumembu shaiko, lelo ninshi ulikwete ukupususha umweo obe.²⁰ Ngacakuti umulungami ataluak kubulungami bwakwe kabili acitile mukana lungama, kabili nateta necakuipununako kuntanshi yakwe akafyfw. Pantu tawamusopeshe, akafwa mumembu shakwe kabili nshakete kukutontonkanya imicitile yabulungami iyo acititile, lelo nkafwaya umulopa wakwe ukufuma kumaboko yobe.²¹ Lelo ngawasopesha umulungami ukuleka ukulekubembuka pakutula talebembuka, Mucine akaba nomweo pantu ninshi alisipeshiwe kabili ninshi wakwata ukupususha umweo obe."²² Eico ukuboko kwakwa Yawe kwali pali ine kulya. "ima kabiye kwiwanga kabili ndinokulanhdha naiwe kulya!"²³ Nalimine nokufuma ukuya kwiwanga kabili kulya eko ubukata bwakwa Yawe bwalikwikala, kubati bukata bulya nakwete ukumona kumbali yamumana wa Keba; eico naliwile panshi ubhunkupeme.²⁴ Elyo umupashi waishile kuli ine nokwisa kunjominiak ku nkasa shandi, kabili nokwisa kulanda naine, kabili nokwisa kunjeba ati, "kabiye nokuya kuisalila wemwine mukati kanganhda,²⁵ Pali nomba wemwana mwaume wamuntu, bakaya kubika imyando pali iwe kabili nokukaka pakuti wikaya muli bena.²⁶ Nkalenag ululimi lobe ukulambatila kumulu

Chapter 4

wakanwa kobe, eico tawakalekulanda kabili tawakabe uwakukwanisha ukubakalipila bena, ²⁷ ifi efyo uyo shikulu Yawe asosa.' Uyo uli nokumfwa akomfwa; uyo utakomfwa talinakuumfwa, pantu ninganda

Chapter 4

¹ "Lelo webo, umwana mawume wa muntu, piita itafwali we mwine no kulibika ku ntanshi yobe. ² Elo ushile umusumba wa Yerusalemu pali lyena. Elo no kubika icakutebelela pali wena, ukule no mwakusungila ifilwilo pali ena. Wimye no mincingi pali wena no kwiminika nsakwe ukushunguluka nokubika pali wena ifyakonawilako ukushunguluka. ³ Elo upiite we mwine icippampa fua cela nokucibomfya nge cibumba ca cela pakati ka we mwine no musumba no kutontomesha icinso cobe pali ena, pantu ukoba uwakutebelelwa, kabili ici cili no kuba icakwishibilako ku ng'anda yakwa Israeli. ⁴ Elo, usendamine kabafu kuso no kubika ulubebu lwa ng'anda yakwa Israeli pali ena, uli ni kupiita ulubembu lwabo mpendwa sha nshiku shitatu no ukasendama panshi palwa ng'anda yakwa Israeli. ⁵ Nebo ne mwine nkobila kuli webo ubusjiku bumo ku kwimininako cila mwka wa kukandwa kwabo: Ishiku 390! Muli iyi nshila, uli no kupiita ulubembu lwa ng'anda yakwa Israeli. ⁶ Lintu ukapwisha ishi inshiku, uko ukasndame panshi umuku wa babuli ku lubali lwa ku kulyo, pantu uli no kupiita ulubembu lwa ng'anda yakwa yuda pa nshiku amakumi yane. Nkopela webo ubushiku bumo ubwa ku mwaka no mwaka. ⁷ Ukatontomeshe icinso cobe ukulola ku Yerusalemu uli kutebelelwa, kabili na kumunwe obe ushafimbulwapo sesema pali wena. ⁸ Eco moneni! Nkobika imyando pali webo pakwebati tawakaluke ukutula ku lubali limo na ku kutetebelelwa kobe. ⁹ Piita we mwine ng'ano, barle, cilemba, ilanda, amale na masaka; ufibike mu cakusungililamo cimo no kupanga umukate obe ukulingana ne mpendwa ya inshiku shitatu uli no kusendama pa lubali lobe, pa nshiku 390 uli no kucilya. ¹⁰ Ifilyo uli no kulya fikaba fyakupimwa, amashekele amakuni yabili cila bushiku, kabili ukalekucilya pa nshita iyakulingwa cila bushiku. ¹¹ Elo ukanwa amenshi, aya kupimwa ukufuma muli mutanda kuli hini, kabili ukalekunwa pa nshiku ishakulingwa. ¹² Uli no lucilya nge mbukunya matobo ya bare, lelo uli no kucisalula nge cufumbikwa mu mafi aya muli bena mu cinso cabo." ¹³ Pantu Yawe alilandile ati, "Ici cikopolibula ukutula umukate untu abantu bakwa Israeli bali nokulya uli nokuba uwakukowela, kulya mu nko kuntu nkabatamfisha. ¹⁴ Lelo nebo balilandile, Alale, shikulu Yawe! nshabala mbapo ulwakukowela! Nshabala ndyapo nangula icili conse icafwa nangu icili conse icakwipaiwa ne nama, ukutula ku bwaice bwandi ukufika na nomba, ne nama icinangwa tayabala ukwingila mu kanwa kandi!" ¹⁵ Eco alilandile kuli nevo, "Lolesha! Ndikupele umufundo wa ngombe mu cifulo ca mafi ya muntu pakuti wingapekanya umukaye obe pali cilya. ¹⁶ Nakabili alilandile kuli nevo. "we mwana mwaume wa muntu! Moneni! Nkotobaula umutambu wa mukate mu Yerusalemu, kabili bakalya mukate libe bakolya mukulanguluka no kunwa amenshi libe bakocilila mu kututuma. ¹⁷ Pantu bali no kubulwa umukate na menshi, umuntu onse ali no kutentuka pali muntina no kufumuka pamulandu wa mampulu

Chapter 5

¹ "Elo webo, we mwana mwaume wa muntu, send ulupanga lwakutwa ukuba akayembe ka kwa kabeya kuli we mwine, kabili upishe akayembe [a mutwe obe ma ku myefu yobe, elo usende ifipimo kwabanya imishishi yobe. ² Oce isha batatu no mulilo muakti ka musumba ulo inshiku shakutebelwa shapwa, kabili usende isha batatu ku mishishi no kushumwa ku lupanga konse ukushunguluka umusumba. Elo usalanganye ishabutatu pali shena ku mwela, kabili nevo nkafumya ulupanga ukukunkunika abantu. ³ Lelo senda impendwa inono iya mishishi uufuma muli shena no kushikaka mu fisepe fya mwingila obe. ⁴ Elo usende na shimbi imishishi no kushiposa mu kati ka mulilo; noku shoca mu mulilo; ukufuma palwa umulilo ukufuma nokuya ku ng'anda yonse iya mubena Israeli" ⁵ Shikulu Yawe alanda ifi: "Uyi ni Yerusalrmu pakati ka nko, apo mubikile ena noko nevo na musingulushishe ena ne fyalo fimbi. ⁶ Lelo mububifi alikene ifyabupingusha fyandi ukucila inko shimbi, ne fipope fyandi ukucila ifyalo ifyo fya musinguluka. Abantu balikene bupingushi bwandu kabili taba koendela mu fipope fyandi." ⁷ Eco shikulu Yaw alandi ifi, " Pantu muli ba cintalika ukujcila inko isho sha mishinguluka mwebo kabili tamwa endela mufipope fyandi nangu ukucita ukulingana ne fyabupingushi fyandi, nangu fye kucita ukulingana ne fya bupingushi fya nko iah musinguluka mwebo." ⁸ Eico shikulu Yawe alanda ifi, Mona! Nebo nemwine nko alukila pali webo. Nkocita ubupingushi mukati kobe pakwebato inko shimone. ⁹ Nkocita kuli webo ifyo ntacita kabili kubati nico ico ntaka citepo nakabili, pa mulandu wa ficitwa fyenu fyonse ifya muselu. ¹⁰ Eco bashibo bakalya abana mutati kenu, na bana baume bakalya bashibo, pantu nkacita ubupingushi pali mwebo no kusalanganya ku ntunga shonse bonse mwebo mweba shelepo. ¹¹ Eco, ulo ndi no mweno - uku ekulanda kwa kwa shikulu Yawe - mu cine pamulandu mwali kowesha umwashila mwandi ku fintu fyonse ifya kupatwa ne ficitwa fyenu fyonse ifya muselu, ifyo nevo ne mwine nkami cefya mu mpendwa; amenso yandi tayakabe ne nkumbu pali mwebo, kabili nshaka mipanye mwebo. ¹² Aba citatu muli mwebo bakafwa kucikuko kabili bakonaulwa ne cipowe mukati kenu. Aba citatu bapona kulupanga ulumishingulukile mwebo. Elo nkaba palanganya aba batatu mucitungu conse ukukula ulupanga kuku bakunkunika nabo bene. ¹³ Elo icipyu candi cikapwililika, kabili nkacita ubukali bwandi kuli bena ukutusha. Nke kushiwa, kabili bakeshiba ukwebati nevo, ninebo Yawe, ndila ndile mu cipyu candi ulo napwisha ubukali bwandi pali bena. ¹⁴ Nka mulenga mwebo abakulekeleshiwa kabili aba kusekwa ku nko sha mishinguluka mwebo mumenso ya uli onse uuko pita. ¹⁵ Eco Yerusalemu akaba icintu ku bantu bambi ica kususha no kuseka, icakusoka kabili ne ca cintinya ku nko sha mishinguluka mwebo. Nkacita ubupingushi pali mwebo, mu bukali na mu cipyu, kabii no kukalipila mu mucipyu - Nebo, Yawe ndilandile ifi! ¹⁶ Nkatuma imifwi yabubi iya cipowe pali mwebo

iikesa kuba ubupilibulo bwafyo nka myonawilako mwebo. Pantu nkakusha icipowe pali mwebo no kutoba inkonto yenu iya mukate.¹⁷ Nkatuma icipowe na masanso pali mwebo eco mukaba abakubula bana. Icikuko no mulopa fikapita pali mwebo, kabili nkaleta ulupanga pali mwebo - Nebo, Yawe, ndi landile

Chapter 6

¹ Icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, ukweba ati, ² We mwana mwaume wa muntu, tonta amenso ukulola ku lupili lwakwa Israeli no kusesema kuli bena. ³ Landa, 'Mwe mupili shakwa Israeli, kutikeni ku cebo cakwa shikulu Yawe! alilandile ici ku mpili na ku tupili, ku mikonko, na ku mipokapoka: Moneni! nkoceta ulupanga pali webo, kabili nkonaula ififuli fyobe ifyasansuka. ⁴ Elo ifipailo fyobe fili nokuba amapopa ne nceshi shobe shili no nonaulwa, kabili nkaposa panshi ifitumbi fyobe ku ntanshi yatulubi twabo. ⁵ Nkalambalika imibili ya fitumbi fya bantu bwakwa Israeli ku ntanshi ya tulubi twabo, nokusalanganya amafupa yenu ukushinguluka ifipailo fyenu. ⁶ Konse kuntu mukoikala, imisumba ikalake iya konaulwa ne fifulo ifyasansuka fikaba ifyaonaulwa pakweba ati ifipailo fyenu fikaba ifyakufumuka no kwelengwa amapopa. Elo fikatobaulwa no kuloba, incenahi shenu shikaputulwa panshi ne milimo yobe ikapashika. ⁷ Abakufwa bakalala panshi mu kati kenu kabili muli nokwishiba ukuti ninebo Yawe. ⁸ Lelo nkasunfilipo abakushalapo muli mwebo, kabili kukabalo bamo abakapusumuka ku lupanga mu nko, ulo mukasalanganishiwa ukuya mu fyalo. ⁹ Elo abo abapusunsuka bakanjibukisha mu nko kuntu bakekatwa bunkole, uutila nalilengelwa ubulanda kufya busipondoka bwa mitima yabo iyayaluka ukufuma kuli nevo, kabili kufya menso yabo iya bucilende bwa ku konka utulubi twabo. Elo bakalakulanga ifya maka nkamike pa menso yabo pa ficitwa fyabo ifya bubifi fintu bacitile ne fya muselu fyabo. ¹⁰ Eco bali nokwishiba ukuti ninebo Yawe kwaliko umulandu untu nalandile ukuti ndi nokuleta ububifi pali bena. ¹¹ Shikulu Yae alilandile ici: Tota amaboko no kututa ulukasa lobe panshi! Landa, 'Alale! palulandu wa fya muselu fya bubifi fya ng'anda yakwa Israeli! Pantu bali no kuwila ku lupanga, ku cipowe, no ku cikuko. ¹² Umo uuli ukutali ali o kufwa kucikuko, no uli mupepi ali no kufwa ku lupanga. Abo abakashalapo no kupusuka bakafwa ku cipowe muli inshila nkafulisha icipyu cansi pali bena. ¹³ Elo mukeshiba ukuti ninebo Yawe, ulo ifitumbi fyabo fikalekulele pa tulubi ukushinguluka ifipailo fyabo, pali konse akapili akasansuka - pa mulu wa mpili shonse kabili mwi samba lya muti onse uwakulelema no muoke uwakutikama - ififulo kuntu ba ocelele ifya fungo ku tulubi twabo. ¹⁴ Nkomina ku kuboko kwandi no kulenga mpanga amapopa kabili iyafumuka, ukulola ku matololo ukufika ku Dibla, ukupulinkanya mu fyalo fyonse kuntu bakoikala, Elo bakeshiba ukuti ninebo

Chapter 7

¹ icebo cakwa yawe calishile kuli nevo ukwba ati ² "webo umwana mwaume uwamuntushikulu yawe alilandile kucalo cabena isreali" 'Impela! yalishile kumipaka iine iya calo. ³ Nomba impela iili palimwebo mwebo, pakweba ati nevo nkotuma icipyu pali webo, nkakupingula ukulingana nemibo yobo; kabili nevo nkaleta yonse imipamba pali webo. ⁴ Pantu aamenso yandi tayaka kubeleleinkumbu kabili shakakakulangulukile. Eco, nevo nkaleta imilimo yobe paliwemwine imipamba yobe ikaba pakati nankati kobe, elo ukeshiba ukwebati nevo nine Yawe. ⁵ Shikulu yawe alilandile ifi: Ubusanso! Ubusanso ubwakubipisha! Mona, bukoisa. Impela mucacine ikoisa. ⁶ Impela ilyalamukile pali webo. Mona ikoisa! ⁷ Ubonaushi bukoisa pali webo we mwikashi wa mucalo. Inshita iyilifikile: ubushiku bwa bonaushi buli palamine, kabili impili tashakatale kuba nansansa. ⁸ Nomba tapakapitepo inshita ulo nkopongolwela icipyu candi pali webo nokupwisha ubukali pali webo ulo nkakupingula ukulingana ne mibo yobe nokuleta imipamba yobe yonse pali webo. ⁹ Pantu amenso yand tayakakwikatile ubulanda, kabili shakakakulangulukile. Ngefyo wacitile efyo nkacita na kuli webo, elo ukeshiba ukwebati ni webo Yawe uukokulimuna. ¹⁰ Mona, ubushiku! Mona, bukoisa! ubonaushi buli fuminepo! inkoto ili balwile amatutumuko yali puukile! ¹¹ Ulukakala lulimine mu nkoto ya bubifi tapalipo nangu umo mulibo, nangu umo mucintubwingu cabo, nangu mu fyuma fyabo kabili tapalipo nangu umo mucindami uukabelelele! ¹² Inshita ikoisa; ubushiku bulupalamine mwileka uwakushita asansamuke, nangu wa kushitisha aloshe pantu icipyu candi cili pa cintu bwingi! ¹³ Pantu kashitisha takapilibukilemo ku ncende uko ashitisha apofye bonse babili bacili no mweo, pantu icimonwa ca pali cinkupiti tacakabwekeshiwepo, pamulandu wa membu shabo tapalipo nangu umo uukakoshiwa! ¹⁴ Balilishishe amapenga nokulenga fyonse ukuba ifya kuiteyanya, nomba tapalipo nangu umo uukopoleka ku bulwi; pamulandu wakweba ati icipyu candi cili pali cinkupiti onse. ¹⁵ Ulupanga lulu kunse, kabili icipowe ne cikuko fili mukati kacikulwa. Abo bonse abali mu mpanga bakepaiwa ku lupanga, ulocikuko ne cipowe cikaciba ula abo abali mu musumba. ¹⁶ Nomba bambi abakapusuka bakafulumukila ukufumina muli bena kabili bakaya ku mpili. kubati ni nkunda mu mipokapoka, bonsefye bakalekulila-cilamuntu pa mampulu yakwe. ¹⁷ Amaboko yonse yakatompoka na makufi yonse yakanaka kubati menshi, ¹⁸ Kabili bakafwala ifya kusampauka, kabili aba cintinya bakabafimba; nensoni shikaba pa finso fyabo ne nkusu pa mitwe shabo shonse. ¹⁹ Bakaposaika silfere wabo mu misebo na golid wabo kukaba kubati, wakukanwa. Silfere wabo na golide wabo akafilwa ukubapokolola bena mu bushiku bwa cipyu cakwa Yawe. Imyeo yabo tayakapusuke, kabili ne nsala yabo tayakekushiwe, pamulandu wa mampulu yabo tayakekushiwe, pamulandu wa mampulu yabo yalisangukile cilibwe cakuiputulako. ²⁰ Mucilumba cabo bali bulile ubune bwafisamo fyakwe, nakuli fyena balipangileko utulubi twa kubasa, kabili ne fintu fyabo ifya muselu Eco kanshi, nevo nkoyalula ifi fintu fyabo ukuba ifitasangululwa kuli bena. ²¹ Elo nkapela ifyo fintu mu minwe ya balebeshi ica kusampa kabili ku mbifi shamua calo ica kusampa, kabili bakonaulwa bena. ²² Elo nevo ndefumyapo icinso candi ukufuma kuli bena ulo bali nokonaula

incende yandi nacindika; ifipondo fikabengilila nokufyonaula.²³ Pangeni iminyololo, pantu icalo ciliswilemo no bupingushi bwa mulopa, kabili ne misumba iliswilemo ulukakala.²⁴ Eco nebo bkaletelamo ababipisha saana munko, kabili bali nokupyaninina amayanda yabo kabili nebo nkaleta ne mpela kubacilumba abamaka, pantu incende shabo isha mushilo shikonaulwa!²⁵ Umwenso uli nokwisa! Bakafwaya umutende, lelo takwakabe.²⁶ ubusanso pa busanso buli nokwisa, kabili kukaba amagwigwi pa magwigwi. Eo bali no kufwaya icimonwa ukufuma kuli kasesema, lelo ifunde likonaulwa ukufuma kuli bashimapepo kabili bakapandwa amano ukufuma kuba kalamba.²⁷ Imfumu ikallosha kabili umwana wa mfumu umwaume akafwala ukulanguluka ulo amaboko na bantu bamucalo ya yakalekututumafye ku mwenso. ukulingana na kunshita shabo nebo nkacita ifi kuli bena! nebo nkabapingula ukulingana ne mibo yabo mpakafye bakeshibe ukweba ati nine

Chapter 8

¹ Elo caishile kuba mu mwaka wa mutanda no mwenshi wa mutanda, mubushiku bwa cisano ubwa mwenshi, ulo naikele mu nganda yandi nabakalmba bamuba Yuda balikele ku cinso cand, pantu ukuboko kwa kwa shikulu Yawe nakabali kwali pali nebo kulya.² Elo nebo naloleshe, kabili moneni kwali ici mpashanya ne momonekele yamuntu. ukufuma ku mimonekele yamuntungu shakwe ukuya panshi kwali umulilo. labili ukufuma muntungu shakwe ukuya pamulu kwali ukumoneka kwa cintu icakubengeshima, kubati libwe lya mingi.³ Elo atambalikile icipashi cakuboko no mumpitila nebo pa mishishi yamumutwe wandi; elo umupashi wansumbwile nebo pa mulu pakati ka calo no mulu, elo mufinwa ukufuma kuli Lesa, alindetetele nebo ku Yerusalemu, ku bwingililo bwa mpongolo ya mukati iyakukapinda kakukuso. uko utulubi utwa nsonsomba utwakalumwa akakulu twaiminine.⁴ Nomba moneni, ubukata bwakwa Lesa wabena Israeli eko bwali kulya, ukuli ngana ne comonwa ico namwene mwiliungu.⁵ Elo alandile kuli nebo ati, "we mwana mwaume wa muntu, pulamina amenso yobe kukapinda kakukuso." Elo nebo sanswile amenso yandi kukapinda ka kukuso, nakukuso ku mpongolo yaku tungulula ku cipailo, mulya umwakwingilila, mwalo utulubi twakalumwa.⁶ Elo alandile kuli nebo ati, "we mwana mwaume wa muntu, bushe ulimwene ifyo bakocita? Iyi emipamba ii kulu iyo abanganda yakwa Israeli bakocita muno mukunenga nebo ukuya ukutali ukufuma kwi hema lyandi ne mwine. Nomba mukafutatuka no kumona imipamba iyo iyakucilapo."

⁷ Elo andetele nebo pa mwinshi walubanda, elo naloleshe, kabili kwali ici punda mu cibumba.⁸ Alilandile kuli nebo, "we mwana umwaume wamuntu, imba muli ici cibumba, elo nebo naimbilemo mu cibumba, kabili mwali iciibi.⁹ Elo alandile uli nebo ati, "Kabuye no kuya kumona ubunasha bwa mipamba iyo bakocita uno."¹⁰ Eco nalilemo nokumonamo, nomba moneni, nebo nalimwenemo ifyakulengwa mufibumba fyonsefye ifikulika ne nama shamakankamike, nafyonsefye ifilubi fya mu nganda yakwa Israeli.¹¹ Abakalamba amakumi cine lubali aba mung'anda yakwa isreali eko bali kulya na yasaania umwana mwaume wa kwa shafeni aliminine pakati kabo. Bali minine pakati ka fyata, cila muntu ne cifutu mwino mu minwe akwe pa kweba ati ukununka kwa makumbi ya lubani kwalile mumulu.¹² Alilandile kuli nebi ati wemwana mwaume wamutu bushe ulimwene abakalamba bamung'andanyakwa isreali bakocita umwakufita? cilamuntu akocitila ifi mucipinda icakufutama icatulubi twakwe pantu balalanda ati yawe fwebo takotumona fwebo yawe alilekeleshaicalo."¹³ Elo alandile kuli nebo ati futatuka nomona nafimbi ifikulu ifyamipamba ifyo bakocita."¹⁴ Ulwakonkelepo alindetetele nebo ukwakwingilila kwampongolo yakwanganda yakwa yawe iyali mukapinda ka kukuso kabili moneni kabili abanakashi balikele kulya baleloshs tamusi.¹⁵ Elo alandile kuli nebo ati bushe ulimwene ifi wemwana mwaume waumutu futatuka kabili nokumona naimbi imipamba iikulu ukucila neyii.¹⁶ Alintwele nebo mukati kalubansa lwanganda yakwe kabili moneni apakwinilila pe tempele lwakwa yawe pakati mwinshi necipailo pali abaume amakumi yabili na yasano nenuma shabo baliloshe aka talamukila kwitempele lwakwa yawe nefinso fyabo akatalamukila jkukabanga kabili bali kunshinshimua akasuba.¹⁷ Elo alandile kuli nebo ati bushe uli mwene ifi wemwana mwaume wamuntu? bushe finini ififintu ku nanda yakwa yuda ukulekucita iyi mipamba iyo bakocita kuno? pantu baliswile icalo kufyongo kabili balifutatukila nakabali mukunsonsomba nebo kubukali ukubika umusambo wamyona yabo.¹⁸ Eco nkacita na ndibo muli bena; Amenso yandi tayakabekatilwe inkumbu kabili ntakabapanye. Nangula fye bakalilile mu matwi yandi na mashiwi yakubilikisha, ntakaba kutikeko

Chapter 9

¹ Elo alilile mu matwi yandi ne shiwi ilya kubilikisha ati, "lekeni bamalonda bese mu musumba, cila muntu ne canso cakwe ica konawilako mu minwe Yakwe.² Elo Moneni! abaume mutanda beshile ukufuma ku mpongoilo ya pamulu iya lolesha ku kapinda ka ku kuso, cila umo ne canso cakwe icakwipailako mu minwe yakwe. kwaliko umwaume pakati kabo uwafwele ifya kolokondwe no lusengu lwakwe. Bukalamba kulubali lwakwe kabiloi balile mukati no kuya kwiminina kumbali yacipailo ca mukuba.³ Elo ubukata bwa kwa Lesa wakwa Israeli bulininine ukufuma pali bakerubi abo bwalipo no kuya ku bwingililo bwa ng'anda. Alikutile umuntu uwafwele ifya kolokondwe nolusengu lwa bukalemba kulubali lwakwe.⁴ Yawe alilandile kuli ena ati, "piita pakat kamusumba -pakati ka Yerusalemu no kushila akashila pa pumi shabantu abaleta nokulila pafya mipamba fyonse ofi citwa pakati ka musumba."⁵ Elo alandile nakuli bambi mu matwi yandi, "pita pulinkanya mu musumba musupile ena nokumwipaya. wileka menso yobe yabe ne nkumbu, kabili wimupanya.⁶ Nangufye mwaume umukote nangula umwaume umwaice, nacisungu, abana abacaice nabana mayo. wipayefye bonse! Nomba tekwesha ku kumanga ulufye onse uuli na kashilwa pa mpumi yakwe. mutampilefye

apamushilo pandi!" Eco batampile kubakalamba abali kuntanshi ya ng'anda. ⁷ Alilandile kuli bena, "Monaule ing'anda nokwisusha ulubansa ne fitumbi. mupitilisho!" Eco bali lee no kuya ku sansa umusumba. ⁸ Ulo fye balimukusansa, nebo nalisangile ne mwinshye neka naliwile pa menso yandi no kulila ukubilikisha no kulanda ati, "Alale, shikulu Yawe, Bushe tekuti monaule bonse abashalapo mu Israeli mukupongolwela ubukali bwenu pali Yerusalemu?" ⁹ Alilandile kuli nebo ati, "Amampulu ya nganda yakwa Israeli na Yuda yalikulishe sana. Icalo caliswilemo umulopa no musumba uliswilemo ubupondamkishi, pantu balanda ati, Yawe alilaba icalo na Yawe tamona!" ¹⁰ Eco nombamba amenso yandi tayakaloleshe no bulanda, kabili nshakabapanye. Nebo imibo yabo nkaibika pa mitwe yabo. ¹¹ Moneni umwaume uufwele ifyakolondwe uukwete ulusendo lwakwa kalemba ku lubali lwakwe alibwelulukile. Alifishishe nokulanda ati, nebo ndicitile fye fyonse ifyo

Chapter 10

¹ Ulo naloleshe ukulolenkana pamulu palya ukucila pamtwe ya Kerubimu; cimo calomoneke pamulu pali bena kubati no safiri nokumoneka ukwakupalana kwa cipuna cabufumu. ² Nolu Yawe alilandile ku muntu uufwele mu salu iyakutelela no kulanda ati, "kabuye panshi yamipeto ya kwa Kerubimu, kabili no kwisushamo amaboko yabo yonse na mabwe ya lubingu ukufuma pakati ka kwa Kerubimu no ku basalanganya mu musumba." Nolu umuntu alingilemo ulo nalikulolesha. ³ Kerubimu kulubali lwakukulyo lwa ng'anda ulo umuntu ayingilemo, na makumbi yaiswilemo mu lubansa lwamukati. ⁴ Ubukata bwakwa Ywe bwalimine ukufuma pali Kerubimu no kwiminina pamulu wakwingililapo uwa ng'anda. Yaliswishe ng'anda na makumbi, no lubansa lwaiswilemo ukubengeshima kwa bukata bwakwa Yawe. ⁵ Icong camapindo yakwa Kerubimu calikumfwika nakatalamukila ukulakufika kunse ya lubansa kubati lishiwi lyakwa Lesa uwa maka yonse ulo alanda. ⁶ Calishile, ulo Lesa ankonkomeshe umuntu uufwele mu nsaliu iyakutelela no kulanda ati, "senda umulilo ukufuma pakati ka mipeto shilya shili pakati kaba kerubimu," umuntu aingile mo no kwiminina lubali lwa mupeti. ⁷ Kabili Kerubimu alifishishre ukuboko kwakwe pakati ka kerubimu ku mulilo ulya wali pakati ka kerubimu, no kusumbula no kucibika mu maboko ya umo uufwele mu nsalu yakutelela. Umuntu alibulile no kubwelele kunse. ⁸ Nalimwene pa Kerubimu icinti kubati kuboko kwa muntu panshi ya mapindo yabo. ⁹ Eco nalikulolesha, mona! mipeto yine kumbali ya kwa Kerubimu - umupeto umo kumbali ya kwa Kerubimu umo- no kumoneka kwa mipeto kwali kubati libwe lyakukosesha. ¹⁰ Ukumoneka kwa yako kwali cimo cine ukupalana kumo kwine kuli yonse ine kubati mipeto yaingila mu mupeto unankwe. ¹¹ Ulo baendele, balile muntunga shabo ishili shonse shine, ukubula ukupilibuka kubati nifilya baile; Lelo intunga yonse uko umutwe walolele balukonka panuma ukwabula ukupilibikila kubati filya baleya. ¹² Imibili yabo yonse - ukubikapo inuma shabo amaboko yabo, na mapindo yabo- yalifimbilwe na menso, na menso yafimbile imipeto ine nokushinguluka konse. ¹³ Ulo naumfwile, imipeto shikoitwa, imipeto yile shingulukisha." ¹⁴ Cila imo yalikwete ifinsa fine, icinso cantanshi cali cinso ca Kerubi, icinso cabubili cali cinso ca muntu, icabutatu conso cakalamo ne cinso ca bune cakwa ka pumpe. ¹⁵ Ulo bakerubimu- ifi fyali fibumbwa fya mweo ifyo namwene mumana wa Kebari calimine. ¹⁶ Ulo caba efyo aba kerubimu baleenda, imipeto yalekuya kulubali lwabo, Kabili ulo caba efyo bakerubimu basumbula amapindo yabo ukwima uku fuma pa calo, imipeto tayapilibukile. Yaleikaulila lubali nabo. ¹⁷ Ulo bakerubimu balimininefye, imipeto shalimininefye na ulo baimine. imipeto shalimine na bena, pantu umupashi wa mweo wali mu mipeto. ¹⁸ Nolu ubukata bwakwa Yawe bwafumine pamulu wa pakwingilila mu ng'anda no kwiminina pamulu wa Kerubimu. ¹⁹ Kerubimu basumbwile amapindo yabo no kwimina ukufuma pa calo mu menso yandi ulo balile, ne mipeto yalikucita cimo cine pambali yabo. Baliminine pa mwinshi wakukabanga ku ng'anda yakwa Yawe no bukata bwakwa Lesa wakwa Israeli bwaishile pali bena ukufuma pamulu. ²⁰ Ifi efyali fimumbwa fya mweo efyo nakwete nokumona panshi yakwa Yawe wakwa Israeli ku mu mana wa Kebari, eco nalishibile ukuti fimakerubimu! ²¹ Onse alikwete ifinso fine na one amapindo yane no kupalana amaboko ya muntu mponshi ya ma pindo yabo, ²² No kupalana ifinso fyabo fyali kubati finso efyo namonapo mu cimonwa pa mumana Kebari na cila umo balile Pantanshi

Chapter 11

¹ Elo umupashi walinjimishe ni kuntwala kumpongolo ye bala lwa kukabanga mu ng'anda yakwa Yawe, baloseshe amenso yabo ku kabanga, nokwisa kumona, mu mwinshi lubali lwa mpongolo mwali abaume amakumi yabili na basano. Nali mwene yasaniya umwana mwaume wakwa Asuri na Pelatiya umwana mwaume wakwa Benaya, intungulushi sha bantu, pali bena. ² Lesa alilandile kuli nebo ati, "We mwana wa muntu, aba ebaume abapanga ulubembu, kabili abapanga ubusalo bwaku panga ububi muli uno musumba. ³ Bakolanda ukweba ati, 'Inshita yakukula amayanda te nombamba; umo umusumba e mwipika, na fweo tuli nama.' ⁴ Kanshi sesema pali bena. Sesema, we mwana wa muntu." ⁵ Elo umupashi wakwa Yawe walikile pali nebo no kwisa kunjeba ukweba ati: Ifi efyo Yawe akolanda, "Ati ifi ifyo mwebo mukolanda, we ng'anda yakwa Israeli; ico nebo nalishiba ifipit mu mano yenu. ⁶ Mwebo mulisandulwishe abantu mwaipaya muli uno musumba no kubesusha mumisebo. ⁷ Kanshi, shikulu Yawe akolanda ifi: Abantu mwebo mwaipaya, abo mibili yabo mwa lilika pakati ka Yerusalemu, enama, na uno umusumba emwipika lelo muli nokufumishiwapo pakati ka uno musumba. ⁸ Mwebo muli tinine ulupanga, elo npmba bkoleta ulupanga pali mwebo - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe. ⁹ Nebo nkamifumyapo pakati kamusumba, no ku mibika mu maboko ya balebeshi, ico nebo nkaleta ubupingushi pali mwebo. ¹⁰ Mukawa kulupanga, Nebo nkamingwila ukulingana no mwapelela imipaka ya Israeli elo mwebo mkeshiba ukweba ati ninebo Yawe. ¹¹ Uyu umusumba tawakabe emwipika wenu uwa kwipikamo nangu mwebo ukuba inama mukati kanko.

Nebo nkamipingula ukulingana nemipaka yamu Israeli.¹² Elo mukeshiba ukweba ati ninebo Yawe, ulya ine ifipope fyakwe musha endekemo na ulya ifyabupingushi fyakwe mushankonkele. Lelo mwebo mwendela mufyabupingushi fya nko ishamishinguluka."¹³ Calishile kuba ifi ulo nali kassemu, Pelatia umwana mwaume wakwa Benaya, alifwile. Elo nawile ubunkupeme no kulila neshiwi ilikalamba kabili nalilandile ati, "Alale, shikulu Yawe, bushe webo ukonaula ukupwilishisha bonse abena Israeli abashalapo?"¹⁴ Iceb cakwa Yawe calishile kuli nevo, ukulanda ati,¹⁵ "We mwana wa muntu, ba wenu! abantu ba cikota cobe ne ng'anda yakwa Israeli yonse! Abo bonse ebalya ca landwa ukweba kuli abo abekala mu Yerusalemu, 'bali ukutali ukufuma kuli Yawe! Cino icalo ca pelwe kuli fwebo nga icikwatwa cesu,'¹⁶ Eco kanshi ulanda ati, 'Imfumu Yawe alandile ifi: nangula nali bafumishe ukutali mukati kanko, kabili nangu line naba salanganishishe mufyalo, lelo nevo naba icubo cabo pakashita kanono mufyalo umo baya.'¹⁷ Eco landa ati. 'Shikulu Yawe alanda ifi: Nebo nkamilonganika ukumifumya mu bantu, no kumilonganika ukumifumya mu fyalo umo mwasalanganine, kabili na nevo nka mipela icalo ca Israeli.'¹⁸ Elo bakaya ku;ya nokuya kufumyamo fyonse ifya bunani kabili nefintu fyonse ifya makankamika ukufuma muli ilya ncende.¹⁹ Nebo nkabapela umutima umo, kabili nkabika muli bena nkabikamo umupashi uupya. Nebo nkafumyamo umutima welibwe ukufuma mu munofu webo no kubapela umutima wa munofu,²⁰ pakweba ati balekwendala mufipope fyandi, bakalekusanfu nefyabupingushi fyandi no kuficita. Elo bakaba abantu bandi, na neboo nkaba Lesa wabo.²¹ Lelo kuli abo bonse abendela muku konkelesha ifyabunani ne fya makankamika fyabo, nevo nkaleta ificitwa fyabo pamitwe yabo abene - uku ekulanda kwakwa Yawe,"²² Ba Kerubi balimishe amapindo yabo ne mipeto iyali kuli bena, no bukata bwakwa Lesa wakwa Israeli bwali pamulu wabo.²³ Elo ubukata bwakwa Yawe bwalile pamulu ukufuma pakati kamusumba kabili bwaliminine palupili lwakukabanga ka musumba.²⁴ Umupashi walisumbwile no kumbwekesha mu Chaldea, kuli bankole, mucimonwa ukufuma ku muoashi wakwa Lesa kabili necimonwa ico na mwene calile uufuma pali nevo.²⁵ Elo nalilondolwelele aba muli bunkole ifintu fyonse ifya kwa Yawe ifyo nevo

Chapter 12

¹ Icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo ukweba ati, ² "Wemwana mwaume wamuntu, webowikala pakatika ng'anda yabusangushi, apo bakwata amenso yakumina lelo tabamina; Kabili apo bakwata amatwi yakumfwilako lelo tabomfwa, pantu baba ni ng'anda yabusungashi. ³ Eco kanshi nganikuli webo, wemwana mwaume wamuntu, pekanya ifintu fyobe kuli bunkole, kabili utendeke nokuya akasuba mumenso yabo, pantu nkomicita bunkole mu menso yabo ukufuma kuncende yobe ukuya kucende imbi. Limbi bakamba ukumona, ukumona, nanguline baba ni ng'anda yabusangushi. ⁴ Webo ukaleta ifintu fyabunkole mubushiku kumuida wabo; Kabiye mucungulo mumenso yabo munshila umo uli onse endamo uku ya kuli bunkole. ⁵ Imba icipunda icakupita mucibumba mume nso yabo, kabili nokupitamo muli cena. ⁶ Mumulola wabo, imya ifintu fyobe pamabeya, kabili ufumye panse mumfifi. Fimba icinso cobe, pantu webo taulingile ukumona icalo, pantu nevo ndikutumine webo nge cilangilila ku ng'anda yabena Isreali." ⁷ Eco nalicitale ifi, ifyo fine nali uwakambishiwe. Naliletele ifintu ifyamuli bunkole bwa munshita yakasuba, kabili mu cungulo nalimbile icipunda ukupita mucibumba ne minwe. Nalififumishe ifintu fyandi apafita, kabili nalifumishe pamulu pamabeya yandi mu mulola wabo. ⁸ Elo icbo cakwa Yawe calishile kuli nevo mulu celo, ukwebw ati, ⁹ "Wemwana mwaume wamuntu, bushe ng'anda yabena Isreali, ilya ing'anda yabusangushi, taileipusha ukweba ati, findo ukocita? ¹⁰ Landa kuli bena, 'Shikulu Yawe alilandile ifi: iyi micitileyabukasesema inkamine cilolo wamu Yerusalemu, kabili nayonse amayanda yabena Isreali apo bena baba pakati.' ¹¹ Landa, 'nebo ndi cilangilila kuli webo.' ngefyo nacita, elo cikacitwa kuli bena, bena bakaya muli bunkolo no kusendwa ubusha. ¹² Cilolo uli pali bena akemya pamulu ifintu fyakwe pamabeya yakwe umwafita, kabili akaya kuse ukupitila mu cibumba. Bakemba ukupita mucibumba nokufumyamo ifintu fyabo. Ena akafimba icinso cakwe, pakweba ati ekamona icalo namenso yakwe. ¹³ Nebo nkafungulwila ubusumba bwandi pali ena kabili akekafwe muciteyo candi, nolu nevo nkamuleta ku Bebele, icalo cabena Kaldi, lelo takacimone cena. Ena akafwa kulya. ¹⁴ Nebo nkasalanganisisha mu nshila yonse abo bonseabamushungulwike abo abalikukumwafwa ne fita fyakwe fyonse, kabili nkatuma ulupanga panama yabo. ¹⁵ Elo bakeshiba ukuti nine Yawe, ulo nkabasalanganya bema pa nko kabili nokubasalanganya mu fyalo fyonse. ¹⁶ Lelo nkashako abame abanono ukufuma ku lupanga, icipowe, ne cinkuka, pakwebati bengasunga fyonse ifyamakankamike yabo mu fyalo umo nevo nkobatwalamo, pakwe bati bakeshibe ukweba ati ninebo Yawe." ¹⁷ Icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, ukweba ti, ¹⁸ "Wemwana mwume wamuntu, lyo mukate obe nokututuma, kabili nwa amenshi yobe no kututuma na malangulushi. waiko pamula ndu walukakala lwabonse abo abekala mulya. ¹⁹ Elo ulanda kubantu bamu calo, 'Shikulu Yawe alilandile ifi ukukuma abekashi bamu Yerusalemu, na calo cabena Isreali, 'Bakalya umukate wabo nokututuma kunwaamenshi yabo ulo bakotenkana, ico incende ikafulunganishiwa no mwisulo waiko pamula ndu walukakala lwabonse abo abekala mulya. ²⁰ Eco imisumba ilya yaikelwemo ikaba icibolya, kabili icalo cikaluka icalo cakulekeleshiwa; Pakoseba atiwebo ukeshibe ukuti ninebo Yawe. ²¹ Nakabili icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, ukweba ati, ²² "wemwana mwaume wamuntu, lipinda ndo ukwete mucalo cabena Isreali iliko ebati, 'Inshiku shilitantalile, necimonwa conse cilifilwe?' ²³ Eco kanshi, landa kuli bena, 'Shikulu Yawe alilandile ifi: Nebo nkofisha kumpela ili pinda, kabili nabantu ba mu Isrealitabakalibomfyepo.' Ulande kuli bena, 'Inshiku nashisa shiko palamina ulo conse icimonwa cikafikilishiwa. ²⁴ Eco takwakabe nangu cimo icimonwa cabufi nangu imbuko shakwangwa mukati ka ng'anda yakwa Isreali. ²⁵ Pantu ninebo Yawe! ndelanda, kabili ndacita icebo ndanda umulandu, uyushaka shinge shinge. Pantu nkalandi aya amashiwi munshiku shabo, we ng'anda yabusangushi, kabili nevo kaficita!-

uku ekulanda kwakwa Shikulu Yawe."²⁶ Nakabili icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo ukweba ati,²⁷ "Wemwana mwaume wamuntu! mon, ing'nda yakwa Isreali ililandile, icimonwa ico amona canshiku ishingi ukutendeka ilelo, kabili ubusesemo bwakwe bwa nshita ntali."²⁸ Eco kanshi landa kuli bena, 'Shikulu Yawe alandile ifi: Ifyebo fyandi tafyakashinge shinge, lelo ifyebo ifintu nebo nandile filinokucitwa-uku ekulanda kwakwa Shikulu

Chapter 13

¹ Nakabili icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo ukwebati, ² "we mwana wa muntu sesema palwaba bakasesema abakosesema mu Isreali, kabili landa kuli abo abakosesema pafya kwelenganya kwabo umfwa ku cebo cakwa Yawe. ³ Shikulu Yawe akolanda ifi; kalanda kuli kufyangwa fyakubakasesema abakonka umupashi wabo, lelo abatabamona nangu kamo! ⁴ Israeli bakasesema bobo balikubati ni ba mumbwe mumpanga iyaku lekeleshiwa. ⁵ Mwebo tamwile mufibomba fyakutobaulwa icashi nguluka inganda yakwa Israeli muku filingika mukukana ubulwi pali bulya bushiku bwa kwa Yawe. ⁶ Abantu balikwete ifimonwa ifyabufi no kusobelwa kwa bufi abo abalanda ati, "ifyo ne fyo ekulanda kwa kwa Yawe." Yawe tabatuma bena, lelo pali co balengele abantu ukusubila ukuti amashiwi yabo yakesa kufikilishiwa. ⁷ Bushe tamwakwete ifimonwa fyabufi no kulenga ukusobela kwabufi mwe balanda ati, "ifyo ne fyo ekulanda kwa kwa Yawe" ulo nebo nemwine shilandile? ⁸ Eico kanshi shikulu Yawe alanda ati, pamulandu wakuti mwebo mwakwete ifimonwa fyabufi elo mwalibepile ubufi-eco ifi efyo shikulu Yawe apampamika ukupililika mwebo. ⁹ Ukuboko kwandi kukemina bakasesema abakwata ifimonwa fyabufi kabili abo abasobela ifya bufi, Tabakabe mukulongana kwa bantu bandi nangula kulembwa mucitabo ca nganda ya kwa Israeli; tabafwile ukuya ku panga yakwa Israeli pakwebati mukeshiba ukuti ninebo shikulu Yawe! ¹⁰ Pamulandu waici, na pa mulandu batungulula abantu iciyeyeye no kulanda atim 'umutende ulo tapali umutende bakokula icibumba ici bakashinga ne fyakubuta. ¹¹ Landa kuli abo abakoshinga ifyakubuta ku cibumba, cikawa panshi; ikaloka imfula iyakukosa kabili nkatuma amabweyatupili kukuleka cikawe, kabili nomwela wankuba ukaciwisha panshi. ¹² Mona icibumba cikowa panshi. Bushe bambi tabalanda kuli webo, "filikwisa ifyakubuta ifyo webo wabikako?" ¹³ Pali ico shikulu Yawe alanda ifi; nkaleta umwela wakosa mubukali bwandi, kabili kukaba ilyeshi lya mfual mubukali bwandi! utupilitwa mabwe mubukali bandi tukapwililika ukuconaula. ¹⁴ Eico nebo nkacitoba icibumba ukuyfiak panshi ica mwashingako ne fyakubutulukila kabili nkacitobaula ukufika panshi nomufula waciko ukasha pambilibili. Ici cikawa kabili mwebo mukekala mu kati kaici conse. Elo mukeshiba ukuti ninebo Yawe. ¹⁵ Pantu nkapwisisha mu icipyu candi mu cibumba na bonse aba cibutulwishe. nakalanda kuli mwebo, "icibumba taciliko nangula abantu abalikucishingula ifyakubutulukila- ¹⁶ bakasesema bakwa Israeli abalikusesema pali Yerusalemu kabili abakwete ifimonwa fiamutende pali ena. Lelo takuli umutende!-uku ekulanda kwa kwa shikulu Yawe." ¹⁷ Lelo webo wemwana wamuntu tonat amenso pabana banakashi babantu bobo abaseseme pafya mano yabo, no kusesema palwa bena. ¹⁸ landa 'shikulu Yawe alanda ifi; akalanda kubanakashi ababika ifikobo fiamalele no kusamika lubali kuminwe yabo nokupanga ifintambala kumitwe yabo ukulingana nacilya cipimlo nokulenga imyeo ya bantu bandi bushe ukalunga abantu bandi nokupususha imyeo yenu. ¹⁹ Mulishile pa bantu bandi, ku mikana ya barley na notufungau twa mukate, ku kwipaya abantu abatafwile ukufwa nakusunga imyeo iyo taifwile ukukonkanyapo ukekala pamulandu yabufi bwenu ku bantu bandi abaumfwile kuli mwebo. ²⁰ Eco kanshi shikulu Yawe alandile ifi; njimine ifokobo fiamalele ifyo mwabomfesho kukunaula imyeo sha bantu kwati bali fyuni. icinefyo nkabonaula bena ukufuma muminwe yenu; na bantu abo mwaikete kubati mfyuni -nkalega bakaye abakukulwa. ²¹ Nkalapaula ifisalu fyakumitwe yenu kabili nkapususha abantu bantu ukufuma mukuboko kwenu, elo bena tabakatale abekakwa mumine yenu. Mukeshiba nokwebati nineno Yawe. ²² Pamulandu watomposha umutima wamuntu umololoke no bufi, nangu nebo nshakabile ukutomposhiwa kwakwe kabili pamulandu wakoselesha ukucila ificitwa fya muntu umubifi pakuti tapilibwike ukufuma kunshila yakwe kukupususha umweo wakwe- ²³ eico tamwakakwate ifimonwa ifyabufi nangu kukonkanyapo ukusobela, pantu nebo nkapususha abantu bandi ukufuma muminwe yenu mukeshiba ukuti nineno

Chapter 14

¹ Abakalamba bamo aba mu Israeli balishile kuli nebo o kwikala pantanshi yandi. ² Nolu icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo, cikolanda ati, " ³ We mwana mwaume wa muntu, aba baume balisendele tulubi twabo mu mitima yabo no kubika cilibwe cakuipunako ku mampulu yabo pantanshi ya finso fyabo. Bushe nebo ningepishiwa kuli bena muli ici conse? ⁴ Eco bilisheni ifi kuli bena no kulanda kuli bena, 'shiulu Yawe alandile ifi: Cila mwaume wa mg'anda ya bena Israeli uusensa utulubi mu mutima wakwe, nangu ubika ilibwe lyakuipunako ilya mampulu yakwe pantanshi ya cinso cakwe, kabili noli akoisa kuli kasesema - nebo, Yawe nkomwasuka ukulingana ne mpendwa ya tulubu twakwe. ⁵ Nkacita ifi pakweba ati ningabwesha ing'anda yakwa Israeli mu mitima yabo iyo iyatamfiwa ukutali ukufuma kuli nebo ukupitila mu tulubi twabo." ⁶ Eco landa kju ng'anda ya bena ⁷ Pantu uli onse ukufuma mu mg'anda yakwa Israeli na onse umulebeshi ukoikala mu Israeli uifunya kuli nebo, usende utulubi mu mutima wakwe no kupika ilibwe lya kuipununapo na mpulu yakwe na ntanshi yacinso cakwe, kabili ani uoisa kuli kasesema ku kumfwaya nebo - nebo =Yawe, nkamwasuka ne mwine. ⁸ Eco nkateyanya icicno candi kuli ulya mwaune no kupanga icishiblo ne pinda, pantu nka mufunya pakati ka bantu bandi, kabili webo ukeshiba ati ninebo Yawe. ⁹ Umfwa kasesema abepwe kabili alanda icebo, nolu nebo, Yawe, nkabepa ulya kasesema; nkafisha ukuboko kwandi pali ena no kumnonaula ukufuma pakati ka bbantu bandi aba Israeli. ¹⁰ Bakaisendela amampulu yabo abena; amampulu ya onse uwipusha ukufuma kuli ena. ¹¹ Pamulandu

wa ifi, ing'anda yakwa Israeli tayakalulumbe ukufuma kukukonka nebo nangula ukuyonnaula abena nakabili ukupitila mufya bupulumushi fyabo. Bakaba bantu bandi, kabili nebo nkaba Lesa wabo - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe."¹² Nolu icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo, dakolanda ati,¹³ "We mwana mwaume wa muntu, ulo icalo cabembukila nebo ukupitila mukucita ulubembu pakwebati ningatambalika ukuboko palo wena no kutoba inkonto ya mukate waciko, no kutuma icipowe pali cena no kufumya abantu ne nama ukufuma ku calo;¹⁴ nolu nangu aba baume batatu - Noah, Danieli, na Yobo bali pakati ka calo, kuti bapusushafye imyeo yabo ukupitila mu bulungami bwabbo - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe.¹⁵ Umfwa nebo intume ifiswango fya bubifi ukupula mu calo no kucipanga ing'umba pakwebati cingaluka icalo icakonaika umo umuntu nangu umo ashinga pita pamulandu wa fiswango,¹⁶ nolu nangu aba abaume bamo bene batatu nga bali cena - ulo nkoikala - efya landile shikulu Yawe - tekuti bakwanishe ukupususha nangu bana babo abaume nangi abana abanakashi; yekafye imyeo yabo iengasushiwa, leo icalo kuti caba cakonaika.¹⁷ nangu umfwa nebo naleta ulupamga pali cilya calo nakulanda ati, " we lupanga, kabuye kupita mu calo no kwipaya abantu na inama kufuma kuli iwena',¹⁸ nolu nangu aba abaume batatu bali mukati ka calo - ulo nkoiksala, efya lansile shikulu Yawe - tekuti bakwenishe ukupususha abana babo baume nangula abana abanakashi' yekafye imyeo yabo eikapusuka.¹⁹ Nangu umfwa nebo natuma icikuko muli ici calo nokwitulula ubukali pali cena ukupitila mu kusumya umulopa, pakwebati bengapaya abantu ne nama,²⁰ nolu nangu Noah, Danieli, na Yobo bali muli cilya calo - ulo ndi no mweo, efyalandile shikulu Yawe - tekuti bakwanishe ukupususha na abana babo abaume nangu abana abanakashi' yekafye imyeo yabo eingapusushiwa ukupitila mun bulungami bwabo.²¹ Pantu shikulu Yawe alilandile ifi" Nkalenga ifintu ukubipilako ulo nkatuma ifyakukanda fine - icipowe, ulupana, ifinama fya mumpanga, ne cikuko - pali Yerusalemu ukwe[aya abantu ne finama ukufuma kuli ena.²² Nomba, mona! abakapusuka bakashala muli ena, abakapusuka bakaya na bena babo abaume na bana bakashi. Mona! bakafuma kuli webo, kabili ukamona imibele yabo ne ficitwa no kunkumbwa ukukuma ukukandwa uko natuma kuli Yerusalemu, na pafyashala fyonse ifyo nebo natuma pali cilya icalo.²³ Abakapusuka bakakukunkumba webo ulo ukomona inshila shabo na icititwa fyabo, eco ukeshiba ifi fintu ifyo nacita pali ena, kwebati nshaficitila ibusha ! - uku ekulanda kwakwa shikulu

Chapter 15

¹ Elo icebo cakwa Yawe caishile kuli nebo, ukweba ati, ² "we mwana mwaume wa muntu, nindo umwangashi wa wamina ukucila icimuti icilifye conse ne misambo iyaba mu fimuti mu mutengo? ³ Bushe abantu balabula inkuni ukufuma ku mwangashi ukupangaklo icikatile ukufuma kuli cena ukukanikila icintu icilifye conse? ⁴ Mona! Umfwa caposwa mumulilo kubati mafuta, kabili umfwa umulilo wa oca fyonse kulutwe na kabili na pakati, Bushe cabune kucili conse? ⁵ Mona! ulo capwililikile, tekuti cipangepo nangufye cimo; icacinefye nomba, ulo umulimo waoca, ninshi nakabili tekuti cipangepo nangulafye icili conse ica kubomfya. ⁶ Ecalenga shikulu Yawe alilandile ifi; ukucila ifimuti ifyaba mumuteengo walipela umwangashi nga mafuuta ya mulilo; Nebo nkacitafye munshila imoine pa bekashi ba mu Yerusalemu. ⁷ Pantu nkalosha icinso candi pali mwebo. Nangufye nga bafumine mu mulilo, lelo umulilo ukabonaula bena; elo mukeshiba ati nine Yawe, ulo nebo nkalosha icinso candi pali bena. ⁸ Elo nebo nkapanga icakulekeleshiwa icakupomoka pantu bali pangile ulubembu -ici cisemo cakwa

Chapter 16

¹ Ulo ishiwi lyakw yewe lyaishile kuli nebo, likolanda ati; ² "we mwana mwaume wa muntu, weebe yerusalemu pafya bunani fyakwa, ³ Elo landa, nshikulu yawe akolanda if kuli yerusalemu: ukutendeka nkobe elo no kufyalwa nkobe fyalitikile mucende mu calo cabena kenani; wiso ali umwina Amone, elo na noko ali umwina Hiti. ⁴ Pa bushiku wafyelwe webo, noko taputwile mutoto obe, takusangulwile webo mumenshi nangu kusubwa no umuceee, nangu ukufungilisha musalu. ⁵ Takuli ilinso nangu limo elya kukwatile inkumbu kukucita icili conse pali fifintu kuli webo, ukulekuba ne kumbu pali webo. Pali bulya bushiku ubo wafyelwe, ne patila ya mweo obe, waliposelwe insansalila mupanga iyakucenana. ⁶ Lelo nebo nalipitile pali webo, elo nebo naliku mweene webo ukashilikita mumulopa obe we mwine; Elonalilandile kuli webo mumulopa obe, ba no mweo; "nalilandile kuli webo mumulopa obe, ba no mweo!" ⁷ Nebo nalilengele webo ukukula kubata cilimbwa camwibala. webo walitungulwile no kwisa kuba umukalamba, elo webo walishile kuba icisamo cafisamo. Namabele yobe yalisakile, walikulile uwakutikama, nangu cakuti walyu bwamba elo no kwakubula ukufwala. ⁸ Nebo nalipitile pali webo nakabili, elo na limweene webo. moona! inshita yacitemwko yalishile pali webo, eico nebo nalyashikile umwingila pali webo elo no kufimba pa bwamba bobe. Elo nebo nalilapile kuli webo elo nokuleta webo mucipangano--- uku akulanda kwakwa nshikulu yawe-- elo webo washilekuba uwandi. ⁹ Elo nalikusambile webo na menshi elo no kuku wamya ukufumapo umulopa obe, elo nalikusubile na mafuta. ¹⁰ Nalikufwikile mufyakufwala fyakupikulwa elo nali bikile indyato sha icheshi kumakasa yobe. Elo nalikufimbile ne fyankolokondwe elo ne fya belu belu. ¹¹ Necakokelepo nasamike webo nefisamo, elo nafwikile insambo ku maboko yobe, elo no munyalolo ukushinguluka umukoshi obe. ¹² Nalibikile icipini mutupunda twa myona yobe elo na mashikiyo mu matwi yobe, ne cilongwe icakuwama pa mutwe obe. ¹³ Elo webo waisamune na golde elo na sifere, elo walifwele mufyankolokondwe, neshakutelela nesalu shakupikulwa; webo walile ubunga bwa kupeleka, ubuci, elo na mafuta, elo walyumusuma saana, elo walishileku na mfumu. ¹⁴ Ululumbi lobe lwilile mukati nkanko pamulandu wabusuma bobe, paakwebati cali icakuyana mu bucindami ico nebo napele kuli webo--uku akalanda kwakwa shikulu Yawe. ¹⁵ Lelo webo

walicetekele mubusuma bobwe we mwine, elo webo walitile kubati nicilende pamulandu walulumbi lobe; webo walipongolwele imitile ya bucilende kuuli onse uya walikupita, pakwe bati ubusuma bobwe bulekuba ubwakwe.¹⁶ Elo walibulile ifya kufwala fyebo elo kulifyena walipangile icende shakusansama palobe wemwine waliyefeshe mumalangi ayakupusana, lelo kulya watitile kubati cilende. Ifi tafyali nokulekutitika. Nangu icicintu ukulekubako.¹⁷ Walisendele icisamo ca nkolokondwe ica golde na sifere ifyo nakupele, elo wali ipangile we mwine ifipasho fya baume, elo walikucita nafyena ifya bucende ngefyo cilende angalekucita.¹⁸ walisendele imkasu yobe eyakupikula no kufumba pali yeena, elo walitulile ku cinso cafiko amafuta yandi elo namafuta yamu nuko kuciso cafiko.¹⁹ Umukate wandi napelelele webo--- uwapangilwe no bunga bwa kutela, nama funta, elo nobuci--- walitulile ku cinso cafiko ukuba icinuko icabune, pakwebati ifi ifya kucitika-- uku akulanda wa nshikulu Yawe.²⁰ Elo walisendele abna baume bobwe na bana banakasho abo wafyalile nebo, elo walibapele icelambo kufyakupashanya ukuti bengaliwa nge cakulya. bushe imilimo yobe iya bu bucilende mulandu uunono?²¹ Webo walipaile abana bandi kutiumi elo nokubalenga ukupita mumulilo.²² Mulifyonse ifya bunani fyabo elo ne mititile yobe i ya bucileende taliwa kutotokanya pa nshiku sha bu musepela bobwe, ulo webo walyu bwamba elo ukwakubula ukufwala walikushilikita mumulopa obe.²³ Kalanda! kalanda kuli webo!- uku akulanda kwa kwa shikulu Yawe eico, ukulekulundapo kuli fyonse ifi ifya bubifi,²⁴ Wali ikulile we mwine icikombolo elo no kuipangila apasansabala mucende yonse palwalala.²⁵ Walikulile iceende yobe iyakusansama cila papela yamusebo elo no kupanga ubusuma bobwe icamuselu, walitangalikile, makasa yobe kuli onse ilyo ukopitapo, elo walifushishe ne mititile yobe eya bucileende.²⁶ Walicitile kubati nicileende na bena Egupito, na bena mupalamano bobwe abalwiso, walicitile fingi saana kumibeele ya bucileende, kukusonomba nebo kubukali.²⁷ Moona! nkotambalika ukuboko kwandi paliwebo no kuputulako kufya kulya fyonse. Nebo kapela umweo obe kubalwani bobwe, abana banakashibaba Pelishiti, abo abali ne nsoni ku mibele yobe iya bubu,²⁸ Webo walikucita kubati nicileendenabena Assyrian pamulandu tawalikufikapo ukufwikisha.²⁹ Webo walikucita kubati nicileende elo nalolwine tawalikufikapo ukufwikisha. Webo walibombe ifintu finginifyamitile ya buceelende mu calo caba makwebo ica Kaidi, elo naififine tafyalekusekesha webo.³⁰ Kulwalando kwa mutima obe- uku akula kwakwa shikulu Yawe- patwe bati wingalekucita ififitu fyonse, mititile yakwa cileende wakubula isoni.³¹ Ulikulile webo icikombola pa muulu wa cilatushila elo no kupanga apasansabala mulu bansa lonse ulwapalwalala. Lelo webo tawali kubati nicileende pamulandu webo walisulile kusenda malipilo.³² We cileende mwanakashi, ukosumina abatulatula ukucila umulume obe. Abntu³³ bakopeela amalipilo kuli cileende onse, Lelo webo ukopela amalipilo kuli bonse abatemwikwa bobwe no kubapeela amafisakanwa pakwebati baikosa kuli webo ukufuma kuli fyonse ifyashingulukile pa mititile yabo iya bucileende.³⁴ Elo pakoba ubupusaano pali webo elo na banakashi bambi. Takwali nelo umo uwalikupela amalipilo pafya mititile yobe iya buceende. Webo walipuseneko saana. Wa ukbapela amalipilo beena elo tapali nolo umo uwalikupela kuli webo.³⁵ Eico, we cileende, ulekufwa kwishiwi lyakwa Yawe.³⁶ Ishikulu Yawe alilandile ifi: pamulandu ulipongolwele ulwinso lobe elo walifimbwile pa bwamba bobwe mufya mititile yobe iya bucileende na batemwikwa bobwe elo na fyonse ifyamuselu ifya tulubi tobe, elo pamulandu walibapeele tweena umulopa waabana bobwe.³⁷ Eico, moona, nebo kolonganika bonse abatwmwikwa bobwe abo wakumene nabo, bonse abo walikutemwa elo na bonse abo walikupata, elo nebo kaba kolonganika bena pali mwebu mumbali shonse,. Nebo kafimbula pa bwamba bobwe kuli beena pakwe bati baka moone bonse bwamba bobwe.³⁸ Elo nkakanda webo pa buceende bbe elo napakusumya kwa mulopa, elo nebo kaleta pali webo ukusumya kwa mulopa ne cipyu candi elo na kalumwa.³⁹ Nebo kakupela muminwe yabo eco baka bongolola apakusansabala pobe elo baka toba panshi inceende shobe ishakusansuka elo bakakufula ifyakufwala fyonse elo no kusenda fyonse fisamo fyobe. Bakakusha ubwamba eo ukwabula ifyakufwala.⁴⁰ Elo bakaleta ibumba pali webo elo bakakupola webo na mabwe, elo bakakupula pakati na mampanga yabo.⁴¹ Ba nkoca amayanda yenu no kulekukucita ifingi ifya kukanda pali webo mu menso ya babakashi abengi, pakwebati kobika icakulesha ku buceende bobwe, elo webo tawakatale aulipila abatemwikwa bobwe.⁴² Nolu katalalika icipyu candi pali webo; Nobukaali bwandi bukofuma kuli webo, pakwebati kalekufwa bwino, elo shakaleku kalipa na kabili.⁴³ Pamulandu webo tawalikubwisha matotokanyo mu nshiku sha bumusepela bobwe elo ulilengele nebo kusukana kubukali pamulandu wa ififintu fyonse, ico nkashi, moona! Nebo ne mwine nkoleta umutwe obe panshi kukukandwa pali webo pafyo wacitile-uku akulanda kwakwa shikulu Yawe, Bushe taulundileko kuli yonse imbi imititile yobe iya muselu?⁴⁴ Moona! uli onse uyo unkosonsa amapinda aya kokuma webo akolandaati,""ngefyo myona ali, efyo no mwana mwanakashi wakwe akoba.⁴⁵ Uli mwana mwanakashi wakwa noko, uyo uwamuselu ku mulume wakwe elo na ku baana bakwe, elo ulikashi ya nkashi shobe abo abamuselu ku balume babo elo na ku baana babo. Noko ali umwina hiti, elo na wiso ali umwina⁴⁶ Nkanshi obe umukalamba wali mwina Samaliya elo na bana bakwe ebali kwikala ku kabanga, elo nkanshi obe umuice ewalikwikala ku kuso kobe, ngo ni Sodoma na bana bakwe.⁴⁷ Tawali kweendafye mushila shaabo elo no kulekwa ambula amibeele yabo elo ne mititile, lelo mushila shobe shonse walibipishe ukucila ifyobali kuba.⁴⁸ Nga nebo ndi no mweo- uku akulanda kwa kwa shikulu Yawe -kashi yobe sodomu na saana, bakwe abanakashi, tabali kucita saana ifya bubufi ngefyo webo na baana bobwe abanakashi balikucita.⁴⁹ Moona! ulu alubembu lwakwa nkashi yobe sodomu ukwebati ali uwakutalama mu bwangalishi bwakwe, umulekulesha elo no kukana ku lekuposa ammano kufintu fyonse. Talikunkosha minwe yaba bunsu elo na bantu abalaanda.⁵⁰ Ali uwakutalama elo ali ipeleshe kukucita ifya muselu ku cinso candi ico nali bafumishepo beena ngafyo uko moona.⁵¹ Nali samaria tacitile nangula citika wa membu shobe; mushilaya kwabati, ulicitile fintu fingi ifya muselu ukucila pafyo bacitile beena, elo ulilangile ukwebati ba nkashi shobe balipo bwino ukucila webo panulandu wafintu fyonse ifya muselu ifyo ucita webo!⁵² Nokucilisha webo, ukoilanga we mwine insoni; muliishila ukoilangisha ukwebati ba nkashi shobe balipo bwino ukucila

webo, pamulandu wamembu walikucita mu shila shonse ishamuselu. Ba nkashi shobe nombaba nkomoneka ukubapo bwino pali webo. Naku cilisha webo, waliku langisha insoni shobe we mwine, pantu muli inshila walikuilangisha ukwebati ba nkashi shobe balipo bwino ukucila webo.⁵³ akwebati kobweshabunkole bwabobunkole bwakwa sodomu na baana bakwe abanakashi, elo na bunkole bwakwa samaria na baana bakwe abanakashi- elo na bunkole bobe bukoba pakati kabeena.⁵⁴ Pa kupenda ififintu ukalekuilangisha insoni shibe; ukusebaana pamulandu wafintu fyonse ifyo wacita, elo na muli inshila uko sakuba icakutalalika kuli beena.⁵⁵ Eico nkashi yobe sodomu na baana bakwe abanakashi ba kabweshiwa ku mibeele yabo eya kunuma, elo na samaria na baana bakwe abanakashi bakabweshiwa kucidfulo cabo icakunuma. Elo webo na baana bobe abanakashimukabwelela ku mibeele yenu iya kunuma.⁵⁶ Sodomu nkashi yobe talinakulumbulwa pa kanwa kobe mu nshiku shakusansamuka,⁵⁷ libe ububifi bobe tabulasokoloka. Lelo wali icintu iceesekwe ku baana babakashi bakwa Edomu elo na ku baana banakashi bonse. ababa Philishiti abamushingulukile ena. Na bantu bonse palwa kukankamba webo.⁵⁸ Webo ukalekulilangishi insoni shobe wemwine elo ne fyamititile yobe ifya muselu! - uku akulanda kwakwa yawe!⁵⁹ Nshikulu Yawe akolanda ifi; Nebo kobomba na webo ngefyo ukofwaya, mwebo mulisulile umulopa wenu pakulekutoba icipangano.⁶⁰ Lelo nemwine nkobweshaitotonkanyo lya cipanano ndi na webo icapangilwe mu nshiku shabu mu sepela bobe, elo nevo nkoshipa icipangano na webo umuyaya umuyaya.⁶¹ Ulo webo ukalekwibukisha inshila shobe elo ukalekufwe insoni ulo webo na bankashi shobe aba caice. Nkopela beena kuli webo nga baana bobe abanakashi, lelo tepa mulandu wacingano cobe.⁶² Nebo nemwine nkoshipa icipangano candi na webo, elo webo ukeshiba kwebati ninebo Yawe.⁶³ Pamulandu wafifintu, webo ukalekwibukisha ifintu fyose mwitoitonkanyo no kulemba nesoni, eco ta wakalekwusula akanwa kobe. ulo nevo kobelesa webo uluse pali fyose ifyo wacitile- uku akulanda kwakwa nshikulu

Chapter 17

¹ Icebo ca kwa Yawe calishile kuli nevo, ukulanda ati, ² "We mwana mwaume uwamuntu, tyoleka icifyoleko elo ulekulanda umumlumbe ku nganda ya kwa Isreali. ³ Kolandati, 'shikulu Yawe akolanda ifi: Kapumpe umukalamba na mapindo ayakulu elo ayakulepa, uwaisulamo amasako, elo kabili aya kubalala alile ku lebanoni elo nokwikata pa mulu wa cimuti ca keda. ⁴ Calikontweleko utwapalutwelwa misambo elo alitutwele ku calo ca Kenanii alitubyele na mu misumba wa ba shi makwebo. ⁵ Alisendele ne imbuto shimo isha mu calo elo no kulekushibyalamu mushili uwa kufunda. Ali shibikile shena inbali na menshi ayegi kubati mufinsa. ⁶ Nolu shalimenene elo walishile kusanguka umwangashi uwipin uwayandalila panshi. Imisambo yauko yalyalu kele ukulekulola kuli ena, elo imishila ya ciko yalikulile pesabalya ciko. Elo walibele umwangashi elo walifumishe imisambo elo no kubalula. ⁷ Lelo kwali kapumpe naumbi umukalamba na mapindo ayakulu elo na masako ayengi. mona! uyu mwangashi ulyalwile imishila yauko ukulekulola kuli kapumpe ukufuma pa ncende iyo wa byelwepo ukwebati wingalekutapililwa. ⁸ Walibyelwe mu mushili usuma ku lubali lwa menshi ayengi ukwebati ufumye imisambo elo no kutwala ifisabo, ku kuba umwangashi ukalamba.' ⁹ Landa ku bantu, 'Shikulu Yawe akolanda ifi: Bushe cikatunguluka? Bushe tacakamkulwe elo no kukosaulwe ifisabo fya ciko pakwebati cilekuma, elo ukukula kwa cimuti conse ku koma? Takuli ukuboko ukwakukosa nolo abantu abengi balekufwakwa ukulekucinukula ku mishila ya ciko. ¹⁰ Elo mona! Panuma yaku cibyalabushhe cikakula? Bushe tacakabonse ulo umwela wa ku kabanga ukacikumya? Cikomisha ukufuma muncende ye bala umo capukile." ¹¹ Nola icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, cikolanda ati, ¹² "Sosa ku ba nganda yaba cintomfwa, Tamukoishiba ifyo ifi fintu fikopilibula? Mona! Imfumu yaiko elo na bana banakashi baiko balibaletele kuli ena, mu babele. ¹³ Nolo alibulile ulupwa ku bufumu, balipangile icipangano na ena, nokubengisha mu mulapo. Alisendele abantu babulamba aba mu calo, ¹⁴ ukwebati ubufumu bwingesa kubwelela panshi elo nokukana imya ubwine bweka. Pa kulekusunga icipangano cakwe icalo cikeminina. ¹⁵ Lelo imfumu ya ku Yerusalemu yalisangukile ena pa kutuma inkombe shakwe ku Egypto ku poka bakafwalo elo ne fita. bushe akopusuka? Bushe uyo uukocita ifi fintu akobutuka? Nga akofulunganya icipangano, bushe akopusuka? ¹⁶ Ulo ndi no mweo! - ukuekulanda kwakwa shikulu Yawe - icine akafwa calo ca mfumu iyalengele ena ukulekuba mu imfumu iyo umulapo waiko ulisulilwe, elo ne cipanyano cakwe alyonawile. Mukati ka Babele emo akofwile. ¹⁷ Farao ne fita fyakwe ifya maka ne bumba ilya bantu ilikalamba talyakamwafwe mu bulwi; ulo ifibumbili fikokulwa ne fibumba ku cingilila filikulilwe ku kuputula imyeo ya bantu abengi. ¹⁸ Pakwebati imfumu ilisulile umupalapo wakwe palulekonaula icipangano, mona, alifungulwile ukuboko kwakwe ku kupanga icilayo lelo alicitile ifi fintu fyonse. Takalekupusuka. ¹⁹ Elo shikulu Yawe akolanda ifi: Ulo ndi no mweo bushe tauli mwilapo wandi; uyo asulile ne cipangano candi ico Tobeles? Elo nkoleta ukukandwa kwakwe pa mutwe wakwe! ²⁰ Nkafungulwila isumbu lyandi pali ena, elo akekatwa mu citeyo candi. Elo nkaleta ena ku Babele no kucita ubupingushi pali ena kulya pa mulandu wakwe uyo acitile ulo akene nevo! ²¹ Imbutushi shakwe shonse, imilalo ya fita fyakwe ba kawa ke lupanga elo na bano aba koshalapo bakosalanganina mutupinda tonse. Elo ukoishiba ukwebati ninebo Yawe; nevo ndi landile ici kuti cacitika." ²² Shikulu Yawe akolanda ici, Elo nevo nemwine nkosendapo utumisambo twakulepesha utwa cimuti ca Keda, elo nkacibyalapatali ukufuma ku misambo ya uko iinono. ²³ Nebo koupotalako, elo ne mwine nkoubyalapa lupili lwa kulepa. Nebo nkoubyalapa mpili sha kwa Israeli elo ukutumba nokutwala icisabo, elo ukesa kuba umu Keda usuma ukweba iconi conse icamapindo cikalekwikala pesamba lyaiko. Fikapikula ifisansala mu cinteelwe ca misambo yaciko. ²⁴ elo ifimuti fyonse ifya mu mpanga fikeshiba ukwbati ninebo Yawe. Ndaponya ifimuti iya kulepa elo ndasumbula ifimuti

ifyaipipa. Ndomya icimuti icakutapililwa elo ndalenga icimuti icakuma ukulemba. Nebo Yawe, ndilandile ukwebati ici cikacitika; elo ndi

Chapter 18

¹ Icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo nakabili ukweba ati, ² "findo webo ukopilibula, mwebo abo bakobomfya aya mapinda palwa calo ca Israeli elo nokulanda ati, Batata bakolya imyankashi ya kusasa elo ameno ya bana yali lengwa ukushina. ³ Elyo nebo ncilino mweo uku kulanda kwa kwa shikulu Yawe-icine fye takwakale kuba inshila iili kuli mwebo ku kubomfya aya mapinda mu Israeli. ⁴ Mona! Umweo onse waba kuli nebo-umweo wakwa tata nao ngo mweo wa mwana umwaume, ua ba kuli nebo! umweo uyo ukobembuka e umo uyo ukofwa! ⁵ Findo fingala kulandwa pa muntu uyo uli umulungami elo no uyo ukosenda umulinganya elo no bulungami- ⁶ nga ena takolya pa mpili nangu ukusanhsual amenso yakwe ku tulubi twa mu nganda ya kwa Israeli, elo ena talekukowesha umukashi wa mwina mupalamano nangu ukukumanya umewanakashi munshita yakwe iyo akofumya umulopa, bushe ena muntu wakulungama? ⁷ Findo fingala kulandwa pa muntu uyo utalekutitikisha uuli onse, elo ena akobwesha uwa misha fintu fya likubikwapo nge cikatilo pa nkongole, elo ena tacita ubungo lelo apa icakulya cakwe uuli nensala elo afimba abali ubwamba ne nsalu, bushe ena e muntu wakulungama? Findo fingala kulanda pa muntu uyo utakopingula umulundo uwa kucilamo pa ndalama ena akokongoalo elo ena talekusendamo ubukumo ubwa kucilamo pa finti akoshitisha no ku pampamika bucishinka pakati ka bantu. Nga cakuti umuntu akoendela mu fipope fyandi elo no kusunga ubupingushi bwandi ku micitile ya iyabucishinka elo icilayo pali uyu muntu umulungami ni ci; cacine ali nokwikala!-nku ekulanda kwakwa shikulu ⁸ Findo fingala kusoswa pa muntu utakongwesha kaloba nangufe kupita sonsela lelo alitalusha ukuboko kwakwe ku kucita ifibi? Cisoswa pali ngo ai wa piita umulinganya elo ne cine pakati ka bantu. ⁹ Nga cakuti ngo muntu akoyendela mu fipope fyandi elo no kubaka ifyo napampamika ukubomba mu cine, elo icilayo ca ngu muntu umulungami ni nci: Mu cine fe akuba no mweo!-nku ekusosa kwa kwa shikulu Yawe. Yawe. ¹⁰ Lelo nga ca kutila ena alikwete umwana umwaume uwa miponto uyo akosumya umulopa elo akocita uuli onse ifi fintu ifyo filumbwilwe, ¹¹ (nangu wishu tali kucitapo ifili fyonse pali ifi fintu) Ena akolya pa mpili elo akokowesha umuakshi wa mwina mupalamano wakwe, jfindo fingala kulandwa pali ena? ¹² Uyu muntu akotitikisha abapina elo na bakokabila elo akopoka elo no kwiba, elo ena talebwesha icilayo, elo akosansula pamulu amenso yakwe kutulubi twakwe elo nokucita imicitile iya muselu, ¹³ Elo akokongwesha indalama pa mulunda uwa kucilamo elo ena akopanga ubukumu ubwakucilamo pa fintu akoshitisha, bushe uyo muntu kuti akoikala? Cacine ena tekuti! Ena afwilefye afwa no mulopa wakwe ukaba pali ena pamulandu ena alicitile ifi fintu ifya muselu. ¹⁴ Lelo mona! Ngacakweba kuliko umuntu uyo afyele umwana umwaume, elo umwana umwaume akomona amasambi yonse ayo wishu wakwe akocita, elo nangula ena akomona, ena takocita ifi fintu. ¹⁵ Uyo mwana umwaume tekuti akolya pa mpili, elo ena takosansula pamulu amenso yakwe ku tulubi twa mu nganda yakwa Israeli, elo ena takokowesha umukashi wa mwina mualamano wakwe, findo fingala ku landwa pali ena? ¹⁶ Uyo mwana umwaume takotitikisha uuli onse, nangu ukupoka icilayo, ndo ukusenda ifintu fya kwiba lelo nomab apa ifya kulya fyakwe ku bansala elo a fimba pa bwamba ne nsalu. ¹⁷ Uyo mwana umwaume takotitikisha uuli onse nolo ukusenda umulundo uyo uwa kucilapo nolo ukupanga ubukumu pa kongole, lelo ena asenda ubupingushi elo akoendela ukulingana ku fipope fyandi; uyo mwana umwaume tali na kumfwa pa lubembu lwakwa wishu; cine ena akoikala. ¹⁸ Wishu, apo ena alikutitikisha bambi mu bucenjeshi elo no kwibila mu nyina wakwe, elo alicitile ifishili fya kuwama pa bantu bakwe-mona, ena akofwa ku membu shakwe. ¹⁹ Lelo webo ukolanda ati, 'nindo umwana umwaume tekuti asende imemba shakwa wishu? pamulandu umwana umwaume akosenda umulinganya no bulungami elo akosunag ifipope fyandi fyonse; ena akoficita. cine ena akoikala! ²⁰ Umo uyo akobembuka, ena e umo uyo akofwa. umwana umwaume tekuti asende amampulu yakwa wishu, elo na wishu tekuti asende amampulu ya mwana umwaume yakwe. Ubulungami umo uyo imicitile ya kololoka ikaba pa mwine, elo ububifi bwa mubi bukaba pa mwine. ²¹ Lelo nga mubi akapilibuka ukufuma kumemba shakwe shonse isho ena alikucita no kusunag ifipope fyandi fyonse elo nokucita umulinganya elo no bulungami, nolo ena icinefye akoikala elo nokukanafwa. ²² Shonse imemba isho ena acitile tashakalekwibukishiwa pali ena. Akalekwikala mu bulungami mufyo acita. ²³ Bushe nebo nelekekelela apakalamba pa mfwa ya mubifi uku kulanda kwakwe ukufuma munshila yakwe pakweba ato alekuba no mweo? ²⁴ Lelo ngo muntu umulungami akopilibuka ukuyfuma mubulugami bwakwe elo akocita imemba nokucila ubupondamishi kubati ubupondamishi bonse ubo umuntu mubi akocita, elo ena akoikala? Bonse ubulungami ube ena acilile tabwakebukishiwe ulo ena akonkana nebo mu bubi alikucita. Elo akowila mu memba isho acilile. ²⁵ Lelo webo ukolanda ati, 'inshial ya kwa shikulu teya mulinganya! Kutia, we nganada ya kwa Israeli! Bushe inshila shandi teyamulinganya? Bushe tenshila shobe iso kubula umulinganya? ²⁶ Ulo umuntu umulungami akopilibuka ukufuma munshial shakwe isha bulungami, elo akocita amampulu no kufwa pamulandu wa shiko, elo ena akofwila mu mampulu aya alikucita. ²⁷ Lelo ulo umuntu mubi akopilibuka ukufuma munshila shakwe isha bubifi isho ena alikucita elo no kucita umulinganya elo no bulungami, elo ena akasunga umweo wakwe ²⁸ Pantu ena alimwene kupilibuka ukuyfuma munshial shonse isha bupulumushi isho ena alikucita. Mu imefye akoba no mweo, elo takofwa. ²⁹ Lelo; inganda yakwa Israeli ikolanda ati, 'inshial yakwa shikulu teya mulinganya! Nimunshila ndo inshila yandi teyabela iya mulinganya, we nganda yakwa Israele? Ninshial shenu isho ishishaba no mulinganya. ³⁰ Eichu nebo nkopingula cila muntu pali mwebo ukulingana nenshial shakwe, we nganda yakwa Israeli- Uku kulanda kwa kwa shikulu Yawe lapileni no kupilibuka ukufuma ku bupulumushi bwenu bonse pakweba ato bekalekuba ifya kupunwisha fya lubemba pali mwebo. ³¹ Poseni

ukufuma kuli mwebo fyonse ifya bupulumushi ifyo mwacita; ipangileni mwebene umutima uupya no mupashi uupya. Nindo webo ukofwila, we nganada yakwa Israeli? ³² Pakwebati nebo nshikobekelwa mumfwa ya umo ukofwa-uku ekulanda kwa kwa shikulu Yawe- Eco lapileni nokuba

Chapter 19

¹ "Lelo webo, bulo lwimbo lwa bulanda pali bakatungulula bamu Israeli. ² Elo landa, 'Nyinenwe alininani? nkakalamo, alikele nomwana mwaume wankalamo; alikele mukati kamisepela, alilelele utwana twakwe. ³ eumo uwakushishe kamo patwana twakwe ukusangua umusepela wa nkalamo, inkalamo iyasambilile - ukulepeula pabili ishinankwe, elo kabili alilile abantu. ⁴ Elo inko shaumfwile ulwapali ena. Aliketwe muciteyo cabo, elo balimuletele nendobani mu calo ca Egipto. ⁵ Elo alimwene ukwebati nolo nalelelele ulwakubwela kwakwe, isubilo lyakwe nomba lyalipwile, elo alibulile na umbi patwana twakwe elo alimukushishe kukufika kumusepela wankalamo. ⁶ Uyu musepela wankalamo walyenda ukile mukati kankalamo. Ali musepela wankalamo elo alisambilile ukulepaula abalwan bakwe, aliyepe abantu, ⁷ Alikete bamukamufu babo nokonaula imisumba yabo. ⁸ Lelo inko shalipatile ena - ukufuma kufitungu fyashingulukile; balifungulwile amasumbu yabo pali ena. Aliketwe mu citeyo cabo. ⁹ Ne ndobani bali mubikile muli kasangala elo balimuletele kumfumu yaku Babele. Balimuletele kukukakwa, pakwebati ishiwi lyakwe talyumfwikile nakambi pa mpili sha kwa Israeli. ¹⁰ Noko alibele ngo mwangashi uwa limbwa mumulopa obe lubali lwa menshi. Calitwalishe elo cali kwatishe imisambo pakwebati amenshi yalifulishe. ¹¹ Yalikwete imisambo iyakukosa iyo kateka, elo no mulingo wa ciko walisumbwilwe pamulu wa misambo, elo ubutali bwa ciko bwalimonekele kubukulu bwamisambo yaciko. ¹² Lelo umwangashi wali shulwilwe mu bukali nokuposwa panshi pe sonde, elo no mwela wakukabanga wa lyumikile icisabo cauko. Imisambo yaiko iyakukosa yaliputwilweko elo nokuma elo umulilo wali bokele. ¹³ Elo nomba ulilimbilwe mu matolo, mu calo ca cilala ne cilaka. ¹⁴ Lelo mulilo walyakile ukulekufuma ku misambo yakwe iikulu nokoca icisabo cauko. Tapali umusa mbo uwakukosa pali ena, tapali inkonto yakulekutungulula. Ulu lwimbo lwabulanda - wlo lukalekwimbwa ngolwimbo - lwa

Chapter 20

¹ Caishile kuba mumwaka wakulenga cine lubali, ubushiku bwalenga ikumi mumweshi wakulenga cisano, ukwebati abakalamba bamu Israeli balishile kukwipusha palwa kwa Yawe kwikala ku cinso candi nebo. ² Elo icebo cakwe yawe caishile kuli nebo, ukukwebati, ³ "We mwana mwaume wamuntu pamulandu ku bakalamba ba mu Israeli nokulanda kuli bena, shikulu Yawe alanda ifi: Bushe mulishile mukwipusha pali nebo? ulo ndino mweo, nshakafwile kuli mwebo! - Uku ekulND kwakwa shikulu Yawe. ⁴ Bushe ukabapingula? Bushe ukapingula, we mwana mu mwaume wa muntu? Leka beshibe pafyamakankamika fyakubashiba. ⁵ Landa kuli bena, "Shikulu Yawe alanda ifi: Pali bulya bushiku ubo nebo nasalile Israeli kabili na imishe ukuboko kwandi kukulapa umulapo ku ndupwa sha bamung'anda yakwa Yakobo, nokuleka ingishibikwe kuli bena calo ca Egipto, ulo naimishe ukuboko kwandi kukulapa umulapo kuli bena nalilandile, "nine Yawe Lesa wenu." ⁶ Palibulya bushiku nalimishe ukuboko kwandi kukulapa umulapo kuli bena ukwebati nkabafumya mu calo ca Egipto ukubatwala mu calo ico nebo na basalile mukutekanya. Cali kummfumumuna umukaka no buci; Cali cimo icisamo icisuma sana pafyalo fyonse. ⁷ Nalandile kuli bena, "Lekenilamuntu apose ifintu fyamuselu ukufuma mumenso yakwe no tulubi twamu Egipto. Mwiilenga mwebene ukuba abakukowela; nine Yawe Lesa wenu. ⁸ Lelo balinangulukile nebo jabili tabalikufwaya ukumfwa kuli nebo. Cila muntu ta posele ifintu fya muselu ukufuma mumenso yakwe nangula kuleka utulubi twa mu Egipto, eco calikabilishe ukupongolwela icipyu candi pali bena nukwikusha ubukali bwandi pali bena mukati ka calo ca Egipto. ⁹ Na citile pamulandu we shina lyandi pakwebati lisalulwa mumenso ya nko muli abo bali kwosalamo. Nali;engele ukwishibikwa kuli bena, mumenso yabo, pakubfumya mu calo ca Egipto. ¹⁰ Eco nabafumishe mu calo ca Egipto no kubatwala mu matololo. ¹¹ Elo nalibapele ifipope nokulenga ifyabupingushi fishibikwe kuli bena, pakwebati umuntu akabela no mweo nga fibsks. ¹² Kabili nalibapele amasa-bata yandi ukubaicishibilo pali nebo na bena pakwebati bena dbeshibe ukwedbati ninebo Yawe ubalenga ukuba aba mushilo. ¹³ Lelo ng'anda yakwa Israeli balinsangukile nebo mu matololo. Tabalendele mu fipope fyandi; lelo balikene ifyabupingushi fyandi, ifyo umuntu angabelako no mweo nga ati baka. Balipelwile ama sabata yandi apakalamba, eco nalandile ati ndi nokupongolwela ubukali bwandi pali bena mu matololo pakuba pwillishisha. ¹⁴ Lelo naitile pamulandu we shina lyandi pakwebati nisebanya ishina lyandi mumenso ya nko ishamweneko ulo na bafumishe mu Egipto. ¹⁵ Eco nebo nimwine nalimishe ukuboko kwandi no kulapa umulapo kulibena mu matololo ukutabatwala bena mu calo ico nalinokubapela, icalo icikofumumuna umukaka no buci, ico icisamo icabune pa fyalo fyonse. ¹⁶ Nalilapile ifi pamulandu balikene ifipope fyandi kabili taba endele mu fyabupingushi fyandi, kabili balipelwile amasabata yandi, ico imitima yabo yaendele kutulubi twabo. ¹⁷ Lelo ilinso lyandi lyalibalekele ukufuma ku bonaushi bwabo kabii nshabo nawile nebo mu matololo. ¹⁸ Nalilandile kubana babo mu matololo, "Mwilikwenda mu fipope fyanu bashinwe, nangu kusunga amafunde yabo, nangu kuikowesha mwebene no tulubi twabo. ¹⁹ Ninebo Yawe Lesa wenu, Endeni fipope fyandi; Sungeni ifyabupingushi fyandi no kufibaka. ²⁰ Mulekusunga amasabata yandi umushilo pakwebati yabe icishibilo pali nebo na mwebo, pakwebati mwishibe ukwebati ninebo Yawe Lesa wenu." ²¹ lelo abana baume na bana banakashi babo balinsangukile nebo. Tabalendele mufipope fyandi nangula kusunga ifyabupingushi fyandi, muco umuntu engekalila umfwa afibakka. Balipepwile amasabata yandi, eco nakabilishe ukupongolwela ubukali bwandi pali bena ukwikusha

ubukali bwandi palibena mu matololo.²² Lelo nalibweshe ukuboko kwandi kabili nacitile pamulandu dweshina lyandi, pakwebati nilisebanya mumenso ya nko, isho ishamweneko uko nabafumishe abena Israeli.²³ Nebo nemwine kabili ndimishe ukuboko kukulapa kuli bena mu matololo ukwebati nkabasalanganya munko no kubolwila mu fyalo.²⁴ Nalisalile ukucite ifi pantu tababelele ifipope fyandi no kusebanya amasabata yandi. Amenso yabo yakufwaisha utulubi twa kuli bashibo.²⁵ Nolu nevo nalibapele ifipope ifyo ifitali fyabune, nefyabupingushi ifyo tekuti bekalilemo no mweo.²⁶ Nalibapampamikile ukuba abakukowela ukupitila mu fyabupe fyabo - balipangile ilambo kuli lyonse ibeli ilya mubufyashi nkubalenga bena ukupita mu mulilo - ukweba ati ni nga besuusha bena no mwebso pakweba ati kakeshibe ukweba ati ninebo Yawe!²⁷ Eco, wemwana mwaume wa muntu landa ku ng'anda yakwa Israeli no kulanda kuli bena, "shikulu Yawe alanda ifi muli ici na bawishinwe balinsalwile nevo ulo tabali aba cine kuli nevo.²⁸ Ulo nabaletete mu calo ico nalapile ukubapela bena kabili nalo lonse ulo bamwene utupili ututali ne fimuti fya mabula, balipele amalango yabo, balisonsombe nevo ku fyabupe fyabo, na kulya eko baocela ifyacena ifyabupe no kupongolola ifyabupe fyakunwa.²⁹ Nolu, nalilandile kuli bena, "Nindo iyi incende yakusansama uko mwebso mwaleta ifyabupe?" Eco inshina balaikuta Bama ukufika na pabwa lelo.³⁰ Eco landa ku ng'anda yakwa Israeli, shikulu Yawe alandile ifi: Nindo mukoipangila ukuba abakowela ne nshila shakubawishinwe? Nindo mukocitala kubati ni bacilende, uufwaya ifintu ifyamuselu?³¹ Ulo mwapela ifyabupe fyenu - ulo mwalenga abana benu abaume ukupula mu mulilo - kubushiku ubu mwaliisushishe mwebene no tulubi twenu. Nindo ningalekulekela webo ukumfwaya, we ng'anda yakwa Israeli? Ulo ndinomweo - uku ekulanda kwakwa Yawe - nsha kakusuminishe webo ukumfufwaya.³² Itontontonyo ilikopangwa mumano yobe talyakacitike. Ulanda ati, "Leken iwebo tube kubati ninko shimbi, kubati mikowa mufyalo fimbi abashinshimuna icimuti ne libwe."³³ Ulo ndino mweo - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe - nkateka pali mwebso nokuboko kwabulamba, icisansa icakwima, kabili icipyu icikapongolwelwa pali webo.³⁴ Nka kufumya ukufuma mu bantu bambi nokukukolo nganika ukufuma mu fyalo ifyo mwasalanganinamo nkacita ifi nokuboko kwabulamba ne icipyu cikapongoloka.³⁵ Elo nkakuketa mu matololo yabantu, na kulya eko nkakupingwila icinso ne cinso.³⁶ Ngefyo napingwile bashinwe mu matololo ya calo ca Egipto, eco kabili nkakupingula nobe - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe.³⁸ Eco nkakulenga webo ukupita mwisamba lya nkoto yandi, kabli bkalenga webo ukubela ifya kukabila fyacipangano. Nebo nkafumya bacasanguka pali mwebso kabili abo abansangukila.³⁹ Enco kuli webo, ing'anda yakwa Israeli, shikulu Yawe asosa mfi: Onse pali mwe akaye ukuyo ku mulungu wakwe. Mukayo ukushinshimuna sho, nga cakuti mwayo ukukana ukumfwa kuli ne, lelo mwikayo uku kowesha ishina lyandi ilya mushilo ku fya bupe fyenu na tu lesa twenu.⁴⁰ Pantu palupili lupili lwandi ulwamushilo, pa mulu wa lupili lwa Israeli-nku kusosa kwa ka Yawe-Yonse ing'anda ya kwa Israeliyakuyo ukupepa nevo mulya mu calo. Nakuyo ukutemwa ukuti mwe mwukayo ukuleta ifya bupe fyenu nkulya, elo kabili ne fisabo fyapakutampa pamo ne fya mushilo fyenu.⁴¹ Nakuya ukumipokelela ukubati lubani ulo nakuyo ukumifumya mu bantu no kumulonganika kunse ya calo uko mwayo ukusalanganina. Nakuya ukuilangilangisha uwashila pakati kenu elo ne nko ukuti shibone.⁴² Elo, ulo nakulmieta kuli mwe icalo ca Israeli, ku calo nco ne nasumbwile ukuboko kwandi ku ku lapisha ku kupela kuli ba wiso, wakuyo ukwishiba ukuti nine Yawe.⁴³ Nkulya mwakuyo ukwibukisha imisango yenu elo nemicitile iyo iyalekumikowesha, elo mwakuyo ukuikana mwebene mu menso yenu pamicitile yenu iyakubipa ngo mwayo ukucita.⁴⁴ Enco mwakuyo ukwishiba ukuta nine Yawe ulo nakuyo ukucita imfi kuli mwebso pa mulandu weshina lyandi, elo tepamulandu ne micitile yenu iyakubipa, elo te pamulandu na mafisa kanwa muyo ukucita, ing'anda yakwa Israeli-nku ekusosa kwa kwa Yawe.⁴⁵ Elo ishiwi lya kwa Yawe yaishile kwisa kuli ne, ai,⁴⁶ "Wemwana wa muntu, kolosha amenso ku kuso, elo uyo ukusosa ifibi pali k; Kosesema pa mpanga ya ki Negebu.⁴⁷ Ulose mu mpanga ya mu Negebu ai, "Nku ekusosa kwa kwa Yawe-shikulu Yawe asosa mfi: Bona, nakuya ukwasha umulilo pakati kobe, wakwasha onse umuti uubishi elo ne miti iyakuma pakati kobe. ulubingu lwa mulilo talwakayo ukuba ne cimo icikaushimya; konse ku tupinda kwa kuyo ukupya.⁴⁸ Elo na bonse abantu bakuyo ukuboma ukuti nine Yawe ulonakuyo ukwasha umulilo, elo tekuti ushiwilewe."⁴⁹ Elo na sosele ai, "Alale! Shikulu Yawe, bakososa kuli nevo ai, 'Bushe ngu te mulumbefe?"

Chapter 21

¹ Elo icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, ukweba ati, ² "We mwana mwaume wa muntu, tonta amenso yobe ukulola ku Yerusalemu, landa ifyakwebaula umwanakashi; sesemena mpanga yakwa Israeli. ³ Landa ku mpanga yakwa Israeli, 'Yawe alilandile ici" Moneni! Ndimwalukile! Nkosomona ulupanga mu cakubikamo no kuputula bonse babili umuntu uwakulungama no muntu wa bubifi ukufuma muli webo!" ⁴ Pa mulandu wakwebati ningaputulako bonse babili uwalungama no wa bubifi ukufuma muli webo, u;upanga lwandi lukaya ukufuma mu cikwama ca mweo conse ukutula ku kapinda ka kulyo ukufika ku kapinda ka kukuso. ⁵ Elo ica mweo conse cikeshiba ukuti, ndi Yawe, ndisomwene ulupanga ukufma mu cakwama caluko. Tekuti lubwekeshiwemo kabili!" ⁶ Na webo, we mwana mwaume wa muntu, teta ku kufunika kwa musana obe! Mukulunguluka teta ku cinso cabo! Elo cikesa kuba icakuti bakepusha webo, 'Nipamulandu ndo webo ukotetekela?" ⁷ Elo ukalanda, pa mulandu wa lyashi ilikoisa, ico umutima onse ucafwa cipupu, no kuboko konse kukatompoka! Umupashi onse ukafwa ciupu, na makufi yonse yakanakuka nga menshi. Moneni, cikois kabili cili nokuba ngefi! - Ici kulanda kwakwa shikulu Yawe." ⁸ Elo icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, cikoeba, ⁹ "We mwana mwaume wa muntu, sesema no kulanda, 'shikulu alilandile ifi: Landa: Ulupanga! Ulupanga! Luli no kunonwa no kupukutwa!" ¹⁰ Luli no kunonwa kukuba mu kwipaya ukwakula! Luli no kupukutwa pakwebati lube kubati mwele wa nkuba! Bushe twangile mucipompola ca mwana wandi umwaume? Ulupanga ulukoisa lwalipata fyonse ifimuti fyakuba

fi! ¹¹ Kanshi ulupanga lukopelwa kukuba ulwakupukutwa, kabili elo ku kufyambatwa ku kuboko! Ulupanga lulinonenwe kabili luliputilwe kabili luli no kupelwa mu kunoko kwa iyo uwipaya! ¹² Kuta ku kwafwilishiwa no kulililwa, we mwana mwaume wa muntu! Ico lulya lupanga lulishile kwimina abantu bandi! Luli ulwakumina ntungulushi shonse shakwa Israeli. Balipuselwe ku lupanga dpamo nabantu bandi. Eco, lopola tanta lyobe! ¹³ Ico kuliko icakweshwa, lelo nindo nga cakwebati icipompolo tacikotwalilila? - ukulanda kwakwa shikulu Yawe. ¹⁴ Nomba webo, we mwana mwaume wa muntu, sesema no kupuminkanya amaboko yobe yonse capamo, ico ulupanga luli no kusansa fye muku wakulenga itatu! Ulupanga lwa abo abali no kwipaiwa! luli lupanga lwa bengi abali no kwipailwa, ukubalasaula umuli monse! ¹⁵ Pakuti imitima yabo isungluke kabili kukufusha ukupona kwabo, ndibikilel ulupanga lwa kwipaya pa mpongolo shabo. Owe! Cilipangilwe kubati kubyata kwa mwela wa nkuba, luli fyambelwe ku kwipaya. ¹⁶ Webo, we lupanga ema ku kulyo! Uma ku kwa kuso! Kabiye konse uko icinso cobe cikopilubukila. ¹⁷ Ico nanebo wine nkapuminkanya amaboko yandi capammo, kabili elo nkaleta icipyu candi kukutusha! Nebo, Yawe, ndilandile ci! ¹⁸ Icebo calwa Yawe calishile nakabili kuli nevo, cokoeba, ¹⁹ "Nomba webo, we mwana mwaume wa muntu, upele nshila shibili isha lupanga lwa mfumu yaku Babele iikoisa. Nshila shibili shili no kutampa mu ncende umo ine, ne cilangililp cimo pali sho nge yaktungulula ku musumba. ²⁰ Ubike icishibilo nshila imo iyabashilika abaku Babele kukwisa ku Rabba, umusumba wabena Amone. Upele limbi iyakutingulula abashilika kuli Yuda no musumba wa Yerusalemu, iye linga. ²¹ Ico mfumu yaku Babele ikoiminina pa ma mpantu ya musebo, apa kupetukila, pakwebati abuke mbuko. Akasunkanya imifwi no kwipusha ntunga ukufuma ku tulubi kabili akabebeta ne libu. ²² Mu kuboko kwakwe ukwa kulyo mukaba ububi palwa Yerusalemu, ku kwimika fyakutititla ku kuwimina, ku kwiswila akanwa kukutuma uwakwipaya, ku ciunda cakilila kwa nkondo. ²³ Cikamoneka waba ububi ubwa fye mu menso ya bonse aba mu Yerusalemu, abo abalikulapa millapo ku bena Babele! Lelo mfumu ikkabashinina pa konaule cumfwano pakulila bengabekate! ²⁴ Eco shikulu Yawe alilandile efi: Pa mulanndu mwebo mulelinge ukushininwa kwenu kwibukishiwa, ukulenga ifya bupulumushi bwenu ukusekelelwa, pakwebati yonse mucitile yenu iyalubembu shenu shikomonekela - pa mulandu mwebo mulicitile ci muli no kupitwa mu kuboko. ²⁵ Na webo, we wakukowela kabili kateka umubi wakwa Israeli uuntu ubushiku bwa kukandwa bulifikile, kabili untu inshita yakucita ifya bupulumushi ilipwile, ²⁶ shikulu Yawe alilandile ici kuli webo: Fumyako icitebo no kufula icilongwe! ifintu tafikotwalilila ukulekuba cimo cine! sumbula uwapanshi no cefya abaisumbula! ²⁷ Uboaushi! lubonaushi! Nchi no kucilenga ukuba icabonaushi! Tekuti cibwekelepo mpakafye umo akesa umtu apelwa nsambu sha kucita ubupangushi. ²⁸ Kanshi webo we mwana mwaume wa muntu, sesema no kulanda, shikulu Yawe alilandile ici ku bantu bakwa Amoni pa mulandu wa fyakusebana ifikobashila: Ulupanga, ulupanga lulisomwenwe! Luli nonenwe ku kwipaya umupwilapo, kanshi cikoba kubati kubyasha kwa mwele wa nkuba! ²⁹ Ilyo bakasesema baliimwene ifimonwa ifyakubulama ubuyo bwenu ilyo baleputaula ifilundwa ku bantu pakwebati balekwisa no bufi bwapali mwebo, ulu lupanga luli nokubikwa pa mikoshi bwa kukandwa bulifikile kabili abo inshita ya bupulumushi ilifye mukupwa. ³⁰ Bwekesha ulupanga mu cikwana caluko. Mu cifulo ca bubumbo bobo, mu mpanga ya nuntuko yobe, nkakupingulo! ³¹ Ndi no kupongolwela lubakali bwandi pali mwebo! no kumibika mulilo wa kukulipisha kwandi pali mwebo no kumibika mukati ka maboko ya baume abankalwe, abakucenjela ku konaula! ³² Muli nokuba amafuya ya mulilo! umulopa yenu ili nokulaba mu kati ka calo. Tanwakulaibukishiwa, pantu nevo, Yawe ndilandile

Chapter 22

¹ Elyo Ishiwi lyakwa Yawe lyaishile kuli nevo aliti, ² "Nomba webo, wemwana mwaume wamuntu bushe uli nokupingila? Bushe ulinokupingula umusumba wamulopa? uulenga wishibe fyonse ifyabuuni bwauko. ³ Ufwile watila shikulu yawe atila ifi uyu wusumba niulya uwitila umulopa wali wena pakuti iushita yauko ise; umusumba uupanga utulubi kukuikosha uwine. ⁴ Ulikwete ukuseka pamulopa uyo wasumishe kabili ulikowele notulubi uto wapanga. Ulikwete ukutinta inshiku shobe mupepi; nepela yanyaka shobe ilishile. Eico nkakulenga ukaba uwasebana ku fyalo kabili uwakusekwa kufyalo fyonse. ⁵ Bonse abo abali mupepi naboabali ukutali ukufuma kuli webo bakakupumya-webo wemusumba uwakulamba neshina lyaishibikwa konse nga uwaba nomwisulo wacimfulunganya. ⁶ Moneni! Abapingushi bamu iseali, cila umo namaka yakwe alikwete ukwisa kuli webo kukusunga umulopa. ⁷ Tabakwete ukucindika batata naba mayo abali muli webo, kabili balikwete ukucita umucitikisha kubeni abalimuli webo. Balikwete ukucusha abana banshiwa nabamukafwilwa muli webo. ⁸ ulikwete ukusula ifintu fyamushilo fyandi kabili taukwata kusunga masabata yandi. ⁹ Bashitata babukwakwe balikwete ukwisa muli webo pakusumya umulopa, kabili balalya pa mpili. Balacita nefyab bubifi muli webo ¹⁰ Muli iwe abaume balafimbula ubwamba bwabashibo. Muli webo baikwete ukupatikisha bana mayo abakukowela munshita bali kumpepo. ¹¹ Abaume abacita ifyamakankamike nabakashi babena mupalamano babo, abaume abapanga ifyamusebanya kubapongoshi babo abanakashi; abaume abonaula nabankanshi yabofye abana banakashi babashibo-fyonse ifi fyalicitwa muli webo. ¹² Aba baume balasenda amafisakanwa muli mwebo pakuti basunga umulopa kabili walikwata nokusekelamo nokupokelamo nsonse ukucila mucipimo, kabili walyonaula abena mupalamano ukupitila mumutitikisha kabili walikwata nokundabako ici ecipope cakwa shikulu Yawe. ¹³ Mona! nookuboko kwandi ndilopwele ubunonshi bwamubufufu ntunguubo wapanga nokusumya umulopa uko ukwacitwa muli imwe. ¹⁴ Bushe umutima obe ukashansha, bushe iminwe shobe shikakosa panshiku ilyo nebowinefe nkakukanda? nevo Yawe nkopampamike ici kabili nkacita ici. ¹⁵ Eico nkokusalanganisisha munko nokukusalanganisisha mufya. muli iyi nshila, nkafisa ukukowela kobe ukufuma kuli webo. ¹⁶ Eco ukesa kuba utakowela mumenso yanko elyo ukeshiba ukuti

nine Yawe. ¹⁷ Icakukonkapo ishiwi lyakwa Yawe lyalishile kuli nebo, likotila, ¹⁸ "we mwana mwaume wamuntu, inganda yakwa Israeli ilyalwike icinangwa fye kuli nebo. bonse nifilya fishala kumukuba ne lata ne cela no mutofwe mwilungu ilyo silifa akopololwamo. ¹⁹ Eco shikulu Yawe akotial ifi, 'pantu bonse mwebo mulikwete ukwaluka kubati finangwa eco monei! kukumokolonika mukati ka Yerusalemu. ²⁰ Ngafilya abaume bakolonganika silifa umukuba, icela, umutofwe ne lata nokwisa kufibika mucipe cakufyengulwilamo, kabili baputa umulilo pali cena pakutula benga cisungulula, eico nkakukolonganika mu cipyu namubukali bwandi, kabili nkakubika mulya kajibili nokukusungulula. ²¹ Nkakukolonganika kabili nokuputa pali webo umulilo wacipyu, kabili ukaba uwasunguluka pakati wacakusungulukilamo. ²² Ilyo silifa alisungulukile mucakusungulwilamo ukaba uwakusunguluka mjulya umwine kabili ukeshiba ukuti nebo Yawe, ndikwete ukupongolwela icipyu candi pali webo!" ²³ Icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo, cikotila, ²⁴ "wemwana umwaume wamuntu, sosa kuli ena auti, ūli calo icitacakwata kusangululwa. Takauli imfula pa bushiku bwacipyu! ²⁵ Kuli ukubuluma kwaba kasesema muli ena, kubati ninkalamo iikobuluma ukulekushinaula ifikwetwe mufiputulwa. Balonaula imyeo kabili nokusenda ubunonshi ubusuma; balalenga abanakashi abengi balekushala bamukamfwilwa. ²⁶ Bashimapepo balonaula amafunde Yandi, kabili tabacindika nafintu fyandi ifyamushilo. Tabamona ifyamushilo ifyo fyaba ifyakulekana nefishili fyamushilo. Pakufunda tabalekanya fintu ifikowesha, kabili tabasakamana na masabata yandi yene. Emulandu wine abena Israeli batancindikila. ²⁷ Abakalamba babuteko nabo baba ngemimbulo iyikotakanya inama iyo ikete. Balepaya abantu nokulesumya umulopa pakuti balekunonkelapo icuma. ²⁸ Bakasesema nabo tabakolandapo pali ubu bubi, bakobufisa kubati bantu bakoshingula iloba ilyakubuuta ku cibumba. nefyo bakosobela nafyo fyabufifye. bakoimona kubati bantu bakolanda amashiwi yaakofuma kuli nebo ne mfumu Yawe, nelyo ntabeele nelyo kamo. ²⁹ Abekala calo nabo bakocita ulufyengo nobupupu bakocusha abapina nabalanda, bakocusha abeni nokukanaba icakulungama. ³⁰ Nebo nali kufwayapo umuntu umo uwakuti akuula cipya cipya icibuumna aisa kwiminina na pacinso candi pa mupokapoka pakuti ewaisa kupokololako icalo kubukali bwandi, nokwisa kulenga ukuti nokonaula, nomba awe tamonapo nelyo umo. ³¹ Kanshi nebo ndi noku pongolola icipyu candi pali bena, nkesa kubonaula nga filya ficita umulilo epakuti nkese kubalimuna pamulandu wa fintu ifyo bakocita. efyasosa imfumu

Chapter 23

¹ Icebo cakwa Yawe caishile kuli nebo, ukweba ati, ² "We mwana wamuntu, kwali kuba abanakashi babili, abana banakashi bakwa nina umo. Balikele ubwikalo bwabucilende mu Egipto mushinta shabumusepela bwabo. ³ Bakele ubwikalo bwa bucilende mulya. Amabele yaba baleyatinyako kabili insota shabuna cisungu bwabo shalempampatwako mulya. ⁴ Amashina yabo yali no Ohola -emukulu - na Oholiba - nkashi yakwe umwaice. Nolu baishile kuba abandi kabili balifye abana baume na bana banakashi. Amashina yabo yakopilibula ifi: Ohola ikopilibula Samaria, kabili Oholiba ikopilibula Yerusalemu. ⁵ Lelo Ohola ayikele bucilende nolo ena ali wandi ena alinolukumbwa lwabatemwikwa bakwe, ico abena Ashuri bali mumaka, ⁶ ababuteko abaukufwala ifyamakumbi makumbi nabacilolo bakwe abamaka nokumoneka kwa bune, bonse abaume abalikwensha bakabalwe. ⁷ Eco ena aliipele ukuba cilende kuli bena, kuli bonse abaume abasuma abaku Ashuri, kabili aliilengele umwine ukuba uwakowela na bonse abo akumbilwe - kabili natonse utulubi twabo. ⁸ Ico taswile umubele wabucilende mu Egipto, ulo balele nankwe ulo ali umwaice, nolu bena balikutonya amabele yakwe kabili nokupongolola ulukumbwa lwabo pali ena. ⁹ Eico kashi nebo nalimupele mukuboko kwabatemwikwa bakwe, mukuboko kwa bena Ashuri abo alikukumbwa. ¹⁰ Bena balifumbwile ubuneke bwakwe, balisendele abana bakwe abaume na banakashi, balimwipye nolupanga, kabili alishile kuba cintalika pabanakashi bambi, eco bacitile ubupigushi pali ena. ¹¹ Nkashi yakwr Ohaliba alimwene ifi, elo ena ulunkumbwa lwakwe lwalicililemo kabili alikele bucilende ukucila na nkashi yakwe. ¹² Alikumbilwe abena Ashuri, bakateka na bacilolo abali mumaka sana abalikufwala bwino sana abali abaume abalikwensha bakabalwe. Bonsefye bali abalikosa kabili abaume abali kumoneka bwino. ¹³ Nebo balimwene ukwebati alicitile umwine ukuba uwakowela califye cimocine kuli bonse babili aba banakshi. ¹⁴ Nolu alifushishe ubucende bwakwe ukucilamo. Alimwene abaume abashilwa pafibumba, ifipashanya fyabena Kaidi ifya shilwa mu fyakashika, ¹⁵ bafwele imishipi ukushinguluka imisana yabo, ne mipangi yalikululuka ku mitwe yabo. Bonsefye balikumoneka kubati nibacilolo ba mpuka shamaceleta, ifipashana fya bana baume bakwa Babele, abo Kaidi e calo bafualilwemo. ¹⁶ ulolwine fye amenso yakwe yabamwene, alibakumbilwe, eco atumine nkombe kuli bena mu Kaidi. ¹⁷ Nolu abena Babele balishile kuli ena kabili kubusanshi bwa lunkumbwa lwakwe, kabili bamulengele ukuba uwakowela ne mititile yabo iyabucilende. Pafyo acita alilengele ukukowela, nolu alibweshishe umwine ukufuma kuli bena no muselu. ¹⁸ Ulo eba alangile imicitile yabicilende nokushala ubuneke, nalifumineko ukufuma kuli ena, kngefyo nafumineko nomuselu ukufuma ku nkashi yakwe. ¹⁹ Nolu afushishe umubela yabucilende bwakwe ulo aibukishe ishiku sha bwaice bwakwe, ulo ali cilende mu caloca Egipto. ²⁰ Eco ena alinalunkumbwa lwabatemwikwa bakwe, abo imibili shabwaume bwabo shalikubati nishilya isha mpunda kabili abo ukufumya kwa menshi ya caume yali kubati niyalya ayaba kabalwe. ²¹ Ifi efyo wacitile ifyansoni fyobe ifya bobe, ulo abena Egipto palikumpampata insota shobe nokutonya amabele yabukashana bobe. ²² Eico, kanshi, Oholiba, shikulu Yawe aeba ifi, Mona! nkabweshesha abatemwikwa bobe kukukwimina. Abo ukufuma uko ubowayalikile, nkabaleta ukwimina webo uufuma kumbali shonse: ²³ abena babale na bonse abena Kaidi, abena Shoam na bena Koa, na bonse abena Ashuei na bena abakosa, abaume ababune, bakateka nabamushika bonse ni bacilolo kabili abaume abapelwa umucinshi bone balikwensha bakabalwe. ²⁴ Bakesa kukwimina webo ne fyanso, na maceleta na matolokodhi kabili ne bumba lya bantu ilikalamba. Bakabika inkwela ishikalamba,

ikwela ishinono, ne fisonte ukushinguluka konse uwkimina webu. Nkabapela isambu shakukukanda, nomba bakakukanda ukulingana ne mititile yabo.²⁵ Eco nkabika akalumwa kabukali bwandi pali webu, kabili bakakukanda mu cipyu. Bakaputula imyona yobe na matwi yobe, na bashalapo bobe bakawa kulu panga. Bakasenda abana, na bashalapo bobe bakonaulwa ku mulilo.²⁶ Bakakufuls ifyskufwala fyobo kabili bakasenda ifisamu fuobe fyabune.²⁷ Nkafumyapo imibele ya nsoni shobe ukufuma kuli webu ne micitile yabucilende ukufuma ku calo ca Egipto. Tawakemye amenso yobe ukulola kuli benanokufuluka kabili tawakantontnkanye pali Egipto nakabili.²⁸ Eico shikulu Yawe aeba ifi, 'Mona! Nkakupela mukuboko kabamo abo wapata, ukubwelela mukuboko kwa bamo ukufuma uko wayalukile.²⁹ Bena bakakukanda nepatile; bakasenda ifikwato fyobe fyonse nokukusha nobwa,ba kabili ukwabula akantu, nobuneke bbe bukafimbulwa ngafilya fine waitupike muli bucilende na muli bucilende.³⁰ Ifi fintu fikacitika kuli webu mumicitile yobe kubati nicilende, ulunkumbwa lwa nko, webu yaishile ukuba uwakowela notulubi twabo.³¹ Waendele munshila yakwa nkashi yobe, eco nkabila ulukombo lwakukandwa kwakwe mukuboko kobe.'³² Shikulu Yawe aeba ifi, ukanwa ulukobo lwa kwa nkashi yobe ulwashika kabili ulukalamba ukaba icakusekwa kabili icakupumya - ulu ulukombo lwaisulamo ifingi.³³ Webu ukesushiwa nobulanda nabuccakolwa, ulukombo lwamakankamike no kupomoka; ulukombo lwakwa nkashi yobe Samaria.³⁴ Ukalunwa no kufipwisha; elo ukafikokota kabili ukalepula amabele yobe mu tupifya. Ico nebo ndilandile - ukuekulanda kwakwa shikulu Yawe.'³⁵ Eico kanshi, shikulu Yawe aeba ifi, pamulandu webu walindabile kabile wamposele kunuma yobe eico nobe ukaba nefya tumbuka mumubela wa fyansoni fyobe ne micitile yabulalelale.³⁶ Yawe alandile kuli nebo, "Wemwana wamuntu, bushe ukapingula Ohola na Oholiba? Eco langa kuli bena ificitwa fyabo ifya muselu,³⁷ ico bena balicile ubucende kabili ico umulopa wabo uli kuminye yabo. Blicitile ubucende no tulubi, kabili balilengele abana baume babo ukupita mumulilo, kubati filyo fya tulubi twabo.³⁸ Elo bakonkenyepo ukucita ifi kuli nebo: Balilengele umwamushilo mwandi ukukowela, na palibulya bushiku nokupelulula ama sabata yandi.³⁹ Eco ulu bena baipayile abana boba kutulubi, elo baishile umwamushilo mwandipa bushiku bumo bwine kukumukowesha! Eco mona! Ifi efyo bacita mukati ka ng'anda yandi.⁴⁰ Watumine ukwita abaume ukufma ukutali, uko inkombe shatuminwe - nomba mona. Icinefye balishile, abo abowasambile, walishingile amenso yobe, nokuifwika wemwine ifisamu.⁴¹ Palya webu dwaiikele pabusanshi ubusuma kabili pacitamba alibikiwepo epo webu wabikile ububani ba mafuta yandi.⁴² eco ne congo ca cikupiti walimishingulwike ena ukubikakofye nemitundu yabantu bonse, na bena Seba baliletelwemo ukufuma mu matololo, kabili balifwele ne ifikosa kumaboko yabo ne filongwe fyabo ifisumu kumitwe yabo.⁴³ Elo nakandile kuli ena uwaonaikwe kubulalelale, 'nomba neba bakaba abulalelale nannkwe, kabili ena na bena.'⁴⁴ Bena balile nullena ifyo abaume baya muli cilende. Muli iyi nshila baile muli Ohole na Oholibam abanakashi babucintomfwa.⁴⁵ Lelo abantu abalungami bakapisha ubupingushi nokubakanda nga bacende, kabili bena bakabakanda ukukubamba kwababusunya umulopa, pamulandau bacende no mulopa uli minwe yabo.⁴⁶ Eco shikulu Yawe aeba ifi nkemya ibumba ukkwimuna bena kabili no kubapela kuku cintinya no kutapwa.⁴⁷ Elo ibumba likabatoba amabwe no kubaputaula nolupanga. Bakepaya abana babo abaume na bana babo abanakashi no koca amayanda yabo.⁴⁸ Ico nkafumyapo imititile ya nsoni ukufuma mu calo nokusalapula bonse abanakashi pakwebati bena bekacita nakabili kubati bacilende.⁴⁹ Eco bena bakabika imibele myabo iyamsoni kuli webu. Ukumfwa ukushininwa kwabupumushi bobe no tulubi tobe, na muli iyi nshila ukeshiba ukuti ninebo shikulu

Chapter 24

¹ icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo mu mwaka wa cine lubali, mu mwenshi we kumi kabili pa bushiku bwalenga ikumi ukweba ati, ² "we mwana mwaume uwamuntu, uilembele we mwine palobe ishina lya ubu bushiku, ubu bwine bushiku, pantu ubu bwino bushiku imfumu ya babele ili konkele Jerusalemu. ³ Kanshi landa ipinda pa nganda ya bucintomfwa umulumbe. ilande kuli bena ati, 'shikulu Yawe alilandile ifi; tekapo inongo yakwipikilamo, tekapo no kwitulwilamo amenshi. ⁴ Longanikilamo utuputulw twa filyo, tonse utuputulwa utwabune ukulu ne cipeya wisushemo na mafupa aya bune sana. ⁵ ubulepo iya bune sana pa mukuni no kulongapo amafupa munshi yaako. ulekefibilaue no kwipika amafupa muli cena. ⁶ Elo nomab shikulu Yawe alilandile ifi; kalanda kumusumba wa mulopa inongo yakwipikamo iyakwata indalawa mukati nesho ndalawa tashakatale kufumamo. ubulemo akapimfya na kapimfya ukufuma muli yena. kabili mwikapindwila muli yena. ⁷ Pantu umulopa wakwe uli pakati kakwe. alifiputwileko palibwe ilya kutelela; taitulwile panshi mukushikapo ulukungu, ⁸ eco cililetele ubukali ukufiak ku cilandushi. Nebo nali shingile umulopa pa libwe lyakutelela eco tekui cifimbwepo. ⁹ Elo Nomba, shikulu Yawe alilandile ifi; kalanda ku musumab wa mulopa ka bili nebo nakusha umwina wa nkuni. ¹⁰ Kunka nyeni inkuni nokusontekamo umulilo ipikeni inama bwino nokusankanyamo ifya cena cabune kabili uleke namafula yapye. ¹¹ Elo nomba utekepo inongo pa cipikulo umwakubula, pakuti cikabe nokushikisha umukuba wa ciko, eco ukukowela kwa muli co fikabe ifyakusunguluka no kuwela kwa ciko kupwilile. ¹² Ali shile kuba uwakufunshika pamulandu wakunakuka nomba indalama shakwe tashafumushiwilepo muli cena kumulilo. ¹³ Imisango yenu yansoni yaliba mukukowela kwenu. pantu nebo nalyesha ukumisangulula mwebu tamwaisangulula ukufuma kukukowela. mwebu tamwakasanguluke nakabili mpaka fye nebo nkafishepo ubukali bwandi pali mwebu. ¹⁴ Nebo Yawe ndicipampamikile, kabili nkocicita. Nebo nsha kacileke nangulafye nebo ukutuusha ukufuma kuli ici. ifyo imibele yenu yali, ne fyali imicitile yenu, bakamipingula mwebu!-ici cisemo cakwa Yawe."¹⁵ Elo icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo ukweba ati, ¹⁶ "wemwana mwaume wamuntu! mona, nkobuula ubukabilo bwa menso yobe ukufuma kuli nebo ne cikuko, nomba wikalila nangulafye ukuloosha ne minsoshi yobe ikalekulukuta. ¹⁷ ukofwaikwa

ulekushinshimukila mu mu talalila. mwilekuteka fililo fyaba kufwa. ikake iciteebo cobe nokufwala inkadsa shobe ku makasa yobe, nomab wifimba pa mishishi nangula ukulya umukate wa bantu abakoloosha pa mulandu wa kulofya abakashi babo." ¹⁸ Elo nalandile kubantu mulucelo kabili mubushiku umukashi wandi alifwile. mulukelo nebo nalicitile ifyo nakonkomeshiwilwe ukucita. ¹⁹ Abantu balingipwishe nebo ati, 'bushe tekuti fwebo utwebe umo ifi fintu filolele, ifintu ifyo webo ukocita?" ²⁰ Elo nebo nalilandile kuli bena ati, "icebo cakwa yawe calishile kuli nebo ukweba ati, ²¹ "landa ku nganda yakwa Israeli shikulu Yawe alilandile ifi: mona! nkapelula umwanshila mwandi-icilumba ca maka yobe ukubekwa kwa menso yenu, kabili ne co mwabikapo imitiam yenu, nabana benu abaume, nabana benu abanakashi abo mwasha kunuma bakawishiwa ku lupanga. ²² Kabili webo ukacitafye mweka umo nebo nacicile; webo tawakafimbe pa mishishi yobe nangu fye kulya ukukate wa baume anakoloosha! ²³ Eco ifitebo fyenu fikaba pa mitwe yenu. ne ntasa she ku makasa yenu ta mwakaloshe nangula ukulila, pantu mukasunguliak ku mampulu yenu, kabili umuntu onse akalekulila ndume yakwe. ²⁴ Eco Esekele akaba cishibilo kuli webo, pali fyonsefye ifyo acita mukalekuciat ulo ifi fikesa. Elo mwebo mukeshiba ukweba ati ninebo shikulu Yawe!" ²⁵ "Nomba webo wemwana mwaume wa muntu pabushiku ubo ukapoka itempele lyabo, ilya insansa shabo icilumba cabo, nefyo bamoan nefyo bakabila-kabili ulo nkapiita abana babo abaume nabana babo abanakashi - ²⁶ palu bulya bushiku imbutushi shikesa kuli mwebo mukumyebako ilyashi! ²⁷ Kuli shilya mbutushi kabili mukalakulanda -tamwakatale ukubapo tondolo mukaba icilangililo kuli bena pakweba ati bakeshibe ati nebo ninebo

Chapter 25

¹ Nolu icebo ca kwa Yawe calishile kuli nebo, ukweba ati, ² "We mwana wa muntu, bika icinso cobe pa bantu ba mu Ammori nokusesema pali bena. ³ Landa ku bantu ba mu Ammori, 'Umfweni icebo cakwa shikulu Yawe. Ifi efyo shikulu Yawe alanda: Pamulandu dmwebo mwalyebele ati, "Alale!" Pa ncende yandi lyashila ulo yena yakowela, napa calo ca Israeli ulo cena calekeleshiwe, kabili muli bunkole, ⁴ eco kanshi, mona, nebo nkoopela mwebo ku bantu mu kabanga kubati cikwatwa cabo. Bakesa kubika lukambi pali mwebo kabili nokwimika amalango yabo mukati ka mwebo. Bena bakalya icisabo cenu nokunwa umukaka wenu. ⁵ Nebo nkapanga Rabba umulemfwe wa ngg'anda kabili na bantu ba mu Ammori impanga ya mukuni. Nolu mwebo mukeshiba ukweba ati ninebo Yawe. ⁶ Ico shikulu Yawe alandile ifi: Mulitotele amaboko yenu nokunyawila amakasa yenu, kabili nokwanga na fyonse ifyaisula muli mwebo pa calo ca Israeli. ⁷ Eco kanshi, moneni! Nebo nkamilimuna mwebo nokuboko kwandi kabili nokumipela mwebo kubati fyakutapa ku nko. Nkaputulako mwebo ukufuma ku bantu nokumilenga ukuloba ukufuma mukati ka nko! Nebo nkamyonaula, kabili mukeshiba ukweba ati ninebo Yawe! ⁸ Shikulu Yawe alanda ifi, 'Pamulandu Moabu na Seya balyabele, moneni! ing'anda ya kwa Yuda yaba kubati ni lonse uluko lumbi." ⁹ Eco kanshi, moneni! Nebo nkesula imitentemuko ya Moabu, ukulendekila pa misumba yakwe pa mupaka - ubucindami bwa kwa Beli Yeshimoti, Baali Meoni, kabili na Kiriataimu - ¹⁰ ku bantu ba kukabanga abaimina abantu ba mu Ammori. Nebo nkabapela kubati cikwatwa pakweba ati abantu ba mu Ammori; bekebukishiwa mukati ka nko. ¹¹ Eco nebo nkacita amabupingushi pa bena Moabu, kabili bakesa kwishiba ukweba ati ninebo Yawe! ¹² Shikulu Yawe alanda ifi, |Edomu alilandwile pa ng'anda yakwa Yuda kabili alicitile ububi mukucita ici. ¹³ Eco kanshi, shikulu Yawe alanda ifi: Nebo nkalamuna Edomu nokuboko kwandi kabili nokonaula bonse abantu ne nama kulya. nkabalenga ifyakonaulwa, incende ya lekeleshiwa, ukufuma ku Temari, ukulya ku Dedani. Bakawa kulupanga. ¹⁴ Nebo nkatambalika icilandushi candi pali Edomu u kuboko kwa bantu bandi abena Israeli, kabili bakacita kuli Edomu ukulingana nobukali bwandi ne cipyu cansi, kabili bakeshiba ilandushi lyandi - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe! ¹⁵ Shikulu Yawe alanda ifi, 'Abena Pelishiti balilandwile nomufimbila kabili ukufuna mukati kabena abena balyeseshe ukonaula Yuda nakabili elo na kabili. ¹⁶ Eco ifi efyo shikulu Yawe alanda, 'Moneni, nkafika nokuboko kwandi pa bena Pelishiti, kabili nkaputulako abena Kereti nokonaula abashalako abo ababa kululamba lwa bamba. ¹⁷ Ico nebo nkalandula neficitwa fyabupingushi bwa bukali, pakweba ati bakeshibe ukweba ati ninebo Yawe, ulo nkabalandula

Chapter 26

¹ Elo cali mumwaka walenga ikumi naumo, pa bushiku bwa ntanshi bwa mweshi, ulo icebo cakwa Yawe caishile kuli nebo, ukwebati, ² "wemwana mwaume wa muntu, Turi alilandile ifya kususha yerusalemu, alale! impongolo sha bantu shilitobaukile! alipilibukile kuli nebo; nkesushiwa pantu alyalikile cibolya. ³ Eco shikulu alandefi, 'mona! ndikwalukile webo, Turi kabili nkakwimisha inko ishingi ukukwalukila webo kubati niflya bamba emya mabimbi. ⁴ Bakonaula amalinalag ya Turi nokutobaula impunag shakwe. Nkapyanga ukulukungu lwakwe nokupanga kubati cilibwe icafye. ⁵ Akaluak incende yakufungulwilapo amasumbu pakati ka bamba, apo ndicilandile-ukulekulanda kwakwa shikulu Yawe kabili akaba wakutapa ku nko. ⁶ Abana abanakashi abali mu mabala baepaiwa ne mpaanga, kabili bakeshiba ati ninebo Yawe.' ⁷ Pantu ifi efyalanda Yawe; moneni, ukufuma ku kapinda kakukuso nkoleta nebukanesari imfumu ya babile, imfumu ya shamfumu, ukwalukila Turi naba kafwalo nama celeta na baume bapali ba fwalo ne buumba lya bantu ilikulu. ⁸ Akepaya abana bobe abanakashi mwibala. kabili akabika ifiteyo fyakubombelamo nokulapo ilinga ukucilinganya ifibumab fyenu nokusumbula inkwela paku mulwisha. ⁹ Akabila imilando yakutobawilako ifibumba fyenu ne fibombelo fyakwe fikatobaulwa ne mpungu shobe. ¹⁰ Bakafwalo bakwe bakaba abengi icakwebati ulukungu lwabo lukafimba, ifibumba fyobe fikatenkana ne ciunda ca baume bapali bakafwalo amatolokoshi, nama celeta. ulo aingila pa

mpongolo shobe, akengial ulo abaume baisesa mumusumba uo ifibumba fyakutobaika.¹¹ Amabondo yaba kafwalo bakwe yakanyantaula imisebo yobe yonse. Akepaya bonse abantu bobe no lupanga kabili incenshi shamabwe shobe ishakukosa shikawila panshi.¹² Bakatapa ifyuma fyobe nokusampa ifyamakwebo yobe. Bakawisha amalinga yobe nokonaula amayanda yobe ayabune. amabwe yobe, imbao shobe, kabili ifisoso bakaposa mumenshi.¹³ Nkalesha icongo ca nyimbo. iciunda caba nsango bobe tacakomfwike nakabili.¹⁴ Nkakucita icilibwe icafye, ukabe cifulo uku amasumbu yabalulwa kukuma. Tawakabale aukulwa nakabili, pantu nebo shikulu Yawe ndilandile-ici cisemo cakwa shikulu Yawe.¹⁵ Shikulu Yawe alanda ici kuli Turi, "Bushe ifinshi tekuti fitenkane ku ciunda cakupona kobe, kabili nokuteta kwabacenekelwe ulo ukwipaiwa kwakutinya pakati kobe?"¹⁶ Abana ba mfumu baume bakuli bakatentemukapo pafipuna fyabo ifya bufumu nokufula imingila yabo nokuposa ifyakufwala fyabo ifyakupikulwa. bakaifwika abene nokututuma, bakekala panshi nokututuma cila nshita, kabili bakapapa umulandu obe.¹⁷ Bakakusamwina ulwimbo lwa bulanda nokukweba ati, "nishani, webo welikwikalwamo naba coba, uli lyonawile. umusumba wa lulumbi uwali uwakukosa nomba ulile ukufuma kuli bamba. Abaikele muli ena limo balisalangene umwenso pakati kabo abene pali onse uwaikele mupepi nabo.¹⁸ Nomba ukulamba lwakuli bamba lwalitentele pa bushiku bwakuwa kobe. ifinshi muli bamba fyalitinine, pantu tauli pa cifulo cobe nakabili."¹⁹ Pantu shikulu Yawe alandafye ifi; ulo nkakucite cibolya ca musumba, kubati misumba imbi iitaikalwamo ulo nkemya itenga pali webo nolo amenshi ayengi yakakufimba,²⁰ Elo nakutentemushisha ku bantu abamushita shakale, kubati nibambi abatentemukila munindi ico nkakulenga ukwikala ku ciputulwa cakwisamab lye sonde kubati fitantanta fya munshita shakale. Pamulandu waifi tawakabwele nokwiminina mu calo caba mweo.²¹ Nkabika icabusanso pali webo, kabili tawakabepo umuyaya. ulo bakakufwaya nomba tabakusange nakabili-uku ekulanda kwa kwa shikulu

Chapter 27

¹ Nakabili icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo, ukweba ati,² "Nomba webo, we mwana mwaume wa muntu, tendeke combo ca malilo palwakwa Turi,³ nokulanda kuli Turi, uwaikala apakwingilila kuli bembe, umusulwishi wabanbtu nabantu ku fishi ifingi shikulu Yawe alandifi kuli webo: Turi ulyebele ati, nebo ndiwa kupwililika kukuyemba.⁴ Imipaka yobe yaliba mukati kamabemba; bakakula bobe baliku pwilishisha mukutemba.⁵ Balipanga imbao shobe kufimuti ifyakufuma ku Seniri. Babula imikaderi yaku Lebanoni ukupangilao umwalo obe.⁶ Balipangile inkafi shobe ukufuma ku mioke yamu Bashani; balikupangile intangalilo shobe ukufuma ku mbao shaku Saiprasi, kabili bapaminako na meno yansofu.⁷ Insalu shobe ishakukolelako mwela pakwensham shali ishabune ukufuma ku Egipto ishalikubomba ngo luunga lobe, amalangi aya makumbi makumbi naya kukashikila yalikufuma ku lulamba lwa ku Elisha fyalimfiwa kukupanga icisalu cakuku cinga akasuba ku bwato.⁸ Abo abalikwikala mu sidoni na Arbadi ebai aba ku Koba; Abakucenjela baku Turi bali mukati kobe; ebali abakukwensha.⁹ Abalengile mufya kupanga panga ukufuma ku Byblos balishinkile imilale; bonse ba kensha wa mato pamabemba balikukusendela ifyamakwebo.¹⁰ Persia, Ludi na Libya bali mifita fyobe, abantu bobe aba bulwi. Balikukobeka inkwela ne fisote fyabo muli webo. Balilangile no bucindami bobe.¹¹ Abaume baku Arbadi na Heleke ebali mufita ifyashinguluka amalunga yobe, nabantu baku Gamadi bali munpungu shobe. Balikobekela ne nkwele shabo ukushinguluka ifibumba fyobe! Balipwilishishe ukuyemba kobe.¹² Tarshishi ewo mwalikucita nankwe amakwebo pamulandu wa bwingi bwafyuma wakwata ifyakushitisha: Silfere, ifyela kapotwe, no mutofwe, balikushita nokushitisha ifyuma fyobe!¹³ Yabani, Tubali, na mesheke - balikucita amakwebo yabasha ne fipe ifya mukuba. Ebali kwangalila ifya makwebo yobe.¹⁴ Bete-torgama alipele bakafwalo - bakabalwe babulwi nabapunda nge fya makwebo fyobe.¹⁵ Abantu baku Rhode ebali aba makwebo yobe monse mufishi namu malulamba. Amakwebo yonse yali mumaboko yobe; balibweshehe ulusengo, amenso yansafu ne mabo shakufita nge cabupe!¹⁶ Abena Aramu abalikushita ifpe fyobe ifingi; balikukuletela emalodi, ishakashikila, insalu sha maluba maluba, insalu ishabune, amabwe ayakuluma umutengo, nama rubi ifya makwebo na webo.¹⁷ Yuda naba ku calo ca Israeli mwali kushitishanya nabo. Balikuleta ing'ano ukufuma li Miniti, imikate ubuci, amafutam ba balisamu nge fya cushita fyobe.¹⁸ Damasseeke eo mwalikushitana nankwe, mu bwingi bwa fipe fyobe, no mwangashi waku helboni no butonge bwaku Saha.¹⁹ Dani na Yabani ukufuma ku Usali balikukuletela ifyela ifyakufwala bwino, cinnamoni, ne fyakununkila bwino, ifi efyali ifya makwebo yobe.²⁰ Dedani ewali kukushitisha ifyakifimba paca kwikalapo capali bakafwalo.²¹ Abena Arabia ne shamfumu shaku Kedari mwali kushitishanya nabo; balikukuletela impanga, basakusuku ne mbushi.²² Abasulwishi baku Sheba na Roaama balikwisa mukukushitisha ifyabune sana ifya mu fyakununkila icena cabune kabili ne misango yonse iya tumabwe aya mutengo uukulu:²³ Balikushitisha na golide.Haran, Kenne, na Eden mwali nabo mu makwebo pamopene na Sheba, Ashuri, na Kilmadi.²⁴ Aba eba mwalikushitishanya nabo mu nsalu ishakukashikila ishakupikulwa ubusak. Namufyakuifimba ifya malangi ayabuna, nokupikulwa ubusaka, ne nsalu ishakubulwa bwino mu fisankano fyobe.²⁵ Amato yaku Tarshishi eyali kukusendela ifipe: Kanshi walifumikwe, ukulemwa kufipe mu mutima wamabemba.²⁶ Ba cobe bobe balikukuleta muli babemba avakupabaka; umwela wa kukabanga walikubunshishe pakati ka uko.²⁷ Ifyuma, ifya makwebo yobe, nefyakushitisha; ba coba bobe naba kensha, naba kakula wa mato; aba makwebo naba ume babulwi abali mukati kobe, na bonse fye bakensha - bonse bakebila mukushika kwa mabemba pabushiku bwa bonaulshi bobe.²⁸ Imisumba iyaba palibemba ikatutuma pa ciunda cakulila caba cobe bobe.²⁹ Bonse fye abo abekate nkafi bakekile ukufuma mumato yabo; aba bombela nobonse abenshya pali bemba bakeminina ku mulundu.³⁰ Elo bakakulenga ukukutika kwishiwi lyandi nokulila akalanda; bakolulwila ulukungu pa mitwe yabo. Bakale kwalangana mu mitoyi.³¹

Bakakubeyela inkusu ku mitwe nokuikaka inyemba sha nsamu, kabili bakalosha sana pali webo no kulila sana.³² Bakakusanswila amashiwi pakukulosha kabili bakakwimbila icimbo ca malilo. Nanini uuli nga Turi, ninani uwalengwa ukubatondolo pakati ka kubemba?³³ Ulo ifya makwebo fyobe fyaille kululamba lwaku bemba, abantu abengi balikutile; walicindamikile ishamfumu sha pama calo kufyuma fyobe nefya makwebo.³⁴ Lelo ulo waonawilwe pali bemba, pamenshi ayakushika, ifya makwebo fyobe nabonse bakensha balibundile.³⁵ Bonse abekashi bamufishi na mululamba balikupapa fye pali webo, kabli ne shamfumu shalikututuma fye ku mwenso; ifinso fyali tutwime!³⁶ Aba makwebo babantu balaitomonta pali webo; wasanguka icakutinya, kabili tawakabepo

Chapter 28

¹ Elo icebo cakwa Yawe caishile kuli nevo. ukulanda ati, ² "We mwana mwaume wa muntu, landa kuntungulushi yaku Tari ati, 'Shikulu Yawe alanda ifi: Umutima obe waliba uwakutalama! Walilandile ukweba ati, 'Nebo ndi mulungu! Nebo nkekala pacifulo camilungu mu mutima wa babemba!" Ngangu line webo waba umuntu lelo tauli mulungu iyoo, webo ucita umutima obe kubati mutima wa mulungu;³ we utontonkanya ukweba ati walikwatisha amano ukucila Danieli, kabili takwaba icinkama icikupapusha webo!⁴ Webo wali nonka ifyuma ifingi ku mano yobe namukwisha kobe, kabili uli bulile golide na silfere mufipao fypbe!⁵ Mu bwingi bwa mano yobe yakalamba na mubucemfeshi bwa makwebo yobe, uli sandulwile ifyuma fyobe, eco umutima obe ulitaleme pamulandu wa fyuma fyobe.⁶ Elo kanshi, shikulu Yawe alanda ifi: Pantu webo walenga umutima obe ukuba ati mutima wa mulungu,⁷ kanshi nevo nkaleta abalebeshi ukwisa ku kwimina abantu abakutinya ukufuma mu fyalo fimbi. Bena bakesa leta impanga shabo ukwimina ubusuma bwa mano yobe, nabo bakakukowesha ubukankala bobe.⁸ Bakakufuma panshi ku nindi, kabili ukafwa imfwa yabalya abafwila pa mutima waba bemba.⁹ Mucishinka webo ukalanda ati, "Nebo ndi mulungu" pa cinso ca uyo ukwipanya? Webo uli muntu kabili tauli Lesa kabili webo ukaba mumaboko ya uyo uukulasaula.¹⁰ Webo ukafwa imfwa yaba tasembululwa ku kuboko kwa balebeshi, ico nevo ndicipampamikile - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe."¹¹ Icebo cakwa Yawe caishile kuli nevo nakabli, ukulanda ati,¹² "We mwana wa muntu, sansula icimbo ca malilo ya mfumu yaku Turi nokulanda kuli ena ati, "Shikulu Yawe alandile ifi: webo dwali icilangililo ca kupwililika, uwaisulamo amano no kupwililika mu busuma.¹³ Webo wali mu Edeni, ibala lyakwa Lesa. Ilibwe lyonse ilikenkala nlyalifimbile pali webo: Yubi, Topasi, emalodi, Kirisaliti, Onikisi, Yasipa, Safile, tokisi, no twa berilr. Amabutantiko na makule yobe yonse ya panile ukufuma kuli golide. Cali pali bulya bwine ubushiku wapangilwe epo fyapekanishiwe.¹⁴ Nalikabikile palupili lwa mushilo uwa kwa Lesa nga Kerubi nakusubile kalinda wa umuntunse. Webo wali pakati kelibwe lya lubingu lwa mulilo emo webo walikwendauka.¹⁵ Webo walikwete bu mpomfu munshila shobe ukufuma ubushiku wa lengelwe ukufika napo ulufyengo lwasangile mukati kobe.¹⁶ Nangu amakwebo yobe yaiswilemo ifyongo, kabili wali bembukile. Eco nevo nakutamfishe kunse yalupili lwakwa Lesa, kubati ni ulya bashikula na nevo nalikonawile, kalinda karubi, nokukwensha ukukufunga ku mabwe ya lubingu.¹⁷ Umutima obe wali uwalitalamikwe kubusuma bobe. Nebo nalikutumine panshi pe sonde. Nali kubikile ku menso yaba shamfuma pakwkehati balekumona webo.¹⁸ Pamulandu wabwingi bwa membu shobe na makwebo yobe ayakubula icishinka, uli kowesshe incende shobe isha mushillo. Kanshi nevo ndikoseshu umililo ukupuka ukufuma kuli webol uka koca webo. Nebo nakusangulusha imitoi pe sonde mu menso ya bonse abakulilesha.¹⁹ Balya bonse abakwishibile mukati ka bantu bakalekukupapafye; bakatina, nobe ukalobelele umuyayaya."²⁰ Elo icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo, ukulanda ati,²¹ "We mwana wa muntu, tonta amenso yobe pali sidoni no kusesema ifyabipa ena.²² Landa ati, "shikulu Yawe alelanda ifi: Mona! Webo nomba waba umulwani wandi, we sidoni! Ico dnebo nkapelwa ubukata pakati kenu elo abantu bobe bakeshiba ati none Yawe ulo nkacita umulinganya muli mweno. Nkalangwa ukuba uwa mushilo muli mwebo.²³ Nkatuma icikuko muli mwebo no mulopa mu musebi yenu, nabakepailwa nakaponena muli mwebo. Elo ulupanga lukesa ku kwimina dukufuma konse konse, elo mukeshiba ukweba ati none Yawe.²⁴ Elo takwakabe ficelabe ne myunga iikali mu ng'anda yakwa Israeli ukufumina muli bonse aba musinguluka abasusha abantu bakwe. Elo bakeshiba ukweba ati ninebo Yawe shikulu!"²⁵ Shikulu Yawe alandile ifi: ulo nakolonganika ing'anda yakwe Israeli ukufuma dmukati ka bantu umo nabasenganshishe ulo bampatulako pakati kabo, ukweba ati inko shimone, bakapanga ama yanda mucalo ico nkapela kuli Yakobo umubomfi wandi.²⁶ Elo bkekala abakucingililwa muli ena no kukula amayanda, nokulima imyangashi, no kwikala abacingililwa ulo nevo nacita umulinganya kuli abo bonse aba basula palilelo ukufuma kuli bonse aba bashinguluka; elo bakeshi ukweba ati ninebo Yawe Lesa

Chapter 29

¹ Mumwaka walenag ikumi, mumwenshi walenga ikumi pabushiku bwalenga ikumi naibili uwamu mwenshi fisano mumwenshi icebo cakwa Yawe calishile kuli nevo ukwebati,² "wemwana wamuntu, tonta icinso cobe pali Farao, imfumu yaku Egupti. sesema pali ena napali lwabonse abena Egupti.³ Papamika no kulanda, 'shikulu Yawe alanda ifi: mon! ndikwalukile, Farao imfumu yaku Egupti, webo weciswango icikulu icamuli bemba icibelama pakati kanika, icitanta ati, "inika yandi nalipangile nemwine."⁴ Eico nkabika ifikobelo mucendwa kabili ne sabi lyobe mukalonga likekatwa ku mamba yobe; nakawimya pamulu ukufuma pakati kanika yobe nesabo lyonse ilya munika ililambata kumamba yobe.⁵ Nebo nakuposa panshi mumatololo webo ne sabi lyonse ilya muniak yobe. ukawila pampanga lyakwisuak; tawakalonganishiwe nangula kukwimya pamulu. Nkakupela nge cilyo kufya mwebo ifyapa calo ne fyuni fya mumulu.⁶ Elo bonse abekashi bamu Egupto bakesiba ukuti ninebo Yawe pamulandu balikuba nge tete kunganda yakwa Israeli.⁷ Ulo

wabekete mukuboko kwabo. walilepwile no kwisula ifipeya fyabo; kabili ulo bashintilile pali webo, walitobaike kabili walilengele amolu yabo ukutellententa,⁸ Eco shikulu Yawe alandile ifi; Mona! nkoleta ukupanga kukwimina webo, nkapatula bonse abantu ne nama ukufuma kuli webo.⁹ Eco icalo ca Egipto cikaba icibolya kabili icitantala. Elo bakeshiba ukuti ninebo Yawe pantu iciswango camuli cibemba cilinandile, "inika yandi ico naipangilefye nemwine."¹⁰ Eico, Mona! ndi kwimine webo kabili ne nika yobe, ico nkapela icalo ca Egipto ku cibolya na kukulekelesha kabili ukbaa impanga iyalekeleshiwa ukufuma ku Magdole ukufiak Syene, kabili ne mipaka ya Kushi.¹¹ Tatwakapitemo ulukasa lwamuntu, kabili tamwakabe amabondo yanama ayakapitamo tamwakabe abekashi pamyaka amakumi yane.¹² Eco nebo nkalenga icalo ca Egipto ukuba icibolya pakati kampanga intakawilamo abantu nemisumba yaciko iyili pakati kamisumba iyaonaika shikesa kuba ifibolya pamyaka amakumi yane; elo nkasalananganya Egipto mu nko kabili nkabasalanganisisha mufyalo.¹³ Pantu shikulu Yawe alandile ifi, pakupwa kwa myaka amakumi yane nkakolonganiak Egipto ukufuma mu bantunse uo basalanginane.¹⁴ Nebo nkabwesha mubusha bwa bena Egipto kabili nkababwesa kuncende wakwa Patrose ku calo ca ntutuko yabo. Elo bakaba ubufumu bwasaluka kulya.¹⁵ Bukaba ubwasaluka pama bufumu yonse kabili tabwakemishiwe pamulu nakalya pa nko nebo nkabapwililisha pakuti tabakateke pa nko.¹⁶ Abena Egipto tabakabe shitililo ku nganda yakwa Israeli. Lelo bakaba icakwibukusha amampulu ayo Israeli acitile ulo abwekele ku Egipto mukwafwiwa elo bakeshiba ukuti ninebo shikulu Yawe.¹⁷ Ulo cashile mumwaka walenga amakumi yabili na cine lubali pakutamba umwendi wakubalilapo, oukuti icebo cakwa Yawe calishile kuli nebo, ukulanda ati.¹⁸ "we mwana wa muntu, Nebuchadnessaru imfumu yaku Babele yalibikile ifiak fyakwe ukubomba umulimo wakukosa pali iya Turi umutwe onse walokuswile ukuleka waba ipala, kabili icipeya conse capangilwe calikusulwile lelo ena na nefita tafyapokelele amalipilo ukufuma ku Turi pakubombesha uko babombeshe ukwimina ici.¹⁹ Eici shikulu Yawe alanda ifi, 'mona! nebo nkapela icalo ca Egipti kuli Nebuchadnessari imfumu ya Babele, kabili akasenda icuma cakwe, bakeba ifikwatwa fyabo, nokusenda fyonse ifyo asangile mulya naya yakaba malipilo ya fita fyakwe.²⁰ Nebo ndimupele icalo ca Egipti nge cilambu pamilimo ba bombele nebo uku fekulanda kwa kwa shikulu yawe."²¹ Pabushiku bulya nebo nkalenga ulusengo ukutumpuka pa nganda yakwa Israeli kabili nkalenga webo ukulanda pakati kabo, eico bakeshiba ukuti ninebo

Chapter 30

¹ Ishiwi ilya kwa Yawe lyaishile kui nebo, likoeba ati, ² "We mwana mwaume uwa muntu, sesema nokulanda, shikulu Yawe akolanda ifi: Bilikisheni imisowa, "Kalanda kabushiku ubukoisa."³ Ubushiku buli palamine ubwa kwa Yawe, Bukaba bushiku bwa makumbi makumbi, inshita iya bipingushi ubwa nko. ⁴ Elyo ulupanga lukesa pali Egipti kabili kukaba ukushikitika mu kushi lintu abantu baipaiwa bawa mu Egipti-luntu bakasenda ifyuma ifya kwe, na lintu imifula iyakwe ikonaulwa. ⁵ Kushi na Puti Ludi naba kwa Arabisa bonse naba kwa Libya capamo nabantu abakuma ku cipangano-bali nokuwa bonse ku lupanga. ⁶ Yawe aeba ifi: Kanshi onse ukatungilila Egipti ali nokuwa ne cilumba ica bukose ubwakwe buli nokwisa panshi. ukufuma ku migdole nokufika ku Syene ifita ifyabo fikawa ku lupanga-uku ekulanda kwa kwa shikulu Yawe. ⁷ Baka tomposhiwa mukati ka fibolya ne musumba ishabo shikaba pa misumba shonse isho isi konaulwa. ⁸ Elyo bali nokwishiba ukutio no nebo Yawe, lintu nkasonteka umulilo mu Egipti, na lintu bonse bakafwa abakwe baonaulwa. ⁹ Muli bulya ubushiku inkombe shi kafuam kuli nebo mu fyombo ukucita ulukakala pali kushi uwaku cingililwa elyo kuba ukushikitika pali bena pa bushiku bwa kupingula Egipti. pantu moneni! Bukoisa. ¹⁰ Shikulu Yawe aeba Ifi: Ndi nokulenga impela ku cinkupiuti cakwa Egipti ku minwe iyakwa Nebuchadnessari, imfumu iyakwa Babele. ¹¹ Ena na ba shika abakwe ulukakala ulwa nko shonse bukaletwa ukonaula icalo. Bakafumya amapanga yabo pali Egipti nokwisusha icalo nabo aba ipaiwa. ¹² Ndi nokulenga imimana ukuba umushili uwakuma ndi noku shitisha icalo mu maboko yabanhtu babubifi. Ndi nokulenga icalo ne fyabamo ukonaulwa ku maboko iyabeni-nebo Yawe, ndi landile. ¹³ Shikulu Yawe aeba ifi: Ndi nokonaula utulubi elyo ndi nokulenga kimpela kutulubi utwacabecabe utwa kwa Nofu. Tamwakabale uku bamo umwana umwaume uwa mfumu mu calo cakwa Egipti elyo ndi nokubika ulukakala pa calo cakwa Egipti. ¹⁴ Elyo ndinokulenga Patrose ukonaulwa noku sonteka umulilo mu Soari, kabili ndi nokucita imilimo iyabu pingushi pali Sebese. ¹⁵ Pantu ndino ku pongolwela icipyu candi inkosho iyakwa Egipti, noku putulako cinkupti wakwa Sebese. ¹⁶ Elyo ndi noku sonteka umulilo mu Egipti; Pellushamu akaba muku kalipwa uku kalamba, Sebese ali noku bongosolwa na Nofu akala ku kumya abalwani cila bushiku. ¹⁷ Abalumendo aba mu Heliopolise naba bubese bakawa ku lupanga, ne misumab ishabo shikaya muli bunkole. ¹⁸ Na mu Tatthe ubushiku buke katililila ulubuto lwa luko lintu nka putula ikoli ilya kwa Egipti kulya, ne cilumba cabukose bwakwe cikapwa. ku kaba ikumbi ili kala mufimba, nabana bakwe abanakashi ba kala kwendela muli munkole. ¹⁹ Ndino kucita imilimo iya bupingushi mu egipti ici bali nokwishiba ukuti ninebo Yawe."²⁰ Ili caishile kuba mu mwaka we kumi na umo mu mweshi uwantashi mu bushiku ubwa kulenga cinelubali ulwa mwenshi ukuti ishiwi ilya kwa Yawe lyalishile kuli nebo likolanda. ²¹ "Wemwana umwaume uwa muntu ndifunine umunwe ukwa kwa Farao imfumu yakwa Egipti. Moneni! Tacaba ica kakililwa nangu ku cilenag ukupola ku miuti pakuubati kwingaba ukwaku kosako ku kwita ulupanga. ²² Eico shikulu Yawe alanda ifi, "moneni ndyalukile Farao, imfumu yakwa Egipti. Pantu ndino kufuma umunwe uwakwe kumo kwine naulya uwaku kosa naulya uwa ku funika kabili ndi noku lenga ulupanga luka ponse mu kuboko ukwakwe. ²³ Elyo ndi no pasila Egipti pa nko noku va salanganissha pa fyalo. ²⁴ Ndi noku kosha iminwe ya mfumu ayakwa Babele nokubika ulupanga ulwandi mu kuboko ukwakwe pakuti no ngo naula iminwe iya kwa Farao. Aka lilisuka ku menso ya mfumu iyakwa Babele ngo ku

lilisuka kwa muntu ukofwa. ²⁵ Pantu ndi noku kosha iminwe ya mfumu iyakwa Babele, elo iminwe iya kwa Farao ikapona. Elintu bakeshiba ukuti ninebo Yawe lintu nka bika ulupanga ulwandi mu maboko ya mfumu yakwa Babele; panhtu ali noku sanshilako icalo cakwa Egupti na lwena. ²⁶ Kanshi ndi noku Salanganya Egupti pa nko noku ba salanganisha mu fyalo. Elintu bakeshiba ukuti ninebo

Chapter 31

¹ Elo caishile mu mwaka we mkumi na umo, mu mwenshi wakulenga shitatu, pa bushiku bwakubalilapo ya mwenshi, elo icebo cakwa Yawe caishile kuli nebo, no kwebati, ² we mwana wa muntu, landa kuli Farao, imfumu ya Egupto na kumabumba yobe aya kushingululwike, mu bucindamishi bobe, waba nga nani? ³ Mona! Ashuri ali mu Keferi mu Lebanone, no tumisambo utwayemba, utukopela icinfute ku mutengo, na uwasansabale cimo, ne misambo shapangilwe paka tangolilo ka uko. ⁴ Amenshi ayengi yali pangile itengo lya usansamika; amenshi yashika wakalengele ukusangabilwa. utumihenga twali kunga tonse kukushinguntuka kena, ne mikanka yalifunguluka ukuya kufika conse kumiti in mpanga. ⁵ Ubukulu bwabutali bwauko bwacila imiti shimbi mu mpanga, ne misambo iingi yalifulile; imisambo yaiko yalilepele pamulandu wa menshi ayengi walenga fyakula. ⁶ Conse coni ca mulwelele fyali ku pange finsa mu misambo yaiko, lubali icipena conse ca mu mu mpanga a fyali ku fyalila muunshi mutumisambo tuneno. fyonse ifya bwingi bwa calo fyalikwikala mwisamba lya cimpfute caciko. ⁷ Pantu ukuyemba kwaciko mu bukata bwaciko ne bukulu bwa misambo yaiko, pantu imishila ya ciko wali mumenshi ayengi saana. ⁸ Umukederi mwibala lyakwa Lesa tayalikulinganya. Nangu umo ba Sipresi miti shapalene ne misambo yaiko, ne miti ishakwete teshalikulingana ne misambo shakompama. ⁹ Nebo nalilicitle uwayembe ne misambo iyingi yaiko na shonse imiti sha mu Edene isho shali mwi bala lyakwa Lesa walikubwilwe. ¹⁰ Eco kanshi shikulu Yawe alandi ici: Pamulandu cali lepele mibutali no kuibikila pamulu ya miti pakati ka misambo yaiko, calisansula pamulu umutima waciko pamulandu wabutali bwaciko. ¹¹ Ndi cipele mumunwe ya mpulume umo wa munko, ukucitila akaucita ukulingana no bubifi bwa uko, ndi uposele panse. ¹² Abena fyalo balikutinya bonse abanko baliputwileko no kusha bali fwile. Imisambo yaiko yali pululwilwe pa mpili na mumipokapoka yonse, ne misambo ya kompma yaiko ikaputaulwa panshi mu mikanko yonse ya calo. Elo nenko shonse pa calo shikufuma uufuma pesamba yacimpfute kabili bali fumineko. ¹³ Fyonse fyuni fya mulwelele fyakutushisha pa misambo sha miti ya fungauka, ne nama shonse ishampanga shalishile ku misambo yaiko. ¹⁴ Ici calicitike pakuti takuli nangu umbi miti sha lekula na menshi shili no kwimisha utumisambo tunono twaiko ku muti yasansama yaiko, takwakabe imbi miti ii kakula kumbali ya menshi iikafika palya pamulu. Yena yalipelwe ku mfwa, pesonde lyaminshi, pa bana ba bantunse, nabo bakakunkulukila ku nindi. ¹⁵ Shikulu Yawe alanda ici: Pa bushiku bulya lintu mukederi akatentemukila ku Sheelo nalileta ukullosha pesonde. Nalikupile pa menshi yashika, kabili nali bweshe amaneshi yamubemba. Nalisungile nayabwesha amenshi yamaka, nebo nalibweshe ukullosha kuli Lebanone kuli wene. Elo ne miti shonse shampanga shali loseshe pamulandu waciko. ¹⁶ Nliletele uututuma konko pa ciunda no kutentemuka kwa ciko, lintu ndi nokuciposa panshi ku Sheelo nabo abakatentemukila ku nondi. Kanshi nalifikunkumbile shonse imiti ya mu Edene mu lulamba lwe sonde. Iishi ishali ishalisalwa kabili iyawama ku Lebanone; imiti isho shinwe amenshi. ¹⁷ Pantu bena balitentemukile nayo ku Sheelo, kuli onse uwaipaiwe no lupanga. Aba ebali abamupamfu, isho inko balikwikala mu cimpfute. ¹⁸ Nipali isa miti mu Edene yalingenya mu bukata na kubukulu? Pantu webo ukatentemunwa na miti ya mu Edene ukutentemwinwa pe sonde pabatasangululwa; webo ukekala nabo abakepaiwa na panga.' Uyu e Farao na yonse amabumba yakwe - cisemo cakwa shikulu

Chapter 32

¹ Elo cacitike mu mwenshi we kumi na ibili uwa mwaka we kumi na ibili, pa bushiku bwantanshi mu mwenshi, icebo cakwa Yawe cacishile kuli nebo, no kwebati, ² "we mwana mwaume wa muntu, isansula kullosha pali Farao imfumu ya Egupto; landa kuli ena webo ulingo umusepela wa nkalamo wa uko, lelo webo wapala cishimweshimwe muli bamba: Webo ufundaula amenshi, ulakumbaula amenshi na makasa yobe no kuyalenga ayalutiki. ³ Shikulu Yawe alanda ifi: Elo nebo nkatambalika isumbu lyandi pali webo uko abantu abengi bakakelengana, kabili baka sumbwila webo mumulu mwisumbu lyandi. ⁴ Nebo nakakulekelesha webo mu calo. Nebo nakakuposa webo mumpanga kabili ukalenga ifyoni fyonse fya mu mmyulu ukwisa kwikala pali webo; insala sha nama shipema shonse shika kwikushiwa webo. ⁵ Pantu nebo nkabika uunofu obe pa mpili, kabili nebo nkesusha mipokapoka ne citumbi cobe. ⁶ Elo webo nkapongolwela umulopa obe pa mpili ne mbali sha kamana shakesushiwa no mulopa obe. ⁷ Elo nomba nebo nkashimya webo, nebo nkafimba mu myulu kabili nkafisha intanda sha iko; nebo nkafimba kasuba na makumbi, kabili no mweshi tawaka balike ulubuto lwauko. ⁸ Fyonse ifyakubengeshima ulubuto mu myulu nebo nkafilenga ukufita pali webo, kabili nebo nkabika imfififi pa calo cobe - uku landa kwakwa shikulu Yawe. ⁹ Elo nebo nkatinya imitima ya bantu abengi mu calo abo tawakeshibe, iilo nebo nkaleta ukubongolola kobe pa nko, pafyaloifyo tawatala awishiba. ¹⁰ Nebo nkasungusha abantu abengi pali webo; ne imfumu shabo shikatutuma ku mwenso pali webo ulo nebo nkashingulusha ulupanga lwandi kuli bena. Inshita yonse umo na umo akatututuma pamulandu obe, pa bushiku bwa kuwishiwa kobe. ¹¹ Pantu shikulu Yawe alanda ifi: Ulupanga mu ya babele lukakwishila webo. ¹² Nebo nkalenga amabumba yobe kuwa ku lupanga lwakufita - cila cita ukuba ulukakala lwa nko. Ifi fita fikonaula cilumba cakwa Egupto no dkonaula yonse amabumba yaiko. ¹³ Kandhi nebo ndi no kulofya shonse ing'ombe ukufuma mumbali ya menshi ayengi; amakasa ya muntu tayakatale ayafundaulwa amenshi

libili, nangula amabondo ya ing'ombe ukuyafundaula yena.¹⁴ Elo nebo nkatalalika amenshi ya yako no kulenga mimana yaiko ukubutuka nga mafuta - uku kulanda kwakwa shikulu Yawe.¹⁵ Ulo nebo nkalenga icalo ca Egipto encende yalekeleshiwa, lintu icalo cikalengwa icabulo nangu kuli fyonse ifyaisushiwamo, ulo nkasansa bonse abekashi muli ena, elo bakeshiba ati Ninebo Yawe.¹⁶ Kukaba ukullosha; abana banakashi ba nko bakalosha pali ena; bakalosha pali Egipto, napa mabumba yakwe yonse bakalosha - uku kulanda kwakwa shikulu Yawe."¹⁷ Elo cacitikile mu mwak we kumi na ibili pabushiku bwe kumoi na isano bwa mweshi. Ilyo icebo cakwa Lesa caishile kuli nebo, calandile ati,¹⁸ "We mwana mwaume wa muntu, lilila pa mabumba ya Egipto no kubabweshwa panshi - webo na bana banakashi ba nko shikankala - lilibatentemushisha pe isonde na bakuya panshi ku nindi.¹⁹ Bushe webo wali yemba ukucila uuli onse? Kabuuye panshi no kulala panshi nabashasembululwa."²⁰ Bakawila pali abobakepaiwa nolupanga. Ulupanga lulifumishiwe! ena alipelwe ulupanga; akaketwa ena namabumba yakwe.²¹ Abakosha aba fita bamu Sheelo bakapampamika pali Egipto na bakumwafwa. "Balitentemukile kuno! Bakalala nabatasangululwa, naba abaipaiwe kulupanga.²² Ashuri sliikulys nsbs bskolongene bonse. Inshinshi shakwe shalimushingulukile; bonse fye balifwile kulupanga.²³ Abo abo ishaishishabikilwe mumbali yacilindi emo baba kulya, na bonse abakolongene abakesa. Nenshishi yakwe yashingulukile nabo bonse abaipaiwe,²⁴ Elamu ali kulya na mabumba yakwe. Inshishi shalimushingulukile ene; bonse balipaiwe. Abo aba abawile ku lupanga, aba tentemukile panshi abatasangululwa u mpelekesho ye isonde. Uyu uwaletete ulukakalala pa calo caba mweo na abo abasendele ukusekwa kwabo ku palwabo, pamo pene na umo ukobetentemukila ku cilindi.²⁵ Balimucitile icakusendamapo elamu na bonse amabumba yakwe mukati ka abo abaipaiwe; ishi shishakwe shakwe shalimushingulukile. Abo bonse abatasanguluka, balashilwe ku lupanga, pamulandu baliletele insoni, pamo pene nabo bambi abali kutentemukila ku cilindi bonse abo baliipaiwe, nabo abakotentemukila ku cilindi. Elamu ali pali abo abaipaiwe.²⁶ Mesheke, Tubali, na bonse amabumba yabo eko yaba! inshishi shabo shalibashingulwika bena. Bonse tabasembululwa, balipaiwa kulupanga, pa mulandu baliletele ulukakala lwabo pa calo caba mweo.²⁷ Tabalambalala ne fita ifyafwa ifyabula ukusembululwa abo abatentemukila ku nshishi ne fyanso fyabulwi fyabo, ne mpanga yabo balibikile mwisamba ya mitwe yabo ne mpulumushi sha ba pa mafupa yabo. Pantu bali ifita fyalukakala mu calo caba mweo.²⁸ Kanshi webo, Egipto, ukonaikila mikati ka bashasembululwa! Ukalambalala nabo aba lashilwe ku lupanga.²⁹ Edomu ali kulya ne shamfumu shakwe na bacilolo bakwe bonse ku lupanga. Naba shasembululwa balilele, nabo aba tentemukile lu cilindi.³⁰ Na bana banakashi bamfumu yaku kapinda ka kuso bonse bali kulya - bonse fye nabena Sidonia abo nabamo abo abatentemukile pamo nabo abalashilwa bali abamaka no kulenmya mabi baikatwa no mwenso, lelo nomba bali kulya mu nsoni abashasembululwa nabo abalashilwe ku lupanga. Balipiyile nsoni shabo, pamo nabo batentemukile ku cilindi.³¹ Farao akalolesha no kutalikwa nayo amabumba yakwe abo abalashilwe ku lipanga - Farao na bonse abalashika bakwe - uku kulanda kwakwa shikulu Yawe.³² Nebo ndibikile ena nge cakutinya candi mu calo caba mweo, lelo bakamusendamika panshi pa kuti kabashasembululwa, pali abo balashilwe no lupanga, Farao na mabumba yakwe yonse - ukukulanda kwakwa shikulu

Chapter 33

¹ Elo icebo cakwa Yawecaishile kuli nebo, ukweba ati, ² "Wermwana wa muntu, sokolola ici ku bantu bobbe; ukulanda kuli bena, 'Ulo naleta ulupanga pa calo icili conse, elo abantu bacilya calo bakabula umwaume umo pali bena no mucita kalinda wabo. ³ Alamona uko ulupanga lukoisia pa calo, no kulisha umutolilo pa kucenjesha abantu! ⁴ Nga abantu baumfwab iciunda ca mutolilo lelo tabaposeleko amano, no lupanga nga lwaisa no kubepaya, elo umulopa wacila umo ukaba pa mitwe yabo. ⁵ Ngo umuntu aumfwa iciunda ca mutolilo kabili tabikileko mano, umulopa wakwe; uli pali ena; nomba nga aposako amano, ali nokupususha umweo wakwe. ⁶ Nangu cingaba ifi, kalinda nga amona ulupanga ulo lukoisia, talishishe mutolilo calisa kusongwa ukweba ati a bantu tabasokelwe, nolupanga lwaisa no kusenda umweo wauli onse, elo ulya muntu afwa mu lubembu lwakwe, lelo nkafwaya umulopa wakwe kuli kalinda.' ⁷ Nomba webo wemwine, we mwana wa muntu! ndikucitile kalinda wa nganda yakwa Isreali; ukomfwa amashiwi ukufuma mu kanwa kandi nobasoka pa mulandu wandi. ⁸ Umfwa nande ku muntu umubi, umubi wa muntu, webo icine cine uli no kufwa! lelo nga taubilishe ici pa kusoka umubifi pa mibele yakwe, nomba uyu umubi ali no kufwila mu lubembu lwakwe, lelo nkafwaya umulopa wakwe mu minwe yobe! ⁹ Lelo webo, nga wasoka umubifi pamibele wakwe iya bubi, pakweba ati apilibuke kububi, kabili nga tapilibukile ukufuma ku mibele yakwe, ninshi akafwila mu lubembu lwakwe, na lelo webo we mwine kuti wa pususha umweo obe. ¹⁰ Kanshi webo we mwana wa muntu, landa kuba nganda yakwa Isreali, ukulanda ifi, "Bumpula mafunde bwesu ilo ne mebu fili pali fwebo, kabili tuleonaulwa muli fwena! Kuti twaikala shani?" ¹¹ Landa kuli bena, 'ilyo ndi no bumi-uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe -nshibekelw mu mfwa ya mubi, pantu nga umubi alapila mu mibele yakwe, iyena ali no kwikala! Lapila! Lapila ku mibele ibi! Pantu finshi winga fwila, we naganda yakwa Isreali?' ¹² Kanshi nomba webo, we mwana wa muntu, landa ku bantu bobbe, 'ubulungamikwa bwa muntu umulungami takwabapusushe nga babembuka! Ububifi bwa muntu umubi tabwa kamulenge uloba nga cakuti alapila ku lubembu! Pantu umuntu umulungami takekale pa mulandu wabulungami nga abembuka. ¹³ Nga nalanda ku bulungami, "Mucinefye akaba no mweo!" Acetekela mu bulungami bwakwe elo acita ukukakwata umulinganya, nshakebukishepo icili conse pa bulungami bwakwe. Ali no kufwa pa bubi buntuacitile. ¹⁴ Nga nalanda ku babi, "Muli no kufwa icine cine," nga cakuti alapila ku lubembu lwakwe nokucita ca suminishiwa no bulungami- ¹⁵ nga abwesha icikatilo abweseshu cituutulu ico aibile, no kwenda mu nshila sha bololoke ishipela umweo nakabili talepanga ulubembu-nagu cikabeshani

akekala. takafwe iyoo. ¹⁶ Tapali ulubembu ulo acitile luketwa no ku mwibukisha ena. Nacita icasuminishiawano bulungami, napali ici, icine cine ukaba no mweo akaba no mweo! ¹⁷ Lelo abantu bena balanda ati, "Inshila yakwa shikulu tayaba na mulingaya! "Lelo ni nshila shenu eshishaba na mulinganya! ¹⁸ Ilyo umuntu umulungami afuma ku bulungami nokupanga ulubembu, ena uyu akafwa nalo! ¹⁹ Ulo umubifi afuma kububi bwakwe no kucita ifyamulungami kabili ifya bulungami akaba no mweo pa mulandu waifyo fintu! ²⁰ Nomba mwebo mwe bantu mulanda ati, "Inshila yakwa shikulu tayaba na mulinganya!"Nkapingula cila muntu ukulingana ne milimo yakwe, inganda ya bena Isreali. ²¹ Cali citikile mu mwaka walenga amakumi yabili ne nshiku shibili, pa bushilku bwalenga shisano mu mweshi walenga ikumi limo muli bunkole bwesu, kwali uwamisoka alishile kuli nebo ukufuma ku Yerusalemu no kulanda ati, "Umusumba ulikelwe!" ²² Ukuboko kwakwa Yawe kwali pali nebo mu cungulo bushiku ulo uyu wa misoka talaisa, na kanwa kandi kalisukile pa nshita aishile kuli nebo ku maca. Eco kanwa kandi kalisukile; Nshali cimeme nakabili! ²³ Elo ishiwi lyakwa Yawe lyalishile nebo, ukulanda ati, ²⁴ "We mwana wa muntu, abena kala mu fipompwa mu calo cabena Isreal bakolanda no kweba ati, 'Abrahamu alifye umuntu umo, apokele icalo, lelo fyebo tuli bengi! Icalo tupipelwe nge cikwatwa cesu.' ²⁵ Eco nomba landa kuli bena, 'Shikulu Yawe alanda ifi: mulalya umulopa, kabili mwinyuna amenso yenu ku tulubi twenu, elo mupongolwela umulopa wa bantu. Bushe mukakwata icalo? ²⁶ Mwacetekela mu mpanga shenu no kucita ifintu ifyamuselu; Umwaume onse acitile ifya kukowesha ku kukashi wa mwina mupalamano wakwe. Bushe kuti mwakwata?' ²⁷ Mukalanda ifi kuli bena, 'Shikulu Yawe alanda ifi: Ulo ndi no mweo, cine cine abo abali mu fipopwa bakawa no lupanga, nkapela abali mu mpanga ku finama nge cakulya, nabo abali mubucingo na mu ncengo bakafwa ku fikuko. ²⁸ Nkapilibula icalo cikabe ica pomoka ica makankamike, ne cilumba ca maka yaciko akapwa, icompili sha mu Isreali shikaba iciswebebe, kabili tapakabe nangu umo uukapitamo.' ²⁹ Eco bakeshiba ati nebo ndi Yawe ulo nkacita icalo icibolya kabili ikakonaika pamulandu wafya makankamika pafya muselu fyonse ifyo bacitile. ³⁰ Eco nomba webo, umwana wa muntu -abantu bakolanda ifintu pali webo lubali ne fibumba na mumpungolo ya mayanda, bakososhanya umo no munankwe -cila muntu kuli wabo, natulekuya nokuyakumfwa ku mashiwi yakwa kasesema ayo yafuma kuli Yawe!' ³¹ Eco abantu bandi bakesa kuli webo, ngefyo lyonse bacita, bakekala kuntanshi yobe no kumfwa ku mashiwi yobe, nomba tabakayayakonke. Amashiwi ya cinshika yali mutunwa twabo, nomba imitima yabo ikonka ubukumu bwa bufumfuntungu. ³² Pantu uli ulwimbo lwa bune, kuli bena, iciunda icabune icikolila bwino icikofuma pa nsale, eco bakomfwa ku mashiwi yobe, lelo tapali nangu umo uyo ukayomfwila. ³³ Ulo ifi fyonse fikocitika-mona!-Elo bakeshiba ukweba ati kasesema ali pakati

Chapter 34

¹ Elo ishiwiw lyakwa Yawe lyaishile kuli nebo, ² "we mwana mwaume wa muntu sesema pali bakacema bakwa Isreali. Sesema no kulanda kuli bena, 'shikulu yawe alilandile ifi ku bacemi ubulanda ku ba cemi bakwa Israeli, abaicemene na abene. Bushe abacemi tabali no kulinda umukuni?' ³ Mulya ifya mafuta no kufwala ubusako, mwebo mwipaya ishaina ishamu mukuni. Tamucema awe iyoo. ⁴ Tamwakosha isho ishakwata amalwele, nangu kundapa shimo ishalwala. Tamukaka isho ishafunika, kabili tamubwesha isgasulwa nangu tamubwesha ishaluba. Lubali lumbi, mwashiteka shena munshila yamaka na mulukakala. ⁵ nolu shalisalangene ukwabula kacema, kabili shaishile kuba ifilyo fya nama shamunmpaanga panuma shali uo shasalangene. ⁶ Umukuni wandi ululumba mumpili shonse na patupili tonse ututali kabili ulisalangane na pamushi wesonde. Lelo takuli nangu umo ukoufwaya. ⁷ Eco kanshi mwebacemi, umfweni icebo cakwa Yawe. ⁸ Ifyo naba no mweo-uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe-pantu umukuni wandi ulishile kubati cakutampa ne filyo ifyanama sha mpanga shonse, pantu takwali umucemi kabili tapali nangu umo umucemi wandi afwaile umukuni wandi, lElo abacemi balikulindafye abene kabili tabale cema umukuni wandi. ⁹ Eco kanshi mwebacemi, umfweni icebo cakwa Yawe; ¹⁰ shikulu Yawe alilandile ifi; Moneni! Nebo indikualukile abacemi bandi kabili nkafwaya umukuni wandi ukufuma kuminwe yabo nolu nkabafumya ku kucema bena umukuni, nangula bakacema bakaba abakuicema abena apo indinokusenda umukuni wandi ukufuma mutunwa twabo, pakutial umukuni wandu tawakabe cilyo cabo nakabili. ¹¹ Eco shikulu Yawe alilandile ifi; Moneni! nebo nemwine inkafwaya umukuni wandi no kuusa akamana, ¹² Kubati mucemi akofwaya umukuni wakwe bushiku bwa kuba pakati ka mukuni wakwe wasalanganana. Efyo naine nkafwaya umukuni wandi, kabili nkaupususha ukufuam muncene shonse umo wasalanganana pa bushiku bwa makumbi na mumfifi yafitisha. ¹³ Elo nkauleta ukuufumya pakati ka bantu nkaulonganya ukufuma mu calo no kuuleta ku calo cauko. nkaubiak mu mulenfwe mumbali ya lupili lwa kwa Israeli, pa milonga, na monse umwakwikala mu calo. ¹⁴ Nkaubiak mumulenfwe wa bune; impili nshasasama ishakwa Israeli shikaba nicende wauko ishakililamo emo shikalakulambalala mulya muncene sha bune isha kulilamo mu mulemfwe uwingi kabili shikala kulya pa mpili shakwa Israeli. ¹⁵ Nebo nemwine nkalakucema umukuni wandi na nebo nemwine nkaucita ukulambalala uku ekulanda kwakwa Yawe. ¹⁶ Nkafwaya uwaluba no kubwesha uwakeleshiwa nka kakial impanga shafuniak no kundapa impaanga shalwala, lelo ishaina no kukosa nkonaula, nkalacema no mulinganya. ¹⁷ Eco nomba mwe mukuni wandi-ifi efyo shikulu Yawe alandile -monemi nkaba kapingula pakati ka mpanga ne mpaanga na pakati ka busuku suku na pumbwe. ¹⁸ Bushe tacilingile ukulya pa mulemfwe wabune efyo mulingile ukunyantaula na makasa yenu ifishalako kumulemfwe no kunwa ukufuma mumenshi ayalengama ayo mufwile mwafundaula mumana na makasa yenu? ¹⁹ Bushe impaanga shandi shifwile ukulya efyo munyantawile na makasa yenu, no kunwa ayo mufundawile na makasa Yenu? ²⁰ Eco Kansi shikuli Yawe alilandile ifi kuli bena' Moneni! Nebo nka pingula pakati ka impaanga shaina ne shaonda, ²¹ Ico muli nsunkile shena ne mbali shenu na

mabeya, mulitikwile shonse ishatompoka na masengo yenu paka mwashisalanya ukufuma mu calo.²² Inkapususha umukuni wandi kabili tawakabepo uwakutapwa kabili nkapingula pakati ka mpaanga imo ne inankwe!²³ Nkemika pali wena umucemi umo umubomfi wandi Dabidi, Akalaucema wena, akalekuulisha kabili akaba mucemi wauko.²⁴ Pantu nebo Yawe nkaba Lesa wabo, no mubomfi wandi Dabidi akaba mwana wamfumu umwaume pakati kauko -nebo Yawe indilandile.²⁵ Nolu nebo nkapnga icipangano camutende na shena no kufumya inama shabubifi isha mpanga mu calo, ukwebati bakekale abacingililwa mu mumatolo kabili ukutusha kwa mutende mu mitengpo.²⁶ Kabili nkaleta na mapalo paleshena na pa ncende sha shunguluka umulandu wandi, pantu nkabatuma umufumi wamunshita uyu ukaba mufumi wa mapalo.²⁷ Nolu ifimuti fya mupanga fikatala ifisabo ne nsonde ikasombola ubusomboshi bwaciko, impaanga shandi shikacingililwa mu calo cashiko; nolu shikeshiba ukulebati ninebo Yawe ulo nkatoba ifimuti fye koli lyashiko na ula nacipususha shena ukufuam mumaboko ya abo ababacotile ubusha.²⁸ Tabakatwalilile ukuba icitapwa ica nko ne nama shampaanga pa sonde tashakatwilile ukulya shena, pantu shikekala ishacingililwa kabili nangu umo uwa kuba ukushicinya shena.²⁹ Pantu nkashipela shena icalo caishibikwa ku filimswa fyashiko; Eco tabakabe abakufwa kucipowe mu calo, kabili tabakakwete isekwe ku nko.³⁰ Nolu bakeshiba ukwebati nebo Yawe Lesa wabo ndo na bena, Bantu bandi, inganda yakwa Israeli uku ebukisha kwa kwa shikulu Yawe.³¹ Pantu muli mpaanga shandi, umukuni wa mulenfwe wandi, na bantu bandi kabili nanebo ndi Lesa wenu-uku ekulanda kwakwa

Chapter 35

¹ Elyo ishiwi ilya kwa Yawe lya liushile kuli neybo, likoeba ati, ² "wemwana umwaume uwa muntu, tonta icinso icobe kulupili lwa Seri noku sesema kuli lwenu. ³ Eba kuli lwena, 'shikulu Yawe aeba ifi; Mona! ndi mine webo, lupili lwa Seiri, kabili ndekuma webo noku boko ukwando nokulenga ukonaulwa kabili icisoso. ⁴ Ndi noku lenga imisumba wenu ifipompwe nobe wine ukusanguak uwafye, e lintu ukeshiba ukuti ninebo Yawe. ⁵ Pantu waliba lyonse umulwani kubantu bakwa Israeli, pantu wali ba pongolwele mu maboko aya lupanga pa nshiuta yabo iyaku cushiwa pa nshita yabo iya ku kandwa yali apa kalamba. ⁶ Eico efyo nana no mweo-uku ekulanda kwa kwa shikulu Yawe-nde mipekanya poaku sumya umulopa nokusumya umulopa kuka mikonka! Apo tamwapatile ukusumya umulopa, ukusumya umulopa kuka mikonaka. ⁷ Ndi noku lemag ulupili lwa Seiri ukonaulwa umupwilamo lintu nka putulako kuli lwena uli onse ulepitamo noku bweluluka nakabili. ⁸ Ndi nokwi susha impili sha luko kuli balya apa ipailwe; pa mpili isha kulepa ne mipokapoka na mu milonga shobe balya aba ipailwe ku lupanga bali nokuwa. ⁹ Ndi noku kulenga icakokonaulwa pefyte imisumba shobe tasha kekalemo abantu lelo uli nokwi shiba ukuti ninebo Yawe. ¹⁰ Wali landa, "ishi nko shibili ne fi fyalo fibili fikesa kuba fyandi elyo tuli noku fikwata," nangu lintu fye Yawe aali nafyo. ¹¹ Eico ifo naba no mweo-uku ekulanda kwa kwa shikulu Yawe-kaknshi nokcita ukulingana nobu kali bwenu noku linagana nomufimbila wenu ulya mwa kwete mu luoato lwenu pali Israeli, kabili ndi noku ilangisha ne mwine kuli bena lintu naku pingula webo. ¹² Kanshi uli nokwishiba ukuti ninebo Yawe nalyumfwa onseumusulula wasosele ku mpili shakwa Israeli lintu wa landile "Balyonawil; bali ba pele kuli fwebo uku balwa." ¹³ Mwali isa nsabalika mwebene pali nebo ku fyo mwali kulanda, kabili mwali fusishe amashiwi mwali kulanda pali nebo, kabili nali yomfwile yonse. ¹⁴ Shikulu Yawe asosa ifi: Ndi noku milemnag ukonaulwa, ilyo isonde lyonse liko sansamuka. ¹⁵ Ilyo mwa sansamwike pa kupyana kwa bantu bakwa Israeli pafyo aonawilwe, Ndi noku cita cimo cine kuli mwebo. uli nokuba ica konaulwa, ulupili lwa Seiti, na Edomu onse-onse fye! Elintu ba keshib ukuti ninebo

Chapter 36

¹ "Nomba webo we mwana wamuntu, sesema ku mpili shakwa Israeli, nokweba ati, 'Mwe mpili shamu Israeli, umfweni kwishiwe lyakwa Yawe. ² Shikulu Yawe alandafi: Umulwani alandafi pali webo, " Alale alale!" ne ncende shakale ishakusansama shasanguka ifikwatwa fyenu." ³ Eco kanshi sesema nokweba at, 'Shikulu Yawe alandafi: Pantu muli fibolya nakabili pa kusanswa ukwacitikile pali mwebo ukufuma mnse mumbali, mwalisanguka ifikwatwa fya nko shimbi; nimwe mwaba abo imilomo yabantu ba lwambo ne ndimi, abantu balandilapo amalyashi. ⁴ Eco, mwe mpili shakwa Israeli, umfweni kwishiwi lya kwa shikulu Yawe: Shikulu Yawe alanda ifi ku mpili naku tupili, ku mikolwakolwa yamenshi na ku miknko, muncende umo umutaikalwapo mu fibolya ne misumba iyo balekelesha yalisangukwa ifyakusampa kabili icintu cakutumfya ku nko shimbi isho ishashingulukako. ⁵ Eco shikulu Yawe alandafi: Cine fye nalandile ku miilo wa cipyu candi icapa nko shimbi, nakuli Edomu nabonse abo abaibulile impanga yandi ukuba icikwatwa cabo, nakuli bonse abakwete insasa mumitima yabo ne misula mipashi yabo ulo balikupokolola impanga yandi nokweba ati baibulile ne mpanga sha mulemfwe. ⁶ Eico, sesema ku mpanga yakwa Israeli naku mpili naku tupili ututali, ku mikolwa yamenshi naku mikonko, shikulu Yawe alanda ifi: Boneni! mu cipyu candi namu bukali bwandi nkolande fi pantu mwalisuminisha umusalula wa nko. ⁷ Eco kanshi, shikulu Yawe aeba ati: Nebo nemwine nkemya ukuboko kkwandi mu kulapa ati inko ishamishinguluka shikasenda inoni shashiko. ⁸ Lelo mwebo, mwe mpili shakwa Israeli, mukamena imisambo nokutwala ifisabo fya bantu bandi abena Israeli, pakuti nomba line bakobwelela kuli mwebo. ⁹ Pantu moneni, ndi wenu, kabili ndamicitila no bubile; mukalimwa nokubyalwamo imbuto. ¹⁰ eo nkafusha mpendwa pali mwebo iya bantu benu, ing'anda yonse iyakwa Israeli. Imisumba ikeelwamo ne fyaonawilwe dikakulululwa. ¹¹ Nkafusha abantu ne mpili shobe pakweba ati bakafule nokufyalana. elo nakulenge ukwikalwamo fyeke fyo wali akale, kabili nkakusambasha ukucila ifyo wali akale, pantu ukeshiba ati nine Yawe. ¹² Nkaleta abantu,

abantu bandi abena Israeli, ukwisa kweba pali webo. Bakakukwata, kabili ukuba icabupyani cabo, kabili tawakalengepo abana babo ukufwa. ¹³ Shikulu Yae alanda ati, "Pantu bakomyeba ati, "Mwebo mulalya abantu, ukulenga uluko ukufwilwa abana." ¹⁴ Eco kanshi tamwakalyepo abantu nakabili, kabili tamwakalengepo uluko lwenu ukullosha imfwa shabo uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe. ¹⁵ Nangu nebo ukusuminisha mwebo ukulekumfwa umusalula wa nko nakabili; kabili tamwa kekatilwemo insoni shabantu bambi nangu ululenga uluko lwenu ukuwa -uyu eshikulu Yawe uwalandefi." ¹⁶ Nolu icebo cakwa Yawe xalishile kuli nebo, ukweba ati, ¹⁷ "We mwana wa muntu, ulo ing'anda yakwa Israeli yaiklele mu mpanga yabo balikoweshehe mumibele yabo nefictwa fyabo. Imibele yabo yali kwati kukowela kwa mwanakashi uuli kumpepo ku cinso candi. ¹⁸ Kanshi nalipongolwelele icipyu cansi palibo pantu bapongolwelele pa calo napa kucikoweaha imilopa ku tulubi twabo. ¹⁹ Nalibasalanganye mu nko; balilwilwe mu fyalo. Nalibaoingwile ukulingana ne mibele yabo ne ficitwa fyabo. ²⁰ Elo baile mu nko, konse uko baile, balisebenye ishina lyandi ilya mushilo ulo abantu balikulanda pali bena ati, "Bushe aba bantu ba cine bakwa Yawe? Pantu balitamfiwa mu calo cakwe. ²¹ Lelo nalyamfwile inkumbu pa mulandu wabumushilo we shina lyandi ilyo ing'anda yakwa Israeli ya koweshehe mukati ka nko, ulo baileko. ²² Eco nalanda kuba ng'anda yakwa Israeli, "Shikulu Yawe alanda ati, "Ntakocitefi pamulandu wenu, mweba ng'anda yakwe Israeli, lelo mpeshina kyandi uko mushilo, ilyo mwasanshisha pakati ka nko shonse uko konse uko mwalikuya. ²³ Pantu nkalenga ishina lyandi ilikulu umushilo ilyo mwasansha pakati ka nko - mukati ka nko mwalilisawishe. Elo inko shileshiba ati nine Yawe - uku ekulanda kwakwa Yawe - ulo mukamona ati ndi wa mushilo. ²⁴ Nkamifumya monse mu nnko nokumilonganika ukufuma kuli cila calo, kabili nkamibwesheha ku calo cenu. ²⁵ Elo nkasansa amenshi ayakusanguluka pali mwebo elo mikasanguluke ukufuma kufya kukowesha fyenu fyuonse, kabili nkamisangulula ukufuma ku tulubi twenu tonse. ²⁶ Nkamipela umutima uupya no mupashi mukati na nkati kafilundwa fyenu, kabili nkamileta ku calo cenu kabili nkafumya umutima walibwe ku minofu yobe. Pantu nkakupela umutima wamunofu. ²⁷ Nkabiila umupashi muli webo nokukulenga ukwenda mu fipope fyandi no kulama ifyabupingushi fuandi kandhi ukuale kuficita. ²⁸ Elo ukekala mu mpanga iyo napele kufikolwe fyobe; mukaba abantu bandi, kabili nkaba Lesa wenu. ²⁹ Pantu nkakupususha kufya kukowela fyobe fyonse, nkakambisha uluseke nokulusandulula. Ntakalenge icipowe ukumiponena. ³⁰ Nkasandulula ifisabo fyaku fimuti no busomboshi bwa mumabala pakweba ati mwikale kwikatwa na nsoni sha cipowe mukati ka nko. ³¹ Elo mukatontonkanya pa myendele yenu iya bubifi ne ficitwa fyenu ifitali kuwama, kabili mukalanga ulupato pa finso fyenu pamulandu wa mupulumushi shenu neficitwa fyenu ifya muselu. ³² Ntacitefi pamulandu obe - uku ekulanda kwa Yawe - ici cikeshibikwe kuli mwebo. Kanshi umkfweni insoni no musebanya pamulandu wa mibele yenu, mweba ng'anda yakwe Israeli. ³³ Shikulu Yawe alanda ati, 'ubushiku nkamusangulula kufya membu shenu shonse, nkamilenga ukwikala mumisumba no kukuka nakabili mufibolya. ³⁴ Pantu mukalima mu ncende umwashale fibolya mpakafye shikaleke ukumoneka ifibilya mumenso yo bonse abapita nshila. ³⁵ Elo bakalekweba ati, Iyi mpanga yali fye cibolya, nomba yasanguka kubati cibala lyapa Edeni; ifibolya fya misumba noo mutaikelwe umwali ifitantala. Ifyatobawilwe nomba mwaba amalinga baikalamo nokwikalamo." ³⁶ Elo ino shimbi ishamishinguluka shikeshiba ati nine Yawe, ukweba ati nalikulile ifitantela nokulimba mufifulo umo balekeleshe. Ninebo Yawe. Nalipampamika kabili nkacita. ³⁷ Shikulu Yawe alanda ati: Nakabili nkepushiwa naba ng'anda yakwa Israeli ukubacitila ifi, ukubafusha kubati mukuni wabantu. ³⁸ Kwati mukuni duwo bapatwila ku malambo, kubati mukuni mu Yerusalemu pa nshita ya mitebeto, efyo nefibolya fikesulamo imikuni yabantu kabili bakeshiba ati nine

Chapter 37

¹ Ukuboko kwa kwa Yawe kwali pali nebo, alimfumishemo ku mupashi wakwa Yawe no kunteka pakati kamupokapoka; umo mwali amafupa ayengi. ² Elo alengele nebo ukupita umo yali ukushinguluka konse konse. Moneni! Ayengi sana sana yali m mupokapoka. moneni yalyumishe! ³ Alilandile kuli nebo, "we mwana mwaume wa muntu, yengaba no mweo kabili aya mafupa?" Kanshi nalilandile, "shikulu Yawe nimwe mweka mwishibe." ⁴ Elo alilandile kuli nebo, "sesema pali aya mafupa no kulanda kuli yena, 'mwe mafupa yauma. umfweni ku mashiwi yakwa Yawe.' ⁵ Shikulu Yawe alanda ifi kuli aya mafupa; moneni! nalabika umupu muli mwebo, kabili mukaba aba mweo. ⁶ Ndebika pali mwebo imishipa nokuleta umunofu pali mwebo ndefimba mwebo ne nkanada no kubika muli mwebo umupu pakuti mube no mweo. Elo mukeshiba ukuti nine Yawe." ⁷ Kanshi nkasesema ifyo napelwe icipope; ilyo naseseme, moneni, kwaishile iciunda icakukonkonta. Elyo amafupa yakolongene pamo ifupa pe fupa. ⁸ Elo namona, moneni, imishipa pali yena no munofu wamenene ne nkanda ya fimbila pali ifi lelo umupu tamwali muli yena. ⁹ Elo Yawe alilandile kuli nebo, "sesema ku mupu, sesema, we mwana wa muntu, nokulanda ku mupu, 'shikulu Yawe alanda ifi: umupu, ufuma pkumyela ine, nokuputa muli aba abaipaiwa pakuti babe no mweo." ¹⁰ Kanshi naseseme ngefyo naebelwe; umupu walishile muli bena kabili bali no mweo kabili balimine na makasa yabo. impuka yafita iikalamba. ¹¹ Elo Yawe alilandile kuli nebo, "we mwana wa muntu, aya mafupa ba ng'anda yabena Israeli. Moneni! Balelanda ati, 'amafupa yesu yalyumine, ne subilo nalipwa. Twaliputulwa'. ¹² Eico kanshi sesema no kulanda kuli bena, 'shikulu Yawe alanda ifi; Moneni ndeisula inshishi no kumimya nkufuma muli shena, mwe bantu bandi, nkamubwesheha mu calo ca Israele. ¹³ Elo muli nokwishiba ati nine Yawe, ilyo naisula inshishi shenu no mufumya muli shena, mwe bantu bandi. ¹⁴ Ndebika no mupashi muli mwebo pakuti mube no mweo, kabili nkamulenga ukutusha mu mpanga elo mukeshiba ati nine Yawe. Nalanda kabili nacita nine Yawe-ekulanda kwa kwa Yawe. ¹⁵ Elo kwaishile ishiwi lyakwa Yawe kuli nebo, ukweba ati, ¹⁶ "Kanshi nomba webo, we mwana wa muntu, bula icimuti cimo webo nokulembapo pali cena, 'Yuda na bantu bamu Israele abanankwe.' Bula icimuti

nacimbi lembapo pali cena, 'Yosefe umusambo wakwa Efraimu wa bantu bonse abamu Isreali nabanankwe.' ¹⁷ Mulete yonse pamo nge cimuti cimo, pakuti fibe cimo mukuboko kobe. ¹⁸ Nga abantu bobo balanda kuli webo nokulanda ati, 'bushe tawatwebe ifyo ifi fintu fyobe fikopilibula?' ¹⁹ Elo ulande kuli bena, 'shikulu alanda ifi: Moneni! ndesenda umusambo wakwa Yosefe uyo uli muminwe yakwe Efraimu ne mitundu yabena Israeli nabanabo nokuilunda ku musambo wakwa Yuda; pakuti fipange umusambo umo, kabili filepanga umusambo umo mukuboo yandi.' ²⁰ Ikata mukuboko kobe imisambo iyo watembele pa cnso cabo. ²¹ Landa kuli bena, 'Shikulu Yawe alanda ifi; Moneni! nalatampa ukusenda ababtu bamu israeli ukufuma mu fyalo umo baile. Nkaba kolonganika ukufuma mu mpanga ishipaleme kabili nkabaleta mu calo cabo. ²² Nkabalenga ukuba uluko lumo mu calo, pa lupili lwa bena Israele kabili lukaba fye imfumu imo pali bena bonse, tabakabe inko shibili. Tabakapatulukane ukuba amabufumu yabili. ²³ Elo tabakaikoweshe abene beka no tulubi, ne fintu fya muselu, nangu fimbi ifya lubembu lwabo. Pantu nkabapususha kuli fyonse ifya ificitwa fya kukana cetekela ifyo hapangano ulubembu, kabili nkabasangulula bena pantu bakaba abantu bandi kabili nkaba Lesa wabo. ²⁴ Dabidi umubomfi wandi akaba imfumu yabo. kanshi pakaba fye kacema umo pali bonse, kabili nokwenda ukulingana ne fipope fyandi kabili bakalasunga ifipope fyandi no bomfwila bena. ²⁵ Bakekala mu calo ico napela ku mubomfi wandi Yakobo, juko bashinwe baikele, Bakekala muly umuyaya-bena abana babo na beshikulu babo, kuli Dabidi umubomfi wandi akaba imfumu yabo umuyaya. ²⁶ Nkapanga nao icipaongano ca mutende cikaba icipangano ica muyaya nabo. nkababikako, nkabafusha nokupanga icifulo ici ica mushilo pali bena umuyaya. ²⁷ Icifulo cakwikalapo nebo; Nkaba Lesa wabom bakaba abantu bandi. ²⁸ Elo inko shekeshiba ati nine Yawe uwashisha Israeli ilyo umwashila mwandi mukaba pakati kabo

Chapter 38

¹ ishiwiw lyakwa Yawe lyalishile kuli nebo, ukweba ati, ² "wemwana wa muntu losha icinso cobe kuli Goge, mu calo ca magoge, umukalamba pa bana ba mfumu yaku masheke na tubali; kusesema ifibi pali ena. ³ Landa 'shikulu Yawe alanda ifi; moneni! ndepilikila webo we mukalamba pa bana ba mfumu baku mesheke na tubali. ⁴ Kanshi nkakupilibula nokukubiak indobani munsekete shobe; nkakutuma ne fita, bakabalwe, nabapali bakabalwe bonse bafwele ifya bulwi impuka iikalamaba ne fisoelole ifi kalamba ne finono, bonse balikete nama panga! ⁵ Persia, Kush an Libya, bali nabo, bonse nefisoelole ne fisote! ⁶ Gomere na mpuka sha fita, Beti na Togarma, nkufuma ku ncende ishitali isha ku kapinda ka kulyo, nafyonse impuka shafita! Abantu abengi bali nabo! ⁷ Isunsutleni! Ee, ipekanyeni mwebene ne mpuka sha fita balongene pamo nobe, no mukalamba wa fita. ⁸ Muli nokwitwa panuma ya nshiku ishingu, napanuma ua myaka iyingi ukaya ku calo ica bweshiwa ukufuma ku lupanga kabili icalonganishiwa ukufuma ku bantu abengi, kolonganeni icalonganishiwa ukufuma ku bantu abengi, Kolonganeni ku mpili shamu Israeli isho cakonkanyapo ukuba mapopa. Nomba abantu abene ba calo bakasalwa ukufuma mu bantu kabili bakekala mu mutende, bonse! ⁹ Mukaya ngefyo amabimbi yaya; mukaba nge kumbi lifimba pa calo, webo pamo ne mpuka yafita, bonse abengi baba shilika muli nabo. ¹⁰ Shikulu Yawe alanda ifi; cikacita pali bulya bushiku ilyo amapange yakesa mu mutima, amapange yabubi. ¹¹ Elo mukulanda ati, nkaya ku calo caisula; nkaya ku bantu abaikala tondolo abekala umutelelwe, bonse aba bekala ukwabula ilinga nangula ifishimbi, kabili umwabula ifya kucingilila pa mpongolo sha misumba. ¹² Ukapanga ukutape no kwiba icatapwa, pakuti nkaletе ukuboko kwandi ku mapopa nomba baleikalamo abantu abalonganikwa ukufuma ku nko abantu abaikalila mu fitekwa ne fyuma abaika pakati ke sonde. ¹³ Sheba na Dedani naba makwebo baku Tarshishi pamo ne misepela ya bulwi bakalanda kuli webo, 'bushe mwaisa, mukutapa? bushe na mukolonganika abashilika pakuti musenda katapwa, nokusenda silfere na golide, kusenda ifitekwa ne fyuma nokusenda ifyatapwa?' ¹⁴ Nangu cinga ba ifyo sesema, we mwana wa muntu no kulanda kuli Gog, 'shikulu yawe alanda ifi; pa bushiku bulya elo abantu bandi abena Israeli bakalaya icine cine, bushe tamwakasambilile pali bena? ¹⁵ Mukafuma ku ncende yenu ukutali kukapinda ka kuso na bashilika, bonse baninine pali bakabalwe, impuka iikalamaba, abashilika abengi ¹⁶ mukasansa abantu bandi abena Israeli nge ikumbi ilifimbile pa calo, ku nshiku sha kuntanshi nkaleta iwe pa calo cand, ku kuleke nko shishibe ilyo ncilanga ukupitila muli webo, Gog ukuba uwa mushilo mu cinso cabo. ¹⁷ Shikulu Yawe aland ifi; butshe tewebе nalanadile nao mu nshiku shakunuma ku kuboko kwa babomfi bandi, bakasesema bamu Israeli, abaseseme mu nshita yabo imyaka iingi ukuti nkaleta webo pali bena? ¹⁸ Nomba cokesa mu bushiku bulya ilyo Gog akasansa icalo ca Israeli uyu no shikulu Yawe akolanda -mu cipyu emo nkapwishisha icifukushi. ¹⁹ Mu kupimpa kwandi na mu mulilo wa cifukushi candi, nabilishe ukuti pa bushiku bulya ku kaba icinkunka icikalamba mu calo ca Israeli. ²⁰ Fikasunkana pa cinso candi-isabi lya muli bembа ne fyoni fya mumulu, ne finama fyamu mpanga, ifibuumba fyonse ifikulika pe sonde, no muntu onse uli pa calo. impili shi kaposwa panshi ne fipuna fikamokola, mpaka fye ne lingu lyonse likapone panshi. ²¹ Nketa ulupanga kuli ena pa mpili shoinse -uyu no shikulu Yawe eukolanda -ilupanga lwa muntu onse lukaba pali munyina. ²² Elo na nkamupingula ku fikuko no mulopa; nokubunda kwa mfula no mwela wisa na mabwe na mabwe ya mingu fikaloka pali ena ne mpuka ya fita ne nko shonse ishili nankwe. ²³ Pantu nkalanga ubukulu bwandi na bumushilo kabili nkalenga nebo ukwishibikwa mu menso ya nko ishingi, nabo bakeshiba nkuti ninebo

Chapter 39

¹ "Nombva webo, we mwana mwaume wa muntu, sesema pali Goge no kulanda ati, 'shikulu Yawe alanda ifi: Mona! nsikwimine webo, Goge, we mukalamba pali Meshechi na Yubali. ² Nkakupilibula no kuktungulula webo; nkakufumya

ukufuma ku katalamukila ka kukapinda kaku kuso no kukuleta ku mpili sha Israeli. ³ Nolu nkafumya ubuta bobbe ukufuma kukuboko kobe ukwa kuso no kulenga imifwi ukupona ukufuma ku kuboko kwa kulyo. ⁴ ukupona pa mpili sha Israeli - webo ne fita fyobe na bashilika bobbe abali na webo. Nkakupela ku fyoni ifilya na ku fifwango fya mumpanga ukuba ibala lya filyo. ⁵ Ukauponena pampanga yakubatama, pantu nebo nalicipampamika - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe. ⁶ Nolu nkatuma umulilo pali Magogi na pali abo abekala mu busingo mu lulamba lwa bembba, kabili bakeshiba ukwebati nine Yawe. ⁷ Pantu nkalenga ishina yandi ilyamushilo ukwishibikwa kwa pakati ka bantu bandi aba Israeli, kabili nshakasuminishe ishina lyandi ilya mushilo ukupelululwa; imisumba ikeshiba ukwebati nine Yawe, umo uwa mushilo mu Israeli. ⁸ Mona! Ubushiku bukoisa, kabili fikacitika - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe. ⁹ Abo bamo abekala mu misumba ya Israeli bakaya no kubomfya ifyanso ukunkila umulilo kufyoca fyena inkwela ishinono, inkwela ishikalamba amata, imifwi, inkonto na mafumo; bakafikunkila umulilo pa nshiku cine lubali. ¹⁰ Tabakakolonganika inkuni ukufuma mu mpanga nangu ukupitila imiti ukufuma mu mitengo, ico bakoca ifyanso; balapo kolola ukufuma kuli abo abalefwaya ukubapokolola bena; abakatapa abo abalefwaya ukubatapa bena - uku ekulanda kwakwa Yawe." ¹¹ Elo fikacitika pali bulya bushiku nkapanga incende kulya kiyakwa Goge - ishishi mu Israeli umupokapoka wa abo abaya ku kabanga ka bembba. Ikacilikila abo abafwaya ukwabuka. Kulya bakashika Goge na mabumba yakwe yonse. Bakaukuta ati umupokapoka wa Hamoni Goge. ¹² Pa myenshi cine lubali ing'anda yakwa Israeli ikabashika pakwebati ikasangulule icalo. ¹³ Pantu bonse abantu ba mu calo bakashika bena; bukaba bushiku bwa kwibukisha pali bena ulo nkapelwa ubukata - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe ¹⁴ Nolu bakasala abaume abakunkonyapo ukuya mu calo, ku kufwaya abali kupitamo, lelo abo abafwile ne fitumbi fyabo fyalishele pa mulu wa mushili, pakweba ati bengafishika, pakwebati benga sangulula icalo. Pa mpela ya mwenshi wakulenga cine lubali bakatendeka ukfwaya kwabo. ¹⁵ Ulo aba bantu bakapita mu calo, umfwa bamone ifupa lya munto bakabika icishibilo pali yena, kanofye bakemba bashishi baisa no kushika mu mupokapoka wa Hamoni Goge. ¹⁶ Kulya kukaba umusumba we shina lya Hamona. Muli iyi nshila bakasangulula icalo. ¹⁷ Nomba kuli webo, we mwana mwaume wa muntu, shikulu Yawe alilandile ifi: Landa ku fyoni fyonse fya mapindo na fyonse ifiswango mu mpanga, kolonganeni pamo no kwisa. Kolonganeni ukufuma konse ukushunguluka ku makambo ayo nebo nkomipangila, ilambo ilikalamba pa mpili sha Israeli, pakweba ati mwebho mulya umubili wandi no kunwa umulopa wandi. ¹⁸ Mukalalya umulopa wa mpalume no kunwa umulopa wa bana baume, bamfumu pe sonde; bakaba basukusuku, impanga, imbushi, ne ng'ombe ishilume, shonse shainine mu Bashani. ¹⁹ Nolu mukalya ifya kunona ku kwikutishiwa kwennu; mukanwa umulopa mpakafye mukakolwe; ilikaba lilambo ilyo nkamiipaila mwebho. ²⁰ Mukekuta pa cintamba cansi na bakabalwe, amaceleta impalume, no mwaume onse uwa bulwi - uku ekulanda kwakwa shikulu Yawe. ²¹ Nkapekanya ubukata bwandi pa nko, na shonse inko shikamona ubupingushi ybo nkacita na makobo yandi nabika pali bena. ²² Ing'anda dya Israeli ikeshiba ukweba ati ndi Yawe Lesa wabo ukufuma pali bulya bushiku nokuta kuntanshi. ²³ Inko shalishiba ukweba ati ing'anda ya Israeli yalile muli bonkole pa mulandu wa mampulu yabo ukupiktila mukumfutukila, nebo eco nkafisa icnso candi ukufuma kuli bena noo kubapela mu maboko ya fibambe fyabo pakweba ati bonse bakafwe ku ku lupanga. ²⁴ Nacitile kuli bena ukulinga nokushisangululwa kwabo ne membu shabo, ulo nkafisa icnso candi ukufuma kuli bena. ²⁵ Napali ici shikulu Yawe alanda ifi; nomba nkabwelulusha bunkole bwkwa Yokobo, kabilis nkaba ne nkumbu pali bonse aba ng'anda ba Israeli, ulo nacitile mukufwaya kwe shina lyandi ilya mushilo. ²⁶ Nolu bakaba ne nsoni na konse ukwaluka uko bamfutukile nebo. Bakalaba fyonse ifi ulo bakatusha mu calo ca bucingo, ukwabula nelyo umo uwakubatinya. ²⁷ Ulo nababwesshe bena ukufuma ku bantu ne kubakolonganika ukufuma ku fyalo fya balwani babo, nkailanga nemwine ukuba uwa mushilo mu menso ya nko ishingi. ²⁸ Nolu bakeshiba ati ninebo Yawe Lesa wabo, pantu nalibatumine muli bunkole pa nko, lelo nolu nkabakolonganika ukubabwesha ku calo cabo. Nshakashe nangu umo pali bena mu nko. ²⁹ Nshakatale kufisapo icnso candi kuli bena ulo nkapololola umupashi wandi pa ng'anda ya Israeli - uku ekulanda kwakwa shikulu

Chapter 40

¹ Mu mwaka wakulenga amakumi yabili na fisano uwa bunkole bwesu pakutendeka kwa mwaka pa bushiku nwakulenga ikumu ubwa mwenshi, mu mwaka wakulenga ikumi na ine panuma umusumba waiketwe-pa bushiku bumo bwine, ukuboko kwakwa Yawe kwali pali nebo no kunsenda kulya. ² Mu fimonwa ukfuma kuli lesa alindetete mu calo ca Israeli, Alindetete mu kutusha pa lupili lwa kusansama sana; ku kapinda ka ku kulyo kwali icali kumoneka kubati fikulwa fya musumba. ³ Nolu alindetete kulya. Mona, umwaume! akomoneka kubati kumoneka kwa mukuba. Umwando wakolokondwe ne cimuti cakupiminika fyali muminwe yakwe, kabili aliminine pa mpongolo ya musumba. ⁴ umwaume alandile kuli nebo, "we mwana mwaume wa muntu, mona na mhenso yobe no kumfwa na matwi yobe, kabili tonta amano yobe pali fyonse ifyo nkosokolola; kuli webo, pantu waliletelwe pano pakwebati ninga fisokolola kuli webo. ukalande fyonse ifyo ukamoan ku nganda ya Israeli." ⁵ Kwali icibumba ca shingulukile incende ye tempele ukulepa kwa citi calkupiminako mu maboko ya mwaume kwale pele imikono na kulepa kwa kuboko butali. Eco alipimine icibumba, kabili cali iciti cimo mukutika kwa ciko ne nkonto imo mubutali. ⁶ Nolu alile ku mpongolo ye tempele iyalolesha ku kabanga. Alinine pa matabo yaliko no kupima umwinshi wa mpongolo-icimuti cimo icakupiminako mu kushika. ⁷ umuputule wa nakalinda wali cila cimuti cimo mukulepa ne cimuti cimo mu bufumo. pali imikono shisano pakati ka miputule ibili, no mwinshi wampogolo pa lukungu lwe tempele wali icimuti cimo mu kushika. ⁸ Alipimine ulukungu lwa mpongolo; pali icimuti mukulepa. ⁹ Alipimine ulukungu lwa mpongoo. pali icimuti cimo mu kushika. incenshi shali

imikonp ibili, mu bufumo. ulu elwali lukungu lwa mpongolo ulwa lolele kwi tempele. ¹⁰ Kwali imiputule itatu iyaku bakalinda pali cial lubali lwa mpongolo ya ku kabanga, cila umo walikwete icipimo cimo cine ne fibumba ifyapatukenye fyalikwete icipimo cimo cine. ¹¹ Nolu umwaume alipimine ubufumo bwa bwingililo bwapa mpongolo-imikono ikumi limo; kabili alipimine ubutali bwa mwinshi bwa mpongolo imikono ikumi na fitatu. ¹² Alipimine icibumba icali umupaka ku ntanshi ya miputule -umukono umo ubutali. imiputule yalipiminwe imikono mutanda pali cila lubali. ¹³ Nolu alipimine inshila ya mpongolo ukufuma mu mutenge wa muputule umo kuli ulya umuputule wakonkelepo-imikono amakumi yabili na fisano ukufuma pa mwinshi wa muputule wakubalilapo ukufika kuli ulya uwabubili. ¹⁴ Nolu alipimine icibumab capitile pakati ka miputule yakuli bakalinda bamiputule-imikono amakumi mutanda mu butali. alipimine ukufikafye na pa lukungu lwa pa mpongolo. ¹⁵ Apakwingilila ukufuma kuntanshi ya mpongolo ukufika ku mpela ya mpongolo ya pa lukungu pali imikono amakumi yasano. ¹⁶ Kwali insolokoto ishakwisalwa ukulola ku miputule no kulola ku ncenshi mukati kampongolo konsefye ukushinguluka; kabili cali cimo cine na kuli mulama. kwali insolokoto ukushinguluka mukati, na kuli cila mulama wali wa minishiwe ne fiti fya luncindu. ¹⁷ Nolu umwaume alindetele nebo kulubansa lwa kunse lye tempele. Mona, kwali imiputule, kabili kwali utushila twamabwe yakukambatila mu lubansa, ne miputule amakumi yatatu ayapalamine ku tushila twamabwe twakukambatila. ¹⁸ Utushila twamabwe yakukambatila twafikile ba ku lubali lwa mpongolo no bufumo bwatuko bwali palene no kulepa kwa mkpongolo. kaa kali kashial ka mabwe yakukambatana aka munshi. ¹⁹ Nolu umwaume alipimine intamfy ukufuma ku ntanshi ya mumpongolo ya munshi ukufika kuntanshi ya mpongolo ya mukati; yali imikono umwana umpo ku lubali lwa ku kabanaga, kabili fimo fine ku lubali la kukapinda ka kukuso. ²⁰ Nolu alipimine ubutali no bufumo bwa mpongolo iyo iyali k kapinda ka kuspo ku lubansa lwa panse. ²¹ Kwali imiputule itati ku mbali shonse isha ilya impongolo, na impongolo no lubansa lwaiko fyalipiminwe ukulingana ne mpongolo ikalamba-imikono amakumi yasano pamo mu butali na makumi yabili na fisano mu bufumo. ²² Insolokoto shaiko apakingilila, imiputule ne fimuti fya luncindu fyalisuntikene ku mpongolo ishaloleshe ku kabanga. Amatabo cone lubali yalininikile kuli lyena na kulungu lwaliko. ²³ Kwali impongolo pa kwingila mu kato ka lubansa ku ntanshi ya mpongolo ukulolesha ku kapinda ka kukuso, kwati nififine pali impongolo ukulola ku kabanga; umwaume alipimine ukufuma pa mpongolo imo ukufika pa mpongolo inankwe imokono umwanda umo mu ntamfu. ²⁴ Icacukonkapo umwaume alindetele nebo ku mpongolo yakwingililako ku kapoinda ka kulyo, kabili ifibumba na pa lukungu fyapiminwe cimo cine kubati ni kunse ya mpongolo imbi. ²⁵ Kwali insolokoto shakwisalwa mu nshila ya mpongolo na palukungu kuab ati no ilya impongolo. impongolo yaku kapinda ka kulyo no lukungu lwaiko paliminwe imikono amakumi yasano mu butali na amakumi yabili na yasano mu bufumo. ²⁶ Kwali amatabo lubali ukufika ku mpongolo na ku lukungu lwaiko, kabili kwali umwafukulwa umwa fiiti fya luncindu pa cibumba ku mbali shonse. ²⁷ Pali impongolo pa kuya mukati ka lubansa ku lubali lwaku kapinda kaku kulyo, no mwaume alipimine ukufuma pa mpongoo ukufiak ku mpongolo ya ku mwinshi wa ku kapinda ka kulyo imikono umwanda umo mu ntamfu. ²⁸ Nolu umwaume alindetele ku lubansa lwa mukati mu nshila ya ku mpongolo yaku kapinda ka ku kulyo, iyo iyakwete imipiminwe imo ine nge mpongolo shimbi. ²⁹ Imiputule, ifibumba, na palikungu palipiminwe ukulingana kubati ni mpongolo shimbi; mwali insolokoto monse ukushinguluka mu lukungu. impongolo sha mukati na mulukungu lwaiko fyalipiminwe imikono amakumi yasano mu butali ne mikono amakumi yabili na yasano mu bufumo. ³⁰ Nako kwali ulukungu ukushinguluka icibumab ca muakti; ifi fyali imikono amakumi yabili na fisano mu butali na mikono isano mu bufumo. ³¹ ulu ulukungu lwaloleshe kunse ya lubansa ne icimuti caluncindu cakufukulwa ku cibumba caciko na matabo cine konse konse ayakuninyinapo. ³² Nolu umwaume alindetele mu lubansa lwamukati lwa ku kabanga no kupoima impongolo, iyo lyakwete ubupimo bumo bwine ne mpongolo shimbi. ³³ Imiputule yauku, ifibumba, no lukungu paliminwe fimo fine kubati nimpongolo shimbi kubati nimpongolo shimbi, kabili kwali insolokoto konse ukushinguluka. impongolo yamukati na pa lukungu palipiminwe imikono amakumi yasano mu butali na imikono amakumi yabili nayasano mu bufumo. ³⁴ Pa lukungu pa loleshe ku lubansa lwa panse; yalikwete ifiti fya mwangashi ku mbali shonse isha iko na matabo yakuninapo cine konse konse ukuya pa mulu. ³⁵ Kakonkapo umwaume alindetele ku mpongolo ya ku kapinda ka kusp no kupima; fyalipimine kubati ni mpongolo shimbi. ³⁶ Imiputule yaiko, ifi bumba, no lukungu fyalipiminwe fimo fine ne mpongolo shinankwe, kabili kwali, insolokoto ukushinguluka monse. inshila ya mpongolo no lukungu lwaiko fyalipiminwe imikono amakumi yasano mu butali ne mikono amakumi yabili na fisano mu bufumo. ³⁷ ulukungu lwaiko lwalikokeshu ku lubansa lwaku nse; lwalikwete ifiti fya luncindu ku mbali shonse isha iko na matabo cine konse konse aya kuninapo. ³⁸ Kwali umuputule uwali ne cibe pali cial nshila ya mpongolo ya mukati fyakoca, uku balikusangulwial ifyabupe fyakoca. ³⁹ Kwali ifintamab fibili cial lubali lwa lukungu, apo balikwipaila ifyabupe fya koca, elo ne fya bupe fya lubembu ne fyabupe fyakushininwa. ⁴⁰ Pa cibumab ca lubanasa, ukunina pa mpongolo ku kapinda ka kuso, kwali ifintamab fibili. kabili ku lubali lumbi kwali ifintamba fibili pa lukungu lwa mpongolo. ⁴¹ Kwali ifintamba fine kumbali shonse isha mpongolo; balipeye inama pa fintamba fine konse konse. ⁴² Kwali ifintamba fine ifyalipo amabwe yakuputwilako imitulo yakocelwa, umukono umo na citiak mu kucepa, umukono umo na citika mu bufumo, no mukono umo mu butali pali bena pali bikilwe ifisolobelo bali kwipailako imitulo yakoca isha malambo. ⁴³ Ifyakukobelako fibili fyalilepele kubati cisansa ca lupi mukulepa fyalikakilwe mu lukungu ukushinguluka monse, no munofy wa mitulo walikubikwa pa fintamba. ⁴⁴ Kunse ya mpongolo ya mukati, mulya mwine mu lubansa lwa mukati, mwali utumiputule twabakemba, kamo ku kapinda ka kuso ukulolesha ku kapinda ka kulyo, nakambi ku kapinda ka kulyo lubali ukulolesha ku kapinda ka kuso. ⁴⁵ Nolu umwaume alandile kuli nebo, "uyu umuputule uloleshe ku kapinda ka ku kulyo waku bashimapepo abo abali pa mulimo mwi tempele. ⁴⁶ Umuputule waloseshe ku kapinda ka ku kuso waku bashi mapepo abali pa mulimo wapa

cipailo. Aba abana baume bakwa sadoku uwalikupoalamina kuli Lesa kuku mupyungila; bali pakati ka bana baume lebi."⁴⁷ Ica konkelepo alipimine ulubansa -imikono umwanda mu kulepa na imokono umwanda umo bufumo ukulingana, ne cipailo kuntanshi ya nganda.⁴⁸ Nolu umwaume alindetete ku lukungu lwa pa mwinshi wa nganda no kupima incenshi shali imikono isano mu kutikama imbali shonse inshila yakwingila pekafye pali imikono ikumi limo na ine mu bufumo, ne fibumba ku mbali shonse isha cio shali imikono itatu mu bufumo.⁴⁹ Ukulepa kwa lukungu kwali imikono amakumi yabili, na mukushiak mwali ikumi limo na cimo kwali amatabo ayaile pa mulu ne ncenshi ishaiminine ku mbali shonse sha

Chapter 41

¹ Elo umwaume alindetete mwitempele mu ncende ya mushilo no kupima incenshi shapa mwinshi-imikon mutanda mubwipi mumbali shonse.² Mubwipi bwa pa mwinshi mwalepele imikono ikumi limo cila lubali lwa cibumba lwali mikono isano mubutali. Elo umwaume alipimine no muputule muncende yamushilo imikono amakumi yasano mubutali ne mikono amakumi yabili mubwipi.³ Elo umwaume alile muncende yeka ilyo iyamushilo no kupima incenshi sha mu mwinshi-mikono ibili, no bukulu bwa mwinshi bwali imikono mutanda mubwipi. ifibumba mumbali shonse fyalepele imikono cine lubali mubwipi.⁴ Elo alipimine nobutali bwa muputule mukati wali imikono amakumi yabili. Mubwipi-imikono amakumi yabili kuntanshi ya caibumba ce tempele. Elo anjebele ati, iyi encende yakucilapo bumushilo."⁵ Nolu umwaume alipimine icibumba ca ng'anda cali umutika imikono mutanda. mu bwipi bwa nbali shonse isha muputule ukushinguluka ing'anda yali imikono ine mubwipi.⁶ Mwali ne muputule ya mumbali mu ntunti shitatu, umuputule umo pa mulu waunankwe, imiputule amakumi yatatu pali cila ntunti. pamulu na panshi mwali utu ncende twalikushala mucibumba ukushinguluka ing'anda, utwakwikatilila imiputule sha mumabli shonse, pantu tamwali ifya kwikatilila ifibumba ifyabikilwemo mu cibumba ca ng'anda.⁷ Nomba imiputule shamumbali balishikushishe kabili isha shinguluka nokuya pamulu, pantu ng'anda yalile pamulu na pamulu konse onse; imiputule balikuya bakoikusha ulo yali kuya pamulu kabili na matobo yantampulo ya ng'anda yali kulilwe ukufuma panshi ukufyefye napa ntunti yapa mulu sana ukupita pa ntuntu yapakati.⁸ Elo nalimwene incende iyakusansuka ukushinguluka ing'anda, umufula wa miputule; yalipiminwe akamuti akatuntulu mubutali imikono mutanda ecipimo.⁹ Ubwipi bwa cibumba ca miputule ya mumbali kunse cali imikono isano. palipo nencende apa isuka kunse yaii imiputule uwashila.¹⁰ Ku lubali lumbi lwa ncende iyali apakwisuka yali nincende ya panse iya muputule yaba shimaapepo; iyi incende yali imikono amakumi yabili mubwipiukushinguluka monse muncende iya mwashila.¹¹ Mwali nefibi mu miputule ya mumbali ukufuam kuncende imbi iyali apaisuak -umwinshi umo wabele ku kapinda ka kukulyo, na umbi nao lubali lwaku kapinda kakukuso. mubwipi bwa iyi ncende yapaisuka yali imikono isano ukushinguluka konse.¹² Necikulwa calungateme no lubanda lwaku kapinda kakukuso cali imikono amakumi cinelubali mubwipi. icibumba caciko calipiminwe imikono isano ukutikana ukushinguluak konse kabili cali imikono amakumi cine lubali mu butali.¹³ Nolu umwaume alipimine umwashila-mwali imikono umwanda umo mubutali. icikulewa ico balekanya, icibumba caciko, no lubansa nalo lwine lwalepele imikono umwanda umo mubutali.¹⁴ Mubwipi kuntanshi ya lubansa pantanshi yancende mwashila napopene pali imikono umwanda umo.¹⁵ Nolu umwaume alipimine ubutali bwa cikulwa kunuma ya mwashila ku masamba yaciko ne miputule konse konse yali imikono umwanda umo. muncende ya mushilo na palukolo lwa pamwinshi.¹⁶ Ifibumba fya mukati fyonsefye ukubikako ne tunsokoto utu nono, nemiputule ukushinguluka pantunti shonse shitatu, fyali pampa mikwe mu mbao.¹⁷ Pamulu wa mwinshi wakwingililapo umwashial kabili mwali she incende ishapimwa bwino¹⁸ Caliyemfiwe naba kerubi no tuncindi; nakancindu pakati kaba kerubi umo no munankwe, kabili kerubi onse alikwete ifinso fibili;¹⁹ icinso ca muntu caliloleshe pakncindu ku lubali lumu, kabili ne cinso cakana ka nkalamo caliloleshe lubali lumbi ulwa kancindu. Efyo balengele ukushingulusha ing'anda yonsefye.²⁰ Ukufuma panshi ukufika na pa mulu wa mwinshi ba kerubi no tuncindu fyali[lengelwe kunse ya cibumba ya ng'anda.²¹ incenshi shapa mpongolo ya mwashial shali lingene imimonekele ya shiko yali kubati mimonekele ya²² cipailo ca mbao pantanshi ya ncende iyamushilo, icali imikono itatu pamulu ne mikono ibili mubutali mumbali shonse. incenshi sha pacifutu shaciko, pesamba, na maingwe yapangilwe nembao. Elo umwaume alilandile kuli nebo ati, mumbali shonse, "ici ecintamba ciminina pacinso cakwa Yawe."²³ Mwali ifibi ifya muncende uamushilo na muncende iyashilisha sana.²⁴ Ifi fibi fyali kwete ifibi fibili ifyaikatana kuli cila cibi, ifipandwa fibili ku cibi cimo na fimbi fibili kuli cimbi.²⁵ Palilengelwepo,-pafibi fya muncende ya mushil pali ba kerubi no tuncindu kubati nifilya fine balengele pa fibumba, kabili pali no mutenge wa mbao pamutenge wa lukolo lwa pa mwinshi pa ntanshi.²⁶ Mwaliko no tunsolokoto twa kamfyemfye no tuncindu mumbali shonse pa lukolo lwapa mwinshi. yonse iyi yali miputule ya mumbali ya ng'anda, yalikweteke ne mitenge iyali

Chapter 42

¹ Ica konkelepo umuntu ali ntumine ukuya kunse iyali lubansa ku kapinda kaku kuso nokundela ku miputule yali pantanshi ya kunse iya lubansa na kunse ya cibumba ica ku kapinda ka ku kuso.² Ilya miputule yali ubutali imikono umwanda umo ukuya pa ntashi ne mikono amakana yasano mu bwipi.³ Shimo pali shilya imiputule sha lolenskene no lubansa ulwa mukati kabili shali imikono amakana yabili ubutali ukufuma ku ncende ya shinshiwe. Kwali pakati imitundu iya miputule, elyo shilya shali pa mulu shali kulolesha panshi ya shilya ishali panshi kabili shali isha kwisuka kuli shena shali no mwakupitila. Shimo imiputule shalolehe ulubansa ulwa panshi.⁴ Apakupita imikono ikumi mu bwipi

ne mikono umwanda umo mu butali akatakamuka ku ntanshi iya miputule. Iminshi iya miputule yalolelel ku kapinda kaku kuso.⁵ Lelo ifibumba ifya pa mulu fyalipo isha kucepa, pantu umwa kwendela mwali sensa incende iyi kulu ukucila efyo cla ku miputule isha panshi ne sha pakati kaku cikulwa.⁶ Pantu imiputule pa ntunti ita batalu taya kwete icenshi nge fyali mumansa, isho ishakwete inceshi. eico imiputule pa mulu iyalepeshe yali cepele mucipimo ukupashanya ku miputule ya panshi na pakati.⁷ Icbumba ca kunse ca lolele ku miputule ukuya kunse iya lubansa, ulusansa ulwa pa ntanshi tamiputule. Cilya ci bumba cali imikono amakumi yasano mu butali.⁸ Ubutali bwa miputule ya lubansa lwa panse yali imikono amakumi yasano ne mipituyile iya loleshenye no mwa ku shilishiwa yali imikono umwanda umo mu butali.⁹ Kwaliko apa kwingulila ku miputule iya panshi ukutula ku mboshi, ukufuma ku lubansa lwa panse.¹⁰ Uku konka icibumba ca lubansa sulwa panse ica ku bubali lwa kabanga panse iya lubansa pa ntanshi ya mwaku shilishiwa mukati ka lubansa, kwaliko ne muputule,¹¹ iya kwete umwa kwendela pa ntanshi ya ayatali iya kw umoneka nge miputule yaku lubansa kapinda kaku kuso. Yali cimocine mu butali na mu bwipi no mwakufumina mwali cimocine ne mitantikile ne fibi.¹² Lubali lwa kapinda kaku kulyo kwaliko ifibi ifyali mu miputule ifyo ifyali cimocine nga fye ku lubali lwa kapinda kaku kuso. pa lutwe no mwakupitila mwalifikile mu miputule iyaku lekana lekana. Lubali lwa ku mboshi kwaliko inshila iya cili ukushinta fye pa lutwe lwa mwakwendela.¹³ Elyo umuntu alandile kuli nebo, "Imiputule iya ku kapinda kaku kuso ne miputule iya ku kapinda akaku kulyo iyo iyaba mukati ka panse ka lubansa miputule iya mushilo uko shimapepo uyu bomela mupepi mupepi na Yawe engaba uwa kulya fye ifilyo ifyo mushilo. Bakabikapo fye ifintu ifya mushilo kulya - ifilyo fya musangulo ulubumbu lwa musangulo, no lwaku shininwa - pantu iyi ni ncende iya mushilo.¹⁴ Lintu ba shimapepo baingila kulya, talingile ukufumina ku ncende iya mushilo ku lubansa ulwa pansee, ukwabula ukubika pa mbali ifya ku fwla ifyo ba puyukilemo, apo ifi fya mushilo. Eico ba lingile ukufwla ifya ku fwla fimbi elfyo tabalafika mupepi na bantu"¹⁵ Umuntu alipwile uupima ing'anda iya mukati elyo alimfumushe kunse ukumtwa ku mwinshi wali ku lolesha ku kabanga nokupima shonse incende isha shi ngulwike kulya.¹⁶ Ali pimine ulubali lwa kabanga ku kumuti aka cipimo - Imikono imyanda yasano ku kamuti aka cipimo.¹⁷ Alipimine no lubali lwa kapinda akaku kulyo - imikono imyanda yisano ku kamuti aka cipimo,¹⁸ Alipimine no lubali lwa kapinda aka kuso - imikono imyanda yisano ku kamuti aka cipimo.¹⁹ Alipimine no lubali lwa kapinda akaku kulyo - imikono imyanda yisano ku kamuti aka cipimo,²⁰ Alipimine lu mbali shonse shine. Yali kwete icumb ica ishi ngulwike ico icali imikono imyanda yosano mu butali, ne mikono imyanda yisano mu bwipi ukupatulula ica mushilo ukufuma muli cilya icili

Chapter 43

¹ Umuntu elo alindetetele nebo ku mpongolo isukile ku kabanga. ² Mineni! Ubukata bwakwa Lesa wakwa Israeli bwalishile ukufmu ku kabanga; ishiwi kyakwe lyali kubati ciunda ca menshi ayengi kabili icalo calibengeshime ku bukata bwakwe. ³ Ici calilinyene ku kumoneka kwa cimonwa ico nebo na mwene, ku kulingana ku cimonwa ico na mwene ulu ena aishile ku konaula umusumba, kabili ifimonwa fyali kubati kalonga ka Kebari - kabili nebo naliwile ubunkupeme. ⁴ Eco ubukata bwakwa Yawe bwalishile ku ng'anda ku nshila ya mpongolo yali kwisukila ku kabanga. ⁵ Nolu umupashi wali nsumbwile nebo mmu mulu no kundeta mukati ka cipango. Mona! Ubukata bwali kwisula ing'anda. ⁶ No muntu aliminine lubali kuli nebo, kabili nalyumfwile umi umo akolanda kuli nebo ukufuma mu ng'anda. ⁷ Ena alilalndile kuli nebo, "We mwana wa muntu, iyi ni ncende ya cipuna candi kabili incende ya nyantile sha makasa yandi, umo nebo nkalekwikala mukati kabena Israeli umuyayaya. Ing'anda yakwa Israeli taya kakoweshe ishina lyandi lya mushila na kabili - bena nangu imguma shabo - no lubula icitetekelo nangu fitumbi fya mfumushabo pa ncende sha misansama yabo. ⁸ Bena tabakakoshe ishina lyandi na kabili ilya mushilo mukubika apa kwingilila mu pepe na pa mwingililo wandi, kabili ifimuti fyaa mpongolo mupepi ne fimuti fya mpongoloyandi, ukwakubula nangucimo lelo ucubumba pakati ka nebo na bena. Balikoweshe ishina lyandi ilya mushilo ne micitile yabo iya muselu, eco nebo nalibonawole kuku kalipa kwandi. ⁹ Nomba lekeni bena bafumya ukukana tetekela kwabo ne fitumbi fya mfumu shabo ukufuma pa mulola wandi, kabili nebo nalkwikala mukati kabo umuyayaya. ¹⁰ We mwana wa muntu, weba we mwine uli no kwweba ing'anda yakwa Israeli palwa iyi ng'anda pakweba ati balenwe insoni palwa mampulu yabo, bena bafwile batontonkanya pali uku kulondolola. ¹¹ Ico umfwa bena bali cne nsoni kuli fyonse fuo hacita, usokolole kuli bena imipangile ya ng'anda ifyo yashilwa umwakufumina mwaiko, umukwingililwa mwako kabili na yonse imipangilwe yaiko, fyonse ifya bupingushi bwaiko kabili ne nkonka. Nolu lebe ifi ku mulola wa menso yabo pa kweba ati bausnge yonse imiponyile kabili fyonse inkonka fyaiko, pakweba ati balekufymfwila. ¹² Iyi e mitande ya ng'anda: Ukufuma pa nsonshi yamilundu no kufika ku mipaka yonse iya shingluka iyashinugluka, ikabe iya shilisha. Mona! Iyi e mitande ya ng'anda. ¹³ Ifi fikaba efipimo fya cipailo mu mikono uya mukono uli mu konko wa cilanshita kabili no kufungula kwa kuboko mubutali. Eco ukushika kwa mufula wa shinguluka idipailo kiu kaba umukono umo, kabili ubufumo umukono umo umupaka uwashingulika ukushingulluka kwa mpela yaciko kukaba icisansa cimo. Ici cikaba panshi yacipailo. ¹⁴ Ukufuma apapelele umushili wa mufula ukufuma mwisamba lyamushingo wa cipailo pali imikono ibili, uyo umushingo uwine wali umukono umo mubufumo. Elo ukufuma mumushingo unono ukuyafika mumpela yamushingo uukalamba uwa cipailo, pali imikono ine, kabili impela nkalamba yali umukono mubufumo. ¹⁵ Ishuko lya capailo apakocela amalambo lyali imokono ine mukusanshuka, kabili pali amasengo yano ayasentele mu mulu peshiko. ¹⁶ Ishuko lyali imikono ikumi limo naibili mubutali kabili imukono ikumi limo na ibili mu bufumo, monse yali lingene. ¹⁷ Umupaka waciko wali imikono ikumi limo naine mubutali kabili imikono ikumi limo naine mubufumo muli cila lubali lwa mbali shine bwaliko no mushingo wauko wali citika wa

mukono umo. umufula wali umukono mubufumo ukushinguluka konse nentampulo shauko shali kulolesha ku kabanga."¹⁸ Icaikonkelepo ena alyabele ati kuli nevo, "we mwana wa muntu, shikulu Yawe alyabele fifi: Iyi emitende yacipailo pabushiku ulo bakacipanga, pakwimya umutulo wacakoca pali cena, kabili pakukana umulopa pali cena."¹⁹ Mwebo mukalekupa akalume ka umukuni wa ng'omba akanonon ukufuma pa ng'amba ngomutulo wapa lubembu uwabashimapepo wabwina Lebi abamulupwa lyakwa Sadoki, abo abapalamina kuli nevo kukupyungila - uku kulanda kwa kwa shuikulu Yawe.²⁰ Nolu mulekubula umulopa umo noku shinga pamasengo yane ayacipailo kabili na mumpela ya mbali shine yaciko kabili napa ncende yamushingo; webo ukacisangulula no nokucokonsolola.²¹ Nolu ubule umulume wa ng'ombe uwa mutulo walubembu noku woca pa ncende iyasandwa mulubanda lwetembepe kunse ya mmonshila.²² Pabushike bwalenga bubili webo ulimo kutula sawe uwakubula akalema ukufuma pambushi ngo mutulo walubemnu' shimapepo alinokusangulula icipailo ngefyo acisangulwile nocilume wa wa ng'ombe.²³ Ulo wapwisha ukucisangulula, ukatule culume wang'ombe uwakubula akalema ukufuma mu mukeni wang'ombe kabili na sukusuku wakubula akalema ukufuma mu mukuni.²⁴ Fituleni kumulola wakwa Yawe; bashimapepo bakaposapo umucele pali fyena nokufimya ngo mutulo wakwa wacoka kuli Yawe.²⁵ Webo uli nokupekanya sawe ngo mutulo wa lubembu cilabushiku panshibku cine lubali, kabili bashimapepo balinokupekanya umulume wa ng'ombe uwakubula akalema ukufuma mu mukuni wa ng'ombe kabili na sukusuku uwakubula akalema ukufuma mu mukuni.²⁶ Bena bali nokukosolola icipailo pa nshiku cine lubali kabili nokucisangulula, namuli uyu musango bena bali nokucishisha.²⁷ Bena bali nokupwishisha ishi nshiku, na pabushiku bwacenga cine konse konse nokuya kuntanshi cikesa kuba ifyo ukwebati bashimapepo bakapekanya yamutenya cakoca cobe kabili ne mitulo yamutende pacipailo, kabili nkakupokelela - uku ekulanda kwakwa shikulu

Chapter 44

¹ Elo umuntu alibwesheshe nevo kunse ya mpongolo ya mwakushila iya yalikulosha kukabanga; calisalikile sana.² Yawe alandile uli nevo, "Iyi mpongoo iliselwe iya kukakatikwa; tacakale kwisuka. Takuli muntu wa kulakupitamo, pantu Yawe, Lesa wakwa Israeli, alishile kupitamo, elo cilisalilikilwe sana."³ Ne ntungulushi sha ku Israeli shikekela muli iyi ku kulyo icakulya pacinso cakwa Yawe. Ali nokukwingilila munshila ya lunkungu lwa pa pamwinshi wa mpongolo elo nokulekufuma inshila imo ine."⁴ Elo alindetele munshila sha mpongolo sha ku kuboko kwakulyo kuntanshi lye hema, elo naliloleshe, elo mona, ubukata bwakwa Yawe bwililwile mu ng'anda yakwa Yawe, elo icinso candi caliwile.⁵ Elo Yawe alilandile kuli nevo, "We mwana mwaume wa muntu, teka umutima obe elo lolesha amenso yobe elo ulekukutika namatwi yobe kuli fyonse ifyo nevo nkolanda kuli webo, dku fipope fyonse ifya mu ng'anda yakwa Yawe elo nakumafunde yaiko yonse. Ulekutontonkanya palwa lwapakwingilila mu ng'anda elo nokwakufumina."⁶ Elo ulekulanda kuli abo abakutalama, ing'anda yakwa Israeli, shiksussluss Yawe akolanda ici: Leka imicitile ya fyamuseluipe iyakulinga kuli webo, ne ng'anda yakwa Israeli - ⁷ apo waliletele abana fyalo ne mitima ishasembulululwa elo namunofu ushasembululwa ukulekuba mu mwashila mwandi, ukulekukowesha ing'anda yandi, lilya webo wali kututa nevo ifyakulya, ifyamafuta elo nomulopa - ulitobele icipangano candi pa micitile yobe iya fyamuselu.⁸ Taukosenda imibombele yobe ikokuma infu ifya mushilo fyandi, lelo ulisontele bambi ukulekubombela incito shobe, elo walibalashikile ukulekusakamana ncende iya mushilo.⁹ Shikulu Yawe akolanda ici: Takuli mwina fyalo utasembululwa mu mutima elo no mubili, ukufuma kuli abo aba kiokala mu bantu ba ku Israeli, bengengila incende yandi iya mushilo.¹⁰ Lelo abena Lebi balile apalepele ukulekufuma kuli nevo - bena balilubantikile ukulepele ukufuma kuli, ukulekuya ukulekonkelela utulubi twabo - lelo bakalekulipila pa membu shabo.¹¹ Babomfi mu mwashila mwandi, ukulekulolesha impongolo ya ng'anda elo nokubombela mu ng'anda elo balepanga imitulo yakoca elo namalambo yabantu, elo bakeminina pacinso ca bantu elo nakubombela.¹² Lelo pamulandu balipangile amalambo pacinso ca tulubi twabo, balibele mabwe yalupununako pa masambi pa ng'anda yakwa Israeli. Elo nkoimya ukuboko kwandi ku kulapa umulapo pali bena - ukukulanda dkwakwa shikulu Yawe - dbakalekukandwa abene.¹³ Tabakalekwisa mupepi na nevo kukucita nga bshimapepo bansi nolo ukulekupalamina icila conse pa fyamushilo fyandi, fintu ifyashilisha.¹⁴ Lelo, bakalekusebana beka elo no mwenso pa micitile yafyamuselu ifo bena bacita. lelo nkobabika bena nga bakasunga bamilimo mu ng'anda, pa mibombele yonse elo napali yonse ifi bombwamo.¹⁵ Elo bashimapepo abena Lebi ne ndupwa sha bena Sadoke abo bafikilisha imibombele ya umwashila mwandi ulo abantu bamu Israeli bali kulubantika ukulekufuma kuli nevo; bakesa mupepi kuli nevo ku kupuunga kuli nevo, nbakeminina pacinso candi kukutula nevo ifya mafuta elo fyamuloppa - uku ekulanda kwakwa Yawe.¹⁶ Balinokwisa umwashila mwandi; bali nokupalama kucintamba candi kusshinshimuna nevo elo no kufikilisha imibombele yabo kuli nevo.¹⁷ elo ici cikaba ukuti ulo bakalekwisa ku mpongolo sha mukati kalubansa, bali nokufwala mu nsalu shakutelela, kabili tabafwile kwisa musa masako mukati kampongolo sha kalubansa elo ne ng'anda yaluko.¹⁸ Kufwile ukuba ifitebo fya kolokongwe pamitwe yabo elo ne fya kufwala fyamukati ishakutelela muntungu shabo. Tabafwile kufwala insalu ishikobalenga bena abakupiba.¹⁹ Ulo balekuya ku lubansa lwa kunse, lubansa lwa kunse ukuti belekuya ku bantu, bafwile ukufula insalu isho bafwele ulo bali kubomba; bena bafwile ukushifumyako elo nokwanshika shena panshi mu muputule umwashila, elo tabakolenga abantu bambi aba musholo mukulekukumyanya insalu shabo ishakuibela.²⁰ Kabili tabafwile kubeya imitwe yabo nolo ukulekusuminisha umushihi wabo uwa kusakalala, lelo bafwile ukulekusakula umushishi wabo kumitwe.²¹ Takuli shimapepo uwakulekunwa umwangashi ulo akoisa mukati kalubansa, noloukusenda mjukafwilwa²² nolo umwanakashi walelwa ngo musi wakwe ummwine, lelo kanofye nasisungu ukufuma munkonka ya mu ng'anda yakwa Israeli nangu mukamufu uyo

uwaupilwepo kuli shimapepo.²³ Pantu bakelekufunda abantu bandi ubupusana bapa mushilo elo naba musalula; bakabelenga bena ukwishiba ifishila fyabusaka ukufuma kufyabusaka.²⁴ Mukutalikishana bakeminina ku kupingula no bipungushi bwandi; bafwile ukuba nomulinganya. Bali nokusunga amafunde yandi elo ne fipope fyandi mukusefya ukuli konse, elo bakalesefya na Masabata yandi.²⁵ Tabafwile ukuleikowesha abene ukulekuya mupepi nomuntu wakufwa; nolo ifyo ngo muntu wakufwa ali ni wishi wakwe nolo nyina, umwana umwaume nolo umwanakashi, ndume nolo nkkashi ushaupwa, elo kuti baikowesha abenebeka.²⁶ Panuma shimapepo aba uwakowela, bakale kulakupenda, ukufumyako ishiku cinelubali kui ena.²⁷ Pa bushiku ena akoingila incende iya mushilo, mukati kalubansa ku kubomba mu ncende umwahila, ena afwile akoleta umutulo wa lubembu umwine eka - uku ekulanda kwakwa Yawe.²⁸ Ici ckaba icakupyana cabo: Ndipyani yabo, elo wilekubapela bena icipe nangu cimo mu Israeli; enkaba icipe cabo!²⁹ Bali nokulekulya icakulya camitulo, imitulo yalubembu, elo neyakushininwa, elo nedintu fyonse ifyashintilila kuli Yawe mu Israeli fikaba fyabo.³⁰ Ifya kuwamisha mufisabo fyantanshi mufintu fyonse elo icakusanka conse, icili c e ukufuma kufya kusanka fyenu fyonse fukaba bashimapepo, elo mwakulapa ifyantanshi ifya umufuba kuli bashimapepo pakweba ati amapalo yalekwikala pa ng'anda yenu.³¹ Bashimapepo tabakalekulya icakuifwila icili conse nangu inama iyakulepulwa ne nama yampanga, cibe cuni nolo

Chapter 45

¹ Ilyo mukalekanya inko shonse imo imo impaanga nge cikwatwa, mukampatwileko nebo ne Yawe Lesa icitungu cino icikaba icamushilo. Mubuta cili nokupela imikono amana amakumi yabili na yasano mubufumo umwena imikono amakana amakumi yabili. incende yonse ikalakuba iyamushilo.² Muli Ico citungu muli no kwisa kubamo incende imo iyakulingana ubukulu monse monse imikono imyanda isano, ukesa kubamo icifulu camushilo elyo mu mbali yaiko monse mukashala ulubansa ulukafulunga imikono amakumi yasano.³ ukufuma pali iyo ncene kukapimwa incende mubutali ikaba amakana amakumi yabili na yasano, mubukulu mwena imikono amakana ikumi limo mukati emukaba icifulu camushilo, ikaba ni ncende yamushilo icine cine.⁴ Ecitungu cikaba icamushilo mucalo, icakupatwilwa bashimapepo abakombela nebo Yawe mucifulo camushilo abakapalama kuli ne Yawe kukutumika. Emukesa kuba amayanda yabo, kabili eikaba incende iyamushilo ikabamo ing'anda yandi iyamushilo.⁵ Kabili mukaba incende na imbi ine ikabe imikono amakana amakumi yabili na yasano, mubufumo mwena amikono amakana ikumi limo, iyo ncende eikaba iya bena Lebu abakalabomba imilimo mwi tempele, emukuti emukaba imishi yabo iyo bakalakwikalamo.⁶ Kabili kuli nokuba icitungu cimbi icakukuulamo umusumba cili nokulepa mubufumo imikono amakana yasano ma mubutali mwena imikono amakana amakumi yabili nayasano. Ico icitungu cili nokubela lubali lwa citungu icamushilo, kabili ico icitungu ecikaba ica bang'anda yakwa Israeli onse.⁷ Kateeka ali nokukwatako impanga kumbali shonse shibili isha citungu ca mu ncende yonse iyamushilo na kucikwatwa camusumba. cili nokuba mumbali pancende iyamushilo neya musumba mukulola ku lubali lwa ku masamba, elyo lubali lwaku kabanga. ukutula kumupaka waku kabanga ukuya na ku wa ku ma samba, cili nokulinganaye ubukulu nge fitungu fimbi ifikakwatako inko shabena Israeli.⁸ Kanshi ecitungu ico kateeka akakwtako nao mucalo ca israeli. Bakateeka abo nsonta tabakalecusha abantu kabili lelo bakalateka inko sha bang'anda yakwa Israeli nabo bakalaikwatila ifitungu mucalo.⁹ Imfumu Yawe alisosele ati; 'cilingilefye mwebho bakateeka babena Israeli! fumyeni ubonaushi kabili no bukakashu; citeni umulinganya kabili nobulungami! Leken i ukulekumfya abantu bandi! -ici cisemo cakwa shikulu Yawe.¹⁰ Bonsefye muli nokukwata ifipimo ifyaba bwino, ba efa abakulingana, kabili naba bafa abakulingana!¹¹ Ba efa nama bafa fikama pamutengo umo wine, babafa ikumi ebalingana na homeri umo; elyo naba efa ikumi ebalingana na homeri umo. homemi ecipimo ecululisha pali fyonse kabili ecululigako.¹² Ishekel iyo likaba na mageva amakumi yabili; Amakumi mutanda ayandalama eyakumupangila mina umo.¹³ Kanshi ici ecamusangulo mufwile ukupeela; pali homeri umo uwa nganu shenu ishasokolwa muli nokutulapo akaputulwa kamo akaleenga umutanda pali homeri umo uwa bale.¹⁴ Amafuta yakutuula ayakupimina mu bafa yakaba cipimo capekumi ica mafuta ukufuma mucipimo ca kori umo, umwingila babafa ikumi limo eyakulingana na homeri umo.¹⁵ Kufitekwa fyabena Israeli, pa mpaanga imyanda ibili muli nokutulapo imo, muli nokuleta imitulo yacabunga, nemituulo ya fyakoca ne yakwampana, epakuti mufuta pafyabubifi fyenu. Efyasosa imfumu Yawe.¹⁶ Abantu bonse mu calo bali nokutwala uyo mutulo ukonkala kuli kateeka wamu Israeli.¹⁷ Elyo uwo kateeka nao eukalakuba nomulimo na palwa mituulo yacabuunga ne ya fyakunwa ifikalatulilwako uluko lonse ulwa bena Israeli, pa nshikunkulu shonse, na pa kusefya ukumoneka kwa umwenshi upya onse, napa nshiku shonse ishe sabata. kanshi uyo kateeka aukalamona palwa mitulo ya pa fyabubifi, na palwa mituli ya cabunga ya palwa mitulo ya malambo ayakoca emitulo iyakufuta pa fibi fyaba ng'anda yakwa Israeli.¹⁸ Kabili shikulu Yawe alisosele ati, pabushiku ubwakutampa umwenshi wantanshi muli nokulabula umusepela umo uwo ng'ombe ilume uwabula akalema, mukalautuula ilambo ilyakusangulwilako icifulo camushilo.²⁰ Shimapepo akasendapo umulopa umlo uwa cabupe caphyabubifi nokushinga pafibi fya mayanda, akalabulapo umulopa umo nokulashinga ku maingwe ye tempele, naku matungi yane ayaba pa mulu wa bulambo, naku maingwe ya mpongolo ishakuilapo mu lubansa lwa mwilinga lyamukati.²¹ Mumwenshi wakutampilapo ubushiku bwakulenga ikumi na bune mu mwenshi, kwakuyo ukuba kuli we ukucilila, ubushiku bwa kulenga cine lubali ubwakucilila.²² Pali mbulyaa bushiku umwana mwaume wamfumu akuya ukuipekanisha umwine elo na bantu ba mu calo ing'ombe iya cabupe ca lubembu.²³ Pantu ubushiku bwakule cine lubali ubwa mutebeto, umwana wa mfumu wakuyo ukupekanya icabupe vca koca kuli Yawe: Ing'ombe cinelubali, impaanga cine lubali cila bushiku pa nshiku cine

lubali, elo ne ng'ombe iilume nge cabupe ca lubembu. ²⁴ Elo umwana wamfumu wakupela icabupe ca filyo ica efa pali yone ing'ombe iilume elo na efa pali yonse impaanga elo no mutondo wa mafuta pali onse efa. ²⁵ Mu mwenshi wakulenga cinelubali pa bushiku bwa kulenga ikumi na busano mu mwenshi, pa mutebeto, umwana mwaume wa mfumu akuyo ukupela imfi pa nshiku cine lubali: icabupe ca lubembu, icabupe cakoca, icabupe ca filyo, elo ne cabupe ca mafuta.

Chapter 46

¹ Shikulu Yawe alandefi; impongolo yapa lubansa lwamukati, iilolele kukabanaga, ikesalikwa panshiku mutanda iya mulimo, lelo ikesulwa pe sabata, kabili pa bushiku ubo umweshi wamoneka ikesulwa. ² Imfumu ikengila mu lubansa lwa kunse ukupitila ku mpongolo nolukulolwa pa mwinshi lwaiko ukufuma panse, kabili akeminian pa maingwe ya mpongolo yamukati ulo bashimapepo bakocita ifye lambo lyakoca fyakwe ne lambo lya mutende. Elo akashinshimuna pa mwalo wapa mpongolo yamukati nokufuma, llo impongolo tayakesalwe mpake cungulu. ³ Abantu ba mucalo nabo bakashinshimuna Yawe pa mwinshi waiyi mpongolo pama sabata napa kumoneka kwa myeshi. ⁴ umutulo wacakoca uyo imfumu itula kuli Yawe pa bushiku bwe sabata ukaba impaanga mutanda ishakubula akalema elo na pumbwe uwakubula akalema. ⁵ pa mutulo wacabunga na pumbwe cikaba epha umo, no mutulo waca bunga no mwana wampanga fikaba ifyo akomfwaya ukupela na hin; umo uwamafuta pali cila epha uwa cabunga. ⁶ Pa bushiku umweshi wamoneka afwile ukupela umulume wangombe ukufuma pa mukuni, abana ba mpanga mutanda, na pumbwe uwakubula akalema. ⁷ Afwile ukucita mutulo wa bunga ica epha umo pa mulume wa ngombe na epha umo pali pumbwe, elo nefyo akofwaya ukupela pa mpanga na hini wamafuta pali cial epha wa bunga. ⁸ ulo imfumu yaingilila ku nshial ya mpongolo nolukolo lwaluko, afwile afumina ku nshila imo ine. ⁹ Lelo ulo abantu ba mucalo baisa ku cinso cakwa Yawe pa mitebeto yasontwa onse uwaingilila pa mpongolo yaku kapinda kakukuso mukushinshimuna afwile afumina pa mpongolo yakukapinda kakukulyo afwile afumina pa mpongolo yakukapinda kakukuso. Takuli nangu umo uwakubwelela ku mpongolo acingilila, ico afwile aya afumian fye ky ntanshi. ¹⁰ Imfumu ifwile yaba pakati kabo ulo bakoingial, afwile aingila, elo ulo bakofuma afwile afuma. ¹¹ Pamutebeto, umutulo wacabunga ufwile waba efya umo uwa bunag pa mulume wa ngombe na efa umo pali pumbwe, ngefyo umwine akofwaya ukupela pa mwana wa mpanga na Hini wa mafuta pa cila efa. ¹² Ulo imfumu yapeal umutulo wakuitemenwa cibe mutulo waca koca nangu mutulo wamutende kuli Yawe, impongolo iilolele ku kabanga ikeswilwa ena. akape;a umutulo wakwe wacakoca nangu umutulo wakwe wa mutende ngefyo acita pa bushiku bwe sabata. elo afwile afuma aya, elo panuam yakufuma aya impongolo ikesalwa. ¹³ Mukulundapo, nkapela umwana wampanga mwaka umo iyakubula akalema kuli Yawe ngo mutulo wacakoca cial bushiku ukalekuciteficila lucelo. Ukapelelapo umutulo wakoca cila bushiku ukalekuciteficila lucelo. ¹⁴ Ukapelelapo umutulo wakoca cial lucelo, ica mutanda wa efa necabutatu wa hini wa mafuta aya kubomfeshia ubunga bwa mutulo waca bunga cakwa Yawe ukulingana ne cipope camuyaya. ¹⁵ Bakapekanya umwana wa mpanga, umutulo wacabunga namafula lucelo umutulo waca kocaicamuyaya. ¹⁶ Shikulu Yawe alande fi: Ngacakwebati imfumu yapeal icabupe kuli umo uwapabana bakwe abaume, vabupyani cakwe. kabili cikaba cabamulupwa lwakwe. cipe cabo icabupyani. ¹⁷ Lelo nga apela ubupe ukufuam mufya bupyani fyakwe ku mubomfi wakwe umo, ninshi cikaba ca ulya mubomfi wakwe umo, ninshi cikaba ca ulya mubomfi mpaka umwaka wakulubulwa, elo ninshi cingabwelela ku mfumu. ifya bupyani fyakwe fikaba fyabana bakwe abaume. ¹⁸ imfumu tayakapololele ifya bupyani fyabantu ukufuma ku fikwata fyabo; afwile ukupela abana bakwe abaume ukufuma pa fikwata fyakwe umwine pakwebati abantu bandi tabasalangene, cila muntu ukufuma ku fikwatwa. ¹⁹ Icakonkelepo umuntu alimpishishe apakwingilila pa mpongolo yaku miputule yamushilo yaba shimapepo iyalolele ku kapinda ka kukuso kabili moneni! kwali icifulo lwaku masamba. ²⁰ Alilandile kuli nevo, "ici ecifulo uko bashimapepo bafwile ukwipika icabupe cakuishinina ne cabupe calubembu kabili noko bafwile ukoca ica mutulo waca bunga. Tafwile kuleta ifya bupe kulubansa lwa Kunse. Elo abantu ninshi bakashilishiwa." ²¹ Elo andetele ku lubansa lwa kunse kabili alintungulwile mu fifuntu fine ifya kunse ya lubansa, kabili nalimwene aticial cifutu ca lubansa mwali nalumbi ulubansa. ²² mu fifuti fine ifya lubansa lwa kunse mwali imansa ishinono shine, imikono amakumi yane mubutali kabili amakumi yatatu mubwipi. ishimansa shine shali umulingo umo wine. ²³ Kwalipangilwe icibumba ca mabwe ukushinguluka isho shine, namashiko yakwipikilapo yali panshi cibumba ca mabwe. ²⁴ umunru alilandile kuli nevo ati, "ifi efifulo apo ababomfi ba mwitempele bakepika amalambo

Chapter 47

¹ Elyo umuntu alisendele ukumbweshamo ku mpongolo yetempele, elo kwali amenshi ayali kufuma panshi ye tempele ukulola ku nganda ku kabanaga -ico nitanshi ye tempele yaloleshe ku kabanga -elo na menshi yalikufuma panshi yetempele imbali kukapinda ka kukulyo ketempele, ku kulyo kwa cipailo. ² Eco alindetele ukumfumya ku mpongolo ku ka pinda kakukuso alintungulwile kunshingulusha ku mwenshi qa kulolesha akabanga, elo kulya amenshi ayali ukufuma kumpongolo iyi ukuya ku lubali ku kapinda ka kukuso. ³ Uyu muntu alikuya ku kabanaga, mali kwete umwando uwa kupiminako mu minwe yakwe ali pimine umukono ikana limo elo alindetele ukugabusha mu menshi ayakushika ukufiak munkolokosa. ⁴ Elo alilinga umukono ikana limo na kabili alindetele ukungabusha mumenshi mu menshi yakushiak ukufiak mu makufi, elo aliyapimine na yambi umukono ikana limo elo andetele mu menshi ayakushiak ukufika mu lubunda. ⁵ Icakonkelepo alipimine ukutwalilila naumbi umukono wekana limo, lelo wali mu mana uwakuti htekuti ngabuke ukupitamo pamulandu amenshi ya lepalala elo yakushika ayengi ayakusambamo wali mu mana uwakuti teti

wabuke. ⁶ Kabili umuntu alilandile kuli nebo, "we mwana maumhe wa muntu, findo wa mona? kabili alimfumishemo no kundeka ukwenda ukubwelelamo mu lulamba lwa mumana. ⁷ Ulo nalikubwelela, kulya mu lulamba lwa mumana mwalu ifimuti ifingi kuli ulu lubali kabili na ku lubali lumbi. ⁸ Umuntu alilandile kuli nebo, "aya menshi ya joya ku cifulo ca kukabanga elo panshi ha Araba; aya amenshi ya kunkulukial kuli bembwa wa mucele yakalenga yabe ayasuma. ⁹ cikaba ukuti cial cintu ica mweo icikosenya cilimo kwikala uko amenshi yakoya; kulya kuli no kuba isabi ilingi pantu amenshi ya koyako kulya cili no kulenga amenshi ya mucele ukuba ayasuma ifili fyonse fili no kwikala ukutli konse uko umumana ukoya. ¹⁰ Elo cili no ku citika ku bashila besabo ba En Gedi bakaminama pali bembwa wa menshi kabili kukaba incende iya kwaniak amasumbu yesabi ku bena EnEgliamu-muli nokuba isabi ilyapusana pusana muli bembwa wa mucele kabili lisabi muli bembwa ikalamba mu kufual kwabo. ¹¹ Nomba bembwa wa mucele namateshi elo nolutikila ta fyakatale afiba bwino; yakaba ayakufumya umucele. ¹² Lubali uyu mu mana ku lulamba lwa uko lubali noku lubali; yonse imiti yalekalena ukukakula iyo itwala ifisabo, amabula yaiko tayakabonse ne fisabo fyafiko tafya kafilwe ukukula. Cila mwenshi cikalatwala ifisabo pantu amenshi aya fuma umwakushial ya kalaitikila mwena. Elo ifisabo fyafiko fikoba fyakulya elyo amabual ya fiko yakaba yabundapishi. ¹³ Efyo shikulu Yawe alanda ati; uyu emusango uyo muko akankamina impanga ukulingana ne mikowa ikumi limo na babili iya kwa Israeli; Yosefe ali no kukwata ifiputulwa fibili. ¹⁴ Mufwile ukwakanishiwa mu kulingana ifyo naimishe amaboko yandi elo no muapo wa kupela kuli ba shinwe. Iyi mpanga ikaba kuli mwebo nge ca kupyanyinina. ¹⁵ Uyu uli no kuba umupaka wa mpanga ku lubali lwa kukabanga kakulyo kufuma kuli bembwa wa kukashiak ukuya ku nshial ya ku Hetelone, elo na ku sedadi. ¹⁶ Elo umupaka ukoya ku Berotta, ku Sibraimu, uyo uli pakati ka Damaseke na Hamati, kabili nakwa Hasere hatikone, uyo uli lubali lwa mupaka wa Haurani. ¹⁷ Eco umupaka ukoya ukufuma kuli bembwa ukuya Hasarenone pa mupaka ba Damaseke na Hamati ku kapinda kakukuso ulu lukaba lubali lwa ku kuso. ¹⁸ Ku kapinga kakukabanga umupaka ukopita pakati ka Haurini na Damaseke, pamo no mumana wa yordani pakati ka Gileadi ne calo cakwa Israeli. weba ukapina ukufuma ku mupaka wa ku kabanga ka kuli bembwa uyu ukaba mupaka waku kabanga. ¹⁹ Elo ku kapinda ka kuso umupaka nkopita ukufuma mu Tamari ukufika ku menshi ya meribati-Kedeshe elo ukopiak umumana wa mukuku waku Egupto ukufika kuli bembwa mukalamba. uyu ukaba mupaka wakapinda ka kukuso. ²⁰ Elo umupaka ku lubali lwa ku masamba ukaba bembwa mjukalmaba ukufika pa ncende ukulungatana lebo Hamati uyu ukaba lubali lwa ku masamba. ²¹ Muli iyi inshila mwebo mukabanye ici calo palwenu mwebene, pamitundu yakwa Israeli. ²² Mufufutu fine fya pa lubansa utunono tune, imikono amakumi yane mu butali na amakumi yane mu butali na amakumi yatatu mu bwipi. Ififutu fine fyalu ifipimo fimo fine. ²³ Elo cikacitika ukwebati umulebgeshi akaba no mutundu muli abo akoikala. mwebo mukofwaikwa ukumupela icakupyana-uku ekulanda kwa kwa shikulu

Chapter 48

¹ Aya emashina ya mitundu. Umutundu wa kwa Dani bakapokelela iciputulwa cimo ica calo; umupaka waciko ukalalo ku mupaka wa ku kapinda ka kukuso ka Israeli mu nshila ya ku Hetelone na ku Lebo Hamamti. Umupaka wa uko ukatantalila ku Hasari Enani kabili ukulola ku mupaka na Damasseke ukulya ku kuso elo kabili ukuya na ku Hamati. ² Umupaka wa kwa Dani ukaya ukufuma ku kabanga ukuya fye na kuli bembwa mukalamba. Ukusunyinkanya umupaka wakwa Dani, ukutula ku lubali lwa masamba ukuya ku kabanga, Ashere akakwata iciputulwa cimo. ³ Ukusuntinkanya umupaka wakwa Ashere ukufuma ku lubali lwa masamba ukuya ku kabanga, Naftali akakwata iciputulwa cimo. ⁴ Ukusuntinkanya umupaka wakwa Dani, ukutula ku lubali lwa masamba ukuya ku kabanga, Ashere akakwata iciputulwa cimo. ⁵ Ukusuntinkanya umupaka wakwa Ashere ukufuma ku lubali lwa masamba ukuya ku kabanga, Naftali akakwata iciputulwa cimo. Ukusuntinkanya umupaka wakwa Naftali ukufuma ku lubali lwa masamba ukuya ku kabanga, Manase akakwata iciputulwa cimo. ⁶ Ukusuntinkanya ukupaka wakwa Ephraimu ukufuma ku masamba lubali ukuya ku kabanga, Rubene akakwata iciputulwa cimo. ⁷ Ukusuntinkanya umupaka wakwa Rubenr ukufuma ku masamba lubali ukuya ku kabanga, Yuda akakwata iciputulwa cimo. ⁸ Umutulo wa calo uyo mukapanga ukaba mumbali ya mupaka na Yuda kabili no kutantalila ku masamba lubali ukuya ku kabanga lubali; cikaba imikono amakana amakumi yabili - yasano mubufumo. Ukulepa kwa ciko ku ka lungatana ne ciputulwa cimo ica muutundu ukufuma ku lubali lwa kabanga ukushinta ku lubali lwa ,asamba, kabili itempele likaba pakati ka ciko. ⁹ Ici calo ico mukapela kuli Yawe cikaba imikono amakana amakumi yabili na yasano mubutali kabili imikono amakana ikumi limo mubufumo. ¹⁰ Iyi eikaba imilimo ya ciputulwa ca mushilo ica calo: Bashimapepo baka kwata calo ica pelwe kuli bena icapiminwe umikono amakana amakumi yabili na yasano mukulepa ku kapinda ka kukuso lubali; imikono amakana ikumi limo mubufumoku mbonshi lubali; imikono amakana ikumi limo mubufumo ku kabanga lubali; kabili imikono amakana amakumi yabli na yasano mukulepa ku lubali lwa kukapinda ka kakulyo, ne ncenden ya mushilo iya kwa Yawe pa kati ka ciko. ¹¹ Uku kukaba kushuka kwaba shimapepo mu mutande wakwa Sadoki, aba mpyungile nebo mucine kabili tabafumine mushila ulu abantu ba mu Siraeli bafumine mu nshila, kubati ni filya abena Lebi ba citile. ¹² Umutulo kuli bena ukaba ciputulwa ca ici calo cakushilisha, ukutalalila naku mupaka wa bena Lebi. ¹³ Icalo ba bena Lebi mumbali ya mupaka ne calo caku bashimapepo fikaba imikono amakana amakumi yabili na yasano mukulepa kabili imikono amakana ikumi limo mu bufumo. Ukulepa konse ukwa fiputulwa fyonse fibili ifya calo fikaba imikono amakana amakumi yabili na yasano mukulepa kabili imikono amakana amakumi yabili mu bufumo. ¹⁴ Tabafwi le uku shitisha nangu ku shitishanya; tapali nangu imo pali ifi fisano fyantanshi mu calo ca bena Israeli ifi fwile uku lekanishiwa ukufuma kuli ifi fiputulwa, pantu

fyonse fya mushilo kuli Yawe. ¹⁵ Icalo icikashalako, imikono amakana yasano mubufumo kabili imikono amakana amakumi yabili na yasano mukulepa, ici kaba caku bomfiwa ku musumba, amayanda, ne mpanga ya mulemfwe; umusumba ukaba pakati ka ciko. ¹⁶ Ici ecikaba icipimo ca musumaba: Ku lubali lwa ku kapinda ka kukuso ku kaba imikono 4,500 mukulepa; ku lubali lwa ku kapinda ka kukulyo kukaba imikono 4,500 mukulepa; ku lubali lwa ku kapinda kakaba imikono 4,500 mukulepa; kabili ku lubali lwa ku mbonshi kukaba imikono 4,500 mu kulepa. ¹⁷ Ku kaba umulemfwe wa musumba ukulola ku kuso, imikono 250 mukushika; ku kapinda ka kukulyo imikono 250 mukushika; ku kabanga, imikono 250 mukushika, nakumbonshi, imikono 250 mukushika. ¹⁸ Incende ilashalako ku mutulo wa mushilo ikatambalikwa pa mikono amakana ikumi limo ukuya ku kabanga ne amakana ikumi ku mboshi. Ikatambalila mumbali ya mupaka wa mutulo wa mushilo, busomboshi bwaiko bukaba filyo ya abo abakale kubombo mu musumba. ¹⁹ Abantu aba bomba mu musumba, ukufuma mu mitundu yonse iya mu Israeli, bakalima impanga. ²⁰ Onse umutulo wa calo ukapimwa imikono amakana amakumi yabili na yasano ne mikono amakana amakumi yabili na yasano. Muli iishila mukapanga umutulo wamushilo wa calo, capamo ne mpanga ya musumba. ²¹ Impanga ya shalako ku mbali shonse isha mutulo wa mushilo kabili incende ya musumba ikaba yaba kankala. Iciputulwa ca bakankala ica mpanga ku kabanga cika tantalila mu mikono amakana amakumi yabili na yasano ukufuma mu mupaka wa mutulo wa mushilo ku mupaka wa kukabanga - ne ciputulwa cakwe ku mbonshi cikatantalila imikono amakana amakumi yabili na yasano ku mupaka wa ku mboshi. Mukati mukaba umutulo wa mushilo, ne ncende ya mushilo iye tempele ikaba pakati kaiko. ²² Icalo icatantalilwe ukufuma kufyuma fya bena Lebi kabili ne ncende ya musumba pakati kaiko iakaba yabakankala; ikaba pakati ka mupaka wa kwa Yuda elo no mupaka wa kwa Benjamini - ici calo cikaba caba kankalala. ²³ Lelo ku mitundu yashalako, ifiputulwa fyabo nafyo fikatemukila ukufuma ku masamba lubali ukuya kumbonshi lubali. Benjamini akapokelela iciputulwa cimo. ²⁴ Ukusuntunkanya umupaba wakwa Benjamini ukufuma kukabanga lubali ukuya ku mbonshi, Simeone uka kwaka iciputulwa cimo. ²⁵ Ukusuntinkanya umupaka wakwa Simeone ukufuma ku kabanga lubali ukuya ku mbonshi, Isakari aka kwakta iciputulwa cimo. ²⁶ Ukusuntinkyanya umupaka wakwa Isakari ukufuma ku kabanga lubali ukuya ku mbonshi, Aebuluni aka kwata iciputulwa cimo. ²⁷ Ku kabanga ka kulyo kwa mupaka wakwa Sebuluni, ukutentemukila ukufuma ku kabanga lubali ukuya ku mbonshi lubali ukaba ni mpanga yakwa Gadi - iciputulwa cimo. ²⁸ Umupaka wa ku kapinda ka kukulyo uwa kwa Gadi ukatambalila ukufuma ku Tamari ukuya ku menshi ya ku Meriba Kadeshi, nokuya kufika ku kamfukumfuku ka ku Egipto, elo ukuya kuli bamba mukalamba. ²⁹ Ici ecalo umo mukale kupendwila; cikaba ebupyani ku mitundu sha kwa Israeli. Ifi efikaba ifiputulwa fyabo. Uku ekulanda kwakwa Yawe. ³⁰ Uku ekukaba ukufuma mu musumba: kukapinda ka kukuso lubali. uku kapwimwa imikono 4,500 mukulepa, ³¹ ku kaba impongolo shitatu, sha inikwa pa mitunda ya mu Israeli: impongolo imo kuli Reuben, impongolo imo kuli Yuda, kabili impongolo imo kuli Lebi. ³² Ku kabanga lubali, kapimwa imikono 4,500 mu kulepa, ku kaba impongolo shitatu: Impongolo imo kuli Yosefe, impongolo imo kuli Benjamini, kabili impongolo imo kuli Dani. ³³ Ku painda ka kukulyo lubali, ukuli imikono 4,500 mukulepa, kukaba impongolo shitatu: Impongolo imo kuli Simeone, impongolo imo kuli Isakari, kabili impongolo imo kuli sebuluni. ³⁴ Ku mbonshi lubali, iikapimwa imikono 4,500, kukaba impongolo shitatu: Impongolo imo kuli Gadi, impongolo imo kuli Ashere, kabili impongolo imo kuli Naftali. ³⁵ Intamfu ukushinguluka umusumba ikaba imikono amakana ikumi limo na cine konse konse, ikifuma pali bulya dbushiku, ishina lya musumba likaba "Yawe ali

Zephaniah

Chapter 1

¹ Ici ecobo cakwa Yawe icaishile kuli Sefania mwana Kushi mwana Gedalia mwana Amalia mwana Hisekia, munshiku shakwa Yohua mwana Amoni, imfumu ya Yuda. ² "Nkonaulafe fyonse ifyaba pamulu wamushili-uku ekusosa kwakwa Yawe. ³ Nkonaula abantu nemana; nkonaula ifyoni fiamulwelele nenswii shamuli bamba, nkawishe mbifi. Pantu nkafita abantunse pe sonde -uku ekusosa kwa kwa Yawe. ⁴ Elo nkatambalika ukuboko kwandi pali Yudanapabekala mu Yerusalemu bonse; Nkepaya nabonse abashalapo abakwa Baali namashina yabapepo utulubi naba muli bashimapepo, ⁵ nabaniina pamitenge yang'anda bakoshinshimuna umulalo wamumulu, nabantu bapepa nokulapa kuli Yawe lelo bakolapa nakumfumu shabo. ⁶ Nkepaya nabafutacila Yawe mukumukonka, naba tamukonka nangula ukumwipushako." ⁷ Mubefe tondolo kuntanshi yakwa Yawe! pantu ubushiku bwakwa Yawe bulipaleme; Yawe alipekanya ilambo alishishisha nabo alalikile. ⁸ "Ulo ubushiku bukoisa ubwelambo lyakwa Yawe, elo nkakanda abana banakashi bamfumu nabana baume, elo nabonsefe abafwala icifwale fwale. ⁹ Pali bulya bushiku nkakanda bonse abaciluka pa bwingililo abaisusha mung'anda yakwa shikulu wabo ifimfulunganya nokufutika. ¹⁰ Kanshi mubushiku ubo -efyasosa Yawe -ai kukaba ukulila ukufuma kumpongolo yanswii, nomusowa ukufuma ku citente cacibili, elo elo nokuipolaulako kutupili. ¹¹ Mukokuwelesha, mweba koikala mucisankano ca citente, pantu bonsefe abena kenani bakolofiwa; nabonse abapima silufere bakoputaulwa. ¹² Kanshi muli iyo nshita nkafwaya fwaya mu Yerusalemu kwi lampi nokukanda bonse abaimona mufyo bakwata nakulakusosa mumitima yabo ai, Yawe tacitepo kantu palibo, cibe fisuma nangu ifibi. ¹³ Ifyuma fyabo fikafufunkaniwafe, na mayanda yabo yabe fitantala! Bakalekukula amayanda lelo tabakalekwikalamo, bakalekulima imyangashi lelo tabakale kunwako awe. ¹⁴ Ubushiku ubwakutinya ubwa kwa Yawe buli mupepi, mupepi nokwangufyanya! Ishiwi lyabushiku bwakwa Yawe bukaba kukuta kwampalume ikolila akalanda! ¹⁵ Bulya bushiku bukaba bushiku bwacipyu, kabili bushiku bwampata mpata elo bushiku bwakusampanya, bushiku bwakufitisha elo nemfinshi, bushiku

Chapter 2

bwa makumbi makumbi nokufita ukukalamba. ¹⁶ Bushiku bwantandala nokuwelesha pakulekusansa imisumba iya malinga yatali nefilwilo fitali. ¹⁷ Pantu nkoleta ukumanama pa mutundu wa muntu ,nabakalekwenda kwai ni mpofu ukufumafe ulo ba bembukile Yawe.Pantu imilopa yabo iketilwa kwai lukungu ,ne mibili yabo kwai matufi. ¹⁸ Nangufe ni silifele nangu golide yabo tayakaba komboleko kubushiku bulya ubwakububuka kwakwa Yawe .Mu mulilo wakalumwa kakwe icalo conse cikapya ,pantu akacita ukupwililika ,kwa kulungusha kubekashi ba pesonde."

Chapter 2

¹ Kolonganeni bonse mukolongane ,we luko lutakwata insoni - ² Libe icifukushi tacilaisa pali mwebo ,no bushiku bwakupumikisha ,bushiku bwabukali tabulaisa pali mwebo bwaka Yawe. ³ Mufwayeni Yawe,mwebo bonse abaicefya mwebomfwila ubutunulushi bwakwe! Fwayeni ubulungami.Fwayeni ubufuke ,nakuba mukacingililwa mubushiku bwa cipyu cakwa Yawe. ⁴ Pantu Gasa akabafe cibolya ,na Ashkeloni ukubafe icakutabeka .Bakatamfya Ashdodi akasuba pakati ka mutwe ,elo na Ekuloni ukutukulwa. ⁵ Lileni nokulakuwelesha mwebekala kululamba lwamumana,umusumba wa kelete!icebo cakwa Yawe nacikwalukila ,we kenani,impanga yaba pelishiti.Nkakonaula mpakafe mwikaba nangu umo uwakushalamo. ⁶ Kanshi ululamba lwa bemba lukasanguka ukwakucemena kuba cemi nama cinka ya mikuni. ⁷ Nakululamba lwa bemba lukaba lwabashalako mu ng'anda yakwa Yuda ,abalekucemena umukuni wabo kulya kwine.Nabantu babo bakale kuyolwela mucungulo mung'anda ya Ashkeloni ,pantu Yawe Lesa wabo akabangwa nokubafumya mubusha. ⁸ "Ndyumfwile ukusebana kwakwa Moabu nensele shabantu baka Amone isho basalula abantu bandi nokusula umupaka wabo. ⁹ Eico,ulo ndi umweo,efyasosa Yawe wa milalo,Lesa wakwa Israeli-Moabu akaba kwai ni sodoma,nabantu baku Amone kwai ni Gomora ;incende yaba kaenya ne nyimbo shamucele ,icatobeka muyayaya.Lelo abakashala mubantu bandi bakafibulaulafe,naba pusuka bamu bantu bandi bakapyanininako." ¹⁰ Ifi fikacitika kubena Moabu nakubena Amone pamulandu wacilumba cabo ,pantu balisebenye nokulaitakisha pa bantu bakwa Yawe wa milalo. ¹¹ Elo Yawe akaba wakutiinya kulibo,pantu ena akonaula tulesa twapa calo.Muntu onse akamufukamina ,kuncende konse uko ekele ,konse kululamba nefishi fyonse fya calo. ¹² Namwebo mwebena Kushi namwe mukalaswa kulupanga lwandi ; ¹³ Nokuboko kwakwa Lesa kukoma abakukapinda kakukuso nokulofya Ashuri,na Ninibe akaba uwatobekwa impanga iyakuma kwai ciswebebe. ¹⁴ Elo ifinkukuma fikaponena kulya ,inama yonse iyamu calo;ne nsela ne cinungi fikekala mu ncesshi .Akapululu kakalilila munsolokoto ;mwankole akaba pa ng'ingililo sha fiibi;nefimuti fyamu Kedari fikasamununwapo. ¹⁵ Uyu emusumba wakwanga uutakwata cikutinya,uukososa mumutima wakwe ai,"Ninebo takuli naumbi awe."Ifyo waba icakutobeka ,incende yaku yolwelapo inama.Umuntu onse uukopita akoitomona nokule kupukanishishako icifunshi cakwe.

Chapter 3

¹ Kalanda kumusumba waba tomfwa ! umusumba waba cimfulunganya uucululusha. ² Taumfwa kwishiwi lyakwa Lesa nangu kusumina kule kulungamikwa kuli Yawe . Tawacetekela muli Yawe nakuli Lesa wabo tabapalamako. ³ Ba cilolo bauko ninkalamo shikolila mukati kauko.Nabapingushi bauko mimbulu yamu cungulo iitashapo nangu cimo icakukokota ulucelo. ⁴ Bakasesema bauko bakupusaika nokule kufutika .Nabashimapepo bauko balipelwile ifya mushilo nokubifya amalango . ⁵ Yawe mulungami mukati kabo.Tacita cibi awe.Ulucelo no lucelo alangisho ubupingushi bwakwe ! Talufiswa kuluboto awe,lelo abatalungama tabaishiba insoni. ⁶ "Ndifitile inko ;ne fyamba fyafiko nafitobwa.Ndilengele nemisebo ya ciko ukubumina,pakuti takuli nangu umo uwakupitamo.Imisumba yabo yaonaulwa takuli wakwikalamo. ⁷ Nalisosele ai'cine cinefe mukontina nomba.Mukosumina ukulungamikwa nokutaputulwako ku mayanda yenu kuli fyonse napinga ukucita kuli mwebo.Lelo bakale kucelela kutampa ulucelo ukonaula imicitile yabo. ⁸ Eico kanshi ndoleleni-ekusosa kwakwa Yawe -mpaka ulo ubushiku nkeminamo mukulubulwisha. Pantu ukupinga kwandi kukolonganika inko shonse ,amabufumu,kukupongolwela bukali bwandi palibo-necifukushi conse icabukali bulepya ; pantu mumulilo wa kalumwa kandi icalo conse cikapya. ⁹ Lwena nkalulo lulimi lwabantu nabantu ,pakuti bonse bakalekukuta peshina lyakwa Yawe nokumubombela muli bu umo. ¹⁰ Ukutula kwishilya lya lyamumana wa Kushi kukafuma abampepa -abantu abantu bandi abapasangana -bakaleta ifya bupe kuli nebo. ¹¹ Muli bulya bushiku tawakalengwe insoni pafyo ucita ifyamufulo wampulkilamo,pali bulya bushiku nkafumyamo muli webo aba yumfwa,kaili tawakabwekeshepo ukuba uwatakalala palupili lwa mushilo wandi. ¹² Lelo nkashamo muli webo abafuuka naba cushi ,nabo bakaba mwishina lyakwa Yawe. ¹³ Abakashala mubena israeli tabakacite bupondamishi nangu ukusosa ubufi ,nokufitika takwakabe mutunwa twabo;pantu bena baka mema noyolola ,elo takwakabe nowakubatinya." ¹⁴ Imba ,we mwana mwanakashi Sione! welesha,we israeli. Samwa nokusangalala umutima onse ,we mwana mmwanakashi yeruasalemu. ¹⁵ Yawe alifumishepo ukukandwa kobe paliwe ; aliposele umulwani obe ! Yawe nimfumu yakwa israeli ali muliwe.Tawa katine kaili ububi! ¹⁶ Muli bulya bushiku bakasosa kuli Yerusalemu , "Witina ,sioni.yetompoka amaboko yoobe. ¹⁷ Yawe Lesa obe ali naiwe,uwakwata amaka yakukupususha.Akasekelela pali webo nokwanga ;akakubweseshu namu kutemwa kwakwe ;akabo wakwanga nokwaula ukwa nsansa. ¹⁸ Nkolonganika abalingwa ,abo abatakasangwe ku bwite bwa mitebeto ,oakuti wikalengwa insoni. ¹⁹ Mona ,ndife mupepi nokucite icilandushi paba cusha .Inshitafe iili yonse ,nkapusushe filema nokulonganika uwatamfiwa. Nkabalenga ukuba ulwa kutasha,nokwaluke nsoni shabo ukuba abalumbuka pe sonde. ²⁰ Pali bulya bushiku nkamuleta ;pali bulya bushiku nkamilonganika pamo.Nkamilenga ukuba abakulumbuka elo nokutashiwa ku bantu bapano caalo ulo nkabwesha bunkole bwenu ku menso yenu , "Efyasosa Yawe.

Matthew

Chapter 1

¹ Ibuku lya fikolwe fyakwa Yesu Kristu, mwana David, mwana Abrahamu. ² Abrahamu mwana Isaka, Isaka wish kwa Yakobo, na Yakobo wish wakwa Yuda na ba wab. ³ Yuda ali wish wakwa sela muli Tama, pelese wish wakwa hesilon no kesilon wish wakwa Ramu. ⁴ Ramu ali wish wakwa Aminadabu, Aminadabu wish wakwa Nashoni, na nashoni wish wakwa salmone. ⁵ Salmoni ali wish wakwa bowas muli Rahabu, Bowas wish wakwa obeti muli Ruti obeti wish wakwa yose. ⁶ Yese a wish wakwa Dauti imfumu, davidi ali wish wakwa Solomoni mu mukashi wakwa uria. ⁷ solomoni wish wakwa Rehoamu, Rehoamu wisi wakwa Abiya, Abiya wish wakwa asa. ⁸ Asa ali wish wakwa Yehoshati, yehoshat wish wakwa yolamu, Yotum icikolwe cakwa Uzza. ⁹ Uzzia ali wish wakwa Yotamu, Yotamu wish wakwa Ahasi wish wakwa hesekia. ¹⁰ Heseikia ali wish wakwa Manasse, manasse wish wakwa amoni, Amoni wish wakwa Yosia. ¹¹ Yosia ali ishi icikolwe cakwa Yechonia naba wabo panshita yakubwekeshiwamo ku babilon. ¹² Panuma yakubwekeshiwamo ku Babiloni, Yechonia ali wish wakwa Shealtiel, Shealtiel ali icikolwe cakwa Zelubabelo. ¹³ Zelubabelo ali wish wakwa Awishi wakwa Abiudidi, Abidiad ali wish wakwa Eliakimu, na Eliakimu wish wakwa Asor. ¹⁴ Asor ali wish wakwa Sadoki, Sadoki wish wakwa Akimu, na Akimu ali Wishi wakwa eliudi. ¹⁵ Eliudi ali wish wakwa Eleasar, Eleasar wish wakwa WMattani, na matthani wish wakwa yakobo. ¹⁶ Yakobo ali wish wakwa Yusufu umulume wakwa maria muntu Yesu afyalilwe, uwitwa kristu. ¹⁷ Inkulo shonse ukufuma kuli Abrahamu ukufika kuli David yali inkulo ikumi imo na ine, ukufuma pali David nokubweseshiwamo ku babilo inkulo ikumi imo na ine, elyo ukufuma kwa kubweseshiwamo naku babiloni no kufika pali Kristu ikumi limo na ine. ¹⁸ Ukufyalwa kwakwa Yesu Kristu kwacitilwe mul uyu musango. Nyin, Maria alikobekelwe kuli Yusufu, nomba libe tabalaba pamo, alisangilwe ukuba ne fumo lya kwa mupashi wamushilo. ¹⁹ Nomba Yusufu, umulume wakwe, ali muntu wabulungami kabili talengwa ukumusebanya palwalala, eico alipangile ukumuleka ubumfisololo. ²⁰ Ilyo aletontonkanya pali ifi fintu malaika wakwa shikulu amonekele kuliye muciloto ,nokulanda, "Yusufu mwana davidi, witina ukubula Maria ngo mukashi obe, pantu umo uwimitwe muli ye emitwe kuli mupashi wamushilo. ²¹ Akakwata umwana umwaume, kabili ukamwita ishina lyakwe Yesu, ico akapususha abantu bakwe ku masambi yabo." ²² Ifi fyonse fyacitike akufikilisha ifya landile shikulu ukupitila muli kasesema, nokutila, ²³ "Moneni, nacingu akemita no kukwata umwana umwaume, kabili bakamwita Immanueli,"-Icalepilibwila Lesa naifwe" ²⁴ Yusufu aima ukufuma mutulo no kucita nge fyo ba malaika ba kwa shikulu ba mukonkomeshe,kabili amusendele ngo mukashi wakwe. ²⁵ Nomba tamwiishibe mpaka nokufyala umwana umwaume. Elyo amwitile ishina lyakwe Yesu.

Chapter 2

¹ Panuma yakufyalwa kwa kwa yesu mu Betelemu wamu Yudaya munshiku ilyo Herod imfumu alikuteka ,abamano balishile mu yelusalemu bafumine kukabanga basosele ai. ² "Nikwisa ali uufyelwe ngemfumu yaba Yuda? Twa cimona ulutanda lwakwe kabili twishile mukumupepa." ³ Ilyo Herod imfumu aumfwile ifi, calimusakamikile, elo na Yelusalemu capamo nakwe. ⁴ Herod alikutile bashimapepo bakalamba nabakalemba, babantu, elo alibepwishe," Nikwisa ali Yesu uufyelwe." ⁵ Basosele kuli ena ai," Nimubetelemu wa mu Yuda, pantu ici ecasobelwe naba kasesema. ⁶ Lelo webo, we betelemu wamu Yuda mucitungu caba yuda, tawaba uwacepa pashamfumu shamu Yuda pantu muli webo mukesakufuma umo uukesa kuteka uyo uukesakucema abantu bandi Israeli. ⁷ Elo Herod munkama alikutile abaume abasambilila alibepwishe icine ninshita nshi ulutanda lwamonekele. ⁸ Alibatumine ku Betelemy, asosele ai" kabuyeni elo mukafwaye bwino bwino umwana uufyelwe. Nga mwamusanga mukandetele icishinka pakweba ai nanebo nkese kukwumupepa." ⁹ Panuma ulya baumfwile ku mfumu, nabo baliile munshila yabo, elo ulutanda lwaiminina ukwabulo kusela apali umwana. ¹⁰ Elo baloleshe ulutanda, balisansamukile nesansa ishing. ¹¹ Balingile mung'anda elo balimwene umwana elo na Maliya inyina wakwe Balifukeme panshi elo balimupepele Baliswile ifyabupe fyabo elo bapele kuli ena icabupe ca ngolide ifya nunkila bwino, elo ne nsalu yabuta. ¹² Lesa alibebele muciloto ukweba ai babwelela kuli Herod, elo babwelele kucalo cabo munshila inankwe. ¹³ Panuma ilyo babwekelemo, malaika wakwa Lesa alimonekele kuli Yosefe muciloto asosele ai," ima, senda umwana elo nanyina, elo ubutukile ku injpito ukukekale kuli ukusuka nakwebe, pantu Herod akofwaya umwana kukumwipaya. ¹⁴ Bulya bwine bushiku Yosefe alimine elo alisendele umwana elo nanyina baile ku Egiptito. ¹⁵ Alikele kulya mpaka Herod alifwile neco cafikilishe ica soselewe na shikulu ukupitila m,uli bakasesema bakwe ukweba ai, ukufuma mu Egiptito nakutile umwana wandi ¹⁶ Ilyo Herod amwene ukweba ai natumpikwa kubaume abasambilile, alikalipile Alitumine elo nokwipaya utwana utwaume utwali mo Betelemu elo namu citungu conse abakwete imyaka yakufyalwa ibili ukubwela panshi ukulinga nenshita bamwebelepo kubasambilile. ¹⁷ Elo califikileshe icasosele kasesema Yereimia, icakweba ai," ¹⁸ ishiwi lyalyumfwikile mu Ramah, ukulila elo nokullosha ukukulu Rachel alelila umwana wakwe, elo alikene nokumutalika, pantu tabali nao nakabili ¹⁹ Ilyo Herod afwile, "moneni umungeli wakwa shikulu alimonekele muciloto kuli Yosefe mu Egiptito elo asosele ai," ²⁰ "Ima elo usenda umwanabo elo nanyina bali bwekele naku citungu Israeli ico balya balefwaya ukulofya umweo wamwana balifwile bonse." ²¹ Yosefe alimine ,asendele umwana elo na nyina, elo baishile kumpaya Israeli." ²² Lelo ilyo aumfwile ukweba ai Archelaus atekela mu Yuda mu citungu cakwa wish herod, alyumfwile umwenso wakubwekelamo kulya panuma Lesa alimusokele muxiloto, aliile kumpanga ya Galilee. ²³ Elo aileikala muncende uyaleitwa Nazareti. cafikilishe icasoselwe

Chapter 3

ukupitila muli bakasesema, ukweba ai bakamwita umwina Nazarene

Chapter 3

¹ Munshiku shilya Yoani kabatisha alishile alekushimika mumatololo yamu Yudea alelanda ati, ² "Lapileni, pantu ubufumu bwamumulu bulipaleme." ³ Pantu uyu euyu balekulandapo kuli Esaya kasesema, ati, "Iswiwi lya umo likobilikisha mumatololo, 'Pekanyeni inshila yakwa Shikulu, pangeni ne inshil iyakololoka.'" ⁴ Lelo Yoani alikufwala amasako yapanga maline lamba lya mpapa mumusana wakwe. Ifilyo fyakwe fyali ni makanta elo no buci bwa mumpanga. ⁵ Elyo Yerusalem, Yudea onse, kabili necitungu conse icashingulukile umumana wa Yordan batile kuli ena. ⁶ Balibatishiwe kulio mumumana wa Yordani, pakwebelelwa amasambi. ⁷ Lelo ilyo amwene abengi abamubafarise na ba Saduki baleisa kuli o mukubatishiwa, alibelele ati, "'Mwebana ba nsoka mwe, ninani amisopeshe ukutina ubukali ubukoisa?' ⁸ Mutwale ifisabo fyalikulingana no kulapila no kulapila. ⁹ Mwilakutontonkanya no kulanda muntu mubebelele ati, 'Tulikwete Abramu nga tata! pantu ukulanda ukolanda kuli mwe ati, Lesa alikwete amaka yakusumbula abana bakwa Abramu ukufuma ku mabwe. ¹⁰ Kale kale isembe lilibikilwe pamishila yafiti. Eico iciti conse icishakatwale ifisabo ifyabune bakafitema no kufiposa mumulilo. ¹¹ Nkomibatisha kumenshi pakusebelelwa. Lelo uyu ukoisa panuma yandi alikwete amaka ukucila ine, kabili ntingile kuputa indyato shakwe. Akamibatisha ku mupashi amushilo elo na kumulilo. ¹² Ulupe lwakwelelapo ali nalo muminwe yakwe, akafuya ifipapa fyangano mu musolo no kukolonganika ing'ano mung'anda yakusungilamo. Lelo akoca imisungu mumulilo ifikafumishiwemo.'" ¹³ Elo Yesu afumine ku Galileya nokuya ku mumana wa Yordani mukubatishiwa kuli Yoani. ¹⁴ Lelo Yoani alikonkenyepo ukumulesha ukuti, Nebo nine nkobatishiwa kuli we, lelo niwe waisa kuli ne?" ¹⁵ Yesu alimwasukile no kulanda ati, "Uciminishe ililine, pantu cililungeme kuli fwebo ukufikilisha ubulungami bonse." Elo Yoani amusuminishe. ¹⁶ Panuma yakubatishiwa, Yesu aliminine ukufuma mu menshi palya pane, kabili lolesheni imyulu yalisukile kuli yee. Alimwene no mupashi wakwa Lesa ukoika kwati ni kunda kabili nokwisa pali yee. ¹⁷ Moneni Ishiwi lyalishile ukufuma mumakumbi nokulanda ati, "Uyu emwana wandi. uo natemwisha, eo nsekelelamo."

Chapter 4

¹ Elo Yesu asendelwe nomushi mumatololo kukutunkwa na ciwa. ² Ulo alekele ukulya panshinku amakumi yane akasba no bushiku, ali nensala. ³ Awe katunka alishile no kulanda kuli yee, "ngoli umwana wakwa Lesa, eeba aya mabwe yasanguke umukate. ⁴ Lelo Yesu ayasukila elo alanda kuli yee," calilembwe, 'umuntu tekalila kumukate epela, kano kwishiwi lyonse uafuma mukanwa kakwa Lesa.'" ⁵ Elyo ciwa amupitile kumusumba wamushilo no kumutwala pamulu wetempele, ⁶ elo alanda kuli yee, "ngoli mwana Lesa, uipose panshi we mwine, pantu calilembwa aciti, 'Ena akeba bamalaika bakwe ukukubaka webo, elo.' bakakwinya muminwe yabo, pakutula webo taupunwine ulukasa kwibwe.'" ⁷ Yesu alandile kuli yee, "Nakabili calilembwa, 'wilakwisha imfumu Lesa obe.'" ⁸ Nakabili, ciwa amupitile palupili ulutali elo amulangisha amabufumu yonse aya mu calo no bukata bwayako. ⁹ Elo alanda kuli yee, "Ifi fyonse ifi fintu nkokupa, ngawaiponya panshi no nkupepa nebo." ¹⁰ Awe Yesu alandile kuli ye e ati, "Kabuye fuma pano we ciwa! Pantu calilembwa ati, 'uli no kupepa imfumu Lesa obe elo no kumubmbela ena. ¹¹ Awe na ciwa alimushile, nomba moneni, bamalaika balishile no kumubombela ena. ¹² Lelo Yesu aumfwe ati, Yoani balimwikete, aile mu Galile. ¹³ Ena afumine ku Nazareti nokuya kwikala mu Kapenamu uwali pambali ya bamba wa Galile mu mpanga yakwa Zebuloni na Nafutali. ¹⁴ Ifi fyacitikile pakufikilisha fyalandile Esaya kasesema. ¹⁵ Impanga yakwa Zebuloni ne mpanga yakwa Nafutali, ukulola kuli bamba kwishilya iya Yodani! ¹⁶ Abantu abaikele mumfifi balimwene, ulubuto lukalamba, nabo abaikele mupaga namu finshinwa fyamfwa, palibo ulubuto lwalibasanikil ¹⁷ Ukufuma panshita ilya Yesu atampile ukushimikila nokulanda, "lapileni, pantu ubufumu bwamumulu bukoisa mupepi. ¹⁸ Awe ena alikwenda mumbai ya bamba wa Galile abwene indume shibili, Simoni uwalikwitwa Petelo, na Andereya ndume Yakwe baletya isumbu mumenshi, ico bali bashila. ¹⁹ Yesu alandile kulibo ati, "Iseni, nkokeni, elo ndemicita abalondo ba bantu." ²⁰ Ilyo line bashile amasumbu nokumukonka. ²¹ Awe Yesu ulo aleyenda ena abwene indume shimbi shibili, Yakobo mwana Zebede, na Yoani ndume yakwe. nabo bali mubwato na Zebede wishi wabo bakolunda amasumbu yabo. Ena alibelele, ²² nabo ulolwine bashile ubwato elo na wishi nokumukonka. ²³ Yesu aleendauka monse mu Galile, alefunda mumasungoga yabo, alikubila mbilansuma yabufumu no kuposha amalwele yamisango yonse nabalwele abali mubantu. ²⁴ Ululumbi pali yee lwakumene monse mu Syria, na bantu baleleta kuli yee abo bonse abacula ukufuma kumalwele yapusana elo no kukalipwa nabo abali ne ngulu, nafunta, elo nababulebe. Yesu ali posha. ²⁵ Amabumba ayakuku yalimokonkele ukufuma ku Galile, ku Decapolis, na ku Yudea, noku bushilya bwa Yodani.

Chapter 5

¹ Nomba elyo Yesu amwene ibumba, aile kunina ulupili, elo aikeleko abasambi balishile kuli ena. ² Aliswile akanwa elo nakubeba, ukweba ai, ³ "Balishuka abapina mumitima, pantu ubufuma bwakumulu bwabo. ⁴ Balishuka abaloosa pantu bakayo ukutalalikwa. ⁵ Balishuka abamutembo, pantu bakayo ukupwana icalo. ⁶ Balishuka abansala elo ne cilaka cakutita ubulungami. pantu bakesushuwamo. ⁷ Balishuka abaluse, pantu nabo bakaya ukubelelwa uluse. ⁸ Balishuka abatambala imiyima, pantu bakayo ukumona Lesa. ⁹ Balishuka abalenga umutende, pantu bakayo ukwitwa abana bakwa Lesa. ¹⁰

Balishuka abapakaswa pa mulandu bwakuyo ukufwaya, ubulungami pantu ubufumu bwa mumulu bwabo kuyo ukuba ubwabo ¹¹ "Mwalishuka elyo abantu bamu pontela kabili elo bamupakasa nokusasa ifya misango yabubifi pali mwebo pamulandu waine. ¹² Sasamukeni nokwanga , pantu icilambu cenu cikalamba mumulu muli iyi inshla abantu bakapakasa ba kasesema abaikala pantanshi yenu. ¹³ "Nimwe mucele we sonde, lelo umucelele ngawa sunduka, kuti waloweshiwa nshi? Tacakaye ukuwamina kuli fimbi kanofe ukuposa elo nabantu banyantaulapo amakasa. ¹⁴ Nimwe lubuto lwa caalo umusumba uwasaushikwa pakupili twawinga fisama . ¹⁵ Naungula kuti kwaba umuntu uwinga sanika ilampi lyakwe elo nikulibika mumuseke, lelo kuteka pacakutekapo inyali, nokubengeshima kumuntu onse munga'nda. ¹⁶ Leka ulubuto lobe luye ukusanika ku bantu pakweba ai bamone ificitwa fyobe ifisuma elo kabili basumbule na wiso uwaba mwiulu ¹⁷ "Meiesha ukutontonkanya ai naisa ukonaula amafunde nangu baka sesema ntaisa mukubonaula, lelo ukufikilisha. ¹⁸ Pantu mucishinka nasosa kuli mwebo ai mpaka imyulu elo ne sonde fikapite tali cilembo cacepesha nangula iciputulwa ca cilembo ica cepesha icikaba munshila icikapita kwifunde , mpaka fyonse fyonse fikafikilishiwe. ¹⁹ Eico kanshi uyo onse uwalufyanapo limo pali aya amafunde elo alakufunda nabantu ukucita ifyo fine aketwa uwacepesha mubufumu bwa mumulu lelo uyo onse uwa yasunga elo kabili alafunda akwetwa umukalamba mubufumu bwa mumulu. ²⁰ Pantu nkososa kuli mwebo ukweba ai kanofe ubulungami bwenu bwacila ubwaba Farise naba kafundisha tamwakaye kuba munshila yakwingililapo mu bufumu bwamumulu. ²¹ "Mwalyumfwile ukweba ai calyebelwe kuli bena kunshiku shakale , " Ai mwilakwipaya ,; elo ; uyo onse uwaipaya akatwalwa ku bupingushi; ²² Lelo nkososa kuli mwebo ai, onse uwapata munina akatwalwa kuba pingushi ; elo uuli onse uukasosa kuli munyina ; wecipumbu ca muntu aka yo ukutwalwa kucilye cikalamba; elo onse uusosa ai ; we cipuba we akaposwa mumulilo wa geyena ²³ Eico kanshi nga ulepela ilambo pa cipailo elo waibukisha ukweba ai tamumfwana na munyina, ²⁴ Tule icabupe cobe kuntanshi ya cipailo elo nokuya munshila yobe ngale muye mu wikishanye namu nyina , elo kabili waisa elo pela icabupe cobe. ²⁵ Mumfwane bwino bwino no mulwani obe ilyo mukoisa ku cilye nangu mumfwane epali ukuboko kwakwe kwa kutwala kuli bakaputulawa milandu , elo nakaputula wamilandu nao akutwala kuli kapokola elo kabili limbi kuti mwaposwa mu cifungo ²⁶ Mucine nkomweba ai, tawakaye kufuma mo mpakafye ukapwishishishe uku lipila imisha ukufuta nakandalama kakupelekeshako. ²⁷ "Mwalilyumfwile ukweba ai calisoselwe, wilakucita bucende. ²⁸ Lelo nkolanda kuli mwebo nai na onse fye uwatontomesha amanso ya kwe pa mwanakashi ninshi nacita ubucende naende mumucima wakwe ²⁹ Nga cakweba ai ilinso lyobe ilya ku kulyo lyakulenga wapunuka lilobole elo nokuposa elo kabili nokuliposa ukutali naiwe pntu caliwamishapo ukulufya icilundwa cimo ukucila umubili onse ukuposwa mu geyena ³⁰ Nga cakuti ukuboko kobe ukwaku kulyo kwa kulenga ukupuuka kuputuleko elo nokukuposa. uku tali naiwe pantu caliwamapo umo alufya icilundwa ukucila umubili onse ukuposwa mu geyena. ³¹ Calisoselwe nakabili ai ,; uyo onse uukofwaya ukutamfya umukashi lekeni amupele icipepa cakumutamfishapo. ³² lelo nkososa kuli mwebo ai onse uwatamfya umunkashi wakwe, manofye pamulandu wabucende a, amucita ukuba impulumushi onse uwamupa panuma yakumutamfya acita ubucende. ³³ "Nakabili mwalyumfwile calisoselwe kunshiku shakale mwilakulapa milapo yabufi lelo uli nokucita ico walapa kuli shikulu. ³⁴ Lelo nkososa kuli mwebo mwila kulapa milapo nangulafe nikumulu, pantu eclipuna cabufumu' ³⁵ Nangulafe nipesonde , pantu engantilo yamakasa yakwa nangu nimu Yelusalemu Pantu e musumba wamfumu shikalamba. ³⁶ Nangulafe kulapa pamutwe obe pantu tekuti upangepo umushishi nangu umo uwa fiita nangu uwabuta. ³⁷ Lelo imilandile yobe ngani ,; Ee, ee, ' nangu Awe , awe.' conse icacila pali ifi ninshi fyafuma kububi. ³⁸ "Mwalyumfwa ukweba ai cali soselwe, ' ilinso paliso, elo ilino pa lino.' ³⁹ Lelo nkosa kuli mwebo, mwilakulwishanya nomuntu mubi nga cakweba ai, uuli onse amuma ulupi ku matobo ku kulyo mu mupilibwile na lubali lumbi . ⁴⁰ Nga umo ale fwaya ukukutwala ku ilandu elo alefwaya ukupoka umwingila leka uyo umuntu asende ne laya lyobe. ⁴¹ Umonga akweba ukuya nankwe umulandu umo, kabiye naena imilandu ibili. ⁴² Pela ku uli onse uwakulomba ulo ulofwaya ukuti umwashime icintu wimutana. ⁴³ "Mwalyumfwa ai cali soselwe, umfwile ukutemwa mwina mupalamano elo nokupata umulwani obe. ⁴⁴ Lelo nkososa kuli mwebo mukotemwa abalwani benu elo nokupepelako abo abamipakasa. ⁴⁵ Pakweba ai mube abana bakwa Lesa uyo uwaba mumulu. Pantu eulenga akasuba ukusanika pababifi elo napa basuma ,elo nokulokesha imfula pabalungama napabashalungama. ⁴⁶ Pantu nga cakweba ai watemwafe abakutemwa , kuti wapoka shani icilambu ? bushe ifi tefyo naba kasonkesha wamisonko bacita? ⁴⁷ Nga upashafe bamunina beka bushe ucita shani icacilapo kuli bambi bushe tali nabena fyalo efyo bacita. ⁴⁸ Eico kanshi mube abapwililika ngefyo wishinwe wamumulu apwililika

Chapter 6

¹ "Moneni ukweba ai mwilakucitila ubulungami pacinso cabantu pakweba ai bamimone , nge nifyo tamwakayo ukupoka icilambu kwa wishinwe uwaba kumulu. ² Eico nga wapela umulanda , wi ananya pacinso cobe ngefyo bamumi munda bacita muma sinagoga elo namu tumishi , pakweba ai bakayo ukusumbula abantu mucine nkososa kuli mwebo balipokelela icilambu icituntulu ³ Lelo ngawapela umulanda, wileka ukuboko kwa kukuso kwishibe ifyo ukuboko kwakukulyo. ⁴ Pakweba ai umulanda apelwe mubumfi solo, Elo wishinwe uumona ifyankama akayo ukukulambula. ⁵ "Elo ukopepa , wikaba nga abena fyalo , pantu bena balitemwa ukwiminina elo nokupepela muma Sinagoga elo namu matungi yamutumishi pakweba ai babamone ku bantu . Mucine nkososa kuli mwebo , bali pokelela icilambu. ⁶ lelo imwe , elo mukopepa, ingila mu muputule wa mukati . Idala kucibi elo ukopepa kuli wiso , uwaba muukama rlo wishinwe uumona ifya munkama akaya kumilambula. ⁷ Nga ukopepa, wilakubwekesha po amashiwiwamo yene nge ficita abasha ishiba Lesa, pantu bena batontonkanya ai mukufusha kwa mashiwi aya kupepa emo omfwila. ⁸ Eico kanshi mwiba nga

beni , pantu wishinwe alishiba ifyo mukobila nelyofye tamulalomba. ⁹ Eco pepani ngefi 'Mwe Tata wa mumulu nalicindikwe ishina lyobe ngelya kushila. ¹⁰ Ubufumu bobe bwise ubufwayo bobe bucitwe pano caalo nga mumulu. ¹¹ Utupele icaakulya cesu icanshiku shonse. ¹² utubeleleko uluse kufyo tukubifya ngefyo naifwe tubelela uluse abantu abatulufyanya. ¹³ Mwileka tuwile mumatunko lelo tupususheni ku fiibi. ¹⁴ Pantu ngefyo mwelela aba mibifya na wishomwe wakumulu akoya uku mi belela uluse. ¹⁵ Lelo ngata uko elela aba kubifya nobe wine wiso wakumulu takaye kukubelela uluse pabubifi bwenu. ¹⁶ "Ulo mukofunga , mulakukwata ifinso fyabulanda ngefyo abena fyalo bacita, pantu balaifulunganya ifinso fwabo pakweba ai bamoneke kubantu nga abakofunga mucine nkososa kuli mwebo bali pokelela icilambu icakwanina. ¹⁷ Lelo iwe ulo ukofunga , suba umutwe obe elo kabili wamya ne cinso cobe. ¹⁸ Pakweba ai wiyo ukumoneka ku bantu ai ukufunga , lelo kuli wiso uwa munkama, elo wiso uumona ifya mubumfisololo akaya kukulambula ¹⁹ "Elo kabili mwila kututila fyuma fyenu panwe sonde, epo indalawa ne fishishi finganula, apo aba pupu bengesa baonula elo no kwiba. ²⁰ Icakweba ai mwasangila ifyuma fyenu mu lwelele uko ububeshi nangulafe nindalawa shishingonula , elo umo abapupu teti bengile elo kabili nokwiba. ²¹ Pantu ukuli icuma ekuli nomutima obe. ²² icisaniko camubili obe . Eico kanso iliinso lyobe ngalisuma, umubili onse walisalamo ulubuto. ²³ Lelo iliinso lyobe ngalibi , umubili obe onse mwaisulafe imfifi Eico kanshi ulubuto lwaba muli mwebo nga lwaba ni mfifi, lyo temfifi yaci pesha amano! ²⁴ Takuli uwingayo ukubombela imfumu shibili , pantu afwile apatapo imo elo nokutemwapo imo, nangu akanapo imo elo kabili nokuya kuibiye . Teti ubombelesale ne cuuma. ²⁵ Eico kanshi nkososa kuli mwebo mwisakami kwa pabwikashi bwenu ifyo mukanwa nangula umubili wenu ifyo ukafwalya elo kasili no mubili ukucila ofyafwala? ²⁶ Lolesha patuni twamulwelele tatulima nangu ukusombola nangu ukulonga mubutala lelo wishinwe wakumulu atulisha .Tamwacilapo ubukankala ukutucila ifyo twaba? ²⁷ Nani pali ba imwe nangu engasakamikwa engalundako insa imo kubumi bwakwe? ²⁸ Nindo mwalasakamikwapa fyakukwala ? Tontonkanyeni pa maluba yamumpanga ifyo fikula tayabomba, elo nangu ukupikula insalu. ²⁹ Nomba nasosa kuli mwebo nangula line solomoni ali umukankala,Tatalile afwalapo insalu ishayemba nga aya amaluba ³⁰ Apo Lesa alafwika ifyeni fyamu mpanga aya kweba ai yalipolelo elo kabili mailo bayaposa mu mulilo mwai mwebo nimwe engafilwa ukufwika, mweba citetekelo icinono ³¹ Eico kanshi mwisakamikwa no kupepa ai , Nindo nkalya? nangu Nindo nkanwa? nangu! fwaku fwala nshi mukafwala? ³² Pantu abena fyalo balafwailikisha ifintu ,elo kabili na wishi nwe wamumulu alishiba ukweba ai mulafifwaya. ³³ Eico kanshi mwilakusakamikwa pabushiku bwa mailo, pantu ubwa mailo nabo bukaisakamana ubwine . ³⁴ cila bushiku bwaliba no bubifi bwaiko.

Chapter 7

¹ Wilakupingula, elo naiwe ninshi wikapingulwa. ² Pantu ukupingula upingula, emo nobe ukayo ukupingwila, elo necipimo, ubomfya naiwe eco bakayo ukubomfya, cikapiminwa kuli weba. ³ Nindo ulolekesha pakasanga kali mwi iilinso lyakwa munonko lelo taulemona akasanga kali mu liinso lyobe? ⁴ Kuti wasosa shani kuli munonko, 'Leka mfunye akasanga kali mu linso lyobe; elo ninshi taufunisha akali muli weba? ⁵ Imwe bamumi munda! Balilenipo ukufunya akali mu linso lyenu, elo walamona bwino pakufunya akali mu linso lya munobe. ⁶ Tekweshakupela ica mushilo kumbwa, elo mwilakuposela inkumba ubulungu bwenu. kuli limbi shanyataula ku makasa, elo nokumwalukila elo nukumuputaula mutumpimfya. ⁷ "Ipusha, elo cikapelwa kuli weba, fwaya, elo cikasangwa. konkosha, elo ukayo ukwiswilwa. ⁸ Pantu onse uwipusha, alapelwa; onse uufwaya , alasanga, ku muntu uukonkosha aleswilwa. ⁹ Nangu nani pali mwebo, nga cakuti umwana wakwe alomba umukate, amupela ilibwe? ¹⁰ Nangu amwipusha isabi, amupela insoka? ¹¹ Eico kanshi, nga cakuti imwe mwebabi mwalishiba ifisuma ifyakupela abana benu, nga nebo ne wishinwe wa mumulu teci ficilepo ukupela ifisuma kuli abo abalomba? ¹² Eico kanshi, conse icintu ulefwaya abantu bakucitile, ufwile naiwe ukucita kuli beni, panti ili lifunde elo no busesemo. ¹³ "Pitileni pa mpongolo yakamfye-mfye. Pantu inshila iya kupabuka elo iikulu ninshila iitwala kufya cingilisha, elo kabili balifula abantu abaya kuli iyi nshila. ¹⁴ Lelo ii impongolo yakamfye-mfye ne nshila yalyafya iitwala ku mweo, elo kaili banono abaisanga. ¹⁵ "Cenjeleni kuli bashimapepo babbuhi, abesa kuli mwebo nge mpanga lelo mucine mumbulu. ¹⁶ Kufisabo fyabo eko mukabeshibila, Bushe abantu basaba imyangashi ku myunga nangu amakunyu ku nkololo? ¹⁷ Mu musango umo wine, umuti uusuma onse utwala ifisabo ifisuma, lelo umuti uubi utwala ifisabo ifibi. ¹⁸ Umuti uusuma tekuti utwale ifisabo ifibi, nangulafe umuti uubi ukutwala ifisabo ifisuma. ¹⁹ Umuti onse uushitwala ifisabo ifisuma ukutemwa nokuputaulwamo elo noku uposa mu mulilo. ²⁰ Eico nomba, mukabeshibila kufisabo fyabo. ²¹ Tali onse uusosa kuli nebo, 'Shikulu, Shikulu; uukayo ukwingila mubufumu bwa mumulu, lelo ni uyo onse uucita ubufwayo bwakwa tata wa mumulu. ²² Abantu abengi bakasosa kuli nebo pali ubo bushiku, 'Shikulu, shikulu, tatwalekusesemena mwishina lyobe, mwishina lyobe twalekutamfya ifiwa, elo namwishina lyobe twalicitile ifipapusho?' ²³ Elo nanebo kabebelapo ai, 'Ntamishiba! Ntalukeni, apa mwebatoba mafunde!' ²⁴ "Eico kanshi, uuli onse uukoumfwa kumashiwi yandi elo nokuyabela akaba ngo wamano uwakulile inganda yakwe palibwe. ²⁵ Imfula yaliponene, ilyenshi lyalishile, nomwela walipupile elo nokupoma pali ilya nganda, lelo teyakupona iyo, pantu yasangilwe palibwe. ²⁶ Lelo uyo onse uuleumfwa kuli aya amashiwi lelo akana ukuyabela akaba ngo muntu umupumbu uwailekula inganda yakwe pa mushi. ²⁷ Imfula yaliponene, ilyenshi lyalishile, elo nomwela walipupile elo no kupuma pa nganda, elo yaponene, elo nokonaikilila ukupwililika . ²⁸ Caishile kuba icakuti ilyo Yesu apwile ukusosa aya amashiwi, ibumba lyali pampwike ku kufunda kwakwe. ²⁹ Pantu ena alekufunda ngo wakwata amaka, elo tayali ngeya mafunde.

Chapter 8

¹ Ulo Yesu atentemukile kutumpili, ibumba ilikalamba lyali mukonkele. ² Moneni, uwafibashi alishile kuli ena elo nokufukama pantanshi yakwe, asose, "Shikulu, nga kukofwaya kuti mwangwamya." ³ Yesu atambalwile ukuboko elo amwikata, ebele, "Nkofwaya. Wamishiwa." Apopene waliwamishiwe kufibashi fyakwe. ⁴ Yesu asosele kuli ena, "Mona ukweba ai wisosapo necimo ku muntu. Kabiye munshila yobe, kailange kuli bashimapepo, elo upele icabupe ico Mose amukonkomeshe, ngo bunte kuli bena." ⁵ Elo akoisa Mukapenaumu, umukalamba wafita aishile kuli ena, ukumupapata. ⁶ Elo alekusosa, "Shikulu, umubomfi wandi alilwala ubulebe elo kabili alacula nga nshi." ⁷ Elo Yesu asosele kuli ena, "Nkoisa ku kumuposha." ⁸ Umukalamba wafita ayasukile nokusosa ai, "Shikulu, ntalingile uwa kweba ai mwingile mu mutenge wandi, Sosafye ishiwi lyobe no mubomfi wandi akopola. ⁹ Pantu naine nalikwata abanteeka abamaka, elo naine nalikwata abashilika ebo nteka. Nasosa kuli uyu, 'Kabiye, 'elo aile elo nakuli umbi, 'alishile, 'elo aishile, elo nakumubomfi wandi, 'Cita ici, 'elo acita ici." ¹⁰ Elo Yesu aposeshe ifi, alisansamwike no kusosa kusale kumukonka, "Mu cine nkososa kuli mwebi, ntasangapo uwacitetekelo ngeci mu Israeli. ¹¹ Nkomweba, abengi bakayo ukwisa ukufuma ku kabanga nakumasamba, elo bakesa kwikala petebulo na Abrahamu, Isaki elo na Yakobo, mubufumu bwa mumulu." ¹² Lelo abana babufumu bakaposwa pamfimi uko uko bakalalila elo kabili nokusumanya ameno ¹³ Yesu asosele kumukalamba wafita, "Kabiye! Ngefyo utetekele, pakweba ai cititwe kuli iwe." Elo kabili nomubomfi wakwe alipolele pali ilya ine nshita. ¹⁴ Elo Yesu aile kwingila munganda yakwa Petelo, amwene banafyala bakwa Petelo nabalwala impepo. ¹⁵ Yesu alikete kuminwe yabo, elo palya pene impepo yaluba nepe yaingila. Elo aimine ukwambako ukumupekanisha. ¹⁶ Elyofe icungulo cafikile, abantu baletete abatebelelwe nefiwa. Alitamfishe imipashi ku cebo elo nokuposha bonse abalwele. ¹⁷ Ici cali cakufikilishiwa kufya sesemwe kuli kasesema, Isaya aosele, "Alibul amacushi yesu nokusenda ubulwele bwesu." ¹⁸ Nomba ilyo Yesu amwene ibumba lyamushingulukile apele ifipope fya kwabukila lubali lumbi ku Galile. ¹⁹ Elo kafundisha wamafunde aishile kuli ena elo asosa ai, "Kafundisha, nkomunkonka konse uko mukoya." ²⁰ Yesu alisosele kuli ena ai, "Bamumbwe balikwata imimba, elo kabili ne fyuni fya mulwelele nafyo fyalikwata ifisansala, lelo umwana wa muntu takwata napakusaila umutwe." ²¹ Naumbi pabasambi asosele kuli ena, "Shikulu, nsuminisheni nkoya nkashike tata." ²² Lelo Yesu asosele kuli ena, "Nkonka, elo leka ifyafwa fishikwe ifyafwa fibiye." ²³ Elo Yesu aikile mu bwange, abasambi bakwe balimukonkele. ²⁴ Moneni, kwalimine icimwela icikalamba pali bamba, icakuti ubwange cikanga babufimbe ku mabimbi. Lelo Yesu alisendeme. ²⁵ Abasambi balishile kuli ena elo bamubusha, bakososa ai, "Tupusushe, Shikulu; twalaloba!" ²⁶ Yesu asosele kuli bena, "Nindo mwaumfwila umwenso, imwe mweba citetekelo cinono?" ²⁷ Elo abukile elo kabili akalipile umwela na bamba. Elo kabili nao walishilike. ²⁸ Ulo Yesu aishile ku lubali lumbi ku calo ca Gadala, abantu babili abatebelelwe nefibanda bamukumanya. Balekufuma mumanda elo bali nemipashi iyikali nganshi, icakweba ai takwali nangula umo uwalepita kuli iyi nshila. ²⁹ Moneni, balilile elo nokusosa ai, "Nindo ukofwaya tucite kuli iwe, wemwana wakwa Lesa? Waisa kuno kukutucusha pa nshita iyalinga?" ³⁰ Nomba umukuni wa nkumba walelya, takwalepele saana nokobali. ³¹ Imipashi yakowela yakonkenyepo ukumupapata Yesu shalesosa, "Nga walayo ukutufumya muno, ututume mu mukuni wankumba." ³² Yesu asosele ai, "Kabiye, 'Ifibanda fyalifumine nokuya mu nkumba; elo moneni, onse umukuni wankumba walitentemukile mutupili mulibamba elo shafwilile mu menshi. ³³ Abo abalecema inkumba bali mbutukile nokuya kumushi nokufisha fyonse, nokucilisha icacitika ku muntu uwatebelelwe nefibanda. ³⁴ Moneni, umunshi onse walishi ku kwisa ku kukumanya Yesu. Ulo bamumwene, bamupapete ukufuma ku cifulo cabo.

Chapter 9

¹ Nao Yesu apateme mubwange, elo bayabukile kumusumba wakwe. ² Loleshine balitelele uwakulwala ubulebe kuli ena pakulalalo cakwe pakulolesha icitekelo cabo Yesu asosele kuwa bula ai, "We mwana teeka umutima amasambi yobe yaele lwa" ³ Loleshine bamo abafalisei basoshenye umo nomunankwe ai, "Uyu muntu akoponta." ⁴ Yesu alishi bile amatontonkanyo yabo elo asosele ai, "Cinshi muletontonkanishisha ifibi mumitima yenu?" ⁵ Pantu nicisa icayangukapo ukweba ai amasambi yobe yaelelwa nangu ukwaba ai, "ima no kwenda." ⁶ Lelo ukuleka mwishibe ukweba ai, "umwana wamuntu alikwata amaka yakwelela amasambi pa calo-"asosele kuwa bulebe," ima senda ubutanda bobe, elo uye kunganda. ⁷ Ilyo alimine nokuya kunganda. ⁸ Ilyo icintu bwingi camwene ifi balikwete umwenso elo bacindikile Lesa uwapele amaka kubantu. ⁹ Ilyo Yesu afumine kulya alimwene umuntu ishina lyakwa ni mateo alikele pacakusonkeseshapo cakwe Asosele kuli ena ai, "Nkonka," Alimine elo alimokonkele ¹⁰ Ilyo Yesu aikele kukulya munganda balesheni, abangi bakasonkesha elo nababambu balishile kukulya na Yesu elo nabasole bakwe. ¹¹ Ilyo abafalisei bamwene, basosele kubasole bakwe ai, "cindo kasambilisha akolila pamo nabasangushi elo naba bambu?" ¹² Ilyo Yesu aumfwile ifi asosele ai, "abatuntulu tabafwaya inganda kano umulwele. ¹³ Mufwile mwaya sambilila ifyo cilepilibula. Nkofwaya uluse temulinganya pantu ntaishile kukwita abalungami kukulapila lelo, lelo aba bambu." ¹⁴ Elyo abasole bakwa Yoani balishile kuli ena basosle ai, "cindo fwebo naba Farise cilanshita tulekelo ukulya elyo abasole babe tabaleka ukulya." ¹⁵ Yesu asosele kuli bena ai, "bushe abana baume bakwa shibwinga kuti bakolosha ilyo shibwinga ali nabo?" ¹⁶ Takwaba umuntu uubuka insalu iisuma pansali iyakale pantu nicabikapo cilalepula icakufwala icakale elo icipunda cikakulilako. ¹⁷ Pantu abantutekuti betile umwangashi uushabila mumwangshi uwakale ngabacitefyo insupa kuti yatobeka, nomwangashi waitika, elo nensupa shaonaika. Mucifulo cakweba ai babika umwanashi uupya munsupa ishikwa elo fyonse fibili filasungwa. ¹⁸ Ilyo Yesu alikusosa iffintu kuli bena lolesheni, uwacindama umo alishile alimufukamine. Asosele ai, "umwana wandi umwanakashi alifwile lelo ndekupapatila ukwisa elo nokumutambikapo

ukuboko pali ena elo enga kwata umwo. ¹⁹ Yesu alimine elo alimukonkele, elyo aile nabasole bakwe. ²⁰ Moneni , umwanakashi uwalwe ubulwele bwakufumya umulo imyaka ikumi na ibili alishile kunuma yakwa Yesu elo alikumishe nakwilaya lyakwe. ²¹ Pantu aliyeba umwine ai," Ngana kumyakofye kunsalu yakwe, nkopola." ²² Lelo yesu alipilibukile kunuma nokumumona asosele ai," wemwana tekanya icicetekelo cobe cakuposha elo umwanakashi palya pene alipolele ²³ Ilyo Yesu aile munganda yakwa shimucindikwa alimwena abalelisha ifimpeta elo nebumba lyabantu alikupanga icongo. ²⁴ Asosele ai," fumeni pantu umukashana tafwile, elo asendemefe utulo." nabo balimusekele. ²⁵ Ilyo ibumba lyatamfiwe panse , Yesu alingile kucipinda elo nakamwikata pakuboko ,elo umukashana alyalamukile. ²⁶ Ilyo shi lyalikumene mucituntgu lonse ²⁷ Nomba ilyo Yesu apitile palya impofu shibili shalimukonkele shalikupunda nokusosa ai , "Tubeleni uluse, wemwana wakwa Davidi!" ²⁸ Ilyo Yesu aingile munganda impofu shalishile kuli ena Yesu asosele kuli ebanai Bushe mukosumina ukweba ai kuti nacita ifi? Basosele ku Yesu ai , "ee mwe shikulu. ²⁹ Elo Yesu aikete amenso yabo asosele ai," Nacitwe kuli mwebo umwabela icicetekelo cenu." ³⁰ Elo amenso yabo yalimwene , kabili Yesu asosele kuli bena ai," moneni ekweba ai umuntu nangu umo eishiba. ³¹ Lelo abaume babili baile bakoshimikila imbilasuma mucitungu conse Lelo abaume babili balikuya moneni baliletele umuntu uwali numupashi uwakukowela kuli Yesu. ³² Yesu aile mumisumba iikulu elo namu mishi alitwalilile ukusambilisha muma sinagoga yabo alikushimikala imbilasuma lyabufumu elo alikuposha namalwele ayalekana lekana elo nokunakuka konse." ³³ Ilyo amwene amabumba, alibomfwilile inkumbu, pantu bali ababulandu elo abasalangana .Baali nge mpanga ishakubula kacema. ³⁴ Asosele kuba sole bakwe ai," ukusombola kwena kuli kulile lelo abakusombola balicepele. ³⁵ Eico lombeni shikulu umwine wa busomboshi pakweba ai atume abakusombola mwibala lyakwe.

Chapter 10

¹ Yesu akutile abasole bakwe ikumi limo na babili elo alibapele amaka pamipashi iyakowela, ukutamfya ,elo nokuposha amalwele auakupusana pusana. ² Elo amashina yaba sole baali , uwakubalilapo Simoni, ou aitile Petero, elo Andrea wabo; Yakobo mwana Zabete, elo Yoani wabo. ³ Philipo elo na Barth olomew; Toma, elo na Mateo kasonkesha wamisonko; Yakobo mwana Alphacus , elo Thaddacus ⁴ Simoni elo na Yuda Iscariot, uwamusembelekele. ⁵ Aba ikumi nababili Yesu aliba tumine Alibalangilile ukweba ai," Mwilola shikalama abena fyalo , elo mwiingilamo namumushi wa bena Samaria. ⁶ Kabiye kumpala ishaluba ishaba munganda yakwa Israeli. ⁷ Elo ilyo muleya , mulekushimikila ai , " ubufumu bwa mumulu buli paleme ⁸ Mulekuposha abalwele , ukubuusha abafwa, ukusangulula abafibashi ,elo nokutamfya ifimipashi fyakukowela mwapokelela apabula nangu kamo ifyofine namwebo peleni apabula nangu kamo ⁹ Mwikasenda golide, Silva , nangu umukuba mumbukuli shenu. ¹⁰ Mwikasena filyo mukwenda kwenu nangu amalaya yabili , nangu ni nsapato nangu nikoto , pantu umusha alingilwa icilyo cakwe. ¹¹ Umusumba onse uo mwaingilamo , mu fwaye uwalinga , eka mukekale mpaka mwaya. ¹² Ilyo mwaingila munganda , iposheni. ¹³ Kabili inganda ngayabune lekeni umutende wenu wisemo ¹⁴ Kuli bonse abakakanala ukuposelela mwebo nangu ukumfwa ishiwi lyenu ilyo mwaya mwafuma muli iyo nganda nangu umusumba , mukankunte ulukungu ku nsapato shamakasa yenu. ¹⁵ Nkomweba icine nai , cikesakubako bwino kuli Sodoma elo na Gomorrah muli bulya bushiku bwabupingushi ukucila uyo musumba. ¹⁶ "Lolesheni, nkomituma nge mpanga pakati ka mimbulu kanshi mube abakuanjela nge nsonka elo abafukange nkunda. ¹⁷ Mu kacentele kubantu ! bakamutwala mufilye fyabo, elo bakamulopaula muma Sinagoga ¹⁸ Kabili bakamitwala kuli bashamfumu pamulandu wandi nge cakumwenako kuli bena elo na bena fyalo ¹⁹ Nomba elo bakamitwala uko mwikasa kamana pali ifyo nangu ukulanguluka ifyo mukasosa, pantu ifyakusosa fikapelwa kuli mwebo pali ilya inshinta ²⁰ Pantutali mwebo mukasosa , lelo mupashi wakwa shinwe uukasosa muli mwebo ²¹ Wabo akapususha wabo kumfwa ,elo wishi umwana wakwe .Abana bakemina abafyashi babo elo bakasalenga bakafike kumfwa. ²² Bakamipata kumuntu onse pamulandu weshina lyandi . Lelo uyo uukashipikisha nakampela uyo muntu akesa ku pusuka. ²³ Ilyo bakamipakasa muli uyu musumba mukabutukile kuwakonkapo ,pantu ndemweba nai tamwakakumane imisumba yamu Israeli ilyo umwana wantu talaisa. ²⁴ "Umusambi tacila kasambilisha wakwe elo umusha tacila shikulu wakwe. ²⁵ Cisuma umusambi ukulingana nakafundisha wakwe, elo umusha nao nga shikulu wakwe. Nga bakokuta umwine wanganda Beelsebuli, pali bufi abamunganda. ²⁶ Eico mwikabatina ,pantu takwakabe icakufisama icishakasokoloke, nangu icaku fiswa icisha keshi bikwe. ²⁷ Ico nkososa kuli mwebo mumfinshi muka cisose apakubuta, elo neco mwaumfwa mukutwi , mukacisose pamulu wamitenge ²⁸ Mwilakutina abepaya umubili mulekutina abepaya umubili elo numupashi munge ²⁹ Bushe utuseeba tubili teti tushitwe kabili ilyakucepesha ? Kabili nangu lumo pali isho tukuti luponene panshi ukwabula shinwe wamumulu kwishiba. ³⁰ Lelo nomba nemishiwi yakumitwe yenu yalipendwa. ³¹ Mwilakutina , mwebo mwalilila patuseeba ³² Eico uyo onse uunumbula bwino kumenso yabantu, nanebo nkamulumbula kumenso yakwa taata wamumulu. ³³ Lelo uyo uunkana kumenso yanbatu nanebo nkamukana kumenso yakwa taata wamumulu. ³⁴ "Mwilakutontonkanya ukweba ai naishile mukuleta umutende pa calo nshaishile kukuteta umutende , lelo ulupanga. ³⁵ Pantu naishile kukupusanya umwana na wishi elo umwana mwanakashi na nyina, elo nafyala nao ukufuma kuli nafyala. ³⁶ Nabalwani bakwe bakaba bamunganda yakwe. ³⁷ Uyo uwtemwisha wishi napamo nyina ena tawaminwa nebo , uwatemwa umwana wekwe umwaume nangu umwana wakwe umwanakashi ukucila ukutemwa nebo twawaminwa nebo ³⁸ Uyo uutasenda kapindama cakwe nokukonka nebo panuma yandi tawaminwa nebo. ³⁹ Uyo uwasanga umweo wakwe akaulufya. Lelo uyo uwaposa umweo wakwe pamulandu wandi akausanga ⁴⁰ "Uyo uwamipokelela apokelela nebo elo uwapokelela nebo ninshi apokelela nowantumine. ⁴¹ Uyo onse awapokelela kasesema mwishina lyakwa ksesema, akapokelela icilambu elo

uyo onse uwapokelela uwalungama mwishina lya walungama akapokelela icilambu cabulungami.⁴² Onse uwapela kuli umo uwamuli abo abacepesha ulukombo lwamenshi yatalala mwishina lyabysambe ndemweba icine cine nai, akakwata icilambu cakwe.

Chapter 11

¹ Elo Yesu apwile ukusosa ukweba abasole bakwe ikumi nababili alifumineko aya akosambilisha noku shimikila mu fetele fyabo. ² Lelo elo yohane aufwile mucifungo pamilimo Kristu alikubomba , alitumine abasole bakwe. ³ Elo abebele akweba ai, "Bushe niwebo uli no kwisa , nelo bushe tumfwile ukumona umbi?" ⁴ Yesu abasukile ukweba ai," kabuyeni kamwebeni ifyo mwamona nokofwa. ⁵ Abatamona bakopokelela ukumona, nabalemana bakoenda, aba fibashi bakola, bakomomatwi bakoumfwa na kaili, abafwa bakobwekela kumweo necebo cikobilwa kuba fina. ⁶ Alipalwa uyo utasanga icakuipununako kuli nebo ⁷ Elo aba baume balikuya mushila, Yesu ayambila ukusosa kucitubwingi pali yahane," cindo ,mwalikuya mukumona mumatolo-litete likapongaila kumwela? ⁸ Noa cindo mwaile mukumona- muntu uufwele ifyakufwala fyabusaka? cine bonse abafwala ifyakufwala fisuma bekala kunganda shamfumu. ⁹ Eco kanshi mwaile mukumona-ni kasesema? ee, kosesa kuli mwebo nati alicila napali kasesema. ¹⁰ Eo balembelapo ai," mona , nkotuma intumi pantashi yobe nakukupekanishisha inshila pantashi yobe. ¹¹ Cine cine komyeba nati kubafyalwa kubana babanakashi tapaba nangu umo uwacila pali yoane kabatisha lelo uwacepesha mubufumu bwa mumulu mukulu ukumucila. ¹² Ukufuma mushiku shakwa yohane kabatisha ukushita nalelo ubufumu bwa mumulu buli noku bukapatikishiwa , nokubupokola kumaka. ¹³ Pantu fyonse ifyo kasesema na mafunde ,fya sobelwe ukufika panshi yakwa yohane. ¹⁴ Kaili ngamukofwa ukusumina ico ena e liya uwali no kwisa. ¹⁵ Uuli nakufwa na mulekeni omfwe ¹⁶ Nikuli bani ningalinganya iyi nkulo? yaba nga bana banono cibekala pa cisakana bakobilikisha abanabo. ¹⁷ Ukweba ai ntulimilishishe imitoolilo nomba tamucindile tulilile imisowa, lelo tamulooseshe." ¹⁸ Pantu elo Yohane aishile talikwilya umukate nelo ukunwa umwangashi lelo baletila abane mipashi yakowela. ¹⁹ Lelo umwana wamutnu aisa nokulya akolya na kunwa lelo batila," moneni uyu muntu mulishi kaili nicakolwa kaili nicibusa wakubakasoskesha wamisoko naba masambi lelo amano yabo pamicitile yakwe umwine." ²⁰ Elo ayambileko ukukalipila aba mufitele muntu ali kucita ifisungusho , pantu tabalapile. ²¹ Cabulanda kuli webo korasini, cabulanda kuli webo Betsaid ! pantu ifisungusho fyacitilwe mwebo ificitwa namu Turi namu Sidone fyacitilwe pali mwebo nga kale balapile kufwala ifisamu nokwikala pamito. ²² lelo komyeba nati cakuba ko bwino kubamu Tori na Sidone ukucila efyo cakuba pali mwebo ²³ Nawebo we kapernahumu, ukutonrokanya ukuti baku kuninika ukufika kumulu? Iyo ,uli nokukuleta panshi ya Hade , pantu mu sodomu ngabalikucita ifi sungusho isyalikucitwa nakuli webo nga cimo cine ukufika nakuli buno bushiku. ²⁴ Lelo kosesa kuli mwebo ukweba ai," cakubako bwino pabushiku bwabupingushi kuba mucitete ca ca sodomu ukucila mwebo ²⁵ Pali ilya nshita Yesu ayebele ukweba ai," komulumbunya mwe Tata, Lesa wa muulu ne calo pantu mwalifisa ifi fintu jubamano nabacenjela kufisolwila kubana banono. ²⁶ Cachine ,Tata, pantu ifi efyo mwalikufwaya. ²⁷ Ifintu fyonse fyalipelwa pali nebo ukufuma kuli Tata , kaili takwaba uwaishiba bwino umwana kano wishi kaili takwaba uwaishiba wishu ukucila pa mwana , elo na onse uo umwana afwaya ukusokolwela. ²⁸ Iseni kuli nebo mwebo bonse mwebakocula kaili mwebafininwa nalamupele ukutusha. ²⁹ Piteni inkoli lyandi nokusambilishiwa kuli nebo pantu nali fuka kaili nali-icefya melo mwalasanga ukutusha. ³⁰ Pantu inkoli lyandi lyalyanguka, ncipe candi tacfina.

Chapter 12

¹ Pali kulya ka nshita Yesu aile akopita mwibala lyangano pabushiku bwe sabata abasasole bakwe bali nesala kaili bayambileko ukutipula imitwe yangano nokulya. ² Elo abafariseyo bamwene cilya bayebele Yesu ukweba ai," mona , abasole bobe bakocita icitanusuminihiwa ukucita pesabata ³ Elo Yesu asosele kuli bena," tamwabelenga ifyo Davide acitile elo ena naba baume alinabo bali nesala? ⁴ Aile munganda yakwa Lesa no kulya imikate yakukutula icitali temfunde kuli ena ukulya elo nakaili tecali limfunde kuli abo bonse ali nabo leloa amafunde yasuminishe bashimapepo. ⁵ Tamwabelelnga mumamfunde ukutila pe sabata bashimapepo mwi tempele tabababika sabata ngelya mushilo kaili tabapelwa mulandu. ⁶ Lelo nkomweba ukweba ai uwacila itempele ali pano. ⁷ Nga wakutikisha ifyo cikupilibula,' mfwaya uluse telambo nga te kuti mupingule abatakwete umulandu. ⁸ Umwana wa muntu ee shikulu we sabata ⁹ Elo Yesu afumine kulya aingile mwi sunagoge ¹⁰ monebi kwali mwaume walemana ukuboko aba farise bali pwishe Yesu ukwabe , "Bushe calsuminisihiwa ukuposhe pe sabata?" Balikufwaya apakumupelela icilubo ¹¹ Elo Yesu abebele ai , bushe ninani umo pali mwebo uyo , nga alikwata impanga na impanga yaponena mi cilindi pe sabata bushe tekuti uibule nokufiyamo? ¹² Lelo umuntu ena alicindamapo ukucila impanga eico calisuminisihiwa ukucita icawama pe sabata ¹³ Elo Yesu ayebele umwaume ai," fungulula ukuboko kobe nao alikufungulwile , kaili kwai polele nokoba ukutuntulo ngo kunankwe ¹⁴ Lelo abafaliseyo balifumine nokuya mukupanga na amapange no kutontonkanya ifyakumwipaya. ¹⁵ Yesu ali shibele fyo balikupanga ali fumineko abantu abengi bali mukonkele , kaili alibondapile bonse. ¹⁶ Lelo alibakenye ukumusokolola kuli bambi. ¹⁷ Ukutila calisobelwe ica sosele kasesema esaya ukweba ai. ¹⁸ "moneni umusha wandi untu nasals; ou natemwa , mjuli emo nyangila, nkabika umupashi wandi pali ena kaili kalondolwelako abena fyalo umwalola umwinganya. ¹⁹ Takacite icikasa nangu ukupunda , tapali nawa kufwa ishiwi lyakwe mumisebo ikulu. ²⁰ Takakontole itete ilya fwantwa, takashimye iciku, icikofumya icushi paka akelanga umulinganya ukucilika. ²¹ Mwishina lyakwa abena fyalo bakusubilamo ²² Elo baletete umwaume wali mpofu, uwali ne ciwa babaletele muli Yesu alimuposeshe, ica kutila

ayambile ukusosa nokumona.²³ Awe icintubwingi conse calisungukile, nokweba ai," Bushe uyu nalimo tee mwana Davide?"²⁴ Lelo elo abafariseyo baumfwile ici cisungusho bayebele ai," uyu muntu tafunisha fiwa kumaka yakwe yambi kano kumaka yakwa Beelsebuli kuteka wa fiwa.²⁵ Lelo Yesu alishibile amapange yabo abebel ai," mubufumu monse nga ukupatukana bulonaika ne fitete nelo inganda mwana ukupatukana tekuti fitunguluke²⁶ Nga satana atafya satana ,apatukana umwina alekanamo umwine , ngakanshi bukeminina shani ubufumu bwakwe?²⁷ Kaili nhga mfunisha ifiwa mumaka ya Beelsbuli, nikumaka yakwa nani abana benu bafunisha? pali cicilubo mukalubulwilapo²⁸ Lelo ngani kumupashi eko natafisha ifiwa , nishi ubufumu bwakwa Lesa bwaisa pali webo.²⁹ Kaili umuntu kuti aisa shani munganda ya muntu wamaka nokupita ifipe fyakwe ukwabula ukumukaka pakubala? afwile mbale ukumukaka elo asenda³⁰ Uutaba pamo nanebo cinshi alandwisha, no uutakolongana pamo nanebo nishi alasalanganya.³¹ Eico komyeba ukwabai, cilesambi ne miponto emo abantu bakubelelwa uluse, lelo wapotelu umupashi takabelelwe luse.³² pantu uyo uwa pontela umwana wamuntu bakumubele uluse , lelo uwapontela umupanshi takabelelwe luse muli cino calo nangu mu calo cipya gamwakwata icimuti icisuma nefisabo fyakuba ifisuma , ngamwakwata icimuti icibi ne fisabo fekuba ifibi pantu umutibawishi bila ku fisabo fya uko.

³⁶ Nkososa kuli mwebo ai pabushiku bwa bupingushi abantu bakulubulwilapo pa mashiwi basosa aya buwelewele.³⁷ Pantu ku fyebo fyobe uko wakubekelwa kaili ku fyebo fyobe eko wakusekwa³⁸ ELo bakalemba naba Fariseyo bayasukile Yesu ukweba ai," mwe kasambilisha tokofwaya ukumona icishibilo kuli mwebo³⁹ Lelo Yesu ayasukile nokubeba ai," inkulo ibifi kaili iya bucende ikofwaya icishibilo kaili icishibilo tecakapelwe kuli ena , kaili icishibilo wakwe yoha kasesema.⁴⁰ nPantu filya Yona ali munda ya wi inshiku shitatu akasuba no bushiku, efyo mwana wa muntu akuba munda ya calo inshiku shitatu akasuba no bushiku⁴¹ Abena ninebe bakwimina kubupingushi pamo ne nkulo iyi , no kubaseka pantu balilapile ku kubila kwakwa Yona, kaili moneni uwacila Yona ali paano.⁴² Namfumu waku lubali lwakukulyo akabukila mu bupingushi pamo naba nkulo nino, no kusekwa afumine ku mpela ya pano calo kukwisakufwa uwacila solomone ali pano.⁴³ Ulo umupashi wakowela wafuma pamuntu wapito mwabula mucende yabula amensi nokufwaya ukutusha , lelo no sanga ifyo⁴⁴ Elo watila, nkobwelela munganda yandi muntu nafumine awe waisangafe yeka, lyapyangwa kaili iya pulumikwa.⁴⁵ Elo waya wakubula imipashi cine lubali iyabubi ukucila pali webo, kaili yaisa yaikalamo no kwikala kwa ngo muntu kwabipisha ukucila ukwapakwammba efyo cakuba nakuba nkulo njino lyabipa⁴⁶ Ilyo Yesu acili akolanda kucintubwingi , moneni nyina na bamunyina baliminine pa nse bakokofwaya ukusosa nankwe.⁴⁷ Umo ayebele kuli ena , "mona nyinennwe na bamunyinenwe bemininepa nse ,bakofwaya ukusosa.⁴⁸ Lelo ayasukile, ukweba ai kuwamwebele," Bushe mayo ninani kaili bamunyinane nibani?⁴⁹ Kaili aololwele ukuboko kwakwe pabasole ai," moneni bano ee bamayo nabamunyinane!⁵⁰ PAntu onse uucita ukukonka kwakwa Taata wa mumulu uyo muntu e munyina , na kanshi na mayo

Chapter 13

¹ Ubushiku ubo bwine Yesu afuma mu ng'anda aya ikala kululamba lwa mumana.² Elo amabumba ayakulu yaisa longana yamu shinguluka Eico pamulandu wa mabumba aingila mubwange emo aikala Abantu bena bashala nabeminina pa lulamba.³ ELo alabeba ifintu ifingi mu milumbe ai," katanda wambuto umo aile mukutanda imbuto.⁴ Lulya aletanda imbuto shimo shaponene mumbali yamusebo, ne fyonni fyaisalya.⁵ Shimbi shaponene pamabwe umushali iloba ilingi. Awe bwangu bwangu shamena patutapali iloba ilingi.⁶ Ulo akasuba kabalika shatota shauma nokuma pamulandu wakuti tashakwete imishila ishing.⁷ Shimbi shaponene mu myanga nemyunga lulya yakula ya tembilisha imbuto.⁸ Shimbi shena shaponene mwiloba ilisuma shatwala ifitwalo shimo shatwala imbuto umwanda umo shimbi amakumi mutanda, elo shimbi amakumi yatatu.⁹ Ululi namatwi yakumfwa omfwe."¹⁰ Ulo abasole baisa kuli Yesu balamwipusha ai," Ngeco mukolandila ku bantu mu milumbe cindo."¹¹ Nao epakubasuka ai," Mwebo mwalipelwa ukwishiba ifya nkama fya bufumu bwamumulu nombamba bami iyo.¹² Pantu uwakwata akapelelwapo nafimbi elo akakwata nefingi lelo uushakwata bakamipokolola noto akwata.¹³ Emulandu wine ndebasosela mumilumbe pantu bakololesha nombamba belakumo , bakoumfwa nombamba belakwiluka.¹⁴ Kanshi nikuli aba bantu fyafikilishiwa ifyo kasesema Esaya aseseme ai," Ukumfwa mukakumfwa nombamba tamwakulakwiluka ukulolesha mukalukulolesha nombamba tamwakulamona.¹⁵ Pantu imitima ya aba bantu yali kosa namatwi yabo tayomfwa bwino balishiba ti ka amenso yabo epali baimwena na menso yabo , bayamfwila namatwi yabo bailuka namumitima yabo kabili bapilibukila kuli nebo nanebo nabondapa.¹⁶ "Nombamba mwebo amenso yenu yalishuka pantu yalamona , na matwi yenu pantu yalomfwa.¹⁷ Nkomweba icine cine ai bakasesema abengi nabantu abalingani balikumfwaisha ukumfwa efyo mwebo mukoumfwa nombamba tabamfwile iyo¹⁸ "Kanshi mwebo umfweni umwalola umulumbe wakwa katanda wambuto.¹⁹ mbuto ishaponene mumbi yo musebo e muntu onse uumfwa ishiwi lya bufumu bwakwa Lesa nombamba teshibe umo lilolele Awena ciwa aisa senda icitandilwe mu mutima wakwe²⁰ Elo neshaponene mumabwe , emuntu uumfwa ishiwi , apopene alipokelela ne nsansa.²¹ Nombamba lyaiko lamofye akashita akanono pamulandu wakuti shafilwa ukwanda imishila kanshi ulo paisa ubwafya nangu amacushi pa mulandu we shiwi²² Ishaponene mu myunga ,emuntu uumfwa ishiwi , nombamba isakamika lyafyapano calo nolukumbwa lwa fyama fyatasha ishiwi shafilwa nokutwala ifisabo.²³ Lelo ishaponene mwiloba ilisuma , emuntu uumfwa ishiwi ailuka nokwiluka Atwala nefisabo umwanda umo nama kumi mutanda na makumi yatatu."²⁴ Yesu nakabili abomina umulumbe na umbi ai," ubufumu kuti twa bupashanya ku muntu ubyele imbuto ishishuma mwibala lyakwe.²⁵ Awe kluti lulya bonse bali mu tulo umulwani wakwe aisa atandamo amankumba mu nganda aya nokuya.²⁶ Lulya imisonga yamena yapakula nokupakula

elo amankumba nayo yamoneka.²⁷ ELo abasha bamwine webala baisa uko aali bamweba ai," mukwai bushe tembuto shisuma mwabyele mwibala lyenu? nga kashi amakumba yafuma kwisa?²⁸ Nao abasuka ," ala mulwani ewacita ifi, bushe mukofwaya tuye finupaulamo?²⁹ Nao abasuka ai, Awe iyoo ,epali pakunukula amankumba mwanukawilamo ne nganu.³⁰ Lekeni filekukulilafe pamo impaka neinshita yakuseepa, elo paishinta yakuseepa inkeba abakuseepa ai, taleni longanyeni amankumba muayakake mumipo, muyoce elo mulongonye nganu mushitutile namubutala bwandi.³¹ Kabili Yesu abomina umulumbe mumbi ai," ubufumu bwa mumulu bwaba inga akabuto kalubanga ako umuntu abuula akabyala mwibala lyakwe.³² Ekacepeshapo pa mbuto shonse nomba ulo kakula, kalacila pa fimpusa fyonse kabafe icimuti uwakuti ne fyonni fyaisa kukwikala kumisambo yauko³³ Yesu abomina umulumbe naumbi ai," ubufumu bwa mumulu bwaba nge intutumushi umwanakashi abuula akasawila mufipefi tatu ifyabunga, mpaka umufuba watutumuka."³⁴ Fyonse ifi Yesu alikulandila mumilumbe ku mabumba na mucishinka talekulandila nangu cimo, kanofe mumilumbe.³⁵ Kanshi epakufikilisha ifya sosela kasesema ai," Nkakulamilandi mumilumbe nkakulamweba nefintu ifyafisama ukufuma epo isende lyatendekele."³⁶ Elo Yesu ashile amabumba aile namung'anda Awe abasole baisa balamwaba ai," Twilwileniko umulumbe wamankumba mwibala.³⁷ Yesu abasuka ai," katabda wanbuto ishisuma mwana wamuntu.³⁸ Ibala calo cine ne mbuto shisuma ebana babufumu elo amankumba ebana ba ciwa.³⁹ Nomulwani uwatandile amankumba ni ciwa inshita yakuseepa nayo pipakupwa kwa calo elo bakaseepa nabo⁴⁰ Kanshi ingafilya banukaula amankumba bayalonganya nokuyoca efyo ifyofine cikaba napakupwa kwa calo.⁴¹ Umwana wamuntu akatuma ba malaika bakwe abakwisa fumya mu bufumu bwakwe abalenga abanabo ukubifya ne mpulumushi shonse.⁴² Bakabaposa muli bamba wamulilo umo umukaba ukulila nokusumanya ameno.⁴³ Elo abalungami bakalabengeshima akasuba mu bufumu bwakwa Lesa uukwete amatwi naomfwe⁴⁴ "Ubufumu bwa mumulu bwaba kwai cuuma bafisa mwibala ulo umuntu acilondola acifisa nakabili ulo aya nasansamuka saana , ashitisha nafyonse efyo akwaata, ashita neli ibala.⁴⁵ "Nkabili ubufumu bwaba ngo muntu wamakwebo uulefwaya ubulunga bwamutenga ubwayemba.⁴⁶ Nomba lulya amona ubwaluma umutengo saana ayashitisha fyonse efyo akwata aisa shita nobulungu.⁴⁷ "Kabili ubufumu bwa mumulu bwapala umukawu baposa muli bamba waikata ne iswi isha pusana pusana.⁴⁸ Kuti lulya waisulamo swi abashila baukulila nokumulandu elo baikala balasalamo ilisuma balabika mu miseke ilibi lyena balapoosa.⁴⁹ Efyo cikaba na[akupwa kwa calo abangeli bakesa lekanya ababifi ukubafunya ku bantu abalungama.⁵⁰ ababifi bakuposwa muli bamba wa mulilo emukaba ukulila nokusumanya ameno."⁵¹ Elo Yesu abepushe ai ," Bushe namufyumfwa ifi?" nabo bamwasuka ai ,"Ee"⁵² Yesu elo abeba ai ," kanshi kufundisha wa mafunde onse uwaba umusole wa Bufumu bwa mumulu aba ngomwina wang'anda uufunya mucipao cakwe ifipya ne fyakale.⁵³ Ulo Yesu apwisha ukubomina imilumbe alifumineko⁵⁴ Lulya Yesu afika ku musumba waku mwakwe alafunda mu sunagoga abantu bena balapapa ai," Nga aya amano naya amaka yakucita ifipeshia amano uyu muntu afumya kwisa?⁵⁵ Bushe uyu te mwana wakwa kapala wambao? nao bushe nyina te uyu basosa Maria? elo ba wabo te yakobo na Yesefu na Simoni na Yuda?⁵⁶ Bankashi yakwe biushe ta aba bonse twikala nabo ? nga kanshiuyu muntu nikwisa afunya ifi fyonse?"⁵⁷ Awe cabashupa ukusumina Yesu wena abeba ai," kasesema kumbi balamucindika kunofye ku ba mu calo cakwe naku ba mu ng'anda yakwe."⁵⁸ Awe taciti;leko ifisungusho ifingi pantu ta babali na cicetekelo

Chapter 14

¹ Pali kalya akashita ,Herode imfumu yaumfwile ululumbi lwapali Yesu. ² Asosele ku babomfi bakwe," uyu ni Yahane kabatisha , uwabushuwa kubafwa. Kabili nipa mulandu uyu ifyamaka ifi tibombela muli ena. ³ Pantu Herode elo aikete Yohane , nikumukaka , no kuposa mucifungo pamulandu wakwa Herode umukashi wakwa Filipo wabo. ⁴ Pantu Yohane asosele kuli Herode ai," tacasuminishiwa webo ukuupa Herode."⁵ Herode alefwaya ukwipaya Yohane , nomba pamulandu wakuti aletina abantu tamwipaya pantu abantu basosa ai , ni kasesema. ⁶ Nomba elo ubushiku bwakuci ndika ubo Herode afyelwepo bwafikile, umwanakashi umwana wa kwa Herode aishi mulwalala alashana awe alishanine bwano icakuti ansansumusha saana Herode. ⁷ Awe ,Herode nao alaya nokulapa ai," Ndekupeela consefye eco ulendomba."⁸ Nao umwanakashi epo ayatukwa kuli nyina asosele ," Nkafwaya mumpele umutwe wakwa Yoane kubabisha."⁹ Awe imfumu yalilangu lyike nomba pamulandu wakulapa yalapile nabeni abo yalinabo, yalikonkemeshe ai bacitile umukashina efyo alikutwaya.¹⁰ Awe imfumu yatumine abakuputula umutwe wa kwa Yoane mucitungo. ¹¹ Elo baletete pambale umutwe wakwa Yoane, nokupeela kumukashana autwala nokuli nyina¹² Abasole bakwa Yoane elo baishile, nokusenda icitumbi ,baya aishika panuma yaifi baileshimika kuli Yesu¹³ Awe elo Yesu aumfwile uyu mulandu alifumineko aile no bwange ku matolo akwakuti ali eka elo amabumba yaumfwile ifi, yaisa ukufuma mu misumba nokukonka uko alikuya pamakasa. ¹⁴ Lulya Yesu aciluku mu bwange amona ibumba lya bantu ilikulu .Awe alilangulukile ibumba alaposha nabalwele babo. ¹⁵ Elo akasuba kaba mukuwa, abasole baishile kuli Yesu balamwipusha ai," Kuno tulini ku matololo, elo akasuba kawa kanshi eba abantu baye kumishi baye baishitile ifyakulya."¹⁶ Yesu nao abebele ai," Abantu nangu tebele mwebone bene bapeleeni ifyakulya."¹⁷ Bwamwasuka ai,"fwebo kuno tukwetefe imikate isano ne nswi shibili¹⁸ Yesu asosele ai," kanshi findeteleni kuno¹⁹ Elo ankonkomeshe amabumba ai yekale pa fyani elo abuula imikate isano ne swishibili, elo amenso alatasha Lesa Elo amokaula imikate apeela nabasole bakwe nabo balapeela abantu. ²⁰ Awe bonsebalya nokwikuta baikuta elo abasambi bakolonganya ifipandwa ifyashaleko baisushaimike ikumi limo ibili. ²¹ Ne mpendwa ya baume abalileko yali cikanga amakana yasano, ukwabula ukupendeko abana kashi na baice. ²² Palyapeneffe Yesu acincidhe abasole ukuti bengi le mubwenge , batangileko batolokele kwishilya elo ena ashala alesalanganya

amabumba.²³ Elo asalanganya amabumba anina ulupilia aya eka mukupepa cilya caba icungulo, nishi Yesu ashelekofo eka.²⁴ Ubwange bwena ninshi bwafika apatali pali bembu buletumpaukilafe kumulandu wa maaba ico bapindilwe no mwela.²⁵ Elo lwakumaca Yesu alaisa uko bali alikwendafe pali bembu.²⁶ Elo abasole bamona aleenda pali bembu batiina saana, balasosa ai," cibanda," elo balabilikisha kumulandu wamwenso.²⁷ Yesu palya pene abeba ai," Tekeni imitima ala ninebo mwitina!"²⁸ Petelo amwaswike ai," we mfumu nga niwebo njeba injise ukouli ndeenda pa menshi."²⁹ Yesu amweba ai," ale isa," awe Petelo afuma mu bwange alaya kuli Yesu aleenda pa menshi.³⁰ Nomba ulo icimwela cakula, atina, atampa ukwibila elo abilikishe ai, we mfumu mpusushako."³¹ Palya pene Yesu atambike ukuboko amwikate alamweba ai," We muntu wa cicetekelo cinono ninshi watwishikula?"³² Awe lulwa Yesu ingila mu bwange ne cimwela caleka.³³ Elo abasole bali mu bwange balapepo Yesu ai," cine cine uli mwana wakwa Lesa."³⁴ Yesu nabasole ulo bayabukile bembu bafikile mu calo ca Genasaleti.³⁵ Ulo abantu ba muli iyi ncende bamwishiba nabo baishibisha abantu ba mu mishi yamumbali awe abantubalaleta abalwele bonse kuli Yesu.³⁶ Balamupapata ai," engaleka balwele baleku myafye nangu niku nsekebele sha nsalu shakwe. Awe na na bonse abalekumyako balepola.

Chapter 15

¹ Elo aba Faliseyo nabakalamba bafumine ku Yerusalemu. Basosele ai,² "Mulanshi abasambi bobe bashokunkela ifyacishilano fyaba kalamba? Ico tabasamba kuminwe ulo balelya filyo."³ Asosele kuli bena ai, mulandu nshi naimwe mushikonkela amafunde yakwa Lesa muca cishilano cenu?⁴ Pantu Lesa asosele ai, ulecindika wiso na noko; pantu uutuka wishu atemwa nyina afwile ukufwa."⁵ Kwena imwe muletila ai, onse uusosa kuli wishu nalimo kuli nyina ai, "Ico wingafwilishiwa kuli nebo nacipelwa icabupe kuli Lesa,"⁶ Lelo tafwile ukucindika nelo wishu emulandu wine namulenga cebo cakwa Lesa cabe icapepuka kuca cishilano cenu.⁷ Mweba mitima yabwafya! Kasesema Esaya alimisesemene bwino ai.⁸ Aba abantu bancindika fe pamilimo lelo imitima yabo balifunya kuli nebo.⁹ Abebele ai ukushi nshimuna ba shi nshimuna kwa bufi namasambilisho basambilisha ya bantu.¹⁰ Elo pakwita abantu ukuti baye kuli ena asosele ai, "Umfweni kabili ishibeni-"¹¹ Te cintu icingila mukanwa ai ecinga kowesha umuntu. Kamo, icifuma mukanwa ecinga kowesha fumuntu.¹² Elo abasambi baile kuli Yesu, "Bushe mwaishiba aba Faliseyo ilyo baumfwile icebo ici imitima yabo yalikalipe?"¹³ Yesu asosele ai, "Icalimbwa conse ico tata wa mumulu talimbile cili no kunukulwa."¹⁴ Yesu alanda ati balekeni babe, ni ntungulushi ni mpofu. Nge mpofuyatungulula impfu ibiye shonse shine kuli shaponena mucilindi."¹⁵ Elo Petelo ayankwile no kusosa kuli Yesu ai, "Twebeni uyu mulumbe."¹⁶ Yesu asosele ai, bushe nemwe mucili tamulailuka?¹⁷ Bushe tamwashiba kuli conse icingila mjukanya ciya munda elo no kuposwa kunse?¹⁸ Pantu fyonse ififuma mukanwa no mutima, efikowesha muntu.¹⁹ Pantu mu mutima emufuma ukutontokanya kwabipa, ukutala imisoka, ubucende, ubulalelale, ukwiba, ubunte bwa bufi, kuponta, ukwipaya."²⁰ Ifi fine fintu efikowesha umuntu. Lelo kulila ku minwe ishasambwa takukowesha muntu."²¹ Kabinge Yesu alifumineko apatukile kufitungu fya Turi na Sidoni.²² Alishile umwanakashi umwina Kenani no kufuma kucitungu. Atendeke ukupunda ai, "Mbeleleni uluse nebo, mw mfumu, wemwana wakwa Davedi! Umwana wandi umwanakashi naikatwa sana kumipashi yaciwa."²³ Kwena Yesu tayaswike fe icebo nelyo cimo. Lelo abasambi bamupapatile ati mutamfyeni alepanga icongo panuma yesu."²⁴ Kwena Yesu asosele ai, "Nshatumwa kuli bambi kano kumpanga ishaluba ishabana bakwa Israeli."²⁵ Kwena alifukeme nokutota kuli ena, ai, "Mwefumu ngafweni."²⁶ Yesu asosele ai, "Tacfifwile ukubula icilyo cabana no kupela kumbwa."²⁷ No mwanakashi asosele ai, "Ee, Mwe mfumu, nembwa shi e shilyako utuponako kwitebo lyakwa shikulu wakwe."²⁸ Elo Yesu asosele ku mwanakashi ai, "We mwanakashi, icicetekelo cobe cikalamba; cibe kuli iwe ifyo ulefwaya." Apopene umwana wakwe alyundepwe pa nshita ilya ine.²⁹ Yesu alifumineko aile mupepi na bembu wa Galile. Elo aniine ulupili nokwikala kulya kwine.³⁰ Ibumba ilikalamba lyalishile kuli ena. Baletele abalwele abalemana amolu, mpofu, ba nkoma matwi, ba cibulu, nabambi abalwele. Nokubatula kumakasa yakwa Yesu, elo abaposeshe kulya bonse.³¹ Ibumba lyonse lyalisungwike pakumona bacibulu balasoa, abalemana bapola, icite cala enda, ne mpofu shalemone. Bonse bacindike Lesa wakwa Israeli.³² Yesu asosele kubasambi bakwe no kusosa ai, "Naikatilwa ibumba uluse pa mulandu wakuti baikala naine inshiku shitatu ukwabula ifilyo. Nshilefwaya ukubaleka baye nensala ukwabula ifyakulya; kuli bafwa kulushile munshila."³³ Abasambi bayebele Yesu ai, "twinga funya kwisa ifilyo muno mumpanga ifyakuti abantu ibumba balye nokwikuta abafule fi?"³⁴ Yesu asosele kuli bena ai, "Muli nemikate inga?" Batile, Seven, no tusabi tunono."³⁵ Yesu ayebele abantu ukwikala panshi.³⁶ Yesu abulile imikate cine lubali na isabi, atosela kuli Lesa, no kutobaula no kupela ku basambi. Abasambi nabo bapela abantu ukuti bengalya. Abantu balilile no kwikuta.³⁷ Elo balongele ifyashilepo imiseke cinelubali lya iisula.³⁸ Bonse fe abalile bali impendwa amakana cine abaume. Ukufunyako abanakashi na bana.³⁹ Elo Yesu alekele amabumba ya bantu baye elo apateme mu bwange nokuya ku citungu ca Magadani.

Chapter 16

¹ Aba Falise elo naba Saduke baishile elo noku mwesha pa kumwipusha ena ukuti abalangisheko icishibilo cimo icakufuma mu mulu.² Lelo Yesu abasukile ati elo asosa ati, "Ilyo cafika icungulo, mulanda ukuti, 'Kukaca bwino, pantu ku mulu kuli kashikile.'³ Ulo kwaba ulucelo, musosa ati, 'Kuleba icimwela, pantu ku mumlu kwa kashika elo nokutalala.' Mwebu mulishibile ukwilula imiboekela ya myulu, nombu imwe tekuti mwishibe ukwilula ifishibilo fya nshita."⁴ Mwe nkulo yabubi elo iya bucende e ilefwaya icishibilo, nombu takuli icishibilo nangu cimo icilepelwa kano fye icishibilo cakwa Yona." Elo Yesu afuminepo nokuya kumbi.⁵ Ulo abasambi bafikile ku bushilya, bo balilabile ukusenda umukate.⁶

Yesu asosele kuli bo ati, "Tekanyeni elo mucenjele ku citutumushi icaba Falise elo nab Saduki." ⁷ Abasambi balabishanya abene beka elo balanda ukuti, "Nico pantu tatwacipita umukate." ⁸ Yesu alishibile ifyo elo alanda ati, "Mwe bacisumino icinono, bushe cinshi ico muleilabilisha mwebene beka elo nokulanda amuti nico pantu tamupitile umukate?" ⁹ Bushe na nomba tamulakutulukana nangu ukwibukisha pa mikate isano ifyo nalishishe abantu amakana yasano, elo ni inga iyo mwalongenye? ¹⁰ Nangu imikate cine lubali iyo nalishishe abantu amakana yane, elo bushe miseke inga iyo mwaolele? ¹¹ Nga kanshi ninshi ico mutelukile ukuti Nebo taili mikate nacilalandapo? Tekanyeni elo cenjeleni ku citutumushi ca Falise elo naba Saduki." ¹² Elyo baumfwilisho ukuti talikubeba ukucenjela ku citutumushi ca mu mukate, nomba alikubeba ukucenjela ku masambilisho ayaba Falies elo naba Saduke. ¹³ Nomba ilyo aishle ku fitungu mupepi na Kaesaria Filipino, aipwishe abasambi bakwe, nokulanda ati, "Bushe abantu balanda ukuti Umwana wa Muntu ninani?" ¹⁴ Basosele ati, "Bamo balanda ati Yoani Kabatisha; bambi ati, Eliya; elo na bambi ati, Yeremia, nangu umo pali bakasesema." ¹⁵ Alandile kuli bena ati, "Nomba mwebo mulanda ati bushe ninebo Nani?" ¹⁶ Mukwasuka, Simoni Petelo asosele ati, "Niwe Kristu, Umwana wakwa Lesa umumi." ¹⁷ Yesu ayasukile elo nokumweba ati, "Walipalwa iwe, Simoni Bar Yona, pantu umubili elo no mulopa tefyakusokolwela ifi fintu kuli we, nomba ni Tata uyo uwaba mu mulu." ¹⁸ Naine nkoland kuli we ukuti niwe Petelo, elo napalibwe ili INe nakulapo ulukuta lwandi. Ne fibi fyaku mbo tafyakalucimfy. ¹⁹ Nkakupela kuli we imfungulo shamu mulu. Icintu conse ico ukakaka pa calo namu mulu cikakakwa, elo neco ukakakula pa calo namu mulu ninshi cakakulwa." ²⁰ Elyo Yesu akonkomeshe abasambi bakwe nokuti tabafwile ukwebako umuntu nangu umo ukuti e Kristu. ²¹ Ukufuma ali ilya ine inshita Yesu atampile ukweba abasambi bakwe ati afwile ukuya ku Yelusaleemu, nokucula ifintu ifingi ku minweiyaba Yuda elo nabakulu baku bashimapepo elo naba kalemba, akepaiwa, elo nokubushiwa ukuba no mweo pa bushiku bwakulenga shitat. ²² Elyo Yesu amupitile pa mbali elo nokumukalipila, nokulanda ati, "Leken i if pitile ukutali, Shikulu; lekeni ifi fikacitika kuli mwe." ²³ Lelo Yesu apilibukile elo nokweba Petelo ati, "Kabuye kunuma yandi, Satana! Iwe ulicakupunwisha kuli ine, pantu iwe taulesakamana pa fintu fyakwa Lesa, nomba uletontonkanyafye pa fintu fya bantu." ²⁴ Ilyo Yesu asosele ku basambi bakwe ati, "Nga cakuti umo alefwaya ukunkonka, alingile ukuikanya umwine, nokusenda ulupanda lwakwe, elo ankonke." ²⁵ Pantu uyo onse uulefwaya ukupususha umweo wakwe ali noku ulufya, elo uyo onse uwalufya umweo wandi pa mulandu wandi akausangana. ²⁶ Pantu bushe kuti cawamina inshi umuntu ukuwina icalo conse elo alufya umweo wakwe? Bushe cindo ico umuntu engakabushanya no mweo wakwe? ²⁷ Pantu Umwana wa Muntu ali nokwisa mu mucinshi wakwa Wishi naba malaika bakwe. Elyo akapele icilambu kuli cila umo ukulingana nefyo abomba. ²⁸ Icine Nkolanda kuli mwe nati, pali bamo imwe mwebataleme apa abatakapiteko ku mfwa mpaka bakabone Umwana wa Muntu uko aleisa mu bufumu bwakwe."

Chapter 17

¹ Elyo papitile inshiku mutanda yesu asendele Petro, na Yakobo, na Yohane, ba wabo no kunina nabo ulupili ulutali pakuti bekale beka. ² Kabili aliyalukile pakati kabo ne cinso cakwe cabekela nga kasuba; ne fya kufwala fyakwe fyalikubuyuna ngo lubuto. ³ Kaii; bamwene Mese na Eliya; bako landa na nakwe. ⁴ Petro alandile kuli Yesu: ai" mwe shikulu kuti cawama nga twaikala pano pene nga mukofwaya; kuti twa kulapo insakwe shitatu- imo iyenu imnbi iya kwa mose; elyo na imbi yakwa Eliya." ⁵ Iiyi acili ankolanda; amona inkumbi liya kupa kabili aufwa ishiwi lya fumu mwikumbi ai; Uyu emwana wandi uwatemwikwa i uo mbekelwamo; mufwileni." ⁶ Awe ilyo abasambi baumfwile ifi baiwile ubukupeme kabili balitinine nga shi. ⁷ Awe yesu alibupalamine, kabili ilyo abakumishe; alandile ai," imeni kabili mwitina. ⁸ Ilyo bainwine amenso yabo tabamwene muntu nanguumo kanofye Yesu eka. ⁹ Kabili ilyo baletentemukile ulupili yesu abebele ai; mwilanda ukumuntu nangu mo icimonwa ici mpaka umwana wa muntu aka buke ku bafwa." ¹⁰ Lelo abasambi bamwipwishe ai," cindo nomba bakalemba alandile ai Eliya afwile ukubailapo ukwisa?" ¹¹ ¹² Lelo nkomyeba ai eliya alinsa kale; lelo tabamwishibele bwino kabili bamucitile ifwo balefwaya mushila imoine umwana wa muntu ali noku cula ku minwe yabo. ¹³ Awe abasambi bakutulwike ai balebeba pali yohane kabatisha. ¹⁴ Kaii ulo bafikile kwi bumba; umwaume aile kuli ena amufukamina; no kusosa ai. ¹⁵ "Mweshikulu beeleni; umwana wandi umwaume uluse, panntu alilwa la cipumputu kabili alacula sana pantu iilingi awila mu mulilo na mu meshi." ¹⁶ nacimuleta ku basambi benu; lelo naba filwa ukumuposha." ¹⁷ Nao yesu aya sukile ai mwe nkulo iyabula icitetekelo kabili iyampondama; Bushe nkashipikisha naimwe ukufika lwisa. ¹⁸ kabili Yesu akalipile icibanda kabili califumine mumulumendo, nao alipolele apo pene. ¹⁹ Awe abasambi bashile kuli Yesu ku mbali no mweba ai," cindo fwebo twacifililwa ukucifumya?" ²⁰ Yesu abaswikile ai," Ni pamulandu wa citetekelo; cenu icinono. ²¹ . ²² Kabili ilyo balongene pamo ku Galili yesu asosele kubasambi bakwe ai; umwana wamuntu bali no ku mufutuka no ku mupeela mu minwe ya bantu. ²³ Kabili ba ka mwipaya na pa bushiku ubwalenga shitatu akabuuka." awe abasambi balifwile ubulanda nga shi. ²⁴ Ilyo bafikile ku kapernamu, abaume bali balikusokesho indalama sha mu sonko, wetempele baile kuli Petro na kunsosa ai," Bushe kasambilisha wenu anko lipila indalama sha musonko?" ²⁵ Nao alisumine ai," Ee ulo Petro aingile munga nda ye alandile nakwe nokusosa ai, amwipushe ai, simoni findo uko totokanya? Ni kuli bani ishamfumu sha pano isonde shipoka umutulo nelyo umonko? Bushe niku bana nangu ku bantu bam,bi?" ²⁶ "Ukutula kuli bambi," Petele alyasukile," Abana baume baliba abantungwa," yesu asosele ai. ²⁷ Kanshi tatukofwaya ukubalengo kufulwa bakasonsha, natuleya kuli bamba, kabiye uye upose indobani pali bamba, uye ulobe inswi lya kuba lilapulo ukoya kucenamuna mukanwa, ukoyo kusanga ishekele ule lisenda uyo pele baka sonkesho unsonkeleko elo naiwe.

Chapter 18

¹ Napili ilya inshita abasambi balishile kuli Yesu nokwisa kumweba ati, " Bushe umukalamba ni nani mubufumu bwa mumulu?" ² Yesu alitile akana akaice kulie nokukabika pakati kabo ³ elo aishile kulanda ati icishinka ndemyeba kanofye ngamwapilibuka nokuba nga abaice tamwakengile mubufumu bwa mumulu ⁴ Kanshi uuli onse uwaicefya nga akaice emukulu mubufumu bwa mumulu. ⁵ Uuli onse uwapokelela akana akaice ngefi mwishina lyandi nishshi ampokelela. ⁶ Lelo uuli onse uwalenga umo pa baice abasumina muli ine ukuipununa kuti cawama kuli yee ukuti akobekwe icilibwe icikulu cikobekwe mumukshi , elo afwile ukumuposa muli cibemba. ⁷ "Akalanda kwi sonde kumulandu wafipunwisho! Pantu cililingile ukweba ati, ifi punwisho fise lelo kalanda kuli uyo uo ifipunwisho fikeshilamo! ⁸ Ngacakuti ukuboko nangu ukulu kobe kwakulenga ukuipununa kuputuleko no kuposa ukufuma kuli iwe. Cililingile iwe ukuba umulema ukucila ukwisakuposwa mumulilo wape namaboko yabili na moolu yabili. ⁹ Ilinso yobe nga lyakulenga ukuipununa ulilobolemo nokuliposa ukutali na iwe.Ciliweme uli webo ukwingila mu mweo nelinso limo ukucitla ukuposwa muli bemba wamulilo na menso yabili. ¹⁰ Eico ishizeni ukuti tamulufishepo kamo pali utu twaice. Kabili nkomyeba ati, abangeli mumulu lyonse balalolesha pacinso cakwa tata uwaba mumulu. ¹¹ Pantu umwana wamuntu aishile mukupusuha abaluba. ¹² Cinshi mulekutontonkanya? Nga umo ali nempanga umwanda umo, naimo yaya kumbi tekuti ashe ishili amakumi pabula na pabula pambali yaculu nokuya mukufwaya iile iciyeyeye? ¹³ Nga aisangana, ndemyeba icine alasmwa pali imo ukucila ishili amakumi pabula napabula ishishaciya iciyeyeye. ¹⁴ Munshila imo ine , tekufwaya kwakwashinwe wamumulu ukuti umu pali aba baice onaike. ¹⁵ Ngacakuti munyina akulufyanya ali nokuya muyekulanshanya mweka babili.Nga aumfwa kuli webo ninshi wanonka munyina. ¹⁶ Lelo ngatomfwile kuli iwe, sendapo umo nangu babili ulekuya nabo, pakweba ati utunwa tubili nangu tutatu utwa nte , ishiwi lyonse likomfwika. ¹⁷ Lelo umfwa nga akana ukumfwa kuli bo, usende umulandu kucilonganino, umfwa akana ukumfwa kucilonganino, umuleke akamucitefye nga umwina fyalo nangu kasonkesha wamisonko. ¹⁸ Nkomyeba icishinka nati, fyonse ifyo mwakakilila pano pesonde namumulu ninshi filikakililwe, kabili ifyo mwakakakulula pano pesonde namumulu ninshi filikakulwilwe. ¹⁹ Nakabili nkomyeba nati, nga kabili muli imwe basuminishanya pano pesonde pafili fyonse ifyo mulefwaya ukulomba, cikacitwa kuli bo kuli tata waba mumulu. ²⁰ Pantu apali babili nangu batatu abakolongene mwishina lyandi nandibo epondi pakati kabo." ²¹ Elyo Petelo aishile kulanda kuli Yesu ati, "Shikulu, bushe miku inga wesu engatulufyanya elo nokumwelela? Mpakafye imiku cine lubali? ²² Yesu alimwaswike ati, Inshikwebele imiku cine lubali, lelo mpakafye imiku amakumi cinelubali. ²³ Eico ubufumu bwa mumulu bwapashanishiwa kumfumu imo iyatampile ukukalipila abasha baiko. ²⁴ Ilyo atampile ukulubulwisha aba basha abasha, umusha umo aliletelwe kuli yee uwamukwatile amatalanta amakana ikumi. ²⁵ Lelo apo takwete umusango wakulipililamo Shikulu wakwe amwebele ati ukusitisha , fyonse pamo no mukashi wakwe nabana bakwe elo ukulipila kucitwe. ²⁶ Elyo umusha awile panshi,ali fukeme napalio nokulanda ati, 'Shikulu mbeledeniko uluse, kabili nkomipa fyonse.' ²⁷ Kabili Shikulu wauyo musha ico alisendelwe no bulanda, alimulekeleleko nokumwelela inkongole shonse. ²⁸ Lelo alile panse no kusangana umo uwamubasha banankwe, uwamukwatile amashekele umwanda umo. Alimwikete nokwamba ukumupamfya ati, mpela inkongole shandi.' ²⁹ "Lelo umusha munanke aliwile panshi nokupapata kuli yee ati, mbelelako uluse, kabili nkakulipila.' ³⁰ Lelo umusha wapakubala alikene ukumulekelela ile kumuposa mucifungo mucifungo mpaka akamupele inkongole amukwatile. ³¹ Ilyo abasha banakwe babwene ifyacitike, balifulilwe sana. Balishile nokweba shikulu wabo fyonse ifyacitikile. ³² Olo shikulu wamusha amwatile no kumweba ati, ' Wemusha mubifi we, nalikwelele shonse inkongole pantu walipapatile kuli nebo. ³³ Tekuti ukwatile umusha munobe uluse, ngefyo nakukwatile uluse? ³⁴ Shikulu wakwe alifulilwe sana nokumupela kubakumucusha mpaka akalipile inkongole isho amukwatile. ³⁵ Ifyo fine natata wamumulu akacita kuli mwebo nga tamwakelele bawenu panshi yamitima yenu."

Chapter 19

¹ Yalifikile inshita ulo Yesu apwilishe aya mashiwi alifumineko kulya klu Galili elo abwelele kuncende ya Yudea iyali mululamba lwa mumana wa Yordani. ² Na cikupiti wabantu walimukonkele , ali baposeshe kulya kwine ³ Naba Falise balishile kuli ena balekumwasha balekulanda kuli ena ai," bushe calisuminishiwa umwaume ukulekana no mukashi wakwa pa mulandu onsefe. ⁴ Yesu alibaswike na kulanda ai," tamwabelenga ai pakwamba uwababumbile ababumbile umwaume elo no mwanakashi? ⁵ Uwabubumbile nao asosele , pali uyumulandu umwaume akalekusha nyina na wishi elo akulunda no kumashi wakwe, aba babili bakobo mubili umofe. ⁶ Kanshi tabali babili lelo umofe. ico Lesa alundanya pamo , umuntu elakulundulula." ⁷ Bena balandile kuli ena ai," cindo Mose atwebele ukulekupele kalata , wakulelapo umukashi. ⁸ Asosele kuli bena ai , " Nipa mulandu wakukosa kwa mitima yenu , Mose amisunishishe ukulekuleka bakashi benu lelo pakutampa tefyo calekuba. ⁹ Nkolanda kuli mwebo," uyo waleko mukashi wakwe kamofe pamulandu wa bulalele, elo aya upa umbi ninshiu acito bucende." ¹⁰ Abasambi balandile kuli Yesu," ngacakutula ifi nga efyo caba kumulume no mukashi taciweme ukupa. ¹¹ Elo Yesu alandile kuli bena ai Tebonse bengasumina aya mashiwi kamofe kuli abo capelwa. ¹² Pantu kuli ba mutungwi abalekufyalwafe ukufuma munda yaba nyinabo , elo kwalibako nabamutungwi abatungulafe na bamutungwi abaitungula abena pa mulandu wabu fumu bwa mumulu uwafwayo kusumina aya mashiwi na sumine." ¹³ ELO baletele abana banono kuli ena abatambali kilepo amakono nokubapepeleko , lelo abasambi bali bafuililwe. ¹⁴ Lelo Yesu elo asosele ai," Mule kusuminisha abana banono , ukulekwisa kuli nebo mwilakubalesha pantu ubufumu bwamumulu bwabo. ¹⁵ Alitambalikile amaboko pali balya bana , elo nomba afumineko kulya. ¹⁶ Moneni

kwalishileko muntu elo alandile ai," kafundisha fintundo ifyo nkocita pakukwato mweo wamuyayaya?"¹⁷ Yesu alisosele kuli ena ai," cinso wangebalo wabune ? kamofe umofe ewa bune lelo ngoko fwayo kwingila mumweo ulekukonka amafunde¹⁸ Nao muntu asosele ai mafunde ndo?" Yesu ai," wilakwipaya , wilakucita bucende, wilakwiba, wilakushunina munobe ubunte bwabufi .¹⁹ Ulekucindika wiso na noko, uletemwa umunobe kwai niwebo wine.²⁰ Nomulumenso asosele ai," fyonse fe ifi nalifibaka nomba findo nkocita fimbi?"²¹ Yesu elo asosele kuli ena ai , " ngo kofwaya ukubo wakupwililika kabiye ukashitisha ifyuma ifyo wakwata elo uye kupela incuma na iwe ukakwate cuma mumulu elo wise unkonke.²² Lelo elo umulumendo aumfwile ifyo Yesu asosele, alifuminepo no bulanda , pantu alikwete ifyuma ifingi.²³ Yesu asosele kubasambi bakwe ai , " nkomyebe cine cine nai cakushupa kumukankala ukwingila mubufumu bwamumulu.²⁴ Nakaili nkososa kuli mwebo nai, cakwangukapo ingamali ukwingila mwilinsola lya nshindamo ukucila umunkakala ukwingila mubufumu bwakwa Lesa²⁵ Ulo abasambi baumfwile ifi balisungukile sana no kulakusosa ai nani kabili winga pusuka."²⁶ Yesu alibaloleshe no kubeba ai," Ku bantu ifi filikosele lelo kuli Lesa fyakwanguka fyonsefe."²⁷ Elo Petelo ayasukile ai , " Moneni fwebo twalisha fyonse no kumikonka tukakwatilamo indo.²⁸ Yesu asosel kuli bena , "Nkomyene cine cine mubushiku umwana wamuntu akekala pacipuna cabukata mwebo, mwe bankonka mukalekwikala pafipuna ikumilimo na cibili ukule kupingule mikowa ikumi na ibi iya bena Israeli²⁹ Onse uukoshe nganda yankwe ba ndume, bankashi ba wishi ba nyina , abana ,nangu incende pa shina lyandi akapokelela imiku umwanda nokucilisha akalekwikalamweo wamu yayaya³⁰ Pantu ababalilapo ebakaba bakulekelesha lelo , nabakulekelela bakabo abakubalilapo

Chapter 20

¹ Pantu ubufumu bwa mumulu bwapala ai umuntu alile lucelo lucelo mukufwaya abakubomba mwibala lyakwe.² Panuma basuminishenye na babomfi ukubombela denari umo pabushiku bimo, alibatumine mwibala. Pa nsa yalenga butatu aile kucisankano aile kusanga abatali kucita nangu kamo, kuli bena asosele ai, "Naimwe, kabiye ni mwibala, nokumipela icakumilinga kanshi balile mu kubomba.³ Pa nsa yalenga butatu aile ku isokoni.⁴ Kuli bena asosele ai, 'Namwe, kabiye ni mwibala, nokumipela icimilingile; kanshi balile mukubomba.⁵ Nakaili alile insa yalenga mutanda nakabili neyakulenga pabula, nokucita cimo cine.⁶ Nakaili insa yalenga ikumi na imo alile aya kusanga nabambi abatakware fyakucita. Abebele ai, 'Nindo mwiminine pamo tamukocita nangu kamo, akasuba konse?'⁷ "Bamwasukile ai, 'Tapali uutusenende; 'Asosele kuli bena ai, 'Namwe kabiye ni mwibala.'⁸ Ulo icungulo caishile, umwine webala aebele uwalebangelila ai, 'Kuta bonse ababomfi nokubalipila amalipilo yabo, ukutampila kuwakulekelesha ukufika kuwakutampilako.'⁹ "Ulo ababomfi baitele mu nsa yalenga, ikumi na imo baishile, cila muntu apokele denari umo.¹⁰ Ulo ababomfi bakutampa baishile, batontonenye ati bena shingi bakopoka, nomba nabo bapokelefe denari umo.¹¹ Ulo bapokele amalipilo, bali ilishenye ku mwine webala.¹² Basosele ai, 'Aba babomfi bakulekelesha ba bomb fe insa imo, nomba mwatulinganya nabo, fwebo tulishipikisha ubucushi akasuba konse nokulula kwa kasuba.'¹³ Nomba umwine webala ayasukile nokusosa kuli umo muli bena, 'Cubusa, nebo ntakulufyenye. Bushe tatwacisuminishanya ukuti amalipilo ni denari umo?'¹⁴ Senda ico uli nokupoka no kuya nasisala ukulipila ababomfi bakulekelesha fimo fine nga banenu.¹⁵ Bushe tacili mwifunde ine ukucita ico utemenwe pa fintu fyand? Nangu wakumbwa fe pantu ndi wa bune?'¹⁶ Kanshi abakulekelesha bakaba abaku ntanshi, nabakutanshi bakalekelesha."¹⁷ Ilyo Yesu aleya ku Yerusalemu, asendele abasambi ikumi na babili pambali, elo mu nshila abebele ai,¹⁸ "Moneni, tukoya ku Yerusalemu, no mwana wa muntu akapelwa kuli bashimapepo mukalamba naba kalemba. Ba mukulumbwila ukufwa.¹⁹ nokumupela ku bena fyalo ku kumucusha, ukupuma, nokumutanika. Nomba pa bushiku bwalenga shitatu bakumubusha.²⁰ Elo nyina waba mwana Zebedee baishile kuli Yesu nabana abaume. Alifukeme pantanshi yakwe nokwipusha fimo kuli ena.²¹ Yesu asosele kuli ena ai, "Nindo ukofwaya?" Asosele kuli ena ai, "Eba aba abana bandi bakekale, umo ku mulyo umbi ku cipiko, mu bufumu bobe."²² Nomba Yesu abasukile nokusosa ai, "Tawishibile ico ukoipusha. Bushe kuti wanwa ulukombo ulo ndi kunwa?" Basosele kuli ena ai, "Ee kuti twanwa."²³ Asosele kuli bena ai, "Ulukombo lwandi icine kuti mwanwa. Nomba ukwikala ku mulyo nangu ku cipiko tafili fyandi ukupela, nomba fyakuli abo bafipekanishisha kuli Tata."²⁴ Ulo aba basambi ikumi baumfwile ifi, balifulilwe sana bamunyanabo babili.²⁵ Nomba Yesu abakutile kuli ena nokubeba ai, "Mwalishiba ai bakateka ba Bena fyalo balibacincitilila, nabalya abana pa mulandu babomfyana amaka pali bena.²⁶ Nomba tafili fyo cingaba pakati kenu. Nomba, ukofwaya ukuba umukulu pali mwebo afwile eo abe umubomfi wenu,²⁷ na onse ukofwaya ukuba pa ntanshi abe umubomfi wenu,²⁸ Nga filya fine umwana wa muntu taishile kukutumikwa, lelo kukutumika, nokupela ubumi bwakwe icilubula ca bengi."²⁹ Ilyo balikufuma ku Yeriko, ibumba lya bantu lyalimunkonkele.³⁰ Kwali impofu shibili ishaikale mu mbali ya nshila. Ulo baumfwile Yesu akopita, bapundile, "Shikulu, Mwana Davedi, tubelele uluse."³¹ Ibumba lyalikubakanya, lyalikubeba ukwikala tondolo, nomba elo bapundishe nokucilapo ai, "Shikulu, Mwana Davedi, tubeleleko uluse."³² Elo Yesu aiminine umushipa nokubakuta ai, "Nindo mukofwaya nebo imicitile?"³³ Basosele kuli ai, "Shikulu, amenso yesu pakuti yesuke." "³⁴ Elo Yesu, aumfwile inkumbu, alibekete pa menso yabo. Apopene balitampile ukumona no kumukonka.

Chapter 21

¹ Ulo Yesu nabasambi bakwe baile bakopalama ku Yerusalemu bafikile ku Bethphage, ku lupili lwa mi olife, elo Yesu atumine abasambi babili,² no kubeba ai, "Kabiye ni mu mushi ukonkelepo, bwangu bwangu mukosanga punda uo bakakile, nakana po. Mukakule nokufileta kuli nebo.³ Nga umuntu amipusha pali fyena, mjkoya kusosa ai, 'Shikulu

akofifwaya,' napo pene umuntu akoya ku mileka nafyo." ⁴ Nomba ifi fyonse fyacitikile pakufikilisha ifyasoselwe muli kasesema, ai, ⁵ "Eba umwana mwanakashi wakwa Sioni, 'Mona, Imfumu yobe ikoisa kuli webo, iyafuka ilininine na pali punda- pa kana, pa mwana wakwa punda." ⁶ Eko abasambi baile nokucitila umo babebele. ⁷ Baliletele punda no mwana nokubikapo amalaya yabo, na Yesu alikelepo. ⁸ Cinkupiti wa bantu balikwanshika ifyakufwala mu musebo, elo bambi balikutema imisambo no kwanshika mu musebo. ⁹ Elo ibumba lyatangilile Yesu nabamukonkele balikupunda, "Hosana mwana Davedi! Alishuka ukoishila mwishina Shikulu! Hosana mumulu umutali!" ¹⁰ Ulo Yesu afikile mu Yerusalemu, onse umusumba walisunkene no kusosa ai, "Ni nani uyu?" ¹¹ Icintu bwingi ca asukile ai, " Uyu e Yesu kasesema ukufuma ku Nazareti waku Galile." ¹² Ulo Yesu aingile mwi tempele. Alitamfishe bonse abalikushitisha nokushita mwi tempele, no kupilibula ama tebulo yabali kucinja indalama na matebe yabalekeshitisha inkunda. ¹³ Asosele kuli bena ai, calilembwa ai, 'Inganda yandi yakuba inganda ye pepo.' nomba mwaisungula inganda yakuba kabolala." ¹⁴ Elo impofu nabalemana baishile kwi tempele, alibaposeshe. ¹⁵ Nomba ulo abakalamba baba shima pepo naba kalamba bamwene ubune acitile, ulo aumfwile abaice bakopunda mwi tempele no kusosa, "Hosana mwana Davedi," balifulilwe sana. ¹⁶ Basosele kuli ena ai, "Bushe ukoumfwa ifyo bakososa?" Yesu asosele kuli bena ai, "Ee! Nomba tamwatala amubelenga, "Ukufuma mutunwa twa baice nabali pali lelo balipekanya amalumbo?" ¹⁷ Elo Yesu abashile nokufuma mu musumba nokuya ku Betani no kulola kulya. ¹⁸ Nomba ulucelo ulo alebwela ku musumba, insala yali mwikete. ¹⁹ Amwene umukunyu pa mbali ya musebo, aileko no kusanga takwali kantu kwali fe amabula. Asosele ai, "Kwikaba icitwalo kuli webo inshiku shonse, "apopene umuunyu walifumbile. ²⁰ Ulo abasambi bamwene, balipapile nokusosa, "Nindo umukunyu wafumbila apapene?" ²¹ Yesu abasukile ai, "Mucine cine nasosa ai, nga alikwete icicetkelo nokutwishika, tafili ifi fyeka wingacita nge fyacitika ku mukunyu, nomba kuti wasosa ku lupili ukusela nokuiposa muli bamba,' kuti ifi fyacitika. ²² Conse ico mwalomba mwi pepo, namukusumina, mwakupokelela. ²³ Ulo Yesu aingile mwi tempele, bashima pepo bakalamba nabacilolo ba bantu baishile kuli ena ulo alikufunda no kusosa ai, "Nikumaka ndo ucutila fyonse fi elo nowakupela aya maka ni nani?" ²⁴ Yesu alibasukile nokusosa kuli bena ai, "Nandi nkomipusha icipusho cimo. Nha mukojeba, nandi nkomyeba ku maka ncitila ifi fintu. ²⁵ Ulubatisho lwakwa Yohani- lwafumine kwisa? Nga twasosa ai, 'niku muntu, akotweba ai,' nindo mutansuminine. Batampile ukulanshanya abene beka, ukusosa ai, "Lwafumine kumulu, akotweba ai, 'Nindo mutansuminine?" ²⁶ Nomba nga twaeba ai, 'Lwafumine ku bantu, tukotina cinkupiti, pantu bonse balikumona Yohani ukubai ni kasesema. ²⁷ Elo ba asukile Yesu no kusosa ai, "Tatwishibile." Elo nakabili abebele ai, "Nandi ntamyebe ku maka nalikucitila ifi fyonse. ²⁸ Nomba nindo mukotontonkanya? umuntu ali nabana abaume babili aile kuwakutampa no kusosa ai, 'We mwana, kabiye kabombeko mwibala. ²⁹ "Umwana aasukile no kusosa ai, 'Ntayeko,' panuma apilibwile amano yakwe nokuya. ³⁰ "Elo umuntu aile naku wa bubili nokusosa cimo cine, 'Nkoya, mukwai nomba taile. ³¹ Ninani pabana babili wacitile ukufwaya kwa wishi?" Ba asukile ai, "Wakutampa." Yesu asosele kuli bena ai, "Icine cine nkomyeba, ba kasonkesha naba cilende bakumitangilila ukwingila mu bufumu bwa mumulu. ³² Pantu Yohani aishile kuli mwebo mubulungami, nomba tamwasumine. Nomba bakasonkesha naba cilende balimusumine. Nomba mwebo, nangu mwalimwene ifi, tamwalapile panuma nokusumina muli ena. ³³ "Umfweni nakumulumbe na umbi. Kwali umuntu uwakwete impanga. Alilimine ibala, lya myangashi kwali ulupango, aimbilemo ne cakukamina umwangashi, noku sonkesha ku balima bamyangashi. Elo aile ku calo cimbi. ³⁴ Ulo inshita yakusombola yafikile, alitumine ababomfi ku balimi ba myangashi ukuya ku kupoka ifisabo. ³⁵ Nomba abalimi ba myangashi baikete ababomfi, bapumine umo, baipeye naumbi, nakabili batobele naumbi amabwe. ³⁶ Nakabili, umwine webala atumine nabambi ababomfi, ukucila pakutampa, nomba abalimi bamyangashi ba bacitile mu musango umo wine. ³⁷ Panuma yaifyo, atumine umawana wakwe umwaume kuli bena, ukusosa ai. 'Bakaya kumucindika.' ³⁸ "Ulo abalimi bwa myangashi ba mwene uyu mwana, basosele pakati kabo, 'Uyu ni mpyani. Iseni, katumwipaye tupoke nobupyani,' ³⁹ Balimwikete, nokumuposa ku nse yebala lyamyangashi nokumwipaya. ⁴⁰ Nomba ulo umwine webala lyamyangashi akwisa, nindo akesa kucita kuli balya balimi ba myangashi?" ⁴¹ Bayasukile ai, "Akwisa kubonaula buluku-buluku aba bantu, bapondama, elo akwashimisha ne bala ku balimi ba myangashi bambi, abantu abakumupela icakaniko pa nshita ya busomboshi." ⁴² Yesu asosele kuli bena ai, "Bushe tamwasoma mu malembo, 'Ilibwe bakakula basulile lyaishile kuba ilya petungi. Ici cafuma kuli Shikulu, elo cabune mu menso yesu?" ⁴³ Eico nasosa kuli mwebo, ubufumu bwakwa Lesa bwa kupokwa kuli mwebo nokupelwa ku mutundu ukafumya ifisabo. ⁴⁴ Ilyo onse uwakupona pali ili libwe bakumutobaula mutumpimfya. Na onse lyakuponena lyakumufungaula." ⁴⁵ Ulo bashima pepo mukalamba naba Faliseli baumfwile umulumbe wakwe balyumfwile alikulanda pali bena. ⁴⁶ Ukufwaya ukumwikata, balikutina cinkumpiti, abantu balikumumona ai ni kasesema.

Chapter 22

¹ Yesu asosele kulibena nakaili mumilumbe, ukusosa ai, ² "Ubufumu bwamumulu bwaba kwai nimfumu imo iyapekenye ubwinga bwapa cupo camwana wakwe.

³ Yatumine ababomfi baiko ukuya kukuta abaitilwe ku bwinga, Lelo tabaishileko. ⁴ Nakaili imfumu yatumine ababomfi nabambi, mukusosa ai, 'Kabebeni abo abetilwe, "Moneni, ndipekenye icakulya icaibela ingombe ishing kaili ishakwina shilifwile, na fyonse flipekanishiwe. Iseni ku bwinga." ⁵ Lelo tabaposeleko mano bailefe, umo kwibala lyakwe naumbi kuma kweba yakwe. ⁶ Elo bambi baikete ababomfi ba mfumu, nokubacusha mu musebanya, no kubepaya. ⁷ Imfumu yalifulilwe, nokutuma abashilikale ukuya konaula abo bakepaya nokubo ceela umusumba. ⁸ Kaili yasosele kuba bomfi bakwe ai, 'Ubwanga bulipekanishiwe, lelo kuli abo abaitilwe tabalinile. ⁹ Napalici kaiyeni kumansansa yamusebo

muukute abantu abengi abo mwalasanga.' ¹⁰ Ababomfi baile munshila nokulonganika abantu pamo abo basangilepo, ababubi nabasuma. Nomba inganda yabwina yaishilefe nabeni. ¹¹ Lelo elo imfumu yaile mukumona abeni, ya mwene umuntu umo uatafwele insalu shapa bwina. ¹² Elo imfumu yasosele kuli ena ai, 'Cibusa, cindo wacingilila muno ukwabula insalu shapa bwina?' Lelo umuntu takwete fyakulanda. ¹³ Kaili imfumu yasosele kubabomfi ai, 'Kakeni uyu muntu pa maboko napamakasa, mu mupose nakunse yamfimi, ukukaba ukulila nokusenganya ameno.' ¹⁴ Abaitwa bengi, abasalwa banono." ¹⁵ Kaili aba Falisele baile balipekenye mufyo bengesha Yesu mumisosele yakwe. ¹⁶ Kaili batumineko abasambi babo, pamo nabena Herodi. Basosele kuli Yesu ai, "Kafundisha, twalishiba ai uli wacishinka, kaili usambilisha ifyakwa Lesa mucishinka. Taukwata ukusakamana kwabusalo bwa munobe elo taulolesha pacifulo ca muntu. ¹⁷ Twebe, cindo ukutontonkanya? Bushe kui lyaba lifunde ukupelo umusonko kuli Kaisale nangu uyo?" ¹⁸ Lelo Yesu aliteseshe ububi bwavo nokusosa ai, "Mwebo bumbi munda, cindo mukonjesha?" ¹⁹ Nangisheni ikoili lya musonko." Elo baile kumuletela denari kuli ena. ²⁰ Elo Yesu asosele kulibo ai, "Cimpasho neshina ndoifi?" ²¹ Basosele kuli ena ai, "Kaisale Yesu asosele kulibo ai, "Peleni Kaisale ifintu fyakwa Kaisale, nakuli Lesa ifyakuli Lesa." ²² Elo baumfwilefye, balisungukile. No muntu baya nokuya. ²³ Pabushiku bulya bamo aba Suduki, abalanda ai takwaba kushukila, baishile kuli ena. Balimwipushe, ²⁴ mukusosa ai, "Kafundisha, Mose asosele ai, 'Ngo muntu umwaume aafwa, ukwabula abana, wabo alilingile ukuupa mukashi wakwe nokukufyalila wabo abana.' ²⁵ Bawabo bali cine lubali. Uwakubalilapo alyupile nokufwa aisa kufwa. Ukwabula ukukwata abana, aishile kusha umukashi wakwe kuli webo. ²⁶ Elo wabo wankokelepo nao acitile cimo cine, nowakulenga batatu, ukufumafe ukufika napawa cine lubali. ²⁷ Panuma yabonse, namayo alifwile. ²⁸ Nomba mukushukuka, akesa kuba mukashi wakwani pali bawabo cine lubali? Pantu bonse balimupeleko." ²⁹ Lelo Yesu ayasukile nokusosa kulibo ai, "Mwaliluba pantu tamwaishiba amalemba namaka yakwa Lesa. ³⁰ Mukushukuka kwabafwa takuba kupona nangu ukupelwa icupo. Lelo, baaba kwai niba malaika mu mulu. ³¹ Nomba ukukonkana mishukukile yabafwa, bushe tamwabelengapo ifyo Lesa alikulanda pali mwebo, mukusosa ai, ³² 'Ninebo Lesa wakwa Abram, Lesa wakwa Isaki, na Lesa wakwa Yakobo?' Lesa tali Lesa wabafwa, lelo uwabomi." ³³ Ulo amabumba yaumfwile fi, yalisungukile pa mafundisho yakwe. ³⁴ Nomba ulo aba Faliseli baumfwile ai Yesu atalika aba Suduki, balilongene capamo. ³⁵ Umo muli bena, uwaishibilepo ubwishibile ubwingi mu mafunde, aipwishe ilipusho, ukumwesho- ³⁶ "Kafundisha, bushe lifunde ndo lyakulisha pa mafunde?" ³⁷ Yesu asosele kuli ena ai, "Temwa Shikulu Lesa obe no mutima obe onse, no mweo obe onse, namano yobe yonse." ³⁸ Ili efunde lyakubalilapo ilyakulisha. ³⁹ Nefunde lyakonkapo lyaba ai-' ukutemwa umwina mupalamano ngefyo waitemwa wemwine, ⁴⁰ Nipali aya mafunde yabili epashintilila amafunde yonse nabakasesema." ⁴¹ Lelo aba Faliseli baliibacili balilongene pamo, Yesu abepwishe ilipusho. ⁴² Asosele ai, "Bushe nindo mutontonkanya pali Klistu? Mweba ai mwana wakubani?" Basosele kuli ena ai, "Mwana wakwa Davedi." ⁴³ Yesu asosele kuli bena ai, "Cindo kaili Davedi mu mupashi alikwitali, Shikulu, mukusosa ai, ⁴⁴ 'Shikulu asosele kuli shikulu wandi, 'Tkala ku kuboko kwandi ukwakumulyo, mpakafe nsangule abalwani bobe icinyantilo camakasa yobe'?" ⁴⁵ Nga cakweba ai Davedi kaili eta Klistu ai' Shikulu; cindo engabela umwana wakwa Davedi?" ⁴⁶ Tapalipo uwa asukile kwishiwi lyakwe, kaili tapali naumo uwapamine ukumwipusha amepusho ayali yonse ukufuma pali bulya bushiku.

Chapter 23

¹ Kaili Yesu alandile ku mabumba naku basambi bakwe. ² Asosele ai, "Bakalemba naba Faliseli balikele mucipuna cakwa Mose. ³ Namulico fyonse ifyo bamukonkomesha ukucita, mulekucita nokubalolesha. Lelo takuli kulesha ukwambula imicitile yabo, nga mufyo basose ifintu ukwabulo ukuficita. ⁴ Ee, balakakila ifibi ifyakufina kaili ifyayafya ukusenda, kaili bafibike pamabeya yabantu. Lelo bena nabo teti babikeko umunwe pakupiita. ⁵ Bacitefi ficitwa fyonse pakwebai balekubamona ku bantu. Pantu balaipangila bafilakitelya kaili balakusha ne nsekebele shamalaya yabo. ⁶ Balatemwa ne ncende ishinkankala mumitebeto ne nefipuna fya mfumu muma Sinagogi, ⁷ Nokula kubaposha umutende uukankala mumasoskoni nokubeta ai' Rabi' ku bantu. ⁸ Lelo takuli nakumita ai 'Rabbi,' pantu kafundisha abafe umo namwebo bonse muliba muninane. ⁹ Kaili mwilakwita muntu pano esamba lya calo ai Tata, pantu mwakwata fe wishinwe umo, uwaba mumulu. ¹⁰ Balakumita ai 'kafundisha, pantu mwakwata fe kafundisha umo, capwa ni Klistu. ¹¹ Lelo uyo uulingo mukulu pali mwebo akesakubo mubomfi obe. ¹² Uyo onse uwaisansabika akubikwa panshi, kaili uyo onse uwaicefya akusansabikwa. ¹³ Nomba akalanda kuli mwebo, bakalemba naba Faliseli, babumbi munda! Muisalila ubufumu bwa mulu ku cinso ca bantu. ¹⁴ Pantu tamwingilamo mwebene, nangu ukulekako abakoingila baciteco. ¹⁵ Akalanda kuli mwebo, bakalemba naba Faliseli, babumbi munda! Pantu mukamona bemba mu mushili mukupepa kwa bufi, elo aisa kuba umo, mu mulenga aisa kuba oabili nga umwana ngeena nga mwebo. ¹⁶ "Akalanda kuli mwebo, intungulushi impofu, mwebasosa ai, 'Uyo onse uwalapa mwitempele, cilifye. Lelomuyo onse uwalapa muli ba golide be tempele, abo uwakakwa kumulapo wakwe.' ¹⁷ Mwe mpofu shakutumpa! Cikulu ndo, golide nangu itempele ilyakusangula gilide uwamushilo? ¹⁸ Kaili uyo onse uwalapa mucintamba, alife. Lelo uyo onse uwalapa icabupe, abo uwakakwa kumulapo wakwe.' ¹⁹ Mwepomfu! Cikulu ndo bupe nangu icintamab icakulenga icabupe icamushilo? ²⁰ Eico, uyo onse uwalapa mu cintamba alapika cena nafyonse ifibapo. ²¹ Naumo yo uwalapa mwitempele alapika lyena nowikalamo. ²² Kaili ngo uwalapa mumulu alapika icipuna cabufumu bwakwa Lesa nowikalapo. ²³ Akalanda kuli mwebo, bakalemba naba Falaiseli, babumbi mumunda! Pantu mupele cekumi ba minte na anise na kumini, lelo mwalabo kucita ifyamafunde ayakufina- mubupingushi namuluse kaili mucishinka. Lelo fyonsefi mufwile ukulakuficita ukwabulo ukushako. ²⁴ Mwetungulushi impofu, mwebasusako akashihi lelo nwamina kabalwe! ²⁵ "Akalanda kuli mwebo, bakalemba naba

Faliseni, babumbi munda! Pantu musuka ulukombo no lunweno kunse, lelo mukati mwaisulamo umusulo no kulungana. ²⁶ Mweba Faliseni mpofu! Wamyeni pakubala mukati ka lukumbo no lunweno, pakuti na kuunse kube ukwabusaka nako. ²⁷ "Akalandi kuli mwebi, bakalemba naba Faliseni, babumbi munda! Pantu mwaliba kwai nimanda bakubako impemba iimoneka kunse iyakuwama, lelo mukati mwaisula amafupa yabantu bafwa nafyonse ifyafiko. ²⁸ Munshila imo ine, namwebi kunse mumoneka abalungami ku bantu, lelo mukati kenu mwaisula babumbi munda nabumpula mafunde. ²⁹ "Akalandi kuli mwebi, bakalemba naba Faliseni babumbi munda! Pantu mukuulila bakasesema imanda nokucindikisha imanda shaba lungami. ³⁰ Musosa ai, 'Atubako munshiku shilya ishakubashifwe, nga tatwaishishe nabo mukusuumya mulopa waba kasesema. ³¹ Eico mwaishinine mwebene ai muli bena balikwipaya bakasesema. ³² Namwebi mwaisusha cipimocakubawishinwe. ³³ Mwe nsonka mwe, mweba bufyashi bwamafwafwa, mukesha kupusuka shani kubupingushi bwaku ngehena? ³⁴ Nipalici, Lolesheni, Nkomituma bakasesema naba mano nabakalemba. Bamo mulibena mukaya kubepaya nokutanika, elo bambi nabo mukabafopwela muma sinagogi yenu nokubatamfya umusumba no musumba. ³⁵ Ifikofumamo fyakweba ai bonse palya pene mwakwisa nomulopa wabulungami uwasumine panonse, ukufuma ku mulopa wakwa Abeli umulungami, ukuya kufika nakumulopa wakwa Sakaliya mwana Belekiya, uo mwaipale pakati ka mwashila necintamba. ³⁶ Mucine nkososa kuli mwebi ai, fyonse fi fyakwisa pali ino nkulo. ³⁷ "Yerusalemu, Yerusalemu, wewipaya bakasesema nokubatobaula amabwe abatuminwe kuli mwebi! Miku inga nalikulonganika abana bobbe pamo, ngafilya nakonko alonganya utwana twakwe mu mapindo, lelo tamwalikusumina! ³⁸ Lolesha, inganda yobe yashala icipompwa. ³⁹ Pantu nkososefi kuli mwebi, ukufuma lelo tamwakambonepo nakaili kanofe wasosa ai, 'Alishukoyo uwishila mwishina lya mfumu."

Chapter 24

¹ Elo Yesu afumine mwitempele kaili aleya munshila. Abasambi bakwe baishile kuli ena nokusonta pa matempele. ² Kaili ayasukile kuli, "Nkomyeba icine cine nati, tapakashale ilibwe pelibwe linankwe ilitaka ponene panshi. ³ Elo aikele pa lupili lwa mu Olife, abasambi bakwe baile kuli ena kumbali nokumweba ai, "Twebeko, nilisa ifi fili nokucotika? Ngefilangilo fya kubwelakobe nefya kupwa kwaino nkulo?" ⁴ Kaili Yesu abasukile ai, "Cngeleni ukuti umuntu no umo emulufya. ⁵ Pantu abengi bakesa kuli mwebi mwishina lyandi. Bakumyeba ai, "Ninebo Klistu, ka bili bakulofya nabengi. ⁶ Munkofwe inkondo, nempupilisho sha nkondo. Moneni ukuti tambula pakaswa awa, pantu ifi fyonse fili no kucitika; lelo impela ninshi tailafika. ⁷ Pantu uluko lukmina uluko lunankwe, no bufumu bukeminanubufumu bunankwe. Kaili kukaba ifipowe nefinkunkuma mu ncende mumo mumo. ⁸ Lelo ifi fyonse fikaba nintendekelo yabucushi ubukesa. ⁹ Kaili bukamisenda no kumicusha nokumipaya, mukapatwa naku nko pa mulandu weshina lyandi. ¹⁰ Bamo bakaipununa, nokufuta umunankwe nokupa abanabo. ¹¹ Abengi bakasesema wabufi bakema nokutumaulula abengi mukubalufya. ¹² Pakuti bumpula mafunde bukafula, nokutemwa kwa bengi kukacepa. ¹³ Lelo uyo uwashipikisha ukufika kumpela eukapusuka. ¹⁴ Iyi mbilasuma yabufumu bwakwa Lesa ikashikilwa mwisonde lyonse nokuba bukambone kunko shonsefe. Elo impela ikesa, ¹⁵ "Eico, elo mwamona icamuselu icamakankamika, icaebelwepo kuli Danyele kasesema, caiminina umwa mushilo' (Weukobelenga umfwikishe), ¹⁶ "Leken i abali mu Yudea bafulumukile ku mpili, ¹⁷ noyo uli pakasonshi yanganda eikila panshi ku kubula icili munganda yakwe, ¹⁸ noyo uuli kumabala ebwelelela mumushi mukumusenda ifyakulya fyakwe. ¹⁹ Webulanda kubakulakuba nama fummo nabo abakulakonsha abana muli shilya nshita! ²⁰ Mulekupepa ukwebai ubutuka kwenu kwikaba mumpepo nangu pe Sabata. ²¹ Pantu kukaba ubucushi bwakupapa ubutatala abubako ukufuma pakutampa kacino calo ukufika nalino, awe, takwatale akuba ubwaba ngobo kuntanshi nakaili. ²² Nicofe isho nshiku shicefiwako, no muntu nangu umo tekuti apusuke. Nomba fe pa mulandu wabasalwa isho nshita shikacefiwako. ²³ Nga cakweba umo alanda kuli imwe ai, 'Lolesheni, Yesu uno pano!' nangu, 'ulyapalya! Wikasumina ico. ²⁴ Pakuti ba Klistu naba kasesema wabufi bakema nokulanga ifishibilo ne fyamaka ifyakupapa, pakweba ai bamulufye, nga cingacitwa, cikangafe nabasalwa. ²⁵ Moneni, namwebela limo kabala ilyo iyo nshita tailaisa. ²⁶ Eico, ngaba mwebai, 'Mona, ali mumatololo,' mwikesha kuyako. Nangu, 'Moneni, alimukati kamuputule wanganda,' mwikacisumina. ²⁷ Pantu ngefyo imyengele shisanika ukufuma ku kabanga no kusanika ukufika ku masamba, efyo cikaba nelo nelo umwana wakwa Lesa akesa. ²⁸ Ukuli inama iyafwa, ukukumanina amakubi. ²⁹ "Lelo lilyalinefe panuma ishi nshiku nge shapwa akasuba kakafita, umwenshi tawakabalike, netanda shikaponena panshi ukufuma mulwelele, namaka yamulu yakatenkana. ³⁰ Elo icilangililo ca mwana wamuntu cikamoneka mulwelele, kaili neko shonse shikapumapo imisowa. Pantu bakamona umwana wa muntu uko akobwela mu makumbi yamulwelele mumaka namu lulumbi. ³¹ Kaili akatuma bamalaika bakwe nokupunda ukukalamba ukwamapenga, kaili akakolonganika bonse ukufuma kumyela ine, ukufuma kumpela yalwelwele ukufika kulunankwe. ³² "Sambilileniko ici kumukunyu, Ilyo imisambo yatendeka ukwamba ukusoka ukwamba ukusoka amabula, muleshiba ukuti amaisa yaba mupepi. ³³ Kanshi efyo, ulo mukamona ifi fyonse, mukeshibe ai ndi mupepi, pa mwishife. ³⁴ Icin cine nkomyeba ai, iyi nkulo tayakabale aipita mpakafe ifi fyonse fikafikilisho. ³⁵ Umulu ne calo fikapita, lelo ifyebo fyandi tafyakabale pita. ³⁶ Ukukonka nolwa bushiku bulya na kashita nangu umofe taishiba, nangu nibamalaika ba mumulu, nangu Mwana, lelo kamo Wishi fe. ³⁷ Nge fyo cali pa Nowa, efyofe cikaba napakubwela kwa mwana wa muntu. ³⁸ Muli shilya nshiku ilyeshi balikulya no kunwa, ukupa nokupwa mpakafe ne nshita Nowa aninine mubwange. ³⁹ Mpakafe ne lyenshi lyabasendanya lyabafumyapo- efyo kukaba nokubwela kwa mwana wa muntu. ⁴⁰ Abantu babili bakaba mwibala- umo bakasenda, umo bakamusha. ⁴¹ Bana mayo babili bakalapela palibwe- umo bakamusenda, umbi bakamusha. ⁴² Eico mulekwibukila, pakuti tamwaishiba akashita no

bushiku bulya ubo shikulu wenu akabwela.⁴³ Lelo ishibeni ifi nga cakwebai umwine wanganda nga engeba ita sakala engesa, kuti akolondafe tekuti bamutobe inganda yakwe.⁴⁴ Eico muleipekanya, pantu umwana wamuntu akabwela pakashita ako muteshibile.⁴⁵ Kanshi nani umusha uwa cishinka kabili wa mano uo shikulu ashila ingamda ashingapela abanganda ifilyo panshita?⁴⁶ Alishuko nyuyo umusha utwalilila ukubomba ukufika ilintu shikulu wakwe abwela.⁴⁷ Nkolanda icine cine ai shikulu wakwe akamubika ukubomba pali fyonse fe ifyo anonka.⁴⁸ Lelo ngo musha mubi asosa mu mutima wakwe ai, 'Shikulu wandi akokola,'⁴⁹ atendeka no kupuma abasha banankwe, ayambako nokulya nokunwa nabacakolwa,⁵⁰ kaili shikulu wakwe akubwela pa nshita iyo atakeshibe.⁵¹ Lelo shikulu wakwe akubwela akaputula mu tupimfya tumpifya nokumupela kuba bumbi munda, uko kukaba ukullosha noku senganya ameno.

Chapter 25

¹ "Nomba ubufumu bwa mumulu bwaba nga bana cisungu ikumi ababulile amalampi yabo nokuya mukukumanya shibwinga. ² Basano pali aba nimbula mano basanno bamano. ³ Pantu imbulwa mano babulile amalampi yabo. ukwabula ukubika amafuta na yamo. ⁴ Lelo abamano babulile amalampi yabo pamo namabotolo yamafua. ⁵ Nomba ulo shibwinga akokwele ukwisa, bonse fe balyumfwile tulo nokulala. ⁶ Kaili pakati ka bushiku kwali utumpundu, 'Moneni, shibwinga aisa! Fumineni panse kamukumanyeni.' ⁷ Eico bonse bana bwiga balibukile nokwasha amalampi yabo. ⁸ Imbula mano basosele ku bamano ai, 'Tupeleniko amafuta yenu pantu amalampi yesu yakokapakapa.' ⁹ "Lelo abamano ba asukile ai, 'Moneni tekuti yakumane imwe naifwe, kaiyeni kamoneni kuba shitisha nokuishitila mwebene.' ¹⁰ Elofye bafuminepo ukuya mukushita, elo shibwinga afikile, nabaikenye aingile nabo munganda yabwinga, kaili ne cibi caliselweko ¹¹ "Panuma balibwelele nokusosa ai, 'Shikulu, shikulu, twiswileko.' ¹² "Abasukile ai, 'Ndemweba micine cine ai, Ine ntamishibile. ¹³ Mulekulola ico tamwaishiba ubushiku nakashita. ¹⁴ "Pantu caba ngo muntu ulefumapo ukuya ku calo cimbi. Akuta abasha bakwe bonse nokubashila ifikwatwa fyakwe. ¹⁵ Umo amupela amatalanta yasano, no munankwe amatalanta yabili, naumbi limo. Cila umo amupela ukulingana namaka yakwe, kaili alifuminepo alaya. ¹⁶ Umo uwapelwe amatalanta yasano alile ayabomfya noku mwenapo naya nankwe yasano. ¹⁷ Mumusango fe umo wine, uwapelwe yabili nao alimwenepo nayanankwe yabili. ¹⁸ Lelo uyo uwapelwe limo italanta alile nokushika panshi, afishile nendalama shakwa wishikulu wakwe. ¹⁹ Panuma yanshita shikulu wabo alibwelele noku bakuta bonse. ²⁰ Uyo uwapelwe ayali yasano amuletele yalya nokulundapo nayanankwe yasano. Alandile ai, 'Shikulu, mwampele amatalanta yasano. Meoneni, ninundapo nayanankwe yasano.' ²¹ "Shikuku wakwe amwebele ai, 'Wabomba bwino, uli musha wacine! Waba uwacine mulyuto utunono. Nkakubika nomba pa fintu ifingi. Isakuno nomba ingila musansa shakwa wisokulu. ²² "Nomusha uwapelwe amatalanta yabili aishile nokusosa ai, 'Shikulu, mwampele yabili. Moneni, nimbwenapo nayanankwe yabili.' ²³ "Shikulu wakwe amwebele ai, 'Wabumba bwino, wemusha musuma kaili uwacine! Waba uwacishinka palyuto utunono. Nkakubika pa fintu ifingi. Ingila mu nsansa shakwa wisokulu. ²⁴ Noyo umusha nomba uwapelwe italanta limo aishile nokusosa ai, 'Shikulu, ine naishiba ai uli muntu uwayafya. Musepa noko mutatandile, kaili musombola noko mutabyele mbuto. ²⁵ Nalyumfwile umwenso, naile fisa italanta lyenu panshi. Moneni, nabwesa italanta lyenu.' ²⁶ "Elo shikulu wakwe amwasukile amwebele ai, 'Wemusha umubi kaili umunangani we, iwe waishibe ai ine nsepa napo ntabyele nokusombola apo ntatandile. ²⁷ Kanshi nga walitwalikeko indalama yandi kuli bakabaka, kaili lino mbwelele nga ninsangako akengalundwapo. ²⁸ Eico buleni nokupoka ili talanta kuli ena nokupela kuwakwete ayali ikumi limo. ²⁹ Pantu uyo uwakwata ifingi bakamupela, kaili akasanduluka, Uyo uwakwata utunono, bakamupoka noto twine. ³⁰ Kanshi ponse umunangwa wamusha kunse kumfimi, uko ukukaba fe ukullosha nokusumanya ameno.' ³¹ Elo umwana wa muntu akabwela mubukata bwakwe, akekale pacipuna cabukata bwakwe. ³² Kaili ena inko shonse shika kolongana, kaili akalekanyamo abantu pabili, ngefyo umucemi alekanyamo impanga nembushi. ³³ Abula ne mpanga ukushibika ku kuboko kwa kulyo, nembushi ku kuboko kwa cipiko. ³⁴ Kaili ikasosa kubakaba ku kulyo ai, 'Iseni, mwebo mwebapalwa bakwa Tata, ingileni munsansa shabufumu bwakwa Tata ubwapekanishiwe mwebo ukufumafe ku kwamba kwacino calo. ³⁵ Pantu nali ne nsala mwalimupele ifilyo; Nali ne cilaka mwalimpele ayakunwa; Nali umweni mwalinsungile; ³⁶ Nali ubwamba mwalimfwikile; Nalilwele mwalintenseshe; Nali umufungwa mwali mpempwileko.' ³⁷ "Kaili abalungami bakasuka nokusosa ai, 'Shikulu, nilwisa twamimwene muli ne nsala kaili twamupele ifilyo? Nangu icilaka nafwebo twamipele ayakunwa? ³⁸ Nelo nilisa mwalipo abeni nafwebo twamupokelele? Nangu ubwamba kaili twamipele ifyakufwala? ³⁹ Nilisa mwalwele nangu ulo mwali mucifungo twaishile mukumimona?' ⁴⁰ Kaili imfumu ikasuka nokusosa kuli bena ai, 'Icine cine nkomyeba ai, ulo losefe mwabombele umo uwamubacepesha abatemwikwa, mwabombele kuli nebo.' ⁴¹ Elo ikasosa kubakaba ku kuboko kwa cipiko ai, 'Patukeni pamo, mweba tipwamwe, mu mulilomuutashima uwapekanishiwa cibanda nabangeli bakwe uko mukoya, ⁴² pantu pali nensala, lelo mwalintanine filyo; Nali necilaka, mwa ntanine ayakunwa; ⁴³ Nali umulendo, mwebo tamwampokelele; nali ubwamba, tamwamfwikile; Nali umulwele kaili nali mucifungo, tamwansakamene.' ⁴⁴ "Kaili nabo bakasuka nokusosa, 'Shikulu, nilwisa twamimwene muli abansala, nangu necilaka, nangu umweni, nangu ubwamba, nangu mulilwelwe, nangu mucifungo kaili tatwamisakamene?' ⁴⁵ "Elo akabasuka nokubeba ai, 'Icine nkomyeba ai, elo mwalefilwa ukucita kuli umo mubacepesha aba tabombele nebo.' ⁴⁶ Aba bakaya kubucushi bwape, lelo abalungami munsansa shape."

Chapter 26

¹ Nomba ilyo Yesu apwishishe ukusosa ifyabo ifyo fuonse, asosele kubasambi bakwe ai, ² Mulishibile ai panuma ya nshiku

shibili kwalaba icakucilila, no mwana wa muntu akupelwa mukutanikwa.³ Elo bashimapepo bakalamba naba kalamba ba bantu bakolongene pamo mu cipango camukalamba waba shimapepo, uwalikwitwa Kaisala.⁴ Balipandene amano capamo ukwikata Yesu mukumu beleleka nokumwipaya.⁵ Elo balandile ai, "Tatwacite co munshita yamutebeto, pantu kuti kwaima cimfulunganya mu bantu."⁶ Nomba elo Yesu ali ku Betani munganda yakwa Simoni uwafibashi.⁷ Ilyo bacili nabashinguluka itebulo, kwaishile namayo kuli ene aishile nomusanshi wa ala basitere umwali amafuta ayaluma umutengonokufukumwina Yesu pa mutwe.⁸ Lelo elo abasambi bakwe bamwene ci; balifulilwe nokulanda ai, "Ngoyu nao uwaonaika?"⁹ Ici cali nokushitiwa pa mutengo ukulu nokupela ababusu.¹⁰ Lelo Yesu, alishibile ifi, alandile kuli bene, "Nindo mwashupila uyu mwanakashi? Pantu ena acitile icintu icawama kuli nebo."¹¹ Lyonse musangwa nabalanda, lelo ine tamuba nanebo lyonse.¹² Pantu elo acilakupongolola amafuta pamubili wandi acilapekanya ukushikwa kwandi.¹³ Mucishinka nkomweba iine-cine nati, uko konse ukukebulwa ici cebo mucalo monse, ifyacita uyu mwanakashi fyakulandwapo mukumwibukisha."¹⁴ Elo umo mube kumi, uyo mwalikwita Yuda Iscariot, aile kuli bashimapepo bakalamba.¹⁵ Nokubeba ai, "Nindo mukokabila ukumpela pakushitula uyu muntu na imwe?" Ba mupimine isha silfele amakumi yatatu.¹⁶ Ukutula lilya line alikufwaya umwakumubelelekela.¹⁷ Nomba ubushiku bwakubalilapo ubwa mukate uushatutumuka abasambi baishile kuli Yesu nokulanda ai, "Nikwisa uko tukomipekanishisha pakuti mulye icakucilila?"¹⁸ Nao ayasuka ai, "Kaiyeni mu musumba ku muntu umo ifi mu mwebe ai, "Kafundisha asosa ai, "Inshita ili mupepi. Inkokwatila icakucilila kunganda yobe naba sambu bandi."¹⁹ Nabasambi babombebe ukulingana nefyo abebele, kaili bapekenye icakucilila.²⁰ Elo cafikile cungulo, alikele panshi mukulya nabasambi bakwe.²¹ Bacili pakulya, aosa ai, "Inkomweba icine-cine nati umo muli mwebo akomfutuka.²² Nabo baliketwe nobulanda, kaili cila umo atampile ukumwipusha, "Mucishinka tali nebo, mwe mfumu?"²³ Nao alyaswike, "ni uyo tukotobela naena mbale imo eukomfutuka.²⁴ Umwana wa muntu akoya, ngefyo calembwa pali ena. elo bulanda ku muntu uyo nkofutuka umwana wa muntu! Inga caliwereme ku muntu uyo ukukana fyalwa."²⁵ Yuda, uwali nokumfutuka asosele ai, "Bushe ninebo mwekasambilisha?" asosele kuli ena, "waisosela wemwine."²⁶ Elo bacili balelya, Yesu alibulile umukate, aupala, aumokaula. Aupela kubasambi bakwe alanda ai, "Buleni, kolyeni. Uyu mubili wandi."²⁷ Abulile ulukombo apela ukutotela, kaili acipela kuli bena asosa ai, "Nweni, bonse."²⁹ Pantu uyu mulopa wandi uwacipangamo uukosumina pa bengi mukwelelwa amasambi.²⁸ Lelo nkomweba, ntakatale nwapo nakaili ifisabo fya myangashi. Mpaka bulya bushiku ulo inkansa iki namwebo mubufumu bwakwa tata."³⁰ Kaili baimbile ishamalumbo, baile nakulipili lwa miolife.³¹ Na Yesu asosele kuli bene, "Mwebo bonse mukoipununa bunu bushiku pa mulandu wandi, ingefyo calembwa ayi, 'Nakuma kacema no mukuni wa mpanga ukasalangana."³² Lelo elo nakubuka, nakumitangilila ku Kalileya."³³ Lelo Petelo alisosele kuli ena ai, "Nangula bonse bengaipununa pa mulandu waimwe, nebo ntakatale ipununa."³⁴ Yesu alilandile kuli ena ai, "Mucine-cine nkomweba, muli bunu bushiku, ulo mukolwe talalila, ukonkana imiku itatu."³⁵ Na Petelo alimwasukile ai, "Nangula cingati shani nkofwa namwebo, intamikane." Nabasambi bonse balandile cimocine.³⁶ Elo Yesu aile nabo ku ncende bakuta Gethsemane kaili asosele kubafundwa, "Ikaleni pano ili nkoya nkulya mukupepa."³⁷ Asendele Petelo nabana babili abaume abakwe Zebedee naena kaili batampile ukwikatwa ubulanda no kusakamikwa.³⁸ Umutima wandi waisula ubulanda, kaili ukufwa. Shaleni pano mulekumbwenako."³⁹ Alile akatalamukila, abweshehe icinso cakwe, alitampile nokupepa. Asosele ai, "Tata, nga cingacitika, lekeni ulukombo ulu lupite. Lelo temukufwaya kwandi, kano mukufwaya kwenu."⁴⁰ Alibwekele kubasambi bakwe ukubasanga balilele, kaili asosele kuli Petelo ai, "Nindo, mwafililwa ukulola naine pa nsa imo?"⁴¹ Loleni nokupepa pakuti mwiponena mukutunkwa. Umupashi ulekosesha, lelo umubili naunaka."⁴² Alibwekelemo nakabili umuku wacibili mukupepa. Asosele, "Tata wandi, ulukombo ulu tekuti lupite kanofye ndunwe, ubufwayo bwenu bucitike."⁴³ Alibwelele nakaili asangile balilele, pantu amenso yabo yalifinine.⁴⁴ Alibashile nakaili, nokubwekelamo mukupepa panshita yalengele butatu, nokusosa amashiwi yamoyene.⁴⁵ Kaili Yesu aishile kubasambi nokulanda nabena ai, "Bushe mucili nanomba mulilele nokutusha? Lolesheni, inshita ili mupepi, elo umwana wamuntu akofutukwa mu minwe ya babifi."⁴⁶ Imeri, twenderi. Moneni, umo uwakumbeleleka ali mupepi."⁴⁷ Acili alelanda, Yuda, umo pabe kumi nababili, aishile. Nebumba ilikalamba lyalishile nankwe ukufuma kuli bashimapepo bakalamba naba kalemba ba bantu. Baishile namapanga ne nkoto.⁴⁸ Nomba umuntu uwali noku beleleka Yesu alibapele icishibilo, alibebele ai, "Umuntu nkofyompa eumo pali abo. Mumwikate."⁴⁹ Ulo lwine alishile kuli Yesu nokusosa ai, "Umutende, kasambilisha! kaili ali mufyompele."⁵⁰ Yesu asosele kuli ena, "Cibusa, cita ico wishile mukucita." Elo baishile, baikata Yesu noku mukaka.⁵¹ Kunuma kwaliko umo uwal na Yesu alibulile ulupanga, nokukoma umusha wakwa shimapepo mukalamba, amuputula nokutwi.⁵² Kaili Yesu amweba ai "Bwekesha ulupanga lobe emo lwikala, pantu uyo onse uwaga nolupanga akonaika kulupanga."⁵³ Uletontonkanya ai tekuti njite Tata, nao kuti atumina bamalaika ukucila na mufitungu ikumi na fibili?"⁵⁴ Lelo nipakutula icalambwa cifikilishiwe, ukuti ici cifwilefye ukucitika?"⁵⁵ Pali iyo nshita Yesu asosele kwibumba ai, "Mwishile palwalala namapanga ne nkoto mukujikata kwai ndi kabolala? Cilabushiku nalekala mwitempele ndeshimukila, tamwanjikete."⁵⁶ Lelo ifi fyonse fycitike pakuti icalambwa mu masesemo fifikilishhe." Elo abasambi bakwe bonse balimubutwike nokufyuka.⁵⁷ Bonse abaikete Yesu bamushindikile kwa Kaisale umukalamba waba shimapepo, uko bakalamba naba cikulile bakolongene.⁵⁸ Lelo Petelo ali kumukonka akatalamukila ukuye mulubansa lwakwa shimapepo mukalamba. Alingile mukati no kwikala no mubomfi ukumona ifyala tumbukamo.⁵⁹ Nomba bashimapepo bakalamba naba cilolo bali kufwailisha bunte bwa bufi pali Yesu pakuti bamutwale muku mwipaya.⁶⁰ Tabasangile nangu cimo, nelyo ba nte babufi baishile kuntanshi. Elo kwaishile babili kuntanshi.⁶¹ Nokusosa ai, "Uyu muntu asosa ai, 'ndikwete amaka yakubongolola itempele lyakwa Lesa no kulikula pa nshiku shitatu."⁶² Bashimapepo bakalamba balimine nokusosa kuli ena ai, "Taukoyasuka? Nindo bakopelela bu nte pali weba?"⁶³ Lelo Yesu

alifye tondolo. Shimapepo mukalamba alimwipwishe, "Nkokweba ukupitila muli Lesa uwa mweo. Twebe nga niwebo Klistu umwana wakwa Lesa." ⁶⁴ Yesu alimubwesese ai, "Ulisosele wemwine. Nomba nkokweba aiukwamba lelo mwakumona umwana wa muntu alilele ku kuboko kwa kulyo mu maka, kaili akoisa mu makumbi mulwelele." ⁶⁵ Elo shimapepo mukalamba alepula icakufwala cakwe nokusosa ai, "Alelanda ifyamuselu! Nindo twinga kabili bakambone? Lolesheni, nomba mwayumfwila umusalula." ⁶⁶ Nindo mukotontonkanya?" Balyaswike nokusosa ai, "Afwilefye ukufwa." ⁶⁷ Elo bamusakile amate pa menso nokumuma ifitutu, uko bambi bakomutoba amapi. ⁶⁸ Nokusosa ai, "Sesema kuli fwebo, iwe Klistu. Ninani wakuma?" ⁶⁹ Lelo Petelo aikele kunse mulubansa, no musha mwanakashi alishile kuli ena nokumweba ai, "Webo nawebo wali na Yesu waku Galile." ⁷⁰ Lelo alikene ici patanshi yabo bonse, ai, "inteshibile fintu ukolandapo." ⁷¹ Ulo afumine ukuya ku mwenshi, naumbi umubomfi umwanakshi alimubwene elo nokulanda kuli abo abali palya ati, "Noyu muntu naye alikusanganwa na Yesu waku Nasareti." ⁷² Nakabili alikene nokulapika ati, "Ntamwishibile uyu muntu!" ⁷³ Panuma ya nshita fye iinono abo abataleme mupepi balishile elo nokulanda kuli Petelo ati, "Mucine fye nobe wine uli umo pali bo, pantu ifyo ulelanda efilega." ⁷⁴ Elo alitampile ukutipa elo nokulapika ati, "Ntamwishibile uyu muntu," elo ulo lwine na mukolwe alilile. ⁷⁵ Petelo aibukishe amashiwi ayo Yesu alandile ayakuti, "Ulo mukolwe talalila ninshi webo uli nkene imiku itatu." Elyo afumine panse elo nokulila nganshi.

Chapter 27

¹ Nomba elo uluceelo lwaishile kubako bonse bashi mapepo bakalamba naba cilolo ba bantu baishile kuvika ukufwa kwa kwa Yesu. ² Balishile kamu shanguluka, nokumatwala kuli Pilato uwali umukalamba wacilya citungu. ³ Kabili elyo yuda uwa mubembele aishile kumona ayi Yesu bamumwena mo, alishile kuyelela nokubwekeshamo indalama yama silfere 30, kuli bashi mapepo bakalamba naba lungwana. ⁴ Kabili asosele ayi, "nimbebuka pakushitisha umulopa wakaye. Nomba bena bososele kuli ena ayi, " nomba canshi ico kuli ifwe cimonefe wemwine weka ico ⁵ Elyo aishile kuposa indalama shama silfere mwitempele ni kufuma mo nakuya kaikulika umwine. ⁶ Bashi mapepo bakalamba basendele indalama ica suminishiwa ukuli ishi indalama mwi tempele pantu sha malipilo wa mulopa. ⁷ Balilasisheye pali cilya kabili bashitilemo inshoshi iya kushikamo abashili bantu bamulya calo. ⁸ Pali uyu umulandu ilya impanga twa aye impanga yamulopa , ukushinta na lelo ⁹ Kanshi cilya ica soselwe ku Yeremia kasesema caishile kufikilishiwa ukusosa ayi basendele indalama ama silfere 30, umutango uwibikilwe pali ena kubana ba Israeli. ¹⁰ Kabili yalipilwe kuli panga ngefyo shikulu andangile ¹¹ Nomba elyo Yesu aiminine pali kafeka kabili kateka amwipwishe ayi, " Bushe uli mfumu yama Yuda? "Yesu ayaswike ai, " nausosa. ¹² Nomba , elyo bamubepeshe kuli bashi mapepo bakalamba naba lungwana ta soselepo icili conse. ¹³ Elyo pilato alandile ai, " Bushe taulemfwi fyonse efyo balekubepesha." ¹⁴ Nomba tayaswikepo icili conse , icakweba ai kateka ali awakupapa. ¹⁵ Nomba iiyo cali pabushiku bwa festro cali cifunde lya kwa kateka ukufumyapo umo mu cifungo. ¹⁶ Nomba pali ilya nshita balikwete umufungwa uwalishibikwe Barabasi. ¹⁷ Elyo bakolongene pamo , Pilato alandile ai, " ninani eo mwefwaya mifumishe mucifungo? Barabasi , nangula Yesu uli Kristu?" ¹⁸ Alishibe ai batwele Yesu kuli ena apabula umulandu. ¹⁹ Elyo aikele pacipuna cabupingushi umukashi wakwe atumine amashiwi kuli ena ukusosa kuli uyo umulatu uwakaele pantu nacula saana lelo muciloto nacikwata pali ena ²⁰ Nomba bashi mapepo bakalamba naba lungwama baishile kweba ibumba ai bafumushoko Barabasi no kwipaya Yesu. ²¹ Kateka abepwishe ai, " Nani pali aba babili eo mulefwaya mifimishe Basosele ai, " Barabasi." ²² Pilato asosel kuli bena ai, " Cinshi nalacita kuli Yesu uwitioa Kritu? Bonse bayaswike ai mutanikeni. ²³ Elo abaswike ai ; mulandu nshi, fintu nshi ifibi fintu acitile?" nomba balilile mukukosha ai, " mutanikeni." ²⁴ Nomba elyo [pilato amwene ai tapali, pantu nangu ciimo ico alesangamo nomba icimfulunganya cakonkenyepo abulile amenshi nokusamba kuminwe pantashi lyebumba lyabantu nokusosa ai ndi uwakaela ku mulopa wauyu umuntu mwamoka kuli ici ²⁵ Bonse abantu basosele ayi, " Leken i umulopa wakwe ube pali fwebo na baana besu. ²⁶ kabili apele Barabasi kuli bena nomba apele Yesu kuli bena kukweba ai bamutanike. ²⁷ Kabili abashilika bakwa kateka batwele Yesu kuba kalamba babuteko kabili bakolonganike amabumba yabishilika yonse. ²⁸ Bali mumine noku mufwika icisote ca myunga. ²⁹ Ba pangile icisote ca myunga no ku nufwika kumutwe , kabili baishile kubika icintu kukuboko kwakwe ukwaku kulyo Balimufukamine noku mwesha, balesosa ayi, " moneni imfumu yaba Yuda." ³⁰ Bali mu sakile amate , nokubula icimuti ukumulopola kumitwe imiku ne miku. ³¹ Elyo bapwishishe ukumweshu bamufulile ico bamufukile noku mufwika ilaya lyakwe, noku musenda ukuya mutanika. ³² Elyo ba ambile ukuya baishile kusanga umulumendo uwafwumine ku Sireni ewashina lya Simoni uo bapatikishe ukuya nabo pakweba ayi asande leko Yesu umusalaba. ³³ Baishile kuya ku cende ua Gogota iyi pilibulwa ayi, " Icende yamutwe. ³⁴ Balishile kumupa umwangashi ukunwa eo basankenge nafimo. Nomba ilyo aumfwile mo , alishile filwa ukunwa. ³⁵ Elyo baishile kumutanika , baishile akanya ilaya lyakwe ilyo baputwile. ³⁶ Balikele nokutampa ukumulonda. ³⁷ Pamulu yamutwe wakwe babikilepo icipampa acalembelwepo ai, " uyu ni Yesu , imfumu yaba Yuda." ³⁸ Babili abapupu batanikilwe pamo nai, umo kukuboko kwakulyo naumbi kukuboko kwakuso. ³⁹ Abo bonse abalepita bale mutuka ukupukumya imitwe shabo. ⁴⁰ No kuso ayi iwe wewa sosele ayi kuti waonaula itempele nokuli kula mushiku shitatu, ipusushe wemwine, ngoli mwana wakwa Lesa, ikila pamusalaba no kwisa panshi. ⁴¹ Mushila imo ine bashimapepo bakalamba balimwesese, [amo naba lungwana noku sosa ayi." ⁴² Alepunsusha bambi nomba umwine tekuti ayi pusushe . Nimfumu yaba Israeli , lekeni afume pamusalaba kabili twalamucetekela. ⁴³ Ali cetekela muli Lesa , lekeni Lesa amupusushe nomba , nga cakutula lesa alamuleka, pantu aishile kulanda ayi ndi mwana wakwa Lesa." ⁴⁴ Munshila imo ine abapupu abatanikwe nao balumu tukile nabo ⁴⁵ Nomba pa ma awala 6 imfimi yaishile kwisa kucende yonse ukushinta pama awala 9 ⁴⁶ Panshi imo ine iya pama awala 9, Yesu aishile

lila mukukosha ayi mwe shikulu mweshikulu ninshi mwandekesesha ⁴⁷ Elyo abo bonse abashungulwiko baumfwile filya basosele ayi , " aleita Eliya." ⁴⁸ Lilyaline umo pali bena , abufukile nokuya senda icakunwinamo , nokusikamo umwandashi wasa no kumupela ukunwa. ⁴⁹ Bonse abashele basosele ayi mulekeni tumone ngacakweba ai Eliya alaisa kumupususha. ⁵⁰ "Kabili Yesu alilile nakabali nokufwa" ⁵¹ Kabili insalu yamwittempele ya akani shiwe pa bili ukufuma pamulu ukufika pasamba, ne calo cali tenkene na ,mabwe yalisalangene. ⁵² Inshishi shaliswike nembili sha bantu abafwile abali abashila shalibushiwe. ⁵³ Baishile kufuma mu nshi lintu abushiwe, ukwingila umusumba uwa shila nokumonakela kubantu abengu. ⁵⁴ Nomba elyo abo bone abaletamba Yesu ba mwene icik=nkukuma nefintu ifyaishile citika, baishile kuba abamwenso, nokusosa ayi , " cine cine uyu ,mwana wakwa Lesa" ⁵⁵ Abanakashi abengi abakonkele Yesu ukufuma ku Galileya eko bali apatali lintu filya fyalecitika. ⁵⁶ Pali bena pali Maria mandalena Maria nina wakwa James na Yosefe na nina wa bana bakwa Zebedea. ⁵⁷ Elo bwali ubushiku kwaishile kwisa umwaume umukankala uwaku Arimata uweshina Iya Yonse uwali umusambi wakwa Yesu. ⁵⁸ Aile kumona Pilato noku lombamba umubili elyo Pilato umubili wakwa Yesa kuli ena ⁵⁹ Yosefe aishile kusenda umubili wakwa Yesu, noku upomba munsalu iya busaka, ⁶⁰ Noku ubika munshishi yakwe iya pya iyo aishile kuputula mwilibwe kabili alibikile ilibwe ili kalamba kunse yamanda noku bwelela mo. ⁶¹ Maria mandalana elyo na Mana umbi ekjo naali baikele insalilumba ulwa nshishi. ⁶² Ubusshiku ubwakonkelepo, ubwali ubushiku panuma yabu pekanyo bashi ,mapepo bakalamba na ba farise balikolongene pamo na Pilato. ⁶³ Basosele ayi, Ba kateka tuleibukisha ayi elo ali uwabumi aosele ayi panuma yanshiku shitatu nka bushiwa." ⁶⁴ Kanshi bikeni icipope cakweba aui inshishi ikaleba iya londwa ukushinta panshiku shitatu pantu abasambi bakwe kuti baisa iyiba umubili wakwe nokulanda kubantu ayi nabushiwa ukufuma kumfwa, neci kuti cabpo icabipisa ukucila icapa kubula. ⁶⁵ Pilato asosele ayi , sendeni malonda kabiyeni muye lenga inshishi ukuba lyacingililwa munshi iyo mwishibe. ⁶⁶ kanshi balilee no kuya lenga inshishi ukuba iyacingililwa ukubikapo ilibwe nokushapo malonda

Chapter 28

¹ Panuma ye Sabata, ilyo bwaleya buleca pa bushiku bwakutampa umulungu; maria umwina magadalana maria umbi baile kukumona inshiishi. ² Kabili moneni kwapitile icinkukumu icikalamba; bantu malaika wa shikulu alikile mu mulu; no nokwisa ukufumyapo ilibwe , no kwikala epo ³ Ukuboneka kwakwe kwali ngo kubyasha kwakuba; ne fya kufwala fyakwe fyali ukubai nifulu yakubuta. ⁴ Kabili abalenda bali mutiline icakuti baba kubaba baifwile. ⁵ Lelo malaika aebele abana kashi ai; mwitina pantu ni njishiba ukuti muko fwaya Yesu uo bapoopele pa cimuti. ⁶ Talii kuno ; pantu ali bunkile filya fine amyabele iseni ukuno mumone apoalele ⁷ Kabuyeni bwangu bwangu no kuya kweba abasambi bakwe alibukile kuba fwa nokuti moneni; akoe ena mutungilila ku Galilee eko mwaku mwakumumona mona indi mwebele" ⁸ Abanakashi balibutukile bwangu nokufuma ku shishi balyufwile umweso nensa, ngashi kabili baile ulubilo mu kweba abasambi bakwe. ⁹ Kabili moneni ; Yesu ali bakumenye no ku beba ai mwapoleni" Banamayo bali kete kumakansa yakwe no kumupepa. ¹⁰ E lyo Yesu abebele ai," mwitina kabuyeni kabebe bamuninane baye ku Galilee kabili eko twakumonanina nabo. ¹¹ Nomba ulo bana mayo bali kuya bali kulonda baile mususmba mukweba ba shiamapepo bakalamba pali fyonse ifya citikile. ¹² Nabo ilyo balongene pamo nabacilolo no kupandana amano ; bupee abashili ka indalama shingi. ¹³ Noku beba ai mulekweba ai ; abasambi bakwe baishile ubushiku nokumwiba umubili wakwe nishi tulilelel; ¹⁴ Kabili mulashi, nga aufwa ifi twakumweba aia twakunda nankwe bwino bwino pakuti esakumikwa. ¹⁵ Nabo epakubula indalama sha silfere no kucita ifyo bali kubeba kaili ililyashi ilyasalangana mu ba yuda ukufika nalelo. ¹⁶ Lelo aba sambu ikumi na umo balili le ku Galile ku lupili uko Yesu aba pekanishishe. ¹⁷ Kabili ilyo bamumwene ;balifukene lelo bamo bali kutwishika. ¹⁸ Nomba ulo Yesu apelamini uko bai abebele ai; Nabampela amaka yonse mumulu na pano isonde. ¹⁹ Eico kubuyeni kalengeni abanko shonse uku abasambi mulebaba tisha, mwi shina lyakwa Tata, ne Iya Mwana; ne Iya Mupashi ; wamushilo. ²⁰ Muleku basambilisha ukulekuko fyonse ifyo nalikumweba kabili moneni; na nkolekuba nebu inshiku shonse ukufika ku mpela yacalo."

Mark

Chapter 1

¹ Iyi entendekelo yambila nsuma yakwa Yesu Klistu, umwana wakwa Lesa. ² Nge fyo calembwa muli Esaya kasesema, " Lolesheni, nkotuma intumi yandi kuli mwebo, uu kapekanya inshila shenu. ³ Ishiwi Iya muntu likokuta mu matololo, 'Pangeni inshila yakupitamo shikulu; shibe ishokololoka.'" ⁴ Yoani alishile, alebatisha mu matololo nokushimikila ulubatisho lwakulapila kwa masambi. ⁵ Icalo conse ica Yudea na bantu bonse abamu Yelusalemu balile kuli ena, Kabili balibatishiwe kuli ena mu mumana wa Yodani, Balilapile amasambi yabo. ⁶ Yoani afwele isaaba lyamasakmo no mushipi wa mpapa mu musana wakwe elo alelya ifipaso no buci bwa nama sha mu cponde. ⁷ Alikushimikila ai, "Umo akeesa panuma yandi' uwamaka ukuncila; kabili intambo sha nsapato yamakasa yakwe ntalingile ukushikakula. ⁸ Nebo nkomibatisha ku menshi, nomba uukesa ena akalekumibatisha kumupashi wamushilo." ⁹ Cacitikile muli isho inshiku ukwebati Yesu alishile afumine ku Nasareti mu Galilee, elo abatishiwe kuli Yoani mu mumana wa Yodani. ¹⁰ Elo Yesu afumine mumenshi, amwene umulu waisuka no mupashi walishile mu musango wa nkunda. ¹¹ Ishiwi lyalyumfwikile ukufuma mulu, 'Webo uli mwana wandi uo natemwa weo mbekelwamo.'" ¹² Elo umupashi wamutungulwile mu matololo. ¹³ Aalile mu matololo inshiku amakumi yane mukutunkwa na Satana. Aliikubafye nenama sha mu conde elo abangeli

balikumubombela.¹⁴ Elo panuma ya kwi katwa kwa kwa Yoani, Yesu alishile ku Galileya alikushimikila amashiwi yakwa Lesa.¹⁵ Asosele ai, "Inshita ilifikile, elo ubufumu bwakwa Lesa bulipaleme. Lapileni elo musumine imbila nshuma."¹⁶ Elo alikwenda ku lulamba lwa bamba wa Galilee, alimwene Simoni elo na Andele wabo Simoni balikuposa isumbu pamumana pantu bali bashila.¹⁷ Yesu alisosele kuli bena ai, "Iseni, nkonkeni, inkomulenga ukuba abashila babantu."¹⁸ Elo bwangu bwangu balishile amashumbu yabo elo bamukonkele.¹⁹ Lulya Yesu aendeleko panono, alimwene Yakobo mwana Sebeti elo na Yoani wabo; bali mubwange balikulunda amasumbu.²⁰ Alibakutile, elo bashile wishi Sebeti mu bwange na capamo nabaswa bakwe, elo bakonkele ena.²¹ Elo baishile mu Kapenamu, elo Pesabata, Yesu aliile mu Sinagoga elo alikusambilisha.²² Elo bena bapapile ukusambilisha kwakwe, pakutula alikubasambilisha ngoyo uwakwata amaka ukucila pali bakalemba.²³ Elo palyapenefe umwaume umo mwi Sinagoga uwakwete umupashi uwakowela apundile.²⁴ Findo tufwile ukucita kuli webo, Yesu waku Nasaleti? Bushe wishile mukonaula fwebo? Nalikwishiba ifyo waba. Uli wamushilo wakwa Lesa.²⁵ Yesu alikalipiile umupashi wakowela asosele ai, "Ba tondolo elo nokufuma muli ena.²⁶ Elo umupashi wakowela wamufuntwile panshi elo walifumine muli ena nin shi akokuta mwishiwi ilikulu."²⁷ Elo abantu bonse bapapukile elo bali kuipushanya kuli cila umo ai, "Findo ifi? Ukufunda ukupya no kupama! kabili aeba nefibanda nafyo fyamumfwila!"²⁸ Kabili ilyashi lyaile mwi sonde lyonse lyakumene na mu ncende yonsefe iya Galilee.²⁹ Elo afumine mu nagoge, baile mu ng'anda yakwa Simoni na Andele, Capamofe na Yakobo elo na Yoani.³⁰ Elo nyina fyala wakwa Simoni alile ico alilwele impepo, elo balyebele Yesu palwa Ena.³¹ Elo alishile, alimusendele pa kuboko, elo alimwimishe; Impepo yalimuleke, elo atampile ukubabombela.³² Cilya cungulo panuma akasuba kaliwile, baliletele kuli ena abalwala bonse elo nabakwete ifibanda.³³ Incende yonse balilongene pa mwinshi.³⁴ Aliposeshe abengi abakwete amalwele yakulekana-lekana elo alitamfishe ne fibanda ifingi, elo tasuminishe ifibanda ukusosa ico fyalimwishibile.³⁵ Elo alyalamukile ulucelo-celo, ninshi kwalife ukwafita; elo alile ku ncende ukwatalele elo apepele.³⁶ Simoni nabo alinabo balimufwaile.³⁷ Elo balimusangile basosele kuli ena ai, "Cila muntu ekofwaya webo."³⁸ Elo asosele ai, "Twendeni kucitungu cimbi, ukufuma mu misumba, pa kwebati nako njekushimikilako. Eco njishile kuno."³⁹ Alipitile mu Galilee monsefe, alikushimikila mu ma Sinagoga yabo elo alikutamfya ne fibanda.⁴⁰ Uwalwele ifibashi alishile kuli ena. Alikumupapata; alifukeme panshi asosele ai, "Ngo kofwaya kuti wancita uwalungama."⁴¹ Aliketwe inkumu, Yesu alifumishe ukuboko kwakwe elo alimwikete, asosele ai, "Nkofwaya. Pola."⁴² Palyapene ifibashi fyalimulekele, elo alisangulwike.⁴³ Yesu alimukonkomeshe elo ali mwebele ukuya.⁴⁴ Asosele kuli ena ai, "Wilanda icili conse ku muntu onse lelo uleyafe, ukailange kuli bashimapepo, ukapepe ico Mose akonkomeshe ukupela, Nga bukambone kuli bena."⁴⁵ Elo alile atampile ukushimika icebo ku bantu, alengele Yesu taingile mu musumba palwalala aikelefe ku mbali. Nako abantu balikwisa ukufuma mu fitungu fyalekana-lekana.

Chapter 2

¹ Ulo Yesu abwekele ku Kapenamu panuma ya nshiku ishinono, caumfwikile ai, ali ku ng'anda.² Abengi balikolongene kulya icakuti takwashele ne ncende, napose na pa mwinshi wa cibi, asosele amashiwi kuli bena.³ Elo abaume bambi baishile kuli ena abaletele umwame uwalwele ubulebe, abantu bane eba muletele.⁴ Ulu bafililwe ukufika kuli ena pantu icintu bwingi, elo panuma yakupena umutenga, baponeshe uwalwele ubulebe nishni ali pa cisesa palya alele.⁵ Elo amwene icicetekelo cabo, Yesu ayebele umwaume uwalwele ubulebe ai, "We mwana amasambi yobe yaelelwa."⁶ Elo bamo aba Faliseyo baiklele palya balikutontontanya mu mitima yabo ai,⁷ "Bushe uyu muntu kuti akolanda shani ifi? Akoponta! Nani wingelela amasambi kanofe Lesa eka?"⁸ Apopenefe Yesu alishibile mu mupashi wakwe ifyo balikutontontanya abene -beka. Elo asosele kuli bena ai, "Nindo mukotontontanishisha ifi mu mitima yenu?"⁹ Nge cayangukapo, ukweba ai wewabulebe, 'Amasambi yobe yaelelwa,' nangu ukusosa ai, ima, pita icisesa cobe nokwenda?"¹⁰ Pakuti mwingeshiba ai, umwana wa muntyu alikwata amaka pa calo ayakwelela amasambi." asosele kuwa bulebe ai,¹¹ "Nasosa ifi kuli webo, ima pita icisesa cobe nokuya ku ng'anda yobe."¹² Alimine apopene nokusenda icisesa cakwe, nokufuma ninshi abantu bonse balemulolesha, icakutula bonse balipeshiwe amano kaili nokulumbanya Lesa, elo basosele ai, "Tatwata;la atumonapo ica musango uyu."¹³ Nakabili alifumine ayta kumana, cikupiti wa bantu alongene kuli ena, na o abalibafundile.¹⁴ Awe elo amwene Lebi mwana Alufeo alikele apa kusonkesha amisonko kaili mwebele ai, "Nkonka." Nao alimine no kwambako ukumukonka.¹⁵ Elo Yesu aleya kulya mung'anda ya kwa Lebi naba kasonkesha ba misonko naba masambi balelya bonse pamo elo nabasole bakwe, neco bali abengi kaili balimu nkonkele.¹⁶ Elo bakalemba na ba Faliseyo ba mwene uko Yesu alikulya na babambu naba kasonkesha wa misonko bayambile ukweba abasole ai, "Nindo alila naba kasonkesha ba misonko elo ba ba bembu?"¹⁷ Ulo Yesu aumfwile abebele ai, "Abalole tebakabila shing'anga kano abalwele. Ntaisa ku kwita abalungami, kano aba masambi"¹⁸ Awe abasole bakwa Yoani na basole ba kwe balikufunga, elo bamo abantu baishile nokusosa ai, "Nindo abasole bakwa Yoani naba basole baba Faliseyo balekela ukulya, elo abasosele bobe tabafungila?"¹⁹ Elo Yesu abebele ai, "Bushe abetilwe ku bwinga kuti bafunga elo shibwinga ali nabo? Nga ukuti shibwinga acili nabo tekuti bafunge."²⁰ Lelo inshinku shakwa elo nshibwinga bakupusenda muli insho nshiku elo bakulafunga.²¹ Takuli uubila iocikamba ca ca kufwala icipya ku cakufwaka ica kale, pantu ingacita ifi icipya kuti calepula icakale, ne cipunda cakulilako.²² Kaili takuli uubika umwangashi uushikalipile mu nshupa isha kale, Lelo nga aubikamo umwangashi ulalepula inyambi no mwangashi uletika ne nsumpa shilonaika.²³ Pa bushiku bwe Sabata Yesu aile akopita Mwibala lya ng'ano, na basole bakwe baile na basole bakwe baile bakosaba ifisabo fya ng'ano lintu balikuya.²⁴ Elo abafaliseyo bayebele ai, "Mona, Nindo bakocitila icitasuminishiwa ukucita pe Sabata?"²⁵ Elo abebele

ai,"Bushe tamwabelenga ifyacitile David elo batakwete ifyakulya kwikatwa insala,pamo nabo bali nabo-²⁶ efyo aingile mwitempele lyakwa Lesa,ulo abiatari ali shimapepo mukalamba nefyo bali kulya yakukutuula,elo bacinuminishe bonse ukulyako kano bashi mapepo,nefyo apeleko abo alinabo?"²⁷ Yesu asosele ai,"isabata lyabelako umwana wa muntu,te muntu uwabelako isabata."²⁸ Eico kanshi,umwana wa muntu emwine we sabata."

Chapter 3

¹ Nakabili Yesu ilintu aingile mu Sinagoga, elo asangile umuntu uwali no kuboko ukwa umina. ² Abantu baletamba ukumona ifyo Yesu aleundapa pe Sabata balefwaya ukumupakasa. ³ Yesu asosele ku muntu uwali no kuboko ukwaumina, ai, "Ima no kwiminina ku bantu bonse."⁴ ELo atile ku bantu ai, "Bushe lifunde ukucita icisuma pa bushiku bwe Sabata nangu ukucita icabipa ; kukupususha umweo nangu ukwipaya?" Bonse baikele tondolo. ⁵ Aloleshe no bukali, no kukwata-ubulanda pa mutima uwakosa, nakabinge atile ku muntu, "Fungulula ukuboko kobe." Alifungulwile , no kuboko kwakwe kwali undepwe. ⁶ Lelo aba Faliseyo bafumine apopene mu kwangufyanya baile kuli Herode no kumfwana ukwati emo ba mwipaille. ⁷ Elo Yesu, ali na basambi, baile kuli bumba, elo ne bumba likalamba lyali mukonkele ukufuma mu Galileya namu Yudea ⁸ bafumine ku Yelusalemu na mu Itumeya naba kwishilya lyamu longa ukushinguluka Tuli na Shitoni. Elo baumfwile ifyo acitile, elo ibumba likalamba lyaishile kuli ena. ⁹ Elo aebele abasambi bakwe ai, ubwange bunono bumulolele pamulandu we bumba, ukuti lyalamutitikisha. ¹⁰ Pamulandu wakuposha abengi abantu bacushiwe sana mumatontonkanyo yabo no kufwaya ukumwikata. ¹¹ Ulo lonse umupashi wakowela wa mumwene, waponene panshi nokupunda ai, "Uli mwana wakwa Lesa." ¹² Kabinge aikonkjomeshe acabipa ai imwishiba. ¹³ Kabinge aninine ulupili, nokweba abo alefwaya umwine, nabo baishile kuli ena. ¹⁴ Elo asontele ikumi nababili ukweba ai babe naena (abo aitile abasambi) ukuti baye kukubila icebo nakwe. ¹⁵ nokubapela amaka yakutamfya ifibanda. ¹⁶ Asontele ikumi nababili: Simoni, uyo uwapepwe ishina lya Petele; ¹⁷ Yakobo umwana wakwa Sebeti, na Yoani wabo wakwa Yakobo, uyo apele ishina lya Boanerge, ilaylekupilibula, abana baume ba nkuma; ¹⁸ na Andele, Filipo, Batolomeo, Mateo, Tandeo, Simoni umwina Seloti, ¹⁹ Na Yuda ishilyoti uyo uwa mubembele. ²⁰ Elo aingile mu ng'anda ne bumba lyali kolongene, alifililwe no kulya ifyakulya. ²¹ Elo ulupwa lwakwe lwalyumfwile ifyo, balifumine kukuya mwikata, bena batile ati nafulungana."²² Bakalamba balishile ukufuma ku Yeresalemu ai, "alebomfiwa no mupashi wa fibanda Balisebuli" elo "nikubulamba bwa maka yakwa kateka wa fibanda eko afumisha ifibanda. ²³ Yesu alibetile ukwisa kuli ena, nokutendeka ukulandila mumilumbe, ai, 'Satana kuti afumya shani Satana?' ²⁴ Kabili ngo bufumu bwalekanamo ubwine teti butalame ubo bufumu iyo. ²⁵ Kabili nga ing'anda yalekanamo iine, tekuti italame ilya ing'anda. ²⁶ Na satana nga aimina umwine no kupatukanamp, tekuti atalame lelo iba nimpela. ²⁷ Tekuti wingile mu ng'anda yawamaka, no kupoka fikwata fyakwe kano wabalilapo ukukako wamaka, elo wingapoka ifikwatwa fyakwe mu ng'anda. ²⁸ nkososa icishinka icakweba ai, ukubembuka kwabana ba abantu kukabelelo luse, no kuponta kwabo konse baponta, ²⁹ Nomba uwapontela umupashi wamushilo takabelelwe nkumbu umuyayaya, lelo aba no mulandu uwape. ³⁰ Yesu asosele ifi pantu balekulandaai, "Ali ne mipashi yakowela. ³¹ Elo baishile fika nyina naba wabo: kabinge, pakutalama panse, balyebele abakumweba ukuti aleya panse. ³² Ibumba lyalikele panshi nokumushinguluka: elo bamwebele ai, Mona, noko naba munonko bali panse balemufwaya." ³³ Elo abebele ai, "Ni nina mayo naba wesu?" ³⁴ Kabinge pa kulolesha pabaikele ibumba kuntu ali, asosa ai Lolesheni mayo naba wesu! ³⁵ Uyo onse uucite co Lesa afwaya, ena emunyina wandi na nkanshi yandi."

Chapter 4

¹ Nakambi ayambile ukufuunda kululamba lwakumumana , nakambi ibumba ilikulu lyali mushingile Aikile mubwange ubwali pa mumana, elo aikele mu bwange. Nebumba lyonse lyaikela kumbali yamumana. ² Alikubafunda ifintu ifingi mumilumbe nomukufunda kwakwe, ifi efyo alikusosa kuli bena. ³ "Umfweni katanda aile mukubyala imbuto shakwe. ⁴ Elo alikubyala, imbuto shimo shaponene mumbali ya musebo, ne fyonni fyaishile nokushilya. ⁵ Shimbi imbumu shalikuponena pa fimabwe apo apashali umuloba uwingi. mukwangufyanya shalimenene, pantu tapali umushili uwingi ⁶ Nomba elo akasuba kabalikele shafota, shauma nokuma, pa mulandu wakuti tashakwete imishila. ⁷ Imbuto shimbi shaponene mu myunga ne myunga shalikulile elo shalifimbilikishe imbuto melo tashatwele ifisabo. ⁸ Imbuti shimbi shaponene mumushili uusuma elo shamenene shalikulile nokutwala ifisabo shimo shatwele amakumi yatatu , shimbi amakumi mutanda elo shimbi umwanda umo." ⁹ Elo asosele," uyo ukwete amatwi yakumfwa naomfwe!" ¹⁰ Lilya Yesu alife eka, abo alinabo bali ikumi na babili bamwipwishe pa milumbe. ¹¹ Asosele kuli bena," icanaka ico ubufumu bwakwa Lesa capelwa kuli mwebo . Elo kuli bambi abashili bamuli mwebo fyonse fisoselwa mumilumbe. ¹² Pakuti elo balelolesha , ee baleloleshe , nomba belakumona, nelyo baleumfwa, nomba belakwiluka, patu kuti balapila na Lesa kuti abelela." ¹³ Kabili asosele kuli bena , " Bushe tamwilwike umulumbe? Nga mukalaishiba shani imbi imilumbe? ¹⁴ Katanda abyala ishiwi. ¹⁵ Ishi embuto ishaponene mumbali ya musebo, umubyalwa ishiwi , nabo elo baumfwa , shetani palya pene elo baumfwa ishiwi, palya pene balipokelela nensansa ¹⁶ Elo ishi embuto ishabyelwe pamabwe; nabo elo baumfwa ishiwi , palya penen balipokelela nensansa. ¹⁷ Lelo muli bena tamwaba imishila elo tabatwa lilila panuma elo ubucushi nangu ukusanswa kwaipa pamulandu ne shiwi balawa. ¹⁸ Nakambi ishi ishaponene mu myunga. Nabo abaomfwa ishiwi, ¹⁹ Lelo ukusakamana kwa calo no lukumbwa lwafyuma nokukumbwa ifintu kwaipa nokufubalisha ishiwi , elo tashitwala ifisabo. ²⁰ Isho ishaponene mu mushili uusuma nabo abomfwa ishiwi, nokulisuminisha nokutwala ifisabo, amakumi yatatu, amakumi miutanda no mwanda umo. ²¹ Yesu asosele kuli bena," Bushe mubula umwenge mu ng'anda nokukupikapo

icipe nangu ukubika mushi yamulo? muleta nokubika apa sumbwike.²² Pantu takwaba icifisama icishakasoskoleke elo icamubimisolo icishakaletwe pa lwalaala.²³ Nga umo alikwete amatwi yakumfwa, naomfwe?"²⁴ Asosele kuli bena, " mukokuposa amano kufyo mukoumfwa pantu icipimo upiminamo abanobe eco bakakupimina nokulundako.²⁵ Pantu noyo onse uukwete, akapelwa nafimbi, elo noyo uushikwete, nakanono kakwe kaka pokwa."²⁶ Elo nakambi asosele," ubufumu bwakwa Lesa bwaba kwati muntu uwabyala ulubuto mumushili.²⁷ Ubushika asendama elo akaseba asantamuka, nokubuto lwamena nokukula, ifyo nomwine teshibe²⁸ Umushili uwine eutwala ifisabo pakwamba umusonga elo mutwe, elo pakonka imbuto mumutwe uwwine.²⁹ Elyo ifisabo fyapya, bwangu bwangu abikamo icikwakwa pantu inshita yakusombola naisa,"³⁰ Nakambi aosele," Bushe nikucindo twanga pa shanya ubutumu bwakwa Lesa, nangu mulumbenshi twingabomfya ukulondolola?³¹ Caba kwai lubuto lwa cibanga ikonde ulo ulwacepeshapo pa mbuto shonse ishapa calo.³² Lelo uyo lwabyalwa, lulalumuka nokuba ici muti icikulu icakucila nefitimwa fyamwibala, elo cilakwa nemisambo ishikulu, ishakuti ne fyonni fyamulwele fyapangako ne mfisa mucu mfule caciko³³ Ne mumilumbe iingi asosele amashiwi kuli bena umo bengamfwila,³⁴ Elo tasosele kuli bena ukwabula ukubomfya umulumbe . Nomba elo alife eka alondolwele fyonse ku basambi bakwe.³⁵ Pali bulya bushiku elo icungulo cafikile asosele kuli bena, " Natutapukile kwishilya limbi.³⁶ Elo bashile cikupiti wabantu nokupita Yesu aali mubwange kwaliko nayambi amange ayali kumukonka.³⁷ Elo kwaishile icimputa icikulu, namaba yale puma kubwange namaba yalekwingila namubwange cikanga ubwange bwisule ameshi³⁸ Lelo Yesu ena aponene munda yatulo alele po cipumpu cabwange bali musantamwishe nokusosa," Kasambilisha taukosakamana ati ntwalafwa.³⁹ Alisantamwike nokukalipila amaba , elo asosele nokuli bamba, " Ba shilili leku ukupukana," Necipupu caleke ukupuupa,, elo na bamba atalele tondolo.⁴⁰ Kabili asosele kuli bena," cindo mwabele nomwenso? bushe nanomba tamuli bakukwata cicetekelo?⁴¹ Baiswilemo nokutututma ukukulu ukwakuti balakwipushanya kumubiyo," Bushe ninani uyu uwakuti necimputa bamba fikomumfwila?"

Chapter 5

¹ Elo baishile kululamba lumbi ulwa mumana,ku citungu ca Gerasa.² Ulu Yesu alikwika mu bwange,umuntu uwali nemi pashi iyakowela aishile kuli ena ukufuma mumanda.³ Uyu muntu aikele mumushitu.Takwali wakumukaka nangula umo,nangulafe niku minyololo.⁴ Balimukakile imiku iingi kufyela naku minyololo. Alekuputaula iminyololo ne fyala uko balekumukakila, Takwali nangu umo uwa kwete amaka yaku mucimfya,⁵ Cila bushiku elo nakasuba mu manda elo namu mpili,alekulila elo nokuitetaula umwine ku mabwe ayatwa.⁶ Ulo amwene yesu uko akoisa akatalamukila ,abutukile kuli ena nokuya kufukama pantanshi yakwe.⁷ Alilile mwishiwi lyakukosha ,"Nindo ukofwaya ncite kuli webo,Yesu, Umwana wakwa Lesa uwapulamo?Nkomupapata muli Lesa umwine mwincusha.⁸ "Pantu alekulanda kuli ena,"Fuma mumuntu we mupashi uwakowela."⁹ Alimwipushe,"Niwebo nani ishina ?"Alimwasukile,"Ishina lyandi ninebo mulalo,pantu tuli bengi,"¹⁰ Alimupapete nakabili elo kabili mwitufumya mu cifulo.¹¹ Nomba umukuni uwankumba walekulya mutu lundu lundu,¹² kabili alimupapete,asosele ai,"Tutumeni mumukuni wankumba ;natuye ukwingila mulya."¹³ Elo ashisuminishe; imipashi yakukowela yalifumine elo nokuya kwingila munkumba,elo nomukuni waile tentemukila mululamba wabamba,elo shali amakana yabili ishaile kulobela muli bamba.¹⁴ Elo abalikulisha inkumba babutukile nokuya kwebelela ifyacitike mumusumba elo nakumbali yamusumba,elo abantu baishile ukwisakukumona icacitika.¹⁵ elo baishile kuli Yesu elo kabili ulo bamwene imipashi yatebelele umuntu, uyo uwatebelele muli ico icifulo,alikele kulya,uwakufwika kabili mubutuntulu bwakwe;elo baumfwile umwenso.¹⁶ Abo abamweneko kufyo cacititika kuwa mipashi shakowela balisosele kuli bena mukushika ,elo alisosele kuli bena napa nkumbu.¹⁷ Elo batampile ukumupapata ukuyo ukufuma muli ico icifulo cabo.¹⁸ Elo alekunina mu bwange , uwali nemipashi yakowela aile ukumupapata ai nkofwaya ukuba naimwe.¹⁹ Lelo Yesu tamusuminishe,elo asosele kuli ena,"kabiye kung'anda yobe elo nabantu bobo nokubeba ifintu Lesa akucitila,"Nefyo akulanga uluse."²⁰ Awe alile elo atendeke ukushimika mu Decapolis ifintu ifikulu ifyo Yesu acitile kuli ena, elo nabonse balyumfwile bwino ,²¹ Nomba elo Yesu aile ukusomoka kulubali lumbi mubwange,ibumba ilikalamba lyalimushingulwike,elo ali mupepi nomumana.²² Elo umo pantungulushi shamuma sinagoga uwe shina lyakwa jailasi walishile,ulo wamumwene waile kuwila pamakasa yakwe.²³ Alimupapete nakabili elo nakambi,asosele ai ,"Umwana wandi umwanakashi ali mupepi nokufwa,Nkomupapata,iseni muye kutambikapo amaboko amaboko yenu pali ena pakweba ai abe no mweo."²⁴ Elo aile naena ,elo nebumba ilikalamba lyalemukonka ukumucitikisha kukumushinguluka .²⁵ umwanakashi ali ukokwine uwali kusumya umulopa pa myaka ikumi limo na fibili.²⁶ aliculile ,apakalamba kuli bashi ng'anga aliposele nafyonse ifyo wakwete ,lelo icakuti apole nakalya fyalekwilakofe pantanshi.²⁷ Elo aumfwile akasebo pali Yesu ,alishile kunuma yakwe mwibumba elo aile kwikata ku nsalu yakwe.²⁸ Pantu asosele ai ,"Nganaya kwikatwa mufyakufyakufwala fyakwe,nkoundapwa,"²⁹ Elo aile kukumwikata,ukuswa kwamulopa kwalyundepwe,elo aumfwile ku mubili wakwe ati alyundepwe kufyo alekucushiwako.³⁰ Yesu bwangu bwangu aishiba ukweba ai amaka yafuma muli ena ,alipilibwike mwi bumba nokusosa ai ," Nani aikata kufyakufwala fyandi?"³¹ Abasambi bakwe basosele ai ,"Mona likokucitikisha ,elo usose ai,"Nani wandikata?"³² Elo Yesu ashingulwike nokulolesha uwacite ici.³³ Umwanakashi uwaishibe icacitike kuli ena ,alyumfwile umwenso nokutututuma,Alishile kuwa pantanshi yakwe elo nokumweba icishinka conse.³⁴ Asosele kuli ena ai," Wemwanakashi icitetekelo cobe cakupususha,kabiye umutende kabili uposhiwe kufi kucusha."³⁵ Elo alekulanda , abantu bamo balishile ukufuma ku ntungulushi shamu sinagoga,basosele ai,"Umwana obe alifwile nindo uko cushisha kafundisha?"³⁶ Lelo ulo Yesu aumfwile aya mashiwibalekulanda ,asosele kuntungulushi shamu sinagoga ,"mwiumfwa mwenso.Tetekeleni."³⁷

Tasuminishe uuli onse ukumushindika kanofe petelo, Yakobo elo na ndume shakwa Yakobo.³⁸ Baile kung'anda yantungulushi yamu sinagoga elo kabili amwene abantu bako panga icongo nokulila nokulosha mukukosha.³⁹ Elo aingile mung'anda, asosele ai, "Nindo mufuililwe elo nindo mukolila? Umwana tafwile asendemefe,"⁴⁰ Balitendeke ukususha. Lelo aliba fumishe panse, elo abula ba wishi ba mwana elo naba nyina aya nabo, nokuya uko umwana ali.⁴¹ Abulile ukuboko kwa mwana elo asosele kuli ena, talita kumi! "icalekupilibula ai, "wekakashna akanono, nasosa kuli iwe, ukubuka."⁴² Bwangu bwangu umwana abuka nokwenda (pantu ali ne myaka ikumi limo nafibili). Balipapwike palya pene nensansa ishingi.⁴³ Alibakonkomeshe ai takuli nangu umo uufwile ukwishiba ifi. Elo abebele ai bamupeleko fimo ifya kweba ai alyeko.

Chapter 6

¹ Elo afumineko kulya elo abwekele ku mushi kwabo, na basambi bakwe balimukonkele. ² Nomba elo Isabata lyafikile, alifundile mu Sinagoga. Abantu abengi abalikumfwa balisungukile. Balandile ai, "Nikwisa afumishe aya mafundisho?" Nga mano aya afumishe kwisa aya akwata?" "Ngefi fisungusho acita ku minwe yakwe?"³ "Bushe uyu te kapala wambao, mwana Maria wabo Yakobo na Yose na Yuda na Simoni? Bankashi yakwe bushe tebo twaba nabo kuno Balakabalifye kuli Yesu. ⁴ Elo Yesu abebele ai, "Kasesema tabulwa kucindikwa, kanofye mu shishi mwakwe na mulupwa lwakwe naba ng'anda yakwe."⁵ Tekuti acite incito yakupapa, Kanofe ukubika iminwe paba lwele nokubaposha amalwele. ⁶ Alipapile pafyo tabale sumina. Elo alikwisauka mu mishi mukufunda. ⁷ Elo aile kwita abekumi naba babili no kwambo kubatuma mu mishi babili babili, alibapele amaka ya ku tamfya imipashi yakukowela, ⁸ elo alibebela ai, mwisendapofe pa lwendo, kanofe inkoto-tekusenda amukate iyo, tekusenda cola, nangu indalama mu matumba- ⁹ kanofe ukufwala insapato, tekufwala ifya kupapikanya. ¹⁰ Asosele kuli bena ai, "Elo fe mukengila mu ng'anda mukekalefe kamofe elo mukafumamo nokuya kumbi. ¹¹ Nga mu musumba tabamipokelele ukumwimfwila, elo mukafumapo paly pa ncende, mukakunte ulukungu lwa ku nsapato shenu elukaba kambone p[afyo bacita." ¹² Elo baile balebila icebo pakati ka bantu balapile. ¹³ Balifumishe ne ngulu mu bantu, babi tambikilepo iminwe nokuba suba amafuta ya mushilo ni kubaposha. ¹⁴ Herofo imfumu elo aumfwile fyo, pantu ishina lya kwa Yesu lya lishibikilwefe konse. Bambi balekulanda ai, "Ni Yoani kabatisha alibukile kubafwa, ecilengele ai, alecita fisungusho fyakupapa." ¹⁵ Bambi nabo balelanda ai, "Ni Eliya." Na bamabi nabo balelanda ai, ni kasesema, wa mul8i balya abakale." ¹⁶ Nomba elo Herodi aumfwile alilandile ai, "Yoani, uyo naipewe naputulako no mutwe, alibukile." ¹⁷ Pantu Herodi alile ukutuma abakubika Yoani mu cifungo pa cilubo cakwete Herodi (muka wabo filipo) pantu alimupile. ¹⁸ Pantu Yoani alikweba Herodi ai, "TAcasuminishiwa ukuy upa umukashi wa kwa wenu." ¹⁹ Lelo Herodi alimufuililwe nganshi alekufwaya noku mwipayafe, lelo alifililwe, ²⁰ pantu Herodi alekutina Yoani; alishibile ai ali uwakaele elo wa mushilo, elo amusungile mu mutende. Elo alekumumfwa alekumfwa alekumumfwa alekupeshiwa amano, nokusansamuka. ²¹ Elo kwaliko ubushikupo bumo ubusuma ubo afylwepo alipangile ukusefya alitileko impanda-mano na ba kapaso na ba kulubaliko ku Galileya. ²² Elo umwana mwanakashi wakwa Herodi alilr kwingila mo alitampile nokushana, elo asekeshe Herod nabo ali nabo mukusefya. Imfumu yalandile ku mukashana ulya ai, "Consefe ico ukolomba nokupela." ²³ ²⁵ Elo imfumu yalapile ai, "Conse ico ukolomba nokupela, ukushitanfye na pali citika wa calo ca bufumu bwandi." ²⁴ Elo aile panse aile kwipusha nyina ai, "ngeco nkolmba cindo?" Alilekumwwasuka ai, "mutwe wakwa Yoani kabatisha." Elo apopene aingila kufumfumu, alilombele ai, "Nkofwaya mumpelefe, umibwangu bwangu umutwe wa wakwa Yoani kabatisha pa nsani yabaswa." ²⁶ Nangufe calete mfumu ubulanda sana, taya[pulwile kufyo aile kulomba pafyo alapikile kuli ena napafyo balipo abo aile kwitako kukusefya. ²⁷ Ilyolinefe imfumu yali tumine abakuya kuleta umutwe wakwa Yoani. Ba malonda balile kuputulako umutwe mu cifungo. ²⁸ Aliletele umutwe pa nsani ya baswa aile kiupela umukashana, elo umukashana aile kupela nyina. ²⁹ Elo abasambi bakwe baumfwile fyo, baile kusenda icitumbi no kuya shika mu manda. ³⁰ Elo abasole bailekulongana kuli Yesu noku mweba fyonse ifyo baile kucita no kufunda. ³¹ ailekubeba ai, "iseni kuno mbale ukuliko iciswebebe tutusheko mbale." Pantu bambi abengi bakoisa nokulakuya, tabakwete inshita nangufe yakula kulya. ³² Elo baile mu bwanghe ku bushilya ukwaliko icishwebebe. ³³ Abantu baliba mwene bakoya nabengi balekubeshiba, elo baileko pa makasa aba mu muishi bonse balikubasanga kulya kwine. ³⁴ Elo bacikulukile mu bwange, Yesu alimwene cinkupiti wa abantu alibomfwilileko uluse pantu balikumona nge impanga ishitakwete waku shicema. Kanshi alitampile ukuba funda ifintu ifingi. ³⁵ Elo akasuba kaleluka, abasambi bakwe balimwebela ai, "Ino incende ciswebebe ne shinta ililefe akale. ³⁶ Mubebefe ku nshita mu mishi ipaleme ifilyo abene pa lwabo." ³⁷ Elo abasukile ai, "Mubapele ifilyo balye." Balandile kuli Yesu ai, "Tuyo kushite mikate ya mpiya imyanda ibili iyinga bakumana?" ³⁸ Yesu alibebela ai, "Inge mikate muli nayo? Kaimoneni mbale." Elo baile imona, balandile ai, "Isano ne nswi shibili." ³⁹ Abakonkomeshe ai, bonse bekaleko mumabumba pa mulemfwe. ⁴⁰ Balikele mu mabumbamu mpendwa ya mwandsa umo na makumi yasano. ⁴¹ Elo abulile imikate isano ne nwi shibili aliloleshe mu mulu alifipalile no kukontaulamo imikate rlo aperle abasambi balya bayapela abantu. Alyabenye inswi shibi alipele bonse. ⁴² ⁴⁴ Bonse fe balililele no kwikuta. ⁴³ Balitolele no tubufumgfwa twa mikate, imiseke ikumi na ibili yaliswile, no bufungau bwa nswi nasho. ⁴⁵ Lilya ninefe abasambi bakwe bekile mu bwange no kunkonkanyapo ukuya kwishilya limbi, lya Betisaida, elo ashele ale basalanganya baye kwabo. ⁴⁶ Panuma yakubasalanganya, aile nina ulupili ukuya mukupepa. ⁴⁷ Elo pa cungulo, ubwange bwali pa kati ka bomba, nao alife eka ku mulundu. ⁴⁸ Elo bamwene bakocula na maba pakoba, pantu, umwela walekubalwisha. Panshita ya bushiku insa yakulenga ine ⁴⁹ Lelo elo bamwene Yesu aleenda pali bemba, balitontonkenye ai, mupashi elo babilikishe alishile kuli bena. ⁵⁰ Pantu balimumwene elo basakamikwa. Lilya linefe alilandile kuli bena

ai, " Tekanyeni! Ninebo! Mwitutuma no mwenso!" ⁵¹ Elo aile ikila mu bwange umo bali, no mwela walitalele. Bali peshiwa amano apakulu. ⁵² Pantu bena tabaishibile ifyo imikate ysapilibwile. Pantu imitima yabo yalikosele. ⁵³ Ulo bayabukile, baishile ku ncende ya Genesareti baposele icakwikasha ubwange pa menshi. ⁵⁴ Ulo baicilukile mu bwange; abantu balimwishibile palya penefye, ⁵⁵ balebutukila konsefe uko baumfwa ai eko ali baletwalako abalwele pa busanshi. ⁵⁶ Konsefe uko alikuya mu mushi, nangu mu misumba, nangu mu calo, balekubatala mu masokoni. Balekupapata ai, bakumyekofe ku nsepe yelaya, ukuti abalekukumyako bena balekupola.

Chapter 7

¹ Elo aba Falide naba kalemba bafumine ku Yelusalemu baishile kuli ena. ² Bamwene uko bamo paba sambu ne minwe itasangululwa iita sambwa. ³ (Pantu aba Falise pamo na ba Yuda taba lya kamofe nga ba samba iminwe bwino bwino , pantu baikatile ku ntambisha bakalamba. ⁴ Elo aba Falise ngaba bwela ukufuma kwi sokoni tabalya kantu kamofye nga ba samba elo bangakata kufintu fimbi ifyo ba bakwete pamonga pakusamfya inkombo inongo ifipe fyamukuba elo ne mweno shakuli;lamo) ⁵ Kailio aba Falisei pamo naba kalamba baasukile Yesu , " Ninso abasambi babo tabendela uku lingana ne ntambi shaba kalamba telo bakolya umu kate ne minwe iya fiko? ⁶ Elo abebele ai, " Esaya asesemene bwino bwino pali mwebo aba bumbimunda nge fyo calembwa, " Ababantu bancindikafe pamilomo yabo lelo mumitima yabop baba ukutali nanebo. ⁷ Mubumfisololo bapepa nebo , no sambilisha amafunde yabantu nge fyacilano fyabno/ ⁸ Mwalilekelesha amafundisho yakwa Lesa no kwikalila kuntambishabantu. " ⁹ Elo asosele kuli bena ai, mukafisha panshi ta inga ukukana ifunde lya lya kwa Lesa pa mulandu wakubaka intambi. ¹⁰ Pantu Mose asosele ai, ' ule kucindika wiso na noko , kabili onsefe uwalanda ifyabipa kuli wishi nangula njina alingilefe ukufwa? ¹¹ Lelo mwebo mu sosai , ' ngo muntu asosa kuli wishi nangula kuli nyina, " fyonse fe oifyo ifyoninyo mupela fyabupe kuli Lesa(uku ekusai , cabupe). ¹² Lelo ta mu;leleka ukucitila wishi nangula nyina akanu nangu kamo ¹³ Namonalako amashiwi yakwa Lesa pamulandu wa ntambi shenu ishintu mwalundakako nefya bangefi nambipo ifyo mwebo mucita. " ¹⁴ Akutile ibumba nakaili nokusosa kuli bena ai, " Ngumfweni mwebo bonse fe nokwi shibaifi. ¹⁵ Takwabapo nangu fimo ififuma kunse tamuntu nokwingila muli ena ifingamukowesha lelo ififumuma mumuntu efiga mukowesha. " ¹⁶ . ¹⁷ Lelo elo Yesu ashile ibumba ai ngile mung'anda ab a sambu bakwe balipwishe pali uyu mulumbe. ¹⁸ Yesu asosele ai, " Bushe namwe bene mwikele ukwabulo ukwishiba ifi? Tamwaishiba mwebo ukutala tefingengila mukati kamuntu ifinga mule nga uku kowe la, ¹⁹ Pantu tafiya kumutima wakwe lelo fiya mumala kabili nokufumi panse? pali uyu mulandu Yesu atile ai ifya kulya fyonse fe finto fyasangululwa. ²⁰ Asosele ai , " Nico ici fumuma mumuntu ecinga kowesha ena. ²¹ Pakutula icifuma mumuntu ukufuma ku kumutima , ifibifya intontokanyo ubulalelale bukabolalala ukwipaya ²² Ubucende ulunkumbwa , ubufi, ubucengeshi, bucelende , ulukumbwa imiponto imiya icilumba. ²³ ifi fyonsefe ifyabipa ififuma mukati efiga kowesha umuntu ²⁴ Kaili ali fuminepo palya aile ku ncende ya tuli na Sidoni. kulya aile ingila mung'anda kaili talikufwaya nangu umofe ukwishiba ukuntu ali lelo fililwe ukufisama. ²⁵ Lelo palya penefe namayo umofe uwali nomwana wakwe umwanakashi uwali nomu pashi uwakowela aumfwile palwa kwa Yesi kaili aishile koponena pamakasa yakwe. ²⁶ Lelo uyu namayo ali mu Greeki , umwina Surifoinike mu ci fyalilwa .Atampile ukumupa tala ukutala enga fumya iciwa mumuna wakwe. ²⁷ Asosele kuli ena , " leka ngale abana bandi babililepo ukulya pantu tacinga ukupela umukate wabana uposela ifibwa" ²⁸ kaili alyasukile nososa kuli enai, cishinka , shikulu lelo nangu nimbwa ishiba munshi yetebulo shiulatola nokulya ifiponakwi tebulu lyabana. ²⁹ Lelo amwebe ai, " pamulandu nefyo sosa kuti wayimbako ukuya . Neciwa cakufine mumwanawakwe?" ³⁰ Elo abwekele kung'anda yakwe nokuya sanga umwana wakwe alilele pabusansa ne ciwa cilifumine muli ena cilile. ³¹ Kaili alile afumine muncende ya Tuli , no nokuya mu ncende ya Sidoni ku mumana wa Galile nokuyafika ku ndcende ya Dekapoli. ³² Kaili kulya eko baletle;le umuntu poko kaili utaishishekulanda bwino bamupapatile ukutala atambalikile amako pali ena. ³³ Elo abmusendele bamubikile na pambali ukufumya pebumba mubumfisololo mubikile ne menwe yakwe mutwi elo asakile amate nokumwikata pelimi. ³⁴ Elo apunamine mumulu nokubwesha icefu , no kusosa ai, " Efufgata, " ekusosa, " isuka!" ³⁵ Lilya linefe amatwi yakwe yalikokele , na kalimba ka mukanwa kaliputukile , atampile nokusosa bwino. " ³⁶ Elo Yesu abakonkomese nokuka ebako noumo lelo nangu ebebelefi elo bacilileko ukuwelesha ififintu. ³⁷ Kaili abantu abengi bali papile nososai, " Alecita ififyonse bwino .Alelelka naba poko ukumfwa naba cibulu ukulanda."

Chapter 8

¹ Mulishilya nshiku nakabili kwaliko ibumba, ilitakwete fyakulya Yesu abetila abasambi nokusosa ku libeena ai. ² "Ndikwete inkumbu palili ibumba pantu baliko nkenyepo ukuba nanebo munshiku shitatu tabakwete na fyakulya. ³ Anabatamfya ukuya kwaba ukwabula fyakulya fyakulya kuti batembuka munshila, Bamo muli beena balyendele intamfu iikulu, " ⁴ Abasambi bamwasukile ai, " tukofunya kwisa imikate iingi iikokumana abantu mulicimo cisubebe umutaba bantu?" ⁵ Elo aisa kubepusha ai, " mikaate inga mukwete balandile ai, " Cine lubali ⁶ Akonkomeshe ibumba ukwikala pamo elo abuulile imikate cine lubali, atasha nokwisa kuputaulamo . emo apeelee abasambi nabo ukupeela ibumba ⁷ Elo kaili balikwetepo ishinono, naka ili elo aishile kubatashishako , Akonkomeshe abasambi bakwe ukwisa kubapebakanishishako nakabili. ⁸ Balilile balikutile ba sendele nefya kulya fyashelepo mumumiseke cine lubali ikulu. ⁹ Abantu bali amakana yene .Elo abatamfishe. ¹⁰ Lilya line aikile mubwange nabasambi bakwe , nokwisakuya mumupaka wa Dalmanutha. ¹¹ Elo aba Falise batampile ukumutalika .Balikufwaya icishibilo ukufuma kuli ena kabili ukufuma kumulu, no kumwesha. ¹² Elo ena ai shishe icefu mumupashi wakwe nokwisa kulanda ai, " cindo inonkulo ikofwaila icishibilo? mucine nkomyeba

Tapali icishibilo nkoopela kuli inonkulo,"¹³ Elo abashile, aya kwingila mu bwange nakabili nokuya kulubali lumbi¹⁴ Nomba abasambi balilabileko ukupiita umukate nabo Tabakwete necimo ukufuma pamukate umo wali mu bwange.¹⁵ Abakonkomeshe, ukweba ai," mulekuba abakwibukila kucitutummo caba Falise ne citutummo cakwa Herodi."¹⁶ Abasambi bali kutalikana umo babelele pamulandu wakutakwata mukate.¹⁷ Elo aumfwile fi , ali bepwishe," Nindo mukotalikanina pakutakutakwa mukate? Bushe tamukomuna nangu ukumfwa ?Bushe mwalikwata imitima shakukosa? ¹⁸ Mwalikwata amenso, Bushe tamumona? Mwalikwata amatwi, Bushe tamumfwa? Bushe tam wibukisha? ¹⁹ Lilya namokawile imikate isano pamakana yasano miseke inga iyamikate yakonawilwe mwappitile? Basosele kuli o ai," ikomi limo naibili" ²⁰ "Lilya namokawila imikate cine lubali pamaka yane , miseke inga iyamikate yakona lilwe mwapitile? Basosele kuli o ai " cine lubali ²¹ Elo asosele ai," Bushe tamu kotesha?" ²² Baishile ku Betisaida Abantu bamu leetele mpofu nomupapatila Yesu ukumwikata. ²³ Yesu alishilekwikata impofu kuminwe nokwisa kuifunya mumushi , Elo amwikatiule pamenso nokuta mbalika amaboko pali ena , Elo aisakumwipusha, Bushe ulimwenepo iflifyonse?" ²⁴ Alilileshe mumulu , nokulanda ai," Nkomona abaume abakomoneka ukubati fimuti fikoenda. ²⁵ Naka ili aisakwimya amaboko pamenso yakwe nomwaume aisa kwisula amenso namenso yakwe yaisakubwelela mukumona naka ili, alimwene ifintu ifingi ukwabula ubwafya ²⁶ Yesu alimutamfishe ku ng'anda yakwe nokumwebe ai," wiyakwingila mumushi ²⁷ Yesu alile nabasambi bakwe mumushi wa Caesarea Philipi elo bali munshila ali bepwishe abasambi bakwe ai," Bushe abantu banjeba ai ninebo nani?B ²⁸ amwasukile nokusosa ai," yohani kabatisha Bamo basosa ai niwebo , Eliya , bamonabo , " umo pali bakasesema ²⁹ Elo abepwishe ai," Ngamwebo mutila ninebo nani?" Petelo asosele kuli ena ai," Niwebo Kristu." ³⁰ Yesu alibakenye ukwebako nangu umo pali ena ³¹ Atampile nokubasambilisha ai umwana wa muntu ai nokucula mufingi , elo bakamufutulka kuli ba cilolo nabashimapepo bakalamnba naba kalemba akepaikwa napanuma yanshiku shitati akatubuka. ³² Asosele aya mashiwi palwalala . Elo Petelo amusendele pambali atampile ukukana ena ³³ Lelo Yesu alipilibukile nokulolesha pabasambi bakwe nokumukanina Petelo nokusosa ai," Bwelelaku numa Yandi we shetani! Taukobika amano yobe pa fintu fyakwa Lesa lelo pa fintu fyabantu ³⁴ Elo akutile ibujmba sambi pamo , no kusosa kuli bena ai," uuli onse nga kofwaya ukunkonka ngale aikanye umwine, apiite nomusalalaba elo ankonke. ³⁵ Kuli uyo onse uukofwaya ukusosngo umweo wakwe akuulufya noyo onse uulufya umweo wakwe pamulandu waine ne cabo akuusanga ³⁶ Bukumu ndo ngomuntu anonka isonde lyonse pakuseekesha ubumi bwakwe? ³⁷ Cindo umuntu enga shitwila ubumi bwakwe ³⁸ Uyo onse ukangumfwila insoni pe shiwi lyandi kumulandu nabu caibela bwankulo umwana wamuntu akamumfwila insoni lilya akwisa mubukata bwakwa wishu naba malaika

Chapter 9

¹ Asosele kuli bena, "Nkomyeba ai, bambi pali mwemine pano tabakasonde imfwa kano bakamone ubufumu bwakwa Lesa bwainsa na maka." ² Panuma ya nshiku mutanda, Yesu apitile Petelo, Yakobo na Yoani ku lupili ulutali, elo apilibukile pali bena. ³ Ifyakufwala fyakwe fyamonekele ifya bengeshima, ukubuta, ukucila napakubuta konse pano calo. ⁴ Elo Eliya na Mose amonekele kuli bena, bakolanda na Yesu. ⁵ Petelo aasukile ai, " kafundisha, cawama fwebo ukuba pano katupange imisakuta itatu, umbi wenu, uwakwa Mose, no wakwa Eliya." ⁶ (Pantu taishibile fyakusosa, ico balitutumine.) ⁷ Nekumbi lyakupikilisha. Elo ishiwi lyafumine mwikumbi, "Uyu e mwana wandi uo natemwisha. Mulekumumfwa." ⁸ Aponenefe bese baloleshe, tapali nangu umo uo bali nakwe, kamofe Yesu. ⁹ Ulo balikutentemuka ulupili, abakonkomeshe ukutaba nangu umo mpaka umwana wa muntu akashukuke ku bakufwa. ¹⁰ Elo basungile inkama palwabo, nomba baile bakolanshyanya umo "ukushukuka ku bakufwa kwalola. ¹¹ Ba mwipushe ai, "Nindo bakalemba balandila ai, Eliya emutanshi?" ¹² Asosele kuli bena ai, "Eliya aba pantyanshi pakusunga ifintu. Nomba Nindo calembelwa ai, umwana wa muntu afwile ukucula mu fintu fintu nokupatwa? ¹³ Nomba nkomyeba ai, "Eliya alisa, nokucita fyonse ifyo fyali nga ifyo calembelwe pali Ena." ¹⁴ Ulu baishile ku basole, bamwene cinkupiti wa bantu wa bashinguluka, naba kalemba bakotalikana nabo. ¹⁵ Ulo bamwene Yesu, lyonse ibumba balitemenwe no kubutukila uko ali nokumuposha. ¹⁶ Elo aipwishe abasole ai, "Nindo mukotalikanina nabo?" ¹⁷ Umbi mwi bumba ayasukile ai, " Kafundisha nebo ndetele umwana mwaume wandi alikwete umupashi uulenga ukutasosa. ¹⁸ Cilamwikata nokumuwisha panshi,nokufumya ipofu ku kanwa, ukukweshaya amenso, elo akosa. Naceba ceba abasole bobe ukucifumya muli ena, nomba balifililwe." ¹⁹ Elo abasuka ai, Mwe lukota sumina nkesa nenu ukufika lwisa? Nkashipikisha ukufika lisa? Muleteni kuli nebo." ²⁰ Elo bamuletele kuli ena. Umupashi ulo wa mwene Yesu, apopene icibanda cafunsha umwansha. Umulumendo aliwile panshi nokufumya ipofu kukanwa. ²¹ Yesu aipwishe wishu ai, "Ni lwisa apo abela ifi?" Wishu ai, "Kufuma ku bwaice. ²² Ilingi cilamuposa mu mulilo nangu mu menshi no kwesha ai, "cimonaula ngati wacitapo cimo tubelele uluse utwafwe. ²³ Yesu asosele kuli ena ai, "Nga kuti wacita shani? Fyonse ifintu tafyakosa kuwasumina." ²⁴ Apopene fe Wishu no mwaice bapundile ai, "Nasumina! Nga fweni ukutasumina kwandi." ²⁵ Ulo Yesu amwene ibumba likobukila uko bali atamfishe icimupashi cakukowela no kusosa ai, "We ci mupashi cikomya abantu amatwi nokutasosa, nakweba ai, fuma muli ena, elo wikabwelamo." ²⁶ Elo capundile nokufunsha umulumendo amonekele ukubai wakufwa na bengi baebele fe ai, "Alifwile." ²⁷ Yesu alimwimishe ku kuboko, no mulumendo alimine. ²⁸ Ulo Yesu aingile mu ng'anda , abasole ba mwisipwishe kumbali ai, "Nindo fwebo tatwacitamfisha?" ²⁹ Asosele kuli bena ai, "Icamusango uyu tekuti cifume kamo kuli kuli ipepo." ³⁰ Kabili balifumineko bapita na mu Galilee. Tali kufwaya abantu ukwishiba uko bali, ³¹ pantu alikufunda abasole bakwe. Elo abeba ai, "Umwana wa muntu ali nokuposwa mu minwe ya bantu kabili no ku mwipaya, Ngaba mwipaya, panuma ya nshiku shitatu akubuka na kabili" ³² Nomba taba umfwile umo calolele, balitinine nokumwipusha. ³³ Elo nomba bafikile

ku kapernamu, panuma aingile mu ng'anda elo abepusha ai, "Findo mwacilalanshanya mu nshila?"³⁴ Nomba balife tondolo. Ico bali kutalikana pa mulandu wakwebai umukulu pali bonse ninani.³⁵ Ati ekaleko, elo abakuta bonse ikumi na babili no kubeba ai, "Uulefwaya ukuba uwantanshi, eo abe uwakulekelesha kabili umubomfi wa bonse."³⁶ Abulile umwaice nokubika pa kati kabo. Amulela elo abeba ai,³⁷ "Onse uwapokelela umwaice mwishina lyandi, ninshi ninebo apokelela, uwampokelela taline apokelela lelo apokelela uwantuma."³⁸ Yoani asosele kuli ena ai, "Kafundisha twalimwene uwalikufumya ifibanda mwishina lyone nomnba twalimukenyeye, pantu tatukonka."³⁹ Nomba Yesu amwasukile ai, "Mwilakumukanya, pantu tapakabe ukacita ifipapwa elo panuma akalande ifyabubi pali nebo."⁴⁰ onse uutakotukanya ninshi wesu.⁴¹ Onse uwakupela ulukombo lwa menshi mwishina lyandi pantu waba kuli Klistu, mu cine nko kweba taka bulwe cilambu.⁴² Noyo onse uukalenga utu nono twandi utwa nsumina ukuipusula, cakuwamapo uku kulikila ibwe mu mukoshi nokumuposa muli bemba.⁴³ Ukuboko kobe nga kukolenga ukuipusula, kuteteko. Cawamapo ukwingila mu bumi icilema ukucila ukuba namaboko yabili elo waya mu mulilo, uutashima.⁴⁴ ⁴⁵ Ulukasa lobe nga lukokulenga ukuipusula, kuteteko. Cawamapo ukwingila mu bumi icilema ukucila ulikwete amakasa yabili elo waya ku kucula mu kupya.⁴⁶ uko bakulekupyafe elo kabili uko umulilo taushima.⁴⁷ Nga ilinso lyobe likokutwala kukuipusula lilobole. Cawamapo webo ukwingila mu bufumu bwa kwa Lesa ne linso limo ukucila yabili elo bakuposa mukucula,⁴⁸ Umo umwambo utafwa no mulilo taushima.⁴⁹ Pantu onse bakumubika mu mulilo.⁵⁰ Umucele wa bune, nomba nga wa sunduka, nakabili kuti waula shani? Beni ukubai umucele imwe bonse kabili mukwatilane umutende."

Chapter 10

¹ Elo pakuya kulya aile mumupaka wa Yudea. aile kwishilya kumumana wa Yordani nabantu abengi balile kuli Yesu nakabili alyambile ukufunda nokubeba ifya kucita. ² Elo aba faliseli baile kukwasha yesu "Nga cha kuti umwaume ukuti aleka umukashi wakwe." ³ Ali basukile ai findo mose amikonkomeshe?" ⁴ Nabo mwasukile ai mose ai twebele uku lemba ikalata yakuwisha ichupo noku mukana. ⁵ Lelo Yesu abebele ai Nipumulandu wa kukosa kwa mitima yenu?" amulembele ilifunde. ⁶ Patu pakubala aba bumbile umwaume no mwanakashi ⁷ Palili funde abebele ai emulandu wine umaume akashila banjina nabawi nokukumi nkana kumukashi wakwe. ⁸ Elo aba babili bakuba umubili umo, Nomba tali babili baliumo. ⁹ Kabili asosele ai icho Lesa alunda nya tekuti umutu apatulule ¹⁰ Elo buli nakabili munganda aba sambu bakwe bali mwipwishe pali lyashi. ¹¹ Nao alibelele ai onse waleka ukashi wakwe nokupa umumbi achita ubucende. ¹² No mwana kashi angaleka umulume nokupwa kumbi nao ninshi acita ubucende. ¹³ Elo batapile ukumutwalika aba ice ali abekete lelo aba sambu bali kubebaula. ¹⁴ Elo Yesu elo abofwile ali bukalipile, nokubebuka lekeni abana bonono bekwise kuli nebo mwila kubaleshapantu ubufumu bwakwa Lesa bwa baba nga ifi. ¹⁵ Nkososa ai- ose utu nkofwe ubufumu bwa Lesa filya umwana mwaice afwa takengile mo. ¹⁶ Elo alele abana nokubapala abikile neminwe yabo palibena. ¹⁷ Elo aile akoenda mumusebo umutu alimubutukile nokufukamina ala mwipusha ai," mwe Lesa kufundisha chindo fwile uku cita pakuti ika kwate umweo wamu yayaya.? ¹⁸ Nao yesu amwebele ai," chindo wa njebela ati umusuma takwaba umusuma? nangu umo kano fye Lesa eka. ¹⁹ Amwebele ati walishiba amafundisha yalanda ati wilaipaya, wilacita bwabufi wila chengela ulecindaka wiso na nonko." ²⁰ Nao asosele ai," mwekasambu sha inda koka fwose ukufumafe ukuba waice." ²¹ Nao Yesu ali muloleshe kubili alimu temenwe noku mweba ai kuli citu ico wabuusha kabiye kanshitishwe fwense ifwo wakwata nokupela ichushi indalama kabili ukakwata icuma mumulu elo wise unkoke. ²² Lelo aya ma shiwi yali muletele ubulanda afuminepo alyumfwile ichinkoko, pantu ali bomfwilile inkumbu ²³ Elyo Yesu aloleshe," kosese kose aebele aba sambu fyonse ifwo chikba ai, "kuba ndalama ifwo chakosa kubandalama ukwi ngila mubufumu bwakwa Lesa." ²⁴ Lelo aba sambu bakwe balipapile pa fwo ali kulanda elo Yesu abebele nakabili ai, " mwebana, efyo chayafya ukwingila mubufumu bwakwa Lesa. ²⁵ Caya ngukapo ingamila uku pula mu liso lya shindano uku cila uwa fyuma ukwingi mubufumu bwakwa Lesa." ²⁶ Awe elyo ba cilileko ukupapa noku landa ai kuli umo nomu nakwe " nga nani enga mpusuka?" ²⁷ Elo Yesu ali kubalolesha elyo abe ba ai, " Abantu bena tati bacite idi, nkanofye lesa pantu kuti Lesa fyonse fyanguka," ²⁸ Awe petelo ali ku mweba ai, moneni ifwe twalisha fwonse no kumukoka." ²⁹ Nao Yesu asosele ai, " icine cine ndesosa ai, Takuli uwasha inganda ne lyo bawabo ne lyo bakashi ne lyo nyina nelyo wishi nelyo abana ne nelyo amabala pamulandu waine napamulandu uwambilasuma. ³⁰ Ushapokelela imiku umwanda umo pali ishita, amayanda na bumunjina ne kashi nabana namabala, elyo na ku mu cusha, pamulandu wa ine nakuntashi akapokelela umweo wamu yayaya. ³¹ Lelo abengi aba ntashi nakuba aba kuleke lesa, nakulekelesha baka abatashi." ³² Awebaleya musebo uku lola ku yerualemu, na Yesu ai pa tashi yala nabasambu balipapile nabale bakoka balitinine. asende elo Yesu asendele abasambu ikumina babili pambali nakaili nokwamba ukubeba ifyalaisa citika palyapenefye kuli ena." ³³ "Ati moneni, tukoya ku yerusalem, no mwana wa muntu ali no kupelwa ku bashimapepo bakalamba bakuli kalemba Bakabuseka ukukufwa nokumupela ukubena fyalo. ³⁴ Kabili baka mupumya, no kumufwishila amate nokumolopola nokumwipaya lelo panuma yashiku shitatu akabuka. ³⁵ Kabili yakobo na Yohani, abana baume babili abakwa Sebetu, baile kuli ena noku mweba ai imweka sambilisha, tule fwaya mucitile shonse ico tukofwaya, " ³⁶ Nao abepwishe ai, cishi muko fwaya micitile? ³⁷ Nabo bamwbele ai, " tusuminisheni ukuti tukekale mubufumu bwenu, umo ku kulyo umo kukuso. ³⁸ Lelo bamwaswikele ai, natulinga," yesu abebele ai," ulukombo ulo kanwamo, namwe mukunwamo, ³⁹ nolibatisho ulo nababatishiwamo naimwe mukabutishiwamo. ⁴⁰ Lelo ukwikala kukulyo kwandi nelyo kuku so kwandi teine mpela, lelo kuli abo fyapekanishiwako. ⁴¹ Awe elyo abasambu bambi ikumi limo baufwile ifi, balifulilwe yakobo na Yohani ⁴² Lelo Yesu alibakutile alabeba ai," mwalishiba ai balya abushibikwa ukuba intungulushi shabena fyalo bakwata amaka pali bena, nentungulushi shabo ishapamulu baliba

nesumbu ishingi pa libena.⁴³ Lelo kuli mwebo teifyo . onse uwaitunga ukuba umukalamba pali mwebo abe umusha.⁴⁴ Naose ufwaya akabe uwatashi palimwe afwile akabe akabe umusha wabonse⁴⁵ Pantu nangu mwana wamutu taishile pakuti balekumbombela, lelo aishile mukubombela abantu, nokupela umweo wakwe icilubulu pakuti alubule abantu abengi.⁴⁶ Kabili afikile uku Yeriko nomba ilyo alefuma mu Yeriko pamo naba sambu bakwe nebumba iikalamba , umwana wakwa Timeasi, Batimeasi, imbofu kalemba lombamba alikala pambli yanshilali.⁴⁷ Elyo aufwile ai ni Yesu umwine wasleti ali kubilikisha ai , " Yesu we mwana wakwa Divid meledeniko uluse. !⁴⁸ Awe abengi ali kukali pala iyi mpofu , no kuyeba batondolo lelo acililemo ukubilikisha wemwana wakwa Dfeti meledeniko uluse⁴⁹ Elo Yesu aiminine noku yeba ukubatondolo aitle iyi mpofu ayebele ai," Ba uwa shi pa! ma alekukuta." ⁵⁰ Kaili aposele icilikoti cakwe, no koloka, aile nakuli Yesu.⁵¹ Elo Yesu amwasukile ai," findo ulefwaya, ine ncite kuli iwe?" limpofupyasukile ai "Rabboni , ndefwaya ukumona." ⁵² Kaili Yesu ayasukile ai , " kabiye, icicetekelo cobe ca kuposha , " palya penefe alyambile ukumona nabili kabili atampile ukumukonka mumuseba

Chapter 11

¹ Nombelo balekwisa ku Jerusalem, bapaleme ku Betfage na Betani , pa lupili lwa Miolife nao Yesu Kristu alibatumine abasambi babili. ² Elo abebele ai," kabiye ni mu mishi uuli mumu lola wesu Elofe mwalaingila mumushi , muleya kusanga umwana wa mpunda naba mukakila uyo bashatala ninapo muye mukakula elo mundetele. ³ Ngo muntu uwala myebapo ai,' cindo mukocitile fi?' muye kulanda , ' bashikulu baku cifwaya ililine balabweshwa." ⁴ Baile sange mpunda bali ikakile pa mwinshi ku nse yamusebo. nabo balile kukakula. ⁵ Bambi abaimininemo palya nabo basosele ai," cindo mukocita , mulekakule mpunda?;; ⁶ Ba sosele umu Yesu abebele, nabantu bali balekele baye. ⁷ Baliletele impunda kuli Yesu Kristu nokufimbapo amalaya yabo , elo anininemo. ⁸ Abantu abengi balitambalikile amalaya yabo pa musebo, bambi balekontaule misambo yafimuti no kwanshika munshila. ⁹ Bonsefe abali nakwe nabale mukonka balekupunda," Hosanna! alipalwa uuleishila mwishina lyakwa Lesa. ¹⁰ Bwalipalwa ubufumu bukoisa ubwa kwa Yaata Davedi ! Hosana kuwa pulamo," ¹¹ Elo Yesu aile kwingile mu Yelusalemu aile na mwi Tempele nokulolesha pali fyonse ifya limo Nombe nshita yapwile, aile ku Betani na bekumi na babili. ¹² Ubushiku bwakonkelelo elo balekuyo kufuma ku Betani alwimfwile insala. ¹³ Elo alolekeshefe apatali amwene icimuti ca mukunyu icakwete amabula , alileko ukukumonako ngeko fili fisabo cimuti, nelo apalamineko , asangiletakwaliko nangu kamo , pantu tayali ninshita yaku twale fitwalo. ¹⁴ Asosele ku cimuti ai," Takwatale bako umuntu ukalyako icilyo kuli iwe nakabili Na basambi balekumfwa. ¹⁵ Baishile ku Yelusalemu ,aile kwingila mwi Tempele elo atamfishemo abale shitisha na baleku shita mwi Tempele . Alipena wile amatebulo yabalekucinja indalama ne ncende shabaleshitisha impanga. ¹⁶ Tasuminishepo nangu umu ukusendamwe fintui bale shitishamo. ¹⁷ Ali bafundile noku beba ai," Bushe tacelembwo kuti ing'andi yande iketwe ng'anda yakupepelamo aba pe sonde? Lelo mwacicite kube ing'anda yafipondo. ¹⁸ Bashi mapepo mukalamba naba kalemba balwimfwile ifyo alekulanda , elo balekufwaye nshila yaku mwipailamo , Pantu balekumfwa umwenso mulandu we bumba lyalekumumfwa noku papuka pa fyo alekufunda. ¹⁹ Elo icungulo caishile balifuminemo mumusumba. ²⁰ Elo balekwenda mulucelo ,balimwene icimuti ca mukungu walifumbile ne mishila nayo ine. ²¹ Petelo alibukishe elo asosele ai," kafundisha moneni! umukunyu mwapitile naufumba." ²² Yesu alibaswike ai," Kwateni icicetekelo muli Lesa. ²³ Ndemyebe cine cine nai onse uwaeho lupili ulu, kabiye uipose muli Bemba nga taule tunganya mumutima lelo shinkisha ai calatika, elo Lesa enga cita. ²⁴ Eico ndemyeba nai: conse co mwakulomba shininkisheni nai wala pokelela, elo cakupelwa kuli iwe. ²⁵ Ulo waiminina ukupepa , ulingile waelela onse, uyo wabifya, pakutila wiso waikala mumulu akokwelela amasambi yobe." ²⁶ . ²⁷ Balibwekele ku Yelusalemu nakabili . Elo Yesu alekwenda mwi Tempele , bashi mapepo bakalamba bakalemba naba kalamba balishile kuli ena. ²⁸ Balandile kuli ena ai , " niku makando ucitilefi fintu , ninani wakupa maka uciilamwefi?" ²⁹ Yesu asosele kuli bena , " Nkomipushe lipusho mengebe nanebo nkomyeba uko nafumya amaka ncitilamo ifi ³⁰ Ulubatishi lwaka Yohani lwafumine kumulu nangu ku bantu ? Ngasukeni." ³¹ Balile kulanshanya abene palwabo elo ba lasuminishanya ai," nga twasosa ai , niku mulu alelanda ai, cinto musha mucetekele?" ³² Lelo nga twalalanda ai , "Niku bantu." balekutina abantu pantu bonse balishibe ai Yonani kasesema. ³³ Elo bailekwasuka Yesu , " Tafwishibe." elo Yesu abebele ai," Naine ntamwebe uko nafumya amaka ncitilako ifi.

Chapter 12

¹ Na Yesu alyambile ukubafunda mumilumbe Asosele ayi," umuntu umu alimine ibala lyamyangashi ali ngulwisheko nokuo alimbilomo ne cilindi cakuka minamo, nokukulamo ulupungu kaili alishekeshe abali mi koili alimine ubulendo. ² Panshita ya fisabo atumine umusha balimi, pakuti bamupeko ifi sabo fye lyamyangashi ku balimi. ³ Nabo balimwikete nokumupuma nomba noku mubwekesha mo ukwaba nangu kamo ⁴ Nakabili atumine umusha naumbi kuli bena; na ulya bamulashile ku mutwe nokumu cusha bubi bubi. ⁵ Atumine na umbi nao balimwipewe ⁶ Alikwete naumbi umwana mwaume uwatemwikwa Ewali uwakulekeleshako ukutuma kuli bena Asosele ayi , " bakacindika umwana wandi. ⁷ Lelo balya abalimi balisoshenye , " abati uyu nimpanyi iyi nimpanyi yaisa natuipaye uleke ifishilano fibe fyesu ⁸ Awe balimwikete , no kumwipaya, no kumuposa kunse yamushi. Nga kanshi umwine webala findo akocita? Akesakonaula abalimi no kupela ibala kuli bambi. ⁹ Nga kanshi umwine webala findo akocita? Akesakonaula abalimi no kupela ibala kwibambi ¹⁰ Bushe tamwabelelga ne lembo ili? ilibwe elyo bakakula basulile lyena lyaba ku mutwe wa cifutu ¹¹ Ici cafumine kuli shikulu , kaili cipesha amano ku menso yesu. ¹² Elo bakofwaya ukumwikata lelo batinine ibumba pantu

baishibile ukutila nipali bena omine umulumbe kaili balimulekele, baya.¹³ Elo batumine kuli bena bamo paba Farise na bena Herode, ukutila bamusembelekele ku fyabo.¹⁴ Nabo pa kutika batile kuli bena, "mwe kasembilisha twaliishiba ukutila muliba cine kabili tamutina muntu nangula umo, pantu tamwaba na kapatulula ka bantu, lelo musambilisha mu cine inshila ya kwa Lesa Bushe tufwile ukupela umusonko kuli Kaisare nangu iyo? Kuti twapela nangu iyo."¹⁵ Nao [pa kwishiba bumbi munda bwabo atile kuli bena "cinshi co mukonjeshesha? Ndeteleni indalama imone,"¹⁶ Nabo baliletele elo alandile kuli Bena, "Bushe icipasho ici ne cilembopo fya kwa nani?" Nabo batile, fya ka Kaisare.¹⁷ Na Yesu asosele ayi, "Peleni kuli Kaisare ne fyakwa Lesa peleni kuli Lesa," Awe balimusungwishe.¹⁸ ELo baya kuli wena aba saduke, abatila ukubuka ku bafwa takwaba.¹⁹ Mwekasambisha, mozes alilembele, ati umuntu nga afwa ashoo umukashi na bana tashile munonko apyane umukashi no kufyalilamo munonko.²⁰ Kwali aba bwananyina cine lubali uwa kubalilapo aupile umwnakashi, na pa kufwa tashile umwana.²¹ No walenga babili alimu pyene, kaili alifwili no kushapo umwana umoi.²² No walenga butatu nao tashile umwana pajulekelesha umwana kashi alifwile.²³ Pa kubuka kwa bafwa elo bakabuka akabo umukashi wa kwa nani? Pantu abali cine lubali nankwe umukashi.²⁴ Yesu alandile kuli bena, "Bushe te pali ici mwalubila pa kubulaishiba amalemba nangu maka yakwa Lesa?"²⁵ Pantu ilyo babuka bafwa tabopa nangula kuufwa, lelo bali nga bana laika bamu mulu.²⁶ No lwa bafwa ukuti babushiwa bushe tamwa belenga mwi buku lyakwa Mose pacimpukusa ifyo Lesa asosele kuli wena ai, "Nine Lesa wa kla Abrahamu, kaili le Lesa wa ka Isiraki, kaili ni Lesa wa ka Yakobo?"²⁷ Wena te Lesa wa bafwa Lelo wa ba Mweo mwalilubisha.²⁸ Elo umo wa muli bakalemba aishileko aumfwa balepushanya, no kwishiba ukuti abaswike bwino, alimwi pwishe, "ayi lifunde ndo ilya ntanshi pali yonse?"²⁹ Yesu ayaswike, ayi lya ntanshi ni ili umfwa we Israelu shikulu Lesa wenu shikulu umo.³⁰ kaili ulemwa sokulu Lesa obe kumutima obe onse, na ku mano yobe na mano yobe naku maka yobe yonse.³¹ Ilyakonkapo niili utemwe umubiyo ngefyo waite mwa wemwine.³² Nakalemba atile kuli wena cisuma, mwe mwekasambilisha mwasose cine ukutila wena umo; kaili takuli umi kamo wena.³³ Ukumutemwa no mutima obe, naku mucetekanya onse na amaka yonse no kutemwa umunobe ngefyo waitemwa wemwine, kwacilako kuli fyonse ifyakocewa fya musuma na nalambo.³⁴ Na Yesu pa kumona ukuti ayasukile na mano atile kuli wena, Tauli kutali ku bufumu bwa kwa Lesa Twakwali kaili umo uwapamine ukumwipusha.³⁵ Kaili Yesu [pa kusambilisha mwi tempele aliipwishe ati Bakalemba batila shani abati Kristu mwana wa ka Dabidi?"³⁶ Dabidi umwine atile mu mupashi wa mushilo shikulu alandili kuli shikulu wandi, ikala ku kwa bula kulya kwandi nkasuke nteka abalwani bobbe ica kubikapo amakasa yobe.³⁷ Diobi umwibe alimwitile shikulu nga kanshi aba shani umwana wakwe?"³⁸ Namwisambilisho lyakwe atile cenjeni kuli bakalemba abatemwa ukwendaenda na bamfwala amalaya ayatali no kushiwa mu masokoni.³⁹ No kuposhiwa mu masokoni nokwikala pa fipuna fyamucishi pa mitebeto.⁴⁰ Baliba bamukamfwila amayanda no kupepa amapepo ayelepa aya bumbimunda.⁴¹ Kaili pa kwikala apalungatene ne cipao alelolekesha fyo ibumba lileposa indalama mu cipao abengi aba fyuma bakoposamo ishing.⁴² Na mukamfwilwa umo umubusu pakuyako apaselemo utulempuku tubili twa ndalama, utulenga akaliko pere kanono kamo.⁴³ Aita abasambi bakwe aliku beba ayi, "Nasosa icishinka kuli mwebo, uyu mukamfwilwa mupina aposelemo ukucila bonse abaleposa mu cipao."⁴⁴ Pantu bonse baposelemo ica mukupaka kwabo lelo ena mukubulwa kwakwe aposelemo fyonse efyo akwete conse ico milile yakwe.

Chapter 13

¹ Ulo Yesu aliku fuma mwitempele umo pa basambi asosele kuli ena ai, "Kafundisha . mona ubune bwa mabwe no bune bwa fi kulwa!"² Yesu amwaswike ai, "bushe wamona ifi fifikulwa kalamba? Takuli iili bwe nangulimo ili kasama pali biye yonse yakupanena panshi."³ Ulo baikele palupililwa Miolife bushilya bwe te mpele Petelo Yakobo, yohani, na andele ba mwipwishe munkamaayi!"⁴ twebbe nilisa ififintu fyaku citika? Bushe kukaba ko ifilangililo fya ifi fintu ulo fi kacitika?"⁵ Yesu abaswike ayi mwileka ukuti umuntu nangu bumo emilufya.⁶ Abengi bakeshila mwishina lyandi nokutila, Nibo kabili bakalufya abengi.⁷ Ulo mwaku mfwa inkondo ne mpulisho sha nkondo mwikatina, ififintu fifwilekofye ukucitika, lelo talipela.⁸ Pantu lwakwimina uluko lubiye na ubufumu bwakwimina ubufumu biye kwakupa ifinkukuma munjende shimo, na ifipowe lii entendekelo yabucushi bwa kupaapa.⁹ "mu cenjele bakumitwala kufilye kabili bakamyuma mumasuna goge. nokumwimikana pantashi shabalashi nainshamfumu pamulandu andi pakuti mubengo bunte kulibo"¹⁰ Lelo imbila shuma ikabangilila ukubilwa kunko shonse.¹¹ Ulo bakamwikata nokumutwala ciye mwikasakamikwa pafyo mwakulanda mulwansuta ilya pantu talimwe mukalalanda nimupashi wamushilo.¹² Ndume akepaisha ndume inankwe, no kumutwala kumfwa na wishi nao umwana .abana babakeminabafyashi no kuba twala kumfwa.¹³ Kabili nabantu kumupata pamulandu weshina lyandi lelo uwa kushikisha ukufika kumpela, eukapuka.¹⁴ "Lelo ulo mukamona ica bunani ciliminine umotacifwile ukwimakana, (we ulebelenaa wiluke) "Leni abali mulude aba kafulumuke kumpili"¹⁵ Nabo abakaba pamutenge beke kila nangu ukwila mung'anda no bulamo.¹⁶ No ukaba mwibala ekabwa la mukubula icakufwala cakwe.¹⁷ Wekumanama we kubakaba na mafumo naba kala onsha munshiku shilya!¹⁸ Pepeni ai ififintu fikacitika mushita yampepo.¹⁹ Pantu shilya shikaba ninshiku shabushi ubushatala abubako apo Lesa abumbile calo ukucika napanshiku shimo kabili awe tabwakabwele po na kabili.²⁰ Nakuba Lesa nga tepifye isho nshiku te kutikuba umuntu nangu umo winga pusuka pamulanda na basa lwa bakwe, abo asala, ali pifyako inshiku.²¹ Nangu umuntu nga amweba ai, "moneni Kristu alikuno! nangu ai moneni ali kulya mwikateke la."²² Pantu ba ba Kristu babufi naba kasesema babufi bakwima no kucita ifipasha mano ne fipapwa ti ba lufye nga cinga ba ni cikanga nabasalwa.²³ Eco imwe cenjele nina mwebela kabela fyonse.²⁴ "Lelo panuma yanshiku shakupa kaswa akasuba kakufitafititi nomweshi ta wakasanike

ulubuto,²⁵ Nentanda shakapona mumulu, na maka yaba mumulu ya kusunkan.²⁶ "Lelo mwakamona mwana wa muntu akoika mumakumbi na maka no bucidami.²⁷ kabili akutuma ba maika mukulonga nya abasalwa bakwe pamo ukufuma kutupinda tune ukufuma kulutwe lwa calonokufika kumpelo ya mulu.²⁸ Nomba sambilileni kucilangili lo camukuyu ulo mwamona imisambo yauko ya fumya amabula aya tekulo mukeshiba ukuti amaisa yali mupepi.²⁹ Ifyo naimwe ilyo mwamona fyonse ifi fikocitika, mwishibe ukuti umuna wamuntu ali mupepi mwi sale kumwinshi.³⁰ Iciné cine nikomwe ba ai nga mwanao na ififikocitika inkulo ino taya kapite.³¹ Umulu na calo fyakuloba lelo icebo cakweta cakalobe.³² Lelo palwabushiku nangula palwanshita takuli nangula umu uwa aishiba nangula ba malaika bamumulu nangula mwana kanofe tata³³ Cenjengeni! mulelola, pantu ta mwaishiba inshita ififika citika.³⁴ Cili kiti muntu uli pabulendo bwakucalo cakutali nokusha inganda nokupela kubasha ba kwe kuli cila umo no mulimo wakwe , kabili aebe umulishi ukula lola³⁵ Ecomulelola pantu tamwaishiba umwine nganda inshita akesa nampo ngabushiku, nelyo pakati kabushiku, ne pakulila kwa mukolwe,nangula lucelo.³⁶ Pakuti ulo akapumukisha ukwisa tamusangile na mulala.³⁷ Lelo ulo nkomweba nko eba nabo nse ukuti mulekalala.

Chapter 14

¹ Kwashелеfe inshiku shibili libe ica kucilila no mukate utatutuka utala yamba . Bashimapepo ba kalamba nabakalemba balikufwaya lishila shakwikatilamo yesu no ku mwipaya. ² Pantu bali kulanda ayi," Tepanshita ya kusefya pakuti, kwiiba icimfulunganya mubantu. ³ Ulo yesu ali mu Betani mung'anda yakwa Simoni uwafibashi , ulo alikulya pe tebulo , umwanakashi alishile mung'anda alikwete nomutondo wa Alabashita uwamafula ya mutengo uwali ni Nardi wine wine. Aishile kwisula umutondo nokupongolwela pa mutwe wakwe. ⁴ Nomba kwali bamo abaishile kukalipa Basoshenye pakati kabo ayi , " Findo baonawila aya mafuta?" ⁵ Aya mafuta kuti yashitwa mu ndalama ukucila napali babenari amakuana yatatu no kupela kuncushi , " Elo baili shenye ku mwanakashi. ⁶ Na Yesu asosele ayi, " musheni eka . Findo mukomushupila? ⁷ Ali citile icabune kuli ne. Incushi mwaba nasho , na lonse ulo mwakabila kuti mwashipela, lelo nebo tamwakale kuba nandi. ⁸ Ali citile ifyo engacita .Ali subile limo umubili wandi kuku ushika. ⁹ Nkomweba icine cine nati uko konse bakubilisha imbila nsuma mwisonde lyonse ifyo uyu mwana kashi acita bakafisosa , mukumwibukisha," ¹⁰ Na Yuda Eskalioti, umo mu bamubasambi , alifimine no kuya kubi shimapepo mukalamba pakuti amupele kuli bo. ¹¹ Elo umukalamba waba shimapepo aumfwile ifi alitemenwe nokumulaya ukupele indalama.Atampile ukufwaya inshila yakumwikatilamo. ¹² Mubushiku bwakubalilapo ubwamikate ita tutumuka, ulo ba pele ilambo lya mwana wa mpanga abasambi basosele kuli ye ai," ni kwisa uko ukofwaya tuye kupekanishisha pakuti ulye icakulya cakucilila. ¹³ Atumine babili abamuba sambi nokusosa kuli bo ayi , " kabiye ni mumu sumba , no muntu uusendele umutondo wamenshi akoisa kumikumanya mumukonke. ¹⁴ Elo akoingila mung'anda mumukonke nokuya kusosa kumwine wang'anda ayi kasambilisha asosa ayi nikwisa kuli ing'anda yandi iyabeni uko nkolila umutebeto wacakucilila pamo naba sambi?" ¹⁵ Akoya kumilanga incende yawamishiwa iyapamulu ilipekanishiwe mupekanye ifyakulya fye su," ¹⁶ Abasambi balile nokuya mu mu sumba. Baile kusanga Filipekanishiwe ngefyo abebele kabili bali pekenye icakucilila. ¹⁷ Elo cali mucungulo , alishile nabasambi ikumi nababili. ¹⁸ Elo twaikele petebulo pa kulya , Yesu asosele ayi , " Iciné cine nkomyeba natiumo pali mwebo ukolya nadi ako nshitisha. ¹⁹ Bonse balilishikile , na cilaumo umo alikusosa kuli o, ayi," bushe tali ne. ²⁰ Yesu alibaswiwe no kubeba, ayi "ni umo paba sambi bakwe uonkotobe pamo na kwe munsani. ²¹ Pantu umwana wamuntu akuya ukulingana nefyo camulembele , nomba kalanda kuli uyo uukonshitisha! Nga caliweme kuli ena ukuna fyalwa." ²² Ilyo bali kulya ,Yesu abulile umukate aupala, no kumokaula .Aupele nakulibena nokusosa ayi," buleni bonse mulye uyu mubili wandi. ²³ Abulile ulukombo ,atasha , nokupela kuli bena nabonse balinwenemo. ²⁴ Asosele kuli bena ayi , " uyu mulopa wandi uwacipangano , umulopa ukosumina pali bonse. ²⁵ icine cine nikomyeba ayi," ntakanwe nakabili ifya mufisabo fyamyangashi mpaka cikafikilisha nakabili ukunwa mubufumu bwakwa Lesa ²⁶ Elo baimbile ulwimbo, balifumine kuya kulupili lwami ulife. ²⁷ Yesu asosele kuli bo ayi," bonse mukombutuka pantu calilembwa ayi,' nakuma kacema nempanga shikasalangana ²⁸ Lelo anabuka, nakumitangilila ku Galile." ²⁹ Napetelo asosele kuli ena ayi," nangufe bonse bamibuka ntamishe nebo. ³⁰ Yesu ali mwasukile ayi , " nkokweba icine cine nati lelo line-ee bunu bwine bushiku ukonkana imiku itatu libe mukolwe talalila imiku ibili. ³¹ Lelo petelo akanininefe ayi," ngakufwa nenu nkofwa nenu ntamikane," na bonse balilaile cimo cine. ³² Baishile naku incende iitwa Gets mani, na Yesu asosele kubasambi bakwe ayi," ikaleni pano elo nkoepa." ³³ Asendele petelo , Yhani , na Yakobo kabili atampile ukufibauka no kusakamana icibi. ³⁴ Asosele kuli bena ayi , " umutima wandi wacucutika icibi ukufikafe namukufwa ikaleni pano nokulola." ³⁵ Yesu aliwile akatalamukila , no kuya kufukama pebwe noku pepa ayi ngacingacitika iinshita ipete. ³⁶ Asosele ayi , " mweshikulu, mweta ifintu fyonse kuli mwebo fya kwanguka , Fumyemi ulu lukombo pali nebolelo tali kufwaya kwandi lelo kufwaya kwemu." ³⁷ Alibwelulukile nokubasanga balilele, elo alandile kuli Petelo ayi," Simoni, bushe ulilele? Teti ushipikishefe pansa imo. ³⁸ Loleni nokupepa ukuti mwiwila mumatunko umupanshi wena uli kosele lelo umubili wena uli nakile." ³⁹ Nakabili alile akatalamukila no kupepa, no kubomfya amashiwi yamo yene. ⁴⁰ Elo abwelulukile nakabili asangile bonse balilele , pantu amenso ya bo yalifinine . Taba ishibe nefya kusosa kuli ena. ⁴¹ Aishile umuku wabutatu nokulanda kuli bo ayi , " mucila na nomba muli lele ? cilipwile! ishinta ya fika moneni! umwana wamuntu apelwa mumaboko yaba bembu. ⁴² Imeni, tiyeni moneni , umuntu uukomfutuka ali mupepi." ⁴³ Elo acili ako landa , Yuda , umo mu bekumi limo nababili alifikile ne bumba likalamba lyalina nkwe naba kakwamba , ne mombolo ukufuma kuli bashimapepo nabakalemba naba cilolo. ⁴⁴ Nomba kafutuka alibapele icishibilo ati," uo nkoya kuto mona ninshi engo wine mumwi kate nokumukaka

nokumulpnda. ⁴⁵ Elo Yuda afikile bwangu bwangu aishile kuli Yesu no kumweba ayi , " kasambilisha," nokumutomona ⁴⁶ Elo bamwikete nokumukaka. ⁴⁷ Lelo umo mulibene asomwene kakwampa nokusempa ukutwi kwamubomfi wakwa shimapepo mukalamba. ⁴⁸ Yesu alisosele kuli bena ayi," bushe mukoisia kuli fwebo ngefipondo nabakakwampa ne mombolo, kukungikata? ⁴⁹ Elo nali nemu mwitempele inshiku shonse nokumisambilisha tamwangikete? Lelo ici cacitike pakati ifya lembwa fitikileshiwe." ⁵⁰ Nabonse abali na Yesu bali mushile nokuya. ⁵¹ Akalumendo kamo , akalikufwalafe umwingila umo uwatelela ukuipombanya kali kukonka Yesu, Elo abantu bamwikete." ⁵² Kalishile umwingila no kubuka ubwamba. ⁵³ Batwele Yesu kuli bashimapepo mukalamba . Bakalongene bonse ba shimapepo mukalamba , na bakalemba nobacilolo. ⁵⁴ Na Petelo alikukonka into numa , ukushintafe na mulubansa lwakwashimapepo mukolamba .Aikele mupepi na bashilika, akokangabuka ko kumulilo. ⁵⁵ Nomba bashimapepo mukalamba necilye cikalamba icaba Yuda balikufwaya ubunte bwakuti bamushimine nokumwapaya lelo tabasangile umulandu. ⁵⁶ Abengi balyeseshe ukumushi nina lelo ubunte bwabo ta bwasuminishiwe. ⁵⁷ Nabamo bali mimine no kumushinina ubunte bwabufi , nokumy sosela ayi," ⁵⁸ "Twalimumfwile akolanda ayio nkabongolola ilitempele nokulikula panshiku shitatu." ⁵⁹ Nalo lwine ubunte bwabo tabwa sumini shiwe. ⁶⁰ Shimapepo mukalamba aliminine no kwipusha Yesu ayi,"Bushe tauko asukapo? ifyo aba abantu bakokushinina?" ⁶¹ Lelo alife tondolo telikuba suka , Nakabili shimapepo mukalamba alimwipwishe nokusosa ayi" Bushe niwe kristu umwana wawapalwa?" ⁶² Yesu ayaswiwe ayi,"Ninebo , " kabili ukamona umwanawamuntu elo akekala pacipuna cakukulyo icamaka nelo akwisa nama kumbi ya mumulu." ⁶³ Shimapepo mukalamba alepawile umukansu wakwe nokweba ayi"Bushe tukofwaya ubunte nakabili? ⁶⁴ Mulyumfwile umusalula findo mukopingulapo?" Bonse balimusekele ngomuntu wu lingile ukufwa. ⁶⁵ Ba mo batampile uku mupumya nokumufimba pamenso nokumuma amakofi nokusosa ayi," sesema uwakuma," Aba shilika bali musendele nokumuma ⁶⁶ Ulo Petelo acili mulubansa umo umubomfi wakwashimapepo umukashama aline nokwisa kuli Petelo. ⁶⁷ Amwene Petelo akokangabuka kulilo, no kumulolekesha nokusasa ayi," wali naiwe wene na Yesu , umwina Nasareti." ⁶⁸ Nomba alikene , nokweba ayi,"inteshibile ifyo ukolandapo nangu fimo elo namukolwe alilile. ⁶⁹ Lelo umubomfi umukashana atampile nakabili ukusosa kubaiminine palya , " uyu mwaume niumo muli abo!" ⁷⁰ Nomba alikene nakabili papilile akashita akanono abo abaiminine palya basosele kuli Petelo ayi , " icine cine fe uli umo muli abo, Pantu nobe uli mwina Galile." ⁷¹ Nao atampile ukuitipa nokulapika ayi," nteshibile umuntu ,mukolandapo. ⁷² Na mukolwe aishile kulila umuku wacibili lulya iwinn. Elo Petelo aishile kwibukisha ama shiwi Yesu amwebele kabebela limo ayi libe mukolwe talalila imiku ibili ukonkana imikuitatu," elo aishile kutobeka mukulila.

Chapter 15

¹ kumacaxa bashimapepo bakalamba balipandene amano naba shicilye caba Yuda, nabaka lemba bonse . Balikete Yesu nokumutwala kwa Pilato ² Pilato alimwipwishe , " nobe uli mfumu yaba yuda? Alimwasukile ati , " Ulisosele." ³ Bashimapepo bakalamba balimupele imilandu ishingiri. ⁴ Nao Pilato alimwipwishe nakabili," Tauko bwesha icasuko? mona imilandu ubwingi bakakupela. ⁵ Lelo Yesu tali kwasuka Pilato neco calimusungwishe. ⁶ Lelo panshita ya matebeto, pilato lyonse alikufumyapo umufungwa umo, noyo mufungwa bali kufwaya." ⁷ Kwaliko umuntu uwalikwitwa barabbas mu cifungo uwakakulwe pamo naba cisanguka abalikucita ubusangu ⁸ Ibumba ilikulu lyalile kuli Pilato nokuyampa ukumulomba ukuba citila filya alikubacitale kumuma. ⁹ Lelo Pilato alibasukile no kubeba ati," Bushe mukofwaya nebo imifumishe imfumu yaba yuda. ¹⁰ Pantu alishibile ati kalumwafye ekalengele bashimapepo bakalamba ba mwikatile nokuleta kuli nebo ¹¹ Lelo bashimapepo bakalamba basongeshe ibumba upunda sana ukuti Barabbas eo balekeleko. ¹² Nao Pilato alibasukile nokubeba ati, nindo kanshi nkocita kumfumu yaba Yuda?" ¹³ Balipundile nakabili ayi," mutanikenife!" ¹⁴ Pilato alibebela ati, lisambi ndo acitile?" lelo balipundile ukupunda mutanikenife." ¹⁵ Pilato alikufwaya ukusekesha ibumba eico abalekeleko Barabbas Afopawile Yesu nokumupela mukutanikwa ¹⁶ Awe ifita fyal;imutwele mukati kalubansa(ulwitwa Protory elo ifita fyakutene pamo. ¹⁷ Bafwikile Yesu ilaya ilyakukashika nokumifwika ne ngana yamwunga ¹⁸ Balimpile nokumposha ayi," kana besa, mwemfumu yaba Yuda!" ¹⁹ Elo nakabili bamupumine kumutwe kwitete bakomufwisa amate elo bamufukamina bakomukunkula ²⁰ Nakabili elo balemuseka, bamufulile ilaya lyakukashika bamufwika na malaya yakwe, elo bamutwele mukutanika. ²¹ Umuntu umo uweshina lya Simoni waku Cyrene, uwalikupitafye) wishu wakwa Alexander na Rufas) balimupatilkishe ukusendako umusalaba (icapindama) ²² Elo abashilikale baletele Yesu pa ncende bakula ayi Golgotha (cikopilibula ayi pa cipanga) ²³ Bamupele no mwangashi uwasakanwa na shiki lelo taunwunemo. ²⁴ Elo ba mutanikile bayakana namalaya yakwe no kupendula bamone cilaumo paba shilika ico akobulapo ²⁵ Cali nipansa yakulenga bautatu elo bamutanikile. ²⁶ pacishibilo balembelepo umulandu bamupele ayi," imfumu yaba Yuda." ²⁷ Atanikilwe pakati kaba ncita tubi babili umo kukulyo umbi kukuso. ²⁸ Ne lembo lya lifishiwepo ilyaletila, alingilwe capamo nempulumushi (incita tubi) ²⁹ Kaili bonse abalikupita bali kumupontela nokula pukumya imitwe shabo bakolanda abati , " Ale! uwalikulanda ayi nktobaula itele nokulikula munshiku shitatu" ³⁰ kaipusushe umwine ekile napacapindama!" ³¹ Mu musango umo wine bashimapepo bakalamba nabo balikumuseka pamo naba kalemba, ayi. aliku pususha bambi lelo takoipususha umwine? ³² Leken Yesu mfumu yakwa Israeli, aikishe umwine pa capndama pakutula tumone nokucetekela," nabonse abakakilwe nao nabo balikumusalula. ³³ Pansa yakulenga mutanda imfimi yayandalile calo ukufika pansa ya naini koloko. ³⁴ pansa yakulenga naini koloko Yesu alilile ishiwi ilikalamba , " eloi, lama sabacithan? ekutula Lesa wandi, Lesa wandi cindo wandekesha?" ³⁵ Bambi abaiminine pa kukutika amashiwi kabili balandila ati," lolesheni alekuta elisha." ³⁶ Umo muli abo alibutukile nokuya leta umwanga shi

uwasasa mumwapu nokulilunga kwitete nokupela apapule , elo alandile ati lekeni tumone elisha nga ako,mupususha. ³⁷ Elo Yesu alilile nokukuta ishiwi ilikalamba nokuleka umweo. ³⁸ Ne cisalu icali mwi tepele calipukile pabili ukutula kumulu ukufika panshi ³⁹ Kaili icita icaimakene ukulungatana na Yesu nokumona umusango afwiilamo alandile ati mucituntulu uyu muntu mwana wakwa Lesa." ⁴⁰ Kwaliko nabambi nabamayo abalikulolesha akalamukila pa abo Maria Magadalena Maria (Nyina yakobo umwaice na Yosese) na salome. ⁴¹ Ielo aliku Galilee balikumukonka noku muleyanishishea Abengi muli banyinefwe nabo balikwisa nao ku Jerusalemu ⁴² Elo icungulo cafikile, pantu bwali bishiku bwakupekenya cali ninshi ubushiku bwesabata tabulafika. ⁴³ Yosefe uwaku Arimathea alishile ali nao shicilye uwacindeme uwali kulolela ubufumu bwakwa Lesa aile kuli Pilato nukupama nakumulomba icitumbi cakwa Yesu. ⁴⁴ Pilato calimusungwishe pakufwa ati Yesu alifwele, kaili alitile mushika nokumwipusha nga cishinka Yesu alifwile. ⁴⁵ Elo Pilato asambilishwe kuli mushika ati Yesufe alifwile, elo apele Josefe icitumbi. ⁴⁶ Yosefe alishitile icakufimba(ipaki) Iya kolikondwe amumfumishe pamusalaba amupombe nensalu nokumusandamika mumunda iyaimbilwe necilibwe kaili alishile akunkulushisha po icilibwe pamwinshi wapa manda. ⁴⁷ Maria Magadalena na Maria nyia Yosese balimweneko incende bashikile Yesu

Chapter 16

¹ Ulo ubushiku bwe Sabata bwa pwile , Marioa magadalena , Maria Nyina wakwa yakpbo na Solome alishitile ifyanunkila ubune ifya ku suba umubili wakwe Yesu. ² Ku ma caca ubushiku bwakwamba umulungu elyo baile kumanda pa kutula kwakasuba. ³ Balikusoshanya umo wo munankwe ninani akoya kutufumishapo icilibwe pa m,anda? ⁴ Nomba ulo baloleshe, baishile kumona icilibwe cilifumishilwepo, pantu cali kuli. ⁵ Baishilekwingila Mu manda wo ku mowa umwaume alifwele isalu yabuta, aikele kukulyo kabili baitinine. ⁶ Nao alisosele kuli bo, mwitina, muko fwaya yesu umwina Nasaleta , uyo ba yenike alalibukile! talimo lelosheni pa epo bamushikile talipo ⁷ Kabiyei kebe abasambi bakwe na Petelo akomitanihila ku Galili kulya mukoya ku mumona nga fintu amyebile." ⁸ Babutukile ukufuma ku manda balitutumi ne wo kusunyuka tabasosele icintu nangu cimo pantu bali kutuma. ⁹ (Kumacaca ubushiku bwakutampa umulungu , pa numa yakubuka , Amonekele kuli Maria Magadalena , uyo afunishemo ifibanda cimelubali. ¹⁰ Alile wokuya kweba abo bali nabo , Ninshi bakolila bakoponga neminsoshi. ¹¹ Balilyu fwile ati alibukile nokumoneka ku libo nomba taba mucetekele. ¹² Wapanuma yaifi fintu alimonekele mushila ishapusanapusana ku bantu ba bili ebalikwenda ukuya mu calo. ¹³ Balibwelelemo wakuyakweba abashele , nomba tababa cetekele ¹⁴ Yesu wakabili alishile kumowekela kubekumi limo na umo ilyo balikulya kwitebulo nao alibakalipile pa mulandu wabunkosamitwe, ico taba sumine abamunwe ilyo abukile kubamfwa. ¹⁵ Alandile kulibo," kabiyei ku calo nokuya shinikula imbila nsuma. ¹⁶ Na onse uka cetekela akapusuka, na bashatetaka tetekele bakasekwa. ¹⁷ Nefishibilo ifikakowika abatetekela: Namwishina lyandi bakatamfishamo ifiwa kabili bakalandila mundimi shimbi. ¹⁸ Bakekata isoko tayakaba cite nangu kamo bakalya icabwenga tacakaba cite wangu cimo bakata mbika indupi pabalwele nabo bakapola. ¹⁹ Panuma yaifya Yesu alisosele kuli bo ati alisendelwe kumulu nokuya kwi kala kukuboko ukwalyo kwakwa wishio. ²⁰ Nabasambi balile nokuya shimikila kosekose na shikulu ali kubomba nabo nefishibilo fyalekufikilishiwa.

John

Chapter 1

¹ Pakubala kwali cebo,elo kabili cebo ali pamo na Lesa,na cebo wine alini Lesa. ² Uyu wine ali na Lesa pakubala ntanshi. ³ Ifintu fyonse fyapangilwe ukupitilamuli ena, kabili ukwabula ena tapali nangu cimo ica pangilwe. ⁴ Muli ena mwali umwe, kabili nomweo wali lubuto lwa bantu. ⁵ Ulubuto lusanika mu mfifi, nemfifi yalifililwe ukulu cimfya. ⁶ Kwali umuntu umo uatuminwe ukuma kuli Lesa, uwe shina Iya Yoani. ⁷ Ena ayishilene mboni ukupela bumboni pa lubuto, pakutula bonse beenga cetekela ukupila muli ena. ⁸ Yoani tali ulubuto, lelo ayishile pakweba ai apele bumboni pa lubuto. ⁹ Kwali ulubuto lwa cine cine, ulusanikila pa bantu bonse, lwalaisa pano isonde. ¹⁰ Ali pano isonde, ne sonde Iya pangilwe ukupitila muli ena, ne sonde talyamwishibe. ¹¹ Ayishole kwabo, naba kwabo taba mupokelele. ¹² ¹³ Lelo kuli abo bene aba mupokelele, aba cetekele mwishina lyakwe, abapele insambu shakuba abana bakwa Lesa. Abafyelwe teku mulopa, nangu ukufwaya kwa mubili, nangu kubufwayo bwa mwaume, lelo kufwaya kwakwa Lesa , nokwisa. ¹⁴ Kabili cebo aishilebo muntu, nokwikala muli baifwe, kabili twaloleshe ubukata bwakwe, ubukata ngobwafyalwa eka kuli wishi uwausulamo ukusenamimwa ne cine. ¹⁵ Yoani apele bumboni pali ena nokubilisha ai, uyo eo na sosele ai, uyo uko isa panuma yandi, mukulu palinebo, fintu ena eko ali elyo nebo ntalabako." ¹⁶ Kabili mu mwisulo wakw twapokelela ukusenamina no kusenamina. ¹⁷ Pantu amalango yabelwe na mose. Ukusenamina necine nimuli Yesu kristu. ¹⁸ Takwaba umuntu nangu umo uwamona Lesa; Kanofe Lesa, uwaba kuli wishi, ena ewa musokololwe. ¹⁹ Kabili ubo ebu kambone bwakwa Yoani, elyo aba Yuda aba mu Yerusalemu balumineko bashimapepo na bene Lebi kuku mwipusha ai, niwebo nani? ²⁰ Alisunmina, takene, elo aeaba ai ntali nebo Yesu. ²¹ Elo ba mwipusha ai, "webo nani? Niwebo Eliya," elo akana ati ntali nebo."Elo ba eba ai." Bushe niwebo kasesema? ayasuka ai awe. ²² Elo bamweba ai, niwebo nani, pakuti tuye kweba aba tutumine? Ukusosapo shani webo wemwine? ²³ Elo aeaba ninebo lishiwi ili kobilikisha mumatololo ai lungamikeni nshila yakwa shikulu ifyofine Eliya kasesema asosele. ²⁴ Elo abatumine baliba mu ba Farise; ²⁵ Elo ba mwipusha, basosa ai nindo ukobatishisha nga tauli Yesu, nangu Eliya nangu kasesema? ²⁶ Yoani alibaswikile ai, namibatisha mumenshi. Lelo

pali baimwe pali umo uyo tamwishibile.²⁷ Euko isa panuma yandi uo nebo nshilingile nokukakula intambo ya ndyatoyakwe.²⁸ Iki fintu fyonse fycitikile mu Betani kwishila Iya Yordani uko Yoani ali ku batishisha.²⁹ Ubushiku bwa konkelepo Yoani amwene Yesu aleisa kuli ena. Elo aeba ai moneni, umwana wampanga wakwa Lesa, ukofuma ulubumbu lwaba pano isonde.³⁰ Eoyu na ebele ai, uyo ukoisa panuma yandi mukulu ukuncila, pantu ena aliko elyo nebo ntabako.³¹ Nebo ntamwishibile, eco cabelele iki fine ukweba ai nebo, naishile ukweba ai ndekubatisa na menshi, pakweba ai asokololwe kubena Israeli.³² Yoani apela bumboni aeba ai namwene umupashi ngekunda koika kufuma mumulu, nokwikala pali ena.³³ Nebo ntamwishibile, lelo uyo uwa ntumine kukubatisa namenshi ewangebele ai uo ukomona abo mupashi akoisa kwikala ninshi euyo wine ukoisa mukubalisa no mupashi wa mushilo.³⁴ Nalimona, nokupela bumboni ai uyu mwana wakwa Lesa.³⁵ Nakabili pabushiku bwkonkapo, ilyo Yoani aimine naba sambu bakwe babili.³⁶ Elo bamwene Yesu alepita mupepi nabo, elo asosele ai, Moneni umwana wampanga wakwa Lesa!³⁷ Nabasambu bakwe balyumfwile alesosa aya mashiwi apopene bakonkona Yesu.³⁸ Elo Yesu apilibukile nokubepusha ai nindo mukofwaya? Elo bayasuka ai Rabi(icapilibula ai kasambilisha), "nikwisa mwikala?"³⁹ Abeba ai "iseni mumone". Elo balemona uko ai kwikala elo baiklele nankwe bulya bashiku, pantu ninshita yalenga shine mucungulo.⁴⁰ Pali balya babili umo uwaumfwile Yoani akososa no kukonka Yesuali ni Andrea wabo wakwa simoni Petero.⁴¹ Icakubalilapofe ulucelo asangile wabo simone nokumweba ai, tuulisangile mesiya (Icapilibula ai Kristu)⁴² Elo amutwele kuli Yesu, Yesu pakumulolesha elo asosele ai, "Niwe simone mwana yoane. Bakulakukuta ai kefasi" (Icapilibulwa ai "Petelo")⁴³ Ubushiku bwakonkelepo, Yesu alekufwaisha ukufumako kulya nokuya ku Galile, asangile filipi elo nokusosa kuli ena ai, "Nkonka."⁴⁴ Nomba Filipi afumine ku betsaida, umusumba wakwa Petelo na Andeleya.⁴⁵ Filipi asangile natanaele nokumweba ai, "Uyo uo mose alembelepo muma funde, naba kasesema, natumusanga: Yesu mwana Yusufu, uwaku nasaleti."⁴⁶ Na natanaele amwebele ai, "Bushe mu nasareti kuti mwafuma icintu icabune?" Filipi asosele ai, "isa soimwene."⁴⁷ Yesu amwene natanaele akoisa kuli ena elo kaili nokulanda pali ena, "Mona, umwina israeli wacine, muli ena bufi!"⁴⁸ Natanaele asosele kuli ena, "Wandishiba shani?" "Yesu ayaswike nokusosa kuli ena," Panuma filipi talakwita, ulu wali mwisamba Iya mukunyu, nalikumwene."⁴⁹ Natanaele alyaswike ai, "Kafundisha, uli mwana wakwa Lesa! Uli mfumu yabena israeli!"⁵⁰ Yesu alyaswike nokumweba ai, "Pantu nasosa kuli webo, "Nalkumwene munshi yacimuti ca mukunyu, 'ukotetekela? ukamona ifintu ifingi ukucila napali iki."⁵¹ Elo asosele, "Mucine cine, mucine nasosa ai ukamona imyulu naisulwa, naba malaika bakwa Lesa bakoika nokunina pa mwana wa muntu."

Chapter 2

¹ Panuma yanshiku shitatu, kwali ubwinga ku Kana wamu Galileya, elo na Maria nyina wakwa Yesu eko ali. ² Yesu elo nabasambu bakwe balibakutileko ku bwinga. ³ Ulo umwangashi wapwile, nyina wakwa Yesu alandile kuli ye ati, "Tabakwete umwangashi." ⁴ Yesu aebele nyina ati, "Mayo, nga nindo ico mwaishila kuli nebo? Inshita yandi tailati ukufika." ⁵ Nyina aebele ababomfi ati, "Ifili fyonse ifyo akomyeba, mucite." ⁶ Nomba palipo ne imitondo iye bumba mutanda iyamenshi aya kusamba pakukonka ulutambi lwaba Yuda pakuisangulula, Cila mutondo kuti mwaingila amatepe ya menshi yabili nangu yatatu. ⁷ Yesu alandile kuli bo ati, "Iusheni iyi imitondo na menshi." Eico baiwische imitondo yonse ukushinta fye na pa milomo. ⁸ Eluntu aebele ababomfi ati, "Tapulenimo nomba elo mutwalile umukulu wa mutebeto." Eico balicitile ico. ⁹ Umukulu wa mutebeto elo asondele amenshi ayo aya alukile umwangashi, lelo taishibile uko wafumine (lelo ababomfi abatapile amenshi bo ninshi balishibile). Eluntu akutile shibwinga ¹⁰ elo nokulanda kuli ye ati, "Umuntu onse atampilapo umwangashi uwabune elo alekeleshako uutawamishe uluntu abantu bakolwa. Lelo webo ulisungile umwangashi uwabune ukushinta na nomba." ¹¹ Ici cilangililo eakutampilapo ico Yesu acitile ku Kana wamu Galileya, elo no asokolwele no bucindami bwakwe, elo na basambu bakwe balisumine muli ye. ¹² Panuma ya iki Yesu, na nyina, naba wabo elo na basambu bakwe batentemukile ku Kapenamu elo balikele kulya pa nshiku ishinono. ¹³ Nomba Ipasaka Iya ba Yuda Iyali palalamine, elo Yesu aile ku Yelusalemu. ¹⁴ Yesu asangene abalikushitisha ing'ombe elo ne mpaanga elo ne nkunda mwitempele, elo nabalikukabushanya indalama balikele mulya. ¹⁵ Eico epakubula imyando apanga ubwembya elo nokutamfisha bonse panse ye tempele, ukubikako fye impaanga elo ne ng'ombe. Apasanganganya imiwaya yaku baka kabusha na ndalama elo nokupilibaula amatebulo yabo. ¹⁶ Abalikushitisha inkunda bena abebele ati, "Fumyeni iki fintu muno. Leken i ukulekucita ing'anda yakwa Tata ukuba ati cisankano." ¹⁷ Abasambu bakwe baibukisha ifyalembwa ati, "Nebo nalitemwisha ing'anda yobe, we Lesa, icakuti nkafwilapo." ¹⁸ Elo intungulushi sha ba Yuda shalyasukile no kwipwisha Yesu ati, "Bushe cilangililo ndo ico winga tucitilako, apo ukocita iki fintu?" ¹⁹ Yesu abasukile ati, "Bongololeni ili itempele, nandibo nkalikula mu nshiku shitatu." ²⁰ Elo aba Yuda bamwasukile ati, "Ili itempele lyapitile imyaka amakumi mutanda pakulikula, elo webo niwe wingalikula mu nshiku shitatu?" ²¹ Lelo, alikulanda pe tempele Iya mubili wakwe. ²² Panuma yaku mwalamusha ukufuma kuba kufwa, abasambu bakwe balibukishe ukuti alilandile iki, elo balisumine na mufyalembwa elo baibukishe nefyo abashimikile pali uyu mulandu. ²³ Nomba uluntu ali mu Yelusalemu pa nshiku nkulu iye Pasaka, abantu abengi balimusumine uluntu babwene ifipapusho ifyo acitile. ²⁴ Lelo Yesu umwine tabacetekele pantu alibeshibile bonse, ²⁵ pamulandu wakuti talikukabila nokuti kube abakumweba ifyo bantu baba, pantu alishibile ifyo batontontanya.

Chapter 3

¹ Kwali umuparise, ishina Iyakwe ni ni Nikodemo, umukalamba Yuda. ² Uyu muntu aile kuli yesu panshita yabushiku

nokumweba ai Rabi, twalishiba ukuti ni we ba ka fundisha uwa fuma kuli Lesa pantu twalishiba ai takuli umuntu nangu umo uwinga cita ipesha mano ifya mucitakano ngali na Lesa³ ELo Yesu amwanswike ai," Ndekwe bai cine cine nga umuntu tafyelwe libili tekuti amone ubufumu bwa kwa Lesa.⁴ Nikodemo asosele ai Bushe umuntu kuti afylwa shani umukalamba Tekuti engile nakabili mwifumo lyabanyina nokufyalwa.⁵ Yesu amwaswika ai icine cine ai umuntu nga tafyelwe kamenshi na kumupashi tekuti engile mu bufumu bwakwa Lesa.⁶ Uwafyalwa kumubili mubili no wafyalwa kumupashi mupashi.⁷ Wipapa ifi nkaweba ai mufwile ukufyalwa libibi⁸ Umwela upupula uko utemenwe kabili ulomfwa ukuko ulepupa lelo tawishiba uko ule fuma no ule ya efya caba naku wamfyalwa kumapashi⁹ Nikodemo amwaswike ai nge camusango uyu kuti cabashani?"¹⁰ Yesu amwaswike ai,"Bushe niweka sambilisha wabena Israeli niwe ushaishiba ififintu?¹¹ Ndekweba icine cine tulanda ifya twaishiba kabili tishimika ifyo twamona lelo imwe tamusumina ifyo tushimika¹² Nganamweba ifyapana calo tamusumina, ngakuti mwasumina shani nganamweba ifyakumu? ¹³ Takuli nangu umo uwaya kumulu lelo kwa bafye uwaishile ukufuma kumulu mwana wamuntu. ¹⁴ Kwatifye niflya mose aimishe insoka mumatololo, efyono mwana wamuntu bakamwimya. ¹⁵ Kanshi onse uwamutetekela akabe no mweo ¹⁶ "Les aitememwe apano isonde , ica kuti apele umwana wakwe uwafyelwa eka , ukuti ukamutekela uka loba lelo akabena mweo wamuyayaya ¹⁷ Pantu Lesa tatumine umwana wa kwe kukupingula aba mucalo lelo nipakuti abamulici calo kapusu kile muli ena ¹⁸ Uumutetekela tappingilwa lelo ushamutetekela napingulwa kale pantu tatetekela ishina lyamwana wakwa Lesa uwafyalwa eka. ¹⁹ Ifi esambililo lyabupingushi no lubuto lwaisa muno calo ncantu batemwa imfimi ukucila ulubuto pantu imilimo yabo ibi. ²⁰ Pantu onse ucita ifyabipa apata ulubuto, kabili tesa kulubuto kabili Tesa kulubuto pakuti ifyo acita fisokoloka. ²¹ Lelo ucita ifisuma alesakulubuto pakuti ifyo alecita fimone ai filomfwana nokufwaya kwa Lesa ²² Panuma yaifi fintu Yesu aile naba sambu bakwe ku calo ca Yudea , kabili aikele ko nabo inshita inono nokubatisa. ²³ Lelo Yahane nao alebatisa mu Alno ne mupepi na Salim pantu kwa li amenshi ayengi nabantu baleisa mukubati shiwa, ²⁴ Pantu Yohane ali talaaposwe mucifungo ²⁵ Eco abasambi bakwa Yohane batendeke ukukansana nomu Yuda palwaka sangululwa. ²⁶ Eco baile kuli Yahane nokutila , " Rabi , umuntu uo mwali nankwe kwishilya lya mumana wa Yordan uo mutushimi kile alebatisa nabonse baleya kuli ena," ²⁷ Yohane abaswike ai umuntu tekuti apokele nanga cimo kanofe apelwa ukufuma kumulu. ²⁸ Imwe muli bakambone pamashi winalandi ai nshili Kristu, lelo ine natuminefe uku mutangilila. ²⁹ Uuli na bwinga eshibwina lelo cibusa wakwashibwina ulo ai minina nokumumfwa ishiwi lyakwashibwi nga eco ine ndasekelela icine cine. ³⁰ Lelo ena nokukulapo lelo ine ndi nokulacepa. ³¹ Uwafuma kamulu wakumulu aci la bonse uwafuma pano insonde wa pano isonde kabili alanda ifya pano isonde uwafumakulu acila bonse. ³² Ifyo amona efyo ashimika lelo tapali ulesuminina ifyoashimika. ³³ Uulesumina ifyo ashimika eulefwatikapo icifwati cakwa Lesa wa cine. ³⁴ Pantu uo Lesa atumine alanda amashi yakwa lesa pantu alimupala mupashi. ³⁵ Wishi alitemwa umwana pantu alimupala fyonse yaminwe ya kwe. ³⁶ uutetekela umwana aba nomweo wamuyayaya lelo ushimutetekela ta kabone umweo wamuyayaya, lelo ubu kali bwakwa Lesa bwakala pali ena

Chapter 4

¹ Nomba Yesu aishibe ukuti aba Faliseyo nabomfwa ai Yesu acita no kubatisa, abasambi abengiukucila Yoani ² (nangu line Yesu talikubatisa umwine kamofe abasambi abakwe), ³ Afumineko ku Yudea no kubwekelamo ku Galileya. ⁴ Awe ali nokupita mu Samaria ⁵ eco afika ku mushi wa Samaria, uwaitwa Sukuri, mu pepi ne me mpanga yakwa Yakobo iyo apele umwana wakwe Yosefu. ⁶ Elo mwali ne cishima cakwa Yakobo , Yesu alinakile pamulandu wa lwendo ulwalepele alimo no kwikala mupepi na kasuba pa kati. ⁷ Umwanakashi alishishile mukutapa amenshi, elo Yesu amweba ai, "Mpelako amenshi amenshi ayakuti nwe." ⁸ Apo ninshi abasambi bakwe bale mukushita ifilyo mu mushi. ⁹ ELo umwanakashi umwina Samaria amweba ai, "Nga cinshi iwe, we mu Yuda mu Yuda , ukonombela amenshi yakunwa?" pantu aba Yuda tabalekumfwana na bena Samaria. ¹⁰ Yesu asosele kumwanakashi ai, " Nga wishibe icabupe cakwa Lesa, no uletila kuli nebo nao ngawa mulomba , ngaa kupela amenshi yamweo ." ¹¹ Umwanakashi asosele ai, "Mukwai, nshikwete icakutapilako elo necishima calilepa. Elo asosele ai nga kanshi ayo menshi ya mweo muli nayo? ¹² Bushe mwalicila icikolwe cesu Yakobo, uwatupele icishima ico alenwamo pamo fe nabana bakwe abaume nefitekwa? ¹³ Yesu alyankwile asosele kuli ena ai, "Onse uulenwako amenshi akomfwe cilaka. ¹⁴ Yesu asosele ai lelo uulenwa amenshi ayo ine ndemupela takomfwe cilaka na kabili lelo amenshi ayo ine ndemupela munda yakwe yakulaba akafukauka ku mweo wape. ¹⁵ Umwanakashi asosele kuli Yesu ai, "Mukwai, mpeleniko ayo menshi ukuti inwe nilaumfwa icilaka, elo nokukana laisa mukutapa amenshi." ¹⁶ Yesu asosele kuli ai, "Kabiye, kete umulume obe, elyo wise kuno." ¹⁷ Umwanakashi ayaswike nokutila ai, "Nshakwata umwaume." Yesu amwebele ai, "Wasosa bwino ai, 'Nshakwata umulume.'" ¹⁸ Pantu uyo uli nankwe ewakulenga busano, pantu noyo uli nankwe temulume obe. Ico wasosa cacishinka. ¹⁹ Umwanakashi alisosele ai, "Mukwai, Naishiba kuti muli kasesema. ²⁰ Bashifwe bapepele mulupili, imwe mutila mu Yerusalemu emo abantu bali no kupepela." ²¹ Yesu amweba ai, "Ncetekela we mwanakashi, inshita ileisa ilyo tamwakapepe Tata nelyo nimulupili atemwa mu Yerusalemu. ²² Imwe mupepa ico tamwaishiba. Lelo ifwe tupepa eco twaishiba, pa mulandu wakweba ai ipusukilo lyashila muba Yuda. ²³ Inshita ileisa, nanomba eapo ili ilyo bakapepa bene bene bakapepela Tata mucine, na mumupashi wa mushilo, pantu na Tata afwaya abamusango yo. ²⁴ Pantu Lesa mupashi, nabamupepa bali nokumupepela mucine namumupashi wa mushilo." ²⁵ No mwanakashi asosele kuli ena ai, "Naishibo kwebati Mesia aliisa (uwitwa Klistu) wene ilyo akesa, akalondolola fyonse kuli fwebo." ²⁶ Yesu amweba ai, "Nine wine nkososa kuli weba." ²⁷ Pali kalya kene kashita abasambi bakwe balishile. Balipapile ico alelanda nomwanakashi. Lelo takwali uwatile cinshi bakolanda nankwe

umwanakashi, takwali nelo umo. "Uwasosele ai cinshi akofwaya?"²⁸ Umwanakashi ashile umutondo, nokuya kumushi, nokweba abantu,²⁹ "Iseni, mukamone umuntu angebele fyonse ifyo nacita. Nalimo kuba e Klistu?"³⁰ Abantu bafumine mu mushi nokwisa kuli ena.³¹ Elo aba mumushi balaisako, abasambi bakwe balimupapete ati, kafundisha, lyeni."³² Elo asosele kuli bena ai, "Ine ndi necakulya ico imwe tamwishibe."³³ Abasambi batendeke ukwipushanya ai, "Kuliko uumuletele ifilyo? Lelo takwali nelyo umo uwaletete ifilyo?"³⁴ Yesu asosele kuli bena ai, "Icakulya candi kucito kufwaya kwa wa ntumine no kupwisha umulimo wakwe."³⁵ Bushe imwe tamutila, 'imyenshi inga yaba ine tamutila ubusomboshi bwalaisha?' Nkososa kuli imwe ai, inuneni amenso yenu nokumona amabala yenu, ukuti nayapya nokusepa.³⁶ Kasepa apokelela icilambu kabili alonganya ifitwalo ku mweo wape. Pa mulandu uutanda no wakusepa balesekelamo.³⁷ Pantu emoabela cebo cacishinka icakuti umo aletanda, umo alesepa, cishinka.³⁸ Yesu abebele aiine namutumine ku kusepa uko mwebo tamwa cucutike, bambi ebacucutike, naimwe mwaingila mukusanduluka kwabo."³⁹ Abengi abamu Samaria aba mumusumba ulya balicetekele pa mulandu wabu nte bwa mwanakashi uyo asosele ai angebele fyonse ifyo nacitile."⁴⁰ Elo baishile abamu Samaritani balimupapatile ai ekale nabo, inshiku shibili elo aikele inshiku shibili.⁴¹ Abantu abengi balimucetekele pa mulandu wa cebo cakwe.⁴² Abantu basosele ku mwanakashi ai, tepamulandu wa kusosa kobe twacetekela, lelo nipa mulandu, natuyumfwila fwebo, elo twaishiba kuti mupusushi wapano calo."⁴³ Yesu panuma ya nshiku shibili alifumineko nokuya ku Galile.⁴⁴ Pantu Yesu umwine ashimike ubunte aikasesema tapelwa mucinshi mu calo ca kumwabo.⁴⁵ Yesu elo afikile mu Galile, abena Galileya balimusekelele, abantu bamwene ifyo acicile ilyo ali mu Yerusalemu pa mutebeto.⁴⁶ Yesu kaili abwelele mu Cana wamu Galile, umo asangwile amenshi ukuba umwangashi eko ali nowakwisano umo umwana wakwe alilwele kuka Penamu.⁴⁷ Ulo aumfwile ai Yesu nafuma mu Yeda na isa mu Galile aileko nokumweba ukuti atentemuke ese aposhe umwana wakwe. Pantu alasuke afwe.⁴⁸ Yesu amwebele ai, "Tekuti ucetekele kano wamona ifishibilo nefipesha amano."⁴⁹ Nao alyebele Yesu ai, "Mukwai tentemukeni epo umwana wandi talafwa."⁵⁰ Yesu asosele kuli ai, "Kabiye. Umwana ali no mweo." Umuntu acetekela icebo ico Yesu asosele kuli ena kabili aleya.⁵¹ Kabinge Yesu ulo aletentemuka, abasha bakwe baishile mukumukumanya, abasha nokumweba ai umwana wandi ali no mweo.⁵² Yesu alibepwishe inshita elo umwana atendeke ukupepemuka. Elo basosele ai mailo akasuba elo kayuluka."⁵³ Elo wishu aibukishe ai ni munshita ilya ine Yesu asosele ati umwana obe ali no mweo kabili alicetekele bonse naba munganda yakwe bonse.⁵⁴ Ici cali ecishibilo cakulenga fibili ico Yesu acitile ilyo alefuma mu Yuda no kubwelela mu Galileya.

Chapter 5

¹ Panuma yaifi pali umutebeto waba Uuda, na Yesu alininine ku Yerusalemu. ² Nomba mu Yerusalemu pa mpongolo ya mpanga mwali icishiba icalaitwa mucu Hebere Betesda, icali ne nsaka shisano. ³ Mwalesendama ibumba lya bantu abalwewe, mpofu, ifilema, abalemana na molu, ifite, balesangwa palya. balelotelela ukufundaulwa. ⁴ Pantu malaika wakwa Lesa aleika nokutendeka ukufundaula amenshi mucishiba, lelo uwabalilepo ukwingila mu chishiba alepola ku bulwele bwakwe. ⁵ Kwali umuntu umo aleikala apo mwalwele imyaka amakumi yatatu na cine konse-konse. ⁶ Ulo Yesu amwene umuntu walwala nalala, pakwishiba ukuti aba ifi inshita iitali, amwebele ai, ulefwaya ukusangululwa? ⁷ Umuntu uwalwala alimwaswike ai, "Mukwai, nshakwata uwakutwala mucishiba ulo amenshi yafundaulwa, ulo ndeyako nasanga umbi natentemuka ukwingilamo."⁸ Yesu amwebele ai, "Ima, senda ubutanda bobe no kwenda."⁹ Apopene umuntu uwalwala alyundepwe, asendele ubutanda no kwenda. Nomba cali nipa bushiku bwe Sabata. ¹⁰ Eico aba Yuda bayebele kuwaundepwe ai, "Bushiku bwe Sabata tawfwile ukusenda ubutanda. ¹¹ Abaswike ai, "Umuntu uuposhe, eutile kuli ine senda ubutanda bobe. ¹² Awe balimwipwishe ai, "Nani umuntu uutitile kuli iwe, 'Senda nobutanda enda?'" ¹³ Lelo uwaundepwe tamwishibe, pa mulandu wakweba ai, ninshi Yesu nafumapo naongoloka, pa mualndu webamba lya bantu. ¹⁴ Apo papitilefi, Yesu alimusangile mwitempele nokumweba ai, "Mona, uli mutuntulu! Wibwekeshapo ukubifya, pakuti cabipa ukucila cakuponena."¹⁵ Umuntu umo fe afumine no kuya eba aba Yuda ai uuposhe uyu muntu ni Yesu eulengele uyu muntu ukupola. ¹⁶ Nomba pa mulandu waifi fintuaba Yudabalamupakasa Yesu, ico alecite fintu pa bushiku bwe Sabata. ¹⁷ Yesu alibaswike ai, "Tata ucili alebomba, naine wine mfwile ukubomba."¹⁸ Pa mulandu wa ici, aba Yuda balafwaya ukumwipaya tekutoba fe Isabata, lyeka lelo na pakwitwa ukuba umwana wakwa Lesa. ¹⁹ Yesu alibaswike ai, "Ndemwebe cine, umwana teti acite kantu eka, kamo amonako ico wishu alecita, pantu ifyo ena acita efyo nomwine acita fe. ²⁰ Pantu wishu atemwa umwana kabinge amulanga fyonse ifyo ena acita, ne milimo iyacisha ifi ali no kumulanga. ²¹ Pantu ifyo wishu busha abafwa nokupela ubumi, efyo umwana wine akabalenga ukuba no bumi uyo atemenwe. ²² Pantu na wishu tappingula muntu nelo umo, lelo ukupingula fe konse apela Mwane. ²³ Ukutila bonse bacindike mwane ifyo bacindika wishu. Uyo onse uushicindika Mwane tacindika wishu uwamutumine. ²⁴ Ndemwebe cine, nkososa ai, uumfwa icebo candi no kucetekela uwantumine aba no mweo tesa mubupingushi alipula mumfwa no kuba no mweo. ²⁵ Ndemweba icine, cine, Nkososa ai inshita ikesa, nanomba epoili, elo bonse abafwa bakomfwe shiwi lya kwa Mwana wakwa Lesa, nokufumamo no kuba no mweo. ²⁶ Pantu efyo Wishu aba no mweo, efyo apela na Mwane ukuba no mweo wine. Kabili amupela amaka ku kucito bupingushi. ²⁷ Elo no kumupela amaka ku kucito bupingushi pakuti Mwana wa Muntu, ²⁸ Mwisunguka pali ici, pantu inshita ikesa kuli bonse ababa mu nshishi bali nokumfwa ishiwi lyakwe no kufumamo. ²⁹ Bonse abalebomba fisuma bali nokubukila ku mweo, abalecita fyabipa bakabukila kubupingushi. ³⁰ Ine nshicita kanta nemwine neka. Ifyo ngumfwa, kuli Tata efyo ncita, no bupingushi bwandi bwa mulinganya pakuti nshapingula nemwine mukufwaya kwandi kano kuwantumine. ³¹ Nebo nganaishimiko ubunte nemwine, ubunte bwandi

tebwacishinka.³² Umbi eushimiko bunte bwandi ico ninjishibo kuti bwacishinka ubunte ashimika bwa cine.³³ Imwe mwantumine kuli Yoani, nao ashimike ubunte bwa cine.³⁴ Awe ine tekuntu fe mpokelela ubunte, lelo ndesose fi ukuti mupusuke.³⁵ Yoani ali lubuto ulwaleaka, kabili inyali iyalebalika naimwe mwabekele ukwanga panono mu lubuto lyakwe.³⁶ Pantu ubunte ndi nabo bwacilapo pa bunte bwakwa Yoani, pantu imilimo Tata ampela yakuti mpwishe, imilimo iyi ndecita.³⁷ Tata uwantumine kabili ashimika bucishinka bwa cine. Ishiwi lyakwe tamwalyumfwa nangu kamo ne mimonekele yakwe.³⁸ Kabinge icebo cakwe tamwacikwata ukwikala muli imwe. Pantu ulya uo uwantumine tamwa mutetekela.³⁹ Mulafwayafwaya mu malembo ico imwe mutontonkanya kuti emwaba umweo wape, kabili yalya eyalenshika ubunte.⁴⁰ Nomba tamufwaya ukwisa kuli nebo pa kuti meluba no mweo.

⁴¹ Nshasakama kutashiwa ku bantu. ⁴² Lelo naishiba imwe ukutula tamwakwata kutemwa Lesa muli imwe. ⁴³ Nebo naishila mwishin lyakwe Tata, naimwe ukunsekelela iyo. Umbu nga aishila mwishina limbi wene kuti mwamusekelela. ⁴⁴ Mwinga cetekela shani mwebo mwebapokelela no kutasha ukutasha kufuma kuli Lesa eka tamukufwaya? ⁴⁵ Mwitila nkomiseba kuli Tata, eko ali ulemuseba kuli Tata ni Mose uyo mwacetekelako. ⁴⁶ Pantu amucetekela Mose, nga mwacetekela na nebo, pantu ena alembele ulwaine. ⁴⁷ Lelo nga mwakana ukucetekela amalembo yakwe ulya kuti mwacetekela shani ifyebo fyandi?"

Chapter 6

¹ Panuma yaifi fintu Yesu aliile kwishilya lyabemba wa Galilee, Nakabili uwalikwitwa bemba wa Tibena. ² ibumba ilikalamba lyalimekonkele ico balimwene ifishilo ifyo aliku cita pabalwele. ³ Yesu alininine kulupili elo alikele naba sole bakwe. ⁴ (Nomba icakucilila, icaba yuda calipa lamine) ⁵ Ilyo Yesu akontamukile alimwene ibumba lya bantu balikwisa kuli ena elo asosele kuli Philipo, "Nikwesa twalashita umukate pakweba ai aba bantu balye?" ⁶ (Lelo Yesu asosele ifi kulumweshia ico alishibile ifya kucita umwine.) ⁸ Philipo alimwasukile ai, "ifyakulya fyandalama imyanda ibili te kuti fikumone kuli bena pakweba ai cilaumo umo abulepo," ⁷ Umusolo umo, Andrey, wabo wakwa Simo Petelo, asosele kuli Yesu. ⁹ "Pali umwace uukwete utumikate tusano elo notuswi tubili lelo finganshi kukulisha aba kufula'ifi?" ¹⁰ Yesu asosele ai, "Lekeni abantu bekale panshi," Nomba pali ifyani ifingi panshi. Eco abantu balikele panshi, nabo bali impendw amakana yasana. ¹¹ Elo Yesu alibulile umukate punuma aliupalile, alipele nabo abaikele alicitile cumo cine nakutuswi umwalolele ukufwaya kwabo. ¹² Ulo aabantu balile asosele kubasole bakwe ukweba ai, "klo nganyeni ifyashalapo, pakweba ai, peliba nangu kamo." ¹³ Eco balilonganikile elo baliswishe imiseke ikumi limo na ibili ifyashale kumukata isano elo no tuswi tubili. ¹⁴ Wlo kabili ulo abantu baloleshe ifishibilo ifyo acitile, basosele ai, "cine cime uyu nikasesema uyo uuli nokwisa mu calo. ¹⁵ Ulo Yesu aishibile ukweba ai baleisa nokucite mfumu kumaka alifumineko kulipili umwine eka. ¹⁶ Ulo icungulo cafikile abasole bakwe balile kumumana. ¹⁷ Baliikile mu bwange elo baliile pa m,umana balolele ku Capernaum kwali ukwafita pali ilyanshita elo Yesu taishile kuli bena. ¹⁸ Icimputa icikulu calepunga elo alibemiine. ¹⁹ Ilyo baobebe ubwange bamaloshi batatu nalimo bane balimwene yesu akoenda pali beemba alikwisa mupepi no bwange, elo balitunine. ²⁰ Elo asosele kuli bena ai, "Ninebo! mwitiina." ²¹ Elyo kabili basumine ukumupokelela mu bwange, elo bwangu bwangu ubwange bwalifikile kumulundu ukobalikuya ²² Ubwakokelepo, ibumba lyaliminine palulamba lwa beemba bamwene ukweba ai, takwali ubwange nangu bumo kanofe bumo elo yesu na basole bakwe taba ingilemo mu bwange lelo abasole bakwe balili beka. ²³ Nangu cali ifyo ekoyali nayambi amange aya fumine kuti Tiberia aepi ne ncende kulya balule imikate ilyo shikulu aipalile. ²⁴ Ilyo ibumba lyaishibile ukweba ai yesu naba sole bakwe tabaliko kulya bena balikile mumange balile kukufwaya Yesu ku capernaum. ²⁵ Panuma ilyo bamusangile kwishilya limbi ilya mumana, basosele kuli ena ai, "Rabbi," Nilwisa mwaishile kuno?" ²⁶ Yesu alibasukile, asosele ai, "i cine, cine mukomfwaya, lelo talipamu landu wafishibilo lelo nipamulandu wakweba ai, mwalilile imikale elo mwaliikutile. ²⁷ Mwilabombela icilyo icakuloba lelo mulebombela icilyo icipeela umweo wa muyayaya uo umwana wamuntu akapela kuli mwebo pantu Lesa wishi alibiike lakakatilo pali ena." ²⁸ Elo basosele kuli ena ai, "findo tufwile ukuvita pakweba ai tucite imilimo yakwa Lesa?" ²⁹ Yesu alyasukile asosele kuli bena ai, "Uyu mulimo wakwa Lesa ukweba ai musumine muli uyo atumine" ³⁰ Nabo basosele kuli ena ai, "Fishibelo nshi ukocita ukweba ai tuloleshe elo nokusumina muli webo? Findo walacita? ³¹ Bashifwe wesu abantanshi balilile manna mu matololo, ngefyo calembwa, Alibapele imikate ukufuma ku mulukukulya." ³² Elyo Yesu alibasukile ai, "cine cine tali Moses amipeele umukate ukufuma mumulu lelo ni Tata uulempela umukate uwacene ukufuma mumulu. ³³ Pantu umukate wakwa Lesa nyilyo uwisa pa calo ukufuma mumulu elo nokupela umweo ku calo. ³⁴ Kabili basosele kuli ena ai, "kasambilisha, tupeelee umukate uyu inshiku shonse." ³⁵ Yesu asosele kuli bena ai, "ninebo mukate wamweo, uyo onse uwisa kuli nebo takomfwe insala, elo uwasumina muli nebo takomfwe icilaka. ³⁶ Lele nalimyebele ukweba ai cinefe mwalimona, nebo elo tamwateleketela. ³⁷ Abo bonse aba tata ampela bakesa kuli nebo, noyo uwaisa kuli nebo ntakamutamfye. ³⁸ Pantu naisa ukufuma kumulu, tekuku ata ifyo ntemenwe lelo ubufwayo bwawantumine. ³⁹ Ubu ebufwayo bwawantumine, ekweba ai tekuti ndufyepofe nangu umo pabo ampela, lelo kukubemya pabushiku bwakupele keshu. ⁴⁰ Pantu ubu ebu fwayo bwakwa Taata, ukweba ai onse uwamone umwana elo noku sumina muli ena abe nomweo wamuyayaya elo nkesakumwimya pabushiku bwa kulekelesha." ⁴¹ Elo kabili aba Yuda batampile ukulaisosha pantu alisosele ai, "Ninebo mukate wamweo uwaishile panshi ukufuma mumulu." ⁴² Basosele ai, "Bushe uulu tali ni Yesu mwana Yosefe, uo twaishiba wishi na nyina? Ngakanshi findo akososa, Naishile panshi ukufuma mumulu?" ⁴³ Yesu alibasukile asosele kuli bena ai, "Lekeni ukuisosha mwe bene. ⁴⁴ Takuli nangu umo uwingesa kuli nebo kano Taata uwantumine amu palamika elo nkesakumwimya pabushiku bwa kulekelesha. ⁴⁵

Calilembwa muli bakasesema ukwebwa ai. ubufwayo bonse ukusoswa na Lesa, uyu onse uwaumfwa elo no kusambilila kuli Tata esa kuli nebo⁴⁶ Tekwebwa ai, onse alimona Taata kanofe uwafuma kuli Lesa-ena ewamwana Tata.⁴⁷ Cine cine uyo onse uwa sumina abanomweo wamuyayaya.⁴⁸ Ninebo mukate wamweo.⁴⁹ Bashinwe balilile mana mumatololo, elo balifwile.⁵⁰ Uyu emukate uwaisa ukufuma mumulu ukwebwa ai, umuntu alyeko elo ekafwa.⁵¹ Ninebo mukate wa mweo uwafumine kumulu. Nga umo alye kuli uyu mukale, akekala umu yayaya mukate uo nkamupela mubili wandi pa mweo wa calo⁵² Aba yuda bali kalipile abene elo batampille ifikansa nokusosa ai," Bushe uyu muntu kuti atu pela shani umubili wakwe kukulya?"⁵³ Elo Yesu asosele kuli bena ai, " Ndemwebe cine cine nai kano kukulya umubili wamwana wamuntu elo nokunwa umulopa wakwe tamwaka kwate umweo muli mwebene⁵⁴ Uyo onse uwalya umubili wandi elo nokunwa umulopa wandi alino mweo wamuyayaya, elo nkesakumubusha pabushiku bwa kulekelesha.⁵⁵ Pantu umubili wandi cakulya icawama elo umulopa wandi emwangashi usuma.⁵⁶ Uyo onse uulya umubili wandi elo nokunwa umulopa aikalilela muli nebo, elo muli ena⁵⁷ Ifyo Taata wamweo antumine, elo ilyo nkoikaikala pamulandu nataata ifyo fine nowalya nebo akekala pamulandu wa nebo.⁵⁸ Uyu emukate uwafumine kumulu, tepamo ngabashifwe abaliile elo nokumo nga bashifwe abaliile elo nokufwa. Onse uwalya uyu mukate akekaliile umuyayaya."⁵⁹ Lelo yesu asosele ifi fintu ilyo ali mwi Sinagoga ilyo alikusambilisha mu capernaum⁶⁰ Elo abengi abamu basole bakwe abaumfwile ifi basosele ai," uku kusosa ukwakosa. Bushe nani uwingo mfwa?⁶¹ Yesu pantu alishibile umwine ukwebwa ai abasele bakwe balesosha pali ena asosele kuli bena ai, " Bushe ici camunasha elo nokufwaya ukubwekela?⁶² Elo nga cakwebwa ai mwamona umwana wamuntu ukubwekela kumuluko afumine?⁶³ Oantu mupashi utunga ukwikala umubilitau cita nangu kamo Amashiwi nkososa kuli mwebo mupa shi, elo kabili yamweo.⁶⁴ Lelo kuli bamo abamuli mwebo abashila telekela," pantu Yesu alishibile ukutula pakutandeka abo abata kasumine elo kabili nibanani abo abakamubemba.⁶⁵ Asosele ai," ifi nipamulandu wa fintu ifyo nasosele kuli mwebo ukwebwa ai, takuli uwingesa kuli nebo lelo kano uo Tata ampela.⁶⁶ Pamulandu waifi abangi abamu basole bakwe balibwekelemmo elyo kabili tabeendele panao.⁶⁷ Elo Yesu asosele kubekumi na babili ai tamukofwaya ukuya namwebo bushe mukofwaya."⁶⁸ Simoni Petelo alimwasukile ai " shikulu nikuli nani twingaya walikwata amashiwi yamweo,⁶⁹ Elo twalisumina ukwebwa ai weba uli wamushilo wakwa Lesa."⁷⁰ Yesu asosele kuli bena ai, "Bushe ntamusalile mwebo, mwebekumi nababili elo umo pali mwebo mulwani?"⁷¹ Lelo alikusosa pali Yuda icariot mwana Simon, pantu nio pa bekumi na babili, uukesa kumbeleka

Chapter 7

¹ Panuma yaifi fintu yesu alile ku Galilee, pantu talikufwaya ukuya ku Yuda pantu aba Yuda baliku fwaya ukumwipaya².
³ Webo asosele kuli ena ai," fuma kuli cino cifulo kabiye ku Yudea pakwebwa ai, abasole bobe bakamone imilimo ucita.⁴
 Takwaba nangu umo cita icintu mukufisama nao cakwebwa ai akofwaya cishibikwe palwalala ngamwacitefi fintu ilangishini mwebene kubantu⁵ Pantu nangufe niba wabo taba somine muli ena.⁶ Eico Yesu asosele kuli bena ai," inshita yandi tailafika ulo inshi yenu yabako lyonse⁷ Icalo tekuti cimupate lelo capata nebo pantu nkocishinina imilimo ya ciwa.
⁸ Mukoya ku mutebeto, nebo mtaleyako pantu inshita yandi tailafikilishiwa."⁹ Panuma asosele ifi fintu kuli bena alikele mu Galilee¹⁰ Lelo ilyo ba wabo baele ku mutebeto elo nae aile ukwabula ukwishibikwa lelo mukafisama¹¹ AbaYuda bali kumufwaya pamutebeto nokwebwa ai," alikwisa?"¹² Kabili kwalimine ukusoshanya uukukulu mwibumba pali Yesu bamo basosele ai muntu musuma, " bamo nabo ai," awe alalufya icintubwingi¹³ Lelo takwali uwacisosele apabuta pantu balikutina abaYuda.¹⁴ Ilyo umutebeto wafikile kati Yesu alingile mutempele elyo atampile ukusambilisha.¹⁵ Elo aba Yuda bali papile, no kusosa ai," Bushe uyu aishiba shani ifi? pantu tasambilila."¹⁶ Yesu alibasukile ai," ukusambilisha kwandi takuli kwandi, lelo kwauyo uwantumine¹⁷ Umo nga akofwaya ukucita ukukufwanya akeshiba ukukusambilisha ngakwafuma kuli Lesa nangu nsosa ifya nemwine.¹⁸ Onse uusosa ifyakwa aifwaila ubukate lelo onse uufwaya ubukata bwa wantumine uyo muntu wecine elo muli ena tamwaba ukukana cetekelamuli ena.¹⁹ Bushe Mose taimipele ifunde? Lelo nangu umo pali mwebo uulisunga cinshi mufwaila ukwipaya nebo?"²⁰ Ibumba lyalya sukile ai," walikwata iciwa . Nibanani bafwaya ukukwiya?"²¹ Yesu alibasukile nokusosa ai," Nali citile umulimo umo elo mwebo mwalisungukile pamilandu wa ko²² Mose alimipele ukusembululwa(lelo talafumine kuli ena lelo kufikolwe) elo pesabata mwasembulula umuntu²³ Nga muntu apokelela ukusembululwa pesabata pakukana toba ifunde lyakwa Mose cinshi mwakalipila pantu nebo naposha umuntu pesabata kabili apola?²⁴ Mwilakupingula umwabela imimonekele lelo umwalola ubulungami²⁵ Bama abafumine ku Yerusalemubasosele ai," bushe uyu teuyu balikufwaya ukwipaya.²⁶ Moneni akososa pambilibili elo tabakososa nangu kamo kuli ena Bushe bakateke tabeshibile ukwebwa ai uyu ni Yesu²⁷ Lelo twaliishiba uko uyu afumine leelo elovKristu aisa takwakabe uukeshiba uko afuma.²⁸ Elo Yesu alibilikishe mitempele ukusambilisha nokusosa ai" bonse mwalinjishiba elo mwali shiba ukunafuma nshiishile nemwine lelo uwantumine walishinka elo tamwamwishiba²⁹ Nalimwishiba pantu nafuma kuli ena elo alintuma.³⁰ Balikufwaya ukumwikata lelo takwali uwa mubekilepo ukuboko pantu inshintu yakwe tayafikile.³¹ Lelo abengi mwibumba balimuletekele basosele ai, " elo Yesu akesa takacite ifishibilo ukucila ici acita?³² Aba Farise balyumfwile icintu bwingi cikososa ififintu pali Yesu bashimapepo bakalamba elo naba Farise balitumine abashilika kukumwikata.³³ Elo Yesu asosele ai, " lolesheni ndina mwebo akashita akanono elo nkobwelelamo kuwantumine.³⁴ Mukamfwaya lelo tamwa kansange uko ndeya tekuti mwiseko³⁵ Aba Yuda balusoshenye ukwebwa ai," Nikwisa uyu muntu akoya uko fwebo tekuti tuye kuku musanga? Bushe akoya kuba salanganina muba Hela elo basambilisha.³⁶ Bushe lyndo ilishiwi asosa ukwebwa ai, mukamfwaya lelo tamwakambone ukonkoya tekuti mwebo mwiseko?³⁷ Nomba pakulekelesha ubushiku ubu kalalu ubwamutebeto Yesu aliminine alibilikishe ukwebwa ai, Nga umo

alikiwete icilaka, lekeni ese ukondi anwe.³⁸ Uyo uwasumina muli nebo calisoswa ai, munda yakwe mukafuma imimana yamenshi yamweo.³⁹ Lele asosele ci kumupashi uo abacetekela muli ena bakapokelela umupashi taula pelwa pantu Yesu talasumbulwa.⁴⁰ Bamo mwibumba elo baumfwile aya mashiwi basosele ai," uyu mucishinkafe nikasesema."⁴¹ Bambi basosele ai," Uyu ni Yesu lelo bambi basosele ai bushe Yesu kuti afuma mu Galilee.⁴² Bushe ifyalembwa tafyasosa ai, yesu akesa kufuma mubufyashi bakwa Davedi elo akesakufuma mu Betelemu umushi umo Davedi slikwikala.⁴³ ELo mwafumine ukupatukana mwibumba pamulandu wakwe.⁴⁴ Bamo balikufwaya ukumwikata lelo takwali nangu umo uwabikile ukuboko kwakwe pali ena.⁴⁵ ELo abashilika balibwelele kuli bashimapepo bakalamba elo naba Farise basosele kuli bena ai Nindo tamumuletele?"⁴⁶ Abashilika balyasukile nokusosa ai," Takwarala ukuba uososa ngoyu muntu."⁴⁷ ELo aba Farise balibasukile ai bushe namwebo balimilufishe?⁴⁸ Bushe bamo pali bakaleka elo na ba Farisei balimusumine?"⁴⁹ Lelo icicintu bwingi abataishiba ifunde balishama."⁵⁰ Nicodemus(umo uwamuba Farisei uyo uwaishile kuli ena bwangu asosele kuli bena ai.⁵¹ "Bushe ifunde ;lyesu lilapingula umuntu ukwabuka ukumfwa kuli ena elo nokwishiba ifyo acitile?"⁵² Balyasukile elo basosele ai Bushe namwebo mufumine ku Galilee? nFwayeni elo nokumona ukweba ai tekuti mufume kasesema mu Galilee.⁵³ ELo umuntu no muntu baliile ku mayanda yabo

Chapter 8

¹ Yesu aile ku lupili lwa mi Olife. ² Ulucelolcelo aishile kwi tempele nakabili, elo na bantu bonse balishile. ³ Bakalemba elo naba Falise baletete umwanakashi uo basanganishe alecita ubucende. Bamubilkile pakati. ⁴ Elo baebele Yesu ati, "Kasambilisha, uyu umwanakashi balimwikete alecita ubucende. ⁵ Nomba mwifunde, Mose atukonkomeshe ukupola amabwe abantu ba musango uyu; webu nindo ulelandapo pali uyu umwanakashi? ⁶ Balandile ifi paku muteya nokuti basangane apa kumupelela umulandu, nomba Yesu aineme elo nokulemba panshi no munwe wakwe. ⁷ Ulo bakonkenyepo ukumwipusha amepusho, aliminine elo nokulanda kuli bo ati, "Umo uwamuli mwe uushala ukupangapo isambi, lekeni eo atampilepo ukumulasa ilibwe." ⁸ Nakabili akontamine panshi, elo elo nokulemba panshi no munwe wakwe. ⁹ Ulo baumfwile ifyo, batampile kufumapo umo umo, ukutampilapo nabakulishepo. Napakulekelesha yesu washale fye eka, pamo no mwanakashi uwali pakati. ¹⁰ Yesu aliminine elo nokulanda kuli ye ati, "We mwanakashi, bushe bali kwisa aba cilakupa imilandu?" Bushe tapali nangu umo uukulashile ilibwe?" ¹¹ Alandile ati, "Tapali nangu umo Shikulu." Yesu amwebele ati, "Nandi wine ntakupe umulandu. Kabuye elo wikabwekeshapo ukupanga isambi nakabili.]" ¹² akabili Yesu alandile kuli bo, nokulanda ati, "Nine lubuto lwa calo, uyo onse uunkonka takendele munfinshi nomba akakwata ulubuto lwa mweo." ¹³ Aba Falise balandile kuli ye ati, "Uleipela bukambone bobe we mwine; ubu bukambone tebwacine." ¹⁴ Yesu ayasukile nokulanda kuli bo ati, "Nangu fye ngibele bukambone, bukambone bwandi bwacine. Nalishiba uko nafuma elo ndishibile noko ndeya, nomba mwebo tamwaishiba uko nafuma nangu uko ndeya." ¹⁵ Mupingula umwabela umubili; Nebo ntapingula nangu umo. ¹⁶ Lelo nangu napingula, ukupingula kwandi kwacine pantu ntaba neka, nomba naba na Tata uwantumine. ¹⁷ Ee, mu mafunde yenu mwalembwa ukuti bukambone bwa bantu babili bwacine. ¹⁸ Ninebo uupela bukambone pali nemwine, elo Tata uwantumine eula bukambone pali ne." ¹⁹ Balandile kuli ye ati, "Bushe wiso aba kwisa?" Yesu ayasukile ati, "Mwebo tamwaishiba nebo nangu ni Tata; nga cakuti mwalishingibile, nga mwalishiba na Tata wine." ²⁰ Alandile aya amashiwi mu kakati k cipao ulo alikusambilisha mwi tempele, elo tapali nangu umo uwamwikete pantu ninshi inshita yakwe tailati ukufika. ²¹ Eico nakabili alandile kuli bo ati, "Nebo ndeya ndefumapo; mukalekumfwaya elo mukafwila mu masambi yenu. ²² Aba Yuda balandile ati, "Bushe alaeipaya umwine? Bushe eflyo alelandila ati, "Uko ndeya mwebo teti muyeko?" ²³ Yesu alandile kuli bo ati, "Mwebo mwafuma muli bamu calo, Nebo ndiwa ku mulu. Mwebo muli ba muli cino calo; Nebo nntali wamuli cino calo. ²⁴ Eico kanshi, Nebo nalandila ati mwebo mukafwila mu masambi yenu. Pantu kano nga cakuti mwasumina ukuti NINE, mukafwila mu masambi yenu." ²⁵ Eico kanshi balandile kuli ye ati, "Bushe niwebo nani?" Yesu alandile kuli bo ati, "Ndikwete ifinti ifingi ifyakulanda elo ne fyakupingula pali mwe. ²⁶ Kanshi, nebo uwantuma wacine; elo ne fintu ifyo naumfwile kuliye, ifi efintu ifyo nebo nanda ku calo. ²⁷ Tabaumfwikishe ukuti alikulanda kuli bo pali Wishi. ²⁸ Yesu alandile ati, "Uluntu mukeminika Umwana wa Muntu, eluntu mukeshiba ati NINE, elo nokuti ntaicicitila ifintu pa lwardi. Ifyo Tata ansambilishe, Nandibo ndalanda ifi fintu. ²⁹ Uyo nebo uwantumine aba nandi, elo ntansa neka, pantu lyonse ndacita ifimusekeshu." ³⁰ Ulo Yesu alikulanda aya mashiwi, abantu abengi balimusumine. ³¹ Yesu alandile ku ba Yuda abo aba musumine ati, "Nga cakuti mwaikalilila mu mashiwi yandi, ninshi icine muli basambi bandi; ³² elo ninshi mukeshiba ne cine, elo cine cikamilenga ukuba abakaele." ³³ Balimwasukile ati, "Fwebo tuli ba mulupwa lwakwa Abram uo tatwatekwapo ubusha ku muntu nangu umo; bushe kuti walanda shani ati, 'Mukakaba abakaele?'" ³⁴ Yesu abasukile ati, "Icine, cine, Ndelanda kuli mwe, uyo onse uucita isambi ninshi musha we sami. ³⁵ No musha tabelelela mu ng'anda, kano umwana eubelelela mu ng'anda. ³⁶ Eico kanshi, nga cakuti Umwana amicita ukuba abakaele, mukaba icine abakaele. ³⁷ Nebo ndishibile ukweba ati muli bamu lupwa lwakwa Abram; mwebo mulefwaya ukungipaya pantu ishiwi lyandi talyakwata incene muli mwe. ³⁸ Nebo nanda ifyo nabona kuli Tata, elo namwe mucita ifyo mwaumfwa kuli wishinwe." ³⁹ Bayasukile elo nokulanda kuli ye ati, "Fwebo umufyashi wesu ni Abram." Yesu alandile kuli bo ati, "Nga cakuti mwebo muli bana bakwa Abram, namwe nga mulacita imilimo yakwa Abram." ⁴⁰ Lelo, nomba mulefwaya ukungipaya umuntu uulemyeba icishinka ico naumfwa kuli Lesa. Abram tacitile ico. ⁴¹ Mwebo mucita imilimo yakwa wishinwe." Balandile kuli ye ati, "Fwebo tatwa fyaliwe mu bucende; twalikwata umo: Lesa." ⁴² Yesu alandile kuli ba ati, "Gacakuti Lesa e Wishinwe, nga mwalintemwa, pantu Nebo nafuma kuli Lesa elo ndi napano; pantu Nebo nshaisa palwandi, nomba ewantumine. ⁴³ Cindo ico tamumfwikishisha

amashiwi yandi? Nici mwebo tekuti mumfwe amashiwi yandi. ⁴⁴ Mwebo muli bakwa wishinwe, satana, elo mukabila fye ukucita ubufwayo bwakwa shinwe. Ali ni kepaya ukufuma fye napa kutampa elo temininina mu cine pantu tamwaba icine muli ye. Ulo alanda ubufi, alanda ukufuma kumu bela wakwe pantu wa bufi elo ni wishi wa bufi. ⁴⁵ Lelo, pantu Nebo nanda icine, tamunsumina. ⁴⁶ Ninani pali mwe uwinga nshinina pe sambu? Nga nanda icine, bushe cindo ico tamunsuminina? ⁴⁷ Umuntu uwakwa Lesa omfwa amashiwi yakwa Lesa; tamumfwa amashiwi pantu tamuli batu bakwa Lesa. ⁴⁸ Aba Yuda balyasukile elo nokulanda kuli ye ati, "Bushe tatukukweba febo mu cine ukuti webo uli mwina Samaria elo uli ne nguli?" ⁴⁹ Yesu abasuka ati, "Nebo ntakwat ingulu, nomba ncindika Tata, elo mebo tamu mucinduka. ⁵⁰ Nebo ntaifwaila ubucindami; kwaliba uubufwaya elo nokupingula. ⁵¹ Iicine, cine, Nebo ndemyeba, nga cakuti uuli onse alesunga ishiwi lyandi, takatale amona imfwa." ⁵² Aba Yuda balandile kuli ye ati, "Nomba twaishiba ukuti waliba ne ngulu. Abramulu elo naba kasesema balifwile; nomba webo ulelanda ati, 'Nga cakuti umo alesunga amashiwi yandi, takatale amona imfwa.'" ⁵³ Webo tauli mumkulupo ukucila pali Abramulu uyo uwafwa, bushe uli mukulu? Ba kasesema nabo balifwa. Bushe webo uleibika pesa?" ⁵⁴ Yesu alyasukile ati, "Nga cakuti Nebo ndaipela umucinshi, umucinshi wandi ninshi tapali ifyo uli; ni Tata euncindika--uyo wine uo mwebo mulanda ukuti ni Lesa wenu. ⁵⁵ Mwebo tamwamwishiba, nomba Nebo nalimwishiba. Nga cakuti nati nande ati, 'Ntamwishiba,' ninshi kuti naba ukubati nimwe, uwabufi. Eico, Nebo nalimwishiba elo ndasunga ne shiwi lyakwe. ⁵⁶ Wishinwe Abramulu alisansamukile pa kubona ubushiku bwandi, alibubwene ele ali sansamukile." ⁵⁷ Aba Yuda balandile kuli ye ati, "Webo taulafisha ne myaka amakumi yasano, elo ulelanda ati walimu monapo Abramulu?" ⁵⁸ Yesu alandile kuli bo ati, "Iicine, cine nde myeba, ulo talabako Abramulu ninshi, NDIPO." ⁵⁹ Eluntu babulile amabwe nokutampa ukumulasa, nomba Yesu aliifishile elo nokufuma mwi tempele.

Chapter 9

¹ Nomba Yesu alikupita, alimwene umuntu uwalu impofu ukufuma kukufyalwa kwakwe. ² Abasambi bakwe balimwipwisha ukuti, "Kafundisha, bushe uwacitile isambi ni uyu nangu abafyashi bakwe?" ³ Yesu alyasukile ati, "Uyu muntu tewacile isambi nangu abafyashi bakwe, lelo ni pakweba ati umulimo wakwa Lesa usokolokele muli ye. ⁴ Tulingile ukubomba imilimo iya uyu uwantumine ulo kuli asuba. Ubushiku bukoisa uluntu takwakabe nangu umo ukalekubomba. ⁵ Ulo ndi mucalo, ninebo lubuto lwa muno calo." ⁶ Panuma Yesu walandile ifi fintu wasakile amate panshi, akandwile itipa namate, nokumushinga itipa mumenso yakwe. ⁷ Alandile kuli ye ati, "kabuye kasmbe mucishiba ca Sibamu" (Icilelola ukuti "ukutuma"). Eico umuntu alifuminepo, alisambile no kubwela ninshi alemona. ⁸ Nomba abena mupalamano bakwe abo abamubwene kale ilyo ali kalomba lombala balandile ati, "Bushe teulya muntu uwaleikala no kulomba?" ⁹ Bamo balandile ati "Eye" Bambi nabo balandile ati, "awe, nomba napalaka." lelo alandile ati "Ninebo" ¹⁰ Balandile kliye ati, "Bushe yalishibilwe shani amonso yobe." ¹¹ Alibasukile ati, "Umuntu uo beta Yesu ewakandile itipa nokunshinga pamenso yandi nokungeba ati, 'kabuye ku Sibamu nokusamba.' elo naile nokusamba, elyo nabwene." ¹² Balandile kuliye ati "Alikwisa?" Walyasukile ati "Nshishibile." ¹³ Batwele umuntu uwali impofu ku ba Falise. ¹⁴ Nomba bwali bushiku bwe sabata elo Yesu akandwile itipa nokushibilwa amenso yakwe. ¹⁵ Elo Kabili aba falise bamwipwishe ifyo akwete ukupola ameso yakwe. Alandile kuli bo ati "abikile itipa pa menso yandi, Nasambile, lelo ndemoni." ¹⁶ Bamo paba Farse balandile, ati, "Uyu muntu muntu tafuma kuli Lesa pantu talikusunga isabbata." Nabambi balandile "Bushe umuntu uwamasambi kuti acita ifi filangilo?" ¹⁷ Eico balipwishe impofu nakabili ati, "Bushe findo ukolanda pali ye, apo nashibula amenso yobe?" "Lelo impofu yalandile ati," Nikasesema. ¹⁸ Nomba aba Yuda bacili tabasumina palwa ena ukuti yali ni mpofu lelo alipokelele amenso yakwe mpaka baitile abafyashi bakwa ulya apokelele amenso. ¹⁹ Baipwishe abafyashi ati, "Bushe uyu mwana wenu uo ukotila wafyelwe impofu? Bushe nomba umwene shani?" ²⁰ Eico abafyashi balibasukile, ati, "Tulishibile mwana wesu nokweba ati, wafyelwe impofu. ²¹ Ifyo nomba abwene, tatwishibe noyoumushibwile amenso yakwe, tatwishibile mwipusheni, mukulu kuli wailandila umwine." ²² Abafyashi bakwe balandile ifi fintu pantu balikutina aba Yuda. Ico aba Yuda balisumine ukuti nga cakuti umo walanda ati ni Kristu bafwile bamuposa no kumufumya mu sunagoge. ²³ Pamulandu waci abafyashi bakwe balandile ati, "mukulu mwipusheni." ²⁴ Eico umuku wabubili bali mukutile umuntu uwali impofu no kulanda kuliye 'Pela umucinshi kuli Lesa. Natwishiba ukuti uyu muntu wamasambi." ²⁵ Naulya muntu walyasukile ati, Nebo shishibe ukuti uyu muntu nga wamasambi. Icintu cimo nebo ngishibile; Nebo nali impofu, lelo nomba nkomona." ²⁶ Elyo balandile kuliye ati, "Findo acitile kuli we? Washibwile shani amenso yobe?" ²⁷ Walyasukile ati, "Nimyebe kale, kabili tamukofwaya umfwa! Bushe findo mukofwaya mumfwe nakabili? Bushe mu kofwaya ukuba abasambi bakwe, namwe?" ²⁸ Balimwasukile nokulanda ati, "Niwebo umusambi wakwe lelo fwebo tuli basumbi bakwa Mose. ²⁹ Twalishiba ukuti Less alandile kuli Mose, lelo tatwishibile uko uyu afumine. ³⁰ Lelo umuntu alibasukile no kulanda kulibo ati, campapusha icakuti tamwishibile kuntu afuma, lelo na shibula amenso yandi." ³¹ Twalishiba ukuti Lesa kuba masambi, lelo umuntu nga akotina Lesa no kucita ifyo afwaya alomfwa kuliye. ³² Apo icalo catampila takwatala umfwikapo umuntu ashibula amenso ya muntu wafyelwe impofu. ³³ Ngacakweba ati uyu muntu tafuma kuli Lesa Tapali ifyo enga cita. ³⁴ Ba lyasukile no kulanda ukuli ye, "Webo wafyelwe mumasambi, elo winga tufunda fwebo? elo muposele kunsu. ³⁵ Yesu walyumfwile ukweba ati na bamutamfya mu sunagoge. ³⁶ Wali musangile no kumweba ai, "Bushe ulesumina mu wana wa muntu? Walyasukile no kulanda ati, "Bushe ninani uyo, shikulu, uyo ninga sumina muliye?" ³⁷ Yesu alimwebele ati, "ulimubwene, e untu mukolanda na ye." ³⁸ Lelo umuntu alandile ati, "shikulu, nasumina," elintu amupepele. ³⁹ Yesu alandile ayi, "kubupingushi eko naishila pali cino calo pakweba ati abashibona babone na bo ababona babe impofu." ⁴⁰ Bambi aba farise balipamona ye ba umfwile ifi fintu elo

ba mwipwishe ati, Bushe bonse tuli mpofu? ⁴¹ Yesu alndile kulibo ati, "nNgacakweba ati muli mpofu tekuti mukwate isambi, lelo nomba mwalandati, "Tulamona ,eico isambi lya likalilila."

Chapter 10

¹ "Cine, cine , nkomweba ai, uutengilila pamwishi mwi cinka lya mpanga, lelo aninina pambi ulya nisakala kaili cipondo. ² Lelo uwingilila pamwinshi , e mucemi wa mpanga ³ Ena eo uwapamwishi akushwila ne mpanga shikofwe ishi lyakwe, nokwita cilapanga imo na ino ishana lyaiko. ⁴ Ulo ashifunya shonse shine, ashitangilila ne mpanga shayokumuko, ico shalishibile ishiwi lyakwe. ⁵ Ymbi leti shimukonke , kano ukumufulumuka, pantu tashaishiba ishiwi lya umbi umbi." ⁶ Yesu asosele uyu mulumbe kuli bena , lelo taba ufwikisha ifyo alikubeba fyalikupilibula. ⁷ ELo Yesu asosele na kaili bena , " cine cine nkomyeba, ninebo mwishi wa mpanga. ⁸ Onse uwaisa panuma ya nebo nikabolala kaili cipondo , lelo impanga tashakomfwe kuli bena. ⁹ Ninebo mwinshi, nga onse aingilila ukupitila muli nebo , akucingililwa , akwingila mukati nakonse no mulemfwe akuusanga. ¹⁰ Kabolalala teshila cimbi kano ukwiba , ukwipaya nokonaula , nalisa pakweba ai imipele umwo nokuukwata umupwilapo. ¹¹ Ninebo kacema musuma , kacena musuma apela umweo pampanga shakwe. ¹² Umusha tali kacema elo taba nempanga nga amona umumbulu ukoisa elo asha impanga shakwe nokubutuka, elo umumbulu watakanya inama no kushisalanganya. ¹³ Abuntuka aya pantu musha wakwashima elo tasakamana nampanga. ¹⁴ Ninebo kacema musuma , nebo nalishiba ishandi elo nasho shalinjishiba. ¹⁵ Tata alinjishiba , elo nanebo naishiba Tata , elo mpela umweo ku mpanga shandi. ¹⁶ Impanga anashimbi ndinasho ishitaba mwicika ili nasho kashi bwesha elo nasho shikofwa ishiwi lyandi pakweba ai shikeba mwicika limo nomucemi umo ¹⁷ Iicine eco Tata atemenwa, pakutula umwep wandi , pakweba ai ngubule nakaili. ¹⁸ Tapali uwingapoka kuli nebo, lelo nkoutula ne mwine , ndina maka yakuutula, kaili ndinumaka yakuubula na kaili napitile ili mfunde ukufuma kuli Tata. ¹⁹ Kwali kaili ukupatukana ku bayunda pafyebo ifi. ²⁰ Abengi apli balya balikutula, " nefiwa na kaili penene . Nindo mokomukutikila? ²¹ Bambi balikutula, " aya tali mashiwi yamuntu uuli ne ciwa Bushe uwa ciwa kuti akoshibula amenso yampofu? ²² Elo kwali umutebeto wakusangulula mu Yelusalemu, kwali ipepo. ²³ Na Yesu alikwenda mwitepele mu lukungu lwa kwa Solomone. ²⁴ Eco aba Yuda ba limushingulukile nokweba a kuli ena , " Bushe uwakuleka lilali ukutumika umutima ? Nga niwe Kristu , twe pa mbilibili ²⁵ Yesu abasukile ai, " Nalimyebile , lelo tamusumina imilimo iyo citila mwishana lyakwa Tata, ecileshika icine. ²⁶ Lelo tamucetekela pantu tamuli mpanga shandi. ²⁷ Impanga shandi shilomfwa kwi shiwi lytandi , nali shishiba, kaili shalakonka. ²⁸ Nanebo shimpela umweo wamuyayaya, kaili tabakatele bafwa, kaili tapali nangu umo uukushipoka muminwe yandi ²⁹ Tata, uwapele inshi kuli nebo , alicila pali bena , kaili tapali nangu umo unakashipoka muminwe yakwa Tata. ³⁰ Nebo na tata tuli bamo, " ³¹ Eico aba Yuda batolele amabwe ukweba ai bamutobe. ³² Yesu abasukile ai, " Nalimulanga imilimo lingi lyafuma kuli Tata. Bushe nipamulimo ndo muko polela amabwe. ³³ Aba Yuda bayasukile ai kuli ena , " Tatukokupolela pamulimo uusuma, lelo nipakupota, pantu webo uli muntu , waitunga ukuba Lesa ³⁴ Yesu ayebele bena ai, " Bushe tacalembwa mu mfunde yenu nayebele, " muli milungu, " ³⁵ Nga abebele ukweba ai milungu , abo icebo cakwa Lesa caishileko(Kaili amalembo tekuti yatobwe) ³⁶ Mukotila untu Tatat aishishe no kutuma pano calo , mukoti akoponta , pantu nayebele ai, ndimuna wakwa Lesa? " ³⁷ Nga tacita umulimo wakwa Tata, mwi cetekela. ³⁸ Lelo ngandwaucita , nelyo tamucetekele , cetekeleni imilimo iyi pakweba ai mwishibe nokufwa ai Tata abamuli nebo nekweba ai naba muli Tata. ³⁹ Balafwaya kaili ukumwikata , lelo afuminemo mu minwe yabo ⁴⁰ Aile nakaili kwi nshilya lya Yordani kuncende kuntu Yoani alikobatishisha pakwamba , kaili aikele nkulya. ⁴¹ Abantu abengi balishile kuli ena nokweba ai, " aani cine tacitile icishibilo lelo fyonse ifyo Yoani alikuso pali uyu muntu fyacine. ⁴² Abantu abengi balisumine muli ena kulya

Chapter 11

¹ Nomba umuntu umo uwaleku kutwa Lasalo walilwele , lekwikala ku Betani umushi wakwa Maria na Malita. ² Uyu ni Maria ulya wa subile Shikulu icakununkila no kupukuta amakasa yakwe k umushishi wakwe, euyo ndume yakwe Lasalo walwele. ³ Nkashi epakulaisha Yesu, alandile ati, "Shikulu bona ,ulya uyo watemwa alilwele." ⁴ Uluntu Yesu aumfwile ici, walandile ati, " ubu bulwele tabuli nakufika kumfwa. Nomba nipa mulandu wa bukata bwa kwa Lesa ukutula umwana wa kwa Lesa ukuti akatamikilwemo." ⁵ Nomba Yesu walitemenwe Malita na nkashi yakwe na Lasalo. ⁶ Eico ulutu waumfwile ati Lasalo allwele, Yesu walikeleko inshiku nashimbi shibili kuli ilya cende ali. ⁷ Panuma ya ifi , walandile kubasambi ati, " natulekuya ku Yudeya na kabili." ⁸ Abasambi balandile kuli yee ati, " Kasambilisha , ililinefyeaba Yuda balikufwaya uku kupola amabwe , elo webo eko elefwaya ukuya nakabili?" ⁹ Yesu walyasukile ati, " Bushe tamwaba insa ikumi limo na shibili i sha lubuto mu kasuba kamo? Nga umuntu alekwenda akasuba tekuti aipunune, pantu ale bona kulubuto lwa muli lino isonde. ¹⁰ Eico, nga cakuti walyendele ubushiku kuntu waipuntula pantu uluuto taluli muli yee." ¹¹ Wlandile ifi fintu, na panuma yaifi fintu, walandile kuli bo ati , " Umunensu Lasalo aliponene mutulo , nomba ndeya no kuya kumwalamusha mutulo." ¹² Abasambi eico balandile kuli yee, ati, "Shikulu nga alilele utulo, akobuka" ¹³ Nomba Yesu walilandile pa mfwa ,lelo balekutontonkyanya ati walekulanda pa kulala kwa kutusha. ¹⁴ Eluntu Yesu walandile kuli bo mucine ati, " Lasalo alifwile." ¹⁵ Nebo ndi uwa nsansa, pamulandu wenu, icakuti Nebo nshaliko kulya pakuti mwebo mwingasumina " Natuleya kuli yee." ¹⁶ Toma uwalekukutwa Mpundu walandile ku basambi banakwe ati, "Natulekuya naifwe bene ukuti tukafwe na Yesu." ¹⁷ Uluntu Yesu waishile, alisangile Lasalo balimu bika kale mu manda papitile ne nshiku shine. ¹⁸ Nomba Betani wali mu pepi na Yerusalemu , apali intamfu ukufika ku milundu itatu. ¹⁹ Aba Yuda abengi balekwisa kuli Malita na Maria ,balekuabatalalika pali ndume yabo. ²⁰ Kabili Malita , uluntu waumfwile ukuti Yesu

aleisa, alile kuku mukumanya, nomba Maria walishele mu ng'anda. ²¹ Malita eluntu walandile kuli Yesu ati, " Shikulu nga mwa ciba kuno, ndume yandi nga tamfwile. ²² Na nombaline, Nebo ndishibe ukuti conse webo wipusha kuli Lesa, aka kupela." ²³ Yesu walandile kuli ee, " Ndume yobe akema nakabili." ²⁴ Malita walandile kuli yee ati, " Nebo ndishibe ukuti akema nakabili pa ku shukuka pa bushiku bwa kulekelesha. ²⁵ Yesu walandile kuli ee, ati " Ninebo ukushukuka no mweo; uyo uwa sumina muli nebo, nangula alifwile, akaba no mweo, ²⁶ elo onse uwikalilila no kusumina muli nebo takafwe. Bushe mwebo muli sumine ifi?" ²⁷ Walandile kuli yee ati, " Eee, Shikulu, Nebo ndiumineukuti niwebo Kristu, umwana wa kwa Lesa, uyo uleisa mi sonde." ²⁸ Uluntu walandile ifi, walile no kuyaita Maria nkashi yakwe mubumfisololo. Walandile ati, " kasambilisha alishile pano elo alekukuta." ²⁹ Uluntu aumfwile ifi alyalamukile mu kwangufyanyano kuuya kuli yee. ³⁰ Nomba Yesu talati kufika mu mushi nomba alifye pa ncende palya pene Malita amukumanishe. ³¹ Eico uluntu aba Yuda, abali na yee mu ng'anda no ku mutalalika ba mwene Maria uko walekwiminina bwangu bwangu elo alekuya panse, balimukonkele, balikutontonkanyaati akoya mukulilila kulya ku manda. ³² Uluntu Maria waishile ku cende uko Yesu wali no ku mubona, wali ponene panshi ya makasa yakwe elo walandile kuli yee, ati, "Shikulu nga waciba kuno, ndume yandi nga tafwile." ³³ Uluntu Yesu wa mubwene alekulila, naba Yuda nabo ba kolila ali selele sana mu mupashino ku cushiwa; ³⁴ elo walandile ati, " Nikwisa uko mwa mubika?" Balandile kuli yee " Shikulu isa ubone." ³⁵ Yesu wali lilile. ³⁶ Elintu aba Yuda balandile ati, "Moneni ifyo watemwa Lasalo!" ³⁷ Nomba bamo pali bo baishile kulanda ati, " Bushe teulya muntu, washibatwile amenso ya mpofu, nakabili tenga lesa uyu muntu ukufwa?" ³⁸ Eluntu Yesu nakabili, waisesehe umwine, ukuya ku manda. Nomba cali icimpokompoko, ne libwe lyalifimbilepo. ³⁹ Yesu walandile ati, " fumyenipo icilibwe." Malita nkashi ya kwa Lasalo, ulya wafwile, walandile kuli yesu ati, "Shikulu pali ino inshita umubili wali tampa ukubola, pantu ali uwafwa inshiku shiku shine." ⁴⁰ Yesu walandile kuli yee ati, " Bushe nsha cilanda kuli mwebo ati nga mwa sumina mwebo mulemona ubukata bwa Lesa?" ⁴¹ Eico balifumishepo icilibwe. Yesu walisanswile amenso ya kwe no kulanda ati, " Tata, Nebo natasha mwebo pantu mwebo mwalyumfwile kuli Nebo. ⁴² Nebo nalishibe ati mwebo lonse mumfwa kuli Nebo, Nomba nipa mulandu wili ibumba linsungulwike ndelandila ifi, ukutula limbi balasumina ati ni webo wantuma." ⁴³ Panuma ya kulanda ifi, walilile mwishiwi ilya kukosha ati, " Lasalo, fumina panse!" ⁴⁴ Umuntu uwafwa walishile panse; amakasa yakwe ne minwe shakwe sha putulwe ne fya kufwala, elo ne impumi yakwe ya putulwe ifyakufwala. Yesu walandile kuli bo ati, " mukakuleni no kumuleka aye." ⁴⁵ Elintu abengi aba Yuda abaishile kil Maria no ku bona ifyo Yesu wacitile, balisumine muli yee." ⁴⁶ Bambi pali bo balile ku ba Falise no kulanda kuli bo ifyo Yesu wacitile. ⁴⁷ Elintu aba kulu ba bashimapepo na ba Falise balikolongene icilye pamo elo balandile abati, " Nindo tuli no kucita? uyu muntu akocita ifishibilo ifingi. ⁴⁸ Nga twalimulekele nge fi, bonse bakasumina muli yee; Abena Roma bakesa kusenda fyonse kuli fwe incende ne calo." ⁴⁹ Eico, umuntu umo pali bo, Kaifa, uwali shimapepo uwakulisha muli ulya mwaka, walandile kuli bo ati, tamwishibile icili conse. ⁵⁰ Mwebo tamu lekonga ukuti ciliweme kuli mwebo ati umuntu umo ukufwila abantu ukucila icalo cons ukuloba." ⁵¹ Nomba ifi walandile tafya fumine kuli yee. Lelo, ukuba shimapepo umukulu muli ulya mwaka, Waliseseme ati, Yesu alingile ukufwila icalo; ⁵² elo te calo fye, na bana ba kwa Lesa abapasangana ukukolonganikwa ca pamo. ⁵³ Ukufuma pali bulya bushiku balipangile ifya kubika Yesu ku mfwa. ⁵⁴ Yesu taendelepo pa lwalalapa ba Yuda na kabili, Lelo walifumineko no kuya mu calo mupepi na matololo iya lekukutwa Eflaimu. Kulya walikele na basambi. ⁵⁵ Nomba ukusefya kwa kucilila kwaba Yuda kwalipaleme, elo abengi balile ku Yerusalemu pakuti baye kusangululwa. ⁵⁶ Balikufwaya Yesu, no kulanda kuli umo no munakwe ilyo bacilibalimine mwitempele ati, " Nindo mukotontonkanya? ukuti tekuti ese ku kusefya?" ⁵⁷ Nomba bashimapepo abakulu na ba Falise balipele icipope ukuti uli onse nga alishibe eko ali, alingile ukutubulula ukuti bamwikate.

Chapter 12

¹ Ulo kwashelefywe inshiku mutanda kwi pasaka, Yesu aile ku Betani ukwaleikala Lesalo, uo abushishe ku bakufwa. ² Awa bamupekanisha ifilyo, Malita ewale afwilisha mukupekanya ifilyo. Lasalo ena ninshi ali pabalikulya na Yesu. ³ Elo Maria aisamo nasenda ibotolo umwali amafuta aya mutengo uukulu saana, kabili aya cena cisuma ayalikwitwa Nardi. Ayapongolwela pamakasa yawa Yesu. Elo alafuta amakasa ku mushishi wakwe. Awe ing'anda yonse yaisulamofye icena cisuma ica mafuta. ⁴ Umusole wakwa Yesu umo, Yuda Sikalyoti, uwali nokumushitisha ku balwani, asosa ai, ⁵ "Nindo iyo amafuta aya bashishitishafe pa ndalama imyanda itatu, elo bashipela naku balanda?" ⁶ Ico alandile ifi, teico asakamene abalanda, lelo nico ali ni kabwalala. Ewali kasunga wa cipao candalama kali alekwibapo isho balekubikamo. ⁷ Yesu amwasuka ai, "Muleke umwine. Ala nabomba, epakupekanya ubushiku bwakushikwa kwandi. ⁸ Abacushi mukalaba nabo lyonse, nomba tatwakabe nenu lyonse." ⁹ Abayunda abengi ulo baumfwile ai Yesu aliu Betani, ekobaishile, efyo baishile, tekukumonafye Yesu, nomba nokuti bamone Lasalo uyo Yesu abushishe kubafwa. ¹⁰ Bashimapepo bakalamba epakupanga ukwipaya Lasalo wine. ¹¹ Pantu abayunda abengi balebasangukila, balesumina Yesu pamulandu wakwa Lasalo. ¹² Ubushiku bwakokapo ibumba ilya bantu baishile ku nshikunkulu ulo baumfwa ai Yesu ali mu nshila aleisa ku Yerusalemu, ¹³ Balakontaula imisambo ya buncindu bamukonkela balepunda ai, Hosana, nakalebalika, Lesa apaale uyu waisa uo imfumu yatuma! Lesa apaale imfumu ya bena Israeli!" Yesu asanga umwana wa punda, ep aikala. Ngefyo calembwa ai, ¹⁵ Witiina iwe we mwana mwanakashi wakwa Sioni, ala mona imfumu ¹⁶ panshita iyi abasole tabaishibe umo calolele; nomba ulo yesu aishile shikuka kubafwa, elo abasole baibukishe ai, "ifi fyose bamucitile fintu fyalembelwe pali ena ¹⁷ Kashi abantu basangilweko ulo yesu asosele lasalo ukufuma mu cilindi, amubuusha nakubafwa bena babikilepofe ukulakushimika ili ilyashi. ¹⁸ Ecalengele ai abantu abengi bese kuku musengela, ico baufwile ici cishibilo ysu

acitile.¹⁹ Abafalise balalanshanya ai, "tuumwene tapali neto tulecita abantu bonse nomba eo balekonka²⁰ Aba giriki bamo baninika ukuya pali abo baile kukupepa ku nshikunkulu.²¹ Awe baisa ukwali filipo umwina Betisaida umusumba mu caalo ca Galileya. Bamwipusha ai, "Mukwai ala tukofwaya ukumona Yesu."²² Filipo ayaeba Andereya, elo bonse babili baya kuli Yesu baya mweba.²³ Yesu abasuka ai, "Nomba inshita yafika yaku sokolola ubucindami bwa mwana wa muntu.²⁴ Ndemweba icine cine ai ulubuto lwa ng'anu lushalafe lumo mpo: Kanofye nga lwaponena mwiloba no kufwa twafwa, lyena ngalwafwa, elo lutwala ifisabo ifingi.²⁵ Uyo uwatemwa umweo wakwe akaulufya; nauyo uwapata umweo wakwe pano caalo, eukausanga, akaba no mweo uwa muyayaya.²⁶ Uulefwaya ukuba umubomfi wandi, ali nokulankonka. Epakuti uko ndi, no mubomfi wandi nao eko akabe. Kabili Taata akacindamina onse umubomfi wandi.²⁷ "Umutima wandi; waikatwa ubulunda, namponga nsose shani? Bushe isose, "Taata wi ngampususha kuli aya macushi? Nomba ni pamulandu wa macushi yene aya efyo naishila.²⁸ Taata, cindika ishina lyobe." Elo ishiwi lyaumfwikile ukufuma ku mulu ai, "Nalilicindika, elo nakabili nkalicindika."²⁹ Ibumba ilyalipo lulya lyaumfwa ifi, lyasosa ai, "Cabulukuta. Bambi bena balasosa ai, "Mungeli ewalanda nankwe."³⁰ Yesu abeba ai, "Tepa mulandu wandi mwaumfwila ishiwi, nipa mulandu wenu.³¹ Npmba ino enshita abantu ba pano caalo bali nokupingwilwa. Ino kanshi enshita kateeka wabo pano caalo ali nokuposwa kunse.³² Nomba nebo ulo nakwimwikwa pa musalaba nishi nacincitila abantu bonse bakesa kuli nevo."³³ Ifyo asosele ifi, ni pakulanga umusango wa mfwa iyo aali no kufwako.³⁴ Ibumba lyamwasuka ai, "Amafunde yakwa Mose yakweba ai Kristu alinokwkalilila umuyayaya. Nga kanshi weba wasosa shani ai bakabika umwana wa muntu pamusalaba? Ngoyo umwana wa muntu ninani?"³⁵ Yesu abasuka ai, "Mucili no lubuuto pa nshitafe iinono. Kanshi akwendeni ulo mucili no lubuto, epali mwafimbwa ne mfishi. Umuntu uuleenda mu mfinshi tshiba uko akoya.³⁶ Ulo mucili no lubuto. sumineni mu lubuto lwena mukaba abana ba lubuto." Lulya Yesu apwa ukusosa ifi, afumapo aya fisama.³⁷ Nanguline Yesu acitile ifishibilo ifingi, aba Yuda bena tabamucetekele.³⁸ Nipakuti amashiwi kasesema Esaya asosele yakafikilishiwe, ayo asosele ai, "We imfumu, ngo wingasumina ifi fintu tuleshimika ninani? Nga nikuli nani imfumu yasokolwela amaka yaiko?"³⁹ Nipali ici tekuti basumine, pantu kasesema Esaya asosele ai,⁴⁰ Lesa alibapofwisha amenso, alenga ne mitima yabo ukukosa. Epali baimwen a na menso yabo, no kwiluka na mumitima yabo. Epali bayalukila kuli nevo, naine nabondapa."⁴¹ Esaya alanda ifi pali Yesu, ico amwene ubucindami bwakwa Yesu, efyo asoselepo.⁴² Lelo kwena napa ntungulushi shaba Yuda pena ingapalifye abengi abasumune Yesu. Lelo umulandu wakutina aba Falise, balefilwa ukuisokolola. Pantu baletina ukubatafya; no kubakanya ukya mu sinagogi.⁴³ Kansi basakamene ukucindikwa na bantu ukucila ukucindikwa na Lesa.⁴⁴ Yesu elo aikatisha ishiwi asosa ai, "uwasumina muli nevo ,tenebo nekafe asumina,lelo asumina namu wantuma.⁴⁵ Elo uwamona nevo ninshi amona nowantuma.⁴⁶ Nebo naisa pano calo ukuba ulubuto ku bantu ,kanshi onse uwnsuminamo tekala mumfimi.⁴⁷ Onse uwaumfwa amashiwi yandi nomba akana ukulaya sunga ,tenebo nkomupela umulandu .Nebo nshaisa pano caalo kukupela abapano calo umulandu awe naisa kukubapususha .⁴⁸ Onse uwansuula,akana nokupokelela amashiwi yandi ,eko ali uwa kumupela umulandu .Amashiwi yene mweba ,mweba eya kumupela umulandu pabushiku bwakulekelesha.⁴⁹ Pantu efyo mwaba tefya pamutwe wandi awe,Tata uwantuma ,ewankonkomesha ifyakusosa nenshila yakusoselamo.⁵⁰ Kaili nalishiba ai amashiwi yakwe yapela ubumi bwamuyayaya .Kanshi ifyo nsosa,fintu Tata anjebele ukusosa."

Chapter 13

¹ Nomba cali ulo umutebeto waca kucilila taulafika. Yesu alishibile ati inshita yakwe ilifikile iya kufuma pano pa ala elo nokubwekelamo kuli Wishi. Pakutemwa abakwe abali pano calo, ali batemenwe ukushinta na ku mpela.² Nomba Satana ena ninshi alibikile akale mu mutima wakwa Yuda Iskalioti mwana Simoni, ukwalukila Yesu.³ Yesu alishibile ati Wishi alimupele fyonse mu minwe yakwe elo kabili nokuti afumine kuli Lesa elo ali kubwekelamo nakabili kuli Lesa.⁴ Alimine pa nshita ya cakulya ca cungulo elo afulileko icakfwala cakwe icakunse. Elo abulie icakukumwinako noku cikaka mu musana wakwe.⁵ Eluntu aitulwila amenshi pacakusambilamo elo nokutampa ukusamba amakasa ya basambi bakwe elo noku bakukumuna ku cikumwino icali mu musana.⁶ Aishile pali Simoni Petelo, elo Petelo alandile kuli ye ati, "Shikulu bushe ulefwaya ukusamba amakasa yandi?"⁷ Yesu amwasukile nokumweba ati, "Icintu ico ndecita tekuti ufumfwikisha pali nomba, nomba uka fyumfwikisha inshita imbi."⁸ Petelo alandile kuli ye ati, "Mweba tamwansambe amakasa yandi." "Nga cakuti nshakusambe, ninshi taukweteko icakaniko nandibo."⁹ Simoni Petelo alandile kuli ye ati, "Shikulu, mwinsamba fye amakasa yeka, nomba nama boko yandi elo no mutwe."¹⁰ Yesu awebele ati, "Uyo uusambile tafwaikwa ukusamba, kano fye ukumusamba amakasa, nomba alipwililikile ukuwama; uliweme, nomba temwe bonse."¹¹ (Pantu Yesu alishibile uwali no kumusenuka; ecalengele alande ati, "Temwe bonse aba weme.;"¹² Eico ulo Yesu alibasambale amakasa elo ninshi alifwele nama laya elo nokwikalako nakabili, alandile kuli bo ati, "Bushe muli shibile ico na cita kuli mweba?"¹³ Mukuta nevo ati. 'Kasambilisha' elo ati 'Shikulu' elo mulalanda fye icishinka, pantu efyo Naba.¹⁴ Nga cakuti nevo, ne Shikulunwe elo ne kasambilisha, nasmfya amakasa yenu, namwe bene mulingile ukulekusamba abanenu amaksa.¹⁵ Pantu nevo namipela icilangilililo epakuti namwebene mukalekucita ifi fine nandibo nacita kuli mweba.¹⁶ Iicine, cine, nevo ndemyeba nati, umusha tacila pali wishikulu; nangu umutumwa ukucila uwamutumine.¹⁷ Nga cakuti mwalishiba ifi fintu, ninshi mwalipalwa nga cakuti mulaficita.¹⁸ Nebo nshilelanda pali mweba bonse; nevo nalibeshiba abo abo nasala-nomba nipakuti ifyalembwa fikilishe ifyakuti: 'Uyo uwalile umukate wandi ewaimishe icitende cakwe pali nevo.'¹⁹ Ndemyebea ifi nomba ulo tafilacitika pantu ulunti fikacitika, mukasumine ukuti NINEBO.²⁰ Iicine, cine, ndemyeba nati, uoy onse uwapokelela uuntu Nebo natuma ninshi apokelela neb, elo noyo onse uwapokelela nevo ninshi

apokelela uyo uwantumine.¹ ²¹ Elo Yesu asosele ifi, uliculile no mupashi. Alepele ubunte elo alandile ati, "Icine cine, nebo ndelanda kuli mwebo ati, umo muli mwebo alenkana,"

²² Abasambi baliloleshe cila umo, nokusakamana uo alikulandapo. ²³ Umo pa basambi, uuntu Yesu atemenwe, alisendelele munshi ye tebulo pambali yakwa Yesu. ²⁴ Simoni Petelo alisengele kuliye noku mweba ati, "Mwipushe ninani uyo alelandapo." ²⁵ Eico alikontamine kuli Yesu elo no nuku mwipusha ati, "Shikulu, bushe ninani?" ²⁶ Elo Yesu ayasukile ati, "Ni uyo uo nalatobesha pimfya ka mukate elo nokupela kuli ye." Eico uluntu atobeele akapimfya ka mukate, akapele kuli Yuda Iskaloti. ²⁷ Eluntu panuma ya mukuela umukate, Satana alingile muli ye, eico Yesu alandile kui ye ati, "Ico ulepinga ukucita, cicite bwangu." ²⁸ Nomba tapali nangu umo paba ikele pe tebulo uwaishibile uwaishibile nindo ico alandile ifi kuli ye. ²⁹ Bambi balikutontokanya ati nicoi pantu Yuda ewakwete icola ca ndalama, eco Yesu alandile kuli ye' "Shita ifilefwaikwa ukukwata pa mutebeto," nangula ati kuti apelako fimo ku balanda. ³⁰ Panuma Yuda apoka umukate, alifumine panse apo pene. Pantu bwalilile. ³¹ Ulo Yuda aile, Yesu alandile ati, "Nomba Umwana wa Muntu acindamikwa, elo na Lesa acindamikilwa muli ye. ³² Apo Lesa kanshi alacindmikilwa muli Yesu, elo na Ye Lesa akacindamika Yesu apo pene. ³³ Mwe bana abanono, nebo ndeba na mwe pa nshita fye iinono. Mukalekumfwaya, elo nga filya nalandile kuba Yuda, 'Uko ndeya, tekuti mwiseko.' Nomba nandi ndelanda ifi kuli mwebo. ³⁴ Ndemipela ifunde ilipya, ilyakuti mulekutemwa abanenu, nga filya fine nebo namitemenwe, efo namwe bene mulekutemwa abanenu. ³⁵ Nimuli ifi emo bonse bakeshibila ukuti mwebo muli basambi bandi, nga cakutila muletemwana nabanenu." ³⁶ Simoni Petelo alandile kuli ye atile, "Shikulu, bushe ni kwisa uko uleya?" "Uko nebo ndeya, wbo tekuti unkonke nomba, nomba ukankonka pa numa." ³⁷ Petelo alandile kuli ye ati, "Shikulu, cindo tekuti nkukonkele nomba?" Ndepela umweo wandi pali mwebo." ³⁸ Yesu ayasukile ati, "Bushe nobe uleposa umweo pbe pali nebo?" Mucine, cine, ndekweba nati, mukolwe talalila ninshi webo ulinkene imiku itatu."

Chapter 14

¹ "Imitima yenu isakamikwa. Cetekeleni muli Lesa; kaili cetekeleni muli nebo. ² Mung'anda yakwa tata mwaba ififulo ifingi. Pantu acikana ukubefi, nganalimweba, pantu nkoya mukumipekanishisha incende. ³ Pantu ngacakweba ai naya nokumipekanishisha incende, nkabwela nakaili nkesa kumisenda, pakweba ai uko nkaba namwebo eko mukaba. ⁴ Mulishibile nsila uko nkoya." ⁵ Toma aeba Yesu ai, shikulu, tatwishibile uko ukoya. ⁶ Ysu amweba ai, ninebo nshila, necine, no mweo, takwaba umuntu nagu umonuwisa kuli tata kano apitila muli nebo. ⁷ Ngamwali njishibile, na tata nga mwali mwishibile. ukufuma pali kano kene kashita nokuya kuntanshi muli mwishibile noku mumona muli mu mwene. ⁸ Filip aeba Yesu ai, shikulu tulange ba wiso, nishi fwebo capwa. ⁹ Yesu amweba ai, nshita ubutali twali nenu tamulati mungishibe, Filip? Uyo onse uwa mona nebo, ninshi amona na tata. kuti wasosa shani ai, tulatingi wiso? ¹⁰ Tamwa cetekele ai, nebo naba muli tata, na tata aba muli nebo? Ama shiwi nkomyeba nshi kososaa pa lwandi lelo ni tata euko bomba inchito. ¹¹ Cetekeleni ukweba ai, nebo naba muli tata na tata aba muli nebo, nangu cetekele nipa mulimo ndecita. ¹² Icine, cine, nde mweba ai uyo onse uwa cetekela muli nebo akacita ifi fyonse nkocita, nefe cililepo pali ifi nkocita pantu nkoya kuli tata. ¹³ Na conse ico mwa kulombela mwishina lyandi, nka cicita, pakweba ai tata akacindikilwe mu mwana. ¹⁴ Nga mwalombelela mwishina lyandi, nandi kacicita. ¹⁵ Nga mwali ntemwa mwakula kusunga amafunde yandi. ¹⁶ Nandi nakulalomba kuli tata, nao ukumipa kafwa na umbi pakuti akekale na mwebo pe. ¹⁷ Umupashi wacishinka uo abapano isonde bafilwa ukupokelela pantu taba mumona nangu ukumwishiba; lelo mwebo mwali mwishiba pantu ekala muli mwebo kaili akaba muli mwebo. ¹⁸ Nshaka mishefe nga abana ba nshiwa; na kubwela naka ili kuli mwebo. ¹⁹ Pantu mukashitafe akanono isonde ta cakatale icimona lelo mwebo mula mona. Pantu naba uwamweo, namwebo mukaba na umweo. ²⁰ Pali bulya bushiku mwakwishiba ati nebo naba muli tata, namwebo muli nebo, nanebo naba muli mwebo. ²¹ Uyo onse uukwete amafunde yandi noya sunga ewantemwa, uyo onse uwantemwa ena eo na tata akumutemwa na nebo na kumutemwa, kabili na kulailanga kuli mwebo. ²² Elo Yuda (te Eshikaryoti) aeba Yesu ai, shikulu nindo waku ilangila kuli fwebo tekwi sonde iyo? ²³ Yesu amwasuka ai, ngo muntu uuli onse antemwa, akusunga amashiwi yandi. Tata akumutemwa nebo na tata twakwisa kuli ena no kupanga ubwikalo nankwe. ²⁴ Uyo onse uutasunga amafunde yandi. Necebo ico mule umfwa tacile fuma kuli nebo lelo kuli tata uwantumine. ²⁵ Nkososa ifi fyonse ilyo ndi na mwebo. ²⁶ Lelo kafwa-umupashi wamushilo uo tata akumitumina mwishina lyandi-akwisa ku misambilisha fyonse, nokumibukishako ifyo nko myeba. ²⁷ N amishila umutende; na mipela umutende wandi. Nta mipele nga filya isonde lipela. Imitima yenu isakamana, elo kabili mwikwata mwenso. ²⁸ Mwalyumfwile ifyo na myebele, nkoya kuli tata, pantu tata emukulu pali nebo. ²⁹ Nomba nali myebele pakubala ntanshi fyali citikile, nga fyacitika mwakucetekela. ³⁰ Ntatwalilile ukusosa ifingi kuli mwebo, pantu kateka wesonde lino akoisa takwata amaka pali nebo. ³¹ Lelo pa kweba ai, isonde likeshibe ai nalitemwa tata, nkocita ngefyo tata ankonkoneshe. Aleni twendeni tufumeko kuno.

Chapter 15

¹ "Nine mwangashi, wine wine Tata nao emulimi. ² Umusambo onse uwamuli ine ushitwala alaufunyamo, no musambo uutwala alaungwishisa ukuti utwalishe. ³ Imwe mwaliba abasanguluka kale kucebo ico nalandile akale kuli imwe. ⁴ Ikalilileni muli imwe. ifyo umusambo tekuti utwale euwine weka kano waikala mu mwangashi ifyo fine, nebo ni mwebo kano mwaikala muli ine. ⁵ Nine mwangashi, imwe muli misambo, uyo onse uwaikala muli ine naine muli ena ico wene eutwalisha, ico mbula ine te kuti mucite kantu awe. ⁶ Umuntu nga cakuti taikala muli ena, akaposwa ekunse ngo

musambo no kulokota kabili bailonganya nokuiposa mu mulilo na kabili yapya.⁷ Nga mwaikala muli ine, nefyobo fyandi fyaikala muli imwe, lombeni conse ico mulefwaya naco cikamucitilwa.⁸ Muli ici emukacindikilwa Tata, nga mwatilishe elyo mukaba abasambi bandi.⁹ Efyo Tata atemwa ine, efyo naine natemwa imwe, ikaleni mukutemwa kwandi.¹⁰ Nga cakuti mwabaka amafunde yandi, mwakulaikala mukutemwa kwandi, efyo naine nabaka amafunde ya kwa Tata no kwikala mukutemwa kwakwe.¹¹ Ifi fintu nkolanda kuli imwe ukuti ukusansamuka kwandi kube kuli imwe imwe no kusansamuka kwenu kufishiwepo.¹² Ili efunde lyandi lya kuti mutemwane ifyo natemwa imwe.¹³ Panti takuli untu akwato kutemwa ukucila pali uku ukwakuti umuntu abaposele ababiyo umweo wakwe.¹⁴ Yesu asosele ai nimwe banandi nga mucite fyo mweba.¹⁵ Nshamite abasha kabili, nelo umusha taishiba ico shikulu wakwe alecita. Lelo namita abanandi, ico namulenga mwishibe fyonse ifyo naumfwile kuli Tata.¹⁶ Imwe tamwasalile ine, lelo nebo nasalile imwe no kusonta ukuti mutwale nefisabo, fiberno muli imwe. Ukuti Tata akamupe fyonse ifyo nakulalombela mwishina lyandi akamupela.¹⁷ Ifi fyonse nalandile kuli imwe, ukuti mutemwane.¹⁸ Ngaba pano calo, bamupata mwishibe ukuti babalila bapata ine.¹⁹ Nga muba pano calo, abapano calo nga batemwa abobene. Lelo ico tamuli bapano calo lelo ine namufumishe mubapano calo emulandu abapano calo bamupatila.²⁰ Ibukesheni icebo nasosdle kuli imwe, 'Umusha tacita pali shikulu wakwe.' Nga bapakasa nebo, bapakasa naimwe; nga babakilila icebo candi, bakabaka ne cenu.²¹ Lelo fyonse filya bacitile kuli imwe pa mulandu weshina lyandi, ico tabaishiba untumine.²² Nga cakuti nshasosele kuli bena, ngo takwete isambi. Lelo nomba tabali neca ku leseshamoisambi lyabo.²³ Uwapata ine apata na Tata.²⁴ Nga nshatitile muli bena imilimo ilya takuli umbi uwacitile, nga takwete isambi, lelo nomba tabali naca ku leseshamo isambi lyabo lelo nomba balimona lelo bapata Ine na Tata.²⁵ Elo nimukula icebo cafishiwepo icalembwa mu mafunde yabo, 'Bampatila apa fye.'²⁶ Elo ilyo bukesa ubukota nkatumwa kuli imwe- ukufuma kuli Tata, umupashi wa cine, ukufuma kuli Tata ena akashiminko bunte.²⁷ Naimwe bene muleshiko ubnte, ico pali naumwe bene ukufuma pa kutampa.

Chapter 16

¹ "Nebo nalanda ifi fintu kuli mweba pakuti mweba mwiipunna. ² Bena bakumitamfya mweba mumasunagoge. Nomba inshita iikosa uluntu onse ukamwipaya mweba akalakutontokanya ukuti ena alibembukila Lesa. ³ Bena bakalacita ifi fintu pantu bena tabaishiba taata nangu nebo. Nebo nalanda ifintu kuli mweba pakuti uluntu inshita yabo yaisa, mweba mukebukishe ukuti nebo nalimwebele mweba palwa palibo. ⁴ Nebo ntamwebele mweba palwa ifif fintu pakubalafye pantu nebo nali na mweba. ⁵ Nomba lelo nalaya kuli ena uwantumine nebo, lelo tapali nangula umo uulenjipushanebo, 'Nikwisa weba ukoya.?' ⁶ Nomba pantu nebo naalanda ifif fintu kuli mweba ubulanda bwaisula mumitima yenu. ⁷ Nomba icishinka nebo ndemweba mweba, cawama kuli mweba ukuti nebo naya, pakuti nga nebo ntele, kafwa takese kuli mweba, nomba nga nebo naya, nebo nkamutumina ena kuli mweba. ⁸ Ulo ena akesa, kafwa akwisa kushinina aba pana calo, palwa lubembu, ulwabulungami elo palwa bupingushi. ⁹ -Palwa lubembu, pantu bena tabasumina mili nebo; ¹⁰ Palwa bulungami, pantu nebo ndeya kuli taata elo mweba tamwakambone nebo nakabili; ¹¹ elo palwa bupingushi, pantu kateeka wa calo cino alipingulwa. ¹² Nebo ndikwete ifintu ifingi ifyakulanda kuli mweba nomba mweba tekuti mufyummyfwe fyena. ¹³ Nomba uluntu ena, mupashi wacishinka, aisa, ena akamutungulula mweba mucinshika conse, pakuti ena takalekulanda ifya kw. Nomba ena akalekulanda conse ico ena aumfwa, elo ena akamweba mweba ifintu ifili nokwisa. ¹⁴ Ena akancindika nebo, pantu ena akapita icandi elo ena akalanda ici kuli mweba. ¹⁵ Fyonse ifyo taata akwata fyandi. Eico nebo nalanda ukuti umupashi ukapita kuli nebo elo ena akalanda kuli mweba. ¹⁶ Pakashita akanonofye mweba tamwakambone nebo, elo panuma yakashita akanono mweba mukambona nebo." ¹⁷ Eico bamo abasambibakwe balandile kuli cilaumo, "Bushe findo ifi ifyo ena alanda kuli fwebo, ' pakashita akanono mweba tamwakamone nebo na panuma yakashita kambi akanono mukambona nebo,' elo ' pantu nebo ndeya kuli taata?' ¹⁸ Eico bena balandile, "Cindo ici ena alanda 'akashita akanono'? fwebo tatwishibile ifyo ena akolandapo." ¹⁹ Yesu abwene ukuti bena bakofwaya uwimupsha ena, elo ena alanda kuli bo, "Ifi efyo mweba mukoipushanya mwebene, ifyo mpilibwile pkulanda ati, mukashita akanono elo mweba tamwa kambone kanabili mukashita akanono elo mweba mukambona? ²⁰ Icishinka icishinka, nebo nalanda kuli mweba, mukalila nokullosha, nomba abapacalo bakasansamuka. mweba mukaba nobulanda, nomba ubulanda bwenu bukaaluka isansa. ²¹ Ulo umwanakashi apaapa alaba no bulanda pantu inshita yakwe ilifikile, nomba uluntu ena apaapa umwana, ena tebukisha nakubucushi bwakwe pantu ali nensansa ico umuntu alifye mucalo. ²² Eco mweba muli nobulanda nomba, lelo nebo nkamibona nakabili, nemitima yenuikasakamana, elo takuli nangula umo uwakumupokolola insansa shenu. ²³ Pa bushiku bulya mweba tamwakanjipushe nebo ifili fyonse kuli taata mwishina lyandi, ena akamupela kuli mweba. ²⁴ Mpaka nomba mweba tamulobebele ifintu nangu fimo mwishina lyandi. Lombeni elo mweba mukapokelela, pakuti insansa shenu shikafukafikilishiwa. ²⁵ "Nebo nalanda ifi fintu kuli mweba mumapinda, nomba inshita iikosa uluntu nebo ntakalandie kuli mweba mumapinda, lelo nebo nkamulandila pli taat ukwabula ukushoka. ²⁶ Pa bushiku bulya mweba mukepusha mwishina lyandi elo nebo ntalelanda kuli mweba ukut nebo nkamipepela kuli taata, ²⁷ Pantu taata umwine aliitemwa mweba pantu mweba mwalitemwa nebo elo pantu mweba mwalisumina ukuti nebo nafuma kuli Lesa. ²⁸ Nebo nafuma kuli tata, elo naisa muno calo. Nakabili, nebo ndeshe calo elo nebo ndeya kuli taata." ²⁹ Abasambi bakwe baland, "bona, nomba weba walanda ukwabula ukushoka elo weba taukobomfya mapinda. ³⁰ Nomba fwebo twaishiba ukuti weba lishibile fyonse ifi, elo weba taukabila nngu umo ukwipusha amepusho, pamulandu ne i, twasumina ukuti weba wafuma kuli Lesa." ³¹ Yesu alibasukile bena, "Bushe mwasumina nomba? ³² Boneni, inshita iikosa,ee, elo namucine yalisa uluntu mweba mukasalangana, umo umo

kung'anda yakwe, elo mwebo mwakunshya nebo neka. lelo ntali neka pantu taata alinandi.³³ Nebo nalanda ifi fintu kuli mwebo pakuti mwebo mukwate icibote muli nebo. muno calo mwalikwata amacushi, nomba shipeni, nebo ndi cimfishe icalo.

Chapter 17

¹ Panuma Yesu asosa aya amashiwi ainwina amenso yakwe kumulu ,elo kaili acile,"Taata inshita ilifikile ,sumbuleni umwana wenu pakweba ai naena amisumbule-² Ngefyo mwapela amaka ne nsambu pabantunse bonse pakweba ai apele umweo wamuyayaya kuli bonse abo mwamupela.³ Uyu mweo wamuyayaya :ukweba ai balikwishiba ,Lesa uwacishinka uwabafe eka,na uyo watuma ,Yesu Kristu.⁴ Namisumbula pe sonde, apwisha umulimo uyo mwantumine ukubomba.⁵ Nomba, mwe Taata, sumbuleni naine mwebene kubukata bwenu kuli imwe panuma ye sonde tacili kupagwa.⁶ Nalisokolola ishina lyenu kubantu abo mwampele pa calo. Bali bobe, elo kabili wapeela kuli nebo, elo kabili balisunga icebo cobe.⁷ Nomba balishiba ukweba ai conse ico mwampela cafuma kuli mwebo.⁸ Pantu nalibapela fyonse ifintu mwampeele. Balifipokelele elo kabili mu ciine balisumina mu ciine ukweba ai niwe wantumine.⁹ Nalibapepeleko. Ntapepeela icaalo lelo ni abo wampele, pantu bena bobe.¹⁰ Icili conse icandi cobe, elo kabili icobe candi, elo kabili nalisumbwilwa muli bena.¹¹ Natli wamu caalo nomba, lelo aba abantu bamu caalo, eico kabili nkoisa kuli imwe. Taata wamushilo, basunge mwishina lyobe ilyo wampele pakweba ai babe umo, ngefyo twaba umo.¹² Ulo nali nabena, naliba sungile mwishina lyobe mumutende, ilyo wampele. Naliba cingilile, elo tapali nangu umo pali bena uwa onawilwe, kanofye umwina kuloba, pakweba ai ilembo lifikilishiwe.¹³ Nomba nkoisa kuli mwebo, nkosasa ifi fintu pesonde pakweba ai nabena bakwate insasa ishapwililika.¹⁴ Nalibapeela icebo cobe, kabili icaalo cali bapata pantu teba mu caalo, ngefyo naine ntali wamu caalo.¹⁵ Ntakokweba ai ubafumye muno caalo, lelo ubasunge bwino kufyabubi.¹⁶ Pantu tabali bamu caalo, ngefyo naine ntali wamu caalo.¹⁷ Bapatuleniko kucitetekelo. Icebo cenu cacishinka.¹⁸ Ngefyo naine mwantumine pa caalo, efyo naine nabatuma pa caalo.¹⁹ Pamulandu nabena nali ituula nemwine kuli bena, pakweba ai nabo baituule muli bucishinka.²⁰ Ntapepele pali ifi fyeka, lelo napaba kasumina muli nebo ukupitila mucebo cabo.²¹ Pakweba ai bonse bakaba umo, ngefyo iwe waba muli nebo, elo nanie naba muli iwe. Nabena nababe muli fwebo pakweba ai icaalo cikatetekele ukweba ai walintumine.²² Ubukata ubo wampele, napeela kuli bena, pakweba ai babe umo, ngefyo twaba umo:²³ Nebo muli bena naiwe muli nebo pakweba bakese kwikatana umupwilapo, pakweba ai icaalo cikeshibe ukweba ai walintumine, lelo kabili ukweba ai walibatemwa ngefyo wantemwa.²⁴ Taata, nkofwaya bonse bonse aba wampele bakabe uko nkaba, elo kabili bakamone ubukata bwandi, ubukata mwampele wa mufula wa caalo.²⁵ ²⁶ taata wemulungami, icaalo tacamwishiba, lelo nalimwishiba v/26 nalilenga ishina lyobe ukwishibikwa kuli bena, elo kabili nkalinga likenshibikwe pakweba ai icitemwko cintu wantemwa cikabe muli bena

Chapter 18

¹ Panuma Yesu asosa aya mashiwi, aile nabasambi kubushilya bwa Kidron Brook, ukwabelele ibala ilyo ena nabasambi baile kwingilamo.² Nomba Yuda, uwamushitishe alishibe incende iyo, pantu Yesu cila nshita alikuyako nabasambi.³ Nomba Yuda, atungulwile abashilika, nabakalamba ba bashilika abengi, ukufuma kuli ba shima pepo bakalamba naba Faliseli, nokuya kulya nefyenge, nenkonto, nabakakwapa.⁴ Nomba Yesu uwaishibe ifikocitika pali ena, aile pa ntanshi mukuba kumanya nokubepusha ai, "Ninani mukofwaya?"⁵ Ba mwaswike ai, "Ni Yesu umwina Nazaleti." Na Yesu alibasukile ai, "Ninebo." Yuda, uwamushitishe, nao alimininenaba shilika.⁶ Nomba ulo alandile kuli bena ai, "Ninebo," balibwelele kunuma no kuwila panshi.⁷ Na kabili ali bepwishe ai, "Ninshi mukofwaya?" Ni Yesu umwina Nazaleti.⁸ Na Yesu alibaswike ai, "Ndimebele ai ninebo wine. Eco nga mukofwaya nebo, lekeni ifi ficitike.⁹ Neci nipakuti amashiwi asosele yafikilishiwe ayakweba ai: "Pabo mwampela, ntalufyapo nangu umo."¹⁰ Na Simoni Petelo, uwali na ka kwampa, asomwene ka kwampa nokusempa ukutwi kwa mubomfi wakwa shima pepo mukalamba. Neshina lya mubomfi ulya ni Mulkusi.¹¹ Yesu asosele kuli Petelo ai, "Bwekesha ka kwampa mucitubo. Bushe ntalingile kunwa ulukombo ulo Tata ampele.¹² Kanshi ibumba lya bashilika nakapitao, nabakalamba baba Yuda, baikete Yesu nokumukaka.¹³ Nokumutwala kuli Anasi shima pepo pakubalilapo pantu ali ni nshifyala wakwa Kayafa, uwali shima pepo mukalamba ulya mwaka.¹⁴ Na Kayafa ewabapandile amano yakweba ai cawama umuntu umo ukufwila abantu bonse.¹⁵ Na Simoni Petelo alikunkonka panuma pamo ngefya citile abasambi bambi. Nomba yyo musambi alishibikwe kuli shima pepo mukalamba, no kwingila na Yesu mulubansa lwa nganda ya kwa shima pepo mukalamba;¹⁶ Nomba Petelo aliminine panse. Noyo musambi umbi, uwaishibikilwe kuli shima pepo mukalamba, aile nokuya kusosa kuwali pa mwinshi nokwingisha Petelo mukati.¹⁷ Nomba umubomfi mwanakashi, kalinda wa mwinshi, asosele kuli Petelo ai, "Bushe nobe tauli musambi wa uyu muntu?" Ngo ayaswike ai, "Tenebo."¹⁸ Nomba ababomfi ba bakalamba baliminine palya, elo balipangile no mulilo wamalasha, panyu kwalitalele, elo balikukangabukako. Petelo nao ali palya pene alikukangabukako.¹⁹ Na shima pepo mukalamba aishile kwipusha Yesu palwa basambi bakwe nemisambilishishe yakwe.²⁰ Yesu alimwaswike ai, "Nalisosa apabuta tutu ku calo. Nalikufunda muma Sinagonginamwittempele umo aba Yuda bonse balikwisa. Ntali kufisa icili conse.²¹ Findo ukongipushisha? Ipusha abo abalikungumfwa ulo nalikulanda. Mona, aba bonse balishibile efyo nasosele."²² Ulo Yesu asosele ifi, umo pa bakalamba abaiminine palya atobele Yesu ulupi nokusosa ai, "Bushe efyo wingala asuka shima pepo mukalamba?"²³ Yesu amwasukile ai, "Ngamibepa ubufi nshinina, nomba nga sosele icine cindo wangumina?"²⁴ Elo Ahasi amutumine uwakukakwa kuli Kayafa shima pepo mukalamba.²⁵ Nomba Simoni Petelo aliminine akokangabuka. Abantu

na kabili epakumweba ai, "Bushe weba taulu musambi wakwa Yesu?" Alikene nokusosa ai, "Tenebo." ²⁶ Umo mubabomfi bakwa shimapepo mukalamba, uwali nilupwa lwa ulya basempele ukutwi kuli Petelo, asosele ai, "Bushe taukomona mwibala lya Getisimani nawo?" ²⁷ Nakabili Petelo alikene; na mukolwe ilyo line alililile. ²⁸ Elo basendele Yesu ukufuma kuli Kayafa nokuya kwisano lyakwa kateka. Cali mu lucelo celo, tabaingile na mulubansa lwesano lyakwa kateka pa kuti beyo nsuka, mpaka bapwishe ukulya icakucilila. ²⁹ Na Pilato aileko no kubeba ai, "Bushe mulandu ndo mukopela uyu muntu?" ³⁰ Balyaswike ai, "Uyu muntu nga tacita bubi, nga tatumuletele kuno." ³¹ Pilato asosele kuli bo ai, "Musendeni mwebene, noku mupingula umwabela amafunde yenu." Naba Yuda bali mwaswike ai, "Ifwe Tece funde ukopingwila umuntu ukufwa." ³² Basosele ifi pakufikilisha amashiwi Yesu asosele mukulanga umusango wamfwa akufwako. ³³ Elo Pilato aingile mwisano na kabili no kwita Yesu nokumweba ai, "Bushe uli mfumu ya Yuda?" ³⁴ Yesu alyasukile, "Bushe uli soselefe wemwine nangu pali abakwebele pali ne?" ³⁵ Pilato ayaswike ai, "Nebo ntali mu Yuda, Iyoo? abantu bobo naba shimapepo mukalamba ebakuletele kuli ne cindo wacita?" ³⁶ Yesu alimwasukile ai, "Ubufumu bwandi tali bwapano calo. Ubufumu bwandi nga bwapano calo, ababomfi bandi nga nabandwila ukuti nipelwa ku minwe yaba Yuda. Kaili nomba ubufumu bwandi tebwapano calo?" ³⁷ Pilato alisosele na kabili kuli ena ai, "Bushe uli mfumu?" Yesu amwaswike ai, "Ulisosele ai ndi mfumu. Neci eco nafyalilwe napli ici epo naishila kwi sonde, ku kulanda icine. Onse uwaba mu cine omfwa kwishiwi lyandi." ³⁸ Pilato amwipusha ai, "Bushe icine cinshi?" Ulo alanda ifi afuma aya kuba Yuda nokusosa kuli bo ai, "Ntangile umulandu muli uyu muntu." ³⁹ Lelo mwalikwata ulutambi lwakukakwilwapo umo pa mutebeto wacakucilila. Kanshi bushe mukofwaya imikakwile imfumu yaba Yuda?" ⁴⁰ Bali pundile nakabili ai, "Tali uyu muntu iyoo, kano Balaba."

Chapter 19

¹ Elo Pilato abulile Yesu no kumulopola. ² Abashilika bapangile ing'ana ya myunga bafwikile Yesu ku mutwe ni kumufwika umwingila wa kukashikila. ³ Baishile kuli ena no kusosa ai, "Eya, we mfumu yaba Yuda!" elo ba muma. ⁴ Elo Pilato afumine panse na kabili no kusosa kuli bo ai, "Moneni nkomuleta panse pakuti mwishibe ai ntasangilemo umulandu muli wo." ⁵ Na Yesu afumine panse, alifwele ne ng'ana ya myunga no mwingwila wa kukashikila. na Pilato asosele kuli bo ai, "Moneni uyu muntu!" ⁶ Elo bashi mapepo mukalamba naba kalemba ba mwwene Yesu Bapundile ai, "mutaniken, Mutaniken!" ⁷ Naba Yuda bayaswike ai, "Twalikwata amafunde, ukulingana na nelyo ifunde akofwilapo pakuti alikuitunga ukuba umwana wakwa Lesa." ⁸ Elo Pilato aufwile ifi fintu alitinine sana, ⁹ aingile mulubansa lwe sano na kabili nokusosa kuli Yesu ai, "Nikwisa wa fuma?" Lelo Yesu tamwasukile. ¹⁰ Pilato asosele kuli ena ai, "Taukolanda kuli nevo? Bushe tawishibe ai ndikwete amaka yakukukakula, no ku kutanina?" ¹¹ Yesu amwasukile ai, "Taukwete maka nangu yamo pali nevo ayakunkakula kano amaka ayo wapelwe ukufuma ku mulu. Eico uundetele kuli weba euli nolubembu ulukalamba." ¹² Napali ubu kwasuko, Pilato ayeshe insila yonse iya kuti amukakule, lelo aba Yuda bacililemo fye ukupunda ai, "awakakula uyu muntu ninshi tauli cibusa wa kwa Kaisare. Umuntu onse ukoitunga ukuba imfumu ninshi asosela Kaisare ububi." ¹³ Elo Pilato aufwile aya mashiwi alikutile Yesu panse no kwikala pa cipuna ca bupingushi pa ncende iyalikukutwa ai "Apakambatikwa amabwe lelo mu lulimi lwa mu Arama ni "Kalabata." Nomba bwali bushiku bushiku bwakupékanya icakucilil, nalimo pa nshita takupitapo insa mutanda. Pilato asosele kuba Yuda ai, "Moneni imfumu yenu!" ¹⁵ Nabo babilikishe ai, talukako kuli uyo, talukako kuli uyo; mutaniken!" Pilato alibepwishe ai "bushe ntanike imfumu yenu?" Umukalamba wa aba shimapepo aasukile ai, "Tatwakwata imfumu, Imfumu yesu ni Kaisare." ¹⁶ Elo Pilato aishile ku kutanikwa. ¹⁷ Epakubula Yesu, nao alile ninshi alisendele no musalaba ku ncende iyali kukutwa ai, "Icipanga," icikopilbulwa mu ci Aramu ai Gologota." ¹⁸ Batanikile Yesu, pakati ka tupondo tubili, kamo ukulubali na kambi uku lubali. ¹⁹ Pilato alembele icishibilo no kucibika pa musalaba. Apalembwelelwe ai: YESU UMWINA NASARETI, IMFUMU YABA YUDA. ²⁰ Aba Yuda abengi balekubelenga ici cishibilo pantu apo batanike Yesu ni mupepi no musumba. Icishibilo calembelwe mu ci Aramu, mu ci Latini elo na mu ci Griki. ²¹ Elo shimapepo mukalamba wa ba Yuda asosele kuli Pilato ai, "Wilemba ati imfumu ya ba Yuda; lelo ati, "Uyu alekuitunga ai, "Ninebo imfumu ya ba Yuda." ²² Pilato ayasukile ai, "Ico na lemba ninshi ndilembele." ²³ Elo abashilika ba tanikile Yesu ba bulile insalu yakwe no kuyakanya mu fimpimfya fine, cila muntu icipimfya. Nomba iyo nsalu yali iyabula imibilo apo yalundinkanina, yakwetefe umubilo umo ukufuma panshi ukuya pa mulu. ²⁴ Elo basoshenye cila muntu ai, "Twilepula, lekeni tupendule tumone uyo cikowila. Ne ci cacitikile pakufikilisha amashiwi ayalembwa ai, " Baakenye umwingila wandfi no kupendula pafyakufwala fyandi." ifi efyo abashilika bacitile ²⁵ Namupepi napatankwe Yesu pali pali Nyina, bankanshi ya ba nyina Maria muka Cleopa na Maria Magadalena. ²⁶ Yes amwene nyina no musambi uo atemwishishe aliminine mu pepi alisosele kuli nyina ai, "Mayo, mona umwana." ²⁷ Elo asosele ku musambi ai, mona Mayo!" ukufuma ilya nshita umusambi amusendele ku ng'anda yakwe. ²⁸ Panuma yaifyo, aishibe ai, ifintu ifingi fyapwishiwa pakuti amalembo yafikilishiwe, Yesu asosele ai, "Naumfwa icilaka." ²⁹ Ulukombo ulwaiswilemo umwangashi wa kusasa wabikilwe palya, epakutumpika icamwepu icausulamo umwangashi wa kusasa kwitete lya isopo nokumukakatika pa kanwa. ³⁰ Elo Yesu amwene umwangashi wa ku sasa, asosele ai, "Cilipwile." Akontamikile umutwe nokuleka umweo. ³¹ Elo aba Yuda, pantu bwali bushiku bwa kupeklanya, elo ne mibili teti ilale pa musalaba(Pantu isabata lyali cindeme sana). Bipwishe Pilato ukubakontaula amola no kubafunyo. ³² No mushilika alishile kubakontaula amolu uwabalilepo no wakonkelepo abatanikwe na Yesu. ³³ Elo baishile kuli Yesu baishile kumona ai, alifwile na molu ta bakontwele. ³⁴ Nangu cibe ifyo umushilika umo aishile kumulasa ifumo mulubafu, nololwine umulopa na menshi fyalishile kulongoloka. ³⁵ Uyu uwamwene ifi alishininkishe no

bunte bwakwe bwacishinka. Alishibile ai, ifyo alikulanda fya ndishinka pakuti filingile ukucetekela. ³⁶ Nefi fyacitikile pa kushininkisha amalembo ayasoswa ai, "Takwakabe ne fupa lyakwe ne limo ilikatobeka." ³⁷ Nakambi amalembo yambi yasosa ai, bakumufwaya uo balashile." ³⁸ Panuma ya ifi fintu, Yosefu uwaku Arimatea, ico ali musambi wa kwa Yesu (Lelo ni munkama pantu alikutina aba Yuda) aile kwipusha Pilato nga kuti asenda umubili wa kwa Yesu. Pilato alimusuminishe. Na Yosufu alishile no kusenda umubili wa kwa Yedsu. ³⁹ Nikodemasi nao alishile ulya uwaishile kuli Yesu ubushiku. Alelete ifyakusankana fya Muri na Atoesi, ukufika kucipimo ca ba litra umwandas umo. ⁴⁰ Elo basendele umubili wa kwa Yesu no kuupomba mu nsalu sha kutelela nefya kununkikial, ukulingana no lutambi lwa ba Yuda pa kushika imibili. ⁴¹ Nomba pa ncende apo atanikilwe pali ibala; namuli ili ibala mwali imanda iitashikilwemo muntu nelo umo. ⁴² A[po cali ni nshita yakupekanya ku ba Yuda ne manda yali mupepi bashikile Yesu umu.

Chapter 20

¹ Pabushiku bwakutampa umulungu ,elo pacili apa kufiita ,Maria magadalena aile kumanda ,kaili amwene icilibwe nacikunkuluka napamanda . ² Kaili alibutukile nokuya kuli Simone Petelo nakumusambi umbi uo Yesu atemenwe ,nokubeba ai,"Nabasenda shikulu mumanda ,kaili tatwishibe uko bamubikile ." ³ Elo Petelo nomusambi uy umbi balifumine ,kaili balile nakumanda. ⁴ Awe bonse babutukile pamo ,kaili umusambi umbi alibutukishe ukucila Petelo nokubalilapo ukufika kumanda . ⁵ Kaili ulo akontaminemo ,amwene insalu isho bamupombelemo shili sheka ,lelo taingile mukati. ⁶ Simoni Petelo naena alifikile panuma yakwingila mumanda .Amwene insalu isho bamupombelemo shili sheka . ⁷ Nensalu iyali kumutwe.Tayali pamo nensalu isho bamuungilemo elo cafungene ceka. ⁸ Elo umusambi umbi ,uwabalilepo ukufika kumanda naena alingilemo nokumona nokushininkisha . ⁹ Napali ilya nshita bali tabalaishiba ilemo ilyakuti ali nokubushiwa kubafwa. ¹⁰ Kaili abasambi balibwelelemo kunganda. ¹¹ Lelo Maria ena aiminine kunse mupepi nemanda akolila .Eco acili akolile ,alikontamine mumanda. ¹² Amwene bamalaika babili ababuta balikele,umo kumitwe ,umo nao kumakasa uko balalikile umubili wakwe Yesu . ¹³ Basosele kuli ena , "Wemwanakashi,nindo ukolila?" Asosele kulibo , "pantu balimusnde kuli shikulu wandi ,nteshibe noko bamubikile." ¹⁴ Ulo asosele ifi,Alipilibukile nokumona Yesu naiminina akatalamukila ,lelo taishibile ati ni Yesu. ¹⁵ Yesu asosa kuli ena,"wemwanakashi,nindo ukofwaya ?"Alikutontokanya ai mulimife,elo asosa kuli ena ai , "mukwai nganimwe mumusendele ,njebeni uko mumubikile nalamusenda ." ¹⁶ Yesu asosele kumwanakashi , "Maria "alipilibukile alipilibukile nokusosa ku Aramic , "Rabbsomi"(emukutula kafundisha)" ¹⁷ Yesu asosa kuli ena , "winjikata pantu ntalaya kwataata ,lelo kabiye kuli bamunina wandi nokubeba ai nkoya kwa Taata shinwe,na Lesa wandi ,kaili Lesa wenu." ¹⁸ Maria magadalena alishile nokweba abasambi ai , "Ndimwene shikulu , "kaili alisosele ifi fintu kuli nebo. ¹⁹ Icongulo pabushiku bulya ,ubushiku bwakuba lilapo mumulungu ,ifibi fyali komenwe umwali abasambi ico baletina aba Yuda . Yesu alishile nokwiminina pakati kabo nokusosa kuli bena ai , "umutende kuli mwebo." ²⁰ Panuma yakusosa ifi fintu,abalangile iminwe shakwe na ulubafu .Na basambi balisansamukile pakumona shikulu. ²¹ Yesu elo asosa kuli bena nakaili , "Umutnde kuli mwebo,efyo Taat antuma efyo nkomutuma namwebo." ²² Ulo Yesu asosa ifi,abaputile umupu nokusosa kuli bena , "Pokeleleni umupashi wamushilo. ²³ Abo mwakwelela imembu shabo shakwelelwa ;abo mukasungila imembu shikasungwa ." ²⁴ Lelo Toma ,umo pabasambi ikumi nababili (12),uo balikwita ai Didymas ,tali nabo ulo Yesu aishile . ²⁵ Abasambi bakwe basosele kuli ena , "Tulimumwene shikulu ."Asosa kuli bena , "Nganshimwene muminwe shakwe ifibala fyansunga ,nokwingisha iminwe yandi mufibala fyansunga ,nokwingisha iminwe yandi mulubafu,ntasumine." ²⁶ Papatilefe inshiku cine konse konse (8) abassambi bakwe bali mukati nakaili na Toma ali nabo .Yesu ali shile ninshi ifibi filisalike ,aliminine pakati kabo,nokusosa ai , "umutende kuli imwe ." ²⁷ Elo asosele kuli Toma , "Bika umunwe obe nokubika indipi shandi .kaili bula iminwe yobe nokubika mulubafu lwandi ,uleke ukutwishika lelo usumine ." ²⁸ Toma alyasukile kaili alisosele kuli ena," Shikulu wandi Lesa wandi." ²⁹ Yesu asosele kuli ena , "pantu ulimbwene eco wasuminina .Balipalwa abo bonse abasumina elo tabalamona." ³⁰ Nomba yesu acita ifilangililo ifingi mumenso yabasambi ,ifilangililo ifi tafyalembwa muli ili ibuku . ³¹ Nomba ifi fyalilembwa pakweba ai musumine ai Yesu ni Kristu ,umwana wakwa Lesa,napakweba ai mushininkishe ,mwalikwata umweo mwishina lyakwe.

Chapter 21

¹ Panuma ya ifi fintu nakaili Yesu alimonekele ku basambi pali bemba wa Tibelia. Nififine efyo amonekele: ² Bali pamo simeone Petelona Toma uo balikwita ai Didymasi,na Natanaele uwaku kana wamu Galileya ,naba mwana sebed,nabambi babili abasambi bakwa Yesu. ³ Simone Petelo asosele kuli bena , "naya mukwipaya inswi," Basosele kuli bena ai,"Nafwebo ,tukoiya namwebo." Balile nokunina mubwange ,lelo lelo tabaipalepo nangu kamo ubushiku bonse. ⁴ Nomba ,ulo cali kuma caca ,Yesu aliminine pacipuna,nomba abasambi tabaishibe ai ni Yesu . ⁵ Na Yesu asosele kuli bena , "Mwebaume bushe mulikwete ifyakulya ?" Balimwasukile ai , "Awe." ⁶ Abebele ai , "Poseni issumbu lyenu kukulyo kwa bwange ,mukosangako limo,"Nabo baliposele isumbu lyabo kaili tabakwete amaka yakulikula pantu mwali impendwa yanswi ishing. ⁷ Elo umusambi uo Yesu atemenwe atile kuli Petelo,"Nishikulu." elo simone Petelo aumfwile ai ni shikulu alikakile umwingila wakunse (ico tafwele),aya aiposele namuli bemba. ⁸ Abasambi bakwe balishile namu bwange(ico tabali patali ukufuma kumulunu ,nintampulofe nalimo imyandi ibili kaili balikutiina isumbu umwaiwile inswi. ⁹ Ulo baleseluka kumulundu ,baishile kumona icono camalasha apabikilwe inswi,no mukate. ¹⁰ Yesu alandile kulibo , "Leteni inswi isho mwikete." ¹¹ Na simone petelo aile nokukula isumbu ukulileta kumulundu ,umwaiwile inswi ishikulu ,153 nangu lyafulile

,amasumbu tayalepukile. ¹² Yesu asosele kuli bo ai,"Iseni tulye umwikulo."Tapali umusambi nangu umo uwapamine ukumwipusha ai,nimwebo bani?" balishibile ai nishikulu. ¹³ Yesu alishile alibulile umukate ,alipele kuli bena nenswi nasho. ¹⁴ Uyu wali muku wabutatu Yesu ailangile kuba sambu bakwe panuma yakubuka kubafwa. ¹⁵ Panuma yakulya umwikulo ,Yesu asosele kuli simone Petelo ai,"Simone mwana Yoani,bushe walintemwa ukucilapo?"Petelo ayasukile ai,"Ee shikulu ,mulishibile ukweba ai nlimitemwa ."Yesu asosele kuli ena , "lisha abana bampaanga." ¹⁶ Asosa nakaili kuli ena umuku wacibili , "simone mwana yoani,bushe walintemwa ?"Petelo asosa ai , "Ee shikulu,mwalishiba ai nalitememwa ."Yesu asosa ai , "cema impaanga shandi." ¹⁷ Asosa kuli ena umuku wacitatu , "simone mwana yoani bushe walintemwa? petelo alilangulukile ico amwipushe imiku itatu ai,"bushe walintemenwe ?"Asosa kuli ena , "shikulu ,mwalishiba ifintu fonse,mwalishiba ai nalitememwa ."Yesu asosele ai lisha impaanga shandi. ¹⁸ Icine ,cine,nkomweba ai ,ulo mwali abaice,mwali kuitungula mwebene nokuya uko mukofwaya ,Jelo ulo mwakula ,mwakula mwakula fungulula iminwe shobe ,umo akukupkanya nokukusenda uko utakafwaye ukuya ." ¹⁹ Nomba Yesu asosele ifi mukulangilila umusango wamfwa uo Petelo ali nokulumbanishishamo Lesa .Panuma yakusosa ifi Yesu asosele kuli Petelo ai , "Nkonka." ²⁰ Petelo alipilbukile nokumona umusanbi uo Yesu atemwishishe sana akobakonka ,eumo uwashindilile pacifuba cakwa Yesu pamutebeto uwasosele ai ,shikulu ,nani ukomifutuka?" ²¹ Petelo alimumwene nokusosa kuli Yesu , "mweshikulu nindo uyo muntu akocita ?" ²² Yesu asosele kuli ena , "nga akofwaya akekale mpaka nkabwele,cindo ico mukuliwe?"Nkonka." ²³ Awe amashiwi aya yasalangene muba bwana nyina ilya ulya umusambi ekafwa.Nomba Yesu tasosele kuli Petelo ai umusambi tekuti afwe,nomba,"Nga inkofwaya akekale mpaka inkese ,nindo kuli weba?" ²⁴ Uyu emusambi uukopela ubunte pali ifi fyonse ,kaili ewalembelwe ifi fyonse ,kaili twalishiba ai ubunte ai bwacishinka. ²⁵ Kwaliba ifintu nafimbi ifyo Yesu acitile.Nga twalembelwe cimo cimo, necalo cino tekuti cisunge amabuku yengalembwa.

Acts

Chapter 1

¹ Mucitabo ico natampilepo ukulemba, Teofili, nalilembamo fyonse ifintu ifyo Yesu atampile ukucita elo noku sambilisha, ² mpaka fye napa bushiku ubo apitilwe ukuya ku mulu, panuma uluntu apele ifipope ukupitila muli Mupashi Wa Mushilo ku batumwa bakwe abantu asalile. ³ Panuma yaku cula kwakwe, alikuilanga umwine umutuntulu kuli bo nefishinka ifingi ifyakuba shinina elo imiku iingi. Pa nshiku amakumi yane alikumonekela kuli bo, elo ali kulanda pa bufumu bwakwa Lesa. ⁴ Ulo alikukumana nabo pamo, aliku bakonkomesha ukuna ukufuma mu Yelusalemu, nomba ukupembela ubulayo bwakwa Wishi, pafyo alandile ati, "Mwalyumfwile kuli nebo" ⁵ ukuti Yoani alikubatisha ku menshi, nomba mweba muli noku batishiwa muli Mupashi Wa Mushilo mu nshiku fye ishinono ishileisa." ⁶ Ulo balongene pamo bali mwipwishe ati, "Shikul, bushe niluno lwine ulo mulebwesha ubufumu ku bena Israeli?" ⁷ Ali landile kuli bo ati, "Temweba ukwishiba inshita ne nshiku ifyo ni Tata ewaishiba mu nsambu shakwe. ⁸ Nomba mukapokelela amaka uluntu Mupashi wa Mushilo akesa pali mweba, elo mukaba bakambone bandi monse mu Yelusalemu elo namu Yudea monse elo na Samaria, elo ukufika no kwapela isonde lyonse. ⁹ Ulo Shikulu Yesu ifi fintu, ulo bali balelolesha mu mulu, bali musendele mu mulu, elo elo ne kumbi lyamu fishile ku menso yabo. ¹⁰ Ulo bali balelolesha mu mulu ninshi aleya, apo pene, abaume babili balishile kwiminina apo bali ninshi balifwele insalu ishakubuta. ¹¹ Balilandile kuli bo ati, "Mwe bena Galile, nindo mwiminine apa mulelolesha na mu mulu? Uyu Yesu uwapitwa ukufuma kuli mweba nokuya mu mulu, ali noku bwela mu musango umo wine mwamumona aleya ku mulu." ¹² Elo balibwelelemo ku Yelusalemu ukufuma ku lupili lwa ulukutwa ulwa Miolifi, ulwa palamina ku Yelusalemu, apali fye intamfu iinono naku Yelusalemu. ¹³ Uluntu bafikile kulya, baile pa mupule uwapa mulu, epo bali kwikala.Bali Petelo,Yoani, Yakobo, Andele, Filipino, Toma, Batolomeo,Mateo, Yakobo umwana wakwa Alifasi, Simoni uo balikukuta Umusoleti, elo Yuda umwana wakwa Yakobo. ¹⁴ Bonse bali ipeleshe ku mulimo wakupepa, pamo pene na banakashu, elo Maria nyina wakwa Yesu, elo naba wabo. ¹⁵ Mu nshiku shilya Petelo ali taleme pakati kakuba munyinanane, ukufika na ku mpendwa ya bantu 120, elo nokulanda ati, ¹⁶ Mwe bamunyanane, cali cikankala icakuti iyalembwa fyafikilishiwa, ifyakuti Mupashi wa Mushilo ali landile kale pakanwa kakwa Davidi palwa kwa Yuda, uyo untu alikutungulua abaikele Yesu. ¹⁷ Ali ni umo muli fwebo elo nokubomba bonse pamo umulimo." ¹⁸ (Nomba uyu muntu alishitile impanga mu ndalama isha muli buntalamisoka, elo umo mwine emo umwine apone no mutwe ewa tampilepo ukufika panshi, elo no mubili wakwe wali lepukile, elo namala yakwe yonse yalipongolokele. ¹⁹ Nabo bonse abekala mu Yelusalemu palwa ici, eico mululimi lwabo iyi mpanga balikuikuta ati "Akeledama," emukutila, "Impanga ya mulopa.") ²⁰ "Pantu calilembwa mu Citabo ca Malumbo, 'Lekekeni iyi mpanga ishale icipompwa, elo mwilek umuntu nangu ekalemo'; 'Leken i umuntu umo abule icifulo ca butunguluhi bwakwe.' ²¹ Eico, cikankala, ukuti umuntu umo uo twalikuba nankwe pamo inshita yonse iyo twalikwendauka na Shikulu Yesu elo pakati kesu, ²² ukutampila fye kulubatishe lwa kwa Yoani ukushinta fye napa bushiku apitilwe ukufuma kuli fwebo, umo pali fwebo ali nokuba kambone ku kushikuka kwakwe." ²³ Balibulipo abantu babili, Yosefu ukutwa Barsabbas, kabili uo baininikile Yusutas, elo na Mattias. ²⁴ Balipepele elo nokulanda ati,"Mweba, Shikulu, mwebaishiba imitima ya bantu bonse, kanshi tusokolweleni pali aba babili umuntu uo musalile ²⁵ ukubula amalomo muli uyu mulimo wa butumwa uo Yuda afutukile no kulola mu nshila yakwe umwine." ²⁶ Elo balipendwile pali bo, elo nokupendula kwabo kwaile pali Matia, elo balimupendeele pamo pa batumwa abali ikumi limo na umo.

Chapter 2

¹ Ulo ubushiku bwa pentekositi bwaishile kwisa, bali bonse mumo munchende. ² Palya kwaishile kwisa ukufuma mulu iciunda icakuba kwati ni nkuba, elo caisula na munganda yonse umo baikele. ³ Kwaboneke kuli bo indimi ishakupala umulilo ishapelwe, elo nasho shaikela pali cila umo. ⁴ Bali abaisushiwamo no Mupashi wa Mushilo elo batendeke no kulandila mu ndimi, ukulingana nefyo mupashi waba lengele ukuba. ⁵ Nomba naba juda abaleikala mu Yerusalemu, abasuma abaume, ukufuma chonse ichalo panshi ya mulu ⁶ Ilyo ichi chiunda chaufwikile, ichitu bwingi chaishile chapamo elo no kusunguka pantu bonse balebomfwila bena mu lulimi ewabo. ⁷ Balisungukile no kupapa: bale landa, moneni ababonse abakolandte bena kaeileya? ⁸ Nganishi ukuti tulebomfwila bonse, umo mululimi lwakwe ulo lwesu? ⁹ Petiya, nabena mades nabena Elemetiya, Elo nabonse ebekala mu mesopotamiya, mu yedeya namu kapadokiya, mu Pontiya na Esia, ¹⁰ Furugiya na pamfiya, mu Egipto ne nchende shimo isha Libiya ukolola ku sainin, elo na beni ukufuma ku Roma, ¹¹ Aba juda elo kuba polopafiya, ketentansi nabena Arabiansi, twalebomfwila ukulandila mundimi pa lwa maka yalebomba nalesa. ¹² Bonse balisungwike no kupapa: balelanda kuli umo nomu nankwe, 'Bushe ichi chapilibula shani?' ¹³ Lelo bambi bala bapumya nokulanda ati, nabesushiwamo no uwupya umwangashi. ¹⁴ Lelo petolo aimine nabali ukumi limo na chimo, Asunsulane shiwi< no kulanda kuli bena, mwebantu Bamu yudeya naimwe bonse mwebekala mu Yerusalemu, lekeni chishibikwa kuli imwe: Bekeniko amanoku mashiyandi ¹⁵ Pantu abantu aba taba kolelwe ngefyo mule banntungania, pantu ichifye lilwa lyalengalitatu buno bushiku ¹⁶ Ichi echa seselwe ulupitala muli kasesema yoele: ¹⁷ Chakaba mu nshiku shakulekelesha, Lesa asosele, akapongolwela uwandi umupashi pabantu. Abana bena abaume nababenu abanakashibakasesema elo akalamba abaume bakalota ifiloto. ¹⁸ Ichine pabandi abasha elo napa kashi abasha bandi munshi ku shilya nka pongolwela uwandi umupashi, nabena bakasesama. ¹⁹ Inkalanga ifipeshamano ukuya mu myula no kuchila elo ne filangililo pano chalo ponse, umulopa, umulilo, nomwinga wa chushi. ²⁰ Akasuba kakaluka imfifi no mweshi umulopa ilyo ubukalamba ubwa kwashikulu tabulaisa. ²¹ Cikaba oyo onse uwaitape shina lya mfumu aka pusuka. ²² Mwebantu ba mu israele, umfweni amashiwi: yesu waku Nasarete ali mwaume uwa suminisha we kuli imwe na Lesa. imilimo yamaka achitile mufisungusho nefilangilo ifyo Lesa achitile ukupitila mu wena uwali pa kati kesu, nga ka pususha mwaishiba. ²³ Uyu muntu akapelwa kuli: Lesa pakuposwa ku kupanga ukwabela ku kwishiba; naimwe mi nwe yababifi mu pwle muku mwipaya pa kumu popela pa musalaba ²⁴ Lelo Lesa alibushishe kubafwa, nokumu kakula ukufuma ku bakali bwa mfwa, pantu imfwa tayakwete ama yaku mwikatilila. ²⁵ Pafyo Davide asosele pali ena, namwene imfumu ku menso yandi, pafyo aba kukuboko kwakulya kwandi pakweba ati nisesshiwa. ²⁶ Napali ichi umutima wandi walisansamwike elo no lulimi lwandi lwali sekelele No mubili wandi ukekala uwa mwisubilo. ²⁷ Pantu tamwakandekeshele umweo wandi kumbo nangu ukuleka uwa mushilo ukumona ukubomba. ²⁸ Mwalengele ukwishiba kuli ine inshiku yamweo mu kalenga ine ukwisushiwamo ukusekela ku chisochenu. ²⁹ Ba munyina, chawama kuli ine ukusosa kuli imwe no kupamapa chikolwe chesu Davide, ena alifwa no kushikwa, ne munda yakwae epo yaba no nomba. ³⁰ Napali ichi, ali ni kasesema alishibe nokuti Lesa ali lapile noku mu laya ukuti umo pali ba lupwa lwakwe ewukesa ikala pa chipina chakwe ³¹ Alimwene ukuti ifikesa chitike ku numa elo nokusosa pa lwaku shukuka kwakwa Krisitu, uwali nanguliwa kanwa no mubili wakwe ukubola. ³² Ichifye Yesu Lesa alimu musumbula pa mulu, napali ichi bonse tuli bakambone. ³³ Napali ichi, alimu sansabika noku mu teka ku kuboko kwakulya eko Lesa amupokelele no bulayo mupashi wa mushilo ukufuma kuli wishi, apangolwele ukufuma ngefyo mwamona elono kumfwa. ³⁴ Pantu Davide ta sendelwele ku mulu, lelo asosa ati Imfumu ya sosa ku mfumuyandi, ikala kuku lya kwandi ³⁵ Mpaka nkalange abalwani bobbe pa nkasa Yobe. ³⁶ Napali ichi, leka inganda shobe isha bena isilari beshibe ukuti Lesa ali panga bena bonse imfumuna Kristu, Uyu eyesu uwo umwatanike. ³⁷ Nomba ilyo baumfwile ifi, tabakata umutende mumitima, elo basasa kuli petelo nakuli bonse aba sambu, 'Bamunyina, twa lachitashani?' ³⁸ Elyo petelo asosa kuli bena, 'Lapileni elo no kubatishiwa, bonse imwe, mwishina lyakwa Yesu Kristu pakuti amule kelele imembu shenu, elo mukapokrele ichabupe chamupashi wamushilo. ³⁹ Pafyo alaile kuli imwe naku bana benu nakuli bonse abakutali kuli ifwe, abangi abantu ifyo imfwumu yesu Lesa umwine akabeta. ⁴⁰ Mufingi ifya mashiwi apele bunte abasokele, no kubeba, 'beni aba abapusuka ukufuma ku nkuloyiba. ⁴¹ Elyo bapokele amashiyakwe no kubatisha, elo kwali nokulundwako muli bulya bushiku ukulingana makana yatatu imweo. ⁴² Ba saliile abena ku ba sole ukufunwa elo noku longana, mu kumokaula umukate namuma pepo. ⁴³ Ukutina kwaiza pa mweo onse, elonefisungusho nefishibilo fyalechitwa ku ba sole. ⁴⁴ Bonse abasumine bali bonse elo nefyo bakwete fyaleba fya bonse. ⁴⁵ Elo baleshitisha nefipefyabo nefikatwafyabo balefyakanya kulibena bonse, uku lingana kuli chilaulo alekabila uku kuta. ⁴⁶ Pali bulya bushiku nobushiku basalile chimochine ukulongana mwitempele. Elo bale mokaula no mukate mu yanda, no kwakana ifyakulya bonse ne nsansa kabili no nokumfwa nune mutima ⁴⁷ Baletasha lesa elo no kukwata ububile kubantu bonse, elo chilabushiku Ifumu yale lundako kuli bena impendwa bonse abalepusuka.

Chapter 3

¹ Nomba Petelo na Yoani balikuminina ukuya mwi tempele pa nshita yamapepo, ne nshita ya pabula. ² Nomba umuntu uwali umulema ukufuma mwifumo lyakwanyina alikusendwa kumwinshi we tempele uwalikukutwa Uwabune. Balikumutwala kulya cila bushiku pakuti alekulombako ifya bupe kubalikuya mwitempele. ³ Ulo abwene Petelo na Yowani baba mukwingila mwi tempele, abepwishe ukumupelako indalama. ⁴ Petelo, alimulolekeshe, pamo na Yoani, balanda ati, "Tuloleshe." ⁵ Umulema, alibaloleshe, nokucetekela ukupokelelapo fimo ukufuma kulibo. ⁶ Nomba Petelo alandile ati, "Indalama ntakwete, lelo ico nkwete, nalakupela. Mwishina ilya kwa Yesu Kristu uwaku Nasareti, Enda." ⁷

Napakumwikata ku kuboko kwa kulyo , Petelo alimwimishe , na popene fye akwete amaka mumakasa na munkolokoso.⁸ Mukukankata ,umulema aliminine no kutampa ukwenda elo aingile pamo na Petelo na Yowani mwitempele , aleenda, nokutoloka , elo noku lumbanya Lesa.⁹ Abantu bonse bali mububwene neko alekwenda neko alekulumbanya Lesa.¹⁰ Balimwishibile ukuti ni ulya umuntu alikwikala pamwenshi wabume uwe tempele ; elo baisushiwemo ukupapa no kusunguka pamulandu wa fyacitikile kuli yee.¹¹ Mukusangwa pamo na Petelo elo na Yowani, abantu bonse balibutukile kulibo kulukolo ulukutwa solomoni, nokupepa ukwacipesho amano.¹² Ulo Petelo abwene ifi, alibasukile ati, " Mwebena Isreali ,findo mwapila ?findo mwabikila amenso yenu pali fyebo,ukubati nifwebo tulengele ukuti ende kumaka yesu nangu bukapepa bwesu?"¹³ Lesa wakwa Abraham, no wakwa Isaki, no wakwa Yakobo, Lesa waba shifwe,ukuti acindamikilemo umubomfi wakwe. Ni uyu wine uo mwaposele no kumukana kumenso yakwa Pilato , ulo alikufwaya ukumulekako.¹⁴ Mwalikene uwa mushilo kabili umulungami, mucifulo cakukakula yesu mwalombe ukumilekeleko kepaya wa bantu.¹⁵ Mwaipewe intuntuko ya bumi ,uo Lesa abushishe kubafwa elo tuli ba kambone muli fi.¹⁶ Pakucetekela mwina lyakwe , ishina lyakwe elyamulengele uyu muntu , uyo mulebona nokwishiba no kwishiba , ali uwakosa. Icicetekelo ico ukupitila muli Yesu ecamupela ubumi Ubwapwililika mumenso yenu mwebono bonse.¹⁷ Nomba, mwebamuninefwe , ningishiba ukuti mwalekucitila mukuluba , ifyo fine naba kateka wenu.¹⁸ Nomba ifintu ifyo Lesa alndile kabala pakanwa kaba kasesema bonse, ukuti Kristu ali no kucula , nomba nafifi kilisha.¹⁹ Eico ,lapileni no kupilibuka , pakutita imembu shifutwe, pakuti kube inshita shakutampa cipya cipya ku cinso ca kwashikulu;²⁰ elo ukuti atuma Kristu uyo uwasontelwe kuli Yesu.²¹ Euyu wine uuli nokupokelelwa mumulu mpaka inshita ya kubweshiwa kwa fintu fyonse, ifyo Lesa alandile munshita shakukaleku tunwa twa bakasesema bakwe abamushilo.²² Icine Mose alilandile, 'Shikulu Lesa ali nokwimya ngaine ukufuma muli bamuninenwe.Mukalekutika kuli fyonseifyo akalalanda kuli mwebono.²³ Cikaitika ukuti, 'umuntu onse uushikoumfwa kuli uyo kasesema akonaulwa umupwilapo ukufuma mubantu benu bene.²⁴ Ee, nabonse bakasesema ukufuma pali samweele nabaishile panuma, balikulanda no kubilisha pa nshiku ishi.²⁵ Muli bene bakasesema na bana ba cipangano ico Lesa apangene kufikolwe fyenu, nge fyo asosele kuli Abraham, 'mulubuto lobe indupwa sha pe sonde shikapalilwa.'²⁶ Panuma Lesa asumbwile umubomfi wakwe, pakubala amuumine kuli mwe, pakutita mupalwe pakubwesha mwebono bonse kuli buncita tubi bwenu."

Chapter 4

¹ Elo Yoani na Petelo alikulanda ku bantu, bashimapepo nabakangalila we tempele naba Suduki baishile kuli bena.² Balisakamene sana pantu Petelo na Yoani balekusambilisha abantu pakushukuka kwakwa Yesu ukufuma ku bafwa.³ Balikuba tambalikila amaboko no kwikala nabo ukufika ulucelo, pantu nomba cali cingulo.⁴ Nomba abengi abantu abaumfwile balisumine; ne mpendwa ya baume bali amakana yasano.⁵ Caishile kubako bwise buce intungulushi shabo, ba cilolo, na bakalamba balongene mu Yerusalemu.⁶ Annasi shimapepo mukalamba nao eko ali, Kayafa, na Yohani, alekusenda na bonse balupwa lwa mukalamba waba shimapepo.⁷ Elo babikile Petelo na Yoani pakati kabo, balibepwishe ai, "Nikumaka, nangu ni mwishina ndo, mucitile ifi?"⁸ Elo Petelo, aiswile no Mupashi wa Mushilo, no kusosa a' "Mwe ntungulushi sha bantu, na bacilolo.⁹ Nga tuli pa kweshiwa lelo, pa fisuma tucitile kuli uyu mulwele, elo ne nshila tumuposesheho.¹⁰ Leken chishibikwe kuli mwebono bonse naku bantu bonse abena Israeli ukuti uyu muntuwimininw apa umumi ni mwishina lyakwa Yesu Klistu umwina Nasareti, uo mwatanikile, nomba uo Lesa abushishe ku bafwa.¹¹ Yesu Klistu e libwe bakakula basulile ilyaishile kupanga icifutu.¹² Tamwaba ipusukilo mu muntu umbi, pantu takwaba ishina limbi panshi ya kasuba ilyaba ku bantu ilo abantu benga pusukilako."¹³ Nomba ilyo bamwene ukushipa kwa kwa Petelo na Yoani elo bailukile ati bantu fe, abasha sambilila, balipapile, nokwiluka ai Petelo na Yoani bali na Yesu.¹⁴ Pantu bamwene umuntu ba poseshe aliminine nabo, tabakwete cakutalika pali ci.¹⁵ Nomba panuma baebele abasole ukufuma umo bakumene, batampile ukulalanda beka beka.¹⁶ Balesosa ai, "Findo tufwile twacita pali aba bantu? Pantu icishibilo icikulu cacitika muli bena, kabili cashinikishiwa kuli onse uwikala mu Yerusalemu, teti acikane.¹⁷ Nomba pakuti cisalangane ukutali mu bantu, natubasopeshe ukutalanda pali ifi ku bantu muli ili shina."¹⁸ Elo balibakutile mukati nokuba konkomesha ukutalanda nangu ukusambilisha mwishina lyakwa Yesu.¹⁹ Nomba Petelo na Yoani ba asukile no kusosa kuli bena ai, "Nga cakuti cililungeme mu menso yakwa Lesa ukumikonka nangu ena, pinguleni.²⁰ Fwebo tekuti tuleke ukulanda pali ifi fintu tumwene no kumfwa."²¹ Panuma yakusopesha Petelo na Yoani, balibalekele baya. Balilililwe ukubapela icilubo cakubapanikilapo, pantu abantu bonse baile balelumbanya Lesa pa ca citikile.²² Umwaume wapitile muli ici cilangililo cakundapwa alicilile imyaka amakumi yane.²³ Panuma ulo babalekeleko, Petelo na Yoani babwelele ku bantu babo nokutubulula ifyo bashimapepo mukalamba na bacilolo balelanda kuli bena.²⁴ Ulo baumfwile ifi, balisaswile amashiwi yabo no mulimo umo kuli Lesa nokusosa ai, "Shikulu, mwapangile imyulu ne sonde naba bamba, na fyonse ifyabamo.²⁵ Mwasosele muli Mupashi wa Mushilo ku kanwa kamubomfi, Tata Davidi, 'Nindo ifyalo fyabena fya bena fyalo fya fulilwa, na bantu batononkanya ifintu ifya cabe cabe?'²⁶ Mwasosele ai, 'Ishamfumu shapa calo shalongene pamo, ne ntungulushi shalongene pamo ukukana Shikulu, nokukana Klistu.'²⁷ Icine cine, bonse Herodi na Ponsho Pilato, pamo nabena fyalo na bantu bamu Israeli, balongene pamo muli uyu musumba ukukana uyu mubomfi wa Mushilo Yesu, uo mwasubile.²⁸ Balongene pamo pakuti ifyo ukuboko kobe namapange yobe fyapekenye mukubangilila ukucitika.²⁹ Nomba, Shikulu, lolesha pa kusoka kwabo no kupela ababomfi bobe ukulalanda mukushipa.³⁰ Tambalika ukuboko kobe ku kundapa no kupela ifishibilo nefipapwa mwishina lya mubomfi obe uwa shila Yesu."³¹ Panuma yakupepa, incende iyo balongenepo yalisunkene, elo bonse bawile na Mupashi wa Mushilo no kulada icebo cakwa Lesa mukushipa.³² Impenwa

iikulu ya abo abasumine bali no mutima umo no mweo umo. Tapali umuntu wasosa ai ifyo akwete fyali fyakwe eka, fyonse fyali fya bonse.³³ Namaka ayakulu sana abasole baleshimika ubunte pa kushukuka kwa kwa Shikulu Yesu, noku senaminwa ukukulu kwali pali bena.³⁴ Tapali umuntu pali bena utakwete nangu kamo, pantu bonse abakwete impanga nangu amayanda balikushitisha elo bakoleta indalama shamu fintu balikushitisha.³⁵ Balikufibika pa makasa yabasole, kabili bali kufyakanya ukulingana nokukabila kwa cila umo.³⁶ Yusufu, uo abasole balikwita ai Barnaba (ifyapilibula ai umwana wakukoselesha), umwina Lefi, umuntu waku Kupro.³⁷ Ashitishe ibala lyakwe no kuleta indalama no kushibika pa makasa yabasole.

Chapter 5

¹ Nomba umuntu ishina lyakwe ni Ananiya, no mukashi wakwe, ashitishe iciputulwa ce bala.² Alisungile iciputulwa ca ndalama ashitishemo (no mukashi wakwe alishibile), aletele iciputulwa cimbi no kubika pamakasa yabasole.³ Nomba Petelo asosele ai, "Ananiya, nindo Satana aisulila mu mutima obe no kubepa Umupashi wa Mushilo wasunga shimbi indalama sha mumpanga yobe?"⁴ Ulo utashitishe, tayali yobe, panuma washitisha, tayali mumaka yobe? Nindo wacibikila mu mutima obenokucita ici? Taubepele ku bantu, ni kuli Lesa."⁵ Ukumfwa aya mashiwi, aliwile panshi nokufwa, no mwensu walikete bonse abaumfwileko.⁶ Abalumendo balimine nokumufungila mu nsalu, nokumusenda nokuya mushika.⁷ Panuma ya nsa shitatu umukashi alishile, taishibile icacitikile.⁸ Petelo asosele kuli ena ai, "Njeba umutengo mushitishe mpanga," A asukile ai, "Ee, pakuti."⁹ Petelo asosele ai, "Findo musuminishenye ukwesha Umupashi wakwa Shikulu? Mona, amakasa yabashikile umulume obe yali pa mwishi, nobe bakokusenda ku nse."¹⁰ Apopene nao aliponene panshi pamakasa yakwe no kufwa. Abalumendo ulo babwelele, nao bamusangile alifwile, balimupitile baya kumushika mupepi napo bashikile umulume wakwe.¹¹ Umwensu ukulu sana walishile mu cilonganino napali bonse abaumfwileko ifi fintu.¹² Ifilonganino nefisungusho fyali kucitika pa bantu ukufuma ku basole. Bonse bali mulukungu lwakwa Solomoni.¹³ Nomba tapali uwashipile ukuilunda kuli bena; nomba abantu bali bacindikile.¹⁴ Lelo nabambi abalikusumina bali kuilunda kuli Shikulu, amabumba yabaume nabanakashi.¹⁵ Pakuti balikusenda nabalwele mu misebo no kubalalika pa masanshi napa matanda, pakuti Petelo nga apita, icinshingwa cakwe cise bambi cibakumye.¹⁶ Kabili kwaishile pamo impendwa iikulu iya bantu ukufuma misumba namu Yerusalemu, bakoleta abalwele nabali kushiwa ne mipashi yakukowela nabo balipolele.¹⁷ Nomba umukulu wabashimapepo aliminine, na bonse abo bali nankwe (abamulubali lwa ba Saduki); ico bali no bufuba.¹⁸ No kwikata abasole, nokubika abasole mu cifungo ca cintu bwungi.¹⁹ Lelo ubushiku malaika wa Mfumu aliswile ifibi fya mu cifungo no kubafumyamo, no kusosa ai,²⁰ "Kabiyei, mukeminine mwi tempele no kulanda ku bantu amashiwi yonse aya mweo."²¹ Ulo baumfwile fi, baile kwingila mwitempele mukuwa kwa bushiku waba shimapepo alishile, na bonse abali nankwe, no kukuta icilye, ba cilolo ba bantu mu Israeli no kutuma abantu ai balete abasole bali mu cifungo.²² Nomba abali nshi ulo baile taba basangilemo, balibwele nokwisa tubulula,²³ "Twile kusanga icifungo icaisalwa nomba naba malonda baliminine pa mwinshi, nomba ulo twacisula icibi tusangile tamuli nangu umo mukati."²⁴ Nomba ulo kangalila wa cifungo naba shimapepo vmukalamba baumfwile aya mashiwi, calibapeseshe amno pafyali no kutumbukamo.²⁵ Elo umuntu aishile no kubeba ai, "Balya bantu mwakakile mu cifungo bali mwitempele bako sambilisha abantu."²⁶ Elo umukalamba wa cifungo aile naba linshi bakwe nokuya kubapita, ukwabula ifyongo, pantu balikutina abantu, ai kuti babapola amabwe.²⁷ Ulo babaletete, balibatwele ku cilye. Umukulu waba shimapepo alikubatofyanya,²⁸ no kusosa ai, "Twalimikanya ukusambilisha pe shina lyakwe, nomba mwaisusha Yerusalemu nefisambilisho fyenu no kufwaya ukubika umulopa wa uyu muntu pali fwebo."²⁹ Lelo Petelonabasosele ba asukile ai, "Tufwile ukukonka Lesa ukucila abantu."³⁰ Lesa wafikolwe abushishe Yesu, uo mwaipye no kumulika pa cimuti.³¹ Lesa alimusansabikile ku mulyo nokuba umwana wa mfumu kabili Umupusushi, no kupela Israeli ukulapila, no kufumishiwapo kwa membu.³² Tuli bukombe pali ifi fintu, pamo na Mupashi wa Mushilo, uo Lesa apela ku bamunakila."³³ Ulo bashicilye baumfwile ifi, balifulilwe balikufwaya no kwipaya abasole.³⁴ Nomba umu Faliseli weshina Iya Gamalieli, kasambilisha wamafunde uwacindikilwe na bantu bonse, aimine pa cilye nokupela icipope ati ngale aba abantu bafumyeni.³⁵ Elo asosele kuli bena ai, "Mwebaume bamu Israeli, kutikeni kufyo nkopingula pali aba bantu.³⁶ Shino nshiku tashilaisa, Tendasi alimine ukuitunga icintu, ne mpendwa ukulingana imyanda ine, bali mukonkele. Balimwipye, na bonse abali kumubela baliba salangenye tapali ne calipo.³⁷ Panuma ya uyu muntu, Yuda waku Galile alimine mu nshiku sha kupendwa abantu nao asendako abantu kuli ena. Nao alilolele, nabali kubela balibasalangenye.³⁸ Nomba nasosa ifi, fumeniko kuli aba bantu nokubaleka beka, pantu nga kupekanya ne milimo ya bantu, bakuficimfya.³⁹ Nomba nga fyakwa Lesa, tamwakaba cimfye; mukasanga ai mukolwisha Lesa." Efyo babapatikishe.⁴⁰ Elo baingishe abasole mukati nokubapuma kabili balibakenye ukulanda mwishina lyakwa Yesu noku balekako baya.⁴¹ Balifumineko ku cilye baile bako anga pantu bali abawaminwa ukulila pakutakana ishina.⁴² Panuma, cilabushiku, mwi tempele na ku nganda ne nganda, balikonkenyepo ukusambilisha no kubila imbila nsuma ai Klistu ni Yesu.

Chapter 6

¹ Nomba muli nshino nshiku, ulo impendwa yabasambi yatampile ukukula, ukuilishanya kuba Yuda kwali tampile paba Hebere, pamulandu wakuti tabali kusakamana bamukamfwilwa pakwakanya ubwafwilisho bwacila bushiku.² Abekumi na babili bakutile abasambi kuli bena nokubeba ai, "Taculungeme kuli fwebo ukusambilisha icebo cakwa Lesa pakuti

belakutupa ifintu.³ Kanshi tulingile ukusala, mwe ba muninane, abantu cine lubali muli fwebo, abantu abamashina ayabune, abaisulamo Umupashi wa Mushilo na mano, abo tukopela uyu mulimo.⁴ Kuli fwebo, twakukonkanyapo lonse ukupepa na mubutumikishi bwa cebo."⁵ Ukulanda kwabo kwali sansamwishe ibumba. Elo basalile Stefano, umuntu uwaisulamo icitetekelo na Mupashi wa Mushilo, na Filipino, Prokora, Nikano, Timoni, Parmenasi, na Nikolau cipondoka waku Antioki.⁶ Abacisumino baletetele aba bantu kubasole, mukubapepela noku batambalikapo amaboko.⁷ Kanshi icebo cakwa Lesa calikonkenyepo fe ukuya cikosanduluka, ne mpendwa ya basambi mu Yerusalemu yaile ikolundwa sana, ne mpendwa yaba shimapepo abasumine icitetekelo.⁸ Nomba Stefano, uwaisulamo amaka ne cikuku, alikucita ifipasha mano nefilangililo ku bantu.⁹ Nomba kwalimine bantuabali ku sinagogi balikukuta ai sinagogi lya ndubulwa, baku Kirene na Aleksandria nabamo ukufuma ku Kilikia naku Asia, Aba bakulanhanya na Stefano.¹⁰ Nomba balikufilwa ukukanya amano Stefano no Mupashi Stefano alikulandilamo.¹¹ Elo bapele amafisa kanwa kuli bambi abantu nokusosa ai, "Tulyumfwile Stefano akolanda amashiwi ya miponto pali Mose na Lesa."¹² Balitunkile abantu, ba cilolo, naba kalemba, nokuya kumona Stefano noku mwikata ukumuleta ku cilye.¹³ Baletetele bakambone wabufi, abali kusosa ai, "Uyu muntu alakonkanyapo fe ukulanda amashiwi ya bufi pali ino ncende ya mushilo ne funde."¹⁴ Twali mumfwile akoeba ai Yesu waku Nasaleti akonaula mo ncende no kupilibula intambi isho Mose atupele.¹⁵ Umuntu onse uwali mu cilye uwali kumulolesha amwene mpumi yakwe ukuba ai yakwa malaika.

Chapter 7

¹ Nashimapepo mukalamba asosele ai, "Bushe ifi fintu cishinka?" ² Stefano asosele ai, "Ba muninane na batata, mumfwile kuli nebo: Lesa uwabukata amonekele kuli shifwe Habrahamu ulu ali mu Mesopotomia, libe talaikala mu Halani.³ Asosele kuli ena, 'Fuma ku calo cobe nakuli balupwa bobe, kabiye noko nkokulanga.'⁴ "Elo pakufuma ku calo ca Kaldi no kwikala mu Halanni; ukufuma kulya, panuma ba wishi bafwa, Lesa alimuletele muli cino calo, ico mukoikalamo nomba."⁵ Kabili tapelepo nangu umo, awe, takwete nangu pakunyato lukasa. Lelo alibalaile- nangufe Habrahamu ali talakwato umwana- ukuti akabepa icalo no kucikwata kuli ena elo nabana bakwe.⁶ Lesa alikulanda nankwe nge fi, abamubufyashi bakwe bakekala mu ncende imbi pa nshita imo, abakalekubateka bakale kubacito busha no kulekubacusha pa myaka imyanda ine.⁷ Lelo nkapingula icalo icikabateka ubusha; eflyo Lesa asosele, no kumapo bakabwela ku calo no kwisa mipepa."⁸ Elo Lesa apele Habrahamu icipangano cakuleku sembululwa, kanshi Habrahamu ali ni wishi wakwa Isaki nao alimusembulwile pa bushiku bwalengele cine konse konse; Isaki ali ni wishi wakwa Yakobo, na Yakobo wishi wa fikolwe ikumi na babili.

⁹ "Pa mulandu wa bufuba bwa fikolwe fya fubile Yosefu, bali mushitishwe mu Egypti; lelo Lesa ali nankwe."¹⁰ Noku mupokololako ku macushi alimo. Alipele Yosefu ububile mu menso yakwa Falao imfumu ya Egypti, uwasalilwe ukuba kangalila wa mu calo ca Igipti napaba nganda yakwe.¹¹ Nomba ulu icipowe no kumanama kwa ponene pa calo ca Egypti ne calo ca Kenani, na bashifwe tabakwete filyo.¹² Lelo ulu Yakobo aumfwile ai emo shili ngano mu Egypti, alitumineko bashifwe pa lwendo lwa kwamba.¹³ Palwendo lwa cibili Yosefu alisokolwele kuli ba wabo, no lupwa lwakwa Yosefu lwalishibikwe kuli Falao.¹⁴ Yosefu alitumine ba wabo ukuya nkonkela Yakobo shibo ukuya ku Egypti, no lupwa lwakwe lonse, amakumi cine lubali na basano bonse pamo.¹⁵ Kanshi Yakobo atentemukile ku Egypti, kukuya kufwila kulya, elo nabashifwe.¹⁶ Baile kulosesha ku Shekemu nokuya kushika mu manda iyo Habrahamu ashitile iya mutengo kubana bakwa Hama mu Shekemu.¹⁷ "Ulo inshita ya malayo yafikile, amalayo ayo Lesa alaile Habrahamu, abantu balisandulukile mu Egypti."¹⁸ Mpaka ulu kwaimine imfumu imbi mu Egypti, uutaishibilepo fintu pali Yosefu.¹⁹ Alicengelele abantu besu nokubapakasa, ukubapatikisha ukwipaya utwana tunono pakuti twiba no mwewe.²⁰ "Naiyo nshita Mose alifyelwe; aliweme ku menso yakwa Lesa elo aonkelefywe imyenshi itatu kubafyashi bakwe munganda yakwa wishi."²¹ Ulo abikilwe kunse, mwana Falao mwanakashi alimubulile noku mukusha kwati mwana wakwe.²² Monse alisambilishe amano yonse aya bena Egypti, nao alishibile amashiwi ne milimo ikalamba.²³ "Lelo ulu afishishe imyaka amakumi yane, caishile mu mano yakwe ai mpempeleko ulupwa, abana ba Israeli."²⁴ Amwene umwina Israeli balemucusha, Mose ali mucingilileko elo amulandwileleko kuwale pumwa paku muminako umwina Egypti.²⁵ Atontonkenye ukuti munyina kuti ailuka ai Lesa, ku kuboko kwakwe, alebapele pusukilo, lelo tabailwike iyoo.²⁶ Bushiku bumbi amonekele kuli bena ulu balelwa, alileko alekufwaya ai abikepo umutende pakati kabo, alisosele ai, 'Mwebaume, mulife ndume; nomba cindo mukolwila?'²⁷ "Lelo uwalufyenye umunankwe amukantwile, no kumweba ai, 'Nani wakusala ukuba intungulushi pali fwebo?'²⁸ Ukofwaya ukujipaya filya waipewe umwina Egypti mailo?'²⁹ Mose alibutukileko panuma yakumfwa ilyashi; aileba umulebeshi mu calo ca Midiani, uko afyelekofye abana baume babili."³⁰ "Ulo imyaka amakumi yane yapitile, malaika amonekele kuli ena mu matololo ya lupili lwa Sinai, mulubingu lwa mulilo."³¹ Ulo Mose alimwene umulilo, alisungukile pafyo amwene; elo apalaminako ukuti amone, ishiwi lyakwa Lesa lyalishile, asosele ai,³² 'Ninebo Lesa wakwa Wiso, Lesa wakwa Habrahamu, na Isaki, na Yakobo.' Mose alitutumine elo tashipile na muku lolesha.³³ "Shikulu asosele ai, 'Fula isapato sha makasa yobe, pantu incende wimininepo ya mushilo."³⁴ Ndi mwene ukucula kwa bantu bandi mu Egypti; ndyumfwile ukulila kwabo, eco kanshi ndikile mukubalubula; nomba isa, nkokutuma ku Egypti."³⁵ "Uyo Mose uwo basalile, ulu balesoa ai, Nani akusonta ukuba intungulushi na kapingula?"- ali muntu Lesa atumine ukubae ntungulushi pamo pene noku balubula. Lesa atumine Mose ukupitila ku kuboko kwakwa malaika uwamoneke mu lumpunsa.³⁶ Mose alibafunishe ku Egypti, panuma yakucite fisungusho ne fishibilo mu Egypti na pali Bemba Wakashika, na mumatololo pa myaka amakumi yane."³⁷ "Cimo cine Mose uwasosele ku bena Israeli, 'Lesa akamimisha

kasesema muli mwebo, kasesema nga nebo.³⁸ Uyu emuntu wali mwi Hema lyali mu matololo na malaika uwakulanda kulupili lwa Sunai, uwali naba shifwe, uwalepokelela amashiwi ya mweo ayakuyupela.³⁹ "Lelo bashifwe belekukana ukulekumfwa; bali kantwile pali bena, na mu mitima yabo babwelele ku Egypti.⁴⁰ Na pali ilya nshita basosele kuli Aloni, Tupangile umulungu wakututungulula. Panuma yaifi Mose, uwatufumisha ku Egypti, tatwishibe ificitike kuli ena.⁴¹ Kanshi balipangile umutepe wa ngombe muli shilya nshiku no kulakuya ku kutula amalambo ku mulungu, no kulakusekelela pafyo bakocita.⁴² Lelo Lesa alipilibwike no kubapela ukupepe ntanda sha mu lwelele, ngefyo calembelwe mu buku lyaba kasesema, 'Bushe mwalindetele ifyakuninika na malambo, we nganda yakwa Israeli?'⁴³ Mwalisumine ihema lyakwa Mleki no lutanda lwa mulungu Refani, nefimpashanya ifyo mulekupepa: nkamifumisha ukucila ku Babele.⁴⁴ "Bashifwe balikwete ihema lya bunte mu matololo, ngefyo Lea aebele ulo alekulanda na Mose, ukuti apange kwati mu musango acimwenenemo.⁴⁵ Panuma, bashifwe, batungulwilwe na Yoshua, bakwete hema ilyo bafumine nalyo no kuya nalyo ku calo ca bulayo. Lesa alipokele calo nokubafumyamo ku cinso caba shifwe. Ne hema lyaikalefe mu calo mpaka ukufikafe ku nshita yakwa Davidi,⁴⁶ uwasangilwemo bune mu menso yakwa Lesa, alipwishe nga kuti amukulile ku nganda yakwa Yakobo.⁴⁷ Lelo ni Solomoni ewakulile Lesa inganda.⁴⁸ "Nangufe, Lesa uwapulamo tekala mu mayanda ya pangwa na maboko, ngefyo kasesema asosele ai,⁴⁹ Umulu ecipuna candi, ne calo icakunyatapo amakasa yandi. Ninganda ndo mwinga nkulila nebo? efyasosele Lesa, nangu ni kwisa nkotushisha?⁵⁰ Bushe te maboko yandi yapangile ifi fintu?⁵¹ "Imwe mweba solomoke mikoshi, mwebata sembululwa mu mitima na matwi, lonsefe mukana umupashi wa mushilo; mulecita ifyalecita bashinwe.⁵² Ni kasesema ndo batapakese? Balekwipaya naba kasesema abatangilile no kwisa kwa mulungami; uwo imwe mwafutukako noku mwipaya,⁵³ mwe bantu bapokelele amafunde ayo malaika asubile, lelo mwebo tamwayabakile."⁵⁴ Nomba ulo abantu baumfwile ifi fintu, balipile mitima nabo balisengenye ameno pali Stefani.⁵⁵ Lelo ena, pakwisushiwa no mupashi wa mushilo, alipunamine mu mulu kumono bukata bwakwa Lesa; elo amwene Yesu naiminina ku kuboko kwa kulyo kwakwa Lesa.⁵⁶ Stefani asosele ai, "Moneni, Nkomone myulu ilisukile, no Mwana wa Muntu alimine ku kuboko kwa kulyo kwakwa Lesa."⁵⁷ Napali ici abantu balisele amatwi yabo, no kubilikisha ishiwi likulu, bamukalukile bonse pamo.⁵⁸ Balimusunkile kunse ya musumba no kwamba ku mupola amabwe. Na bakambone bafulile amalaya yabo pa makasa ya mulumendo we shina Saulo.⁵⁹ Ulofe balekele kupola Stefani, abilikishe kuli Shikulu nokusosa ai, "Shikulu Yesu, pokeleleni umuoashi wandi."⁶⁰ Alifukeme no kubilikisha shiwi likalamb, "Shikulu, mwiba pa mulundu." Ulo apwile ukusosefi

Chapter 8

¹ Saulo, alekusuminishanya nabo pali iyi mfwa. Kanshi kwali tampile muli bulya bushiku ukupakaswa kukalambakwa nkuta ishali mu Yerusalemu; na basumina bonse bafulumukile ku mipaka ya Yudeya na Samaliya, ukufunyakofe abasole.
² Abanakila Lesa balishikile Sitivini no kulosha ku kalamba.³ Lelo Saulo alekonaula ulukuta. Alikwingila cila nganda, uku kulamo abaume na banakashi, no kubabika mucifungo.⁴ Eico abaslanganane baile baleshimikila icebo.⁵ Filipo atentemukile ku musumba waku Samaliya no kushimikila kuli bena ulwa kwa Klistu.⁶ Amabumba ya bantu baleumfwikisha kufyo alekusosa Filipo; no mutima umo, balekumona nefishibilo alekucita.⁷ Nemipashi ya kukowela yalekufuma kuba kwete, no kubilikisha apakalamba, na bengi abali no bulebe na balema baleposhiwa.⁸ Kanshi mwali ukusekelela ku kalamba mu musumba ulya.⁹ Lelo kwali umuntu mu musumba weshina lya Simoni, uwaliko indoshi; alesungusha abekashi ba mu Samaliya uwo baletungo ukuba uwacindama.¹⁰ Abena Samaliya bonse, ukufuma pamunono ukufikafe napa mukalamba, balekukutika kuli ena; balekulanda ai, "Uyu muntu emaka yakwa Lesa mukulu."¹¹ Balikukutika kuli ena pamulandu alekubapapusha pa nshita iitali mu manga yakwe.¹² Lelo ulo batetekele Filipo ngefyo alebele mbila nsuma iya bufumu bwa kwa Lesa ne shina lyakwe Yesu Klistu, balibatishiwe, bonse abaume na banakashi.
¹³ Nangu ni Simoni wine alisumine, na panuma ya kubilishiwa alikele na Filipo. Lelo ulo amwene ifishibilo ne milimo ikalamba, alisungukile.¹⁴ Nomba ulo abatumwa mu Yerusalemu baumfwile ai mu Samaliya naba pokelele cebo cakwa Lesa, balitumineko Petelo na Yoani.¹⁵ Ulo batentemukile, balipapatile, ukuti bapokelele umuoashi wa mushilo.¹⁶ Pantu ukufika pali ilya nshita, umupashi wa mushilo ninshi tawaishilepo pauloi onse pali bena; babatishife mwishina lyakwa Shikulu Yesu.¹⁷ Elo Petelo na Yoani batambalikile amaboko pali bena, elo bapokelele umupashi wa mushilo.¹⁸ Nomba ulo Simoni amwene ukuti umupashi wa mushilo naupelwa ukupitila mukubikwapo amabiko yabasole, alibapele indalama.¹⁹ Asosele ai, "Mpeniko aya maka, nebo, ukuti onsefe uyo nkotambikapo amaboko apokelele Umupashi wa Mushilo."²⁰ Lelo Petelo asosele kuli ena, "Indalama shobe kabiye nasho mubonaushi, pantu uletontonkanya ai ukopoka icabupe cakwa Lesa pandalama.²¹ Taukwete cakaniko nangu ulubali muli uyu mulandu, pa mulandu wa mutima obe tauwamine Lesa.²² Eico lapila pali ulu lubembu lobe, elo pepa kuli Shikulu, ekuti iwe ubelwe uluse ku kukabila kwa mutima obe.²³ Pantu mdemona ai uli musungu bwa bwanga na mufikakilo fyakuta sanguluka.²⁴ Simoni alyaswike no kusosa ai, "Mpepeleniko kuli Shikulu pakuti nangu kamo pafyo mwasosa fisakumponena nebo."²⁵ Ulo bapwilefe ukushinikisha no kusosa amashiwi yakwa Shikulu, Petelo na Yoani ba bwelele ku Yerusalemu, no kushimikila mbila nsuma ku mishi iyingife iya ku Samaliya.²⁶ Nomba malaika wakwa Shikulu asosele kuli Filipo no kulanda ai, "Ima nokuya kukapinda kaku kulyo ukuloal ku Yerusalemu ku Gasa." (iyili mu matololo.)²⁷ Alimine no kuya. Moneni, kwaliko umuntu umo ukufuma ku Ethiopia, mutungwi mukatami wakwa katendeke na mfumu waku Ethiopia.²⁸ Ali akobwela alikele mwi celeta, aleku belenga muli Esaya kasesema.²⁹ Umupashi wasosele kuli Filipi ai, "Kabiye ulekuya ku mwishishako kulili celeta."³⁰ Kanshi Filipi alibutukile kuli ena, nao amumfwile akobelenga muli Esaya kasesema,

nokumweba ai, "Uko umfwefyo kobelenga?"³¹ Elo asosele ai, "Kuti naumfwa shani, kamofe umo antungulula?" Akutile Filipi ukwingila mwiceleta no kwikala nankwe.³² Nomba amalembo alekubelenga umwina Ethopia yali ngaya, "Alitwele nge mpanga mukwipaiwa, kabili filya ilambo liba tondolo ku uleibeya, kanshi ta asamwine kanwa."³³ Muku cendwa kwakwe umulinganya walifuminepo pali ena. Ninani uwinga londolole nkulo ya bana bakwe? Pantu umweo wakwe ulisendelwe pano calo.³⁴ Kanshi mutungwi aipusha Filipi, no kulanda ai, "Nkopapata, ngebeni ninani uyo kasesema akolandapo, mwine, nangu niumbife?"³⁵ Filipi atampile ukulanda, no kutampilam naya malembo ashimikile imbila nsuma pali Yesu kuli ena.³⁶ Ulo bale enda pa musebo, baile kusanga amenshi na mutungwi asosele ai, "Moneni, amenshi aya. Cindo cikondesha ukubatishiwa?"³⁷ Kanshi umwina Ethopia aebele celeta ukwiminina. Na bonse babili batentemulile ku menshi na Filipi, alibatishe mutungwi.³⁸ Ulo baiminine ukufuma mu menshi, umupashi wakwa Shikulu wafumishepo Filipi, na mutungwi tamumwene na kabili, lelo alikuya alesekelela.⁴⁰ Lelo Filipi alimonekele ku Asonte no kupitamo muilya ncende, alebila imbila nsuma ku misumba yonse ukufika ku Kaisarea.

Chapter 9

¹ Elo Paulo, acili akotusaila pa mulandu wakufwaya ukwipaya abasambi bwakwa Shikulu, aile kuli shimapepo mukalmba,² amwipwishe ukumupela inkalata shakuya nasho kuma sinagogi yali ku Damasikasi, pakweba ai abaume nabanakashi, abo alesanga munshila abalete nabakakwa ku Yerusalemu.³ Ilyo acili akoya, mukupalamina ku Damasikasi, icakupumikisha ulubuto lwamushingulukile ukufuma mumulu;⁴ apo pene aponene panshi no kumfwa ishiwi likososa kuli ena ai, "Saulo, Saulo, cindo ukoncushusha?"⁵ Saulo ayasukile ai, "Nimwebo banani, Shikulu?" Shikulu ayaswiike ai, "Ninwbo Yesu, uo uko cusha;"⁶ Eico ima, "Ingila mu musumba, calasoswa nakuli webo ico ulingile ukucita."⁷ Abantu abali na Saulo bena baiminine fe tondolo, bali kumfwa fe ishiwi, ukwaulo kumona walikulanda.⁸ Saulo alimine panshi, ulo aeseshe ukwebai aloleshe alifililwe ukumona; baile balimwiketeko pa kuboko elo balikuya ku Damasikasi.⁹ Inshiku fe shitatu aikele ukwabulo kumona, kaili tali kulya no kunwa.¹⁰ Nomba mwali no musambi mu Damasko uwe shina lya Anania. Shikulu alandile kuli ye um ciloto ati, "Anania!" Ayasukile ati, "Moneni, Ndi pano, Shikulu."¹¹ Shikulu aladile kuli ye ati, "Alamuka, elo ulekuya ukulola ku musebo uuntu bakuta Ukololoka, elo pa ng'anda yakwa Yuda wipshepo umuntu uufumine ku Tasisi uwe shina lya Saulo, pantu alepepa."¹² Ali mwene mu cimonwa umuntu uweshina lya Anania aleisa elo no kutambalika amaboko pali ye, epakuti enga mona."¹³ Nomba Anania alyasukile ati, "Shikulu, Nebo nalyumfwa ifintu ifingi pali uyu muntu, ne fintu ifingi ifyo acita ku ba mushilo bobe mu Yelusaleem."¹⁴ Alipoka insambu ku bakulu baku ba shimapepo ishakwikata umuntu uuli onse kuno ulekuta pe shina lyobe."¹⁵ Nomba shikulu alandile kuli ye ati, "Kabiye, panut ndimusalele ukuba icibombelo candi, ukupiita ishina lyandi nokuli twala ku bena fyalo elo ku mfumu elo naku bana ba Israeli;"¹⁶ pantu ndi noku mulanga ifyo ali no kupita mukucula pa mulandu fye we shina lyandi."¹⁷ Eico Anania alile, elo nokuya kwingila mu ng'anda. Alitambalikile na maboko pali ye, no ku mweba ati, "Munyina Saulo, Shikulu Yesu, uyo uwakumonekele pa musebo uluntu walikwisa, euntumine pakuti wingatampako ukumona elo no kwisushiwamo Mupashi wa Mushilo."¹⁸ Apo pene ifintu ifyali kwati mamba fya ponene nokufuma mumenso yakwa Saulo,¹⁹ elo alile elo nokukwata amaka. Alikele nabasambi mu Damasko pa nshiku ishingi.²⁰ Apopene fye alitampile ukushimika palwa kwa Yesu mu ma sinagogi, nokulekulanda ati ni Mwana Lesa.²¹ Nabonse abalikumukutika balipapukile elo nokulelanda ati, "Bushe te uyu muntu uwali kucusha nokonaula abali mu Yelusaleem abali kukuta pali ili ishina?" Nakuno kwine eshile fye kubekata pakuti abatwale kuba kulu bakuba shimapepo."²² Nomba Saulo ena alikonyepo fye pa maka, elo alibalengele ukwikatwa ubulanda kumitima yaba Yuda abalikwikala mu Damasko pa kubashimikila ati Yesu e Kristu.²³ Panuma ya nshiku ishingi, aba Yuda balipangene pamo pakuti bamwipaye.²⁴ Nomba amapange Saulo alishibile amapange yabo. Balikulonda apakwingilila ponse mu musumba akasuba no bushiku pakuti benga mwipaya.²⁵ Nomba abasambi balimupitile elo noku mufyushisha no kumupusha pa cibumba, no kumutula panshi mu mutonga.²⁶ Ulo aishile mu Yelusaleem, Saulo alyeseshe ukuilunda ku basambi, nomba bonse balikumutina, tasumine ati alimutumwa.²⁷ Nomba Barnaba alimupitile elo noku mutwala ku basambi, elo nokubeba iyo Saulo amwene Shikulu pa nshila elo nokutla ati Shikulu alilandile kuli ye, elo nefyo alandile pe shina lyakwa mushipa mu Damasko.²⁸ Alisangwa nabo, ukulekuya elo no kushinguluka Yelusaleem. Alikulanda mukushipa palwe shina lyakwa Sshikulu Yesu²⁹ elo alikutalikana naba Yuda abaliklanda ici Griki; nomba balikonyepo fye no kufwaya uku mwipaya.³⁰ Uluntu ba munyina baishibile pali ici, bali mutwele Kaesaria elo noku mutuma ukuya ku Tasisi.³¹ Eico elo, ulukuta monse mu Yudea, Galile, elo namu Samaria lwakete umutende elo no ku mwinina; elo, no kwendela mu katina kakwa Shikulu elo namu kukoleshiwa na Mupashi wa Mushilo, ulukuta lwalikule na mumpendwa.³² Nomba caishile kuba ifi, ulo Petelo apitile nokushinguluka mu citungu conse, alishile ku kumanya abantu abamushilo abakwa lesa abali kwikala mu musumba wa Lidia.³³ Uko eko asangene umuntu umo uo bali kukuta ati, Aneya, uwalikusendama fye pa myaka cine conse, conse pantu ali no bulebe.³⁴ Petelo alandile kuli ye ati, "Aneya, Yesu Kristu akuposha. Alamuka elo funga ne mpasa yobe," elo apo alyal mukile no kwiminina.³⁵ Eico abantu bonse abali kwikala mu Lidia Elo na mu Sharon balimwene uyu muntu elo balisumine na muli Shikulu.³⁶ Nomba mu Yoppa mwaliko umutumwa umo uwe shina lya Tabita(ilya lola mu kuti "Doka"). Uyu umwanakashi aliswilemo ne milimo iyabune elo nemilime iyaluse iyo ali kucitila abalanda.³⁷ Eico icacitikile cakuti muli isho inshiku alilwele elo no kufwa; uluntu ba musambikile, balimulalikile mu muputule wapa mulu.³⁸ Ico Lida ali mupepi naku Yopa, elo nabatumwa balyumwile ati Petelo ali kulya, bali tumine abantu babili kuli ye, noku mupapata ati, "Isa kuli fwebo ukwabula ukufilwa."³⁹ Petelo alimine no kuya nabo. uluntu afikile, balimutwele ku mupule

uwapa mulu, elo naba mukamfwilwa bonse bataleme pali ye balelosa, balemulangisha ne nsalu elo ne mingila iintu Doka alikubila ulu ali nabo. ⁴⁰ Petelo alyebele bonse ukufuma mu muputule, afukeme panshi, elo nokupepa; elo apilibukila ku citumbi, no kulanda ati, "Tabita" alamuka." Eluntu aiswile amenso no kulolesha, elo amwene Petelo alikeleko. ⁴¹ Petelo eluntu amutambikile ukuboko elo noku mwimya; elo uluntu akutile abantu bakwa Lesa abamushilo elo naba mukamfwilwa, abapele kuli bo umulole. ⁴² Ili ilyashi lyashibikilwe monse mu Yopa, elo na bantu abengi balisumine muli Shikulu. ⁴³ Ica citikile ca kuti Petelo alikele inshiku ishingira mu Yopa no muntu uweshin Iya Simon, kaluka.

Chapter 10

¹ Awe kwaliko umuntu mu musumba wali kwitwai Caesarea, Korneli eshina lyakwe, ali umukalamba wampuka yabashilika iitwa ishina Italiani. ² Ali umuntu umusuma, uwalikutina Lesa nabanganda yakwe pamo, alikupela nefya nkumbu ku bantu, noku kupepa umukonsha kuli Lesa. ³ Elo akasuba kasansukako, amwen icimonwa camungele wakwa Lesa aleisa kuli ena. Umungele asosele kuli ena ai, "Kornali!" ⁴ Korneli alimuloleshe kabili alyumfwile umwenso atina nokusosai, "Amapepo yobe namabupe nayanina nge cibukisho camalambo kuli Lesa. ⁵ Kanshi tuma bamo abaume ku ncende yaku Yoppa ukuya leta umuntu weshina lyakwa Simoni uwali kwitwai Petelo. ⁶ Alikwikala na Simoni uwali kwitwa ai kanuka, uwali kwikala kumbabi yamumana." ⁷ Ulo umungele uwalikulanda nankwe amushile, Korneli aitile babili paba bomfi bakwe, namushika umo uwali kupepa pabashilika bakwe. ⁸ Kaili alondolewele fyonse ifyacitile no kubatuma ku Yoppa. ⁹ Mubushiku bwakonkelepo pa nshita yalenga mutanda, bali bacili bakoya bapaleme nakuli ilya ncende, Petelo aninine pamutenge wanganda ku kupepa. ¹⁰ Alyumfwile insala kaili aliku fwaya ukulya, ulo bamo bacili bakoipika ifyakulya, aluyumfwile utulo kaili alilele, ¹¹ Amwene umulu waisuka nokumona icidishi, capalile mukumoneka kwai cialu icikulu cikoisa pa calo, icakwete ne fintu fine. ¹² Umu emwali inama shamolu yane ishatumbinkana nefisenya nefyoni fyamulwelele. ¹³ Neshina Iyaishile kuli ena ai: "Ima, Petelo, ipaya nokulya ulye." ¹⁴ Petelo ayasukile ai, "Tekuti cibefyo, Shikulu; Pantu ntatala ndyapo icinangwa nangu icakowela." ¹⁵ Nakaili ishiwi lyabwelele kuli ena umuku wabubili ai, "Ico Lesa asangulula, tekuti ucite icinangwa." ¹⁶ Ifi fycitike pamiku itatu; kaili icidishi casendelwe mumulu. ¹⁷ Elo Petelo acili napeshiwa amano pacimonwa cakwe nobupilibulo bwaciko, moneni, abaume abo Korneli atumine nabemenena pa mpongolo, elo baipwishe pa kwisa panganda. ¹⁸ Baipwishe pali Simoni, uwalikwitwa Petelo, nga cakwebai epo ali. ¹⁹ Ulo Petelo acili akotontontanya pa cimonwa cakwe, Umupashi wasosele kuli ena ai, "Mona, abaume batatu bakokufwaya. ²⁰ Ima kabuye tentemuka nokubamona. Wikana ukuya nabo, pantu ninebo mbatumine." ²¹ Petelo aile kuli bena nokubeba ai, "Ninebo uo mukoipusha. Findo mwendele?" ²² Basosele ukwebai ai, "Korneli umushilika, umuntu uwalungama kaili utina Lesa, kaili uwaishibikwa bwino kuba Yuda, ewebelwe kumungeli ukusenda iwe ukuya kunganda yakwe, pakuti omfwe icebo kuli webi." ²³ Petelo abebele ukwingila no kwikala nankwe. Mulucelo ulwakonkelepo balibukile nokwambako eukuya, nabambipo ukufuma mu Yoppa balikonkele. ²⁴ Ubwakonkapo bafikile mu Kaisale. Korneli alikubalolelale; aitile na bonse abantu bakwe nefibusa fyakwe fine. ²⁵ Ulo Petelo aingile, Korneli alimukumenye no kuwila pa makasa yakwe no kumupepa. ²⁶ Elo Petelo amwikete nokumwimya, amwebele ai, "Ima buka, nandi wine ndi muntu. ²⁷ Ulo Petelo alikulanda nankwe, alingile nokusanga abantu abengi balilongene. ²⁸ Asosele kuli bena ai, "Ukwishiba mwalishiba mwebene ukwebai tacasuminishiwa kumu Yuda ukusangwa nangu ukwikala na bena fyalo. Lelo Lesa anangile ukwebai takwaba umuntu icinangwa nangu uwakowela. ²⁹ Eco ngishile kuno ukwabula ukutwishika, ulo natuminwe kuli mwebi. Kanshi ngebe ico mwalemfwaila." ³⁰ Korneli ayaswike ai, "Papitafye inshiku shingen nshita imo ine, nalepepa panshita yalenga pabula munganda yandi; namwene umuntu naimanina pantanshi yandi nafwala ifyabengeshima. ³¹ Asosele kuli nebo ai, "Korneli, amapepo yobe nayomfwika kuli Lesa, nefyabupe nafika ku ntanshi yakwa Lesa. ³² Kanshi tuma bamo ku Yoppa, nokuya ita umuntu witwa ai Simoni Petelo. Asangwa pa nganda yakwa kanyuka uweshina lyakwa Simoni, kumbali ya mumana, ³³ Kanshi efyo natumine mwebi ukwisa. Ukwisa kwenu kunkankala kuli fwebi. Kanshi eico, fwebi natukolongana ukumfwa fyonsefe ifyo Lesa amisuminishe ukulanda kuli baifwe.

³⁴ Elo Petelo aiswile akanwa kakwe nokutendeka ukusosa ai, "Icine nasumina ukwebai ai Lesa takwata kapatulula. ³⁵ Kanshi fe, nga cakwebai mu mutundufe onse umuntu nga akotina Lesa nokucita ifisuma alomfwika kuli ena. ³⁶ Eico mwalishiba amashiwi yonse ayapelwe kubena Israeli, ulo balelanda imbila nsuma pamutende waba muli Yesu Klistu, uwaba e Shikulu wa bonse- ³⁷ Mwebi bonse mwalyumfwile fyonse ifyalikucitika, ukukumana Yudeya yonse, ukwambila mu Galileya, panuma yakubilisha ulubatisi lwakwa Yoani; ³⁸ Ifintu ifyali kucitika pali Yesu waku Nasaleti, ifyo Lesa amushishishe ku Mupashi wa Mushilo namaka. Lyonse alekucita imilimo isuma nokuposha bonse abali kwikatwa kufibanda, pantu Lesa alikuba nankwe. ³⁹ Fwebi tuli bakambonebafyo Yesu alikucita, mu Yudeya namu Yerusalemu. Bamwipewe no kumupopela pa cimuti. ⁴⁰ Lelo Lesa walimubushishe kubafwa panuma yanshiku shitatu nokumulangisha kuli fwebi. ⁴¹ Lelo tekuli bonse, kamo kuli bakambone abasalilwe libela kuli Lesa- fwebi fwebali kulya nokunwa mpaka nelo abukile kubafwa. ⁴² Atukonkomeshe ukubila ku bantu nokuba bakambone bwakwebai uyu eo Lesa asala ukuba kapingula wabomi nabafwa. ⁴³ Noyu eo bakasesema banse basesemepo, pakwebai onsefe uwamusumina elelwe imembu ukupitila mwishina lyakwe." ⁴⁴ Ulo Petelo acili akososa ifi fintu, Mupashi wa Mushilo waponene pali bonse abali munganda abali kumfwa ku mashiwi alikusosa. ⁴⁵ Abantu abasumina abasembululwa- bonse abaishile na Petelo- Balisungukile, pakwebai icabupe iica Mupashi wa Mushilo capelwe nakubena fyalo. ⁴⁶ Baumfwile ukuntu abena fyalo bali

kusosela mufitundu no kulakulumba nga Lesa. Kaili Petelo alyasukile ai, ⁴⁷ "Twingalesha amenshi pakwebai aba bantu ba batishiwe, aba abapokelela Umupashi wa Mushilo kwai nifwebo?" ⁴⁸ Awe alibabatishe mwishina lyakwa, Yesu Klistu. Kaili balimwipwishe ai bekale nankwe panshinku shimo.

Chapter 11

¹ Kaili abasole naba bwananina baumfwile ukwebai nabena fyalo nabo nabapokelela icebo cakwa Lesa. ² Ulo Petelo aile ku Yerusalemu, abo abasembululwa no kulya nabo. ³ Balikwebai, "Wayampene pamo nabo bantu abata sembululwa mukushika!" ⁴ Lelo Petelo atampile ukuba londoolwela uyu mulandu mukushika, ai, ⁵ "Nali nkopepa mu ncende ya Yoppa, uko namwene icaba nge cidishi cikoisa pali nebo ukufuma mumulu, icalikumoneka icansalu na makona yane. Cikoisa apondi. ⁶ Naebele incimo noku cilolesha. Namwene muli inama shine ishapano calo, nefi swango, nefikulika pano calo, ne fyuni fya mulwelele. ⁷ Ninebo naumfwile ne shiwi ai, 'Ima, Petelo; fipaye ulye!' ⁸ Nasosele ai, 'Awe mwe Shikulu, intatala nga nyapo ifitasanguluka nangu ifyakowela mukanwa kandi.' ⁹ Elo ishiwi lyangasukile ukufuma mumulu ai, 'Ifyo Lesa asangulwile, tekuti alande ai fyali kowela. ¹⁰ Ifi fyacitikile imiku itatu, panuma yaifyo fyalisendelwe mumulu nakaili. ¹¹ "Moneni, kwaishile abaume batatu nabeminina pa ntanshi yanganda uko twaleikala; batuminwe ukufuma ku Kaisale ukwisa kuli nebo. ¹² Umupashi wangebele ukuya nabo, ukwebai nitunyapo kantu pali bena. Aba temwikwa abali mutanda twaile nabo, kaili twalingile nabo munganda ya muntu umo. ¹³ Aebele ifwe fwebo ifyo umungele aishile kuli ena no kusosa ai, 'Tuma abantu ku Yoopa nokuya ita ai umutnu uweshina Simoni uo betai Petelo. ¹⁴ Akoisa ku kweba imbila pakwebai upusuke- webo nabanganda yobe bonsefe.' ¹⁵ Ulo nayambilefe ukusosa kuli bena, Umupashi wa Mushilo waponene pali bena, ngefyo cali nakuli fwebo pakutampa. ¹⁶ Naibukishe ne cebo cakwa Shikulu, ico asosele ai, 'Yoani alebatisha ku menshi; lelo mwebo mwebo muli nokubatishiwa ku Mupashi wa Mushilo.' ¹⁷ Nga cakwebai Lesa acita fimo ifyo acitile nakuli fwebo ilya twasumine kuli Shikulu Yesu Klistu, ninebo Nani, uwingatalikana na Lesa?" ¹⁸ Ulo baumfwile ifi fyonse, batalelepefe tondolo, lelo balumbenyefe Lesa oai, 'Lesa napela ukubelela uluse nakubena fyalo.' ¹⁹ Eico bonse abasangilweko pabushi bwa Pentecost bapashilwe panuma yamfwa yakwa Stefano, baile ku Fonika, Cyprus, ku Antioki, bakolanda icebo tekuli bambi kamofe kuba Yuda beka. ²⁰ Lelo pali bamano, abaku Cyprus naku Cyreru, baile ku Antioki nokulanda kuba Hela bakobila imbila Yakwa Shikulu Yesu Klistu. ²¹ Kaili ukuboko kwa kwa Shikulu kwali nabo; nebumba ilikulu lya pilibukile kuli Shikulu. ²² Ululumbi lwaumfwikile ukufika namumatwi yabali ku Yerusalemu, kaili batumineko Barnabasi ukuya ku Antioki, ²³ Ulo aile amwene uluse lwakwa Lesa, alisekelele noku bakoselesha ukulaba lyonse muli Shikulu nemitima yabo yonse. ²⁴ Ali muntu umusuma uwaisulamo Umupashi wa Mushilo necicetekelo, kaili na bantu abengi balikuilunda kuli Shikulu. ²⁵ Kaili Barnabasi alifumine aile ku Tarsus mukumonako Saulo. Ulo amusangile, amuletele ku Antioki. ²⁶ Ulo cali fyo, balikulya pa mwaka umo balekoselesha ulukuta. Niku Antioki eko abasambi babalilapo ukuteka ai abena Klistu. ²⁷ Muli isho nshiku emo bamo bakasesema bafumine ku Yerusalemu ukwisa ku Antioki. ²⁸ Umo pali aba ni Agabu mwishhina, aimine nokusosela mu Mupashi ai icipowe cikalamba calaisa pa calo conse. Efyo caishileba mu nshiku shakuteka kwakwa Klaudi. ²⁹ Eico abasambi, ngefyo cila umo ali, batemenwe ukutuma cilaumo cikumo ifya nkumbu kuli banyina abaleikala mu Yudeya. ³⁰ Bacitilefi; batumine nendalama kubakalamba mu minwe yakwa Barnabasi na Saulo.

Chapter 12

¹ Cali fye ni muli ilya inshita Herodi imfumu yabikile iminwe pali bamo abasumine mu lukuta pakuti engalekubacusha. ² Alipeye Yakobo wabo wakwa Yoani ku lupanga. ³ Panuma yakumona ukuti ici calisekeshe aba Yuda, alikonkenyepo no kwikata Petelo wine. Nolo cali ni mu nshiku sha mukate uwabula ukututumuka. ⁴ Pauma yaku mwikata, amubikile mu cifungo, nokumupela ku bashilika abakulonda ukucila pal bane bane; alikutontontokanya ukumuleta ku bantu panuma ye pasaka. ⁵ Eico Petelo bali mutekele mu cifungo, nomba amapepo yakumupepelako ukufuma ku llukuta yalikonkenyepo. ⁶ Pa bushiku ubo Herodi ali nokumufunya noukuya muku mulubulwisha. Petelo ali sendeme pa kaba shilika babili, ninsi bali mukakile ne minyololo ibili, ulo ninshi abashilika abalikumulonda pantanshi abalikulonda icifungo. ⁷ Moneni, malaika wakwa Shikulu apopene amonele kuli ye, elo no lubuto lwalyakile mu muputule wa cifungo. Aumine Petelo mu lubafu elo noku mwalamusha elo noku mweba ati, "Alamuka bwangu," elo ne minyololo bamukakile yalikakulukile. ⁸ Malaika alandile kuli ye ati, "Fwala ifyakufwala elo nsapato." Petelo acitile ifyo fine. Malaika alandile kuli ye ati, "Fwala no mwingila wakunse elo nokunkonkanoka." ⁹ Eico Petelo alikonkele malaika elo nokufuma panse. Tashininkishe ukuti ifyo malaika alikucita fyali fya cine. Atontontontokanya ati alikumona fyeicimonwa. ¹⁰ Panuma yakupita pali ba malonda bakutampilapo elo naba bubili, bafikilo ku mpongolo yacela iyo iyalikusonda mu musumba, caliisukile fye icine. Balifumine elo nokukonka umusebo, elo malaika ali mushile apo pene. ¹¹ Ulo Petelo amano yabwekelemo, elo ailabishe ati, "Nomaba naishiba icine ukuti ni Shikulu eutumine malaika wakwe elo nokumpsusha kuboko kwakwa Herodi, elo nakufintu fyonse ifyo aba Yuda balikontontokanya. ¹² Uluntu aibukishe ifi aile ku ng'anda yakwa Maria nyina wakwa Yoani, kabili uo balikukuta ati Maliko, ukuo uko abangi balongene elo nokupepa. ¹³ Ulo akonkonseshe pa ciseko ca mpongolo, umubomfi umwanakashi uwe shina lya Rhoda alishile mukwasuka. ¹⁴ Ulo aumfwile ishiwi lyakwa Petelo, pa mulandu wansansa alifililwe ukwisulako icibi; lelo abwelelemo ulubilo mu muputule, nokuya kulanda ati ni Petelo eutaleme pa mwenshi. ¹⁵ Eico balandile kuli ye ati, "Ulilshilu weba ai." Nomba akonkenyepo fye ukulanda ati nifyo fine. Balandile ati, "Ni malaika wakwe." ¹⁶ Nomba Petelo akonkeyepo fye ukukonkosha, elo uluntu baswile iciseko, bali

mubwena elo balipapile. ¹⁷ Petelo alibakapishe kukuboko nokuti bekale shilili, elo abolondolwelele ifyo malaika wkwa Shikulu amufunishe mu cifungo. Abebele ati, "Muye mwebwe fyonso ifi Yokobo elo naba bwananyina." Eluntu afumine elo nokuya ku ncende kumbi. ¹⁸ Lelo ulo bwacile, takwali icimfulunganya icinono kuba shilika pa fintu ifya citikile kuli Petelo. ¹⁹ Panuma Herodi alikumu fwaya elo alifililwe ukumusangana, aipwishe bamalonda elo nokukonkomesha ukuti ba bepape. Eluntu ena etentemukile ukufuma ku Yudea ukuya ku Kesaria nokwikala kulya kwine. ²⁰ Lelo Herodi alifulilwe nganshi abantu abaku Tyre elo naku Sidoni. Balile kuli ye ne pange limo, elo nokumfwana Blastus, inkonkani ya mfumu, ukuti abafwilisheko, balipwishe ukuti pabe umutende icalo cabo calikupokelela ifilyo ukufuma ku calo ca mfumu. ²¹ Pa bushiku ubwasontelwe Herodi Herodi alifwele ilaya Iya bufumu elo nokwikala pa cipuna; nokutampa ukulanda kuli bo. ²² Abantu batampile ukubilikisha ati, "Ili lishiwi lyaku kalesa, telyamuntu iyo!" ²³ Apopone malaika wakwa Shikulu alimukupwile, pantu tapele Lesa umucinshi; balimulile ku myambo elo nokufwa. ²⁴ Nomba ishiwi lyakwa lyalikukula elo nokulunduluka. ²⁵ Eico uluntu Barnabas elo na Saulo bapwile umulimo wabo, balibwelulukile ukufuma ku Yelusaleemu, baletle pamo nabo Yoani, uo balikukuta ati Maliko.

Chapter 13

¹ Nomba mucilonganino mu Antioki, mwali bakasesema bamo naba kafundisha. Bali Barnaba, Simoni (uobeta Niger), Lusiya waku Sileni, Manaena (uwalelelwe pamo na Herodi tetraki), na Saulo. ² Lulya balekupepa Shikulu no kufunga, Mupashi wa Mushilo asosele ai, "Mpatwileniko Barnabana Saulo, ukombo mulimo uo nabetilako." ³ Panuma bafungile, bapepele, kaili batambalikile amaboko pali bena aba bantu, balibatumine. ⁴ Eico Barnaba na Saulo, mukutumwa no Mupashi wa Mushilobatentemukile ku Selukiya; ukwisa kufuma kulya, baikile mu bwange nokuya ku Kupro. ⁵ Elo bacili bali mu musumba wa Salama, batampilo kushimikile cebo cakwa Lesa muma Sinagogi yaba Yuda. Bali na Yoani nga kafwa. ⁶ Ulo baishile kuya ku cishi ku Pafu, basangile uwamayeye, kasesema umu Yuda wabufi, uo ishina lyakwe yali lyali Bar-Yesu. ⁷ Uwamayeye aali nomulashi, Sergio Paulo, uwali uwakujela alekufwailisho kukutika ku cebo cakwa Lesa. ⁸ Nomba Elima "Uwamayeye" (efyo ishina lyakwe lyalikupilibula) alibatalikile; alekufwayo ukupilibulo umulashi kufuma ku citetkelo. ⁹ Nomba Saulo, uo balekuta Paulo, aiswile no Mupashi wa Mushilo, alimulolekeshe, ¹⁰ Nokusosa ai, "Webo wemwana wakwa ciwa, wewaisula imisango yonse iyacimfulunganya no bubifi. Uli mulwani wa cintu conse icabulungami. Tawakatale auleko kupusanye nshila shakwa Shikulu, wakuleka?" ¹¹ Nomba mona, ukuboko kwakwa Shikulu kuli pali webo, kaili wakube mpofu. Tawakamonepo kasuba pa nshita imo palya pene paponene fubefube naka finshi pali Eluma; Atampile ukushinguluka mukufwaya bantu abaku mwikatako pa kuboko. ¹² Panuma umulashi amwne ifyacitikile, alisumine, pantu alisangukile pakufunda palwakwa Shikulu. ¹³ Nomba Paulo naba nankwe baikile mu bwange ukufuma ku Pafu nokwisa ku Perga mu Pamfilya. Lelo Yoani alibashile ukubwekela ku Yerusalemu. ¹⁴ Paulo nabanankwe baile ukufuma ku Perga nokwisa ku Antioki mu Pisidia. Kulya baile mu Sinagogi pa bushiku bwe Sabata. ¹⁵ Panuma yakwisa kubelenge funde naba kasesema, intungulushi shamu Sinagogi balibatumine ntumi yacikoseleshi pa bantu muno, isoseni. ¹⁶ Eico Paulo aliminine nokwimya amaboko yakwe; asosele ai, "Mwe bantu bamu Israeli namwebo mwebatina Lesa, kutikeni." ¹⁷ Lesa wa bantu abena Israeli asalile bashifwe besu nokwisa kusansabika abantu ulo baiklele mu calo ca Egypti, nokuboko kwaku sasunka alibafumishemo. ¹⁸ Pa myaka amakumi yane alikwenda nabo mu matololo. ¹⁹ Panuma aonawile nko cinelubali mu calo ca Kenani alepele abantu besu icalo mubupyani. ²⁰ Ifi fyonse fyasendele imyaka ukucila 450. Panuma yaifi fyonse, Lesa abapele abapingushi ukushinta nakuli kasesema. ²¹ Kaili abantu balombebele mfumu, na Lesa abapele Sauli mwana Kishi, uwamu mukowa wakwa Benjamini, uwali imfumu pa myaka amakumi yane. ²² Panuma Lesa amufumishe pa bufumu, aimishe Davidi ukwisa kube mfumu. Cali nipali Davidi uo Lesa apele bunte, mukusosa ai, 'Ndisangile Davidi umwana wakwa Yese uwakuba ngo mutima wandi, uucita fyonse ifyo nkofwaya ena akucita.' ²³ Ukufuma mu bufyashi bwa uyu muntu Lesa alifumyamo kuli Israeli umupusushi, Yesu, ngefyo alailo kucita. ²⁴ Elo Yesu atalaisa, Yoani ashimikile ulubatishe palwa kulapila ku bantu bonse abamu Israeli. ²⁵ Elo Yoani alikupwisho mulimo wakwe asosele ai, 'Bushe mutila ninebo nani? Ntaba neka. Lelo kutikeni, uko akoisa panuma yandi, uo ntalingile ukukakule ntambo shapamakasa yakwe.' ²⁶ Bamuninane, abana babana bakwa Abram, na bonse pali mwebo abatina Lesa, nikuli fwebo epo ili lyenshi lye pusukilo Iya tuminwe. ²⁷ Pantu abo abekala mu Yerusalemu naba ntungulushi balimukene, kaili baiswile namashiwi yakuba kasesema ayabelengwa pali cile Sabata mukumususha. ²⁸ Lelo nangu batasangilo mulandu wakumwipailapo, baebele Pilato ukumwipaya. ²⁹ Ulo baishile kupwishe ifintu fyonse ifyalembelwe pali ena, balimwikishe pa cimuti nokumubika mu manda. ³⁰ Nomba Lesa alimubushishe ku bafwa. ³¹ Alikumoneka pa nshiku ishingali pali abo alikuba nabo ukufuma mu Galile ukuya ku Yerusalemu. Aba bantu nomba nibakambone kuba bantu. ³² Eico tukomweba imbila nsuma: Icilayo icafumine kuli ba shifwe besu. ³³ Lesa alifikilisha pali fwebo, fwebana babo, pakubusha Yesu. Ngefyo calembwa mwi lumbo lyakulenga bubili ai: 'Uli mwana wandi. lelo nasanguka Wiso obe.' ³⁴ Kaili napaku mubusha kubafwa, nokutabwekela mukubola, asosele muli ii nshila ai: 'Nakumipelo umushilo nama palo yacishinka yalailwe kuli Davidi.' ³⁵ Ici ecalengele ena ukusosa mwi lumbo limbi ai, 'Tamwakaleke Umupashi ukubola.' ³⁶ Pantu ulo Davidi abombebele umulimo wakwa Lesa mu nkulo yakwe umwine, aponene mutulo twamfwa; abikilwe nabashifwe bakwe nomubili wakwe walibolele. ³⁷ Nomba uo Lesa abushishe tabolele. ³⁸ Eico lekeni cibe icakwishibikwa kuli mwebo, bamuninane, ai muli uyu wine muntu emo ubwelelo bwa masambi yenu yalashimikilwa. Ifunde lyakwa Mose teti limilenge ukuba abakulungama. ³⁹ Lelo pali uyu muntu Lesa abiiko bulungami kuli cila umo uwamusumina. ⁴⁰ Eico kaili beni abakucejela pa fintu bakasesema basoselepo pakwebai fikamicitikile: ⁴¹

'Moneni, mweba misuula, kaili beni abakupapa nokonaika; Pamilimo nkobomba munshiku shenu, umulimo uo mutakasumine, nangu umuntu alande ku mweba."⁴² Elo Paulo na Barnaba baile, abantu balibapapatile pakwebai ai limbi kui baisa landa icebo cimo cine pe Sabata Iya konkapo.⁴³ Ulo ukulongana kwamu Sinagogi kwapwile, Aba Yuda aabengi nabali kupepa Lesa bakonkele Paulo na Barnaba, abali kulanda kuli bena nokuba cicinsha ukukonkanyapo mukusenaminwa kwakwa Lesa.⁴⁴ Pe Sabata lyakonkopo, cikangafe umusumba onse ukulongana pamo ku kumfwa icebo cakwa Shikulu.⁴⁵ Ulo aba Yuda bamwene ibumba, baishile na kalumwa kaili bapililikile ifintu ifyalikusoswa kuli Paulo nokumupontela.⁴⁶ Nomba Paulo na Barnaba basosele mukushipa ai, "Icebo cakwa Lesa cali no kwambilapo ukulangwa kuli mweba. Ukumona mweba mukociposa ukufuma kuli mweba noku imona abatali bakulinga mubumi bwamuyayaya, moneni, twakupilibukila kubena fyalo.⁴⁷ Pantu efyo Shikulu atukonkomesha, ukusosa ai, 'Nalimisonta kuba ulubuto pabena fyalo, ai mwakulete pusukilo kumpela yafipande fya calo."⁴⁸ Elo abena fyalo baumfwile, balisansamukile nokulumbanye icebo cakwa Shikulu. Abengi bali abasontelwe ku bumi bwa muyayaya basumine.⁴⁹ Icebo cakwa Shikulu casabankene mu calo conse.⁵⁰ Nomba aba Yuda batunkile bana mayo baipeleshe ukwiminina ku kalamba nokutungululwa nabakalamba bamu musumba. Baimishe ukucusha na Paulo na Barnaba nokubaposa kunse ya calo cabo.⁵¹ Nomba Paulo na Barnaba babakuntile ulukungu lwa ku makasa yabo. Elo baile kuya na kumusumba wa Ikonya.⁵² Na basambi baiswile ne nsansa kaili na Mupashi Wamushilo.

Chapter 14

¹ Cali mu Ikoniamu umo Paulo na Banana baile kwingila bonse mwi sunagoge Iya ba Yuda elo balandile namaka icakuti nocinkupiti wa ba Yuda no waGriki alisumine.² Nomba aba Yuda abatakwete cumfwila balengele imitima yabena fyalo ukufulilwa bw wabo.³ Eico baalikele kulya inshita itali, balikulandila mumaka ya kwa shikulu aba pama. shikulu na ye alilangile ifishinka fyambila yakusenamuna kwakwe. Pakubika amaka yakwe ayakucita ifishibilo nefipapusho kumaboko ya kwa Paulo elo na Barnana.⁴ Nomba abantu bamumusumba balipatulukemo; bambi bali kulu bali lwa kwa Yuda, elo bambi nabo kuba sole.⁵ Bonsefye abena fyalo elo naba Yuda (pamofye nabakatungulula wabo) Bailipangile ukwesha ukubacusha elo nokubatobaula amabwe,⁶ nomba ulofye baishibile ifi, babutukile ku mbumba ya ku Lukonia yamu Lustra elo Derbe elo citungu cashinguluka,⁷ uko bailekukonkanyapo ukubile imbilansuma.⁸ Pa Lustra paalikele umuntu umo, uutakwete maka mumakasa yakwe, uwalifye ubulebe ukufuma mwifumo muli nyina, tabalile kwendapo iyo.⁹ Uyu muntu alyumfwile Paulo akolanda. Pauloatontele amenso yakwe paliye elo abona ukuti alikwete icishinka icakupola.¹⁰ Eico alandile kuli ye mwishiwi ilikulu ati, "Ima kumakasa yobe." elo umuntu atolokele aima no kwenda¹¹ Ulo cikupiti abwene ifyo paulo acitile, babilikishe amashiwi yabo nokulanda mucu Lukaonia ati, "Tu lesa twasanguka nga bantu elo twaisakwikala muli fwe."¹² Bainike Barnaba ati, "Seu" elo Paulo "Herme" Pantu ewali kalanda mukulu.¹³ Shimapepo waba Seu, uo itempele lyali kunse yamusumba, aliletele ingombe na maluba paminshi; ena na cikupiti balikufwaya ukupela ilambo.¹⁴ Nomba ulo abasole, Barnaba na Paulo baumfwilefi, balipwile ifi fyalo fyabo elo baile mwibumba mukwangufyanya balepunda ati,¹⁵ "Mwe bantu mweba, findo mulecita ifi fintu? Nafwebo tuli bantufye nga mweba, necifyalilwa nga mweba. Tulemyebe imbila nsuma ukuti mufumeko kulifi fintu fya bubi no kulola kuli Lesa, Wamweo, uwa pangile umulu, icalo, babemba elo na fyonse ifyabamo."¹⁶ Mumyaka ya kukale, alikumushininkisha ifyalo fyonse ukwendela munshila shabo.¹⁷ Nomba nangu cali ifi, taifumishemo ukwabula ifyakumushininkisha, mulifyo alikucita ifisuma elo alimipele ne mfula ukufuma mumulu ne fisabo minshita yafiko, ukwisusha imitima yenu ne filyo ne nsansa."¹⁸ Nangufye balandile aya mashiwi, Paulo na Barnaba calibakosele ukukanya cikupiti ukubapangila ilambo.¹⁹ nomba aba Yuda abafumine ku Antioke na Ikonia balishile nokunakilisha amabumba. Balipole paulo amabwe elo bamukulila na kunse yamusumba, pantu balikutontonkanya ukuti alifwile.²⁰ Lelo ulo abasambi baiminine nabamushinguluka aalimine nokwingila mumusumba. ubushiku bwakonkelepo alile ku Derbe na Barnaba.²¹ Panuma yakubila imbila nsuma mumusumba ulya no kupanga abasambi abengi balibwekelelo Lustra na ku Antioke no.²² Batwalilile ukukosha imipashi ya basambi no kubakonkomesha no kulanda ati, "Tufwile ukwingila mu bufumu bwakwa Lesa mukucucutika."²³ Ulo baisontele abene abakulu muli cilonganino, elo ba pepele ukwabula ukulya, ba bashininkishe kuli shikulu uo basuminamo.²⁴ Kabili balipitile muma Pisidia no kufika ku pamfulia.²⁵ Ulo balandilemo icebo mu Perga, balitentemukile naku Atalia.²⁶ Ukufuma kulya balyobebe ubwato no kuya ku Antiake, uko baipeleshe kukusenamina kwa kwa Lesa pamulimo uo bakwete ukupwisha.²⁷ Ulo bafikile mu Antiake elo bakolonanike ulukuta capamo, bafishishe fyo ifyo Lesa acitile nabo, nefyo aiswilile abena fyalo iminshi yacitetekelo.²⁸ Baalikele na basambi panshita itali

Chapter 15

¹ Awe abantu bamo batentemukile ukufuma ku Yedeyaukufika ku Antiokina basambilisha aba bwana nyina, nokulanda ai, "Nga tamusembulwilwe ukulongana na malango yakwa Mose, tamwakapusuke awe."² Ifi fyalengele Paulo na Barnaba baba mu fikansa no kutalikana. Kanshi Paulo na Barnaba, naba bwana nyina bamo ukufuma muli bena, bali sontelwe ukuya ku Yerusalemu ukya ku kumanya abasole na bakalamba pali ici cipusho.³ Eico kabili, kwaliko kutumwa kuba kulukuta, ukuya kupita ku Fonikia naku Samaria no kuya kubilisha ukulapila kwa bena fyalo. Calengele insansa kuli bamuninefe.⁴ Ulo baishile ku Yerusalemu, bali bapokelele ku lukuta na basole ne ntungulushi, nokubalondolwela ifintu fyonse Lesa acitile nabo.⁵ Lelo bamo abasumine, abali mwibumba lyaba Falise, baliminine nokulanda ai, "Cilife bwino ukubasembulula no kulekubakonkomesha ukusunga amafunde yakwa Mose."⁶ Kanshi abasole na bakalamba balukuta

balikele bakotontontkanya pali ici cebo. ⁷ Panuma yafikansa ifingi, Petelo aliminine no kulanda kuli bena, "Ba munina, mwalishiba ubusuma kukale sana Lesa alimusalele, ukuti ukufuma pa kanwa kenu abena fyalo bafwile ukumfwa imbila nsuma, no kusumina. ⁸ Lesa, uwaishiba imitima, alishimikile ubunte kuli bena abapele Umupashi wa Mushilo, ngefyo acitile kuli fwebo. ⁹ Tacitapo umujishanya pakati kesu na bena, pa kusangulule imitima itetekelo. ¹⁰ Nomba kabili nindo muko esesha Lesa, ukuti mubike koli pa mikoshi ya basambi ilyo nangu ni shifwe nangu nifwe tatwakwete maka yakulisenda? ¹¹ Lelo twasumina ai tukapusukafe ukupitila ku cikuku cakwa Shikulu Yesu Klistu, ngefyo bali." ¹² Bonse imintapendwa ya bantu baikale tonolo ulo balekumfwa kuli Barnaba na Paulo balekulondolola ifishibilo ne fisunguko Lesa acitile kubena fyalo ukupitila muli bena. ¹³ Panuma yakuleko kulanda, Yakobo alyasukile, ai, "Ba minina, umfweni kuli nebo. ¹⁴ Simoni atwebe fyo Lesa pakutampa alyamfwile abena fyalo pakuti aibulilemo abanu be shina lyakwe. ¹⁵ Amashiwi yaba kasesema yakosuminisha ifi, ngefyo calembwa ai, ¹⁶ Panuma yaifi fintu nakubwela, no kukula nakabili ubwikalo bwakwa Davidi, ubwawile. Nkakula na kabili ne citantala cabuko no kuciminika. ¹⁷ Pakuti abantu bashelepo balekufwaya Shikulu, ukulandakofe nabena fyalo betwe shina Lyandi, ¹⁸ Ifi efyo asosele Shikulu, uwali kucita ifi fintu fyaishibikilwe ukufumafe kunshita yakale. ¹⁹ Eico, nebo nkofwaya ukuti twibasakamika abo abena fyalo abapilibukile kuli Lesa. ²⁰ Lelo tukobalembelafe ai baitalushe ku kweshiwa kwa tulubi, na kubulale lale, naku fyatitilwa pamikoshi, na kukulyo mulopa. ²¹ Pantu Mose alekubila muli cila musumba ukufuma ku nkulo yakukale elo alekushimikila mu ma sinagongi cile Sabata. ²² Elo camonekele bwino kubasole na bakalamba, pamo no lukuta, ukusala Yuda uyo balekwita Barisaba, na Sila, uwali mukalamba muli bamuninefwe, no kubatuma ku Antioki pamo na Paulo na Barnaba. ²³ Balilembelefi ku maboko yabo, "Ukufuma ku basole na bakalamba, bamuninwene, kuli bamuninefwe abena fyalo abali mu Antioki, mu Sulia naku Kilikia: Umutende! ²⁴ Pamulandu ulo twaumfwile ai abantu bamo abafumine muli fwebo, abo tuta ebele awe, bamufulungenye ku fyebo fya kumifulunganya imyeo, ²⁵ Cili bwino kuli fwebo, abali umutima umo, ukusala bamo noku batuma kuli mwebo pamo nabatemwikwa Barnaba na Paulo. ²⁶ Abantu abaibikile mu mfwa peshina lyakwa Shikulu Yesu Klistu. ²⁷ Eico tukotuma Yuda na Sila, abakoisa kumyebe pali fif fintu pa kanwa nkanti. ²⁸ Pantu cilife bwino ku Mupashi wa Mushilo na kuli fwebo, ukumitwika icipito cakufina ukucilo mufyo cifwile ukuba: ²⁹ Nakukutalukako ku fintu batula ku tulubi, ku mulopa, ku tumbila, naku kuyaluka kubulale lale. Nga mwakuletaluka kuli ifi fintu, ninshi mwacita bwino. Shalenipo." ³⁰ Kanshi bena, ulo bafumineko, batentemukile ku Antioki; panuma yakulonganika amabumba pamo, balibapele nkalata. ³¹ Ulo babelengele ifi fintu, balisekelele pa mulandu waku pandwa amano. ³² Yuda na Sila, pamo pene naba kasesema, ukumokonkomesha ba munina na mashiwi yakulekumitinya mwebo. ³³ ³⁴ Panuma yakoposako nshita kulya, babalekeleko baye mu mutende ukufuma kuba bwana nyina ukuya kuba batumine. ³⁵ Lelo Paulo na Barnaba baikaleko mu Antioki, bakosambilisha no kulebile mbila nsuma (na bonse bambi) icebo cakwa Shikulu. ³⁶ Panuma ya nshiku shimo Paulo asosele kuli Barnaba, "Natubwelele nomba no kuya ku pempula bamuninefwe mu misumba yonse umo twali kubila amashiwi yakwa Shikulu, no kumone fyo bali. ³⁷ Barnaba alikufwayo kusendako nao Yoani, uwali kwitwa Mako. ³⁸ Lelo Paulo alitontontkenye ukuti tacili bwino ukusenda Mako, uwa bafuminemo mu Pamfuria no kutaya nabo ku milimo. ³⁹ Elo kwalimine ukukansana kwakosa, kanshi balilekene umo no munankwe, na Barnaba alisendele Mako nokutapukila ku Cyprus. ⁴⁰ Lelo Paulo asalile Sila no kufumako, panuma ya kusenamina kwa bwananyina ne cikuku cakwa Shikulu. ⁴¹ Elo aile kupita ku Suria naku Kinkilia, aleku konkomesha ifilonganino.

Chapter 16

¹ Paulo elyo aile ku Debe elo ku Lustika, umusambi uwalekutwa Timoti alikulya, ali umwana wa mwanakashi umu Yuda kabili uwasumina, nomba wishu ena ali mu Greek. ² Ababwananyina banse aba mu Lustika elo na ikomiamu balikubalanda ifyabune. ³ Paulo alikufwaya ukuti akaye naye, eico alimupitile elo nokumu sembulula pamulandu na ba Yuda abali muli shilya incende, pantu bonse balishibile ukuti wishu ali mu Griki. ⁴ Ulo balikuya ukupita mu mumisumba, balikushimikila ku nkuta amafunde ayo bali nokukonka, amafunde ayo ayalembelwe nabasole elo nabakulu mu Yelusaleemu. ⁵ Eico inkuta shalikosele mu cisumino elo shalikulunduluka mu mpendwa cila bushiku. ⁶ Paulo elo nabanakwe balikupita mu fitungu fya Phrygia elo na Galatiya, Pantu Mupashi wa Mushilo alibakenye ukubila Imbila Nsuma mu ciputulwa ca Asia. ⁷ Uluntu baishile mupepi naku Misia, balikufwaya ukuti balekuya mu Bitinia, nomba Umupashi wakwa Yesu walibakenye. ⁸ Eico ulo bapitile mu calo ca Misia, baishile kufika ku musumba wa Troasi. ⁹ Imonwa camonekele kuli Paulo mu nshita yabushiku: Mu cimonwa amona umuntu uwaku Mesodonia aliminine palya, alemupapata elo aleweba ati, "Mwise kuno ku calo ca Mesodonia mwise mutwafweko." ¹⁰ Uluntu Paulo amwene ici icimonwa, apopene twalimine nokuya ku Mesodonia, twalishininkishe ukuti Lesa alitwitile ukuya kubila Imbila Nsuma ku Mesodonia. ¹¹ Ulo twafuma no bwato ku Troa, Twalungamafye ku Samotulake, elo ubushiku bwakonkelepo twaile ku Napolis. ¹² Ukufuma kulya twaile ku Filipi, umusumba uwalumbukile mu citungi ici ica Mesadonia elo na mucalo ica Roma, elo tawikelele inshiku ishingi. ¹³ Pa bushiku bwa Chibelushi twaile kunse ya musumba kululamba lwa mumana uko twalikutontontkanya ati ekwakupepela. Taikele kulya nokulanda kubanakashi abangene pamo. ¹⁴ Umwanakashi umo uwe shina lya Lidia, uwalikushitisha insalu ishakukashikila afumine ku musumba wa Tyatira, uwalikulumbanya Lesa, alikumfwa kuli fwebo. Lesa amunasha umutima no kumfwa kufyo Paulo alikulanda. ¹⁵ Uluntu ye elo naba mu ng'anda yakwe babatishiwilwe, alitupatikishe nokutweba ati, "Nga cine muletontontkanya ukuti nandibo ndisumine icinecine muli Shikulu, twendeni elo nokwikala ku ng'anda kwandi." Elo nafwe epakuya kwakwe. ¹⁶ Icacitikile cakuti, ulo twalikuya

ku ncende iyo balikupepelapo, umukashana umo uwali no mupashi uwakukowea alitukumenye. Alisambeshe ba Kanabesa bakwe ku mulandu nolubuko lwakwe.¹⁷ Uyu mukashana alikukonka Paulo elo nafwe elo alebilibikisha ati, "Aba bantu babomfi bakwa Lesa Mukulu." Ebalebila Imbila Nsuma iyakuminga inshila yakupusukilamo.¹⁸ Alikucita ifi fine pa nshiku ishingi. Nomba Paulo, asuka afulilwa umukashana, apilibuka elo nokukalipila umupashi wakukowela ati, "Ndekweba mwishina ilyakwa Yesu Kristu ukufuma muli uyu umukashana." Elo apo pene fye walimufuminemo.¹⁹ Uluntu bamulopwe bakwe bamwene ukuti isubilo ilyakupanga indalama nombamba lyapwa, baikete Paulo elo na Sailas elo nokubatatanya ukubatwala pacisankano kuli bashi cilye.²⁰ Uluntu babatwele kuli bakapingula ba milandu, balandile abati, "Aba bantu baleleta icimfulunganya mu musumba wesu. Aba ba Yuda.²¹ Balesambilisha n misango iyakupusana iyo ishasuminishiwa kuli fweba Roma ukupokelela nangu ukubomfya."²² Eluntu ibumba lyaiminamo nokupumaula Paulo elo na Silasi; bakapingula ba milandu balepawile amalaya ayo bafwele elo elo nokweba abantu ukuti babapume ukubomfya amembya.²³ Uluntu bapwile ukubalopaula, babaposele mu cifungo elo nokukonkomesha malonda wa cifungo ukubasunga bwino.²⁴ Panuma yakupokelela ici cipope malonda wacifungo abaposele mukamuputule kapakati elo nokukakila amolu yabo mu makoli.²⁵ Pakati kabushiku Paulo elo na Sailasi balikupepa nokwimba inyimbo kuli Lesa, elo abafungwa bambi balikukutikako fye kuli bo.²⁶ Apopene icinkukuma icikulu capita, icakuti ne mifola ya cifungo yalisunkene; elo apo pene ne fibi fyonse fyalisukile, elo ne minyololo ya bonse yakakulukile.²⁷ Malonda wa cifungo alisantamukile mutulo elo nokumona ifibi fya mucifungo fili ifyakwisuka; abulile ulupanga lwakwe elo nokufwaya ukuipaya pantu alikutontokanya ukuti abafungwa bonse balibutukile.²⁸ Nomba Paulo abilikishe neshiwi ilikulu nokulanda ati, "Wiicita icintu nangu cimo, pantu bonse emotuli."²⁹ Malonda wacifungo epakukuta abakuleta imisaniko elo nokubutukila mukati elo, ninshi alekanka, awila mupepi pali Paulo elo na Sailasi,³⁰ elo nokubafumya panse elo nokubeba, "Mukwai, bushe nindo ndigile ukucita pakupusuka?"³¹ Balandile kuli abati, "Sumina muli Shikulu Yesu elo ukapusuke, weba elo naba ng'anda yobe."³² Balandile ishiwi lyakwa Lesa kuli ye, pamo nabonse abali mu ng'anda.³³ Eluntu malonda wa cifungo ilya ine inshita ya bushiku abapitile, elo nokubasamfya ifilonda, elo ye elo nabonse abali mu ng'anda balibatishiwile palya pene.³⁴ Kanshi uluntu aletele Paulo elo na Sailasi mu ng'anda elo nokubapekanishisha ifilyo, alisansansamukile nganshi pamo nabonse abali mu ng'anda, ye pakusumina muli Lesa.³⁵ Lelo uluntu akasuba katulile, bakapingula wa milandu batumine amushiwi kuli ba malonda, nokutula, "Leken balya bantu balekuya."³⁶ Malonda wa cifungo alandile aya amashiwi kuli Paulo, nokumweba ati, Bakapingula wa milandu batuma amashiwi kuli nebo ati milekeko mulekuya. Nomba eico kanshi fumeni, elo muye mu mutende."³⁷ Nomba alandile kuli bo ati, "Balitupumine palwalala ukwakubula ukutulubulwisha, nngu line tuli bena Roma—elo baliposele mu cifungo. Tali nombamba bafwaya ukutufunya mu cifungo mu bumfisololo? Awe! Mubebe abene bakaputula ba milandu ebo bese batufunye."³⁸ Ba malonda batwele aya amashiwi kuli bakapingula bamilandu, elo uluntu baumfwile ukuti Paulo elo na Silasi bali bena Roma, balitinine.³⁹ Bakapingula wa milandu balishile elo nokulomba ubwelelo kuli bo elo noku bafunya, noku bakonkomesha ukuya nokufuma mu musumba.⁴⁰ Kanshi Paulo elo na Sailasi bafumine mu cifungo elo baile kuli Lidia. Uluntu Paulo elo Sailasi bamwenae ba munyina, balibakoseshe elo eluntu bafumine mu musumba.

Chapter 17

¹ Nomba uluntu bapitile mu misumba ya Amfipoli elo na Apolonia, baishile mu musumba wa Tessalonika, uko ukwali Isinagogi lyaba Yuda. ² Paulo umwabelele umubela wakwe, aile kuli bo elo pa nshiku shitatu isha chibelushi alikusambilishanya nabo iyali mu malembo. ³ Alikupengula amalembo elo noku balondolwela ukuti calilingile Yesu ukucula elo nokushikuka nakabili ku bafwa. Alandile, "Uyu Yesu uo ndemyebapo e Kristu." ⁴ Bambi paba Yuda balisumine elo noku ilnda kuli Paulo na Silasi, ukubikapo fye ne mpendwa iikuli iya ba Greek abasumine, elo nabanakashi abakankala abaipeleshe tabli abanono. ⁵ Nomba aba Yuda aba shasumine, pakwisulamo umufimbila, babulile ababifi ba baume ukufuma ku cisankano, balonganika ibumba pamo, elo nokulenga mu musumba ukubamo icimfulunganya. Basansa ing'anda yakwa Yasoni, balikufwya ukuleta Paulo elo na Sailasi ukubafumisha kunse ya bantu. ⁶ Nomba uluntu tababasangene, batantenye Yasoni elo nabamo ba munyina noku batwala ku bakalamba ba musumba, balelila, "Aba bantu ebaleta icimfulunganya konse fye nombamba baisha nakuno." ⁷ Aba bantu abo Yasoni apokelele balebomba nokutalikisha amafunde yakwa Kaisale; balelanda ati kuli naimbi imfumu-Yesu."⁸ Pakumfwa ifi ibumba naba kapigula ba musumba basakamana nganshi. ⁹ Nomba panuma bakapingula ba musumba baeba Yasoni ukulipila indalama pamo nga iciakucingilla, eluntu balekeleko baya. ¹⁰ Lulya bwaila aba bwanayina batumine Paulo elo na Sailasi ku Belia. Uluntu bafikile kulya, baile mwi sinagogi lyaba Yuda. ¹¹ Nomba aba bantu bena bali ne cumfwila ukucila aben Tessalonika, patu bena balisompokele, nokupokelela amashiwi yakwa Lesa balikupituluka mu mmlembo cila bushiku. ¹² Kanshi nabengi balisumine, ukubikako fye nabamo abanakashi ab Griki elo na baume abengi. ¹³ Nomba uluntu aba Yuda abamu Tessalonika baishibile ukuti Paulo alikubila icebo cakwa Lesa naku Belia, balile kulya elo no kupasanganya elo nokucusha amabumba. ¹⁴ Eluntu bwangu bwangu, ba munyina balitumine Paulo ukuya ku calo caku lulamba lwa bamba, nombamba Silasi elo na Timoteo balikele kulya kwine. ¹⁵ Abo abalikushindika Paulo bamutwele ukufika naku musumba wa Atheni. Ulo bashile Paulo kulya, bapokelele ifipope ukufuma kuli Paulo ifyakuti Sailas elo na Timoteo bafwile ukuya bwangu uko ali. ¹⁶ Nomba ulu Paulo alikubapembela mu Athens, umweo wakwe walikalipile pakumona ukuti mu musumba mwaiswile fye utulubi. ¹⁷ Eico alanshenye naba Yuda mu sinagogi elo nabambi abalikupepa Lesa, pamo pene naba mucisankano pamo pene nabalipo. ¹⁸ Nomba kabili nabamo abamubena Ipikulia elo naba Sitoki abamano

balimukumenye. Bambi balandile, "Nindo uyu cilande lande alesabaila?" Bamo nabo batile, "Alemoneka kwati ni umo pali balya abakuta abantu ku milungu imbi," pantu alikubila imbila nsuma yapali Yesu elo nokushikuka kwakwe.¹⁹ Bapitile Paulo elo noku muleta ku Aleopagi, nokulanda ati, "Bushe nafwebo ukwishiba ili isambilisho ilipya ilyo walikusambilisha?"²⁰ Pantu uliletele ifintu fimo ifyakuibelako mu matwi yesu. Eico kanshi, nafwebo tulefwaya ifyo ifi fintu filepilibula.²¹ (Nomba abena Atena bonse elo na beni abalikwikala kulya tbaposele inshita yabo ku fintu fintu fimbi kano ku kwebwa nagu ku kumfwa ku fintu ifipya.)²² Eico Paulo aiminine pakati ka Aleopagi elo nokulanda ati, "Mwebo mwe bantu ba mu Atena, Nimwene ukuti mwebo mulapepa sana munshila shonse."²³ Pantu lo nalikupita elo nokulolesha, nalisangile ubulambo apalembwa ukuti, "Kuli Lesa uushaishibikwa bwino." Eico kanshi ico ico mupepela mukuteshiba, eici nalnda kuli mwebo.²⁴ Lesa uwabumbile icalo nafyonse ifyabamo, apo e Lesa uwa mulu elo nesonde, tekala muma tempele ayakulwa ne minwe.²⁵ Nangula ukubombelwa ne minwe ya bantu, ukubati nalimo alafwaya icili conse, pantu ni ye ena eupela abantu ubumi elo no mweo elo ne fintu fyonse.²⁶ Ukufuma ku muntu umo apangile abantu bamuli cila calo abekala pe sonde lyonse, pakukwata utushita utwapimwa nemipaka ya fyalo bekalamo,²⁷ epakuti benga fwaya Lesa elo kabili limbi kuli bafwaya ukulola kuli ye elo nokumusangana. Elo kabili taba ukutali nafwebo.²⁸ Pantu ni muli ye emo twikala elo nokuba efyo twaba, pamo ngefyo mushika wa nyimbo wenu umo alandile ati, 'Pantu nafwe bene tuli bamu bufyashi bwakwe.'²⁹ Eico, kanshi apo tuli bamu bufyashi bwakwa Lesa, tatufwile twatontokanya nokupalanya bu Lesa bwakwe kuli golide, nangu silifa, nangu ilibwe-ifyapangwa ne minwe elo no kwelenganya kwa bantu.³⁰ Eico Lesa alisulileko inshita sha mukuteshiba, lelo nomba alekonkomesha abantu bonse ukulapila.³¹ Neci nimuktila pantu ye aliteyanya pambali ubushiku uluntu akapingula icalo mu bololoke ukupitila mu muntu uo asala. Lesa alipela icishininkisho ica uyu muntu no kumubusha ku bafwa.³² Nomba uluntu abantu ba mu Atena baumfwile palwa ku shikuka ku bafwa, bambi balikupunika Paulo; nomba bambi balandile ati, "Tukakumfwa nakabili pali uyu mulandu."³³ Panuma ya ifi, Paulo alibashile.³⁴ Nomba bambi abantu baliilundile kuli ye elo no kusumina, ukubikapo fye na Dianosi uwali umwina Aleopagiti, no mwanakashi uweshina lya Damari, elo na bambi abo bali nabo.

Chapter 18

¹ Panuma ya ifi fintu Paulo afumine mu Athens no kuya ku Colinti. ² Kulya akumenye umu Yudaishina lyakwe ni Aquilla, icifyalilwa cakwe mwina Ponti. Uyo ilyo line elyo afumine ku Italy no mukashi wakwe Priscilla. Pantu Claudius apele icipope kuli bonse aba Yuda ukufuma mu Roma. Paulo aile kuli bo, ³ pamulandu wakuti alebombela pamo nabo muma kwebo, aikele nabo no kubombesha, pantu bali nibapapanga wama tenti ebukwebo bwabo. ⁴ Lelo Paulo alalanshanya mwisinagoga, cile sabata, ukwesha ukuwikisha aba Yuda na bena Hela. ⁵ Nomba Sila na Timote abaishile ukufuma kumaCedonia, Paulo aipeleshe umwine ku cebo, Aleshimikisha kuba Yuda ukuti Yesu ena e Kristu. ⁶ Nomba ilyo aba Yuda basushishe no kutuka, Paulo akuntile amalaya yakwe pali bo nokulanda kuli bo, "Leken i umulopa ube pa mitwe yenu; Ine ndi wakaele. Ukufuma ili line ndeya kubena fyalo." ⁷ Apopene afumine kulya aile ku ng'anda yakwa Titus Jestus. Umuntu uwaleshinshimuna Lesa. Ing'anda yakwe yali mupepi ne sinagoga. ⁸ Gripus, intungulushi ye Sinagoga, acetekele muli shikulu pamo fye na bonse aba mung'anda yakwe; na bengi abamu Kolinti abaumfwile pali ifi bali cetekele elyo no kubatishiwa. ⁹ Shikulu alandile kuli Paulo ubushiku mucimonwa, "witina, sosa kabili wiba uwatalala." ¹⁰ Pantu ndi naiwe, kabili tapali nangu umo uwakulait ububi, pantu na bantu abengi muli uno musumba." ¹¹ Paulo aikele kulya umwaka umo ne myeshi mutanda, ukufunda icebo cakwa Lesa mukati kabo. ¹² Nomba ilyo Galio ali umulashi mu Achaio aba Yuda baimine ne tontontokanyo limo pali Paulo no kumuleta ena kucipuna cabupingwilapo, ¹³ bonse balandile, "uyu muntu alanashanasha abantu ukushinshimuna Lesa ici sha suminishiwa mwifunde." ¹⁴ Awe ilyo Paulo acili talasosa, Galio alandile ku ba Yuda, "Imwe mwe ba Yuda, nga cakuti musango wakuluba nangu mulandu wabunake, ici cili ica lolamo ukumibombelapo imwe." ¹⁵ Pantu nomba ifi mepusho pa fyebo na mashina elyo ne funde lyenu, fiwamyeni mwebene. Ine inshili uwa kabila ukuba kapingula pali aya mafya. ¹⁶ Galio abapangile bo kusha isipuna cabu pingushi. ¹⁷ Elyo baikete Sostens, katungulula we sinagoga, no kumuma mulwa lolalwa cipuna ka kupingwilapo. Nomba Galio ta sakamene ifyo bacitile. ¹⁸ Paulo, panuma yakwikala kulya panshiku shimo ishingwi, ashile bamunyina no koba ukuya ku Syria na Priscila na aquila. Libe tala fuma pa cabu, Cenchrea, abeyele imishishi yakwe pamulandu wamulapo uyo apangile. ¹⁹ Ilyo baishile ku Ephesus, Paulo ashile Priscila na Aquila kulya, lelo ena umwine aile kwi Sinagoga nokulanshanya naba Yuda. ²⁰ Ilyo baipwishe Paulo ukwikala inshita iitali. ena alikene. ²¹ Lelo atendeke ubulendo atedeke ubulendo nokubasha bonse. Ena alandile, "Ine indi nokubwela nakabili Nga cakutula kufwaya kwa Kwa Lesa." Eico aninine baobeke ukufuma ku Epheso. ²² Ilyo Paulo bashikile ku Kaisarea, aninine aile mukuposha ulukuta lwa mu Yelusalemu elyo kabili atentemukile ku Antioch. ²³ Panuma yakupwa inshita ntali kulya, Paulo afumine no kuya ukupita mu calo ca Galatia na Phrygia no kukoselesha bonse abatumwa. ²⁴ nomba umo umu Yuda iuweshina lya, Appolos, uyo mukufyalwa mwina Alexandria, aishile ku Ephesus. Ena ali ninkolokolo mukusosa na mukwishiba amalembo. ²⁵ Appolos ali uwa nkanshiwa mukufundisha kwakwa shikulu. Ali uwailuka mu mupashi, alesosa nokufunda ukwatambalala pa fintu ifyali fyakwa Yesu, lelo aishibe fye ulubatishe lwa kwa Yoani. ²⁶ Appolos atampile ukulanda mukushipa mwisinagoga. Lelo ilyo Priscila na Aquila baumfwile, ba musendele pambali nokumulondolwela inshila yakwa Lesa ukucilapo kutambalala. ²⁷ Ilyo apangli ukuyapita ku Achia, bamunyina bamukoseleshe no kulemba bkuba tumwaba mu Achia ukumupokelela. Ilyoafikile, Enaalyafwilishe pamaka abo aba cetekele mukusenaminwa. ²⁸ Appolos mumaka alanasha aba Yuda mukulanshanya ukubalanga mumalembo ukutula Yesu e Kristu.

Chapter 19

¹ Cali ulo Apoilos ali mu Korinti, Paulo apitile mumisansama ya calo no kufika mu Efeso, elo asangile abasambi kulya. ² Na Paulo alandile kulibo ati, "Bushe mwalipokelele mupashi wamushilo uluntu mwasumine?" Nabo balandile kuli yee, "iyo, tatwabala atumfwa palwa mupashi wamushilo." ³ Paulo alandile, "Nimunshi umo mwabatishiwiwemo?" Nabo balandile ati, "Mulubatisho lwakwa Yoani." ⁴ Elo Paulo abebele ati, "Yoani amubatishe mulubatisho lwakulapila. Aebele abantu ukusumina uleisa kumukonka panuma yakwe, noyo ni Yesu." ⁵ Ulo abantu baumfwile ifi, balibatishiwe mwishina lya mfumu Yesu. ⁶ Nomba ulo Paulo atambalikile amaboko palibo, umupashi wamushilo waishile palibo kabili batampile ukulanda indimi shimbi elo no kusesema. ⁷ Nabonse pamo bali nakalimo abaume ikumi limo na babili. ⁸ Paulo aile mwisunagoge aalikulanda na bantu mukushipa pamyeshi itatu, Alikufwaya banakile ubufumu bwa kwa Lesa. ⁹ Lelo bali abakosa imitima bakana no kusumina, batampile ukulanda ifyamusalula pamenso yamabumba. Awe Paulo alibashile no kuya nabasambi, alelanshanya nabo cilakasuba mwi sukulu lya turani. ¹⁰ Neci casendele imyaka bili, pakuti bonse abekashi ba mu Asia bomfwe icebo cakwa Shikulu, aba Yuda naba Griki. ¹¹ Lesa alikucita muminwe yakwa Paulo ifisungusho fyakupapa, ¹² elo pabalwele balwele ifitambala nensalu shakumine kumubili wakwe na balwele balipolele nemipashi yakowela yalifumine mulibo. ¹³ Lelo ibumba lyaba Yuda bakasukula wafibanda lyali kupita cilamush. Balikwita pe shina ilyakwa Yesu pakuti "bakwate amaka yakutamfishamo imipashi ya kukowela uuntu Paulo alikulanda no kweba ukufuma" ¹⁴ Shimapepo mukalamba wa ci Yuda shina lya Sceva, aalikwete abana cine lubali abalikucita ifi. ¹⁵ Umupashi wakowela walibasukile, "Yesu nalimwishiba, elo Paulo nalimwishiba, iwe niwe nani?" ¹⁶ No muntu umwali umupashi wakowela alibemine elo alibacimfishe nokubapuma basuka bafulumuka abwamba mung'anda elo abacenwa. ¹⁷ Calishibikwe kuli bonse, abekashi bamu Efeso nakuba Yuda naba Griki. Nomwenso walibekete, elo elo neshina lyakwa shikulu Yesu lyalicindamikwe. ¹⁸ Nabengi, bamusumine baleyakole baletumbula elo no nokulumbula imicitile yabubi. ¹⁹ Nabengi abalekucita amalele batwele ifitabo no kufyoca pamenso ya bantu. Elo bapendele umutengo wayako, no kusanga ulupiya amakana amakumi yasano. ²⁰ Efyo icebo cakwa Lesa casalanganine monse mumaka. ²¹ Awe panuma Paulo apwishishe imilimo mu Efeso, apangile mumupashi ukupila ku makedonia na Achaia ukulola ku Yerusalemu, alandile ati, "panuma yakuba kulya mfwile nayabona Roma." ²² Paulo atumine babili abalemupungila ku Macedonia, Timote elo Erastus. Nomba aikele mu Asia panshita inono. ²³ Awe panshita ilya kwaponene icimfulunganya tecinono pamulandu wanshila. ²⁴ Pantu kafula wafiifere inshina lyakwe Demetrius, uwalekupanga utulubi twa sifere utwa ku Artemis aletele amakwebo ayengi kuli bakfula. ²⁵ Nomba alonganike ababomfi bakafula bamuli ilya cende elo alandile, "Mwebaume namwishiba ukutula muma kwebo aya tulapanga indalama ishingila. ²⁶ Namubona elo nokumfwa ukuti, temu Efeso mweka, nicikangafye ukushinguluka Asia, uyu Paulo nanasha elo nokusangula abantu abengi. Alelanda ati imilungu yapangwa neminwe temilungu iyoo. ²⁷ Nomba iciletinya niki cakuti, umulimo wesu abantu bakausuula. Elo ne tempele lya mulungu wesu uwanakashi Atemi bakausuula, nobu cindami bwakwe bukasaulwa. untu bonse abena Asia nesonde lyonse bapepa." ²⁸ Uluntu baumfwile ifi baiswilwemo ubukali, elo balapunda ati, "Atemi mukulu wabena Efeso." ²⁹ Umusumba onse waiswilwemo icimflunganya, elo nabantu bonse babutukile netontonkanyo ku ng'anda yafyangalo. Baikata abana kwe Galus na Aristarchus abaleenda na Paulo abafumine ku Macedonia. ³⁰ Paulo alikufwaya ukwingila mwibumba lya bantu, lelo abasambi bamukanya. ³¹ Kabili abakalamba bamutumina amashiwi yakumupapata ukuti eyaingila mung'anda ya fyangalo. ³² Bamo abantu balikupunda icintu cimo, bambi nabo fimbi. Ico amabumba yali mucimfulunganya. Nabamo tabaishibile nefyo basangilwe pamo. ³³ Kabili bamo abamwibumba, balakoselesha Alekisanda uuntu aba Yuda balemusunkila kuntanshi. Naye Alekisanda aalabatalalika kukuboko, akofwaya ukuipokolola. ³⁴ Elo cilya baaishiba ukuti mu Yuda, bonse balapunda pansa shibili neshiwi limo, "Uwacilapo umukalamba ni Atemi uwa mu Efeso." ³⁵ Elo kalemba wamumusumba atalalika iibumba alandile ati, "Imwe mwebena Efeso bushe nani umuntu uutaishiba ukuti umusumba wabena Efeso eekalinda wa ng'anda yakwa Atemi mukulu kabili eba kalinda w cilubi ca ponene ukufuma mumulu. ³⁶ Ifi fintu tafili fyakutwishika iyoo, kanshi tekenifye imitima mwicitapo nagula cimo. ³⁷ Apo muletele aba bantu kuli cino cilye abashibila nangu cimo mu ng'anda yakwa Atemi nangu ukutuka Lesa wesu. ³⁸ Eico, Dimetile nabankwe ngabali no mulandu noo muntu, ifilye fyamilandu eko fili na bakapingula ekobali. Kanshi lekeni abene umunankwe no munankwe baipele umulandu. ³⁹ Nomba ngapalipo umulandu umbi, kuti waya kupinwilwa ku cilye cabeena musumba. ⁴⁰ Cacine kuti twapelelwapo umulandu pakubuusha intulubundi lelo. Tapali umulandu uubiilepo, elo tukafilwa no kulondolola." ⁴¹ Lilya apwa ukulanda ifi, asalanganya neebumba.

Chapter 20

¹ Panuma ilyo icongo capwile paulo alitume abasole panuma aliba koseleshe a, asosele ukulekana elo aliile ku makedonia. ² Ilyo alepita mumipaka elo asosele amashiwi ayengi aya cikoseleshi kuli bena alishile kuba Hela. ³ Panuma yakupwisha imyeshi itatu kulya bamusangele nomulandu ku ba Yuda, ilyo alwinokuya ku Silia asolile ukubwelela mumakadonia. ⁴ Awe balule pamo nao bafikile ku Asia sapatere umwina Bera (Umwana wakwa Puri) naba mubena Tesalonika ali ni Aristaki elo na sekundi elo na Gai uwaku Derbe, elo na Trofimu. ⁵ Bena Dalitangile, baletulolela ku Troa. ⁶ Nafwebo pakupwishe inshiku sha mulalilo uushatutumuka twalifumine ku Philipi twaile mubwato elo Panuma yanshiku shisano twalifikile kuli bena ku Troa kulya twalikele ishiku cinelubali. ⁷

Pabushiku bwakubalilapo ubwamulungu, ilyo batulanga nikile pamo kukwakanya umukate paulo asosele ku ba cetekela Alikuto ntonkanya ukubasha ubushiku bukakonkopo eico alilefesheko imbila yakwe ukufika pakati kabushiku ⁸ Mwali nyali ishingi mumuputule wapamulu umo twali lapamo ⁹ Munsolokoto mwali kekele umuntu ishina lyakwe ni Yutuki uwali notulo . Ilyo Paulo atwalilile ukusosa uyu mulumendo atwalilile mutulo, ali ponene ufuma pamulu panganda yabutatu bamusendele uwafwa. ¹⁰ Lelo Paulo aile panshi ali mupampantile elo nokufuka tila asosele ai mwilaku panga icongo pantu uyumuntu alikwete umweo ¹¹ Elo abwekelem pamuputule wapamulu elo alimokawile umukate elo alilile panuma yakulanda nabo insanta iitali alifumineko ¹² Kabili baliletele umulumenso uwapola kabili balikoseleshiwe. ¹³ Fwebo fwebene twalile pantashi yakwa Paulo mubwange elo twaile ku Aso , twapangene ukubula Paulo ukuya nao mubwange ico alikufwaya ukuya pamulundu. ¹⁴ Ilyo atukumenye Ao, twali mutwele mu bwange elo twaile ku mitulene. ¹⁵ Ilyo twa fumine kulya mubwange elo twafikile ubushiku bwakonkelepo kulubali lumbi ulwa chiose. ¹⁶ Pantu Paulo alisalile ukuya ku Ephese, pakweba ai, eonaula inshita iitali mu asa, ico ali kubutukila ukuba ku Yerusalemu pabushiku bwa pentecosto, na cakutla camwangulaila ukucita ¹⁷ Ukufuma ku milete alitumine ku ephese elo akutile bacilolo ba chilonganino. ¹⁸ Ilyo baishile kuli ena asosele kuli neba ai , " mwebo mwebene mwaeshiba ukweba ai ukutula pabushiku bwanta nshi ilyo nanyantile amakasa yandi mu Asa ifyo nalikuposa inshita na mwebo ¹⁹ Nalitwelilile ukubombela shikulu mu kutalalilwa kwa mano elo ifyaticikile pamulandu wamilandu yaba Yuda. ²⁰ Mwalishiba ifyo nacitile ukukana bwesha mukusosa kuli ,mwebo ifintu ifikankala elo ifyo na sosele kuli mwebo palwalalal elo ukufuma munganda elo nenganda ²¹ Uku shimika kuba Yuda elo naba ba Hela pakulapila elo napalwa cisumino muli shikulu Yesu ²² Nomba lolesheni nkoya ku Yerusalemundikakilwe kumupashi elo ntenshi bile ifikomoionena kulya. ²³ ukufumyako ukwakati mupashi wamushilo uushinkasha kuli nebo mu musumba umo iminyololo elo nobucushi filela nebo. ²⁴ Lelo nshiletunga umweo wandi ukuba icikankala kuli nemwine nga kuti napwisha ulubilo elo no kupwisha umulimo jonapokelela kuli shikulu Yesu Kristu ukusukushininkasha kumbila ya cikuku cakwa Lesa. ²⁵ Lelo moneni Nalishibo ukweba ai imwe mwebo nashimilale mbilansuma yabo fumu tamwaka mone icinso candi nakabili ²⁶ Eico ndeshimikisha kuli mwebo buno bushiku ukweba ai ndiqa kaele kumulopa wamuntu onse. ²⁷ Pantu nshaikatishe ukukana sosa icishinka cakufwaya kwa kwa Lesa ²⁸ Eco mube abakucenjela mwebena elo nakufintu ifyo umupashi wamisonelo ukulolekesha po cenfelem kuli bakacefya ba cilongam=nini cakwa Lesa ico ashitile umwine mumutengo wamulupo wakwe. ²⁹ Ninjishiba ukwaba ai ilyo nkafuamapo imimbulu iitakanya ikesa muli mwebo elo taya kaleke nempanga. ³⁰ Namuli mwe bene bamo bakena kukonaula kushinka elo nokulufya abasosle panuma yabo ³¹ Eco loleni ibukisheni ukweba ai pamyaka itatu ntalekele ukuko nkomesha mwebo ubushiku elo nakasuba mukulila. ³² Nomba ndemipela kuli Lesa elo naku calo caluse lwakwe ico ilcekamukuula elo nokumipela icikwatwa pali bonse aba sanguluka. ³³ Ntapokele Silvele , golide , neka kufwala. ³⁴ Mwebo mwebene mwalishiba ukweba ai aya maboko yalibombelee ukufwaya kwandi elo noku fwaya kwabali nanebo. ³⁵ Mufintu fyonse nalimipeele kakumwenako ifyakwafwa abanakamukobomba elo nefya kwibukisha mashiwi ayo umwine asosele mwaliba amapalo mu kupela ukulila ukukelela ³⁶ Panuma elo asosele muli iyi nshila alifukeme nokupepa nabo alinabo ³⁷ kwali ukula apakalamba elo balimusansamwishe paulo elo noku mutomona. ³⁸ Bali mukulanguluka abengi pamulandu wafintu asosele ukweba ai taba kamone icinso cakwe nakabili

Chapter 21

¹ Ilyo twalekene nabo kwalile mu bwange , twalolele kuko, elo ubwakonkelepo ku musumba wa Roma elo ukufuma kulya twafikile ku Patara. ² Ilyo twasangile ubwange ukabukila ku Foineke, twalikule twaliile ukutali ³ Elyo ilyo twamwene icishi ca kupora lubali lwakwakuso kw bwange twalolelel ku Suria elo twafikile ku Turi uko ubwange bwafumishe ifyalimo. ⁴ Panuma elo twasangile abasole twalikele inshiku cinelubali ukupitila mumupashi balitwalilile ukunjeba ukukanaya ku Yerusalemu. ⁵ Ilyo inshiku shesu shapwile , twali fumineko twaliile pa lwendo lwesu elo nabo pamo naba kashibabo naba na bali tushindikile ukufuma mumusumba elo twalifukeme twali pepele. ⁶ Elo twasosele ukulekana kuli umo namunankwe kabili twali ninine mubwange elo balibwekele ku mayanda yabo ⁷ Ilyo twapilishe ulwendo lwakufuma mu Turi ,twafikile ku Toremai. kulya twaposeshe ba wesu elyo twalikele nabo akasuba kamo. ⁸ Ubwakonkelepo twalifumineko twaile ku Gaesare Twaingile munganda yakwa Philipo kashimikila uwali pabali cinelubali elo twalikele nao ⁹ Lelo uyu muntu alikwete abana banakashi bane banakcisungu abasobelwe ¹⁰ Ilyo twakele kulya inshiku shinono , kasesema umo Agabasi alishile afumine ku Yudea. ¹¹ Aishile kuli fwebo elo asendele umushipi wakwa Paulo kabili aikakile amakasa elo namaboko nokusosa aia," ifyo umupashi wasosa , " ifi efyo aba Yuda mu Terusalemu bakesakukaka umuntu uukaba noyu mushipi elo bakesa kumupela mumaboko yabena fyalo ¹² Ilyo twaumfwile ifi fintu , fwebo nabo twali nabo pali ilya incende twalipapatile Paulo ukukanaya ku Yerusalemu. ¹³ Elo Paulo alyasukile ai," findo mulecita? ukulila elo nokutoba umutima wandi ? Pantu ndipekenye tekukakwa kweka , lelo nokufwa mu Yerusalemu pamulandu weshina lyakwa shikulu Yesu ¹⁴ Apo Paulo tekuti anakilishiwe twakele tondolo elo twasosele ai," ubufwaya bwakwa shikulu nabucitike." ¹⁵ Panuma yaishi nshiku, twalisendele bakatundu besu nokuya ku Yerusalemu. ¹⁶ Kulya twaleko na Basole bamo abafumine ku kaesarea Balishile nomuntu ishina lyakwe ni Minasone umwina kupuro, umusole wakuba lilapo ¹⁷ Ilyo twafikile mu Yerusalemu , ba wesu balitupokelele nensansa. ¹⁸ Ubwakonkelepo Paulo aliile kuli Yakobo , elo naba cilolo balishile. ¹⁹ Ilyo twabaposeshe alikulondolola cimo ifyo Lesa acitile kube na fyalo mukubomba kwakwe. ²⁰ Ilyo balemfwile, balilumbenye Lesa, basosele kuli ena ai," wamona wesu nibanga imyanda aba cetekela muba Yuda bonse nomba bakosunga amafunde ²¹ Balishimikilwe paliwa webu ukweba ai

ulasambilisha aba Yuda bonse abekala mubena fyalo kukusha Mose elo ukubeba ukuleka ukusembulula abana babo elo nokuleka ²² Ukwendela mu fishilano findo twalacila? bena bakomfwa ukweba ai ulishile. ²³ Eico cita ico twasosa kuli webo . Tulikwete abantu bane balapile umulapo. ²⁴ Bapiite ababantu uisangulule pamo nabo elo ubalipilile pakweba ai baba beye shiba ukwebai ifintu babebale pali webo fyabofi Bakasambilila ukweba ai, nawebo wikala uwalungama elo nokumfwila amafunde ²⁶ Lelo ulwabena fyalo abacetekele twalilembele palwakusala kwesu ukweba ai, balingile ukuisunga kukuleka ukupela amalamba kufilubi ukufuma mumulopa, kufilubi, ukufuma mumulipa ukufuma mufyoba caliile elyoo namufya bulalelale bwamibili. ²⁵ Elo Paulo alibasendele elo ubushiku bwakonkelepo aisangilweile umwine capamo nabo Elo baile mwitempele baleepela amashiwi shika fika elo nelambo ukupekanishiwa kuli bena ²⁷ Ilyo inshiku cine lubali shapwile aba Yuda bamo balishile ukufuma ku Asia , kukumona Paulo mwitempele balifulungenye ibumba elo babikile amaboko pali ena. ²⁸ Balikupunda , " mwebena Israeli, twafweniko uyu emuntu uufunda abantu bonse ukusula uluko amafunde elo naino ncende. ²⁹ Pantu bali mwene Trofimu umwina Efese balinao mumu sumba elo bamwene kwai , Paulo alimulele mwitempele. ³⁰ Umusumba onse balisansamukile elo abantu balibutu icile capamo elo baikatilile Paulo balimu fumishe mwitempele elyo bwangu bwangu ifibi fyalisalikile ³¹ Ilyo balikufwaya ukumwipaya ilyashi lyalifikile kumu kalamba walukuta uwampika yabashilika ukuseba ai mose mu Yerusalemu mulifundaukile ³² Palyapene alisendele abashilika elo nabamushika ailetemukila pali bena elo abantu bamumwene umukalamba wabashilika balilekele ukumuma Paulo. ³³ Elo umushilika alipalamineko, elo alimwikete elo alimwikete, Paulo, elo aebele kukumuka kumi nyololo ibili ., elo alipwishe alininani elo findo acitile. ³⁴ Bamo mwibumba balepunda icintu cimo elo bambi nabo cimbi. Apo umukalamba talesambilila icishinka kukuleta Paulo munkambi ³⁵ Elo aeshile kumatabo alisendelwe kuba shilika pamulandu wakutitikishiwa kjwa bantu. ³⁶ Pantu icintu bwingi calikumukonka panuma elo nokutwalilila ukupunda , " kabuyeni nankwe? ³⁷ cilya Paulo acili eletwalwa ku nbkambi asosele kuli mushika , " Bushe casuminishiwa kuli nebo ukusosapo fimo kuli webo? " " mushika asosele ai, walishiba ici Greeki." ³⁸ Bushe tauli mwina Egypto bwali ksonganya bantalamisoka amakana yane aya bena Assassi mumatololo? ³⁹ Paulo asosele ai , " Ndimu yuda uwafumine mumusumba wa Tarsi mu cilica ninebo mwikashi uushaba mukufisama Awe nkomipa pata nsuminishe uku sosa kubantu." ⁴⁰ Ilyo mushika amupele insambu , Paulo aliminine pamatabo elo akapishe abantu kumaboko ilyo patalele

Chapter 22

¹ "Bawabo elo na ba shifwe, umfweni kukuisosele kwandi uko ndepanga kuli mwebo." ² Ulo ibumba lyaumfwile kukusosa kwakwa Paulo alesosela mululimi lwaba Yuda, balikele tondolo. ³ "Ndi mu Yuda, nafyalilwe mu Tarsi mu kulikia lelo nasambilile muli uno musumba mu Cifulo cakwa Gamalele , nali kufundwa ukulunguka ama funde yaba shifwe, Baliba uwacinale muli muli Lesa, ngefyo muli lelo ⁴ Nali cushishe iyi nshila kukufwa ukukaka elo noku kakula aba fungwa abaume elo nabanakashi, ⁵ Nga shimaepo mukalamba elo nabafilolo kuti bashinikishako .Nalikupokelela inkalata ukufuma kuli bena palwaba munyina mu DAmasco, elo naliile kulya kuku babwesehsa muminyololo ku Yerusalemu kuku panikwa ⁶ Cilicetike ukweba ai, elo nalikuya elo mupepi naku Damasco , mu cungulo ulubuto lwakupumikisha lwalifumine mumulu ukutulila pali nebo ⁷ Naliponene panshi elo nalyomfwile ishiwi lyasosele kuli nebo ukweba ai,'Sauli , Sauli , cindo ukoncushisha ifi? ⁸ Nalyasukile nai, Nimwe bani shikulu , "Asosele kuli nebo ai," Ninebo Yesu waku Nazarate uo ucusha ⁹ Bonse abali nao balimwene alubuto, lelo tabaumfwileko ishiwi ishiwi lyawalikusosa kuli nebo. ¹⁰ Nasosele ai , " findo mfwile ukucita ,shikulu ? shikulu asosele kuli nebo ai ima elo kaiye ku Damasco. Kulya bakakweba fyonse ifyo ulingile ukucita. ¹¹ Ntalikumona pamulandu walulya lu buto elo nalisendelwe pamaboko yabali nanebo , na lishile ku Damasco. ¹² Kulya nalikumenye umwaume ishina lyakwe ali ni Anania , uwakwata akatina kumafunde elo uo bashimika icisuma muba Yuda bonse abalikwi kala mulya. ¹³ Alishile kuli nebo aliminine apo nali elo asosele ai," Wesu Saulo, pokelela amenso yobe palikalya kene kashita nalimumwene. ¹⁴ Elo asosele ai , " Lesa wakuba bashifwe alikusontele ukweba ai wishibe ubufwayo bwakwe , ukumona uwa uwakulungama, elo nokumfwa ishiwi kukanwa kakwe. ¹⁵ Pantu ukesakuba kambene wakwe kubantu bonse pafyo wamona elo nokumfwa. ¹⁶ Nomba findo ukololela? ima ubatishiwe elo usambe amasambi yobe ,ukutenapeshina lyakwe. ¹⁷ Panuma elo nabwelele ku Yerusalemu elo nalikupepewitempele icimonwa calishile kuli nebo. ¹⁸ Nali mwene shikulu alesosa kuli nebo ai ,ima fuma bwangu bwangu mu Yerusalemu , pantu tabasumine bikambone bobele pali nebo ¹⁹ Nali sosele ai , 'Shikulu bena aba balishiba ukweba ai nalimuminyololo elo nokucusha bonse abacetekela muli webo mu ma Sinagoga yonse. ²⁰ Elyo umulopa wakwa Stepheni kambone obo waleitika ,nanebo eponali elo nalisuminisheko , elo naliku cingilila bonse abaliku mwipaya. ²¹ Lelo asosele kuli nebo ai, ' kabiye pantu nkokutuma ukutali ku bena fyalo ²² Balikumfwa kuli ena mpaka cilya cikomo . Elo balisanswile amashiwi yabo nokusosa ai," Fuma kuli uyo muntu pantu talingile ukukwata umweo." ²³ Elo balikupundisha apakulu ,elo balikuposa ulukungu mumwela. ²⁴ Umukulu waba shilika asosele ukuleta paulo mucilye balimu twele pakweba ai bamwipushe ico aba Yuda balikucitifi pali ena ²⁵ Elo balimukakile , elo paulo asosele kumukalamba uwaminine mupepi , " Ngomuntu umwina Roma uu shapingulwa umulandu bushe mwasuminisha ukumulopa? ²⁶ Elo umukalamba wafita aumfwile ifi, alile kumukalamba wakuba kangalila no kumweba ai , " findo mulingile ukucita? Pantu uyu muntu mwina Roma ²⁷ Umukalamba kapitao alishile nokusosa kuli ena ai, 'Njeba bushe ulimwina Roma ?" Paulo asosele ai," e" ²⁸ Umukalamba waba kapitao alyasukile ai , nasangukile umu palulandu wakupela undelama ishingi lelo Paulo asosele ai , " Nafyalilwe mubena Roma. ²⁹ Elo abantu abalikumwipusha balimushile palyapene umukalamba waba kapitao nae alitinine elyo aeshibile ukweba ai Paulo ali mwina Roma pantu alimukakile. ³⁰ Pabushiku bwakonkelepo umukalamba wa

fita alikufwaya ukwishiba ico aba Yuda balikutalika pali Paulo kanshi alimukakwile elo alikutile abakalamba baba shimapepo elo ne cilye conse kukumana elo aletele Paulo nokumubika pakati kabo

Chapter 23

¹ Paulo alilolekeshe mukulolenkana naba muchilye elo abebele, "Mwebamunyina, Ine nalikala muli Lesa mumatontontanyo yabune mpaka nobushiku bwakelo." ² Umukulu wakuba shimapepo Anania alikonkomeshe abo abaiminine mupepi naye ukumushengula ulupi pakanwa. ³ Elo Paulo aishile kulanda kuliye Lasa naiwe akakushengula, we cibumba icakupwa. Bushe ulikele pakumpingula ukukonka amafunde, elo wabeba nokunshengula, icishaba mumafunde? ⁴ Abo abaiminine mupepi nayee baishile kulanda ati, "bushe ifyo wingalakutuka umukalamba wakubashimapepo ifi?" ⁵ Paulo ekwisa kulanda ati, "Nshacishiba, mwebamunyina, ukuti mukulu waku bashimapepo. Pantu chalilembwa aciti, Taufwile ukulanda ifibi pantungulushi yabantu" ⁶ Ulo Paulo abwene ukuti iciputulwa cimo icakubashicileye bali basaduki elo bambi bafalise, alikubilikisha pakulanda mucilye, "Mwe bamunyanane, Nandi ndimufalise, umwana waba falise. Nico nalikwata isubilo lyakushukuka kubafwa ecalenga mpingulwe. ⁷ "Uluntu aishile kulanda ifi, ifitala fyalibukile pakati kaba falise elo naba saduki, elo nebumba lyaishile kwakanikamo pakati. ⁸ Pantu aba saduki basumina mukuti takwaba ukututubuka kuba bafwa, takwaba bamalaika, elo takwaba nemipashi, nomba aba falise bena balisumina muli ifi fyonse. ⁹ Elo pali icongo icikulu, elo bamo pali bakalamba abali bafali baliminine nokutalika, abati, Tatusangile ububi muli uyumuntu. Bushe ngalimbi umupashi nangu ni malaika eulandile kuli yee?" ¹⁰ Uluntu paimine ifitala ifikulu, Umukulu wakubakalonda alitinine ati limbi Paulo kuti bamusantaula kuli boo, eico alikonkomeshe abashilika ukuyapo elo nokumufumyapo kumaka pakayi kakubashicileye, elo nokumuleta mukati kabo. ¹¹ Ubushiku bwaishile kukonkapo, Imfumu yaliminine palubali lwakwe elo aishile kulanda ati, "witelententa, pamo ngefyo wanjimanineko bukambone mu Yelusalemu, ifyo fine efyo ufwise ukwiminina bukambone na mu Roma. ¹² Uluntu bwacile, bambi aba Yuda balipangene, nokulapa umulapo nokulanda abati tabalye nangu ukunwa kanofye Paulo epaiwe. ¹³ Abaumene akapi pamo balicilile naba abaume amakumi yane. ¹⁴ Baishile kuya kuli bashimapepo abakulu elo nakubakulu elo nokuya kulanda ati, "Tulilapile umulapo uukulu uwakukana ukulyapo akakulya nangu kamo mpaka fye twipaye Paulo. ¹⁵ Elo, kanshi, lekeni cipushe umukulu waba malonda ukumuleta kuli webo, pakuti upingule umulandu bwino. Ifwe pa lwesu tuliipeshe ukumwipaya ulo talaisa kuli fwebo. ¹⁶ Nomba umwana wakwa nkashi yakwe alyumfwile ukuti bali mwika lile, eico alile, elo apitile pakati kabo nokuya kweba Paulo. ¹⁷ Paulo alikutile umo pali bamalonda elo aishile kulanda ati, "Piteni uyu umulumendo ku mukulu wakubashimapepo, pantu alikwete ifyakutubulula kuli yee." ¹⁸ Eico umushilika alipitile umulumendo elo nokumuleta kumukulu wakubamalonda elo alandile ati, "Paulo umufungwa alinkutile kuli yee, elo alinjipwishe ukuleta uyumulumendo kuli webo. Alikwete ifyakulanda kuli webo." ¹⁹ Umukulu wakubamalonda alimwikete pakuboko nokumutwala kuncende iyafutete elo nokumwipusha ati, "Findo ifyo ukofwaya ukutubulula kuli nebo?" ²⁰ Umulumendo aishile kulanda ati, "Abayuda nabasuminishanya ukuti bakwipushe ukuleta Paulo mailo kucilye, ukubati balefwaya ukwipushisha pamulandu waiwe. ²¹ Nomba wimulekela kuli boo, pantu balicilile pabaume amakumi yane abamwikalile. Balyumene akapi nokulapa umulapo nokuti tabalye icakulya nangu ukunwa amenshi mpakafye bamwipaye. Napanopenefye balifye abakupekanya, nokupembela ukuti usuminishe." ²² Eico umukulu waku bamalonda aishile kweba umulumendo ukuya, panuma yakumukonkomesha ukuti, "Wiebako nangu umo ukuti ulintubwilileko ifi fintu kuli nebo." ²³ Eluntu aishile kwita babili pali bamalonda elo nokwisa kubeba ati. "Buleni abashilika amyanda ibili baipekanye ukuya kuli caesarea, elo nabaume ababomfya bakabalwe amakumi cine lubali elo, kabili nabaume bamisumbo abali imyanda ibili. Muletampako kumaca nenshita yakulenga butatu." ²⁴ Kabili ali bakonkomeshe ukupekanya inama isho Paulo alikuninapo kukumutwala ukwabula ubwafya kuli felix cilolo. ²⁵ Elo aishile kulemba ikalata ngefi: ²⁶ "Claudias Lysias ku Mulashi wamano ya pulishamo Felix, nakuposha. ²⁷ Uyu muntu aishile kwikatwa na ba Yuda elo ali mupepi nokwipaiwa kuli bo uluntu naishile kwisa pali bo na bashilika elo nokumupususha, epo nalisambilile ukuti ali mwina Roma. ²⁸ Nalikufwaisha ukwishiba ico bamubepeshe, eico naishile kumusenda panshi ku kabungwe kabo. ²⁹ Naishile kusambilila ukuti abepeshiwe fye palwa lwa mepusho ukulingana na amafunde yabo, nomba ati tapali icakumubepesha ukuti alilingile ukufwa nangula ukukakwa. ³⁰ Eluntu caishile kwishibikwa kuli nebo ukuti kwali umulandu pa muntu, eico mukwangufyanya naishile kumutuma kuli mwebo, elo nokulangilila abamubepeshe nabo ukuleta ubupingishi bwabo pali ye pa ciso cobe. Wikale bwibo." ³¹ Eico abakalamba baishile kumfwila ifipope fyabo. Baishile kusenda Paulo elo nokwisa kumuleta ubushiku ku Antipatris. ³² Pabushiku bwaishile kukonkapo, abashilika abengi baishile kusha baume bapali bakabalwe kukuya na ye elo abene baishile kubwelulukila kubutusho. ³³ Uluntu abaume bapali bakabalwe baishile kufika ku Kaisalya elo baishile kupela inkalata ku Mulashi, kabili baishile kupela na Paulo kuli ye. ³⁴ Ulo Umulashi aishile kubelenga inkalata, aishile kwipusha icitungu uko Paulo afumine. Uluntu aishile kusambilila ukuti afumine ku Cilicia, ³⁵ aishile kulanda ati, "Nalakumfwa umupwilapo nga abakubepesha nga baisa kuno." Uluntu aishile kumukonkomesha ukusungwa mu buteko bwakwa Herod ubwakulishepo.

Chapter 24

¹ Panuma ya nshiku shisano, Anania umukulu uwakuba shimapepo, bamo abakulu, elo nowaishibisha amafunde uwe shina lya Tertullus balile kulya. Aba bantu batwele umulandu wakwa Paulo kuli cilolo. ² Uluntu Paulo ataleme kuntanshi

yakwa cilolo, Tertullus atatikile umupa imilandi elo nokulanda kuli cilolo ati, "Pa mulandu obe twalikhwata umutende uukulu, elo na mano yobe yalileta ukutunguluka mu calo; ³ eico kanshi mukutotela konse fwebo tulepokelela fyonse ifyo ulecita, mwe bafikapo ba Felix. ⁴ Eico pakuti Nitwalilila ukumikalika, Ndemipapata ukuti mutimfweko mukusupawila. ⁵ Pantu fwebo twasangana ukuti uyu muntu lisamika elo eulenga bonse aba Yuda mu calo conse ukuba bacisanhuka. E ntungulushi ya mpuka yabena Nasareti. ⁶ Alyeshe nokuweshia itempele, eco fwebo twamwikatile. ⁷ Lelo umukulu wa bashilika Lusya asisa ku mufufunyapo ku maka fye. ⁸ Uluntu mulemwpusha Paulo pa milandu yonse, mukomfikisha nokusambilila pa finti fwebo tule mushinina." ⁹ Aba Yuda nabo baliilundimo muku mupela imilandu, noku mushinina ukutiniyi imilandu yonse ya cine. ¹⁰ Nomba eluntu umulashi acebwishe Paulo pakuti engalanda, Paulo alyasukile ati, "Nebo ndyumfwikishe ukuti pa myaka iingi ulikapingula wa milandu muli cino calo, elo nebo natemwa ukuti njilandile kuli we. ¹¹ Na mwe bene kuti mwaishiba ukuti tekuti icile inshiku ikumi limo na shibili apo nailile ku kupepa mu Yelusalemu. ¹² Uluntu bansangene mwi tempele, Nshatalikenepo no muntu nangu umu, elo nshafulungenyepo ibumba, nangula fye nimu sinagogi, nangu ni mu musumba. ¹³ Tekuti banshinine pa milandu yonse iyo balempela pali ino nshita. ¹⁴ Nomba Nebo ndelanda ifi kuli mwe, ukti ukulingana ne mpuka isho balelanda, kweni nasumina ukuti mpepa Lesa wafikolwe fyesu. Nalisumina mu mafunde yakwa Mose elo na malembo aya kuba kasesema. ¹⁵ Nandibo nalicetekela muli Lesa pamo nga bene bantu, nokuti kukaba ukushikuka kwa bonse abaloloke elo nbabifi. ¹⁶ Eico kanshi Ndesha lyonse ukwenda no mutima uwakaele pa cinso cakwa Lesa elo napa bantu. ¹⁷ Lelo panuma ya myaka iyingi Nebo naishile mukuleta ubwafwilisho ku calo candi elo ne fyabupe ifya ndalama. ¹⁸ Uluntu na citile ifi, bamo aba Yuda abafumine ku Asia basnsangene mu kusefya ukusangululwa mwi tempele, ntali ne bumba lya bantu nangu icimfululnganya. ¹⁹ Abo bantu balingile ukuba pano pali mwebo elo nga cakuti balikwetepo fyabubi pali ne, nangu nga bali nefyakulanda pali ne. ²⁰ Elo nga teifyo, aba abantu bamo bene ifintu ifyabubi ifyo basangene muli nebo uluntu nataleme kuntashi ya cilye ica ba Yuda, ²¹ kano pacintu cimo cine ico nebo napundile ukulanda ulo nebo naiminine pali bo, "ico cakumune ukushikuka kwa bakufwa eco nebo ndepingwilwapo kuli mwebo lelo." ²² Elo Felix, uo balandile bwino pa lwa Nshila, alimunikile umulandu. Alandile ati, "Uluntu Lisias umukulu waba shilika akesa ukufuma ku Yelusalemu, elo nkapingula umulandu obe. ²³ Eluntu akonkomeshe malonda ukuti Paulo asungilwe mu kalyati, nomba akwate amayendele panono epakuti bekanyapo nangu umu pa fibusa fyakwe ukumwafwilisha ku filefwaikwa. ²⁴ Panuma ya nshiku shimo, Felix alibwelele pamo na Drusilla umukashi wakwe, uwali mu Yuda, elo aebele ukuti balete Paulo elo omfwe ukuma kuli ye palwa cisumino muli Kristu. ²⁵ Nomba uluntu Paulo alanshanya naye palwa bulungami, no lwa kuteka umutima, elo napa lwa bupingushi ubuleisa, Felix alyimfwile umwenso elo nokulanda ati, "Kabuye ngale pali ino nshita. Nomba uluntu nkakwata inshita ku ntanshi, nkatuma abakukuta nokwisa kuli ne." ²⁶ Panshita imo ine alikucetekela ukuti Paulo akamupelako indalama, eico alikutuma aba kumukuta libili libili elo nokulanda kuli ye. ²⁷ Nomba uluntu imyaka ibili yapitile, Porcius Festus ewaishile kuba umulashi panuma yakw Felix, nomba ico Felix alikufwaya ukusekesha aba yuda, eico kanshi ashile Paulo alikakilwe mu cifungo.

Chapter 25

¹ Nomba, Fesito waingile mucitungu, elo panuma ya nshiku shitatu, wafumine ku Kesalia no kuya ku Yerusalemu. ² Bashimapepo abakulu elo ne ntungulushi sha ba Yuda baletele imilandu iyo bapele Paulo, elo baipusha Fesito ukuti abomfwe - ³ ukumulomba ukuti abafwilishe ukupela Paulo imilandu-ukuti abaletele Paulo ku Yerusalemu, pantu balikupekanya ukuti bakamusanse elo no kumwipaya pakupita mushila. ⁴ Fesito wabaswike ukuti Paulo asungwa mu Kesalia, elo nao wali na mapange yakuya kulya kwine mukwangufyanya. "Eico kuli abo abengaya," walandile ukuti, kuti baya nefwe. ⁵ Elo nga kulipo umulandu uuli onse uyo acita uyo muntu, kuti mwayakumupa umilandu. ⁶ Fesito waikelfe inshiku cine Konsekone nangula ikumi limo elo waile ku Kesalia, elo ubushiku bwa konkelepo waikala pa cipuna ca kupingwilapo elo wapela icipope ca Kuleta paulo kuli yee. ⁷ Ulo paulo wafikile, aba Yuda abafumine ku Yerusalemu baiminine mupepi napo wali elyo batendeke ukupela Paulo imilandu iikulu kabili iingi lelo tamwalipo ifishinka. ⁸ Paulo waliipokolweleko no kulanda ukuti, " nshacitapo lubembu lwakupula ifunde lya ba Yuda nangu ukulufanya kwi tempele nangula kuli Kaisale." ⁹ Lelo Fesito wena walikufwaya ukusekesha aba yuda, elo wayaswike Paulo no kulanda ati, "Bushe ulefwaya ukuya ku Yerusalemu elo ukuya ku pingwila pali iimilandu?" ¹⁰ Paulo wa yaswike ati, umulandu wakwe waba ku cilye ca kwa Kaisale eko bafwile ukumpingula. Nshalufyanyapo umu Yuda nangula umu, ngefyo ne mwebene ico cena namwishibafye bwino. ¹¹ Nomba nganalibifya elo kabili nga nacistapo icibi ica kuti ningafwilapo, nshilekana kufwa. Lelo imilandu balempela nga yabufi, takuli nangu umu uwalampela kulibo. umulandu wandi ulinokuyafye kuli Kaisale." ¹² Panuma ulo Fesito wa landile na ba shicilya, elo wayaswike ati, " walitwala umulandu wobe kuli Kaisale. Kanshi ulingile ukuya kuli Kaisale." ¹³ Nomba ulo papita inshiku shimo, imfumu Agripa elo na benike baishile ku kesalia ku kutandalilo Fesito. ¹⁴ Panuma ya kwikala kulya inshiku ishing, Fesito ekulondolwelako imfumu Agripa umulandu wa kwa Paulo, alandile ati, "umuntu umu balimushalike kuno ngo mufungwa kuli Felix. ¹⁵ Ulo nali mu Yerusalemu, bashi mapepo abakulu elo na bakalamba ba ba Yuda baletele imilandu iyo balikupa uyu muntu kuli ine, balikubimba ukumupela imilandu iingi. ¹⁶ Nabaswike nati talwaba lutambi lwa bena Roma ulwakumupela uuli onse ku bakumupela imilanda libe abakumupa imilandu tabakumushinina elo no kupela akashita kuli shimilandu akakupokololako ku milandu bakamupela. ¹⁷ Eico, ulo baishile pamo kuno, nshaposele na kashita, lelo ubushiku bwakonkelepo naikele pa cipuna ca ku pingwilapo elo no kubeba ukuti balete uyo muntu kuno. ¹⁸ Ulo abalikumupela imilandu baiminine, bafililwe

ukumushinina nagula fye panono nga ifyo naine nali kutetekela .¹⁹ Mucifulo, balifye na fimo ifyo bali kukansaninapo naye ifya pamulandu wa imipepele elo na palwa muntu umo uwafwile uyo balikwita Yesu, uyo Paulo walikweba ati wa mweo .²⁰ Nshakwetepo icishinka palwa kufwailisha umulandu , elo nalmwipushe nga kuti afwaya ukuya ku Yerusalemu kukuya mulubulwisha palwa milandu intu bakumupa .²¹ Lelo ulo Paulo walombekele ukuti bamusunge mu cifungo ulo akololela ukumfwa ukulanda kwa mfumu, napele icipope ca kumusungila mu cifungo mpaka ulo nkamutuma kuli Kaisle .²² Agripa walandile kuli Fesito," kuti namwa ukumfwa kuli uyu muntu." "Elo Fesito walandile ati, mailo , uli no kumfwa kuli yee." ²³ Kansi ubushiku bwakonkelepo, Agripa elo na Benike baishile bakosefya nganshi; baishile mu ng'anda ninshi bali na bashilikale na bacindami ba uyu musumba. ulo Fesito wapele icipope, Paulo balimuletele kuli bo .²⁴ Fesito watile," We mfumu Agripa, elo namwe bonse mwebali naifwe pano, uyu muntu mwamumona; ibumba lyonse ilya ba Yuda banjtile mu Yerusalemu elo nakabili kuno kwine, elo balikupundilishakuli nebo ukuti tafwile kuba na mweo .²⁵ Lelo ine nasambilile no kusanga ukuti tacitapo icili conse icingalenga ukuti afwe; lelo pakuti walilombekele ukuti engatwalwa kuli kateka mukalamba naine nasala po ukumutuma .²⁶ Lelo nebo nshikwete ifya cinshinka pakuti ningalembela Shikulu wandi. Emulandu na namuetela kuli mwe, namuleta kuli imwe, makamaka kuli we Mfumu Aripa, pakuti mwingakwatapo fimo ifyakuti mungalemba palwa uyu muland .²⁷ Pantu mufyo nkomona tacili bwino ukutuma umufungwa ukwabula ukulondolola imilandu intu ali nayo."

Chapter 26

¹ Eico Agilipa atile kuli Paulo, "Kuti wailandila wemwine." Elyo Paulo aimishe ukuboko kwakwe nokuicingilila .² "Nailenga nemwine ngo wansansa, we mfumu Agilipa, pakwiminina pa cinso lelo pafyo balembepesha ku ba Yuda, ³ Makamaka pantu webo uli kalapashi muli shonse intambi shaba Yuda na mepusho. Eico nakulomba ukungumfwa mumutelelewe .⁴ Mucine bonse aba Yuda balishiba ifyo njikala ukufuma ku bwaice bwandi mu mutundu wandi nemwine kabili naku Yerusalemu .⁵ Balinjishiba ukufuma ku kwamba nga balekabila ukusumina ici, kuti naleikala ngo mu Falise, impqka yakatisha mu mipepele yesu .⁶ Lelo naiminina pano pakuti mpingulwe pa kusubila kwandi mubulayo bwa pangile Lesa kubafyashi besu .⁷ Nyububwine bulayo ubo imitundu yesu ikumi naibili isubilo ukupokelela ilyo baleshuminisha Lesa umupwilapo ubushiku na kasuba, kabili nipali ili line isubilo, we mfumu, ukuti aba Yuda balemfyengenyeshapi .⁸ Ninshi cilemoneka kuli mwe ukukana shininkisha ukuti Lesa abusha naba mfwa? ⁹ Lelo icine cine palwa ndi ntontankanya ukuti mfwile nackita ifintu ifingi palweshina lyakwa Yesu uwaku Nasaleti .¹⁰ Nacitile ifi mu Yerusalemu. Nalongelwe mu kalyati abengi abntu abashila bakwa Lesakumaka napokelele ukufuma kuli bashimapepo ba kalamba; kabili ilyo baipaiwe naine nalesumiunisha palibo .¹¹ Nalebacusha imiku iingi monsee muma Sinagoga kabili naliyesha ukucila pali kabili nabacushishe nakumisumba nakumisumba yabenafyalo bene .¹² Ilyo nalecita, ici naile ku Damasika namaka ne fipope ukufuma kuli bashimapepo bakalamba, ¹³ kabili munshila pakuya kulya, pakati kakasuba we mfumu, na mwene ulubuto ukufuma ku mulu, ulwabutisha ukucila akaasuba, lwa akile ukushinguluka bonse nrbo nabo naleya nab .¹⁴ Ilyo twawile bonse panshi naumfile ishiwi lilendanda kuli ne ilyo ilyalelanda mululimi lwa ci Yuda, Saulo, Saulo, nionshi ulencushisha? Cintu cashupa kuli we ukupanta ku casompa .¹⁵ Elyo natile; Niwe nani we mfumu? Imfumu yaaswike, 'nine Yesu uyo ulecusha .¹⁶ Nomba ima kabili iminina; pantu pali ici cine namonekela kuli we, ukukusonta ukuba ukuba umubomfi kabili kambone mukulingana nefintu ifyo waishioba waishiba pali ne lelo kabili nefintu ifyo nokukulanga kuntanshi, ¹⁷ kabili ndinokukupususha kubantu naku bena fyalo kuli abo ndekutumako, ¹⁸ mukwikwisula amenso yabo kabili ukubafumya kumfimi ukubatwala kulubuto kabili ukufuma kumititikisha wakwa Satana ukuya kuli Lesa, pakuti benga pokelela kuli Lesa ikwelelwa kumasambi kabili nokupyana ifyo nabapela kuli abo abasangululwa mucicetekelo kuli ne .¹⁹ Kanshi, we mfumu Aglipa, nshasushishe icimonwa cakumulu, ²⁰ nomba, kuli abo mu Damasikopakubala, kabili mu Yerusalemu, kabili kuba mu calo conse ica Yudea, na kubena fyalo bene, nabapele amashiwi ayakuti bafwile ukulapila na kupilibukila kuli Lesa, nokucita, nokucita ificitwa ifilelanga ukulapila .²¹ Pali uyu mulandu aba Yuda balingikete mwitempele kabili nokufwaya ukunjipaya .²² Lesa alingafwa ukufika nanomba, Eico nalimanina elo nokupela ubunte ku bantu bafye elo na bakalamba palwa bakasesema elo na Mose efyo alandile ukuti fikacitika- ²³ ukuti Kristu afwile acula elo palico ukuba uwakubalilapo ukubaka ku bafwa, alinokushimikila ulubuto ku bantu besu elo na kubenafyalo .²⁴ Ilyo Paulo apwilishishe ukuipokolola, Fesitasi aishile kulanda neshiwi ilikalamba, " Paulo, wali pena ukusambilila sana kwalenga webo ukupena." ²⁵ Lelo Paulo aishile kwasuka ati, "Ntapena, we mulopwe Fesitasi, lelo efyo nkolanda fya cishinka elo fyabufuke .²⁶ Ngefyo imfumu yalishiba pali ifi fintu; elo nkolandila uwakupama kuli ye, pantu ninshininkisha ukuti tapali nangu cimo pali ici icifishilwe kuli ye; pantu ici tacacitikile mubumfisolo .²⁷ Bushe walisumina muli bakasesema, We mfumu Agrappa? Nalishiba walisumina." ²⁸ Agilipa atile kuli Paulo, "Munshita iinono ulefwaya umpilibule no kunenga ukuba umwina Kristu .²⁹ Paulo atile "Napepa kuli Lesa, nangula cibe munshila iinono nangula iitali, teiwe wekafye, lelo nabo bonse abaleumfwa kuli ne lelo, bali nokuba ngane, lelo ukwabula inshinga shamukalyati." ³⁰ Elo imfumu yaishile kutalama, nomulashi, elo na Benisi wine, nabo abaikele nabo; ³¹ uluntu bafumine mucikulwa, balikulanda umo kumunankwe nokutula, "Uyu muntu tapali ifyo acitile ifingalenga ukumwipaya nangu ukumukaka .³² Agilipa aishile kulanda kuli Fesitasi ati, " Uyu muntu nga acilekelwako nga cakuti tabonekele kuli Kesa."

Chapter 27

¹ Ulo capingwile ukuti ifwe tukaye mu bwange Itali, bapele Paulo naba kakwa kuli mushika wa mwanda umo Ogastoni

ishina lyakwe Yuli. ² Awe pakunine mubwange bwaku Adramuti ubwakusungamina kuya ku mishi ya fyabu iyamu Asia. Twaile pali bemba. Twali na Aristaki umwina Makedonia uwali Tesolonika. ³ Elo ubushiku bwa konkelepo twafikile ku musumba wa Sidoni, eko Yuli acitile Paulo inkumbu amulekele aye ku banankwe no kusekelelwa. ⁴ Awe pakwima kulya twaile shingilila Kupro, pantu imyela yalefuma ku ntanshi. ⁵ Kabinge pakupita pa nshila iya kulungatana na Kilikia na Pamfilia; twafikile ku Mura, umushi wamu Lukia. ⁶ Nokokwine mushika pa kusanga ubwange bwamu Alexisandria ubwaleya ku Itali, Alinininemo. ⁷ Ulo twaleya panono panono inshiku ishingira twafikile no bwafya apalungatana Kinidi elyo umwela pakutulesha, twailepita natusinguluka Krete apalungatana na Solome. ⁸ Kabinge pakulambako no bwafya, twafikile apantu apetwa fishobe Fisuma, apapaleme ku musumba wakwa Lesea. ⁹ Twali kwete inshita iikalamba, napo ulwendo nomba nomba lwabo ulwabulwani pantu ne nshila yakuleka ukulya yalipitilile. Paulo alabakonkomesha, ¹⁰ nokusosa ai, "Mukwai ndemona ai ubu ubulendo bukaba ubwamalwa, nokulofya te kunono tefisendo fe no bwange, fyeka lelo naku myeo yesu." ¹¹ Lelo mushika alesubila kuti cilongoshi no mwine wa bwange ukucila kufyo Paulo alesosa. ¹² Pa mulandu wakuti icishobo cali icishiweme ku kwikalamo fisuke ifikuku fipwe, icintu bwingi capandile amano ku kufumapo, no kwesha nga kuti bafika ku Foinike, ku kwikala ukufika ifikuko fipwe. Foinike chisobe camu kwete umusongo lubali uko walola kukabanga no lubiye umusango walola kukabanga. ¹³ Ulo umwela wakukabanga ka kulyo wapepeshe bwino bwino, elo batile nabamo nga ico balefwaya. basumbwile inanga balelambatila Krete, mupepi pepi. ¹⁴ Panuma ya inshita iipi apopene kwaishile umwela wa nkuka, uwaleitwa ai Yura kwilo, walitendeke ukupunga pa cishi. ¹⁵ Eco ubwange pakwikatwa, no kufilwo kulola ku mwela, twanakileko twalasensenunwa ku mwela. ¹⁶ Elo twabutukila ku kushingilila ku cishi icalaitwa ai Kauda, elo twalipilikite no bwafya ukwikata akabwange. ¹⁷ Elo bakasumbula, elo babulile ntambo bafumfunya mwisamba lya bwange. Nokubuka kabili pakutina ukuti benga poswa pa Surti, baposele itanga elo babasenda. ¹⁸ Elo pakusunkana icibi ku nkuka ubushiku bwakonkapo batendeke ukuposa ifipe muli bemba. ¹⁹ No bwalenga shitatu baposelemo ku minwe yabo ine ifibombelo fya bwange. ²⁰ Elo akasuba na intanda pakubulo kukana tubalikila inshiku ishingira, elo ukucetekela kwesu ukwakupusuka kwalipwile. ²¹ Ulo tabalile inshita ikulu sana elo Paulo aiminine mukati kabo ai, "Mukwai, mufwile ukungumfwa, no kukana fuma ku Krete ku kwisa mona aya malwa elo no boni. ²² Na nomba ndemu koselesha, ukusangalala pantu takwakabepo ukuposa umweo nelo umo uwamuli imwe, kano fe ubwange bweka. ²³ Eico kuli nevo kwiminine ubushiku umutumwa wakwa Lesa uyo nevo ndi wakwe, uyo kabili mpyungila. ²⁴ Asosele ai, 'Witina, Paulo. Uli no kwiminina kuli Kaisare, kabili mona, Lesa nakupela abalendo banabo bonse abali na iwe. ²⁵ Eico sansamukeni, mukwai! Pantu ndecetekela Lesa ndetila ai musango onse alandile kuli nevo ifyo fine efyo cikaba. ²⁶ Elo tuli nokuposwa pa cishi cimo." ²⁷ Awe ulo ubushiku bwa kulenga ikumi na shine bwaishile, twale sensemwinwa muli Bemba wa Adria, napakati ka bushiku aba bwange balatungo kuti balapalamina ku mulundu. ²⁸ Awe ulo baposele umutofwe basamgile imikwamba amakumi yabili; napakupitapo panono, no kuposamo umutofwe na kabili balisangile imikwamba ikumi na isano. ²⁹ Awe bena pa kutina ukuti bengaposa pa mabwe, baliposele inanga shine balafwaisha ukuti buce bwangu. ³⁰ Nomba ababwange balafwayo kufulumuka mu bwange ninshi nabasolomwena akabwange pali bemba, mubucejeshi kwati balaswa bashe inanga shali ku cisolo caku ntanshi. ³¹ Elo Paulo asosele kuli mushika elo nakufita ai aba nga tabekele mu bwange, tekuti bapusuke. ³² Elo ifita fyaputwile imyando ya kabwange no kuleka kasesemunwe. ³³ Ulo bapalamina kukuca, elo Paulo alapapata bonse no kuleka balye, asosele ai, "Ubwalelo ebushiku bwakulenga ikumi na shine mwaikala abasakamikwa ukwabula ukuti mulye. ³⁴ Nde mupapata ukuti mulye, pakuti ekumona amaka. Pantu takwalobepo umushishi nelo fe umo uwaba pa mitwe yenu." ³⁵ Ulo ena asosele ifi, no kubulo mukate atotela kuli Lesa pa menso ya bonse. Elo aumokawile atendeke no kulya. ³⁶ Elo bonse balisansamwike lelo bena batendeke ukulya. ³⁷ Awe fwebali mu bwange twalimo imitwe imyanda ibili na makumi cine lubali na mutanda. ³⁸ Awe ulo balile bayangwishe ubwange pakuposa inganu muli bemba. ³⁹ Awe ulo bwacele, bwacele tabaishibe calo cilya, lelo bamwene icisobe cali necisensenga bapangile ukwesha nga benga fishako ubwange. ⁴⁰ Elo baputwile imyando ya nanga ba shisha namuli bemba. Napope banenwine imyando yaba kensha napakwimishe itanga lyaku ntanshi ku mwela; balelola ku lulamba. ⁴¹ Kwena pakuponena pamakumanino. ya bemba babili balisamike ubwange pa musenga cecisolo ca kuntanshi cilishipile, elo calikosele nde. Necisolo cakunumacalalepuka kumaka ya maba. ⁴² Elo ifita, fyapandile amano yakuti bepaye abafungwa epali bamo baowa no kufyuka. ⁴³ Elo mushika pakufwaya ukupususha Paulo, alifileseshe amapange yabo; asosele kubaishiba ukowa ukuti baipose muli Bbemba. ⁴⁴ Elo nabashala bakonkepo, bamo pafipampa, nabambi pa fintu fimbi fya bwange. Kabili efyo cali bonse balipuswike bafikile ku mulundu

Chapter 28

¹ Elo pakupusuka elo twaishibe ukuti ecishi icitwa Melita. ² Ulo abena fyalo batubelele uluse ulwingi, pantu bakoseshe mulico batusekelele bonse pa mulandu wa mfula iyaliko kabili pamulandu wampepo. ³ Ulo Paulo alukumbilila icifinga ca nkuni no kukosho mulilo, ifwafwa lya fumine pa mulundu wakukaba lya mukambatila ku minwe. ⁴ Elo abena calo bamwene ai iciswango cilenigina pa minwe yakwe, balesoshanya ai, "Ukuba uyu muntu wa misoka, apususka kuli bemba; lelo ubololoke tabumusuminishe ukuba no bumi. ⁵ Elo akuntile iciswango mu mulilo taumfwile icabipa awe. ⁶ Awe bena balamulolesha ukuti alafimba nalimo ukufwa apopene. Lelo pakumulolela inshita iikalamba no kumona nelyo cimo ukumuponena, elo bayalwile imitima yabo batila ai mulungu. ⁷ Nomba lubali kumpanga ilya kwali impanga, yakwa kateka wa cishi ishina lyakwe Popoli. Wene alitupokelele alitusekelele inshiku shitatu mubwanalale. ⁸ Awe wishu wakwa Popoli nalala naikatwe mpepo ne cele, elo Paulo aingile umo ali, apepele, atambalike iminwe pali ena, no kumuposha. ⁹

Ulo caponene ici, abasheleko ku cishi abali na malwele balishileko no kundapwa.¹⁰ Elo batucindike kufya mucinshi ifingi. Elo kabinge ilyo twaimine palwendo babikilemo mu bwange ifyo twalekabila.¹¹ Awe panuma ya myenshi itatu ulo twaimine pa lwendo mu bwange bwaku Alekesandria, ubwaikele mu cishi, ku nshita shafikuko icishibilo cabuko ba mpundu baume.¹² Kabili twafikile ku Syracuse no kwikalako inshiku shitatu.¹³ Awe napakufumako twalishokele twafikile ku Regi. Kabinge apo palile ubushiku bumo umwela waku kapinda ka kulyo walimine, kabinge ubwalenga shibili twafikile ku Puteoli.¹⁴ Elo twasangile aba bwananina twapapatile ukulinda nabo inshiku cine lubali kabili elo twafikile ku Roma.¹⁵ Kabinge kwafumineko ababwananina, ulo batumfwa, baishile ku kutukumanya ku Apifore kwine nakusha kufikililamo shitatu. Na Paulo pakuba mona, atotele Lesa no kuteka umutima.¹⁶ Ilyo twaingile mu Roma, Paulo asuminishenye ukwikala pamo ne fita ifyalemulinda.¹⁷ Ulo papitile inshiku shitatu ukutula intungulushi shaba Yuda. Ilyo balongene, atile kuli bena ai, "Mwebamuninane, ine neushacitile nelo cimo icakubala bantu nelyo nintambishaba shifwe, napelwe umufungwa mu minwe yabena Roma ukufuma mu Yerusalemu.¹⁸ Kabinge bene pakumbushisha, balafwayo ku nkakula, pantu kuli nebo takwali umulandu wa kuti ine mfwe iyo.¹⁹ Kwenaba Yuda pakukana napatikishiwe, ukushina kuli Kaisare tekutula nali na kantu kakushinina uluko lwandi awe.²⁰ Emulandu, Ine imwitile, ukuti tumonane no kusosa naimwe, pantu icilelelela Israeli elo cine nkakilwe iminyololo."²¹ Elo basosele kuli ena, "Ifwe tapokele ubkata abafuma ku Yudeya, kabili kuno takwaishilepo ababwananina uwatushimikile nelo ukulanda ifyabufi pali iwe.²² Lelo tuletela cisuma ukumfwa kuli iwe ifyo uletontonkanya, pantu icananiko ici icaishibikwa kuli ifwe ukuti konse konse cilandilwa mububi."²³ Awe pakumulengula ubushiku baishile kuli ena, kunganda yabeni abengi cibi. Ukutampa ulucelo ukufika icungulo alebakolobondelamo ukushinikishe fya bufumu bwakwa Lesa. No kwesha ukuba nesha palwakwa Yesu, ukutula ku mafunde yakwa Mose naba kasesema,²⁴ Kabili bamo bene basubile ifyalelandwa lelo bamo tabacetekele.²⁵ Awe bena kuwila ku cintu cimo, balaima ulo Paulo asosele icebo cimo ai, "Umupashi wa Mushilo walandile icisuma kuli ba shifwe auti.²⁶ Asosele ai, "Kuli aba bantu kalande ai, "Ukumfwa mukomfwa no kwiluka iyoo; ukulolesha, mukalolesha no kwiluka iyoo.²⁷ Pantu imitima yabo bantu yalikutwa, na matwi yabo yomfwa no bwafya, na menso yabo nabashibatika, epali bamona na menso yabo, baumfwa na matwi yabo, nokupilibuka kabili nabaposha."²⁸ Eico, cishibikwe kuli imwe ukuti ipusukilo lyakwa Lesa lya tumwa kubena fyalo, kabili bena bakomfwa.²⁹ Kabili elo asosele ifi fintu aba Yuda baile balebikana ifikansa ifingi.³⁰ Paulo aikele imyaka ibili ituntulu mu nganda yakwe, yakwashimina ku fyuma fyakwe alesengela na bonse abaleisa nakuli ena.³¹ Alekubila icebo cakwa Lesa no kusambilishe fyakwa Yesu Klistu no kushipa ukwabulo kuleshiwa.

Romans

Chapter 1

¹ Paulo, umusha wakwa yesu kristu, uwaitilwe ukuba umutumwa elo kabili nokupatulwako ku mbila nsuma ya kwa Lesa,² uwalaile panuma yakuboko kulikasesema muma lembo,³ ukulolenkana nomwana wakwe uwa mu luko lwakwa DAVID ukulingana naku buntunse.⁴ Uwasontelwe ukuti emwana wakwa Lesa kumaka yakwa mupshi wamushilo pakulubulwa kubafwa, Yesu kristushikulu wesu.⁵ Muli ena twalipokelele ukusenaminwa nobusole pakuti kube icumfwila kucitetekele mubena fyalo, pamulandu neshina lyakwe.⁶ Namubena fyolo, namwebene mwalitwa kukusangwa kuli Yesu Kristu.⁷ Ku batemwikwa bakwa Lesa aba ku roma abentwa abantu bakwe aba mushilo: Ukusenamina kube namw no mutende ukufuma kuli Lesa tata na shikulu Yesu kristu.⁸ Icakubailapo ndeto tela Lesa wandi muli Yesu kristu pali mwebona bonse, pantu icitetekelo cenu cileshikwa isonde lyonse.⁹ Pantu Lesa ekambone wandi uo mpyungila mumupashi wandi na mu mbela nsuma yamwana wakwe.¹⁰ Inshita yonse ndalomba mumapepo yandi ukweba ai ninga fikilisha ukwisa kuli mwebona ukulinga noku fya kwakwa Lesa.¹¹ Pantu nebo ndafwaisha ukumimona, pakweba ai nkamipeleko ifya bupe fya bumu pashi, pakweba ai nkese kumikoseleshako.¹² Ekweba ai nandi nkofuluka ukukoseleshiwa kuli mwebona ukupitila mucitetekelo cenu ne candi.¹³ Nomba nkofwaya ukuti mwishibe, ba wesu, ukweba ai ndefwaisha ukwisa kuli mwebona (lelo naliba uwa cingililwa), pakweba ai nkakwate ifisabo muli mwebona filya fine na kwete naku bena fyalo.¹⁴ Ndiwankongole kuba giriki nakubeni, kuba mano naku ba kutumpa.¹⁵ Eco, pa lwandi, ndi ipekenye ukubila imbila nsuma kuli mwebona bena Roma.¹⁶ Pantu nshikwete nsoni ba mbilasuma, pantu e maka yakwa Lesa ayepusukilo kuli bonse aba cetekela, ukubalipo aba Yud naba giriki.¹⁷ Pantu muli ici emo ubulungami bwakwa Lesa bwa sokolwele ukufuma ku citetetekele nokuya kucitetekelo, ngefyo calembelwe, "Abalungami bakekalilila mu citetetekele."¹⁸ Pantu ukukali bwakwa Lesa nabu sokololwa ukufuma mumulu pali banatomfwa nabatalunga, abantu mukukana lungama balikana icishinka.¹⁹ Nipamulandu wakweba ai ifyaishibikwa pali Lesa fyacimone kuli bena. Pantu Lesa alibasamikile.²⁰ Pantu ukutula pa bubumbo bwe sonde, imibele yakwe iyi tamoneka, amaka yakwe ayamuyayaya nembela yabu Lesa, Yali monekela, lwa mufimoneka, paku mwensekesha ifintu fya bumbile pakweba ai tabakwete nakabepesho.²¹ Epakweba ai nangu balishiba Lesa, taba mu cindulile nga Lesa, nangu uku mutotela. Lelo ne mitima yabo iyabula amano yali fitile.²² Ba itungile ukuba aba mano, lelo basangukile ifinangwa.²³ Ba kene no bukata bwakwa Lesa ubushi bola ku cimpasho ca muntu uubola, na kufyuni, na kufinama, na ku fintu ifi kulalika panshi.²⁴ Eco Lesa aposele iitima yabulunkumbwa mu fya kowela, nokukowesha imibili yabo abe ne benka.²⁵ Bene benka eba yalwile icine ca kwa Lesa no bufi nokushinshimuna icalengwele ukucila kalenga, uwapolwa umuyayaya. Amen.²⁶ Pamulandu waici, Lesa aliba posele ku lunkumbwa lwa musebanya, nabanaka babo ba sangwile imfyalilwa ya kukushali mfyalilwa.²⁷ Munshila imoine abaume baleke imbela yacifyalilwa ica mwanaka nokukwata ulunkumbwa lwa baume banabo. Aba baume aba pangile ifyamusebanya nabaume banabo elo ba upokelela

n cilambu kalingile pafilubo fyabo.²⁸ Filya fine bakene Lesa, Lesa nao abapele amatontonkanyo ayakulubana, bena bali kucita nefintu ifishalungama.²⁹ Bonse baiswilemo ukuba abata lungama, bucilende, ulunkumbwa, no bubifi. Abasosa ulwambo.³⁰ Aba miponto, aba pata Lesa, aba misula, aba miya, aba kuitakisha, aba tontonkanya ifyabipa; aba tomfwila abafyashi babo.³¹ Aba takwata, amano, aba kubula icitetekelo, abatalama, ababula uluse.³² Abo bena balishika icipope cakwa Lesa, ukweba ai aba cite ifya musngo uyu balingafye ukufwa. Lelo taabacita bekafye lelo bala sumunishanya nabambi abacita ifi.

Chapter 2

¹ Eico mwebabula akabepesho, mwebo mwebantu ,mwebapingula, pantu mufintu mupingula abantu banenu,mwiiseka mwebene,mwebo mwebapingula umulinganya ifintu. ² Lelo twalishiba ukweba ai ukupingula kwakwa lesa kwamulinganya pabacishika ukulingana nabacita ifyo ifintu. ³ Nomb totonkanyeni ifi, mwebo mwebo mwebapingula, abacita ifyo fintu ukunaimwe efyo mucita. Bushe mucila mukabutuka ubupingushi ubwakwa Lesa? ⁴ Nalimo mulatotonkanya ifinono ifyabunoshi bwambela yakwe,ukuwaya waya kwabupingushi bwakwe, nokulekanya kwakwe? Nalimo tamwaishiba ukweba ai ukunakila kwakwe kumitungulula ukwalola mukutungulula mwebo mukulapila? ⁵ Lelo nipamulandu wabukosa mitwe nokukana lapila ukweba ai muleisungila icipyu capabushiku bwacipyu, ukweba ai, ubushiku bwabusokololwa bwabupingushi bwakwa Lesa. ⁶ Akalambula cila umo umwabela imibele yakwe. ⁷ Kuli abo abatwalilila ukufwaya ubukata bwakwa Lesa, ukucindika, elo nomweo, uwabula ukonaika, bakabapela umweo wamuyayaya. ⁸ Lelo kuli abo abafwaila abene abo abashibela mucine lelo babela mubupondamishi,icipyu elo nobukali fikesa pali abo. ⁹ Lesa akaleta amacushi namalanda pa muntu uyo uucita icabipa, pakwamba mu Yunda elo naku Griki. ¹⁰ Lelo ubukata, no mucishi, no mutende fikesa ku uli onse ucita icisuma, pakwamba mu Yunda elo umu Griki. ¹¹ Pantu Lesa tabanakapatulula ¹² Pantu abengi ababembuka ukwabula ifunde bakonaika apabula ifunde, elo nabo ababembukile mwifunde bakapingwilwa kwi funde. ¹³ Pantu tekompfwa wefunde ayo ukuba nobulungami ku cinso cakwa Lesa, lelo bantu bacita ifunde abo abakaya ukulungamikwa. ¹⁴ pantu elo abena fyalo, abashaba nefunde, bacita kucifyalilwa ifintu fyefunde, kuli abo yaba mafunde nanu tabakwata ifunde. ¹⁵ Muli ifi balangaa ukweba ai imicitile yefunde yalembwa mumitima yabo,elo kampingu wabo aleshimika ubunte kuli abo,kaili mukumona kwabo abene balekupelwa icilubo nangu ukulungamikwa. ¹⁶ Ubushiku ubo Lesa akaya ukupingula abantu inkama sha bantu bonse ,umwabela imbila yandi,ukpitila muli Yesu Kristu . ¹⁷ Lelo ngawasosa ai uyu muyuda kaili waikalilila mumafunde elo nokuitakisha muli Lesa, ¹⁸ waishiba nokufwaya kwakwe kaili kuti wailuka ifya bune pantu walifundwa ifya mumufunde ; ¹⁹ eico ngawaishinina webo wemwine ukuti uli ntungulushi kumpofu ,ulubuto kaikala mu mfimfi, ²⁰ kalungamika wabula amano ,kafundisha wabaana banono ,ukuti waba mumafude ayakukupa amano nokukulenga wishibe icishinka,kanshi nishani icitingonaula inshila ya mweo wikalamo? ²¹ Webu weufunda abanobe,taubala waifunda wemwine?webu weushimika pakukana kwiba,uleba? ²² Webu weusosa ai mwilakucita bucente ,ulacita ubucende?Wewa[ata utulubi,bushe uleeba mwitempele? ²³ Weuitakisha muma funde,bushe upontela Lesa pakutoba amafunde? ²⁴ Pantu,"ishina lyakwa Lesa likopontelwa kubena fyalo pamulandu na mwebo,"ngefyofe cayo ukulembwa. ²⁵ Nakuba ukusembululwa kuli nokuwamina kuli mwebo nga cakweba ai mukokonka amafunde,lelo nga niwebo katoba wamafunde,ukusembululwa kobe cimo nokukana sembululwa. ²⁶ Nga ,nakaili,uutasembululwa nga alekusunga ififwaikwa kumafunde,bushe ukukana sembululwa kwakwe takwakaye ukupendelwa paku sembululwa ? ²⁷ kaili uutasembululwa,akaya kupingula weupula mumafunde?weukwete amafunde ayalembwa wewasembulukwa ,pantu niwebo utoba amafunde! ²⁸ Pantu ukuba umu yuda umwine mwine tekwakunse, nangu ukusembululwa tekwa kunse kumubili. ²⁹ Lelo umu yuda ni uyo uuli umu yuda mmutima ,nokusembululwa kwakwe nikulya ukwa mutima mumupashi tefya mufyalembwa.Ukutashiwa kwa musango uyu takufuma ku bantu lelo kuli Lesa.

Chapter 3

¹ Elo bushe busumanshi aba yuda bakuya ukukwata?Elo bukumunshi ubwa kusembululwa? ² Cintu icikankala munshila shonse.Pakubala,aba yuda basubile mubusokololo bwalekufuma kuli Lesa. ³ Nangu cali ukweba ai aba yuda tabali necitetekelo ?Ukukana tetekela kwabo kuti kwa alula bu cishinka bwakwa Lesa? ⁴ Tacakaye kiba ifyo,lelo,lekeni Lesa asangwe uwa cishinka,nangula cingaba cakuti umuntu onse wabufi .Ngefyo calembwa ai , "ukweba ai ulalanga ubulungami mumashiwi yobe,elo ukweba ai ulaisokolola mubupingushi." ⁵ Lelo ukulufyanya kwesu kulanga ubulungami bwakwa Lesa,kuti twasosa shani?kuti twaeba ati Lesa temulungami pakuleta ubukali pali fwebo?(Nkobomfya ukupinkana kwabuntunse.) ⁶ Ciiya ukubefyo! Nomba lelo kuti Lesa apingula shani icaalo? ⁷ Lelo ukupitila mu bufi bwandi icishinka cakwa Lesa cikoyo ukulundululaubukata bwakwe,nindo ncili nkopingwilwa ngo mubembu? ⁸ Nindo ntakososelwa,nangu line bambi batupontela pafyo tukososa,"Natucite ububi, pakweba ai icisuma ciisemo"? Cabalingafye ukukandwa. ⁹ Ninshi nomba? Tokoyelela fwebene?Telyonse.pantu twalibepeshiwa bonse kuba yuda elo nabena fyalo,bonse pamo,pakuba munshi yalubembu. ¹⁰ Ifi efyo cayo kulembwa:"Takwaba nangu umo uwakulungama,nangu umo; ¹¹ takwaba nangu umo uwailuka,takwaba nangu umo uufwaya Lesa. ¹² Bonse balyaluka;bonse basangukafye abawelewele.Takwaba nangu umo uucita icisuma,awe,nangulafye umo." ¹³ "Imikolomino shabo shalisuka ngomushitu.Indimi shabo shalibepekwa.Suumu yansoka yaba patunwa twabo twabo." ¹⁴ Utunwa twabo twaisulapo amatiipo elo nobukali." ¹⁵ "Amakasa yabo yayangukililwa kukuyo ukusumwa umulopa. ¹⁶ Ifyakucilinganya elo

Chapter 4

nokucucutika kaba munshila shabo.¹⁷ Aba bantu tabaishiba inshila ya mutende."¹⁸ Tabakwata akatiina mumenso yakwa Lesa."¹⁹ Nomba twalishiba ukweba ai conse ico ifunde lyasosa,lilanda kuli uyo uwaba munshi yefunde,pakweba ai utunwa tonse twingesalika,elo ne caalo conse calekucitika ukupendelwa kuli Lesa.²⁰ Pantu takwaba nangu umo uwasangululwa kwi funde ku cinso cakwe,pantu ukupitila mwifunde twaishile kukwata ukwiluka kwa lubembu.²¹ Lelo nomba fumeni kuma funde pantu ubulungami bwakwa Lesa bwalisokoloka,uko ifunde elo naba kasesema bakabela bunte-²² ubulungami bwakwa Lesa ukupitila mucitetekelo muli Yesu kristu kuli abo bonse abasumina.Pantu tapali bupusano,²³ pantu bonse twalibembuka elo kabili twalipelebelwa kubuka bwakwa Lesa,²⁴ elo balilungamikwa apalutu ku kukusenaminwa ukupitila mukupuputulwa muli Yesu Kristu.²⁵ Pantu Lesa alipela Yesu Kristu nge lambo ukupitila mucitetekelo mumulopa wakwe .Apele Yesu nge cishinino camulinganya cakwe,pamulandu wakufuta imembu shafuko²⁶ mumutembo wakwe.Ici cali cakulanga ubulungami bwakwe pakashita kalya kene,pakweba ai asanguluke elo noku sangulula uyo onse uwatetekela muli Yesu.²⁷ Nomba ukuitakisha kuli kwisa ?Nakufumishiwa.Ukupitila mumusango we funde nshi?wa milimo? Awe,lelo ukupitila mwifunde lyacitetekelo.²⁸ Twalisondolwele nokweba ai umuntu alungamikilwa kucitetekelo ukwabula imilimo ukupitila muma funde.²⁹ Nangu Lesa ni Lesafye waba yuda ekafye?Tali ni Lesa wabena fyalo?ee,nabena fyalo bene.³⁰ Nga cakweba ai,icine cine,Lesa aba umompo akaya ukulungamika abasambululwa kucitetekelo,elo nabasambululwa ukupitila mucitetekelo.³¹ Kuti nakabili twafumyapo ifunde ukupitila mucitetekelo?ciya kuba ifyo, icakuti,twaimya ifunde.

Chapter 4

¹ Nga kanshi kuti twasosa shani ukuti Abrahamu, icikolwe cesu kumubili , aliiko? ² Nga Abrahamu alungamikilwe mulimo nga alikwete ukuyumfwa nembo tekuti ayumfwe kuli Lesa ³ Bushe amalembo yasosa shani ? Abrahamu acetekela Lesa elo camokele kubunga mi bwakwe."⁴ Noyo uubomba nobusumboshi bwakwe tabupendwa ngo bupe lelo ngefyakwefe. ⁵ Nomba umuntu uushibomba asuminafe muli lesa uulenga ababi ukuba abakaele, uyu muntu wena icisumino cakwe calenga lesa ukumupenda uwakaele pacinso cakwe. ⁶ Nakabili Davedi alondolola pakushuka kwa muntu uwakaele ukwabula imilimo. ⁷ Asosele," balishuka abo ebo Lesa abelela uluse pafyo balufyanya abo Lesa aseshapo ifyakubifya fyabo. ⁸ Alishuka umuntu uo Lesa ashibukisha ifyakubifya kwakwe. ⁹ Bushe ili ishuko Davedi alikusosa lya abofye abena kusembulwa nangu abashili bena kusembululwa? pantu tusosa," nipacitetekelo cakwa Abrahamu Lesa amu mwenene umulungami. ¹⁰ Bushe caliko lisa? Bushe nilyo talasambululwa nangu nipanuma yakusembululwa? Tepanuma yakusembululwa nomba ilyo ta lasambululwa. ¹¹ Kanshi Abrahamu ukusembululwa kwakwe cali cishibilo cakushinikisha ubulungami bwakwe akwete muli Lesa elo talati kusembululwa kanshi efyo Abrahamu aba icikolwe bacantu bonse abacetekela Lesa nelyo tabasambululwa ukuti Lesa nao abamone abakaele nelyo tabasambululwa. ¹² Kanshi efyo Abrahamu icikolwe ca bantu avasambululwa elo tepamulandufe wakusembululwa lelo abendela mucisumino ico icikolwe cesu Abrahamu akwete libe talasambululwa. ¹³ Lesa alaile Abrahamu nobufyashi bwakwe ukubapeela isonde ubulayo tabwafumine kuma funde lelo nimucitetekelo. ¹⁴ Nga Lesa alaile icalo kuli abo abasunga amafunde yakwa Mopse, ici cetekelo tekuti cikwate ubupilibulo nishi nobulayo nabo bwafye. ¹⁵ Pantu ifinde lilata ubukali pantu uko uku shili ifunde takuba bankuba bampula mafunde. ¹⁶ Eico kanshi nipamulandu wacitetekelo, Lesa alaile ubulayo kuli Abrahamu epakuti kube ukushinikisha ukuti ubulayo bupefye bwakwa lesa kubu fyashi bonse ubwakwa Abrahamu elo tekubena mafunde nomba nakuli abo bonse abakwata icicetekelo nga Abrahamu. eci kolwe cesu bonse. ¹⁷ Ngefyofe culembwa," nakusosnta ukuba icikolwe camitundu iingi," kanshi mumenso yakwa Lesa uo Abrahamu asumineo uyo uupela ubumi ku bakufwa eweba ifishaliko ukubapo. ¹⁸ Abrahamu ena nangu takwete ifyo acetekelemo atwalililefe ukucetekela, ukuti engaba wishu wa mitundu lingi ngefyo calembelwe , " iffine efikaba nobufyashi bobo." ¹⁹ kabili tanakile mukucetekela, tatontokenye pa myaka akwete(pantu akwete imyaka mupepi na umwanda umo) elo sara nao alikotele icaj=kuti tekuti afyale umwana. ²⁰ Lelo pamulandu wabulayo bwakwa Lesa Abrahamu talufishe icicetekelo mubulayo Lesa amulaile elo icitekelo cakwe calekoselesha alelumbanya na Lesa. ²¹ Alishinikishe saana ukuti Lesa likwata amaka aya kucita conse eco alaya. ²² icicetekelo cakwe ecalengele ukuti Lesa amone Abrahamu umulungami mumenso yakwe." ²³ Awe amashiwi yakuti , " Lesa amumwene ukuba awakaele mumenso yakwe. awe tayalembelwe kuli Abrahamu ekefe awe. ²⁴ Yelembelwe nakuli fwe bobene, fwebalipo fweba cetekela muli uyo uwabushushe Yesu kubafwa. ²⁵ Uwafwilile pamulandu wakubifya kwesu elo nokubushiwa pakuti tulungamikwe.

Chapter 5

¹ Epo twaliyo ukulungamikilwa kucitetekelo,twalikwata umutende kuli Lesa ukupitila muli Shikulu Yesu Kristu. ² Ukupitila muli wo emo twashukila kucitetekelo muli uku ukusenaminwa twayo ukwimininamo,elo kaili tulaitakisha mwisubilo lya ubu ubukata bwakwa Lesa. ³ Tali ici ceka,tulaitakisha namu kucucutika kwesu.Pantu twalishiba ukweba ai ukucucutika kuteletela ukushipa. ⁴ Ukushipa kuleta imicitile,elo kaili imicitile ileta isubilo, ⁵ Elo kaili isubilo talipanga umusebanya pamulandu wakweba ai icitemwiko cakwa Lesa twalipongolwela mumitima yesu ukupila mumupashi wamushilo,uwapelwe kuli fwebo. ⁶ Pantu pakashita akanono twalipo abanaka,panshita iisuma Kristu alifwilile abataishibe Lesa. ⁷ Pantu caliba icayafya umuntu ukufwila umulungami,nangula takuli umuntu uwingapama ukufwila umuntu umusuma . ⁸ Lelo Lesa alilanga icitemwiko cakwe kuli fwebo,pantu ulo twali ababembu,Kristu alitufwilile . ⁹ Nakucilisha,nomba,epo nomba twalilungamikwa kumulopa wakwe,tukayo ukupusuka kucipyu cakwa Lesa. ¹⁰ Pantu nga

Chapter 6

cakweba ai,ulo twali abalwani,twalibweshiwe kuli Lesa ukupitla mumfwa ya mwana wakwe,nakucilisha,panuma yakubwela,tukayo ukupusuka. ¹¹ Tali ico ceka,lelo sekeleleni namuli Lesa ukupitila muli Shikulu Yesu Kristu,muli uyo twapokelele umu twabweshiwe. ¹² Epo nomba,ngo kupitila mumuntu umu emo isambi lyaingilile mu caalo,muli uyu musango imfwa yaingilile mulumbu,pantu bonse balibembuka. ¹³ Pantu mpaka ne funde,ulubembu lwali mu caalo,lelo ulubembu talubako ukwabula ifunde. ¹⁴ Nangu cakweba ai,imfwa yalitekele muli adamu mpaka mose,nabobene abatabembwiwe ngo kukana kwata icumfwila nga adamu,uwapusene na uyo uwali nokwisa. ¹⁵ Pantu icabupe tacaba kubati fintu fyali bumpula mafunde.Pantu nangu cakuyo ukweba ai kuli bumpula mafunde kwa muntu umu kwalekufwila abantu abengi,bushe kufula shani ukwa kusenaminwa kwakwa elo kaili necabupe kukusenaminwa kwa muntu umu,Yesu Kristu,nokukaka ku fingi! ¹⁶ Pantu icabupe tacaba nge cafuma mulumbe lwa muntu umu.Ubupingushi bwakonkele bampula mafunde elo kaili nokuleta insoni,lelo icabupe cakonkele bampula mafunde abengielo kaili nokuleta ukusangululwa. ¹⁷ Pantu nga cakuyo ukweba ai,kuli bumpula mafunde kwa muntu umu,imfwa itungululwa ukupitila muli uyo wine, ¹⁸ Eico kaili,ulo umu ayo kupula mwifunde kuletelelea ukusekwa ku bantu bonse,eifyo fiine ukupitila mubulungami bwa muntu umu kwaishile ukusangululwa elo kaili no mweo ku bantu bonse. ¹⁹ Pantu ukupitila mukushumfwa kwa muntu umu abengi basangwiwe ababembu,nangula nififine ukupitila mucumfwila ca muntu umu abengi bali abalungami. ²⁰ Lelo ifunde lyaishile ukufusha bumpula mafunde.Lelo uko ifunde lyakakwa,ukusenaminwa kula kakwa nako ukucilamo. ²¹ Ici cacitike pa kweba ai,nga ababembu batungululwe kumfwa,nefyo fiine eflyo nokusenaminwa kwakuyo uku tungulula ku bulungami ku mweo wamuyayaya ukupitila muli shikulu Yesu Kristu.

Chapter 6

¹ Bushe tukotilapo shani?Tubelele mwisambi pakuti uluse lwikalilile? ² Awe nakalya , Fwebo fwebafwile kwisambi,kuti twabelelelamo shani? ³ Bushe tamwaishiba ukweba ai abengi ababatishiwe muli Yesu kristu babatishiwe mumfwa yakwe? ⁴ Twalishikilwe,elo nomba,nankwe mulubatiso ukupitila mumfwa yakwe.Ici calicitike ai filya Yesu ashukukile kumfwa mubukata bwakwa wishu ukuleka fwebo twende mu mweo upya. ⁵ Ngacakweba ai twalyampene nankwe mukufwa kwakwe ,tukesa kwampana nankwe namukubuka kwakwe. ⁶ Twalishibe ifi,abakalamba wesu umu alitanikwe nankwe pakweba ai umubili wesambi onaulwe.If iyalicitike ai twiba abasha kwisambi. ⁷ Uyo onse uwamfwile apampamikwe ukuba uwakulungama elo nobucindami kwisambi. ⁸ Nomba ngatwalifwile na Yesu,twalisumina ukweba ai tukesa kwikala nankwe. ⁹ Twalishiba ukweba ai apo Yesu alibukile kumfwa,tekuti afwe nakabili;imfwa taikwete amaka pali ena. ¹⁰ Umwalola imfwa yakwe alifwile kwi sambu,alifwilefe umuku umofe.Nakuba,imikalile aikala,aikala pali Lesa. ¹¹ Munshila imo ine,namwebo muleimona nga abafwa kwisambi ,nomba aba mweo kuli Lesa muli Yesu kristu. ¹² Eico mwileka isambi litungulule muli mwebo ukuti mukonkelele ulunkumbwa. ¹³ Mwilatwala ifipande fya mubili wenu kwisambi ukuba icibombelo cabashalungama.Lelo muleipela kuli Lesa nga abo abafumine kumfwa nokuya ku mweo,lelo mulepela ifilundwa fya mubili wenu kuli Lesa nge fibombelo fyabulungami. ¹⁴ Mwilakuleka isambi lilemitungulula pali mwebo.Pantu tamuli bamumafunde, muli bena kusenaminwa. ¹⁵ Finshi nomba?Bushe tukobembuka pantu tatuli mwifunde,lelo mukusenaminwa?Iyo nakalya. ¹⁶ Tamwaishiba ukweba ai ngamwaipela mwebene ukuba abasha,muli basha kuo mumfwila?Muli basha nakwisambi ilitungulula kumfwa,nangula umusha kucumfwila,icitungulula kubu lungami. ¹⁷ Lelo kuba ukutasha kuli Lesa! ico mwali abasha besambi ,lelo mwalikonkele mumitima yenu amasambilisho mwapelwe. ¹⁸ Mwalengwa abantungwa ukufuma kwi sambu,nomba mwaba abasha kubulungami. ¹⁹ Nkososa ngo muntu pamulandu nobunake bwa mibili yenu.Pantu ulo mwapele ifilundwa fya mibilyenu ukuba ubusha kufi shasangululwa elo nakukonaula ifunde,icalola mukulufyanya ukwingi, munshila imo ine,nomba peleni ifilundwa fya mubili wenu ubusha kubulungami mukusanguluka. ²⁰ Pantu ulo mwali abasha besambi,mwali abantungwa kubulungami. ²¹ Pali ilyanshita, fisabonshi wali nafyo ifyo ukwatile insoni pali nomba?Pantu ififuma muli ifyo fintu nimfwa. ²² Lelo nomba pantu mwaba abantungwa ukufuma kwisambi mwaba abasha bakwa Lesa,mulikwete icitwalo cakusanguluka.Icifumamo umweo wamuyayaya. ²³ Pantu ivcilambu cesambi nimfwa,lelo icabupe camupashi mweo wamuyayaya muli shikulu Yesu kristu.

Chapter 7

¹ Nangula tamwaishiba,mwebamunyunane(pantu nkososa ku bantu abaishiba amafunde),pakweba ai ifunde liyo ukutungulula pa muntu panshita acili nomweo? ² Pantu umwanakashi uwaupwa alakakwa kwifunde lyamulume elo akoikala,lelo ulo umulume afwa alakakulwa kwifunde lyamucupo. ³ Eico nomba,ulo umulume alipo,elo aya ukusangwa nomwaume umbi,akayo ukwitwa cilende.Lelo umulume nga afwa,akakulwa kwifunde,eico tecilende nga ayo kwikala nomwaume umbi. ⁴ Eico kanshi,mwebamunyunane,mwalilenga ukufwa kwifunde ukupitila mumubili wakwa kristu.Ici eakutilai mwa ampana umu nomubiye,pakwebai twingayo kufyala ifisabo fyakwa Lesa. ⁵ Pantu ulo twali kufyabuntuse,nolubembu lwa mumatontontanyo,lwalimine kwi funde,apo pakubomba ifilundwa fyaumubili wesu ukubela ifisabo kumfwa. ⁶ Lelo nomba twali lubulwa kwifunde.twali fwile uko twakakilwe.Ici kweba ai tumubombele mumupashi upya,elo temu fyaka ifyamu nsebo. ⁷ Nomba tukayo ukusosa shani?Lifunde iline e lubembu,Ciya kuba ifyo.Nangu cibe ifi ngantakwetepo ulubembu naishiba nangu lumu,nga tacali cakupitila mwi funde.Pantu amafunde ayalakuya ukukana ukusosa a ai "Wilakukumbwa." ⁸ "Lelo ulubembu lwalibula ili ishuko ukupitila mufipope,elo nokuleta

ulunkumbwa lwamisango nemisango muli nebo, ⁹ Pakashita kamo nalisangilwepo ukwabula ifunde,lelo ulo ifipope fyaishile,nemembu shalisendele umeo ¹⁰ elo nalifwile.Amafunde ayali nokuleta umwo yalipilibwike nokuleta imfwa kuli nebo. ¹¹ Pantu ulubembu lwalisemdele ishuko ukupitila muma funde elo nokumbepaika.Ukupitila mumafunde fyalindipeye. ¹² Eico ifunde lyamushilo,elo kali nefipope fyamushilo,ubulungami, elo nobusuma. ¹³ Eico nomba icisuma caisakuba imfwa kuli nebo?cilakuba ifyo.Lelo ulubembu,lelo ulubembu pakweba ai lulangwe ai lubembu,lwaleta imfwa muli nebo ukupitila kucali ica bune,elo kaili nokupitila mumafunde yalubembu pakweba ai caba icalubembu ukucila mucipimo. ¹⁴ Pantu twalishiba ukweba ai ifunde fyaku mupashi,lelo ndiwaku mubili .Nalitekwa ubusha kulubembu. ¹⁵ Pantu ico ncita,ntacishiba.Pantu ico mfwaya ukucita,ntacitita,lelo ico napata,eco ncita. ¹⁶ Lelo nga cakweba ai nacita ico ntakofwaya ukucita ,ndayo ukusuminisha kwifunde ukweba ai lyabune. ¹⁷ Lelo kwena tali nebo ncita,lelo lubembu ulwaikala muli nebo. ¹⁸ Pantu nalishiba ukweba ayi muli nebo, ecaya ukuba muli nebo ,ukwikala ukwabula ifintu ifya bune.Pantu ubusalo bwakuyo ukucita ica bune caba muli nebo,lelo ntacitita. ¹⁹ Pantu ifya bune efyo mfwaya,ntaficita,lelo ububi ubo ntafwaya ebo ncita,ebo ncita. ²⁰ Lelo nganacita icintu ico ntakofwaya ukucita,leo ninshi tali nebo nkofwaya ukucita lelo lukbembu ulwaikala muli nebo. ²¹ Eico,nasanga ili ifunde:Ulo nkofwaya ukucita ica bune,ifibi efisamo muli nebo. ²³ Pantu ndayo ukusekelela mwifufunde lyakwa Lesa no muntu wamukati. ²² Lelo nkomona amafunde yapusana mufilundwa fyamubili wandi.Cila pinkana nefunde lipya mumatontonkanyo yandi.Cilansendela ngomusha wesambi ilyaba mufindwa fyamubili wandi. ²⁵ Nebo ndimulanda!Nani uukayo ukunkakulako kuli uyu umubili wamfwa? ²⁴ Lelo amatotelo yabe kuli Lesa ukupitila muli mwane shikulu Yesu Kristu !Eico kanshi,eico kanshi nkayo ukubombela amafunde yakwa Lesa kumo namatontonkanyo yandi.Nakuba ,nikumubili mbombela ifunde lya lubembu.

Chapter 8

¹ Eici nomba takuli kusekwa kubaili muli yesu kristu. ² Pantu ifunde lya bumupashi ilyaba muli Yesu kristu lyali mulubula ukukuma kwifunde lyalubembu nakumfwa. ³ Pakuti ifyoifunde lishingacita pakuti twaba mumibili iyabu bembu Lesa ena kuti acita, Atumine umwana wakwe ekafe mucipasho calubembu uti afwe nge ngebambo palubembu, asendele ulubembu muli ena. ⁴ Acitile ici pakwebai ukufwaya kwefunde kufikilishe muli fiwe , fwebashendela umwabela ukufwaya kwesu, lelo umwabela umupashi. ⁵ Eico bonse abekala mwabela bumulili ama tontonkanyo yabo abatanokanya bafya mubili , lelo abekela umwabeka bumupshi ama tonkanyo yabo batontonkanya pafyobumupashi. ⁶ Ito ntontonkanyo lya bumubili ni mfwa, lelo amtontonkanyo yabu mupashi bumi kabili mutende. ⁷ Umutima wa bumubili wani kuli le Lesa taucimba kwifunde lwakwa kwa lesa, kabili tawinga cimba awa. ⁸ Abo bonsefe abali muli bumubili tabalubanya lesa. ⁹ Eico tamuli bamulibumubili, lelo abamuli bu mupashi, lekeni umupashi wakwa Lesa wikale muli mwebo lelo nga umo takwete umupashi wakwa Kristu , tali wakwa Kristu. ¹⁰ Nga cakuti Kristu aba muli mwebo umubili ulafwa kumbela ya lubembu umupashi wikala mumbela shabu lungami. ¹¹ Nga cakutula umupashi wa bushishe yesu ku bafwa waba muli mwebo, uyo uwabushishe Yesu kuba fwa akamulenga namwebo ukukwata umweo mumibili yenu iyafwa ukupitila muli mumupashi wakwe, uwaikala muli mwebo ¹² Kanshi na kabili mweba temwikwa, taliba nenkongole, lelo tekulibumulili lelo tekwebai twikale muli bumubili ¹³ Nga cakutula mwaikalila muli bumubili, muli mupepi ne mfwa, lelo nga mwaikala amuli bumupashi muli nokufwafe imfwa yabumubili lelo mukaba no bumi. ¹⁴ Ngefyo abengi bafungulwa kumupashi wakwa Lesa, aba bana bakwa Lesa. ¹⁵ Tamwapokelela umu pashi wakumucita busha pakwebai mwikale aba mwenso nakaili lelo mwapo, kelele umupashi wakushipa, nge fyo tupunda , " Abba, tata!" ¹⁶ Umupashi wakwe uwine wekafe waba kambone muli bumupashi bwesu ukubakatube abana bakwa Lesa. ¹⁷ Ngatuli bana ninshi nakaili tuli bufyashi, ubu fyashi bwakwa Lesa, kaili twailunda kubufya shi bakwa Yesu, nga cakutula twaculilenakwe kuti twacindikwa pamo nankwe. ¹⁸ Ico nalishiba ati amacusho yapali inonshita tayalingile kubukata ubukamoneka muli baifwe. ¹⁹ Pantu ifi bumbwa filolela ukusokololwakwa mwana wakwa Lesa. ²⁰ Pantu ifibumbwa fyabeleleko ukubela , tekufwaya kwabo abene iyo , lelo pamulandu wakwebai. bacetekele ena. ²¹ Pakwebai icibumbwa icine citwalwe mubusha bwakubola ukuti balete mumutende wakubakata uwabana bakwa Lesa. ²² Pakutula twaishiba ukweabi ici bumbwa conse ciletwa no kubombela ukuculila pamo nanomba. ²³ Kaili teceka awe , lelo nafwebene ko kumo fwebaba nefisabo fyatanshi ifya bumupashi tule culila umusango uyu, ilyo tukololela ukwasalwa, no bupususho bwamibili Yesu. ²⁴ Pantu nimuli ici cicetekelo emo twapusukila nomba ici cetekelo icikomoneka kumenso teci tekelo pantu kuti wa tetekela shani ico ukomona? ²⁵ Lelo nga cakwebai twacetekela ifyo tutakomona, tucilolelel kukushipikisha. ²⁶ Munshila fye imo inefe umupashi wamushilo uotwaitwa mukunakafwesu fwe bashaishiba lyakupepa, lelo umupashi wamushilo eutulandilako mufyalulakofyonse. ²⁷ Kaili uyo intu afwailisha mumitima ewaiba ifyamutima wa mupashi, pantu eupapatila abamushilo ukulingana ku fwayakwa lesa. ²⁸ Twa lishiba ici ickwebai abo abatemwa Lesa ifintu fyo fibombekela kubune, kuli abo abaitwa umwabela ukufwaya kwakwe. ²⁹ pantu kulyabo bonsefe abo aishibile kabela abalingile libela bapalene ne cipasho ca mwana wakwe , pakuti engaba ibeli pali munina bonsefe. ³⁰ Nabo alingile kabela alibetile , nabo ai tile , alibasangulwile naba asangulile alibacindikile. ³¹ Cindi , kaili bushe tukotila shani ifi fintu? nga cakwebai Lesa ali nafwebo, enga pinkana nafwebo? ³² Uyo uta cindikile umwana wakwe lelo amupele kuli fwebo bonsefe , cindo atekapelela nakufwe fyonse tukofwaya? ³³ Ninani akuleta ubwafya paba salwa bakwa lesa? pakuti Lesa eubasangulula. ³⁴ Ninani akasekwe? Kristu yesu fwile ukucila fi ali shuka uuli ku kwa kulyo kwakwa wishu, kaili uletupatilako. ³⁵ Findo fikatulekanga ukutilalusha mukutemwa kwakwa Yesu? Bucushi , nangula kushitika nangula kukasawa,nelo cipowe, nelo kusapila, nelo masanso , nelo lupanga. ³⁶ Ngefyo calembwa," twipailwa lyonsefe ngempanga

iya pelwa mukufwa." ³⁷ Muli ifi fyonse tuli aba cimfya muli uyo uwatutemwa. ³⁸ Lelo ndesumina nati nelo ilimfwa , nelo mweo nangula niba malaika nangu buteko, nelo fintu filipo, nelo ifikosa nelo maka. ³⁹ Nelo butali , nelo bwipi nelofe fibumbwa fimbife tekuti fintalusheko kukutemwa kwakwa Lesa ukuli muli Kristu yesu shikulu.

Chapter 9

¹ Nkomyeba mucine muli kristu.Ntakobepa,elo kampingu wandi akombela bunte muli mupashi wamushilo ² pantu muli nevo maliba ubulanda ubukalamba nobukali bwabulo ukuleka mumutima wandi. ³ Pantu nevo nemwine kui nafwaya ukupatulwa kuli Kristu ngowakuciipwa pali bamunyanane,abantu bandi ukulingana kubuntunse. ⁴ Abena israeli.Mucifyalilwa nobukata,nefipangano,mukupelwa amalango,imilimo yamwitempele,nefilayo. ⁵ Kuli bena ekwafumine Kristu aishile kukwata umucinshi kumubili-Uyo uwaba Lesa pali fyonse.Alumbanishiwe umuyayaya,Ameni. ⁶ Lelo takuli kweba ai icebo cakwa Lesa cilifililwe.Pantu tali onse uusangwa mucine mubena israeli. ⁷ Bonse mucine bamubufyashi bwakwa Abram. Lelo,"nimubufyashi bwakwa Isaki betilwa abana" ⁸ Ekwebai, abana bakumubili tabali bana bakwa lesa. Lelo abana bakucilayo ebana bakubufyashi. ⁹ Nakuli ico ecebo cacilayo:"Pali inonshita nkoisa nokwisakupeela sarah umwana". ¹⁰ Teico cekaiyo lelo lilya Rebekah aimitile kumwaume umo,shifwe wesu Isaaki-. ¹¹ Elo abana batalafyalwa kaili talekucita icibi nangu icisuma,pakweba ai ubusalo bakwa lesa bupangwe . ¹² Lelo tepamulandu wa milimo,lelo kuli ena aita-Efyasoselwe kuli ene."umukulu ukubombela umwaice". ¹³ Cilingefyo calembelwe:Nalitemenwe yakobo,esau eo napatile". ¹⁴ Bushe fimbi findo tukososa? Bushe kuli ifitasangululwa kuli lesa? Bushe tekuti cibefyo. ¹⁵ Mufyocasoselwe kuli mose ai," Nakukwata alulse pao nakwatilo uluse, kabili nakwata inkumbu pao nakwatila inkumbu. ¹⁶ Elo nomba tamulanda nakuli uyo ufwaya, nangu kuli uyo uubutuka, lelo nikumulandu na lesa utulanga uluse. ¹⁷ Namwilembo lyasoswa kuli Farao,"pamulandundu wauyu umulimo nalikukushishe,pakuti nange amaka yandi muli webo,napakweba ati ishina lyandi likabilishiwe mu calo conse. ¹⁸ Elo kabili, Lesa alikwata ukubelela uluse kuli uyo atemenwe, nakuli uyo atemenwe, alomalala. ¹⁹ Mwakusosefi kuli nevo," Nindo acili alefwaila amafya? Ngoyo wingakanya ubufwayo bwakwe?" ²⁰ Pabupusano, wemuntu we, niwebo naniwakupusana na lesa? Bushe icakupanga kui caisakulanda kuwa cipanga ai," Nindo mwambikile muliyo inshila?" ²¹ Bushe nakabumba alikwete insambu pe buumba limo line ukubumbilako icipe cakula bofya mumucishi, necipe nacimbi mububi? ²² ngakuli lesa, uwasumina ukulanga ubukali bwakwe, namaka yakwe nokulindilila mukutekanya kwakwe pafintu ifyapekanishiwe fye ukonaika? ²³ Nganga cakweba ai acita ifi mubukonkani bwakusokolla ifyuma mubucindami bwakwe pafipe fya luse, ico apekanishishe limo mubusuma? ²⁴ Nga cakweba ai acitile fi nakabili mulifwebo, uo nao akuutile,tekuba yuda beeka,lelo nako bakubena fyalo. ²⁵ Ngefyo asosele nakabili muli Hosiya:"N akwita abantu bandi" abataali bantu bandi, nomwanakshi 'watemwika' uo natemwa. ²⁶ Elo cilekuba ifyofine ngefyo fine casoselwe kuli bena ai, 'Tamuli bantu bandi',kulya kwena bakula beta' abana bakwa lesa wamweo." ²⁷ Elo esaya alililako israeli umusuwa," Nelo abana bakwa israeli bali no mucanga wamuli bemba, abanonofye ebakapusuka, ²⁸ Pantu shikulu akufikilisha amashiwi yakwe pesonde apabula ukufilwa nangu ukushinga shinga." ²⁹ Ngefyo esaya asosele libela ai , "Ngacakuti shikulu wamilalo ngatatubika ukuba abna bakwe,ngatwaba nga Sodoma, nakaili kui twasanguka nga Gomora." ³⁰ Bushe cindo tulinokusosa nakaili? Balya abena fyalo, abatalungamikwe,abaishileba abalungamikwa, ukulungamikwa kwa citetekelo. ³¹ Lelo israeli,uwalikubela amalango taikalile umwabela amalango. ³² Cindo nomba? Nimukweba ai tabakwete icitetekelo, lelo kwati nikubomba imilimo. Lelo baipuntwile kwilibwe ilyakuipuntulako, ³³ Ngefyo calembelwe ai," Moneni,nabika ilibwe mu zioni ilya kuipuntulako kaili ilibwe ilyakuipuntulako. Uyo onse uwasumina takomfwe isoni."

Chapter 10

¹ Bamuninane,ukufwaya kwa mutima wandi nokubalombela kuli Lesa,ipusukilo lyabo. ² Pantu nkoshininkisha ai nalikwata isenge na Lesa,nomba tacili cakumano yandi. ³ Pantu,kufilwa ukumfwa kubulungami ubufuma kuli Lesa,ukufwaya ukuksha ubulungami bwabo,ukwabula ukunakila kubulungami bakwa Lesa. ⁴ Pantu kristu ekufikisha kwamafunde yabulungami kuli onse uwasumina. ⁵ Pantu mose alemba pabulungami bufuma mwi funde,"umuntu uucita ifintu akekalilila nafyo." ⁶ Ubulungami ubufuma mucitetekelo bulanda ai:"Wilakusosa mumutima obe,"Ninani akanina mumulu ?"(ekweba ai,ukubika Yesu panshi); ⁷ elo kaili wilakulanda ai , 'Ninani uwingekila kwi limbo ?'(uko kweba ai,ukofumya Yesu kumfwa). ⁸ Nomba cindo cikososa?"Ishiwi lili aepi nobe,mukanwa namumutima obe , "Eshiwi lya citetekelo,ilyo tufunda. ⁹ Ngakukanwa kobe wasosa ai Yesu nishikulu, nokusumina mumutima obe ai Lesa alimubushishe kubafwa, uli nokupusuka. ¹⁰ Pantu nikumutima eko asuminina nokukwata ubulungami,elo kukanwa kakwe asosa nokupusuka. ¹¹ Amalembo yasosa ai,"onse uwamusumina takalengwe insoni. " ¹² Tapaba bupusano pamu yuda nomu Griki.Pantu imfumu ni mfumu yabonse,kaili mukankala kuli bonse abamukuta. ¹³ Pantu onse ukuta pe shina lyakwa shikulu akapusuka. ¹⁴ Nomba kuti bamukuta shani umo tabasumina /Kuti basumina shani uo tabaumfwa?Kuti baumfwa shani ukwabula kafundisha? ¹⁵ Bushe kuti bafunda,kamo balitumwa?-Ngefyo calembwa ai,"Yawama shani amaka yababila imbila nsuma !" ¹⁶ Nomba te bonse abaumfwile imbila nsuma .Pantu Esaya asosele ai,"Nani uwatubulula ukutubulula kwesu?" ¹⁷ Kanshi icitetekelo cifuma mu kumfwa,nokummfw kwi shiwi lyakwa kristu. ¹⁸ Nomba nasosa ai,"Bushe taba umfwile?"Ee,muku shininkisha."Ne ciunda cabo calikumana isonde,nama shiwi yabo kumpela ya caalo." ¹⁹ Pali fyonse ifyo,Nasosa ai,"Bushe israeli alishibe?"Mose asosele pakutampa,"Nkakulenga ukukalipakubufuba kumu tundu ndo.Ukupitila mumtundu teti mumfwe ,nkamilenga ukufulwa." ²⁰ Elo Esaya ali uwapama ulo ale kusosa,"Nasangilwe

naba tamfwaile." ²¹ Nomba kuli israeli asosa ai,"Akasuba konse natambulwile amaboko ku bantu abatomfwila nokumalala."

Chapter 11

¹ Eico nkoipushako ai Bushe Lesa alikene abantu bakwe?" Awe iyo . Pantu nandi indi mwana wa Israele uwa mumwana wakwa abrahamu, wamuko wakwa benamini. ² Lesa tali kukuna abantu bakwe abo asalile" umwine ukulantufye ukukale Bushe ai tamwaishiba ico ilembo lilanda pali Eliya ilyo ali kuilishanya kuli Lesa pamulandu wabena Israele. ³ "Alandile , ai mweshikulu balipeye abakasesema benu balyo nawile ifipailo, fyenu, kaili ishelepo , neka, elyo naine bakofwa ya uku niipaya". ⁴ Lelo bushe Lesa amwebele shani ? Lesa alandile ai," nali indkwete abantu bacilile pa makana cinelubali Abasashapepapo baai. ⁵ Ifyo fine kashi pali inoshita napo abashalapo balimoneka ukuli ngana nokusala pa mulandu wa luse lwakwa Lesa. ⁶ Awe nga ni kuluse lwakwa lesa nishi te kumilimo kabili iyo pantu nga te ifyo icikuku tekuti cibe nakabili icikuku iyo. ⁷ Nga ntukososa indo, Abena Israeli tu bacisangile ico bali kufwaya abacisangile bantu fye abanono aba salilwe Bambi nabo Lesa alekele ukuti imitima yabo italame. ⁸ Filya calembwa ai:Les a abuleka ukupona mu tulo utukalamba amenso yabo tuyumona na matwi yabo tayomfwa ukufikafye na kuli lelo. ⁹ Davedi nao alandile ai amalila yabo nayabe iciteyo kabili nayabe ica kubupunwisha neca kuba kanda. ¹⁰ Leken i amenso yabo yaikwate akuffipa kuti yelakumona kabili inshita yonse bale-enda abakongama. ¹¹ Inkososa ai Bushe balipunwine kuwila? awe iyo lelo mukupuluka kwabo e mwaishila ipusukilo kube na fyalo. ¹² Nga cakutila uku lufya kwabo nga eku cindama kwabena fyalo ngo kufikilisha kwabo ukokula shani. ¹³ Inkolanda kuli mwebo mwena fyalo Ala naicindika umulimo wandi uwa kuba umutumwa. ¹⁴ Pantu ilimbi ukuti nalenga abantu ba ndi ukuba nobufuba , no kupusushapo bamo pali bena. ¹⁵ Pantu ukupooswa kwabo e kwale nga aba muli ici calo , uku bwelela ku li Lesa nga kanshi cikaba shani Bushe tacakabe fye kwati kubuuka ukufuma ku ba fwa? ¹⁶ Nga cakwebai mwafumyupo bufuba kabili imi shila nga yamushilo nishi ne ni sambo nayo ya mushilo. ¹⁷ Awe nga bapula imisambo imo; Nga cakutila webo wemu mulife uli musambo umo wine nga aba buputwe.; ¹⁸ Lwewe musambo wamu conde wilakusubila imisambo inobe iyo baputulako muolife walibwa ngakashi walikuitakisha shani kwa ti niwe ulisha imishila ilyo Einkokuilisha ¹⁹ Nomba kui wasosa, ico bafumishe ko iyo imisambo ni pa kuti nebo banu ndeko" ²⁰ Cishink iyo misumbo bali ifumisheko pantu tayali na citetekelo, iwe walilundulweko pantu walicetekela; kanshi mwaliba aba nkosa mucitetekelo cenu. ²¹ Pantu Lesa nga tali ukuleka imisambo ine ine ; na iwe wine takakuleke iyo. ²² Eco kashi , wakumona ukuti Lesa wa ci kuuku elyo kabili makali;pa bawile pali ubukali bwa kwa Lesa , lelo pali iwe pali icikuuku cakwa Lesa. ²³ Lelo balya nabo nga bali kwikalila mu kubulwa kutetekela kwbo Bakalundwamo pantu Lesa ai na maka ya kubalundamo na kabili. ²⁴ Pantu imwe mwe baku calo cimbi nga mwaputwilwe ku muolife wamu conde waimenenafye uwine , kabi mwalundilwe ku muolife wa kulimbafye kashi kuti ca anguka imisambo yali kumu olife wa kulimba fye ukulundwa ku muolife yaliko!" ²⁵ Mwe ndume inkofwaya ai mwishibe ica kama ici. Epali mwaba abamano mumeso yenu mwe bene, Abena Israeli bamo balita lamika imitima bakaba ifi fine mpaka impendwa yonse iya bena fyalo ikakumane . ²⁶ Kabili e fyo Israele onse aka pusuka filya calembwa ai kalubula akafuma ku sione aka fuma ububifi muli abo. ²⁷ Kabili akupanga nabo ici pangano ilyo nkasenda imbembu shabo ." ²⁸ Kulingana necipinyo fintu cabu; kwa liba aba lwani ababako pamulandu obe kulinga ne calo ifyo caba baliba abakutemwikwa. ²⁹ Ifyabupe nokutwa kwakwa Lesa ta kupokwa. ³⁰ Pantu ifyo mwebo kule mwila kukuna uku fwa kuli Lesa nomba namu belelwa uluse kuli bucitofwa bwenu. ³¹ Ifyo fine nabo. bakano kuumfwa nomba ukuti babelelwa uluse; pakuti naimwe mukabelelwe uluse. ³² pantu bonse Lesa ali buleka babe ba nci to fwa; epakuli bakabelelwe uluse. ³³ Yaku amapoalo ubwingi aya fumu kuli le sa! yanku akwatisha amano! we fintu ubwingi ifyo aishibisha! takuli na ngu umo uwingeluka ubupingushi bwekwe ne mibele yakwe. ³⁴ Pantu nani aishiba ukutontokanya kwa kwa Lesa atemwa nani uwingaba impanda mano yakwe?" ³⁵ Nangu nai wapelapo icili co se kuli Lesa pakutila Lesa enga mubwe sesha cilya cintu . ³⁶ pantu fyonse fibepo kabili eo fyabelako kui ena kube ubukata pe nape .Ameni.

Chapter 12

¹ Ico mweba mwebamunjina nkomipapatila muluse lwakwa lesa ituleni imbili yenu ubulilambu uyu emulimo wentu uwo mwabelako. ² kabili mwipalana nobwikashi ubu ngalenu pilibuke pakwalula amantotonkanyo yenu, pakuti mukashinikishe mwebene ico Lesa afwaya, icisuma icapokelelwa kabili icapwilika. ³ Pantu bucibusa ubo napelwe inkolanda kumuntu onse mwila itunga ukucila pa fyo mwaba lelo mulekuichefya mufwo mutetotokanya cila muntu ale ukupima nimucitetekelo ico lesa amupela ⁴ Pantu filya eico iflundwa ifingi elyo iflundwa fwonse tafya kwata umubili umo wine. ⁵ Eco naifwe nangu taba abengi tuli mubili umo muli kristu kabili umuntu onse cikundwa kumu nakwe. ⁶ Awe apo tuli nefya bupe ifya pusana pusana ukulingana mutembo wakwa Lesa ico twapeelwe naponga cakuse sema, natuseseme ukulingana ne ci tetekelo twapelwa. ⁷ Nelyo nga cabupe bwa kubombela bambi aka tubike umutima pali nguwo ne mulimo na ngu numuntu bamupela ubupe bwakufunda abike umutima pa kufunda kwakwe. ⁸ Nangu nga apeelwa ubupe bwaku konkomesha abike umutima pa kukokomesha kwakwe uupela apele muli muli bukapape utungulula atungula no mukosha wine wine ubelele uluse nacite co no kuicefya. ⁹ Kwateni ukutakwata umumbi munda patisheni icabipa ikatisheni icisuma. ¹⁰ ukulingana nokutemwa kwaba wesu mu be abatemwana ngashi. kukucindikana ni mwebo mubalilepo ¹¹ Mwilawaway a mumulimo wenu lekeni umupashi umulenge ukucicila noku cindika bamunjina. ¹² Sekeleleni mwisubilo shipikisheni na ngu mulecula beni nomute wakupapa ¹³ Peleniko aba mushilo

ukungana noku fwaya kwabo .¹⁴ Mulekupala abamucusha mulekubapala mwilakubatipwila iyo.¹⁵ Sekelele pamo ina bankolila lilileni pamo nabalelila.¹⁶ Ifwo mukotokansa pali mwebene o efwo mwekutotokanya napali umbi mwilakuba nokutima wacilumba lelo mulenkuicefya mwilakuimona ukuti muli mwaliba na mano.¹⁷ Mwilaku bwekesha ububi pabubi mulekutoronkanishisha limo mulekucita ifwo abantubamona ai fyabume.¹⁸ Ifyo fine cishitilile pali webo wikale mutende kubantu bonse.¹⁹ Mwefibusa mwilakulandula lelo mulekushila lelo muleku shila ubukali incende patu casoswa ai nine mfwile ukulandula lelo shileni Lesa isambu nine nkabweshapo pafilubo bali baliku micita efyo alanda shikulu.²⁰ Awe uo mutofwana nakwe nga ali nesala umupeleko ifyakulya nga ali necilaka mupeleko amensu amweneko pantu nga cita ifyo nishi watulika amalasha ayayaka mulilo pamutwe wakwe."²¹ Wilakulrka ububi bukacifye lelo ule cimfisha ububi paku cita ifisuma.

Chapter 13

¹ Lekeneni umweo onse ucindike bakateka,pantu takwaba bakateka kano bafuma kuli Lesa.Bakateka ababapo basontwa kuli Lesa. ² Eico uyo onse uukana ukubela bakateka ninshi akana nokubela icipope cakwa Lesa;nabakana bakupolkelela ubupingushi palibo. ³ Pantu intungulushi teshakucinwa kubantu abo abacita ubune,lelo kuli abo abacita ifyabipa.Ukosalapo ukukana kwata akatiina kuli uyo uukomitungulula?Cita icabune, elo kaili ukayo ukupokelela amalumbo yakwe. ⁴ Pantu musha wakwa Lesa kuli mwebi mubune.Lelo ngawacita icabipa,ukwate umwenso;pantu tasendela ulupanga apafye.pantu musubwa wakwa Lesa,nikalandula wamubukali kuli abo abacita ububi. ⁵ Eico mufwile ukubela , tepamulandufe nobukali,lelo nipamulandu nakampingu wenu. ⁶ Pamulandu neci mukapelelapo umusonko.Pantu bakateka babomfi bakwa Lesa,abakoselela muli icicine mukutwalilila. ⁷ Peleni kuli onse uulingilwe kuli bena:umusonko ku ulingile umusonko,akatina kuli uyo akatina kalingilwe ukupelwa,umucinshi kuli uyo umucinshi ulingilwe ukupelwa. ⁸ Mwikwata misha kucili conse,kanofe ukutemwana.Pantu uyo uudemwa umwina mupalamano afikilisha ifunde. ⁹ Amafunde,"mwilakucita ubucende,mwila kwipaya,mwilakwiba,mwilakukumbwa,"elo kaili ngakuli amafunde yambi yonse yasuntinkane muli aya,"Temwa abanamupalamano ngefyo waitemwa."¹⁰ Ukutemwa takuleta bukali kumwina mupalamano.Eico kanshi,ukutemwa kufikilisha kwefunde. ¹¹ Pamulandu nefi,mwalishiba inshita,.ukuweba ai iyi ninshita yakubuka ukufuma mutulo.Pantu ipusukilo lyesu lilimupepi ukucila ulo twatetekele pakubala. ¹² Ubushiku nabupwa,nakasuba kali mupepi,eico natuleke imicitile yamumfifi,natufwale ifyanso fyalubuto. ¹³ Natokokwenda busaka busaka,ngamukasuba,temumisefeshe shakukolwa nangula muli bucakolwa:elo kaili twi endela mukucita ubucende nangula mulunkumbwa ulushingakontololwa,elo kaili tali mukalumwa nangu akafindwe. ¹⁴ Lelo ubike pali shikulu Yesu Kristu,elo kaili nokukana pela umubili,kulunkumbwa.

Chapter 14

¹ Pokeleleni umuntu onse uwakunakuka muciteekelo ,nokukana ukumupa ubupingushi palwa kukansana. ² Umuntu alikwata icitetekelo cakulyafe fyonse,umbi nao uwakunakuka mucitetekelo alyafye umusalu weka weka. ³ Uulya fyonse esula uutalya;elo noutalya fyonse epingula uulya fyonse .Ico Lesa aliyo ukumupokelela. ⁴ Niwebo nani,wewakupingula umubomfi wamuli umbi?Nikuli shikulu wakwe eminina nokufilwa.Lelo uyo uulenga ukuyo ukwiminina ,pantu shikulu akamulenga ukwiminina. ⁵ Umuntu umo kuti amona kwati ubushiku bumo bwalicicindama ukucila shimbi,umo nao umbi alinga inshiku ukuba ati shalilingana .Cila muntu ayo ukushininkisha ukweba ai ifyo akotontokanya fya cishinka. ⁶ Uyo uulinga ubushiku,nikuli shikulu wakwe abulingila;na uyo uulya,alila kuli shikulu,pantu atotela Lesa.Uyo nao uutalya,nikuli shikulu eko talila;na apela amatotelo kuli Lesa. ⁷ Pantu tapaba pali fwebo uuikalila umwine,elo kaili tapali uuifwila umwine. ⁸ Pantu ngacakweba ai tuli nomweo,nikuli Lesa twikalila,elo kaili ngatwafwa, nikuli shikulu tufwila.Eico ngatwafwa nangu tuli nomweo,nikuli shikulu. ⁹ Pantu nikuli uyu mulandu Kristu afwilile elo nokwikalila nakaili,pakweba abe shikulu wabonse abafwa naba lungami. ¹⁰ Lelo webo,nindo uyo ukupingwila munonko?Elo nawebo,nindo usushisha munonko?Pantu bonse tukayo ukwiminina kubupingushi bwakwa Lesa. ¹¹ Pantu calilembwa ai,"ulo ncili nomweo,"efyososa Shikulu ,"ikufi lyonse likayo kufukama ,elo nolulimi lonse lukayo ukulapila kuli Lesa." ¹² Eico nombi,cila umo akaya ukulubulula umwine kuli Lesa. ¹³ Eico kanshi,twilakupingula umo nomubiye,lelo icakuti musale ifi,ifyakweba ai takuli nangu umo uwakubika icakuipunwisha kuli munonko. ¹⁴ Ndishibile kaili ndyongwelwe kuli muli Shikulu Yesu ukweba ai takwaba icasangululwa icine ceka.Nikuli uyo wine uumona ukweba ai tacayo ukusangululwa,kuli tacasangululwa. ¹⁵ Pantu pamulandu nefyakulya munonko apunuka,ninshi tamukoendela mucitemwiko.Wionaula kufya kulya fyobe umo pantu ni uyo Krisu afwilile . ¹⁶ Eico mwileka ico mukomona ubune cisoselwe icibi. ¹⁷ Pantu ubufumu bwakwa Lesa tekulya nokunwa ,lelo nipa bulungami,umutende,nokusekelela muli mupashi wamushilo. ¹⁸ Pantu uukobombela Kristu muli iinshila akupokelelwa kuli Lesa nokusuminihiwa ku bantu. ¹⁹ Eico nombi,natuye ukufwaya ifintu fyamutende elo nefintu ifingakula umo nomubiye. ²⁰ Mwila konaula umulimo wakwa Lesa pamulandu nokulya.Ifintu fyonse fyalisangululwa,lelo cilubo ku muntu ukulya ififli fonce ifingalenga umubiyo ukuipununa. ²¹ Cabune ukukanalya inama,nangula ukunwa umwangashi,nangula kucita icili conse icingalenga munonko aipununa. ²² Icitetekelo ico ukwete,cisunge wemwine na Lesa.Alipalwa uuntu uyo uutasekwa umwine kufintu ifyo ashininkisha umwine. ²³ Uyo uutwishika akasekwa umwine nga ayo ukulya,pantu tacikofuma pacitetekelo.Elo kaili na conse icitakofuma pacitetekelo ninshi lubembu.

Chapter 15

¹ Awe fwebo fweba maka tufwile ukusenda ifyakunakuka fyaba shaba na maka,lelo tekuissekesha awe. ² Fwebo bonse cila umo asekeshe umunankwe ico ecisuma, pakweba ai tumukule. ³ Epofye na Yesu taisekeshe umwine,ngefyo calembwa ai,"umusalula bakusalwile waishile pali nevo." ⁴ Pantu conse icalembelwe akale calembelwe kukutufunda ,mukutwalilila kaili mukutucincisha kwa malembo emo tube nokutetekela. ⁵ Awe Lesa uwamutembo elo kaili uwamucincisha apele kuli webo ukwikala mukumfwana ukulingana kuli Yesu kristu. ⁶ Acitile ifi pakweba ai twingakwata amano yamo yena kukusumbula kukukanwa kamo Lesa wishu wakwa shikulu Yesu kristu. ⁷ Eico pokeleleni umo nomunankwe,ngefyo Kristu namwebo amipokelela,kubukata bwakwa Lesa. ⁸ Pantu nkocila kristu aishile kuba umusha kuba sembululwa ku ciine cakwa Lesa,pakweba afikilise icilayo alaile kufikolwe, ⁹ elo nabena fyalo kukuleka basumbule Lesa paluse lwakwe.Ngefyo calembwa ,"Nkapela ishamalumbo muli mwebo mwebena fyalo elo nokwimba ishamalumbo." ¹⁰ Nakaili casoswa ai,"sekeleleni,mwebenafyalo,nabantu bob." ¹¹ Elo nakaili,"Lumbanyeni shikulu,mwebena fyali bonse;lekeni abantu bonse bamulumbanya." ¹² Nakili,esaya asosele ai,"umushila wakwa Yesu ukesa,eumo ukema ukutungulula abena fyalo;mulu wo abena fyalo bakakwata isubilo." ¹³ Nomba Lesa wesubilo eushemo ukusekelela elo no mutende mukumusuminamo,pakweb ai kumaka yamupashi wamushilo mukakilwe mwisubilo. ¹⁴ Awe nanebo ndisubile pali webo,mwebamunyanane.Ninsubila ukweba ai namwebo bene mwaliulamo no bune,mwalilongeshiwamo na mano.Ninsubila ukweba mukolangilila umo nomunankwe. ¹⁵ Lelo nkolemba mukupama kuli mwebo pali fimo ifintu pakweba ai mwibukisheko nakaili,pamulandu nokusenaminwa kwapelwa kuli nevo kuli Lesa. ¹⁶ Uku ukusenaminwa kwali kwakweba ai mfwile naba umubomfi wakwa Yesu kristu kukutumwa kubena fyalo,kukupelwa nga shimapepo wambila nsuma yakwa Lesa,pakweba ai icabupa cabena fyalo cingapokelelwa ,nokusangululwa kuli mupashi wamushilo. ¹⁷ Muli Yesu kristu ninkwata icakuitakishishapo mumulimo wandi kuli Lesa. ¹⁸ Pantu ntapame ukulanda icintu cimbi kanofye ifyo kristu abombele ukupitila muli nevo pacumfwila cabena fyalo.Ififintu ifyacitilwe mucebo elo namumicitile, ¹⁹ kumaka ya filangililo nefipapusho, elo nakumaka yamupashi wakwa Lesa.Ici cali cakweba ai ukufuma ku Yerusalem,nokushinguluka naku illyricum,kuti natwalako imbila nsuma yakwa Kristu. ²⁰ Muli iyi nshila,ubusalo bwandi bwali bwakubila imbila nsuma,lelo tekuntu Kristu aishibikwafe pe shina,pakweba ai ntakuli pa mufola wamuntu umbi. ²¹ Ngamufyo calembwa ai:"abo abatabilwe pali ena bakwisa nokumona, elo nabo abataumfwile bakwisa nokwishiba." ²² Eico kanshi eco naleshiwe insita ishingi ukwisa uko mwali. ²³ Lelo nomba, ntakwetemo incende imbi muli cino icifulo,elo kaili nalikulwisha imyaka iingi ukwisa kuli mwe. ²⁴ Nkosubila ukumumona ulo nakuya ukupita ku spain,ulo kailinkayo ukwafwilishiwa kuli mwebo ulo nakuyo ukuba mu lwendo kulya,nakuyo ukusangalala ulo nakuyo kukumana na mwebo pakashita akanono. ²⁵ Lelo nkoya ku Yerusalem,kukubombela abana bakwa Lesa abashila. ²⁶ Pantu cali icintu icisuma ku makedoniya naku akaya ukupanga umusangulo kubantu aba cuula mubantu bamushilo abakwa Lesa abali mu Yerusalem. ²⁷ Ee,cali cintu icisuma kubene,elo kaili balikumineko kuli bena,Pantu ngacakuti abena fyalo ngabalyakene mufintu fya mupashi,ngabalikumineko kuba Yuda kubomba kuli bena kufibombelo fyabo. ²⁸ ²⁹ Eico kanshi,ulo napwishishe uyu mulimo,elo nukushininkisha ukweba ai bayo ukupokelela ico ba kolonganike,nkoya ukuya ku spain elo kaili nokumutandalako. Nalishiba ukweba ai ulo nkaya ukwiso uko nkesa mumapalo aya iula ayakwa Kristu. ³⁰ Nomba nkomipapata, mweba munyanane,muli Shikulu Yesu Kristu,elo nakucitemwiko ca mupashi,pakweba ai muko ampana nanebo mumapepo kuli Lesa na ine. ³¹ Mupepe ukweba ai ndubulwe kuli abo abashakwata icumfwila mu Yudeya,elo kaili nokweba umulimo wandi ukaye ukusuminishiwa kuba mushilo bakwa Lesa mu Yerusalem. ³² Mumpepeleko ukweba ai nkabweluluke nensasa ukupitila mubufwayo bwakwa Lesa,elo nokweba ai,pamo bonse naimwe,tukasange ubutusho. ³³ Leken Lesa wa cibote abe namwebo.ameni.

Chapter 16

¹ Nkolangisha Febi inkashi yesu, uuli ni kpyunga kulukuta lwaku Kenkeria, ² Pakuti mumupokelele muli shikulu citeni ici mumisango lyawama kumenso yakwa Lesa kubantu bakwe , no kumupela ifyo fyonse akokabila kuli mwebo ,pantu nao nikabomba kubabo mfi bakwa Lesanakuli ne. ³ Posheni agwila na Prisecilla aba bomfi banandi muti shikulu Yesu Kristu, ⁴ abo pamulandu wandi baliposa imyeo yabo mukaposa mweo. nkopela umutasha kuli bo, elo tali ne ka, lelo naba nkuta shamubena fyalo. ⁵ Posheni aba lukuta aba longa nina mung'anda yabo posheni Epaenetusi umute ninikwa wandi uwaba cisabo cantenshi ku nkuta shamu Asha kuli kristu ⁶ Posheni Maria, uwamipyungila sana. ⁷ Posheni Andrinikasi na Yunia, ababomfi banandi kabili aba fungwa banandi bantu baushibikwa mubasole banensu kabili abantangilile mubwina Kristu. ⁸ posheni ampiliatusi , umutemwikwa muli shikulu. ⁹ Posheni Aribanasi, umubomfi munensu muli Kristu , na starkis, umute mwikwa wandi. ¹⁰ Posheni , Apellesi uwasuminishiwa muli Kristu posheni aba mung'anda yakwa Arostobulasi. ¹¹ Posheni Herodioni, umubomfi munandi , posheni aba mung'anda yakwa Narci ssusi ababa muli shukulu. ¹² Posheni Tryfaena na Tryfosa ababomfi muli shikulu posheni perisisi umutemwikwa uwabombesha muli Shikulu. ¹³ Posheni kufasi uwasalwa muli shikulu , nanyina na mine ¹⁴ Posheni Asy nci=ritusi, Flilego ni, heremesi , patrobas, hermasi naba munyina abali nabo. ¹⁵ Posheni Philologus na Yulia, Nereusi na Nkashi yakwe na Shimpusi, na bantu bonse aba mushilo abali nabo. ¹⁶ Poshenyeni umo umo mukufyompana kwa mushilo ,Aba lukuta bonse bamicelela. ¹⁷ Nomba nkomikonkomehsa mweba bwana nyina, ukutalusha kubantu abokoleta ukupatukana, no kubika icakwitununa kukufunda ifisambi lisho ifya mwasambilile .fumeni kuli bo. ¹⁸ Pantu abantu aba ifi tababombela imfumu Kristu, lelo

fitombofyo pamulandu nokulanda kwa kunasha nasha ukwakonala imitima yabakaele.¹⁹ Kucakumwenako ca cumfwila cenu cafika konse kose. Eico ndasekela, pali mwe, nomba nkwofwaya mwebo ukuba aba mano pantu ici ecabune, no kuba aba kaele kububi.²⁰ Lesa wamutende ili line ako shonaula satana panshi ya nkasa shenu ukusenamina kwa kwa Yesu kristu kube pali mwe.²¹ Timiti umubomfi munensu ami celela, na buciaas, yasoni na sosi patari, ababomfi nba nandi.²² Nebo taritius uwalembela iyi nkalata, amicelela muli shikulu.²³ Gaius, kasunga wandi nshikuluta lose ba michelela, na Quatitasi muminefwe.²⁴ Nomba kuli uyo uwinga milenga ukukosa ukupitila mumbila yandi nokushimikila kwakwa Kristu ukulingana nobusokololo bwakupapusha ubwafishilwe kunkulo ne nkulo.²⁶ Lelo nomba cali shibikwa ukupitila mumilembele yabusesemo ku ako shonse mukukonkamesha kwakwa Lesa wamweo, kukuleta icumfwila cacitetekelo.²⁷ Kuli Lesa wamano ukupitila muli yesu Kristu, kube ubu kata umuyayay Ameni.

1 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo, uwaitilwe na Kristu Yesu mukuba umutumwa ukulingana no bufwayo bwakwa Lesa, na Sositenisi wesu,² ku lukuta lwakwa Lesa, kuli abo abasangululwa muli Kristu Yesu no kwitwa mukuba abantu bashila, pamo nabo bonse muncende shonse abeta peshina lyakwa Shikulu wesu Yesu Krsitu, uuli ni Shikulu wabo no wesu.³ Ukusenamina no mutende fingaba kui mwe ukufuma kuli Lesa Tata wesu na Shikulu Yesu Kristu.⁴ Lyonse ndatotela kuli Lesa wandi pali mwe pamulandu wa kusenamina kwakwa Lesa uko Kristu Yesu apele kuli mwe.⁵ Alimulenga ukuba abakankala munshila yonse, mukulanda konse na mu mano yonse,⁶ ngefyo ubunte bwakwa Kristu bwalishininkishiwa ukuba icishinka pakati kenu.⁷ Eico tamubulishe icabupe ku mupashi ilyo mukololela mukufwaisha ubusokololo bwakwa Shikulu wesu Yesu Kristu.⁸ Akamukosha ukufika nakumpela, pakutula mukabe ababula akalema pabushiku bwakwa Shikulu wesu Yesu Kristu.⁹ Lesa wacishinka, uwamwitile mwisenge lya mwana wakwe, Yesu Kristu Shikulwifwe.¹⁰ Nomba nkomupapata, ba wesu, ukupitila mwishina lyakwa Shikulwifwe Yesu Kristu, ukuti bonse imwe musuminishanye, nokutula peba ukulekana pakati kaimwe. Nkomupapata ukuti mube abaikatana aba mulangwe umowine no buyo bumo bwine.¹¹ Pantu ningebwa palwa mwe, ba wesu, na bantu bakwa Chloe ukuti pali ukulekana pakati kenu.¹² Nkopilibula ici: Cila umo pali mwe akolanda, "ine ndi na Paulo," nangu "Ndi na Apolosi," nangu "Ndi na Kefasi," nangu "Ndi na Kristu."¹³ Bushe Kristu nayakanishiwamo? Bushe Paulo ewatanikilwe mwe? Bushe mwabatishiwilwe mwishina lyakwa Paulo?¹⁴ Natotela Lesa ukuti nshabatshe nangu umo pali mwe, kanofye Clisipasi na Gayasi.¹⁵ Ici califi pakutula pengaba nangu umo uukalanda ati mwabatishiwile mwishina lyandi.¹⁶ (Nalibatishe naba ng'anda yakwa Sitefanisi. Ukucila apo, nshishibile nganalibatisapo na bambi.)¹⁷ Pantu Kristu Tantomine ukwisa mukubatisha lelo mukubila imbila-nsuma-te mukucenjela kwakulanda, pakutula umusalaba wakwa Kristu taubulilwe amaka wa yako.¹⁸ Pantu imbila yapa musalaba buwele-wele ku baleonaka. Lelo pakati ka abo abalepusuka, makayakwa Lesa.¹⁹ Pantu calilembwa, "Nkonaula amano yancejeshi. nkafubalisa ukwishiba kwaba mano."²⁰ Umuntu wacenjela alikwi? uwasambilila alikwi? Uulanda amano yakutalikana alikwi? Bushe Lesa tasangula amano ya calo ubuwele-wele?²¹ Apo icalo mu mano yaciko tacaishibe Lesa, caliseksha Lesa ukupitila mubuwele-wele bwakushimikila ukupususha abo abasumina.²² Pantu aba Yuda bakofwaya ifisungusho na ba Giriki bakofwaya amano.²³ Lelo tubila Kristu uwatanikwe, icakuipununako kuba Yuda kabili ubuwele-wele ku ba Giriki.²⁴ Lelo kuli abo Lesa aita, bonse aba Yuda naba Giriki, tubila Kristu nga maka na mano yakwa Lesa.²⁵ Pantu ubuwele-wele bwakwa Lesa bwamanopo ukucila abantu, no bunake bwakwa Lesa bwa makapo ukucila abantu.²⁶ Lesheni pabwite bwenu, ba wesu. Tebengi pali mwe abali kunjela ukulingana ne nkwakwa ya buntu. Tebengi pali mwe abli aba maka. Tebengi pali mwe abafyelwe ukufyalwa kwine kwine.²⁷ Lelo Lesa asalile ifyabuwele-wele fyamuno calo mukulenge nsoni abacenjela. Lesa asalile icali icanaka mu calo mukulenge nsoni ico icakosa.²⁸ Lesa asalile icapanshi kabili icasulwa mu calo. Alisalile ne fintu ifishimonwamo cintu, mukulenga ifimoneka nge fintu fisushiwe.²⁹ Acitile fi pakutula kwiba nangu umo takwete pakuitakishisha pacinso cakwe.³⁰ Pamulandu wafyacitile Lesa, nomba muli muli Kristu Yesu, uyo uwaishileba kuli fwe amano ukufuma kuli Lesa. Aishileba ubulungami bwesu, bumushilo bwesu, no kulubulwa kwesu.³¹ Ngefyo caba, ifyo icalembwa cilanda, "Leken i uletakisha, atakishishe muli Shikulu."

Chapter 2

¹ Ulo nakwisa kuli mwebo, bamuninefwe, ntakese nokulanda ukwapwililika nangula namano yakutalikisha pa bunte bwakwa Lesa.² Pantu ntalefwaya ukwishiba akantu nelyo kamo pali mwebo kanofe pali Yesu Kristu, uwapopelwe.³ Nangu nali naimwe nali uwanaka na umwenso kaili naletutuma nganshi.⁴ Na ukubila kwandi nokushimikila kwandi tafyali mashiwi yakunsha amano, lelo emwamonekele amaka nomupashi,⁵ Pantu icitetekelo cenu tacaba mumano yamuntunse lelo mumaka yakwa Lesa.⁶ Nomba tulanda amano kubakosoka lelo temano yamuli ici caalo, nangula ayantungulushi shabwikashi buno, abo impela ili mupepi.⁷ Lelo, tulanda amano yakwa Lesa munkama yacishinka, amano yafiswa ayo Lesa alingile libela libe buno bwikashi tabulaba mukuleta ubukata.⁸ Takuli intungulushi shabwikashi buno uwaishiba, ngabalishibe, ngatapopelwe shikulu uwacindama oacimuti.⁹ Lelo calembwa ai, "Takuli ilinso ukumona, takuli ukutwi ukumfwa, nomutima wamuntu tawafitontonkenye. Findo Lesa apekanishishe abo bonse abamutemwa"-¹⁰ Pantu Lesa nikuli ifwe afisokolwele mumupashi, pantu umupashi ufwayilisha muli fyonse, namufyashika fyonse fyakwa Lesa.¹¹ Ninani uwaishiba ifyaba mumunankwe kanofe mupashi.¹² Lelo tatwapokelela

Chapter 3

umupashi wa muli ici calo lelo mupashi uwa fuma kuli Lesa, pakuti twishibe ifintu twapokelela ukufuma kuli Lesa.¹³ Tulanda pali ifi fintu mumashiwi te mumano yabuntunse lelo mupashi, ukulondolwela,¹⁴ Umuntu uushapokelela ifintu igya fuma kumupashi wakwa Lesa, kuli ena buwele-wele, tekuti asumine pantu mupashi eu ceceta.¹⁵ Lelo uutungululwa no mupashi uceceta fyonse, lelo tapingulwa kuli bambi.¹⁶ "Nani waishiba ukutontonkanya kwa kwa shikulu, pakuti akusambilishe?" Lelo ifwe twakwata amatontonkanyo yakwa Kristu.

Chapter 3

¹ Eco,mwebamuninane,nafililwe ukulanda kuli mwebo ngabangulwa abantu.lelo nga ifikonka imibili ya bantu ,ekutila kutucece muli Kristu. ² Nali kumupela umukaka ,tefyakulya ifyakosa ,pantu tamulaipakanya ukulya ,nanomba line tamwaiteyanya . ³ Nanomba mucili kumubili .Pantu mwaliba nakalumwa nefikansa,teimwe mwaikalila mumbela yakumubili ,teimwe mwendela kubuntunse bweni. ⁴ Ulo umo asosele ai,"Nakukonka Paulo ,"naumbi asosele ai nakukonka Apolo,"tamuli bantufe? ⁵ Apolo n cinshi ?Nga Paulo nani?Babomfife aba amba umulimo wakwa shikulu. ⁶ Nalibyele na Apolo atapilisha ,na Lesa alikutapilisha. ⁷ Uubyala nangu utapilisha tabali kantu ,lelo ni Lesa uumesha. ⁸ Nomba uwabyele no utapilisha ali umo,na umo akapokelela icipimo ukulingana ne milimo. ⁹ Pantu bonse tubombela Lesa ,mwibala lyakwa Lesa . ¹⁰ Ukulingana nokusenaminwa kwakwa Lesa uko napelwe ngenceshi kakuula,nalitampile umufula na umbi alikulileko,lelo onse uulekula abikileko amano kufyo alekula. ¹¹ Pantu takuliko uwingacila uwapangilwe kale ,noyo ni Yesu Kristu. ¹² Nangu umuntu akuulila pamufula wa Golide ,silver ,amabwe ayaluma umutengo,ifimuti ,ifyani,nangu impibili. ¹³ Umulimo wabo wakwishibikwa ,ulo ubushiku bwakwasha bwakwisa ,pantu wokusokolokela mumulilo. Umulilo wakwasha fyonse ifyo umo abomba. ¹⁴ Ngacakweba ai fiyo abomba fyakushala ,akupokelela icilambu. ¹⁵ Lelo nga ifyo abombebe fyakupya ,akobulwapofe ,nangu ukupusuka ,ngowaku sompolwamumulilo. ¹⁶ Bushe tamwaishiba ukweba ai imwe muli tempele lyakwa lesa kaili nomupashi waikala muli mwebo. ¹⁷ Nga cakweba ai umo aonaula itempele lyakwa Lesa,Les aakumonaula uyo umuntu .Pantu itempele lyakwa Lesa lyamushilo ,muli imwe. ¹⁸ Umuntu nangu umo eibepa umwine ,nga umuntu alekutontonkanya ai , "wamano muli buno ubwikashi,lekeni abe,"Umuwelewele ", pakweba ai abe namano. ¹⁹ Pantu amano yamuli cino calo yabuwelewele kuli Lesa,pantucalembwa ai ,ewikata abamano mubucenjeshi. ²⁰ Nakaili,"Shikulu alishiba amatontonkanyo yabamano yafye." ²¹ Pamulandu nefi,umuntu nangu umo eitutumuna mubuntu nse ,ifint fyonse fwenu . ²² Naponga Paulo ,nelo apolo ,nelo Kefasi,nelo calo,nangu bwikashi,nangu nimfwa,nelo fintu fyabako,nelo fintu fikesa,ifi fyonse fwenu. ²³ Naimwe muli bakwa Kristu, na Kristu ni Lesa.

Chapter 4

¹ Ifi efyo umuntu ali nokutwishiba ,ngababomfi bakwa Kristu kaili bakasunga wafyankama fya cishinka fyakwa lesa. ² Nomba ifilefwaikwa kuli bakasunga basangwe abakucetekela. ³ Nomba kuli nebo kantu akanono ako ningapingwilwapo kuli mwebo nabyabuntunse .Pantu nanemwine ntakoipingwila. ⁴ Ntebukile pamulandu uo webo ukompela ,lelo ico tacindungamika,nebo uukompingula ni shikulu,ena akuleta palwalala ifintu fyonse ifya fisama mumfimi wokusokolola ubuyo bwamumutima. ⁵ Eco mulanda ubupingushi pacintu conse ulo inshita tailafika ,ulo imfumu tailaisa .Akuleta ulubuto kufintu ifya fisama mumfimi nokusokolola ifyaba mumutima.elo akupokelela ukulashiwa ukufuma kuli Lesa. ⁶ Nomba mwebamuninane ,nabikile ifikomo pali nebo na Apolo,pamulandu wenu,pakuti kuli fwebo musambilileko ubupilibulobwansoselo,"mwipitilila ,pafyalembwa ." Ifi nipakweba ai umuntu nangu umo eitutumuna ukucila abanankwe. ⁷ Bushe ninani amona ubupusano pali mwebo napali bambi? Findo mwakwata ifyo mutapokelela ? ngamwalipokelela ,cindo muitutumwina kwai mwalicipokelela ? ⁸ Kale kale mwalikwata ifyo mwalikukabila fyonse ! kale kale mwalinonka !mwalitampa ukuteeka-Neco ecamiputula kuli fwebo !cacine ,nalikukabila ukweba ai mwatetekela ,pakweba ai twateka namwebo. ⁹ Pantu ukutontonkanya ai Lesa atubikile kukuba abasole pambimbili kukuba abakulekeleshako,musihla nangu ngabantu abapingwilwa ukufwa.Twaba ifyakulamba pesonde -kuli bamalaika naku bantunse. ¹⁰ Tuli bawele wele pamulandu na Kristu ,Lelo muli bamano muli Yesu Kristu tuli bakunaka ,mwebo muli bakukosa .Muli bakucindikwa ,fwebo tuli bakusekwa. ¹¹ Pali ino nshita tuli nensala necilaka abakusapula abapumwa ,ababula amayanda. ¹² Tulabombesha ,ukubomba kuminwe yesu ,ngatwapontelwa tulapala ,ngatwapakaswa tulashipikisha. ¹³ Ngatwapontelwa twalanda mukunakilila .Twaba ngabasulwa kwisonde akai ifyalambisha pali fyonse ukufikana pali nomba. ¹⁴ Ntakolemba ifi mukumilenga insoni ,lelo kukumisoka nga abana ebo natemwa. ¹⁵ Nangu muwakwata amakana ikumi limo abakumisunga muli Kristu ,tamwakwata bawishinwe abengi.pantu waishile ukuba wishinwe muli Kristu Yesu ukupitila mumbilansuma. ¹⁶ Eco nkomukonkomesha ukumpashanya. ¹⁷ Eco natumine Timoti umutemwikwa kaili umwana wacishinka muli shikulu ,akwisa kumibukisha inshila shandi.Muli Kristu ngafilya fine mbasambilisha ukuli konse munkuuta. ¹⁸ Nomba bambi mukoitutumuna ,mukocita kwati taishile kuli mwebo. ¹⁹ Nomba nkoisa bwangu kuli mwebo ,shikulu nga asuminisha ,elo nkesa kwishiba tekumashiwife uku bakoitutumuna ,lelo nakwisa kumona amaka yabo. ²⁰ Pantu ubufumu bwamumululu tebwa mumashiwi lelomumaka . ²¹ Findo mukofwaya? Bushe nkesa nenkoto nangu icitemwiko namupashi wakunakilila?

Chapter 5

¹ Tulyumfwile amashiwi ai muli mwebo mwaba ubulalelale, kaili ubulalelale ubushasuminishiwa namu basenshi :bwakuti umwaume akolala nomwanakashi wakwa wishi. ² Namwebo mwaba abaitumika! Bushe tamumfwile ukullosha ,lelo lekeni afumishiwiemo mukati kawebo kacita wamilimo iyo. ³ Pantu nebo wine nangu ntalipo mumubili, nabako mumupashi. Pantu ndipingwile umuntu uwacitile ifi. ⁴ Ulo mwakumana mwishina lyakwa shikulu Yesu nanebo epondi pakati kenu mupashi namaka yakwa Shikulu Yesu Kristu epo yali. ⁵ Peleni uyu muntu kuli Satana kukonaulwa kumubili pakuti icitutumushi cinono cilemya ubufuba bukalamba? ⁶ Fumyeni icitutumushi cakale pakuti mukwate umufuba upya ,uushatutumuka ukuba ai fintu mwaba. Pantu Kristu ecakucilila cesu balimwipye ⁸ Eco natusefye umutebeto ,temucitutumushi cakale, icitutumushi icamibele ibi nnokuilekelesha .Lelo ,lekeni tusefye imikate iishatutumuka mucishinka nobufuma cumi. ⁹ Nalemba iyi nkalata yandi kukukana sankana nabantu bacende. ¹⁰ Takopilibula abantu bacende abamuli cino icalo ,nangu abalili, nangu ababufi, nangu abapepa utulubi, pantu ukucita ifi cilepilibula ukufuma pesonde. ¹¹ Nomba n kolemba ukukana ampana nowiitwa wabwanyine uuleikala mubulalelale ,wabulili, upepa utulubi, nowansele, nangu cakolwa ,nangu kabolala. mwi esha ukulila pamo icakulya nomuntu uwabefi. ¹² Bushe naba nokupingula abapano isonde? Bushe tamufwile ukwingila abali jukati kalukuta? ¹³ Lelo Lesa eupingula abakunse ."

Chapter 6

¹ Nga umo muli mwebo pakuba no umulandu kubanakwe. Bushe kuti aya kucilye cabantu abatalungama ukucila ukuya kubantu bakwa Lesa abalungama? ² Bushe tamwaishiba ai abamushilo bakwa Lesa bakapingula aba pano isonde ? ngamukapingula isonde ,bushe teti mupingushanye mutu milandu utunono? ³ Bushe tamwaishiba ukuti twakupingula bamalaika ?fikalamba ifingi ,twingapingula imilandu yabwikashi. ⁴ Nga cakweba ai mulapingula imilandu iya ifi cilabushiku, nindo mukotwalila imilandu kubantu bambi abataiminina bwino munkuta? ⁵ Nalemba ifi pakumwimfwisha insoni .Bushe tamuli nangu umo muli mwebo uukwete amano uwingapingula bamunina babili? ⁶ Nga umo muninenwe ali nomulandu kumunankwe -ali nokuya kubatacetekela? ⁷ Aka kena tekabi kuli mwebo mulanshanye imilandu iyamunobe .Cinshi ico mutasalilepo ukubifiwa? Cinshi ico mutasalilepo ukupusulwa? ⁸ Lelo mwebo mukobifya nokupusula kaili nikubabwana nyina eko mucita ifi! ⁹ Nangu bushe tamwaishiba ukuti abatalungama tabakapyane ubufumu bwamumulu ?mwibepekwa: Nangula babulalelale nangu abapepa utulubi, nangu bacende, nangu abaipela kubulalelale bwakula umwaume no mwaume munabo. ¹⁰ Nangu bakabolala ,abalili, abakolwa ubwalwa ,abamiponto, abapupu, tabakapyane ubufumu bwamumulu. ¹¹ Kaili mwebo bamo efyo mwali. Lelo mwalisambilwe .leol mwalungamikilwa kwishina lyakwa shikulu Yesu Kristu namumupashi wakwa Lesa wesu. ¹² Fyonse ifintu fyalisuminishiwa kuli nebo, "Lelo ,tefyonse ifyakungafwa ,fyonse fyalisuminishiwa kuli nebo, lelo ntabe umusha ku cintu nangu cimo. ¹³ Ifyakulya fyacitombo, Necitombo fyacakulya , "Nomba Lesa ako onaula icitombo ne cilyo, umubili tewa bucende .Lelo umubili wakwa shikulu ,kaili shikulu akapela kumulili. ¹⁴ Lelo Lesa abushishe shikulu akatubusha nafwebo kumaka yakwe . ¹⁵ Bushe tamwaishiba ai imbila yenu filundwa fyakwa Kristu ?eico bushe mbule ifilundw fyakwa Kristu nokufikumika kuli cilende? Nakalya! ¹⁶ Nelyo bushe tamwaishiba ai uwakumisha kuli cilende aba umubili umo nao? ngefyo amalemba yasosa ,aba babili bakaba umubili umo." ¹⁷ Nowaikumisha kuli shikulu aba nankwe umupshi umo. ¹⁸ Taluka kubulalelale !ulubembu lonse ulo umuntu onse acita lwakunse yamubili .Lelo uucita ubulalelale abembukila kumubili wakwe wine. ¹⁹ Bushe tamwaishiba ai imibili yenu litempele yamupashi wamushilo ,uuli muli mwebo uo mwakwata ukufuma Kuli Lesa ?Bushe tamwaishiba ukuti tamwali bamwebene? ²⁰ Pantu mwashitilwe mumutengo .Eico mucindike Lesa mumupashi namumubili iili yakwa Lesa.

Chapter 7

¹ Nomba nkulungina nomulandu mwembelep; " cisuma kumwaume ukukana kwikaya umwanakashi. ² lelo pamulandu wa matunko kumicitile yabulalelale cila mwaume akwata umukashi wakwe na mwanakashi onse nakwata ulume wakwe. ³ Umulume afikishe imilimo wakwe pakukwata ubwampano nomukashi wakwe mumusango umo wine umukashi acite ico kumulume wakwe. ⁴ Umukosha takwete amaka pamubili wakwe mulume mumusango umo wine umulume takwete amaka pa mubili wakwe , ukukashi alikwete. ⁵ Mwilakutanana, kanofye mukusuminishanya panshitafe iyalinga citeni ico pakuipesha mwebene mukupepa elo mwaba capamo nakaili pakuti satama emibembula kumulandu wakububilwa ukuikontolola. ⁶ Lelo nkososa ifi fintu kuli mwebo mukusuminisha temukupatikishiwa. ⁷ Nalikufwaya bonse ukuba inga nebo. lelo cila umo alikwata icabupe cakwe ukufuma kuli Lesa umo necabupe icakuibela, kaili bambi nabo icakuibela. ⁸ Kuba taupwa nabo mukamfwilwa nkososa ai cisuma kuli bena nga cakutila baikalilila ubushimbe ngefyo naba. ⁹ Lelo nga tabeshibele ifyakuikontolola abene bafwile ukupa, pantu cawama bena ukupa ukucila ukwisa kupya kulunkumbwa. ¹⁰ Nomba kuli mwebakupana nkopela icipope ici tene , lelo nishikulu- umukashi elekana nomulume wakwe. ¹¹ (Lelo nga acita ico mukulekana nomulume afwile ashalilila ubushimbe nangu teifyo nabakabweshanye no mulume wakwe). Kaili umulume tafwile ukutamfya umukashi wakwe. ¹² Lelo kubashala nkososa- ninebo , teshikulu- ukuti munyina onse nukwete umukashi uushatetekela kabili nga asuminisha ukwikala nao, tali nakumuleka. ¹³ Nga cakutila umwanakashi ali nomulume uushatetekela kaili asuminina ukwikala nao tali nakumuleka. ¹⁴

Kumulume uushatetekela akushishiwa pamulandu wamukashi wakwe , kaili umukashi uushatetekela akashishiwa pamula wakwa munyina uushatetekela nga teifyo abana benu bakuba abafiko lelo mucituntulu nabashishiwa.¹⁵ Lelo uushatetekela nga afumako, lekeni aleya muli uyo mulandu munyina nangu nkashi tabakakilwe kucilayo cabo .Lesa atwitile ukwikala mumutende.¹⁶ Pantu waishibashani wemwanakashi nga cakuti waku pususha umulume obe? Nangu waishiba shani wemwaume , inge cakutiwakupususha umukashi obe?¹⁷ Nomba nangu cibe ifyo shikulu alitupele cilaumo icipululwa lekeni muntu endeke mufyo :esa amwitile ici cipope candi mwakuta shonse.¹⁸ Bushe onse asembulwilwe ulo aitolwe mukutetekela ? Tafwile ukwesha ukumonekela uushasembululwa . Bushe onse ali uushasembululwa ulo aitolwe mu cicelekelo? Tafwile ukusembululwa.¹⁹ Pantu kuti caba ukusembululwa ukukana sembululwa pamulandu uyo, mulandu ndo twinga bela amafunde yakwa Lesa²⁰ Cila umo ekalilile umo aitolwe ulo Lesa mwitile muku tetekela.²¹ Nga mwali abasha ulo Lesa amitile. mwisakamana pali ici lelo nga mwaishile abakaele , lekeni cibe lishuko.²² Pantu uyo uwaitilwe kuli shikulu musha muntu wakaele kuli shikulu mumusango umo wine , umo uwali uwakaele ulo aitolwe kukutetekela musha wakwa Kristu²³ Mwashitilwe pamutengo mwiba abasha baba bantu.²⁴ Mweba munyina munshiala Yonse iyo alimo ulo amitile lekeni umo na umo ekalilile na Lesa muli ifyo²⁵ Nomba palwa fisungu, ntapokapo icipope ukufuma kuli shikulu lelo napelefe amatontonyo yandi nga umo uyo kuluse lwakwa shikulu nimucitintulufe.²⁶ Nangu cingaba ifi, ntontontonyo intontontonyo ai pamulandu namasanso ayakusa cisuma umuntu ukwikala ifyo ali.²⁷ Bushe mwalikakilwa kubakashi mwifwaya ukulekana, nga muli abantungwe kumukashi mwifwaya mukashi.²⁸ lelo nga mwaupa tantubembwike, no wacisungu inga aupwa tabembukile lelo bonse aba cita valikwete amafya ayapusana pusana kumubili kaili nkofwaya ukumitalusha kuli ifi.²⁹ Lelo ifi nkososa mwebanyinene; inshita inono ukutula nomba ukuya kuntanshi lekeni bonse abo abakwete abekashi bekale kwali tabekwepo.³⁰ Onse uukolosha abe ngo uutalelosha na onse nuko yanga abe ngo uutaleyanga no onse uukoshita obe ngo uutaposelepo ifili fyonse.³¹ na onse uukobomfya isonde eba ngabalelibomfya mukufikapo pantu insondee pali nomba lileisa kumpela.³² Nkokabila imwe ukuba abantungwa mukusakamana³³ kubaume abataupa aba konena pa fintu muli shikulu ifyo benga mucindika.³⁴ Ena alyakanishiwe mayo abashaupwa nangu abacisungu aba konena pa fintu fyakwa shikulu pafyo mwinga shishiwa ku mubili na mumupashi³⁵ Inkolanda ifi kubukumu bwenu, kaili intabikile kaku kanya pali imwe inkolanda ifi pantu efyene pakuti mube abaipela muli shikulu ukwabula ukumicingilila³⁶ Lelo nga umo atontontonyo ai talebomfya icisungu cakwe no mucinshi -inga nacila imyaka yakupilwapo kuti caba ifyo fine - kacite akofwaya Tabembukila bopefe³⁷ Lelo nga aimina indi mumutima, inga tali namafya lelo kuti alungika ubufwaya bwakwe umwine inga asalapo umwine mumutima ifyo akofwaya ukucita ukusungu icisungu cakwe akucita icawama.³⁸ Kanshi umo uwaupa nacicungu wakwe acita cisuma naumo uwasala ukukana upa akucite cawama ukucilapo³⁹ Umwanakashi nakakwa kumulume wakwe ilyo ali no mweo lelo umulume afwa, ali umuntungwa ukupwa kuli onse uo akofwaya , lelo kano muli shikulu.⁴⁰ Nomba mubupingushi bwandi kuli aikala uwansansa nga aikafe ifyo fine kaili nkontontontonyo ai ine naine nalikwata umupashi wakwa Lesa.

Chapter 8

¹ Lelo ukulosha palwafyakulya batutila utulubi:Fwebo bonse twalishiba efyo caba.Ukwishiba kulatumpika ,lelo icitemwiko cilakula. ² Nga cakuti umntu akotontontonyo ai alishiba icintu ,uyo muntu ninshi talaishiba efyo afwile ukucita. ³ cakuti umo alitemwa Lesa,uyo umntu ewaishibikwa kuli ena. ⁴ Eco palwa kulya ifyakulya bautila utulubi:Twalishiba ai akalubi muno calo tapali efo kaba nukucita kwabafye Lesa umo. ⁵ Nangu line kube abetwa ba lesa,cibe mumulu nangu pesonde (inga cintu kwaba "ba lesa"abengi "ne mfumu ishingi"). ⁶ Lelo kuli fwebo kwabafe Lesa umofe epela ,Tata,muo fyonse fyafumako kaili nimuli ena twikalila,nemfumu Yesu Kristu imo ,nimuli ena fyonse fyabelako ,kaili ena twabelelela. ⁷ Lelo uku ukwishiba takwaba mulu bonse ,pantu bambi kunuma mwalikupepa utulubi,balelya ifi fyakulya nge cintu icaipalwa utulubi.Nemitontontontonyo yabo yalyo naike pamulandu wakunka . ⁸ Lelo icakulya tacakatupalamike kuli Lesa. Nga tatukolya tekuti tulufyepa kantu, nangu nga twalya tatwa nonkelelo kantu. ⁹ Lelo isungeni pakuti ubutungwa bwenu bwikesa ba ecibepesho capumwisha uwanaka mucicetekelo. ¹⁰ Pantu umuntu nga amona weba, wewaishiba, ukolya icakulya ca tulubi mwi Tempele. Bushe ukutontontonyo kwakwe ukwa naka wakukoshiwa pakulya ifyapailwa utulubi. ¹¹ Nomba pakumfwikisha kwenu palwa tulubi twacifyalilwa, aonaika uwanaka kukumfwikisha kobe uwabwananyina uo Yesu Kristu afwilile. ¹² Awe elo kwaba ukubembuka kuba bwanyina nokunenuka kwakutontontonyo kwabo, nikuli Kristu balufyanya. ¹³ Eco, inga icakulya capumwisha mumunwe, ntakolya nama nakaili, epali nenga mumina ukuwa.

Chapter 9

¹ Bushe ntali wakaele? Bushe ntali mutumwa? Bushe ntamwene shikulu Yesu? Bushe imilimo yandi muli shikulu te mwebo.? ² Inga ntali mutumwa kuli bambi, lelo kuli mwebo ndi mutumwa. Pantu icikakatilo cabu tumwa bwandi ni mwebo muli shikulu. ³ Ukuipokolola kwandi kuba lenjesha ni uku: ⁴ Bushe tatukwete insambu shakunwa nokulya? ⁵ Bushe tatukwete insambu sha kwenda naba kashi abasumns, ificita abatumwa banensu, naba bwanyina muli shikulu, na Kefasi? ⁶ Nangula nebo neka na Banabasi tatukwete buntungwa bwakuleka ukubomba? ⁷ Cila ndo iciteyeniwa pakulwa? Uwabwele ibala lya imyangashi ukwabula ukulyako ifisabo fya uko? Nangu ninani ucema umukuni ukwabula ukunwako umukaka? ⁸ Bushe nsose ifi fintu ukukonka namaka yabuntunse? Bushe tefunde lya sosa ifi? ⁹ Ingefyo calembwa mumafunde yakwa Mose, "Wikaka ing'ombe kukanwa inga ikofumya ingano. "Bushe ningombe esho besa

asakamana? ¹⁰ Bushe talanda po pali fwebo? Calembelwe pali fwebo, pantu ukolima afwila ukulima nokucetekela, noukokululula afwile ukukululua nokucetekela ukukumako. ¹¹ Inga twatandile kuli mwebo ifya kumupashi, bushe cili yene fwebo ukusombola kuli mwebo. ¹² Inga bambi basambalila isho nsambu kuli mwebo, palifye fwebo? Lelo tatwalombe isho nsambu. Awe tushipikisha fyonse ukuti twionaula mbila nsuma yakwa Kristu. ¹³ Bushe tamwaishiba ai, ababomba kufya mushilo mwitempele balya mwi Tempele? Kabili tamwaishiba ai, aba bombela ku cintamba bakana ifikofuma pa cintambo? ¹⁴ Mumusango umo wine, imfumu yakonkomeshe ai onse usabankamya imbila nsuma afwile ukufumya ubwikashi bwakwe mbila nsuma. ¹⁵ Lelo ine intabombeleko kuli ishi nsambu. Kabili ntambele ifi ukuti kube ifi kuli nebo. Kuti cawama kuli nebo ukufwa ukucila-ukucila umuntu nangu umo asangule icakuitakishishapo candi cibe caye. ¹⁶ Nangu ningashimikila imbilansuma, tecakuitakishishapo, pantu imfwilefye nacita ici. Kabili kalanda kuli nebo nga cakuti ntabilele cebo! ¹⁷ Pantu nganacite ico mukuitemenwa, indikwete cilambu. Lelo nga tekuitemenwa, incili ndikwete bukangalila ubwa pelwa kuli nebo. ¹⁸ Cilambu ndo cimbi? Pakuti nga nkofunda, mpela icebo ukwabula ukulipilisha nokukana bomfya insambu shandi mucebo. ¹⁹ Nangu line naba uwakaele kuli bonse, naishileba umusha kuli bonse, pakuti ngwine abengi. ²⁰ Kaili kuba Yuda mba ngo mu Yuda. Pakuti mweshanye naba Yuda. kubena malango nali ²¹ Kuli abo abataba mumalango, naishile ngo muntu uutaba mumalango, nangu line nemwine ntaba mumalango yakwa Lesa, lelo mumalango yakwa Kristu. Nalikucite ifi fyonse pakuti imbwehanye naba tali bena malango. ²² Kuba naka nalikuba uwanaka, pakuti mbwehanye nabo. Naleisa mukuba mufintu fyonse kubantu bonse, nalikweshana namaka yonse ukuti bapusuke. ²³ Niku mbila nsuma nalekucita ifi fyonse, pakuti mukuibimbamo nakwatilemo ipalo. Bushe tamwaishiba ai mulubilo bonse bakabutuka balabutuka, lelo umuntu umo eupoka icilambu? Kanshi butukeni noku wina mupoke icilambu. ²⁵ Onse uupilikita mumalango atekanya muli fyonse bena bacita ifi pakuti bapokelele icilambu icibonsa, ulo ifwe tucita ici pakuti tukapokelele icitabonsa. ²⁶ Eco nebo eflyo mbutuka, tepano ngo ulebutuka icibutuke-butuke; ifi eflyo ndwa, tekulwa ngo ukuuma umwela. ²⁷ Lelo ntutaula umubili wandi paku

Chapter 10

¹ Ntakofwaya mube ababula ukwishiba ,mwebamunyina,ati bashifwe baptile panshi wekumbi kaili baptile pamumana . ² Bushe baba tishiwe kuli Mose mumakumbi napamumana , ³ Nabonse balile icakulya cakumupashi . ⁴ Bonse balinwine ifya kunwa fyakumupashi . Eico balinwine mucilibwe icabakonkele ,na cilya cali ni Kristu. ⁵ Lelo Lesa tabekelwemo mucitubwingi cabo,batangingikwe mumatololo. ⁶ Nomba ifi fintu fyali filangililo kuli fwebo ,pakweba ai twikaba nga ababa mufintu fyakwa cibanda ngefyo baingilamo. ⁷ Mwiba ngabapepa utulubi ngefyo balikupepa utulubi .Ifi eflyo fyalembelwe , "abantu baiklele muklya namu kunwa nokwikala mukwangala. ⁸ Kaili twilacita ubulalelele ngefyo aba bonse balikucita .Mukasuba kamo ,mwafwile abantu amakana yabili na yatatu pamulandu neco. ⁹ Kaili twiesha kristu,ngefyo aba bonse balikumweshana elo baonawile kunsoka. ¹⁰ Kaili mwila kuisosha ,filya bamo bamuli bena bailishanya nokonaulwa kuli bamalaika bamfwa . ¹¹ Nomba ifi fintu fyalecitika kuli bena ngecilangililo kuli fwebo .Ifi fyalembelwe ,fwebo nga ifyakukonka=uo impela yafiko fyafikapo . ¹² Eico ulesosa ai naiminina ndi,acenjele epali awa . ¹³ Takwali amatunko ayamuponene ayaponena abantu bambi .Lelo Lesa ewakutetekela.Takamileke ukutunkwa amatunko ubo tawingashipa .Lelo elo aya matunko yaisha akafwaya napa kuti amufuminemo pakuti mube namaka yakubushipikisha. ¹⁴ Eico mwebatemwikwa bandi mufume mukupepa utulubi. ¹⁵ Nasosa kuli mwebo mwe bantu ngefyo ningasosa oinguleni mwebene ico nkososa. ¹⁶ Ulu kombo lwa mapalo ulo tupalwa,tawayakanishiwa mumulopa wakwa Kristu? Umukate uo tumokaula tawayakanishiwa mumubili wakwa Kristu ? ¹⁷ Pantu kwabafe umukate umo ,nangu twaba abengi nomba twaba umubili umo .Bonse twasenda umukate umo . ¹⁸ Lolesheni abena israeli ukukonka ifyo bacita . Bushe abaly amalambo tebalya bene ababombela kucipailo? ¹⁹ Bushe nomba findo nkososa ?ai akalubi kantu akali konse ? nangu filya ifyakulya batulila akalubi akali konse. ²⁰ Nomba ndelanda pafintu ifyo bapela ifyabupe ifyo batula ififintu fyakumipashi yakowela tekuli Lesa.Inshikofwaya mwebo ukulapepa imipashi yakowela. ²¹ Mwebo tekuti munwe mulukombo lwakwa Shikulu na ulukombo lwamupashi wakowela . Teti muibimbe pe tebulo lyakwa Shikulu na itebulo lyamipashi lyakowela. ²² Nangula tukofwaya shukulu abe nakalumwa?Twalikosa ukucila ena? ²³ Fyonse fyalisuminishiwa , "Nangu fyasuminishiwa tefyonse ifinga twafwa .Fyonse fyalisuminishiwa , "Lelo tefyonse ifinga tukula. ²⁴ Umuntu eifwaikwa icakwe,lelo onse afwile umunankwe. ²⁵ Conse icasombolwa mwisokoni lyeni ,aba shilingulwila nangu cimo pa mulandu wa kampingu. ²⁶ Pantu icalo cakwa shikulu ,nomwisulo waciko. ²⁷ Umo wamubashatetekela nga amwita kukulya ,na mwebo lyeni abashilingulwila cintu nangu cimo pa mulandu wakampingu. ²⁸ Lelo umuntu nga atila kuli mwebo ,ici caipalwa akalubi,mwilya ,pa mulandu wa umwebele nowakampingu. ²⁹ Awe kampingu ndesosa te obe wine ,lelo wamubiyo ,pantu cinshi ico ubuntungwa abwandi bupingwile kuli kampingu wamuntu umbi? ³⁰ Nga nebo nakumako nokutotela ,cinshi ico nsoselwe ububi kuco ntoteleko. ³¹ Eico nga mukolya nokunwa ,nangu conse ico mukocita ,citeni fyonse ukucindika Lesa. ³² Mwiba abapanwisha kuba Yuda na Greeki na lukuta lwakwa Lesa. ³³ Munshila imo ine naeseshe ukupapata abantu bonse mufintu fyonse .Nshiifwila ifisuma nemwine,lelo ncitila kucinabwingi .Incitila ifi pakutula bakapusuke.

Chapter 11

¹ Mube abapasha ine, ngefyo nanebo mpashanya Kristu. ² Awe nkomitasha akunjibukisha muli fyonse nkomitasha pakwikatisha ifya cishilamno ifyo nashile kuli mwebo. ³ Nomba nkofwaya mwishibe ukuti Yesu Kristu emutwe wa

mwaume onse, ngefyo umwaume emutwe wa mwanakashi na Lesa emutwe wakwa Kristu.⁴ Umwaume onse ukopepa nangu ukosesema nomutwe wakwe uwalamba asusha umutwe wakwe.⁵ Lelo umwanakashi onse uukopepa no kusesema nokukana fimba umutwe wakwe asalula umutwe wakwe umwine. Pantu cimo cinefye nga cakuti alibele umutwe wakwe.⁶ Inga cakuti namayo tafmbile kumutwe, afwile ukubeya imishishi mutwipi. Inga cakutla ninsoni kuli namayo uubeya umushishi nangu ukubeya umutwe onse, lekeni afimbe kumutwe.⁷ Kumwaume tafwile ukufimba umutwe wakwe, pantu ena cipasho nobukata kuli Lesa. Lelo umwanakashi bukata ku mwaume.⁸ Ingefyo umwaume tapanilwe kumwanakashi. Ukucila umwanakashi ewapangilwe ku mwaume.⁹ Pantu nangu umwaume abumbilwe umwanakashi efyo, na umwanakashi abumbilwe umwaume.¹⁰ Ici ecalenga umwanakashi akwatila icishibilo censambu kumutwe wakwe, pamulandu waba malaika.¹¹ Nangu line cingaba ifi, muli shikulu, umwanakashi taibela ukufuma kumwaume, nangu umwaume ukuibela ukufuma ku mwanakashi.¹² Inga cakuti umwanakashi afumune kumwaume, nomba ninshi umwaume tafumine kumwanakashi, nafyonse fyafumine kuli Lesa.¹³ Ipingwileni mwebene: Bushe nacyana umwanakashi ukupepa kuli Lesa no mutwe utafimbilwe?¹⁴ Bushe tecifyalilwa ceka icimifunda ukuti ngo mwaume ai, nomushishi uwakulepa, musebanya kuli ena?¹⁵ Bushe tali cifyalilwa icifunda mwebho ukuti ngo mwanakashi akwata umushishi uutali, malumbo kuli ena? Pantu umushishi wakwe ulipelwe icakufimba.¹⁶ Lelo umuntu nga akofwaya ukutalika palwa ici, tatwasambililapo nangu cimo, nangu ukucita ulukuta lwakwa Lesa.¹⁷ Lelo mufilangililo fyonse, ntamilumbnya. Pantu ulo mwakuba pamo, tekubusuma lelo niku bubi.¹⁸ Pantu pacakubalilapo, ndomfwa ukuti ulo mwisa mulukuta, kulaba ukulekana muli mwebho namu ciputulwa nalisuminamo.¹⁹ Napali ico mufwile mwebho ukwakanya imilimo pakati kenu, pakuti uyo onse uwasuminishiwa kuti aba icakwishibilako muli mwebho. Lelo ulo mwakuba capamo, temulalilo wakwa shikulu mwakulya.²¹ Ulo mukolya, cila muntu alekulya ifyakulya fyakwe libe bambi tabalalya icakulya. Bamo bekala insala bambi nabo balakolwa.²² Bushe tamwakwata amayanda umwakulila nokunwena? Bushe mulesuula icilonganino cakwa Lesa nokulenga insoni kubatakwata nangu kamo?²³ Pantu ico napokelele kuli shikulu eco napele kuli mwebho, icakuti shikulu Yesu, ubushiku ulo bali kumubemba, alibulile umukate,²⁴ Panuma alipele ukutotelela, alimokawile nokusosa ai, "Uyu mubili wandi, uwapelwa kuli mwebho. Citeni ici pakunjibukisha."²⁵ Munshila imo ine alibulile ulukombo panuma yamulalilo, nokusosa ai, "Ulu lukombo cipangano cipya mumulopa wandi. Mukocita ifi lyonse pakunwa, mukundibukisha."²⁶ Pantu cilanshita pakulya uyu mukate nokunwa mulukombo, mukosabankanya imfwa yakwa shikulu mpaka akabwele.²⁷ Uyo onse, kaili, ukolya mukate nangu ukunwa kulukombo lwamfumu mumusanga uutayana akaupelwa umulandu kumubili nakumulopa wakwa shikulu.²⁸ Leken i umuntu aibebete umwine pakubala, namuli iyi nshila lekeni alye umukate nokunwa mulukombo.²⁹ Pantu uyo uwalya nokunwa ukwabula ukuibebeta alya nokunwa ubupingushi umwine.³⁰ Ecilenga abengi muli mwebho ukuba abakunakuka nokulwala, lelo bamo muli mwebho mulapitilila namu tulo.³¹ Lelo nga twaibebeta fwebene, tatwakapingulwe.³² Lelo ngatwapingulwa kuli shikulu, twalifundwa, pakulila tatwishile sekwa mucaalo.³³ Kaili, mwebamunina, ulo mwaisa pamo mulya. Mulekulolelana.³⁴ Umo nga ali nensala, lekeni alye panganda, pakuti ulo mukesa pamo tacakabe kubupingushi. Napafintu fimbi ifyo mwali kulemba, nakwisa kumipela ifilangililo ngana isa.

Chapter 12

¹ Pafyabupe fyapa mupashi, bamininane, ntakofwaya mwebho ukupusana.² Mwalishibile ai muli abacushi, mupatukile mukutungululwa ku tulubi ututali kulanda, muli fyonse ifyo mutali kutungululwa kuli bena.³ Eico nkofwaya mwebho ukwishiba ai tapali naumo uusosa pa Mupashi wakwa Lesa ukusosa ai, "Yesu aliitipwa." Takuli uwingesa kusosa, "Yesu ni Shikulu," kuli Mupashi wa Mushilo.⁴ Nomba kwaliba ifyabupe ifyakupusana, lelo Umupashi umo wine.⁵ Kwalibe milimo yakupusana lelo, Shikulu emwine;⁶ Kaili kwaliba ifyabupe ifyapusanako, lelo ni Lesa umo wine uubomba muli fyonse.⁷ Nomba kuli cila umo kwalipelwa ubupe bwa kunse ubwa ku Mupashi mu kwafwana kwa bonse.⁸ Pantu kuli umo alipelwa mu mupashiicebo camano, nakuli umbi icebo cakwishibila mu Mupashi umo wine.⁹ Kuli umbi alipelwa icitetekelo mu mupashi umo wine, nakuli umbi ifyabupe mu Mupashi umo wine.¹⁰ Nakuli umbi alipelwo bupe bwafisungusho, kaili umbi ubwa buseemo. Kuli umbi alipelwo ubupe bwakupusanye mipashi, nakuli umbi ubupe ubwakupusanye ndimi shakulekana lekana, nakuli bambi ubupe bwa kwilule ndimi.¹¹ Iyi yonse milimo imo no Mupashi umo wine, ukupela ifyabupe kuli cila umo, ngefyo asalile.¹² Pantu umubili waba umo kaili nefilundwa fingi nefilundwa fyonse fimo fineefyo caba nakuli Klistu.¹³ Pantu mu Mupashi umo bonse emo tuleliku batishiwa mu mubili umo, nelo mu Yuda nangu mu Giriki, nangu muusha nangu umuntungwam kaili bonse twalengelwe ukunwo mupashi umo wine.¹⁴ Pantu umubili tecilundwa cimo, lelo ifyakufula.¹⁵ Ulukasa alwasosa ai, "ntali kuno, ntalicilundwa cakumubili," Tacili ecacepesha ku mubili.¹⁶ Kaili ukutwi akwasosa ai, "Pantu ntali linso, ntali cilundwa ca kumubili," Tacili ecacepesha ku mubili.¹⁷ Nga cakwebai umubili onse uwa linso, amano yakumfwa ngeyaishile kuba kwisa? Ngo mubili awali ukutwi, amano yakununsha ngayali kwisa?¹⁸ Lelo Lesa alisonta cila cilundwa, cila cimo muli cena, mu mubili ngefyo alikufwaya.¹⁹ Nga cakwebai ifilundwa fyonse fyali fimo fine, bushe umubili kui waba kwisa?²⁰ Lelo nomba ifilundwa fyabe fingi, lelo mubili umo.²¹ Ilinso tekuti lisose ku munwe ai, "Ntakomikabila." Nangu umutwe ukososa ku lukasa ai, "Ntalekufwaya."²² Lelo ifilundwa fyaku mubili ifimoneke fyakunaka efyakucindamisha,²³ Kaili ifilundwa fya mubili ifyo tutontonkanya ai tafyacindamisha, efyo tupele bucindami ubukalamba, ne filundwa fyesu ifitamoneka bwino efutupelo umucinshi bwacilamo.²⁴ Nomba ifilundwa ifimoneko bune tafyakwata bufwayo bulya. Lelo. Lesa alikupango mubili, nokupelo mucinshi ukalamba kufilundwa ifitakweteko.²⁵ Acititile fi pakwebai tapali ukupusana mukati kamubili Lelo

pakwebai ifilundwa filekuisakamana cila cintu nokucula kumo kwine.²⁶ Ulo icilundwa cimo cikocula, ifilundwa fyonse ficulile pamo; nangu ulo icilundwa cimo cacindikwa, ifilundwa fyonse fyasekelela pamo.²⁷ Nomba muli mubili wakwa Klistu nacila umo umo muli ena.²⁸ Kaili Lesa alisontele mucilonganano abasole bakubalilapo, Bakasesema bakukonkpo, bakafundisha bacitatu, nabo abapange fisungusho, elo nabapelwe ifyabupe fya kuposha, nabo bakafwa, nabo abacito mulimo wakutungulula, na bonse abakwata indimi shalekana lekana.²⁹ Bushe bonse basole? Bonse niba kasesema? Bonse niba kafundisha? Bonse balacite fisungusho?³⁰ Bushe bonse mulibena balikwata fyabupe fyakuposha? Bushe bonse muli bena basose ndimi? Bushe bonse muli bena balapilibula ndimi?³¹ Fwayeni ifyabupe fyenu ifikalamba. Kaili nomba nakumulanga inshila shingi ishakuwama.

Chapter 13

¹ Ngacakuti nalanda mundimi shabantu neshaba malaika. Lelo nganshikwete icitemweko, nimba icisafyali icilelila nangu amalimba yanyenjele.² Nga cakuti ninkwata icabupe ca kusesema no kwishiba ifyonkamona no kweshiba konse, kabili ukucetekelakonse pakutila ati nafumyapo impili. Lelo nganshikwete ukutemwa, ndiwafye.³ Nga cakuti napela ifyuma fyandi fyonse pakulisha abapina, kabili nokupela umubili wandi ukucewa, Lelo ngashikwete icitemwiko, nshisandululamo cintu.⁴ Icitemwiko ukucetekela nokuba bwino. Icitemwiko teka lumwa kabili tacili cilumba, takutumikwa, takucita icishiyene.⁵ Tacifwaila ifya ciko. kumutima takulinga cabipa; nangu takusekelela pacishilungeme.⁶ Tacisangalala mu cishalungama. Icakuti, casongalamo mu cishinka.⁷ Icitemwiko citwala ifintu fyonse, no kusumina ifintu fyonse, ukucetekela ifintu fyonse, no kusunga ifintu fyonse.⁸ Icitemwiko tacipwa. Nga cakuti kwali ukusokololwa, bakapita. Nga cakuti kulaba umbusesemo, bakalatipa. Nga cakuti kukaba ukwishiba, fikapita.⁹ Ngefyo twaishiba muciputulwa no ku sesema mu ciputulwa.¹⁰ Lelo ilyo ifisuma fikoisa, ifyo ifishapwililika fikapita.¹¹ Ulo nali umwana, nalekulanda ngo mwaice nalekutontonkanya ngo mwaice, nalelondolola ngo mwaice. Elyo nakulile, nalifumishepo ifntu fyabwaice.¹² Pali nomba tumona ifyapusanako mu cilolani, Lelo kabili icinso ne cinso. Nomba ninjishiba muciputulwa, Lelo ninjishiba ukufikapo ngefyo naishiba mukufikapo.¹³ Lelo ifi fintu ifyashala: ukucetekela, icicetekelo, no kutemwa. Lelo icakulishapo pali ifi citemwiko.

Chapter 14

¹ Konkeni icitemwiko mube no kukonsha pa fipe fyaku mupashi, pakuti mulekusesema.² Pantu uulanda mu ndimi talanda ku bantu lelo ni kuli Lesa pantu takuli ukomumfwa pantu alanda ifipesha mano fya kwa mupashi.³ Lelo musesema mu ndimi pakubabula, nokubabika pamulu, nokubanasha.⁴ Onse uulanda mu ndimi mwine alaikula, mu kusesema akula icilonganano.⁵ Nomba nkofwaisha ai bonse nga mwalikulanda mu ndimi. Nokucilapo, kuti natemwa mukosesema. Uyo onse uusesema alicila uulanda mu ndimi (kamo fe uukopilibula pakuti bomfwe).⁶ Nomba, bamuninane nga naisa kuli mwebo nkolanda mu ndimi, nkaminonka shani? Tekuti kamo fe nkomyeba mu busokololo, nangu ukwishiba, nangu ubusesemo, nangu mukusambilisha.⁷ Munshila imo ine, ifibombelo ifitalila, fikolila isese ne cimpeta- nga teti fifunye ifiunda ifyapusanana pusan, nokukanya iciunda, ifyo muntu nefyo engeshiba iciunda cesese ne cimpeta.⁸ Ulo ipenga lilila ne ciunda ca putauka, umuntu kuti aishiba ni nshita yakuya ku nkondo.⁹ Ecimo cine ku ndimi. Nga nalanda mululimi ulutomfwikile bwino, kuti fyaumfika shani ifyo wasosa?¹⁰ Ukwabela ukutwishika kwilaba indimi ishingil muno calo, lelo talwaba ulutakwata ubupilibulo.¹¹ Nomba nga nteshibile ubupilibulo bwa lulimi, nakuba umwina fyalo ku ukolanda, no ukolanda ukuba umwina fyalo kuli nebo.¹² Kanshi cili kuli webo. Apo uyi ipeleshne pa kuti muli Mupashi, fwayeni ukomfwika ku cilonganano pakuti mube abaikatana.¹³ Eico uyo onse uukolanda mululimi apepe eshibe ukupilibula.¹⁴ Apo pepa mu ndimi, umupashi wandi ulapepa, nomba amano yandi yafwile ukupepa ai ndekupilibula.¹⁵ Nindo ningacita? Nkolekupepa no mupashi wandi, kabili nkolekwimba na mano yandi.¹⁶ Lelo, ngwa wapala Lesa no Mupashi, abakunse kuti basosa ai "Cibe ifyo fine" ulo ukototela kuli Lesa nga teshibila ico bakososa?¹⁷ Pantu mulatotela bwino sana, nomba umuntu uyu umbi tafundwa.¹⁸ Nkototela Lesa ndalanda indimi ukucila mwe bengi.¹⁹ Nomba mu cilonganano cawamapo nalanda amashiwi yasano nokumfwa pakuti mbebe ifyakucitika, ukucila amashiwi ikana mu ndimi.²⁰ Ba munyinane, mwiba abaice mukutontonkanya. Lero ukololesha ku bubi, beni ukubai twaice. Nomba mukule muku tontonkanya.²¹ Namafunde calembwa ai, "Ku bantu bandimi isheni nakumilomo ya beni nakulanda kuli aba bantu nangu fe tabakangufwe," efyasosa Shikulu.²² Kanshi, indimi cishibilo, takuli kuba basumina, nomba kubatasumina. Nomba ubusesemo cishibilo, kubatasumina, nomba kubasumina.²³ Nga, kanshi, icilonganano ciba pamo no kulanda indimi, aba kunse naba tasumina baingilamo, tekuti balande ai mwalipena?²⁴ Nomba bonse nga mukosesema no utasumina aisamo, akukakwa kuli fyonse ifyo akoumfwa. Akapingulwa kufyo akososa.²⁵ Inkama sha mu mutima wakwe, shalekusokololwa. Ecalenga, akuwa panshi ubunkumpeme nokupepa Lesa. Akupepa no kubilisha ai Lesa aba muli mwebo.²⁶ Cindo cakonkapo ba munyinane, ulo mwalongana pamo, cila muntu ne lumbo, isambililo, ubusokololo, ululimi, nangu ubupilibulo. Citeni conse ica kukulo icilonganano.²⁷ Nga umuntu akolanda mu ndimi, lekeni babe babili no kucila batatu, cila muntu no muku, elo umbi alekupilibula ifyo bakososa.²⁸ Nga tapali uukopilibula, lekeni bonse bekale tondolo mu cilonganano. Leken cila muntu alande ku mwine na kuli Lesa.²⁹ Leken bakasesema babili nangu batatu basose, na bambi beluke umo ifyo bakososa.³⁰ Nomba nga pali ubusokololo kuli wikele, lekeni ekale tondolo.³¹ Pantu abali bonse kuti basesema umo umo pakuti cila umo asambilile pakuti bakoseleshanye.³² Pantu imipashi yaba kasesema yaba kuli bakasesema.³³ Pantu Lesa tali Lesa wacimfulu mfulu lelo icibote. Ili efunde mu filonganano fyonse, ifya kwa Lesa aba

mushilo³⁴ Bana mayo bekale tondolo mu cilonganino. Tabasuminishiwa ukulanda. Lelo bafwile ukunakila ukukonka ne funde.³⁵ Nga kuli ifyo bakokabila ukusambilila, bakepusha abalume babo ku nganda. Pantu ca nsoni namayo ukulanda mu cilonganino.³⁶ Bushe icebo cakwa Lesa cafumine kuli mwebo? Ni mwebo mweka cafikako? ³⁷ Nga umuntu aleitunga ukuba kasesema nangu uwakumupashi, afwile ukusumina ai nkolemba kuli imwe icipope cakwa Shikulu. ³⁸ Nomba onse utafyumfwile ifi, nao eumfwika. ³⁹ Eco kanshi, ba munyinane, mukukabilisha ubusesemo, mwilakukanya uulu onse ukulanda mu ndimi. ⁴⁰ Nomba lekeni fyonse ficitike bwino bwino kabili ifyakubula ukufulungana.

Chapter 15

¹ Nomba nkofwaya ukulenga cishibikwe kuli mwebo, mwebatemwikwa, imbila ikobilwa iyo mwapokelele iyo kaili mwaimininako, ² kaili iyo mwapusukilako, nga mwaikatilila ku cebo ico nashimika kuli imwe, kamo nakaili mucicetekela apafye fye. ³ Icantanshi ico nashimike kuli mwebo kaili ico mwapokelele, nici, Yesu alifwile pamulandu wa membu shesu ukulingana na malembo, ⁴ elyo alishikilwe, kaili alishikukile pa bushiku bwakulenga shitatu ukulingana na malembo. ⁵ Kristu amonekele kuli Kefashi, elo panum ana ku bekumi na babili, ⁶ napanuma amonekele kubacilile pa myanda isano pamukufe umo. Bamo palibo bantuntulu elo bamo balifwa. ⁷ Kaili amonekele kuli Yakobo, panuma ku bekumi limo na babili. ⁸ Napali fyonse amonekele kuli ine, ngo wafyalwa kwati kapopo. ⁹ Pantu nine naba uwa kulekelesha ku basambi bonse. Inshilingile no kwitwa umusole pantu nacushishe ulukuta lwakwa Lesa. ¹⁰ Lelo ku cikuku cakwa Lesa ndi fino fine ndi, kaili ukusenaminwa kwa kwe kuli ine takwali kwafye. Eico, nculila sana ukucila aba bonse. Lelo teine ni mucikuku cakwa kwa Lesa ecaba muli nebo. ¹¹ Eico nangu ninebo nangu bena, eco tushimikila ukwebai na mweo musumine. ¹² Lelo Yesu nga lebilwa ukufwa no kubuka ku bafwa, nga ckanshi cinso bamo muli imwe basoselai takwaba ukushukuka ku bafwa? ¹³ Nga takwaba ukubuka ku bafwa, na Kristu tabuka; ¹⁴ nga Yesu tabukile kubafwa, ninshi nokufunda kwesu kwa fye, necicetekelo cenu ninshi cafye. ¹⁵ Nafwebene, kuti twasanguka inte sha bufi pali Lesa, apo tufunda ukwebai Lesa alisha Yesu ku bafwa. ¹⁶ Ab afwa nga tabakabuke, na Yesu wine tabuka; ¹⁷ Yesu nao nga tabuka, ne cicetekelo cenu cafye kaili mucili mulubembu. ¹⁸ Nabo aba fwila muli Kristu kale ninshi bali lobelela. ¹⁹ Nga cakwebai tukosubila muli Yesu muli buno bwikashi, ninshi nbonsefe tuli abankumba bulili. ²⁰ Lelo Yesu alibuka kale ku bafwa nga icisabo cantanshi ukutangilila bonse abafwa. ²¹ Ngefyo imfwa yaishile mu muntu, efyo nokushukuka kwaishile no muntu ²² Pantu nimuli Adamu bonse bafwila, efyo na muli Yesu bonse bakaba no mweo. ²³ Kanshi umo palwakwe: Kristu uwaba nge cisabo cantanshi, nabo bonse aba sumina muli Yesu bakema pakubwela kwakwe. ²⁴ Kaili kuli nokube mpela, ulu akalubula ubufumu kuli Lesa Wishi, elo akafubalisha ubutungulushi nolupaka na maka. ²⁵ Pamulandu waifyo akula tungulula mpaka akabike abalwani bakwe panshi yamakasa yakwe. ²⁶ No mulwani akalekeleshako ukonaula nimfwa. ²⁷ Pantu. "nabika fyonse mwisamba yakasa yakwe." Ulo casoswa ai, "abika ifintu fyonse." ico tacikopilubulo ukwebai uwabika fyonse kuli ena talimo. ²⁸ Ulo fyonse fya bikwa kuli ena umwana wa muntu nao akalubula fyonse ku wapele fyonse kuli ena, ukuti Lesa abe umwine wa fyonse. ²⁹ Munshila imbi bakacita shani aba batishiwa pamulandu wa bafwa? Nga abafwa tabakeme, ninshi ulubatisho babatishiwa cindo? ³⁰ Cindo ico nabela mubusanso inshita yonse? ³¹ Mfwa lyonse! Icline nkolapa kuli mwebo, napakutakisha muli Kristu Yesu Shikulu. ³² Cindo ninganonkamo, ukufuma mu buntunse bwandi, pantu nalwile nefi swango mu Efeso, nga cakwebai abafwa tabakeme. "Natulekulya no kunwa pantu mailo tukafwa." ³³ Mwibepekwa, "ububi bolonaula ubusuma." ³⁴ Tekanyeni! Ikaleni mubulungami! Mwilakwikalilila mu kubembuka, pantu bamo muli mwebo tabaishiba Lesa. Nasosa ifi mukulenga insoni. ³⁵ Leloi umo kuti asosa ai, "Nga abafwa bakema shani, kaili imibili ninshi bakabuka nasho? ³⁶ Wempelwa mano we! Ico ubyala taciba ni bumi kamo nga cafwa. ³⁷ Ico mubyala temubili, fisa mukaba embuto nangula fgimbife. ³⁸ Na Lesa kanshi akapela imibili imbi kuli uyo atemwa, kulubuto lumu ku lubuto lwauko. ³⁹ Imibili yonse tayapalana. Eico, kuli imibili ya bantu imibili yanama, imibili ya fyoni, ne mibili ya nswi. ⁴⁰ Kwaliba imibili ya mu calo ne mibili ya mu mulu. Lelo ubukata bwa mibili yakui mulu bumo no bukata bwa mibili ya pa calo nabo bumo. ⁴¹ Ubukata bwakasuba bumo, no bukata bwa mwenshi lumu, no bukata bwa ntanda nabo bumbi, kabili ubukata bwalutanda bwalipusana kulunankwe. ⁴² Efyaba namukubuka kwabafwa. Conse ici shikwa cilabola, necisa mukubuka cilaba icisuma mukukanabola. ⁴³ Cibyalwa mukana cindikwa nokubukila mubukata, cibyalwa mu mubili wakunaka' lelo cibuka mumaka. ⁴⁴ Cibyalwa no mubili wabuntunse, cibuka no mubili wa mupashi. Nga umubili wacifyalilwa, ninshi kufwile kwaba nowabu mupashi. ⁴⁵ Nge fyo calembwa, "Umuntu wapakutendeka Adamu ali mu mubnili wa buntu. "Lelo Adamu wakale kale ali no bwikashi bwa bu mupashi. ⁴⁶ Lelo bumupashi tebwa ambilepo ni bumubili, elo nomba ni bu mupashi. ⁴⁷ Umuntu wakubalilapo mu calo, apangilwe no lukungu. Umuntu wabubili ena afumine fe ku mulu. ⁴⁸ Nga umo uwapangilwe ku lungungu, lelo tuli nokuba mu cata cauwo uwafumine ku mulu. ⁴⁹ Nge fyo twafyelwe mu cata cawapangilwe kulukungu, lelo tuli nokupasha uyo uwafumine ku mulu. ⁵⁰ Kanshi na sosai, mweba temwikwa, umubili no mulopa tekuti fipyane ubufumu bwa kwa Lesa. Pantu tekuti icibola cipyane icitabola. ⁵¹ Moneni Nkomyeba icankama: Tatwakalale bonse, lelo tukapilibukafe. ⁵² Mukashita akanini fe ngokukapa kwe linso, pepenga lya kulekelesha. Pantu ipenga likalila kaili na bafwa bakabuka mukukana bola kaili baka cingishiwa. ⁵³ Pantu ino imibili iibola ikafwikwa ukukana bola, ne mibili iifwa ikaba mukukana fwa. ⁵⁴ Elo ino mibili iibola iakafwikwa ukukana bola ne mibili iifwa ikaba mukukana fwa, elo icalembwa cikesa kufikilisha aciti, "Imfwa yaposwa kukucimfiwa." ⁵⁵ "Wemfwa, ngo ukucimfya kobe kuli kwisa? We mfwa, ulubola lobe luli kwiwsa?" ⁵⁶ Ulubola lwamfwa lubembu, namaka yalubembu mafunde. ⁵⁷ Lelo Lesa acindikwe, uwatupoela ukucimfya ukupitila muli shikuluy Yesu Kristu! ⁵⁸ Eico mweba bwana nina abatemwikwa, natwikatilile no kukoseleshiwa. Lyonse tuybe mu mulimo wa kwa Shikuluy, pantu mwilishiba ukweba ai,

ukuba mumulimo wakwa Shikulu tekwi cusha iyoo.

Chapter 16

¹ Eico filya naebele abakufilonganino fyaku Alabia ukupela umusangulo kuba mushilo eflyo namwebo mucite. ² Pabushiku bonse ubwantanshi ubwamulungu onse alekupatula ifintu munganda yakwe nokusunga ukulingana napo akwatile ,ekuti ilyo akesa kwikaba ukusangula. ³ Lelo ulo nkafika apo abaume mwalibasuminisha muli kalata,eebo nkatuma ukutwala ubupe bwenu ubwa kwafwilisha ku Yerusalemu. ⁴ Awe ngacawamina ine ukuya,bakaye pamo naine. ⁵ Lelo kuli mwebo ulo nkapita muma kedonia,pantu ndinokupita mumakedonia. ⁶ Kaili nalimo nkekala naimwe nalimo ukupwishafye inshiku shampepo pamo naimwe pakuti imwe mukanshindko uko nakuya. ⁷ Pantu nshilefwaya ukumimwena mulupita,ico nkosubila ukwikalako akashita akanono naimwe .Nga shikulu asuminisha. ⁸ Lelo nkoikala mu efese kukasuke akuba umutebeto wa pente coste. ⁹ Pantu ndikwete ishuko ilikalamba ilyakuti mbombeshe,lelo kuli abengi abalekanya. ¹⁰ Nomba timoti nga aisa uko mukamupokelele bwino pakuti ekaba nomwenso,pantu alebomba umulimo wakwa shikulu,ifyo nanebo nkobomba. ¹¹ Eco umuntu nangu umo emusuula.Lelo mukamushindike umutende,pakweba ai akesa kuli imwe. ¹² Awe nomba palwa kwa muninefw Apolo ,nalimupapatile ukuya pempula bamuninefw.Lelo tacali ai kuti aisa nomba kuli nebo.Nangu line akesa ulo inshita ikafika. ¹³ Beni bakwibukila,iminineni ndi pacitetekelo,mube abashipa ngabaume koseni. ¹⁴ Leken conse ico mukocita mukocitila mukutemwa. ¹⁵ Awe mwishibe abamunganda yakwa stefano,abali ifisabo fyantanshi mu Akaya,abaipeleshe abene kumulimo wabashila bakwa Lesa.Nkomweba ifi,mweba bwana nyina. ¹⁶ Ukuba abaipelesha kubantu bonse, abaipelesha mukwafwa imilimo namufyakucula fyonse ifingi pamo naifwe. ¹⁷ Nkosekelela ukwisa kwakwa sitefano,Fotunata,na Ashaika.Pantu babombela papunda lyenu. ¹⁸ Pantu aba ebabweshako umupashi wandi naimwe.Kanshi eico,biken amano muli bena ngabalya. ¹⁹ Kukutasha ku Asia natuma ukuposha kuli mwebo.Akwila na Pulisila nabo bamuposha mulishikulu ,nenkuta ishili pamayanda yabo. ²⁰ Nabonsefe ababwananyina bakomiposha.Iposheni umo umo umutende wakuitomona. ²¹ Ine Paulo ,nalemba ifi kuminwe yandi. ²² Ngacakweba ai umo tatemwa shikulu ,nabe uwacipwa ,shikulu wesu ,akoisa! ²³ Icikuku cakwa shikulu Yesu cibe naimwe bonse. ²⁴ Ukutemwa kwandi kube pali mwebo muli Kristu Yesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo , umusosele wakwa Yesu Kristu kubufwayo bwakwa Lesa, kuli Timoti munina, na kulukuta lwa kwa Lesa ulu li mu Korinti, nakuba mushilo bakwa Lesa abakosangwa mu Achara. ² Leken ukusenaminwa no mutende wakwa Lesa Shifwe na Yesu Kristu ube kuli mwebo ³ Kaili Lesa Wishi wakwa Shikulu Yesu Kristu alumbaniwe. Etata wa luse kaili Lesa wakutemwa konse. ⁴ Ni Lesa utusansamushako muku cululuka kwesu pakwebai nafwebo tusansamusheko abali mufya kucula kwabo. Nafwebo twaba aba kusansamusha bambi ,ili Lesa umo usansamusha nafwebo. ⁵ Pantu nge fyo ifyali kuculako Yesu fyapamulandu wesu, eflyo nokusansamusha kwesu kwafuulisha ukupitila muli Yesu Kristu. ⁶ Ulo Twacula ni pamulandu na mwebo nepusukilo lyenu; nangula twasansamuka, ni pamulandu wakusansamuka kwenu. Ukusansamuka kwenu kulabomba bwino mu ma cushi yenu ngefyo nafwe tuculako. ⁷ Isubilo lyaba muli mwebo talyakatenkane, pantu fwebo twaishiba ukwebai mulakanya ifya kuculako fyenu, eflyo mwakanya nefya kusansamuka. ⁸ Pantu fwebo tatufwaya ukwebai mwebo tamwishibile, mwe batemwikwa, pa fya kucula kwesu ifyo twatwete mu Asia. Twalikucula ukucila napamaka yesu, twalikupokolola ne myo yesu. ⁹ Teifyo fyeka, twalikufika nakumilandu yakwi paya imyeo yesu. Nangula cibe fye tatwali kuicetekela fwe bene, lelo nimuli Lesa, uubusha abantu kuba fwa. ¹⁰ Uwalikutufumya mu milandu yamfwa, euli no kutupokololako. Nimuli ena emo twasumina ukwebai akaupokolola. ¹¹ Akacita ifyo ngefyo naimwe mukotwafwa mu mapepo. Pantu abengi bakupela ukutasha pali fwebo nge fya bupe ifingi ifyaishile mu mapepo ayengi. ¹² Tuitakishisha muli ci, ubunte bwakuba kampingu ubo tukopela ku calo mu cine namuli bu mupashi, te kumanofe yesu lelo ukusenaminwa kwa kwa Lesa. ¹³ Tatukolemba ifyo mwebo mwingakana ukubelenga no kumfwa, kaili nkosubilan ukwebai muli no ku fyumfwa ¹⁴ nge fyo twalikuba ifya kutakishapo kuli mwebo, eflyo naimwe m,waba ifyakutakishishapo kluili Shikulu Yesu, nge fyo na fwebo tutakishisha pali mwebo. ¹⁵ Pakuba nokwanga ngoku, nalukifwaya ukwisa kjuli mwebo pakubala, pakwebai mpele kuli mwebo icisansamushi nakabili. ¹⁶ Nalikufwaya ukupitila kwenu ilyo nkoya ku Makedoniya. Pakubala, pakwebai mpele kuli mwebo icisansamushi nakaili. ¹⁷ Nalikutontonkanishisha muli uyu musango, Bushe naitile bumyalu myalu? Nelo napangile fi mu mano ya buntu nse, pakwebai, insose ai, "Ee" Nangu "Awe" pamuku fe umo? ¹⁸ Lelo apo Lesa ena wacishinka, icebo cesu kili mwebo te "Ee" nangu "Awe" ¹⁹ Pakwebai umwana wa kiwa Lesa Yesu Kristu, uo Silvamusi, na Timoti ne ine tubila kuli mwebo, taba, "Ee" nangu "Awe" Ena abafe lyonse "Ee." ²⁰ Konsefe ukusesema kwa kwa Lesa kwabate "Ee" muli ena. Kaili nimuli ena tusosela ai, "Ameni," Mululumbi lwakwa Lesa. ²¹ Ni Lesa ewikasha fwebo na mwebo muli Kristu, kaili eutusuba, ²² m abika nefikakatikilo pali fwebo nokubika umupashi mu mutima yesu ecikatilo ku fikoisa. ²³ Lelo ngita Lesa nga kambone wandi pamulandu wakwebai nshaishileko Korinti ukuti muleke ngake. ²⁴ Ifi tekwebai twalikufwaya ukuba shikulu kuli mwebo pakucetekela kwenu. Nipakwebai, tubiombe umulimo kuli mwebo munsansa ilyo mulicili muko ikatilila kuli buvine.

Chapter 2

¹ Nasalilepo pa lwandi ai ntakabwele na kabili mubulanda. ² Nga nalimilengele ubulanda, ninani winga sansamusha nangu ni ulya wine nalengele ubulanda? ³ Nalembele pakuti ulo naishile kuli mwebo ntacenenwe na kabili no kusekelela nandi. Nalikwete isubilo lya kuti mwebe bonse insansa shibe ni nsansa isho bonse mwakwata. ⁴ Nalembele kuli mwebo mu bucushi, ukukalipwa kwa mutima, nemisoshi iingi. Ntalembele kuli mwebo ai mukabe ababulanda. Lelo, nalikufwaya ukushika kwa citemwiko namikwatila. ⁵ Nga umuntu alipangila ubulanda, tapanga ubulanda kuli nebo neka, nomba mu cipimo- takuli cisendo- kuli mwebo bonse. ⁶ Ukupanikwa kwa uyo muntu kube kuli mwe bengi kulilingile. ⁷ Eico nomba ukucila ukupanika, mufwilefe mwamwelele no kumutalalika. Mulekucita ifi pakuti ubulanda bwicilamo. ⁸ Eico nkomikoselesha ukushinikisha icitemwiko mwamu kwatila. ⁹ Uya emulandu nalembele, pakuti imyeshe no mkwishiba nga cakuti mulabelela muli fyonse. ¹⁰ Nga mwabelela umo luso, ninshi nabena mubelele uluse. Ico nabelele uluse- nga nalibelele uluse icili conse- caelelwa pa mulandu wenu mu menso yakwa Klistu. ¹¹ Ici cili fyo pakuti Satana etubepa. Pantu twalimwishiba amapange yakwe. ¹² Icibi caisukile kuli nebo na Shikulu ulo nafikile ku musumba wa Troa ku sambilisha imbila yakwa Klistu kulya. ¹³ Ntakwete kutusha ku mupashi wandi pantu ntasangile munyina Tito kulya. Eco nalibashile kulya naile ku Makedonia ¹⁴ Nomba ukutasha kuli Lesa, uutungulula muli Klistu pakuti tucimfye. Muli fwebo asokolola ukumunakila kwa mano muli fyonse. ¹⁵ Pantu kuli Lesa nifwe kunakila kwa Klistu, bonse pamo nabo abapusuka napakoya kubonaushi. ¹⁶ Ku bantu abakoya kubonaushi, uunakila kwa mfwa ukuya kumfwa. kuba kopusuka, kunakila ukufuma ku bumi ukuya ku bumi. Nani uo filingile ifi fintu? ¹⁷ Tatwaba ai bantu abengi abashitisha icebo, abafuma cumi, tulandila muli Klistu, ngefyo twatumwa kuli Lesa mu menso yakwa Lesa.

Chapter 3

¹ Tukokonkanyapo ukuitatakula nakaili fwebene? Tatukofwaya tuko[oka amakalata yakulondola kuli mwebo nangula ukufuma kuli mwebo ,nga abantu bamo nifwe? ² Imwebene mwebene nimwe nkalata shesu ishakulondolola ,ishalembwa mumitima Yesu ,aya ishibikwa elo kaili nokubelengwa ku bantu bonse. ³ Mulalanga ai nimwe nkalata shamfumu kuli Kristu ,ifitumbuka mumilimo yesu .Tacalembelwe na inki iyo lelo nomupashi wakwa Lesa wa mweo.tacalembelwe pamabwe yakupapatala ,lelo mumutima wamuntu . ⁴ Kaili ubu ebukankala twakwata ukupitila muli Kristu pa cinso cakwa Lesa. ⁵ Tukoitunga fwebene ai ico tucita cifuma kuli ifwe.Lelo ukuitunganya kwesu kwafuma kuliLesu. ⁶ Ni Lesa ewatulenga ai tube abasha bakwa cipangano cipya .Ici icipangano tali camunkalata lelo cakumupashi .pantu inkalata shilepaya ,lelo umupashi uoeela umweo. ⁷ Nomnba imilimo yamfwa -fyafukuilwe munkalata pamabwe -ifyaishile muli ubo ubukata ubwa kweba ai umwana wamuntu israeli talekutontapo ukulolesha pamenso yakwa mose .Nipamulandu wabukata wa menso yakwe ,nobukata bwaile bulelwa. ⁸ Bushe kanshi nga imibombele yabukata bwamupashi wamushilo kuti bwaba shani? ⁹ Pantu nga ubukata bwamilimo ya milindu y'ali nobukata ,cikaba shani kumubombele yabulungami mukwampana pamo nobulungami! ¹⁰ Pantu mucine , ico icalengelwe ubukata tacali bukata muli uyu mucishinka ,pamulandu no bukata bwacillepo . ¹¹ Pantu muli ico icalakupita cali nobukata ,ngeco icaikalilila bukata nshi cikaakwata . ¹² Epo twalikwata isubilo ngelyo ,twaliba abapama . ¹³ Tatwaba nga MOse ,uubika icakuikupilisha ku menso pakweba ai abana ba israeli bemutontomeshamo amenso mukusondolwela kwabukata ubwalekupita. ¹⁴ Lelo amano yabo yalikoshiwe.Ukufika ne lelo ,ulo babelenga icipangano cakale ,icakuifimbilikisha calekushala .Tcafumishiwepo,pantu nimuli kristu fe emo fyafumishiwepo. ¹⁵ Nangufe nelelo,lonse ulo Mose abelenga ,icakuifimbilikisha calekwandalila imitima yabo. ¹⁶ Lelo ulo umuntu abwela kuli Lesa ,icakuifimbilikisha calekufimishiwapo. ¹⁷ Nomba shikulu muashi .Nikwisa kwaba umuoashi wakwa shikulu ,mwaliba ubuntungwa. ¹⁸ Nomba ifwe bonse,fwebashakwata ifyakufimbilikisha pa menso ,mona ubukata bwakwa shikulu .Twalicindishiwa mubukata bumobwine mucimpasho cacipope mubukata bumo bwine ,ngefyo cafuma kuli shikulu,uuli ni mupashi.

Chapter 4

¹ Eco kaili,pamulandu natukwata iyi imilimo yabupwingishi,elo kaili ngafintufe twapokelela uluse ,Tatuibweshamo. ² Nga cakweba ai ,twalikana ubumfisolo nenshila shansoni.Tatwendela mubucenjeshi,elo kaili tatufwile ukuyo ukukana icebo cakwa Lesa ,lelo abaimakabana pali bucishinka,twali isosela fwebene kampingu ya muntu onse ku cinso cakwa Lesa. ³ Lelo ngacakweba ai imbila nsuma yesu yakufisama ,yafisama ninshi kuli abo abako onaika. ⁴ Muli uyo umulandu.Lesa wamuli cino calo alipofwisha ukukana tetekela mumano yabo. Neca kutumbukamo ,tabakamone ulubuto lwambila nsuma yakwa Kristu ,cimpasho nshi icakwa Lesa. ⁵ Pantu tatuishimikila fwebene ,lelo kristu Yesu ngashikulu ,elo naifwebene nga absha bobbe kukufwaya kwakwa Yesu. ⁶ Pantu Lesa ewasosele ai,"Ulubuto lukabeshima mumfimi,"Calibengeshime mumitima yesu ,ukupela ulubuto ulwa mano ulwa bukata bwakwa Lesa kucinsu ckwa Yesu kristu Lelo twalikwata ukusunga mumutondo we bumba ,pakweba ai cishibikwe ukwebai amaka aya cilapo yasangwa kuli lesa elo tekuli fwebo iyo. ⁸ Tulacushiwa munshila shonse .Lelo tatunenuka,tulacushiwa ifya kucita lelo tatufupulwa. ⁹ Tulapakaswa lelo tatukanwa;tulalopolwa lelo tatonaika; ¹⁰ Lyonse tushinguluka tusenda imfwa yamubili wakwa yesu kristu.Pakweba ai ubwikashi bwakwa Yesu kristu bumonekele mukatu kabwikashi bwesu ¹¹ Pantu bonse fwebali nobumi lyonse tulapelwa kumfwa pamulandu na Yesu,pakweba ai ubwikashi bwakwa Yesu kuti bwaisa kumonekela mumibili yesu iifwa. ¹² Eico imfwa ili pamilimo pali fwebo ,pakweba ai umweo ubommbe muli fwebo . ¹³ Lelo twalikwata umupashi umo wine uwacitetekelo ukulingana na ico calembwa : "Necitetekelo ,elo eco nasosa , "Twalitetekela ,eco naifwe

Chapter 5

twasosela,¹⁴ pantu twaliyo ukwishiba ukweba ai uyo uwaba bushishe shikulu Yesu akaya ukubusha na fwebo bene kumo na Yesu elo kaili akaleta fwebo kuli mwebo pa cinsio cakwe.¹⁵ Pantu fyonse nipamulandu wakufwaya kwenu, pakweba ukusensminwa uko ukwakulsha kaili cikayo ukulenga abantu abengi ukutasha kukukushishako ubukata bwakwa Lesa.¹⁶ Eico tatukoibweshamo. Nangula line kunse twalekuiposaika, mukati tukobweshiwa akasuba na kasuba.¹⁷ Pali kano kashita, ulubuto lwakucilinganya luleleta kuli fwebo icisendo cakumulu kubukata bwacila ifipimo fyonse.¹⁸ Pantu fwebo tatukotamba ifi fintu tukomona, lelo fintu ifyo tatukomona. Ifintu ifyo twingamona tefyakwikalilila, lelo ifintu ifyo tatukomona fyamuyayaya.

Chapter 5

¹ Pantu twaishiba ukweba ai ngayawishiwa ing'anda yesu tuli ne Tempele ilyafuma kuli Lesa. Ing'anda iyakulwa neminwe yabantu, lelo ing'anda iya muyayaya mumulu.² Eico muli iyi iyema emotwisha, pakufuluka tufwikwa icakwikalamo cesu ica mumulu.³ Ukutla ai ngatwafwikwa tatwabe ubwamba.⁴ Pantu icine cine elo twali mwi hema, twafwile, twafwikilwe ifisendo. Lelo tufwile ukuba abafwala pakweba ai icakufwa bacimine ku mweo.⁵ Eico uwatu pekanishishe kuli ifi fintu ni Lesa uwatupela umupashi ukuba ecishibilo, kafili no kwisa.⁶ Eico tuli abateke imitima inshita yonse, kabili twaishibo kweba ai ulo tuli pa ng'anda mui bumubili ninshi tuli abakutaluka kuli shikulu.⁷ Pantu twendela mukucetekela temukumona.⁸ Awe ico twateke mitima kabili tutila icawamako kukanaba pamo nomubili no kuba ku mwesu kuli shikulu.⁹ Kanshi tubikepo imitima yesu nangu line tuli pa ng'anda nangula kumbi tube abakumusansamusha.¹⁰ Eico ifwe bonse tuli nokwisa moneka ku cipuna cabupingushi icakwa Kristu ukuti umuntu onse umo umo akopokelela ifya bombelwe ku mubili wakwe umwabela ifyo abomele napamo icisuma atemwa ifibi.¹¹ Eco, pakwishabo kutina kwakwa shikulu, tusembeleka abantu. Lelo kuli Lesa natulengwa ukumoneka, kabili ndecetekela ndetila tuli abalengwa ukumoneka nakuli bakampingu benu.¹² Eco tatuleitakishisha nakabili kuli imwe lelo tulepela kuli imwe apakututakishishapo, ukutla ai mukwate umwakwasukila abatakisha fimoneka lelo iffishili fya mumutima.¹³ Eco nelo ifwe tuli abapena, ni kuli Lesa; nalimo tuli abamano nipamulandu wamwebo.¹⁴ Pantu icitemwiko cakwa Lesa eco ecitutungulula, pakupingula ai, ukutla umo afwilile bonse ninshi bonse balifwile.¹⁵ Eco afwilile bonse ukutla abali no mweo beikalila abene, lelo ukutla ai bekalile umwabela uwaba fwilile, nokubuka pamulandu wabo.¹⁶ Emulandu wine ifwe ukufuma pali lelo tatwaishiba muntu nelo umo umwalola ubuntunse, nelo twaishiba Kristu umwalola ubuntunse. Lelo nomba tatwamwishiba fyo kabili iyo.¹⁷ Eico ngo muntu ali cilengo cipya. Ifya kale nafiya. Mona fyayaluka ifipya.¹⁸ Ifintu fe fyonse fyafuma kuli Lesa uwatupalamika ku mwine muli Yesu nokutupela bukapyunga bwakuwikishanya.¹⁹ Mukweba ai, Lesa ali muli Kristu alewikishisha abapano calo ku mwine, nokukana penda kuli bena amampulu yabo. Kabili apele kuli ifwe icebo ca kuwikishanya.²⁰ Eco twabela injiminishi shakwa Kristu kwai ni Lesa eulepapatila fwebo. Tumulombe kuli Kristu; ai shimuwikishiwe kuli Lesa!"²¹ Ushakwete isambi nelo limo, lelo amulengele ukuba uwa masambi, pamulandu wesu fwebo, pakweba ai tube abalungami kuli Lesa.

Chapter 6

¹ Awe pakuba ababombela pamo nankwe no kupapata tulamupapata ai mwipokelela ibusha ukusenamina kwakwa Lesa.² Pantu atila ai, "Munshita shaku pokelelwamo nalikumfwile namubushiku bwakupusukamo nali kwafwile." Mona nomba enshita yaku pokelelwamo.³ Tatubika cakupunisha nelyo ciimo kumuntu pakweba ai bukapyunga bwesu bwitungwa icibi.⁴ Pamulandu wakuti tuli abashipikisha ngakapyunga wakwa Lesa muli fyonse mukushipikisha ukwingi, mubucushi, mubwafya, mumasakamika.⁵ Elo namufipumo, mufifungo, mumpasase, mukucucutika, mukufufyotulo, mukukalipwa kwansala.⁶ Elo mukusanguluka, mukwishiba, mutukenya, mubufuke, mumupashi wamushilo, mukutemwa ukushili kwa bufi.⁷ Elo mu cebo cacine, mumaka yakwa Lesa; Ku fyanso fyabulungami ifyakukulyo nakukuso.⁸ Tuli basha bakwa Lesa kucimucishi, imicendo kulwambo namalumbo; kwati tuli abalufya lelo tuli abachishinka.⁹ Kwati twali abashaishibikwa, lelo tuli abaishibikwa fye bwino kwati tuli abalefwa, lelo nomba mona tuli aba mweo; kwati tuli aba kandwa, lelo tatuli abaipaiwa.¹⁰ Lelo kwati tuli abali no bulanda, lelo tuli abasekelela pe; kwati tuli babusu, lelo tuli aba cindamika abengi; kwati tuli abashaba nakantu, lelo tuli abakwata fyonse.¹¹ Lelo tusosa ifishika fyonse kuli mwebo, mweba Korinti imitima yesu naikula.¹² Imwe tamwacincintilwa kuli fwebo, lelo mwacincintilwa mumitima shenu.¹³ Nomba kuba ukucinjanya ndesosa ngaku bana lelo na mwebo imitima ikule.¹⁴ Mwi yesha ukuba kwikoli limo na bantu abasa cetetekela. Pantu uwashila no mupulumushi kuti fyayampana shani? Nalimo ulubuto ne mfifi kuti fyakwata shani ukwampana ca pamo?¹⁵ Nangula kuli ukusuminishanya shikulu Kristu elo Beliali? Kabili kuli ukumfwana nshi ukuwa cetekela nousha cetekela?¹⁶ Kabili kuli ukumfwana nshi kwi Tempele lyakwa Lesa pamo no tulubi? Pantu ifwe tuli itempel lyakwa Lesa wa mweo efyo Lesa asosele ai; "Nkekala muli bena no kwenda muli bena, nakabili nkaba Lesa wabo, nabo bakaba abantu bandi."¹⁷ Eico, "Fumenimo mwibumba lyabo mupatukeko," efyo asosele shikulu," Nakabili mwiikatako ku cishasanguluka elyo naine nkamusekelela.¹⁸ Kabili nkaba shinwe kuli imwe, naimwe mukaba abana bandi abaume nabana abanakashi, efyo asosele

Chapter 7

¹ Mweba temwikwa, apo twaliba nefilayo ifi, tuisangulule kuli fyonse ifinga kataika imibili yesu nomupashi, tube

nomupashi wabumushilo uwakutiina Lesa. ² Pekanyeni umuputule wesu! tatwalufyenyepo uuli onse nangu ukonaulapo uuli onse nangu ukupusulapo uuli onse. ³ Tatukososa kukumiseka ifi, pantu ndisosele kale ukweba ai mwali mumitima yesu, kukufwila pamo nokubela pamo abamweo. ⁴ Walisubila apakulu, ndomfwa saana icilumba pamulandu waimwe, nafushiwa ukusansa muka mubucushi bonse ubutuponena. ⁵ Ulo twafikile ku makedonia, imibli shesu tashatushishe. Eico, twali abakucushiwa monse monse ubulwi bwakunse nomwenso mukati. ⁶ Lelo Lesa, kasansamusha wabalanda, asansamwishe fwebo pakwisa kwakwa Tito. ⁷ Kaili temukwisafe kwakwe kweka Lesa atusansa mwishe, lelo nimukusansamuka kuntu asansamukile uko Tito apokele kuli mwebo. Ashi mikile fwebo ukucushiwa kwenu, ukulila kwenu, ukupimpa kwenu pamulandu wanebo, nalisansa mukile apakulu. ⁸ Nelyo namulenga ubulanda muli ulya kalata, nshi iseka ifyo, lelo nalisekelele pakumona ukweba ai ulya kalata amilenga ukuba ababulanda, lelo nipakashitafe akanono. ⁹ Nomba nkosekelele, tepamulandu wakweba ai mwaali ababulanda lelo ubulanda bwenu bwamulengele ukulapila. Pantu mwalengelwe abalanda umwabela ukufwa kwakwa Yesu. ¹⁰ Pantu ubulanda ubuya, umwalola Lesa bucita ukulapila kwaku pusuka. lelo ubulanda bwapano calo, eico, butwala kumfwa. ¹¹ Moneni ubulanda ubo umwalola ukufwaya kwakwa Lesa, muli mwebo, moneni fintu bwacitilele ukucila ukulandila, muli fyonse mwne, Mwalishininkisha ukuba abakaele muli ulya mulandu! moneni ifyo mwacitilele, ukucila, ukutiina, ukufuluka ukupimpa, nokukabila kwenu ukuba ukumona umulinganya ukucitwa! muli fyonse ifintu mwashininkisha. ¹² Nangu nalembele kuli mwebo, ntalembele pamulandu wabacita ububi, napali umo uwaculile ifilubo, lelo nipakwebai ukukosa kwenu ukwapamulandu wesu kumoneke kuli mwebo kumenso yakwa Lesa. ¹³ Nipamulandu wakwebai tukoseleshiwe mukulundapo ifyaku sansamusha fyesu, nafwebo twalisekelele apakulu pamulandu wansansa shakwa Tito. pantu umupashi wakwe watushishe pamulandu wamwebo. ¹⁴ Pantu nganatakishishe pali ena kuli mwebo, talengelwe ukuba insoni, kulubali lumbi, ifyo caba icacishinka conse ico twasosele, ukutakisha kwesu pali mwebo kuli Tito kwaba ukwa cishinka. ¹⁵ Umutima wakwe walola mukutemwa ukukulu, ulo nalikwibukisha icumfwila cenu bonse, ifyo mwampokelele mumwenso elo nokututuma. ¹⁶ Nkosekelele pantu nimpwisha icitetekelo muli mwebo.

Chapter 8

¹ Tukofwaya mwebo mwishibe, bamuninefwe, pa luse lwakwa Lesa luntu apela kulukuta lwaku Makedonia. ² Mukweshiwa kukalamba, ukwa bucushi, ubwingi bwakusekelele kwabo, nobwakubulwa kwabo ubukulu, kwalenga ubucindami bwabupe bwa kuko kukule. ³ Pantu nashininkisha nalibapele umwabela ukulingana namaka yabo, nokucilamofe napamaka yabo. nokucilapofe napafyo balekabila abene. ⁴ Balitulombele ukutila tubapele ili ishuko lyakwafwa abamushilo bakwa Lesa. ⁵ Ici tacacitike ngefyo twali kusubila. Nomba pakubala baipele abene muli shikulu elo nomba kuli fwebo kukufwaya kwa Lesa. ⁶ Eco twalikonkomeshe Tto, uwacitilepo kale uyu mulandu ukweba ai efyo apwishe nakuli mwebo muluse. ⁷ Nomba fintu mwaba aba cine muli fyonse -mucitetekelo, mukusosa, mukwishiba, namu kucincila konse, namukutemwa fwebo. Efyo mushininkishe ukweba ai mube abaluse. ⁸ Nshilesosa ifi mukupatikisha lelo mukweshiwa icishinka cakutemwa kwenu, mukupashanya kubantu bambi. ⁹ Pantu mwebo mwishibe uluse lwakwa Shikulu Yesu Kristu, nangu ali umukankala, pamulandu wenu aishile kuba umupina, pakweba ai mukucila kwakwe mube abakankala. ¹⁰ Muli ici cintu nkomipandako amano ayafwa mwebo. Umwaka umo uwapwa, tamwali kwamba ukucita fimo, lelo mwalikukabila ukucita ifi. ¹¹ Nomba pwisheni ifi ukweba ai ukupimpa kwa kupaanga elo ukufwaisha ukucita ico, elo nokupwishishisha, kube nefyo mwakwata ngefyo mwinga cita. ¹² Pantu nga muli abapimpa kukucita ici cintu, ninshi cili icisuma kaili icasuminishiwa. Cifwile ukushintilila pafyo umuntu akwata, teco akakwata iyo. ¹³ Pantu ici tecakulanga ai muko afwa bambi nangula amacushi yali pali mwebo, lelo umulinganya. ¹⁴ Ifingi ifyo mukwete panshita ilipo fwafwilisheni kuli abo abashikwete, pakweba ai ubwingi bwafintu fwabo bwingafwilisha namwebo, pakweba ai kube umulinganya. ¹⁵ Nga fintu calembwa, "umo uuli nefingi tashilepo nangu fimo, naumo uuli notunono tabulishepo nangu fimo." ¹⁶ Lelo ukutasha kube kuli Lesa, uyo uwabikile uwabikile umutima wakwa Tito ukusakamana kuntu nakwata kuli mwebo. ¹⁷ Pantu tasuminefe ukulomba kwesu kweka, lelo ali uwacishinka nakuli cina. alishile nakuli mwebo mubuntungwa bwakwe. ¹⁸ Twalitumine bamuninane kuli ena uyo umulimo yakwe mumbila nsuma itashiwa munkuta shonse. ¹⁹ Tekuli ici ceka. Nomba nokusontwa uwasonelwe ku nkuta ukweba ai abe munyendo shesu mukusakamana kwakwa shikulu, ukuba katungulula wesu kubukata bwakwa Shikulu umwine nokukabila kwesu ukusuma. ²⁰ Tatukofwaya ukupelwa ububi ku uli onse kuntu enga ilishanya pali uyu mulimo wakupela untu tukobomba. ²¹ Tukofwaya ukucita icintu ico icili icisuma, tekuli shikulufe eka, lelo nakumenso yabantu bonse. ²² Tuletumako na umbi munyina kuli bena, twamweshesha munshila ishingini nokusanga uwacincila mumilimo mishngi. Kaili alife uwakukabilisha pa mulandu wa cittekelo akwata muli mwebo. ²³ Nakuli Tito, umutemwikwa wandi kaili umubomfi munandi. Kuli bamuninane besu, batumwa abafuma munkuta, baba babukata kuli Kristu. ²⁴ Eico balangisheni icitemwko cenu icafikapo kali langeni kunkuta umulandu tutakishisha pali mweb.

Chapter 9

¹ Palwa milimo yakwafwa abamushilo bakwa Lesa tacikofwaikwa nebo ukumilembela. ² Nalishiba pafya kukabila kwenu, inkotakish kubantu bakumakedonia. Nabebela ai abanenu mu Akiambatampile umulimo wakwafwilisha uyu mwaka wapitile. Kanshi ukucintila kwenu kulengele abengi ukucincila. ³ Nomba natuma bamuninefwe ukweba ai uktakisha kwesu pali mwebo kwiba kwabufi, nokweba ai mupekanye ngefyo nasosele. ⁴ Ngateifyo, nga abena makedonia

baisa nanebo nokusanga tamwaipekanya no bupe kuti twaba nensoni, pali mwebo twacetekelamo. ⁵ Eico atontonkenye ai cilefwaikwa ai twatuma bamuninefwe bese uko ulo fwebo tatwaaisa mukupekanya pakweba ai mukompakanya ifyabupe ifyo mwalaile. Kukulanga ai mwipelelefe mukutemwa kwenu temukupatikishiwa. ⁶ Icikankala nici, uutanda utunono, akasombola utunono, lelo uutanda ifingi akosombola ifingi. ⁷ Cila muntu alingile ukupela ukulingana napo umwine akofwaila. Temukupatikishiwa awe, pantu Lesa atemwa ukupela nensansa. ⁸ Kaili Lesa alikwata amaka ayakupela icikuku. Ukucila pafyo mukofwaya, epakweba ai lyonse, muli fyonse ifintu, mukwatishe. Ukukwatishe pakweba ai namwebo mule afwilishako bambi. ⁹ Ngefyo calembwa ai, "Alisalanganya konse konse ifyakupela abapiina, nobulungami bwakwe bwamuyayaya." ¹⁰ Kaili Lesa uupela imbuto kuli katanda necaakulya cakuti alye akamupela nembuto shonse mukabila. Akakusha nobusomboshi bwenu ubwabulungami. ¹¹ Kaili Lesa akalenga ai lyonse mukokwata pakweba ai namwebo mukabe bakape kape. Epakweba ai abantu bakotasha Lesa pafyabupe fyesu. ¹² Pantu uyu mulimo wakubomba, tekubafe abamushilo mufyo bakokabila epela, nomba wakulenga nokweba ai abantu abengi bakotasha Lesa. ¹³ Ala uyu mulimo mubomba wakushininkishafe ifyo mwanakila imbila yakwa Yesu iyi mwasumina. Kaili yakulenga nabantu abengi ukulalumbanya Lesa, elo ukubafwilishako nabo ukwafwilishako abantu nabambi ifyakulanga ai tamwaba nakaso. ¹⁴ Bakalamipepelako nokufwaisha ukumimona pamulandu ncikuku cacipesho amano Lesa amikwatila. ¹⁵ Ala natuletasha Lesa pa bupe ubushaikulila!

Chapter 10

¹ Nebo, ne Paulo, uo beba ai naba uwafuka muli Kristu. Naba uwafuka ulo ndi namwebo, ulo ulo imba uwapama kuli mwebo ulo nshili namwebo. ² Namupapata ai ulo ndi namwebo, mwilampatikisha ukuba uwapama ulo nkosa. Pantu cishinka aia ndailanga ukuba uwapama kuli abo baleti tulekonkafe amano yabuntunse. ³ Kwena nagu twikalfe ngo muntu uuli onse pano calo, tatulwila namano yabuntunse. ⁴ Pantu ifyanso tubomfya tehyabuntunse. Lelo fyanso fyakwa Lesa ifyamaka, ifyo tubongolwelako amalanga ayakosa. ⁵ Tulacimfya ifilumba fyonse ifileshe ukwishiba Lesa. Tulanasha amatontonkanyo yonse aya bantu ai yalenakila Kristu. ⁶ Kaili tuleipekanya ukukanda abantu bonse abashakwata ukunakila, ni ulo mwanakila umupwilapo tukakanda abo bonse. ⁷ Lolesha bwino bwino ifintu ifyo mukoimwena namenso yenu. Bushe nga palipo umuntu icine cine uwakwa Kristu? Leken i umwine aibukishe ai nafwebo tuli bakwa Kristu. ⁸ Kwena insoni shena inshikwete nangu nalimo nacishamo mukuitakisha pamaka imfumu yampela ayakumikosha mucisumino teyakumonaula awe. ⁹ Nshilefwaya cimoneke ai ndefwaya ukumicinga kumakalata yandi ¹⁰ Pantu abantu bamo basosa ai, "Amakalta yakwa Paulo yantu yayafya kaili ayakosa, nomba umwine ena nga epo ali amonekafe uwanakafe. Namashiwi yakwe teyakuposako namano." ¹¹ Abo bantu bali nokushininkisha ati, ifyo tumilembela ulo tuli ukutali tatyakapusane nefyo tukacita ulo tukaba namwebo uko. ¹² Lelo kaili tekuti tupame ukulingana nangu ukuipalanya kuli abo bantu abaimona ukucila bambi. Awe aba bantu nipelwa mano. Abene bene baipingwila icipimo cakuipiminako elo balaipiminako kucipimo baipangila abene. ¹³ Fwebo ukuitakisha kwesu tekuti kucile mucipimo. Nomba ukuitakisha kwesu kuti kwabafe pafyo Lesa atupela. Elo mucine nomulimo tubomba pakati kenu epo uli. ¹⁴ Apo tatwacililamo iyoo, ulo twaishile kumwenu kukuleta imbila nsuma yakwa Lesa. ¹⁵ Eico fwebo tatuitakisha ukucila mucipimo ico lesa atupimina, pantu tatuitakish pamulandu uo abantu bambi babomba, lelo fwebo tusubila ai icisumino cenu cakulakulilakofe epakuti nafwebo umulimo tubomba pakati kenu ulelundulukilakofe, ukulingana nomo Lesa apimina. ¹⁶ Pakweba ai tukabile imbila nsuma ukucila namuncende yenu, ukukana takishiwa mumilimo iyabombwa nabantu bambi kale. ¹⁷ "Nomba lekeni onse uuletakisha aitakishe muli shikulu." ¹⁸ Pantu te muntu uimona bwino ewacishinka kano uo shikulu amona ewacishinka.

Chapter 11

¹ Yangu! Ngamwashipikisha kuli nebo kucakutumpa cinono. ² Shipikisheni kuli nbo; pantu nalimukwatila ubufuba bwakuli Lesa, pantu nalimilaile ukukobekelwa ku mwaume umo. Nalimilaile ukumileta ngomwanakashi uushaupwapo kuli Kristu. ³ Lelo ndinomwenso ukweba ai, munshila imo, pamo ngefyo insoka yalufishe Eva mubucenjeshi yakwete, amatontonkanyo yenu kuti yaya ukufuma kucishinka elo nefyalola kuli Yesu. ⁴ Ico ngabambi baisa nokubilisha pali Yesu umbi, ukucila pali ulya twashimikila -elo napamo ukucila ulya mwapokelela. Napamo mwapokelele imbila ukucila ilya mwapokelele. Mwebo musunge bwino ifi ifintu. ⁵ Pantu nkontontonkanya ukweba ai, ntaba uwacepesha kuli abo abetwa abasole bamaka. ⁶ Lelo nangu nshasambilila ukusosa, nshaba uushasambilila mumano. Munshila shonse elo namufintu fyonse twalilenga fishibikwe kuli mwebo. ⁷ Bushe nalibembukile nemwine pakuicefya pakuti musumbulwe? Pantu nalishimikile imbila kuli mwebo. ⁸ Nalisendele inkuta shimbi oakusuminisha ubwafwilisho bwabo pakweba ai mibombe. ⁹ Ilyo nali namwebo elo ilyo nalikukabila, nshatitikishe umuntu uuli onse. Pantu ukufwaya kwandi kwakumona naba munyina abafumine ku Makedonia. muli fyonse ifyo nemwine nasungile pakuba icisendo kuli mwebo, nanebo nkatwalilila ukucita ifi. ¹⁰ Ngefyo icishina cakwa Yesu caba muli nebo, ukutakisha kwandi umuntu tekuti akukanye mumanga ya Akaya. ¹¹ Mulandu nshi? Pantu ntamitemwa? Lesa alishiba. ¹² Elo ico ndecita, Nkatwalilila ukucita, ukuleka imputule inshita yabonse abafwaya ngafwebo mufyakutakisha. ¹³ Pantu abo bantu basosele babufi elo ababomfi abalufya. Balaimona ukuba abasole bakwa Yesu. ¹⁴ Elo ici tacikotupapusha, pantu ciwa nao umwine aitungile ukuba malaika walubuto. ¹⁵ Tacili cakupapa ulo ababomfi bakwe baitunga ukuba ababomfi babulungami. ¹⁶ Nkososa nakaili nai, mwileka nangu umo ambone uwatumpa. Lelo ngawacita, mpokeleleni ngowatumpa pakuleka ntakishishe

apanono.¹⁷ Ifyo nkososa mukutakishisha kwamaka -nshikososa ifyo shikulu engasosa -nkososa ngowatumpa.¹⁸ Apo abengi batakishisha umwalola umubili ,nanebo ndetakisha.¹⁹ Pantu mulesekelela nabatumpa .Muli abamano mwebene !²⁰ Pantu mwalishifikisha ngo muntu uwatekwa ubusha ,nga alya ifyenu ,nga amwikata ubusha ,nga aitakisha ,nga amuma pa menso .²¹ Ndenensoni pakweba ai,tatwakwete amaka yakucita filya :Lelo muli conse ico umuntu apaminamo nkocisosela mubuwelewele.²² Bushe ba Yuda? Nanebo efyo naba ,Bushe ba Israeli?nanebo efyo naba ,Bushe nimbuto shakwa Abrahamu ? Naine efyo naba.²³ Bushe basha bakwa Kristu ?(Nkososa ngowapena)ine nacisha; mufyabucushi nabacila ,mucifungo,nabacila,ifipumo napumwa tekuti mupende ,cilanshita mumfwa.²⁴ Ukufuma muba Yuda nalipuminwe imiku isano ,”ifya makumi yane ukubulishapo cimo.”²⁵ Imiku itatu balimpumine kunkoto ,umuku umo balimpolele amabwe .Imiku itatu balimbushishe ,ubushiku bumo elo nakasuba nakukulukile panshilu yamenshi.²⁶ Munyendo lyonse lyonse,mumasanso pamumana ,lelo mumasanso kufipondo ,amasanso kuli balupwa bandi abayuda ,amasanso kubena fyalo ,mumasanso mumushi ,mumasanso mumatololo,muma sanso kuli bamba .Amasanso kuli bamunyina babufi :²⁷ Mukucululuka ,mukulolo ubushiku lyonse lyonse ,munsala elo necilaka ,mukukanalya .Lyonse lyonse mumpepo nokusapula²⁸ Kaili muli ifi kwaliba ukushupikwa kuli nebo akasuba nakasuba ,pakusakamana inkuta shonse.²⁹ Nani ali uwamaka ,elo nebo nshinakile ? Nani alenga ukuipuntula nanebo nshifulilwe ?³⁰ Nganaitakisha takisha ifilanga ukunaka kwandi.³¹ Lesa elo Taata wakwa Shikulu Yesu umo uwapalwa umuyayaya ,aalishiba ukweba ai, nshikobepa.³² Mumusumba wa Damaskale,umukalamba kumfumu Aleta alikunda umusumba pakunjikata.³³ Lelo bambikile mumuseke pansolokoto yacibumba elo nabutukile ukuboko kwakwe.

Chapter 12

¹ Nindinga ukutakishisha,nangufe tacikwete kantu.Lelo nkatwalilila kufimonwa elo nokusokolola ukufuma kuli shikulu.² Nalishiba umuntu muli Yesu uwamyaka ikumi na ine lyapita -cibe mumubili nangu kunse yamubili,nteshibile Lesa alishibe uwaiketwe mumulu wacitatu.³ Nanebo nalishiba ai,abe mumubili nangu kunse yamubili ,nteshibile ,Les alishiba ukweba ai uyu muntu cibe mumubili nangu kunse yamubili ,nteshibile Lesa alishiba-⁴ Uwaiketwe mumusumba elo nokumfwa amashiwi ayashinga londololwa ukweba ai,abantu tabasuminishiwe ukusosa.⁵ Palubali lwa uyo muntu nkatakisha.Lelo palubali lwandi nemwine nshakatakishishe ,kanofe pakunaka kwandi.⁶ Nganasala ukutakisha ,ntakabe uwatumpa,pantu nkayo ukusosa icishinka.Lelo nkataluka kukutakisha ,pakweba ai ,nangufe umo ekatontonkanya ifingi pali nebo ukucila ifyo amona muli nebo nangu ukumfwa.⁷ Ukuntalusha kuku isumbula pamulandu wamaka ayakulu ayakusokolola ,umunga mumubili walipelwa kuli nebo ,intumi kuli Satana kukuncusha ukweba ai niisumbula nemwine.⁸ Imiku itatu nalipapati;e shikulu pali ifi ukweba ai ,afumye pali nebo ififintu.⁹ Lelo asosele ai,icikuuku candi califula pali webo,ico amaka ayapalwa aya mupwilapo mukunaka."Eico kuti natakisha pakunaka kwandi ,pakweba ai,amaka yakwa Yesu yabe pali nebo.¹⁰ Eco ndi uwapama pamulandu wakwa Yesu mukunaka ,mumusebanya ,mumafya ,mukupakaswa,elo namubulanda .Pantu lyonse ulo ndi uwanaka ,ninshi dni uwakosa .¹¹ Naisa uwatumpa ! mwebampatikishe kuli ifi,pantu ndelumbanishiwa kuli mwebo .Pantu nshali pabetwa abatumwa bamaka ,nangu nshaba nangu cimo.¹² Icishinka camutumwa nefishibilo fyalicitike muli mwebo mukushipikisha konse,ifishibilo elo nefipapwa elo nefisungusho.¹³ Pantu mwali shani abacepesha ukucila ifilongani no ifyacepesha ,ukufumyapo ukweba ai ,nshali icisendo kuli mwebo ?Munjeleleko pakulufyanya uku!¹⁴ Lolesheni ninjipekanya ukwisa kuli mwebo umuku wacitatu.Ntakabe icisendo kuli mwebo,pantu nshifwaya ifyenu.Nkomifwaya,pantu abana tabasungila abafyashi .Lelo abafyashi basungula abana .¹⁵ Nkaposi nensansa elo nokuposa pamipashi yenu.Nganamitemwisha ukucila ,kuti natemwikwa apanono ?¹⁶ Lelo ngefyo caba ,nshamititikishe lelo pakuba uwacenjela ,bushe namwikatile kulunkumbwa mwa?¹⁷ Bushe nalimucenjeshe muli umo uwali muli balya natumine kuli mwebo.¹⁸ Nalikoseleshe Tito ukuya kuli mwebo,elo nalitumine na umbi wabo ukuya nao.Bushe Tito alimupuswilepo ?Bushe tatwaendele mumupashi umo wine ? Bushe tatwaendele muntampulo shimo shine?¹⁹ Muletontonkanya ukweba ai,iyi nshita yonse twakuicingilila kuli mwebo?"Nimu menso yakwa Lesa emo tusosela muli Yesu Kristu ,kulwa kumukula.²⁰ Pantu nkotina epali pakubwela naisa kumisanga mumisango iyo nshitemenwe ;limbi kuti kwaba ifikansa akalumwa ,icipyu,ululumbi,ulwambo ,utuntentepe,ifyakuisansabika elo necimfulunganya.²¹ Ndetina ukweba ai ulo nkabwela ,Les wandi akancita uwaicefya kuli mwebo.Akanenga ukullosha abantu abengi abalebembuka akale kaili abashilapita mukukowela elo nabu cilende ifyo bali kucita.

Chapter 13

¹ Uno muku wacitatu nkoisa kuli mwebo."Emulandu onse kuti waishibikwafe pantu twaba kambone babili nangula batata.² Nalyebele kabela bonse aba bembwike nabashala ilyo nali kulya umuku wacibili,nkososa nakabili: Ulo nakubwela ntamuleke.³ Nkomweba ifi pantu mukofwaya ukushininkisha ai kristu eukososa muli nebo.Tali munake pali mwebo.Lelo wamaka muli mwebo.⁴ Pantu alitanikwe mukunaka ,lelo wamweo mumaka yakwa Lesa.Pantu nafwebo bonse twalinaka muli ena,lelo twalikwata umweo muli ena ukupitila mumaka yakwa Lesa muli mwebo.⁵ Ipitulukenimo mwebene,ukubona ngamuli mucitetekelo.muyeshe mwebene .Tamukofimona mwebene,ukwebai Yesu Kristu aba muli mwebo -kanofe ,ngacakuti,namufilwa.⁶ Nkosubila ai mukoiluka ai tamwafilwe amesho.⁷ omba tukopepa kuli Lesa ai tamwakalufyanye .nshikopepa ukweba ai mwimoneka ngabapitile amesho.⁸ Pamtu tatukocita ifintu nangu fimo ifyakupinkana ne cishinka ,kanofe icishinka.⁹ Pantu tulasangalala ngatwanaka na mwebo mwaba abakosa.Tulepepa

Chapter 1

ukweba ai mube abapwililika. ¹⁰ Nkolomba ifif fintu ulo ntali na mwebo pakweba ai ulo nakuba namwebo ntakabomfye ubukali kuli mwebo ukulingana nensambu isho shikulu ampela pakweba ai imikuule tali kumitoba iyo . ¹¹ Pakulekelesha, bamuninane, Samweni! Mube aba cishinka ,koseleshanyeni ,mube abapelana amano, mwikale mumutende .Na Lesa watemwa no mutende mbenamwebo bonse. ¹² Poshanyeni nokuitomona kwamushilo. Nabantu bakwa Lesa abashila bamiposhe. ¹³ Ukusenaminwa kwakwa shikulu Yesu Kristu nokutemwa kwakwa Lesa nokusengelwa kwakwa mupashi wamushilo namwebo bonse.

Galatians

Chapter 1

¹ Paulo , umusole- tali musole ukufuma ku bantu nangu mu nshila ya buntunse lelo kupitila muli Yesu Kristu na Lesa wishu uwamubushishe ku bakwa- ² Na bonse ba munyinane abali na ndi , na kufilonganino fyonse mu Galatia: ³ Icikyulu no mutende fibe nenu ukufuma kuli Lesa shikulu wesu ne mfumu Yesu Kristu. ⁴ Uwaipela umwine pa membu shesu pakuti atufumye muli inoshinta ya bupondami, ukulingana nokufwaya kwakwa Lesa kabili shifwe, ⁵ kuli ena kupelwe amalumbo umuyayaya umuyayaya, cibe ifyo fine ⁶ Ndi ne nsansa pakumona ai mwafumako bwangu bwangu ku wamikutile ku cikuku cakwa Kristu . Natemwa mwa alukila ku mbila iya kuiibela. ⁷ Tekweba ai kuli naimbi imbila, nico kwaliba abantu abalenga ubwafya no kulufyanya imbila yakwa Kristu. ⁸ Nomba nangu nifwebo nangu ni malaika ukufuma mumulu tufwile ukubila kuli mwebo ukucila iyo twabilile kuli mwebo abo uwa uwatii pwa. ⁹ Ngefyo tusosele pakutumpa, na kabili nasosa ai, uya , " umuntu

¹⁰ Pantu nomba nkofwaya ukupapata abantu nangu ni Lesa ? Nkofwaya ukusekesha abantu ? Ngacakuti nanumba nkofwaya ukusekesha abantu ntali mubomfi wakwa Kristu ¹¹ Pantu nkofwaya mwishiba, mweba munyinane, imbila ndikubila taili mbila ya muntu. ¹² Ntaipokelele ukuduma ku muntu nangu ukuifundwa . Lelo, busokololo bwakwa Yesu Kristu kuli nebo ¹³ Mwalyumfwile ubwikashi bwandi ifyo bwali mubu Yuda ifyo nalikucusha aba Cilanganino cakwa Lesa ukucila mu cipimo ne fyo nali kwesha ukuconaula. ¹⁴ Nalitelele mu bu Yuda ukucila fe na bengi abo nalingene nabo ukufuma mu bantu bandi Efyo nabacilile pakupingula panatmbi sha fikolwe fyesu. ¹⁵ Nomba ulo Lesa uwa mpa twileko ulo mwifumo lyakuba mayo kabili uwakutile mu cikuku cakwe ali sansamukile. ¹⁶ Pakusokolola umwana wakwe muli nabo , epakuti mufundishe ku Bena fyalo , ntaile apo pene mukwepusha umuntu. ¹⁷ Ntaile nangu niku Yelusalemu kuli abo bali abasole kuli nebo . Lelo , naile ku Arabia naku Damasko. ¹⁸ Elo panuma ya myaka ikumi na isano naile kuku Yelusamu mu kwishiba kefas elo naile kwikalako inshiku ikumi na shisano. ¹⁹ LElo tapali abasole abo namwene kamo fe Yakobo wabo wakwa shikulu. ²⁰ Mufyo nalemba kuli mwebo fya cine pa menso yakwa Lesa ntakobepa ²¹ Elo naile ku calo ca Syria naku calo ca kilikia. ²² Nta ishibikilwe pa menso ku finga nino fyaku Yudea na kubaba muli Kristu. ²³ Baumfwilekofe cikososwa ai, " umuntu uwakutucusha inshita imo eo nambo akoshimika imbila nsuma icicetekelo ico alikwesha ukunaula. " ²⁴ Eco balikulumbanya Lesa pa mulandu wandi.

Chapter 2

¹ Elo nakabili pa numa ya myaka ikumi naine ndibwelele ku Yelusalemu na Barnaba, nalipitile na Tioto pamo na nebo. ² Nabwelele pamulandu wa busokolo nokuti bika imbila nsuma ku ntanshi yabo no kusambilisha Abena fyalo. Naliku;landa mu bumfisolu kuba kulumbu ka, pakushininkisha ai ntalikubutuka nangu ntalutuka- kuicusha fe. ³ Nomba nangu ni Tito eo twali nakwe uwali umu Greki, tabamupatikishe ukusembululwa. ⁴ Ba munyinefwe ba bufi bali kwisa mubumfisolu mukulengula ubuntungwa twakweta ,muli Kristu Yesu .Baliku fwaya ukutupanga abasha. ⁵ Nomba pali iyo nshita tatwa sumine pakuti icine ca mbila cikale na mwebo ⁶ Nomba abo balikumoneka ukucindama (te mulandu nefyo bali taca kwete bupiliubulo kuli nebo Lesa takwata ka patulula)- cibp, nasosa abalikumoneka abakucindama tabambilepo nangu kamo nebo. ⁷ Ulubali lumbi bali mwene ai nali pelwe umulimo wa kubila imbila kubatasembululwa. ⁸ Ico Lesa uwalikubombela muli Petelo pali busole kuba sembululwa kabili alikubomba muli nebo ku Bona fyalo ⁹ Ulo Yakobo , kefa na Yohane abaishibilwe nga incedhi ba mwene icikuku ico bapele kuli nebo balimpele insambu sha kushi mikila na Barnaba na nebo . Bali fyalo nabo kuti baya kuba sembululwa. ¹⁰ Batwipwishefe ubwibukisha incushi, ico nali uwakupela ukucita . ¹¹ Nomba ulo kefa aishile ku antioki , nolimutalikile pa cinso cakwe pantu alilu fyenye ¹² Ulo abantu bambi tabafuma kuli Yakobo kafa ali kulya na Bena fyalo. Nomba ulo aba bantu baishile , alilekele no kutaluka ku bena fyalo .Alikutina aba,likupati sha ukusembululwa ¹³ Na bonse aba Yuda bali ponene muli bumumbi munda . Na Banarba ali kumpikilwe kuli bu mumbi munda bwabo. ¹⁴ Nomba ulo na mwene imibele yabo tayali kukonka icine cambila nsuma, nasosele ku fa, pamenso yabo bonse ni, " Nga uli mu Yuda nomba wikala ukubai mwina fyalo uutali mu Yuda , nindo mwikapatikisha a Bena fyalo ukwikala ukubai ba Yuda?" ¹⁵ Fwe bene fwe ba Yuda ici fyalilwa abatile Bena fyalo ababembu; ¹⁶ Lelo twalishiba ai tapaba uwa kulungamikilwa ku milimo ye funde kamo fe ku cikuku ca Kristu Yesu . Eco nafwebo twalisumina muli Kristu yesu pakuti tuli ku milimo ye funde pantu te ku milimo ye fynde umuntu akuli ngilwa. ¹⁷ Nomba nga ,ulo tukofwaya ukulingilwa muli Kristu na fwebo bene balitusangle aba bembu bushe Kristu ni ntungulushi ya lubembu? Awe iyoo! ¹⁸ Nga nakulula ifyo natobolwele nashininkisha ati nfi ncitatubi ¹⁹ Ukupitila mwifunde naba kwi funde , pakuti mbe na Lesa . Nali taniwa na Kristu. ²⁰ Ntaline nomba nyikala , ni Kristu muli nebo. Ubu mi nomba njikala mu bantu, njikala mu cikuku ca mwana wa kwa Lesa uwantemenwe nokuipela pali nebo. ²¹ Ntabika icikuku cakwa Lesa

pambali, pantu ubulungami abusa nga mwi funde , ninshi Kristu afwilile ulwisha!

Chapter 3

¹ mwebena Galatian mwembulwa mano! nibanani bamilowe? nipa cinso cesu alangilwe alitanikwe. ² Ici ceka eco nkofwaya ukusambilila kuli webo Bushe walipokele icebo camalango nangu ukumfwa icitetelo. ³ Bushe muli bakutumpa? twamwatampile kumu panshi bushe mukolungakilwa ku mubili? ⁴ Bushe mukoculilafye apafe- nga fyali fyafye fye. ⁵ Bushe ico Lesa amipelelela umupashi nokulacita ifisungusho uko kumuli bushe nipamulandu wa musunga amafunde yakwa Mose nangu nipa mulandu wakumfwa icebo elo nokusumina mwasumina? ⁶ Ngefyalu Abrahamu," atetekele Lesa elo cali cabune kuli ena ukuba umulungami." ⁷ Mumusango umo wine, ukwiluka , elo ukwebai abo abali ne citekele bana bakwa Abrahamu. ⁸ Icipandwa , mukutangilila ukweba ayi Lesa uku sangulula abena fyalo icitetekelo, ashimikele imbila nsuma kuku bako kwakwa Abrahamu, alesosa ayi," muli webo inko shikapalilwamo." ⁹ Elo nomba abo abali necitetekelo bali palilwe ku mo Abrahamu , umuntuwacitetekelo. ¹⁰ Bonse aba shitolila , mukubomba umulimo wama mafunde balishama, ngefyo calembwa "alitipwa umuntu onse uushisunga ifyalebwa buku lya mafunde elo nokuficita. ¹¹ Nomba calishibikwa kwebai twakwaba nangu umo uwakaele pa ntanshi yakwa Lesa mumafunde , pamntu umulungami ejalila kucitetekelo." ¹² Amalango tali citetekelo nomba , " umuntu uucita umwabela amango afwile ukwikalila muli we." ¹⁴ Kristu atulubwile kucitipu camalango pakuba icitipu kuli fwe- pantu calilembwa," atipwe uyo onse ukoikobeka kuciti- ¹³ Pakuti ipalo lyakwa Abrahamu lise pabena fyalo muli Yesu Kristu , pakuti mucitetekelo bapokele amano yabu mupashi. ¹⁵ Mwebena nina lekeni nandile mubuntunse elo icipangano muntu capampamikwa mimalango takuli uwinga cibika lubali nangu ukulundapo. ¹⁶ Nomba ubulayo kwasoswa kuli Abrahamu namu cifyalilwa cakwe taciososwa ai," kubacifyalilwa ukutumwa kubengi ukucila kuli umo nakuli mwe bacifyalilwa , " uuli Kristu ¹⁷ Nomba eco ndesosa cakurala ai, ifunde , ilya ishile kwisa pamyaka 430 kuntanshi aibikako lubali. ¹⁸ Nga cakutula ukupyanwa funde kabili talisa pa bulayo nopmba Lesa licipele icabupe kuli Abrahamu kuca bulayo. ¹⁹ Nga kanshi cindo aya mafunsde yabeleleko? yalundilweko kukulenga bumpula mafunde bu komoneka mpaka umwana akese uo balaile kaili yapeele webomuli bamalaika mu minwe yakwa kawi kishanya. ²⁰ Nomba kawikishanya takabila abantu abengi ukucila pali umo. Lelo Lesa abafye umo mpo ²¹ Bushe amafunde yalipusana ne fyonse Lesa alaya? Nakalya ! Pantu nga ifunde aliba na maka na maka ya kupela ubumi ninshi ubulungami nga bwali no kulafuma mwifunde. ²² Lelo amalembu yaisalile fyonse pamo ku lubembu ukuti icilayo ca mu kutetekela muli Yesu Kristu cipeelwe ku bakotetekela. ²³ Lelo elo icitetetekelo cali tacilafika , twali kusungwa kwifunde , abaisalilwa capamo , ukulolela icitetekelo icali no kusokololwa. ²⁴ Eico amafunde yaisaba aya kututungulula kuli Kristu ukuti tulungamikilwe ku citetekelo. ²⁵ Lelo apo icitetekelo caliisa, tatutungulwa, na kabili no mubomfi ²⁶ Nakuba , mwebona bonse muli bana bakwa Lesa miu citetekelo cenu Kristu Yesu ²⁷ Apo mukubatishiwa mwebona bonse mwaampama na Kristu kanshi nomba mwafwala Kristu. ²⁸ Takwaba ati uyu mu Yuda nangula ati uyu mu Grika takwa ati uyu mweume nangula ati uyu mwanakashi , pantu mwebona bonse muli bamo muli bamo muli Kristu Yesu. ²⁹ Kaili nga ca kutila muli ba kwa Kristu ninshi cine cine muli bana ba kwa Abrahamu, impya ukulinga ne cilayo

Chapter 4

¹ Nkososa ai, lyonse elo impyani icili lyaice taipusana no musha nangula panono nagula cakutula iba eyine ya fyonse. ² Lelo utekwa kuli bacilolo naku babomfi bapa ng'anda ukufikila ubushiku ubo wishi asaliile limo. ³ Ifyo fine na fwebo , elo twali abaice ,twakonkenye po fye ukutekwa ubusha kufya ku bwaice ifya muli ici calo. ⁴ Lelo lintu inshita yakumene Lesa tumine umwana wakwe , uwaishilefyalilwa muli mumafunde. ⁵ Ukutula atulubule pa kushita abatekwa ku mafunde , ukuti na fwebo atupokelele nga bana. ⁶ Pantu muli bana , Lesa atumine umupashi wamwana wakwe mumitima yesu, uwali kupongomoka muku lila , " Abbam Taata." ⁷ Eico kanshi nomba tamuli basha , nelo umwana , na ngamwana, nishi ulimpyani muli Lesa ⁸ Nelo panshita ilya elo mutaishile Lesa mwapangilwe ukuba ukuba abasha kulyabo bonse , ababa namaka yacifyalilwa , te yakwa Lesa iyoo. ⁹ Apa nomba mwalisa kwishiba Lesa nangula mwalisakwishi bikwa kuli Lesa ninshi mwabwelela mu kuba abanaka na ukuba ifibombelo fyacabe cabe? ¹⁰ Mukopenda inshiku na imyeshi ipya na ifiputulwa na imyaka! ¹¹ Kotina pantu limo nomba naimwe ukwabula aka ntu nangu kamo. ¹² Nkomipapata, mweba munina, beni nga nebo ngefyo nebo nali mwebona tamwacitilepo icibi. ¹³ Lelo namwishiba ati nipamulandufye nobulwele bwaku mubili epo nebo nashimikile icebo kuli mwebona panshita yaku balilapo. ¹⁴ Nanguline nkopita muku kalipwa ndikilwe mu bwesho, tamwandabile noku nkamwali mpokele kwati ninebo Yesu Kristu umwine . ¹⁵ Nikwisa nomba amapalo yenu yali? pantu nkopela ubunte kuli mwe ai nga cali icayana, nga mwatongwele amenso yenu nokuyapela kuli nebo. ¹⁶ Nomba nakabili ndise kuba umulwani yenu pamulandu wakumyeba icishinka? ¹⁷ Baba na kalumwa uku cimfya mwebona lelo apa bula umuoandu balikufwaya ukumilasa nokumifumyapo pakuti muposeko amano kuli bena. ¹⁸ Cabune uku lyonse uwaposako amano kufintu ifyabune tekutula kamondi na mwebona. ¹⁹ Mwetwana twandi , nokalipwa nga uko papa pali mwebona paka Yesu akapangwe muli mwebona. ²⁰ Nkokabila ukuba namwebona ililine noku cinja ululimi, eico napolelwa amano pali mwebona ²¹ Njebeni , mwebakokabila ukuba mwifunde tamwaumfwa ifunde? ²² Ngefyo calembwa ayi Abrahamu akwete abana babili , emo kumwanakashi umusha umo nao kumwanakashi uwakaele. ²³ Umo uwafyelwe kumwanakashi umusha ukuli ngana naku mubili lelo umbi uwafye lwe ku mwanakashi uwakaele ukupitila cilayo ²⁴ Ififintu kuti twafipilibula nga umulumbi pantu aba banamayo baleimininako ifipingyano fibili umo muli bena afume ulupililwa sinai akwatile umwana mubusha noyo ni aggar. ²⁵ nomba Aggar akoimininako ulupili lwa Sinai mu Alebya,

Chapter 5

kabili aiminineko Yelusalemu wa nomba pantu ali mubusha nomwana wakwe. ²⁶ Lelo Yelusalemu uwaba uwakaele kabili uyu wine emayo wesu. ²⁷ Ngefyo calebwa ayi, ' sangalaleni bwe bumba mwe shakwatapo umwana, lileni nokupunda kwansansa mwebo mwetaculapo mukumpapo; pantu abana ababa umwnakashi eka bafulapo ukucila aba bana mulume. ²⁸ Nomba mwebo bamunyina, Isaa, bana ba cilayo. ²⁹ Pali ilya inshita umo nga afyalwa ukuli ngana naku mubili apakasa uwafyalwa kumupashi ici cimo cine nomba. ³⁰ Lelo indo ilembo lyalanda?" tanfyeni umusha mwanakashi no mwana wakwe. Pantu umwana wamusha mwanakashi takampane mubupyani no mwana wamwakashi uwakaele." ³¹ Elo mwebamuninane tatuli bana bamusha mwanakashi lelo aba mumwanakashi uwakaele.

Chapter 5

¹ Mubuntungwa eco Kristu atulubwilile. iminine abaku shipa, eco, mwibwekelamo nakabili mwi koli lya busha. ² Lolesheni, ine paulo, ndemyebai ngamwa leka imibili yenu yabe yasembululwa, tekuti Yesu abekantu ³ Awe ndepela ubunte nakabili kumuntu onse uwasembululwa nati abawamisha nga ca alecita umwabela mango yonsefe. ⁴ Mwali putulwa kuli Kristu uo mwalunga mikilwako kumalango, tamucita nkubu. ⁵ Pantu ukupitila kumupashi, na mucine tulasubila nokulolela ne subilo lya bulungami. ⁶ Muli Yesu Kristu ukusembululwa nangula kuna sembululwa kuti kwaba fe bwino, lelo mucicetekelo icibumbela mutemwa. ⁷ Mule kubutuka bwino. nani uwamufumya mukumfwile icine? ⁸ Uku kupakaswa takwa fuma kuwa mukutile ⁹ Icitutumushi icinono, citututtumuna umufuba onsefe. ¹⁰ Ine nko cetekela muli shikulu nati tamwa afitontonye ngefyako iyo onsefe uuka minina ali nokupingulwa, nga cakwabei ababa shani. ¹¹ Mwebamunina, nga cakutula ndebila ukusembululwa, icindo nde pakashilwa? nico ica putulwa icapa camulalaba cali fimapo. ¹² Abo bonsefe abalemu fulunganya. Nde subila abene bali iputulako! ¹³ Mwaitilwe kukubo buntungwa, mweba muninina, lelo mwibomfya ubuntungwa bwenu kuku isekesha mwebenefe, lelo ukupitila mukutemwa ukubombela umo nomumankwe. ¹⁴ pantu amalango yonsefe yafikishiwe mwishilimo, " ulemwa umunobe nga we mwine." ¹⁵ Pantu nga mulapumana no kupulwana umo nomunankwe, mone ni ukutula tamuno nkelemunenu. ¹⁶ Lelo nde sosai, akwendeleni mumupashi nokukana ukukonka ubufwayobwa mu bili. ¹⁷ Pantu ifi fwayo mubili fitankanane fwayo umushi ne fi fwaya umupashi filatanka ne fi fwayo umubili. Pantu ifi fibili fyalu pusa kucinakwe, pakweba i mwicita efyo mutemenwe ¹⁸ Lelo nga mwakula kutungulwa no mupashi ninshi tamuli bena malango ¹⁹ Lelo ukubomba kwa mukubili nuku, ubulalelale, ukukowela, ubucende, ²⁰ Ukupepo tulubi, ubuloshi, ulupato, ifikansa, akalumwa, icipyu, akafindwe, akapatulula ²¹ Bucaibela, akaso, bucakolwa, iciwowow, nefya lingangefi. Nko misoka nati, ngefyo namusokele naili pakubala, bonsefe abacita ifyaba ngefi taba kengile mufumu bwa kwa Lesa ²² Lelo ifisabo fya mupashi citemwiko, insansa, umutende, ukushipikisha, icongwewe, ubusuma, icishinka. ²³ Ukunakila, ukuipitamo, ifitalingana ne fi te funde. ²⁴ Beka ababa muli Kristu Yesu eba tanika imibili yabo mufipasho namubukabilo ²⁵ Nga twaikala muli bumupashi, na tubale twende mumupashi. ²⁶ Twiba bamatutumuko, nokukalifya abanensu, noku kwatina akalumwa

Chapter 6

¹ Mwebamunina bonse fe, umo nga alufyanya muli mwebo, mwebo mwe ba bumupashi wa mushilo mubwesesheni muli bumu pashi ubuli muli mwebo, mulekuibaka mwemwine pakwebaimwila kutunkwai. ² Sendeshanyeni bakatundu benu, epaku fikilisha amalango yeakwa Kristu. ³ Nga cakwebai umo akomona kwati alipo fimo, elo ninshi talipo kantu, akoipefe mwine eka. ⁴ Mulekui bebeta mwebene mweka mufyo mu kobomba, elo umuntu enga itisha pamilimo ya kwe, tepamilimo yakubomba kwamunakwe. ⁵ Pantu onsefe alekwese nda la katunduwakwe ⁶ Uyo ufunde cebo abale cite ifilande cebo akbili alange nakuo alefunde cebo. ⁷ Mwilaku bepekwa, Lesa tasentenkwa, pantu icabyalwa kumuntu, efyo fine akusombola. ⁸ Pantu ukobyala kumu bili, aku pokelela ubusomboshi bwa kumubili, lelo uko byala kumupashi, akusombola umweo wamu yayaya ⁹ Natube aba lemenena kukucita fyonsefe ifisuma, panshita isuma tukapokelel ifya bune, nga tatuna kile ucitefi. ¹⁰ Kabili nomba, apo tuli kwete ashita akasuma, natucile ifiweme kuba nensu bonsefe, naku cilishapo kobo tupela nabo ¹¹ Eco moneni ama kalata aya kalamba nalembela mwebo ku maboko yandi. ¹² Abaiwamisha ku fyaku mubili abo bene eba mu patikisha ukutula musemusembululwe bacita ifi fyonse fe pakwebai betani kilwa na Kristu pamusalaba ¹³ Pantu tekwebai ukusembululwa eku sunga ama lango awe, lelo bafwafe mwebo ukuba abesemululwa pakwebai bale kuitakishisha muli mwebo ¹⁴ Lelo nebo nta yumfwila muli cimbi kamofe mu musalaba wakwa shikulu Yesu Kristu, muli ena emo icalo catanikilwa kuli nebo, na nebo ndi calo. ¹⁵ Pakuti ukubauwa sembululwa nokuna sembululwa te cintu, lelo icintu kuba icilumbwa icipyu. ¹⁶ Nakuli abo abendela umwabela ukufwaya kwefunde, umutende noluse fi fi kuli bena, naku bena Israeli bakwa Lesa ¹⁷ Ukufuma pali nomba nakuntanshi umuntu ela mu mpamfya, pakuti naba mumubili wandi nenembo shakwa Yesu. ¹⁸ Inkumbu shakwa Shikulu Yesu Kriatu shibe pamo nemitima yenu, mwebamuninane. Ameni.

Ephesians

Chapter 1

¹ Paulo, umusole wakwa Yesu Klistu ukulingana no kufwaya kwa kwa Lesa, aba mushilo abali mu Efeso, kabili eba chishinka muli Yesu Klistu. ² Ukusenamina kube kuli mwebo no mutende ufume kuli Lesa wishinwe na shikulu Yesu

Chapter 2

Klistu.³ Abe uwa cindikwa Lesa kabili wishi wa kwa shikulu Yesu Kristu , watupala mwipalo ilya ku mupashi muncende sha mu mulu muli Yesu Klistu.⁴ Lesa atusalile umwine ulu icalo tachilatendeka, ukuti twaba aba mushilo kabili ebabila ukutungungwa akabili ku cinso cakwa Lesa .⁵ Lesa atusalile abana bakwe ukupitila muli Yesu Kristu, ukulingana no bune bwa bufwayo bwakwe.⁶ Ukusalwa kwesu kwaesa kuntunkila mukupela umucinshi na malumbo mukusenaminwa kwa kwapelwa pali fwebo apafe ku muntu wa kutemwa.⁷ Muli Yesu Kristu twalisanga ukulubuka mumulopa wakwe no kusanga ukupusuka ku membu, ukulingana no bunonshi ubwa kusenaminwa.⁸ Asalangenye ukusenaminwa kuli ifwe mu mano yonse na mukwishiba.⁹ Lesa Yesu atulenga icisungusho cabufwayo bwakwe, ukulingana nefyalepangwa muli Yesu.¹⁰ Mukumona ukwakupanga kwa kufikilisha kwa shinta, kukuleta ifintu fyonse capamo, ifya muli Yesu.¹¹ Muli Yesu twalipelwa ubupyani, kum kuba aba teyanishiwa kulingana no bufwayo bwakwe umwine ububomba fyonse kulingana no bufwayo bwakwe.¹² Lesa atusontele kukuba ba kabomba, kuku ba abakubalilapo mwisubilo muli Kristu, kukuba aba kulumbanya mubukata bwakwe.¹³ Muli Kristu, na mwebo, ulu mwaumfwile icebo cachishinka, imbila nsuma yepusukilo, mwacetekekele muli wo kabili mwakambatikwe na maka ya mupashi ya mushilo,¹⁴ Uuli icakwikalililapo icabupyani bwesu na kukulubulwa kwa fikwatwa ku kusumbulwa kwa bukata bwakwe.¹⁵ Napali ici epo naumfwilile palwa cicetekelo cenu mu mfumu Yesu no kutemwa kwa pa bantu ba kwa Lesa abashila,¹⁶ ntaleka ukutasha Lesa pali mwebo ulu nkomilumbula mu mapepo yandi.¹⁷ Nkopepa ai Lesa wa mfumu Yesu Kristu, Tata wa bukata, akomupela umupashi wa mano no busokololo pa kusambilila pali wo.¹⁸ Nkopepa ukwebai amenso ya mitima yenu yeshibantuka, pakuti mu ngeshiba isubilo lya wa mitile kubunonshi bwa bukata bwakwe mu bupyani bwa bantu ba kwa Lesa ama mushilo.¹⁹ Mu mapepo yandi nkoipusha mwebo no bukalamba ubwacila ku maka yakwe ukulingana ne milimo ku maka yakwe.²⁰ Aya emaka yamoyene ayo alebomfya muli Kristu ulu abushiwe ku bafwa nokwikala naena ku kuboko kwa kulyo mu mulu.²¹ ikele pa mulu wa batkateka aba maka na ba mulopwe mwishina lyonse ilikolumbulwa Kristu ekuteka, temuli ino nkulo nimuli iyi nkulo iikesa.²² Lesa alengele fyonse kukulambila ku makasa ya kwa Kristu no kulenga abe umutwe wa pamulu mulukuta.²³ Ulukuta emubili wakwe umwaisula uwaisusha fyonse monse monse.

Chapter 2

¹ Nangu ni mwebo, mwalifwile kumpulumushi na mumembu, ² umo mwandele, ukulingana ne nshila sha mucalo. Mwalikwikala ukulingana na maka ya mulwelele, umupashi ukobomba mu bana ba bucintomfwa. ³ inshita imo na fwebo twaikele muli aba bantu, no kufikilisha ifya bubifi ifya lunkumbwa lwa mubili na matontonkanyo. Mukufyalwa kwesu twali abankalwe ukubai buntunsufe bonse. ⁴ Na Lesa waluse pantu icitemwiko cakwe cikulu ico catukwatila. ⁵ ilyo twali abafwa ku mampulu, eitulenga ukuba aba mweo muli Kristu mukusenaminwa emo mwapusukila. ⁶ Lesa ewatubushishe pamo na Yesu Kristu, Lesa eutupela ukwikala mu ncende sha mu mulu na Yesu, ⁷ pakuti mu nshita ukwisa ikoisa akatulanga ubunonshi ubu tengapimwa munkumbu atukwatila muli Yesu. ⁸ Pantu mukusenaminwa mwalipushiwa mu citetekelo, Neci taca fua kuli mwebo, lelo cabupe ukufuma kuli Lesa, ⁹ tekumilimo, pakuti umuntu nangu umo eitutumuna. ¹⁰ Pantu tulifubumbwa fyakwa Lesa, eabumbilwe muli Yesu Kristu kukucita umulimo wa bune iyo Lewa atu pekanishishe akale, pakuti tulekwende muli ena. ¹¹ Eico mwibukishe ukuti mwalipo abena fyalo ulu mwali mu mubili. Mwitikwa "abatasembululwa" kucitwa ukusembululwa mu mubili wa pangwa ne min we ya bantu. ¹² Pantu pali ilya nshita Yesu Kristu mwali abakupatulwa kuli Yesu, kuli Yesu, abali kubwina Isreali, abali kufipope fya fipangano, aba bulwa isubilo kayi babulwa Lesa mu calo. ¹³ Lelo nomba muli Kristu Yesu mwebali ukutali na Lesa mwalipalamikwa ku mulopa wakwa Yesu Kristu. ¹⁴ Pantu umwione eka ecibote cesu pantu atulenga cimo bonse cimo. Mumubili wakwe atobele icibumba ca mutitikisha. ¹⁵ Pantu abikile lubali amalango ne fipope fyakwe we fya kusefya pa kuti aipange umwine ubuntu bupya ukufuma muli babili, pakupanga icibote. ¹⁶ Na Kristu aletele bonse abantu mumubili wakwe umo kuli Lesa ukupitila [pa capindama, ukupanga umuchilikisha. ¹⁷ Yesu aishilekwise kukuleta imbila nsuma ya cibote kuli abo abali ukutali na kuli abo abali mupepi. ¹⁸ Kukupitila muli Yesu Kristu bonse twali kwata ishuko mumupashi umo kuli tata. ¹⁹ Eico nomba mwebena fyalo tamulibalebishi nangu abeni. Nomba muli bekashi banesu nabantu bakwa Lesa aba mushilo kabili ibumba lya fikwatwa fyakwa Lesa. ²⁰ Mwakulwa pa mufula wa basole na bakasesema, na Kristu umwine ngelibwe lya pa cifutu. ²¹ Muli ena emo ubukule bonse bukusuntinkanishiwa no kukula itempele lya mushilo muli shikulu. ²² Ni muli ena emo namwe mwakulila capamo nge cakukwikalamo umupashi.

Chapter 3

¹ Nipali uyu mulandu, ne Paulo umufungwa wakwa Kristu Yesu pali mwebo mwebena fyalo - ² Nkoenekela ukuti mulyumfwile ubucemi bwa kusenamina uko ukwapelwe kuli nebo pali mwebo. ³ Ifya nkama nalilengelwe ukwishibikwa kuli nebo mu busokololo, efyo nalembele kale mufyebo finono. ⁴ Ulu ukobelenga ifyo, mulekutungululwa mu mukwishiba kwandi mu cakama cakwa Kristu. ⁵ Munkulo shimbi icisungushon tacaishibikwa ku bana ba bantu. Nomba icaisa kusokololwa ku basole na kasesema wa mushilo. ⁶ Ica kuti abena fyalo ni mpyani shinensu, kabili aba mu buli umo na fwebo, kabili aba kumaka pamo na fwebo ku cilayo muli Kristu Yesu ukupotila mumbila nsuma. ⁷ Pantu naishile kuba umubomfi wa iyi mbila kucabupe cakusenamina kwa kwa Lesa icapelwe kuli ne ukupitila mukubomba kwa maka yakwe. ⁸ Kuli ne-nangu ndi wa kulekeleshako uku bantu ba mushilo ba kwa Lesa- uku kusenaminwa kwa pelwe , ku kushimikila ku bena fyalo aba nonshi batabetetwa ba kwa Kristu ⁹ no kuleta ulubuto kuuli onse- ifya kama ifya fiswa ku nkulo muli Lesa, uwa lengele fyonse. ¹⁰ Ubu bwanshiko bwaishile ku pangwa ukupitila muli mu lukuta pakuti ba kateka

Chapter 4

na bamaka mu ncende sha mumulu bese kuku kwishiba ulubali-lwamibele ya mano ya kwa Lesa.¹¹ Nefi fyaishile ku citika ukulingana no bwa bwa muyayaya ku kupwioshisha muli shikulu Yesu Kristu.¹² Pantu mu Kristu tulikwete ukushipa no nokusuminihiwa mu cilumba pamulandu wa cicetekelo twakwata muli wo.¹³ Eico nkomipusha ukutaiwbwemo pamulandu nefyo nkokpakaswa pali mwe, icili bukata bwenu.¹⁴ Pali uyu mulandu epo mfukamina kuli Tata,¹⁵ kuli uyo ulupwa lwa mumulu na pano isonde lwainikwako.¹⁶ nkopepa ukwebai mupelwe ukulingana no bunonshio bwa bukata bwakwe kukukoshiwa namaka ukupitila mu mupashi wakwe uwaba mukati kenu.¹⁷ Nkopepa ukuti Kristu engekala mu mitima yenu ukupitila mu cicetekelo eco mwingalimba no kusangwa mu cite mwiko cakwe,¹⁸ pakuti mwingaba abakumfwikisha, pamo na bantu ba kwa Lesa aba kushila, ifyaba mu butuku, mukulepa, mukusumbuka,elo na mukushika,¹⁹ no kwishiba ukutemwa kwa kwa Kristu, icikopitilila pa kwishiba, pakuti mwingelwa no mwisulo wakwa Lesa.²⁰ Nomba kuli uyo uwingacitaukucila pafyo twingalomba nefyo twinga tontonkanya ukulingana na maka ayabomba muli fwe,²¹ kuli wo kube ubukata mu lukuta na muli Krsitu Yesu ku bankulo shonse umuyayaya. Amen.

Chapter 4

¹ Eco, ne mufungwa muli shikulu nde mupapata mwi shikulu muleikala ukulinga no bwite ubo Lesa amwitako.² Muleicefya nganshi kabili muleba abafuka, muleshishimi nokushipikishanya mukutemwa.³ Muleasha nganshi ukusungilila ukwikatana uko umupashi wamupela mutende uwikatanya.⁴ Kwaba umubili umo, no mupashi umo flya fine mwesubila mwisubilo limo line mwaitilwe.⁵ Kwaba shikulu umo, iciteteke lo cimo ulubatishishi lumo,⁶ lesa umo kabili wishu wanso uwaba pamulu wabonse kabili uubomba muli bonse kabili uwa ba muli bonse.⁷ Awe ifwe bonse umo umo twapokeyelela icikuku cakwa Lesa ukulingana ne fyo Kristu atwakanya ko ici ca bupe.⁸ Ngefyo cale mbwa: "Ilyo aninine ukulya kumulu asendele bankole abapele ne fya bupe kubantu.⁹ Nomba ishiwi lya kutila anini ne kumululu lyalolamwi nga tekumululu lyalolamwina tekutula abalile aikila , panshi ekutula pano isonde.¹⁰ Uyu wine uwaikile ewaninine na mumyulu yonse.¹¹ Kristu apele bamo ukuba abasole, bambi ukuba bakasesema, bambi bakabila wambila nsuma bambi bakapyunga nabakafundisha.

¹² Kukulungika abamushilo ku bombela bambi kukula umubili wakwa Kristu.¹³ Mpaka bonse twikatane mucitetekena mukwishiba bwino bwino umwana wakwa Lesa pakutula tube nga bakalamba ukufika kuciimo cakwa Kristu¹⁴ Kristu akulile pakutula twiba nakabili ngabana banono kabili twisendwa nga mabimbi nanguka ukutwalwa uku noku kumwela onse uwesambilisho kubunjesho bwa muntu kulongolwa mapange aya lubanma.¹⁵ lelo pakuba abalanda icine mukutemwa tukule muli fyonse ukupashanya Kristu uli emu twe wesu.¹⁶ Muli ena emo umubili onse walundinkanina bwino bwino mumfyu fyu shonse elyo cila cilundwa naco cila bomba umulimo waciko pakuti umubili wikatane kabili umubili onse ulakulilako nokuko selaku mukutemwa.¹⁷ Eco ndemweba ai mukukonkomesha muli shikulu , mula enda ifyo abenafyobenda mubuwele wele bwa mano yabo.¹⁸ Pantu amatontontokanyo yabo yaba mumfimi kabili balitaluka kumweo ukufuma kuli Lesa pamulandu wakukana ishila nangu kamo kabili pamulandu wakutalama kwamitima yabo.¹⁹ Pakuba aba kunkuma icine cine baiposele mumibele yansonu pakuti bale cita ifyakowela fyonse no kucoishamo²⁰ Lelo imwe tefyo mwasambilile ku li Kristu²¹ Nga cine cine eomwaumfwileko kabili muli ena mo mwasambili shiwe efyo icine caba muli Yesu.²² mwasambilishiwe ukuti mufule ubuntu bwakale ubwalinga na ne mibelele yenu iya kale kabili ubu leona ikafe nolunkumbwa lwa buko lwabucenjeshi.²³ Nokuleka ukutontontokanya ifya kale lelo ukulatontontokanya ifipya.²⁴ Nokuti mufwale ubuntu bupya ubulalengele ukulingana nokufwaya kwa Lesa mubulungami bwacine namucishinka.²⁵ Eco nomba apo mwaliposa ubufi mulelanshanya icine pantu tuli filundwa , fya mubili umo.²⁶ kalipileni lelo mwibe mbuka, mwileka akasuba kawe.²⁷ Kabili mwipela satana kasebanya apakwikala.²⁸ Umuntu uwibile ciba na kabili lelo abombeshe abombe umuli mo usuma kuminwe yakwe pa kuti akwate icakupelako uushikwete.²⁹ Mwileka amashiwi yabo bola ya fume mukanwa kenu kano amashiwi ayasuma aku kula nokulinga na nokukabila pakutula yakule abantu.³⁰ Kabili mwilalenga umupashi wa mushilo uwakwa Lesa ukuba no bulanda muli uyo mwashini nkishako ukuti muli naba bakwakesa abo akalubula pabushiku bwakulubulwa³¹ Mwilaba ne mpatila kubanenu, icipyu ubukali , nolitola, no mu saluka, pamo no bubu bonse³² Lelo mubelane mube abamitima ya nkumbu abaitemenwa ukubelana uluse fulya Lesa itemenwa ukumubela uluse muli Kristu.

Chapter 5

¹ Eco mule pashanya Lesa apo muli bana bakwe.² Nakaili mwale endela mjukuremwa kwa Kristu amutemwa no kuitula pamula ndu wenu ngo mutulo kabili ngela mbo kuli Lesa kuba icena icanu nkila.³ Ubulale lale nokukowela kwamusango onse nelyo ukufwaisha uku kwata ifingi te kwesha ukula filumbula apomuli flya fine fifwile ukuba na kubantu bamu shilo⁴ Tekwesha ukuba naba myende le ya nsoni nangula imilandile yabuwele wele nangula impulwe yabipa ifintu ifi sha wama kano fye ukufotela Lesa.⁵ Pantu mwalimona nokwishiba bwino bwino ici ukuti uwabulalele no wakowela noufwaisha ukwata ifingi ekuti kapepa watulubi ta kengile mubufumu bwakwa Lesa.⁶ Mwileka umuntu nangula umo amubepe kumashiwi yafye pantu nipali ifi fintu ubukali bwakwa lesa bukeshila pabana bacintomfwa.⁷ Eco mwiampana nabo⁸ Pantu kalemwali imfimi lelo, nomba muli lubuto muli shikulu mule enda nga bana balubuto.⁹ (Pantu ulubuto lwenaluleta ifi suma fyeka fyeka , no bulungami ne cishinka.¹⁰ Ilyo mushila cita icintu mulebala mwamona nga cakuti caseke sha shikulu.¹¹ Nakaili mwilacita nabo imilimo iishitwala iya mfimi , kano uku kalipila kwena mubalipila.¹² Pantu

ifyo ba cita mubanfisololo fyanso ni ukufishimika ¹³ Nomba ififyonse fisokoloke la kulubuto , elusokolola. ¹⁴ Eco fyonse fike shubikwa mulubuto lelo calandwako ukuti " we ulele buka nokufuma kuba fwa na Kristu akabalika pa liiwe. ¹⁵ Eco cenjele ni mwila enda kwati ba wele wele lelo mule enda nabamano. ¹⁶ Mule bomfya bwino inshita yonse iyo mwasukila pantu ishi nshiku shabubifi. ¹⁷ Pali uyu mulandu mwibanga ba shashilimuka lelo muleiluka icaba ukufwya kwakwa shikulu ¹⁸ Nakabili mwila kolwa umwangashi ulilenga abantu ukuposaika lelo mulesulamo umupashi. ¹⁹ Ilyo mule lanchanya mule bomfya amashiwi yamumalumbo nakabili mule lumbanya Lesa munyimbo shakwe muleimbila shikulu no kumulumbanya mumitima yenu. ²⁰ Mwishina lyakwashikulu ifwe Yesu Kristu muletotela pali fyonse kuli Lesa wesu nakabili shifwa ²¹ Mule nacilila mukutinaKristu ²² Abakashi balenakila abalume babo kwati nishikulu balenakila. ²³ Pantu umulume emutwe wamu kashi wakwe efyo na Kristu emutwe wacilonganino , pantu emupusushi wamubili uyu ²⁴ Nakuba, filya icilonganino cibacila Kristu efyo nabakashi bale na kila abalume babo muli fyonse. ²⁵ Mwebalume muletemwa abakashi benu fya Kristu atemwa ici longanino nokuipela pali bena. ²⁶ Pakutula cilenge ukuba icamushilo ukucisangulwila kumenshi yamumusambilo ekuila ku cebo cakwa Lesa ²⁷ Ukuti aitule umwine cilonganino ica sambikwa ica bulamo ifiko atemwa inkanshi nangula akabi akalikonse lelo ukuti cibe icamushilo kabili icabula akalema. ²⁸ Efyo na balume bafwile ukutemwa abakashi babo nge mibili yabo uwatemwa umukashi wakwa ninshi ali itemwa umwine. ²⁹ Pantu takwatala akuba umuntu nangu umu uwapata umubili wakwe , lelo alaulisha nokusunga bwino filya Kristu alisha no kusunga bwino icilonganino. ³⁰ pantu tuli filundwa fyamubili wakwe. ³¹ Eco umwaume akashila wishi na nyina nolambatila kumuka shi wakwe kabili aba babiliba kaba umubili umo. ³² Iyi nkama yakwa Lesa ikalamba nomba ndelanda pali Kristu ne cilonganino. ³³ Lelo naimwe umoumo one uwatemwa a umukashi wakwe ifyo aitemwa umwine umukashi nao abe na katina kumulume wakwe.

Chapter 6

¹ Mwebana, mulekumfwila abafyashi benu ukulingana nefyo shikulu afwaya pantu ici ecalungama. ² Ule cindika wiso na noko," ili efunde ntanshi ilyuaba ne cila yo) ³ "pakuti ifinti fikuwamine noku ti wikale inshiku ishing' pano isonde ⁴ Nemwe bashibo mwilakukalifya abana lelo mulekubakushisha ukulingana nokusalapushisha muku fwaya kwa kwa Lesa nokukonkomesha kwakwe. ⁵ Mwe basha mwe nakila abamwingisha incito mulrbakundikisha nokulebela nakatina ku libena mulekucita ifine mitima iya cishinka nga kuli Kristu. ⁶ tekulefwayafye ukulekumonwa kukusekesha kubantu , lelo nga basha bakwa Kristuabakucita ukufwaya kwaywa Lesa no mweo onse. ⁷ Mulebomba mutima uusuma nga kuli Lesa kabili tekubantu iyo ⁸ Pantu mwalishiba ukuti cila muntu icisuma conse acita akalambwilwapo napo nga mu sha nangula muntungwa ⁹ Ne mwe bashikulwibo mulekucita ifyo fine kulibena mwilekubati nya pantu mwalishiba ukuti mwa ebo, nabena mwakwata shiku winwe umu uwaba mumulu kuli ena takwaba akapatulula ¹⁰ Icaculekelesha mulekukosa muli shikulu na maka yabukose bwakwe. ¹¹ Fwaleni ifya bulwifyonse ifya kwa Lesa Pakuti mubena maka yakwiminina ndi kuku lwisha imi cenjelo yakwa satana kasebanya ¹² Pantu ukushomboka kwesu te kushomba na bantu abakwata umubili wamunofu nomulopa , lelo kwakusho mboka na mabuteko naba mulopwe na bakateka bacino calo camfimi ne mipashi iibifi iyaba amumulu. ¹³ kanshi apo cili ifi fwaleni ifya bulwi fyonse kwa Lesa pakuti mube na maka yakulwisha umu lwani mubushiku bwa bubifi ka bili ulu mwaipangasha mwimine ndi ¹⁴ Eco iminine ndi abaikaka umushipi wacine mumisana yenu kabili abafwala ubulungami nge cakucinga icifuba. ¹⁵ Nakumakasa yenu fwaleniko inyato shambila nsuma yamutende. ¹⁶ Ica kucinda misha bule ni inkwela iikalamba iya citetelo emo muli noshisha imifwi ya muli loiya mfimfi ¹⁷ Bule ni ne cisote cepusukilo nolupanga lwamupashi ekuila icebo cakwa Lesa ¹⁸ Panshita imo ine mulekupepa lyonse kuli Lesa mumupashi mukupepa mu sango onse uwamapepo ne mipapaptile kabili pakucita ico muleba abalola inshita yonse nokupapa tilako abamushilo bonse ¹⁹ Mule kumpepelako , pakuti mpelwe amaka yakulekusosa no kulanda ukwabula umweso kulenga inkama yakwa Lesa iya mbila nsuma ishibikwe. ²⁰ Nimumbila nsuma nabelela mu minyolo ya cifungo pamulandu wakufindinkombe yakwimininako imbila nsuma ka nshi mulekumpanshangako pakuti nande pamdila nsuma no kushipa ifyo mfwile ukulanda ²¹ Tuikiki, umutemwikwa mucitekelo umubomfi wamuli shikulu,akumushimikila fyonse, pakutula mwishibe ifyo nkocita. ²² Namutumine kuli mwebo kucica kuwamisha , pakutula mwibe ifyo twaba, na pakutula amikoseleshe imitima yenu ²³ Umutende ube kuli bamunina icitemwiko ne citetkelo uku fuma Lesa shifwe ne mfumu Yesu Kristu. ²⁴ Kuluse lube kuli bonse abate mwa imfumu Yesu Yesu Kristu mucitemwiko cabulwabembulwa.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulo, Silvanaushi, na Timoti ku lukuta lwa bena Tesolonika muli Lesa Tata elo na Shikulu Yesu Kristu. Uluse ne bote cibe nenu. ² Tulapela ukutasha kuli Lesa pali mwebo bonsefe lyonse tulamulumbula mukutwalilila mu mapepo. ³ Tulebukisha libela Lesa wesu kaili Shifwe mumilimo yenu iya cicetekelo, umulimo wakutemwa kaili no mutekatima we subilo mu mfumu Yesu Kristu. ⁴ Ba munyinane abatemwikwa kuli Lesa, twalishiba ai, alimisala, ⁵ mukwebai imbila nsuma yesu yaishile kuli mwebo temumashiwi awe, lelo na mumaka, muli mupashi wa Mushilo na mukwishiba kwa cine. Munshila imo ine, mwalishibile umusango wa bantu twabelelemo pali mwebo pa mulandu wenu. ⁶ Mwaishiba pamo nga fwebo nangu nga Shikulu elo mwapokelele cebo mu mafya ayengi kabili mu nsansa muli mupashi wa Mushilo.

Chapter 2

⁷ Na mulico , mwaishile kuba icilanhgililo kuli bonse mu Makedonia na Achai abasumina. ⁸ Muli mwebo icebo cakwa Shikulu nacisabankana , temu Makedonia mweka nangu mu Achai, lelo icicetekelo cenu muli Lesa caliyo kuli konse. Eico tatukofwaya ukusosa ifi fyonse palici. ⁹ Pantu abene beka balatubulula ulwa pali fwebo mukumona nefgyo twali na mwebo, nefyo mwapilibukile kuli Lesa ukufuma ku tulubi mukubombela Lesa wa cine kaili uwabako, ¹⁰ nokulolela kwa, mwana wakwe ukufuma ku mulu, uo abushishe ku bakufwa- Yesu, uwatupuswishe kububi ubukoisa.

Chapter 2

¹ Kuli mwebo mwebene mulishibile, ba munyinane, ukweba ai ukwisa kuli mwebo takwali kwakubulwelewele. ² Nangu, ngefyo mwishibile, nangu kunumoku twalikucula nokutucusha mu musebanya pali Filipo, twalikuba ababunkukwa wesu ukusosa imbila nsuma ya kwa Lesa mukushipikisha. ³ Amaka Yesu tayafuma mukulungama, nangu ukufuma nangu ukufuma mulongolo. ⁴ Mu cakwebai, nge fyo twasuminishiwa kuli Lesa pakucetekela ne mbila nsuma, eco tulasosa ai, temukutakisha ku bantu lelo kuli Lesa. Ni ye ewaishiba imitima yesu. ⁵ Pantu tatwa tatwaishile na mashiwi ya kumibepaika, ngefyo mwaishiba, nangu akabepesho-Lesa ekambonr wesu. ⁶ Nangu tatwalombe umucinsi ukufuma kubantu, nangu mwebo nangu kuli bambi. ⁷ Nga twalipoke fyonse nga abasole ba kwa Kristu. Lelo muli co cifulo, twali abaicefya pali mwebo ngefyo na mayo atalalika umwana wakwe. ⁸ Namuli yo inshila twalikwete icitemwiko pali mwebo. Twalikusansamuka na mwebo te mumbila nsuma ya kwa lesa fe lelo na mumikalile yesu. Pantu mwaishile kuba abatemwikwa besu. ⁹ Nga mukoibukisha, mwe ba munyinane, imilimo yesu no kucula kwesa. Ubushiku na kasuba twalikubomba pa kwebai twisa kuba icisendo pauli onse pali mwebo ulo tukomishimikila imbila nsuma ya kwa Lesa. ¹⁰ Muli ba bakambone, pamo na Lesa wine, ifyo twali abashila, aba pwililika, ababula akabi ne misango shesu pali mwebo mwe basumina.

¹¹ Munshila imo ine mwalishiba ifyo twalikuba na cila umo pali mwebo, ukuabai ni wishi na bana bakwe, ¹² ukumikoselesha no ku mitalalika no ku mikumbatila mu kwenda munshila ya suminishiwa na Lesa, uumita mu bufumu bwakwe elo na mubukata. ¹³ Na pali uyu mulandu tulatasha Lesa mu kutwalilila, mukweba ai ulo mwapokelele imbila ya kwa Lesa mwa lyumfwile kuli fwebo, mwapokelele ukuti te mashiwi ayafuma ku bantu, lelo ukuba ai nge fyo yaba aya cine, ishiwi lya kwa Lesa, ilyo ilibomba muli mwebo mwe ba sumina. ¹⁴ Kuli mwebo, mwebamunyina, mwaishile kuba ifipasho fya filonganino fy akwa Lesa ifya mu Yudeya muli Kristu Yesu. Pantu na mwebo bene mwaculile fimo fine ku ba ku mwenu, nge fyo ba citile ku ba Yuda ¹⁵ abaipewe shikulu Yesu na bakasesema, kabili abo abatutamfishe. Tabasekesha Lesa. Lelo balenga ukubifya ku bantu bonse. ¹⁶ Balitukenyekulanda kubena fyalo pa pakuti bena ba pusuke. Ifyalikutumbukamo fyakweba ai bena lyonse bali kwiusha imembo shabo na kumpelo. Lelo ububi bukabapita poa ntanshi yabo mu kulekelesha. ¹⁷ Lelo fwebo, ba mwe bamunyina, twalilekeneko inshita imo na mwebo, ku mubili te mu mutima. Twalikufwaisha, ukufwaisha apakulu, umuna ifinso fyenu. ¹⁸ Pantu twalikukabila ukwisa kuli mwebo-Mu cinefe Nebo, ne Paulo, umuku umo na kaili-lelo Satana alitutukenyek. ¹⁹ Nga cindo isubilo lyesu, nangu insansa shesu, nangu ukufwala kwa cilumba pa cinso ca kwa Yesu pa kwisa kwakwe? ²⁰ Pantu mwebo muli nsansa shesu no kusekelela kwesu.

Chapter 3

¹ Eco, pakufilwa ukushipikisha kaili, twatontonkenye ayi cabune ukushala fweka ku Atena. ² Twalitumine Timote, muninefwe na umubomfi munensu uwa kwa Lesa mumbila nsuma yakwa Kristu, ku kwikasha mwebo no kumikoselesha ku kutetekela, ³ pakutula peba nangu umo uwakuteletenteshiwa ku fya bucushi ifi pa bantu na mwebene mwalishiba ai, nipali ici twasontelwe. ⁴ Cacine, elo twali nenu twalikusosa kalibela ukutula twalinokucula kaili caliponene ifyo fine na mwebo mwaishile. ⁵ Pa mulandu uyu pakufilwa ukushipikisha kaili natumine ku kwishibe cicetekelo cesu, epali katunka amutunka, na mwebo mwaishibe. ⁶ Lelo Timoti aisa kuli mwebo ukufuma kuli fwebo, nokutuletela ilyashi lya bune palwa kucetekela nokutemwa kwenu. Atwebele ukweba ai mukotufuluka, ukubai nafwe tukomifuluka ukumimonapo. ⁷ Pa mulandu aifi, bamuninefwe, twalikoseleshiwe kuli mwebo pamulandu ne cicetekelo cenu, mukushikintika no kuculu-luka. ⁸ Pantu nomba tukoikala aba mweo, amwaiminina ndi muli Shikulu. ⁹ Mutasha ndo twingapela Lesa pali mwebo, pakusekelela kwenu oko twakwara muli Lesa wesu pali mwe? ¹⁰ Ubushiku na kasuba tukomulombela pakuti tulekumona ifinso fyenu , no kumupela ifya ukubulisha mu cicetekelo cenu. ¹¹ Awe Lesa kaili shifwe, na Shikulu Yesu, balungamike ulwendo lwesu ukufika kuli mwebo. ¹² Leken Shikulu amwisushemo no kumulenga ukucilamo mu kutemwa na mu kutemwa bonse, filya fine na fwebo twatemwa mwebo. ¹³ Leken akoshe imitima yenu pakutula ibe iya kaela mu mushilo pa mulola wa kwa Lesa wesu kaili shifwe pa kwisa kwa kwa Shikulwifwwe Yesu pamo naba mushilo bakwe bonse.

Chapter 4

¹ Mukulekelesha, mweba munyina, tukomusonsomba no kumikoselesha muli Shikulu Yesu, ulo mwapokelele amakambisho kuli fwebo pafyo mwingenda nokusekesha Lesa, pakuti mukacite ici no kucilapo. ² Pantu mwalishiba amakambisho, twamipele ukupitila muli Shikulu Yesu. ³ Pantu uku ekufwaya kwa kwa Lesa, ukusangululwa kwenu, pakuti muleke ubulalelale, ⁴ pakuti cila umo muli mwebo eshibe ifya kukwat bu mushilo no mucinshi, ⁵ tekulunkumbwa (nga abena fyalo abataishiba lesa . ⁶ Mwileka umuntu amulufye elo nokulufyamya kuli munina muli uyu mulandu. Pantu

imfumu ni kalambula muli fyonse ifi, ngefyo mwasokelwe limo nokushininkishiwa. ⁷ Pantu Lesa tatwitile mufiko, lelo muli bumushilo. ⁸ Eico onse ukokana ico takokana munina, lelo akokana Lesa, upela umupashi uwamushilo muli mwebo. ⁹ Napalwa kutemwana kuba bwana nyina, tamukofwaikwa ukubombelwa, pantu muli bena mwalisambilishiwa ukutemwana na Lesa. ¹⁰ Elo kabili mulekucita ifi naku ba bwana nyina muma kedoniya bonse. Lelo tukomikonkomesha mweba bwana nyina, kukucita ifi mukucilamo. ¹¹ Tukomukoselesha ukwikala aba mutalalila, sakamaneni imilimo yenu elo kabili nokubomba kwa milimo yenu ngefyo twamikonkomesha, ¹² epakuti mwende bwino kuba kunse nokukana bulisha. Tamukofwaisha ukwabula ukumishibisha, mweba bwana nyinat kulala utulo, pakuti mwilakulanguluka kubena fyalo abatakwata isubilo. ¹⁴ Ngatwasumina ukweba ai, Yesu alifwile nokubuka nakabili, napamo lesa akaleta abantu abalala utulo muli wene. ¹⁵ Napali ici tuko myebela mu cebo icakwa shikulu, ukweba ai tulicili abamweo abashalapo pakwisa kwamfumu, tatwakatangilile abalala utulo. Pantu imfumu iine yakwika ukufuma mumulu, akesa ngo kubyata kwankuba, nakwishiwi lyakwa malaika mukalamba, nakuntandala yakwa Lesa, nabafwila muli Yesu kristu bakabalilapo ukwima. ¹⁷ Elo fweba mweo, abashalapo tukululwa capamomumakumbi kukumanya shikulu mulwelele namuli iyi nshita twakwikala na shikulu imfumu. ¹⁸ Eico koseleshanyeni umu nomunankwe muli ici cebo.

Chapter 5

¹ Nomba nga twalolesha pa nshita no bushiku ta mwifwile ukukabila ifintu ifyakumilembela. ² Pantu namwebo mucituntulu mwalishiba bwino bulya ubushiku imfumu yakwisaa ngo kabolala pakati ka bushiku. ³ Elu balikulandu ai, "umutende noku isunga," elo ukupumikisha kwakwe pali bena. Cakuba kwati bukali ubucitika panshita kuli namayo uuli pa bukulu. Tabakakwate kwakubutukila. ⁴ Lelo mwebo, ba munyina, tamwaba mumfimi pakuti ubushiku bamitangilile nga kabolala. ⁵ Pantu mwebo bonse muli bana ba lubuto kaili muli bana ba kasuba. Tatuli bana ba mubushiku nangula mu mfimi. ⁶ Nakambi, Leken, twilala utulo ukubai abakotusha, nomba, kutusuka ukumona nokuba busaka mu mano. ⁷ Aba bonse abalala bacite co ubushiku, monse naonse uukolwa acita ico ubushiku. ⁸ Lelo apo twaba mulubuto, tufwile twaikala abamatende mu mano kaiyi ababika icicetekelo ne citemwiko nge nsani yakunyunapo umukaka, nge subili lye pusukilo nge cimpompo. ⁹ Pantu Lesa Lesa tatusontele mukwangala, lelo nangu ukulala, twaikala capamo nan anena, ¹⁰ uyo uwatufwilile pakuti, nangu twingalala twaikala pamo na ena. ¹¹ Eco koselesheni no kukulishanya nge fyo mucita lyonse. ¹² Mucine cine tukomisonsomba, ba munyina, mulekwibukisha aba bombesha muli mwebo nabamitungulula mumfumu kaiyi nabakalangisha, ¹³ nokubapela umucinshi mu kutemwa pa milimo ba bomba. Umutende ube pakati kenu. ¹⁴ Tukomikoselesha, mwe ba munina : Sokeni abanang'ani, koselesheni abakunakuka, afweni abanaka, kaiyi beni ba kololela kuli onse. ¹⁵ Losheni ukuti takuli nangu umu uwakubwekesha ububi pa bubi kuli umu no munankwe. Lelo, mucite icinga wamina umu na umu muli mwebo. ¹⁶ Yangeni lyonsefe. ¹⁷ Pepeni ukwabula ukunakuka. ¹⁸ Muli fyonse mulekupela amatotelo. Pantu ifi fyonse ku fwaya kwa kwa Lesa pali mwebo. ¹⁹ Takuli kwesha ukushimya umupashi. ²⁰ Takuli kupata ubusesemo. ²¹ Mulekwesha fyonse ifi. Ikatisheni ica bune. ²² Mulekuitalusha ku mbela sha bubi. ²³ Leken Lesa wa mutende amiwamye umupwilapo. Leken umweo wenu onse mulekuusunga ukwakula ukutungwa akabi mukwisa kwa Shikulu Yesu Kristu. ²⁴ wacine uyo uwamitile, eumo ukacita ici. ²⁵ Mweba munyina, mulekutupepelako na fwebo. ²⁶ Muposhe ba munyina bonse no kuba fyompa uku fyompa kwa mushilo. ²⁷ Nkomikonkomesha muli shikulu ukubelenga iyi inkalata kuli ba munyina bonse fe. ²⁸ Ukusenamina kwa kwa Shikulu Yesu Kristu kube na mwebo.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulo, Siluvani, Na kuli timoti, Ku kulukuta lwa ku Efeso lwa ku Tesolonika muli Lesa na mu mfumu Yesu Kristu. ² Ukusenana kube pali nemwe necibote ukufuma kuli Lesa tata wesu ne mgfumu Yesu Kristu. ³ Tufwile tulekutasha Lesa wesu pali mwe, mwebamunyanane, nge ca kulungama, pantu icicetekelo cenu cikokulilako, ne citemwiko ico cila muntu akwatila umunankwe cikokukulilako. ⁴ Kanshi fwe pa lwesu tukoitakisha pali mwe mu lukuta lwa kwa Lesa pamutekatima wenu konse, na mu finkunka fyenu fyonse ifyo mukoshipikishako. ⁵ Ifi efishinka fyta bupingushi bwa bulungami bwa kwa Lesa, pakuti mukalingwe mubufumu bwakwa Lesa, ifyo mukoculako. ⁶ Pantu, cilingilwe kuli Lesa ukubwesha ifyakucululusha, ⁷ nokulambula abo aba cululushiwa elo na kuli fwe, ulo shikulu Yesu akusokoloka ukufuma ku mulu nabangeli bamaka ⁸ mulubingu lwa mulilo, ukucululushamo no kulambula abo abatalomba Lesa nakuli abo abatanakila imbila nsumba yakwa shikulu Yesu. ⁹ Bakucula ubucushi bwako naula kwa muyayaya ukufuma ku cinso cakwa Lesa na kubukata bwa maka yakwe. ¹⁰ Akucita ifi ul; o akwisa pa bushiku bwakucindikwa mu bantu bakwe ana mushilo no kwisa kupapwa ku bamutetekela bonse, pantu ubunte bwesu kuli mwe bwalicetekwelwe. ¹¹ Pamulandu nefi nafwe tukopepa mukutwalilala pali mwe. Pakuti Lesa wesu amibukishe mukuba aba abayasuka ubwite bwenu namuka yakwe pakuti afishepo ubune bonse ne milimo yonse iya mukucetekela. ¹² Tukopepa ifi ukuti ishina lya mfumu yesu Yesu likatamike muli mwe, namwe muli wo, ukulingana nokusenamina kwa kwa Lesa ne mfumu Yesu Kristu.

Chapter 2

¹ Nomba pa lwa kwisa kwa Mfumu Yesu Kristu no kukolongana kwesu pamo kukuba na kwe, tukomicinkulako mu cinefe,

fweba munyina.² Ukuti tamufwile ukufulunganishiwa nangu ukushipikisha cibe niku mupashi nangu ni ku kwiloba, nangu nikunkalata ishikomoneka ku bantu shikofuma kuli fwe, kukulange ayi ubushiku bwalisa.³ Leken i uuli onse emilufya munshila ili yonse. Pantu tacakese mpaka panuma cikafikilishewe ukwa kukese elo no muntu wabu mpula mafunde akasokoloka umwana wa bonaushi.⁴ Nyuyo uwaisansabike no kupinkana no witwa Lesa kabili uwakupepwa, Eico aikala Mwitempele Iya kwa Lesa no kuibika Lesa.⁵ Bushe tamukoibukisha ayi ulo nali nenu nalimyebele ayi ulo nali ne nalimyebele pali ifi fintu?⁶ Nomba mulishibile ifikomucilikisha, pakuti akese kusokololwa panshita ya kulinga.⁷ Pantu icakama cabu mpula mafunde cili cikobomba, nicofe kwaba umo uukomucimfya nomba mpaka akasunkwe ukufuma mu nshila.⁸ Elo nimpula mafunde akasokoloka, uo Yesu Kristu akwaya kumupu wa mukanwa kakwe no kumupwisha mubusokololo ubukoisa.⁹ Ukwisa kwakwa mpula mafunde ni pamulandu wakubomba kwa kwa Satana namaka yonse, nefishibilo, ne fisungusho fyabufi,¹⁰ ne misango yonse iya bulwani ku kubepa abakoona ico balikunana ukusumina icine pakuti bapusuke.¹¹ Napali uyu mulandu Lesa akobatamina icimfulunganya pakuti baye kucetekela ubufi¹² pakuti bonse ba pelwe kusekwa kubatacetekela icine lelo basendelwe mu kotalungama.¹³ Lelo tufwile ukupela umutasha kuli Lesa pali mwe, mwebamunina abatamwikwa kuli shikulu pantu Lesa asalile mwebo ukuba ifisabo fyatandshi kjukupusuka ukupitila mukusanguluka kuli mupashi na mukucetekela mu cine.¹⁴ Alitile muli ifi ukupitila mumbila nsuma, pakuti mupokelele ubukata bwa mfumu Yesu Kristu.¹⁵ Nomba kanshi, mweba bwana nyina, iminineni bdi no kwikatisa kulutambi lwafyo mwafundilwe, cibe ni mu cebo nangu nimu nkalata shesu.¹⁶ Nomba lekeni Imfumu Yesu Kristu na Lesa Tata wesu, uwatutemenwe npokutupela icikoselesho umuyayaya ne subilo ilyabune ukupitila mukusenaminwa,¹⁷ koselesheni nokukosha imitima yenu mu milimo iisuma namu cebo.

Chapter 3

¹ Nomba, mweba munyina, Mulekutupepela, pakuti icebo cakwa Shikulu cilekubutuka nokumulumbanishiwa ukubai fintu caba pali fwe,² napakuti tulubuke kubatalungama kaili abantu ababifi, pantu tebali bonse bacetekela.³ Nomba Shikulu wacinshinka, milesha no kumulonda kuba bufi.⁴ Twalikwete icilumba muli Shikulu pali mwebo, ukwebai bonse mulekucita nokukonkanyapo ukucita ifintu twa myebelele.⁵ Leken i Shikulu alekutungulula imitima yenu kukutemwa Lesa no kushipikisha muli Kristu.⁶ Nomba tukomikonkomesha, mweba bwananyina, mwishiba mwishina Iya kwa Shikulu wesu Yesu, ai kanyeni uwabwananina onse uwa uwakushishita kabili no kuteela ukulingana ne ntambi isho mwapokelele kuli fwe.⁷ Pantu namwebene mwalishiba bwino ai mulatupashanya, pa bantu tatwalo bakushishita ulo twali nenu.⁸ Tatwalile umukate wa muntu uli onse, lelo twabombele akasuba no bushiku mukubombesha namu kunaka, pakuti twitwika icisendo pali mwebo.⁹ Twa citile ifi talikweba ai tatwakwete nsambu, lelo twacitile ifi kukuba ifimweno kuli mwebo, paku mulekutupashanya.¹⁰ Pantu ulo twali nenu, twamikonkemeshe ai, "uyu onse uutabomba elakulya."¹¹ Pantu tuko umfwa ai, Bambi bali mubulungami, abatakobomba, lelo aba kupitanafe.¹² Nomba umuntu waifyo tukomukonkomesha nokusoka muli Shikulu Yesu Kristu, pakuti bafwile ukubomba umutalalila nokulya imikote yabo abena.¹³ Nomba mweba bwananyina mwilakula kucita ifya bune.¹⁴ Ngo muntu akokana amashiwi yesu muli iyi nkalata, mwishibeni uyo muntu wlo mwiwampama nakwe, pakuti omfwe insoni.¹⁵ Eico wimumona ngo mulwani lelo umusokde ngo wabwananyina.¹⁶ Nomba lekeni Shikulu wa mutende umwine apele umutende ishinta shonse mu nshila shonse.¹⁷ Nebo ne Paulo nalemba kukuboko kwandi, ukwaba cishibilo mum nkalata namba.¹⁸ Ukusenaminwa kwa Shikulu kube nenu bonse. Amen.

1 Timothy

Chapter 1

¹ Paulo, umusole wakwa Kristu Yesu ukulingana nefunde lyakwa Lesa umupusushi wesu na Kristu icakusubila cesu.² Kul'i Timofi, umwana wacinshinka muba tetekela: ukusenamina, uluse, no mutende ukufuma kuli Lesa shifwe na Kristu Yesu shikulwifwe.³ Ngefyo nakupapatile ukucita ulo nalekufuma ku makedonia, ukwikala mu Efese uku konkomesha abantu ukutafunda amafundisho aya pusene.⁴ Nangu belakumfwa ku malyashi ne nsesele ifi fintu filenga ifikansa ifishaba ubufwayo bwakwa Lesa, ububa mu citetekelo.⁵ Nomba ukukabila kwe funde ku temwa kwa bantu ba bute mitima, mumitontonkanishishe isuma, na mu citetekelo ca cine.⁶ Abantu bamo balifutukako kuli ifi fintu no kupatukila muli bucilande lande.⁷ Balekufwaya ukuba bakasambilisha wa ma funde lelo talekwiluka ifyo bakososa nangu ico basuminishe nye.⁸ Lelo mwalishibo kuti amafunde nga cakuti umuntu aleya bomfya bwino.⁹ Twalishiba ai, aya, mafunde taya pangilwa mu cifulo ca bantu bapwililikam lelo pantu ukwabula amafunde na bacisanguka, pantu imbula Lesa na ba bembu, na bonse abashashila naba kukowela na bonse abepaya ba wishi naba ninabo abe paya.¹⁰ Aba bulalelale, aba cita bulalela na baume banabo, na bonse abekata abantu muli bunkole, aba bepo bufi, abapela bukambone wabufi na bali muli fyonse ifilekansana na masambilisho yacine.¹¹ Ici cipope ukulingana ne mbila nsuma yakuselela yakwa Lesa wapalwa neco nebo napelwa.¹² Nkotasha Kristu yesu shikulu wesu. Alinkoseshe, pantu aninga ukuba uwa citetekelo, nokungita ku kukubombo mulimo.¹³ Nali uwamiponto, elo kalamata, elo uwa fimfulunganya.¹⁴ Ne cikuku cakwa lesa ukwisushiwa citetekelelo nokutemwa kwabamuli Kristu Yesu.¹⁵ Aya mashiwi ya cine elo yasuma kuli bonse abenga cipokelela, ukuti Kristu yesu aishile pano isonde kuku pususha aba bembu, abo nabamo uwacilisha.¹⁶ Pamulandu waici nali pelwa uluse, pakuti muli nebo newacilamo, Kristu yesu alangilemo ukutekanya kwakwe Acitilefi pakuti cibe

Chapter 2

icilangilila ca bantu bakaleku sumina muli wene ukuti babe no mweo wamuyayaya.¹⁷ awe kumfumu ya muyayaya, uutafwa, uutamonrka uwabafe umo Lesa kulebo bukafa no lulumbi umu yayaya. Ameni.¹⁸ Nkobike lifunde kuli webo, Timofi., we mwana akulingana nefyo basseseme pali webo, ukuti ukolwa ubulwibusuma.¹⁹ Ikate citetekelo na kampinga wa bune. ukupitila mukuiootalusha kuli ifi bamo pakukane fi, bamo nabo balikubunsho bwange bwa citetekelo.²⁰ Abo Yambuleshi na Alekisanda uyo napele kuli satana pakuti afundwe ukuti elaku ponta

Chapter 2

¹ Eco, icakutampilapo, nkotubulwila ifya kupata amapepo ifyakulomba, na matotelo filekucitilwa abantu bonse.² Ishamfumu na bonse abasansabikwa, ukuti tulekwikala mumutende na mumutelelwa umwabela bukapepa no mucinshi.³ Uku kupapata kusuma elo kwakusekelelwa kuli lesa umupusushi wesu.⁴ Alikufwaya abantu bonse bapusuke no kwisa ku kwishiba kwa cishinka.⁵ Pantu kwabafe lesa umo, kabili kwabakofe kapapatila umo pakati ka bantu na Lesa, umuntu Kristu yesu wine.⁶ Aliipele umwinefe ukube cilubula cabantu bonse ngo bunte umunshite munshite iyi suma.⁷ Pamulandu waifi nasotelwe ukuba kabila elo umusole -Nkose cishinka, ntako bepa bufi- kukufunda abena fyalo icitetekelo ne cishinika.⁸ Eco, nkofwaya abaume muncende monse balekupepa no kuleimya amaboko yamushilo ukwabule cipyu ne fikansa.⁹ Munshila imo ine, abanakashi bakalekufwala ififwalo ifiweme, pamo nobupete nokutekanya bela kuluka minishi nangu ni golde nangu niba makaliti nangu fifwalo fyakuluma umutengo.¹⁰ Lelo ukulecite ciweme ku banakashi aba sosa ai tulapepa Lesa ukupitila mulimo yabune.¹¹ Umwanakashi akokusambilila tondolo nokuleicefya.¹² Ntako suminisha umwanakashi ukusambilisha nangu kutungululo mwaueme. lelo abefe tondolo.¹³ Pantu Adamu ewa bumbilwe pakwamba, elo pakonka Efa.¹⁴ Adamu tawabepelwe, lelo mwanakashi ewa bepelwe nokuponena muli bumpula mufunde.¹⁵ Lelo, bakapusukila ukupitila mukufyala abanangabakonkanyo kuba mu citerekelo na mukutemwa na muku sanguluka pamo pene no bupete.

Chapter 3

¹ Ici ca cine icakwebai: Nga umo ako fwaisha cilolo, akofwaya umulimo usuma.² Eco cilolo atlingil eukuba utatungwa kabi. Alingile ukuba umulume wamukashi umo. uwamushiye, uwatekanya, uwayana, kaili usekelela abeni. uwaishiba ukusambilisha.³ Talingile ukuba cakolwa, upumaiyo lelo uwamutembo, tewalubuli, utatemwa ndalama.⁴ Abe uwateka bwino abanganda, alingile ukumona ukwebai, abana bakwe baba aba ucinshi mumusango uli onse.⁵ Nga cakwebai umuntu taishiba ifyakusunga shani ulu kuta lwakwa Lesa?⁶ Talingile ukuba umuteku, pantu mukubomba epali asendwa mukusekwa kuli ciwa.⁷ Alingile aba umuntu uwashishimisha ku bantu kunse, pakwebai tasendelwe noku wila mukusekwa namulukoselwakwa ciwa.⁸ Munshila umo, Ba Dikoni nabo babe aba mushiye, tabali babwilika ndimi, Tebanwa umwangashi uwingi, nangu abalwinso lwa bumonshi bwanson! ⁹ Babe aba sunbga icankama cacitetekelo muli kampingu uwasanguluka.¹⁰ Awe balingwe ngale, pakwebai babombe bwino umulimo abana kilila.¹¹ Mumusango umo uwine abakashi babo nabo babe aba nakilila, teba lwambo kamo abatekanya, aba cishinka muli fyonsefe.¹² Ba Dekoni nabo babe abalume bamukashi umo fe. Abasunga bwino abang'anda yakwe.¹³ Kulyabo bomba umulimo bwino baimwena incende isuma nokushipa ukwingi mu ci cetekelo icaba muli Yesu Kristu.¹⁴ Ngefyo nale, mba ifi fyonse kuli mwebo ndesubila ukwisa kuli mwebo bwangu.¹⁵ nga cakwebai nashinga shinga, ninde mba pakwebai mwishibe ifyo mwingasunga mwebene mung'anda yakwa Lesa ulwaba elukuta lwaka Lesa wamweo elupanda kabili ishintililo lyafyacine.¹⁶ Kaili twalisumina ukwebai kanka ma cabu kapepa bukalamba " Amonekele mumubili apelwe icakaniko cabumupashi acimoneke na kunko, balimusuminena ku calo ali sendelwe namululumbi

Chapter 4

¹ Nomba efyo umupashi wasosai mushiku ishikakonkapo bamo bakafututukako ku citetekelo pakumfwila kumipashi ifiifi namafundisho yaciwa.² Mubumbi munda basosa ububi, aba shutika mumitima yabo.³ Bakema ukupa, ukusosa ifya kulya ifyo Lesa alengele aba sumina nokwishiba cine.⁴ Pantu fyonse fe ifya bumba Lesa fisuma kaili tecakukana nakalya nga capokelelwa nokiutotelwa.⁵ Pantu na fishishiwa ku cebo cakwa Lesa nakuma pepoi.⁶ Ngamwabika ifi fintu pali bamuninina mukaba aba bomfi basuma bakwa Yesu Kristu, ukjulelelwa kju tyebo fya cicetekelo, nefye sambisho ilisuma ilyo wakonka.⁷ Lelo kaneni imilumbe ibi iyatemwikwa kubakashi abakote. Lelo ikatisheni ku milimo yabukaepa.⁸ Pantu uku bomba kwakumubilikwafwafe apanono lelo bukaepa bwena nimuli fyonsefe. pakuwatai cilayo ku bwika shi bwa no mba no bukoisa.⁹ Aya mashiwi yacishinka kaili yawa ninwa ukupo kelelelwa konsefe.¹⁰ Nici cine tuko cundila noku shangila noku shangila pakuti twasumina muli Lesa uwamweo, kaili ekapususha wesu fwebo bonse, nakucilisha kuba musumina.¹¹ Akukonkomesha nokufunda abantu ififintu. wileka umuntu nangu umo asule ubulumendo bobe.¹² Lelo ulekuba ifilangililo mukusosa kobe mumicitile, mukutemwa mucetetekela nakuku sanguluka.¹³ Mpaka nkese ulekubika umutima obe mu kubelenga ukucincisha nakuku sambilisha.¹⁴ Wilekelesha icabupe icaba muli webo icapelwe kuli ukupila mukusesema, na mutamba likilwapo amaboko yaba kalamba.¹⁵ Sakamana kuli ifi fintu, ulekuba muli ifi pakwebai ukutunguluka kobe kutekuba nge cilangililo kubantu bonse.¹⁶ Wibake wemwine nesambisho lyobe Akwikalilila mulifi fintu, mukucitwfyo ukalakwi ipususha wemwine nabonse abakula kumfwa kuli webo

Chapter 5

¹ Wilaku kalipilo umwaume mukalamba mucifulo cakweba ai, wamupepasa kwai alini wiso pepasa abalumendo kwai nibawenu. ² Abanakashi abakalamba kwai nibanoko, nabana bakashana kwai ninkashi shobe , mukusangululwa konse. ³ Cindo bamukamfwilwa, bamukamfwilwa bena bene. ⁴ Nomba nga cakweba ai mukamfwilwa alikwete abana nangu abeshikulu, lekeni pakubala basambililo ku lango mucinshi mu mayanda yabo. Lekeni babwekeshe kuba fyashi babo, pantu ici ecisansamusha Lesa ⁵ Nomba umukashi uuli mukamfwilwa wine wine , uwashala fe eka , abika citetekelo muli Lesa nokutwalililo ukupeela no kulomba amapepo ubuhiku nobwaila. ⁶ Nomba umwanakashi uwikalila mubwangashi alifwa nelo alinomweo ⁷ Bakonkomesha muli fi fyonse nabo pakuba ai beba abatungwa kabi. ⁸ Lelo umuntu umo nga cakweba ai takosunga balupwa bakwe, maka maka abamu ng'anda yakwe , abo wakukaane citetekelo kaili abo muli ukucila pabata sumina. ⁹ Leka namayo alengwe ukuba mukamfwilwa uutali mwaice pamyako kucile kumi limo namutanda , umukashi wa mulume umo. ¹⁰ Alingile ukukwete imiimo yabune kukucitefisuma nangu cakweba alasakama abana , nangu ukubo uwakupokelela abeni, nangu ukusambika amakasa yabantu abamushilo nangu ntaulwile abakucushiwa nangu akaukelele kumilimo isuima ¹¹ Nomba bamukamfwilwa abakashana , bakanino kuba pa butantiko pantu ulo bapeelo bufwayo kumubili mukukana Kristu , bafwayo kuupwa. ¹² Muliyo nshila bakunanya ifyasekwa pantu babika ubwikatano bulabo pantanshi. ¹³ Panshita imo ine ba sambilo kuba abanang'ani abakoshinguka ing'anda .Tabalife abakuna iyo lelo basosa ifya buwelel wele kaili aba kwangu kililwo ukucita fyakumibili yabo , nokusosa fintu ifyo batalingile kusosa. ¹⁴ Eco nebo nkofwaya bamukamfwilwa abakashana ukupwa , ukufyala abana , ukusunga amayanda nokutapeele ishiko kubalwani bakutwipaya. ¹⁵ Pantu bamo beena balipilibukila limo pambali panuma yakwa satana. ¹⁶ Nga onse namayo mukusumina ai alikwata bamukamfwilwa lekeni abafwa, pakuti icilonganino cikesa kuba mu cilobo, pakutula ai cilekwafwa bamukamfwilwa abafine. ¹⁷ Lekeni abakalamba abatungula muli bubwino babe abakulinga nenicinshi ibili makamaka abo ababomba ne cebo namukusambilisha. ¹⁸ Pantu ilembo lisosa ai," wilakubiko mubulo pangambe ulo ikosokole mbuto" kaili " umubomfi alingwee namalipilo yakwe." ¹⁹ Wilakupokelela mulandu nokulamba kanofe baka mbone bali babili nangu batatu. ²⁰ Lungikeni ababembuka pamenso yabantu pakuti bonse balekutiina. ²¹ Nkokunkomesha, pamenso yakwa Lesa na Kristu Yesu nabangeli baasalwa ai , sungini fipoope ukulabula mwaisha cinani nokutakwata kapaatulula. ²² Wilakwangukilimo kubike munwe paliumo , wila kuku mako kumasambi yabantu bambi ule kulisunga wemwine uwasanguluka. ²³ Wilakunwa munshi nakaili. Namukuciteco , uleku nwo mwangashi unono pamulandu wamumala nokubowa ku lwalilila. ²⁴ Amasambi yabantu bamo yaishibikwa palwalala kaili balayatwala palyapwa namubu pingushi . Nomba amasambi yakonka panuma. ²⁵ Munshila imo ine imilimo isuma imonekela apaku buta , ulo naimbi tekuti ifisame.

Chapter 6

¹ Lekeni bonse ababa kwikoli lyabusha bapeela Bashikulwibo babo umucinshi Bamfwi lo uku citeci pakweba ai ishana lyakwa Lesa ne mifundile fipontelwa. ² Abasha abakwata ba shikulwibo abakusumina belaku kulange mishila pantu bonse niba munine mukucitefi , bafwilo kuba bombela kucilapo bonse pantu kulyabo abapokelela ubukumu nabo abasumina kaili abatemwa . Fundeni noku konkomesha fi fintu ³ Ngouli onse afunde funde limbi ilitasuminishiwa ne fyebo fya c cishinka ifuakwa shikulu fwe yesu Kristu namumifundile yabulesa. ⁴ Ali uwasansamuka nokutimfwapo ne cimo .Aliibo uwakufulwungana nefyakutalika talika pafye bo namu li fyonse mufumaka lumwa, umufwimbila , umusalula umutunganya wakwa cviwa. ⁵ Necimfulunganya cikalamba icabu wele wele pabantu abakonaika amano. Balilufye icishinka pakili batontonkanya ai muli bulesa enshila imo umiukwati le ndalama ishingi. ⁶ Nomba buleesa nokuteka kwa mutima bunonshi bukalamba. ⁷ Pantu talwaletelepo nangu cimo calo, kaili tekuti tufunye epo nangu cimo pali cena. ⁸ Namukuciteco , lekeni tube abakwikuta ne cakulya kaili nemfwalo ⁹ Nomba kuli abafwaisha ukukwate fyuma bawile muma tunko, muciteyo .Ba ponena mumano yangi ayabuwele wele nolunkumbwa lubi, kaili mukutwala abantu mukulo ba nokonaika.. ¹⁰ Pantu ukutemwa kwandalama emufuma bubi bonse. abantu bambi abacifwaisha balilufya citetekelo nokuisalula abana muma cushi ayangi ¹¹ Nomba webu wemwana wakwa Lesa, Taluka kuli fi fintu konko bulungani, bukapepam icitetekelo icitemwiko uku shipikisha nokufwaka. ¹² Ulekulwo lubuli lwabune ulwa citatekelo. ikatisha kumulo wamyyayaya uo waitilweko, napalifyo wapele buute bwabue pamenso yakuba kambone abengi. ¹³ Napeelo kukomusheci pamenso yakwa Lesa ulupelo bumi kuli fyonse, napali Kristu uwapeela bunte pamenso yakwa ponsho Pilato apangile busuma, ¹⁴ ukutila ai usunge funde ukubulo kutalufyanya nangu ukwabula mulandu mpakafe ukumoneka kwakwa shikulu Yesu Kristu. ¹⁵ Panshite isuma Lesa akusoskolola ukumoneka kwakwa Kristu panshita iya linga- Lesa uwapaalwa kaili uwamako , imfumu iiteka kaili shikulu uutungulula. ¹⁶ Ulyo eka uutafwa kaili uwaikala mulubuto ulutali lwakupalamako .Tapali umuntu uwingamuma nangu ukulangisho mwine kuli ena kubo mucinshi namaka yamuyayaya. Ameni ¹⁷ Konkomesha aba fyuma muli cino calo ukuti balakubaitakisha nokutakwata subilo mufyuma, ifitabelelea Namuli co bakwate subilo muli Lesa Alatupeela ifyuma fyacishika fyanse fitusekesha. ¹⁸ Ubebe ukulakucite fyabune , ukuba banonshi mu mulimo isuma, nokubaba kapekape kaili abaipesha kukwa kangako bambi. . ¹⁹ Muli yo ushila bakuli sungila abene umufula wabune pafikoisa, pakuti bakakatishe kubuni bwa cishinka. ²⁰ Timofi, cingilile fyapelwe kuli webu Taluka kumilandile yafye iikowesha namapange ya fimfulungamya fyabufi ifitwa ai ukwishiba. ²¹ Abantu bamo basabaukanye fi fintu kaili balilufe citetekelo icikwaku cakwe Lesa cine nenu.

2 Timothy

Chapter 1

¹ Paulo, umusole wakwa Kristu Yesu ukupitila mubufwayo bwakwa Lesa, umwabela icilayo ca mweo ica muli Yesu Kristu, ² kuli Timoti, umwana wandi uwakutemwikwa: Ukusenamina, uluse, no mutende ukufuma kuli Lesa Tata na Kristu Yesu Shikulwifwe. ³ Nkototela Lesa, uo mombela ukutula ku fikolwe fyandi, muli kampingu wasanguluka, ilyo ndekwibukisha mukutwalilila mu mapepo yandi ubushiku na kasuba. ⁴ Ilyo ndeibukisha ifilamba fyobe, ndakufuluka nganshi ukukumona, pakuti nkesushiwemo nensansa. ⁵ Nindibukishiwa pa citetekelo cobe icacishinka, ico icaikele pakubala muli nokokulu Loisi na noko Yunisi, kabili ninshininkisha ecili namuli webo wine. ⁶ Uyu emulandu wine nokwibukishishako ukuti wikatishe icabupe cakwa Lesa icili muli webo ukupitila mukutambalikapo amaboko yandi. ⁷ Pantu Lesa tatupele umupashi wa bukuwe, lelo wamaka ne citemwiko no bukansho. ⁸ Eico wiba na nsoni mukushimika ubunte pali Shikulwifwe, nangula pali ne, Paulo, umufungwa wakwe. Nakuba, sangwa mukuculile mbila-nsuma ukulingana namaka yakwa Lesa. ⁹ Ni Lesa ewatupuswishe nokutwita no bwite ubwashila. Acitile ici, takulingana ne milimo shesu, lelo ukulingana ne pange lyakwe no kusenamina. Atupele ifi fintu muli Kristu Yesu ilyo inshita tailatala. ¹⁰ Nomba lelo ipusuliko lyakwa Lesa lyalisokoloka mu kumonekela kwa mupusushi Kristu Yesu. Ni Yesu ewabikile impela ku mfwa no kuleta umweo uushili wacimpelesha ku lubuto ukupitila mu mbila-nsuma. ¹¹ Pamulandu waici, nasontelwe kashimika, umutumwa, na kasambilisha. ¹² Ni pamulandu uyu nculila nefi fintu. lelo nshili nansoni, pantu nalimwishiba uo natetekela. Nalishininkisha ukutula ena akasunga ico nasekesha kuli o mpaka nabulya bushiku. ¹³ Sunga icilangililo ca fyebo waumfwile kuli nebo, mu kutetekela no kutemwa ukwaba muli Kristu Yesu. ¹⁴ Icintu cabune ico Lesa asekesha kuli webo, cilinde ukupitila mu Mupashi Wamushilo, uwaikala mulifwe. ¹⁵ Ishiba ici, ukuti bonse abekala mu Asia balifuma kuli ne. Muli ili bumba ni Figelashi na Hemogenesi. ¹⁶ Shikulu engabelela uluse ing'anda yonse iyakwa Onesifolasi, pakuti apuputwile nebo panshinta ishingini nokukana aba nensoni ku munyololo wandi. ¹⁷ Nakuba, ilyo ali mu Rome, alimfwailikishe, kabili alinsangile. ¹⁸ Shikulu engapela kuli o ukuti engasanga uluse ukufuma kuli o pali bulya bushiku. Inshila shonse angafwililemo mu Efeso, nawishiba bwino sana.

Chapter 2

¹ Eico iwe, wemwana wandi, ba uwakosa mukusenamina ukwaba muli Kristu Yesu. ² Ifintu waumfwile kuli ne pamenso yaba kambone abengi, ufipele ku bantu bacishinka abali nokusambilishako nabambi. ³ Culila pamo nainebo ngo mushilika wabune cakwa Kristu Yesu. ⁴ Takwaba icita icibomba ilyo cileiposaika mu mibele yabwikalo buno, pakuti cinga sansamusha umukalamba wafita. ⁵ UKulundapo, ngo muntu alecimfyanya mu lubilo, tekuti acimfye kano alekonka amafunde. ⁶ Cikankala ukuti umulimi uubombesha apokelela iciputulwa ca fisabo fyantashi. ⁷ Tontonkanya pafyo nkolanda, Pantu Shikulu akakupela ukwiluka mufili fyonse. ⁸ Ibukisha Yesu Kristu, ukufuma kubufyashi bwakwa Dabidi, uyo wabushiwe kubafwa. Ici emwabela imbila-nsuma yandi, ⁹ ifyo nokoculila ukufika namukukakwa ne minyololo kwati cipondo. Lelo icebo cakwa Lesa tacakakwa. ¹⁰ Eico ndashipikisha ifintu fyonse pamulandu wa abo abasalwa, pakuti nabo bakwate ipusukilo ilyaba muli Kristu Yesu, no bukata bwamuyayaya. ¹¹ Iyi ninsoselo yacishinka: "Ngatwalifwa nankwe, tukela nankwe. ¹² Ngatwashipisha, tukateka nankwe. Ngatwamukana, nao akatukana. ¹³ Ngatatuli ba cishinka, aletwalilila ukuba uwacishinka, pantu teti aikane umwine." ¹⁴ Twalilila ukubebukisha pali ifi fintu. Bakonkomeshe pa menso yakwa Lesa ukukana lalaka pama shiwi; yafye, kabili yonaulafye abo abakoyomfwa. ¹⁵ Bombesha namaka pakuti Lesa akushininkishe, umubomfi uuteti alengwe insoni, uufunda bwino icebo ca cine. ¹⁶ Leuka kumashiwi yacilande lande, ayatwala kukubulwa kwa bukapapa ubwingi. ¹⁷ Ukulanda kwabo kukasalangana nge cilonda. Pali abo ni Himenyasi na Filetasi, ¹⁸ abo abafuma ku cine. Balanda ukuti ukubuka kubafwa kwalititika kale, kabili balonaula icitetekelo cabamo. ¹⁹ Ukuba kwena, Icacukulapo cakwa Lesa cena calikalilila. cili necalembwapo ici: "Shikulu alishibile abo abakwe" na "onse uulumbula ishina lyakwa Shikulu afwile ataluka kububi." ²⁰ Mung'anda nkalamba tamwabafye ifipe fya golide na silvele. Mwalibamo ne fipe fya fimuti ne bumba. Fimo pali ifi fiamulimo wa mucinshi nafimo fya mulimo wabula umucinshi. ²¹ Ngaumo aitalusha kuli ifi fyalula umucinshi, uyo cipe ca mucinshi. Nabikwa eka, icakubomfeshiwa kuli cibinda wakwe, kabili uwapekanishiwa ku kubomba umulimo wabune. ²² Butuka ulunklumbwa lwa bulumendo. Pepeka ubulungami, icitetekelo, icitemwiko, no mutende pamo nabo abeta pali Shikulu no mutima uwabuta. ²³ Lelo kana amepusho ya bupuba no bututu. Nawishiba ukuti yafyalafye ifikansa. ²⁴ Umubomfi wakwa Shikulu tafwile kulaka. Lelo afwile ukuba uwafuka kuli bonse, uukwanisha ukufunda, kabili uwamutekatima. ²⁵ Ali nokuba uwamutembo ku kusambilisha abo abamukanyina. Lesa kuti limbi abapela ukulapila basuka bakwata ukwishiba kwa cine. ²⁶ Kuti babwelela mumano no kusha iciteyo cakwa satana, ilyo baikatwa nao kubufwayo bwakwe.

Chapter 3

¹ Lelo ishipe ci, munshiku shakulekelesha kukaba inshita shayafya. ² Pantu abantu bakaba bakaitemwe, abatemwa indalama, abamataki, abacilumba, abamiponto, abashumfwila abafyashi, abashitasha, kabili abashashila. ³ Bakaba abaumalala, abashiibebele luse nomubiye, abalwambo, ababulo kuiteka, abankalwe, abashatemwa ubune. ⁴ Bakaba

bakabemba, abailekelesha, abamyalu myalu, abatemwa ukwangala ukucilo kutemwa Lesa.⁵ Bakalamoneka kwati bantu bapetamina bulesu, lelo bakakana amaka yabuko. Fuma kuli aba bantu.⁶ Pantu bamo pali bene bantu bamo abengila mu mayanda no kutumpaika bana mayo abaweke-wele. Aba niba namayo, abaisulamo ne membu kabili balisendwa kufya lunkumbwa ifingi.⁷ Aba bana mayo lyonse balesambilila, lelo balifililwe ukwisa kukwishiba kwacine.⁸ Munshila imo ine ngefyo Janesi na Jamberesi bakanine Mose, aba bakafundisha babufi nabo balemanina mukukanya icine. Aba baume ababoshiwa mu mano, elo ukulingana necitetekelo, balishibikwa mukuba ababufi.⁹ Lelo tabakafike ukutali. Pantu ubuwele-wele bwabo bukaba kuli bonse, ngafilya fine cali kuli abo abaume.¹⁰ Lelo kuli we, walikonka ukufunda kwandi, imibele, umulimo, icitetekelo, ukucushiwa kutali, icitemwiko, umutekatima,¹¹ ukupakaswa, amacushi, nefyatitike kuli ne pa Antioki, pa Ikoniama, na pa Lystra. Nalishipikishe mukupakaswa. Muliyonse, Shikulu alimpuswishe.¹² Abo bonse abakofwaya ukwikala umwabela bukapepa muli Kristu Yesu bakapakaswa.¹³ Abantu babubifi naba itunga ukuba ifyo bashaba bakabipa ukufuma kububi ukufika ku kubipisha, ukutungulula bambi nabene kumbi.¹⁴ Lelo iwe, ikalilila mu fintu ifyo wasambilila kabili ifyo washininkisha. Walishiba uo wasambilileko.¹⁵ Walishiba ukuti ukufuma kubwaice bobe waishibafye abalembo yamushilo. Aya kuti yakulenga ukuba uwa mano mwipusukilo ukupitila mu citetekelo muli Kristu Yesu.¹⁶ Amalembo yonsse yaliputwamo na Lesa. Yabunonshi kucisambilisho, ku kwebaula, ku kulungamika, na ku kufunda kwa bulungami.¹⁷ Ici napakuti umuntu wakwa Lesa abe uwapwililila, uwaiteyanya ku mulimo onse uwabune.

Chapter 4

¹ Napela uku ukukonkomesha pa cinso cakwa Lesa na Kristu Yesu, uyo uukapingula abamweo na bafwa, na pamulandu wakumonekela kwakwe no bufumu bwakwe: ² Shimikila icebo; ba uwaipokanya ilyo cilingile nelyo tacilingile. Ebaula, kalipila, koselesha, mu kutekanya konse na mukusambilisha. ³ Pantu inshita ikesa ilyo abantu bakakana ukusambilishiwa kwafikapo. Nakuba, bakaifwaila abene bakafundisha abakulingana no lunkumbwa lwabo, abakalanda ukulingana nefyo amatwi yabo yakafwaya ukumfwa. ⁴ Bakatalusha amatwi yabo ukufuma ku cine, no kupalamina ku milumbe. ⁵ Lelo iwe, ube uwatekanya mumano mufintu fyonse. Cula mukubombesha; bomba umulimo wakwa kabila wa mbila-nsuma; Fikilisha bukapyunga bobe. ⁶ Pantu ine ninjilwa akale, Inshita yandi iyakusela naifika. ⁷ Nimpilikita ukupilikita kwa bune; Nimpwisho lubilo; Nalisunge citetekelo. ⁸ Icilingwe ca bulungami calisungilwa ne, ico Shikulu, kapingula wabulungami, akapela kuli ne pali bulya bushiku, elyo tekulinefye capwa, lelo nakuli abo abatemwa ukumonekela kwakwe. ⁹ Lwisha namaka ukwisa kuline bwangu. ¹⁰ Pantu Demasi alinsha. Alitemwa ubwikashi bwacino calo kabili aliya na ku Teselonika. Crescenisi aile ku Galatiya, elo Titasi aile ku Dalmatiya. ¹¹ Luka eka eulifye naine. Senda Maliko nokwisa nakwe pantu wa mulimo ukalamba kuli ne mu kubomba. ¹² Tikikasi namutumine ku Efeso. ¹³ Icakufimbana ico nashile pa Troasi na Carpasi, ukaletе ngawaisa, ne fitabo, kucilishapo impapa shalembwapo. ¹⁴ Alexanda kafula wamukuba acitile ububi ubwingi kuli ne. Shikulu eukamulambula ukulingana nefyo acitile. ¹⁵ Naiwe wine ufwile ukuisunga kuli o, pantu akenye apakalamba ifyebo fyesu. ¹⁶ Pakulubulula kwandi ukwakubala, tapali nangu umo uwaimanine na ne. Mukukanabe fyo, bonse banshile neka. Ici cipendelwa pali bo. ¹⁷ Lelo Shikulu aiminine naine nokunkosha pakuti, ukupitila muli ne, icebo cingabilwa mukufikapo, no kuti bonse abena fyalo benga cumfwa. Kabili nalipokolwelwe ukufuma mukanwa kankalamo. ¹⁸ Shikulu akampokolola ukufuma ku mulimo wabubifi onse kabili akampususha ku bufumu bwa mu mulu. kuli o kube ubukata umuyayaya no muyayaya. Amen. ¹⁹ Uposhe Prishcilla, Aquila, ne ng'anda ya kwa Onesifolasi. ²⁰ Elestasi ashele pa Kolinti, lelo Tulofimasi namushile nalwala pa Miletasi. ²¹ Bombesha pakuti wingesa ilyo umupepo taulaisa. Eubalasi akuposha, na Pudenis, Linasi, Claudia, na bamunyina bonse. ²² Shikulu engaba no mupashi obe. Ukusenamina kwingaba nawe.

Titus

Chapter 1

¹ Paulo, umusha wakwa Lesa no mubomfi wa kwa Yesu Kristu pa cicetekelo ca basalwa ba kwa Lesa no kwishiba ukwacishinka. Ifyo ifikosuminishanya na bulesu, ² no kulolela kwa mweo wa muyayaya uko Lesa, utabepa, walaile abankulo shonse. ³ Panshita iyakulinga walisokolola ishiwi lyakwe ukupitila mukushimikila uko napelwe ukulingana no kukonkomesha kwa kwa Lesa umupusushi wesu. ⁴ Kuli Tito, umwana umwaume uwacishinka mucicetekelo cesu. Icibote no mutende ukufuma kuli Lesa Tata na Yesu Kristu umupusushi wesu. ⁵ Nipa mulandu uyu nakushilile ku Kelete, ukuti wingabika ifintu bwino ifyo ifitapwile no kusuba abakalamba mu musumba onse ngefyo nakutungulwile. ⁶ Umukulu wa cilonganino afwile ukubo wakaele, umulumbw wa mukashi umo na bana abacumfwila abatatungwa ukuba bucibebebe nangula abatali bacumfwila. ⁷ Cili icakwanguka kuli kangalila, pamo ngakasunga wa ng'anda ya kwa Lesa, ukubo wakaele. Tafwile ukubo wafilumba, uutakalifishiwa bwangu, uutapumbukila ku mwangashi, uutali cakolwa, kabili uutali umupondo. ⁸ Lelo, afwile aba uupokelela no kutemwa ifisuma. Afwile aba uutontonkanyo bulungami, uwamushilo, no kuikanyo umwine. ⁹ Ufwile waikatilila saana ku mbila yacishinka iya fundilwe, epakuti kuti wacincisha bambi no kufundo kusuma no kulungika abo abakomutalika. ¹⁰ Pantu kuli bacisanguka abengi, ba kasosa wabufi no kulufya, ukucilapo kuli abo abakusembululwa. ¹¹ Cili icakwanguko kubakanya. Bakoselausha indupwa shonse mukunonka ifyamuselu mukufunda ifyo tabali nakufunda. ¹² Umo pali ba kasesema wabo alisosele ukuti, "Mwebena Keletan mwabafye lyonse ababufi, ifinama ifibi, ba mututulu abanang'ani." ¹³ Ili lyashi lya cishinka. Eico, balungamike

Chapter 2

mukushipa, pakuti babe abakukosa mucicetekelo,¹⁴ belakumfwa ku milumbe yaba Yuda nangula ku mafunde ya bantu abafuma ku cine.¹⁵ Kuli abo bonse ababula akalema, ifintu fyonse tanyakwata akalema. Lelo kuli abo abakowela no kukana cetekela, takuli ifyabula akalema. Lelo imilangwe shabo ne mitontokanishishe yabo yaba iyakowela.¹⁶ Balaitunga ukwishiba Lesa, lelo balimukana ukupitila muficitwa fyabo. Baba camuselu, ba cisanguka kabili abashalingila umulimo usuma.

Chapter 2

¹ Lelo imwe, soseni ifilingene ne funde lya cine. ² Funda abaume bakalamba ukuba aba tembenuka, aba cindamikwa, aba mano, aba kosa mucicetekelo, mu citemwiko, na mukushipikisha. ³ Munshila imoine funda bana mayo abakote ukuba abakunakila mu misango, beba ababufi nangu abasha bamwangashi, lelo babe bakafundisha ba fintu fisuma, ⁴ elyo ifyo fine sambilisha abakashana ukutemwa abalume babo no kutemwa abana babo, ⁵ abakotontokanya bwino, abakaele, abakosunga bwino amayanda, kabili abakunakila ku balume babo, pakuti icebo cakwa Lesa tacitukilwe. ⁶ Munshila imo ine, koselesha abacilumendo ukubonfya ukutontokanya kwa bune. ⁷ Munshila shonse ipele wemwine nge cilangililo camulimo wa bune. Mukusambilisha kobe, ulange bumuntu busuma, ukuicindika, ⁸ kabili imbila iyituntulu iyi shingatalikwa, pakutla onse uwingakusushe abe uwansoni pantu tabakwetepo akabi nangu kamo akakusosa pali fwe. ⁹ Funda abasha ukulekumfwila ba shikulu wabo muli fyonse, mukubasekeshe temukulaka nabo, ¹⁰ tekubebila, lelo balekukutla fyonse mubusuma, epakuti munshila yonse bengalakuleto bucindami ku mafundisho palwa kwa Lesa umupusushi wesu. ¹¹ Pantu ukusenamina kwakwa Lesa kwalimonekela kwi pusukilo lya bantu bonse. ¹² Litusambilisha ukukana bucaibela na masakamika ye sonde, no kwikala abakuikanya, abololoke, no bwikalo bwa bwinalesa muli ino nkulo, ¹³ ilyo tukolesha kuntashi ku kupokelela ipalo lye subilo lyesu, ukumoneka kwa bukata bwa kwa Lesa mukulu wesu no mupusushi Yesu Kristu. ¹⁴ Yesu aipele umwine kuli fwe mu kutulubula ukufuma kuli bu mpula mafunde bonse no kutucita abakubuta kumwine abantu abacindama abakokabila ukucita imilimo ya bune. ¹⁵ Sosa pali ifi fintu, koselesha abantu ukulekucita ifi, kabili bwesha bonse ne nsambu shonse. Wileka nangu umo akusushe.

Chapter 3

¹ Be bukishhe ukulanakila ba ntungulushi naba kateka, mu kubomfwila, ukuba abaipekanya ku milimo yonse iyabune, ² belakusushe nangu umo, abatakokabila ukucita ulubuli, nokuba abakunakila, abakolanga ukunakilila kuli onse. ³ Pantu panshita imo nefwe fwebene twalipo abatali kutontokanya no kutomfwa. Twalisendelwe nokuba abasha kufyakukabila ne fyakusekeshe ifyapusana pusana. Twalikele mu bubi na kaso. Twalisulilwe no kupata umo no munankwe. ⁴ Lelo ilyo uluse lwakwa Lesa umupusushi wesu ne citemwiko cakwe pabuntunse camonekele, ⁵ tacali niku milimo yabulungami twacitile lelo kuluse lwakwe eko atupuswishe ukupitila mukusambwa kwa kufyalwa cipya cipya no kubwekeshiwa kwa kwa Mupashi Wamushilo, ⁶ Uo Lesa apongolwele mu bukankala pali fwe ukupitila mu mupusushi wesu Yesu Kristu, ⁷ Pakuti twaba abasuminishiwa no kusenamina kwakwe, twingaba impyani abakwata icitetekelo ca bwikashi bwa muyayaya. ⁸ Ici cebo cikankala. Nkofwaya we ulekukomaila pali ifi fintu, pakuti abo bonse abasumina muli Lesa bengatekanya pakuibika abene mu milimo ya bune. Ifi fintu fyabune kabili fyakwafwilisha kuuli onse. ⁹ Lelo taluka kufikansa fyabupuba ne fya ntambi nefya kukansana no kupusana kwa mafunde. Ifyo fintu tafinonkeshe kabili buwelewele. ¹⁰ Kana onse uukoleta akapatulula pali mwe, panuma ya muku umo nangu ibili iyakumusoka, ¹¹ ukwishiba ukuti umuntu waifi alifuma kunshila isuma kabili alebembuka no kuiseko mwine. ¹² Ulo nkatuma Artemasi nangu Tikikasi kuli we, ukendeshe nokwisa kuli ne pa Nikopolisi, uko nsalile ukwikala panshita ya mwela. ¹³ Ucite conse ico wingacita pakutuma munshila yabo Zenasi ndubulwila na Apollosi, pakuti bengabulilwa nangu kamo. ¹⁴ Abantu besu bafwile basambilila ukuibikapo abene mu milimo yabune iyo iikoleta ifyakubonfya bwangu pakuti tabali banang'ani. ¹⁵ Abo bonse abali nandi bakokuposha. Uposhe bonse abo abatutemwa mu citetekelo. Ukusenamina kube namwe bonse.

Philemon

Chapter 1

¹ Paulo, umufungwa wakwa Kristu Yesu, na munina Timoti, kuli Philemon, muninefwe no mubomfi munensu, ² nakuli Apphia nkashi yesu, nakuli archippus icita cinensu, na kulukuta ulo ulukumanina mu ng'anda yobe. ³ Nakube ukusenaminwa kuli mwe no mutende ukufuma kuli Lesa Tata wesu na kuli Shikulu Yesu Kristu. ⁴ Lyonse ndatasha Lesa wandi nganakulumbula mu mapepo yandi, ⁵ pantu ndonfwa palwa cicetekelo wamukwatila shikulu Yesu na pa citemwiko ico kwatila abantu bonse abamushilo. ⁶ Nkopepa ukuti ukwabanya kwacicetekelo cobe kube ukwafikapo, ukakwate ukumfwikisha pali fyonse ifintu ifisuma twakwata muli Kristu. ⁷ Pantu ndikwete icongwane no kutalalikwa pa mulandu wa citemwiko cobe, pantu ulipangile imitima ya bantu ba kwa Lesa abashila ukutalalikwa, ndume. ⁸ Eico, nangula ndikwete ukushipa muli Kristu mu kukukonkomesha ukucita ifyo ufwile ukucita, ⁹ nomba pa mulandu wacitemwiko, nokweba ne libe-I, Paulo, umwaume umukalamba, elyo kabili umufungwa wakwa Kristu Yesu. ¹⁰ Nkokupapatila palwa mwana wandi Onesimus, uo nakushishe ninshi indintabililwe ne minyololo. ¹¹ Pantu inshita shimo ali uwabulebule kuli we, lelo nomba alikwete umulimo kuli we nandi. ¹² Namutuma ukubwelela kuli we, uyo uuli pa

mutima wandi. ¹³ Ine nkofwaya ukuba nankwe pakuti apyungile ine pali we libe ninshi ndi muminyololo pamulandu wambila nsuma. ¹⁴ Lelo ntalikufwaya kucita kantu ukwabulo kusunishiwa kobe. Ntalikufwaya ubusuma bwaficitwa fyobe ukufuma kubwingi lelo ukufuma kubufwayo busuma. ¹⁵ Pantu ifi efyali kulenga wene ukupatulwa ukufuma kuli we pa nshita, pakuti umupokelele mukuba nobe umuyayaya. ¹⁶ Takabe kabili ngo musha, lelo uwacishiwa pa musha, munina uwatemwikwa. Alitemwikwa ukucilishapo kuli ne, kabili cicilepo kuli mwe, mulifyonse kumubili namuli Shikulu. ¹⁷ Eico ngawansenda ngomunobe, mupokelele kwati nine. ¹⁸ Ngacakuti alikubifishe nangu alikukwatile imisha, upingule kuli ne. ¹⁹ Ine, ne Paulo, ndilembele ifi kumaboko yandi. Ine nemwine nkafuta imisha- nshikososa ati umutima obe ulikwete imisha! ²⁰ Ee, wendume, leka nkwatero ubukumu kuli we muli shikulu; ntalalika umutima wandi muli Kristu. ²¹ Nkosubila mucumfwila cobe, nkolembela kuli we. Ndishibile ukuti ukacita ukucila nefyo ne nkoipusha. ²² Panshita imo ine, umpekanishishe umuputule wa bweni, panti ndikwete isubilo ukuti ukupitila mu mapepo yobe nkabweshiwa kuli we. ²³ Epaphrashi, umufungwa munandi muli Kristu Yesu, akokuposha. ²⁴ Cimo cine na Maliko, Aristaki, Dema, Luka, ababomfi banandi. ²⁵ Ukusenaminwa kwa kwa Shikulu Yesu Kilisitu kube ne mipashi yenu. Amen.

Hebrews

Chapter 1

¹ Kukale Lesa alekusosela muli bakasesema munshita ishing i kaili munshila ishing i. ² Pali lelo munshiku shakulekelesha ,alesosela kuli fwebo ukupitila mumwana,uo asontele kukubela ifintu fyonse.Nimukupitilafe muli Lesa kaili emo acitile umulu. ³ Ubwaba ulubuto lwabukata bwakwa Lesa,elo necimpasho camubela wakwe.Alikata fyonse capamo kumaka yeshiwi lyakwe.Elo acitile ukusangululwa kwa masambi,aikala kukuboko kwaku kulyo kwa wamaka. ⁴ Aisa kuba ngowapulamo kuba ngel nge shina ilyo apyene ukucila amashina yabo. ⁵ Pantu nikwisa Lesa asoselepo ku mungeli ai,"Uli mwana wandi,lelo nasanguka wiso"? nangula nikuli malaika nshi Lesa asosele ai,"nkaya ukuba wishu kuli ena,kail alaaba umwana kuli nebo"? ⁶ Lelo nakabili,ulo Lesa aleta ibeli mu caalo , asosele ai,"Abamgeli bakwa Lesa bonse bafwile ukumupepa." ⁷ Pa bangeli asosa ai,"Eumo uwalenga abangeli ba mupashi, elo kaili ababomfi bakwe icimbili mbili ca mulilo." ⁸ Lelo kumwana asosa ai,"icipuna cabufumu bobe,Lesa,cakuyanukubelelela umuyayaya.Abalwani bamulinganya ebalwai babufumu bobe. ⁹ Waliyo ukutemwa ubulungami wapata nabakatoba wama funde.Eico kanshi Lesa,Lesa obe,nakusuba amafuta ya nsansa ukucila abo wasangwa nabena." ¹⁰ "Muktendeka,shikulu,walimishe umufola wa caalo.Imyulu milimo yamaboko yobe. ¹¹ Bakaloba lelo iwe ukatwalilila .Bonse bakayo ukulokota ngotupimfya twelaya. ¹² Ukafifunga ngomwingila, elo kaili nafa fikayo ukupilibuka ngo tupumfya twafyakufwala.Lelo ukabafe cimo cine,elo kaili nenshiku shobe tashakapwe. ¹³ Lelo nikumungeli nshi uko Lesa asosele panshita iili yonse,"ikala kukuboko kwandi ukwakukulyo mpaka ndenge abalwani bobe ngenyantilo yamaksa yobe"? ¹⁴ Bushe tebamalaika bamumupashi bonse abamubombela,elo kaili abo abatumwa ukusupila abo abakapyana ipusukilo?

Chapter 2

¹ Eico kanshi tufwile ukuposeshako saana amano kufintu ifyo twayo ukumfwa,pakweba ai twiyo ukufuma kuli fwena. ² Pantu nga cakweba ai imbila iwasoselwe naba ngeli yashininkishiwa ukushintililapo,elo neca bumpula mafunde necabucintomfwa capokelelwa ukukandwa, ³ ngakanshi kui twabutuka shani ngatwasula ipusukilo lyakulefi?Ili epusukilo ilyabilishiwe kuli shikulu elo nokushininkishiwa kuli fwebo kuli bonse abaumfwile. ⁴ Panshila imo ine Lesa ashinikisha ifi mufilangililo,ifisungusho ,elo nefipapwa ifingi,elo nokupela ifyabupe fyamupashi wamushilo umwalola ubufwayo bwakwe. ⁵ Pantu taletele imbila ukupitila muba ngeli,pafyo tulesosa. ⁶ Lelo umo kumo alishininkishe,ukusosa ukweba ai,"Bushe umuntu ninani,pakweba ai mumwibushe? Nangula umwana wamuntu,pakweba ai mwamusungilila? ⁷ Mwacitile umuntu uwacepeshapo pamungeli;wafwikile nobukata no mucinshi. ⁸ Mwabikile icintu conse ukumulambila panshi yankasa yakwe."Pantu cali kuli Lesa icakweba ai conse capelwa kuli ena.Tashileko necimo icakupela kuli ena.Lelo tatumona fyonse ifyapelwa kuli ena. ⁹ Lelo twamona ena uwapangilwe panshi yabangeli panshita iinono,Yesu afwikwa ubukata elo nomucinshi pamulandu nemfwa yakwe nokucula kwakwepakweba ai kukusenaminwa kwakwa Lesa asonde imfwa kumuntu onse. ¹⁰ Pantu cali icayana kuli Lesa,pantu fyonse fyabeleleko pali ena nokupitila muli ena,ukuleta abana abengi kubukata.Cali icayana kuli ena ukupanga umufola wepusukilo ukupitila mukucula kwakwe. ¹¹ Pantu bonse abasanguluka elo nabasangulula bakwata intuntuko imo.Eco tali na nsoni shakubakuta bamunyina. ¹² Asosa ai,"Nkashimikila ishina lyenu kuli bamunyina,nkempa palwa webo ukutulafe mukati kakukumaninamo." ¹³ Nakaili,"Nkamucetekela."Nakaili,"Lolesheni ndi pano elo nabana abo Lesa ampela." ¹⁴ Eco,epo abana bakaanya mumubili elo nomulopa,akaanya ifyo fintu munshila imo ine,pakweba ai ,ukupitila mumfwa onaule uwaba namaka yamfwa,ekweba ai,satana. ¹⁵ Nipamulandu wakweba ai,alubule bonse abo ukupitila mumwenso wamfwa pakweba ubwikashi bwabo bupelwe kubusha. ¹⁶ Mucishinkafe tebangeli afwako,lelo abaluko lwakwa Abrahamu. ¹⁷ Eco calimukosele ukuba ngaba munyina munshila shonse pakweba ai abe shimapepo waluse elo uwacishinka mububwampano nefintu fyakwa Lesa,elo nokweba ai apange ukukonsolwela kwa masambi yabantu. ¹⁸ Pantu Yesu umwine aliculile elo alyeshiwe nao akaafwa bonse abeshiwa.

Chapter 3

¹ Eico kanshi,mwebamunyunane abashila,abakumako kubwite bwakumulu.Tontonkanyeni pali yesu ,umutumwa kabili shimapepocishinka mufya kutumbula fyesu. ² Ali uwacishinka kuli Lesa ,uwamusontele, nga filya mose ali uwa cishinka mu ng'anda yakwa Lesa. ³ Pantu yesu alekupendelwa uwalinga kubukata ukucila mose,pantu uyo uwakuula ing'anda akacindikwapo ukucila ing'anda iine. ⁴ Pantu ing'anda yonse ikulwa no muntu,lelo uwapanga fyonse ni Lesa. ⁵ Pantu mose ali muntu uwacitetekelo ngo musha mu ng'anda yonse iyakwa Lesa,ukubela bunte kufintu ifili nokucitika kuntanshi. ⁶ Lelo kristu aba uwacishinka ngowaba umukalamba mu ng'anda yakwa Lesa.Nifwe ng'anda yakwe nga twaikatisha kumaka elo kabili kwisubilo tuitakishishamo. Eico nomba,ngefyo umupashi wakwa Lesa wasosa ai:"nga waumfwa ishiwi lyakwe ⁸ mwikosha mitima yenu ngaba ntalamisoka,munshita ya mesho mumatololo. ⁹ Ici cali ulo ifikolwe fyenu fyansonsombe kuku njesha nebo,panuma yakumona ificitwa fyesu ¹⁰ pa myaka amakumi yane.Eico kanshi nalifulilwe kuli ilya nkulo.Tabaishibe inshila shandi. ¹¹ Elo nalapile mubukali bwandi ai:"Tabakengile mubutusho bwandi."¹² Mube abakucennigela,mwebamunyunane,epali muli mwebo mwaba uwamutima wabubifi uutatetekela,umutima wakufuma kuli Lesa wa mweo. ¹³ Lelo mukokoselesha umo nomubiye cila bushiku,epofye bukoitwa ai"lelo,"pakweba ai nelyo umo muli ba imwe euminwa kuku bepekwa kwa membu. ¹⁴ Pantu kuti twaba ifilundwa fyakwa kristu ngatwaikatisha muli ena mukutetekela ukufuma kumpela. ¹⁵ Pali ifi calisoswa ai,"Lelo,ngawaumfwa ishiwi lyakwe,mwikosha mitima yenu,ngaba shikamfutu." ¹⁶ Nibani uyo uwaumfwile Lesa elo kabili uwansonsombe?Bushe tali nyabo bonse abafumine mu egypto ukupitila muli mose? ¹⁷ Nikuli banani abo afulilwe pa myaka amakumi yane?Bushe tali nikuli abo ababembwiwe , imibili yabo iyafwa yalele muma tololo? ¹⁸ Nikuli banani abo alapileko ai tabakengile mubutusho,pantu nga tekuli abo abashimubela ? ¹⁹ Twamona ukeba ai tabaingile mubutusho pamulandu wakweba wa kukana sumina.

Chapter 4

¹ Eico kanshi,epo icilayo cenu icakwingila cili calisumunishiwa ukwiminina,natutiine,pakweba ai kwiba nangu umo pali mwebo uwakupelebelwa. ² Pantu twalisambilishiwa imbilinsuma nga fintu nge bali.Lelo iyi imbila tamwali ubukumu abashatetekela kuli abo aba shumfwila. ³ Pantu fweba sumina tukengila mubutusho,ngefyo asosele,"Ngefyo nalapa mu cipyu,Tabakengile mu mubutusho,"Nangula cingaba ai,imilimo yakwe yalipwile ukwambila kukutendeka kwa caalo. ⁴ Pantu ali kwetepo kumo uko alekulanda pa bushiku bwa cine lubali:"Elo na Lesa atushishe pa bushiku bwakulenga cine lubali ku milimo yakwe." ⁵ Elo kabili muli iyi inshila imo iine asosele ai,"Tabakengile mubu tusho bwandi." ⁶ Eico kanshi,cashalila kuli umo ukwingila mubutusho,na abo bonse abakwete imbila nsuma kunuma abashimikile kuli bena tabailemo pamulandu nokukana kwata icumfwila. ⁷ Eico nakabili Lesa asontele ubushiku bumo,ukubwita ai"Lelo,"ulo alandile ukupitila muli David ⁸ Pantu Josha abalango ukutusha, Lesa nga talandila panuma ya bushiku bubiye. ⁹ Nomba kwashelepo abantu bakwa lesa isabbata lyakusha. ¹⁰ Pantu umuntu uli onse aingila mukutusha stusha, ku milimo yakwe, efyo fine na Lesa atushishe ku milimo yakwe. ¹¹ Eico tucincile na mukwingila mukuba kulya apali umo awa mwiciko cabumpula mafunde. ¹² Pantu icebo cakwa Lesa camweo caliluma nokutwa no kucilo ulupanga lonse ulwa tila konse konse. Kabili cilatula ukulekanya umutima elyo nomupashi', nemfufu nobufyompo cilengalula amatotankanyo namapange ya mutima. ¹³ Takuli icibumbwa nelyo cimo icishakamoneke kumenso yakwa Lesa. Awe ifintu fyonse tafyaba ubwamba, kabili fyalipukululwa kuli umo tuli no kulubulula. ¹⁴ Eico, apotwaliba shimapepo mukalamba uwacila nomulu, Yesu umwana wakwa Lesa twikatishe ifyakulumbula fyesu. ¹⁵ Pantu tatuli nashimapepo mukalamba ushingatusakamana na mukunaka kwesu. Uyo uwapitile namukweshiwa konse naifwe bene twe shiwako nokubulo kubembuka. ¹⁶ Eico natupamine nakupama kucipuna cabufumu ukuti tumone uluse nokusango kusenamina kukutwafwa munshita yakukabila kwesu.

Chapter 5

¹ Pantu cila shimapepo onse, asalwa ku bantu asotwa ukubombela pa ciputulwa ca bantu mu fintu fyakwa Lesa, pakweba ai engalapeela ifyabupe namalamba ku masamba. ² Ukuba uwanaka kuli abo bonse abashaishiba nabo ababepwa, pantu ena aba cimonwa kubanakuka. ³ Pamulandu waiti, afwilikile ukupeela ilambo pamembu sha bantu bambi. ⁴ Takwaba ucindikwa pamulandu wakwe umwine. Kanafe, aitwa kuli Lesa, ngefyo Aroni aicilwe. ⁵ Mushila imo ine, namgu ni kristu tailumbanya umwine ukuipanga nga shimapepo mukalamba. ⁶ Ngefyo asosa namu ncende shimbi,"uli shimapepo umuyayaya muli bushimapepo bwakwa Mekishedeki." ⁷ Mushiku shamweo wakwe, kristu alepepa nokupapata mu filamba kuli Lesa, uyo uwali nokumupususha kumfwa, elo bamufwile bulungami bwakwe. ⁸ Nangu line aali mwana, alisambilile uku beela namuma cushi yakwe. ⁹ Alengolwe uwapwililika elo aishile, kuli onse uyo uumumfwila, ukuba kalenga wepusukilo. ¹⁰ Apekanishiwe kuli Lesa ukuba shimapepo mukalamba umwabelele Mekishedeki. ¹¹ Natukwata ifingi ifyakusosa pali Yesu, lelo icintu ica kosa ukulondolola pantu mwaba ababula ukumfwa. ¹² Pantu nangu mwaba bakasambilisha, lelo mucili mulefwaika abantu bambi abakumifunda ifikomo fyambilasuma yakwa Lesa. Mulefwaika umukaka, tefyakulya ifyakosa! ¹³ Pantu uyo onse ulya ifyakulya fyabaice afwaika ubwishibilo mumbilasuma yabulungami, pantu acili umwaice. ¹⁴ Lelo ifyakulya ifyakosa fyabakalamba. Ifi efya bantu abakalamba abomfwikisha nokukanshiwa ukulekanya ifisuma no bubi.

Chapter 6

¹ Eico kanshi, nututale tushe ifyo twasambilile ulo twayambile pali kristu nokuselela kufyabakulu. Twitampa nakabili umufulo wa kulapila ukufuma ku milimo yabafwa elo twambe nakabili isubilo muli Lesa. ² Nangu twibika umufulo wakufunda palubatishe, nokubikako paminwe, nokushukuka kwabafwa, nobupingushi bwa muyayaya. ³ Tukacita ifi ulo Lesa atusuminisha. ⁴ Pantu cintu cayafya kuli uyo onse uwailapo mulubuto, uwasondele icabupe cakumulu, aba akanikweko icabupe camupashi. ⁵ No wasondeleko icebo cisuma icakwa Lesa namaka ya nkulo ikesa. ⁶ Lelo uyo nga awa tacayanguka ukwima nakabili nokulapila. Pantu bena batanika Yesu nakabili, nokumusebanya nakabili. ⁷ Pantu imfula eupokelela imfula iloka libili libili, nokukusha ifilimwa nokufibomfya kuwalimine iyi empango ipokelela ipalo kuli Lesa. ⁸ Lelo nga ikofyala imyunga na ficilasa, yalibipa elo isungamina ukutipwa. Impela yaiko nimu kupya. ⁹ Lelo twalishinikisha ifintu ifya wamisha palwa mweba temwikwa, ifintu ifye pusukilo, nangu line tusosa ngefi. ¹⁰ Pantu Lesa wacishika. Takalabe imilimo yenu necitemwiko mwalangile kwishina lyakwe, pantu mwasungile abantu bamushilo bakwe, elo mucili mule basunga. ¹¹ Tulekabilisha ai cila umu umu atwalilile nabukasunga bumo bwine mpaka nakumpela, pakweba ai, icitetekelo cenu cibe cachine. ¹² Nipakweba ai mwikab abanangani, lelo nimuku pashanya abo aba cishinka nabatekanya ukupyana ubulayo. ¹³ pantu ulo Lesa apangile ubulayo kuli aburahamu, alilapile umwine, nifyo tapali umukulu umbi engalapapo. ¹⁴ Asosele ai, "inkakupaala no kukupeela ubufyashi ubwingi." ¹⁵ Muli iyo inshila, aburahamu apokeleleubulayo panuma yakulekanya mukulolela panshita iitali. ¹⁶ Pantu abantu balapa pa ubacilile. Na pampela ya fikansa, icilapo icipwisha ifikansa. ¹⁷ Ulo Lesa asalile ukulanga umulungami nakupyani shabulayo ubushicinjishiwa pafyo aloya, alipeelee no kulapa. ¹⁸ Acicile ifi fibili pafintu ifishinga cinjishiwa icakweba ai tecintu icayangwa Lesa ukubepa fwebo, fwebaisa ku butusha tukaba abakosa ukwikatisha ku cicetkeloica peelwa kuli fwebo. ¹⁹ Twakwata icishobilo nge cela cafina ico baposa pali bemba icakwikasha ubwange ecaikasha impashi yesu, isubilo ilingila kunuma ya cipembe. ²⁰ Uko Yesu, aile pamulandu wesu, aingila muli ilya icende pamulandu wesu. Ena ngashimapepo umukalamba umuyayaya panuma yakwa Mekishedeki.

Chapter 7

¹ Ali mekisedeki, infumu yaku salemu, shimapepo wakwa Lesa uwapulamo, uwamukuminye abrahamu akofuma kubulwi uko acimfishe infumu elo nokumupala. ² Nikulu ena eko abrahamu afumishe icapekumi cafyo akwete, pakubala, ubupilubulo bweshina lyakwe bwakweba ai, infumu ya bulungami, "kaili ico ali nifumu yaba salemu", nkweba ai, nifumu yamutende. ³ Ali ukwabula wishu, ukwabula nyina, nangu ifikolwe fyakwe, kaili uwabula icintendekelo elo nepela ya mweo wakwe elo nokupala umwana wakwa Lesa, abashimapepo wamuyayaya, ⁴ Wamona ifintu uyu umwaume ali uwacindama abrahamu amupele icintu cimo pakumi lyonse ilya fintu asendele mu bulwi. ⁵ Ubufyashi bwakwa lebi abapokelele bushimapepo babakambishe ukulingana na nefunde ukulapoka ku bantu icapekumi, ekweba ai, ukufuma kuli bumunyanane nangu bumunyanane, ukufuma kuli abrahamu. ⁶ Lelo Mekisedeki, uyo utali uwamulilulya lupwa, alipokelele pekumi ukufuma kuli abrahamu, elo amupala, umu uwakwata amalayo. ⁷ Cena ici tecakutalika icakweba ai umuntu umwaice eupala umuntu umukulu. ⁸ Pali uyu mulandu, bashimapepo bapokelele icapekumi, lelo pali uyu mulandu abe umumi uwaeshiwa. ⁹ Elo, kuti tweeba ukuba ai, Lebi, uwapokelele icapekumi, kaili uwapele icapekumi muli abarahamu. ¹⁰ Pantu lebi ali talafyalwa ku fikolwe fyakwe ulo melekisedeki akumyenye abrahamu. ¹¹ Nomba nga bashimapepo bwabena Lebi (pantu nipali ubu abantu bapelwe amafunde) ngakwaba kukabila nshi ukweba ai kwine shimapepo umbi kubukokani bwakuli mekisedeki, nokwitwa kwabukokani bwakwa Aaroni? ¹² Pantu ngakwaba ukwalula bushimapepo, namafunde yene yafwile ukwaluka. ¹³ Pantu infumu yesu iyo bulandapo ifi fyonse ili ilya mutundu wumbi, kaili mumutundu wabo uwabombepo bushimapepo. ¹⁴ Nomba calishibikwa ukweba ai shikulu wesu afyelwe muba Yunda, umutundu uo Mose ata lumbwilepo pali bushimapepo. ¹⁵ Uyo mulandu waishile kwishibikwa ulo naumbi shimapepo amonekelele uwaba nga mekisedeki. ¹⁶ Uyu ena aishilekuba shimapepo, tacali kukukoka amafunde yakubantu, lelo nipamaka ya mweo wamuyayaya. ¹⁷ Pantu amalembu yamushilo yeba ai, iwe ulishimapepo umuyaya ukulingana no kunkoka kwakwa Mekisedeki. ¹⁸ Pantu amafunde yakale yalisulwa kaili tayakobomba nelyo cimo. ¹⁹ Pantu tekuti yabombe nelyo cimo icakupwililika lelo isubilo lisuma lyalisokololwa, ilya tungula ukupalamina kuli lesa. ²⁰ Tali ici ceka lesa alundapo nomulapo! bambi baishilekuba bashimapepo ukwabula ukweba ai kube nomulapo. ²¹ Lelo ena aishilekuli shimapepo uyo alapile umu uwamwebele ai kuli ena, "shikulu nalampa umulapo kaili tekuti apilibule fintu asosele: niwebo shimapepo umuyayaya". ²² Ifyofine yesu abe cikatilo cacipingo icacilamo. ²³ Abalipo bashimapepo bali abengi mukupenda pantu imfwa yalebacinga ukwikalilila. ²⁴ Lelo pamulandu wakutila yesu atwalililie umuyayaya, aba nabushimapepo ubutaluka. ²⁵ Eico kaili aba namaka aya kupususha abeshila muli ena kuli Lesa. ²⁶ Pantu ayene kuli fwebo uwabefishimapepo mukalamba, uwamushilo, uwacishika uutakowela, uwataluka kubamasambi, kaili uwasasabikwa ukucila imyulu. ²⁷ Kaili takabila, ukuba nga shimapepo bukalamba, abatula amalambo cilabushiku ababala pa masambi yamwine, nakaili pa masambi yabantu bambi. Pantu acitile ici umuku umofe ulo aitulile umwine. ²⁸ Pantu amalango yasonta bashimapepo bakulu abantu ababa nokunaka. Lelo icebo camulapo, iaishile panuma yamafunde casonto umwana, uwapwililika umuyayaya

Chapter 8

¹ Nomba umulandu uukulu untu tukolandapo wakweba ai, twalikwata shimapepo mukulu uyo uwaikala kukuboko kwawamaka mumulu. ² Aba musha mucende yamushilo, mwi hema line line ilyainikwa kuli shikulu,teku bantu, capangwa na Lesa. ³ ⁵ Pantu cila shimapepo alisontwa ukupela ifyacabupe na malambo . Eico cikankala ukukwata ifyakupela. ⁴ Nomba nga kristu ali pano calo, talinga ukuba shimapepo muli fyonse, pantu kwaliba abo bonse abapele ifyabupe ukulingana na malango. Babombela icipasho elo ne cishingwa fyafintu fya mumulu. caba ngefyo mose asokelwe kuli Lesa ulo ali nokupanga ing'anda yacikumanino", Lesa ayebele ai", Moneni ukweba ai mwalenga ifintu ukulingana nefyo calingilwe kuli mwebo pa lupili". ⁶ Lelo nomba kristu alipokelelela ubufumu bwawama, kawikishanya wacipingo ica wama kaimikilwe pafilayo fyawamisha. ⁷ Pantu icipango catashi acibula bwafya,icipangano cabubili nga tafwailwe. ⁸ Pantu ulo Lesa asangile icilubo mubantu, ayebele ai," Moneni, inshiku shkoisa efyasosele shikulu ulo ku cipangano cipya naba nganda yakwa israeli, elo naba ng'anda yakwa Yuda. ⁹ Tacakabe ngefyo cali cipangano napangene nefikolwe fyabo, pabushiku bulya ilyo nabapitile pamaboko yabo, kubafunga mupanga Egiptu pantu tabaufwile icipangano elo tabacindike efyasosele shikulu. ¹⁰ Ici ecipangano nkabika paba ng'anda yakwa israeli panuma yashashiku efyasosa shikulu nkabika amafunde yandi mumatotonkanyo yabo alo kayaemba na mumitima yabo . Kaba Lesa wabo, elo bakuba abantu bandi , ¹¹ Tabakasambilile umuntu no muntu umukaya munakwe,elo uno na munyina,ukusosa ai,'ishibeni shikulu'. Pantu bonse bakanjishiba, ukutula pawacepesha nowakulishapo. ¹² Pantu nkaba no luse pamicitile yabo iyabipa, elo amasambi yabo, yabo takalaye bukisha. ¹³ Pakukuta ici cipangano , " icipya , " alenge cantashi cibe cikate, necakale nokukota casunganino ukubola.

Chapter 9

¹ Nangula cakuti icipangano cakubalilapo caalikwete ifyakukonka mukupepa elo kaili nomwamucalo umwashila. ² Pantu umwakupepela mwalipekanishiwe.Umuputule wakubalilapo,umo mwali apakuteka inyali,itebulo,nomukate walekusangwapo,yalekwitwa incende yamushilo. ³ Kunuma yacipembebe kwali na umbi umuputule wakupepelamo,mwalekwitwa ai incende yamushilo. ⁴ Calikwete ubulambo ubwamukuba ubwabubani.Calikwete nembokoshi acilayano,icapwililike kukwimishiwa na golide.Mukati ka golide emwali umutondo wamaana,inkoto yakwa Aaroni iyabalula.Elo kaili namabwe ayakupapatala ayamalayo. ⁵ Pamulu yambokoshi yacilayano,bamalaika ba kerubini ababukata bafimbilikishapo inkupiko shafyakukonsolwelapo.Eico tatwingaya munama nkati pali nomba. ⁶ Panuma yakupekanshiwa kwa ifintu ,bashimapepo lyonse balekwingila mumuputule wakubalilapo umwakupepela mukucita imilimo yabo. ⁷ Lelo nomba mumuputule wacibili niba shimapepo mukalamba ebalekwingilamofe beka,umuku umo mumwaka ,elo kaili tekwakubula umulopa alekutuula umwine elo kaili napa membu shabantu ishitali shakumufulo. ⁸ Mupashi wamushilo alekulanga ifyo epofe umuputule wakupepelamo uwakubalilapo ucili uliminine muncende iyashilisha taulati kumonekela. ⁹ Ico cali cakulangilila pali kalya kashita. Fyonse ifyabupe elo kabili nefyelambo ifya lekutulwa tafilingile ifyayana muli kampingu waba kashinshimuna. ¹⁰ Bapossafye amano kufyakulya elo nefya kunwa elo namufyakusefya ifyamisango misango, ifyakukonkelela umubili mpaka ubutantiko bupya. ¹¹ Kristu aishile kuba shimapepo mukalamba kufintu ifisuma ifyaisa. Alipitile mu fikalamba elo kabili ifingi ifyakupepelamo ifyapangilwe ne minwe ya bantu, imo taisangwa kufimba fyamu caalo. ¹² Tekumulopa wa nama elo nangula uwa nceshi, lelo nikumulopa uyo uwaingila mu ncende yashilisha cimo pali fyonse elo kabili ukusungilila kwa kuputula kwa muyayaya kwesu. ¹³ Pantu nga cakuti umulopa wa mbushi elo no wa ng'ombe wakaminwa pa ciponti ca ng'ombe kuli abo abaikowesha kukusangululwa kwabo kuku wamishiwa kwa mubili. ¹⁴ Ngo mulopa wakwa Kristu taucililepo, uo ukupitila mu mupashi wamuyayaya watulilwe kumwine nga Lesa uutatungwa akabi, ukuwamya kampingu wesu kukufuma kumibombebe yafwa kukuya ukubombela Lesa wa mweo? ¹⁵ Pali uyu mulandu, kapapatila wesu wacipangano cipya. Ici nipa kweba ai, epo imfwa yalisendwa kuku puputulwa kwa abo ababa mu cipangano cakubalilapo ukufuma mufya bupulumushi fyabo, abo abaitwa bakapokelela icilayo kuku pyana kwa muyayaya. ¹⁶ Pantu ukuli ubufwayo, imfwa ya muntu uyo uupangile afwile ashinikishiwa. ¹⁷ Pantu ubufwayo bupelafye uo ukwaba imfwa, pantu tecakupatikisho ulo umuntu acili umumi. ¹⁸ Eico tekweba ai, icilayo cakubalilapo icapampamikwe ukwabula umulopa. ¹⁹ Pantu ulo mose apele ukukonkomesha muma funde ku bantu bonse, abulile umulopa wa ng'ombe ishilume elo no wa mbushi, na menshi, na ubufufu bwa kashika, elo na hisopo, elo nokukamina kumfungilo shiine elo na abantu bonse. ²⁰ Elo asosele, "Uyu mulopa wacilano uo Lesa akonkomesha kuli mwebo." ²¹ Mu musango umo wine,akanina umulopa umwakupepela elo nemitondo yonse ayalebomba mubupwingishi. ²² Ukulingana ne funde,conse icintu caliwamishiwe ku mulopa.Ukwabula ukusumya umulopa ukwelelwa ngatakwali. ²³ Eico kanshi cali icayana icakweba ai ifimpansho fyonse ifyamumulu fiwamishiwe kumalambo ya nama.Nangu cingabefi,ifintu fyamumulu ifiine fyeka fifwile ukuwamishiwa nelambo ilyawamisha. ²⁴ Pantu kristu taile kwingila mumuputule washilisha uwapangilwe nwmnwe ya bantu ,ici icili ngecimpasho ca muntu umwine .Ngatecakwingila mumulu icine,kukumonekela ku cinso cakwa Lesa pali fwebo. ²⁵ Taya kulya pakweba ai aipele umwine imiiku iingi,ngeficita bashimapepo mukalamba , abo abengila mumuputule wamushilo cila mwaka no mwaka nomulopa wabambi. ²⁶ Pantu ico ngacali emulandu wiine,eico nga aliculile imiku iingi ukutulafye kukutendeka kwa calo.Lelo kumoneka kumpela kuba kukale kukubmbela palubembu kukupitila mukuipela umwine ngelambo. ²⁷ Ngefyo umuntu asontelwe ukufwa umuku umo ,elo panuma ya ifyo kwaisa ubpingushi, ²⁸ Kanshi nalyena,kristu alitulilwe umuku umo kukufumyapo imembu shabengi,elo kaili akamoneka umuku wacibili,tekukubombela pamembu.Lelo

kwipusukilo kul abo abamulolela.

Chapter 10

¹ Pantu amalayo yaba finshingwa cafintu ifisuma ifikesa, lelo tefituntulu ifine. Abo abakumanya Lesa tekuti babe abapwililika mucilembo ico bashimapepo bapela mwatwalilila umwaka no mwaka. ² Ngateifyo, bushe ifyamalambo tekuti fipelwe? pantu bakapepa bafwile ukusangululwa umuku umo elo nokukana kwata kampingu uwe samb. ³ Lelo pamo nefyamalambo, kuli icakwibukisha ice sambu umwaka no mwaka. ⁴ Pantu cintu cakosa umulopa wa ngombe elo nembush ukusenda, amasambi. ⁵ Ilyo Yesu aishile pano calo, asosele ai, "Amalambo nefyabupe tamwalikukabila, lelo umubili uo mwampekanishisha; ⁶ Ifyelambo ulya ocewa elo necabupe cesambi tamwaisansa mwishe. ⁷ Elo nasosele ai, "lolesheni, pano epondi ngefyo calembwa mumufungilo ukucita ubufwayo bwenu, Lesa." ⁸ Pakwamba asosele ai, "tayali malambo, nangu ubupe, nangu amalambo ya ocewa, nangu ifyabupe fye sambu mulekabila. Muli ifi tamwaisansamwishe." Aya emalambo aypelwa umwalola amalango. ⁹ Elo asosele ai, "lolesheni, ndipano kukucita ubufwayo bohe." Afumyapo ukusambilisha kwakubalilapo pakweba ai alete ukusambilila kwa cibili, ¹⁰ Muli ukokufwaya, twalisanguluuka ukupitila mwilambo lyamubili wakwa Yesu kristu umuku umo. ¹¹ Akasuba nakasuba, shimapepo onse aleminina naba kapyunga, ukupela amalambo yamo yene nakabili elo nakabili amalambo ashingasenda amasambi, ¹² Lelo elo Yesu apele umuku umo ilambo lya masambi, aikala kukuboko kwakulyo ukwa kwa Lesa. ¹³ Alolela abalwani ukuba ifyakunyantapo amakasa yakwe. ¹⁴ Pantu mucelambo cimo alibacitile abapwililika umuyayaya abasangululwa. ¹⁵ Umupashi washimika kuli fwebo. Intashi wasosa ai, ¹⁶ "Ici cipangano iconkapanga nabo panuma yaisho inshiku, efy asosa shikulu. Nkabika amafunde yandi mumitima yabo, elo nkayaleemba mumatontontanya yabo." ¹⁷ Elo atwalilila, "Amasambi yabo elo nabampula amafunde bwabo nshkebukishek." ¹⁸ Lelo apali ubwelelo bwaba ifi, takwaba ukupela ilambo lya pe sambu. ¹⁹ Eico, bamunyina, tulikwete amaka pakwingila umwashilo ukupitila mumulopa wakwa Yesu. ²⁰ Ici ecintu icipya elo ninshila iyakwikalilamo iyo atupangile ukupitila mucipembe, ekweba ai, ukupitila mumubili wakwe. ²¹ Apo tulikwete shimapepo mukalamba petempele iyakwa Lesa. ²² Natupalamineko necishinka kumitima yesu elo nokwisula kwakucetekela, pakukwata imitima iyakusambwa kukutontontanya kwa ciwa elyo nokukwata imibili iyakusambwa mumeshi ayakulengama. ²³ Natwikatishe mukukosa kwi subilo lyakwelela, pantu uwalaile wacishinka. ²⁴ Natutontontanya mukushika ifya kukoseleshanya umo nomunankwe ukutemwa elo necimitile iyakuwama. ²⁵ Twileka ukukumana pamo, ifyaba abantu bamo. Lelo, tukoseleshanye umo nomunankwe, elo nabonse nokulalila ulo tulelolesha ukupalama kwa bushiku ubuleisa. ²⁶ Pantu twabelelela ukubembuka panuma yakupokelela amano yacishinka, takwashala ilambo lye sambu. ²⁷ Mukweba ai, kwabafe ukwenekela umwenso wakupingula, elo nomulilo uwakoca abalwani bakwa Lesa. ²⁸ Onse uwakana amalango yakwa Mose afwa uwakubulwa uluse patunwa twabakambone babili nangula batatu. ²⁹ Kupanikwa nshi muletontontanya umo ukukwata uunyantilila umwana wakwa Lesa, uwamona umulopa pakweba ai icipangano ca mulopa tacaba nakantu-umulopa uo asambilemo-elo nokupontela umupashi wakusenaminwa? ³⁰ Pantu twalishiba uwasosela ai, "icilandushi candi; Nkapela icibwesha. "Elo nakaili, "Shikulu akayo ukupingula abantu bakwe." ³¹ Cintu cimo icakutinya ukuponena mumaboko yakwa Lesa wamweo! ³² Lelo ibukisheni inshiku shakunuma, panuma mwabalikile, ifyo mashupikilwe apakalamba mukucula. ³³ Inshita imo palwalala mwalipontelwe elo nokupakaswa, elo inshita imo mwalikwakanya nabo abalekumucusha. ³⁴ Pantu mwalikwete inkumbu kubali mufungo, elo mwalisumine nensansa mufyabuninshi fyenu. Pantu mwalishibe ukweba ai mwebene mwalikwete ifisuma elo nefya kaniko fyamuyayaya. ³⁵ Eco mwiposa ubukose bwenu, ubo mwapelwa necilambu icikalamba. ³⁶ Eco mulingile ukukwata ukushipikisha pakweba ai ulo mwapwisha ubufwayo bwakwa Lesa, mkapokelela ico amulaile. ³⁷ "Pantu munshia iinono, uuli nokwisa alaisa takokole. ³⁸ Abalungami bandi bakekalila kucitetekelo. Nga akokola ukubwela, umutima wandi tawakasangalale muli ena." ³⁹ Lelo tatwaba pali abo ababwelela kufyakucingilisha, lelo twaba pali abo abakwata icitetekelo elo nokusunga ubumi bwabo.

Chapter 11

¹ Awe icicetekelo ecishinka cine mufintu ifyo ifyo twasubila mo kaili mufintu ifyo tushimona. ² Pantu nipamulandu waicicetekelo eko ifikolwe fyo shininkeshishiwe. ³ nipatekelo eko twaishibika ukuli isonde lyapangilwe kwishiwi lyakwa Lesa pakuti ifimoneka fyapangilwe kufitemoneka. ⁴ Niku cicetekelo eko abelo atulile Lesa ilambo ilisuma ukucila caino, nimuli ici emo aese shiwe ukuba uwamalambo lyakwe kaili niku cicetekelo abelo acili alelandila nanguline alifwa. ⁵ Niku cicetekelo Enoko asendelwe mumulo pakuli tamweneko imfwa, tamoneke, pamulandu wakuti Lesa alimusende kumbi, panuma tabalamusenda alishininkishiwe ai alikusekesha Lesa. ⁶ Lesa ukwabuka icicetekelo teskuli tumusekeshe pantu onse uwapalama kuli Lesa asumina ukuki wakutwalilila kaili nikalambula waonse uumfwaye ⁷ Niku cicetekelo eko (Noah) Nowa, apelwe mbile yaku sokwa pafintu ifyali ifishilamoke pakuba nakatina kuli Lesa alikulile icibwato pakupususha aba ng'anda yakwe pakucite co asekele aba mucalo kaili nokuba impyani yabulungami ukupilila mu cicetekelo. ⁸ Niku cicetekelo eko Abrahamu, ulo aitolwe alyumfwilile kaili alile nakuncende uko ali noku pokelela ubupyani alile ataishibile uko ali nokuya. ⁹ Niku cicetekelo ai kalile mu calo cabulayo nga mwisa alikele mwi tent, na isaki na Yakobo, mpyani ku cilayo cimo cine. ¹⁰ Pantu alikulolesha kuntashi ya musumba ulwali no mufola, kelenganya kaili kakula wanco ni Lesa. ¹¹ Niku cicetekelo nangu line Sala (Sarah) tali kufyala (ingumba) kaili alipokelela mamake yawkwimita ifi fyalicitikile nangu line ali umukote apo aishibikilwe uwa cicetekelo kuwa mulaile cilayo. ¹² Eco ukufuma

mulu uyu wine muntu -kaili ali ngo wakufwa kwalifyalwe abana abengi mnye ntanda sha kumulu kaili isnhitapendwa ngo mucanga wamululamba lwa bemba¹³ Niku cicetekelo eko bonse bafwilile ukwabulo kupokelela ifya lailwe , lelo bafimwene nokuposesha apatali kaili baishibishe ai bena fyalo kaili balebeshi pa calo.¹⁴ Pantu onse uwasosele ifyo fyonse caliila ngilefe ukuti balikufwaya fe kumwabo.¹⁵ Inga cakuli basakamene icalo kuntu bafumine nga balakwete inshila yakubwekelamo.¹⁶ nomba pali co , bali kukabila icalo cisuma neco mulu umo eco Lesa takalengwe nsoni ukwitwa Lesa wabo , pantu ali papekanishisha umusumba.¹⁷ Niku cicetekelo Abrahamu, ulo balikumweshia atulile isaki, uwalife umwana wakwe umo co atulile nao alipokelele amalayo.¹⁸ Ni Abrahamu uo kwasoselwe ai," Nimukupitila muli isaki ubufyashi bobo bakwinikilwa."¹⁹ Abrahamu, alitontonenye ai Lesa ali nokwimya Isaki kubafwa kaili kwati kulandila mumulumbwe, nimukufuma kuli bena eko amupokelele.²⁰ Niku cicetekelofe kufintu ifikesa eko isaki apalile uakobo na Esau.²¹ Niku cicetekelo Yakobo , ulo ali mukufwa apalile cile cils mwana wakwa Yosefe, Yakobo alikupepa no kushintila pa mpelo yankoto ya kwe.²² Niku cicetekelo eko Yosefe ulo impela yakwe yapalamine alisosele pakuma kwabana ba Israeli ukufuma mu Egypto no kubalanga palwa mafupa yakwe.²³ Niku cicetekelo eko Mose , ulo afyelwe , afishilwe pa myeshi itatu fyashi bakwe pamulandu balimumweumwana umusuma . Tabali kutina amafunde ya mfumu.²⁴ Niku cicetekelo eko Mose , panuma alikulile alikene ukwitwa mwana mumwana mwanakashi wakwa Pharao²⁵ Asalilepo ukucushiwa nabantu bakwa Lesa ukucila ukusansamuka kwa mulubembu ukwanshi tefe.²⁶ Alisalilepo ukusebana pamulandu wakwa Kristu ngo , pantu alikulolela icilambu kuntanshi yakwe²⁷ Niku cicetekelo ukuti Mose afume mu Egypto. Tatinine ubukali bwa mfumu, pantu ashipikishe kwati alikumona umo uutamoneka.²⁸ Niku cicetekelo ukuti asungile ipasaka no kukanya kwa mulopa, pakweba ati konaula wa mabeli tafwile ukwikata amabeli yabana abaume ba Israeli.²⁹ Niku cicetekelo eko bapitile pali bemba wakukashika nga pamulandu uwauma , ulo abena Egypto baeseshe ukucite ci balinwinine.³⁰ Niku cicetekelo eko ifibumba fya yeliko fya ponene panshi panuma yakushinguluka ubushiku wakulenga cine lubali.³¹ Niku cicetekelo eko Rehabi iule talyafwilile nabo bo bonse abashali kumu mfwila, kumulandu alipokelele inengu mumutende.³² Findo fimbi ninge sosa, Pantu inshata kuti yampwila nge namilondolwela fyonse pali Gidion. Braraki samsoni, Yephata, Dabidi ,Samwele naba kasesema.³³ Nimu cicetekelo emo bacimfishishe amabufumu, baipeshe mubulungami, nokupokelela amalayo Baleseshe utunwa twankalamo.³⁴ Bashimishe amaka yamulilo bapuswike kumpelo sha mapanga Balengelwe akukosa ulo bali aba kunaka, kukuba ababulamba mubulwi no kucimfya ba mwise bankondo.³⁵ bana mayo bakupokelela abafwa babo mukushukuka Bambi balisushiwe tabalikuba suminisha kubalekeko, pakuti beshibe ukushukuka kusuma.³⁶ Bamba balepita mukuba fopaula, nokubabika mu myando shacela na mufifungo.³⁷ Bali kuba pola amabwe balikubaputaula pabili balikubepaya kulupanga Baendaukile nempape shampanga neshamba mbushi Bali abapina, noku bo cusha ababula isubilo.³⁸ Icalo tacali icabwawamina . Abali kusanabatafe muma wanga na mumpili mu, ncengo namu mipokapoka pesamba lyakasuba³⁹ Nelyo line aba bantu bonse bashininkishiwe kuli Lesa pamulandu wa cicetekelo cabo taba pokele icilayo⁴⁰ Lesa alipekenya ifinti ifisuma pali ifwe pantu ukebula fwebo tekuti balengwe abasuma.

Chapter 12

¹ Eico, twaba abashingulukwa nelikalamba ikumbi ilya bakambone, natufule icakufinya cakutanga nikwako ica Lubembu. Natube abanakilila mukubutuka ulubilo ulwa bikilwa ifwe. ² Natuloleshe fye kuli Yesu, uwatampile kabili kalungika uwa cicetekelo. Pantu icongwe icabikilwe panuma yakwe, ashipikishe nomusalaba, nangu wali uwamusebanya, kabili alikele panshi kukuboko kwa kulyo kwa ku cipuna cakwa Lesa. ³ Kanshi mutontonkanyepo, uyu muntu uwa shipikisha nelyo bamwimine kubabembu umwinefye, pakutila tamuli no bunkukwa mu mitima nokuleka. ⁴ Tumalatinomba mushe nokutulukusha kulubembu ukufika napa ukusumya umulopa; ⁵ kabili mulilabile umucincisho uwa umwaume,wilatontonkanya ukwangusha ukusalapulwa kwakwa shikulu, nangu ukuba aba bunkukwa uloba komilungika kuli wo. ⁶ Pantu shikulu alafunda onse uwa atemwa nokulipila onse umwana umwaume uwo apokelela. ⁷ Shipisheni amacushi ngo fundwa. Lesa abombela pali imwe ngabana abaume kabili mwana ndo uwo wishu tafunda.⁸ Nga mukoba akubulwa ukufundwa, ico bonse abantu baakanamo, ninshi muli bana bamucani kabili tamuli bana bakwe abaume. ⁹ Namukutwalila, twalikwate abafyashi aba kumubili aba aletukilipila noku abacindika twalibacindikile. Ngamucishamo teti tube abanakila kuli shifwe uwamipashi nokuba no mweo!¹⁰ Ba shifwe balikutukalipila munshita inono ukulingana nomo baletontonkanishisha ifisuma. Lelo Lesa atukalipila kubusuma, pakuti twa akana mukushilisha kwakwe. ¹¹ Takwaba ukukalipila ukumoneka ukwawama pa nshita imo, lelo cilakalipa. Lelo kuntanshi citwala umutende wafisabo ifya bulungami kuli abobonse abakonshiwa nabo. ¹² Eco kosheni amaboko yenu ayanenuka nama kufi ayakunaka. ¹³ Pangenini inshila ishakololoka ishamakasa yenu, pakuti icishaoloka tacakakilwe lelo cikapola. ¹⁴ Konkeleni umutende kumuntu fye onse, kabili noku shilisha ukwabule icitakuli nangu umo uwingamona shikulu. ¹⁵ Mube abashilimuka pakweba ati kwiba nangu uwakubulwa ukusenamina kw kwa Lesa, nokutila kwiba umushila uwatapata ukukula nokutiuleta ubwafya, pakutila abengi bekambulako. ¹⁶ Shilimukeni mukukana aba nembela sha bulalelale nokwishiba ngo umuntu uushili nembela shakwa Lesa nga Esau, pamulandu wacakulya cansa imo alishitishe ububeli bwakwe. ¹⁷ Ico mwaishiba ukuti panuma,ilyo afwalishe ukupyana ipalo, alikenye, pantu tasangile inshita yakulapila, nangu line afwaile mufilamba. ¹⁸ Pantu tamwishile ku Lupili ulo ulushinga kumishiwako, e Lupili ulu koayako Umulilo, imfifi, ukuteka, ne fimpunta. ¹⁹ Tamwishile kukulila kwa ntandala, nangu kwishiwi ilikososa ifyebo uo bakomfwa bapapatile ukuti ishiwi linakwe libe ilyasoswa kuli bo. ²⁰ Pantu tabashipikishe mufyo baba konkomeshe: " Nangu fye

inama nga yakumya ulupili, ifwile uku polwa amabwe." (imboni shime ishakale shasosele ati, nangufye inama yakumya kulupili, ifwile ukupolwa amabwe nangu ukulaswa ifumo).²¹ Cali icakutinya ku cinso icakuti moses alandile," ine nkotina kabili nko tutuma."²² Muli ico, mwaisa kulupili lwa Zion na mumusumba uwa Lesa wa mweo, mu mulu wa Jerusalem, kabili umwanda ikumi limo ilya bangeli bako sefya. Muli shile kukulongana kwamabeli, aba lembwa mu mulu.²³ Mulishile kuli Lesa, kapingula wa bonse, naku mipashi yabalungami aba pangilwa ukuba abayana.²⁴ Mwaisa kuli Yesu, uwaba pakati ka cipangano cipya, naku kusanswa umulopa wakwa Abeli.²⁵ Mona ukuti taukene umu uuko sosa. Pantu nga tabafulumukile elyo bakene umu uwa basokele pano pesonde, cikacepa fye ifwe ukufulumuka ngatwapilibukile ukufuma kuwa tusokele ku mulu.²⁶ Panshita imo, ishiwi lyakwe lyalitenseshe icalo. Eico nomba alilaile nokulanda ati, " inshita naimbi ine nkatensha tecalo ceka, lelo nomulu wine."²⁷ Aya mashiwi, " inshita naimbi," capilibula ukusesha fyonse ifintu ifinga tenshiwa, ifilinga, kufintu ifiko pangwa, pakutula ifintu ifishinga tenshiwa fishale.²⁸ Eico , ukupokelela ubufumu ubushinga seshiwa, katube abakutotela namuli uyu musango wakushinshimuna Lesa no mu cinshi no kututuma.²⁹ Pantu Lesa mulilo ukopya.

Chapter 13

¹ Ukutemwana kwa bamuninane kutwalilile. ² Mwilakutaka ukupokelela abeni. Pantu mukucita ici emo bamo bapokelela bamalaika ukwabula ukwishiba. ³ Ibukisheni abalungwa nga mwebo. Ibukisheni abakucushiwa nga mwebo ku mubili. ⁴ Leken i cupo cibe icamucinshi kuli bonse, kaili lekeni umusengele uwacupo ube uwabusaka, Pantu abantu aba bulalelele nacamende Lesa akabkanda. ⁵ Imibele yenu ibe ishatemwa indalama, muteke imitima kufyo mwakwata, Lesa asosa kuli neba ai," nshakakupose nakalya, nangu ukukusha nakalya. ⁶ Leken i twikushiwe pakuti twinga kwata ukukosa ai," shikulu ekafwa wandi; nshakabe nomwenso. Cinshi umuntu engacita kuli nebo? ⁷ Cindikeni intungulu shenu, ishasosele kuli imwe icebo cakwa Lesa, Tontonkanyeni umwabela imibele yabo, nokupashanya icicetekelo cabo. ⁸ Yesu kristu aba cimocine nga mailo, lelo, no muyayaya. ⁹ Mwisendwa namasmbililo yaibela,. Pantu cawama imitima yenu ilekoselesha wa mukusenaminwa, temufyakulya ifisha fwilisha kuli abo abendelamo. ¹⁰ Twalikwata icipasho ico abbomba mwi ema bakwata sambu shakulya. ¹¹ Pantu umulopa wanama uwakwipaila pamembu uletwe kuli shimapepeo mukalamba mu icende ya mushilo, elo umubili waiko bocele kunse yankumbi. ¹² Ico na Yesu wine aliculile kunse ya mpongolo ya musumba, pakweba ai ashishe abantu kukupila mushila yakwe eco kanshi abiyeni kuli ena kunse yakambi, natusenda no musebanya aculilepo. ¹³ Natuleya kuli ena kunse yankambi, ukusenda umusebanya ashipikishe. ¹⁴ Pantu tatukwete umusumba wakubelele lelo, tukofwaya kumo uyo wakwisa. ¹⁵ Muli ena, elo, natulepela amalambo lyonse ya kulumbanya Lesa, natukolumbanya pa fisabo fyalulimi lwa mano mwishina lyakwe. ¹⁶ Tilaba ukucita ifisuma no kwakanya, pantu muli aya amalambo emo Lesa abekelwa saana. ¹⁷ Beleni no kuikumika kuntungulushi shenu Pantu balinda imyeo shenu ngabo abapendwa beleni pakuti intungulushi shenu bakacile ici mukusekelele ¹⁸ Mulekutupepelako, pantu natusumina ai, tulinakumpingu musuma nakaili pakufwaya ukwenda bwino bwino muli fyonse. ¹⁹ Nkomikoselesha nokucilapo ukucita ifi pakutula nkabwele kuli mwebo ililine. ²⁰ Nomba lekeni Lesa wamutende, uwa bwelele kubafwa impalume akacema wampanga, shikulu wesu yesu, kumilopa wa cipangano ca muyayaya, ²¹ Uwa musendele, muli fyonse ifisuma ukucita ubufwayo bwakwe, ubomba muli fweb pakuti tulekumutemuna , ukupitila muli Yesu kristu, kuli ena kupelwe ubukata muyayaya muyayaya. Amen. ²² Nombo kumikoselesha, mwebamuninane, ukubela ishiwi lyakukoselesha ilyo nalembale mukwanguka kuli mwebo. ²³ Nomba pantu munyina wesu timoti aliba uwakaele, uwo nga aisa bwangu twatukumonana nenu tuli nakwe. ²⁴ Posheni intungulushi nabantu benu aba mushilo kuli Lesa. Nabonse abafumine kui itelia namuposha. ²⁵ Ukusenaminwa kube namwebo bonse.

1 Peter

Chapter 1

¹ Petelo, umusole wakwa Yesu Kristu, abalebeshi mubasalangana , abo abasalwamo, monsefye mu Ponti, Galatia, Cappadocia, Asia naku Bithynia. ² Ici kulingana nokwishibila kabala kwa kwa Lesa Tata, abapatulwako no mupashi kucumfwila elo namukusanswa kwa mulopa wakwa Yesu Kristu. Leken i ukusenamina kube kuli imwe, elo nomutende. ³ Na Lesa kabili Wishi wakwa Shikulu Yesu kristu abe uwalumbanishiwa! Mukufula kwa Luse, alitupele ukufyalwa ukupya mubwikashi bwesubilo ukupitila mubukata bwa kwa Yesu Kristu ku bafwa. ⁴ Ici cakupyaninina icishakonaika, icishakakowele kabili taca kacucucke iyoo. Calibikilwa imwe mu mulu. ⁵ Mwebo muli abacingililwa namaka yakwa Lesa ukupityila mucisumino, mukupusuka ukwateyanishiwa ukwishibikwa munshita yakulekelesha. ⁶ Muli abansansa pali ifi, nangula pali nomba cikofwaikwa kuli we ukumfwa ubulanda ku mafya ayalekanalekana. ⁷ Neci cikolanga ukushininkisha icisumino cenu, ico icacindamisha ukucila ulubwe lwa golide iyonaika, nangula yingapita mumulilo. Ifi ficitikila pakuti icisumino cenu cikasangwe kukuleta amalumbo, ubukata, pamonokucindikwa pakusokoloka kwa kwa Yesu Kristu. ⁸ Mwe tamwamumona, nomba mwalimutemwa. Mwebo tamwamumonapo nanomba, nomba mwalisumina muli ena nokusekelele ne nsansa isho shikalangisha no kwisushiwamo ubukata. ⁹ Mwebo nomba namupokelela palwenufye ifikofuma mu cisumino cenu, ukupususha kwa mye yenu. ¹⁰ Bakasesema bafwailishe no kwipusha ipusha bwino bwino palwepusukilo, palwa nkumbu isho mwebo mukokwata. ¹¹ Bafwailishe ukufwaya ukwishiba ninani elo nililali umeo wakwa Kristu muli uwo walelandapo kuli bena. Neci calecitika nga fintu alebenba

kunuma palwa macushi yakwa Krsitu elo nefyo bukata ifikonka panuma.¹² Ici casokolwelwe kuli bena ukuti kanshi tabaleibombela abene beka, nomba imwe, ulo balanda pafintu ifyo pali lelo fikolandwa kuli imwe kuli abo abalebila imbila yabune kuli mwebo kuli mupashi wamushilo uwafuma kumulu ifintu ifyo ba malaika balefaya ukumona.¹³ Eco kanshi kakeni mumisana yamanoyenu. Mube abakaele. Biken i subilo lyenu lyonse pa kumbu isho bakamiletela ulo Yesu Kristu akasokoloka.¹⁴ Nga abana bacumfwila, tekwsa ukulacita ifyalunkumbwa fyakale ifyo mwalekonkelela ulo mwali tamulaishiba.¹⁵ Apo uyo uwamwitile aba uwamushilo, nemwe, mube abamushilo, mumibele yenu yonsefy.¹⁶ Nga fintu calembwa "Beni abashila, pantu ine ndi wamushilo."¹⁷ Eco ngawakuta "Tata" uyo uupingula ukwabula akapatulula kabili umwabela imicitile ya muntu, kabiyeni munshita yabulendo bwe mumucinshi.¹⁸ Mwalishiba ukuti tawali ni siluvale iyonaika nangula golide iyo mwebo mwa nonkele ukufuma mumibele yenu iya bungwa ilya mwa sambilile kuli bawishinwe.¹⁹ Mucishinka, mwebo muli nkulwa ku mulopa wakwa Kristu ,uwa bukata uwali kwati nimpanga iyabula umulandu nangu icisemba.²⁰ Kristu asontelwefye ilyo no mufola we sonde taulabako, nomba pali lelo aliisokolola kuli imwe munshita shino isha mpela.²¹ Ukupitila muli o emo mwa suminina Lesa, uwashikwile o kubafwa no kumupela ubu cindami, icakuti icisumino cenu ne subilo libe muli Lesa.²² Mwebo malicita imyeo yenu iyakaele ico mulanakila ishiwi lyakwa Lesa. Ici caliko pamulandu wa cishinka ca nwananyina bwa citemwiko, kanshi temweni umo nomunankwe ukufuma kumutima.²³ Mwebo mwalifyalwa nakabili, tekumbuto ishibola, kanshi nikumbuto mubumi bweshiwi lyakwa Lesa ilyashalapo.²⁴ Nomba, "Imibili yonse yaba nge fyani , nokuyemba kwa uko kwaba nga maluba yamu mpanga aya fyani. Ifyani filoma , elo na maluba yalabonsama,²⁵ nomba ishiwi lyakwa shiku lya liminina umuyayaya." Kanshi iyi embila yabune iya bilwa kuli mwe.

Chapter 2

¹ Fukumukeni ulubembu ,bushikamfutu,akalumwa,ubupondami,nokonaula. ² Nga abana abanono,bakabila umukaka wakumupashi,pakuti mukule mucisumino. ³ Ngamwalyumfwa ati shikulu waluse. ⁴ Iseni kuli ena uwaba ilibwe ilyumi ilyo bakene kubantu ,nomba alisalwa na Lesa ilyaba nomutengo kuli ena. ⁵ Namwe mwaba ai mabwe aya mweo ayo bakokulila inganda yakumupashi ukuba bukapepa ubwa kwakupelesha mu mupashi uko Lesa asuminaukupitila muli Yesu Kristu. ⁶ Mumalembo mwaliba ai : "Moneni ,nkobika mu zioni ilibwe lyapetungi,ilyasalwa kaili ilya mutengo. ilyo onse mwasumina muli ena takekatwe insoni." ⁷ Umutengo elo kuli mweba sumina nomba kuli abo abatasumina , "ilibwe ilyo bakakula basulile lyaishile kuba lyapetungi," ⁸ Elo,"ilibwe lyakuipusulako nelibwe ililenga abantu ukuwa ."Balaipusula pantu taba konk icebo-Ici eco basontelwe ukucita . ⁹ Nomba mutundu uwasalwa ,bashi mapepo ,umutundu washila ,abantu abo Lesa ailiwatila,pakuti mulande imicitile ya bune yawamisha mumfimi ukumileta mulubuto . ¹⁰ Akale tmwali abantu nomba muli imitundu akwa Lesa ,Temwakupokelela uluse ,nomba mwalipoka uluse. ¹¹ Mweba temwikwa ,namicindika nga abeninaba fisama ukufuma kukufwaya kwakumubili ,ifilwishaya no mweo. ¹² Imibele eyu pabena fyalo ,ileluba iyakucindama ,pakuti ulo bamyeba buncita tubi ,bakabe bakambone ba micitile yenu ya bune nokupela amalumbo kuli Lesa ulo akumoneka . ¹³ Beleni bakateka pamulandu wakwa Lesa.Beleni imfumu nashikulu . ¹⁴ nabalinsi ,abo batuma mukukanda ba ncita tubi nokutasha abacita ifya bune. ¹⁵ Pantu uku ekufwaya kwakwa Lesa .Pantu mukuwamy emukutalika ukutepeta kwambulwa mano. ¹⁶ Nga abantungwa ,mwilakubomfya ubuntungwa bwenu ukufisa ububi ,nomba mube ababomfi bakwa Lesa , ¹⁷ Cindikeni abantu bonse .Temweni aba bwananyina ,tiineni Lesa,cindikeni imfumu. ¹⁸ Mwebabomfi ,beleni kuli bashikulu wenu nomucinshi onse.Mulekukakila tekuli bashikulwinwe abanakilila ,lelo nakubakakabala. ¹⁹ Pantu cakutasha ,nga,pantu alishiba Lesa,umuntu alashipikisha ubulanda ulo akocula mumfyengo. ²⁰ Ninkongole ishing shaba mukubembuka elo nomba bakokucusha? Nomba ngawalicita ica bune elo ukocula ulo bakupanikile ,ici cililingile ukutasha kuli lesa . ²¹ Pantu nipali ici epo bamikutiile ,pantu kristu nao alimiculile .Alishile milangilila kuli mwebo ukunka intampulo shakwe . ²² "Tacicililepo isambi ,nangu nangu ubufi ukusangwa mukanwa kakwe ." ²³ Ulo bamisalwile ,tabwekeshemo.Ulo aculile ,talandile ,nomba ali ipela umwine kuli bakapingula ba bupondamishi. ²⁴ Umwine asendele imembu shesu pacimuti pakuti tukafwe kwisambi elo tukabe nomweo kubulungami kufilonda fyakwe twalipola. ²⁵ Mwebo bonse mwaliluba ukuba ai nimpanga shaluba .Nomba mwalibwela kuli kacema ,kaili kalinda wa mweo shesu.

Chapter 3

¹ Munshila imo ine ,namwebo mweba kashi mulekunakila abalume benu ,Pakutla nabalya abakana ukumfwa icebo cakwa lesa banakila.ukupitila mumano yabakashu benu. ² Pantu abene mukalamona imyendele yabo iisuma.Pakuti abene bakaleba ubunte mukumona kwabo ,ukwa kuitindika kwenu namano aya nsanguka. ³ Kaili mwilabika amano kukuluka imishishi nokufwala ifisuma. ⁴ Lelo mulebika amano kubuntu bwamukati nakufyakufwala fyabuku ifishitengonaika ,ekutla umutima uwaikala tondolo kaili uwauma umutengo mumenso yakwa Lesa. ⁵ Pantu efyo nakale abanakashi bamushilo abaliku subila muli Lesa nokui nsamika abene pakuipelela ku balume babo. ⁶ Efyo Sarrah alenakila Abrahamu nokumwita ai shikulu. na imwebo muli bana bakwa Sarrah kulilafye mukocita icisuma. Kabili tamukwete no mwenso wakutina nangu cimo. ⁷ Ecimo cine naimwe mwebalume ,mukwikala abakashi benu kulingana no kwishiba muleba cindika nge cipe icanaka. Pantu mwanakashi mulingile ukubapela umucinshi ,pakuti mulibamo mumpyani mucikuku camweo.Ici teifi pakuleka amapepo yenu yepelala. ⁸ Icakulekeshesha nkososa ai bonse mube nomutima umo ,mulelangulukilana,muletemwa bamunyanane ,mulekuba no luse kaili mulekuicefya . ⁹ Mwilakubwekeshesha ububi pa bubi

Chapter 4

nangula umusalula pamusalula .Lelo mulepala ,pantu eco eco mwaicilwe ukuti mulekonka iyi mibele epakuti mukakwate impolo. ¹⁰ Pantu calilembwa ai ukofaya umweo no kwikala bwino.Aleshe ululimi lwakwe lwila kulanda ifyabubi alekulesha ne milomo yakwe ukulanda ubucenjeshi. ¹¹ Awe ataluka kufya bipa nokucita ifisuma fwaya umutende nokubwesha . ¹² Pantu amenso yakwa shikulu yaba pabalungama,namatwi yakwe yomfwa ukupapata kwabo .Lelo icinso cakwa shikulu cili pabacita ifyabipa . " ¹³ Nomba ngamwacili mukucita ifisuma nani engamicita icabipa. ¹⁴ Nga mwaliculile ubulungami ninshi mwalipalwa .Eco mwilatina mwilakusakamana. ¹⁵ Mulekutindika Kristu mumutima yenu ukuti ni shikulu ,kaili lyonse mulekuba baiteyanya ukwasuka umuntu onse umipusha pesubilo lyenu,lelo mulekwasuka nomutima uwafuka. ¹⁶ Kwateni kampingu musuma pakuti ilyo bamipontela bekalwa insoni abalencusha imyendele yenu isuma iyabwina Kristu ,bekutwa insoni. ¹⁷ Pantu cawama ukucula pakucita icisuma efyo Lesa afwaya ukucila ukucula pacabubi. ¹⁸ Pantu na Kristu afwile umuku umo pa mulandu wamambu shesu ,uwalungama afwile aba uwalungama kuli Lesa.Bamwipewe nomubili wabuntunse abukile nomubili waku mulu . ¹⁹ Kaili muli ulya musango alikubila imbila nsuma kumipashi yaba mucifungo. ²⁰ Uutakwete icumfwila munshiku shakwa Noa iyo Lesa alekele imitima yabo ulo icibwato calikupangwa umo abantu abanonofye abali cine konse konse bapusukile kumenshi. ²¹ Icalingana neci nomba ecikomipususha ekutula ulubatisho ukupitila mukubuka kwakwa Kristu Yesu .Ulubatisho tekusamba ifiko ,ukulomba kampingu musuma ukupitila muli lesa. ²² Yesu aile kumulu uko nanomba ekala kukwa kukulyo kwakwa lesa :Naba malaika naba mulopwe abalingile ukunakila ena.

Chapter 4

¹ Ico,apo Kristu aliculile ulo ali nomubili wabuntunse,Naimwebene mwishibe ai mukacula .Pantu uwacula ilyo ali nomubili wabuntunse aikakula kumembu. ² Ecalenga umuntu wamusango uyu insita yakwe ishala ya bumuntu ekala mukufwaya kwabantu . Lelo ekale mukufwaya kwakwa Lesa. ³ Pantu inshita iyapita nailinga kuli webo ukucita ukufwaya kwabena calo,ukwikala mukuilekelesha ,mulunkumbwa,mukukolwakolwa,isefeshe yabucakolwa,noku kukanaumfwila ifunde ilicitwa notulubi. ⁴ Batontonkanya ukweba ai ceni ukukana cita ifyo bakocita mukwibishiwa kwafyabubifi ,eco balanda ifyabipa pali mwebo. ⁵ Bakapenda onse uipekenye ukupingula abomi nabafwa. ⁶ Pantu pali ii imbila nsuma yalishimikilwepo nabafwa bene ,pakweba ai ,nangu cakuti balipingwilwe mumubili ngo muntu ,bakekala mumupashi ngefy Lesa acita. ⁷ Impela yafintu fyonse naipalama .Eico kanshi beni abaibukila mumatontonkanyo,mwiba abakubula ukwishibapo nangu kamo [alwa kufwisha amapepo. ⁸ Pafintu fyonse ,kwateni icitemwiko icishishima pamuntu onse ,panrtu icitemwiko cifimbilikisha pa membu ishingi. ⁹ Muleba abakutangata abanenu mwilaku ilishanya. ¹⁰ Imwe bonse mwalipokelela ifyabupe,fibomfyeni ukwafwa abantu bambi ngaba kasunga abasuma abo ukusenaminwa kwakwwa Lesa mumpetwa ishingi. ¹¹ Ngacakweba ai umo akolanda ,nacibe ifyo fine kuma shiwi yaka Lesa .umo nga akobomba nacibe ifyo fine pamaka ayo lesa apela.Citeni ifi fintu pakweba ai munshila imo Lesa asumbwilwemo ukupitila muli Yesu Krisstu.Nacibe kuli Yesu ubukata ne nsambu umuyayaya.Ameni. ¹² Mweba temwikwa,mwilakupapa ngefyeni ifyakwesha mumulilo ifya isa pali mwebo ,ngefintu ifyeni fikocitika pali mwebo . ¹³ Lelo,mulekusekelela pantu amacushi mukoculako eyo na Yesu Kristu aculileko,sangalaleni,pakuti mube nensansa ngefyo ubukata bwakwe bukasokoloka. ¹⁴ Abantu nabamipontela pamulandu neshina lyakwa Kristu Ninshi mwalisuka pantu ninshi umupashi wabukata nowakwa lesa uleikala muli mwebo . ¹⁵ Lelo umuntu nangu umo pali mwebo eculila umulandu wakwipaya nangu ukwiba ,nelyo pali bancita tubi nelyo pawabufi. ¹⁶ Lelo nga aculila pakuba umwina Kristu ekwata insoni .Lelo ,mwishina ili emo akucindamikilwa Lesa. ¹⁷ Inshita iyakuti ubupingushi butampe munganda yakwa lesa . Nomba ngacatampila pali fwebo cikaba shani ,kuba takonka imbila yakwa Lesa . ¹⁸ Cakwafya umulungami apusuka kwempe cakuba shani ku ushipepa nakumubembu . " ¹⁹ Eico kanshi abalecula pakucita ukufwaya kwakwa Lesa balekwilula abene kuli kabumba ,balekutuula imweo yabo mucitetekelo kuli kabumba mumicitile yabune.

Chapter 5

¹ Nkokonkomesha abkalamba pali mwebo ,nanebo,ndimukalamba munabo kaili kambone wamumacushi yakwa Kristu,kaili naumo uukapokelela mubukata ba kesa kusokoloka. ² Beni bakacema ba mukuni wakwa lesa uuli kulimwe bo ukumona ngabakapyunga-tekukupatikishiwa ,lelo pantu mukokabila ,nga Lesa muli noku bombela -temukumwenamo ubukumu bwansonni nomba mucine. ³ Mwilakucita ngabashinwe pali abo abalekumititikisha .Lelo,beni filangililo kumukuni. ⁴ Kaili ulo kacema mukalamba akusokoloka,mwakupokelela cingala cabukata icitengonaika. ⁵ Munshila imo ine mwebo mwebalumendo ,mulekunakila kubakalamba .Namwebo bonse,mube abakuicefya kaili abakubombela pamo.Pantu Lesa tafwaya uwa cilumba ,lelo apeelee cikuuku kuwaicefya. ⁶ Eico beni abakuicefya panshi yakuboko kwamaka ukwa kwa Lesa pakweba ai akamisansamike ulo ulo inshita yafika. ⁷ Biikeneni amasakamiko yenu yonse pali ena pantu alamisakamana. ⁸ Beni abatuntulu ,beni abakucenjela .Umulwani wenu kasebanya ako enda uka kwai ninkalamo iikobuluma ,Ukofwaya umo wakulya . ⁹ Mukaneni.Beni abakushipa mucitetekelo .Mwalishiba ai ababwana nyina mu calo bakoshipikisha mumacushi yamo yene. ¹⁰ Panuma yakuculako panono ,Lesa wacikuuku conse ,uwamitile mubukata bwamuyayaya muli kristu ,akumiwamya ,akumisuminisha ,akumikosha ,nokumilandula. ¹¹ Kuli ena kupelwe ukucimfya umuyayaya nomu yayaya Ameni. ¹² Nabomfya Filibani muninefwe mucitetekelo ,kaili nalembela kuli mwebo utumashiwife utunono ukupitila muli ena .Nkomikoselesha nokumishikila mwebo ai ico nalemba ecikuuku cacishinka ica kwa Lesa iminineni muli cena. ¹³ Namayo uuli ni Babiloni ,uwasalwa pamo namwebo ,amiposha.Na Maliko ,umwana

wandi ,amiposha. ¹⁴ Poshanyeni nokuitomona kwakutemwa .Icibote cibenenu bonse mweba muli Kristu .

2 Peter

Chapter 1

¹ Simone Petelo umusha kaili nomusole wakwa Yesu Kristu ,nalembela kuli abo abapokelela icitetekelo cisuma ngefyo twapokelele ,icitetekelo mubulungami mubulungami bwakwa Lesa nomupusushi Yesu Kristu. ² Ickuuku necibote cilundulula mukwishiba Lesa nashikulu wesu. ³ Mumaka yakwe ayakalamba ifintu fyonse fyabumi nabuka pepa fyapelwa kuli fwebo ukupitila mukumwishiba uwatwitile ukupitila mubukata namubusuma. ⁴ Muli ifi emo atulaile mukupela ifisuma ifyacindama pakweba ai tumonekele mubukata bwakwe ubukalamba ,apo mwalitaluka kufikansa fyamu caalo ififuma kulunkumbwa lubi . ⁵ Pali uyu mulandu bombesheni pakulundapo ubusuma kucitetekelo cenu ,nakubusuma lundeniko ukwishiba . ⁶ Kukwishiba lundeniko ukuisunga ,kukuisunga lundeniko ukushipikisha ,nakukushipisha lundeniko bukapepa, ⁷ nakuli bukapepa lundeniko ukutekanya ,namubwananyina lundeniko icitemwiko. ⁸ Nge fifintu fyaba muli mweba nokukulila muli mweba ,fyakumitalusha mukube ngumba nangu ifimuti ifitatwala fisabo mukwishiba shikulu Yesu Kristu. ⁹ Nomba uyo onse uwabulisha ififintu ninshi nimpofu ,pakulaba ukwebai alyelelwa kumembu shakwe ishakale. ¹⁰ Eico ,mweba muninane bombesheni pakulenga ubwite nokusela kwenu buipanishiwa ,pantu amwcite ifi fintu,tamwaipusule. ¹¹ Muli iinshila bakumipekanishisha abakukwingila mubufumu bwamuyayaya ubwakwa shikulu kaili umupushi Yesu Kristu . ¹² Eico nakulaba lyonse mukupekanya mukumibukishako ifi fintu ,nangu cakweba ai mwalifishiba nokusosa mucishinka mukwete nomba. ¹³ Lelo cilangililo kuli nebo ,elo ncili mulililema ,kukumicincisha palwa kumibukishako. ¹⁴ Pantu nebo ndishibe ukweba ai nkofuma nombaline mulema yandi ,pantu shikulwifwe Yesu Kristu anaanga. ¹⁵ Nde esha namaka yonse ukumona panuma nakufumapo ai mukolekwibukisha lyonse ifintu. ¹⁶ Pantu tatwakonkele ifishilano fyabufi mubucenjeshi ulo twalengele mwaishiba amaka nokwisa kwakwe shikulu Yesu Kristu ,lelo twalikuimwena amenso namenso ubukata bwakwe. ¹⁷ Pantu apokelele mucinshi nobukata kuli Leas wishi ulo ishiwi lyafumine kuli ena mubukata butaikula,mukusosa ai,"uyu emwana wandi uo natemwa ,muli ena emo mbekelwa ." ¹⁸ Fwebo bonse walyumfwile ishiwi ukufuma kumulu ulo twalikuba nankwe pa lupili lwamushilo. ¹⁹ Pantu tulikwete fwebo fyabusesemo ifyacishinka ,kaili mulekuloshako amano nge lampi ilkoyaka mumfinshi mpakafe ubushiku buce nolutanda lwapalucelo lutule mumitima yenu. ²⁰ Pali fyonse ,mufwile ukumfwa ai takuli busesemo bwalembo ubufumu mukupilibula kwa muntu umo. ²¹ Pantu takwali ubusesemo bwafumine mubufwaya bwa bantu ,lelo abantu basosele kuli Lesa ulo basendelwe muli mupashi wamushilo.

Chapter 2

¹ Kwaiminina bakasesema wabufi mubantu,namuli mweba mukema bakasesema wabufi.Bali nokuletamo kumbali ifyabucenjeshi ifyakonaula ,bakakana na shikulu uwabashitile .Bakailitela noboni bwangu. ² Nabengi bali nokukonka amano yabulalelale yaabo,nokup[ontelaa inshila sha cine. ³ Kaili mufyalunkumbwa lwabo bakamunonka kufya malele fyabo.Abo ukusekwa kwabo ukwatenishiwa ukufuma nakukale ,necakubonaula tacishupile. ⁴ Nga cakweba ai Lesa talangulukile pali bamalaika aba bembukile ,alibaposele namufilindi umwafita nokukakwa muminyololo ukulolela ubushiku bwabupingushi. ⁵ Kaili nga talangulukile nenkulo yakale ,lelo asungile Noa,kaili wabulungami ,pamo nabambipo cine lubali ulo alokeshe ilyenshi pano caalo cabatanakila Leas. ⁶ Ngefyo Lesa alengele imisumba ya sodoma na Gomola uku ikube mito nokupe;a kukonaulwa nge cilangililo cabantu ababembu. ⁷ Ulo apuswishemof Loti uwali umulungami uushaikele ubwikashi bwabumpula mafunde. ⁸ Pantu umulungami ulya pakwikala muli bene akasuba naksuba ,alikukalipwa mumutima wakwe umulungami pakumona imicitile yabo iyabipa . ⁹ Nga cakweba ai Lesa acitile ifi fintu ,alishiba ukupokolola abalungami kufibi fyonse nokubika ababembu kukulolela ubushiku bwabupingushi. ¹⁰ Ici cacine icakweba ai abakonka ifyamubili mulunkumbwa lwakukowesha nokusula ubukata .Abantu abapama ,kaili abamatutumuko ,tabatina nokupontela ba malaika abakata. ¹¹ Abangeli baba abakosa kaili abamaka ukucilamo,tababasebelele ukubasebelele ukwakuponta kuccinso cakwa shikulu. ¹² Nakub aba bantu bapala nge nama ishi tatontonkanya ,ishifyaliwa ukwikatwa nokonaula .Taba koishiba ifintu bakopontela.Muko naulwa nabo bakonaulwa. ¹³ Ukucita ifya boni ecilambu cakubomba kwabo .Bena lyonse batontonkanya ukweba ai musamwefe ukucankilwa ifyakupakisha akasuba baba abakowela kaili balema .Basansamukila mumisango shabo ishibi ulo baleka ukulya pamo namwebo. ¹⁴ Baba namenso yalwinso ,ayatangaleka ukubembuka .Basembeleka nabatakosa mukucita ifibi ,baba nemitima iitontonkanya ubucengeshi .Baana abaciipwa! ¹⁵ Bapata inshila ishaololoka kaili baba abluba,bakonka inshila shakwa Balam mwana Beor ,uwatemenwe ukupoka icimbu pafishalingana. ¹⁶ Lelo alyebawilwe pamulandu wabumpula mafunde bwakwe -napunda alandile ishiwi ngo muntu pakumupesha amano yabushilu. ¹⁷ Aba bantu baba kwai tumfukumfuku ututakwata menshi kaili niba fube fube abasendwa kumwela ..Abasungilwa ukufita kwamfinshi. ¹⁸ Pakusosa nakatutumushi .Bamibeleleka nolunkumbwa lwamubili ,wabucilende ,lelo basembeleka abantu ako fwaya ukufuma mubwikashi bwakubifya. ¹⁹ Babalaya ukuba ubuntungwa ,ulo abene bali mubusha kukubola ,pantu umntu asanguka umusha kucamucimfya. ²⁰ Ngacakwebai bafulumuka kumano yacalo cino ukupitila mukwishiba amano yakwa Shikulu kapususha Yesu Kristu nga bakobwa kaili nokwanshiwa imikali yapakulekelesha kuli bena iba iyabipishapo ukucila iya pakwamba . ²¹ Nga caliwemepo kuli bena ukuteshiba inshiku shabulungami ukucila baishiba nokufutuka

kuma funde yamushilo ayapelwe kuli bena .²² Neli pinda lyacishinka pali bena : "imbw aibwekela kufilushi fyaiko ,nakapoli usambile abwekela mukuikulunganya mumatipa nakaili.

Chapter 3

¹ Mweba temwikwa ii ninkalata yacibili iyo nalemba kuli mwebo,namuli bena niba kebukisha wa mitima yenu iyabiufuma cumi .² Kukuleka mwibukishe ifyebo ifyasoselwe libela kuli bakasesema ba mushilo nakuli shikulu kaili umupusushiilyaishile mubasole benu .³ Icantanshi ishini fi,ukweba ai kunshiku shikoisa ishaakulekelesha kukesa bakapumya .Nefya kupumya fyabo abendela umwabela ulunkumbwa lwabo lwone .⁴ Bakula kusosa , "Ngamalayo yakubwela kwakwe yali kwisa ?Ukutendekela apo ifikolwe fyesu fyabalile ukutwafwa ,ifintu fyonse fyabafe cimo cine,ukutulafe pakwamba kwabubumbo." ⁵ Bakab umufulo ukweba ai ukufumafe kukale nikucebo cakwa Lesa umulu ne calo fyabeleleko ukufuma kumenshi kaili kumenshi eko cacitilwe. ⁶ Nikuli ici cebo icalo cantntanshi caonaikile,kumenshi telyenshi. ⁷ Nakaili ku cebo cimo cine umulu necalo fyasungilwa kukonaulwa kumulilo,nokusungilwa kubushiku bwabupingushi nokonaulwa kwa bantu aba tapepa. ⁸ Ntakofwaya mwebo ukukana shibe ici ,mweba batemwikwa ,uku kweba ai ubushiku bumo kuli shikulu bwaba myaka ikana lio ,nemyaka ikana limo kwai bushiku bumo. ⁹ Shikulu talafya lafya kukucita ifyo alaya ,ngefyo bamo batontonkanya ,Nipakweba ai ,apembele mwebo.Tafwaya nangu umo ukweba ai akesa konaika ,lelo ukweba ai onse alapile .¹⁰ Lelo,ubushiku bwakwa shikulu buli nokwisa kwai nisakala:Imyulu ikapita neciunda icikalamba.Ngefya mumulu fikapya kumulilo ,kaili icalo nemilimo yashiko cili nokupya. ¹¹ Eico apo fyonse ifi fili nokonaika mumusango ngo uyu,mukaba abantu bamusango ndo?mulingile ukwikala abamushilo kaili abapepa. ¹² Mulekulolela ulo ubushiku bwakwisa ubwa kwa Lesa .Muli bulya ubushiku ,imyulu ikapya kumullo ,nefyabamo,cikasungulika kucikabilila cikalamba. ¹³ Lelo ukulingana nokulaya kwakwe tukololela imyulu ipya necalo cipya ,umo ubulungami bukaba.. ¹⁴ Eico mweba temwikwa ,apo mukololela ifi fintu ,koseni kumilimo iyo mulebomba mwiksangwa naklema ulo abakaele mumutende. ¹⁵ Eco moneni ukweba ai ukupembela kwa Lesa lipusukilo kuli mwebo,ngefyo uwa temwikwa pauloamulembele ,ukilingana namano ayapelwe kuli ena. ¹⁶ Paulo alanda pali ifi fyonse munkalata shakwe,umwaba ifintu ifya yafya ukumfwikisha .Ifyo abatakata wata mano kaili abatakata wata mano kaili abatakosa bapilika,ngefyo bapililika ,namalebo nayambi,nokuiletela ukonaulwa. ¹⁷ Kanshi eco,mweba temwikwa apo mwalishipa pali ifi fyonse ,akwi ilindeneni mwebene pakweba ai tatulufiwe kubupulumushi bwabantu bampula mafunde nokukana lusa icitetekelo cenu. ¹⁸ Lelo kulileni mucikuuku namumano yakwa Lesa namuli Yesu Kristu.Ubukata bube kuli ena lelo nomuyayaya. Amen.

1 John

Chapter 1

¹ Ico icaliko ukufama kukutendeka ico twaumfwile, ico twabwene na menso yesu, ico twaloleshepo, kabili na maboko yesu yaikete-lyali lishiwi lya mweo. ² Kabili, nomweo walisokolweke, kabili twalumwene, elo ttwaba bukambone kuli o. Tulebilisha kuli mwe umweo wa muyayaya, uwli na wishi, elo uwalengele eshibikwe kuli fwe. ³ Ico twamwene neco twaumfwile eco tukososa nakuli mwe, eco namwe muli nokukwata isenge nafwe. Nesenge lyesu lyaba kuli wishi nakumwana wakwe Yesu Kristu. ⁴ Eco, tukolemba ifi fintu kuli mwe pakuti insa shesu shifikepo. ⁵ Iyi embila twaumfwile kuli o kabili no kusabankanishiwa kuli mwe: Lesa lubuto, na muli o tamwaba ifnishi nakalya. ⁶ Kabili ngatwatila twalikwata isenge nao elo tukoenda mumfimi, tukobepo bufi elo tatukocita fyacine. ⁷ Lelo ngatukoenda mulubuto nga fintu waba mulubuto, twaba nesenge kuli umo no munankwe no mulopa wakwa Yesu umwana wakwe, Ulatusamba ku membu shesu shonse. ⁸ Nga fwe twalanda ati, tatuli nesambi tuloeibepa fywebene, namuli fwe tamuli cishinka. ⁹ Lelo ngatwatumbula amasambi yesu, owacisginka elo mulungami mukutwelela imemba shesu no kutusamba ku fibi fyesu fyonse. ¹⁰ Nga tukolandaati tatuli nemsambi, twamulenga uwabufi, ne cebo cakwe tacili muli fwe.

Chapter 2

¹ Mwebana nkolemba ifi fintu kuli mwebo pakuti mwilakucita masambi. Lelo nga kuti umo acita isambi, tulikwete ndubulwila kuli Lesa, Yesu Kristu, ena ewalungama. ² Ena elambo lyesu ilya pa masambi, elo tepa yesufye, lelo napa calo conse. ³ Fyebo twaishiba aati twalimwishiba o, ngatusunga amafunde yakwe. ⁴ Uyo onse uukolanda ati, "Nalimwishi Lesa," lelo takosunga amafunde yakwe, wabufi ne cishinka muli o tamwaba. ⁵ Lelo uyo onse uukosunga ishiwi lyakwe, mucishinka, muli o mucishinka cakwa Lesa walilungamikwa. Pali ifi tukoishiba ati tukoba muli wene: ⁶ Uyo onse uukolandaati waba muli Lesa afwile we nao ukwendanga filyafine o alekwenda. ⁷ Batemwika, nebo nshikolemba ifunde ilipya kuli mwebo, lelo ifunde lyakale lilya mwebo mwaumfwile ukufuma ku kutendeka. ⁸ Nomba nkolembaifunde lipya kuli mwebo ilya cishinka muli Kristu na muli mwebo, pantu imfimi ikopita, elo no lubuto lwa cinec cine nalusanika kale. ⁹ Uyo onse uukososa ati, o ali mulubuto kabili apata wabo waba mumfimi ukufika nanomba. ¹⁰ Uwatemwa wabo waikalilila mulubuto elotakuli ne nshita ya kuipuntula muli o. ¹¹ Lelo uukopata wabo waba mu mfimi no kwenda mu mfimi; o taishiba uko akoya, pantu imfimi yali pofwisha amenso yakwe. ¹² Nkolemba kuli mwebo, abana batemwikwa, pantu amasambi yenu yaelelwa pamulandu we shina lyakwe. ¹³ Nkolemba kuli mwebo, batata , pantu mwebo

Chapter 3

mwalimwishiba uwabako na kukutendeka, pantu mwebo namucimfya umubifi. Nalembele kuli mwebo, abana kufyalwa, pantu mwalimwishiba shinwe. ¹⁴ Nalilembele kuli mwebo, bata, pantu mwebo mwalimwishiba uwaliko ukufuma kukutendeka. Nalilembele kuli mwebo, imisepela yaume, pantu mwebo mwalikosa, pantu ne shiwi lyakwa Lesa likolekwikala muli mebo, elo namucimfya umubifi. ¹⁵ Tekweshu ukutemwa icalo nangula ifintu ifyaba mu calo. Nga umo atemwisha ifya mu calo, ukutemwa kwa kwa Tata takwaba muli o. ¹⁶ Pantu ifintu fyonse ifyaba mu calo lunkumbwa lwa mubili, lunkumbwa lwa menso, elo namataki ya mikalile tafyafuma kuli Tata lelofya mu calo. ¹⁷ Icalo ne fyalunkumbwa fyaciko fikapitiwa. Lelo uyo onse uukocita ukufwaya kwa kwa Lesa akekelilila. ¹⁸ Abana banono, ninsa yakulekelesha. Nga filya fine mwebo mwaumfwile ati mukanya Kristu akoisa, nomba bamukanya Kristu balishile. Muli ifi twaishiba ati ninsa yakulekelesha. ¹⁹ Baile ukufuma muli fwebo. Nga ngabali muli fwebo nga baikalilile muli fwebo. Lelo ilyo bo baile, ccilya calangile tabafumine muli fwebo. ²⁰ Pantu mulikwete ukusubwa ukufuma kuwalungama, elo mwalishiba ne cishinka. ²¹ Nshilembele kuli mwebo pantu mwebo tamwaishiba icishinka, lelo pantu mwalishiba elo pantu tatwaba ubufi ukufuma mucishinka. ²² Ninani uwabufi lelo uyo uukokkana ati, Yesu ni Kristu? Uyo muntu e mukanya Kristu, apo akokana Wishi no mwana. ²³ Takuli uukokkana umwana uukwete Wishi. Uwasekele umwana wasekele na Wishi wine. ²⁴ Nga kuli mwebo, lekeni ifyo mwaumfwile kukutendeka filekuba muli mwebo. Inga ifyo mwaumfwile kukutendeka fikoikalilila muli mwebo, naimwebo mukoba mu mwana elo namuli Wishi. ²⁵ Ici ecilelayo apele kuli fwebo ubumi bwa muyayaya, ²⁶ Ndembele ifi fintu kuli mwebo pali abo abakumutungulula ukuba icibebwe. ²⁷ Nga kuli mwebo, ukusubwa uko mwebo mwapokelele kuli o kwikele muli mwebo, kabili tamukofwaikwa umbi ukufunda mwebo. Lelo nga ukusuba kwakwe kufundisha mwebo ifi fintu ifingi elo fya cishinka elo te bufi, elo nga filya mwafundwa kuli ici ikaleni muli o. ²⁸ Nomba mwe bana batemwikwa, ikaleni muli o, pakuti ilyoakamoneka, fwebo tukabe abapamo elo abakubula insoni pali o pakwisa kwakwe. ²⁹ Nga mwebo mwalishiba ati mulungami, mwalishiba ati onse uukocita icalungama walifyalwa kuli o.

Chapter 3

¹ Mona icitemwiko Tata atupela, pakuti tulekwitwa abana bakwa Lesa, elo ifi efyo twaba. Napali ici icalo tacatwishiba pantu tacamwishiba. ² Mwebatemwikwa, nomba tuli bana bakwa Lesa, tacaishibikwa uko twakuba. Twalishiba ukwebai Kristu aamoneka twakuba nga ena, pantu twakumumona ifyo aba. ³ Na onse uwakwata isubilo mulio akaisangulula kubati fintu aisangulula umwine. ⁴ Onse uubembuka ninshi akocita bumpula mafunde, ico ulubembu nibumpula mafunde. ⁵ Mwalishiba ai Kristu asokolokele ukuti asende imembu, pantu namulio tamwaba lubembu. ⁶ Takuli nangu umo uwaikala muli Kristu uubembuka. Noukonkanyapo ukubembuka ninshi tamwishiba nokumumona tamumona. ⁷ Mweba bana mwileka nelo umo amilufye. Onse ukocita ubulungami ninshi wakulungama, ngefyo Kristu aba umulungami. ⁸ Onse uucita ulubembu afuma kuli ciwa, pantu ciwa abembuka ukufuma pacitendekelo, pali uyu mulandu eco umwana wakwa Lesa asokolokele, pakuti onaule imibombe yakwa Ciwa. ⁹ Onse uwafyalwa kuli Lesa takonkanyapo ukubembuka, pantu ulubuto lwakwa Lesa lwalikala mulio. Tekuti akonkanyapo ukubembuka pantu afyelwe kuli Lesa. ¹⁰ Muli ifi abana bakwa Lesa na bakwa ciwaemo basokolokela onse uutacita ifyalungama ninshi tafuma kuli Lesa, nangu nyuyo uutatemwa munyina. ¹¹ Pantu ici ecebo twaumfwile ukutula na kukutendeka: Tufwile tulekutemwana. ¹² Tatufwile ukubai ni Kaino, uwafumine ku mulwani nokuya kwipaya wabo. Cindo ico amwipaile? Pantu imilimo yakwe yali yakwa ciwa elo ne yakwa wabo yakulungama. ¹³ Mwisunguka, mweba munyina, icalo acamipata. ¹⁴ Twalishiba ai, twalifuma mumfwa no kuya ku mweo pantu twalitemwa bamunyinafwe. Onse uutakwata kutemwa ninshi ashala mumfwa. ¹⁵ Onse uupata munyina nikipayaula. Mwali ukwebati uwipaya takwata umweo wa muyayaya ilyamubikilwa. ¹⁶ Npali ici twalishiba pantu Kristu apele umweo wakwe kuli fwebo. Nafwebo tufwile ukupela imyeo yesu pali bamunyinefwe. ¹⁷ Elo uyo onse uwakwata ifyuma pesonde, elo amona wabo akocula nokwisalako icibi cakwe palio, kuti icitemwiko cakwa Lesa caika shani pali uyo. ¹⁸ Mwebana bandi, Leken i twitemwafye pa kanwa nelo palulimi, lelo ni mumicitile na mucishinka. ¹⁹ Nipalifi twaishibila ai twafuma mu cine, kaili twalipela imyeo yesu kuli mwe. ²⁰ Pantu imitima yesu ayatuseka ewa cila imitima yesu, kaili alishiba ifintu fyonse. ²¹ Mwebatemwikwa, imitima shesu ngatashikotuseka twalikwata isubilo muli Lesa. ²² Fyonse ifyo tukolomba twakupokelela kuli o pantu tu; lasunga ifipope nokucita ifintu ifikosekesha Lesa. ²³ Aya emafunde yakwe: ayakuti tsumine mwishina lya mwana wakwe Yesu Kriatu nokutemwana kumo nomunakwe, ukubati ifintu atupela aya amafunde. ²⁴ Uyo onse uukonka amafunde yakwa Lesa aikalila muli ena, na Lesa akulaikala muli o, napali fi twalishiba ai aikala muli fwebo mumu pashi uo atupela.

Chapter 4

¹ Mwebatemwikwa, tecakweshu kucetekela umupashi onse. Namuli co, esheni imipashi ngacakwebati shafuma kuli Lesa, pantu abengi ababufi bakasesema nabaya mukati ka calo. ² Pali ifi mukeshiba umupashi uwakwa Lesa, onse umupashi uusunisha ukuti Yesu Kristu ali shile mumubili wafuma kuli Lesa. ³ Elyo onse umupashi ushi suminisha Yesu tawafuma kuli Lesa. Uyu emupashi wa bumukanya Kristu, ico imwe mwaumfwile cikoisa elo cili na mwisonde. ⁴ Mwe mwafuma kuli Lesa, mwebatemwikwa abana, elyo namubacimfya, pantu uyo uli muli imwe mukulu ukucila ukucila uli mwisonde. ⁵ Bafuma mucalo; eico nefyo balanda fyafuma mucalo, ne calo cumfwa kulibo. ⁶ Ifwe twafuma kuli Lesa. Naonse uwaishiba Lesa omfwe kuli fwe. Lelo ushafuma kuli Lesa tomfwa kuli fwe. Namuli ici ifwe kuli tuleshiba umupashi wa cine no mupashi wafilubo. ⁷ Mwebatemwikwa, lekeni tutemwe umo no munakwe, pantu ukutemwa kwafuma kuli Lesa, na onse utemwa afyalwa kuli Lesa nokwishiba Lesa. ⁸ Umuntu ushaishiba ukutemwa taishiba na Lesa,

pantu Lesa kutemwa.⁹ Pamulandu waifi ukutemwa kwa kwa Lesa kwasokolokela pali fwe, ukuti Lesa atumine umo umwana mwaume ukwisa mucalo pakuti twikale pa mulandu wakwe.¹⁰ Muli uku kutemwa, tekuti ifwe twatemwa Lesa, lelo nimukuti atemenwe ifwe, ukuti atumine umwana mwaume ukuba icikosolwelo cama sambu yesu.¹¹ Batemwikwa, nga Lesa atemenwe ifwe, ifwe na ifwe tutemwane umo no munankwe.¹² Takwaba nangula umo uwamona Lesa. Nga cakutila twatemwana umo nomunankwe, Lesa akekalilila mulifwe, necitemwiko cakwe cilicafikapo mulifwe.¹³ Muli ifi emo twaishiba ukuti ifwe twa ikala muli o nao mulifwe, pantu ena apele ifwe umupashi.¹⁴ Kabili, twalimona no kufyalwa bakambone bakuti wishu natuma umwana ukuba kapususha wapano calo.¹⁵ Uya onse ushisuminisha ukuti Yesu mwana wakwa Lesa, Lesa abamuli o nao muli Lesa.¹⁶ Naifwe, twalimwishiba kabili nokucetekela necitemwiko ico Lesa atukwatila. Lesa kutemwa, nao onse uwaikalilila muli ukuti kutemwa aikalilila muli Lesa, na Lesa muli o.¹⁷ Pamulandu waifi ukukutemwa kube ukwa pwililika mulififwe, pakweba ati tukakwate ukupama pabushiku bwa bupingushi, pamulandu ngefi aba, efyo muli cino calo.¹⁸ Tamwaba mwenso mukutemwa. Namulico, ukwafikapo ukutemwa pamo nokukandwa. Pantu utina taba uwa fikapo mukutemwa.¹⁹ Ifwe tutemwa pantu Lesa ewabalile kutemwa ifwe.²⁰ Ngo umo alanda, "ine natemwa Lesa" lelo apata wabo, ena wabufi: Na onse ushatemwa wabo, uwo amona, teti atemwe Lesa, uwo tamona.²¹ Neci, lifunde twakwata ukufuma kuli o: Naonse uwatemwa Lesa afwile fye ukutemwa na wabo.

Chapter 5

¹ Onse uwasumina ukuti Yesu ni Kristu afyalwa kuli Lesa, kabili onse uwatemwa shiku nao atemwa no mwana uwafyalwa kuli o.² Pali ici twalishiba ukuti twatemwa abana bakwa Lesa, iyo twatemwa Lesa kabili no kucita amafunde yakwe.³ Pantu uku ekutemwa kwa kwa Lesa: Ukuti twasunga amafunde yakwe. Kabili amafunde yakwe tefisendo.⁴ Pantu onse uwafyalwa kuli Lesa alacimfya icalo. Kabili uku ekucimfya ukuti alicimfya icalo, necicetyekelo cesu cine.⁵ Ninani uyu wine uwacimfishe icalo? Uyo onse uwa sumina ukuti Yesu mwana wakwa Lesa.⁶ Uyu wine eumo uwa fumine kumenshi naku mulopa: Yesu Kristu. Tafumine fye ku menshi yaka, lelo kumenshi naku mulopa.⁷ Eico baba batatu ebeebeminina bukambone:⁸ Umupashi, amenshi, kabili no mulopa. Aba batatu baba mukusuminishanya.⁹ Nga twapokelela kambone wa bantu, kambone wakwa Lesa akulapo. Pantu ubunte bwakwa Lesa ni ubu, ukuti alifyele kambone ukufuma ku mwana wakwe.¹⁰ Uyo uwa sumina mu mwana wa wakwa Lesa alikwata ubunte mu mwine. Uyo onse uutasumina muli Lesa amupanhga ukuba uwa bufi, pantu tasumina bukambone ubo Lesa apela ukufuma ku mwana wakwe.¹¹ Kabili na bukambone ni ub: Lesa alitupela umweo wa muyaya, kabili noyu mweo waba mu mwana wakwe.¹² Uyo onse uwakwata umwana akwata umweo. uyo ushikwete umwana wakwa Lesa takwata umweo.¹³ Nalemba ifi kuli mwe pakuti mwishibe ukuti namukwata umweo muli mwe uwamuyayaya kuli mwebasumina mwishina lyamwana wakwa Lesa.¹⁴ Nakabili, uku ekupama twakwata panuma yakwe, ukuti nga twaipusha iciconse ukulingana no bufwayo bwakwe, alatumfwa.¹⁵ Nakabili, nga twaishiba ati alatumfwa na conse ico twamwipusha tulishibile ukuti natukwata ico twamwipusha.¹⁶ Nga onse amona ndume munankwe akocita ulubemba ulushitwala kumfwa, afwile ukupepa na Lesa akamupela umweo. Nkopalanya kuli abo abo isambi ilatwala kumfwa. kwali ba isambi ilitwala kumfwa; ntalandile ati afwile ukupepelapo.¹⁷ Fyonse ifitali mubulungami lisambi, lelo kwaliba isambi ili tatwala kumfwa.¹⁸ Twalishiba ukuti uyo onse uwafyalwa kuli Lesa tabembuka. Lelo uyu uwafyelwe kuli Lesa ala isunga bwino, kabili no mubifi tekuti amonaule.¹⁹ Twaishiba ukuti twafuma kuli Lesa, kabili twaishiba ukuti icalo conse ceba mu maka ya mubifi.²⁰ Lelo twalishiba ukuti umwana wakwa Lesa alisa kabili alitupela ukwishiba, pakutila tumwishibe tumwishibe uyu uwacishinka, kabili, twaba muli uyu wine uwacishinka, mumwana wakwe Yesu Kristu. Uyu wine e Lesa wacishinka no mweo wa muyaya.²¹ Mwebana, isungeni mwebene ukufuma kutulubi.

2 John

Chapter 1

¹ Ukufuma kubakalamba ukufikafye nakuli bana mayo abasalwa na bana babo, uyo ine natemwa mucine kabili te ine neka, Lesa na bonse abo abaishiba icine.² Pamulandu wacishinka icashala muli fwe kabili cikaba naifwe umuyayaya.³ Ukusenaminwa, uluse, no umutende fikaba naifwe kuli Lesa wishu nokufuma kuli Yesu Kristu, umswana mwaume wakwa wishu, mu cine na mukute mwa.⁴ Ndi uwasekelela apakalamba pantu ine ninsanga bamo abana bobo bakoendela mu cine, ngefyo twapokelele aya amafunde ukufuma kuli shifwe.⁵ Nomba ine nkopapata iwe namayo tacilingo kuti ine nkokulembele ifunde lipya, Nomba icintu cimo icotwakwata ukufuma kukutendeka cakuti tufwile ukutemwa umo no munankwe.⁶ Ici citemwiko, icakuti tufwile ukwendela ukulingana ne funde lyakwe. Aya mafunde, ngefyo mwaumfwile ukufuma ku kutendeka, ukuti mufwile ukwendela muli yena.⁷ Pantu abengi bakabepa nabafumine pano insonde, kabili tabalumbula ukuti Yesu Kristu aishile mumubili. Aba ni bakabepa kabili niba mukanya Kristu.⁸ Lolesheni kuli mwebene, ukuti tamulufishe ifintu ifyo ifintu bonse mwabombe, Nomba pakwebati mwinga pokelelela icilambu icituntulu.⁹ Onse uukoya kuntashi kabili tekalilila mwisambililo lya kwa Yesu takwata Lesa. Uyo umo uwikalilila mwisambilisho, uyo umo alikwata bonse wishu no umwana.¹⁰ Ngo muntu onse aisa kuli mwe kabili taletete ili sambilisho, mwimupokelela uyo mung'anda yenu kabili mwimuposha.¹¹ Pantu umo uwamuposha akumako ku milimo yakwe iya bubifi.¹² Nebo ninkwata ifingi ifya kulemba kuli mwe, nomba ntako fwaya ukufilemba pepepala na inki. Nangula fye, ine nkosubila ukwisa kuli

Chapter 1

mwe nokusosa amenso na menso, pakwebati ukusekelela kwesu ku pwililike. ¹³ Abana bankanshi yobe uwasalwa bamiposha.

3 John

Chapter 1

¹ Ne mukalamba kumu temwikwa Gayos, uwo nebo natemwa mucine. ² Wemutemwikwa, nebo mpepa ukuti fyonse fiye bwino na webo elo nokuti mwingaba umutende, ngefyo cili bwino ku myeo yenu. ³ Pantu nebo nasansamwike sana ilyo ba wesu baishile noku bela ubunte ku cishinka cobe, ngefyo uko enda mu cine. ⁴ Nebo nshikwete icacisha ngeshi, pakumfwa ukuti abana bandi bakoenda mu cine. ⁵ Mutemwikwa, sambilila icishinka konse uko ulebomba kuli bawesu na ku beni. ⁶ Abo abapele ubuntu pacitemwiko cobe apo apasangilwe ulukuta. Iwe ukucita bwino pakutuma bena kumbi palwendo lwabo mumusango uwa bwina Lesa. ⁷ Pantu nico cali peshina lintu bafumine mo, ukusenda nangufimo ukufuma ku benafyalo. ⁸ Ifwe eco tufwile ukupokelela ifyapala ngefi, pakuti ifwe tukakonka ababomfi banensu aba ku cine. ⁹ Ine nalemba ifintu fimo ku cilonganino, nomba Diotrefes, uwa temwa ukuba uwantanshi pali bene ta tupokelele. ¹⁰ Eico nga ine naisa, ine nkesa kumona bwino ifyo ena akobomba, ukulanda ifyabipa ifyabulo amano pali fwe. Taali uwafikapo muli cilya, wo te kweka ukukana ku pokelela ba wesu palwakwe, lelo wo kabili aleseshe no walefwaya uku sengela bene no kubika bena panse ya cilonganino. ¹¹ Mutemwikwa, wi konkelela ifya masambi kano ifya bune. Uyo onse uucita ifya bune e wakwa Lesa; uyo umu uucita masambi taamona Lesa. ¹² Demetrius abele bukambone kuli bonse kabili naku cishinka cine. Fwe nifwe tuli bakambone, kabili nawishiba ifyo bunte bwesu bwa cine. ¹³ Nebo nali nefingi ifya kulemba kuli we, nomba nshikofwaya uku lemba fyena kuli we ku kalembelo na inki. ¹⁴ Lelo nebo ndesubila uku mona mwe nomba, elo fwe tukalanda pamenso na menso. ¹⁵ Icibote cibe na iwe. Abanenu bamuposha. Posheni aba nensu uko mwishina.

Revelation

Chapter 1

¹ Uku ekusokolola kwa Yesu kristu uo Lesa apele ukulanga aba bomfi ifili nokupona bwangu munchende, amulengele ukwishiba ukutuma malaika wakwe kumubomfi Yoani. ² Uwali inte kucebo kuli Lesa na kubuntu bwakwa Yesu kristum ifi fintu fyonse fyamoneke. ³ Ube uwapalwa ubelenga ukukosha ubu busesemo nabomfwa amashiwi yabusesemo na bakonka icalembwa, pantu inshita ili mupep. ⁴ Yoani, kufilonganino cine lubali ifya mu Asia: ukusenaminwa kube naimwe na umutende ukufuma kumwine, nakuwaliko, nakuukabako, na ukufuma kumipashi cine lubali iya ba kucinsu. ⁵ Na kuli Yesu kristu, uwabane cishinka na kambone, ibeli ukufuma kubafwa, kateka wa shamfumu pesonde. Kuli uyo watutemwa nokutubula ukufuma kulubembu mulopa wakwe. ⁶ Ali tupangila ubufumu, bashimapepo kumwine Lesa nashifwe kuli ena kube ubukata na maka inshita yonse. Amen. ⁷ Mona, aleisa mumakumbi; nelinsu lyonse likamumona, ukubikapofye naba mulashile, Nemitundu yonse iya pesonde ukallosha pamulandu wakwe, cibe ifyofine, amen. ⁸ "Aufa na Omega," efyasosa shikulu Lesa, 'Umo uuliko na ukabako, ukesa bako, uwamaka yonse. ⁹ Ine Yoani-muninenwe na mwakanya mukucula na mu bufumu kushipikisha ifili muli Yesu uwali pa cishi ca patmo pa mulandu ne cebo cakwa Lesa na ubunte bwa pali Yesu. ¹⁰ Nali mupashi pa bushiku bwakwa shikuu. Naumfwile panuma yndi ukupinda kweshiwi likalamba nge ntandala. ¹¹ No kuti, lemba fyonse ifyo wamona mwibuuku, no kusenda kufilonganino fine lubali ku efese, ku samaria, pergamo, ku atira, ku sarde ku filadela, ku laodikea. ¹² Ulo nakubweluluka muku mona uwalelanda naine, napilibukila no kumona ifya kutekelapo inyali cine lubali. ¹³ Pakati kafyakutekelapo inyali kwali umu uwapala umwana wamuntu, nafwala ifyafika pa makasa na pacifuba. ¹⁴ Nakumutwe na umushishi uwabuta nga masako yampanga ayabuta nge mfula na menso wale moneka nge mingu sha mulilo. ¹⁵ Namakasa yakwe butale ubwa bengeshima, ngo bwakulopolowa mwilungu, na ishiwi lyali nga ici uunda nga menshi. ¹⁶ Ali ne ntanda cine lubali mukuboko kwakukulyo na muminwe mwali ulupanga ulwatwa kubili kubiliuwalefuma mukanwa, ne cinso cabekela nga kasuba kabalikile mumaka yakako. ¹⁷ Ulo na mumwene, nawile kumakasa yakwe ngo muntu uwafwa. Necifulo cakwe caku kulyo pali ine no kusosa ai, "mwilasakamana, ninebo wantashi nowakulekelela. ¹⁸ Nali uwamweo, nalifwile, lelo moneni, ndi uwamweo na pe, ninkwata imfungulo yamfwa ne kumbo. ¹⁹ Lelo lemba fyonse ifyo wamona, nefilecitika nomba, elyo ne fikalacitika panuma ya ifi. ²⁰ Icanakama yantanda cine lubali wamwene muminwe yandi lwa kulyo, na cine lubali godeni ifyakutekelapo inyali: ne ntanda cine lubali niba malaika abali cine lubali ifilonganino, na cine lubali ifyakutekelamo inyali ifyali filonganino"

Chapter 2

¹ "Nakuli malaika waku lukuta lwaku effeso lemba ai: 'Ifi efyasosa uwaikata intanda cine lubali kukuboko kwakukulyo kaili uwendauka pafya kutekapo ifisaniko cine lubali, ² "Ndishibile imilimo yobe, nokubombesha kobe, nokushipikisha kobe, nokweba ai taukofwaya ababifi, nokweba walyesha abaitunga ukuba abatumwa ai tali bo nokusanga ai babufi. ³ Ukoshipikisha pe shina lyandi, kaili taukonenuka. ⁴ Lelo ndikwete ifyakukushinina ai walileka ukutemwa kwapakubala. ⁵ Ibukisha uko wawilile. Lapila nokucita imilimo yapakubala. Autalapile, nakwisa kuliwe kaili nkesa kufumya icakutekap[o

icisaniko pa ncende yaciko. ⁶ Nomba ulikwete ifi:Walipata imilimo yabena nikola iyo nandi napata. ⁷ Uyo onse uuli nokutwi omfwe ifyo mupashi ukososa kunkuuta.Kuli uyo uwacimfya nakumupela insambu shakulya kumuti wamweo uwabamu paradise yakwa Lesa." ⁸ "Nakuli malaika wakulukuuta waku sumana lemba ai:Aya emashiwi yawapakubala kaili uwakulekeleshako uyo uwafwile nokwisa kuba nomweo nakaili: ⁹ "Nalishiba ubucushi bobo nobupina bobo, nomba uli wacuma .Nalishiba abo abaita ai ba Yuda ,nomba talibo .Masunagoga yakwa satana. ¹⁰ Witiina efyo walaculako .Lolesha!Umulwani akofwaya ukuposa bamo mucifungo pakweba ai mweshiwe, kaili mwakucula panshiku ikumi.Iminineni ndi mpaka nokufwa,nandi nakumipela icisote camweo wamuyayaya. ¹¹ Leken iyo onse uuli nokutwi omfwe efyo umupashi ukososa kunkuuta.Uyo uwacimfya takonaiki kumfwa yacibili." ¹² "Nakuli malaika wakulukuuta lwaku pegamamu lemba ai: Aya emashiwi yawaikata kakwampa uwatwila kubili kubili. ¹³ Nalishiba uko wikala,ai ekwaba icipuna cakwa satana.Nomba walikatisha ishina lyandi .Nalishiba ai tawakene ukutetekela muli nebo ,nangu ninshiku shakwa antipasi kambone wandi ,uwacishinka wandi,uwaipaiwe pali mwe,uko uko Satana ekala. ¹⁴ Nomba ndiko natumo utwakukushinina: Muli kweteko bamo abaikatisha isambilisho lyakwa Balamu,uwafundile Balaki ukuposa icakuipununa kubana bakwa israeli ukweba ai balye ifilyo fyaipailwa utulubi nokucita ubucende. ¹⁵ Munshila imo ine ulikweteko nabamo abekatilile kwisamblisho lyabena Nikola. ¹⁶ Eico, lapila!ngateifyo,nkoisa bwangu kuli webo,kaili nakwisa kulwa nabo kuli kakwampa wamukanwa kandi. ¹⁷ Eico abali namatwi yakuumfwa kabomfwe ,ifyo umpashi ukososa kunkuuta.Nakuli uyo uwacimfya nakumupela ukulyako maana wafisa,kaili nakumupela ilibwe lyakubuta apalembwa ishina lipya,ishina ilyo umuntu nse ataishiba kanofe uo lipelweko." ¹⁸ Nakuli malaika wakulukuta waku tiatila lemba ai:Aya emashiwi yamwana wakwa Lesa,uwakwata amenso kubai myengele yamulilo elo kaili namakasa kuba ai ceela cakutelela. ¹⁹ "Nalishiba imilimo yobe:Ukutemwa kobe necitetekelo cobe nokushipikisha kobe.Ndishibe ai efyo ukocita inonshita filicililepo ukucila pafyo walikucita pakubala. ²⁰ Lelo ndikwete ifyakukushinina:Walileka umwanakashi Yesebele,uuitunga ukuba kasesema.Kumasmbilisho yakwe akofunda abantu ukucita ubucnde nokulya ifyaipailwa utulubi. ²¹ Nalimupele inshita yakulapila nomba takofwaya kulapila kubucende bwakwe. ²² Lolesha! Nkomuposa pabusanshi bwakwe na abo abacitile ubucende nankwe nkobaposa mubucushi mubukalamba,ngatalapile pamiicitile yakwe. ²³ Nakwipaya abaana bakwe,nenkuta shonse shakwishiba ai ninebo uufwaya fwaya mumatontonkanyo namumitima yabantu.Nakupela kuli cila umo umo ukulingana nemicitile yakwe. ²⁴ Lelo kubashala muTiatila,nakuli onse uutashintile kumasambililo aya elo kaili nokuteshiba ifyo bamo bakuuta ai umwina wakwa Satana-kuli mwebo nasosa ai,'ntabikepo icisendo icili conse pali mwebo.' ²⁵ Nokuba ,mufwile ukwikatisha mpaka nkese. ²⁶ Uyo uwacimfya nokuvita imilimo yandi mpaka nakumpela , kuli wo nakumupela ulupaka panko. ²⁷ Akubatungulula nokuba cemena ku nkonto yacela,akubatobaula mutupimfya kuba ai mutondo weloba.' ²⁸ ukulingana nefyo napokelele kuli taata nandi nakumupela ulutanda lwaku maca. ²⁹ Uyo onse uuli namatwi omfwe ifyo umupashi ukososa kunkuuta ."

Chapter 3

¹ Kuli malaika wamulukuta lwa sadisi lemba: ' Amashiwi ya umo uwaikatilila imipashi yakwa Lesa cine lubali kabili ne ntanda cine lubali: "Ndishibile ifyo wacita. Walibembuka ukuti uli wa mweo, lelo uliwakufwa. ² Alamuka nokukosha ifishaleko, lelo ifili mukufwa, pantu ntasangilemo ukupwilika kwaficitwa fyobe pacinso cakwa Lesa wandi. ³ Eico, ibukisheni, ico wapokelele nokumfwa. cumfwile, kabili lapila. Lelo nga ta walamuke, nkoisa nga pompwee, kabili tawakeshibe insa nkeshilapo kuli we. ⁴ Lelo ulikwete amashina ayanono mu sadisi abatalamfya fyakufwala fyabo, kabili, bakenda na ndi, balifwele ifyakubuta, pantu balilingile. ⁵ Umo uka cimfya bakamufwika imingila yakubuta, kabili ntakatale kufuta ishina lyakwe mu citabo cabumi, kabili nkasosa ishina lyakwe pacinso cakwa tata, kabili pacinso caba malaika bakwe. ⁶ Leken iyo onse uuli namatwi omfwe kufyo umupashi ukolanda kunkuta." ⁷ Kuli malaika wamulukuta lwamu Filadelfia lemba:' Amashiwi yaumo uwakushile ne cine uwalikatilila imfungulo yakwa Dabidi, uwisulako kabili takuli uw isalako, alesalako kabili takuli uwingesulako. " ⁸ Ndishibile uyo wacita. Lolesha, ndibikile icibi icakwisulwa pali we ukuti takuli uwingesula. Ndishibile ukuti ulikwete amaka ayanono, lelo walwumfwile amashiwi yandi kabili tawakana ishina lyandi. ⁹ Lolesha! Abo ababa mu synagoga yakwa satana abalanda ati fuda lelo tebo, lelo nkalenga bakese nokufukama pamakasa yobe, kabili bakesa kwishiba ukuti nalikutemenwe. ¹⁰ Apo walisunga icipope candi ukushipikisha umutalalila, nandi nkakusunga ukufuma pansa yakweshiwa iyo ikoisa pa calo conse, kukweshi abo abekala pesonde. ¹¹ Nkoisa bwangu. Ikatilila kuco ukwete pakuti nangu umo esenda iciteebo cobe. ¹² Umo uwacimfya, nkamucita ngo lueshi mwitempele lyakwa Lesa wandi. Takatale nakabili afumamo, kabili nkalemba pali wo ishina lyakwa Lesa waandi, ishina lyamusumba wakwa Lesa wandi(Yelusalemu mupya, uyo uukesa ukotentemuka ukufuma kumulu kuli Lesa wandi), neshina lyandi ilipya. ¹³ Leken iyo onse uuli namtwi onfwe kufyo umupashi ukolanda kunkuta." ¹⁴ "Kuli malaika wamulukuta lwa laodikea lemba: ' amashiwi yakwa Ame, uwakushintililapo kabili kambone wacine, kateka pafibumbwa fya kwa Lesa. " ¹⁵ Ndishibile ifyo wacita, nokuti tawatalala nangu ukukaba. Nkobila ukuti uwali uwatalala nangu ukukaba.

¹⁶ Nomba, pantu uli icifulefule taukabile nangu ukutalala ndifye pakukufwisa mukanwa kandi. ¹⁷ Pantu ulanda, ' Ndimukankala, nalikwata ifyuma, kabili ntakabila nangu kamo. ' Lelo tawashiba kuti uli mulanda wine wine, uwakulangululula kofya, umupiina, Impofu kabili umuneke. ¹⁸ Umfwa kumano nkokupunda: Shita kuli ne Golide uwaengululwa nomulilo pakuti ube umukankala, nemingila yabune iyakubuta pakuti uifwike wemwine no kutalanga insoni shamuneke obe, nomuti wakusuba mumenso pakuti umone. ¹⁹ Nafunda bonse abo natemwa, kabili mbafunda ifyo

Chapter 4

bafwile ukwikala. Eico ba uwacishinka kabili lapila. ²⁰ Lolesha, ndiminine pamwinshi kabili nkokonkosha. Umo nga aumfwa ishiwi lyandi kabili aisula ilibi, nkoisa mung'anda yakwe kabili nkolya nankwe, nankwe nandi. ²¹ Umo uwacimfya, nkamupela insambu sha kwikala nandi pacipuna cabufumu bwandi ngefyo nandi nacimfishe nokwikala panshi na Tata pacipuna cakwe icabufumu. ²² Ldekeni uukwete ukutwi omfwe kufyo mupashi akolanda kunkuta.

Chapter 4

¹ Panuma ya ifi fintu naloleshe nokumona icibi nasisuka ku mulu. Ishiwi lyakubalilapo ilyo naumfwile lyalikulanda kuli nebo nge penga, ukusosa ai, "Isa kuno, nalakulanga ifili nokucitika panuma ya ififfintu." ² Apopene nali mumupashi, nalimwene icipuna cabufuma cabikwa mumulu, na umo uwaikalapo. ³ Uwaiklepo alekumoneka nga jaspera na karneliani. Kwali umunkolamfula uwashinguluka icipuna cabufumu. umunkola mfula wali nga emeradi mukumoneka. ⁴ Ukushinguluka icipuna cabufumu kwali nakaili ifipuna fyabufumu amakumi yabili na fine napafipuna paikela amakumi yabili -na fine abakalamba, bafwele imingila yabuuta, na ifisote fya bufumu ifya golide ku mitwe yabo. ⁵ Kucipuna cabufumu kwafumine utwakubyasha utwa, mwele, mwele, nokubulukuta, elo kaili nokupata kwankuba. Ifisaniko cine lubali fyalepya pantanshi ya cipuna cabufumu, ifisaniko efyalile cine lubali imipashi yakwa Lesa. ⁶ Pantanshi yacipuna cabufumu pali bembamba uwalebengeshima, kwati mabwe ya kristali. Pakati ka cipuna cabufumu na ukushinguluka icipuna cabufumu kwali ifya mweo fine, ifyaisulamo amesno kuntashi nakunuma. ⁷ Icakubalilapo ica mweo calikumoneka nge nkalamo, ica bubili calikumoneka kubati ning'ombe, icabutatu cakwete icinso kubati muntu, icalenga bune calikumoneka nga kapumpe. ⁸ Ifya mweo fine cila cimo cali namapinda mutanda, fyaiswile na menso panshi napamulu. Akasuba nobushiku tafyalekulekapo ukusosa ai, "wamushilo, wamushilo, wamushilo nishikulu Lesa wamaka, uwaliko, kaili uuli no kwisa." ⁹ Ulo lonse ifya mweo fyalekupela amalumbo nomucinshi, nobukata, namatotelo, kuli uyo uwaikala pacipuna cabufumu, uyo uwaikalilila umuyayaya kaili pee, ¹⁰ abakalamba amakumi yabili nabane bawa panshi kuwaikala pacipuna cabufumu nokushinshimuna uwamweo umuyayaya nomuyayaya. Batambike nefilongwe fyabo kucipuna cabufumu, balekusosa ai, ¹¹ "Mwalilinga, mwe shikulu Lesa wesu, ukupokelela amalumbo nomucinshi namaka ico mwalengele fyonse, nakubufwayo bwenu fyaishile kubako nokupangwa."

Chapter 5

¹ Elo namwene ukuboko kwakukulyo ukwawaikele pacipuna cabufumu umufungilo uwalembelwe pantanshi nakunuma, naukakatikwa kufya kuakatikilako cine lubali. ² Namwene nomungeli uwakosa akobilikisha ishiwi ilikulu, "Nani uwawamina ukukakatula ifikakilo fya uko?" ³ Takwali nangu umo kumulu napa calo nangu pesamba lya calo ukufungulula umufungilo nangula uku umonapo. ⁴ Elo nebo nalilile cibi pantu takwali nangu umo uwalingile ukufungulula umufungilo noku umonapo. ⁵ Lelo umo uwamubakalamba asosele kuli nebo ai, "Wiyesha kulila. Lolesha! inkalamo yamutundu waba yuda, umushila wakwa David, Alicimfishe. Alingile ukwisula umufungilo nefikakatikilo cine lubali." ⁶ Namwene umwana wampanga aliminine pakati kafya mweo fine elo naba cilolo. Akwete insengo cine lubali na menso cine lubali. imipashi cine lubali iyakwa Lesa iyatumwa pa caalo. ⁷ Nao ailee nokupokelela kukwa kukulyo kuwaikele pacipuna cabufumu. ⁸ Kaili ulo apokelele umufungulo ifyamweo fine nabakalamba amakumi yabili nabo fyawile ku menso yamwana wampaanga, conse icili ne nsense ne nweni sha Golide ishabamo ifyanunkila emapepo yabashila bakwa Lesa. ⁹ Balikwimba ulwimbo lupya: Mwawamina ukukakula umufungilo nokukakatula ifikakilo cakakwamo. Pantu mwaipeye kaili mwashitile Lesa mumulopa wenu abamitundu yonse naba ndimi, abantu nabantu, nabanko. ¹⁰ Kaili mwacita kuli Lesa wesu ukuba ishamfumu kaili bashimapepo kaili bakuba nobufumu pano isonde. ¹¹ Elo namwene nokumfwa ishiwi lya bangeli abengi ukushinguluka icipuna cabufumu nefyamweo nabakalamba impendwa yabo yali amakana ikumi yamakana ikumi yamakana ya makana. ¹² Balikusosa mwishiwi lyakukosha, "umwana wampanga uwaipaiwe wawamina ukupokelela amaka, nobucindami, amano, ukukosa, nomucinshi, nobukata, nepalo." ¹³ Naumfwile fyonse ifyabumbwa ifya mumulu nefya pano isonde napanshi yesonde, napali bembamba, nfyonse ifyalimo-file eba ai. "Kuli uyo uwaikala paciouna cabufumu kube ipalo, nobukata, nomucinshi, nokuteka umuyayaya. ¹⁴ Nefya mweo fine fyayebele ai, "Ameni!" Nakalamba bawile panshi nokupepa.

Chapter 6

¹ Kaili namwene ulo umwana wa mpanga akakatwile cimo ica fikakatikilo, naufwile cimo ica mufyamweo sfine cikasosa ishiwi nge lya kubulukuta kwai ni mfula ai, "isa." ² Naliloleshe kaili kabalwe uwa buta no waikelepo alipelwe icitebo. Aishile nga kacifya ukufwaya ukucifya. ³ Ulo umwana wa mpanga akakatwile icikakatilo ca bubili, naufwile icamweo ca cibili cikotila, "isa!" ⁴ Elo kabalwe naumbi afumine, uwakashika naku waikelepo apelwe ukupita umutende pe sonde, no kuleka abantu beipayana. Ena apelwe ulupanga ulukulu. ⁵ Ulo umwana wa mpanga akakatulapo nacimbi lyabutatu, naumfwile ica mweo icalenga fitatu cikososa ai, "isa!" Awe namwene kabalwe wafita, uwaninipapo aikete icakupiminako ukufina kwa fintu mu minwe. ⁶ Naumfwile icongo kwai lishiwi lyafumine pakati ka fyamweo fine likatila, "Amalipilo yakushitamofye ubunga bwa gano na makilo yatatu aya bunga bwa male. Lelo mwionaula amafuta ya miofi no mwangashi." ⁷ Ulo umwana wa mpanga akakatwile inamba yalenga bune, naumfwile icamweo icalenga bune cikososa ai,

"isa!"⁸ Elo namwene kabalwe wakashika . Uwamininepo ishina lyakwe nifwa, nefwa yalimukokele panuma. Bamupele amaka pa cipande cimo pa fipande fine ifya calo, ayakwipailako, ku lupanga, ku cipowe, ku cinkunka, ku fiswango fya mupanga.⁹ Ulo umwana wa mpanga akakatulapo inambala yalenga busano. Namona mwisamba lya cipailo imipashi yabantu aipeye pamulandu wa mashiwi yakwa Lesa napaco baiminine bukambone.¹⁰ Balikupunda amashiwi ayakulu bakotila, "Niliisa, we mfumu yamaka yonse, uwamushilo ne cishika, ukapingula no kukanda abantu ba pano calo pamulandu wakutwipaya?"¹¹ Ulo cila muntu apelwe umwingila wabuta. Elo babeba ukutuusha akashita kanono pakweba ai impendwa yonse iya bashabanabo na munyina bababepaye ngafilya nabo bapeye.¹² Ulo umwana wa mpanga akakatwile inambala yalenga mutanda, nalimwene kaili kwali icikukuma icikulu. Akasuba kalifitile nge saka lya masako no mweshi waishikuba ngo mulopa.¹³ Elo intanda sha mumulu shaponene panshi, ngefyo amakunyu yaponya ifipompo pakusukana ku mwela uukalamba.¹⁴ Umuulu nao wafumapo kwai ni filya bapomba icisesa pakucifunyo.¹⁵ Elo ishamfumu shapano isonde na bakalamba bafita ,abankankala,abafyuma,nabamaka,elo nabantu bonse,abasha nabantungwa,abafisama muncengo namu fimabwe ifikulu ifya mumpili.¹⁶ Elo babilikishe kumpili naku fimabwe ifikulu ukweba ai,"tukupikeni mutufise kucinso cawaikele pacipuna cawabufumu nakubukali bwa mwana wampanga.¹⁷ Pantu ubushiku bwabo ubwakukaipa na bwisa .Nani engashipikisha?"

Chapter 7

¹ Panuma yaici na mwene bamalaika bane beminine pafifutu fine ifya mu calo, nabekatilila pakuti tali nangu umo umwele uwalaululukila paca calo, napili babemba nangu pa fimuti.² Namwene naumbi malaika akoisa kukabanga, ali ne cikakatikilo icakwa Lesa wa mweo. Alilile ishiwi ilikalamba kuli bamalaika bane abapelwe insambu shakonaula icalo na babemba:³ "Mwitala ukonaula icalo, babemba, nangu ifimuti mpaka twafwatika icishibilo pampumi ya babomfi bakwa Lesa."⁴ Naumfwile ipendwa yaba fwatikilepo icishibilo: 144,000, abalefuma mumikowa yabantu balefuma mu Lsreali:⁵ amakana ikumi na yabili yafumine mu mukowa wakwa Yuda, amakana ikumi na yabili yafumine mumukowa wakwa Reuben, amakana ikumi na yabili yaafumine ku mukowa wakwa Gadi,⁶ amakana ikumi na yabili yafumine mumukowa wakwa Asher, amakana ikumi na yabili ukufuma mumukowa wakwa Manasseh,⁷ amakana ikumi na yabili ukufuma mumukowa wakwa Simeon, amakana ikumi na yabili ukufuma mumukowa wakwa Levi, amakana ikumi na yabili ukufuma mumukowa wakwa Issachar,⁸ amakana ikumi na yabili ukufuma mumukowa sebulun, amakana ikumi na yabili ukufuma mumukowa wakwa Yosefu, kabili amakana ikumi na yabili ukufuma ku mukowa wakwa Benjamin balikakatikwe ici kakatiko.⁹ Panuma ya ifi fintu nebo naloleshe, kabili kwali impuka ikulu iyo iya kuti takuli naumo wingapenda ukufuma ku calo, umutundu, abantu, nakululimi ulukoiminina kutanshi ya cipuna ca bufumu. Balikufwala imingila iyabuta balekwata imisambo yatuncindu mu minwe yabo,¹⁰ kabili balikukuta ne shiwi ilikalamba: "Ipusukilo lyaba kuli Lesa wesu uwaikala pacipuna cabufumu, na ku mwana wa mpanga!"¹¹ Bonse bamalaika baliminine'ukushinguluka icipuna cabufumu nokushinguluka abakalamba nefibumbwa fya mweo fine, kabili bawile ubunkupeme pantanshiyacipuna cabufumu. Bapepa na Lesa, batile,¹² "Kacibe ifyo fine! Amalumbo, ubukata, ubucindami, amano, ukutasha, umucinshi, amalumbo na maka fibe kuli Lesa wesu pena pee! Amen!"¹³ Elo umo pa bakalamba aipwishe ine, "Nibani, abafwele imingila ya kubuta, kabili nikwisa bafumine?"¹⁴ Nebo nasosele kuli o, "Mukwai, ulishibile," atile kuli ne, "Aba ebafumine mu macushi ayakalamba. Bawashishe ne mingila yabo kabili nokuipangila iyabuta mumulopa wa mpanga.¹⁵ Pali uyu mulandu, bali kucinso cacipuna cakwa Lesa, bamupepa akasuba no bushiku mwitempele lyakwe. Umo uwaikele pacipuna cabufumu akasalananya ihema lyakwe pali bo.¹⁶ Tabakabe nensala nakabili, nangula ukuba necilaka nakabili. Akasuba takakaboce, nangu ukupya kucikabilila.¹⁷ Pantu umwana wampanga pakati kacipuna cabufumu akaba kacema wabo, kabili akabatungulula ku mumana wa menshi ayomi, kabili Lesa akafuta ifilamba ukufuma mu menso yabo."

Chapter 8

¹ Ulo umwana wampanga aiswile icikatilo cakulenga cine lubali,mwali tondolo mumulu pansa imo.² kabili namwena abangeli cine lubali nabeminina kuntanshi yakwa Lesa,namapenga cine lubali yapelwe kuli bena.³ Naumbi umungeli alishile,nakwata ica golide icakufutumwinako naiminina kucipailo.Apele icafyanunkila icena cisuma ifingi pakweba ai engapela pamo namapepo yabamushilo abantu bakwa Lesa paca golide icafyanunkila icena cisuma kuntanshi yacipuna.⁴ Icushi cacena cayanunkila cisuma pamo namapepo yabantu bamushilo bakwa Lesa fyaiminine muminwe yamungeli kuntanshi yakwa Lesa.⁵ Umungeli abulile icifutumwino nokwisushamo umlilo ku cipailo .Kaili elo aciposele pa caalo ,kaili kwali ifibulukuto,ukupoota kwamfula,nemyele yankuba ,necinkunkuma.⁶ Abangeli abakwete amapenga cine lubali ninshi nabaipekanya ukulisha.⁷ Umungeli wakubalilapo alishishe ipenga lyakwa ,elo kwali imfula yacitalawa nomulilo uwasankanishiwa nomulopa.Fyaposelwe pa calo necakaniko capali fitatu calipile,necakaniko capali fitatu icafimuti calipile,ne cani conse icibishi calipile.⁸ Umungeli wabubili alilishishe ipenga lyakwa,fimo ifyapala ulupili ulukulu ululepya lwaposelwe muli bemba .Necakaniko icapali fitatu ica bemba casangwike umulopa.⁹ Necakaniko capali fitatu ica mweo ica mumenshi califwile,necakaniko ica nongo calyonaike.¹⁰ Nomungeli alenga butatu alishishe ipenga lyakwe ,nolutanda ulukulu lwaponene mumulu,luleyaka ngo mwenge,pacakaniko capali fitatu ica mimana notumfuku mfuku twamenshi.¹¹ Neshina lyalutanda nikulula.Necakaniko capali fitatu ica menshi casangwike kulula,nabantu abengi balifwile ku menshi ayali ayalula.¹² Nomungeli walenga cine alishishe ipenga lyakwe,necakaniko capali fitatu ica kasuba

Chapter 9

calishimine ,necakaniko capali fitatu ica mwenshi,necantanda fyalishimine.Kanshi icakaniko capali fitatu cayalwike imfimi ,icakaniko capali fitatu icakasuba nacabushiku tafyakwete ulubuto. ¹³ Nalolesha, kabili naumfwile kampupe alepupuka pakuti pakumulu alebelikisha neshiwi ilikulu, ai, "ubulanda,ubulanda, ubulanda, kuli abo abekala pa calo, kuli aya amapange yalalila kuli aba abangeli batatu.

Chapter 9

¹ Elo no mungeli walenga busano alishishe ipenga lyakwe, na mwene ulutanda lwapona ukufuma mumulu. Ulutanda lwapele ifungulo ya cilindi cabula ipela. ² Aiswile icilindi cabula ipela, necushi icikulu cafutumwike ukufuma mucilindi ngelungu ilikalamba ililepya. Akasuba no mwela fyali fitile kucushi icikulu cafumine mucilindi. ³ Na mucushi mwafumine ifipasa fyishile pa calo, fyapelwe amaka kwai makalashi pa calo. ⁴ Fyaebelwe ai mwionaula icani nangu cimo nefimuti,nangu ifilimwapa caalo, lelo abantu abashakwete icikakatikilo cakwa Lesa pampumi shabo. ⁵ Tafyuminishiwe ukwipaya abantu, lelo ukubachushafye pa myeshi shisano. Uku kalipa kwa fiko kwaba kwai bukali bwama kalashi ulo lyasuma umuntu. ⁶ Namuli isho inshiku abantu bakafwaya imfwa lelo tabaka isange. Baka fwaisha ukufwa, lelo imfwa ikaba taluka. ⁷ Ifipaso fyamoneke kwai ma celeta ayapekanishiwe ku nkondo. Napa mpumi shaiko pali ifyapala kwai fisote fya Goride, ne finso fyafiko fyali kwai finso fya bantu. ⁸ Fyakwete umushishi kwai mushishi wamwanakashi, nameno yafiko yali kwai meno ya nkalamo. ⁹ Napafituba fyafiko pali kwai cela bafwala pakulwa inkondo, ne congo cafiko cali kwai congo ca maceleta ayalebutuka ukuya ku nkondo. ¹⁰ Fyakwete imicila kwai micila ya makalshi; namumicila yafiko mwali amaka aya cusha abantu pa myashi shisano. ¹¹ Balikwete nowaba kwai ni imfumu umungeli abombela icilindi cabula ipela. Ishina lyakwe mu ci Hebele ni Abaddoni, na mucu giriki ni apoloni. ¹² Ubucushi bwaku balilapo bwapita, moneni! panuma yaifi kwalishele nayambi amacushi ayali nokwisa. ¹³ No mungeli walenga mutanda alishishe ipenga lyakwe, kabili naumfwile ishiwi lya mwisengo icakufutukumwina ica ku cinso cakwa Lesa, ¹⁴ Lile sosa ku mungeli walenga mutanda uwakwete ipenga ai,"kakula abangeli bane abakakwa pa mumana ukuulu yufate." ¹⁵ Abangeli bane abapekanishiwe pali ilya inshita muli bulya bushiku, ulya mweshi, na ulya umwaka balekelweko kukwipaya icakaniko capali fitatu ica bantu. ^{16 17} Impendwa yabashilika bapali bakabalwe yali 200,000,000. Naumfwile ipendwa yabako. Ifi efyo namwene bakabalwe naba ikelepo mu cimonwa candi: Nababikileko ifyakucinga ififuba ifyakashika ku mulilo, nefyafitulukila, nefya mutuntula. Imitwe yaba kabalwe yapalile imitwe iya nkalamo, na mutunwa twayako mwa fumine umulilo, icushi na kafifi nelibwe lya munkubuyu. ¹⁸ Neckaniko capali fitatu ica bantu calipa ilwe kuli ifi ifnkunka fitatu: Umulilo, icushi, nelibwe lya munkuyu ifya fumine mu tunwa twabo. ¹⁹ Pantu amaka yabakabalwe yali mutunwa na mumicila yashiko -pantu imicila yashiko yaali kwai ni nsoka, bakwete imitwe ya kucenenako abantu. ²⁰ Bambi abantu abashelepo, abashafwile kuli ici icinkunka, tabalapile kumilimo ya minwe yabo, elo tabalekele ukupepa ifiwa no tulubi twa golide, utwa siufere, notwa butale, utwa mabwe, notwa fimuti utu shingamona, no kumfwa, nangu ukwenda. ²¹ Tabalapile nakufyamisoka fyabo, naku fyabuloshi fyabo, nakufya bulale lale fyabo, nangu fya bukabolala fyabo.

Chapter 10

¹ Elo namwene malaika naumbi uwamaka aleika ukufuma ku mul.alifungilishiwe mwi kumbi,kaili pamutwe wakwe pali umunkola mfula.Nempumi yakwe yali nga akasuba namakasa yakwe yali nge ncenshi shamuliilo. ² Alikwete akamfungilo kanono,akaiswilwe muminwe yakwe.Ashimpile ulukasa lwakwe lwakukulyo muli bemba nolwakukuso pamulundu. ³ Elo apundile ishiwi ilikalamba ngokulila kwankalamo.Ulo apundile,ifibulumo fyalandile kumashiwi yafiko. ⁴ Ulo ifibuumo cine lubali fyapundile,elo natile nai nembe,elo naumfwile ishiwi lyamumulu nokutula ai,"kakatika ifintuifilandile ifibulumo cine lubali .Wifilemba." ⁵ Elo namwene malaika naiminina pali bemba napa calo aimishe ukuboko kwakwe kwa kulyo mu mumulu. ⁶ Alapile kuwali no mweo umuyayaya umuyayaya, uwalengele umulu na fyonse ifyabamo, ne calo nafyonse ifyabamo, na bemba na fyonse ifyabamo, na malaika asosele ai, "Takwabe ukokokola." ⁷ Lelo mubushiku bweshiwi lyakwa malaika uwalenga cine lubali elo alaswa alishemo, elo icankama cakwa Lesa cika fiwapo, ngefyo alandile mbilansuma ku basha bakwe naba ka sesema. ⁸ Ishiwi naumfwile lyafumine kumulu lilenda kuli ine nakabili: "Kabiye, kabiye nokwisula akamufungulo akali muminwe yakwa malaika uwiminine pali bemba napa mulundu." ⁹ Elo naile kumungeli natile kuli ena mpeleni akamufungulo kanono, atile kuli ine ai, "bula umufungilo ulye lelo kolulushe mumulo yobe lelo mukanwa kobe kaleba! ¹⁰ Awe nabulile kamufungilo kanono muminwe ya mungeli, nokulya. Kalilowe ngo buci mukanwa, napanuma ilyo nalile, mumala yandi mwaliswiwe. ¹¹ Elo umo asosele ai kuli ine, "uli nokusesema kabili kubantu abengi, abamitundu, abandimi nakusha mfumu.

Chapter 11

¹ Kabinge itete lyapelwe kuli ine ilya kupiminako kuli nebo ngenkonto.na ebelweb ai, "ima upime itempele lyakwa Lesa ne cipailo,;pamo nabonse abapepelamo. ² Lelo tekwesha ukupima ulubansa lwe tempele;pantu lwapelwa ku bena fyalo .bakauntaulapo no musumba wa mushilo imyashilo amakumi jane na ibili. ³ Kabili nkapela inte shandi shibili amaka ya ku sesema inshiku ikana limo nemyanda ibili namakumi mutanda,nabafwale nsamu. ⁴ Ishi inte shibili emiolife ibili ne ifya kutekapo inyali fibili fyaiminina kunta nshi yakwa shikulu wapano calo. ⁵ Kabili ngo muntu umo asalapo ukuba cena, umulilo walifumine mutunwa twabo no koca ifibambe fyabo. Noyowinga fwaya ukubacena efyo alino kwipaiwa

muli ii nshila. ⁶ Ishi inte bakwete amaka yakwisalako ku mulu pakulenga imfula iloka, mushiku shakusesema kwabo. Bakwete amaka yakupilibula amenshi ukusanguka umulopa no kuma icalo kucinkunka ulo lonse bafwaya. ⁷ Kabili ulo bakapwisha ubunte bwabo, iciswango cinina ukufuma mucilindi cakumbo cikalwa nabo. Cikaba cimfya nokubepaya. ⁸ Eico nemibili yabo ikalala mumusebo wa musumba ukalamba(uwitwa ku manshoko sodomu na egypti) uko shikulu wabo atanikwe. ⁹ Munshiku shitatu nobwa pakati ukufuma mubantu, bamikowa, mundimi, ne mitundu balelolesha pa mibili yabo. Tabapelwe insambu shakuti benga babika munshishi. ¹⁰ Nabonse abaikala pa calo bali no kusangalala pali abo nokusefya. Bakatumishanya nefya bupe pamulandu wa abo ba kasesema babili abalungulwishe bonse abaikala pa calo. ¹¹ Lelo panuma ya nshiku shitatu na ubushiku pakati umupu wamweo wafuma kuli Lesa waingila muli bene nabo bakeminine kumakasa yabo. Umwenso ukalamba ukaponene abalemona bonse. ¹² Elo bana baumfwile ishiwi likalamba kufuma kumulu lyatile kuli bene ai, "Nine mwise kuno!" Elo bene bakema nokuya mumulu mwikumbi, naba lwani balibalolesha. ¹³ Pakashita kalya kukapona ici nkukuma cikalamba necanecakaniko ca mwikumi icamumusumba cli wile. Amakana cine lubali abantu abafwilile mucinkukuma, nabashelepo balikonteme bapele umucinshi kuli Lesa wamumulu. ¹⁴ Icabucushi cacibili nacipita. Moneni! Icabucushi cacitatu cileisa bwangu. ¹⁵ Elo nomungeli uwakulenga cine lubali ashishie ipenga na mashiwi yakalamba mumulu nokutula ai, "Ubufumu bwape sonde nabwisaba ubufumu bwakwa shikulu na Kristu wakwe, nao akaba mfumu umuyayaya umuyayaya." ¹⁶ Elo abakalamba amakumi yabili na yena, abaikela pafipuna ukushinguluka ubukata bwakwa Lesa, bawile ubukupeme nokukupepa Lesa. ¹⁷ Basosele ai, "Twatotela kuli imwe, mweshikulu Lesa wamaka yonse, uulipo kabili uwalipo pamulandu wakwebai mwabula amaka yenu akalamba no kutampa ukuteka. ¹⁸ Kabinge inko shalikalipile, elo no bukali bwenu na bwisa. Naifike inshita iya kupingula abafwa iyakupela icilambu kubasha benu nabakasesema nabantu benu abamushilo, abatina shina lyenu, abanon nabakalamba. Kabili inshita naifika kuli imwe iyakonaula abo bonse abaleonaula icalo." ¹⁹ Elo itempele lyakwa Lesa mumulu lwaliswiwe ne mbokoshi catipi cakwe calimwene. Mwitempele, kwali be myele yankuba ukubyata, amashiwi yafibulumo cinkukuma nemfula yacitalawe.

Chapter 12

¹ Kwali icishibilo cikalamba icamonekele mumulu:umwanakashi alifwile akasuba,no mweshipanshi yamakasa yakwe necilongwe cantanda ikumi limo na shibili pamutwe wakwe. ² Ali nefumo,elo alekulila kubukali bwefumo pakupapa,nokucula pakupapa. ³ Nakabili icishibilo nacimbi calimonekele mumulu:Moneni! Kwaliko iciswango icikulu icakwete imitwe cine lubali nama sengo ikumi ,elo pali nefilongwe cine lubali pamutwe waciko. ⁴ Umucila waciko wakwembele cipimo cimo pali fitatu ifya ntanda shamumulu nokupona nasho.Iciswango caliminine kuntashi yamwanakashi uuli mupepi nokupapa,pakuti ulofe akofyala,cimulye umwana. ⁵ Ena alipapile umwana,mwaume,uukalekutungulula icalo lyonse nenkonto yacela.kabili umwana wakwe alyulwile kuli Lesa nakucipuna cakwe, ⁶ elo nomwanakashi alifulumukile kumatololo,uku Lesa amupekanishishe incende ,ukuti asungilweko ukufika panshiku 1,260. ⁷ Nomba kwali inkonto mumulu.Mikaele nabamalaika wakwe balilwile ne ciswango,elo naco iciswango nabamalaika baciko. ⁸ Lelo iciswango tacakwete amaka yakucimfya.Kanshi takwali incende nakaili mumulu iyakwikalamo iciswango nabamalaika baciko. ⁹ Neciswango cikalamba-icisoka cikote icitwa ciwa nangu satana uulufya abepesonde lyonse-Caposelwe panshi pano caalo,nabamalaika waciko nabo kumo. ¹⁰ Elo naumfwile ishiwi likulu mumulu : "nomba lyaisa ipusukilo namaka no bufumu bwakwa Lesa wesu,nolupaka lwakwa kristu.Pantu kashinina waba muninefwe aliposelwe panshi,uubasebelela kuli Lesa wesu akasuba nobushiku. ¹¹ Balimucimfishe ukupitila mumulopa welambo elo nakumashiwi yabunte bwakwe,pantu tabatemenwe imweo yabo ukushinta nakumfwa. ¹² Eico mulekusekelela, mwe myulu namwebaikalamo! lelo cabulanda kubali pesonde nakuli bembu , pantu paposwa ciwa pali mwebo!Pantu alikwete ubukali saana elo alishibile ai inshita ilipwile! ¹³ Ulofe icisoka camwene ukuti icisoka baciposa pesonde,capampamine umwanakashi uwafyele umwana mwaume. ¹⁴ Lelo umwanakashi alipelwe amapindo yabili ayacikapume pakweba ai apupukile kuncende iyo bamupekanishisha mumatololo.Pantu yali nincende uko ali nokusungilwa bwino inshita imo,nenshita shimbina hafu wanshita.Ukotaluka kucinso cacisoka. ¹⁵ Necisoka cafwishile amenshi mukana kaciko ngo mumana pakuti akungululwe ku menshi. ¹⁶ Lelo icalo calyafwileko umwanakashi.Icalo calyasamwine akanwa nokumina amenshi yalya iciswango cafwishile. ¹⁷ Elo ici ng'wena cali necipyu nokuya kukulwa nabaashelepo kubamubufyashi bwamwanakashi ,abo abomfwila amafunde yakwa Lesa nokukwata ubunte pali Yesu. ¹⁸ Elo iciswango caiminine pamusensenga wa bembu.

Chapter 13

¹ Elo kabili namwene iciswango cikofuma pali bembu. Cakwete amasengo ikumi ne mitwe cine lubali. pali cila masengo pali ifitebo ikumi, elyo napali cila mutwe pali ishina lya musalula. ² Ici ciswango namwene cali nge mbwili.Amakasa yaciko yali kwati makasa yakwa beya, kabili nakanwa kali nga kanwa ka nkalamo. Shimwe shimwe apele amaka yakwe kuli co, kabili necipuna cakwe, kabli nensambu shakwe ishikalamba kukuteka. ³ Umo umutwe waciswango wamonekele ngo uwaipaiwe, lelo icilonda caciko icikalamba calipolele. Isonde lyonse lyali papile ilyo bakonkele iciswango. ⁴ Elyo balekushinshimuna na shimwe shimwe, ico bapelwe insambu ku ciswango . Bali kushinshimuna iciswango, saana, nokutwalilila ukula kulanda, "Nani uwaba kuba ati ciswango?" kabili "Nani wingalwa naco?" ⁵ Iciswango calipelwe akanwa akengalanda amashiwi yacilumba no musalula. Calipelwe Insambu shakuteka pa myeshi amakumi yane na ibili.

⁶ Nomba iciswango caiswile akanwa kaciko mukulanda umusalula pali Lesa-ukusalula ishina lyakwe, ne ncende uko ekala, nabo abekala mu mulu. ⁷ Iciswango casuminishiwe ukulwa naba mushilo nokuba cimfya. Nakabili, insambu shalipelwe kuli cena pa mutundu onse, abantu, ululimi, ne calo. ⁸ Bonse abekala pe sonde bakala kushinshimuna, bonse abo ishina talyalembelwe, apo icalo cabumbilwe, mucitabo ca mweo, ica mwana wampanga, uwaipailwe. ⁹ Nga umo ali namatwi, mulekeni omfwe. ¹⁰ Nga umo ali nokusendwa bunkole, muli bunkole akaya. Nga umo ali nokwipaiwa kulupanga, nikulupanga akepaiwa. Pano epali ubwite kuba mutekatima wakushipikisha naba cisumino camushilo. ¹¹ Elo namwene nacimbi iciswango cikoisa pa calo. Cakwete amasengo yabili ukubati ni mpaanga, elo calesosa ukubati ni cisoka cikulu. ¹² Calekubomfya na shonse insambu isha ciswango cakutampilapo pa menso ya ciko,elo caishile kulenga icalo na bonse abekalemo ukushinshimuna iciswango capakubala-ico ico icilonda caiko capolele. Kabili namwena iciswango nacimbi cikofuma pa calo. cakwete amasengo yabili kwati mwana wampanga, kabili calikulanda kwati ni shimwe shimwe. ¹² Calikucita yonse amaka yaciswango cakubalilapo pantanshi yaciko, kabli calengele isonde nabekalamo ukula shinshimuna iciswango cakubalilapo cilya icakwete icilonda icikalamba icapolele. ¹³ Alikucita ifisungusho ifikalamba. Alikupanga no mulilo ukulaponena pe sonde ukufuma mu mulu pantanshi ya bantu. ¹⁴ Ku filangililo casuminishiwe ukucita, calikubepa abali kwikala pe sonde. calikubeba ukupanga icimpasho mukucindika iciswango-cilya icakwete icilonda cefumo nomba caleikala. ¹⁵ Casuminishiwe ukupela umweo kufimpasho fyaciswango pakweba ati acimpasho naco cingalanda. Nokupela umulandu onse uwakana ukushinshimuna iciswango ukwipaiwa. ¹⁶ Calepatikisha uuli onse, icitaweme na maka, umukankala no mulanda, uwakaele no musha, mukupoka icishibilo ku kuboko kwa kulyo nangu pampumi. ¹⁷ Calyafishe ku muntu onse ukushita no kushitisha kano naukwata icishibilo ishina lyaciko ici, impendwa yaici mininako ishina lyaciko. ¹⁸ Ici calefwaikwa amano. Nga umo ali namenso, mulekeni apende impendwa yaciswango. Pantu cipendo ca muntu. Icipendo caciko ni 666.

Chapter 14

¹ Nliloleshe kaili namwene umwana wampanga aliminine pa lupili lwa Sioni. Ali na bantu 144,000 abakwete ishina lyakwe ne lyakwa wishi pa mpumi shabo. ² Naumfwile ishina ukufuma mu mulu ukubai menshi ayengi yakopota ne cibulumo icikalamba. Iciunda naumfwile cali ukubai ni bakalisha wa masese bakolisha amasese. ³ Balikwimba uulwimbo ulupya ku cipuna ca bufumu ku fibumbwa fa mweo na ba cilolo. Takwali uwinga sambilila ulwimbo ukufumyakofye ba 144,000 abanonkwa pe sonde. ⁴ Aba bantu bataikoweshe ku banakashi, pantu baliisungile abatakowela ku kwampanga. Aba ebelya balikukonka umwana wa mpanga konse uko aya. Baba londwele ukufuma ku muntu wa muntunse ukuba ifisabo fya kubalilapo fya kwa Lesa nefya mwana wa mpanga. ⁵ Takwali ubufi bwalisangwa ku tunwa twabo; tabakwete kankowesha. ⁶ Kaili na mwene naumbi malaika akopampa pakati ka mwela, uwakwete imbila ya muyayaya akobila kuba pano sonde- ku calo conse, umutundu, ululimi, na kubantu bonse. ⁷ Alikukutu mwishiwi ilikalamba, "Tineni Lesa kabili mupeleni ubukata. pantu inshita yabupingushi ilifikile. Mupepeni, uwapangile umulu, isonde, ba bamba, no tumfukwe mfukwe twa menshi." ⁸ Naubi malaika- uwabubili- alikubakonka, akolanda neshiwi ilikalamba ai, "Aliwile, aliwile Babiloni mukalamba, uwali kutunka inko shonse ukunwa umwangashi wakubupulumushi. ⁹ Naumbi malaika-uwabutatu- alikubakonka, akososa na mwishiwi ilikalamba, "Nga uyo onse apepa iciswango ne cinshingwa cakwe apokelela nolulembo pa mpumi yakwe nangu pa cisansa. ¹⁰ Nao akanwa umwanashi wabukali wakwa Lesa, mwangashi utasundula mu lukombo lwa bukali bwa kwa Lesa. No muntu uukanwa akula kucula ku mulilo wakulibwe lya mingu pa menso yba malaika bakwa Lesa napa mwana wa mpanga. ¹¹ Icushi cakucula kwabo cikale kuya mumulu umuyayaya, umuyayaya, kabili tabalekutasha akasuba no bushiku-aba kapepa ba ciswango ne cimpasho," na onse uukapokako ululembo lwe shina. ¹² Ubu e bwite bwa kutekanya kwa kushipikisha ukwa bantu bashila bakwa Lesa, abasunga ifipope fya kwa Lesa, ne cicetekelo muli Yesu. ¹³ Naumfwile ishiwi likofuma mumulu likososa ai, "Lemba ifi balishuka abafwa abafwila muli shikulu." "Ee" Efyasosa umupashi, "Pakuti batushe ku milimo yabo, nei imilimo yabo ikobakonka." ¹⁴ Naloleshe, kwai ikumbi lyakubuta. Nowaikelepo ali ukubai mwana wa muntu. Afwele ne ngala ya Golide ku mutwe ne cikwakwa icatwa mu minwe yakwe. ¹⁵ Elo naumbi malaika afumine mwi tempele nokukuta neshiwi ilikalamba kuwaikela pe kumbi: "Bula icikwakwa cobe icakutwa tanpa ukusepa, pantu inshita yakusepa ilifikile, pantu ubusomboshi bwa calo bulifikile." ¹⁶ Elo uwaikela pe kumbi ashingulwishe icikwakwa pe sonde, no kusepa ical. ¹⁷ Naumbi malaika aishile kufuma mwitempele lyamu mumulu; nao akwete icikwakwa icakutwa. ¹⁸ Nakaili naumbi malaika aishile kufuma pacitamba cakufukilisha alikwete amaka pa mulilo. Ali kutile ne shiwi ilikalamba kuli ulya uwakwete icikwakwa cakutwa, "Bula icikwakwa cobe cakutwa, ukolonganye imitwe ya myangashi ukufuma mumabala ya calo nao alisombwele amabala ya myangashi ya calo, ninshi imyangashi yakupya. ¹⁹ Malaika ashingulwishe icikwakwa cakwe icakutwa ku calo nokusombola yonse amabala yamyangashi pa calo. Aiposele mu cakuteminako icikulu icabukali bwakwa Lesa. ²⁰ I caku kaminako bali cinyantawile kunse ya musumba, nomulopa wali kuswa ukufuma muli cena ukulingana ne mikobelo yakwa kabalwe, intamfu yaba stadia 1,600.

Chapter 15

¹ Elo namwene icilangililo nacimbi mumulu,kaili icakupapusha kaili icisuma:Bali nefinkuunka cine libali ,ifinkuunka fyakulekeleshako,pantu muli ifi emo icipyu cakwa Lesa cikapwililikila. ² Nalimwene icaishile kumonekela ngo mumana uwabengeshima uwasankanishiwa nomulilo.Kwaiminine lubali lumu kuli bamba balya abacimfishe iciswango kaili

necimpashanya caciko kaili napampendwa yabamwiminako ishina lyakwe.Baikete amasese ayo Lesa abapele.³ Balikwimba nolwimbo lwakwa Mose,umubomfi wakwa Lesa,nelya mawna wampaanga:"Ifikalamba kaili nefisuma eficitwa fyobe,Shikulu Lesa,wewabulamba.⁴ Ninani uushingakutiina,shikulu,kaili nokucindika ishina lyobe? [Paantu niwe weka wewamushilo.Imishobo yonse ikesa kaili nokwisa kupepa pantu ificitwa fyabulungami bobbe nafisokoloka."⁵ Panuma ya ifi fyonse namwene,ne tempele lye yema lyabunte lyalisukile mumulu.⁶ Mwitempele mwafumine bamalaika cine lubali abali nefinkuunka cine lubali.Balifwele ifyalopololwa,imingila iyabengeshima kaili bakakilemo ifyagolide,mufifuba fyabo.⁷ Cimo pa fimbwa fya mweo capele kuli ba malaika cinelubali insali ya golide ishaiswilemo ubukali bwa kwa Lesa, uyo uwikalilila umuyayaya pe.⁸ Itempele lya iswilemo icushi ica bukata bwa kwa Lesa elo no kufuma ku maka yakwe. Twakwali nolo umo uwangiliemo pankafe ifikuko cinelubali ifya bamalaika fyaishikupwililika.

Chapter 16

¹ Naumfwile ishiwi ilikalamba likokuuta mwitempele likososa kuli bamalaika cine lubali ai,"Kaiyeni nokupongolwela pa caalo inweno cine lubali ishabukali bwakwa Lesa."² Malaika wakubalilapo aile kupongolwela inweno yakwe pa caalo,ifyabubi nefilonda fyakukalipa fyaishile pa bantu abakwete ululembo lwaciswango ,abo abalikupepa iciswango cakwe.³ Malaika wakulenga bubili apongolwele ulunweno lwakwe muli bembamba.Nabemba aishile kuba umulopa,ngo mulopa wamuntu uwafwa,kaili nefintu fyonse ifyamweo mumumana fyalifwile.⁴ Malaika wakulenga butatu apongolwele ulunweno lwakwe mumimana namutumfukwe mfukwe twamenshi,kaili fyasangukile umulopa.⁵ Naumfwile malaika wa menshi akososa ai,"Uli mulungami-we uliko kaili wewaliko,wewashila -pantu ulipingwile ifintu fyonse.⁶ Pantu balipongolwela umulopa pa bantu bamushilo bakwa Lesa naba kasesema ,walibapele umulopa wakunwa ;efintu basuminishe."⁷ Naumfwile cintamba ciko asuka ai,"Ee,Shikulu Lesa wamaka yonse,ubupingushi bobbe bwa cishinka kaili ubwalungama."⁸ Malaika wakulenga bune apongolwele ulunweno lwakwe pa kasuba,kaili akapelwa nensambu shakoca abantu nomulilo.⁹ Balyocele necikabilila ca bubu,uwakwete amaka pali ifi finkunka.Tabalapile nangu ukumupela ubukata.¹⁰ Kaili malaika uwakulenga busano apongolwele ulunweno lwakwe pacipuna cabufumu bwaciswango,nemfimi yakupile ubufumu bwaciko.Basumawile pandimi shabo pamulandu wabukali.¹¹ Baponteele Lesa wamumulu pamulandu nobukali wafilonda,kaili bacilifye abakukana ukulapila pamicitile yabo.¹² Kaili malaika uwakulenga mutanda apongolwele ulunweno lwakwe mumumana uukalamba ,Yufrate.Amenshi ya umo yalikamine mukepekanya inshila yakuba shamfumu bakukabanga.¹³ Namwene imipashiyakowela itatu iwamonekele kwai fyula ifikofuma mukanwa ka ng'wena,akaciswango,nakakasesema wabufi.¹⁴ Pantu emipashi yafibanda iyicita ifisungusho imipashi yalikuya kushamfumu shapano isonde mukushilonganiika pamo kunkondo pabushiku bukalamba ubwa kwa Lesa wamaka yonse.¹⁵ ("Moneni!Nkoisa ngo mupupu! Alipalwa uyo uulolela,ubika insalu pakweba ai tande bwamba pakweba ai tabamutambile.")¹⁶ Babaletete bonse pamo pancenda iyo bakoita ai Armageddon mucu hebere.¹⁷ Elo kaili malaika wakulenga cine lubali apongolwele ulunweno lwakwe mumweela.Kaili ishiwi ilikalamba lyafumine mwitempele naku cipuna cabufumu,Likososa ai,"capwililika!"¹⁸ Elo kwali ukubyata kwankuba,amenshi nefibulukuto ,necinkukuma-icinkukuma cikamba ukucilapo icitatala acitikapo apo abantu bali kwikalila pe sonde,cali cinkukuma cikamba nganshi.¹⁹ Umusumba uukalamba wa akanikemo patatu,nemisumba shanko shaliponene.Elo Lesa akuutilekukwibukishako Babiloni mukalamba,nokupela ulya musumba ulukombo ulwaiswilemo umwangashi uwapangilwe,ukufuma ku cipyu cabukali bwakwe.²⁰ Ifishi fyonse fyalilubile,nempili tashasangilwepo.²¹ Nemfula yambwe iikalamba,iyakulema mupepi netalanta,yafumine mulwelele ukwisa kulokela pa bantu.Baponteele Lesa pa cinkukuma ca mfula yamabwe pantu cila cinkukuma cali icabubi saana.

Chapter 17

¹ Umo pali bamalaika cine lubali uwaikete inweno cine lubali alishile nokusosa kuli nebo ai,"Isa,nkulange ukusekwa kwakwa cilende mukalamba uwaikala pakati ka menshi ayengi,² uo bashamfumu abengi abapano caalo bacitile nankwe ubulale lale nakumwangashi wabulale lale wakwe abapano isonde bakolelweko."³ Namalaika alishile kunsenda mumupashi mumatololo,nokumona umwanakashi uwaikete paciswango icakashika icaiswilemo amashina yamiponto.Iciswango cakwete imitwe cine lubali namasengo ikumi.⁴ Umwanakashi afwele ifyakashikila nefya kashika kaili nobucindami kuli bwa golide,amabwe yamutengo,nobulungu.Alikete kukuboko kwakwe mulukombo lwamukuba ulwaisulamo ifyamuselu nefya kowela ifyabucende bwakwe.⁵ Napampumi yakwe palembelwe ishina,ilyankama,"Babiloni nkalamba,nina wabacilende nefyamuselu fyapano isonde."⁶ Naishile kumona umwanakashi ailikolelwe umulopa wabamushilo nomulopa wabaipaiwe pali Yesu kristu.Elo naishile kumumona,nalipapile apakalamba.⁷ Lelo malaika aishile kusosa kuli nebo ai,"Findo ukupapila?Nkokulondolwela ifyankaama fyamwanakashi neciswango ico alipo,iciswango icili nemitwe cine lubali nensengo ikumi.⁸ Icishwango wacimona eko cali ,nomba taciliko,elo cili nokufwaya ukufumu mucilindi cabula impela.Elo akuya kubonaushi.Abo abaikala pesonde , abo ebo amashina yabo tayalembwa mwibuuku lyamweo ukutula apo icalo capangilwa-bakupapa ulo bakumona iciswango,pantu ekocali,nomba taciliko,elo cakubako.⁹ Apa epakofwaikwa amano.Imitwe cine lubali nimpili cine lubali isho umwanakashi aikelepo.¹⁰ Kaili nibashamfumu cine lubali .Bashamfumu basano baliwa,imo epo ili,elo imo yakwisa,elo ayaisa ,yakwikalafe akashita akanono.¹¹ Icishwango icalipo akashita kamo,nomba tacilipo,nimfumu yakulenga cine konse konse.Ili pali isho cine lubali nomba ikoya kubonaushi bwaiko.¹² Insengo ikumi isho wacimona nimfumu cine

lubali ishitalapokelela ubufumu,nomba shakukwata amaka pansa imo pamo neciswango. ¹³ Ishi shife amano yamo,kaili shakupelwa amaka nolupaka kuciswango. ¹⁴ Shakupekanya ubulwi kukulwisha umwana wampanga.Nomba umwana wampaanga akushilwisha pantu ni shikulu waba shikulu kaili nimfumu yashamfumu-nabo abali nankwe bantu baitwa,abasalwa,abantu bacishinka. ¹⁵ Namalaika asosele kuli nebo ai,"Amenshi wacimona apo cilende acikala ,nicinkupiti wabantu,inko ,nendimi . ¹⁶ Insengo ikumi isho wacimona-nyabo neciswango cakupata uwabulalelale.Bakumusha ubunkukwa kaili nomuneke,bakulya umubili wakwe,kaili bakumocelala mumulilo. ¹⁷ Pantu Lesa alicibka mumitima yabo ukufikilisha ukufwaya kwakkwe ukubasuminisha kukupela amaka yabo kukutungulula kuciswango mpaka icebo cakwa Lesa cikafikilishe. ¹⁸ Umwanakasi wacimona musumba uukalamba uwakwata amaka yakutungulula bashamfumu bapano isonde.

Chapter 18

¹ Panuma yaifyo namwene umungeli umbi aleisa ukufuma mumulu. Nakwata amaka ayakalamba, napa calo palibutile umulandu no lubuto lwakwe. ² Apundile ne shiwi ilikalamba, asosele ai, "Nawa, nawa Babiloni mukalamba! asanguka ubwikalo bwafiwa, icifungo campashi iyakowela, ubwikalo bwafimipashi ifi tasanguluka, ubwikalo bwa fintu fyonse ifitasanguluka kaili ifyanama. ³ Pantu inko shonse shanwako umwangashi wabulalelale bwakwe. Ishamfumu shepe sonde shacitanankwe ubulalelale. Naba makwebo bape sonde bano nkela ifyuma fyabo mufya bulale lale fyakwe." ⁴ Kaili naumfwile ishiwi nalimbi ukufuma mumulu likososa ai, "Fumenimo muli ena mwebantu, bandi, pakweba ai mwikumako ku membu shakwe, nokuti mwikumako na finku nka fyalapona pali ena. ⁵ Imemba shakwe shilitulumene ukufikafe namumulu, na Lesa alibukishe ku fyakubembuka fyakwe. ⁶ Bwekeni nakuli ena ifyo nao apele kaili, bwekesheni kuli ena imiku ibili, mulukombo alikusankanishishamo, musankanishimo nankwe imiku ibili. ⁷ Ngefyo aicindamikile umwine nokui pakamisha muli buciseneme bwakwe, emo mumupelele nankwe ukulunguluka no kulosha. Pantu umwine asosa ai, "Nebo naikala ukubai ninamfumu; ntali mukamfwilwa, kaili ntakatale andoshapo." ⁸ Eico ubushikufe bumo ifinkunka fakwe fikesa: Imfwa, ukulosha, nefipowe. Akalokota kumulilo, ico Lesa wamaka yonse, ekapingula wakwe." ⁹ Ishamfumu shapa calo ishali kucitanankwe ubulale lale nokutungululwa kufyabubi fyakwe, nabo bakalosha nokupupo imisowa ilyo bakamona icushi cakulokota kwakwe. ¹⁰ Shikeminina akatala mukila pakutina ukulokota kwakwe, shikasosa ai, "Webulanda, webulanda kumusumba ukalamba, Babiloni umusumba wamaka! Pantu pansafe imo ukukandwa kobe kwaisa." ¹¹ Kabinge aba makwebo bapano calo balelila no kulosha ico takuli nelo umo uwakushita kabili ifyama kwebo fyabo- ¹² Ifya makwebo yabo Golide, siufele, na mabwe yaumo mutengo, bamagaiti, insalu sha kolokondwe, nesha kashikila, nesha shilika, nesha kashika ce, nomusango onse uwafipe fya meno ya nsufu, no musango onse wafipe fya fimuti ifyaumo mutengo, nefya butale, nefya cela, nefya maibele; ¹³ Kinemoni, na amono, nefya nunke cisuma, namuri, na libau, no mwangashi, namafuta, no bunga ubwapeleka, nengano, negombe, ne mpanga, bakabalwe nama celete, nabasha nemibuli, nemitwe yabantu. ¹⁴ Elo nefisabo umutima obe wafwaile fyafuma pali iwe. Fya lola kuli iwe fyonse ifyamalila nefya balakata, tanyakamoneke kabili. ¹⁵ Abama kwebo ba ifi fipe abanonkele ifyuma bakesa abakankala bakeminina kutali pamulanda wa kutino kulunguluka kwakwe, balelila nokulosha mukukosha. ¹⁶ Basosele ai, "Iye, iye, umusumba ukalamba mwakupeneshakolokondwe, nesha kashikila, nesha kashika ce, no kusama Golide, namabwe ayaumo mutengo, elo nabamagaliti. ¹⁷ Munsa imofe ifya bucindamishi fyabo fyali onaike. "Nabene bama bwange bonse na benda mubwange. bonse, na bensha ubwange, nabonse abalebomba pali bemba baliminine ukutali. ¹⁸ Elo balilile pakumona kushi cakulungula kwakwe, basosele ai, "Umusumba nshi uwapalo musumba ukalamba?" ¹⁹ Bakubile ulukungu pa mutwe yabo no kumupamo imisowa, pakulila no kulosha, ai iye, iye umusumba ukalamba umo bonse abene mabwange abenda muli bemba bamwene ifya bucindami bwakwe. Mu nsa imo fe ali onaike." ²⁰ Sangalaleni pali ena, mweba mumulu, mweba mushilo nabatumwa naba kasesema, ico Lesa namupingwila pali ena!" ²¹ Kabinge umungeli uwakosa abulile ilibwe nge mpelo iikalsmba nokuposa muli bemba, atile ai, "Efyo babele, umusumba ukalamba, ndi noku poswa panshi fubu. Nokumonakoma nakalya. ²² Nefiunda fyaba kalisha, masese, naya goma, naya ba kalisha wa fimpeta , naba kalisha wantandala tayakomfwike namuli iwe nakalya. ne ntukushi shonse shamusango yonse yabutukushi tashakamoneke muli iwe nakalya. Nokulila kwamwana wampelo takwa komfwike muli iwe. ²³ No lubuto lwa nyali talwakasanike muli iwe nakalya. Neshiwi lyakwa shibwinga na nabwinga talyako mfwike kuli iwe nakalya. Pakweba ai abamakwebonyobe bali abacindama pa calo. Eco inko shonse shalufiwe mubu loshi bobo. ²⁴ Kabinge muli ena mwasangilwe umulopa waba kasesema kabili uwaba mushilo uwa bonse abapaiwe pe pano calo."

Chapter 19

¹ Panuma yaifi fintu naumfwile ifyalebilikisha kwai li bumba ilikulu ilya bantu mumulu lilekuuta ai, "Aleluya! ipusukilo, ubukaata, na maka fyapeelwa kuli Lesa wesu. ² Ubupingushi bwakwe bwa cishinka elo bulungami, pantu apingula cilende mukalamba uwalelufyanya icalo kubulalelale bwakwe. Alambwilwe umulopa wabasha bakwe kuminwe ya mwanakashi." ³ Balandile imiku itatu: "aleluya! icushi cakwe cikafuuka umuyayaya." ⁴ Abakalamba amakumi yabili na bane ne fyamweo taponene panshi noku pepa Lesa, uyo uwaikele pacipuna. Balesosa ai,"Ameni. Aleluya!" ⁵ Neshiwi lyafumine mucipuna, nokusosa ai, "lumbanyeni Lesa wesu, mweba bonse mwebasha bakwe, mweba mweba mutiina, abanono naba kalamba." ⁶ Kabili naumfwile icalikumfwika kwai congo icikulu ica mpendwa ya bantu abengi, ngo kubuluma kwa menshi ayengi, kabili ngo kubulukuta ukukulu, kulesosa ai, "Aleluya! pantu imfumu yateeka, Lesa wesu,

uwamaka yonse.⁷ Natusekelele noku temwa nokumupeela ubukaka! pantu ubwina bwa mwana wa mpanga bwaisa, na nabwina wakwe naipekanya.⁸ Umukashi wakwe asuminishiwe ukufwala ishakolokondwe ishabeeka isha wama." (pantu ishakolokondwe milimo iya bantu bamushilo abakwa Lesa). Umungeli asosele kuli nebo ai, "lemba ifi: balishuka abo abaitilwe kubwina bwa mwana wa mpanga." Elo nakabili asosele kuli nebo ai, "aya mashiwi yakwa Lesa ya cishinka."¹⁰ Naponene panshi pamakasa yakwe kukumupepa, lelo asosele kuli nebo ai, "wicita ifyo! pantu indimusha mubiyo elo umunabo wabu munonko abakwata ubunte bwa kwa Yesu. Pepa Lesa pantu ubunte bwakwa"¹¹ Elo namwene umulu waisuka,elo kaili naloleshe elo kaili kwali kabalwe wa buuta.Nowalikwensha alekwitwa wacishinka kaili wa cine.Nobulungami ebo alekupingwilwa nokulwa.¹² Amenso yakwe yali ngolubingu lwamulilo ,napamutwe wakwe ifito ifingi.Nakwata ishina ilyalembwa ai tamwaba uwaishiba kanofe umwine.¹³ Nafyalwa ilaya ilyabikilwe mumulopa,neshina lyake litwa ishiwi lyakwa Lesa.¹⁴ Abashilika bamumulu ninshi balemukonka pali bakabalwe aba buuta,nabafwalaisha kolokondawa ishabuta tutu,ishawama.¹⁵ Mukanwa kakwe mwalifumine ulupanga ulwatwa ulakuma inko,elo akabateka nenkonto yacela.Anyanta umwakukamina imyangashi umwa ccipyu cabukali bwakwa Lesa wamaka yonse.¹⁶ Elo kaili akwete ishina ilyalembelwe pe laya lyakwe napetanta ai,"Imfumu yasha mfumu ,Shikulu yakwa shikulu."¹⁷ Namwene umungeli naiminina mukasuba.Apundile neshiwi ilikulu ku fyonni fyonse ifipupuka mumulu ai,"Iseni,kolonganeni kumutebeto ukulu wakwa Lesa .¹⁸ Iseni mulye imibili,yabasha mfumu,imibili yabashilika,imibili aba maka,imibili yabakabalwe nabensha,nemibili yabantu bonse abantungwa nabasha,abanono nabakalamba elo nabamaka."¹⁹ Namwene iciswango nemfumu shapa caalo nabashilika babo.Balekolongana pakweba ai balwe nauyo uwaikele pali kabalwe wabuta nabashilika bakwe.²⁰ Iciswango calikwete nabakasesema wabufi uwacitile ifishibilo mumenso yaciko.Kuli ifi ifishibilo abapele abo abapokelele ululembo lyaciswango nabapepele icimpashanya catiko .Fyonse ifi fibili fyaposelwe ifyamweo muli benba wamulilo uulepya ngelibwe lyamiingu.²¹ Lelo bonse abashele baipailwe kulupanga ulwafumine mukanwa kakwa uyo uwale ensha kabalwe.Ifyonni fyonse fyalile ifitumbi fyabo.

Chapter 20

¹ Elo namwene umungeli akopupuka akofuma mumulu.Alinemfungulo mumunwe yakwe ayacilindi cabula impela,elo ali neminyololo mumunwe yakwe.² Nae aikete icing'wena,icisoka icikote kasebanya,satana,nokucikaka imyaka ikana limo.³ Aliciposele mucilindi cabula impela.Aliselepo elo nokucikomenena.Ici cali ukweba ai elufya abantu mpaka imyaka ikana limo ikapwe panuma yaifi,akakakulwa panshita iinono.⁴ Elo namwene ifipuna fyalitekelwe. Nabaikolepo nyabo abali namaka yakupingula. Kabili namwene imipashi yabaipaiwe pamulandu wa abo elo nobunte bwakwa Yesu elo ne calo. Abashapepele iciswango elo ne cimpashanya caciko, elo balikene ukupokelela ululebombo pampumi elo napa cisansa. Balishile kumweo, elo bateekele pamo na Yesu imyaka ikana limo⁵ Abashala abamubafwa tababukile kumweo mpanka imyaka ikana limo ukupwa. Kwali ekututubuka kwa kubalilapo.⁶ Ashuka elo wamushilo ni uyo uukwete ulubali mukututubuka kwakubalilapo! Pali ico imfwa yacibili taikwete amaka kuli ena. Bakaba nibashimapepo bakwa Lesa elo na Yesu elo bakekala nao imyaka ikana limo.⁷ Ulo imyaka ikana limo yapwa, satana bakamukakula mucu fungo.⁸ Akafuma elo nokuya kukulufya inko mutupinda tune utwa calo ca Gogi elo na Magogi-kukubaleta capamo kukulwisha. Bakaba ngo musensenga wakuli bemba ukufula.⁹ Bapitile mubucushi ubukalamba pa calo elo balishingulukile inkambi yaba mushilo bakwa Lesa-umusumba uwatemwikwa. Lelo umulilo walifumine mumulu elo nokuboca.¹⁰ Kasebanya, uwabalufishe, aposelwe muli bemba wamulilo, emo iciswango elo nabakasesema babufi baposelwe pamo nao. Bakocewa ubushiku elo nakasuba umuyayaya.¹¹ Elo nalimwene icipuna icabuta caikala elo nowaikelepo. Icalo elo nemyulu fyalifulumukile ku cinso cakwe, elo tapali napa kwikala kwafiko.¹² Nalimwene abakufwa-Abamaka elo nabasha bantu-baliminine kucipuna, elo nefitabo fyalisukile. Ibuku libi lyalisukile-ibuku lya mweo. Abakufwa balipingwilwe ku fyaalembelwe mu citabo ici, ukulingana nemilimo yabo.¹³ Bemba alikele abafwililemo. Imfwa nakumbo fyalilekele abalimo, elo abakufwa balipingwilwe ukulingana nemicitile yabo.¹⁴ Imfwa elo nakumbo fyaliposele muli bemba wamulilo. Iyi emfwa yacibili-bemba wamulilo.¹⁵ Uyo onse uo ishina lyakwe talya limo mwibuku lyamweo aliposele muli bemba wamulilo.

Chapter 21

¹ Elo namwene umulu upya elo ne calo cipya, pantu umulu wakale elo ne calo cakale filiile, elo na bemba talipo.² Namwene umusumba upya, Yerusalem, akosa ukufuma mumulu kuli Lesa, ali pekanishiwe nga nabwina uuleya kukumona umulume wakwe.³ Nalyumfwile ishiwi ilikulu ukufuma mucipuna ai, "Lolesheni! Ubwikashi bwakwa Lesa lelo bwaba pamo na bantu, elo akaba nabo. Bakaba abantu bakwe, elo Lesa umwine akaba nabo elo akaba Lesa wabo.⁴ Akafuta ifilamba kumenso yabo, elo nemfwa tamwakabe, nangu ukuloosha, nangu ukulila, nangu ukukalipwa. Ifyakale filiile.⁵ Uwaikela pacipuna asosele ai, "Lolesheni! Naleenga ifintu fyonse ukuba ifipya!! Asosele ai,"Lemba ifi fintu pantu aya mashiwi yacine elo yacishinka."⁶ Asosele kuli nebo ai,"ifi fintu filicitikile! Ninebo Afa elo na Omega icitendekelo elo nempela. Kuli onse uukwete icilaka nkomupelaamenshi apabula umutengo ukufuma mu mulonga wamenshi ya mweo.⁷ Uwaumfwa akapyana ifintu, elo nkaba Lesa wakwe, akaba umwana wandi.⁸ Lelo bakuwe, abashatetekela, indoshi, abepaya elo nababulale lale, abacita utulubi elo naba bufi, ubwikashi bwabo bakesa kubusanga muli bemba wa mingi shamumulilo. Iyi emfw yacibili."⁹ Umo pabangeli cine lubali alishile kuli nebo, ali nenwino cinelubali ishaisulamo icipyu cakwa Lesa, asosele ai,"Isa kuno, nkokulanga nabwina, umukashi wampanga."¹⁰ Elo alinsendele mumupashi kulupili

ulwalepesha elo alinangile umusumba wamushilo Yerusalemu ukoisa ukufuma mumulu kuli Lesa. ¹¹ Yerusalemu alikwete ubukata bwakwa Lesa, elo ukubengeshima kwauko ngelibwe lya yasipi. ¹² Uli nefibumba ifitali elo ne minshi ikumina libili, nabangeli pa minshi. Paminshi palilembelwe amashina ikumi naibili iyami kowa wabana bakwa Israeli. ¹³ Ku kabanga iminshi itatu, kukapinda cakuso iminshi itatu, kukapinda kakukulyo iminshi itatu elo kumasamba iminshi itatu. ¹⁴ Icibumba camusumba cali nemifola ikumina ibili, elo pali fyena paali amashina ikumi limo naibili iya basole bamwana wampanga. ¹⁵ Uwalikusosa kuli nebo alikwete icakupiminako itempele ica cela ca Golide kukupima umusumba, iminshi yauko, elo nefibumba fyauko. ¹⁶ Umusumba wali uwalingana; Mukulepa kwauko kwali cimo cine namukwipipa kwauko. Alipimine umusumba necakupiminako, ikana limo naibili mukulepa(ubutali mubwipi, elo nokulepa fyali cimo cine). ¹⁷ Alipimine necibumba, 144 imokono mukulingwa(ukwali kulinga kwa mungeli). ¹⁸ Icibumba cakulilwa na yasipi elo umusumba Golide uwalopololwa, nge cilolani. ¹⁹ Umufolo wacibumba wapangilwe namabwe ayamisango ayakukosa mutengo. Iyakubalilapo ni Yasipi, ica cibili ni Safiri, ica citatu ni Kaukedone ica citatu ni Smaragidi. ²⁰ Ica cisano ni Sardonukis, icakulenga mutanda ni Sardi, icakulenga cine lubali ni Krusoliti, icakulenga cine konse konse ni Beruli, icakulenga pabula ni Topashi, kalenga ikumi ni Krusoprashi, icakulenga ikumi na cimo ni Aukinti, icakulenga ikumi na fibili ni Ametusti. ²¹ Iminshi ikumi naibili niba Magariti, ikumi nababili. Imisebo yamusumba yali iya Golide uwabutisha, nge cilola. ²² Nalimwene takwali itempele mu musumba, pantu shikulu wamaka elo nomwana wampanga etempele lyauko. ²³ Umusumba taukabila akasuba nangu umweshi kukubutisha. Pantu ubukata bwakwa Lesa bulabengeshima pali wena, ngenyali mwana wampanga. ²⁴ Inkoshikendela mulubuto lwa musumba. Ishamfumu shepesonde shikapela ululumbi. ²⁵ Iminshi yauko taisalikaakasuba, elo ubushiku tamwakabe. ²⁶ Bakaleta ubukata elo nomucinshi wanko, ²⁷ lelo icakowela conse tacakengilemo, nangu onse uucita ica muselu nangu uwabufi, lelo kanofe abo amashina yabo yalembelwe mwi buku lya mwana wa mpanga ilya mweo.

Chapter 22

¹ Elo umungeli anangile umumana wamenshi uupela umweo,wawama nga kilistali,kaili wafuma mucipuna cakwa Lesa nomwana wampanga. ² Uwapita pakati kamusebo wamusumba.Cila bushilya bwamumana kwaba icimuti camweo,icitwala ifitwalo imiku ikumi limo na fibili,citwala cilamweshi.Amabula yena yakundapilako abantu bonse. ³ Muli uyu umusumba tamwakasangwe nelyo cimo ico Lesa alapisha.Lelo icipua cakwa Lesa no mwana wampaanga cikaba mumusumba nabasha bakwe bakulamutumika. ⁴ Bakalamona icinso cakwe,neshina lyakwe lyakulembwa pampumi shabo. ⁵ Tabwakaleila;kaili tamwakulakabila uluto lwacisako nangu ulubuto lwakasuba. Pantu nabo bakalateka umuyayaya. ⁶ Elo umungeli ayebele nebo ai."aya mashiwi yacishinka kaili yalingwa ukutetekela.Kaili shikulu Lesa uutumina bakasesema ,umupashi wakwe,nabangeli bakwe kubasha bakwe pakweba ai abalange ifikesa. ⁷ "Mona! nkoisafe bwangu balishuka abasunga amashiwiayasesemwa muli ici citabo." ⁸ Nine,Yoane,newamwene nokumfwa ifi fyonse,ulo naumfwile nokumona ifi,nawile panshi kukupepa kuwalenga ifi fyonse. ⁹ Anjebele ukweba ai."awe wicita ico! ndimusha mubiye,kaili umusha wabamunonko nabakasesema, nabonse abomfwila aya mashiwi yamuli ici citabo.Bapepe Lesa!" ¹⁰ Elo kaili asosele kuli nebo ai,"wikomenena amashiwi yabusesemo aya muli ici citabo, pantu inshita naifika. ¹¹ Uyo uutalungama,mulekeni akonkanyepo ukucita ifitalungama.Nauyo umusali atwalilile ukuba umusali.Uyoomulungami atwalilile ukucita ubulungami .Na uyo uwamushilo,Atwalilile ukuba uwamushilo ." ¹² "Mona! Nkoisa bwangu saana.Necilambu ndi nacena,icakupela cila umo ukulingana nefyo abombe. ¹³ Nine Alifa kaili Omega, uwantanshi kaili uwakupelekeshako,intendekelo kaili impela. ¹⁴ Balipalwa abasamba amalaya yabo pakuti bapelwe insambu shakuya kumuti yamweo nokweba ai bengeli mumusumba wampongolo ya uko. ¹⁵ Kunse kwaliba imbwa,nabakabuka wamipashi,nababulalelale,nabepaya abantu,nabapepa utulubi nabonse abatemwa nokucita ubufi. ¹⁶ Nebo,ne Yesu,ninebo ntumine umungeli wandi kukwisa sokolola fyonse kuli mwebo mufilongasanino,nebo ndimushila kaili umwana wakwa David,kaili ulutanda ulubalika pakacelo." ¹⁷ Umupashi nanabwinga bakoeba ai,"iseni!"Leken onse uukoumfwa asose ai,"iseni!"Onse uuli neclaka.na ese,kaili na onse uulekabila,muleni akwate amenshi yamweo ayabula amalipilo. ¹⁸ Nkosokako umuntu onse uuko umfwako aya mashiwi yabusesemo ayali muli ici citabo: umo nga alundapo pamashiwi aya,Lesa akalundapo nao ifinkunka fyalembwa muli ici citabo. ¹⁹ Nga umo afumyapo amashiwi yamui cino citabo cabusesemo,Lesa akamutana fyonse ifyalembwa muli ici citabo cakusesema kaili takamuleke ukulyako kuli ifi fisabo fyamweo namumusumba wamushilo akamutamfyamo. ²⁰ Uyo uukoshimikila ifi fintu asosa ai,"Ee!Nkoisa bwangu saana."Ameni! Iseni,Shikulu Yesu! ²¹ ukuUkusenaminwa kwakwa Shikulu Yesu kube pali bonse.Ameni.